Holy Bible

Aionian Edition®

Bibbia Vulgata Clementina

Clementine Vulgate, Conte

AionianBible.org
Prima Sacrorum Bibliorum Intranslatio in Mundo
Omnino gratis ad transcribendum et distribuendum
Aliter Biblia Purpurea nominata

Holy Bible Aionian Edition ®
Bibbia Vulgata Clementina
Clementine Vulgate, Conte

Creative Commons Attribution 4.0 International, 2018-2025
Source text: Crosswire.org
Source version: 1/15/2014
Source copyright: Public Domain
Saint Jerome, revised by Sixtus V and Clement VIII, Ronald Conte, 405, 2009

Formatted by Speedata Publisher 5.1.9 (Pro) on 6/3/2025
100% Free to Copy and Print
TOR Anonymously
https://AionianBible.org

Published by Nainoia Inc, https://Nainoia-Inc.signedon.net
All profits are given to https://CoolCup.org

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources
Report content and format concerns to Nainoia Inc
Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Praefatio

Latine at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aïdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aïdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Latine at AionianBible.org/History

06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
10/20/24 - Gospel Primer handout format.
11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
05/04/25 - 393 translations now available in 175 languages.
05/27/25 - 462 translations now available in 229 languages.

Index Rerum

VETUS TESTAMENTUM

Genesis 11
Exodus 49
Leviticus 80
Liber Numeri 102
Deuteronomii 133
Iosue 161
Iudicum 180
Ruth 200
I Samuelis 203
Ii Samuelis 230
I Regum 252
Ii Regum 278
I Paralipomenon 302
Ii Paralipomenon 324
Esdræ 352
Nehemiæ 360
Esther 371
Job 378
Psalmorum 398
Proverbiorum 446
Ecclesiastes 463
Canticum Canticorum 469
Isaiæ 472
Jeremiæ 509
Lamentationes 552
Hiezechielis Prophetæ 556
Danihelis Prophetæ 596
Osee Propheta 608
Joël Propheta 614
Amos Propheta 617
Abdias Propheta 622
Jonas Propheta 623
Micha Propheta 625
Nahum Propheta 629
Habacuc Propheta 631
Sofonias Propheta 633
Aggæi Prophetæ 635
Zaccharias Propheta 637
Malachi Propheta 644

NOVUM TESTAMENTUM

Mattheum 649
Marcum 674
Lucam 690
Iohannem 716
Actuum Apostolorum 736
Romanos 762
Corinthios I 773
Corinthios Ii 783
Galatas 790
Ephesios 794
Philippenses 798
Colossenes 801
Thessalonicenses I 804
Thessalonicenses Ii 807
Timotheum I 809
Timotheum Ii 812
Titum 814
Philemonem 816
Hebræos 817
Iacobi 825
Petri I 828
Petri Ii 831
Iohannis I 833
Iohannis Ii 836
Iohannis Iii 837
Iudæ 838
Apocalypsis 839

SUPPLEMENTA

Adiutorium Lectoris
Glossarium
Mappae
Sors
Picturae, Doré

VETUS TESTAMENTUM

Eiecitque Adam: et collocavit ante paradisum voluptatis Cherubim, et flammeum gladium, atque versatilem, ad custodiendam viam ligni vitæ.

Genesis 3:24

Genesis

1 In principio creavit Deus cælum, et terram. **2** Terra
autem erat inanis et vacua, et tenebræ erant super
faciem abyssi: et Spiritus Dei ferebatur super aquas. **3**
Dixitque Deus: Fiat lux. Et facta est lux. **4** Et vidit Deus
lucem quod esset bona: et divisit lucem a tenebris.
5 Appellavitque lucem Diem, et tenebras Noctem:
factumque est vespere et mane, dies unus. **6** Dixit
quoque Deus: Fiat firmamentum in medio aquarum: et
dividat aquas ab aquis. **7** Et fecit Deus firmamentum,
divisitque aquas, quæ erant sub firmamento, ab his,
quæ erant super firmamentum. Et factum est ita. **8**
Vocavitque Deus firmamentum, Cælum: et factum
est vespere et mane, dies secundus. **9** Dixit vero
Deus: Congregentur aquæ, quæ sub cælo sunt, in
locum unum: et appareat arida. Et factum est ita. **10**
Et vocavit Deus aridam, Terram, congregationesque
aquarum appellavit Maria. Et vidit Deus quod esset
bonum. **11** Et ait: Germinet terra herbam virentem,
et facientem semen, et lignum pomiferum faciens
fructum iuxta genus suum, cuius semen in semetipso
sit super terram. Et factum est ita. **12** Et protulit
terra herbam virentem, et facientem semen iuxta
genus suum, lignumque faciens fructum, et habens
unumquodque sementem secundum speciem suam. Et
vidit Deus quod esset bonum. **13** Et factum est vespere
et mane, dies tertius. **14** Dixit autem Deus: Fiant
luminaria in firmamento cæli, et dividant diem ac
noctem, et sint in signa et tempora, et dies et annos:
15 ut luceant in firmamento cæli, et illuminent terram.
Et factum est ita. **16** Fecitque Deus duo luminaria
magna: luminare maius, ut præesset diei: et luminare
minus, ut præesset nocti: et stellas. **17** Et posuit eas
in firmamento cæli, ut lucerent super terram, **18**
et præessent diei ac nocti, et dividerent lucem ac
tenebras. Et vidit Deus quod esset bonum. **19** Et factum
est vespere et mane, dies quartus. **20** Dixit etiam Deus:
Producant aquæ reptile animæ viventis, et volatile
super terram sub firmamento cæli. **21** Creavitque
Deus cete grandia, et omnem animam viventem atque
motabilem, quam produxerant aquæ in species suas,
et omne volatile secundum genus suum. Et vidit
Deus quod esset bonum. **22** Benedixitque eis, dicens:
Crescite, et multiplicamini, et replete aquas maris:
avesque multiplicentur super terram. **23** Et factum
est vespere et mane, dies quintus. **24** Dixit quoque
Deus: Producat terra animam viventem in genere
suo, iumenta, et reptilia, et bestias terræ secundum
species suas. Factumque est ita. **25** Et fecit Deus
bestias terræ iuxta species suas, et iumenta, et omne
reptile terræ in genere suo. Et vidit Deus quod esset
bonum. **26** Et ait: Faciamus Hominem ad imaginem,
et similitudinem nostram: et præsit piscibus maris,
et volatilibus cæli, et bestiis, universæque terræ,
omnique reptili, quod movetur in terra. **27** Et creavit
Deus hominem ad imaginem suam: ad imaginem
Dei creavit illum, masculum et feminam creavit
eos. **28** Benedixitque illis Deus, et ait: Crescite et
multiplicamini, et replete terram, et subiicite eam,
et dominamini piscibus maris, et volatilibus cæli, et
universis animantibus, quæ moventur super terram.
29 Dixitque Deus: Ecce dedi vobis omnem herbam
afferentem semen super terram, et universa ligna
quæ habent in semetipsis sementem generis sui, ut
sint vobis in escam: **30** et cunctis animantibus terræ,
omnique volucri cæli, et universis quæ moventur
in terra, et in quibus est anima vivens, ut habeant
ad vescendum. Et factum est ita. **31** Viditque Deus
cuncta quæ fecerat: et erant valde bona. Et factum est
vespere et mane, dies sextus.

2 Igitur perfecti sunt cæli et terra, et omnis ornatus
eorum. **2** Complevitque Deus die septimo opus suum
quod fecerat: et requievit die septimo ab universo
opere quod patrarat. **3** Et benedixit diei septimo; et
sanctificavit illum: quia in ipso cessaverat ab omni
opere suo quod creavit Deus ut faceret. **4** Istæ sunt
generationes cæli et terræ, quando creata sunt, in die
quo fecit Dominus Deus cælum et terram: **5** Et omne
virgultum agri antequam orietur in terra, omnemque
herbam regionis priusquam germinaret: non enim
pluerat Dominus Deus super terram, et homo non erat
qui operaretur terram: **6** Sed fons ascendebat e terra,
irrigans universam superficiem terræ. **7** Formavit
igitur Dominus Deus hominem de limo terræ, et
inspiravit in faciem eius spiraculum vitæ, et factus
est homo in animam viventem. **8** Plantaverat autem
Dominus Deus Paradisum voluptatis a principio: in
quo posuit hominem quem formaverat. **9** Produxitque

Dominus Deus de humo omne lignum pulchrum
visu, et ad vescendum suave: lignum etiam vitæ in
medio Paradisi, lignumque scientiæ boni et mali. 10 Et
fluvius egrediebatur de loco voluptatis ad irrigandum
Paradisum, qui inde dividitur in quatuor capita. 11
Nomen uni Phison: ipse est qui circuit omnem terram
Hevilath, ubi nascitur aurum: 12 et aurum terræ
illius optimum est: ibi invenitur bdellium, et lapis
onychinus. 13 Et nomen fluvii secundi Gehon: ipse
est qui circumit omnem terram Æthiopiæ. 14 Nomen
vero fluminis tertii, Tigris: ipse vadit contra Assyrios.
Fluvius autem quartus, ipse est Euphrates. 15 Tulit ergo
Dominus Deus hominem, et posuit eum in Paradiso
voluptatis, ut operaretur, et custodiret illum: 16
Præcepitque ei dicens: Ex omni ligno Paradisi comede:
17 De ligno autem scientiæ boni et mali ne comedas.
In quocumque enim die comederis ex eo, morte
morieris. 18 Dixit quoque Dominus Deus: Non est
bonum esse hominem solum: faciamus ei adiutorium
simile sibi. 19 Formatis igitur, Dominus Deus, de humo
cunctis animantibus terræ, et universis volatilibus
cæli, adduxit ea ad Adam, ut videret quid vocaret ea:
omne enim quod vocavit Adam animæ viventis, ipsum
est nomen eius. 20 Appellavitque Adam nominibus
suis cuncta animantia, et universa volatilia cæli, et
omnes bestias terræ: Adæ vero non inveniebatur
adiutor similis eius. 21 Immisit ergo Dominus Deus
soporem in Adam: cumque obdormisset, tulit unam de
costis eius, et replevit carnem pro ea. 22 Et ædificavit
Dominus Deus costam, quam tulerat de Adam, in
mulierem: et adduxit eam ad Adam. 23 Dixitque Adam:
Hoc nunc, os ex ossibus meis, et caro de carne mea:
hæc vocabitur Virago, quoniam de viro sumpta est.
24 Quam ob rem relinquet homo patrem suum, et
matrem, et adhærebit uxori suæ: et erunt duo in
carne una. 25 Erat autem uterque nudus, Adam scilicet
et uxor eius: et non erubescebant.

3 Sed et serpens erat callidior cunctis animantibus
terræ quæ fecerat Dominus Deus. Qui dixit ad
mulierem: Cur præcepit vobis Deus ut non comederetis
de omni ligno Paradisi? 2 Cui respondit mulier: De
fructu lignorum, quæ sunt in Paradiso, vescimur: 3 de
fructu vero ligni, quod est in medio Paradisi, præcepit
nobis Deus ne comederemus: et ne tangeremus illud,
ne forte moriamur. 4 Dixit autem serpens ad mulierem:
Nequaquam morte moriemini. 5 Scit enim Deus quod
in quocumque die comederitis ex eo, aperientur
oculi vestri: et eritis sicut dii, scientes bonum et
malum. 6 Vidit igitur mulier quod bonum esset
lignum ad vescendum, et pulchrum oculis, aspectuque
delectabile: et tulit de fructu illius, et comedit:
deditque viro suo, qui comedit. 7 Et aperti sunt
oculi amborum: cumque cognovissent se esse nudos,
consuerunt folia ficus, et fecerunt sibi perizomata. 8
Et cum audissent vocem Domini Dei deambulantis
in Paradiso ad auram post meridiem, abscondit se
Adam et uxor eius a facie Domini Dei in medio ligni
Paradisi. 9 Vocavitque Dominus Deus Adam, et dixit
ei: Ubi es? 10 Qui ait: Vocem tuam audivi in Paradiso:
et timui, eo quod nudus essem, et abscondi me. 11 Cui
dixit: Quis enim indicavit tibi quod nudus esses, nisi
quod ex ligno de quo præceperam tibi ne comederes,
comedisti? 12 Dixitque Adam: Mulier, quam dedisti
mihi sociam, dedit mihi de ligno, et comedi. 13 Et
dixit Dominus Deus ad mulierem: Quare hoc fecisti?
Quæ respondit: Serpens decepit me, et comedi. 14
Et ait Dominus Deus ad serpentem: Quia fecisti hoc,
maledictus es inter omnia animantia, et bestias terræ:
super pectus tuum gradieris, et terram comedes
cunctis diebus vitæ tuæ. 15 Inimicitias ponam inter
te et mulierem, et semen tuum et semen illius: ipsa
conteret caput tuum, et tu insidiaberis calcaneo eius.
16 Mulieri quoque dixit: Multiplicabo ærumnas tuas,
et conceptus tuos: in dolore paries filios, et sub viri
potestate eris, et ipse dominabitur tui. 17 Adæ vero
dixit: Quia audisti vocem uxoris tuæ, et comedisti
de ligno, ex quo, præceperam tibi, ne comederes,
maledicta terra in opere tuo: in laboribus comedes
ex ea cunctis diebus vitæ tuæ. 18 Spinas et tribulos
germinabit tibi, et comedes herbam terræ. 19 In
sudore vultus tui vesceris pane, donec revertaris
in terram de qua sumptus es: quia pulvis es, et in
pulverem reverteris. 20 Et vocavit Adam nomen uxoris
suæ, Heva: eo quod mater esset cunctorum viventium.
21 Fecit quoque Dominus Deus Adæ et uxori eius
tunicas pelliceas, et induit eos: 22 Et ait: Ecce Adam
quasi unus ex nobis factus est, sciens bonum et
malum: nunc ergo ne forte mittat manum suam, et
sumat etiam de ligno vitæ, et comedat, et vivat in

æternum. 23 Et emisit eum Dominus Deus de paradiso
voluptatis, ut operaretur terram de qua sumptus
est. 24 Eiecitque Adam: et collocavit ante paradisum
voluptatis Cherubim, et flammeum gladium, atque
versatilem, ad custodiendam viam ligni vitæ.

4 Adam vero cognovit uxorem suam Hevam: quæ
concepit et peperit Cain, dicens: Possedi hominem
per Deum. 2 Rursumque peperit fratrem eius Abel.
Fuit autem Abel pastor ovium, et Cain agricola. 3
Factum est autem post multos dies ut offerret Cain de
fructibus terræ munera Domino. 4 Abel quoque obtulit
de primogenitis gregis sui, et de adipibus eorum: et
respexit Dominus ad Abel, et ad munera eius. 5 Ad Cain
vero, et ad munera illius non respexit: iratusque est
Cain vehementer, et concidit vultus eius. 6 Dixitque
Dominus ad eum: Quare iratus es? et cur concidit
facies tua? 7 Nonne si bene egeris, recipies: sin autem
male, statim in foribus peccatum aderit? sed sub te
erit appetitus eius, et tu dominaberis illius. 8 Dixitque
Cain ad Abel fratrem suum: Egrediamur foras. Cumque
essent in agro, consurrexit Cain adversus fratrem
suum Abel, et interfecit eum. 9 Et ait Dominus ad
Cain: Ubi est Abel frater tuus? Qui respondit: Nescio:
Num custos fratris mei sum ego? 10 Dixitque ad
eum: Quid fecisti? vox sanguinis fratris tui clamat
ad me de terra. 11 Nunc igitur maledictus eris super
terram, quæ aperuit os suum, et suscepit sanguinem
fratris tui de manu tua. 12 Cum operatus fueris eam,
non dabit tibi fructus suos: vagus et profugus eris
super terram. 13 Dixitque Cain ad Dominum: Maior
est iniquitas mea, quam ut veniam merear. 14 Ecce
eiicis me hodie a facie terræ, et a facie tua abscondar,
et ero vagus et profugus in terra: omnis igitur qui
invenerit me, occidet me. 15 Dixitque ei Dominus:
Nequaquam ita fiet: sed omnis qui occiderit Cain,
septuplum punietur. Posuitque Dominus Cain signum,
ut non interficeret eum omnis qui invenisset eum. 16
Egressusque Cain a facie Domini, habitavit profugus in
terra ad orientalem plagam Eden. 17 Cognovit autem
Cain uxorem suam, quæ concepit, et peperit Henoch:
et ædificavit civitatem, vocavitque nomen eius ex
nomine filii sui, Henoch. 18 Porro Henoch genuit Irad,
et Irad genuit Maviael, et Maviael genuit Mathusael,
et Mathusael genuit Lamech. 19 Qui accepit duas
uxores, nomen uni Ada, et nomen alteri Sella. 20
Genuitque Ada Iabel, qui fuit pater habitantium in
tentoriis, atque pastorum. 21 Et nomen fratris eius
Iubal: ipse fuit pater canentium cithara et organo.
22 Sella quoque genuit Tubalcain, qui fuit malleator
et faber in cuncta opera æris et ferri. Soror vero
Tubalcain, Noema. 23 Dixitque Lamech uxoribus suis
Adæ et Sellæ: Audite vocem meam uxores Lamech,
auscultate sermonem meum: quoniam occidi virum
in vulnus meum, et adolescentulum in livorem meum.
24 Septuplum ultio dabitur de Cain: de Lamech vero
septuagies septies. 25 Cognovit quoque adhuc Adam
uxorem suam: et peperit filium, vocavitque nomen
eius Seth, dicens: Posuit mihi Deus semen aliud pro
Abel, quem occidit Cain. 26 Sed et Seth natus est
filius, quem vocavit Enos: iste cœpit invocare nomen
Domini.

5 Hic est liber generationis Adam. In die, qua creavit
Deus hominem, ad similitudinem Dei fecit illum. 2
Masculum et feminam creavit eos, et benedixit illis: et
vocavit nomen eorum Adam, in die quo creati sunt. 3
Vixit autem Adam centum triginta annis: et genuit ad
imaginem et similitudinem suam, vocavitque nomen
eius Seth. 4 Et facti sunt dies Adam, postquam genuit
Seth, octingenti anni: genuitque filios et filias. 5
Et factum est omne tempus quod vixit Adam, anni
nongenti triginta, et mortuus est. 6 Vixit quoque Seth
centum quinque annis, et genuit Enos. 7 Vixitque
Seth postquam genuit Enos, octingentis septem annis,
genuitque filios et filias. 8 Et facti sunt omnes dies Seth
nongentorum duodecim annorum, et mortuus est. 9
Vixit vero Enos nonaginta annis, et genuit Cainan. 10
Post cuius ortum vixit octingentis quindecim annis,
et genuit filios, et filias. 11 Factique sunt omnes
dies Enos nongenti quinque anni, et mortuus est.
12 Vixit quoque Cainan septuaginta annis, et genuit
Malaleel. 13 Et vixit Cainan, postquam genuit Malaleel,
octingentis quadraginta annis, genuitque filios et
filias. 14 Et facti sunt omnes dies Cainan nongenti
decem anni, et mortuus est. 15 Vixit autem Malaleel
sexaginta quinque annis, et genuit Iared. 16 Et vixit
Malaleel postquam genuit Iared, octingentis triginta
annis: et genuit filios et filias. 17 Et facti sunt omnes
dies Malaleel octingenti nonaginta quinque anni,

et mortuus est. 18 Vixitque Iared centum sexaginta
duobus annis, et genuit Henoch. 19 Et vixit Iared,
postquam genuit Henoch, octingentis annis, et genuit
filios et filias. 20 Et facti sunt omnes dies Iared
nongenti sexaginta duo anni, et mortuus est. 21
Porro Henoch vixit sexaginta quinque annis, et genuit
Mathusalam. 22 Et ambulavit Henoch cum Deo: et
vixit, postquam genuit Mathusalam, trecentis annis, et
genuit filios et filias. 23 Et facti sunt omnes dies Henoch
trecenti sexaginta quinque anni. 24 Ambulavitque
cum Deo, et non apparuit: quia tulit eum Deus. 25 Vixit
quoque Mathusala centum octoginta septem annis,
et genuit Lamech. 26 Et vixit Mathusala, postquam
genuit Lamech, septingentis octoginta duobus annis,
et genuit filios et filias. 27 Et facti sunt omnes dies
Mathusala nongenti sexaginta novem anni, et mortuus
est. 28 Vixit autem Lamech centum octoginta duobus
annis, et genuit filium: 29 vocavitque nomen eius
Noe, dicens: Iste consolabitur nos ab operibus et
laboribus manuum nostrarum in terra, cui maledixit
Dominus. 30 Vixitque Lamech, postquam genuit Noe,
quingentis nonaginta quinque annis, et genuit filios et
filias. 31 Et facti sunt omnes dies Lamech, septingenti
septuaginta septem anni, et mortuus est. 32 Noe
vero cum quingentorum esset annorum, genuit Sem,
Cham, et Iapheth.

6 Cumque cœpissent homines multiplicari super
terram, et filias procreassent, 2 videntes filii Dei
filias hominum quod essent pulchræ, acceperunt sibi
uxores ex omnibus, quas elegerant. 3 Dixitque Deus:
Non permanebit spiritus meus in homine in æternum,
quia caro est: eruntque dies illius centum viginti
annorum. 4 Gigantes autem erant super terram in
diebus illis. Postquam enim ingressi sunt filii Dei ad
filias hominum, illæque genuerunt, isti sunt potentes
a sæculo viri famosi. 5 Videns autem Deus quod multa
malitia hominum esset in terra, et cuncta cogitatio
cordis intenta esset ad malum omni tempore, 6
pœnituit eum quod hominum fecisset in terra. Et
tactus dolore cordis intrinsecus, 7 delebo, inquit,
hominem, quem creavi, a facie terræ, ab homine usque
ad animantia, a reptili usque ad volucres cæli. Pœnitet
enim me fecisse eos. 8 Noe vero invenit gratiam
coram Domino. 9 Hæ sunt generationes Noe: Noe vir
iustus atque perfectus fuit in generationibus suis,
cum Deo ambulavit. 10 Et genuit tres filios, Sem, Cham
et Iapheth. 11 Corrupta est autem terra coram Deo, et
repleta est iniquitate. 12 Cumque vidisset Deus terram
esse corruptam, (omnis quippe caro corruperat viam
suam super terram) 13 dixit ad Noe: Finis universæ
carnis venit coram me: repleta est terra iniquitate a
facie eorum, et ego disperdam eos cum terra. 14 Fac tibi
arcam de lignis lævigatis: mansiunculas in arca facies,
et bitumine linies intrinsecus, et extrinsecus. 15 Et sic
facies eam: Trecentorum cubitorum erit longitudo
arcæ, quinquaginta cubitorum latitudo, et triginta
cubitorum altitudo illius. 16 Fenestram in arca facies,
et in cubito consummabis summitatem eius: ostium
autem arcæ pones ex latere: deorsum, cœnacula, et
tristega facies in ea. 17 Ecce ego adducam aquas diluvii
super terram, ut interficiam omnem carnem, in qua
spiritus vitæ est subter cælum: Universa quæ in terra
sunt, consumentur. 18 Ponamque fœdus meum tecum:
et ingredieris arcam tu et filii tui, uxor tua, et uxores
filiorum tuorum tecum. 19 Et ex cunctis animantibus
universæ carnis bina induces in arcam, ut vivant
tecum: masculini sexus et feminini. 20 De volucribus
iuxta genus suum, et de iumentis in genere suo, et
ex omni reptili terræ secundum genus suum: bina
de omnibus ingredientur tecum, ut possint vivere.
21 Tolles igitur tecum ex omnibus escis, quæ mandi
possunt, et comportabis apud te: et erunt tam tibi,
quam illis in cibum. 22 Fecit igitur Noe omnia, quæ
præceperat illi Deus.

7 Dixitque Dominus ad eum: Ingredere tu, et omnis
domus tua in arcam: te enim vidi iustum coram me
in generatione hac. 2 Ex omnibus animantibus mundis
tolle septena et septena, masculum et feminam: de
animantibus vero immundis duo et duo, masculum
et feminam. 3 Sed et de volatilibus cæli septena et
septena, masculum et feminam: ut salvetur semen
super faciem universæ terræ. 4 Adhuc enim, et post
dies septem ego pluam super terram quadraginta
diebus et quadraginta noctibus: et delebo omnem
substantiam, quam feci, de superficie terræ. 5 Fecit
ergo Noe omnia, quæ mandaverat ei Dominus. 6
Eratque sexcentorum annorum quando diluvii aquæ
inundaverunt super terram. 7 Et ingressus est Noe

et filii eius, uxor eius et uxores filiorum eius cum
eo in arcam propter aquas diluvii. 8 De animantibus
quoque mundis et immundis, et de volucribus, et
ex omni, quod movetur super terram, 9 duo et duo
ingressa sunt ad Noe in arcam, masculus et femina,
sicut præceperat Dominus Noe. 10 Cumque transissent
septem dies, aquæ diluvii inundaverunt super terram.
11 Anno sexcentesimo vitæ Noe, mense secundo,
septimodecimo die mensis, rupti sunt omnes fontes
abyssi magnæ, et cataractæ cæli apertæ sunt: 12 et
facta est pluvia super terram quadraginta diebus
et quadraginta noctibus. 13 In articulo diei illius
ingressus est Noe, et Sem, et Cham, et Iapheth filii
eius: uxor illius, et tres uxores filiorum eius cum
eis in arcam: 14 ipsi et omne animal secundum
genus suum, universaque iumenta in genere suo, et
omne quod movetur super terram in genere suo,
cunctumque volatile secundum genus suum, universæ
aves, omnesque volucres 15 ingressæ sunt ad Noe
in arcam, bina et bina ex omni carne, in qua erat
spiritus vitæ. 16 Et quæ ingressa sunt, masculus et
femina ex omni carne introierunt, sicut præceperat ei
Deus: et inclusit eum Dominus deforis. 17 Factumque
est diluvium quadraginta diebus super terram: et
multiplicatæ sunt aquæ, et elevaverunt arcam in
sublime a terra. 18 Vehementer enim inundaverunt:
et omnia repleverunt in superficie terræ: porro arca
ferebatur super aquas. 19 Et aquæ prævaluerunt nimis
super terram: opertique sunt omnes montes excelsi
sub universo cælo. 20 Quindecim cubitis altior fuit aqua
super montes, quos operuerat. 21 Consumptaque est
omnis caro quæ movebatur super terram, volucrum,
animantium, bestiarum, omniumque reptilium, quæ
reptant super terram: universi homines, 22 et cuncta,
in quibus spiraculum vitæ est in terra, mortua sunt.
23 Et delevit omnem substantiam, quæ erat super terram,
ab homine usque ad pecus, tam reptile quam volucres
cæli: et deleta sunt de terra: remansit autem solus
Noe, et qui cum eo erant in arca. 24 Obtinueruntque
aquæ terram centum quinquaginta diebus.

8 Recordatus autem Deus Noe, cunctorumque
animantium, et omnium iumentorum, quæ erant
cum eo in arca, adduxit spiritum super terram,
et imminutæ sunt aquæ. 2 Et clausi sunt fontes
abyssi, et cataractæ cæli: et prohibitæ sunt pluviæ
de cælo. 3 Reversæque sunt aquæ de terra euntes
et redeuntes: et cœperunt minui post centum
quinquaginta dies. 4 Requievitque arca mense septimo,
vigesimo septimo die mensis super montes Armeniæ.
5 At vero aquæ ibant et decrescebant usque ad
decimum mensem: decimo enim mense, primo die
mensis, apparuerunt cacumina montium. 6 Cumque
transissent quadraginta dies, aperiens Noe fenestram
arcæ, quam fecerat, dimisit corvum: 7 qui egrediebatur,
et non revertebatur, donec siccarentur aquæ super
terram. 8 Emisit quoque columbam post eum, ut
videret si iam cessassent aquæ super faciem terræ. 9
Quæ cum non invenisset ubi requiesceret pes eius,
reversa est ad eum in arcam: aquæ enim erant
super universam terram: extenditque manum, et
apprehensam intulit in arcam. 10 Expectatis autem
ultra septem diebus aliis, rursum dimisit columbam
ex arca. 11 At illa venit ad eum ad vesperam, portans
ramum olivæ virentibus foliis in ore suo. Intellexit
ergo Noe quod cessassent aquæ super terram. 12
Expectavitque nihilominus septem alios dies: et emisit
columbam, quæ non est reversa ultra ad eum. 13
Igitur sexcentesimo primo anno, primo mense, prima
die mensis imminutæ sunt aquæ super terram: et
aperiens Noe tectum arcæ, aspexit, viditque quod
exiccata esset superficies terræ. 14 Mense secundo,
septimo et vigesimo die mensis arefacta est terra. 15
Locutus est autem Deus ad Noe, dicens: 16 Egredere
de arca, tu et uxor tua, filii tui et uxores filiorum
tuorum tecum. 17 Cuncta animantia, quæ sunt apud
te, ex omni carne, tam in volatilibus quam in bestiis
et universis reptilibus, quæ reptant super terram,
educ tecum, et ingredimini super terram: crescite et
multiplicamini super eam. 18 Egressus est ergo Noe,
et filii eius: uxor illius, et uxores filiorum eius cum eo.
19 Sed et omnia animantia, iumenta, et reptilia quæ
reptant super terram secundum genus suum, egressa
sunt de arca. 20 Ædificavit autem Noe altare Domino:
et tollens de cunctis pecoribus et volucribus mundis,
obtulit holocausta super altare. 21 Odoratusque est
Dominus odorem suavitatis, et ait: Nequaquam ultra
maledicam terræ propter homines: sensus enim et
cogitatio humani cordis in malum prona sunt ab
adolescentia sua: non igitur ultra percutiam omnem

animam viventem sicut feci. 22 Cunctis diebus terræ,
sementis et messis, frigus et æstus, æstas et hiems,
nox et dies non requiescent.

9 Benedixitque Deus Noe et filiis eius. Et dixit
ad eos: Crescite, et multiplicamini, et replete
terram. 2 Et terror vester ac tremor sit super cuncta
animalia terræ, et super omnes volucres cæli, cum
universis quæ moventur super terram: omnes pisces
maris manui vestræ traditi sunt. 3 Et omne, quod
movetur et vivit, erit vobis in cibum: quasi olera
virentia tradidi vobis omnia. 4 Excepto, quod carnem
cum sanguine non comedetis. 5 Sanguinem enim
animarum vestrarum requiram de manu cunctarum
bestiarum: et de manu hominis, de manu viri, et
fratris eius requiram animam hominis. 6 Quicumque
effuderit humanum sanguinem, fundetur sanguis
illius: ad imaginem quippe Dei factus est homo. 7
Vos autem crescite et multiplicamini, et ingredimini
super terram, et implete eam. 8 Hæc quoque dixit
Deus ad Noe, et ad filios eius cum eo: 9 Ecce ego
statuam pactum meum vobiscum, et cum semine
vestro post vos: 10 et ad omnem animam viventem,
quæ est vobiscum, tam in volucribus quam in iumentis
et pecudibus terræ cunctis, quæ egressa sunt de
arca, et universis bestiis terræ. 11 Statuam pactum
meum vobiscum, et nequaquam ultra interficietur
omnis caro aquis diluvii, neque erit deinceps diluvium
dissipans terram. 12 Dixitque Deus: Hoc signum
fœderis quod do inter me et vos, et ad omnem
animam viventem, quæ est vobiscum in generationes
sempiternas: 13 Arcum meum ponam in nubibus, et
erit signum fœderis inter me, et inter terram. 14
Cumque obduxero nubibus cælum, apparebit arcus
meus in nubibus: 15 et recordabor fœderis mei
vobiscum, et cum omni anima vivente quæ carnem
vegetat: et non erunt ultra aquæ diluvii ad delendum
universam carnem. 16 Eritque arcus in nubibus, et
videbo illum, et recordabor fœderis sempiterni quod
pactum est inter Deum et omnem animam viventem
universæ carnis quæ est super terram. 17 Dixitque
Deus ad Noe: Hoc erit signum fœderis, quod constitui
inter me et omnem carnem super terram. 18 Erant
ergo filii Noe, qui egressi sunt de arca, Sem, Cham,
et Iapheth: porro Cham ipse est pater Chanaan.
19 Tres isti filii sunt Noe: et ab his disseminatum
est omne genus hominum super universam terram.
20 Cœpitque Noe vir agricola exercere terram, et
plantavit vineam. 21 Bibensque vinum inebriatus est,
et nudatus in tabernaculo suo. 22 Quod cum vidisset
Cham pater Chanaan, verenda scilicet patris sui esse
nudata, nunciavit duobus fratribus suis foras. 23 At
vero Sem et Iapheth pallium imposuerunt humeris
suis, et incedentes retrorsum, operuerunt verenda
patris sui: faciesque eorum aversæ erant, et patris
virilia non viderunt. 24 Evigilans autem Noe ex vino,
cum didicisset quæ fecerat ei filius suus minor, 25 ait:
Maledictus Chanaan, servus servorum erit fratribus
suis. 26 Dixitque: Benedictus Dominus Deus Sem,
sit Chanaan servus eius. 27 Dilatet Deus Iapheth, et
habitet in tabernaculis Sem, sitque Chanaan servus
eius. 28 Vixit autem Noe post diluvium trecentis
quinquaginta annis. 29 Et impleti sunt omnes dies eius
nongentorum quinquaginta annorum: et mortuus
est.

10 Hæ sunt generationes filiorum Noe, Sem, Cham,
et Iapheth: natique sunt eis filii post diluvium. 2
Filii Iapheth: Gomer, et Magog, et Madai, et Iavan,
et Thubal, et Mosoch, et Thiras. 3 Porro filii Gomer:
Ascenez et Riphath et Thogorma. 4 Filii autem Iavan:
Elisa et Tharsis, Cetthim et Dodanim. 5 Ab his divisæ
sunt insulæ Gentium in regionibus suis, unusquisque
secundum linguam suam et familias suas in nationibus
suis. 6 Filii autem Cham: Chus, et Mesraim, et Phuth,
et Chanaan. 7 Filii Chus: Saba, et Hevila, et Sabatha, et
Regma, et Sabatacha. Filii Regma: Saba, et Dadan. 8
Porro Chus genuit Nemrod: ipse cœpit esse potens
in terra, 9 et erat robustus venator coram Domino.
Ob hoc exivit proverbium: Quasi Nemrod robustus
venator coram Domino. 10 Fuit autem principium
regni eius Babylon, et Arach, et Achad, et Chalanne,
in terra Sennaar. 11 De terra illa egressus est Assur,
et ædificavit Niniven, et plateas civitatis, et Chale.
12 Resen quoque inter Niniven et Chale: hæc est
civitas magna. 13 At vero Mesraim genuit Ludim, et
Anamim, et Laabim, Nephthuim, 14 et Phetrusim,
et Chasluim: de quibus egressi sunt Philisthiim
et Caphtorim. 15 Chanaan autem genuit Sidonem
primogenitum suum, Hethæum, 16 et Iebusæum, et

Amorrhæum, Gergesæum, 17 Hevæum, et Aracæum:
Sinæum, 18 et Aradium, Samaræum et Amathæum: et
post hæc disseminati sunt populi Chananæorum. 19
Factique sunt termini Chanaan venientibus a Sidone
Geraram usque Gazam, donec ingrediaris Sodomam
et Gomorrham, et Adamam, et Seboim usque Lesa.
20 Hi sunt filii Cham in cognationibus, et linguis,
et generationibus, terrisque et gentibus suis. 21 De
Sem quoque nati sunt, patre omnium filiorum Heber,
fratre Iapheth maiore. 22 Filii Sem: Ælam et Assur,
et Arphaxad, et Lud, et Aram. 23 Filii Aram: Us, et
Hul, et Gether, et Mes. 24 At vero Arphaxad genuit
Sale, de quo ortus est Heber. 25 Natique sunt Heber
filii duo: nomen uni Phaleg, eo quod in diebus eius
divisa sit terra: et nomen fratris eius Iectan. 26 Qui
Iectan genuit Elmodad, et Saleph, et Asarmoth, Iare,
27 et Aduram, et Uzal, et Decla, 28 et Ebal, et Abimael,
Saba, 29 et Ophir, et Hevila, et Iobab. Omnes isti,
filii Iectan. 30 Et facta est habitatio eorum de Messa
pergentibus usque Sephar montem orientalem. 31
Isti filii Sem secundum cognationes et linguas, et
regiones in gentibus suis. 32 Hæ familiæ Noe iuxta
populos et nationes suas. Ab his divisæ sunt gentes in
terra post diluvium.

11 Erat autem terra labii unius, et sermonum
eorumdem. 2 Cumque proficiscerentur de
oriente, invenerunt campum in terra Senaar, et
habitaverunt in eo. 3 Dixitque alter ad proximum
suum: Venite, faciamus lateres, et coquamus eos
igni. Habueruntque lateres pro saxis, et bitumen
pro cæmento: 4 et dixerunt: Venite, faciamus nobis
civitatem et turrim, cuius culmen pertingat ad
cælum: et celebremus nomen nostrum antequam
dividamur in universas terras. 5 Descendit autem
Dominus ut videret civitatem et turrim, quam
ædificabant filii Adam, 6 et dixit: Ecce, unus est
populus, et unum labium omnibus: cœperuntque
hoc facere, nec desistent a cogitationibus suis, donec
eas opere compleant. 7 Venite igitur, descendamus,
et confundamus ibi linguam eorum, ut non audiat
unusquisque vocem proximi sui. 8 Atque ita divisit
eos Dominus ex illo loco in universas terras, et
cessaverunt ædificare civitatem. 9 Et idcirco vocatum
est nomen eius Babel, quia ibi confusum est labium
universæ terræ: et inde dispersit eos Dominus super
faciem cunctarum regionum. 10 Hæ sunt generationes
Sem: Sem erat centum annorum quando genuit
Arphaxad, biennio post diluvium. 11 Vixitque Sem
postquam genuit Arphaxad, quingentis annis: et
genuit filios et filias. 12 Porro Arphaxad vixit triginta
quinque annis, et genuit Sale. 13 Vixitque Arphaxad
postquam genuit Sale, trecentis tribus annis: et genuit
filios et filias. 14 Sale quoque vixit triginta annis,
et genuit Heber. 15 Vixitque Sale postquam genuit
Heber, quadringentis tribus annis: et genuit filios et
filias. 16 Vixit autem Heber triginta quatuor annis,
et genuit Phaleg. 17 Et vixit Heber postquam genuit
Phaleg, quadringentis triginta annis: et genuit filios
et filias. 18 Vixit quoque Phaleg triginta annis, et
genuit Reu. 19 Vixitque Phaleg postquam genuit Reu,
ducentis novem annis, et genuit filios et filias. 20
Vixit autem Reu triginta duobus annis, et genuit
Sarug. 21 Vixit quoque Reu postquam genuit Sarug,
ducentis septem annis: et genuit filios et filias. 22
Vixit vero Sarug triginta annis, et genuit Nachor. 23
Vixitque Sarug postquam genuit Nachor, ducentis
annis: et genuit filios et filias. 24 Vixit autem Nachor
viginti novem annis, et genuit Thare. 25 Vixitque
Nachor postquam genuit Thare, centum decem et
novem annis: et genuit filios et filias. 26 Vixitque
Thare septuaginta annis, et genuit Abram et Nachor,
et Aran. 27 Hæ sunt autem generationes Thare: Thare
genuit Abram, Nachor, et Aran. Porro Aran genuit Lot.
28 Mortuusque est Aran ante Thare patrem suum, in
terra nativitatis suæ in Ur Chaldæorum. 29 Duxerunt
autem Abram et Nachor uxores: nomen uxoris Abram,
Sarai: et nomen uxoris Nachor, Melcha filia Aran
patris Melchæ, et patris Ieschæ. 30 Erat autem Sarai
sterilis, nec habebat liberos. 31 Tulit itaque Thare
Abram filium suum, et Lot filium Aran, filium filii
sui, et Sarai nurum suam, uxorem Abram filii sui,
et eduxit eos de Ur Chaldæorum, ut irent in terram
Chanaan: veneruntque usque Haran, et habitaverunt
ibi. 32 Et facti sunt dies Thare ducentorum quinque
annorum, et mortuus est in Haran.

12 Dixit autem Dominus ad Abram: Egredere de terra
tua, et de cognatione tua, et de domo patris tui, et
veni in terram, quam monstrabo tibi. 2 Faciamque te

in gentem magnam, et benedicam tibi, et magnificabo
nomen tuum, erisque benedictus. 3 Benedicam
benedicentibus tibi, et maledicam maledicentibus
tibi, atque IN TE benedicentur universæ cognationes
terræ. 4 Egressus est itaque Abram sicut præceperat
ei Dominus, et ivit cum eo Lot: septuaginta quinque
annorum erat Abram cum egrederetur de Haran. 5
Tulitque Sarai uxorem suam, et Lot filium fratris
sui, universamque substantiam quam possederant,
et animas quas fecerant in Haran: et egressi sunt
ut irent in terram Chanaan. Cumque venissent in
eam, 6 pertransivit Abram terram usque ad locum
Sichem, usque ad convallem illustrem: Chananæus
autem tunc erat in terra. 7 Apparuit autem Dominus
Abram, et dixit ei: Semini tuo dabo terram hanc. Qui
ædificavit ibi altare Domino, qui apparuerat ei. 8
Et inde transgrediens ad montem, qui erat contra
orientem Bethel, tetendit ibi tabernaculum suum, ab
occidente habens Bethel, et ab oriente Hai: ædificavit
quoque ibi altare Domino, et invocavit nomen eius.
9 Perrexitque Abram vadens, et ultra progrediens
ad meridiem. 10 Facta est autem fames in terra:
descenditque Abram in Ægyptum, ut peregrinaretur
ibi: prævaluerat enim fames in terra. 11 Cumque
prope esset ut ingrederetur Ægyptum, dixit Sarai
uxori suæ: Novi quod pulchra sis mulier: 12 et quod
cum viderint te Ægyptii, dicturi sunt: Uxor ipsius
est: et interficient me, et te reservabunt. 13 Dic ergo,
obsecro te, quod soror mea sis: ut bene sit mihi
propter te, et vivat anima mea ob gratiam tui. 14 Cum
itaque ingressus esset Abram Ægyptum, viderunt
Ægyptii mulierem quod esset pulchra nimis. 15 Et
nunciaverunt principes Pharaoni, et laudaverunt
eam apud illum: et sublata est mulier in domum
Pharaonis. 16 Abram vero bene usi sunt propter
illam: Fueruntque ei oves et boves, et asini, et servi
et famulæ, et asinæ et cameli. 17 Flagellavit autem
Dominus Pharaonem plagis maximis, et domum eius
propter Sarai uxorem Abram. 18 Vocavitque Pharao
Abram, et dixit ei: Quidnam est hoc quod fecisti mihi?
Quare non indicasti quod uxor tua esset? 19 Quam ob
causam dixisti esse sororem tuam, ut tollerem eam
mihi in uxorem? Nunc igitur ecce coniux tua, accipe
eam, et vade. 20 Præcepitque Pharao super Abram
viris: et deduxerunt eum, et uxorem illius, et omnia
quæ habebat.

13 Ascendit ergo Abram de Ægypto, ipse et uxor
eius, et omnia quæ habebat, et Lot cum eo
ad australem plagam. 2 Erat autem dives valde in
possessione auri et argenti. 3 Reversusque est per
iter, quo venerat, a meridie in Bethel usque ad locum
ubi prius fixerat tabernaculum inter Bethel et Hai:
4 in loco altaris quod fecerat prius, et invocavit ibi
nomen Domini. 5 Sed et Lot qui erat cum Abram,
fuerunt greges ovium, et armenta, et tabernacula.
6 Nec poterat eos capere terra, ut habitarent simul:
erat quippe substantia eorum multa, et nequibant
habitare communiter. 7 Unde et facta est rixa inter
pastores gregum Abram et Lot. Eo autem tempore
Chananæus et Pherezæus habitabant in terra illa.
8 Dixit ergo Abram ad Lot: Ne quæso sit iurgium
inter me et te, et inter pastores meos, et pastores
tuos: fratres enim sumus. 9 Ecce universa terra
coram te est: recede a me, obsecro: si ad sinistram
ieris, ego dexteram tenebo: si tu dexteram elegeris,
ego ad sinistram pergam. 10 Elevatis itaque Lot
oculis, vidit omnem circa regionem Iordanis, quæ
universa irrigabatur antequam subverteret Dominus
Sodomam et Gomorrham, sicut Paradisus Domini, et
sicut Ægyptus venientibus in Segor. 11 Elegitque sibi
Lot regionem circa Iordanem, et recessit ab Oriente:
divisique sunt alterutrum a fratre suo. 12 Abram
habitavit in terra Chanaan: Lot vero moratus est
in oppidis, quæ erant circa Iordanem, et habitavit
in Sodomis. 13 Homines autem Sodomitæ pessimi
erant, et peccatores coram Domino nimis. 14 Dixitque
Dominus ad Abram, postquam divisus est ab eo Lot:
Leva oculos tuos, et vide a loco, in quo nunc es, ad
aquilonem et meridiem, ad orientem et occidentem.
15 Omnem terram, quam conspicis, tibi dabo, et semini
tuo usque in sempiternum. 16 Faciamque semen
tuum sicut pulverem terræ: si quis potest hominum
numerare pulverem terræ, semen quoque tuum
numerare poterit. 17 Surge, et perambula terram in
longitudine, et in latitudine sua: quia tibi daturus sum
eam. 18 Movens igitur tabernaculum suum Abram,
venit et habitavit iuxta convallem Mambre, quæ est
in Hebron: ædificavitque ibi altare Domino.

14 Factum est autem in illo tempore, ut Amraphel
rex Senaar, et Arioch rex Ponti, et Chodorlahomor
rex Elamitarum, et Thadal rex Gentium **2** inirent
bellum contra Bara regem Sodomorum, et contra
Bersa regem Gomorrhæ, et contra Sennaab regem
Adamæ, et contra Semeber regem Seboim, contraque
regem Balæ, ipsa est Segor. **3** Omnes hi convenerunt
in vallem Silvestrem, quæ nunc est Mare Salis. **4**
Duodecim enim annis servierunt Chodorlahomor,
et tertiodecimo anno recesserunt ab eo. **5** Igitur
quartodecimo anno venit Chodorlahomor, et reges
qui erant cum eo: percusseruntque Raphaim in
Astarothcarnaim, et Zuzim cum eis, et Emim in Save
Cariathaim, **6** et Chorræos in montibus Seir, usque ad
Campestria Pharan, quæ est in solitudine. **7** Reversique
sunt, et venerunt ad fontem Misphat, ipsa est Cades:
et percusserunt omnem regionem Amalecitarum,
et Amorrhæum, qui habitabat in Asasonthamar. **8**
Et egressi sunt rex Sodomorum, et rex Gomorrhæ,
rexque Adamæ, et rex Seboim, necnon et rex Balæ,
quæ est Segor: et direxerunt aciem contra eos in valle
Silvestri: **9** scilicet adversus Chodorlahomor regem
Elamitarum, et Thadal regem Gentium, et Amraphel
regem Sennaar, et Arioch regem Ponti: quatuor reges
adversus quinque. **10** Vallis autem Silvestris habebat
puteos multos bituminis. Itaque rex Sodomorum, et
Gomorrhæ, terga verterunt, ceciderunntque ibi: et qui
remanserant, fugerunt ad montem. **11** Tulerunt autem
omnem substantiam Sodomorum et Gomorrhæ, et
universa quæ ad cibum pertinent, et abierunt: **12**
necnon et Lot et substantiam eius, filium fratris
Abram, qui habitabat in Sodomis. **13** Et ecce unus, qui
evaserat, nunciavit Abram Hebræo, qui habitabat in
convalle Mambre Amorrhæi fratris Escol, et fratris
Aner: hi enim pepigerant fœdus cum Abram. **14**
Quod cum audisset Abram, captum videlicet Lot
fratrem suum, numeravit expeditos vernaculos suos
trecentos decem, et octo: et persecutus est usque
Dan. **15** Et divisis sociis, irruit super eos nocte:
percussitque eos, et persecutus est eos usque Hoba,
quæ est ad lævam Damasci. **16** Reduxitque omnem
substantiam, et Lot fratrem suum cum substantia
illius, mulieres quoque et populum. **17** Egressus est
autem rex Sodomorum in occursum eius postquam
reversus est a cæde Chodorlahomor, et regum qui
cum eo erant in valle Save, quæ est vallis regis. **18** At
vero Melchisedech rex Salem, proferens panem et
vinum, erat enim sacerdos Dei Altissimi, **19** benedixit
ei, et ait: Benedictus Abram Deo Excelso, qui creavit
cælum et terram: **20** et benedictus Deus Excelsus,
quo protegente, hostes in manibus tuis sunt. Et
dedit ei decimas ex omnibus. **21** Dixit autem rex
Sodomorum ad Abram: Da mihi animas, cetera tolle
tibi. **22** Qui respondit ei: Levo manum meam ad
Dominum Deum excelsum Possessorem cæli et terræ,
23 quod a filo subtegminis usque ad corigiam caligæ,
non accipiam ex omnibus quæ tua sunt, ne dicas:
Ego ditavi Abram: **24** exceptis his, quæ comederunt
iuvenes, et partibus virorum, qui venerunt mecum,
Aner, Eschol, et Mambre: isti accipient partes suas.

15 His itaque transactis, factus est sermo Domini ad
Abram per visionem, dicens: Noli timere Abram,
ego protector tuus sum, et merces tua magna nimis. **2**
Dixitque Abram: Domine Deus, quid dabis mihi? ego
vadam absque liberis: et filius procuratoris domus
meæ iste Damascus Eliezer. **3** Addiditque Abram: Mihi
autem non dedisti semen: et ecce vernaculus meus,
heres meus erit. **4** Statimque sermo Domini factus
est ad eum, dicens: Non erit hic heres tuus: sed qui
egredietur de utero tuo, ipsum habebis heredem. **5**
Eduxitque eum foras, et ait illi: Suscipe cælum, et
numera stellas, si potes. Et dixit ei: Sic erit semen
tuum. **6** Credidit Abram Deo, et reputatum est illi ad
iustitiam. **7** Dixitque ad eum: Ego Dominus qui eduxi
te de Ur Chaldæorum ut darem tibi terram istam, et
possideres eam. **8** At ille ait: Domine Deus, unde scire
possum, quod possessurus sim eam? **9** Et respondens
Dominus: Sume, inquit, mihi vaccam triennem, et
capram trimam, et arietem annorum trium, turturem
quoque, et columbam. **10** Qui tollens universa hæc,
divisit ea per medium, et utrasque partes contra
se altrinsecus posuit: aves autem non divisit. **11**
Descenderuntque volucres super cadavera, et abigebat
eas Abram. **12** Cumque sol occumberet, sopor irruit
super Abram, et horror magnus et tenebrosus invasit
eum. **13** Dictumque est ad eum: Scito prænoscens quod
peregrinum futurum sit semen tuum in terra non sua,
et subiicient eos servituti, et affligent quadringentis
annis. **14** Verumtamen gentem, cui servituri sunt,

ego iudicabo: et post hæc egredientur cum magna
substantia. 15 Tu autem ibis ad patres tuos in pace,
sepultus in senectute bona. 16 Generatione autem
quarta revertentur huc: necdum enim completæ sunt
iniquitates Amorrhæorum usque ad præsens tempus.
17 Cum ergo occubuisset sol, facta est caligo tenebrosa,
et apparuit clibanus fumans, et lampas ignis transiens
inter divisiones illas. 18 In illo die pepigit Dominus
fœdus cum Abram, dicens: Semini tuo dabo terram
hanc a fluvio Ægypti usque ad fluvium magnum
Euphraten, 19 Cinæos, et Cenezæos, Cedmonæos,
20 et Hethæos, et Pherezæos, Raphaim quoque, 21
et Amorrhæos, et Chananæos, et Gergesæos, et
Iebusæos.

16 Igitur Sarai, uxor Abram, non genuerat liberos:
sed habens ancillam Ægyptiam nomine Agar,
2 dixit marito suo: Ecce, conclusit me Dominus, ne
parerem: ingredere ad ancillam meam, si forte saltem
ex illa suscipiam filios. Cumque ille acquiesceret
deprecanti, 3 tulit Agar Ægyptiam ancillam suam
post annos decem quam habitare cœperant in terra
Chanaan: et dedit eam viro suo uxorem. 4 Qui
ingressus est ad eam. At illa concepisse se videns,
despexit dominam suam. 5 Dixitque Sarai ad Abram:
Inique agis contra me: ego dedi ancillam meam in
sinum tuum, quæ videns quod conceperit, despectui
me habet. Iudicet Dominus inter me, et te. 6 Cui
respondens Abram: Ecce, ait, ancilla tua in manu
tua est, utere ea ut libet. Affligente igitur eam Sarai,
fugam iniit. 7 Cumque invenisset eam Angelus Domini
iuxta fontem aquæ in solitudine, qui est in via Sur
in deserto, 8 dixit ad illam: Agar ancilla Sarai, unde
venis? et quo vadis? Quæ respondit: A facie Sarai
dominæ meæ ego fugio. 9 Dixitque ei Angelus Domini:
Revertere ad dominam tuam, et humiliare sub manu
illius. 10 Et rursum: Multiplicans, inquit, multiplicabo
semen tuum, et non numerabitur præ multitudine. 11
Ac deinceps: Ecce, ait, concepisti, et paries filium:
vocabisque nomen eius Ismael, eo quod audierit
Dominus afflictionem tuam. 12 Hic erit ferus homo:
manus eius contra omnes, et manus omnium contra
eum: et e regione universorum fratrum suorum figet
tabernacula. 13 Vocavit autem nomen Domini qui
loquebatur ad eam: Tu Deus qui vidisti me. Dixit enim:
Profecto hic vidi posteriora videntis me. 14 Propterea
appellavit puteum illum, Puteum viventis et videntis
me. Ipse est inter Cades et Barad. 15 Peperitque
Agar Abræ filium: qui vocavit nomen eius Ismael. 16
Octoginta et sex annorum erat Abram quando peperit
ei Agar Ismaelem.

17 Postquam vero nonaginta et novem annorum
esse cœperat, apparuit ei Dominus: dixitque
ad eum: Ego Deus omnipotens: ambula coram me,
et esto perfectus. 2 Ponamque fœdus meum inter
me et te, et multiplicabo te vehementer nimis. 3
Cecidit Abram pronus in faciem. 4 Dixitque ei Deus:
EGO SUM, et pactum meum tecum, erisque pater
multarum gentium. 5 Nec ultra vocabitur nomen
tuum Abram: sed appellaberis Abraham: quia patrem
multarum gentium constitui te. 6 Faciamque te
crescere vehementissime, et ponam te in gentibus,
regesque ex te egredientur. 7 Et statuam pactum
meum inter me et te, et inter semen tuum post te
in generationibus suis fœdere sempiterno: ut sim
Deus tuus, et seminis tui post te. 8 Daboque tibi
et semini tuo terram peregrinationis tuæ, omnem
terram Chanaan in possessionem æternam, eroque
Deus eorum. 9 Dixit iterum Deus ad Abraham: Et tu
ergo custodies pactum meum, et semen tuum post
te in generationibus suis. 10 Hoc est pactum meum
quod observabitis inter me et vos, et semen tuum
post te: Circumcidetur ex vobis omne masculinum:
11 et circumcidetis carnem præputii vestri, ut sit
in signum fœderis inter me et vos. 12 Infans octo
dierum circumcidetur in vobis, omne masculinum
in generationibus vestris: tam vernaculus, quam
emptitius circumcidetur, et quicumque non fuerit
de stirpe vestra: 13 eritque pactum meum in carne
vestra in fœdus æternum. 14 Masculus, cuius præputii
caro circumcisa non fuerit, delebitur anima illa de
populo suo: quia pactum meum irritum fecit. 15 Dixit
quoque Deus ad Abraham: Sarai uxorem tuam non
vocabis Sarai, sed Saram. 16 Et benedicam ei, et ex
illa dabo tibi filium cui benedicturus sum, eritque
in nationes, et reges populorum orientur ex eo. 17
Cecidit Abraham in faciem suam, et risit, dicens in
corde suo: Putasne centenario nascetur filius? et Sara
nonagenaria pariet? 18 Dixitque ad Deum: Utinam

Ismael vivat coram te. 19 Et ait Deus ad Abraham:
Sara uxor tua pariet tibi filium, vocabisque nomen
eius Isaac, et constituam pactum meum illi in fœdus
sempiternum, et semini eius post eum. 20 Super
Ismael quoque exaudivi te. Ecce, benedicam ei, et
augebo, et multiplicabo eum valde: duodecim duces
generabit, et faciam illum in gentem magnam. 21
Pactum vero meum statuam ad Isaac, quem pariet
tibi Sara tempore isto in anno altero. 22 Cumque
finitus esset sermo loquentis cum eo, ascendit Deus
ab Abraham. 23 Tulit autem Abraham Ismael filium
suum, et omnes vernaculos domus suæ, universosque
quos emerat, cunctos mares ex omnibus viris domus
suæ: et circumcidit carnem præputii eorum statim
in ipsa die, sicut præceperat ei Deus. 24 Abraham
nonaginta et novem erat annorum quando circumcidit
carnem præputii sui. 25 Et Ismael filius tredecim
annos impleverat tempore circumcisionis suæ. 26
Eadem die circumcisus est Abraham et Ismael filius
eius. 27 Et omnes viri domus illius, tam vernaculi,
quam emptitii et alienigenæ pariter circumcisi sunt.

18 Apparuit autem ei Dominus in convalle Mambre
sedenti in ostio tabernaculi sui in ipso fervore
diei. 2 Cumque elevasset oculos, apparuerunt ei
tres viri stantes prope eum: quos cum vidisset,
cucurrit in occursum eorum de ostio tabernaculi,
et adoravit in terram. 3 Et dixit: Domine, si inveni
gratiam in oculis tuis, ne transeas servum tuum: 4
sed afferam pauxillum aquæ, et lavate pedes vestros,
et requiescite sub arbore. 5 Ponamque buccellam
panis, et confortate cor vestrum, postea transibitis:
idcirco enim declinastis ad servum vestrum. Qui
dixerunt: Fac ut locutus es. 6 Festinavit Abraham in
tabernaculum ad Saram, dixitque ei: Accelera, tria
sata similæ commisce, et fac subcinericios panes.
7 Ipse vero ad armentum cucurrit, et tulit inde
vitulum tenerrimum et optimum, deditque puero:
qui festinavit, et coxit illum. 8 Tulit quoque butyrum
et lac, et vitulum quem coxerat, et posuit coram
eis: ipse vero stabat iuxta eos sub arbore. 9 Cumque
comedissent, dixerunt ad eum: Ubi est Sara uxor tua?
ille respondit: Ecce in tabernaculo est. 10 Cui dixit:
Revertens veniam ad te tempore isto, vita comite,
et habebit filium Sara uxor tua. Quo audito, Sara
risit post ostium tabernaculi. 11 Erant autem ambo
senes, provectæque ætatis, et desierant Saræ fieri
muliebria. 12 Quæ risit occulte dicens: Postquam
consenui, et dominus meus vetulus est, voluptati
operam dabo? 13 Dixit autem Dominus ad Abraham:
Quare risit Sara, dicens: Num vere paritura sum
anus? 14 Numquid Deo quidquam est difficile? iuxta
condictum revertar ad te hoc eodem tempore, vita
comite, et habebit Sara filium. 15 Negabit Sara, dicens:
Non risi, timore perterrita. Dominus autem: Non
est, inquit, ita: sed risisti. 16 Cum ergo surrexissent
inde viri, direxerunt oculos contra Sodomam: et
Abraham simul gradiebatur, deducens eos. 17 Dixitque
Dominus: Num celare potero Abraham quæ gesturus
sum: 18 cum futurus sit in gentem magnam, ac
robustissimam, et benedicendæ sint in illo omnes
nationes terræ? 19 Scio enim quod præcepturus sit
filiis suis, et domui suæ post se ut custodiant viam
Domini, et faciant iudicium et iustitiam: ut adducat
Dominus propter Abraham omnia quæ locutus est ad
eum. 20 Dixit itaque Dominus: Clamor Sodomorum
et Gomorrhæ multiplicatus est, et peccatum eorum
aggravatum est nimis. 21 Descendam, et videbo utrum
clamorem qui venit ad me, opere compleverint: an
non est ita, ut sciam. 22 Converteruntque se inde,
et abierunt Sodomam: Abraham vero adhuc stabat
coram Domino. 23 Et appropinquans ait: Numquid
perdes iustum cum impio? 24 Si fuerint quinquaginta
iusti in civitate, peribunt simul? Et non parces loco illi
propter quinquaginta iustos, si fuerint in eo? 25 Absit
a te, ut rem hanc facias, et occidas iustum cum impio,
fiatque iustus sicut impius, non est hoc tuum: qui
iudicas omnem terram, nequaquam facies iudicium
hoc. 26 Dixitque Dominus ad eum: Si invenero Sodomis
quinquaginta iustos in medio civitatis, dimittam omni
loco propter eos. 27 Respondensque Abraham, ait:
Quia semel cœpi, loquar ad Dominum meum, cum
sim pulvis et cinis. 28 Quid si minus quinquaginta
iustis quinque fuerint? Delebis, propter quadraginta
quinque, universam urbem? Et ait: Non delebo, si
invenero ibi quadraginta quinque. 29 Rursumque
locutus est ad eum: Sin autem quadraginta ibi inventi
fuerint, quid facies? Ait: Non percutiam propter
quadraginta. 30 Ne quæso, inquit, indigneris Domine, si
loquar: Quid si ibi inventi fuerint triginta? Respondit:

Non faciam, si invenero ibi triginta. 31 Quia semel, ait,
cœpi loquar ad Dominum meum: Quid si ibi inventi
fuerint viginti? Ait: Non interficiam propter viginti. 32
Obsecro, inquit, ne irascaris Domine, si loquar adhuc
semel: Quid si inventi fuerint ibi decem? Et dixit:
Non delebo propter decem. 33 Abiitque Dominus,
postquam cessavit loqui ad Abraham: et ille reversus
est in locum suum.

19 Veneruntque duo Angeli Sodomam vespere, et
sedente Lot in foribus civitatis. Qui cum vidisset
eos, surrexit, et ivit obviam eis: adoravitque pronus in
terram, 2 et dixit: Obsecro, domini, declinate in domum
pueri vestri, et manete ibi: lavate pedes vestros, et
mane proficiscemini in viam vestram. Qui dixerunt:
Minime, sed in platea manebimus. 3 Compulit illos
oppido ut diverterent ad eum: ingressisque domum
illius fecit convivium, et coxit azyma: et comederunt.
4 Prius autem quam irent cubitum, viri civitatis
vallaverunt domum a puero usque ad senem, omnis
populus simul. 5 Vocaveruntque Lot, et dixerunt ei:
Ubi sunt viri qui introierunt ad te nocte? educ illos
huc, ut cognoscamus eos. 6 Egressus ad eos Lot, post
tergum occludens ostium, ait: 7 Nolite, quæso, fratres
mei, nolite malum hoc facere. 8 Habeo duas filias,
quæ necdum cognoverunt virum: educam eas ad vos,
et abutimini eis sicut vobis placuerit, dummodo viris
istis nihil mali faciatis, quia ingressi sunt sub umbra
culminis mei. 9 At illi dixerunt: Recede illuc. Et rursus:
Ingressus es, inquiunt, ut advena; numquid ut iudices?
te ergo ipsum magis quam hos affligemus. Vimque
faciebant Lot vehementissime: iamque prope erat ut
effringerent fores. 10 Et ecce miserunt manum viri,
et introduxerunt ad se Lot, clauseruntque ostium:
11 et eos, qui foris erant, percusserunt cæcitate a
minimo usque ad maximum, ita ut ostium invenire
non possent. 12 Dixerunt autem ad Lot: Habes hic
quempiam tuorum? generum, aut filios, aut filias,
omnes, qui tui sunt, educ de urbe hac: 13 delebimus
enim locum istum, eo quod increverit clamor eorum
coram Domino, qui misit nos ut perdamus illos. 14
Egressus itaque Lot, locutus est ad generos suos qui
accepturi erant filias eius, et dixit: Surgite, egredimini
de loco isto: quia delebit Dominus civitatem hanc.
Et visus est eis quasi ludens loqui. 15 Cumque esset
mane, cogebant eum Angeli, dicentes: Surge, tolle
uxorem tuam, et duas filias quas habes: ne et tu
pariter pereas in scelere civitatis. 16 Dissimulante illo,
apprehenderunt manum eius, et manum uxoris, ac
duarum filiarum eius, eo quod parceret Dominus illi.
17 Eduxeruntque eum, et posuerunt extra civitatem:
ibique locuti sunt ad eum, dicentes: Salva animam
tuam: noli respicere post tergum, nec stes in omni
circa regione: sed in monte salvum te fac, ne et tu
simul pereas. 18 Dixitque Lot ad eos: Quæso domine
mi, 19 quia invenit servus tuus gratiam coram te, et
magnificasti misericordiam tuam quam fecisti mecum,
ut salvares animam meam, nec possum in monte
salvari, ne forte apprehendat me malum, et moriar:
20 Est civitas hæc iuxta, ad quam possum fugere,
parva, et salvabor in ea: numquid non modica est,
et vivet anima mea? 21 Dixitque ad eum: Ecce etiam
in hoc suscepi preces tuas, ut non subvertam urbem
pro qua locutus es. 22 Festina, et salvare ibi: quia
non potero facere quidquam donec ingrediaris illuc.
Idcirco vocatum est nomen urbis illius Segor. 23 Sol
egressus est super terram, et Lot ingressus est Segor.
24 Igitur Dominus pluit super Sodomam et Gomorrham
sulphur et ignem a Domino de cælo: 25 et subvertit
civitates has, et omnem circa regionem, universos
habitatores urbium, et cuncta terræ virentia. 26
Respiciensque uxor eius post se, versa est in statuam
salis. 27 Abraham autem consurgens mane, ubi
steterat prius cum Domino, 28 intuitus est Sodomam
et Gomorrham, et universam terram regionis illius:
viditque ascendentem favillam de terra quasi fornacis
fumum. 29 Cum enim subverteret Deus civitates
regionis illius, recordatus Abrahæ, liberavit Lot
de subversione urbium in quibus habitaverat. 30
Ascenditque Lot de Segor, et mansit in monte, duæ
quoque filiæ eius cum eo (timuerat enim manere in
Segor) et mansit in spelunca ipse, et duæ filiæ eius
cum eo. 31 Dixitque maior ad minorem: Pater noster
senex est, et nullus virorum remansit in terra qui
possit ingredi ad nos iuxta morem universæ terræ.
32 Veni, inebriemus eum vino, dormiamusque cum
eo, ut servare possimus ex patre nostro semen. 33
Dederunt itaque patri suo bibere vinum nocte illa: Et
ingressa est maior, dormivitque cum patre: at ille non
sensit, nec quando accubuit filia, nec quando surrexit.

34 Altera quoque die dixit maior ad minorem: Ecce
dormivi heri cum patre meo, demus ei bibere vinum
etiam hac nocte, et dormies cum eo, ut salvemus
semen de patre nostro. 35 Dederunt etiam et illa
nocte patri suo bibere vinum, ingressaque minor
filia, dormivit cum eo: et ne tunc quidem sensit
quando concubuerit, vel quando illa surrexerit. 36
Conceperunt ergo duæ filiæ Lot de patre suo. 37
Peperitque maior filium, et vocavit nomen eius Moab:
ipse est pater Moabitarum usque in præsentem diem.
38 Minor quoque peperit filium, et vocavit nomen
eius Ammon, id est, filius populi mei: ipse est pater
Ammonitarum usque hodie.

20 Profectus inde Abraham in terram australem,
habitavit inter Cades, et Sur: et peregrinatus est
in Geraris. 2 Dixitque de Sara uxore suo, Soror mea
est. Misit ergo Abimelech rex Geraræ, et tulit eam. 3
Venit autem Deus ad Abimelech per somnium nocte,
et ait illi: En morieris propter mulierem, quam tulisti:
habet enim virum. 4 Abimelech vero non tetigerat
eam, et ait: Domine, num gentem ignorantem et
iustam interficies? 5 Nonne ipse dixit mihi: Soror
mea est: et ipsa ait: Frater meus est? In simplictate
cordis mei, et munditia manuum mearum feci hoc.
6 Dixitque ad eum Deus: Et ego scio quod simplici
corde feceris: et ideo custodivi te ne peccares in me,
et non dimisi ut tangeres eam. 7 Nunc ergo redde
viro suo uxorem, quia propheta est: et orabit pro te,
et vives: si autem nolueris reddere, scito quod morte
morieris tu, et omnia quæ tua sunt. 8 Statimque de
nocte consurgens Abimelech, vocavit omnes servos
suos: et locutus est universa verba hæc in auribus
eorum, timueruntque omnes viri valde. 9 Vocavit
autem Abimelech etiam Abraham, et dixit ei: Quid
fecisti nobis? Quid peccavimus in te, quia induxisti
super me et super regnum meum peccatum grande?
Quæ non debuisti facere, fecisti nobis. 10 Rursumque
expostulans, ait: Quid vidisti, ut hoc faceres? 11
Respondit Abraham: Cogitavi mecum, dicens: Forsitan
non est timor Dei in loco isto: et interficient me
propter uxorem meam: 12 alias autem et vere soror
mea est, filia patris mei, et non filia matris meæ,
et duxi eam in uxorem. 13 Postquam autem eduxit
me Deus de domo patris mei, dixi ad eam: Hanc
misericordiam facies mecum: In omni loco, ad quem
ingrediemur, dices quod frater tuus sim. 14 Tulit
igitur Abimelech oves et boves, et servos et ancillas,
et dedit Abraham: reddiditque illi Saram uxorem
suam, 15 et ait: Terra coram vobis est, ubicumque
tibi placuerit habita. 16 Saræ autem dixit: Ecce mille
argenteos dedi fratri tuo, hoc erit tibi in velamen
oculorum ad omnes qui tecum sunt, et quocumque
perrexeris: mementoque te deprehensam. 17 Orante
autem Abraham, sanavit Deus Abimelech et uxorem,
ancillasque eius, et pepererunt: 18 concluserat enim
Dominus omnem vulvam domus Abimelech propter
Saram uxorem Abrahæ.

21 Visitavit autem Dominus Saram, sicut promiserat:
et implevit quæ locutus est. 2 Concepitque
et peperit filium in senectute sua, tempore quo
prædixerat ei Deus. 3 Vocavitque Abraham nomen
filii sui, quem genuit ei Sara, Isaac: 4 et circumcidit
eum octavo die, sicut præceperat ei Deus, 5 cum
centum esset annorum: hac quippe ætate patris, natus
est Isaac. 6 Dixitque Sara: Risum fecit mihi Deus:
quicumque audierit, corridebit mihi. 7 Rursumque ait:
Quis auditurus crederet Abraham quod Sara lactaret
filium, quem peperit et iam seni? 8 Crevit igitur puer,
et ablactatus est: fecitque Abraham grande convivium
in die ablactationis eius. 9 Cumque vidisset Sara filium
Agar Ægyptiæ ludentem cum Isaac filio suo, dixit ad
Abraham: 10 Eiice ancillam hanc, et filium eius: non
enim erit heres filius ancillæ cum filio meo Isaac.
11 Dure accepit hoc Abraham pro filio suo. 12 Cui
dixit Deus: Non tibi videatur asperum super puero, et
super ancilla tua: omnia quæ dixerit tibi Sara, audi
vocem eius: quia in Isaac vocabitur tibi semen. 13
Sed et filium ancillæ faciam in gentem magnam, quia
semen tuum est. 14 Surrexit itaque Abraham mane,
et tollens panem et utrem aquæ, imposuit scapulæ
eius, tradiditque puerum, et dimisit eam. Quæ cum
abiisset, errabat in solitudine Bersabee. 15 Cumque
consumpta esset aqua in utre, abiecit puerum subter
unam arborum, quæ ibi erant. 16 Et abiit, seditque e
regione procul quantum potest arcus iacere. Dixit
enim: Non videbo morientem puerum: et sedens
contra, levavit vocem suam et flevit. 17 Exaudivit
autem Deus vocem pueri: vocavitque Angelus Dei

Agar de cælo, dicens: Quid agis Agar? noli timere:
exaudivit enim Deus vocem pueri de loco in quo
est. 18 Surge, tolle puerum, et tene manum illius:
quia in gentem magnam faciam eum. 19 Aperuitque
oculos eius Deus: quæ videns puteum aquæ, abiit,
et implevit utrem, deditque puero bibere. 20 Et fuit
cum eo: qui crevit, et moratus est in solitudine,
factusque est iuvenis sagittarius. 21 Habitavitque in
deserto Pharan, et accepit illi mater sua uxorem de
terra Ægypti. 22 Eodem tempore dixit Abimelech,
et Phicol princeps exercitus eius ad Abraham: Deus
tecum est in universis quæ agis. 23 Iura ergo per
Deum, ne noceas mihi, et posteris meis, stirpique
meæ: sed iuxta misericordiam, quam feci tibi, facies
mihi, et terræ in qua versatus es advena. 24 Dixitque
Abraham: Ego iurabo. 25 Et increpavit Abimelech
propter puteum aquæ quem vi abstulerunt servi
eius. 26 Responditque Abimelech: Nescivi quis fecerit
hanc rem: sed et tu non indicasti mihi, et ego non
audivi præter hodie. 27 Tulit itaque Abraham oves
et boves, et dedit Abimelech: percusseruntque ambo
fœdus. 28 Et statuit Abraham septem agnas gregis
seorsum. 29 Cui dixit Abimelech: Quid sibi volunt
septem agnæ istæ, quas stare fecisti seorsum? 30 At
ille: Septem, inquit, agnas accipies de manu mea: ut
sint mihi in testimonium, quoniam ego fodi puteum
istum. 31 Idcirco vocatus est locus ille Bersabee: quia
ibi uterque iuravit. 32 Et inierunt fœdus pro puteo
iuramenti. 33 Surrexit autem Abimelech, et Phicol
princeps exercitus eius, reversique sunt in terram
Palæstinorum. Abraham vero plantavit nemus in
Bersabee, et invocavit ibi nomen Domini Dei æterni.
34 Et fuit colonus terræ Palæstinorum diebus multis.

22 Quæ postquam gesta sunt, tentavit Deus
Abraham, et dixit ad eum: Abraham, Abraham.
At ille respondit: Adsum. 2 Ait illi: Tolle filium tuum
unigenitum, quem diligis, Isaac, et vade in terram
visionis: atque ibi offeres eum in holocaustum super
unum montium quem monstravero tibi. 3 Igitur
Abraham de nocte consurgens, stravit asinum suum:
ducens secum duos iuvenes, et Isaac filium suum:
cumque concidisset ligna in holocaustum, abiit ad
locum quem præceperat ei Deus. 4 Die autem tertio,
elevatis oculis, vidit locum procul: 5 dixitque ad pueros
suos: Expectate hic cum asino: ego et puer illuc usque
properantes, postquam adoraverimus, revertemur ad
vos. 6 Tulit quoque ligna holocausti, et imposuit super
Isaac filium suum: ipse vero portabat in manibus
ignem et gladium. Cumque duo pergerent simul, 7 dixit
Isaac patri suo: Pater mi. At ille respondit: Quid vis fili?
Ecce, inquit, ignis et ligna: ubi est victima holocausti?
8 Dixit autem Abraham: Deus providebit sibi victimam
holocausti, fili mi. Pergebant ergo pariter: 9 et
venerunt ad locum quem ostenderat ei Deus, in quo
ædificavit altare, et desuper ligna composuit: cumque
alligasset Isaac filium suum, posuit eum in altare
super struem lignorum. 10 Extenditque manum, et
arripuit gladium, ut immolaret filium suum. 11 Et ecce
Angelus Domini de cælo clamavit, dicens: Abraham,
Abraham. Qui respondit: Adsum. 12 Dixitque ei: Non
extendas manum tuam super puerum, neque facias
illi quidquam: nunc cognovi quod times Deum, et non
pepercisti unigenito filio tuo propter me. 13 Levavit
Abraham oculos suos, viditque post tergum arietem
inter vepres hærentem cornibus, quem assumens
obtulit holocaustum pro filio. 14 Appellavitque nomen
loci illius, Dominus videt. Unde usque hodie dicitur:
In monte Dominus videbit. 15 Vocavit autem Angelus
Domini Abraham secundo de cælo, dicens: 16 Per
memetipsum iuravi, dicit Dominus: quia fecisti hanc
rem, et non pepercisti filio tuo unigenito propter me:
17 benedicam tibi, et multiplicabo semen tuum sicut
stellas cæli, et velut arenam quæ est in littore maris:
possidebit semen tuum portas inimicorum suorum,
18 et benedicentur in semine tuo omnes gentes terræ,
quia obedisti voci meæ. 19 Reversus est Abraham ad
pueros suos, abieruntque Bersabee simul, et habitavit
ibi. 20 His ita gestis, nunciatum est Abrahæ quod
Melcha quoque genuisset filios Nachor fratri suo, 21
Hus primogenitum, et Buz fratrem eius, et Camuel
patrem Syrorum, 22 et Cased, et Azau, Pheldas quoque
et Iedlaph, 23 ac Bathuel, de quo nata est Rebecca:
octo istos genuit Melcha, Nachor fratri Abrahæ. 24
Concubina vero illius, nomine Roma, peperit Tabee,
et Gaham, et Tahas, et Maacha.

23 Vixit autem Sara centum viginti septem annis.
2 Et mortua est in civitate Arbee, quæ est
Hebron, in terra Chanaan: venitque Abraham ut

plangeret, et fleret eam. 3 Cumque surrexisset ab
officio funeris, locutus est ad filios Heth, dicens: 4
Advena sum et peregrinus apud vos: date mihi ius
sepulchri vobiscum, ut sepeliam mortuum meum. 5
Responderunt filii Heth, dicentes: 6 Audi nos domine,
princeps Dei es apud nos: in electis sepulchris nostris
sepeli mortuum tuum: nullusque te prohibere poterit
quin in monumento eius sepelias mortuum tuum. 7
Surrexit Abraham, et adoravit populum terræ, filios
videlicet Heth: 8 dixitque ad eos: Si placet animæ
vestræ ut sepeliam mortuum meum, audite me, et
intercedite pro me apud Ephron filium Seor: 9 ut det
mihi speluncam duplicem, quam habet in extrema
parte agri sui: pecunia digna tradat eam mihi coram
vobis in possessionem sepulchri. 10 Habitabat autem
Ephron in medio filiorum Heth. Responditque Ephron
ad Abraham cunctis audientibus qui ingrediebantur
portam civitatis illius, dicens: 11 Nequaquam ita fiat,
domine mi, sed tu magis ausculta quod loquor: Agrum
trado tibi, et speluncam, quæ in eo est, præsentibus
filiis populi mei, sepeli mortuum tuum. 12 Adoravit
Abraham coram populo terræ. 13 Et locutus est
ad Ephron circumstante plebe: Quæso, ut audias
me: Dabo pecuniam pro agro: suscipe eam, et sic
sepeliam mortuum meum in eo. 14 Responditque
Ephron: Domine mi, audi me: 15 Terra, quam postulas,
quadringentis siclis argenti valet: istud est pretium
inter me et te: sed quantum est hoc? sepeli mortuum
tuum. 16 Quod cum audisset Abraham, appendit
pecuniam, quam Ephron postulaverat, audientibus
filiis Heth, quadringentos siclos argenti probatæ
monetæ publicæ. 17 Confirmatusque est ager quondam
Ephronis, in quo erat spelunca duplex, respiciens
Mambre, tam ipse, quam spelunca, et omnes arbores
eius in cunctis terminis eius per circuitum, 18 Abrahæ
in possessionem, videntibus filiis Heth, et cunctis qui
intrabant portam civitatis illius. 19 Atque ita sepelivit
Abraham Saram uxorem suam in spelunca agri duplici,
quæ respiciebat Mambre. Hæc est Hebron in terra
Chanaan. 20 Et confirmatus est ager, et antrum, quod
erat in eo, Abrahæ in possessionem monumenti a
filiis Heth.

24 Erat autem Abraham senex, dierumque
multorum: et Dominus in cunctis benedixerat ei.
2 Dixitque ad servum seniorem domus suæ, qui præerat
omnibus quæ habebat: Pone manum tuam subter
femur meum, 3 ut adiurem te per Dominum, Deum cæli
et terræ, ut non accipias uxorem filio meo de filiabus
Chananæorum, inter quos habito: 4 sed ad terram
et cognationem meam proficiscaris, et inde accipias
uxorem filio meo Isaac. 5 Respondit servus: Si noluerit
mulier venire mecum in terram hanc, numquid
reducere debeo filium tuum ad locum, de quo egressus
es? 6 Dixitque Abraham: Cave nequando reducas
filium meum illuc. 7 Dominus Deus cæli, qui tulit me
de domo patris mei, et de terra nativitatis meæ, qui
locutus est mihi, et iuravit mihi, dicens: Semini tuo
dabo terram hanc: ipse mittet Angelum suum coram
te, et accipies inde uxorem filio meo: 8 sin autem
mulier noluerit sequi te, non teneberis iuramento:
filium meum tantum ne reducas illuc. 9 Posuit ergo
servus manum sub femore Abraham domini sui, et
iuravit illi super sermone hoc. 10 Tulitque decem
camelos de grege domini sui, et abiit, ex omnibus
bonis eius portans secum, profectusque perrexit in
Mesopotamiam ad urbem Nachor. 11 Cumque camelos
fecisset accumbere extra oppidum iuxta puteum
aquæ vespere, tempore quo solent mulieres egredi ad
hauriendam aquam, dixit: 12 Domine Deus domini
mei Abraham, occurre, obsecro, mihi hodie, et fac
misericordiam cum domino meo Abraham. 13 Ecce
ego sto prope fontem aquæ, et filiæ habitatorum huius
civitatis egredientur ad hauriendam aquam. 14 Igitur
puella, cui ego dixero: Inclina hydriam tuam ut bibam:
et illa responderit, Bibe, quin et camelis tuis dabo
potum: ipsa est, quam præparasti servo tuo Isaac: et
per hoc intelligam quod feceris misericordiam cum
domino meo. 15 Necdum intra se verba compleverat, et
ecce Rebecca egrediebatur, filia Bathuel, filii Melchæ
uxoris Nachor fratris Abraham, habens hydriam
in scapula sua: 16 puella decora nimis, virgoque
pulcherrima, et incognita viro: descenderat autem
ad fontem, et impleverat hydriam, ac revertebatur.
17 Occurritque ei servus, et ait: Pauxillum aquæ
mihi ad bibendum præbe de hydria tua. 18 Quæ
respondit: Bibe domine mi. Celeriterque deposuit
hydriam super ulnam suam, et dedit ei potum. 19
Cumque ille bibisset, adiecit: Quin et camelis tuis
hauriam aquam, donec cuncti bibant. 20 Effundensque

hydriam in canalibus, recurrit ad puteum ut hauriret
aquam: et haustam omnibus camelis dedit. 21 Ipse
autem contemplabatur eam tacitus, scire volens
utrum prosperum iter suum fecisset Dominus, an
non. 22 Postquam autem biberunt cameli, protulit vir
inaures aureas, appendentes siclos duos, et armillas
totidem pondo siclorum decem. 23 Dixitque ad eam:
Cuius es filia? indica mihi: est in domo patris tui
locus ad manendum? 24 Quæ respondit: Filia sum
Bathuelis, filii Melchæ, quem peperit ipsi Nachor. 25 Et
addidit, dicens: Palearum quoque et fœni plurimum
est apud nos, et locus spatiosus ad manendum. 26
Inclinavit se homo, et adoravit Dominum, 27 dicens:
Benedictus Dominus Deus domini mei Abraham,
qui non abstulit misericordiam et veritatem suam a
domino meo, et recto itinere me perduxit in domum
fratris domini mei. 28 Cucurrit itaque puella, et
nunciavit in domum matris suæ omnia quæ audierat.
29 Habebat autem Rebecca fratrem nomine Laban,
qui festinus egressus est ad hominem, ubi erat fons.
30 Cumque vidisset inaures et armillas in manibus
sororis suæ, et audisset cuncta verba referentis: Hæc
locutus est mihi homo: venit ad virum, qui stabat
iuxta camelos, et prope fontem aquæ: 31 dixitque
ad eum: Ingredere, benedicte Domini: cur foris stas?
præparavi domum, et locum camelis. 32 Et introduxit
eum in hospitium: ac destravit camelos, deditque
paleas et fœnum, et aquam ad lavandos pedes eius, et
virorum qui venerant cum eo. 33 Et appositus est in
conspectu eius panis. Qui ait: Non comedam, donec
loquar sermones meos. Respondit ei: Loquere. 34
At ille: Servus, inquit, Abraham sum: 35 et Dominus
benedixit domino meo valde, magnificatusque est: et
dedit ei oves et boves, argentum et aurum, servos et
ancillas, camelos et asinos. 36 Et peperit Sara uxor
domini mei filium domino meo in senectute sua,
deditque illi omnia quæ habuerat. 37 Et adiuravit
me dominus meus, dicens: Non accipies uxorem
filio meo de filiabus Chananæorum, in quorum terra
habito: 38 sed ad domum patris mei perges, et de
cognatione mea accipies uxorem filio meo: 39 ego vero
respondi domino meo: Quid si noluerit venire mecum
mulier? 40 Dominus, ait, in cuius conspectu ambulo,
mittet Angelum suum tecum, et diriget viam tuam:
accipiesque uxorem filio meo de cognatione mea, et de
domo patris mei. 41 Innocens eris a maledictione mea,
cum veneris ad propinquos meos, et non dederint tibi.
42 Veni ergo hodie ad fontem aquæ, et dixi: Domine
Deus domini mei Abraham, si direxisti viam meam, in
qua nunc ambulo, 43 ecce sto iuxta fontem aquæ, et
virgo, quæ egredietur ad hauriendam aquam, audierit
a me: Da mihi pauxillum aquæ ad bibendum ex hydria
tua: 44 et dixerit mihi: Et tu bibe, et camelis tuis
hauriam: ipsa est mulier quam præparavit Dominus
filio domini mei. 45 Dumque hæc tacitus mecum
volverem, apparuit Rebecca veniens cum hydria,
quam portabat in scapula: descenditque ad fontem,
et hausit aquam. Et aio ad eam: Da mihi paululum
bibere. 46 Quæ festinans deposuit hydriam de humero,
et dixit mihi: Et tu bibe, et camelis tuis tribuam
potum. Bibi, et adaquavit camelos. 47 Interrogavique
eam, et dixi: Cuius es filia? Quæ respondit: Filia
Bathuelis sum, filii Nachor, quem peperit ei Melcha.
Suspendi itaque inaures ad ornandam faciem eius,
et armillas posui in manibus eius. 48 Pronusque
adoravi Dominum, benedicens Domino Deo domini
mei Abraham, qui perduxit me recto itinere, ut
sumerem filiam fratris domini mei filio eius. 49 Quam
ob rem si facitis misericordiam et veritatem cum
domino meo, indicate mihi: sin autem aliud placet,
et hoc dicite mihi, ut vadam ad dextram, sive ad
sinistram. 50 Responderuntque Laban et Bathuel:
A Domino egressus est sermo: non possumus extra
placitum eius quidquam aliud loqui tecum. 51 En
Rebecca coram te est, tolle eam, et proficiscere, et sit
uxor filii domini tui, sicut locutus est Dominus. 52
Quod cum audisset puer Abraham, procidens adoravit
in terram Dominum. 53 Prolatisque vasis argenteis,
et aureis, ac vestibus, dedit ea Rebecca pro munere:
fratribus quoque eius, et matri dona obtulit. 54 Inito
convivio, vescentes pariter et bibentes manserunt ibi.
Surgens autem mane, locutus est puer: Dimitte me,
ut vadam ad dominum meum. 55 Responderuntque
fratres eius, et mater: Maneat puella saltem decem
dies apud nos, et postea proficiscetur. 56 Nolite, ait, me
retinere, quia Dominus direxit viam meam: dimittite
me ut pergam ad dominum meum. 57 Et dixerunt:
Vocemus puellam, et quæramus ipsius voluntatem.
58 Cumque vocata venisset, sciscitati sunt: Vis ire
cum homine isto? Quæ ait: Vadam. 59 Dimiserunt

ergo eam, et nutricem illius, servumque Abraham, et
comites eius, 60 imprecantes prospera sorori suæ,
atque dicentes: Soror nostra es, crescas in mille
millia, et possideat semen tuum portas inimicorum
suorum. 61 Igitur Rebecca, et puellæ illius, ascensis
camelis, secutæ sunt virum: qui festinus revertebatur
ad dominum suum: 62 eo autem tempore deambulabat
Isaac per viam quæ ducit ad Puteum, cuius nomen
est Viventis, et videntis: habitabat enim in terra
australi: 63 et egressus fuerat ad meditandum in
agro, inclinata iam die: cumque elevasset oculos,
vidit camelos venientes procul. 64 Rebecca quoque,
conspecto Isaac, descendit de camelo, 65 et ait ad
puerum: Quis est ille homo qui venit per agrum in
occursum nobis? Dixitque ei: Ipse est dominus meus.
At illa tollens cito pallium, operuit se. 66 Servus autem
cuncta, quæ gesserat, narravit Isaac. 67 Qui introduxit
eam in tabernaculum Saræ matris suæ, et accepit eam
uxorem: et in tantum dilexit eam, ut dolorem, qui ex
morte matris eius acciderat, temperaret.

25 Abraham vero aliam duxit uxorem nomine
Ceturam: 2 quæ peperit ei Zamran et Iecsan, et
Madam, et Madian, et Iesboc, et Sue. 3 Iecsan quoque
genuit Saba, et Dadan. Filii Dadan fuerunt Assurim, et
Latusim, et Loomin. 4 At vero ex Madian ortus est
Epha, et Opher, et Henoch, et Abida, et Eldaa: omnes
hi filii Ceturæ. 5 Deditque Abraham cuncta quæ
possederat, Isaac: 6 filiis autem concubinarum largitus
est munera, et separavit eos ab Isaac filio suo, dum
adhuc ipse viveret, ad plagam orientalem. 7 Fuerunt
autem dies vitæ Abrahæ, centum septuaginta quinque
anni. 8 Et deficiens mortuus est in senectute bona,
provectæque ætatis, et plenus dierum: congregatusque
est ad populum suum. 9 Et sepelierunt eum Isaac et
Ismael filii sui in spelunca duplici, quæ sita est in
agro Ephron filii Seor Hethæi, e regione Mambre, 10
quem emerat a filiis Heth: ibi sepultus est ipse, et
Sara uxor eius. 11 Et post obitum illius benedixit Deus
Isaac filio eius, qui habitabat iuxta puteum nomine
Viventis et videntis. 12 Hæ sunt generationes Ismael
filii Abrahæ, quem peperit ei Agar Ægyptia, famula
Saræ: et 13 hæc nomina filiorum eius in vocabulis et
generationibus suis. Primogenitus Ismaelis Nabaioth,
deinde Cedar, et Adbeel, et Mabsam, 14 Masma quoque,
et Duma, et Massa, 15 Hadar, et Thema, et Iethur,
et Naphis, et Cedma. 16 Isti sunt filii Ismaelis: et
hæc nomina per castella et oppida eorum, duodecim
principes tribuum suarum. 17 Et facti sunt anni
vitæ Ismaelis centum triginta septem, deficiensque
mortuus est, et appositus ad populum suum. 18
Habitavit autem ab Hevila usque Sur, quæ respicit
Ægyptum introeuntibus Assyrios. Coram cunctis
fratribus suis obiit. 19 Hæ quoque sunt generationes
Isaac filii Abraham: Abraham genuit Isaac: 20 qui cum
quadraginta esset annorum, duxit uxorem Rebeccam
filiam Bathuelis Syri de Mesopotamia, sororem Laban.
21 Deprecatusque est Isaac Dominum pro uxore sua,
eo quod esset sterilis: qui exaudivit eum, et dedit
conceptum Rebeccæ. 22 Sed collidebantur in utero
eius parvuli; quæ ait: Si sic mihi futurum erat, quid
necesse fuit concipere? Perrexitque ut consuleret
Dominum. 23 Qui respondens, ait: Duæ gentes sunt
in utero tuo, et duo populi ex ventre tuo dividentur,
populusque populum superabit, et maior serviet
minori. 24 Iam tempus pariendi advenerat, et ecce
gemini in utero eius reperti sunt. 25 Qui prior egressus
est, rufus erat, et totus in morem pellis hispidus:
vocatumque est nomen eius Esau. Protinus alter
egrediens, plantam fratris tenebat manu: et idcirco
appellavit eum Iacob. 26 Sexagenarius erat Isaac
quando nati sunt ei parvuli. 27 Quibus adultis, factus
est Esau vir gnarus venandi, et homo agricola: Iacob
autem vir simplex habitabat in tabernaculis. 28
Isaac amabat Esau, eo quod de venationibus illius
vesceretur: et Rebecca diligebat Iacob. 29 Coxit autem
Iacob pulmentum: ad quem cum venisset Esau de
agro lassus, 30 ait: Da mihi de coctione hac rufa, quia
oppido lassus sum. Quam ob causam vocatum est
nomen eius Edom. 31 Cui dixit Iacob: Vende mihi
primogenita tua. 32 Ille respondit: En morior, quid
mihi proderunt primogenita? 33 Ait Iacob: Iura ergo
mihi. Iuravit ei Esau, et vendidit primogenita. 34 Et
sic accepto pane et lentis edulio, comedit, et bibit, et
abiit; parvipendens quod primogenita vendidisset.

26 Orta autem fame super terram post eam
sterilitatem, quæ acciderat in diebus Abraham,
abiit Isaac ad Abimelech regem Palæstinorum in
Gerara. 2 Apparuitque ei Dominus, et ait: Ne descendas

in Ægyptum, sed quiesce in terra, quam dixero tibi.
3 Et peregrinare in ea, eroque tecum, et benedicam
tibi: tibi enim et semini tuo dabo universas regiones
has, complens iuramentum quod spopondi Abraham
patri tuo. 4 Et multiplicabo semen tuum sicut stellas
cæli: daboque posteris tuis universas regiones has: et
benedicentur in semine tuo omnes gentes terræ, 5
eo quod obedierit Abraham voci meæ, et custodierit
præcepta et mandata mea, et ceremonias legesque
servaverit. 6 Mansit itaque Isaac in Geraris. 7 Qui
cum interrogaretur a viris loci illius super uxore sua,
respondit: Soror mea est. Timuerat enim confiteri
quod sibi esset sociata coniugio, reputans ne forte
interficerent eum propter illius pulchritudinem.
8 Cumque pertransissent dies plurimi, et ibidem
moraretur, prospiciens Abimelech rex Palæstinorum
per fenestram, vidit eum iocantem cum Rebecca
uxore sua. 9 Et accersito eo, ait: Perspicuum est quod
uxor tua sit: cur mentitus es eam sororem tuam esse?
Respondit: Timui ne morerer propter eam. 10 Dixitque
Abimelech: Quare imposuisti nobis? potuit coire
quispiam de populo cum uxore tua, et induxeras super
nos grande peccatum. Præcepitque omni populo,
dicens: 11 Qui tetigerit hominis huius uxorem, morte
morietur. 12 Sevit autem Isaac in terra illa, et invenit
in ipso anno centuplum: benedixitque ei Dominus.
13 Et locupletatus est homo, et ibat proficiens atque
succrescens, donec magnus vehementer effectus est:
14 habuit quoque possessiones ovium et armentorum,
et familiæ plurimum. Ob hoc invidentes ei Palæstini,
15 omnes puteos, quos foderant servi patris illius
Abraham, illo tempore obstruxerunt, implentes humo:
16 in tantum, ut ipse Abimelech diceret ad Isaac:
Recede a nobis, quoniam potentior nobis factus es
valde. 17 Et ille discedens, ut veniret ad torrentem
Geraræ, habitaretque ibi: 18 rursum fodit alios puteos,
quos foderant servi patris sui Abraham, et quos, illo
mortuo, olim obstruxerant Philisthiim: appellavitque
eos eisdem nominibus quibus ante pater vocaverat.
19 Foderuntque in torrente, et repererunt aquam
vivam. 20 Sed et ibi iurgium fuit pastorum Geraræ
adversus pastores Isaac, dicentium: Nostra est aqua.
Quam ob rem nomen putei ex eo, quod acciderat,
vocavit Calumniam. 21 Foderunt autem et alium:
et pro illo quoque rixati sunt, appellavitque eum,
Inimicitias. 22 Profectus inde fodit alium puteum,
pro quo non contenderunt: itaque vocavit nomen
eius, Latitudo, dicens: Nunc dilatavit nos Dominus,
et fecit crescere super terram. 23 Ascendit autem
ex illo loco in Bersabee, 24 ubi apparuit ei Dominus
in ipsa nocte, dicens: Ego sum Deus Abraham patris
tui, noli timere, quia ego tecum sum: benedicam tibi,
et multiplicabo semen tuum propter servum meum
Abraham. 25 Itaque ædificavit ibi altare: et invocato
nomine Domini, extendit tabernaculum: præcepitque
servis suis ut foderunt puteum. 26 Ad quem locum
cum venissent de Geraris Abimelech, et Ochozath
amicus illius, et Phicol dux militum, 27 locutus est eis
Isaac: Quid venistis ad me hominem quem odistis,
et expulistis a vobis? 28 Qui responderunt: Vidimus
tecum esse Dominum, et idcirco nos diximus: Sit
iuramentum inter nos, et ineamus fœdus, 29 ut non
facias nobis quidquam mali, sicut et nos nihil tuorum
attigimus, nec fecimus quod te læderet: sed cum pace
dimisimus auctum benedictione Domini. 30 Fecit ergo
eis convivium, et post cibum et potum 31 surgentes
mane, iuraverunt sibi mutuo: dimisitque eos Isaac
pacifice in locum suum. 32 Ecce autem venerunt
in ipso die servi Isaac annunciantes ei de puteo,
quem foderant, atque dicentes: Invenimus aquam. 33
Unde appellavit eum, Abundantiam: et nomen urbi
impositum est Bersabee, usque in præsentem diem. 34
Esau vero quadragenarius duxit uxores, Iudith filiam
Beeri Hethæi, et Basemath filiam Elon eiusdem loci:
35 quæ ambæ offenderant animum Isaac et Rebeccæ.

27 Senuit autem Isaac, et caligaverunt oculi eius, et
videre non poterat: vocavitque Esau filium suum
maiorem, et dixit ei: Fili mi? Qui respondit: Adsum. 2
Cui pater: Vides, inquit, quod senuerim, et ignorem
diem mortis meæ. 3 Sume arma tua, pharetram, et
arcum, et egredere foras: cumque venatu aliquid
apprehenderis, 4 fac mihi inde pulmentum sicut
velle me nosti, et affer ut comedam: et benedicat tibi
anima mea antequam moriar. 5 Quod cum audisset
Rebecca, et ille abiisset in agrum ut iussionem patris
impleret, 6 dixit filio suo Iacob: Audivi patrem tuum
loquentem cum Esau fratre tuo, et dicentem ei: 7
Affer mihi de venatione tua, et fac cibos ut comedam,
et benedicam tibi coram Domino antequam moriar.

8 Nunc ergo fili mi, acquiesce consiliis meis: 9 et
pergens ad gregem, affer mihi duos hœdos optimos, ut
faciam ex eis escas patri tuo, quibus libenter vescitur:
10 quas cum intuleris, et comederit, benedicat tibi
priusquam moriatur. 11 Cui ille respondit: Nosti quod
Esau frater meus homo pilosus sit, et ego lenis: 12 si
attrectaverit me pater meus, et senserit, timeo ne
putet me sibi voluisse illudere, et inducam super me
maledictionem pro benedictione. 13 Ad quem mater:
In me sit, ait, ista maledictio, fili mi: tantum audi
vocem meam, et pergens affer quæ dixi. 14 Abiit,
et attulit, deditque matri. Paravit illa cibos, sicut
velle noverat patrem illius. 15 Et vestibus Esau valde
bonis, quas apud se habebat domi, induit eum: 16
pelliculasque hœdorum circumdedit manibus, et colli
nuda protexit. 17 Deditque pulmentum, et panes, quos
coxerat, tradidit. 18 Quibus illatis, dixit: Pater mi? At
ille respondit: Audio. Quis es tu fili mi? 19 Dixitque
Iacob: Ego sum primogenitus tuus Esau: feci sicut
præcepisti mihi: surge, sede, et comede de venatione
mea, ut benedicat mihi anima tua. 20 Rursumque
Isaac ad filium suum: Quo modo, inquit, tam cito
invenire potuisti, fili mi? Qui respondit: Voluntas Dei
fuit ut cito occurreret mihi quod volebam: 21 Dixitque
Isaac: Accede huc, ut tangam te fili mi, et probem
utrum tu sis filius meus Esau, an non. 22 Accessit ille
ad patrem, et palpato eo, dixit Isaac: Vox quidem,
vox Iacob est: sed manus, manus sunt Esau. 23 Et
non cognovit eum, quia pilosæ manus similitudinem
maioris expresserant. Benedicens ergo illi, 24 ait:
Tu es filius meus Esau? Respondit: Ego sum. 25 At
ille: Affer mihi, inquit, cibos de venatione tua, fili
mi, ut benedicat tibi anima mea. Quos cum oblatos
comedisset, obtulit ei etiam vinum. Quo hausto, 26
dixit ad eum: Accede ad me, et da mihi osculum, fili
mi. 27 Accessit, et osculatus est eum. Statimque ut
sensit vestimentorum illius fragrantiam, benedicens
illi, ait: Ecce odor filii mei sicut odor agri pleni, cui
benedixit Dominus. 28 Det tibi Deus de rore cæli, et
de pinguedine terræ abundantiam frumenti et vini.
29 Et serviant tibi populi, et adorent te tribus: esto
dominus fratrum tuorum, et incurventur ante te filii
matris tuæ. Qui maledixerit tibi, sit ille maledictus: et
qui benedixerit tibi, benedictionibus repleatur. 30 Vix
Isaac sermonem impleverat: et egresso Iacob foras,
venit Esau, 31 coctosque de venatione cibos intulit
patri, dicens: Surge pater mi, et comede de venatione
filii tui: ut benedicat mihi anima tua. 32 Dixitque
illi Isaac: Quis enim es tu? Qui respondit: Ego sum
filius tuus primogenitus Esau. 33 Expavit Isaac stupore
vehementi: et ultra quam credi potest, admirans, ait:
Quis igitur ille est qui dudum captam venationem
attulit mihi, et comedi ex omnibus priusquam tu
venires? benedixique ei, et erit benedictus. 34 Auditis
Esau sermonibus patris, irrugiit clamore magno:
et consternatus, ait: Benedic etiam et mihi, pater
mi. 35 Qui ait: Venit germanus tuus fraudulenter, et
accepit benedictionem tuam. 36 At ille subiunxit: Iuste
vocatum est nomen eius Iacob: supplantavit enim me
en altera vice: primogenita mea ante tulit, et nunc
secundo surripuit benedictionem meam. Rursumque
ad patrem: Numquid non reservasti, ait, et mihi
benedictionem? 37 Respondit Isaac: Illum constitui
dominum tuum, et omnes fratres eius servituti illius
subiugavi: frumento et vino stabilivi eum, et tibi
post hæc, fili mi, ultra quid faciam? 38 Cui Esau:
Num unam, inquit, tantum benedictionem habes,
pater? mihi quoque obsecro ut benedicas. Cumque
eiulatu magno fleret, 39 motus Isaac, dixit ad eum:
In pinguedine terræ, et in rore cæli desuper 40 erit
benedictio tua. Vives in gladio, et fratri tuo servies:
tempusque veniet, cum excutias, et solvas iugum eius
de cervicibus tuis. 41 Oderat ergo semper Esau Iacob
pro benedictione qua benedixerat ei pater: dixitque in
corde suo: Venient dies luctus patris mei, et occidam
Iacob fratrem meum. 42 Nunciata sunt hæc Rebeccæ:
quæ mittens et vocans Iacob filium suum, dixit ad
eum: Ecce Esau frater tuus minatur ut occidat te. 43
Nunc ergo, fili mi, audi vocem meam, et consurgens
fuge ad Laban fratrem meum in Haran: 44 habitabisque
cum eo dies paucos, donec requiescat furor fratris tui,
45 et cesset indignatio eius, obliviscaturque eorum
quæ fecisti in eum: postea mittam, et adducam te inde
huc. Cur utroque orbabor filio in uno die? 46 Dixitque
Rebecca ad Isaac: Tædet me vitæ meæ propter filias
Heth: si acceperit Iacob uxorem de stirpe huius terræ,
nolo vivere.

28 Vocavit itaque Isaac Iacob, et benedixit eum,
præcepitque ei dicens: Noli accipere coniugem

de genere Chanaan: 2 sed vade, et proficiscere in
Mesopotamiam Syriæ, ad domum Bathuel patris
matris tuæ, et accipe tibi inde uxorem de filiabus Laban
avunculi tui. 3 Deus autem omnipotens benedicat
tibi, et crescere te faciat, atque multiplicet: ut sis
in turbas populorum. 4 Et det tibi benedictiones
Abrahæ, et semini tuo post te: ut possideas terram
peregrinationis tuæ, quam pollicitus est avo tuo.
5 Cumque dimisisset eum Isaac, profectus venit in
Mesopotamiam Syriæ ad Laban filium Bathuel Syri,
fratrem Rebeccæ matris suæ. 6 Videns autem Esau
quod benedixisset pater suus Iacob, et misisset eum
in Mesopotamiam Syriæ, ut inde uxorem duceret;
et quod post benedictionem præcepisset ei, dicens:
Non accipies uxorem de filiabus Chanaan: 7 quodque
obediens Iacob parentibus suis isset in Syriam: 8
probans quoque quod non libenter aspiceret filias
Chanaan pater suus: 9 ivit ad Ismaelem, et duxit
uxorem absque iis, quas prius habebat, Maheleth
filiam Ismael filii Abraham, sororem Nabaioth. 10
Igitur egressus Iacob de Bersabee, pergebat Haran. 11
Cumque venisset ad quemdam locum, et vellet in eo
requiescere post solis occubitum, tulit de lapidibus
qui iacebant, et supponens capiti suo, dormivit in
eodem loco. 12 Viditque in somnis scalam stantem
super terram, et cacumen illius tangens cælum:
Angelos quoque Dei ascendentes et descendentes
per eam, 13 et Dominum innixum scalæ dicentem
sibi: Ego sum Dominus Deus Abraham patris tui,
et Deus Isaac: Terram, in qua dormis, tibi dabo et
semini tuo. 14 Eritque semen tuum quasi pulvis
terræ: dilataberis ad Occidentem, et Orientem, et
Septentrionem, et Meridiem: et benedicentur in te et
in semine tuo cunctæ tribus terræ. 15 Et ero custos
tuus quocumque perrexeris, et reducam te in terram
hanc: nec dimittam nisi complevero universa quæ
dixi. 16 Cumque evigilasset Iacob de somno, ait:
Vere Dominus est in loco isto, et ego nesciebam. 17
Pavensque: Quam terribilis est, inquit, locus iste! non
est hic aliud nisi domus Dei, et porta cæli. 18 Surgens
ergo Iacob mane, tulit lapidem quem supposuerat
capiti suo, et erexit in titulum, fundens oleum desuper.
19 Appellavitque nomen urbis Bethel, quæ prius Luza
vocabatur. 20 Vovit etiam votum, dicens: Si fuerit
Deus mecum, et custodierit me in via, per quam ego
ambulo, et dederit mihi panem ad vescendum, et
vestimentum ad induendum, 21 reversusque fuero
prospere ad domum patris mei: erit mihi Dominus in
Deum, 22 et lapis iste, quem erexi in titulum, vocabitur
Domus Dei: cunctorumque quæ dederis mihi, decimas
offeram tibi.

29 Profectus ergo Iacob venit in terram Orientalem.
2 Et vidit puteum in agro, tres quoque
greges ovium accubantes iuxta eum: nam ex illo
adaquabantur pecora, et os eius grandi lapide
claudebatur. 3 Morisque erat ut cunctis ovibus
congregatis devolverent lapidem, et refectis gregibus
rursum super os putei ponerent. 4 Dixitque ad
pastores: Fratres, unde estis? Qui responderunt: De
Haran. 5 Quos interrogans, Numquid, ait, nostis Laban
filium Nachor? Dixerunt: Novimus. 6 Sanusne est?
inquit: Valet, inquiunt: et ecce Rachel filia eius venit
cum grege suo. 7 Dixitque Iacob: Adhuc multum diei
superest, nec est tempus ut reducantur ad caulas
greges: date ante potum ovibus, et sic eas ad pastum
reducite. 8 Qui responderunt: Non possumus, donec
omnia pecora congregentur, et amoveamus lapidem de
ore putei, ut adaquemus greges. 9 Adhuc loquebantur,
et ecce Rachel veniebat cum ovibus patris sui: nam
gregem ipsa pascebat. 10 Quam cum vidisset Iacob, et
sciret consobrinam suam, ovesque Laban avunculi
sui: amovit lapidem quo puteus claudebatur. 11 Et
adaquato grege, osculatus est eam: et elevata voce
flevit, 12 et indicavit ei quod frater esset patris sui,
et filius Rebeccæ: at illa festinans nunciavit patri
suo. 13 Qui cum audisset venisse Iacob filium sororis
suæ, cucurrit obviam ei: complexusque eum, et in
oscula ruens, duxit in domum suam. Auditis autem
causis itineris, 14 respondit: Os meum es, et caro
mea. Et postquam impleti sunt dies mensis unius, 15
dixit ei: Num quia frater meus es, gratis servies mihi?
dic quid mercedis accipias. 16 Habebat vero duas
filias, nomen maioris Lia: minor vero appellabatur
Rachel. 17 Sed Lia lippis erat oculis: Rachel decora
facie, et venusto aspectu. 18 Quam diligens Iacob,
ait: Serviam tibi pro Rachel filia tua minore, septem
annis. 19 Respondit Laban: Melius est ut tibi eam
dem quam alteri viro, mane apud me. 20 Servivit
ergo Iacob pro Rachel septem annis: et videbantur

illi pauci dies præ amoris magnitudine. 21 Dixitque
ad Laban: Da mihi uxorem meam: quia iam tempus
impletum est, ut ingrediar ad illam. 22 Qui vocatis
multis amicorum turbis ad convivium, fecit nuptias.
23 Et vespere Liam filiam suam introduxit ad eum,
24 dans ancillam filiæ, Zelpham nomine. Ad quam
cum ex more Iacob fuisset ingressus, facto mane vidit
Liam: 25 et dixit ad socerum suum: Quid est quod
facere voluisti? nonne pro Rachel servivi tibi? quare
imposuisti mihi? 26 Respondit Laban: Non est in loco
nostro consuetudinis, ut minores ante tradamus ad
nuptias. 27 Imple hebdomadam dierum huius copulæ:
et hanc quoque dabo tibi pro opere quo serviturus
es mihi septem annis aliis. 28 Acquievit placito: et
hebdomada transacta, Rachel duxit uxorem: 29 cui
pater servam Balam tradiderat. 30 Tandemque potitus
optatis nuptiis, amorem sequentis priori prætulit,
serviens apud eum septem annis aliis. 31 Videns
autem Dominus quod despiceret Liam, aperuit vulvam
eius, sorore sterili permanente. 32 Quæ conceptum
genuit filium, vocavitque nomen eius Ruben, dicens:
Vidit Dominus humilitatem meam, nunc amabit me
vir meus. 33 Rursumque concepit et peperit filium, et
ait: Quoniam audivit me Dominus haberi contemptui,
dedit etiam istum mihi. Vocavitque nomen eius
Simeon. 34 Concepitque tertio, et genuit alium filium:
dixitque: Nunc quoque copulabitur mihi maritus
meus, eo quod peperierim ei tres filios: et idcirco
appellavit nomen eius, Levi. 35 Quarto concepit, et
peperit filium, et ait: Modo confitebor Domino. Et ob
hoc vocavit eum, Iudam: cessavitque parere.

30 Cernens autem Rachel quod infecunda esset,
invidit sorori suæ, et ait marito suo: Da mihi
liberos, alioquin moriar. 2 Cui iratus respondit Iacob:
Num pro Deo ego sum, qui privavit te fructu ventris
tui? 3 At illa: Habeo, inquit, famulam Balam: ingredere
ad illam, ut pariat super genua mea, et habeam
ex illa filios. 4 Deditque illi Balam in coniugium:
5 quæ, ingresso ad se viro, concepit, et peperit
filium. 6 Dixitque Rachel: Iudicavit mihi Dominus,
et exaudivit vocem meam, dans mihi filium. Et
idcirco appellavit nomen eius, Dan. 7 Rursumque
Bala concipiens, peperit alterum, 8 pro quo ait
Rachel: Comparavit me Deus cum sorore mea, et
invalui: vocavitque eum, Nephthali. 9 Sentiens Lia
quod parere desiisset, Zelpham ancillam suam marito
tradidit. 10 Qua post conceptum edente filium, 11
dixit: Feliciter. Et idcirco vocavit nomen eius, Gad.
12 Peperit quoque Zelpha alterum. 13 Dixitque Lia:
Hoc pro beatitudine mea: Beatam quippe me dicent
mulieres. Propterea appellavit eum, Aser. 14 Egressus
autem Ruben tempore messis triticeæ in agrum,
reperit mandragoras: quas matri Liæ detulit. Dixitque
Rachel: Da mihi partem de mandragoris filii tui. 15
Illa respondit: Parumne tibi videtur quod præripueris
maritum mihi, nisi etiam mandragoras filii mei
tuleris? Ait Rachel: Dormiat tecum hac nocte pro
mandragoris filii tui. 16 Redeuntique ad vesperam
Iacob de agro, egressa est in occursum eius Lia, et
ad me, inquit, intrabis: quia mercede conduxi te pro
mandragoris filii mei. Dormivitque cum ea nocte
illa. 17 Et exaudivit Deus preces eius: concepitque
et peperit filium quintum, 18 et ait: Dedit Deus
mercedem mihi, quia dedi ancillam meam viro meo.
Appellavitque nomen eius, Issachar. 19 Rursum Lia
concipiens, peperit sextum filium, 20 et ait: Dotavit
me Deus dote bona: etiam hac vice mecum erit
maritus meus, eo quod genuerim ei sex filios: et
idcirco appellavit nomen eius, Zabulon. 21 Post quem
peperit filiam, nomine Dinam. 22 Recordatus quoque
Dominus Rachelis, exaudivit eam, et aperuit vulvam
eius. 23 Quæ concepit, et peperit filium, dicens:
Abstulit Deus opprobrium meum. 24 Et vocavit nomen
eius, Ioseph, dicens: Addat mihi Dominus filium
alterum. 25 Nato autem Ioseph, dixit Iacob socero
suo: Dimitte me ut revertar in patriam, et ad terram
meam. 26 Da mihi uxores, et liberos meos, pro quibus
servivi tibi, ut abeam: tu nosti servitutem qua servivi
tibi. 27 Ait illi Laban: Inveniam gratiam in conspectu
tuo: experimento didici, quia benedixerit mihi Deus
propter te: 28 constitue mercedem tuam quam dem
tibi. 29 At ille respondit: Tu nosti quomodo servierim
tibi, et quanta in manibus meis fuerit possessio tua.
30 Modicum habuisti antequam venirem ad te, et
nunc dives effectus es: benedixitque tibi Dominus
ad introitum meum. Iustum est igitur ut aliquando
provideam etiam domui meæ. 31 Dixitque Laban:
Quid tibi dabo? At ille ait: Nihil volo: sed si feceris
quod postulo, iterum pascam, et custodiam pecora

tua. 32 Gyra omnes greges tuos, et separa cunctas
oves varias, et sparso vellere; quodcumque furvum, et
maculosum, variumque fuerit, tam in ovibus quam in
capris, erit merces mea. 33 Respondebitque mihi cras
iustitia mea, quando placiti tempus advenerit coram
te: et omnia quæ non fuerint varia, et maculosa, et
furva, tam in ovibus quam in capris, furti me arguent.
34 Dixitque Laban: Gratum habeo quod petis. 35 Et
separavit in die illa capras, et oves, et hircos, et arietes
varios, atque maculosos: cunctum autem gregem
unicolorem, id est albi, et nigri velleris, tradidit in
manu filiorum suorum. 36 Et posuit spatium itineris
trium dierum inter se et generum, qui pascebat
reliquos greges eius. 37 Tollens ergo Iacob virgas
populeas virides, et amygdalinas, et ex platanis, ex
parte decorticavit eas: detractisque corticibus, in his,
quæ spoliata fuerant, candor apparuit: illa vero quæ
integra fuerant, viridia permanserunt: atque in hunc
modum color effectus est varius. 38 Posuitque eas in
canalibus, ubi effundebatur aqua: ut cum venissent
greges ad bibendum, ante oculos haberent virgas,
et in aspectu earum conciperent. 39 Factumque est
ut in ipso calore coitus, oves intuerentur virgas,
et parerent maculosa, et varia, et diverso colore
respersa. 40 Divisitque gregem Iacob, et posuit virgas
in canalibus ante oculos arietum: erant autem alba et
nigra quæque, Laban: cetera vero, Iacob, separatis
inter se gregibus. 41 Igitur quando primo tempore
ascendebantur oves, ponebat Iacob virgas in canalibus
aquarum ante oculos arietum et ovium, ut in earum
contemplatione conciperent: 42 quando vero serotina
admissura erat, et conceptus extremus, non ponebat
eas. Factaque sunt ea quæ erant serotina, Laban: et
quæ primi temporis, Iacob. 43 Ditatusque est homo
ultra modum, et habuit greges multos, ancillas et
servos, camelos et asinos.

31 Postquam autem audivit verba filiorum Laban
dicentium: Tulit Iacob omnia quæ fuerunt patris
nostri, et de illius facultate ditatus, factus est inclytus:
2 animadvertit quoque faciem Laban, quod non esset
erga se sicut heri et nudiustertius, 3 maxime dicente
sibi Domino: Revertere in terram patrum tuorum,
et ad generationem tuam, eroque tecum. 4 Misit,
et vocavit Rachel et Liam in agrum, ubi pascebat
greges, 5 dixitque eis: Video faciem patris vestri quod
non sit erga me sicut heri, et nudiustertius: Deus
autem patris mei fuit mecum. 6 Et ipsæ nostis quod
totis viribus meis servierim patri vestro. 7 Sed et
pater vester circumvenit me, et mutavit mercedem
meam decem vicibus: et tamen non dimisit eum
Deus ut noceret mihi. 8 Si quando dixit: Variæ
erunt mercedes tuæ: pariebant omnes oves varios
fœtus. Quando vero econtrario ait: Alba quæque
accipies pro mercede: omnes greges alba pepererunt.
9 Tulitque Deus substantiam patris vestri, et dedit
mihi. 10 Postquam enim conceptus ovium tempus
advenerat, levavi oculos meos, et vidi in somnis
ascendentes mares super feminas, varios et maculosos,
et diversorum colorum. 11 Dixitque Angelus Dei ad
me in somnis: Iacob? Et ego respondi: Adsum. 12
Qui ait: Leva oculos tuos, et vide universos masculos
ascendentes super feminas, varios, maculosos, atque
respersos. Vidi enim omnia quæ fecit tibi Laban.
13 Ego sum Deus Bethel, ubi unxisti lapidem, et
votum vovisti mihi. Nunc ergo surge, et egredere
de terra hac, revertens in terram nativitatis tuæ. 14
Responderuntque Rachel et Lia: Numquid habemus
residui quidquam in facultatibus, et hereditate domus
patris nostri? 15 Nonne quasi alienas reputavit nos,
et vendidit, comeditque pretium nostrum? 16 Sed
Deus tulit opes patris nostri, et eas tradidit nobis,
ac filiis nostris: unde omnia quæ præcepit tibi Deus,
fac. 17 Surrexit itaque Iacob, et impositis liberis,
ac coniugibus suis super camelos, abiit. 18 Tulitque
omnem substantiam suam, et greges, et quidquid in
Mesopotamia acquisierat, pergens ad Isaac patrem
suum in terram Chanaan. 19 Eo tempore ierat Laban
ad tondendas oves, et Rachel furata est idola patris sui.
20 Noluitque Iacob confiteri socero suo quod fugeret.
21 Cumque abiisset tam ipse quam omnia quæ iuris sui
erant, et amne transmisso pergeret contra Montem
Galaad, 22 nunciatum est Laban die tertio quod fugeret
Iacob. 23 Qui, assumptis fratribus suis, persecutus est
eum diebus septem: et comprehendit eum in Monte
Galaad. 24 Viditque in somnis dicentem sibi Deum:
Cave ne quidquam aspere loquaris contra Iacob. 25
Iamque Iacob extenderat in monte tabernaculum:
cumque ille consecutus fuisset eum cum fratribus
suis, in eodem Monte Galaad fixit tentorium. 26 Et

dixit ad Iacob: Quare ita egisti, ut clam me abigeres
filias meas quasi captivas gladio? 27 Cur ignorante
me fugere voluisti, nec indicare mihi, ut prosequerer
te cum gaudio, et canticis, et tympanis, et citharis?
28 Non es passus ut oscularer filios meos et filias:
stulte operatus es: et nunc quidem 29 valet manus
mea reddere tibi malum: sed Deus patris vestri heri
dixit mihi: Cave ne loquaris contra Iacob quidquam
durius. 30 Esto, ad tuos ire cupiebas, et desiderio erat
tibi domus patris tui: cur furatus es deos meos? 31
Respondit Iacob: Quod inscio te profectus sum, timui
ne violenter auferres filias tuas. 32 Quod autem furti
me arguis: apud quemcumque inveneris deos tuos,
necetur coram fratribus nostris. Scrutare, quidquid
tuorum apud me inveneris, et aufer. Hæc dicens,
ignorabat quod Rachel furata esset idola. 33 Ingressus
itaque Laban tabernaculum Iacob et Liæ, et utriusque
famulæ, non invenit. Cumque intrasset tentorium
Rachelis, 34 illa festinans abscondit idola subter
stramenta cameli, et sedit desuper: scrutantique omne
tentorium, et nihil invenienti, 35 ait: Ne irascatur
dominus meus quod coram te assurgere nequeo: quia
iuxta consuetudinem feminarum nunc accidit mihi.
Sic delusa solicitudo quærentis est. 36 Tumensque
Iacob, cum iurgio ait: Quam ob culpam meam, et
ob quod peccatum meum sic exarsisti post me, 37
et scrutatus es omnem supellectilem meam? Quid
invenisti de cuncta substantia domus tuæ? pone hic
coram fratribus meis, et fratribus tuis, et iudicent
inter me, et te. 38 Idcirco viginti annis fui tecum?
oves tuæ et capræ steriles non fuerunt, arietes gregis
tui non comedi: 39 nec captum a bestia ostendi tibi,
ego damnum omne reddebam: quidquid furto peribat,
a me exigebas: 40 die noctuque æstu urebar, et gelu,
fugiebatque somnus ab oculis meis. 41 Sicque per
viginti annos in domo tua servivi tibi, quatuordecim
pro filiabus, et sex pro gregibus tuis: immutasti
quoque mercedem meam decem vicibus. 42 Nisi Deus
patris mei Abraham, et timor Isaac affuisset mihi,
forsitan modo nudum me dimisisses: afflictionem
meam et laborem manuum mearum respexit Deus,
et arguit te heri. 43 Respondit ei Laban: Filiæ meæ
et filii, et greges tui, et omnia quæ cernis, mea
sunt: quid possum facere filiis et nepotibus meis? 44
Veni ergo, et ineamus fœdus: ut sit in testimonium
inter me et te. 45 Tulit itaque Iacob lapidem, et
erexit illum in titulum: 46 dixitque fratribus suis:
Afferte lapides. Qui congregantes fecerunt tumulum,
comederuntque super eum: 47 quem vocavit Laban
Tumulum Testis: et Iacob, Acervum Testimonii,
uterque iuxta proprietatem linguæ suæ. 48 Dixitque
Laban: Tumulus iste erit testis inter me et te hodie:
et idcirco appellatum est nomen eius Galaad, id est,
Tumulus Testis. 49 Intueatur et iudicet Dominus inter
nos quando recesserimus a nobis, 50 si afflixeris filias
meas, et si introduxeris alias uxores super eas: nullus
sermonis nostri testis est absque Deo, qui præsens
respicit. 51 Dixitque rursus ad Iacob: En tumulus
hic, et lapis quem erexi inter me et te, 52 testis erit:
tumulus, inquam, iste et lapis sint in testimonium,
si aut ego transiero illum pergens ad te, aut tu
præterieris, malum mihi cogitans. 53 Deus Abraham,
et Deus Nachor iudicet inter nos, Deus patris eorum.
Iuravit ergo Iacob per timorem patris sui Isaac: 54
immolatisque victimis in monte, vocavit fratres suos
ut ederent panem. Qui cum comedissent, manserunt
ibi. 55 Laban vero de nocte consurgens, osculatus est
filios, et filias suas, et benedixit illis: reversusque est
in locum suum.

32 Iacob quoque abiit itinere quo cœperat:
fueruntque ei obviam Angeli Dei. 2 Quos cum
vidisset, ait: Castra Dei sunt hæc. Et appellavit nomen
loci illius Mahanaim, id est, Castra. 3 Misit autem
et nuncios ante se ad Esau fratrem suum in terram
Seir, in regionem Edom: 4 præcepitque eis, dicens: Sic
loquimini domino meo Esau: Hæc dicit frater tuus
Iacob: Apud Laban peregrinatus sum, et fui usque in
præsentem diem. 5 Habeo boves, et asinos, et oves,
et servos, et ancillas: mittoque nunc legationem ad
dominum meum, ut inveniam gratiam in conspectu
tuo. 6 Reversique sunt nuncii ad Iacob, dicentes:
Venimus ad Esau fratrem tuum, et ecce properat
tibi in occursum cum quadringentis viris. 7 Timuit
Iacob valde: et perterritus divisit populum qui secum
erat, greges quoque et oves et boves, et camelos
in duas turmas, 8 dicens: Si venerit Esau ad unam
turmam, et percusserit eam, alia turma, quæ relicta
est, salvabitur. 9 Dixitque Iacob: Deus patris mei
Abraham, et Deus patris mei Isaac: Domine qui

dixisti mihi: Revertere in terram tuam, et in locum
nativitatis tuæ, et benefaciam tibi: 10 minor sum
cunctis miserationibus tuis, et veritate tua quam
explevisti servo tuo. In baculo meo transivi Iordanem
istum: et nunc cum duabus turmis regredior. 11 Erue
me de manu fratris mei Esau, quia valde eum timeo:
ne forte veniens percutiat matrem cum filiis. 12 Tu
locutus es quod benefaceres mihi, et dilatares semen
meum sicut arenam maris, quæ præ multitudine
numerari non potest. 13 Cumque dormisset ibi nocte
illa, separavit de his quæ habebat, munera Esau
fratri suo, 14 capras ducentas, hircos viginti, oves
ducentas, et arietes viginti, 15 camelos fœtas cum
pullis suis triginta, vaccas quadraginta, et tauros
viginti, asinas viginti, et pullos earum decem. 16 Et
misit per manus servorum suorum singulos seorsum
greges, dixitque pueris suis: Antecedite me, et sit
spatium inter gregem et gregem. 17 Et præcepit priori,
dicens: Si obvium habueris fratrem meum Esau, et
interrogaverit te, Cuius es? aut, Quo vadis? aut, Cuius
sunt ista quæ sequeris? 18 respondebis: Servi tui Iacob,
munera misit domino meo Esau: ipse quoque post nos
venit. 19 Similiter dedit mandata secundo, et tertio,
et cunctis qui sequebantur greges, dicens: Iisdem
verbis loquimini ad Esau, cum inveneritis eum. 20 Et
addetis: Ipse quoque servus tuus Iacob iter nostrum
insequitur: dixit enim: Placabo illum muneribus
quæ præcedunt, et postea videbo illum, forsitan
propitiabitur mihi. 21 Præcesserunt itaque munera
ante eum, ipse vero mansit nocte illa in castris. 22
Cumque mature surrexisset, tulit duas uxores suas,
et totidem famulas cum undecim filiis, et transivit
vadum Iaboc. 23 Traductisque omnibus quæ ad se
pertinebant, 24 mansit solus: et ecce vir luctabatur
cum eo usque mane. 25 Qui cum videret quod eum
superare non posset, tetigit nervum femoris eius,
et statim emarcuit. 26 Dixitque ad eum: Dimitte me,
iam enim ascendit aurora. Respondit: Non dimittam
te, nisi benedixeris mihi. 27 Ait ergo: Quod nomen
est tibi? Respondit: Iacob. 28 At ille, Nequaquam,
inquit, Iacob appellabitur nomen tuum, sed Israel:
quoniam si contra Deum fortis fuisti, quanto magis
contra homines prævalebis? 29 Interrogavit eum
Iacob: Dic mihi, quo appellaris nomine? Respondit:
Cur quæris nomen meum? Et benedixit ei in eodem
loco. 30 Vocavitque Iacob nomen loci illius Phanuel,
dicens: Vidi Deum facie ad faciem, et salva facta est
anima mea. 31 Ortusque est ei statim sol, postquam
transgressus est Phanuel: ipse vero claudicabat pede.
32 Quam ob causam non comedunt nervum filii Israel,
qui emarcuit in femore Iacob, usque in præsentem
diem: eo quod tetigerit nervum femoris eius, et
obstupuerit.

33 Elevans autem Iacob oculos suos, vidit venientem
Esau, et cum eo quadringentos viros: divisitque
filios Liæ et Rachel, ambarumque famularum: 2
et posuit utramque ancillam, et liberos earum in
principio: Liam vero, et filios eius in secundo loco:
Rachel autem, et Ioseph novissimos. 3 Et ipse
progrediens adoravit pronus in terram septies, donec
appropinquaret frater eius. 4 Currens itaque Esau
obviam fratri suo, amplexatus est eum: stringensque
collum eius, et osculans flevit. 5 Levatisque oculis, vidit
mulieres et parvulos earum, et ait: Quid sibi volunt
isti? et si ad te pertinent? Respondit: Parvuli sunt, quos
donavit mihi Deus servo tuo. 6 Et appropinquantes
ancillæ et filii earum, incurvati sunt. 7 Accessit quoque
Lia cum pueris suis: et cum similiter adorassent,
extremi Ioseph et Rachel adoraverunt. 8 Dixitque
Esau: Quænam sunt istæ turmæ quas obviam habui?
Respondit: Ut invenirem gratiam coram domino meo.
9 At ille ait: Habeo plurima, frater mi, sint tua tibi. 10
Dixitque Iacob: Noli ita, obsecro: sed si inveni gratiam
in oculis tuis, accipe munusculum de manibus meis:
sic enim vidi faciem tuam, quasi viderim vultum Dei:
esto mihi propitius, 11 et suscipe benedictionem quam
attuli tibi, et quam donavit mihi Deus tribuens omnia.
Vix fratre compellente, suscipiens, 12 ait: Gradiamur
simul, eroque socius itineris tui. 13 Dixitque Iacob:
Nosti domine mi quod parvulos habeam teneros, et
oves, et boves fœtas mecum: quas si plus in ambulando
fecero laborare, morientur una die cuncti greges. 14
Præcedat dominus meus ante servum suum: et ego
sequar paulatim vestigia eius, sicut videro parvulos
meos posse, donec veniam ad dominum meum in
Seir. 15 Respondit Esau: Oro te, ut de populo qui
mecum est, saltem socri remaneant viæ tuæ. Non est,
inquit, necesse: hoc uno tantum indigeo, ut inveniam
gratiam in conspectu tuo domine mi. 16 Reversus

est itaque illo die Esau itinere quo venerat in Seir.
17 Et Iacob venit in Socoth: ubi ædificata domo et
fixis tentoriis appellavit nomen loci illius Socoth, id
est, Tabernacula. 18 Transivitque in Salem urbem
Sichimorum, quæ est in terra Chanaan, postquam
reversus est de Mesopotamia Syriæ: et habitavit iuxta
oppidum. 19 Emitque partem agri in qua fixerat
tabernacula, a filiis Hemor patris Sichem centum
agnis. 20 Et erecto ibi altari, invocavit super illud
fortissimum Deum Israel.

34 Egressa est autem Dina filia Liæ ut videret
mulieres regionis illius. 2 Quam cum vidisset
Sichem filius Hemor Hevæi, princeps terræ illius,
adamavit eam: et rapuit, et dormivit cum illa, vi
opprimens virginem. 3 Et conglutinata est anima
eius cum ea, tristemque delinivit blanditiis. 4 Et
pergens ad Hemor patrem suum, Accipe, inquit, mihi
puellam hanc coniugem. 5 Quod cum audisset Iacob,
absentibus filiis, et in pastu pecorum occupatis, siluit
donec redirent. 6 Egresso autem Hemor patre Sichem
ut loqueretur ad Iacob, 7 ecce filii eius veniebant de
agro: auditoque quod acciderat, irati sunt valde, eo
quod fœdam rem operatus esset in Israel et, violata
filia Iacob, rem illicitam perpetrasset. 8 Locutus est
itaque Hemor ad eos: Sichem filii mei adhæsit anima
filiæ vestræ: date eam illi uxorem: 9 et iungamus
vicissim connubia: filias vestras tradite nobis, et
filias nostras accipite. 10 Et habitate nobiscum:
terra in potestate vestra est, exercete, negotiamini,
et possidete eam. 11 Sed et Sichem ad patrem et
ad fratres eius ait: Inveniam gratiam coram vobis:
et quæcumque statueritis, dabo: 12 augete dotem,
et munera postulate, et libenter tribuam quod
petieritis: tantum date mihi puellam hanc uxorem.
13 Responderunt filii Iacob Sichem et patri eius in
dolo, sævientes ob stuprum sororis: 14 Non possumus
facere quod petitis, nec dare sororem nostram homini
incircumciso: quod illicitum et nefarium est apud
nos. 15 Sed in hoc valebimus fœderari, si volueritis
esse similes nostri, et circumcidatur in vobis omne
masculini sexus; 16 tunc dabimus et accipiemus mutuo
filias vestras, ac nostras: et habitabimus vobiscum,
erimusque unus populus: 17 si autem circumcidi
nolueritis, tollemus filiam nostram, et recedemus. 18
Placuit oblatio eorum Hemor, et Sichem filio eius: 19
nec distulit adolescens quin statim quod petebatur
expleret: amabat enim puellam valde, et ipse erat
inclytus in omni domo patris sui. 20 Ingressique
portam urbis, locuti sunt ad populum: 21 Viri isti
pacifici sunt, et volunt habitare nobiscum: negotientur
in terra, et exerceant eam, quæ spatiosa et lata
cultoribus indiget: filias eorum accipiemus uxores,
et nostras illis dabimus. 22 Unum est quo differtur
tantum bonum: Si circumcidamus masculos nostros,
ritum gentis imitantes. 23 Et substantia eorum,
et pecora, et cuncta quæ possident, nostra erunt:
tantum in hoc acquiescamus, et habitantes simul,
unum efficiemus populum. 24 Assensique sunt omnes,
circumcisis cunctis maribus. 25 Et ecce, die tertio
quando gravissimus vulnerum dolor est: arreptis, duo
filii Iacob, Simeon et Levi fratres Dinæ, gladiis, ingressi
sunt urbem confidenter: interfectisque omnibus
masculis, 26 Hemor et Sichem pariter necaverunt,
tollentes Dinam de domo Sichem sororem suam. 27
Quibus egressis, irruerunt super occisos ceteri filii
Iacob: et depopulati sunt urbem in ultionem stupri.
28 Oves eorum, et armenta, et asinos, cunctaque
vastantes quæ in domibus et in agris erant, 29 parvulos
quoque eorum et uxores duxerunt captivas. 30 Quibus
patratis audacter, Iacob dixit ad Simeon et Levi:
Turbastis me, et odiosum fecistis me Chananæis,
et Pherezæis habitatoribus terræ huius. Nos pauci
sumus: illi congregati percutient me, et delebor ego,
et domus mea. 31 Responderunt: Numquid ut scorto
abuti debuere sorore nostra?

35 Interea locutus est Deus ad Iacob: Surge, et
ascende Bethel, et habita ibi, facque altare Deo
qui apparuit tibi quando fugiebas Esau fratrem tuum.
2 Iacob vero convocata omni domo sua, ait: Abiicite
deos alienos qui in medio vestri sunt, et mundamini,
ac mutate vestimenta vestra. 3 Surgite, et ascendamus
in Bethel, ut faciamus ibi altare Deo: qui exaudivit
me in die tribulationis meæ, et socius fuit itineris
mei. 4 Dederunt ergo ei omnes deos alienos quos
habebant, et inaures quæ erant in auribus eorum:
at ille infodit ea subter terebinthum, quæ est post
urbem Sichem. 5 Cumque profecti essent, terror
Dei invasit omnes per circuitum civitates, et non

sunt ausi persequi recedentes. 6 Venit igitur Iacob
Luzam, quæ est in terra Chanaan, cognomento Bethel:
ipse et omnis populus cum eo. 7 Ædificavitque
ibi altare, et appellavit nomen loci illius, Domus
Dei: ibi enim apparuit ei Deus cum fugeret fratrem
suum. 8 Eodem tempore mortua est Debora nutrix
Rebeccæ, et sepulta est ad radices Bethel subter
quercum: vocatumque est nomen loci illius, Quercus
fletus. 9 Apparuit autem iterum Deus Iacob postquam
reversus est de Mespotamia Syriæ, benedixitque ei,
10 dicens: Non vocaberis ultra Iacob, sed Israel erit
nomen tuum. Et appellavit eum Israel, 11 dixitque
ei: Ego Deus omnipotens, cresce, et multiplicare:
gentes, et populi nationum ex te erunt, reges de
lumbis tuis egredientur. 12 Terramque quam dedi
Abraham et Isaac, dabo tibi et semini tuo post te. 13
Et recessit ab eo. 14 Ille vero erexit titulum lapideum
in loco quo locutus fuerat ei Deus: libans super eum
libamina, et effundens oleum: 15 vocansque nomen
loci illius, Bethel. 16 Egressus autem inde, venit
verno tempore ad terram quæ ducit Ephratam: in
qua cum parturiret Rachel, 17 ob difficultatem partus
periclitari cœpit. Dixitque ei obstetrix: Noli timere,
quia et hunc habebis filium. 18 Egrediente autem
anima præ dolore, et imminente iam morte, vocavit
nomen filii sui Benomi, id est, filius doloris mei: pater
vero appellavit eum Beniamin, id est, filius dextræ.
19 Mortua est ergo Rachel, et sepulta est in via quæ
ducit Ephratam, hæc est Bethlehem. 20 Erexitque
Iacob titulum super sepulchrum eius: hic est titulus
monumenti Rachel, usque in præsentem diem. 21
Egressus inde, fixit tabernaculum trans Turrem Gregis.
22 Cumque habitaret in illa regione, abiit Ruben, et
dormivit cum Bala concubina patris sui: quod illum
minime latuit. Erant autem filii Iacob duodecim. 23
Filii Liæ: primogenitus Ruben, et Simeon, et Levi, et
Iudas, et Issachar, et Zabulon. 24 Filii Rachel: Ioseph
et Beniamin. 25 Filii Balæ ancillæ Rachelis: Dan et
Nephthali. 26 Filii Zelphæ ancillæ Liæ: Gad et Aser: hi
sunt filii Iacob, qui nati sunt ei in Mesopotamia Syriæ.
27 Venit etiam ad Isaac patrem suum in Mambre,
civitatem Arbee, hæc est Hebron: in qua peregrinatus
est Abraham et Isaac. 28 Et completi sunt dies Isaac
centum octoginta annorum. 29 Consumptusque ætate
mortuus est: et appositus est populo suo senex et
plenus dierum: et sepelierunt eum Esau et Iacob filii
sui.

36 Hæ sunt autem generationes Esau, ipse est Edom.
2 Esau accepit uxores de filiabus Chanaan: Ada
filiam Elon Hethæi, et Oolibama filiam Anæ filiæ
Sebeon Hevæi: 3 Basemath quoque filiam Ismael
sororem Nabaioth. 4 Peperit autem Ada, Eliphaz:
Basemath genuit Rahuel: 5 Oolibama genuit Iehus et
Ihelon et Core. Hi filii Esau qui nati sunt ei in terra
Chanaan. 6 Tulit autem Esau uxores suas et filios et
filias, et omnem animam domus suæ, et substantiam,
et pecora, et cuncta quæ habere poterat in terra
Chanaan: et abiit in alteram regionem, recessitque
a fratre suo Iacob. 7 Divites enim erant valde, et
simul habitare non poterant: nec sustinebat eos terra
peregrinationis eorum præ multitudine gregum. 8
Habitavitque Esau in monte Seir, ipse est Edom. 9
Hæ autem sunt generationes Esau patris Edom in
monte Seir, 10 et hæc nomina filiorum eius: Eliphaz
filius Ada uxoris Esau: Rahuel quoque filius Basemath
uxoris eius. 11 Fueruntque Eliphaz filii: Theman,
Omar, Sepho, et Gatham, et Cenez. 12 Erat autem
Thamna, concubina Eliphaz filii Esau: quæ peperit
ei Amalech. Hi sunt filii Ada uxoris Esau. 13 Filii
autem Rahuel: Nahath et Zara, Samma et Meza. Hi
filii Basemath uxoris Esau. 14 Isti quoque erant filii
Oolibama filiæ Anæ filiæ Sebeon, uxoris Esau, quos
genuit ei Iehus et Ihelon et Core. 15 Hi duces filiorum
Esau: Filii Eliphaz primogeniti Esau: dux Theman,
dux Omra, dux Sepho, dux Cenez, 16 dux Core, dux
Gathan, dux Amalech. Hi filii Eliphaz in terra Edom,
et hi filii Ada. 17 Hi quoque filii Rahuel filii Esau: dux
Nahath, dux Zara, dux Samma, dux Meza. Hi autem
duces Rahuel in terra Edom: isti filii Basemath uxoris
Esau. 18 Hi autem filii Oolibama uxoris Esau: dux
Iehus, dux Ihelon, dux Core. Hi duces Oolibama filiæ
Anæ uxoris Esau. 19 Isti sunt filii Esau, et hi duces
eorum: ipse est Edom. 20 Isti sunt filii Seir Horræi,
habitatores terræ: Lotan, et Sobal, et Sebeon, et Ana,
21 et Dison, et Eser, et Disan. Hi duces Horræi, filii
Seir in Terra Edom. 22 Facti sunt autem filii Lotan:
Hori et Heman. Erat autem soror Lotan, Thamna. 23
Et isti filii Sobal: Alvan et Manahat et Ebal, et Sepho
et Onam. 24 Et hi filii Sebeon: Aia et Ana. Iste est Ana

qui invenit aquas calidas in solitudine, cum pasceret
asinos Sebeon patris sui: 25 habuitque filium Dison,
et filiam Oolibama. 26 Et isti filii Dison: Hamdan, et
Eseban, et Iethram, et Charan. 27 Hi quoque filii Eser:
Balaan, et Zavan, et Acan. 28 Habuit autem filios Disan:
Hus, et Aram. 29 Hi duces Horræorum: dux Lotan, dux
Sobal, dux Sebeon, dux Ana, 30 dux Dison, dux Eser,
dux Disan: isti duces Horræorum qui imperaverunt in
Terra Seir. 31 Reges autem qui regnaverunt in Terra
Edom antequam haberent regem filii Israel, fuerunt
hi: 32 Bela filius Beor, nomenque urbis eius Denaba.
33 Mortuus est autem Bela, et regnavit pro eo Iobab
filius Zaræ de Bosra. 34 Cumque mortuus esset Iobab,
regnavit pro eo Husam de terra Themanorum. 35 Hoc
quoque mortuo, regnavit pro eo Adad filius Badad,
qui percussit Madian in regione Moab: et nomen
urbis eius Avith. 36 Cumque mortuus esset Adad,
regnavit pro eo Semla de Masreca. 37 Hoc quoque
mortuo regnavit pro eo Saul de fluvio Rohoboth. 38
Cumque et hic obiisset, successit in regnum Balanan
filius Achobor. 39 Isto quoque mortuo regnavit pro
eo Adar, nomenque urbis eius Phau: et appellabatur
uxor eius Meetabel, filia Matred filiæ Mezaab. 40 Hæc
ergo nomina ducum Esau in cognationibus, et locis, et
vocabulis suis: dux Thamna, dux Alva, dux Ietheth, 41
dux Oolibama, dux Ela, dux Phinon, 42 dux Cenez,
dux Theman, dux Mabsar, 43 dux Magdiel, dux Hiram:
hi duces Edom habitantes in terra imperii sui, ipse est
Esau pater Idumæorum.

37 Habitavit autem Iacob in terra Chanaan, in
qua pater suus peregrinatus est. 2 Et hæ sunt
generationes eius: Ioseph cum sedecim esset annorum,
pascebat gregem cum fratribus suis adhuc puer:
et erat cum filiis Balæ et Zelphæ uxorum patris
sui: accusavitque fratres suos apud patrem crimine
pessimo. 3 Israel autem diligebat Ioseph super omnes
filios suos, eo quod in senectute genuisset eum:
fecitque ei tunicam polymitam. 4 Videntes autem
fratres eius quod a patre plus cunctis filiis amaretur,
oderant eum, nec poterant ei quidquam pacifice
loqui. 5 Accidit quoque ut visum somnium referret
fratribus suis: quæ causa maioris odii seminarium
fuit. 6 Dixitque ad eos: Audite somnium meum quod
vidi: 7 Putabam nos ligare manipulos in agro: et quasi
consurgere manipulum meum, et stare, vestrosque
manipulos circumstantes adorare manipulum meum.
8 Responderunt fratres eius: Numquid rex noster
eris? aut subiiciemur ditioni tuæ? Hæc ergo causa
somniorum atque sermonum, invidiæ et odii fomitem
ministravit. 9 Aliud quoque vidit somnium, quod
narrans fratribus, ait: Vidi per somnium, quasi solem,
et lunam, et stellas undecim adorare me. 10 Quod cum
patri suo, et fratribus retulisset, increpavit eum pater
suus, et dixit: Quid sibi vult hoc somnium quod vidisti?
num ego et mater tua, et fratres tui adorabimus te
super terram? 11 Invidebant ei igitur fratres sui: pater
vero rem tacitus considerabat. 12 Cumque fratres illius
in pascendis gregibus patris morarentur in Sichem,
13 dixit ad eum Israel: Fratres tui pascunt oves in
Sichimis: veni, mittam te ad eos. Quo respondente, 14
Præsto sum, ait ei: Vade, et vide si cuncta prospera
sint erga fratres tuos, et pecora: et renuncia mihi quid
agatur. Missus de Valle Hebron, venit in Sichem: 15
invenitque eum vir errantem in agro, et interrogavit
quid quæreret. 16 At ille respondit: Fratres meos
quæro, indica mihi ubi pascant greges. 17 Dixitque
ei vir: Recesserunt de loco isto: audivi autem eos
dicentes: Eamus in Dothain. Perrexit ergo Ioseph post
fratres suos, et invenit eos in Dothain. 18 Qui cum
vidissent eum procul, antequam accederet ad eos,
cogitaverunt illum occidere: 19 et mutuo loquebantur:
Ecce somniator venit: 20 venite, occidamus eum, et
mittamus in cisternam veterem: dicemusque: Fera
pessima devoravit eum: et tunc apparebit quid illi
prosint somnia sua. 21 Audiens autem hoc Ruben,
nitebatur liberare eum de manibus eorum, et dicebat:
22 Non interficiatis animam eius, nec effundatis
sanguinem: sed proiicite eum in cisternam hanc, quæ
est in solitudine, manusque vestras servate innoxias:
hoc autem dicebat, volens eripere eum de manibus
eorum, et reddere patri suo. 23 Confestim igitur ut
pervenit ad fratres suos, nudaverunt eum tunica
talari, et polymita: 24 miseruntque eum in cisternam
veterem, quæ non habebat aquam. 25 Et sedentes
ut comederent panem, viderunt Ismaelitas viatores
venire de Galaad, et camelos eorum portantes aromata,
et resinam, et stacten in Ægyptum. 26 Dixit ergo
Iudas fratribus suis: Quid nobis prodest si occiderimus
fratrem nostrum, et celaverimus sanguinem ipsius?

27 Melius est ut venundetur Ismaelitis, et manus
nostræ non polluantur: frater enim, et caro
nostra est. Acquieverunt fratres sermonibus illius.
28 Et prætereuntibus Madianitis negotiatoribus,
extrahentes eum de cisterna, vendiderunt eum
Ismaelitis, viginti argenteis: qui duxerunt eum in
Ægyptum. 29 Reversusque Ruben ad cisternam, non
invenit puerum: 30 et scissis vestibus pergens ad
fratres suos, ait: Puer non comparet, et ego quo ibo?
31 Tulerunt autem tunicam eius, et in sanguine hœdi,
quem occiderant, tinxerunt: 32 mittentes qui ferrent
ad patrem, et dicerent: Hanc invenimus: vide utrum
tunica filii tui sit, an non. 33 Quam cum agnovisset
pater, ait: Tunica filii mei est, fera pessima comedit
eum, bestia devoravit Ioseph. 34 Scissisque vestibus,
indutus est cilicio, lugens filium suum multo tempore.
35 Congregatis autem cunctis liberis eius ut lenirent
dolorem patris, noluit consolationem accipere, sed
ait: Descendam ad filium meum lugens in infernum.
Et illo perseverante in fletu, (Sheol h7585) 36 Madianitæ
vendiderunt Ioseph in Ægypto Putiphari eunucho
Pharaonis magistro militum.

38 Eodem tempore descendens Iudas a fratribus
suis, divertit ad virum Odollamitem, nomine
Hiram. 2 Viditque ibi filiam hominis Chananæi,
vocabulo Sue: et accepta uxore, ingressus est ad
eam. 3 Quæ concepit, et peperit filium, et vocavit
nomen eius Her. 4 Rursumque concepto fœtu, natum
filium vocavit Onan. 5 Tertium quoque peperit: quem
appellavit Sela. Quo nato, parere ultra cessavit. 6
Dedit autem Iudas uxorem primogenito suo Her,
nomine Thamar. 7 Fuit quoque Her primogenitus
Iudæ, nequam in conspectu Domini: et ab eo occisus
est. 8 Dixit ergo Iudas ad Onan filium suum: Ingredere
uxorem fratris tui, et sociare illi, ut suscites semen
fratri tuo. 9 Ille sciens non sibi nasci filios, introiens ad
uxorem fratris sui, semen fundebat in terram, ne liberi
fratris nomine nascerentur. 10 Et idcirco percussit eum
Dominus, quod rem detestabilem faceret. 11 Quam ob
rem dixit Iudas Thamar nurui suæ: Esto vidua in domo
patris tui, donec crescat Sela filius meus: timebat
enim ne et ipse moreretur, sicut fratres eius. Quæ
abiit, et habitavit in domo patris sui. 12 Evolutis autem
multis diebus, mortua est filia Sue uxor Iudæ: qui post
luctum consolatione suscepta, ascendebat ad tonsores
ovium suarum, ipse et Hiras opilio gregis Odollamites,
in Thamnas. 13 Nunciatumque est Thamar quod
socer illius ascenderet in Thamnas ad tondendas
oves. 14 Quæ, depositis viduitatis vestibus, assumpsit
theristrum: et mutato habitu, sedit in bivio itineris,
quod ducit Thamnam: eo quod crevisset Sela, et
non eum accepisset maritum. 15 Quam cum vidisset
Iudas, suspicatus est esse meretricem: operuerat enim
vultum suum, ne agnosceretur. 16 Ingrediensque
ad eam, ait: Dimitte me ut coeam tecum: nesciebat
enim quod nurus sua esset. Qua respondente: Quid
dabis mihi ut fruaris concubitu meo? 17 dixit: Mittam
tibi hœdam de gregibus. Rursumque illa dicente:
Patiar quod vis, si dederis mihi arrhabonem, donec
mittas quod polliceris. 18 Ait Iudas: Quid tibi vis
pro arrhabone dari? Respondit: Annulum tuum, et
armillam, et baculum quem manu tenes. Ad unum
igitur coitum mulier concepit, 19 et surgens abiit:
depositoque habitu, quem sumpserat, induta est
viduitatis vestibus. 20 Misit autem Iudas hœdum per
pastorem suum Odollamitem, ut reciperet pignus
quod dederat mulieri: qui cum non invenisset eam, 21
interrogavit homines loci illius: Ubi est mulier quæ
sedebat in bivio? Respondentibus cunctis: Non fuit in
loco ista meretrix. 22 Reversus est ad Iudam, et dixit
ei: Non inveni eam: sed et homines loci illius dixerunt
mihi, numquam sedisse ibi scortum. 23 Ait Iudas:
Habeat sibi, certe mendacii arguere nos non potest,
ego misi hœdum quem promiseram: et tu non invenisti
eam. 24 Ecce autem post tres menses nunciaverunt
Iudæ, dicentes: Fornicata est Thamar nurus tua, et
videtur uterus illius intumescere. Dixitque Iudas:
Producite eam ut comburatur. 25 Quæ cum duceretur
ad pœnam, misit ad socerum suum, dicens: De viro,
cuius hæc sunt, concepi: cognosce cuius sit annulus,
et armilla, et baculus. 26 Qui, agnitis muneribus, ait:
Iustior me est: quia non tradidi eam Sela filio meo.
Attamen ultra non cognovit eam. 27 Instante autem
partu, apparuerunt gemini in utero: atque in ipsa
effusione infantium unus protulit manum, in qua
obstetrix ligavit coccinum, dicens: 28 Iste egredietur
prior. 29 Illo vero retrahente manum, egressus est
alter: dixitque mulier: Quare divisa est propter te
maceria? et ob hanc causam vocavit nomen eius

Phares. 30 Postea egressus est frater eius, in cuius
manu erat coccinum: quem appellavit Zara.

39 Igitur Ioseph ductus est in Ægyptum, emitque
eum Putiphar eunuchus Pharaonis, princeps
exercitus, vir Ægyptius, de manu Ismaelitarum, a
quibus perductus erat. 2 Fuitque Dominus cum eo, et
erat vir in cunctis prospere agens: habitavitque in
domo domini sui, 3 qui optime noverat Dominum esse
cum eo, et omnia, quæ gerebat, ab eo dirigi in manu
illius. 4 Invenitque Ioseph gratiam coram domino
suo, et ministrabat ei, a quo præpositus omnibus
gubernabat creditam sibi domum, et universa quæ
ei tradita fuerant: 5 benedixitque Dominus domui
Ægyptii propter Ioseph, et multiplicavit tam in ædibus
quam in agris cunctam eius substantiam: 6 nec
quidquam aliud noverat, nisi panem quo vescebatur.
Erat autem Ioseph pulchra facie, et decorus aspectu. 7
Post multos itaque dies iniecit domina sua oculos suos
in Ioseph, et ait: Dormi mecum. 8 Qui nequaquam
acquiescens operi nefario, dixit ad eam: Ecce dominus
meus, omnibus mihi traditis, ignorat quid habeat in
domo sua: 9 nec quidquam est quod non in mea sit
potestate, vel non tradiderit mihi, præter te, quæ uxor
eius es: Quo modo ergo possum hoc malum facere,
et peccare in Deum meum? 10 Huiuscemodi verbis
per singulos dies et mulier molesta erat adolescenti:
et ille recusabat stuprum. 11 Accidit autem quadam
die ut intraret Ioseph domum, et operis quippiam
absque arbitris faceret: 12 et illa, apprehensa lacinia
vestimenti eius, diceret: Dormi mecum. Qui relicto
in manu eius pallio fugit, et egressus est foras. 13
Cumque vidisset mulier vestem in manibus suis, et se
esse contemptam, 14 vocavit ad se homines domus
suæ, et ait ad eos: En introduxit virum Hebræum,
ut illuderet nobis: ingressus est ad me, ut coiret
mecum: cumque ego succlamassem, 15 et audisset
vocem meam, reliquit pallium quod tenebam, et
fugit foras. 16 In argumentum ergo fidei retentum
pallium ostendit marito revertenti domum, 17 et ait:
Ingressus est ad me servus Hebræus quem adduxisti
ut illuderet mihi: 18 cumque audisset me clamare,
reliquit pallium quod tenebam, et fugit foras. 19 His
auditis dominus, et nimium credulus verbis coniugis,
iratus est valde: 20 tradiditque Ioseph in carcerem,
ubi vincti regis custodiebantur, et erat ibi clausus. 21
Fuit autem Dominus cum Ioseph, et misertus illius
dedit ei gratiam in conspectu principis carceris. 22
Qui tradidit in manu illius universos vinctos qui in
custodia tenebantur: et quidquid fiebat, sub ipso erat.
23 Nec noverat aliquid, cunctis ei creditis: Dominus
enim erat cum illo, et omnia opera eius dirigebat.

40 His ita gestis, accidit ut peccarent duo eunuchi,
pincerna regis Ægypti, et pistor, domino suo.
2 Iratusque contra eos Pharao (nam alter pincernis
præerat, alter pistoribus) 3 misit eos in carcerem
principis militum, in quo erat vinctus et Ioseph. 4 At
custos carceris tradidit eos Ioseph, qui et ministrabat
eis: aliquantulum temporis fluxerat, et illi in custodia
tenebantur. 5 Videruntque ambo somnium nocte
una iuxta interpretationem congruam sibi: 6 ad quos
cum introisset Ioseph mane, et vidisset eos tristes, 7
sciscitatus est eos, dicens: Cur tristior est hodie solito
facies vestra? 8 Qui responderunt: Somnium vidimus,
et non est qui interpretetur nobis. Dixitque ad eos
Ioseph: Numquid non Dei est interpretatio? referte
mihi quid videritis. 9 Narravit prior, præpositus
pincernarum, somnium suum: Videbam coram me
vitem, 10 in qua erant tres propagines, crescere
paulatim in gemmas, et post flores uvas maturescere:
11 calicemque Pharaonis in manu mea: tuli ergo uvas,
et expressi in calicem quem tenebam, et tradidi
poculum Pharaoni. 12 Respondit Ioseph: Hæc est
interpretatio somnii: Tres propagines, tres adhuc dies
sunt: 13 post quos recordabitur Pharao ministerii
tui, et restituet te in gradum pristinum: dabisque
ei calicem iuxta officium tuum, sicut ante facere
consueveras. 14 Tantum memento mei, cum bene tibi
fuerit, et facias mecum misericordiam: ut suggeras
Pharaoni ut educat me de isto carcere: 15 quia furto
sublatus sum de terra Hebræorum, et hic innocens
in lacum missus sum. 16 Videns pistorum magister
quod prudenter somnium dissolvisset, ait: Et ego
vidi somnium: Quod tria canistra farinæ haberem
super caput meum: 17 et in uno canistro quod erat
excelsius, portare me omnes cibos qui fiunt arte
pistoria, avesque comedere ex eo. 18 Respondit Ioseph:
Hæc est interpretatio somnii: Tria canistra, tres adhuc
dies sunt: 19 post quos auferet Pharao caput tuum, ac

suspendet te in cruce, et lacerabunt volucres carnes
tuas. 20 Exinde dies tertius natalitius Pharaonis erat:
qui faciens grande convivium pueris suis, recordatus
est inter epulas magistri pincernarum, et pistorum
principis. 21 Restituitque alterum in locum suum,
ut porrigeret ei poculum: 22 alterum suspendit in
patibulo, ut coniectoris veritas probaretur. 23 Et tamen
succedentibus prosperis, præpositus pincernarum
oblitus est interpretis sui.

41 Post duos annos vidit Pharao somnium.
Putabat se stare super fluvium, 2 de quo
ascendebant septem boves, pulchræ et crassæ nimis: et
pascebantur in locis palustribus. 3 Aliæ quoque septem
emergebant de flumine, fœdæ, confectæque macie: et
pascebantur in ipsa amnis ripa in locis virentibus:
4 devoraveruntque eas, quarum mira species, et
habitudo corporum erat. Expergefactus Pharao, 5
rursum dormivit, et vidit alterum somnium: Septem
spicæ pullulabant in culmo uno plenæ atque formosæ:
6 aliæ quoque totidem spicæ tenues, et percussæ
uredine oriebantur, 7 devorantes omnium priorum
pulchritudinem. Evigilans Pharao post quietem, 8
et facto mane, pavore perterritus, misit ad omnes
coniectores Ægypti, cunctosque sapientes: et accersitis
narravit somnium, nec erat qui interpretaretur. 9
Tunc demum reminiscens pincernarum magister,
ait: Confiteor peccatum meum: 10 Iratus rex servis
suis, me et magistrum pistorum retrudi iussit in
carcerem principis militum: 11 ubi una nocte uterque
vidimus somnium præsagum futurorum. 12 Erat ibi
puer Hebræus, eiusdem ducis militum famulus: cui
narrantes somnia, 13 audivimus quidquid postea
rei probavit eventus. Ego enim redditus sum officio
meo: et ille suspensus est in cruce. 14 Protinus
ad regis imperium eductum de carcere Ioseph
totonderunt: ac veste mutata, obtulerunt ei. 15 Cui
ille ait: Vidi somnia, nec est qui edisserat: quæ audivi
te sapientissime coniicere. 16 Respondit Ioseph:
Absque me Deus respondebit prospera Pharaoni.
17 Narravit ergo Pharao quod viderat: Putabam me
stare super ripam fluminis, 18 et septem boves
de amne conscendere, pulchras nimis, et obesis
carnibus: quæ in pastu paludis virecta carpebant. 19
Et ecce, has sequebantur aliæ septem boves in tantum
deformes et macilentæ, ut numquam tales in terra
Ægypti viderim: 20 quæ, devoratis et consumptis
prioribus, 21 nullum saturitatis dedere vestigium: sed
simili macie et squalore torpebant. Evigilans, rursus
sopore depressus, 22 vidi somnium: Septem spicæ
pullulabant in culmo uno plenæ atque pulcherrimæ.
23 Aliæ quoque septem tenues et percussæ uredine,
oriebantur e stipula: 24 quæ priorum pulchritudinem
devoraverunt. Narravi coniectoribus somnium, et
nemo est qui edisserat. 25 Respondit Ioseph: Somnium
regis unum est: quæ facturus est Deus, ostendit
Pharaoni. 26 Septem boves pulchræ, et septem spicæ
plenæ: septem ubertatis anni sunt: eamdemque vim
somnii comprehendunt. 27 Septem quoque boves
tenues atque macilentæ, quæ ascenderunt post eas,
et septem spicæ tenues, et vento urente percussæ,
septem anni venturæ sunt famis. 28 Qui hoc ordine
complebuntur: 29 Ecce septem anni venient fertilitatis
magnæ in universa terra Ægypti: 30 quos sequentur
septem anni alii tantæ sterilitatis, ut oblivioni tradatur
cuncta retro abundantia: consumptura est enim
fames omnem terram, 31 et ubertatis magnitudinem
perditura est inopiæ magnitudo. 32 Quod autem
vidisti secundo ad eamdem rem pertinens somnium:
firmitatis indicium est, eo quod fiat sermo Dei,
et velocius impleatur. 33 Nunc ergo provideat rex
virum sapientem et industrium, et præficiat eum
Terræ Ægypti: 34 Qui constituat præpositos per
cunctas regiones: et quintam partem fructuum per
septem annos fertilitatis, 35 qui iam nunc futuri
sunt, congreget in horrea: et omne frumentum sub
Pharaonis potestate condatur, serveturque in urbibus.
36 Et præparetur futuræ septem annorum fami, quæ
oppressura est Ægyptum, et non consumetur terra
inopia. 37 Placuit Pharaoni consilium et cunctis
ministris eius: 38 locutusque est ad eos: Num invenire
poterimus talem virum, qui Spiritu Dei plenus sit?
39 Dixit ergo ad Ioseph: Quia ostendit tibi Deus
omnia quæ locutus es, numquid sapientiorem et
consimilem tui invenire potero? 40 Tu eris super
domum meam, et ad tui oris imperium cunctus
populus obediet: uno tantum regni solio te præcedam.
41 Dixitque rursus Pharao ad Ioseph: Ecce, constitui
te super universam terram Ægypti. 42 Tulitque
annulum de manu sua, et dedit eum in manu eius:

vestivitque eum stola byssina, et collo torquem
auream circumposuit. 43 Fecitque eum ascendere
super currum suum secundum, clamante præcone, ut
omnes coram eo genu flecterent, et præpositum esse
scirent universæ Terræ Ægypti. 44 Dixit quoque rex
ad Ioseph: Ego sum Pharao: absque tuo imperio non
movebit quisquam manum aut pedem in omni terra
Ægypti. 45 Vertitque nomen eius, et vocavit eum lingua
Ægyptiaca, Salvatorem mundi. Deditque illi uxorem
Aseneth filiam Putiphare sacerdotis Heliopoleos.
Egressus est itaque Ioseph ad terram Ægypti 46
(Triginta autem annorum erat quando stetit in
conspectu regis Pharaonis) et circuivit omnes regiones
Ægypti. 47 Venitque fertilitas septem annorum: et
in manipulos redactæ segetes congregatæ sunt in
horrea Ægypti. 48 Omnis etiam frugum abundantia
in singulis urbibus condita est. 49 Tantaque fuit
abundantia tritici, ut arenæ maris coæquaretur, et
copia mensuram excederet. 50 Nati sunt autem Ioseph
filii duo antequam veniret fames: quos peperit ei
Aseneth filia Putiphare sacerdotis Heliopoleos. 51
Vocavitque nomen primogeniti, Manasses, dicens:
Oblivisci me fecit Deus omnium laborum meorum,
et domus patris mei. 52 Nomen quoque secundi
appellavit Ephraim, dicens: Crescere me fecit Deus in
terra paupertatis meæ. 53 Igitur transactis septem
ubertatis annis, qui fuerant in Ægypto: 54 cœperunt
venire septem anni inopiæ: quos prædixerat Ioseph:
et in universo orbe fames prævaluit, in cuncta autem
terra Ægypti panis erat. 55 Qua esuriente, clamavit
populus ad Pharaonem, alimenta petens. Quibus ille
respondit: Ite ad Ioseph: et quidquid ipse vobis dixerit,
facite. 56 Crescebat autem quotidie fames in omni
terra: aperuitque Ioseph universa horrea, et vendebat
Ægyptiis: nam et illos oppresserat fames. 57 Omnesque
provinciæ veniebant in Ægyptum, ut emerent escas,
et malum inopiæ temperarent.

42 Audiens autem Iacob quod alimenta venderentur
in Ægypto, dixit filiis suis: Quare negligitis?
2 Audivi quod triticum venundetur in Ægypto:
descendite, et emite nobis necessaria, ut possimus
vivere, et non consumamur inopia. 3 Descendentes
igitur fratres Ioseph decem, ut emerent frumenta in
Ægypto, 4 Beniamin domi retento a Iacob, qui dixerat
fratribus eius: Ne forte in itinere quidquam patiatur
mali: 5 ingressi sunt terram Ægypti cum aliis qui
pergebant ad emendum. Erat autem fames in terra
Chanaan. 6 Et Ioseph erat princeps in terra Ægypti,
atque ad eius nutum frumenta populis vendebantur.
Cumque adorassent eum fratres sui, 7 et agnovisset
eos, quasi ad alienos durius loquebatur, interrogans
eos: Unde venistis? Qui responderunt: De terra
Chanaan, ut emamus victui necessaria. 8 Et tamen
fratres ipse cognoscens, non est cognitus ab eis. 9
Recordatusque somniorum, quæ aliquando viderat, ait
ad eos: Exploratores estis: ut videatis infirmiora terræ
venistis. 10 Qui dixerunt: Non est ita, domine, sed servi
tui venerunt ut emerent cibos. 11 Omnes filii unius
viri sumus: pacifici venimus, nec quidquam famuli tui
machinantur mali. 12 Quibus ille respondit: Aliter est:
immunita terræ huius considerare venistis. 13 At illi:
Duodecim, inquiunt, servi tui, fratres sumus, filii viri
unius in terra Chanaan: minimus cum patre nostro
est, alius non est super. 14 Hoc est, ait, quod locutus
sum: Exploratores estis. 15 Iam nunc experimentum
vestri capiam: per salutem Pharaonis non egrediemini
hinc, donec veniat frater vester minimus. 16 Mittite
ex vobis unum, et adducat eum: vos autem eritis
in vinculis, donec probentur quæ dixistis utrum
vera an falsa sint: alioquin per salutem Pharaonis
exploratores estis. 17 Tradidit ergo illos custodiæ
tribus diebus. 18 Die autem tertio eductis de carcere,
ait: Facite quæ dixi, et vivetis: Deum enim timeo. 19 Si
pacifici estis, frater vester unus ligetur in carcere:
vos autem abite, et ferte frumenta quæ emistis, in
domos vestras, 20 et fratrem vestrum minimum ad
me adducite, ut possim vestros probare sermones, et
non moriamini. Fecerunt ut dixerat, 21 et locuti sunt
ad invicem: Merito hæc patimur, quia peccavimus in
fratrem nostrum, videntes angustiam animæ illius,
dum deprecaretur nos, et non audivimus: idcirco venit
super nos ista tribulatio. 22 E quibus unus Ruben, ait:
Numquid non dixi vobis: Nolite peccare in puerum:
et non audistis me? en sanguis eius exquiritur. 23
Nesciebant autem quod intelligeret Ioseph: eo quod
per interpretem loqueretur ad eos. 24 Avertitque
se parumper, et flevit: et reversus locutus est ad
eos. 25 Tollensque Simeon, et ligans illis præsentibus,
iussit ministris ut implerent eorum saccos tritico,

et reponerent pecunias singulorum in sacculis suis,
datis supra cibariis in viam: qui fecerunt ita. 26 At illi
portantes frumenta in asinis suis, profecti sunt. 27
Apertoque unus sacco, ut daret iumento pabulum in
diversorio, contemplatus pecuniam in ore sacculi,
28 dixit fratribus suis: Reddita est mihi pecunia, en
habetur in sacco. Et obstupefacti, turbatique mutuo
dixerunt: Quidnam est hoc quod fecit nobis Deus?
29 Veneruntque ad Iacob patrem suum in terram
Chanaan, et narraverunt ei omnia quæ accidissent
sibi, dicentes: 30 Locutus est nobis dominus terræ
dure, et putavit nos exploratores esse provinciæ. 31
Cui respondimus: Pacifici sumus, nec ullas molimur
insidias. 32 Duodecim fratres uno patre geniti sumus:
unus non est super, minimus cum patre nostro est
in terra Chanaan. 33 Qui ait nobis: Sic probabo quod
pacifici sitis: Fratrem vestrum unum dimittite apud
me, et cibaria domibus vestris necessaria sumite, et
abite, 34 fratremque vestrum minimum adducite ad
me, ut sciam quod non sitis exploratores: et istum,
qui tenetur in vinculis, recipere possitis: ac deinceps
quæ vultis, emendi habeatis licentiam. 35 His dictis,
cum frumenta effunderent, singuli repererunt in
ore saccorum ligatas pecunias, exterritisque simul
omnibus, 36 dixit pater Iacob: Absque liberis me
esse fecistis, Ioseph non est super, Simeon tenetur
in vinculis, et Beniamin auferetis: in me hæc omnia
mala reciderunt. 37 Cui respondit Ruben: Duos filios
meos interfice, si non reduxero illum tibi: trade illum
in manu mea, et ego eum tibi restituam. 38 At ille:
Non descendet, inquit, filius meus vobiscum: frater
eius mortuus est, et ipse solus remansit: si quid ei
adversi acciderit in terra ad quam pergitis, deducetis
canos meos cum dolore ad inferos. (Sheol h7585)

43 Interim fames omnem terram vehementer
premebat. 2 Consumptisque cibis quos ex Ægypto
detulerant, dixit Iacob ad filios suos: Revertimini, et
emite nobis pauxillum escarum. 3 Respondit Iudas:
Denuntiavit nobis vir ille sub attestatione iurisiurandi,
dicens: Non videbitis faciem meam, nisi fratrem
vestrum minimum adduxeritis vobiscum. 4 Si ergo vis
eum mittere nobiscum, pergemus pariter, et ememus
tibi necessaria: 5 sin autem non vis, non ibimus: vir
enim, ut sæpe diximus, denunciavit nobis, dicens: Non
videbitis faciem meam absque fratre vestro minimo.
6 Dixit eis Israel: In meam hoc fecistis miseriam, ut
indicaretis ei et alium habere vos fratrem. 7 At illi
responderunt: Interrogavit nos homo per ordinem
nostram progeniem: si pater viveret: si haberemus
fratrem: et nos respondimus ei consequenter iuxta
id quod fuerat sciscitatus: numquid scire poteramus
quod dicturus esset: Adducite fratrem vestrum
vobiscum? 8 Iudas quoque dixit patri suo: Mitte
puerum mecum, ut proficiscamur, et possimus vivere:
ne moriamur nos et parvuli nostri. 9 Ego suscipio
puerum: de manu mea require illum. Nisi reduxero,
et reddidero eum tibi, ero peccati reus in te omni
tempore. 10 Si non intercessisset dilatio, iam vice
alter venissemus. 11 Igitur Israel pater eorum dixit
ad eos: Si sic necesse est, facite quod vultis: sumite
de optimis terræ fructibus in vasis vestris, et deferte
viro munera, modicum resinæ, et mellis, et storacis,
stactes, et terebinthi, et amygdalarum. 12 Pecuniam
quoque duplicem ferte vobiscum: et illam, quam
invenistis in sacculis, reportate, ne forte errore
factum sit: 13 sed et fratrem vestrum tollite, et ite
ad virum. 14 Deus autem meus omnipotens faciat
vobis eum placabilem: et remittat vobiscum fratrem
vestrum quem tenet, et hunc Beniamin: ego autem
quasi orbatus absque liberis ero. 15 Tulerunt ergo
viri munera, et pecuniam duplicem, et Beniamin:
descenderuntque in Ægyptum, et steterunt coram
Ioseph. 16 Quos cum ille vidisset, et Beniamin simul,
præcepit dispensatori domus suæ, dicens: Introduc
viros domum, et occide victimas, et instrue convivium:
quoniam mecum sunt comesturi meridie. 17 Fecit
ille quod sibi fuerat imperatum, et introduxit viros
domum. 18 Ibique exterriti, dixerunt mutuo: Propter
pecuniam, quam retulimus prius in saccis nostris,
introducti sumus: ut devolvat in nos calumniam,
et violenter subiiciat servituti et nos, et asinos
nostros. 19 Quam ob rem in ipsis foribus accedentes
ad dispensatorem domus 20 locuti sunt: Oramus
domine ut audias nos. Iam ante descendimus ut
emeremus escas: 21 quibus emptis, cum venissemus ad
diversorium, aperuimus saccos nostros, et invenimus
pecuniam in ore saccorum: quam nunc eodem pondere
reportavimus. 22 Sed et aliud attulimus argentum, ut
emamus quæ nobis necessaria sunt: non est in nostra

conscientia quis posuerit eam in marsupiis nostris. 23
At ille respondit: Pax vobiscum, nolite timere: Deus
vester, et Deus patris vestri dedit vobis thesauros in
saccis vestris. Nam pecuniam, quam dedistis mihi,
probatam ego habeo. Eduxitque ad eos Simeon. 24
Et introductis domum, attulit aquam, et laverunt
pedes suos, deditque pabulum asinis eorum. 25 Illi
vero parabant munera, donec ingrederetur Ioseph
meridie: audierant enim quod ibi comesturi essent
panem. 26 Igitur ingressus est Ioseph domum suam,
obtuleruntque ei munera, tenentes in manibus suis:
et adoraverunt proni in terram. 27 At ille, clementer
resalutatis eis, interrogavit eos, dicens: Salvusne est
pater vester senex, de quo dixeratis mihi? Adhuc
vivit? 28 Qui responderunt: Sospes est servus tuus
pater noster, adhuc vivit. Et incurvati, adoraverunt
eum. 29 Attollens autem Ioseph oculos, vidit Beniamin
fratrem suum uterinum, et ait: Iste est frater vester
parvulus, de quo dixeratis mihi? Et rursum: Deus,
inquit, misereatur tui, fili mi. 30 Festinavitque quia
commota fuerant viscera eius super fratre suo, et
erumpebant lacrymæ: et introiens cubiculum flevit.
31 Rursumque lota facie egressus, continuit se, et ait:
Ponite panes. 32 Quibus appositis, seorsum Ioseph, et
seorsum fratribus, Ægyptiis quoque qui vescebantur
simul, seorsum (illicitum est enim Ægyptiis comedere
cum Hebræis, et profanum putant huiuscemodi
convivium) 33 sederunt coram eo, primogenitus iuxta
primogenita sua, et minimus iuxta ætatem suam.
Et mirabantur nimis, 34 sumptis partibus quas ab
eo acceperant: maiorque pars venit Beniamin, ita ut
quinque partibus excederet. Biberuntque et inebriati
sunt cum eo.

44 Præcepit autem Ioseph dispensatori domus suæ,
dicens: Imple saccos eorum frumento, quantum
possunt capere: et pone pecuniam singulorum in
summitate sacci. 2 Scyphum autem meum argenteum,
et pretium quod dedit tritici, pone in ore sacci iunioris.
Factumque est ita. 3 Et orto mane, dimissi sunt cum
asinis suis. 4 Iamque urbem exierant, et processerant
paululum: tunc Ioseph accersito dispensatore domus,
Surge, inquit, et persequere viros: et apprehensis
dicito: Quare reddidistis malum pro bono? 5 Scyphus,
quem furati estis, ipse est in quo bibit dominus meus,
et in quo augurari solet: pessimam rem fecistis. 6 Fecit
ille ut iusserat. Et apprehensis per ordinem locutus
est. 7 Qui responderunt: Quare sic loquitur dominus
noster, ut servi tui tantum flagitii commiserint? 8
Pecuniam, quam invenimus in summitate saccorum,
reportavimus ad te de terra Chanaan: et quomodo
consequens est ut furati simus de domo domini tui
aurum vel argentum? 9 Apud quemcumque fuerit
inventum servorum tuorum quod quæris, moriatur,
et nos erimus servi domini nostri. 10 Qui dixit eis:
Fiat iuxta vestram sententiam: apud quemcumque
fuerit inventus, ipse sit servus meus, vos autem
eritis innoxii. 11 Itaque festinato deponentes in
terram saccos, aperuerunt singuli. 12 Quos scrutatus,
incipiens a maiore usque ad minimum, invenit
scyphum in sacco Beniamin. 13 At illi, scissis vestibus,
oneratisque rursum asinis, reversi sunt in oppidum.
14 Primusque Iudas cum fratribus ingressus est ad
Ioseph (necdum enim de loco abierat) omnesque
ante eum pariter in terram corruerunt. 15 Quibus
ille ait: Cur sic agere voluistis? an ignoratis quod
non sit similis mei in augurandi scientia? 16 Cui
Iudas: Quid respondebimus, inquit, domino meo? vel
quid loquemur aut iuste poterimus obtendere? Deus
invenit iniquitatem servorum tuorum: en omnes servi
sumus domini mei, et nos, et apud quem inventus est
scyphus. 17 Respondit Ioseph: Absit a me ut sic agam:
qui furatus est scyphum, ipse sit servus meus: vos
autem abite liberi ad patrem vestrum. 18 Accedens
autem propius Iudas, confidenter ait: Oro domini mi,
loquatur servus tuus verbum in auribus tuis, et ne
irascaris famulo tuo: tu es enim post Pharaonem 19
Interrogasti dominus meus prius servos tuos: Habetis
patrem, aut fratrem? 20 et nos respondimus tibi
domino meo: Est nobis pater senex, et puer parvulus,
qui in senectute illius natus est; cuius uterinus frater
mortuus est: et ipsum solum habet mater sua, pater
vero tenere diliget eum. 21 Dixistique servis tuis:
Adducite eum ad me, et ponam oculos meos super
illum. 22 Suggessimus domino meo: Non potest puer
relinquere patrem suum: si enim illum dimiserit,
morietur. 23 Et dixisti servis tuis: Nisi venerit frater
vester minimus vobiscum, non videbitis amplius
faciem meam. 24 Cum ergo ascendissemus ad famulum
tuum patrem nostrum, narravimus ei omnia quæ

locutus est dominus meus. 25 Et dixit pater noster:
Revertimini, et emite nobis parum tritici. 26 Cui
diximus: Ire non possumus: si frater noster minimus
descenderit nobiscum, proficiscemur simul: alioquin
illo absente, non audemus videre faciem viri. 27 Ad
quæ ille respondit: Vos scitis quod duos genuerit
mihi uxor mea. 28 Egressus est unus, et dixistis:
Bestia devoravit eum: et hucusque non comparet. 29
Si tuleritis et istum, et aliquid ei in via contigerit,
deducetis canos meos cum mœrore ad inferos. (Sheol
h7585) 30 Igitur si intravero ad servum tuum patrem
nostrum, et puer defuerit, (cum anima illius ex huius
anima pendeat) 31 videritque eum non esse nobiscum,
morietur, et deducent famuli tui canos eius cum
dolore ad inferos. (Sheol h7585) 32 Ego proprie servus
tuus sim qui in meam hunc recepi fidem, et spopondi
dicens: Nisi reduxero eum, peccati reus ero in patrem
meum omni tempore. 33 Manebo itaque servus tuus
pro puero in ministerio domini mei, et puer ascendat
cum fratribus suis. 34 Non enim possum redire ad
patrem meum, absente puero: ne calamitatis, quæ
oppressura est patrem meum, testis assistam.

45 Non se poterat ultra cohibere Ioseph multis
coram astantibus: unde præcepit ut egrederentur
cuncti foras, et nullus interesset alienus agnitioni
mutuæ. 2 Elevavitque vocem cum fletu: quam
audierunt Ægyptii, omnisque domus Pharaonis. 3
Et dixit fratribus suis: Ego sum Ioseph: adhuc pater
meus vivit? Non poterant respondere fratres nimio
terrore perterriti. 4 Ad quos ille clementer: Accedite,
inquit, ad me. Et cum accessissent prope, Ego sum, ait,
Ioseph, frater vester, quem vendidistis in Ægyptum.
5 Nolite pavere, neque vobis durum esse videatur
quod vendidistis me in his regionibus: pro salute
enim vestra misit me Deus ante vos in Ægyptum. 6
Biennium est enim quod cœpit fames esse in terra: et
adhuc quinque anni restant, quibus nec arari poterit
nec meti. 7 Præmisitque me Deus ut reservemini super
terram, et escas ad vivendum habere possitis. 8 Non
vestro consilio, sed Dei voluntate huc missum sum:
qui fecit me quasi patrem Pharaonis, et dominum
universæ domus eius, ac principem in omni terra
Ægypti. 9 Festinate, et ascendite ad patrem meum, et
dicetis ei: Hæc mandat filius tuus Ioseph: Deus fecit me
dominum universæ terræ Ægypti: descende ad me, ne
moreris, 10 et habitabis in terra Gessen: erisque iuxta
me tu, et filii tui, et filii filiorum tuorum, oves tuæ, et
armenta tua, et universa quæ possides. 11 Ibique te
pascam (adhuc enim quinque anni residui sunt famis)
ne et tu pereas, et domus tua, et omnia quæ possides.
12 En oculi vestri, et oculi fratris mei Beniamin vident
quod os meum loquatur ad vos. 13 Nunciate patri meo
universam gloriam meam, et cuncta quæ vidistis in
Ægypto: festinate, et adducite eum ad me. 14 Cumque
amplexatus recidisset in collum Beniamin fratris sui,
flevit: illo quoque similiter flente super collum eius.
15 Osculatusque est Ioseph omnes fratres suos, et
ploravit super singulos: post quæ ausi sunt loqui ad
eum. 16 Auditumque est, et celebri sermone vulgatum
in aula regis: Venerunt fratres Ioseph: et gavisus
est Pharao, atque omnis familia eius. 17 Dixitque ad
Ioseph ut imperaret fratribus suis, dicens: Onerantes
iumenta, ite in terram Chanaan, 18 et tollite inde
patrem vestrum et cognationem, et venite ad me:
et ego dabo vobis omnia bona Ægypti, ut comedatis
medullam terræ. 19 Præcipe etiam ut tollant plaustra
de terra Ægypti, ad subvectionem parvulorum suorum
ac coniugum: et dicito: Tollite patrem vestrum, et
properate quantocius venientes. 20 Nec dimittatis
quidquam de supellectili vestra: quia omnes opes
Ægypti, vestræ erunt. 21 Feceruntque filii Israel ut
eis mandatum fuerat. Quibus dedit Ioseph plaustra,
secundum Pharaonis imperium: et cibaria in itinere. 22
Singulis quoque proferri iussit binas stolas: Beniamin
vero dedit trecentos argenteos cum quinque stolis
optimis: 23 tantumdem pecuniæ et vestium mittens
patri suo, addens et asinos decem, qui subveherent ex
omnibus divitiis Ægypti: et totidem asinas, triticum
in itinere, panesque portantes. 24 Dimisit ergo fratres
suos, et proficiscentibus ait: Ne irascamini in via.
25 Qui ascendentes ex Ægypto, venerunt in terram
Chanaan ad patrem suum Iacob. 26 Et nunciaverunt
ei, dicentes: Ioseph filius tuus vivit: et ipse dominatur
in omni terra Ægypti. Quo audito Iacob, quasi de
gravi somno evigilans, tamen non credebat eis. 27
Illi e contra referebant omnem ordinem rei. Cumque
vidisset plaustra, et universa quæ miserat, revixit
spiritus eius, 28 et ait: Sufficit mihi si adhuc Ioseph

filius meus vivit: vadam, et videbo illum antequam
moriar.

46 Profectusque Israel cum omnibus quæ habebat,
venit ad Puteum iuramenti. Et mactatis ibi
victimis Deo patris sui Isaac, **2** audivit eum per
visionem noctis vocantem se, et dicentem sibi: Iacob,
Iacob. Cui respondit: Ecce adsum. **3** Ait illi Deus: Ego
sum fortissimus Deus patris tui: noli timere, descende
in Ægyptum, quia in gentem magnam faciam te ibi. **4**
Ego descendam tecum illuc, et ego inde adducam te
revertentem: Ioseph quoque ponet manus suas super
oculos tuos. **5** Surrexit autem Iacob a Puteo iuramenti:
tuleruntque eum filii cum parvulis et uxoribus suis in
plaustris quæ miserat Pharao ad portandum senem, **6**
et omnia quæ possederat in Terra Chanaan: venitque
in Ægyptum cum omni semine suo, **7** filii eius, et
nepotes, filiæ, et cuncta simul progenies. **8** Hæc sunt
autem nomina filiorum Israel, qui ingressi sunt in
Ægyptum, ipse cum liberis suis. Primogenitus Ruben.
9 Filii Ruben: Henoch et Phallu et Hesron et Charmi.
10 Filii Simeon: Iamuel et Iamin et Ahod, et Iachin et
Sohar, et Saul filius Chanaanitidis. **11** Filii Levi: Gerson
et Caath et Merari. **12** Filii Iuda: Her et Onan et Sela
et Phares et Zara. Mortui sunt autem Her et Onan
in terra Chanaan. Natique sunt filii Phares: Hesron
et Hamul. **13** Filii Issachar: Thola et Phua et Iob et
Semron. **14** Filii Zabulon: Sared et Elon et Iahelel. **15**
Hi filii Liæ quos genuit in Mesopotamia Syriæ cum
Dina filia sua. Omnes animæ filiorum eius et filiarum,
triginta tres. **16** Filii Gad: Sephion et Haggi et Suni et
Esebon et Heri et Arodi et Areli. **17** Filii Aser: Iamne et
Iesua et Iessui et Beria, Sara quoque soror eorum.
Filii Beria: Heber et Melchiel. **18** Hi filii Zelphæ,
quam dedit Laban Liæ filiæ suæ. Et hos genuit Iacob
sedecim animas. **19** Filii Rachel uxoris Iacob: Ioseph et
Beniamin. **20** Natique sunt Ioseph filii in Terra Ægypti,
quos genuit ei Aseneth filia Putiphare sacerdotis
Heliopoleos: Manasses et Ephraim. **21** Filii Beniamin:
Bela et Bechor et Asbel et Gera et Naaman et Echi et
Ros et Mophim et Ophim et Ared. **22** Hi filii Rachel
quos genuit Iacob: omnes animæ, quatuordecim. **23**
Filii Dan: Husim. **24** Filii Nephthali: Iasiel et Guni et
Ieser et Sallem. **25** Hi filii Balæ, quam dedit Laban
Racheli filiæ suæ: et hos genuit Iacob: omnes animæ,
septem. **26** Cunctæ animæ, quæ ingressæ sunt cum
Iacob in Ægyptum, et egressæ sunt de femore illius,
absque uxoribus filiorum eius, sexaginta sex. **27** Filii
autem Ioseph, qui nati sunt ei in terra Ægypti, animæ
duæ. Omnes animæ domus Iacob, quæ ingressæ sunt
in Ægyptum, fuere septuaginta. **28** Misit autem Iudam
ante se ad Ioseph, ut nunciaret ei, et occurreret in
Gessen. **29** Quo cum pervenisset, iuncto Ioseph curro
suo, ascendit obviam patri suo ad eumdem locum:
videnque eum, irruit super collum eius, et inter
amplexus flevit. **30** Dixitque pater ad Ioseph: Iam
lætus moriar, quia vidi faciem tuam, et superstitem te
relinquo. **31** At ille locutus est ad fratres suos, et ad
omnem domum patris sui: Ascendam, et nunciabo
Pharaoni dicamque ei: Fratres mei, et domus patris
mei, qui erant in Terra Chanaan, venerunt ad me:
32 et sunt viri pastores ovium, curamque habent
alendorum gregum: pecora sua, et armenta, et omnia
quæ habere potuerunt, adduxerunt secum. **33** Cumque
vocaverit vos, et dixerit: Quod est opus vestrum?
34 Respondebitis: Viri pastores sumus servi tui, ab
infantia nostra usque in præsens, et nos et patres
nostri. Hæc autem dicetis, ut habitare possitis in Terra
Gessen: quia detestantur Ægyptii omnes pastores
ovium.

47 Ingressus ergo Ioseph nunciavit Pharaoni, dicens:
Pater meus et fratres, oves eorum et armenta, et
cuncta quæ possident, venerunt de Terra Chanaan:
et ecce consistunt in Terra Gessen. **2** Extremos
quoque fratrum suorum quinque viros constituit
coram rege: **3** quos ille interrogavit: Quid habetis
operis? Responderunt: Pastores ovium sumus servi
tui, et nos, et patres nostri. **4** Ad peregrinandum in
terra tua venimus: quoniam non est herba gregibus
servorum tuorum, ingravescente fame in terra
Chanaan: petimusque ut esse nos iubeas servos tuos
in Terra Gessen. **5** Dixit itaque rex ad Ioseph: Pater
tuus et fratres tui venerunt ad te. **6** Terra Ægypti in
conspectu tuo est: in optimo loco fac eos habitare, et
trade eis Terram Gessen. Quod si nosti in eis esse viros
industrios, constitue illos magistros pecorum meorum.
7 Post hæc introduxit Ioseph patrem suum ad regem,
et statuit eum coram eo: qui benedicens illi, **8** et
interrogatus ab eo: Quot sunt dies annorum vitæ tuæ?

9 Respondit: Dies peregrinationis meæ centum triginta
annorum sunt, parvi et mali, et non pervenerunt
usque ad dies patrum meorum quibus peregrinati
sunt. 10 Et benedicto rege, egressus est foras. 11 Ioseph
vero patri et fratribus suis dedit possessionem in
Ægypto in optimo terræ loco, Ramesses, ut præceperat
Pharao. 12 Et alebat eos, omnemque domum patris sui,
præbens cibaria singulis. 13 In toto enim orbe panis
deerat, et oppresserat fames terram, maxime Ægypti
et Chanaan. 14 E quibus omnem pecuniam congregavit
pro venditione frumenti, et intulit eam in ærarium
regis. 15 Cumque defecisset emptoribus pretium, venit
cuncta Ægyptus ad Ioseph, dicens: Da nobis panes:
quare morimur coram te, deficiente pecunia? 16
Quibus ille respondit: Adducite pecora vestra, et dabo
vobis pro eis cibos, si pretium non habetis. 17 Quæ cum
adduxissent, dedit eis alimenta pro equis, et ovibus,
et bobus, et asinis: sustentavitque eos illo anno pro
commutatione pecorum. 18 Venerunt quoque anno
secundo, et dixerunt ei: Non celabimus dominum
nostrum quod deficiente pecunia, pecora simul
defecerunt: nec clam te est, quod absque corporibus
et terra nihil habeamus. 19 Cur ergo moriemur te
vidente? et nos et terra nostra tui erimus: eme nos
in servitutem regiam, et præbe semina, ne pereunte
cultore redigatur terra in solitudinem. 20 Emit igitur
Ioseph omnem Terram Ægypti, vendentibus singulis
possessiones suas præ magnitudine famis. Subiecitque
eam Pharaoni, 21 et cunctos populos eius a novissimis
terminis Ægypti usque ad extremos fines eius, 22
præter terram sacerdotum, quæ a rege tradita fuerat
eis: quibus et statuta cibaria ex horreis publicis
præbebantur, et idcirco non sunt compulsi vendere
possessiones suas. 23 Dixit ergo Ioseph ad populos:
En ut cernitis, et vos et terram vestram Pharao
possidet: accipite semina, et serite agros, 24 ut fruges
habere possitis. Quintam partem regi dabitis: quatuor
reliquas permitto vobis in sementem, et in cibum
familiis et liberis vestris. 25 Qui responderunt: Salus
nostra in manu tua est: respiciat nos tantum dominus
noster, et læti serviemus regi. 26 Ex eo tempore
usque in præsentem diem in universa terra Ægypti
regibus quinta pars solvitur, et factum est quasi in
legem, absque terra sacerdotali, quæ libera ab hac
conditione fuit. 27 Habitavit ergo Israel in Ægypto,
id est, in Terra Gessen, et possedit eam: auctusque
est, et multiplicatus nimis. 28 Et vixit in ea decem et
septem annis: factique sunt omnes dies vitæ illius
centum quadraginta septem annorum. 29 Cumque
appropinquare cerneret diem mortis suæ, vocavit
filium suum Ioseph, et dixit ad eum: Si inveni gratiam
in conspectu tuo, pone manum tuam sub femore
meo: et facies mihi misericordiam et veritatem, ut
non sepelias me in Ægypto: 30 sed dormiam cum
patribus meis, et auferas me de terra hac, condasque
in sepulchro maiorum meorum. Cui respondit Ioseph:
Ego faciam quod iussisti. 31 Et ille: Iura ergo, inquit,
mihi. Quo iurante, adoravit Israel Deum, conversus ad
lectuli caput.

48 His ita transactis, nunciatum est Ioseph quod
ægrotaret pater suus: qui, assumptis duobus
filiis Manasse et Ephraim, ire perrexit. 2 Dictumque
est seni: Ecce filius tuus Ioseph venit ad te. Qui
confortatus sedit in lectulo. 3 Et ingresso ad se ait:
Deus omnipotens apparuit mihi in Luza, quæ est
in Terra Chanaan: benedixitque mihi, 4 et ait: Ego
te augebo et multiplicabo, et faciam te in turbas
populorum: daboque tibi terram hanc, et semini tuo
post te in possessionem sempiternam. 5 Duo ergo
filii tui, qui nati sunt tibi in Terra Ægypti, antequam
huc venirem ad te, mei erunt: Ephraim et Manasses,
sicut Ruben et Simeon reputabuntur mihi. 6 Reliquos
autem quos genueris post eos, tui erunt, et nomine
fratrum suorum vocabuntur in possessionibus suis.
7 Mihi enim, quando veniebam de Mesopotamia,
mortua est Rachel in terra Chanaan in ipso itinere,
eratque vernum tempus: et ingrediebar Ephratam, et
sepelivi eam iuxta viam Ephratæ, quæ alio nomine
appellatur Bethlehem. 8 Videns autem filios eius dixit
ad eum: Qui sunt isti? 9 Respondit: Filii mei sunt, quos
donavit mihi Deus in hoc loco. Adduc, inquit, eos ad
me, ut benedicam illis. 10 Oculi enim Israel caligabant
præ nimia senectute, et clare videre non poterat.
Applicitosque ad se, deosculatus et circumplexus
eos, 11 dixit ad filium suum: Non sum fraudatus
aspectu tuo: insuper ostendit mihi Deus semen tuum.
12 Cumque tulisset eos Ioseph de gremio patris,
adoravit pronus in terram. 13 Et posuit Ephraim ad
dexteram suam, id est, ad sinistram Israel: Manassen

vero in sinistra sua, ad dexteram scilicet patris,
applicuitque ambos ad eum. 14 Qui extendens manum
dexteram, posuit super caput Ephraim minoris fratris:
sinistram autem super caput Manasse qui maior natu
erat, commutans manus. 15 Benedixitque Iacob filiis
Ioseph, et ait: Deus, in cuius conspectu ambulaverunt
patres mei Abraham, et Isaac, Deus qui pascit me
ab adolescentia mea usque in præsentem diem: 16
Angelus, qui eruit me de cunctis malis, benedicat
pueris istis: et invocetur super eos nomen meum,
nomina quoque patrum meorum Abraham, et Isaac,
et crescant in multitudinem super terram. 17 Videns
autem Ioseph quod posuisset pater suus dexteram
manum super caput Ephraim, graviter accepit: et
apprehensam manum patris levare conatus est de
capite Ephraim, et transferre super caput Manasse. 18
Dixitque ad patrem: Non ita convenit, pater: quia hic
est primogenitus, pone dexteram tuam super caput
eius. 19 Qui renuens, ait: Scio fili mi, scio: et iste quidem
erit in populos, et multiplicabitur: sed frater eius
minor, maior erit illo: et semen illius crescet in gentes.
20 Benedixitque eis in tempore illo, dicens: In te
benedicetur Israel, atque dicetur: Faciat tibi Deus sicut
Ephraim, et sicut Manasse. Constituitque Ephraim
ante Manassen. 21 Et ait ad Ioseph filium suum: En
ego morior, et erit Deus vobiscum, reducetque vos ad
terram patrum vestrorum. 22 Do tibi partem unam
extra fratres tuos, quam tuli de manu Amorrhæi in
gladio et arcu meo.

49 Vocavit autem Iacob filios suos, et ait eis:
Congregamini, ut annunciem quæ ventura sunt
vobis in diebus novissimis. 2 Congregamini, et audite
filii Iacob, audite Israel patrem vestrum: 3 Ruben
primogenitus meus, tu fortitudo mea, et principium
doloris mei: prior in donis, maior in imperio. 4 Effusus
es sicut aqua, non crescas: quia ascendisti cubile
patris tui, et maculasti stratum eius. 5 Simeon et
Levi fratres: vasa iniquitatis bellantia. 6 In consilium
eorum non veniat anima mea, et in cœtu illorum
non sit gloria mea: quia in furore suo occiderunt
virum, et in voluntate sua suffoderunt murum. 7
Maledictus furor eorum, quia pertinax: et indignatio
eorum, quia dura: dividam eos in Iacob, et dispergam
eos in Israel. 8 Iuda, te laudabunt fratres tui: manus
tua in cervicibus inimicorum tuorum, adorabunt te
filii patris tui. 9 Catulus leonis Iuda: ad prædam
fili mi ascendisti: requiescens accubuisti ut leo, et
quasi leæna, quis suscitabit eum? 10 Non auferetur
sceptrum de Iuda, et dux de femore eius, donec
veniat qui mittendus est, et ipse erit expectatio
Gentium. 11 Ligans ad vineam pullum suum, et
ad vitem, o fili mi, asinam suam. Lavabit in vino
stolam suam, et in sanguine uvæ pallium suum. 12
Pulchriores sunt oculi eius vino, et dentes eius lacte
candidiores. 13 Zabulon in littore maris habitabit, et
in statione navium pertingens usque ad Sidonem.
14 Issachar asinus fortis accubans inter terminos.
15 Vidit requiem quod esset bona: et terram quod
optima: et supposuit humerum suum ad portandum,
factusque est tributis serviens. 16 Dan iudicabit
populum suum sicut et alia tribus in Israel. 17 Fiat Dan
coluber in via, cerastes in semita, mordens ungulas
equi, ut cadat ascensor eius retro. 18 Salutare tuum
expectabo Domine. 19 Gad, accinctus præliabatur ante
eum: et ipse accingetur retrorsum. 20 Aser, pinguis
panis eius, et præbebit delicias regibus. 21 Nephthali,
cervus emissus, et dans eloquia pulchritudinis. 22
Filius accrescens Ioseph, filius accrescens et decorus
aspectu: filiæ discurrerunt super murum. 23 Sed
exasperaverunt eum, et iurgati sunt, invideruntque
illi habentes iacula. 24 Sedit in forti arcus eius, et
dissoluta sunt vincula brachiorum et manuum illius
per manus potentis Iacob: inde pastor egressus est
lapis Israel. 25 Deus patris tui erit adiutor tuus,
et omnipotens benedicet tibi benedictionibus cæli
desuper, benedictionibus abyssi iacentis deorsum,
benedictionibus uberum et vulvæ. 26 Benedictiones
patris tui confortatæ sunt benedictionibus patrum
eius: donec veniret desiderium collium æternorum:
fiant in capite Ioseph, et in vertice Nazaræi inter
fratres suos. 27 Beniamin lupus rapax, mane comedat
prædam, et vespere dividet spolia. 28 Omnes hi in
tribubus Israel duodecim: hæc locutus est eis pater
suus, benedixitque singulis benedictionibus propriis.
29 Et præcepit eis, dicens: Ego congregor ad populum
meum: sepelite me cum patribus meis in spelunca
duplici quæ est in agro Ephron Hethæi, 30 contra
Mambre in Terra Chanaan, quam emit Abraham cum
agro ab Ephron Hethæo in possessionem sepulchri.

31 Ibi sepelierunt eum, et Saram uxorem eius: ibi
sepultus est Isaac cum Rebecca coniuge sua: ibi et
Lia condita iacet. 33 Finitisque mandatis quibus filios
instruebat, collegit pedes suos super lectulum, et
obiit: appositusque est ad populum suum.

50 Quod cernens Ioseph, ruit super faciem patris
flens et deosculans eum. 2 Præcepitque servis
suis medicis ut aromatibus condirent patrem. 3 Quibus
iussa explentibus, transierunt quadraginta dies: iste
quippe mos erat cadaverum conditorum. Flevitque
eum Ægyptus septuaginta diebus. 4 Et expleto planctus
tempore, locutus est Ioseph ad familiam Pharaonis:
Si inveni gratiam in conspectu vestro, loquimini in
auribus Pharaonis: 5 eo quod pater meus adiuraverit
me, dicens: En morior, in sepulchro meo quod fodi
mihi in terra Chanaan, sepelies me. Ascendam igitur,
et sepeliam patrem meum, ac revertar. 6 Dixitque
ei Pharao: Ascende et sepeli patrem tuum sicut
adiuratus es. 7 Quo ascendente, ierunt cum eo omnes
senes domus Pharaonis, cunctique maiores natu
Terræ Ægypti: 8 domus Ioseph cum fratribus suis,
absque parvulis et gregibus, atque armentis quæ
dereliquerant in Terra Gessen. 9 Habuit quoque in
comitatu currus et equites: et facta est turba non
modica. 10 Veneruntque ad Aream Atad, quæ sita
est trans Iordanem: ubi celebrantes exequias planctu
magno atque vehementi, impleverunt septem dies.
11 Quod cum vidissent habitatores Terræ Chanaan,
dixerunt: Planctus magnus est iste Ægyptiis. Et idcirco
vocatum est nomen loci illius, Planctus Ægypti. 12
Fecerunt ergo filii Iacob sicut præceperat eis: 13
Et portantes eum in Terram Chanaan, sepelierunt
eum in spelunca duplici, quam emerat Abraham cum
agro in possessionem sepulchri ab Ephron Hethæo
contra faciem Mambre. 14 Reversusque est Ioseph
in Ægyptum cum fratribus suis, et omni comitatu,
sepulto patre. 15 Quo mortuo, timentes fratres eius,
et mutuo colloquentes: Ne forte memor sit iniuriæ
quam passus est, et reddat nobis omne malum quod
fecimus, 16 mandaverunt ei dicentes: Pater tuus
præcepit nobis antequam moreretur, 17 ut hæc tibi
verbis illius diceremus: Obsecro ut obliviscaris sceleris
fratrum tuorum, et peccati atque malitiæ quam
exercuerunt in te: nos quoque oramus ut servis Dei
patris tui dimittas iniquitatem hanc. Quibus auditis
flevit Ioseph. 18 Veneruntque ad eum fratres sui:
et proni adorantes in terram dixerunt: Servi tui
sumus. 19 Quibus ille respondit: Nolite timere: num
Dei possumus resistere voluntati? 20 Vos cogitastis
de me malum: sed Deus vertit illud in bonum, ut
exaltaret me, sicut in præsentiarum cernitis, et salvos
faceret multos populos. 21 Nolite timere: ego pascam
vos et parvulos vestros. Consolatusque est eos, et
blande ac leniter est locutus. 22 Et habitavit in Ægypto
cum omni domo patris sui: vixitque centum decem
annis. 23 Et vidit Ephraim filios usque ad tertiam
generationem. Filii quoque Machir filii Manasse
nati sunt in genibus Ioseph. 24 Quibus transactis,
locutus est fratribus suis: Post mortem meam Deus
visitabit vos, et ascendere vos faciet de terra ista ad
terram quam iuravit Abraham, Isaac, et Iacob. 25
Cumque adiurasset eos atque dixisset: Deus visitabit
vos: asportate ossa mea vobiscum de loco isto: 26
mortuus est, expletis centum decem vitæ suæ annis.
Et conditus aromatibus, repositus est in loculo in
Ægypto.

Exodus

1 Hæc sunt nomina filiorum Israel qui ingressi sunt
in Ægyptum cum Iacob: singuli cum domibus suis
introierunt: **2** Ruben, Simeon, Levi, Iudas, **3** Issachar,
Zabulon et Beniamin, **4** Dan, et Nephthali, Gad, et
Aser. **5** Erant igitur omnes animæ eorum qui egressi
sunt de femore Iacob, septuaginta: Ioseph autem in
Ægypto erat. **6** Quo mortuo, et universis fratribus eius,
omnique cognatione illa, **7** filii Israel creverunt, et
quasi germinantes multiplicati sunt: ac roborati nimis,
impleverunt terram. **8** Surrexit interea rex novus
super Ægyptum, qui ignorabat Ioseph: **9** et ait ad
populum suum: Ecce, populus filiorum Israel multus,
et fortior nobis est. **10** Venite, sapienter opprimamus
eum, ne forte multiplicetur: et si ingruerit contra
nos bellum, addatur inimicis nostris, expugnatisque
nobis egrediatur de terra. **11** Præposuit itaque
eis magistros operum, ut affligerent eos oneribus:
ædificaveruntque urbes tabernaculorum Pharaoni,
Phithom, et Ramesses. **12** Quantoque opprimebant
eos, tanto magis multiplicabantur, et crescebant:
13 oderantque filios Israel Ægyptii, et affligebant
illudentes eis: **14** atque ad amaritudinem perducebant
vitam eorum operibus duris luti, et lateris, omnique
famulatu, quo in terræ operibus premebantur. **15** Dixit
autem rex Ægypti obstetricibus Hebræorum: quarum
una vocabatur Sephora, altera Phua, **16** præcipiens
eis: Quando obstetricabitis Hebræas, et partus tempus
advenerit: si masculus fuerit, interficite eum: si
femina, reservate. **17** Timuerunt autem obstetrices
Deum, et non fecerunt iuxta præceptum regis Ægypti,
sed conservabant mares. **18** Quibus ad se accersitis, rex
ait: Quidnam est hoc quod facere voluistis, ut pueros
servaretis? **19** Quæ responderunt: Non sunt Hebreæ
sicut Ægyptiæ mulieres: ipsæ enim obstetricandi
habent scientiam, et priusquam veniamus ad eas,
pariunt. **20** Bene ergo fecit Deus obstetricibus: et
crevit populus, confortatusque est nimis. **21** Et quia
timuerunt obstetrices Deum, ædificavit eis domos.
22 Præcepit ergo Pharao omni populo suo, dicens:
Quidquid masculini sexus natum fuerit, in flumen
proiicite: quidquid feminini, reservate.

2 Egressus est post hæc vir de domo Levi: et
accepit uxorem stirpis suæ. **2** Quæ concepit, et
peperit filium: et videns eum elegantem, abscondit
tribus mensibus. **3** Cumque iam celare non posset,
sumpsit fiscellam scirpeam, et linivit eam bitumine
ac pice: posuitque intus infantulum, et exposuit eum
in carecto ripæ fluminis, **4** stante procul sorore
eius, et considerante eventum rei. **5** Ecce autem
descendebat filia Pharaonis ut lavaretur in flumine: et
puellæ eius gradiebantur per crepidinem alvei. Quæ
cum vidisset fiscellam in papyrione, misit unam e
famulabus suis: et allatam **6** aperiens, cernensque
in ea parvulum vagientem, miserta eius, ait: De
infantibus Hebræorum est hic. **7** Cui soror pueri: Vis,
inquit, ut vadam, et vocem tibi mulierem Hebræam,
quæ nutrire possit infantulum? **8** Respondit: Vade.
Perrexit puella et vocavit matrem suam. **9** Ad quam
locuta filia Pharaonis: Accipe, ait, puerum istum, et
nutri mihi: ego dabo tibi mercedem tuam. Suscepit
mulier, et nutrivit puerum: adultumque tradidit filiæ
Pharaonis. **10** Quem illa adoptavit in locum filii,
vocavitque nomen eius Moyses, dicens: Quia de aqua
tuli eum. **11** In diebus illis postquam creverat Moyses,
egressus est ad fratres suos: viditque afflictionem
eorum, et virum Ægyptium percutientem quemdam
de Hebræis fratribus suis. **12** Cumque circumspexisset
huc atque illuc, et nullum adesse vidisset, percussum
Ægyptium abscondit sabulo. **13** Et egressus die
altero conspexit duos Hebræos rixantes: dixitque
ei qui faciebat iniuriam: Quare percutis proximum
tuum? **14** Qui respondit: Quis te constituit principem
et iudicem super nos? num occidere me tu vis,
sicut heri occidisti Ægyptium? Timuit Moyses, et
ait: Quomodo palam factum est verbum istud? **15**
Audivitque Pharao sermonem hunc, et quærebat
occidere Moysen: qui fugiens de conspectu eius,
moratus est in Terra Madian, et sedit iuxta puteum.
16 Erant autem sacerdoti Madian septem filiæ, quæ
venerunt ad hauriendam aquam: et impletis canalibus
adaquare cupiebant greges patris sui. **17** Supervenere
pastores, et eiecerunt eas: surrexitque Moyses, et
defensis puellis, adaquavit oves earum. **18** Quæ cum
revertissent ad Raguel patrem suum, dixit ad eas:
Cur velocius venistis solito? **19** Responderunt: Vir
Ægyptius liberavit nos de manu pastorum: insuper et

hausit aquam nobiscum, potumque dedit ovibus. 20 At ille: Ubi est? inquit, Quare dimisistis hominem? Vocate eum ut comedat panem. 21 Iuravit ergo Moyses quod habitaret cum eo. Accepitque Sephoram filiam eius uxorem: 22 quæ peperit ei filium, quem vocavit Gersam, dicens: Advena fui in terra aliena. Alterum vero peperit, quem vocavit Eliezer, dicens: Deus enim patris mei adiutor meus eripuit me de manu Pharaonis. 23 Post multum vero tempore mortuus est rex Ægypti: et ingemiscentes filii Israel, propter opera vociferati sunt: ascenditque clamor eorum ad Deum ab operibus. 24 Et audivit gemitum eorum, ac recordatus est fœderis quod pepigit cum Abraham, Isaac, et Iacob. 25 Et respexit Dominus filios Israel et cognovit eos.

3 Moyses autem pascebat oves Iethro soceri sui sacerdotis Madian: cumque minasset gregem ad interiora deserti, venit ad montem Dei Horeb. 2 Apparuitque ei Dominus in flamma ignis de medio rubi: et videbat quod rubus arderet, et non combureretur. 3 Dixit ergo Moyses: Vadam, et videbo visionem hanc magnam, quare non comburatur rubus. 4 Cernens autem Dominus quod pergeret ad videndum, vocavit eum de medio rubi, et ait: Moyses, Moyses. Qui respondit: Adsum. 5 At ille: Ne appropies, inquit, huc: solve calceamentum de pedibus tuis: locus enim, in quo stas, terra sancta est. 6 Et ait: Ego sum Deus patris tui, Deus Abraham, Deus Isaac, et Deus Iacob. Abscondit Moyses faciem suam: non enim audebat aspicere contra Deum. 7 Cui ait Dominus: Vidi afflictionem populi mei in Ægypto, et clamorem eius audivi propter duritiam eorum qui præsunt operibus: 8 et sciens dolorem eius, descendi ut liberem eum de manibus Ægyptiorum, et educam de terra illa in terram bonam, et spatiosam, in terram quæ fluit lacte et melle, ad loca Chananæi, et Hethæi, et Amorrhæi, et Pherezæi, et Hevæi, et Iebusæi. 9 Clamor ergo filiorum Israel venit ad me: vidique afflictionem eorum, qua ab Ægyptiis opprimuntur. 10 Sed veni, et mittam te ad Pharaonem, ut educas populum meum, filios Israel de Ægypto. 11 Dixitque Moyses ad Deum: Quis sum ego ut vadam ad Pharaonem, et educam filios Israel de Ægypto? 12 Qui dixit ei: Ego ero tecum: et hoc habebis signum, quod miserim te: Cum eduxeris populum meum de Ægypto, immolabis Deo super montem istum. 13 Ait Moyses ad Deum: Ecce ego vadam ad filios Israel, et dicam eis: Deus patrum vestrorum misit me ad vos. Si dixerint mihi: Quod est nomen eius? quid dicam eis? 14 Dixit Deus ad Moysen: EGO SUM QUI SUM. Ait: Sic dices filiis Israel: QUI EST, misit me ad vos. 15 Dixitque iterum Deus ad Moysen: Hæc dices filiis Israel: Dominus Deus patrum vestrorum, Deus Abraham, Deus Isaac, et Deus Iacob misit me ad vos: hoc nomen mihi est in æternum, et hoc memoriale meum in generationem et generationem. 16 Vade, et congrega seniores Israel, et dices ad eos: Dominus Deus patrum vestrorum apparuit mihi, Deus Abraham, Deus Isaac, et Deus Iacob, dicens: Visitans visitavi vos, et vidi omnia quæ acciderunt vobis in Ægypto: 17 Et dixi ut educam vos de afflictione Ægypti in terram Chananæi et Hethæi et Amorrhæi et Pherezæi et Hevæi et Iebusæi, ad terram fluentem lacte et melle. 18 Et audient vocem tuam: ingredierisque tu, et seniores Israel ad regem Ægypti, et dices ad eum: Dominus Deus Hebræorum vocavit nos: ibimus viam trium dierum in solitudinem, ut immolemus Domino Deo nostro. 19 Sed ego scio quod non dimittet vos rex Ægypti ut eatis nisi per manum validam. 20 Extendam enim manum meam, et percutiam Ægyptum in cunctis mirabilibus meis, quæ facturus sum in medio eorum: post hæc dimittet vos. 21 Daboque gratiam populo huic coram Ægyptiis: et cum egrediemini, non exibitis vacui: 22 sed postulabit mulier a vicina sua, et ab hospita sua, vasa argentea et aurea, ac vestes: ponetisque eas super filios et filias vestras, et spoliabitis Ægyptum.

4 Respondens Moyses, ait: Non credent mihi, neque audient vocem meam, sed dicent: Non apparuit tibi Dominus. 2 Dixit ergo ad eum: Quid est quod tenes in manu tua? Respondit: Virga. 3 Dixitque Dominus: Proiice eam in terram. Proiecit, et versa est in colubrum, ita ut fugeret Moyses. 4 Dixitque Dominus: Extende manum tuam, et apprehende caudam eius. Extendit, et tenuit, versaque est in virgam. 5 Ut credant, inquit, quod apparuerit tibi Dominus Deus patrum suorum, Deus Abraham, Deus Isaac, et Deus Iacob. 6 Dixitque Dominus rursum: Mitte manum tuam in sinum tuum. Quam cum misisset in sinum,

protulit leprosam instar nivis. 7 Retrahe, ait, manum
tuam in sinum tuum. Retraxit, et protulit iterum,
et erat similis carni reliquæ. 8 Si non crediderint,
inquit, tibi, neque audierint sermonem signi prioris,
credent verbo signi sequentis. 9 Quod si nec duobus
quidem his signis crediderint, neque audierint vocem
tuam: sume aquam fluminis, et effunde eam super
aridam, et quidquid hauseris de fluvio, vertetur in
sanguinem. 10 Ait Moyses: Obsecro Domine, non sum
eloquens ab heri, et nudiustertius: et ex quo locutus
es ad servum tuum, impeditioris et tardioris linguæ
sum. 11 Dixit Dominus ad eum: Quis fecit os hominis?
aut quis fabricatus est mutum et surdum, videntem
et cæcum? nonne ego? 12 Perge igitur, et ego ero
in ore tuo: doceboque te quid loquaris. 13 At ille:
Obsecro, inquit, Domine, mitte quem missurus es.
14 Iratus Dominus in Moysen, ait: Aaron frater tuus
levites, scio quod eloquens sit: ecce ipse egreditur
in occursum tuum, videnque te lætabitur corde.
15 Loquere ad eum, et pone verba mea in ore eius:
et ego ero in ore tuo, et in ore illius, et ostendam
vobis quid agere debeatis. 16 Ipse loquetur pro te ad
populum, et erit os tuum: tu autem eris ei in his quæ
ad Deum pertinent. 17 Virgam quoque hanc sume in
manu tua, in qua facturus es signa. 18 Abiit Moyses,
et reversus est ad Iethro socerum suum, dixitque
ei: Vadam et revertar ad fratres meos in Ægyptum,
ut videam si adhuc vivant. Cui ait Iethro: Vade in
pace. 19 Dixit ergo Dominus ad Moysen in Madian:
Vade, et revertere in Ægyptum: mortui sunt enim
omnes qui quærebant animam tuam. 20 Tulit ergo
Moyses uxorem suam, et filios suos, et imposuit eos
super asinum, reversusque est in Ægyptum, portans
virgam Dei in manu sua. 21 Dixitque ei Dominus
revertenti in Ægyptum: Vide ut omnia ostenta quæ
posui in manu tua, facias coram Pharaone: ego
indurabo cor eius, et non dimittet populum. 22
Dicesque ad eum: Hæc dicit Dominus: Filius meus
primogenitus Israel. 23 Dixi tibi: Dimitte filium meum
ut serviat mihi; et noluisti dimittere eum: ecce ego
interficiam filium tuum primogenitum. 24 Cumque
esset in itinere, in diversorio occurrit ei Dominus,
et volebat occidere eum. 25 Tulit idcirco Sephora
acutissimam petram, et circumcidit præputium filii
sui, tetigitque pedes eius, et ait: Sponsus sanguinum
tu mihi es. 26 Et dimisit eum postquam dixerat:
Sponsus sanguinum ob circumcisionem. 27 Dixit
autem Dominus ad Aaron: Vade in occursum Moysi
in desertum. Qui perrexit obviam ei in Montem
Dei, et osculatus est eum. 28 Narravitque Moyses
Aaron omnia verba Domini quibus miserat eum,
et signa quæ mandaverat. 29 Veneruntque simul,
et congregaverunt cunctos seniores filiorum Israel.
30 Locutusque est Aaron omnia verba quæ dixerat
Dominus ad Moysen: et fecit signa coram populo,
31 et credidit populus. Audieruntque quod visitasset
Dominus filios Israel, et respexisset afflictionem
illorum: et proni adoraverunt.

5 Post hæc ingressi sunt Moyses et Aaron, et dixerunt
Pharaoni: Hæc dicit Dominus Deus Israel: Dimitte
populum meum ut sacrificet mihi in deserto. 2 At ille
respondit: Quis est Dominus, ut audiam vocem eius,
et dimittam Israel? Nescio Dominum, et Israel non
dimittam. 3 Dixeruntque: Deus Hebræorum vocavit
nos, ut eamus viam trium dierum in solitudinem,
et sacrificemus Domino Deo nostro: ne forte accidat
nobis pestis aut gladius. 4 Ait ad eos rex Ægypti: Quare
Moyses et Aaron solicitatis populum ab operibus
suis? Ite ad onera vestra. 5 Dixitque Pharao: Multus
est populus terræ: videtis quod turba succreverit:
quanto magis si dederitis eis requiem ab operibus?
6 Præcepit ergo in die illo præfectis operum et
exactoribus populi, dicens: 7 Nequaquam ultra dabitis
paleas populo ad conficiendos lateres, sicut prius:
sed ipsi vadant, et colligant stipulas. 8 Et mensuram
laterum, quam prius faciebant, imponetis super eos,
nec minuetis quidquam: vacant enim, et idcirco
vociferantur, dicentes: Eamus, et sacrificemus Deo
nostro. 9 Opprimantur operibus, et expleant ea:
ut non acquiescant verbis mendacibus. 10 Igitur
egressi præfecti operum et exactores, ad populum
dixerunt: Sic dicit Pharao: Non do vobis paleas: 11 ite,
et colligite sicubi invenire poteritis, nec minuetur
quidquam de opere vestro. 12 Dispersusque est
populus per omnem Terram Ægypti ad colligendas
paleas. 13 Præfecti quoque operum instabant,
dicentes: Complete opus vestrum quotidie, ut prius
facere solebatis quando dabantur vobis paleæ. 14
Flagellatique sunt qui præerant operibus filiorum

Israel, ab exactoribus Pharaonis, dicentibus: Quare
non impletis mensuram laterum sicut prius, nec
heri, nec hodie? 15 Veneruntque præpositi filiorum
Israel, et vociferati sunt ad Pharaonem dicentes: Cur
ita agis contra servos tuos? 16 Paleæ non dantur
nobis, et lateres similiter imperantur: en famuli tui
flagellis cædimur, et iniuste agitur contra populum
tuum. 17 Qui ait: Vacatis otio, et idcirco dicitis: Eamus,
et sacrificemus Domino. 18 Ite ergo, et operamini:
paleæ non dabuntur vobis, et reddetis consuetum
numerum laterum. 19 Videbantque se præpositi
filiorum Israel in malo, eo quod diceretur eis: Non
minuetur quidquam de lateribus per singulos dies.
20 Occurreruntque Moysi et Aaron, qui stabant ex
adverso, egredientibus a Pharaone: 21 et dixerunt
ad eos: Videat Dominus et iudicet, quoniam fœtere
fecistis odorem nostrum coram Pharaone et servis
eius, et præbuistis ei gladium, ut occideret nos. 22
Reversusque est Moyses ad Dominum, et ait: Domine,
cur afflixisti populum istum? Quare misisti me? 23 Ex
eo enim quo ingressus sum ad Pharaonem ut loquerer
in nomine tuo, afflixit populum tuum: et non liberasti
eos.

6 Dixitque Dominus ad Moysen: Nunc videbis quæ
facturus sim Pharaoni: per manum enim fortem
dimittet eos, et in manu robusta eiiciet illos de terra
sua. 2 Locutusque est Dominus ad Moysen dicens:
Ego Dominus 3 qui apparui Abraham, Isaac, et Iacob
in Deo omnipotente: et nomen meum ADONAI non
indicavi eis. 4 Pepigique fœdus cum eis, ut darem eis
Terram Chanaan, terram peregrinationis eorum, in
qua fuerunt advenæ. 5 Ego audivi gemitum filiorum
Israel, quo Ægyptii oppresserunt eos: et recordatus
sum pacti mei. 6 Ideo dic filiis Israel: Ego Dominus qui
educam vos de ergastulo Ægyptiorum, et eruam de
servitute: ac redimam in brachio excelso, et iudiciis
magnis. 7 Et assumam vos mihi in populum, et ero
vester Deus: et scietis quod ego sum Dominus Deus
vester qui eduxerim vos de ergastulo Ægyptiorum: 8
et induxerim in terram, super quam levavi manum
meam ut darem eam Abraham, Isaac, et Iacob: daboque
illam vobis possidendam, ego Dominus. 9 Narravit
ergo Moyses omnia filiis Israel: qui non acquieverunt
ei propter angustiam spiritus, et opus durissimum.
10 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 11
Ingredere, et loquere ad Pharaonem regem Ægypti, ut
dimittat filios Israel de terra sua. 12 Respondit Moyses
coram Domino: Ecce filii Israel non audiunt me: et quo
modo audiet Pharao, præsertim cum incircumcisus
sim labiis? 13 Locutusque est Dominus ad Moysen
et Aaron, et dedit mandatum ad filios Israel, et ad
Pharaonem regem Ægypti ut educerent filios Israel
de terra Ægypti. 14 Isti sunt principes domorum per
familias suas. Filii Ruben primogeniti Israelis: Henoch
et Phallu, Hesron et Charmi. 15 Hæ cognationes Ruben.
Filii Simeon: Iamuel et Iamin, et Ahod, et Iachin, et
Soar, et Saul filius Chananitidis: hæ progenies Simeon.
16 Et hæc nomina filiorum Levi per cognationes suas:
Gerson et Caath et Merari. Anni autem vitæ Levi
fuerunt centum triginta septem. 17 Filii Gerson: Lobni
et Semei, per cognationes suas. 18 Filii Caath: Amram,
et Isaar, et Hebron et Oziel. Anni quoque vitæ Caath,
centum triginta tres. 19 Filii Merari: Moholi et Musi.
Hæ cognationes Levi per familias suas. 20 Accepit
autem Amram uxorem Iochabed patruelem suam:
quæ peperit ei Aaron et Moysen. Fueruntque anni
vitæ Amram, centum triginta septem. 21 Filii quoque
Isaar: Core, et Nepheg, et Zechri. 22 Filii quoque
Oziel: Misael, et Elisaphan et Sethri. 23 Accepit autem
Aaron uxorem Elisabeth filiam Aminadab, sororem
Nahason, quæ peperit ei Nadab, et Abiu, et Eleazar,
et Ithamar. 24 Filii quoque Core: Aser, et Elcana, et
Abiasaph. Hæ sunt cognationes Coritarum. 25 At
vero Eleazar filius Aaron accepit uxorem de filiabus
Phutiel: quæ peperit ei Phinees. Hi sunt principes
familiarum Leviticarum per cognationes suas. 26 Iste
est Aaron et Moyses, quibus præcepit Dominus ut
educerent filios Israel de Terra Ægypti per turmas
suas. 27 Hi sunt, qui loquuntur ad Pharaonem regem
Ægypti, ut educant filios Israel de Ægypto: iste est
Moyses et Aaron, 28 in die qua locutus est Dominus ad
Moysen, in Terra Ægypti. 29 Et locutus est Dominus ad
Moysen, dicens: Ego Dominus: loquere ad Pharaonem
regem Ægypti, omnia quæ ego loquor tibi. 30 Et ait
Moyses coram Domino: En incircumcisus labiis sum,
quo modo audiet me Pharao?

7 Dixitque Dominus ad Moysen: Ecce constitui te
deum Pharaonis: et Aaron frater tuus erit propheta

tuus. 2 Tu loqueris ei omnia quæ mando tibi: et ille
loquetur ad Pharaonem, ut dimittat filios Israel de
terra sua. 3 Sed ego indurabo cor eius, et multiplicabo
signa et ostenta mea in Terra Ægypti, 4 et non audiet
vos: immittamque manum meam super Ægyptum,
et educam exercitum et populum meum filios Israel
de Terra Ægypti per iudicia maxima. 5 Et scient
Ægyptii quia ego sum Dominus qui extenderim
manum meam super Ægyptum, et eduxerim filios
Israel de medio eorum. 6 Fecit itaque Moyses et
Aaron sicut præceperat Dominus: ita egerunt. 7 Erat
autem Moyses octoginta annorum, et Aaron octoginta
trium, quando locuti sunt ad Pharaonem. 8 Dixitque
Dominus ad Moysen et Aaron: 9 Cum dixerit vobis
Pharao, Ostendite signa: dices ad Aaron: Tolle virgam
tuam, et proiice eam coram Pharaone, ac vertetur
in colubrum. 10 Ingressi itaque Moyses et Aaron
ad Pharaonem, fecerunt sicut præceperat Dominus.
tulitque Aaron virgam coram Pharaone et servis eius,
quæ versa est in colubrum. 11 Vocavit autem Pharao
sapientes et maleficos: et fecerunt etiam ipsi per
incantationes Ægyptiacas et arcana quædam similiter.
12 Proieceruntque singuli virgas suas, quæ versæ
sunt in dracones: sed devoravit virga Aaron virgas
eorum. 13 Induratumque est cor Pharaonis, et non
audivit eos, sicut præceperat Dominus. 14 Dixit autem
Dominus ad Moysen: Ingravatum est cor Pharaonis,
non vult dimittere populum. 15 Vade ad eum mane,
ecce egredietur ad aquas: et stabis in occursum eius
super ripam fluminis: et virgam, quæ conversa est
in draconem, tolles in manu tua. 16 Dicesque ad
eum: Dominus Deus Hebræorum misit me ad te,
dicens: Dimitte populum meum ut sacrificet mihi in
deserto: et usque ad præsens audire noluisti. 17 Hæc
igitur dicit Dominus: In hoc scies quod sim Dominus:
ecce percutiam virga, quæ in manu mea est, aquam
fluminis, et vertetur in sanguinem. 18 Pisces quoque,
qui sunt in fluvio, morientur, et computrescent aquæ,
et affligentur Ægyptii bibentes aquam fluminis. 19
Dixit quoque Dominus ad Moysen: Dic ad Aaron,
Tolle virgam tuam, et extende manum tuam super
aquas Ægypti, et super fluvios eorum, et rivos ac
paludes, et omnes lacus aquarum, ut vertantur in
sanguinem: et sit cruor in omni Terra Ægypti, tam in
ligneis vasis quam in saxeis. 20 Feceruntque Moyses et
Aaron sicut præceperat Dominus: et elevans virgam
percussit aquam fluminis coram Pharaone et servis
eius: quæ versa est in sanguinem. 21 Et pisces, qui
erant in flumine, mortui sunt: computruitque fluvius,
et non poterant Ægyptii bibere aquam fluminis, et
fuit sanguis in tota Terra Ægypti. 22 Feceruntque
similiter malefici Ægyptiorum incantationibus suis: et
induratum est cor Pharaonis, nec audivit eos, sicut
præceperat Dominus. 23 Avertitque se, et ingressus
est domum suam, nec apposuit cor etiam hac vice.
24 Foderunt autem omnes Ægyptii per circuitum
fluminis aquam ut biberent: non enim poterant bibere
de aqua fluminis. 25 Impletique sunt septem dies,
postquam percussit Dominus fluvium.

8 Dixit quoque Dominus ad Moysen: Ingredere ad
Pharaonem, et dices ad eum: Hæc dicit Dominus:
Dimitte populum meum, ut sacrificet mihi: 2 sin
autem nolueris dimittere, ecce ego percutiam omnes
terminos tuos ranis. 3 Et ebulliet fluvius ranis:
quæ ascendent, et ingredientur domum tuam, et
cubiculum lectuli tui, et super stratum tuum, et in
domos servorum tuorum, et in populum tuum, et
in furnos tuos, et in reliquias ciborum tuorum: 4
et ad te, et ad populum tuum, et ad omnes servos
tuos intrabunt ranæ. 5 Dixitque Dominus ad Moysen:
Dic ad Aaron: Extende manum tuam super fluvios ac
super rivos et paludes, et educ ranas super Terram
Ægypti. 6 Et extendit Aaron manum super aquas
Ægypti, et ascenderunt ranæ, operueruntque Terram
Ægypti. 7 Fecerunt autem et malefici per incantationes
suas similiter, eduxeruntque ranas super Terram
Ægypti. 8 Vocavit autem Pharao Moysen et Aaron,
et dixit eis: Orate Dominum ut auferat ranas a me
et a populo meo: et dimittam populum ut sacrificet
Domino. 9 Dixitque Moyses ad Pharaonem: Constitue
mihi quando deprecer pro te, et pro servis tuis, et
pro populo tuo, ut abigantur ranæ a te et a domo
tua et a servis tuis et a populo tuo: et tantum in
flumine remaneant. 10 Qui respondit: Cras. At ille:
Iuxta, inquit, verbum tuum faciam: ut scias quoniam
non est sicut Dominus Deus noster. 11 Et recedent
ranæ a te, et a domo tua, et a servis tuis, et a
populo tuo: et tantum in flumine remanebunt. 12
Egressique sunt Moyses et Aaron a Pharaone: et

clamavit Moyses ad Dominum pro sponsione ranarum
quam condixerat Pharaoni. 13 Fecitque Dominus iuxta
verbum Moysi: et mortuæ sunt ranæ de domibus, et
de villis, et de agris. 14 Congregaveruntque eas in
immensos aggeres, et computruit terra. 15 Videns
autem Pharao quod data esset requies, ingravavit
cor suum, et non audivit eos, sicut præceperat
Dominus. 16 Dixitque Dominus ad Moysen: Loquere
ad Aaron: Extende virgam tuam, et percute pulverem
terræ: et sint sciniphes in universa Terra Ægypti. 17
Feceruntque ita. Et extendit Aaron manum, virgam
tenens: percussitque pulverem terræ, et facti sunt
sciniphes in hominibus, et in iumentis: omnis pulvis
terræ versus est in sciniphes per totam Terram Ægypti.
18 Feceruntque similiter malefici incantationibus suis,
ut educerent sciniphes, et non potuerunt: erantque
sciniphes tam in hominibus quam in iumentis. 19 Et
dixerunt malefici ad Pharaonem: Digitus Dei est hic.
Induratumque est cor Pharaonis, et non audivit eos
sicut præceperat Dominus. 20 Dixit quoque Dominus
ad Moysen: Consurge diluculo, et sta coram Pharaone:
egredietur enim ad aquas: et dices ad eum: Hæc dicit
Dominus: Dimitte populum meum ut sacrificet mihi.
21 Quod si non dimiseris eum, ecce ego immittam in
te, et in servos tuos, et in populum tuum, et in domos
tuas omne genus muscarum: et implebuntur domus
Ægyptiorum muscis diversi generis, et universa terra
in qua fuerint. 22 Faciamque mirabilem in die illa
Terram Gessen, in qua populus meus est, ut non
sint ibi muscæ: et scias quoniam ego Dominus in
medio terræ. 23 Ponamque divisionem inter populum
meum, et populum tuum: cras erit signum istud. 24
Fecitque Dominus ita. Et venit musca gravissima in
domos Pharaonis et servorum eius, et in omnem
Terram Ægypti: corruptaque est terra ab huiuscemodi
muscis. 25 Vocavitque Pharao Moysen et Aaron, et
ait eis: Ite et sacrificate Deo vestro in terra hac. 26
Et ait Moyses: Non potest ita fieri: abominationes
enim Ægyptiorum immolabimus Domino Deo nostro:
quod si mactaverimus ea quæ colunt Ægyptii coram
eis, lapidibus nos obruent. 27 Viam trium dierum
pergemus in solitudinem: et sacrificabimus Domino
Deo nostro, sicut præcepit nobis. 28 Dixitque Pharao:
Ego dimittam vos ut sacrificetis Domino Deo vestro in
deserto: verumtamen longius ne abeatis, rogate pro
me. 29 At ait Moyses: Egressus a te, orabo Dominum:
et recedet musca a Pharaone, et a servis suis, et a
populo eius cras: verumtamen noli ultra fallere, ut non
dimittas populum sacrificare Domino. 30 Egressusque
Moyses a Pharaone, oravit Dominum. 31 Qui fecit
iuxta verbum illius: et abstulit muscas a Pharaone, et
a servis suis, et a populo eius: non superfuit ne una
quidem. 32 Et ingravatum est cor Pharaonis, ita ut
nec hac quidem vice dimitteret populum.

9 Dixit autem Dominus ad Moysen: Ingredere ad
Pharaonem, et loquere ad eum: Hæc dicit Dominus
Deus Hebræorum: Dimitte populum meum ut sacrificet
mihi. 2 Quod si adhuc renuis, et retines eos: 3 ecce
manus mea erit super agros tuos: et super equos, et
asinos, et camelos, et boves, et oves, pestis valde gravis.
4 Et faciet Dominus mirabile inter possessiones Israel,
et possessiones Ægyptiorum, ut nihil omnino pereat
ex eis quæ pertinent ad filios Israel. 5 Constituitque
Dominus tempus, dicens: Cras faciet Dominus verbum
istud in terra. 6 Fecit ergo Dominus verbum hoc altera
die: mortuaque sunt omnia animantia Ægyptiorum:
de animalibus vero filiorum Israel nihil omnino periit.
7 Et misit Pharao ad videndum: nec erat quidquam
mortuum de his quæ possidebat Israel. Ingravatumque
est cor Pharaonis, et non dimisit populum. 8 Et
dixit Dominus ad Moysen, et Aaron: Tollite plenas
manus cineris de camino, et spargat illum Moyses
in cælum coram Pharaone. 9 Sitque pulvis super
omnem Terram Ægypti: erunt enim in hominibus,
et iumentis ulcera, et vesicæ turgentes in universa
terra Ægypti. 10 Tuleruntque cinerem de camino, et
steterunt coram Pharaone, et sparsit illum Moyses in
cælum: factaque sunt ulcera vesicarum turgentium
in hominibus, et iumentis: 11 nec poterant malefici
stare coram Moyse propter ulcera quæ in illis erant,
et in omni Terra Ægypti: 12 Induravitque Dominus
cor Pharaonis, et non audivit eos, sicut locutus est
Dominus ad Moysen. 13 Dixitque Dominus ad Moysen:
Mane consurge, et sta coram Pharaone, et dices ad
eum: Hæc dicit Dominus Deus Hebræorum: Dimitte
populum meum ut sacrificet mihi. 14 Quia in hac
vice mittam omnes plagas meas super cor tuum,
et super servos tuos, et super populum tuum: ut
scias quod non sit similis mei in omni terra. 15 Nunc

enim extendens manum percutiam te, et populum
tuum peste, peribisque de terra. 16 Idcirco autem
posui te, ut ostendam in te fortitudinem meam,
et narretur nomen meum in omni terra. 17 Adhuc
retines populum meum: et non vis dimittere eum?
18 En pluam cras hac ipsa hora grandinem multam
nimis, qualis non fuit in Ægypto a die qua fundata est,
usque in præsens tempus. 19 Mitte ergo iam nunc, et
congrega iumenta tua, et omnia quæ habes in agro:
homines enim, et iumenta, et universa quæ inventa
fuerint foris, nec congregata de agris, cecideritque
super ea grando, morientur. 20 Qui timuit verbum
Domini de servis Pharaonis, facit confugere servos
suos, et iumenta in domos: 21 qui autem neglexit
sermonem Domini, dimisit servos suos, et iumenta in
agris. 22 Et dixit Dominus ad Moysen: Extende manum
tuam in cælum, ut fiat grando in universa Terra
Ægypti super homines, et super iumenta, et super
omnem herbam agri in Terra Ægypti. 23 Extenditque
Moyses virgam in cælum, et Dominus dedit tonitrua,
et grandinem, ac discurrentia fulgura super terram:
pluitque Dominus grandinem super Terram Ægypti. 24
Et grando et ignis mista pariter ferebantur: tantæque
fuit magnitudinis, quanta ante numquam apparuit in
universa Terra Ægypti ex quo gens illa condita est.
25 Et percussit grando in omni Terra Ægypti cuncta
quæ fuerunt in agris, ab homine usque ad iumentum:
cunctamque herbam agri percussit grando, et omne
lignum regionis confregit. 26 Tantum in Terra Gessen,
ubi erant filii Israel, grando non cecidit. 27 Misitque
Pharao, et vocavit Moysen et Aaron, dicens ad eos:
Peccavi etiam nunc: Dominus iustus: ego et populus
meus, impii. 28 Orate Dominum ut desinant tonitrua
Dei, et grando: ut dimittam vos, et nequaquam hic
ultra maneatis. 29 Ait Moyses: Cum egressus fuero
de urbe, extendam palmas meas ad Dominum, et
cessabunt tonitrua, et grando non erit: ut scias
quia Domini est terra: 30 novi autem quod et tu,
et servi tui necdum timeatis Dominum Deum. 31
Linum ergo, et hordeum læsum est, eo quod hordeum
esset virens, et linum iam folliculos germinaret: 32
triticum autem, et far non sunt læsa, quia serotina
erant. 33 Egressusque Moyses a Pharaone ex urbe,
tetendit manus ad Dominum: et cessaverunt tonitrua
et grando, nec ultra stillavit pluvia super terram. 34
Videns autem Pharao quod cessasset pluvia, et grando
et tonitrua, auxit peccatum: 35 et ingravatum est
cor eius, et servorum illius, et induratum nimis: nec
dimisit filios Israel, sicut præceperat Dominus per
manum Moysi.

10 Et dixit Dominus ad Moysen: Ingredere ad
Pharaonem: ego enim induravi cor eius, et
servorum illius: ut faciam signa mea hæc in eo, 2 et
narres in auribus filii tui, et nepotum tuorum, quoties
contriverim Ægyptios, et signa mea fecerim in eis: et
sciatis quia ego Dominus. 3 Introierunt ergo Moyses
et Aaron ad Pharaonem, et dixerunt ei: Hæc dicit
Dominus Deus Hebræorum: Usquequo non vis subiici
mihi? Dimitte populum meum, ut sacrificet mihi. 4
Sin autem resistis, et non vis dimittere eum: ecce ego
inducam cras locustam in fines tuos: 5 quæ operiat
superficiem terræ, ne quidquam eius appareat, sed
comedatur quod residuum fuerit grandini. Corrodet
enim omnia ligna quæ germinant in agris. 6 Et
implebunt domos tuas, et servorum tuorum, et
omnium Ægyptiorum: quantam non viderunt patres
tui, et avi, ex quo orti sunt super terram, usque in
præsentem diem. Avertitque se, et egressus est a
Pharaone. 7 Dixerunt autem servi Pharaonis ad eum:
Usquequo patiemur hoc scandalum: dimitte homines,
ut sacrificent Domino Deo suo. Nonne vides quod
perierit Ægyptus? 8 Revocaveruntque Moysen, et
Aaron ad Pharaonem: qui dixit eis: Ite, sacrificate
Domino Deo vestro: quinam sunt qui ituri sunt? 9 Ait
Moyses: Cum parvulis nostris, et senioribus pergemus,
cum filiis et filiabus, cum ovibus et armentis: est
enim sollemnitas Domini Dei nostri. 10 Et respondit
Pharao: Sic Dominus sit vobiscum, quo modo ego
dimittam vos, et parvulos vestros, cui dubium est
quod pessime cogitetis? 11 Non fiet ita, sed ite tantum
viri, et sacrificate Domino: hoc enim et ipsi petistis.
Statimque eiecti sunt de conspectu Pharaonis. 12 Dixit
autem Dominus ad Moysen: Extende manum tuam
super Terram Ægypti ad locustam, ut ascendat super
eam, et devoret omnem herbam quæ residua fuerit
grandini. 13 Et extendit Moyses virgam super terram
Ægypti: et Dominus induxit ventum urentem tota
die illa, et nocte: et mane facto, ventus urens levavit
locustas. 14 Quæ ascenderunt super universam Terram

Ægypti: et sederunt in cunctis finibus Ægyptiorum
innumerabiles, quales ante illud tempus non fuerant,
nec postea futuræ sunt. 15 Operueruntque universam
superficiem terræ, vastantes omnia. Devorata est
igitur herba terræ, et quidquid pomorum in arboribus
fuit, quæ grando dimiserat: nihilque omnino virens
relictum est in lignis, et in herbis terræ, in cuncta
Ægypto. 16 Quam ob rem festinus Pharao vocavit
Moysen et Aaron, et dixit eis: Peccavi in Dominum
Deum vestrum, et in vos. 17 Sed nunc dimittite
peccatum mihi etiam hac vice, et rogate Dominum
Deum vestrum, ut auferat a me mortem istam. 18
Egressusque Moyses de conspectu Pharaonis, oravit
Dominum. 19 Qui flare fecit ventum ab occidente
vehementissimum, et arreptam locustam proiecit
in Mare Rubrum: non remansit ne una quidem in
cunctis finibus Ægypti. 20 Et induravit Dominus
cor Pharaonis, nec dimisit filios Israel. 21 Dixit
autem Dominus ad Moysen: Extende manum tuam
in cælum: et sint tenebræ super Terram Ægypti tam
densæ, ut palpari queant. 22 Extenditque Moyses
manum in cælum: et factæ sunt tenebræ horribiles
in universa Terra Ægypti tribus diebus. 23 Nemo
vidit fratrem suum, nec movit se de loco in quo
erat: ubicumque autem habitabant filii Israel, lux
erat. 24 Vocavitque Pharao Moysen et Aaron, et dixit
eis: Ite, sacrificate Domino: oves tantum vestræ, et
armenta remaneant, parvuli vestri eant vobiscum. 25
Ait Moyses: Hostias quoque et holocausta dabis nobis,
quæ offeramus Domino Deo nostro. 26 Cuncti greges
pergent nobiscum: non remanebit ex eis ungula:
quæ necessaria sunt in cultum Domini Dei nostri:
præsertim cum ignoremus quid debeat immolari,
donec ad ipsum locum perveniamus. 27 Induravit
autem Dominus cor Pharaonis, et noluit dimittere
eos. 28 Dixitque Pharao ad Moysen: Recede a me, et
cave ne ultra videas faciem meam: quocumque die
apparueris mihi, morieris. 29 Respondit Moyses: Ita
fiet ut locutus es, non videbo ultra faciem tuam.

11 Et dixit Dominus ad Moysen: Adhuc una plaga
tangam Pharaonem et Ægyptum, et post hæc
dimittet vos, et exire compellet. 2 Dices ergo omni
plebi ut postulet vir ab amico suo, et mulier a
vicina sua vasa argentea et aurea. 3 Dabit autem
Dominus gratiam populo suo coram Ægyptiis. Fuitque
Moyses vir magnus valde in Terra Ægypti coram
servis Pharaonis, et omni populo. 4 Et ait: Hæc dicit
Dominus: Media nocte egrediar in Ægyptum: 5 et
morietur omne primogenitum in Terra Ægyptiorum,
a primogenito Pharaonis qui sedet in solio eius,
usque ad primogenitum ancillæ quæ est ad molam, et
omnia primogenita iumentorum. 6 Eritque clamor
magnus in universa Terra Ægypti, qualis nec ante
fuit, nec postea futurus est. 7 Apud omnes autem
filios Israel non mutiet canis ab homine usque ad
pecus: ut sciatis quanto miraculo dividat Dominus
Ægyptios et Israel. 8 Descendentque omnes servi tui
isti ad me, et adorabunt me, dicentes: Egredere tu,
et omnis populus qui subiectus est tibi: post hæc
egrediemur. 9 Et exivit a Pharaone iratus nimis. Dixit
autem Dominus ad Moysen: Non audiet vos Pharao ut
multa signa fiant in Terra Ægypti. 10 Moyses autem
et Aaron fecerunt omnia ostenta quæ scripta sunt,
coram Pharaone. Et induravit Dominus cor Pharaonis,
nec dimisit filios Israel de terra sua.

12 Dixit quoque Dominus ad Moysen, et Aaron in
Terra Ægypti: 2 Mensis iste, vobis principium
mensium: primus erit in mensibus anni. 3 Loquimini
ad universum cœtum filiorum Israel, et dicite eis:
Decima die mensis huius tollat unusquisque agnum
per familias et domos suas. 4 Sin autem minor est
numerus ut sufficere possit ad vescendum agnum,
assumet vicinum suum qui iunctus est domui suæ,
iuxta numerum animarum quæ sufficere possunt
ad esum agni. 5 Erit autem agnus absque macula,
masculus, anniculus: iuxta quem ritum tolletis et
hœdum. 6 Et servabitis eum usque ad quartam
decimam diem mensis huius: immolabitque eum
universa multitudo filiorum Israel ad vesperam. 7 Et
sument de sanguine eius, ac ponent super utrumque
postem, et in superliminaribus domorum, in quibus
comedent illum. 8 Et edent carnes nocte illa assas
igni, et azymos panes cum lactucis agrestibus. 9 Non
comedetis ex eo crudum quid, nec coctum aqua,
sed tantum assum igni: caput cum pedibus eius et
intestinis vorabitis. 10 Nec remanebit quidquam ex eo
usque mane. si quid residuum fuerit, igne comburetis.
11 Sic autem comedetis illum: Renes vestros accingetis,

et calceamenta habebitis in pedibus, tenentes baculos
in manibus, et comedetis festinanter: est enim Phase
(id est, transitus) Domini. 12 Et transibo per Terram
Ægypti nocte illa, percutiamque omne primogenitum
in Terra Ægypti ab homine usque ad pecus: et in
cunctis diis Ægypti faciam iudicia, ego Dominus. 13
Erit autem sanguis vobis in signum in ædibus in
quibus eritis: et videbo sanguinem, et transibo vos:
nec erit in vobis plaga disperdens quando percussero
Terram Ægypti. 14 Habebitis autem hunc diem in
monimentum: et celebrabitis eam sollemnem Domino
in generationibus vestris cultu sempiterno. 15 Septem
diebus azyma comedetis: in die primo non erit
fermentum in domibus vestris: quicumque comederit
fermentatum, peribit anima illa de Israel, a primo die
usque ad diem septimum. 16 Dies prima erit sancta
atque sollemnis, et dies septima eadem festivitate
venerabilis: nihil operis facietis in eis, exceptis his,
quæ ad vescendum pertinent. 17 Et observabitis
azyma: in eadem enim ipsa die educam exercitum
vestrum de Terra Ægypti, et custodietis diem istum in
generationes vestras ritu perpetuo. 18 Primo mense,
quartadecima die mensis ad vesperam comedetis
azyma usque ad diem vigesimam primam eiusdem
mensis ad vesperam. 19 Septem diebus fermentum
non invenietur in domibus vestris: qui comederit
fermentatum, peribit anima eius de cœtu Israel,
tam de advenis quam de indigenis terræ. 20 Omne
fermentatum non comedetis: in cunctis habitaculis
vestris edetis azyma. 21 Vocavit autem Moyses omnes
seniores filiorum Israel, et dixit ad eos: Ite tollentes
animal per familias vestras, et immolate Phase.
22 Fasciculumque hyssopi tingite in sanguine qui
est in limine, et aspergite ex eo superliminare, et
utrumque postem: nullus vestrum egrediatur ostium
domus suæ usque mane. 23 Transibit enim Dominus
percutiens Ægyptios: cumque viderit sanguinem
in superliminari, et in utroque poste, transcendet
ostium domus, et non sinet Percussorem ingredi
domos vestras et lædere. 24 Custodi verbum istud
legitimum tibi et filiis tuis usque in æternum. 25
Cumque introieritis terram, quam Dominus daturus
est vobis ut pollicitus est, observabitis ceremonias
istas. 26 Et cum dixerint vobis filii vestri: Quæ est
ista religio? 27 dicetis eis: Victima transitus Domini
est, quando transivit super domos filiorum Israel
in Ægypto percutiens Ægyptios, et domos nostras
liberans. Incurvatusque populus adoravit. 28 Et egressi
filii Israel fecerunt sicut præceperat Dominus Moysi
et Aaron. 29 Factum est autem in noctis medio,
percussit Dominus omne primogenitum in Terra
Ægypti, a primogenito Pharaonis, qui in solio eius
sedebat, usque ad primogenitum captivæ quæ erat
in carcere, et omne primogenitum iumentorum.
30 Surrexitque Pharao nocte, et omnes servi eius,
cunctaque Ægyptus: et ortus est clamor magnus in
Ægypto: neque enim erat domus in qua non iaceret
mortuus. 31 Vocatisque Pharao, Moyse, et Aaron
nocte, ait: Surgite et egredimini a populo meo, vos
et filii Israel: ite, immolate Domino sicut dicitis. 32
Oves vestras et armenta assumite ut petieratis, et
abeuntes benedicite mihi. 33 Urgebantque Ægyptii
populum de terra exire velociter, dicentes: Omnes
moriemur. 34 Tulit igitur populus conspersam farinam
antequam fermentaretur: et ligans in palliis, posuit
super humeros suos. 35 Feceruntque filii Israel
sicut præceperat Moyses: et petierunt ab Ægyptiis
vasa argentea et aurea, vestemque plurimam. 36
Dominus autem dedit gratiam populo coram Ægyptiis
ut commodarent eis: et spoliaverunt Ægyptios. 37
Profectique sunt filii Israel de Ramesse in Socoth,
sexcenta fere millia peditum virorum, absque parvulis.
38 Sed et vulgus promiscuum innumerabile ascendit
cum eis, oves et armenta et animantia diversi
generis multa nimis. 39 Coxeruntque farinam, quam
dudum de Ægypto conspersam tulerant: et fecerunt
subcinericios panes azymos: neque enim poterant
fermentari cogentibus exire Ægyptiis, et nullam facere
sinentibus moram: nec pulmenti quidquam occurrerat
præparare. 40 Habitatio autem filiorum Israel qua
manserunt in Ægypto, fuit quadringentorum triginta
annorum. 41 Quibus expletis, eadem die egressus
est omnis exercitus Domini de Terra Ægypti. 42 Nox
ista est observabilis Domini, quando eduxit eos de
Terra Ægypti: hanc observare debent omnes filii
Israel in generationibus suis. 43 Dixitque Dominus
ad Moysen et Aaron: Hæc est religio Phase: Omnis
alienigena non comedet ex eo. 44 Omnis autem servus
emptitius circumcidetur, et sic comedet. 45 Advena
et mercenarius non edent ex eo. 46 In una domo

comedetur, nec efferetis de carnibus eius foras, nec
os illius confringetis. 47 Omnis cœtus filiorum Israel
faciet illud. 48 Quod si quis peregrinorum in vestram
voluerit transire coloniam, et facere Phase Domini,
circumcidetur prius omne masculinum eius, et tunc
rite celebrabit: eritque sicut indigena terræ: si quis
autem circumcisus non fuerit, non vescetur ex eo. 49
Eadem lex erit indigenæ et colono qui peregrinatur
apud vos. 50 Feceruntque omnes filii Israel sicut
præceperat Dominus Moysi et Aaron. 51 Et eadem
die eduxit Dominus filios Israel de terra Ægypti per
turmas suas.

13 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 2
Sanctifica mihi omne primogenitum quod aperit
vulvam in filiis Israel, tam de hominibus quam de
iumentis: mea sunt enim omnia. 3 Et ait Moyses
ad populum: Mementote diei huius in qua egressi
estis de Ægypto et de domo servitutis, quoniam in
manu forti eduxit vos Dominus de loco isto: ut non
comedatis fermentatum panem. 4 Hodie egredimini
mense novarum frugum. 5 Cumque introduxerit te
Dominus in Terram Chananæi et Hethæi et Amorrhæi
et Hevæi et Iebusæi, quam iuravit patribus tuis ut
daret tibi, terram fluentem lacte et melle, celebrabis
hunc morem sacrorum mense isto. 6 Septem diebus
vesceris azymis: et in die septimo erit sollemnitas
Domini. 7 Azyma comedetis septem diebus: non
apparebit apud te aliquid fermentatum, nec in cunctis
finibus tuis. 8 Narrabisque filio tuo in die illo,
dicens: Hoc est quod fecit mihi Dominus quando
egressus sum de Ægypto. 9 Et erit quasi signum
in manu tua, et quasi monimentum ante oculos
tuos: et ut lex Domini semper sit in ore tuo, in
manu enim forti eduxit te Dominus de Ægypto. 10
Custodies huiuscemodi cultum statuto tempore a
diebus in dies. 11 Cumque introduxerit te Dominus
in Terram Chananæi, sicut iuravit tibi et patribus
tuis, et dederit tibi eam: 12 separabis omne quod
aperit vulvam Domino, et quod primitivum est in
pecoribus tuis: quidquid habueris masculini sexus,
consecrabis Domino. 13 Primogenitum asini mutabis
ove: quod si non redemeris, interficies. Omne autem
primogenitum hominis de filiis tuis, pretio redimes.
14 Cumque interrogaverit te filius tuus cras, dicens:
Quid est hoc? respondebis ei: In manu forti eduxit
nos Dominus de terra Ægypti, de domo servitutis.
15 Nam cum induratus esset Pharao, et nollet nos
dimittere, occidit Dominus omne primogenitum
in Terra Ægypti a primogenito hominis usque ad
primogenitum iumentorum: idcirco immolo Domino
omne quod aperit vulvam masculini sexus, et omnia
primogenita filiorum meorum redimo. 16 Erit igitur
quasi signum in manu tua, et quasi appensum quid,
ob recordationem, inter oculos tuos: eo quod in manu
forti eduxit nos Dominus de Ægypto. 17 Igitur cum
emisisset Pharao populum, non eos duxit Deus per
viam Terræ Philisthiim quæ vicina est: reputans ne
forte pœniteret eum, si vidisset adversum se bella
consurgere, et reverteretur in Ægyptum. 18 Sed
circumduxit per viam deserti, quæ est iuxta Mare
Rubrum: et armati ascenderunt filii Israel de Terra
Ægypti. 19 Tulit quoque Moyses ossa Ioseph secum:
eo quod adiurasset filios Israel, dicens: Visitabit vos
Deus, efferte ossa mea hinc vobiscum. 20 Profectique
de Socoth castrametati sunt in Etham in extremis
finibus solitudinis. 21 Dominus autem præcedebat eos
ad ostendendam viam per diem in columna nubis, et
per noctem in columna ignis: ut dux esset itineris
utroque tempore. 22 Numquam defuit columna nubis
per diem, nec columna ignis per noctem, coram
populo.

14 Locutus est autem Dominus ad Moysen, dicens:
2 Loquere filiis Israel: Reversi castrametentur e
regione Phihahiroth quæ est inter Magdalum et mare
contra Beelsephon: in conspectu eius castra ponetis
super mare. 3 Dicturusque est Pharao super filiis Israel:
Coarctati sunt in terra, conclusit eos desertum. 4 Et
indurabo cor eius, ac persequetur vos: et glorificabor
in Pharaone, et in omni exercitu eius. scientque
Ægyptii quia ego sum Dominus. Feceruntque ita. 5 Et
nunciatum est regi Ægyptiorum quod fugisset populus:
immutatumque est cor Pharaonis et servorum eius
super populo, et dixerunt: Quid voluimus facere ut
dimitteremus Israel, ne serviret nobis? 6 Iunxit ergo
currum, et omnem populum suum assumpsit secum.
7 Tulitque sexcentos currus electos, et quidquid in
Ægypto curruum fuit: et duces totius exercitus. 8
Induravitque Dominus cor Pharaonis regis Ægypti, et

persecutus est filios Israel: at illi egressi sunt in manu
excelsa. 9 Cumque persequerentur Ægyptii vestigia
præcedentium, repererunt eos in castris super mare:
omnis equitatus et currus Pharaonis, et universus
exercitus erant in Phihahiroth contra Beelsephon.
10 Cumque appropinquasset Pharao, levantes filii
Israel oculos, viderunt Ægyptios post se: et timuerunt
valde: clamaveruntque ad Dominum, 11 et dixerunt ad
Moysen: Forsitan non erant sepulchra in Ægypto, ideo
tulisti nos ut moreremur in solitudine: quid hoc facere
voluisti, ut educeres nos ex Ægypto? 12 Nonne iste est
sermo, quem loquebamur ad te in Ægypto, dicentes:
Recede a nobis, ut serviamus Ægyptiis? multo enim
melius erat servire eis, quam mori in solitudine.
13 Et ait Moyses ad populum: Nolite timere: state,
et videte magnalia Domini quæ facturus est hodie:
Ægyptios enim, quos nunc videtis, nequaquam ultra
videbitis usque in sempiternum. 14 Dominus pugnabit
pro vobis, et vos tacebitis. 15 Dixitque Dominus ad
Moysen: Quid clamas ad me? Loquere filiis Israel ut
proficiscantur. 16 Tu autem eleva virgam tuam, et
extende manum tuam super mare, et divide illud: ut
gradiantur filii Israel in medio mari per siccum. 17
Ego autem indurabo cor Ægyptiorum ut persequantur
vos: et glorificabor in Pharaone, et in omni exercitu
eius, et in curribus et in equitibus illius. 18 Et scient
Ægyptii quia ego sum Dominus cum glorificatus fuero
in Pharaone, et in curribus atque in equitibus eius.
19 Tollensque se Angelus Dei, qui præcedebat castra
Israel, abiit post eos: et cum eo pariter columna
nubis, priora dimittens, post tergum 20 stetit, inter
castra Ægyptiorum et castra Israel: et erat nubes
tenebrosa, et illuminans noctem, ita ut ad se invicem
toto noctis tempore accedere non valerent. 21 Cumque
extendisset Moyses manum super mare, abstulit
illud Dominus flante vento vehementi et urente tota
nocte, et vertit in siccum: divisaque est aqua. 22 Et
ingressi sunt filii Israel per medium sicci maris: erat
enim aqua quasi murus a dextra eorum et læva. 23
Persequentesque Ægyptii ingressi sunt post eos, et
omnis equitatus Pharaonis, currus eius et equites per
medium maris. 24 Iamque advenerat vigilia matutina,
et ecce respiciens Dominus super castra Ægyptiorum
per columnam ignis et nubis, interfecit exercitum
eorum: 25 et subvertit rotas curruum, ferebanturque
in profundum. Dixerunt ergo Ægyptii: Fugiamus
Israelem: Dominus enim pugnat pro eis contra nos.
26 Et ait Dominus ad Moysen: Extende manum tuam
super mare, ut revertantur aquæ ad Ægyptios super
currus et equites eorum. 27 Cumque extendisset
Moyses manum contra mare, reversum est primo
diluculo ad priorem locum: fugientibusque Ægyptiis
occurrerunt aquæ, et involvit eos Dominus in mediis
fluctibus. 28 Reversæque sunt aquæ, et operuerunt
currus et equites cuncti exercitus Pharaonis, qui
sequentes ingressi fuerant mare: nec unus quidem
superfuit ex eis. 29 Filii autem Israel perrexerunt
per medium sicci maris, et aquæ eis erant quasi
pro muro a dextris et a sinistris: 30 liberavitque
Dominus in die illa Israel de manu Ægyptiorum. 31
Et viderunt Ægyptios mortuos super littus maris, et
manum magnam quam exercuerat Dominus contra
eos: timuitque populus Dominum, et crediderunt
Domino, et Moysi servo eius.

15 Tunc cecinit Moyses et filii Israel carmen hoc
Domino, et dixerunt: Cantemus Domino: gloriose
enim magnificatus est, equum et ascensorem deiecit
in mare. 2 Fortitudo mea, et laus mea Dominus,
et factus est mihi in salutem: iste Deus meus, et
glorificabo eum: Deus patris mei, et exaltabo eum.
3 Dominus quasi vir pugnator, omnipotens nomen
eius. 4 Currus Pharaonis et exercitum eius proiecit
in mare: electi principes eius submersi sunt in
Mari Rubro. 5 Abyssi operuerunt eos, descenderunt
in profundum quasi lapis. 6 Dextera tua Domine
magnificata est in fortitudine: dextera tua, Domine,
percussit inimicum. 7 Et in multitudine gloriæ tuæ
deposuisti adversarios tuos: misisti iram tuam, quæ
devoravit eos sicut stipulam. 8 Et in spiritu furoris tui
congregatæ sunt aquæ: stetit unda fluens, congregata
sunt abyssi in medio mari. 9 Dixit inimicus: Persequar
et comprehendam, dividam spolia, implebitur anima
mea: evaginabo gladium meum, interficiet eos manus
mea. 10 Flavit spiritus tuus, et operuit eos mare:
submersi sunt quasi plumbum in aquis vehementibus.
11 Quis similis tui in fortibus Domine? quis similis tui,
magnificus in sanctitate, terribilis atque laudabilis,
faciens mirabilia? 12 Extendisti manum tuam, et
devoravit eos terra. 13 Dux fuisti in misericordia

tua populo quem redemisti: et portasti eum in
fortitudine tua, ad habitaculum sanctum tuum. 14
Ascenderunt populi, et irati sunt: dolores obtinuerunt
habitatores Philisthiim. 15 Tunc conturbati sunt
principes Edom, robustos Moab obtinuit tremor:
obriguerunt omnes habitatores Chanaan. 16 Irruat
super eos formido et pavor, in magnitudine brachii
tui: fiant immobiles quasi lapis, donec pertranseat
populus tuus Domine, donec pertranseat populus tuus
iste, quem possedisti. 17 Introduces eos, et plantabis
in monte hereditatis tuæ, firmissimo habitaculo tuo
quod operatus es Domine: sanctuarium tuum Domine,
quod firmaverunt manus tuæ. 18 Dominus regnabit in
æternum et ultra. 19 Ingressus est enim eques Pharao
cum curribus et equitibus eius in mare: et reduxit
super eos Dominus aquas maris: filii autem Israel
ambulaverunt per siccum in medio eius. 20 Sumpsit
ergo Maria prophetissa, soror Aaron, tympanum in
manu sua: egressæque sunt omnes mulieres post
eam cum tympanis et choris, 21 quibus præcinebat,
dicens: Cantemus Domino, gloriose enim magnificatus
est, equum et ascensorem eius deiecit in mare. 22
Tulit autem Moyses Israel de Mari Rubro, et egressi
sunt in desertum Sur: ambulaveruntque tribus diebus
per solitudinem, et non inveniebant aquam. 23 Et
venerunt in Mara, nec poterant bibere aquas de Mara,
eo quod essent amaræ: unde et congruum loco nomen
imposuit, vocans illum Mara, id est, amaritudinem.
24 Et murmuravit populus contra Moysen, dicens:
Quid bibemus? 25 At ille clamavit ad Dominum, qui
ostendit ei lignum: quod cum misisset in aquas, in
dulcedinem versæ sunt. Ibi constituit ei præcepta,
atque iudicia, et ibi tentavit eum, 26 dicens: Si audieris
vocem Domini Dei tui, et quod rectum est coram eo
feceris, et obedieris mandatis eius, custodierisque
omnia præcepta illius, cunctum languorem, quem
posui in Ægypto, non inducam super te: ego enim
Dominus sanator tuus. 27 Venerunt autem in Elim
filii Israel, ubi erant duodecim fontes aquarum, et
septuaginta palmæ: et castrametati sunt iuxta aquas.

16 Profectique sunt de Elim, et venit omnis
multitudo filiorum Israel in desertum Sin, quod
est inter Elim et Sinai: quintodecimo die mensis
secundi, postquam egressi sunt de terra Ægypti. 2 Et
murmuravit omnis congregatio filiorum Israel contra
Moysen et Aaron in solitudine. 3 Dixeruntque filii
Israel ad eos: Utinam mortui essemus per manum
Domini in Terra Ægypti, quando sedebamus super
ollas carnium, et comedebamus panem in saturitate:
cur eduxistis nos in desertum istud, ut occideretis
omnem multitudinem fame? 4 Dixit autem Dominus
ad Moysen: Ecce, ego pluam vobis panes de cælo:
egrediatur populus, et colligat quæ sufficiunt per
singulos dies: ut tentem eum utrum ambulet in lege
mea, an non. 5 Die autem sexto parent quod inferant:
et sit duplum quam colligere solebant per singulos
dies. 6 Dixeruntque Moyses et Aaron ad omnes filios
Israel: Vespere scietis quod Dominus eduxerit vos de
terra Ægypti: 7 et mane videbitis gloriam Domini:
audivit enim murmur vestrum contra Dominum: nos
vero quid sumus, quia mussitastis contra nos? 8
Et ait Moyses: Dabit vobis Dominus vespere carnes
edere, et mane panes in saturitate: eo quod audierit
murmurationes vestras quibus murmurati estis contra
eum, nos enim quid sumus? nec contra nos est
murmur vestrum, sed contra Dominum. 9 Dixit
quoque Moyses ad Aaron: Dic universæ congregationi
filiorum Israel: Accedite coram Domino: audivit
enim murmur vestrum. 10 Cumque loqueretur Aaron
ad omnem cœtum filiorum Israel, respexerunt ad
solitudinem: et ecce gloria Domini apparuit in nube.
11 Locutus est autem Dominus ad Moysen, dicens:
12 Audivi murmurationes filiorum Israel, loquere ad
eos: Vespere comedetis carnes, et mane saturabimini
panibus: scietisque quod ego sum Dominus Deus
vester. 13 Factum est ergo vespere, et ascendens
coturnix, cooperuit castra: mane quoque ros iacuit
per circuitum castrorum. 14 Cumque operuisset
superficiem terræ, apparuit in solitudine minutum,
et quasi pilo tusum in similitudinem pruinæ super
terram. 15 Quod cum vidissent filii Israel, dixerunt
ad invicem: Manhu? quod significat: Quid est hoc?
ignorabant enim quid esset. Quibus ait Moyses: Iste
est panis, quem Dominus dedit vobis ad vescendum.
16 Hic est sermo, quem præcepit Dominus: Colligat
unusquisque ex eo quantum sufficit ad vescendum:
gomor per singula capita, iuxta numerum animarum
vestrarum quæ habitant in tabernaculo sic tolletis. 17
Feceruntque ita filii Israel: et collegerunt, alius plus,

alius minus. 18 Et mensi sunt ad mensuram gomor:
nec qui plus collegerat, habuit amplius: nec qui minus
paraverat, reperit minus: sed singuli iuxta id quod
edere poterant, congregaverunt. 19 Dixitque Moyses
ad eos: Nullus relinquat ex eo in mane. 20 Qui non
audierunt eum, sed dimiserunt quidam ex eis usque
mane, et scatere cœpit vermibus, atque computruit:
et iratus est contra eos Moyses. 21 Colligebant
autem mane singuli, quantum sufficere poterat ad
vescendum: cumque incaluisset sol, liquefiebat. 22 In
die autem sexta collegerunt cibos duplices, id est, duo
gomor per singulos homines: venerunt autem omnes
principes multitudinis, et narraverunt Moysi. 23 Qui
ait eis: Hoc est quod locutus est Dominus: Requies
sabbati sanctificata est Domino cras. Quodcumque
operandum est, facite: et quæ coquenda sunt coquite:
quidquid autem reliquum fuerit, reponite usque in
mane. 24 Feceruntque ita ut præceperat Moyses, et
non computruit, neque vermis inventus est in eo. 25
Dixitque Moyses: Comedite illud hodie, quia sabbatum
est Domini: non invenietur hodie in agro. 26 Sex diebus
colligite: in die autem septimo sabbatum est Domini,
idcirco non invenietur. 27 Venitque septima dies: et
egressi de populo ut colligerent, non invenerunt. 28
Dixit autem Dominus ad Moysen: Usquequo non vultis
custodire mandata mea, et legem meam? 29 Videte
quod Dominus dederit vobis sabbatum, et propter
hoc die sexta tribuit vobis cibos duplices: maneat
unusquisque apud semetipsum: nullus egrediatur
de loco suo die septimo. 30 Et sabbatizavit populus
die septimo. 31 Appellavitque domus Israel nomen
eius Man: quod erat quasi semen coriandri album,
gustusque eius quasi similæ cum melle. 32 Dixit autem
Moyses: Iste est sermo, quem præcepit Dominus:
Imple gomor ex eo, et custodiatur in futuras retro
generationes: ut noverint panem, quo alui vos in
solitudine, quando educti estis de Terra Ægypti. 33
Dixitque Moyses ad Aaron: Sume vas unum, et mitte
ibi Man, quantum potest capere gomor: et repone
coram Domino ad servandum in generationes vestras:
34 sicut præcepit Dominus Moysi. Posuitque illud
Aaron in tabernaculo reservandum. 35 Filii autem
Israel comederunt Man quadraginta annis, donec
venirent in terram habitabilem: hoc cibo aliti sunt,
usquequo tangerent fines terræ Chanaan. 36 Gomor
autem decima pars est ephi.

17 Igitur profecta omnis multitudo filiorum Israel de
deserto Sin per mansiones suas, iuxta sermonem
Domini, castrametati sunt in Raphidim, ubi non erat
aqua ad bibendum populo. 2 Qui iurgatus contra
Moysen, ait: Da nobis aquam, ut bibamus. Quibus
respondit Moyses: Quid iurgamini contra me? cur
tentatis Dominum? 3 Sitivit ergo ibi populus præ
aquæ penuria, et murmuravit contra Moysen, dicens:
Cur fecisti nos exire de Ægypto, ut occideres nos, et
liberos nostros, ac iumenta siti? 4 Clamavit autem
Moyses ad Dominum, dicens: Quid faciam populo
huic? adhuc paululum, et lapidabit me. 5 Et ait
Dominus ad Moysen: Antecede populum, et sume
tecum de senioribus Israel: et virgam qua percussisti
fluvium, tolle in manu tua, et vade. 6 En ego stabo ibi
coram te, supra petram Horeb: percutiesque petram,
et exibit ex ea aqua, ut bibat populus. Fecit Moyses
ita coram senioribus Israel: 7 et vocavit nomen loci
illius, Tentatio, propter iurgium filiorum Israel, et
quia tentaverunt Dominum, dicentes: Est ne Dominus
in nobis, an non? 8 Venit autem Amalec, et pugnabat
contra Israel in Raphidim. 9 Dixitque Moyses ad
Iosue: Elige viros: et egressus, pugna contra Amalec:
cras ego stabo in vertice collis, habens virgam Dei in
manu mea. 10 Fecit Iosue ut locutus erat Moyses, et
pugnavit contra Amalec: Moyses autem et Aaron, et
Hur ascenderunt super verticem collis. 11 Cumque
levaret Moyses manus, vincebat Israel: sin autem
paululum remisisset, superabat Amalec. 12 Manus
autem Moysi erant graves: sumentes igitur lapidem,
posuerunt subter eum, in quo sedit: Aaron autem
et Hur sustentabant manus eius ex utraque parte.
Et factum est ut manus illius non lassarentur usque
ad occasum solis. 13 Fugavitque Iosue Amalec, et
populum eius in ore gladii. 14 Dixit autem Dominus
ad Moysen: Scribe hoc ob monimentum in libro, et
trade auribus Iosue: delebo enim memoriam Amalec
sub cælo. 15 Ædificavitque Moyses altare: et vocavit
nomen eius, Dominus exaltatio mea, dicens: 16 Quia
manus solii Domini, et bellum Domini erit contra
Amalec, a generatione in generationem.

18 Cumque audisset Iethro, sacerdos Madian,
cognatus Moysi, omnia quæ fecerat Deus Moysi,
et Israeli populo suo, et quod eduxisset Dominus
Israel de Ægypto: 2 tulit Sephoram uxorem Moysi
quam remiserat: 3 et duos filios eius, quorum unus
vocabatur Gersam, dicente patre: Advena fui in
terra aliena. 4 Alter vero Eliezer: Deus enim, ait,
patris mei adiutor meus, et eruit me de gladio
Pharaonis. 5 Venit ergo Iethro cognatus Moysi, et
filii eius, et uxor eius ad Moysen in desertum, ubi
erat castrametatus iuxta montem Dei. 6 Et mandavit
Moysi, dicens: Ego Iethro cognatus tuus venio ad te,
et uxor tua, et duo filii cum ea. 7 Qui egressus in
occursum cognati sui, adoravit, et osculatus est eum:
salutaveruntque se mutuo verbis pacificis. Cumque
intrasset tabernaculum, 8 narravit Moyses cognato
suo cuncta quæ fecerat Dominus Pharaoni, et Ægyptiis
propter Israel: universumque laborem, qui accidisset
eis in itinere, et quod liberaverat eos Dominus. 9
Lætatusque est Iethro super omnibus bonis, quæ
fecerat Dominus Israeli, eo quod eruisset eum de
manu Ægyptiorum, 10 et ait: Benedictus Dominus,
qui liberavit vos de manu Ægyptiorum, et de manu
Pharaonis, qui eruit populum suum de manu Ægypti.
11 Nunc cognovi, quia magnus Dominus super omnes
deos: eo quod superbe egerint contra illos. 12 Obtulit
ergo Iethro cognatus Moysi holocausta et hostias
Deo: veneruntque Aaron et omnes seniores Israel,
ut comederent panem cum eo coram Deo. 13 Altera
autem die sedit Moyses ut iudicaret populum, qui
assistebat Moysi a mane usque ad vesperam. 14 Quod
cum vidisset cognatus eius, omnia scilicet quæ agebat
in populo, ait: Quid est hoc quod facis in plebe? Cur
solus sedes, et omnis populus præstolatur de mane
usque ad vesperam? 15 Cui respondit Moyses: Venit
ad me populus quærens sententiam Dei. 16 Cumque
acciderit eis aliqua disceptatio, veniunt ad me ut
iudicem inter eos, et ostendam præcepta Dei, et leges
eius. 17 At ille: Non bonam, inquit, rem facis: 18
stulto labore consumeris et tu, et populus iste qui
tecum est: ultra vires tuas est negotium, solus illud
non poteris sustinere. 19 Sed audi verba mea atque
consilia, et erit Deus tecum. Esto tu populo in his
quæ ad Deum pertinent, ut referas quæ dicuntur ad
eum: 20 ostendasque populo ceremonias et ritum
colendi, viamque per quam ingredi debeant, et opus
quod facere debeant. 21 Provide autem de omni
plebe viros potentes, et timentes Deum, in quibus
sit veritas, et qui oderint avaritiam, et constitue ex
eis tribunos, et centuriones, et quinquagenarios, et
decanos 22 qui iudicent populum omni tempore:
quidquid autem maius fuerit, referant ad te, et ipsi
minora tantummodo iudicent: leviusque sit tibi,
partito in alios onere. 23 Si hoc feceris, implebis
imperium Dei, et præcepta eius poteris sustentare:
et omnis hic populus revertetur ad loca sua cum
pace. 24 Quibus auditis, Moyses fecit omnia quæ ille
suggesserat. 25 Et electis viris strenuis de cuncto
Israel, constituit eos principes populi, tribunos, et
centuriones, et quinquagenarios, et decanos. 26 Qui
iudicabant plebem omni tempore: quidquid autem
gravius erat, referebant ad eum, faciliora tantummodo
iudicantes. 27 Dimisitque cognatum suum: qui reversus
abiit in terram suam.

19 Mense tertio egressionis Israel de Terra Ægypti,
in die hac venerunt in solitudinem Sinai. 2
Nam profecti de Raphidim, et pervenientes usque
in desertum Sinai, castrametati sunt in eodem loco,
ibique Israel fixit tentoria e regione montis. 3 Moyses
autem ascendit ad Deum, vocavitque eum Dominus de
monte, et ait: Hæc dices domui Iacob, et annunciabis
filiis Israel: 4 Vos ipsi vidistis, quæ fecerim Ægyptiis,
quo modo portaverim vos super alas aquilarum, et
assumpserim mihi. 5 Si ergo audieritis vocem meam,
et custodieritis pactum meum, eritis mihi in peculium
de cunctis populis: mea est enim omnis terra. 6
Et vos eritis mihi in regnum sacerdotale, et gens
sancta. Hæc sunt verba quæ loqueris ad filios Israel. 7
Venit Moyses: et convocatis maioribus natu populi,
exposuit omnes sermones quos mandaverat Dominus.
8 Responditque omnis populus simul: Cuncta quæ
locutus est Dominus, faciemus. Cumque retulisset
Moyses verba populi ad Dominum, 9 ait ei Dominus:
Iam nunc veniam ad te in caligine nubis, ut audiat me
populus loquentem ad te, et credat tibi in perpetuum.
Nunciavit ergo Moyses verba populi ad Dominum.
10 Qui dixit ei: Vade ad populum, et sanctifica illos
hodie, et cras, laventque vestimenta sua. 11 Et sint
parati in diem tertium: in die enim tertia descendet

Dominus coram omni plebe super montem Sinai.
12 Constituesque terminos populo per circuitum, et
dices ad eos: Cavete ne ascendatis in montem, nec
tangatis fines illius: omnis qui tetigerit montem, morte
morietur. 13 Manus non tanget eum, sed lapidibus
opprimetur, aut confodietur iaculis: sive iumentum
fuerit, sive homo, non vivet. Cum cœperit clangere
buccina, tunc ascendant in montem. 14 Descenditque
Moyses de monte ad populum, et sanctificavit eum.
Cumque lavissent vestimenta sua, 15 ait ad eos: Estote
parati in diem tertium, et ne appropinquetis uxoribus
vestris. 16 Iamque advenerat tertius dies, et mane
inclaruerat: et ecce cœperunt audiri tonitrua, ac
micare fulgura, et nubes densissima operire montem,
clangorque buccinæ vehementius perstrepebat: et
timuit populus qui erat in castris. 17 Cumque eduxisset
eos Moyses in occursum Dei de loco castrorum,
steterunt ad radices montis. 18 Totus autem mons
Sinai fumabat: eo quod descendisset Dominus super
eum in igne, et ascenderet fumus ex eo quasi de
fornace: eratque omnis mons terribilis. 19 Et sonitus
buccinæ paulatim crescebat in maius, et prolixius
tendebatur: Moyses loquebatur, et Deus respondebat
ei. 20 Descenditque Dominus super montem Sinai in
ipso montis vertice, et vocavit Moysen in cacumen
eius. Quo cum ascendisset, 21 dixit ad eum: Descende,
et contestare populum: ne forte velit transcendere
terminos ad videndum Dominum, et pereat ex eis
plurima multitudo. 22 Sacerdotes quoque qui accedunt
ad Dominum, sanctificentur, ne percutiat eos. 23
Dixitque Moyses ad Dominum: Non poterit vulgus
ascendere in montem Sinai: tu enim testificatus es,
et iussisti, dicens: Pone terminos circa montem, et
sanctifica illum. 24 Cui ait Dominus: Vade, descende:
ascendesque tu, et Aaron tecum: sacerdotes autem
et populus ne transeant terminos, nec ascendant ad
Dominum, ne forte interficiat illos. 25 Descenditque
Moyses ad populum, et omnia narravit eis.

20 Locutusque est Dominus cunctos sermones hos:
2 Ego sum Dominus Deus tuus, qui eduxi te de
Terra Ægypti, de domo servitutis. 3 Non habebis deos
alienos coram me. 4 Non facies tibi sculptile, neque
omnem similitudinem quæ est in cælo desuper, et
quæ in terra deorsum, nec eorum quæ sunt in aquis
sub terra. 5 Non adorabis ea, neque coles: ego sum
Dominus Deus tuus fortis, zelotes, visitans iniquitatem
patrum in filios, in tertiam et quartam generationem
eorum qui oderunt me: 6 et faciens misericordiam in
millia his qui diligunt me, et custodiunt præcepta mea.
7 Non assumes nomen Domini Dei tui in vanum. Nec
enim habebit insontem Dominus eum qui assumpserit
nomen Domini Dei sui frustra. 8 Memento ut diem
Sabbati sanctifices. 9 Sex diebus operaberis, et facies
omnia opera tua. 10 Septimo autem die Sabbatum
Domini Dei tui est: non facies omne opus in eo, tu,
et filius tuus et filia tua, servus tuus et ancilla tua,
iumentum tuum, et advena qui est intra portas tuas.
11 Sex enim diebus fecit Dominus cælum et terram,
et mare, et omnia quæ in eis sunt, et requievit in
die septimo, idcirco benedixit Dominus diei Sabbati,
et sanctificavit eum. 12 Honora patrem tuum et
matrem tuam, ut sis longævus super terram, quam
Dominus Deus tuus dabit tibi. 13 Non occides. 14 Non
mœchaberis. 15 Non furtum facies. 16 Non loqueris
contra proximum tuum falsum testimonium. 17 Non
concupisces domum proximi tui: nec desiderabis
uxorem eius, non servum, non ancillam, non bovem,
non asinum, nec omnia quæ illius sunt. 18 Cunctus
autem populus videbat voces et lampades, et sonitum
buccinæ, montemque fumantem: et perterriti ac
pavore concussi, steterunt procul, 19 dicentes Moysi:
Loquere tu nobis, et audiemus: non loquatur nobis
Dominus, ne forte moriamur. 20 Et ait Moyses ad
populum: Nolite timere: ut enim probaret vos venit
Deus, et ut terror illius esset in vobis, et non peccaretis.
21 Stetitque populus de longe. Moyses autem accessit
ad caliginem in qua erat Deus. 22 Dixit præterea
Dominus ad Moysen: Hæc dices filiis Israel: Vos vidistis
quod de cælo locutus sim vobis. 23 Non facietis deos
argenteos, nec deos aureos facietis vobis. 24 Altare de
terra facietis mihi, et offeretis super eo holocausta et
pacifica vestra, oves vestras et boves in omni loco in
quo memoria fuerit nominis mei: veniam ad te, et
benedicam tibi. 25 Quod si altare lapideum feceris
mihi, non ædificabis illud de sectis lapidibus: si enim
levaveris cultrum super eo, polluetur. 26 Non ascendes
per gradus ad altare meum, ne reveletur turpitudo
tua.

21 Hæc sunt iudicia quæ propones eis. **2** Si emeris
servum Hebræum, sex annis serviet tibi: in
septimo egredietur liber gratis. **3** Cum quali veste
intraverit, cum tali exeat: si habens uxorem, et uxor
egredietur simul. **4** Sin autem dominus dederit illi
uxorem, et pepererit filios et filias: mulier et liberi
eius erunt domini sui, ipse vero exibit cum vestitu
suo. **5** Quod si dixerit servus: Diligo dominum meum
et uxorem ac liberos, non egrediar liber: **6** offeret eum
dominus diis, et applicabitur ad ostium et postes,
perforabitque aurem eius subula: et erit ei servus in
sæculum. **7** Si quis vendiderit filiam suam in famulam,
non egredietur sicut ancillæ exire consueverunt. **8**
Si displicuerit oculis domini sui cui tradita fuerat,
dimittet eam: populo autem alieno vendendi non
habebit potestatem, si spreverit eam. **9** Sin autem
filio suo desponderit eam, iuxta morem filiarum
faciet illi. **10** Quod si alteram ei acceperit, providebit
puellæ nuptias, et vestimenta, et pretium pudicitiæ
non negabit. **11** Si tria ista non fecerit, egredietur
gratis absque pecunia. **12** Qui percusserit hominem
volens occidere, morte moriatur. **13** Qui autem non
est insidiatus, sed Deus illum tradidit in manus eius:
constituam tibi locum in quem fugere debeat. **14** Si
quis per industriam occiderit proximum suum, et per
insidias: ab altari meo evelles eum, ut moriatur. **15** Qui
percusserit patrem suum aut matrem, morte moriatur.
16 Qui furatus fuerit hominem, et vendiderit eum,
convictus noxæ, morte moriatur. **17** Qui maledixerit
patri suo, vel matri, morte moriatur. **18** Si rixati
fuerint viri, et percusserit alter proximum suum
lapide vel pugno, et ille mortuus non fuerit, sed
iacuerit in lectulo: **19** si surrexerit, et ambulaverit foris
super baculum suum, innocens erit qui percusserit,
ita tamen ut operas eius, et impensas in medicos
restituat. **20** Qui percusserit servum suum, vel ancillam
virga, et mortui fuerint in manibus eius, criminis reus
erit. **21** Sin autem uno die vel duobus supervixerit,
non subiacebit pœnæ, quia pecunia illius est. **22**
Si rixati fuerint viri, et percusserit quis mulierem
prægnantem, et abortivum quidem fecerit, sed ipsa
vixerit: subiacebit damno quantum maritus mulieris
expetierit, et arbitri iudicaverint. **23** Sin autem mors
eius fuerit subsecuta, reddet animam pro anima,
24 oculum pro oculo, dentem pro dente, manum
pro manu, pedem pro pede, **25** adustionem pro
adustione, vulnus pro vulnere, livorem pro livore. **26**
Si percusserit quispiam oculum servi sui aut ancillæ,
et luscos eos fecerit, dimittet eos liberos pro oculo
quem eruit. **27** Dentem quoque si excusserit servo
vel ancillæ suæ, similiter dimittet eos liberos. **28** Si
bos cornu percusserit virum aut mulierem, et mortui
fuerint, lapidibus obruetur: et non comedentur carnes
eius, dominus quoque bovis innocens erit. **29** Quod
si bos cornupeta fuerit ab heri et nudiustertius, et
contestati sunt dominum eius, nec recluserit eum,
occideritque virum aut mulierem: et bos lapidibus
obruetur, et dominum eius occident. **30** Quod si
pretium fuerit ei impositum, dabit pro anima sua
quidquid fuerit postulatus. **31** Filium quoque et filiam
si cornu percusserit, simili sententiæ subiacebit. **32** Si
servum, ancillamque invaserit, triginta siclos argenti
domino dabit, bos vero lapidibus opprimetur. **33** Si
quis aperuerit cisternam, et foderit, et non operuerit
eam, cecideritque bos aut asinus in eam, **34** reddet
dominus cisternæ pretium iumentorum: quod autem
mortuum est, ipsius erit. **35** Si bos alienus bovem
alterius vulneraverit, et ille mortuus fuerit: vendent
bovem vivum, et divident pretium, cadaver autem
mortui inter se dispertient. **36** Sin autem sciebat quod
bos cornupeta esset ab heri et nudiustertius, et non
custodivit eum dominus suus: reddet bovem pro bove,
et cadaver integrum accipiet.

22 Si quis furatus fuerit bovem, aut ovem, et
occiderit vel vendiderit: quinque boves pro uno
bove restituet, et quattuor oves pro una ove. **2** Si
effringens fur domum sive suffodiens fuerit inventus,
et accepto vulnere mortuus fuerit: percussor non
erit reus sanguinis. **3** Quod si orto sole hoc fecerit,
homicidium perpetravit, et ipse morietur. Si non
habuerit quod pro furto reddat, ipse venundabitur. **4**
Si inventum fuerit apud eum quod furatus est, vivens,
sive bos, sive asinus, sive ovis: duplum restituet. **5**
Si læserit quispiam agrum vel vineam, et dimiserit
iumentum suum ut depascatur aliena: quidquid
optimum habuerit in agro suo, vel in vinea, pro damni
æstimatione restituet. **6** Si egressus ignis invenerit
spinas, et comprehenderit acervos frugum, sive
stantes segetes in agris, reddet damnum qui ignem

succenderit. 7 Si quis commendaverit amico pecuniam,
aut vas in custodiam, et ab eo, qui susceperat, furto
ablata fuerint: si invenitur fur, duplum reddet: 8 si latet
fur, dominus domus applicabitur ad deos, et iurabit
quod non extenderit manum in rem proximi sui, 9 ad
perpetrandam fraudem, tam in bove, quam in asino,
et ove ac vestimento, et quidquid damnum inferre
potest: ad deos utriusque causa perveniet: et si illi
iudicaverit, duplum restituet proximo suo. 10 Si quis
commendaverit proximo suo asinum, bovem, ovem,
et omne iumentum ad custodiam, et mortuum fuerit,
aut debilitatum, vel captum ab hostibus, nullusque
hoc viderit: 11 iusiurandum erit in medio, quod non
extenderit manum ad rem proximi sui: suscipietque
dominus iuramentum, et ille reddere non cogetur.
12 Quod si furto ablatum fuerit, restituet damnum
domino. 13 Si comestum a bestia, deferat ad eum quod
occisum est, et non restituet. 14 Qui a proximo suo
quidquam horum mutuo postulaverit, et debilitatum
aut mortuum fuerit domino non præsente, reddere
compelletur. 15 Quod si impræsentiarum dominus
fuerit, non restituet, maxime si conductum venerat
pro mercede operis sui. 16 Si seduxerit quis virginem
necdum desponsatam, dormieritque cum ea: dotabit
eam, et habebit eam uxorem. 17 Si pater virginis dare
noluerit, reddet pecuniam iuxta modum dotis, quam
virgines accipere consueverunt. 18 Maleficos non
patieris vivere. 19 Qui coierit cum iumento, morte
moriatur. 20 Qui immolat diis, occidetur, præterquam
Domino soli. 21 Advenam non contristabis, neque
affliges eum: advenæ enim et ipsi fuistis in Terra
Ægypti. 22 Viduæ et pupillo non nocebitis. 23 Si
læseritis eos, vociferabuntur ad me, et ego audiam
clamorem eorum: 24 et indignabitur furor meus,
percutiamque vos gladio, et erunt uxores vestræ
viduæ, et filii vestri pupilli. 25 Si pecuniam mutuam
dederis populo meo pauperi qui habitat tecum, non
urgebis eum quasi exactor, nec usuris opprimes. 26 Si
pignus a proximo tuo acceperis vestimentum, ante
solis occasum reddes ei. 27 Ipsum enim est solum,
quo operitur, indumentum carnis eius, nec habet
aliud in quo dormiat: si clamaverit ad me, exaudiam
eum, quia misericors sum. 28 Diis non detrahes, et
principi populi tui non maledices. 29 Decimas tuas et
primitias tuas non tardabis reddere, primogenitum
filiorum tuorum dabis mihi. 30 De bobus quoque, et
ovibus similiter facies: septem diebus sit cum matre
sua, die octava reddes illum mihi. 31 Viri sancti eritis
mihi: carnem, quæ a bestiis fuerit prægustata, non
comedetis, sed proiicietis canibus.

23 Non suscipies vocem mendacii: nec iunges
manum tuam ut pro impio dicas falsum
testimonium. 2 Non sequeris turbam ad faciendum
malum: nec in iudicio, plurimorum acquiesces
sententiæ, ut a vero devies. 3 Pauperis quoque
non misereberis in iudicio. 4 Si occurreris bovi
inimici tui, aut asino erranti, reduc ad eum. 5 Si
videris asinum odientis te iacere sub onere, non
pertransibis, sed sublevabis cum eo. 6 Non declinabis
in iudicium pauperis. 7 Mendacium fugies. Insontem
et iustum non occides: quia aversor impium. 8 Nec
accipies munera, quæ etiam excæcant prudentes, et
subvertunt verba iustorum. 9 Peregrino molestus
non eris. Scitis enim advenarum animas: quia et
ipsi peregrini fuistis in Terra Ægypti. 10 Sex annis
seminabis terram tuam, et congregabis fruges eius. 11
Anno autem septimo dimittes eam, et requiescere
facies, ut comedant pauperes populi tui: et quidquid
reliquum fuerit, edant bestiæ agri: ita facies in vinea
et in oliveto tuo. 12 Sex diebus operaberis: septimo
die cessabis, ut requiescat bos et asinus tuus: et
refrigeretur filius ancillæ tuæ, et advena. 13 Omnia
quæ dixi vobis, custodite. Et per nomen externorum
deorum non iurabitis, neque audietur ex ore vestro.
14 Tribus vicibus per singulos annos mihi festa
celebrabitis. 15 Sollemnitatem azymorum custodies.
Septem diebus comedes azyma, sicut præcepi tibi,
tempore mensis novorum, quando egressus es de
Ægypto: non apparebis in conspectu meo vacuus.
16 Et sollemnitatem messis primitivorum operis tui,
quæcumque seminaveris in agro. Sollemnitatem
quoque in exitu anni, quando congregaveris omnes
fruges tuas de agro. 17 Ter in anno apparebit
omne masculinum tuum coram Domino Deo tuo. 18
Non immolabis super fermento sanguinem victimæ
meæ, nec remanebit adeps sollemnitatis meæ usque
mane. 19 Primitias frugum terræ tuæ deferes in
domum Domini Dei tui. Non coques hœdum in lacte
matris suæ. 20 Ecce ego mittam Angelum meum,

qui præcedat te, et custodiat in via, et introducat in
locum quem paravi. 21 Observa eum, et audi vocem
eius, nec contemnendum putes: quia non dimittet
cum peccaveris, et est nomen meum in illo. 22 Quod
si audieris vocem eius, et feceris omnia quæ loquor,
inimicus ero inimicis tuis, et affligam affligentes
te. 23 Præcedetque te Angelus meus, et introducet
te ad Amorrhæum, et Hethæum, et Pherezæum,
Chananæumque, et Hevæum, et Iebusæum, quos
ego conteram. 24 Non adorabis deos eorum, nec
coles eos: non facies opera eorum, sed destrues
eos, et confringes statuas eorum. 25 Servietisque
Domino Deo vestro, ut benedicam panibus tuis et
aquis, et auferam infirmitatem de medio tui. 26 Non
erit infœcunda, nec sterilis in terra tua: numerum
dierum tuorum implebo. 27 Terrorem meum mittam
in præcursum tuum, et occidam omnem populum,
ad quem ingredieris: cunctorumque inimicorum
tuorum coram te terga vertam: 28 emittens crabrones
prius, qui fugabunt Hevæum, et Chananæum, et
Hethæum, antequam introeas. 29 Non eiiciam eos a
facie tua anno uno: ne terra in solitudinem redigatur,
et crescant contra te bestiæ. 30 Paulatim expellam
eos de conspectu tuo, donec augearis, et possideas
Terram. 31 Ponam autem terminos tuos a Mari Rubro
usque ad Mare Palæstinorum, et a deserto usque ad
fluvium: tradam in manibus vestris habitatores Terræ,
et eiiciam eos de conspectu vestro. 32 Non inibis cum
eis fœdus, nec cum diis eorum. 33 Non habitent in
terra tua, ne forte peccare te faciant in me, si servieris
diis eorum: quod tibi certe erit in scandalum.

24 Moysi quoque dixit: Ascende ad Dominum tu,
et Aaron, Nadab, et Abiu, et septuaginta senes ex
Israel, et adorabitis procul. 2 Solusque Moyses ascendet
ad Dominum, et illi non appropinquabunt: nec populus
ascendet cum eo. 3 Venit ergo Moyses et narravit
plebi omnia verba Domini, atque iudicia: responditque
omnis populus una voce: Omnia verba Domini, quæ
locutus est, faciemus. 4 Scripsit autem Moyses
universos sermones Domini: et mane consurgens
ædificavit altare ad radices montis, et duodecim titulos
per duodecim tribus Israel. 5 Misitque iuvenes de filiis
Israel, et obtulerunt holocausta, immolaveruntque
victimas pacificas Domino, vitulos. 6 Tulit itaque
Moyses dimidiam partem sanguinis, et misit in
crateras: partem autem residuam fudit super altare.
7 Assumensque volumen fœderis, legit audiente
populo: qui dixerunt: Omnia quæ locutus est Dominus,
faciemus, et erimus obedientes. 8 Ille vero sumptum
sanguinem respersit in populum, et ait: Hic est sanguis
fœderis quod pepigit Dominus vobiscum super cunctis
sermonibus his. 9 Ascenderuntque Moyses et Aaron,
Nadab et Abiu, et septuaginta de senioribus Israel: 10
et viderunt Deum Israel: et sub pedibus eius quasi
opus lapidis sapphirini, et quasi cælum, cum serenum
est. 11 Nec super eos qui procul recesserant de filiis
Israel, misit manum suam, videruntque Deum, et
comederunt, ac biberunt. 12 Dixit autem Dominus
ad Moysen: Ascende ad me in montem, et esto ibi:
daboque tibi tabulas lapideas, et legem ac mandata
quæ scripsi: ut doceas eos. 13 Surrexerunt Moyses et
Iosue minister eius: ascendensque Moyses in montem
Dei, 14 senioribus ait: Expectate hic donec revertamur
ad vos. Habetis Aaron et Hur vobiscum: si quid
natum fuerit quæstionis, referetis ad eos. 15 Cumque
ascendisset Moyses, operuit nubes montem. 16 Et
habitavit gloria Domini super Sinai, tegens illum nube
sex diebus: septimo autem die vocavit eum de medio
caliginis. 17 Erat autem species gloriæ Domini, quasi
ignis ardens super verticem montis in conspectu
filiorum Israel. 18 Ingressusque Moyses medium
nebulæ, ascendit in montem: et fuit ibi quadraginta
diebus, et quadraginta noctibus.

25 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 2
Loquere filiis Israel ut tollant mihi primitias ab
omni homine qui offeret ultroneus, accipietis eas.
3 Hæc sunt autem quæ accipere debeatis: Aurum,
et argentum, et æs, 4 hyacinthum et purpuram,
coccumque bis tinctum, et byssum, pilos caprarum,
5 et pelles arietum rubricatas, pellesque ianthinas,
et ligna setim: 6 oleum ad luminaria concinnanda:
aromata in unguentum, et thymiamata boni odoris: 7
lapides onychinos, et gemmas ad ornandum ephod, ac
rationale. 8 Facientque mihi sanctuarium, et habitabo
in medio eorum: 9 iuxta omnem similitudinem
tabernaculi quod ostendam tibi, et omnium vasorum
in cultum eius: sicque facietis illud: 10 Arcam de lignis
setim compingite, cuius longitudo habeat duos et

semis cubitos: latitudo, cubitum et dimidium: altitudo,
cubitum similiter ac semissem. 11 Et deaurabis eam
auro mundissimo intus et foris: faciesque supra,
coronam auream per circuitum: 12 et quattuor circulos
aureos, quos pones per quattuor arcæ angulos: duo
circuli sint in latere uno, et duo in altero. 13 Facies
quoque vectes de lignis setim, et operies eos auro. 14
Inducesque per circulos qui sunt in arcæ lateribus,
ut portetur in eis: 15 qui semper erunt in circulis,
nec umquam extrahentur ab eis. 16 Ponesque in
arca testificationem quam dabo tibi. 17 Facies et
propitiatorium de auro mundissimo: duos cubitos
et dimidium tenebit longitudo eius, et cubitum ac
semissem latitudo. 18 Duos quoque Cherubim aureos
et productiles facies, ex utraque parte oraculi. 19
Cherub unus sit in latere uno, et alter in altero. 20
Utrumque latus propitiatorii tegant expandentes
alas, et operientes oraculum, respiciantque se mutuo
versis vultibus in propitiatorium quo operienda
est arca, 21 in qua pones testimonium quod dabo
tibi. 22 Inde præcipiam, et loquar ad te supra
propitiatorium, ac de medio duorum Cherubim, qui
erunt super arcam testimonii, cuncta quæ mandabo
per te filiis Israel. 23 Facies et mensam de lignis setim,
habentem duos cubitos longitudinis, et in latitudine
cubitum, et in altitudine cubitum et semissem. 24 Et
inaurabis eam auro purissimo: faciesque illi labium
aureum per circuitum, 25 et ipsi labio coronam
interrasilem altam quattuor digitis: et super illam,
alteram coronam aureolam. 26 Quattuor quoque
circulos aureos præparabis, et pones eis in quattuor
angulis eiusdem mensæ per singulos pedes. 27 Subter
coronam erunt circuli aurei, ut mittantur vectes
per eos, et possit mensa portari. 28 Ipsos quoque
vectes facies de lignis setim, et circumdabis auro ad
subvehendam mensam. 29 Parabis et acetabula, ac
phialas, thuribula, et cyathos, in quibus offerenda sunt
libamina, ex auro purissimo. 30 Et pones super mensam
panes propositionis in conspectu meo semper. 31
Facies et candelabrum ductile de auro mundissimo,
hastile eius, et calamos, scyphos, et sphærulas, ac lilia
ex ipso procedentia. 32 Sex calami egredientur de
lateribus, tres ex uno latere, et tres ex altero. 33 Tres
scyphi quasi in nucis modum per calamos singulos,
sphærulaque simul, et lilium: et tres similiter scyphi
instar nucis in calamo altero, sphærulaque simul et
lilium. Hoc erit opus sex calamorum, qui producendi
sunt de hastili: 34 in ipso autem candelabro erunt
quattuor scyphi in nucis modum, sphærulæque per
singulos, et lilia. 35 Sphærulæ sub duobus calamis
per tria loca, qui simul sex fiunt procedentes de
hastili uno. 36 Et sphærulæ igitur et calami ex ipso
erunt, universa ductilia de auro purissimo. 37 Facies et
lucernas septem, et pones eas super candelabrum, ut
luceant ex adverso. 38 Emunctoria quoque, et ubi quæ
emuncta sunt extinguantur, fiant de auro purissimo.
39 Omne pondus candelabri cum universis vasis suis
habebit talentum auri purissimi. 40 Inspice, et fac
secundum exemplar quod tibi in monte monstratum
est.

26 Tabernaculum vero ita facies: Decem cortinas de
bysso retorta, et hyacintho, ac purpura, coccoque
bis tincto, variatas opere plumario facies. 2 Longitudo
cortinæ unius habebit vigintiocto cubitos: latitudo,
quattuor cubitorum erit. Unius mensuræ fient
universa tentoria. 3 Quinque cortinæ sibi iungentur
mutuo, et aliæ quinque nexu simili cohærebunt. 4
Ansulas hyacinthinas in lateribus ac summitatibus
facies cortinarum, ut possint invicem copulari. 5
Quinquagenas ansulas cortina habebit in utraque
parte, ita insertas, ut ansa contra ansam veniat, et
altera alteri possit aptari. 6 Facies et quinquaginta
circulos aureos quibus cortinarum vela iungenda
sunt, ut unum tabernaculum fiat. 7 Facies et saga
cilicina undecim, ad operiendum tectum tabernaculi.
8 Longitudo sagi unius habebit triginta cubitos:
et latitudo, quattuor: æqua erit mensura sagorum
omnium. 9 E quibus quinque iunges seorsum, et
sex sibi mutuo copulabis, ita ut sextum sagum in
fronte tecti duplices. 10 Facies et quinquaginta ansas
in ora sagi unius, ut coniungi cum altero queat:
et quinquaginta ansas in ora sagi alterius, ut cum
altero copuletur. 11 Facies et quinquaginta fibulas
æneas, quibus iungantur ansæ, ut unum ex omnibus
operimentum fiat. 12 Quod autem superfuerit in sagis
quæ parantur tecto, id est, unum sagum quod amplius
est, ex medietate eius operies posteriora tabernaculi.
13 Et cubitus ex una parte pendebit, et alter ex altera
qui plus est in sagorum longitudine, utrumque latus

tabernaculi protegens. 14 Facies et operimentum
aliud tecto de pellibus arietum rubricatis: et super
hoc rursum aliud operimentum de ianthinis pellibus.
15 Facies et tabulas stantes tabernaculi de lignis
setim, 16 quæ singulæ denos cubitos in longitudine
habeant, et in latitudine singulos ac semissem. 17
In lateribus tabulæ, duæ incastraturæ fient, quibus
tabula alteri tabulæ connectatur: atque in hunc
modum cunctæ tabulæ parabuntur. 18 Quarum
viginti erunt in latere meridiano quod vergit ad
Austrum. 19 Quibus quadraginta bases argenteas
fundes, ut binæ bases singulis tabulis per duos angulos
subiiciantur. 20 In latere quoque secundo tabernaculi
quod vergit ad Aquilonem, viginti tabulæ erunt, 21
quadraginta habentes bases argenteas: binæ bases
singulis tabulis supponentur. 22 Ad occidentalem vero
plagam tabernaculi facies sex tabulas, 23 et rursum
alias duas quæ in angulis erigantur post tergum
tabernaculi. 24 Eruntque coniunctæ a deorsum usque
sursum, et una omnes compago retinebit. Duabus
quoque tabulis quæ in angulis ponendæ sunt, similis
iunctura servabitur. 25 Et erunt simul tabulæ octo,
bases earum argenteæ sedecim, duabus basibus per
unam tabulam supputatis. 26 Facies et vectes de lignis
setim quinque ad continendas tabulas in uno latere
tabernaculi, 27 et quinque alios in altero, et eiusdem
numeri ad occidentalem plagam: 28 qui mittentur per
medias tabulas a summo usque ad summum. 29 Ipsas
quoque tabulas deaurabis, et fundes in eis annulos
aureos per quos vectes tabulata contineant: quos
operies laminis aureis. 30 Et eriges tabernaculum
iuxta exemplar quod tibi in Monte monstratum
est. 31 Facies et velum de hyacintho, et purpura,
coccoque bis tincto, et bysso retorta, opere plumario
et pulchra varietate contextum: 32 quod appendes ante
quattuor columnas de lignis setim, quæ ipsæ quidem
deauratæ erunt, et habebunt capita aurea, sed bases
argenteas. 33 Inseretur autem velum per circulos, intra
quod pones arcam testimonii, quo et Sanctuarium,
et Sanctuarii sanctuaria dividentur. 34 Pones et
propitiatorium super arcam testimonii in Sancto
sanctorum: 35 mensamque extra velum: et contra
mensam candelabrum in latere tabernaculi meridiano:
mensa enim stabit in parte Aquilonis. 36 Facies et
tentorium in introitu tabernaculi de hyacintho, et
purpura, coccoque bis tincto, et bysso retorta, opere
plumarii. 37 Et quinque columnas deaurabis lignorum
setim, ante quas ducetur tentorium: quarum erunt
capita aurea, et bases æneæ.

27 Facies et altare de lignis setim, quod habebit
quinque cubitus in longitudine, et totidem
in latitudine, id est, quadrum, et tres cubitos in
altitudine. 2 Cornua autem per quattuor angulos
ex ipso erunt: et operies illud ære. 3 Faciesque in
usus eius lebetes ad suscipiendos cineres, et forcipes
atque fuscinulas, et ignium receptacula. Omnia vasa
ex ære fabricabis: 4 Craticulamque in modum retis
æneam: per cuius quattuor angulos erunt quattuor
annuli ænei, 5 quos pones subter arulam altaris:
eritque craticula usque ad altaris medium. 6 Facies
et vectes altaris de lignis setim duos, quos operies
laminis æneis: 7 et induces per circulos, eruntque ex
utroque latere altaris ad portandum. 8 Non solidum,
sed inane et cavum intrinsecus facies illud, sicut
tibi in Monte monstratum est. 9 Facies et atrium
tabernaculi, in cuius australi plaga contra meridiem
erunt tentoria de bysso retorta: centum cubitos
unum latus tenebit in longitudine. 10 Et columnas
viginti cum basibus totidem æneis, quæ capita cum
cælaturis suis habebunt argentea. 11 Similiter et in
latere aquilonis per longum erunt tentoria centum
cubitorum, columnæ viginti, et bases æneæ eiusdem
numeri, et capita earum cum cælaturis suis argentea.
12 In latitudine vero atrii, quod respicit ad occidentem,
erunt tentoria per quinquaginta cubitos, et columnæ
decem, basesque totidem. 13 In ea quoque atrii
latitudine, quæ respicit ad orientem, quinquaginta
cubiti erunt, 14 in quibus quindecim cubitorum
tentoria lateri uno deputabuntur, columnæque tres,
et bases totidem: 15 et in latere altero erunt tentoria
cubitos obtinentia quindecim, columnæ tres, et bases
totidem. 16 In introitu vero atrii fiet tentorium
cubitorum viginti ex hyacintho et purpura, coccoque
bis tincto, et bysso retorta, opere plumarii: columnas
habebit quattuor, cum basibus totidem. 17 Omnes
columnæ atrii per circuitum vestitæ erunt argenteis
laminis, capitibus argenteis, et basibus æneis. 18
In longitudine occupabit atrium cubitos centum, in
latitudine quinquaginta, altitudo quinque cubitorum

erit: fietque de bysso retorta, et habebit bases æneas. 19
Cuncta vasa tabernaculi in omnes usus et ceremonias,
tam paxillos eius quam atrii, ex ære facies. 20
Præcipe filiis Israel ut afferant tibi oleum de arboribus
olivarum purissimum, piloque contusum: ut ardeat
lucerna semper 21 in tabernaculo testimonii, extra
velum quod oppansum est testimonio. Et collocabunt
eam Aaron et filii eius, ut usque mane luceat coram
Domino. Perpetuus erit cultus per successiones eorum
a filiis Israel.

28 Applica quoque ad te Aaron fratrem tuum cum
filiis suis de medio filiorum Israel, ut sacerdotio
fungantur mihi: Aaron, Nadab, et Abiu, Eleazar, et
Ithamar. 2 Faciesque vestem sanctam Aaron fratri
tuo in gloriam et decorem. 3 Et loqueris cunctis
sapientibus corde, quos replevi spiritu prudentiæ, ut
faciant vestes Aaron, in quibus sanctificatus ministret
mihi. 4 Hæc autem erunt vestimenta quæ faciet:
Rationale, et superhumerale, tunicam et lineam
strictam, cidarim et balteum. Facient vestimenta
sancta fratri tuo Aaron et filiis eius, ut sacerdotio
fungantur mihi. 5 Accipientque aurum, et hyacinthum,
et purpuram, coccumque bis tinctum, et byssum. 6
Facient autem superhumerale de auro et hyacintho et
purpura, coccoque bis tincto, et bysso retorta, opere
polymito. 7 Duas oras iunctas habebit in utroque
latere summitatum, ut in unum redeant. 8 Ipsa
quoque textura et cuncta operis varietas erit ex auro
et hyacintho, et purpura, coccoque bis tincto, et
bysso retorta. 9 Sumesque duos lapides onychinos, et
sculpes in eis nomina filiorum Israel: 10 sex nomina
in lapide uno, et sex reliqua in altero, iuxta ordinem
nativitatis eorum. 11 Opere sculptoris et cælatura
gemmarii, sculpes eos nominibus filiorum Israel,
inclusos auro atque circumdatos: 12 et pones in
utroque latere superhumeralis, memoriale filiis Israel.
Portabitque Aaron nomina eorum coram Domino
super utrumque humerum, ob recordationem. 13
Facies et uncinos ex auro, 14 et duas catenulas ex
auro purissimo sibi invicem cohærentes, quas inseres
uncinis. 15 Rationale quoque iudicii facies opere
polymito iuxta texturam superhumeralis ex auro,
hyacintho, et purpura, coccoque bis tincto, et bysso
retorta. 16 Quadrangulum erit et duplex: mensuram
palmi habebit tam in longitudine quam in latitudine.
17 Ponesque in eo quattuor ordines lapidum: in primo
versu erit lapis sardius, et topazius, et smaragdus: 18
in secundo carbunculus, sapphirus, et iaspis: 19 in
tertio ligurius, achates, et amethystus: 20 in quarto
chrysolithus, onychinus, et beryllus. Inclusi auro erunt
per ordines suos. 21 Habebuntque nomina filiorum
Israel: duodecim nominibus cælabuntur, singuli
lapides nominibus singulorum per duodecim tribus. 22
Facies in rationali catenas sibi invicem cohærentes ex
auro purissimo: 23 et duos annulos aureos, quos pones
in utraque rationalis summitate: 24 catenasque aureas
iunges annulis, qui sunt in marginibus eius: 25 et
ipsarum catenarum extrema duobus copulabis uncinis
in utroque latere superhumeralis quod rationale
respicit. 26 Facies et duos annulos aureos, quos pones
in summitatibus rationalis, in oris, quæ e regione sunt
superhumeralis, et posteriora eius aspiciunt. 27 Nec
non et alios duos annulos aureos, qui ponendi sunt in
utroque latere superhumeralis deorsum, quod respicit
contra faciem iuncturæ inferioris, ut aptari possit
cum superhumerali, 28 et stringatur rationale annulis
suis cum annulis superhumeralis vitta hyacinthina, ut
maneat iunctura fabrefacta, et a seinvicem rationale
et superhumerale nequeant separari. 29 Portabitque
Aaron nomina filiorum Israel in rationali iudicii
super pectus suum, quando ingredietur Sanctuarium,
memoriale coram Domino in æternum. 30 Pones
autem in rationali iudicii Doctrinam et Veritatem,
quæ erunt in pectore Aaron, quando ingredietur
coram Domino: et gestabit iudicium filiorum Israel in
pectore suo, in conspectu Domini semper. 31 Facies
et tunicam superhumeralis totam hyacinthinam,
32 in cuius medio supra erit capitium, et ora per
gyrum eius textilis, sicut fieri solet in extremis
vestium partibus, ne facile rumpatur. 33 Deorsum
vero, ad pedes eiusdem tunicæ, per circuitum, quasi
mala punica facies, ex hyacintho, et purpura, et
cocco bis tincto, mistis in medio tintinnabulis, 34
ita ut tintinnabulum sit aureum et malum punicum:
rursumque tintinnabulum aliud aureum et malum
punicum. 35 Et vestietur ea Aaron in officio ministerii,
ut audiatur sonitus quando ingreditur et egreditur
Sanctuarium in conspectu Domini, et non moriatur.
36 Facies et laminam de auro purissimo: in qua sculpes

opere cælatoris, Sanctum Domino. 37 Ligabisque eam
vitta hyacinthina, et erit super tiaram, 38 imminens
fronti pontificis. Portabitque Aaron iniquitates eorum,
quæ obtulerunt et sanctificaverunt filii Israel, in
cunctis muneribus et donariis suis. Erit autem lamina
semper in fronte eius, ut placatus sit eis Dominus.
39 Stringesque tunicam bysso, et tiaram byssinam
facies, et balteum opere plumarii. 40 Porro filiis Aaron
tunicas lineas parabis et balteos ac tiaras in gloriam
et decorem: 41 vestiesque his omnibus Aaron fratrem
tuum et filios eius cum eo. Et cunctorum consecrabis
manus, sanctificabisque illos, ut sacerdotio fungantur
mihi. 42 Facies et feminalia linea, ut operiant carnem
turpitudinis suæ, a renibus usque ad femora: 43 et
utentur eis Aaron et filii eius quando ingredientur
tabernaculum testimonii, vel quando appropinquant
ad altare ut ministrent in sanctuario, ne iniquitatis
rei moriantur. Legitimum sempiternum erit Aaron, et
semini eius post eum.

29 Sed et hoc facies, ut mihi in sacerdotio
consecrentur. Tolle vitulum de armento, et
arietes duos immaculatos, 2 panesque azymos, et
crustulam absque fermento, quæ conspersa sit oleo,
lagana quoque azyma oleo lita: de simila triticea cuncta
facies. 3 Et posita in canistro offeres: vitulum autem
et duos arietes. 4 Et Aaron, ac filios eius applicabis ad
ostium tabernaculi testimonii. Cumque laveris patrem
cum filiis suis aqua, 5 indues Aaron vestimentis suis, id
est, linea et tunica, et superhumerali et rationali, quod
constringes balteo. 6 Et pones tiaram in capite eius, et
laminam sanctam super tiaram, 7 et oleum unctionis
fundes super caput eius: atque hoc ritu consecrabitur.
8 Filios quoque illius applicabis, et indues tunicis
lineis, cingesque balteo, 9 Aaron scilicet et liberos
eius, et impones eis mitras: eruntque sacerdotes
mihi religione perpetua. Postquam initiaveris manus
eorum, 10 applicabis et vitulum coram tabernaculo
testimonii. Imponentque Aaron et filii eius manus
super caput illius, 11 et mactabis eum in conspectu
Domini, iuxta ostium tabernaculi testimonii. 12
Sumptumque de sanguine vituli, pones super cornua
altaris digito tuo, reliquum autem sanguinem fundes
iuxta basim eius. 13 Sumes et adipem totum qui
operit intestina, et reticulum iecoris, ac duos renes,
et adipem qui super eos est, et offeres incensum
super altare: 14 carnes vero vituli et corium et fimum
combures foris extra castra, eo quod pro peccato
sit. 15 Unum quoque arietem sumes, super cuius
caput ponent Aaron et filii eius manus. 16 Quem cum
mactaveris, tolles de sanguine eius, et fundes circa
altare. 17 Ipsum autem arietem secabis in frustra:
lotaque intestina eius ac pedes pones super concisas
carnes, et super caput illius. 18 Et offeres totum
arietem in incensum super altare: oblatio est Domino,
odor suavissimus victimæ Domini. 19 Tolles quoque
arietem alterum, super cuius caput Aaron et filii eius
ponent manus. 20 Quem cum immolaveris, sumes de
sanguine eius, et pones super extremum auriculæ
dextræ Aaron et filiorum eius, et super pollices manus
eorum ac pedis dextri, fundesque sanguinem super
altare per circuitum. 21 Cumque tuleris de sanguine
qui est super altare, et de oleo unctionis, asperges
Aaron et vestes eius, filios et vestimenta eorum.
Consecratisque ipsis et vestibus, 22 tolles adipem
de ariete, et caudam et arvinam, quæ operit vitalia,
ac reticulum iecoris, et duos renes, atque adipem,
qui super eos est, armumque dextrum, eo quod
sit aries consecrationis: 23 tortamque panis unius,
crustulam conspersam oleo, laganum de canistro
azymorum, quod positum est in conspectu Domini:
24 ponesque omnia super manus Aaron et filiorum
eius, et sanctificabis eos elevans coram Domino. 25
Suscipiesque universa de manibus eorum: et incendes
super altare in holocaustum, odorem suavissimum
in conspectu Domini, quia oblatio eius est. 26 Sumes
quoque pectusculum de ariete, quo initiatus est
Aaron, sanctificabisque illud elevatum coram Domino,
et cedet in partem tuam. 27 Sanctificabisque et
pectusculum consecratum, et armum quem de ariete
separasti, 28 quo initiatus est Aaron et filii eius,
cedentque in partem Aaron et filiorum eius iure
perpetuo a filiis Israel: quia primitiva sunt et initia
de victimis eorum pacificis quæ offerunt Domino. 29
Vestem autem sanctam, qua utetur Aaron, habebunt
filii eius post eum, ut ungantur in ea, et consecrantur
manus eorum. 30 Septem diebus utetur illa qui
pontifex pro eo fuerit constitutus de filiis eius, et qui
ingredietur tabernaculum testimonii ut ministret in
Sanctuario. 31 Arietem autem consecrationis tolles, et

coques carnes eius in loco sancto: 32 quibus vescetur
Aaron et filii eius. Panes quoque, qui sunt in canistro,
in vestibulo tabernaculi testimonii comedent, 33 ut
sit placabile sacrificium, et sanctificentur offerentium
manus. Alienigena non vescetur ex eis, quia sancti
sunt. 34 Quod si remanserit de carnibus consecratis,
sive de panibus usque mane, combures reliquias igni:
non comedentur, quia sanctificata sunt. 35 Omnia, quæ
præcepi tibi, facies super Aaron et filiis eius. Septem
diebus consecrabis manus eorum: 36 et vitulum pro
peccato offeres per singulos dies ad expiandum.
Mundabisque altare cum immolaveris expiationis
hostiam, et unges illud in sanctificationem. 37 Septem
diebus expiabis altare, et sanctificabis, et erit Sanctum
sanctorum: omnis, qui tetigerit illud, sanctificabitur.
38 Hoc est quod facies in altari: Agnos anniculos
duos per singulos dies iugiter, 39 unum agnum
mane, et alterum vespere, 40 decimam partem similæ
conspersæ oleo tuso, quod habeat mensuram quartam
partem hin, et vinum ad libandum eiusdem mensuræ
in agno uno. 41 Alterum vero agnum offeres ad
vesperam iuxta ritum matutinæ oblationis, et iuxta ea
quæ diximus, in odorem suavitatis: 42 sacrificium est
Domino, oblatione perpetua in generationes vestras,
ad ostium tabernaculi testimonii coram Domino, ubi
constituam ut loquar ad te. 43 Ibique præcipiam
filiis Israel, et sanctificabitur altare in gloria mea. 44
Sanctificabo et tabernaculum testimonii cum altari,
et Aaron cum filiis suis, ut sacerdotio fungantur mihi.
45 Et habitabo in medio filiorum Israel, eroque eis
Deus, 46 et scient quia ego Dominus Deus eorum, qui
eduxi eos de Terra Ægypti, ut manerem inter illos,
ego Dominus Deus ipsorum.

30 Facies quoque altare ad adolendum thymiama,
de lignis setim, 2 habens cubitum longitudinis,
et alterum latitudinis, id est, quadrangulum, et duos
cubitos in altitudine. Cornua ex ipso procedent. 3
Vestiesque illud auro purissimo, tam craticulam eius,
quam parietes per circuitum, et cornua. Faciesque
ei coronam aureolam per gyrum, 4 et duos annulos
aureos sub corona per singula latera, ut mittantur in
eos vectes, et altare portetur. 5 Ipsos quoque vectes
facies de lignis setim, et inaurabis. 6 Ponesque altare
contra velum, quod ante arcum pendet testimonii
coram propitiatorio quo tegitur testimonium, ubi
loquar tibi. 7 Et adolebit incensum super eo Aaron,
suave fragrans, mane. Quando componet lucernas,
incendet illud: 8 et quando collocabit eas ad vesperum,
uret thymiama sempiternum coram Domino in
generationes vestras. 9 Non offeretis super eo
thymiama compositionis alterius, nec oblationem, et
victimam, nec libabitis libamina. 10 Et deprecabitur
Aaron super cornua eius semel per annum, in sanguine
quod oblatum est pro peccato, et placabit super eo
in generationibus vestris. Sanctum sanctorum erit
Domino. 11 Locutusque est Dominus ad Moysen,
dicens: 12 Quando tuleris summam filiorum Israel
iuxta numerum, dabunt singuli pretium pro animabus
suis Domino, et non erit plaga in eis, cum fuerint
recensiti. 13 Hoc autem dabit omnis qui transit
ad nomen, dimidium sicli iuxta mensuram templi.
Siclus viginti obolos habet. Media pars sicli offeretur
Domino. 14 Qui habetur in numero, a viginti annis
et supra, dabit pretium. 15 Dives non addet ad
medium sicli, et pauper nihil minuet. 16 Susceptamque
pecuniam, quæ collata est a filiis Israel, trades in
usus tabernaculi testimonii, ut sit monimentum
eorum coram Domino, et propitietur animabus eorum.
17 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 18
Facies et labrum æneum cum basi sua ad lavandum:
ponesque illud inter tabernaculum testimonii et
altare. Et missa aqua, 19 lavabunt in ea Aaron, et filii
eius manus suas ac pedes, 20 quando ingressuri sunt
tabernaculum testimonii, et quando accessuri sunt ad
altare, ut offerant in eo thymiama Domino, 21 ne forte
moriantur. Legitimum sempiternum erit ipsi, et semini
eius per successiones. 22 Locutusque est Dominus ad
Moysen, 23 dicens: Sume tibi aromata, primæ myrrhæ
et electæ quingentos siclos, et cinnamomi medium, id
est, ducentos quinquaginta siclos, calami similiter
ducentos quinquaginta, 24 casiæ autem quingentos
siclos in pondere sanctuarii, olei de olivetis mensuram
hin: 25 faciesque unctionis oleum sanctum, unguentum
compositum opere unguentarii, 26 et unges ex eo
tabernaculum testimonii, et arcam testamenti, 27
mensamque cum vasis suis, et candelabrum, et
utensilia eius, altaria thymiamatis, 28 et holocausti,
et universam supellectilem quæ ad cultum eorum
pertinet. 29 Sanctificabisque omnia, et erunt Sancta

sanctorum: qui tetigerit ea, sanctificabitur. 30 Aaron
et filios eius unges, sanctificabisque eos, ut sacerdotio
fungantur mihi. 31 Filiis quoque Israel dices: Hoc
oleum unctionis sanctum erit mihi in generationes
vestras. 32 Caro hominis non ungetur ex eo, et
iuxta compositionem eius non facietis aliud, quia
sanctificatum est, et sanctum erit vobis. 33 Homo
quicumque tale composuerit, et dederit ex eo,
alieno, exterminabitur de populo suo. 34 Dixitque
Dominus ad Moysen: Sume tibi aromata, stacten et
onycha, galbanum boni odoris, et thus lucidissimum,
æqualis ponderis erunt omnia: 35 faciesque thymiama
compositum opere unguentarii, mistum diligenter, et
purum, et sanctificatione dignissimum. 36 Cumque in
tenuissimum pulverem universa contuderis, pones ex
eo coram tabernaculo testimonii, in quo loco apparebo
tibi. Sanctum sanctorum erit vobis thymiama. 37
Talem compositionem non facietis in usus vestros,
quia sanctum est Domino. 38 Homo quicumque fecerit
simile, ut odore illius perfruatur, peribit de populis
suis.

31 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
2 Ecce, vocavi ex nomine Beseleel filium Uri
filii Hur de tribu Iuda, 3 et implevi Spiritu Dei,
sapientia, et intelligentia, et scientia in omni opere,
4 ad excogitandum quidquid fabrefieri potest ex
auro, et argento, et ære, 5 marmore, et gemmis, et
diversitate lignorum. 6 Dedique ei socium Ooliab filium
Achisamech de tribu Dan. Et in corde omnis eruditi
posui sapientiam: ut faciant cuncta quæ præcepi
tibi, 7 tabernaculum fœderis, et arcam testimonii, et
propitiatorium, quod super eam est, et cuncta vasa
tabernaculi, 8 mensamque et vasa eius, candelabrum
purissimum cum vasis suis, et altaris thymiamatis, 9
et holocausti, et omnia vasa eorum, labrum cum basi
sua, 10 vestes sanctas in ministerio Aaron sacerdoti, et
filiis eius, ut fungantur officio suo in sacris, 11 oleum
unctionis, et thymiama aromatum in Sanctuario:
omnia quæ præcepi tibi, facient. 12 Et locutus est
Dominus ad Moysen, dicens: 13 Loquere filiis Israel, et
dices ad eos: Videte ut Sabbatum meum custodiatis:
quia signum est inter me et vos in generationibus
vestris: ut sciatis quia ego Dominus, qui sanctifico
vos. 14 Custodite sabbatum meum: sanctum est enim
vobis: qui polluerit illud, morte morietur: qui fecerit
in eo opus, peribit anima illius de medio populi sui.
15 Sex diebus facietis opus: in die septimo sabbatum
est, requies sancta Domino. Omnis qui fecerit opus in
hac die, morietur. 16 Custodiant filii Israel Sabbatum,
et celebrent illud in generationibus suis. Pactum est
sempiternum 17 inter me et filios Israel, signumque
perpetuum. Sex enim diebus fecit Dominus cælum et
terram, et in septimo ab opere cessavit. 18 Deditque
Dominus Moysi, completis huiuscemodi sermonibus
in monte Sinai, duas tabulas testimonii lapideas,
scriptas digito Dei.

32 Videns autem populus quod moram faceret
descendendi de monte Moyses, congregatus
adversus Aaron, dixit: Surge, fac nobis deos, qui nos
præcedant: Moysi enim huic viro, qui nos eduxit de
Terra Ægypti, ignoramus quid acciderit. 2 Dixitque
ad eos Aaron: Tollite inaures aureas de uxorum,
filiorumque et filiarum vestrarum auribus, et afferte
ad me. 3 Fecitque populus quæ iusserat, deferens
inaures ad Aaron. 4 Quas cum ille accepisset, formavit
opere fusorio, et fecit ex eis vitulum conflatilem.
Dixeruntque: Hi sunt dii tui Israel, qui te eduxerunt de
Terra Ægypti. 5 Quod cum vidisset Aaron, ædificavit
altare coram eo, et præconis voce clamavit, dicens:
Cras sollemnitas Domini est. 6 Surgentesque mane,
obtulerunt holocausta, et hostias pacificas, et sedit
populus manducare, et bibere, et surrexerunt ludere.
7 Locutus est autem Dominus ad Moysen, dicens:
Vade, descende: peccavit populus tuus, quem eduxisti
de Terra Ægypti. 8 Recesserunt cito de via, quam
ostendisti eis: feceruntque sibi vitulum conflatilem, et
adoraverunt, atque immolantes ei hostias, dixerunt:
Isti sunt dii tui Israel, qui te eduxerunt de Terra
Ægypti. 9 Rursumque ait Dominus ad Moysen: Cerno
quod populus iste duræ cervicis sit: 10 dimitte me,
ut irascatur furor meus contra eos, et deleam eos,
faciamque te in gentem magnam. 11 Moyses autem
orabat Dominum Deum suum, dicens: Cur, Domine,
irascitur furor tuus contra populum tuum, quem
eduxisti de Terra Ægypti, in fortitudine magna, et in
manu robusta? 12 Ne quæso dicant Ægyptii: Callide
eduxit eos, ut interficeret in montibus, et deleret e
terra. Quiescat ira tua, et esto placabilis super nequitia

populi tui. 13 Recordare Abraham, Isaac, et Israel
servorum tuorum, quibus iurasti per temetipsum,
dicens: Multiplicabo semen vestrum sicut stellas
cæli: et universam terram hanc, de qua locutus sum,
dabo semini vestro, et possidebitis eam semper. 14
Placatusque est Dominus ne faceret malum quod
locutus fuerat adversus populum suum. 15 Et reversus
est Moyses de monte, portans duas tabulas testimonii
in manu sua, scriptas ex utraque parte, 16 et factas
opere Dei: scriptura quoque Dei erat sculpta in tabulis.
17 Audiens autem Iosue tumultum populi vociferantis,
dixit ad Moysen: Ululatus pugnæ auditur in castris.
18 Qui respondit: Non est clamor adhortantium
ad pugnam, neque vociferatio compellentium ad
fugam: sed vocem cantantium ego audio. 19 Cumque
appropinquasset ad castra, vidit vitulum, et choros:
iratusque valde, proiecit de manu tabulas, et confregit
eas ad radicem montis: 20 arripiensque vitulum quem
fecerant, combussit, et contrivit usque ad pulverem,
quem sparsit in aquam, et dedit ex eo potum filiis
Israel. 21 Dixitque ad Aaron: Quid tibi fecit hic populus,
ut induceres super eum peccatum maximum? 22 Cui
ille respondit: Ne indignetur dominus meus: tu enim
nosti populum istum, quod pronus sit ad malum: 23
dixerunt mihi: Fac nobis deos, qui nos præcedant:
huic enim Moysi, qui nos eduxit de Terra Ægypti,
nescimus quid acciderit. 24 Quibus ego dixi: Quis
vestrum habet aurum? Tulerunt, et dederunt mihi: et
proieci illud in ignem, egressusque est hic vitulus. 25
Videns ergo Moyses populum quod esset nudatus,
(spoliaverat enim eum Aaron propter ignominiam
sordis, et inter hostes nudum constituerat) 26 et
stans in porta castrorum, ait: Si quis est Domini,
iungatur mihi. Congregatique sunt ad eum omnes filii
Levi: 27 quibus ait: Hæc dicit Dominus Deus Israel:
Ponat vir gladium super femur suum: ite, et redite de
porta usque ad portam per medium castrorum, et
occidat unusquisque fratrem, et amicum, et proximum
suum. 28 Feceruntque filii Levi iuxta sermonem
Moysi, ecideruntque in die illa quasi viginti tria
millia hominum. 29 Et ait Moyses: Consecrastis manus
vestras hodie Domino, unusquisque in filio, et in
fratre suo, ut detur vobis benedictio. 30 Facto autem
altero die, locutus est Moyses ad populum: Peccastis
peccatum maximum: ascendam ad Dominum, si quo
modo quivero eum deprecari pro scelere vestro. 31
Reversusque ad Dominum, ait: Obsecro, peccavit
populus iste peccatum maximum, feceruntque sibi
deos aureos: aut dimitte eis hanc noxam, 32 aut si
non facis, dele me de libro tuo quem scripsisti. 33
Cui respondit Dominus: Qui peccaverit mihi, delebo
eum de libro meo: 34 Tu autem vade, et duc populum
istum quo locutus sum tibi: Angelus meus præcedet
te. Ego autem in die ultionis visitabo et hoc peccatum
eorum. 35 Percussit ergo Dominus populum pro reatu
vituli, quem fecerat Aaron.

33 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
Vade, ascende de loco isto tu, et populus tuus
quem eduxisti de Terra Ægypti, in terram quam
iuravi Abraham, Isaac, et Iacob, dicens: Semini tuo
dabo eam: 2 et mittam præcursorem tui Angelum, ut
eiiciam Chananæum, et Amorrhæum, et Hethæum, et
Pherezæum, et Hevæum, et Iebusæum, 3 et intres in
terram fluentem lacte et melle. Non enim ascendam
tecum, quia populus duræ cervicis es: ne forte
disperdam te in via. 4 Audiensque populus sermonem
hunc pessimum, luxit: et nullus ex more indutus est
cultu suo. 5 Dixitque Dominus ad Moysen: Loquere
filiis Israel: Populus duræ cervicis es, semel ascendam
in medio tui, et delebo te. Iam nunc depone ornatum
tuum, ut sciam quid faciam tibi. 6 Deposuerunt ergo
filii Israel ornatum suum a monte Horeb. 7 Moyses
quoque tollens tabernaculum, tetendit extra castra
procul, vocavitque nomen eius, Tabernaculum fœderis.
Et omnis populus, qui habebat aliquam quæstionem,
egrediebatur ad Tabernaculum fœderis, extra castra.
8 Cumque egrederetur Moyses ad tabernaculum,
surgebat universa plebs, et stabat unusquisque in
ostio papilionis sui, aspiciebantque tergum Moysi,
donec ingrederetur tentorium. 9 Ingresso autem illo
Tabernaculum fœderis, descendebat columna nubis,
et stabat ad ostium, loquebaturque cum Moyse, 10
cernentibus universis quod columna nubis staret ad
ostium Tabernaculi. Stabantque ipsi, et adorabant
per fores tabernaculorum suorum. 11 Loquebatur
autem Dominus ad Moysen facie ad faciem, sicut
solet loqui homo ad amicum suum. Cumque ille
reverteretur in castra, minister eius Iosue filius Nun,
puer, non recedebat de Tabernaculo. 12 Dixit autem

Moyses ad Dominum: Præcipis ut educam populum
istum: et non indicas mihi quem missurus es mecum,
præsertim cum dixeris: Novi te ex nomine, et invenisti
gratiam coram me. 13 Si ergo inveni gratiam in
conspectu tuo, ostende mihi faciem tuam, ut sciam
te, et inveniam gratiam ante oculos tuos: respice
populum tuum gentem hanc. 14 Dixitque Dominus:
Facies mea præcedet te, et requiem dabo tibi. 15
Et ait Moyses: Si non tu ipse præcedas, ne educas
nos de loco isto. 16 In quo enim scire poterimus ego
et populus tuus invenisse nos gratiam in conspectu
tuo, nisi ambulaveris nobiscum, ut glorificemur ab
omnibus populis qui habitant super terram? 17 Dixit
autem Dominus ad Moysen: Et verbum istud, quod
locutus es, faciam: invenisti enim gratiam coram me,
et teipsum novi ex nomine. 18 Qui ait: Ostende mihi
gloriam tuam. 19 Respondit: Ego ostendam omne
bonum tibi, et vocabo in nomine Domini coram te:
et miserebor cui voluero, et clemens ero in quem
mihi placuerit. 20 Rursumque ait: Non poteris videre
faciem meam: non enim videbit me homo, et vivet. 21
Et iterum: Ecce, inquit, est locus apud me, et stabis
supra petram. 22 Cumque transibit gloria mea, ponam
te in foramine petræ, et protegam dextera mea, donec
transeam: 23 tollamque manum meam, et videbis
posteriora mea: faciem autem meam videre non
poteris.

34 Ac deinceps: Præcide, ait, tibi duas tabulas
lapideas instar priorum, et scribam super eas
verba, quæ habuerunt tabulæ, quas fregisti. 2 Esto
paratus mane, ut ascendas statim in montem Sinai,
stabisque mecum super verticem montis. 3 Nullus
ascendat tecum, nec videatur quispiam per totum
montem: boves quoque et oves non pascantur e contra.
4 Excidit ergo duas tabulas lapideas, quales antea
fuerant: et de nocte consurgens ascendit in montem
Sinai, sicut præceperat ei Dominus, portans secum
tabulas. 5 Cumque descendisset Dominus per nubem,
stetit Moyses cum eo, invocans nomen Domini. 6 Quo
transeunte coram eo, ait: Dominator Domine Deus,
misericors et clemens, patiens et multæ miserationis,
ac verax, 7 qui custodis misericordiam in millia:
qui aufers iniquitatem, et scelera, atque peccata,
nullusque apud te per se innocens est. Qui reddis
iniquitatem patrum filiis, ac nepotibus in tertiam et
quartam progeniem. 8 Festinusque Moyses, curvatus
est pronus in terram, et adorans 9 ait: Si inveni
gratiam in conspectu tuo Domine, obsecro ut gradiaris
nobiscum (populus enim duræ cervicis est) et auferas
iniquitates nostras atque peccata, nosque possideas.
10 Respondit Dominus: Ego inibo pactum videntibus
cunctis, signa faciam quæ numquam visa sunt super
terram, nec in ullis gentibus: ut cernat populus
iste, in cuius es medio, opus Domini terribile quod
facturus sum. 11 Observa cuncta quæ hodie mando
tibi: ego ipse eiiciam ante faciem tuam Amorrhæum,
et Chananæum, et Hethæum, Pherezæum quoque,
et Hevæum, et Iebusæum. 12 Cave ne umquam
cum habitatoribus terræ illius iungas amicitias, quæ
sint tibi in ruinam: 13 sed aras eorum destrue,
confringe statuas, lucosque succide: 14 noli adorare
deum alienum. Dominus zelotes nomen eius, Deus
est æmulator. 15 Ne ineas pactum cum hominibus
illarum regionum: ne, cum fornicati fuerint cum
diis suis, et adoraverint simulcra eorum, vocet te
quispiam ut comedas de immolatis. 16 Nec uxorem
de filiabus eorum accipies filiis tuis: ne, postquam
ipsæ fuerint fornicatæ, fornicari faciant et filios tuos
in deos suos. 17 Deos conflatiles non facies tibi. 18
Sollemnitatem azymorum custodies. Septem diebus
vesceris azymis, sicut præcepi tibi, in tempore mensis
novorum: mense enim verni temporis egressus es
de Ægypto. 19 Omne, quod aperit vulvam generis
maculini, meum erit. De cunctis animantibus tam de
bobus, quam de ovibus, meum erit. 20 Primogenitum
asini redimes ove: sin autem nec pretium pro eo
dederis, occidetur. Primogenitum filiorum tuorum
redimes: nec apparebis in conspectu meo vacuus. 21
Sex diebus operaberis, die septimo cessabis arare,
et metere. 22 Sollemnitatem hebdomadarum facies
tibi in primitiis frugum messis tuæ triticeæ, et
sollemnitatem, quando redeunte anni tempore cuncta
conduntur. 23 Tribus temporibus anni apparebit omne
masculinum tuum in conspectu Omnipotentis, Domini
Dei Israel. 24 Cum enim tulero gentes a facie tua, et
dilatavero terminos tuos, nullus insidiabitur terræ
tuæ, ascendente te, et apparente in conspectu Domini
Dei tui ter in anno. 25 Non immolabis super fermento
sanguinem hostiæ meæ: neque residebit mane de

victima sollemnitatis Phase. 26 Primitias frugum
terræ tuæ offeres in domo Domini Dei tui. Non coques
hœdum in lacte matris suæ. 27 Dixitque Dominus ad
Moysen: Scribe tibi verba hæc, quibus et tecum et
cum Israel pepigi fœdus. 28 Fuit ergo ibi cum Domino
quadraginta dies et quadraginta noctes: panem non
comedit, et aquam non bibit, et scripsit in tabulis
verba fœderis decem. 29 Cumque descenderet Moyses
de monte Sinai, tenebat duas tabulas testimonii, et
ignorabat quod cornuta esset facies sua ex consortio
sermonis Domini. 30 Videntes autem Aaron et filii
Israel cornutam Moysi faciem, timuerunt prope
accedere. 31 Vocatique ab eo, reversi sunt tam Aaron,
quam principes synagogæ. Et postquam locutus est
ad eos, 32 venerunt ad eum etiam omnes filii Israel:
quibus præcepit cuncta quæ audierat a Domino
in monte Sinai. 33 Impletisque sermonibus, posuit
velamen super faciem suam. 34 Quod ingressus ad
Dominum, et loquens cum eo, auferebat donec exiret,
et tunc loquebatur ad filios Israel omnia quæ sibi
fuerant imperata. 35 Qui videbant faciem egredientis
Moysi esse cornutam, sed operiebat ille rursus faciem
suam, si quando loquebatur ad eos.

35 Igitur congregata omni turba filiorum Israel,
dixit ad eos: Hæc sunt quæ iussit Dominus fieri.
2 Sex diebus facietis opus: septimus dies erit vobis
sanctus, Sabbatum, et requies Domini: qui fecerit
opus in eo, occidetur. 3 Non succendetis ignem in
omnibus habitaculis vestris per diem Sabbati. 4 Et ait
Moyses ad omnem catervam filiorum Israel: Iste est
sermo quem præcepit Dominus, dicens: 5 Separate
apud vos primitias Domino. Omnis voluntarius et
prono animo offerat eas Domino: aurum et argentum,
et æs, 6 hyacinthum et purpuram, coccumque bis
tinctum, et byssum, pilos caprarum, 7 pellesque
arietum rubricatas, et ianthinas, ligna setim, 8 et
oleum ad luminaria concinnanda, et ut conficiatur
unguentum, et thymiama suavissimum, 9 lapides
onychinos, et gemmas ad ornatum superhumeralis et
rationalis. 10 Quisque vestrum sapiens est, veniat,
et faciat quod Dominus imperavit: 11 Tabernaculum
scilicet, et tectum eius, atque operimentum, annulos,
et tabulata cum vectibus, paxillos et bases: 12 Arcam
et vectes, propitiatorium, et velum, quod ante illud
oppanditur: 13 Mensam cum vectibus et vasis, et
propositionis panibus: 14 Candelabrum ad luminaria
sustentanda, vasa illius et lucernas, et oleum ad
nutrimenta ignium: 15 Altare thymiamatis, et vectes,
et oleum unctionis et thymiama ex aromatibus:
Tentorium ad ostium tabernaculi: 16 Altare holocausti,
et craticulam eius æneam cum vectibus et vasis suis:
labrum et basim eius: 17 Cortinas atrii cum columnis
et basibus, tentorium in foribus vestibuli, 18 paxillos
tabernaculi et atrii cum funiculis suis: 19 Vestimenta,
quorum usus est in ministerio Sanctuarii, vestes Aaron
pontificis ac filiorum eius, ut sacerdotio fungantur
mihi. 20 Egressaque omnis multitudo filiorum Israel de
conspectu Moysi, 21 obtulerunt mente promptissima
atque devota primitias Domino, ad faciendum opus
tabernaculi testimonii. Quidquid ad cultum et ad
vestes sanctas necessarium erat, 22 viri cum mulieribus
præbuerunt, armillas et inaures, annulos et dextralia:
omne vas aureum in donaria Domini separatum
est. 23 Si quis habebat hyacinthum, et purpuram,
coccumque bis tinctum, byssum et pilos caprarum,
pelles arietum rubricatas, et ianthinas, 24 argenti,
ærisque metalla obtulerunt Domino, lignaque setim in
varios usus. 25 Sed et mulieres doctæ, quæ neverant,
dederunt hyacinthum, purpuram, et vermiculum,
ac byssum, 26 et pilos caprarum, sponte propria
cuncta tribuentes. 27 Principes vero obtulerunt lapides
onychinos, et gemmas ad superhumerale et rationale,
28 aromataque et oleum ad luminaria concinnanda, et
ad præparandum unguentum, ac thymiama odoris
suavissimi componendum. 29 Omnes viri et mulieres
mente devota obtulerunt donaria, ut fierent opera
quæ iusserat Dominus per manum Moysi. Cuncti filii
Israel voluntaria Domino dedicaverunt. 30 Dixitque
Moyses ad filios Israel: Ecce, vocavit Dominus ex
nomine Beseleel filium Uri filii Hur de tribu Iuda. 31
Implevitque eum Spiritu Dei, sapientia et intelligentia,
et scientia et omni doctrina 32 ad excogitandum,
et faciendum opus in auro et argento, et ære,
33 sculpendisque lapidibus, et opere carpentario.
Quidquid fabre adinveniri potest, 34 dedit in corde
eius: Ooliab quoque filium Achisamech de tribu Dan:
35 ambos erudivit sapientia, ut faciant opera abietarii,
polymitarii, ac plumarii de hyacintho ac purpura,

coccoque bis tincto, et bysso, et texant omnia, ac nova
quæque reperiant.

36 Fecit ergo Beseleel, et Ooliab, et omnis vir
sapiens, quibus dedit Dominus sapientiam et
intellectum, ut scirent fabre operari quæ in usus
Sanctuarii necessaria sunt, et quæ præcepit Dominus.
2 Cumque vocasset eos Moyses, et omnem eruditum
virum, cui dederat Dominus sapientiam, et qui sponte
sua obtulerant se ad faciendum opus, **3** tradidit eis
universa donaria filiorum Israel. Qui cum instarent
operi, quotidie mane vota populus offerebat. **4** Unde
artifices venire compulsi, **5** dixerunt Moysi: Plus
offert populus quam necessarium est. **6** Iussit ergo
Moyses præconis voce cantari: Nec vir nec mulier
quidquam offerat ultra in opere Sanctuarii. Sicque
cessatum est a muneribus offerendis, **7** eo quod oblata
sufficerent et superabundarent. **8** Feceruntque omnes
corde sapientes ad explendum opus tabernaculi,
cortinas decem de bysso retorta, et hyacintho, et
purpura, coccoque bis tincto, opere vario, et arte
polymita: **9** quarum una habebat in longitudine
vigintiocto cubitos, et in latitudine quattuor. Una
mensura erat omnium cortinarum. **10** Coniunxitque
cortinas quinque, alteram alteri, et alias quinque sibi
invicem copulavit. **11** Fecit et ansas hyacinthinas in
ora cortinæ unius ex utroque latere, et in ora cortinæ
alterius similiter, **12** ut contra se invicem venirent
ansæ, et mutuo iungerentur. **13** Unde et quinquaginta
fudit circulos aureos, qui morderent cortinarum
ansas, et fieret unum tabernaculum. **14** Fecit et
saga undecim de pilis caprarum ad operiendum
tectum tabernaculi: **15** unum sagum in longitudine
habebat cubitos triginta, et in latitudine cubitos
quattuor: unius mensuræ erant omnia saga: **16** quorum
quinque iunxit seorsum, et sex alia separatim. **17**
Fecitque ansas quinquaginta in ora sagi unius, et
quinquaginta in ora sagi alterius, ut sibi invicem
iungerentur. **18** Et fibulas æneas quinquaginta, quibus
necteretur tectum, ut unum pallium ex omnibus sagis
fieret. **19** Fecit et opertorium tabernaculi de pellibus
arietum rubricatis: aliudque desuper velamentum
de pellibus ianthinis. **20** Fecit et tabulas tabernaculi
de lignis setim stantes. **21** Decem cubitorum erat
longitudo tabulæ unius: et unum ac semis cubitum
latitudo retinebat. **22** Binæ incastraturæ erant per
singulas tabulas, ut altera alteri iungeretur. Sic fecit
in omnibus tabernaculi tabulis. **23** E quibus viginti
ad plagam meridianam erant contra Austrum, **24**
cum quadraginta basibus argenteis. Duæ bases sub
una tabula ponebantur ex utraque parte angulorum,
ubi incastraturæ laterum in angulis terminantur.
25 Ad plagam quoque tabernaculi, quæ respicit ad
Aquilonem, fecit viginti tabulas, **26** cum quadraginta
basibus argenteis, duas bases per singulas tabulas.
27 Contra Occidentem vero, id est, ad eam partem
tabernaculi, quæ mare respicit, fecit sex tabulas, **28** et
duas alias per singulos angulos tabernaculi retro: **29**
quæ iunctæ erant a deorsum usque sursum, et in unam
compaginem pariter ferebantur. Ita fecit ex utraque
parte per angulos: **30** ut octo essent simul tabulæ,
et haberent bases argenteas sedecim, binas scilicet
bases sub singulis tabulis. **31** Fecit et vectes de lignis
setim, quinque ad continendas tabulas unius lateris
tabernaculi, **32** et quinque alios ad alterius lateris
coaptandas tabulas: et extra hos, quinque alios vectes
ad occidentalem plagam tabernaculi contra mare. **33**
Fecit quoque vectem alium, qui per medias tabulas ab
angulo usque ad angulum perveniret. **34** Ipsa autem
tabulata deauravit, fusis basibus earum argenteis. Et
circulos eorum fecit aureos, per quos vectes induci
possent: quos et ipsos laminis aureis operuit. **35**
Fecit et velum de hyacintho, et purpura, vermiculo,
ac bysso retorta, opere polymitario, varium atque
distinctum: **36** et quattuor columnas de lignis setim,
quas cum capitibus deauravit, fusis basibus earum
argenteis. **37** Fecit et tentorium in introitu tabernaculi
ex hyacintho, purpura, vermiculo, byssoque retorta,
opere plumarii: **38** et columnas quinque cum capitibus
suis, quas operuit auro, basesque earum fudit æneas.

37 Fecit autem Beseleel et arcam de lignis setim,
habentem duos semis cubitos in longitudine, et
cubitum ac semissem in latitudine, altitudo quoque
unius cubiti fuit et dimidii: vestivitque eam auro
purissimo intus ac foris. **2** Et fecit illi coronam auream
per gyrum, **3** conflans quattuor annulos aureos per
quattuor angulos eius: duos annulos in latere uno, et
duos in altero. **4** Vectes quoque fecit de lignis setim,
quos vestivit auro, **5** et quos misit in annulos, qui

erant in lateribus arcæ ad portandum eam. 6 Fecit et
propitiatorium, id est, oraculum, de auro mundissimo,
duorum cubitorum et dimidii in longitudine, et cubiti
ac semis in latitudine. 7 Duos etiam Cherubim ex auro
ductili, quos posuit ex utraque parte propitiatorii: 8
Cherub unum in summitate unius partis, et Cherub
alterum in summitate partis alterius: duos Cherubim
in singulis summitatibus propitiatorii, 9 extendentes
alas, et tegentes propitiatorium, seque mutuo et illud
respicientes. 10 Fecit et mensam de lignis setim,
in longitudine duorum cubitorum, et in latitudine
unius cubiti, quæ habebat in altitudine cubitum ac
semissem. 11 Circumdeditque eam auro mundissimo,
et fecit illi labium aureum per gyrum, 12 ipsique labio
coronam auream interrasilem quattuor digitorum,
et super eamdem, alteram coronam auream. 13
Fudit et quattuor circulos aureos, quos posuit in
quattuor angulis per singulos pedes mensæ 14 contra
coronam: misitque in eos vectes, ut possit mensa
portari. 15 Ipsos quoque vectes fecit de lignis setim,
et circumdedit eos auro. 16 Et vasa ad diversos usus
mensæ, acetabula, phialas, et cyathos, et thuribula,
ex auro puro, in quibus offerenda sunt libamina. 17
Fecit et candelabrum ductile de auro mundissimo.
De cuius vecte calami, scyphi, sphærulæque ac lilia
procedebant: 18 sex in utroque latere, tres calami ex
parte una, et tres ex altera: 19 tres scyphi in nucis
modum per calamos singulos, sphærulæque simul
et lilia: et tres scyphi instar nucis in calamo altero,
sphærulæque simul et lilia. Æquum erat opus sex
calamorum, qui procedebant de stipite candelabri. 20
In ipso autem vecte erant quattuor scyphi in nucis
modum, sphærulæque per singulos simul et lilia: 21
et sphærulæ sub duobus calamis per loca tria, qui
simul sex fiunt calami procedentes de vecte uno. 22
Et sphærulæ igitur, et calami ex ipso erant, universa
ductilia ex auro purissimo. 23 Fecit et lucernas
septem cum emunctoriis suis, et vasa ubi ea quæ
emuncta sunt, extinguantur, de auro mundissimo. 24
Talentum auri appendebat candelabrum cum omnibus
vasis suis. 25 Fecit et altare thymiamatis de lignis
setim, per quadrum singulos habens cubitos, et in
altitudine duos: e cuius angulis procedebant cornua.
26 Vestivitque illud auro purissimo cum craticula
ac parietibus et cornibus. 27 Fecitque ei coronam
aureolam per gyrum, et duos annulos aureos sub
corona per singula latera, ut mittantur in eos vectes,
et possit altare portari. 28 Ipsos autem vectes fecit de
lignis setim, et operuit laminis aureis. 29 Composuit
et oleum ad sanctificationis unguentum, et thymiama
de aromatibus mundissimis opere pigmentarii.

38 Fecit et altare holocausti de lignis setim, quinque
cubitorum per quadrum, et trium in altitudine:
2 cuius cornua de angulis procedebant, operuitque
illum laminis æneis. 3 Et in usus eius paravit ex ære
vasa diversa, lebetes, forcipes, fuscinulas, uncinos,
et ignium receptacula. 4 Craticulamque eius in
modum retis fecit æneam, et subter eam in altaris
medio arulam, 5 fusis quattuor annulis per totidem
retiaculi summitates, ad immittendos vectes ad
portandum: 6 quos et ipsos fecit de lignis setim,
et operuit laminis æneis: 7 induxitque in circulos,
qui in lateribus altaris eminebant. Ipsum autem
altare non erat solidum, sed cavum ex tabulis, et
intus vacuum. 8 Fecit et labrum æneum cum basi
sua de speculis mulierum, quæ excubabant in ostio
tabernaculi. 9 Fecit et atrium, in cuius australi plaga
erant tentoria de bysso retorta, cubitorum centum,
10 columnæ æneæ viginti cum basibus suis, capita
columnarum, et tota operis cælatura, argentea. 11
Æque ad septentrionalem plagam tentoria, columnæ,
basesque et capita columarum eiusdem mensuræ,
et operis ac metalli, erant. 12 In ea vero plaga, quæ
ad Occidentem respicit, fuerunt tentoria cubitorum
quinquaginta, columnæ decem cum basibus suis
æneæ, et capita columnarum, et tota operis cælatura,
argentea. 13 Porro contra orientem quinquaginta
cubitorum paravit tentoria: 14 e quibus, quindecim
cubitos columnarum trium, cum basibus suis unum
tenebat latus: 15 et in parte altera (quia inter
utraque introitum tabernaculi fecit) quindecim æque
cubitorum erant tentoria, columnæque tres, et bases
totidem. 16 Cuncta atrii tentoria byssus retorta
texuerat. 17 Bases columnarum fuere æneæ, capita
autem earum cum cunctis cælaturis suis argentea:
sed et ipsas columnas atrii vestivit argento. 18 Et
in introitu eius opere plumario fecit tentorium ex
hyacintho, purpura, vermiculo, ac bysso retorta,
quod habebat viginti cubitos in longitudine, altitudo

vero quinque cubitorum erat iuxta mensuram, quam
cuncta atrii tentoria habebant. 19 Columnæ autem in
ingressu fuere quattuor cum basibus æneis, capitaque
earum et cælaturæ argenteæ. 20 Paxillos quoque
tabernaculi et atrii per gyrum fecit æneos. 21 Hæc sunt
instrumena tabernaculi testimonii, quæ enumerata
sunt iuxta præceptum Moysi in cæremoniis Levitarum
per manum Ithamar filii Aaron sacerdotis: 22 quæ
Beseleel filius Uri filii Hur de tribu Iuda, Domino
per Moysen iubente, compleverat, 23 iuncto sibi
socio Ooliab filio Achisamech de tribu Dan: qui et
ipse artifex lignorum egregius fuit, et polymitarius
atque plumarius ex hyacintho, purpura, vermiculo,
et bysso. 24 Omne aurum quod expensum est in
opere Sanctuarii, et quod oblatum est in donariis,
viginti novem talentorum fuit, et septingentorum
triginta siclorum ad mensuram Sanctuarii. 25 Oblatum
est autem ab his qui transierunt ad numerum a
viginti annis et supra, de sexcentis tribus millibus,
et quingentis quinquaginta, armatorum. 26 Fuerunt
præterea centum talenta argenti, e quibus conflatæ
sunt bases Sanctuarii, et introitus ubi velum pendet. 27
Centum bases factæ sunt de talentis centum, singulis
talentis per bases singulas supputatis. 28 De mille
autem septingentis, et septuaginta quinque fecit
capita columnarum, quas et ipsas vestivit argento.
29 Æris quoque oblata sunt talenta septuaginta duo
millia, et quadringenti supra sicli, 30 ex quibus fusæ
sunt bases in introitu tabernaculi testimonii, et altare
æneum cum craticula sua, omniaque vasa, quæ ad
usum eius pertinent, 31 et bases atrii tam in circuitu
quam in ingressu eius, et paxilli tabernaculi atque
atrii, per gyrum.

39 De hyacintho vero et purpura, vermiculo ac bysso
fecit vestes, quibus indueretur Aaron quando
ministrabat in sanctis, sicut præcepit Dominus Moysi.
2 Fecit igitur superhumerale de auro, hyacintho, et
purpura, coccoque bis tincto, et bysso retorta, 3 opere
polymitario, inciditque bracteas aureas, et extenuavit
in fila, ut possent torqueri cum priorum colorum
subtegmine, 4 duasque oras sibi invicem copulatas
in utroque latere summitatum, 5 et balteum ex
eisdem coloribus, sicut præceperat Dominus Moysi. 6
Paravit et duos lapides onychinos, astrictos et inclusos
auro, et sculptos arte gemmaria, nominibus filiorum
Israel: 7 posuitque eos in lateribus superhumeralis
in monimentum filiorum Israel, sicut præceperat
Dominus Moysi. 8 Fecit et rationale opere polymito
iuxta opus superhumeralis, ex auro, hyacintho,
purpura, coccoque bis tincto, et bysso retorta: 9
quadrangulum, duplex, mensuræ palmi. 10 Et posuit
in eo gemmarum ordines quattuor. In primo versu
erat sardius, topazius, smaragdus. 11 In secundo,
carbunculus, sapphirus, et iaspis. 12 In tertio, ligurius,
achates, et amethystus. 13 In quarto, chrysolithus,
onychinus, et beryllus, circumdati et inclusi auro
per ordines suos. 14 Ipsique lapides duodecim,
sculpti erant nominibus duodecim tribuum Israel,
singuli per nomina singulorum. 15 Fecerunt in
rationali et catenulas sibi invicem cohærentes, de auro
purissimo: 16 et duos uncinos, totidemque annulos
aureos. Porro annulos posuerunt in utroque latere
rationalis, 17 e quibus penderent duæ catenæ aureæ,
quas inseruerunt uncinis, qui in superhumeralis
angulis eminebant. 18 Hæc et ante et retro ita
conveniebant sibi, ut superhumerale et rationale
mutuo necterentur, 19 stricta ad balteum et annulis
fortius copulata, quos iungebat vitta hyacinthina,
ne laxa fluerent, et a se invicem moverentur, sicut
præcepit Dominus Moysi. 20 Feceruntque quoque
tunicam superhumeralis totam hyacinthinam, 21 et
capitium in superiori parte contra medium, oramque
per gyrum capitii textilem: 22 deorsum autem ad
pedes mala punica ex hyacintho, purpura, vermiculo,
ac bysso retorta: 23 et tintinnabula de auro purissimo,
quæ posuerunt inter malogranata in extrema parte
tunicæ per gyrum: 24 tintinnabulum autem aureum,
et malum punicum, quibus ornatus incedebat pontifex
quando ministerio fungebatur, sicut præceperat
Dominus Moysi. 25 Fecerunt et tunicas byssinas
opere textili Aaron et filiis eius: 26 et mitras cum
coronulis suis ex bysso: 27 feminalia quoque linea,
byssina: 28 cingulum vero de bysso retorta, hyacintho,
purpura, ac vermiculo bis tincto arte plumaria, sicut
præceperat Dominus Moysi. 29 Fecerunt et laminam
sacræ venerationis de auro purissimo, scripseruntque
in ea opere gemmario, Sanctum Domini: 30 et
strinxerunt eam cum mitra vitta hyacinthina, sicut
præceperat Dominus Moysi. 31 Perfectum est igitur

omne opus tabernaculi et tecti testimonii: feceruntque
filii Israel cuncta quæ præceperat Dominus Moysi. 32
Et obtulerunt tabernaculum et tectum et universam
supellectilem, annulos, tabulas, vectes, columnas ac
bases, 33 opertorium de pellibus arietum rubricatis,
et aliud operimentum de ianthinis pellibus: 34
velum, arcam, vectes, propitiatorium: 35 mensam cum
vasis suis et propositionis panibus: 36 candelabrum,
lucernas, et utensilia earum cum oleo: 37 altare
aureum, et unguentum, et thymiama ex aromatibus:
38 et tentorium in introitu tabernaculi: 39 altare
æneum, retiaculum, vectes, et vasa eius omnia:
labrum cum basi sua: tentoria atrii, et columnas
cum basibus suis: 40 tentorium in introitu atrii,
funiculosque illius et paxillos. Nihil ex vasis defuit,
quæ in ministerium tabernaculi, et in tectum fœderis
iussa sunt fieri. 41 Vestes quoque, quibus sacerdotes
utuntur in Sanctuario, Aaron scilicet et filii eius,
42 obtulerunt filii Israel, sicut præceperat Dominus.
43 Quæ postquam Moyses cuncta vidit completa,
benedixit eis.

40 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
2 Mense primo, prima die mensis, eriges
tabernaculum testimonii, 3 et pones in eo arcam,
dimittesque ante illam velum: 4 et illata mensa, pones
super eam quæ rite præcepta sunt. Candelabrum
stabit cum lucernis suis, 5 et altare aureum in
quo adoletur incensum, coram arca testimonii.
Tentorium in introitu tabernaculi pones, 6 et ante
illud altare holocausti: 7 labrum inter altare et
tabernaculum, quod implebis aqua. 8 Circumdabisque
atrium tentoriis, et ingressum eius. 9 Et assumpto
unctionis oleo unges tabernaculum cum vasis suis,
ut sanctificentur: 10 altare holocausti et omnia
vasa eius: 11 labrum cum basi sua: omnia unctionis
oleo consecrabis, ut sint Sancta sanctorum. 12
Applicabisque Aaron et filios eius ad fores tabernaculi
testimonii, et lotos aqua 15 indues sanctis vestibus,
ut ministrent mihi, et unctio eorum in sacerdotium
sempiternum proficiat. 16 Fecitque Moyses omnia
quæ præceperat Dominus. 17 Igitur mense primo
anni secundi, prima die mensis, collocatum est
tabernaculum. 18 Erexitque Moyses illud, et posuit
tabulas ac bases et vectes, statuitque columnas, 19
et expandit tectum super tabernaculum, imposito
desuper operimento, sicut Dominus imperaverat.
20 Posuit et testimonium in arca, subditis infra
vectibus, et oraculum desuper. 21 Cumque intulisset
arcam in tabernaculum, appendit ante eam velum ut
expleret Domini iussionem. 22 Posuit et mensam in
tabernaculo testimonii ad plagam Septentrionalem
extra velum, 23 ordinatis coram propositionis panibus,
sicut præceperat Dominus Moysi. 24 Posuit et
candelabrum in tabernaculo testimonii e regione
mensæ in parte australi, 25 locatis per ordinem
lucernis, iuxta præceptum Domini. 26 Posuit et altare
aureum sub tecto testimonii contra velum, 27 et
adolevit super eo incensum aromatum, sicut iusserat
Dominus Moysi. 28 Posuit et tentorium in introitu
tabernaculi testimonii, 29 et altare holocausti in
vestibulo testimonii, offerens in eo holocaustum,
et sacrificia, ut Dominus imperaverat. 30 Labrum
quoque statuit inter tabernaculum testimonii et
altare, implens illud aqua. 31 Laveruntque Moyses
et Aaron, ac filii eius manus suas et pedes, 32 cum
ingrederentur tectum fœderis, et accederent ad
altare, sicut præceperat Dominus Moysi. 33 Erexit
et atrium per gyrum tabernaculi et altaris, ducto
in introitu eius tentorio. Postquam omnia perfecta
sunt, 34 operuit nubes tabernaculum testimonii,
et gloria Domini implevit illud. 35 Nec poterat
Moyses ingredi tectum fœderis, nube operiente
omnia, et maiestate Domini coruscante, quia cuncta
nubes operuerat. 36 Si quando nubes tabernaculum
deserebat, proficiscebantur filii Israel per turmas
suas: 37 si pendebat desuper, manebant in eodem
loco. 38 Nubes quippe Domini incubabat per diem
tabernaculo, et ignis in nocte, videntibus cunctis
populis Israel per cunctas mansiones suas.

Leviticus

1 Vocavit autem Moysen, et locutus est ei Dominus
de tabernaculo testimonii, dicens: **2** Loquere
filiis Israel, et dices ad eos: Homo, qui obtulerit
ex vobis hostiam Domino de pecoribus, id est,
de bobus et ovibus offerens victimas, **3** si
holocaustum fuerit eius oblatio, ac de armento;
masculum immaculatum offeret ad ostium tabernaculi
testimonii, ad placandum sibi Dominum: **4** ponetque
manum super caput hostiæ, et acceptabilis erit,
atque in expiationem eius proficiens. **5** Immolabitque
vitulum coram Domino, et offerent filii Aaron
sacerdotes sanguinem eius, fundentes per altaris
circuitum, quod est ante ostium tabernaculi. **6**
Detractaque pelle hostiæ, artus in frusta concident,
7 et subiicient in altari ignem, strue lignorum ante
composita: **8** et membra quæ sunt cæsa, desuper
ordinantes, caput videlicet, et cuncta quæ adhærent
iecori, **9** intestinis et pedibus lotis aqua: adolebitque
ea sacerdos super altare in holocaustum et suavem
odorem Domino. **10** Quod si de pecoribus oblatio
est, de ovibus sive de capris holocaustum, masculum
absque macula offeret: **11** immolabitque ad latus
altaris, quod respicit ad Aquilonem, coram Domino:
sanguinem vero illius fundent super altare filii Aaron
per circuitum: **12** dividentque membra, caput, et
omnia quæ adhærent iecori: et ponent super ligna,
quibus subiiciendus est ignis: **13** intestina vero et pedes
lavabunt aqua. Et oblata omnia adolebit sacerdos
super altare in holocaustum et odorem suavissimum
Domino. **14** Si autem de avibus, holocausti oblatio
fuerit Domino, de turturibus, aut pullis columbæ,
15 offeret eam sacerdos ad altare: et retorto ad
collum capite, ac rupto vulneris loco, decurrere faciet
sanguinem super crepidinem altaris: **16** vesiculam
vero gutturis, et plumas proiiciet prope altare ad
orientalem plagam, in loco in quo cineres effundi
solent, **17** confringetque ascellas eius, et non secabit,
neque ferro dividet eam, et adolebit super altare,
lignis igne supposito. Holocaustum est et oblatio
suavissimi odoris Domino.

2 Anima cum obtulerit oblationem sacrificii Domino,
simila erit eius oblatio; fundetque super eam oleum,
et ponet thus, **2** ac deferet ad filios Aaron sacerdotes:
quorum unus tollet pugillum plenum similæ et olei,
ac totum thus, et ponet memoriale super altare
in odorem suavissimum Domino. **3** Quod autem
reliquum fuerit de sacrificio, erit Aaron et filiorum
eius, Sanctum sanctorum de oblationibus Domini. **4**
Cum autem obtuleris sacrificium coctum in clibano:
de simila, panes scilicet absque fermento, conspersos
oleo, et lagana azyma oleo lita. **5** Si oblatio tua fuerit de
sartagine, similæ conspersæ oleo et absque fermento,
6 divides eam minutatim, et fundes super eam oleum.
7 Sin autem de craticula fuerit sacrificium, æque
simila oleo conspergetur: **8** quam offerens Domino,
trades manibus sacerdotis. **9** Qui cum obtulerit eam,
tollet memoriale de sacrificio, et adolebit super
altare in odorem suavitatis Domino, **10** quidquid
autem reliquum est, erit Aaron, et filiorum eius,
Sanctum sanctorum de oblationibus Domini. **11** Omnis
oblatio, quæ offeretur Domino, absque fermento
fiet, nec quidquam fermenti ac mellis adolebitur in
sacrificio Domino. **12** Primitias tantum eorum offeretis
ac munera: super altare vero non imponentur in
odorem suavitatis. **13** Quidquid obtuleris sacrificii, sale
condies, nec auferes sal fœderis Dei tui de sacrificio
tuo. In omni oblatione tua offeres sal. **14** Si autem
obtuleris munus primarum frugum tuarum Domino de
spicis adhuc virentibus, torrebis igni, et confringes in
morem farris, et sic offeres primitias tuas Domino, **15**
fundens supra oleum, et thus imponens, quia oblatio
Domini est. **16** De qua adolebit sacerdos in memoriam
muneris partem farris fracti, et olei, ac totum thus.

3 Quod si hostia pacificorum fuerit eius oblatio, et
de bobus voluerit offerre, marem sive feminam,
immaculata offeret coram Domino. **2** Ponetque
manum super caput victimæ suæ, quæ immolabitur in
introitu tabernaculi testimonii, fundentque filii Aaron
sacerdotes, sanguinem per altaris circuitum. **3** Et
offerent de hostia pacificorum in oblationem Domino,
adipem qui operit vitalia, et quidquid pinguedinis est
intrinsecus: **4** duos renes cum adipe quo teguntur ilia,
et reticulum iecoris cum renunculis. **5** Adolebuntque
ea super altare in holocaustum, lignis igne supposito:
in oblationem suavissimi odoris Domino. **6** Si vero
de ovibus fuerit eius oblatio et pacificorum hostia,

sive masculum obtulerit, sive feminam, immaculata
erunt. 7 Si agnum obtulerit coram Domino, 8
ponet manum suam super caput victimæ suæ: quæ
immolabitur in vestibulo tabernaculi testimonii:
fundentque filii Aaron sanguinem eius per circuitum
altaris. 9 Et offerent de pacificorum hostia sacrificium
Domino: adipem et caudam totam 10 cum renibus,
et pinguedinem quæ operit ventrem atque universa
vitalia, et utrumque renunculum cum adipe qui est
iuxta ilia, reticulumque iecoris cum renunculis. 11 Et
adolebit ea sacerdos super altare in pabulum ignis et
oblationis Domini. 12 Si capra fuerit eius oblatio, et
obtulerit eam Domino, 13 ponet manum suam super
caput eius: immolabitque eam in introitu tabernaculi
testimonii. Et fundent filii Aaron sanguinem eius per
altaris circuitum. 14 Tollentque ex ea in pastum ignis
Dominici, adipem qui operit ventrem, et qui tegit
universa vitalia: 15 duos renunculos cum reticulo,
quod est super eos iuxta ilia, et arvinam iecoris cum
renunculis. 16 Adolebitque ea super altare sacerdos in
alimoniam ignis, et suavissimi odoris. Omnis adeps,
Domini erit: 17 iure perpetuo in generationibus, et
cunctis habitaculis vestris: nec sanguinem nec adipem
omnino comedetis.

4 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 2
Loquere filiis Israel: Anima, quæ peccaverit per
ignorantiam, et de universis mandatis Domini, quæ
præcepit ut non fierent, quippiam fecerit: 3 si
sacerdos, qui unctus est, peccaverit, delinquere
faciens populum, offeret pro peccato suo vitulum
immaculatum Domino: 4 et adducet illum ad ostium
tabernaculi testimonii coram Domino, ponetque
manum super caput eius, et immolabit eum Domino.
5 Hauriet quoque de sanguine vituli, inferens illum in
tabernaculum testimonii, 6 cumque intinxerit digitum
in sanguine, asperget eo septies coram Domino contra
velum Sanctuarii. 7 Ponetque de eodem sanguine
super cornua altaris thymiamatis gratissimi Domino,
quod est in tabernaculo testimonii. Omnem autem
reliquum sanguinem fundet in basim altaris holocausti
in introitu tabernaculi. 8 Et adipem vituli auferet
pro peccato, tam eum qui vitalia operit quam omnia
quæ intrinsecus sunt: 9 duos renunculos et reticulum
quod est super eos iuxta ilia, et adipem iecoris
cum renunculis, 10 sicut aufertur de vitulo hostiæ
pacificorum: et adolebit ea super altare holocausti. 11
Pellem vero et omnes carnes cum capite et pedibus et
intestinis et fimo, 12 et reliquo corpore, efferet extra
castra in locum mundum, ubi cineres effundi solent:
incendetque ea super lignorum struem, quæ in loco
effusorum cinerum cremabuntur. 13 Quod si omnis
turba Israel ignoraverit, et per imperitiam fecerit
quod contra mandatum Domini est, 14 et postea
intellexerit peccatum suum, offeret pro peccato suo
vitulum, adducetque eum ad ostium tabernaculi. 15 Et
ponent seniores populi manus super caput eius coram
Domino. Immolatoque vitulo in conspectu Domini,
16 inferet sacerdos, qui unctus est, de sanguine
eius in tabernaculum testimonii, 17 tincto digito
aspergens septies contra velum. 18 Ponetque de
eodem sanguine in cornibus altaris, quod est coram
Domino in tabernaculo testimonii: reliquum autem
sanguinem fundet iuxta basim altaris holocaustorum,
quod est in ostio tabernaculi testimonii. 19 Omnemque
eius adipem tollet, et adolebit super altare: 20 sic
faciens et de hoc vitulo quo modo fecit et prius: et
rogante pro eis sacerdote, propitius erit eis Dominus.
21 Ipsum autem vitulum efferet extra castra, atque
comburet sicut et priorem vitulum: quia est pro
peccato multitudinis. 22 Si peccaverit princeps, et
fecerit unum e pluribus per ignorantiam, quod Domini
lege prohibetur: 23 et postea intellexerit peccatum
suum, offeret hostiam Domino, hircum de capris
immaculatum. 24 Ponetque manum suam super caput
eius: cumque immolaverit eum loco ubi solet mactari
holocaustum coram Domino, quia pro peccato est,
25 tinget sacerdos digitum in sanguine hostiæ pro
peccato, tangens cornua altaris holocausti, et reliquum
fundens ad basim eius. 26 Adipem vero adolebit supra,
sicut in victimis pacificorum fieri solet: rogabitque
pro eo sacerdos, et pro peccato eius, et dimittetur
ei. 27 Quod si peccaverit anima per ignorantiam, de
populo terræ, ut faciat quidquam de his, quæ Domini
lege prohibentur, atque delinquat, 28 et cognoverit
peccatum suum, offeret capram immaculatam. 29
Ponetque manum super caput hostiæ quæ pro peccato
est, et immolabit eam in loco holocausti. 30 Tolletque
sacerdos de sanguine in digito suo: et tangens cornua
altaris holocausti, reliquum fundet ad basim eius. 31

Omnem autem adipem auferens, sicut auferri solet de
victimis pacificorum, adolebit super altare in odorem
suavitatis Domino: rogabitque pro eo, et dimittetur
ei. 32 Sin autem de pecoribus obtulerit victimam pro
peccato, ovem scilicet immaculatam; 33 ponet manum
super caput eius, et immolabit eam in loco ubi solent
cædi holocaustorum hostiæ. 34 Sumetque sacerdos de
sanguine eius digito suo, et tangens cornua altaris
holocausti, reliquum fundet ad basim eius. 35 Omnem
quoque adipem auferens, sicut auferri solet adeps
arietis, qui immolatur pro pacificis: cremabit super
altare in incensum Domini: rogabitque pro eo, et pro
peccato eius, et dimittetur ei.

5 Si peccaverit anima, et audierit vocem iurantis,
testisque fuerit quod aut ipse vidit, aut conscius est:
nisi indicaverit, portabit iniquitatem suam. 2 Anima,
quæ tetigerit aliquid immundum, sive quod occisum a
bestia est, aut per se mortuum, aut quodlibet aliud
reptile: et oblita fuerit immunditiæ suæ, rea est, et
deliquit: 3 et si tetigerit quidquam de immunditia
hominis iuxta omnem impuritatem, qua pollui solet,
oblitaque cognoverit postea, subiacebit delicto. 4
Anima, quæ iuraverit, et protulerit labiis suis ut vel
male quid faceret, vel bene, et idipsum iuramento
et sermone firmaverit, oblitaque postea intellexerit
delictum suum, 5 agat pœnitentiam pro peccato, 6
et offerat de gregibus agnam sive capram, orabitque
pro ea sacerdos et pro peccato eius: 7 sin autem
non potuerit offerre pecus, offerat duos turtures,
vel duos pullos columbarum Domino, unum pro
peccato, et alterum in holocaustum, 8 dabitque
eos sacerdoti: qui primum offerens pro peccato,
retorquebit caput eius ad pennulas, ita ut collo
hæreat, et non penitus abrumpatur. 9 Et asperget
de sanguine eius parietem altaris. Quidquid autem
reliquum fuerit, faciet distillare ad fundamentum
eius, quia pro peccato est. 10 Alterum vero adolebit in
holocaustum, ut fieri solet: rogabitque pro eo sacerdos
et pro peccato eius, et dimittetur ei. 11 Quod si non
quiverit manus eius duos offerre turtures, aut duos
pullos columbarum, offeret pro peccato suo similæ
partem ephi decimam. Non mittet in eam oleum,
nec thuris aliquid imponet, quia pro peccato est. 12
Tradetque eam sacerdoti: qui plenum ex ea pugillum
hauriens, cremabit super altare in monimentum eius
qui obtulerit, 13 rogans pro illo et expians: reliquam
vero partem ipse habebit in munere. 14 Locutusque est
Dominus ad Moysen, dicens: 15 Anima si prævaricans
ceremonias, per errorem in his, quæ Domino sunt
sanctificata, peccaverit, offeret pro delicto suo arietem
immaculatum de gregibus, qui emi potest duobus
siclis, iuxta pondus Sanctuarii: 16 ipsumque quod
intulit damni restituet, et quintam partem ponet
supra, tradens sacerdoti, qui rogabit pro eo offerens
arietem, et dimittetur ei. 17 Anima si peccaverit per
ignorantiam, feceritque unum ex his quæ Domini lege
prohibentur, et peccati rea intellexerit iniquitatem
suam, 18 offeret arietem immaculatum de gregibus
sacerdoti, iuxta mensuram, æstimationemque peccati:
qui orabit pro eo, quia nesciens fecerit: et dimittetur
ei, 19 quia per errorem deliquit in Dominum.

6 Locutus est Dominus ad Moysen, dicens: 2 Anima
quæ peccaverit, et contempto Domino, negaverit
proximo suo depositum quod fidei eius creditum
fuerat, vel vi aliquid extorserit, aut calumniam
fecerit, 3 sive rem perditam invenerit, et inficians
insuper peieraverit, et quodlibet aliud ex pluribus
fecerit, in quibus solent peccare homines, 4 convicta
delicti, reddet 5 omnia quæ per fraudem voluit
obtinere, integra, et quintam insuper partem domino
cui damnum intulerat. 6 Pro peccato autem suo
offeret arietem immaculatum de grege, et dabit eum
sacerdoti, iuxta æstimationem, mensuramque delicti:
7 qui rogabit pro eo coram Domino, et dimittetur illi
pro singulis quæ faciendo peccavit. 8 Locutusque
est Dominus ad Moysen, dicens: 9 Præcipe Aaron
et filiis eius: Hæc est lex holocausti: Cremabitur in
altari tota nocte usque mane: ignis ex eodem altari
erit. 10 Vestietur tunica sacerdos et feminalibus lineis:
tolletque cineres, quos vorans ignis exussit, et ponens
iuxta altare, 11 spoliabitur prioribus vestimentis,
indutusque aliis, efferret eos extra castra, et in loco
mundissimo usque ad favillam consumi faciet. 12 Ignis
autem in altari semper ardebit, quem nutriet sacerdos
subiiciens ligna mane per singulos dies, et imposito
holocausto, desuper adolebit adipes pacificorum. 13
Ignis est iste perpetuus, qui numquam deficiet in
altari. 14 Hæc est lex sacrificii et libamentorum, quæ

offerent filii Aaron coram Domino, et coram altari.
15 Tollet sacerdos pugillum similæ, quæ conspersa
est oleo, et totum thus, quod super similam positum
est: adolebitque illud in altari in monimentum odoris
suavissimi Domino: 16 reliquam autem partem similæ
comedet Aaron cum filiis suis, absque fermento: et
comedet in loco sancto atrii tabernaculi. 17 Ideo
autem non fermentabitur, quia pars eius in Domini
offertur incensum. Sanctum sanctorum erit, sicut
pro peccato atque delicto. 18 Mares tantum stirpis
Aaron comedent illud. Legitimum ac sempiternum
erit in generationibus vestris de sacrificiis Domini.
Omnis, qui tetigerit illa, sanctificabitur. 19 Locutusque
est Dominus ad Moysen, dicens: 20 Hæc est oblatio
Aaron, et filiorum eius, quam offerre debent Domino
in die unctionis suæ. Decimam partem ephi offerent
similæ in sacrificio sempiterno, medium eius mane,
et medium eius vespere: 21 quæ in sartagine oleo
conspersa frigetur. Offeret autem eam calidam in
odorem suavissimum Domino 22 sacerdos, qui iure
patri successerit, et tota cremabitur in altari. 23
Omne enim sacrificium sacerdotum igne consumetur,
nec quisquam comedet ex eo. 24 Locutus est autem
Dominus ad Moysen, dicens: 25 Loquere Aaron et filiis
eius: Ista est lex hostiæ pro peccato: In loco ubi offertur
holocaustum, immolabitur coram Domino. Sanctum
sanctorum est. 26 Sacerdos qui offert, comedet eam
in loco Sancto, in atrio tabernaculi. 27 Quidquid
tetigerit carnes eius, sanctificabitur. Si de sanguine
illius vestis fuerit aspersa, lavabitur in loco sancto. 28
Vas autem fictile, in quo cocta est, confringetur. Quod
si vas æneum fuerit, defricabitur, et lavabitur aqua.
29 Omnis masculus de genere sacerdotali vescetur
de carnibus eius, quia Sanctum sanctorum est. 30
Hostia enim quæ cæditur pro peccato, cuius sanguis
infertur in tabernaculum testimonii ad expiandum in
Sanctuario, non comedetur, sed comburetur igni.

7 Hæc quoque lex hostiæ pro delicto, Sancta
sanctorum est: 2 idcirco ubi immolabitur
holocaustum, mactabitur et victima pro delicto:
sanguis eius per gyrum altaris fundetur. 3 Offerent
ex ea caudam et adipem qui operit vitalia, 4 duos
renunculos, et pinguedinem quæ iuxta ilia est,
reticulumque iecoris cum renunculis. 5 Et adolebit
ea sacerdos super altare: incensum est Domini pro
delicto. 6 Omnis masculus de sacerdotali genere,
in loco sancto vescetur his carnibus, quia Sanctum
sanctorum est. 7 Sicut pro peccato offertur hostia,
ita et pro delicto: utriusque hostiæ lex una erit: ad
sacerdotem, qui eam obtulerit, pertinebit. 8 Sacerdos
qui offert holocausti victimam, habebit pellem eius. 9
Et omne sacrificium similæ, quod coquitur in clibano,
et quidquid in craticula, vel in sartagine præparatur,
eius erit sacerdotis a quo offertur: 10 sive oleo
conspersa, sive arida fuerint, cunctis filiis Aaron
mensura æqua per singulos dividetur. 11 Hæc est
lex hostiæ pacificorum quæ offertur Domino. 12 Si
pro gratiarum actione oblatio fuerit, offerent panes
absque fermento conspersos oleo, et lagana azyma
uncta oleo, coctamque similam, et collyridas olei
admistione conspersas: 13 panes quoque fermentatos
cum hostia gratiarum, quæ immolatur pro pacificis:
14 ex quibus unus pro primitiis offeretur Domino, et
erit sacerdotis qui fundet hostiæ sanguinem. 15 Cuius
carnes eadem comedentur die, nec remanebit ex eis
quidquam usque mane. 16 Si voto, vel sponte quispiam
obtulerit hostiam, eadem similiter edetur die: sed
et si quid in crastinum remanserit, vesci licitum
est: 17 quidquid autem tertius invenerit dies, ignis
absumet. 18 Si quis de carnibus victimæ pacificorum
die tertio comederit, irrita fiet oblatio, nec proderit
offerenti: quin potius quæcumque anima tali se edulio
contaminaverit, prævaricationis rea erit. 19 Caro,
quæ aliquid tetigerit immundum, non comedetur,
sed comburetur igni: qui fuerit mundus, vescetur
ex ea. 20 Anima polluta quæ ederit de carnibus
hostiæ pacificorum, quæ oblata est Domino, peribit de
populis suis. 21 Et quæ tetigerit immunditiam hominis,
vel iumenti, sive omnis rei, quæ polluere potest,
et comederit de huiuscemodi carnibus, interibit de
populis suis. 22 Locutusque est Dominus ad Moysen,
dicens: 23 Loquere filiis Israel: Adipem ovis, et bovis, et
capræ non comedetis. 24 Adipem cadaveris morticini,
et eius animalis, quod a bestia captum est, habebitis
in varios usus. 25 Si quis adipem, qui offerri debet in
incensum Domini, comederit, peribit de populo suo.
26 Sanguinem quoque omnis animalis non sumetis
in cibo, tam de avibus quam de pecoribus. 27 Omnis
anima, quæ ederit sanguinem, peribit de populis

suis. 28 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
29 Loquere filiis Israel, dicens: Qui offert victimam
pacificorum Domino, offerat simul et sacrificium,
id est, libamenta eius. 30 Tenebit manibus adipem
hostiæ, et pectusculum: cumque ambo oblata Domino
consecraverit, tradet sacerdoti, 31 qui adolebit adipem
super altare: pectusculum autem erit Aaron, et
filiorum eius. 32 Armus quoque dexter de pacificorum
hostiis cedet in primitias sacerdotis. 33 Qui obtulerit
sanguinem et adipem, filiorum Aaron, ipse habebit et
armum dextrum in portione sua. 34 Pectusculum enim
elevationis, et armum separationis tuli a filiis Israel
de hostiis eorum pacificis, et dedi Aaron sacerdoti, et
filiis eius lege perpetua, ab omni populo Israel. 35
Hæc est unctio Aaron et filiorum eius in ceremoniis
Domini die qua obtulit eos Moyses, ut sacerdotio
fungerentur, 36 et quæ præcepit eis dari Dominus a
filiis Israel religione perpetua in generationibus suis.
37 Ista est lex holocausti, et sacrificii pro peccato atque
delicto, et pro consecratione et pacificorum victimis:
38 quam constituit Dominus Moysi in monte Sinai,
quando mandabit filiis Israel ut offerrent oblationes
suas Domino in deserto Sinai.

8 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 2
Tolle Aaron cum filiis suis, vestes eorum, et
unctionis oleum, vitulum pro peccato, duos arietes,
canistrum cum azymis, 3 et congregabis omnem
cœtum ad ostium tabernaculi. 4 Fecit Moyses ut
Dominus imperaverat. Congregataque omni turba
ante fores tabernaculi, 5 ait: Iste est sermo, quem
iussit Dominus fieri. 6 Statimque obtulit Aaron et
filios eius. Cumque lavisset eos, 7 vestivit pontificem
subucula linea, accingens eum balteo, et induens eum
tunica hyacinthina, et desuper humerale imposuit, 8
quod astringens cingulo aptavit rationali, in quo erat
Doctrina et Veritas. 9 Cidari quoque texit caput: et
super eam, contra frontem, posuit laminam auream
consecratam in sanctificatione, sicut præceperat ei
Dominus. 10 Tulit et unctionis oleum, quo linivit
tabernaculum cum omni supellectili sua. 11 Cumque
sanctificans aspersisset altare septem vicibus, unxit
illud, et omnia vasa eius, labrumque cum basi sua
sanctificavit oleo. 12 Quod fundens super caput Aaron,
unxit eum, et consecravit: 13 filios quoque eius oblatos
vestivit tunicis lineis, et cinxit balteis, imposuitque
mitras, ut iusserat Dominus. 14 Obtulit et vitulum
pro peccato. Cumque super caput eius posuisset
Aaron, et filii eius manus suas, 15 immolavit eum:
hauriens sanguinem, et tincto digito, tetigit cornua
altaris per gyrum. Quo expiato et sanctificato, fudit
reliquum sanguinem ad fundamenta eius. 16 Adipem
vero qui erat super vitalia, et reticulum iecoris,
duosque renunculos, cum arvinulis suis adolevit
super altare: 17 vitulum cum pelle, et carnibus,
et fimo, cremans extra castra, sicut præceperat
Dominus. 18 Obtulit et arietem in holocaustum: super
cuius caput cum imposuissent Aaron et filii eius
manus suas, 19 immolavit eum, et fudit sanguinem
eius per circuitum altaris. 20 Ipsumque arietem in
frusta concidens, caput eius, et artus, et adipem
adolevit igni, 21 lotis prius intestinis et pedibus.
Totumque simul arietem incendit super altare, eo
quod esset holocaustum suavissimi odoris Domino,
sicut præceperat ei. 22 Obtulit et arietem secundum,
in consecratione sacerdotum: posueruntque super
caput eius Aaron et filii eius manus suas. 23 Quem cum
immolasset Moyses, sumens de sanguine eius, tetigit
extremum auriculæ dextræ Aaron, et pollicem manus
eius dextræ, similiter et pedis. 24 Obtulit et filios
Aaron. Cumque de sanguine arietis immolati tetigisset
extremum auriculæ singulorum dextræ, et pollices
manus ac pedis dextri, reliquum fudit super altare
per circuitum: 25 adipem vero, et caudam, omnemque
pinguedinem quæ operit intestina, reticulumque
iecoris, et duos renes cum adipibus suis, et armo dextro
separavit. 26 Tollens autem de canistro azymorum,
quod erat coram Domino, panem absque fermento,
et collyridam conspersam oleo, laganumque posuit
super adipes, et armum dextrum, 27 tradens simul
omnia Aaron et filiis eius. Qui postquam levaverunt
ea coram Domino, 28 rursum suscepta de manibus
eorum, adolevit super altare holocausti, eo quod
consecrationis esset oblatio, in odorem suavitatis,
sacrificii Domino. 29 Tulitque pectusculum elevans
illud coram Domino, de ariete consecrationis in partem
suam, sicut præceperat ei Dominus. 30 Assumensque
unguentum, et sanguinem qui erat in altari, aspersit
super Aaron et vestimenta eius, et super filios illius
ac vestes eorum. 31 Cumque sanctificasset eos in

vestitu suo, præcepit eis, dicens: Coquite carnes ante
fores tabernaculi, et ibi comedite eas. Panes quoque
consecrationis edite, qui positi sunt in canistro, sicut
præcepit mihi Dominus, dicens: Aaron et filii eius
comedent eos: 32 quidquid autem reliquum fuerit de
carne et panibus, ignis absumet. 33 De ostio quoque
tabernaculi non exibitis septem diebus, usque ad
diem quo complebitur tempus consecrationis vestræ.
Septem enim diebus finitur consecratio: 34 sicut
et impræsentiarum factum est, ut ritus sacrificii
compleretur. 35 Die ac nocte manebitis in tabernaculo
observantes custodias Domini, ne moriamini: sic enim
mihi præceptum est. 36 Feceruntque Aaron et filii eius
cuncta quæ locutus est Dominus per manum Moysi.

9 Facto autem octavo die, vocavit Moyses Aaron
et filios eius, ac maiores natu Israel, dixitque ad
Aaron: 2 Tolle de armento vitulum pro peccato, et
arietem in holocaustum, utrumque immaculatum, et
offer illos coram Domino. 3 Et ad filios Israel loqueris:
Tollite hircum pro peccato, et vitulum, atque agnum
anniculos, et sine macula in holocaustum, 4 bovem et
arietem pro pacificis: et immolate eos coram Domino,
in sacrificio singulorum similam conspersam oleo
offerentes. Hodie enim Dominus apparebit vobis. 5
Tulerunt ergo cuncta quæ iusserat Moyses ad ostium
tabernaculi: ubi cum omnis multitudo astaret, 6 ait
Moyses: Iste est sermo, quem præcepit Dominus:
facite, et apparebit vobis gloria eius. 7 Et dixit ad
Aaron: Accede ad altare, et immola pro peccato tuo:
offer holocaustum, et deprecare pro te et pro populo.
Cumque mactaveris hostiam populi, ora pro eo, sicut
præcepit Dominus. 8 Statimque Aaron accedens ad
altare, immolavit vitulum pro peccato suo: 9 cuius
sanguinem obtulerunt ei filii sui: in quo tingens
digitum, tetigit cornua altaris, et fudit residuum ad
basim eius. 10 Adipemque et renunculos, ac reticulum
iecoris, quæ sunt pro peccato, adolevit super altare,
sicut præceperat Dominus Moysi: 11 carnes vero et
pellem eius extra castra combussit igni. 12 Immolavit
et holocausti victimam: obtuleruntque ei filii sui
sanguinem eius, quem fudit per altaris circuitum. 13
Ipsam etiam hostiam in frusta concisam, cum capite et
membris singulis obtulerunt. Quæ omnia super altare
cremavit igni, 14 lotis aqua prius intestinis et pedibus.
15 Et pro peccato populi offerens, mactavit hircum:
expiatoque altari, 16 fecit holocaustum, 17 addens
in sacrificio libamenta, quæ pariter offeruntur, et
adolens ea super altare, absque ceremoniis holocausti
matutini. 18 Immolavit et bovem atque arietem, hostias
pacificas populi: obtuleruntque ei filii sui sanguinem,
quem fudit super altare in circuitum. 19 Adipem
autem bovis, et caudam arietis, renunculosque cum
adipibus suis, et reticulum iecoris 20 posuerunt super
pectora. Cumque cremati essent adipes super altare,
21 pectora eorum, et armos dextros separavit Aaron,
elevans coram Domino, sicut præceperat Moyses.
22 Et extendens manus ad populum, benedixit ei.
Sicque completis hostiis pro peccato, et holocaustis,
et pacificis, descendit. 23 Ingressi autem Moyses
et Aaron in tabernaculum testimonii, et deinceps
egressi benedixerunt populo. Apparuitque gloria
Domini omni multitudini: 24 et ecce egressus ignis a
Domino, devoravit holocaustum, et adipes qui erant
super altare. Quod cum vidissent turbæ, laudaverunt
Dominum, ruentes in facies suas.

10 Arreptisque Nadab, et Abiu filii Aaron thuribulis,
posuerunt ignem, et incensum desuper,
offerentes coram Domino ignem alienum: quod eis
præceptum non erat. 2 Egressusque ignis a Domino,
devoravit eos, et mortui sunt coram Domino. 3
Dixitque Moyses ad Aaron: Hoc est quod locutus
est Dominus: Sanctificabor in iis, qui appropinquant
mihi, et in conspectu omnis populi glorificabor. Quod
audiens tacuit Aaron. 4 Vocatis autem Moyses Misaele,
et Elisaphan filiis Oziel, patrui Aaron, ait ad eos: Ite
et tollite fratres vestros de conspectu Sanctuarii, et
asportate extra castra. 5 Confestimque pergentes,
tulerunt eos sicut iacebant, vestitos lineis tunicis, et
eiecerunt foras, ut sibi fuerat imperatum. 6 Locutusque
est Moyses ad Aaron, et ad Eleazar, et Ithamar filios
eius: Capita vestra nolite nudare, et vestimenta nolite
scindere, ne forte moriamini, et super omnem cœtum
oriatur indignatio. Fratres vestri, et omnis domus
Israel plangant incendium quod Dominus suscitavit: 7
vos autem non egrediemini fores tabernaculi, alioquin
peribitis: oleum quippe sanctæ unctionis est super vos.
Qui fecerunt omnia iuxta præceptum Moysi. 8 Dixit
quoque Dominus ad Aaron: 9 Vinum, et omne quod

inebriare potest, non bibetis tu et filii tui, quando
intratis in tabernaculum testimonii, ne moriamini:
quia præceptum sempiternum est in generationes
vestras. 10 Et ut habeatis scientiam discernendi inter
sanctum et profanum, inter pollutum et mundum:
11 doceatisque filios Israel omnia legitima mea quæ
locutus est Dominus ad eos per manum Moysi. 12
Locutusque est Moyses ad Aaron, et ad Eleazar,
et Ithamar filios eius, qui erant residui: Tollite
sacrificium, quod remansit de oblatione Domini, et
comedite illud absque fermento iuxta altare, quia
Sanctum sanctorum est. 13 Comedetis autem in loco
sancto: quod datum est tibi et filiis tuis de oblationibus
Domini, sicut præceptum est mihi. 14 Pectusculum
quoque quod oblatum est, et armum qui separatus
est, edetis in loco mundissimo tu et filii tui, et filiæ
tuæ tecum. Tibi enim ac liberis tuis reposita sunt
de hostiis salutaribus filiorum Israel: 15 eo quod
armum et pectus, et adipes qui cremantur in altari,
elevaverunt coram Domino, et pertineant ad te, et ad
filios tuos lege perpetua, sicut præcepit Dominus. 16
Inter hæc, hircum, qui oblatus fuerat pro peccato, cum
quæreret Moyses, exustum reperit: iratusque contra
Eleazar et Ithamar filios Aaron, qui remanserant, ait:
17 Cur non comedistis hostiam pro peccato in loco
sancto, quæ Sancta sanctorum est, et data vobis ut
portetis iniquitatem multitudinis, et rogetis pro ea in
conspectu Domini, 18 præsertim cum de sanguine
illius non sit illatum intra sancta, et comedere
debueritis eam in Sanctuario, sicut præceptum est
mihi? 19 Respondit Aaron: Oblata est hodie victima pro
peccato, et holocaustum coram Domino: mihi autem
accidit quod vides. Quomodo potui comedere eam,
aut placere Domino in ceremoniis mente lugubri? 20
Quod cum audisset Moyses, recepit satisfactionem.

11 Locutusque est Dominus ad Moysen et Aaron,
dicens: 2 Dicite filiis Israel: Hæc sunt animalia
quæ comedere debetis de cunctis animantibus terræ:
3 Omne quod habet divisam ungulam, et ruminat
in pecoribus, comedetis. 4 Quidquid autem ruminat
quidem, et habet ungulam, sed non dividit eam,
sicut camelus et cetera, non comedetis illud, et inter
immunda reputabitis. 5 Chœrogryllus qui ruminat,
ungulamque non dividit, immundus est. 6 Lepus
quoque: nam et ipse ruminat, sed ungulam non
dividit. 7 Et sus: qui cum ungulam dividat, non
ruminat. 8 Horum carnibus non vescemini, nec
cadavera contingetis, quia immunda sunt vobis. 9
Hæc sunt quæ gignuntur in aquis, et vesci licitum est.
Omne quod habet pinnulas et squamas, tam in mari
quam in fluminibus et stagnis, comedetis. 10 Quidquid
autem pinnulas et squamas non habet eorum quæ
in aquis moventur et vivunt, abominabile vobis, 11
execrandumque erit, carnes eorum non comedetis,
et morticina vitabitis. 12 Cuncta quæ non habent
pinnulas et squamas in aquis, polluta erunt. 13 Hæc
sunt quæ de avibus comedere non debetis, et vitanda
sunt vobis: Aquilam, et gryphem, et haliæetum, 14
et milvum ac vulturem iuxta genus suum, 15 et
omne corvini generis in similitudinem suam, 16
struthionem, et noctuam, et larum, et accipitrem
iuxta genus suum: 17 bubonem, et mergulum, et
ibin, 18 et cygnum, et onocrotalum, et porphyrionem,
19 herodionem, et charadrion iuxta genus suum,
upupam quoque, et vespertilionem. 20 Omne de
volucribus quod graditur super quattuor pedes,
abominabile erit vobis. 21 Quidquid autem ambulat
quidem super quattuor pedes, sed habet longiora
retro crura, per quæ salit super terram, 22 comedere
debetis, ut est bruchus in genere suo, et attacus
atque ophiomachus, ac locusta, singula iuxta genus
suum. 23 Quidquid autem ex volucribus quattuor
tantum habet pedes, execrabile erit vobis: 24 et
quicumque morticina eorum tetigerit, polluetur, et
erit immundus usque ad vesperum: 25 et si necesse
fuerit ut portet quippiam horum mortuum, lavabit
vestimenta sua, et immundus erit usque ad occasum
solis. 26 Omne animal quod habet quidem ungulam,
sed non dividit eam, nec ruminat, immundum erit: et
qui tetigerit illud, contaminabitur. 27 Quod ambulat
super manus ex cunctis animantibus, quæ incedunt
quadrupedia, immundum erit: qui tetigerit morticina
eorum, polluetur usque ad vesperum. 28 Et qui
portaverit huiuscemodi cadavera, lavabit vestimenta
sua, et immundus erit usque ad vesperum: quia omnia
hæc immunda sunt vobis. 29 Hæc quoque inter polluta
reputabuntur de his, quæ moventur in terra, mustela
et mus et crocodilus, singula iuxta genus suum, 30
mygale, et chamæleon, et stellio, et lacerta, et talpa:

31 omnia hæc immunda sunt. Qui tetigerit morticina
eorum, immundus erit usque ad vesperum: 32 et
super quod ceciderit quidquam de morticinis eorum,
polluetur tam vas ligneum et vestimentum, quam
pelles et cilicia: et in quocumque fit opus, tingentur
aqua, et polluta erunt usque ad vesperum, et sic
postea mundabuntur. 33 Vas autem fictile, in quod
horum quidquam intro cecidit, polluetur, et idcirco
frangendum est. 34 Omnis cibus, quem comedetis, si
fusa fuerit super eum aqua, immundus erit: et omne
liquens quod bibitur de universo vase, immundum
erit. 35 Et quidquid de morticinis huiuscemodi
ceciderit super illud, immundum erit: sive clibani, sive
chytropodes, destruentur, et immundi erunt. 36 Fontes
vero et cisternæ, et omnis aquarum congregatio
munda erit. Qui morticinum eorum tetigerit, polluetur.
37 Si ceciderit super sementem, non polluet eam. 38 Si
autem quispiam aqua sementem perfuderit, et postea
morticinis tacta fuerit, illico polluetur. 39 Si mortuum
fuerit animal, quod licet vobis comedere, qui cadaver
eius tetigerit, immundus erit usque ad vesperum: 40 et
qui comederit ex eo quippiam, sive portaverit; lavabit
vestimenta sua, et immundus erit usque ad vesperum.
41 Omne quod reptat super terram, abominabile erit,
nec assumetur in cibum. 42 Quidquid super pectus
quadrupes graditur, et multos habet pedes, sive per
humum trahitur, non comedetis, quia abominabile est.
43 Nolite contaminare animas vestras, nec tangatis
quidquam eorum, ne immundi sitis. 44 Ego enim sum
Dominus Deus vester: sancti estote, quia ego Sanctus
sum. Ne polluatis animas vestras in omni reptili quod
movetur super terram. 45 Ego enim sum Dominus,
qui eduxi vos de Terra Ægypti, ut essem vobis in
Deum: sancti eritis, quia ego Sanctus sum. 46 Ista
est lex animantium ac volucrum, et omnis animæ
viventis, quæ movetur in aqua, et reptat in terra, 47
ut differentias noveritis mundi, et immundi, et sciatis
quid comedere et quid respuere debeatis.

12 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 2
Loquere filiis Israel, et dices ad eos: Mulier, si
suscepto semine pepererit masculum, immunda erit
septem diebus iuxta dies separationis menstruæ.
3 Et die octavo circumcidetur infantulus: 4 ipsa
vero triginta tribus diebus manebit in sanguine
purificationis suæ. Omne sanctum non tanget, nec
ingredietur in Sanctuarium, donec impleantur dies
purificationis suæ. 5 Sin autem feminam pepererit,
immunda erit duabus hebdomadibus iuxta ritum
fluxus menstrui, et sexaginta sex diebus manebit in
sanguine purificationis suæ. 6 Cumque expleti fuerint
dies purificationis suæ, pro filio, sive pro filia, deferet
agnum anniculum in holocaustum, et pullum columbæ
sive turturem pro peccato, ad ostium tabernaculi
testimonii, et tradet sacerdoti 7 qui offeret illa coram
Domino, et orabit pro ea, et sic mundabitur a profluvio
sanguinis sui. Ista est lex parientis masculum aut
feminam. 8 Quod si non invenerit manus eius, nec
potuerit offerre agnum, sumet duos turtures vel
duos pullos columbarum, unum in holocaustum, et
alterum pro peccato. Orabitque pro ea sacerdos, et sic
mundabitur.

13 Locutusque est Dominus ad Moysen, et Aaron,
dicens: 2 Homo, in cuius cute et carne ortus fuerit
diversus color sive pustula, aut quasi lucens quippiam,
id est plaga lepræ, adducetur ad Aaron sacerdotem,
vel ad unum quemlibet filiorum eius. 3 Qui cum
viderit lepram in cute, et pilos in album mutatos
colorem, ipsamque speciem lepræ humiliorem cute
et carne reliqua; plaga lepræ est, et ad arbitrium
eius separabitur. 4 Sin autem lucens candor fuerit
in cute, nec humilior carne reliqua, et pili coloris
pristini, recludet eum sacerdos septem diebus, 5 et
considerabit die septimo: et si quidem lepra ultra
non creverit, nec transierit in cute priores terminos,
rursum recludet eum septem diebus aliis. 6 Et die
septimo contemplabitur: si obscurior fuerit lepra, et
non creverit in cute, mundabit eum, quia scabies est:
lavabitque homo vestimenta sua, et mundus erit. 7
Quod si postquam a sacerdote visus est, et redditus
munditiæ, iterum lepra creverit; adducetur ad eum,
8 et immunditiæ condemnabitur. 9 Plaga lepræ si
fuerit in homine, adducetur ad sacerdotem, 10 et
videbit eum. Cumque color albus in cute fuerit, et
capillorum mutaverit aspectum, ipsa quoque caro viva
apparuerit: 11 lepra vetustissima iudicabitur, atque
inolita cuti. Contaminabit itaque eum sacerdos, et
non recludet, quia perspicuæ immunditiæ est. 12 Sin
autem effloruerit discurrens lepra in cute, et operuerit

omnem cutem a capite usque ad pedes, quidquid
sub aspectum oculorum cadit, 13 considerabit eum
sacerdos, et teneri lepra mundissima iudicabit: eo
quod omnis in candorem versa sit, et idcirco homo
mundus erit. 14 Quando vero caro vivens in eo
apparuerit, 15 tunc sacerdotis iudicio polluetur, et
inter immundos reputabitur. Caro enim viva si lepra
aspergitur, immunda est. 16 Quod si rursum versa
fuerit in alborem, et totum hominem operuerit, 17
considerabit eum sacerdos, et mundum esse decernet.
18 Caro autem et cutis in qua ulcus natum est et
sanatum, 19 et in loco ulceris cicatrix alba apparuerit,
sive subrufa, adducetur homo ad sacerdotem: 20 qui
cum viderit locum lepræ humiliorem carne reliqua,
et pilos versos in candorem, contaminabit eum: plaga
enim lepræ orta est in ulcere. 21 Quod si pilus coloris
est pristini, et cicatrix subobscura, et vicina carne
non est humilior, recludet eum septem diebus. 22
Et si quidem creverit, adiudicabit eum lepræ. 23 Sin
autem steterit in loco suo, ulceris est cicatrix, et
homo mundus erit. 24 Caro autem et cutis, quam
ignis exusserit, et sanata albam sive rufam habuerit
cicatricem, 25 considerabit eam sacerdos, et ecce
versa est in alborem, et locus eius reliqua cute est
humilior: contaminabit eum, quia plaga lepræ in
cicatrice orta est. 26 Quod si pilorum color non
fuerit immutatus, nec humilior plaga carne reliqua,
et ipsa lepræ species fuerit subobscura, recludet eum
septem diebus, 27 et die septimo contemplabitur: si
creverit in cute lepra, contaminabit eum. 28 Sin autem
in loco suo candor steterit non satis clarus, plaga
combustionis est, et idcirco mundabitur, quia cicatrix
est combusturæ. 29 Vir, sive mulier, in cuius capite
vel barba germinaverit lepra, videbit eos sacerdos,
30 et si quidem humilior fuerit locus carne reliqua,
et capillus flavus, solitoque subtilior; contaminabit
eos, quia lepra capitis ac barbæ est. 31 Sin autem
viderit locum maculæ æqualem vicinæ carni, et
capillum nigrum: recludet eum septem diebus, 32
et die septimo intuebitur. Si non creverit macula, et
capillus sui coloris est, et locus plagæ carni reliquæ
æqualis: 33 radetur homo absque loco maculæ, et
includetur septem diebus aliis. 34 Si die septimo
visa fuerit stetisse plaga in loco suo, nec humilior
carne reliqua, mundabit eum, lotisque vestibus suis
mundus erit. 35 Sin autem post emundationem rursus
creverit macula in cute, 36 non quæret amplius utrum
capillus in flavum colorem sit immutatus, quia aperte
immundus est. 37 Porro si steterit macula, et capilli
nigri fuerint, noverit hominem sanatum esse, et
confidenter eum pronunciet mundum. 38 Vir, sive
mulier, in cuius cute candor apparuerit, 39 intuebitur
eos sacerdos. Si deprehenderit subobscurum alborem
lucere in cute, sciat non esse lepram, sed maculam
coloris candidi, et hominem mundum. 40 Vir, de cuius
capite capilli fluunt, calvus et mundus est: 41 et si
a fronte ceciderint pili, recalvaster et mundus est.
42 Sin autem in calvitio sive in recalvatione albus
vel rufus color fuerit exortus, 43 et hoc sacerdos
viderit, condemnabit eum haud dubiæ lepræ, quæ
orta est in calvitio. 44 Quicumque ergo maculatus
fuerit lepra, et separatus est ad arbitrium sacerdotis,
45 habebit vestimenta dissuta, caput nudum, os veste
contectum, contaminatum ac sordidum se clamabit.
46 Omni tempore quo leprosus est, et immundus, solus
habitabit extra castra. 47 Vestis lanea sive linea, quæ
lepram habuerit 48 in stamine atque subtegmine, aut
certe pellis, vel quidquid ex pelle confectum est, 49 si
alba vel rufa macula fuerit infecta, lepra reputabitur,
ostendeturque sacerdoti. 50 Qui consideratam recludet
septem diebus: 51 et die septimo rursus aspiciens,
si deprehenderit crevisse, lepra perseverans est:
pollutum iudicabit vestimentum, et omne in quo
fuerit inventa: 52 et idcirco comburetur flammis.
53 Quod si eam viderit non crevisse, 54 præcipiet,
et lavabunt id, in quo lepra est, recludetque illud
septem diebus aliis. 55 Et cum viderit faciem quidem
pristinam non reversam, nec tamen crevisse lepram,
immundum iudicabit, et igne comburet, eo quod
infusa sit in superficie vestimenti vel per totum, lepra.
56 Sin autem obscurior fuerit locus lepræ, postquam
vestis est lota, abrumpet eum, et a solido dividet.
57 Quod si ultra apparuerit in his locis, quæ prius
immaculata erant, lepra volatilis et vaga: debet igne
comburi. 58 Si cessaverit, lavabit aqua ea, quæ pura
sunt, secundo, et munda erunt. 59 Ista est lex lepræ
vestimenti lanei et linei, staminis, atque subtegminis,
omnisque supellectilis pelliceæ, quomodo mundari
debeat, vel contaminari.

14 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: **2**
Hic est ritus leprosi, quando mundandus est:
Adducetur ad sacerdotem: **3** qui egressus de castris,
cum invenerit lepram esse mundatam, **4** præcipiet
ei, qui purificatur, ut offerat duos passeres vivos pro
se, quibus vesci licitum est, et lignum cedrinum,
vermiculumque et hyssopum. **5** Et unum ex passeribus
immolari iubebit in vase fictili super aquas viventes:
6 alium autem vivum cum ligno cedrino, et cocco
et hyssopo, tinget in sanguine passeris immolati,
7 quo asperget illum, qui mundandus est, septies,
ut iure purgetur: et dimittet passerem vivum, ut in
agrum avolet. **8** Cumque laverit homo vestimenta
sua, radet omnes pilos corporis, et lavabitur aqua:
purificatusque ingredietur castra, ita dumtaxat ut
maneat extra tabernaculum suum septem diebus, **9**
et die septimo radet capillos capitis, barbamque et
supercilia, ac totius corporis pilos. Et lotis rursum
vestibus et corpore, **10** die octavo assumet duos agnos
immaculatos, et ovem anniculam absque macula, et
tres decimas similæ in sacrificium, quæ conspersa sit
oleo, et seorsum olei sextarium. **11** Cumque sacerdos
purificans hominem, statuerit eum, et hæc omnia
coram Domino in ostio tabernaculi testimonii, **12**
tollet agnum, et offeret eum pro delicto, oleique
sextarium. Et oblatis ante Dominum omnibus, **13**
immolabit agnum, ubi solet immolari hostia pro
peccato, et holocaustum, id est, in loco sancto. Sicut
enim pro peccato, ita et pro delicto ad sacerdotem
pertinet hostia: Sancta sanctorum est. **14** Assumensque
sacerdos de sanguine hostiæ, quæ immolata est pro
delicto, ponet super extremum auriculæ dextræ eius
qui mundatur, et super pollices manus dextræ et pedis:
15 et de olei sextario mittet in manum suam sinistram,
16 tingetque digitum dextrum in eo, et asperget coram
Domino septies. **17** Quod autem reliquum est olei
in læva manu, fundet super extremum auriculæ
dextræ eius qui mundatur, et super pollices manus
ac pedis dextri, et super sanguinem qui effusus est
pro delicto, **18** et super caput eius. **19** Rogabitque pro
eo coram Domino, et faciet sacrificium pro peccato.
Tunc immolabit holocaustum, **20** et ponet illud in
altari cum libamentis suis, et homo rite mundabitur.
21 Quod si pauper est, et non potest manus eius
invenire quæ dicta sunt, pro delicto assumet agnum
ad oblationem, ut roget pro eo sacerdos, decimamque
partem similæ conspersæ oleo in sacrificium, et
olei sextarium, **22** duosque turtures sive duos pullos
columbæ, quorum unus sit pro peccato, et alter in
holocaustum: **23** offeretque ea die octavo purificationis
suæ sacerdoti, ad ostium tabernaculi testimonii coram
Domino. **24** Qui suscipiens agnum pro delicto et
sextarium olei, levabit simul: **25** immolatoque agno, de
sanguine eius ponet super extremum auriculæ dextræ
illius qui mundatur, et super pollices manus eius ac
pedis dextri: **26** olei vero partem mittet in manum
suam sinistram, **27** in quo tingens digitum dextræ
manus asperget septies coram Domino: **28** tangetque
extremum dextræ auriculæ illius qui mundatur, et
pollices manus ac pedis dextri in loco sanguinis qui
effusus est pro delicto: **29** reliquam autem partem
olei, quæ est in sinistra manu, mittet super caput
purificati, ut placet pro eo Dominum: **30** et turturem
sive pullum columbæ offeret, **31** unum pro delicto,
et alterum in holocaustum cum libamentis suis. **32**
Hoc est sacrificium leprosi, qui habere non potest
omnia in emundationem sui. **33** Locutusque est
Dominus ad Moysen et Aaron, dicens: **34** Cum ingressi
fueritis Terram Chanaan, quam ego dabo vobis in
possessionem, si fuerit plaga lepræ in ædibus, **35**
ibit cuius est domus, nuncians sacerdoti, et dicet:
Quasi plaga lepræ videtur mihi esse in domo mea.
36 At ille præcipiet ut efferant universa de domo,
priusquam ingrediatur eam, et videat utrum leprosa
sit, ne immunda fiant omnia quæ in domo sunt.
Intrabitque postea ut consideret lepram domus: **37**
et cum viderit in parietibus illius quasi valliculas
pallore sive rubore deformes, et humiliores superficie
reliqua, **38** egredietur ostium domus, et statim claudet
illam septem diebus. **39** Reversusque die septimo,
considerabit eam. Si invenerit crevisse lepram, **40**
iubebit erui lapides in quibus lepra est, et proiici
eos extra civitatem in locum immundum: **41** domum
autem ipsam radi intrinsecus per circuitum, et spargi
pulverem rasuræ extra urbem in locum immundum,
42 lapidesque alios reponi pro his qui ablati fuerint,
et luto alio liniri domum. **43** Sin autem postquam
eruti sunt lapides, et pulvis erasus, et alia terra lita,
44 ingressus sacerdos viderit reversam lepram, et
parietes respersos maculis, lepra est perseverans,

et immunda domus: 45 quam statim destruent, et
lapides eius ac ligna, atque universum pulverem
proiicient extra oppidum in locum immundum. 46
Qui intraverit domum quando clausa est, immundus
erit usque ad vesperum: 47 et qui dormierit in ea, et
comederit quippiam, lavabit vestimenta sua. 48 Quod
si introiens sacerdos viderit lepram non crevisse in
domo, postquam denuo lita fuerit, purificabit eam
reddita sanitate: 49 et in purificationem eius sumet
duos passeres, lignumque cedrinum, et vermiculum
atque hyssopum: 50 et immolato uno passere in vase
fictili super aquas vivas, 51 tollet lignum cedrinum,
et hyssopum, et coccum et passerem vivum, et
tinget omnia in sanguine passeris immolati, atque
in aquis viventibus, et asperget domum septies, 52
purificabitque eam tam in sanguine passeris quam
in aquis viventibus, et in passere vivo, lignoque
cedrino et hyssopo atque vermiculo. 53 Cumque
dimiserit passerem avolare in agrum libere, orabit
pro domo, et iure mundabitur. 54 Ista est lex omnis
lepræ et percussuræ, 55 lepræ vestium et domorum,
56 cicatricis et erumpentium papularum, lucentis
maculæ, et in varias species, coloribus immutatis,
57 ut possit sciri quo tempore mundum quid, vel
immundum sit.

15 Locutusque est Dominus ad Moysen et Aaron,
dicens: 2 Loquimini filiis Israel, et dicite eis:
Vir, qui patitur fluxum seminis, immundus erit. 3 Et
tunc iudicabitur huic vitio subiacere, cum per singula
momenta adhæserit carni eius, atque concreverit
fœdus humor. 4 Omne stratum, in quo dormierit,
immundum erit, et ubicumque sederit. 5 Si quis
hominum tetigerit lectum eius, lavabit vestimenta
sua: et ipse lotus aqua, immundus erit usque ad
vesperum. 6 Si sederit ubi ille sederat, et ipse lavabit
vestimenta sua: et lotus aqua, immundus erit usque
ad vesperum. 7 Qui tetigerit carnem eius, lavabit
vestimenta sua: et ipse lotus aqua, immundus erit
usque ad vesperum. 8 Si salivam huiuscemodi homo
iecerit super eum qui mundus est, lavabit vestimenta
sua: et lotus aqua, immundus erit usque ad vesperum.
9 Sagma, super quo sederit, immundum erit: 10 et
quidquid sub eo fuerit, qui fluxum seminis patitur,
pollutum erit usque ad vesperum. Qui portaverit
horum aliquid, lavabit vestimenta sua: et ipse lotus
aqua, immundus erit usque ad vesperum. 11 Omnis,
quem tetigerit qui talis est, non lotis ante manibus,
lavabit vestimenta sua: et lotus aqua, immundus erit
usque ad vesperum. 12 Vas fictile quod tetigerit,
confringetur: vas autem ligneum lavabitur aqua. 13 Si
sanatus fuerit qui huiuscemodi sustinet passionem,
numerabit septem dies post emundationem sui, et
lotis vestibus et toto corpore in aquis viventibus, erit
mundus. 14 Die autem octavo sumet duos turtures,
aut duos pullos columbæ, et veniet in conspectum
Domini ad ostium tabernaculi testimonii, dabitque
eos sacerdoti. 15 Qui faciet unum pro peccato, et
alterum in holocaustum: rogabitque pro eo coram
Domino, ut emundetur a fluxi seminis sui. 16 Vir
de quo egreditur semen coitus, lavabit aqua omne
corpus suum: et immundus erit usque ad vesperum.
17 Vestem et pellem, quam habuerit, lavabit aqua,
et immunda erit usque ad vesperum. 18 Mulier,
cum qua coierit, lavabitur aqua, et immunda erit
usque ad vesperum. 19 Mulier, quæ redeunte mense
patitur fluxum sanguinis, septem diebus separabitur.
20 Omnis qui tetigerit eam, immundus erit usque
ad vesperum: 21 et in quo dormierit vel sederit
diebus separationis suæ, polluetur. 22 Qui tetigerit
lectum eius, lavabit vestimenta sua: et ipse lotus
aqua, immundus erit usque ad vesperum. 23 Omne
vas, super quo illa sederit, quisquis attigerit, lavabit
vestimenta sua: et ipse lotus aqua, pollutus erit
usque ad vesperum. 24 Si coierit cum ea vir tempore
sanguinis menstrualis, immundus erit septem diebus:
et omne stratum, in quo dormierit, polluetur. 25
Mulier, quæ patitur multis diebus fluxum sanguinis
non in tempore menstruali, vel quæ post menstruum
sanguinem fluere non cessat, quamdiu subiacet huic
passioni, immunda erit quasi sit in tempore menstruo.
26 Omne stratum, in quo dormierit, et vas in quo
sederit, pollutum erit. 27 Quicumque tetigerit ea,
lavabit vestimenta sua: et ipse lotus aqua, immundus
erit usque ad vesperam. 28 Si steterit sanguis, et fluere
cessaverit, numerabit septem dies purificationis suæ:
29 et die octavo offeret pro se sacerdoti duos turtures,
aut duos pullos columbarum ad ostium tabernaculi
testimonii: 30 qui unum faciet pro peccato, et alterum
in holocaustum, rogabitque pro ea coram Domino, et

pro fluxu immunditiæ eius. 31 Docebitis ergo filios
Israel ut caveant immunditiam, et non moriantur in
sordibus suis, cum polluerint tabernaculum meum
quod est inter eos. 32 Ista est lex eius, qui patitur
fluxum seminis, et qui polluitur coitu, 33 et quæ
menstruis temporibus separatur, vel quæ iugi fluit
sanguine, et hominis, qui dormierit cum ea.

16 Locutusque est Dominus ad Moysen post mortem
duorum filiorum Aaron, quando offerentes ignem
alienum interfecti sunt: 2 et præcepit ei, dicens:
Loquere ad Aaron fratrem tuum, ne omni tempore
ingrediatur Sanctuarium, quod est intra velum coram
propitiatorio quo tegitur arca, ut non moriatur (quia
in nube apparebo super oraculum) 3 nisi hæc ante
fecerit: Vitulum pro peccato offeret, et arietem in
holocaustum. 4 Tunica linea vestietur, feminalibus
lineis verenda celabit: accingetur zona linea, cidarim
lineam imponet capiti: hæc enim vestimenta sunt
sancta: quibus cunctis, cum lotus fuerit, induetur.
5 Suscipietque ab universa multitudine filiorum
Israel duos hircos pro peccato, et unum arietem in
holocaustum. 6 Cumque obtulerit vitulum, et oraverit
pro se et pro domo sua, 7 duos hircos stare faciet
coram Domino in ostio tabernaculi testimonii: 8
mittensque super utrumque sortem, unam Domino,
alteram capro emissario: 9 cuius exierit sors Domino,
offeret illum pro peccato: 10 cuius autem in caprum
emissarium, statuet eum vivum coram Domino, ut
fundat preces super eo, et emittat eum in solitudinem.
11 His rite celebratis, offeret vitulum et rogans pro se
et pro domo sua, immolabit eum: 12 assumptoque
thuribulo, quod de prunis altaris impleverit, et
hauriens manu compositum thymiama in incensum,
ultra velum intrabit in Sancta: 13 ut positis super ignem
aromatibus, nebula eorum et vapor operiat oraculum,
quod est supra testimonium, et non moriatur.
14 Tollet quoque de sanguine vituli, et asperget
digito septies contra propitiatorium ad orientem.
15 Cumque mactaverit hircum pro peccato populi,
inferet sanguinem eius intra velum, sicut præceptum
est de sanguine vituli, ut aspergat e regione oraculi, 16
et expiet Sanctuarium ab immunditiis filiorum Israel,
et a prævaricationibus eorum, cunctisque peccatis.
Iuxta hunc ritum faciet tabernaculo testimonii, quod
fixum est inter eos in medio sordium habitationis
eorum. 17 Nullus hominum sit in tabernaculo quando
pontifex Sanctuarium ingreditur, ut roget pro se et
pro domo sua, et pro universo cœtu Israel donec
egrediatur. 18 Cum autem exierit ad altare quod coram
Domino est, oret pro se, et sumptum sanguinem vituli
atque hirci fundat super cornua eius per gyrum: 19
aspergensque digito septies, expiet, et sanctificet
illud ab immunditiis filiorum Israel. 20 Postquam
emundaverit Sanctuarium, et tabernaculum, et altare,
tunc offerat hircum viventem: 21 et posita utraque
manu super caput eius, confiteatur omnes iniquitates
filiorum Israel, et universa delicta atque peccata
eorum: quæ imprecans capiti eius, emittet illum per
hominem paratum, in desertum. 22 Cumque portaverit
hircus omnes iniquitates eorum in terram solitariam,
et dimissus fuerit in deserto, 23 revertetur Aaron
in tabernaculum testimonii, et depositis vestibus,
quibus prius indutus erat cum intraret Sanctuarium,
relictisque ibi, 24 lavabit carnem suam in loco sancto,
indueturque vestibus suis. Et postquam egressus
obtulerit holocaustum suum ac plebis, rogabit tam
pro se quam pro populo: 25 et adipem, qui oblatus est
pro peccatis, adolebit super altare. 26 Ille vero, qui
dimiserit caprum emissarium, lavabit vestimenta sua
et corpus aqua, et sic ingredietur in castra. 27 Vitulum
autem et hircum, qui pro peccato fuerant immolati, et
quorum sanguis illatus est in Sanctuarium ut expiatio
compleretur, asportabunt foras castra, et comburent
igni tam pelles quam carnes eorum ac fimum: 28
et quicumque combusserit ea, lavabit vestimenta
sua, et carnem aqua, et sic ingredietur in castra. 29
Eritque vobis hoc legitimum sempiternum: Mense
septimo, decima die mensis affligetis animas vestras,
nullumque opus facietis, sive indigena, sive advena
qui peregrinatur inter vos. 30 In hac die expiatio erit
vestri, atque mundatio ab omnibus peccatis vestris:
coram Domino mundabimini. 31 Sabbatum enim
requietionis est, et affligetis animas vestras religione
perpetua. 32 Expiabit autem sacerdos, qui unctus
fuerit, et cuius manus initiatæ sunt ut sacerdotio
fungatur pro patre suo: indueturque stola linea
et vestibus sanctis, 33 et expiabit Sanctuarium et
tabernaculum testimonii atque altare, sacerdotes
quoque et universum populum. 34 Eritque vobis hoc

legitimum sempiternum, ut oretis pro filiis Israel, et
pro cunctis peccatis eorum semel in anno. Fecit igitur
sicut præceperat Dominus Moysi.

17 Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens: **2**
Loquere Aaron et filiis eius, et cunctis filiis
Israel, dicens ad eos: Iste est sermo quem mandavit
Dominus, dicens: **3** Homo quilibet de domo Israel, si
occiderit bovem aut ovem, sive capram in castris vel
extra castra, **4** et non obtulerit ad ostium tabernaculi
oblationem Domino, sanguinis reus erit: quasi si
sanguinem fuderit, sic peribit de medio populi sui. **5**
Ideo sacerdoti offerre debent filii Israel hostias suas,
quas occident in agro, ut sanctificentur Domino ante
ostium tabernaculi testimonii, et immolent eas hostias
pacificas Domino. **6** Fundetque sacerdos sanguinem
super altare Domini ad ostium tabernaculi testimonii,
et adolebit adipem in odorem suavitatis Domino:
7 et nequaquam ultra immolabunt hostias suas
dæmonibus, cum quibus fornicati sunt. Legitimum
sempiternum erit illis et posteris eorum. **8** Et ad
ipsos dices: Homo de domo Israel, et de advenis, qui
peregrinantur apud vos, qui obtulerit holocaustum
sive victimam, **9** et ad ostium tabernaculi testimonii
non adduxerit eam, ut offeratur Domino, interibit
de populo suo. **10** Homo quilibet de domo Israel, et
de advenis qui pereginantur inter eos, si comederit
sanguinem, obfirmabo faciem meam contra animam
illius, et disperdam eam de populo suo, **11** quia anima
carnis in sanguine est: et ego dedi illum vobis, ut
super altare in eo expietis pro animabus vestris, et
sanguis pro animæ piaculo sit. **12** Idcirco dixi filiis
Israel: Omnis anima ex vobis non comedet sanguinem,
nec ex advenis, qui peregrinantur apud vos. **13**
Homo quicumque de filiis Israel, et de advenis, qui
peregrinantur apud vos, si venatione, atque aucupio
ceperit feram vel avem, quibus vesci licitum est,
fundat sanguinem eius, et operiat illum terra. **14**
Anima enim omnis carnis in sanguine est: unde
dixi filiis Israel: Sanguinem universæ carnis non
comedetis, quia anima carnis in sanguine est: et
quicumque comederit illum, interibit. **15** Anima, quæ
comederit morticinum, vel captum a bestia, tam de
indigenis, quam de advenis, lavabit vestimenta sua
et semetipsum aqua, et contaminatus erit usque ad
vesperum: et hoc ordine mundus fiet. **16** Quod si non
laverit vestimenta sua et corpus, portabit iniquitatem
suam.

18 Locutus est Dominus ad Moysen, dicens: **2**
Loquere filiis Israel, et dices ad eos: Ego Dominus
Deus vester: **3** iuxta consuetudinem Terræ Ægypti, in
qua habitastis, non facietis: et iuxta morem Regionis
Chanaan, ad quam ego introducturus sum vos, non
agetis, nec in legitimis eorum ambulabitis. **4** Facietis
iudicia mea, et præcepta mea servabitis, et ambulabitis
in eis. Ego Dominus Deus vester. **5** Custodite leges
meas atque iudicia, quæ faciens homo, vivet in eis.
Ego Dominus. **6** Omnis homo ad proximam sanguinis
sui non accedet, ut revelet turpitudinem eius. Ego
Dominus. **7** Turpitudinem patris tui et turpitudinem
matris tuæ non discooperies: mater tua est, non
revelabis turpitudinem eius. **8** Turpitudinem uxoris
patris tui non discooperies: turpitudo enim patris
tui est. **9** Turpitudinem sororis tuæ ex patre, sive ex
matre, quæ domi vel foris genita est, non revelabis.
10 Turpitudinem filiæ filii tui vel neptis ex filia non
revelabis: quia turpitudo tua est. **11** Turpitudinem
filiæ uxoris patris tui, quam peperit patri tuo, et est
soror tua, non revelabis. **12** Turpitudinem sororis
patris tui non discooperies: quia caro est patris tui.
13 Turpitudinem sororis matris tuæ non revelabis,
eo quod caro sit matris tuæ. **14** Turpitudinem patrui
tui non revelabis, nec accedes ad uxorem eius,
quæ tibi affinitate coniungitur. **15** Turpitudinem
nurus tuæ non revelabis, quia uxor filii tui est, nec
discooperies ignominiam eius. **16** Turpitudinem uxoris
fratris tui non revelabis: quia turpitudo fratris tui
est. **17** Turpitudinem uxoris tuæ et filiæ eius non
revelabis. Filiam filii eius, et filiam filiæ illius non
sumes, ut reveles ignominiam eius: quia caro illius
sunt, et talis coitus incestus est. **18** Sororem uxoris
tuæ in pellicatum illius non accipies, nec revelabis
turpitudinem eius adhuc illa vivente. **19** Ad mulierem,
quæ patitur menstrua, non accedes, nec revelabis
fœditatem eius. **20** Cum uxore proximi tui non coibis,
nec seminis commistione maculaberis. **21** De semine
tuo non dabis ut consecretur idolo Moloch, nec
pollues nomen Dei tui. Ego Dominus. **22** Cum masculo
non commiscearis coitu femineo, quia abominatio est.

23 Cum omni pecore non coibis, nec maculaberis cum
eo. Mulier non succumbet iumento, nec miscebitur
ei: quia scelus est. 24 Nec polluamini in omnibus
his, quibus contaminatæ sunt universæ gentes, quas
ego eiiciam ante conspectum vestrum, 25 et quibus
polluta est terra: cuius ego scelera visitabo, ut evomat
habitatores suos. 26 Custodite legitima mea atque
iudicia, et non faciatis ex omnibus abominationibus
istis, tam indigena quam colonus qui peregrinantur
apud vos. 27 Omnes enim execrationes istas fecerunt
accolæ terræ qui fuerunt ante vos, et polluerunt eam.
28 Cavete ergo ne et vos similiter evomat, cum paria
feceritis, sicut evomuit gentem, quæ fuit ante vos.
29 Omnis anima, quæ fecerit de abominationibus his
quippiam, peribit de medio populi sui. 30 Custodite
mandata mea. Nolite facere quæ fecerunt hi qui
fuerunt ante vos, et ne polluamini in eis. Ego Dominus
Deus vester.

19 Locutus est Dominus ad Moysen, dicens: 2
Loquere ad omnem cœtum filiorum Israel, et
dices ad eos: Sancti estote, quia ego sanctus sum,
Dominus Deus vester. 3 Unusquisque patrem suum,
et matrem suam timeat. Sabbata mea custodite. Ego
Dominus Deus vester. 4 Nolite converti ad idola,
nec deos conflatiles faciatis vobis. Ego Dominus
Deus vester. 5 Si immolaveritis hostiam pacificorum
Domino ut sit placabilis, 6 eo die quo fuerit immolata,
comedetis eam, et die altero: quidquid autem residuum
fuerit in diem tertium, igne comburetis. 7 Si quis post
biduum comederit ex ea, profanus erit, et impietatis
reus: 8 portabitque iniquitatem suam, quia sanctum
Domini polluit, et peribit anima illa de populo suo. 9
Cumque messueris segetes terræ tuæ, non tondebis
usque ad solum superficiem terræ: nec remanentes
spicas colliges. 10 Neque in vinea tua racemos et grana
decidentia congregabis, sed pauperibus et peregrinis
carpenda dimittes. Ego Dominus Deus vester. 11
Non facietis furtum. Non mentiemini, nec decipiet
unusquisque proximum suum. 12 Non periurabis
in nomine meo, nec pollues nomen Dei tui. Ego
Dominus. 13 Non facies calumniam proximo tuo, nec
vi opprimes eum. Non morabitur opus mercenarii
tui apud te usque mane. 14 Non maledices surdo,
nec coram cæco pones offendiculum: sed timebis
Dominum Deum tuum, quia ego sum Dominus. 15
Non facies quod iniquum est, nec iniuste iudicabis.
Non consideres personam pauperis, nec honores
vultum potentis. Iuste iudica proximo tuo. 16 Non
eris criminator, nec susurro in populo. Non stabis
contra sanguinem proximi tui. Ego Dominus. 17 Non
oderis fratrem tuum in corde tuo, sed publice argue
eum, ne habeas super illo peccatum. 18 Non quæras
ultionem, nec memor eris iniuriæ civium tuorum.
Diliges amicum tuum sicut teipsum. Ego Dominus.
19 Leges meas custodite. Iumentum tuum non facies
coire cum alterius generis animantibus. Agrum tuum
non seres diverso semine. Veste, quæ ex duobus
texta est, non indueris. 20 Homo si dormierit cum
muliere coitu seminis, quæ sit ancilla etiam nubilis,
et tamen pretio non redempta, nec libertate donata:
vapulabunt ambo, et non morientur, quia non fuit
libera. 21 Pro delicto autem suo offeret Domino ad
ostium tabernaculi testimonii arietem: 22 orabitque
pro eo sacerdos, et pro peccato eius coram Domino,
et repropitiabitur ei, dimitteturque peccatum. 23
Quando ingressi fueritis terram, et plantaveritis in
ea ligna pomifera, auferetis præputia eorum: poma,
quæ germinant, immunda erunt vobis, nec edetis
ex eis. 24 Quarto autem anno omnis fructus eorum
sanctificabitur laudabilis Domino. 25 Quinto autem
anno comedetis fructus, congregantes poma quæ
proferunt. Ego Dominus Deus vester. 26 Non comedetis
cum sanguine. Non augurabimini, nec observabitis
somnia. 27 Neque in rotundum attondebitis comam:
nec radetis barbam. 28 Et super mortuo non incidetis
carnem vestram, neque figuras aliquas, aut stigmata
facietis vobis. Ego Dominus. 29 Ne prostituas filiam
tuam, ne contaminetur terra, et impleatur piaculo.
30 Sabbata mea custodite, et Sanctuarium meum
metuite. Ego Dominus. 31 Non declinetis ad magos,
nec ab ariolis aliquid sciscitemini, ut polluamini per
eos. Ego Dominus Deus vester. 32 Coram cano capite
consurge, et honora personam senis: et time Dominum
Deum tuum. Ego sum Dominus. 33 Si habitaverit
advena in terra vestra, et moratus fuerit inter vos,
non exprobretis ei: 34 sed sit inter vos quasi indigena:
et diligetis eum quasi vosmetipsos: fuistis enim et vos
advenæ in Terra Ægypti. Ego Dominus Deus vester. 35
Nolite facere iniquum aliquid in iudicio, in regula,

in pondere, in mensura. 36 Statera iusta, et æqua
sint pondera, iustus modius, æquusque sextarius. Ego
Dominus Deus vester, qui eduxi vos de Terra Ægypti.
37 Custodite omnia præcepta mea, et universa iudicia,
et facite ea. Ego Dominus.

20 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 2
Hæc loqueris filiis Israel: Homo de filiis Israel, et
de advenis, qui habitant in Israel, si quis dederit de
semine suo idolo Moloch, morte moriatur: populus
terræ lapidabit eum. 3 Et ego ponam faciem meam
contra illum: succidamque eum de medio populi sui, eo
quod dederit de semine suo Moloch, et contaminaverit
Sanctuarium meum, ac polluerit nomen sanctum
meum. 4 Quod si negligens populus terræ, et quasi
parvipendens imperium meum, dimiserit hominem
qui dedit de semine suo Moloch, nec voluerit eum
occidere: 5 ponam faciem meam super hominem illum,
et super cognationem eius, succidamque et ipsum, et
omnes qui consensuerunt ei ut fornicarentur cum
Moloch, de medio populi sui. 6 Anima, quæ declinaverit
ad magos et ariolos, et fornicata fuerit cum eis, ponam
faciem meam contra eam, et interficiam illam de
medio populi sui. 7 Sanctificamini et estote sancti, quia
ego sum Dominus Deus vester. 8 Custodite præcepta
mea, et facite ea: Ego Dominus qui sanctifico vos. 9
Qui maledixerit patri suo, aut matri, morte moriatur:
patri, matrique maledixit, sanguis eius sit super eum.
10 Si mœchatus quis fuerit cum uxore alterius, et
adulterium perpetraverit cum coniuge proximi sui,
morte moriantur et mœchus et adultera. 11 Qui
dormierit cum noverca sua, et revelaverit ignominiam
patris sui, morte moriantur ambo: sanguis eorum
sit super eos. 12 Si quis dormierit cum nuru sua,
uterque moriatur, quia scelus operati sunt: sanguis
eorum sit super eos. 13 Qui dormierit cum masculo
coitu femineo, uterque operatus est nefas, morte
moriantur: sit sanguis eorum super eos. 14 Qui supra
uxorem filiam, duxerit matrem eius, scelus operatus
est: vivus ardebit cum eis, nec permanebit tantum
nefas in medio vestri. 15 Qui cum iumento et pecore
coierit, morte moriatur: pecus quoque occidite. 16
Mulier, quæ succubuerit cuilibet iumento, simul
interficietur cum eo: sanguis eorum sit super eos.
17 Qui acceperit sororem suam filiam patris sui, vel
filiam matris suæ, et viderit turpitudinem eius, illaque
conspexerit fratris ignominiam: nefariam rem operati
sunt: occidentur in conspectu populi sui, eo quod
turpitudinem suam mutuo revelaverint, et portabunt
iniquitatem suam. 18 Qui coierit cum muliere in fluxu
menstruo, et revelaverit turpitudinem eius, ipsaque
aperuerit fontem sanguinis sui, interficientur ambo
de medio populi sui. 19 Turpitudinem materteræ,
et amitæ tuæ non discooperies: qui hoc fecerit,
ignominiam carnis suæ nudavit, portabunt ambo
iniquitatem suam. 20 Qui coierit cum uxore patrui, vel
avunculi sui, et revelaverit ignominiam cognationis
suæ, portabunt ambo peccatum suum: absque liberis
morientur. 21 Qui duxerit uxorem fratris sui, rem facit
illicitam, turpitudinem fratris sui revelavit: absque
liberis erunt. 22 Custodite leges meas, atque iudicia,
et facite ea: ne et vos evomat terra quam intraturi
estis et habitaturi. 23 Nolite ambulare in legitimis
nationum, quas ego expulsurus sum ante vos. Omnia
enim hæc fecerunt, et abominatus sum eas. 24 Vobis
autem loquor: Possidete terram eorum, quam dabo
vobis in hereditatem, terram fluentem lacte et melle.
Ego Dominus Deus vester, qui separavi vos a ceteris
populis. 25 Separate ergo et vos iumentum mundum ab
immundo, et avem mundam ab immunda: ne polluatis
animas vestras in pecore, et avibus, et cunctis quæ
moventur in terra, et quæ vobis ostendi esse polluta.
26 Eritis mihi sancti, quia sanctus sum Ego Dominus,
et separavi vos a ceteris populis, ut essetis mei. 27 Vir,
sive mulier, in quibus pythonicus, vel divinationis
fuerit spiritus, morte moriantur. Lapidibus obruent
eos: sanguis eorum sit super illos.

21 Dixit quoque Dominus ad Moysen: Loquere ad
sacerdotes filios Aaron, et dices ad eos: Ne
contaminetur sacerdos in mortibus civium suorum,
2 nisi tantum in consanguineis, ac propinquis, id
est, super patre et matre, et filio, et filia, fratre
quoque, 3 et sorore virgine quæ non est nupta viro:
4 sed nec in principe populi sui contaminabitur. 5
Non radent caput, nec barbam, neque in carnibus
suis facient incisuras. 6 Sancti erunt Deo suo, et
non polluent nomen eius: incensum enim Domini,
et panes Dei sui offerunt, et ideo sancti erunt. 7
Scortum et vile prostibulum non ducent uxorem,

nec eam, quæ repudiata est a marito: quia consecrati
sunt Deo suo, 8 et panes propositionis offerunt. Sint
ergo sancti, quia et ego sanctus sum, Dominus, qui
sanctifico eos. 9 Sacerdotis filia si deprehensa fuerit
in stupro, et violaverit nomen patris sui, flammis
exuretur. 10 Pontifex, id est, sacerdos maximus inter
fratres suos, super cuius caput fusum est unctionis
oleum, et cuius manus in sacerdotio consecratæ
sunt, vestitusque est sanctis vestibus, caput suum
non discooperiet, vestimenta non scindet: 11 et ad
omnem mortuum non ingredietur omnino, super
patre quoque suo, et matre non contaminabitur. 12
Nec egredietur de sanctis, ne polluat Sanctuarium
Domini, quia oleum sanctæ unctionis Dei sui super
eum est. Ego Dominus. 13 Virginem ducet uxorem:
14 Viduam autem et repudiatam, et sordidam, atque
meretricem non accipiet, sed puellam de populo
suo: 15 ne commisceat stirpem generis sui vulgo
gentis suæ: quia Ego Dominus qui sanctifico eum.
16 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 17
Loquere ad Aaron: Homo de semine tuo per familias
qui habuerit maculam, non offeret panes Deo suo, 18
nec accedet ad ministerium eius: si cæcus fuerit, si
claudus, si parvo vel grandi, vel torto naso, 19 si fracto
pede, si manu, 20 si gibbus, si lippus, si albuginem
habens in oculo, si iugem scabiem, si impetiginem
in corpore, vel herniosus. 21 Omnis qui habuerit
maculam de semine Aaron sacerdotis, non accedet
offerre hostias Domino, nec panes Deo suo: 22 vescetur
tamen panibus, qui offeruntur in Sanctuario, 23 ita
dumtaxat, ut intra velum non ingrediatur, nec accedat
ad altare, quia maculam habet, et contaminare non
debet Sanctuarium meum. Ego Dominus qui sanctifico
eos. 24 Locutus est ergo Moyses ad Aaron, et ad filios
eius, et ad omnem Israel cuncta quæ fuerant sibi
imperata.

22 Locutus quoque est Dominus ad Moysen, dicens:
2 Loquere ad Aaron et ad filios eius, ut caveant
ab his quæ consecrata sunt filiorum Israel, et non
contaminent nomen sanctificatorum mihi, quæ ipsi
offerunt. Ego Dominus. 3 Dic ad eos, et ad posteros
eorum: Omnis homo, qui accesserit de stirpe vestra ad
ea quæ consecrata sunt, et quæ obtulerunt filii Israel
Domino, in quo est immunditia, peribit coram Domino.
Ego sum Dominus. 4 Homo de semine Aaron, qui fuerit
leprosus, aut patiens fluxum seminis, non vescetur
de his quæ sanctificata sunt mihi donec sanetur.
Qui tetigerit immundum super mortuo, et ex quo
egreditur semen quasi coitus, 5 et qui tangit reptile,
et quodlibet immundum, cuius tactus est sordidus, 6
immundus erit usque ad vesperum, et non vescetur his
quæ sanctificata sunt: sed cum laverit carnem suam
aqua, 7 et occubuerit sol, tunc mundatus vescetur
de sanctificatis, quia cibus illius est. 8 Morticinum
et captum a bestia non comedent, nec polluentur
in eis. Ego sum Dominus. 9 Custodiant præcepta
mea, ut non subiaceant peccato, et moriantur in
Sanctuario, cum polluerint illud. Ego Dominus qui
sanctifico eos. 10 Omnis alienigena non comedet de
sanctificatis, inquilinus sacerdotis, et mercenarius
non vescentur ex eis. 11 Quem autem sacerdos emerit,
et qui vernaculus domus eius fuerit, his comedent
ex eis. 12 Si filia sacerdotis cuilibet ex populo nupta
fuerit: de his quæ sanctificata sunt, et de primitiis
non vescetur. 13 Sin autem vidua, vel repudiata, et
absque liberis reversa fuerit ad domum patris sui:
sicut puella consueverat, aletur cibis patris sui. Omnis
alienigena comedendi ex eis non habet potestatem.
14 Qui comederit de sanctificatis per ignorantiam,
addet quintam partem cum eo quod comedit, et dabit
sacerdoti in Sanctuarium. 15 Nec contaminabunt
sanctificata filiorum Israel, quæ offerunt Domino:
16 ne forte sustineant iniquitatem delicti sui, cum
sanctificata comederint. Ego Dominus qui sanctifico
eos. 17 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 18
Loquere ad Aaron et filios eius et ad omnes filios Israel,
dicesque ad eos: Homo de domo Israel, et de advenis
qui habitant apud vos, qui obtulerit oblationem suam,
vel vota solvens, vel sponte offerens, quidquid illud
obtulerit in holocaustum Domini, 19 ut offeratur per
vos masculus immaculatus erit ex bobus, et ovibus, et
ex capris: 20 si maculam habuerit, non offeretis, neque
erit acceptabile. 21 Homo qui obtulerit victimam
pacificorum Domino, vel vota solvens, vel sponte
offerens, tam de bobus quam de ovibus, immaculatum
offeret, ut acceptabile sit: omnis macula non erit
in eo. 22 Si cæcum fuerit, si fractum, si cicatricem
habens, si papulas, aut scabiem, aut impetiginem:
non offeretis ea Domino, nec adolebitis ex eis super

altare Domini. 23 Bovem et ovem, aure et cauda
amputatis, voluntarie offerre potes, votum autem
ex eis solvi non potest. 24 Omne animal, quod vel
contritis, vel tusis, vel sectis ablatisque testiculis est,
non offeretis Domino, et in terra vestra hoc omnino
ne faciatis. 25 De manu alienigenæ non offeretis
panes Deo vestro, et quidquid aliud dare voluerit: quia
corrupta, et maculata sunt omnia: non suscipietis ea.
26 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 27 Bos,
ovis, et capra cum genita fuerint, septem diebus erunt
sub ubere matris suæ: die autem octavo, et deinceps
offerri poterunt Domino. 28 Sive illa bos, sive ovis,
non immolabuntur una die cum fœtibus suis. 29 Si
immolaveritis hostiam pro gratiarum actione Domino,
ut possit esse placabilis, 30 eodem die comedetis eam,
non remanebit quidquam in mane alterius diei. Ego
Dominus. 31 Custodite mandata mea, et facite ea. Ego
Dominus. 32 Ne polluatis nomen meum sanctum, ut
sanctificer in medio filiorum Israel. Ego Dominus qui
sanctifico vos, 33 et eduxi de Terra Ægypti, ut essem
vobis in Deum. Ego Dominus.

23 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 2
Loquere filiis Israel, et dices ad eos: Hæ sunt
feriæ Domini, quas vocabitis sanctas. 3 Sex diebus
facietis opus: dies septimus, quia Sabbati requies est,
vocabitur sanctus. Omne opus non facietis in eo.
Sabbatum Domini est in cunctis habitationibus vestris.
4 Hæ sunt ergo feriæ Domini sanctæ, quas celebrare
debetis temporibus suis. 5 Mense primo, quartadecima
die mensis ad vesperum, Phase Domini est: 6 et
quintadecima die mensis huius, sollemnitas azymorum
Domini est. Septem diebus azyma comedetis. 7
Dies primus erit vobis celeberrimus, sanctusque:
omne opus servile non facietis in eo: 8 sed offeretis
sacrificium in igne Domino septem diebus. Dies autem
septimus erit celebrior et sanctior: nullumque servile
opus facietis in eo. 9 Locutusque est Dominus ad
Moysen, dicens: 10 Loquere filiis Israel, et dices ad eos:
Cum ingressi fueritis terram, quam ego dabo vobis,
et messueritis segetem, feretis manipulos spicarum,
primitias messis vestræ ad sacerdotem: 11 qui elevabit
fasciculum coram Domino, ut acceptabile sit pro vobis,
altero die Sabbati, et sanctificabit illum. 12 Atque in
eodem die quo manipulus consecratur, cædetur agnus
immaculatus anniculus in holocaustum Domini. 13 Et
libamenta offerentur cum eo, duæ decimæ similæ
conspersæ oleo in incensum Domini, odoremque
suavissimum: liba quoque vini, quarta pars hin. 14
Panem, et polentam, et pultes non comedetis ex
segete, usque ad diem qua offeretis ex ea Deo vestro.
Præceptum est sempiternum in generationibus,
cunctisque habitaculis vestris. 15 Numerabitis ergo
ab altero die Sabbati, in quo obtulistis manipulum
primitiarum, septem hebdomadas plenas, 16 usque
ad alteram diem expletionis hebdomadæ septimæ,
id est quinquaginta dies: et sic offeretis sacrificium
novum Domino 17 ex omnibus habitaculis vestris,
panes primitiarum duos de duabus decimis similæ
fermentatæ, quos coquetis in primitias Domini. 18
Offeretisque cum panibus septem agnos immaculatos
anniculos, et vitulum de armento unum, et arietes
duos, et erunt in holocaustum cum libamentis
suis, in odorem suavissimum Domini. 19 Facietis et
hircum pro peccato, duosque agnos anniculos hostias
pacificorum. 20 Cumque elevaverit eos sacerdos cum
panibus primitiarum coram Domino, cedent in usum
eius. 21 Et vocabitis hunc diem celeberrimum, atque
sanctissimum: omne opus servile non facietis in eo.
Legitimum sempiternum erit in cunctis habitaculis, et
generationibus vestris. 22 Postquam autem messueritis
segetem terræ vestræ, nec secabitis eam usque
ad solum: nec remanentes spicas colligetis, sed
pauperibus et peregrinis dimittetis eas. Ego sum
Dominus Deus vester. 23 Locutusque est Dominus ad
Moysen, dicens: 24 Loquere filiis Israel: Mense septimo,
prima die mensis, erit vobis sabbatum, memoriale,
clangentibus tubis, et vocabitur sanctum: 25 omne
opus servile non facietis in eo, et offeretis holocaustum
Domino. 26 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
27 Decimo die mensis huius septimi, dies expiationum
erit celeberrimus, et vocabitur sanctus: affligetisque
animas vestras in eo, et offeretis holocaustum Domino.
28 Omne opus servile non facietis in tempore diei
huius: quia dies propitiationis est, ut propitietur
vobis Dominus Deus vester. 29 Omnis anima, quæ
afflicta non fuerit die hac, peribit de populis suis: 30
et quæ operis quippiam fecerit, delebo eam de populo
suo. 31 Nihil ergo operis facietis in eo: legitimum
sempiternum erit vobis in cunctis generationibus,

et habitationibus vestris. 32 Sabbatum requietionis
est, et affligetis animas vestras die nono mensis:
A vespera usque ad vesperam celebrabitis sabbata
vestra. 33 Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens:
34 Loquere filiis Israel: A quintodecimo die mensis
huius septimi, erunt feriæ tabernaculorum septem
diebus Domino. 35 Dies primus vocabitur celeberrimus
atque sanctissimus: omne opus servile non facietis
in eo. 36 Et septem diebus offeretis holocausta
Domino. Dies quoque octavus erit celeberrimus atque
sanctissimus, et offeretis holocaustum Domino: est
enim cœtus atque collectæ: omne opus servile non
facietis in eo. 37 Hæ sunt feriæ Domini, quas vocabitis
celeberrimas atque sanctissimas, offeretisque in
eis oblationes Domino, holocausta et libamenta
iuxta ritum uniuscuiusque diei: 38 exceptis sabbatis
Domini, donisque vestris, et quæ offeretis ex voto,
vel quæ sponte tribuetis Domino. 39 A quintodecimo
ergo die mensis septimi, quando congregaveritis
omnes fructus terræ vestræ, celebrabitis ferias
Domini septem diebus. Die primo et die octavo
erit sabbatum, id est requies. 40 Sumetisque vobis
die primo fructus arboris pulcherrimæ, spatulasque
palmarum, et ramos ligni densarum frondium, et
salices de torrente, et lætabimini coram Domino
Deo vestro. 41 Celebrabitisque sollemnitatem eius
septem diebus per annum. Legitimum sempiternum
erit in generationibus vestris. Mense septimo festa
celebrabitis, 42 et habitabitis in umbraculis septem
diebus. Omnis, qui de genere est Israel, manebit
in tabernaculis: 43 ut discant posteri vestri quod
in tabernaculis habitare fecerim filios Israel, cum
educerem eos de Terra Ægypti. Ego Dominus Deus
vester. 44 Locutusque est Moyses super sollemnitatibus
Domini ad filios Israel.

24 Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens: 2
Præcipe filiis Israel, ut afferant tibi oleum de
olivis purissimum, ac lucidum, ad concinnandas
lucernas iugiter, 3 extra velum testimonii in
tabernaculo fœderis. Ponetque eas Aaron a vespere
usque ad mane coram Domino, cultu rituque perpetuo
in generationibus vestris. 4 Super candelabrum
mundissimum ponentur semper in conspectu Domini.
5 Accipies quoque similam, et coques ex ea duodecim
panes, qui singuli habebunt duas decimas: 6
quorum senos altrinsecus super mensam purissimam
coram Domino statues: 7 et pones super eos thus
lucidissimum, ut sit panis in monimentum oblationis
Domini. 8 Per singula sabbata mutabuntur coram
Domino suscepti a filiis Israel fœdere sempiterno:
9 eruntque Aaron et filiorum eius, ut comedant
eos in loco sancto: quia Sanctum sanctorum est
de sacrificiis Domini iure perpetuo. 10 Ecce autem
egressus filius mulieris Israelitidis, quem pepererat
de viro Ægyptio inter filios Israel, iurgatus est in
castris cum viro Israelita. 11 Cumque blasphemasset
nomen, et maledixisset ei, adductus est ad Moysen.
(Vocabatur autem mater eius Salumith, filia Dabri de
tribu Dan.) 12 Miseruntque eum in carcerem, donec
nossent quid iuberet Dominus. 13 Qui locutus est ad
Moysen, 14 dicens: Educ blasphemum extra castra,
et ponant omnes qui audierunt, manus suas super
caput eius, et lapidet eum populus universus. 15 Et ad
filios Israel loqueris: Homo, qui maledixerit Deo suo,
portabit peccatum suum: 16 et qui blasphemaverit
nomen Domini, morte moriatur: lapidibus opprimet
eum omnis multitudo, sive ille civis, sive peregrinus
fuerit. Qui blasphemaverit nomen Domini, morte
moriatur. 17 Qui percusserit, et occiderit hominem,
morte moriatur. 18 Qui percusserit animal, reddet
vicarium, id est animam pro anima. 19 Qui irrogaverit
maculam cuilibet civium suorum: sicut fecit, sic fiet ei:
20 fracturam pro fractura, oculum pro oculo, dentem
pro dente restituet. Qualem inflixerit maculam, talem
sustinere cogetur. 21 Qui percusserit iumentum,
reddet aliud. Qui percusserit hominem, punietur.
22 Æquum iudicium sit inter vos, sive peregrinus,
sive civis peccaverit: quia ego sum Dominus Deus
vester. 23 Locutusque est Moyses ad filios Israel: et
eduxerunt eum, qui blasphemaverat, extra castra, ac
lapidibus oppresserunt. Feceruntque filii Israel sicut
præceperat Dominus Moysi.

25 Locutusque est Dominus ad Moysen in monte
Sinai, dicens: 2 Loquere filiis Israel, et dices
ad eos: Quando ingressi fueritis terram quam ego
dabo vobis, sabbatizes sabbatum Domino. 3 Sex annis
seres agrum tuum, et sex annis putabis vineam
tuam, colligesque fructus eius: 4 septimo autem

anno sabbatum erit terræ, requietionis Domini:
agrum non seres, et vineam non putabis. 5 Quæ
sponte gignet humus, non metes: et uvas primitiarum
tuarum non colliges quasi vindemiam: annus enim
requietionis terræ est: 6 sed erunt vobis in cibum, tibi
et servo tuo, ancillæ et mercenario tuo, et advenæ qui
peregrinantur apud te: 7 iumentis tuis et pecoribus
omnia quæ nascuntur, præbebunt cibum. 8 Numerabis
quoque tibi septem hebdomadas annorum, id est,
septies septem, quæ simul faciunt annos quadraginta
novem: 9 et clanges buccina mense septimo, decima
die mensis, propitiationis tempore, in universa terra
vestra. 10 Sanctificabisque annum quinquagesimum,
et vocabis remissionem cunctis habitatoribus terræ
tuæ: ipse est enim Iubilæus. Revertetur homo ad
possessionem suam, et unusquisque rediet ad familiam
pristinam: 11 quia Iubilæus est et quinquagesimus
annus. Non seretis, neque metetis sponte in agro
nascentia, et primitias vindemiæ non colligetis, 12 ob
sanctificationem Iubilæi, sed statim oblata comedetis.
13 Anno Iubilæi redient omnes ad possessiones suas.
14 Quando vendes quippiam civi tuo, vel emes ab
eo, ne contristes fratrem tuum, sed iuxta numerum
annorum Iubilei emes ab eo, 15 et iuxta supputationem
frugum vendet tibi. 16 Quanto plures anni remanserint
post Iubilæum, tanto crescet et pretium: et quanto
minus temporis numeraveris, tanto minoris et emptio
constabit. Tempus enim frugum vendet tibi. 17 Nolite
affligere contribules vestros, sed timeat unusquisque
Deum suum, quia Ego Dominus Deus vester. 18 Facite
præcepta mea, et iudicia custodite, et implete ea, ut
habitare possitis in terra absque ullo pavore, 19 et
gignat vobis humus fructus suos, quibus vescamini
usque ad saturitatem, nullius impetum formidantes.
20 Quod si dixeritis: Quid comedemus anno septimo, si
non severimus, neque collegerimus fruges nostras?
21 Dabo benedictionem meam vobis anno sexto, et
faciet fructus trium annorum: 22 seretisque anno
octavo, et comedetis veteres fruges usque ad nonum
annum: donec nova nascantur, edetis vetera. 23 Terra
quoque non vendetur in perpetuum: quia mea est, et
vos advenæ et coloni mei estis. 24 Unde cuncta regio
possessionis vestræ sub redemptionis conditione
vendetur. 25 Si attenuatus frater tuus vendiderit
possessiunculam suam, et voluerit propinquus eius,
potest redimere quod ille vendiderat. 26 Sin autem non
habuerit proximum, et ipse pretium ad redimendum
potuerit invenire: 27 computabuntur fructus ex eo
tempore quo vendidit: et quod reliquum est, reddet
emptori, sicque recipiet possessionem suam. 28 Quod
si non invenerit manus eius ut reddat pretium, habebit
emptor quod emerat, usque ad annum Iubileum. In
ipso enim omnis venditio redibit ad dominum, et ad
possessorem pristinum. 29 Qui vendiderit domum
intra urbis muros, habebit licentiam redimendi,
donec unus impleatur annus. 30 Si non redemerit,
et anni circulus fuerit evolutus, emptor possidebit
eam, et posteri eius in perpetuum, et redimi non
poterit, etiam in Iubileo. 31 Sin autem in villa domus,
quæ muros non habet, agrorum iure vendetur. Si
ante redempta non fuerit, in iubileo revertetur ad
dominum. 32 Ædes Levitarum, quæ in urbibus sunt,
semper possunt redimi: 33 si redemptæ non fuerint, in
iubileo revertentur ad dominos, quia domus urbium
Levitarum pro possessionibus sunt inter filios Israel. 34
Suburbana autem eorum non veneant, quia possessio
sempiterna est. 35 Si attenuatus fuerit frater tuus, et
infirmus manu, et susceperis eum quasi advenam, et
peregrinum, et vixerit tecum, 36 ne accipias usuras ab
eo, nec amplius quam dedisti. Time Deum tuum, ut
vivere possit frater tuus apud te. 37 Pecuniam tuam
non dabis ei ad usuram, et frugum superabundantiam
non exiges. 38 Ego Dominus Deus vester, qui eduxi vos
de Terra Ægypti, ut darem vobis Terram Chanaan,
et essem vester Deus. 39 Si paupertate compulsus
vendiderit se tibi frater tuus, non eum opprimes
servitute famulorum, 40 sed quasi mercenarius et
colonus erit: usque ad annum Iubileum operabitur
apud te, 41 et postea egredietur cum liberis suis, et
revertetur ad cognationem ad possessionem patrum
suorum. 42 Mei enim servi sunt, et ego eduxi eos de
Terra Ægypti, non veneant conditione servorum: 43 ne
affligas eum per potentiam, sed metuito Deum tuum.
44 Servus et ancilla sint vobis de nationibus quæ in
circuitu vestro sunt, 45 et de advenis qui peregrinantur
apud vos, vel qui ex his nati fuerint in terra vestra: hos
habebitis famulos: 46 et hereditario iure transmittetis
ad posteros, ac possidebitis in æternum. Fratres autem
vestros filios Israel ne opprimatis per potentiam. 47 Si
invaluerit apud vos manus advenæ atque peregrini, et

attenuatus frater tuus vendiderit se ei, aut cuiquam
de stirpe eius: 48 post venditionem potest redimi. Qui
voluerit ex fratribus suis, redimet eum, 49 et patruus,
et patruelis, et consanguineus, et affinis. Sin autem et
ipse potuerit, redimet se, 50 supputatis dumtaxat annis
a tempore venditionis suæ usque ad annum Iubileum:
et pecunia, qua venditus fuerat, iuxta annorum
numerum et rationem mercenarii supputata. 51 Si
plures fuerint anni qui remanent usque ad Iubileum,
secundum hos reddet et pretium. 52 Si pauci, ponet
rationem cum eo iuxta annorum numerum, et reddet
emptori quod reliquum est annorum, 53 quibus
ante servivit mercedibus imputatis: non affliget eum
violenter in conspectu tuo. 54 Quod si per hæc redimi
non potuerit, anno Iubileo egredietur cum liberis
suis. 55 Mei enim sunt servi, filii Israel, quos eduxi de
Terra Ægypti.

26 Ego Dominus Deus vester: Non facietis vobis
idolum et sculptile, nec titulos erigetis, nec
insignem lapidem ponetis in terra vestra, ut adoretis
eum. Eo enim sum Dominus Deus vester. 2 Custodite
sabbata mea, et pavete ad Sanctuarium meum. Ego
Dominus. 3 Si in præceptis meis ambulaveritis, et
mandata mea custodieritis, et feceritis ea, dabo vobis
pluvias temporibus suis, 4 et terra gignet germen
suum, et pomis arbores replebuntur. 5 Apprehendet
messium tritura vindemiam, et vindemia occupabit
sementem: et comedetis panem vestrum in saturitate,
et absque pavore habitabitis in terra vestra. 6 Dabo
pacem in finibus vestris: dormietis, et non erit qui
exterreat. Auferam malas bestias: et gladius non
transibit terminos vestros. 7 Persequemini inimicos
vestros, et corruent coram vobis. 8 Persequentur
quinque de vestris centum alienos, et centum de
vobis decem millia: cadent inimici vestri gladio in
conspectu vestro. 9 Respiciam vos, et crescere faciam:
multiplicabimini, et firmabo pactum meum vobiscum.
10 Comedetis vetustissima veterum, et vetera novis
supervenientibus proiicietis. 11 Ponam tabernaculum
meum in medio vestri, et non abiiciet vos anima mea.
12 Ambulabo inter vos, et ero Deus vester, vosque eritis
populus meus. 13 Ego Dominus Deus vester: qui eduxi
vos de Terra Ægyptiorum, ne serviretis eis, et qui
confregi catenas cervicum vestrarum, ut incederetis
erecti. 14 Quod si non audieritis me, nec feceritis
omnia mandata mea, 15 si spreveritis leges meas, et
iudicia mea contempseritis, ut non faciatis ea quæ a
me constituta sunt, et ad irritum perducatis pactum
meum: 16 ego quoque hæc faciam vobis: Visitabo vos
velociter in egestate, et ardore, qui conficiat oculos
vestros, et consumat animas vestras. Frustra seretis
sementem, quæ ab hostibus devorabitur. 17 Ponam
faciem meam contra vos, et corruetis coram hostibus
vestris, et subiiciemini his qui oderunt vos. Fugietis,
nemine persequente. 18 Sin autem nec sic obedieritis
mihi, addam correptiones vestras septuplum propter
peccata vestra, 19 et conteram superbiam duritiæ
vestræ. Daboque vobis cælum desuper sicut ferrum,
et terram æneam. 20 Consumetur incassum labor
vester, non proferet terra germen, nec arbores poma
præbebunt. 21 Si ambulaveritis ex adverso mihi,
nec volueritis audire me, addam plagas vestras in
septuplum propter peccata vestra: 22 immittamque
in vos bestias agri, quæ consumant vos, et pecora
vestra, et ad paucitatem cuncta redigant, desertæque
fiant viæ vestræ. 23 Quod si nec sic volueritis recipere
disciplinam, sed ambulaveritis ex adverso mihi: 24 ego
quoque contra vos adversus incedam, et percutiam
vos septies propter peccata vestra. 25 Inducamque
super vos gladium ultorem fœderis mei. Cumque
confugeritis in urbes, mittam pestilentiam in medio
vestri, et trademini in manibus hostium, 26 postquam
confregero baculum panis vestri: ita ut decem mulieres
in uno clibano coquant panes, et reddant eos ad
pondus: et comedetis, et non saturabimini. 27 Sin
autem nec per hæc audieritis me, sed ambulaveritis
contra me: 28 et ego incedam adversus vos in
furore contrario, et corripiam vos septem plagis
propter peccata vestra, 29 ita ut comedatis carnes
filiorum vestrorum et filiarum vestrarum. 30 Destruam
excelsa vestra, et simulacra confringam. Cadetis
inter ruinas idolorum vestrorum, et abominabitur
vos anima mea, 31 in tantum ut urbes vestras
redigam in solitudinem, et deserta faciam Sanctuaria
vestra, nec recipiam ultra odorem suavissimum. 32
Disperdamque terram vestram, et stupebunt super
ea inimici vestri, cum habitatores illius fuerint.
33 Vos autem dispergam in Gentes, et evaginabo
post vos gladium, eritque terra vestra deserta, et

civitates vestræ dirutæ. 34 Tunc placebunt terræ
sabbata sua cunctis diebus solitudinis suæ: quando
fueritis 35 in terra hostili, sabbatizabit, et requiescet
in sabbatis solitudinis suæ, eo quod non requieverit
in sabbatis vestris quando habitabatis in ea. 36 Et
qui de vobis remanserint, dabo pavorem in cordibus
eorum in regionibus hostium, terrebit eos sonitus folii
volantis, et ita fugient quasi gladium: cadent, nullo
persequente, 37 et corruent singuli super fratres suos
quasi bella fugientes, nemo vestrum inimicis audebit
resistere. 38 Peribitis inter Gentes, et hostilis vos terra
consumet. 39 Quod si et de iis aliqui remanserint,
tabescent in iniquitatibus suis, in terra inimicorum
suorum, et propter peccata patrum suorum et sua
affligentur: 40 donec confiteantur iniquitates suas,
et maiorum suorum, quibus prævaricati sunt in
me, et ambulaverunt ex adverso mihi. 41 Ambulabo
igitur et ego contra eos, et inducam illos in terram
hostilem, donec erubescat incircumcisa mens eorum:
tunc orabunt pro impietatibus suis. 42 Et recordabor
fœderis mei quod pepigi cum Iacob, et Isaac, et
Abraham. Terræ quoque memor ero: 43 quæ cum
relicta fuerit ab eis, complacebit sibi in sabbatis suis,
patiens solitudinem propter illos. Ipsi vero rogabunt
pro peccatis suis, eo quod abiecerint iudicia mea,
et leges meas despexerint. 44 Et tamen etiam cum
essent in terra hostili, non penitus abieci eos, neque
sic despexi ut consumerentur, et irritum facerent
pactum meum cum eis. Ego enim sum Dominus Deus
eorum, 45 et recordabor fœderis mei pristini, quando
eduxi eos de Terra Ægypti in conspectu Gentium, ut
essem Deus eorum. Ego Dominus. 46 Hæc sunt iudicia
atque præcepta et leges, quas dedit Dominus inter se
et filios Israel in monte Sinai per manum Moysi.

27 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 2
Loquere filiis Israel, et dices ad eos: Homo qui
votum fecerit, et spoponderit Deo animam suam,
sub æstimatione dabit pretium. 3 Si fuerit masculus
a vigesimo anno usque ad sexagesimum annum,
dabit quinquaginta siclos argenti ad mensuram
Sanctuarii: 4 si mulier, triginta. 5 A quinto autem
anno usque ad vigesimum, masculus dabit viginti
siclos: femina decem. 6 Ab uno mense usque ad
annum quintum, pro masculo dabuntur quinque sicli:
pro femina, tres. 7 Sexagenarius et ultra masculus
dabit quindecim siclos: femina decem. 8 Si pauper
fuerit, et æstimationem reddere non valebit, stabit
coram sacerdote: et quantum ille æstimaverit, et
viderit eum posse reddere, tantum dabit. 9 Animal
autem, quod immolari potest Domino, si quis voverit,
sanctum erit, 10 et mutari non poterit, id est, nec
melius malo, nec peius bono. Quod si mutaverit: et
ipsum quod mutatum est, et illud pro quo mutatum
est, consecratum erit Domino. 11 Animal immundum,
quod immolari Domino non potest, si quis voverit,
adducetur ante sacerdotem, 12 qui iudicans utrum
bonum an malum sit, statuet pretium. 13 Quod si
dare voluerit is, qui offert, addet supra æstimationem
quintam partem. 14 Homo si voverit domum suam, et
sanctificaverit Domino, considerabit eam sacerdos
utrum bona an mala sit, et iuxta pretium, quod ab eo
fuerit constitutum, venundabitur: 15 sin autem ille qui
voverat, voluerit redimere eam, dabit quintam partem
æstimationis supra, et habebit domum. 16 Quod si
agrum possessionis suæ voverit, et consecraverit
Domino: iuxta mensuram sementis æstimabitur
pretium. Si triginta modiis hordei seritur terra,
quinquaginta siclis venundetur argenti. 17 Si statim
ab anno incipientis Iubilei voverit agrum, quanto
valere potest, tanto æstimabitur. 18 Sin autem post
aliquantum temporis: supputabit sacerdos pecuniam
iuxta annorum, qui reliqui sunt, numerum usque
ad Iubileum, et detrahetur ex pretio. 19 Quod si
voluerit redimere agrum ille, qui voverat, addet
quintam partem æstimatæ pecuniæ, et possidebit
eum. 20 Sin autem noluerit redimere, sed alteri
cuilibet fuerit venundatus, ultra eum qui voverat
redimere non poterit: 21 quia cum Iubilei venerit dies,
sanctificatus erit Domino, et possessio consecrata ad
ius pertinet sacerdotum. 22 Si ager emptus est, et non
de possessione maiorum sanctificatus fuerit Domino,
23 supputabit sacerdos iuxta annorum numerum
usque ad Iubileum, pretium: et dabit ille qui voverat
eum, Domino. 24 In Iubileo autem revertetur ad
priorem dominum, qui vendiderat eum, et habuerat
in sorte possessionis suæ. 25 Omnis æstimatio siclo
Sanctuarii ponderabitur. Siclus viginti obolos habet.
26 Primogenita, quæ ad Dominum pertinent, nemo
sanctificare poterit et vovere: sive bos, sive ovis

fuerit, Domini sunt. 27 Quod si immundum est
animal, redimet qui obtulit, iuxta æstimationem
tuam, et addet quintam partem pretii: si redimere
noluerit, vendetur alteri quantocumque a te fuerit
æstimatum. 28 Omne, quod Domino consecratur, sive
homo fuerit, sive animal, sive ager, non vendetur, nec
redimi poterit. Quidquid semel fuerit consecratum,
Sanctum sanctorum erit Domino. 29 Et omnis
consecratio, quæ offertur ab homine, non redimetur,
sed morte morietur. 30 Omnes decimæ terræ, sive
de frugibus, sive de pomis arborum, Domini sunt, et
illi sanctificantur. 31 Si quis autem voluerit redimere
decimas suas, addet quintam partem earum. 32
Omnium decimarum bovis et ovis et capræ, quæ
sub pastoris virga transeunt, quidquid decimum
venerit, sanctificabitur Domino. 33 Non eligetur nec
bonum nec malum, nec altero commutabitur. Si quis
mutaverit: et quod mutatum est, et pro quo mutatum
est, sanctificabitur Domino, et non redimetur. 34 Hæc
sunt præcepta, quæ mandavit Dominus Moysi ad filios
Israel in monte Sinai.

Liber Numeri

1 Locutusque est Dominus ad Moysen in deserto
Sinai in tabernaculo fœderis, prima die mensis
secundi, anno altero egressionis eorum ex Ægypto,
dicens: **2** Tollite summam universæ congregationis
filiorum Israel per cognationes et domos suas, et
nomina singulorum, quidquid sexus est masculini **3** a
vigesimo anno et supra, omnium virorum fortium ex
Israel, et numerabitis eos per turmas suas, tu et Aaron.
4 Eruntque vobiscum principes tribuum ac domorum
in cognationibus suis, **5** quorum ista sunt nomina:
De Ruben, Elisur filius Sedeur, **6** de Simeon, Salamiel
filius Surisaddai, **7** de Iuda, Nahasson filius Aminadab,
8 de Issachar, Nathanael filius Suar, **9** de Zabulon, Eliab
filius Helon. **10** Filiorum autem Ioseph: de Ephraim,
Elisama filius Ammiud, de Manasse, Gamaliel filius
Phadassur, **11** de Beniamin, Abidan filius Gedeonis, **12**
de Dan, Ahiezer filius Ammisaddai, **13** de Aser, Phegiel
filius Ochran, **14** de Gad, Eliasaph filius Duel, **15** de
Nephthali, Ahira filius Enan. **16** Hi nobilissimi principes
multitudinis per tribus et cognationes suas, et capita
exercitus Israel: **17** quos tulerunt Moyses et Aaron
cum omni vulgi multitudine: **18** et congregaverunt
primo die mensis secundi, recensentes eos per
cognationes, et domos, ac familias, et capita, et
nomina singulorum a vigesimo anno et supra, **19**
sicut præceperat Dominus Moysi. Numeratique sunt
in deserto Sinai. **20** De Ruben primogenito Israelis
per generationes et familias ac domos suas, et
nomina capitum singulorum, omne quod sexus est
masculini a vigesimo anno et supra, procedentium ad
bellum, **21** quadraginta sex millia quingenti. **22** De
filiis Simeon per generationes et familias ac domos
cognationum suarum recensiti sunt per nomina et
capita singulorum, omne quod sexus est masculini a
vigesimo anno et supra, procedentium ad bellum, **23**
quinquaginta novem millia trecenti. **24** De filiis Gad
per generationes et familias ac domos cognationum
suarum recensiti sunt per nomina singulorum a
viginti annis et supra, omnes qui ad bella procederent,
25 quadraginta quinque millia sexcenti quinquaginta.
26 De filiis Iuda per generationes et familias ac domos
cognationum suarum, per nomina singulorum a
vigesimo anno et supra, omnes qui poterant ad bella
procedere, **27** recensiti sunt septuaginta quattuor
millia sexcenti. **28** De filiis Issachar, per generationes et
familias ac domos cognationum suarum, per nomina
singulorum a vigesimo anno et supra, omnes qui ad
bella procederent, **29** recensiti sunt quinquaginta
quattuor millia quadringenti. **30** De filiis Zabulon
per generationes et familias, ac domos cognationum
suarum recensiti sunt per nomina singulorum a
vigesimo anno et supra, omnes qui poterant ad
bella procedere, **31** quinquaginta septem millia
quadringenti. **32** De filiis Ioseph, filiorum Ephraim
per generationes, et familias, ac domos cognationum
suarum recensiti sunt per nomina singulorum a
vigesimo anno et supra, omnes qui poterant ad
bella procedere, **33** quadraginta millia quingenti. **34**
Porro filiorum Manasse per generationes et familias
ac domos cognationum suarum recensiti sunt per
nomina singulorum a viginti annis et supra, omnes
qui poterant ad bella procedere, **35** triginta duo millia
ducenti. **36** De filiis Beniamin per generationes et
familias ac domos cognationum suarum recensiti sunt
nominibus singulorum a vigesimo anno et supra,
omnes qui poterant ad bella procedere, **37** triginta
quinque millia quadringenti. **38** De filiis Dan per
generationes, et familias ac domos cognationum
suarum recensiti sunt nominibus singulorum a
vigesimo anno et supra, omnes qui poterant ad bella
procedere, **39** sexaginta duo millia septingenti. **40**
De filiis Aser per generationes et familias ac domos
cognationum suarum recensiti sunt per nomina
singulorum a vigesimo anno et supra, omnes qui
poterant ad bella procedere, **41** quadraginta millia et
mille quingenti. **42** De filiis Nephthali per generationes
et familias ac domos cognationum suarum recensiti
sunt nominibus singulorum a vigesimo anno et
supra, omnes qui poterant ad bella procedere, **43**
quinquaginta tria millia quadringenti. **44** Hi sunt,
quos numeraverunt Moyses et Aaron, et duodecim
principes Israel, singulos per domos cognationum
suarum. **45** Fueruntque omnis numerus filiorum
Israel per domos et familias suas a vigesimo anno et
supra, qui poterant ad bella procedere, **46** sexcenta
tria millia virorum quingenti quinquaginta. **47**
Levitæ autem in tribu familiarum suarum non sunt
numerati cum eis. **48** Locutusque est Dominus ad

Moysen, dicens: 49 Tribum Levi noli numerare,
neque pones summam eorum cum filiis Israel: 50
sed constitue eos super tabernaculum testimonii et
cuncta vasa eius, et quidquid ad ceremonias pertinet.
Ipsi portabunt tabernaculum et omnia utensilia eius:
et erunt in ministerio, ac per gyrum tabernaculi
metabuntur. 51 Cum proficiscendum fuerit, deponent
Levitæ tabernaculum: cum castrametandum, erigent.
Quisquis externorum accesserit, occidetur. 52
Metabuntur autem castra filii Israel unusquisque per
turmas et cuneos atque exercitum suum. 53 Porro
Levitæ per gyrum tabernaculi figent tentoria, ne fiat
indignatio super multitudinem filiorum Israel, et
excubabunt in custodiis tabernaculi testimonii. 54
Fecerunt ergo filii Israel iuxta omnia quæ præceperat
Dominus Moysi.

2 Locutusque est Dominus ad Moysen et Aaron,
dicens: 2 Singuli per turmas, signa, atque vexilla,
et domos cognationum suarum castrametabuntur filii
Israel, per gyrum tabernaculi fœderis. 3 Ad Orientem
Iudas figet tentoria per turmas exercitus sui: eritque
princeps filiorum eius Nahasson filius Aminadab. 4 Et
omnis de stirpe eius summa pugnantium, septuaginta
quattuor millia sexcenti. 5 Iuxta eum castrametati
sunt de tribu Issachar, quorum princeps fuit Nathanael
filius Suar. 6 Et omnis numerus pugnatorum eius
quinquaginta quattuor millia quadringenti. 7 In tribu
Zabulon princeps fuit Eliab filius Helon. 8 Omnis
de stirpe eius exercitus pugnatorum, quinquaginta
septem millia quadringenti. 9 Universi qui in
castris Iudæ annumerati sunt, fuerunt centum
octoginta sex millia quadringenti: et per turmas suas
primi egredientur. 10 In castris filiorum Ruben ad
meridianam plagam erit princeps Elisur filius Sedeur:
11 et cunctus exercitus pugnatorum eius qui numerati
sunt, quadraginta sex millia quingenti. 12 Iuxta eum
castrametati sunt de tribu Simeon: quorum princeps
fuit Salamiel filius Surisaddai. 13 Et cunctus exercitus
pugnatorum eius, qui numerati sunt, quinquaginta
novem millia trecenti. 14 In tribu Gad princeps
fuit Eliasaph filius Duel. 15 Et cunctus exercitus
pugnatorum eius, qui numerati sunt, quadraginta
quinque millia sexcenti quinquaginta. 16 Omnes qui
recensiti sunt in castris Ruben, centum quinquaginta
millia et mille quadringenti quinquaginta per turmas
suas: in secundo loco proficiscentur. 17 Levabitur
autem tabernaculum testimonii per officia Levitarum
et turmas eorum. Quomodo erigetur, ita et deponetur.
Singuli per loca et ordines suos proficiscentur. 18 Ad
occidentalem plagam erunt castra filiorum Ephraim,
quorum princeps fuit Elisama filius Ammiud. 19
Cunctus exercitus pugnatorum eius, qui numerati
sunt, quadraginta millia quingenti. 20 Et cum eis tribus
filiorum Manasse, quorum princeps fuit Gamaliel
filius Phadassur. 21 Cunctusque exercitus pugnatorum
eius, qui numerati sunt, triginta duo millia ducenti.
22 In tribu filiorum Beniamin princeps fuit Abidan
filius Gedeonis. 23 Et cunctus exercitus pugnatorum
eius, qui recensiti sunt, triginta quinque millia
quadringenti. 24 Omnes qui numerati sunt in castris
Ephraim, centum octo millia centum per turmas
suas: tertii proficiscentur. 25 Ad Aquilonis partem
castrametati sunt filii Dan: quorum princeps fuit
Ahiezer filius Ammisaddai. 26 Cunctus exercitus
pugnatorum eius, qui numerati sunt, sexaginta duo
millia septingenti. 27 Iuxta eum fixere tentoria de
tribu Aser: quorum princeps fuit Phegiel filius Ochran.
28 Cunctus exercitus pugnatorum eius, qui numerati
sunt, quadraginta millia et mille quingenti. 29 De tribu
filiorum Nephthali princeps fuit Ahira filius Enan. 30
Cunctus exercitus pugnatorum eius, quinquaginta
tria millia quadringenti. 31 Omnes, qui numerati sunt
in castris Dan, fuerunt centum quinquaginta septem
millia sexcenti: et novissimi proficiscentur. 32 Hic
numerus filiorum Israel, per domos cognationum
suarum et turmas divisi exercitus, sexcenta tria millia
quingenti quinquaginta. 33 Levitæ autem non sunt
numerati inter filios Israel: sic enim præceperat
Dominus Moysi. 34 Feceruntque filii Israel iuxta omnia
quæ mandaverat Dominus. Castrametati sunt per
turmas suas, et profecti per familias ac domos patrum
suorum.

3 Hæ sunt generationes Aaron et Moysi in die
qua locutus est Dominus ad Moysen in monte
Sinai. 2 Et hæc nomina filiorum Aaron: primogenitus
eius Nadab, deinde Abiu, et Eleazar, et Ithamar. 3
Hæc nomina filiorum Aaron sacerdotum qui uncti
sunt, et quorum repletæ et consecratæ manus ut

sacerdotio fungerentur. 4 Mortui sunt enim Nadab
et Abiu cum offerrent ignem alienum in conspectu
Domini in deserto Sinai, absque liberis: functique sunt
sacerdotio Eleazar et Ithamar coram Aaron patre suo.
5 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 6 Applica
tribum Levi, et fac stare in conspectu Aaron sacerdotis
ut ministrent ei, et excubent, 7 et observent quidquid
ad cultum pertinet multitudinis coram tabernaculo
testimonii, 8 et custodiant vasa tabernaculi, servientes
in ministerio eius. 9 Dabisque dono Levitas Aaron et
filiis eius, quibus traditi sunt a filiis Israel. 10 Aaron
autem et filios eius constitues super cultum sacerdotii.
Externus, qui ad ministrandum accesserit, morietur.
11 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 12
Ego tuli Levitas a filiis Israel pro omni primogenito,
qui aperit vulvam in filiis Israel, eruntque Levitæ
mei. 13 Meum est enim omne primogenitum: ex quo
percussi primogenitos in Terra Ægypti: sanctificavi
mihi quidquid primum nascitur in Israel ab homine
usque ad pecus, mei sunt: ego Dominus. 14 Locutusque
est Dominus ad Moysen in deserto Sinai, dicens: 15
Numera filios Levi per domos patrum suorum et
familias, omnem masculum ab uno mense, et supra.
16 Numeravit Moyses, ut præceperat Dominus, 17
et inventi sunt filii Levi per nomina sua, Gerson et
Caath et Merari. 18 Filii Gerson: Lebni et Semei. 19
Filii Caath: Amram et Iesaar, Hebron et Oziel. 20 Filii
Merari: Moholi et Musi. 21 De Gerson fuere familiæ
duæ, Lebnitica, et Semeitica: 22 quarum numeratus
est populus sexus masculini ab uno mense et supra,
septem millia quingenti. 23 Hi post tabernaculum
metabuntur ad Occidentem 24 sub principe Eliasaph
filio Lael. 25 Et habebunt excubias in tabernaculo
fœderis, 26 ipsum tabernaculum et operimentum eius,
tentorium quod trahitur ante fores tecti fœderis, et
cortinas atrii: tentorium quoque quod appenditur
in introitu atrii tabernaculi, et quidquid ad ritum
altaris pertinet, funes tabernaculi et omnia utensilia
eius. 27 Cognatio Caath habebit populos Amramitas
et Iesaaritas et Hebronitas et Ozielitas. Hæ sunt
familiæ Caathitarum recensitæ per nomina sua: 28
omnes generis masculini ab uno mense et supra,
octo millia sexcenti habebunt excubias Sanctuarii,
29 et castrametabuntur ad meridianam plagam. 30
Princepsque eorum erit Elisaphan filius Oziel: 31
et custodient arcam, mensamque et candelabrum,
altaria et vasa Sanctuarii, in quibus ministratur, et
velum, cunctamque huiuscemodi supellectilem. 32
Princeps autem principum Levitarum Eleazar filius
Aaron sacerdotis, erit super excubitores custodiæ
Sanctuarii. 33 At vero de Merari erunt populi Moholitæ
et Musitæ recensiti per nomina sua: 34 omnes
generis masculini ab uno mense et supra, sex millia
ducenti. 35 Princeps eorum Suriel filius Abihaiel:
in plaga septentrionali castrametabuntur. 36 Erunt
sub custodia eorum tabulæ tabernaculi et vectes, et
columnæ ac bases earum, et omnia quæ ad cultum
huiuscemodi pertinent: 37 columnæque atrii per
circuitum cum basibus suis, et paxilli cum funibus.
38 Castrametabuntur ante tabernaculum fœderis, id
est, ad orientalem plagam, Moyses et Aaron cum
filiis suis, habentes custodiam Sanctuarii in medio
filiorum Israel. Quisquis alienus accesserit, morietur.
39 Omnes Levitæ, quos numeraverunt Moyses et
Aaron iuxta præceptum Domini per familias suas
in genere masculino a mense uno et supra, fuerunt
viginti duo millia. 40 Et ait Dominus ad Moysen:
Numera primogenitos sexus masculini de filiis Israel
ab uno mense et supra, et habebis summam eorum.
41 Tollesque Levitas mihi pro omni primogenito
filiorum Israel, ego sum Dominus: et pecora eorum
pro universis primogenitis pecorum filiorum Israel.
42 Recensuit Moyses, sicut præceperat Dominus,
primogenitos filiorum Israel. 43 Et fuerunt masculi per
nomina sua, a mense uno et supra, viginti duo millia
ducenti septuaginta tres. 44 Locutusque est Dominus
ad Moysen, dicens: 45 Tolle Levitas pro primogenitis
filiorum Israel, et pecora Levitarum pro pecoribus
eorum, eruntque Levitæ mei. Ego sum Dominus.
46 In pretio autem ducentorum septuaginta trium,
qui excedunt numerum Levitarum de primogenitis
filiorum Israel, 47 accipies quinque siclos per singula
capita ad mensuram Sanctuarii. Siclus habet viginti
obolos. 48 Dabisque pecuniam Aaron et filiis eius
pretium eorum qui supra sunt. 49 Tulit igitur Moyses
pecuniam eorum, qui fuerant amplius, et quos
redemerant a Levitis 50 pro primogenitis filiorum
Israel, mille trecentorum sexaginta quinque siclorum
iuxta pondus Sanctuarii, 51 et dedit eam Aaron et filiis
eius iuxta verbum quod præceperat sibi Dominus.

4 Locutusque est Dominus ad Moysen et Aaron,
dicens: 2 Tolle summam filiorum Caath de medio
Levitarum per domos et familias suas, 3 a trigesimo
anno et supra, usque ad quinquagesimum annum,
omnium qui ingrediuntur ut stent et ministrent in
tabernaculo fœderis. 4 Hic est cultus filiorum Caath:
Tabernaculum fœderis, et Sanctum sanctorum 5
ingredientur Aaron et filii eius, quando movenda
sunt castra, et deponent velum quod pendet ante
fores, involventque eo arcam testimonii, 6 et operient
rursum velamine ianthinarum pellium, extendentque
desuper pallium totum hyacinthinum, et inducent
vectes. 7 Mensam quoque propositionis involvent
hyacinthino pallio, et ponent cum ea thuribula et
mortariola, cyathos et crateras ad liba fundenda:
panes semper in ea erunt: 8 extendentque desuper
pallium coccineum, quod rursum operient velamento
ianthinarum pellium, et inducent vectes. 9 Sument et
pallium hyacinthinum quo operient candelabrum cum
lucernis et forcipibus suis et emunctoriis et cunctis
vasis olei, quæ ad cocinnandas lucernas necessaria
sunt: 10 et super omnia ponent operimentum
ianthinarum pellium, et inducent vectes. 11
Nec non et altare aureum involvent hyacinthino
vestimento, et extendent desuper operimentum
ianthinarum pellium, inducentque vectes. 12
Omnia vasa, quibus ministratur in Sanctuario,
involvent hyacinthino pallio, et extendent desuper
operimentum ianthinarum pellium, inducentque
vectes. 13 Sed et altare mundabunt cinere, et involvent
illud purpureo vestimento, 14 ponentque cum eo
omnia vasa, quibus in ministerio eius utuntur, id
est, ignium receptacula, fuscinulas ac tridentes,
uncinos et batilla. Cuncta vasa altaris operient simul
velamine ianthinarum pellium, et inducent vectes. 15
Cumque involverint Aaron et filii eius Sanctuarium
et omnia vasa eius in commotione castrorum, tunc
intrabunt filii Caath ut portent involuta: et non
tangent vasa Sanctuarii, ne moriantur. Ista sunt
onera filiorum Caath in tabernaculo fœderis: 16 super
quos erit Eleazar filius Aaron sacerdotis, ad cuius
curam pertinet oleum ad concinnandas lucernas,
et compositionis incensum, et sacrificium, quod
semper offertur, et oleum unctionis, et quidquid ad
cultum tabernaculi pertinet, omniumque vasorum,
quæ in Sanctuario sunt. 17 Locutusque est Dominus ad
Moysen et Aaron, dicens: 18 Nolite perdere populum
Caath de medio Levitarum: 19 sed hoc facite eis,
ut vivant, et non moriantur, si tetigerint Sancta
sanctorum. Aaron et filii eius intrabunt, ipsique
disponent opera singulorum, et divident quid portare
quis debeat. 20 Alii nulla curiositate videant quæ
sunt in Sanctuario priusquam involvantur, alioquin
morientur. 21 Locutusque est Dominus ad Moysen,
dicens: 22 Tolle summam etiam filiorum Gerson
per domos ac familias et cognationes suas, 23 a
triginta annis et supra, usque ad annos quinquaginta.
Numera omnes qui ingrediuntur et ministrant in
tabernaculo fœderis. 24 Hoc est officium familiæ
Gersonitarum, 25 ut portent cortinas tabernaculi et
tectum fœderis operimentum aliud, et super omnia
velamen ianthinum tentoriumque quod pendet in
introitu tabernaculi fœderis, 26 cortinas atrii, et velum
in introitu quod est ante tabernaculum. Omnia quæ
ad altare pertinent funiculos, et vasa ministerii, 27
iubente Aaron et filiis eius, portabunt filii Gerson: et
scient singuli cui debeant oneri mancipari. 28 Hic est
cultus familiæ Gersonitarum in tabernaculo fœderis,
eruntque sub manu Ithamar filii Aaron sacerdotis. 29
Filios quoque Merari per familias et domos patrum
suorum recensebis 30 a triginta annis et supra, usque
ad annos quinquaginta, omnes qui ingrediuntur ad
officium ministerii sui et cultum fœderis testimonii. 31
Hæc sunt onera eorum: Portabunt tabulas tabernaculi
et vectes eius, columnas ac bases earum, 32 columnas
quoque atrii per circuitum cum basibus et paxillis
et funibus suis. Omnia vasa et supellectilem ad
numerum accipient, sicque portabunt. 33 Hoc est
officium familiæ Meraritarum et ministerium in
tabernaculo fœderis: eruntque sub manu Ithamar
filii Aaron sacerdotis. 34 Recensuerunt igitur Moyses
et Aaron et principes synagogæ filios Caath per
cognationes et domos patrum suorum 35 a triginta
annis et supra, usque ad annum quinquagesimum,
omnes qui ingrediuntur ad ministerium tabernaculi
fœderis: 36 et inventi sunt duo millia septingenti
quinquaginta. 37 Hic est numerus populi Caath qui
intrant tabernaculum fœderis: hos numeravit Moyses
et Aaron iuxta sermonem Domini per manum Moysi.
38 Numerati sunt et filii Gerson per cognationes

et domos patrum suorum, 39 a triginta annos et
supra, usque ad quinquagesimum annum, omnes qui
ingrediuntur ut ministrent in tabernaculo fœderis:
40 et inventi sunt duo millia sexcenti triginta. 41
Hic est populus Gersonitarum, quos numeraverunt
Moyses et Aaron iuxta verbum Domini. 42 Numerati
sunt et filii Merari per cognationes et domos patrum
suorum, 43 a triginta annis et supra, usque ad
annum quinquagesimum, omnes qui ingrediuntur
ad explendos ritus tabernaculi fœderis: 44 et inventi
sunt tria millia ducenti. 45 Hic est numerus filiorum
Merari, quos recensuerunt Moyses et Aaron iuxta
imperium Domini per manum Moysi. 46 Omnes qui
recensiti sunt de Levitis, et quos recenseri fecit ad
nomen Moyses et Aaron, et principes Israel per
cognationes et domos patrum suorum, 47 a triginta
annis et supra, usque ad annum quinquagesimum,
ingredientes ad ministerium tabernaculi, et onera
portanda, 48 fuerunt simul octo millia quingenti
octoginta. 49 Iuxta verbum Domini recensuit eos
Moyses, unumquemque iuxta officium et onera sua,
sicut præceperat ei Dominus.

5 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 2
Præcipe filiis Israel, ut eiiciant de castris omnem
leprosum, et qui semine fluit, pollutusque est super
mortuo: 3 tam masculum quam feminam eiicite
de castris, ne contaminent ea cum habitaverint
vobiscum. 4 Feceruntque ita filii Israel, et eiecerunt
eos extra castra, sicut locutus erat Dominus Moysi. 5
Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 6 Loquere
ad filios Israel: Vir, sive mulier, cum fecerint ex
omnibus peccatis, quæ solent hominibus accidere,
et per negligentiam transgressi fuerint mandatum
Domini, atque deliquerint, 7 confitebuntur peccatum
suum, et reddent ipsum caput, quintamque partem
desuper ei, in quem peccaverint. 8 Sin autem non
fuerit qui recipiat, dabunt Domino, et erit sacerdotis,
excepto ariete, qui offertur pro expiatione, ut sit
placabilis hostia. 9 Omnes quoque primitiæ, quas
offerunt filii Israel, ad sacerdotem pertinent: 10
et quidquid in Sanctuarium offertur a singulis, et
traditur manibus sacerdotis, ipsius erit. 11 Locutusque
est Dominus ad Moysen, dicens: 12 Loquere ad filios
Israel, et dices ad eos: Vir, cuius uxor erraverit,
maritumque contemnens 13 dormierit cum altero
viro, et hoc maritus deprehendere non quiverit, sed
latet adulterium, et testibus argui non potest, quia
non est inventa in stupro: 14 si spiritus zelotypiæ
concitaverit virum contra uxorem suam, quæ vel
polluta est, vel falsa suspicione appetitur, 15 adducet
eam ad sacerdotem, et offeret oblationem pro illa
decimam partem sati farinæ hordeaceæ: non fundet
super eam oleum, nec imponet thus: quia sacrificium
zelotypiæ est, et oblatio investigans adulterium. 16
Offeret igitur eam sacerdos, et statuet coram Domino.
17 Assumetque aquam sanctam in vase fictili, et
pauxillum terræ de pavimento tabernaculi mittet
in eam. 18 Cumque steterit mulier in conspectu
Domini, discooperiet caput eius, et ponet super
manus illius sacrificium recordationis, et oblationem
zelotypiæ: ipse autem tenebit aquas amarissimas,
in quibus cum execratione maledicta congessit. 19
Adiurabitque eam, et dicet: Si non dormivit vir alienus
tecum, et si non polluta es deserto mariti thoro,
non te nocebunt aquæ istæ amarissimæ, in quas
maledicta congessi. 20 Sin autem declinasti a viro tuo,
atque polluta es, et concubuisti cum altero viro: 21
his maledictionibus subiacebis: Det te Dominus in
maledictionem, exemplumque cunctorum in populo
suo: putrescere faciat femur tuum, et tumens uterus
tuus disrumpatur. 22 Ingrediantur aquæ maledictæ in
ventrem tuum, et utero tumescente putrescat femur.
Et respondebit mulier: Amen, amen. 23 Scribetque
sacerdos in libello ista maledicta, et delebit ea
aquis amarissimis, in quas maledicta congessit, 24
et dabit ei bibere. Quas cum exhauserit, 25 tollet
sacerdos de manu eius sacrificium zelotypiæ, et
elevabit illud coram Domino, imponetque illud super
altare: ita dumtaxat ut prius, 26 pugillum sacrificii
tollat de eo, quod offertur, et incendat super altare:
et sic potum det mulieri aquas amarissimas. 27
Quas cum biberit, si polluta est, et contempto viro
adulterii rea, pertransibunt eam aquæ maledictionis,
et inflato ventre computrescet femur: eritque mulier
in maledictionem, et in exemplum omni populo. 28
Quod si polluta non fuerit, erit innoxia, et faciet
liberos. 29 Ista est lex zelotypiæ. Si declinaverit mulier
a viro suo, et si polluta fuerit, 30 maritusque zelotypiæ
spiritu concitatus adduxerit eam in conspectu Domini,

et fecerit ei sacerdos iuxta omnia quæ scripta sunt: 31
maritus absque culpa erit, et illa recipiet iniquitatem
suam.

6 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 2
Loquere ad filios Israel, et dices ad eos: Vir, sive
mulier, cum fecerint votum ut sanctificentur, et se
voluerint Domino consecrare: 3 a vino, et omni, quod
inebriare potest, abstinebunt. Acetum ex vino, et ex
qualibet alia potione, et quidquid de uva exprimitur,
non bibent: uvas recentes siccasque non comedent 4
cunctis diebus quibus ex voto Domino consecrantur:
quidquid ex vinea esse potest, ab uva passa usque ad
acinum non comedent. 5 Omni tempore separationis
suæ novacula non transibit per caput eius usque ad
completum diem, quo Domino consecratur. Sanctus
erit, crescente cæsarie capitis eius. 6 Omni tempore
consecrationis suæ super mortuum non ingredietur, 7
nec super patris quidem et matris et fratris sororisque
funere contaminabitur, quia consecratio Dei sui super
caput eius est. 8 Omnibus diebus separationis suæ
sanctus erit Domino. 9 Sin autem mortuus fuerit subito
quispiam coram eo, polluetur caput consecrationis
eius: quod radet illico in eadem die purgationis suæ,
et rursum septima. 10 In octava autem die offeret duos
turtures, vel duos pullos columbæ sacerdoti in introitu
fœderis testimonii. 11 facietque sacerdos unum pro
peccato, et alterum in holocaustum, et deprecabitur
pro eo, quia peccavit super mortuo: sanctificabitque
caput eius in die illo: 12 et consecrabit Domino
dies separationis illius, offerens agnum anniculum
pro peccato: ita tamen ut dies priores irriti fiant,
quoniam polluta est sanctificatio eius. 13 Ista est lex
consecrationis. Cum dies, quos ex voto decreverat,
complebuntur: adducet eum ad ostium tabernaculi
fœderis, 14 et offeret oblationes eius Domino, agnum
anniculum immaculatum in holocaustum, et ovem
anniculam immaculatam pro peccato, et arietem
immaculatum, hostiam pacificam, 15 canistrum
quoque panum azymorum qui conspersi sint oleo,
et lagana absque fermento uncta oleo, ac libamina
singulorum: 16 quæ offeret sacerdos coram Domino,
et faciet tam pro peccato, quam in holocaustum. 17
Arietem vero immolabit hostiam pacificam Domino,
offerens simul canistrum azymorum, et libamenta
quæ ex more debentur. 18 Tunc radetur nazaræus ante
ostium tabernaculi fœderis cæsarie consecrationis
suæ: tolletque capillos eius, et ponet super ignem, qui
est suppositus sacrificio pacificorum. 19 Et armum
coctum arietis, tortamque absque fermento unam
de canistro, et laganum azymum unum, et tradet
in manus Nazaræi, postquam rasum fuerit caput
eius. 20 Susceptaque rursum ab eo, elevabit in
conspectu Domini: et sanctificata sacerdotis erunt,
sicut pectusculum, quod separari iussum est, et
femur. Post hæc, potest bibere Nazaræus vinum.
21 Ista est lex Nazaræi, cum voverit oblationem
suam Domino tempore consecrationis suæ, exceptis
his, quæ invenerit manus eius. Iuxta quod mente
devoverat, ita faciet ad perfectionem sanctificationis
suæ. 22 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
23 Loquere Aaron et filiis eius: Sic benedicetis filiis
Israel, et dicetis eis: 24 Benedicat tibi Dominus, et
custodiat te. 25 Ostendat Dominus faciem suam tibi,
et misereatur tui. 26 Convertat Dominus vultum suum
ad te, et det tibi pacem. 27 Invocabuntque nomen
meum super filios Israel, et ego benedicam eis.

7 Factum est autem in die qua complevit Moyses
tabernaculum, et erexit illud: unxitque et
sanctificavit cum omnibus vasis suis, altare similiter
et omnia vasa eius: 2 obtulerunt principes Israel
et capita familiarum, qui erant per singulas tribus,
præfectique eorum, qui numerati fuerant, 3 munera
coram Domino sex plaustra tecta cum duodecim
bobus. Unum plaustrum obtulere duo duces, et
unum bovem singuli, obtuleruntque ea in conspectu
tabernaculi. 4 Ait autem Dominus ad Moysen: 5
Suscipe ab eis ut serviant in ministerio tabernaculi, et
trades ea Levitis iuxta ordinem ministerii sui. 6 Itaque
cum suscepisset Moyses plaustra et boves, tradidit
eos Levitis. 7 Duo plaustra et quattuor boves dedit
filiis Gerson, iuxta id quod habebant necessarium.
8 Quattuor alia plaustra, et octo boves dedit filiis
Merari secundum officia et cultum suum, sub manu
Ithamar filii Aaron sacerdotis. 9 Filiis autem Caath
non dedit plaustra et boves: quia in Sanctuario
serviunt, et onera propriis portant humeris. 10 Igitur
obtulerunt duces in dedicationem altaris, die qua
unctum est, oblationem suam ante altare. 11 Dixitque

Dominus ad Moysen: Singuli duces per singulos dies
offerant munera in dedicationem altaris. 12 Primo die
obtulit oblationem suam Nahasson filius Aminadab
de tribu Iuda: 13 fueruntque in ea acetabulum
argenteum pondo centum triginta siclorum, phiala
argentea habens septuaginta siclos iuxta pondus
Sanctuarii, utrumque plenum simila conspersa oleo
in sacrificium: 14 mortariolum ex decem siclis aureis
plenum incenso: 15 bovem de armento, et arietem, et
agnum anniculum in holocaustum: 16 hircumque pro
peccato: 17 et in sacrificio pacificorum boves duos,
arietes quinque, hircos quinque, agnos anniculos
quinque. Hæc est oblatio Nahasson filii Aminadab.
18 Secundo die obtulit Nathanael filius Suar, dux de
tribu Issachar, 19 acetabulum argenteum appendens
centum triginta siclos, phialam argenteam habentem
septuaginta siclos, iuxta pondus Sanctuarii, utrumque
plenum simila conspersa oleo in sacrificium: 20
mortariolum aureum habens decem siclos plenum
incenso: 21 bovem de armento, et arietem, et
agnum anniculum in holocaustum: 22 hircumque pro
peccato: 23 et in sacrificio pacificorum boves duos,
arietes quinque, hircos quinque, agnos anniculos
quinque. Hæc fuit oblatio Nathanael filii Suar. 24
Tertio die princeps filiorum Zabulon Eliab filius
Helon, 25 obtulit acetabulum argenteum appendens
centum triginta siclos, phialam argenteam habentem
septuaginta siclos ad pondus Sanctuarii, utrumque
plenum similia conspersa oleo in sacrificium: 26
mortariolum aureum appendens decem siclos plenum
incenso: 27 bovem de armento, et arietem, et agnum
anniculum in holocaustum: 28 hircumque pro peccato:
29 et in sacrificio pacificorum boves duos, arietes
quinque, hircos quinque, agnos anniculos quinque.
Hæc est oblatio Eliab filii Helon. 30 Die quarto
princeps filiorum Ruben, Elisur filius Sedeur, 31 obtulit
acetabulum argenteum appendens centum triginta
siclos, phialam argenteam habentem septuaginta
siclos ad pondus Sanctuarii, utrumque plenum simila
conspersa oleo in sacrificum: 32 mortariolum aureum
appendens decem siclos plenum incenso: 33 bovem
de armento, et arietem, et agnum anniculum in
holocaustum: 34 hircumque pro peccato: 35 et in
hostias pacificorum boves duos, arietes quinque,
hircos quinque, agnos anniculos quinque. Hæc fuit
oblatio Elisur filii Sedeur. 36 Die quinto princeps
filiorum Simeon Salamiel filius Surisaddai 37 obtulit
acetabulum argenteum appendens centum triginta
siclos, phialam argenteam habentem septuaginta
siclos ad pondus Sanctuarii, utrumque plenum simila
conspersa oleo in sacrificum: 38 mortariolum aureum
appendens decem siclos plenum incenso: 39 bovem
de armento, et arietem, et agnum anniculum in
holocaustum: 40 hircumque pro peccato: 41 et in
hostias pacificorum boves duos, arietes quinque,
hircos quinque, agnos anniculos quinque. Hæc
fuit oblatio Salamiel filii Surisaddai. 42 Die sexto
princeps filiorum Gad, Eliasaph filius Duel 43 obtulit
acetabulum argenteum appendens centum triginta
siclos, phialam argenteam habentem septuaginta
siclos ad pondus Sanctuarii, utrumque plenum simila
conspersa oleo in sacrificum: 44 mortariolum aureum
appendens decem siclos plenum incenso: 45 bovem
de armento, et arietem, et agnum anniculum in
holocaustum: 46 hircumque pro peccato: 47 et in
hostias pacificorum boves duos, arietes quinque,
hircos quinque, agnos anniculos quinque. Hæc fuit
oblatio Eliasaph filii Duel. 48 Die septimo princeps
filiorum Ephraim, Elisama filius Ammiud 49 obtulit
acetabulum argenteum appendens centum triginta
siclos, phialam argenteam habentem septuaginta
siclos ad pondus Sanctuarii, utrumque plenum simila
conspersa oleo in sacrificum: 50 mortariolum aureum
appendens decem siclos plenum incenso: 51 bovem
de armento, et arietem, et agnum anniculum in
holocaustum: 52 hircumque pro peccato: 53 et in
hostias pacificorum, boves duos, arietes quinque,
hircos quinque, agnos anniculos quinque. Hæc fuit
oblatio Elisama filii Ammiud. 54 Die octavo, princeps
filiorum Manasse, Gamaliel filius Phadassur, 55 obtulit
acetabulum argenteum appendens centum triginta
siclos, phialam argenteam habentem septuaginta
siclos ad pondus Sanctuarii, utrumque plenum simila
conspersa oleo in sacrificum: 56 mortariolum aureum
appendens decem siclos, plenum incenso: 57 bovem
de armento, et arietem, et agnum anniculum in
holocaustum: 58 hircumque pro peccato: 59 et in
hostias pacificorum boves duos, arietes quinque,
hircos quinque, agnos anniculos quinque. Hæc fuit
oblatio Gamaliel filii Phadassur. 60 Die nono princeps

filiorum Beniamin, Abidan filius Gedeonis, 61 obtulit
acetabulum argenteum appendens centum triginta
siclos, phialam argenteam habentem septuaginta
siclos ad pondus Sanctuarii, utrumque plenum simila
conspersa oleo in sacrificum: 62 et mortariolum
aureum appendens decem siclos plenum incenso: 63
bovem de armento, et arietem, et agnum anniculum
in holocaustum: 64 hircumque pro peccato: 65 et
in hostias pacificorum boves duos, arietes quinque,
hircos quinque, agnos anniculos quinque. Hæc fuit
oblatio Abidan filii Gedeonis. 66 Die decimo princeps
filiorum Dan, Ahiezer filius Ammisaddai 67 obtulit
acetabulum argenteum appendens centum triginta
siclos, phialam argenteam habentem septuaginta
siclos, ad pondus Sanctuarii, utrumque plenum simila
conspersa oleo in sacrificum: 68 mortariolum aureum
appendens decem siclos plenum incenso: 69 bovem
de armento, et arietem, et agnum anniculum in
holocaustum: 70 hircumque pro peccato: 71 et in
hostias pacificorum boves duos, arietes quinque,
hircos quinque, agnos anniculos quinque. Hæc fuit
oblatio Ahiezer filii Ammisaddai. 72 Die undecimo
princeps filiorum Aser, Phegiel filius Ochran 73 obtulit
acetabulum argenteum appendens centum triginta
siclos, phialam argenteam habentem septuaginta
siclos ad pondus Sanctuarii, utrumque plenum simila
conspersa oleo in sacrificum: 74 mortariolum aureum
appendens decem siclos plenum incenso: 75 bovem
de armento, et arietem, et agnum anniculum in
holocaustum: 76 hircumque pro peccato: 77 et in
hostias pacificorum boves duos, arietes quinque,
hircos quinque, agnos anniculos quinque. Hæc fuit
oblatio Phegiel filii Ochran. 78 Die duodecimo princeps
filiorum Nephthali, Ahira filius Enan 79 obtulit
acetabulum argenteum appendens centum triginta
siclos, phialam argenteam habentem septuaginta
siclos ad pondus Sanctuarii, utrumque plenum simila
oleo conspersa in sacrificum: 80 mortariolum aureum
appendens decem siclos, plenum incenso: 81 bovem
de armento, et arietem, et agnum anniculum in
holocaustum: 82 hircumque pro peccato: 83 et in
hostias pacificorum boves duos, arietes quinque,
hircos quinque, agnos anniculos quinque. Hæc fuit
oblatio Ahira filii Enan. 84 Hæc in dedicatione
altaris oblata sunt a principibus Israel, in die qua
consecratum est: acetabula argentea duodecim: phialæ
argenteæ duodecim: mortariola aurea duodecim: 85
ita ut centum triginta siclos argenti haberet unum
acetabulum, et septuaginta siclos haberet una phiala:
id est, in commune vasorum omnium ex argento
sicli duo millia quadringenti, pondere Sanctuarii: 86
mortariola aurea duodecim plena incenso denos siclos
appendentia pondere Sanctuarii: id est, simul auri sicli
centum viginti: 87 boves de armento in holocaustum
duodecim, arietes duodecim, agni anniculi duodecim,
et libamenta eorum: hirci duodecim pro peccato. 88
In hostias pacificorum, boves viginti quattuor, arietes
sexaginta, hirci sexaginta, agni anniculi sexaginta.
Hæc oblata sunt in dedicatione altaris, quando unctum
est. 89 Cumque ingrederetur Moyses tabernaculum
fœderis, ut consuleret oraculum, audiebat vocem
loquentis ad se de propitiatorio quod erat super arcam
testimonii inter duos Cherubim, unde et loquebatur
ei.

8 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 2
Loquere Aaron, et dices ad eum: Cum posueris
septem lucernas, candelabrum in australi parte
erigatur. Hoc igitur præcipe ut lucernæ contra boream
e regione respiciant ad mensam panum propositionis,
contra eam partem, quam candelabrum respicit,
lucere debebunt. 3 Fecitque Aaron, et imposuit
lucernas super candelabrum, ut præceperat Dominus
Moysi. 4 Hæc autem erat factura candelabri, ex
auro ductili, tam medius stipes, quam cuncta quæ
ex utroque calamorum latere nascebantur: iuxta
exemplum quod ostendit Dominus Moysi, ita operatus
est candelabrum. 5 Et locutus est Dominus ad Moysen,
dicens: 6 Tolle Levitas de medio filiorum Israel, et
purificabis eos 7 iuxta hunc ritum: Aspergantur
aqua lustrationis, et radant omnes pilos carnis suæ.
Cumque laverint vestimenta sua, et mundati fuerint,
8 tollent bovem de armentis, et libamentum eius
similam oleo conspersam: bovem autem alterum
de armento tu accipies pro peccato: 9 et applicabis
Levitas coram tabernaculo fœderis, convocata omni
multitudine filiorum Israel. 10 Cumque Levitæ fuerint
coram Domino, ponent filii Israel manus suas super
eos. 11 Et offeret Aaron Levitas, munus in conspectu
Domini a filiis Israel, ut serviant in ministerio

eius. 12 Levitæ quoque ponent manus suas super
capita boum, e quibus unum facies pro peccato, et
alterum in holocaustum Domini, ut depreceris pro
eis. 13 Statuesque Levitas in conspectu Aaron et
filiorum eius, et consecrabis oblatos Domino, 14 ac
separabis de medio filiorum Israel, ut sint mei. 15
Et postea ingredientur tabernaculum fœderis, ut
serviant mihi. Sicque purificabis et consecrabis eos
in oblationem Domini: quoniam dono donati sunt
mihi a filiis Israel. 16 Pro primogenitis quæ aperiunt
omnem vulvam in Israel, accepi eos. 17 Mea sunt
enim omnia primogenita filiorum Israel, tam ex
hominibus quam ex iumentis. Ex die quo percussi
omne primogenitum in Terra Ægypti, sanctificavi
eos mihi: 18 et tuli Levitas pro cunctis primogenitis
filiorum Israel: 19 tradidique eos dono Aaron et filiis
eius de medio populi, ut serviant mihi pro Israel in
tabernaculo fœderis, et orent pro eis ne sit in populo
plaga, si ausi fuerint accedere ad Sanctuarium. 20
Feceruntque Moyses et Aaron et omnis multitudo
filiorum Israel super Levitas quæ præceperat Dominus
Moysi: 21 purificatique sunt, et laverunt vestimenta
sua. Elevavitque eos Aaron in conspectu Domini,
et oravit pro eis, 22 ut purificati ingrederentur ad
officia sua in tabernaculum fœderis coram Aaron
et filiis eius. Sicut præceperat Dominus Moysi de
Levitis, ita factum est. 23 Locutusque est Dominus ad
Moysen, dicens: 24 Hæc est lex Levitarum, A viginti
quinque annis et supra, ingredientur ut ministrent in
tabernaculo fœderis. 25 Cumque quinquagesimum
annum ætatis impleverint, servire cessabunt: 26
eruntque ministri fratrum suorum in tabernaculo
fœderis, ut custodiant quæ sibi fuerunt commendata,
opera autem ipsa non faciant. Sic dispones Levitis in
custodiis suis.

9 Locutus est Dominus ad Moysen in deserto Sinai
anno secundo, postquam egressi sunt de Terra
Ægypti, mense primo dicens: 2 Faciant filii Israel Phase
in tempore suo, 3 quartadecima die mensis huius ad
vesperam, iuxta omnes ceremonias et iustificationes
eius. 4 Præcepitque Moyses filiis Israel ut facerent
Phase. 5 Qui fecerunt tempore suo: quartadecima die
mensis ad vesperam in monte Sinai. Iuxta omnia quæ
mandaverat Dominus Moysi, fecerunt filii Israel. 6
Ecce autem quidam immundi super anima hominis,
qui non poterant facere Phase in die illo, accedentes
ad Moysen et Aaron, 7 dixerunt eis: Immundi sumus
super anima hominis. Quare fraudamur ut non
valeamus oblationem offerre Domino in tempore
suo inter filios Israel? 8 Quibus respondit Moyses:
State ut consulam quid præcipiat Dominus de vobis.
9 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 10
Loquere filiis Israel: Homo qui fuerit immundus
super anima, sive in via procul in gente vestra, faciat
Phase Domino 11 in mense secundo, quartadecima
die mensis ad vesperam: cum azymis et lactucis
agrestibus comedent illud: 12 non relinquent ex eo
quippiam usque mane, et os eius non confringent,
omnem ritum Phase observabunt. 13 Si quis autem
et mundus est, et in itinere non fuit, et tamen non
fecit Phase, exterminabitur anima illa de populis suis,
quia sacrificium Domino non obtulit tempore suo:
peccatum suum ipse portabit. 14 Peregrinus quoque et
advena si fuerint apud vos, facient Phase Domino iuxta
ceremonias et iustificationes eius. Præceptum idem
erit apud vos tam advenæ quam indigenæ. 15 Igitur die
qua erectum est tabernaculum, operuit illud nubes. A
vespere autem super tentorium erat quasi species ignis
usque mane. 16 Sic fiebat iugiter: per diem operiebat
illud nubes, et per noctem quasi species ignis. 17
Cumque ablata fuisset nubes, quæ tabernaculum
protegebat, tunc proficiscebantur filii Israel: et in
loco ubi stetisset nubes, ibi castrametabantur. 18 Ad
imperium Domini proficiscebantur, et ad imperium
illius figebant tabernaculum. Cunctis diebus quibus
stabat nubes super tabernaculum, manebant in
eodem loco: 19 et si evenisset ut multo tempore
maneret super illud, erant filii Israel in excubiis
Domini, et non proficiscebantur 20 quot diebus fuisset
nubes super tabernaculum. Ad imperium Domini
erigebant tentoria, et ad imperium illius deponebant.
21 Si fuisset nubes a vespere usque mane, et statim
diluculo tabernaculum reliquisset, proficiscebantur:
et, si post diem et noctem recessisset, dissipabant
tentoria. 22 Si vero biduo aut uno mense vel longiori
tempore fuisset super tabernaculum, manebant
filii Israel in eodem loco, et non proficiscebantur:
statim autem ut recessisset, movebant castra. 23 Per
verbum Domini figebant tentoria, et per verbum illius

proficiscebantur: erantque in excubiis Domini iuxta
imperium eius per manum Moysi.

10 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: **2**
Fac tibi duas tubas argenteas ductiles, quibus
convocare possis multitudinem quando movenda sunt
castra. **3** Cumque increpueris tubis, congregabitur
ad te omnis turba ad ostium tabernaculi fœderis.
4 Si semel clangueris, venient ad te principes, et
capita multitudinis Israel. **5** Si autem prolixior
atque concisus clangor increpuerit, movebunt castra
primi qui sunt ad orientalem plagam. **6** In secundo
autem sonitu et pari ululatu tubæ, levabunt tentoria
qui habitant ad meridiem. Et iuxta hunc modum
reliqui facient, ululantibus tubis in profectionem. **7**
Quando autem congregandus est populus, simplex
tubarum clangor erit, et non concise ululabunt. **8** Filii
autem Aaron sacerdotes clangent tubis: eritque hoc
legitimum sempiternum in generationibus vestris. **9**
Si exieritis ad bellum de terra vestra contra hostes qui
dimicant adversum vos, clangetis ululantibus tubis,
et erit recordatio vestri coram Domino Deo vestro,
ut eruamini de manibus inimicorum vestrorum.
10 Si quando habebitis epulum, et dies festos, et
calendas, canetis tubis super holocaustis, et pacificis
victimis, ut sint vobis in recordationem Dei vestri.
Ego Dominus Deus vester. **11** Anno secundo, mense
secundo, vigesima die mensis elevata est nubes de
tabernaculo fœderis: **12** profectique sunt filii Israel
per turmas suas de deserto Sinai, et recubuit nubes
in solitudine Pharan. **13** Moveruntque castra primi
iuxta imperium Domini in manu Moysi. **14** Filii Iuda
per turmas suas: quorum princeps erat Nahasson
filius Aminadab. **15** In tribu filiorum Issachar fuit
princeps Nathanael filius Suar. **16** In tribu Zabulon
erat princeps Eliab filius Helon. **17** Depositumque
est tabernaculum, quod portantes egressi sunt filii
Gerson et Merari. **18** Profectique sunt et filii Ruben,
per turmas et ordinem suum: quorum princeps erat
Helisur filius Sedeur. **19** In tribu autem filiorum
Simeon, princeps fuit Salamiel filius Surisaddai. **20**
Porro in tribu Gad erat princeps Eliasaph filius Duel. **21**
Profectique sunt et Caathitæ portantes Sanctuarium.
Tamdiu tabernaculum portabatur, donec venirent ad
erectionis locum. **22** Moverunt castra et filii Ephraim
per turmas suas, in quorum exercitu princeps erat
Elisama filius Ammiud. **23** In tribu autem filiorum
Manasse princeps fuit Gamaliel filius Phadassur. **24** Et
in tribu Beniamin erat dux Abidan filius Gedeonis. **25**
Novissimi castrorum omnium profecti sunt filii Dan
per turmas suas, in quorum exercitu princeps fuit
Ahiezer filius Ammisaddai. **26** In tribu autem filiorum
Aser erat princeps Phegiel filius Ochran. **27** Et in tribu
filiorum Nephthali princeps fuit Ahira filius Enan.
28 Hæc sunt castra, et profectiones filiorum Israel
per turmas suas quando egrediebantur. **29** Dixitque
Moyses Hobab filio Raguel Madianitæ, cognato suo:
Proficiscimur ad locum, quem Dominus daturus est
nobis: veni nobiscum, ut benefaciamus tibi: quia
Dominus bona promisit Israeli. **30** Cui ille respondit:
Non vadam tecum, sed revertar in terram meam, in
qua natus sum. **31** Et ille: Noli, inquit, nos relinquere:
tu enim nosti in quibus locis per desertum castra
ponere debeamus, et eris ductor noster. **32** Cumque
nobiscum veneris, quidquid optimum fuerit ex opibus,
quas nobis traditurus est Dominus, dabimus tibi.
33 Profecti sunt ergo de Monte Domini viam trium
dierum, arcaque fœderis Domini præcedebat eos, per
dies tres providens castrorum locum. **34** Nubes quoque
Domini super eos erat per diem cum incederent.
35 Cumque elevaretur arca, dicebat Moyses: Surge
Domine, et dissipentur inimici tui, et fugiant qui
oderunt te, a facie tua. **36** Cum autem deponeretur,
aiebat: Revertere Domine, ad multitudinem exercitus
Israel.

11 Interea ortum est murmur populi, quasi
dolentium pro labore, contra Dominum. Quod
cum audisset Dominus, iratus est. Et accensus in eos
ignis Domini devoravit extremam castrorum partem. **2**
Cumque clamasset populus ad Moysen, oravit Moyses
ad Dominum, et absorptus est ignis. **3** Vocavitque
nomen loci illius, Incensio: eo quod incesus fuisset
contra eos ignis Domini. **4** Vulgus quippe promiscuum,
quod ascenderat cum eis, flagravit desiderio, sedens et
flens, iunctis sibi pariter filiis Israel, et ait: Quis dabit
nobis ad vescendum carnes? **5** Recordamur piscium
quos comedebamus in Ægypto gratis: in mentem nobis
veniunt cucumeres, et pepones, porrique, et cepe, et
allia. **6** Anima nostra arida est, nihil aliud respiciunt

oculi nostri nisi Man. 7 Erat autem Man quasi semen
coriandri, coloris bdellii. 8 Circuibatque populus,
et colligens illud, frangebat mola, sive terebat in
mortario, coquens in olla, et faciens ex eo tortulas
saporis quasi panis oleati. 9 Cumque descederet nocte
super castra ros, descendebat pariter et Man. 10
Audivit ergo Moyses flentem populum per familias,
singulos per ostia tentorii sui. Iratusque est furor
Domini valde: sed et Moysi intoleranda res visa
est. 11 Et ait ad Dominum: Cur afflixisti servum
tuum? quare non invenio gratiam coram te? et cur
imposuisti pondus universi populi huius super me? 12
Numquid ego concepi omnem hanc multitudinem,
vel genui eam, ut dicas mihi: Porta eos in sinu tuo
sicut portare solet nutrix infantulum, et defer in
terram, pro qua iurasti patribus eorum? 13 Unde
mihi carnes ut dem tantæ multitudini? Flent contra
me, dicentes: Da nobis carnes ut comedamus. 14 Non
possum solus sustinere omnem hunc populum, quia
gravis est mihi. 15 Sin aliter tibi videtur, obsecro ut
interficias me, et inveniam gratiam in oculis tuis, ne
tantis afficiar malis. 16 Et dixit Dominus ad Moysen:
Congrega mihi septuaginta viros de senibus Israel,
quos tu nosti quod senes populi sint ac magistri: et
duces eos ad ostium tabernaculi fœderis, faciesque
ibi stare tecum, 17 ut descendam et loquar tibi: et
auferam de spiritu tuo, tradamque eis, ut sustentent
tecum onus populi, et non tu solus graveris. 18
Populo quoque dices: Sanctificamini: cras comedetis
carnes. Ego enim audivi vos dicere: Quis dabit nobis
escas carnium? Bene nobis erat in Ægypto. Ut det
vobis Dominus carnes, et comedatis: 19 non uno
die, nec duobus, vel quinque aut decem, nec viginti
quidem, 20 sed usque ad mensem dierum, donec
exeat per nares vestras, et vertatur in nauseam, eo
quod replueritis Dominum, qui in medio vestri est, et
fleveritis coram eo, dicentes: Quare egressi sumus ex
Ægypto? 21 Et ait Moyses: Sexcenta millia peditum
huius populi sunt, et tu dicis: Dabo eis esum carnium
mense integro. 22 Numquid ovium et boum multitudo
cædetur, ut possit sufficere ad cibum? Vel omnes
pisces maris in unum congregabuntur, ut eos satient?
23 Cui respondit Dominus: Numquid manus Domini
invalida est? Iam nunc videbis utrum meus sermo
opere compleatur. 24 Venit igitur Moyses, et narravit
populo verba Domini, congregans septuaginta viros
de senibus Israel, quos stare fecit circa tabernaculum.
25 Descenditque Dominus per nubem, et locutus est
ad eum, auferens de Spiritu qui erat in Moyse, et
dans septuaginta viris. Cumque requievisset in eis
Spiritus, prophetaverunt, nec ultra cessaverunt. 26
Remanserat autem in castris duo viri, quorum unus
vocabatur Eldad, et alter Medad, super quos requievit
Spiritus. Nam et ipsi descripti fuerant, et non exierant
ad tabernaculum. 27 Cumque prophetarent in castris,
cucurrit puer, et nunciavit Moysi, dicens: Eldad et
Medad prophetant in castris. 28 Statim Iosue filius
Nun, minister Moysi, et electus e pluribus, ait: Domine
mi Moyses prohibe eos. 29 At ille: Quid, inquit,
æmularis pro me? Quis tribuat ut omnis populus
prophetet, et det eis Dominus Spiritum suum? 30
Reversusque est Moyses, et maiores natu Israel in
castra. 31 Ventus autem egrediens a Domino arreptans
trans mare coturnices detulit, et demisit in castra
itinere quantum uno die confici potest, ex omni
parte castrorum per circuitum, volabantque in aere
duobus cubitis altitudine super terram. 32 Surgens
ergo populus toto die illo, et nocte, ac die altero,
congregavit coturnicum, qui parum, decem coros: et
siccaverunt eas per gyrum castrorum. 33 Adhuc carnes
erant in dentibus eorum, nec defecerat huiuscemodi
cibus: et ecce furor Domini concitatus in populum,
percussit eum plaga magna nimis. 34 Vocatusque
est ille locus, Sepulchra concupiscentiæ: ibi enim
sepelierunt populum qui desideraverat. 35 Egressi
autem de Sepulchris concupiscentiæ, venerunt in
Haseroth, et manserunt ibi.

12 Locutaque est Maria et Aaron contra Moysen
propter uxorem eius Æthiopissam, 2 et dixerunt:
Num per solum Moysen locutus est Dominus? Nonne
et nobis similiter est locutus? Quod cum audisset
Dominus, 3 (erat enim Moyses vir mitissimus super
omnes homines qui morabantur in terra) 4 statim
locutus est ad eum, et ad Aaron et Mariam: Egredimini
vos tantum tres ad tabernaculum fœderis. Cumque
fuissent egressi, 5 descendit Dominus in columna
nubis, et stetit in introitu tabernaculi vocans Aaron
et Mariam. Qui cum issent, 6 dixit ad eos: Audite
sermones meos: si quis fuerit inter vos propheta

Domini, in visione apparebo ei, vel per somnium
loquar ad illum. 7 At non talis servus meus Moyses,
qui in omni domo mea fidelissimus est: 8 ore enim
ad os loquor ei: et palam, et non per ænigmata et
figuras Dominum videt. Quare ergo non timuistis
detrahere servo meo Mosyi? 9 Iratusque contra
eos, abiit: 10 nubes quoque recessit quæ erat super
tabernaculum: et ecce Maria apparuit candens lepra
quasi nix. Cumque respexisset eam Aaron, et vidisset
perfusam lepra, 11 ait ad Moysen: Obsecro domine
mi, ne imponas nobis hoc peccatum quod stulte
commisimus, 12 ne fiat hæc quasi mortua, et ut
abortivum quod proiicitur de vulva matris suæ. Ecce
iam medium carnis eius devoratum est a lepra. 13
Clamavitque Moyses ad Dominum, dicens: Deus,
obsecro, sana eam. 14 Cui respondit Dominus: Si
pater eius spuisset in faciem illius, nonne debuerat
saltem septem diebus rubore suffundi? Separetur
septem diebus extra castra, et postea revocabitur. 15
Exclusa est itaque Maria extra castra septem diebus:
et populus non est motus de loco illo, donec revocata
est Maria. 16 Profectusque est populus de Haseroth
fixis tentoriis in deserto Pharan.

13 Ibique locutus est Dominus ad Moysen, dicens:
2 Mitte viros, qui considerent Terram Chanaan,
quam daturus sum filiis Israel, singulos de singulis
tribubus, ex principibus. 3 Fecit Moyses quod Dominus
imperaverat, de deserto Pharan mittens principes
viros, quorum ista sunt nomina. 4 De tribu Ruben,
Sammua filium Zechur. 5 De tribu Simeon, Saphat
filium Huri. 6 De tribu Iuda, Caleb filium Iephone. 7 De
tribu Issachar, Igal filium Ioseph. 8 De tribu Ephraim,
Osee filium Nun. 9 De tribu Beniamin, Phalti filium
Raphu. 10 De tribu Zabulon, Geddiel filium Sodi. 11 De
tribu Ioseph, sceptri Manasse, Gaddi filium Susi. 12 De
tribu Dan, Ammiel filium Gemalli. 13 De tribu Aser,
Sthur filium Michael. 14 De tribu Nephthali, Nahabi
filium Vapsi. 15 De tribu Gad, Guel filium Machi. 16
Hæc sunt nomina virorum, quos misit Moyses ad
considerandam Terram: vocavitque Osee filium Nun,
Iosue. 17 Misit ergo eos Moyses ad considerandam
Terram Chanaan, et dixit ad eos: Ascendite per
meridianam plagam. Cumque veneritis ad montes,
18 considerate Terram, qualis sit: et populum qui
habitator est eius, utrum fortis sit an infirmus: si pauci
numero an plures: 19 ipsa terra, bona an mala: urbes
quales, muratæ an absque muris: 20 humus, pinguis an
sterilis, nemorosa an absque arboribus. Confortamini,
et afferte nobis de fructibus Terræ. Erat autem tempus
quando iam præcoquæ uvæ vesci possunt. 21 Cumque
ascendissent, exploraverunt Terram a deserto Sin,
usque Rohob intrantibus Emath. 22 Ascenderuntque ad
meridiem, et venerunt in Hebron, ubi erant Achiman
et Sisai et Tholmai filii Enac. Nam Hebron septem
annis ante Tanim urbem Ægypti condita est. 23
Pergentesque usque ad Torrentem Botri, absciderunt
palmitem cum uva sua, quem portaverunt in vecte
duo viri. De malis quoque granatis et de ficis loci
illius tulerunt: 24 qui appellatus est Nehelescol, id
est Torrens botri, eo quod botrum portassent inde
filii Israel. 25 Reversique exploratores Terræ post
quadraginta dies, omni regione circuita, 26 venerunt ad
Moysen et Aaron et ad omnem cœtum filiorum Israel
in desertum Pharan, quod est in Cades. Locutique eis
et omni multitudini ostenderunt fructus Terræ: 27 et
narraverunt, dicentes: Venimus in Terram, ad quam
misisti nos, quæ revera fluit lacte et melle, ut ex his
fructibus cognosci potest: 28 sed cultores fortissimos
habet, et urbes grandes atque muratas. Stirpem Enac
vidimus ibi. 29 Amalec habitat in meridie, Hethæus et
Iebusæus et Amorrhæus in montanis: Chananæus vero
moratur iuxta mare et circa fluenta Iordanis. 30 Inter
hæc Caleb compescens murmur populi, qui oriebatur
contra Moysen, ait: Ascendamus, et possideamus
Terram, quoniam poterimus obtinere eam. 31 Alii
vero, qui fuerant cum eo, dicebant: Nequaquam ad
hunc populum valemus ascendere, quia fortior nobis
est. 32 Detraxeruntque Terræ, quam inspexerant,
apud filios Israel, dicentes: Terra, quam lustravimus,
devorat habitatores suos: populus, quem aspeximus,
proceræ staturæ est. 33 Ibi vidimus monstra quædam
filiorum Enac de genere giganteo: quibus comparati,
quasi locustæ videbamur.

14 Igitur vociferans omnis turba flevit nocte illa, 2 et
murmurati sunt contra Moysen et Aaron cuncti
filii Israel, dicentes: 3 Utinam mortui essemus in
Ægypto: et in hac vasta solitudine utinam pereamus,
et non inducat nos Dominus in Terram istam, ne

cadamus gladio, et uxores ac liberi nostri ducantur
captivi. Nonne melius est reverti in Ægyptum? 4
Dixeruntque alter ad alterum: Constituamus nobis
ducem, et revertamur in Ægyptum. 5 Quo audito
Moyses et Aaron ceciderunt proni in terram coram
omni multitudine filiorum Israel. 6 At vero Iosue filius
Nun, et Caleb filius Iephone, qui et ipsi lustraverant
terram, sciderunt vestimenta sua, 7 et ad omnem
multitudinem filiorum Israel locuti sunt: Terra, quam
circuivimus, valde bona est. 8 Si propitius fuerit
Dominus, inducet nos in eam, et tradet humum lacte
et melle manantem. 9 Nolite rebelles esse contra
Dominum: neque timeatis populum terræ huius, quia
sicut panem ita eos possumus devorare. Recessit
ab eis omne præsidium: Dominus nobiscum est,
nolite metuere. 10 Cumque clamaret omnis multitudo,
et lapidibus eos vellet opprimere, apparuit gloria
Domini super tectum fœderis cunctis filiis Israel.
11 Et dixit Dominus ad Moysen: Usquequo detrahet
mihi populus iste? Quousque non credent mihi in
omnibus signis, quæ feci coram eis? 12 Feriam igitur
eos pestilentia, atque consumam: te autem faciam
principem super gentem magnam, et fortiorem quam
hæc est. 13 Et ait Moyses ad Dominum: Ut audiant
Ægyptii, de quorum medio eduxisti populum istum,
14 et habitatores Terræ huius, qui audierunt quod
tu Domine in populo isto sis, et facie videaris ad
faciem, et nubes tua protegat illos, et in columna
nubis præcedas eos per diem, et in columna ignis
per noctem: 15 quod occideris tantam multitudinem
quasi unum hominem, et dicant: 16 Non poterat
introducere populum in Terram, pro qua iuraverat:
idcirco occidit eos in solitudine. 17 Magnificetur ergo
fortitudo Domini sicut iurasti, dicens: 18 Dominus
patiens et multæ misericordiæ, auferens iniquitatem
et scelera, nullumque innoxium derelinquens, qui
visitas peccata patrum in filios in tertiam et quartam
generationem. 19 Dimitte, obsecro, peccatum populi
huius secundum magnitudinem misericordiæ tuæ,
sicut propitius fuisti egredientibus de Ægypto usque
ad locum istum. 20 Dixitque Dominus: Dimisi iuxta
verbum tuum. 21 Vivo ego: et implebitur gloria
Domini universa terra. 22 At tamen omnes homines
qui viderunt maiestatem meam, et signa quæ feci
in Ægypto et in solitudine, et tentaverunt me iam
per decem vices, nec obedierunt voci meæ, 23 non
videbunt Terram pro qua iuravi patribus eorum,
nec quisquam ex illis qui detraxit mihi, intuebitur
eam. 24 Servum meum Caleb, qui plenus alio spiritu
secutus est me, inducam in Terram hanc, quam
circuivit: et semen eius possidebit eam. 25 Quoniam
Amalecites et Chananæus habitant in vallibus. Cras
movete castra, et revertimini in solitudinem per viam
Maris Rubri. 26 Locutusque est Dominus ad Moysen et
Aaron, dicens: 27 Usquequo multitudo hæc pessima
murmurat contra me? Querelas filiorum Israel audivi.
28 Dic ergo eis: Vivo ego, ait Dominus: sicut locuti estis
audiente me, sic faciam vobis. 29 In solitudine hac
iacebunt cadavera vestra. Omnes qui numerati estis
a viginti annis et supra, et murmurastis contra me,
30 non intrabitis Terram, super quam levavi manum
meam ut habitare vos facerem, præter Caleb filium
Iephone, et Iosue filium Nun. 31 Parvulos autem
vestros, de quibus dixistis quod prædæ hostibus
forent, introducam: ut videant Terram, quæ vobis
displicuit. 32 Vestra cadavera iacebunt in solitudine. 33
Filii vestri erunt vagi in deserto annis quadraginta, et
portabunt fornicationem vestram, donec consumantur
cadavera patrum in deserto, 34 iuxta numerum
quadraginta dierum, quibus considerastis Terram:
annus pro die imputabitur. Et quadraginta annis
recipietis iniquitates vestras, et scietis ultionem
meam: 35 quoniam sicut locutus sum, ita faciam omni
multitudini huic pessimæ, quæ consurrexit adversum
me: in solitudine hac deficiet, et morietur. 36 Igitur
omnes viri, quos miserat Moyses ad contemplandam
Terram, et qui reversi murmurare fecerant contra
eum omnem multitudinem, detrahentes Terræ quod
esset mala, 37 mortui sunt atque percussi in conspectu
Domini. 38 Iosue autem filius Nun, et Caleb filius
Iephone vixerunt ex omnibus, qui perrexerant ad
considerandam Terram. 39 Locutusque est Moyses
universa verba hæc ad omnes filios Israel, et luxit
populus nimis. 40 Et ecce mane primo surgentes
ascenderunt verticem montis, atque dixerunt: Parati
sumus ascendere ad locum, de quo Dominus locutus
est: quia peccavimus. 41 Quibus Moyses: Cur, inquit,
transgredimini verbum Domini, quod vobis non
cedet in prosperum? 42 Nolite ascendere: non
enim est Dominus vobiscum: ne corruatis coram

inimicis vestris. 43 Amalecites et Chananæus ante vos
sunt, quorum gladio corruetis, eo quod nolueritis
acquiescere Domino, nec erit Dominus vobiscum. 44 At
illi contenebrati ascenderunt in verticem montis. Arca
autem testamenti Domini et Moyses non recesserunt
de castris. 45 Descenditque Amalecites et Chananæus,
qui habitabat in monte: et percutiens eos atque
concidens, persecutus est eos usque Horma.

15 Locutus est Dominus ad Moysen, dicens: 2
Loquere ad filios Israel, et dices ad eos: Cum
ingressi fueritis Terram habitationis vestræ, quam
ego dabo vobis, 3 et feceritis oblationem Domino in
holocaustum, aut victimam, vota solventes, vel sponte
offerentes munera, aut in sollemnitatibus vestris
adolentes odorem suavitatis Domino, de bobus sive de
ovibus: 4 offeret quicumque immolaverit victimam,
sacrificium similæ, decimam partem ephi, conspersæ
oleo, quod mensuram habebit quartam partem hin: 5
et vinum ad liba fundenda eiusdem mensuræ dabit in
holocaustum sive in victimam. 6 Per agnos singulos
et arietes erit sacrificium similæ duarum decimarum,
quæ conspersa sit oleo tertiæ partis hin: 7 et vinum ad
libamentum tertiæ partis eiusdem mensuræ offeret in
odorem suavitatis Domino. 8 Quando vero de bobus
feceris holocaustum aut hostiam, ut impleas votum vel
pacificas victimas, 9 dabis per singulos boves similæ
tres decimas conspersæ oleo, quod habeat medium
mensuræ hin: 10 et vinum ad liba fundenda eiusdem
mensuræ in oblationem suavissimi odoris Domino. 11
Sic facies 12 per singulos boves et arietis et agnos et
hœdos. 13 Tam indigenæ quam peregrini 14 eodem
ritu offerent sacrificia. 15 Unum præceptum erit atque
iudicium tam vobis quam advenis terræ. 16 Locutus est
Dominus ad Moysen, dicens: 17 Loquere filiis Israel, et
dices ad eos: 18 Cum veneritis in terram, quam dabo
vobis, 19 et comederitis de panibus regionis illius,
separabitis primitias Domino 20 de cibis vestris. Sicut
de areis primitias separatis, 21 ita et de pulmentis
dabitis primitiva Domino. 22 Quod si per ignorantiam
præterieritis quidquam horum, quæ locutus est
Dominus ad Moysen, 23 et mandavit per eum ad vos, a
die qua cœpit iubere et ultra, 24 oblitaque fuerit facere
multitudo: offeret vitulum de armento, holocaustum
in odorem suavissimum Domino, et sacrificum eius
ac liba, ut ceremoniæ postulant, hircumque pro
peccato: 25 et rogabit sacerdos pro omni multitudine
filiorum Israel: et dimittetur eis, quoniam non
sponte peccaverunt, nihilominus offerentes incensum
Domino pro se et pro peccato atque errore suo: 26 et
dimittetur universæ plebi filiorum Israel, et advenis,
qui peregrinantur inter eos: quoniam culpa est omnis
populi per ignorantiam. 27 Quod si anima una nesciens
peccaverit, offeret capram anniculam pro peccato
suo: 28 et deprecabitur pro ea sacerdos, quod inscia
peccaverit coram Domino: impetrabitque ei veniam,
et dimittetur illi. 29 Tam indigenis quam advenis
una lex erit omnium, qui peccaverint ignorantes. 30
Anima vero, quæ per superbiam aliquid commiserit,
sive civis sit ille, sive peregrinus, (quoniam adversus
Dominum rebellis fuit) peribit de populo suo: 31
verbum enim Domini contempsit, et præceptum illius
fecit irritum: idcirco delebitur, et portabit iniquitatem
suam. 32 Factum est autem, cum essent filii Israel in
solitudine, et invenissent hominem colligentem ligna
in die Sabbati, 33 obtulerunt eum Moysi et Aaron
et universæ multitudini. 34 Qui recluserunt eum in
carcerem, nescientes quid super eo facere deberent. 35
Dixitque Dominus ad Moysen: Morte moriatur homo
iste, obruat eum lapidibus omnis turba extra castra.
36 Cumque eduxissent eum foras, obruerunt lapidibus,
et mortuus est, sicut præceperat Dominus. 37 Dixit
quoque Dominus ad Moysen: 38 Loquere filiis Israel,
et dices ad eos ut faciant sibi fimbrias per angulos
palliorum, ponentes in eis vittas hyacinthinas: 39
quas cum viderint, recordentur omnium mandatorum
Domini, nec sequantur cogitationes suas et oculos
per res varias fornicantes, 40 sed magis memores
præceptorum Domini faciant ea, sintque sancti Deo
suo. 41 Ego Dominus Deus vester, qui eduxi vos de
Terra Ægypti, ut essem Deus vester.

16 Ecce autem Core filius Isaar, filii Caath, filii Levi,
et Dathan atque Abiron filii Eliab, Hon quoque
filius Pheleth de filiis Ruben, 2 surrexerunt contra
Moysen, aliique filiorum Israel ducenti quinquaginta
viri proceres synagogæ, et qui tempore concilii per
nomina vocabantur. 3 Cumque stetissent adversum
Moysen et Aaron, dixerunt: Sufficiat vobis, quia omnis
multitudo sanctorum est, et in ipsis est Dominus:

Cur elevamini super populum Domini? 4 Quod cum
audisset Moyses, cecidit pronus in faciem: 5 locutusque
ad Core et ad omnem multitudinem: Mane, inquit,
notum faciet Dominus qui ad se pertineant, et sanctos
applicabit sibi: et quos elegerit, appropinquabunt
ei. 6 Hoc igitur facite: Tollat unusquisque thuribula
sua, tu Core, et omne concilium tuum: 7 et hausto
cras igne, ponite desuper thymiama coram Domino:
et quemcumque elegerit, ipse erit sanctus: multum
erigimini filii Levi. 8 Dixitque rursum ad Core: Audite
filii Levi: 9 Num parum vobis est quod separavit
vos Deus Israel ab omni populo, et iunxit sibi, ut
serviretis ei in cultu tabernaculi, et staretis coram
frequentia populi, et ministraretis ei? 10 idcirco ad
se fecit accedere te et omnes fratres tuos filios Levi,
ut vobis etiam sacerdotium vindicetis, 11 et omnis
globus tuus stet contra Dominum? Quid est enim
Aaron ut murmuretis contra eum? 12 Misit ergo
Moyses ut vocaret Dathan et Abiron filios Eliab. Qui
responderunt: Non venimus. 13 Numquid parum est
tibi quod eduxisti nos de terra, quæ lacte et melle
manabat, ut occideres in deserto, nisi et dominatus
fueris nostri? 14 Revera induxisti nos in terram, quæ
fluit rivis lactis et mellis, et dedisti nobis possessiones
agrorum et vinearum. An et oculos nostros vis eruere?
Non venimus. 15 Iratusque Moyses valde, ait ad
Dominum: Ne respicias sacrificia eorum: tu scis quod
ne asellum quidem umquam acceperim ab eis, nec
afflixerim quempiam eorum. 16 Dixitque ad Core:
Tu, et omnis congregatio tua, state seorsum coram
Domino, et Aaron die crastino separatim. 17 Tollite
singuli thuribula vestra, et ponite super ea incensum,
offerentes Domino ducenta quinquaginta thuribula:
Aaron quoque teneat thuribulum suum. 18 Quod
cum fecissent, stantibus Moyses et Aaron, 19 et
coacervassent adversum eos omnem multitudinem ad
ostium tabernaculi, apparuit cunctis gloria Domini.
20 Locutusque Dominus ad Moysen et Aaron, ait:
21 Separamini de medio congregationis huius, ut
eos repente disperdam. 22 Qui ceciderunt proni in
faciem, atque dixerunt: Fortissime Deus spirituum
universæ carnis, num uno peccante, contra omnes
ira tua desæviet? 23 Et ait Dominus ad Moysen: 24
Præcipe universo populo ut separetur a tabernaculis
Core, et Dathan et Abiron. 25 Surrexitque Moyses,
et abiit ad Dathan et Abiron: et sequentibus eum
senioribus Israel, 26 dixit ad turbam: Recedite a
tabernaculis hominum impiorum, et nolite tangere
quæ ad eos pertinent, ne involvamini in peccatis
eorum. 27 Cumque recessissent a tentoriis eorum
per circuitum, Dathan et Abiron egressi stabant in
introitu papilionum suorum cum uxoribus et liberis,
omnique frequentia. 28 Et ait Moyses: In hoc scietis,
quod Dominus miserit me ut facerem universa quæ
cernitis, et non ex proprio ea corde protulerim: 29 Si
consueta hominum morte interierint, et visitaverit
eos plaga, qua et ceteri visitari solent, non misit me
Dominus: 30 sin autem novam rem fecerit Dominus, ut
aperiens terra os suum deglutiat eos et omnia quæ ad
illos pertinent, descenderintque viventes in infernum,
scietis quod blasphemaverint Dominum. (Sheol h7585) 31
Confestim igitur ut cessavit loqui, dirupta est terra sub
pedibus eorum: 32 et aperiens os suum, devoravit illos
cum tabernaculis suis et universa substantia eorum.
33 Descenderuntque vivi in infernum operti humo, et
perierunt de medio multitudinis. (Sheol h7585) 34 At vero
omnis Israel, qui stabat per gyrum, fugit ad clamorem
pereuntium, dicens: Ne forte et nos terra deglutiat. 35
Sed et ignis egressus a Domino, interfecit ducentos
quinquaginta viros, qui offerebant incensum. 36
Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 37 Præcipe
Eleazaro filio Aaron sacerdoti ut tollat thuribula quæ
iacent in incendio, et ignem huc illucque dispergat:
quoniam sanctificata sunt 38 in mortibus peccatorum:
producatque ea in laminas, et affigat altari, eo quod
oblatum sit in eis incensum Domino, et sanctificata
sint, ut cernant ea pro signo et monimento filii Israel.
39 Tulit ergo Eleazar sacerdos thuribula ænea, in
quibus obtulerant hi quos incendium devoravit, et
produxit ea in laminas, affigens altari: 40 ut haberent
postea filii Israel, quibus commonerentur ne quis
accedat alienigena, et qui non est de semine Aaron
ad offerendum incensum Domino, ne patiatur sicut
passus est Core, et omnis congregatio eius, loquente
Domino ad Moysen. 41 Murmuravit autem omnis
multitudo filiorum Israel sequenti die contra Moysen
et Aaron, dicens: Vos interfecistis populum Domini. 42
Cumque oriretur seditio, et tumultus incresceret, 43
Moyses et Aaron fugerunt ad tabernaculum fœderis.
Quod, postquam ingressi sunt, operuit nubes, et

apparuit gloria Domini. 44 Dixitque Dominus ad
Moysen: 45 Recedite de medio huius multitudinis,
etiam nunc delebo eos. Cumque iacerent in terra, 46
dixit Moyses ad Aaron: Tolle thuribulum, et hausto
igne de altari, mitte incensum desuper, pergens cito
ad populum ut roges pro eis: iam enim egressa est
ira a Domino, et plaga desævit. 47 Quod cum fecisset
Aaron, et cucurrisset ad mediam multitudinem, quam
iam vastabat incendium, obtulit thymiama: 48 et stans
inter mortuos ac viventes, pro populo deprecatus est,
et plaga cessavit. 49 Fuerunt autem qui percussi sunt,
quattuordecim millia hominum, et septingenti, absque
his qui perierant in seditione Core. 50 Reversusque
est Aaron ad Moysen ad ostium tabernaculi fœderis
postquam quievit interitus.

17 Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens: 2
Loquere ad filios Israel, et accipe ab eis virgas
singulas per cognationes suas, a cunctis principibus
tribuum, virgas duodecim, et uniuscuiusque nomen
superscribes virgæ suæ. 3 Nomen autem Aaron erit
in tribu Levi, et una virga cunctas seorsum familias
continebit: 4 ponesque eas in tabernaculo fœderis
coram testimonio, ubi loquar ad te. 5 Quem ex
his elegero, germinabit virga eius: et cohibebo a
me querimonias filiorum Israel, quibus contra vos
murmurant. 6 Locutusque est Moyses ad filios Israel:
et dederunt ei omnes principes virgas per singulas
tribus: fueruntque virgæ duodecim absque virga
Aaron. 7 Quas cum posuisset Moyses coram Domino
in tabernaculo testimonii: 8 sequenti die regressus
invenit germinasse virgam Aaron in domo Levi:
et turgentibus gemmis eruperant flores, qui, foliis
dilatatis, in amygdalas deformati sunt. 9 Protulit ergo
Moyses omnes virgas de conspectu Domini ad cunctos
filios Israel: videruntque et receperunt singuli virgas
suas. 10 Dixitque Dominus ad Moysen: Refer virgam
Aaron in tabernaculum testimonii, ut servetur ibi in
signum rebellium filiorum Israel, et quiescant querelæ
eorum a me, ne moriantur. 11 Fecitque Moyses sicut
præceperat Dominus. 12 Dixerunt autem filii Israel ad
Moysen: Ecce consumpti sumus, omnes perivimus. 13
Quicumque accedit ad tabernaculum Domini, moritur.
Num usque ad internecionem cuncti delendi sumus?

18 Dixitque Dominus ad Aaron: Tu, et filii tui, et
domus patris tui tecum portabitis iniquitatem
Sanctuarii: et tu et filii tui simul sustinebitis peccata
sacerdotii vestri. 2 Sed et fratres tuos de tribu Levi,
et sceptrum patris tui sume tecum, præstoque sint,
et ministrent tibi: tu autem et filii tui ministrabitis
in tabernaculo testimonii. 3 Excubabuntque Levitæ
ad præcepta tua, et ad cuncta opera tabernaculi:
ita dumtaxat, ut ad vasa Sanctuarii et ad altare non
accedant, ne et illi moriantur, et vos pereatis simul. 4
Sint autem tecum, et excubent in custodiis tabernaculi,
et in omnibus cæremoniis eius. Alienigena non
miscebitur vobis. 5 Excubate in custodia Sanctuarii,
et in ministerio altaris: ne oriatur indignatio super
filios Israel. 6 Ego dedi vobis fratres vestros Levitas de
medio filiorum Israel, et tradidi donum Domino, ut
serviant in ministeriis tabernaculi eius. 7 Tu autem
et filii tui custodite sacerdotium vestrum: et omnia
quæ ad cultum altaris pertinent, et intra velum sunt,
per sacerdotes administrabuntur. Si quis externus
accesserit, occidetur. 8 Locutusque est Dominus ad
Aaron: Ecce dedi tibi custodiam primitiarum mearum.
Omnia quæ sanctificantur a filiis Israel, tradidi tibi et
filiis tuis pro officio sacerdotali legitima sempiterna.
9 Hæc ergo accipies de his, quæ sanctificantur et
oblata sunt Domino. Omnis oblatio, et sacrificium,
et quidquid pro peccato atque delicto redditur mihi,
et cedit in Sancta sanctorum, tuum erit, et filiorum
tuorum. 10 In Sanctuario comedes illud: mares tantum
edent ex eo, quia consecratum est tibi. 11 Primitias
autem, quas voverint et obtulerint filii Israel, tibi dedi,
et filiis tuis, ac filiabus tuis iure perpetuo. Qui mundus
est in domo tua, vescetur eis. 12 Omnem medullam olei,
et vini, ac frumenti, quidquid offerunt primitiarum
Domino, tibi dedi. 13 Universa frugum initia, quas
gignit humus, et Domino deportantur, cedent in usus
tuos: qui mundus est in domo tua, vescetur eis. 14
Omne quod ex voto reddiderint filii Israel, tuum
erit. 15 Quidquid primum erumpit e vulva cunctæ
carnis, quam offerunt Domino, sive ex hominibus,
sive de pecoribus fuerit, tui iuris erit: ita dumtaxat, ut
pro hominis primogenito pretium accipias, et omne
animal quod immundum est, redimi facias, 16 cuius
redemptio erit post unum mensem, siclis argenti
quinque, pondere Sanctuarii. Siclus viginti obolos

habet. 17 Primogenitum autem bovis et ovis et capræ
non facies redimi, quia sanctificata sunt Domino.
Sanguinem tantum eorum fundes super altare, et
adipes adolebis in suavissimum odorem Domino. 18
Carnes vero in usum tuum cedent, sicut pectusculum
consecratum, et armus dexter, tua erunt. 19 Omnes
primitias Sanctuarii, quas offerunt filii Israel Domino,
tibi dedi et filiis, ac filiabus tuis iure perpetuo. Pactum
salis est sempiternum coram Domino, tibi ac filiis tuis.
20 Dixitque Dominus ad Aaron: In terra eorum nihil
possidebitis, nec habebitis partem inter eos: ego pars
et hereditas tua in medio filiorum Israel. 21 Filiis autem
Levi dedi omnes decimas Israelis in possessionem
pro ministerio quo serviunt mihi in tabernaculo
fœderis: 22 ut non accedant ultra filii Israel ad
tabernaculum, nec committant peccatum mortiferum:
23 solis filiis Levi mihi in tabernaculo servientibus, et
portantibus peccata populi. Legitimum sempiternum
erit in generationibus vestris. Nihil aliud possidebunt,
24 decimarum oblatione contenti, quas in usus eorum
et necessaria separavi. 25 Locutusque est Dominus ad
Moysen, dicens: 26 Præcipe Levitis, atque denuncia:
Cum acceperitis a filiis Israel decimas, quas dedi vobis,
primitias earum offerte Domino, id est, decimam
partem decimæ, 27 ut reputetur vobis in oblationem
primitivorum, tam de areis quam de torcularibus: 28 et
universis quorum accipitis primitias, offerte Domino,
et date Aaron sacerdoti. 29 Omnia quæ offeretis ex
decimis, et in donaria Domini separabitis, optima et
electa erunt. 30 Dicesque ad eos: Si præclara et meliora
quæque obtuleritis ex decimis, reputabitur vobis
quasi de area et torculari dederitis primitias: 31 et
comedetis eas in omnibus locis vestris, tam vos quam
familiæ vestræ: quia pretium est pro ministerio, quo
servitis in tabernaculo testimonii. 32 Et non peccabitis
super hoc, egregia vobis et pinguia reservantes ne
polluatis oblationes filiorum Israel, et moriamini.

19 Locutusque est Dominus ad Moysen et Aaron,
dicens: 2 Ista est religio victimæ, quam constituit
Dominus. Præcipe filiis Israel, ut adducant ad te
vaccam rufam ætatis integræ, in qua nulla sit macula,
nec portaverit iugum: 3 tradetisque eam Eleazaro
sacerdoti, qui eductam extra castram, immolabit in
conspectu omnium: 4 et tingens digitum in sanguine
eius, asperget contra fores tabernaculi septem vicibus,
5 comburetque eam cunctis videntibus, tam pelle et
carnibus eius quam sanguine et fimo flammæ traditis.
6 Lignum quoque cedrinum, et hyssopum, coccumque
bis tinctum sacerdos mittet in flammam, quæ vaccam
vorat. 7 Et tunc demum, lotis vestibus et corpore suo,
ingredietur in castra, commaculatusque erit usque ad
vesperum. 8 Sed et ille, qui combusserit eam, lavabit
vestimenta sua, et corpus, et immundus erit usque
ad vesperum. 9 Colliget autem vir mundus cineres
vaccæ, et effundet eos extra castra in loco purissimo,
ut sint multitudini filiorum Israel in custodiam,
et in aquam aspersionis: quia pro peccato vacca
combusta est. 10 Cumque laverit qui vaccæ portaverat
cineres, vestimenta sua, immundus erit usque ad
vesperum. Habebunt hoc filii Israel et advenæ, qui
habitant inter eos, sanctum iure perpetuo. 11 Qui
tetigerit cadaver hominis, et propter hoc septem
diebus fuerit immundus: 12 aspergetur ex hac aqua
die tertio et septimo, et sic mundabitur. Si die tertio
aspersus non fuerit, septimo non poterit emundari.
13 Omnis qui tetigerit humanæ animæ morticinum,
et aspersus hac commistione non fuerit, polluet
tabernaculum Domini, et peribit ex Israel: quia aqua
expiationis non est aspersus, immundus erit, et
manebit spurcitia eius super eum. 14 Ista est lex
hominis qui moritur in tabernaculo: Omnes qui
ingrediuntur tentorium illius, et universa vasa quæ
ibi sunt, polluta erunt septem diebus. 15 Vas, quod
non habuerit operculum, nec ligaturam desuper,
immundum erit. 16 Si quis in agro tetigerit cadaver
occisi hominis, aut per se mortui, sive os illius,
vel sepulchrum, immundus erit septem diebus. 17
Tollentque de cineribus combustionis atque peccati,
et mittent aquas vivas super eos in vas. 18 In quibus
cum homo mundus tinxerit hyssopum, asperget ex
eo omne tentorium, et cunctam supellectilem, et
homines huiuscemodi contagione pollutos: 19 atque
hoc modo mundus lustrabit immundum tertio et
septimo die. Expiatusque die septimo, lavabit et se et
vestimenta sua, et immundus erit usque ad vesperum.
20 Si quis hoc ritu non fuerit expiatus, peribit anima
illius de medio Ecclesiæ: quia Sanctuarium Domini
polluit, et non est aqua lustrationis aspersus. 21
Erit hoc præceptum legitimum sempiternum. Ipse

quoque qui aspergit aquas, lavabit vestimenta sua: Omnis qui tetigerit aquas expiationis, immundus erit usque ad vesperum. 22 Quidquid tetigerit immundus, immundum faciet: et anima, quæ horum quippiam tetigerit, immunda erit usque ad vesperum.

20 Veneruntque filii Israel, et omnis multitudo in desertum Sin, mense primo: et mansit populus in Cades. Mortuaque est ibi Maria, et sepulta in eodem loco. 2 Cumque indigeret aqua populus, convenerunt adversum Moysen et Aaron: 3 et versi in seditionem, dixerunt: Utinam periissemus inter fratres nostros coram Domino. 4 Cur eduxistis Ecclesiam Domini in solitudinem, ut et nos et nostra iumenta moriamur? 5 Quare nos fecistis ascendere de Ægypto, et adduxistis in locum istum pessimum, qui seri non potest, qui nec ficum gignit, nec vineas, nec malogranata, insuper et aquam non habet ad bibendum? 6 Ingressusque Moyses et Aaron, dimissa multitudine, tabernaculum fœderis, corruerunt proni in terram, clamaveruntque ad Dominum, atque dixerunt: Domine Deus audi clamorem huius populi, et aperi eis thesaurum tuum fontem aquæ vivæ, ut satiati, cesset murmuratio eorum. Et apparuit gloria Domini super eos. 7 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 8 Tolle virgam, et congrega populum, tu et Aaron frater tuus, et loquimini ad petram coram eis, et illa dabit aquas. Cumque eduxeris aquam de petra, bibet omnis multitudo et iumenta eius. 9 Tulit igitur Moyses virgam, quæ erat in conspectu Domini, sicut præceperat ei, 10 congregata multitudine ante petram, dixitque eis: Audite rebelles et increduli: Num de petra hac vobis aquam poterimus eiicere? 11 Cumque elevasset Moyses manum, percutiens virga bis silicem, egressæ sunt aquæ largissimæ, ita ut populus biberet et iumenta. 12 Dixitque Dominus ad Moysen et Aaron: Quia non credidistis mihi, ut sanctificaretis me coram filiis Israel, non introducetis hos populos in terram, quam dabo eis. 13 Hæc est Aqua Contradictionis, ubi iurgati sunt filii Israel contra Dominum, et sanctificatus est in eis. 14 Misit interea nuncios Moyses de Cades ad regem Edom, qui dicerent: Hæc mandat frater tuus Israel: Nosti omnem laborem qui apprehendit nos, 15 quo modo descenderint patres nostri in Ægyptum, et habitaverimus ibi multo tempore, afflixerintque nos Ægyptii, et patres nostros: 16 et quo modo clamaverimus ad Dominum, et exaudierit nos, miseritque Angelum, qui eduxerit nos de Ægypto. Ecce, in urbe Cades, quæ est in extremis finibus tuis, positi, 17 obsecramus ut nobis transire liceat per terram tuam. Non ibimus per agros, nec per vineas, non bibemus aquas de puteis tuis, sed gradiemur via publica, nec ad dexteram nec ad sinistram declinantes, donec transeamus terminos tuos. 18 Cui respondit Edom: Non transibis per me, alioquin armatus occurram tibi. 19 Dixeruntque filii Israel: Per tritam gradiemur viam: et si biberimus aquas tuas nos et pecora nostra, dabimus quod iustum est: nulla erit in pretio difficultas, tantum velociter transeamus. 20 At ille respondit: Non transibis. Statimque egressus est obvius, cum infinita multitudo, et manu forti, 21 nec voluit acquiescere deprecanti, ut concederet transitum per fines suos. Quam ob rem divertit ab eo Israel. 22 Cumque castra movissent de Cades, venerunt in montem Hor, qui est in finibus terræ Edom: 23 ubi locutus est Dominus ad Moysen: 24 Pergat, inquit, Aaron ad populos suos: non enim intrabit Terram, quam dedi filiis Israel, eo quod incredulus fuerit ori meo, ad Aquas Contradictionis. 25 Tolle Aaron et filium eius cum eo, et duces eos in montem Hor. 26 Cumque nudaveris patrem veste sua, indues ea Eleazarum filium eius: Aaron colligetur, et morietur ibi. 27 Fecit Moyses ut præceperat Dominus: et ascenderunt in montem Hor coram omni multitudine. 28 Cumque Aaron spoliasset vestibus suis, induit eis Eleazarum filium eius. Illo mortuo in montis supercilio, descendit cum Eleazaro. 29 Omnis autem multitudo videns occubuisse Aaron, flevit super eo triginta diebus per cunctas familias suas.

21 Quod cum audisset Chananæus rex Arad, qui habitabat ad meridiem, venisse scilicet Israel per exploratorum viam, pugnavit contra illum, et victor existens, duxit ex eo prædam. 2 At Israel voto se Domino obligans, ait: Si tradideris populum istum in manu mea, delebo urbes eius. 3 Exaudivitque Dominus preces Israel, et tradidit Chananæum, quem ille interfecit subversis urbibus eius: et vocavit nomen loci illius Horma, id est, Anathema. 4 Profecti sunt autem et de monte Hor, per viam, quæ ducit ad Mare

Rubrum, ut circumirent terram Edom. Et tædere
cœpit populum itineris ac laboris: 5 locutusque contra
Deum et Moysen, ait: Cur eduxisti nos de Ægypto, ut
moreremur in solitudine? Deest panis, non sunt aquæ:
anima nostra iam nauseat super cibo isto levissimo.
6 Quamobrem misit Dominus in populum ignitos
serpentes, ad quorum plagas et mortes plurimorum,
7 venerunt ad Moysen, atque dixerunt: Peccavimus,
quia locuti sumus contra Dominum et te: ora ut tollat
a nobis serpentes. Oravitque Moyses pro populo, 8 et
locutus est Dominus ad eum: Fac serpentem æneum,
et pone eum pro signo: qui percussus aspexerit eum,
vivet. 9 Fecit ergo Moyses serpentem æneum, et
posuit eum pro signo: quem cum percussi aspicerent,
sanabantur. 10 Profectique filii Israel castrametati
sunt in Oboth. 11 Unde egressi fixere tentoria in
Ieabarim, in solitudine, quæ respicit Moab contra
orientalem plagam. 12 Et inde moventes, venerunt ad
Torrentem Zared. 13 Quem relinquentes castrametati
sunt contra Arnon, quæ est in deserto, et prominet
in finibus Amorrhæi. Si quidem Arnon terminus est
Moab, dividens Moabitas et Amorrhæos. 14 Unde
dicitur in libro bellorum Domini: Sicut fecit in Mari
rubro, sic faciet in Torrentibus Arnon. 15 Scopuli
torrentium inclinati sunt, ut requiescerent in Ar, et
recumberent in finibus Moabitarum. 16 Ex eo loco
apparuit puteus, super quo locutus est Dominus ad
Moysen: Congrega populum, et dabo ei aquam. 17
Tunc cecinit Israel carmen istud: Ascendat puteus.
Concinebant: 18 Puteus, quem foderunt principes,
et paraverunt duces multitudinis in datore legis,
et in baculis suis. 19 De solitudine, Matthana. De
Matthana in Nahaliel: de Nahaliel, in Bamoth. 20 De
Bamoth, vallis est in regione Moab, in vertice Phasga,
quod respicit contra desertum. 21 Misit autem Israel
nuncios ad Sehon regem Amorrhæorum, dicens: 22
Obsecro ut transire mihi liceat per terram tuam: non
declinabimus in agros et vineas, non bibemus aquas
ex puteis, via regia gradiemur, donec transeamus
terminos tuos. 23 Qui concedere noluit ut transiret
Israel per fines suos: quin potius exercitu congregato,
egressus est obviam in desertum, et venit in Iasa,
pugnavitque contra eum. 24 A quo percussus est in
ore gladii, et possessa est terra eius ab Arnon usque
Ieboc, et filios Ammon: quia forti præsidio tenebantur
termini Ammonitarum. 25 Tulit ergo Israel omnes
civitates eius, et habitavit in urbibus Amorrhæi, in
Hesebon scilicet, et viculis eius. 26 Urbs Hesebon fuit
Sehon regis Amorrhæi, qui pugnavit contra regem
Moab: et tulit omnem terram, quæ ditionis illius
fuerat, usque Arnon. 27 Idcirco dicitur in Proverbio:
Venite in Hesebon, ædificetur, et construatur civitas
Sehon: 28 Ignis egressus est de Hesebon, flamma
de oppido Sehon, et devoravit Ar Moabitarum, et
habitatores excelsorum Arnon. 29 Væ tibi Moab,
peristi populo Chamos. Dedit filios eius in fugam, et
filias in captivitatem regi Amorrhæorum Sehon. 30
Iugum ipsorum disperiit ad Hesebon usque Dibon,
lassi pervenerunt in Nophe, et usque Medaba. 31
Habitavit itaque Israel in Terra Amorrhæi. 32 Misitque
Moyses qui explorarent Iazer: cuius ceperunt viculos,
et possederunt habitatores. 33 Verteruntque se, et
ascenderunt per viam Basan, et occurrit eis Og rex
Basan cum omni populo suo, pugnaturus in Edrai. 34
Dixitque Dominus ad Moysen: Ne timeas eum, quia
in manu tua tradidi illum, et omnem populum, ac
terram eius: faciesque illi sicut fecisti Sehon regi
Amorrhæorum habitatori Hesebon. 35 Percusserunt
igitur et hunc cum filiis suis, universumque populum
eius usque ad internecionem, et possederunt terram
illius.

22 Profectique castrametati sunt in campestribus
Moab, ubi trans Iordanem Iericho sita est. 2
Videns autem Balac filius Sephor omnia quæ fecerat
Israel Amorrhæo, 3 et quod pertimuissent eum
Moabitæ, et impetum eius ferre non possent, 4 dixit
ad maiores natu Madian: Ita delebit hic populus
omnes, qui in nostris finibus commorantur, quo modo
solet bos herbas usque ad radices carpere. Ipse erat
eo tempore rex in Moab. 5 Misit ergo nuncios ad
Balaam filium Beor ariolum, qui habitabat super
flumen terræ filiorum Ammon, ut vocarent eum,
et dicerent: Ecce egressus est populus ex Ægypto,
qui operuit superficiem terræ, sedens contra me.
6 Veni igitur, et maledic populo huic, quia fortior
me est: Si quo modo possim percutere et eiicere
eum de terra mea. Novi enim quod benedictus sit
cui benedixeris, et maledictus in quem maledicta
congesseris. 7 Perrexeruntque seniores Moab, et

maiores natu Madian, habentes divinationis pretium in
manibus. Cumque venissent ad Balaam, et narrassent
ei omnia verba Balac: 8 ille respondit: Manete hic
nocte, et respondebo quidquid mihi dixerit Dominus.
Manentibus illis apud Balaam, venit Deus, et ait ad
eum: 9 Quid sibi volunt homines isti apud te? 10
Respondit: Balac filius Sephor rex Moabitarum misit
ad me, 11 dicens: Ecce populus qui egressus est de
Ægypto, operuit superficiem terræ: veni, et maledic
ei, si quo modo possim pugnans abigere eum. 12
Dixitque Deus ad Balaam: Noli ire cum eis, neque
maledicas populo: quia benedictus est. 13 Qui mane
consurgens dixit ad principes: Ite in terram vestram,
quia prohibuit me Dominus venire vobiscum. 14
Reversi principes dixerunt ad Balac: Noluit Balaam
venire nobiscum. 15 Rursum ille multo plures et
nobiliores quam ante miserat, misit. 16 Qui cum
venissent ad Balaam, dixerunt: Sic dicit Balac filius
Sephor: Ne cuncteris venire ad me: 17 paratus sum
honorare te, et quidquid volueris dabo tibi: veni, et
maledic populo isti. 18 Respondit Balaam: Si dederit
mihi Balac plenam domum suam argenti et auri,
non potero immutare verbum Domini Dei mei, ut vel
plus, vel minus loquar. 19 Obsecro ut hic maneatis
etiam hac nocte, et scire queam quid mihi rursum
respondeat Dominus. 20 Venit ergo Deus ad Balaam
nocte, et ait ei: Si vocare te venerunt homines isti,
surge, et vade cum eis: ita dumtaxat, ut quod tibi
præcepero, facias. 21 Surrexit Balaam mane, et strata
asina sua profectus est cum eis. 22 Et iratus est Deus.
Stetitque Angelus Domini in via contra Balaam, qui
insidebat asinæ, et duos pueros habebat secum. 23
Cernens asina Angelum stantem in via, evaginato
gladio, avertit se de itinere, et ibat per agrum. Quam
cum verberaret Balaam, et vellet ad semitam reducere,
24 stetit Angelus in angustiis duarum maceriarum,
quibus vineæ cingebantur. 25 Quem videns asina,
iunxit se parieti, et attrivit sedentis pedem. At ille
iterum verberabat eam: 26 et nihilominus Angelus
ad locum angustum transiens, ubi nec ad dexteram,
nec ad sinistram poterat deviare, obvius stetit. 27
Cumque vidisset asina stantem Angelum, concidit sub
pedibus sedentis: qui iratus, vehementius cædebat
fuste latera eius. 28 Aperuitque Dominus os asinæ,
et locuta est: Quid feci tibi? cur percutis me, ecce
iam tertio? 29 Respondit Balaam: Quia commeruisti,
et illusisti mihi: utinam haberem gladium, ut te
percuterem. 30 Dixit asina: Nonne animal tuum sum,
cui semper sedere consuevisti usque in præsentem
diem? dic quid simile umquam fecerim tibi. At ille
ait: Numquam. 31 Protinus aperuit Dominus oculos
Balaam, et vidit Angelum stantem in via evaginato
gladio, adoravitque eum pronus in terram. 32 Cui
Angelus: Cur, inquit, tertio verberas asinam tuam?
Ego veni ut adversarer tibi, quia perversa est via
tua, mihique contraria: 33 et nisi asina declinasset
de via, dans locum resistenti, te occidissem, et illa
viveret. 34 Dixit Balaam: Peccavi, nesciens quod tu
stares contra me: et nunc si displicet tibi ut vadam,
revertar. 35 Ait Angelus: Vade cum istis, et cave ne
aliud quam præcepero tibi loquaris. Ivit igitur cum
principibus. 36 Quod cum audisset Balac, egressus est
in occursum eius in oppido Moabitarum, quod situm
est in extremis finibus Arnon. 37 Dixitque ad Balaam:
Misi nuncios ut vocarent te, cur non statim venisti ad
me? an quia mercedem adventui tuo reddere nequeo?
38 Cui ille respondit: Ecce adsum: numquid loqui
potero aliud, nisi quod Deus posuerit in ore meo? 39
Perrexerunt ergo simul, et venerunt in urbem, quæ in
extremis regni eius finibus erat. 40 Cumque occidisset
Balac boves et oves, misit ad Balaam, et principes qui
cum eo erant, munera. 41 Mane autem facto duxit
eum ad excelsa Baal, et intuitus est extremam partem
populi.

23 Dixitque Balaam ad Balac: Ædifica mihi hic
septem aras, et para totidem vitulos, eiusdemque
numeri arietes. 2 Cumque fecisset iuxta sermonem
Balaam, imposuerunt simul vitulum et arietem super
aram. 3 Dixitque Balaam ad Balac: Sta paulisper iuxta
holocaustum tuum, donec vadam, si forte occurrat
mihi Dominus, et quodcumque imperaverit, loquar
tibi. 4 Cumque abiisset velociter, occurrit illi Deus.
Locutusque ad eum Balaam: Septem, inquit, aras erexi,
et imposui vitulum et arietem desuper. 5 Dominus
autem posuit verbum in ore eius, et ait: Revertere ad
Balac, et hæc loqueris. 6 Reversus invenit stantem
Balac iuxta holocaustum suum, et omnes principes
Moabitarum: 7 assumptaque parabola sua, dixit: De
Aram adduxit me Balac rex Moabitarum, de montibus

Orientis: Veni, inquit, et maledic Iacob: propera, et
detestare Israel. 8 Quo modo maledicam, cui non
maledixit Deus? Qua ratione detester, quem Dominus
non detestatur? 9 De summis silicibus videbo eum, et
de collibus considerabo illum. Populus solus habitabit,
et inter gentes non reputabitur. 10 Quis dinumerare
possit pulverem Iacob, et nosse numerum stirpis
Israel? Moriatur anima mea morte iustorum, et fiant
novissima mea horum similia. 11 Dixitque Balac ad
Balaam: Quid est hoc quod agis? Ut malediceres
inimicis meis vocavi te: et tu econtrario benedicis
eis. 12 Cui ille respondit: Num aliud possum loqui,
nisi quod iusserit Dominus? 13 Dixit ergo Balac:
Veni mecum in alterum locum unde partem Israel
videas, et totum videre non possis, inde maledicito
ei. 14 Cumque duxisset eum in locum sublimem,
super verticem montis Phasga, ædificavit Balaam
septem aras, et impositis supra vitulo atque ariete,
15 dixit ad Balac: Sta hic iuxta holocaustum tuum,
donec ego obvius pergam. 16 Cui cum Dominus
occurrisset, posuissetque verbum in ore eius, ait:
Revertere ad Balac, et hæc loqueris ei. 17 Reversus
invenit eum stantem iuxta holocaustum suum, et
principes Moabitarum cum eo. Ad quem Balac: Quid,
inquit, locutus est Dominus? 18 At ille assumpta
parabola sua, ait: Sta Balac, et ausculta, audi fili
Sephor: 19 Non est Deus quasi homo, ut mentiatur: nec
ut filius hominis, ut mutetur. Dixit ergo, et non faciet?
Locutus est, et non implebit? 20 Ad benedicendum
adductus sum, benedictionem prohibere non valeo.
21 Non est idolum in Iacob, nec videtur simulacrum
in Israel. Dominus Deus eius cum eo est, et clangor
victoriæ regis in illo. 22 Deus eduxit illum de Ægypto,
cuius fortitudo similis est rhinocerotis. 23 Non est
augurium in Iacob, nec divinatio in Israel. Temporibus
suis dicetur Iacob et Israeli quid operatus sit Deus.
24 Ecce populus ut leæna consurget, et quasi leo
erigetur: non accubabit donec devoret prædam, et
occisorum sanguinem bibat. 25 Dixitque Balac ad
Balaam: Nec maledicas ei, nec benedicas. 26 Et ille ait:
Nonne dixi tibi quod quidquid mihi Deus imperaret,
hoc facerem? 27 Et ait Balac ad eum: Veni, et ducam te
ad alium locum: si forte placeat Deo ut inde maledicas
eis. 28 Cumque duxisset eum super verticem montis
Phogor, qui respicit solitudinem, 29 dixit ei Balaam:
Ædifica mihi hic septem aras, et para totidem vitulos,
eiusdemque numeri arietes. 30 Fecit Balac ut Balaam
dixerat: imposuitque vitulos et arietes per singulas
aras.

24 Cumque vidisset Balaam quod placeret Domino
ut benediceret Israeli, nequaquam abiit ut ante
perrexerat, ut augurium quæreret: sed dirigens contra
desertum vultum suum, 2 et elevans oculos, vidit
Israel in tentoriis commorantem per tribus suas: et
irruente in se Spiritu Dei, 3 assumpta parabola, ait:
Dixit Balaam filius Beor: dixit homo, cuius obturatus
est oculus: 4 dixit auditor sermonum Dei, qui visionem
Omnipotentis intuitus est, qui cadit, et sic aperiuntur
oculi eius: 5 Quam pulchra tabernacula tua Iacob,
et tentoria tua Israel! 6 ut valles nemorosæ, ut
horti iuxta fluvios irrigui, ut tabernacula quæ fixit
Dominus, quasi cedri prope aquas. 7 Fluet aqua
de situla eius, et semen illius erit in aquas multas.
Tolletur propter Agag, rex eius, et auferetur regnum
illius. 8 Deus eduxit illum de Ægypto, cuius fortitudo
similis est rhinocerotis. Devorabunt gentes hostes
illius, ossaque eorum confringent, et perforabunt
sagittis. 9 Accubans dormivit ut leo, et quasi leæna,
quam suscitare nullus audebit. Qui benedixerit
tibi, erit et ipse benedictus: qui maledixerit, in
maledictione reputabitur. 10 Iratusque Balac contra
Balaam, complosis manibus ait: Ad maledicendum
inimicis meis vocavi te, quibus econtrario tertio
benedixisti: 11 revertere ad locum tuum. Decreveram
quidem magnifice honorare te, sed Dominus privavit
te honore disposito. 12 Respondit Balaam ad Balac:
Nonne nunciis tuis, quos misisti ad me, dixi: 13 Si
dederit mihi Balac: plenam domum suam argenti et
auri, non potero præterire sermonem Domini Dei mei,
ut vel boni quid, vel mali proferam ex corde meo: sed
quidquid Dominus dixerit, hoc loquar? 14 Verumtamen
pergens ad populum meum, dabo consilium, quid
populus tuus populo huic faciat extremo tempore.
15 Sumpta igitur parabola, rursum ait: Dixit Balaam
filius Beor: dixit homo, cuius obturatus est oculus:
16 dixit auditor sermonum Dei, qui novit doctrinam
Altissimi, et visiones Omnipotentis videt, qui cadens
apertos habet oculos. 17 Videbo eum, sed non modo:
intuebor illum, sed non prope. Orietur stella ex

Iacob, et consurget virga de Israel: et percutiet
duces Moab, vastabitque omnes filios Seth. 18 Et erit
Idumæa possessio eius: hereditas Seir cedet inimicis
suis: Israel vero fortiter aget. 19 De Iacob erit qui
dominetur. Et perdat reliquias civitatis. 20 Cumque
vidisset Amalec, assumens parabolam, ait: Principium
Gentium Amalec, cuius extrema perdentur. 21 Vidit
quoque Cinæum: et assumpta parabola, ait: Robustum
quidem est habitaculum tuum: sed si in petra posueris
nidum tuum, 22 et fueris electus de stirpe Cin,
quamdiu poteris permanere? Assur enim capiet te. 23
Assumptaque parabola iterum locutus est: Heu, quis
victurus est, quando ista faciet Deus? 24 Venient in
Trieribus de Italia, superabunt Assyrios, vastabuntque
Hebræos, et ad extremum etiam ipsi peribunt. 25
Surrexitque Balaam, et reversus est in locum suum:
Balac quoque via, qua venerat, rediit.

25 Morabatur autem eo tempore Israel in Settim, et
fornicatus est populus cum filiabus Moab, 2 quæ
vocaverunt eos ad sacrificia sua. At ille comederunt
et adoraverunt deos earum. 3 Initiatusque est Israel
Beelphegor: et iratus Dominus, 4 ait ad Moysen: Tolle
cunctos principes populi, et suspende eos contra
solem in patibulis: ut avertatur furor meus ab Israel. 5
Dixitque Moyses ad iudices Israel: Occidat unusquisque
proximos suos, qui initiati sunt Beelphegor. 6 Et ecce
unus de filiis Israel intravit coram fratribus suis ad
scortum Madianitidem, vidente Moyse, et omni turba
filiorum Israel, qui flebant ante fores tabernaculi. 7
Quod cum vidisset Phinees filius Eleazari filii Aaron
sacerdotis, surrexit de medio multitudinis, et arrepto
pugione, 8 ingressus est post virum Israelitem in
lupanar, et perfodit ambos simul, virum scilicet et
mulierem in locis genitalibus. Cessavitque plaga a
filiis Israel: 9 et occisi sunt viginti quattuor millia
hominum. 10 Dixitque Dominus ad Moysen: 11 Phinees
filius Eleazari filii Aaron sacerdotis avertit iram meam
a filiis Israel: quia zelo meo commotus est contra
eos, ut non ipse delerem filios Israel in zelo meo. 12
Idcirco loquere ad eum: Ecce do ei pacem fœderis
mei, 13 et erit tam ipsi quam semini eius pactum
sacerdotii sempiternum, quia zelatus est pro Deo suo,
et expiavit scelus filiorum Israel. 14 Erat autem nomen
viri Israelitæ, qui occisus est cum Madianitide, Zambri
filius Salu, dux de cognatione et tribu Simeonis.
15 Porro mulier Madianitis, quæ pariter interfecta
est, vocabatur Cozbi filia Sur principis nobilissimi
Madianitarum. 16 Locutusque est Dominus ad Moysen,
dicens: 17 Hostes vos sentiant Madianitæ, et percutite
eos: 18 quia et ipsi hostiliter egerunt contra vos, et
decepere insidiis per idolum Phogor, et Cozbi filiam
ducis Madian sororem suam, quæ percussa est in die
plagæ pro sacrilegio Phogor.

26 Postquam noxiorum sanguis effusus est, dixit
Dominus ad Moysen et Eleazarum filium Aaron
sacerdotem: 2 Numerate omnem summam filiorum
Israel a viginti annis et supra, per domos et
cognationes suas, cunctos, qui possunt ad bella
procedere. 3 Locuti sunt itaque Moyses et Eleazar
sacerdos, in campestribus Moab super Iordanem
contra Iericho, ad eos, qui erant 4 a viginti annis et
supra, sicut Dominus imperaverat, quorum iste est
numerus: 5 Ruben primogenitus Israel. Huius filius,
Henoch, a quo familia Henochitarum: et Phallu, a
quo familia Phalluitarum: 6 et Hesron, a quo familia
Hesronitarum: et Charmi, a quo familia Charmitarum.
7 Hæ sunt familiæ de stirpe Ruben: quarum numerus
inventus est quadraginta tria millia, et septingenti
triginta. 8 Filius Phallu, Eliab. 9 Huius filii, Namuel
et Dathan et Abiron. Isti sunt Dathan et Abiron
principes populi, qui surrexerunt contra Moysen et
Aaron in seditione Core, quando adversus Dominum
rebellaverunt: 10 et aperiens terra os suum devoravit
Core, morientibus plurimis, quando combussit ignis
ducentos quinquaginta viros. Et factum est grande
miraculum, 11 ut, Core pereunte, filii illius non
perirent. 12 Filii Simeon per cognationes suas: Namuel,
ab hoc familia Namuelitarum: Iamin, ab hoc familia
Iaminitarum: Iachin, ab hoc familia Iachinitarum:
13 Zare, ab hoc familia Zareitarum: Saul, ab hoc
familia Saulitarum. 14 Hæ sunt familiæ de stirpe
Simeon, quarum omnis numerus fuit viginti duo
millia ducenti. 15 Filii Gad per cognationes suas:
Sephon, ab hoc familia Sephonitarum: Aggi, ab hoc
familia Aggitarum: Suni, ab hoc familia Sunitarum: 16
Ozni, ab hoc familia Oznitarum: Her, ab hoc familia
Heritarum: 17 Arod, ab hoc familia Aroditarum: Ariel,
ab hoc familia Arielitarum. 18 Istæ sunt familiæ

Gad, quarum omnis numerus fuit quadraginta millia
quingenti. 19 Filii Iuda, Her et Onan, qui ambo mortui
sunt in Terra Chanaan. 20 Fueruntque filii Iuda, per
cognationes suas: Sela, a quo familia Selaitarum:
Phares, a quo familia Pharesitarum: Zare, a quo
familia Zareitarum. 21 Porro filii Phares: Hesron, a
quo familia Hesronitarum: et Hamul, a quo familia
Hamulitarum. 22 Istæ sunt familiæ Iuda, quarum
omnis numerus fuit septuaginta sex millia quingenti.
23 Filii Issachar, per cognationes suas: Thola, a quo
familia Tholaitarum: Phua, a quo familia Phuaitarum:
24 Iasub, a quo familia Iasubitarum: Semran, a quo
familia Semranitarum. 25 Hæ sunt cognationes
Issachar, quarum numerus fuit sexaginta quattuor
millia trecenti. 26 Filii Zabulon per cognationes suas:
Sared, a quo familia Sareditarum: Elon, a quo familia
Elonitarum: Ialel, a quo familia Ialelitarum. 27 Hæ sunt
cognationes Zabulon, quarum numerus fuit sexaginta
millia quingenti. 28 Filii Ioseph per cognationes
suas, Manasse et Ephraim. 29 De Manasse ortus est
Machir, a quo familia Machiritarum. Machir genuit
Galaad, a quo familia Galaaditarum. 30 Galaad habuit
filios: Iezer, a quo familia Iezeritarum: et Helec, a
quo familia Helecitarum: 31 et Asriel, a quo familia
Asrielitarum: et Sechem, a quo familia Sechemitarum:
32 et Semida, a quo familia Semidaitarum: et Hepher, a
quo familia Hepheritarum. 33 Fuit autem Hepher pater
Salphaad, qui filios non habebat, sed tantum filias,
quarum ista sunt nomina: Maala, et Noa, et Hegla, et
Melcha, et Thersa. 34 Hæ sunt familiæ Manasse, et
numerus earum, quinquaginta duo millia septingenti.
35 Filii autem Ephraim per cognationes suas fuerunt
hi: Suthala, a quo familia Suthalaitarum: Becher, a
quo familia Becheritarum: Thehen, a quo familia
Thehenitarum. 36 Porro filius Suthala fuit Heran, a
quo familia Heranitarum. 37 Hæ sunt cognationes
filiorum Ephraim, quarum numerus fuit triginta
duo millia quingenti. 38 Isti sunt filii Ioseph per
familias suas. Filii Beniamin in cognationibus suis:
Bela, a quo familia Belaitarum: Asbel, a quo familia
Asbelitarum: Ahiram, a quo familia Ahiramitarum: 39
Supham, a quo familia Suphamitarum: Hupham, a
quo familia Huphamitarum. 40 Filii Bela: Hered, et
Noeman. De Hered, familia Hereditarum: de Noeman,
familia Noemanitarum. 41 Hi sunt filii Beniamin per
cognationes suas, quorum numerus fuit quadraginta
quinque millia sexcenti. 42 Filii Dan per cognationes
suas: Suham, a quo familia Suhamitarum. Hæ sunt
cognationes Dan per familias suas. 43 Omnes fuere
Suhamitæ, quorum numerus erat sexaginta quattuor
millia quadringenti. 44 Filii Aser per cognationes
suas: Iemna, a quo familia Iemnaitarum: Iessui, a quo
familia Iessuitarum: Brie, a quo familia Brieitarum.
45 Filii Brie: Heber, a quo familia Heberitarum: et
Melchiel, a quo familia Melchielitarum. 46 Nomen
autem filiæ Aser, fuit Sara. 47 Hæ cognationes filiorum
Aser, et numerus eorum quinquaginta tria millia
quadringenti. 48 Filii Nephthali per cognationes suas:
Iesiel, a quo familia Iesielitarum: Guni, a quo familia
Gunitarum: 49 Ieser, a quo familia Ieseritarum: Sellem,
a quo familia Sellemitarum. 50 Hæ sunt cognationes
filiorum Nephthali per familias suas: quorum numerus
quadraginta quinque millia quadringenti. 51 Ista est
summa filiorum Israel, qui recensiti sunt, sexcenta
millia, et mille septingenti triginta. 52 Locutusque est
Dominus ad Moysen, dicens: 53 Istis dividetur terra
iuxta numerum vocabulorum in possessiones suas.
54 Pluribus maiorem partem dabis, et paucioribus
minorem: singulis, sicut nunc recensiti sunt, tradetur
possessio: 55 ita dumtaxat ut sors Terram tribubus
dividat et familiis. 56 Quidquid sorte contigerit, hoc
vel plures accipiant, vel pauciores. 57 Hic quoque
est numerus filiorum Levi per familias suas: Gerson,
a quo familia Gersonitarum: Caath, a quo famiia
Caathitarum: Merari, a quo familia Meraritarum. 58
Hæ sunt familiæ Levi: Familia Lobni, familia Hebroni,
familia Moholi, familia Musi, familia Core. At vero
Caath genuit Amram: 59 qui habuit uxorem Iochabed
filiam Levi, quæ nata est ei in Ægypto. Hæc genuit
Amram viro suo filios, Aaron et Moysen, et Mariam
sororem eorum: 60 De Aaron orti sunt Nadab et Abiu,
et Eleazar et Ithamar: 61 quorum Nadab et Abiu
mortui sunt, cum obtulissent ignem alienum coram
Domino. 62 Fueruntque omnes, qui numerati sunt,
viginti tria millia generis masculini ab uno mense et
supra: quia non sunt recensiti inter filios Israel, nec
eis cum ceteris data possessio est. 63 Hic est numerus
filiorum Israel, qui descripti sunt a Moyse et Eleazaro
sacerdote, in campestribus Moab supra Iordanem
contra Iericho. 64 Inter quos nullus fuit eorum, qui

ante numerati sunt a Moyse et Aaron in deserto Sinai:
65 Prædixerat enim Dominus quod omnes morerentur
in solitudine. Nullusque remansit ex eis, nisi Caleb
filius Iephone, et Iosue filius Nun.

27 Accesserunt autem filiæ Salphaad, filii Hepher,
filii Galaad, filii Machir, filii Manasse, qui fuit
filius Ioseph: quarum sunt nomina, Maala, et Noa, et
Hegla, et Melcha, et Thersa. 2 Steteruntque coram
Moyse et Eleazaro sacerdote, et cunctis principibus
populi ad ostium tabernaculi fœderis, atque dixerunt:
3 Pater noster mortuus est in deserto, nec fuit in
seditione, quæ concitata est contra Dominum sub
Core, sed in peccato suo mortuus est: hic non habuit
mares filios. Cur tollitur nomen illius de familia sua,
quia non habuit filium? Date nobis possessionem
inter cognatos patris nostri. 4 Retulitque Moyses
causam earum ad iudicium Domini. 5 Qui dixit ad
eum: 6 Iustam rem postulant filiæ Salphaad: da
eis possessionem inter cognatos patris sui, et ei
in hereditatem succedant. 7 Ad filios autem Israel
loqueris hæc: 8 Homo cum mortuus fuerit absque
filio, ad filiam eius transibit hereditas. 9 Si filiam non
habuerit, habebit successores fratres suos. 10 Quod si
et fratres non fuerint, dabitis hereditatem fratribus
patris eius. 11 Sin autem nec patruos habuerit,
dabitur hereditas his, qui ei proximi sunt. Eritque
hoc filiis Israel sanctum lege perpetua, sicut præcepit
Dominus Moysi. 12 Dixit quoque Dominus ad Moysen:
Ascende in montem istum Abarim, et contemplare
inde Terram, quam daturus sum filiis Israel. 13 Cumque
videris eam, ibis et tu ad populum tuum, sicut ivit
frater tuus Aaron: 14 quia offendistis me in deserto
Sin in contradictione multitudinis, nec sanctificare
me voluistis coram ea super aquas. Hæ sunt aquæ
contradictionis in Cades deserti Sin. 15 Cui respondit
Moyses: 16 Provideat Dominus Deus spirituum omnis
carnis, hominem, qui sit super multitudinem hanc:
17 et possit exire et intrare ante eos, et educere eos
vel introducere: ne sit populus Domini sicut oves
absque pastore. 18 Dixitque Dominus ad eum: Tolle
Iosue filium Nun virum in quo est Spiritus, et pone
manum tuam super eum. 19 Qui stabit coram Eleazaro
sacerdote et omni multitudine: 20 et dabis ei præcepta
cunctis videntibus, et partem gloriæ tuæ, ut audiat
eum omnis synagoga filiorum Israel. 21 Pro hoc, si quid
agendum erit, Eleazar sacerdos consulet Dominum.
Ad verbum eius egredietur et ingredietur ipse, et
omnes filii Israel cum eo, et cetera multitudo. 22
Fecit Moyses ut præceperat Dominus. Cumque tulisset
Iosue, statuit eum coram Eleazaro sacerdote et omni
frequentia populi. 23 Et impositis capiti eius manibus,
cuncta replicavit quæ mandaverat Dominus.

28 Dixit quoque Dominus ad Moysen: 2 Præcipe
filiis Israel, et dices ad eos: Oblationem meam
et panes, et incensum odoris suavissimi offerte per
tempora sua. 3 Hæc sunt sacrificia quæ offerre
debetis: Agnos anniculos immaculatos duos quotidie
in holocaustum sempiternum: 4 unum offeretis
mane, et alterum ad vesperum: 5 decimam partem
ephi similæ, quæ conspersa sit oleo purissimo,
et habeat quartam partem hin. 6 Holocaustum
iuge est quod obtulistis in monte Sinai in odorem
suavissimum incensi Domini. 7 Et libabitis vini
quartam partem hin per agnos singulos in Sanctuario
Domini. 8 Alterumque agnum similiter offeretis ad
vesperam iuxta omnem ritum sacrificii matutini, et
libamentorum eius, oblationem suavissimi odoris
Domino. 9 Die autem sabbati offeretis duos agnos
anniculos immaculatos, et duas decimas similæ oleo
conspersæ in sacrificio, et liba 10 quæ rite funduntur
per singula sabbata in holocaustum sempiternum. 11 In
calendis autem offeretis holocaustum Domino, vitulos
de armento duos, arietem unum, agnos anniculos
septem immaculatos, 12 et tres decimas similæ
oleo conspersæ in sacrificio per singulos vitulos: et
duas decimas similæ oleo conspersæ per singulos
arietes: 13 et decimam decimæ similæ ex oleo in
sacrificio per agnos singulos. Holocaustum suavissimi
odoris atque incensi est Domino. 14 Libamenta autem
vini, quæ per singulas fundenda sunt victimas, ista
erunt: media pars hin per singulos vitulos, tertia per
arietem, quarta per agnum. Hoc erit holocaustum
per omnes menses, qui sibi anno vertente succedunt.
15 Hircus quoque offeretur Domino pro peccatis in
holocaustum sempiternum cum libamentis suis. 16
Mense autem primo, quartadecima die mensis Phase
Domini erit, 17 et quintadecima die solemnitas: septem
diebus vescentur azymis. 18 Quarum dies prima

venerabilis et sancta erit: omne opus servile non
facietis in ea. 19 Offeretisque incensum holocaustum
Domino, vitulos de armento duos, arietem unum,
agnos anniculos immaculatos septem: 20 et sacrificia
singulorum ex simila quæ conspersa sit oleo, tres
decimas per singulos vitulos, et duas decimas per
arietem, 21 et decimam decimæ per agnos singulos,
id est, per septem agnos. 22 Et hircum pro peccato
unum, ut expietur pro vobis, 23 præter holocaustum
matutinum quod semper offeretis. 24 Ita facietis
per singulos dies septem dierum in fomitem ignis,
et in odorem suavissimum Domino, qui surget de
holocausto, et de libationibus singulorum. 25 Dies
quoque septimus celeberrimus et sanctus erit vobis:
omne opus servile non facietis in eo. 26 Dies etiam
primitivorum quando offeretis novas fruges Domino,
expletis hebdomadibus, venerabilis et sancta erit:
omne opus servile non facietis in ea. 27 Offeretisque
holocaustum in odorem suavissimum Domino, vitulos
de armento duos, arietem unum, et agnos anniculos
immaculatos septem: 28 atque in sacrificiis eorum
similæ oleo conspersæ tres decimas per singulos
vitulos, per arietes duas, 29 per agnos decimam
decimæ, qui simul sunt agni septem: hircum quoque
30 qui mactatur pro expiatione: præter holocaustum
sempiternum et liba eius. 31 Immaculata offeretis
omnia cum libationibus suis.

29 Mensis etiam septimi prima dies venerabilis et
sancta erit vobis. Omne opus servile non facietis
in ea, quia dies clangoris est et tubarum. 2 Offeretisque
holocaustum in odorem suavissimum Domino, vitulum
de armento unum, arietem unum, et agnos anniculos
immaculatos septem: 3 et in sacrificiis eorum similæ
oleo conspersæ tres decimas per singulos vitulos,
duas decimas per arietem, 4 unam decimam per
agnum, qui simul sunt agni septem: 5 et hircum
pro peccato, qui offertur in expiationem populi, 6
præter holocaustum calendarum cum sacrificiis suis,
et holocaustum sempiternum cum libationibus solitis.
Eisdem ceremoniis offeretis in odorem suavissimum
incensum Domino. 7 Decima quoque dies mensis
huius septimi erit vobis sancta atque venerabilis,
et affligetis animas vestras: omne opus servile non
facietis in ea. 8 Offeretisque holocaustum Domino
in odorem suavissimum, vitulum de armento unum,
arietem unum, agnos anniculos immaculatos septem:
9 et in sacrificiis eorum similæ oleo conspersæ tres
decimas per singulos vitulos, duas decimas per
arietem, 10 decimam decimæ per agnos singulos,
qui sunt simul agni septem: 11 et hircum pro
peccato, absque his quæ offerri pro delicto solent
in expiationem, et holocaustum sempiternum, cum
sacrificio et libaminibus eorum. 12 Quintadecima
vero die mensis septimi, quæ vobis sancta erit atque
venerabilis, omne opus servile non facietis in ea, sed
celebrabitis sollemnitatem Domino septem diebus. 13
Offeretisque holocaustum in odorem suavissimum
Domino, vitulos de armento tredecim, arietes duos,
agnos anniculos immaculatos quattuordecim: 14 et in
libamentis eorum similæ oleo conspersæ tres decimas
per vitulos singulos, qui sunt simul vituli tredecim:
et duas decimas arieti uno, id est, simul arietibus
duobus, 15 et decimam decimæ agnis singulis, qui
sunt simul agni quattuordecim: 16 et hircum pro
peccato, absque holocausto sempiterno, et sacrificio,
et libamine eius. 17 In die altero offeretis vitulos de
armento duodecim, arietes duos, agnos anniculos
immaculatos quattuordecim: 18 sacrificiaque et
libamina singulorum per vitulos et arietes et agnos
rite celebrabitis: 19 et hircum pro peccato, absque
holocausto sempiterno, sacrificioque et libamine
eius. 20 Die tertio offeretis vitulos undecim, arietes
duos, agnos anniculos immaculatos quattuordecim:
21 sacrificiaque et libamina singulorum per vitulos
et arietes et agnos rite celebrabitis: 22 et
hircum pro peccato, absque holocausto sempiterno,
sacrificioque et libamine eius. 23 Die quarto
offeretis vitulos decem, arietes duos, agnos anniculos
immaculatos quattuordecim: 24 sacrificiaque et
libamina singulorum per vitulos et arietes et agnos
rite celebrabitis: 25 et hircum pro peccato, absque
holocausto sempiterno, sacrificioque eius et libamine.
26 Die quinto offeretis vitulos novem, arietes duos,
agnos anniculos immaculatos quattuordecim: 27
sacrificiaque et libamina singulorum per vitulos
et arietes et agnos rite celebrabitis: 28 et
hircum pro peccato, absque holocausto sempiterno,
sacrificioque eius et libamine. 29 Die sexto
offeretis vitulos octo, arietes duos, agnos anniculos

immaculatos quattuordecim: 30 sacrificiaque et
libamina singulorum per vitulos et arietes et agnos
rite celebrabitis: 31 et hircum pro peccato, absque
holocausto sempiterno, sacrificioque eius et libamine.
32 Die septimo offeretis vitulos septem, et arietes
duos, agnos anniculos immaculatos quattuordecim:
33 sacrificiaque et libamina singulorum per vitulos et
arietes et agnos rite celebrabitis: 34 et hircum pro
peccato, absque holocausto sempiterno, sacrificioque
eius et libamine. 35 Die octavo, qui est celeberrimus,
omne opus servile non facietis, 36 offerentes
holocaustum in odorem suavissimum Domino, vitulum
unum, arietem unum, agnos anniculos immaculatos
septem: 37 sacrificiaque et libamina singulorum per
vitulos et arietes et agnos rite celebrabitis: 38 et
hircum pro peccato, absque holocausto sempiterno,
sacrificioque eius et libamine. 39 Hæc offeretis Domino
in sollemnitatibus vestris: præter vota et oblationes
spontaneas in holocausto, in sacrificio, in libamine, et
in hostiis pacificis. 40 Narravitque Moyses filiis Israel
omnia quæ ei Dominus imperarat:

30 et locutus est ad principes tribuum filiorum
Israel: Iste est sermo quem præcepit Dominus:
2 Si quis virorum votum Domino voverit, aut se
constrinxerit iuramento: non faciet irritum verbum
suum, sed omne quod promisit, implebit. 3 Mulier
si quippiam voverit, et se constrinxerit iuramento,
quæ est in domo patris sui, et in ætate adhuc
puellari: si cognoverit pater votum quod pollicita
est, et iuramentum quo obligavit animam suam,
et tacuerit, voti rea erit: 4 quidquid pollicita est
et iuravit, opere complebit. 5 Sin autem statim ut
audierit, contradixerit pater: et vota et iuramenta
eius irrita erunt, nec obnoxia tenebitur sponsioni, eo
quod contradixerit pater. 6 Si maritum habuerit, et
voverit aliquid, et semel de ore eius verbum egrediens
animam eius obligaverit iuramento: 7 quo die audierit
vir, et non contradixerit, voti rea erit, reddetque
quodcumque promiserat. 8 Sin autem audiens statim
contradixerit, et irritas fecerit pollicitationes eius,
verbaque quibus obstrinxerat animam suam: propitius
erit ei Dominus. 9 Vidua et repudiata quidquid
voverint, reddent. 10 Uxor in domo viri cum se
voto constrinxerit et iuramento, 11 si audierit vir,
et tacuerit, nec contradixerit sponsioni, reddet
quodcumque promiserat. 12 Sin autem extemplo
contradixerit, non tenebitur promissionis rea: quia
maritus contradixit: et Dominus ei propitius erit.
13 Si voverit, et iuramento se constrinxerit, ut per
ieiunium, vel ceterarum rerum abstinentiam affligat
animam suam, in arbitrio viri erit ut faciat, sive
non faciat. 14 Quod si audiens vir tacuerit, et in
alteram diem distulerit sententiam: quidquid voverat
atque promiserat, reddet: quia statim ut audivit,
tacuit. 15 Sin autem contradixerit postquam rescivit,
portabit ipse iniquitatem eius. 16 Istæ sunt leges, quas
constituit Dominus Moysi inter virum et uxorem,
inter patrem et filiam, quæ in puellari adhuc ætate
est, vel quæ manet in parentis domo.

31 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 2
Ulciscere prius filios Israel de Madianitis, et sic
colligeris ad populum tuum. 3 Statimque Moyses,
Armate, inquit, ex vobis viros ad pugnam, qui possint
ultionem Domini expetere de Madianitis. 4 Mille
viri de singulis tribubus eligantur ex Israel qui
mittantur ad bellum. 5 Dederuntque millenos de
singulis tribubus, id est, duodecim millia expeditorum
ad pugnam: 6 quos misit Moyses cum Phinees filio
Eleazari sacerdotis, vasa quoque sancta, et tubas ad
clangendum tradidit ei. 7 Cumque pugnassent contra
Madianitas atque vicissent, omnes mares occiderunt,
8 et reges eorum Evi, et Recem, et Sur, et Hur, et
Rebe, quinque principes gentis: Balaam quoque filium
Beor interfecerunt gladio. 9 Ceperuntque mulieres
eorum, et parvulos, omniaque pecora, et cunctam
supellectilem: quidquid habere potuerant depopulati
sunt: 10 tam urbes quam viculos et castella flamma
consumpsit. 11 Et tulerunt prædam, et universa quæ
ceperant tam ex hominibus quam ex iumentis, 12 et
adduxerunt ad Moysen, et Eleazarum sacerdotem,
et ad omnem multitudinem filiorum Israel. Reliqua
autem utensilia portaverunt ad castra in campestribus
Moab iuxta Iordanem contra Iericho. 13 Egressi
sunt autem Moyses, et Eleazar sacerdos, et omnes
principes synagogæ in occursum eorum extra castra.
14 Iratusque Moyses principibus exercitus, tribunis, et
centurionibus qui venerant de bello, 15 ait: Cur feminas
reservastis? 16 Nonne istæ sunt, quæ deceperunt filios

Israel ad suggestionem Balaam, et prævaricari vos
fecerunt in Domino super peccato Phogor, unde et
percussus est populus? 17 Ergo cunctos interficite
quidquid est generis masculinis, etiam in parvulis: et
mulieres, quæ noverunt viros in coitu, iugulate: 18
puellas autem et omnes feminas virgines reservate
vobis: 19 et manete extra castra septem diebus. Qui
occiderit hominem, vel occisum tetigerit, lustrabitur
die tertio et septimo. 20 Et de omni præda, sive
vestimentum fuerit, sive vas, et aliquid in utensilia
præparatum, de caprarum pellibus, et pilis, et ligno
expiabitur. 21 Eleazar quoque sacerdos ad viros
exercitus, qui pugnaverunt, sic locutus est: Hoc est
præceptum legis, quod mandavit Dominus Moysi: 22
Aurum, et argentum, et æs, et ferrum, et plumbum,
et stannum, 23 et omne, quod potest transire per
flammas, igne purgabitur. Quidquid autem ignem
non potest sustinere, aqua expiationis sanctificabitur:
24 et lavabitis vestimenta vestra die septimo, et
purificati postea castra intrabitis. 25 Dixit quoque
Dominus ad Moysen: 26 Tollite summam eorum, quæ
capta sunt ab homine usque ad pecus, tu et Eleazar
sacerdos et principes vulgi: 27 dividesque ex æquo
prædam inter eos, qui pugnaverunt egressique sunt
ad bellum, et inter omnem reliquam multitudinem. 28
Et separabis partem Domino ab his, qui pugnaverunt
et fuerunt in bello, unam animam de quingentis
tam ex hominibus quam ex bobus et asinis et
ovibus, 29 et dabis eam Eleazaro sacerdoti, quia
primitiæ Domini sunt. 30 Ex media quoque parte
filiorum Israel accipies quinquagesimum caput
hominum, et boum, et asinorum, et ovium, cunctorum
animantium, et dabis ea Levitis, qui excubant in
custodiis tabernaculi Domini. 31 Feceruntque Moyses,
et Eleazar, sicut præceperat Dominus. 32 Fuit autem
præda, quam exercitus ceperat, ovium sexcenta
septuaginta quinque millia, 33 boum septuaginta duo
millia, 34 asinorum sexaginta millia et mille: 35 animæ
hominum sexus feminei, quæ non cognoverant viros,
triginta duo millia. 36 Dataque est media pars his,
qui in prælio fuerant, ovium trecenta triginta septem
millia quingentæ: 37 e quibus in partem Domini
supputatæ sunt oves sexcentæ septuaginta quinque.
38 Et de bobus triginta sex millibus, boves septuaginta
et duo: 39 de asinis triginta millibus quingentis, asini
sexaginta unus: 40 de animabus hominum sedecim
millibus, cesserunt in partem Domini triginta duæ
animæ. 41 Tradiditque Moyses numerum primitiarum
Domini Eleazaro sacerdoti, sicut fuerat ei imperatum,
42 ex media parte filiorum Israel, quam separaverat
his, qui in prælio fuerant. 43 De media vero parte,
quæ contigerat reliquæ multitudini, id est, de ovibus
trecentis triginta septem millibus quingentis, 44
et de bobus triginta sex millibus, 45 et de asinis
triginta millibus quingentis, 46 et de hominibus
sedecim millibus, 47 tulit Moyses quinquagesimum
caput, et dedit Levitis, qui excubabant in tabernaculo
Domini, sicut præceperat Dominus. 48 Cumque
accessissent principes exercitus ad Moysen, et tribuni,
centurionesque dixerunt: 49 Nos servi tui recensuimus
numerum pugnatorum, quos habuimus sub manu
nostra: et ne unus quidem defuit. 50 Ob hanc causam
offerimus in donariis Domini singuli quod in præda
auri potuimus invenire, periscelides et armillas,
annulos et dextralia, ac murænulas, ut depreceris
pro nobis Dominum. 51 Susceperuntque Moyses, et
Eleazar sacerdos omne aurum in diversis speciebus,
52 pondo sedecim millia, septingentos quinquaginta
siclos a tribunis et centurionibus. 53 Unusquisque
enim quod in præda rapuerat, suum erat. 54 Et
susceptum intulerunt in tabernaculum testimonii, in
monimentum filiorum Israel coram Domino.

32 Filii autem Ruben et Gad habebant pecora multa,
et erat illis in iumentis infinita substantia.
Cumque vidissent Iazer, et Galaad aptas animalibus
alendis terras, 2 venerunt ad Moysen, et ad Elezarum
sacerdotem, et principes multitudinis, atque dixerunt:
3 Ataroth, et Dibon, et Iazer, et Nemra, Hesebon, et
Eleale, et Saban, et Nebo, et Beon, 4 terra, quam
percussit Dominus in conspectu filiorum Israel, regio
uberrima est ad pastum animalium: et nos servi
tui habemus iumenta plurima: 5 precamurque si
invenimus gratiam coram te, ut des nobis famulis
tuis eam in possessionem, nec facias nos transire
Iordanem. 6 Quibus respondit Moyses: Numquid
fratres vestri ibunt ad pugnam, et vos hic sedebitis? 7
Cur subvertitis mentes filiorum Israel, ne transire
audeant in locum, quem eis daturus est Dominus?
8 Nonne ita egerunt patres vestri, quando misi de

Cadesbarne ad explorandam Terram? 9 Cumque
venissent usque ad Vallem Botri, lustrata omni
regione, subverterunt cor filiorum Israel, ut non
intrarent fines, quos eis Dominus dedit. 10 Qui iratus
iuravit, dicens: 11 Si videbunt homines isti, qui
ascenderunt ex Ægypto a viginti annis et supra,
Terram, quam sub iuramento pollicitus sum Abraham,
Isaac, et Iacob: et noluerunt sequi me, 12 præter Caleb
filium Iephone Cenezæum, et Iosue filium Nun: isti
impleverunt voluntatem meam. 13 Iratusque Dominus
adversum Israel, circumduxit eum per desertum
quadraginta annis, donec consumeretur universa
generatio, quæ fecerat malum in conspectu eius. 14
Et ecce, inquit, vos surrexistis pro patribus vestris,
incrementa, et alumni hominum peccatorum, ut
augeretis furorem Domini contra Israel. 15 Quod
si nolueritis sequi eum, in solitudine populum
derelinquet, et vos causa eritis necis omnium. 16
At illi prope accedentes, dixerunt: Caulas ovium
fabricabimus, et stabula iumentorum, parvulis quoque
nostris urbes munitas: 17 nos autem ipsi armati
et accincti pergemus ad prælium ante filios Israel,
donec introducamus eos ad loca sua. Parvuli nostri, et
quidquid habere possumus, erunt in urbibus muratis,
propter habitatorum insidias. 18 Non revertemur
in domos nostras, usque dum possideant filii Israel
hereditatem suam: 19 nec quidquam quæremus trans
Iordanem, quia iam habemus nostram possessionem
in orientali eius plaga. 20 Quibus Moyses ait: Si facitis
quod promittitis, expediti pergite coram Domino ad
pugnam: 21 et omnis vir bellator armatus Iordanem
transeat, donec subvertat Dominus inimicos suos, 22
et subiiciatur ei omnis Terra: tunc eritis inculpabiles
apud Dominum et apud Israel, et obtinebitis regiones,
quas vultis coram Domino. 23 Sin autem quod dicitis,
non feceritis, nulli dubium est quin peccetis in Deum:
et scitote quoniam peccatum vestrum apprehendet
vos. 24 Ædificate ergo urbes parvulis vestris, et caulas,
et stabula ovibus ac iumentis: et quod polliciti estis
implete. 25 Dixeruntque filii Gad et Ruben ad Moysen:
Servi tui sumus, faciemus quod iubet dominus noster.
26 Parvulos nostros, et mulieres, et pecora, ac iumenta
relinquemus in urbibus Galaad: 27 nos autem famuli tui
omnes expediti pergemus ad bellum, sicut tu domine
loqueris. 28 Præcepit ergo Moyses Eleazaro sacerdoti,
et Iosue filio Nun, et principibus familiarum per tribus
Israel, et dixit ad eos: 29 Si transierint filii Gad, et filii
Ruben vobiscum Iordanem omnes armati ad bellum
coram Domino, et vobis fuerit Terra subiecta: date
eis Galaad in possessionem. 30 Sin autem noluerint
transire armati vobiscum in Terram Chanaan, inter
vos habitandi accipiant loca. 31 Responderuntque filii
Gad, et filii Ruben: Sicut locutus est Dominus servis
suis, ita faciemus: 32 ipsi armati pergemus coram
Domino in Terram Chanaan, et possessionem iam
suscepisse nos confitemur trans Iordanem. 33 Dedit
itaque Moyses filiis Gad et Ruben, et dimidiæ tribui
Manasse filii Ioseph regnum Sehon regis Amorrhæi, et
regnum Og regis Basan, et terram eorum cum urbibus
suis per circuitum. 34 Igitur extruxerunt filii Gad,
Dibon, et Ataroth, et Aroer, 35 et Etroth, et Sophan, et
Iazer, et Iegbaa, 36 et Bethnemra, et Betharan, urbes
munitas, et caulas pecoribus suis. 37 Filii vero Ruben
ædificaverunt Hesebon, et Eleale, et Cariathaim, 38 et
Nabo, et Baalmeon versis nominibus, Sabama quoque:
imponentes vocabula urbibus, quas extruxerunt. 39
Porro filii Machir filii Manasse perrexerunt in Galaad,
et vastaverunt eam interfecto Amorrhæo habitatore
eius. 40 Dedit ergo Moyses Terram Galaad Machir
filio Manasse, qui habitavit in ea. 41 Iair autem filius
Manasse abiit et occupavit vicos eius, quos appellavit
Havoth Iair, id est, Villas Iair. 42 Nobe quoque perrexit,
et apprehendit Chanath cum viculis suis: vocavitque
eam ex nomine suo Nobe.

33 Hæ sunt mansiones filiorum Israel, qui egressi
sunt de Ægypto per turmas suas in manu Moysi et
Aaron, 2 quas descripsit Moyses iuxta castrorum loca,
quæ Domini iussione mutabant. 3 Profecti igitur de
Ramesse mense primo, quintadecima die mensis primi,
altera die Phase filii Israel in manu excelsa videntibus
cunctis Ægyptiis, 4 et sepelientibus primogenitos,
quos percusserat Dominus (nam et in diis eorum
exercuerat ultionem) 5 castrametati sunt in Soccoth. 6
Et de Soccoth venerunt in Etham, quæ est in extremis
finibus solitudinis. 7 Inde egressi venerunt contra
Phihahiroth, quæ respicit Beelsephon, et castrametati
sunt ante Magdalum. 8 Profectique de Phihahiroth,
transierunt per medium Mare in solitudinem: et
ambulantes tribus diebus per desertum Etham,

castrametati sunt in Mara. 9 Profectique de Mara
venerunt in Elim, ubi erant duodecim fontes aquarum,
et palmæ septuaginta: ibique castrametati sunt. 10 Sed
et inde egressi, fixerunt tentoria super Mare Rubrum.
Profectique de Mari Rubro, 11 castrametati sunt in
deserto Sin. 12 Unde egressi, venerunt in Daphca.
13 Profectique de Daphca, castrametati sunt in Alus.
14 Egressique de Alus, fixere tentoria in Raphidim,
ubi populo defuit aqua ad bibendum. 15 Profectique
de Raphidim, castrametati sunt in deserto Sinai.
16 Sed et de solitudine Sinai egressi, venerunt ad
sepulchra concupiscentiæ. 17 Profectique de sepulchris
concupiscentiæ, castrametati sunt in Haseroth. 18 Et
de Haseroth venerunt in Rethma. 19 Profectique de
Rethma, castrametati sunt in Remmomphares. 20 Unde
egressi venerunt in Lebna. 21 De Lebna castrametati
sunt in Ressa. 22 Egressique de Ressa, venerunt in
Ceelatha. 23 Unde profecti castrametati sunt in monte
Sepher. 24 Egressi de monte Sepher, venerunt in
Arada. 25 Inde proficiscentes, castrametati sunt in
Maceloth. 26 Profectique de Maceloth, venerunt in
Thahath. 27 De Thahath castrametati sunt in Thare,
28 Unde egressi, fixere tentoria in Methca. 29 Et de
Methca castrametati sunt in Hesmona. 30 Profectique
de Hesmona, venerunt in Moseroth. 31 Et de Moseroth
castrametati sunt in Beneiaacan. 32 Profectique
de Beneiaacan, venerunt in montem Gadgad. 33
Unde profecti, castrametati sunt in Ietebatha. 34
Et de Ietebatha venerunt in Hebrona. 35 Egressique
de Hebrona, castrametati sunt in Asiongaber. 36
Inde profecti, venerunt in desertum Sin, hæc est
Cades. 37 Egressique de Cades, castrametati sunt
in monte Hor, in extremis finibus Terræ Edom. 38
Ascenditque Aaron sacerdos in montem Hor iubente
Domino: et ibi mortuus est anno quadragesimo
egressionis filiorum Israel ex Ægypto, mense quinto,
prima die mensis, 39 cum esset annorum centum
viginti trium. 40 Audivitque Chananæus rex Arad, qui
habitabat ad meridiem, in Terram Chanaan venisse
filios Israel. 41 Et profecti de monte Hor, castrametati
sunt in Salmona. 42 Unde egressi, venerunt in
Phunon. 43 Profectique de Phunon, castrametati sunt
in Oboth. 44 Et de Oboth, venerunt in Iieabarim,
quæ est in finibus Moabitarum. 45 Profectique de
Iieabarim, fixere tentoria in Dibongad. 46 Unde
egressi, castrametati sunt in Helmondeblathaim. 47
Egressique de Helmondeblathaim, venerunt ad montes
Abarim contra Nabo. 48 Profectique de montibus
Abarim, transierunt ad campestria Moab, supra
Iordanem contra Iericho. 49 Ibique castrametati sunt
de Bethsimoth usque ad Abelsatim in planioribus locis
Moabitarum, 50 ubi locutus est Dominus ad Moysen: 51
Præcipe filiis Israel, et dic ad eos: Quando transieritis
Iordanem, intrantes Terram Chanaan, 52 disperdite
cunctos habitatores Terræ illius: confringite titulos, et
statuas comminuite, atque omnia excelsa vastate, 53
mundantes terram, et habitantes in ea. Ego enim dedi
vobis illam in possessionem, 54 quam dividetis vobis
sorte. Pluribus dabitis latiorem, et paucis angustiorem.
Singulis ut sors ceciderit, ita tribuetur hereditas.
Per tribus et familias possessio dividetur. 55 Sin
autem nolueritis interficere habitatores Terræ: qui
remanserint, erunt vobis quasi clavi in oculis, et
lanceæ in lateribus, et adversabuntur vobis in Terra
habitationis vestræ: 56 et quidquid illis cogitaveram
facere, vobis faciam.

34 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
2 Præcipe filiis Israel, et dices ad eos: Cum
ingressi fueritis Terram Chanaan, et in possessionem
vobis sorte ceciderit, his finibus terminabitur. 3 Pars
meridiana incipiet a solitudine Sin, quæ est iuxta
Edom: et habebit terminos contra Orientem mare
salsissimum. 4 Qui circuibunt australem plagam per
ascensum Scorpionis, ita ut transeant in Senna, et
perveniant a meridie usque ad Cadesbarne, unde
egredientur confinia ad villam nomine Adar, et
tendent usque ad Asemona. 5 Ibitque per gyrum
terminus ab Asemona usque ad Torrentem Ægypti, et
maris magni littore finietur. 6 Plaga autem occidentalis
a mari magno incipiet, et ipso fine claudetur. 7 Porro
ad septentrionalem plagam a mari magno termini
incipient, pervenientes usque ad montem altissimum,
8 a quo venient in Emath usque ad terminos Sedada:
9 ibuntque confinia usque ad Zephrona, et villam
Enan. Hi erunt termini in parte Aquilonis. 10 Inde
metabuntur fines contra orientalem plagam de villa
Enan usque Sephama, 11 et de Sephama descendent
termini in Rebla contra fontem Daphnim: inde
pervenient contra Orientem ad mare Cenereth, 12 et

tendent usque ad Iordanem, et ad ultimum salsissimo
claudentur mari. Hanc habebitis Terram per fines suos
in circuitu. 13 Præcepitque Moyses filiis Israel, dicens:
Hæc erit Terra, quam possidebitis sorte, et quam iussit
Dominus dari novem tribubus, et dimidiæ tribui. 14
Tribus enim filiorum Ruben per familias suas, et tribus
filiorum Gad iuxta cognationum numerum, media
quoque tribus Manasse, 15 id est, duæ semis tribus,
acceperunt partem suam trans Iordanem contra
Iericho ad orientalem plagam. 16 Et ait Dominus ad
Moysen: 17 Hæc sunt nomina virorum, qui Terram
vobis divident, Eleazar sacerdos, et Iosue filius Nun,
18 et singuli principes de tribubus singulis, 19 quorum
ista sunt vocabula: De tribu Iuda, Caleb filius Iephone.
20 De tribu Simeon, Samuel filius Ammiud. 21 De
tribu Beniamin, Elidad filius Chaselon. 22 De tribu
filiorum Dan, Bocci filius Iogli. 23 Filiorum Ioseph
de tribu Manasse, Hanniel filius Ephod. 24 De tribu
Ephraim, Camuel filius Sephthan. 25 De tribu Zabulon,
Elisaphan filius Pharnach. 26 De tribu Issachar, dux
Phaltiel filius Ozan. 27 De tribu Aser, Ahiud filius
Salomi. 28 De tribu Nephthali, Phedael filius Ammiud.
29 Hi sunt, quibus præcepit Dominus ut dividerent
filiis Israel Terram Chanaan.

35 Hæc quoque locutus est Dominus ad Moysen
in campestribus Moab supra Iordanem, contra
Iericho: 2 Præcipe filiis Israel ut dent Levitis de
possessionibus suis 3 urbes ad habitandum, et
suburbana earum per circuitum: ut ipsi in oppidis
maneant, et suburbana sint pecoribus ac iumentis:
4 quæ a muris civitatum forinsecus, per circuitum,
mille passuum spatio tendentur. 5 Contra Orientem
duo millia erunt cubiti, et contra Meridiem similiter
erunt duo millia: ad mare quoque, quod respicit ad
Occidentem, eadem mensura erit, et septentrionalis
plaga æquali termino finietur. Eruntque urbes in
medio, et foris suburbana. 6 De ipsis autem oppidis,
quæ Levitis dabitis, sex erunt in fugitivorum auxilia
separata, ut fugiat ad ea qui fuderit sanguinem: et
exceptis his, alia quadraginta duo oppida, 7 id est,
simul quadraginta octo cum suburbanis suis. 8 Ipsæque
urbes, quæ dabuntur de possessionibus filiorum Israel,
ab his, qui plus habent, plures auferentur: et qui minus,
pauciores. Singuli iuxta mensuram hereditatis suæ
dabunt oppida Levitis. 9 Ait Dominus ad Moysen: 10
Loquere filiis Israel, et dices ad eos: Quando transgressi
fueritis Iordanem in Terram Chanaan, 11 decernite
quæ urbes esse debeant in præsidia fugitivorum,
qui nolentes sanguinem fuderint: 12 in quibus cum
fuerit profugus, cognatus occisi non poterit eum
occidere, donec stet in conspectu multitudinis, et
causa illius iudicetur. 13 De ipsis autem urbibus, quæ
ad fugitivorum subsidia separantur, 14 tres erunt trans
Iordanem, et tres in Terra Chanaan, 15 tam filiis Israel
quam advenis atque peregrinis, ut confugiat ad eas qui
nolens sanguinem fuderit. 16 Si quis ferro percusserit,
et mortuus fuerit qui percussus est: reus erit homicidii,
et ipse morietur. 17 Si lapidem iecerit, et ictus
occubuerit: similiter punietur. 18 Si ligno percussus
interierit: percussoris sanguine vindicabitur. 19
Propinquus occisi, homicidam interficiet, statim ut
apprehenderit eum, interficiet. 20 Si per odium quis
hominem impulerit, vel iecerit quippiam in eum per
insidias: 21 aut cum esset inimicus, manu percusserit,
et ille mortuus fuerit: percussor, homicidii reus erit.
Cognatus occisi statim ut invenerit eum, iugulabit.
22 Quod si fortuitu, et absque odio, 23 et inimicitiis
quidquam horum fecerit, 24 et hoc audiente populo
fuerit comprobatum, atque inter percussorem et
propinquum sanguinis quæstio ventilata: 25 liberabitur
innocens de ultoris manu, et reducetur per sententiam
in urbem, ad quam confugerat, manebitque ibi, donec
sacerdos magnus, qui oleo sancto unctus est, moriatur.
26 Si interfector extra fines urbium, quæ exulibus
deputatæ sunt, 27 fuerit inventus, et percussus ab
eo qui ultor est sanguinis: absque noxa erit qui eum
occiderit. 28 Debuerat enim profugus usque ad mortem
Pontificis in urbe residere: postquam autem ille
obierit, homicida revertetur in terram suam. 29 Hæc
sempiterna erunt, et legitima in cunctis habitationibus
vestris. 30 Homicida sub testibus punietur: ad unius
testimonium nullus condemnabitur. 31 Non accipietis
pretium ab eo, qui reus est sanguinis, statim et
ipse morietur. 32 Exules et profugi ante mortem
Pontificis nullo modo in urbes suas reverti poterunt:
33 ne polluatis terram habitationis vestræ, quæ
insontium cruore maculatur: nec aliter expiari potest,
nisi per eius sanguinem, qui alterius sanguinem
fuderit. 34 Atque ita emundabitur vestra possessio,

me commorante vobiscum. Ego enim sum Dominus
qui habito inter filios Israel.

36 Accesserunt autem et principes familiarum
Galaad filii Machir, filii Manasse de stirpe filiorum
Ioseph: locutique sunt Moysi coram principibus
Israel, atque dixerunt: **2** Tibi domino nostro præcepit
Dominus ut Terram sorte divideres filiis Israel, et ut
filiabus Salphaad fratris nostri dares possessionem
debitam patri: **3** quas si alterius tribus homines uxores
acceperint, sequetur possessio sua, et translata ad
aliam tribum de nostra hereditate minuetur. **4** Atque
ita fiet, ut cum Iubilæus, id est, quinquagesimus
annus remissionis advenerit, confundatur sortium
distributio, et aliorum possessio ad alios transeat. **5**
Respondit Moyses filiis Israel, et Domino præcipiente,
ait: Recte tribus filiorum Ioseph locuta est. **6** Et hæc
lex super filiabus Salphaad a Domino promulgata
est: Nubant quibus volunt, tantum ut suæ tribus
hominibus: **7** ne commisceatur possessio filiorum
Israel de tribu in tribum. Omnes enim viri ducent
uxores de tribu et cognatione sua: **8** et cunctæ
feminæ de eadem tribu maritos accipient: ut hereditas
permaneat in familiis, **9** nec sibi misceantur tribus,
sed ita maneant ut a Domino separatæ sunt. **10**
Feceruntque filiæ Salphaad ut fuerat imperatum: **11** et
nupserunt Maala, et Thersa, et Hegla, et Melcha, et
Noa filiis patrui sui **12** de familia Manasse, qui fuit
filius Ioseph: et possessio, quæ illis fuerat attributa,
mansit in tribu et familia patris earum. **13** Hæc sunt
mandata atque iudicia, quæ mandavit Dominus per
manum Moysi ad filios Israel, in campestribus Moab
supra Iordanem contra Iericho.

Deuteronomii

1 Hæc sunt verba, quæ locutus est Moyses ad omnem
Israel trans Iordanem in solitudine campestri,
contra Mare Rubrum, inter Pharan et Thophel et
Laban et Haseroth, ubi auri est plurimum: 2 undecim
diebus de Horeb per viam montis Seir usque ad
Cadesbarne. 3 Quadragesimo anno, undecimo mense,
prima die mensis locutus est Moyses ad filios Israel
omnia quæ præceperat illi Dominus ut diceret eis: 4
postquam percussit Sehon regem Amorrhæorum, qui
habitabat in Hesebon: et Og regem Basan, qui mansit
in Astaroth, et in Edrai, 5 trans Iordanem in Terra
Moab. Cœpitque Moyses explanare legem, et dicere: 6
Dominus Deus noster locutus est ad nos in Horeb,
dicens: Sufficit vobis quod in hoc monte mansistis:
7 revertimini, et venite ad montem Amorrhæorum,
et ad cetera quæ ei proxima sunt campestria atque
montana et humiliora loca contra Meridiem, et iuxta
littus maris, Terram Chananæorum, et Libani usque
ad flumen magnum Euphraten. 8 En, inquit, tradidi
vobis: ingredimini et possidete eam, super qua iuravit
Dominus patribus vestris Abraham, Isaac, et Iacob, ut
daret illam eis, et semini eorum post eos. 9 Dixique
vobis illo in tempore: 10 Non possum solus sustinere
vos: quia Dominus Deus vester multiplicavit vos, et
estis hodie sicut stellæ cæli, plurimi. 11 (Dominus
Deus patrum vestrorum addat ad hunc numerum
multa millia, et benedicat vobis sicut locutus est.) 12
Non valeo solus negotia vestra sustinere, et pondus
ac iurgia. 13 Date ex vobis viros sapientes et gnaros,
et quorum conversatio sit probata in tribubus vestris,
ut ponam eos vobis principes. 14 Tunc respondistis
mihi: Bona res est, quam vis facere. 15 Tulique
de tribubus vestris viros sapientes et nobiles, et
constitui eos principes, tribunos, et centuriones,
et quinquagenarios ac decanos, qui docerent vos
singula. 16 Præcepique eis, dicens: Audite illos, et
quod iustum est iudicate: sive civis sit ille, sive
peregrinus. 17 Nulla erit distantia personarum, ita
parvum audietis ut magnum: nec accipietis cuiusquam
personam, quia Dei iudicium est. Quod si difficile
vobis visum aliquid fuerit, referte ad me, et ego
audiam. 18 Præcepique omnia quæ facere deberetis.
19 Profecti autem de Horeb, transivimus per eremum
terribilem et maximam, quam vidistis, per viam
montis Amorrhæi, sicut præceperat Dominus Deus
noster nobis. Cumque venissemus in Cadesbarne,
20 dixi vobis: Venistis ad montem Amorrhæi, quem
Dominus Deus noster daturus est nobis. 21 Vide
Terram, quam Dominus Deus tuus dat tibi: ascende et
posside eam, sicut locutus est Dominus Deus noster
patribus tuis: noli timere, nec quidquam paveas. 22
Et accessistis ad me omnes, atque dixistis: Mittamus
viros qui considerent Terram: et renuncient per
quod iter debeamus ascendere, et ad quas pergere
civitates. 23 Cumque mihi sermo placuisset, misi ex
vobis duodecim viros, singulos de tribubus suis. 24
Qui cum perrexissent, et ascendissent in montana,
venerunt usque ad Vallem Botri: et considerata
terra, 25 sumentes de fructibus eius, ut ostenderent
ubertatem, attulerunt ad nos, atque dixerunt: Bona est
terra, quam Dominus Deus noster daturus est nobis.
26 Et noluistis ascendere, sed increduli ad sermonem
Domini Dei nostri 27 murmurastis in tabernaculis
vestris, atque dixisitis: Odit nos Dominus, et idcirco
eduxit nos de Terra Ægypti, ut traderet nos in manu
Amorrhæi, atque deleret. 28 Quo ascendemus? nuncii
terruerunt cor nostrum, dicentes: Maxima multitudo
est, et nobis statura procerior: urbes magnæ, et ad
cælum usque munitæ: filios Enacim vidimus ibi. 29
Et dixi vobis: Nolite metuere, nec timeatis eos: 30
Dominus Deus, qui ductor est vester, pro vobis ipse
pugnabit, sicut fecit in Ægypto cunctis videntibus. 31
Et in solitudine (ipse vidisti) portavit te Dominus Deus
tuus, ut solet homo gestare parvulum filium suum, in
omni via, per quam ambulastis, donec veniretis ad
locum istum. 32 Et nec sic quidem credidistis Domino
Deo vestro, 33 qui præcessit vos in via, et metatus
est locum, in quo tentoria figere deberetis, nocte
ostendens vobis iter per ignem, et die per columnam
nubis. 34 Cumque audisset Dominus vocem sermonum
vestrorum, iratus iuravit et ait: 35 Non videbit
quispiam de hominibus generationis huius pessimæ
Terram bonam, quam sub iuramento pollicitus sum
patribus vestris: 36 præter Caleb filium Iephone.
Ipse enim videbit eam, et ipsi dabo Terram, quam
calcavit, et filiis eius, quia secutus est Dominum. 37
Nec miranda indignatio in populum, cum mihi quoque
iratus Dominus propter vos dixerit: Nec tu ingredieris

illuc: 38 sed Iosue filius Nun minister tuus, ipse
intrabit pro te. Hunc exhortare et robora, et ipse sorte
Terram dividet Israeli. 39 Parvuli vestri, de quibus
dixistis quod captivi ducerentur, et filii qui hodie
boni ac mali ignorant distantiam, ipsi ingredientur: et
ipsis dabo Terram, et possidebunt eam. 40 Vos autem
revertimini et abite in solitudinem per viam Maris
Rubri. 41 Et respondistis mihi: Peccavimus Domino:
ascendemus et pugnabimus, sicut præcepit Dominus
Deus noster. Cumque instructi armis pergeretis in
montem, 42 ait mihi Dominus: Dic ad eos: Nolite
ascendere, neque pugnetis, non enim sum vobiscum:
ne cadatis coram inimicis vestris. 43 Locutus sum,
et non audistis: sed adversantes imperio Domini, et
tumentes superbia ascendistis in montem. 44 Itaque
egressus Amorrhæus, qui habitabat in montibus, et
obviam veniens persecutus est vos, sicut solent apes
persequi: et cecidit de Seir usque Horma. 45 Cumque
reversi ploraretis coram Domino, non audivit vos,
nec voci vestræ voluit acquiescere. 46 Sedistis ergo in
Cadesbarne multo tempore.

2 Profectique inde venimus in solitudinem, quæ
ducit ad Mare Rubrum, sicut mihi dixerat Dominus:
et circuivimus montem Seir longo tempore. 2 Dixitque
Dominus ad me: 3 Sufficit vobis circuire montem istum:
ite contra Aquilonem: 4 et populo præcipe, dicens:
Transibitis per terminos fratrum vestrorum filiorum
Esau, qui habitant in Seir, et timebunt vos. 5 Videte
ergo diligenter ne moveamini contra eos. Neque enim
dabo vobis de terra eorum quantum potest unius
pedis calcare vestigium, quia in possessionem Esau
dedi montem Seir. 6 Cibos emetis ab eis pecunia,
et comedetis: aquam emptam haurietis, et bibetis.
7 Dominus Deus tuus benedixit tibi in omni opere
manuum tuarum: novit iter tuum, quomodo transieris
solitudinem hanc magnam, per quadraginta annos
habitans tecum Dominus Deus tuus, et nihil tibi
defuit. 8 Cumque transissemus fratres nostros filios
Esau, qui habitabant in Seir, per viam campestrem
de Elath, et de Asiongaber, venimus ad iter, quod
ducit in desertum Moab. 9 Dixitque Dominus ad me:
Non pugnes contra Moabitas, nec ineas adversus
eos prælium: non enim dabo tibi quidquam de terra
eorum, quia filiis Loth tradidi Ar in possessionem.
10 Emim primi fuerunt habitatores eius, populus
magnus, et validus, et tam excelsus ut de Enacim
stirpe, 11 quasi gigantes crederentur, et essent similes
filiorum Enacim. Denique Moabitæ appellant eos
Emim. 12 In Seir autem prius habitaverunt Horrhæi:
quibus expulsis atque deletis, habitaverunt filii Esau,
sicut fecit Israel in terra possessionis suæ, quam
dedit illi Dominus. 13 Surgentes ergo ut transiremus
Torrentem Zared, venimus ad eum. 14 Tempus autem,
quo ambulavimus de Cadesbarne usque ad transitum
torrentis Zared, triginta et octo annorum fuit: donec
consumeretur omnis generatio hominum bellatorum
de castris, sicut iuraverat Dominus: 15 cuius manus
fuit adversum eos, ut interirent de castrorum medio.
16 Postquam autem universi ceciderunt pugnatores,
17 locutus est Dominus ad me, dicens: 18 Tu transibis
hodie terminos Moab, urbem nomine Ar: 19 et
accedens in vicina filiorum Ammon, cave ne pugnes
contra eos, nec movearis ad prælium: non enim dabo
tibi de terra filiorum Ammon, quia filiis Loth dedi eam
in possessionem. 20 Terra gigantum reputata est: et
in ipsa olim habitaverunt gigantes, quos Ammonitæ
vocant Zomzommim, 21 populus magnus, et multus,
et proceræ longitudinis, sicut Enacim, quos delevit
Dominus a facie eorum: et fecit illos habitare pro
eis, 22 sicut fecerat filiis Esau, qui habitant in Seir,
delens Horrhæos, et terram eorum illis tradens, quam
possident usque in præsens. 23 Hevæos quoque, qui
habitabant in Haserim usque Gazan, Cappadoces
expulerunt: qui egressi de Cappadocia deleverunt
eos, et habitaverunt pro illis. 24 Surgite, et transite
torrentem Arnon: ecce tradidi in manu tua Sehon
regem Hesebon Amorrhæum, et terram eius incipe
possidere, et committe adversus eum prælium. 25
Hodie incipiam mittere terrorem atque formidinem
tuam in populos, qui habitant sub omni cælo: ut audito
nomine tuo paveant, et in morem parturientium
contremiscant, et dolore teneantur. 26 Misi ergo
nuncios de solitudine Cademoth ad Sehon regem
Hesebon verbis pacificis, dicens: 27 Transibimus per
terram tuam, publica gradiemur via: non declinabimus
neque ad dexteram, neque ad sinistram. 28 Alimenta
pretio vende nobis, ut vescamur: aquam pecunia
tribue, et sic bibemus. Tantum est ut nobis concedas
transitum, 29 sicut fecerunt filii Esau, qui habitant in

Seir, et Moabitæ, qui morantur in Ar: donec veniamus
ad Iordanem, et transeamus ad Terram, quam Dominus
Deus noster daturus est nobis. 30 Noluitque Sehon
rex Hesebon dare nobis transitum: quia induraverat
Dominus Deus tuus spiritum eius, et obfirmaverat
cor illius, ut traderetur in manus tuas, sicut nunc
vides. 31 Dixitque Dominus ad me: Ecce cœpi tibi
tradere Sehon, et terram eius, incipe possidere eam.
32 Egressusque est Sehon obviam nobis cum omni
populo suo ad prælium in Iasa. 33 Et tradidit eum
Dominus Deus noster nobis: percussimusque eum cum
filiis suis et omni populo suo. 34 Cunctasque urbes
in tempore illo cepimus, interfectis habitatoribus
earum, viris ac mulieribus et parvulis. Non reliquimus
in eis quidquam. 35 Absque iumentis, quæ in partem
venere prædantium: et spoliis urbium, quas cepimus
36 ab Aroer, quæ est super ripam torrentis Arnon,
oppido quod in valle situm est, usque Galaad. Non fuit
vicus et civitas, quæ nostras effugeret manus: omnes
tradidit Dominus Deus noster nobis. 37 Absque terra
filiorum Ammon, ad quam non accessimus: et cunctis
quæ adiacent torrenti Ieboc, et urbibus montanis,
universisque locis, a quibus nos prohibuit Dominus
Deus noster.

3 Itaque conversi ascendimus per iter Basan:
egressusque est Og rex Basan in occursum nobis
cum populo suo ad bellandum in Edrai. 2 Dixitque
Dominus ad me: Ne timeas eum: quia in manu
tua traditus est cum omni populo ac terra sua:
faciesque ei sicut fecisti Sehon regi Amorrhæorum,
qui habitavit in Hesebon. 3 Tradidit ergo Dominus
Deus noster in manibus nostris etiam Og regem
Basan, et universum populum eius: percussimusque
eos usque ad internecionem, 4 vastantes cunctas
civitates illius uno tempore. Non fuit oppidum, quod
nos effugeret: sexaginta urbes, omnem regionem
Argob regni Og in Basan. 5 Cunctæ urbes erant
munitæ muris altissimis, portisque et vectibus, absque
oppidis innumeris, quæ non habebant muros. 6 Et
delevimus eos, sicut feceramus Sehon regi Hesebon,
disperdentes omnem civitatem, virosque ac mulieres
et parvulos: 7 iumenta autem et spolia urbium
diripuimus. 8 Tulimusque illo in tempore terram
de manu duorum regum Amorrhæorum, qui erant
trans Iordanem: a torrente Arnon usque ad montem
Hernon, 9 quem Sidonii Sarion vocant, et Amorrhæi
Sanir: 10 omnes civitates, quæ sitæ sunt in planitie,
et universam Terram Galaad et Basan usque ad
Selcha, et Edrai civitates regni Og in Basan. 11 Solus
quippe Og rex Basan restiterat de stirpe gigantum.
Monstratur lectus eius ferreus, qui est in Rabbath
filiorum Ammon, novem cubitos habens longitudinis,
et quattuor latitudinis ad mensuram cubiti virilis
manus. 12 Terramque possedimus tempore illo ab
Aroer, quæ est super ripam torrentis Arnon, usque ad
mediam partem montis Galaad: et civitates illius dedi
Ruben et Gad. 13 Reliquam autem partem Galaad,
et omnem Basan regni Og, tradidi mediæ tribui
Manasse, omnem regionem Argob: cunctaque Basan
vocatur terra gigantum. 14 Iair filius Manasse possedit
omnem regionem Argob usque ad terminos Gessuri, et
Machati. Vocavitque ex nomine suo Basan, Havoth Iair,
id est, Villas Iair, usque in præsentem diem. 15 Machir
quoque dedi Galaad. 16 Et tribubus Ruben et Gad dedi
de Terra Galaad usque ad Torrentem Arnon medium
torrentis, et confinium usque ad torrentem Ieboc,
qui est terminus filiorum Ammon: 17 et planitiem
solitudinis, atque Iordanem, et terminos Cenereth
usque ad mare deserti, quod est salsissimum, ad
radices montis Phasga contra orientem. 18 Præcepique
vobis in tempore illo, dicens: Dominus Deus vester dat
vobis terram hanc in hereditatem: expediti præcedite
fratres vestros filios Israel omnes viri robusti: 19
absque uxoribus, et parvulis atque iumentis. Novi
enim quod plura habeatis pecora, et in urbibus
remanere debebunt, quas tradidi vobis, 20 donec
requiem tribuat Dominus fratribus vestris, sicut vobis
tribuit: et possideant ipsi etiam Terram, quam daturus
est eis trans Iordanem: tunc revertetur unusquisque in
possessionem suam, quam dedi vobis. 21 Iosue quoque
in tempore illo præcepi, dicens: Oculi tui viderunt
quæ fecit Dominus Deus vester duobus his regibus: sic
faciet omnibus regnis, ad quæ transiturus es. 22 Ne
timeas eos: Dominus enim Deus vester pugnabit pro
vobis. 23 Precatusque sum Dominum in tempore illo,
dicens: 24 Domine Deus tu cœpisti ostendere servo tuo
magnitudinem tuam, manumque fortissimam. Neque
enim est alius deus vel in cælo, vel in terra, qui possit
facere opera tua, et comparari fortitudini tuæ. 25

Transibo igitur, et videbo Terram hanc optimam trans
Iordanem, et montem istum egregium, et Libanum. 26
Iratusque est Dominus mihi propter vos, nec exaudivit
me, sed dixit mihi: Sufficit tibi: nequaquam ultra
loquaris de hac re ad me. 27 Ascende cacumen
Phasgæ, et oculos tuos circumfer ad occidentem, et
ad aquilonem, austrumque et orientem, et aspice.
Nec enim transibis Iordanem istum. 28 Præcipe Iosue,
et corrobora eum atque conforta: quia ipse præcedet
populum istum, et dividet eis Terram, quam visurus
es. 29 Mansimusque in valle contra fanum Phogor.

4 Et nunc Israel audi præcepta et iudicia, quæ ego
doceo te: ut faciens ea, vivas, et ingrediens possideas
Terram, quam Dominus Deus patrum vestrorum
daturus est vobis. 2 Non addetis ad verbum, quod
vobis loquor, nec auferetis ex eo: custodite mandata
Domini Dei vestri quæ ego præcipio vobis. 3 Oculi
vestri viderunt omnia quæ fecit Dominus contra
Beelphegor, quomodo contriverit omnes cultores eius
de medio vestri. 4 Vos autem qui adhæretis Domino
Deo vestro, vivitis universi usque in præsentem
diem. 5 Scitis quod docuerim vos præcepta atque
iustitias, sicut mandavit mihi Dominus Deus meus:
sic facietis ea in Terra, quam possessuri estis: 6
et observabitis et implebitis opere. Hæc est enim
vestra sapientia, et intellectus coram populis, ut
audientes universa præcepta hæc, dicant: En populus
sapiens et intelligens, gens magna. 7 Nec est alia
natio tam grandis, quæ habeat deos appropinquantes
sibi, sicut Deus noster adest cunctis obsecrationibus
nostris. 8 Quæ est enim alia gens sic inclyta ut habeat
ceremonias, iustaque iudicia, et universam legem,
quam ego proponam hodie ante oculos vestros? 9
Custodi igitur temetipsum, et animam tuam solicite.
Ne obliviscaris verborum, quæ viderunt oculi tui, et
ne excidant de corde tuo cunctis diebus vitæ tuæ.
Docebis ea filios ac nepotes tuos, 10 a die in quo
stetisti coram Domino Deo tuo in Horeb, quando
Dominus locutus est mihi dicens: Congrega ad me
populum, ut audiant sermones meos, et discant timere
me omni tempore quo vivunt in terra, doceantque
filios suos. 11 Et accessistis ad radices montis, qui
ardebat usque ad cælum: erantque in eo tenebræ,
et nubes, et caligo. 12 Locutusque est Dominus ad
vos de medio ignis. Vocem verborum eius audistis,
et formam penitus non vidistis. 13 Et ostendit vobis
pactum suum, quod præcepit ut faceretis, et decem
verba, quæ scripsit in duabus tabulis lapideis. 14
Mihique mandavit in illo tempore ut docerem vos
ceremonias et iudicia, quæ facere deberetis in Terra,
quam possessuri estis. 15 Custodite igitur solicite
animas vestras. Non vidistis aliquam similitudinem
in die, qua locutus est vobis Dominus in Horeb de
medio ignis: 16 ne forte decepti faciatis vobis sculptam
similitudinem, aut imaginem masculi vel feminæ,
17 similitudinem omnium iumentorum, quæ sunt
super terram, vel avium sub cælo volantium, 18 atque
reptilium, quæ moventur in terra, sive piscium qui
sub terra morantur in aquis: 19 ne forte elevatis oculis
ad cælum, videas Solem et Lunam, et omnia astra
cæli, et errore deceptus adores ea et colas quæ creavit
Dominus Deus tuus in ministerium cunctis gentibus,
quæ sub cælo sunt. 20 Vos autem tulit Dominus, et
eduxit de fornace ferrea Ægypti, ut haberet populum
hereditarium, sicut est in præsenti die. 21 Iratusque
est Dominus contra me propter sermones vestros, et
iuravit ut non transirem Iordanem, nec ingrederer
Terram optimam, quam daturus est vobis. 22 Ecce
morior in hac humo, non transibo Iordanem: vos
transibitis, et possidebitis terram egregiam. 23 Cave
ne quando obliviscaris pacti Domini Dei tui, quod
pepigit tecum: et facias tibi sculptam similitudinem
eorum, quæ fieri Dominus prohibuit: 24 quia Dominus
Deus tuus ignis consumens est, Deus æmulator. 25 Si
genueritis filios ac nepotes, et morati fueritis in Terra,
deceptique feceritis vobis aliquam similitudinem,
patrantes malum coram Domino Deo vestro, ut eum ad
iracundiam provocetis: 26 testes invoco hodie cælum
et terram, cito perituros vos esse de Terra, quam
transito Iordane possessuri estis. Non habitabitis in
ea longo tempore, sed delebit vos Dominus, 27 atque
disperget in omnes gentes, et remanebitis pauci in
nationibus, ad quas vos ducturus est Dominus. 28
Ibique servietis diis, qui hominum manu fabricati
sunt, ligno et lapidi qui non vident, nec audiunt,
nec comedunt, nec odorantur. 29 Cumque quæsieris
ibi Dominum Deum tuum, invenies eum: si tamen
toto corde quæsieris, et tota tribulatione animæ
tuæ. 30 Postquam te invenerint omnia quæ prædicta

sunt, novissimo tempore reverteris ad Dominum
Deum tuum, et audies vocem eius. 31 Quia Deus
misericors Dominus Deus tuus est: non dimittet te,
nec omnino delebit, neque obliviscetur pacti, in quo
iuravit patribus tuis. 32 Interroga de diebus antiquis,
qui fuerunt ante te ex die quo creavit Deus hominem
super terram, a summo cælo usque ad summum
eius, si facta est aliquando huiuscemodi res, aut
umquam cognitum est, 33 ut audiret populus vocem
Dei loquentis de medio ignis, sicut tu audisti, et
vixisti: 34 si fecit Deus ut ingrederetur, et tolleret sibi
gentem de medio nationum, per tentationes, signa,
atque portenta, per pugnam, et robustam manum,
extentumque brachium, et horribiles visiones iuxta
omnia, quæ fecit pro vobis Dominus Deus vester in
Ægypto, videntibus oculis tuis: 35 ut scires quoniam
Dominus ipse est Deus, et non est alius præter eum. 36
De cælo te fecit audire vocem suam, ut doceret te, et
in terra ostendit tibi ignem suum maximum, et audisti
verba illius de medio ignis, 37 quia dilexit patres
tuos, et elegit semen eorum post eos. Eduxitque te
præcedens in virtute sua magna ex Ægypto, 38 ut
deleret nationes maximas et fortiores te in introitu
tuo: et introduceret te, daretque tibi terram earum in
possessionem, sicut cernis in præsenti die. 39 Scito
ergo hodie, et cogitato in corde tuo quod Dominus
ipse sit Deus in cælo sursum, et in terra deorsum, et
non sit alius. 40 Custodi præcepta eius atque mandata,
quæ ego præcipio tibi: ut bene sit tibi, et filiis tuis post
te, et permaneas multo tempore super Terram, quam
Dominus Deus tuus daturus est tibi. 41 Tunc separavit
Moyses tres civitates trans Iordanem ad Orientalem
plagam, 42 ut confugiat ad eas qui occiderit nolens
proximum suum, nec sibi fuerit inimicus ante unum
et alterum diem, et ad harum aliquam urbium possit
evadere: 43 Bosor in solitudine, quæ sita est in terra
campestri de tribu Ruben: et Ramoth in Galaad, quæ
est in tribu Gad: et Golan in Basan, quæ est in tribu
Manasse. 44 Ista est lex, quam proposuit Moyses
coram filiis Israel, 45 et hæc testimonia et ceremoniæ
atque iudicia, quæ locutus est ad filios Israel, quando
egressi sunt de Ægypto, 46 trans Iordanem in valle
contra fanum Phogor in terra Sehon regis Amorrhæi,
qui habitavit in Hesebon, quem percussit Moyses.
Filii quoque Israel egressi ex Ægypto 47 possederunt
terram eius, et terram Og regis Basan, duorum regum
Amorrhæorum, qui erant trans Iordanem ad solis
ortum: 48 Ab Aroer, quæ sita est super ripam torrentis
Arnon, usque ad montem Sion, qui est et Hermon,
49 omnem planitiem trans Iordanem ad Orientalem
plagam, usque ad mare solitudinis, et usque ad radices
montis Phasga.

5 Vocavitque Moyses omnem Israelem, et dixit ad
eum: Audi Israel ceremonias atque iudicia, quæ ego
loquor in auribus vestris hodie: discite ea, et opere
complete. 2 Dominus Deus noster pepigit nobiscum
fœdus in Horeb. 3 Non cum patribus nostris iniit
pactum, sed nobiscum qui in præsentiarum sumus, et
vivimus. 4 Facie ad faciem locutus est nobis in monte
de medio ignis. 5 Ego sequester et medius fui inter
Dominum et vos in tempore illo, ut annunciarem vobis
verba eius. Timuistis enim ignem, et non ascendistis
in montem, et ait: 6 Ego Dominus Deus tuus, qui
eduxi te de Terra Ægypti de domo servitutis. 7 Non
habebis deos alienos in conspectu meo. 8 Non facies
tibi sculptile, nec similitudinem omnium, quæ in
cælo sunt desuper, et quæ in terra deorsum, et quæ
versantur in aquis sub terra. 9 Non adorabis ea,
et non coles. Ego enim sum Dominus Deus tuus:
Deus æmulator, reddens iniquitatem patrum super
filios in tertiam et quartam generationem his qui
oderunt me, 10 et faciens misericordiam in multa
millia diligentibus me, et custodientibus præcepta
mea. 11 Non usurpabis nomen Domini Dei tui frustra:
quia non erit impunitus qui super re vana nomen eius
assumpserit. 12 Observa diem Sabbati, ut sanctifices
eum, sicut præcepit tibi Dominus Deus tuus. 13 Sex
diebus operaberis, et facies omnia opera tua. 14
Septimus dies Sabbati est, id est, requies Domini Dei
tui. Non facies in eo quidquam operis tu, et filius tuus,
et filia, servus et ancilla, et bos, et asinus, et omne
iumentum tuum, et peregrinus qui est intra portas
tuas: ut requiescat servus tuus, et ancilla tua, sicut et
tu. 15 Memento quod et ipse servieris in Ægypto, et
eduxerit te inde Dominus Deus tuus in manu forti, et
brachio extento. Idcirco præcepit tibi ut observares
diem Sabbati. 16 Honora patrem tuum et matrem,
sicut præcepit tibi Dominus Deus tuus, ut longo vivas
tempore, et bene sit tibi in Terra, quam Dominus

Deus tuus daturus est tibi. 17 Non occides. 18 Neque
mœchaberis. 19 Furtumque non facies. 20 Nec loqueris
contra proximum tuum falsum testimonium. 21 Non
concupisces uxorem proximi tui: non domum, non
agrum, non servum, non ancillam, non bovem, non
asinum, et universa quæ illius sunt. 22 Hæc verba
locutus est Dominus ad omnem multitudinem vestram
in monte de medio ignis et nubis, et caliginis, voce
magna, nihil addens amplius: et scripsit ea in duabus
tabulis lapideis, quas tradidit mihi. 23 Vos autem
postquam audistis vocem de medio tenebrarum, et
montem ardere vidistis, accessistis ad me omnes
principes tribuum et maiores natu, atque dixistis: 24
Ecce ostendit nobis Dominus Deus noster maiestatem
et magnitudinem suam. Vocem eius audivimus de
medio ignis, et probavimus hodie quod loquente Deo
cum homine, vixerit homo. 25 Cur ergo moriemur, et
devorabit nos ignis hic maximus? Si enim audierimus
ultra vocem Domini Dei nostri, moriemur. 26 Quid
est omnis caro, ut audiat vocem Dei viventis, qui de
medio ignis loquitur sicut nos audivimus, et possit
vivere? 27 Tu magis accede: et audi cuncta quæ dixerit
Dominus Deus noster tibi: loquerisque ad nos, et
nos audientes faciemus ea. 28 Quod cum audisset
Dominus, ait ad me: Audivi vocem verborum populi
huius quæ locuti sunt tibi: bene omnia sunt locuti. 29
Quis det talem eos habere mentem, ut timeant me, et
custodiant universa mandata mea in omni tempore,
ut bene sit eis et filiis eorum in sempiternum? 30 Vade
et dic eis: Revertimini in tentoria vestra. 31 Tu vero
hic sta mecum, et loquar tibi omnia mandata mea, et
ceremonias atque iudicia: quæ docebis eos, ut faciant
ea in Terra, quam dabo illis in possessionem. 32
Custodite igitur et facite quæ præcepit Dominus Deus
vobis: non declinabitis neque ad dexteram, neque ad
sinistram: 33 sed per viam, quam præcepit Dominus
Deus vester, ambulabitis, ut vivatis, et bene sit vobis,
et protelentur dies in terra possessionis vestræ.

6 Hæc sunt præcepta, et ceremoniæ, atque iudicia,
quæ mandavit Dominus Deus vester ut docerem
vos, et faciatis ea in Terra, ad quam transgredimini
possidendam: 2 ut timeas Dominum Deum tuum, et
custodias omnia mandata et præcepta eius, quæ ego
præcipio tibi, et filiis, ac nepotibus tuis, cunctis diebus
vitæ tuæ, ut prolongentur dies tui. 3 Audi Israel,
et observa ut facias quæ præcepit tibi Dominus, et
bene sit tibi, et multipliceris amplius, sicut pollicitus
est Dominus Deus patrum tuorum tibi terram lacte
et melle manantem. 4 Audi Israel, Dominus Deus
noster, Dominus unus est. 5 Diliges Dominum Deum
tuum ex toto corde tuo, et ex tota anima tua, et ex
tota fortitudine tua. 6 Eruntque verba hæc, quæ ego
præcipio tibi hodie, in corde tuo: 7 et narrabis ea
filiis tuis, et meditaberis in eis sedens in domo tua,
et ambulans in itinere, dormiens atque consurgens.
8 Et ligabis ea quasi signum in manu tua, eruntque
et movebuntur inter oculos tuos, 9 scribesque ea in
limine, et ostiis domus tuæ. 10 Cumque introduxerit
te Dominus Deus tuus in Terram, pro qua iuravit
patribus tuis Abraham, Isaac, et Iacob: et dederit tibi
civitates magnas et optimas, quas non ædificasti, 11
domos plenas cunctarum opum, quas non extruxisti,
cisternas, quas non fodisti, vineta et oliveta, quæ non
plantasti, 12 et comederis, et saturatus fueris: 13 cave
diligenter ne obliviscaris Domini, qui eduxit te de
Terra Ægypti, de domo servitutis. Dominum Deum
tuum timebis, et illi soli servies, ac per nomen illius
iurabis. 14 Non ibitis post deos alienos cunctarum
Gentium, quæ in circuitu vestro sunt: 15 quoniam Deus
æmulator Dominus Deus tuus in medio tui: nequando
irascatur furor Domini Dei tui contra te, et auferat
te de superficie terræ. 16 Non tentabis Dominum
Deum tuum, sicut tentasti in loco tentationis. 17
Custodi præcepta Domini Dei tui, ac testimonia
et ceremonias, quas præcepit tibi: 18 et fac quod
placitum est et bonum in conspectu Domini, ut bene
sit tibi: et ingressus possideas terram optimam, de
qua iuravit Dominus patribus tuis, 19 ut deleret
omnes inimicos tuos coram te, sicut locutus est. 20
Cumque interrogaverit te filius tuus cras, dicens:
Quid sibi volunt testimonia hæc, et ceremoniæ, atque
iudicia, quæ præcepit Dominus Deus noster nobis?
21 Dices ei: Servi eramus Pharaonis in Ægypto, et
eduxit nos Dominus de Ægypto in manu forti: 22
fecitque signa atque prodigia magna et pessima in
Ægypto contra Pharaonem, et omnem domum illius in
conspectu nostro, 23 et eduxit nos inde, ut introductis
daret Terram, super qua iuravit patribus nostris.
24 Præcepitque nobis Dominus ut faciamus omnia

legitima hæc, et timeamus Dominum Deum nostrum,
ut bene sit nobis cunctis diebus vitæ nostræ, sicut est
hodie. 25 Eritque nostri misericors, si custodierimus
et fecerimus omnia præcepta eius coram Domino Deo
nostro, sicut mandavit nobis.

7 Cum introduxerit te Dominus Deus tuus in
Terram, quam possessurus ingredieris, et deleverit
gentes multas coram te, Hethæum, et Gergezæum,
et Amorrhæum, Chananæum, et Pherezæum, et
Hevæum, et Iebusæum, septem gentes multo maioris
numeri quam tu es, et robustiores te: 2 tradideritque
eas Dominus Deus tuus tibi, percuties eas usque
ad internecionem. Non inibis cum eis fœdus, nec
misereberis earum, 3 neque sociabis cum eis coniugia.
Filiam tuam non dabis filio eius, nec filiam illius
accipies filio tuo: 4 quia seducet filium tuum,
ne sequatur me, et ut magis serviat diis alienis.
Irasceturque furor Domini, et delebit te cito. 5 Quin
potius hæc facietis eis: Aras eorum subvertite, et
confringite statuas, lucosque succidite, et sculptilia
comburite. 6 Quia populus sanctus es Domino Deo
tuo. Te elegit Dominus Deus tuus, ut sis ei populus
peculiaris de cunctis populis, qui sunt super terram.
7 Non quia cunctas gentes numero vincebatis, vobis
iunctus est Dominus, et elegit vos, cum omnibus sitis
populis pauciores: 8 sed quia dilexit vos Dominus, et
custodivit iuramentum, quod iuravit patribus vestris:
eduxitque vos in manu forti, et redemit de domo
servitutis, de manu Pharaonis regis Ægypti. 9 Et scies
quia Dominus Deus tuus, ipse est Deus fortis et fidelis,
custodiens pactum et misericordiam diligentibus
se, et his qui custodiunt præcepta eius in mille
generationes: 10 et reddens odientibus se statim, ita
ut disperdat eos, et ultra non differat, protinus eis
restituens quod merentur. 11 Custodi ergo præcepta et
ceremonias atque iudicia, quæ ego mando tibi hodie ut
facias. 12 Si postquam audieris hæc iudicia, custodieris
ea et feceris, custodiet et Dominus Deus tuus pactum
tibi, et misericordiam quam iuravit patribus tuis: 13
et diliget te ac multiplicabit, benedicetque fructui
ventris tui, et fructui terræ tuæ, frumento tuo, atque
vindemiæ, oleo, et armentis, gregibus ovium tuarum
super Terram, pro qua iuravit patribus tuis ut daret
eam tibi. 14 Benedictus eris inter omnes populos. Non
erit apud te sterilis utriusque sexus, tam in hominibus
quam in gregibus tuis. 15 Auferet Dominus a te
omnem languorem: et infirmitates Ægypti pessimas,
quas novisti, non inferet tibi, sed cunctis hostibus
tuis. 16 Devorabis omnes populos, quos Dominus
Deus tuus daturus est tibi. Non parcet eis oculus
tuus, nec servies diis eorum, ne sint in ruinam tui.
17 Si dixeris in corde tuo: Plures sunt gentes istæ
quam ego, quo modo potero delere eas? 18 noli
metuere, sed recordare quæ fecerit Dominus Deus
tuus Pharaoni, et cunctis Ægyptiis, 19 plagas maximas,
quas viderunt oculi tui, et signa atque portenta,
manumque robustam, et extentum brachium, ut
educeret te Dominus Deus tuus. Sic faciet cunctis
populis, quos metuis. 20 Insuper et crabrones mittet
Dominus Deus tuus in eos, donec deleat omnes atque
disperdat qui te fugerint, et latere potuerint. 21 Non
timebis eos, quia Dominus Deus tuus in medio tui est,
Deus magnus et terribilis: 22 ipse consumet nationes
has in conspectu tuo paulatim atque per partes. Non
poteris eas delere pariter: ne forte multiplicentur
contra te bestiæ terræ. 23 Dabitque eos Dominus
Deus tuus in conspectu tuo: et interficiet illos donec
penitus deleantur. 24 Tradetque reges eorum in manus
tuas, et disperdes nomina eorum sub cælo: nullus
poterit resistere tibi, donec conteras eos. 25 Sculptilia
eorum igne combures: non concupisces argentum et
aurum, de quibus facta sunt, neque assumes ex eis tibi
quidquam, ne offendas, propterea quia abominatio est
Domini tui. 26 Nec inferes quippiam ex idolo in domum
tuam, ne fias anathema, sicut et illud est. Quasi
spurcitiam detestaberis, et velut inquinamentum ac
sordes abominationi habebis, quia anathema est.

8 Omne mandatum, quod ego præcipio tibi hodie,
cave diligenter ut facias: ut possitis vivere, et
multiplicemini, ingressique possideatis Terram, pro
qua iuravit Dominus patribus vestris. 2 Et recordaberis
cuncti itineris, per quod adduxit te Dominus Deus tuus
quadraginta annis per desertum, ut affligeret te, atque
tentaret, et nota fierent quæ in tuo animo versabantur,
utrum custodires mandata illius, an non. 3 Afflixit te
penuria, et dedit tibi cibum Manna, quod ignorabas
tu et patres tui: ut ostenderet tibi quod non in solo
pane vivat homo, sed in omni verbo quod egreditur

de ore Dei. 4 Vestimentum tuum, quo operiebaris,
nequaquam vetustate defecit, et pes tuus non est
subtritus, en quadragesimus annus est. 5 Ut recogites
in corde tuo, quia sicut erudit filium suum homo, sic
Dominus Deus tuus erudivit te, 6 ut custodias mandata
Domini Dei tui, et ambules in viis eius, et timeas eum.
7 Dominus enim Deus tuus introducet te in terram
bonam, terram rivorum aquarumque et fontium:
in cuius campis et montibus erumpunt fluviorum
abyssi: 8 terram frumenti, hordei, ac vinearum,
in qua ficus, et malogranata, et oliveta nascuntur:
terram olei ac mellis. 9 Ubi absque ulla penuria
comedes panem tuum, et rerum omnium abundantia
perfrueris: cuius lapides ferrum sunt, et de montibus
eius æris metalla fodiuntur: 10 ut cum comederis, et
satiatus fueris, benedicas Domino Deo tuo pro terra
optima, quam dedit tibi. 11 Observa, et cave nequando
obliviscaris Domini Dei tui, et negligas mandata eius
atque iudicia et ceremonias, quas ego præcipio tibi
hodie: 12 ne postquam comederis et satiatus fueris,
domos pulchras ædificaveris, et habitaveris in eis, 13
habuerisque armenta boum et ovium greges, argenti
et auri, cunctarumque rerum copiam, 14 elevetur
cor tuum, et non reminiscaris Domini Dei tui, qui
eduxit te de Terra Ægypti, de domo servitutis: 15 et
ductor tuus fuit in solitudine magna atque terribili,
in qua erat serpens flatu adurens, et scorpio ac
dipsas, et nullæ omnino aquæ: qui eduxit rivos de
petra durissima, 16 et cibavit te Manna in solitudine,
quod nescierunt patres tui. Et postquam afflixit ac
probavit, ad extremum misertus est tui, 17 ne diceres
in corde tuo: Fortitudo mea, et robur manus meæ, hæc
mihi omnia præstiterunt. 18 Sed recorderis Domini
Dei tui, quod ipse vires tibi præbuerit, ut impleret
pactum suum super quo iuravit patribus tuis, sicut
præsens indicat dies. 19 Sin autem oblitus Domini
Dei tui, secutus fueris deos alienos, coluerisque illos
et adoraveris: ecce nunc prædico tibi quod omnino
dispereas. 20 Sicut Gentes, quas delevit Dominus
in introitu tuo, ita et vos peribitis, si inobedientes
fueritis voci Domini Dei vestri.

9 Audi Israel: Tu transgredieris hodie Iordanem,
ut possideas nationes maximas et fortiores te,
civitates ingentes, et ad cælum usque muratas, 2
populum magnum atque sublimem, filios Enacim,
quos ipse vidisti, et audisti, quibus nullus potest ex
adverso resistere. 3 Scies ergo hodie quod Dominus
Deus tuus ipse transibit ante te, ignis devorans atque
consumens, qui conterat eos et deleat atque disperdat
ante faciem tuam velociter, sicut locutus est tibi. 4
Ne dicas in corde tuo, cum deleverit eos Dominus
Deus tuus in conspectu tuo: Propter iustitiam meam
introduxit me Dominus ut terram hanc possiderem,
cum propter impietates suas istæ deletæ sint nationes.
5 Neque enim propter iustitias tuas, et æquitatem
cordis tui ingredieris ut possideas terras earum: sed
quia illæ egerunt impie, introeunte te deletæ sunt:
et ut compleret verbum suum Dominus, quod sub
iuramento pollicitus est patribus tuis Abraham, Isaac,
et Iacob. 6 Scito ergo quod non propter iustitias
tuas Dominus Deus tuus dederit tibi terram hanc
optimam in possessionem, cum durissimæ cervicis
sis populus. 7 Memento, et ne obliviscaris quomodo
ad iracundiam provocaveris Dominum Deum tuum
in solitudine. Ex eo die, quo egressus es ex Ægypto
usque ad locum istum, semper adversum Dominum
contendisti. 8 Nam et in Horeb provocasti eum,
et iratus delere te voluit, 9 quando ascendi in
montem, ut acciperem tabulas lapideas, tabulas pacti
quod pepigit vobiscum Dominus: et perseveravi in
monte quadraginta diebus ac noctibus, panem non
comedens, et aquam non bibens. 10 Deditque mihi
Dominus duas tabulas lapideas scriptas digito Dei,
et continentes omnia verba quæ vobis locutus est
in monte de medio ignis, quando concio populi
congregata est. 11 Cumque transissent quadraginta
dies, et totidem noctes, dedit mihi Dominus duas
tabulas lapideas, tabulas fœderis, 12 dixitque mihi:
Surge, et descende hinc cito: quia populus tuus,
quem eduxisti de Ægypto, deseruerunt velociter viam,
quam demonstrasti eis, feceruntque sibi conflatile. 13
Rursumque ait Dominus ad me: Cerno quod populus
iste duræ cervicis sit: 14 dimitte me ut conteram eum,
et deleam nomen eius de sub cælo, et constituam te
super gentem, quæ hac maior et fortior sit. 15 Cumque
de monte ardente descenderem, et duas tabulas
fœderis utraque tenerem manu, 16 vidissemque vos
pecasse Domino Deo vestro, et fecisse vobis vitulum
conflatilem, ac deseruisse velociter viam eius, quam

vobis ostenderat: 17 proieci tabulas de manibus meis,
confregique eas in conspectu vestro. 18 Et procidi
ante Dominum sicut prius, quadraginta diebus et
noctibus panem non comedens, et aquam non bibens
propter omnia peccata vestra quæ gessistis contra
Dominum, et eum ad iracundiam provocastis: 19 timui
enim indignationem et iram illius, qua adversum
vos concitatus, delere vos voluit. Et exaudivit me
Dominus etiam hac vice. 20 Adversum Aaron quoque
vehementer iratus, voluit eum conterere, et pro
illo similiter deprecatus sum. 21 Peccatum autem
vestrum quod feceratis, id est vitulum, arripiens, igne
combussi, et in frusta comminuens, omninoque in
pulverem redigens, proieci in torrentem, qui de monte
descendit. 22 In incendio quoque et in tentatione, et in
Sepulchris concupiscentiæ provocastis Dominum: 23
et quando misit vos de Cadesbarne, dicens: Ascendite,
et possidete Terram, quam dedi vobis, et contempsistis
imperium Domini Dei vestri, et non credidistis ei,
neque vocem eius audire voluistis: 24 sed semper
fuistis rebelles a die qua nosse vos cœpi. 25 Et
iacui coram Domino quadraginta diebus ac noctibus,
quibus eum suppliciter deprecabar, ne deleret vos ut
fuerat comminatus: 26 et orans dixi: Domine Deus,
ne disperdas populum tuum, et hereditatem tuam,
quam redemisti in magnitudine tua, quos eduxisti de
Ægypto in manu forti. 27 Recordare servorum tuorum
Abraham, Isaac, et Iacob: ne aspicias duritiam populi
huius, et impietatem atque peccatum: 28 ne forte
dicant habitatores terræ, de qua eduxisti nos: Non
poterat Dominus introducere eos in Terram, quam
pollicitus est eis, et oderat illos: idcirco eduxit, ut
interficeret eos in solitudine. 29 Qui sunt populus
tuus et hereditas tua, quos eduxisti in fortitudine tua
magna, et in brachio tuo extento.

10 In tempore illo dixit Dominus ad me: Dola tibi
duas tabulas lapideas, sicut priores fuerunt, et
ascende ad me in montem: faciesque arcam ligneam,
2 et scribam in tabulis verba quæ fuerunt in his,
qui ante confregisti, ponesque eas in arca. 3 Feci
igitur arcam de lignis setim. Cumque dolassem duas
tabulas lapideas instar priorum, ascendi in montem,
habens eas in manibus. 4 Scripsitque in tabulis
iuxta id, quod prius scripserat, verba decem, quæ
locutus est Dominus ad vos in monte de medio ignis,
quando populus congregatus est: et dedit eas mihi.
5 Reversusque de monte, descendi, et posui tabulas
in arcam, quam feceram, quæ hucusque ibi sunt,
sicut mihi præcepit Dominus. 6 Filii autem Israel
moverunt castra ex Beroth filiorum Iacan in Mosera,
ubi Aaron mortuus ac sepultus est, pro quo, sacerdotio
functus est Eleazar filius eius. 7 Inde venerunt in
Gadgad: de quo loco profecti, castrametati sunt in
Ietebatha, in Terra aquarum atque torrentium. 8 Eo
tempore separavit tribum Levi, ut portaret arcam
fœderis Domini, et staret coram eo in ministerio,
ac benediceret in nomine illius usque in præsentem
diem. 9 Quam ob rem non habuit Levi partem, neque
possessionem cum fratribus suis: quia ipse Dominus
possessio eius est, sicut promisit ei Dominus Deus tuus.
10 Ego autem steti in monte, sicut prius, quadraginta
diebus ac noctibus: exaudivitque me Dominus etiam
hac vice, et te perdere noluit. 11 Dixitque mihi: Vade,
et præcede populum, ut ingrediatur, et possideat
Terram, quam iuravi patribus eorum ut traderem eis.
12 Et nunc Israel, quid Dominus Deus tuus petit a te,
nisi ut timeas Dominum Deum tuum, et ambules in
viis eius, et diligas eum, ac servias Domino Deo tuo in
toto corde tuo, et in tota anima tua: 13 custodiasque
mandata Domini, et ceremonias eius, quas ego hodie
præcipio tibi, ut bene sit tibi? 14 En Domini Dei
tui cælum est, et cælum cæli, terra et omnia, quæ
in ea sunt: 15 et tamen patribus tuis conglutinatus
est Dominus, et amavit eos, elegitque semen eorum
post eos, id est vos, de cunctis gentibus, sicut hodie
comprobatur. 16 Circumcidite igitur præputium cordis
vestri, et cervicem vestram ne induretis amplius: 17
quia Dominus Deus vester ipse est Deus deorum, et
Dominus dominantium, Deus magnus et potens, et
terribilis, qui personam non accipit, nec munera. 18
Facit iudicium pupillo et viduæ, amat peregrinum, et
dat ei victum atque vestitum. 19 Et vos ergo amate
peregrinos, quia et ipsi fuistis advenæ in Terra Ægypti.
20 Dominum Deum tuum timebis, et ei soli servies:
ipsi adhærebis, iurabisque in nomine illius. 21 Ipse est
laus tua, et Deus tuus, qui fecit tibi hæc magnalia et
terribilia, quæ viderunt oculi tui. 22 In septuaginta
animabus descenderunt patres tui in Ægyptum: et

ecce nunc multiplicavit te Dominus Deus tuus sicut
astra cæli.

11 Ama itaque Dominum Deum tuum, et observa
præcepta eius et ceremonias, iudicia atque
mandata omni tempore. 2 Cognoscite hodie quæ
ignorant filii vestri, qui non viderunt disciplinam
Domini Dei vestri, magnalia eius et robustam manum,
extentumque brachium, 3 signa et opera quæ fecit in
medio Ægypti Pharaoni regi, et universæ terræ eius,
4 omnique exercitui Ægyptiorum, et equis ac curribus:
quo modo operuerint eos aquæ Maris Rubri, cum vos
persequerentur, et deleverit eos Dominus usque in
præsentem diem: 5 vobisque quæ fecerit in solitudine
donec veniretis ad hunc locum: 6 et Dathan atque
Abiron filiis Eliab, qui fuit filius Ruben: quos aperto
ore suo terra absorbuit cum domibus et tabernaculis,
et universa substantia eorum, quam habebant in
medio Israel. 7 Oculi vestri viderunt opera Domini
magna quæ fecit, 8 ut custodiatis universa mandata
illius, quæ ego hodie præcipio vobis, et possitis
introire, et possidere Terram, ad quam ingredimini, 9
multoque in ea vivatis tempore: quam sub iuramento
pollicitus est Dominus patribus vestris, et semini
eorum, lacte et melle manantem. 10 Terra enim, ad
quam ingrederis possidendam, non est sicut Terra
Ægypti, de qua existi, ubi iacto semine in hortorum
morem aquæ ducuntur irriguæ: 11 sed montuosa est
et campestris, de cælo expectans pluvias. 12 Quam
Dominus Deus tuus semper invisit, et oculi illius in
ea sunt a principio anni usque ad finem eius. 13
Si ergo obedieritis mandatis meis, quæ ego hodie
præcipio vobis, ut diligatis Dominum Deum vestrum,
et serviatis ei in toto corde vestro, et in tota anima
vestra: 14 dabit pluviam terræ vestræ temporaneam
et serotinam, ut colligatis frumentum, et vinum, et
oleum, 15 fœnumque ex agris ad pascenda iumenta,
et ut ipsi comedatis ac saturemini. 16 Cavete ne
forte decipiatur cor vestrum, et recedatis a Domino,
serviatisque diis alienis, et adoretis eos: 17 iratusque
Dominus claudat cælum, et pluviæ non descendant,
nec terra det germen suum, pereatisque velociter
de Terra optima, quam Dominus daturus est vobis.
18 Ponite hæc verba mea in cordibus et in animis
vestris, et suspendite ea pro signo in manibus, et
inter oculos vestros collocate. 19 Docete filios vestros
ut illa meditentur, quando sederis in domo tua, et
ambulaveris in via, et accubueris atque surrexeris.
20 Scribes ea super postes et ianuas domus tuæ:
21 ut multiplicentur dies tui, et filiorum tuorum
in Terra, quam iuravit Dominus patribus tuis, ut
daret eis quamdiu cælum imminet terræ. 22 Si enim
custodieritis mandata quæ ego præcipio vobis, et
feceritis ea, ut diligatis Dominum Deum vestrum, et
ambuletis in omnibus viis eius, adhærentes ei, 23
disperdet Dominus omnes gentes istas ante faciem
vestram, et possidebitis eas, quæ maiores et fortiores
vobis sunt. 24 Omnis locus, quem calcaverit pes vester,
vester erit. A deserto, et a Libano, a flumine magno
Euphrate usque ad mare occidentale erunt termini
vestri. 25 Nullus stabit contra vos: terrorem vestrum
et formidinem dabit Dominus Deus vester super
omnem terram quam calcaturi estis, sicut locutus
est vobis. 26 En propono in conspectu vestro hodie
benedictionem et maledictionem: 27 benedictionem, si
obedieritis mandatis Domini Dei vestri, quæ ego hodie
præcipio vobis: 28 maledictionem, si non obedieritis
mandatis Domini Dei vestri, sed recesseritis de via,
quam ego nunc ostendo vobis, et ambulaveritis post
deos alienos, quos ignoratis. 29 Cum vero introduxerit
te Dominus Deus tuus in Terram, ad quam pergis
habitandam, pones benedictionem super montem
Garizim, maledictionem super montem Hebal: 30
qui sunt trans Iordanem post viam, quæ vergit ad
solis occubitum in Terra Chananæi, qui habitat in
campestribus contra Galgalam, quæ est iuxta vallem
tendentem et intrantem procul. 31 Vos enim transibitis
Iordanem, ut possideatis Terram, quam Dominus Deus
vester daturus est vobis, ut habeatis et possideatis
illam. 32 Videte ergo ut impleatis ceremonias atque
iudicia, quæ ego hodie ponam in conspectu vestro.

12 Hæc sunt præcepta atque iudicia, quæ facere
debetis in Terra, quam Dominus Deus patrum
tuorum daturus est tibi, ut possideas eam cunctis
diebus, quibus super humum gradieris. 2 Subvertite
omnia loca, in quibus coluerunt gentes, quas
possessuri estis, deos suos super montes excelsos,
et colles, et subter omne lignum frondosum. 3
Dissipate aras eorum, et confringite statuas, lucos igne

comburite, et idola comminuite: disperdite nomina
eorum de locis illis. 4 Non facietis ita Domino Deo
vestro: 5 sed ad locum, quem elegerit Dominus Deus
vester de cunctis tribubus vestris, ut ponat nomen
suum ibi, et habitet in eo, venietis: 6 et offeretis in
loco illo holocausta et victimas vestras, decimas et
primitias manuum vestrarum, et vota atque donaria,
primogenita boum et ovium. 7 Et comedetis ibi in
conspectu Domini Dei vestri: ac lætabimini in cunctis,
ad quæ miseritis manum vos et domus vestræ, in
quibus benedixerit vobis Dominus Deus vester. 8
Non facietis ibi quæ nos hic facimus hodie, singuli
quod sibi rectum videtur. 9 Neque enim usque in
præsens tempus venistis ad requiem, et possessionem,
quam Dominus Deus vester daturus est vobis. 10
Transibitis Iordanem, et habitabitis in Terra, quam
Dominus Deus vester daturus est vobis, ut requiescatis
a cunctis hostibus per circuitum: et absque ullo
timore habitetis 11 in loco, quem elegerit Dominus
Deus vester, ut sit nomen eius in eo. Illuc omnia,
quæ præcipio, conferetis, holocausta, et hostias, ac
decimas, et primitias manuum vestrarum: et quidquid
præcipuum est in muneribus, quæ vovebitis Domino.
12 Ibi epulabimini coram Domino Deo vestro, vos et filii
ac filiæ vestræ, famuli et famulæ atque Levites, qui in
urbibus vestris commoratur. Neque enim habet aliam
partem et possessionem inter vos. 13 Cave ne offeras
holocausta tua in omni loco, quem videris: 14 sed in
eo, quem elegerit Dominus, in una tribuum tuarum
offeres hostias, et facies quæcumque præcipio tibi.
15 Sin autem comedere volueris, et te esus carnium
delectaverit, occide, comede iuxta benedictionem
Domini Dei tui, quam dedit tibi in urbibus tuis: sive
immundum fuerit, hoc est, maculatum et debile: sive
mundum, hoc est, integrum et sine macula, quod
offerri licet, sicut capream et cervum, comedes, 16
absque esu dumtaxat sanguinis, quem super terram
quasi aquam effundes. 17 Non poteris comedere
in oppidis tuis decimam frumenti, et vini, et olei
tui, primogenita armentorum et pecorum, et omnia
quæ voveris, et sponte offerre volueris, et primitias
manuum tuarum: 18 sed coram Domino Deo tuo
comedes ea in loco, quem elegerit Dominus Deus
tuus, tu et filius tuus et filia tua, et servus et famula,
atque Levites, qui manet in urbibus tuis: et lætaberis
et reficieris coram Domino Deo tuo in cunctis, ad
quæ extenderis manum tuam. 19 Cave ne derelinquas
Levitem in omni tempore quo versaris in terra. 20
Quando dilataverit Dominus Deus tuus terminos tuos,
sicut locutus est tibi, et volueris vesci carnibus, quas
desiderat anima tua: 21 locus autem, quem elegerit
Dominus Deus tuus ut sit nomen eius ibi, si procul
fuerit, occides de armentis et pecoribus, quæ habueris,
sicut præcepi tibi, et comedes in oppidis tuis, ut tibi
placet. 22 Sicut comeditur caprea et cervus, ita vesceris
eis: et mundus et immundus in commune vescentur.
23 Hoc solum cave, ne sanguinem comedas. Sanguis
enim eorum pro anima est: et idcirco non debes
animam comedere cum carnibus: 24 sed super terram
fundes quasi aquam, 25 ut bene sit tibi et filiis tuis post
te, cum feceris quod placet in conspectu Domini. 26
Quæ autem sanctificaveris, et voveris Domino, tolles,
et venies ad locum, quem elegerit Dominus: 27 et
offeres oblationes tuas carnem et sanguinem super
altare Domini Dei tui: sanguinem hostiarum fundes
in altari: carnibus autem ipse vesceris. 28 Observa
et audi omnia quæ ego præcipio tibi, ut bene sit
tibi et filiis tuis post te in sempiternum, cum feceris
quod bonum est et placitum in conspectu Domini Dei
tui. 29 Quando disperdiderit Dominus Deus tuus ante
faciem tuam gentes, ad quas ingredieris possidendas,
et possederis eas, atque habitaveris in terra earum: 30
cave ne imiteris eas, postquam te fuerint introeunte
subversæ, et requiras ceremonias earum, dicens: Sicut
coluerunt gentes istæ deos suos, ita et ego colam. 31
Non facies similiter Domino Deo tuo. Omnes enim
abominationes, quas aversatur Dominus, fecerunt diis
suis, offerentes filios et filias, et comburentes igni. 32
Quod præcipio tibi, hoc tantum facito Domino: nec
addas quidquam, nec minuas.

13 Si surrexerit in medio tui prophetes, aut qui
somnium vidisse se dicat, et prædixerit signum
atque portentum, 2 et evenerit quod locutus est, et
dixerit tibi: Eamus, et sequamur deos alienos quos
ignoras, et serviamus eis: 3 non audies verba prophetæ
illius aut somniatoris: quia tentat vos Dominus Deus
vester, ut palam fiat utrum diligatis eum an non,
in toto corde, et in tota anima vestra. 4 Dominum
Deum vestrum sequimini, et ipsum timete, et mandata

illius custodite, et audite vocem eius: ipsi servietis,
et ipsi adhærebitis. 5 Propheta autem ille aut fictor
somniorum interficietur: quia locutus est ut vos
averteret a Domino Deo vestro, qui eduxit vos de
Terra Ægypti, et redemit vos de domo servitutis: ut
errare te faceret de via, quam tibi præcepit Dominus
Deus tuus: et auferes malum de medio tui. 6 Si tibi
voluerit persuadere frater tuus filius matris tuæ, aut
filius tuus vel filia, sive uxor quæ est in sinu tuo, aut
amicus, quem diligis ut animam tuam, clam dicens:
Eamus, et serviamus diis alienis, quos ignoras tu, et
patres tui, 7 cunctarum in circuitu gentium, quæ
iuxta vel procul sunt, ab initio usque ad finem terræ,
8 non acquiescas ei, nec audias, neque parcat ei oculus
tuus ut miserearis et occultes eum, 9 sed statim
interficies. Sit primum manus tua super eum, et postea
omnis populus mittat manum. 10 Lapidibus obrutus
necabitur: quia voluit te abstrahere a Domino Deo
tuo, qui eduxit te de Terra Ægypti de domo servitutis:
11 ut omnis Israel audiens timeat, et nequaquam ultra
faciat quippiam huius rei simile. 12 Si audieris in
una urbium tuarum, quas Dominus Deus tuus dabit
tibi ad habitandum, dicentes aliquos: 13 Egressi sunt
filii Belial de medio tui, et averterunt habitatores
urbis suæ, atque dixerunt: Eamus, et serviamus diis
alienis quos ignoratis: 14 quare solicite et diligenter,
rei veritate perspecta, si inveneris certum esse quod
dicitur, et abominationem hanc opere perpetratam,
15 statim percuties habitatores urbis illius in ore
gladii, et delebis eam ac omnia quæ in illa sunt, usque
ad pecora. 16 Quidquid etiam supellectilis fuerit,
congregabis in medio platearum eius, et cum ipsa
civitate succendes, ita ut universa consumas Domino
Deo tuo, et sit tumulus sempiternus. Non ædificabitur
amplius, 17 et non adhærebit de illo anathemate
quidquam in manu tua: ut avertatur Dominus ab
ira furoris sui, et misereatur tui, multiplicetque te
sicut iuravit patribus tuis, 18 quando audieris vocem
Domini Dei tui, custodiens omnia præcepta eius, quæ
ego præcipio tibi hodie, ut facias quod placitum est in
conspectu Domini Dei tui.

14 Filii estote Domini Dei vestri: non vos incidetis,
nec facietis calvitium super mortuo. 2 Quoniam
populus sanctus es Domino Deo tuo: et te elegit ut sis
ei in populum peculiarem de cunctis gentibus, quæ
sunt super terram. 3 Ne comedatis quæ immunda
sunt. 4 Hoc est animal, quod comedere debetis, bovem,
et ovem, et capram, 5 cervum et capream, bubalum,
tragelaphum, pygargum, orygem, camelopardalum. 6
Omne animal quod in duas partes findit ungulam, et
ruminat, comedetis. 7 De his autem, quæ ruminant,
et ungulam non findunt, comedere non debetis, ut
camelum, leporem, chœrogryllum: hæc quia ruminant,
et non dividunt ungulam, immunda erunt vobis. 8 Sus
quoque quoniam dividat ungulam, et non ruminat,
immunda erit. Carnibus eorum non vescemini, et
cadavera non tangetis. 9 Hæc comedetis ex omnibus
quæ morantur in aquis: Quæ habent pinnulas et
squamas, comedite: 10 quæ absque pinnulis et squamis
sunt, ne comedatis, quia immunda sunt. 11 Omnes
aves mundas comedite. 12 Immundas ne comedatis:
aquilam scilicet, et gryphem, et haliæetum, 13 ixion,
et vulturem ac milvum iuxta genus suum: 14 et
omne corvini generis, 15 et struthionem, ac noctuam,
et larum, atque accipitrem iuxta genus suum: 16
herodium ac cygnum, et ibin, 17 ac mergulum,
porphyrionem, et nycticoracem, 18 onocrotalum, et
charadrium, singula in genere suo: upupam quoque et
vespertilionem. 19 Et omne quod reptat et pennulas
habet, immundum erit, et non comedetur. 20 Omne
quod mundum est, comedite. 21 Quidquid autem
morticinum est, ne vescamini ex eo. Peregrino, qui
intra portas tuas est, da ut comedat, aut vende ei:
quia tu populus sanctus Domini Dei tui es. Non coques
hœdum in lacte matris suæ. 22 Decimam partem
separabis de cunctis fructibus tuis qui nascuntur in
terra per annos singulos, 23 et comedes in conspectu
Domini Dei tui in loco, quem elegerit, ut in eo nomen
illius invocetur, decimam frumenti tui, et vini, et
olei, et primogenita de armentis et ovibus tuis: ut
discas timere Dominum Deum tuum omni tempore.
24 Cum autem longior fuerit via, et locus quem
elegerit Dominus Deus tuus, tibique benedixerit,
nec potueris ad eum hæc cuncta portare, 25 vendes
omnia, et in pretium rediges, portabisque manu tua,
et proficisceris ad locum, quem elegerit Dominus
Deus tuus: 26 et emes ex eadem pecunia quidquid
tibi placuerit, sive ex armentis, sive ex ovibus, vinum
quoque et siceram, et omne quod desiderat anima

tua: et comedes coram Domino Deo tuo, et epulaberis
tu et domus tua: 27 et Levites qui intra portas tuas
est, cave ne derelinquas eum, quia non habet aliam
partem in possessione tua. 28 Anno tertio separabis
aliam decimam ex omnibus quæ nascuntur tibi eo
tempore: et repones intra ianuas tuas. 29 Venietque
Levites qui aliam non habet partem nec possessionem
tecum, et peregrinus ac pupillus et vidua, qui intra
portas tuas sunt, et comedent et saturabuntur: ut
benedicat tibi Dominus Deus tuus in cunctis operibus
manuum tuarum quæ feceris.

15 Septimo anno facies remissionem, 2 quæ hoc
ordine celebrabitur. Cui debetur aliquid ab amico
vel proximo ac fratre suo, repetere non poterit, quia
annus remissionis est Domini. 3 A peregrino et advena
exiges: civem et propinquum repetendi non habebis
potestatem. 4 Et omnino indigens et mendicus non erit
inter vos: ut benedicat tibi Dominus Deus tuus in terra,
quam traditurus est tibi in possessionem. 5 Si tamen
audieris vocem Domini Dei tui, et custodieris universa
quæ iussit, et quæ ego hodie præcipio tibi, benedicet
tibi, ut pollicitus est. 6 Fœnerabis gentibus multis, et
ipse a nullo accipies mutuum. Dominaberis nationibus
plurimis, et tui nemo dominabitur. 7 Si unus de
fratribus tuis, qui morantur intra portas civitatis tuæ
in terra, quam Dominus Deus tuus daturus est tibi,
ad paupertatem venerit: non obdurabis cor tuum,
nec contrahes manum, 8 sed aperies eam pauperi,
et dabis mutuum, quo eum indigere perspexeris. 9
Cave ne forte subrepat tibi impia cogitatio, et dicas in
corde tuo: Appropinquat septimus annus remissionis;
et avertas oculos tuos a paupere fratre tuo, nolens ei
quod postulat mutuum commodare: ne clamet contra
te ad Dominum, et fiat tibi in peccatum. 10 Sed dabis
ei: nec ages quippiam callide in eius necessitatibus
sublevandis: ut benedicat tibi Dominus Deus tuus in
omni tempore, et in cunctis ad quæ manum miseris.
11 Non deerunt pauperes in terra habitationis tuæ:
idcirco ego præcipio tibi ut aperias manum fratri
tuo egeno et pauperi, qui tecum versatur in terra.
12 Cum tibi venditus fuerit frater tuus Hebræus,
aut Hebræa, et sex annis servierit tibi, in septimo
anno dimittes eum liberum: 13 et quem libertate
donaveris, nequaquam vacuum abire patieris: 14 sed
dabis viaticum de gregibus, et de area, et torculari
tuo, quibus Dominus Deus tuus benedixerit tibi. 15
Memento quod et ipse servieris in Terra Ægypti, et
liberaverit te Dominus Deus tuus, et idcirco ego nunc
præcipio tibi. 16 Sin autem dixerit: Nolo egredi: eo
quod diligat te, et domum tuam, et bene sibi apud
te esse sentiat: 17 assumes subulam, et perforabis
aurem eius in ianua domus tuæ, et serviet tibi usque
in æternum. Ancillæ quoque similiter facies. 18 Non
avertas ab eis oculos tuos, quando dimiseris eos
liberos: quoniam iuxta mercedem mercenarii per sex
annos servivit tibi: ut benedicat tibi Dominus Deus
tuus in cunctis operibus quæ agis. 19 De primogenitis,
quæ nascuntur in armentis, et in ovibus tuis, quidquid
est sexus masculini, sanctificabis Domino Deo tuo.
Non operaberis in primogenito bovis, et non tondebis
primogenita ovium. 20 In conspectu Domini Dei tui
comedes ea per annos singulos in loco, quem elegerit
Dominus, tu et domus tua. 21 Sin autem habuerit
maculam, vel claudum fuerit, vel cæcum, aut in aliqua
parte deforme vel debile, non immolabitur Domino
Deo tuo. 22 Sed intra portas urbis tuæ comedes illud:
tam mundus quam immundus similiter vescentur
eis quasi caprea, et cervo. 23 Hoc solum observabis,
ut sanguinem eorum non comedas, sed effundes in
terram quasi aquam.

16 Observa mensem novarum frugum, et verni
primum temporis, ut facias Phase Domino Deo
tuo: quoniam in isto mense eduxit te Dominus
Deus tuus de Ægypto nocte. 2 Immolabisque Phase
Domino Deo tuo de ovibus, et de bobus in loco,
quem elegerit Dominus Deus tuus, ut habitet nomen
eius ibi. 3 Non comedes in eo panem fermentatum:
Septem diebus comedes absque fermento, afflictionis
panem, quoniam in pavore egressus es de Ægypto:
ut memineris diei egressionis tuæ de Ægypto,
omnibus diebus vitæ tuæ. 4 Non apparebit fermentum
in omnibus terminis tuis septem diebus, et non
remanebit de carnibus eius quod immolatum est
vespere in die primo usque mane. 5 Non poteris
immolare Phase in qualibet urbium tuarum, quas
Dominus Deus tuus daturus est tibi; 6 sed in loco, quem
elegerit Dominus Deus tuus, ut habitet nomen eius ibi:
immolabis Phase vespere ad solis occasum, quando

egressus es de Ægypto. 7 Et coques, et comedes in
loco, quem elegerit Dominus Deus tuus, maneque
consurgens vades in tabernacula tua. 8 Sex diebus
comedes azyma: et in die septima, quia collecta est
Domini Dei tui, non facies opus. 9 Septem hebdomadas
numerabis tibi ab ea die qua falcem in segetem
miseris. 10 Et celebraris diem festum hebdomadarum
Domino Deo tuo, oblationem spontaneam manus
tuæ, quam offeres iuxta benedictionem Domini Dei
tui: 11 et epulaberis coram Domino Deo tuo, tu,
filius tuus, et filia tua, servus tuus, et ancilla tua, et
Levites qui est intra portas tuas, advena ac pupillus
et vidua, qui morantur vobiscum: in loco quem
elegerit Dominus Deus tuus, ut habitet nomen eius
ibi: 12 et recordaberis quoniam servus fueris in
Ægypto: custodiesque ac facies quæ præcepta sunt. 13
Sollemnitatem quoque tabernaculorum celebrabis per
septem dies, quando collegeris de area et torculari
fruges tuas: 14 et epulaberis in festivitate tua, tu, filius
tuus, et filia, servus tuus et ancilla, Levites quoque et
advena, pupillus et vidua qui intra portas tuas sunt.
15 Septem diebus Domino Deo tuo festa celebrabis
in loco quem elegerit Dominus: benedicetque tibi
Dominus Deus tuus in cunctis frugibus tuis, et in omni
opere manuum tuarum, erisque in lætitia. 16 Tribus
vicibus per annum apparebit omne masculinum
tuum in conspectu Domini Dei tui in loco quem
elegerit: in sollemnitate azymorum, in sollemnitate
hebdomadarum, et in sollemnitate tabernaculorum.
Non apparebit ante Dominum vacuus: 17 sed
offeret unusquisque secundum quod habuerit iuxta
benedictionem Domini Dei sui, quam dederit ei. 18
Iudices et magistros constitues in omnibus portis tuis,
quas Dominus Deus tuus dederit tibi, per singulas
tribus tuas: ut iudicent populum iusto iudicio, 19 nec
in alteram partem declinent. Non accipies personam,
nec munera: quia munera excæcant oculos sapientum,
et mutant verba iustorum. 20 Iuste quod iustum
est persequeris: ut vivas et possideas Terram, quam
Dominus Deus tuus dederit tibi. 21 Non plantabis
lucum, et omnem arborem iuxta altare Domini Dei
tui. 22 Nec facies tibi, neque constitues statuam: quæ
odit Dominus Deus tuus.

17 Non immolabis Domino Deo tuo ovem, et bovem,
in quo est macula, aut quippiam vitii: quia
abominatio est Domino Deo tuo. 2 Cum reperti fuerint
apud te intra unam portarum tuarum, quas Dominus
Deus tuus dabit tibi, vir aut mulier qui faciant malum in
conspectu Domini Dei tui, et transgrediantur pactum
illius, 3 ut vadant et servant diis alienis, et adorent
eos, solem et lunam, et omnem militiam cæli, quæ non
præcepi: 4 et hoc tibi fuerit nunciatum, audiensque
inquisieris diligenter, et verum esse repereris, et
abominatio facta est in Israel: 5 educes virum ac
mulierem, qui rem sceleratissimam perpetrarunt, ad
portas civitatis tuæ, et lapidibus obruentur. 6 In ore
duorum, aut trium testium peribit qui interficietur.
Nemo occidatur, uno contra se dicente testimonium. 7
Manus testium prima interficiet eum, et manus reliqui
populi extrema mittetur: ut auferas malum de medio
tui. 8 Si difficile et ambiguum apud te iudicium esse
perspexeris inter sanguinem et sanguinem, causam et
causam, lepram et lepram: et iudicum intra portas
tuas videris verba variari: surge, et ascende ad locum,
quem elegerit Dominus Deus tuus. 9 Veniesque ad
sacerdotes Levitici generis, et ad iudicem, qui fuerit
illo tempore: quæresque ab eis, qui indicabunt tibi
iudicii veritatem. 10 Et facies quodcumque dixerint qui
præsunt loco, quem elegerit Dominus, et docuerint te
11 iuxta legem eius; sequerisque sententiam eorum.
Nec declinabis ad dexteram neque ad sinistram. 12
Qui autem superbierit, nolens obedire sacerdotis
imperio, qui eo tempore ministrat Domino Deo tuo, et
decreto iudicis, morietur homo ille, et auferes malum
de Israel: 13 cunctusque populus audiens timebit, ut
nullus deinceps intumescat superbia. 14 Cum ingressus
fueris Terram, quam Dominus Deus tuus dabit tibi,
et possederis eam, habitaverisque in illa, et dixeris:
Constituam super me regem, sicut habent omnes per
circuitum nationes: 15 eum constitues, quem Dominus
Deus tuus elegerit de numero fratrum tuorum. Non
poteris alterius gentis hominem regem facere, qui
non sit frater tuus. 16 Cumque fuerit constitutus,
non multiplicabit sibi equos, nec reducet populum in
Ægyptum, equitatus numero sublevatus, præsertim
cum Dominus præceperit vobis ut nequaquam amplius
per eandem viam revertamini. 17 Non habebit uxores
plurimas, quæ alliciant animum eius, neque argenti

et auri immensa pondera. 18 Postquam autem sederit
in solio regni sui, describet sibi Deuteronomium legis
huius in volumine accipiens exemplar a sacerdotibus
Leviticæ tribus, 19 et habebit secum, legetque illud
omnibus diebus vitæ suæ, ut discat timere Dominum
Deum suum, et custodire verba et ceremonias eius,
quæ in lege præcepta sunt. 20 Nec elevetur cor eius
in superbiam super fratres suos, neque declinet in
partem dexteram vel sinistram, ut longo tempore
regnet ipse, et filii eius super Israel.

18 Non habebunt sacerdotes et Levitæ, et omnes qui
de eadem tribu sunt, partem et hereditatem cum
reliquo Israel, quia sacrificia Domini, et oblationes eius
comedent, 2 et nihil aliud accipient de possessione
fratrum suorum: Dominus enim ipse est hereditas
eorum, sicut locutus est illis. 3 Hoc erit iudicium
sacerdotum a populo, et ab his qui offerunt victimas:
sive bovem, sive ovem immolaverint, dabunt sacerdoti
armum ac ventriculum: 4 primitias frumenti, vini,
et olei, et lanarum partem ex ovium tonsione. 5
Ipsum enim elegit Dominus Deus tuus de cunctis
tribubus tuis, ut stet, et ministret nomini Domini ipse,
et filii eius in sempiternum. 6 Si exierit Levites ex
una urbium tuarum ex omni Israel in qua habitat,
et voluerit venire, desiderans locum quem elegerit
Dominus, 7 ministrabit in nomine Domini Dei sui, sicut
omnes fratres eius Levitæ, qui stabunt eo tempore
coram Domino. 8 Partem ciborum eamdem accipiet,
quam et ceteri: excepto eo, quod in urbe sua ex
paterna ei successione debetur. 9 Quando ingressus
fueris Terram, quam Dominus Deus tuus dabit tibi,
cave ne imitari velis abominationes illarum gentium.
10 Nec inveniatur in te qui lustret filium suum, aut
filiam, ducens per ignem: aut qui ariolos sciscitetur,
et observet somnia atque auguria, nec sit maleficus,
11 nec incantantor, nec qui pythones consulat, nec
divinos, aut quærat a mortuis veritatem. 12 Omnia
enim hæc abominatur Dominus, et propter istiusmodi
scelera delebit eos in introitu tuo. 13 Perfectus eris, et
absque macula cum Domino Deo tuo. 14 Gentes istæ,
quarum possidebis terram, augures et divinos audiunt:
tu autem a Domino Deo tuo aliter institutus es. 15
PROPHETAM de gente tua et de fratribus tuis sicut me,
suscitabit tibi Dominus Deus tuus: ipsum audies, 16 ut
petisti a Domino Deo tuo in Horeb, quando concio
congregata est, atque dixisti: Ultra non audiam vocem
Domini Dei mei, et ignem hunc maximum amplius non
videbo, ne moriar. 17 Et ait Dominus mihi: Bene omnia
sunt locuti. 18 Prophetam suscitabo eis de medio
fratrum suorum similem tui: et ponam verba mea in
ore eius, loqueturque ad eos omnia quæ præcepero
illi. 19 Qui autem verba eius, quæ loquetur in nomine
meo, audire noluerit, ego ultor existam. 20 Propheta
autem qui arrogantia depravatus voluerit loqui in
nomine meo, quæ ego non præcepi illi ut diceret,
aut ex nomine alienorum deorum, interficietur. 21
Quod si tacita cogitatione responderis: Quo modo
possum intelligere verbum, quod Dominus non est
locutus? 22 Hoc habebis signum: Quod in nomine
Domini propheta ille prædixerit, et non evenerit: hoc
Dominus non est locutus, sed per tumorem animi sui
propheta confinxit: et idcirco non timebis eum.

19 Cum disperdiderit Dominus Deus tuus gentes,
quarum tibi traditurus est terram, et possederis
eam, habitaverisque in urbibus eius et in ædibus: 2 tres
civitates separabis tibi in medio Terræ, quam Dominus
Deus tuus dabit tibi in possessionem, 3 sternens
diligenter viam: et in tres æqualiter partes totam
Terræ tuæ provinciam divides: ut habeat e vicino qui
propter homicidium profugus est, quo possit evadere.
4 Hæc erit lex homicidæ fugientis, cuius vita servanda
est: Qui percusserit proximum suum nesciens, et
qui heri et nudiustertius nullum contra eum odium
habuisse comprobatur: 5 sed abiisse cum eo simpliciter
in silvam ad ligna cædenda, et in succisione lignorum
securis fugerit manu, ferrumque lapsum de manubrio
amicum eius percusserit, et occiderit: hic ad unam
supradictarum urbium confugiet, et vivet: 6 ne
forsitan proximus eius, cuius effusus est sanguis,
dolore stimulatus, persequatur, et apprehendat eum
si longior via fuerit, et percutiat animam eius, qui
non est reus mortis: quia nullum contra eum, qui
occisus est, odium prius habuisse monstratur. 7 Idcirco
præcipio tibi, ut tres civitates æqualis inter se spatii
dividas. 8 Cum autem dilataverit Dominus Deus tuus
terminos tuos, sicut iuravit patribus tuis, et dederit
tibi cunctam Terram, quam eis pollicitus est 9 (si
tamen custodieris mandata eius, et feceris quæ hodie

præcipio tibi, ut diligas Dominum Deum tuum, et
ambules in viis eius omni tempore) addes tibi tres alias
civitates, et supradictarum trium urbium numerum
duplicabis: 10 ut non effundatur sanguis innoxius
in medio Terræ, quam Dominus Deus tuus dabit tibi
possidendam, ne sis sanguinis reus. 11 Si quis autem
odio habens proximum suum, insidiatus fuerit vitæ
eius, surgensque percusserit illum, et mortuus fuerit,
fugeritque ad unam de supradictis urbibus, 12 mittent
seniores civitatis illius, et arripient eum de loco
effugii, tradentque in manu proximi, cuius sanguis
effusus est, et morietur. 13 Non miseraberis eius, et
auferes innoxium sanguinem de Israel, ut bene sit
tibi. 14 Non assumes, et transferes terminos proximi
tui, quos fixerunt priores in possessione tua, quam
Dominus Deus tuus dabit tibi in Terra, quam acceperis
possidendam. 15 Non stabit testis unus contra aliquem,
quidquid illud peccati, et facinoris fuerit: sed in ore
duorum aut trium testium stabit omne verbum. 16 Si
steterit testis mendax contra hominem, accusans eum
prævaricationis, 17 stabunt ambo, quorum causa est,
ante Dominum in conspectu sacerdotum et iudicum
qui fuerint in diebus illis. 18 Cumque diligentissime
perscrutantes, invenerint falsum testem dixisse contra
fratrem suum mendacium: 19 reddent ei sicut fratri
suo facere cogitavit, et auferes malum de medio tui: 20
ut audientes ceteri timorem habeant, et nequaquam
talia audeant facere. 21 Non misereberis eius, sed
animam pro anima, oculum pro oculo, dentem pro
dente, manum pro manu, pedem pro pede exiges.

20 Si exieris ad bellum contra hostes tuos, et
videris equitatus et currus, et maiorem quam
tu habeas adversarii exercitus multitudinem, non
timebis eos: quia Dominus Deus tuus tecum est, qui
eduxit te de Terra Ægypti. 2 Appropinquante autem
iam prælio, stabit sacerdos ante aciem, et sic loquetur
ad populum: 3 Audi Israel, vos hodie contra inimicos
vestros pugnam committitis, non pertimescat cor
vestrum, nolite metuere, nolite cedere, nec formidetis
eos: 4 quia Dominus Deus vester in medio vestri
est, et pro vobis contra adversarios dimicabit, ut
eruat vos de periculo. 5 Duces quoque per singulas
turmas audiente exercitu proclamabunt: Quis est
homo, qui ædificavit domum novam, et non dedicavit
eam? Vadat, et revertatur in domum suam, ne forte
moriatur in bello, et alius dedicet eam. 6 Quis est
homo qui plantavit vineam, et necdum fecit eam
esse communem, de qua vesci omnibus liceat? Vadat,
et revertatur in domum suam: ne forte moriatur
in bello, et alius homo eius fungatur officio. 7 Quis
est homo, qui despondit uxorem, et non accepit
eam? Vadat, et revertatur in domum suam, ne forte
moriatur in bello, et alius homo accipiat eam. 8 His
dictis addent reliqua, et loquentur ad populum: Quis
est homo formidolosus, et corde pavido? Vadat, et
revertatur in domum suam, ne pavere faciat corda
fratrum suorum, sicut ipse timore perterritus est. 9
Cumque siluerint duces exercitus, et finem loquendi
fecerint, unusquisque suos ad bellandum cuneos
præparabit. 10 Si quando accesseris ad expugnandam
civitatem, offeres ei primum pacem. 11 Si receperit,
et aperuerit tibi portas, cunctus populus, qui in ea
est, salvabitur, et serviet tibi sub tributo. 12 Sin autem
fœdus inire noluerit, et cœperit contra te bellum,
oppugnabis eam. 13 Cumque tradiderit Dominus Deus
tuus illam in manu tua, percuties omne, quod in
ea generis masculini est, in ore gladii, 14 absque
mulieribus et infantibus, iumentis et ceteris, quæ in
civitate sunt. Omnem prædam exercitui divides, et
comedes de spoliis hostium tuorum, quæ Dominus
Deus tuus dederit tibi. 15 Sic facies cunctis civitatibus,
quæ a te procul valde sunt, et non sunt de his
urbibus, quas in possessionem accepturus es. 16 De his
autem civitatibus, quæ dabuntur tibi, nullum omnino
permittes vivere: 17 sed interficies in ore gladii,
Hethæum videlicet, et Amorrhæum, et Chananæum,
Pherezæum, et Hevæum, et Iebusæum, sicut præcepit
tibi Dominus Deus tuus: 18 ne forte doceant vos facere
cunctas abominationes, quas ipsi operati sunt diis suis:
et peccetis in Dominum Deum vestrum. 19 Quando
obsederis civitatem multo tempore, et munitionibus
circumdederis ut expugnes eam, non succides arbores,
de quibus vesci potest, nec securibus per circuitum
debes vastare regionem: quoniam lignum est, et
non homo, nec potest bellantium contra te augere
numerum. 20 Si qua autem ligna non sunt pomifera,
sed agrestia, et in ceteros apta usus, succide, et instrue
machinas, donec capias civitatem, quæ contra te
dimicat.

21 Quando inventum fuerit in terra, quam Dominus
Deus tuus daturus est tibi, hominis cadaver occisi,
et ignorabitur cædis reus, 2 egredientur maiores
natu, et iudices tui, et metientur a loco cadaveris
singularum per circuitum spatia civitatum: 3 et quam
viciniorem ceteris esse perspexerint, seniores civitatis
illius tollent vitulam de armento, quæ non traxit
iugum, nec terram scidit vomere, 4 et ducent eam
ad vallem asperam atque saxosam, quæ numquam
arata est, nec sementem recepit: et cædent in ea
cervices vitulæ: 5 accedentque sacerdotes filii Levi,
quos elegerit Dominus Deus tuus ut ministrent ei, et
benedicant in nomine eius, et ad verbum eorum omne
negotium, et quidquid mundum, vel immundum est,
iudicetur. 6 Et venient maiores natu civitatis illius ad
interfectum, lavabuntque manus suas super vitulam,
quæ in valle percussa est, 7 et dicent: Manus nostræ
non effuderunt sanguinem hunc, nec oculi viderunt.
8 Propitius esto populo tuo Israel, quem redemisti
Domine, et ne reputes sanguinem innocentem in
medio populi tui Israel. Et auferetur ab eis reatus
sanguinis: 9 tu autem alienus eris ab innocentis
cruore, qui fusus est, cum feceris quod præcepit
Dominus. 10 Si egressus fueris ad pugnam contra
inimicos tuos, et tradiderit eos Dominus Deus tuus in
manu tua, captivosque duxeris, 11 et videris in numero
captivorum mulierem pulchram, et adamaveris eam,
voluerisque habere uxorem, 12 introduces eam in
domum tuam: quæ radet cæsariem, et circumcidet
ungues, 13 et deponet vestem, in qua capta est:
sedensque in domo tua, flebit patrem et matrem suam
uno mense: et postea intrabis ad eam, dormiesque
cum illa, et erit uxor tua. 14 Si autem postea non
sederit animo tuo, dimittes eam liberam, nec vendere
poteris pecunia, nec opprimere per potentiam: quia
humiliasti eam. 15 Si habuerit homo uxores duas,
unam dilectam, et alteram odiosam, genuerintque ex
eo liberos, et fuerit filius odiosæ primogenitus, 16
volueritque substantiam inter filios suos dividere:
non poterit filium dilectæ facere primogenitum, et
præferre filio odiosæ, 17 sed filium odiosæ agnoscet
primogenitum, dabitque ei de his quæ habuerit cuncta
duplicia: iste est enim principium liberorum eius, et
huic debentur primogenita. 18 Si genuerit homo filium
contumacem et protervum, qui non audiat patris aut
matris imperium, et coercitus obedire contempserit:
19 apprehendent eum, et ducent ad seniores civitatis
illius, et ad portam iudicii, 20 dicentque ad eos: Filius
noster iste protervus et contumax est, monita nostra
audire contemnit, comessationibus vacat, et luxuriæ
atque conviviis: 21 lapidibus eum obruet populus
civitatis: et morietur, ut auferatis malum de medio
vestri, et universus Israel audiens pertimescat. 22
Quando peccaverit homo quod morte plectendum
est, et adiudicatus morti appensus fuerit in patibulo:
23 non permanebit cadaver eius in ligno, sed in
eadem die sepelietur: quia maledictus a Deo est
qui pendet in ligno: et nequaquam contaminabis
Terram tuam, quam Dominus Deus tuus dederit tibi
in possessionem.

22 Non videbis bovem fratris tui, aut ovem errantem,
et præteribis: sed reduces fratri tuo, 2 etiam
si non est propinquus frater tuus, nec nosti eum:
duces in domum tuam, et erunt apud te quamdiu
quærat ea frater tuus, et recipiat. 3 Similiter facies
de asino, et de vestimento, et de omni re fratris tui,
quæ perierit: si inveneris eam, ne negligas quasi
alienam. 4 Si videris asinum fratris tui aut bovem
cecidisse in via, non despicies, sed sublevabis cum
eo. 5 Non induetur mulier veste virili, nec vir utetur
veste feminea: abominabilis enim apud Deum est
qui facit hæc. 6 Si ambulans per viam, in arbore
vel in terra nidum avis inveneris, et matrem pullis
vel ovis desuper incubantem: non tenebis eam cum
filiis, 7 sed abire patieris, captos tenens filios: ut bene
sit tibi, et longo vivas tempore. 8 Cum ædificaveris
domum novam, facies murum tecti per circuitum: ne
effundatur sanguis in domo tua, et sis reus labente
alio, et in præceps ruente. 9 Non seres vineam
tuam altero semine: ne et sementis quam sevisti, et
quæ nascuntur ex vinea, pariter sanctificentur. 10
Non arabis in bove simul et asino. 11 Non indueris
vestimento, quod ex lana linoque contextum est.
12 Funiculos in fimbriis facies per quattuor angulos
pallii tui, quo operieris. 13 Si duxerit vir uxorem, et
postea odio habuerit eam, 14 quæsieritque occasiones
quibus dimittat eam, obiiciens ei nomen pessimum, et
dixerit: Uxorem hanc accepi, et ingressus ad eam non
inveni virginem: 15 tollent eam pater et mater eius,

et ferent secum signa virginitatis eius ad seniores
urbis qui in porta sunt: 16 et dicet pater: Filiam
meam dedi huic uxorem: quam quia odit, 17 imponit
ei nomen pessimum, ut dicat: Non inveni filiam
tuam virginem: et ecce hæc sunt signa virginitatis
filiæ meæ. Expandent vestimentum coram senioribus
civitatis: 18 apprehendentque senes urbis illius virum,
et verberabunt illum, 19 condemnantes insuper
centum siclis argenti, quos dabit patri puellæ, quoniam
diffamavit nomen pessimum super virginem Israel:
habebitque eam uxorem, et non poterit dimittere
eam omnibus diebus vitæ suæ. 20 Quod si verum est
quod obiicit, et non est in puella inventa virginitas: 21
eiicient eam extra fores domus patris sui, et lapidibus
obruent viri civitatis illius, et morietur: quoniam
fecit nefas in Israel, ut fornicaretur in domo patris
sui: et auferes malum de medio tui. 22 Si dormierit
vir cum uxore alterius, uterque morietur, id est,
adulter et adultera: et auferes malum de Israel. 23 Si
puellam virginem desponderit vir, et invenerit eam
aliquis in civitate, et concubuerit cum ea, 24 educes
utrumque ad portam civitatis illius, et lapidibus
obruentur: puella, quia non clamavit, cum esset in
civitate: vir, quia humiliavit uxorem proximi sui.
Et auferes malum de medio tui. 25 Sin autem in
agro repererit vir puellam, quæ desponsata est, et
apprehendens concubuerit cum ea, ipse morietur
solus: 26 puella nihil patietur, nec est rea mortis:
quoniam sicut latro consurgit contra fratrem suum, et
occidit animam eius, ita et puella perpessa est. 27 Sola
erat in agro: clamavit, et nullus affuit qui liberaret
eam. 28 Si invenerit vir puellam virginem, quæ non
habet sponsum, et apprehendens concubuerit cum
illa, et res ad iudicium venerit: 29 dabit qui dormivit
cum ea, patri puellæ quinquaginta siclos argenti,
et habebit eam uxorem, quia humiliavit illam: non
poterit dimittere eam cunctis diebus vitæ suæ. 30
Non accipiet homo uxorem patris sui, nec revelabit
operimentum eius.

23 Non intravit eunuchus attritis vel amputatis
testiculis et abscisso veretro, ecclesiam Domini.
2 Non ingredietur mamzer, hoc est, de scorto natus, in
ecclesiam Domini, usque ad decimam generationem.
3 Ammonites et Moabites etiam post decimam
generationem non intrabunt ecclesiam Domini, in
æternum: 4 quia noluerunt vobis occurrere cum
pane et aqua in via quando egressi estis de Ægypto:
et quia conduxerunt contra te Balaam filium Beor
de Mesopotamia Syriæ, ut malediceret tibi: 5 et
noluit Dominus Deus tuus audire Balaam, vertitque
maledictionem eius in benedictionem tuam, eo quod
diligeret te. 6 Non facies cum eis pacem, nec quæras
eis bona cunctis diebus vitæ tuæ in sempiternum. 7
Non abominaberis Idumæum, quia frater tuus est:
nec Ægyptium, quia advena fuisti in terra eius. 8 Qui
nati fuerint ex eis, tertia generatione intrabunt in
ecclesiam Domini. 9 Quando egressus fueris adversus
hostes tuos in pugnam, custodies te ab omni re mala.
10 Si fuerit inter vos homo, qui nocturno pollutus sit
somnio, egredietur extra castra, 11 et non revertetur,
priusquam ad vesperam lavetur aqua: et post solis
occasum regredietur in castra. 12 Habebis locum extra
castra, ad quem egrediaris ad requisita naturæ, 13
gerens paxillum in balteo. Cumque sederis, fodies per
circuitum, et egesta humo operies 14 quo revelatus
es (Dominus enim Deus tuus ambulat in medio
castrorum, ut eruat te, et tradat tibi inimicos tuos) et
sint castra tua sancta, et nihil in eis appareat fœditatis
ne derelinquat te. 15 Non trades servum domino suo,
qui ad te confugerit. 16 Habitabit tecum in loco, qui ei
placuerit, et in una urbium tuarum requiescet: ne
contristes eum. 17 Non erit meretrix de filiabus Israel,
nec scortator de filiis Israel. 18 Non offeres mercedem
prostibuli, nec pretium canis in domo Domini Dei
tui, quidquid illud est quod voveris: quia abominatio
est utrumque apud Dominum Deum tuum. 19 Non
fœnerabis fratri tuo ad usuram pecuniam, nec fruges,
nec quamlibet aliam rem: 20 sed alieno. Fratri autem
tuo absque usura id, quo indiget, commodabis: ut
benedicat tibi Dominus Deus tuus in omni opere tuo
in Terra, ad quam ingredieris possidendam. 21 Cum
votum voveris Domino Deo tuo, non tardabis reddere:
quia requiret illud Dominus Deus tuus. Et si moratus
fueris, reputabitur tibi in peccatum. 22 Si nolueris
polliceri, absque peccato eris. 23 Quod autem semel
egressum est de labiis tuis, observabis, et facies sicut
promisisti Domino Deo tuo, et propria voluntate et
ore tuo locutus es. 24 Ingressus vineam proximi tui,
comede uvas quantum tibi placuerit: foras autem ne

efferas tecum. 25 Si intraveris in segetem amici tui,
franges spicas, et manu conteres: falce autem non
metes.

24 Si acceperit homo uxorem, et habuerit eam, et
non invenerit gratiam ante oculos eius propter
aliquam fœditatem: scribet libellum repudii, et dabit
in manu illius, et dimittet eam de domo sua. 2
Cumque egressa alterum maritum duxerit, 3 et ille
quoque oderit eam, dederitque ei libellum repudii, et
dimiserit de domo sua, vel certe mortuus fuerit: 4 non
poterit prior maritus recipere eam in uxorem: quia
polluta est, et abominabilis facta est coram Domino:
ne peccare facias Terram tuam, quam Dominus Deus
tuus tradiderit tibi possidendam. 5 Cum acceperit
homo nuper uxorem, non procedet ad bellum, nec ei
quippiam necessitatis iniungetur publicæ, sed vacabit
absque culpa domi suæ, ut uno anno lætetur cum
uxore sua. 6 Non accipies loco pignoris inferiorem,
et superiorem molam: quia animam suam opposuit
tibi. 7 Si deprehensus fuerit homo solicitans fratrem
suum de filiis Israel, et vendito eo acceperit pretium,
interficietur, et auferes malum de medio tui. 8
Observa diligenter ne incurras plagam lepræ, sed
facies quæcumque docuerint te sacerdotes Levitici
generis iuxta id, quod præcepi eis, et imple sollicite.
9 Mementote quæ fecerit Dominus Deus vester Mariæ
in via cum egrederemini de Ægypto. 10 Cum repetes
a proximo tuo rem aliquam, quam debet tibi, non
ingredieris domum eius ut pignus auferas: 11 sed
stabis foris, et ille tibi proferet quod habuerit. 12 Sin
autem pauper est, non pernoctabit apud te pignus, 13
sed statim reddes ei ante solis occasum: ut dormiens
in vestimento suo, benedicat tibi, et habeas iustitiam
coram Domino Deo tuo. 14 Non negabis mercedem
indigentis, et pauperis fratris tui, sive advenæ, qui
tecum moratur in terra, et intra portas tuas est: 15
sed eadem die reddes ei pretium laboris sui ante
solis occasum, quia pauper est, et ex eo sustentat
animam suam: ne clamet contra te ad Dominum, et
reputetur tibi in peccatum. 16 Non occidentur patres
pro filiis, nec filii pro patribus, sed unusquisque pro
peccato suo morietur. 17 Non pervertes iudicium
advenæ et pupilli, nec auferes pignoris loco viduæ
vestimentum. 18 Memento quod servieris in Ægypto,
et eruerit te Dominus Deus tuus inde. Idcirco præcipio
tibi ut facias hanc rem. 19 Quando messueris segetem
in agro tuo, et oblitus manipulum reliqueris, non
reverteris ut tollas illum: sed advenam, et pupillum,
et viduam auferre patieris, ut benedicat tibi Dominus
Deus tuus in omni opere manuum tuarum. 20 Si
fruges collegeris olivarum, quidquid remanserit in
arboribus, non reverteris ut colligas: sed relinques
advenæ, pupillo, ac viduæ. 21 Si vindemiaveris vineam
tuam, non colliges remanentes racemos, sed cedent
in usus advenæ, pupilli, ac viduæ. 22 Memento quod
et tu servieris in Ægypto, et idcirco præcipio tibi ut
facias hanc rem.

25 Si fuerit causa inter aliquos, et interpellaverint
iudices: quem iustum esse perspexerint,
illi iustitiæ palmam dabunt: quem impium,
condemnabunt impietatis. 2 Sin autem eum, qui
peccavit, dignum viderint plagis: prosternent, et
coram se facient verberari. Pro mensura peccati erit et
plagarum modus: 3 ita dumtaxat, ut quadragenarium
numerum non excedant: ne fœde laceratus ante
oculos tuos abeat frater tuus. 4 Non ligabis os bovis
terentis in area fruges tuas. 5 Quando habitaverint
fratres simul, et unus ex eis absque liberis mortuus
fuerit, uxor defuncti non nubet alteri: sed accipiet
eam frater eius, et suscitabit semen fratris sui: 6 et
primogenitum ex ea filium nomine illius appellabit, ut
non deleatur nomen eius ex Israel. 7 Sin autem noluerit
accipere uxorem fratris sui, quæ ei lege debetur,
perget mulier ad portam civitatis, et interpellabit
maiores natu, dicetque: Non vult frater viri mei
suscitare nomen fratris sui in Israel: nec me in
coniugem sumere. 8 Statimque accersiri eum facient,
et interrogabunt. Si responderit: Nolo eam uxorem
accipere: 9 accedet mulier ad eum coram senioribus, et
tollet calceamentum de pede eius, spuetque in faciem
illius, et dicet: Sic fiet homini, qui non ædificat domum
fratris sui. 10 Et vocabitur nomen illius in Israel,
Domus discalceati. 11 Si habuerint inter se iurgium viri
duo, et unus contra alterum rixari cœperit, volensque
uxor alterius eruere virum suum de manu fortioris,
miseritque manum, et apprehenderit verenda eius:
12 abscides manum illius, nec flecteris super eam
ulla misericordia. 13 Non habebis in sacculo diversa

pondera, maius et minus: 14 nec erit in domo tua
modius maior et minor. 15 Pondus habebis iustum et
verum, et modius æqualis et verus erit tibi: ut multo
vivas tempore super Terram, quam Dominus Deus
tuus dederit tibi. 16 Abominatur enim Dominus tuus
eum, qui facit hæc, et aversatur omnem iniustitiam.
17 Memento quæ fecerit tibi Amalec in via quando
egrediebaris ex Ægypto: 18 quomodo occurrerit
tibi: et extremos agminis tui, qui lassi residebant,
ceciderit, quando tu eras fame et labore confectus,
et non timuerit Deum. 19 Cum ergo Dominus Deus
tuus dederit tibi requiem, et subiecerit cunctas per
circuitum nationes in Terra, quam tibi pollicitus est:
delebis nomen eius sub cælo. Cave ne obliviscaris.

26 Cumque intraveris Terram, quam Dominus Deus
tuus tibi daturus est possidendam, et obtinueris
eam, atque habitaveris in ea: 2 tolles de cunctis
frugibus tuis primitias, et pones in cartallo, pergesque
ad locum, quem Dominus Deus tuus elegerit, ut ibi
invocetur nomen eius: 3 accedesque ad sacerdotem,
qui fuerit in diebus illis, et dices ad eum: Profiteor
hodie coram Domino Deo tuo, quod ingressus sum in
Terram, pro qua iuravit patribus nostris, ut daret eam
nobis. 4 Suscipiensque sacerdos cartallum de manu
tua, ponet ante altare Domini Dei tui: 5 et loqueris
in conspectu Domini Dei tui: Syrus persequebatur
patrem meum, qui descendit in Ægyptum, et ibi
peregrinatus est in paucissimo numero: crevitque in
gentem magnam ac robustam et infinitæ multitudinis.
6 Afflixeruntque nos Ægyptii, et persecuti sunt
imponentes onera gravissima: 7 et clamavimus ad
Dominum Deum patrum nostrorum: qui exaudivit nos,
et respexit humilitatem nostram, et laborem, atque
angustiam: 8 et eduxit nos de Ægypto in manu forti,
et brachio extento, in ingenti pavore, in signis atque
portentis: 9 et introduxit ad locum istum, et tradidit
nobis Terram lacte et melle manantem. 10 Et idcirco
nunc offero primitias frugum Terræ, quam Dominus
dedit mihi. Et dimittes eas in conspectu Domini Dei
tui, et adorato Domino Deo tuo. 11 Et epulaberis in
omnibus bonis, quæ Dominus Deus tuus dederit tibi,
et domui tuæ, tu et Levites, et advena qui tecum est.
12 Quando compleveris decimam cunctarum frugum
tuarum, anno decimarum tertio dabis Levitæ, et
advenæ, et pupillo et viduæ, ut comedant intra portas
tuas, et saturentur. 13 Loquerisque in conspectu
Domini Deo tui: Abstuli quod sanctificatum est de
domo mea, et dedi illud Levitæ et advenæ, et pupillo
ac viduæ, sicut iussisti mihi: non præterivi mandata
tua, nec sum oblitus imperii tui. 14 Non comedi
ex eis in luctu meo, nec separavi ea in qualibet
immunditia, nec expendi ex his quidquam in re
funebri. Obedivi voci Domini Dei mei, et feci omnia
sicut præcepisti mihi. 15 Respice de sanctuario tuo, et
de excelso cælorum habitaculo, et benedic populo
tuo Israel, et Terræ, quam dedisti nobis, sicut iurasti
patribus nostris, terræ lacte et melle mananti. 16
Hodie Dominus Deus tuus præcepit tibi ut facias
mandata hæc atque iudicia: et custodias et impleas
ex toto corde tuo, et ex tota anima tua. 17 Dominum
elegisti hodie, ut sit tibi Deus, et ambules in viis
eius, et custodias ceremonias illius, et mandata atque
iudicia, et obedias eius imperio. 18 Et Dominus elegit
te hodie ut sis ei populus peculiaris, sicut locutus est
tibi, et custodias omnia præcepta illius: 19 et faciat te
excelsiorem cunctis gentibus quas creavit, in laudem,
et nomen, et gloriam suam: ut sis populus sanctus
Domini Dei tui, sicut locutus est.

27 Præcepit autem Moyses et seniores Israel,
populo dicentes: Custodite omne mandatum
quod præcipio vobis hodie. 2 Cumque transieritis
Iordanem in Terram, quam Dominus Deus tuus dabit
tibi, eriges ingentes lapides, et calce levigabis eos, 3 ut
possis in eis scribere omnia verba legis huius, Iordane
transmisso: ut introeas Terram, quam Dominus Deus
tuus dabit tibi, terram lacte et melle manantem,
sicut iuravit patribus tuis. 4 Quando ergo transieritis
Iordanem, erigite lapides, quos ego hodie præcipio
vobis in monte Hebal, et levigabis eos calce: 5 et
ædificabis ibi altare Domino Deo tuo de lapidibus,
quos ferrum non tetigit, 6 et de saxis informibus et
impolitis: et offeres super eo holocausta Domino Deo
tuo, 7 et immolabis hostias pacificas, comedesque
ibi, et epulaberis coram Domino Deo tuo. 8 Et scribes
super lapides omnia verba legis huius plane et lucide.
9 Dixeruntque Moyses et sacerdotes Levitici generis ad
omnem Israelem: Attende, et audi Israel: Hodie factus
es populus Domini Dei tui: 10 audies vocem eius, et

facies mandata atque iustitias, quas ego præcipio tibi.
11 Præcepitque Moyses populo in die illo, dicens: 12
Hi stabunt ad benedicendum populo super montem
Garizim, Iordane transmisso: Simeon, Levi, Iudas,
Issachar, Ioseph, et Beniamin. 13 Et e regione isti
stabunt ad maledicendum in monte Hebal: Ruben,
Gad, et Aser, et Zabulon, Dan et Nephthali. 14 Et
pronunciabunt Levitæ, dicentque ad omnes viros
Israel excelsa voce: 15 Maledictus homo, qui facit
sculptile et conflatile, abominationem Domini, opus
manuum artificum, ponetque illud in abscondito.
Et respondebit omnis populus, et dicet: Amen. 16
Maledictus qui non honorat patrem suum, et matrem.
Et dicet omnis populus: Amen. 17 Maledictus qui
transfert terminos proximi sui. Et dicet omnis populus:
Amen. 18 Maledictus qui errare facit cæcum in itinere.
Et dicet omnis populus: Amen. 19 Maledictus qui
pervertit iudicium advenæ, pupilli et viduæ. Et dicet
omnis populus: Amen. 20 Maledictus qui dormit cum
uxore patris sui, et revelat operimentum lectuli eius.
Et dicet omnis populus: Amen. 21 Maledictus qui
dormit cum omni iumento. Et dicet omnis populus:
Amen. 22 Maledictus qui dormit cum sorore sua, filia
patris sui, vel matris suæ. Et dicet omnis populus:
Amen. 23 Maledictus qui dormit cum socru sua. Et
dicet omnis populus: Amen. 24 Maledictus qui clam
percusserit proximum suum. Et dicet omnis populus:
Amen. 25 Maledictus qui accipit munera, ut percutiat
animam sanguinis innocentis. Et dicet omnis populus:
Amen. 26 Maledictus qui non permanet in sermonibus
legis huius, nec eos opere perficit. Et dicet omnis
populus: Amen.

28 Si autem audieris vocem Domini Dei tui, ut facias
atque custodias omnia mandata eius, quæ ego
præcipio tibi hodie, faciet te Dominus Deus tuus
excelsiorem cunctis gentibus, quæ versantur in terra.
2 Venientque super te universæ benedictiones istæ, et
apprehendent te: si tamen præcepta eius audieris.
3 Benedictus tu in civitate, et benedictus in agro. 4
Benedictus fructus ventris tui, et fructus terræ tuæ,
fructusque iumentorum tuorum, greges armentorum
tuorum, et caulæ ovium tuarum. 5 Benedicta horrea
tua, et benedictæ reliquiæ tuæ. 6 Benedictus eris tu
ingrediens et egrediens. 7 Dabit Dominus inimicos
tuos, qui consurgunt adversum te, corruentes in
conspectu tuo: per unam viam venient contra te, et
per septem fugient a facie tua. 8 Emittet Dominus
benedictionem super cellaria tua, et super omnia
opera manuum tuarum: benedicetque tibi in terra,
quam acceperis. 9 Suscitabit te Dominus sibi in
populum sanctum, sicut iuravit tibi: si custodieris
mandata Domini Dei tui, et ambulaveris in viis eius.
10 Videbuntque omnes terrarum populi quod nomen
Domini invocatum sit super te, et timebunt te. 11
Abundare te faciet Dominus omnibus bonis, fructu
uteri tui, et fructu iumentorum tuorum, fructu terræ
tuæ, quam iuravit Dominus patribus tuis ut daret
tibi. 12 Aperiet Dominus thesaurum suum optimum,
cælum, ut tribuat pluviam terræ tuæ in tempore
suo: benedicetque cunctis operibus manuum tuarum.
Et fœnerabis gentibus multis, et ipse a nullo fœnus
accipies. 13 Constituet te Dominus in caput, et non
in caudam: et eris semper supra, et non subter: si
tamen audieris mandata Domini Dei tui quæ ego
præcipio tibi hodie, et custodieris et feceris, 14 ac
non declinaveris ab eis nec ad dexteram, nec ad
sinistram, nec secutus fueris deos alienos, neque
colueris eos. 15 Quod si audire nolueris vocem Domini
Dei tui, ut custodias, et facias omnia mandata eius et
ceremonias, quas ego præcipio tibi hodie, venient
super te omnes maledictiones istæ, et apprehendent
te. 16 Maledictus eris in civitate, maledictus in
agro. 17 Maledictum horreum tuum, et maledictæ
reliquiæ tuæ. 18 Maledictus fructus ventris tui, et
fructus terræ tuæ, armenta boum tuorum, et greges
ovium tuarum. 19 Maledictus eris ingrediens, et
maledictus egrediens. 20 Mittet Dominus super te
famem et esuriem, et increpationem in omnia opera
tua, quæ tu facies: donec conterat te, et perdat
velociter, propter adinventiones tuas pessimas in
quibus reliquisti me. 21 Adiungat tibi Dominus
pestilentiam, donec consumat te de terra, ad quam
ingredieris possidendam. 22 Percutiat te Dominus
egestate, febri et frigore, ardore et æstu, et aere
corrupto ac rubigine, et persequatur donec pereas.
23 Sit cælum, quod supra te est, æneum: et terra,
quam calcas, ferrea. 24 Det Dominus imbrem terræ
tuæ pulverem, et de cælo descendat super te cinis,
donec conteraris. 25 Tradat te Dominus corruentem

ante hostes tuos. Per unam viam egrediaris contra
eos, et per septem fugias, et dispergaris per omnia
regna terræ. 26 Sitque cadaver tuum in escam cunctis
volatilibus cæli, et bestiis terræ, et non sit qui abigat.
27 Percutiat te Dominus ulcere Ægypti, et partem
corporis, per quam stercora egeruntur, scabie quoque
et prurigine: ita ut curari nequeas. 28 Percutiat te
Dominus amentia et cæcitate ac furore mentis, 29
et palpes in meridie sicut palpare solet cæcus in
tenebris, et non dirigas vias tuas. Omnique tempore
calumniam sustineas, et opprimaris violentia, nec
habeas qui liberet te. 30 Uxorem accipias, et alius
dormiat cum ea. Domum ædifices, et non habites
in ea. Plantes vineam, et non vindemies eam. 31
Bos tuus immoletur coram te, et non comedas ex
eo. Asinus tuus rapiatur in conspectu tuo, et non
reddatur tibi. Oves tuæ dentur inimicis tuis, et non
sit qui te adiuvet. 32 Filii tui et filiæ tuæ tradantur
alteri populo, videntibus oculis tuis, et deficientibus
ad conspectum eorum tota die, et non sit fortitudo in
manu tua. 33 Fructus terræ tuæ, et omnes labores
tuos comedat populus, quem ignoras: et sis semper
calumniam sustinens, et oppressus cunctis diebus, 34
et stupens ad terrorem eorum quæ videbunt oculi tui.
35 Percutiat te Dominus ulcere pessimo in genibus et
in suris, sanarique non possis a planta pedis usque
ad verticem tuum. 36 Ducet te Dominus, et regem
tuum, quem constitueris super te, in gentem, quam
ignoras tu et patres tui: et servies ibi diis alienis,
ligno et lapidi. 37 Et eris perditus in proverbium ac
fabulam omnibus populis, ad quos te introduxerit
Dominus. 38 Sementem multam iacies in terram,
et modicum congregabis: quia locustæ devorabunt
omnia. 39 Vineam plantabis, et fodies: et vinum
non bibes, nec colliges ex ea quippiam: quoniam
vastabitur vermibus. 40 Olivas habebis in omnibus
terminis tuis, et non ungeris oleo: quia defluent, et
peribunt. 41 Filios generabis et filias, et non frueris
eis: quoniam ducentur in captivitatem. 42 Omnes
arbores tuas et fruges terræ tuæ rubigo consumet.
43 Advena, qui tecum versatur in terra, ascendet
super te, eritque sublimior: tu autem descendes,
et eris inferior. 44 Ipse fœnerabit tibi, et tu non
fœnerabis ei. Ipse erit in caput, et tu eris in caudam.
45 Et venient super te omnes maledictiones istæ,
et persequentes apprehendent te, donec intereas:
quia non audisti vocem Domini Dei tui, nec servasti
mandata eius et ceremonias, quas præcepit tibi. 46
Et erunt in te signa atque prodigia, et in semine
tuo usque in sempiternum: 47 eo quod non servieris
Domino Deo tuo in gaudio, cordisque lætitia, propter
rerum omnium abundantiam: 48 servies inimico tuo,
quem immittet tibi Dominus, in fame, et siti, et
nuditate, et omni penuria: et ponet iugum ferreum
super cervicem tuam, donec te conterat. 49 Adducet
Dominus super te gentem de longinquo, et de extremis
terræ finibus in similitudinem aquilæ volantis cum
impetu: cuius linguam intelligere non possis: 50
gentem procacissimam, quæ non deferat seni, nec
misereatur parvuli, 51 et devoret fructum iumentorum
tuorum, ac fruges Terræ tuæ: donec intereas, et non
relinquat tibi triticum, vinum, et oleum, armenta
boum, et greges ovium: donec te disperdat, 52 et
conterat in cunctis urbibus tuis, et destruantur muri
tui firmi atque sublimes, in quibus habebas fiduciam
in omni Terra tua. Obsideberis intra portas tuas in
omni Terra tua, quam dabit tibi Dominus Deus tuus:
53 et comedes fructum uteri tui, et carnes filiorum
tuorum et filiarum tuarum, quas dederit tibi Dominus
Deus tuus, in angustia et vastitate qua opprimet te
hostis tuus. 54 Homo delicatus in te, et luxuriosus
valde, invidebit fratri suo, et uxori, quæ cubat in sinu
suo, 55 ne det eis de carnibus filiorum suorum, quas
comedet: eo quod nihil aliud habeat in obsidione et
penuria, qua vastaverint te inimici tui intra omnes
portas tuas. 56 Tenera mulier et delicata, quæ super
terram ingredi non valebat, nec pedis vestigium figere
propter mollitiem et teneritudinem nimiam, invidebit
viro suo, qui cubat in sinu eius, super filii et filiæ
carnibus, 57 et illuvie secundarum, quæ egrediuntur
de medio feminum eius, et super liberis qui eadem
hora nati sunt. Comedent enim eos clam propter
rerum omnium penuriam in obsidione et vastitate,
qua opprimet te inimicus tuus intra portas tuas. 58 Nisi
custodieris, et feceris omnia verba legis huius, quæ
scripta sunt in hoc volumine, et timueris nomen eius
gloriosum et terribile, hoc est, Dominum Deum tuum:
59 augebit Dominus plagas tuas, et plagas seminis
tui, plagas magnas et perseverantes, infirmitates
pessimas et perpetuas. 60 Et convertet in te omnes

afflictiones Ægypti, quas timuisti, et adhærebunt tibi:
61 Insuper et universos languores, et plagas, quæ
non sunt scriptæ in volumine legis huius, inducet
Dominus super te, donec te conterat: 62 et remanebitis
pauci numero, qui prius eratis sicut astra cæli præ
multitudine, quoniam non audisti vocem Domini Dei
tui. 63 Et sicut ante lætatus est Dominus super vos,
bene vobis faciens, vosque multiplicans: sic lætabitur
disperdens vos atque subvertens, ut auferamini de
Terra, ad quam ingredieris possidendam. 64 Disperget
te Dominus in omnes populos a summitate terræ
usque ad terminos eius: et servies ibi diis alienis,
quos et tu ignoras et patres tui, lignis et lapidibus.
65 In gentibus quoque illis non quiesces, neque erit
requies vestigio pedis tui. Dabit enim tibi Dominus
ibi cor pavidum, et deficientes oculos, et animam
consumptam mœrore: 66 Et erit vita tua quasi pendens
ante te. Timebis nocte et die, et non credes vitæ tuæ.
67 Mane dices: Quis mihi det vesperum? Et vespere:
Quis mihi det mane? Propter cordis tui formidinem,
qua terreberis, et propter ea, quæ tuis videbis oculis.
68 Reducet te Dominus classibus in Ægyptum per
viam, de qua dixit tibi ut eam amplius non videres.
Ibi venderis inimicis tuis in servos et ancillas, et non
erit qui emat.

29 Hæc sunt verba fœderis quod præcepit Dominus
Moysi ut feriret cum filiis Israel in Terra Moab:
præter illud fœdus, quod cum eis pepigit in Horeb.
2 Vocavitque Moyses omnem Israel, et dixit ad eos:
Vos vidistis universa, quæ fecit Dominus coram vobis
in Terra Ægypti Pharaoni, et omnibus servis eius,
universæque terræ illius, 3 tentationes magnas, quas
viderunt oculi tui, signa illa, portentaque ingentia, 4
et non dedit vobis Dominus cor intelligens, et oculos
videntes, et aures quæ possunt audire, usque in
præsentem diem. 5 Adduxit vos quadraginta annis
per desertum: non sunt attrita vestimenta vestra, nec
calceamenta pedum vestrorum vetustate consumpta
sunt. 6 Panem non comedistis, vinum et siceram non
bibistis: ut sciretis quia ego sum Dominus Deus vester.
7 Et venistis ad hunc locum: egressusque est Sehon
rex Hesebon, et Og rex Basan, occurrentes nobis ad
pugnam. Et percussimus eos, 8 et tulimus terram
eorum, ac tradidimus possidendam Ruben et Gad,
et dimidiæ tribui Manasse. 9 Custodite ergo verba
pacti huius, et implete ea: ut intelligatis universa
quæ facitis. 10 Vos statis hodie cuncti coram Domino
Deo vestro, principes vestri, et tribus, ac maiores
natu, atque doctores, omnis populus Israel, 11 liberi et
uxores vestræ, et advena qui tecum moratur in castris,
exceptis lignorum cæsoribus, et his, qui comportant
aquas: 12 ut transeas in fœdere Domini Dei tui, et in
iureiurando quod hodie Dominus Deus tuus percutit
tecum: 13 ut suscitet te sibi in populum, et ipse sit Deus
tuus sicut locutus est tibi, et sicut iuravit patribus
tuis, Abraham, Isaac, et Iacob. 14 Nec vobis solis ego
hoc fœdus ferio, et hæc iuramenta confirmo, 15 sed
cunctis præsentibus et absentibus. 16 Vos enim nostis
quomodo habitaverimus in Terra Ægypti, et quo modo
transierimus per medium nationum, quas transeuntes
17 vidistis abominationes et sordes, id est, idola eorum,
lignum et lapidem, argentum et aurum, quæ colebant.
18 Ne forte sit inter vos vir aut mulier, familia aut
tribus, cuius cor aversum est hodie a Domino Deo
nostro: ut vadat et serviat diis illarum gentium: et sit
inter vos radix germinans fel et amaritudinem. 19
Cumque audierit verba iuramenti huius, benedicat
sibi in corde suo, dicens: Pax erit mihi, et ambulabo
in pravitate cordis mei: et absumat ebria sitientem, 20
et Dominus non ignoscat ei: sed tunc quam maxime
furor eius fumet, et zelus contra hominem illum, et
sedeant super eum omnia maledicta, quæ scripta
sunt in hoc volumine: et deleat Dominus nomen eius
sub cælo, 21 et consumat eum in perditionem ex
omnibus tribubus Israel, iuxta maledictiones, quæ in
Libro legis huius ac fœderis continentur. 22 Dicetque
sequens generatio, et filii qui nascentur deinceps,
et peregrini, qui de longe venerint, videntes plagas
Terræ illius, et infirmitates, quibus eam afflixerit
Dominus, 23 sulphure, et salis ardore comburens, ita
ut ultra non seratur, nec virens quippiam germinet,
in exemplum subversionis Sodomæ et Gomorrhæ,
Adamæ et Seboim, quas subvertit Dominus in ira et
furore suo. 24 Et dicent omnes gentes: Quare sic fecit
Dominus Terræ huic? Quæ est hæc ira furoris eius
immensa? 25 Et respondebunt: Quia dereliquerunt
pactum Domini, quod pepigit cum patribus eorum,
quando eduxit eos de Terra Ægypti: 26 et servierunt
diis alienis, et adoraverunt eos, quos nesciebant, et

quibus non fuerant attributi: 27 idcirco iratus est furor
Domini contra Terram istam, ut induceret super eam
omnia maledicta, quæ in hoc volumine scripta sunt:
28 et eiecit eos de terra sua in ira et in furore, et in
indignatione maxima, proiecitque in terram alienam,
sicut hodie comprobatur. 29 Abscondita, Domino Deo
nostro: quæ manifesta sunt, nobis et filiis nostris
usque in sempiternum, ut faciamus universa verba
legis huius.

30 Cum ergo venerint super te omnes sermones
isti, benedictio, sive maledictio, quam proposui
in conspectu tuo: et ductus pœnitudine cordis tui in
universis gentibus, in quas disperserit te Dominus
Deus tuus, 2 et reversus fueris ad eum, et obedieris
eius imperiis, sicut ego hodie præcipio tibi, cum
filiis tuis, in toto corde tuo, et in tota anima tua: 3
reducet Dominus Deus tuus captivitatem tuam, ac
miserebitur tui, et rursum congregabit te de cunctis
populis, in quos te ante dispersit. 4 Si ad cardines
cæli fueris dissipatus, inde te retrahet Dominus Deus
tuus, 5 et assumet, atque introducet in Terram,
quam possederunt patres tui, et obtinebis eam: et
benedicens tibi, maioris numeri te esse faciat quam
fuerunt patres tui. 6 Circumcidet Dominus Deus tuus
cor tuum, et cor seminis tui: ut diligas Dominum
Deum tuum in toto corde tuo, et in tota anima tua,
ut possis vivere. 7 Omnes autem maledictiones has
convertet super inimicos tuos, et eos, qui oderunt
te et persequuntur. 8 Tu autem reverteris, et audies
vocem Domini Dei tui: faciesque universa mandata
quæ ego præcipio tibi hodie: 9 et abundare te faciet
Dominus Deus tuus in cunctis operibus manuum
tuarum, in sobole uteri tui, et in fructu iumentorum
tuorum, in ubertate terræ tuæ, et in rerum omnium
largitate. Revertetur enim Dominus, ut gaudeat super
te in omnibus bonis, sicut gavisus est in patribus
tuis: 10 si tamen audieris vocem Domini Dei tui, et
custodieris præcepta eius et ceremonias, quæ in hac
lege conscripta sunt: et revertaris ad Dominum Deum
tuum in toto corde tuo, et in tota anima tua. 11
Mandatum hoc, quod ego præcipio tibi hodie, non
supra te est, neque procul positum, 12 nec in cælo
situm, ut possis dicere: Quis nostrum valet ad cælum
ascendere, ut deferat illud ad nos, et audiamus atque
opere compleamus? 13 Neque trans mare positum: ut
causeris, et dicas: Quis ex nobis poterit transfretare
mare, et illud ad nos usque deferre: ut possimus audire,
et facere quod præceptum est? 14 Sed iuxta te est
sermo valde, in ore tuo, et in corde tuo, ut facias illum.
15 Considera quod hodie proposuerim in conspectu
tuo vitam et bonum, et econtrario mortem et malum:
16 ut diligas Dominum Deum tuum, et ambules in viis
eius, et custodias mandata illius ac ceremonias atque
iudicia: et vivas, atque multiplicet te, benedicatque
tibi in Terra, ad quam ingredieris possidendam. 17 Si
autem aversum fuerit cor tuum, et audire nolueris,
atque errore deceptus adoraveris deos alienos, et
servieris eis: 18 prædico tibi hodie quod pereas, et
parvo tempore moreris in Terra, ad quam, Iordane
transmisso, ingredieris possidendam. 19 Testes invoco
hodie cælum et terram, quod proposuerim vobis
vitam et mortem, benedictionem et maledictionem.
Elige ergo vitam, ut et tu vivas, et semen tuum: 20 et
diligas Dominum Deum tuum, atque obedias voci eius,
et illi adhæreas (ipse est enim vita tua, et longitudo
dierum tuorum) ut habites in Terra, pro qua iuravit
Dominus patribus tuis, Abraham, Isaac, et Iacob, ut
daret eam illis.

31 Abiit itaque Moyses, et locutus est omnia verba
hæc ad universum Israel, 2 et dixit ad eos:
Centum viginti annorum sum hodie, non possum ultra
egredi, et ingredi, præsertim cum et Dominus dixerit
mihi: Non transibis Iordanem istum. 3 Dominus ergo
Deus tuus transibit ante te: ipse delebit omnes gentes
has in conspectu tuo, et possidebis eas: et Iosue
iste transibit ante te, sicut locutus est Dominus. 4
Facietque Dominus eis sicut fecit Sehon et Og regibus
Amorrhæorum, et terræ eorum, delebitque eos. 5
Cum ergo et hos tradiderit vobis, similiter facietis eis
sicut præcepi vobis. 6 Viriliter agite, et confortamini:
nolite timere, nec paveatis ad conspectum eorum:
quia Dominus Deus tuus ipse est ductor tuus, et non
dimittet, nec derelinquet te. 7 Vocavitque Moyses
Iosue, et dixit ei coram omni Israel: Confortare, et
esto robustus: tu enim introduces populum istum in
Terram, quam daturum se patribus eorum iuravit
Dominus, et tu eam sorte divides. 8 Et Dominus
qui ductor est vester, ipse erit tecum: non dimittet,

nec derelinquet te: noli timere, nec paveas. 9
Scripsit itaque Moyses legem hanc, et tradidit eam
sacerdotibus filiis Levi, qui portabant arcam fœderis
Domini, et cunctis senioribus Israel. 10 Præcepitque
eis, dicens: Post septem annos, anno remissionis,
in sollemnitate tabernaculorum, 11 convenientibus
cunctis ex Israel, ut appareant in conspectu Domini
Dei tui in loco, quem elegerit Dominus, leges verba
legis huius coram omni Israel, audientibus eis, 12 et
in unum omni populo congregato, tam viris quam
mulieribus, parvulis, et advenis, qui sunt intra portas
tuas: ut audientes discant, et timeant Dominum Deum
vestrum, et custodiant, impleantque omnes sermones
legis huius. 13 Filii quoque eorum qui nunc ignorant;
ut audire possint, et timeant Dominum Deum suum
cunctis diebus quibus versantur in Terra, ad quam
vos, Iordane transmisso, pergitis obtinendam. 14
Et ait Dominus ad Moysen: Ecce prope sunt dies
mortis tuæ: voca Iosue, et state in tabernaculo
testimonii, ut præcipiam ei. Abierunt ergo Moyses
et Iosue, et steterunt in tabernaculo testimonii: 15
apparuitque Dominus ibi in columna nubis, quæ
stetit in introitu tabernaculi. 16 Dixitque Dominus
ad Moysen: Ecce tu dormies cum patribus tuis, et
populus iste consurgens fornicabitur post deos alienos
in Terra, ad quam ingreditur ut habitet in ea: ibi
derelinquet me, et irritum faciet fœdus, quod pepigi
cum eo. 17 Et irascetur furor meus contra eum in
die illo: et derelinquam eum, et abscondam faciem
meam ab eo, et erit in devorationem: invenient eum
omnia mala et afflictiones, ita ut dicat in illo die:
Vere quia non est Deus mecum, invenerunt me hæc
mala. 18 Ego autem abscondam, et celabo faciem
meam in die illo propter omnia mala, quæ fecit, quia
secutus est deos alienos. 19 Nunc itaque scribite vobis
canticum istud, et docete filios Israel: ut memoriter
teneant, et ore decantent, et sit mihi carmen istud
pro testimonio inter filios Israel. 20 Introducam
enim eum in Terram, pro qua iuravi patribus eius,
lacte et melle manantem. Cumque comederint, et
saturati, crassique fuerint, avertentur ad deos alienos,
et servient eis: detrahentque mihi, et irritum facient
pactum meum. 21 Postquam invenerint eum mala
multa et afflictiones, respondebit ei canticum istud
pro testimonio, quod nulla delebit oblivio ex ore
seminis sui. Scio enim cogitationes eius, quæ facturus
sit hodie, antequam introducam eum in Terram, quam
ei pollicitus sum. 22 Scripsit ergo Moyses canticum, et
docuit filios Israel. 23 Præcepitque Dominus Iosue
filio Nun, et ait: Confortare, et esto robustus: tu enim
introduces filios Israel in Terram, quam pollicitus sum,
et ego ero tecum. 24 Postquam ergo scripsit Moyses
verba legis huius in volumine, atque complevit: 25
præcepit Levitis, qui portabant arcam fœderis Domini,
dicens: 26 Tollite librum istum, et ponite eum in
latere arcæ fœderis Domini Dei vestri: ut sit ibi contra
te in testimonium. 27 Ego enim scio contentionem
tuam, et cervicem tuam durissimam. Adhuc vivente
me et ingrediente vobiscum, semper contentiose
egistis contra Dominum: quanto magis cum mortuus
fuero? 28 Congregate ad me omnes maiores natu per
tribus vestras, atque doctores, et loquar audientibus
eis sermones istos, et invocabo contra eos cælum et
terram. 29 Novi enim quod post mortem meam inique
agetis, et declinabitis cito de via, quam præcepi vobis:
et occurrent vobis mala in extremo tempore, quando
feceritis malum in conspectu Domini, ut irritetis eum
per opera manuum vestrarum. 30 Locutus est ergo
Moyses, audiente universo cœtu Israel, verba carminis
huius, et ad finem usque complevit.

32 Audite cæli quæ loquor, audiat terra verba oris
mei. 2 Concrescat ut pluvia doctrina mea, fluat
ut ros eloquium meum, quasi imber super herbam,
et quasi stillæ super gramina. 3 Quia nomen Domini
invocabo: date magnificentiam Deo nostro. 4 Dei
perfecta sunt opera, et omnes viæ eius iudicia: Deus
fidelis, et absque ulla iniquitate, iustus et rectus. 5
Peccaverunt ei, et non filii eius in sordibus: generatio
prava atque perversa. 6 Hæccine reddis Domino
popule stulte et insipiens? Numquid non ipse est Pater
tuus, qui possedit te, et fecit, et creavit te? 7 Memento
dierum antiquorum, cogita generationes singulas:
interroga patrem tuum, et annunciabit tibi: maiores
tuos, et dicent tibi. 8 Quando dividebat Altissimus
gentes: quando separabat filios Adam, constituit
terminos populorum iuxta numerum filiorum Israel.
9 Pars autem Domini, populus eius: Iacob funiculus
hereditatis eius. 10 Invenit eum in terra deserta, in
loco horroris, et vastæ solitudinis: circumduxit eum,

et docuit: et custodivit quasi pupillam oculi sui. 11
Sicut aquila provocans ad volandum pullos suos, et
super eos volitans, expandit alas suas, et assumpsit
eum, atque portavit in humeris suis. 12 Dominus solus
dux eius fuit: et non erat cum eo deus alienus. 13
Constituit eum super excelsam terram: ut comederet
fructus agrorum, ut sugeret mel de petra, oleumque
de saxo durissimo. 14 Butyrum de armento, et lac
de ovibus cum adipe agnorum, et arietum filiorum
Basan, et hircos cum medulla tritici, et sanguinem
uvæ biberet meracissimum. 15 Incrassatus est dilectus,
et recalcitravit: incrassatus, impinguatus, dilatatus,
dereliquit Deum Factorem suum, et recessit a Deo
salutari suo. 16 Provocaverunt eum in diis alienis,
et in abominationibus ad iracundiam concitaverunt.
17 Immolaverunt dæmoniis et non Deo, diis, quos
ignorabant: novi recentesque venerunt, quos non
coluerunt patres eorum. 18 Deum, qui te genuit
dereliquisti, et oblitus es Domini creatoris tui. 19
Vidit Dominus, et ad iracundiam concitatus est:
quia provocaverunt eum filii sui et filiæ. 20 Et ait:
Abscondam faciem meam ab eis, et considerabo
novissima eorum: generatio enim perversa est, et
infideles filii. 21 Ipsi me provocaverunt in eo, qui
non erat Deus, et irritaverunt in vanitatibus suis: et
ego provocabo eos in eo, qui non est populus, et in
gente stulta irritabo illos. 22 Ignis succensus est in
furore meo, et ardebit usque ad inferni novissima:
devorabitque terram cum germine suo, et montium
fundamenta comburet. (Sheol h7585) 23 Congregabo
super eos mala, et sagittas meas complebo in eis. 24
Consumentur fame, et devorabunt eos aves morsu
amarissimo: dentes bestiarum immittam in eos, cum
furore trahentium super terram, atque serpentium.
25 Foris vastabit eos gladius, et intus pavor, iuvenem
simul ac virginem, lactentem cum homine sene. 26
Dixi: Ubinam sunt? Cessare faciam ex hominibus
memoriam eorum. 27 Sed propter iram inimicorum
distuli: ne forte superbirent hostes eorum, et dicerent:
Manus nostra excelsa, et non Dominus, fecit hæc
omnia. 28 Gens absque consilio est, et sine prudentia.
29 Utinam saperent, et intelligerent, ac novissima
providerent. 30 Quo modo persequatur unus mille,
et duo fugent decem millia? Nonne ideo, quia Deus
suus vendidit eos, et Dominus conclusit illos? 31 Non
enim est Deus noster ut dii eorum: et inimici nostri
sunt iudices. 32 De vinea Sodomorum, vinea eorum,
et de suburbanis Gomorrhæ: uva eorum uva fellis, et
botri amarissimi. 33 Fel draconum vinum eorum, et
venenum aspidum insanabile. 34 Nonne hæc condita
sunt apud me, et signata in thesauris meis? 35 Mea
est ultio, et ego retribuam in tempore, ut labatur pes
eorum: iuxta est dies perditionis, et adesse festinant
tempora. 36 Iudicabit Dominus populum suum, et
in servis suis miserebitur: videbit quod infirmata
sit manus, et clausi quoque defecerunt, residuique
consumpti sunt. 37 Et dicet: Ubi sunt dii eorum, in
quibus habebant fiduciam? 38 De quorum victimis
comedebant adipes, et bibebant vinum libaminum:
surgant, et opitulentur vobis, et in necessitate vos
protegant. 39 Videte quod ego sim solus, et non sit
alius deus præter me: ego occidam, et ego vivere
faciam: percutiam, et ego sanabo, et non est qui
de manu mea possit eruere. 40 Levabo ad cælum
manum meam, et dicam: Vivo ego in æternum. 41
Si acuero ut fulgur gladium meum, et arripuerit
iudicium manus mea: reddam ultionem hostibus
meis, et his qui oderunt me retribuam. 42 Inebriabo
sagittas meas sanguine, et gladius meus devorabit
carnes, de cruore occisorum, et de captivitate, nudati
inimicorum capitis. 43 Laudate gentes populum eius,
quia sanguinem servorum suorum ulciscetur: et
vindictam retribuet in hostes eorum, et propitius erit
terræ populi sui. 44 Venit ergo Moyses, et locutus est
omnia verba cantici huius in auribus populi, ipse et
Iosue filius Nun. 45 Complevitque omnes sermones
istos, loquens ad universum Israel. 46 Et dixit ad eos:
Ponite corda vestra in omnia verba, quæ ego testificor
vobis hodie: ut mandetis ea filiis vestris custodire et
facere, et implere universa quæ scripta sunt legis
huius: 47 quia non incassum præcepta sunt vobis,
sed ut singuli in eis viverent: quæ facientes longo
perseveretis tempore in Terra, ad quam, Iordane
transmisso, ingredimini possidendam. 48 Locutusque
est Dominus ad Moysen in eadem die, dicens: 49
Ascende in montem istum Abarim, id est, transitum,
in montem Nebo, qui est in Terra Moab contra Iericho:
et vide Terram Chanaan, quam ego tradam filiis
Israel obtinendam, et morere in monte. 50 Quem
conscendens iungeris populis tuis, sicut mortuus est

Aaron frater tuus in monte Hor, et appositus populis
suis: 51 quia prævaricati estis contra me in medio
filiorum Israel ad Aquas contradictionis in Cades
deserti Sin: et non sanctificastis me inter filios Israel.
52 Econtra videbis terram, et non ingredieris in eam,
quam ego dabo filiis Israel.

33 Hæc est benedictio, qua benedixit Moyses, homo
Dei, filiis Israel ante mortem suam. 2 Et ait:
Dominus de Sinai venit, et de Seir ortus est nobis:
apparuit de monte Pharan, et cum eo sanctorum
millia. In dextera eius ignea lex. 3 Dilexit populos,
omnes sancti in manu illius sunt: et qui appropinquant
pedibus eius, accipient de doctrina illius. 4 Legem
præcepit nobis Moyses, hereditatem multitudinis
Iacob. 5 Erit apud rectissimum rex, congregatis
principibus populi cum tribubus Israel. 6 Vivat Ruben,
et non moriatur, et sit parvus in numero. 7 Hæc
est Iudæ benedicio: Audi Domine vocem Iudæ, et ad
populum suum introduc eum: manus eius pugnabunt
pro eo, et adiutor illius contra adversarios eius erit. 8
Levi quoque ait: Perfectio tua, et doctrina tua viro
sancto tuo, quem probasti in tentatione, et iudicasti
ad Aquas contradictionis. 9 Qui dixit patri suo, et
matri suæ: Nescio vos; et fratribus suis: Ignoro vos:
et nescierunt filios suos. Hi custodierunt eloquium
tuum, et pactum tuum servaverunt, 10 iudicia tua
o Iacob, et legem tuam o Israel: ponent thymiama
in furore tuo, et holocaustum super altare tuum. 11
Benedic Domine fortitudini eius, et opera manuum
illius suscipe. Percute dorsa inimicorum eius: et
qui oderunt eum, non consurgant. 12 Et Beniamin
ait: Amantissimus Domini habitabit confidenter in
eo: quasi in thalamo tota die morabitur, et inter
humeros illius requiescet. 13 Ioseph quoque ait: De
benedictione Domini terra eius, de pomis cæli, et
rore, atque abysso subiacente, 14 de pomis fructuum
solis ac lunæ, 15 de vertice antiquorum montium, de
pomis collium æternorum: 16 et de frugibus terræ, et
de plenitudine eius. Benedictio illius, qui apparuit in
rubo, veniat super caput Ioseph, et super verticem
Nazaræi inter fratres suos. 17 Quasi primogeniti tauri
pulchritudo eius, cornua rhinocerotis cornua illius: in
ipsis ventilabit Gentes usque ad terminos terræ. Hæ
sunt multitudines Ephraim: et hæc millia Manasse. 18
Et Zabulon ait: Lætare Zabulon in exitu tuo, et Issachar
in tabernaculis tuis. 19 Populos vocabunt ad montem:
ibi immolabunt victimas iustitiæ. Qui inundationem
maris quasi lac sugent, et thesauros absconditos
arenarum. 20 Et Gad ait: Benedictus in latitudine Gad:
quasi leo requievit, cepitque brachium et verticem. 21
Et vidit principatum suum, quod in parte sua doctor
esset repositus: qui fuit cum principibus populi,
et fecit iustitias Domini, et iudicium suum cum
Israel. 22 Dan quoque ait: Dan catulus leonis, fluet
largiter de Basan. 23 Et Nephthali dixit: Nephthali
abundantia perfruetur, et plenus erit benedictionibus
Domini: mare et meridiem possidebit. 24 Aser quoque
ait: Benedictus in filiis Aser, sit placens fratribus
suis, et tingat in oleo pedem suum. 25 Ferrum et
æs calceamentum eius. Sicut dies iuventutis tuæ,
ita et senectus tua. 26 Non est deus alius ut Deus
rectissimi: ascensor cæli auxiliator tuus. Magnificentia
eius discurrunt nubes, 27 habitaculum eius sursum,
et subter brachia sempiterna: eiiciet a facie tua
inimicum, dicetque: Conterere. 28 Habitabit Israel
confidenter, et solus: oculus Iacob in terra frumenti
et vini, cælique caligabunt rore. 29 Beatus es tu
Israel: quis similis tui popule, qui salvaris in Domino?
Scutum auxilii tui, et gladius gloriæ tuæ: negabunt te
inimici tui, et tu eorum colla calcabis.

34 Ascendit ergo Moyses de campestribus Moab
super montem Nebo, in verticem Phasga contra
Iericho: ostenditque ei Dominus omnem Terram
Galaad usque Dan, 2 et universum Nephthali,
terramque Ephraim et Manasse, et omnem terram Iuda
usque ad mare novissimum, 3 et australem partem, et
latitudinem campi Iericho civitatis palmarum usque
Segor. 4 Dixitque Dominus ad eum: Hæc est terra, pro
qua iuravi Abraham, Isaac, et Iacob, dicens: Semini
tuo dabo eam. Vidisti eam oculis tuis, et non transibis
ad illam. 5 Mortuusque est ibi Moyses servus Domini,
in terra Moab, iubente Domino: 6 et sepelivit eum
in valle Terræ Moab contra Phogor: et non cognovit
homo sepulchrum eius usque in præsentem diem.
7 Moyses centum et viginti annorum erat quando
mortuus est: non caligavit oculus eius, nec dentes
illius moti sunt. 8 Fleveruntque eum filii Israel in
campestribus Moab triginta diebus: et completi sunt

dies planctus lugentium Moysen. 9 Iosue vero filius
Nun repletus est Spiritu sapientiæ, quia Moyses posuit
super eum manus suas. Et obedierunt ei filii Israel,
feceruntque sicut præcepit Dominus Moysi. 10 Et
non surrexit ultra propheta in Israel sicut Moyses,
quem nosset Dominus facie ad faciem, 11 in omnibus
signis atque portentis, quæ misit per eum, ut faceret
in Terra Ægypti Pharaoni, et omnibus servis eius,
universæque terræ illius, 12 et cunctam manum
robustam, magnaque mirabilia, quæ fecit Moyses
coram universo Israel.

Iosue

1 Et factum est post mortem Moysi servi Domini, ut
loqueretur Dominus ad Iosue filium Nun, ministrum
Moysi, et diceret ei: **2** Moyses servus meus mortuus
est: Surge, et transi Iordanem istum tu et omnis
populus tecum, in Terram, quam ego dabo filiis
Israel. **3** Omnem locum, quem calcaverit vestigium
pedis vestri, vobis tradam, sicut locutus sum Moysi.
4 A deserto et Libano usque ad fluvium magnum
Euphraten, omnis terra Hethæorum usque ad mare
magnum contra solis occasum erit terminus vester. **5**
Nullus poterit vobis resistere cunctis diebus vitæ tuæ:
sicut fui cum Moyse, ita ero tecum: non dimittam,
nec derelinquam te. **6** Confortare, et esto robustus: tu
enim sorte divides populo huic Terram, pro qua iuravi
patribus suis, ut traderem eam illis. **7** Confortare
igitur, et esto robustus valde: ut custodias, et facias
omnem legem, quam præcepit tibi Moyses servus
meus: ne declines ab ea ad dexteram vel ad sinistram,
ut intelligas cuncta quæ agis. **8** Non recedat volumen
legis huius ab ore tuo: sed meditaberis in eo diebus ac
noctibus, ut custodias et facias omnia quæ scripta
sunt in eo: tunc diriges viam tuam, et intelliges eam.
9 Ecce præcipio tibi, confortare, et esto robustus. Noli
metuere, et noli timere: quoniam tecum est Dominus
Deus tuus in omnibus ad quæcumque perrexeris. **10**
Præcepitque Iosue principibus populi, dicens: Transite
per medium castrorum, et imperate populo, ac dicite:
11 Præparate vobis cibaria: quoniam post diem tertium
transibitis Iordanem, et intrabitis ad possidendam
Terram, quam Dominus Deus vester daturus est vobis.
12 Rubenitis quoque et Gaditis, et dimidiæ tribui
Manasse ait: **13** Mementote sermonis, quem præcepit
vobis Moyses famulus Domini, dicens: Dominus Deus
vester dedit vobis requiem, et omnem Terram. **14**
Uxores vestræ, et filii, ac iumenta manebunt in Terra,
quam tradidit vobis Moyses trans Iordanem: vos
autem transite armati ante fratres vestros, omnes
fortes manu, et pugnate pro eis, **15** donec det Dominus
requiem fratribus vestris sicut et vobis dedit, et
possideant ipsi quoque Terram, quam Dominus Deus
vester daturus est eis: et sic revertimini in Terram
possessionis vestræ, et habitabitis in ea, quam vobis
dedit Moyses famulus Domini trans Iordanem contra
solis ortum. **16** Responderuntque ad Iosue, atque
dixerunt: Omnia, quæ præcepisti nobis, faciemus:
et quocumque miseris, ibimus. **17** Sicut obedivimus
in cunctis Moysi, ita obediemus et tibi: tantum sit
Dominus Deus tuus tecum, sicut fuit cum Moyse. **18**
Qui contradixerit ori tuo, et non obedierit cunctis
sermonibus, quos præceperis ei, moriatur. Tu tantum
confortare, et viriliter age.

2 Misit igitur Iosue filius Nun de Setim duos viros
exploratores in abscondito: et dixit eis: Ite, et
considerate Terram, urbemque Iericho. Qui pergentes
ingressi sunt domum mulieris meretricis, nomine
Rahab, et quieverunt apud eam. **2** Nunciatumque
est regi Iericho, et dictum: Ecce viri ingressi sunt
huc per noctem de filiis Israel, ut explorarent
Terram. **3** Misitque rex Iericho ad Rahab dicens:
Educ viros, qui venerunt ad te, et ingressi sunt
domum tuam: exploratores quippe sunt, et omnem
Terram considerare venerunt. **4** Tollensque mulier
viros, abscondit, et ait: Fateor, venerunt ad me, sed
nesciebam unde essent: **5** cumque porta clauderetur in
tenebris, et illi pariter exierunt, nescio quo abierunt:
persequimini cito, et comprehendetis eos. **6** Ipsa
autem fecit ascendere viros in solarium domus suæ,
operuitque eos stipula lini, quæ ibi erat. **7** Hi autem,
qui missi fuerant, secuti sunt eos per viam, quæ
ducit ad vadum Iordanis: illisque egressis statim porta
clausa est. **8** Necdum obdormierant qui latebant,
et ecce mulier ascendit ad eos, et ait: **9** Novi quod
Dominus tradiderit vobis Terram: etenim irruit in nos
terror vester, et elanguerunt omnes habitatores Terræ.
10 Audivimus quod siccaverit Dominus aquas Maris
Rubri ad vestrum introitum, quando egressi estis
ex Ægypto: et quæ feceritis duobus Amorrhæorum
regibus, qui erant trans Iordanem: Sehon et Og, quos
interfecistis. **11** Et hæc audientes pertimuimus, et
elanguit cor nostrum, nec remansit in nobis spiritus
ad introitum vestrum: Dominus enim Deus vester
ipse est Deus in cælo sursum, et in terra deorsum. **12**
Nunc ergo iurate mihi per Dominum, ut quomodo ego
misericordiam feci vobiscum, ita et vos faciatis cum
domo patris mei: detisque mihi verum signum, **13** ut
salvetis patrem meum et matrem, et fratres ac sorores
meas, et omnia quæ illorum sunt, et eruatis animas

nostras a morte. 14 Qui responderunt ei: Anima nostra
sit pro vobis in mortem, si tamen non prodideris nos.
Cumque tradiderit nobis Dominus terram, faciemus in
te misericordiam et veritatem. 15 Demisit ergo eos per
funem de fenestra: domus enim eius hærebat muro.
16 Dixitque ad eos: Ad montana conscendite, ne forte
occurrant vobis revertentes: ibique latitate tribus
diebus, donec redeant, et sic ibitis per viam vestram. 17
Qui dixerunt ad eam: Innoxii erimus a iuramento hoc,
quo adiurasti nos: 18 si ingredientibus nobis Terram,
signum fuerit funiculus iste coccineus, et ligaveris eum
in fenestra, per quam demisisti nos: et patrem tuum
ac matrem, fratresque et omnem cognationem tuam
congregaveris in domum tuam. 19 Qui ostium domus
tuæ egressus fuerit, sanguis ipsius erit in caput eius,
et nos erimus alieni. Cunctorum autem sanguis, qui
tecum in domo fuerint, redundabit in caput nostrum,
si eos aliquis tetigerit. 20 Quod si nos prodere volueris,
et sermonem istum proferre in medium, erimus
mundi ab hoc iuramento, quo adiurasti nos. 21 Et illa
respondit: Sicut locuti estis, ita fiat. Dimittensque
eos ut pergerent, appendit funiculum coccineum
in fenestra. 22 Illi vero ambulantes pervenerunt
ad montana, et manserunt ibi tres dies, donec
reverterentur qui fuerant persecuti: quærentes enim
per omnem viam, non repererunt eos. 23 Quibus urbem
ingressis, reversi sunt, et descenderunt exploratores
de monte: et, transmisso Iordane, venerunt ad Iosue
filium Nun, narraveruntque ei omnia quæ acciderant
sibi, 24 atque dixerunt: Tradidit Dominus omnem
terram hanc in manus nostras, et timore prostrati
sunt cuncti habitatores eius.

3 Igitur Iosue de nocte consurgens movit castra:
egredientesque de Setim, venerunt ad Iordanem
ipse, et omnes filii Israel, et morati sunt ibi tres dies. 2
Quibus evolutis, transierunt præcones per castrorum
medium, 3 et clamare cœperunt: Quando videritis
arcam fœderis Domini Dei vestri, et sacerdotes stirpis
Leviticæ portantes eam, vos quoque consurgite,
et sequimini præcedentes: 4 sitque inter vos et
arcam spatium cubitorum duum millium: ut procul
videre possitis, et nosse per quam viam ingrediamini:
quia prius non ambulastis per eam: et cavete ne
appropinquetis ad arcam. 5 Dixitque Iosue ad populum:
Sanctificamini: cras enim faciet Dominus inter vos
mirabilia. 6 Et ait ad sacerdotes: Tollite arcam fœderis,
et præcedite populum. Qui iussa complentes, tulerunt,
et ambulaverunt ante eos. 7 Dixitque Dominus ad
Iosue: Hodie incipiam exaltare te coram omni Israel:
ut sciant quod sicut cum Moyse fui, ita et tecum sim.
8 Tu autem præcipe sacerdotibus, qui portant arcam
fœderis, et dic eis: Cum ingressi fueritis partem aquæ
Iordanis, state in ea. 9 Dixitque Iosue ad filios Israel:
Accedite huc, et audite verbum Domini Dei vestri.
10 Et rursum: In hoc, inquit, scietis quod Dominus
Deus vivens in medio vestri est, et disperdet in
conspectu vestro Chananæum et Hethæum, Hevæum
et Pherezæum, Gergesæum quoque et Iebusæum, et
Amorrhæum. 11 Ecce, arca fœderis Domini omnis
terræ antecedet vos per Iordanem. 12 Parate duodecim
viros de tribubus Israel, singulos per singulas tribus.
13 Et cum posuerint vestigia pedum suorum sacerdotes
qui portant arcam Domini Dei universæ terræ in
aquis Iordanis, aquæ, quæ inferiores sunt, decurrent
atque deficient: quæ autem desuper veniunt, in una
mole consistent. 14 Igitur egressus est populus de
tabernaculis suis, ut transiret Iordanem: et sacerdotes,
qui portabant arcam fœderis, pergebant ante eum. 15
Ingressisque eis Iordanem, et pedibus eorum in parte
aquæ tinctis (Iordanis autem ripas alvei sui tempore
messis impleverat) 16 steterunt aquæ descendentes
in loco uno, et ad instar montis intumescentes
apparebant procul ab urbe, quæ vocatur Adom usque
ad locum Sarthan: quæ autem inferiores erant, in
Mare Solitudinis (quod nunc vocatur Mortuum)
descenderunt, usquequo omnino deficerent. 17
Populus autem incedebat contra Iericho: et sacerdotes
qui portabant arcam fœderis Domini, stabant super
siccam humum in medio Iordanis accincti, omnisque
populus per arentem alveum transibat.

4 Quibus transgressis, dixit Dominus ad Iosue: 2 Elige
duodecim viros singulos per singulas tribus: 3 et
præcipe eis ut tollant de medio Iordanis alveo, ubi
steterunt pedes sacerdotum, duodecim durissimos
lapides, quos ponetis in loco castrorum, ubi fixeritis
hac nocte tentoria. 4 Vocavitque Iosue duodecim
viros, quos elegerat de filiis Israel, singulos de singulis
tribubus, 5 et ait ad eos: Ite ante arcam Domini Dei

vestri ad Iordanis medium, et portate inde singuli
singulos lapides in humeris vestris, iuxta numerum
filiorum Israel, 6 ut sit signum inter vos: et quando
interrogaverint vos filii vestri cras, dicentes: Quid sibi
volunt isti lapides? 7 Respondebitis eis: Defecerunt
aquæ Iordanis ante arcam fœderis Domini, cum
transiret eum: idcirco positi sunt lapides isti in
monimentum filiorum Israel usque in æternum. 8
Fecerunt ergo filii Israel sicut præcepit eis Iosue,
portantes de medio Iordanis alveo duodecim lapides,
ut Dominus ei imperarat, iuxta numerum filiorum
Israel, usque ad locum, in quo castrametati sunt,
ibique posuerunt eos. 9 Alios quoque duodecim
lapides posuit Iosue in medio Iordanis alveo, ubi
steterunt sacerdotes, qui portabant arcam fœderis:
et sunt ibi usque in præsentem diem. 10 Sacerdotes
autem, qui portabant arcam, stabant in Iordanis
medio, donec omnia complerentur, quæ Iosue, ut
loqueretur ad populum, præceperat Dominus, et
dixerat ei Moyses. Festinavitque populus, et transiit.
11 Cumque transissent omnes, transivit et arca Domini,
sacerdotesque pergebant ante populum. 12 Filii quoque
Ruben, et Gad, et dimidia tribus Manasse, armati
præcedebant filios Israel, sicut eis præceperat Moyses:
13 et quadraginta pugnatorum millia per turmas, et
cuneos, incedebant per plana atque campestria urbis
Iericho. 14 In die illo magnificavit Dominus Iosue
coram omni Israel, ut timerent eum, sicut timuerant
Moysen, dum adviveret. 15 Dixitque ad eum: 16 Præcipe
sacerdotibus, qui portant arcam fœderis, ut ascendant
de Iordane. 17 Qui præcepit eis, dicens: Ascendite de
Iordane. 18 Cumque ascendissent portantes arcam
fœderis Domini, et siccam humum calcare cœpissent,
reversæ sunt aquæ in alveum suum, et fluebant sicut
ante consueverant. 19 Populus autem ascendit de
Iordane, decimo die mensis primi, et castrametati
sunt in Galgalis contra Orientalem plagam urbis
Iericho. 20 Duodecim quoque lapides, quos de Iordanis
alveo sumpserant, posuit Iosue in Galgalis, 21 et dixit
ad filios Israel: Quando interrogaverint filii vestri cras
patres suos, et dixerint eis: Quid sibi volunt lapides
isti? 22 Docebitis eos, atque dicetis: Per arentem
alveum transivit Israel Iordanem istum, 23 siccante
Domino Deo vestro aquas eius in conspectu vestro,
donec transiretis: sicut fecerat prius in Mari Rubro,
quod siccavit donec transiremus: 24 ut discant omnes
terrarum populi fortissimam Domini manum, ut et
vos timeatis Dominum Deum vestrum omni tempore.

5 Postquam ergo audierunt omnes reges
Amorrhæorum, qui habitabant trans Iordanem
ad Occidentalem plagam, et cuncti reges Chanaan,
qui propinqua possidebant magni maris loca, quod
siccasset Dominus fluenta Iordanis coram filiis Israel
donec transirent, dissolutum est cor eorum, et non
remansit in eis spiritus, timentium introitum filiorum
Israel. 2 Eo tempore ait Dominus ad Iosue: Fac tibi
cultros lapideos, et circumcide secundo filios Israel. 3
Fecit quod iusserat Dominus, et circumcidit filios
Israel in colle præputiorum. 4 Hæc autem causa est
secundæ circumcisionis: Omnis populus, qui egressus
est de Ægypto generis masculini, universi bellatores
viri, mortui sunt in deserto per longissimos viæ
circuitus, 5 qui omnes circumcisi erant. Populus
autem qui natus est in deserto, 6 per quadraginta
annos itineris latissimæ solitudinis incircumcisus
fuit: donec consumerentur qui non audierant vocem
Domini, et quibus ante iuraverat ut non ostenderet
eis terram lacte et melle manantem. 7 Horum filii
in locum successerunt patrum, et circumcisi sunt
a Iosue: quia sicut nati fuerant, in præputio erant,
nec eos in via aliquis circumciderat. 8 Postquam
autem omnes circumcisi sunt, manserunt in eodem
castrorum loco, donec sanarentur. 9 Dixitque Dominus
ad Iosue: Hodie abstuli opprobrium Ægypti a vobis.
Vocatumque est nomen loci illius Galgala, usque
in præsentem diem. 10 Manseruntque filii Israel
in Galgalis, et fecerunt Phase, quartadecima die
mensis ad vesperum in campestribus Iericho: 11 et
comederunt de frugibus Terræ die altero, azymos
panes, et polentam eiusdem anni. 12 Defecitque
manna postquam comederunt de frugibus Terræ, nec
usi sunt ultra cibo illo filii Israel, sed comederunt
de frugibus præsentis anni Terræ Chanaan. 13 Cum
autem esset Iosue in agro urbis Iericho, levavit
oculos, et vidit virum stantem contra se, evaginatum
tenentem gladium, perrexitque ad eum, et ait: Noster
es, an adversariorum? 14 Qui respondit: Nequaquam:
sed sum princeps exercitus Domini, et nunc venio.
Cecidit Iosue pronus in terram. Et adorans ait: Quid

dominus meus loquitur ad servum suum? 15 Solve,
inquit, calceamentum tuum de pedibus tuis: locus
enim, in quo stas, sanctus est. Fecitque Iosue ut sibi
fuerat imperatum.

6 Iericho autem clausa erat atque munita, timore
filiorum Israel, et nullus egredi audebat aut
ingredi. 2 Dixitque Dominus ad Iosue: Ecce dedi in
manu tua Iericho, et regem eius, omnesque fortes
viros. 3 Circuite urbem cuncti bellatores semel
per diem: sic facietis sex diebus. 4 Septimo autem
die sacerdotes tollant septem buccinas, quarum
usus est in iubilæo, et præcedant arcam fœderis:
septiesque circuibitis civitatem, et sacerdotes clangent
buccinis. 5 Cumque insonuerit vox tubæ longior
atque concisior, et in auribus vestris increpuerit,
conclamabit omnis populus vociferatione maxima,
et muri funditus corruent civitatis, ingredienturque
singuli per locum contra quem steterint. 6 Vocavit
ergo Iosue filius Nun sacerdotes, et dixit ad eos:
Tollite arcam fœderis: et septem alii sacerdotes tollant
septem iubilæorum buccinas, et incedant ante arcam
Domini. 7 Ad populum quoque ait: Ite, et circuite
civitatem, armati, præcedentes arcam Domini. 8
Cumque Iosue verba finisset, et septem sacerdotes
septem buccinis clangerent ante arcam fœderis
Domini, 9 omnisque præcederet armatus exercitus,
reliquum vulgus arcam sequebatur, ac buccinis omnia
concrepabant. 10 Præceperat autem Iosue populo,
dicens: Non clamabitis, nec audietur vox vestra, neque
ullus sermo ex ore vestro egredietur: donec veniat
dies in quo dicam vobis: Clamate, et vociferamini.
11 Circuivit ergo arca Domini civitatem semel per
diem, et reversa in castra, mansit ibi. 12 Igitur Iosue
de nocte consurgente, tulerunt sacerdotes arcam
Domini, 13 et septem ex eis septem buccinas, quarum
in iubileo usus est: præcedebantque arcam Domini
ambulantes atque clangentes: et armatus populus ibat
ante eos, vulgus autem reliquum sequebatur arcam,
et buccinis personabat. 14 Circuieruntque civitatem
secundo die semel, et reversi sunt in castra. Sic
fecerunt sex diebus. 15 Dies autem septimo, diluculo
consurgentes, circuierunt urbem, sicut dispositum
erat, septies. 16 Cumque septimo circuitu clangerent
buccinis sacerdotes, dixit Iosue ad omnem Israel:
Vociferamini: tradidit enim vobis Dominus civitatem:
17 sitque civitas hæc anathema: et omnia quæ in
ea sunt, Domino. Sola Rahab meretrix vivat cum
universis, qui cum ea in domo sunt: abscondit enim
nuncios quos direximus. 18 Vos autem cavete ne de
his, quæ præcepta sunt, quippiam contingatis, et sitis
prævaricationis rei, et omnia castra Israel sub peccato
sint atque turbentur. 19 Quidquid autem auri et
argenti fuerit, et vasorum æneorum ac ferri, Domino
consecretur, repositum in thesauris eius. 20 Igitur omni
populo vociferante, et clangentibus tubis, postquam
in aures multitudinis vox sonitusque increpuit, muri
illico corruerunt: et ascendit unusquisque per locum,
qui contra se erat: ceperuntque civitatem, 21 et
interfecerunt omnia quæ erant in ea, a viro usque
ad mulierem, ab infante usque ad senem. Boves
quoque et oves et asinos in ore gladii percusserunt. 22
Duobus autem viris, qui exploratores missi fuerant,
dixit Iosue: Ingredimini domum mulieris meretricis,
et producite eam, et omnia quæ illius sunt, sicut
illi iuramento firmastis. 23 Ingressique iuvenes,
eduxerunt Rahab, et parentes eius, fratres quoque, et
cunctam supellectilem ac cognationem illius, et extra
castra Israel manere fecerunt. 24 Urbem autem, et
omnia, quæ erant in ea, succenderunt; absque auro
et argento, et vasis æneis, ac ferro, quæ in ærarium
Domini consecrarunt. 25 Rahab vero meretricem,
et domum patris eius, et omnia quæ habebat, fecit
Iosue vivere, et habitaverunt in medio Israel usque
in præsentem diem: eo quod absconderit nuncios,
quos miserat ut explorarent Iericho. In tempore illo,
imprecatus est Iosue, dicens: 26 Maledictus vir coram
Domino, qui suscitaverit et ædificaverit civitatem
Iericho. In primogenito suo fundamenta illius iaciat,
et in novissimo liberorum ponat portas eius. 27 Fuit
ergo Dominus cum Iosue, et nomen eius vulgatum est
in omni terra.

7 Filii autem Israel prævaricati sunt mandatum, et
usurpaverunt de anathemate. Nam Achan filius
Charmi, filii Zabdi, filii Zare de tribu Iuda, tulit aliquid
de anathemate: iratusque est Dominus contra filios
Israel. 2 Cumque mitteret Iosue de Iericho viros
contra Hai, quæ est iuxta Bethaven, ad Orientalem
plagam oppidi Bethel, dixit eis: Ascendite, et explorate

Terram. Qui præcepta complentes exploraverunt Hai.
3 Et reversi dixerunt ei: Non ascendat omnis populus,
sed duo vel tria millia virorum pergant, et deleant
civitatem: quare omnis populus frustra vexabitur
contra hostes paucissimos? 4 Ascenderunt ergo tria
millia pugnatorum. Qui statim terga vertentes, 5
percussi sunt a viris urbis Hai, et corruerunt ex eis
triginta sex homines: persecutique sunt eos adversarii
de porta usque ad Sabarim, et ceciderunt per prona
fugientes: pertimuitque cor populi, et instar aquæ
liquefactum est. 6 Iosue vero scidit vestimenta sua, et
pronus cecidit in terram coram arca Domini usque
ad vesperam, tam ipse quam omnes senes Israel:
miseruntque pulverem super capita sua, 7 et dixit
Iosue: Heu Domine Deus, quid voluisti traducere
populum istum Iordanem fluvium, ut traderes nos in
manus Amorrhæi, et perderes? Utinam ut cœpimus,
mansissemus trans Iordanem. 8 Mi Domine Deus quid
dicam, videns Israelem hostibus suis terga vertentem?
9 Audient Chananæi, et omnes habitatores Terræ, et
pariter conglobati circumdabunt nos, atque delebunt
nomen nostrum de terra: et quid facies magno nomini
tuo? 10 Dixitque Dominus ad Iosue: Surge, cur iaces
pronus in terra? 11 Peccavit Israel, et prævaricatus est
pactum meum: tuleruntque de anathemate, et furati
sunt atque mentiti, et absconderunt inter vasa sua.
12 Nec poterit Israel stare ante hostes suos, eosque
fugiet: quia pollutus est anathemate. Non ero ultra
vobiscum, donec conteratis eum, qui huius sceleris
reus est. 13 Surge, sanctifica populum, et dic eis:
Sanctificamini in crastinum: hæc enim dicit Dominus
Deus Israel: Anathema in medio tui est Israel: non
poteris stare coram hostibus tuis, donec deleatur ex
te qui hoc contaminatus est scelere. 14 Accedetisque
mane singuli per tribus vestras: et quamcumque
tribum sors invenerit, accedet per cognationes suas,
et cognatio per domos, domusque per viros. 15 Et
quicumque ille in hoc facinore fuerit deprehensus,
comburetur igni cum omni substantia sua: quoniam
prævaricatus est pactum Domini, et fecit nefas in
Israel. 16 Surgens itaque Iosue mane, applicuit Israel
per tribus suas, et inventa est tribus Iuda. 17 Quæ
cum iuxta familias suas esset oblata, inventa est
familia Zare. Illam quoque per domos offerens, reperit
Zabdi: 18 cuius domum in singulos dividens viros,
invenit Achan filium Charmi, filii Zabdi: filii Zare
de tribu Iuda. 19 Et ait Iosue ad Achan: Fili mi, da
gloriam Domino Deo Israel, et confitere, atque indica
mihi quid feceris, ne abscondas. 20 Responditque
Achan Iosue, et dixit ei: Vere ego peccavi Domino
Deo Israel, et sic et sic feci. 21 Vidi enim inter spolia
pallium coccineum valde bonum, et ducentos siclos
argenti, regulamque auream quinquaginta siclorum:
et concupiscens abstuli, et abscondi in terra contra
medium tabernaculi mei, argentumque fossa humo
operui. 22 Misit ergo Iosue ministros: qui currentes ad
tabernaculum illius, repererunt cuncta abscondita in
eodem loco, et argentum simul. 23 Auferentesque de
tentorio tulerunt ea ad Iosue, et ad omnes filios Israel,
proieceruntque ante Dominum. 24 Tollens itaque
Iosue Achan filium Zare, argentumque et pallium, et
auream regulam, filios quoque et filias eius, boves et
asinos, et oves, ipsumque tabernaculum, et cunctam
supellectilem: (et omnis Israel cum eo) duxerunt eos
ad Vallem Achor: 25 ubi dixit Iosue: Quia turbasti
nos, exturbet te Dominus in die hac. Lapidavitque
eum omnis Israel: et cuncta quæ illius erant, igne
consumpta sunt. 26 Congregaveruntque super eum
acervum magnum lapidum, qui permanet usque in
præsentem diem. Et aversus est furor Domini ab eis.
Vocatumque est nomen loci illius, Vallis Achor, usque
hodie.

8 Dixit autem Dominus ad Iosue: Ne timeas, neque
formides: tolle tecum omnem multitudinem
pugnatorum, et consurgens ascende in oppidum Hai.
Ecce tradidi in manu tua regem eius, et populum,
urbemque et terram. 2 Faciesque urbi Hai, et regi
eius, sicut fecisti Iericho, et regi illius: prædam
vero, et omnia animantia diripietis vobis: pone
insidias urbi post eam. 3 Surrexitque Iosue, et omnis
exercitus bellatorum cum eo, ut ascenderent in
Hai: et electa triginta millia virorum fortium misit
nocte, 4 præcepitque eis, dicens: Ponite insidias
post civitatem, nec longius recedatis: et eritis omnes
parati. 5 Ego autem, et reliqua multitudo, quæ
mecum est, accedemus ex adverso contra urbem.
Cumque exierint contra nos, sicut ante fecimus,
fugiemus, et terga vertemus: 6 donec persequentes
ab urbe longius protrahantur: putabunt enim nos

fugere sicut prius. 7 Nobis ergo fugientibus, et illis
persequentibus, consurgetis de insidiis, et vastabitis
civitatem: tradetque eam Dominus Deus vester in
manus vestras. 8 Cumque ceperitis, succendite eam,
et sic omnia facietis, ut iussi. 9 Dimisitque eos, et
perrexerunt ad locum insidiarum, sederuntque inter
Bethel, et Hai, ad Occidentalem plagam urbis Hai:
Iosue autem nocte illa in medio mansit populi, 10
surgensque diluculo recensuit socios, et ascendit
cum senioribus in fronte exercitus, vallatus auxilio
pugnatorum. 11 Cumque venissent, et ascendissent
ex adverso civitatis, steterunt ad Septentrionalem
urbis plagam, inter quam et eos erat vallis media.
12 Quinque autem millia viros elegerat, et posuerat
in insidiis inter Bethel et Hai ex occidentali parte
eiusdem civitatis: 13 omnis vero reliquus exercitus
ad aquilonem aciem dirigebat, ita ut novissimi illius
multitudinis Occidentalem plagam urbis attingerent.
Abiit ergo Iosue nocte illa, et stetit in vallis medio. 14
Quod cum vidisset rex Hai, festinavit mane, et egressus
est cum omni exercitu civitatis, direxitque aciem
contra desertum, ignorans quod post tergum laterent
insidiæ. 15 Iosue vero, et omnis Israel cesserunt
loco, simulantes metum, et fugientes per solitudinis
viam. 16 At illi vociferantes pariter, et se mutuo
cohortantes, persecuti sunt eos. Cumque recessissent
a civitate, 17 et ne unus quidem in urbe Hai et
Bethel remansisset qui non persequeretur Israel
(sicut eruperant aperta oppida relinquentes,) 18 dixit
Dominus ad Iosue: Leva clypeum, qui in manu tua
est, contra urbem Hai, quoniam tibi tradam eam.
19 Cumque elevasset clypeum ex adverso civitatis,
insidiæ, quæ latebant, surrexerunt confestim: et
pergentes ad civitatem, ceperunt, et succenderunt
eam. 20 Viri autem civitatis, qui persequebantur
Iosue, respicientes et videntes fumum urbis ad cælum
usque conscendere, non potuerunt ultra huc illucque
diffugere: præsertim cum hi, qui simulaverant fugam,
et tendebant ad solitudinem, contra persequentes
fortissime restitissent. 21 Videnque Iosue et omnis
Israel quod capta esset civitas, et fumus urbis
ascenderet, reversus percussit viros Hai. 22 Siquidem
et illi qui ceperant et succenderant civitatem, egressi
ex urbe contra suos, medios hostium ferire cœperunt.
Cum ergo ex utraque parte adversarii cæderentur,
ita ut nullus de tanta multitudine salvaretur, 23
regem quoque urbis Hai apprehenderunt viventem,
et obtulerunt Iosue. 24 Igitur omnibus interfectis, qui
Israelem ad deserta tendentem fuerant persecuti, et
in eodem loco gladio corruentibus, reversi filii Israel
percusserunt civitatem. 25 Erant autem qui in eodem
die conciderant a viro usque ad mulierem, duodecim
millia hominum, omnes urbis Hai. 26 Iosue vero non
contraxit manum, quam in sublime porrexerat, tenens
clypeum donec interficerentur omnes habitatores
Hai. 27 Iumenta autem et prædam civitatis diviserunt
sibi filii Israel, sicut præceperat Dominus Iosue. 28 Qui
succendit urbem, et fecit eam tumulum sempiternum:
29 regem quoque eius suspendit in patibulo usque
ad vesperam et solis occasum. Præcepitque Iosue, et
deposuerunt cadaver eius de cruce: proieceruntque in
ipso introitu civitatis, congesto super eum magno
acervo lapidum, qui permanet usque in præsentem
diem. 30 Tunc ædificavit Iosue altare Domino Deo Israel
in monte Hebal: 31 sicut præceperat Moyses famulus
Domini filiis Israel, et scriptum est in volumine
legis Moysi: Altare vero de lapidibus impolitis, quos
ferrum non tetigit: et obtulit super eo holocausta
Domino, immolavitque pacificas victimas. 32 Et scripsit
super lapides Deuteronomium legis Moysi, quod ille
digesserat coram filiis Israel. 33 Omnis autem populus,
et maiores natu, ducesque ac iudices stabant ex
utraque parte arcæ, in conspectu sacerdotum qui
portabant arcam fœderis Domini, ut advena ita et
indigena. Media pars eorum iuxta montem Garizim, et
media iuxta montem Hebal, sicut præceperat Moyses
famulus Domini. Et primum quidem benedixit populo
Israel. 34 Post hæc legit omnia verba benedictionis
et maledictionis, et cuncta quæ scripta erant in
legis volumine. 35 Nihil ex his, quæ Moyses iusserat,
reliquit intactum, sed universa replicavit coram omni
multitudine Israel, mulieribus ac parvulis et advenis,
qui inter eos morabantur.

9 Quibus auditis, cuncti reges trans Iordanem, qui
versabantur in montanis et campestribus, in
maritimis ac littore magni maris, hi quoque qui
habitabant iuxta Libanum, Hethæus et Amorrhæus,
Chananæus, Pherezæus, et Hevæus, et Iebusæus 2
congregati sunt pariter, ut pugnarent contra Iosue et

Israel uno animo, eademque sententia. 3 At hi, qui
habitabant in Gabaon, audientes cuncta quæ fecerat
Iosue, Iericho et Hai: 4 et callide cogitantes tulerunt
sibi cibaria, saccos veteres asinis imponentes, et utres
vinarios scissos atque consutos, 5 calceamentaque
perantiqua quæ ad indicium vetustatis pittaciis
consuta erant, induti veteribus vestimentis: panes
quoque, quos portabant ob viaticum, duri erant, et in
frustra comminuti: 6 perrexeruntque ad Iosue, qui
tunc morabatur in castris Galgalæ, et dixerunt ei,
atque simul omni Israeli: De terra longinqua venimus,
pacem vobiscum facere cupientes. Responderuntque
viri Israel ad eos, atque dixerunt: 7 Ne forte in terra,
quæ nobis sorte debetur, habitetis, et non possimus
fœdus inire vobiscum. 8 At illi ad Iosue, Servi, inquiunt,
tui sumus. Quibus Iosue ait: Qui nam estis vos? Et
unde venistis? 9 Responderunt: De terra longinqua
valde venerunt servi tui in nomine Domini Dei tui.
Audivimus enim famam potentiæ eius, cuncta quæ
fecit in Ægypto, 10 et duobus regibus Amorrhæorum
qui fuerunt trans Iordanem, Sehon regi Hesebon, et Og
regi Basan, qui erat in Astaroth: 11 dixeruntque nobis
seniores, et omnes habitatores terræ nostræ: Tollite in
manibus cibaria ob longissimam viam, et occurrite eis,
et dicite: Servi vestri sumus, fœdus inite nobiscum. 12
En, panes quando egressi sumus de domibus nostris,
ut veniremus ad vos, calidos sumpsimus, nunc sicci
facti sunt, et vetustate nimia comminuti. 13 Utres vini
novos implevimus, nunc rupti sunt et soluti. Vestes et
calceamenta quibus induimur, et quæ habemus in
pedibus, ob longitudinem longioris viæ trita sunt, et
pene consumpta. 14 Susceperunt igitur de cibariis
eorum, et os Domini non interrogaverunt. 15 Fecitque
Iosue cum eis pacem, et inito fœdere pollicitus est
quod non occiderentur: principes quoque multitudinis
iuraverunt eis. 16 Post dies autem tres initi fœderis,
audierunt quod in vicino habitarent, et inter eos
futuri essent. 17 Moveruntque castra filii Israel, et
venerunt in civitates eorum die tertio, quarum hæc
vocabula sunt, Gabaon, et Caphira, et Beroth, et
Cariathiarim. 18 Et non percusserunt eos, eo quod
iurassent eis principes multitudinis in nomine Domini
Dei Israel. Murmuravit itaque omne vulgus contra
principes. 19 Qui responderunt eis: Iuravimus illis in
nomine Domini Dei Israel, et idcirco non possumus
eos contingere. 20 Sed hoc faciemus eis: Reserventur
quidem ut vivant, ne contra nos ira Domini concitetur,
si peieraverimus: 21 sed sic vivant, ut in usus universæ
multitudinis ligna cædant, aquasque comportent.
Quibus hæc loquentibus: 22 vocavit Gabaonitas Iosue,
et dixit eis: Cur nos decipere fraude voluistis, ut
diceretis: Procul valde habitamus a vobis, cum in
medio nostri sitis? 23 Itaque sub maledictione eritis, et
non deficiet de stirpe vestra ligna cædens, aquasque
comportans in domum Dei mei. 24 Qui responderunt:
Nunciatum est nobis servis tuis, quod promisisset
Dominus Deus tuus Moysi servo suo ut traderet vobis
omnem Terram, et disperderet cunctos habitatores
eius. Timuimus igitur valde, et providimus animabus
nostris, vestro terrore compulsi, et hoc consilium
inivimus. 25 Nunc autem in manu tua sumus: quod
tibi bonum et rectum videtur, fac nobis. 26 Fecit ergo
Iosue ut dixerat, et liberavit eos de manu filiorum
Israel, ut non occiderentur. 27 Decrevitque in illo die
eos esse in ministerio cuncti populi, et altaris Domini,
cædentes ligna, et aquas comportantes, usque in
præsens tempus, in loco, quem Dominus elegisset.

10 Quæ cum audisset Adonisedec rex Ierusalem,
quod scilicet cepisset Iosue Hai, et subvertisset
eam (sicut enim fecerat Iericho et regi eius, sic fecit
Hai, et regi illius) et quod transfugissent Gabaonitæ
ad Israel, et essent fœderati eorum, 2 timuit valde.
Urbs enim magna erat Gabaon, et una civitatum
regalium, et maior oppido Hai, omnesque bellatores
eius fortissimi. 3 Misit ergo Adonisedec rex Ierusalem
ad Oham regem Hebron, et ad Pharam regem Ierimoth,
ad Iaphia quoque regem Lachis, et ad Dabir regem
Eglon, dicens: 4 Ad me ascendite, et ferte præsidium,
ut expugnemus Gabaon, quare transfugerit ad Iosue,
et ad filios Israel. 5 Congregati igitur ascenderunt
quinque reges Amorrhæorum: rex Ierusalem, rex
Hebron, rex Ierimoth, rex Lachis, rex Eglon, simul cum
exercitibus suis, et castrametati sunt circa Gabaon,
oppugnantes eam. 6 Habitatores autem Gabaon urbis
obsessæ miserunt ad Iosue, qui tunc morabatur in
castris apud Galgalam, et dixerunt ei: Ne retrahas
manus tuas ab auxilio servorum tuorum: ascende
cito, et libera nos, ferque præsidium: convenerunt
enim adversum nos omnes reges Amorrhæorum, qui

habitant in montanis. 7 Ascenditque Iosue de Galgalis,
et omnis exercitus bellatorum cum eo, viri fortissimi.
8 Dixitque Dominus ad Iosue: Ne timeas eos: in manus
enim tuas tradidi illos: nullus ex eis tibi resistere
poterit. 9 Irruit itaque Iosue super eos repente, tota
nocte ascendens de Galgalis: 10 Et conturbavit eos
Dominus a facie Israel: contrivitque plaga magna in
Gabaon, ac persecutus est eos per viam ascensus Beth
horon, et percussit usque Azeca et Maceda. 11 Cumque
fugerent filios Israel, et essent in descensu Beth horon,
Dominus misit super eos lapides magnos de cælo
usque ad Azeca: et mortui sunt multo plures lapidibus
grandinis, quam quos gladio percusserant filii Israel.
12 Tunc locutus est Iosue Domino in die, qua tradidit
Amorrhæum in conspectu filiorum Israel, dixitque
coram eis: Sol contra Gabaon ne movearis, et Luna
contra vallem Aialon. 13 Steteruntque Sol et Luna,
donec ulcisceretur se gens de inimicis suis. Nonne
scriptum est hoc in libro iustorum? Stetit itaque Sol
in medio cæli, et non festinavit occumbere spatio
unius diei. 14 Non fuit antea nec postea tam longa
dies, obediente Domino voci hominis, et pugnante
pro Israel. 15 Reversusque est Iosue cum omni Israel
in castra Galgalæ. 16 Fugerant enim quinque reges,
et se absconderant in spelunca urbis Maceda. 17
Nunciatumque est Iosue quod inventi essent quinque
reges latentes in spelunca urbis Maceda. 18 Qui
præcepit sociis, et ait: Volvite saxa ingentia ad os
speluncæ, et ponite viros industrios, qui clausos
custodiant: 19 vos autem nolite stare, sed persequimini
hostes, et extremos quosque fugientium cædite: nec
dimittatis eos urbium suarum intrare præsidia, quos
tradidit Dominus Deus in manus vestras. 20 Cæsis ergo
adversariis plaga magna, et usque ad internecionem
pene consumptis, hi, qui Israel effugere potuerunt,
ingressi sunt civitates munitas. 21 Reversusque est
omnis exercitus ad Iosue in Maceda, ubi tunc erant
castra, sani et integro numero: nullusque contra
filios Israel mutire ausus est. 22 Præcepitque Iosue,
dicens: Aperite os speluncæ, et producite ad me
quinque reges, qui in ea latitant. 23 Feceruntque
ministri ut sibi fuerat imperatum: et eduxerunt ad
eum quinque reges de spelunca, regem Ierusalem,
regem Hebron, regem Ierimoth, regem Lachis, regem
Eglon. 24 Cumque educti essent ad eum, vocavit
omnes viros Israel, et ait ad principes exercitus qui
secum erant: Ite, et ponite pedes super colla regum
istorum. Qui cum perrexissent, et subiectorum colla
pedibus calcarent, 25 rursum ait ad eos: Nolite timere,
nec paveatis, confortamini et estote robusti: sic enim
faciet Dominus cunctis hostibus vestris, adversum
quos dimicatis. 26 Percussitque Iosue, et interfecit eos,
atque suspendit super quinque stipites: fueruntque
suspensi usque ad vesperum. 27 Cumque occumberet
Sol, præcepit sociis ut deponerent eos de patibulis.
Qui depositos proiecerunt in speluncam, in qua
latuerant, et posuerunt super os eius saxa ingentia,
quæ permanent usque in præsens. 28 Eodem quoque
die Macedam cepit Iosue, et percussit eam in ore gladii,
regemque illius interfecit, et omnes habitatores eius:
non dimisit in ea saltem parvas reliquias. Fecitque regi
Maceda, sicut fecerat regi Iericho. 29 Transivit autem
cum omni Israel de Maceda in Lebna, et pugnabat
contra eam: 30 quam tradidit Dominus cum rege
suo in manus Israel: percusseruntque urbem in ore
gladii, et omnes habitatores eius. Non dimiserunt
in ea ullas reliquias. Feceruntque regi Lebna, sicut
fecerant regi Iericho. 31 De Lebna transivit in Lachis
cum omni Israel: et exercitu per gyrum disposito
oppugnabat eam. 32 Tradiditque Dominus Lachis in
manus Israel, et cepit eam die altero, atque percussit
in ore gladii, omnemque animam quæ fuerat in ea,
sicut fecerat Lebna. 33 Eo tempore ascendit Horam
rex Gazer, ut auxiliaretur Lachis: quem percussit Iosue
cum omni populo eius usque ad internecionem. 34
Transivitque de Lachis in Eglon, et circumdedit, 35
atque expugnavit eam eadem die: percussitque in ore
gladii omnes animas, quæ erant in ea iuxta omnia
quæ fecerat Lachis. 36 Ascendit quoque cum omni
Israel de Eglon in Hebron, et pugnavit contra eam: 37
cepit eam, et percussit in ore gladii, regem quoque
eius, et omnia oppida regionis illius, universasque
animas, quæ in ea fuerant commoratæ: non reliquit
in ea ullas reliquias: sicut fecerat Eglon, sic fecit et
Hebron, cuncta quæ in ea reperit consumens gladio.
38 Inde reversus in Dabir, 39 cepit eam atque vastavit:
regem quoque eius atque omnia per circuitum oppida
percussit in ore gladii: non dimisit in ea ullas reliquias:
sicut fecerat Hebron et Lebna et regibus earum, sic
fecit Dabir et regi illius. 40 Percussit itaque Iosue

omnem Terram montanam et meridianam atque
campestrem, et Asedoth cum regibus suis: non dimisit
in ea ullas reliquias, sed omne quod spirare poterat
interfecit, sicut præceperat ei Dominus Deus Israel, 41
a Cadesbarne usque Gazam. Omnem Terram Gosen
usque Gabaon, 42 universosque reges, et regiones
eorum uno impetu cepit atque vastavit: Dominus
enim Deus Israel pugnavit pro eo. 43 Reversusque est
cum omni Israel ad locum castrorum in Galgala.

11 Quæ cum audisset Iabin rex Asor, misit ad Iobab
regem Madon, et ad regem Semeron, atque
ad regem Achsaph: 2 ad reges quoque Aquilonis,
qui habitabant in montanis et in planitie contra
meridiem Ceneroth, in campestribus quoque et in
regionibus Dor iuxta mare: 3 Chananæum quoque ab
Oriente et Occidente, et Amorrhæum atque Hethæum
ac Pherezæum et Iebusæum in montanis: Hevæum
quoque qui habitabat ad radices Hermon in Terra
Maspha. 4 Egressique sunt omnes cum turmis suis,
populus multus nimis sicut arena, quæ est in littore
maris, equi quoque et currus immensæ multitudinis.
5 Conveneruntque omnes reges isti in unum ad
Aquas Merom, ut pugnarent contra Israel. 6 Dixitque
Dominus ad Iosue: Ne timeas eos: cras enim hac
eadem hora ego tradam omnes istos vulnerandos
in conspectu Israel: equos eorum subnervabis, et
currus igne combures. 7 Venitque Iosue, et omnis
exercitus cum eo adversus illos ad Aquas Merom
subito, et irruerunt super eos, 8 tradiditque illos
Dominus in manus Israel. Qui percusserunt eos,
et persecuti sunt usque ad Sidonem magnam, et
Aquas Maserephoth, campumque Masphe, qui est
ad Orientalem illius partem. Ita percussit omnes, ut
nullas dimitteret ex eis reliquias: 9 fecitque sicut
præceperat ei Dominus, equos eorum subnervavit,
currusque combussit igni. 10 Reversusque statim
cepit Asor: et regem eius percussit gladio. Asor
enim antiquitus inter omnia regna hæc principatum
tenebat. 11 Percussitque omnes animas, quæ ibidem
morabantur: non dimisit in ea ullas reliquias, sed
usque ad internecionem universa vastavit, ipsamque
urbem peremit incendio. 12 Et omnes per circuitum
civitates, regesque earum cepit, percussit atque
delevit, sicut præceperat ei Moyses famulus Domini.
13 Absque urbibus, quæ erant in collibus, et in tumulis
sitæ, ceteras succendit Israel: unam tantum Asor
munitissimam flamma consumpsit. 14 Omnemque
prædam istarum urbium ac iumenta diviserunt sibi
filii Israel, cunctis hominibus interfectis. 15 Sicut
præceperat Dominus Moysi servo suo, ita præcepit
Moyses Iosue, et ille universa complevit: non præteriit
de universis mandatis, nec unum quidem verbum quod
iusserat Dominus Moysi. 16 Cepit itaque Iosue omnem
Terram montanam, et meridianam, terramque Gosen,
et planitiem, et Occidentalem plagam, montemque
Israel, et campestria eius: 17 et partem montis, quæ
ascendit Seir usque Baalgad per planitiem Libani
subter montem Hermon: omnes reges eorum cepit,
percussit, et occidit. 18 Multo tempore pugnavit Iosue
contra reges istos. 19 Non fuit civitas quæ se traderet
filiis Israel, præter Hevæum, qui habitabat in Gabaon:
omnes enim bellando cepit. 20 Domini enim sententia
fuerat, ut indurarentur corda eorum, et pugnarent
contra Israel, et caderent, et non mererentur ullam
clementiam, ac perirent, sicut præceperat Dominus
Moysi. 21 In illo tempore venit Iosue, et interfecit
Enacim de montanis, Hebron, et Dabir, et Anab, et de
omni monte Iuda et Israel, urbesque eorum delevit. 22
Non reliquit ullum de stirpe Enacim, in Terra filiorum
Israel: absque civitatibus Gaza, et Geth, et Azoto, in
quibus solis relicti sunt. 23 Cepit ergo Iosue omnem
Terram, sicut locutus est Dominus ad Moysen, et
tradidit eam in possessionem filiis Israel secundum
partes et tribus suas. Quievitque Terra a præliis.

12 Hi sunt reges, quos percusserunt filii Israel, et
possederunt Terram eorum trans Iordanem ad
solis ortum, a torrente Arnon usque ad montem
Hermon, et omnem Orientalem plagam, quæ respicit
solitudinem. 2 Sehon rex Amorrhæorum, qui habitavit
in Hesebon, dominatus est ab Aroer, quæ sita est
super ripam torrentis Arnon, et mediæ partis in
valle, dimidiæque Galaad, usque ad torrentem Iaboc,
qui est terminus filiorum Ammon. 3 Et a solitudine
usque ad Mare Ceneroth contra Orientem, et usque
ad Mare deserti, quod est mare salsissimum, ad
Orientalem plagam per viam quæ ducit Bethsimoth:
et ab australi parte, quæ subiacet Asedoth, Phasga. 4
Terminus Og regis Basan, de reliquiis Raphaim, qui

habitavit in Astaroth, et in Edrai, et dominatus est
in monte Hermon, et in Salecha, atque in universa
Basan, usque ad terminos 5 Gessuri, et Machati,
et dimidiæ partis Galaad: terminos Sehon regis
Hesebon. 6 Moyses famulus Domini, et filii Israel
percusserunt eos, tradiditque Terram eorum Moyses
in possessionem Rubenitis, et Gaditis, et dimidiæ
tribui Manasse. 7 Hi sunt reges Terræ, quos percussit
Iosue et filii Israel trans Iordanem ad Occidentalem
plagam, a Baalgad in campo Libani, usque ad montem,
cuius pars ascendit in Seir: tradiditque eam Iosue in
possessionem tribubus Israel, singulis partes suas, 8
tam in montanis quam in planis atque campestribus.
In Asedoth, et in solitudine, ac in meridie Hethæus
fuit et Amorrhæus, Chananæus et Pherezæus, Hevæus
et Iebusæus. 9 Rex Iericho unus: rex Hai, quæ est
ex latere Bethel, unus: 10 rex Ierusalem unus, rex
Hebron unus, 11 rex Ierimoth unus, rex Lachis unus,
12 rex Eglon unus, rex Gazer unus, 13 rex Dabir unus,
rex Gader unus, 14 rex Herma unus, rex Hered unus,
15 rex Lebna unus, rex Odullam unus, 16 rex Maceda
unus, rex Bethel unus, 17 rex Taphua unus, rex Opher
unus, 18 rex Aphec unus, rex Saron unus, 19 rex
Madon unus, rex Asor unus, 20 rex Semeron unus,
rex Achsaph unus, 21 rex Thenac unus, rex Mageddo
unus, 22 rex Cades unus, rex Iachanan Carmeli unus,
23 rex Dor, et provinciæ Dor unus, rex gentium Galgal
unus, 24 rex Thersa unus: omnes reges triginta unus.

13 Iosue senex, provectæque ætatis erat, et dixit
Dominus ad eum: Senuisti, et longævus es,
terraque latissima derelicta est, quæ necdum sorte
divisa est: 2 omnis videlicet Galilæa, Philisthiim,
et universa Gessuri. 3 A fluvio turbido, qui irrigat
Ægyptum, usque ad terminos Accaron contra
Aquilonem: Terra Chanaan, quæ in quinque regulos
Philisthiim dividitur, Gazæos, et Azotios, Ascalonitas,
Gethæos, et Accaronitas. 4 Ad meridiem vero sunt
Hevæi, omnis Terra Chanaan, et Maara Sidoniorum
usque Apheca et terminos Amorrhæi, 5 eiusque
confinia. Libani quoque regio contra Orientem a
Baalgad sub monte Hermon, donec ingrediaris Emath.
6 Omnium qui habitant in monte a Libano usque ad
Aquas Maserephoth, universique Sidonii. Ego sum
qui delebo eos a facie filiorum Israel. Veniat ergo
in partem hereditatis Israel, sicut præcepi tibi. 7 Et
nunc divide terram in possessionem novem tribubus,
et dimidiæ tribui Manasse, 8 cum qua Ruben et
Gad possederunt terram, quam tradidit eis Moyses
famulus Domini trans fluenta Iordanis, ad orientalem
plagam. 9 Ab Aroer, quæ sita est in ripa torrentis
Arnon, et in vallis medio, universaque campestria
Medaba, usque Dibon: 10 et cunctas civitates Sehon,
regis Amorrhæi, qui regnavit in Hesebon usque ad
terminos filiorum Ammon: 11 et Galaad, ac terminum
Gessuri et Machati, et omnem montem Hermon,
et universam Basan, usque ad Salecha, 12 omne
regnum Og in Basan, qui regnavit in Astaroth et
Edrai, ipse fuit de reliquiis Raphaim: percussitque eos
Moyses, atque delevit. 13 Nolueruntque disperdere
filii Israel Gessuri et Machati: et habitaverunt in
medio Israel usque in præsentem diem. 14 Tribui
autem Levi non dedit possessionem: sed sacrificia et
victimæ Domini Dei Israel, ipsa est eius hereditas, sicut
locutus est illi. 15 Dedit ergo Moyses possessionem
tribui filiorum Ruben iuxta cognationes suas. 16
Fuitque terminus eorum ab Aroer, quæ sita est in
ripa torrentis Arnon, et in valle eiusdem torrentis
media: universam planitiem, quæ ducit Medaba, 17
et Hesebon, cunctosque viculos earum, qui sunt
in campestribus: Dibon quoque, et Bamothbaal, et
oppidum Baalmaon, 18 et Iassa, et Cedimoth, et
Mephaath, 19 et Cariathaim, et Sabama, et Sarathasar
in monte convallis. 20 Bethphogor et Asedoth, Phasga
et Bethiesimoth, 21 et omnes urbes campestres,
universaque regna Sehon regis Amorrhæi, qui regnavit
in Hesebon, quem percussit Moyses cum principibus
Madian: Hevæum, et Recem, et Sur, et Hur, et Rebe
duces Sehon habitatores Terræ. 22 Et Balaam filium
Beor ariolum occiderunt filii Israel gladio cum ceteris
interfectis. 23 Factusque est terminus filiorum Ruben
Iordanis fluvius. Hæc est possessio Rubenitarum per
cognationes suas urbium et viculorum. 24 Deditque
Moyses tribui Gad et filiis eius per cognationes suas
possessionem, cuius hæc divisio est. 25 Terminus
Iaser, et omnes civitates Galaad, et dimidiam partem
terræ filiorum Ammon, usque ad Aroer, quæ est
contra Rabba: 26 et ab Hesebon usque Ramoth,
Masphe et Betonim: et a Manaim usque ad terminos
Dabir: 27 in valle quoque Betharan, et Bethnemra, et

Socoth, et Saphon reliquam partem regni Sehon regis
Hesebon: huius quoque finis, Iordanis est usque ad
extremam partem maris Cenereth trans Iordanem
ad orientalem plagam. 28 Hæc est possessio filiorum
Gad per familias suas, civitates, et villæ earum.
29 Dedit et dimidiæ tribui Manasse, filiisque eius
iuxta cognationes suas possessionem, 30 cuius hoc
principium est: a Manaim universam Basan, et cuncta
regna Og regis Basan, omnesque vicos Iair, qui sunt
in Basan, sexaginta oppida: 31 et dimidiam partem
Galaad, et Astaroth, et Edrai urbes regni Og in Basan:
filiis Machir, filii Manasse, dimidiæ parti filiorum
Machir iuxta cognationes suas. 32 Hanc possessionem
divisit Moyses in campestribus Moab trans Iordanem
contra Iericho ad Orientalem plagam. 33 Tribui autem
Levi non dedit possessionem: quoniam Dominus Deus
Israel ipse est possessio eius, ut locutus est illi.

14 Hoc est, quod possederunt filii Israel in Terra
Chanaan, quam dederunt eis Eleazar sacerdos, et
Iosue filius Nun, et principes familiarum per tribus
Israel: 2 sorte omnia dividentes, sicut præceperat
Dominus in manu Moysi, novem tribubus, et dimidiæ
tribui. 3 Duabus enim tribubus, et dimidiæ dederat
Moyses trans Iordanem possessionem: absque Levitis,
qui nihil terræ acceperunt inter fratres suos: 4 sed in
eorum successerunt locum filii Ioseph in duas divisi
tribus, Manasse et Ephraim: nec acceperunt Levitæ
aliam in Terra partem, nisi urbes ad habitandum,
et suburbana earum ad alenda iumenta et pecora
sua. 5 Sicut præceperat Dominus Moysi, ita fecerunt
filii Israel, et diviserunt Terram. 6 Accesserunt
itaque filii Iuda ad Iosue in Galgala, locutusque est
ad eum Caleb filius Iephone Cenezæus: Nosti quid
locutus sit Dominus ad Moysen hominem Dei de
me et te in Cadesbarne. 7 Quadraginta annorum
eram quando misit me Moyses famulus Domini de
Cadesbarne, ut considerarem Terram, nunciavique
ei quod mihi verum videbatur. 8 Fratres autem mei,
qui ascenderant mecum, dissolverunt cor populi:
et nihilominus ego secutus sum Dominum Deum
meum. 9 Iuravitque Moyses in die illo, dicens: Terra,
quam calcavit pes tuus, erit possessio tua, et filiorum
tuorum in æternum: quia secutus es Dominum Deum
meum. 10 Concessit ergo Dominus vitam mihi, sicut
pollicitus est usque in præsentem diem. Quadraginta
et quinque anni sunt, ex quo locutus est Dominus
verbum istud ad Moysen, quando ambulabat Israel
per solitudinem: hodie octoginta quinque annorum
sum, 11 sic valens, ut eo valebam tempore quando
ad explorandum missus sum: illius in me temporis
fortitudo usque hodie perseverat, tam ad bellandum
quam ad gradiendum. 12 Da ergo mihi montem istum,
quem pollicitus est Dominus, te quoque audiente, in
quo Enacim sunt, et urbes magnæ atque munitæ: si
forte sit Dominus mecum, et potuero delere eos: sicut
promisit mihi. 13 Benedixitque ei Iosue: et tradidit ei
Hebron in possessionem. 14 Atque ex eo fuit Hebron
Caleb filio Iephone Cenezæo usque in præsentem
diem: quia secutus est Dominum Deum Israel. 15
Nomen Hebron ante vocabatur Cariath Arbe: Adam
maximus ibi inter Enacim situs est: et Terra cessavit a
præliis.

15 Igitur sors filiorum Iudæ per cognationes suas
ista fuit: A termino Edom, desertum Sin contra
Meridiem, et usque ad extremam partem australis
plagæ. 2 Initium eius a summitate maris salsissimi, et
a lingua eius, quæ respicit Meridiem. 3 Egrediturque
contra Ascensum Scorpionis, et pertransit in Sina:
ascenditque in Cadesbarne, et pervenit in Esron,
ascendens ad Addar, et circuiens Carcaa, 4 atque inde
pertransiens in Asemona, et perveniens ad Torrentem
Ægypti: eruntque termini eius mare magnum. Hic erit
finis meridianæ plagæ. 5 Ab Oriente vero erit initium,
mare salsissimum usque ad extrema Iordanis: et ea
quæ respiciunt ad Aquilonem a lingua maris usque ad
eundem Iordanis fluvium. 6 Ascenditque terminus
in Beth-hagla, et transit ab Aquilone in Beth Araba:
ascendens ad lapidem Boen filii Ruben. 7 Et tendens
usque ad terminos Debera de Valle Achor, contra
Aquilonem respiciens Galgala, quæ est ex adverso
Ascensionis Adommim, ab australi parte torrentis:
transitque aquas, quæ vocantur Fons Solis: et erunt
exitus eius ad Fontem Rogel. 8 Ascenditque per
convallem filii Ennom ex latere Iebusæi ad Meridiem,
hæc est Ierusalem: et inde se erigens ad verticem
montis, qui est contra Geennom ad Occidentem
in summitate Vallis Raphaim contra Aquilonem. 9
Pertransitque a vertice montis usque ad fontem

aquæ Nephtoa: et pervenit usque ad vicos montis
Ephron: inclinaturque in Baala, quæ est Cariathiarim,
id est, urbs silvarum. 10 Et circuit de Baala contra
Occidentem, usque ad montem Seir: transitque iuxta
latus montis Iarim ad Aquilonem in Cheslon: et
descendit in Bethsames, transitque in Thamna. 11
Et pervenit contra Aquilonem partis Accaron ex
latere: inclinaturque Sechrona, et transit montem
Baala: pervenitque in Iebneel, et magni maris contra
Occidentem fine concluditur. 12 Hi sunt termini
filiorum Iuda per circuitum in cognationibus suis.
13 Caleb vero filio Iephone dedit partem in medio
filiorum Iuda, sicut præceperat ei Dominus: Cariath
Arbe patris Enac, ipsa est Hebron. 14 Delevitque ex
ea Caleb tres filios Enac, Sesai et Ahiman et Tholmai
de stirpe Enac. 15 Atque inde conscendens venit
ad habitatores Dabir, quæ prius vocabatur Cariath
Sepher, id est, civitas litterarum. 16 Dixitque Caleb:
Qui percusserit Cariath Sepher, et ceperit eam, dabo
ei Axam filiam meam uxorem. 17 Cepitque eam
Othoniel filius Cenez frater Caleb iunior: deditque ei
Axam filiam suam uxorem. 18 Quæ, cum pergerent
simul, suasa est a viro suo ut peteret a patre suo
agrum, suspiravitque ut sedebat in asino. Cui Caleb:
Quid habes, inquit? 19 At illa respondit: Da mihi
benedictionem: Terram australem et arentem dedisti
mihi, iunge et irriguam. Dedit itaque ei Caleb irriguum
superius et inferius. 20 Hæc est possessio tribus
filiorum Iuda per cognationes suas. 21 Erantque
civitates ab extremis partibus filiorum Iuda iuxta
terminos Edom a Meridie: Cabseel et Eder et Iagur, 22
et Cyna et Dimona et Adada, 23 et Cades, et Asor, et
Iethnam, 24 Ziph et Telem et Baloth, 25 Asor nova
et Carioth Hesron, hæc est Asor, 26 Amam, Sama, et
Molada, 27 et Asergadda et Hassemon et Bethphelet,
28 et Hasersual et Bersabee et Baziothia, 29 et Baala
et Iim et Esem, 30 et Eltholad et Cesil et Harma, 31
et Siceleg et Medemena et Sensenna, 32 Lebaoth et
Selim et Aen et Remon. Omnes civitates vigintinovem,
et villæ earum. 33 In campestribus vero: Estaol et
Sarea et Asena, 34 et Zanoe et Ængannim et Taphua et
Enaim, 35 et Ierimoth et Adullam, Socho et Azeca, 36 et
Saraim et Adithaim et Gedera et Gederothaim: urbes
quattuordecim, et villæ earum. 37 Sanan et Hadassa
et Magdalgad, 38 Delean et Masepha et Iecthel, 39
Lachis et Bascath et Eglon, 40 Chebbon et Leheman
et Cethlis, 41 et Gideroth et Bethdagon et Naama et
Maceda: civitates sedecim, et villæ earum. 42 Labana
et Ether et Asan, 43 Iephtha et Esna et Nesib, 44
et Ceila et Achzib et Maresa: civitates novem, et
villæ earum. 45 Accaron cum vicis et villulis suis.
46 Ab Accaron usque ad mare: omnia quæ vergunt
ad Azotum et viculos eius. 47 Azotus cum vicis et
villulis suis. Gaza cum vicis et villulis suis, usque ad
torrentem Ægypti, et mare magnum terminus eius. 48
Et in monte: Samir et Iether et Socoth, 49 et Danna et
Cariathsenna, hæc est Dabir: 50 Anab et Istemo et
Anim, 51 Gosen et Olon et Gilo: civitates undecim et
villæ earum. 52 Arab et Ruma et Esaan, 53 et Ianum
et Beththaphua et Apheca, 54 Athmatha et Cariath
Arbe, hæc est Hebron, et Sior: civitates novem, et
villæ earum. 55 Maon et Carmel et Ziph et Iota, 56
Iezrael et Iucadam et Zanoe, 57 Accain, Gabaa et
Thamna: civitates decem, et villæ earum. 58 Halhul, et
Besur, et Gedor, 59 Mareth, et Bethanoth, et Eltecon:
civitates sex et villæ earum. 60 Cariathbaal, hæc est
Cariathiarim urbs silvarum, et Arebba: civitates duæ,
et villæ earum. 61 In deserto Betharaba, Meddin, et
Sachacha, 62 et Nebsan, et civitas salis, et Engaddi:
civitates sex, et villæ earum. 63 Iebusæum autem
habitatorem Ierusalem non potuerunt filii Iuda delere:
habitavitque Iebusæus cum filiis Iuda in Ierusalem
usque in præsentem diem.

16 Cecidit quoque sors filiorum Ioseph ab Iordane
contra Iericho et aquas eius ab Oriente: solitudo
quæ ascendit de Iericho ad montem Bethel: 2 et
egreditur de Bethel Luza: transitque terminum Archi,
Ataroth. 3 Et descendit ad Occidentem iuxta terminum
Iephleti, usque ad terminos Beth horon inferioris,
et Gazer: finiunturque regiones eius mari magno: 4
possederuntque filii Ioseph, Manasses et Ephraim. 5 Et
factus est terminus filiorum Ephraim per cognationes
suas: et possessio eorum contra Orientem Ataroth
addar usque Beth horon superiorem. 6 Egrediunturque
confinia in mare: Machmethath vero Aquilonem
respicit, et circuit terminos contra Orientem in
Thanathselo: et pertransit ab Oriente Ianoe. 7
Descenditque de Ianoe in Ataroth et Naaratha: et
pervenit in Iericho, egrediturque ad Iordanem. 8 De

Taphua pertransit contra mare in Vallem Arundineti,
suntque egressus eius in mare salsissimum. Hæc est
possessio tribus filiorum Ephraim per familias suas.
9 Urbesque separatæ sunt filiis Ephraim in medio
possessionis filiorum Manasse, et villæ earum. 10
Et non interfecerunt filii Ephraim Chananæum, qui
habitabat in Gazer: habitavitque Chananæus in medio
Ephraim usque in diem hanc tributarius.

17 Cecidit autem sors tribui Manasse: (ipse enim
est primogenitus Ioseph) Machir primogenito
Manasse patri Galaad, qui fuit vir pugnator, habuitque
possessionem Galaad et Basan: 2 et reliquis filiorum
Manasse iuxta familias suas, filiis Abiezer, et filiis
Helec, et filiis Esriel, et filiis Sechem, et filiis Hepher,
et filiis Semida. Isti sunt filii Manasse filii Ioseph,
mares, per cognationes suas. 3 Salphaad vero filio
Hepher filii Galaad filii Machir filii Manasse non erant
filii, sed solæ filiæ: quarum ista sunt nomina, Maala
et Noa et Hegla et Melcha et Thersa. 4 Veneruntque
in conspectu Eleazari sacerdotis, et Iosue filii Nun, et
principum dicentes: Dominus præcepit per manum
Moysi, ut daretur nobis possessio in medio fratrum
nostrorum. Deditque eis iuxta imperium Domini
possessionem in medio fratrum patris earum. 5 Et
ceciderunt funiculi Manasse, decem, absque Terra
Galaad et Basan trans Iordanem. 6 Filiæ enim Manasse
possederunt hereditatem in medio filiorum eius. Terra
autem Galaad cecidit in sortem filiorum Manasse qui
reliqui erant. 7 Fuitque terminus Manasse ab Aser,
Machmethath quæ respicit Sichem: et egreditur ad
dexteram iuxta habitatores Fontis Taphuæ. 8 Etenim in
sorte Manasse ceciderat Terra Taphuæ, quæ est iuxta
terminos Manasse filiorum Ephraim. 9 Descenditque
terminus Vallis Arundineti in meridiem torrentis
civitatum Ephraim, quæ in medio sunt urbium
Manasse: terminus Manasse ab Aquilone torrentis, et
exitus eius pergit ad mare: 10 ita ut possessio Ephraim
sit ab Austro, et ab Aquilone Manasse, et utramque
claudat mare, et coniungantur sibi in tribu Aser ab
Aquilone, et in tribu Issachar ab Oriente. 11 Fuitque
hereditas Manasse in Issachar et in Aser, Bethsan et
viculi eius, et Ieblaam cum viculis suis, et habitatores
Dor cum oppidis suis, habitatores quoque Endor
cum viculis suis: similiterque habitatores Thenac
cum viculis suis, et habitatores Mageddo cum viculis
suis, et tertia pars urbis Nopheth. 12 Nec potuerunt
filii Manasse has civitates subvertere, sed cœpit
Chananæus habitare in terra sua. 13 Postquam autem
convaluerunt filii Israel, subiecerunt Chananæos,
et fecerunt sibi tributarios, nec interfecerunt eos.
14 Locutique sunt filii Ioseph ad Iosue, et dixerunt:
Quare dedisti mihi possessionem sortis et funiculi
unius, cum sim tantæ multitudinis, et benedixerit
mihi Dominus? 15 Ad quos Iosue ait: Si populus multus
es, ascende in silvam, et succide tibi spatia in Terra
Pherezæi et Raphaim: quia angusta est tibi possessio
montis Ephraim. 16 Cui responderunt filii Ioseph:
Non poterimus ad montana conscendere, cum ferreis
curribus utantur Chananæi, qui habitant in terra
campestri, in qua sitæ sunt Bethsan cum viculis suis,
et Iezrael mediam possidens vallem. 17 Dixitque Iosue
ad domum Ioseph, Ephraim et Manasse: Populus
multus es, et magnæ fortitudinis, non habebis sortem
unam, 18 sed transibis ad montem, et succides tibi,
atque purgabis ad habitandum spatia: et poteris ultra
procedere cum subverteris Chananæum, quem dicis
ferreos habere currus, et esse fortissimum.

18 Congregatique sunt omnes filii Israel in Silo,
ibique fixerunt tabernaculum testimonii, et fuit
eis Terra subiecta. 2 Remanserant autem filiorum Israel
septem tribus, quæ necdum acceperant possessiones
suas. 3 Ad quos Iosue ait: Usquequo marcetis ignavia, et
non intratis ad possidendam Terram, quam Dominus
Deus patrum vestrorum dedit vobis? 4 Eligite de
singulis tribubus ternos viros, ut mittam eos, et
pergant atque circumeant Terram, et describant
eam iuxta numerum uniuscuiusque multitudinis:
referantque ad me quod descripserint. 5 Dividite
vobis Terram in septem partes: Iudas sit in terminis
suis ab australi plaga, et domus Ioseph ab Aquilone. 6
Mediam inter hos Terram in septem partes describite:
et huc venietis ad me, ut coram Domino Deo vestro
mittam vobis hic sortem: 7 quia non est inter vos
pars Levitarum, sed sacerdotium Domini est eorum
hereditas. Gad autem et Ruben, et dimidia tribus
Manasse iam acceperant possessiones suas trans
Iordanem ad Orientalem plagam: quas dedit eis
Moyses famulus Domini. 8 Cumque surrexissent viri,

ut pergerent ad describendam terram, præcepit eis
Iosue, dicens: Circuite Terram, et describite eam,
ac revertimini ad me: ut hic coram Domino, in
Silo, mittam vobis sortem. 9 Itaque perrexerunt: et
lustrantes eam, in septem partes diviserunt, scribentes
in volumine. Reversique sunt ad Iosue in castra Silo.
10 Qui misit sortes coram Domino in Silo, divisitque
Terram filiis Israel in septem partes. 11 Et ascendit
sors prima filiorum Beniamin per familias suas, ut
possiderent Terram inter filios Iuda et filios Ioseph. 12
Fuitque terminus eorum contra Aquilonem a Iordane:
pergens iuxta latus Iericho septentrionalis plagæ, et
inde contra Occidentem ad montana conscendens,
et perveniens ad solitudinem Bethaven, 13 atque
pertransiens iuxta Luzam ad Meridiem, ipsa est
Bethel: descenditque in Ataroth addar in montem,
qui est ad Meridiem Beth horon inferioris: 14 Et
inclinatur circuiens contra mare ad Meridiem montis
qui respicit Beth horon contra Africum: suntque exitus
eius in Cariath baal, quæ vocatur et Cariathiarim,
urbem filiorum Iuda. Hæc est plaga contra mare, ad
Occidentem. 15 A Meridie autem ex parte Cariathiarim
egreditur terminus contra mare, et pervenit usque ad
fontem aquarum Nephtoa. 16 Descenditque in partem
montis, qui respicit Vallem filiorum Ennom: et est
contra septentrionalem plagam in extrema parte
Vallis Raphaim. Descenditque in Geennom (id est,
Vallem Ennom) iuxta latus Iebusæi ad Austrum: et
pervenit ad Fontem Rogel, 17 transiens ad Aquilonem,
et egrediens ad Ensemes, id est, Fontem Solis: 18
et pertransit usque ad tumulos, qui sunt e regione
Ascensus Adommim: descenditque ad Abenboen, id
est, lapidem Boen filii Ruben: et pertransit ex latere
Aquilonis ad campestria: descenditque in planitiem,
19 et prætergreditur contra Aquilonem Beth hagla:
suntque exitus eius contra linguam maris salsissimi
ab Aquilone in fine Iordanis ad australem plagam: 20
qui est terminus illius ab Oriente. Hæc est possessio
filiorum Beniamin per terminos suos in circuitu, et
familias suas. 21 Fueruntque civitates eius, Iericho et
Beth hagla et Vallis Casis, 22 Beth Araba et Samaraim
et Bethel, 23 et Avim et Aphara et Ophera, 24 villa
Emona et Ophni et Gabee: civitates duodecim, et villæ
earum. 25 Gabaon et Rama et Beroth, 26 et Mesphe et
Caphara et Amosa, 27 et Recem, Iarephel, et Tharela,
28 et Sela, Eleph, et Iebus, quæ est Ierusalem, Gabaath
et Cariath: civitates quattuordecim, et villæ earum.
Hæc est possessio filiorum Beniamin iuxta familias
suas.

19 Et egressa est sors secunda filiorum Simeon per
cognationes suas: fuitque hereditas eorum 2 in
medio possessionis filiorum Iuda: Bersabee et Sabee
et Molada, 3 et Hasersual, Bala et Asem, 4 et Eltholad,
Bethul et Harma, 5 et Siceleg et Bethmarchaboth
et Hasersusa, 6 et Bethlebaoth et Sarohen: civitates
tredecim, et villæ earum. 7 Ain et Remmon et Athar
et Asan: civitates quattuor, et villæ earum: 8 omnes
viculi per circuitum urbium istarum usque ad Baalath
Beer Ramath contra australem plagam. Hæc est
hereditas filiorum Simeon iuxta cognationes suas, 9
in possessione et funiculo filiorum Iuda: quia maior
erat, et idcirco filii Simeon possederunt in medio
hereditatis eorum. 10 Ceciditque sors tertia filiorum
Zabulon per cognationes suas: factus est terminus
possessionis eorum usque Sarid. 11 Ascenditque de
mari et Merala, et pervenit in Debbaseth, usque ad
torrentem qui est contra Ieconam. 12 Et revertitur de
Sared contra Orientem in fines Ceseleththabor: et
egreditur ad Dabereth, ascenditque contra Iaphie.
13 Et inde pertransit usque ad orientalem plagam
Gethhepher et Thacasin: et egreditur in Remmon,
Amthar et Noa. 14 Et circuit ad Aquilonem Hanathon:
suntque egressus eius Vallis Iephthael, 15 et Cateth et
Naalol et Semeron et Ierala et Bethlehem: civitates
duodecim, et villæ earum. 16 Hæc est hereditas
tribus filiorum Zabulon per cognationes suas, urbes et
viculi earum. 17 Issachar egressa est sors quarta per
cognationes suas. 18 Fuitque eius hereditas Iezrael
et Casaloth et Sunem 19 et Hapharaim et Seon, et
Anaharath 20 et Rabboth et Cesion, Abes, 21 et Rameth,
et Engannim, et Enhadda et Bethpheses. 22 Et pervenit
terminus eius usque Thabor et Sehesima et Bethsames:
eruntque exitus eius Iordanis: civitates sedecim, et
villæ earum. 23 Hæc est possessio filiorum Issachar per
cognationes suas, urbes, et viculi earum. 24 Ceciditque
sors quinta tribui filiorum Aser per cognationes suas:
25 fuitque terminus eorum Halcath et Chali et Beten et
Axaph 26 et Elmelech et Amaad et Messal: et pervenit
usque ad Carmelum maris et Sihor et Labanath. 27 Ac

revertitur contra orientem Bethdagon: et pertransit
usque Zabulon et Vallem Iephthael contra Aquilonem
in Bethemec et Nehiel. Egrediturque ad lævam Cabul,
28 et Abran et Rohob et Hamon et Cana, usque ad
Sidonem magnam. 29 Revertiturque in Horma usque
ad civitatem munitissimam Tyrum, et usque Hosa:
eruntque exitus eius in mare de funiculo Achziba: 30
et Amma et Aphec et Rohob: civitates viginti duæ,
et villæ earum. 31 Hæc est possessio filiorum Aser
per cognationes suas, urbesque et viculi earum. 32
Filiorum Nephthali sexta sors cecidit per familias suas:
33 et cœpit terminus de Heleph et Elon in Saananim,
et Adami, quæ est Neceb, et Iebnael usque Lecum: et
egressus eorum usque ad Iordanem: 34 revertiturque
terminus contra Occidentem in Azanotthabor, atque
inde egreditur in Hucuca, et pertransit in Zabulon
contra Meridiem, et in Aser contra Occidentem, et
in Iuda ad Iordanem contra ortum solis. 35 Civitates
munitissimæ, Assedim, Ser, et Emath, et Reccath et
Cenereth, 36 et Edema et Arama, Asor 37 et Cedes
et Edrai, Enhasor 38 et Ieron et Magdalel, Horem et
Bethanath et Bethsames: civitates decem et novem,
et villæ earum. 39 Hæc est possessio tribus filiorum
Nephthali per cognationes suas, urbes et viculi earum.
40 Tribui filiorum Dan per familias suas egressa est
sors septima: 41 et fuit terminus possessionis eius Sara
et Esthaol, et Hirsemes, id est, civitas solis. 42 Selebin
et Aialon et Iethela, 43 Elon et Themna et Acron, 44
Elthece, Gebbethon et Balaath, 45 et Iud et Bane et
Barach et Gethremmon: 46 et Meiarcon et Arecon,
cum termino qui respicit Ioppen, 47 et ipso fine
concluditur. Ascenderuntque filii Dan, et pugnaverunt
contra Lesem, ceperuntque eam: et percusserunt
eam in ore gladii, et possederunt, et habitaverunt
in ea, vocantes nomen eius Lesem Dan, ex nomine
Dan patris sui. 48 Hæc est possessio tribus filiorum
Dan, per cognationes suas, urbes et viculi earum. 49
Cumque complesset sorte dividere Terram singulis
per tribus suas, dederunt filii Israel possessionem
Iosue filio Nun in medio sui, 50 iuxta præceptum
Domini, urbem quam postulavit, Thamnath Saraa in
monte Ephraim: et ædificavit civitatem, habitavitque
in ea. 51 Hæ sunt possessiones, quas sorte diviserunt
Eleazar sacerdos, et Iosue filius Nun, et principes
familiarum, ac tribuum filiorum Israel in Silo, coram
Domino ad ostium tabernaculi testimonii, partitique
sunt Terram.

20 Et locutus est Dominus ad Iosue, dicens:
Loquere filiis Israel, et dic eis: 2 Separate urbes
fugitivorum, de quibus locutus sum ad vos per manum
Moysi; 3 ut confugiat ad eas quicumque animam
percusserit nescius: et possit evadere iram proximi,
qui ultor est sanguinis: 4 cum ad unam harum
confugerit civitatum, stabit ante portam civitatis, et
loquetur senioribus urbis illius ea, quæ se comprobent
innocentem: sicque suscipient eum, et dabunt ei
locum ad habitandum. 5 Cumque ultor sanguinis eum
fuerit persecutus, non tradent in manus eius: quia
ignorans percussit proximum eius, nec ante biduum,
triduumve eius probatur inimicus. 6 Et habitabit
in civitate illa, donec stet ante iudicium causam
reddens facti sui, et moriatur sacerdos magnus, qui
fuerit in illo tempore: tunc revertetur homicida, et
ingredietur civitatem et domum suam de qua fugerat.
7 Decreveruntque Cedes in Galilæa montis Nephthali,
et Sichem in monte Ephraim, et Cariatharbe, ipsa
est Hebron in monte Iuda. 8 Et trans Iordanem
contra Orientalem plagam Iericho, statuerunt Bosor,
quæ sita est in campestri solitudine de tribu Ruben,
et Ramoth in Galaad de tribu Gad, et Gaulon in
Basan de tribu Manasse. 9 Hæ civitates constitutæ
sunt cunctis filiis Israel, et advenis, qui habitabant
inter eos: ut fugeret ad eas qui animam nescius
percussisset, et non moreretur in manu proximi,
effusum sanguinem vindicare cupientis, donec staret
ante populum expositurus causam suam.

21 Accesseruntque principes familiarum Levi ad
Eleazarum sacerdotem, et Iosue filium Nun, et
ad duces cognationum per singulas tribus filiorum
Israel: 2 locutique sunt ad eos in Silo Terræ Chanaan,
atque dixerunt: Dominus præcepit per manum Moysi,
ut darentur nobis urbes ad habitandum, et suburbana
earum ad alenda iumenta. 3 Dederuntque filii Israel de
possessionibus suis iuxta imperium Domini, civitates
et suburbana earum. 4 Egressaque est sors in familiam
Caath filiorum Aaron sacerdotis de tribubus Iuda, et
Simeon, et Beniamin, civitates tredecim: 5 Et reliquis
filiorum Caath, id est, Levitis, qui superfuerant de
tribubus Ephraim, et Dan, et dimidia tribu Manasse,

civitates decem. 6 Porro filii Gerson egressa est sors, ut
acciperent de tribubus Issachar et Aser et Nephthali,
dimidiaque tribu Manasse in Basan civitates numero
tredecim. 7 Et filiis Merari per cognationes suas de
tribubus Ruben et Gad et Zabulon urbes duodecim. 8
Dederuntque filii Israel Levitis civitates et suburbana
earum, sicut præcepit Dominus per manum Moysi,
singulis sorte tribuentes. 9 De tribubus filiorum Iuda et
Simeon dedit Iosue civitates: quarum ista sunt nomina,
10 filiis Aaron per familias Caath Levitici generis (prima
enim sors illis egressa est) 11 Cariatharbe patris Enac,
quæ vocatur Hebron, in monte Iuda, et suburbana
eius per circuitum. 12 Agros vero, et villas eius dederat
Caleb filio Iephone ad possidendum. 13 Dedit ergo
filiis Aaron sacerdotis Hebron confugii civitatem,
ac suburbana eius: et Lobnam cum suburbanis suis:
14 et Iether, et Esthemo, 15 et Holon, et Dabir, 16
et Ain, et Ieta, et Bethsames, cum suburbanis suis:
civitates novem de tribubus, ut dictum est, duabus.
17 De tribu autem filiorum Beniamin, Gabaon, et
Gabæ, 18 et Anathoth et Almon, cum suburbanis
suis: civitates quattuor. 19 Omnes simul civitates
filiorum Aaron sacerdotis, tredecim, cum suburbanis
suis. 20 Reliquis vero per familias filiorum Caath
Levitici generis hæc est data possessio. 21 De tribu
Ephraim urbes confugii, Sichem cum suburbanis suis
in monte Ephraim, et Gazer 22 et Cibsaim et Beth
horon, cum suburbanis suis, civitates quattuor. 23
De tribu quoque Dan, Eltheco et Gabathon, 24 et
Aialon et Gethremmon, cum suburbanis suis, civitates
quattuor. 25 Porro de dimidia tribu Manasse, Thanach
et Gethremmon, cum suburbanis suis civitates duæ.
26 Omnes civitates decem, et suburbana earum, datæ
sunt filiis Caath inferioris gradus. 27 Filiis quoque
Gerson Levitici generis dedit de dimidia tribu Manasse
confugii civitates, Gaulon in Basan, et Bosram, cum
suburbanis suis, civitates duas. 28 Porro de tribu
Issachar, Cesion, et Dabereth, 29 et Iaramoth, et
Engannim, cum suburbanis suis, civitates quattuor. 30
De tribu autem Aser, Masal et Abdon, 31 et Helcath, et
Rohob, cum suburbanis suis, civitates quattuor. 32 De
tribu quoque Nephthali civitates confugii, Cedes in
Galilæa, et Hammoth Dor, et Carthan, cum suburbanis
suis, civitates tres. 33 Omnes urbes familiarum Gerson,
tredecim, cum suburbanis suis. 34 Filiis autem Merari
Levitis inferioris gradus per familias suas data est
de tribu Zabulon, Iecnam et Cartha 35 et Damna et
Naalol, civitates quattuor cum suburbanis suis. 36 De
tribu Ruben ultra Iordanem contra Iericho civitates
refugii, Bosor in solitudine, Misor et Iaser et Iethson
et Mephaath, civitates quattuor cum suburbanis suis.
37 De tribu Gad civitates confugii, Ramoth in Galaad,
et Manaim et Hesebon et Iazer, civitates quattuor
cum suburbanis suis. 40 Omnes urbes filiorum Merari
per familias et cognationes suas, duodecim. 41 Itaque
civitates universæ Levitarum in medio possessionis
filiorum Israel fuerunt quadragintaocto 42 cum
suburbanis suis, singulæ per familias distributæ.
43 Deditque Dominus Deus Israeli omnem Terram,
quam traditurum se patribus eorum iuraverat: et
possederunt illam, atque habitaverunt in ea. 44
Dataque est ab eo pax in omnes per circuitum
nationes: nullusque eis hostium resistere ausus est,
sed cuncti in eorum ditionem redacti sunt. 45 Ne
unum quidem verbum, quod illis præstiturum se
esse promiserat, irritum fuit, sed rebus expleta sunt
omnia.

22 Eodem tempore vocavit Iosue Rubenitas, et
Gaditas, et dimidiam tribum Manasse, 2 dixitque
ad eos: Fecistis omnia quæ præcepit vobis Moyses
famulus Domini: mihi quoque in omnibus obedistis, 3
nec reliquistis fratres vestros longo tempore, usque
in præsentem diem, custodientes imperium Domini
Dei vestri. 4 Quia igitur dedit Dominus Deus vester
fratribus vestris quietem et pacem, sicut pollicitus
est: revertimini, et ite in tabernacula vestra, et in
terram possessionis, quam tradidit vobis Moyses
famulus Domini trans Iordanem: 5 ita dumtaxat, ut
custodiatis attente, et opere compleatis mandatum et
legem quam præcepit vobis Moyses famulus Domini,
ut diligatis Dominum Deum vestrum, et ambuletis
in omnibus viis eius, et observetis mandata illius,
adhæreatisque ei, ac serviatis in omni corde, et in
omni anima vestra. 6 Benedixitque eis Iosue, et dimisit
eos. Qui reversi sunt in tabernacula sua. 7 Dimidiæ
autem tribui Manasse possessionem Moyses dederat
in Basan: et idcirco mediæ, quæ superfuit, dedit Iosue
sortem inter ceteros fratres suos trans Iordanem
ad Occidentalem plagam. Cumque dimitteret eos

in tabernacula sua, et benedixisset eis, 8 dixit ad
eos: In multa substantia atque divitiis revertimini
ad sedes vestras, cum argento et auro, ære ac ferro,
et veste multiplici: dividite prædam hostium cum
fratribus vestris. 9 Reversique sunt, et abierunt
filii Ruben, et filii Gad, et dimidia tribus Manasse,
a filiis Israel de Silo, quæ sita est in Chanaan, ut
intrarent Galaad Terram possessionis suæ, quam
obtinuerant iuxta imperium Domini in manu Moysi.
10 Cumque venissent ad tumulos Iordanis in Terram
Chanaan, ædificaverunt iuxta Iordanem altare infinitæ
magnitudinis. 11 Quod cum audissent filii Israel, et ad
eos certi nuncii detulissent ædificasse filios Ruben,
et Gad, et dimidiæ tribus Manasse, altare in Terra
Chanaan, super Iordanis tumulos, contra filios Israel:
12 convenerunt omnes in Silo, ut ascenderent, et
dimicarent contra eos. 13 Et interim miserunt ad illos
in Terram Galaad Phinees filium Eleazari sacerdotis,
14 et decem principes cum eo, singulos de singulis
tribubus. 15 Qui venerunt ad filios Ruben, et Gad, et
dimidiæ tribus Manasse in Terram Galaad, dixeruntque
ad eos: 16 Hæc mandat omnis populus Domini: Quæ
est ista transgressio? Cur reliquistis Dominum Deum
Israel, ædificantes altare sacrilegum, et a cultu illius
recedentes? 17 An parum vobis est quod peccastis
in Beelphegor, et usque in præsentem diem macula
huius sceleris in nobis permanet? Multique de populo
corruerunt. 18 Et vos hodie reliquistis Dominum, et
cras in universum Israel ira eius desæviet. 19 Quod si
putatis immundam esse terram possessionis vestræ,
transite ad Terram, in qua tabernaculum Domini
est, et habitate inter nos: tantum ut a Domino, et
a nostro consortio non recedatis, ædificato altari
præter altare Domini Dei nostri. 20 Nonne Achan filius
Zare præteriit mandatum Domini, et super omnem
populum Israel ira eius incubuit? Et ille erat unus
homo, atque utinam solum periisset in scelere suo. 21
Responderuntque filii Ruben et Gad, et dimidia tribus
Manasse principibus legationis Israel: 22 Fortissimus
Deus Dominus, Fortissimus Deus Dominus, ipse novit,
et Israel simul intelliget: si prævaricationis animo,
hoc altare construximus, non custodiat nos, sed
puniat nos in præsenti: 23 et si ea mente fecimus ut
holocausta, et sacrificium, et pacificas victimas super
eo imponeremus, ipse quærat et iudicet: 24 et non
ea magis cogitatione atque tractatu, ut diceremus:
Cras dicent filii vestri filiis nostris: Quid vobis et
Domino Deo Israel? 25 Terminum posuit Dominus
inter nos et vos, o filii Ruben, et filii Gad, Iordanem
fluvium: et idcirco partem non habetis in Domino. Et
per hanc occasionem avertent filii vestri filios nostros
a timore Domini. Putavimus itaque melius, 26 et
diximus: Extruamus nobis altare, non in holocausta,
neque ad victimas offerendas, 27 sed in testimonium
inter nos et vos, et sobolem nostram vestramque
progeniem, ut serviamus Domino, et iuris nostri
sit offerre et holocausta, et victimas, et pacificas
hostias: et nequaquam dicant cras filii vestri filiis
nostris: Non est vobis pars in Domino. 28 Quod si
voluerint dicere, respondebunt eis: Ecce altare Domini,
quod fecerunt patres nostri, non in holocausta,
neque in sacrificium, sed in testimonium nostrum ac
vestrum. 29 Absit a nobis hoc scelus ut recedamus a
Domino, et eius vestigia relinquamus, extructo altari
ad holocausta, et sacrificia, et victimas offerendas,
præter altare Domini Dei nostri, quod extructum est
ante tabernaculum eius. 30 Quibus auditis, Phinees
sacerdos, et principes legationis Israel, qui erant cum
eo, placati sunt: et verba filiorum Ruben, et Gad, et
dimidiæ tribus Manasse, libentissime susceperunt. 31
Dixtque Phinees filius Eleazari sacerdos ad eos: Nunc
scimus quod nobiscum sit Dominus, quoniam alieni
estis a prævaricatione hac, et liberastis filios Israel de
manu Domini. 32 Reversusque est cum principibus a
filiis Ruben et Gad de Terra Galaad, finium Chanaan
ad filios Israel, et retulit eis. 33 Placuitque sermo
cunctis audientibus. Et laudaverunt Deum filii Israel,
et nequaquam ultra dixerunt, ut ascenderent contra
eos, atque pugnarent, et delerent Terram possessionis
eorum. 34 Vocaveruntque filii Ruben, et filii Gad
altare, quod extruxerant, Testimonium nostrum, quod
Dominus ipse sit Deus.

23 Evoluto autem multo tempore, postquam pacem
dederat Dominus Israeli, subiectis in gyro
nationibus universis, et Iosue iam longævo, et
persenilis ætatis: 2 vocavit Iosue omnem Israelem,
maioresque natu, et principes ac duces, et magistros,
dixitque ad eos: Ego senui, et progressioris ætatis sum:
3 vosque cernitis omnia, quæ fecerit Dominus Deus

vester cunctis per circuitum nationibus, quo modo
pro vobis ipse pugnaverit: 4 et nunc quia vobis sorte
divisit omnem Terram, ab Orientali parte Iordanis
usque ad mare magnum, multæque adhuc supersunt
nationes: 5 Dominus Deus vester disperdet eas et
auferet a facie vestra, et possidebitis Terram, sicut
vobis pollicitus est. 6 Tantum confortamini, et estote
soliciti, ut custodiatis cuncta quæ scripta sunt in
volumine legis Moysi: et non declinetis ab eis neque
ad dexteram neque ad sinistram: 7 ne postquam
intraveritis ad Gentes, quæ inter vos futuræ sunt,
iuretis in nomine deorum earum, et serviatis eis, et
adoretis illos: 8 sed adhæreatis Domino Deo vestro:
quod fecistis usque in diem hanc. 9 Et tunc auferet
Dominus Deus in conspectu vestro gentes magnas
et robustissimas, et nullus vobis resistere poterit.
10 Unus e vobis persequetur hostium mille viros:
quia Dominus Deus vester pro vobis ipse pugnabit,
sicut pollicitus est. 11 Hoc tantum diligentissime
præcavete, ut diligatis Dominum Deum vestrum. 12
Quod si volueritis gentium harum, quæ inter vos
habitant, erroribus adhærere, et cum eis miscere
connubia, atque amicitias copulare: 13 iam nunc
scitote quod Dominus Deus vester non eas deleat
ante faciem vestram, sed sint vobis in foveam ac
laqueum, et offendiculum ex latere vestro, et sudes
in oculis vestris, donec vos auferat atque disperdat
de Terra hac optima, quam tradidit vobis. 14 En
ego hodie ingredior viam universæ terræ, et toto
animo cognoscetis quod de omnibus verbis, quæ se
Dominus præstiturum vobis esse pollicitus est, unum
non præterierit incassum. 15 Sicut ergo implevit
opere quod promisit, et prospera cuncta venerunt: sic
adducet super vos quidquid malorum comminatus
est, donec vos auferat atque disperdat de Terra hac
optima, quam tradidit vobis, 16 eo quod præterieritis
pactum Domini Dei vestri, quod pepigit vobiscum, et
servieritis diis alienis, ad adoraveritis eos: cito atque
velociter consurget in vos furor Domini, et auferemini
ab hac Terra optima, quam tradidit vobis.

24 Congregavitque Iosue omnes tribus Israel in
Sichem, et vocavit maiores natu, ac principes,
et iudices, et magistros: steteruntque in conspectu
Domini: 2 et ad populum sic locutus est: Hæc dicit
Dominus Deus Israel: Trans fluvium habitaverunt
patres vestri ab initio, Thare pater Abraham, et
Nachor: servieruntque diis alienis. 3 Tuli ergo patrem
vestrum Abraham de Mesopotamiæ finibus: et adduxi
eum in Terram Chanaan: multiplicavique semen eius,
4 et dedi ei Isaac: illique rursum dedi Iacob et Esau.
E quibus, Esau dedi montem Seir ad possidendum:
Iacob vero, et filii eius descenderunt in Ægyptum.
5 Misique Moysen et Aaron, et percussi Ægyptum
multis signis atque portentis. 6 Eduxique vos et patres
vestros de Ægypto, et venistis ad mare: persecutique
sunt Ægyptii patres vestros cum curribus et equitatu,
usque ad Mare Rubrum. 7 Clamaverunt autem ad
Dominum filii Israel: qui posuit tenebras inter vos
et Ægyptios, et adduxit super eos mare, et operuit
eos. Viderunt oculi vestri cuncta quæ in Ægypto
fecerim, et habitastis in solitudine multo tempore: 8
et introduxi vos in Terram Amorrhæi, qui habitabat
trans Iordanem. Cumque pugnarent contra vos,
tradidi eos in manus vestras, et possedistis Terram
eorum, atque interfecistis eos. 9 Surrexit autem
Balac filius Sephor rex Moab, et pugnavit contra
Israelem. Misitque et vocavit Balaam filium Beor, ut
malediceret vobis: 10 et ego nolui audire eum, sed
econtrario per illum benedixi vobis, et liberavi vos de
manu eius. 11 Transistisque Iordanem, et venistis ad
Iericho. Pugnaveruntque contra vos viri civitatis eius,
Amorrhæus, et Pherezæus, et Chananæus, et Hethæus,
et Gergezæus, et Hevæus, et Iebusæus: et tradidi illos
in manus vestras. 12 Misique ante vos crabrones: et
eieci eos de locis suis, duos reges Amorrhæorum,
non in gladio nec in arcu tuo. 13 Dedique vobis
Terram, in qua non laborastis, et urbes quas non
ædificastis, ut habitaretis in eis: vineas et oliveta, quæ
non plantastis. 14 Nunc ergo timete Dominum, et
servite ei perfecto corde atque verissimo: et auferte
deos, quibus servierunt patres vestri in Mesopotamia
et in Ægypto, ac servite Domino. 15 Sin autem malum
vobis videtur ut Domino serviatis, optio vobis datur:
eligite hodie quod placet, cui servire potissimum
debeatis, utrum diis, quibus servierunt patres vestri
in Mesopotamia, an diis Amorrhæorum, in quorum
Terra habitatis: ego autem et domus mea serviemus
Domino. 16 Responditque populus, et ait: Absit a nobis
ut relinquamus Dominum, et serviamus diis alienis.

17 Dominus Deus noster ipse eduxit nos, et patres
nostros de Terra Ægypti, de domo servitutis: fecitque
videntibus nobis signa ingentia, et custodivit nos
in omni via, per quam ambulavimus, et in cunctis
populis, per quos transivimus. 18 Et eiecit universas
gentes, Amorrhæum habitatorem Terræ, quam nos
intravimus. Serviemus igitur Domino, quia ipse est
Deus noster. 19 Dixitque Iosue ad populum: Non
poteritis servire Domino: Deus enim sanctus, et fortis
æmulator est, nec ignoscet sceleribus vestris atque
peccatis. 20 Si dimiseritis Dominum, et servieritis diis
alienis, convertet se, et affliget vos, atque subvertet
postquam vobis præstiterit bona. 21 Dixitque populus
ad Iosue: Nequaquam ita ut loqueris, erit, sed Domino
serviemus. 22 Et Iosue ad populum, Testes, inquit,
vos estis, quia ipsi elegeritis vobis Dominum ut
serviatis ei. Responderuntque: Testes. 23 Nunc ergo,
ait, auferte deos alienos de medio vestri, et inclinate
corda vestra ad Dominum Deum Israel. 24 Dixitque
populus ad Iosue: Domino Deo nostro serviemus, et
obedientes erimus præceptis eius. 25 Percussit ergo
Iosue in die illo fœdus, et proposuit populo præcepta
atque iudicia in Sichem. 26 Scripsit quoque omnia
verba hæc in volumine legis Domini: et tulit lapidem
pergrandem, posuitque eum subter quercum, quæ erat
in Sanctuario Domini: 27 et dixit ad omnem populum:
En lapis iste erit vobis in testimonium quod audierit
omnia verba Domini, quæ locutus est vobis: ne forte
postea negare velitis, et mentiri Domino Deo vestro. 28
Dimisitque populum, singulos in possessionem suam.
29 Et post hæc mortuus est Iosue filius Nun servus
Domini, centum et decem annorum: 30 sepelieruntque
eum in finibus possessionis suæ in Thamnathsare,
quæ est sita in monte Ephraim, a Septentrionali parte
montis Gaas. 31 Servivitque Israel Domino cunctis
diebus Iosue et seniorum, qui longo vixerunt tempore
post Iosue, et qui noverunt omnia opera Domini
quæ fecerat in Israel. 32 Ossa quoque Ioseph, quæ
tulerant filii Israel de Ægypto, sepelierunt in Sichem,
in parte agri, quem emerat Iacob a filiis Hemor
patris Sichem, centum novellis ovibus, et fuit in
possessionem filiorum Ioseph. 33 Eleazar quoque filius
Aaron mortuus est: et sepelierunt eum in Gabaath
Phinees filii eius, quæ data est ei in monte Ephraim.

Iudicum

1 Post mortem Iosue consuluerunt filii Israel
Dominum, dicentes: Quis ascendet ante nos contra
Chananæum, et erit dux belli? **2** Dixitque Dominus:
Iudas ascendet: ecce tradidi Terram in manus eius. **3** Et
ait Iudas Simeoni fratri suo: Ascende mecum in sortem
meam, et pugna contra Chananæum, ut et ego pergam
tecum in sortem tuam. Et abiit cum eo Simeon. **4**
Ascenditque Iudas, et tradidit Dominus Chananæum,
ac Pherezæum in manus eorum: et percusserunt
in Bezec decem millia virorum. **5** Inveneruntque
Adonibezec in Bezec, et pugnaverunt contra eum, ac
percusserunt Chananæum, et Pherezæum. **6** Fugit
autem Adonibezec: quem persecuti comprehenderunt,
cæsis summitatibus manuum eius ac pedum. **7**
Dixitque Adonibezec: Septuaginta reges amputatis
manuum ac pedum summitatibus colligebant sub
mensa mea ciborum reliquias: sicut feci, ita reddidit
mihi Deus. Adduxeruntque eum in Ierusalem, et ibi
mortuus est. **8** Oppugnantes ergo filii Iuda Ierusalem,
ceperunt eam, et percusserunt in ore gladii, tradentes
cunctam incendio civitatem. **9** Et postea descendentes
pugnaverunt contra Chananæum, qui habitabat in
montanis, et ad meridiem, et in campestribus. **10**
Pergensque Iudas contra Chananæum, qui habitabat
in Hebron, (cuius nomen fuit antiquitus Cariatharbe)
percussit Sesai, et Ahiman, et Tholmai: **11** atque inde
profectus abiit ad habitatores Dabir, cuius nomen
vetus erat Cariath Sepher, id est, civitas litterarum.
12 Dixitque Caleb: Qui percusserit Cariath Sepher, et
vastaverit eam, dabo ei Axam filiam meam uxorem.
13 Cumque cepisset eam Othoniel filius Cenez frater
Caleb minor, dedit ei Axam filiam suam coniugem.
14 Quam pergentem in itinere monuit vir suus ut
peteret a patre suo agrum. Quæ cum suspirasset
sedens in asino, dixit ei Caleb: Quid habes? **15** At
illa respondit: Da mihi benedictionem, quia terram
arentem dedisti mihi: da et irriguam aquis. Dedit
ergo ei Caleb irriguum superius, et irriguum inferius.
16 Filii autem Cinæi cognati Moysi ascenderunt de
Civitate Palmarum, cum filiis Iuda in desertum sortis
eius, quod est ad meridiem Arad, et habitaverunt
cum eo. **17** Abiit autem Iudas cum Simeone fratre
suo, et percusserunt simul Chananæum qui habitabat
in Sephaath, et interfecerunt eum. Vocatumque est
nomen urbis, Horma, id est, anathema. **18** Cepitque
Iudas Gazam cum finibus suis, et Ascalonem, atque
Accaron cum terminis suis. **19** Fuitque Dominus
cum Iuda, et montana possedit: nec potuit delere
habitatores vallis, quia falcatis curribus abundabant.
20 Dederuntque Caleb Hebron, sicut dixerat Moyses,
qui delevit ex ea tres filios Enac. **21** Iebusæum
autem habitatorem Ierusalem non deleverunt filii
Beniamin: habitavitque Iebusæus cum filiis Beniamin
in Ierusalem, usque in præsentem diem. **22** Domus
quoque Ioseph ascendit in Bethel, fuitque Dominus
cum eis. **23** Nam cum obsiderent urbem, quæ prius
Luza vocabatur, **24** viderunt hominem egredientem de
civitate, dixeruntque ad eum: Ostende nobis introitum
civitatis, et faciemus tecum misericordiam. **25** Qui
cum ostendisset eis, percusserunt urbem in ore gladii:
hominem autem illum, et omnem cognationem eius
dimiserunt. **26** Qui dimissus, abiit in Terram Hetthim,
et ædificavit ibi civitatem, vocavitque eam Luzam:
quæ ita appellatur usque in præsentem diem. **27**
Manasses quoque non delevit Bethsan, et Thanac
cum viculis suis, et habitatores Dor, et Ieblaam, et
Mageddo cum viculis suis, cœpitque Chananæus
habitare cum eis. **28** Postquam autem confortatus
est Israel, fecit eos tributarios, et delere noluit.
29 Ephraim etiam non interfecit Chananæum, qui
habitabat in Gazer, sed habitavit cum eo. **30** Zabulon
non delevit habitatores Cetron, et Naalol: sed habitavit
Chananæus in medio eius, factusque est ei tributarius.
31 Aser quoque non delevit habitatores Accho, et
Sidonis, Ahalab, et Achazib, et Helba, et Aphec, et
Rohob: **32** habitavitque in medio Chananæi habitatoris
illius terræ, nec interfecit eum. **33** Nephthali quoque
non delevit habitatores Bethsames, et Bethanath:
et habitavit inter Chananæum habitatorem Terræ,
fueruntque ei Bethsamitæ et Bethanitæ tributarii. **34**
Arctavitque Amorrhæus filios Dan in monte, nec dedit
eis locum ut ad planiora descenderent: **35** habitavitque
in monte Hares, quod interpretatur testaceo, in Aialon
et Salebim. Et aggravata est manus domus Ioseph,
factusque est ei tributarius. **36** Fuit autem terminus
Amorrhæi ab Ascensu Scorpionis, Petra, et superiora
loca.

2 Ascenditque Angelus Domini de Galgalis ad Locum
Flentium, et ait: Eduxi vos de Ægypto, et introduxi
in Terram, pro qua iuravi patribus vestris: et pollicitus
sum ut non facerem irritum pactum meum vobiscum
in sempiternum: **2** ita dumtaxat ut non feriretis
fœdus cum habitatoribus Terræ huius, sed aras eorum
subverteretis: et noluistis audire vocem meam: cur
hoc fecistis? **3** Quam ob rem nolui delere eos a facie
vestra: ut habeatis hostes, et dii eorum sint vobis in
ruinam. **4** Cumque loqueretur Angelus Domini hæc
verba ad omnes filios Israel: elevaverunt ipsi vocem
suam, et fleverunt. **5** Et vocatum est nomen loci illius:
Locus flentium, sive lacrymarum: immolaveruntque
ibi hostias Domini. **6** Dimisit ergo Iosue populum,
et abierunt filii Israel unusquisque in possessionem
suam, ut obtinerent eam: **7** servieruntque Domino
cunctis diebus eius, et seniorum, qui longo post
eum vixerunt tempore, et noverant omnia opera
Domini, quæ fecerat cum Israel. **8** Mortuus est
autem Iosue filius Nun, famulus Domini, centum et
decem annorum, **9** et sepelierunt eum in finibus
possessionis suæ in Thamnathsare in monte Ephraim,
a Septentrionali plaga montis Gaas. **10** Omnisque
illa generatio congregata est ad patres suos: et
surrexerunt alii, qui non noverant Dominum, et opera
quæ fecerat cum Israel. **11** Feceruntque filii Israel
malum in conspectu Domini, et servierunt Baalim.
12 Ac dimiserunt Dominum Deum patrum suorum,
qui eduxerat eos de Terra Ægypti: et secuti sunt
deos alienos, deosque populorum, qui habitabant in
circuitu eorum, et adoraverunt eos: et ad iracundiam
concitaverunt Dominum, **13** dimittentes eum, et
servientes Baal et Astaroth. **14** Iratusque Dominus
contra Israel, tradidit eos in manus diripientium: qui
ceperunt eos, et vendiderunt hostibus, qui habitabant
per gyrum: nec potuerunt resistere adversariis suis:
15 sed quocumque pergere voluissent, manus Domini
super eos erat, sicut locutus est, et iuravit eis: et
vehementer afflicti sunt. **16** Suscitavitque Dominus
iudices, qui liberarent eos de vastantium manibus:
sed nec eos audire voluerunt, **17** fornicantes cum
diis alienis, et adorantes eos. Cito deseruerunt
viam, per quam ingressi fuerant patres eorum: et
audientes mandata Domini, omnia fecere contraria.
18 Cumque Dominus iudices suscitaret, in diebus eorum
flectebatur misericordia, et audiebat afflictorum
gemitus, et liberabat eos de cæde vastantium.
19 Postquam autem mortuus esset iudex, revertebantur,
et multo faciebant peiora quam fecerant patres eorum,
sequentes deos alienos, servientes eis, et adorantes
illos. Non dimiserunt adinventiones suas, et viam
durissimam, per quam ambulare consueverunt.
20 Iratusque est furor Domini in Israel, et ait: Quia irritum
fecit gens ista pactum meum, quod pepigeram cum
patribus eorum, et vocem meam audire contempsit:
21 et ego non delebo gentes, quas dimisit Iosue, et
mortuus est: **22** ut in ipsis experiar Israel, utrum
custodiant viam Domini, et ambulent in ea, sicut
custodierunt patres eorum, an non. **23** Dimisit ergo
Dominus omnes nationes has, et cito subvertere
noluit, nec tradidit in manus Iosue.

3 Hæ sunt gentes, quas Dominus dereliquit, ut
erudiret in eis Israelem, et omnes, qui non noverant
bella Chananæorum: **2** ut postea discerent filii eorum
certare cum hostibus, et habere consuetudinem
præliandi: **3** quinque satrapas Philisthinorum,
omnemque Chananæum, et Sidonium, atque Hevæum,
qui habitabat in monte Libano, de monte Baal
Hermon usque ad introitum Emath. **4** Dimisitque
eos, ut in ipsis experiretur Israelem, utrum audiret
mandata Domini quæ præceperat patribus eorum
per manum Moysi, an non. **5** Itaque filii Israel
habitaverunt in medio Chananæi, et Hethæi, et
Amorrhæi, et Pherezæi, et Hevæi, et Iebusæi: **6** et
duxerunt uxores filias eorum, ipsique filias suas
filiis eorum tradiderunt, et servierunt diis eorum. **7**
Feceruntque malum in conspectu Domini, et obliti
sunt Dei sui, servientes Baalim et Astaroth. **8** Iratusque
contra Israel Dominus, tradidit eos in manus Chusan
Rasathaim regis Mesopotamiæ, servieruntque ei octo
annis. **9** Et clamaverunt ad Dominum: qui suscitavit
eis salvatorem, et liberavit eos, Othoniel videlicet
filium Cenez, fratrem Caleb minorem: **10** fuitque in
eo Spiritus Domini, et iudicavit Israel. Egressusque
est ad pugnam, et tradidit Dominus in manus eius
Chusan Rasathaim regem Syriæ, et oppressit eum. **11**
Quievitque terra quadraginta annis, et mortuus est
Othoniel filius Cenez. **12** Addiderunt autem filii Israel
facere malum in conspectu Domini: qui confortavit

adversum eos Eglon regem Moab: quia fecerunt
malum in conspectu eius. 13 Et copulavit ei filios
Ammon, et Amalec: abiitque et percussit Israel, atque
possedit Urbem Palmarum. 14 Servieruntque filii
Israel Eglon regi Moab decem et octo annis: 15 et
postea clamaverunt ad Dominum: qui suscitavit eis
salvatorem vocabulo Aod, filium Gera, filii Iemini, qui
utraque manu pro dextera utebatur. Miseruntque filii
Israel per illum munera Eglon regi Moab. 16 Qui fecit
sibi gladium ancipitem, habentem in medio capulum
longitudinis palmæ manus, et accinctus est eo subter
sagum in dextro femore. 17 Obtulitque munera Eglon
regi Moab. Erat autem Eglon crassus nimis. 18 Cumque
obtulisset ei munera, prosecutus est socios, qui cum
eo venerant. 19 Et reversus de Galgalis, ubi erant
idola, dixit ad Regem: Verbum secretum habeo ad
te, o Rex. Et ille imperavit silentium: egressisque
omnibus, qui circa eum erant, 20 ingressus est Aod
ad eum: sedebat autem in æstivo cœnaculo solus,
dixitque: Verbum Dei habeo ad te. Qui statim surrexit
de throno. 21 Extenditque Aod sinistram manum,
et tulit sicam de dextro femore suo, infixitque eam
in ventre eius 22 tam valide, ut capulus sequeretur
ferrum in vulnere, ac pinguissimo adipe stringeretur.
Nec eduxit gladium, sed ita ut percusserat, reliquit in
corpore: statimque per secreta naturæ alvi stercora
proruperunt. 23 Aod autem clausis diligentissime
ostiis cœnaculi, et obfirmatis sera, 24 per posticum
egressus est. Servique regis ingressi viderunt clausas
fores cœnaculi, atque dixerunt: Forsitan purgat
alvum in æstivo cubiculo. 25 Expectantesque diu
donec erubescerent, et videntes quod nullus aperiret,
tulerunt clavem: et aperientes invenerunt dominum
suum in terra iacentem mortuum. 26 Aod autem,
dum illi turbarentur, effugit, et pertransiit locum
idolorum, unde reversus fuerat. Venitque in Seirath:
27 et statim insonuit buccina in monte Ephraim:
descenderuntque cum eo filii Israel, ipso in fronte
gradiente. 28 Qui dixit ad eos: Sequimini me: tradidit
enim Dominus inimicos nostros Moabitas in manus
nostras. Descenderuntque post eum, et occupaverunt
vada Iordanis quæ transmittunt in Moab: et non
dimiserunt transire quemquam: 29 sed percusserunt
Moabitas in tempore illo, circiter decem millia, omnes
robustos et fortes viros. Nullus eorum evadere potuit.
30 Humiliatusque est Moab in die illo sub manu Israel:
et quievit Terra octoginta annis. 31 Post hunc fuit
Samgar filius Anath, qui percussit de Philisthiim
sexcentos viros vomere: et ipse quoque defendit
Israel.

4 Addideruntque filii Israel facere malum in
conspectu Domini post mortem Aod, 2 et tradidit
illos Dominus in manus Iabin regis Chanaan, qui
regnavit in Asor: habuitque ducem exercitus sui
nomine Sisaram, ipse autem habitabat in Haroseth
Gentium. 3 Clamaveruntque filii Israel ad Dominum:
nongentos enim habebat falcatos currus, et per viginti
annos vehementer oppresserat eos. 4 Erat autem
Debbora prophetis uxor Lapidoth, quæ iudicabat
populum in illo tempore. 5 Et sedebat sub palma,
quæ nomine illius vocabatur, inter Rama et Bethel in
monte Ephraim: ascendebantque ad eam filii Israel
in omne iudicium. 6 Quæ misit et vocavit Barac
filium Abinoem de Cedes Nephthali: dixitque ad
eum: Præcepit tibi Dominus Deus Israel, vade, et
duc exercitum in montem Thabor, tollesque tecum
decem millia pugnatorum de filiis Nephthali, et
de filiis Zabulon: 7 ego autem adducam ad te in
loco torrentis Cison, Sisaram principem exercitus
Iabin, et currus eius, atque omnem multitudinem, et
tradam eos in manu tua. 8 Dixitque ad eam Barac:
Si venis mecum, vadam: si nolueris venire mecum,
non pergam. 9 Quæ dixit ad eum: Ibo quidem tecum,
sed in hac vice victoria non reputabitur tibi, quia
in manu mulieris tradetur Sisara. Surrexit itaque
Debbora, et perrexit cum Barac in Cedes. 10 Qui,
accitis Zabulon et Nephthali, ascendit cum decem
millibus pugnatorum, habens Debboram in comitatu
suo. 11 Haber autem Cinæus recesserat quondam
a ceteris Cinæis fratribus suis filiis Hobab, cognati
Moysi: et tetenderat tabernacula usque ad vallem, quæ
vocatur Sennim, et erat iuxta Cedes. 12 Nunciatumque
est Sisaræ quod ascendisset Barac filius Abinoem,
in montem Thabor: 13 et congregavit nongentos
falcatos currus, et omnem exercitum de Haroseth
Gentium ad torrentem Cison. 14 Dixitque Debbora
ad Barac: Surge, hæc est enim dies, in qua tradidit
Dominus Sisaram in manus tuas: en ipse ductor est
tuus. Descendit itaque Barac de monte Thabor, et

decem millia pugnatorum cum eo. 15 Perterruitque
Dominus Sisaram, et omnes currus eius, universamque
multitudinem in ore gladii ad conspectum Barac:
in tantum, ut Sisara de curru desiliens, pedibus
fugeret, 16 et Barac persequeretur fugientes currus,
et exercitum usque ad Haroseth Gentium, et omnis
hostium multitudo usque ad internecionem caderet.
17 Sisara autem fugiens pervenit ad tentorium Iahel,
uxoris Haber Cinæi. Erat enim pax inter Iabin regem
Asor, et domum Haber Cinæi. 18 Egressa igitur Iahel in
occursum Sisaræ, dixit ad eum: Intra ad me, domine
mi: intra, ne timeas. Qui ingressus tabernaculum eius,
et opertus ab ea pallio, 19 dixit ad eam: Da mihi,
obsecro, paululum aquæ, quia sitio valde. Quæ aperuit
utrem lactis, et dedit ei bibere, et operuit illum. 20
Dixitque Sisara ad eam: Sta ante ostium tabernaculi: et
cum venerit aliquis interrogans te, et dicens: Numquid
hic est aliquis? Respondebis: Nullus est. 21 Tulit
itaque Iahel uxor Haber clavum tabernaculi, assumens
pariter et malleum: et ingressa abscondite, et cum
silentio posuit supra tempus capitis eius clavum,
percussumque malleo defixit in cerebrum usque
ad terram: qui soporem morti consocians defecit,
et mortuus est. 22 Et ecce Barac sequens Sisaram
veniebat: egressaque Iahel in occursum eius, dixit ei:
Veni, et ostendam tibi virum, quem quæris. Qui cum
intrasset ad eam, vidit Sisaram iacentem mortuum,
et clavum infixum in tempore eius. 23 Humiliavit
ergo Deus in die illo Iabin regem Chanaan coram
filiis Israel: 24 qui crescebant quotidie, et forti manu
opprimebant Iabin regem Chanaan, donec delerent
eum.

5 Cecineruntque Debbora et Barac filius Abinoem in
illo die, dicentes: 2 Qui sponte obtulistis de Israel
animas vestras ad periculum, benedicite Domino. 3
Audite reges, auribus percipite principes: Ego sum,
ego sum quæ Domino canam, psallam Domino Deo
Israel. 4 Domine cum exires de Seir, et transires per
regiones Edom, terra mota est, cælique ac nubes
distillaverunt aquis. 5 Montes fluxerunt a facie
Domini, et Sinai a facie Domini Dei Israel. 6 In
diebus Samgar filii Anath, in diebus Iahel quieverunt
semitæ: et qui ingrediebantur per eas, ambulaverunt
per calles devios. 7 Cessaverunt fortes in Israel, et
quieverunt: donec surgeret Debbora, surgeret mater
in Israel. 8 Nova bella elegit Dominus, et portas
hostium ipse subvertit: clypeus et hasta si apparuerint
in quadraginta millibus Israel. 9 Cor meum diligit
principes Israel: qui propria voluntate obtulistis vos
discrimini, benedicite Domino. 10 Qui ascenditis super
nitentes asinos, et sedetis in iudicio, et ambulatis in
via, loquimini. 11 Ubi collisi sunt currus, et hostium
suffocatus est exercitus, ibi narrentur iustitiæ Domini
et clementia in fortes Israel: tunc descendit populus
Domini ad portas, et obtinuit principatum. 12 Surge,
surge Debbora, surge, surge, et loquere canticum:
surge Barac, et apprehende captivos tuos fili Abinoem.
13 Salvatæ sunt reliquiæ populi, Dominus in fortibus
dimicavit. 14 Ex Ephraim delevit eos in Amalec, et
post eum ex Beniamin in populos tuos, o Amalec: de
Machir principes descenderunt, et de Zabulon qui
exercitum ducerent ad bellandum. 15 Duces Issachar
fuere cum Debbora, et Barac vestigia sunt secuti, qui
quasi in præceps ac barathrum se discrimini dedit:
diviso contra se Ruben, magnanimorum reperta est
contentio. 16 Quare habitas inter duos terminos,
ut audias sibilos gregum? Diviso contra se Ruben,
magnanimorum reperta est contentio. 17 Galaad trans
Iordanem quiescebat, et Dan vacabat navibus: Aser
habitabat in littore maris, et in portubus morabatur.
18 Zabulon vero et Nephthali obtulerunt animas
suas morti in regione Merome. 19 Venerunt reges
et pugnaverunt, pugnaverunt reges Chanaan in
Thanach iuxta aquas Mageddo, et tamen nihil tulere
prædantes. 20 De cælo dimicatum est contra eos: stellæ
manentes in ordine et cursu suo, adversus Sisaram
pugnaverunt. 21 Torrens Cison traxit cadavera eorum,
torrens Cadumim, torrens Cison: conculca anima mea
robustos. 22 Ungulæ equorum ceciderunt, fugientibus
impetu, et per præceps ruentibus fortissimis hostium.
23 Maledicite terræ Meroz, dixit Angelus Domini:
maledicite habitatoribus eius, quia non venerunt
ad auxilium Domini, in adiutorium fortissimorum
eius. 24 Benedicta inter mulieres Iahel uxor Haber
Cinæi, et benedicatur in tabernaculo suo. 25 Aquam
petenti lac dedit, et in phiala principum obtulit
butyrum. 26 Sinistram manum misit ad clavum,
et dexteram ad fabrorum malleos, percussitque
Sisaram quærens in capite vulneri locum, et tempus

valide perforans. 27 Inter pedes eius ruit: defecit, et
mortuus est: volvebatur ante pedes eius, et iacebat
exanimis et miserabilis. 28 Per fenestram respiciens,
ululabat mater eius: et de cœnaculo loquebatur: Cur
moratur regredi currus eius? Quare tardaverunt pedes
quadrigarum illius? 29 Una sapientior ceteris uxoribus
eius, hæc socrui verba respondit: 30 Forsitan nunc
dividit spolia, et pulcherrima feminarum eligitur
ei: vestes diversorum colorum Sisaræ traduntur in
prædam, et supellex varia ad ornanda colla congeritur.
31 Sic pereant omnes inimici tui Domine: qui autem
diligunt te, sicut Sol in ortu suo splendet, ita rutilent.
Quievitque Terra per quadraginta annos.

6 Fecerunt autem filii Israel malum in conspectu
Domini: qui tradidit illos in manu Madian septem
annis, 2 et oppressi sunt valde ab eis. Feceruntque
sibi antra et speluncas in montibus, et munitissima
ad repugnandum loca. 3 Cumque sevisset Israel,
ascendebat Madian et Amalec, ceterique Orientalium
nationum: 4 et apud eos figentes tentoria, sicut erant
in herbis cuncta vastabant usque ad introitum Gazæ:
nihilque omnino ad vitam pertinens relinquebant
in Israel, non oves, non boves, non asinos. 5 Ipsi
enim et universi greges eorum veniebant cum
tabernaculis suis, et instar locustarum universa
complebant, innumera multitudo hominum, et
camelorum, quidquid tetigerant devastantes. 6
Humiliatusque est Israel valde in conspectu Madian.
7 Et clamavit ad Dominum postulans auxilium contra
Madianitas. 8 Qui misit ad eos virum prophetam, et
locutus est: Hæc dicit Dominus Deus Israel: Ego vos
feci conscendere de Ægypto, et eduxi vos de domo
servitutis, 9 et liberavi de manu Ægyptiorum, et
omnium inimicorum, qui affligebant vos: eiecique eos
ad introitum vestrum, et tradidi vobis Terram eorum.
10 Et dixi: Ego Dominus Deus vester, ne timeatis deos
Amorrhæorum, in quorum terra habitatis. Et noluistis
audire vocem meam. 11 Venit autem Angelus Domini,
et sedit sub quercu, quæ erat in Ephra, et pertinebat
ad Ioas patrem familiæ Ezri. Cumque Gedeon filius
eius excuteret atque purgaret frumenta in torculari,
ut fugeret Madian, 12 apparuit ei Angelus Domini, et
ait: Dominus tecum virorum fortissime. 13 Dixitque ei
Gedeon: Obsecro mi domine, si Dominus nobiscum
est, cur apprehenderunt nos hæc omnia? Ubi sunt
mirabilia eius, quæ narraverunt patres nostri, atque
dixerunt: De Ægypto eduxit nos Dominus? Nunc
autem dereliquit nos Dominus et tradidit in manu
Madian. 14 Respexitque ad eum Dominus, et ait: Vade
in hac fortitudine tua, et liberabis Israel de manu
Madian: scito quod miserim te. 15 Qui respondens
ait: Obsecro, mi domine, in quo liberabo Israel? Ecce
familia mea infima est in Manasse, et ego minimus
in domo patris mei. 16 Dixitque ei Dominus: Ego ero
tecum: et percuties Madian quasi unum virum. 17 Et
ille, Si inveni, inquit, gratiam coram te, da mihi signum
quod tu sis qui loqueris ad me. 18 Nec recedas hinc,
donec revertar ad te, portans sacrificium, et offerens
tibi. Qui respondit: Ego præstolabor adventum tuum.
19 Ingressus est itaque Gedeon, et coxit hœdum, et de
farinæ modio azymos panes: carnesque ponens in
canistro, et ius carnium mittens in ollam, tulit omnia
sub quercu, et obtulit ei. 20 Cui dixit Angelus Domini:
Tolle carnes et azymos panes, et pone supra petram
illam, et ius desuper funde. Cumque fecisset ita, 21
extendit Angelus Domini summitatem virgæ, quam
tenebat in manu, et tetigit carnes et panes azymos:
ascenditque ignis de petra, et carnes, azymosque
panes consumpsit: Angelus autem Domini evanuit ex
oculis eius. 22 Videnque Gedeon quod esset Angelus
Domini, ait: Heu mi Domine Deus: quia vidi Angelum
Domini facie ad faciem. 23 Dixitque ei Dominus:
Pax tecum: ne timeas, non morieris. 24 Ædificavit
ergo ibi Gedeon altare Domino, vocavitque illud,
Domini pax, usque in præsentem diem. Cumque
adhuc esset in Ephra, quæ est familiæ Ezri, 25 nocte
illa dixit Dominus ad eum: Tolle taurum patris tui,
et alterum taurum annorum septem, destruesque
aram Baal, quæ est patris tui: et nemus, quod circa
aram est, succide: 26 et ædificabis altare Domino
Deo tuo in summitate petræ huius, super quam ante
sacrificium posuisti: tollesque taurum secundum, et
offeres holocaustum super struem lignorum, quæ de
nemore succideris. 27 Assumptis ergo Gedeon decem
viris de servis suis, fecit sicut præceperat ei Dominus.
Timens autem domum patris sui, et homines illius
civitatis, per diem noluit id facere, sed omnia nocte
complevit. 28 Cumque surrexissent viri oppidi eius
mane, viderunt destructam aram Baal, lucumque

succisum, et taurum alterum impositum super altare,
quod tunc ædificatum erat. 29 Dixeruntque ad invicem:
Quis hoc fecit? Cumque perquirerent auctorem facti,
dictum est: Gedeon filius Ioas fecit hæc omnia. 30
Et dixerunt ad Ioas: Produc filium tuum huc, ut
moriatur: quia destruxit aram Baal, et succidit nemus.
31 Quibus ille respondit: Numquid ultores estis Baal,
ut pugnetis pro eo? Qui adversarius est eius, moriatur
antequam lux crastina veniat: si deus est, vindicet se
de eo, qui suffodit aram eius. 32 Ex illo die vocatus est
Gedeon, Ierobaal, eo quod dixisset Ioas: Ulciscatur se
de eo Baal, qui suffodit aram eius. 33 Igitur omnis
Madian, et Amalec, et Orientales populi congregati
sunt simul. Et transeuntes Iordanem, castrametati
sunt in valle Iezrael. 34 Spiritus autem Domini induit
Gedeon, qui clangens buccina convocavit domum
Abiezer, ut sequeretur se. 35 Misitque nuncios in
universum Manassen, qui et ipse secutus est eum:
et alios nuncios in Aser et Zabulon et Nephthali,
qui occurrerunt ei. 36 Dixitque Gedeon ad Deum: Si
salvum facis per manum meam Israel, sicut locutus
es, 37 ponam hoc vellus lanæ in area: si ros in solo
vellere fuerit, et in omni terra siccitas, sciam quod
per manum meam, sicut locutus es, liberabis Israel.
38 Factumque est ita. Et de nocte consurgens expresso
vellere, concham rore implevit. 39 Dixitque rursus ad
Deum: Ne irascatur furor tuus contra me si adhuc
semel tentavero, signum quærens in vellere. Oro ut
solum vellus siccum sit, et omnis terra rore madens.
40 Fecitque Deus nocte illa ut postulaverat: et fuit
siccitas in solo vellere, et ros in omni terra.

7 Igitur Ierobaal qui et Gedeon, de nocte consurgens,
et omnis populus cum eo, venit ad fontem qui
vocatur Harad. Erant autem castra Madian in valle
ad Septentrionalem plagam collis excelsi. 2 Dixitque
Dominus ad Gedeon: Multus tecum est populus,
nec tradetur Madian in manus eius: ne glorietur
contra me Israel, et dicat: Meis viribus liberatus
sum. 3 Loquere ad populum, et cunctis audientibus
prædica: Qui formidolosus et timidus est, revertatur.
Recesseruntque de monte Galaad, et reversi sunt,
de populo viginti duo millia virorum, et tantum
decem millia remanserunt. 4 Dixitque Dominus ad
Gedeon: Adhuc populus multus est, duc eos ad aquas,
et ibi probabo illos: et de quo dixero tibi ut tecum
vadat, ipse pergat: quem ire prohibuero, revertatur. 5
Cumque descendisset populus ad aquas, dixit Dominus
ad Gedeon: Qui lingua lambuerint aquas, sicut solent
canes lambere, separabis eos seorsum: qui autem
curvatis genibus biberint, in altera parte erunt. 6 Fuit
itaque numerus eorum qui manu ad os proiiciente,
lambuerunt aquas, trecenti viri: omnis autem reliqua
multitudo flexo poplite biberat. 7 Et ait Dominus
ad Gedeon: In trecentis viris qui lambuerunt aquas,
liberabo vos, et tradam in manu tua Madian: omnis
autem reliqua multitudo revertatur in locum suum. 8
Sumptis itaque pro numero cibariis et tubis, omnem
reliquam multitudinem abire præcepit ad tabernacula
sua: et ipse cum trecentis viris se certamini dedit.
Castra autem Madian erant subter in valle. 9 Eadem
nocte dixit Dominus ad eum: Surge, et descende in
castra: quia tradidi eos in manu tua. 10 Sin autem solus
ire formidas, descendat tecum Phara puer tuus. 11 Et
cum audieris quid loquantur, tunc confortabuntur
manus tuæ, et securior ad hostium castra descendes.
Descendit ergo ipse et Phara puer eius in partem
castrorum, ubi erant armatorum vigiliæ. 12 Madian
autem et Amalec, et omnes Orientales populi fusi
iacebant in valle, ut locustarum multitudo: cameli
quoque innumerabiles erant, sicut arena quæ iacet in
littore maris. 13 Cumque venisset Gedeon, narrabat
aliquis somnium proximo suo: et in hunc modum
referebat quod viderat: Vidi somnium, et videbatur
mihi quasi subcinericius panis ex hordeo volvi, et
in castra Madian descendere: cumque pervenisset
ad tabernaculum, percussit illud, atque subvertit,
et terræ funditus coæquavit. 14 Respondit is, cui
loquebatur: Non est hoc aliud, nisi gladius Gedeonis
filii Ioas viri Israelitæ: tradidit enim Dominus in
manus eius Madian, et omnia castra eius. 15 Cumque
audisset Gedeon somnium, et interpretationem eius,
adoravit: et reversus est ad castra Israel, et ait:
Surgite, tradidit enim Dominus in manus nostras
castra Madian. 16 Divisitque trecentos viros in tres
partes, et dedit tubas in manibus eorum, lagenasque
vacuas ac lampades in medio lagenarum. 17 Et dixit
ad eos: Quod me facere videritis, hoc facite: ingrediar
partem castrorum, et quod fecero sectamini. 18
Quando personuerit tuba in manu mea, vos quoque

per castrorum circuitum clangite, et conclamate
Domino et Gedeoni. 19 Ingressusque est Gedeon, et
trecenti viri qui erant cum eo in partem castrorum,
incipientibus vigiliis noctis mediæ, et custodibus
suscitatis, cœperunt buccinis clangere, et complodere
inter se lagenas. 20 Cumque per gyrum castrorum
in tribus personarent locis, et hydrias confregissent,
tenuerunt sinistris manibus lampades, et dextris
sonantes tubas, clamaveruntque: Gladius Domini
et Gedeonis: 21 stantes singuli in loco suo per
circuitum castrorum hostilium. Omnia itaque castra
turbata sunt, et vociferantes, ululantesque fugerunt:
22 et nihilominus insistebant trecenti viri buccinis
personantes. Immisitque Dominus gladium omnibus
castris, et mutua se cæde truncabant, 23 fugientes
usque ad Bethsetta, et crepidinem Abelmehula in
Tebbath. Conclamantes autem viri Israel de Nephthali,
et Aser, et omni Manasse persequebantur Madian.
24 Misitque Gedeon nuncios in omnem montem
Ephraim, dicens: Descendite in occursum Madian,
et occupate aquas usque Bethbera atque Iordanem.
Clamavitque omnis Ephraim, et præoccupavit aquas
atque Iordanem usque Bethbera. 25 Apprehensosque
duos viros Madian, Oreb, et Zeb, interfecit Oreb in
Petra Oreb, Zeb vero in Torculari Zeb. Et persecuti
sunt Madian, capita Oreb et Zeb portantes ad Gedeon
trans fluenta Iordanis.

8 Dixeruntque ad eum viri Ephraim: Quid est hoc
quod facere voluisti, ut nos non vocares, cum ad
pugnam pergeres contra Madian? Iurgantes fortiter,
et prope vim inferentes. 2 Quibus ille respondit: Quod
enim tale facere potui, quale vos fecistis? Nonne
melior est racemus Ephraim, vindemiis Abiezer? 3 In
manus vestras Dominus tradidit principes Madian,
Oreb, et Zeb: quid tale facere potui, quale vos fecistis?
Quod cum locutus esset, requievit spiritus eorum, quo
tumebant contra eum. 4 Cumque venisset Gedeon ad
Iordanem, transivit eum cum trecentis viris, qui secum
erant: et præ lassitudine, fugientes persequi non
poterant. 5 Dixitque ad viros Soccoth: Date, obsecro,
panes populo, qui mecum est, quia valde defecerunt:
ut possimus persequi Zebee, et Salmana reges Madian.
6 Responderunt principes Soccoth: Forsitan palmæ
manuum Zebee et Salmana in manu tua sunt, et
idcirco postulas ut demus exercitui tuo panes. 7
Quibus ille ait: Cum ergo tradiderit Dominus Zebee
et Salmana in manus meas, conteram carnes vestras
cum spinis, tribulisque deserti. 8 Et inde conscendens,
venit in Phanuel: locutusque est ad viros loci illius
similia. Cui et illi responderunt, sicut responderant
viri Soccoth. 9 Dixit itaque et eis: Cum reversus
fuero victor in pace, destruam turrim hanc. 10 Zebee
autem et Salmana requiescebant cum omni exercitu
suo. Quindecim enim millia viri remanserant ex
omnibus turmis Orientalium populorum, cæsis centum
viginti millibus bellatorum educentium gladium.
11 Ascendensque Gedeon per viam eorum, qui in
tabernaculis morabantur, ad Orientalem partem Nobe,
et Iegbaa, percussit castra hostium, qui securi erant,
et nihil adversi suspicabantur. 12 Fugeruntque Zebee
et Salmana, quos persequens Gedeon comprehendit,
turbato omni exercitu eorum. 13 Revertensque de
bello ante solis ortum, 14 apprehendit puerum de viris
Soccoth: interrogavitque eum nomina principum et
seniorum Soccoth, et descripsit septuaginta septem
viros. 15 Venitque ad Soccoth, et dixit eis: En Zebee,
et Salmana super quibus exprobrastis mihi, dicentes:
Forsitan manus Zebee et Salmana in manibus tuis
sunt, et idcirco postulas ut demus viris qui lassi sunt,
et defecerunt panes. 16 Tulit ergo seniores civitatis
et spinas deserti ac tribulos, et contrivit cum eis,
atque comminuit viros Soccoth. 17 Turrim quoque
Phanuel subvertit, occisis habitatoribus civitatis. 18
Dixitque ad Zebee et Salmana: Quales fuerunt viri,
quos occidistis in Thabor? Qui responderunt: Similes
tui, et unus ex eis quasi filius regis. 19 Quibus ille
respondit: Fratres mei fuerunt, filii matris meæ. Vivit
Dominus, quia si servassetis eos, non vos occiderem.
20 Dixitque Iether primogenito suo: Surge, et interfice
eos. Qui non eduxit gladium: timebat enim, quia
adhuc puer erat. 21 Dixeruntque Zebee et Salmana:
Tu surge, et irrue in nos: quia iuxta ætatem robur
est hominis. Surrexit Gedeon, et interfecit Zebee et
Salmana: et tulit ornamenta ac bullas, quibus colla
regalium camelorum decorari solent. 22 Dixeruntque
omnes viri Israel ad Gedeon: Dominare nostri tu, et
filius tuus, et filius filii tui: quia liberasti nos de manu
Madian. 23 Quibus ille ait: Non dominabor vestri, nec
dominabitur in vos filius meus, sed dominabitur vobis

Dominus. 24 Dixitque ad eos: Unam petitionem postulo
a vobis: Date mihi inaures ex præda vestra. Inaures
enim aureas Ismaelitæ habere consueverant. 25 Qui
responderunt: Libentissime dabimus. Expandentesque
super terram pallium, proiecerunt in eo inaures de
præda: 26 et fuit pondus postulatarum inaurium,
mille septingenti auri sicli, absque ornamentis, et
monilibus, et veste purpurea, quibus reges Madian
uti soliti erant, et præter torques aureas camelorum.
27 Fecitque ex eo Gedeon ephod, et posuit illud in
civitate sua Ephra. Fornicatusque est omnis Israel
in eo, et factum est Gedeoni et omni domui eius
in ruinam. 28 Humiliatus est autem Madian coram
filiis Israel, nec potuerunt ultra cervices elevare: sed
quievit terra per quadraginta annos, quibus Gedeon
præfuit. 29 Abiit itaque Ierobaal filius Ioas, et habitavit
in domo sua: 30 habuitque septuaginta filios, qui
egressi sunt de femore eius: eo quod plures haberet
uxores. 31 Concubina autem illius, quam habebat
in Sichem, genuit ei filium nomine Abimelech. 32
Mortuusque est Gedeon filius Ioas in senectute bona,
et sepultus est in sepulchro Ioas patris sui in Ephra
de familia Ezri. 33 Postquam autem mortuus est
Gedeon, aversi sunt filii Israel, et fornicati sunt cum
Baalim. Percusseruntque cum Baal fœdus, ut esset eis
in deum: 34 nec recordati sunt Domini Dei sui, qui
eruit eos de manibus inimicorum suorum omnium
per circuitum: 35 nec fecerunt misericordiam cum
domo Ierobaal Gedeon iuxta omnia bona, quæ fecerat
Israeli.

9 Abiit autem Abimelech filius Ierobaal in Sichem
ad fratres matris suæ, et locutus est ad eos, et
ad omnem cognationem domus patris matris suæ,
dicens: 2 Loquimini ad omnes viros Sichem: Quid
vobis est melius, ut dominentur vestri septuaginta
viri omnes filii Ierobaal, an ut dominetur unus vir?
Simulque considerate quod os vestrum, et caro vestra
sum. 3 Locutique sunt fratres matris eius de eo ad
omnes viros Sichem universos sermones istos, et
inclinaverunt cor eorum post Abimelech, dicentes:
Frater noster est. 4 Dederuntque illi septuaginta
pondo argenti de fano Baalberit. Qui conduxit sibi ex
eo viros inopes et vagos, secutique sunt eum. 5 Et
venit in domum patris sui in Ephra, et occidit fratres
suos filios Ierobaal septuaginta viros, super lapidem
unum: remansitque Ioatham filius Ierobaal minimus,
et absconditus est. 6 Congregati sunt autem omnes viri
Sichem, et universæ familiæ urbis Mello: abieruntque
et constituerunt regem Abimelech iuxta quercum,
quæ stabat in Sichem. 7 Quod cum nunciatum esset
Ioatham, ivit, et stetit in vertice montis Garizim:
elevataque voce, clamavit, et dixit: Audite me viri
Sichem, ita audiat vos Deus. 8 Ierunt ligna, ut
ungerent super se regem: dixeruntque olivæ: Impera
nobis. 9 Quæ respondit: Numquid possum deserere
pinguedinem meam, qua et dii utuntur, et homines, et
venire ut inter ligna promovear? 10 Dixeruntque ligna
ad arborem ficum: Veni, et super nos regnum accipe.
11 Quæ respondit eis: Numquid possum deserere
dulcedinem meam, fructusque suavissimos, et ire ut
inter cetera ligna promovear? 12 Locutaque sunt ligna
ad vitem: Veni, et impera nobis. 13 Quæ respondit
eis: Numquid possum deserere vinum meum, quod
lætificat Deum et homines, et inter ligna cetera
promoveri? 14 Dixeruntque omnia ligna ad rhamnum:
Veni, et impera super nos. 15 Quæ respondit eis: Si
vere me regem vobis constituitis, venite, et sub umbra
mea requiescite. Si autem non vultis, egrediatur ignis
de rhamno, et devoret cedros Libani. 16 Nunc igitur,
si recte, et absque peccato constituistis super vos
regem Abimelech, et bene egistis cum Ierobaal, et
cum domo eius, et reddidistis vicem beneficiis eius,
qui pugnavit pro vobis, 17 et animam suam dedit
periculis, ut erueret vos de manu Madian, 18 qui nunc
surrexistis contra domum patris mei, et interfecistis
filios eius septuaginta viros super unum lapidem,
et constituistis regem Abimelech filium ancillæ eius
super habitatores Sichem, eo quod frater vester sit:
19 si ergo recte, et absque vitio egistis cum Ierobaal,
et domo eius, hodie lætamini in Abimelech, et ille
lætetur in vobis. 20 Sin autem perverse: egrediatur
ignis ex eo, et consumat habitatores Sichem, et
oppidum Mello: egrediaturque ignis de viris Sichem,
et de oppido Mello, et devoret Abimelech. 21 Quæ
cum dixisset, fugit, et abiit in Bera: habitavitque ibi
ob metum Abimelech fratris sui. 22 Regnavit itaque
Abimelech super Israel tribus annis. 23 Misitque
Dominus spiritum pessimum inter Abimelech et
habitatores Sichem: qui cœperunt eum detestari, 24

et scelus interfectionis septuaginta filiorum Ierobaal,
et effusionem sanguinis eorum conferre in Abimelech
fratrem suum, et in ceteros Sichimorum principes,
qui eum adiuverant. 25 Posueruntque insidias
adversus eum in summitate montium: et dum illius
præstolabantur adventum, exercebant latrocinia,
agentes prædas de prætereuntibus. Nunciatumque
est Abimelech. 26 Venit autem Gaal filius Obed cum
fratribus suis, et transivit in Sichimam. Ad cuius
adventum erecti habitatores Sichem, 27 egressi sunt
in agros, vastantes vineas, uvasque calcantes: et factis
cantantium choris, ingressi sunt fanum dei sui, et
inter epulas et pocula maledicebant Abimelech, 28
clamante Gaal filio Obed: Quis est Abimelech, et quæ
est Sichem, ut serviamus ei? Numquid non est filius
Ierobaal, et constituit principem Zebul servum suum
super viros Emor patris Sichem? Cur ergo serviemus
ei? 29 Utinam daret aliquis populum istum sub manu
mea, ut auferrem de medio Abimelech. Dictumque est
Abimelech: Congrega exercitus multitudinem, et veni.
30 Zebul enim princeps civitatis auditis sermonibus
Gaal filii Obed, iratus est valde, 31 et misit clam ad
Abimelech nuncios, dicens: Ecce, Gaal filius Obed venit
in Sichimam cum fratribus suis, et oppugnat adversum
te civitatem. 32 Surge itaque nocte cum populo, qui
tecum est, et latita in agro: 33 et primo mane oriente
sole, irrue super civitatem. Illo autem egrediente
adversum te cum populo suo, fac ei quod potueris. 34
Surrexit itaque Abimelech cum omni exercitu suo
nocte, et tetendit insidias iuxta Sichimam in quattuor
locis. 35 Egressusque est Gaal filius Obed, et stetit in
introitu portæ civitatis. Surrexit autem Abimelech,
et omnis exercitus cum eo de insidiarum loco. 36
Cumque vidisset populum Gaal, dixit ad Zebul: Ecce
de montibus multitudo descendit. Cui ille respondit:
Umbras montium vides quasi capita hominum, et
hoc errore deciperis. 37 Rursumque Gaal ait: Ecce
populus de umbilico terræ descendit, et unus cuneus
venit per viam quæ respicit quercum. 38 Cui dixit
Zebul: Ubi est nunc os tuum, quo loquebaris? Quis est
Abimelech ut serviamus ei? Nonne hic populus est,
quem despiciebas? Egredere, et pugna contra eum.
39 Abiit ergo Gaal, spectante Sichimorum populo, et
pugnavit contra Abimelech, 40 qui persecutus est
eum fugientem, et in urbem compulit: cecideruntque
ex parte eius plurimi, usque ad portam civitatis:
41 et Abimelech sedit in Ruma: Zebul autem, Gaal,
et socios eius expulit de urbe, nec in ea passus est
commorari. 42 Sequenti ergo die egressus est populus
in campum. Quod cum nunciatum esset Abimelech, 43
tulit exercitum suum, et divisit in tres turmas, tendens
insidias in agris. Videnque quod egrederetur populus
de civitate, surrexit, et irruit in eos 44 cum cuneo suo,
oppugnans, et obsidens civitatem: duæ autem turmæ
palantes per campum adversarios persequebantur. 45
Porro Abimelech omni die illo oppugnabat urbem:
quam cepit, interfectis habitatoribus eius, ipsaque
destructa, ita ut sal in ea dispergeret. 46 Quod
cum audissent qui habitabant in turre Sichimorum,
ingressi sunt fanum dei sui Berith, ubi fœdus cum eo
pepigerant, et ex eo locus nomen acceperat, qui erat
munitus valde. 47 Abimelech quoque audiens viros
turris Sichimorum pariter conglobatos, 48 ascendit in
montem Selmon cum omni populo suo: et arrepta
securi, præcidit arboris ramum, impositumque ferens
humero, dixit ad socios: Quod me videtis facere,
cito facite. 49 Igitur certatim ramos de arboribus
præcidentes, sequebantur ducem. Qui circumdantes
præsidium, succenderunt: atque ita factum est, ut
fumo et igne mille homines necarentur, viri pariter et
mulieres, habitatorum turris Sichem. 50 Abimelech
autem inde proficiscens venit ad oppidum Thebes,
quod circumdans obsidebat exercitu. 51 Erat autem
turris excelsa in media civitate, ad quam confugerant
simul viri ac mulieres, et omnes principes civitatis,
clausa firmissime ianua, et super turris tectum
stantes per propugnacula. 52 Accedensque Abimelech
iuxta turrim, pugnabat fortiter: et appropinquans
ostio, ignem supponere nitebatur: 53 et ecce una
mulier fragmen molæ desuper iaciens, illisit capiti
Abimelech, et confregit cerebrum eius. 54 Qui vocavit
cito armigerum suum, et ait ad eum: Evagina gladium
tuum, et percute me: ne forte dicatur quod a femina
interfectus sim. Qui iussa perficiens, interfecit eum.
55 Illoque mortuo, omnes qui cum eo erant de Israel,
reversi sunt in sedes suas: 56 et reddidit Deus
malum, quod fecerat Abimelech contra patrem suum,
interfectis septuaginta fratribus suis. 57 Sichimitis
quoque quod operati erant, retributum est, et venit
super eos maledictio Ioatham filii Ierobaal.

10 Post Abimelech surrexit dux in Israel Thola
filius Phua patrui Abimelech, vir de Issachar,
qui habitavit in Samir montis Ephraim: **2** et iudicavit
Israelem viginti et tribus annis, mortuusque est, ac
sepultus in Samir. **3** Huic successit Iair Galaadites,
qui iudicavit Israel per viginti et duos annos, **4**
habens triginta filios sedentes super triginta pullos
asinarum, et principes triginta civitatum, quæ ex
nomine eius sunt appellatæ Havoth Iair, id est,
oppida Iair, usque in præsentem diem in Terra
Galaad. **5** Mortuusque est Iair, ac sepultus in loco,
cui est vocabulum Camon. **6** Filii autem Israel
peccatis veteribus iungentes nova, fecerunt malum
in conspectu Domini, et servierunt idolis, Baalim et
Astaroth, et diis Syriæ ac Sidonis et Moab et filiorum
Ammon et Philisthiim: dimiseruntque Dominum, et
non coluerunt eum. **7** Contra quos Dominus iratus,
tradidit eos in manus Philisthiim et filiorum Ammon.
8 Afflictique sunt, et vehementer oppressi per annos
decem et octo, omnes qui habitabant trans Iordanem
in Terra Amorrhæi, qui est in Galaad: **9** in tantum, ut
filii Ammon, Iordane transmisso, vastarent Iudam et
Beniamin et Ephraim: afflictusque est Israel nimis.
10 Et clamantes ad Dominum, dixerunt: Peccavimus
tibi, quia dereliquimus Dominum Deum nostrum, et
servivimus Baalim. **11** Quibus locutus est Dominus:
Numquid non Ægyptii et Amorrhæi, filiique Ammon
et Philisthiim, **12** Sidonii quoque et Amalec et Chanaan
oppresserunt vos, et clamastis ad me, et erui vos de
manu eorum? **13** Et tamen reliquistis me, et coluistis
deos alienos: idcirco non addam ut ultra vos liberem:
14 ite, et invocate deos quos elegistis: ipsi vos liberent
in tempore angustiæ. **15** Dixeruntque filii Israel ad
Dominum: Peccavimus, redde tu nobis quidquid tibi
placet: tantum nunc libera nos. **16** Quæ dicentes, omnia
de finibus suis alienorum deorum idola proiecerunt,
et servierunt Domino Deo: qui doluit super miseriis
eorum. **17** Itaque filii Ammon conclamantes in Galaad
fixere tentoria: contra quos congregati filii Israel, in
Maspha castrametati sunt. **18** Dixeruntque principes
Galaad singuli ad proximos suos: Qui primus ex nobis
contra filios Ammon cœperit dimicare, erit dux populi
Galaad.

11 Fuit illo tempore Iephte Galaadites vir fortissimus
atque pugnator, filius mulieris meretricis, qui
natus est de Galaad. **2** Habuit autem Galaad uxorem,
de qua suscepit filios: qui postquam creverant,
eiecerunt Iephte, dicentes: Heres in domo patris
nostri esse non poteris, quia de altera matre natus
es. **3** Quos ille fugiens atque devitans, habitavit in
Terra Tob: congregatique sunt ad eum viri inopes,
et latrocinantes, et quasi principem sequebantur. **4**
In illis diebus pugnabant filii Ammon contra Israel.
5 Quibus acriter instantibus perrexerunt maiores
natu de Galaad, ut tollerent in auxilium sui Iephte
de Terra Tob: **6** dixeruntque ad eum: Veni et esto
princeps noster, et pugna contra filios Ammon. **7**
Quibus ille respondit: Nonne vos estis, qui odistis me,
et eiecistis de domo patris mei, et nunc venistis ad me
necessitate compulsi? **8** Dixeruntque principes Galaad
ad Iephte: Ob hanc igitur causam nunc ad te venimus,
ut proficiscaris nobiscum, et pugnes contra filios
Ammon, sisque dux omnium qui habitant in Galaad.
9 Iephte quoque dixit eis: Si vere venistis ad me, ut
pugnem pro vobis contra filios Ammon, tradideritque
eos Dominus in manus meas, ego ero vester princeps?
10 Qui responderunt ei: Dominus, qui hæc audit,
ipse Mediator ac Testis est quod nostra promissa
faciemus. **11** Abiit itaque Iephte cum principibus
Galaad, fecitque eum omnis populus principem sui.
Locutusque est Iephte omnes sermones suos coram
Domino in Maspha. **12** Et misit nuncios ad regem
filiorum Ammon, qui ex persona sua dicerent: Quid
mihi et tibi est, quia venisti contra me, ut vastares
terram meam? **13** Quibus ille respondit: Quia tulit Israel
terram meam, quando ascendit de Ægypto a finibus
Arnon usque Iaboc atque Iordanem: nunc ergo cum
pace redde mihi eam. **14** Per quos rursum mandavit
Iephte, et imperavit eis ut dicerent regi Ammon: **15**
Hæc dicit Iephte: Non tulit Israel Terram Moab, nec
Terram filiorum Ammon: **16** sed quando de Ægypto
conscenderunt, ambulavit per solitudinem usque ad
Mare Rubrum, et venit in Cades. **17** Misitque nuncios
ad regem Edom, dicens: Dimitte me ut transeam per
terram tuam. Qui noluit acquiescere precibus eius.
Misit quoque ad regem Moab, qui et ipse transitum
præbere contempsit. Mansit itaque in Cades, **18** et
circuivit ex latere Terram Edom, et Terram Moab:

venitque contra Orientalem plagam Terræ Moab, et
castrametatus est trans Arnon: nec voluit intrare
terminos Moab: Arnon quippe confinium est Terræ
Moab. 19 Misit itaque Israel nuncios ad Sehon regem
Amorrhæorum, qui habitabat in Hesebon, et dixerunt
ei: Dimitte ut transeam per terram tuam usque ad
fluvium. 20 Qui et ipse Israel verba despiciens, non
dimisit eum transire per terminos suos: sed infinita
multitudine congregata egressus est contra eum
in Iasa, et fortiter resistebat. 21 Tradiditque eum
Dominus in manus Israel cum omni exercitu suo, qui
percussit eum, et possedit omnem Terram Amorrhæi
habitatoris regionis illius, 22 et universos fines eius
de Arnon usque Iaboc, et de solitudine usque ad
Iordanem. 23 Dominus ergo Deus Israel subvertit
Amorrhæum, pugnante contra illum populo suo Israel,
et tu nunc vis possidere terram eius? 24 Nonne ea
quæ possidet Chamos, deus tuus, tibi iure debentur?
Quæ autem Dominus Deus noster victor obtinuit, in
nostram cedent possessionem: 25 nisi forte melior
es Balac filio Sephor rege Moab: aut docere potes,
quod iurgatus sit contra Israel, et pugnaverit contra
eum: 26 Quando habitavit in Hesebon, et viculis eius,
et in Aroer, et villis illius, vel in cunctis civitatibus
iuxta Iordanem, per trecentos annos, quare tanto
tempore nihil super hac repetitione tentastis? 27
Igitur non ego pecco in te, sed tu contra me male
agis, indicens mihi bella non iusta. Iudicet Dominus
arbiter huius diei inter Israel, et inter filios Ammon.
28 Noluitque acquiescere rex filiorum Ammon verbis
Iephte, quæ per nuncios mandaverat. 29 Factus est
ergo super Iephte Spiritus Domini, et circuiens Galaad,
et Manasse, Maspha quoque Galaad, et inde transiens
ad filios Ammon, 30 votum vovit Domino, dicens: Si
tradideris filios Ammon in manus meas, 31 quicumque
primus fuerit egressus de foribus domus meæ, mihique
occurrerit revertenti cum pace a filiis Ammon, eum
holocaustum offeram Domino. 32 Transivitque Iephte
ad filios Ammon, ut pugnaret contra eos: quos tradidit
Dominus in manus eius. 33 Percussitque ab Aroer
usque dum venias in Mennith, viginti civitates, et
usque ad Abel, quæ est vineis consita, plaga magna
nimis. Humiliatique sunt filii Ammon a filiis Israel. 34
Revertente autem Iephte in Maspha domum suam,
occurrit ei unigenita filia sua cum tympanis et choris.
Non enim habebat alios liberos. 35 Qua visa, scidit
vestimenta sua, et ait: Heu me filia mea decepisti me,
et ipsa decepta es: aperui enim os meum ad Dominum,
et aliud facere non potero. 36 Cui illa respondit:
Pater mi, si aperuisti os tuum ad Dominum, fac mihi
quodcumque pollicitus es, concessa tibi ultione atque
victoria de hostibus tuis. 37 Dixitque ad patrem: Hoc
solum mihi præsta quod deprecor: Dimitte me ut
duobus mensibus circumeam montes, et plangam
virginitatem meam cum sodalibus meis. 38 Cui ille
respondit: Vade. Et dimisit eam duobus mensibus.
Cumque abiisset cum sociis ac sodalibus suis, flebat
virginitatem suam in montibus. 39 Expletisque duobus
mensibus, reversa est ad patrem suum, et fecit ei sicut
voverat, quæ ignorabat virum. Exinde mos increbruit
in Israel, et consuetudo servata est: 40 ut post anni
circulum conveniant in unum filiæ Israel, et plangant
filiam Iephte Galaaditæ diebus quattuor.

12 Ecce autem in Ephraim orta est seditio. Nam
transeuntes contra aquilonem, dixerunt ad
Iephte: Quare vadens ad pugnam contra filios Ammon,
vocare nos noluisti, ut pergeremus tecum? Igitur
incendemus domum tuam. 2 Quibus ille respondit:
Disceptatio erat mihi et populo meo contra filios
Ammon vehemens: vocavique vos, ut præberetis
mihi auxilium, et facere noluistis. 3 Quod cernens
posui animam meam in manibus meis, transivique
ad filios Ammon, et tradidit eos Dominus in manus
meas. Quid commerui, ut adversum me consurgatis
in prælium? 4 Vocatis itaque ad se cunctis viris
Galaad, pugnabat contra Ephraim: percusseruntque
viri Galaad Ephraim, quia dixerat: Fugitivus est
Galaad de Ephraim, et habitat in medio Ephraim
et Manasse. 5 Occupaveruntque Galaaditæ vada
Iordanis, per quæ Ephraim reversurus erat. Cumque
venisset ad ea de Ephraim numero, fugiens, atque
dixisset: Obsecro ut me transire permittatis: dicebant
ei Galaaditæ: Numquid Ephrathæus es? Quo dicente:
Non sum: 6 interrogabant eum: Dic ergo Scibboleth,
quod interpretatur Spica. Qui respondebat, Sibboleth:
eadem littera spicam exprimere non valens. Statimque
apprehensum iugulabant in ipso Iordanis transitu. Et
ceciderunt in illo tempore de Ephraim quadraginta
duo millia. 7 Iudicavit itaque Iephte Galaadites Israel

sex annis: et mortuus est, ac sepultus in civitate
sua Galaad. 8 Post hunc iudicavit Israel Abesan de
Bethlehem: 9 qui habuit triginta filios, et totidem
filias, quas emittens foras, maritis dedit, et eiusdem
numeri filiis suis accepit uxores, introducens in
domum suam. Qui septem annis iudicavit Israel.
10 mortuusque est, ac sepultus in Bethlehem. 11
Cui successit Ahialon Zabulonites: et iudicavit Israel
decem annis: 12 mortuusque est, ac sepultus in
Zabulon. 13 Post hunc iudicavit Israel Abdon, filius
Illel Pharathonites: 14 qui habuit quadraginta filios, et
triginta ex eis nepotes, ascendentes super septuaginta
pullos asinarum, et iudicavit Israel octo annis: 15
mortuusque est, ac sepultus in Pharathon terræ
Ephraim, in monte Amalec.

13 Rursumque filii Israel fecerunt malum in
conspectu Domini: qui tradidit eos in manus
Philisthinorum quadraginta annis. 2 Erat autem
quidam vir de Saraa, et de stirpe Dan, nomine Manue,
habens uxorem sterilem. 3 Cui apparuit Angelus
Domini, et dixit ad eam: Sterilis es et absque liberis: sed
concipies et paries filium: 4 Cave ergo ne bibas vinum
ac siceram, nec immundum quidquam comedas: 5
quia concipies, et paries filium, cuius non tanget caput
novacula: erit enim Nazaræus Dei ab infantia sua, et ex
matris utero, et ipse incipiet liberare Israel de manu
Philisthinorum. 6 Quæ cum venisset ad maritum
suum, dixit ei: Vir Dei venit ad me, habens vultum
angelicum, terribilis nimis. Quem cum interrogassem,
quis esset, et unde venisset, et quo nomine vocaretur,
noluit mihi dicere: 7 sed hoc respondit: Ecce concipies
et paries filium: cave ne vinum bibas, nec siceram, et
ne aliquo vescaris immundo: erit enim puer Nazaræus
Dei ab infantia sua, ex utero matris suæ usque ad
diem mortis suæ. 8 Oravit itaque Manue Dominum,
et ait: Obsecro Domine, ut vir Dei, quem misisti,
veniat iterum, et doceat nos quid debeamus facere de
puero, qui nasciturus est. 9 Exaudivitque Dominus
deprecantem Manue, et apparuit rursum Angelus
Dei uxori eius sedenti in agro. Manue autem maritus
eius non erat cum ea. Quæ cum vidisset Angelum, 10
festinavit, et cucurrit ad virum suum: nunciavitque ei,
dicens: Ecce apparuit mihi vir, quem ante videram. 11
Qui surrexit, et secutus est uxorem suam: veniensque
ad virum, dixit ei: Tu es qui locutus es mulieri? Et ille
respondit: Ego sum. 12 Cui Manue: Quando, inquit,
sermo tuus fuerit expletus, quid vis ut faciat puer?
Aut a quo se observare debebit? 13 Dixitque Angelus
Domini ad Manue: Ab omnibus, quæ locutus sum uxori
tuæ, abstineat se: 14 et quidquid ex vinea nascitur, non
comedat: vinum et siceram non bibat, nullo vescatur
immundo: et quod ei præcepi, impleat atque custodiat.
15 Dixitque Manue ad Angelum Domini: Obsecro te ut
acquiescas precibus meis, et faciamus tibi hœdum
de capris. 16 Cui respondit Angelus: Si me cogis,
non comedam panes tuos: si autem vis holocaustum
facere, offer illud Domino. Et nesciebat Manue quod
Angelus Domini esset. 17 Dixitque ad eum: Quod
est tibi nomen, ut, si sermo tuus fuerit expletus,
honoremus te? 18 Cui ille respondit: Cur quæris
nomen meum, quod est mirabile? 19 Tulit itaque
Manue hœdum de capris, et libamenta, et posuit super
petram, offerens Domino, qui facit mirabilia: ipse
autem et uxor eius intuebantur. 20 Cumque ascenderet
flamma altaris in cælum, Angelus Domini pariter in
flamma ascendit. Quod cum vidissent Manue et uxor
eius, proni ceciderunt in terram, 21 et ultra eis non
apparuit Angelus Domini. Statimque intellexit Manue,
Angelum Domini esse, 22 et dixit ad uxorem suam:
Morte moriemur, quia vidimus Deum. 23 Cui respondit
mulier: Si Dominus nos vellet occidere, de manibus
nostris holocaustum et libamenta non suscepisset,
nec ostendisset nobis hæc omnia neque ea, quæ sunt
ventura, dixisset. 24 Peperit itaque filium, et vocavit
nomen eius Samson. Crevitque puer, et benedixit ei
Dominus. 25 Cœpitque Spiritus Domini esse cum eo in
castris Dan inter Saraa et Esthaol.

14 Descendit ergo Samson in Thamnatha. Videnque
ibi mulierem de filiabus Philisthiim, 2 ascendit,
et nunciavit patri suo, et matri suæ, dicens: Vidi
mulierem in Thamnatha de filiabus Philisthinorum:
quam quæso ut mihi accipiatis uxorem. 3 Cui dixerunt
pater et mater sua: Numquid non est mulier in filiabus
fratrum tuorum, et in omni populo meo, quia vis
accipere uxorem de Philisthiim, qui incircumcisi
sunt? Dixitque Samson ad patrem suum: Hanc mihi
accipe: quia placuit oculis meis. 4 Parentes autem
eius nesciebant quod res a Domino fieret, et quæreret

occasionem contra Philisthiim. Eo enim tempore
Philisthiim dominabantur Israeli. 5 Descendit itaque
Samson cum patre suo et matre in Thamnatha.
Cumque venissent ad vineas oppidi, apparuit catulus
leonis sævus, et rugiens, et occurrit ei. 6 Irruit autem
Spiritus Domini in Samson, et dilaceravit leonem,
quasi hœdum in frustra discerpens, nihil omnino
habens in manu: et hoc patri et matri noluit indicare.
7 Descenditque et locutus est mulieri, quæ placuerat
oculis eius. 8 Et post aliquot dies revertens ut acciperet
eam, declinavit ut videret cadaver leonis, et ecce
examen apum in ore leonis erat ac favus mellis. 9
Quem cum sumpsisset in manibus, comedebat in via:
veniensque ad patrem suum et matrem, dedit eis
partem, qui et ipsi comederunt: nec tamen eis voluit
indicare quod mel de corpore leonis assumpserat.
10 Descendit itaque pater eius ad mulierem, et fecit
filio suo Samson convivium. Sic enim iuvenes facere
consueverant. 11 Cum ergo cives loci illius vidissent
eum, dederunt ei sodales triginta ut essent cum
eo. 12 Quibus locutus est Samson: Proponam vobis
problema: quod si solveritis mihi intra septem dies
convivii, dabo vobis triginta sindones, et totidem
tunicas: 13 sin autem non potueritis solvere, vos
dabitis mihi triginta sindones, et eiusdem numeri
tunicas. Qui responderunt ei: Propone problema, ut
audiamus. 14 Dixitque eis: De comedente exivit cibus,
et de forti egressa est dulcedo. Nec potuerunt per tres
dies propositionem solvere. 15 Cumque adesset dies
septimus, dixerunt ad uxorem Samson: Blandire viro
tuo, et suade ei ut indicet tibi quid significet problema.
Quod si facere nolueris, incendemus te, et domum
patris tui. An idcirco vocastis nos ad nuptias ut
spoliaretis? 16 Quæ fundebat apud Samson lacrymas,
et quærebatur dicens: Odisti me, et non diligis: idcirco
problema, quod proposuisti filiis populi mei, non
vis mihi exponere. At ille respondit: Patri meo et
matri nolui dicere: et tibi indicare potero? 17 Septem
igitur diebus convivii flebat ante eum: tandemque
die septimo cum ei esset molesta, exposuit. Quæ
statim indicavit civibus suis. 18 Et illi dixerunt ei die
septimo ante solis occubitum: Quid dulcius melle, et
quid fortius leone? Qui ait ad eos: Si non arassetis in
vitula mea, non invenissetis propositionem meam. 19
Irruit itaque in eum Spiritus Domini, descenditque
Ascalonem, et percussit ibi triginta viros. Quorum
ablatas vestes dedit iis, qui problema solverant.
Iratusque nimis ascendit in domum patris sui: 20 uxor
autem eius accepit maritum unum de amicis eius et
pronubis.

15 Post aliquantulum autem temporis, cum dies
triticeæ messis instarent, venit Samson, invisere
volens uxorem suam, et attulit ei hœdum de capris.
Cumque cubiculum eius solito vellet intrare, prohibuit
eum pater illius, dicens: 2 Putavi quod odisses eam,
et ideo tradidi illam amico tuo: sed habet sororem,
quæ iunior et pulchrior illa est, sit tibi pro ea uxor.
3 Cui Samson respondit: Ab hac die non erit culpa
in me contra Philisthæos: faciam enim vobis mala.
4 Perrexitque et cepit trecentas vulpes, caudasque
earum iunxit ad caudas, et faces ligavit in medio:
5 quas igne succendens, dimisit, ut huc illucque
discurrerent. Quæ statim perrexerunt in segetes
Philisthinorum. Quibus succensis, et comportatæ
iam fruges, et adhuc stantes in stipula, concrematæ
sunt, in tantum, ut vineas quoque et oliveta flamma
consumeret. 6 Dixeruntque Philisthiim: Quis fecit hanc
rem? Quibus dictum est: Samson gener Thamnathæi:
quia tulit uxorem eius, et alteri tradidit, hæc operatus
est. Ascenderuntque Philisthiim: et combusserunt
tam mulierem quam patrem eius. 7 Quibus ait Samson:
Licet hæc feceritis, tamen adhuc ex vobis expetam
ultionem, et tunc quiescam. 8 Percussitque eos ingenti
plaga, ita ut stupentes suram femori imponerent.
Et descendens habitavit in spelunca petræ Etam.
9 Igitur ascendentes Philisthiim in Terram Iuda
castrametati sunt in loco, qui postea vocatus est
Lechi, id est, Maxilla, ubi eorum effusus est exercitus.
10 Dixeruntque ad eos de tribu Iuda: Cur ascendistis
adversum nos? Qui responderunt: Ut ligemus Samson,
venimus, et reddamus ei quæ in nos operatus est.
11 Descenderunt ergo tria millia virorum de Iuda,
ad specum silicis Etam, dixeruntque ad Samson:
Nescis quod Philisthiim imperent nobis? Quare hoc
facere voluisti? Quibus ille ait: Sicut fecerunt mihi, sic
feci eis. 12 Ligare, inquiunt, te venimus, et tradere
in manus Philisthinorum. Quibus Samson, Iurate,
ait, et spondete mihi quod non occidatis me. 13
Dixerunt: Non te occidemus, sed vinctum trademus.

Ligaveruntque eum duobus novis funibus, et tulerunt
eum de petra Etam. 14 Qui cum venisset ad locum
Maxillæ, et Philisthiim vociferantes occurrissent
ei, irruit Spiritus Domini in eum: et sicut solent
ad odorem ignis lina consumi, ita vincula quibus
ligatus erat, dissipata sunt et soluta. 15 Inventamque
maxillam, id est, mandibulam asini, quæ iacebat,
arripiens, interfecit in ea mille viros, 16 et ait: In
maxilla asini, in mandibula pulli asinarum delevi eos,
et percussi mille viros. 17 Cumque hæc verba canens
complesset, proiecit mandibulam de manu, et vocavit
nomen loci illius Ramathlechi, quod interpretatur
Elevatio Maxillæ. 18 Sitiensque valde, clamavit ad
Dominum, et ait: Tu dedisti in manu servi tui salutem
hanc maximam atque victoriam: en siti morior,
incidamque in manus incircumcisorum. 19 Aperuit
itaque Dominus molarem dentem in maxilla asini, et
egressæ sunt ex eo aquæ. Quibus haustis, refocillavit
spiritum, et vires recepit. Idcirco appellatum est
nomen loci illius, Fons invocantis de maxilla, usque
in præsentem diem. 20 Iudicavitque Israel in diebus
Philisthiim viginti annis.

16 Abiit quoque in Gazam, et vidit ibi mulierem
meretricem, ingressusque est ad eam. 2 Quod
cum audissent Philisthiim, et percrebruisset apud
eos, intrasse urbem Samson, circumdederunt eum,
positis in porta civitatis custodibus: et ibi tota
nocte cum silentio præstolantes, ut facto mane
exeuntem occiderent. 3 Dormivit autem Samson
usque ad medium noctem: et inde consurgens
apprehendit ambas portæ fores cum postibus suis,
et sera, impositasque humeris suis portavit ad
verticem montis, qui respicit Hebron. 4 Post hæc
amavit mulierem, quæ habitabat in Valle Sorec, et
vocabatur Dalila. 5 Veneruntque ad eam principes
Philisthinorum, atque dixerunt: Decipe eum, et
disce ab illo, in quo habeat tantam fortitudinem,
et quomodo eum superare valeamus, et vinctum
affligere. Quod si feceris, dabimus tibi singuli mille
et centum argenteos. 6 Locuta est ergo Dalila ad
Samson: Dic mihi, obsecro, in quo sit tua maxima
fortitudo, et quid sit quo ligatus erumpere nequeas?
7 Cui respondit Samson: Si septem nerviceis funibus
necdum siccis, et adhuc humentibus ligatus fuero,
infirmus ero ut ceteri homines. 8 Attuleruntque ad
eam satrapæ Philisthinorum septem funes, ut dixerat:
quibus vinxit eam, 9 latentibus apud se insidiis, et
in cubiculo finem rei expectantibus, clamavitque ad
eum: Philisthiim super te Samson. Qui rupit vincula,
quomodo si rumpat quis filum de stuppæ tortum
putamine, cum odorem ignis acceperit: et non est
cognitum in quo esset fortitudo eius. 10 Dixitque
ad eum Dalila: Ecce illusisti mihi, et falsum locutus
es: saltem nunc indica mihi quo ligari debeas. 11
Cui ille respondit: Si ligatus fuero novis funibus, qui
numquam fuerunt in opere, infirmus ero, et aliorum
hominum similis. 12 Quibus rursum Dalila vinxit eum,
et clamavit: Philisthiim super te Samson, in cubiculo
insidiis præparatis. Qui ita rupit vincula quasi fila
telarum. 13 Dixitque Dalila rursum ad eum: Usquequo
decipis me, et falsum loqueris? Ostende quo vinciri
debeas. Cui respondit Samson: Si septem crines capitis
mei cum licio plexueris, et clavum his circumligatum
terræ fixeris, infirmus ero. 14 Quod cum fecisset
Dalila, dixit ad eum: Philisthiim super te Samson. Qui
consurgens de somno extraxit clavum cum crinibus
et licio. 15 Dixitque ad eum Dalila: Quomodo dicis
quod amas me, cum animus tuus non sit mecum?
Per tres vices mentitus es mihi, et noluisti dicere in
quo sit maxima fortitudo tua. 16 Cumque molesta
esset ei, et per multos dies iugiter adhæreret, spatium
ad quietem non tribuens, defecit anima eius, et ad
mortem usque lassata est. 17 Tunc aperiens veritatem
rei, dixit ad eam: Ferrum numquam ascendit super
caput meum, quia Nazaræus, id est, consecratus Deo
sum de utero matris meæ: si rasum fuerit caput
meum, recedet a me fortitudo mea, et deficiam,
eroque sicut ceteri homines. 18 Videnque illa quod
confessus ei esset omnem animum suum, misit
ad principes Philisthinorum ac mandavit: Ascende
adhuc semel, quia nunc mihi aperuit cor suum. Qui
ascenderunt assumpta pecunia, quam promiserant.
19 At illa dormire eum fecit super genua sua, et in
sinu suo reclinare caput. Vocavitque tonsorem, et
rasit septem crines eius, et cœpit abigere eum, et a
se repellere: statim enim ab eo fortitudo discessit:
20 dixitque: Philisthiim super te Samson. Qui de
somno consurgens, dixit in animo suo: Egrediar sicut
ante feci, et me excutiam, nesciens quod recessisset

ab eo Dominus. 21 Quem cum apprehendissent
Philisthiim, statim eruerunt oculos eius, et duxerunt
Gazam vinctum catenis, et clausum in carcere molere
fecerunt. 22 Iamque capilli eius renasci cœperunt, 23
et principes Philisthinorum convenerunt in unum
ut immolarent hostias magnificas Dagon deo suo, et
epularentur, dicentes: Tradidit deus noster inimicum
nostrum Samson in manus nostras. 24 Quod etiam
populus videns, laudabat deum suum, eademque
dicebat: Tradidit deus noster adversarium nostrum in
manus nostras, qui delevit terram nostram, et occidit
plurimos. 25 Lætantesque per convivia, sumptis iam
epulis, præceperunt ut vocaretur Samson, et ante
eos luderet. Qui adductus de carcere ludebat ante
eos, feceruntque eum stare inter duas columnas. 26
Qui dixit puero regenti gressus suos: Dimitte me, ut
tangam columnas, quibus omnis imminet domus, et
recliner super eas, et paululum requiescam. 27 Domus
autem erat plena virorum ac mulierum, et erant
ibi omnes principes Philisthinorum, ac de tecto et
solario circiter tria millia utriusque sexus spectantes
ludentem Samson. 28 At ille invocato Domino ait:
Domine Deus, memento mei, et redde mihi nunc
fortitudinem pristinam Deus meus, ut ulciscar me de
hostibus meis, et pro amissione duorum luminum
unam ultionem recipiam. 29 Et apprehendens ambas
columnas, quibus innitebatur domus, alteramque
earum dextera, et alteram læva tenens, 30 ait: Moriatur
anima mea cum Philisthiim. Concussisque fortiter
columnis, cecidit domus super omnes principes, et
ceteram multitudinem, quæ ibi erat: multoque plures
interfecit moriens, quam ante vivus occiderat. 31
Descendentes autem fratres eius et universa cognatio
tulerunt corpus eius, et sepelierunt inter Saraa et
Esthaol in sepulchro patris sui Manue: iudicavitque
Israel viginti annis.

17 Fuit eo tempore vir quidam de monte Ephraim
nomine Michas, 2 qui dixit matri suæ: Mille et
centum argenteos, quos separaveras tibi, et super
quibus me audiente iuraveras, ecce ego habeo, et apud
me sunt. Cui illa respondit: Benedictus filius meus
Domino. 3 Reddidit ergo eos matri suæ, quæ dixerat ei:
Consecravi et vovi hoc argentum Domino, ut de manu
mea suscipiat filius meus, et faciat sculptile atque
conflatile: et nunc trado illud tibi. 4 Reddidit igitur eos
matri suæ: quæ tulit ducentos argenteos, et dedit eos
argentario, ut faceret ex eis sculptile atque conflatile,
quod fuit in domo Michæ. 5 Qui ædiculam quoque
in ea deo separavit, et fecit ephod, et theraphim, id
est, vestem sacerdotalem, et idola: implevitque unius
filiorum suorum manum, et factus est ei sacerdos. 6 In
diebus illis non erat rex in Israel, sed unusquisque quod
sibi rectum videbatur, hoc faciebat. 7 Fuit quoque alter
adolescens de Bethlehem Iuda, ex cognatione eius:
eratque ipse Levites, et habitabat ibi. 8 Egressusque de
civitate Bethlehem, peregrinari voluit ubicumque sibi
commodum reperisset. Cumque venisset in montem
Ephraim, iter faciens, et declinasset parumper in
domum Michæ, 9 interrogatus est ab eo unde venisset.
Qui respondit: Levita sum de Bethlehem Iuda, et vado
ut habitem ubi potuero, et utile mihi esse perspexero.
10 Dixitque Michas: Mane apud me, et esto mihi parens
ac sacerdos: daboque tibi per annos singulos decem
argenteos, ac vestem duplicem, et quæ ad victum sunt
necessaria. 11 Acquievit, et mansit apud hominem,
fuitque illi quasi unus de filiis. 12 Implevitque Michas
manum eius, et habuit puerum sacerdotem apud
se, 13 Nunc scio, dicens, quod benefaciet mihi Deus
habenti Levitici generis sacerdotem.

18 In diebus illis non erat rex in Israel, et tribus
Dan quærebat possessionem sibi, ut habitaret
in ea: usque ad illum enim diem inter ceteras tribus
sortem non acceperat. 2 Miserunt ergo filii Dan,
stirpis et familiæ suæ quinque viros fortissimos de
Saraa et Esthaol, ut explorarent terram, et diligenter
inspicerent: dixeruntque eis: Ite, et considerate
terram. Qui cum pergentes venissent in montem
Ephraim, et intrassent domum Michæ, requieverunt
ibi: 3 et agnoscentes vocem adolescentis Levitæ,
utentesque illius diversorio, dixerunt ad eum: Quis
te huc adducit? Quid hic agis? Quam ob causam huc
venire voluisti? 4 Qui respondit eis: Hæc, et hæc
præstitit mihi Michas, et me mercede conduxit ut sim
ei sacerdos. 5 Rogaverunt autem eum ut consuleret
Dominum, ut scire possent an prospero itinere
pergerent, et res haberet effectum. 6 Qui respondit eis:
Ite in pace: Dominus respicit viam vestram, et iter quo
pergitis. 7 Euntes igitur quinque viri venerunt Lais:

videruntque populum habitantem in ea absque ullo
timore, iuxta consuetudinem Sidoniorum, securum et
quietum, nullo ei penitus resistente, magnarumque
opum, et procul a Sidone atque a cunctis hominibus
separatum. 8 Reversique ad fratres suos in Saraa et
Esthaol, et quid egissent sciscitantibus responderunt:
9 Surgite, ascendamus ad eos: vidimus enim terram
valde opulentam et uberem: nolite negligere, nolite
cessare. Eamus, et possideamus eam, nullus erit labor.
10 Intrabimus ad securos, in regionem latissimam,
tradetque nobis Dominus locum, in quo nullius rei est
penuria eorum, quæ gignuntur in terra. 11 Profecti
igitur sunt de cognatione Dan, id est, de Saraa
et Esthaol sexcenti viri accincti armis bellicis, 12
ascendentesque manserunt in Cariathiarim Iudæ:
qui locus ex eo tempore Castrorum Dan, nomen
accepit, et est post tergum Cariathiarim. 13 Inde
transierunt in montem Ephraim. Cumque venissent
ad domum Michæ, 14 dixerunt quinque viri, qui prius
missi fuerant ad considerandam Terram Lais, ceteris
fratribus suis: Nostis quod in domibus istis sit ephod,
et theraphim, et sculptile, atque conflatile: videte
quid vobis placeat. 15 Et cum paululum declinassent,
ingressi sunt domum adolescentis Levitæ, qui erat in
domo Michæ: salutaveruntque eum verbis pacificis. 16
Sexcenti autem viri ita ut erant armati, stabant ante
ostium. 17 At illi, qui ingressi fuerant domum iuvenis,
sculptile, et ephod, et theraphim, atque conflatile
tollere nitebantur, et sacerdos stabat ante ostium,
sexcentis viris fortissimis haud procul expectantibus.
18 Tulerunt igitur qui intraverant sculptile, ephod, et
idola, atque conflatile. Quibus dixit sacerdos: Quid
facitis? 19 Cui responderunt: Tace, et pone digitum
super os tuum: venique nobiscum, ut habeamus te
patrem, ac sacerdotem. Quid tibi melius est, ut sis
sacerdos in domo unius viri, an in una tribu et familia
in Israel? 20 Quod cum audisset, acquievit sermonibus
eorum, et tulit ephod, et idola, ac sculptile, et
profectus est cum eis. 21 Qui cum pergerent, et ante se
ire fecissent parvulos ac iumenta, et omne quod erat
pretiosum, 22 et iam a domo Michæ essent procul,
viri qui habitabant in ædibus Michæ conclamantes
secuti sunt, 23 et post tergum clamare cœperunt. Qui
cum respexissent, dixerunt ad Micham: Quid tibi vis?
Cur clamas? 24 Qui respondit: Meos deos, quos mihi
feci, tulistis, et sacerdotem, et omnia quæ habeo, et
dicitis: Quid tibi est? 25 Dixeruntque ei filii Dan: Cave
ne ultra loquaris ad nos, et veniant ad te viri animo
concitati, et ipse cum omni domo tua pereas. 26 Et
sic cœpto itinere perrexerunt. Videns autem Michas,
quod fortiores se essent, reversus est in domum
suam. 27 Sexcenti autem viri tulerunt sacerdotem, et
quæ supra diximus: veneruntque in Lais ad populum
quiescentem atque securum, et percusserunt eos in
ore gladii: urbemque incendio tradiderunt, 28 nullo
penitus ferente præsidium, eo quod procul habitarent
a Sidone, et cum nullo hominum haberent quidquam
societatis ac negotii. Erat autem civitas sita in regione
Rohob: quam rursum extruentes habitaverunt in ea,
29 vocato nomine civitatis Dan iuxta vocabulum patris
sui, quem genuerat Israel, quæ prius Lais dicebatur.
30 Posueruntque sibi sculptile, et Ionathan filium
Gersam filii Moysi, ac filios eius sacerdotes in tribu
Dan, usque ad diem captivitatis suæ. 31 Mansitque
apud eos idolum Michæ omni tempore, quo fuit
domus Dei in Silo. In diebus illis non erat rex in Israel.

19 Fuit quidam vir Levites habitans in latere montis
Ephraim, qui accepit uxorem de Bethlehem Iuda:
2 quæ reliquit eum, et reversa est in domum patris
sui in Bethlehem, mansitque apud eum quattuor
mensibus. 3 Secutusque est eam vir suus, volens
reconciliari ei, atque blandiri, et secum reducere,
habens in comitatu puerum et duos asinos: quæ
suscepit eum, et introduxit in domum patris sui. Quod
cum audisset socer eius, eumque vidisset, occurrit
ei lætus, 4 et amplexatus est hominem. Mansitque
gener in domo soceri tribus diebus, comedens cum eo
et bibens familiariter. 5 Die autem quarto de nocte
consurgens, proficisci voluit. Quem tenuit socer, et
ait ad eum: Gusta prius pauxillum panis, et conforta
stomachum, et sic proficisceris. 6 Sederuntque simul,
ac comederunt et biberunt. Dixitque pater puellæ
ad generum suum: Quæso te ut hodie hic maneas,
pariterque lætemur. 7 At ille consurgens, cœpit velle
proficisci. Et nihilominus obnixe eum socer tenuit, et
apud se fecit manere. 8 Mane autem facto, parabat
Levites iter. Cui socer rursum: Oro te, inquit, ut
paululum cibi capias, et assumptis viribus, donec
increscat dies, postea proficiscaris. Comederunt ergo

simul. 9 Surrexitque adolescens, ut pergeret cum
uxore sua et puero. Cui rursum locutus est socer:
Considera quod dies ad occasum declivior sit, et
propinquat ad vesperum: mane apud me etiam hodie,
et duc lætum diem, et cras proficisceris ut vadas in
domum tuam. 10 Noluit gener acquiescere sermonibus
eius: sed statim perrexit, et venit contra Iebus, quæ
altero nomine vocatur Ierusalem, ducens secum duos
asinos onustos, et concubinam. 11 Iamque erant iuxta
Iebus, et dies mutabatur in noctem: dixitque puer ad
dominum suum: Veni, obsecro, declinemus ad urbem
Iebusæorum, et maneamus in ea. 12 Cui respondit
dominus: Non ingrediar oppidum gentis alienæ, quæ
non est de filiis Israel, sed transibo usque Gabaa: 13 et
cum illuc pervenero, manebimus in ea, aut certe in
urbe Rama. 14 Transierunt ergo Iebus, et cœptum
carpebant iter, occubuitque eis sol iuxta Gabaa, quæ
est in tribu Beniamin: 15 diverteruntque ad eam,
ut manerent ibi. Quo cum intrassent, sedebant in
platea civitatis, et nullus eos recipere voluit hospitio.
16 Et ecce, apparuit homo senex, revertens de agro
et de opere suo vesperi, qui et ipse de monte erat
Ephraim, et peregrinus habitabat in Gabaa. Homines
autem regionis illius erant filii Iemini. 17 Elevatisque
oculis, vidit senex sedentem hominem cum sarcinulis
suis in platea civitatis: et dixit ad eum: Unde venis?
Et quo vadis? 18 Qui respondit ei: Profecti sumus
de Bethlehem Iuda, et pergimus ad locum nostrum,
qui est in latere montis Ephraim, unde ieramus in
Bethlehem: et nunc vadimus ad domum Dei, nullusque
sub tectum suum nos vult recipere, 19 habentes
paleas et fœnum in asinorum pabulum, et panem
ac vinum in meos et ancillæ tuæ usus, et pueri, qui
mecum est: nulla re indigemus nisi hospitio. 20 Cui
respondit senex: Pax tecum sit, ego præbebo omnia
quæ necessaria sunt: tantum, quæso, ne in platea
maneas. 21 Introduxitque eum in domum suam, et
pabulum asinis præbuit: ac postquam laverunt pedes
suos, recepit eos in convivium. 22 Illis epulantibus,
et post laborem itineris, cibo et potu reficientibus
corpora, venerunt viri civitatis illius, filii Belial, (id
est, absque iugo) et circumdantes domum senis,
fores pulsare cœperunt, clamantes ad dominum
domus, atque dicentes: Educ virum, qui ingressus
est domum tuam, ut abutamur eo. 23 Egressusque
est ad eos senex, et ait: Nolite fratres, nolite facere
malum hoc: quia ingressus est homo hospitium
meum, et cessate ab hac stultitia: 24 habeo filiam
virginem, et hic homo habet concubinam, educam
eas ad vos, ut humilietis eas, et vestram libidinem
compleatis: tantum, obsecro, ne scelus hoc contra
naturam operemini in virum. 25 Nolebant acquiescere
sermonibus illius. Quod cernens homo, eduxit ad
eos concubinam suam, et eis tradidit illudendam:
qua cum tota nocte abusi essent, dimiserunt eam
mane. 26 At mulier, recedentibus tenebris, venit ad
ostium domus, ubi manebat dominus suus, et ibi
corruit. 27 Mane facto, surrexit homo, et aperuit
ostium, ut cœptam expleret viam: et ecce concubina
eius iacebat ante ostium sparsis in limine manibus. 28
Cui ille, putans eam quiescere, loquebatur: Surge, et
ambulemus. Qua nihil respondente, intelligens quod
erat mortua; tulit eam, et imposuit asino, reversusque
est in domum suam. 29 Quam cum esset ingressus,
arripuit gladium, et cadaver uxoris cum ossibus suis
in duodecim partes ac frustra concidens, misit in
omnes terminos Israel. 30 Quod cum vidissent singuli,
conclamabant. Numquam res talis facta est in Israel
ex eo die, quo ascenderunt patres nostri de Ægypto,
usque in præsens tempus: ferte sententiam, et in
commune decernite quid facto opus sit.

20 Egressi itaque sunt omnes filii Israel, et pariter
congregati, quasi vir unus, de Dan, usque
Bersabee, et Terra Galaad ad Dominum in Maspha: 2
Omnesque anguli populorum, et cunctæ tribus Israel
in ecclesiam populi Dei convenerunt quadringenta
millia peditum pugnatorum. 3 (Nec latuit filios
Beniamin quod ascendissent filii Israel in Maspha.)
Interrogatusque Levita, maritus mulieris interfectæ,
quomodo tantum scelus perpetratum esset, 4
respondit: Veni in Gabaa Beniamin cum uxore mea,
illucque diverti: 5 et ecce homines civitatis illius
circumdederunt nocte domum, in qua manebam,
volentes me occidere, et uxorem meam incredibili
furore libidinis vexantes, denique mortua est. 6
Quam arreptam, in frustra concidi, misique partes in
omnes terminos possessionis vestræ: quia numquam
tantum nefas, et tam grande piaculum factum est
in Israel. 7 Adestis omnes filii Israel, decernite quid

facere debeatis. 8 Stansque omnis populus, quasi
unius hominis sermone respondit: Non recedemus
in tabernacula nostra, nec suam quisquam intrabit
domum: 9 sed hoc contra Gabaa in commune faciamus.
10 Decem viri eligantur e centum ex omnibus tribubus
Israel, et centum de mille, et mille de decem millibus,
ut comportent exercitui cibaria, et possimus pugnare
contra Gabaa Beniamin, et reddere ei pro scelere, quod
meretur. 11 Convenitque universus Israel ad civitatem,
quasi homo unus eadem mente, unoque consilio. 12
Et miserunt nuncios ad omnem tribum Beniamin,
qui dicerent: Cur tantum nefas in vobis repertum
est? 13 Tradite homines de Gabaa, qui hoc flagitium
perpetrarunt, ut moriantur, et auferatur malum
de Israel. Qui noluerunt fratrum suorum filiorum
Israel audire mandatum: 14 sed ex cunctis urbibus,
quæ sortis suæ erant, convenerunt in Gabaa, ut illis
ferrent auxilium, et contra universum populum Israel
dimicarent. 15 Inventique sunt viginti quinque millia
de Beniamin educentium gladium, præter habitatores
Gabaa, 16 qui septingenti erant viri fortissimi, ita
sinistra ut dextra prœliantes: et sic fundis lapides
ad certum iacientes, ut capillum quoque possent
percutere, et nequaquam in alteram partem ictus
lapidis deferretur. 17 Virorum quoque Israel, absque
filiis Beniamin, inventa sunt quadringenta millia
educentium gladium, et paratorum ad pugnam. 18
Qui surgentes venerunt in domum Dei, hoc est, in
Silo: consulueruntque Deum, atque dixerunt: Quis
erit in exercitu nostro princeps certaminis contra
filios Beniamin? Quibus respondit Dominus: Iudas
sit dux vester. 19 Statimque filii Israel surgentes
mane, castrametati sunt iuxta Gabaa: 20 et inde
procedentes ad pugnam contra Beniamin, urbem
oppugnare cœperunt. 21 Egressique filii Beniamin de
Gabaa, occiderunt de filiis Israel die illo viginti duo
millia virorum. 22 Rursum filii Israel et fortitudine
et numero confidentes, in eodem loco, in quo prius
certaverant, aciem direxerunt: 23 ita tamen ut prius
ascenderent et flerent coram Domino usque ad
noctem: consulerentque eum, et dicerent: Debeo ultra
procedere ad dimicandum contra filios Beniamin
fratres meos, an non? Quibus ille respondit: Ascendite
ad eos, et inite certamen. 24 Cumque filii Israel altera
die contra filios Beniamin ad prœlium processissent,
25 eruperunt filii Beniamin de portis Gabaa: et
occurrentes eis tanta in illos cæde bacchati sunt, ut
decem et octo millia virorum educentium gladium
prosternerent. 26 Quam ob rem omnes filii Israel
venerunt in domum Dei, et sedentes flebant coram
Domino: ieiunaveruntque die illo usque ad vesperam,
et obtulerunt ei holocausta, atque pacificas victimas,
27 et super statu suo interrogaverunt. Eo tempore ibi
erat arca fœderis Dei, 28 et Phinees filius Eleazari
filii Aaron præpositus domus. Consuluerunt igitur
Dominum, atque dixerunt: Exire ultra debemus ad
pugnam contra filios Beniamin fratres nostros, an
quiescere? Quibus ait Dominus: Ascendite, cras enim
tradam eos in manus vestras. 29 Posueruntque filii
Israel insidias per circuitum urbis Gabaa: 30 et tertia
vice, sicut semel et bis, contra Beniamin exercitum
produxerunt. 31 Sed et filii Beniamin audacter
eruperunt de civitate, et fugientes adversarios longius
persecuti sunt, ita ut vulnerarent ex eis sicut primo
die et secundo, et cæderent per duas semitas vertentes
terga, quarum una ferebatur in Bethel, et altera in
Gabaa, atque prosternerent triginta circiter viros: 32
putaverunt enim solito eos more cedere. Qui fugam
arte simulantes inierunt consilium ut abstraherent
eos de civitate, et quasi fugientes ad supradictas
semitas perducerent. 33 Omnes itaque filii Israel
surgentes de sedibus suis, tetenderunt aciem in loco,
qui vocatur Baalthamar. Insidiæ quoque, quæ circa
urbem erant, paulatim se aperire cœperunt, 34 et
ab Occidentali urbis parte procedere. Sed et alia
decem millia virorum de universo Israel, habitatores
urbis ad certamina provocabant. Ingravatumque est
bellum contra filios Beniamin: et non intellexerunt
quod ex omni parte illis instaret interitus. 35
Percussitque eos Dominus in conspectu filiorum
Israel, et interfecerunt ex eis in illo die viginti
quinque millia, et centum viros, omnes bellatores
et educentes gladium. 36 Filii autem Beniamin cum
se inferiores esse vidissent, cœperunt fugere. Quod
cernentes filii Israel, dederunt eis ad fugiendum
locum, ut ad præparatas insidias devenirent, quas
iuxta urbem posuerant. 37 Qui cum repente de
latibulis surrexissent, et Beniamin terga cædentibus
daret, ingressi sunt civitatem, et percusserunt eam
in ore gladii. 38 Signum autem dederant filii Israel

his, quos in insidiis collocaverant, ut postquam
urbem cepissent, ignem accenderent: ut ascendente
in altum fumo, captam urbem demonstrarent. 39
Quod cum cernerent filii Israel in ipso certamine
positi (putaverunt enim filii Beniamin eos fugere, et
instantius persequebantur, cæsis de exercitu eorum
triginta viris) 40 et viderent quasi columnam fumi
de civitate conscendere. Beniamin quoque aspiciens
retro, cum captam cerneret civitatem, et flammas
in sublime ferri: 41 qui prius simulaverant fugam,
versa facie fortius resistebant. Quod cum vidissent
filii Beniamin, in fugam versi sunt, 42 et ad viam
deserti ire cœperunt, illuc quoque eos adversariis
persequentibus. Sed et hi, qui urbem succenderant,
occurrerunt eis. 43 Atque ita factum est, ut ex utraque
parte ab hostibus cæderentur, nec erat ulla requies
morientium. Ceciderunt, atque prostrati sunt ad
Orientalem plagam urbis Gabaa. 44 Fuerunt autem
qui in eodem loco interfecti sunt, decem et octo
millia virorum, omnes robustissimi pugnatores. 45
Quod cum vidissent, qui remanserant de Beniamin,
fugerunt in solitudinem: et pergebant ad Petram,
cuius vocabulum est Remmon. In illa quoque fuga
palantes, et in diversa tendentes, occiderunt quinque
millia virorum. Et cum ultra tenderent, persecuti sunt
eos, et interfecerunt etiam alia duo millia. 46 Et sic
factum est, ut omnes qui ceciderant de Beniamin in
diversis locis essent viginti quinque millia, pugnatores
ad bella promptissimi. 47 Remanserunt itaque de
omni numero Beniamin, qui evadere, et fugere in
solitudinem potuerunt, sexcenti viri: sederuntque in
Petra Remmon mensibus quattuor. 48 Regressi autem
filii Israel, omnes reliquias civitatis a viris usque ad
iumenta gladio percusserunt, cunctasque urbes et
viculos Beniamin vorax flamma consumpsit.

21 Iuraverunt quoque filii Israel in Maspha et
dixerunt: Nullus nostrum dabit filiis Beniamin de
filiabus suis uxorem. 2 Veneruntque omnes ad domum
Dei in Silo, et in conspectu eius sedentes usque
ad vesperam, levaverunt vocem, et magno ululatu
cœperunt flere, dicentes: 3 Quare Domine Deus Israel
factum est hoc malum in populo tuo, ut hodie una
tribus auferretur ex nobis? 4 Altera autem die diluculo
consurgentes, extruxerunt altare: obtuleruntque ibi
holocausta, et pacificas victimas, et dixerunt: 5 Quis
non ascendit in exercitu Domini de universis tribubus
Israel? Grandi enim iuramento se constrinxerant,
cum essent in Maspha, interfici eos qui defuissent.
6 Ductique pœnitentia filii Israel super fratre suo
Beniamin, cœperunt dicere: Ablata est tribus una
de Israel, 7 unde uxores accipient? Omnes enim in
commune iuravimus, non daturos nos his filias nostras.
8 Idcirco dixerunt: Quis est de universis tribubus Israel,
qui non ascendit ad Dominum in Maspha? Et ecce
inventi sunt habitatores Iabes Galaad in illo exercitu
non fuisse. 9 (Eo quoque tempore cum essent in Silo,
nullus ex eis ibi repertus est.) 10 Miserunt itaque
decem millia viros robustissimos, et præceperunt eis:
Ite, et percutite habitatores Iabes Galaad in ore gladii,
tam uxores quam parvulos eorum. 11 Et hoc erit
quod observare debebitis: Omne generis masculini, et
mulieres, quæ cognoverunt viros, interficite, virgines
autem reservate. 12 Inventæque sunt de Iabes Galaad
quadringentæ virgines, quæ nescierunt viri thorum,
et adduxerunt eas ad castra in Silo, in Terram
Chanaan. 13 Miseruntque nuncios ad filios Beniamin,
qui erant in Petra Remmon, et præceperunt eis,
ut eos susciperent in pace. 14 Veneruntque filii
Beniamin in illo tempore, et datæ sunt eis uxores de
filiabus Iabes Galaad: alias autem non repererunt,
quas simili modo traderent. 15 Universusque Israel
valde doluit, et egit pœnitentiam super interfectione
unius tribus ex Israel. 16 Dixeruntque maiores natu:
Quid faciemus reliquis, qui non acceperunt uxores?
Omnes in Beniamin feminæ conciderunt, 17 et magna
nobis cura, ingentique studio providendum est, ne
una tribus deleatur ex Israel. 18 Filias enim nostras
eis dare non possumus, constricti iuramento et
maledictione, qua diximus: Maledictus qui dederit
de filiabus suis uxorem Beniamin. 19 Ceperuntque
consilium, atque dixerunt: Ecce sollemnitas Domini
est in Silo anniversaria, quæ sita est ad Septentrionem
urbis Bethel, et ad Orientalem plagam viæ, quæ de
Bethel tendit ad Sichimam, et ad Meridiem oppidi
Lebona. 20 Præceperuntque filiis Beniamin, atque
dixerunt: Ite, ad latitate in vineis. 21 Cumque videritis
filias Silo ad ducendos choros ex more procedere,
exite repente de vineis, et rapite ex eis singuli uxores
singulas, et pergite in Terram Beniamin. 22 Cumque

venerint patres earum, ac fratres, et adversum vos
queri cœperint, atque iurgari, dicemus eis: Miseremini
eorum: non enim rapuerunt eas iure bellantium atque
victorum, sed rogantibus ut acciperent, non dedistis,
et a vestra parte peccatum est. **23** Feceruntque
filii Beniamin, ut sibi fuerat imperatum: et iuxta
numerum suum rapuerunt sibi de his, quæ ducebant
choros, uxores singulas: abieruntque in possessionem
suam ædificantes urbes, et habitantes in eis. **24** Filii
quoque Israel reversi sunt per tribus, et familias in
tabernacula sua. **25** In diebus illis non erat rex in
Israel: sed unusquisque quod sibi rectum videbatur,
hoc faciebat.

Ruth

1 In diebus unius iudicis, quando iudices præerant,
facta est fames in Terra. Abiitque homo de
Bethlehem Iuda, ut peregrinaretur in regione
Moabitide cum uxore sua, ac duobus liberis. **2** Ipse
vocabatur Elimelech, et uxor eius Noemi: et duo
filii, alter Mahalon, et alter Chelion, Ephrathæi de
Bethlehem Iuda. Ingressique regionem Moabitidem,
morabantur ibi. **3** Et mortuus est Elimelech maritus
Noemi: remansitque ipsa cum filiis. **4** Qui acceperunt
uxores Moabitidas, quarum una vocabatur Orpha,
altera vero Ruth. Manseruntque ibi decem annis, **5**
et ambo mortui sunt, Mahalon videlicet et Chelion:
remansitque mulier orbata duobus liberis ac marito.
6 Et surrexit ut in patriam pergeret cum utraque
nuru sua de regione Moabitide: audierat enim quod
respexisset Dominus populum suum, et dedisset eis
escas. **7** Egressa est itaque de loco peregrinationis
suæ, cum utraque nuru: et iam in via revertendi posita
in Terram Iuda, **8** dixit ad eas: Ite in domum matris
vestræ, faciat vobiscum Dominus misericordiam, sicut
fecistis cum mortuis et mecum. **9** Det vobis invenire
requiem in domibus virorum, quos sortituræ estis. Et
osculata est eas. Quæ elevata voce flere cœperunt,
10 et dicere: Tecum pergemus ad populum tuum. **11**
Quibus illa respondit: Revertimini filiæ meæ, cur
venitis mecum? num ultra habeo filios in utero meo,
ut viros ex me sperare possitis? **12** Revertimini filiæ
meæ, et abite: iam enim senectute confecta sum, nec
apta vinculo coniugali. Etiam si possem hac nocte
concipere, et parere filios, **13** si eos expectare velitis
donec crescant, et annos pubertatis impleant, ante
eritis vetulæ quam nubatis. Nolite, quæso, filiæ meæ:
quia vestra angustia magis me premit, et egressa
est manus Domini contra me. **14** Elevata igitur voce,
rursum flere cœperunt, Orpha osculata est socrum,
ac reversa est: Ruth adhæsit socrui suæ. **15** Cui dixit
Noemi: En reversa est cognata tua ad populum suum,
et ad deos suos, vade cum ea. **16** Quæ respondit: Ne
adverseris mihi ut relinquam te et abeam: quocumque
enim perrexeris, pergam: et ubi morata fueris, et
ego pariter morabor. Populus tuus populus meus, et
Deus tuus Deus meus. **17** Quæ te terra morientem
susceperit, in ea moriar: ibique locum accipiam
sepulturæ. Hæc mihi faciat Dominus, et hæc addat, si
non sola mors me et te separaverit. **18** Videns ergo
Noemi, quod obstinato animo Ruth decrevisset secum
pergere, adversari noluit, nec ad suos ultra reditum
persuadere: **19** profectæque sunt simul, et venerunt
in Bethlehem. Quibus urbem ingressis, velox apud
cunctos fama percrebruit: dicebantque mulieres: Hæc
est illa Noemi. **20** Quibus ait: Ne vocetis me Noemi (id
est, pulchram) sed vocate me Mara (id est, amaram)
quia amaritudine valde replevit me Omnipotens. **21**
Egressa sum plena, et vacuam reduxit me Dominus.
Cur ergo vocatis me Noemi, quam Dominus humiliavit,
et afflixit Omnipotens? **22** Venit ergo Noemi cum Ruth
Moabitide nuru sua, de terra peregrinationis suæ: ac
reversa est in Bethlehem, quando primum hordea
metebantur.

2 Erat autem viro Elimelech consanguineus, homo
potens, et magnarum opum, nomine Booz. **2**
Dixitque Ruth Moabitis ad socrum suam: Si iubes,
vadam in agrum, et colligam spicas quæ fugerint
manus metentium, ubicumque clementis in me
patris familias reperero gratiam. Cui illa respondit:
Vade filia mea. **3** Abiit itaque et colligebat spicas
post terga metentium. Accidit autem ut ager
ille haberet dominum nomine Booz, qui erat de
cognatione Elimelech. **4** Et ecce, ipse veniebat de
Bethlehem, dixitque messoribus: Dominus vobiscum.
Qui responderunt ei: Benedicat tibi Dominus. **5**
Dixitque Booz iuveni, qui messoribus præerat: Cuius
est hæc puella? **6** Cui respondit: Hæc est Moabitis, quæ
venit cum Noemi, de regione Moabitide, **7** et rogavit
ut spicas colligeret remanentes, sequens messorum
vestigia: et de mane usque nunc stat in agro, et ne
ad momentum quidem domum reversa est. **8** Et ait
Booz ad Ruth: Audi filia, ne vadas in alterum agrum
ad colligendum, nec recedas ab hoc loco: sed iungere
puellis meis, **9** et ubi messuerint, sequere. Mandavi
enim pueris meis, ut nemo molestus sit tibi: sed
etiam si sitieris, vade ad sarcinulas, et bibe aquas,
de quibus et pueri bibunt. **10** Quæ cadens in faciem
suam et adorans super terram, dixit ad eum: Unde
mihi hoc, ut invenirem gratiam ante oculos tuos,
et nosse me dignareris peregrinam mulierem? **11**
Cui ille respondit: Nunciata sunt mihi omnia, quæ

feceris socrui tuæ post mortem viri tui: et quod
reliqueris parentes tuos, et terram in qua nata es, et
veneris ad populum, quem antea nesciebas. 12 Reddat
tibi Dominus pro opere tuo, et plenam mercedem
recipias a Domino Deo Israel, ad quem venisti, et
sub cuius confugisti alas. 13 Quæ ait: Inveni gratiam
apud oculos tuos domine mi, qui consolatus es me, et
locutus es ad cor ancillæ tuæ, quæ non sum similis
unius puellarum tuarum. 14 Dixitque ad eam Booz:
Quando hora vescendi fuerit, veni huc, et comede
panem, et intinge buccellam tuam in aceto. Sedit
itaque ad messorum latus, et congessit polentam
sibi, comeditque et saturata est, et tulit reliquias.
15 Atque inde surrexit, ut spicas ex more colligeret.
Præcepit autem Booz pueris suis, dicens: Etiamsi
vobiscum metere voluerit, ne prohibeatis eam: 16 et
de vestris quoque manipulis proiicite de industria, et
remanere permittite, ut absque rubore colligat, et
colligentem nemo corripiat. 17 Collegit ergo in agro
usque ad vesperam: et quæ collegerat virga cædens et
excutiens, invenit hordei quasi ephi mensuram, id est,
tres modios. 18 Quos portans reversa est in civitatem,
et ostendit socrui suæ: insuper protulit, et dedit ei de
reliquiis cibi sui, quo saturata fuerat. 19 Dixitque ei
socrus sua: Ubi hodie collegisti, et ubi fecisti opus? sit
benedictus qui misertus est tui. Indicavitque ei apud
quem fuisset operata: et nomen dixit viri, quod Booz
vocaretur. 20 Cui respondit Noemi: Benedictus sit a
Domino: quoniam eandem gratiam, quam præbuerat
vivis, servavit et mortuis. Rursumque ait: Propinquus
noster est homo. 21 Et Ruth, Hoc quoque, inquit,
præcepit mihi, ut tamdiu messoribus eius iungerer,
donec omnes segetes meterentur. 22 Cui dixit socrus:
Melius est, filia mea, ut cum puellis eius exeas ad
metendum, ne in alieno agro quispiam resistat tibi.
23 Iuncta est itaque puellis Booz: et tamdiu cum
eis messuit, donec hordea et triticum in horreis
conderentur.

3 Postquam autem reversa est ad socrum suam,
audivit ab ea: Filia mea, quæram tibi requiem,
et providebo ut bene sit tibi. 2 Booz iste, cuius
puellis in agro iuncta es, propinquus noster est, et
hac nocte aream hordei ventilat. 3 Lavare igitur,
et undere, et induere cultioribus vestimentis, et
descende in aream. Non te videat homo, donec
esum potumque finierit. 4 Quando autem ierit ad
dormiendum, nota locum in quo dormiat: veniesque
et discooperies pallium, quo operitur a parte pedum,
et proiicies te, et ibi iacebis: ipse autem dicet tibi quid
agere debeas. 5 Quæ respondit: Quidquid præceperis,
faciam. 6 Descenditque in aream, et fecit omnia,
quæ sibi imperaverat socrus. 7 Cumque comedisset
Booz, et bibisset, et factus esset hilarior, issetque
ad dormiendum iuxta acervum manipulorum, venit
abscondite, et discooperto pallio a pedibus eius, se
proiecit. 8 Et ecce, nocte iam media expavit homo,
et conturbatus est: viditque mulierem iacentem ad
pedes suos, 9 et ait illi: Quæ es? Illaque respondit:
Ego sum Ruth ancilla tua: expande pallium tuum
super famulam tuam, quia propinquus es. 10 Et
ille, Benedicta, inquit, es a Domino filia, et priorem
misericordiam posteriore superasti: quia non est
secuta iuvenes pauperes, sive divites. 11 Noli ergo
metuere, sed quidquid dixeris mihi, faciam tibi. Scit
enim omnis populus, qui habitat intra portas urbis
meæ, mulierem te esse virtutis. 12 Nec abnuo me
propinquum, sed est alius me propinquior. 13 Quiesce
hac nocte: et facto mane, si te voluerit propinquitatis
iure retinere, bene res acta est: sin autem ille
noluerit, ego te absque ulla dubitatione suscipiam,
vivit Dominus. Dormi usque mane. 14 Dormivit itaque
ad pedes eius, usque ad noctis abscessum. Surrexit
itaque antequam homines se cognoscerent mutuo, et
dixit Booz: Cave ne quis noverit quod huc veneris.
15 Et rursum, Expande, inquit, pallium tuum, quo
operiris, et tene utraque manu. Qua extendente, et
tenente, mensus est sex modios hordei, et posuit
super eam. Quæ portans ingressa est civitatem, 16
et venit ad socrum suam. Quæ dixit ei: Quid egisti
filia? Narravitque ei omnia, quæ sibi fecisset homo.
17 Et ait: Ecce sex modios hordei dedit mihi, et ait:
Nolo vacuam te reverti ad socrum tuam. 18 Dixitque
Noemi: Expecta filia donec videamus quem res exitum
habeat. Neque enim cessabit homo nisi compleverit
quod locutus est.

4 Ascendit ergo Booz ad portam, et sedit ibi. Cumque
vidisset propinquum præterire, de quo prius sermo
habitus est, dixit ad eum: Declina paulisper, et sede

hic: vocans eum nomine suo. Qui divertit, et sedit.
2 Tollens autem Booz decem viros de senioribus
civitatis, dixit ad eos: Sedete hic. 3 Quibus sedentibus,
locutus est ad propinquum: Partem agri fratris nostri
Elimelech vendet Noemi, quæ reversa est de regione
Moabitide: 4 quod audire te volui, et tibi dicere coram
cunctis sedentibus, et maioribus natu de populo
meo. Si vis possidere iure propinquitatis: eme, et
posside. Sin autem displicet tibi, hoc ipsum indica
mihi, ut sciam quid facere debeam. Nullus enim
est propinquus, excepto te, qui prior es: et me, qui
secundus sum. At ille respondit: Ego agrum emam.
5 Cui dixit Booz: Quando emeris agrum de manu
mulieris, Ruth quoque Moabitidem, quæ uxor defuncti
fuit, debes accipere: ut suscites nomen propinqui
tui in hereditate sua. 6 Qui respondit: Cedo iuri
propinquitatis: neque enim posteritatem familiæ
meæ delere debeo. Tu meo utere privilegio, quo
me libenter carere profiteor. 7 Hic autem erat mos
antiquitus in Israel inter propinquos, ut si quando
alter alteri suo iuri cedebat: ut esset firma concessio,
solvebat homo calceamentum suum, et dabat proximo
suo. Hoc erat testmonium cessionis in Israel. 8
Dixit ergo propinquo suo Booz: Tolle calceamentum
tuum. Quod statim solvit de pede suo. 9 At ille
maioribus natu, et universo populo, Testes vos, inquit,
estis hodie, quod possederim omnis quæ fuerunt
Elimelech; et Chelion, et Mahalon, tradente Noemi: 10
et Ruth Moabitidem, uxorem Mahalon, in coniugium
sumpserim, ut suscitem nomen defuncti in hereditate
sua, ne vocabulum eius de familia sua ac fratribus
et populo deleatur. Vos, inquam, huius rei testes
estis. 11 Respondit omnis populus, qui erat in porta,
et maiores natu: Nos testes sumus: faciat Dominus
hanc mulierem, quæ ingreditur domum tuam, sicut
Rachel, et Liam, quæ ædificaverunt domum Israel: ut
sit exemplum virtutis in Ephratha, et habeat celebre
nomen in Bethlehem: 12 fiatque domus tua, sicut
domus Phares, quem Thamar peperit Iudæ, de semine
quod tibi dederit Dominus ex hac puella. 13 Tulit
itaque Booz Ruth, et accepit uxorem: ingressusque est
ad eam, et dedit illi Dominus ut conciperet, et pareret
filium. 14 Dixeruntque mulieres ad Noemi: Benedictus
Dominus, qui non est passus ut deficeret successor
familiæ tuæ, et vocaretur nomen eius in Israel. 15
Et habeas qui consoletur animam tuam, et enutriat
senectutem. De nuru enim tua natus est, quæ te diligit:
et multo tibi melior est, quam si septem haberes filios.
16 Susceptumque Noemi puerum posuit in sinu suo, et
nutricis ac gerulæ fungebatur officio. 17 Vicinæ autem
mulieris congratulantes ei, et dicentes: Natus est filius
Noemi: vocaverunt nomen eius Obed: hic est pater
Isai, patris David. 18 Hæ sunt generationes Phares:
Phares genuit Esron, 19 Esron genuit Aram, Aram
genuit Aminadab, 20 Aminadab genuit Nahasson,
Nahasson genuit Salmon, 21 Salmon genuit Booz, Booz
genuit Obed, 22 Obed genuit Isai, Isai genuit David.

I Samuelis

1 Fuit vir unus de Ramathaimsophim, de monte
Ephraim, et nomen eius Elcana, filius Ieroham, filii
Eliu, filii Thohu, filii Suph, Ephrathæus: **2** et habuit
duas uxores, nomen uni Anna, et nomen secundæ
Phenenna. Fueruntque Phenennæ filii: Annæ autem
non erant liberi. **3** Et ascendebat vir ille de civitate
sua statutis diebus, ut adoraret et sacrificaret Domino
exercituum in Silo. Erant autem ibi duo filii Heli, Ophni
et Phinees, sacerdotes Domini. **4** Venit ergo dies, et
immolavit Elcana, deditque Phenennæ uxori suæ, et
cunctis filiis eius, et filiabus partes: **5** Annæ autem
dedit partem unam tristis, quia Annam diligebat.
Dominus autem concluserat vulvam eius. **6** Affligebat
quoque eam æmula eius, et vehementer angebat, in
tantum, ut exprobraret quod Dominus conclusisset
vulvam eius: **7** sicque faciebat per singulos annos, cum
redeunte tempore ascenderent ad templum Domini: et
sic provocabat eam. Porro illa flebat, et non capiebat
cibum. **8** Dixit ergo ei Elcana vir suus: Anna, cur fles?
Et quare non comedis? Et quam ob rem affligitur cor
tuum? Numquid non ego melior tibi sum, quam decem
filii? **9** Surrexit autem Anna postquam comederat,
et biberat in Silo. Et Heli sacerdote sedente super
sellam ante postes templi Domini, **10** cum esset Anna
amaro animo, oravit ad Dominum, flens largiter, **11** et
votum vovit, dicens: Domine exercituum, si respiciens
videris afflictionem famulæ tuæ, et recordatus mei
fueris, nec oblitus ancillæ tuæ, dederisque servæ tuæ
sexum virilem: dabo eum Domino omnibus diebus
vitæ eius, et novacula non ascendet super caput eius.
12 Factum est autem, cum illa multiplicaret preces
coram Domino, ut Heli observaret os eius. **13** Porro
Anna loquebatur in corde suo, tantumque labia illius
movebantur, et vox penitus non audiebatur. Æstimavit
ergo eam Heli temulentam, **14** dixitque ei: Usquequo
ebria eris? Digere paulisper vinum, quo mades. **15**
Respondens Anna: Nequaquam, inquit, domine mi:
nam mulier infelix nimis ego sum, vinumque et
omne quod inebriare potest, non bibi, sed effudi
animam meam in conspectu Domini. **16** Ne reputes
ancillam tuam quasi unam de filiabus Belial: quia
ex multitudine doloris, et mœroris mei locuta sum
usque in præsens. **17** Tunc Heli ait ei: Vade in pace: et
Deus Israel det tibi petitionem tuam, quam rogasti
eum. **18** Et illa dixit: Utinam inveniat ancilla tua
gratiam in oculis tuis. Et abiit mulier in viam suam, et
comedit, vultusque illius non sunt amplius in diversa
mutati. **19** Et surrexerunt mane, et adoraverunt coram
Domino: reversique sunt, et venerunt in domum suam
Ramatha. Cognovit autem Elcana Annam uxorem
suam: et recordatus est eius Dominus. **20** Et factum
est post circulum dierum, concepit Anna, et peperit
filium, vocavitque nomen eius Samuel: eo quod a
Domino postulasset eum. **21** Ascendit autem vir eius
Elcana, et omnis domus eius, ut immolaret Domino
hostiam sollemnem, et votum suum, **22** et Anna non
ascendit: dixit enim viro suo: Non vadam, donec
ablactetur infans, et ducam eum, ut appareat ante
conspectum Domini, et maneat ibi iugiter. **23** Et ait ei
Elcana vir suus: Fac quod bonum tibi videtur, et mane
donec ablactes eum: precorque ut impleat Dominus
verbum suum. Mansit ergo mulier, et lactavit filium
suum, donec amoveret eum a lacte. **24** Et adduxit eum
secum, postquam ablactaverat, in vitulis tribus, et
tribus modiis farinæ, et amphora vini, et adduxit eum
ad domum Domini in Silo. Puer autem erat adhuc
infantulus: **25** et immolaverunt vitulum, et obtulerunt
puerum Heli. **26** Et ait Anna: Obsecro mi domine,
vivit anima tua domine: ego sum illa mulier, quæ
steti coram te hic orans Dominum. **27** Pro puero isto
oravi, et dedit mihi Dominus petitionem meam, quam
postulavi eum. **28** Idcirco et ego commodavi eum
Domino cunctis diebus, quibus fuerit commodatus
Domino. Et adoraverunt ibi Dominum. Et oravit Anna,
et ait:

2 Exultavit cor meum in Domino, et exaltatum est
cornu meum in Deo meo: dilatatum est os meum
super inimicos meos: quia lætata sum in salutari
tuo. **2** Non est sanctus, ut est Dominus: neque
enim est alius extra te, et non est fortis sicut Deus
noster. **3** Nolite multiplicare loqui sublimia, gloriantes:
recedant vetera de ore vestro: quia Deus scientiarum,
Dominus est, et ipsi præparantur cogitationes. **4**
Arcus fortium superatus est, et infirmi accincti sunt
robore. **5** Repleti prius, pro panibus se locaverunt:
et famelici saturati sunt, donec sterilis peperit
plurimos: et quæ multos habebat filios, infirmata

est. 6 Dominus mortificat et vivificat, deducit ad
inferos et reducit. (Sheol h7585) 7 Dominus pauperem
facit et ditat, humiliat et sublevat. 8 Suscitat de
pulvere egenum, et de stercore elevat pauperem:
ut sedeat cum principibus, et solium gloriæ teneat.
Domini enim sunt cardines terræ, et posuit super eos
orbem. 9 Pedes sanctorum suorum servabit, et impii
in tenebris conticescent: quia non in fortitudine sua
roborabitur vir. 10 Dominum formidabunt adversarii
eius: et super ipsos in cælis tonabit: Dominus iudicabit
fines Terræ, et dabit imperium regi suo, et sublimabit
cornu Christi sui. 11 Et abiit Elcana Ramatha, in
domum suam: puer autem erat minister in conspectu
Domini ante faciem Heli sacerdotis. 12 Porro filii
Heli, filii Belial, nescientes Dominum, 13 neque
officium sacerdotum ad populum: sed quicumque
immolasset victimam, veniebat puer sacerdotis, dum
coquerentur carnes, et habebat fuscinulam tridentem
in manu sua, 14 et mittebat eam in lebetem, vel in
caldariam, aut in ollam, sive in cacabum: et omne,
quod levabat fuscinula, tollebat sacerdos sibi. Sic
faciebant universo Israeli venientium in Silo. 15 Etiam
antequam adolerent adipem, veniebat puer sacerdotis,
et dicebat immolanti: Da mihi carnem, ut coquam
sacerdoti: non enim accipiam a te carnem coctam,
sed crudam. 16 Dicebatque illi immolans: Incendatur
primum iuxta morem hodie adeps, et tolle tibi
quantumcumque desiderat anima tua. Qui respondens
aiebat ei: Nequaquam: nunc enim dabis, alioquin
tollam vi. 17 Erat ergo peccatum puerorum grande
nimis coram Domino: quia retrahebant homines a
sacrificio Domini. 18 Samuel autem ministrabat ante
faciem Domini, puer accinctus ephod lineo. 19 Et
tunicam parvam faciebat ei mater sua, quam afferebat
statutis diebus, ascendens cum viro suo, ut immolaret
hostiam sollemnem. 20 Et benedixit Heli Elcanæ et
uxori eius: dixitque ei: Reddat tibi Dominus semen de
muliere hac, pro fœnore quod commodasti Domino.
Et abierunt in locum suum. 21 Visitavit ergo Dominus
Annam, et concepit, et peperit tres filios, et duas filias:
et magnificatus est puer Samuel apud Dominum.
22 Heli autem erat senex valde, et audivit omnia
quæ faciebant filii sui universo Israeli: et quomodo
dormiebant cum mulieribus quæ observabant ad
ostium tabernaculi: 23 et dixit eis: Quare facitis
res huiuscemodi, quas ego audio, res pessimas, ab
omni populo? 24 Nolite filii mei: non enim est bona
fama, quam ego audio, ut transgredi faciatis populum
Domini. 25 Si peccaverit vir in virum, placari ei potest
Deus: si autem in Dominum peccaverit vir, quis orabit
pro eo? Et non audierunt vocem patris sui: quia
voluit Dominus occidere eos. 26 Puer autem Samuel
proficiebat, atque crescebat, et placebat tam Domino
quam hominibus. 27 Venit autem vir Dei ad Heli, et
ait ad eum: Hæc dicit Dominus: Numquid non aperte
revelatus sum domui patris tui, cum essent in Ægypto
in domo Pharaonis? 28 Et elegi eum ex omnibus
tribubus Israel mihi in sacerdotem, ut ascenderet ad
altare meum, et adoleret mihi incensum, et portaret
ephod coram me: et dedi domui patris tui omnia de
sacrificiis filiorum Israel. 29 Quare calce abiecistis
victimam meam, et munera mea quæ præcepi ut
offerrentur in templo: et magis honorasti filios tuos
quam me, ut comederetis primitias omnis sacrificii
Israel populi mei? 30 Propterea ait Dominus Deus
Israel: Loquens locutus sum, ut domus tua, et domus
patris tui ministraret in conspectu meo, usque in
sempiternum. Nunc autem dicit Dominus: Absit hoc
a me: sed quicumque glorificaverit me, glorificabo
eum: qui autem contemnunt me, erunt ignobiles.
31 Ecce dies veniunt: et præcidam brachium tuum,
et brachium domus patris tui, ut non sit senex in
domo tua. 32 Et videbis æmulum tuum in templo, in
universis prosperis Israel: et non erit senex in domo
tua omnibus diebus. 33 Verumtamen non auferam
penitus virum ex te ab altari meo: sed ut deficiant
oculi tui, et tabescat anima tua: et pars magna domus
tuæ morietur cum ad virilem ætatem venerit. 34 Hoc
autem erit tibi signum, quod venturum est duobus
filiis tuis, Ophni et Phinees: In die uno morientur
ambo. 35 Et suscitabo mihi sacerdotem fidelem,
qui iuxta cor meum, et animam meam faciet: et
ædificabo ei domum fidelem, et ambulabit coram
Christo meo cunctis diebus. 36 Futurum est autem, ut
quicumque remanserit in domo tua, veniat ut oretur
pro eo, et offerat nummum argenteum, et tortam
panis, dicatque: Dimitte me obsecro ad unam partem
sacerdotalem, ut comedam buccellam panis.

3 Puer autem Samuel ministrabat Domino coram Heli,
et sermo Domini erat pretiosus in diebus illis, non
erat visio manifesta. 2 Factum est ergo in die quadam,
Heli iacebat in loco suo, et oculi eius caligaverant, nec
poterat videre: 3 lucerna Dei antequam extingueretur,
Samuel dormiebat in templo Domini, ubi erat arca Dei.
4 Et vocavit Dominus Samuel. Qui respondens, ait: Ecce
ego. 5 Et cucurrit ad Heli, et dixit: Ecce ego: vocasti
enim me. Qui dixit: Non vocavi: revertere, et dormi. Et
abiit, et dormivit. 6 Et adiecit Dominus rursum vocare
Samuelem. Consurgensque, Samuel abiit ad Heli, et
dixit: Ecce ego: quia vocasti me. Qui respondit: Non
vocavi te fili mi: revertere et dormi. 7 Porro Samuel
necdum sciebat Dominum, neque revelatus fuerat ei
sermo Domini. 8 Et adiecit Dominus, et vocavit adhuc
Samuelem tertio. Qui consurgens abiit ad Heli, 9 et
ait: Ecce ego: quia vocasti me. Intellexit ergo Heli quia
Dominus vocaret puerum: et ait ad Samuelem: Vade,
et dormi: et si deinceps vocaverit te, dices: Loquere
Domine, quia audit servus tuus. Abiit ergo Samuel, et
dormivit in loco suo. 10 Et venit Dominus, et stetit:
et vocavit, sicut vocaverat secundo: Samuel, Samuel.
Et ait Samuel: Loquere Domine, quia audit servus
tuus. 11 Et dixit Dominus ad Samuelem: Ecce ego facio
verbum in Israel: quod quicumque audierit, tinnient
ambæ aures eius. 12 In die illa suscitabo adversum Heli
omnia quæ locutus sum super domum eius: incipiam,
et complebo. 13 Prædixi enim ei quod iudicaturus
essem domum eius in æternum, propter iniquitatem,
eo quod noverat indigne agere filios suos, et non
corripuerit eos. 14 Idcirco iuravi domui Heli quod non
expietur iniquitas domus eius victimis et muneribus
usque in æternum. 15 Dormivit autem Samuel usque
mane, aperuitque ostia domus Domini. Et Samuel
timebat indicare visionem Heli. 16 Vocavit ergo Heli
Samuelem, et dixit: Samuel fili mi? Qui respondens,
ait: Præsto sum. 17 Et interrogavit eum: Quis est
sermo, quem locutus est Dominus ad te? Oro te ne
celaveris me. Hæc faciat tibi Deus, et hæc addat, si
absconderis a me sermonem ex omnibus verbis, quæ
dicta sunt tibi. 18 Indicavit itaque ei Samuel universos
sermones, et non abscondit ab eo. Et ille respondit:
Dominus est: quod bonum est in oculis suis faciat.
19 Crevit autem Samuel, et Dominus erat cum eo, et
non cecidit ex omnibus verbis eius in terram. 20 Et
cognovit universus Israel a Dan, usque Bersabee, quod
fidelis Samuel propheta esset Domini. 21 Et addidit
Dominus ut appareret in Silo, quoniam revelatus
fuerat Dominus Samueli in Silo, iuxta verbum Domini.
Et evenit sermo Samuelis universo Israeli.

4 Et factum est in diebus illis, convenerunt Philisthiim
in pugnam: et egressus est Israel obviam Philisthiim
in prælium, et castrametatus est iuxta Lapidem
Adiutorii. Porro Philisthiim venerunt in Aphec, 2
et instruxerunt aciem contra Israel. Inito autem
certamine, terga vertit Israel Philisthæis: et cæsa sunt
in illo certamine passim per agros, quasi quattuor
millia virorum. 3 Et reversus est populus ad castra:
dixeruntque maiores natu de Israel: Quare percussit
nos Dominus hodie coram Philisthiim? Afferamus
ad nos de Silo arcam fœderis Domini, et veniat in
medium nostri, ut salvet nos de manu inimicorum
nostrorum. 4 Misit ergo populus in Silo, et tulerunt
inde arcam fœderis Domini exercituum sedentis
super Cherubim: erantque duo filii Heli cum arca
fœderis Dei, Ophni et Phinees. 5 Cumque venisset arca
fœderis Domini in castra, vociferatus est omnis Israel
clamore grandi, et personuit terra. 6 Et audierunt
Philisthiim vocem clamoris, dixeruntque: Quænam
est hæc vox clamoris magni in castris Hebræorum? Et
cognoverunt quod arca Domini venisset in castra. 7
Timueruntque Philisthiim, dicentes: Venit Deus in
castra. Et ingemuerunt, dicentes: 8 Væ nobis: non
enim fuit tanta exultatio heri et nudiustertius: Væ
nobis! Quis nos salvabit de manu deorum sublimium
istorum? Hi sunt dii, qui percusserunt Ægyptum
omni plaga, in deserto. 9 Confortamini, et estote viri,
Philisthiim: ne serviatis Hebræis, sicut et illi servierunt
vobis: confortamini, et bellate. 10 Pugnaverunt ergo
Philisthiim, et cæsus est Israel, et fugit unusquisque in
tabernaculum suum: et facta est plaga magna nimis: et
ceciderunt de Israel triginta millia peditum. 11 Et arca
Dei capta est: duo quoque filii Heli mortui sunt, Ophni
et Phinees. 12 Currens autem vir de Beniamin ex acie,
venit in Silo in die illa, scissa veste, et conspersus
pulvere caput. 13 Cumque ille venisset, Heli sedebat
super sellam contra viam spectans. Erat enim cor
eius pavens pro arca Dei. Vir autem ille postquam
ingressus est, nunciavit urbi: et ululavit omnis civitas.

14 Et audivit Heli sonitum clamoris, dixitque: Quis est
hic sonitus tumultus huius? At ille festinavit, et venit,
et nunciavit Heli. 15 Heli autem erat nonaginta et
octo annorum, et oculi eius caligaverant, et videre
non poterat. 16 Et dixit ad Heli: Ego sum qui veni
de prælio, et ego qui de acie fugi hodie. Cui ille ait:
Quid actum est fili mi? 17 Respondens autem ille, qui
nunciabat: Fugit, inquit, Israel coram Philisthiim, et
ruina magna facta est in populo: insuper et duo filii
tui mortui sunt, Ophni et Phinees: et arca Dei capta
est. 18 Cumque ille nominasset arcam Dei, cecidit de
sella retrorsum iuxta ostium, et fractis cervicibus
mortuus est. Senex enim erat vir et grandævus: et
ipse iudicavit Israel quadraginta annis. 19 Nurus
autem eius, uxor Phinees, prægnans erat, vicinaque
partui: et audito nuncio quod capta esset arca Dei, et
mortuus esset socer suus, et vir suus, incurvavit se et
peperit: irruerant enim in eam dolores subiti. 20 In
ipso autem momento mortis eius, dixerunt ei quæ
stabant circa eam: Ne timeas, quia filium peperisti.
Quæ non respondit eis, neque animadvertit. 21 Et
vocabit puerum, Ichabod, dicens: Translata est gloria
de Israel, quia capta est arca Dei, et pro socero suo et
pro viro suo; 22 et ait: Translata est gloria ab Israel,
eo quod capta esset arca Dei.

5 Philisthiim autem tulerunt arcam Dei, et
asportaverunt eam a Lapide adiutorii in Azotum. 2
Tuleruntque Philisthiim arcam Dei, et intulerunt eam
in templum Dagon, et statuerunt eam iuxta Dagon. 3
Cumque surrexissent diluculo Azotii altera die, ecce
Dagon iacebat pronus in terra ante arcam Domini: et
tulerunt Dagon, et restituerunt eum in locum suum. 4
Rursumque mane die altera consurgentes, invenerunt
Dagon iacentem super faciem suam in terra coram
arca Domini: caput autem Dagon, et duæ palmæ
manuum eius abscissæ erant super limen: 5 porro
Dagon solus truncus remanserat in loco suo. Propter
hanc causam non calcant sacerdotes Dagon, et omnes
qui ingrediuntur templum eius, super limen Dagon
in Azoto, usque in hodiernum diem. 6 Aggravata est
autem manus Domini super Azotios, et demolitus est
eos: et percussit in secretiori parte natium Azotum,
et fines eius. Et ebullierunt villæ et agri in medio
regionis illius, et nati sunt mures, et facta est confusio
mortis magnæ in civitate. 7 Videntes autem viri Azotii
huiuscemodi plagam, dixerunt: Non maneat arca Dei
Israel apud nos: quoniam dura est manus eius super
nos, et super Dagon deum nostrum. 8 Et mittentes
congregaverunt omnes satrapas Philisthinorum ad
se, et dixerunt: Quid faciemus de arca Dei Israel?
Responderuntque Gethæi: Circumducatur arca Dei
Israel. Et circumduxerunt arcam Dei Israel. 9 Illis
autem circumducentibus eam, fiebat manus Domini
per singulas civitates interfectionis magnæ nimis: et
percutiebat viros uniuscuiusque urbis, a parvo usque
ad maiorem, et computrescebant prominentes ex tales
eorum. Inieruntque Gethæi consilium, et fecerunt sibi
sedes pelliceas. 10 Miserunt ergo arcam Dei in Accaron.
Cumque venisset arca Dei in Accaron, exclamaverunt
Accaronitæ, dicentes: Adduxerunt ad nos arcam Dei
Israel, ut interficiat nos et populum nostrum. 11
Miserunt itaque et congregaverunt omnes satrapas
Philisthinorum: qui dixerunt: Dimittite arcam Dei
Israel, et revertatur in locum suum, et non interficiat
nos cum populo nostro. 12 Fiebat enim pavor mortis
in singulis urbibus, et gravissima valde manus Dei:
viri quoque, qui mortui non fuerant, percutiebantur
in secretiori parte natium: et ascendebat ululatus
uniuscuiusque civitatis in cælum.

6 Fuit ergo arca Domini in regione Philisthinorum
septem mensibus. 2 Et vocaverunt Philisthiim
sacerdotes et divinos, dicentes: Quid faciemus de arca
Domini? Indicate nobis quomodo remittamus eam
in locum suum. Qui dixerunt: 3 Si remittitis arcam
Dei Israel, nolite dimittere eam vacuam, sed quod
debetis, reddite ei pro peccato, et tunc curabimini:
et scietis quare non recedat manus eius a vobis.
4 Qui dixerunt: Quid est quod pro delicto reddere
debeamus ei? Responderuntque illi: 5 Iuxta numerum
provinciarum Philisthinorum quinque anos aureos
facietis, et quinque mures aureos: quia plaga una
fuit omnibus vobis, et satrapis vestris. Facietisque
similitudines anorum vestrorum, et similitudines
murium, qui demoliti sunt terram. Et dabitis Deo
Israel gloriam: si forte relevet manum suam a vobis,
et a diis vestris, et a terra vestra. 6 Quare aggravatis
corda vestra, sicut aggravavit Ægyptus, et Pharao
cor suum? Nonne postquam percussus est, tunc

dimisit eos, et abierunt? 7 Nunc ergo arripite et facite
plaustrum novum unum: et duas vaccas fœtas, quibus
non est impositum iugum, iungite in plaustro, et
recludite vitulos earum domi. 8 Tolletisque arcam
Domini, et ponetis in plaustro, et vasa aurea, quæ
exolvistis ei pro delicto, ponetis in capsellam ad latus
eius: et dimittite eam ut vadat. 9 Et aspicietis: et si
quidem per viam finium suorum ascenderit contra
Bethsames, ipse fecit nobis hoc malum grande: sin
autem, minime: sciemus quia nequaquam manus eius
tetigit nos, sed casu accidit. 10 Fecerunt ergo illi
hoc modo: et tollentes duas vaccas, quæ lactabant
vitulos, iunxerunt ad plaustrum, vitulosque earum
concluserunt domi. 11 Et posuerunt arcam Dei super
plaustrum, et capsellam, quæ habebat mures aureos
et similitudines anorum. 12 Ibant autem in directum
vaccæ per viam, quæ ducit Bethsames, et itinere
uno gradiebantur, pergentes et mugientes: et non
declinabant neque ad dextram neque ad sinistram: sed
et satrapæ Philisthiim sequebantur usque ad terminos
Bethsames. 13 Porro Bethsamitæ metebant triticum
in valle: et elevantes oculos suos, viderunt arcam, et
gavisi sunt cum vidissent. 14 Et plaustrum venit in
agrum Iosue Bethsamitæ, et stetit ibi. Erat autem ibi
lapis magnus, et conciderunt ligna plaustri, vaccasque
imposuerunt super ea holocaustum Domino. 15
Levitæ autem deposuerunt arcam Dei, et capsellam,
quæ erat iuxta eam, in qua erant vasa aurea, et
posuerunt super lapidem grandem. Viri autem
Bethsamitæ obtulerunt holocausta, et immolaverunt
victimas in die illa Domino. 16 Et quinque satrapæ
Philisthinorum viderunt, et reversi sunt in Accaron in
die illa. 17 Hi sunt autem ani aurei, quos reddiderunt
Philisthiim pro delicto, Domino: Azotus unum,
Gaza unum, Ascalon unum, Geth unum, Accaron
unum: 18 et mures aureos secundum numerum
urbium Philisthiim, quinque provinciarum, ab urbe
murata, usque ad villam, quæ erat absque muro,
et usque ad Abelmagnum, super quem posuerunt
arcam Domini, quæ erat usque in illum diem in
agro Iosue Bethsamitis. 19 Percussit autem de viris
Bethsamitibus, eo quod vidissent arcam Domini: et
percussit de populo septuaginta viros, et quinquaginta
millia plebis. Luxitque populus, eo quod Dominus
percussisset plebem plaga magna. 20 Et dixerunt viri
Bethsamitæ: Quis poterit stare in conspectu Domini
Dei sancti huius? Et ad quem ascendet a nobis? 21
Miseruntque nuncios ad habitatores Cariathiarim,
dicentes: Reduxerunt Philisthiim arcam Domini,
descendite, et reducite eam ad vos.

7 Venerunt ergo viri Cariathiarim, et reduxerunt
arcam Domini, et intulerunt eam in domum
Abinadab in Gabaa: Eleazarum autem filium eius
sanctificaverunt, ut custodiret arcam Domini. 2
Et factum est, ex qua die mansit arca Domini in
Cariathiarim, multiplicati sunt dies (erat quippe iam
annus vigesimus) et requievit omnis domus Israel post
Dominum. 3 Ait autem Samuel ad universam domum
Israel, dicens: Si in toto corde vestro revertimini
ad Dominum, auferte deos alienos de medio vestri,
Baalim et Astaroth: et præparate corda vestra Domino,
et servite ei soli, et eruet vos de manu Philisthiim.
4 Abstulerunt ergo filii Israel Baalim et Astaroth,
et servierunt Domino soli. 5 Dixit autem Samuel:
Congregate universum Israel in Masphath, ut orem
pro vobis Dominum. 6 Et convenerunt in Masphath:
hauseruntque aquam, et effuderunt in conspectu
Domini, et ieiunaverunt in die illa, atque dixerunt
ibi: Peccavimus Domino. Iudicavitque Samuel filios
Israel in Masphath. 7 Et audierunt Philisthiim
quod congregati essent filii Israel in Masphath,
et ascenderunt satrapæ Philisthinorum ad Israel.
Quod cum audissent filii Israel, timuerunt a facie
Philisthinorum. 8 Dixeruntque ad Samuelem: Ne
cesses pro nobis clamare ad Dominum Deum nostrum,
ut salvet nos de manu Philisthinorum. 9 Tulit autem
Samuel agnum lactentem unum, et obtulit illum
holocaustum integrum Domino: et clamavit Samuel
ad Dominum pro Israel, et exaudivit eum Dominus. 10
Factum est autem, cum Samuel offerret holocaustum,
Philisthiim iniere prœlium contra Israel: intonuit
autem Dominus fragore magno in die illa super
Philisthiim, et exterruit eos, et cæsi sunt a facie Israel.
11 Egressique viri Israel de Masphath persecuti sunt
Philisthæos, et percusserunt eos usque ad locum,
qui erat subter Bethchar. 12 Tulit autem Samuel
lapidem unum, et posuit eum inter Masphath et inter
Sen: et vocavit nomen loci illius, Lapis Adiutorii.
Dixitque: Hucusque auxiliatus est nobis Dominus. 13

Et humiliati sunt Philisthiim, nec apposuerunt ultra
ut venirent in terminos Israel. Facta est itaque manus
Domini super Philisthæos, cunctis diebus Samuelis. 14
Et redditæ sunt urbes, quas tulerant Philisthiim ab
Israel, Israeli, ab Accaron usque Geth, et terminos
suos: liberavitque Israel de manu Philisthinorum,
eratque pax inter Israel et Amorrhæum. 15 Iudicabat
quoque Samuel Israelem cunctis diebus vitæ suæ: 16
et ibat per singulos annos circuiens Bethel et Galgala
et Masphath, et iudicabat Israelem in supradictis
locis. 17 Revertebaturque in Ramatha: ibi enim erat
domus eius, et ibi iudicabat Israelem: ædificavit etiam
ibi altare Domino.

8 Factum est autem cum senuisset Samuel, posuit
filios suos iudices Israel. 2 Fuitque nomen filii eius
primogeniti Ioel: et nomen secundi Abia, iudicum in
Bersabee. 3 Et non ambulaverunt filii illius in viis
eius: sed declinaverunt post avaritiam, acceperuntque
munera, et perverterunt iudicium. 4 Congregati ergo
universi maiores natu Israel, venerunt ad Samuelem
in Ramatha. 5 Dixeruntque ei: Ecce tu senuisti, et
filii tui non ambulant in viis tuis: constitue nobis
regem, ut iudicet nos, sicut et universæ habent
nationes. 6 Displicuit sermo in oculis Samuelis, eo
quod dixissent: Da nobis regem, ut iudicet nos. Et
oravit Samuel ad Dominum. 7 Dixit autem Dominus
ad Samuelem: Audi vocem populi in omnibus quæ
loquuntur tibi. Non enim te abiecerunt, sed me, ne
regnem super eos. 8 Iuxta omnia opera sua, quæ
fecerunt a die qua eduxi eos de Ægypto usque ad
diem hanc: sicut dereliquerunt me, et servierunt diis
alienis, sic faciunt etiam tibi. 9 Nunc ergo vocem
eorum audi: verumtamen contestare eos, et prædic eis
ius regis, qui regnaturus est super eos. 10 Dixit itaque
Samuel omnia verba Domini ad populum, qui petierat
a se regem, 11 et ait: Hoc erit ius regis, qui imperaturus
est vobis: filios vestros tollet, et ponet in curribus suis,
facietque sibi equites et præcursores quadrigarum
suarum, 12 et constituet sibi tribunos, et centuriones,
et aratores agrorum suorum, et messores segetum,
et fabros armorum et curruum suorum. 13 Filias
quoque vestras faciet sibi unguentarias, et focarias,
et panificas. 14 Agros quoque vestros, et vineas, et
oliveta optima tollet, et dabit servis suis. 15 Sed et
segetes vestras, et vinearum reditus addecimabit, ut
det eunuchis et famulis suis. 16 Servos etiam vestros,
et ancillas, et iuvenes optimos, et asinos, auferet,
et ponet in opere suo. 17 Greges quoque vestros
addecimabit, vosque eritis ei servi. 18 Et clamabitis in
die illa a facie regis vestri, quem elegistis vobis: et
non exaudiet vos Dominus in die illa, quia petistis
vobis regem. 19 Noluit autem populus audire vocem
Samuelis, sed dixerunt: Nequaquam: rex enim erit
super nos, 20 et erimus nos quoque sicut omnes
Gentes: et iudicabit nos rex noster, et egredietur ante
nos, et pugnabit bella nostra pro nobis. 21 Et audivit
Samuel omnia verba populi, et locutus est ea in
auribus Domini. 22 Dixit autem Dominus ad Samuelem:
Audi vocem eorum, et constitue super eos regem.
Et ait Samuel ad viros Israel: Vadat unusquisque in
civitatem suam.

9 Et erat vir de Beniamin nomine Cis, filius Abiel,
filii Seror, filii Bechorath, filii Aphia, filii viri
Iemini, fortis robore. 2 Et erat ei filius vocabulo
Saul, electus et bonus: et non erat vir de filiis Israel
melior illo. Ab humero et sursum eminebat super
omnem populum. 3 Perierant autem asinæ Cis patris
Saul: et dixit Cis ad Saul filium suum: Tolle tecum
unum de pueris, et consurgens vade, et quære asinas.
Qui cum transissent per montem Ephraim, 4 et per
terram Salisa, et non invenissent, transierunt etiam
per Terram Salim, et non erant: sed et per Terram
Iemini, et minime repererunt. 5 Cum autem venissent
in Terram Suph, dixit Saul ad puerum, qui erat cum
eo: Veni et revertamur, ne forte dimiserit pater meus
asinas, et solicitus sit pro nobis. 6 Qui ait ei: Ecce
vir Dei est in civitate hac, vir nobilis: omne, quod
loquitur, sine ambiguitate venit. Nunc ergo eamus
illuc, si forte indicet nobis de via nostra, propter
quam venimus. 7 Dixitque Saul ad puerum suum:
Ecce ibimus: quid feremus ad virum Dei? Panis defecit
in sitarciis nostris: et sportulam non habemus, ut
demus homini Dei, nec quidquam aliud. 8 Rursum
puer respondit Sauli, et ait: Ecce inventa est in manu
mea, quarta pars stateris argenti, demus homini Dei,
ut indicet nobis viam nostram. 9 (Olim in Israel sic
loquebatur unusquisque vadens consulere Deum:
Venite, et eamus ad videntem. Qui enim propheta

dicitur hodie, vocabatur olim videns.) 10 Et dixit Saul
ad puerum suum: Optimus sermo tuus: Veni, eamus.
Et ierunt in civitatem, in qua erat vir Dei. 11 Cumque
ascenderent clivum civitatis, invenerunt puellas
egredientes ad hauriendam aquam, et dixerunt eis:
Num hic est videns? 12 Quæ respondentes, dixerunt
illis: Hic est: ecce ante te, festina nunc: hodie enim
venit in civitatem, quia sacrificium est hodie populi in
excelso. 13 Ingredientes urbem, statim invenietis eum
antequam ascendat excelsum ad vescendum. Neque
enim comesurus est populus donec ille veniat: quia
ipse benedicit hostiæ, et deinceps comedunt qui vocati
sunt. Nunc ergo conscendite, quia hodie reperietis
eum. 14 Et ascenderunt in civitatem. Cumque illi
ambularent in medio urbis, apparuit Samuel egrediens
obviam eis, ut ascenderet in excelsum. 15 Dominus
autem revelaverat auriculam Samuelis ante unam
diem quam veniret Saul, dicens: 16 Hac ipsa hora, quæ
nunc est, cras mittam virum ad te de Terra Beniamin,
et unges eum ducem super populum meum Israel: et
salvabit populum meum de manu Philisthinorum: quia
respexi populum meum, venit enim clamor eorum ad
me. 17 Cumque aspexisset Samuel Saulem, Dominus
dixit ei: Ecce, vir, quem dixeram tibi, iste dominabitur
populo meo. 18 Accessit autem Saul ad Samuelem in
medio portæ, et ait: Indica, oro, mihi, ubi est domus
videntis. 19 Et respondit Samuel Sauli, dicens: Ego sum
videns. Ascende ante me in excelsum, ut comedatis
mecum hodie, et dimittam te mane: et omnia, quæ
sunt in corde tuo, indicabo tibi. 20 Et de asinis,
quas nudiustertius perdidisti, ne solicitus sis, quia
inventæ sunt. Et cuius erunt optima quæque Israel?
Nonne tibi et omni domui patris tui? 21 Respondens
autem Saul, ait: Numquid non filius Iemini ego sum
de minima tribu Israel, et cognatio mea novissima
inter omnes familias de tribu Beniamin? Quare ergo
locutus es mihi sermonem istum? 22 Assumens itaque
Samuel Saulem, et puerum eius, introduxit eos in
triclinium, et dedit eis locum in capite eorum, qui
fuerant invitati. Erant enim quasi triginta viri. 23
Dixitque Samuel coco: Da partem, quam dedi tibi, et
præcepi ut reponeres seorsum apud te. 24 Levavit
autem cocus armum, et posuit ante Saul. Dixitque
Samuel: Ecce quod remansit, pone ante te, et comede:
quia de industria servatum est tibi, quando populum
vocavi. Et comedit Saul cum Samuele in die illa. 25
Et descenderunt de excelso in oppidum, et locutus
est cum Saule in solario: stravitque Saul in solario,
et dormivit. 26 Cumque mane surrexissent, et iam
elucesceret, vocavit Samuel Saulem in solario, dicens:
Surge, et dimittam te. Et surrexit Saul: egressique
sunt ambo, ipse videlicet, et Samuel. 27 Cumque
descenderent in extrema parte civitatis, Samuel dixit
ad Saul: Dic puero ut antecedat nos, et transeat: tu
autem subsiste paulisper, ut indicem tibi verbum
Domini.

10 Tulit autem Samuel lenticulam olei, et effudit
super caput eius, et deosculatus est eum, et ait:
Ecce, unxit te Dominus super hereditatem suam in
principem, et liberabis populum suum de manibus
inimicorum eius, qui in circuitu eius sunt. Et hoc
tibi signum, quia unxit te Deus in principem. 2
Cum abieris hodie a me, invenies duos viros iuxta
sepulchrum Rachel in finibus Beniamin, in Meridie,
dicentque tibi: Inventæ sunt asinæ, ad quas ieras
perquirendas: et intermissis pater tuus asinis, solicitus
est pro vobis, et dicit: Quid faciam de filio meo? 3
Cumque abieris inde, et ultra transieris, et veneris ad
quercum Thabor, invenient te ibi tres viri ascendentes
ad Deum in Bethel, unus portans tres hœdos, et
alius tres tortas panis, et alius portans lagenam vini.
4 Cumque te salutaverint, dabunt tibi duos panes,
et accipies de manu eorum. 5 Post hæc venies in
collem Dei, ubi est statio Philisthinorum: et cum
ingressus fueris ibi urbem, obvium habebis gregem
prophetarum descendentium de excelso, et ante eos
psalterium et tympanum, et tibiam, et citharam,
ipsosque prophetantes. 6 Et insiliet in te Spiritus
Domini, et prophetabis cum eis, et mutaberis in
virum alium. 7 Quando ergo evenerint signa hæc
omnia tibi, fac quæcumque invenerit manus tua,
quia Dominus tecum est. 8 Et descendes ante me
in Galgala, (ego quippe descendam ad te) ut offeras
oblationem, et immoles victimas pacificas: septem
diebus expectabis, donec veniam ad te, et ostendam
tibi quid facias. 9 Itaque cum avertisset humerum
suum ut abiret a Samuele, immutavit ei Deus cor
aliud, et venerunt omnia signa hæc in die illa. 10
Veneruntque ad prædictum collem, et ecce cuneus

prophetarum obvius ei: et insiluit super eum Spiritus
Domini, et prophetavit in medio eorum. 11 Videntes
autem omnes qui noverant eum heri et nudiustertius,
quod esset cum prophetis, et prophetaret, dixerunt
ad invicem: Quænam res accidit filio Cis? Num et Saul
inter prophetas? 12 Responditque alius ad alterum,
dicens: Et quis pater eorum? Propterea versum est
in proverbium: Num et Saul inter prophetas? 13
Cessavit autem prophetare, et venit ad excelsum. 14
Dixitque patruus Saul ad eum, et ad puerum eius:
Quo abistis? Qui responderunt: Quærere asinas: quas
cum non reperissemus, venimus ad Samuelem. 15
Et dixit ei patruus suus: Indica mihi quid dixerit tibi
Samuel. 16 Et ait Saul ad patruum suum: Indicavit
nobis quia inventæ essent asinæ. De sermone autem
regni non indicavit ei quem locutus fuerat ei Samuel.
17 Et convocavit Samuel populum ad Dominum in
Maspha: 18 et ait ad filios Israel: Hæc dicit Dominus
Deus Israel: Ego eduxi Israel de Ægypto, et erui
vos de manu Ægyptiorum, et de manu omnium
regum qui affligebant vos. 19 Vos autem hodie
proiecistis Deum vestrum, qui solus salvavit vos de
universis malis et tribulationibus vestris: et dixistis:
Nequaquam: sed regem constitue super nos. Nunc
ergo state coram Domino per tribus vestras, et per
familias. 20 Et applicuit Samuel omnes tribus Israel, et
cecidit sors tribus Beniamin. 21 Et applicuit tribum
Beniamin et cognationes eius, et cecidit cognatio
Metri, et pervenit usque ad Saul filium Cis. Quæsierunt
ergo eum, et non est inventus. 22 Et consuluerunt
post hæc Dominum utrumnam venturus esset illuc.
Responditque Dominus: Ecce absconditus est domi. 23
Cucurrerunt itaque et tulerunt eum inde: stetitque in
medio populi, et altior fuit universo populo ab humero
et sursum. 24 Et ait Samuel ad omnem populum: Certe
videtis quem elegit Dominus, quoniam non sit similis
illi in omni populo. Et clamavit omnis populus, et ait:
Vivat rex. 25 Locutus est autem Samuel ad populum
legem regni, et scripsit in libro, et reposuit coram
Domino: et dimisit Samuel omnem populum, singulos
in domum suam. 26 Sed et Saul abiit in domum suam
in Gabaa: et abiit cum eo pars exercitus, quorum
tetigerat Deus corda. 27 Filii vero Belial dixerunt: Num
salvare nos poterit iste? Et despexerunt eum, et non
attulerunt ei munera: ille vero dissimulabat se audire.

11 Et factum est quasi post mensem, ascendit Naas
Ammonites, et pugnare cœpit adversum Iabes
Galaad. Dixeruntque omnes viri Iabes ad Naas: Habeto
nos fœderatos, et serviemus tibi. 2 Et respondit ad
eos Naas Ammonites: In hoc feriam vobiscum fœdus,
ut eruam omnium vestrum oculos dextros, ponamque
vos opprobrium in universo Israel. 3 Et dixerunt ad
eum seniores Iabes: Concede nobis septem dies, ut
mittamus nuncios ad universos terminos Israel: et
si non fuerit qui defendat nos, egrediemur ad te. 4
Venerunt ergo nuncii in Gabaa Saulis: et locuti sunt
verba hæc, audiente populo: et levavit omnis populus
vocem suam, et flevit. 5 Et ecce Saul veniebat, sequens
boves de agro, et ait: Quid habet populus quod plorat?
Et narraverunt ei verba virorum Iabes. 6 Et insilivit
Spiritus Domini in Saul, cum audisset verba hæc, et
iratus est furor eius nimis. 7 Et assumens utrumque
bovem, concidit in frustra, misitque in omnes terminos
Israel per manum nunciorum, dicens: Quicumque
non exierit, et secutus fuerit Saul et Samuel, sic fiet
bobus eius. Invasit ergo timor Domini populum, et
egressi sunt quasi vir unus. 8 Et recensuit eos in
Bezech: fueruntque filiorum Israel trecenta millia:
virorum autem Iuda triginta millia. 9 Et dixerunt
nunciis qui venerant: Sic dicetis viris, qui sunt in
Iabes Galaad: Cras erit vobis salus, cum incaluerit sol.
Venerunt ergo nuncii, et annunciaverunt viris Iabes:
qui lætati sunt. 10 Et dixerunt: Mane exibimus ad
vos: et facietis nobis omne quod placuerit vobis. 11 Et
factum est, cum dies crastinus venisset, constituit
Saul populum in tres partes: et ingressus est media
castra in vigilia matutina, et percussit Ammon usque
dum incalesceret dies: reliqui autem dispersi sunt,
ita ut non relinquerentur in eis duo pariter. 12 Et ait
populus ad Samuelem: Quis est iste qui dixit: Saul num
regnabit super nos? Date viros, et interficiemus eos.
13 Et ait Saul: Non occidetur quisquam in die hac, quia
hodie fecit Dominus salutem in Israel. 14 Dixit autem
Samuel ad populum: Venite, et eamus in Galgala, et
innovemus ibi regnum. 15 Et perrexit omnis populus
in Galgala, et fecerunt ibi regem Saul coram Domino
in Galgala, et immolaverunt ibi victimas pacificas
coram Domino. Et lætatus est ibi Saul, et cuncti viri
Israel nimis.

12 Dixit autem Samuel ad universum Israel: Ecce
audivi vocem vestram iuxta omnia quæ locuti
estis ad me, et constitui super vos regem. **2** Et nunc rex
graditur ante vos: ego autem senui, et incanui: porro
filii mei vobiscum sunt: itaque conversatus coram
vobis ab adolescentia mea usque ad hanc diem, ecce
præsto sum. **3** Loquimini de me coram Domino, et
coram Christo eius, utrum bovem cuiusquam tulerim,
aut asinum: si quempiam calumniatus sum, si oppressi
aliquem, si de manu cuiusquam munus accepi: et
contemnam illud hodie, restituamque vobis. **4** Et
dixerunt: Non es calumniatus nos, neque oppressisti,
neque tulisti de manu alicuius quippiam. **5** Dixitque
ad eos: Testis est Dominus adversum vos, et testis
Christus eius in die hac, quia non inveneritis in
manu mea quippiam. Et dixerunt: Testis. **6** Et ait
Samuel ad populum: Dominus qui fecit Moysen et
Aaron, et eduxit patres nostros de Terra Ægypti. **7**
Nunc ergo state, ut iudicio contendam adversum vos
coram Domino de omnibus misericordiis Domini, quas
fecit vobiscum et cum patribus vestris: **8** quomodo
Iacob ingressus est in Ægyptum, et clamaverunt
patres vestri ad Dominum: et misit Dominus Moysen
et Aaron, et eduxit patres vestros de Ægypto: et
collocavit eos in loco hoc. **9** Qui obliti sunt Domini Dei
sui, et tradidit eos in manu Sisaræ magistri militiæ
Hasor, et in manu Philisthinorum, et in manu regis
Moab, et pugnaverunt adversum eos. **10** Postea autem
clamaverunt ad Dominum, et dixerunt: Peccavimus,
quia dereliquimus Dominum, et servivimus Baalim et
Astaroth: nunc ergo erue nos de manu inimicorum
nostrorum, et serviemus tibi. **11** Et misit Dominus
Ierobaal, et Badan, et Iephte, et Samuel, et eruit
vos de manu inimicorum vestrorum per circuitum,
et habitastis confidenter. **12** Videntes autem quod
Naas rex filiorum Ammon venisset adversum vos,
dixistis mihi: Nequaquam, sed rex imperabit nobis:
cum Dominus Deus vester regnaret in vobis. **13** Nunc
ergo præsto est rex vester, quem elegistis et petistis:
ecce dedit vobis Dominus regem. **14** Si timueritis
Dominum, et servieritis ei, et audieritis vocem eius,
et non exasperaveritis os Domini: eritis et vos, et
rex qui imperat vobis, sequentes Dominum Deum
vestrum. **15** Si autem non audieritis vocem Domini,
sed exasperaveritis sermones eius, erit manus Domini
super vos, et super patres vestros. **16** Sed et nunc
state, et videte rem istam grandem quam facturus
est Dominus in conspectu vestro. **17** Numquid non
messis tritici est hodie? Invocabo Dominum, et dabit
voces et pluvias: et scietis, et videbitis quia grande
malum feceritis vobis in conspectu Domini, petentes
super vos regem. **18** Et clamavit Samuel ad Dominum,
et dedit Dominus voces et pluvias in illa die. **19** Et
timuit omnis populus nimis Dominum et Samuelem,
et dixit universus populus ad Samuelem: Ora pro
servis tuis ad Dominum Deum tuum, ut non moriamur.
Addidimus enim universis peccatis nostris malum,
ut peteremus nobis regem. **20** Dixit autem Samuel
ad populum: Nolite timere, vos fecistis universum
malum hoc: verumtamen nolite recedere a tergo
Domini, sed servite Domino in omni corde vestro.
21 Et nolite declinare post vana, quæ non proderunt
vobis, neque eruent vos, quia vana sunt. **22** Et non
derelinquet Dominus populum suum propter nomen
suum magnum: quia iuravit Dominus facere vos sibi
populum. **23** Absit autem a me hoc peccatum in
Dominum, ut cessem orare pro vobis, et docebo vos
viam bonam et rectam. **24** Igitur timete Dominum, et
servite ei in veritate, et ex toto corde vestro. Vidistis
enim magnifica quæ in vobis gesserit. **25** Quod si
perseveraveritis in malitia: et vos et rex vester pariter
peribitis.

13 Filius unius anni erat Saul cum regnare cœpisset,
duobus autem annis regnavit super Israel. **2** Et
elegit sibi Saul tria millia de Israel: et erant cum Saul
duo millia in Machmas, et in monte Bethel: mille
autem cum Ionatha in Gabaa Beniamin. Porro ceterum
populum remisit unumquemque in tabernacula sua. **3**
Et percussit Ionathas stationem Philisthinorum, quæ
erat in Gabaa. Quod cum audissent Philisthiim, Saul
cecinit buccina in omni terra, dicens: Audiant Hebræi.
4 Et universus Israel audivit huiuscemodi famam:
Percussit Saul stationem Philisthinorum: et erexit se
Israel adversus Philisthiim. Clamavit ergo populus
post Saul in Galgala. **5** Et Philisthiim congregati sunt
ad prœliandum contra Israel, triginta millia curruum,
et sex millia equitum, et reliquum vulgus, sicut arena
quæ est in littore maris plurima. Et ascendentes
castrametati sunt in Machmas ad Orientem Bethaven.

6 Quod cum vidissent viri Israel se in arcto positos,
(afflictus enim erat populus) absconderunt se in
speluncis, et in abditis, in petris quoque, et in antris,
et in cisternis. 7 Hebræi autem transierunt Iordanem
in Terram Gad et Galaad. Cumque adhuc esset Saul
in Galgala, universus populus perterritus est, qui
sequebatur eum. 8 Et expectavit septem diebus iuxta
placitum Samuelis, et non venit Samuel in Galgala,
dilapsusque est populus ab eo. 9 Ait ergo Saul: Afferte
mihi holocaustum, et pacifica. Et obtulit holocaustum.
10 Cumque complesset offerens holocaustum, ecce
Samuel veniebat: et egressus est Saul obviam ei ut
salutaret eum. 11 Locutusque est ad eum Samuel:
Quid fecisti? Respondit Saul: Quia vidi quod populus
dilaberetur a me, et tu non veneras iuxta placitos dies,
porro Philisthiim congregati fuerant in Machmas, 12
dixi: Nunc descendent Philisthiim ad me in Galgala,
et faciem Domini non placavi. Necessitate compulsus,
obtuli holocaustum. 13 Dixitque Samuel ad Saul:
Stulte egisti, nec custodisti mandata Domini Dei tui,
quæ præcepit tibi. Quod si non fecisses, iam nunc
præparasset Dominus regnum tuum super Israel
in sempiternum, 14 sed nequaquam regnum tuum
ultra consurget. Quæsivit Dominus sibi virum iuxta
cor suum: et præcepit ei Dominus ut esset dux
super populum suum, eo quod non servaveris quæ
præcepit Dominus. 15 Surrexit autem Samuel, et
ascendit de Galgalis in Gabaa Beniamin. Et reliqui
populi ascenderunt post Saul obviam populo, qui
expugnabant eos venientes de Galgala in Gabaa, in
colle Beniamin. Et recensuit Saul populum, qui inventi
fuerant cum eo, quasi sexcentos viros. 16 Et Saul et
Ionathas filius eius, populusque qui inventus fuerat
cum eis, erat in Gabaa Beniamin: porro Philisthiim
consederant in Machmas. 17 Et egressi sunt ad
prædandum de castris Philisthinorum tres cunei.
Unus cuneus pergebat contra viam Ephra ad Terram
Sual. 18 Porro alius ingrediebatur per viam Beth horon.
Tertius autem verterat se ad iter termini imminentis
valli Seboim contra desertum. 19 Porro faber ferrarius
non inveniebatur in omni Terra Israel. Caverant
enim Philisthiim, ne forte facerent Hebræi gladium
aut lanceam. 20 Descendebat ergo omnis Israel ad
Philisthiim, ut exacueret unusquisque vomerem suum,
et ligonem et securim et sarculum. 21 Retusæ itaque
erant acies vomerum, et ligonum, et tridentum,
et securium, usque ad stimulum corrigendum. 22
Cumque venisset dies prœlii, non est inventus ensis
et lancea in manu totius populi, qui erat cum Saule
et Ionatha, excepto Saul et Ionatha filio eius. 23
Egressa est autem statio Philisthiim, ut transcenderet
in Machmas.

14 Et accidit quadam die ut diceret Ionathas
filius Saul ad adolescentem armigerum suum:
Veni, et transeamus ad stationem Philisthinorum,
quæ est trans locum illum. Patri autem suo hoc
ipsum non indicavit. 2 Porro Saul morabatur in
extrema parte Gabaa sub malogranato, quæ erat in
Magron: et erat populus cum eo quasi sexcentorum
virorum. 3 Et Achias filius Achitob fratris Ichabod filii
Phinees, qui ortus fuerat ex Heli sacerdote Domini
in Silo, portabat ephod. Sed et populus ignorabat
quo isset Ionathas. 4 Erant autem inter ascensus,
per quos nitebatur Ionathas transire ad stationem
Philisthinorum, eminentes petræ ex utraque parte,
et quasi in modum dentium scopuli hinc et inde
prærupti, nomen uni Boses, et nomen alteri Sene: 5
unus scopulus prominens ad Aquilonem ex adverso
Machmas, et alter ad Meridiem contra Gabaa. 6 Dixit
autem Ionathas ad adolescentem armigerum suum:
Veni, transeamus ad stationem incircumcisorum
horum, si forte faciat Dominus pro nobis: quia non est
Domino difficile salvare, vel in multis, vel in paucis.
7 Dixitque ei armiger suus: Fac omnia, quæ placent
animo tuo: perge quo cupis, et ero tecum ubicumque
volueris. 8 Et ait Ionathas: Ecce nos transimus ad viros
istos. Cumque apparuerimus eis, 9 si taliter locuti
fuerint ad nos, manete donec veniamus ad vos: stemus
in loco nostro, nec ascendamus ad eos. 10 Si autem
dixerint: Ascendite ad nos: ascendamus, quia tradidit
eos Dominus in manibus nostris, hoc erit nobis signum.
11 Apparuit igitur uterque stationi Philisthinorum:
dixeruntque Philisthiim: En Hebræi egrediuntur de
cavernis, in quibus absconditi fuerant. 12 Et locuti sunt
viri de statione ad Ionathan, et ad armigerum eius,
dixeruntque: Ascendite ad nos, et ostendemus vobis
rem. Et ait Ionathas ad armigerum suum: Ascendamus,
sequere me: tradidit enim Dominus eos in manus
Israel. 13 Ascendit autem Ionathas manibus et pedibus

reptans, et armiger eius post eum. Itaque alii cadebant
ante Ionathan, alios armiger eius interficiebat sequens
eum. 14 Et facta est plaga prima, qua percussit
Ionathas et armiger eius, quasi viginti virorum in
media parte iugeri, quam par boum in die arare
consuevit. 15 Et factum est miraculum in castris, per
agros: sed et omnis populus stationis eorum, qui ierant
ad prædandum, obstupuit, et conturbata est terra:
et accidit quasi miraculum a Deo. 16 Et respexerunt
speculatores Saul, qui erant in Gabaa Beniamin, et
ecce multitudo prostrata, et huc illucque diffugiens. 17
Et ait Saul populo, qui erat cum eo: Requirite, et videte
quis abierit ex nobis. Cumque requisissent, repertum
est non adesse Ionathan, et armigerum eius. 18 Et ait
Saul ad Achiam: Applica arcam Dei. (Erat enim ibi arca
Dei in die illa cum filiis Israel.) 19 Cumque loqueretur
Saul ad sacerdotem, tumultus magnus exortus est
in castris Philisthinorum: crescebatque paulatim,
et clarius resonabat. Et ait Saul ad sacerdotem:
Contrahe manum tuam. 20 Conclamavit ergo Saul, et
omnis populus, qui erat cum eo, et venerunt usque
ad locum certaminis: et ecce versus fuerat gladius
uniuscuiusque ad proximum suum, et cædes magna
nimis. 21 Sed et Hebræi qui fuerant cum Philisthiim
heri et nudiustertius, ascenderantque cum eis in
castris, reversi sunt ut essent cum Israel, qui erant
cum Saul et Ionatha. 22 Omnes quoque Israelitæ,
qui se absconderant in monte Ephraim, audientes
quod fugissent Philisthæi, sociaverunt se cum suis in
prælio. Et erant cum Saul, quasi decem millia virorum.
23 Et salvavit Dominus in die illa Israel. Pugna autem
pervenit usque ad Bethaven. 24 Et viri Israel sociati
sunt sibi in die illa: adiuravit autem Saul populum,
dicens: Maledictus vir, qui comederit panem usque ad
vesperam, donec ulciscar de inimicis meis. Et non
manducavit universus populus panem: 25 omneque
terræ vulgus venit in saltum, in quo erat mel super
faciem agri. 26 Ingressus est itaque populus saltum,
et apparuit fluens mel, nullusque applicuit manum
ad os suum. Timebat enim populus iuramentum. 27
Porro Ionathas non audierat cum adiuraret pater
eius populum: extenditque summitatem virgæ, quam
habebat in manu, et intinxit in favum mellis: et
convertit manum suam ad os suum, et illuminati sunt
oculi eius. 28 Respondensque unus de populo, ait:
Iureiurando constrinxit pater tuus populum, dicens:
Maledictus vir, qui comederit panem hodie. (Defecerat
autem populus.) 29 Dixitque Ionathas: Turbavit pater
meus terram: vidistis ipsi quia illuminati sunt oculi
mei, eo quod gustaverim paululum de melle isto:
30 quanto magis si comedisset populus de præda
inimicorum suorum, quam reperit? Nonne maior
plaga facta fuisset in Philisthiim? 31 Percusserunt
ergo in die illa Philisthæos a Machmis usque in
Aialon. Defatigatus est autem populus nimis: 32 et
versus ad prædam tulit oves, et boves, et vitulos,
et mactaverunt in terra: comeditque populus cum
sanguine. 33 Nunciaverunt autem Sauli dicentes quod
populus peccasset Domino, comedens cum sanguine.
Qui ait: Prævaricati estis: volvite ad me iam nunc
saxum grande. 34 Et dixit Saul: Dispergimini in vulgus,
et dicite eis ut adducat ad me unusquisque bovem
suum et arietem, et occidite super istud, et vescimini,
et non peccabitis Domino comedentes cum sanguine.
Adduxit itaque omnis populus unusquisque bovem
in manu sua usque ad noctem: et occiderunt ibi.
35 Ædificavit autem Saul altare Domino; tuncque
primum cœpit ædificare altare Domino. 36 Et dixit
Saul: Irruamus super Philisthæos nocte, et vastemus
eos usque dum illucescat mane, nec relinquamus
ex eis virum. Dixitque populus: Omne quod bonum
videtur in oculis tuis, fac. Et ait sacerdos: Accedamus
huc ad Deum. 37 Et consuluit Saul Dominum: Num
persequar Philisthiim? Si trades eos in manus Israel?
Et non respondit ei in die illa. 38 Dixitque Saul:
Applicate huc universos angulos populi: et scitote, et
videte per quem acciderit peccatum hoc hodie. 39
Vivit Dominus salvator Israel, quia si per Ionathan
filium meum factum est, absque retractione morietur.
Ad quod nullus contradixit ei de omni populo. 40 Et
ait ad universum Israel: Separamini vos in partem
unam, et ego cum Ionatha filio meo ero in parte
altera. Responditque populus ad Saul: Quod bonum
videtur in oculis tuis, fac. 41 Et dixit Saul ad Dominum
Deum Israel: Domine Deus Israel da indicium: quid
est quod non responderis servo tuo hodie? Si in
me, aut in Ionatha filio meo est iniquitas hæc, da
ostensionem: aut si hæc iniquitas est in populo tuo,
da sanctitatem. Et deprehensus est Ionathas et Saul,
populus autem exivit. 42 Et ait Saul: Mittite sortem

inter me, et inter Ionathan filium meum. Et captus est
Ionathas. 43 Dixit autem Saul ad Ionathan: Indica mihi
quid feceris. Et indicavit ei Ionathas, et ait: Gustans
gustavi in summitate virgæ, quæ erat in manu mea,
paululum mellis, et ecce ego morior. 44 Et ait Saul: Hæc
faciat mihi Deus, et hæc addat, quia morte morieris
Ionatha. 45 Dixitque populus ad Saul: Ergone Ionathas
morietur, qui fecit salutem hanc magnam in Israel?
Hoc nefas est: vivit Dominus, si ceciderit capillus
de capite eius in terram, quia cum Deo operatus
est hodie. Liberavit ergo populus Ionathan, ut non
moreretur. 46 Recessitque Saul, nec persecutus est
Philisthiim: porro Philisthiim abierunt in loca sua.
47 Et Saul, confirmato regno super Israel, pugnabat
per circuitum adversum omnes inimicos eius, contra
Moab, et filios Ammon, et Edom, et reges Soba, et
Philisthæos: et quocumque se verterat, superabat. 48
Congregatoque exercitu, percussit Amalec, et eruit
Israel de manu vastatorum eius. 49 Fuerunt autem
filii Saul, Ionathas et Iessui, et Melchisua: et nomina
duarum filiarum eius, nomen primogenitæ Merob,
et nomen minoris Michol. 50 Et nomen uxoris Saul,
Achinoam filia Achimaas: et nomen principis militiæ
eius Abner, filius Ner, patruelis Saul. 51 Porro Cis fuit
pater Saul, et Ner pater Abner, filius Abiel. 52 Erat
autem bellum potens adversum Philisthæos omnibus
diebus Saul. Nam quemcumque viderat Saul virum
fortem, et aptum ad prælium, sociabat eum sibi.

15 Et dixit Samuel ad Saul: Me misit Dominus, ut
ungerem te in regem super populum eius Israel:
nunc ergo audi vocem Domini: 2 Hæc dicit Dominus
exercituum: Recensui quæcumque fecit Amalec Israeli:
quomodo restitit ei in via cum ascenderet de Ægypto.
3 Nunc ergo vade, et percute Amalec, et demolire
universa eius: non parcas ei, et non concupiscas
ex rebus ipsius aliquid: sed interfice a viro usque
ad mulierem, et parvulum atque lactentem, bovem
et ovem, camelum et asinum. 4 Præcepit itaque
Saul populo, et recensuit eos quasi agnos: ducenta
millia peditum, et decem millia virorum Iuda. 5
Cumque venisset Saul usque ad civitatem Amalec,
tetendit insidias in torrente. 6 Dixitque Saul Cinæo:
Abite, recedite, atque descendite ab Amalec: ne forte
involvam te cum eo. Tu enim fecisti misericordiam
cum omnibus filiis Israel, cum ascenderent de Ægypto.
Et recessit Cinæus de medio Amalec. 7 Percussitque
Saul Amalec ab Hevila, donec venias ad Sur, quæ
est e regione Ægypti. 8 Et apprehendit Agag regem
Amalec vivum: omne autem vulgus interfecit in
ore gladii. 9 Et pepercit Saul, et populus Agag, et
optimis gregibus ovium et armentorum, et vestibus
et arietibus, et universis, quæ pulchra erant, nec
voluerunt disperdere ea: quidquid vero vile fuit et
reprobum, hoc demoliti sunt. 10 Factum est autem
verbum Domini ad Samuel, dicens: 11 Pœnitet me
quod constituerim Saul regem: quia dereliquit me,
et verba mea opere non implevit. Contristatusque
est Samuel, et clamavit ad Dominum tota nocte. 12
Cumque de nocte surrexisset Samuel, ut iret ad Saul
mane, nunciatum est Samueli, eo quod venisset Saul in
Carmelum, et erexisset sibi fornicem triumphalem, et
reversus transisset, descendissetque in Galgala. Venit
ergo Samuel ad Saul, et Saul offerebat holocaustum
Domino de initiis prædarum quæ attulerat ex Amalec.
13 Et cum venisset Samuel ad Saul, dixit ei Saul:
Benedictus tu Domino, implevi verbum Domini. 14
Dixitque Samuel: Et quæ est hæc vox gregum, quæ
resonat in auribus meis, et armentorum, quam ego
audio? 15 Et ait Saul: De Amalec adduxerunt ea:
pepercit enim populus melioribus ovibus et armentis
ut immolarentur Domino Deo tuo, reliqua vero
occidimus. 16 Ait autem Samuel ad Saul: Sine me, et
indicabo tibi quæ locutus sit Dominus ad me nocte.
Dixitque ei: Loquere. 17 Et ait Samuel: Nonne cum
parvulus esses in oculis tuis, caput in tribubus Israel
factus es? Unxitque te Dominus in regem super
Israel. 18 Et misit te Dominus in viam, et ait: Vade,
et interfice peccatores Amalec, et pugnabis contra
eos, usque ad internecionem eorum: 19 Quare ergo
non audisti vocem Domini: sed versus ad prædam
es, et fecisti malum in oculis Domini? 20 Et ait
Saul ad Samuelem: Immo audivi vocem Domini, et
ambulavi in via per quam misit me Dominus, et
adduxi Agag regem Amalec, et Amalec interfeci. 21
Tulit autem de præda populus oves et boves, primitias
eorum quæ cæsa sunt, ut immolet Domino Deo suo
in Galgalis. 22 Et ait Samuel: Numquid vult Dominus
holocausta et victimas, et non potius ut obediatur voci
Domini? Melior est enim obedientia quam victimæ: et

auscultare magis quam offerre adipem arietum. 23
Quoniam quasi peccatum ariolandi est, repugnare: et
quasi scelus idololatriæ, nole acquiescere. Pro eo ergo
quod abiecisti sermonem Domini, abiecit te Dominus
ne sis rex. 24 Dixitque Saul ad Samuelem: Peccavi, quia
prævaricatus sum sermonem Domini, et verba tua,
timens populum, et obediens voci eorum. 25 Sed nunc
porta, quæso, peccatum meum, et revertere mecum,
ut adorem Dominum. 26 Et ait Samuel ad Saul: Non
revertar tecum, quia proiecisti sermonem Domini,
et proiecit te Dominus ne sis rex super Israel. 27 Et
conversus est Samuel ut abiret: ille autem apprehendit
summitatem pallii eius, quæ et scissa est. 28 Et ait ad
eum Samuel: Scidit Dominus regnum Israel a te hodie,
et tradidit illud proximo tuo meliori te. 29 Porro
Triumphator in Israel non parcet, et pœnitudine non
flectetur: neque enim homo est ut agat pœnitentiam.
30 At ille ait: Peccavi: sed nunc honora me coram
senioribus populi mei, et coram Israel, et revertere
mecum, ut adorem Dominum Deum tuum. 31 Reversus
ergo Samuel secutus est Saulem: et adoravit Saul
Dominum. 32 Dixitque Samuel: Adducite ad me Agag
regem Amalec. Et oblatus est ei Agag pinguissimus, et
tremens. Et dixit Agag: Siccine separat amara mors?
33 Et ait Samuel: Sicut fecit absque liberis mulieres
gladius tuus, sic absque liberis erit inter mulieres
mater tua. Et in frustra concidit eum Samuel coram
Domino in Galgalis. 34 Abiit autem Samuel in Ramatha:
Saul vero ascendit in domum suam in Gabaa. 35 Et
non vidit Samuel ultra Saul usque ad diem mortis
suæ: verumtamen lugebat Samuel Saulem, quoniam
Dominum pœnitebat quod constituisset eum regem
super Israel.

16 Dixitque Dominus ad Samuelem: Usquequo tu
luges Saul, cum ego proiecerim eum ne regnet
super Israel? Imple cornu tuum oleo, et veni, ut
mittam te ad Isai Bethlehemitem: providi enim in
filiis eius mihi regem. 2 Et ait Samuel: Quo modo
vadam? Audiet enim Saul, et interficiet me. Et ait
Dominus: Vitulum de armento tolles in manu tua,
et dices: Ad immolandum Domino veni. 3 Et vocabis
Isai ad victimam, et ego ostendam tibi quid facias,
et unges quemcumque monstravero tibi. 4 Fecit
ergo Samuel, sicut locutus est ei Dominus. Venitque
in Bethlehem, et admirati sunt seniores civitatis,
occurrentes ei, dixeruntque: Pacificusne est ingressus
tuus? 5 Et ait: Pacificus: ad immolandum Domino
veni, sanctificamini, et venite mecum ut immolem.
Sanctificavit ergo Isai et filios eius, et vocavit eos ad
sacrificium. 6 Cumque ingressi essent, vidit Eliab,
et ait: Num coram Domino est Christus eius? 7 Et
dixit Dominus ad Samuelem: Ne respicias vultum
eius, neque altitudinem staturæ eius: quoniam abieci
eum, nec iuxta intuitum hominis ego iudico: homo
enim videt ea quæ parent, Dominus autem intuetur
cor. 8 Et vocavit Isai Abinadab, et adduxit eum coram
Samuele. Qui dixit: Nec hunc elegit Dominus. 9
Adduxit autem Isai Samma, de quo ait: Etiam hunc
non elegit Dominus. 10 Adduxit itaque Isai septem
filios suos coram Samuele: et ait Samuel ad Isai: Non
elegit Dominus ex istis. 11 Dixitque Samuel ad Isai:
Numquid iam completi sunt filii? Qui respondit: Adhuc
reliquus est parvulus, et pascit oves. Et ait Samuel
ad Isai: Mitte, et adduc eum: nec enim discumbemus
priusquam huc ille veniat. 12 Misit ergo, et adduxit
eum. Erat autem rufus, et pulcher aspectu, decoraque
facie. Et ait Dominus: Surge, unge eum, ipse est enim.
13 Tulit ergo Samuel cornu olei, et unxit eum in medio
fratrum eius: et directus est Spiritus Domini a die
illa in David, et deinceps: surgensque Samuel abiit in
Ramatha. 14 Spiritus autem Domini recessit a Saul,
et exagitabat eum spiritus nequam, a Domino. 15
Dixeruntque servi Saul ad eum: Ecce spiritus Dei
malus exagitat te. 16 Iubeat dominus noster, et servi
tui, qui coram te sunt, quærent hominem scientem
psallere cithara, ut quando arripuerit te spiritus
Domini malus, psallat manu sua, et levius feras.
17 Et ait Saul ad servos suos: Providete ergo mihi
aliquem bene psallentem, et adducite eum ad me. 18
Et respondens unus de pueris, ait: Ecce vidi filium
Isai Bethlehemitem scientem psallere, et fortissimum
robore, et virum bellicosum, et prudentem in verbis,
et virum pulchrum: et Dominus est cum eo. 19 Misit
ergo Saul nuncios ad Isai, dicens: Mitte ad me David
filium tuum, qui est in pascuis. 20 Tulit itaque Isai
asinum plenum panibus, et lagenam vini, et hœdum
de capris unum, et misit per manum David filii sui
Sauli. 21 Et venit David ad Saul, et stetit coram eo: at
ille dilexit eum nimis, et factus est eius armiger. 22

Misitque Saul ad Isai, dicens: Stet David in conspectu
meo: invenit enim gratiam in oculis meis. 23 Igitur
quandocumque spiritus Domini malus arripiebat Saul,
David tollebat citharam, et percutiebat manu sua, et
refocillabatur Saul, et levius habebat. Recedebat enim
ab eo spiritus malus.

17 Congregantes autem Philisthiim agmina sua
in prælium, convenerunt in Socho Iudæ: et
castrametati sunt inter Socho et Azeca in finibus
Dommim. 2 Porro Saul et filii Israel congregati
venerunt in Vallem Terebinthi, et direxerunt aciem
ad pugnandum contra Philisthiim. 3 Et Philisthiim
stabant super montem ex parte hac, et Israel stabat
supra montem ex altera parte: vallisque erat inter eos.
4 Et egressus est vir spurius de castris Philisthinorum
nomine Goliath, de Geth, altitudinis sex cubitorum
et palmi: 5 et cassis ærea super caput eius, et
lorica squamata induebatur. Porro pondus loricæ
eius, quinque millia siclorum æris erat: 6 et ocreas
æreas habebat in cruribus: et clypeus æreus tegebat
humeros eius. 7 Hastile autem hastæ eius erat quasi
liciatorium texentium. Ipsum autem ferrum hastæ
eius sexcentos siclos habebat ferri: et armiger eius
antecedebat eum. 8 Stansque clamabat adversum
phalangas Israel, et dicebat eis: Quare venistis parati
ad prælium? Numquid ego non sum Philisthæus, et
vos servi Saul? Eligite ex vobis virum, et descendat ad
singulare certamen. 9 Si quiverit pugnare mecum,
et percusserit me, erimus vobis servi: si autem ego
prævaluero, et percussero eum, vos servi eritis,
et servietis nobis. 10 Et aiebat Philisthæus: Ego
exprobravi agminibus Israel hodie: Date mihi virum,
et ineat mecum singulare certamen. 11 Audiens
autem Saul, et omnes Israelitæ sermones Philisthæi
huiuscemodi, stupebant, et metuebant nimis. 12
David autem erat filius viri Ephrathæi, de quo supra
dictum est, de Bethlehem Iuda, cui nomen erat
Isai, qui habebat octo filios, et erat vir in diebus
Saul senex, et grandævus inter viros. 13 Abierunt
autem tres filii eius maiores post Saul in prælium:
et nomina trium filiorum eius, qui perrexerunt ad
bellum, Eliab primogenitus, et secundus Abinadab,
tertiusque Samma. 14 David autem erat minimus.
Tribus ergo maioribus secutis Saulem, 15 abiit David,
et reversus est a Saul, ut pasceret gregem patris sui in
Bethlehem. 16 Procedebat vero Philisthæus mane et
vespere, et stabat quadraginta diebus. 17 Dixit autem
Isai ad David filium suum: Accipe fratribus tuis ephi
polentæ, et decem panes istos, et curre in castra ad
fratres tuos, 18 et decem formellas casei has deferes
ad tribunum: et fratres tuos visitabis, si recte agant:
et cum quibus ordinati sunt, disce. 19 Saul autem, et
illi, et omnes filii Israel, in Valle terebinthi pugnabant
adversum Philisthiim. 20 Surrexit itaque David mane,
et commendavit gregem custodi: et onustus abiit,
sicut præceperat ei Isai. Et venit ad locum Magala, et
ad exercitum, qui egressus ad pugnam vociferatus
erat in certamine. 21 Direxerat enim aciem Israel,
sed et Philisthiim ex adverso fuerant præparati. 22
Derelinquens ergo David vasa, quæ attulerat, sub manu
custodis ad sarcinas, cucurrit ad locum certaminis, et
interrogabat si omnia recte agerentur erga fratres
suos. 23 Cumque adhuc ille loqueretur eis, apparuit vir
ille spurius ascendens, Goliath nomine, Philisthæus,
de Geth, de castris Philisthinorum: et loquente eo hæc
eadem verba audivit David. 24 Omnes autem Israelitæ,
cum vidissent virum, fugerunt a facie eius, timentes
eum valde. 25 Et dixit unus quispiam de Israel: Num
vidistis virum hunc, qui ascendit? Ad exprobrandum
enim Israeli ascendit. Virum ergo, qui percusserit
eum, ditabit rex divitiis magnis, et filiam suam dabit
ei, et domum patris eius faciet absque tributo in
Israel. 26 Et ait David ad viros, qui stabant secum,
dicens: Quid dabitur viro, qui percusserit Philisthæum
hunc, et tulerit opprobrium de Israel? Quis enim est
hic Philisthæus incircumcisus, qui exprobravit acies
Dei viventis? 27 Referebat autem ei populus eumdem
sermonem, dicens: Hæc dabuntur viro, qui percusserit
eum. 28 Quod cum audisset Eliab frater eius maior,
loquente eo cum aliis, iratus est contra David, et ait:
Quare venisti, et quare dereliquisti pauculas oves illas
in deserto? Ego novi superbiam tuam, et nequitiam
cordis tui: quia ut videres prælium, descendisti. 29 Et
dixit David: Quid feci? Numquid non verbum est? 30 Et
declinavit paululum ab eo ad alium: dixitque eundem
sermonem. Et respondit ei populus verbum sicut
prius. 31 Audita sunt autem verba, quæ locutus est
David, et annunciata in conspectu Saul. 32 Ad quem
cum fuisset adductus, locutus est ei: Non concidat

cor cuiusquam in eo: ego servus tuus vadam, et
pugnabo adversus Philisthæum. 33 Et ait Saul ad
David: Non vales resistere Philisthæo isti, nec pugnare
adversus eum: quia puer es, hic autem vir bellator
est ab adolescentia sua. 34 Dixitque David ad Saul:
Pascebat servus tuus patris sui gregem, et veniebat
leo, vel ursus, et tollebat arietem de medio gregis:
35 et persequebar eos, et percutiebam, eruebamque
de ore eorum: et illi consurgebant adversum me,
et apprehendebam mentum eorum, et suffocabam,
interficiebamque eos. 36 Nam et leonem, et ursum
interfeci ego servus tuus: erit igitur et Philisthæus
hic incircumcisus, quasi unus ex eis. Nunc vadam, et
auferam opprobrium populi: quoniam quis est iste
Philisthæus incircumcisus, qui ausus est maledicere
exercitui Dei viventis? 37 Et ait David: Dominus qui
eripuit me de manu leonis, et de manu ursi, ipse
me liberabit de manu Philisthæi huius. Dixit autem
Saul ad David: Vade, et Dominus tecum sit. 38 Et
induit Saul David vestimentis suis, et imposuit galeam
æream super caput eius, et vestivit eum lorica. 39
Accinctus ergo David gladio eius super vestem suam,
cœpit tentare si armatus posset incedere: non enim
habebat consuetudinem. Dixitque David ad Saul:
Non possum sic incedere, quia non usum habeo.
Et deposuit ea, 40 et tulit baculum suum, quem
semper habebat in manibus: et elegit sibi quinque
limpidissimos lapides de torrente, et misit eos in
peram pastoralem, quam habebat secum, et fundam
manu tulit: et processit adversum Philisthæum. 41
Ibat autem Philisthæus incedens, et appropinquans
adversum David, et armiger eius ante eum. 42 Cumque
inspexisset Philisthæus, et vidisset David, despexit
eum. Erat enim adolescens: rufus, et pulcher aspectu.
43 Et dixit Philisthæus ad David: Numquid ego canis
sum, quod tu venis ad me cum baculo? Et maledixit
Philisthæus David in diis suis: 44 dixitque ad David:
Veni ad me, et dabo carnes tuas volatilibus cæli et
bestiis terræ. 45 Dixit autem David ad Philisthæum:
Tu venis ad me cum gladio, et hasta, et clypeo: ego
autem venio ad te in nomine Domini exercituum,
Dei agminum Israel, quibus exprobrasti: 46 hodie, et
dabit te Dominus in manu mea, et percutiam te, et
auferam caput tuum a te: et dabo cadavera castrorum
Philisthiim hodie volatilibus cæli, et bestiis terræ: ut
sciat omnis terra quia est Deus in Israel. 47 Et noverit
universa ecclesia hæc, quia non in gladio, nec in hasta
salvat Dominus: ipsius enim est bellum, et tradet vos
in manus nostras. 48 Cum ergo surrexisset Philisthæus,
et veniret, et appropinquaret contra David, festinavit
David, et cucurrit ad pugnam ex adverso Philisthæi.
49 Et misit manum suam in peram, tulitque unum
lapidem, et funda iecit, et circumducens percussit
Philisthæum in fronte: et infixus est lapis in fronte
eius, et cecidit in faciem suam super terram. 50
Prævaluitque David adversum Philisthæum in funda et
lapide, percussumque Philisthæum interfecit. Cumque
gladium non haberet in manu David, 51 cucurrit,
et stetit super Philisthæum, et tulit gladium eius,
et eduxit eum de vagina sua: et interfecit eum,
præciditque caput eius. Videntes autem Philisthiim,
quod mortuus esset fortissimus eorum, fugerunt. 52
Et consurgentes viri Israel et Iuda vociferati sunt, et
persecuti sunt Philisthæos usque dum venirent in
vallem, et usque ad portas Accaron, cecideruntque
vulnerati de Philisthiim in via Saraim, et usque
ad Geth, et usque ad Accaron. 53 Et revertentes
filii Israel postquam persecuti fuerant Philisthæos,
invaserunt castra eorum. 54 Assumens autem David
caput Philisthæi, attulit illud in Ierusalem: arma
vero eius posuit in tabernaculo suo. 55 Eo autem
tempore, quo viderat Saul David egredientem contra
Philisthæum, ait ad Abner principem militiæ: De
qua stirpe descendit hic adolescens, Abner? Dixitque
Abner: Vivit anima tua, rex, si novi. 56 Et ait rex:
Interroga tu, cuius filius sit iste puer. 57 Cumque
regressus esset David, percusso Philisthæo, tulit eum
Abner, et introduxit coram Saule, caput Philisthæi
habentem in manu. 58 Et ait ad eum Saul: De qua
progenie es, o adolescens? Dixitque David: Filius servi
tui Isai Bethlehemitæ ego sum.

18 Et factum est cum complesset loqui ad Saul:
anima Ionathæ conglutinata est animæ David, et
dilexit eum Ionathas quasi animam suam. 2 Tulitque
eum Saul in die illa, et non concessit ei ut reverteretur
in domum patris sui. 3 Inierunt autem David et
Ionathas fœdus: diligebat enim eum quasi animam
suam. 4 Nam expoliavit se Ionathas tunica, qua erat
indutus, et dedit eam David, et reliqua vestimenta

sua usque ad gladium et arcum suum, et usque ad
balteum. 5 Egrediebatur quoque David ad omnia
quæcumque misisset eum Saul, et prudenter se agebat:
posuitque eum Saul super viros belli, et acceptus erat
in oculis universi populi, maximeque in conspectu
famulorum Saul. 6 Porro cum reverteretur percusso
Philisthæo David, egressæ sunt mulieres de universis
urbibus Israel, cantantes, chorosque ducentes in
occursum Saul regis, in tympanis lætitiæ, et in sistris.
7 Et præcinebant mulieres ludentes, atque dicentes:
Percussit Saul mille, et David decem millia. 8 Iratus
est autem Saul nimis, et displicuit in oculis eius sermo
iste: dixitque: Dederunt David decem millia, et mihi
mille dederunt: quid ei superest, nisi solum regnum?
9 Non rectis ergo oculis Saul aspiciebat David a die
illa, et deinceps. 10 Post diem autem alteram, invasit
spiritus Dei malus Saul, et prophetabat in medio
domus suæ: David autem psallebat manu sua, sicut
per singulos dies. Tenebatque Saul lanceam, 11 et
misit eam, putans quod configere posset David cum
pariete: et declinavit David a facie eius secundo. 12 Et
timuit Saul David, eo quod Dominus esset cum eo, et
a se recessisset. 13 Amovit ergo eum Saul a se, et fecit
eum tribunum super mille viros: et egrediebatur, et
intrabat in conspectu populi. 14 In omnibus quoque
viis suis David prudenter agebat, et Dominus erat
cum eo. 15 Vidit itaque Saul quod prudens esset
nimis, et cœpit cavere eum. 16 Omnis autem Israel
et Iuda diligebat David: ipse enim ingrediebatur et
egrediebatur ante eos. 17 Dixitque Saul ad David:
Ecce filia mea maior Merob, ipsam dabo tibi uxorem:
tantummodo esto vir fortis, et præliare bella Domini.
Saul autem reputabat, dicens: Non sit manus mea in
eum, sed sit super eum manus Philisthinorum. 18 Ait
autem David ad Saul: Quis ego sum, aut quæ est vita
mea, aut cognatio patris mei in Israel, ut fiam gener
regis? 19 Factum est autem tempus cum deberet dari
Merob filia Saul David, data est Hadrieli Molathitæ
uxor. 20 Dilexit autem David Michol filia Saul altera.
Et nunciatum est Saul, et placuit ei. 21 Dixitque Saul:
Dabo eam illi, ut fiat ei in scandalum, et sit super eum
manus Philisthinorum. Dixitque Saul ad David: In
duabus rebus gener meus eris hodie. 22 Et mandavit
Saul servis suis: Loquimini ad David clam me, dicentes:
Ecce places regi, et omnes servi eius diligunt te.
Nunc ergo esto gener regis. 23 Et locuti sunt servi
Saul in auribus David omnia verba hæc. Et ait David:
Num parum videtur vobis, generum esse regis? Ego
autem sum vir pauper et tenuis. 24 Et renunciaverunt
servi Saul, dicentes: Huiuscemodi verba locutus est
David. 25 Dixit autem Saul: Sic loquimini ad David:
Non habet rex sponsalia necesse, nisi tantum centum
præputia Philisthinorum, ut fiat ultio de inimicis
regis. Porro Saul cogitabat tradere David in manus
Philisthinorum. 26 Cumque renunciassent servi eius
David verba, quæ dixerat Saul, placuit sermo in oculis
David, ut fieret gener regis. 27 Et post paucos dies
surgens David, abiit cum viris, qui sub eo erant. Et
percussit ex Philisthiim ducentos viros, et attulit
eorum præputia, et annumeravit ea regi, ut esset
gener eius. Dedit itaque Saul ei Michol filiam suam
uxorem. 28 Et vidit Saul, et intellexit quod Dominus
esset cum David. Michol autem filia Saul diligebat
eum. 29 Et Saul magis cœpit timere David: factusque
est Saul inimicus David cunctis diebus. 30 Et egressi
sunt principes Philisthinorum. A principio autem
egressionis eorum, prudentius se gerebat David quam
omnes servi Saul, et celebre factum est nomen eius
nimis.

19 Locutus est autem Saul ad Ionathan filium
suum, et ad omnes servos suos, ut occiderent
David. Porro Ionathas filius Saul diligebat David
valde. 2 Et indicavit Ionathas David, dicens: Quærit
Saul pater meus occidere te: quapropter observa
te, quæso, mane, et manebis clam, et absconderis.
3 Ego autem egrediens stabo iuxta patrem meum,
in agro ubicumque fueris: et ego loquar de te ad
patrem meum: et quodcumque videro, nunciabo
tibi. 4 Locutus est ergo Ionathas de David bona ad
Saul patrem suum: dixitque ad eum: Ne pecces rex
in servum tuum David, quia non peccavit tibi, et
opera eius bona sunt tibi valde. 5 Et posuit animam
suam in manu sua, et percussit Philisthæum, et fecit
Dominus salutem magnam universo Israeli: vidisti, et
lætatus es. Quare ergo peccas in sanguine innoxio,
interficiens David, qui est absque culpa? 6 Quod
cum audisset Saul, placatus voce Ionathæ, iuravit:
Vivit Dominus, quia non occidetur. 7 Vocavit itaque
Ionathas David, et indicavit ei omnia verba hæc:

et introduxit Ionathas David ad Saul, et fuit ante
eum, sicut fuerat heri et nudiustertius. 8 Motum est
autem rursum bellum: et egressus David, pugnavit
adversum Philisthiim: percussitque eos plaga magna,
et fugerunt a facie eius. 9 Et factus est spiritus
Domini malus in Saul. Sedebat autem in domo sua, et
tenebat lanceam: porro David psallebat manu sua. 10
Nisusque est Saul configere David lancea in pariete,
et declinavit David a facie Saul: lancea autem casso
vulnere perlata est in parietem, et David fugit, et
salvatus est nocte illa. 11 Misit ergo Saul satellites suos
in domum David, ut custodirent eum, et interficeretur
mane. Quod cum annunciasset David Michol uxor sua,
dicens: Nisi salvaveris te nocte hac, cras morieris: 12
deposuit eum per fenestram. Porro ille abiit et aufugit,
atque salvatus est. 13 Tulit autem Michol statuam, et
posuit eam super lectum, et pellem pilosam caprarum
posuit ad caput eius, et operuit eam vestimentis. 14
Misit autem Saul apparitores, qui raperent David: et
responsum est quod ægrotaret. 15 Rursumque misit
Saul nuncios ut viderent David, dicens: Afferte eum
ad me in lecto, ut occidatur. 16 Cumque venissent
nuncii, inventum est simulacrum super lectum, et
pellis caprarum ad caput eius. 17 Dixitque Saul ad
Michol: Quare sic illusisti mihi, et dimisisti inimicum
meum ut fugeret? Et respondit Michol ad Saul: Quia
ipse locutus est mihi: Dimitte me, alioquin interficiam
te. 18 David autem fugiens salvatus est, et venit ad
Samuel in Ramatha, et nunciavit ei omnia quæ fecerat
sibi Saul: et abierunt ipse et Samuel, et morati sunt in
Naioth. 19 Nunciatum est autem Sauli a dicentibus:
Ecce David in Naioth in Ramatha. 20 Misit ergo
Saul lictores, ut raperent David: qui cum vidissent
cuneum prophetarum vaticinantium, et Samuelem
stantem super eos, factus est etiam Spiritus Domini
in illis, et prophetare cœperunt etiam ipsi. 21 Quod
cum nunciatum esset Sauli, misit et alios nuncios:
prophetaverunt autem et illi. Et rursum misit Saul
tertios nuncios: qui et ipsi prophetaverunt. Et iratus
iracundia Saul, 22 abiit etiam ipse in Ramatha, et
venit usque ad cisternam magnam, quæ est in Socho,
et interrogavit, et dixit: In quo loco sunt Samuel
et David? Dictumque est ei: Ecce in Naioth sunt in
Ramatha. 23 Et abiit in Naioth in Ramatha, et factus
est etiam super eum Spiritus Domini, et ambulabat
ingrediens, et prophetabat usque dum veniret in
Naioth in Ramatha. 24 Et expoliavit etiam ipse se
vestimentis suis, et prophetavit cum ceteris coram
Samuele, et cecidit nudus tota die illa et nocte. Unde
et exivit proverbium: Num et Saul inter prophetas?

20 Fugit autem David de Naioth, quæ est in Ramatha,
veniensque locutus est coram Ionatha: Quid feci?
Quæ est iniquitas mea, et quod peccatum meum in
patrem tuum, quia quærit animam meam? 2 Qui dixit
ei: Absit, non morieris: neque enim faciet pater meus
quidquam grande vel parvum, nisi prius indicaverit
mihi: hunc ergo celavit me pater meus sermonem
tantummodo? Nequaquam erit istud. 3 Et iuravit
rursum Davidi. Et ille ait: Scit profecto pater tuus quia
inveni gratiam in oculis tuis, et dicet: Nesciat hoc
Ionathas, ne forte tristetur. Quinimmo vivit Dominus,
et vivit anima tua, quia uno tantum (ut ita dicam)
gradu, ego morsque dividimur. 4 Et ait Ionathas ad
David: Quodcumque dixerit mihi anima tua, faciam
tibi. 5 Dixit autem David ad Ionathan: Ecce calendæ
sunt crastino, et ego ex more sedere soleo iuxta
regem ad vescendum: dimitte ergo me ut abscondar
in agro usque ad vesperam diei tertiæ. 6 Si respiciens
requisierit me pater tuus, respondebis ei: Rogavit
me David, ut iret celeriter in Bethlehem civitatem
suam: quia victimæ sollemnes ibi sunt universis
contribulibus suis. 7 Si dixerit, Bene: pax erit servo
tuo. Si autem fuerit iratus, scito quia completa est
malitia eius. 8 Fac ergo misericordiam in servum
tuum: quia fœdus Domini me famulum tuum tecum
inire fecisti. Si autem est iniquitas aliqua in me, tu me
interfice, et ad patrem tuum ne introducas me. 9 Et ait
Ionathas: Absit hoc a te: neque enim fieri potest, ut si
certe cognovero completam esse patris mei malitiam
contra te, non annunciem tibi. 10 Responditque David
ad Ionathan: Quis renunciabit mihi, si quid forte
responderit tibi pater tuus dure de me? 11 Et ait
Ionathas ad David: Veni, et egrediamur foras in agrum.
Cumque exissent ambo in agrum, 12 ait Ionathas ad
David: Domine Deus Israel, si investigavero sententiam
patris mei crastino vel perendie: et aliquid boni fuerit
super David, et non statim misero ad te, et notum tibi
fecero, 13 hæc faciat Dominus Ionathæ, et hæc addat.
Si autem perseveraverit patris mei malitia adversum

te, revelabo aurem tuam, et dimittam te, ut vadas in
pace, et sit Dominus tecum, sicut fuit cum patre meo.
14 Et si vixero, facies mihi misericordiam Domini: si
vero mortuus fuero, 15 non auferes misericordiam
tuam a domo mea usque in sempiternum, quando
eradicaverit Dominus inimicos David, unumquemque
de terra: auferat Ionathan de domo sua, et requirat
Dominus de manu inimicorum David. 16 Pepigit
ergo Ionathas fœdus cum domo David: et requisivit
Dominus de manu inimicorum David. 17 Et addidit
Ionathas deierare David, eo quod diligeret illum: sicut
enim animam suam, ita diligebat eum. 18 Dixitque ad
eum Ionathas: Cras calendæ sunt, et requireris: 19
requiretur enim sessio tua usque perendie. Descendes
ergo festinus, et venies in locum ubi celandus es
in die qua operari licet, et sedebis iuxta lapidem,
cui nomen est Ezel. 20 Et ego tres sagittas mittam
iuxta eum, et iaciam quasi exercens me ad signum.
21 Mittam quoque et puerum, dicens ei: Vade, et
affer mihi sagittas. 22 Si dixero puero: Ecce sagittæ
intra te sunt, tolle eas: tu veni ad me, quia pax tibi
est, et nihil est mali, vivit Dominus. Si autem sic
locutus fuero puero: Ecce sagittæ ultra te sunt: vade
in pace, quia dimisit te Dominus. 23 De verbo autem
quod locuti sumus ego et tu, sit Dominus inter me et
te usque in sempiternum. 24 Absconditus est ergo
David in agro, et venerunt calendæ, et sedit rex ad
comedendum panem. 25 Cumque sedisset rex super
cathedram suam (secundum consuetudinem) quæ
erat iuxta parietem, surrexit Ionathas, et sedit Abner
ex latere Saul, vacuusque apparuit locus David. 26 Et
non est locutus Saul quidquam in die illa: cogitabat
enim quod forte evenisset ei, ut non esset mundus,
nec purificatus. 27 Cumque illuxisset dies secunda
post calendas, rursus apparuit vacuus locus David.
Dixitque Saul ad Ionathan filium suum: Cur non venit
filius Isai nec heri, nec hodie ad vescendum? 28
Responditque Ionathas Sauli: Rogavit me obnixe, ut
iret in Bethlehem, 29 et ait: Dimitte me, quoniam
sacrificium sollemne est in civitate, unus de fratribus
meis accersivit me: nunc ergo si inveni gratiam in
oculis tuis, vadam cito, et videbo fratres meos. Ob
hanc causam non venit ad mensam regis. 30 Iratus
autem Saul adversum Ionathan, dixit ei: Fili mulieris
virum ultro rapientis, numquid ignoro quia diligis
filium Isai in confusionem tuam, et in confusionem
ignominiosæ matris tuæ? 31 Omnibus enim diebus,
quibus filius Isai vixerit super terram, non stabilieris
tu, neque regnum tuum. Itaque iam nunc mitte, et
adduc eum ad me: quia filius mortis est. 32 Respondens
autem Ionathas Sauli patri suo, ait: Quare morietur?
Quid fecit? 33 Et arripuit Saul lanceam ut percuteret
eum. Et intellexit Ionathas quod definitum esset a
patre suo, ut interficeret David. 34 Surrexit ergo
Ionathas a mensa in ira furoris, et non comedit in
die calendarum secunda panem. Contristatus est
enim super David, eo quod confudisset eum pater
suus. 35 Cumque illuxisset mane, venit Ionathas in
agrum iuxta placitum David, et puer parvulus cum
eo, 36 et ait ad puerum suum: Vade, et affer mihi
sagittas, quas ego iacio. Cumque puer cucurrisset,
iecit aliam sagittam trans puerum. 37 Venit itaque
puer ad locum iaculi, quod miserat Ionathas: et
clamavit Ionathas post tergum pueri, et ait: Ecce
ibi est sagitta porro ultra te. 38 Clamavitque iterum
Ionathas post tergum pueri, dicens: Festina velociter,
ne steteris. Collegit autem puer Ionathæ sagittas, et
attulit ad dominum suum: 39 et quid ageretur, penitus
ignorabat: tantummodo enim Ionathas et David rem
noverant. 40 Dedit ergo Ionathas arma sua puero,
et dixit ei: Vade, et defer in civitatem. 41 Cumque
abiisset puer, surrexit David de loco, qui vergebat
ad Austrum, et cadens pronus in terram, adoravit
tertio: et osculantes se alterutrum, fleverunt pariter,
David autem amplius. 42 Dixit ergo Ionathas ad David:
Vade in pace: quæcumque iuravimus ambo in nomine
Domini, dicentes: Dominus sit inter me et te, et inter
semen meum et semen tuum usque in sempiternum.
Et surrexit David, et abiit: sed et Ionathas ingressus
est civitatem.

21 Venit autem David in Nobe ad Achimelech
sacerdotem: et obstupuit Achimelech, eo quod
venisset David. Et dixit ei: Quare tu solus, et nullus est
tecum? 2 Et ait David ad Achimelech sacerdotem: Rex
præcepit mihi sermonem, et dixit: Nemo sciat rem,
propter quam missus es a me, et cuiusmodi præcepta
tibi dederim: nam et pueris condixi in illum et illum
locum. 3 Nunc ergo si quid habes ad manum, vel
quinque panes, da mihi, aut quidquid inveneris. 4

Et respondens sacerdos ad David, ait illi: Non habeo
laicos panes ad manum, sed tantum panem sanctum:
si mundi sunt pueri, maxime a mulieribus? 5 Et
respondit David sacerdoti, et dixit ei: Equidem, si
de mulieribus agitur: continuimus nos ab heri et
nudiustertius, quando egrediebamur, et fuerunt vasa
puerorum sancta. Porro via hæc polluta est, sed et
ipsa hodie sanctificabitur in vasis. 6 Dedit ergo ei
sacerdos sanctificatum panem. Neque enim erat ibi
panis, nisi tantum panes propositionis, qui sublati
fuerant a facie Domini, ut ponerentur panes calidi. 7
Erat autem ibi vir quidam de servis Saul, in die illa,
intus in tabernaculo Domini: et nomen eius Doeg
Idumæus, potentissimus pastorum Saul. 8 Dixit autem
David ad Achimelech: Si habes hic ad manum hastam,
aut gladium? Quia gladium meum, et arma mea non
tuli mecum. Sermo enim regis urgebat. 9 Et dixit
sacerdos: Ecce hic gladius Goliath Philisthæi, quem
percussisti in Valle Terebinthi, est involutus pallio
post ephod: si istum vis tollere, tolle. Neque enim
hic est alius absque eo. Et ait David: Non est huic
alter similis, da mihi eum. 10 Surrexit itaque David,
et fugit in die illa a facie Saul: et venit ad Achis
regem Geth: 11 dixeruntque servi Achis ad eum cum
vidissent David: Numquid non iste est David, rex
terræ? Nonne huic cantabant per choros, dicentes:
Percussit Saul mille, et David decem millia? 12 Posuit
autem David sermones istos in corde suo, et extimuit
valde a facie Achis regis Geth. 13 Et immutavit os
suum coram eis, et collabebatur inter manus eorum:
et impingebat in ostia portæ, defluebantque salivæ
eius in barbam. 14 Et ait Achis ad servos suos: Vidistis
hominem insanum: quare adduxistis eum ad me? 15
An desunt nobis furiosi, quod introduxistis istum, ut
fureret me præsente? Hiccine ingredietur domum
meam?

22 Abiit ergo David inde, et fugit in speluncam
Odollam. Quod cum audissent fratres eius, et
omnis domus patris eius, descenderunt ad eum illuc.
2 Et convenerunt ad eum omnes, qui erant in angustia
constituti, et oppressi ære alieno, et amaro animo:
et factus est eorum princeps, fueruntque cum eo
quasi quadringenti viri. 3 Et profectus est David inde
in Maspha, quæ est Moab: et dixit ad regem Moab:
Maneat, oro, pater meus et mater mea vobiscum,
donec sciam quid faciat mihi Deus. 4 Et reliquit
eos ante faciem regis Moab: manseruntque apud
eum cunctis diebus, quibus David fuit in præsidio.
5 Dixitque Gad propheta ad David: Noli manere in
præsidio, proficiscere, et vade in Terram Iuda. Et
profectus est David, et venit in saltum Hereth. 6 Et
audivit Saul quod apparuisset David, et viri qui erant
cum eo. Saul autem cum maneret in Gabaa, et esset
in nemore, quod est in Rama, hastam manu tenens,
cunctique servi eius circumstarent eum, 7 ait ad
servos suos qui assistebant ei: Audite nunc filii Iemini:
numquid omnibus vobis dabit filius Isai agros et
vineas, et universos vos faciet tribunos, et centuriones:
8 quoniam coniurastis omnes adversum me, et non
est qui mihi renunciet, maxime cum et filius meus
fœdus inierit cum filio Isai? Non est qui vicem meam
doleat ex vobis, nec qui annunciet mihi: eo quod
suscitaverit filius meus servum meum adversum
me, insidiantem mihi usque hodie. 9 Respondens
autem Doeg Idumæus, qui assistebat, et erat primus
inter servos Saul: Vidi, inquit, filium Isai in Nobe
apud Achimelech filium Achitob sacerdotem. 10 Qui
consuluit pro eo Dominum, et cibaria dedit ei: sed et
gladium Goliath Philisthæi dedit illi. 11 Misit ergo
rex ad accersendum Achimelech sacerdotem filium
Achitob, et omnem domum patris eius, sacerdotum,
qui erant in Nobe, qui universi venerunt ad regem.
12 Et ait Saul ad Achimelech: Audi fili Achitob. Qui
respondit: Præsto sum, domine. 13 Dixitque ad eum
Saul: Quare coniurastis adversum me, tu et filius Isai,
et dedisti ei panes et gladium, et consuluisti pro eo
Deum, ut consurgeret adversum me, insidiator usque
hodie permanens? 14 Respondensque Achimelech
regi, ait: Et quis in omnibus servis tuis, sicut David
fidelis, et gener regis, et pergens ad imperium tuum,
et gloriosus in domo tua? 15 Num hodie cœpi pro
eo consulere Deum? Absit hoc a me: ne suspicetur
rex adversus servum suum rem huiuscemodi, in
universa domo patris mei: non enim scivit servus
tuus quidquam super hoc negotio, vel modicum vel
grande. 16 Dixitque rex: Morte morieris Achimelech,
tu, et omnis domus patris tui. 17 Et ait rex emissariis
qui circumstabant eum: Convertimini, et interficite
sacerdotes Domini: nam manus eorum cum David

est: scientes quod fugisset, et non indicaverunt mihi.
Noluerunt autem servi regis extendere manus suas in
sacerdotes Domini. 18 Et ait rex ad Doeg: Convertere tu,
et irrue in sacerdotes. Conversusque Doeg Idumæus,
irruit in sacerdotes, et trucidavit in die illa octoginta
quinque viros vestitos ephod lineo. 19 Nobe autem
civitatem sacerdotum percussit in ore gladii, viros
et mulieres, et parvulos, et lactentes, bovemque et
asinum, et ovem in ore gladii. 20 Evadens autem unus
filius Achimelech, filii Achitob, cuius nomen erat
Abiathar, fugit ad David, 21 et annunciavit ei quod
occidisset Saul sacerdotes Domini. 22 Et ait David ad
Abiathar: Sciebam in die illa, quod cum ibi esset Doeg
Idumæus, procul dubio annunciaret Sauli: ego sum
reus omnium animarum patris tui. 23 Mane mecum,
ne timeas: si quis quæsierit animam meam, quæret et
animam tuam, mecumque servaberis.

23 Et annunciaverunt David, dicentes: Ecce
Philisthiim oppugnant Ceilam, et diripiunt areas.
2 Consuluit ergo David Dominum, dicens: Num vadam,
et percutiam Philisthæos istos? Et ait Dominus ad
David: Vade, et percuties Philisthæos, et Ceilam
salvabis. 3 Et dixerunt viri, qui erant cum David, ad
eum: Ecce nos hic in Iudæa consistentes timemus:
quanto magis si ierimus in Ceilam adversum agmina
Philisthinorum? 4 Rursum ergo David consuluit
Dominum. Qui respondens, ait ei: Surge, et vade
in Ceilam: ego enim tradam Philisthæos in manu
tua. 5 Abiit ergo David, et viri eius in Ceilam, et
pugnavit adversum Philisthæos, et abegit iumenta
eorum, et percussit eos plaga magna: et salvavit David
habitatores Ceilæ. 6 Porro eo tempore, quo fugiebat
Abiathar filius Achimelech ad David, in Ceilam ephod
secum habens descenderat. 7 Nunciatum est autem
Sauli quod venisset David in Ceilam: et ait Saul:
Tradidit eum Deus in manus meas, conclususque est
introgressus urbem, in qua portæ et seræ sunt. 8 Et
præcepit Saul omni populo ut ad pugnam descenderet
in Ceilam: et obsideret David, et viros eius. 9 Quod
cum David rescisset quia præpararet ei Saul clam
malum, dixit ad Abiathar sacerdotem: Applica ephod.
10 Et ait David: Domine Deus Israel, audivit famam
servus tuus, quod disponat Saul venire in Ceilam, ut
evertat urbem propter me: 11 Si tradent me viri Ceilæ
in manus eius? Et si descendet Saul, sicut audivit
servus tuus? Domine Deus Israel indica servo tuo. Et
ait Dominus: Descendet. 12 Dixitque David: Si tradent
me viri Ceilæ, et viros qui sunt mecum, in manus Saul?
Et dixit Dominus: Tradent. 13 Surrexit ergo David et
viri eius quasi sexcenti, et egressi de Ceila, huc atque
illuc vagabantur incerti: nunciatumque est Sauli quod
fugisset David de Ceila, et salvatus esset: quam ob
rem dissimulavit exire. 14 Morabatur autem David
in deserto in locis firmissimis, mansitque in monte
solitudinis Ziph, in monte opaco: quærebat eum
tamen Saul cunctis diebus: et non tradidit eum Deus in
manus eius. 15 Et vidit David quod egressus esset Saul
ut quæreret animam eius. Porro David erat in deserto
Ziph in silva. 16 Et surrexit Ionathas filius Saul, et
abiit ad David in silvam, et confortavit manus eius in
Deo: dixitque ei: 17 Ne timeas: neque enim inveniet te
manus Saul patris mei, et tu regnabis super Israel,
et ego ero tibi secundus, sed et Saul pater meus scit
hoc. 18 Percussit ergo uterque fœdus coram Domino:
mansitque David in silva: Ionathas autem reversus est
in domum suam. 19 Ascenderunt autem Ziphæi ad
Saul in Gabaa, dicentes: Nonne ecce David latitat apud
nos in locis tutissimis silvæ, in Colle Hachila, quæ est
ad dexteram deserti? 20 Nunc ergo, sicut desideravit
anima tua ut descenderes, descende: nostrum autem
erit ut tradamus eum in manus regis. 21 Dixitque
Saul: Benedicti vos a Domino, quia doluistis vicem
meam. 22 Abite ergo, oro, et diligentius præparate, et
curiosius agite, et considerate locum ubi sit pes eius,
vel quis viderit eum ibi, recogitat enim de me, quod
callide insidier ei. 23 Considerate et videte omnia
latibula eius, in quibus absconditur: et revertimini
ad me ad rem certam, ut vadam vobiscum. Quod si
etiam in terram se abstruserit, perscrutabor eum in
cunctis millibus Iuda. 24 At illi surgentes abierunt
in Ziph ante Saul: David autem et viri eius erant in
deserto Maon, in campestribus ad dexteram Iesimon.
25 Ivit ergo Saul et socii eius ad quærendum eum: et
nunciatum est David, statimque descendit ad petram,
et versabatur in deserto Maon. Quod cum audisset
Saul, persecutus est David in deserto Maon. 26 Et ibat
Saul ad latus montis ex parte una: David autem et
viri eius erant in latere montis ex parte altera: porro
David desperabat se posse evadere a facie Saul: itaque

Saul, et viri eius in modum coronæ cingebant David,
et viros eius, ut caperent eos. 27 Et nuncius venit ad
Saul, dicens: Festina, et veni, quoniam infuderunt se
Philisthiim super terram. 28 Reversus est ergo Saul
desistens persequi David, et perrexit in occursum
Philisthinorum. Propter hoc vocaverunt locum illum,
Petram Dividentem. 29 Ascendit ergo David inde: et
habitavit in locis tutissimis Engaddi.

24 Cumque reversus esset Saul, postquam
persecutus est Philisthæos, nunciaverunt ei,
dicentes: Ecce, David in deserto est Engaddi. 2
Assumens ergo Saul tria millia electorum virorum
ex omni Israel, perrexit ad investigandum David et
viros eius, etiam super abruptissimas petra, quæ solis
ibicibus perviæ sunt. 3 Et venit ad caulas ovium,
quæ se offerebant vianti. Eratque ibi spelunca, quam
ingressus est Saul, ut purgaret ventrem: porro David
et viri eius in interiore parte speluncæ latebant. 4
Et dixerunt servi David ad eum: Ecce dies, de qua
locutus est Dominus ad te: Ego tradam tibi inimicum
tuum, ut facias ei sicut placuerit in oculis tuis.
Surrexit ergo David, et præcidit oram chlamydis Saul
silenter. 5 Post hæc percussit cor suum David, eo
quod abscidisset oram chlamydis Saul. 6 Dixitque
ad viros suos: Propitius sit mihi Dominus, ne faciam
hanc rem domino meo, Christo Domini, ut mittam
manum meam in eum, quia Christus Domini est. 7
Et confregit David viros suos sermonibus, et non
permisit eos ut consurgerent in Saul: porro Saul
exurgens de spelunca, pergebat cœpto itinere. 8
Surrexit autem et David post eum: et egressus de
spelunca, clamavit post tergum Saul, dicens: mi
domine rex. Et respexit Saul post se: et inclinans
se David pronus in terram, adoravit, 9 dixitque ad
Saul: Quare audis verba hominum loquentium, David
quærit malum adversum te? 10 Ecce hodie viderunt
oculi tui quod tradiderit te Dominus in manu mea in
spelunca: et cogitavi ut occiderem te, sed pepercit tibi
oculus meus. Dixi enim: Non extendam manum meam
in dominum meum, quia Christus Domini est. 11 Quin
potius pater mi, vide, et cognosce oram chlamydis
tuæ in manu mea: quoniam cum præscinderem
summitatem chlamydis tuæ, nolui extendere manum
meam in te. Animadverte, et vide, quoniam non
est in manu mea malum, neque iniquitas, neque
peccavi in te: tu autem insidiaris animæ meæ ut
auferas eam. 12 Iudicet Dominus inter me et te, et
ulciscatur me Dominus ex te: manus autem mea non
sit in te. 13 Sicut et in proverbio antiquo dicitur: AB
IMPIIS egredietur impietas: manus ergo mea non
sit in te. 14 Quem persequeris, rex Israel? Quem
persequeris? Canem mortuum persequeris, et pulicem
unum. 15 Sit Dominus iudex, et iudicet inter me
et te: et videat, et iudicet causam meam, et eruat
me de manu tua. 16 Cum autem complesset David
loquens sermones huiuscemodi ad Saul, dixit Saul:
Numquid vox hæc tua est fili mi David? Et levavit Saul
vocem suam, et flevit: 17 dixitque ad David: Iustior
tu es quam ego: tu enim tribuisti mihi bona: ego
autem reddidi tibi mala. 18 Et tu indicasti hodie quæ
feceris mihi bona: quomodo tradiderit me Dominus
in manum tuam, et non occideris me. 19 Quis enim
cum invenerit inimicum suum, dimittet eum in via
bona? Sed Dominus reddat tibi vicissitudinem hanc
pro eo quod hodie operatus es in me. 20 Et nunc quia
scio quod certissime regnaturus sis, et habiturus in
manu tua regnum Israel: 21 iura mihi in Domino, ne
deleas semen meum post me, neque auferas nomen
meum de domo patris mei. 22 Et iuravit David Sauli.
Abiit ergo Saul in domum suam: et David, et viri eius
ascenderunt ad tutiora loca.

25 Mortuus est autem Samuel, et congregatus
est universus Israel, et planxerunt eum,
et sepelierunt eum in domo sua in Ramatha.
Consurgensque David descendit in desertum Pharan.
2 Erat autem vir quispiam in solitudine Maon, et
possessio eius in Carmelo, et homo ille magnus
nimis: erantque ei oves tria millia, et mille capræ: et
accidit ut tonderetur grex eius in Carmelo. 3 Nomen
autem viri illius erat Nabal: et nomen uxoris eius
Abigail. Eratque mulier illa prudentissima et speciosa:
porro vir eius durus, et pessimus, et malitiosus: erat
autem de genere Caleb. 4 Cum ergo audisset David in
deserto quod tonderet Nabal gregem suum, 5 misit
decem iuvenes, et dixit eis: Ascendite in Carmelum, et
venietis ad Nabal, et salutabitis eum ex nomine meo
pacifice. 6 Et dicetis: Sit fratribus meis, et tibi pax,
et domui tuæ pax, et omnibus, quæcumque habes,

sit pax. 7 Audivi quod tonderent pastores tui, qui
erant nobiscum in deserto: numquam eis molesti
fuimus, nec aliquando defuit quidquam eis de grege,
omni tempore quo fuerunt nobiscum in Carmelo. 8
Interroga pueros tuos, et indicabunt tibi. Nunc ergo
inveniant pueri tui gratiam in oculis tuis: in die enim
bona venimus. Quodcumque invenerit manus tua,
da servis tuis, et filio tuo David. 9 Cumque venissent
pueri David, locuti sunt ad Nabal omnia verba hæc
ex nomine David: et siluerunt. 10 Respondens autem
Nabal pueris David, ait: Quis est David? Et quis est filius
Isai? Hodie increverunt servi qui fugiunt dominos
suos. 11 Tollam ergo panes meos, et aquas meas, et
carnes pecorum, quæ occidi tonsoribus meis, et dabo
viris quos nescio unde sint? 12 Regressi sunt itaque
pueri David per viam suam, et reversi venerunt, et
nunciaverunt ei omnia verba quæ dixerat. 13 Tunc
ait David pueris suis: Accingatur unusquisque gladio
suo. Et accincti sunt singuli gladiis suis, accinctusque
est et David ense suo: et secuti sunt David quasi
quadringenti viri: porro ducenti remanserunt ad
sarcinas. 14 Abigail autem uxori Nabal nunciavit unus
de pueris suis, dicens: Ecce David misit nuncios de
deserto, ut benedicerent domino nostro: et aversatus
est eos. 15 Homines isti, boni satis fuerant nobis, et
non molesti: nec quidquam aliquando periit omni
tempore, quo fuimus conversati cum eis in deserto:
16 pro muro erant nobis tam in nocte quam in die,
omnibus diebus quibus pavimus apud eos greges.
17 Quam ob rem considera, et recogita quid facias:
quoniam completa est malitia adversum virum tuum,
et adversum domum tuam, et ipse est filius Belial, ita
ut nemo possit ei loqui. 18 Festinavit igitur Abigail, et
tulit ducentos panes, et duos utres vini, et quinque
arietes coctos, et quinque sata polentæ, et centum
ligaturas uvæ passæ, et ducentas massas caricarum, et
posuit super asinos: 19 dixitque pueris suis: Præcedite
me: ecce, ego post tergum sequar vos: viro autem suo
Nabal non indicavit. 20 Cum ergo ascendisset asinum,
et descenderet ad radices montis, David et viri eius
descendebant in occursum eius: quibus et illa occurrit.
21 Et ait David: Vere frustra servavi omnia quæ huius
erant in deserto, et non periit quidquam de cunctis
quæ ad eum pertinebant: et reddidit mihi malum pro
bono. 22 Hæc faciat Deus inimicis David, et hæc addat,
si reliquero de omnibus quæ ad ipsum pertinent usque
mane, mingentem ad parietem. 23 Cum autem vidisset
Abigail David, festinavit, et descendit de asino, et
procidit coram David super faciem suam, et adoravit
super terram, 24 et cecidit ad pedes eius, et dixit: In
me sit, domine mi, hæc iniquitas: loquatur, obsecro,
ancilla tua in auribus tuis: et audi verba famulæ tuæ.
25 Ne ponat, oro, dominus meus rex cor suum super
virum istum iniquum Nabal: quoniam secundum
nomen suum stultus est, et stultitia est cum eo: ego
autem ancilla tua non vidi pueros tuos, domine mi,
quos misisti. 26 Nunc ergo domine mi, vivit Dominus,
et vivit anima tua, qui prohibuit te ne venires in
sanguinem, et salvavit manum tuam tibi: et nunc
fiant sicut Nabal inimici tui, et qui quærunt domino
meo malum. 27 Quapropter suscipe benedictionem
hanc, quam attulit ancilla tua tibi domino meo: et da
pueris qui sequuntur te dominum meum. 28 Aufer
iniquitatem famulæ tuæ: faciens enim faciet Dominus
tibi domino meo domum fidelem, quia prælia Domini,
domine mi, tu præliaris: malitia ergo non inveniatur
in te omnibus diebus vitæ tuæ. 29 Si enim surrexerit
aliquando homo persequens te, et quærens animam
tuam, erit anima domini mei custodita quasi in
fasciculo viventium, apud Dominum Deum tuum:
porro inimicorum tuorum anima rotabitur, quasi in
impetu et circulo fundæ. 30 Cum ergo fecerit Dominus
tibi domino meo omnia quæ locutus est bona de te, et
constituerit te ducem super Israel, 31 non erit tibi hoc
in singultum, et in scrupulum cordis domino meo,
quod effuderis sanguinem innoxium, aut ipse te ultus
fueris: et cum benefecerit Dominus domino meo,
recordaberis ancillæ tuæ. 32 Et ait David ad Abigail:
Benedictus Dominus Deus Israel, qui misit hodie te in
occursum meum, et benedictum eloquium tuum, 33
et benedicta tu, quæ prohibuisti me hodie ne irem ad
sanguinem, et ulciscerer me manu mea. 34 Alioquin
vivit Dominus Deus Israel, qui prohibuit me ne malum
facerem tibi: nisi cito venisses in occursum mihi,
non remansisset Nabal usque ad lucem matutinam,
mingens ad parietem. 35 Suscepit ergo David de
manu eius omnia quæ attulerat ei, dixitque ei: Vade
pacifice in domum tuam, ecce audivi vocem tuam,
et honoravi faciem tuam. 36 Venit autem Abigail ad
Nabal: et ecce erat ei convivium in domo eius, quasi

convivium regis, et cor Nabal iucundum: erat enim
ebrius nimis: et non indicavit ei verbum pusillum aut
grande usque mane. 37 Diluculo autem cum digessisset
vinum Nabal, indicavit ei uxor sua verba hæc, et
emortuum est cor eius intrinsecus, et factus est quasi
lapis. 38 Cumque pertransissent decem dies, percussit
Dominus Nabal, et mortuus est. 39 Quod cum audisset
David mortuum Nabal, ait: Benedictus Dominus, qui
iudicavit causam opprobrii mei de manu Nabal, et
servum suum custodivit a malo, et malitiam Nabal
reddidit Dominus in caput eius. Misit ergo David, et
locutus est ad Abigail, ut sumeret eam sibi in uxorem.
40 Et venerunt pueri David ad Abigail in Carmelum,
et locuti sunt ad eam, dicentes: David misit nos ad
te, ut accipiat te sibi in uxorem. 41 Quæ consurgens,
adoravit prona in terram, et ait: Ecce famula tua sit
in ancillam, ut lavet pedes servorum domini mei. 42
Et festinavit, et surrexit Abigail, et ascendit super
asinum, et quinque puellæ ierunt cum ea, pedissequæ
eius, et secuta est nuncios David: et facta est illi
uxor. 43 Sed et Achinoam accepit David de Iezrael: et
fuit utraque uxor eius. 44 Saul autem dedit Michol
filiam suam uxorem David Phalti, filio Lais, qui erat
de Gallim.

26 Et venerunt Ziphæi ad Saul in Gabaa, dicentes:
Ecce, David absconditus est in colle Hachila,
quæ est ex adverso solitudinis. 2 Et surrexit Saul,
et descendit in desertum Ziph, et cum eo tria millia
virorum de electis Israel, ut quæreret David in deserto
Ziph. 3 Et castrametatus est Saul in Gabaa Hachila,
quæ erat ex adverso solitudinis in via: David autem
habitabat in deserto. Videns autem quod venisset
Saul post se in desertum, 4 misit exploratores, et
didicit quod illuc venisset certissime. 5 Et surrexit
David clam, et venit ad locum ubi erat Saul: cumque
vidisset locum, in quo dormiebat Saul, et Abner filius
Ner, princeps militiæ eius, et Saulem dormientem in
tentorio, et reliquum vulgus per circuitum eius, 6
ait David ad Achimelech Hethæum, et Abisai filium
Sarviæ, fratrem Ioab, dicens: Quis descendet mecum
ad Saul in castra? Dixitque Abisai: Ego descendam
tecum. 7 Venerunt ergo David, et Abisai ad populum
nocte, et invenerunt Saul iacentem et dormientem
in tentorio, et hastam fixam in terra ad caput eius:
Abner autem et populum dormientes in circuitu eius.
8 Dixitque Abisai ad David: Conclusit Deus inimicum
tuum hodie in manus tuas: nunc ergo perfodiam
eum lancea in terra, semel, et secundo opus non erit.
9 Et dixit David ad Abisai: Ne interficias eum: quis
enim extendet manum suam in Christum Domini, et
innocens erit? 10 Et dixit David: Vivit Dominus, quia
nisi Dominus percusserit eum, aut dies eius venerit
ut moriatur, aut in prælium descendens perierit: 11
propitius sit mihi Dominus ne extendam manum
meam in Christum Domini. Nunc igitur tolle hastam,
quæ est ad caput eius, et scyphum aquæ, et abeamus.
12 Tulit igitur David hastam, et scyphum aquæ, qui
erat ad caput Saul, et abierunt: et non erat quisquam,
qui videret, et intelligeret, et evigilaret, sed omnes
dormiebant, quia sopor Domini irruerat super eos. 13
Cumque transisset David ex adverso, et stetisset in
vertice montis de longe, et esset grande intervallum
inter eos, 14 clamavit David ad populum, et ad Abner
filium Ner, dicens: Nonne respondebis, Abner? Et
respondens Abner, ait: Quis es tu, qui clamas, et
inquietas regem? 15 Et ait David ad Abner: Numquid
non vir tu es? Et quis alius similis tui in Israel?
Quare ergo non custodisti dominum tuum regem?
Ingressus est enim unus de turba ut interficeret
regem, dominum tuum. 16 Non est bonum hoc, quod
fecisti: vivit Dominus, quoniam filii mortis estis vos,
qui non custodistis dominum vestrum, Christum
Domini. Nunc ergo vide ubi sit hasta regis, et ubi sit
scyphus aquæ, qui erat ad caput eius. 17 Cognovit
autem Saul vocem David, et dixit: Numquid vox hæc
tua, fili mi David? Et ait David: Vox mea, domine
mi rex. 18 Et ait: Quam ob causam dominus meus
persequitur servum suum? Quid feci? Aut quod est
malum in manu mea? 19 Nunc ergo audi, oro, domine
mi rex, verba servi tui: si Dominus incitat te adversum
me, odoretur sacrificium: si autem filii hominum,
maledicti sunt in conspectu Domini: qui eiecerunt
me hodie, ut non habitem in hereditate Domini,
dicentes: Vade, servi diis alienis. 20 Et nunc non
effundatur sanguis meus in terram coram Domino:
quia egressus est rex Israel ut quærat pulicem unum,
sicut persequitur perdix in montibus. 21 Et ait Saul:
Peccavi, revertere fili mi David: nequaquam enim
ultra tibi malefaciam, eo quod pretiosa fuerit anima

mea in oculis tuis hodie: apparet enim quod stulte
egerim, et ignoraverim multa nimis. 22 Et respondens
David, ait: Ecce hasta regis: transeat unus de pueris
regis, et tollat eam. 23 Dominus autem retribuet
unicuique secundum iustitiam suam, et fidem: tradidit
enim te Dominus hodie in manum meam, et nolui
extendere manum meam in christum Domini. 24
Et sicut magnificata est anima tua hodie in oculis
meis, sic magnificetur anima mea in oculis Domini,
et liberet me de omni angustia. 25 Ait ergo Saul ad
David: Benedictus tu fili mi David: et quidem faciens
facies, et potens poteris. Abiit autem David in viam
suam, et Saul reversus est in locum suum.

27 Et ait David in corde suo: Aliquando incidam
una die in manus Saul: nonne melius est ut
fugiam, et salver in Terra Philisthinorum, ut desperet
Saul, cessetque me quærere in cunctis finibus Israel?
Fugiam ergo manus eius. 2 Et surrexit David, et abiit
ipse, et sexcenti viri cum eo, ad Achis filium Maoch
regem Geth. 3 Et habitavit David cum Achis in Geth,
ipse et viri eius; vir et domus eius; et David, et duæ
uxores eius, Achinoam Iezrahelitis, et Abigail uxor
Nabal Carmeli. 4 Et nunciatum est Sauli quod fugisset
David in Geth, et non addidit ultra quærere eum.
5 Dixit autem David ad Achis: Si inveni gratiam in
oculis tuis, detur mihi locus in una urbium regionis
huius, ut habitem ibi: cur enim manet servus tuus
in civitate regis tecum? 6 Dedit itaque ei Achis
in die illa Siceleg: propter quam causam facta est
Siceleg regum Iuda, usque in diem hanc. 7 Fuit
autem numerus dierum, quibus habitavit David in
regione Philisthinorum, quattuor mensium. 8 Et
ascendit David, et viri eius, et agebant prædas de
Gessuri, et de Gerzi, et de Amalecitis: hi enim pagi
habitabantur in terra antiquitus, euntibus Sur usque
ad Terram Ægypti. 9 Et percutiebat David omnem
terram, nec relinquebat viventem virum et mulierem:
tollensque oves, et boves, et asinos, et camelos, et
vestes, revertebatur, et veniebat ad Achis. 10 Dicebat
autem ei Achis: In quem irruisti hodie? Respondebat
David: Contra meridiem Iudæ, et contra meridiem
Ierameel, et contra meridiem Ceni. 11 Virum et
mulierem non vivificabat David, nec adducebat in
Geth, dicens: Ne forte loquantur adversum nos: Hæc
fecit David: et hoc erat decretum illi omnibus diebus
quibus habitavit in regione Philisthinorum. 12 Credidit
ergo Achis David, dicens: Multa mala operatus est
contra populum suum Israel: erit igitur mihi servus
sempiternus.

28 Factum est autem in diebus illis, congregaverunt
Philisthiim agmina sua, ut præpararentur ad
bellum contra Israel: dixitque Achis ad David: Sciens
nunc scito, quoniam mecum egredieris in castris tu,
et viri tui. 2 Dixitque David ad Achis: Nunc scies quæ
facturus est servus tuus. Et ait Achis ad David: Et
ego custodem capitis mei ponam te cunctis diebus. 3
Samuel autem mortuus est, planxitque eum omnis
Israel, et sepelierunt eum in Ramatha urbe sua. Et Saul
abstulit magos, et hariolos de terra. 4 Congregatique
sunt Philisthiim, et venerunt, et castrametati sunt in
Sunam: congregavit autem et Saul universum Israel,
et venit in Gelboe. 5 Et vidit Saul castra Philisthiim,
et timuit, et expavit cor eius nimis. 6 Consuluitque
Dominum, et non respondit ei neque per somnia,
neque per sacerdotes, neque per prophetas. 7 Dixitque
Saul servis suis: Quærite mihi mulierem habentem
pythonem, et vadam ad eam, et sciscitabor per illam.
Et dixerunt servi eius ad eum: Est mulier pythonem
habens in Endor. 8 Mutavit ergo habitum suum,
vestitusque est aliis vestimentis, et abiit ipse, et duo
viri cum eo, veneruntque ad mulierem nocte, et ait illi:
Divina mihi in pythone, et suscita mihi quem dixero
tibi. 9 Et ait mulier ad eum: Ecce, tu nosti quanta
fecerit Saul, et quomodo eraserit magos et hariolos de
terra: quare ergo insidiaris animæ meæ, ut occidar?
10 Et iuravit ei Saul in Domino, dicens: Vivit Dominus,
quia non eveniet tibi quidquam mali propter hanc
rem. 11 Dixitque ei mulier: Quem suscitabo tibi? Qui
ait: Samuelem mihi suscita. 12 Cum autem vidisset
mulier Samuelem, exclamavit voce magna, et dixit
ad Saul: Quare imposuisti mihi? Tu es enim Saul. 13
Dixitque ei rex: Noli timere: quid vidisti? Et ait mulier
ad Saul: Vidi deos ascendentes de terra. 14 Dixitque ei:
Qualis est forma eius? Quæ ait: Vir senex ascendit, et
ipse amictus est pallio. Et intellexit Saul quod Samuel
esset, et inclinavit se super faciem suam in terra,
et adoravit. 15 Dixit autem Samuel ad Saul: Quare
inquietasti me ut suscitarer? Et ait Saul: Coarctor

nimis: siquidem Philisthiim pugnant adversum me, et
Deus recessit a me, et exaudire me noluit neque in
manu prophetarum, neque per somnia: vocavi ergo
te, ut ostenderes mihi quid faciam. 16 Et ait Samuel:
Quid interrogas me, cum Dominus recesserit a te,
et transierit ad æmulum tuum? 17 Faciet enim tibi
Dominus sicut locutus est in manu mea, et scindet
regnum tuum de manu tua, et dabit illud proximo tuo
David: 18 quia non obedisti voci Domini, neque fecisti
iram furoris eius in Amalec. idcirco quod pateris,
fecit tibi Dominus hodie. 19 Et dabit Dominus etiam
Israel tecum in manus Philisthiim: cras autem tu
et filii tui mecum eritis: sed et castra Israel tradet
Dominus in manus Philisthiim. 20 Statimque Saul
cecidit porrectus in terram: extimuerat enim verba
Samuelis, et robur non erat in eo, quia non comederat
panem tota die illa. 21 Ingressa est itaque mulier
illa ad Saul, (conturbatus enim erat valde) dixitque
ad eum: Ecce obedivit ancilla tua voci tuæ, et posui
animam meam in manu mea: et audivi sermones
tuos, quos locutus es ad me. 22 Nunc igitur audi et tu
vocem ancillæ tuæ, et ponam coram te buccellam
panis, ut comedens convalescas, et possis iter agere.
23 Qui renuit, et ait: Non comedam. Coegerunt autem
eum servi sui et mulier, et tandem audita voce eorum
surrexit de terra, et sedit super lectum. 24 Mulier
autem illa habebat vitulum pascualem in domo, et
festinavit, et occidit eum: tollensque farinam, miscuit
eam, et coxit azyma, 25 et posuit ante Saul et ante
servos eius. Qui cum comedissent, surrexerunt, et
ambulaverunt per totam noctem illam.

29 Congregata sunt ergo Philisthiim universa
agmina in Aphec: sed et Israel castrametatus
est super fontem, qui erat in Iezrahel. 2 Et satrapæ
quidem Philisthiim incedebant in centuriis et millibus:
David autem et viri eius erant in novissimo agmine
cum Achis. 3 Dixeruntque principes Philisthiim ad
Achis: Quid sibi volunt Hebræi isti? Et ait Achis
ad principes Philisthiim: Num ignoratis David, qui
fuit servus Saul regis Israel, et est apud me multis
diebus, vel annis, et non inveni in eo quidquam ex die
qua transfugit ad me, usque ad diem hanc? 4 Irati
sunt autem adversus eum principes Philisthiim, et
dixerunt ei: Revertatur vir iste, et sedeat in loco suo,
in quo constituisti eum, et non descendat nobiscum
in prælium, ne fiat nobis adversarius, cum præliari
cœperimus: quomodo enim aliter poterit placare
dominum suum, nisi in capitibus nostris? 5 Nonne iste
est David, cui cantabant in choris, dicentes: Percussit
Saul in millibus suis, et David in decem millibus suis?
6 Vocavit ergo Achis David, et ait ei: Vivit Dominus,
quia rectus es tu, et bonus in conspectu meo: et exitus
tuus, et introitus tuus mecum est in castris: et non
inveni in te quidquam mali ex die qua venisti ad
me, usque in diem hanc: sed satrapis non places.
7 Revertere ergo, et vade in pace, et non offendas
oculos satraparum Philisthiim. 8 Dixitque David ad
Achis: Quid enim feci, et quid invenisti in me servo
tuo a die qua fui in conspectu tuo in diem hanc,
ut non veniam, et pugnem contra inimicos domini
mei regis? 9 Respondens autem Achis, locutus est
ad David: Scio quia bonus es tu in oculis meis, sicut
Angelus Dei: sed principes Philisthinorum dixerunt:
Non ascendet nobiscum in prælium. 10 Igitur consurge
mane tu, et servi domini tui, qui venerunt tecum:
et cum de nocte surrexeritis, et cœperit dilucescere,
pergite. 11 Surrexit itaque de nocte David ipse et viri
eius, ut proficiscerentur mane, et reverterentur ad
Terram Philisthiim: Philisthiim autem ascenderunt in
Iezrahel.

30 Cumque venissent David et viri eius in Siceleg
die tertia, Amalecitæ impetum fecerant ex
parte australi in Siceleg, et percusserant Siceleg,
et succenderant eam igni. 2 Et captivas duxerant
mulieres ex ea, a minimo usque ad magnum: et non
interfecerant quemquam, sed secum duxerant, et
pergebant itinere suo. 3 Cum ergo venissent David et
viri eius ad civitatem, et invenissent eam succensam
igni, et uxores suas, et filios suos, et filias ductas esse
captivas, 4 levaverunt David et populus qui erat cum
eo voces suas, et planxerunt donec deficerent in eis
lacrymæ. 5 Siquidem et duæ uxores David captivæ
ductæ fuerant, Achinoam Iezrahelites, et Abigail uxor
Nabal Carmeli. 6 Et contristatus est David valde:
volebat enim eum populus lapidare, quia amara erat
anima uniuscuiusque viri super filiis suis et filiabus:
confortatus est autem David in Domino Deo suo. 7
Et ait ad Abiathar sacerdotem filium Achimelech:

Applica ad me ephod. Et applicavit Abiathar ephod
ad David, 8 et consuluit David Dominum, dicens:
Persequar latrunculos hos, et comprehendam eos,
an non? Dixitque ei Dominus: Persequere: absque
dubio enim comprehendes eos, et excuties prædam. 9
Abiit ergo David ipse, et sexcenti viri qui erant cum
eo, et venerunt usque ad Torrentem Besor: et lassi
quidam substiterunt. 10 Persecutus est autem David
ipse, et quadringenti viri: substiterant enim ducenti,
qui lassi transire non poterant Torrentem Besor. 11 Et
invenerunt virum Ægyptium in agro, et adduxerunt
eum ad David: dederuntque ei panem ut comederet,
et biberet aquam, 12 sed et fragmen massæ caricarum,
et duas ligaturas uvæ passæ. Quæ cum comedisset,
reversus est spiritus eius, et refocillatus est: non enim
comederat panem, neque biberat aquam, tribus diebus
et tribus noctibus. 13 Dixit itaque ei David: Cuius es
tu? Vel unde? Et quo pergis? Qui ait: Puer Ægyptius
ego sum, servus viri Amalecitæ: dereliquit autem me
dominus meus, quia ægrotare cœpi nudiustertius. 14
Siquidem nos erupimus ad australem plagam Cerethi,
et contra Iudam, et ad meridiem Caleb, et Siceleg
succendimus igni. 15 Dixitque ei David: Potes me
ducere ad cuneum istum? Qui ait: Iura mihi per
Deum, quod non occidas me, et non tradas me in
manus domini mei, et ego ducam te ad cuneum
istum. Et iuravit ei David. 16 Qui cum duxisset eum,
ecce illi discumbebant super faciem universæ terræ
comedentes et bibentes, et quasi festum celebrantes
diem, pro cuncta præda, et spoliis quæ ceperant de
Terra Philisthiim, et de Terra Iuda. 17 Et percussit
eos David a vespere usque ad vesperam alterius diei,
et non evasit ex eis quisquam, nisi quadringenti viri
adolescentes, qui ascenderant camelos, et fugerant.
18 Eruit ergo David omnia, quæ tulerant Amalecitæ,
et duas uxores suas eruit. 19 Nec defuit quidquam
a parvo usque ad magnum, tam de filiis quam de
filiabus, et de spoliis, et quæcumque rapuerant, omnia
reduxit David. 20 Et tulit universos greges et armenta,
et minavit ante faciem suam: dixeruntque: Hæc est
præda David. 21 Venit autem David ad ducentos
viros, qui lassi subsisterant, nec sequi potuerant
David, et residere eos iusserat in Torrente Besor: qui
egressi sunt obviam David, et populo qui erat cum
eo. Accedens autem David ad populum, salutavit eos
pacifice. 22 Respondensque omnis vir pessimus, et
iniquus de viris, qui ierant cum David, dixit: Quia non
venerunt nobiscum, non dabimus eis quidquam de
præda, quam eruimus: sed sufficiat unicuique uxor
sua et filii: quos cum acceperint, recedant. 23 Dixit
autem David: Non sic facietis fratres mei de his, quæ
tradidit nobis Dominus, et custodivit nos, et dedit
latrunculos, qui eruperant adversum nos, in manus
nostras: 24 nec audiet vos quisquam super sermone
hoc. Æqua enim pars erit descendentis ad prælium, et
remanentis ad sarcinas, et similiter divident. 25 Et
factum est hoc ex die illa, et deinceps constitutum
et præfinitum, et quasi lex in Israel usque in diem
hanc. 26 Venit ergo David in Siceleg, et misit dona de
præda senioribus Iuda proximis suis, dicens: Accipite
benedictionem de præda hostium Domini: 27 His, qui
erant in Bethel, et qui in Ramoth ad Meridiem, et qui
in Iether, 28 et qui in Aroer, et qui in Sephamoth, et
qui in Esthamo, 29 et qui in Rachal, et qui in urbibus
Ierameel, et qui in urbibus Ceni, 30 et qui in Arama,
et qui in lacu Asan, et qui in Athach, 31 et qui in
Hebron, et reliquis qui erant in his locis, in quibus
commoratus fuerat David ipse, et viri eius.

31 Philisthiim autem pugnabant adversum Israel:
et fugerunt viri Israel ante faciem Philisthiim, et
ceciderunt interfecti in monte Gelboe. 2 Irrueruntque
Philisthiim in Saul, et in filios eius, et percusserunt
Ionathan, et Abinadab, et Melchisua filios Saul, 3
totumque pondus prælii versum est in Saul: et
consecuti sunt eum viri sagittarii, et vulneratus
est vehementer a sagittariis. 4 Dixitque Saul ad
armigerum suum: Evagina gladium tuum, et percute
me: ne forte veniant incircumcisi isti, et interficiant
me, illudentes mihi. Et noluit armiger eius: fuerat
enim nimio terrore perterritus. Arripuit itaque Saul
gladium, et irruit super eum. 5 Quod cum vidisset
armiger eius, videlicet quod mortuus esset Saul, irruit
etiam ipse super gladium suum, et mortuus est cum
eo. 6 Mortuus est ergo Saul, et tres filii eius, et
armiger illius, et universi viri eius in die illa pariter. 7
Videntes autem viri Israel, qui erant trans vallem,
et trans Iordanem, quod fugissent viri Israelitæ, et
quod mortuus esset Saul, et filii eius, reliquerunt
civitates suas, et fugerunt: veneruntque Philisthiim,

et habitaverunt ibi. 8 Facta autem die altera, venerunt
Philisthiim, ut spoliarent interfectos, et invenerunt
Saul et tres filios eius iacentes in monte Gelboe. 9 Et
præciderunt caput Saul, et spoliaverunt eum armis:
et miserunt in Terram Philisthinorum per circuitum,
ut annunciaretur in templo idolorum, et in populis.
10 Et posuerunt arma eius in templo Astaroth, corpus
vero eius suspenderunt in muro Bethsan. 11 Quod
cum audissent habitatores Iabes Galaad, quæcumque
fecerant Philisthiim Saul, 12 surrexerunt omnes viri
fortissimi, et ambulaverunt tota nocte, et tulerunt
cadaver Saul, et cadavera filiorum eius de muro
Bethsan: veneruntque Iabes Galaad, et combusserunt
ea ibi: 13 et tulerunt ossa eorum, et sepelierunt in
nemore Iabes, et ieiunaverunt septem diebus.

Ii Samuelis

1 Factum est autem, postquam mortuus est Saul, ut
David reverteretur a cæde Amalec, et maneret in
Siceleg duos dies. **2** In die autem tertia apparuit homo
veniens de castris Saul veste conscissa, et pulvere
conspersus caput. Et ut venit ad David, cecidit super
faciem suam, et adoravit. **3** Dixitque ad eum David:
Unde venis? Qui ait ad eum: De castris Israel fugi. **4** Et
dixit ad eum David: Quod est verbum quod factum
est? Indica mihi. Qui ait: Fugit populus ex prælio, et
multi corruentes e populo mortui sunt: sed et Saul
et Ionathas filius eius interierunt. **5** Dixitque David
ad adolescentem, qui nunciabat ei: Unde scis quia
mortuus est Saul, et Ionathas filius eius? **6** Et ait
adolescens, qui nunciabat ei: Casu veni in montem
Gelboe, et Saul incumbebat super hastam suam: porro
currus et equites appropinquabant ei, **7** et conversus
post tergum suum, videnque me vocavit. Cui cum
respondissem: Adsum: **8** dixit mihi: Quisnam es tu?
Et aio ad eum: Amalecites ego sum. **9** Et locutus est
mihi: Sta super me, et interfice me: quoniam tenent
me angustiæ, et adhuc tota anima mea in me est. **10**
Stansque super eum, occidi illum: sciebam enim quod
vivere non poterat post ruinam: et tuli diadema quod
erat in capite eius, et armillam de brachio illius, et
attuli ad te dominum meum huc. **11** Apprehendens
autem David vestimenta sua scidit, omnesque viri,
qui erant cum eo, **12** et planxerunt, et fleverunt, et
ieiunaverunt usque ad vesperam super Saul, et super
Ionathan filium eius, et super populum Domini, et
super domum Israel, eo quod corruissent gladio. **13**
Dixitque David ad iuvenem qui nunciaverat ei: Unde es
tu? Qui respondit: Filius hominis advenæ Amalecitæ
ego sum. **14** Et ait ad eum David: Quare non timuisti
mittere manum tuam ut occideres Christum Domini?
15 Vocansque David unum de pueris suis, ait: Accedens
irrue in eum. Qui percussit illum, et mortuus est.
16 Et ait ad eum David: Sanguis tuus super caput
tuum: os enim tuum locutum est adversum te, dicens:
Ego interfeci Christum Domini. **17** Planxit autem
David planctum huiuscemodi super Saul, et super
Ionathan filium eius, **18** (et præcepit ut docerent filios
Iuda arcum, sicut scriptum est in Libro Iustorum.) Et
ait: Considera Israel pro his, qui mortui sunt super
excelsa tua vulnerati. **19** Inclyti, Israel, super montes
tuos interfecti sunt: quo modo ceciderunt fortes?
20 Nolite annunciare in Geth, neque annuncietis in
compitis Ascalonis: ne forte lætentur filiæ Philisthiim,
ne exultent filiæ incircumcisorum. **21** Montes Gelboe,
nec ros, nec pluvia veniant super vos, neque sint agri
primitiarum: quia ibi abiectus est clypeus fortium,
clypeus Saul, quasi non esset unctus oleo. **22** A
sanguine interfectorum, ab adipe fortium, sagitta
Ionathæ numquam rediit retrorsum, et gladius Saul
non est reversus inanis. **23** Saul et Ionathas amabiles,
et decori in vita sua, in morte quoque non sunt
divisi: aquilis velociores, leonibus fortiores. **24** Filiæ
Israel super Saul flete, qui vestiebat vos coccino in
deliciis, qui præbebat ornamenta aurea cultui vestro.
25 Quo modo ceciderunt fortes in prælio? Ionathas
in excelsis tuis occisus est? **26** Doleo super te frater
mi Ionatha decore nimis, et amabilis super amorem
mulierum. Sicut mater unicum amat filium suum, ita
ego te diligebam. **27** Quo modo ceciderunt robusti, et
perierunt arma bellica?

2 Igitur post hæc consuluit David Dominum, dicens:
Num ascendam in unam de civitatibus Iuda? Et
ait Dominus ad eum: Ascende. Dixitque David: Quo
ascendam? Et respondit ei: In Hebron. **2** Ascendit
ergo David, et duæ uxores eius, Achinoam Iezraelites,
et Abigail uxor Nabal Carmeli: **3** sed et viros, qui
erant cum eo, duxit David singulos cum domo sua:
et manserunt in oppidis Hebron. **4** Veneruntque
viri Iuda, et unxerunt ibi David, ut regnaret super
domum Iuda. Et nunciatum est David, quod viri Iabes
Galaad sepelissent Saul. **5** Misit ergo David nuncios
ad viros Iabes Galaad, dixitque ad eos: Benedicti vos
Domino, qui fecistis misericordiam hanc cum domino
vestro Saul, et sepelistis eum. **6** Et nunc retribuet
vobis quidem Dominus misericordiam et veritatem:
sed et ego reddam gratiam, eo quod fecistis verbum
istud. **7** Confortentur manus vestræ, et estote filii
fortitudinis: licet enim mortuus sit dominus vester
Saul, tamen me unxit domus Iuda in regem sibi. **8**
Abner autem filius Ner princeps exercitus Saul tulit
Isboseth filium Saul, et circumduxit eum per castra, **9**
regemque constituit super Galaad, et super Gessuri, et
super Iezrael, et super Ephraim, et super Beniamin, et

super Israel universum. 10 Quadraginta annorum erat
Isboseth filius Saul cum regnare cœpisset super Israel,
et duobus annis regnavit: sola autem domus Iuda
sequebatur David. 11 Et fuit numerus dierum, quos
commoratus est David, imperans in Hebron super
domum Iuda, septem annorum, et sex mensium. 12
Egressusque est Abner filius Ner, et pueri Isboseth filii
Saul de castris in Gabaon. 13 Porro Ioab filius Sarviæ,
et pueri David egressi sunt, et occurrerunt eis iuxta
piscinam Gabaon. Et cum in unum convenissent, e
regione sederunt: hi ex una parte piscinæ, et illi ex
altera. 14 Dixitque Abner ad Ioab: Surgant pueri, et
ludant coram nobis. Et respondit Ioab: Surgant. 15
Surrexerunt ergo, et transierunt numero duodecim de
Beniamin, ex parte Isboseth filii Saul, et duodecim de
pueris David. 16 Apprehensoque unusquisque capite
comparis sui, defixit gladium in latus contrarii, et
ceciderunt simul: vocatumque est nomen loci illius:
Ager robustorum, in Gabaon. 17 Et ortum est bellum
durum satis in die illa: fugatusque est Abner, et viri
Israel a pueris David. 18 Erant autem ibi tres filii
Sarviæ, Ioab, et Abisai, et Asael: porro Asael cursor
velocissimus fuit, quasi unus de capreis, quæ morantur
in silvis. 19 Persequebatur autem Asael Abner, et non
declinavit ad dextram neque ad sinistram omittens
persequi Abner. 20 Respexit itaque Abner post tergum
suum, et ait: Tu ne es Asael? Qui respondit: Ego
sum. 21 Dixitque ei Abner: Vade ad dexteram, sive ad
sinistram, et apprehende unum de adolescentibus,
et tolle tibi spolia eius. Noluit autem Asael omittere
quin urgeret eum. 22 Rursumque locutus est Abner ad
Asael: recede, noli me sequi, ne compellar confodere
te in terram, et levare non potero faciem meam ad
Ioab fratrem tuum. 23 Qui audire contempsit, et noluit
declinare: percussit ergo eum Abner aversa hasta
in inguine, et transfodit, et mortuus est in eodem
loco: omnesque qui transibant per locum illum, in
quo ceciderat Asael, et mortuus erat, subsistebant.
24 Persequentibus autem Ioab, et Abisai fugientem
Abner, sol occubuit: et venerunt usque ad Collem
aquæductus, qui est ex adverso vallis itineris deserti
in Gabaon. 25 Congregatique sunt filii Beniamin ad
Abner: et conglobati in unum cuneum, steterunt in
summitate tumuli unius. 26 Et exclamavit Abner ad
Ioab, et ait: Num usque ad internecionem tuus mucro
desæviet? An ignoras quod periculosa sit desperatio?
Usquequo non dicis populo ut omittat persequi fratres
suos? 27 Et ait Ioab: Vivit Dominus, si locutus fuisses
mane, recessisset populus persequens fratrem suum.
28 Insonuit ergo Ioab buccina, et stetit omnis exercitus,
nec persecuti sunt ultra Israel, neque iniere certamen.
29 Abner autem et viri eius abierunt per campestria,
tota nocte illa: et transierunt Iordanem, et lustrata
omni Beth horon, venerunt ad castra. 30 Porro Ioab
reversus, omisso Abner, congregavit omnem populum:
et defuerunt de pueris David decem et novem viri,
excepto Asaele. 31 Servi autem David percusserunt de
Beniamin, et de viris, qui erant cum Abner trecentos
sexaginta, qui et mortui sunt. 32 Tuleruntque Asael, et
sepelierunt eum in sepulchro patris sui in Bethlehem:
et ambulaverunt tota nocte Ioab et viri qui erant cum
eo, et in ipso crepusculo pervenerunt in Hebron.

3 Facta est ergo longa concertatio inter domum
Saul, et inter domum David: David proficiscens, et
semper seipso robustior, domus autem Saul decrescens
quotidie. 2 Natique sunt filii David in Hebron: fuitque
primogenitus eius Amnon de Achinoam Iezraelitide.
3 Et post eum Cheleab de Abigail uxore Nabal Carmeli:
porro tertius Absalom filius Maacha filiæ Tholmai
regis Gessur. 4 Quartus autem Adonias, filius Haggith:
et quintus Saphathia, filius Abital. 5 Sextus quoque
Iethraam de Egla uxore David. Hi nati sunt David in
Hebron. 6 Cum ergo esset prælium inter domum Saul
et domum David, Abner filius Ner regebat domum
Saul. 7 Fuerat autem Sauli concubina nomine Respha,
filia Aia. Dixitque Isboseth ad Abner: 8 Quare ingressus
es ad concubinam patris mei? Qui iratus nimis propter
verba Isboseth, ait: Numquid caput canis ego sum
adversum Iudam hodie, qui fecerim misericordiam
super domum Saul patris tui, et super fratres et
proximos eius, et non tradidi te in manus David,
et tu requisisti in me quod argueres pro muliere
hodie? 9 Hæc faciat Deus Abner, et hæc addat ei,
nisi quomodo iuravit Dominus David, sic faciam cum
eo, 10 ut transferatur regnum de domo Saul, et
elevetur thronus David super Israel, et super Iudam, a
Dan usque Bersabee. 11 Et non potuit respondere ei
quidquam, quia metuebat illum. 12 Misit ergo Abner
nuncios ad David pro se dicentes: Cuius est terra? et ut

loquerentur: Fac mecum amicitias, et erit manus mea
tecum, et reducam ad te universum Israel. 13 Qui ait:
Optime: Ego faciam tecum amicitias: sed unam rem
peto a te, dicens: Non videbis faciem meam antequam
adduxeris Michol filiam Saul: et sic venies, et videbis
me. 14 Misit autem David nuncios ad Isboseth filium
Saul, dicens: Redde uxorem meam Michol, quam
despondi mihi centum præputiis Philisthiim. 15 Misit
ergo Isboseth, et tulit eam a viro suo Phaltiel, filio
Lais. 16 Sequebaturque eam vir suus, plorans usque
Bahurim: et dixit ad eum Abner: Vade, et revertere.
Qui reversus est. 17 Sermonem quoque intulit Abner ad
seniores Israel, dicens: Tam heri quam nudiustertius
quærebatis David ut regnaret super vos. 18 Nunc ergo
facite: quoniam Dominus locutus est ad David, dicens:
In manu servi mei David salvabo populum meum
Israel de manu Philisthiim, et omnium inimicorum
eius. 19 Locutus est autem Abner etiam ad Beniamin.
Et abiit ut loqueretur ad David in Hebron omnia
quæ placuerant Israeli, et universo Beniamin. 20
Venitque ad David in Hebron cum viginti viris: et
fecit David Abner, et viris eius qui venerant cum eo,
convivium. 21 Et dixit Abner ad David: Surgam, ut
congregem ad te dominum meum regem omnem
Israel, et ineam tecum fœdus, et imperes omnibus,
sicut desiderat anima tua. Cum ergo deduxisset David
Abner, et ille isset in pace, 22 statim pueri David, et
Ioab venerunt, cæsis latronibus, cum præda magna
nimis: Abner autem non erat cum David in Hebron,
quia iam dimiserat eum, et profectus fuerat in pace.
23 Et Ioab, et omnis exercitus, qui erat cum eo, postea
venerunt: nunciatum est itaque Ioab a narrantibus:
Venit Abner filius Ner ad regem, et dimisit eum, et
abiit in pace. 24 Et ingressus est Ioab ad regem, et ait:
Quid fecisti? Ecce venit Abner ad te: quare dimisisti
eum, et abiit et recessit? 25 Ignoras Abner filium
Ner, quoniam ad hoc venit ad te ut deciperet te, et
sciret exitum tuum, et introitum tuum, et nosset
omnia quæ agis? 26 Egressus itaque Ioab a David,
misit nuncios post Abner, et reduxit eum a cisterna
Sira, ignorante David. 27 Cumque rediisset Abner
in Hebron, seorsum adduxit eum Ioab ad medium
portæ, ut loqueretur ei, in dolo: et percussit illum
ibi in inguine, et mortuus est in ultionem sanguinis
Asael fratris eius. 28 Quod cum audisset David rem
iam gestam, ait: Mundus ego sum, et regnum meum
apud Dominum usque in sempiternum a sanguine
Abner filii Ner, 29 et veniat super caput Ioab, et super
omnem domum patris eius: nec deficiat de domo
Ioab fluxum seminis sustinens, et leprosus, et tenens
fusum, et cadens gladio, et indigens pane. 30 Igitur
Ioab et Abisai frater eius interfecerunt Abner, eo
quod occidisset Asael fratrem eorum in Gabaon in
prælio. 31 Dixit autem David ad Ioab, et ad omnem
populum, qui erat cum eo: Scindite vestimenta vestra,
et accingimini saccis, et plangite ante exequias Abner.
Porro rex David sequebatur feretrum. 32 Cumque
sepelissent Abner in Hebron, levavit rex David vocem
suam, et flevit super tumulum Abner: flevit autem et
omnis populus. 33 Plangensque rex et lugens Abner,
ait: Nequaquam ut mori solent ignavi, mortuus est
Abner. 34 Manus tuæ ligatæ non sunt, et pedes tui non
sunt compedibus aggravati: sed sicut solent cadere
coram filiis iniquitatis, sic corruisti. Congeminansque
omnis populus flevit super eum. 35 Cumque venisset
universa multitudo cibum capere cum David, clara
adhuc die iuravit David, dicens: Hæc faciat mihi Deus,
et hæc addat, si ante occasum solis gustavero panem
vel aliud quidquam. 36 Omnisque populus audivit,
et placuerunt eis cuncta quæ fecit rex in conspectu
totius populi. 37 Et cognovit omne vulgus, et universus
Israel in die illa quoniam non actum fuisset a rege
ut occideretur Abner filius Ner. 38 Dixit quoque rex
ad servos suos: Num ignoratis quoniam princeps et
maximus cecidit hodie in Israel? 39 Ego autem adhuc
delicatus, et unctus rex: porro viri isti filii Sarviæ duri
sunt mihi: retribuat Dominus facienti malum iuxta
malitiam suam.

4 Audivit autem Isboseth filius Saul quod cecidisset
Abner in Hebron: et dissolutæ sunt manus eius,
omnisque Israel perturbatus est. 2 Duo autem viri
principes latronum erant filio Saul, nomen uni Baana,
et nomen alteri Rechab, filii Remmon Berothitæ
de filiis Beniamin: siquidem et Beroth reputata est
in Beniamin. 3 Et fugerunt Berothitæ in Gethaim,
fueruntque ibi advenæ usque ad tempus illud. 4
Erat autem Ionathæ filio Saul filius debilis pedibus:
quinquennis enim fuit, quando venit nuncius de Saul
et Ionatha ex Iezrahel. Tollens itaque eum nutrix sua,

fugit: cumque festinaret ut fugeret, cecidit, et claudus
effectus est: habuitque vocabulum Miphiboseth. 5
Venientes igitur filii Remmon Berothitæ, Rechab et
Baana, ingressi sunt fervente die domum Isboseth:
qui dormiebat super stratum suum meridie. Et
ostiaria domus purgans triticum, obdormivit. 6
Ingressi sunt autem domum latenter assumentes
spicas tritici, et percusserunt eum in inguine Rechab
et Baana frater eius, et fugerunt. 7 Cum autem
ingressi fuissent domum, ille dormiebat super lectum
suum in conclavi, et percutientes interfecerunt eum:
sublatoque capite eius, abierunt per viam deserti
tota nocte, 8 et attulerunt caput Isboseth ad David in
Hebron: dixeruntque ad regem: Ecce caput Isboseth
filii Saul inimici tui, qui quærebat animam tuam: et
dedit Dominus domino meo regi ultionem hodie de
Saul, et de semine eius. 9 Respondens autem David
Rechab, et Baana fratri eius, filiis Remmon Berothitæ,
dixit ad eos: Vivit Dominus, qui eruit animam meam
de omni angustia, 10 quoniam eum, qui annunciaverat
mihi, et dixerat: Mortuus est Saul: qui putabat se
prospera nunciare, tenui, et occidi eum in Siceleg,
cui oportebat mercedem dare pro nuncio. 11 Quanto
magis nunc cum homines impii interfecerunt virum
innoxium in domo sua, super lectum suum, non
quæram sanguinem eius de manu vestra, et auferam
vos de terra? 12 Præcepit itaque David pueris suis, et
interfecerunt eos: præcidentesque manus et pedes
eorum, suspenderunt eos super piscinam in Hebron:
caput autem Isboseth tulerunt, et sepelierunt in
sepulchro Abner in Hebron.

5 Et venerunt universæ tribus Israel ad David in
Hebron, dicentes: Ecce nos, os tuum, et caro tua
sumus. 2 Sed et heri et nudiustertius cum esset
Saul rex super nos, tu eras educens et reducens
Israel: dixit autem Dominus ad te: Tu pasces populum
meum Israel, et tu eris dux super Israel. 3 Venerunt
quoque et seniores Israel ad regem in Hebron, et
percussit cum eis rex David fœdus in Hebron coram
Domino: unxeruntque David in regem super Israel.
4 Filius triginta annorum erat David, cum regnare
cœpisset, et quadraginta annis regnavit. 5 In Hebron
regnavit super Iudam septem annis et sex mensibus: in
Ierusalem autem regnavit triginta tribus annis super
omnem Israel et Iudam. 6 Et abiit rex, et omnes viri qui
erant cum eo, in Ierusalem, ad Iebusæum habitatorem
terræ: dictumque est David ab eis: Non ingredieris
huc, nisi abstuleris cæcos et claudos dicentes: Non
ingredietur David huc. 7 Cepit autem David arcem
Sion, hæc est civitas David. 8 Proposuerat enim David
in die illa præmium, qui percussisset Iebusæum,
et tetigisset domatum fistulas, et abstulisset cæcos
et claudos odientes animam David. Idcirco dicitur
in proverbio: Cæcus et claudus non intrabunt in
templum. 9 Habitavit autem David in arce, et vocavit
eam, Civitatem David: et ædificavit per gyrum a Mello
et intrinsecus. 10 Et ingrediebatur proficiens atque
succrescens, et Dominus Deus exercituum erat cum
eo. 11 Misit quoque Hiram rex Tyri nuncios ad David,
et ligna cedrina, et artifices lignorum, artificesque
lapidum ad parietes: et ædificaverunt domum David.
12 Et cognovit David quoniam confirmasset eum
Dominus regem super Israel, et quoniam exaltasset
regnum eius super populum suum Israel. 13 Accepit
ergo David adhuc concubinas et uxores de Ierusalem,
postquam venerat de Hebron: natique sunt David et
alii filii et filiæ: 14 et hæc nomina eorum, qui nati
sunt ei in Ierusalem, Samua, et Sobab, et Nathan,
et Salomon, 15 et Iebahar, et Elisua, et Nepheg, 16
et Iaphia, et Elisama, et Elioda, et Eliphaleth. 17
Audierunt ergo Philisthiim quod unxissent David
in regem super Israel: et ascenderunt universi ut
quærerent David: quod cum audisset David, descendit
in præsidium. 18 Philisthiim autem venientes diffusi
sunt in Valle Raphaim. 19 Et consuluit David Dominum,
dicens: Si ascendam ad Philisthiim? Et si dabis eos
in manu mea? Et dixit Dominus ad David: Ascende,
quia tradens dabo Philisthiim in manu tua. 20 Venit
ergo David in Baal Pharasim. Et percussit eos ibi, et
dixit: Divisit Dominus inimicos meos coram me, sicut
dividuntur aquæ. Propterea vocatum est nomen loci
illius, Baal Pharasim. 21 Et reliquerunt ibi sculptilia
sua: quæ tulit David, et viri eius. 22 Et addiderunt
adhuc Philisthiim ut ascenderent, et diffusi sunt in
Valle Raphaim. 23 Consuluit autem David Dominum:
Si ascendam contra Philisthæos, et tradas eos in
manus meas? Qui respondit: Non ascendas contra
eos, sed gyra post tergum eorum, et venies ad eos
ex adverso pyrorum. 24 Et cum audieris sonitum

gradientis in cacumine pyrorum, tunc inibis prælium:
quia tunc egredietur Dominus ante faciem tuam, ut
percutiat castra Philisthiim. 25 Fecit itaque David
sicut præceperat ei Dominus, et percussit Philisthiim
de Gabaa, usque dum venias Gezer.

6 Congregavit autem rursum David omnes electos
ex Israel triginta millia. 2 Surrexitque David,
et abiit, et universus populus, qui erat cum eo de
viris Iuda, ut adducerent arcam Dei, super quam
invocatum est nomen Domini exercituum, sedentis
in cherubim super eam. 3 Et imposuerunt arcam
Dei super plaustrum novum: tuleruntque eam de
domo Abinadab, qui erat in Gabaa: Oza autem, et
Ahio filii Abinadab, minabant plaustrum novum. 4
Cumque tulissent eam de domo Abinadab, qui erat
in Gabaa, custodiens arcam Dei Ahio præcedebat
arcam. 5 David autem, et omnis Israel ludebant
coram Domino in omnibus lignis fabrefactis, et
citharis et lyris et tympanis et sistris et cymbalis. 6
Postquam autem venerunt ad Aream Nachon, extendit
Oza manum ad arcam Dei, et tenuit eam: quoniam
calcitrabant boves, et declinaverunt eam. 7 Iratusque
est indignatione Dominus contra Ozam, et percussit
eum super temeritate: qui mortuus est ibi iuxta
arcam Dei. 8 Contristatus est autem David, eo quod
percussisset Dominus Ozam, et vocatum est nomen
loci illius: Percussio Ozæ usque in diem hanc. 9 Et
extimuit David Dominum in die illa, dicens: Quo
modo ingredietur ad me arca Domini? 10 Et noluit
divertere ad se arcam Domini in civitatem David:
sed divertit eam in domum Obededom Gethæi. 11 Et
habitavit arca Domini in domo Obededom Gethæi
tribus mensibus: et benedixit Dominus Obededom, et
omnem domum eius. 12 Nunciatumque est regi David
quod benedixisset Dominus Obededom, et omnia
eius propter arcam Dei. Abiit ergo David, et adduxit
arcam Dei de domo Obededom in civitatem David cum
gaudio: et erant cum David septem chori, et victima
vituli. 13 Cumque transcendissent qui portabant arcam
Domini sex passus, immolabat bovem et arietem,
14 et David saltabat totis viribus ante Dominum.
Porro David erat accinctus ephod lineo. 15 Et David,
et omnis domus Israel ducebant arcam testamenti
Domini, in iubilo, et in clangore buccinæ. 16 Cumque
intrasset arca Domini in civitatem David, Michol filia
Saul prospiciens per fenestram, vidit regem David
subsilientem, atque saltantem coram Domino: et
despexit eum in corde suo. 17 Et introduxerunt arcam
Domini, et imposuerunt eam in loco suo in medio
tabernaculi, quod tetenderat ei David: et obtulit David
holocausta, et pacifica coram Domino. 18 Cumque
complesset offerens holocausta et pacifica, benedixit
populo in nomine Domini exercituum. 19 Et partitus
est universæ multitudini Israel tam viro quam mulieri
singulis collyridam panis unam, et assaturam bubulæ
carnis unam, et similam frixam oleo: et abiit omnis
populus, unusquisque in domum suam. 20 Reversusque
est David ut benediceret domui suæ: et egressa Michol
filia Saul in occursum David, ait: Quam gloriosus
fuit hodie rex Israel discooperiens se ante ancillas
servorum suorum, et nudatus est, quasi si nudetur
unus de scurris. 21 Dixitque David ad Michol: Ante
Dominum, qui elegit me potius quam patrem tuum, et
quam omnem domum eius, et præcepit mihi ut essem
dux super populum Domini in Israel, 22 et ludam,
et vilior fiam plus quam factus sum: et ero humilis
in oculis meis: et cum ancillis, de quibus locuta es,
gloriosior apparebo. 23 Igitur Michol filiæ Saul non
est natus filius usque in diem mortis suæ.

7 Factum est autem cum sedisset rex in domo sua, et
Dominus dedisset ei requiem undique ab universis
inimicis suis, 2 dixit ad Nathan prophetam: Videsne
quod ego habitem in domo cedrina, et arca Dei posita
sit in medio pellium? 3 Dixitque Nathan ad regem:
Omne quod est in corde tuo, vade fac: quia Dominus
tecum est. 4 Factum est autem in illa nocte: et ecce
sermo Domini ad Nathan, dicens: 5 Vade, et loquere
ad servum meum David: Hæc dicit Dominus: Numquid
tu ædificabis mihi domum ad habitandum? 6 Neque
enim habitavi in domo ex die illa, qua eduxi filios
Israel de Terra Ægypti, usque in diem hanc: sed
ambulabam in tabernaculo, et in tentorio, 7 per cuncta
loca, quæ transivi cum omnibus filiis Israel, numquid
loquens locutus sum ad unam de tribubus Israel, cui
præcepi ut pasceret populum meum Israel, dicens:
Quare non ædificastis mihi domum cedrinam? 8 Et
nunc hæc dices servo meo David: Hæc dicit Dominus
exercituum: Ego tuli te de pascuis sequentem greges,

ut esses dux super populum meum Israel: 9 et fui
tecum in omnibus ubicumque ambulasti, et interfeci
universos inimicos tuos a facie tua: fecique tibi nomen
grande, iuxta nomen magnorum, qui sunt in terra. 10
Et ponam locum populo meo Israel, et plantabo eum,
et habitabit sub eo, et non turbabitur amplius: nec
addent filii iniquitatis ut affligant eum sicut prius, 11
ex die qua constitui iudices super populum meum
Israel: et requiem dabo tibi ab omnibus inimicis tuis.
Prædicitque tibi Dominus, quod domum faciat tibi
Dominus. 12 Cumque completi fuerint dies tui, et
dormieris cum patribus tuis, suscitabo semen tuum
post te, quod egredietur de utero tuo, et firmabo
regnum eius. 13 Ipse ædificabit domum nomini meo, et
stabiliam thronum regni eius usque in sempiternum.
14 Ego ero ei in patrem, et ipse erit mihi in filium: qui si
inique aliquid gesserit, arguam eum in virga virorum,
et in plagis filiorum hominum. 15 Misericordiam
autem meam non auferam ab eo, sicut abstuli a
Saul, quem amovi a facie mea. 16 Et fidelis erit
domus tua, et regnum tuum usque in æternum ante
faciem tuam, et thronus tuus erit firmus iugiter.
17 Secundum omnia verba hæc, et iuxta universam
visionem istam, sic locutus est Nathan ad David. 18
Ingressus est autem rex David, et sedit coram Domino,
et dixit: Quis ego sum Domine Deus, et quæ domus
mea, quia adduxisti me hucusque? 19 Sed et hoc
parum visum est in conspectu tuo Domine Deus, nisi
loquereris etiam de domo servi tui in longinquum:
ista est enim lex Adam, Domine Deus. 20 Quid ergo
addere poterit adhuc David, ut loquatur ad te? Tu
enim scis servum tuum Domine Deus. 21 Propter
verbum tuum, et secundum cor tuum fecisti omnia
magnalia hæc, ita ut notum faceres servo tuo. 22
Idcirco magnificatus es Domine Deus, quia non est
similis tui, neque est Deus extra te, in omnibus quæ
audivimus auribus nostris. 23 Quæ est autem, ut
populus tuus Israel, gens in terra, propter quam ivit
Deus, ut redimeret eam sibi in populum, et poneret
sibi nomen, faceretque eis magnalia, et horribilia
super terram, a facie populi tui, quem redemisti tibi
ex Ægypto, gentem, et deum eius. 24 Firmasti enim
tibi populum tuum Israel in populum sempiternum:
et tu Domine Deus factus es eis in Deum. 25 Nunc ergo
Domine Deus verbum, quod locutus es super servum
tuum, et super domum eius, suscita in sempiternum:
et fac sicut locutus es, 26 ut magnificetur nomen
tuum usque in sempiternum, atque dicatur: Dominus
exercituum, Deus super Israel. Et domus servi tui
David erit stabilita coram Domino, 27 quia tu Domine
exercituum Deus Israel revelasti aurem servi tui,
dicens: Domum ædificabo tibi: propterea invenit
servus tuus cor suum ut oraret te oratione hac. 28
Nunc ergo Domine Deus, tu es Deus, et verba tua
erunt vera: locutus es enim ad servum tuum bona
hæc. 29 Incipe ergo, et benedic domui servi tui, ut
sit in sempiternum coram te: quia tu Domine Deus
locutus es, et benedictione tua benedicetur domus
servi tui in sempiternum.

8 Factum est autem post hæc percussit David
Philisthiim, et humiliavit eos, et tulit David frenum
tributi de manu Philisthiim. 2 Et percussit Moab, et
mensus est eos funiculo, coæquans terræ: mensus
est autem duos funiculos, unum ad occidendum, et
unum ad vivificandum: factusque est Moab David
serviens sub tributo. 3 Et percussit David Adarezer
filium Rohob regem Soba, quando profectus est ut
dominaretur super flumen Euphraten. 4 Et captis
David ex parte eius mille septingentis equitibus, et
viginti millibus peditum, subnervavit omnes iugales
curruum: dereliquit autem ex eis centum currus. 5
Venit quoque Syria Damasci, ut præsidium ferret
Adarezer regi Soba: et percussit David de Syria viginti
duo millia virorum. 6 Et posuit David præsidium
in Syria Damasci: factaque est Syria David serviens
sub tributo: servavitque Dominus David in omnibus
ad quæcumque profectus est. 7 Et tulit David arma
aurea, quæ habebant servi Adarezer, et detulit ea
in Ierusalem. 8 Et de Bete, et de Beroth, civitatibus
Adarezer tulit rex David æs multum nimis. 9 Audivit
autem Thou rex Emath, quod percussisset David omne
robur Adarezer, 10 et misit Thou Ioram filium suum ad
regem David, ut salutaret eum congratulans, et gratias
ageret: eo quod expugnasset Adarezer, et percussisset
eum. Hostis quippe erat Thou Adarezer, et in manu
eius erant vasa aurea, et vasa argentea, et vasa ærea:
11 quæ et ipsa sanctificavit rex David Domino cum
argento et auro, quæ sanctificaverat de universis
gentibus, quas subegerat, 12 de Syria, et Moab, et filiis

Ammon, et Philisthiim, et Amalec, et de manubiis
Adarezer filii Rohob regis Soba. 13 Fecit quoque sibi
David nomen cum revereteretur capta Syria in Valle
Salinarum, cæsis decem et octo millibus: 14 et posuit
in Idumæa custodes, statuitque præsidium: et facta est
universa Idumæa serviens David. Et servavit Dominus
David in omnibus ad quæcumque profectus est. 15 Et
regnavit David super omnem Israel: faciebat quoque
David iudicium et iustitiam omni populo suo. 16
Ioab autem filius Sarviæ erat super exercitum: porro
Iosaphat filius Ahilud erat a commentariis: 17 et Sadoc
filius Achitob, et Achimelech filius Abiathar, erant
sacerdotes: et Saraias, scriba: 18 Banaias autem filius
Ioiadæ super Cerethi et Phelethi: filii autem David
sacerdotes erant.

9 Et dixit David: Putasne est aliquis qui remanserit
de domo Saul, ut faciam cum eo misericordiam
propter Ionathan? 2 Erat autem de domo Saul, servus
nomine Siba: quem cum vocasset rex ad se, dixit
ei: Tu ne es Siba? Et ille respondit: Ego sum servus
tuus. 3 Et ait rex: Numquid superest aliquis de domo
Saul, ut faciam cum eo misericordiam Dei? Dixitque
Siba regi: Superest filius Ionathæ, debilis pedibus. 4
Ubi, inquit, est? Et Siba ad regem: Ecce, ait, in domo
est Machir filii Ammiel in Lodabar. 5 Misit ergo rex
David, et tulit eum de domo Machir filii Ammiel de
Lodabar. 6 Cum autem venisset Miphiboseth filius
Ionathæ filii Saul ad David, corruit in faciem suam, et
adoravit. Dixitque David: Miphiboseth? Qui respondit:
Adsum servus tuus. 7 Et ait ei David: Ne timeas, quia
faciens faciam in te misericordiam propter Ionathan
patrem tuum, et restituam tibi omnes agros Saul
patris tui, et tu comedes panem in mensa mea semper.
8 Qui adorans eum, dixit: Quis ego sum servus tuus,
quoniam respexisti super canem mortuum similem
mei? 9 Vocavit itaque rex Sibam puerum Saul, et dixit
ei: Omnia quæcumque fuerunt Saul, et universam
domum eius, dedi filio domini tui. 10 Operare igitur ei
terram tu, et filii tui, et servi tui: et inferes filio domini
tui cibos ut alatur: Miphiboseth autem filius domini tui
comedet semper panem super mensam meam. Erant
autem Sibæ quindecim filii, et viginti servi. 11 Dixitque
Siba ad regem: Sicut iussisti domine mi rex servo
tuo, sic faciet servus tuus: et Miphiboseth comedet
super mensam meam, quasi unus de filiis regis. 12
Habebat autem Miphiboseth filium parvulum nomine
Micha: omnis vero cognatio domus Sibæ serviebat
Miphiboseth. 13 Porro Miphiboseth habitabat in
Ierusalem: quia de mensa regis iugiter vescebatur: et
erat claudus utroque pede.

10 Factum est autem post hæc, ut moreretur rex
filiorum Ammon, et regnavit Hanon filius eius
pro eo. 2 Dixitque David: Faciam misericordiam
cum Hanon filio Naas, sicut fecit pater eius mecum
misericordiam. Misit ergo David, consolans eum per
servos suos super patris interitu. Cum autem venissent
servi David in terram filiorum Ammon, 3 dixerunt
principes filiorum Ammon ad Hanon dominum suum:
Putas quod propter honorem patris tui miserit David
ad te consolatores, et non ideo ut investigaret, et
exploraret civitatem, et everteret eam, misit David
servos suos ad te? 4 Tulit itaque Hanon servos David,
rasitque dimidiam partem barbæ eorum, et præscidit
vestes eorum medias usque ad nates, et dimisit
eos. 5 Quod cum nunciatum esset David, misit in
occursum eorum: erant enim viri confusi turpiter
valde, et mandavit eis David: Manete in Iericho,
donec crescat barba vestra, et tunc revertimini. 6
Videntes autem filii Ammon quod iniuriam fecissent
David, miserunt, et conduxerunt mercede Syrum
Rohob, et Syrum Soba, viginti millia peditum, et
a rege Maacha mille viros, et ab Istob duodecim
millia virorum. 7 Quod cum audisset David, misit
Ioab et omnem exercitum bellatorum. 8 Egressi sunt
ergo filii Ammon, et direxerunt aciem ante ipsum
introitum portæ: Syrus autem Soba, et Rohob, et Istob,
et Maacha seorsum erant in campo. 9 Videns igitur
Ioab quod præparatum esset adversum se prælium,
et ex adverso et post tergum, elegit ex omnibus
electis Israel, et instruxit aciem contra Syrum: 10
reliquam autem partem populi tradidit Abisai fratri
suo, qui direxit aciem adversus filios Ammon. 11 Et ait
Ioab: Si prævaluerint adversum me Syri, eris mihi
in adiutorium: si autem filii Ammon prævaluerint
adversum te, auxiliabor tibi. 12 Esto vir fortis, et
pugnemus pro populo nostro, et civitate Dei nostri:
Dominus autem faciet quod bonum est in conspectu
suo. 13 Iniit itaque Ioab et populus qui erat cum eo,

certamen contra Syros: qui statim fugerunt a facie
eius. 14 Filii autem Ammon videntes quia fugissent
Syri, fugerunt et ipsi a facie Abisai, et ingressi sunt
civitatem: reversusque est Ioab a filiis Ammon, et venit
Ierusalem. 15 Videntes igitur Syri quoniam corruissent
coram Israel, congregati sunt pariter. 16 Misitque
Adarezer, et eduxit Syros, qui erant trans fluvium, et
adduxit eorum exercitum: Sobach autem, magister
militiæ Adarezer, erat princeps eorum. 17 Quod cum
nunciatum esset David, contraxit omnem Israelem, et
transivit Iordanem, venitque in Helam: et direxerunt
aciem Syri ex adverso David, et pugnaverunt contra
eum. 18 Fugeruntque Syri a facie Israel, et occidit
David de Syris septingentos currus, et quadraginta
millia equitum: et Sobach principem militiæ percussit:
qui statim mortuus est. 19 Videntes autem universi
reges, qui erant in præsidio Adarezer, se victos esse ab
Israel, expaverunt et fugerunt quinquaginta et octo
millia coram Israel. Et fecerunt pacem cum Israel: et
servierunt eis, timueruntque Syri auxilium præbere
ultra filiis Ammon.

11 Factum est autem, vertente anno, eo tempore
quo solent reges ad bella procedere, misit David
Ioab, et servos suos cum eo, et universum Israel, et
vastaverunt filios Ammon, et obsederunt Rabba: David
autem remansit in Ierusalem. 2 Dum hæc agerentur,
accidit ut surgeret David de strato suo post meridiem,
et deambularet in solario domus regiæ: viditque
mulierem se lavantem, ex adverso super solarium
suum: erat autem mulier pulchra valde. 3 Misit ergo
rex, et requisivit quæ esset mulier. Nunciatumque
est ei quod ipsa esset Bethsabee filia Eliam, uxor
Uriæ Hethæi. 4 Missis itaque David nunciis, tulit
eam. Quæ cum ingressa esset ad illum, dormivit
cum ea: statimque sanctificata est ab immunditia
sua: 5 et reversa est domum suam concepto fœtu.
Mittensque nunciavit David, et ait: Concepi. 6 Misit
autem David ad Ioab, dicens: Mitte ad me Uriam
Hethæum. Misitque Ioab Uriam ad David. 7 Et venit
Urias ad David. Quæsivitque David quam recte ageret
Ioab, et populus, et quomodo administraretur bellum.
8 Et dixit David ad Uriam: Vade in domum tuam,
et lava pedes tuos. Et egressus est Urias de domo
regis, secutusque est eum cibus regius. 9 Dormivit
autem Urias ante portam domus regiæ cum aliis servis
domini sui, et non descendit ad domum suam. 10
Nunciatumque est David a dicentibus: Non ivit Urias
in domum suam. Et ait David ad Uriam: Numquid
non de via venisti? Quare non descendisti in domum
tuam? 11 Et ait Urias ad David: Arca Dei et Israel et
Iuda habitant in papilionibus, et dominus meus Ioab,
et servi domini mei super faciem terræ manent: et
ego ingrediar domum meam, ut comedam et bibam,
et dormiam cum uxore mea? Per salutem tuam, et
per salutem animæ tuæ non faciam rem hanc. 12
Ait ergo David ad Uriam: Mane hic etiam hodie, et
cras dimittam te. Mansit Urias in Ierusalem in die
illa et altera: 13 et vocavit eum David ut comederet
coram se et biberet, et inebriavit eum: qui egressus
vespere, dormivit in strato suo cum servis domini sui,
et in domum suam non descendit. 14 Factum est ergo
mane, et scripsit David epistolam ad Ioab: misitque
per manum Uriæ, 15 scribens in epistola: Ponite
Uriam ex adverso belli, ubi fortissimum est prælium:
et derelinquite eum, ut percussus intereat. 16 Igitur
cum Ioab obsideret urbem, posuit Uriam in loco
ubi sciebat viros esse fortissimos. 17 Egressique viri
de civitate, bellabant adversum Ioab, et ceciderunt
de populo servorum David, et mortuus est etiam
Urias Hethæus. 18 Misit itaque Ioab, et nunciavit
David omnia verba prælii: 19 præcepitque nuncio,
dicens: Cum compleveris universos sermones belli ad
regem, 20 si eum videris indignari, et dixerit: Quare
accessistis ad murum, ut præliaremini? An ignorabatis
quod multa desuper ex muro tela mittantur? 21 Quis
percussit Abimelech filium Ierobaal? Nonne mulier
misit super eum fragmen molæ de muro, et interfecit
eum in Thebes? Quare iuxta murum accessistis? dices:
Etiam servus tuus Urias Hethæus occubuit. 22 Abiit
ergo nuncius, et venit, et narravit David omnia quæ
ei præceperat Ioab. 23 Et dixit nuncius ad David:
Prævaluerunt adversum nos viri, et egressi sunt ad
nos in agrum: nos autem facto impetu persecuti eos
sumus usque ad portam civitatis. 24 Et direxerunt
iacula sagittarii ad servos tuos ex muro desuper:
mortuique sunt de servis regis, quin etiam servus
tuus Urias Hethæus mortuus est. 25 Et dixit David
ad nuncium: Hæc dices Ioab: Non te frangat ista
res: varius enim eventus est belli, nunc hunc, et

nunc illum consumit gladius: conforta bellatores tuos
adversus urbem, ut destruas eam, et exhortare eos. 26
Audivit autem uxor Uriæ, quod mortuus esset Urias
vir suus, et planxit eum. 27 Transacto autem luctu
misit David, et introduxit eam in domum suam, et
facta est ei uxor, peperitque ei filium: et displicuit
verbum hoc, quod fecerat David, coram Domino.

12 Misit ergo Dominus Nathan ad David: qui cum
venisset ad eum, dixit ei: Duo viri erant in civitate
una, unus dives, et alter pauper. 2 Dives habebat
oves, et boves plurimos valde. 3 Pauper autem nihil
habebat omnino, præter ovem unam parvulam, quam
emerat et nutrierat, et quæ creverat apud eum cum
filiis eius simul, de pane illius comedens, et de calice
eius bibens, et in sinu illius dormiens: eratque illi
sicut filia. 4 Cum autem peregrinus quidam venisset
ad divitem, parcens ille sumere de ovibus et de bobus
suis, ut exhiberet convivium peregrino illi, qui venerat
ad se, tulit ovem viri pauperis, et præparavit cibos
homini qui venerat ad se. 5 Iratus autem indignatione
David adversus hominem illum nimis, dixit ad Nathan:
Vivit Dominus, quoniam filius mortis est vir qui fecit
hoc. 6 Ovem reddet in quadruplum, eo quod fecerit
verbum istud, et non pepercerit. 7 Dixit autem Nathan
ad David: Tu es ille vir. Hæc dicit Dominus Deus Israel:
Ego unxi te in regem super Israel, et ego erui te
de manu Saul, 8 et dedi tibi domum domini tui, et
uxores domini tui in sinu tuo, dedique tibi domum
Israel et Iuda: et si parva sunt ista, adiiciam tibi multo
maiora. 9 Quare ergo contempsisti verbum Domini, ut
faceres malum in conspectu meo? Uriam Hethæum
percussisti gladio, et uxorem illius accepisti in uxorem
tibi, et interfecisti eum gladio filiorum Ammon. 10
Quam ob rem non recedet gladius de domo tua usque
in sempiternum, eo quod despexeris me, et tuleris
uxorem Uriæ Hethæi, ut esset uxor tua. 11 Itaque hæc
dicit Dominus: Ecce, ego suscitabo super te malum
de domo tua, et tollam uxores tuas in oculis tuis, et
dabo proximo tuo, et dormiet cum uxoribus tuis in
oculis Solis huius. 12 Tu enim fecisti abscondite: ego
autem faciam verbum istud in conspectu omnis Israel,
et in conspectu Solis. 13 Et dixit David ad Nathan:
Peccavi Domino. Dixitque Nathan ad David: Dominus
quoque transtulit peccatum tuum: non morieris. 14
Verumtamen, quoniam blasphemare fecisti inimicos
Domini, propter verbum hoc, filius, qui natus est
tibi, morte morietur. 15 Et reversus est Nathan in
domum suam. Percussit quoque Dominus parvulum,
quem pepererat uxor Uriæ David, et desperatus est.
16 Deprecatusque est David Dominum pro parvulo: et
ieiunavit David ieiunio, et ingressus seorsum, iacuit
super terram. 17 Venerunt autem seniores domus
eius, cogentes eum ut surgeret de terra: qui noluit,
nec comedit cum eis cibum. 18 Accidit autem die
septima ut moreretur infans: timueruntque servi
David nunciare ei quod mortuus esset parvulus.
Dixerunt enim: Ecce cum parvulus adhuc viveret,
loquebamur ad eum, et non audiebat vocem nostram:
quanto magis si dixerimus, mortuus est puer, se
affliget? 19 Cum ergo David vidisset servos suos
mussitantes, intellexit quod mortuus esset infantulus:
dixitque ad servos suos: Num mortuus est puer? Qui
responderunt ei: Mortuus est. 20 Surrexit ergo David
de terra: et lotus unctusque est: cumque mutasset
vestem, ingressus est domum Domini: et adoravit,
et venit in domum suam, petivitque ut ponerent
ei panem, et comedit. 21 Dixerunt autem ei servi
sui: Quis est sermo, quem fecisti? Propter infantem,
cum adhuc viveret, ieiunasti et flebas: mortuo autem
puero, surrexisti, et comedisti panem. 22 Qui ait:
Propter infantem, dum adhuc viveret, ieiunavi et
flevi: dicebam enim: Quis scit si forte donet eum
mihi Dominus, et vivat infans? 23 Nunc autem
quia mortuus est, quare ieiunem? Numquid potero
revocare eum amplius? Ego vadam magis ad eum:
ille vero non revertetur ad me. 24 Et consolatus est
David Bethsabee uxorem suam, ingressusque ad eam,
dormivit cum ea: quæ genuit filium, et vocavit nomen
eius Salomon, et Dominus dilexit eum. 25 Misitque
in manu Nathan prophetæ, et vocavit nomen eius,
Amabilis Domino, eo quod diligeret eum Dominus.
26 Igitur pugnabat Ioab contra Rabbath filiorum
Ammon, et expugnabat urbem regiam. 27 Misitque
Ioab nuncios ad David, dicens: Dimicavi adversum
Rabbath, et capienda est Urbs Aquarum. 28 Nunc igitur
congrega reliquam partem populi, et obside civitatem,
et cape eam: ne, cum a me vastata fuerit urbs, nomini
meo ascribatur victoria. 29 Congregavit itaque David
omnem populum, et profectus est adversum Rabbath:

cumque dimicasset, cepit eam. 30 Et tulit diadema
regis eorum de capite eius, pondo auri talentum,
habens gemmas pretiosissimas, et impositum est
super caput David. Sed et prædam civitatis asportavit
multam valde: 31 populum quoque eius adducens
serravit, et circumegit super eos ferrata carpenta:
divisitque cultris, et traduxit in typo laterum: sic fecit
universis civitatibus filiorum Ammon: et reversus est
David, et omnis exercitus in Ierusalem.

13 Factum est autem post hæc, ut Absalom filii
David sororem speciosissimam, vocabulo Thamar,
adamaret Amnon filius David, 2 et deperiret eam
valde, ita ut propter amorem eius ægrotaret: quia
cum esset virgo, difficile ei videbatur ut quippiam
inhoneste ageret cum ea. 3 Erat autem Amnon amicus,
nomine Ionadab filius Semmaa fratris David, vir
prudens valde. 4 Qui dixit ad eum: Quare sic attenuaris
macie fili regis per singulos dies? Cur non indicas
mihi? Dixitque ei Amnon: Thamar sororem fratris mei
Absalom amo. 5 Cui respondit Ionadab: Cuba super
lectum tuum, et languorem simula: cumque venerit
pater tuus ut visitet te, dic ei: Veniat, oro, Thamar
soror mea, ut det mihi cibum, et faciat pulmentum,
ut comedam de manu eius. 6 Accubuit itaque Amnon,
et quasi ægrotare cœpit: cumque venisset rex ad
visitandum eum, ait Amnon ad regem: Veniat, obsecro,
Thamar soror mea, ut faciat in oculis meis duas
sorbitiunculas, et cibum capiam de manu eius. 7
Misit ergo David ad Thamar domum, dicens: Veni in
domum Amnon fratris tui, et fac ei pulmentum. 8
Venitque Thamar in domum Amnon fratris sui: ille
autem iacebat: quæ tollens farinam commiscuit: et
liquefaciens, in oculis eius coxit sorbitiunculas. 9
Tollensque quod coxerat, effudit, et posuit coram eo,
et noluit comedere: dixitque Amnon: Eiicite universos
a me. Cumque eiecissent omnes, 10 dixit Amnon ad
Thamar: Infer cibum in conclave, ut vescar de manu
tua. Tulit ergo Thamar sorbitiunculas, quas fecerat,
et intulit ad Amnon fratrem suum in conclave. 11
Cumque obtulisset ei cibum, apprehendit eam, et ait:
Veni, cuba mecum soror mea. 12 Quæ respondit ei:
Noli frater mi, noli opprimere me, neque enim hoc fas
est in Israel: noli facere stultitiam hanc. 13 Ego enim
ferre non potero opprobrium meum, et tu eris quasi
unus de insipientibus in Israel: quin potius loquere
ad regem, et non negabit me tibi. 14 Noluit autem
acquiescere precibus eius, sed prævalens viribus
oppressit eam, et cubavit cum ea. 15 Et exosam eam
habuit Amnon odio magno nimis: ita ut maius esset
odium, quo oderat eam, amore quo ante dilexerat.
Dixitque ei Amnon: Surge, et vade. 16 Quæ respondit
ei: Maius est hoc malum, quod nunc agis adversum
me, quam quod ante fecisti, expellens me. Et noluit
audire eam: 17 sed vocato puero, qui ministrabat ei,
dixit: Eiice hanc a me foras, et claude ostium post
eam. 18 Quæ induta erat talari tunica: huiuscemodi
enim filiæ regis virgines vestibus utebantur. Eiecit
itaque eam minister illius foras: clausitque fores post
eam. 19 Quæ aspergens cinerem capiti suo, scissa
talari tunica, impositisque manibus super caput suum,
ibat ingrediens, et clamans. 20 Dixit autem ei Absalom
frater suus: Numquid Amnon frater tuus concubuit
tecum? Sed nunc soror tace, frater tuus est: neque
affligas cor tuum pro hac re. Mansit itaque Thamar
contabescens in domo Absalom fratris sui. 21 Cum
autem audisset rex David verba hæc, contristatus
est valde, et noluit constristare spiritum Amnon filii
sui, quoniam diligebat eum, quia primogenitus erat
ei. 22 Porro non est locutus Absalom ad Amnon nec
malum, nec bonum: oderat enim Absalom Amnon,
eo quod violasset Thamar sororem suam. 23 Factum
est autem post tempus biennii, ut tonderentur oves
Absalom in Baalhasor, quæ est iuxta Ephraim: et
vocavit Absalom omnes filios regis, 24 venitque ad
regem, et ait ad eum: Ecce tondentur oves servi tui:
veniat, oro, rex cum servis suis ad servum suum.
25 Dixitque rex ad Absalom: Noli fili mi, noli rogare
ut veniamus omnes, et gravemus te. Cum autem
cogeret eum, et noluisset ire, benedixit ei. 26 Et ait
Absalom: Si non vis venire, veniat, obsecro, nobiscum
saltem Amnon frater meus. Dixitque ad eum rex:
Non est necesse ut vadat tecum. 27 Coegit itaque
Absalom eum, et dimisit cum eo Amnon et universos
filios regis. Feceratque Absalom convivium quasi
convivium regis. 28 Præceperat autem Absalom pueris
suis, dicens: Observate cum temulentus fuerit Amnon
vino, et dixero vobis: Percutite eum, et interficite,
nolite timere: ego enim sum qui præcipio vobis:
roboramini, et estote viri fortes. 29 Fecerunt ergo

pueri Absalom adversum Amnon, sicut præceperat eis
Absalom. Surgentesque omnes filii regis ascenderunt
singuli mulas suas, et fugerunt. 30 Cumque adhuc
pergerent in itinere, fama pervenit ad David, dicens:
Percussit Absalom omnes filios regis, et non remansit
ex eis saltem unus. 31 Surrexit itaque rex, et scidit
vestimenta sua: et cecidit super terram, et omnes
servi illius, qui assistebant ei, sciderunt vestimenta
sua. 32 Respondens autem Ionadab filius Semmaa
fratris David, dixit: Ne æstimet dominus meus rex,
quod omnes pueri filii regis occisi sint: Amnon solus
mortuus est, quoniam in ore Absalom erat positus ex
die qua oppressit Thamar sororem eius. 33 Nunc ergo
ne ponat dominus meus rex super cor suum verbum
istud, dicens: Omnes filii regis occisi sunt: quoniam
Amnon solus mortuus est. 34 Fugit autem Absalom:
et elevavit puer speculator oculos suos, et aspexit:
et ecce populus multus veniebat per iter devium
ex latere montis. 35 Dixit autem Ionadab ad regem:
Ecce filii regis adsunt: iuxta verbum servi tui sic
factum est. 36 Cumque cessasset loqui, apparuerunt
et filii regis: et intrantes levaverunt vocem suam, et
fleverunt: sed et rex et omnes servi eius fleverunt
ploratu magno nimis. 37 Porro Absalom fugiens, abiit
ad Tholomai filium Ammiud regem Gessur. Luxit ergo
David filium suum cunctis diebus. 38 Absalom autem
cum fugisset, et venisset in Gessur, fuit ibi tribus
annis. 39 Cessavitque rex David persequi Absalom, eo
quod consolatus esset super Amnon interitu.

14 Intelligens autem Ioab filius Sarviæ, quod cor
regis versum esset ad Absalom, 2 misit Thecuam,
et tulit inde mulierem sapientem: dixitque ad eam:
Lugere te simula, et induere veste lugubri, et ne
ungaris oleo, ut sis quasi mulier iam plurimo tempore
lugens mortuum: 3 et ingredieris ad regem, et loqueris
ad eum sermones huiuscemodi. Posuit autem Ioab
verba in ore eius. 4 Itaque cum ingressa fuisset
mulier Thecuitis ad regem, cecidit coram eo super
terram, et adoravit, et dixit: Serva me rex. 5 Et
ait ad eam rex: Quid causæ habes? Quæ respondit:
Heu, mulier vidua ego sum: mortuus est enim vir
meus. 6 Et ancillæ tuæ erant duo filii: qui rixati sunt
adversum se in agro, nullusque erat, qui eos prohibere
posset: et percussit alter alterum, et interfecit eum.
7 Et ecce consurgens universa cognatio adversum
ancillam tuam, dicit: Trade eum, qui percussit fratrem
suum, ut occidamus eum pro anima fratris sui,
quem interfecit, et deleamus heredem: et quærunt
extinguere scintillam meam, quæ relicta est, ut non
supersit viro meo nomen, et reliquiæ super terram.
8 Et ait rex ad mulierem: Vade in domum tuam, et
ego iubebo pro te. 9 Dixitque mulier Thecuitis ad
regem: In me, domine mi rex, sit iniquitas, et in
domum patris mei: rex autem et thronus eius sit
innocens. 10 Et ait rex: Qui contradixerit tibi, adduc
eum ad me, et ultra non addet ut tangat te. 11 Quæ ait:
Recordetur rex Domini Dei sui, ut non multiplicentur
proximi sanguinis ad ulciscendum, et nequaquam
interficiant filium meum. Qui ait: Vivit Dominus, quia
non cadet de capillis filii tui super terram. 12 Dixit
ergo mulier: Loquatur ancilla tua ad dominum meum
regem verbum. Et ait: Loquere. 13 Dixitque mulier:
Quare cogitasti huiuscemodi rem contra populum
Dei, et locutus est rex verbum istud, ut peccet, et non
reducat eiectum suum? 14 Omnes morimur, et quasi
aquæ dilabimur in terram, quæ non revertuntur:
nec vult Deus perire animam, sed retractat cogitans
ne penitus pereat qui abiectus est. 15 Nunc igitur
veni, ut loquar ad dominum meum regem verbum
hoc, præsente populo. Et dixit ancilla tua: Loquar ad
regem, si quo modo faciat rex verbum ancillæ suæ. 16
Et audivit rex, ut liberaret ancillam suam de manu
omnium, qui volebant de hereditate Dei delere me,
et filium meum simul. 17 Dicat ergo ancilla tua, ut
fiat verbum domini mei regis sicut sacrificium. Sicut
enim Angelus Dei, sic est dominus meus rex, ut nec
benedictione, nec maledictione moveatur: unde et
Dominus Deus tuus est tecum. 18 Et respondens rex,
dixit ad mulierem: Ne abscondas a me verbum, quod
te interrogo. Dixitque ei mulier: Loquere domine
mi rex. 19 Et ait rex: Numquid manus Ioab tecum
est in omnibus istis? Respondit mulier, et ait: Per
salutem animæ tuæ, domine mi rex, nec ad sinistram,
nec ad dexteram est ex omnibus his, quæ locutus
est dominus meus rex: servus enim tuus Ioab, ipse
præcepit mihi, et ipse posuit in os ancillæ tuæ omnia
verba hæc, 20 ut verterem figuram sermonis huius,
servus tuus Ioab præcepit istud: tu autem domine mi
rex, sapiens es, sicut habet sapientiam Angelus Dei, ut

intelligas omnia super terram. 21 Et ait rex ad Ioab:
Ecce placatus feci verbum tuum: vade ergo, et revoca
puerum Absalom. 22 Cadensque Ioab super faciem
suam in terram, adoravit, et benedixit regi: et dixit
Ioab: Hodie intellexit sevus tuus, quia inveni gratiam
in oculis tuis, domine mi rex: fecisti enim sermonem
servi tui. 23 Surrexit ergo Ioab et abiit in Gessur, et
adduxit Absalom in Ierusalem. 24 Dixit autem rex:
Revertatur in domum suam, et faciem meam non
videat. Reversus est itaque Absalom in domum suam,
et faciem regis non vidit. 25 Porro sicut Absalom, vir
non erat pulcher in omni Israel, et decorus nimis: a
vestigio pedis usque ad verticem non erat in eo ulla
macula. 26 Et quando tondebat capillum (semel autem
in anno tondebatur, quia gravabat eum cæsaries)
ponderabat capillos capitis sui ducentis siclis, pondere
publico. 27 Nati sunt autem Absalom filii tres: et filia
una nomine Thamar, elegantis formæ. 28 Mansitque
Absalom in Ierusalem duobus annis, et faciem regis
non vidit. 29 Misit itaque ad Ioab, ut mitteret eum ad
regem: qui noluit venire ad eum. Cumque secundo
misisset, et ille noluisset venire ad eum, 30 dixit servis
suis: Scitis agrum Ioab iuxta agrum meum, habentem
messem hordei: ite igitur, et succendite eum igni.
Succenderunt ergo servi Absalom segetem igni. Et
venientes servi Ioab, scissis vestibus suis, dixerunt:
Succenderunt servi Absalom partem agri igni. 31
Surrexitque Ioab, et venit ad Absalom in domum
eius, et dixit: Quare succenderunt servi tui segetem
meam igni? 32 Et respondit Absalom ad Ioab: Misi
ad te obsecrans ut venires ad me, et mitterem te ad
regem, et diceres ei: Quare veni de Gessur? Melius
mihi erat ibi esse: obsecro ergo ut videam faciem
regis: quod si memor est iniquitatis meæ, interficiat
me. 33 Ingressus itaque Ioab ad regem, nunciavit ei
omnia: vocatusque est Absalom, et intravit ad regem,
et adoravit super faciem terræ coram eo: osculatusque
est rex Absalom.

15 Igitur post hæc fecit sibi Absalom currus, et
equites, et quinquaginta viros, qui præcederent
eum. 2 Et mane consurgens Absalom, stabat iuxta
introitum portæ, et omnem virum, qui habebat
negotium ut veniret ad regis iudicium, vocabat
Absalom ad se, et dicebat: De qua civitate es tu? Qui
respondens aiebat: Ex una tribu Israel ego sum servus
tuus. 3 Respondebatque ei Absalom: Videntur mihi
sermones tui boni et iusti. Sed non est qui te audiat
constitutus a rege. Dicebatque Absalom: 4 Quis me
constituat iudicem super terram, ut ad me veniant
omnes, qui habent negotium, et iuste iudicem? 5
Sed et cum accederet ad eum homo ut salutaret
illum, extendebat manum suam, et apprehendens,
osculabatur eum. 6 Faciebatque hoc omni Israel
venienti ad iudicium, ut audiretur a rege, et solicitabat
corda virorum Israel. 7 Post quadraginta autem annos,
dixit Absalom ad regem David: Vadam, et reddam
vota mea quæ vovi Domino in Hebron. 8 Vovens enim
vovit servus tuus, cum esset in Gessur Syriæ, dicens:
Si reduxerit me Dominus in Ierusalem, sacrificabo
Domino. 9 Dixitque ei rex David: Vade in pace. Et
surrexit, et abiit in Hebron. 10 Misit autem Absalom
exploratores in universas tribus Israel, dicens: Statim
ut audieritis clangorem buccinæ, dicite: Regnavit
Absalom in Hebron. 11 Porro cum Absalom ierunt
ducenti viri de Ierusalem vocati, euntes simplici corde,
et causam penitus ignorantes. 12 Accersivit quoque
Absalom Achitophel Gilonitem consiliarium David,
de civitate sua Gilo. Cumque immolaret victimas,
facta est coniuratio valida, populusque concurrens
augebatur cum Absalom. 13 Venit igitur nuncius ad
David, dicens: Toto corde universus Israel sequitur
Absalom. 14 Et ait David servis suis, qui erant cum eo
in Ierusalem: Surgite, fugiamus: neque enim erit nobis
effugium a facie Absalom: festinate egredi, ne forte
veniens occupet nos, et impellat super nos ruinam,
et percutiat civitatem in ore gladii. 15 Dixeruntque
servi regis ad eum: omnia quæcumque præceperit
dominus noster rex, libenter exequemur servi tui. 16
Egressus est ergo rex, et universa domus eius pedibus
suis: et dereliquit rex decem mulieres concubinas ad
custodiendam domum. 17 Egressusque rex et omnis
Israel pedibus suis, stetit procul a domo: 18 et universi
servi eius ambulabant iuxta eum, et legiones Cerethi,
et Phelethi, et omnes Gethæi, pugnatores validi,
sexcenti viri qui secuti eum fuerant de Geth pedites,
præcedebant regem. 19 Dixit autem rex ad Ethai
Gethæum: Cur venis nobiscum? Revertere, et habita
cum rege, quia peregrinus es, et egressus es de loco
tuo. 20 Heri venisti, et hodie compelleris nobiscum

egredi? Ego autem vadam quo iturus sum: revertere,
et reduc tecum fratres tuos, et Dominus faciet tecum
misericordiam, et veritatem, quia ostendisti gratiam
et fidem. 21 Et respondit Ethai regi, dicens: Vivit
Dominus, et vivit dominus meus rex: quoniam in
quocumque loco fueris domine mi rex, sive in morte,
sive in vita, ibi erit servus tuus. 22 Et ait David
Ethai: Veni, et transi. Et transivit Ethai Gethæus, et
omnes viri, qui cum eo erant, et reliqua multitudo. 23
Omnesque flebant voce magna, et universus populus
transibat: rex quoque transgrediebatur Torrentem
Cedron, et cunctus populus incedebat contra viam,
quæ respicit ad desertum. 24 Venit autem et Sadoc
sacerdos, et universi Levitæ cum eo, portantes arcam
fœderis Dei, et deposuerunt arcam Dei: et ascendit
Abiathar, donec expletus esset omnis populus, qui
egressus fuerat de civitate. 25 Et dixit rex ad Sadoc:
Reporta arcam Dei in urbem: si invenero gratiam in
oculis Domini, reducet me, et ostendet mihi eam, et
tabernaculum suum. 26 Si autem dixerit mihi: Non
places: præsto sum, faciat quod bonum est coram
se. 27 Et dixit rex ad Sadoc sacerdotem: O videns
revertere in civitatem in pace: et Achimaas filius
tuus, et Ionathas filius Abiathar duo filii vestri, sint
vobiscum. 28 Ecce ego abscondar in campestribus
deserti, donec veniat sermo a vobis indicans mihi. 29
Reportaverunt ergo Sadoc, et Abiathar arcam Dei in
Ierusalem: et manserunt ibi. 30 Porro David ascendebat
clivum Olivarum, scandens et flens, nudis pedibus
incedens, et operto capite, sed et omnis populus,
qui erat cum eo, operto capite ascendebat plorans.
31 Nunciatum est autem David quod et Achitophel
esset in coniuratione cum Absalom, dixitque David:
Infatua, quæso, Domine consilium Achitophel. 32
Cumque ascenderet David summitatem montis, in
quo adoraturus erat Dominum, ecce occurrit ei Chusai
Arachites, scissa veste, et terra pleno capite. 33 Et
dixit ei David: Si veneris mecum, eris mihi oneri: 34
si autem in civitatem revertaris, et dixeris Absalom:
Servus tuus sum, rex: sicut fui servus patris tui, sic
ero servus tuus: dissipabis consilium Achitophel. 35
Habes autem tecum Sadoc, et Abiathar sacerdotes: et
omne verbum quodcumque audieris de domo regis,
indicabis Sadoc, et Abiathar sacerdotibus. 36 Sunt
autem cum eis duo filii eorum Achimaas filius Sadoc,
et Ionathas filius Abiathar: et mittetis per eos ad
me omne verbum quod audieritis. 37 Veniente ergo
Chusai amico David in civitatem, Absalom quoque
ingressus est Ierusalem.

16 Cumque David transisset paululum montis
verticem, apparuit Siba puer Miphiboseth in
occursum eius, cum duobus asinis, qui onerati erant
ducentis panibus, et centum alligaturis uvæ passæ,
et centum massis palatharum, et utre vini. 2 Et
dixit rex Sibæ: Quid sibi volunt hæc? Responditque
Siba: Asini, domesticis regis ut sedeant: panes et
palathæ ad vescendum pueris tuis: vinum autem
ut bibat siquis defecerit in deserto. 3 Et ait rex:
Ubi est filius domini tui? Responditque Siba regi:
Remansit in Ierusalem, dicens: Hodie restituet mihi
domus Israel regnum patris mei. 4 Et ait rex Sibæ:
Tua sint omnia quæ fuerunt Miphiboseth. Dixitque
Siba: Oro ut inveniam gratiam coram te, domine mi
rex. 5 Venit ergo rex David usque Bahurim: et ecce
egrediebatur inde vir de cognatione domus Saul,
nomine Semei, filius Gera, procedebatque egrediens,
et maledicebat, 6 mittebatque lapides contra David,
et contra universos servos regis David: omnis autem
populus, et universi bellatores a dextro, et a sinistro
latere regis incedebant. 7 Ita autem loquebatur
Semei cum malediceret regi: Egredere, egredere vir
sanguinum, et vir Belial. 8 Reddidit tibi Dominus
universum sanguinem domus Saul: quoniam invasisti
regnum pro eo, et dedit Dominus regnum in manu
Absalom filii tui, et ecce premunt te mala tua, quoniam
vir sanguinum es. 9 Dixit autem Abisai filius Sarviæ,
regi: Quare maledicit canis hic mortuus domino meo
regi? Vadam, et amputabo caput eius. 10 Et ait rex:
Quid mihi et vobis est filii Sarviæ? Dimittite eum, ut
maledicat: Dominus enim præcepit ei ut malediceret
David: et quis est qui audeat dicere, quare sic fecerit?
11 Et ait rex Abisai, et universis servis suis: Ecce filius
meus, qui egressus est de utero meo, quærit animam
meam: quanto magis nunc filius Iemini? Dimittite
eum ut maledicat iuxta præceptum Domini: 12 si forte
respiciat Dominus afflictionem meam, et reddat mihi
Dominus bonum pro maledictione hac hodierna. 13
Ambulabat itaque David et socii eius per viam cum eo.
Semei autem per iugum montis ex latere, contra illum

gradiebatur, maledicens, et mittens lapides adversum
eum, terramque spargens. 14 Venit itaque rex, et
universus populus cum eo lassus, et refocillati sunt
ibi. 15 Absalom autem et omnis populus eius ingressi
sunt Ierusalem, sed et Achitophel cum eo. 16 Cum
autem venisset Chusai Arachites amicus David ad
Absalom, locutus est ad eum: Salve rex, salve rex.
17 Ad quem Absalom: Hæc est, inquit, gratia tua ad
amicum tuum? Quare non ivisti cum amico tuo? 18
Responditque Chusai ad Absalom: Nequaquam: quia
illius ero, quem elegit Dominus, et omnis hic populus,
et universus Israel, et cum eo manebo. 19 Sed ut et hoc
inferam, cui ego serviturus sum? Nonne filio regis?
Sicut parui patri tuo, ita parebo et tibi. 20 Dixit autem
Absalom ad Achitophel: Inite consilium quid agere
debeamus. 21 Et ait Achitophel ad Absalom: Ingredere
ad concubinas patris tui, quas dimisit ad custodiendam
domum: ut cum audierit omnis Israel quod fœdaveris
patrem tuum, roborentur tecum manus eorum. 22
Tetenderunt ergo Absalom tabernaculum in solario,
ingressusque est ad concubinas patris sui coram
universo Israel. 23 Consilium autem Achitophel, quod
dabat in diebus illis, quasi siquis consuleret Deum: sic
erat omne consilium Achitophel, et cum esset cum
David, et cum esset cum Absalom.

17 Dixit ergo Achitophel ad Absalom: Eligam
mihi duodecim millia virorum, et consurgens
persequar David hac nocte. 2 Et irruens super eum
(quippe qui lassus est, et solutis manibus) percutiam
eum: cumque fugerit omnis populus, qui cum eo est,
percutiam regem desolatum. 3 Et reducam universum
populum, quomodo unus homo reverti solet: unum
enim virum tu quæris: et omnis populus erit in
pace. 4 Placuitque sermo eius Absalom, et cunctis
maioribus natu Israel. 5 Ait autem Absalom: Vocate
Chusai Arachiten, et audiamus quid etiam ipse dicat.
6 Cumque venisset Chusai ad Absalom, ait Absalom ad
eum: Huiuscemodi sermonem locutus est Achitophel:
facere debemus an non? Quod das consilium? 7 Et
dixit Chusai ad Absalom: Non est bonum consilium,
quod dedit Achitophel hac vice. 8 Et rursum intulit
Chusai: Tu nosti patrem tuum, et viros, qui cum eo
sunt, esse fortissimos et amaro animo, veluti si ursa
raptis catulis in saltu sæviat: sed et pater tuus vir
bellator est, nec morabitur cum populo. 9 Forsitan
nunc latitat in foveis, aut in uno, quo voluerit, loco:
et cum ceciderit unus qui libet in principio, audiet
quicumque audierit, et dicet: Facta est plaga in populo
qui sequebatur Absalom. 10 Et fortissimus quisque,
cuius cor est quasi leonis, pavore solvetur: scit enim
omnis populus Israel fortem esse patrem tuum, et
robustos omnes qui cum eo sunt. 11 Sed hoc mihi
videtur rectum esse consilium: Congregetur ad te
universus Israel, a Dan usque Bersabee, quasi arena
maris innumerabilis: et tu eris in medio eorum. 12
Et irruemus super eum in quocumque loco inventus
fuerit: et operiemus eum, sicut cadere solet ros super
terram: et non relinquemus de viris, qui cum eo sunt,
ne unum quidem. 13 Quod si urbem aliquam fuerit
ingressus, circumdavit omnis Israel civitati illi funes,
et trahemus eam in torrentem, ut non reperiatur ne
calculus quidem ex ea. 14 Dixitque Absalom, et omnes
viri Israel: Melius est consilium Chusai Arachitæ,
consilio Achitophel: Domini autem nutu dissipatum
est consilium Achitophel utile, ut induceret Dominus
super Absalom malum. 15 Et ait Chusai Sadoc, et
Abiathar sacerdotibus: Hoc et hoc modo consilium
dedit Achitophel Absalom, et senioribus Israel: et
ego tale et tale dedi consilium. 16 Nunc ergo mittite
cito, et nunciate David, dicentes: Ne moreris nocte
hac in campestribus deserti, sed absque dilatione
transgredere: ne forte absorbeatur rex, et omnis
populus qui cum eo est. 17 Ionathas autem et Achimaas
stabant iuxta Fontem Rogel: abiit ancilla et nunciavit
eis: et illi profecti sunt, ut referrent ad regem David
nuncium: non enim poterant videri, aut introire
civitatem. 18 Vidit autem eos quidam puer, et indicavit
Absalom: illi vero concito gradu ingressi sunt domum
cuiusdam viri in Bahurim, qui habebat puteum in
vestibulo suo, et descenderunt in eum. 19 Tulit autem
mulier, et expandit velamen super os putei, quasi
siccans ptisanas: et sic latuit res. 20 Cumque venissent
servi Absalom in domum, ad mulierem dixerunt: Ubi
est Achimaas et Ionathas? Et respondit eis mulier:
Transierunt festinanter, gustata paululum aqua. At
hi qui quærebant, cum non reperissent, reversi sunt
in Ierusalem. 21 Cumque abiissent, ascenderunt illi
de puteo, et pergentes nunciaverunt regi David, et
dixerunt: Surgite, et transite cito fluvium: quoniam

huiuscemodi dedit consilium contra vos Achitophel. 22
Surrexit ergo David, et omnis populus qui cum eo erat,
et transierunt Iordanem, donec dilucesceret: et ne
unus quidem residuus fuit, qui non transisset fluvium.
23 Porro Achitophel videns quod non fuisset factum
consilium suum, stravit asinum suum, surrexitque
et abiit in domum suam et in civitatem suam: et
disposita domo sua, suspendio interiit, et sepultus est
in sepulchro patris sui. 24 David autem venit in castra,
et Absalom transivit Iordanem, ipse et omnes viri
Israel cum eo. 25 Amasam vero constituit Absalom pro
Ioab super exercitum: Amasa autem erat filius viri, qui
vocabatur Ietra de Iesraeli, qui ingressus est ad Abigail
filiam Naas, sororem Sarviæ, quæ fuit mater Ioab. 26 Et
castrametatus est Israel cum Absalom in Terra Galaad.
27 Cumque venisset David in castra, Sobi filius Naas de
Rabbath filiorum Ammon, et Machir filius Ammihel
de Lodabar, et Berzellai Galaadites de Rogelim, 28
obtulerunt ei stratoria, et tapetia, et vasa fictilia,
frumentum, et hordeum, et farinam, et polentam,
et fabam, et lentem, et frixum cicer, 29 et mel, et
butyrum, oves, et pingues vitulos. Dederuntque David,
et populo, qui cum eo erat, ad vescendum: suspicati
enim sunt, populum fame, et siti fatigari in deserto.

18 Igitur considerato David populo suo constituit
super eos tribunos et centuriones, 2 et dedit
populi tertiam partem sub manu Ioab, et tertiam
partem sub manu Abisai filii Sarviæ fratris Ioab, et
tertiam partem sub manu Ethai, qui erat de Geth.
Dixitque rex ad populum: Egrediar et ego vobiscum. 3
Et respondit populus: Non exibis: sive enim fugerimus,
non magnopere ad eos de nobis pertinebit: sive media
pars ceciderit e nobis, non satis curabunt: quia tu
unus pro decem millibus computaris: melius est
igitur ut sis nobis in urbe præsidio. 4 Ad quos rex
ait: Quod vobis videtur rectum, hoc faciam. Stetit
ergo rex iuxta portam: egrediebaturque populus per
turmas suas centeni, et milleni. 5 Et præcepit rex
Ioab, et Abisai, et Ethai, dicens: Servate mihi puerum
Absalom. Et omnis populus audiebat præcipientem
regem cunctis principibus pro Absalom. 6 Itaque
egressus est populus in campum contra Israel, et
factum est prælium in saltu Ephraim. 7 Et cæsus
est ibi populus Israel ab exercitu David, factaque est
plaga magna in die illa, viginti millium. 8 Fuit autem
ibi prælium dispersum super faciem omnis terræ,
et multo plures erant, quos saltus consumpserat de
populo, quam hi, quos voraverat gladius in die illa. 9
Accidit autem ut occurreret Absalom servis David,
sedens mulo: cumque ingressus fuisset mulus subter
condensam quercum et magnam, adhæsit caput eius
quercui: et illo suspenso inter cælum et terram,
mulus, cui insederat, pertransivit. 10 Vidit autem hoc
quispiam, et nunciavit Ioab, dicens: Vidi Absalom
pendere de quercu. 11 Et ait Ioab viro, qui nunciaverat
ei: Si vidisti, quare non confodisti eum cum terra,
et ego dedissem tibi decem argenti siclos, et unum
balteum? 12 Qui dixit ad Ioab: Si appenderes in
manibus meis mille argenteos, nequaquam mitterem
manum meam in filium regis: audientibus enim
nobis præcepit rex tibi, et Abisai, et Ethai, dicens:
Custodite mihi puerum Absalom. 13 Sed et si fecissem
contra animam meam audacter, nequaquam hoc
regem latere potuisset, et tu stares ex adverso? 14
Et ait Ioab: Non sicut tu vis, sed aggrediar eum
coram te. Tulit ergo tres lanceas in manu sua, et
infixit eas in corde Absalom: cumque adhuc palpitaret
hærens in quercu, 15 cucurrerunt decem iuvenes
armigeri Ioab, et percutientes interfecerunt eum.
16 Cecinit autem Ioab buccina, et retinuit populum,
ne persequeretur fugientem Israel, volens parcere
multitudini. 17 Et tulerunt Absalom, et proiecerunt
eum in saltu, in foveam grandem, et comportaverunt
super eum acervum lapidum magnum nimis: omnis
autem Israel fugit in tabernacula sua. 18 Porro Absalom
erexerat sibi, cum adhuc viveret, titulum qui est in
Valle regis: dixerat enim: Non habeo filium, et hoc
erit monimentum nominis mei. Vocavitque titulum
nomine suo, et appellatur Manus Absalom, usque
ad hanc diem. 19 Achimaas autem filius Sadoc, ait:
Curram, et nunciabo regi, quia iudicium fecerit ei
Dominus de manu inimicorum eius. 20 Ad quem Ioab
dixit: Non eris nuncius in hac die, sed nunciabis in
alia: hodie nolo te nunciare, filius enim regis est
mortuus. 21 Et ait Ioab Chusi: Vade, et nuncia regi
quæ vidisti. Adoravit Chusi Ioab, et cucurrit. 22 Rursus
autem Achimaas filius Sadoc dixit ad Ioab: Quid
impedit si etiam ego curram post Chusi? Dixitque ei
Ioab: Quid vis currere fili mi? Non eris boni nuncii

baiulus. 23 Qui respondit: Quid enim si cucurrero?
Et ait ei: Curre. Currens ergo Achimaas per viam
compendii, transivit Chusi. 24 David autem sedebat
inter duas portas: speculator vero, qui erat in fastigio
portæ super murum, elevans oculos, vidit hominem
currentem solum. 25 Et exclamans indicavit regi:
dixitque rex: Si solus est, bonus est nuncius in ore
eius. Properante autem illo, et accedente propius,
26 vidit speculator hominem alterum currentem, et
vociferans in culmine, ait: Apparet mihi alter homo
currens solus. Dixitque rex: Et iste bonus est nuncius.
27 Speculator autem: Contemplor, ait, cursum prioris,
quasi cursum Achimaas filii Sadoc. Et ait rex: Vir
bonus est: et nuncium portans bonum, venit. 28
Clamans autem Achimaas, dixit ad regem: Salve rex.
Et adorans regem coram eo pronus in terram, ait:
Benedictus Dominus Deus tuus, qui conclusit homines
qui levaverunt manus suas contra dominum meum
regem. 29 Et ait rex: Est ne pax puero Absalom?
Dixitque Achimaas: Vidi tumultum magnum, cum
mitteret Ioab servus tuus, o rex, me servum tuum:
nescio aliud. 30 Ad quem rex: Transi, ait, et sta hic.
Cumque ille transisset, et staret, 31 apparuit Chusi:
et veniens ait: Bonum apporto nuncium, domine
mi rex: iudicavit enim pro te Dominus hodie de
manu omnium qui surrexerunt contra te. 32 Dixit
autem rex ad Chusi: Est ne pax puero Absalom? Cui
respondens Chusi, Fiant, inquit, sicut puer, inimici
domini mei regis, et universi qui consurgunt adversus
eum in malum. 33 Contristatus itaque rex, ascendit
cœnaculum portæ, et flevit. Et sic loquebatur, vadens:
Fili mi Absalom, Absalom fili mi: quis mihi tribuat ut
ego moriar pro te, Absalom fili mi, fili mi Absalom?

19 Nunciatum est autem Ioab quod rex fleret et
lugeret filium suum: 2 et versa est victoria
in luctum in die illa omni populo: audivit enim
populus in die illa dici: Dolet rex super filio suo. 3
Et declinavit populus in die illa ingredi civitatem,
quomodo declinare solet populus versus et fugiens de
prælio. 4 Porro rex operuit caput suum, et clamabat
voce magna: Fili mi Absalom, Absalom fili mi, fili
mi. 5 Ingressus ergo Ioab ad regem in domum, dixit:
Confudisti hodie vultus omnium servorum tuorum,
qui salvam fecerunt animam tuam, et animam filiorum
tuorum, et filiarum tuarum, et animam uxorum
tuarum, et animam concubinarum tuarum. 6 Diligis
odientes te, et odio habes diligentes te: et ostendisti
hodie quia non curas de ducibus tuis, et de servis
tuis: et vere cognovi modo, quia si Absalom viveret,
et omnes nos occubuissemus, tunc placeret tibi. 7
Nunc igitur surge, et procede, et alloquens satisfac
servis tuis: iuro enim tibi per Dominum, quod si
non exieris, ne unus quidem remansurus sit tecum
nocte hac: et peius erit hoc tibi, quam omnia mala,
quæ venerunt super te ab adolescentia tua usque
in præsens. 8 Surrexit ergo rex et sedit in porta:
et omni populo nunciatum est quod rex sederet in
porta: venitque universa multitudo coram rege: Israel
autem fugit in tabernacula sua. 9 Omnis quoque
populus certabat in cunctis tribubus Israel, dicens:
Rex liberavit nos de manu inimicorum nostrorum,
ipse salvavit nos de manu Philisthinorum: et nunc
fugit de terra propter Absalom. 10 Absalom autem,
quem unximus super nos, mortuus est in bello:
usquequo siletis, et non reducitis regem? 11 Rex
vero David misit ad Sadoc et Abiathar sacerdotes,
dicens: Loquimini ad maiores natu Iuda, dicentes: Cur
venitis novissimi ad reducendum regem in domum
suam? (Sermo autem omnis Israel pervenerat ad
regem in domo eius.) 12 Fratres mei vos, os meum, et
caro mea vos, quare novissimi reducitis regem? 13
Et Amasæ dicite: Nonne os meum, et caro mea es?
Hæc faciat mihi Deus, et hæc addat, si non magister
militiæ fueris coram me omni tempore pro Ioab. 14 Et
inclinavit cor omnium virorum Iuda, quasi viri unius:
miseruntque ad regem, dicentes: Revertere tu, et
omnes servi tui. 15 Et reversus est rex: et venit usque
ad Iordanem, et omnis Iuda venit usque in Galgalam
ut occurreret regi, et traduceret eum Iordanem. 16
Festinavit autem Semei filius Gera filii Iemini de
Bahurim, et descendit cum viris Iuda in occursum
regis David 17 cum mille viris de Beniamin, et Siba
puer de domo Saul: et quindecim filii eius, ac viginti
servi erant cum eo: et irrumpentes Iordanem, ante
regem 18 transierunt vada, ut traducerent domum
regis, et facerent iuxta iussionem eius: Semei autem
filius Gera prostratus coram rege, cum iam transisset
Iordanem, 19 dixit ad eum: Ne reputes mihi domine
mi iniquitatem, neque memineris iniuriarum servi tui

in die qua egressus es domine mi rex de Ierusalem,
neque ponas rex in corde tuo. 20 Agnosco enim servus
tuus peccatum meum: et idcirco hodie primus veni de
omni domo Ioseph, descendique in occursum domini
mei regis. 21 Respondens vero Abisai filius Sarviæ,
dixit: Numquid pro his verbis non occidetur Semei,
quia maledixit Christo Domini? 22 Et ait David: Quid
mihi, et vobis filii Sarviæ? Cur efficimini mihi hodie
in Satan? Ergo ne hodie interficietur vir in Israel?
An ignoro hodie me factum regem super Israel? 23
Et ait rex Semei: Non morieris. Iuravitque ei. 24
Miphiboseth quoque filius Saul descendit in occursum
regis illotis pedibus, et intonsa barba: vestesque suas
non laverat a die qua egressus fuerat rex, usque ad
diem reversionis eius in pace. 25 Cumque Ierusalem
occurrisset regi, dixit ei rex: Quare non venisti mecum
Miphiboseth? 26 Et respondens ait: Mi domine rex,
servus meus contempsit me: dixique ei ego famulus
tuus ut sterneret mihi asinum, et ascendens abirem
cum rege: claudus enim sum servus tuus. 27 Insuper
et accusavit me servum tuum ad te dominum meum
regem: tu autem domine mi rex, sicut Angelus Dei es,
fac quod placitum est tibi. 28 Neque enim fuit domus
patris mei, nisi morti obnoxia domino meo regi: tu
autem posuisti me servum tuum inter convivas mensæ
tuæ: quid ergo habeo iustæ querelæ? Aut quid possum
ultra vociferari ad regem? 29 Ait ergo ei rex: Quid
ultra loqueris? Fixum est quod locutus sum: tu, et Siba
dividite possessiones. 30 Responditque Miphiboseth
regi: Etiam cuncta accipiat, postquam reversus est
dominus meus rex pacifice in domum suam. 31
Berzellai quoque Galaadites, descendens de Rogelim,
traduxit regem Iordanem, paratus etiam ultra fluvium
prosequi eum. 32 Erat autem Berzellai Galaadites
senex valde, id est, octogenarius, et ipse præbuit
alimenta regi, cum moraretur in castris: fuit quippe
vir dives nimis. 33 Dixit itaque rex ad Berzellai: Veni
mecum, ut requiescas securus mecum in Ierusalem.
34 Et ait Berzellai ad regem: Quot sunt dies annorum
vitæ meæ, ut ascendam cum rege in Ierusalem? 35
Octogenarius sum hodie: numquid vigent sensus mei
ad discernendum suave, aut amarum? Aut delectare
potest servum tuum cibus et potus? Vel audire possum
ultra vocem cantorum, atque cantatricum? Quare
servus tuus sit oneri domino meo regi? 36 Paululum
procedam famulus tuus ab Iordane tecum: non indigeo
hac vicissitudine, 37 sed obsecro ut revertar servus
tuus, et moriar in civitate mea, et sepeliar iuxta
sepulchrum patris mei, et matris meæ. Est autem
servus tuus Chamaam, ipse vadat tecum, domine mi
rex, et fac ei quidquid tibi bonum videtur. 38 Dixit
itaque ei rex: Mecum transeat Chamaam, et ego faciam
ei quidquid tibi placuerit, et omne, quod petieris
a me, impetrabis. 39 Cumque transisset universus
populus et rex Iordanem, osculatus est rex Berzellai,
et benedixit ei: et ille reversus est in locum suum.
40 Transivit ergo rex in Galgalam, et Chamaam cum
eo. Omnis autem populus Iuda traduxerat regem,
et media tantum pars adfuerat de populo Israel.
41 Itaque omnes viri Israel concurrentes ad regem
dixerunt ei: Quare te furati sunt fratres nostri viri
Iuda, et traduxerunt regem et domum eius Iordanem,
omnesque viros David cum eo? 42 Et respondit omnis
vir Iuda ad viros Israel: Quia mihi propior est rex: cur
irasceris super hac re? Numquid comedimus aliquid
ex rege, aut munera nobis data sunt? 43 Et respondit
vir Israel ad viros Iuda, et ait: Decem partibus maior
ego sum apud regem, magisque ad me pertinet David
quam ad te: cur fecisti mihi iniuriam, et non mihi
nunciatum est priori, ut reducerem regem meum?
Durius autem responderunt viri Iuda viris Israel.

20 Accidit quoque ut ibi esset vir Belial, nomine
Seba, filius Bochri, vir Iemineus: et cecinit
buccina, et ait: Non est nobis pars in David, neque
hereditas in filio Isai: revertere in tabernacula tua
Israel. 2 Et separatus est omnis Israel a David,
secutusque est Seba filium Bochri: viri autem Iuda
adhæserunt regi suo a Iordane usque Ierusalem. 3
Cumque venisset rex in domum suam in Ierusalem,
tulit decem mulieres concubinas, quas dereliquerat ad
custodiendam domum, et tradidit eas in custodiam,
alimenta eis præbens: et non est ingressus ad eas, sed
erant clausæ usque in diem mortis suæ in viduitate
viventes. 4 Dixit autem rex Amasæ: Convoca mihi
omnes viros Iuda in diem tertium, et tu adesto
præsens. 5 Abiit ergo Amasa ut convocaret Iudam,
et moratus est extra placitum quod ei constituerat
rex. 6 Ait autem David ad Abisai: Nunc magis
afflicturus est nos Seba filius Bochri quam Absalom:

tolle igitur servos domini tui, et persequere eum, ne
forte inveniat civitates munitas, et effugiat nos. 7
Egressi sunt ergo cum eo viri Ioab, Cerethi quoque
et Phelethi: et omnes robusti exierunt de Ierusalem
ad persequendum Seba filium Bochri. 8 Cumque illi
essent iuxta lapidem grandem, qui est in Gabaon,
Amasa veniens occurrit eis. Porro Ioab vestitus erat
tunica stricta ad mensuram habitus sui, et desuper
accinctus gladio dependente usque ad ilia, in vagina,
qui fabricatus levi motu egredi poterat, et percutere. 9
Dixit itaque Ioab ad Amasam: Salve mi frater. Et tenuit
manu dextera mentum Amasæ, quasi osculans eum. 10
Porro Amasa non observavit gladium, quem habebat
Ioab, qui percussit eum in latere, et effudit intestina
eius in terram, nec secundum vulnus apposuit, et
mortuus est. Ioab autem, et Abisai frater eius persecuti
sunt Seba filium Bochri. 11 Interea quidam viri,
cum stetissent iuxta cadaver Amasæ, de sociis Ioab,
dixerunt: Ecce qui esse voluit pro Ioab comes David. 12
Amasa autem conspersus sanguine, iacebat in media
via. Vidit hoc quidam vir quod subsisteret omnis
populus ad videndum eum, et amovit Amasam de via
in agrum, operuitque eum vestimento, ne subsisterent
transeuntes propter eum. 13 Amoto ergo illo de via,
transibat omnis vir sequens Ioab ad persequendum
Seba filium Bochri. 14 Porro ille transierat per
omnes tribus Israel in Abelam, et Bethmaacha:
omnesque viri electi congregati fuerant ad eum.
15 Venerunt itaque et oppugnabant eum in Abela,
et in Bethmaacha, et circumdederunt munitionibus
civitatem, et obsessa est urbs: omnis autem turba,
quæ erat cum Ioab, moliebatur destruere muros. 16 Et
exclamavit mulier sapiens de civitate: Audite, audite,
dicite Ioab: Appropinqua huc, et loquar tecum. 17
Qui cum accessisset ad eam, ait illi: Tu es Ioab? Et ille
respondit: Ego. Ad quem sic locuta est: Audi sermones
ancillæ tuæ. Qui respondit: Audio. 18 Rursumque
illa, Sermo, inquit, dicebatur in veteri proverbio: Qui
interrogant, interrogent in Abela: et sic perficiebant.
19 Nonne ego sum quæ respondeo veritatem in Israel,
et tu quæris subvertere civitatem, et evertere matrem
in Israel? Quare præcipitas hereditatem Domini?
20 Respondensque Ioab, ait: Absit, absit hoc a me:
non præcipito, neque demolior. 21 Non sic se habet
res, sed homo de monte Ephraim Seba, filius Bochri
cognomine, levavit manum suam contra regem David:
tradite illum solum, et recedemus a civitate. Et ait
mulier ad Ioab: Ecce caput eius mittetur ad te per
murum. 22 Ingressa est ergo ad omnem populum, et
locuta est eis sapienter: qui abscissum caput Seba
filii Bochri proiecerunt ad Ioab. Et ille cecinit tuba,
et recesserunt ab urbe, unusquisque in tabernacula
sua: Ioab autem reversus est Ierusalem ad regem. 23
Fuit ergo Ioab super omnem exercitum Israel: Banaias
autem filius Ioiadæ super Cerethæos et Phelethæos.
24 Aduram vero super tributa: porro Iosaphat filius
Ahilud, a commentariis. 25 Siva autem, scriba: Sadoc
vero et Abiathar, sacerdotes. 26 Ira autem Iairites erat
sacerdos David.

21 Facta est quoque fames in diebus David tribus
annis iugiter: et consuluit David oraculum
Domini. Dixitque Dominus: Proper Saul, et domum eius
sanguinum, quia occidit Gabaonitas. 2 Vocatis ergo
Gabaonitis rex, dixit ad eos. (Porro Gabaonitæ non
erant de filiis Israel, sed reliquiæ Amorrhæorum: filii
quippe Israel iuraverant eis, et voluit Saul percutere
eos zelo, quasi pro filiis Israel et Iuda.) 3 Dixit ergo
David ad Gabaonitas: Quid faciam vobis? Et quod erit
vestri piaculum, ut benedicatis hereditati Domini?
4 Dixeruntque ei Gabaonitæ: Non est nobis super
argento et auro quæstio, sed contra Saul, et contra
domum eius: neque volumus ut interficiatur homo
de Israel. Ad quos rex ait: Quid ergo vultis ut faciam
vobis? 5 Qui dixerunt regi: Virum, qui attrivit nos
et oppressit inique, ita delere debemus, ut ne unus
quidem residuus sit de stirpe eius in cunctis finibus
Israel. 6 Dentur nobis septem viri de filiis eius, ut
crucifigamus eos Domino in Gabaa Saul, quondam
electi Domini. Et ait rex: Ego dabo. 7 Pepercitque
rex Miphiboseth filio Ionathæ filii Saul, propter
iusiurandum Domini, quod fuerat inter David et
inter Ionathan filium Saul. 8 Tulit itaque rex duos
filios Respha filiæ Aia, quos peperit Sauli, Armoni,
et Miphiboseth: et quinque filios Michol filiæ Saul,
quos genuerat Hadrieli filio Berzellai, qui fuit de
Molathi, 9 et dedit eos in manus Gabaonitarum:
qui crucifixerunt eos in monte coram Domino: et
ceciderunt hi septem simul occisi in diebus messis
primis, incipiente messione hordei. 10 Tollens autem

Respha filia Aia, cilicium substravit sibi supra petram
ab initio messis, donec stillaret aqua super eos de
cælo: et non dimisit aves lacerare eos per diem, neque
bestias per noctem. 11 Et nunciata sunt David quæ
fecerat Respha, filia Aia, concubina Saul. 12 Et abiit
David, et tulit ossa Saul, et ossa Ionathæ filii eius
a viris Iabes Galaad, qui furati fuerant ea de platea
Bethsan, in qua suspenderant eos Philisthiim cum
interfecissent Saul in Gelboe: 13 et asportavit inde
ossa Saul, et ossa Ionathæ filii eius: et colligentes
ossa eorum, qui affixi fuerant, 14 sepelierunt ea cum
ossibus Saul et Ionathæ filii eius in Terra Beniamin,
in latere, in sepulchro Cis patris eius: feceruntque
omnia, quæ præceperat rex, et repropitiatus est Deus
terræ post hæc. 15 Factum est autem rursum prælium
Philisthinorum adversum Israel, et descendit David,
et servi eius cum eo, et pugnabant contra Philisthiim.
Deficiente autem David, 16 Iesbibenob, qui fuit de
genere Arapha, cuius ferrum hastæ trecentas uncias
appendebat, et accinctus erat ense novo, nisus est
percutere David. 17 Præsidioque ei fuit Abisai filius
Sarviæ, et percussum Philisthæum interfecit. Tunc
iuraverunt viri David, dicentes: Iam non egredieris
nobiscum in bellum, ne extinguas lucernam Israel.
18 Secundum quoque bellum fuit in Gob contra
Philisthæos: tunc percussit Sobochai de Husati, Saph
de stirpe Arapha de genere gigantum. 19 Tertium
quoque fuit bellum in Gob contra Philisthæos, in
quo percussit Adeodatus filius saltus polymitarius
Bethlehemites Goliath Gethæum, cuius hastile hastæ
erat quasi liciatorium texentium. 20 Quartum bellum
fuit in Geth: in quo vir fuit excelsus, qui senos in
manibus pedibusque habebat digitos, id est, viginti
quattuor, et erat de origine Arapha. 21 Et blasphemavit
Israel: percussit autem eum Ionathan filius Samaa
fratris David. 22 Hi quattuor nati sunt de Arapha in
Geth, et ceciderunt in manu David, et servorum eius.

22 Locutus est autem David Domino verba carminis
huius, in die qua liberavit eum Dominus de manu
omnium inimicorum suorum, et de manu Saul, 2 et ait:
Dominus petra mea, et robur meum, et salvator meus.
3 Deus fortis meus sperabo in eum: scutum meum,
et cornu salutis meæ: elevator meus, et refugium
meum: salvator meus, de iniquitate liberabis me. 4
Laudabilem invocabo Dominum: et ab inimicis meis
salvus ero. 5 Quia circumdederunt me contritiones
mortis: torrentes Belial terruerunt me. 6 Funes inferni
circumdederunt me: prævenerunt me laquei mortis.
(Sheol h7585) 7 In tribulatione mea invocabo Dominum,
et ad Deum meum clamabo: et exaudiet de templo
suo vocem meam, et clamor meus venit ad aures
eius. 8 Commota est et contremuit terra: fundamenta
montium concussa sunt, et conquassata, quoniam
iratus est eis. 9 Ascendit fumus de naribus eius, et
ignis de ore eius vorabit: carbones succensi sunt
ab eo. 10 Inclinavit cælos, et descendit: et caligo
sub pedibus eius. 11 Et ascendit super cherubim, et
volavit: et lapsus est super pennas venti. 12 Posuit
tenebras in circuitu suo latibulum: cribrans aquas
de nubibus cælorum. 13 Præ fulgore in conspectu
eius, succensi sunt carbones ignis. 14 Tonabit de
cælo Dominus: et Excelsus dabit vocem suam. 15
Misit sagittas et dissipavit eos: fulgur, et consumpsit
eos. 16 Et apparuerunt effusiones maris, et revelata
sunt fundamenta orbis ab increpatione Domini, ab
inspiratione spiritus furoris eius. 17 Misit de excelso,
et assumpsit me: et extraxit me de aquis multis. 18
Liberavit me ab inimico meo potentissimo, et ab
his qui oderant me: quoniam robustiores me erant.
19 Prævenit me in die afflictionis meæ, et factus
est Dominus firmamentum meum. 20 Et eduxit me
in latitudinem: liberavit me, quia complacui ei. 21
Retribuet mihi Dominus secundum iustitiam meam:
et secundum munditiam manuum mearum reddet
mihi. 22 Quia custodivi vias Domini, et non egi impie,
a Deo meo. 23 Omnia enim iudicia eius in conspectu
meo: et præcepta eius non amovi a me. 24 Et ero
perfectus cum eo: et custodiam me ab iniquitate
mea. 25 Et restituet mihi Dominus secundum iustitiam
meam: et secundum munditiam manuum mearum, in
conspectu oculorum suorum. 26 Cum sancto sanctus
eris: et cum robusto perfectus. 27 Cum electo electus
eris: et cum perverso perverteris. 28 Et populum
pauperem salvum facies: oculisque tuis excelsos
humiliabis. 29 Quia tu lucerna mea Domine: et tu
Domine illuminabis tenebras meas. 30 In te enim
curram accinctus: in Deo meo transiliam murum. 31
Deus, immaculata via eius, eloquium Domini igne
examinatum: scutum est omnium sperantium in se. 32

Quis est Deus præter Dominum: et quis fortis præter
Deum nostrum? 33 Deus qui accinxit me fortitudine:
et complanavit perfectam viam meam. 34 Coæquans
pedes meos cervis, et super excelsa mea statuens me.
35 Docens manus meas ad prælium, et componens
quasi arcum æreum brachia mea. 36 Dedisti mihi
clypeum salutis tuæ: et mansuetudo tua multiplicavit
me. 37 Dilatabis gressus meos subtus me: et non
deficient tali mei. 38 Persequar inimicos meos, et
conteram: et non convertar donec consumam eos. 39
Consumam eos et confringam, ut non consurgant:
cadent sub pedibus meis. 40 Accinxisti me fortitudine
ad prælium: incurvasti resistentes mihi subtus me.
41 Inimicos meos dedisti mihi dorsum: odientes
me, et disperdam eos. 42 Clamabunt, et non erit
qui salvet, ad Dominum, et non exaudiet eos. 43
Delebo eos ut pulverem terræ: quasi lutum platearum
comminuam eos atque confringam. 44 Salvabis me a
contradictionibus populi mei: custodies me in caput
Gentium: populus, quem ignoro, serviet mihi. 45 Filii
alieni resistent mihi, auditu auris obedient mihi. 46
Filii alieni defluxerunt, et contrahentur in angustiis
suis. 47 Vivit Dominus, et benedictus Deus meus:
et exaltabitur Deus fortis salutis meæ. 48 Deus qui
das vindictas mihi, et deiicis populos sub me. 49 Qui
educis me ab inimicis meis, et a resistentibus mihi
elevas me: a viro iniquo liberabis me: 50 Propterea
confitebor tibi Domine in gentibus: et nomini tuo
cantabo. 51 Magnificans salutes regis sui, et faciens
misericordiam Christo suo David, et semini eius in
sempiternum.

23 Hæc autem sunt verba David novissima. Dixit
David filius Isai: Dixit vir, cui constitutum est de
Christo Dei Iacob, egregius psaltes Israel: 2 Spiritus
Domini locutus est per me, et sermo eius per linguam
meam. 3 Dixit Deus Israel mihi, locutus est Fortis
Israel, Dominator hominum, iustus dominator in
timore Dei: 4 sicut lux auroræ, oriente sole, mane
absque nubibus rutilat, et sicut pluviis germinat
herba de terra. 5 Nec tanta est domus mea apud
Deum, ut pactum æternum iniret mecum firmum in
omnibus atque munitum. Cuncta enim salus mea,
et omnis voluntas: nec est quidquam ex ea quod
non germinet. 6 Prævaricatores autem quasi spinæ
evellentur universi: quæ non tolluntur manibus. 7
Et si quis tangere voluerit eas, armabitur ferro et
ligno lanceato, igneque succensæ comburentur, usque
ad nihilum. 8 Hæc nomina fortium David. Sedens in
cathedra sapientissimus princeps inter tres, ipse est
quasi tenerrimus ligni vermiculus, qui octingentos
interfecit impetu uno. 9 Post hunc, Eleazar filius patrui
eius Ahohites inter tres fortes, qui erant cum David
quando exprobraverunt Philisthiim, et congregati
sunt illuc in prælium. 10 Cumque ascendissent viri
Israel, ipse stetit et percussit Philisthæos donec
deficeret manus eius, et obrigesceret cum gladio:
fecitque Dominus salutem magnam in die illa: et
populus, qui fugerat, reversus est ad cæsorum spolia
detrahenda. 11 Et post hunc, Semma filius Age de
Arari. Et congregati sunt Philisthiim in statione: erat
quippe ibi ager lente plenus. Cumque fugisset populus
a facie Philisthiim, 12 stetit ille in medio agri, et tuitus
est eum, percussitque Philisthæos: et fecit Dominus
salutem magnam. 13 Necnon et ante descenderant tres
qui erant principes inter triginta, et venerant tempore
messis ad David in speluncam Odollam: castra autem
Philisthinorum erant posita in Valle gigantum. 14 Et
David erat in præsidio: porro statio Philisthinorum
tunc erat in Bethlehem. 15 Desideravit ergo David, et
ait: O si quis mihi daret potum aquæ de cisterna, quæ
est in Bethlehem iuxta portam! 16 Irruperunt ergo
tres fortes castra Philisthinorum, et hauserunt aquam
de cisterna Bethlehem, quæ erat iuxta portam, et
attulerunt ad David: at ille noluit bibere, sed libavit
eam Domino, 17 dicens: Propitius sit mihi Dominus,
ne faciam hoc: num sanguinem hominum istorum,
qui profecti sunt, et animarum periculum bibam?
Noluit ergo bibere. Hæc fecerunt tres robustissimi. 18
Abisai quoque frater Ioab filius Sarviæ, princeps erat
de tribus: ipse est qui levavit hastam suam contra
trecentos, quos interfecit, nominatus in tribus, 19 et
inter tres nobilior, eratque eorum princeps, sed usque
ad tres primos non pervenerat. 20 Et Banaias filius
Ioiadæ viri fortissimi, magnorum operum, de Cabseel:
ipse percussit duos leones Moab, et ipse descendit, et
percussit leonem in media cisterna in diebus nivis.
21 Ipse quoque interfecit virum Ægyptium, virum
dignum spectaculo, habentem in manu hastam: itaque
cum descendisset ad eum in virga, vi extorsit hastam

de manu Ægyptii, et interfecit eum hasta sua. 22
Hæc fecit Banaias filius Ioiadæ. 23 Et ipse nominatus
inter tres robustos, qui erant inter triginta nobiliores:
verumtamen usque ad tres non pervenerat: fecitque
eum sibi David auricularium, a secreto. 24 Asael frater
Ioab inter triginta, Elehanan filius patrui eius de
Bethlehem, 25 Semma de Harodi, Elica de Harodi,
26 Heles de Phalti, Hira filius Acces de Thecua, 27
Abiezer de Anathoth, Mobonnai de Husati, 28 Selmon
Ahohites, Maharai Netophathites, 29 Heled filius
Baana, et ipse Netophathites, Ithai filius Ribai de
Gabaath filiorum Beniamin, 30 Banaia Pharathonites,
Heddai de Torrente Gaas, 31 Abialbon Arbathites,
Azmaveth de Beromi, 32 Eliaba de Salaboni. Filii
Iassen, Ionathan, 33 Semma de Orori, Aiam filius Sarar
Arorites, 34 Eliphelet filius Aasbai filii Machati, Eliam
filius Achitophel Gelonites, 35 Hesrai de Carmelo,
Pharai de Arbi, 36 Igaal filius Nathan de Soba, Bonni
de Gadi, 37 Selec de Ammoni, Naharai Berothites
armiger Ioab filii Sarviæ, 38 Ira Iethrites, Gareb et ipse
Iethrites, 39 Urias Hethæus. Omnes triginta septem.

24 Et addidit furor Domini irasci contra Israel,
commovitque David in eis dicentem: Vade,
numera Israel et Iudam. 2 Dixitque rex ad Ioab
principem exercitus sui: Perambula omnes tribus
Israel a Dan usque Bersabee, et numerate populum, ut
sciam numerum eius. 3 Dixitque Ioab regi: Adaugeat
Dominus Deus tuus ad populum tuum, quantus nunc
est, iterumque centuplicet in conspectu domini mei
regis: sed quid sibi dominus meus rex vult in re
huiuscemodi? 4 Obtinuit autem sermo regis verba
Ioab, et principum exercitus: egressusque est Ioab,
et princeps militum a facie regis, ut numerarent
populum Israel. 5 Cumque pertransissent Iordanem,
venerunt in Aroer ad dexteram urbis, quæ est in
Valle Gad: 6 et per Iazer transierunt in Galaad, et in
terram inferiorem Hodsi, et venerunt in Dan silvestria.
Circumeuntesque iuxta Sidonem, 7 transierunt prope
mœnia Tyri, et omnem terram Hevæi et Chananæi,
veneruntque ad meridiem Iuda in Bersabee: 8 et
lustrata universa terra, affuerunt post novem menses
et viginti dies in Ierusalem. 9 Dedit ergo Ioab numerum
descriptionis populi regi, et inventa sunt de Israel
octingenta millia virorum fortium, qui educerent
gladium: et de Iuda quingenta millia pugnatorum. 10
Percussit autem cor David eum, postquam numeratus
est populus: et dixit David ad Dominum: Peccavi
valde in hoc facto: sed precor Domine, ut transferas
iniquitatem servi tui, quia stulte egi nimis. 11 Surrexit
itaque David mane, et sermo Domini factus est ad
Gad prophetam et videntem David, dicens: 12 Vade, et
loquere ad David: Hæc dicit Dominus: Trium tibi datur
optio, elige unum quod volueris ex his, ut faciam
tibi. 13 Cumque venisset Gad ad David, nunciavit
ei, dicens: Aut septem annis veniet tibi fames in
terra tua: aut tribus mensibus fugies adversarios
tuos, et ille te persequentur: aut certe tribus diebus
erit pestilentia in terra tua. Nunc ergo delibera, et
vide quem respondeam ei, qui me misit, sermonem.
14 Dixit autem David ad Gad: Coarctor nimis: sed
melius est ut incidam in manus Domini (multæ enim
misericordiæ eius sunt) quam in manus hominum.
15 Immisitque Dominus pestilentiam in Israel, de
mane usque ad tempus constitutum, et mortui sunt
ex populo a Dan usque ad Bersabee septuaginta
millia virorum. 16 Cumque extendisset manum suam
Angelus Domini super Ierusalem ut disperderet eam,
misertus est Dominus super afflictione, et ait Angelo
percutienti populum: Sufficit: nunc contine manum
tuam. Erat autem Angelus Domini iuxta aream Areuna
Iebusæi. 17 Dixitque David ad Dominum cum vidisset
Angelum cædentem populum: Ego sum qui peccavi,
ego inique egi: isti qui oves sunt, quid fecerunt?
Vertatur, obsecro, manus tua contra me, et contra
domum patris mei. 18 Venit autem Gad ad David in die
illa, et dixit ei: Ascende, et constitue altare Domino
in area Areuna Iebusæi. 19 Et ascendit David iuxta
sermonem Gad, quem præceperat ei Dominus. 20
Conspiciensque Areuna, animadvertit regem et servos
eius transire ad se: 21 et egressus adoravit regem
prono vultu in terram, et ait: Quid causæ est ut veniat
dominus meus rex ad servum suum? Cui David ait:
Ut emam a te aream, et ædificem altare Domino,
et cesset interfectio quæ grassatur in populo. 22 Et
ait Areuna ad David: Accipiat, et offerat dominus
meus rex, sicut placet ei: habes boves in holocaustum,
et plaustrum, et iuga boum in usum lignorum. 23
Omnia dedit Areuna rex regi: dixitque Areuna ad
regem: Dominus Deus tuus suscipiat votum tuum.

24 Cui respondens rex, ait: Nequaquam ut vis, sed
emam pretio a te, et non offeram Domino Deo meo
holocausta gratuita. Emit ergo David aream, et boves,
argenti siclis quinquaginta: **25** et ædificavit ibi David
altare Domino, et obtulit holocausta et pacifica: et
propitiatus est Dominus terræ, et cohibita est plaga
ab Israel.

I Regum

1 Et rex David senuerat, habebatque ætatis plurimos
dies: cumque operiretur vestibus, non calefiebat. **2**
Dixerunt ergo ei servi sui: Quæramus domino nostro
regi adolescentulam virginem, et stet coram rege,
et foveat eum, dormiatque in sinu suo, et calefaciat
dominum nostrum regem. **3** Quæsierunt igitur
adolescentulam speciosam in omnibus finibus Israel,
et invenerunt Abisag Sunamitidem, et adduxerunt
eam ad regem. **4** Erat autem puella pulchra nimis,
dormiebatque cum rege, et ministrabat ei, rex vero
non cognovit eam. **5** Adonias autem filius Haggith
elevabatur, dicens: Ego regnabo. Fecitque sibi currus
et equites, et quinquaginta viros, qui currerent ante
eum. **6** Nec corripuit eum pater suus aliquando,
dicens: Quare hoc fecisti? Erat autem et ipse pulcher
valde, secundus natu post Absalom. **7** Et sermo ei
cum Ioab filio Sarviæ, et cum Abiathar sacerdote, qui
adiuvabant partes Adoniæ. **8** Sadoc vero sacerdos, et
Banaias filius Ioiadæ, et Nathan propheta, et Semei et
Rei, et robur exercitus David non erat cum Adonia.
9 Immolatis ergo Adonias arietibus et vitulis, et
universis pinguibus iuxta Lapidem Zoheleth, qui erat
vicinus Fonti Rogel, vocavit universos fratres suos
filios regis, et omnes viros Iuda servos regis. **10** Nathan
autem prophetam, et Banaiam, et robustos quosque,
et Salomonem fratrem suum non vocavit. **11** Dixit
itaque Nathan ad Bethsabee matrem Salomonis: Num
audisti, quod regnaverit Adonias filius Haggith, et
dominus noster David hoc ignorat? **12** Nunc ergo veni,
accipe consilium a me, et salva animam tuam, filiique
tui Salomonis. **13** Vade, et ingredere ad regem David,
et dic ei: Nonne tu domine mi rex iurasti mihi ancillæ
tuæ, dicens: Salomon filius tuus regnabit post me, et
ipse sedebit in solio meo? Quare ergo regnat Adonias?
14 Et adhuc ibi te loquente cum rege, ego veniam post
te, et complebo sermones tuos. **15** Ingressa est itaque
Bethsabee ad regem in cubiculum: rex autem senuerat
nimis, et Abisag Sunamitis ministrabat ei. **16** Inclinavit
se Bethsabee, et adoravit regem. Ad quam rex: Quid
tibi, inquit, vis? **17** Quæ respondens, ait: domine mi,
tu iurasti per Dominum Deum tuum ancillæ tuæ,
Salomon filius tuus regnabit post me, et ipse sedebit in
solio meo. **18** Et ecce nunc Adonias regnat, te, domine
mi rex, ignorante. **19** Mactavit boves, et pinguia
quæque, et arietes plurimos, et vocavit omnes filios
regis, Abiathar quoque sacerdotem, et Ioab principem
militiæ: Salomonem autem servum tuum non vocavit.
20 Verumtamen domine mi rex, in te oculi respiciunt
totius Israel, ut indices eis, quis sedere debeat in solio
tuo domine mi rex post te. **21** Eritque cum dormierit
dominus meus rex cum patribus suis, erimus ego
et filius meus Salomon peccatores. **22** Adhuc illa
loquente cum rege, Nathan propheta venit. **23** Et
nunciaverunt regi, dicentes: Adest Nathan propheta.
Cumque introisset in conspectu regis, et adorasset
eum pronus in terram, **24** dixit Nathan: domine mi
rex, tu dixisti: Adonias regnet post me, et ipse sedeat
super thronum meum? **25** Quia descendit hodie, et
immolavit boves, et pinguia, et arietes plurimos, et
vocavit universos filios regis et principes exercitus,
Abiathar quoque sacerdotem: illisque vescentibus,
et bibentibus coram eo, et dicentibus: Vivat rex
Adonias: **26** Me servum tuum, et Sadoc sacerdotem,
et Banaiam filium Ioiadæ, et Salomonem famulum
tuum non vocavit. **27** Numquid a domino meo rege
exivit hoc verbum, et mihi non indicasti servo tuo
quis sessurus esset super thronum domini mei regis
post eum? **28** Et respondit rex David, dicens: Vocate
ad me Bethsabee. Quæ cum fuisset ingressa coram
rege, et stetisset ante eum, **29** iuravit rex, et ait:
Vivit Dominus, qui eruit animam meam de omni
angustia, **30** quia sicut iuravi tibi per Dominum Deum
Israel, dicens: Salomon filius tuus regnabit post me,
et ipse sedebit super solium meum pro me: sic faciam
hodie. **31** Summissoque Bethsabee in terram vultu,
adoravit regem, dicens: Vivat dominus meus David
in æternum. **32** Dixit quoque rex David: Vocate mihi
Sadoc sacerdotem, et Nathan prophetam, et Banaiam
filium Ioiadæ. Qui cum ingressi fuissent coram rege,
33 dixit ad eos: Tollite vobiscum servos domini vestri,
et imponite Salomonem filium meum super mulam
meam: et ducite eum in Gihon. **34** Et ungat eum ibi
Sadoc sacerdos, et Nathan propheta in regem super
Israel: et canetis buccina, atque dicetis: Vivat rex
Salomon. **35** Et ascendetis post eum, et veniet, et
sedebit super solium meum, et ipse regnabit pro me:
illique præcipiam ut sit dux super Israel, et super
Iudam. **36** Et respondit Banaias filius Ioiadæ, regi,

dicens: Amen: sic loquatur Dominus Deus domini mei
regis. 37 Quomodo fuit Dominus cum domino meo
rege, sic sit cum Salomone, et sublimius faciat solium
eius a solio domini mei regis David. 38 Descendit
ergo Sadoc sacerdos, et Nathan propheta, et Banaias
filius Ioiadæ, et Cerethi, et Phelethi: et imposuerunt
Salomonem super mulam regis David, et adduxerunt
eum in Gihon. 39 Sumpsitque Sadoc sacerdos cornu
olei de tabernaculo, et unxit Salomonem: et cecinerunt
buccina, et dixit omnis populus: Vivat rex Salomon. 40
Et ascendit universa multitudo post eum, et populus
canentium tibiis, et lætantium gaudio magno, et
insonuit terra a clamore eorum. 41 Audivit autem
Adonias, et omnes, qui invitati fuerant ab eo, iamque
convivium finitum erat: sed et Ioab, audita voce
tubæ, ait: Quid sibi vult clamor civitatis tumultuantis?
42 Adhuc illo loquente, Ionathas filius Abiathar
sacerdotis venit: cui dixit Adonias: Ingredere, quia
vir fortis es, et bona nuncians. 43 Responditque
Ionathas Adoniæ: Nequaquam: dominus enim noster
rex David regem constituit Salomonem: 44 misitque
cum eo Sadoc sacerdotem, et Nathan prophetam,
et Banaiam filium Ioiadæ, et Cerethi, et Phelethi, et
imposuerunt eum super mulam regis. 45 Unxeruntque
eum Sadoc sacerdos, et Nathan propheta regem in
Gihon: et ascenderunt inde lætantes, et insonuit
civitas: hæc est vox, quam audistis. 46 Sed et Salomon
sedet super solium regni. 47 Et ingressi servi regis
benedixerunt domino nostro regi David, dicentes:
Amplificet Deus nomen Salomonis super nomen
tuum, et magnificet thronus eius super thronum
tuum. Et adoravit rex in lectulo suo: 48 et locutus
est: Benedictus Dominus Deus Israel, qui dedit hodie
sedentem in solio meo, videntibus oculis meis. 49
Territi sunt ergo, et surrexerunt omnes, qui invitati
fuerant ab Adonia, et ivit unusquisque in viam suam.
50 Adonias autem timens Salomonem, surrexit, et abiit,
tenuitque cornu altaris. 51 Et nunciaverunt Salomoni,
dicentes: Ecce Adonias timens regem Salomonem,
tenuit cornu altaris, dicens: Iuret mihi rex Salomon
hodie, quod non interficiat servum suum gladio. 52
Dixitque Salomon: Si fuerit vir bonus, non cadet
ne unus quidem capillus eius in terram: sin autem
malum inventum fuerit in eo, morietur. 53 Misit ergo
rex Salomon, et eduxit eum ab altari: et ingressus
adoravit regem Salomonem: dixitque ei Salomon:
Vade in domum tuam.

2 Appropinquaverunt autem dies David ut moreretur,
præcepitque Salomoni filio suo, dicens: 2 Ego
ingredior viam universæ terræ: confortare, et esto
vir. 3 Et observa custodias Domini Dei tui, ut ambules
in viis eius, ut custodias ceremonias eius, et præcepta
eius, et iudicia, et testimonia, sicut scriptum est in lege
Moysi: ut intelligas universa quæ facis, et quocumque
te verteris: 4 ut confirmet Dominus sermones suos,
quos locutus est de me, dicens: Si custodierint filii tui
vias suas, et ambulaverint coram me in veritate, in
omni corde suo, et in omni anima sua, non auferetur
tibi vir de solio Israel. 5 Tu quoque nosti quæ fecerit
mihi Ioab filius Sarviæ, quæ fecerit duobus principibus
exercitus Israel, Abner filio Ner, et Amasæ filio Iether:
quos occidit, et effudit sanguinem belli in pace, et
posuit cruorem prælii in balteo suo, qui erat circa
lumbos eius, et in calceamento suo, quod erat in
pedibus eius. 6 Facies ergo iuxta sapientiam tuam, et
non deduces canitiem eius pacifice ad inferos. (Sheol
h7585) 7 Sed et filiis Berzellai Galaaditis reddes gratiam,
eruntque comedentes in mensa tua: occurrerunt enim
mihi quando fugiebam a facie Absalom fratris tui. 8
Habes quoque apud te Semei filium Gera filii Iemini
de Bahurim, qui maledixit mihi maledictione pessima,
quando ibam ad castra: sed quia descendit mihi in
occursum cum transirem Iordanem, et iuravi ei per
Dominum, dicens: Non te interficiam gladio: 9 tu
noli pati eum esse innoxium. Vir autem sapiens es,
ut scias quæ facies ei, deducesque canos eius cum
sanguine ad inferos. (Sheol h7585) 10 Dormivit igitur
David cum patribus suis, et sepultus est in Civitate
David. 11 Dies autem, quibus regnavit David super
Israel, quadraginta anni sunt: in Hebron regnavit
septem annis: in Ierusalem, triginta tribus. 12 Salomon
autem sedit super thronum David patris sui, et
firmatum est regnum eius nimis. 13 Et ingressus
est Adonias filius Haggith ad Bethsabee matrem
Salomonis. Quæ dixit ei: Pacificusne est ingressus
tuus? Qui respondit: Pacificus. 14 Addiditque: Sermo
mihi est ad te. Cui ait: Loquere. Et ille: 15 Tu, inquit,
nosti, quia meum erat regnum, et me præposuerat
omnis Israel sibi in regem: sed translatum est regnum,

et factum est fratris mei: a Domino enim constitutum
est ei. 16 Nunc ergo petitionem unam precor a te; ne
confundas faciem meam. Quæ dixit ad eum: Loquere.
17 Et ille ait: Precor ut dicas Salomoni regi (neque
enim negare tibi quidquam potest) ut det mihi Abisag
Sunamitidem uxorem. 18 Et ait Bethsabee: Bene, ego
loquar pro te regi. 19 Venit ergo Bethsabee ad regem
Salomonem, ut loqueretur ei pro Adonia: et surrexit
rex in occursum eius, adoravitque eam, et sedit super
thronum suum: positusque est thronus matri regis,
quæ sedit ad dexteram eius. 20 Dixitque ei: Petitionem
unam parvulam ego deprecor a te, ne confundas
faciem meam. Et dixit ei rex: Pete mater mea: neque
enim fas est ut avertam faciem tuam. 21 Quæ ait:
Detur Abisag Sunamitis Adoniæ fratri tuo uxor. 22
Responditque rex Salomon, et dixit matri suæ: Quare
postulas Abisag Sunamitidem Adoniæ? Postula ei et
regnum: ipse est enim frater meus maior me, et habet
Abiathar sacerdotem, et Ioab filium Sarviæ. 23 Iuravit
itaque rex Salomon per Dominum, dicens: Hæc faciat
mihi Deus, et hæc addat, quia contra animam suam
locutus est Adonias verbum hoc. 24 Et nunc vivit
Dominus, qui firmavit me, et collocavit me super
solium David patris mei, et qui fecit mihi domum,
sicut locutus est, quia hodie occidetur Adonias. 25
Misitque rex Salomon per manum Banaiæ filii Ioiadæ,
qui interfecit eum, et mortuus est. 26 Abiathar quoque
sacerdoti dixit rex: Vade in Anathoth ad agrum tuum,
equidem vir mortis es: sed hodie te non interficiam,
quia portasti arcam Domini Dei coram David patre
meo, et sustinuisti laborem in omnibus, in quibus
laboravit pater meus. 27 Eiecit ergo Salomon Abiathar,
ut non esset sacerdos Domini, ut impleretur sermo
Domini, quem locutus est super domum Heli in
Silo. 28 Venit autem nuncius ad Ioab, quod Ioab
declinasset post Adoniam, et post Salomonem non
declinasset: fugit ergo Ioab in tabernaculum Domini,
et apprehendit cornu altaris. 29 Nunciatumque est regi
Salomoni quod fugisset Ioab in tabernaculum Domini,
et esset iuxta altare: misitque Salomon Banaiam,
filium Ioiadæ, dicens: Vade, interfice eum. 30 Et venit
Banaias ad tabernaculum Domini, et dixit ei: Hæc
dicit rex: Egredere. Qui ait: Non egrediar, sed hic
moriar. Renunciavit Banaias regi sermonem, dicens:
Hæc locutus est Ioab, et hæc respondit mihi. 31
Dixitque ei rex: Fac sicut locutus est: et interfice eum,
et sepeli, et amovebis sanguinem innocentem, qui
effusus est a Ioab, a me, et a domo patris mei. 32 Et
reddet Dominus sanguinem eius super caput eius,
quia interfecit duos viros iustos, melioresque se: et
occidit eos gladio, patre meo David ignorante, Abner
filium Ner principem militiæ Israel, et Amasam filium
Iether principem exercitus Iuda: 33 et revertetur
sanguis illorum in caput Ioab, et in caput seminis
eius in sempiternum. David autem et semini eius, et
domui, et throno illius sit pax usque in æternum a
Domino. 34 Ascendit itaque Banaias filius Ioiadæ, et
aggressus eum interfecit: sepultusque est in domo
sua in deserto. 35 Et constituit rex Banaiam filium
Ioiadæ pro eo super exercitum, et Sadoc sacerdotem
posuit pro Abiathar. 36 Misit quoque rex, et vocavit
Semei, dixitque ei: Ædifica tibi domum in Ierusalem,
et habita ibi: et non egredieris inde huc atque illuc. 37
Quacumque autem die egressus fueris, et transieris
Torrentem Cedron, scito te interficiendum: sanguis
tuus erit super caput tuum. 38 Dixitque Semei regi:
Bonus sermo. Sicut locutus est dominus meus rex,
sic faciet servus tuus. Habitavit itaque Semei in
Ierusalem diebus multis. 39 Factum est autem post
annos tres ut fugerent servi Semei ad Achis filium
Maacha regem Geth: nunciatumque est Semei quod
servi eius issent in Geth. 40 Et surrexit Semei, et
stravit asinum suum: ivitque ad Achis in Geth ad
requirendum servos suos, et adduxit eos de Geth.
41 Nunciatum est autem Salomoni quod isset Semei
in Geth de Ierusalem, et rediisset. 42 Et mittens
vocavit eum, dixitque illi: Nonne testificatus sum
tibi per Dominum, et prædixi tibi: Quacumque die
egressus, ieris huc et illuc, scito te esse moriturum?
Et respondisti mihi: Bonus sermo, quem audivi. 43
Quare ergo non custodisti iusiurandum Domini, et
præceptum quod præceperam tibi? 44 Dixitque rex ad
Semei: Tu nosti omne malum, cuius tibi conscium
est cor tuum, quod fecisti David patri meo: reddidit
Dominus malitiam tuam in caput tuum. 45 Et rex
Salomon benedictus, et thronus David erit stabilis
coram Domino usque in sempiternum. 46 Iussit itaque
rex Banaiæ filio Ioiadæ: qui egressus, percussit eum,
et mortuus est.

3 Confirmatum est igitur regnum in manu Salomonis,
et affinitate coniunctus est Pharaoni regi Ægypti:
accepit namque filiam eius, et adduxit in civitatem
David, donec compleret ædificans domum suam, et
domum Domini, et murum Ierusalem per circuitum. **2**
Attamen populus immolabat in excelsis: non enim
ædificatum erat templum nomini Domini usque in
diem illum. **3** Dilexit autem Salomon Dominum,
ambulans in præceptis David patris sui, excepto
quod in excelsis immolabat, et accendebat thymiama.
4 Abiit itaque in Gabaon, ut immolaret ibi: illud
quippe erat excelsum maximum: mille hostias in
holocaustum obtulit Salomon super altare illud in
Gabaon. **5** Apparuit autem Dominus Salomoni per
somnium nocte, dicens: Postula quod vis ut dem
tibi. **6** Et ait Salomon: Tu fecisti cum servo tuo David
patre meo misericordiam magnam, sicut ambulavit in
conspectu tuo in veritate, et iustitia, et recto corde
tecum: custodisti ei misericordiam tuam grandem, et
dedisti ei filium sedentem super thronum eius, sicut
est hodie. **7** Et nunc Domine Deus, tu regnare fecisti
servum tuum pro David patre meo: ego autem sum
puer parvulus, et ignorans egressum, et introitum
meum. **8** Et servus tuus in medio est populi, quem
elegisti, populi infiniti, qui numerari et supputari
non potest præ multitudine. **9** Dabis ergo servo
tuo cor docile, ut populum tuum iudicare possit,
et discernere inter bonum et malum. Quis enim
poterit iudicare populum istum, populum tuum hunc
multum? **10** Placuit ergo sermo coram Domino, quod
Salomon postulasset huiuscemodi rem. **11** Et dixit
Dominus Salomoni: Quia postulasti verbum hoc, et
non petisti tibi dies multos, nec divitias, aut animas
inimicorum tuorum, sed postulasti tibi sapientiam ad
discernendum iudicium: **12** ecce feci tibi secundum
sermones tuos, et dedi tibi cor sapiens et intelligens,
in tantum ut nullus ante te similis tui fuerit, nec post
te surrecturus sit. **13** Sed et hæc, quæ non postulasti,
dedi tibi: divitias scilicet, et gloriam, ut nemo fuerit
similis tui in regibus cunctis retro diebus. **14** Si autem
ambulaveris in viis meis, et custodieris præcepta
mea, et mandata mea, sicut ambulavit pater tuus,
longos faciam dies tuos. **15** Igitur evigilavit Salomon,
et intellexit quod esset somnium: cumque venisset
Ierusalem, stetit coram arca fœderis Domini, et obtulit
holocausta, et fecit victimas pacificas, et grande
convivium universis famulis suis. **16** Tunc venerunt
duæ mulieres meretrices ad regem, steteruntque
coram eo, **17** quarum una ait: Obsecro, mi domine: ego
et mulier hæc habitabamus in domo una, et peperi
apud eam in cubiculo. **18** Tertia autem die postquam
ego peperi, peperit et hæc: et eramus simul, nullusque
alius nobiscum in domo, exceptis nobis duabus.
19 Mortuus est autem filius mulieris huius nocte.
Dormiens quippe oppressit eum. **20** Et consurgens
intempestæ noctis silentio, tulit filium meum de
latere meo ancillæ tuæ dormientis, et collocavit in
sinu suo: suum autem filium, qui erat mortuus, posuit
in sinu meo. **21** Cumque surrexissem mane ut darem
lac filio meo, apparuit mortuus: quem diligentius
intuens clara luce, deprehendi non esse meum quem
genueram. **22** Responditque altera mulier: Non est
ita ut dicis, sed filius tuus mortuus est, meus autem
vivit. Econtrario illa dicebat: Mentiris: filius quippe
meus vivit, et filius tuus mortuus est. Atque in hunc
modum contendebant coram rege. **23** Tunc rex ait:
Hæc dicit, Filius meus vivit, et filius tuus mortuus
est. Et ista respondit: Non, sed filius tuus mortuus
est, meus autem vivit. **24** Dixit ergo rex: Afferte mihi
gladium. Cumque attulissent gladium coram rege, **25**
Dividite, inquit, infantem vivum in duas partes, et
date dimidiam partem uni, et dimidiam partem alteri.
26 Dixit autem mulier, cuius filius erat vivus, ad regem:
(commota sunt quippe viscera eius super filio suo)
Obsecro domine, date illi infantem vivum, et nolite
interficere eum. Econtrario illa dicebat: Nec mihi, nec
tibi sit, sed dividatur. **27** Respondit rex, et ait: Date
huic infantem vivum, et non occidatur: hæc est enim
mater eius. **28** Audivit itaque omnis Israel iudicium
quod iudicasset rex, et timuerunt regem, videntes
sapientiam Dei esse in eo ad faciendum iudicium.

4 Erat autem rex Salomon regnans super omnem
Israel: **2** et hi principes quos habebat: Azarias
filius Sadoc sacerdotis: **3** Elihoreph, et Ahia filii Sisa
scribæ: Iosaphat filius Ahilud a commentariis: **4**
Banaias filius Ioiadæ super exercitum: Sadoc autem,
et Abiathar sacerdotes. **5** Azarias filius Nathan super
eos qui assistebant regi: Zabud filius Nathan sacerdos,
amicus regis: **6** et Ahisar præpositus domus: et

Adoniram filius Abda super tributa. 7 Habebat autem
Salomon duodecim præfectos super omnem Israel, qui
præbebant annonam regi et domui eius: per singulos
enim menses in anno, singuli necessaria ministrabant.
8 Et hæc nomina eorum: Benhur, in monte Ephraim. 9
Bendecar, in Macces, et in Salebim, et in Bethsames, et
in Elon, et in Bethanan. 10 Benhesed in Aruboth: ipsius
erat Socho, et omnis terra Epher. 11 Benabinadab,
cuius omnis Nephath Dor, Tapheth filiam Salomonis
habebat uxorem. 12 Bana filius Ahilud regebat Thanac
et Mageddo, et universam Bethsan, quæ est iuxta
Sarthana subter Iezrael, a Bethsan usque Abelmehula
e regione Iecmaan. 13 Bengaber in Ramoth Galaad:
habebat Avothiair filii Manasse in Galaad, ipse præerat
in omni regione Argob, quæ est in Basan, sexaginta
civitatibus magnis atque muratis, quæ habebant
seras æreas. 14 Ahinadab filius Addo præerat in
Manaim. 15 Achimaas in Nephthali: sed et ipse habebat
Basemath filiam Salomonis in coniugio. 16 Baana
filius Husi, in Aser, et in Baloth. 17 Iosaphat filius
Pharue, in Issachar. 18 Semei filius Ela, in Beniamin.
19 Gaber filius Uri, in terra Galaad, in terra Sehon
regis Amorrhæi et Og regis Basan, super omnia quæ
erant in illa terra. 20 Iuda et Israel innumerabiles,
sicut arena maris in multitudine: comedentes, et
bibentes, atque lætantes. 21 Salomon autem erat in
ditione sua, habens omnia regna a flumine terræ
Philisthiim usque ad terminum Ægypti: offerentium
sibi munera, et servientium ei cunctis diebus vitæ
eius. 22 Erat autem cibus Salomonis per dies singulos
triginta cori similæ, et sexaginta cori farinæ, 23
decem boves pingues, et viginti boves pascuales,
et centum arietes, excepta venatione cervorum,
caprearum, atque bubalorum, et avium altilium. 24
Ipse enim obtinebat omnem regionem, quæ erat trans
flumen, a Thaphsa usque ad Gazan, et cunctos reges
illarum regionum: et habebat pacem ex omni parte
in circuitu. 25 Habitabatque Iuda, et Israel absque
timore ullo, unusquisque sub vite sua, et sub ficu
sua, a Dan usque Bersabee cunctis diebus Salomonis.
26 Et habebat Salomon quadraginta millia præsepia
equorum currilium, et duodecim millia equestrium.
27 Nutriebantque eos supradicti regis præfecti: sed et
necessaria mensæ regis Salomonis cum ingenti cura
præbebant in tempore suo. 28 Hordeum quoque, et
paleas equorum, et iumentorum deferebant in locum
ubi erat rex, iuxta constitutum sibi. 29 Dedit quoque
Deus sapientiam Salomoni et prudentiam multam
nimis, et latitudinem cordis quasi arenam, quæ est in
littore maris. 30 Et præcedebat sapientia Salomonis
sapientiam omnium Orientalium et Ægyptiorum,
31 et erat sapientior cunctis hominibus: sapientior
Ethan Ezrahita, et Heman, et Chalcol, et Dorda filiis
Mahol: et erat nominatus in universis gentibus per
circuitum. 32 Locutus est quoque Salomon tria millia
parabolas: et fuerunt carmina eius quinque et mille.
33 Et disputavit super lignis a cedro, quæ est in Libano,
usque ad hyssopum, quæ egreditur de pariete: et
disseruit de iumentis, et volucribus, et reptilibus,
et piscibus. 34 Et veniebant de cunctis populis ad
audiendam sapientiam Salomonis, et ab universis
regibus terræ, qui audiebant sapientiam eius.

5 Misit quoque Hiram rex Tyri servos suos ad
Salomonem: audivit enim quod ipsum unxissent
regem pro patre eius: quia amicus fuerat Hiram David
omni tempore. 2 Misit autem Salomon ad Hiram,
dicens: 3 Tu scis voluntatem David patris mei, et quia
non potuerit ædificare domum nomini Domini Dei
sui propter bella imminentia per circuitum, donec
daret Dominus eos sub vestigio pedum eius. 4 Nunc
autem requiem dedit Dominus Deus meus mihi per
circuitum: et non est satan, neque occursus malus.
5 Quam ob rem cogito ædificare templum nomini
Domini Dei mei, sicut locutus est Dominus David patri
meo, dicens: Filius tuus, quem dabo pro te super
solium tuum, ipse ædificabit domum nomini meo. 6
Præcipe igitur ut præcidant mihi servi tui cedros de
Libano, et servi mei sint cum servis tuis: mercedem
autem servorum tuorum dabo tibi quamcumque
petieris: scis enim quomodo non est in populo meo
vir qui noverit ligna cædere sicut Sidonii. 7 Cum ergo
audisset Hiram verba Salomonis, lætatus est valde,
et ait: Benedictus Dominus Deus hodie, qui dedit
David filium sapientissimum super populum hunc
plurimum. 8 Et misit Hiram ad Salomonem, dicens:
Audivi quæcumque mandasti mihi: ego faciam omnem
voluntatem tuam in lignis cedrinis et abiegnis. 9
Servi mei deponent ea de Libano ad mare: et ego
componam ea in ratibus in mari usque ad locum,

quem significaveris mihi; et applicabo ea ibi, et tu
tolles ea: præbebisque necessaria mihi, ut detur cibus
domui meæ. 10 Itaque Hiram dabat Salomoni ligna
cedrina, et ligna abiegna, iuxta omnem voluntatem
eius. 11 Salomon autem præbebat Hiram coros tritici,
viginti millia, in cibum domui eius, et viginti coros
purissimi olei: hæc tribuebat Salomon Hiram per
singulos annos. 12 Dedit quoque Dominus sapientiam
Salomoni, sicut locutus est ei: et erat pax inter Hiram
et Salomonem, et percusserunt ambo fœdus. 13
Elegitque rex Salomon operarios de omni Israel, et
erat indictio triginta millia virorum. 14 Mittebatque
eos in Libanum, decem millia per menses singulos
vicissim, ita ut duobus mensibus essent in domibus
suis: et Adoniram erat super huiuscemodi indictione.
15 Fueruntque Salomoni septuaginta millia eorum qui
onera portabant, et octoginta millia latomorum in
monte: 16 absque præpositis qui præerant singulis
operibus, numero trium millium, et trecentorum
præcipientium populo et his qui faciebant opus. 17
Præcepitque rex, ut tollerent lapides grandes, lapides
pretiosos in fundamentum templi, et quadrarent
eos: 18 quos dolaverunt cæmentarii Salomonis, et
cæmentarii Hiram: porro Giblii præparaverunt ligna
et lapides ad ædificandam domum.

6 Factum est ergo quadringentesimo et octogesimo
anno egressionis filiorum Israel de Terra Ægypti,
in anno quarto, mense Zio, (ipse est mensis secundus)
regni Salomonis super Israel, ædificari cœpit domus
Domino. 2 Domus autem, quam ædificabat rex
Salomon Domino, habebat sexaginta cubitos in
longitudine, et viginti cubitos in latitudine, et
triginta cubitos in altitudine. 3 Et porticus erat
ante templum viginti cubitorum longitudinis, iuxta
mensuram latitudinis templi: et habebat decem
cubitos latitudinis ante faciem templi. 4 Fecitque
in templo fenestras obliquas. 5 Et ædificavit super
parietem templi tabulata per gyrum, in parietibus
domus per circuitum templi et oraculi, et fecit latera
in circuitu. 6 Tabulatum, quod subter erat, quinque
cubitos habebat latitudinis, et medium tabulatum sex
cubitorum latitudinis, et tertium tabulatum septem
habens cubitos latitudinis. Trabes autem posuit in
domo per circuitum forinsecus, ut non hærerent
muris templi. 7 Domus autem cum ædificaretur,
de lapidibus dolatis atque perfectis ædificata est:
et malleus, et securis, et omne ferramentum non
sunt audita in domo cum ædificaretur. 8 Ostium
lateris medii in parte erat domus dextræ: et per
cochleam ascendebant in medium cœnaculum, et
a medio in tertium. 9 Et ædificavit domum, et
consummavit eam: texit quoque domum laquearibus
cedrinis. 10 Et ædificavit tabulatum super omnem
domum quinque cubitis altitudinis, et operuit domum
lignis cedrinis. 11 Et factus est sermo Domini ad
Salomonem, dicens: 12 Domus hæc, quam ædificas, si
ambulaveris in præceptis meis, et iudicia mea feceris,
et custodieris omnia mandata mea, gradiens per ea:
firmabo sermonem meum tibi, quem locutus sum ad
David patrem tuum. 13 Et habitabo in medio filiorum
Israel, et non derelinquam populum meum Israel. 14
Igitur ædificavit Salomon domum, et consummavit
eam. 15 Et ædificavit parietes domus intrinsecus,
tabulatis cedrinis, a pavimento domus usque ad
summitatem parietum, et usque ad laquearia, operuit
lignis cedrinis intrinsecus: et texit pavimentum domus
tabulis abiegnis. 16 Ædificavitque viginti cubitorum
ad posteriorem partem templi tabulata cedrina, a
pavimento usque ad superiora: et fecit interiorem
domum oraculi in Sanctum Sanctorum. 17 Porro
quadraginta cubitorum erat ipsum templum pro
foribus oraculi. 18 Et cedro omnis domus intrinsecus
vestiebatur, habens tornaturas, et iuncturas suas
fabrefactas et cælaturas eminentes: omnia cedrinis
tabulis vestiebantur: nec omnino lapis apparere
poterat in pariete. 19 Oraculum autem in medio domus,
in interiori parte fecerat, ut poneret ibi arcam fœderis
Domini. 20 Porro oraculum habebat viginti cubitos
longitudinis, et viginti cubitos latitudinis, et viginti
cubitos altitudinis: et operuit illud atque vestivit auro
purissimo. Sed et altare vestivit cedro. 21 Domum
quoque ante oraculum operuit auro purissimo, et
affixit laminas clavis aureis. 22 Nihilque erat in templo
quod non auro tegeretur: sed et totum altare oraculi
texit auro. 23 Et fecit in oraculo duos cherubim
de lignis olivarum, decem cubitorum altitudinis.
24 Quinque cubitorum ala cherub una, et quinque
cubitorum ala cherub altera: id est, decem cubitos
habentes, a summitate alæ unius usque ad alæ alterius

summitatem. 25 Decem quoque cubitorum erat cherub
secundus: in mensura pari, et opus unum erat in
duobus cherubim, 26 id est, altitudinem habebat
unus cherub decem cubitorum, et similiter cherub
secundus. 27 Posuitque cherubim in medio templi
interioris: extendebant autem alas suas cherubim,
et tangebat ala una parietem, et ala cherub secundi
tangebat parietem alterum: alæ autem alteræ in
media parte templi se invicem contingebant. 28 Texit
quoque cherubim auro. 29 Et omnes parietes templi
per circuitum sculpsit variis cælaturis et torno: et
fecit in eis cherubim, et palmas, et picturas varias,
quasi prominentes de pariete, et egredientes. 30
Sed et pavimentum domus texit auro intrinsecus et
extrinsecus. 31 Et in ingressu oraculi fecit ostiola de
lignis olivarum, postesque angulorum quinque. 32 Et
duo ostia de lignis olivarum: et sculpsit in eis picturam
cherubim, et palmarum species, et anaglypha valde
prominentia: et texit ea auro: et operuit tam cherubim
quam palmas, et cetera, auro. 33 Fecitque in introitu
templi postes de lignis olivarum quadrangulatos: 34 et
duo ostia de lignis abiegnis altrinsecus: et utrumque
ostium duplex erat, et se invicem tenens aperiebatur.
35 Et sculpsit cherubim, et palmas, et cælaturas valde
eminentes: operuitque omnia laminis aureis opere
quadro ad regulam. 36 Et ædificavit atrium interius
tribus ordinibus lapidum politorum, et uno ordine
lignorum cedri. 37 Anno quarto fundata est domus
Domini in mense Zio: 38 et in anno undecimo, mense
Bul (ipse est mensis octavus) perfecta est domus
in omni opere suo, et in universis utensilibus suis:
ædificavitque eam annis septem.

7 Domum autem suam ædificavit Salomon tredecim
annis, et ad perfectum usque perduxit. 2
Ædificavit quoque domum saltus Libani, centum
cubitorum longitudinis, et quinquaginta cubitorum
latitudinis, et triginta cubitorum altitudinis: et
quattuor deambulacra inter columnas cedrinas: ligna
quippe cedrina exciderat in columnas. 3 Et tabulatis
cedrinis vestivit totam cameram, quæ quadraginta
quinque columnis sustentabatur. Unus autem ordo
habebat columnas quindecim 4 contra se invicem
positas, 5 et e regione se respicientes, æquali spatio
inter columnas, et super columnas quadrangulata
ligna in cunctis æqualia. 6 Et porticum columnarum
fecit quinquaginta cubitorum longitudinis, et triginta
cubitorum latitudinis: et alteram porticum in facie
maioris porticus: et columnas, et epistylia super
columnas. 7 Porticum quoque solii, in qua tribunal
est, fecit: et texit lignis cedrinis a pavimento
usque ad summitatem. 8 Et domuncula, in qua
sedebatur ad iudicandum, erat in media porticu, simili
opere. Domum quoque fecit filiæ Pharaonis (quam
uxorem duxerat Salomon) tali opere, quali et hanc
porticum. 9 Omnia lapidibus pretiosis, qui ad normam
quandam atque mensuram tam intrinsecus quam
extrinsecus serrati erant: a fundamento usque ad
summitatem parietum, et extrinsecus usque ad atrium
maius. 10 Fundamenta autem de lapidibus pretiosis,
lapidibus magnis decem sive octo cubitorum. 11 Et
desuper lapides pretiosi æqualis mensuræ secti erant,
similiterque de cedro. 12 Et atrium maius rotundum
trium ordinum de lapidibus sectis, et unius ordinis
de dolata cedro: necnon et in atrio domus Domini
interiori, et in porticu domus. 13 Misit quoque rex
Salomon, et tulit Hiram de Tyro, 14 filium mulieris
viduæ de tribu Nephthali, patre Tyrio, artificem
ærarium, et plenum sapientia, et intelligentia, et
doctrina ad faciendum omne opus ex ære. Qui cum
venisset ad regem Salomonem, fecit omne opus
eius. 15 Et finxit duas columnas æreas, decem et
octo cubitorum altitudinis columnam unam: et linea
duodecim cubitorum ambiebat columnam utramque.
16 Duo quoque capitella fecit, quæ ponerentur
super capita columnarum, fusilia ex ære: quinque
cubitorum altitudinis capitellum unum, et quinque
cubitorum altitudinis capitellum alterum: 17 et quasi
in modum retis, et catenarum sibi invicem miro opere
contextarum. Utrumque capitellum columnarum
fusile erat: septena versuum retiacula in capitello uno,
et septena retiacula in capitello altero. 18 Et perfecit
columnas, et duos ordines per circuitum retiaculorum
singulorum, ut tegerent capitella, quæ erant super
summitatem, malogranatorum: eodem modo fecit et
capitello secundo. 19 Capitella autem, quæ erant super
capita columnarum, quasi opere lilii fabricata erant in
porticu quattuor cubitorum. 20 Et rursum alia capitella
in summitate columnarum desuper iuxta mensuram
columnæ contra retiacula: malogranatorum autem

ducenti ordines erant in circuitu capitelli secundi. 21
Et statuit duas columnas in porticu templi: cumque
statuisset columnam dexteram, vocavit eam nomine
Iachin: similiter erexit columnam secundam: et vocavit
nomen eius Booz. 22 Et super capita columnarum
opus in modum lilii posuit: perfectumque est opus
columnarum. 23 Fecit quoque mare fusile decem
cubitorum a labio usque ad labium, rotundum in
circuitu: quinque cubitorum altitudo eius, et resticula
triginta cubitorum cingebat illud per circuitum. 24 Et
sculptura subter labium circuibat illud decem cubitis
ambiens mare: duo ordines sculpturarum striatarum
erant fusiles. 25 Et stabat super duodecim boves, e
quibus tres respiciebant ad Aquilonem, et tres ad
Occidentem, et tres ad Meridiem, et tres ad Orientem,
et mare super eos desuper erat: quorum posteriora
universa intrinsecus latitabant. 26 Grossitudo autem
luteris, trium unciarum erat: labiumque eius, quasi
labium calicis, et folium repandi lilii: duo millia batos
capiebat. 27 Et fecit decem bases æneas, quattuor
cubitorum longitudinis bases singulas, et quattuor
cubitorum latitudinis, et trium cubitorum altitudinis.
28 Et ipsum opus basium, interrasile erat: et sculpturæ
inter iuncturas. 29 Et inter coronulas et plectas,
leones et boves et cherubim: et in iuncturis similiter
desuper: et subter leones, et boves quasi lora ex ære
dependentia. 30 Et quattuor rotæ per bases singulas, et
axes ærei: et per quattuor partes quasi humeruli subter
luterem fusiles, contra se invicem respectantes. 31 Os
quoque luteris intrinsecus erat in capitis summitate:
et quod forinsecus apparebat, unius cubiti erat
totum rotundum, pariterque habebat unum cubitum
et dimidium: in angulis autem columnarum variæ
cælaturæ erant: et media intercolumnia, quadrata non
rotunda. 32 Quattuor quoque rotæ, quæ per quattuor
angulos basis erant, cohærebant sibi subter basim:
una rota habebat altitudinis cubitum et semis. 33 Tales
autem rotæ erant quales solent in curru fieri: et axes
earum, et radii, et canthi, et modioli, omnia fusilia. 34
Nam et humeruli illi quattuor per singulos angulos
basis unius, ex ipsa basi fusiles et coniuncti erant. 35
In summitate autem basis erat quædam rotunditas
dimidii cubiti, ita fabrefacta, ut luter desuper posset
imponi, habens cælaturas suas, variasque sculpturas
ex semetipsa. 36 Sculpsit quoque in tabulatis illis, quæ
erant ex ære, et in angulis, cherubim, et leones, et
palmas, quasi in similitudinem hominis stantis, ut
non cælata, sed apposita per circuitum viderentur.
37 In hunc modum fecit decem bases, fusura una, et
mensura, sculpturaque consimili. 38 Fecit quoque
decem luteres æneos: quadraginta batos capiebat
luter unus, eratque quattuor cubitorum: singulos
quoque luteres per singulas, id est, decem bases,
posuit. 39 Et constituit decem bases, quinque ad
dexteram partem templi, et quinque ad sinistram:
mare autem posuit ad dexteram partem templi
contra Orientem ad Meridiem. 40 Fecit ergo Hiram
lebetes, et scutras, et hamulas, et perfecit omne
opus regis Salomonis in templo Domini. 41 Columnas
duas, et funiculos capitellorum super capitella
columnarum duos: et retiacula duo, ut operirent duos
funiculos, qui erant super capita columnarum. 42
Et malogranata quadringenta in duobus retiaculis:
duos versus malogranatorum in retiaculis singulis, ad
operiendos funiculos capitellorum, qui erant super
capita columnarum. 43 Et bases decem, et luteres
decem super bases. 44 Et mare unum, et boves
duodecim subter mare. 45 Et lebetes, et scutras, et
hamulas. Omnia vasa, quæ fecit Hiram regi Salomoni
in domo Domini, de auricalco erant. 46 In campestri
regione Iordanis fudit ea rex in argillosa terra, inter
Sochoth et Sarthan. 47 Et posuit Salomon omnia vasa:
propter multitudinem autem nimiam non erat pondus
æris. 48 Fecitque Salomon omnia vasa in domo Domini:
altare aureum, et mensam, super quam ponerentur
panes propositionis, auream: 49 et candelabra aurea,
quinque ad dexteram, et quinque ad sinistram contra
oraculum ex auro puro: et quasi lilii flores, et lucernas
desuper aureas: et forcipes aureos, 50 et hydrias, et
fuscinulas, et phialas, et mortariola, et thuribula, de
auro purissimo: et cardines ostiorum domus interioris
Sancti Sanctorum, et ostiorum domus templi, ex auro
erant. 51 Et perfecit omne opus quod faciebat Salomon
in domo Domini, et intulit quæ sanctificaverat David
pater suus, argentum et aurum, et vasa, reposuitque
in thesauris domus Domini.

8 Tunc congregati sunt omnes maiores natu Israel
cum principibus tribuum, et duces familiarum
filiorum Israel ad regem Salomonem in Ierusalem: ut

deferrent arcam fœderis Domini, de civitate David,
id est, de Sion. 2 Convenitque ad regem Salomonem
universus Israel in mense Ethanim, in solemni die, ipse
est mensis septimus. 3 Veneruntque cuncti senes de
Israel, et tulerunt arcam sacerdotes, 4 et portaverunt
arcam Domini, et tabernaculum fœderis, et omnia vasa
Sanctuarii, quæ erant in tabernaculo: et ferebant ea
sacerdotes et Levitæ. 5 Rex autem Salomon, et omnis
multitudo Israel, quæ convenerat ad eum, gradiebatur
cum illo ante arcam, et immolabant oves et boves
absque æstimatione et numero. 6 Et intulerunt
sacerdotes arcam fœderis Domini in locum suum,
in oraculum templi, in Sanctum Sanctorum subter
alas cherubim. 7 Siquidem cherubim expandebant
alas super locum arcæ, et protegebant arcam, et
vectes eius desuper. 8 Cumque eminerent vectes, et
apparerent summitates eorum foris Sanctuarium ante
oraculum, non apparebant ultra extrinsecus, qui et
fuerunt ibi usque in præsentem diem. 9 In arca autem
non erat aliud nisi duæ tabulæ lapideæ, quas posuerat
in ea Moyses in Horeb, quando pepigit Dominus
fœdus cum filiis Israel, cum egrederentur de Terra
Ægypti. 10 Factum est autem, cum exissent sacerdotes
de Sanctuario, nebula implevit domum Domini, 11 et
non poterant sacerdotes stare et ministrare propter
nebulam: impleverat enim gloria Domini domum
Domini. 12 Tunc ait Salomon: Dominus dixit ut
habitaret in nebula. 13 Ædificans ædificavi domum
in habitaculum tuum, firmissimum solium tuum in
sempiternum. 14 Convertitque rex faciem suam, et
benedixit omni ecclesiæ Israel: omnia enim ecclesia
Israel stabat. 15 Et ait Salomon: Benedictus Dominus
Deus Israel, qui locutus est ore suo ad David patrem
meum, et in manibus eius perfecit, dicens: 16 A
die, qua eduxi populum meum Israel de Ægypto,
non elegi civitatem de universis tribubus Israel, ut
ædificaretur domus, et esset nomen meum ibi: sed
elegi David ut esset super populum meum Israel.
17 Voluitque David pater meus ædificare domum
nomini Domini Dei Israel: 18 et ait Dominus ad David
patrem meum: Quod cogitasti in corde tuo ædificare
domum nomini meo, bene fecisti, hoc ipsum mente
tractans. 19 Verumtamen tu non ædificabis mihi
domum, sed filius tuus, qui egredietur de renibus tuis,
ipse ædificabit domum nomini meo. 20 Confirmavit
Dominus sermonem suum, quem locutus est: stetique
pro David patre meo, et sedi super thronum Israel,
sicut locutus est Dominus: et ædificavi domum nomini
Domini Dei Israel. 21 Et constitui ibi locum arcæ, in
qua fœdus Domini est, quod percussit cum patribus
nostris, quando egressi sunt de Terra Ægypti. 22
Stetit autem Salomon ante altare Domini in conspectu
ecclesiæ Israel, et expandit manus suas in cælum, 23
et ait: Domine Deus Israel, non est similis tui Deus in
cælo desuper, et super terram deorsum: qui custodis
pactum et misericordiam servis tuis, qui ambulant
coram te in toto corde suo. 24 Qui custodisti servo tuo
David patri meo quæ locutus es ei: ore locutus es, et
manibus perfecisti, ut hæc dies probat. 25 Nunc igitur
Domine Deus Israel, conserva famulo tuo David patri
meo quæ locutus es ei, dicens: Non auferetur de te
vir coram me, qui sedeat super thronum Israel: ita
tamen si custodierint filii tui viam suam, ut ambulent
coram me sicut tu ambulasti in conspectu meo. 26
Et nunc Domine Deus Israel firmentur verba tua,
quæ locutus es servo tuo David patri meo. 27 Ergone
putandum est quod vere Deus habitet super terram? Si
enim cælum, et cæli cælorum te capere non possunt,
quanto magis domus hæc, quam ædificavi? 28 Sed
respice ad orationem servi tui, et ad preces eius
Domine Deus meus: audi hymnum et orationem,
quam servus tuus orat coram te hodie: 29 ut sint
oculi tui aperti super domum hanc nocte ac die:
super domum, de qua dixisti: Erit nomen meum ibi:
ut exaudias orationem, quam orat in loco isto ad te
servus tuus. 30 Ut exaudias deprecationem servi tui
et populi tui Israel, quodcumque oraverint in loco
isto, et exaudies in loco habitaculi tui in cælo, et cum
exaudieris, propitius eris. 31 Si peccaverit homo in
proximum suum, et habuerit aliquod iuramentum,
quo teneatur astrictus; et venerit propter iuramentum
coram altari tuo in domum tuam, 32 tu exaudies in
cælo: et facies, et iudicabis servos tuos, condemnans
impium, et reddens viam suam super caput eius,
iustificansque iustum, et retribuens ei secundum
iustitiam suam. 33 Si fugerit populus tuus Israel
inimicos suos (quia peccaturus est tibi) et agentes
pœnitentiam, et confitentes nomini tuo, venerint,
et oraverint, et deprecati te fuerint in domo hac; 34
exaudi in cælo, et dimitte peccatum populi tui Israel,

et reduces eos in terram, quam dedisti patribus eorum.
35 Si clausum fuerit cælum, et non pluerit propter
peccata eorum, et orantes in loco isto, pœnitentiam
egerint nomini tuo, et a peccatis suis conversi fuerint
propter afflictionem suam: 36 exaudi eos in cælo, et
dimitte peccata servorum tuorum, et populi tui Israel:
et ostende eis viam bonam per quam ambulent, et
da pluviam super terram tuam, quam dedisti populo
tuo in possessionem. 37 Fames si oborta fuerit in
terra, aut pestilentia, aut corruptus aer, aut ærugo,
aut locusta, vel rubigo, et afflixerit eum inimicus eius
portas obsidens, omnis plaga, universa infirmitas,
38 cuncta devotatio, et imprecatio, quæ acciderit
omni homini de populo tuo Israel: si quis cognoverit
plagam cordis sui, et expanderit manus suas in domo
hac, 39 tu exaudies in cælo in loco habitationis
tuæ, et repropitiaberis, et facies ut des unicuique
secundum omnes vias suas, sicut videris cor eius (quia
tu nosti solus cor omnium filiorum hominum) 40 ut
timeant te cunctis diebus, quibus vivunt super faciem
terræ, quam dedisti patribus nostris. 41 Insuper et
alienigena, qui non est de populo tuo Israel, cum
venerit de terra longinqua propter nomen tuum
(audietur enim nomen tuum magnum, et manus tua
fortis, et brachium tuum 42 extentum ubique) cum
venerit ergo, et oraverit in hoc loco, 43 tu exaudies in
cælo, in firmamento habitaculi tui et facies omnia, pro
quibus invocaverit te alienigena: ut discant universi
populi terrarum nomen tuum timere, sicut populus
tuus Israel, et probent quia nomen tuum invocatum
est super domum hanc, quam ædificavi. 44 Si egressus
fuerit populus tuus ad bellum contra inimicos suos,
per viam, quocumque miseris eos, orabunt te contra
viam civitatis, quam elegisti, et contra domum, quam
ædificavi nomini tuo, 45 et exaudies in cælo orationes
eorum, et preces eorum, et facies iudicium eorum.
46 Quod si peccaverint tibi (non est enim homo qui
non peccet) et iratus tradideris eos inimicis suis, et
captivi ducti fuerint in terram inimicorum longe vel
prope, 47 et egerint pœnitentiam in corde suo in
loco captivitatis, et conversi deprecati te fuerint in
captivitate sua, dicentes: Peccavimus, inique egimus,
impie gessimus: 48 et reversi fuerint ad te in universo
corde suo, et tota anima sua in terra inimicorum
suorum, ad quam captivi ducti fuerint: et oraverint te
contra viam terræ suæ, quam dedisti patribus eorum,
et civitatis quam elegisti, et templi quod ædificavi
nomini tuo: 49 exaudies in cælo, in firmamento
solii tui orationes eorum, et preces eorum, et facies
iudicium eorum: 50 et propitiaberis populo tuo qui
peccavit tibi, et omnibus iniquitatibus eorum, quibus
prævaricati sunt in te: et dabis misericordiam coram
eis, qui eos captivos habuerint, ut misereantur eis. 51
Populus enim tuus est, et hereditas tua, quos eduxisti
de Terra Ægypti, de medio fornacis ferreæ. 52 Ut
sint oculi tui aperti ad deprecationem servi tui, et
populi tui Israel, et exaudias eos in universis pro
quibus invocaverint te. 53 Tu enim separasti eos
tibi in hereditatem de universis populis terræ, sicut
locutus es per Moysen servum tuum, quando eduxisti
patres nostros de Ægypto Domine Deus. 54 Factum
est autem, cum complesset Salomon orans Dominum
omnem orationem, et deprecationem hanc, surrexit
de conspectu altaris Domini: utrumque enim genu in
terram fixerat, et manus expanderat in cælum. 55 Stetit
ergo, et benedixit omni ecclesiæ Israel voce magna,
dicens: 56 Benedictus Dominus, qui dedit requiem
populo suo Israel, iuxta omnia quæ locutus est: non
cecidit ne unus quidem sermo ex omnibus bonis, quæ
locutus est per Moysen servum suum. 57 Sit Dominus
Deus noster nobiscum, sicut fuit cum patribus nostris,
non derelinquens nos, neque proiiciens. 58 Sed inclinet
corda nostra ad se, ut ambulemus in universis viis
eius, et custodiamus mandata eius, et ceremonias
eius, et iudicia quæcumque mandavit patribus nostris.
59 Et sint sermones mei isti, quibus deprecatus sum
coram Domino, appropinquantes Domino Deo nostro
die ac nocte, ut faciat iudicium servo suo, et populo
suo Israel per singulos dies: 60 ut sciant omnes populi
terræ, quia Dominus ipse est Deus, et non est ultra
absque eo. 61 Sit quoque cor nostrum perfectum cum
Domino Deo nostro, ut ambulemus in decretis eius, et
custodiamus mandata eius, sicut et hodie. 62 Igitur
rex, et omnis Israel cum eo, immolabant victimas
coram Domino. 63 Mactavitque Salomon hostias
pacificas, quas immolavit Domino, boum viginti duo
millia, et ovium centum viginti millia: et dedicaverunt
templum Domini rex, et filii Israel. 64 In die illa
sanctificavit rex medium atrii, quod erat ante domum
Domini: fecit quippe holocaustum ibi, et sacrificium,

et adipem pacificorum: quoniam altare æreum, quod
erat coram Domino, minus erat, et capere non poterat
holocaustum, et sacrificium, et adipem pacificorum.
65 Fecit ergo Salomon in tempore illo festivitatem
celebrem, et omnis Israel cum eo, multitudo magna
ab introitu Emath usque ad Rivum Ægypti, coram
Domino Deo nostro, septem diebus et septem diebus,
id est, quattuordecim diebus. 66 Et in die octava
dimisit populos: qui benedicentes regi, profecti sunt
in tabernacula sua lætantes, et alacri corde super
omnibus bonis, quæ fecerat Dominus David servo suo,
et Israel populo suo.

9 Factum est autem cum perfecisset Salomon
ædificium domus Domini, et ædificium regis, et
omne quod optaverat et voluerat facere, 2 apparuit
ei Dominus secundo sicut apparuerat ei in Gabaon.
3 Dixitque Dominus ad eum: Exaudivi orationem
tuam et deprecationem tuam, quam deprecatus es
coram me: sanctificavi domum hanc, quam ædificasti,
ut ponerem nomen meum ibi in sempiternum, et
erunt oculi mei et cor meum ibi cunctis diebus. 4
Tu quoque si ambulaveris coram me, sicut ambulavit
pater tuus, in simplicitate cordis, et in æquitate: et
feceris omnia, quæ præcepit tibi, et legitima mea et
iudicia mea servaveris, 5 ponam thronum regni tui
super Israel in sempiternum, sicut locutus sum David
patri tuo, dicens: Non auferetur vir de genere tuo
de solio Israel. 6 Si autem aversione aversi fueritis
vos et filii vestri, non sequentes me, nec custodientes
mandata mea, et ceremonias meas, quas proposui
vobis, sed abieritis et colueritis deos alienos, et
adoraveritis eos: 7 auferam Israel de superficie terræ,
quam dedi eis: et templum quod sanctificavi nomini
meo, proiiciam a conspectu meo, eritque Israel in
proverbium, et in fabulam cunctis populis. 8 Et domus
hæc erit in exemplum: omnis, qui transierit per eam,
stupebit, et sibilabit, et dicet: Quare fecit Dominus sic
terræ huic, et domui huic? 9 Et respondebunt: Quia
derelinquerunt Dominum Deum suum, qui eduxit
patres eorum de Terra Ægypti, et secuti sunt deos
alienos, et adoraverunt eos, et coluerunt eos: idcirco
induxit Dominus super eos omne malum hoc. 10
Expletis autem annis viginti postquam ædificaverat
Salomon duas domos, id est, domum Domini, et
domum regis, 11 (Hiram rege Tyri præbente Salomoni
ligna cedrina et abiegna, et aurum iuxta omne quod
opus habuerat) tunc dedit Salomon Hiram viginti
oppida in Terra Galilææ. 12 Et egressus est Hiram de
Tyro, ut videret oppida, quæ dederat ei Salomon, et
non placuerunt ei, 13 et ait: Hæcine sunt civitates,
quas dedisti mihi, frater? Et appellavit eas terram
Chabul, usque in diem hanc. 14 Misit quoque Hiram
ad regem Salomonem centum viginti talenta auri.
15 Hæc est summa expensarum, quam obtulit rex
Salomon ad ædificandam domum Domini et domum
suam, et Mello, et murum Ierusalem, et Heser, et
Mageddo et Gazer. 16 Pharao rex Ægypti ascendit, et
cepit Gazar, succenditque eam igni: et Chananæum,
qui habitabat in civitate, interfecit, et dedit eam
in dotem filiæ suæ uxori Salomonis. 17 Ædificavit
ergo Salomon Gazer, et Bethoron inferiorem, 18 et
Balaath, et Palmiram in terra solitudinis. 19 Et omnes
vicos, qui ad se pertinebant, et erant absque muro,
munivit, et civitates curruum et civitates equitum, et
quodcumque ei placuit ut ædificaret in Ierusalem,
et in Libano, et in omni terra potestatis suæ. 20
Universum populum, qui remanserat de Amorrhæis,
et Hethæis, et Pherezæis, et Hevæis, et Iebusæis,
qui non sunt de filiis Israel: 21 horum filios, qui
remanserant in terra, quos scilicet non potuerant
filii Israel exterminare: fecit Salomon tributarios,
usque in diem hanc. 22 De filiis autem Israel non
constituit Salomon servire quemquam, sed erant viri
bellatores, et ministri eius, et principes, et duces,
et præfecti curruum et equorum. 23 Erant autem
principes super omnia opera Salomonis præpositi
quingenti quinquaginta, qui habebant subiectum
populum, et statutis operibus imperabant. 24 Filia
autem Pharaonis ascendit de civitate David in domum
suam, quam ædificaverat ei Salomon: tunc ædificavit
Mello. 25 Offerebat quoque Salomon tribus vicibus
per annos singulos holocausta, et pacificas victimas
super altare, quod ædificaverat Domino, et adolebat
thymiama coram Domino: perfectumque est templum.
26 Classem quoque fecit rex Salomon in Asiongaber,
quæ est iuxta Ailath in littore Maris Rubri, in Terra
Idumææ. 27 Misitque Hiram in classe illa servos suos
viros nauticos et gnaros maris, cum servis Salomonis.
28 Qui cum venissent in Ophir, sumptum inde aurum

quadringentorum viginti talentorum, detulerunt ad
regem Salomonem.

10 Sed et Regina Saba, audita fama Salomonis
in nomine Domini, venit tentare eum in
ænigmatibus. 2 Et ingressa Ierusalem multo cum
comitatu, et divitiis, camelis portantibus aromata, et
aurum infinitum nimis, et gemmas pretiosas, venit
ad regem Salomonem, et locuta est ei universa quæ
habebat in corde suo. 3 Et docuit eam Salomon
omnia verba, quæ proposuerat: non fuit sermo, qui
regem posset latere, et non responderet ei. 4 Videns
autem regina Saba omnem sapientiam Salomonis, et
domum, quam ædificaverat, 5 et cibos mensæ eius,
et habitacula servorum, et ordines ministrantium,
vestesque eorum, et pincernas, et holocausta, quæ
offerebat in domo Domini: non habebat ultra spiritum.
6 Dixitque ad regem: Verus est sermo, quem audivi in
terra mea 7 super sermonibus tuis, et super sapientia
tua: et non credebam narrantibus mihi, donec ipsa
veni, et vidi oculis meis, et probavi quod media pars
mihi nunciata non fuerit: maior est sapientia et opera
tua, quam rumor, quem audivi. 8 Beati viri tui, et
beati servi tui, qui stant coram te semper, et audiunt
sapientiam tuam. 9 Sit Dominus Deus tuus benedictus,
cui complacuisti, et posuit te super thronum Israel,
eo quod dilexerit Dominus Israel in sempiternum, et
constituit te regem, ut faceres iudicium et iustitiam.
10 Dedit ergo regi centum viginti talenta auri, et
aromata multa nimis, et gemmas pretiosas: non sunt
allata ultra aromata tam multa, quam ea quæ dedit
regina Saba regi Salomoni. 11 (Sed et classis Hiram,
quæ portabat aurum de Ophir, attulit ex Ophir ligna
thyina multa nimis, et gemmas pretiosas. 12 Fecitque
rex de lignis thyinis fulcra domus Domini, et domus
regiæ, et citharas lyrasque cantoribus: non sunt
allata huiuscemodi ligna thyina, neque visa usque in
præsentem diem.) 13 Rex autem Salomon dedit reginæ
Saba omnia quæ voluit, et petivit ab eo: exceptis his,
quæ ultro obtulerat ei munere regio. Quæ reversa est,
et abiit in terram suam cum servis suis. 14 Erat autem
pondus auri, quod afferebatur Salomoni per annos
singulos, sexcentorum sexaginta sex talentorum auri:
15 excepto eo, quod afferebant viri, qui super vectigalia
erant, et negotiatores, universique scruta vendentes,
et omnes reges Arabiæ, ducesque terræ. 16 Fecit
quoque rex Salomon ducenta scuta de auro purissimo,
sexcentos auri siclos dedit in laminas scuti unius. 17 Et
trecentas peltas ex auro probato: trecentæ minæ auri
unam peltam vestiebant: posuitque eas rex in domo
saltus Libani. 18 Fecit etiam rex Salomon thronum de
ebore grandem: et vestivit eum auro fulvo nimis, 19
qui habebat sex gradus: et summitas throni rotunda
erat in parte posteriori: et duæ manus hinc atque inde
tenentes sedile: et duo leones stabant iuxta manus
singulas. 20 Et duodecim leunculi stantes super sex
gradus hinc atque inde: non est factum tale opus in
universis regnis. 21 Sed et omnia vasa, quibus potabat
rex Salomon, erant aurea: et universa supellex domus
saltus Libani de auro purissimo: non erat argentum,
nec alicuius pretii putabatur in diebus Salomonis, 22
quia classis regis per mare cum classe Hiram semel
per tres annos ibat in Tharsis, deferens inde aurum, et
argentum, et dentes elephantorum, et simias, et pavos.
23 Magnificatus est ergo rex Salomon super omnes
reges terræ divitiis, et sapientia. 24 Et universa terra
desiderabat vultum Salomonis, ut audiret sapientiam
eius, quam dederat Deus in corde eius. 25 Et singuli
deferebant ei munera, vasa argentea et aurea, vestes
et arma bellica, aromata quoque, et equos et mulos per
annos singulos. 26 Congregavitque Salomon currus et
equites, et facti sunt ei milla quadringenti currus, et
duodecim millia equitum: et disposuit eos per civitates
munitas, et cum rege in Ierusalem. 27 Fecitque ut
tanta esset abundantia argenti in Ierusalem, quanta
et lapidum: et cedrorum præbuit multitudinem quasi
sycomoros, quæ nascuntur in campestribus. 28 Et
educebantur equi Salomoni de Ægypto, et de Coa.
Negotiatores enim regis emebant de Coa, et statuto
pretio perducebant. 29 Egrediebatur autem quadriga
ex Ægypto sexcentis siclis argenti, et equus centum
quinquaginta. Atque in hunc modum cuncti reges
Hethæorum et Syriæ equos venundabant.

11 Rex autem Salomon adamavit mulieres
alienigenas multas, filiam quoque Pharaonis, et
Moabitidas, et Ammonitidas, Idumæas, et Sidonias,
et Hethæas: 2 de gentibus, super quibus dixit
Dominus filiis Israel: Non ingrediemini ad eas, neque
de illis ingredientur ad vestras: certissime enim

avertent corda vestra ut sequamini deos earum. His
itaque copulatus est Salomon ardentissimo amore. 3
Fueruntque ei uxores quasi reginæ septingentæ, et
concubinæ trecentæ: et averterunt mulieres cor eius.
4 Cumque iam esset senex, depravatum est cor eius
per mulieres, ut sequeretur deos alienos: nec erat
cor eius perfectum cum Domino Deo suo, sicut cor
David patris eius. 5 Sed colebat Salomon Astarthen
deam Sidoniorum, et Moloch idolum Ammonitarum. 6
Fecitque Salomon quod non placuerat coram Domino,
et non adimplevit ut sequeretur Dominum, sicut David
pater eius. 7 Tunc ædificavit Salomon fanum Chamos,
idolo Moab, in monte qui est contra Ierusalem, et
Moloch idolo filiorum Ammon. 8 Atque in hunc
modum fecit universis uxoribus suis alienigenis, quæ
adolebant thura, et immolabant diis suis. 9 Igitur iratus
est Dominus Salomoni, quod aversa esset mens eius a
Domino Deo Israel, qui apparuerat ei secundo, 10 et
præceperat de verbo hoc ne sequeretur deos alienos,
et non custodivit quæ mandavit ei Dominus. 11 Dixit
itaque Dominus Salomoni: Quia habuisti hoc apud te,
et non custodisti pactum meum, et præcepta mea,
quæ mandavi tibi, dirumpens scindam regnum tuum,
et dabo illud servo tuo. 12 Verumtamen in diebus tuis
non faciam propter David patrem tuum: de manu filii
tui scindam illud, 13 nec totum regnum auferam, sed
tribum unam dabo filio tuo propter David servum
meum, et Ierusalem quam elegi. 14 Suscitavit autem
Dominus adversarium Salomoni Adad Idumæum
de semine regio, qui erat in Edom. 15 Cum enim
esset David in Idumæa, et ascendisset Ioab princeps
militiæ ad sepeliendum eos, qui fuerant interfecti,
et occidisset omnem masculinum in Idumæa 16 (sex
enim mensibus ibi moratus est Ioad, et omnis Israel,
donec interimeret omne masculinum in Idumæa)
17 fugit Adad ipse, et viri Idumæi de servis patris
eius cum eo, ut ingrederetur Ægyptum: erat autem
Adad puer parvulus. 18 Cumque surrexissent de
Madian, venerunt in Pharan, tuleruntque secum viros
de Pharan, et introierunt Ægyptum ad Pharaonem
regem Ægypti: qui dedit ei domum, et cibos constituit,
et terram delegavit. 19 Et invenit Adad gratiam
coram Pharaone valde, in tantum ut daret ei uxorem,
sororem uxoris suæ germanam Taphnes reginæ.
20 Genuitque ei soror Taphnes Genubath filium, et
nutrivit eum Taphnes in domo Pharaonis: eratque
Genubath habitans apud Pharaonem cum filiis eius. 21
Cumque audisset Adad in Ægypto, dormisse David cum
patribus suis, et mortuum esse Ioab principem militiæ,
dixit Pharaoni: Dimitte me, ut vadam in terram meam.
22 Dixitque ei Pharao: Qua enim re apud me indiges,
ut quæras ire ad terram tuam? At ille respondit:
Nulla: sed obsecro te ut dimittas me. 23 Suscitavit
quoque ei Deus adversarium Razon filium Eliada, qui
fugerat Adarezer regem Soba dominum suum: 24 et
congregavit contra eum viros, et factus est princeps
latronum cum interficeret eos David: abieruntque
Damascum, et habitaverunt ibi, et constituerunt eum
regem in Damasco, 25 eratque adversarius Israeli
cunctis diebus Salomonis: et hoc est malum Adad,
et odium contra Israel, regnavitque in Syria. 26
Ieroboam quoque filius Nabat, Ephrathæus, de Sareda,
servus Salomonis, cuius mater erat nomine Sarva,
mulier vidua: levavit manum contra regem. 27 Et hæc
est causa rebellionis adversus eum, quia Salomon
ædificavit Mello, et coæquavit voraginem civitatis
David patris sui. 28 Erat autem Ieroboam vir fortis
et potens: videnque Salomon adolescentem bonæ
indolis et industrium, constituerat eum præfectum
super tributa universæ domus Ioseph. 29 Factum est
igitur in tempore illo, ut Ieroboam egrederetur de
Ierusalem, et inveniret eum Ahias Silonites propheta
in via, opertus pallio novo: erant autem duo tantum
in agro. 30 Apprehendensque Ahias pallium suum
novum, quo coopertus erat, scidit in duodecim partes.
31 Et ait ad Ieroboam: Tolle tibi decem scissuras: hæc
enim dicit Dominus Deus Israel: Ecce ego scindam
regnum de manu Salomonis, et dabo tibi decem tribus.
32 Porro una tribus remanebit ei propter servum
meum David, et Ierusalem civitatem, quam elegi ex
omnibus tribubus Israel: 33 eo quod dereliquerit me,
et adoraverit Astarthen deam Sidoniorum, et Chamos
deum Moab, et Moloch deum filiorum Ammon: et non
ambulaverit in viis meis, ut faceret iustitiam coram
me, et præcepta mea, et iudicia sicut David pater
eius. 34 Nec auferam omne regnum de manu eius, sed
ducem ponam eum cunctis diebus vitæ suæ, propter
David servum meum, quem elegi, qui custodivit
mandata mea et præcepta mea. 35 Auferam autem
regnum de manu filii eius, et dabo tibi decem tribus:

36 filio autem eius dabo tribum unam, ut remaneat
lucerna David servo meo cunctis diebus coram me
in Ierusalem civitate, quam elegi ut esset nomen
meum ibi. 37 Te autem assumam, et regnabis super
omnia, quæ desiderat anima tua, erisque rex super
Israel. 38 Si igitur audieris omnia, quæ præcepero tibi,
et ambulaveris in viis meis, et feceris quod rectum
est coram me, custodiens mandata mea et præcepta
mea, sicut fecit David servus meus: ero tecum, et
ædificabo tibi domum fidelem, quomodo ædificavi
David domum, et tradam tibi Israel: 39 et affligam
semen David super hoc, verumtamen non cunctis
diebus. 40 Voluit ergo Salomon interficere Ieroboam:
qui surrexit, et aufugit in Ægyptum ad Sesac regem
Ægypti, et fuit in Ægypto usque ad mortem Salomonis.
41 Reliquum autem verborum Salomonis, et omnia
quæ fecit, et sapientia eius: ecce universa scripta
sunt in Libro verborum dierum Salomonis. 42 Dies
autem, quos regnavit Salomon in Ierusalem super
omnem Israel, quadraginta anni sunt. 43 Dormivitque
Salomon cum patribus suis, et sepultus est in Civitate
David patris sui, regnavitque Roboam filius eius pro
eo.

12 Venit autem Roboam in Sichem: illuc enim
congregatus erat omnis Israel ad constituendum
eum regem. 2 At vero Ieroboam filius Nabat, cum adhuc
esset in Ægypto profugus a facie regis Salomonis,
audita morte eius, reversus est de Ægypto. 3
Miseruntque et vocaverunt eum: venit ergo Ieroboam,
et omnis multitudo Israel, et locuti sunt ad Roboam,
dicentes: 4 Pater tuus durissimum iugum imposuit
nobis: tu itaque nunc imminue paululum de imperio
patris tui durissimo, et de iugo gravissimo, quod
imposuit nobis, et serviemus tibi. 5 Qui ait eis: Ite
usque ad tertium diem, et revertimini ad me. Cumque
abiisset populus, 6 iniit consilium rex Roboam cum
senioribus, qui assistebant coram Salomone patre
eius, cum adhuc viveret, et ait: Quod datis mihi
consilium, ut respondeam populo huic? 7 Qui dixerunt
ei: Si hodie obedieris populo huic, et servieris, et
petitioni eorum cesseris, locutusque fueris ad eos
verba lenia, erunt tibi servi cunctis diebus. 8 Qui
dereliquit consilium senum, quod dederant ei, et
adhibuit adolescentes, qui nutriti fuerant cum eo, et
assistebant illi, 9 dixitque ad eos: Quod mihi datis
consilium, ut respondeam populo huic, qui dixerunt
mihi: Levius fac iugum quod imposuit pater tuus
super nos? 10 Et dixerunt ei iuvenes qui nutriti
fuerant cum eo: Sic loqueris populo huic, qui locuti
sunt ad te, dicentes: Pater tuus aggravavit iugum
nostrum, tu releva nos. Sic loqueris ad eos: Minimus
digitus meus grossior est dorso patris mei. 11 Et nunc
pater meus posuit super vos iugum grave, ego autem
addam super iugum vestrum: pater meus cecidit vos
flagellis, ego autem cædam vos scorpionibus 12 Venit
ergo Ieroboam, et omnis populus ad Roboam die
tertia, sicut locutus fuerat rex, dicens: Revertimini
ad me die tertia. 13 Responditque rex populo dura,
derelicto consilio seniorum, quod ei dederant, 14
et locutus est eis secundum consilium iuvenum,
dicens: Pater meus aggravavit iugum vestrum, ego
autem addam iugo vestro: pater meus cecidit vos
flagellis, ego autem cædam vos scorpionibus. 15 Et
non acquievit rex populo: quoniam aversatus fuerat
eum Dominus, ut suscitaret verbum suum, quod
locutus fuerat in manu Ahiæ Silonitæ, ad Ieroboam
filium Nabat. 16 Videns itaque populus quod noluisset
eos audire rex, respondit ei dicens: Quæ nobis pars
in David? Vel quæ hereditas in filio Isai? Vade in
tabernacula tua Israel, nunc vide domum tuam David.
Et abiit Israel in tabernacula sua. 17 Super filios
autem Israel, quicumque habitabant in civitatibus
Iuda, regnavit Roboam. 18 Misit ergo rex Roboam
Aduram, qui erat super tributa: et lapidavit eum omnis
Israel, et mortuus est. Porro rex Roboam festinus
ascendit currum, et fugit in Ierusalem: 19 recessitque
Israel a domo David, usque in præsentem diem. 20
Factum est autem cum audisset omnis Israel, quod
reversus esset Ieroboam, miserunt, et vocaverunt eum
congregato cœtu, et constituerunt eum regem super
omnem Israel, nec secutus est quisquam domum
David præter tribum Iuda solam. 21 Venit autem
Roboam Ierusalem, et congregavit universam domum
Iuda, et tribum Beniamin, centum octoginta millia
electorum virorum bellatorum, ut pugnarent contra
domum Israel, et reducerent regnum Roboam filio
Salomonis. 22 Factus est autem sermo Domini ad
Semeiam virum Dei, dicens: 23 Loquere ad Roboam
filium Salomonis regem Iuda, et ad omnem domum

Iuda, et Beniamin, et reliquos de populo, dicens: 24
Hæc dicit Dominus: Non ascendetis, neque bellabitis
contra fratres vestros filios Israel: revertatur vir in
domum suam, a me enim factum est verbum hoc.
Audierunt sermonem Domini, et reversi sunt de itinere
sicut eis præceperat Dominus. 25 Ædificavit autem
Ieroboam Sichem in monte Ephraim, et habitavit
ibi: et egressus inde ædificavit Phanuel. 26 Dixitque
Ieroboam in corde suo: Nunc revertetur regnum ad
domum David, 27 si ascenderit populus iste ut faciat
sacrificia in domo Domini in Ierusalem: et convertetur
cor populi huius ad dominum suum Roboam regem
Iuda, interficientque me, et revertentur ad eum. 28
Et excogitato consilio fecit duos vitulos aureos, et
dixit eis: Nolite ultra ascendere in Ierusalem: Ecce
dii tui Israel, qui te eduxerunt de Terra Ægypti. 29
Posuitque unum in Bethel, et alterum in Dan: 30
et factum est verbum hoc in peccatum: ibat enim
populus ad adorandum vitulum usque in Dan. 31 Et
fecit fana in excelsis, et sacerdotes de extremis populi,
qui non erant de filiis Levi. 32 Constituitque diem
sollemnem in mense octavo, quintadecima die mensis,
in similitudinem sollemnitatis, quæ celebrabatur in
Iuda. Et ascendens altare, similiter fecit in Bethel, ut
immolaret vitulis, quos fabricatus fuerat: constituitque
in Bethel sacerdotes excelsorum, quæ fecerat. 33
Et ascendit super altare quod extruxerat in Bethel,
quintadecima die mensis octavi, quem finxerat de
corde suo: et fecit sollemnitatem filiis Israel, et
ascendit super altare, ut adoleret incensum.

13 Et ecce vir Dei venit de Iuda in sermone Domini
in Bethel, Ieroboam stante super altare, et thus
iaciente. 2 Et exclamavit contra altare in sermone
Domini, et ait: Altare, altare, hæc dicit Dominus:
Ecce filius nascetur domui David, Iosias nomine,
et immolabit super te sacerdotes excelsorum, qui
nunc in te thura succendunt, et ossa hominum super
te incendet. 3 Deditque in illa die signum, dicens:
Hoc erit signum quod locutus est Dominus: Ecce
altare scindetur, et effundetur cinis qui in eo est. 4
Cumque audisset rex sermonem hominis Dei, quem
inclamaverat contra altare in Bethel, extendit manum
suam de altari, dicens: Apprehendite eum. Et exaruit
manus eius, quam extenderat contra eum: nec valuit
retrahere eam ad se. 5 Altare quoque scissum est,
et effusus est cinis de altari, iuxta signum quod
prædixerat vir Dei in sermone Domini. 6 Et ait rex ad
virum Dei: Deprecare faciem Domini Dei tui, et ora
pro me, ut restituatur manus mea mihi. Oravitque
vir Dei faciem Domini, et reversa est manus regis
ad eum, et facta est sicut prius fuerat. 7 Locutus est
autem rex ad virum Dei: Veni mecum domum ut
prandeas, et dabo tibi munera. 8 Responditque vir
Dei ad regem: Si dederis mihi mediam partem domus
tuæ, non veniam tecum, nec comedam panem, neque
bibam aquam in loco isto: 9 sic enim mandatum est
mihi in sermone Domini præcipientis: Non comedes
panem, neque bibes aquam, nec reverteris per viam
qua venisti. 10 Abiit ergo per aliam viam, et non est
reversus per iter, quo venerat in Bethel. 11 Prophetes
autem quidam senex habitabat in Bethel, ad quem
venerunt filii sui, et narraverunt ei omnia opera, quæ
fecerat vir Dei illa die in Bethel: et verba quæ locutus
fuerat ad regem, narraverunt patri suo. 12 Et dixit eis
pater eorum: Per quam viam abiit? Ostenderunt ei
filii sui viam, per quam abierat vir Dei, qui venerat de
Iuda. 13 Et ait filiis suis: Sternite mihi asinum. Qui
cum stravissent, ascendit, 14 et abiit post virum Dei,
et invenit eum sedentem subtus terebinthum: et ait
illi: Tune es vir Dei qui venisti de Iuda? Respondit ille:
Ego sum. 15 Dixitque ad eum: Veni mecum domum,
ut comedas panem. 16 Qui ait: Non possum reverti,
neque venire tecum, nec comedam panem, neque
bibam aquam in loco isto: 17 quia locutus est Dominus
ad me in sermone Domini, dicens: Non comedes
panem, et non bibes aquam ibi, nec reverteris per
viam, qua ieris. 18 Qui ait illi: Et ego propheta sum
similis tui: et Angelus locutus est mihi in sermone
Domini, dicens: Reduc eum tecum in domum tuam, ut
comedat panem, et bibat aquam. Fefellit eum, 19 et
reduxit secum: comedit ergo panem in domo eius,
et bibit aquam. 20 Cumque sederent ad mensam,
factus est sermo Domini ad prophetam, qui reduxerat
eum. 21 Et exclamavit ad virum Dei, qui venerat de
Iuda, dicens: Hæc dicit Dominus: Quia non obediens
fuisti ori Domini, et non custodisti mandatum, quod
præcepit tibi Dominus Deus tuus, 22 et reversus es,
et comedisti panem, et bibisti aquam in loco in quo
præcepit tibi ne comederes panem, neque biberes

aquam, non inferetur cadaver tuum in sepulchrum
patrum tuorum. 23 Cumque comedisset et bibisset,
stravit asinum suum prophetæ, quem reduxerat. 24
Qui cum abiisset, invenit eum leo in via, et occidit, et
erat cadaver eius proiectum in itinere: asinus autem
stabat iuxta illum, et leo stabat iuxta cadaver. 25 Et
ecce, viri transeuntes viderunt cadaver proiectum in
via, et leonem stantem iuxta cadaver. Et venerunt et
divulgaverunt in civitate, in qua prophetes ille senex
habitabat. 26 Quod cum audisset propheta ille, qui
reduxerat eum de via, ait: Vir Dei est, qui inobediens
fuit ori Domini, et tradidit eum Dominus leoni, et
confregit eum, et occidit iuxta verbum Domini, quod
locutus est ei. 27 Dixitque ad filios suos: Sternite mihi
asinum. Qui cum stravissent, 28 et ille abiisset, invenit
cadaver eius proiectum in via, et asinum et leonem
stantem iuxta cadaver: non comedit leo de cadavere,
nec læsit asinum. 29 Tulit ergo prophetes cadaver viri
Dei, et posuit illud super asinum, et reversus intulit
in civitatem prophetæ senis ut plangeret eum. 30 Et
posuit cadaver eius in sepulchro suo: et planxerunt
eum: Heu, heu, mi frater! 31 Cumque planxissent eum,
dixit ad filios suos: Cum mortuus fuero, sepelite me
in sepulchro, in quo vir Dei sepultus est: iuxta ossa
eius ponite ossa mea. 32 Profecto enim veniet sermo,
quem prædixit in sermone Domini contra altare quod
est in Bethel, et contra omnia fana excelsorum, quæ
sunt in urbibus Samariæ. 33 Post verba hæc non est
reversus Ieroboam de via sua pessima, sed econtrario
fecit de novissimis populi sacerdotes excelsorum:
quicumque volebat, implebat manum suam, et fiebat
sacerdos excelsorum. 34 Et propter hanc causam
peccavit domus Ieroboam, et eversa est, et deleta de
superficie terræ.

14 In tempore illo ægrotavit Abia filius Ieroboam. 2
Dixitque Ieroboam uxori suæ: Surge, et commuta
habitum, ne cognoscaris quod sis uxor Ieroboam:
et vade in Silo, ubi est Ahias propheta, qui locutus
est mihi, quod regnaturus essem super populum
hunc. 3 Tolle quoque in manu tua decem panes, et
crustulam, et vas mellis, et vade ad illum: ipse enim
indicabit tibi quid eventurum sit puero huic. 4 Fecit
ut dixerat, uxor Ieroboam: et consurgens abiit in
Silo, et venit in domum Ahiæ: at ille non poterat
videre, quia caligaverant oculi eius præ senectute. 5
Dixit autem Dominus ad Ahiam: Ecce uxor Ieroboam
ingreditur ut consulat te super filio suo qui ægrotat.
Hæc et hæc loqueris ei. Cum ergo illa intraret, et
dissimularet se esse quæ erat, 6 audivit Ahias sonitum
pedum eius introeuntis per ostium, et ait: Ingredere
uxor Ieroboam: quare aliam te esse simulas? Ego
autem missus sum ad te durus nuncius. 7 Vade, et
dic Ieroboam: Hæc dicit Dominus Deus Israel: Quia
exaltavi te de medio populi, et dedi te ducem super
populum meum Israel: 8 et scidi regnum domus David,
et dedi illud tibi, et non fuisti sicut servus meus David,
qui custodivit mandata mea, et secutus est me in toto
corde suo, faciens quod placitum esset in conspectu
meo: 9 sed operatus es mala super omnes, qui fuerunt
ante te, et fecisti tibi deos alienos et conflatiles, ut
me ad iracundiam provocares, me autem proiecisti
post corpus tuum: 10 idcirco ecce ego inducam mala
super domum Ieroboam, et percutiam de Ieroboam
mingentem ad parietem, et clausum, et novissimum
in Israel: et mundabo reliquias domus Ieroboam, sicut
mundari solet fimus usque ad purum. 11 Qui mortui
fuerint de Ieroboam in civitate, comedent eos canes:
qui autem mortui fuerint in agro, vorabunt eos aves
cæli: quia Dominus locutus est. 12 Tu igitur surge,
et vade in domum tuam: et in ipso introitu pedum
tuorum in urbem, morietur puer, 13 et planget eum
omnis Israel, et sepeliet: iste enim solus inferetur de
Ieroboam in sepulchrum, quia inventus est super eo
sermo bonus a Domino Deo Israel, in domo Ieroboam.
14 Constituet autem sibi Dominus regem super Israel,
qui percutiet domum Ieroboam in hac die, et in hoc
tempore: 15 et percutiet Dominus Deus Israel, sicut
moveri solet arundo in aqua: et evellet Israel de terra
bona hac, quam dedit patribus eorum, et ventilabit eos
trans Flumen: quia fecerunt sibi lucos, ut irritarent
Dominum. 16 Et tradet Dominus Israel propter peccata
Ieroboam, qui peccavit, et peccare fecit Israel. 17
Surrexit itaque uxor Ieroboam, et abiit, et venit in
Thersa: cumque illa ingrederetur limen domus, puer
mortuus est. 18 Et sepelierunt eum: et planxit eum
omnis Israel iuxta sermonem Domini, quem locutus
est in manu servi sui Ahiæ prophetæ. 19 Reliqua
autem verborum Ieroboam, quomodo pugnaverit,
et quomodo regnaverit, ecce scripta sunt in Libro

verborum dierum regum Israel. 20 Dies autem, quibus
regnavit Ieroboam, viginti duo anni sunt: et dormivit
cum patribus suis: regnavitque Nadab filius eius pro
eo. 21 Porro Roboam filius Salomonis regnavit in
Iuda. Quadraginta et unius anni erat Roboam, cum
regnare cœpisset: decem et septem annos regnavit in
Ierusalem civitate, quam elegit Dominus ut poneret
nomen suum ibi, ex omnibus tribubus Israel. Nomen
autem matris eius Naama Ammanitis. 22 Et fecit Iudas
malum coram Domino, et irritaverunt eum super
omnibus, quæ fecerant patres eorum in peccatis
suis, quæ peccaverunt. 23 Ædificaverunt enim et ipsi
sibi aras, et statuas, et lucos super omnem collem
excelsum, et subter omnem arborem frondosam: 24
sed et effeminati fuerunt in terra, feceruntque omnes
abominationes gentium, quas attrivit Dominus ante
faciem filiorum Israel. 25 In quinto autem anno regni
Roboam, ascendit Sesac rex Ægypti in Ierusalem, 26 et
tulit thesauros domus Domini, et thesauros regios, et
universa diripuit: scuta quoque aurea, quæ fecerat
Salomon: 27 pro quibus fecit rex Roboam scuta ærea,
et tradidit ea in manum ducum scutariorum, et eorum
qui excubabant ante ostium domus regis. 28 Cumque
ingrederetur rex in domum Domini, portabant ea qui
præeundi habebant officium: et postea reportabant
ad armamentarium scutariorum. 29 Reliqua autem
sermonum Roboam, et omnia quæ fecit, ecce scripta
sunt in Libro sermonum dierum regum Iuda. 30
Fuitque bellum inter Roboam et Ieroboam cunctis
diebus. 31 Dormivitque Roboam cum patribus suis, et
sepultus est cum eis in civitate David: nomen autem
matris eius Naama Ammanitis: et regnavit Abiam
filius eius pro eo.

15 Igitur in octavo decimo anno regni Ieroboam
filii Nabat, regnavit Abiam super Iudam. 2 Tribus
annis regnavit in Ierusalem: nomen matris eius
Maacha filia Abessalom. 3 Ambulavitque in omnibus
peccatis patris sui, quæ fecerat ante eum: nec erat cor
eius perfectum cum Domino Deo suo, sicut cor David
patris eius. 4 Sed propter David dedit ei Dominus Deus
suus lucernam in Ierusalem, ut suscitaret filium eius
post eum, et statueret Ierusalem: 5 eo quod fecisset
David rectum in oculis Domini, et non declinasset ab
omnibus, quæ præceperat ei cunctis diebus vitæ suæ,
excepto sermone Uriæ Hethæi. 6 Attamen bellum fuit
inter Roboam, et Ieroboam omni tempore vitæ eius. 7
Reliqua autem sermonum Abiam, et omnia quæ fecit,
nonne hæc scripta sunt in Libro verborum dierum
regum Iuda? Fuitque prælium inter Abiam et inter
Ieroboam. 8 Et dormivit Abiam cum patribus suis, et
sepelierunt eum in civitate David: regnavitque Asa
filius eius pro eo. 9 In anno ergo vigesimo Ieroboam
regis Israel regnavit Asa rex Iuda, 10 et quadraginta
et uno anno regnavit in Ierusalem. Nomen matris
eius Maacha, filia Abessalom. 11 Et fecit Asa rectum
ante conspectum Domini, sicut David pater eius: 12 et
abstulit effeminatos de terra, purgavitque universas
sordes idolorum, quæ fecerant patres eius. 13 Insuper
et Maacham matrem suam amovit, ne esset princeps
in sacris Priapi, et in luco eius, quem consecraverat:
subvertitque specum eius, et confregit simulacrum
turpissimum, et combussit in Torrente Cedron: 14
excelsa autem non abstulit. Verumtamen cor Asa
perfectum erat cum Domino cunctis diebus suis:
15 et intulit ea, quæ sanctificaverat pater suus, et
voverat, in domum Domini, argentum et aurum, et
vasa. 16 Bellum autem erat inter Asa, et Baasa regem
Israel cunctis diebus eorum. 17 Ascendit quoque
Baasa rex Israel in Iudam, et ædificavit Rama, ut
non posset quispiam egredi vel ingredi de parte Asa
regis Iuda. 18 Tollens itaque Asa omne argentum,
et aurum, quod remanserat in thesauris domus
Domini, et in thesauris domus regiæ, et dedit illud in
manus servorum suorum: et misit ad Benadad filium
Tabremon filii Hezion, regem Syriæ, qui habitabat in
Damasco, dicens: 19 Fœdus est inter me et te, et inter
patrem meum et patrem tuum: ideo misit tibi munera,
argentum et aurum: et peto ut venias, et irritum facias
fœdus, quod habes cum Baasa rege Israel, et recedat a
me. 20 Acquiescens Benadad regi Asa, misit principes
exercitus sui in civitates Israel, et percusserunt
Ahion, et Dan, et Abeldomum Maacha, et universam
Cenneroth, omnes scilicet Terram Nephthali. 21 Quod
cum audisset Baasa, intermisit ædificare Rama, et
reversus est in Thersa. 22 Rex autem Asa nuncium
misit in omnem Iudam, dicens: Nemo sit excusatus.
Et tulerunt lapides de Rama, et ligna eius, quibus
ædificaverat Baasa, et extruxit de eis rex Asa Gabaa
Beniamin, et Maspha. 23 Reliqua autem omnium

sermonum Asa, et universæ fortitudines eius, et
cuncta quæ fecit, et civitates, quas extruxit, nonne
hæc scripta sunt in Libro verborum dierum regum
Iuda? Verumtamen in tempore senectutis suæ doluit
pedes. 24 Et dormivit cum patribus suis, et sepultus
est cum eis in Civitate David patris sui. Regnavitque
Iosaphat filius eius pro eo. 25 Nadab vero filius
Ieroboam regnavit super Israel anno secundo Asa regis
Iuda: regnavitque super Israel duobus annis. 26 Et fecit
quod malum est in conspectu Domini, et ambulavit in
viis patris sui, et in peccatis eius, quibus peccare fecit
Israel. 27 Insidiatus est autem ei Baasa filius Ahiæ de
domo Issachar, et percussit eum in Gebbethon, quæ
est urbs Philisthinorum: siquidem Nadab et omnis
Israel obsidebant Gebbethon. 28 Interfecit ergo illum
Baasa in anno tertio Asa regis Iuda, et regnavit pro
eo. 29 Cumque regnasset, percussit omnem domum
Ieroboam: non dimisit ne unam quidem animam de
semine eius, donec deleret eum iuxta verbum Domini,
quod locutus fuerat in manu servi sui Ahiæ Silonitis,
30 propter peccata Ieroboam, quæ peccaverat, et
quibus peccare fecerat Israel: et propter delictum, quo
irritaverat Dominum Deum Israel. 31 Reliqua autem
sermonum Nadab, et omnia quæ operatus est, nonne
hæc scripta sunt in Libro verborum dierum regum
Israel? 32 Fuitque bellum inter Asa, et Baasa regem
Israel cunctis diebus eorum. 33 Anno tertio Asa regis
Iuda regnavit Baasa filius Ahiæ, super omnem Israel
in Thersa vigintiquattuor annis. 34 Et fecit malum
coram Domino, ambulavitque in via Ieroboam, et in
peccatis eius, quibus peccare fecit Israel.

16 Factus est autem sermo Domini ad Iehu filium
Hanani contra Baasa, dicens: 2 Pro eo quod
exaltavi te de pulvere, et posui te ducem super
populum meum Israel, tu autem ambulasti in via
Ieroboam, et peccare fecisti populum meum Israel, ut
me irritares in peccatis eorum: 3 ecce, ego demetam
posteriora Baasa, et posteriora domus eius: et faciam
domum tuam sicut domum Ieroboam filii Nabat. 4 Qui
mortuus fuerat de Baasa in civitate, comedent eum
canes: et qui mortuus fuerit ex eo in regione, comedent
eum volucres cæli. 5 Reliqua autem sermonum Baasa,
et quæcumque fecit, et prælia eius, nonne hæc scripta
sunt in Libro verborum dierum regum Israel? 6
Dormivit ergo Baasa cum patribus suis, sepultusque
est in Thersa: et regnavit Ela filius eius pro eo. 7 Cum
autem in manu Iehu filii Hanani prophetæ verbum
Domini factum esset contra Baasa, et contra domum
eius, et contra omne malum, quod fecerat coram
Domino, ad irritandum eum in operibus manuum
suarum, ut fieret sicut domus Ieroboam: ob hanc
causam occidit eum, hoc est, Iehu filium Hanani,
prophetam. 8 Anno vigesimo sexto Asa regis Iuda,
regnavit Ela filius Baasa super Israel in Thersa duobus
annis. 9 Et rebellavit contra eum servus suus Zambri,
dux mediæ partis equitum: erat autem Ela in Thersa
bibens, et temulentus in domo Arsa præfecti Thersa.
10 Irruens ergo Zambri, percussit, et occidit eum anno
vigesimo septimo Asa regis Iuda, et regnavit pro eo.
11 Cumque regnasset, et sedisset super solium eius,
percussit omnem domum Baasa, et non dereliquit ex
ea mingentem ad parietem, et propinquos et amicos
eius. 12 Delevitque Zambri omnem domum Baasa,
iuxta verbum Domini, quod locutus fuerat ad Baasa in
manu Iehu prophetæ, 13 propter universa peccata
Baasa, et peccata Ela filii eius, qui peccaverunt, et
peccare fecerunt Israel provocantes Dominum Deum
Israel in vanitatibus suis. 14 Reliqua autem sermonum
Ela, et omnia quæ fecit, nonne hæc scripta sunt
in Libro verborum dierum regum Israel? 15 Anno
vigesimo septimo Asa regis Iuda, regnavit Zambri
septem diebus in Thersa: porro exercitus obsidebat
Gebbethon urbem Philisthinorum. 16 Cumque audisset
rebellasse Zambri, et occidisse regem, fecit sibi regem
omnis Israel Amri, qui erat princeps militiæ super
Israel in die illa in castris. 17 Ascendit ergo Amri, et
omnis Israel cum eo de Gebbethon, et obsidebant
Thersa. 18 Videns autem Zambri quod expugnanda
esset civitas, ingressus est palatium, et succendit se
cum domo regia: et mortuus est 19 in peccatis suis,
quæ peccaverat faciens malum coram Domino, et
ambulans in via Ieroboam, et in peccato eius, quo
fecit peccare Israel. 20 Reliqua autem sermonum
Zambri, et insidiarum eius, et tyrannidis, nonne hæc
scripta sunt in Libro verborum dierum regum Israel?
21 Tunc divisus est populus Israel in duas partes:
media pars populi sequebatur Thebni filium Gineth,
ut constitueret eum regem: et media pars Amri. 22
Prævaluit autem populus, qui erat cum Amri, populo

qui sequebatur Thebni filium Gineth: mortuusque est
Thebni, et regnavit Amri. 23 Anno trigesimo primo Asa
regis Iuda regnavit Amri super Israel, duodecim annis:
in Thersa regnavit sex annis. 24 Emitque montem
Samariæ a Somer duobus talentis argenti: et ædificavit
eum, et vocavit nomen civitatis, quam extruxerat,
nomine Semer, domini montis Samariam. 25 Fecit
autem Amri malum in conspectu Domini, et operatus
est nequiter super omnes, qui fuerunt ante eum. 26
Ambulavitque in omni via Ieroboam filii Nabat, et in
peccatis eius quibus peccare fecerat Israel: ut irritaret
Dominum Deum Israel in vanitatibus suis. 27 Reliqua
autem sermonum Amri, et prælia eius, quæ gessit,
nonne hæc scripta sunt in Libro verborum dierum
regum Israel? 28 Dormivitque Amri cum patribus
suis, et sepultus est in Samaria: regnavitque Achab
filius eius pro eo. 29 Achab vero filius Amri regnavit
super Israel anno trigesimo octavo Asa regis Iuda. Et
regnavit Achab filius Amri super Israel in Samaria
viginti et duobus annis. 30 Et fecit Achab filius Amri
malum in conspectu Domini super omnes, qui fuerunt
ante eum. 31 Nec suffecit ei ut ambularet in peccatis
Ieroboam, filii Nabat: insuper duxit uxorem Iezabel
filiam Ethbaal regis Sidoniorum. Et abiit, et servivit
Baal, et adoravit eum. 32 Et posuit aram Baal in
templo Baal, quod ædificaverat in Samaria, 33 et
plantavit lucum: et addidit Achab in opere suo, irritans
Dominum Deum Israel super omnes reges Israel, qui
fuerunt ante eum. 34 In diebus eius ædificavit Hiel
de Bethel, Iericho: in Abiram primitivo suo fundavit
eam, et in Segub novissimo suo posuit portas eius:
iuxta verbum Domini, quod locutus fuerat in manu
Iosue filii Nun.

17 Et dixit Elias Thesbites de habitatoribus Galaad
ad Achab: Vivit Dominus Deus Israel, in cuius
conspectu sto, si erit annis his ros et pluvia, nisi iuxta
oris mea verba. 2 Et factum est verbum Domini ad
eum, dicens: 3 Recede hinc, et vade contra Orientem,
et abscondere in torrente Carith, qui est contra
Iordanem, 4 et ibi de torrente bibes: corvisque præcepi
ut pascant te ibi. 5 Abiit ergo, et fecit iuxta verbum
Domini: cumque abiisset, sedit in torrente Carith, qui
est contra Iordanem. 6 Corvi quoque deferebant ei
panem et carnes mane, similiter panem et carnes
vesperi, et bibebat de torrente. 7 Post dies autem
siccatus est torrens: non enim pluerat super terram.
8 Factus est ergo sermo Domini ad eum, dicens: 9
Surge, et vade in Sarephta Sidoniorum, et manebis
ibi: præcepi enim ibi mulieri viduæ ut pascat te. 10
Surrexit, et abiit in Sarephta. Cumque venisset ad
portam civitatis, apparuit ei mulier vidua colligens
ligna, et vocavit eam, dixitque ei: Da mihi paululum
aquæ in vase, ut bibam. 11 Cumque illa pergeret ut
afferret, clamavit post tergum eius, dicens: Affer mihi,
obsecro, et buccellam panis in manu tua. 12 Quæ
respondit: Vivit Dominus Deus tuus, quia non habeo
panem, nisi quantum pugillus capere potest farinæ in
hydria, et paululum olei in lecytho: en colligo duo
ligna ut ingrediar et faciam illum mihi et filio meo, ut
comedamus, et moriamur. 13 Ad quam Elias ait: Noli
timere, sed vade, et fac sicut dixisti: verumtamen mihi
primum fac de ipsa farinula subcinericium panem
parvulum, et affer ad me: tibi autem et filio tuo facies
postea. 14 Hæc autem dicit Dominus Deus Israel:
Hydria farinæ non deficiet, nec lecythus olei minuetur
usque ad diem, in qua Dominus daturus est pluviam
super faciem terræ. 15 Quæ abiit, et fecit iuxta verbum
Eliæ: et comedit ipse, et illa, et domus eius: et ex
illa die 16 hydria farinæ non defecit, et lecythus
olei non est imminutus, iuxta verbum Domini, quod
locutus fuerat in manu Eliæ. 17 Factum est autem
post hæc, ægrotavit filius mulieris matris familias,
et erat languor fortissimus ita ut non remaneret
in eo halitus. 18 Dixit ergo ad Eliam: Quid mihi et
tibi vir Dei? Ingressus es ad me, ut rememorarentur
iniquitates meæ, et interficeres filium meum? 19 Et ait
ad eam Elias: Da mihi filium tuum. Tulitque eum de
sinu eius, et portavit in cœnaculum ubi ipse manebat,
et posuit super lectulum suum. 20 Et clamavit ad
Dominum, et dixit: Domine Deus meus, etiam ne
viduam, apud quam ego utcumque sustentor, afflixisti
ut interficeres filium eius? 21 Et expandit se, atque
mensus est super puerum tribus vicibus, et clamavit
ad Dominum, et ait: Domine Deus meus, revertatur
obsecro anima pueri huius in viscera eius. 22 Et
exaudivit Dominus vocem Eliæ: et reversa est anima
pueri intra eum, et revixit. 23 Tulitque Elias puerum,
et deposuit eum de cœnaculo in inferiorem domum,
et tradidit matri suæ, et ait illi: En vivit filius tuus.

24 Dixitque mulier ad Eliam: Nunc, in isto cognovi
quoniam vir Dei es tu, et verbum Domini in ore tuo
verum est.

18 Post dies multos factum est verbum Domini ad
Eliam, in anno tertio dicens: Vade, et ostende
te Achab, ut dem pluviam super faciem terræ. 2
Ivit ergo Elias, ut ostenderet se Achab: erat autem
fames vehemens in Samaria. 3 Vocavitque Achab
Abdiam dispensatorem domus suæ: Abdias autem
timebat Dominum valde. 4 Nam cum interficeret
Iezabel prophetas Domini, tulit ille centum prophetas,
et abscondit eos quinquagenos et quinquagenos in
speluncis, et pavit eos pane et aqua. 5 Dixit ergo
Achab ad Abdiam: Vade in terram ad universos fontes
aquarum, et in cunctas valles, si forte possimus
invenire herbam, et salvare equos et mulos, et non
penitus iumenta intereant. 6 Diviseruntque sibi
regiones, ut circuirent eas: Achab ibat per viam unam,
et Abdias per viam alteram seorsum. 7 Cumque esset
Abdias in via, Elias occurrit ei: qui cum cognovisset
eum, cecidit super faciem suam, et ait: Num tu es,
domine mi, Elias? 8 Cui ille respondit: Ego. Vade, et dic
domino tuo: Adest Elias. 9 Et ille: Quid peccavi, inquit,
quoniam tradis me servum tuum in manu Achab,
ut interficiat me? 10 Vivit Dominus Deus tuus, quia
non est gens aut regnum, quo non miserit dominus
meus te requirens: et respondentibus cunctis: Non
est hic: adiuravit regna singula et gentes, eo quod
minime reperireris. 11 Et nunc tu dicis mihi: Vade, et
dic domino tuo: Adest Elias. 12 Cumque recessero a
te, Spiritus Domini asportabit te in locum, quem ego
ignoro: et ingressus nunciabo Achab, et non inveniens
te, interficiet me: servus autem tuus timet Dominum
ab infantia sua. 13 Numquid non indicatum est tibi
domino meo, quid fecerim cum interficeret Iezabel
prophetas Domini, quod absconderim de prophetis
Domini centum viros, quinquagenos et quinquagenos
in speluncis, et paverim eos pane et aqua? 14 Et nunc tu
dicis: Vade, et dic domino tuo: Adest Elias: ut interficiat
me? 15 Et dixit Elias: Vivit Dominus exercituum,
ante cuius vultum sto, quia hodie apparebo ei. 16
Abiit ergo Abdias in occursum Achab, et indicavit ei:
venitque Achab in occursum Eliæ. 17 Et cum vidisset
eum, ait: Tune es ille, qui conturbas Israel? 18 Et ille
ait: Non ego turbavi Israel, sed tu, et domus patris
tui, qui dereliquistis mandata Domini, et secuti estis
Baalim. 19 Verumtamen nunc mitte, et congrega ad me
universum Israel in monte Carmeli, et prophetas Baal
quadringentos quinquaginta, prophetasque lucorum
quadringentos, qui comedunt de mensa Iezabel. 20
Misit Achab ad omnes filios Israel, et congregavit
prophetas in monte Carmeli. 21 Accedens autem Elias
ad omnem populum, ait: Usquequo claudicatis in
duas partes? Si Dominus est Deus, sequimini eum:
si autem Baal, sequimini illum. Et non respondit ei
populus verbum. 22 Et ait rursus Elias ad populum:
Ego remansi propheta Domini solus: prophetæ autem
Baal quadringenti et quinquaginta viri sunt. 23
Dentur nobis duo boves, et illi eligant sibi bovem
unum, et in frustra cædentes ponant super ligna,
ignem autem non supponant: et ego faciam bovem
alterum, et imponam super ligna, ignem autem non
supponam. 24 Invocate nomina deorum vestrorum,
et ego invocabo nomen Domini mei: et Deus qui
exaudierit per ignem, ipse sit Deus. Respondens
omnis populus ait: Optima propositio. 25 Dixit ergo
Elias prophetis Baal: Eligite vobis bovem unum, et
facite primi, quia vos plures estis: et invocate nomina
deorum vestrorum, ignemque non supponatis. 26 Qui
cum tulissent bovem, quem dederat ei, fecerunt: et
invocabant nomen Baal de mane usque ad meridiem,
dicentes: Baal exaudi nos. Et non erat vox, nec qui
responderet: transiliebantque altare quod fecerant.
27 Cumque esset iam meridies, illudebat illis Elias,
dicens: Clamate voce maiore: deus enim est, et forsitan
loquitur, aut in diversorio est, aut in itinere, aut certe
dormit, ut excitetur. 28 Clamabant ergo voce magna,
et incidebant se iuxta ritum suum cultris et lanceolis,
donec perfunderentur sanguine. 29 Postquam autem
transiit meridies, et illis prophetantibus venerat
tempus, quo sacrificium offerri solet, nec audiebatur
vox, nec aliquis respondebat, nec attendebat orantes:
30 dixit Elias omni populo: Venite ad me. Et accedente
ad se populo, curavit altare Domini, quod destructum
fuerat. 31 Et tulit duodecim lapides iuxta numerum
tribuum filiorum Iacob, ad quem factus est sermo
Domini, dicens: Israel erit nomen tuum. 32 Et
ædificavit de lapidibus altare in nomine Domini:
fecitque aquæductum, quasi per duas aratiunculas

in circuitu altaris, 33 et composuit ligna: divisitque
per membra bovem, et posuit super ligna, 34 et
ait: Implete quattuor hydrias aqua, et fundite super
holocaustum, et super ligna. Rursumque dixit: Etiam
secundo hoc facite. Qui cum fecissent secundo, ait:
Etiam tertio idipsum facite. Feceruntque tertio, 35 et
currebant aquæ circum altare, et fossa aquæductus
repleta est. 36 Cumque iam tempus esset ut offerretur
holocaustum, accedens Elias propheta, ait: Domine
Deus Abraham, et Isaac, et Israel, ostende hodie
quia tu es Deus Israel, et ego servus tuus, et iuxta
præceptum tuum feci omnia verba hæc. 37 Exaudi
me Domine, exaudi me: ut discat populus iste, quia
tu es Dominus Deus, et tu convertisti cor eorum
iterum. 38 Cecidit autem ignis Domini, et voravit
holocaustum, et ligna, et lapides, pulverem quoque,
et aquam, quæ erat in aquæductu lambens. 39 Quod
cum vidisset omnis populus, cecidit in faciem suam,
et ait: Dominus ipse est Deus, Dominus ipse est Deus.
40 Dixitque Elias ad eos: Apprehendite prophetas
Baal, et ne unus quidem effugiat ex eis. Quos cum
apprehendissent, duxit eos Elias ad torrentem Cison,
et interfecit eos ibi. 41 Et ait Elias ad Achab: Ascende,
comede, et bibe: quia sonus multæ pluviæ est. 42
Ascendit Achab ut comederet et biberet: Elias autem
ascendit in verticem Carmeli, et pronus in terram
posuit faciem suam inter genua sua, 43 et dixit ad
puerum suum: Ascende, et prospice contra mare.
Qui cum ascendisset, et contemplatus esset, ait: Non
est quidquam. Et rursum ait illi: Revertere septem
vicibus. 44 In septima autem vice: Ecce nubecula
parva quasi vestigium hominis ascendebat de mari.
Qui ait: Ascende, et dic Achab: Iunge currum tuum et
descende, ne occupet te pluvia. 45 Cumque se verteret
huc itaque illuc, ecce cæli contenebrati sunt, et nubes,
et ventus, et facta est pluvia grandis. Ascendens
itaque Achab abiit in Iezrahel: 46 et manus Domini
facta est super Eliam, accinctisque lumbis currebat
ante Achab, donec veniret in Iezrahel.

19 Nunciavit autem Achab Iezabel omnia quæ
fecerat Elias, et quomodo occidisset universos
prophetas gladio. 2 Misitque Iezabel nuncium ad Eliam,
dicens: Hæc mihi faciant dii, et hæc addant, nisi hac
hora cras posuero animam tuam sicut animam unius
ex illis. 3 Timuit ergo Elias, et surgens abiit quocumque
eum ferebat voluntas: venitque in Bersabee Iuda, et
dimisit ibi puerum suum, 4 et perrexit in desertum,
viam unius diei. Cumque venisset, et sederet subter
unam iuniperum, petivit animæ suæ ut moreretur, et
ait: Sufficit mihi Domine, tolle animam meam: neque
enim melior sum, quam patres mei. 5 Proiecitque se, et
obdormivit in umbra iuniperi: et ecce Angelus Domini
tetigit eum, et dixit illi: Surge, et comede. 6 Respexit,
et ecce ad caput suum subcinericius panis, et vas
aquæ: comedit ergo, et bibit, et rursum obdormivit. 7
Reversusque est Angelus Domini secundo, et tetigit
eum, dixitque illi: Surge, comede: grandis enim tibi
restat via. 8 Qui cum surrexisset, comedit et bibit,
et ambulavit in fortitudine cibi illius quadraginta
diebus, et quadraginta noctibus, usque ad montem Dei
Horeb. 9 Cumque venisset illuc, mansit in spelunca:
et ecce sermo Domini ad eum, dixitque illi: Quid
hic agis Elia? 10 At ille respondit: Zelo zelatus sum
pro Domino Deo exercituum, quia dereliquerunt
pactum tuum filii Israel: altaria tua destruxerunt,
prophetas tuos occiderunt gladio, derelictus sum
ego solus, et quærunt animam meam ut auferant
eam. 11 Et ait ei: Egredere, et sta in monte coram
Domino: et ecce Dominus transit, et spiritus grandis
et fortis subvertens montes, et conterens petras ante
Dominum: non in spiritu Dominus, et post spiritum
commotio: non in commotione Dominus, 12 et post
commotionem ignis: non in igne Dominus, et post
ignem sibilus auræ tenuis. 13 Quod cum audisset
Elias, operuit vultum suum pallio, et egressus stetit in
ostio speluncæ, et ecce vox ad eum dicens: Quid hic
agis Elia? Et ille respondit: 14 Zelo zelatus sum pro
Domino Deo exercituum: quia dereliquerunt pactum
tuum filii Israel: altaria tua destruxerunt, prophetas
tuos occiderunt gladio, derelictus sum ego solus, et
quærunt animam meam ut auferant eam. 15 Et ait
Dominus ad eum: Vade, et revertere in viam tuam
per desertum in Damascum: cumque perveneris illuc,
unges Hazael regem super Syriam, 16 et Iehu filium
Namsi unges regem super Israel: Eliseum autem filium
Saphat, qui est de Abelmeula, unges prophetam pro
te. 17 Et erit, quicumque fugerit gladium Hazael,
occidet eum Iehu: et quicumque fugerit gladium Iehu,
interficiet eum Eliseus. 18 Et derelinquam mihi in

Israel septem millia virorum, quorum genua non
sunt incurvata ante Baal, et omne os, quod non
adoravit eum osculans manus. 19 Profectus ergo
inde Elias, reperit Eliseum filium Saphat, arantem in
duodecim iugis boum. Et ipse in duodecim iugis boum
arantibus unus erat: cumque venisset Elias ad eum,
misit pallium suum super illum. 20 Qui statim relictis
bobus cucurrit post Eliam, et ait: Osculer, oro, patrem
meum, et matrem meam, et sic sequar te. Dixitque ei:
Vade, et revertere: quod enim meum erat, feci tibi. 21
Reversus autem ab eo, tulit par boum, et mactavit
illud, et in aratro boum coxit carnes, et dedit populo,
et comederunt: consurgensque abiit, et secutus est
Eliam, et ministrabat ei.

20 Porro Benadad rex Syriæ, congregavit omnem
exercitum suum, et triginta duos reges secum,
et equos, et currus: et ascendens pugnabat contra
Samariam, et obsidebat eum. 2 Mittensque nuncios
ad Achab regem Israel in civitatem, 3 ait: Hæc dicit
Benadad: Argentum tuum, et aurum tuum meum
est: et uxores tuæ, et filii tui optimi, mei sunt. 4
Responditque rex Israel: Iuxta verbum tuum, domine
mi rex, tuus sum ego, et omnia mea. 5 Revertentesque
nuncii, dixerunt: Hæc dicit Benadad, qui misit nos ad
te: Argentum tuum, et aurum tuum, et uxores tuas, et
filios tuos dabis mihi. 6 Cras igitur hac eadem hora
mittam servos meos ad te, et scrutabuntur domum
tuam, et domum servorum tuorum: et omne, quod
eis placuerit, ponent in manibus suis, et auferent.
7 Vocavit autem rex Israel omnes seniores terræ,
et ait: Animadvertite, et videte quoniam insidietur
nobis. Misit enim ad me pro uxoribus meis, et filiis,
et pro argento et auro: et non abnui. 8 Dixeruntque
omnes maiores natu, et universus populus ad eum:
Non audias, neque acquiescas illi. 9 Respondit itaque
nunciis Benadad: Dicite domino meo regi: Omnia
propter quæ misisti ad me servum tuum in initio,
faciam: hanc autem rem facere non possum. 10
Reversique nuncii retulerunt ei. Qui remisit, et ait:
Hæc faciant mihi dii, et hæc addant, si suffecerit
pulvis Samariæ pugillis omnis populi, qui sequitur me.
11 Et respondens rex Israel, ait: Dicite ei: Ne glorietur
accinctus æque ut discinctus. 12 Factum est autem,
cum audisset Benadad verbum istud, bibebat ipse et
reges in umbraculis, et ait servis suis: Circumdate
civitatem. Et circumdederunt eam. 13 Et ecce propheta
unus accedens ad Achab regem Israel, ait ei: Hæc
dicit Dominus: Certe vidisti omnem multitudinem
hanc nimiam? Ecce, ego tradam eam in manu tua
hodie: ut scias, quia ego sum Dominus. 14 Et ait
Achab: Per quem? Dixitque ei: Hæc dicit Dominus:
Per pedissequos principum provinciarum. Et ait:
Quis incipiet præliari? Et ille dixit: Tu. 15 Recensuit
ergo pueros principum provinciarum, et reperit
numerum ducentorum triginta duorum: et recensuit
post eos populum, omnes filios Israel, septem millia.
16 Et egressi sunt meridie. Benadad autem bibebat
temulentus in umbraculo suo, et reges triginta duo
cum eo, qui ad auxilium eius venerant. 17 Egressi sunt
autem pueri principum provinciarum in prima fronte.
Misit itaque Benadad. Qui nunciaverunt ei, dicentes:
Viri egressi sunt de Samaria. 18 Et ille ait: Sive pro pace
veniunt, apprehendite eos vivos: sive ut prælientur,
vivos eos capite. 19 Egressi sunt ergo pueri principum
provinciarum, ac reliquus exercitus sequebatur: 20 et
percussit unusquisque virum, qui contra se veniebat:
fugeruntque Syri, et persecutus est eos Israel. Fugit
quoque Benadad rex Syriæ in equo cum equitibus
suis. 21 Necnon egressus rex Israel percussit equos et
currus, et percussit Syriam plaga magna. 22 (Accedens
autem propheta ad regem Israel, dixit ei: Vade, et
confortare, et scito, et vide quid facias: sequenti
enim anno rex Syriæ ascendet contra te.) 23 Servi
vero regis Syriæ dixerunt ei: dii montium sunt dii
eorum, ideo superaverunt nos: sed melius est ut
pugnemus contra eos in campestribus, et obtinebimus
eos. 24 Tu ergo verbum hoc fac: Amove reges singulos
ab exercitu tuo, et pone principes pro eis: 25 et
instaura numerum militum, qui ceciderunt de tuis, et
equos secundum equos pristinos, et currus secundum
currus, quos ante habuisti: et pugnabimus contra eos
in campestribus, et videbis quod obtinebimus eos.
Credidit consilio eorum, et fecit ita. 26 Igitur postquam
annus transierat, recensuit Benadad Syros, et ascendit
in Aphec ut pugnaret contra Israel. 27 Porro filii
Israel recensiti sunt, et acceptis cibariis profecti ex
adverso, castraque metati sunt contra eos, quasi
duo parvi greges caprarum: Syri autem repleverunt
terram. 28 (Et accedens unus vir Dei, dixit ad regem

Israel: Hæc dicit Dominus: Quia dixerunt Syri: Deus
montium est Dominus, et non est Deus vallium: dabo
omnem multitudinem hanc grandem in manu tua,
et scietis quia ego sum Dominus.) 29 Dirigebantque
septem diebus ex adverso hi, atque illi acies, septima
autem die commissum est bellum: percusseruntque
filii Israel de Syris centum millia peditum in die
una. 30 Fugerunt autem qui remanserant in Aphec,
in civitatem: et cecidit murus super viginti septem
millia hominum, qui remanserant. Porro Benadad
fugiens ingressus est civitatem, in cubiculum quod
erat intra cubiculum. 31 Dixeruntque ei servi sui: Ecce,
audivimus quod reges domus Israel clementes sint:
ponamus itaque saccos in lumbis nostris, et funiculos
in capitibus nostris, et egrediamur ad regem Israel:
forsitan salvabit animas nostras. 32 Accinxerunt saccis
lumbos suos, et posuerunt funiculos in capitibus suis,
veneruntque ad regem Israel, et dixerunt ei: Servus
tuus Benadad dicit: Vivat, oro te, anima mea. Et ille
ait: Si adhuc vivit, frater meus est. 33 Quod acceperunt
viri pro omine: et festinantes rapuerunt verbum ex
ore eius, atque dixerunt: Frater tuus Benadad. Et dixit
eis: Ite, et adducite eum ad me. Egressus est ergo ad
eum Benadad, et levavit eum in currum suum. 34 Qui
dixit ei: Civitates, quas tulit pater meus a patre tuo,
reddam: et plateas fac tibi in Damasco, sicut fecit
pater meus in Samaria, et ego fœderatus recedam a
te. Pepigit ergo fœdus, et dimisit eum. 35 Tunc vir
quidam de filiis prophetarum dixit ad socium suum in
sermone Domini: Percute me. At ille noluit percutere.
36 Cui ait: Quia noluisti audire vocem Domini, ecce
recedes a me, et percutiet te leo. Cumque paululum
recessisset ab eo, invenit eum leo, atque percussit. 37
Sed alterum inveniens virum, dixit ad eum: Percute
me. Qui percussit eum, et vulneravit. 38 Abiit ergo
propheta, et occurrit regi in via, et mutavit aspersione
pulveris os et oculos suos. 39 Cumque rex transisset,
clamavit ad regem, et ait: Servus tuus egressus est
ad præliandum cominus: cumque fugisset vir unus,
adduxit eum quidam ad me, et ait: Custodi virum
istum: qui si lapsus fuerit, erit anima tua pro anima
eius, aut talentum argenti appendes. 40 Dum autem
ego turbatus huc illucque me verterem, subito non
comparuit. Et ait rex Israel ad eum: Hoc est iudicium
tuum, quod ipse decrevisti. 41 At ille statim abstersit
pulverem de facie sua, et cognovit eum rex Israel,
quod esset de prophetis. 42 Qui ait ad eum: Hæc
dicit Dominus: Quia dimisisti virum dignum morte de
manu tua, erit anima tua pro anima eius, et populus
tuus pro populo eius. 43 Reversus est igitur rex Israel
in domum suam, audire contemnens, et furibundus
venit in Samariam.

21 Post verba autem hæc, tempore illo vinea erat
Naboth Iezrahelitæ, quæ erat in Iezrahel, iuxta
palatium Achab regis Samariæ. 2 Locutus est ergo
Achab ad Naboth, dicens: Da mihi vineam tuam, ut
faciam mihi hortum olearum, quia vicina est, et prope
domum meam, daboque tibi pro ea vineam meliorem:
aut si commodius tibi putas, argenti pretium, quanto
digna est. 3 Cui respondit Naboth: Propitius sit mihi
Dominus, ne dem hereditatem patrum meorum tibi.
4 Venit ergo Achab in domum suam indignans, et
frendens super verbo, quod locutus fuerat ad eum
Naboth Iezrahelites, dicens: Non dabo tibi hereditatem
patrum meorum. Et proiiciens se in lectulum suum,
avertit faciem suam ad parietem, et non comedit
panem. 5 Ingressa est autem ad eum Iezabel uxor sua,
dixitque ei: Quid est hoc, unde anima tua contristata
est? Et quare non comedis panem? 6 Qui respondit ei:
Locutus sum Naboth Iezrahelitæ, et dixi ei: Da mihi
vineam tuam, accepta pecunia: aut, si tibi placet, dabo
tibi vineam meliorem pro ea. Et ille ait: Non dabo tibi
vineam meam. 7 Dixit ergo ad eum Iezabel uxor eius:
Grandis auctoritatis es, et bene regis regnum Israel.
Surge, et comede panem, et æquo animo esto, ego
dabo tibi vineam Naboth Iezrahelitæ. 8 Scripsit itaque
litteras ex nomine Achab, et signavit eas annulo
eius, et misit ad maiores natu, et optimates, qui
erant in civitate eius, et habitabant cum Naboth.
9 Litterarum autem hæc erat sententia: Prædicate
ieiunium, et sedere facite Naboth inter primos populi,
10 et submittite duos viros filios Belial contra eum,
et falsum testimonium dicant: Benedixit Deum et
regem: et educite eum, et lapidate, sicque moriatur.
11 Fecerunt ergo cives eius maiores natu et optimates,
qui habitabant cum eo in urbe, sicut præceperat eis
Iezabel, et sicut scriptum erat in litteris quas miserat
ad eos: 12 prædicaverunt ieiunium, et sedere fecerunt
Naboth inter primos populi. 13 Et adductis duobus

viris filiis diaboli, fecerunt eos sedere contra eum:
at illi, scilicet ut viri diabolici, dixerunt contra eum
testimonium coram multitudine: Benedixit Naboth
Deum et regem: quam ob rem eduxerunt eum extra
civitatem, et lapidibus interfecerunt. 14 Miseruntque
ad Iezabel, dicentes: Lapidatus est Naboth, et mortuus
est. 15 Factum est autem, cum audisset Iezabel
lapidatum Naboth, et mortuum, locuta est ad Achab:
Surge, et posside vineam Naboth Iezrahelitæ, qui
noluit tibi acquiescere, et dare eam accepta pecunia:
non enim vivit Naboth, sed mortuus est. 16 Quod cum
audisset Achab, mortuum videlicet Naboth, surrexit,
et descendebat in vineam Naboth Iezrahelitæ, ut
possideret eam. 17 Factum est igitur sermo Domini
ad Eliam Thesbiten, dicens: 18 Surge, et descende
in occursum Achab regis Israel, qui est in Samaria:
ecce ad vineam Naboth descendit, ut possideat eam:
19 et loqueris ad eum, dicens: Hæc dicit Dominus:
Occidisti, insuper et possedisti. Et post hæc addes:
Hæc dicit Dominus: In loco hoc, in quo linxerunt
canes sanguinem Naboth, lambent quoque sanguinem
tuum. 20 Et ait Achab ad Eliam: Num invenisti me
inimicum tibi? Qui dixit: Inveni, eo quod venundatus
sis, ut faceres malum in conspectu Domini. 21 Ecce ego
inducam super te malum, et demetam posteriora tua,
et interficiam de Achab mingentem ad parietem, et
clausum et ultimum in Israel. 22 Et dabo domum tuam
sicut domum Ieroboam filii Nabat, et sicut domum
Baasa filii Ahia: quia egisti, ut me ad iracundiam
provocares, et peccare fecisti Israel. 23 Sed et de Iezabel
locutus est Dominus, dicens: Canes comedent Iezabel
in agro Iezrahel. 24 Si mortuus fuerit Achab in civitate,
comedent eum canes: si autem mortuus fuerit in agro,
comedent eum volucres cæli. 25 Igitur non fuit alter
talis sicut Achab, qui venundatus est ut faceret malum
in conspectu Domini: concitavit enim eum Iezabel
uxor sua, 26 et abominabilis factus est, in tantum
ut sequeretur idola, quæ fecerant Amorrhæi, quos
consumpsit Dominus a facie filiorum Israel. 27 Itaque
cum audisset Achab sermones istos, scidit vestimenta
sua, et operuit cilicio carnem suam, ieiunavitque et
dormivit in sacco, et ambulavit demisso capite. 28 Et
factus est sermo Domini ad Eliam Thesbiten, dicens:
29 Nonne vidisti humiliatum Achab coram me? Quia
igitur humiliatus est mei causa, non inducam malum
in diebus eius, sed in diebus filii sui inferam malum
domui eius.

22 Transierunt igitur tres anni absque bello inter
Syriam et Israel. 2 In anno autem tertio, descendit
Iosaphat rex Iuda ad regem Israel. 3 (Dixitque rex
Israel ad servos suos: Ignoratis quod nostra sit Ramoth
Galaad, et negligimus tollere eam de manu regis
Syriæ?) 4 Et ait ad Iosaphat: Veniesne mecum ad
præliandum in Ramoth Galaad? 5 Dixitque Iosaphat ad
regem Israel: Sicut ego sum, ita et tu: populus meus,
et populus tuus unum sunt: et equites mei, equites
tui. Dixitque Iosaphat ad regem Israel: Quære, oro
te, hodie sermonem Domini. 6 Congregavit ergo rex
Israel prophetas, quadringentos circiter viros, et ait
ad eos: Ire debeo in Ramoth Galaad ad bellandum, an
quiescere? Qui responderunt: Ascende, et dabit eam
Dominus in manu regis. 7 Dixit autem Iosaphat: Non
est hic propheta Domini quispiam, ut interrogemus
per eum? 8 Et ait rex Israel ad Iosaphat: Remansit
vir unus, per quem possumus interrogare Dominum:
sed ego odi eum, quia non prophetat mihi bonum,
sed malum, Michæas filius Iemla. Cui Iosaphat ait: Ne
loquaris ita rex. 9 Vocavit ergo rex Israel eunuchum
quendam, et dixit ei: Festina adducere Michæam
filium Iemla. 10 Rex autem Israel, et Iosaphat rex
Iuda sedebant unusquisque in solio suo vestiti cultu
regio, in area iuxta ostium portæ Samariæ, et universi
prophetæ prophetabant in conspectu eorum. 11 Fecit
quoque sibi Sedecias filius Chanaana cornua ferrea,
et ait: Hæc dicit Dominus: His ventilabis Syriam,
donec deleas eam. 12 Omnesque prophetæ similiter
prophetabant, dicentes: Ascende in Ramoth Galaad, et
vade prospere, et tradet Dominus in manus regis. 13
Nuncius vero, qui ierat ut vocaret Michæam, locutus
est ad eum, dicens: Ecce sermones prophetarum
ore uno regi bona prædicant: sit ergo sermo tuus
similis eorum, et loquere bona. 14 Cui Michæas
ait: Vivit Dominus, quia quodcumque dixerit mihi
Dominus, hoc loquar. 15 Venit itaque ad regem, et ait
illi rex: Michæa, ire debemus in Ramoth Galaad ad
præliandum, an cessare? Cui ille respondit: Ascende,
et vade prospere, et tradet eam Dominus in manus
regis. 16 Dixit autem rex ad eum: Iterum atque iterum
adiuro te, ut non loquaris mihi nisi quod verum est,

in nomine Domini. 17 Et ille ait: Vidi cunctum Israel
dispersum in montibus, quasi oves non habentes
pastorem. Et ait Dominus: Non habent isti dominum:
revertatur unusquisque in domum suam in pace. 18
(Dixit ergo rex Israel ad Iosaphat: Numquid non dixi
tibi, quia non prophetat mihi bonum, sed semper
malum?) 19 Ille vero addens, ait: Propterea audi
sermonem Domini: Vidi Dominum sedentem super
solium suum, et omnem exercitum cæli assistentem ei
a dextris et a sinistris: 20 et ait Dominus: Quis decipiet
Achab regem Israel, ut ascendat, et cadat in Ramoth
Galaad? Et dixit unus verba huiuscemodi, et alius
aliter. 21 Egressus est autem spiritus, et stetit coram
Domino, et ait: Ego decipiam illum. Cui locutus est
Dominus: In quo? 22 Et ille ait: Egrediar, et ero spiritus
mendax in ore omnium prophetarum eius. Et dixit
Dominus: Decipies, et prævalebis: egredere, et fac ita.
23 Nunc igitur ecce dedit Dominus spiritum mendacii
in ore omnium prophetarum tuorum, qui hic sunt,
et Dominus locutus est contra te malum. 24 Accessit
autem Sedecias filius Chanaana, et percussit Michæam
in maxillam, et dixit: Me ne ergo dimisit Spiritus
Domini, et locutus est tibi? 25 Et ait Michæas: Visurus
es in die illa, quando ingredieris cubiculum, intra
cubiculum ut abscondaris. 26 Et ait rex Israel: Tollite
Michæam, et maneat apud Amon principem civitatis,
et apud Ioas filium Amelech, 27 et dicite eis: Hæc dicit
rex: Mittite virum istum in carcerem, et sustentate
eum pane tribulationis, et aqua angustiæ, donec
revertar in pace. 28 Dixitque Michæas: Si reversus
fueris in pace, non est locutus in me Dominus. Et
ait: Audite populi omnes. 29 Ascendit itaque rex
Israel, et Iosaphat rex Iuda in Ramoth Galaad. 30
Dixit itaque rex Israel ad Iosaphat: Sume arma, et
ingredere prælium, et induere vestibus tuis. Porro
rex Israel mutavit habitum suum, et ingressus est
bellum. 31 Rex autem Syriæ præceperat principibus
curruum triginta duobus, dicens: Non pugnabitis
contra minorem, et maiorem quempiam, nisi contra
regem Israel, solum. 32 Cum ergo vidissent principes
curruum Iosaphat, suspicati sunt quod ipse esset rex
Israel, et impetu facto pugnabant contra eum: et
exclamavit Iosaphat. 33 Intellexeruntque principes
curruum quod non esset rex Israel, et cessaverunt ab
eo. 34 Vir autem quidam tetendit arcum, in incertum
sagittam dirigens, et casu percussit regem Israel inter
pulmonem et stomachum. At ille dixit aurigæ suo:
Verte manum tuam, et eiice me de exercitu, quia
graviter vulneratus sum. 35 Commissum est ergo
prælium in die illa, et rex Israel stabat in curru suo
contra Syros, et mortuus est vespere: fluebat autem
sanguis plagæ in sinum currus, 36 et præco insonuit in
universo exercitu antequam sol occumberet, dicens:
Unusquisque revertatur in civitatem, et in terram
suam. 37 Mortuus est autem rex, et perlatus est in
Samariam: sepelieruntque regem in Samaria, 38 et
laverunt currum eius in piscina Samariæ, et linxerunt
canes sanguinem eius, et habenas laverunt, iuxta
verbum Domini quod locutus fuerat. 39 Reliqua autem
sermonum Achab, et universa quæ fecit, et domus
eburnea, quam ædificavit, cunctarumque urbium quas
extruxit, nonne hæc scripta sunt in Libro sermonum
dierum regum Israel? 40 Dormivit ergo Achab cum
patribus suis, et regnavit Ochozias filius eius pro eo. 41
Iosaphat vero filius Asa regnare cœperat super Iudam
anno quarto Achab regis Israel. 42 Triginta quinque
annorum erat cum regnare cœpisset, et vigintiquinque
annis regnavit in Ierusalem: nomen matris eius Azuba
filia Salai. 43 Et ambulavit in omni via Asa patris
sui, et non declinavit ex ea: fecitque quod rectum
erat in conspectu Domini. Verumtamen excelsa non
abstulit: adhuc enim populus sacrificabat, et adolebat
incensum in excelsis. 44 Pacemque habuit Iosaphat
cum rege Israel. 45 Reliqua autem verborum Iosaphat,
et opera eius, quæ gessit, et prælia, nonne hæc scripta
sunt in Libro verborum dierum regum Iuda? 46 Sed et
reliquias effeminatorum, qui remanserant in diebus
Asa patris eius, abstulit de terra. 47 Nec erat tunc rex
constitutus in Edom. 48 Rex vero Iosaphat fecerat
classes in mari, quæ navigarent in Ophir propter
aurum: et ire non potuerunt, quia confractæ sunt
in Asiongaber. 49 Tunc ait Ochozias filius Achab ad
Iosaphat: Vadant servi mei cum servis tuis in navibus.
Et noluit Iosaphat. 50 Dormivitque Iosaphat cum
patribus suis, et sepultus est cum eis in Civitate David
patris sui: regnavitque Ioram filius eius pro eo. 51
Ochozias autem filius Achab regnare cœperat super
Israel in Samaria, anno septimodecimo Iosaphat regis
Iuda, regnavitque super Israel duobus annis. 52 Et
fecit malum in conspectu Domini, et ambulavit in via

patris sui et matris suæ, et in via Ieroboam filii Nabat,
qui peccare fecit Israel. **53** Servivit quoque Baal, et
adoravit eum, et irritavit Dominum Deum Israel, iuxta
omnia quæ fecerat pater eius.

Ii Regum

1 Prævaricatus est autem Moab in Israel, postquam
mortuus est Achab. **2** Ceciditque Ochozias per
cancellos cœnaculi sui, quod habebat in Samaria,
et ægrotavit: misitque nuncios, dicens ad eos: Ite,
consulite Beelzebub deum Accaron, utrum vivere
queam de infirmitate mea hac. **3** Angelus autem
Domini locutus est ad Eliam Thesbiten, dicens: Surge,
et ascende in occursum nunciorum regis Samariæ, et
dices ad eos: Numquid non est Deus in Israel, ut eatis
ad consulendum Beelzebub deum Accaron? **4** Quam
ob rem hæc dicit Dominus: De lectulo, super quem
ascendisti, non descendes, sed morte morieris. Et
abiit Elias. **5** Reversique sunt nuncii ad Ochoziam. Qui
dixit eis: Quare reversi estis? **6** At illi responderunt ei:
Vir occurrit nobis, et dixit ad nos: Ite, et revertimini
ad regem, qui misit vos, et dicetis ei: Hæc dicit
Dominus: Numquid, quia non erat Deus in Israel,
mittis ut consulatur Beelzebub deus Accaron? Idcirco
de lectulo, super quem ascendisti, non descendes,
sed morte morieris. **7** Qui dixit eis: Cuius figuræ et
habitus est vir ille, qui occurrit vobis, et locutus est
verba hæc? **8** At illi dixerunt: Vir pilosus, et zona
pellicea accinctus renibus. Qui ait: Elias Thesbites
est. **9** Misitque ad eum quinquagenarium principem,
et quinquaginta qui erant sub eo. Qui ascendit ad
eum: sedentique in vertice montis, ait: Homo Dei,
rex præcepit ut descendas. **10** Respondensque Elias,
dixit quinquagenario: Si homo Dei sum, descendat
ignis de cælo, et devoret te, et quinquaginta tuos.
Descendit itaque ignis de cælo, et devoravit eum,
et quinquaginta qui erant cum eo. **11** Rursumque
misit ad eum principem quinquagenarium alterum,
et quinquaginta cum eo. Qui locutus est illi: Homo
Dei, hæc dicit rex: Festina, descende. **12** Respondens
Elias ait: Si homo Dei ego sum, descendat ignis de
cælo, et devoret te, et quinquaginta tuos. Descendit
ergo ignis de cælo, et devoravit illum, et quinquaginta
eius. **13** Iterum misit principem quinquagenarium
tertium, et quinquaginta qui erant cum eo. Qui cum
venisset, curvavit genua contra Eliam, et precatus est
eum, et ait: Homo Dei, noli despicere animam meam,
et animas servorum tuorum qui mecum sunt. **14** Ecce
descendit ignis de cælo, et devoravit duos principes
quinquagenarios primos, et quinquagenos, qui cum
eis erant: sed nunc obsecro ut miserearis animæ
meæ. **15** Locutus est autem Angelus Domini ad Eliam,
dicens: Descende cum eo, ne timeas. Surrexit igitur, et
descendit cum eo ad regem, **16** et locutus est ei: Hæc
dicit Dominus: Quia misisti nuncios ad consulendum
Beelzebub deum Accaron, quasi non esset Deus in
Israel, a quo posses interrogare sermonem, ideo de
lectulo, super quem ascendisti, non descendes, sed
morte morieris. **17** Mortuus est ergo iuxta sermonem
Domini, quem locutus est Elias, et regnavit Ioram
frater eius pro eo, anno secundo Ioram filii Iosaphat
regis Iudæ: non enim habebat filium. **18** Reliqua autem
verborum Ochoziæ, quæ operatus est, nonne hæc
scripta sunt in Libro sermonum dierum regum Israel?

2 Factum est autem, cum levare vellet Dominus
Eliam per turbinem in cælum, ibant Elias et Eliseus
de Galgalis. **2** Dixitque Elias ad Eliseum: Sede hic,
quia Dominus misit me usque in Bethel. Cui ait
Eliseus: Vivit Dominus, et vivit anima tua, quia non
derelinquam te. Cumque descendissent Bethel, **3**
egressi sunt filii prophetarum, qui erant in Bethel, ad
Eliseum, et dixerunt ei: Numquid nosti, quia hodie
Dominus tollet dominum tuum a te? Qui respondit: Et
ego novi: silete. **4** Dixit autem Elias ad Eliseum: Sede
hic, quia Dominus misit me in Iericho. Et ille ait: Vivit
Dominus, et vivit anima tua, quia non derelinquam
te. Cumque venissent Iericho, **5** accesserunt filii
prophetarum, qui erant in Iericho, ad Eliseum, et
dixerunt ei: Numquid nosti quia Dominus hodie tollet
dominum tuum a te? Et ait: Et ego novi: silete. **6** Dixit
autem ei Elias: Sede hic, quia Dominus misit me usque
ad Iordanem. Qui ait: Vivit Dominus, et vivit anima
tua, quia non derelinquam te. Ierunt igitur ambo
pariter, **7** et quinquaginta viri de filiis prophetarum
secuti sunt eos, qui et steterunt econtra, longe: illi
autem ambo stabant super Iordanem. **8** Tulitque Elias
pallium suum, et involvit illud, et percussit aquas,
quæ divisæ sunt in utramque partem, et transierunt
ambo per siccum. **9** Cumque transissent, Elias dixit ad
Eliseum: Postula quod vis ut faciam tibi, antequam
tollar a te. Dixitque Eliseus: Obsecro ut fiat in me
duplex spiritus tuus. **10** Qui respondit: Rem difficilem
postulasti: attamen si videris me, quando tollar a te,

erit tibi quod petisti: si autem non videris, non erit.
11 Cumque pergerent, et incedentes sermocinarentur,
ecce currus igneus, et equi ignei diviserunt utrumque:
et ascendit Elias per turbinem in cælum, 12 Eliseus
autem videbat, et clamabat: Pater mi, pater mi, currus
Israel, et auriga eius. Et non vidit eum amplius:
apprehenditque vestimenta sua, et scidit illa in duas
partes. 13 Et levavit pallium Eliæ, quod ceciderat
ei: reversusque stetit super ripam Iordanis, 14 et
pallio Eliæ, quod ceciderat ei, percussit aquas, et non
sunt divisæ. Et dixit: Ubi est Deus Eliæ etiam nunc?
Percussitque aquas, et divisæ sunt huc, atque illuc, et
transiit Eliseus. 15 Videntes autem filii prophetarum,
qui erant in Iericho econtra, dixerunt: Requievit
spiritus Eliæ super Eliseum. Et venientes in occursum
eius, adoraverunt eum proni in terram, 16 dixeruntque
illi: Ecce, cum servis tuis sunt quinquaginta viri fortes,
qui possunt ire, et quærere dominum tuum, ne forte
tulerit eum Spiritus Domini, et proiecerit eum in
unum montium, aut in unam vallium. Qui ait: Nolite
mittere. 17 Coegeruntque eum, donec acquiesceret, et
diceret: Mittite. Et miserunt quinquaginta viros: qui
cum quæsissent tribus diebus, non invenerunt. 18
Et reversi sunt ad eum: at ille habitabat in Iericho,
et dixit eis: Numquid non dixi vobis: Nolite mittere?
19 Dixerunt quoque viri civitatis ad Eliseum: Ecce
habitatio civitatis huius optima est, sicut tu ipse
domine perspicis: sed aquæ pessimæ sunt, et terra
sterilis. 20 At ille ait: Afferte mihi vas novum, et
mittite in illud sal. Quod cum attulissent, 21 egressus
ad fontem aquarum, misit in illum sal, et ait: Hæc
dicit Dominus: Sanavi aquas has, et non erit ultra
in eis mors, neque sterilitas. 22 Sanatæ sunt ergo
aquæ usque in diem hanc, iuxta verbum Elisei, quod
locutus est. 23 Ascendit autem inde in Bethel: cumque
ascenderet per viam, pueri parvi egressi sunt de
civitate, et illudebant ei, dicentes: Ascende calve,
ascende calve. 24 Qui cum respexisset, vidit eos, et
maledixit eis in nomine Domini: egressique sunt duo
ursi de saltu, et laceraverunt ex eis quadraginta duos
pueros. 25 Abiit autem inde in montem Carmeli, et
inde reversus est in Samariam.

3 Ioram vero filius Achab regnavit super Israel in
Samaria anno decimo octavo Iosaphat regis Iudæ.
Regnavitque duodecim annis. 2 Et fecit malum coram
Domino, sed non sicut pater suus et mater: tulit enim
statuas Baal, quas fecerat pater eius. 3 Verumtamen
in peccatis Ieroboam filii Nabat, qui peccare fecit
Israel, adhæsit, nec recessit ab eis. 4 Porro Mesa rex
Moab, nutriebat pecora multa, et solvebat regi Israel
centum millia agnorum, et centum millia arietum
cum velleribus suis. 5 Cumque mortuus fuisset Achab,
prævaricatus est fœdus, quod habebat cum rege
Israel. 6 Egressus est igitur rex Ioram in die illa de
Samaria, et recensuit universum Israel. 7 Misitque
ad Iosaphat regem Iuda, dicens: Rex Moab recessit
a me, veni mecum contra eum ad prælium. Qui
respondit: Ascendam: qui meus est, tuus est: populus
meus, populus tuus: et equi mei, equi tui. 8 Dixitque:
Per quam viam ascendemus? At ille respondit: Per
desertum Idumææ. 9 Perrexerunt igitur rex Israel,
et rex Iuda, et rex Edom, et circuierunt per viam
septem dierum, nec erat aqua exercitui, et iumentis,
quæ sequebantur eos. 10 Dixitque rex Israel: Heu,
heu, heu! Congregavit nos Dominus tres reges, ut
traderet in manus Moab. 11 Et ait Iosaphat: Est ne
hic propheta Domini, ut deprecemur Dominum per
eum? Et respondit unus de servis regis Israel: Est
hic Eliseus filius Saphat, qui fundebat aquam super
manus Eliæ. 12 Et ait Iosaphat: Est apud eum sermo
Domini. Descenditque ad eum rex Israel, et Iosaphat
rex Iuda, et rex Edom. 13 Dixit autem Eliseus ad
regem Israel: Quid mihi et tibi est? Vade ad prophetas
patris tui, et matris tuæ. Et ait illi rex Israel: Quare
congregavit Dominus tres reges hos, ut traderet eos
in manus Moab? 14 Dixitque ad eum Eliseus: Vivit
Dominus exercituum, in cuius conspectu sto, quod si
non vultum Iosaphat regis Iudæ erubescerem, non
attendissem quidem te, nec respexissem. 15 Nunc
autem adducite mihi psaltem. Cumque caneret psaltes,
facta est super eum manus Domini, et ait: 16 Hæc
dicit Dominus: Facite alveum torrentis huius fossas,
et fossas. 17 Hæc enim dicit Dominus: Non videbitis
ventum, neque pluviam: et alveus iste replebitur
aquis, et bibetis vos, et familiæ vestræ, et iumenta
vestra. 18 Parumque est hoc in conspectu Domini:
insuper tradet etiam Moab in manus vestras. 19 Et
percutietis omnem civitatem munitam, et omnem
urbem electam, et universum lignum fructiferum

succidetis, cunctosque fontes aquarum obturabitis,
et omnem agrum egregium operietis lapidibus. 20
Factum est igitur mane, quando sacrificium offerri
solet, et ecce, aquæ veniebant per viam Edom, et
repleta est terra aquis. 21 Universi autem Moabitæ
audientes quod ascendissent reges ut pugnarent
adversum eos, convocaverunt omnes qui accincti
erant balteo desuper, et steterunt in terminis. 22
Primoque mane surgentes, et orto iam sole ex adverso
aquarum, viderunt Moabitæ econtra aquas rubras
quasi sanguinem, 23 dixeruntque: Sanguis gladii est:
pugnaverunt reges contra se, et cæsi sunt mutuo:
nunc perge ad prædam Moab! 24 Perrexeruntque
in castra Israel: porro consurgens Israel, percussit
Moab: at illi fugerunt coram eis. Venerunt igitur
qui vicerant, et percusserunt Moab, 25 et civitates
destruxerunt: et omnem agrum optimum, mittentes
singuli lapides, repleverunt: et universos fontes
aquarum obturaverunt: et omnia ligna fructifera
succiderunt, ita ut muri tantum fictiles remanerent:
et circumdata est civitas a fundibulariis, et magna
ex parte percussa. 26 Quod cum vidisset rex Moab,
prævaluisse scilicet hostes, tulit secum septingentos
viros educentes gladium, ut irrumperent ad regem
Edom: et non potuerunt. 27 Arripiensque filium suum
primogenitum, qui regnaturus erat pro eo, obtulit
holocaustum super murum: et facta est indignatio
magna in Israel, statimque recesserunt ab eo, et
reversi sunt in terram suam.

4 Mulier autem quædam de uxoribus prophetarum
clamabat ad Eliseum, dicens: Servus tuus vir meus
mortuus est, et tu nosti quia servus tuus fuit timens
Dominum: et ecce creditor venit ut tollat duos filios
meos ad serviendum sibi. 2 Cui dixit Eliseus: Quid vis
ut faciam tibi? Dic mihi, quid habes in domo tua? At
illa respondit: Non habeo ancilla tua quidquam in
domo mea, nisi parum olei, quo ungar. 3 Cui ait: Vade,
pete mutuo ab omnibus vicinis tuis vasa vacua non
pauca. 4 Et ingredere, et claude ostium tuum, cum
intrinsecus fueris tu, et filii tui: et mitte inde in omnia
vasa hæc: et cum plena fuerint, tolles. 5 Ivit itaque
mulier, et clausit ostium super se, et super filios suos:
illi offerebant vasa, et illa infundebat. 6 Cumque plena
fuissent vasa, dixit ad filium suum: Affer mihi adhuc
vas. Et ille respondit: Non habeo. Stetitque oleum. 7
Venit autem illa, et indicavit homini Dei. Et ille: Vade,
inquit, vende oleum, et redde creditori tuo: tu autem,
et filii tui vivite de reliquo. 8 Facta est autem quædam
dies, et transibat Eliseus per Sunam: erat autem ibi
mulier magna, quæ tenuit eum ut comederet panem:
cumque frequenter inde transiret, divertebat ad eam
ut comederet panem. 9 Quæ dixit ad virum suum:
Animadverto quod vir Dei sanctus est iste, qui transit
per nos frequenter. 10 Faciamus ergo ei cœnaculum
parvum, et ponamus ei in eo lectulum, et mensam,
et sellam, et candelabrum, ut cum venerit ad nos,
maneat ibi. 11 Facta est ergo dies quædam, et veniens
divertit in cœnaculum, et requievit ibi. 12 Dixitque ad
Giezi puerum suum: Voca Sunamitidem istam. Qui
cum vocasset eam, et illa stetisset coram eo, 13 dixit
ad puerum suum: Loquere ad eam: Ecce, sedule in
omnibus ministrasti nobis, quid vis ut faciam tibi?
Numquid habes negotium, et vis ut loquar regi, sive
principi militiæ? Quæ respondit: In medio populi
mei habito. 14 Et ait: Quid ergo vult ut faciam ei?
Dixitque Giezi: Ne quæras: filium enim non habet,
et vir eius senex est. 15 Præcepit itaque ut vocaret
eam: quæ cum vocata fuisset, et stetisset ante ostium,
16 dixit ad eam: In tempore isto, et in hac eadem
hora, si vita comes fuerit, habebis in utero filium.
At illa respondit: Noli quæso, domine mi, vir Dei,
noli mentiri ancillæ tuæ. 17 Et concepit mulier, et
peperit filium in tempore, et in hora eadem, qua
dixerat Eliseus. 18 Crevit autem puer. Et cum esset
quædam dies, et egressus isset ad patrem suum, ad
messores, 19 ait patri suo: Caput meum doleo, caput
meum doleo. At ille dixit puero: Tolle, et duc eum ad
matrem suam. 20 Qui cum tulisset, et duxisset eum ad
matrem suam, posuit eum illa super genua sua usque
ad meridiem, et mortuus est. 21 Ascendit autem, et
collocavit eum super lectulum hominis Dei, et clausit
ostium: et egressa, 22 vocavit virum suum, et ait:
Mitte mecum, obsecro, unum de pueris, et asinam, ut
excurram usque ad hominem Dei, et revertar. 23 Qui
ait illi: Quam ob causam vadis ad eum? Hodie non sunt
Calendæ, neque Sabbatum. Quæ respondit: Vadam:
24 Stravitque asinam, et præcepit puero: Mina, et
propera, ne mihi moram facias in eundo: et hoc age
quod præcipio tibi. 25 Profecta est igitur, et venit

ad virum Dei in montem Carmeli: cumque vidisset
eam vir Dei econtra, ait ad Giezi puerum suum: Ecce
Sunamitis illa. 26 Vade ergo in occursum eius, et dic
ei: Recte ne agitur circa te, et circa virum tuum, et
circa filium tuum? Quæ respondit: Recte. 27 Cumque
venisset ad virum Dei in montem, apprehendit pedes
eius: et accessit Giezi ut amoveret eam. Et ait homo
Dei: Dimitte illam: anima enim eius in amaritudine
est, et Dominus celavit a me, et non indicavit mihi.
28 Quæ dixit illi: Numquid petivi filium a domino
meo? Numquid non dixi tibi: Ne illudas me? 29 Et ille
ait ad Giezi: Accinge lumbos tuos, et tolle baculum
meum in manu tua, et vade. Si occurrerit tibi homo,
non salutes eum: et si salutaverit te quispiam, non
respondeas illi: et pones baculum meum super faciem
pueri. 30 Porro mater pueri ait: Vivit Dominus, et
vivit anima tua, non dimittam te. Surrexit ergo, et
secutus est eam. 31 Giezi autem præcesserat ante eos,
et posuerat baculum super faciem pueri, et non erat
vox, neque sensus: reversusque est in occursum eius,
et nunciavit ei, dicens: Non surrexit puer. 32 Ingressus
est ergo Eliseus domum, et ecce puer mortuus iacebat
in lectulo eius: 33 ingressusque clausit ostium super
se, et super puerum: et oravit ad Dominum. 34 Et
ascendit, et incubuit super puerum: posuitque os
suum super os eius, et oculos suos super oculos eius,
et manus suas super manus eius: et incurvavit se
super eum, et calefacta est caro pueri. 35 At ille
reversus, deambulavit in domo, semel huc atque illuc:
et ascendit, et incubuit super eum: et oscitavit puer
septies, aperuitque oculos. 36 At ille vocavit Giezi, et
dixit ei: Voca Sunamitidem hanc. Quæ vocata, ingressa
est ad eum. Qui ait: Tolle filium tuum. 37 Venit illa,
et corruit ad pedes eius, et adoravit super terram:
tulitque filium suum, et egressa est, 38 et Eliseus
reversus est in Galgala. Erat autem fames in terra, et
filii prophetarum habitabant coram eo. Dixitque uni de
pueris suis: Pone ollam grandem, et coque pulmentum
filiis prophetarum. 39 Et egressus est unus in agrum
ut colligeret herbas agrestes: invenitque quasi vitem
silvestrem, et collegit ex ea colocynthidas agri, et
implevit pallium suum, et reversus concidit in ollam
pulmenti: nesciebat enim quid esset. 40 Infuderunt
ergo sociis, ut comederent: cumque gustassent de
coctione, clamaverunt, dicentes: Mors in olla vir
Dei. Et non potuerunt comedere. 41 At ille, Afferte,
inquit, farinam. Cumque tulissent, misit in ollam,
et ait: Infunde turbæ, ut comedant. Et non fuit
amplius quidquam amaritudinis in olla. 42 Vir autem
quidam venit de Baalsalisa deferens viro Dei panes
primitiarum, viginti panes hordeaceos, et frumentum
novum in pera sua. At ille dixit: Da populo, ut comedat.
43 Responditque ei minister eius: Quantum est hoc, ut
apponam centum viris? Rursum ille ait: Da populo,
ut comedat: hæc enim dicit Dominus: Comedent, et
supererit. 44 Posuit itaque coram eis: qui comederunt,
et superfuit iuxta verbum Domini.

5 Naaman princeps militiæ regis Syriæ, erat vir
magnus apud dominum suum, et honoratus: per
illum enim dedit Dominus salutem Syriæ: erat autem
vir fortis et dives, sed leprosus. 2 Porro de Syria
egressi fuerant latrunculi, et captivam duxerant de
Terra Israel puellam parvulam, quæ erat in obsequio
uxoris Naaman, 3 quæ ait ad dominam suam: Utinam
fuisset dominus meus ad prophetam, qui est in
Samaria: profecto curasset eum a lepra, quam habet.
4 Ingressus est itaque Naaman ad dominum suum,
et nunciavit ei, dicens: Sic et sic locuta est puella de
Terra Israel. 5 Dixitque ei rex Syriæ: Vade, et mittam
litteras ad regem Israel. Qui cum profectus esset, et
tulisset secum decem talenta argenti, et sex millia
aureos, et decem mutatoria vestimentorum, 6 detulit
litteras ad regem Israel, in hæc verba: Cum acceperis
epistolam hanc, scito quod miserim ad te Naaman
servum meum, ut cures eum a lepra sua. 7 Cumque
legisset rex Israel litteras, scidit vestimenta sua, et
ait: Numquid Deus ego sum, ut occidere possim, et
vivificare, quia iste misit ad me, ut curem hominem a
lepra sua? Animadvertite, et videte quod occasiones
quærat adversum me. 8 Quod cum audisset Eliseus vir
Dei, scidisse videlicet regem Israel vestimenta sua,
misit ad eum, dicens: Quare scidisti vestimenta tua?
Veniat ad me, et sciat esse prophetam in Israel. 9
Venit ergo Naaman cum equis, et curribus, et stetit
ad ostium domus Elisei: 10 misitque ad eum Eliseus
nuncium, dicens: Vade, et lavare septies in Iordane,
et recipiet sanitatem caro tua, atque mundaberis.
11 Iratus Naaman recedebat, dicens: Putabam quod
egrederetur ad me, et stans invocaret nomen Domini

Dei sui, et tangeret manu sua locum lepræ, et curaret
me. 12 Numquid non meliores sunt Abana, et Pharphar
fluvii Damasci omnibus aquis Israel, ut laver in eis, et
munder? Cum ergo vertisset se, et abiret indignans, 13
accesserunt ad eum servi sui, et locuti sunt ei: Pater,
et si rem grandem dixisset tibi propheta, certe facere
debueras: quanto magis quia nunc dixit tibi: Lavare,
et mundaberis? 14 Descendit, et lavit in Iordane
septies iuxta sermonem viri Dei, et restituta est caro
eius, sicut caro pueri parvuli, et mundatus est. 15
Reversusque ad virum Dei cum universo comitatu suo,
venit, et stetit coram eo, et ait: Vere scio quod non
sit alius Deus in universa terra, nisi tantum in Israel.
Obsecro itaque ut accipias benedictionem a servo tuo.
16 At ille respondit: Vivit Dominus, ante quem sto,
quia non accipiam. Cumque vim faceret, penitus non
acquievit. 17 Dixitque Naaman: Ut vis: sed, obsecro,
concede mihi servo tuo ut tollam onus duorum
burdonum de terra: non enim faciet ultra servus tuus
holocaustum, aut victimam diis alienis, nisi Domino.
18 Hoc autem solum est, de quo depreceris Dominum
pro servo tuo, quando ingredietur dominus meus
templum Remmon, ut adoret: et illo innitente super
manum meam, si adoravero in templo Remmon,
adorante eo in eodem loco, ut ignoscat mihi Dominus
servo tuo pro hac re. 19 Qui dixit ei: Vade in pace.
Abiit ergo ab eo electo terræ tempore. 20 Dixitque
Giezi puer viri Dei: Pepercit dominus meus Naaman
Syro isti, ut non acciperet ab eo quæ attulit: vivit
Dominus, quia curram post eum, et accipiam ab eo
aliquid. 21 Et secutus est Giezi post tergum Naaman:
quem cum vidisset ille currentem ad se, desiliit de
curru in occursum eius, et ait: Recte ne sunt omnia?
22 Et ille ait: Recte. Dominus meus misit me ad te,
dicens: Modo venerunt ad me duo adolescentes de
monte Ephraim, ex filiis prophetarum: da eis talentum
argenti, et vestes mutatorias duplices. 23 Dixitque
Naaman: Melius est ut accipias duo talenta. Et coegit
eum, ligavitque duo talenta argenti in duobus saccis,
et duplicia vestimenta, et imposuit duobus pueris
suis, qui et portaverunt coram eo. 24 Cumque venisset
iam vesperi, tulit de manu eorum, et reposuit in
domo, dimisitque viros, et abierunt. 25 Ipse autem
ingressus, stetit coram domino suo. Et dixit Eliseus:
Unde venis Giezi? Qui respondit: Non ivit servus
tuus quoquam. 26 At ille ait: Nonne cor meum in
præsenti erat, quando reversus est homo de curru
suo in occursum tui? Nunc igitur accepisti argentum,
et accepisti vestes ut emas oliveta, et vineas, et oves,
et boves, et servos, et ancillas. 27 Sed et lepra Naaman
adhærebit tibi, et semini tuo, usque in sempiternum.
Et egressus est ab eo leprosus quasi nix.

6 Dixerunt autem filii prophetarum ad Eliseum: Ecce
locus, in quo habitamus coram te, angustus est
nobis. 2 Eamus usque ad Iordanem, et tollant singuli
de silva materias singulas, ut ædificemus nobis ibi
locum ad habitandum. Qui dixit: Ite. 3 Et ait unus
ex illis: Veni ergo et tu cum servis tuis. Respondit:
Ego veniam. 4 Et abiit cum eis. Cumque venissent ad
Iordanem, cædebant ligna. 5 Accidit autem, ut cum
unus materiam succidisset, caderet ferrum securis
in aquam: exclamavitque ille, et ait: Heu, heu, heu,
domine mi, et hoc ipsum mutuo acceperam! 6 Dixit
autem homo Dei: Ubi cecidit? At ille monstravit ei
locum. Præcidit ergo lignum, et misit illuc: natavitque
ferrum, 7 et ait: Tolle. Qui extendit manum, et tulit
illud. 8 Rex autem Syriæ pugnabat contra Israel,
consiliumque iniit cum servis suis, dicens: In loco illo,
et illo ponamus insidias. 9 Misit itaque vir Dei ad
regem Israel, dicens: Cave ne transeas in locum illum:
quia ibi Syri in insidiis sunt. 10 Misit itaque rex Israel
ad locum, quem dixerat ei vir Dei, et præoccupavit
eum, et observavit se ibi non semel neque bis. 11
Conturbatumque est cor regis Syriæ pro hac re: et
convocatis servis suis, ait: Quare non indicatis mihi
quis proditor mei sit apud regem Israel? 12 Dixitque
unus servorum eius: Nequaquam domine mi rex,
sed Eliseus propheta, qui est in Israel, indicat regi
Israel omnia verba quæcumque locutus fueris in
conclavi tuo. 13 Dixitque eis: Ite, et videte ubi sit:
ut mittam, et capiam eum. Annunciaveruntque ei,
dicentes: Ecce in Dothan. 14 Misit ergo illuc equos et
currus, et robur exercitus: qui cum venissent nocte,
circumdederunt civitatem. 15 Consurgens autem
diluculo minister viri Dei, egressus, vidit exercitum in
circuitu civitatis, et equos et currus: nunciavitque ei,
dicens: Heu, heu, heu, domine mi! Quid faciemus? 16
At ille respondit: Noli timere: plures enim nobiscum
sunt, quam cum illis. 17 Cumque orasset Eliseus, ait:

Domine, aperi oculos huius, ut videat. Et aperuit
Dominus oculos pueri, et vidit: et ecce mons plenus
equorum, et curruum igneorum, in circuitu Elisei.
18 Hostes vero descenderunt ad eum: porro Eliseus
oravit ad Dominum, dicens: Percute, obsecro, gentem
hanc cæcitate. Percussitque eos Dominus, ne viderent,
iuxta verbum Elisei. 19 Dixit autem ad eos Eliseus:
Non est hæc via, neque ista est civitas: sequimini
me, et ostendam vobis virum, quem quæritis. Duxit
ergo eos in Samariam: 20 cumque ingressi fuissent
in Samariam, dixit Eliseus: Domine aperi oculos
istorum, ut videant. Aperuitque Dominus oculos
eorum, et viderunt se esse in medio Samariæ. 21
Dixitque rex Israel ad Eliseum, cum vidisset eos:
Numquid percutiam eos, pater mi? 22 At ille ait: Non
percuties: neque enim cepisti eos gladio, et arcu tuo,
ut percutias: sed pone panem, et aquam coram eis, ut
comedant, et bibant, et vadant ad dominum suum. 23
Appositaque est eis ciborum magna præparatio, et
comederunt, et biberunt, et dimisit eos, abieruntque
ad dominum suum, et ultra non venerunt latrones
Syriæ in Terram Israel. 24 Factum est autem post hæc,
congregavit Benadad rex Syriæ, universum exercitum
suum, et ascendit, et obsidebat Samariam. 25 Factaque
est fames magna in Samaria: et tamdiu obsessa est,
donec venundaretur caput asini octoginta argenteis,
et quarta pars cabi stercoris columbarum quinque
argenteis. 26 Cumque rex Israel transiret per murum,
mulier quædam exclamavit ad eum, dicens: Salva me
domine mi rex. 27 Qui ait: Non te salvat Dominus:
unde te possum salvare? De area, vel de torculari?
Dixitque ad eam rex: Quid tibi vis? Quæ respondit: 28
Mulier ista dixit mihi: Da filium tuum, ut comedamus
eum hodie, et filium meum comedemus cras. 29
Coximus ergo filium meum, et comedimus. Dixique
ei die altera: Da filium tuum, ut comedamus eum.
Quæ abscondit filium suum. 30 Quod cum audisset
rex, scidit vestimenta sua, et transibat per murum.
Viditque omnis populus cilicium, quo vestitus erat
ad carnem intrinsecus. 31 Et ait rex: Hæc mihi faciat
Deus, et hæc addat, si steterit caput Elisei filii Saphat
super ipsum hodie. 32 Eliseus autem sedebat in domo
sua, et senes sedebant cum eo. Præmisit itaque virum:
et antequam veniret nuncius ille, dixit ad senes:
Numquid scitis quod miserit filius homicidæ hic, ut
præcidatur caput meum? Videte ergo, cum venerit
nuncius, claudite ostium, et non sinatis eum introire:
ecce enim sonitus pedum domini eius post eum
est. 33 Adhuc illo loquente eis, apparuit nuncius,
qui veniebat ad eum. Et ait: Ecce, tantum malum a
Domino est: quid amplius expectabo a Domino?

7 Dixit autem Eliseus: Audite verbum Domini: Hæc
dicit Dominus: In tempore hoc cras modius
similæ uno statere erit, et duo modii hordei statere
uno, in porta Samariæ. 2 Respondens unus de
ducibus, super cuius manum rex incumbebat, homini
Dei, ait: Si Dominus fecerit etiam cataractas in
cælo, numquid poterit esse quod loqueris? Qui ait:
Videbis oculis tuis, et inde non comedes. 3 Quattuor
ergo viri erant leprosi iuxta introitum portæ: qui
dixerunt ad invicem: Quid hic esse volumus donec
moriamur? 4 Sive ingredi voluerimus civitatem, fame
moriemur: sive manserimus hic, moriendum nobis
est: venite ergo, et transfugiamus ad castra Syriæ.
Si pepercerint nobis, vivemus: si autem occidere
voluerint, nihilominus moriemur. 5 Surrexerunt
ergo vesperi, ut venirent ad castra Syriæ. Cumque
venissent ad principium castrorum Syriæ, nullum
ibidem repererunt. 6 Siquidem Dominus sonitum
audiri fecerat in castris Syriæ, curruum, et equorum,
et exercitus plurimi: dixeruntque ad invicem: Ecce
mercede conduxit adversum nos rex Israel reges
Hethæorum, et Ægyptiorum, et venerunt super
nos. 7 Surrexerunt ergo, et fugerunt in tenebris, et
dereliquerunt tentoria sua, et equos et asinos in castris,
fugeruntque animas tantum suas salvare cupientes.
8 Igitur cum venissent leprosi illi ad principium
castrorum, ingressi sunt unum tabernaculum, et
comederunt et biberunt: tuleruntque inde argentum,
et aurum, et vestes, et abierunt, et absconderunt: et
rursum reversi sunt ad aliud tabernaculum, et inde
similiter auferentes absconderunt. 9 Dixeruntque
ad invicem: Non recte facimus: hæc enim dies boni
nuncii est. Si tacuerimus, et noluerimus nunciare
usque mane, sceleris arguemur: venite, eamus, et
nunciemus in aula regis. 10 Cumque venissent ad
portam civitatis, narraverunt eis, dicentes: Ivimus ad
castra Syriæ, et nullum ibidem reperimus hominem,
nisi equos, et asinos alligatos, et fixa tentoria. 11

Ierunt ergo portarii, et nunciaverunt in palatio regis
intrinsecus. 12 Qui surrexit nocte, et ait ad servos
suos: Dico vobis quid fecerint nobis Syri: sciunt quia
fame laboramus, et idcirco egressi sunt de castris,
et latitant in agris, dicentes: Cum egressi fuerint de
civitate, capiemus eos vivos, et tunc civitatem ingredi
poterimus. 13 Respondit autem unus servorum eius:
Tollamus quinque equos, qui remanserunt in urbe
(quia ipsi tantum sunt in universa multitudine Israel,
alii enim consumpti sunt) et mittentes, explorare
poterimus. 14 Adduxerunt ergo duos equos, misitque
rex in castra Syrorum, dicens: Ite, et videte. 15 Qui
abierunt post eos usque ad Iordanem: ecce autem
omnis via plena erat vestibus, et vasis, quæ proiecerant
Syri cum turbarentur: reversique nuncii indicaverunt
regi. 16 Et egressus populus diripuit castra Syriæ:
factusque est modius similæ statere uno, et duo modii
hordei statere uno, iuxta verbum Domini. 17 Porro rex
ducem illum, in cuius manu incumbebat, constituit
ad portam: quem conculcavit turba in introitu portæ,
et mortuus est, iuxta quod locutus fuerat vir Dei,
quando descenderat rex ad eum. 18 Factumque est
secundum sermonem viri Dei, quem dixerat regi,
quando ait: Duo modii hordei statere uno erunt, et
modius similæ statere uno, hoc eodem tempore cras
in porta Samariæ: 19 quando responderat dux ille viro
Dei, et dixerat: Etiamsi Dominus fecerit cataractas in
cælo, numquid poterit fieri quod loqueris? Et dixit ei:
Videbis oculis tuis, et inde non comedes. 20 Evenit
ergo ei sicut prædictum fuerat, et conculcavit eum
populus in porta, et mortuus est.

8 Eliseus autem locutus est ad mulierem, cuius vivere
fecerat filium, dicens: Surge, vade tu et domus tua,
et peregrinare ubicumque repereris: vocavit enim
Dominus famem, et veniet super terram septem annis.
2 Quæ surrexit, et fecit iuxta verbum hominis Dei:
et vadens cum domo sua, peregrinata est in Terra
Philisthiim diebus multis. 3 Cumque finiti essent anni
septem, reversa est mulier de Terra Philisthiim: et
egressa est ut interpellaret regem pro domo sua, et
pro agris suis. 4 Rex autem loquebatur cum Giezi
puero viri Dei, dicens: Narra mihi omnia magnalia
quæ fecit Eliseus. 5 Cumque ille narraret regi quo
modo mortuum suscitasset, apparuit mulier, cuius
vivificaverat filium, clamans ad regem pro domo
sua, et pro agris suis. Dixitque Giezi: Domine mi
rex, hæc est mulier, et hic est filius eius, quem
suscitavit Eliseus. 6 Et interrogavit rex mulierem:
quæ narravit ei. Deditque ei rex eunuchum unum,
dicens: Restitue ei omnia quæ sua sunt, et universos
reditus agrorum a die, qua reliquit terram usque
ad præsens. 7 Venit quoque Eliseus Damascum, et
Benadad rex Syriæ ægrotabat: nunciaveruntque ei,
dicentes: Venit vir Dei huc. 8 Et ait rex ad Hazael:
Tolle tecum munera, et vade in occursum viri Dei,
et consule Dominum per eum, dicens: Si evadere
potero de infirmitate mea hac? 9 Ivit igitur Hazael in
occursum eius, habens secum munera, et omnia bona
Damasci, onera quadraginta camelorum. Cumque
stetisset coram eo, ait: Filius tuus Benadad rex Syriæ
misit me ad te, dicens: Si sanari potero de infirmitate
mea hac? 10 Dixitque ei Eliseus: Vade, dic ei: Sanaberis:
porro ostendit mihi Dominus quia morte morietur.
11 Stetique cum eo, et conturbatus est usque ad
suffusionem vultus: flevitque vir Dei. 12 Cui Hazael ait:
Quare dominus meus flet? At ille dixit: Quia scio quæ
facturus sis filiis Israel mala. Civitates eorum munitas
igne succendes, et iuvenes eorum interficies gladio,
et parvulos eorum elides, et prægnantes divides. 13
Dixitque Hazael: Quid enim sum servus tuus canis, ut
faciam rem istam magnam? Et ait Eliseus: Ostendit
mihi Dominus te regem Syriæ fore. 14 Qui cum
recessisset ab Eliseo, venit ad dominum suum. Qui
ait ei: Quid dixit tibi Eliseus? At ille respondit: Dixit
mihi: Recipies sanitatem. 15 Cumque venisset dies
altera, tulit stragulum, et infudit aquam, et expandit
super faciem eius: quo mortuo, regnavit Hazael pro
eo. 16 Anno quinto Ioram filii Achab regis Israel, et
Iosaphat regis Iuda, regnavit Ioram filius Iosaphat rex
Iuda. 17 Triginta duorum annorum erat cum regnare
cœpisset, et octo annis regnavit in Ierusalem. 18
Ambulavitque in viis regum Israel, sicut ambulaverat
domus Achab: filia enim Achab erat uxor eius: et fecit
quod malum est in conspectu Domini. 19 Noluit autem
Dominus disperdere Iudam, propter David servum
suum, sicut promiserat ei, ut daret illi lucernam, et
filiis eius cunctis diebus. 20 In diebus eius recessit
Edom, ne esset sub Iuda, et constituit sibi regem.
21 Venitque Ioram Seira, et omnes currus cum eo:

et surrexit nocte, percussitque Idumæos, qui eum
circumdederant, et principes curruum, populus autem
fugit in tabernacula sua. 22 Recessit ergo Edom ne
esset sub Iuda, usque ad diem hanc. Tunc recessit et
Lobna in tempore illo. 23 Reliqua autem sermonum
Ioram, et universa, quæ fecit, nonne hæc scripta
sunt in Libro verborum dierum regum Iuda? 24
Et dormivit Ioram cum patribus suis, sepultusque
est cum eis in Civitate David, et regnavit Ochozias
filius eius pro eo. 25 Anno duodecimo Ioram filii
Achab regis Israel regnavit Ochozias filius Ioram regis
Iudæ. 26 Viginti duorum annorum erat Ochozias cum
regnare cœpisset, et uno anno regnavit in Ierusalem:
nomen matris eius Athalia filia Amri regis Israel.
27 Et ambulavit in viis domus Achab: et fecit quod
malum est coram Domino, sicut domus Achab: gener
enim domus Achab fuit. 28 Abiit quoque cum Ioram
filio Achab, ad præliandum contra Hazael regem
Syriæ in Ramoth Galaad, et vulneraverunt Syri Ioram:
29 qui reversus est ut curaretur, in Iezrahel: quia
vulneraverant eum Syri in Ramoth præliantem contra
Hazael regem Syriæ. Porro Ochozias filius Ioram
rex Iuda, descendit invisere Ioram filium Achab in
Iezrahel, quia ægrotabat ibi.

9 Eliseus autem prophetes vocavit unum de filiis
prophetarum, et ait illi: Accinge lumbos tuos, et
tolle lenticulam olei hanc in manu tua, et vade in
Ramoth Galaad. 2 Cumque veneris illuc, videbis Iehu
filium Iosaphat filii Namsi: et ingressus suscitabis eum
de medio fratrum suorum, et introduces in interius
cubiculum. 3 Tenensque lenticulam olei, fundes super
caput eius, et dices: Hæc dicit Dominus: Unxi te regem
super Israel. Aperiesque ostium, et fugies, et non
ibi subsistes. 4 Abiit ergo adolescens puer prophetæ
in Ramoth Galaad, 5 et ingressus est illuc: ecce
autem principes exercitus sedebant, et ait: Verbum
mihi ad te, O princeps. Dixitque Iehu: Ad quem ex
omnibus nobis? At ille dixit: Ad te, O princeps. 6
Et surrexit et ingressus est cubiculum: at ille fudit
oleum super caput eius, et ait: Hæc dicit Dominus
Deus Israel: Unxi te regem super populum Domini
Israel, 7 et percuties domum Achab domini tui, et
ulciscar sanguinem servorum meorum prophetarum,
et sanguinem omnium servorum Domini de manu
Iezabel. 8 Perdamque omnem domum Achab: et
interficiam de Achab mingentem ad parietem, et
clausum, et novissimum in Israel. 9 Et dabo domum
Achab, sicut domum Ieroboam filii Nabat, et sicut
domum Baasa filii Ahia. 10 Iezabel quoque comedent
canes in agro Iezrahel, nec erit qui sepeliat eam.
Aperuitque ostium, et fugit. 11 Iehu autem egressus
est ad servos domini sui: qui dixerunt ei: Recte ne sunt
omnia? Quid venit insanus iste ad te? Qui ait eis: Nostis
hominem, et quid locutus sit. 12 At ille responderunt:
Falsum est, sed magis narra nobis. Qui ait eis: Hæc
et hæc locutus est mihi, et ait: Hæc dicit Dominus:
Unxi te regem super Israel. 13 Festinaverunt itaque,
et unusquisque tollens pallium suum posuerunt
sub pedibus eius, in similitudinem tribunalis, et
cecinerunt tuba, atque dixerunt: Regnavit Iehu. 14
Coniuravit ergo Iehu filius Iosaphat filii Namsi contra
Ioram: porro Ioram obsederat Ramoth Galaad, ipse,
et omnis Israel contra Hazael regem Syriæ: 15 et
reversus fuerat ut curaretur in Iezrahel propter
vulnera, quia percusserant eum Syri, præliantem
contra Hazael regem Syriæ: Dixitque Iehu: Si placet
vobis, nemo egrediatur profugus de civitate, ne vadat,
et nunciet in Iezrahel. 16 Et ascendit, et profectus est
in Iezrahel: Ioram enim ægrotabat ibi, et Ochozias
rex Iuda descenderat ad visitandum Ioram. 17 Igitur
speculator, qui stabat super turrim Iezrahel, vidit
globum Iehu venientis, et ait: Video ego globum.
Dixitque Ioram: Tolle currum, et mitte in occursum
eorum, et dicat vadens: Recte ne sunt omnia? 18 Abiit
ergo, qui ascenderat currum, in occursum eius, et ait:
Hæc dicit rex: Pacata ne sunt omnia? Dixitque Iehu:
Quid tibi et paci? Transi, et sequere me. Nunciavit
quoque speculator, dicens: Venit nuncius ad eos,
et non revertitur. 19 Misit etiam currum equorum
secundum: venitque ad eos, et ait: Hæc dicit rex:
Numquid pax est? Et ait Iehu: Quid tibi et paci? Transi,
et sequere me. 20 Nunciavit autem speculator, dicens:
Venit usque ad eos, et non revertitur: est autem
incessus quasi incessus Iehu filii Namsi, præceps enim
graditur. 21 Et ait Ioram: Iunge currum. Iunxeruntque
currum eius, et egressus est Ioram rex Israel, et
Ochozias rex Iuda, singuli in curribus suis, egressique
sunt in occursum Iehu, et invenerunt eum in agro
Naboth Iezrahelitæ. 22 Cumque vidisset Ioram Iehu,

dixit: Pax est Iehu? At ille respondit: Quæ pax? Adhuc
fornicationes Iezabel matris tuæ, et veneficia eius
multa vigent. 23 Convertit autem Ioram manum suam,
et fugiens ait ad Ochoziam: Insidiæ Ochozia. 24 Porro
Iehu tetendit arcum manu, et percussit Ioram inter
scapulas: et egressa est sagitta per cor eius, statimque
corruit in curru suo. 25 Dixitque Iehu ad Badacer
ducem: Tolle, proiice eum in agro Naboth Iezrahelitæ:
memini enim quando ego et tu sedentes in curru
sequebamur Achab patrem huius, quod Dominus
onus hoc levaverit super eum, dicens: 26 Si non pro
sanguine Naboth, et pro sanguine filiorum eius, quem
vidi heri, ait Dominus, reddam tibi in agro isto, dicit
Dominus. Nunc ergo tolle, et proiice eum in agrum
iuxta verbum Domini. 27 Ochozias autem rex Iuda
videns hoc, fugit per viam domus horti: persecutusque
est eum Iehu, et ait: Etiam hunc percutite in curru
suo. Et percusserunt eum in ascensu Gaver, qui est
iuxta Ieblaam: qui fugit in Mageddo, et mortuus est
ibi. 28 Et imposuerunt eum servi eius super currum
suum, et tulerunt in Ierusalem: sepelieruntque eum in
sepulchro cum patribus suis in Civitate David. 29 Anno
undecimo Ioram filii Achab, regnavit Ochozias super
Iudam, 30 venitque Iehu in Iezrahel. Porro Iezabel
introitu eius audito, depinxit oculos suos stibio, et
ornavit caput suum, et respexit per fenestram 31
ingredientem Iehu per portam, et ait: Numquid pax
potest esse Zambri, qui interfecit dominum suum? 32
Levavitque Iehu faciem suam ad fenestram, et ait:
Quæ est ista? Et inclinaverunt se ad eum duo, vel
tres eunuchi. 33 At ille dixit eis: Præcipitate eam
deorsum. Et præcipitaverunt eam, aspersusque est
sanguine paries, et equorum ungulæ conculcaverunt
eam. 34 Cumque introgressus esset, ut comederet,
biberetque, ait: Ite, et videte maledictam illam, et
sepelite eam: quia filia regis est. 35 Cumque issent
ut sepelirent eam, non invenerunt nisi calvariam, et
pedes, et summas manus. 36 Reversique nunciaverunt
ei. Et ait Iehu: Sermo Domini est, quem locutus est
per servum suum Eliam Thesbiten, dicens: In agro
Iezrahel comedent canes carnes Iezabel, 37 et erunt
carnes Iezabel sicut stercus super faciem terræ in
agro Iezrahel, ita ut prætereuntes dicant: Hæccine est
illa Iezabel?

10 Erant autem Achab septuaginta filii in Samaria:
scripsit ergo Iehu litteras, et misit in Samariam,
ad optimates civitatis, et ad maiores natu, et ad
nutritios Achab, dicens: 2 Statim ut acceperitis litteras
has, qui habetis filios domini vestri, et currus, et
equos, et civitates firmas, et arma, 3 eligite meliorem,
et eum qui vobis placuerit de filiis domini vestri, et
eum ponite super solium patris sui, et pugnate pro
domo domini vestri. 4 Timuerunt illi vehementer, et
dixerunt: Ecce duo reges non potuerunt stare coram
eo, et quo modo nos valebimus resistere? 5 Miserunt
ergo præpositi domus, et præfecti civitatis, et maiores
natu, et nutritii, ad Iehu, dicentes: Servi tui sumus,
quæcumque iusseris faciemus, nec constituemus
nobis regem: quæcumque tibi placent, fac. 6 Rescripsit
autem eis litteras secundo, dicens: Si mei estis, et
obeditis mihi, tollite capita filiorum domini vestri, et
venite ad me hac eadem hora cras in Iezrahel. Porro
filii regis, septuaginta viri apud optimates civitates
nutriebantur. 7 Cumque venissent litteras ad eos,
tulerunt filios regis, et occiderunt septuaginta viros,
et posuerunt capita eorum in cophinis, et miserunt ad
eum in Iezrahel. 8 Venit autem nuncius, et indicavit ei,
dicens: Attulerunt capita filiorum regis. Qui respondit:
Ponite ea ad duos acervos iuxta introitum portæ
usque mane. 9 Cumque diluxisset, egressus est, et
stans dixit ad omnem populum: Iusti estis: si ego
coniuravi contra dominum meum, et interfeci eum,
quis percussit omnes hos? 10 Videte ergo nunc
quoniam non cecidit de sermonibus Domini in terram,
quos locutus est Dominus super domum Achab, et
Dominus fecit quod locutus est in manu servi sui
Eliæ. 11 Percussit igitur Iehu omnes, qui reliqui erant
de domo Achab in Iezrahel, et universos optimates
eius, et notos, et sacerdotes, donec non remanerent
ex eo reliquiæ. 12 Et surrexit, et venit in Samariam:
cumque venisset ad cameram pastorum in via, 13
invenit fratres Ochoziæ regis Iuda, dixitque ad eos:
Quinam estis vos? Qui responderunt: Fratres Ochoziæ
sumus, et descendimus ad salutandos filios regis, et
filios reginæ. 14 Qui ait: Comprehendite eos vivos.
Quos cum comprehendissent vivos, iugulaverunt eos
in cisterna iuxta Cameram, quadraginta duos viros, et
non reliquit ex eis quemquam. 15 Cumque abiisset
inde, invenit Ionadab filium Rechab in occursum

sibi, et benedixit ei. Et ait ad eum: Numquid est cor
tuum rectum, sicut cor meum cum corde tuo? Et
ait Ionadab: Est. Si est, inquit, da manum tuam. Qui
dedit ei manum suam. At ille levavit eum ad se in
currum: 16 dixitque ad eum: Veni mecum, et vide
zelum meum pro Domino. Et impositum in curru
suo 17 duxit in Samariam. Et percussit omnes qui
reliqui fuerant de Achab in Samaria usque ad unum,
iuxta verbum Domini, quod locutus est per Eliam.
18 Congregavit ergo Iehu omnem populum, et dixit
ad eos: Achab coluit Baal parum, ego autem colam
eum amplius. 19 Nunc igitur omnes prophetas Baal, et
universos servos eius, et cunctos sacerdotes ipsius
vocate ad me: nullus sit qui non veniat, sacrificium
enim grande est mihi Baal: quicumque defuerit, non
vivet. Porro Iehu faciebat hoc insidiose, ut disperderet
cultores Baal. 20 Et dixit: Sanctificate diem sollemnem
Baal. Vocavitque 21 et misit in univeros terminos
Israel, et venerunt cuncti servi Baal: non fuit residuus
ne unus quidem qui non veniret. Et ingressi sunt
templum Baal: et repleta est domus Baal, a summo
usque ad summum. 22 Dixitque his, qui erant super
vestes: Proferte vestimenta universis servis Baal.
Et protulerunt eis vestes. 23 Ingressusque Iehu, et
Ionadab filius Rechab templum Baal, ait cultoribus
Baal: Perquirite, et videte, ne quis forte vobiscum
sit de servis Domini, sed ut sint servi Baal soli. 24
Ingressi sunt igitur ut facerent victimas et holocausta:
Iehu autem præparaverat sibi foris octoginta viros, et
dixerat eis: Quicumque fugerit de hominibus his, quos
ego adduxero in manus vestras, anima eius erit pro
anima illius. 25 Factum est autem, cum completum
esset holocaustum, præcepit Iehu militibus et ducibus
suis: Ingredimini, et percutite eos, nullus evadat.
Percusseruntque eos in ore gladii, et proiecerunt
milites et duces: et ierunt in civitatem templi Baal, 26
et protulerunt statuam de fano Baal, et combusserunt,
27 et comminuerunt eam. Destruxerunt quoque ædem
Baal, et fecerunt pro ea latrinas usque in diem hanc.
28 Delevit itaque Iehu Baal de Israel: 29 verumtamen a
peccatis Ieroboam filii Nabat, qui peccare fecit Israel,
non recessit, nec dereliquit vitulos aureos, qui erant
in Bethel, et in Dan. 30 Dixit autem Dominus ad Iehu:
Quia studiose egisti quod rectum erat, et placebat in
oculis meis, et omnia quæ erant in corde meo fecisti
contra domum Achab: filii tui usque ad quartam
generationem sedebunt super thronum Israel. 31
Porro Iehu non custodivit ut ambularet in lege Domini
Dei Israel in toto corde suo: non enim recessit a
peccatis Ieroboam, qui peccare fecerat Israel. 32
In diebus illis cœpit Dominus tædere super Israel:
percussitque eos Hazael in universis finibus Israel, 33
a Iordane contra Orientalem plagam, omnem Terram
Galaad, et Gad, et Ruben, et Manasse, ab Aroer, quæ
est super Torrentem Arnon, et Galaad, et Basan. 34
Reliqua autem verborum Iehu, et universa quæ fecit,
et fortitudo eius, nonne hæc scripta sunt in Libro
verborum dierum regum Israel? 35 Et dormivit Iehu
cum patribus suis, sepelieruntque eum in Samaria:
et regnavit Ioachaz filius eius pro eo. 36 Dies autem,
quos regnavit Iehu super Israel, viginti et octo anni
sunt, in Samaria.

11 Athalia vero mater Ochoziæ, videns mortuum
filium suum, surrexit, et interfecit omne semen
regium. 2 Tollens autem Iosaba filia regis Ioram,
soror Ochoziæ, Ioas filium Ochoziæ, furata est eum
de medio filiorum regis, qui interficiebantur, et
nutricem eius de triclinio: et abscondit eum a facie
Athaliæ ut non interficeretur. 3 Eratque cum ea sex
annis clam in domo Domini: porro Athalia regnavit
super terram. 4 Anno autem septimo misit Ioiada,
et assumens centuriones, et milites introduxit ad
se in templum Domini, pepigitque cum eis fœdus:
et adiurans eos in domo Domini, ostendit eis filium
regis: 5 et præcepit illis, dicens: Iste est sermo,
quem facere debetis: 6 Tertia pars vestrum introeat
Sabbato, et observet excubias domus regis. Tertia
autem pars sit ad portam Sur, et tertia pars sit
ad portam, quæ est post habitaculum scutariorum:
et custodietis excubias domus Messa. 7 Duæ vero
partes e vobis, omnes egredientes Sabbato, custodiant
excubias domus Domini circa regem. 8 Et vallabitis
eum, habentes arma in manibus vestris: si quis
autem ingressus fuerit septum templi, interficiatur:
eritisque cum rege introeunte et egrediente. 9 Et
fecerunt centuriones iuxta omnia, quæ præceperat eis
Ioiada sacerdos: et assumentes singuli viros suos, qui
ingrediebantur sabbatum, cum his qui egrediebantur
sabbato, venerunt ad Ioiadam sacerdotem. 10 Qui

dedit eis hastas, et arma regis David, quæ erant
in domo Domini. 11 Et steterunt singuli habentes
arma in manu sua a parte templi dextera, usque ad
partem sinistram altaris, et ædis, circum regem. 12
Produxitque filium regis, et posuit super eum diadema,
et testimonium: feceruntque eum regem, et unxerunt:
et plaudentes manu, dixerunt: Vivat rex. 13 Audivit
autem Athalia vocem populi currentis: et ingressa ad
turbas in templum Domini, 14 vidit regem stantem
super tribunal iuxta morem, et cantores, et tubas
prope eum, omnemque populum terræ lætantem, et
canentem tubis: et scidit vestimenta sua, clamavitque:
Coniuratio, coniuratio. 15 Præcepit autem Ioiada
centurionibus, qui erant super exercitum, et ait eis:
Educite eam extra septa templi, et quicumque eam
secutus fuerit, feriatur gladio. Dixerat enim sacerdos:
Non occidatur in templo Domini. 16 Imposueruntque
ei manus, et impegerunt eam per viam introitus
equorum, iuxta palatium, et interfecta est ibi. 17
Pepigit ergo Ioiada fœdus inter Dominum, et inter
regem, et inter populum, ut esset populus Domini, et
inter regem et populum. 18 Ingressusque est omnis
populus terræ templum Baal, et destruxerunt aras
eius, et imagines contriverunt valide: Mathan quoque
sacerdotem Baal occiderunt coram altari. Et posuit
sacerdos custodias in domo Domini. 19 Tulitque
centuriones, et Cerethi et Phelethi legiones, et omnem
populum terræ, deduxeruntque regem de domo
Domini: et venerunt per viam portæ scutariorum
in palatium, et sedit super thronum regum. 20
Lætatusque est omnis populus terræ, et civitas
conquievit: Athalia autem occisa est gladio in domo
regis. 21 Septemque annorum erat Ioas, cum regnare
cœpisset.

12 Anno septimo Iehu regnavit Ioas: et quadraginta
annis regnavit in Ierusalem. Nomen matris eius
Sebia de Bersabee. 2 Fecitque Ioas rectum coram
Domino cunctis diebus, quibus docuit eum Ioiada
sacerdos. 3 Verumtamen excelsa non abstulit: adhuc
enim populus immolabat, et adolebat in excelsis
incensum. 4 Dixitque Ioas ad sacerdotes: Omnem
pecuniam sanctorum, quæ illata fuerit in templum
Domini a prætereuntibus, quæ offertur pro pretio
animæ, et quam sponte et arbitrio cordis sui inferunt
in templum Domini: 5 accipiant illam sacerdotes
iuxta ordinem suum, et instaurent sartatecta domus,
siquid necessarium viderint instauratione. 6 Igitur
usque ad vigesimum tertium annum regis Ioas,
non instauraverunt sacerdotes sartatecta templi. 7
Vocavitque rex Ioas Ioiadam pontificem et sacerdotes,
dicens eis: Quare sartatecta non instauratis templi?
Nolite ergo amplius accipere pecuniam iuxta ordinem
vestrum, sed ad instaurationem templi reddite eam. 8
Prohibitique sunt sacerdotes ultra accipere pecuniam a
populo, et instaurare sartatecta domus. 9 Et tulit Ioiada
pontifex gazophylacium unum, aperuitque foramen
desuper, et posuit illud iuxta altare ad dexteram
ingredientium domum Domini, mittebantque in eo
sacerdotes, qui custodiebant ostia, omnem pecuniam,
quæ deferebatur ad templum Domini. 10 Cumque
viderent nimiam pecuniam esse in gazophylacio,
ascendebat scriba regis, et pontifex, effundebantque
et numerabant pecuniam, quæ inveniebatur in domo
Domini: 11 et dabant eam iuxta numerum atque
mensuram in manu eorum, qui præerant cæmentariis
domus Domini: qui impendebant eam in fabris
lignorum, et in cæmentariis iis, qui operabantur in
domo Domini, 12 et sartatecta faciebant: et in iis, qui
cædebant saxa, et ut emerent ligna, et lapides, qui
excidebantur, ita ut impleretur instauratio domus
Domini in universis, quæ indigebant expensa ad
muniendam domum. 13 Verumtamen non fiebant ex
eadem pecunia hydriæ templi Domini, et fuscinulæ, et
thuribula, et tubæ, et omne vas aureum et argenteum
de pecunia, quæ inferebatur in templum Domini: 14
iis enim, qui faciebant opus, dabatur ut instauraretur
templum Domini: 15 et non fiebat ratio iis hominibus,
qui accipiebant pecuniam ut distribuerent eam
artificibus, sed in fide tractabant eam. 16 Pecuniam
vero pro delicto, et pecuniam pro peccatis non
inferebant in templum Domini, quia sacerdotum
erat. 17 Tunc ascendit Hazael rex Syriæ, et pugnabat
contra Geth, cepitque eam: et direxit faciem suam
ut ascenderet in Ierusalem. 18 Quam ob rem tulit
Ioas rex Iuda omnia sanctificata, quæ consecraverant
Iosaphat, et Ioram, et Ochozias patres eius reges
Iuda, et quæ ipse obtulerat: et universum argentum,
quod inveniri potuit in thesauris templi Domini, et in
palatio regis: misitque Hazaeli regi Syriæ, et recessit

ab Ierusalem. 19 Reliqua autem sermonum Ioas, et
universa quæ fecit, nonne hæc scripta sunt in Libro
verborum dierum regum Iuda? 20 Surrexerunt autem
servi eius, et coniuraverunt inter se, percusseruntque
Ioas in Domo Mello in descensu Sella. 21 Iosachar
namque filius Semaath, et Iozabad filius Somer servi
eius, percusserunt eum, et mortuus est: et sepelierunt
eum cum patribus suis in Civitate David, regnavitque
Amasias filius eius pro eo.

13 Anno vigesimo tertio Ioas filii Ochoziæ regis
Iuda, regnavit Ioachaz filius Iehu super Israel
in Samaria decem et septem annis. 2 Et fecit malum
coram Domino, secutusque est peccata Ieroboam
filii Nabat, qui peccare fecit Israel, et non declinavit
ab eis. 3 Iratusque est furor Domini contra Israel,
et tradidit eos in manu Hazael regis Syriæ, et
in manu Benadad filii Hazael cunctis diebus. 4
Deprecatus est autem Ioachaz faciem Domini, et
audivit eum Dominus: vidit enim angustiam Israel,
quia attriverat eos rex Syriæ: 5 et dedit Dominus
salvatorem Israeli, et liberatus est de manu regis
Syriæ: habitaveruntque filii Israel in tabernaculis
suis sicut heri et nudiustertius. 6 Verumtamen non
recesserunt a peccatis domus Ieroboam, qui peccare
fecit Israel, sed in ipsis ambulaverunt: siquidem et
lucus permansit in Samaria. 7 Et non sunt derelicti
Ioachaz de populo nisi quinquaginta equites, et decem
currus, et decem millia peditum: interfecerat enim
eos rex Syriæ, et redegerat quasi pulverem in tritura
areæ. 8 Reliqua autem sermonum Ioachaz, et universa
quæ fecit, et fortitudo eius, nonne hæc scripta sunt in
Libro sermonum dierum regum Israel? 9 Dormivitque
Ioachaz cum patribus suis, et sepelierunt eum in
Samaria: regnavitque Ioas filius eius pro eo. 10 Anno
trigesimo septimo Ioas regis Iuda regnavit Ioas filius
Ioachaz super Israel in Samaria sedecim annis, 11
et fecit quod malum est in conspectu Domini: non
declinavit ab omnibus peccatis Ieroboam filii Nabat,
qui peccare fecit Israel, sed in ipsis ambulavit. 12
Reliqua autem sermonum Ioas, et universa quæ
fecit, et fortitudo eius, quo modo pugnaverit contra
Amasiam regem Iuda, nonne hæc scripta sunt in Libro
sermonum dierum regum Israel? 13 Et dormivit Ioas
cum patribus suis: Ieroboam autem sedit super solium
eius. Porro Ioas sepultus est in Samaria cum regibus
Israel. 14 Eliseus autem ægrotabat infirmitate, qua
et mortuus est: descenditque ad eum Ioas rex Israel,
et flebat coram eo, dicebatque: Pater mi, pater mi,
currus Israel et auriga eius. 15 Et ait illi Eliseus: Affer
arcum, et sagittas. Cumque attulisset ad eum arcum,
et sagittas, 16 dixit ad regem Israel: Pone manum
tuam super arcum. Et cum posuisset ille manum suam,
superposuit Eliseus manus suas manibus regis, 17 et
ait: Aperi fenestram Orientalem. Cumque aperuisset,
dixit Eliseus: Iace sagittam. Et iecit. Et ait Eliseus:
Sagitta salutis Domini, et sagitta salutis contra Syriam:
percutiesque Syriam in Aphec, donec consumas eam.
18 Et ait: Tolle sagittas. Qui cum tulisset, rursum dixit
ei: Percute iaculo terram. Et cum percussisset tribus
vicibus, et stetisset, 19 iratus est vir Dei contra eum, et
ait: Si percussisses quinquies, aut sexies, sive septies,
percussisses Syriam usque ad consumptionem: nunc
autem tribus vicibus percuties eam. 20 Mortuus est
ergo Eliseus, et sepelierunt eum. Latrunculi autem de
Moab venerunt in terram in ipso anno. 21 Quidam
autem sepelientes hominem, viderunt latrunculos, et
proiecerunt cadaver in sepulchro Elisei. Quod cum
tetigisset ossa Elisei, revixit homo, et stetit super
pedes suos. 22 Igitur Hazael rex Syriæ afflixit Israel
cunctis diebus Ioachaz: 23 et misertus est Dominus
eorum, et reversus est ad eos propter pactum suum,
quod habebat cum Abraham, et Isaac, et Iacob: et
noluit disperdere eos, neque proiicere penitus usque
in præsens tempus. 24 Mortuus est autem Hazael rex
Syriæ, et regnavit Benadad filius eius pro eo. 25 Porro
Ioas filius Ioachaz tulit urbes de manu Benadad filii
Hazael, quas tulerat de manu Ioachaz patris sui iure
prælii, tribus vicibus percussit eum Ioas, et reddidit
civitates Israel.

14 In anno secundo Ioas filii Ioachaz regis Israel
regnavit Amasias filius Ioas regis Iuda. 2 Viginti
quinque annorum erat cum regnare cœpisset: viginti
autem et novem annis regnavit in Ierusalem: nomen
matris eius Ioadan de Ierusalem. 3 Et fecit rectum
coram Domino, verumtamen non ut David pater
eius. Iuxta omnia, quæ fecit Ioas pater suus, fecit:
4 nisi hoc tantum quod excelsa non abstulit: adhuc
enim populus immolabat, et adolebat incensum in

excelsis. 5 Cumque obtinuisset regnum, percussit
servos suos, qui interfecerant regem patrem suum: 6
filios autem eorum, qui occiderant, non occidit, iuxta
quod scriptum est in libro legis Moysi, sicut præcepit
Dominus, dicens: Non morientur patres pro filiis,
neque filii morientur pro patribus: sed unusquisque
in peccato suo morietur. 7 Ipse percussit Edom in
Valle Salinarum decem millia, et apprehendit Petram
in prælio, vocavitque nomen eius Iectehel usque in
præsentem diem. 8 Tunc misit Amasias nuncios ad
Ioas filium Ioachaz, filii Iehu regis Israel, dicens: Veni,
et videamus nos. 9 Remisitque Ioas rex Israel ad
Amasiam regem Iuda, dicens: Carduus Libani misit ad
cedrum, quæ est in Libano, dicens: Da filiam tuam filio
meo uxorem. Transieruntque bestiæ saltus, quæ sunt
in Libano, et conculcaverunt carduum. 10 Percutiens
invaluisti super Edom, et sublevavit te cor tuum:
contentus esto gloria, et sede in domo tua: quare
provocas malum, ut cadas tu et Iudas tecum? 11 Et
non acquievit Amasias: Ascenditque Ioas rex Israel, et
viderunt se, ipse et Amasias rex Iuda in Bethsames
oppido Iudæ. 12 Percussusque est Iuda coram Israel, et
fugerunt unusquisque in tabernacula sua. 13 Amasiam
vero regem Iuda filium Ioas filii Ochoziæ cepit Ioas rex
Israel in Bethsames, et adduxit eum in Ierusalem: et
interrupit murum Ierusalem, a porta Ephraim usque
ad portam anguli, quadringentis cubitis. 14 Tulitque
omne aurum, et argentum, et universa vasa, quæ
inventa sunt in domo Domini, et in thesauris regis,
et obsides, et reversus est in Samariam. 15 Reliqua
autem verborum Ioas quæ fecit, et fortitudo eius
qua pugnavit contra Amasiam regem Iuda, nonne
hæc scripta sunt in Libro sermonum dierum regum
Israel? 16 Dormivitque Ioas cum patribus suis, et
sepultus est in Samaria cum regibus Israel: et regnavit
Ieroboam filius eius pro eo. 17 Vixit autem Amasias,
filius Ioas, rex Iuda, postquam mortuus est Ioas filius
Ioachaz regis Israel quindecim annis. 18 Reliqua autem
sermonum Amasiæ, nonne hæc scripta sunt in Libro
sermonum dierum regum Iuda? 19 Factaque est contra
eum coniuratio in Ierusalem: at ille fugit in Lachis.
Miseruntque post eum in Lachis, et interfecerunt
eum ibi. 20 Et asportaverunt in equis, sepultusque est
in Ierusalem cum patribus suis in Civitate David. 21
Tulit autem universus populus Iudæ Azariam annos
natum sedecim, et constituerunt eum regem pro
patre eius Amasia. 22 Ipse ædificavit Ælath, et restituit
eam Iudæ, postquam dormivit rex cum patribus suis.
23 Anno quintodecimo Amasiæ filii Ioas regis Iuda,
regnavit Ieroboam filius Ioas regis Israel in Samaria,
quadraginta et uno anno: 24 et fecit quod malum
est coram Domino. Non recessit ab omnibus peccatis
Ieroboam filii Nabat, qui peccare fecit Israel. 25 Ipse
restituit terminos Israel ab introitu Emath, usque ad
Mare Solitudinis, iuxta sermonem Domini Dei Israel,
quem locutus est per servum suum Ionam filium
Amathi prophetam, qui erat de Geth, quæ est in Opher.
26 Vidit enim Dominus afflictionem Israel amaram
nimis, et quod consumpti essent usque ad clausos
carcere, et extremos, et non esset qui auxiliaretur
Israeli. 27 Nec locutus est Dominus ut deleret nomen
Israel de sub cælo, sed salvavit eos in manu Ieroboam
filii Ioas. 28 Reliqua autem sermonum Ieroboam, et
universa quæ fecit, et fortitudo eius, qua præliatus
est, et quomodo restituit Damascum, et Emath Iudæ
in Israel, nonne hæc scripta sunt in Libro sermonum
dierum regum Israel? 29 Dormivitque Ieroboam cum
patribus suis regibus Israel, et regnavit Zacharias
filius eius pro eo.

15 Anno vigesimo septimo Ieroboam regis Israel
regnavit Azarias filius Amasiæ regis Iuda. 2
Sedecim annorum erat cum regnare cœpisset, et
quinquaginta duobus annis regnavit in Ierusalem:
nomen matris eius Iechelia de Ierusalem. 3 Fecitque
quod erat placitum coram Domino, iuxta omnia quæ
fecit Amasias pater eius. 4 Verumtamen excelsa
non est demolitus: adhuc populus sacrificabat, et
adolebat incensum in excelsis. 5 Percussit autem
Dominus regem, et fuit leprosus usque in diem mortis
suæ, et habitabat in domo libera seorsum: Ioatham
vero filius regis gubernabat palatium, et iudicabit
populum terræ. 6 Reliqua autem sermonum Azariæ,
et universa quæ fecit, nonne hæc scripta sunt in Libro
verborum dierum regum Iuda? 7 Et dormivit Azarias
cum patribus suis: sepelieruntque eum cum maioribus
suis in Civitate David, et regnavit Ioatham filius eius
pro eo. 8 Anno trigesimo octavo Azariæ regis Iuda,
regnavit Zacharias filius Ieroboam super Israel in
Samaria sex mensibus: 9 et fecit quod malum est

coram Domino, sicut fecerant patres eius: non recessit
a peccatis Ieroboam filii Nabat, qui peccare fecit Israel.
10 Coniuravit autem contra eum Sellum filius Iabes:
percussitque eum palam, et interfecit, regnavitque
pro eo. 11 Reliqua autem verborum Zachariæ, nonne
hæc scripta sunt in Libro sermonum dierum regum
Israel? 12 Iste est sermo Domini, quem locutus est ad
Iehu, dicens: Filii tui usque ad quartam generationem
sedebunt super thronum Israel. Factumque est ita.
13 Sellum filius Iabes regnavit trigesimo novo anno
Azariæ regis Iuda: regnavit autem uno mense in
Samaria. 14 Et ascendit Manahem filius Gadi de Thersa:
venitque in Samariam, et percussit Sellum filium
Iabes in Samaria, et interfecit eum, regnavitque pro
eo. 15 Reliqua autem verborum Sellum, et coniuratio
eius, per quam tetendit insidias, nonne hæc scripta
sunt in Libro sermonum dierum regum Israel? 16
Tunc percussit Manahem Thapsam, et omnes qui
erant in ea, et terminos eius de Thersa: noluerant
enim aperire ei: et interfecit omnes prægnantes
eius, et scidit eas. 17 Anno trigesimo nono Azariæ
regis Iuda regnavit Manahem filius Gadi super Israel
decem annis in Samaria. 18 Fecitque quod erat malum
coram Domino: non recessit a peccatis Ieroboam
filii Nabat, qui peccare fecit Israel cunctis diebus
eius. 19 Veniebat Phul rex Assyriorum in terram,
et dabat Manahem Phul mille talenta argenti, ut
esset ei in auxilium, et firmaret regnum eius. 20
Indixitque Manahem argentum super Israel cunctis
potentibus et divitibus, ut daret regi Assyriorum
quinquaginta siclos argenti per singulos: reversusque
est rex Assyriorum, et non est moratus in terra. 21
Reliqua autem sermonum Manahem, et universa quæ
fecit, nonne hæc scripta sunt in Libro sermonum
dierum regum Israel? 22 Et dormivit Manahem cum
patribus suis: regnavitque Phaceia filius eius pro eo.
23 Anno quinquagesimo Azariæ regis Iuda, regnavit
Phaceia filius Manahem super Israel in Samaria
biennio: 24 et fecit quod erat malum coram Domino:
non recessit a peccatis Ieroboam filii Nabat, qui
peccare fecit Israel. 25 Coniuravit autem adversus
eum Phacee filius Romeliæ, dux eius, et percussit
eum in Samaria in turre domus regiæ iuxta Argob,
et iuxta Arie, et cum eo quinquaginta viros de filiis
Galaaditarum, et interfecit eum, regnavitque pro eo.
26 Reliqua autem sermonum Phaceia, et universa quæ
fecit, nonne hæc scripta sunt in Libro sermonum
dierum regum Israel? 27 Anno quinquagesimo secundo
Azariæ regis Iuda regnavit Phacee filius Romeliæ
super Israel in Samaria viginti annis. 28 Et fecit quod
erat malum coram Domino: non recessit a peccatis
Ieroboam filii Nabat, qui peccare fecit Israel. 29 In
diebus Phacee regis Israel venit Theglathphalasar rex
Assur, et cepit Aion, et Abel Bethmaacha et Ianoe, et
Cedes, et Asor, et Galaad, et Galilæam, et universam
Terram Nephthali: et transtulit eos in Assyrios. 30
Coniuravit autem, et tetendit insidias Osee filius Ela
contra Phacee filium Romeliæ, et percussit eum, et
interfecit: regnavitque pro eo vigesimo anno Ioatham
filii Oziæ. 31 Reliqua autem sermonum Phacee, et
universa quæ fecit, nonne hæc scripta sunt in Libro
sermonum dierum regum Israel? 32 Anno secundo
Phacee, filii Romeliæ regis Israel, regnavit Ioatham
filius Oziæ regis Iuda. 33 Viginti quinque annorum
erat cum regnare cœpisset, et sedecim annis regnavit
in Ierusalem: nomen matris eius Ierusa, filia Sadoc. 34
Fecitque quod erat placitum coram Domino: iuxta
omnia, quæ fecerat Ozias pater suus, operatus est.
35 Verumtamen excelsa non abstulit: adhuc populus
immolabat, et adolebat incensum in excelsis: ipse
ædificavit portam domus Domini sublimissimam.
36 Reliqua autem sermonum Ioatham, et universa
quæ fecit, nonne hæc scripta sunt in Libro verborum
dierum regum Iuda? 37 In diebus illis cœpit Dominus
mittere in Iudam Rasin regem Syriæ, et Phacee filium
Romeliæ. 38 Et dormivit Ioatham cum patribus suis,
sepultusque est cum eis in Civitate David patris sui, et
regnavit Achaz filius eius pro eo.

16 Anno decimo septimo Phacee filii Romeliæ
regnavit Achaz filius Ioatham regis Iuda. 2
Viginti annorum erat Achaz cum regnare cœpisset,
et sedecim annis regnavit in Ierusalem: non fecit
quod erat placitum in conspectu Domini Dei sui,
sicut David pater eius. 3 Sed ambulavit in via regum
Israel: insuper et filium suum consecravit, transferens
per ignem secundum idola gentium, quæ dissipavit
Dominus coram filiis Israel. 4 Immolabat quoque
victimas, et adolebat incensum in excelsis, et in
collibus, et sub omni ligno frondoso. 5 Tunc ascendit

Rasin rex Syriæ, et Phacee filius Romeliæ rex Israel in
Ierusalem ad præliandum: cumque obsiderent Achaz,
non valuerunt superare eum. 6 In tempore illo restituit
Rasin rex Syriæ, Ailam Syriæ, et eiecit Iudæos de Aila:
et Idumæi venerunt in Ailam, et habitaverunt ibi
usque in diem hanc. 7 Misit autem Achaz nuncios ad
Theglathphalasar regem Assyriorum, dicens: Servus
tuus, et filius tuus ego sum: ascende, et salvum
me fac de manu regis Syriæ, et de manu regis
Israel, qui consurrexerunt adversum me. 8 Et cum
collegisset argentum et aurum, quod inveniri potuit
in domo Domini, et in thesauris regis, misit regi
Assyriorum munera. 9 Qui et acquievit voluntati
eius: ascendit enim rex Assyriorum in Damascum, et
vastavit eam: et transtulit habitatores eius Cyrenen,
Rasin autem interfecit. 10 Perrexitque rex Achaz
in occursum Theglathphalasar regis Assyriorum in
Damascum. Cumque vidisset altare Damasci, misit
rex Achaz ad Uriam sacerdotem exemplar eius, et
similitudinem iuxta omne opus eius. 11 Extruxitque
Urias sacerdos altare iuxta omnia, quæ præceperat
rex Achaz, de Damasco, ita fecit sacerdos Urias, donec
veniret rex Achaz de Damasco. 12 Cumque venisset
rex de Damasco, vidit altare, et veneratus est illud:
ascenditque et immolavit holocausta, et sacrificium
suum, 13 et libavit libamina, et fudit sanguinem
pacificorum, quæ obtulerat super altare. 14 Porro
altare æreum, quod erat coram Domino, transtulit
de facie templi, et de loco altaris, et de loco templi
Domini: posuitque illud ex latere altaris ad Aquilonem.
15 Præcepit quoque rex Achaz Uriæ sacerdoti, dicens:
Super altare maius offer holocaustum matutinum,
et sacrificium vespertinum, et holocaustum regis, et
sacrificium eius, et holocaustum universi populi terræ,
et sacrificia eorum, et libamina eorum: et omnem
sanguinem holocausti, et universum sanguinem
victimæ super illud effundes: altare vero æreum
erit paratum ad voluntatem meam. 16 Fecit igitur
Urias sacerdos iuxta omnia, quæ præceperat rex
Achaz. 17 Tulit autem rex Achaz cælatas bases,
et luterem, qui erat desuper: et mare deposuit de
bobus æreis, qui sustentabant illud, et posuit super
pavimentum stratum lapide. 18 Musach quoque
Sabbati, quod ædificaverat in templo: et ingressum
regis exterius convertit in templum Domini propter
regem Assyriorum. 19 Reliqua autem verborum Achaz,
quæ fecit, nonne hæc scripta sunt in Libro sermonum
dierum regum Iuda? 20 Dormivitque Achaz cum
patribus suis, et sepultus est cum eis in Civitate David,
et regnavit Ezechias filius eius pro eo.

17 Anno duodecimo Achaz regis Iuda, regnavit
Osee filius Ela in Samaria super Israel novem
annis. 2 Fecitque malum coram Domino: sed non sicut
reges Israel, qui ante eum fuerant. 3 Contra hunc
ascendit Salmanasar rex Assyriorum, et factus est
ei Osee servus, reddebatque illi tributa. 4 Cumque
deprehendisset rex Assyriorum Osee, quod rebellare
nitens misisset nuncios ad Sua regem Ægypti, ne
præstaret tributa regi Assyriorum sicut singulis
annis solitus erat, obsedit eum, et vinctum misit
in carcerem. 5 Pervagatusque est omnem terram:
et ascendens Samariam, obsedit eam tribus annis.
6 Anno autem nono Osee, cepit rex Assyriorum
Samariam, et transtulit Israel in Assyrios: posuique eos
in Hala, et in Habor iuxta fluvium Gozan, in civitatibus
Medorum. 7 Factum est enim, cum peccassent filii
Israel Domino Deo suo, qui eduxerat eos de Terra
Ægypti, de manu Pharaonis regis Ægypti, coluerunt
deos alienos. 8 Et ambulaverunt iuxta ritum Gentium,
quas consumpserat Dominus in conspectu filiorum
Israel, et regum Israel: quia similiter fecerant. 9 Et
offenderunt filii Israel verbis non rectis Dominum
Deum suum: et ædificaverunt sibi excelsa in cunctis
urbibus suis a Turre Custodum usque ad civitatem
munitam. 10 Feceruntque sibi statuas, et lucos in omni
colle sublimi, et subter omne lignum nemorosum:
11 et adolebant ibi incensum super aras in morem
gentium, quas transtulerat Dominus a facie eorum:
feceruntque verba pessima irritantes Dominum. 12
Et coluerunt immunditias, de quibus præcepit eis
Dominus ne facerent verbum hoc. 13 Et testificatus
est Dominus in Israel et in Iuda per manum omnium
Prophetarum et Videntium, dicens: Revertimini a
viis vestris pessimis, et custodite præcepta mea,
et ceremonias iuxta omnem legem, quam præcepi
patribus vestris: et sicut misi ad vos in manu servorum
meorum Prophetarum. 14 Qui non audierunt, sed
induraverunt cervicem suam iuxta cervicem patrum
suorum, qui noluerunt obedire Domino Deo suo. 15 Et

abiecerunt legitima eius, et pactum, quod pepigit cum
patribus eorum, et testificationes, quibus contestatus
est eos: secutique sunt vanitates, et vane egerunt: et
secuti sunt gentes, quæ erant per circuitum eorum,
super quibus præceperat Dominus eis ut non facerent
sicut et illæ faciebant. 16 Et dereliquerunt omnia
præcepta Domini Dei sui: feceruntque sibi conflatiles
duos vitulos, et lucos, et adoraverunt universam
militiam cæli: servieruntque Baal, 17 et consecraverunt
filios suos, et filias suas per ignem: et divinationibus
inserviebant, et auguriis: et tradiderunt se ut facerent
malum coram Domino, ut irritarent eum. 18 Iratusque
est Dominus vehementer Israeli, et abstulit eos a
conspectu suo, et non remansit nisi tribus Iuda
tantummodo. 19 Sed nec ipse Iuda custodivit mandata
Domini Dei sui: verum ambulavit in erroribus Israel,
quos operatus fuerat. 20 Proiecitque Dominus omne
semen Israel, et afflixit eos, et tradidit eos in manu
diripientium, donec proiiceret eos a facie sua: 21 ex
eo iam tempore, quo scissus est Israel a domo David,
et constituerunt sibi regem Ieroboam filium Nabat:
separavit enim Ieroboam Israel a Domino, et peccare
eos fecit peccatum magnum. 22 Et ambulaverunt filii
Israel in universis peccatis Ieroboam quæ fecerat: et
non recesserunt ab eis, 23 usque quo Dominus auferret
Israel a facie sua, sicut locutus fuerat in manu omnium
servorum suorum Prophetarum: translatusque est
Israel de terra sua in Assyrios, usque in diem hanc. 24
Adduxit autem rex Assyriorum de Babylone, et de
Cutha, et de Avah, et de Emath, et de Sepharvaim:
et collocavit eos in civitatibus Samariæ pro filiis
Israel: qui possederunt Samariam, et habitaverunt
in urbibus eius. 25 Cumque ibi habitare cœpissent,
non timebant Dominum: et immisit in eos Dominus
leones, qui interficiebant eos. 26 Nunciatumque est
regi Assyriorum, et dictum: gentes, quas transtulisti,
et habitare fecisti in civitatibus Samriæ, ignorant
legitima Dei terræ: et immisit in eos Dominus leones,
et ecce interficiunt eos, eo quod ignorent ritum Dei
terræ. 27 Præcepit autem rex Assyriorum, dicens:
Ducite illuc unum de sacerdotibus, quos inde captivos
adduxistis, et vadat, et habitet cum eis: et doceat
eos legitima Dei terræ. 28 Igitur cum venisset unus
de sacerdotibus his, qui captivi ducti fuerant de
Samaria, habitavit in Bethel, et docebat eos quomodo
colerent Dominum. 29 Et unaquæque gens fabricata
est deum suum: posueruntque eos in fanis excelsis,
quæ fecerant Samaritæ, gens et gens in urbibus
suis, in quibus habitabat. 30 Viri enim Babylonii
fecerunt Sochothbenoth: viri autem Cuthæi fecerunt
Nergel: et viri de Emath fecerunt Asima. 31 Porro
Hevæi fecerunt Nebahaz et Tharthac. Hi autem, qui
erant de Sepharvaim, comburebant filios suos igni,
Adramelech et Anamelech diis Sepharvaim, 32 et
nihilominus colebant Dominum. Fecerunt autem sibi
de novissimis sacerdotes excelsorum, et ponebant eos
in fanis sublimibus. 33 Et cum Dominum colerent, diis
quoque suis serviebant iuxta consuetudinem gentium,
de quibus translati fuerant Samariam: 34 usque in
præsentem diem morem sequuntur antiquum: non
timent Dominum, neque custodiunt ceremonias eius,
iudicia, et legem, et mandatum, quod præceperat
Dominus filiis Iacob, quem cognominavit Israel: 35
et percusserat cum eis pactum, et mandaverat eis,
dicens: Nolite timere deos alienos, et non adoretis
eos, neque colatis eos, et non immoletis eis: 36
Sed Dominum Deum vestrum, qui eduxit vos de
Terra Ægypti in fortitudine magna, et in brachio
extento, ipsum timete, et illum adorate, et ipsi
immolate. 37 Ceremonias quoque, et iudicia, et legem,
et mandatum, quod scripsit vobis, custodite ut faciatis
cunctis diebus: et non timeatis deos alienos. 38 Et
pactum, quod percussit vobiscum, nolite oblivisci:
nec colatis deos alienos, 39 sed Dominum Deum
vestrum timete, et ipse eruet vos de manu omnium
inimicorum vestrorum. 40 Illi vero non audierunt, sed
iuxta consuetudinem suam pristinam perpetrabant. 41
Fuerunt igitur gentes istæ timentes quidem Dominum,
sed nihilominus et idolis suis servientes: nam et
filii eorum, et nepotes, sicut fecerunt patres sui, ita
faciunt usque in præsentem diem.

18 Anno tertio Osee filii Ela regis Israel, regnavit
Ezechias filius Achaz regis Iuda. 2 Vigintiquinque
annorum erat, cum regnare cœpisset: et vigintinovem
annis regnavit in Ierusalem: nomen matris eius
Abi filia Zachariæ. 3 Fecitque quod erat bonum
coram Domino, iuxta omnia quæ fecerat David pater
eius. 4 Ipse dissipavit excelsa, et contrivit statuas,
et succidit lucos, confregitque serpentem æneum,

quem fecerat Moyses: siquidem usque ad illud tempus
filii Israel adolebant ei incensum: vocavitque nomen
eius Nohestan. 5 In Domino Deo Israel speravit:
itaque post eum non fuit similis ei de cunctis regibus
Iuda, sed neque in his, qui ante eum fuerunt: 6
et adhæsit Domino, et non recessit a vestigiis eius,
fecitque mandata eius, quæ præceperat Dominus
Moysi. 7 Unde et erat Dominus cum eo, et in cunctis,
ad quæ procedebat, sapienter se agebat. Rebellavit
quoque contra regem Assyriorum, et non servivit
ei. 8 Ipse percussit Philisthæos usque ad Gazam, et
omnes terminos eorum, a turre custodum usque ad
civitatem munitam. 9 Anno quarto regis Ezechiæ,
qui erat annus septimus Osee filii Ela regis Israel,
ascendit Salmanasar rex Assyriorum in Samariam, et
oppugnavit eam, 10 et cepit. Nam post annos tres, anno
sexto Ezechiæ, id est, nono anno Osee regis Israel,
capta est Samaria: 11 et transtulit rex Assyriorum
Israel in Assyrios, collocavitque eos in Hala, et in Habor
fluviis Gozan in civitatibus Medorum: 12 quia non
audierunt vocem Domini Dei sui, sed prætergressi sunt
pactum eius: omnia, quæ præceperat Moyses servus
Domini, non audierunt, neque fecerunt. 13 Anno
quartodecimo regis Ezechiæ, ascendit Sennacherib
rex Assyriorum ad universas civitates Iuda munitas:
et cepit eas. 14 Tunc misit Ezechias rex Iuda nuncios
ad regem Assyriorum in Lachis, dicens: Peccavi,
recede a me: et omne, quod imposueris mihi, feram.
Indixit itaque rex Assyriorum Ezechiæ regi Iudæ
trecenta talenta argenti, et triginta talenta auri. 15
Deditque Ezechias omne argentum quod repertum
fuerat in domo Domini, et in thesauris regis. 16 In
tempore illo confregit Ezechias valvas templi Domini,
et laminas auri, quas ipse affixerat, et dedit eas regi
Assyriorum. 17 Misit autem rex Assyriorum Tharthan,
et Rabsaris, et Rabsacen de Lachis ad regem Ezechiam
cum manu valida Ierusalem: qui cum ascendissent,
venerunt Ierusalem, et steterunt iuxta aquæductum
piscinæ superioris, quæ est in via Agrifullonis. 18
Vocaveruntque regem: egressus est autem ad eos
Eliacim filius Helciæ præpositus domus, et Sobna
scriba, et Ioahe filius Asaph a commentariis. 19
Dixitque ad eos Rabsaces: Loquimini Ezechiæ: Hæc
dicit rex magnus, rex Assyriorum: Quæ est ista fiducia,
qua niteris? 20 Forsitan inisti consilium, ut præpares
te ad prælium. In quo confidis, ut audeas rebellare?
21 An speras in baculo arundineo atque confracto
Ægypto, super quem, si incubuerit homo, comminutus
ingredietur manum eius, et perforabit eam? Sic est
Pharao rex Ægypti omnibus, qui confidunt in se. 22
Quod si dixeritis mihi: In Domino Deo nostro habemus
fiduciam: nonne iste est, cuius abstulit Ezechias
excelsa et altaria: et præcepit Iudæ et Ierusalem:
Ante altare hoc adorabitis in Ierusalem? 23 Nunc
igitur transite ad dominum meum regem Assyriorum,
et dabo vobis duo millia equorum, et videte an
habere valeatis ascensores eorum. 24 Et quo modo
potestis resistere ante unum satrapam de servis
domini mei minimis? An fiduciam habes in Ægypto
propter currus et equites? 25 Numquid sine Domini
voluntate ascendi ad locum istum, ut demolirer eum?
Dominus dixit mihi: Ascende ad terram hanc, et
demolire eam. 26 Dixerunt autem Eliacim filius Helciæ,
et Sobna, et Ioahe Rabsaci: Precamur ut loquaris
nobis servis tuis Syriace: siquidem intelligimus hanc
linguam: et non loquaris nobis Iudaice, audiente
populo, qui est super murum. 27 Responditque eis
Rabsaces, dicens: Numquid ad dominum tuum, et ad
te misit me dominus meus, ut loquerer sermones
hos, et non potius ad viros, qui sedent super murum,
ut comedant stercora sua, et bibant urinam suam
vobiscum? 28 Stetit itaque Rabsaces, et exclamavit
voce magna Iudaice, et ait: Audite verba regis magni,
regis Assyriorum. 29 Hæc dicit rex: Non vos seducat
Ezechias: non enim poterit eruere vos de manu mea.
30 Neque fiduciam vobis tribuat super Dominum,
dicens: Eruens liberabit nos Dominus, et non tradetur
civitas hæc in manu regis Assyriorum. 31 Nolite
audire Ezechiam. Hæc enim dicit rex Assyriorum:
Facite mecum quod vobis est utile, et egredimini ad
me: et comedet unusquisque de vinea sua, et de ficu
sua: et bibetis aquas de cisternis vestris, 32 donec
veniam, et transferam vos in terram, quæ similis
est terræ vestræ, in terram fructiferam, et fertilem
vini, terram panis et vinearum, terram olivarum, et
olei ac mellis, et vivetis, et non moriemini. Nolite
audire Ezechiam, qui vos decipit, dicens: Dominus
liberabit nos. 33 Numquid liberaverunt dii gentium
terram suam de manu regis Assyriorum? 34 Ubi est
deus Emath, et Arphad? Ubi est deus Sepharvaim,

Ana, et Ava? Numquid liberaverunt Samariam de
manu mea? 35 Quinam illi sunt in universis diis
terrarum, qui eruerunt regionem suam de manu
mea ut possit eruere Dominus Ierusalem de manu
mea? 36 Tacuit itaque populus, et non respondit ei
quidquam: siquidem præceptum regis acceperant ut
non responderent ei. 37 Venitque Eliacim filius Helciæ,
præpositus domus, et Sobna scriba, et Ioahe filius
Asaph a commentariis ad Ezechiam scissis vestibus, et
nunciaverunt ei verba Rabsacis.

19 Quæ cum audisset Ezechias rex, scidit vestimenta
sua, et opertus est sacco, ingressusque est
domum Domini. 2 Et misit Eliacim præpositum domus,
et Sobnam scribam, et senes de sacerdotibus opertos
saccis, ad Isaiam prophetam filium Amos. 3 Qui
dixerunt: Hæc dicit Ezechias: Dies tribulationis, et
increpationis, et blasphemiæ dies iste: venerunt filii
usque ad partum, et vires non habet parturiens. 4
Si forte audiat Dominus Deus tuus universa verba
Rabsacis, quem misit rex Assyriorum dominus suus,
ut exprobraret Deum viventem, et argueret verbis,
quæ audivit Dominus Deus tuus: et fac orationem
pro reliquiis, quæ repertæ sunt. 5 Venerunt ergo
servi regis Ezechiæ ad Isaiam. 6 Dixitque eis Isaias:
Hæc dicetis domino vestro: Hæc dicit Dominus:
Noli timere a facie sermonum, quos audisti, quibus
blasphemaverunt pueri regis Assyriorum me. 7 Ecce,
ego immittam ei spiritum, et audiet nuncium, et
revertetur in terram suam, et deiiciam eum gladio in
terra sua. 8 Reversus est ergo Rabsaces, et invenit
regem Assyriorum expugnantem Lobnam: Audierat
enim quod recessisset de Lachis. 9 Cumque audisset
de Tharaca rege Æthiopiæ, dicentes: Ecce, egressus
est ut pugnet adversum te: et iret contra eum, misit
nuncios ad Ezechiam, dicens: 10 Hæc dicite Ezechiæ
regi Iuda: Non te seducat Deus tuus, in quo habes
fiduciam: neque dicas: Non tradetur Ierusalem in
manus regis Assyriorum. 11 Tu enim ipse audisti quæ
fecerunt reges Assyriorum universis terris, quo modo
vastaverunt eas: num ergo solus poteris liberari? 12
Numquid liberaverunt dii gentium singulos, quos
vastaverunt patres mei, Gozan videlicet, et Haran,
et Reseph, et filios Eden, qui erant in Thelassar? 13
Ubi est rex Emath, et rex Arphad, et rex civitatis
Sepharvaim, Ana, et Ava? 14 Itaque cum accepisset
Ezechias litteras de manu nunciorum, et legisset eas,
ascendit in domum Domini, et expandit eas coram
Domino, 15 et oravit in conspectu eius, dicens: Domine
Deus Israel, qui sedes super cherubim, tu es Deus solus
regum omnium terræ: tu fecisti cælum et terram. 16
Inclina aurem tuam, et audi: aperi Domine oculos
tuos, et vide: audi omnia verba Sennacherib, qui misit
ut exprobraret nobis Deum viventem. 17 Vere Domine
dissipaverunt reges Assyriorum gentes, et terras
omnium. 18 Et miserunt deos eorum in ignem: non
enim erant dii, sed opera manuum hominum ex ligno
et lapide, et perdiderunt eos. 19 Nunc igitur Domine
Deus noster, salvos nos fac de manu eius, ut sciant
omnia regna terræ, quia tu es Dominus Deus solus. 20
Misit autem Isaias filius Amos ad Ezechiam, dicens:
Hæc dicit Dominus Deus Israel: Quæ deprecatus es me
super Sennacherib rege Assyriorum, audivi. 21 Iste est
sermo, quem locutus est Dominus de eo: Sprevit te,
et subsannavit te virgo filia Sion: post tergum tuum
caput movit, filia Ierusalem. 22 Cui exprobrasti, et
quem blasphemasti? Contra quem exaltasti vocem
tuam, et elevasti in excelsum oculos tuos? contra
Sanctum Israel. 23 Per manum servorum tuorum
exprobrasti Domino, et dixisti: In multitudine curruum
meorum ascendi excelsa montium in summitate
Libani, et succidi sublimes cedros eius, et electas
abietes illius. Et ingressus sum usque ad terminos
eius, et saltum Carmeli eius 24 ego succidi. Et bibi
aquas alienas, et siccavi vestigiis pedum meorum
omnes aquas clausas. 25 Numquid non audisti quid ab
initio fecerim? Ex diebus antiquis plasmavi illud, et
nunc adduxi: eruntque in ruinam collium pugnantium
civitates munitæ. 26 Et qui sedent in eis, humiles
manu, contremuerunt et confusi sunt, facti sunt velut
fœnum agri, et virens herba tectorum, quæ arefacta
est antequam veniret ad maturitatem. 27 Habitaculum
tuum, et egressum tuum, et introitum tuum, et viam
tuam ego præscivi, et furorem tuum contra me. 28
Insanisti in me, et superbia tua ascendit in aures meas:
ponam itaque circulum in naribus tuis, et camum in
labiis tuis, et reducam te in viam, per quam venisti.
29 Tibi autem Ezechia hoc erit signum: Comede hoc
anno quæ repereris: in secundo autem anno, quæ
sponte nascuntur: porro in tertio anno seminate et

metite: plantate vineas, et comedite fructum earum.
30 Et quodcumque reliquum fuerit de domo Iuda,
mittet radicem deorsum, et faciet fructum sursum. 31
De Ierusalem quippe egredientur reliquiæ, et quod
salvetur de monte Sion: zelus Domini exercituum
faciet hoc. 32 Quam ob rem hæc dicit Dominus de
rege Assyriorum: Non ingredietur urbem hanc, nec
mittet in eam sagittam, nec occupabit eam clypeus,
nec circumdabit eam munitio. 33 Per viam, qua venit,
revertetur: et civitatem hanc non ingredietur, dicit
Dominus. 34 Protegamque urbem hanc, et salvabo
eam propter me, et propter David servum meum.
35 Factum est igitur in nocte illa, venit Angelus
Domini, et percussit in castris Assyriorum centum
octogintaquinque millia. Cumque diluculo surrexisset,
vidit omnia corpora mortuorum: et recedens abiit,
36 et reversus est Sennacherib rex Assyriorum, et
mansit in Ninive. 37 Cumque adoraret in templo
Nesroch deum suum, Adramelech et Sarasar filii eius
percusserunt eum gladio, fugeruntque in terram
Armeniorum, et regnavit Asarhaddon filius eius pro
eo.

20 In diebus illis ægrotavit Ezechias usque ad
mortem: et venit ad eum Isaias filius Amos,
propheta, dixitque ei: Hæc dicit Dominus Deus:
Præcipe domui tuæ: morieris enim tu, et non vives.
2 Qui convertit faciem suam ad parietem, et oravit
Dominum, dicens: 3 Obsecro Domine, memento
quæso quomodo ambulaverim coram te in veritate,
et in corde perfecto, et quod placitum est coram
te, fecerim. Flevit itaque Ezechias fletu magno. 4 Et
antequam egrederetur Isaias mediam partem atrii,
factus est sermo Domini ad eum, dicens: 5 Revertere,
et dic Ezechiæ duci populi mei: Hæc dicit Dominus
Deus David patris tui: Audivi orationem tuam, et vidi
lacrymas tuas: et ecce sanavi te, die tertio ascendes
templum Domini. 6 Et addam diebus tuis quindecim
annos: sed et de manu regis Assyriorum liberabo te,
et civitatem hanc, et protegam urbem istam propter
me, et propter David servum meum. 7 Dixitque Isaias:
Afferte massam ficorum. Quam cum attulissent, et
posuissent super hulcus eius, curatus est. 8 Dixerat
autem Ezechias ad Isaiam: Quod erit signum, quia
Dominus me sanabit, et quia ascensurus sum die tertia
templum Domini? 9 Cui ait Isaias: Hoc erit signum a
Domino, quod facturus sit Dominus sermonem, quem
locutus est: Vis ut ascendat umbra decem lineis, an ut
revertatur totidem gradibus? 10 Et ait Ezechias: Facile
est, umbram crescere decem lineis: nec hoc volo ut
fiat, sed ut revertatur retrorsum decem gradibus.
11 Invocavit itaque Isaias propheta Dominum, et
reduxit umbram per lineas, quibus iam descenderat
in horologio Achaz, retrorsum decem gradibus. 12 In
tempore illo misit Berodach Baladan, filius Baladan,
rex Babyloniorum litteras et munera ad Ezechiam:
audierat enim quod ægrotasset Ezechias. 13 Lætatus
est autem in adventu eorum Ezechias, et ostendit
eis domum aromatum, et aurum et argentum, et
pigmenta varia, unguenta quoque, et domum vasorum
suorum, et omnia quæ habere poterat in thesauris
suis. Non fuit quod non monstraret eis Ezechias in
domo sua, et in omni potestate sua. 14 Venit autem
Isaias propheta ad regem Ezechiam, dixitque ei: Quid
dixerunt viri isti? Aut unde venerunt ad te? Cui
ait Ezechias: De terra longinqua venerunt ad me de
Babylone. 15 At ille respondit: Quid viderunt in domo
tua? Ait Ezechias: Omnia quæcumque sunt in domo
mea, viderunt: nihil est quod non monstraverim eis
in thesauris meis. 16 Dixit itaque Isaias Ezechiæ: Audi
sermonem Domini: 17 Ecce dies venient, et auferentur
omnia, quæ sunt in domo tua, et quæ condiderunt
patres tui usque in diem hanc, in Babylonem: non
remanebit quidquam, ait Dominus. 18 Sed et de filiis
tuis qui egredientur ex te, quos generabis, tollentur,
et erunt eunuchi in palatio regis Babylonis. 19 Dixit
Ezechias ad Isaiam: Bonus sermo Domini, quem
locutus es: sit pax et veritas in diebus meis. 20 Reliqua
autem sermonum Ezechiæ, et omnis fortitudo eius,
et quomodo fecerit piscinam, et aquæductum, et
introduxerit aquas in civitatem, nonne hæc scripta
sunt in Libro sermonum dierum regum Iuda? 21
Dormivitque Ezechias cum patribus suis, et regnavit
Manasses filius eius pro eo.

21 Duodecim annorum erat Manasses cum regnare
cœpisset, et quinquaginta quinque annis regnavit
in Ierusalem: nomen matris eius Haphsiba. 2 Fecitque
malum in conspectu Domini, iuxta idola gentium, quas
delevit Dominus a facie filiorum Israel. 3 Conversusque

est, et ædificavit excelsa, quæ dissipaverat Ezechias
pater eius: et erexit aras Baal, et fecit lucos sicut
fecerat Achab rex Israel, et adoravit omnem militiam
cæli, et coluit eam. 4 Extruxitque aras in domo
Domini, de qua dixit Dominus: In Ierusalem ponam
nomen meum. 5 Et extruxit altaria universæ militiæ
cæli in duobus atriis templi Domini. 6 Et traduxit
filium suum per ignem: et ariolatus est, et observavit
auguria, et fecit pythones, et aruspices multiplicavit,
ut faceret malum coram Domino, et irritaret eum. 7
Posuit quoque idolum luci, quem fecerat in templo
Domini, super quod locutus est Dominus ad David,
et ad Salomonem filium eius: In templo hoc, et in
Ierusalem, quam elegi de cunctis tribubus Israel,
ponam nomen meum in sempiternum. 8 Et ultra non
faciam commoveri pedem Israel de terra, quam dedi
patribus eorum: si tamen custodierint opere omnia
quæ præcepi eis, et universam legem, quam mandavit
eis servus meus Moyses. 9 Illi vero non audierunt:
sed seducti sunt a Manasse, ut facerent malum super
gentes, quas contrivit Dominus a facie filiorum Israel.
10 Locutusque est Dominus in manu servorum suorum
Prophetarum, dicens: 11 Quia fecit Manasses rex
Iuda abominationes istas pessimas, super omnia quæ
fecerunt Amorrhæi ante eum, et peccare fecit etiam
Iudam in immunditiis suis: 12 propterea hæc dicit
Dominus Deus Israel: Ecce ego inducam mala super
Ierusalem et Iudam: ut quicumque audierit, tinniant
ambæ aures eius. 13 Et extendam super Ierusalem
funiculum Samariæ, et pondus domus Achab: et
delebo Ierusalem, sicut deleri solent tabulæ: et delens
vertam, et ducam crebrius stylum super faciem
eius. 14 Dimittam vero reliquias hereditatis meæ, et
tradam eas in manus inimicorum eius: eruntque in
vastitatem, et in rapinam cunctis adversariis suis: 15
eo quod fecerint malum coram me, et perseveraverint
irritantes me, ex die qua egressi sunt patres eorum
ex Ægypto, usque ad hanc diem. 16 Insuper et
sanguinem innoxium fudit Manasses multum nimis,
donec impleret Ierusalem usque ad os: absque peccatis
suis, quibus peccare fecit Iudam, ut faceret malum
coram Domino. 17 Reliqua autem sermonum Manasse,
ut universa quæ fecit, et peccatum eius, quod peccavit,
nonne hæc scripta sunt in Libro sermonum dierum
regum Iuda? 18 Dormivitque Manasses cum patribus
suis, et sepultus est in horto domus suæ, in horto Oza:
et regnavit Amon filius eius pro eo. 19 Viginti duorum
annorum erat Amon cum regnare cœpisset: duobus
quoque annis regnavit in Ierusalem. Nomen matris
eius Messalemeth filia Harus de Ieteba. 20 Fecitque
malum in conspectu Domini, sicut fecerat Manasses
pater eius. 21 Et ambulavit in omni via, per quam
ambulaverat pater eius: servivitque immunditiis,
quibus servierat pater eius, et adoravit eas, 22
et dereliquit Dominum Deum patrum suorum, et
non ambulavit in via Domini. 23 Tetenderuntque ei
insidias servi sui, et interfecerunt regem in domo
sua. 24 Percussit autem populus terræ omnes, qui
coniuraverant contra regem Amon: et constituerunt
sibi regem Iosiam filium eius pro eo. 25 Reliqua
autem sermonum Amon quæ fecit, nonne hæc scripta
sunt in Libro sermonum dierum regum Iuda? 26
Sepelieruntque eum in sepulchro suo, in horto Oza: et
regnavit Iosias filius eius pro eo.

22 Octo annorum erat Iosias cum regnare cœpisset,
triginta et uno anno regnavit in Ierusalem:
nomen matris eius Idida, filia Hadaia de Besecath.
2 Fecitque quod placitum erat coram Domino, et
ambulavit per omnes vias David patris sui: non
declinavit ad dexteram, sive ad sinistram. 3 Anno
autem octavo decimo regis Iosiæ, misit rex Saphan
filium Aslia, filii Messulam scribam templi Domini,
dicens ei: 4 Vade ad Helciam sacerdotem magnum,
ut confletur pecunia, quæ illata est in templum
Domini, quam collegerunt ianitores templi a populo,
5 deturque fabris per præpositos domus Domini: qui et
distribuant eam his qui operantur in templo Domini,
ad instauranda sartatecta templi: 6 tignariis videlicet
et cæmentariis, et iis, qui interrupta componunt:
et ut emantur ligna, et lapides de lapicidinis ad
instaurandum templum Domini. 7 Verumtamen non
supputetur eis argentum quod accipiunt, sed in
potestate habeant, et in fide. 8 Dixit autem Helcias
pontifex ad Saphan scribam: Librum Legis reperi in
domo Domini: deditque Helcias volumen Saphan,
qui et legit illud. 9 Venit quoque Saphan scriba ad
regem, et renunciavit ei quod præceperat, et ait:
Conflaverunt servi tui pecuniam, quæ reperta est in
domo Domini: et dederunt ut distribueretur fabris a

præfectis operum templi Domini. 10 Narravit quoque
Saphan scriba regi, dicens: Librum dedit mihi Helcias
sacerdos. Quem cum legisset Saphan coram rege,
11 et audisset rex verba Libri Legis Domini, scidit
vestimenta sua. 12 Et præcepit Helciæ sacerdoti, et
Ahicam filio Saphan, et Achobor filio Micha, et Saphan
scribæ, et Asaiæ servo regis, dicens: 13 Ite et consulite
Dominum super me, et super populo, et super omni
Iuda, de verbis voluminis istius, quod inventum est:
magna enim ira Domini succensa est contra nos: quia
non audierunt patres nostri verba Libri huius, ut
facerent omne quod scriptum est nobis. 14 Ierunt
itaque Helcias sacerdos, et Ahicam, et Achobor, et
Sapham, et Asaia, ad Holdam prophetidem, uxorem
Sellum filii Thecuæ, filii Araas custodis vestium, quæ
habitabat in Ierusalem in Secunda: locutique sunt ad
eam. 15 Et illa respondit eis: Hæc dicit Dominus Deus
Israel: Dicite viro, qui misit vos ad me: 16 Hæc dicit
Dominus: Ecce, ego adducam mala super locum istum,
et super habitatores eius, omnia verba Legis quæ legit
rex Iuda: 17 quia dereliquerunt me, et sacrificaverunt
diis alienis, irritantes me in cunctis operibus manuum
suarum: et succendetur indignatio mea in loco hoc, et
non extinguetur. 18 Regi autem Iuda, qui misit vos ut
consuleretis Dominum, sic dicetis: Hæc dicit Dominus
Deus Israel: Pro eo quod audisti verba voluminis, 19
et perterritum est cor tuum, et humiliatus es coram
Domino, auditis sermonibus contra locum istum, et
habitatores eius, quod videlicet fierent in stuporem
et in maledictum: et scidisti vestimenta tua, et flevisti
coram me, et ego audivi, ait Dominus: 20 idcirco
colligam te ad patres tuos, et colligeris ad sepulchrum
tuum in pace, ut non videant oculi tui omnia mala
quæ inducturus sum super locum istum.

23 Et renunciaverunt regi quod dixerat. Qui misit:
et congregati sunt ad eum omnes senes Iuda
et Ierusalem. 2 Ascenditque rex templum Domini,
et omnes viri Iuda, universique qui habitabant in
Ierusalem cum eo sacerdotes et prophetæ, et omnis
populus a parvo usque ad magnum: legitque cunctis
audientibus omnia verba libri fœderis, qui inventus
est in domo Domini. 3 Stetitque rex super gradum: et
fœdus percussit coram Domino, ut ambularent post
Dominum, et custodirent præcepta eius, et testimonia,
et ceremonias in omni corde, et in tota anima, et
suscitarent verba fœderis huius, quæ scripta erant in
libro illo: acquievitque populus pacto. 4 Et præcepit
rex Helciæ pontifici, et sacerdotibus secundi ordinis,
et ianitoribus, ut proiicerent de templo Domini omnia
vasa, quæ facta fuerant Baal, et in luco, et universæ
militiæ cæli: et combussit ea foris Ierusalem in
Convalle Cedron, et tulit pulverem eorum in Bethel. 5
Et delevit aruspices, quos posuerant reges Iuda ad
sacrificandum in excelsis per civitates Iuda, et in
circuitu Ierusalem: et eos, qui adolebant incensum
Baal, et Soli, et Lunæ, et duodecim signis, et omni
militiæ cæli. 6 Et efferri fecit lucum de domo Domini
foras Ierusalem in Convalle Cedron, et combussit eum
ibi, et redegit in pulverem, et proiecit super sepulchra
vulgi. 7 Destruxit quoque ædiculas effeminatorum,
quæ erant in domo Domini, pro quibus mulieres
texebant quasi domunculas luci. 8 Congregavitque
omnes sacerdotes de civitatibus Iuda: et contaminavit
excelsa, ubi sacrificabant sacerdotes de Gabaa usque
Bersabee: et destruxit aras portarum in introitu ostii
Iosue principis civitatis, quod erat ad sinistram portæ
civitatis. 9 Verumtamen non ascendebant sacerdotes
excelsorum ad altare Domini in Ierusalem: sed tantum
comedebant azyma in medio fratrum suorum. 10
Contaminavit quoque Topheth, quod est in Convalle
filii Ennom: ut nemo consecraret filium suum aut
filiam per ignem, Moloch. 11 Abstulit quoque equos,
quos dederant reges Iuda, Soli, in introitu templi
Domini iuxta exedram Nathan-melech eunuchi, qui
erat in Pharurim: currus autem Solis combussit igni.
12 Altaria quoque, quæ erant super tecta cœnaculi
Achaz, quæ fecerant reges Iuda, et altaria quæ fecerat
Manasses in duobus atriis templi Domini, destruxit
rex: et cucurrit inde, et dispersit cinerem eorum in
Torrentem Cedron. 13 Excelsa quoque, quæ erant in
Ierusalem ad dexteram partem Montis Offensionis,
quæ ædificaverat Salomon rex Israel Astaroth idolo
Sidoniorum, et Chamos offensioni Moab, et Melchom
abominationi filiorum Ammon, polluit rex. 14 Et
contrivit statuas, et succidit lucos: replevitque loca
eorum ossibus mortuorum. 15 Insuper et altare,
quod erat in Bethel, et excelsum, quod fecerat
Ieroboam filius Nabat, qui peccare fecit Israel: et
altare illud, et excelsum destruxit, atque combussit, et

comminuit in pulverem, succenditque etiam lucum.
16 Et conversus Iosias, vidit ibi sepulchra, quæ erant
in monte: misitque et tulit ossa de sepulchris, et
combussit ea super altare, et polluit illud iuxta verbum
Domini, quod locutus est vir Dei, qui prædixerat
verba hæc. 17 Et ait: Quis est titulus ille, quem video?
Responderuntque ei cives urbis illius: Sepulchrum est
hominis Dei, qui venit de Iuda, et prædixit verba hæc,
quæ fecisti super altare Bethel. 18 Et ait: Dimitte eum,
nemo commoveat ossa eius. Et intacta manserunt
ossa illius cum ossibus prophetæ, qui venerat de
Samaria. 19 Insuper et omnia fana excelsorum, quæ
erant in civitatibus Samariæ, quæ fecerant reges
Israel ad irritandum Dominum, abstulit Iosias: et fecit
eis secundum omnia opera, quæ fecerat in Bethel.
20 Et occidit universos sacerdotes excelsorum, qui
erant ibi super altaria: et combussit ossa humana
super ea: reversusque est Ierusalem. 21 Et præcepit
omni populo, dicens: Facite Phase Domino Deo vestro,
secundum quod scriptum est in libro fœderis huius. 22
Nec enim factum est Phase tale a diebus iudicum, qui
iudicaverunt Israel, et omnium dierum regum Israel,
et regum Iuda, 23 sicut in octavo decimo anno regis
Iosiæ factum est Phase istud Domino in Ierusalem.
24 Sed et pythones, et ariolos, et figuras idolorum,
et immunditias, et abominationes, quæ fuerant in
terra Iuda et Ierusalem, abstulit Iosias: ut statueret
verba legis, quæ scipta sunt in Libro, quem invenit
Helcias sacerdos in templo Domini. 25 Similis illi non
fuit ante eum rex, qui reverteretur ad Dominum in
omni corde suo, et in tota anima sua, et in universa
virtute sua iuxta omnem legem Moysi: neque post
eum surrexit similis illi. 26 Verumtamen non est
aversus Dominus ab ira furoris sui magni, quo iratus
est furor eius contra Iudam: propter irritationes,
quibus provocaverat eum Manasses. 27 Dixit itaque
Dominus: Etiam Iudam auferam a facie mea, sicut
abstuli Israel: et proiiciam civitatem hanc, quam elegi
Ierusalem, et domum, de qua dixi: Erit nomen meum
ibi. 28 Reliqua autem sermonum Iosiæ, et universa
quæ fecit, nonne hæc scripta sunt in Libro verborum
dierum regum Iuda? 29 In diebus eius ascendit Pharao
Nechao rex Ægypti, contra regem Assyriorum ad
flumen Euphraten: et abiit Iosias rex in occursum
eius: et occisus est in Mageddo, cum vidisset eum. 30
Et portaverunt eum servi sui mortuum de Mageddo:
et pertulerunt in Ierusalem, et sepelierunt eum in
sepulchro suo. Tulitque populus terræ Ioachaz filium
Iosiæ: et unxerunt eum, et constituerunt eum regem
pro patre suo. 31 Viginti trium annorum erat Ioachaz
cum regnare cœpisset, et tribus mensibus regnavit in
Ierusalem: nomen matris eius Amital, filia Ieremiæ,
de Lobna. 32 Et fecit malum coram Domino, iuxta
omnia quæ fecerant patres eius. 33 Vinxitque eum
Pharao Nechao in Rebla, quæ est in terra Emath, ne
regnaret in Ierusalem: et imposuit mulctam terræ
centum talentis argenti, et talento auri. 34 Regemque
constituit Pharao Nechao Eliacim filium Iosiæ pro
Iosia patre eius: vertitque nomen eius Ioakim. Porro
Ioachaz tulit, et duxit in Ægyptum, et mortuus est ibi.
35 Argentum autem, et aurum dedit Ioakim Pharaoni
cum indixisset terræ per singulos, ut conferretur iuxta
præceptum Pharaonis: et unumquemque iuxta vires
suas exegit, tam argentum quam aurum de populo
terræ: ut daret Pharaoni Nechao. 36 Vigintiquinque
annorum erat Ioakim cum regnare cœpisset: et
undecim annis regnavit in Ierusalem: nomen matris
eius Zebida filia Phadaia de Ruma. 37 Et fecit malum
coram Domino iuxta omnia, quæ fecerant patres eius.

24 In diebus eius ascendit Nabuchodonosor rex
Babylonis, et factus est ei Ioakim servus tribus
annis: et rursum rebellavit contra eum. 2 Immisitque
ei Dominus latrunculos Chaldæorum, et latrunculos
Syriæ, et latrunculos Moab, et latrunculos filiorum
Ammon: et immisit eos in Iudam, ut disperderent
eum, iuxta verbum Domini, quod locutus fuerat per
servos suos prophetas. 3 Factum est autem hoc per
verbum Domini contra Iudam, ut auferret eum coram
se propter peccata Manasse universa quæ fecit, 4
et propter sanguinem innoxium, quem effudit, et
implevit Ierusalem cruore innocentium: et ob hanc
rem noluit Dominus propitiari. 5 Reliqua autem
sermonum Ioakim, et universa quæ fecit, nonne
hæc scripta sunt in Libro sermonum dierum regum
Iuda? Et dormivit Ioakim cum patribus suis: 6 et
regnavit Ioachin filius eius pro eo. 7 Et ultra non
addidit rex Ægypti, ut egrederetur de terra sua: tulerat
enim rex Babylonis a rivo Ægypti usque ad fluvium
Euphraten, omnia quæ fuerant regis Ægypti. 8 Decem

et octo annorum erat Ioachin cum regnare cœpisset,
et tribus mensibus regnavit in Ierusalem: nomen
matris eius Nohesta filia Elnathan de Ierusalem. 9
Et fecit malum coram Domino, iuxta omnia quæ
fecerat pater eius. 10 In tempore illo ascenderunt
servi Nabuchodonosor regis Babylonis in Ierusalem,
et circumdata est urbs munitionibus. 11 Venitque
Nabuchodonosor rex Babylonis ad civitatem cum
servis suis ut oppugnarent eam. 12 Egressusque est
Ioachin rex Iuda ad regem Babylonis, ipse et mater
eius, et servi eius, et principes eius, et eunuchi eius:
et suscepit eum rex Babylonis anno octavo regni sui.
13 Et protulit inde omnes thesauros domus Domini,
et thesauros domus regiæ: et concidit universa vasa
aurea, quæ fecerat Salomon rex Israel in templo
Domini iuxta verbum Domini. 14 Et transtulit omnem
Ierusalem, et universos principes, et omnes fortes
exercitus, decem millia, in captivitatem: et omnem
artificem et clusorem: nihilque relictum est, exceptis
pauperibus populi terræ. 15 Transtulit quoque Ioachin
in Babylonem, et matrem regis, et uxores regis, et
eunuchos eius: et iudices terræ duxit in captivitatem
de Ierusalem in Babylonem. 16 Et omnes viros
robustos, septem millia, et artifices, et clusores mille,
omnes viros fortes et bellatores: duxitque eos rex
Babylonis captivos in Babylonem. 17 Et constituit
Matthaniam patruum eius pro eo: imposuitque nomen
ei Sedeciam. 18 Vigesimum et primum annum ætatis
habebat Sedecias cum regnare cœpisset, et undecim
annis regnavit in Ierusalem: nomen matris eius erat
Amital, filia Ieremiæ de Lobna. 19 Et fecit malum
coram Domino, iuxta omnia quæ fecerat Ioakim. 20
Irascebatur enim Dominus contra Ierusalem et contra
Iudam, donec proiiceret eos a facie sua: recessitque
Sedecias a rege Babylonis.

25 Factum est autem anno nono regni eius,
mense decimo, decima die mensis, venit
Nabuchodonosor rex Babylonis, ipse et omnis
exercitus eius in Ierusalem, et circumdederunt eam:
et extruxerunt in circuitu eius munitiones. 2 Et clausa
est civitas atque vallata usque ad undecimum annum
regis Sedeciæ, 3 nona die mensis: prævaluitque fames
in civitate, nec erat panis populo terræ. 4 Et interrupta
est civitas: et omnes viri bellatores nocte fugerunt
per viam portæ, quæ est inter duplicem murum ad
hortum regis: porro Chaldæi obsidebant in circuitu
civitatem: fugit itaque Sedecias per viam, quæ ducit
ad campestria solitudinis. 5 Et persecutus est exercitus
Chaldæorum regem, comprehenditque eum in planitie
Iericho: et omnes bellatores, qui erant cum eo, dispersi
sunt, et reliquerunt eum. 6 Apprehensum ergo
regem duxerunt ad regem Babylonis in Reblatha: qui
locutus est cum eo iudicium. 7 Filios autem Sedeciæ
occidit coram eo, et oculos eius effodit, vinxitque
eum catenis, et adduxit in Babylonem. 8 Mense
quinto, septima die mensis, ipse est annus nonus
decimus regis Babylonis: venit Nabuzardan princeps
exercitus, servus regis Babylonis, in Ierusalem. 9
Et succendit domum Domini, et domum regis: et
domos Ierusalem, omnemque domum combussit
igni. 10 Et muros Ierusalem in circuitu destruxit
omnis exercitus Chaldæorum, qui erat cum principe
militum. 11 Reliquam autem populi partem, quæ
remanserat in civitate, et perfugas, qui transfugerant
ad regem Babylonis, et reliquum vulgus transtulit
Nabuzardan princeps militiæ. 12 Et de pauperibus
terræ reliquit vinitores et agricolas. 13 Columnas
autem æreas, quæ erant in templo Domini, et bases, et
mare æreum, quod erat in domo Domini, confregerunt
Chaldæi, et transtulerunt æs omne in Babylonem.
14 Ollas quoque æreas, et trullas, et tridentes, et
scyphos, et mortariola, et omnia vasa ærea, in quibus
ministrabant, tulerunt. 15 Necnon et thuribula, et
phialas: quæ aurea, aurea: et quæ argentea, argentea
tulit princeps militiæ, 16 id est, columnas duas,
mare unum, et bases quas fecerat Salomon in templo
Domini: non erat pondus æris omnium vasorum. 17
Decem et octo cubitos altitudinis habebat columna
una: et capitellum æreum super se altitudinis trium
cubitorum: et retiaculum, et malogranata super
capitellum columnæ, omnia ærea: similem et columna
secunda habebat ornatum. 18 Tulit quoque princeps
militiæ Saraiam sacerdotem primum, et Sophoniam
sacerdotem secundum, et tres ianitores. 19 Et de
civitate eunuchum unum, qui erat præfectus super
bellatores viros: et quinque viros de his, qui steterant
coram rege, quos reperit in civitate: et Sopher
principem exercitus, qui probabat tyrones de populo
terræ: et sexaginta viros e vulgo, qui inventi fuerant

in civitate. 20 Quos tollens Nabuzardan princeps
militum, duxit ad regem Babylonis in Reblatha. 21
Percussitque eos rex Babylonis, et interfecit eos in
Reblatha in terra Emath: et translatus est Iuda de
terra sua. 22 Populo autem, qui relictus erat in Terra
Iuda, quem dimiserat Nabuchodonosor rex Babylonis,
præfecit Godoliam filium Ahicam filii Saphan. 23
Quod cum audissent omnes duces militum, ipsi et
viri qui erant cum eis, videlicet quod constituisset
rex Babylonis Godoliam: venerunt ad Godoliam in
Maspha, Ismahel filius Nathaniæ, et Iohanan filius
Caree, et Saraia filius Thanehumeth Netophathites,
et Iezonias filius Maachathi, ipsi et socii eorum. 24
Iuravitque Godolias ipsis et sociis eorum, dicens:
Nolite timere servire Chaldæis: manete in terra, et
servite regi Babylonis, et bene erit vobis. 25 Factum
est autem in mense septimo, venit Ismahel filius
Nathaniæ, filii Elisama de semine regio, et decem viri
cum eo: percusseruntque Godoliam, qui et mortuus
est: sed et Iudæos et Chaldæos, qui erant cum eo in
Maspha. 26 Consurgensque omnis populus a parvo
usque ad magnum, et principes militum venerunt
in Ægyptum timentes Chaldæos. 27 Factum est vero
in anno trigesimo septimo transmigrationis Ioachin
regis Iuda, mense duodecimo, vigesima septima die
mensis: sublevavit Evilmerodach rex Babylonis, anno,
quo regnare cœperat, caput Ioachin regis Iuda de
carcere. 28 Et locutus est ei benigne: et posuit thronum
eius super thronum regum, qui erant cum eo in
Babylone. 29 Et mutavit vestes eius, quas habuerat in
carcere, et comedebat panem semper in conspectu
eius cunctis diebus vitæ suæ. 30 Annonam quoque
constituit ei sine intermissione, quæ et dabatur ei a
rege per singulos dies omnibus diebus vitæ suæ.

I Paralipomenon

1 Adam, Seth, Enos, **2** Cainan, Malaleel, Iared, **3** Henoch, Mathusale, Lamech, **4** Noe, Sem, Cham, et Iaptheth. **5** Filii Iapheth: Gomer, et Magog, et Madai, et Iavan, Thubal, Mosoch, Thiras. **6** Porro filii Gomer: Ascenez, et Riphath, et Thogorma. **7** Filii autem Iavan: Elisa et Tharsis, Cethim et Dodanim. **8** Filii Cham: Chus, et Mesraim, et Phut, et Chanaan. **9** Filii autem Chus: Saba, et Hevila, Sabatha, et Regma, et Sabathacha. Porro filii Regma: Saba, et Dadan. **10** Chus autem genuit Nemrod: iste cœpit esse potens in terra. **11** Mesraim vero genuit Ludim, et Anamim, et Laabim, et Nephtuim, **12** Phetrusim quoque, et Casluim: de quibus egressi sunt Philisthiim, et Caphtorim. **13** Chanaan vero genuit Sidonem primogenitum suum, Hethæum quoque, **14** et Iebusæum, et Amorrhæum, et Gergesæum, **15** Hevæumque et Aracæum, et Sinæum. **16** Aradium quoque, et Samaræum, et Hamathæum. **17** Filii Sem: Ælam, et Assur, et Arphaxad, et Lud, et Aram, et Hus, et Hul, et Gether, et Mosoch. **18** Arphaxad autem genuit Sale, qui et ipse genuit Heber. **19** Porro Heber nati sunt duo filii, nomen uni Phaleg, quia in diebus eius divisa est terra; et nomen fratris eius Iectan. **20** Iectan autem genuit Elmodad, et Saleph, et Asarmoth, et Iare, **21** Adoram quoque, et Huzal, et Decla, **22** Hebal etiam, et Abimael, et Saba, necnon **23** et Ophir, et Hevila, et Iobab. Omnes isti filii Iectan: **24** Sem, Arphaxad, Sale, **25** Heber, Phaleg, Ragau, **26** Serug, Nachor, Thare, **27** Abram, iste est Abraham. **28** Filii autem Abraham, Isaac et Ismael. **29** Et hæ generationes eorum. Primogenitus Ismahelis, Nabaioth, et Cedar, et Adbeel, et Mabsam, **30** et Masma, et Duma, Massa, Hadad, et Thema, **31** Ietur, Naphis, Cedma. Hi sunt filii Ismahelis. **32** Filii autem Ceturæ concubinæ Abraham, quos genuit: Zamran, Iecsan, Madan, Madian, Iesboc, et Sue. Porro filii Iecsan: Saba, et Dadan. Filii autem Dadan: Assurim, et Latussim, et Laomim. **33** Filii autem Madian: Epha, et Epher, et Henoch, et Abida, et Eldaa. Omnes hi, filii Ceturæ. **34** Genuit autem Abraham Isaac: cuius fuerunt filii Esau, et Israel. **35** Filii Esau: Eliphaz, Rahuel, Iehus, Ihelom, et Core. **36** Filii Eliphaz: Theman, Omar, Sephi, Gathan, Cenez, et Thamna, Amalec. **37** Filii Rahuel: Nahath, Zara, Samma, Meza. **38** Filii Seir: Lotan, Sobal, Sebeon, Ana, Dison, Eser, Disan. **39** Filii Lotan: Hori, Homam. Soror autem Lotan fuit Thamna. **40** Filii Sobal: Alian, et Manahath, et Ebal, Sephi et Onam. Filii Sebeon: Aia et Ana. Filii Ana: Dison. **41** Filii Dison: Hamram, et Eseban et Iethran, et Charan. **42** Filii Eser: Balaan, et Zavan, et Iacan. Filii Disan: Hus et Aran. **43** Isti sunt reges, qui imperaverunt in Terra Edom antequam esset rex super filios Israel: Bale filius Beor: et nomen civitatis eius, Denaba. **44** Mortuus est autem Bale, et regnavit pro eo Iobab filius Zare de Bosra. **45** Cumque et Iobab fuisset mortuus, regnavit pro eo Husam de Terra Themanorum. **46** Obiit quoque et Husam, et regnavit pro eo Adad filius Badad, qui percussit Madian in Terra Moab: et nomen civitatis eius Avith. **47** Cumque et Adad fuisset mortuus, regnavit pro eo Semla de Masreca. **48** Sed et Semla mortuus est, et regnavit pro eo Saul de Rohoboth, quæ iuxta amnem sita est. **49** Mortuo quoque Saul, regnavit pro eo Balanan filius Achobor. **50** Sed et hic mortuus est, et regnavit pro eo Adad: cuius urbis nomen fuit Phau, et appellata est uxor eius Meetabel filia Matred filiæ Mezaab. **51** Adad autem mortuo, duces pro regibus in Edom esse cœperunt: dux Thamna, dux Alva, dux Ietheth, **52** dux Oolibama, dux Ela, dux Phinon, **53** dux Cenez, dux Theman, dux Mabsar, **54** dux Magdiel, dux Hiram. Hi duces Edom.

2 Filii autem Israel: Ruben, Simeon, Levi, Iuda, Issachar, et Zabulon, **2** Dan, Ioseph, Beniamin, Nephthali, Gad et Aser. **3** Filii Iuda: Her, Onan, et Sela. Hi tres nati sunt ei de filia Sue Chananitide. Fuit autem Her primogenitus Iuda, malus coram Domino, et occidit eum. **4** Thamar autem nurus eius peperit ei Phares et Zara. Omnes ergo filii Iuda, quinque. **5** Filii autem Phares: Hesron et Hamul. **6** Filii quoque Zaræ: Zamri, et Ethan, et Eman, Chalchal quoque, et Dara, simul quinque. **7** Filii Charmi: Achar, qui turbavit Israel, et peccavit in furto anathematis. **8** Filii Ethan: Azarias. **9** Filii autem Hesron qui nati sunt ei: Ierameel, et Ram, et Calubi. **10** Porro Ram genuit Aminadab. Aminadab autem genuit Nahasson, principem filiorum Iuda. **11** Nahasson quoque genuit Salma, de quo ortus est Booz. **12** Booz vero genuit Obed, qui et ipse genuit Isai. **13** Isai autem genuit primogenitum Eliab, secundum Abinadab, tertium

Simmaa, 14 quartum Nathanael, quintum Raddai, 15
sextum Asom, septimum David. 16 Quorum sorores
fuerunt Sarvia, et Abigail. Filii Sarviæ: Abisai, Ioab, et
Asael, tres. 17 Abigail autem genuit Amasa, cuius pater
fuit Iether Ismahelites. 18 Caleb vero filius Hesron
accepit uxorem nomine Azuba, de qua genuit Ierioth:
fueruntque filii eius Iaser, et Sobab, et Ardon. 19
Cumque mortua fuisset Azuba, accepit uxorem Caleb,
Ephratha: quæ peperit ei Hur. 20 Porro Hur genuit
Uri: et Uri genuit Bezeleel. 21 Post hæc ingressus
est Hesron ad filiam Machir patris Galaad, et accepit
eam cum esset annorum sexaginta: quæ peperit ei
Segub. 22 Sed et Segub genuit Iair, et possedit viginti
tres civitates in Terra Galaad. 23 Cepitque Gessur, et
Aram oppida Iair, et Canath, et viculos eius sexaginta
civitatum. Omnes isti, filii Machir patris Galaad. 24
Cum autem mortuus esset Hesron, ingressus est
Caleb ad Ephratha. Habuit quoque Hesron uxorem
Abia, quæ peperit ei Assur patrem Thecuæ. 25 Nati
sunt autem filii Ierameel primogeniti Hesron, Ram
primogenitus eius, et Buna, et Aram, et Asom, et
Achia. 26 Duxit quoque uxorem alteram Ierameel,
nomine Atara, quæ fuit mater Onam. 27 Sed et filii
Ram primogeniti Ierameel, fuerunt Moos, Iamin, et
Achar. 28 Onam autem habuit filios Semei, et Iada. Filii
autem Semei: Nadab, et Abisur. 29 Nomen vero uxoris
Abisur, Abihail, quæ peperit ei Ahobban, et Molid. 30
Filii autem Nadab fuerunt Saled, et Apphaim. Mortuus
est autem Saled absque liberis. 31 Filius vero Apphaim,
Iesi: qui Iesi genuit Sesan. Porro Sesan genuit Oholai.
32 Filii autem Iada fratris Semei: Iether, et Ionathan.
Sed et Iether mortuus est absque liberis. 33 Porro
Ionathan genuit Phaleth, et Ziza. Isti fuerunt filii
Ierameel. 34 Sesan autem non habuit filios, sed filias:
et servum Ægyptium nomine Ieraa. 35 Deditque ei
filiam suam uxorem: quæ peperit ei Ethei. 36 Ethei
autem genuit Nathan, et Nathan genuit Zabad. 37
Zabad quoque genuit Ophlal, et Ophlal genuit Obed.
38 Obed genuit Iehu, Iehu genuit Azariam. 39 Azarias
genuit Helles, et Helles genuit Elasa. 40 Elasa genuit
Sisamoi, Sisamoi genuit Sellum. 41 Sellum genuit
Icamiam, Icamia autem genuit Elisama. 42 Filii autem
Caleb fratris Ierameel: Mesa primogenitus eius, ipse
est pater Ziph: et filii Maresa patris Hebron. 43 Porro
filii Hebron, Core, et Taphua, et Recem, et Samma.
44 Samma autem genuit Raham, patrem Iercaam, et
Recem genuit Sammai. 45 Filius Sammai, Maon: et
Maon pater Bethsur. 46 Epha autem concubina Caleb
peperit Haran, et Mosa, et Gezez. Porro Haran genuit
Gezez. 47 Filii autem Iahaddai, Regom, et Ioathan,
et Gesan, et Phalet, et Epha, et Saaph. 48 Concubina
Caleb Maacha, peperit Saber, et Tharana. 49 Genuit
autem Saaph pater Madmena, Sue patrem Machbena,
et patrem Gabaa. Filia vero Caleb, fuit Achsa. 50 Hi
erant filii Caleb, filii Hur primogeniti Ephratha, Sobal
pater Cariathiarim. 51 Salma pater Bethlehem, Hariph
pater Bethgader. 52 Fuerunt autem filii Sobal patris
Cariathiarim, qui videbat dimidium requietionum. 53
Et de cognatione Cariathiarim, Iethrei, et Aphuthei, et
Semathei, et Maserei. Ex his egressi sunt Saraitæ, et
Esthaolitæ. 54 Filii Salma, Bethlehem, et Netophathi,
Coronæ domus Ioab, et dimidium requietionis Sarai,
55 cognationes quoque scribarum habitantium in
Iabes, canentes atque resonantes, et in tabernaculis
commorantes. Hi sunt Cinæi, qui venerunt de Calore
patris domus Rechab.

3 David vero hos habuit filios, qui ei nati sunt
in Hebron; primogenitum Amnon ex Achinoam
Iezrahelitide, secundum Daniel de Abigail Carmelitide,
2 tertium Absalom filium Maacha filiæ Tholmai regis
Gessur, quartum Adoniam filium Aggith, 3 quintum
Saphathiam ex Abital, sextum Iethraham de Egla
uxore sua. 4 Sex ergo nati sunt ei in Hebron, ubi
regnavit septem annis et sex mensibus. Triginta
autem et tribus annis regnavit in Ierusalem. 5 Porro
in Ierusalem nati sunt ei filii Simmaa, et Sobab,
et Nathan, et Salomon, quattuor de Bethsabee filia
Ammiel, 6 Iebaar quoque et Elisama, 7 et Eliphaleth,
et Noge, et Nepheg, et Iaphia, 8 necnon Elisama, et
Eliada, et Elipheleth, novem: 9 Omnes hi, filii David
absque filiis concubinarum: habueruntque sororem
Thamar. 10 Filius autem Salomonis, Roboam: cuius
Abia filius genuit Asa. De hoc quoque natus est
Iosaphat, 11 pater Ioram: qui Ioram genuit Ochoziam,
ex quo ortus est Ioas: 12 et huius Amasias filius genuit
Azariam. Porro Azariæ filius Ioatham 13 procreavit
Achaz patrem Ezechiæ, de quo natus est Manasses.
14 Sed et Manasses genuit Amon patrem Iosiæ. 15
Filii autem Iosiæ fuerunt, primogenitus Iohanan,

secundus Ioakim, tertius Sedecias, quartus Sellum.
16 De Ioakim natus est Iechonias, et Sedecias. 17
Filii Iechoniæ fuerunt, Asir, Salathiel, 18 Melchiram,
Phadaia, Senneser et Iecemia, Sama, et Nadabia. 19
De Phadaia orti sunt Zorobabel et Semei. Zorobabel
genuit Mosollam, Hananiam, et Salomith sororem
eorum: 20 Hasaban quoque, et Ohol, et Barachian,
et Hasadian, Iosabhesed, quinque. 21 Filius autem
Hananiæ, Phaltias pater Ieseiæ, cuius filius Raphaia.
Huius quoque filius, Arnan, de quo natus est Obdia,
cuius filius fuit Sechenias. 22 Filius Secheniæ, Semeia:
cuius filii Hattus, et Iegaal, et Baria, et Naaria, et
Saphat, sex numero. 23 Filius Naariæ, Elioenai, et
Ezechias, et Ezricam, tres. 24 Filii Elioenai, Oduia, et
Eliasub, et Pheleia, et Accub, et Iohanan, et Dalaia, et
Anani, septem.

4 Filii Iuda: Phares, Hesron, et Charmi, et Hur, et
Sobal. 2 Raia vero filius Sobal genuit Iahath, de quo
nati sunt Ahumai, et Laad. Hæ cognationes Sarathi.
3 Ista quoque stirps Etam: Iezrahel, et Iesema, et
Iedebos. Nomen quoque sororis eorum, Asalelphuni.
4 Phanuel autem pater Gedor, et Ezer pater Hosa. Isti
sunt filii Hur primogeniti Ephratha patris Bethlehem.
5 Assur vero patri Thecuæ erant duæ uxores, Halaa, et
Naara. 6 Peperit autem ei Naara, Oozam, et Hepher, et
Themani, et Ahasthari. Isti sunt filii Naara. 7 Porro
filii Halaa, Sereth, Isaar, et Ethnan. 8 Cos autem genuit
Anob, et Soboba, et cognationem Aharehel filii Arum.
9 Fuit autem Iabes inclytus præ fratribus suis, et
mater eius vocavit nomen illius Iabes, dicens: Quia
peperi eum in dolore. 10 Invocavit vero Iabes Deum
Israel, dicens: Si benedicens benedixeris mihi, et
dilataveris terminos meos, et fuerit manus tua mecum,
et feceris me a malitia non opprimi. Et præstitit Deus
quæ precatus est. 11 Caleb autem frater Sua genuit
Mahir, qui fuit pater Esthon. 12 Porro Esthon genuit
Bethrapha, et Phesse, et Tehinna patrem urbis Naas:
hi sunt viri Recha. 13 Filii autem Cenez, Othoniel, et
Saraia. Porro filii Othoniel, Hathath, et Maonathi. 14
Maonathi genuit Ophra, Saraia autem genuit Ioab
patrem Vallis artificum: ibi quippe artifices erant. 15
Filii vero Caleb filii Iephone, Hir, et Ela, et Naham.
Filii quoque Ela: Cenez. 16 Filii quoque Ialeleel: Ziph,
et Zipha, Thiria, et Asrael. 17 Et filii Ezra, Iether,
et Mered, et Epher, et Ialon, genuitque Mariam, et
Sammai, et Iesba patrem Esthamo. 18 Uxor quoque
eius Iudaia, peperit Iared patrem Gedor, et Heber
patrem Socho, et Icuthiel patrem Zanoe. Hi autem
filii Bethiæ filiæ Pharaonis, quam accepit Mered, 19 et
filii uxoris Odaiæ sororis Naham patris Ceila Garmi, et
Esthamo, qui fuit de Machathi. 20 Filii quoque Simon,
Amnon, et Rinna filius Hanan, et Thilon. Et filii Iesi,
Zoheth, et Benzoheth. 21 Filii Sela, filii Iuda: Her
pater Lecha, et Laada pater Maresa, et cognationes
domus operantium byssum in domo iuramenti, 22 et
qui stare fecit Solem, virique Mendacii, et Securus,
et Incendens, qui principes fuerunt in Moab, et qui
reversi sunt in Lahem. Hæc autem verba vetera. 23 Hi
sunt figuli habitantes in Plantationibus, et in Sepibus,
apud regem in operibus eius, commoratique sunt
ibi. 24 Filii Simeon: Namuel et Iamin, Iarib, Zara,
Saul. 25 Sellum filius eius, Mapsam filius eius, Masma
filius eius. 26 Filii Masma: Hamuel filius eius, Zachur
filius eius, Semei filius eius. 27 Filii Semei sedecim,
et filiæ sex: fratres autem eius non habuerunt filios
multos, et universa cognatio non potuit adæquare
summam filiorum Iuda. 28 Habitaverunt autem in
Bersabee, et Molada, et Hasarsuhal, 29 et in Bala,
et in Asom, et in Tholad, 30 et in Bathuel, et in
Horma, et in Siceleg, 31 et in Bethmarchaboth, et
in Hasarsusim, et in Bethberai, et in Saarim. Hæ
civitates eorum usque ad regem David. 32 Villæ
quoque eorum: Etam, et Aen, Remmon, et Thochen,
et Asan, civitates quinque. 33 Et universi viculi eorum
per circuitum civitatum istarum usque ad Baal. Hæc
est habitatio eorum, et sedium distributio. 34 Mosobab
quoque et Iemlech, et Iosa filius Amasiæ, 35 et Ioel,
et Iehu filius Iosabiæ filii Saraiæ filii Asiel, 36 et
Elioenai, et Iacoba, et Isuhaia, et Asaia, et Adiel, et
Ismiel, et Banaia, 37 Ziza quoque filius Sephei filii
Allon filii Idaia filii Semri filii Samaia. 38 Isti sunt
nominati principes in cognationibus suis, et in domo
affinitatum suarum multiplicati sunt vehementer. 39
Et profecti sunt ut ingrederentur in Gador usque ad
Orientem vallis, et ut quærerent pascua gregibus suis.
40 Inveneruntque pascuas uberes, et valde bonas, et
terram latissimam et quietam et fertilem, in qua ante
habitaverant de stirpe Cham. 41 Hi ergo venerunt, quos
supra descripsimus nominatim, in diebus Ezechiæ

regis Iuda: et percusserunt tabernacula eorum, et
habitatores qui inventi fuerant ibi, et deleverunt eos
usque in præsentem diem: habitaveruntque pro eis,
quoniam uberrimas pascuas ibidem repererunt. 42 De
filiis quoque Simeon abierunt in montem Seir viri
quingenti, habentes principes Phalthiam et Naariam
et Raphaiam et Oziel filios Iesi: 43 et percusserunt
reliquias, quæ evadere potuerant, Amalecitarum, et
habitaverunt ibi pro eis usque ad diem hanc.

5 Filii quoque Ruben primogeniti Israel (Ipse quippe
fuit primogenitus eius: sed cum violasset thorum
patris sui, data sunt primogenita eius filiis Ioseph filii
Israel, et non est ille reputatus in primogenitum. 2
Porro Iudas, qui erat fortissimus inter fratres suos,
de stirpe eius principes germinati sunt: primogenita
autem reputata sunt Ioseph.) 3 filii ergo Ruben
primogeniti Israel: Enoch, et Phallu, Esron, et Carmi.
4 Filii Ioel: Samia filius eius, Gog filius eius, Semei
filius eius, 5 Micha filius eius, Reia filius eius, Baal
filius eius, 6 Beera filius eius, quem captivum duxit
Thelgathphalnasar rex Assyriorum, et fuit princeps
in tribu Ruben. 7 Fratres autem eius, et universa
cognatio eius, quando numerabantur per familias
suas, habuerunt principes Iehiel, et Zachariam. 8
Porro Bala filius Azaz, filii Samma, filii Ioel, ipse
habitavit in Aroer usque ad Nebo, et Beelmeon. 9
Contra Orientalem quoque plagam habitavit usque
ad introitum eremi, et flumen Euphraten. Multum
quippe iumentorum numerum possidebant in Terra
Galaad. 10 In diebus autem Saul præliati sunt contra
Agareos, et interfecerunt illos, habitaveruntque pro
eis in tabernaculis eorum, in omni plaga, quæ respicit
ad Orientem Galaad. 11 Filii vero Gad e regione eorum
habitaverunt in Terra Basan usque Selcha: 12 Ioel in
capite, et Saphan secundus: Ianai autem, et Saphat
in Basan. 13 Fratres vero eorum secundum domos
cognationum suarum, Michael, et Mosollam, et Sebe,
et Iorai, et Iachan, et Zie, et Heber, septem. 14 Hi filii
Abihail, filii Huri, filii Iara, filii Galaad, filii Michael,
filii Iesesi, filii Ieddo, filii Buz. 15 Fratres quoque filii
Abdiel, filii Guni, princeps domus in familiis suis. 16 Et
habitaverunt in Galaad, et in Basan, et in viculis eius,
et in cunctis suburbanis Saron, usque ad terminos.
17 Omnes hi, numerati sunt in diebus Ioathan regis
Iuda, et in diebus Ieroboam regis Israel. 18 Filii Ruben,
et Gad, et dimidiæ tribus Manasse viri bellatores,
scuta portantes, et gladios, et tendentes arcum,
eruditique ad prælia quadraginta quattuor millia, et
septingenti sexaginta procedentes ad pugnam. 19
Dimicaverunt contra Agareos: Ituræi vero, et Naphis,
et Nodab præbuerunt eis auxilium. 20 Traditique
sunt in manus eorum Agarei, et universi, qui fuerant
cum eis, quia Deum invocaverunt cum præliarentur:
et exaudivit eos, eo quod credidissent in eum. 21
Ceperuntque omnia quæ possederant, camelorum
quinquaginta millia, et ovium ducenta quinquaginta
millia, et asinos duo millia, et animas hominum
centum millia. 22 Vulnerati autem multi corruerunt:
fuit enim bellum Domini. Habitaveruntque pro eis
usque ad transmigrationem. 23 Filii quoque dimidiæ
tribus Manasse possederunt terram a finibus Basan
usque Baal, Hermon, et Sanir, et montem Hermon,
ingens quippe numerus erat. 24 Et hi fuerunt principes
domus cognationis eorum, Epher, et Iesi, et Eliel, et
Ezriel, et Ieremia, et Odoia, et Iediel viri fortissimi
et potentes, et nominati duces in familiis suis. 25
Reliquerunt autem Deum patrum suorum, et fornicati
sunt post deos populorum terræ, quos abstulit Deus
coram eis. 26 Et suscitavit Deus Israel spiritum Phul
regis Assyriorum, et spiritum Thelgathphalnasar regis
Assur: et transtulit Ruben, et Gad, et dimidiam tribum
Manasse, et adduxit eos in Lahela, et in Habor, et Ara,
et fluvium Gozan, usque ad diem hanc.

6 Filii Levi: Gerson, Caath, et Merari. 2 Filii Caath:
Amram, Isaar, Hebron, et Oziel. 3 Filii Amram:
Aaron, Moyses, et Maria: Filii Aaron: Nadab et Abiu,
Eleazar et Ithamar. 4 Eleazar genuit Phinees, et
Phinees genuit Abisue. 5 Abisue vero genuit Bocci,
et Bocci genuit Ozi. 6 Ozi genuit Zaraiam, et Zaraias
genuit Meraioth. 7 Porro Meraioth genuit Amariam,
et Amarias genuit Achitob. 8 Achitob genuit Sadoc, et
Sadoc genuit Achimaas, 9 Achimaas genuit Azariam,
Azarias genuit Iohanan. 10 Iohanan genuit Azariam.
Ipse est qui sacerdotio functus est in domo, quam
ædificavit Salomon in Ierusalem. 11 Genuit autem
Azarias Amariam, et Amarias genuit Achitob. 12
Achitob genuit Sadoc, et Sadoc genuit Sellum. 13
Sellum genuit Helciam, et Helcias genuit Azariam. 14

Azarias genuit Saraiam, et Saraias genuit Iosedec. 15
Porro Iosedec egressus est, quando transtulit Dominus
Iudam, et Ierusalem per manus Nabuchodonosor. 16
Filii ergo Levi: Gersom, Caath, et Merari. 17 Et hæc
nomina filiorum Gersom: Lobni, et Semei. 18 Filii
Caath: Amram, et Isaar, et Hebron, et Oziel. 19 Filii
Merari: Moholi et Musi. Hæ autem cognationes Levi
secundum familias eorum. 20 Gersom: Lobni filius
eius, Iahath filius eius, Zamma filius eius, 21 Ioah filius
eius, Addo filius eius, Zara filius eius, Iethrai filius
eius. 22 Filii Caath: Aminadab filius eius, Core filius
eius, Asir filius eius, 23 Elcana filius eius, Abiasaph
filius eius, Asir filius eius, 24 Thahath filius eius, Uriel
filius eius, Ozias filius eius, Saul filius eius. 25 Filii
Elcana: Amasai et Achimoth 26 et Elcana. Filii Elcana:
Sophai filius eius, Nahath filius eius, 27 Eliab filius
eius, Ieroham filius eius, Elcana filius eius. 28 Filii
Samuel: primogenitus Vasseni, et Abia. 29 Filii autem
Merari, Moholi: Lobni filius eius, Semei filius eius, Oza
filius eius, 30 Sammaa filius eius, Haggia filius eius,
Asaia filius eius. 31 Isti sunt, quos constituit David
super cantores domus Domini, ex quo collocata est
arca: 32 et ministrabant coram tabernaculo testimonii,
canentes donec ædificaret Salomon domum Domini
in Ierusalem: stabant autem iuxta ordinem suum
in ministerio. 33 Hi vero sunt, qui assistebant cum
filiis suis, de filiis Caath, Hemam cantor filius Ioel,
filii Samuel, 34 filii Elcana, filii Ieroham, filii Eliel,
filii Thohu, 35 filii Suph, filii Elcana, filii Mahath,
filii Amasai, 36 filii Elcana, filii Iohel, filii Azariæ, filii
Sophoniæ, 37 filii Thahath, filii Asir, filii Abiasaph, filii
Core, 38 filii Isaar, filii Caath, filii Levi, filii Israel. 39 Et
frater eius Asaph, qui stabat a dextris eius, Asaph filius
Barachiæ, filii Samaa, 40 filii Michael, filii Basaiæ, filii
Melchiæ, 41 filii Athanai, filii Zara, filii Adaia, 42 filii
Ethan, filii Zamma, filii Semei, 43 filii Ieth, filii Gersom,
filii Levi. 44 Filii autem Merari fratres eorum, ad
sinistram, Ethan filius Cusi, filii Abdi, filii Maloch, 45
filii Hasabiæ, filii Amasiæ, filii Helciæ, 46 filii Amasai,
filii Boni, filii Somer, 47 filii Moholi, filii Musi, filii
Merari, filii Levi. 48 Fratres quoque eorum Levitæ, qui
ordinati sunt in cunctum ministerium tabernaculi
domus Domini. 49 Aaron vero, et filii eius adolebant
incensum super altare holocausti, et super altare
thymiamatis, in omne opus Sancti Sanctorum: et ut
precarentur pro Israel iuxta omnia, quæ præceperat
Moyses servus Dei. 50 Hi sunt autem filii Aaron:
Eleazar filius eius, Phinees filius eius, Abisue filius
eius, 51 Bocci filius eius, Ozi filius eius, Zarahia filius
eius, 52 Meraioth filius eius, Amarias filius eius,
Achitob filius eius, 53 Sadoc filius eius, Achimaas filius
eius. 54 Et hæc habitacula eorum per vicos atque
confinia, filiorum scilicet Aaron, iuxta cognationes
Caathitarum: ipsis enim sorte contigerant. 55 Dederunt
igitur eis Hebron in terra Iuda, et suburbana eius per
circuitum: 56 agros autem civitatis, et villas, Caleb
filio Iephone. 57 Porro filiis Aaron dederunt civitates
ad confugiendum Hebron, et Lobna, et suburbana
eius, 58 Iether quoque, et Esthemo cum suburbanis
suis, sed et Helon, et Dabir cum suburbanis suis, 59
Asan quoque, et Bethsemes, et suburbana earum. 60
De tribu autem Beniamin: Gabee et suburbana eius,
et Almath cum suburbanis suis, Anathoth quoque
cum suburbanis suis. Omnes civitates, tredecim, per
cognationes suas. 61 Filiis autem Caath residuis de
cognatione sua dederunt ex dimidia tribu Manasse
in possessionem urbes decem. 62 Porro filiis Gersom
per cognationes suas de tribu Issachar, et de tribu
Aser, et de tribu Nephthali, et de tribu Manasse in
Basan, urbes tredecim. 63 Filiis autem Merari per
cognationes suas de tribu Ruben, et de tribu Gad, et
de tribu Zabulon, dederunt sorte civitates duodecim.
64 Dederunt quoque filii Israel Levitis civitates, et
suburbana earum: 65 dederuntque per sortem, ex
tribu filiorum Iuda, et ex tribu filiorum Simeon, et ex
tribu filiorum Beniamin urbes has, quas vocaverunt
nominibus suis, 66 et his, qui erant de cognatione
filiorum Caath, fueruntque civitates in terminis eorum
de tribu Ephraim. 67 Dederunt ergo eis urbes ad
confugiendum, Sichem cum suburbanis suis in monte
Ephraim, et Gazer cum suburbanis suis, 68 Iecmaam
quoque cum suburbanis suis, et Bethoron similiter, 69
necnon et Helon cum suburbanis suis, et Gethremmon
in eundem modum. 70 Porro ex dimidia tribu Manasse,
Aner et suburbana eius, Balaam et suburbana eius: his
videlicet, qui de cognatione filiorum Caath reliqui
erant. 71 Filiis autem Gersom de cognatione dimidiæ
tribus Manasse Gaulon in Basan, et suburbana eius, et
Astaroth cum suburbanis suis; 72 de tribu Issachar,
Cedes et suburbanis suis, et Dabereth cum suburbanis

suis; 73 Ramoth quoque et suburbana eius, et Anem
cum suburbanis suis; 74 de tribu vero Aser: Masal
cum suburbanis suis, et Abdon similiter; 75 Husac
quoque et suburbana eius, et Rohob cum suburbanis
suis; 76 porro de tribu Nephthali, Cedes in Galilæa
et suburbana eius, Hamon cum suburbanis suis, et
Cariathaim et suburbana eius. 77 Filiis autem Merari
residuis: de tribu Zabulon, Remmono et suburbana
eius, et Thabor cum suburbanis sus: 78 trans Iordanem
quoque ex adverso Iericho contra Orientem Iordanis,
de tribu Ruben, Bosor in solitudine cum suburbanis
suis, et Iassa cum suburbanis suis; 79 Cademoth
quoque et suburbana eius, et Mephaat cum suburbanis
suis; 80 necnon et de tribu Gad, Ramoth in Galaad et
suburbana eius, et Manaim cum suburbanis suis; 81
sed et Hesebon cum suburbanis suis, et Iezer cum
suburbanis suis.

7 Porro filii Issachar: Thola, et Phua, Iasub, et
Simeron, quattuor. 2 Filii Thola: Ozi et Raphaia,
et Ieriel, et Iemai, et Iebsem, et Samuel, principes
per domos cognationum suarum. De stirpe Thola viri
fortissimi numerati sunt in diebus David, viginti duo
millia sexcenti. 3 Filii Ozi: Izrahia, de quo nati sunt
Michael, et Obadia, et Ioel, et Iesia, quinque omnes
principes. 4 Cumque eis per familias, et populos suos,
accincti ad prælium, viri fortissimi, triginta sex millia:
multas enim habuerunt uxores, et filios. 5 Fratres
quoque eorum per omnem cognationem Issachar
robustissimi ad pugnandum, octoginta septem millia
numerati sunt. 6 Filii Beniamin: Bela, et Bechor, et
Iadihel, tres. 7 Filii Bela: Esbon, et Ozi, et Oziel, et
Ierimoth, et Urai, quinque principes familiarum, et
ad pugnandum robustissimi: numerus autem eorum,
viginti duo millia et triginta quattuor. 8 Porro filii
Bechor: Zamira, et Ioas, et Eliezer, et Elioenai, et
Amri, et Ierimoth, et Abia, et Anathoth, et Almath:
omnes hi, filii Bechor. 9 Numerati sunt autem per
familias suas principes cognationum suarum ad bella
fortissimi, viginti millia et ducenti. 10 Porro filii
Iadihel: Balan. Filii autem Balan: Iehus, et Beniamin, et
Aod, et Chanana, et Zethan, et Tharsis, et Ahisahar. 11
Omnes hi filii Iadihel, principes cognationum suarum,
viri fortissimi, decem et septem millia, et ducenti
ad prælium procedentes. 12 Sepham quoque, et
Hapham filii Hir: et Hasim filii Aher. 13 Filii autem
Nephthali: Iaziel, et Guni, et Ieser, et Sellum, filii
Bala. 14 Porro filius Manasse, Esriel: concubinaque
eius Syra peperit Machir patrem Galaad. 15 Machir
autem accepit uxores filiis suis Happhim, et Saphan:
et habuit sororem nomine Maacha: nomen autem
secundi, Salphaad, natæque sunt Salphaad filiæ. 16
Et peperit Maacha uxor Machir filium, vocavitque
nomen eius Phares: porro nomen fratris eius, Sares:
et filii eius, Ulam, et Recen. 17 Filius autem Ulam,
Badan. Hi sunt filii Galaad, filii Machir, filii Manasse.
18 Soror autem eius Regina peperit virum-decorum,
et Abiezer, et Mohola. 19 Erant autem filii Semida,
Ahin, et Sechem, et Leci, et Aniam. 20 Filii autem
Ephraim: Suthala, Bared filius eius, Thahath filius
eius, Elada filius eius, Thahath filius eius, huius filius
Zabad, 21 et huius filius Suthula, et huius filius Ezer
et Elad: occiderunt autem eos viri Geth indigenæ,
quia descenderant ut invaderent possessiones eorum.
22 Luxit igitur Ephraim pater eorum multis diebus,
et venerunt fratres eius ut consolarentur eum. 23
Ingressusque est ad uxorem suam: quæ concepit,
et peperit filium, et vocavit nomen eius Beria, eo
quod in malis domus eius ortus esset: 24 filia autem
eius fuit Sara, quæ ædificavit Bethoron inferiorem et
superiorem, et Ozensara. 25 Porro filius eius Rapha,
et Reseph, et Thale, de quo natus est Thaan, 26
qui genuit Laadan: huius quoque filius Ammiud, qui
genuit Elisama, 27 de quo ortus est Nun, qui habuit
filium Iosue. 28 Possessio autem eorum et habitatio,
Bethel cum filiabus suis, et contra Orientem Noran,
ac Occidentalem plagam Gazer et filiæ eius, Sichem
quoque cum filiabus suis, usque ad Aza cum filiabus
eius. 29 Iuxta filios quoque Manasse Bethsan et filias
eius, Thanach et filias eius, Mageddo et filias eius:
Dor et filias eius: in his habitaverunt filii Ioseph, filii
Israel. 30 Filii Aser: Iemna, et Iesua, et Iessui, et Baria,
et Sara soror eorum. 31 Filii autem Baria: Heber, et
Melchiel: ipse est pater Barsaith. 32 Heber autem
genuit Iephlat, et Somer, et Hotham, et Suaa sororem
eorum. 33 Filii Iephlat: Phosech, et Chamaal, et Asoth:
hi filii Iephlat. 34 Porro filii Somer: Ahi, et Roaga,
et Haba, et Aram. 35 Filii autem Helem fratris eius:
Supha, et Iemna, et Selles, et Amal. 36 Filii Supha:
Sue, Harnapher, et Sual, et Beri, et Iamra, 37 Bosor,

et Hod, et Samma, et Salusa, et Iethran, et Bera. 38
Filii Iether: Iephone, et Phaspha, et Ara. 39 Filii autem
Olla: Aree, et Haniel, et Resia. 40 Omnes hi filii Aser,
principes cognationum, electi atque fortissimi duces
ducum: numerus autem eorum ætatis, quæ apta esset
ad bellum, viginti sex millia.

8 Beniamin autem genuit Bale primogenitum suum,
Asbel secundum, Ahara tertium, 2 Nohaa quartum,
et Rapha quintum. 3 Fueruntque filii Bale: Addar,
et Gera, et Abiud, 4 Abisue quoque et Naaman, et
Ahoe, 5 sed et Gera, et Sephuphan, et Huram. 6 Hi
sunt filii Ahod, principes cognationum habitantium
in Gabaa, qui translati sunt in Manahath. 7 Naaman
autem, et Achia, et Gera ipse transtulit eos, et genuit
Osa, et Ahiud. 8 Porro Saharaim genuit in regione
Moab, postquam dimisit Husim, et Bara uxores suas.
9 Genuit autem de Hodes uxore sua Iobab, et Sebia,
et Mosa, et Molchom, 10 Iehus quoque, et Sechia, et
Marma. Hi sunt filii eius principes in familiis suis. 11
Mehusim vero genuit Abitob, et Elphaal. 12 Porro filii
Elphaal: Heber, et Misaam, et Samad: hic ædificavit
Ono, et Lod, et filias eius. 13 Baria autem, et Sama
principes cognationum habitantium in Aialon: hi
fugaverunt habitatores Geth. 14 Et Ahio, et Sesac,
et Ierimoth, 15 et Zabadia, et Arod, et Heder, 16
Michael quoque, et Iespha, et Ioha filii Baria. 17
Et Zabadia, et Mosollam, et Hezeci, et Heber, 18 et
Iesamari, et Iezlia, et Iobab filii Elphaal, 19 et Iacim, et
Zechri, et Zabdi, 20 et Elioenai, et Selethai, et Eliel,
21 et Adaia, et Baraia, et Samarath filii Semei. 22 Et
Iespham, et Heber, et Eliel, 23 et Abdon, et Zechri,
et Hanan, 24 et Hanania, et Ælam, et Anathothia, 25
et Iephdaia, et Phanuel filii Sesac. 26 Et Samsari, et
Sohoria, et Otholia, 27 et Iersia, et Elia, et Zechri, filii
Ieroham. 28 Hi patriarchæ, et cognationum principes,
qui habitaverunt in Ierusalem. 29 In Gabaon autem
habitaverunt Iehiel pater Gabaon, et nomen uxoris
eius Maacha: 30 filiusque eius primogenitus Abdon,
et Sur, et Cis, et Baal, et Nadab. 31 Gedor quoque, et
Ahio, et Zacher, et Macelloth: 32 et Macelloth genuit
Samaa: habitaveruntque ex adverso fratrum suorum
in Ierusalem cum fratribus suis. 33 Ner autem genuit
Cis, et Cis genuit Saul. Porro Saul genuit Ionathan,
et Melchisua, et Abinadab, et Esbaal. 34 Filius autem
Ionathan, Meribbaal: et Meribbaal genuit Micha. 35
Filii Micha, Phithon, et Melech, et Tharaa, et Ahaz.
36 Et Ahaz genuit Ioada: et Ioada genuit Alamath, et
Azmoth, et Zamri: porro Zamri genuit Mosa, 37 et
Mosa genuit Banaa, cuius filius fuit Rapha, de quo
ortus est Elasa, qui genuit Asel. 38 Porro Asel sex
filii fuerunt his nominibus, Ezricam, Bocru, Ismahel,
Saria, Obdia, et Hanan. Omnes hi filii Asel. 39 Filii
autem Esec fratris eius, Ulam primogenitus, et Iehus
secundus, et Eliphalet tertius. 40 Fueruntque filii
Ulam viri robustissimi, et magno robore tendentes
arcum: et multos habentes filios ac nepotes, usque ad
centum quinquaginta. Omnes hi, filii Beniamin.

9 Universus ergo Israel dinumeratus est: et summa
eorum scripta est in Libro regum Israel, et
Iuda: translatique sunt in Babylonem propter
delictum suum. 2 Qui autem habitaverunt primi in
possessionibus, et in urbibus suis: Israel, et Sacerdotes,
et Levitæ, et Nathinæi. 3 Commorati sunt in Ierusalem
de filiis Iuda, et de filiis Beniamin, de filiis quoque
Ephraim, et Manasse. 4 Othei filius Ammiud, filii
Amri, filii Omrai, filii Bonni, de filiis Phares filii Iuda.
5 Et de Siloni: Asaia primogenitus, et filii eius. 6 De
filiis autem Zara: Iehuel, et fratres eorum, sexcenti
nonaginta. 7 Porro de filiis Beniamin: Salo filius
Mosollam, filii Oduia, filii Asana: 8 et Iobania filius
Ieroham: et Ela filius Ozi, filii Mochori: et Mosollam
filius Saphatiæ, filii Rahuel, filii Iebaniæ, 9 et fratres
eorum per familias suas, nongenti quinquaginta sex.
Omnes hi, principes cognationum per domos patrum
suorum. 10 De sacerdotibus autem: Iedaia, Ioiarib, et
Iachin: 11 Azarias quoque filius Helciæ, filii Mosollam,
filii Sadoc, filii Maraioth, filii Achitob, pontifex domus
Dei. 12 Porro Adaias filius Ieroham, filii Phassur,
filii Melchiæ: et Maasai filius Adiel, filii Iezra, filii
Mosollam, filii Mosollamith, filii Emmer: 13 fratres
quoque eorum principes per familias suas, mille
septingenti sexaginta, fortissimi robore ad faciendum
opus ministerii in domo Dei. 14 De Levitis autem:
Semeia filius Hassub filii Ezricam, filii Hasebia de filiis
Merari. 15 Bacbacar quoque carpentarius, et Galal, et
Mathania filius Micha, filii Zechri, filii Asaph: 16 et
Obdia filius Semeiæ, filii Galal, filii Idithun: et Barachia
filius Asa, filii Elcana, qui habitavit in atriis Netophati.

17 Ianitores autem: Sellum, et Accub, et Telmon, et
Ahimam: et frater eorum Sellum princeps, 18 usque ad
illud tempus, in porta regis ad orientem, observabant
per vices suas de filiis Levi. 19 Sellum vero filius Core
filii Abiasaph, filii Core, cum fratribus suis, et domo
patris sui, hi sunt Coritæ super opera ministerii,
custodes vestibulorum tabernaculi: et familiæ eorum
per vices castrorum Domini custodientes introitum.
20 Phinees autem filius Eleazari, erat dux eorum coram
Domino. 21 Porro Zacharias filius Mosollamia, ianitor
portæ tabernaculi testimonii. 22 Omnes hi electi in
ostiarios per portas, ducenti duodecim: et descripti in
villis propriis: quos constituerunt David, et Samuel
videns, in fide sua 23 tam ipsos, quam filios eorum
in ostiis domus Domini, et in tabernaculo vicibus
suis. 24 Per quattuor ventos erant ostiarii, id est,
ad Orientem, et ad Occidentem, et ad Aquilonem,
et ad Austrum. 25 Fratres autem eorum in viculis
morabantur, et veniebant in Sabbatis suis de tempore
usque ad tempus. 26 His quattuor Levitis creditus erat
omnis numerus ianitorum, et erant super exedras, et
thesauros domus Domini. 27 Per gyrum quoque templi
Domini morabantur in custodiis suis: ut cum tempus
fuisset, ipsi mane aperirent fores. 28 De horum genere
erant et super vasa ministerii: ad numerum enim
et inferebantur vasa, et efferebantur. 29 De ipsis et
qui credita habebant utensilia sanctuarii, præerant
similæ, et vino, et oleo, et thuri, et aromatibus.
30 Filii autem sacerdotum unguenta ex aromatibus
conficiebant. 31 Et Mathathias Levites primogenitus
Sellum Coritæ, præfectus erat eorum, quæ in sartagine
frigebantur. 32 Porro de filiis Caath fratribus eorum,
super panes erant propositionis, ut semper novos per
singula Sabbata præpararent. 33 Hi sunt principes
cantorum per familias Levitarum, qui in exedris
morabantur, ut die ac nocte iugiter suo ministerio
deservirent. 34 Capita Levitarum, per familias suas
principes, manserunt in Ierusalem. 35 In Gabaon
autem commorati sunt pater Gabaon Iehiel, et nomen
uxoris eius Maacha. 36 Filius primogenitus eius Abdon,
et Sur, et Cis, et Baal, et Ner, et Nadab, 37 Gedor
quoque, et Ahio, et Zacharias, et Macelloth. 38 Porro
Macelloth genuit Samaan: isti habitaverunt e regione
fratrum suorum in Ierusalem, cum fratribus suis.
39 Ner autem genuit Cis: et Cis genuit Saul: et Saul
genuit Ionathan, et Melchisua, et Abinadab, et Esbaal.
40 Filius autem Ionathan, Meribbaal: et Meribbaal
genuit Micha. 41 Porro filii Micha, Phithon, et Melech,
et Tharaa, et Ahaz. 42 Ahaz autem genuit Iara: et Iara
genuit Alamath, et Azmoth, et Zamri. Zamri autem
genuit Mosa. 43 Mosa vero genuit Banaa: cuius filius
Raphaia, genuit Elasa: de quo ortus est Asel. 44 Porro
Asel sex filios habuit his nominibus, Ezricam, Bocru,
Ismahel, Saria, Obdia, Hanan. Hi sunt filii Asel.

10 Philisthiim autem pugnabant contra Israel,
fugeruntque viri Israel Palæsthinos, et
ceciderunt vulnerati in monte Gelboe. 2 Cumque
appropinquassent Philisthæi persequentes Saul, et
filios eius, percusserunt Ionathan, et Abinadab,
et Melchisua filios Saul. 3 Et aggravatum est
prælium contra Saul, inveneruntque eum sagittarii,
et vulneraverunt iaculis. 4 Et dixit Saul ad armigerum
suum: Evagina gladium tuum, et interfice me: ne
forte veniant incircumcisi isti, et illudant mihi. Noluit
autem armiger eius hoc facere, timore perterritus:
arripuit ergo Saul ensem, et irruit in eum. 5 Quod cum
vidisset armiger eius, videlicet mortuum esse Saul,
irruit etiam ipse in gladium suum, et mortuus est. 6
Interiit ergo Saul, et tres filii eius, et omnis domus
illius pariter concidit. 7 Quod cum vidissent viri Israel,
qui habitabant in campestribus, fugerunt: et Saul ac
filiis eius mortuis, dereliquerunt urbes suas, et huc
illucque dispersi sunt: veneruntque Philisthiim, et
habitaverunt in eis. 8 Die igitur altero detrahentes
Philisthiim spolia cæsorum, invenerunt Saul, et filios
eius iacentes in monte Gelboe. 9 Cumque spoliassent
eum, et amputassent caput, armisque nudassent,
miserunt in terram suam, ut circumferretur, et
ostenderetur idolorum templis, et populis: 10 arma
autem eius consecraverunt in fano dei sui, et caput
affixerunt in templo Dagon. 11 Hoc cum audissent
viri Iabes Galaad, omnia scilicet quæ Philisthiim
fecerant super Saul, 12 consurrexerunt singuli virorum
fortium, et tulerunt cadavera Saul et filiorum eius:
attuleruntque ea in Iabes, et sepelierunt ossa eorum
subter quercum, quæ erat in Iabes, et ieiunaverunt
septem diebus. 13 Mortuus est ergo Saul propter
iniquitates suas, eo quod prævaricatus sit mandatum
Domini quod præceperat, et non custodierit illud:

sed insuper etiam pythonissam consuluerit, 14 nec
speraverit in Domino: propter quod interfecit eum, et
transtulit regnum eius ad David filium Isai.

11 Congregatus est igitur omnis Israel ad David in
Hebron, dicens: Os tuum sumus, et caro tua. 2 Heri
quoque, et nudiustertius cum adhuc regnaret Saul, tu
eras qui educebas, et introducebas Israel: tibi enim
dixit Dominus Deus tuus: Tu pasces populum meum
Israel, et tu eris princeps super eum. 3 Venerunt ergo
omnes maiores natu Israel ad regem in Hebron, et iniit
David cum eis fœdus coram Domino: unxeruntque
eum regem super Israel, iuxta sermonem Domini,
quem locutus est in manu Samuel. 4 Abiit quoque
David, et omnis Israel in Ierusalem. Hæc est Iebus,
ubi erant Iebusæi habitatores terræ. 5 Dixeruntque
qui habitabant in Iebus ad David: Non ingredieris
huc. Porro David cepit arcem Sion, quæ est Civitas
David, 6 dixitque: Omnis qui percusserit Iebusæum in
primis, erit princeps et dux. Ascendit igitur primus
Ioab filius Sarviæ, et factus est princeps. 7 Habitavit
autem David in arce, et idcirco appellata est Civitas
David. 8 Ædificavitque urbem in circuitu a Mello
usque ad gyrum: Ioab autem reliqua urbis extruxit. 9
Proficiebatque David vadens et crescens, et Dominus
exercituum erat cum eo. 10 Hi principes virorum
fortium David, qui adiuverunt eum ut rex fieret super
omnem Israel iuxta verbum Domini, quod locutus
est ad Israel. 11 Et iste numerus robustorum David:
Iesbaam filius Hachamoni princeps inter triginta:
iste levavit hastam suam super trecentos vulneratos
una vice. 12 Et post eum Eleazar filius patrui eius
Ahohites, qui erat inter tres potentes. 13 Iste fuit cum
David in Phesdomim, quando Philisthiim congregati
sunt ad locum illum in prælium: et erat ager regionis
illius plenus hordeo, fugeratque populus a facie
Philisthinorum. 14 Hi steterunt in medio agri, et
defenderunt eum: cumque percussissent Philisthæos,
dedit Dominus salutem magnam populo suo. 15
Descenderunt autem tres de triginta principibus ad
petram, in qua erat David, ad speluncam Odollam,
quando Philisthiim fuerant castrametati in Valle
Raphaim. 16 Porro David erat in præsidio, et statio
Philisthinorum in Bethlehem. 17 Desideravit igitur
David, et dixit: O si quis daret mihi aquam de cisterna
Bethlehem, quæ est in porta! 18 Tres ergo isti
per media castra Philisthinorum perrexerunt, et
hauserunt aquam de cisterna Bethlehem, quæ erat in
porta, et attulerunt ad David ut biberet: qui noluit,
sed magis libavit illam Domino, 19 dicens: Absit ut in
conspectu Dei mei hoc faciam, et sanguinem istorum
virorum bibam: quia in periculo animarum suarum
attulerunt mihi aquam. Et ob hanc causam noluit
bibere. Hæc fecerunt tres robustissimi. 20 Abisai
quoque frater Ioab ipse erat princeps trium, et ipse
levavit hastam suam contra trecentos vulneratos, et
ipse erat inter tres nominatissimus, 21 et inter tres
secundos inclytus, et princeps eorum: verumtamen
usque ad tres primos non pervenerat. 22 Banaias filius
Ioiadæ viri robustissimi, qui multa opera perpetrarat,
de Cabseel: ipse percussit duos ariel Moab: et ipse
descendit, et interfecit leonem in media cisterna
tempore nivis. 23 Et ipse percussit virum Ægyptium,
cuius statura erat quinque cubitorum, et habebat
lanceam ut liciatorium texentium: descendit igitur
ad eum cum virga, et rapuit hastam, quam tenebat
manu. Et interfecit eum hasta sua. 24 Hæc fecit
Banaias filius Ioiadæ, qui erat inter tres robustos
nominatissimus, 25 inter triginta primus, verumtamen
ad tres usque non pervenerat: posuit autem eum David
ad auriculam suam. 26 Porro fortissimi viri in exercitu,
Asahel frater Ioab, et Elchanan filius patrui eius de
Bethlehem, 27 Sammoth Arorites, Helles Pharonites,
28 Ira filius Acces Thecuites, Abiezer Anathothites,
29 Sobbochai Husathites, Ilai Ahohites, 30 Maharai
Netophathites, Heled filius Baana Netophathites,
31 Ethai filius Ribai de Gabaath filiorum Beniamin,
Banaia Pharatonites, 32 Hurai de Torrente Gaas, Abiel
Arbathites, Azmoth Bauramites, Eliaba Salabonites. 33
Filii Assem Gezonites, Ionathan filius Sage Ararites,
34 Ahiam filius Sachar Ararites, 35 Eliphal filius Ur,
36 Hepher Mecherathites, Ahia Phelonites, 37 Hesro
Carmelites, Naarai filius Asbai, 38 Ioel frater Nathan,
Mibahar filius Agarai. 39 Selec Ammonites, Naharai
Berothites armiger Ioab filii Sarviæ. 40 Ira Iethræus,
Gareb Iethræus, 41 Urias Hethæus, Zabad filius Oholi,
42 Adina filius Siza Rubenites princeps Rubenitarum,
et cum eo triginta: 43 Hanan filius Maacha, et Iosaphat
Mathanites, 44 Ozia Astarothites, Samma, et Iehiel filii
Hotham Arorites, 45 Iedihel filius Samri, et Ioha frater

eius Thosaites, 46 Eliel Mahumites, et Ieribai, et Iosaia
filii Elnaem, et Iethma Moabites, 47 Eliel, et Obed, et
Iasiel de Masobia.

12 Hi quoque venerunt ad David in Siceleg, cum
adhuc fugeret Saul filium Cis, qui erant fortissimi
et egregii pugnatores, 2 tendentes arcum, et utraque
manu fundis saxa iacientes, et dirigentes sagittas: de
fratribus Saul ex Beniamin. 3 Princeps Ahiecer, et
Ioas filii Samaa Gabaathites, et Iaziel, et Phallet filii
Azmoth, et Baracha, et Iehu Anathotites. 4 Samaias
quoque Gabaonites fortissimus inter triginta et super
triginta. Ieremias, et Ieheziel, et Iohanan, et Iezabad
Gaderothites, 5 et Eluzai et Ierimuth, et Baalia, et
Samaria, et Saphatia Haruphites. 6 Elcana, et Iesia,
et Azareel, et Ioezer, et Iesbaam de Carehim: 7 Ioela
quoque, et Zabadia filii Ieroham de Gedor. 8 Sed
et de Gaddi transfugerunt ad David, cum lateret
in deserto, viri robustissimi, et pugnatores optimi,
tenentes clypeum et hastam: facies eorum quasi
facies leonis, et veloces quasi capreæ in montibus:
9 Ezer princeps, Obdias secundus, Eliab tertius, 10
Masmana quartus, Ieremias quintus, 11 Ethi sextus,
Eliel septimus, 12 Iohanan octavus, Elzebad nonus,
13 Ieremias decimus, Machbanai undecimus. 14 Hi
de filiis Gad principes exercitus: novissimus centum
militibus præerat, et maximus, mille. 15 Isti sunt qui
transierunt Iordanem mense primo, quando inundare
consuevit super ripas suas: et omnes fugaverunt
qui morabantur in vallibus ad orientalem plagam et
occidentalem. 16 Venerunt autem et de Beniamin, et
de Iuda ad præsidium, in quo morabatur David. 17
Egressusque est David obviam eis, et ait: Si pacifice
venistis ad me ut auxiliemini mihi, cor meum iungatur
vobis: si autem insidiamini mihi pro adversariis meis,
cum ego iniquitatem in manibus non habeam, videat
Deus patrum nostrorum, et iudicet. 18 Spiritus vero
induit Amasai principem inter triginta, et ait: Tui
sumus, o David, et tecum, fili Isai: pax, pax tibi, et pax
adiutoribus tuis. Te enim adiuvat Deus tuus. Suscepit
ergo eos David, et constituit principes turmæ. 19 Porro
de Manasse transfugerunt ad David, quando veniebat
cum Philisthiim adversus Saul, ut pugnaret: et non
dimicavit cum eis. Quia inito consilio remiserunt
eum principes Philisthinorum, dicentes: Periculo
capitis nostri revertetur ad dominum suum Saul. 20
Quando igitur reversus est in Siceleg, transfugerunt
ad eum de Manasse, Ednas, et Iozabad, et Iedihel,
et Michael, et Ednas, et Iozabad, et Eliu, et Salathi,
principes millium in Manasse. 21 Hi præbuerunt
auxilium David adversus latrunculos: omnes enim
erant viri fortissimi, et facti sunt principes in exercitu.
22 Sed et per singulos dies veniebant ad David ad
auxiliandum ei, usque dum fieret grandis numerus,
quasi exercitus Dei. 23 Iste quoque est numerus
principum exercitus, qui venerunt ad David, cum
esset in Hebron, ut transferrent regnum Saul ad
eum, iuxta verbum Domini. 24 Filii Iuda portantes
clypeum et hastam, sex millia octingenti expediti ad
prælium. 25 De filiis Simeon virorum fortissimorum
ad pugnandum, septem millia centum. 26 De filiis Levi,
quattuor millia sexcenti. 27 Ioioda quoque princeps
de stirpe Aaron, et cum eo tria millia septingenti. 28
Sadoc etiam puer egregiæ indolis, et domus patris
eius, principes viginti duo. 29 De filiis autem Beniamin
fratribus Saul, tria millia: magna enim pars eorum
adhuc sequebatur domum Saul. 30 Porro de filiis
Ephraim viginti millia octingenti, fortissimi robore,
viri nominati in cognationibus suis. 31 Et ex dimidia
tribu Manasse, decem et octo millia, singuli per
nomina sua venerunt ut constituerent regem David.
32 De filiis quoque Issachar viri eruditi, qui noverant
singula tempora ad præcipiendum quid facere deberet
Israel, principes ducenti: omnis autem reliqua tribus
eorum consilium sequebatur. 33 Porro de Zabulon
qui egrediebantur ad prælium, et stabant in acie
instructi armis bellicis, quinquaginta millia venerunt
in auxilium, non in corde duplici. 34 Et de Nephthali,
principes mille: et cum eis instructi clypeo et hasta,
triginta et septem millia. 35 De Dan etiam præparati
ad prælium, viginti octo millia sexcenti. 36 Et de
Aser egredientes ad pugnam, et in acie provocantes,
quadraginta millia. 37 Trans Iordanem autem de filiis
Ruben, et de Gad, et dimidia parte tribus Manasse
instructi armis bellicis, centum viginti millia. 38
Omnes isti viri bellatores expediti ad pugnandum,
corde perfecto venerunt in Hebron, ut constituerent
regem David super universum Israel: sed et omnes
reliqui ex Israel, uno corde erant, ut rex fieret David. 39
Fueruntque ibi apud David tribus diebus comedentes

et bibentes. Præparaverant enim eis fratres sui. 40 Sed
et qui iuxta eos erant, usque ad Issachar, et Zabulon,
et Nephthali, afferebant panes in asinis, et camelis,
et mulis, et bobus ad vescendum: farinam, palathas,
uvam passam, vinum, oleum, boves, arietes ad omnem
copiam. Gaudium quippe erat in Israel.

13 Iniit autem consilium David cum tribunis, et
centurionibus, et universis principibus, 2 et
ait ad omnem cœtum Israel: Si placet vobis: et a
Domino Deo nostro egreditur sermo, quem loquor:
mittamus ad fratres nostros reliquos in universas
regiones Israel, et ad Sacerdotes, et Levitas, qui
habitant in suburbanis urbium, ut congregentur ad
nos, 3 et reducamus arcam Dei nostri ad nos: non
enim requisivimus eam in diebus Saul. 4 Et respondit
universa multitudo ut ita fieret: placuerat enim sermo
omni populo. 5 Congregavit ergo David cunctum
Israel a Sihor Ægypti, usque dum ingrediaris Emath,
ut adduceret arcam Dei de Cariathiarim. 6 Et ascendit
David, et omnis vir Israel ad collem Cariathiarim,
qui est in Iuda, ut afferret inde arcam Domini Dei
sedentis super cherubim, ubi invocatum est nomen
eius. 7 Imposueruntque arcam Dei super plaustrum
novum, de domo Abinadab: Oza autem, et frater eius
minabant plaustrum. 8 Porro David, et universus
Israel ludebant coram Deo omni virtute in canticis, et
in citharis, et psalteriis, et tympanis, et cymbalis, et
tubis. 9 Cum autem pervenisset ad Aream Chidon,
tetendit Oza manum suam, ut sustentaret arcam:
bos quippe lasciviens paululum inclinaverat eam. 10
Iratus est itaque Dominus contra Ozam, et percussit
eum, eo quod tetigisset arcam: et mortuus est ibi
coram Domino. 11 Contristatusque est David, eo quod
divisisset Dominus Ozam: vocavitque locum illum:
Divisio Ozæ usque in præsentem diem. 12 Et timuit
Deum tunc temporis, dicens: Quo modo possum ad
me introducere arcam Dei? 13 Et ob hanc causam
non adduxit eam ad se, hoc est, in Civitatem David,
sed avertit in domum Obededom Gethæi. 14 Mansit
ergo arca Dei in domo Obededom tribus mensibus:
et benedixit Dominus domui eius, et omnibus quæ
habebat.

14 Misit quoque Hiram rex Tyri nuncios ad David, et
ligna cedrina, et artifices parietum, lignorumque:
ut ædificarent ei domum. 2 Cognovitque David quod
confirmasset eum Dominus in regem super Israel,
et sublevatum esset regnum suum super populum
eius Israel. 3 Accepit quoque David alias uxores in
Ierusalem: genuitque filios, et filias. 4 Et hæc nomina
eorum, qui nati sunt ei in Ierusalem: Samua, et
Sobab, Nathan, et Salomon, 5 Iebahar, et Elisua, et
Eliphalet, 6 Noga quoque, et Napheg, et Iaphia, 7
Elisama, et Baaliada, et Eliphalet. 8 Audientes autem
Philisthiim eo quod unctus esset David regem super
universum Israel, ascenderunt omnes ut quærerent
eum: quod cum audisset David, egressus est obviam
eis. 9 Porro Philisthiim venientes, diffusi sunt in
Valle Raphaim. 10 Consuluitque David Dominum,
dicens: Si ascendam ad Philisthæos, et si trades
eos in manu mea? Et dixit ei Dominus: Ascende, et
tradam eos in manu tua. 11 Cumque illi ascendissent
in Baalpharasim, percussit eos ibi David, et dixit:
Divisit Deus inimicos meos per manum meam, sicut
dividuntur aquæ: et idcirco vocatum est nomen illius
loci Baalpharasim. 12 Dereliqueruntque ibi deos suos,
quos David iussit exuri. 13 Alia etiam vice Philisthiim
irruerunt, et diffusi sunt in valle. 14 Consuluitque
rursum David Deum, et dixit ei Deus: Non ascendas
post eos, recede ab eis, et venies contra illos ex adverso
pyrorum. 15 Cumque audieris sonitum gradientis
in cacumine pyrorum, tunc egredieris ad bellum.
Egressus est enim Deus ante te, ut percutiat castra
Philisthiim. 16 Fecit ergo David sicut præceperat ei
Deus, et percussit castra Philisthinorum, de Gabaon
usque Gazera. 17 Divulgatumque est nomen David in
universis regionibus, et Dominus dedit pavorem eius
super omnes gentes.

15 Fecit quoque sibi domos in Civitate David:
et ædificavit locum arcæ Dei, tetenditque ei
tabernaculum. 2 Tunc dixit David: illicitum est ut a
quocumque portetur arca Dei nisi a Levitis, quos elegit
Dominus ad portandum eam, et ad ministrandum
sibi usque in æternum. 3 Congregavitque universum
Israel in Ierusalem, ut afferretur arca Dei in locum
suum, quem præparaverat ei. 4 Necnon et filios Aaron,
et Levitas: 5 De filiis Caath, Uriel princeps fuit, et
fratres eius centum viginti. 6 De filiis Merari, Asaia
princeps: et fratres eius ducenti viginti. 7 De filiis

Gersom, Ioel princeps; et fratres eius centum triginta.
8 De filiis Elisaphan, Semeias princeps, et fratres eius
ducenti. 9 De filiis Hebron, Eliel princeps; et fratres
eius octoginta. 10 De filiis Oziel, Aminadab princeps:
et fratres eius centum duodecim. 11 Vocavitque
David Sadoc, et Abiathar Sacerdotes, et Levitas,
Uriel, Asaiam, Ioel, Semeiam, Eliel, et Aminadab: 12
et dixit ad eos: Vos qui estis principes familiarum
Leviticarum, sanctificamini cum fratribus vestris,
et afferte arcam Domini Dei Israel ad locum, qui
ei præparatus est: 13 ne ut a principio, quia non
eratis præsentes, percussit nos Dominus; sic et nunc
fiat, illicitum quid nobis agentibus. 14 Sanctificati
sunt ergo Sacerdotes, et Levitæ, ut portarent arcam
Domini Dei Israel. 15 Et tulerunt filii Levi arcam
Dei, sicut præceperat Moyses iuxta verbum Domini
humeris suis in vectibus. 16 Dixitque David principibus
Levitarum, ut constituerent de fratribus suis cantores
in organis musicorum, nablis videlicet, et lyris, et
cymbalis, ut resonaret in excelsis sonitus lætitiæ. 17
Constitueruntque Levitas: Heman filium Ioel, et de
fratribus eius Asaph filium Barachiæ: de filiis vero
Merari, fratribus eorum: Ethan filium Casaiæ. 18 Et
cum eis fratres eorum: in secundo ordine, Zachariam,
et Ben, et Iaziel, et Semiramoth, et Iahiel, et Ani, Eliab,
et Banaiam, et Maasiam, et Mathathiam, et Eliphalu,
et Maceniam, et Obededom, et Iehiel, ianitores. 19
Porro cantores, Heman, Asaph, et Ethan; in cymbalis
æneis concrepantes. 20 Zacharias autem, et Oziel, et
Semiramoth, et Iahiel, et Ani, et Eliab, et Maasias,
et Banaias in nablis arcana cantabant. 21 Porro
Mathathias, et Eliphalu, et Macenias, et Obededom,
et Iehiel, et Ozaziu, in citharis pro octava canebant
epinicion. 22 Chonenias autem princeps Levitarum,
prophetiæ præerat, ad præcinendam melodiam: erat
quippe valde sapiens. 23 Et Barachias, et Elcana:
ianitores arcæ. 24 Porro Sebenias, et Iosaphat, et
Nathanael, et Amasai, et Zacharias, et Banaias, et
Eliezer sacerdotes, clangebant tubis coram arca Dei:
et Obededom et Iehias erant ianitores arcæ. 25
Igitur David et omnes maiores natu Israel, et tribuni
ierunt ad deportandam arcam fœderis Domini de
domo Obededom cum lætitia. 26 Cumque adiuvisset
Deus Levitas, qui portabant arcam fœderis Domini,
immolabantur septem tauri, et septem arietes. 27
Porro David erat indutus stola byssina, et universi
Levitæ qui portabant arcam, cantoresque et Chonenias
princeps prophetiæ inter cantores: David autem
etiam indutus erat ephod lineo. 28 Universusque
Israel deducebant arcam fœderis Domini in iubilo,
et sonitu buccinæ, et tubis, et cymbalis, et nablis, et
citharis concrepantes. 29 Cumque pervenisset arca
fœderis Domini usque ad Civitatem David, Michol filia
Saul prospiciens per fenestram, vidit regem David
saltantem atque ludentem, et despexit eum in corde
suo.

16 Attulerunt igitur arcam Dei, et constituerunt
eam in medio tabernaculi, quod tetenderat ei
David: et obtulerunt holocausta, et pacifica coram
Deo. 2 Cumque complesset David offerens holocausta,
et pacifica, benedixit populo in nomine Domini.
3 Et divisit universis per singulos, a viro usque
ad mulierem tortam panis, et partem assæ carnis
bubalæ, et frixam oleo similam. 4 Constituitque
coram arca Domini de Levitis, qui ministrarent,
et recordarentur operum eius, et glorificarent,
atque laudarent Dominum Deum Israel: 5 Asaph
principem, et secundum eius Zachariam: Porro Iahiel,
et Semiramoth, et Iehiel, et Mathathiam, et Eliab, et
Banaiam, et Obededom: Iehiel super organa psalterii,
et lyras: Asaph autem ut cymbalis personaret; 6
Banaiam vero, et Iaziel sacerdotes, canere tuba
iugiter coram arca fœderis Domini. 7 In illo die fecit
David principem ad confitendum Domino Asaph,
et fratres eius. 8 Confitemini Domino, et invocate
nomen eius: notas facite in populis adinventiones
eius. 9 Cantate ei, et psallite ei: et narrate omnia
mirabilia eius. 10 Laudate nomen sanctum eius: lætetur
cor quærentium Dominum. 11 Quærite Dominum,
et virtutem eius: quærite faciem eius semper. 12
Recordamini mirabilium eius quæ fecit: signorum
illius, et iudiciorum oris eius. 13 Semen Israel servi
eius: filii Iacob electi eius. 14 Ipse Dominus Deus
noster: in universa terra iudicia eius. 15 Recordamini
in sempiternum pacti eius: sermonis, quem præcepit
in mille generationes. 16 Quem pepigit cum Abraham:
et iuramenti illius cum Isaac. 17 Et constituit illud
Iacob in præceptum: et Israel in pactum sempiternum,
18 dicens: Tibi dabo Terram Chanaan, funiculum

hereditatis vestræ. 19 Cum essent pauci numero,
parvi et coloni eius. 20 Et transierunt de gente in
gentem, et de regno ad populum alterum. 21 Non
dimisit quemquam calumniari eos, sed increpavit
pro eis reges. 22 Nolite tangere Christos meos: et in
prophetis meis nolite malignari. 23 Cantate Domino
omnis terra, annunciate ex die in diem salutare
eius. 24 Narrate in gentibus gloriam eius: in cunctis
populis mirabilia eius. 25 Quia magnus Dominus, et
laudabilis nimis: et horribilis super omnes deos. 26
Omnes enim dii populorum, idola: Dominus autem
cælos fecit. 27 Confessio et magnificentia coram
eo: fortitudo et gaudium in loco eius. 28 Afferte
Domino familiæ populorum: afferte Domino gloriam
et imperium. 29 Date Domino gloriam, nomini eius,
levate sacrificium, et venite in conspectu eius: et
adorate Dominum in decore sancto. 30 Commoveatur
a facie eius omnis terra: ipse enim fundavit orbem
immobilem. 31 Lætentur cæli, et exultet terra: et
dicant in nationibus, Dominus regnavit. 32 Tonet mare,
et plenitudo eius: exultent agri, et omnia quæ in eis
sunt. 33 Tunc laudabunt ligna saltus coram Domino:
quia venit iudicare terram. 34 Confitemini Domino,
quoniam bonus: quoniam in æternum misericordia
eius. 35 Et dicite: Salva nos Deus salvator noster; et
congrega nos, et erue de gentibus, ut confiteamur
nomini sancto tuo, et exultemus in carminibus tuis.
36 Benedictus Dominus Deus Israel ab æterno usque in
æternum: et dicat omnis populo: Amen, et hymnum
Domino. 37 Reliquit itaque ibi coram arca fœderis
Domini Asaph, et fratres eius, ut ministrarent in
conspectu arcæ iugiter per singulos dies, et vices
suas. 38 Porro Obededom, et fratres eius sexaginta
octo; et Obededom filium Idithun, et Hosa constituit
ianitores. 39 Sadoc autem sacerdotem, et fratres eius
sacerdotes, coram tabernaculo Domini in excelso,
quod erat in Gabaon, 40 ut offerrent holocausta
Domino super altare holocautomatis iugiter, mane et
vespere, iuxta omnia quæ scripta sunt in lege Domini,
quam præcepit Israeli. 41 Et post eum Heman, et
Idithun, et reliquos electos, unumquemque vocabulo
suo ad confitendum Domino: Quoniam in æternum
misericordia eius. 42 Heman quoque, et Idithun
canentes tuba, et quatientes cymbala, et omnia
musicorum organa ad canendum Deo; filios autem
Idithun fecit esse portarios. 43 Reversusque est omnis
populus in domum suam: et David, ut benediceret
etiam domui suæ.

17 Cum autem habitaret David in domo sua, dixit
ad Nathan prophetam: Ecce ego habito in domo
cedrina: arca autem fœderis Domini sub pellibus est.
2 Et ait Nathan ad David: Omnia, quæ in corde tuo
sunt, fac: Deus enim tecum est. 3 Igitur nocte illa
factus est sermo Dei ad Nathan, dicens: 4 Vade, et
loquere David servo meo: Hæc dicit Dominus: Non
ædificabis tu mihi domum ad habitandum. 5 Neque
enim mansi in domo ex eo tempore, quo eduxi Israel,
usque ad diem hanc: sed fui semper mutans loca
tabernaculi, et in tentorio 6 manens cum omni Israel.
Numquid locutus sum saltem uni Iudicum Israel,
quibus præceperam, ut pascerent populum meum, et
dixi: Quare non ædificastis mihi domum cedrinam?
7 Nunc itaque sic loqueris ad servum meum David:
Hæc dicit Dominus exercituum: Ego tuli te, cum
in pascuis sequereris gregem, ut esses dux populi
mei Israel. 8 Et fui tecum quocumque perrexisti: et
interfeci omnes inimicos tuos coram te, fecique tibi
nomen quasi unius magnorum, qui celebrantur in
terra. 9 Et dedi locum populo meo Israel: plantabitur,
et habitabit in eo, et ultra non commovebitur: nec
filii iniquitatis atterent eos, sicut a principio, 10 ex
diebus quibus dedi iudices populo meo Israel, et
humiliavi universos inimicos tuos. Annuncio ergo
tibi, quod ædificaturus sit tibi Dominus domum. 11
Cumque impleveris dies tuos ut vadas ad patres tuos,
suscitabo semen tuum post te, quod erit de filiis tuis:
et stabiliam regnum eius. 12 Ipse ædificabit mihi
domum, et firmabo solium eius usque in æternum.
13 Ego ero ei in patrem, et ipse erit mihi in filium:
et misericordiam meam non auferam ab eo, sicut
abstuli ab eo, qui ante te fuit. 14 Et statuam eum in
domo mea, et in regno meo usque in sempiternum:
et thronus eius erit firmissimus in perpetuum. 15
Iuxta omnia verba hæc, et iuxta universam visionem
istam, sic locutus est Nathan ad David. 16 Cumque
venisset rex David, et sedisset coram Domino, dixit:
Quis ego sum Domine Deus, et quæ domus mea, ut
præstares mihi talia? 17 Sed et hoc parum visum est in
conspectu tuo, ideoque locutus es super domum servi

tui etiam in futurum: et fecisti me spectabilem super
omnes homines Domine Deus. 18 Quid ultra addere
potest David, cum ita glorificaveris servum tuum, et
cognoveris eum? 19 Domine, propter famulum tuum
iuxta cor tuum fecisti omnem magnificentiam hanc,
et nota esse voluisti universa magnalia. 20 Domine,
non est similis tui: et non est alius Deus absque
te, ex omnibus, quos audivimus auribus nostris. 21
Quis enim est alius, ut populus tuus Israel, gens
una in terra, ad quam perrexit Deus, ut liberaret,
et faceret populum sibi, et magnitudine sua atque
terroribus eiiceret nationes a facie eius, quem de
Ægypto liberarat? 22 Et posuisti populum tuum Israel
tibi in populum usque in æternum, et tu Domine
factus es Deus eius. 23 Nunc igitur Domine, sermo,
quem locutus es famulo tuo, et super domum eius,
confirmetur in perpetuum, et fac sicut locutus es. 24
Permaneatque et magnificetur nomen tuum usque
in sempiternum: et dicatur: Dominus exercituum
Deus Israel, et domus David servi eius permanens
coram eo. 25 Tu enim Domine Deus meus revelasti
auriculam servi tui, ut ædificares ei domum: et idcirco
invenit servus tuus fiduciam, ut oret coram te. 26
Nunc ergo Domine tu es Deus: et locutus es ad servum
tuum tanta beneficia. 27 Et cœpisti benedicere domui
servi tui, ut sit semper coram te: te enim Domine
benedicente, benedicta erit in perpetuum.

18 Factum est autem post hæc, ut percuteret David
Philisthiim, et humiliaret eos, et tolleret Geth,
et filias eius de manu Philisthiim, 2 percuteretque
Moab, et fierent Moabitæ servi David, offerentes ei
munera. 3 Eo tempore percussit David etiam Adarezer
regem Soba regionis Hemath, quando perrexit ut
dilataret imperium suum usque ad flumen Euphraten.
4 Cepit ergo David mille quadrigas eius, et septem
millia equitum, ac viginti millia virorum peditum,
subnervavitque omnes equos curruum, exceptis
centum quadrigis, quas reservavit sibi. 5 Supervenit
autem et Syrus Damascenus, ut auxilium præberet
Adarezer regi Soba: sed et huius percussit David
vigintiduo millia virorum. 6 Et posuit milites in
Damasco, ut Syria quoque serviret sibi, et offerret
munera. Adiuvitque eum Dominus in cunctis, ad
quæ perrexerat. 7 Tulit quoque David pharetras
aureas, quas habuerant servi Adarezer, et attulit eas
in Ierusalem. 8 Necnon de Thebath, et Chun urbibus
Adarezer æris plurimum, de quo fecit Salomon mare
æneum, et columnas, et vasa ænea. 9 Quod cum
audisset Thou rex Hemath, percussisse videlicet David
omnem exercitum Adarezer regis Soba, 10 misit
Adoram filium suum ad regem David, ut postularet ab
eo pacem, et congratularetur ei quod percussisset, et
expugnasset Adarezer: adversarius quippe erat Thou
Adarezer. 11 Sed et omnia vasa aurea, et argentea, et
ænea consecravit David rex Domino, cum argento
et auro, quod tulerat ex universis gentibus, tam de
Idumæa, et Moab, et filiis Ammon, quam de Philisthiim
et Amalec. 12 Abisai vero filius Sarviæ percussit
Edom in Valle Salinarum, decem et octo millia: 13 et
constituit in Edom præsidium, ut serviret Idumæa
David: salvavitque Dominus David in cunctis, ad quæ
perrexerat. 14 Regnavit ergo David super universum
Israel, et faciebat iudicium atque iustitiam cuncto
populo suo. 15 Porro Ioab filius Sarviæ erat super
exercitum, et Iosaphat filius Ahilud a commentariis.
16 Sadoc autem filius Achitob, et Ahimelech, filius
Abiathar, sacerdotes: et Susa, scriba. 17 Banaias quoque
filius Ioiadæ super legiones Cerethi, et Phelethi: porro
filii David, primi ad manum regis.

19 Accidit autem ut moreretur Naas rex filiorum
Ammon, et regnaret filius eius pro eo. 2 Dixitque
David: Faciam misericordiam cum Hanon filio Naas:
præstitit enim mihi pater eius gratiam. Misitque
David nuncios ad consolandum eum super morte
patris sui. Qui cum pervenissent in terram filiorum
Ammon, ut consolarentur Hanon, 3 dixerunt principes
filiorum Ammon ad Hanon: Tu forsitan putas, quod
David honoris causa in patrem tuum miserit qui
consolentur te? Nec animadvertis quod ut explorent,
et investigent, et scrutentur terram tuam, venerint
ad te servi eius? 4 Igitur Hanon pueros David
decalvavit, et rasit, et præcidit tunicas eorum a
natibus usque ad pedes, et dimisit eos. 5 Qui cum
abiissent, et hoc mandassent David, misit in occursum
eorum (grandem enim contumeliam sustinuerant)
et præcepit ut manerent in Iericho, donec cresceret
barba eorum, et tunc reverterentur. 6 Videntes
autem filii Ammon, quod iniuriam fecissent David,

tam Hanon, quam reliquus populus, miserunt mille
talenta argenti, ut conducerent sibi de Mesopotamia,
et de Syria Maacha, et de Soba currus et equites.
7 Conduxeruntque triginta duo millia curruum, et
regem Maacha cum populo eius. Qui cum venissent,
castrametati sunt e regione Medaba. Filii quoque
Ammon congregati de urbibus suis, venerunt ad
bellum. 8 Quod cum audisset David, misit Ioab, et
omnem exercitum virorum fortium: 9 egressique filii
Ammon, direxerunt aciem iuxta portam civitatis:
reges autem, qui ad auxilium eius venerant, separatim
in agro steterunt. 10 Igitur Ioab intelligens bellum
ex adverso, et post tergum contra se fieri, elegit
viros fortissimos de universo Israel, et perrexit contra
Syrum. 11 Reliquam autem partem populi dedit sub
manu Abisai fratris sui; et perrexerunt contra filios
Ammon. 12 Dixitque: Si vicerit me Syrus, auxilio
eris mihi: si autem superaverint te filii Ammon,
ero tibi in præsidium. 13 Confortare, et agamus
viriliter pro populo nostro, et pro urbibus Dei nostri:
Dominus autem quod in conspectu suo bonum est,
faciet. 14 Perrexit ergo Ioab, et populus qui cum eo
erat, contra Syrum ad prælium: et fugavit eos. 15
Porro filii Ammon videntes quod fugisset Syrus, ipsi
quoque fugerunt Abisai fratrem eius, et ingressi sunt
civitatem: reversusque est etiam Ioab in Ierusalem.
16 Videns autem Syrus quod cecidisset coram Israel,
misit nuncios, et adduxit Syrum, qui erat trans
fluvium: Sophach autem princeps militiæ Adarezer,
erat dux eorum. 17 Quod cum nunciatum esset David,
congregavit universum Israel, et transivit Iordanem,
irruitque in eos, et direxit ex adverso aciem, illis
contra pugnantibus. 18 Fugit autem Syrus Israel: et
interfecit David de Syris septem millia curruum, et
quadraginta millia peditum, et Sophach exercitus
principem. 19 Videntes autem servi Adarezer se ab
Israel esse superatos, transfugerunt ad David, et
servierunt ei: noluitque ultra Syria auxilium præbere
filiis Ammon.

20 Factum est autem post anni circulum, eo tempore,
quo solent reges ad bella procedere, congregavit
Ioab exercitum, et robur militiæ, et vastavit terram
filiorum Ammon; perrexitque et obsedit Rabba: porro
David manebat in Ierusalem quando Ioab percussit
Rabba, et destruxit eam. 2 Tulit autem David coronam
Melchom de capite eius, et invenit in ea auri pondo
talentum, et pretiosissimas gemmas, fecitque sibi
inde diadema: manubias quoque urbis plurimas tulit:
3 populum autem, qui erat in ea, eduxit: et fecit super
eos tribulas, et trahas, et ferrata carpenta transire,
ita ut dissecarentur, et contererentur: sic fecit David
cunctis urbibus filiorum Ammon: et reversus est cum
omni populo suo in Ierusalem. 4 Post hæc initum
est bellum in Gazer adversum Philisthæos: in quo
percussit Sobochai Husathites, Saphai de genere
Raphaim, et humiliavit eos. 5 Aliud quoque bellum
gestum est adversus Philisthæos, in quo percussit
Adeodatus filius Saltus Bethlehemites fratrem Goliath
Gethæi, cuius hastæ lignum erat quasi liciatorium
texentium. 6 Sed et aliud bellum accidit in Geth, in
quo fuit homo longissimus, senos habens digitos,
id est, simul viginti quattuor: qui et ipse de Rapha
fuerat stirpe generatus. 7 Hic blasphemavit Israel: et
percussit eum Ionathan filius Samaa fratris David. 8
Hi sunt filii Rapha in Geth, qui ceciderunt in manu
David et servorum eius.

21 Consurrexit autem Satan contra Israel: et
concitavit David ut numeraret Israel. 2 Dixitque
David ad Ioab, et ad principes populi: Ite, et numerate
Israel a Bersabee usque Dan: et afferte mihi numerum
ut sciam. 3 Responditque Ioab: Augeat Dominus
populum suum centuplum, quam sunt: nonne domine
mi rex, omnes servi tui sunt? Quare hoc quærit
dominus meus, quod in peccatum reputetur Israeli?
4 Sed sermo regis magis prævaluit: egressusque est
Ioab, et circuivit universum Israel; et reversus est
Ierusalem: 5 Deditque David numerum eorum, quos
circuierat: et inventus est omnis numerus Israel,
mille millia et centum millia virorum educentium
gladium: de Iuda autem quadringenta septuaginta
millia bellatorum. 6 Nam Levi, et Beniamin non
numeravit: eo quod Ioab invitus exequeretur regis
imperium. 7 Displicuit autem Deo quod iussum erat;
et percussit Israel. 8 Dixitque David ad Deum: Peccavi
nimis ut hoc facerem: obsecro aufer iniquitatem servi
tui, quia insipienter egi. 9 Et locutus est Dominus ad
Gad Videntem Davidis, dicens: 10 Vade, et loquere
ad David, et dic ei: Hæc dicit Dominus: Trium tibi

optionem do; unum, quod volueris, elige, et faciam
tibi. 11 Cumque venisset Gad ad David, dixit ei: Hæc
dicit Dominus: Elige quod volueris: 12 aut tribus annis
famem: aut tribus mensibus te fugere hostes tuos, et
gladium eorum non posse evadere: aut tribus diebus
gladium Domini, et pestilentiam versari in terra, et
Angelum Domini interficere in universis finibus Israel:
nunc igitur vide quid respondeam ei, qui misit me. 13
Et dixit David ad Gad: Ex omni parte me angustiæ
premunt: sed melius mihi est, ut incidam in manus
Domini, quia multæ sunt miserationes eius, quam in
manus hominum. 14 Misit ergo Dominus pestilentiam
in Israel: et ceciderunt de Israel septuaginta millia
virorum. 15 Misit quoque Angelum in Ierusalem, ut
percuteret eam: cumque percuteretur, vidit Dominus,
et misertus est super magnitudine mali: et imperavit
Angelo, qui percutiebat: Sufficit, iam cesset manus
tua. Porro Angelus Domini stabat iuxta aream Ornan
Iebusæi. 16 Levansque David oculos suos, vidit
Angelum Domini stantem inter cælum et terram,
et evaginatum gladium in manu eius, et versum
contra Ierusalem: et ceciderunt tam ipse, quam
maiores natu vestiti ciliciis, proni in terram. 17
Dixitque David ad Deum: Nonne ego sum, qui iussi
ut numeraretur populus? Ego, qui peccavi: ego, qui
malum feci: iste grex quid commeruit? Domine Deus
meus vertatur obsecro manus tua in me, et in domum
patris mei: populus autem tuus non percutiatur.
18 Angelus autem Domini præcepit Gad ut diceret
Davidi ut ascenderet, extrueretque altare Domino
Deo in area Ornan Iebusæi. 19 Ascendit ergo David
iuxta sermonem Gad, quem locutus ei fuerat ex
nomine Domini. 20 Porro Ornan cum suspexisset
et vidisset Angelum, quattuorque filii eius cum eo,
absconderunt se: nam eo tempore terebat in area
triticum. 21 Igitur cum veniret David ad Ornan,
conspexit eum Ornan, et processit ei obviam de area,
et adoravit eum pronus in terram. 22 Dixitque ei
David: Da mihi locum areæ tuæ, ut ædificem in ea
altare Domino: ita ut quantum valet argenti accipias,
et cesset plaga a populo. 23 Dixit autem Ornan ad
David: Tolle, et faciat dominus meus rex quodcumque
ei placet: sed et boves do in holocaustum, et tribulas
in ligna, et triticum in sacrificium: Omnia libens
præbebo. 24 Dixitque ei rex David: Nequaquam ita
fiet, sed argentum dabo quantum valet: neque enim
tibi auferre debeo, et sic offerre Domino holocausta
gratuita. 25 Dedit ergo David Ornan pro loco siclos auri
iustissimi ponderis sexcentos. 26 Et ædificavit ibi altare
Domino: obtulitque holocausta, et pacifica, et invocavit
Dominum, et exaudivit eum in igne de cælo super
altare holocausti. 27 Præcepitque Dominus Angelo:
et convertit gladium suum in vaginam. 28 Protinus
ergo David, videns quod exaudisset eum Dominus
in area Ornan Iebusæi, immolavit ibi victimas. 29
Tabernaculum autem Domini, quod fecerat Moyses in
deserto, et altare holocaustorum, ea tempestate erat
in excelso Gabaon. 30 Et non prævaluit David ire ad
altare ut ibi obsecraret Deum: nimio enim fuerat in
timore perterritus, videns gladium Angeli Domini.

22 Dixitque David: Hæc est domus Dei, et hoc
altare in holocaustum Israeli. 2 Et præcepit ut
congregarentur omnes proselyti de Terra Israel, et
constituit ex eis latomos ad cædendos lapides et
poliendos, ut ædificaretur domus Dei. 3 Ferrum quoque
plurimum ad clavos ianuarum, et ad commissuras
atque iuncturas præparavit David: et æris pondus
innumerabile. 4 Ligna quoque cedrina non poterant
æstimari, quæ Sidonii, et Tyrii deportaverant ad David.
5 Et dixit David: Solomon filius meus puer parvulus
est et delicatus; domus autem, quam ædificari volo
Domino, talis esse debet ut in cunctis regionibus
nominetur: præparabo ergo ei necessaria. Et ob
hanc causam ante mortem suam omnes præparavit
impensas. 6 Vocavitque Salomonem filium suum: et
præcepit ei ut ædificaret domum Domino Deo Israel.
7 Dixitque David ad Salomonem: Fili mi, voluntatis
meæ fuit ut ædificarem domum nomini Domini Dei
mei: 8 Sed factus est sermo Domini ad me, dicens:
Multum sanguinem effudisti, et plurima bella bellasti:
non poteris ædificare domum nomini meo, tanto
effuso sanguine coram me: 9 filius, qui nascetur tibi,
erit vir quietissimus: faciam enim eum requiescere
ab omnibus inimicis suis per circuitum: et ob hanc
causam Pacificus vocabitur: et pacem et otium dabo
in Israel cunctis diebus eius. 10 Ipse ædificabit domum
nomini meo, et ipse erit mihi in filium, et ego ero illi in
patrem: firmaboque solium regni eius super Israel in
æternum. 11 Nunc ergo fili mi, sit Dominus tecum, et

prosperare, et ædifica domum Domino Deo tuo, sicut
locutus est de te. 12 Det quoque Dominus prudentiam
et sensum, ut regere possis Israel, et custodire legem
Domini Dei tui. 13 Tunc enim proficere poteris,
si custodieris mandata, et iudicia, quæ præcepit
Dominus Moysi ut doceret Israel: confortare et virilter
age, ne timeas, neque paveas. 14 Ecce ego in paupertate
mea præparavi impensas domus Domini, auri talenta
centum millia, et argenti mille millia talentorum: æris
vero, et ferri non est pondus, vincitur enim numerus
magnitudine: ligna et lapides præparavi ad universa
impendia. 15 Habes quoque plurimos artifices, latomos,
et cæmentarios, artificesque lignorum, et omnium
artium ad faciendum opus prudentissimos, 16 in auro
et argento et ære et ferro, cuius non est numerus.
Surge igitur, et fac, et erit Dominus tecum. 17 Præcepit
quoque David cunctis principibus Israel, ut adiuvarent
Salomonem filium suum. 18 Cernitis, inquiens, quod
Dominus Deus vester vobiscum sit, et dederit vobis
requiem per circuitum, et tradiderit omnes inimicos
vestros in manus vestras, et subiecta sit terra coram
Domino, et coram populo eius. 19 Præbete igitur corda
vestra et animas vestras, ut quæratis Dominum Deum
vestrum: et consurgite, et ædificate sanctuarium
Domino Deo, ut introducatur arca fœderis Domini, et
vasa Domino consecrata, in domum, quæ ædificatur
nomini Domini.

23 Igitur David senex et plenus dierum, regem
constituit Salomonem filium suum super Israel.
2 Et congregavit omnes principes Israel, et Sacerdotes
atque Levitas. 3 Numeratique sunt Levitæ a triginta
annis, et supra: et inventa sunt triginta octo millia
virorum. 4 Ex his electi sunt, et distributi in
ministerium domus Domini viginti quattuor millia:
præpositorum autem et iudicum sex millia. 5 Porro
quattuor millia ianitores: et totidem psaltæ canentes
Domino in organis, quæ fecerat ad canendum. 6 Et
distribuit eos David per vices filiorum Levi, Gerson
videlicet, et Caath, et Merari. 7 Filii Gerson: Leedan,
et Semei. 8 Filii Leedan: princeps Iahiel, et Zethan,
et Ioel, tres. 9 Filii Semei: Salomith, et Hosiel, et
Aran, tres: isti principes familiarum Leedan. 10 Porro
filii Semei: Leheth, et Ziza, et Iaus, et Baria: isti
filii Semei, quattuor. 11 Erat autem Leheth prior,
Ziza secundus: porro Iaus et Baria non habuerunt
plurimos filios, et idcirco in una familia, unaque
domo computati sunt. 12 Filii Caath: Amram, et Isaar,
Hebron, et Oziel, quattuor. 13 Filii Amram: Aaron et
Moyses. Separatusque est Aaron ut ministraret in
Sancto Sanctorum, ipse et filii eius in sempiternum,
et adoleret incensum Domino secundum ritum suum,
ac benediceret nomini eius in perpetuum. 14 Moysi
quoque hominis Dei filii annumerati sunt in tribu
Levi. 15 Filii Moysi: Gersom, et Eliezer. 16 Filii Gersom:
Subuel primus. 17 Fuerunt autem filii Eliezer: Rohobia
primus: et non erant Eliezer filii alii. Porro filii Rohobia
multiplicati sunt nimis. 18 Filii Isaar: Salomith primus.
19 Filii Hebron: Ieriau primus, Amarias secundus,
Iahaziel tertius, Iecmaam quartus. 20 Filii Oziel:
Micha primus, Iesia secundus. 21 Filii Merari: Moholi,
et Musi. Filii Moholi: Eleazar, et Cis. 22 Mortuus
est autem Eleazar, et non habuit filios, sed filias:
acceperuntque eas filii Cis fratres earum. 23 Filii Musi:
Moholi, et Eder, et Ierimoth, tres. 24 Hi filii Levi in
cognationibus, et familiis suis, principes per vices, et
numerum capitum singulorum, qui faciebant opera
ministerii domus Domini a viginti annis, et supra.
25 Dixit enim David: Requiem dedit Dominus Deus
Israel populo suo, et habitationem Ierusalem usque in
æternum. 26 Nec erit officii Levitarum ut ultra portent
tabernaculum, et omnia vasa eius ad ministrandum. 27
Iuxta præcepta quoque David novissima supputabitur
numerus filiorum Levi a viginti annis et supra.
28 Et erunt sub manu filiorum Aaron in cultum
domus Domini, in vestibulis, et in exedris, et in
loco purificationis, et in sanctuario, et in universis
operibus ministerii templi Domini. 29 Sacerdotes
autem, super panes propositionis, et ad similæ
sacrificium, et ad lagana azyma, et sartaginem, et ad
torrendum, et super omne pondus atque mensuram.
30 Levitæ vero ut stent mane ad confitendum, et
canendum Domino: similiterque ad vesperam 31 tam in
oblatione holocaustorum Domini, quam in Sabbatis et
Calendis et sollemnitatibus reliquis iuxta numerum, et
ceremonias uniuscuiusque rei, iugiter coram Domino.
32 Et custodiant observationes tabernaculi fœderis, et
ritum sanctuarii, et observationem filiorum Aaron
fratrum suorum, ut ministrent in domo Domini.

24 Porro filiis Aaron hæ partitiones erant: Filii
Aaron: Nadab, et Abiu, et Eleazar, et Ithamar. **2**
Mortui sunt autem Nadab, et Abiu ante patrem suum
absque liberis: sacerdotioque functus est Eleazar, et
Ithamar. **3** Et divisit eos David, id est, Sadoc de filiis
Eleazari, et Ahimelech de filiis Ithamar, secundum
vices suas et ministerium. **4** Inventique sunt multo
plures filii Eleazar in principibus viris, quam filii
Ithamar. Divisit autem eis, hoc est filiis Eleazar
principes per familias sedecim: et filiis Ithamar per
familias et domos suas octo. **5** Porro divisit utrasque
inter se familias sortibus: erant enim principes
sanctuarii, et principes Dei, tam de filiis Eleazar, quam
de filiis Ithamar. **6** Descripsitque eos Semeias filius
Nathanael scriba Levites, coram rege et principibus,
et Sadoc sacerdote, et Ahimelech filio Abiathar,
principibus quoque familiarum sacerdotalium et
Leviticarum: unam domum, quæ ceteris præerat,
Eleazar: et alteram domum, quæ sub se habebat
ceteros, Ithamar. **7** Exivit autem sors prima Ioiarib,
secunda Iedei, **8** tertia Harim, quarta Seorim, **9**
quinta Melchia, sexta Maiman, **10** septima Accos,
octava Abia, **11** nona Iesua, decima Sechenia, **12**
undecima Eliasib, duodecima Iacim, **13** tertiadecima
Hoppha, decimaquarta Isbaab, **14** decimaquinta
Belga, decimasexta Emmer, **15** decimaseptima Hezir,
decimaoctava Aphses, **16** decimanona Pheteia,
vigesima Hezechiel, **17** vigesima prima Iachin, vigesima
secunda Gamul, **18** vigesima tertia Dalaiau, vigesima
quarta Maaziau. **19** Hæ vices eorum secundum
ministeria sua, ut ingrediantur domum Domini, et
iuxta ritum suum sub manu Aaron patris eorum: sicut
præceperat Dominus Deus Israel. **20** Porro filiorum
Levi, qui reliqui fuerant, de filiis Amram erat Subael, et
de filiis Subael, Iehedeia. **21** De filiis quoque Rohobiæ
princeps Iesias. **22** Isaari vero filius Salemoth, filiusque
Salemoth Iahath: **23** filiusque eius Ieriau primus,
Amarias secundus, Iahaziel tertius, Iecmaan quartus.
24 Filius Oziel, Micha: filius Micha, Samir. **25** Frater
Micha, Iesia: filiusque Iesiæ, Zacharias. **26** Filii Merari:
Moholi et Musi. Filius Oziau: Benno. **27** Filius quoque
Merari: Oziau et Soam et Zachur et Hebri. **28** Porro
Moholi filius: Eleazar, qui non habebat liberos. **29**
Filius vero Cis, Ierameel. **30** Filii Musi: Moholi, Eder, et
Ierimoth. Isti filii Levi secundum domos familiarum
suarum. **31** Miseruntque et ipsi sortes contra fratres
suos filios Aaron coram David rege, et Sadoc, et
Ahimelech, et principibus familiarum Sacerdotalium
et Leviticarum, tam maiores, quam minores. Omnes
sors æqualiter dividebat.

25 Igitur David, et magistratus exercitus
segregaverunt in ministerium filios Asaph, et
Heman, et Idithun: qui prophetarent in citharis,
et psalteriis, et cymbalis secundum numerum
suum dedicato sibi officio servientes. **2** De filiis
Asaph: Zachur, et Ioseph, et Nathania, et Asarela,
filii Asaph: sub manu Asaph prophetantis iuxta
regem. **3** Porro Idithun, filii Idithun: Godolias, Sori,
Ieseias, et Hasabias, et Mathathias, sex, sub manu
patris sui Idithun, qui in cithara prophetabat super
confitentes et laudantes Dominum. **4** Heman quoque,
filii Heman: Bocciau, Mathaniau, Oziel, Subuel, et
Ierimoth, Hananias, Hanani, Eliatha, Geddelthi,
et Romemthiezer, et Iesbacassa, Mellothi, Othir,
Mahazioth: **5** Omnes isti filii Heman Videntis regis in
sermonibus Dei, ut exaltaret cornu: deditque Deus
Heman filios quattuordecim, et filias tres. **6** Universi
sub manu patris sui ad cantandum in templo Domini
distributi erant, in cymbalis, et psalteriis, et citharis,
in ministeria domus Domini iuxta regem: Asaph
videlicet, et Idithun, et Heman. **7** Fuit autem numerus
eorum cum fratribus suis, qui erudiebant canticum
Domini, cuncti doctores, ducenti octogintaocto. **8**
Miseruntque sortes per vices suas, ex æquo tam
maior quam minor, doctus pariter et indoctus. **9**
Egressaque est sors prima Ioseph, qui erat de Asaph.
Secunda Godoliæ, ipsi et filiis eius, et fratribus eius
duodecim. **10** Tertia Zachur, filiis et fratribus eius
duodecim. **11** Quarta Isari, filiis et fratribus eius
duodecim. **12** Quinta Nathaniæ, filiis et fratribus eius
duodecim. **13** Sexta Bocciau, filiis et fratribus eius
duodecim. **14** Septima Isreela, filiis et fratribus eius
duodecim. **15** Octava Iesaiæ, filiis et fratribus eius
duodecim. **16** Nona Mathaniæ, filiis et fratribus eius
duodecim. **17** Decima Semeiæ, filiis et fratribus eius
duodecim. **18** Undecima Azareel, filiis et fratribus
eius duodecim. **19** Duodecima Hasabiæ, filiis et
fratribus eius duodecim. **20** Tertiadecima Subael,
filiis et fratribus eius duodecim. **21** Quartadecima

Mathathiæ, filiis et fratribus eius duodecim. 22
Quintadecima Ierimoth, filiis et fratribus eius
duodecim. 23 Sextadecima Hananiæ, filiis et fratribus
eius duodecim. 24 Septimadecima Iesbacassæ, filiis et
fratribus eius duodecim. 25 Octavadecima Hanani,
filiis et fratribus eius duodecim. 26 Nonadecima
Mellothi, filiis et fratribus eius duodecim. 27 Vigesima
Eliatha, filiis et fratribus eius duodecim. 28 Vigesima
prima Othir, filiis et fratribus eius duodecim. 29
Vigesima secunda Geddelthi, filiis et fratribus eius
duodecim. 30 Vigesima tertia Mahazioth, filiis
et fratribus eius duodecim. 31 Vigesima quarta
Romemthiezer, filiis et fratribus eius duodecim.

26 Divisiones autem ianitorum: de Coritis
Meselemia, filius Core, de filiis Asaph. 2 Filii
Meselemiæ: Zacharias primogenitus, Iadihel secundus,
Zabadias tertius, Iathanael quartus, 3 Ælam quintus,
Iohanan sextus, Elioenai septimus. 4 Filii autem
Obededom: Semeias primogenitus, Iozabad secundus,
Ioaha tertius, Sachar quartus, Nathanael quintus, 5
Ammiel sextus, Issachar septimus, Phollathi octavus:
quia benedixit illi Dominus. 6 Semei autem filio eius
nati sunt filii, præfecti familiarum suarum: erant
enim viri fortissimi. 7 Filii ergo Semeiæ: Othni, et
Raphael, et Obed, Elzabad, fratres eius viri fortissimi:
Eliu quoque, et Samachias. 8 Omnes hi, de filiis
Obededom: ipsi, et filii, et fratres eorum fortissimi ad
ministrandum, sexaginta duo de Obededom. 9 Porro
Meselemiæ filii, et fratres eorum robustissimi, decem
et octo. 10 De Hosa autem, id est, de filiis Merari: Semri
princeps (non enim habuerat primogenitum, et idcirco
posuerat eum pater eius in principem) 11 Helcias
secundus, Tabelias tertius, Zacharias quartus. Omnes
hi filii, et fratres Hosa, tredecim. 12 Hi divisi sunt in
ianitores, ut semper principes custodiarum, sicut et
fratres eorum ministrarent in domo Domini. 13 Missæ
sunt ergo sortes ex æquo, et parvis, et magnis, per
familias suas in unamquamque portarum. 14 Cecidit
ergo sors Orientalis, Selemiæ. Porro Zachariæ filio
eius, viro prudentissimo, et erudito, sortito obtigit
plaga Septentrionalis. 15 Obededom vero et filiis
eius ad Austrum: in qua parte domus erat seniorum
concilium. 16 Sephim, et Hosa ad Occidentem, iuxta
portam, quæ ducit ad viam ascensionis: custodia
contra custodiam. 17 Ad Orientem vero Levitæ sex: et
ad Aquilonem quattuor per diem: atque ad Meridiem
similiter in die quattuor: et ubi erat concilium bini et
bini. 18 In cellulis quoque ianitorum ad Occidentem
quattuor in via, binique per cellulas. 19 Hæ sunt
divisiones ianitorum filiorum Core, et Merari. 20
Porro Achias erat super thesauros domus Dei, et
vasa sanctorum. 21 Filii Ledan, filii Gersonni: de
Ledan principes familiarum, Ledan, et Gersonni,
Iehieli. 22 Filii Iehieli: Zathan, et Ioel fratres eius
super thesauros domus Domini, 23 Amramitis, et
Isaaritis, et Hebronitis, et Ozihelitis. 24 Subael autem
filius Gersom, filii Moysi, præpositus thesauris. 25
Fratres quoque eius Eliezer, cuius filius Rahabia,
et huius filius Isaias, et huius filius Ioram, huius
quoque filius Zechri. Et huius filius Selemith. 26 Ipse
Selemith, et fratres eius super thesauros sanctorum,
quæ sanctificavit David rex, et principes familiarum,
et tribuni, et centuriones, et duces exercitus 27 de
bellis, et manubiis præliorum, quæ consecraverant
ad instaurationem, et supellectilem templi Domini.
28 Hæc autem universa sanctificavit Samuel Videns,
et Saul filius Cis, et Abner filius Ner, et Ioab filius
Sarviæ: omnes, qui sanctificaverant ea per manum
Selemith, et fratrum eius. 29 Isaaritis vero præerat
Chonenias, et filii eius ad opera forinsecus super
Israel ad docendum et iudicandum eos. 30 Porro de
Hebronitis Hasabias, et fratres eius viri fortissimi,
mille septingenti præerant Israeli trans Iordanem
contra Occidentem, in cunctis operibus Domini,
et in ministerium regis. 31 Hebronitarum autem
princeps fuit Ieria secundum familias et cognationes
eorum. Quadragesimo anno regni David recensiti
sunt, et inventi sunt viri fortissimi in Iazer Galaad,
32 fratresque eius robustioris ætatis, duo millia
septingenti principes familiarum. Præposuit autem
eos David rex Rubenitis, et Gadditis, et dimidiæ tribui
Manasse, in omne ministerium Dei, et regis.

27 Filii autem Israel secundum numerum suum,
principes familiarum, tribuni, et centuriones, et
præfecti, qui ministrabant regi iuxta turmas suas,
ingredientes et egredientes per singulos menses in
anno, viginti quattuor millibus singuli præerant. 2
Primæ turmæ in primo mense Iesboam præerat filius

Zabdiel, et sub eo viginti quattuor millia. 3 De filiis
Phares, princeps cunctorum principum in exercitu
mense primo. 4 Secundi mensis habebat turmam
Dudia Ahohites, et post se alter nomine Macelloth, qui
regebat partem exercitus viginti quattuor millium.
5 Dux quoque turmæ tertiæ in mense tertio, erat
Banaias filius Ioiadæ sacerdos: et in divisione sua
viginti quattuor millia. 6 Ipse est Banaias fortissimus
inter triginta, et super triginta. Præerat autem turmæ
ipsius Amizabad filius eius. 7 Quartus, mense quarto,
Asahel frater Ioab, et Zabadias filius eius post eum:
et in turma eius viginti quattuor millia. 8 Quintus,
mense quinto, princeps Samaoth Iezerites: et in
turma eius viginti quattuor millia. 9 Sextus, mense
sexto, Hira filius Acces Thecuites: et in turma eius
viginti quattuor millia. 10 Septimus, mense septimo,
Helles Phallonites de filiis Ephraim: et in turma eius
viginti quattuor millia. 11 Octavus, mense octavo,
Sobochai Husathites de stirpe Zarahi: et in turma eius
viginti quattuor millia. 12 Nonus, mense nono, Abiezer
Anathothites de filiis Iemini: et in turma eius viginti
quattuor millia. 13 Decimus, mense decimo, Marai,
et ipse Netophathites de stirpe Zarai: et in turma
eius viginti quattuor millia. 14 Undecimus, mense
undecimo, Banaias Pharathonites de filiis Ephraim: et
in turma eius viginti quattuor millia. 15 Duodecimus,
mense duodecimo, Holdai Netophathites, de stirpe
Gothoniel: et in turma eius viginti quattuor millia. 16
Porro tribubus præerant Israel, Rubenitis, dux Eliezer
filius Zechri: Simeonitis, dux Saphatias filius Maacha:
17 Levitis, Hasabias filius Camuel: Aaronitis, Sadoc: 18
Iuda, Eliu, frater David: Issachar, Amri filius Michael.
19 Zabulonitis, Iesmaias filius Abdiæ: Nephthalitibus,
Ierimoth filius Ozriel: 20 filiis Ephraim, Osee filius
Ozaziu: dimidiæ tribui Manasse, Ioel filius Phadaiæ:
21 et dimidiæ tribui Manasse in Galaad, Iaddo filius
Zachariæ: Beniamin autem, Iasiel filius Abner. 22 Dan
vero, Ezrihel filius Ieroham: hi principes filiorum
Israel. 23 Noluit autem David numerare eos a viginti
annis inferius: quia dixerat Dominus ut multiplicaret
Israel quasi stellas cæli. 24 Ioab filius Sarviæ cœperat
numerare, nec complevit: quia super hoc ira irruerat
in Israel: et idcirco numerus eorum qui fuerant
recensiti, non est relatus in fastos regis David. 25
Super thesauros autem regis fuit Azmoth filius Adiel.
His autem thesauris, qui erant in urbibus, et in vicis,
et in turribus, præsidebat Ionathan filius Oziæ. 26
Operi autem rustico, et agricolis, qui exercebant
terram, præerat Ezri filius Chelub: 27 vinearumque
cultoribus, Semeias Romathites: cellis autem vinariis,
Zabdias Aphonites. 28 Nam super oliveta et ficeta,
quæ erant in campestribus, Balanam Gederites: super
apothecas autem olei, Ioas. 29 Porro armentis, quæ
pascebantur in Saron, præpositus fuit Setrai Saronites:
et super boves in vallibus Saphat filius Adli: 30
super camelos vero, Ubil Ismahelites: et super asinos,
Iadias Meronathites. 31 Super oves quoque Iaziz
Agareus. Omnes hi, principes substantiæ regis David.
32 Ionathan autem patruus David, consiliarius, vir
prudens et litteratus: ipse et Iahiel filius Hachamoni
erant cum filiis regis. 33 Achitophel etiam consiliarius
regis, et Chusai Arachites amicus regis. 34 Post
Achitophel fuit Ioiada filius Banaiæ, et Abiathar.
Princeps autem exercitus regis erat Ioab.

28 Convocavit igitur David omnes principes Israel,
duces tribuum, et præpositos turmarum, qui
ministrabant regi: tribunos quoque et centuriones,
et qui præerant substantiæ et possessionibus
regis, filiosque suos cum eunuchis, et potentes,
et robustissimos quosque in exercitu Ierusalem. 2
Cumque surrexisset rex, et stetisset, ait: Audite me
fratres mei, et populus meus: Cogitavi ut ædificarem
domum, in qua requiesceret arca fœderis Domini,
et scabellum pedum Dei nostri: et ad ædificandum,
omnia præparavi. 3 Deus autem dixit mihi: Non
ædificabis domum nomini meo, eo quod sis vir
bellator, et sanguinem fuderis. 4 Sed elegit Dominus
Deus Israel me de universa domo patris mei, ut essem
rex super Israel in sempiternum: de Iuda enim elegit
principes: porro de domo Iuda, domum patris mei: et
de filiis patris mei, placuit ei ut me eligeret regem
super cunctum Israel. 5 Sed et de filiis meis (filios
enim mihi multos dedit Dominus) elegit Salomonem
filium meum, ut sederet in throno regni Domini super
Israel, 6 dixitque mihi: Salomon filius tuus ædificabit
domum meam, et atria mea: ipsum enim elegi mihi
in filium, et ego ero ei in patrem. 7 Et firmabo
regnum eius usque in æternum, si perseveraverit
facere præcepta mea, et iudicia, sicut et hodie. 8 Nunc

ergo coram universo cœtu Israel audiente Deo nostro,
custodite, et perquirite cuncta mandata Domini Dei
nostri: ut possideatis Terram bonam, et relinquatis
eam filiis vestris post vos usque in sempiternum. 9
Tu autem Salomon fili mi, scito Deum patris tui, et
servito ei corde perfecto, animo voluntario: omnia
enim corda scrutatur Dominus, et universas mentium
cogitationes intelligit. Si quæsieris eum, invenies: si
autem dereliqueris eum, proiiciet te in æternum. 10
Nunc ergo quia elegit te Dominus ut ædificares domum
Sanctuarii, confortare, et perfice. 11 Dedit autem
David Salomoni filio suo descriptionem porticus, et
templi, et cellariorum, et cœnaculi, et cubiculorum
in adytis, et domus propitiationis, 12 necnon et
omnium quæ cogitaverat atriorum, et exedrarum
per circuitum in thesauros domus Domini, et in
thesauros sanctorum, 13 divisionumque Sacerdotalium
et Leviticarum, in omnia opera domus Domini, et in
universa vasa ministerii templi Domini. 14 Aurum
in pondere per singula vasa ministerii. Argenti
quoque pondus pro vasorum et operum diversitate.
15 Sed et in candelabra aurea, et ad lucernas eorum,
aurum pro mensura uniuscuiusque candelabri et
lucernarum. Similiter et in candelabra argentea, et in
lucernas eorum, pro diversitate mensuræ, pondus
argenti tradidit. 16 Aurum quoque dedit in mensas
propositionis pro diversitate mensarum: similiter et
argentum in alias mensas argenteas. 17 Ad fuscinulas
quoque, et phialas, et thuribula ex auro purissimo,
et leunculos aureos pro qualitate mensuræ pondus
distribuit in leunculum, et leunculum. Similiter
et in leones argenteos diversum argenti pondus
separavit. 18 Altari autem, in quo adoletur incensum,
aurum purissimum dedit: ut ex ipso fieret similitudo
quadrigæ Cherubim extendentium alas, et velantium
arcam fœderis Domini. 19 Omnia, inquit, venerunt
scripta manu Domini ad me, ut intelligerem universa
opera exemplaris. 20 Dixit quoque David Salomoni
filio suo: Viriliter age, et confortare, et fac: ne
timeas, et ne paveas: Dominus enim Deus meus
tecum erit, et non dimittet te, nec derelinquet donec
perficias omne opus ministerii domus Domini. 21
Ecce divisiones Sacerdotum et Levitarum, in omne
ministerium domus Domini assistunt tibi, et parati
sunt, et noverunt tam principes quam populus facere
omnia præcepta tua.

29 Locutusque est David rex ad omnem ecclesiam:
Salomonem filium meum unum elegit Deus,
adhuc puerum et tenellum: opus namque grande est,
neque enim homini præparatur habitatio, sed Deo.
2 Ego autem totis viribus meis præparavi impensas
domus Dei mei, aurum ad vasa aurea, et argentum
in argentea, æs in ænea, ferrum in ferrea, ligna ad
lignea: et lapides onychinos, et quasi stibinos, et
diversorum colorum, omnemque pretiosum lapidem,
et marmor Parium abundantissime: 3 et super hæc,
quæ obtuli in domum Dei mei, de peculio meo aurum
et argentum, do in templum Dei mei, exceptis his, quæ
præparavi in ædem sanctam. 4 Tria millia talenta auri
de auro Ophir: et septem millia talentorum argenti
probatissimi ad deaurandos parietes templi. 5 Et,
ubicumque opus est aurum de auro, et ubicumque
opus est argentum de argento, opera fiant per manus
artificum: et si quis sponte offert, impleat manum
suam hodie, et offerat quod voluerit Domino. 6
Polliciti sunt itaque principes familiarum, et proceres
tribuum Israel, tribuni quoque, et centuriones, et
principes possessionum regis. 7 Dederuntque in
opera domus Dei auri talenta quinque millia, et
solidos decem millia: argenti talenta decem millia,
et æris talenta decem et octo millia: ferri quoque
centum millia talentorum. 8 Et apud quemcumque
inventi sunt lapides, dederunt in thesauros domus
Domini, per manum Iahiel Gersonitis. 9 Lætatusque
est populus, cum vota sponte promitterent: quia corde
toto offerebant ea Domino: sed et David rex lætatus
est gaudio magno. 10 Et benedixit Domino coram
universa multitudine, et ait: Benedictus es Domine
Deus Israel Patris nostri ab æterno in æternum. 11 Tua
est Domine magnificentia, et potentia, et gloria, atque
victoria: et tibi laus: cuncta enim quæ in cælo sunt, et
in terra, tua sunt: tuum Domine regnum, et tu es super
omnes principes. 12 Tuæ divitiæ, et tua est gloria: tu
dominaris omnium, in manu tua virtus et potentia: in
manu tua magnitudo, et imperium omnium. 13 Nunc
igitur Deus noster confitemur tibi, et laudamus nomen
tuum inclytum. 14 Quis ego, et quis populus meus,
ut possimus hæc tibi universa promittere? Tua sunt

omnia: et quæ de manu tua accepimus dedimus tibi.
15 Peregrini enim sumus coram te, et advenæ, sicut
omnes patres nostri. Dies nostri quasi umbra super
terram, et nulla est mora. 16 Domine Deus noster,
omnis hæc copia, quam paravimus ut ædificaretur
domus nomini sancto tuo, de manu tua est, et tua
sunt omnia. 17 Scio Deus meus quod probes corda,
et simplicitatem diligas, unde et ego in simplicitate
cordis mei lætus obtuli universa hæc: et populum
tuum, qui hic repertus est, vidi cum ingenti gaudio tibi
offerre donaria. 18 Domine Deus Abraham, et Isaac, et
Israel patrum nostrorum, custodi in æternum hanc
voluntatem cordis eorum, et semper in venerationem
tui mens ista permaneat. 19 Salomoni quoque filio
meo da cor perfectum, ut custodiat mandata tua,
testimonia tua, et ceremonias tuas, et faciat universa:
et ædificet ædem, cuius impensas paravi. 20 Præcepit
autem David universæ ecclesiæ: Benedicite Domino
Deo nostro. Et benedixit omnis ecclesia Domino Deo
patrum suorum: et inclinaverunt se, et adoraverunt
Deum, et deinde regem. 21 Immolaveruntque victimas
Domino: et obtulerunt holocausta die sequenti, tauros
mille, arietes mille, agnos mille cum libaminibus suis,
et universo ritu abundantissime in omnem Israel. 22 Et
comederunt, et biberunt coram Domino in die illo cum
grandi lætitia. Et unxerunt secundo Salomonem filium
David. Unxerunt autem eum Domino in principem,
et Sadoc in pontificem. 23 Seditque Salomon super
solium Domini in regem pro David patre suo, et
cunctis placuit: et paruit illi omnis Israel. 24 Sed et
universi principes, et potentes, et cuncti filii regis
David dederunt manum, et subiecti fuerunt Salomoni
regi. 25 Magnificavit ergo Dominus Salomonem super
omnem Israel: et dedit illi gloriam regni, qualem
nullus habuit ante eum, rex Israel. 26 Igitur David
filius Isai regnavit super universum Israel. 27 Et dies,
quibus regnavit super Israel, fuerunt quadraginta
anni: in Hebron regnavit septem annis, et in Ierusalem
annis triginta tribus. 28 Et mortuus est in senectute
bona, plenus dierum, et divitiis, et gloria. Et regnavit
Salomon filius eius pro eo. 29 Gesta autem David regis
priora, et novissima scripta sunt in Libro Samuelis
Videntis, et in Libro Nathan prophetæ, atque in
volumine Gad Videntis: 30 Universique regni eius, et
fortitudinis, et temporum, quæ transierunt sub eo,
sive in Israel, sive in cunctis regnis terrarum.

Ii Paralipomenon

1 Confortatus est ergo Salomon filius David in
regno suo, et Dominus Deus eius erat cum eo,
et magnificavit eum in excelsum. **2** Præcepitque
Salomon universo Israeli, tribunis, et centurionibus,
et ducibus, et iudicibus omnis Israel, et principibus
familiarum: **3** et abiit cum universa multitudine in
Excelsum Gabaon, ubi erat tabernaculum fœderis
Dei, quod fecit Moyses famulus Dei in solitudine. **4**
Arcam autem Dei adduxerat David de Cariathiarim
in locum, quem præparaverat ei, et ubi fixerat illi
tabernaculum, hoc est, in Ierusalem. **5** Altare quoque
æneum, quod fabricatus fuerat Beseleel filius Uri
filii Hur, ibi erat coram tabernaculo Domini: quod et
requisivit Salomon, et omnis ecclesia. **6** Ascenditque
Salomon ad altare æneum, coram tabernaculo fœderis
Domini, et obtulit in eo mille hostias. **7** Ecce autem
in ipsa nocte apparuit ei Deus, dicens: Postula quod
vis, ut dem tibi. **8** Dixitque Salomon Deo: Tu fecisti
cum David patre meo misericordiam magnam: et
constituisti me regem pro eo. **9** Nunc ergo Domine
Deus impleatur sermo tuus, quem pollicitus es David
patri meo: tu enim me fecisti regem super populum
tuum multum, qui tam innumerabilis est, quam pulvis
terræ. **10** Da mihi sapientiam et intelligentiam, ut
ingrediar et egrediar coram populo tuo: quis enim
potest hunc populum tuum digne, qui tam grandis
est, iudicare? **11** Dixit autem Deus ad Salomonem: Quia
hoc magis placuit cordi tuo, et non postulasti divitias,
et substantiam, et gloriam, neque animas eorum
qui te oderant, sed nec dies vitæ plurimos: petisti
autem sapientiam et scientiam, ut iudicare possis
populum meum, super quem constitui te regem. **12**
Sapientia et scientia data sunt tibi: divitias autem
et substantiam et gloriam dabo tibi, ita ut nullus in
regibus nec ante te nec post te fuerit similis tui. **13**
Venit ergo Salomon ab Excelso Gabaon in Ierusalem
coram tabernaculo fœderis, et regnavit super Israel.
14 Congregavitque sibi currus et equites, et facti sunt
ei mille quadringenti currus, et duodecim millia
equitum: et fecit eos esse in urbibus quadrigarum, et
cum rege in Ierusalem. **15** Præbuitque rex argentum
et aurum in Ierusalem quasi lapides, et cedros
quasi sycomoros, quæ nascuntur in campestribus
multitudine magna. **16** Adducebantur autem ei equi
de Ægypto, et de Coa a negotiatoribus regis, qui ibant,
et emebant pretio, **17** quadrigam equorum sexcentis
argenteis, et equum centum quinquaginta: similiter
de universis regnis Hethæorum, et a regibus Syriæ
emptio celebrabatur.

2 Decrevit autem Salomon ædificare domum nomini
Domini, et palatium sibi. **2** Et numeravit septuaginta
millia virorum portantium humeris, et octoginta millia
qui cæderent lapides in montibus, præpositosque
eorum tria millia sexcentos. **3** Misit quoque ad Hiram
regem Tyri, dicens: Sicut egisti cum David patre meo,
et misisti ei ligna cedrina ut ædificaret sibi domum,
in qua et habitavit: **4** sic fac mecum ut ædificem
domum nomini Domini Dei mei, ut consecrem eam
ad adolendum incensum coram illo, et fumiganda
aromata, et ad propositionem panum sempiternam, et
ad holocautomata mane, et vespere, Sabbatis quoque,
et neomeniis, et sollemnitatibus Domini Dei nostri in
sempiternum, quæ mandata sunt Israeli. **5** Domus
enim, quam ædificare cupio, magna est: magnus est
enim Deus noster super omnes deos. **6** Quis ergo
poterit prævalere, ut ædificet ei dignam domum?
Si cælum, et cæli cælorum capere eum nequeunt:
quantus ego sum, ut possim ædificare ei domum?
Sed ad hoc tantum, ut adoleatur incensum coram
illo. **7** Mitte ergo mihi virum eruditum, qui noverit
operari in auro, et argento, ære, et ferro, purpura,
coccino, et hyacintho, et qui sciat sculpere cælaturas
cum his artificibus, quos mecum habeo in Iudæa, et
Ierusalem, quos præparavit David pater meus. **8** Sed
et ligna cedrina mitte mihi, et arceuthina, et pinea de
Libano: scio enim quod servi tui noverint cædere ligna
de Libano, et erunt servi mei cum servis tuis, **9** ut
parentur mihi ligna plurima. Domus enim, quam cupio
ædificare, magna est nimis, et inclyta. **10** Præterea
operariis, qui cæsuri sunt ligna, servis tuis dabo in
cibaria tritici coros viginti millia, et hordei coros
totidem, et vini viginti millia metretas, olei quoque
sata viginti millia. **11** Dixit autem Hiram rex Tyri per
litteras, quas miserat Salomoni: Quia dilexit Dominus
populum suum, idcirco te regnare fecit super eum. **12**
Et addidit, dicens: Benedictus Dominus Deus Israel,
qui fecit cælum et terram, qui dedit David regi filium

sapientem et eruditum et sensatum atque prudentem,
ut ædificaret domum Domino, et palatium sibi. 13 Misi
ergo tibi virum prudentem et scientissimum Hiram,
patrem meum, 14 filium mulieris de filiabus Dan, cuius
pater fuit Tyrius, qui novit operari in auro, et argento,
ære, et ferro, et marmore, et lignis, in purpura
quoque, et hyacintho, et bysso, et coccino: et qui scit
cælare omnem sculpturam, et adinvenire prudenter
quodcumque in opere necessarium est cum artificibus
tuis, et cum artificibus domini mei David patris tui.
15 Triticum ergo, et hordeum, et oleum, et vinum,
quæ pollicitus es domine mi, mitte servis tuis. 16
Nos autem cædemus ligna de Libano, quot necessaria
habueris, et applicabimus ea ratibus per mare in
Ioppe: tuum autem erit transferre ea in Ierusalem. 17
Numeravit igitur Salomon omnes viros proselytos,
qui erant in terra Israel, post dinumerationem, quam
dinumeravit David pater eius, et inventi sunt centum
quinquaginta millia, et tria millia sexcenti. 18 Fecitque
ex eis septuaginta millia, qui humeris onera portarent,
et octoginta millia, qui lapides in montibus cæderent:
tria autem millia et sexcentos præpositos operum
populi.

3 Et cœpit Salomon ædificare domum Domini in
Ierusalem in monte Moria, qui demonstratus fuerat
David patri eius, in loco, quem paraverat David
in area Ornan Iebusæi. 2 Cœpit autem ædificare
mense secundo, anno quarto regni sui. 3 Et hæc
sunt fundamenta, quæ iecit Salomon, ut ædificaret
domum Dei, longitudinis cubitos in mensura prima
sexaginta, latitudinis cubitos viginti. 4 Porticum
vero ante frontem, quæ tendebatur in longum iuxta
mensuram latitudinis domus, cubitorum viginti: porro
altitudo centum viginti cubitorum erat: et deauravit
eam intrinsecus auro mundissimo. 5 Domum quoque
maiorem texit tabulis ligneis abiegnis, et laminas auri
obrizi affixit per totum: sculpsitque in ea palmas, et
quasi catenulas se invicem complectentes. 6 Stravit
quoque pavimentum templi pretiosissimo marmore,
decore multo. 7 Porro aurum erat probatissimum,
de cuius laminis texit domum, et trabes eius, et
postes, et parietes, et ostia: et cælavit Cherubim in
parietibus. 8 Fecit quoque domum Sancti Sanctorum:
longitudinem iuxta latitudinem domus cubitorum
viginti: et latitudinem similiter viginti cubitorum: et
laminis aureis texit eam, quasi talentis sexcentis. 9
Sed et clavos fecit aureos, ita ut singuli clavi siclos
quinquagenos appenderent: cœnacula quoque texit
auro. 10 Fecit etiam in domo Sancti Sanctorum
Cherubim duos, opere statuario: et texit eos auro. 11
Alæ cherubim viginti cubitis extendebantur, ita ut
una ala haberet cubitos quinque et tangeret parietem
domus: et altera quinque cubitos habens, alam
tangeret alterius cherub. 12 Similiter cherub alterius
ala, quinque habebat cubitos, et tangebat parietem:
et ala eius altera quinque cubitorum, alam cherub
alterius contingebat. 13 Igitur alæ utriusque cherubim
expansæ erant, et extendebantur per cubitos viginti:
ipsi autem stabant erectis pedibus, et facies eorum
erant versæ ad exteriorem domum. 14 Fecit quoque
velum ex hyacintho, purpura, cocco, et bysso: et
intexuit ei cherubim. 15 Ante fores etiam templi
duas columnas, quæ triginta et quinque cubitos
habebant altitudinis: porro capita earum, quinque
cubitorum. 16 Necnon et quasi catenulas in oraculo, et
superposuit eas capitibus columnarum: malogranata
etiam centum, quæ catenulis interposuit. 17 Ipsas
quoque columnas posuit in vestibulo templi, unam a
dextris, et alteram a sinistris: eam, quæ a dextris erat,
vocavit Iachin: et quæ ad lævam, Booz.

4 Fecit quoque altare æneum viginti cubitorum
longitudinis, et viginti cubitorum latitudinis, et
decem cubitorum altitudinis. 2 Mare etiam fusile
decem cubitis a labio usque ad labium, rotundum
per circuitum: quinque cubitos habebat altitudinis,
et funiculus triginta cubitorum ambiebat gyrum
eius. 3 Similitudo quoque boum erat subter illud,
et decem cubitis quædam extrinsecus cælaturæ,
quasi duobus versibus alvum Maris circuibant. Boves
autem erant fusiles: 4 et ipsum Mare super duodecim
boves impositum erat, quorum tres respiciebant ad
Aquilonem, et alii tres ad Occidentem: porro tres
alii Meridiem, et tres qui reliqui erant, Oritentem,
habentes mare superpositum: posteriora autem boum
erant intrinsecus sub mari. 5 Porro vastitas eius
habebat mensuram palmi, et labium illius erat quasi
labium calicis, vel repandi lilii: capiebatque tria millia
metretas. 6 Fecit quoque conchas decem: et posuit

quinque a dextris, et quinque a sinistris, ut lavarent
in eis omnia, quæ in holocaustum oblaturi erant:
porro in mari sacerdotes lavabuntur. 7 Fecit autem
et candelabra aurea decem secundum speciem, qua
iussa erant fieri: et posuit ea in templo, quinque a
dextris, et quinque a sinistris. 8 Necnon et mensas
decem: et posuit eas in templo, quinque a dextris, et
quinque a sinistris: phialas quoque aureas centum. 9
Fecit etiam atrium sacerdotum, et basilicam grandem:
et ostia in basilica, quæ texit ære. 10 Porro mare
posuit in latere dextro contra Orientem ad Meridiem.
11 Fecit autem Hiram lebetes, et creagras, et phialas:
et complevit omne opus regis in domo Dei: 12 hoc est,
columnas duas, et epistylia, et capita, et quasi quædam
retiacula, quæ capita tegerent super epistylia. 13
Malogranata quoque quadringenta, et retiacula duo
ita ut bini ordines malogranatorum singulis retiaculis
iungerentur, quæ protegerent epistylia, et capita
columnarum. 14 Bases etiam fecit, et conchas, quas
superposuit basibus: 15 mare unum, boves quoque
duodecim sub mari: 16 et lebetes, et creagras, et
phialas. Omnia vasa fecit Salomoni Hiram pater eius
in domo Domini ex ære mundissimo. 17 In regione
Iordanis fudit ea rex in argillosa terra inter Sochot,
et Saredatha. 18 Erat autem multitudo vasorum
innumerabilis, ita ut ignoraretur pondus æris. 19
Fecitque Salomon omnia vasa domus Dei, et altare
aureum, et mensas, et super eas panes propositionis:
20 candelabra quoque cum lucernis suis ut lucerent
ante oraculum iuxta ritum ex auro purissimo: 21 et
florentia quædam, et lucernas, et forcipes aureos:
omnia de auro mundissimo facta sunt. 22 Thymiateria
quoque, et thuribula, et phialas, et mortariola ex auro
purissimo. Et ostia cælavit templi interioris, id est, in
Sancta Sanctorum: et ostia templi forinsecus aurea.
Sicque completum est omne opus, quod fecit Salomon
in domo Domini.

5 Intulit igitur Salomon omnia, quæ voverat David
pater suus, argentum, et aurum, et universa vasa
posuit in thesauris domus Dei. 2 Post quæ congregavit
maiores natu Israel, et cunctos principes tribuum,
et capita familiarum de filiis Israel in Ierusalem,
ut adducerent arcam fœderis Domini de Civitate
David, quæ est Sion. 3 Venerunt itaque ad regem
omnes viri Israel in die sollemni mensis septimi. 4
Cumque venissent cuncti seniorum Israel, portaverunt
Levitæ arcam, 5 et intulerunt eam, et omnem
paraturam tabernaculi. Porro vasa sanctuarii, quæ
erant in tabernaculo, portaverunt Sacerdotes cum
Levitis. 6 Rex autem Salomon, et universus cœtus
Israel, et omnes, qui fuerunt congregati ante arcam,
immolabant arietes, et boves absque ullo numero:
tanta enim erat multitudo victimarum. 7 Et intulerunt
Sacerdotes arcam fœderis Domini in locum suum, id
est, ad oraculum templi, in Sancta sanctorum subter
alas cherubim: 8 ita ut cherubim expanderent alas
suas super locum, in quo posita erat arca, et ipsam
arcam tegerent cum vectibus suis. 9 Vectium autem,
quibus portabatur arca, quia paululum longiores erant,
capita parebant ante oraculum: si vero quis paululum
fuisset extrinsecus, eos videre non poterat. Fuit
itaque arca ibi usque in præsentem diem. 10 Nihilque
erat aliud in arca, nisi duæ tabulæ, quas posuerat
Moyses in Horeb, quando legem dedit Dominus filiis
Israel egredientibus ex Ægypto. 11 Egressis autem
sacerdotibus de Sanctuario (omnes enim Sacerdotes,
qui ibi potuerant inveniri, sanctificati sunt: nec adhuc
in illo tempore vices, et ministeriorum ordo inter
eos divisus erat) 12 tam Levitæ quam cantores, id
est, et qui sub Asaph erant, et qui sub Eman, et qui
sub Idithun, filii, et fratres eorum vestiti byssinis,
cymbalis, et psalteriis, et citharis concrepabant,
stantes ad Orientalem plagam altaris, et cum eis
sacerdotes centum viginti canentes tubis. 13 Igitur
cunctis pariter, et tubis, et voce, et cymbalis, et organis,
et diversi generis musicorum concinentibus, et vocem
in sublime tollentibus; longe sonitus audiebatur,
ita ut cum Dominum laudare cœpissent et dicere:
Confitemini Domino quoniam bonus, quoniam in
æternum misericordia eius; impleretur domus Dei
nube, 14 nec possent Sacerdotes stare et ministrare
propter caliginem. Compleverat enim gloria Domini
domum Dei.

6 Tunc Salomon ait: Dominus pollicitus est ut
habitaret in caligine: 2 ego autem ædificavi domum
nomini eius, ut habitaret ibi in perpetuum. 3 Et
convertit rex faciem suam, et benedixit universæ
multitudini Israel (nam omnis turba stabat intenta)

et ait: 4 Benedictus Dominus Deus Israel, qui quod
locutus est David patri meo, opere complevit, dicens:
5 A die, qua eduxi populum meum de Terra Ægypti,
non elegi civitatem de cunctis tribubus Israel, ut
ædificaretur in ea domus nomini meo: neque elegi
quemquam alium virum, ut esset dux in populo
Israel: 6 sed elegi Ierusalem, ut sit nomen meum
in ea, et elegi David, ut constituerem eum super
populum meum Israel. 7 Cumque fuisset voluntatis
David patris mei, ut ædificaret domum nomini Domini
Dei Israel, 8 dixit Dominus ad eum: Quia hæc fuit
voluntas tua, ut ædificares domum nomini meo, bene
quidem fecisti huiuscemodi habere voluntatem: 9
sed non tu ædificabis domum, verum filius tuus, qui
egredietur de lumbis tuis, ipse ædificabit domum
nomini meo. 10 Complevit ergo Dominus sermonem
suum, quem locutus fuerat: et ego surrexi pro David
patre meo, et sedi super thronum Israel, sicut locutus
est Dominus: et ædificavi domum nomini Domini Dei
Israel. 11 Et posui in ea arcam, in qua est pactum
Domini, quod pepigit cum filiis Israel. 12 Stetit ergo
coram altari Domini ex adverso universæ multitudinis
Israel, et extendit manus suas. 13 Siquidem fecerat
Salomon basim æneam, et posuerat eam in medio
basilicæ, habentem quinque cubitos longitudinis, et
quinque cubitos latitudinis, et tres cubitos altitudinis:
stetitque super eam: et deinceps flexis genibus contra
universam multitudinem Israel, et palmis in cælum
levatis, 14 ait: Domine Deus Israel, non est similis
tui deus in cælo et in terra: qui custodis pactum et
misericordiam cum servis tuis, qui ambulant coram
te in toto corde suo: 15 Qui præstitisti servo tuo
David patri meo quæcumque locutus fueras ei: et quæ
ore promiseras, opere complesti, sicut et præsens
tempus probat. 16 Nunc ergo Domine Deus Israel,
imple servo tuo patri meo David quæcumque locutus
es, dicens: Non deficiet ex te vir coram me, qui sedeat
super thronum Israel: ita tamen si custodierint filii
tui vias suas, et ambulaverint in lege mea, sicut et tu
ambulasti coram me. 17 Et nunc Domine Deus Israel,
firmetur sermo tuus, quem locutus es servo tuo David.
18 Ergo ne credibile est ut habitet Deus cum hominibus
super terram? Si cælum et cæli cælorum non te
capiunt, quanto magis domus ista, quam ædificavi? 19
Sed ad hoc tantum facta est, ut respicias orationem
servi tui, et obsecrationem eius, Domine Deus meus:
et audias preces, quas fundit famulus tuus coram
te: 20 ut aperias oculos tuos super domum istam
diebus ac noctibus, super locum, in quo pollicitus
es ut invocaretur nomen tuum, 21 et exaudires
orationem, quam servus tuus orat in eo: et exaudias
preces famuli tui, et populi tui Israel. Quicumque
oraverit in loco isto, exaudi de habitaculo tuo, id
est, de cælis, et propitiare. 22 Si peccaverit quispiam
in proximum suum, et iurare contra eum paratus
venerit, seque maledicto constrinxerit coram altari in
domo ista: 23 tu audies de cælo, et facies iudicium
servorum tuorum, ita ut reddas iniquo viam suam
in caput proprium, et ulciscaris iustum, retribuens
ei secundum iustitiam suam. 24 Si superatus fuerit
populus tuus Israel ab inimicis (peccabunt enim tibi)
et conversi egerint pœnitentiam, et obsecraverint
nomen tuum, et fuerint deprecati in loco isto, 25 tu
exaudies de cælo, et propitiare peccato populi tui
Israel, et reduc eos in terram, quam dedisti eis, et
patribus eorum. 26 Si clauso cælo pluvia non fluxerit
propter peccata populi, et deprecati te fuerint in loco
isto, et confessi nomini tuo, et conversi a peccatis
suis, cum eos afflixeris, 27 exaudi de cælo Domine, et
dimitte peccata servis tuis et populi tui Israel, et doce
eos viam bonam, per quam ingrediantur: et da pluviam
terræ, quam dedisti populo tuo ad possidendum. 28
Fames si orta fuerit in terra et pestilentia, ærugo,
et aurugo, et locusta, et bruchus, et hostes, vastatis
regionibus, portas obsederint civitatis, omnisque
plaga et infirmitas presserit: 29 si quis de populo
tuo Israel fuerit deprecatus, cognoscens plagam et
infirmitatem suam, et expanderit manus suas in
domo hac, 30 tu exaudies de cælo, de sublimi scilicet
habitaculo tuo, et propitiare, et redde unicuique
secundum vias suas, quas nosti eum habere in corde
suo: (tu enim solus nosti corda filiorum hominum.)
31 ut timeant te, et ambulent in viis tuis cunctis
diebus, quibus vivunt super faciem terræ, quam
dedisti patribus nostris. 32 Externum quoque, qui
non est de populo tuo Israel, si venerit de terra
longinqua, propter nomen tuum magnum, et propter
manum tuam robustam, et brachium tuum extentum,
et adoraverit in loco isto, 33 tu exaudies de cælo
firmissimo habitaculo tuo, et facies cuncta, pro quibus

invocaverit te ille peregrinus: ut sciant omnes populi
terræ nomen tuum, et timeant te sicut populus tuus
Israel, et cognoscant, quia nomen tuum invocatum
est super domum hanc, quam ædificavi. 34 Si egressus
fuerit populus tuus ad bellum contra adversarios suos
per viam in qua miseris eos, adorabunt te contra
viam, in qua civitas hæc est, quam elegisti, et domus,
quam ædificavi nomini tuo: 35 tu exaudies de cælo
preces eorum, et obsecrationem, et ulciscaris. 36 Si
autem peccaverint tibi (neque enim est homo, qui non
peccet) et iratus fueris eis, et tradideris hostibus, et
captivos duxerint eos in terram longinquam, vel certe
quæ iuxta est, 37 et conversi in corde suo in terra, ad
quam captivi ducti fuerant, egerint pœnitentiam, et
deprecati te fuerint in terra captivitatis suæ, dicentes:
Peccavimus, inique fecimus, iniuste egimus: 38 et
reversi fuerint ad te in toto corde suo, et in tota anima
sua, in terra captivitatis suæ, ad quam ducti sunt,
adorabunt te contra viam terræ suæ, quam dedisti
patribus eorum, et urbis, quam elegisti, et domus,
quam ædificavi nomini tuo: 39 tu exaudies de cælo, hoc
est, de firmo habitaculo tuo preces eorum, et facias
iudicium, et dimittas populo tuo, quamvis peccatori:
40 tu es enim Deus meus: aperiantur, quæso, oculi tui,
et aures tuæ intentæ sint ad orationem, quæ fit in
loco isto. 41 Nunc igitur consurge Domine Deus in
requiem tuam, tu et arca fortitudinis tuæ: Sacerdotes
tui Domine Deus induantur salutem, et sancti tui
lætentur in bonis. 42 Domine Deus ne averteris faciem
Christi tui: memento misericordiarum David servi
tui.

7 Cumque complesset Salomon fundens preces, ignis
descendit de cælo, et devoravit holocausta et
victimas: et maiestas Domini implevit domum. 2
Nec poterant sacerdotes ingredi templum Domini, eo
quod implesset maiestas Domini templum Domini.
3 Sed et omnes filii Israel videbant descendentem
ignem, et gloriam Domini super domum: et corruentes
proni in terram super pavimentum stratum lapide,
adoraverunt, et laudaverunt Dominum: Quoniam
bonus, quoniam in sæculum misericordia eius. 4
Rex autem, et omnis populus immolabant victimas
coram Domino. 5 Mactavit igitur rex Salomon hostias,
boum vigintiduo millia, arietum centum viginti
millia: et dedicavit domum Dei rex, et universus
populus. 6 Sacerdotes autem stabant in officiis suis:
et Levitæ in organis carminum Domini, quæ fecit
David rex ad laudandum Dominum: Quoniam in
æternum misericordia eius, hymnos David canentes
per manus suas: porro Sacerdotes canebant tubis
ante eos, cunctusque Israel stabat. 7 Sanctificavit
quoque Salomon medium atrii ante templum Domini:
obtulerat enim ibi holocausta et adipes pacificorum:
quia altare æneum, quod fecerat, non poterat sustinere
holocausta et sacrificia et adipes. 8 Fecit ergo Salomon
sollemnitatem in tempore illo septem diebus, et omnis
Israel cum eo, ecclesia magna valde, ab introitu Emath
usque ad Torrentem Ægypti. 9 Fecitque die octavo
collectam, eo quod dedicasset altare septem diebus,
et sollemnitatem celebrasset diebus septem. 10 Igitur
in die vigesimo tertio mensis septimi dimisit populos
ad tabernacula sua, lætantes atque gaudentes super
bono, quod fecerat Dominus Davidi, et Salomoni,
et Israeli populo suo. 11 Complevitque Salomon
domum Domini, et domum regis, et omnia quæ
disposuerat in corde suo, ut faceret in domo Domini,
et in domo sua, et prosperatus est. 12 Apparuit autem
ei Dominus nocte, et ait: Audivi orationem tuam, et
elegi locum istum mihi in domum sacrificii. 13 Si
clausero cælum, et pluvia non fluxerit, et mandavero
et præcepero locustæ, ut devoret terram, et misero
pestilentiam in populum meum: 14 conversus autem
populus meus, super quos invocatum est nomen
meum, deprecatus me fuerit, et exquisierit faciem
meam, et egerit pœnitentiam a viis suis pessimis:
et ego exaudiam de cælo, et propitius ero peccatis
eorum, et sanabo terram eorum. 15 Oculi quoque
mei erunt aperti, et aures meæ erectæ ad orationem
eius, qui in loco isto oraverit. 16 Elegi enim, et
sanctificavi locum istum, ut sit nomen meum ibi
in sempiternum, et permaneant oculi mei, et cor
meum ibi cunctis diebus. 17 Tu quoque si ambulaveris
coram me, sicut ambulaverit David pater tuus, et
feceris iuxta omnia, quæ præcepi tibi, et iustitias
meas iudiciaque servaveris: 18 suscitabo thronum
regni tui, sicut pollicitus sum David patri tuo, dicens:
Non auferetur de stirpe tua vir, qui sit princeps in
Israel. 19 Si autem aversi fueritis, et dereliqueritis
iustitias meas, et præcepta mea, quæ proposui vobis,

et abeuntes servieritis diis alienis, et adoraveritis
eos, 20 evellam vos de terra mea, quam dedi vobis:
et domum hanc, quam sanctificavi nomini meo,
proiiciam a facie mea, et tradam eam in parabolam,
et in exemplum cunctis populis. 21 Et domus ista
erit in proverbium universis transeuntibus, et dicent
stupentes: Quare fecit Dominus sic terræ huic, et
domui huic? 22 Respondebuntque: Quia dereliquerunt
Dominum Deum patrum suorum, qui eduxit eos de
Terra Ægypti, et apprehenderunt deos alienos, et
adoraverunt eos, et coluerunt: idcirco venerunt super
eos universa hæc mala.

8 Expletis autem viginti annis postquam ædificavit
Salomon domum Domini et domum suam: 2
civitates, quas dederat Hiram Salomoni, ædificavit,
et habitare ibi fecit filios Israel. 3 Abiit quoque in
Emath Suba, et obtinuit eam. 4 Et ædificavit Palmiram
in deserto, et alias civitates munitissimas ædificavit
in Emath. 5 Extruxitque Bethoron superiorem, et
Bethoron inferiorem, civitates muratas habentes
portas et vectes et seras: 6 Balaath etiam et
omnes urbes firmissimas, quæ fuerunt Salomonis,
cunctasque urbes quadrigarum, et urbes equitum.
Omnia quæcumque voluit Salomon atque disposuit,
ædificavit in Ierusalem et in Libano, et in universa
terra potestatis suæ. 7 Omnem populum, qui derelictus
fuerat de Hethæis, et Amorrhæis, et Pherezæis,
et Hevæis, et Iebusæis, qui non erant de stirpe
Israel, 8 de filiis eorum: et de posteris, quos
non interfecerant filii Israel, subiugavit Salomon
in tributarios, usque in diem hanc. 9 Porro de
filiis Israel non posuit ut servirent operibus regis:
ipsi enim erant viri bellatores, et duces primi, et
principes quadrigarum et equitum eius. 10 Omnes
autem principes exercitus regis Salomonis fuerunt
ducenti quinquaginta, qui erudiebant populum. 11
Filiam vero Pharaonis transtulit de Civitate David
in domum, quam ædificaverat ei. Dixit enim rex:
Non habitabit uxor mea in domo David regis Israel,
eo quod sanctificata sit: quia ingressa est in eam
arca Domini. 12 Tunc obtulit Salomon holocausta
Domino super altare Domini, quod extruxerat ante
porticum, 13 ut per singulos dies offerretur in eo
iuxta præceptum Moysi in Sabbatis et in calendis, et
in festis diebus, ter per annum, id est, in sollemnitate
azymorum, et in sollemnitatem hebdomadarum, et in
sollemnitate tabernaculorum. 14 Et constituit iuxta
dispositionem David patris sui officia Sacerdotum in
ministeriis suis: et Levitas in ordine suo, ut laudarent,
et ministrarent coram Sacerdotibus iuxta ritum
uniuscuiusque diei: et ianitores in divisionibus suis
per portam et portam: sic enim præceperat David
homo Dei. 15 Nec prætergressi sunt de mandatis
regis tam Sacerdotes, quam Levitæ ex omnibus, quæ
præceperat, et in custodiis thesaurorum. 16 Omnes
impensas præparatas habuit Salomon ex eo die, quo
fundavit domum Domini usque in diem, quo perfecit
eam. 17 Tunc abiit Salomon in Asiongaber, et in Ailath
ad oram Maris Rubri, quæ est in Terra Edom. 18
Misit autem ei Hiram per manus servorum suorum
naves, et nautas gnaros maris, et abierunt cum servis
Salomonis in Ophir, tuleruntque inde quadringenta
quinquaginta talenta auri, et attulerunt ad regem
Salomonem.

9 Regina quoque Saba, cum audisset famam
Salomonis, venit ut tentaret eum in ænigmatibus
in Ierusalem, cum magnis opibus et camelis, qui
portabant aromata, et auri plurimum, gemmasque
pretiosas. Cumque venisset ad Salomonem, locuta est
ei quæcumque erant in corde suo. 2 Et exposuit ei
Salomon omnia quæ proposuerat: nec quidquam fuit,
quod non perspicuum ei fecerit. 3 Quæ postquam
vidit, sapientiam scilicet Salomonis, et domum quam
ædificaverat, 4 necnon et cibaria mensæ eius, et
habitacula servorum, et officia ministrorum eius,
et vestimenta eorum, pincernas quoque et vestes
eorum, et victimas quas immolabat in domo Domini:
non erat præ stupore ultra in ea spiritus. 5 Dixitque
ad regem: Verus est sermo, quem audieram in terra
mea de virtutibus et sapientia tua. 6 Non credebam
narrantibus donec ipsa venissem, et vidissent oculi
mei, et probassem vix medietatem sapientiæ tuæ
mihi fuisse narratam: vicisti famam virtutibus tuis. 7
Beati viri tui, et beati servi tui, qui assistunt coram
te omni tempore, et audiunt sapientiam tuam. 8 Sit
Dominus Deus tuus benedictus, qui voluit te ordinare
super thronum suum, regem Domini Dei tui. Quia
diligit Deus Israel, et vult servare eum in æternum,

idcirco posuit te super eum regem ut facias iudicia
atque iustitiam. 9 Dedit autem regi centum viginti
talenta auri, et aromata multa nimis, et gemmas
pretiosissimas: non fuerunt aromata talia ut hæc, quæ
dedit regina Saba regi Salomoni. 10 Sed et servi Hiram
cum servis Salomonis attulerunt aurum de Ophir, et
ligna thyina, et gemmas pretiosissimas: 11 de quibus
fecit rex, de lignis scilicet thyinis, gradus in domo
Domini, et in domo regia, citharas quoque, et psalteria
cantoribus: numquam visa sunt in Terra Iuda ligna
talia. 12 Rex autem Salomon dedit reginæ Saba cuncta
quæ voluit, et quæ postulavit, et multo plura quam
attulerat ad eum: quæ reversa, abiit in terram suam
cum servis suis. 13 Erat autem pondus auri, quod
afferebatur Salomoni per singulos annos, sexcenta
sexaginta sex talenta auri: 14 excepta ea summa, quam
legati diversarum gentium, et negotiatores afferre
consueverant, omnesque reges Arabiæ, et satrapæ
terrarum, qui comportabant aurum, et argentum
Salomoni. 15 Fecit igitur rex Salomon ducentas hastas
aureas de summa sexcentorum aureorum, qui in
singulis hastis expendebantur: 16 trecenta quoque
scuta aurea trecentorum aureorum, quibus tegebantur
singula scuta: posuitque ea rex in armentario, quod
erat consitum nemore. 17 Fecit quoque rex solium
eburneum grande, et vestivit illud auro mundissimo.
18 Sex quoque gradus, quibus ascendebatur ad solium,
et scabellum aureum, et brachiola duo altrinsecus,
et duos leones stantes iuxta brachiola, 19 sed et
alios duodecim leunculos stantes super sex gradus ex
utraque parte: non fuit tale solium in universis regnis.
20 Omnia quoque vasa convivii regis erant aurea, et
vasa domus saltus Libani ex auro purissimo. Argentum
enim in diebus illis pro nihilo reputabatur. 21 Siquidem
naves regis ibant in Tharsis cum servis Hiram, semel
in annis tribus: et deferebant inde aurum et argentum,
et ebur, et simias, et pavos. 22 Magnificatus est igitur
Salomon super omnes reges terræ præ divitiis et
gloria. 23 Omnesque reges terrarum desiderabant
videre faciem Salomonis, ut audirent sapientiam,
quam dederat Deus in corde eius: 24 et deferebant ei
munera, vasa argentea, et aurea, et vestes, et arma,
et aromata, equos, et mulos, per singulos annos. 25
Habuit quoque Salomon quadraginta millia equorum
in stabulis, et curruum, equitumque duodecim millia,
constituitque eos in urbibus quadrigarum, et ubi
erat rex in Ierusalem. 26 Exercuit etiam potestatem
super cunctos reges a flumine Euphrate usque ad
terram Philisthinorum, et usque ad terminos Ægypti.
27 Tantamque copiam præbuit argenti in Ierusalem
quasi lapidum: et cedrorum tantam multitudinem
velut sycomororum, quæ gignuntur in campestribus.
28 Adducebantur autem ei equi de Ægypto, cunctisque
regionibus. 29 Reliqua autem operum Salomonis
priorum et novissimorum scripta sunt in verbis
Nathan Prophetæ, et in libris Ahiæ Silonitis, in visione
quoque Addo Videntis, contra Ieroboam filium Nabat.
30 Regnavit autem Salomon in Ierusalem super omnem
Israel quadraginta annis. 31 Dormivitque cum patribus
suis, et sepelierunt eum in Civitate David: regnavitque
Roboam filius eius pro eo.

10 Profectus est autem Roboam in Sichem: illuc
enim cunctus Israel convenerat ut constituerent
eum regem. 2 Quod cum audisset Ieroboam filius
Nabat, qui erat in Ægypto (fugerat quippe illuc ante
Salomonem) statim reversus est. 3 Vocaveruntque
eum, et venit cum universo Israel, et locuti sunt
ad Roboam, dicentes: 4 Pater tuus durissimo iugo
nos pressit, tu leviora impera patre tuo, qui nobis
imposuit gravem servitutem, et paululum de onere
subleva, ut serviamus tibi. 5 Qui ait: Post tres dies
revertimini ad me. Cumque abiisset populus, 6 iniit
consilium cum senibus, qui steterant coram patre
eius Salomone dum adhuc viveret, dicens: Quid datis
consilii ut respondeam populo? 7 Qui dixerunt ei:
Si placueris populo huic, et leniveris eos verbis
clementibus, servient tibi omni tempore. 8 At ille
reliquit consilium senum, et cum iuvenibus tractare
cœpit, qui cum eo nutriti fuerant, et erant in comitatu
illius. 9 Dixitque ad eos: Quid vobis videtur? Vel
respondere quid debeo populo huic, qui dixit mihi:
Subleva iugum quod imposuit nobis pater tuus? 10
At illi responderunt ut iuvenes, et nutriti cum eo
in deliciis, atque dixerunt: Sic loqueris populo, qui
dixit tibi: Pater tuus aggravavit iugum nostrum, tu
subleva: et sic respondebis ei: Minimus digitus meus
grossior est lumbis patris mei. 11 Pater meus imposuit
vobis grave iugum, et ego maius pondus apponam:
pater meus cecidit vos flagellis, ego vero cædam vos

scorpionibus. 12 Venit ergo Ieroboam, et universus
populus ad Roboam die tertio, sicut præceperat eis.
13 Responditque rex dura, derelicto consilio seniorum:
14 locutusque est iuxta iuvenum voluntatem: Pater
meus grave vobis imposuit iugum, quod ego gravius
faciam: pater meus cecidit vos flagellis, ego vero
cædam vos scorpionibus. 15 Et non acquievit populi
precibus: erat enim voluntatis Dei ut compleretur
sermo eius, quem locutus fuerat per manum Ahiæ
Silonitis ad Ieroboam filium Nabat. 16 Populus autem
universus rege duriora dicente, sic locutus est ad
eum: Non est nobis pars in David, neque hereditas
in filio Isai. Revertere in tabernacula tua Israel, tu
autem pasce domum tuam David. Et abiit Israel in
tabernacula sua. 17 Super filios autem Israel, qui
habitabant in civitatibus Iuda, regnavit Roboam. 18
Misitque rex Roboam Aduram, qui præerat tributis, et
lapidaverunt eum filii Israel, et mortuus est: porro
rex Roboam currum festinavit ascendere, et fugit in
Ierusalem. 19 Recessitque Israel a domo David, usque
ad diem hanc.

11 Venit autem Roboam in Ierusalem, et convocavit
universam domum Iuda et Beniamin, centum
octoginta millia electorum atque bellantium, ut
dimicaret contra Israel, et converteret ad se regnum
suum. 2 Factusque est sermo Domini ad Semeiam
hominem Dei, dicens: 3 Loquere ad Roboam filium
Salomonis regem Iuda, et ad universum Israel, qui
est in Iuda et Beniamin: 4 Hæc dicit Dominus:
Non ascendetis, neque pugnabitis contra fratres
vestros: revertatur unusquisque in domum suam, quia
mea hoc gestum est voluntate. Qui cum audissent
sermonem Domini reversi sunt, nec perrexerunt
contra Ieroboam. 5 Habitavit autem Roboam in
Ierusalem, et ædificavit civitates muratas in Iuda. 6
Extruxitque Bethlehem, et Etam, et Thecue, 7 Bethsur
quoque, et Socho, et Odollam, 8 necnon et Geth,
et Maresa, et Ziph, 9 sed et Aduram, et Lachis, et
Azeca, 10 Saraa quoque, et Aialon, et Hebron, quæ
erant in Iuda et Beniamin, civitates munitissimas. 11
Cumque clausisset eas muris, posuit in eis principes,
ciborumque horrea, hoc est, olei, et vini. 12 Sed et
in singulis urbibus fecit armamentarium scutorum
et hastarum, firmavitque eas summa diligentia, et
imperavit super Iudam, et Beniamin. 13 Sacerdotes
autem et Levitæ, qui erant in universo Israel, venerunt
ad eum de cunctis sedibus suis, 14 relinquentes
suburbana, et possessiones suas, et transeuntes ad
Iudam, et Ierusalem: eo quod abiecisset eos Ieroboam,
et posteri eius, ne sacerdotio Domini fungerentur.
15 Qui constituit sibi sacerdotes excelsorum, et
dæmoniorum, vitulorumque quos fecerat. 16 Sed et
de cunctis tribubus Israel, quicumque dederant cor
suum ut quærerent Dominum Deum Israel, venerunt
in Ierusalem ad immolandum victimas suas coram
Domino Deo patrum suorum. 17 Et roboraverunt
regnum Iuda, et confirmaverunt Roboam filium
Salomonis per tres annos: ambulaverunt enim in viis
David et Salomonis, annis tantum tribus. 18 Duxit
autem Roboam uxorem Mahalath, filiam Ierimoth,
filii David: Abihail quoque filiam Eliab filii Isai, 19 quæ
peperit ei filios Iehus, et Somoriam, et Zoom. 20 Post
hanc quoque accepit Maacha filiam Absalom, quæ
peperit ei Abia, et Ethai, et Ziza, et Salomith. 21 Amavit
autem Roboam Maacha filiam Absalom super omnes
uxores suas, et concubinas: nam uxores decem et
octo duxerat, concubinas autem sexaginta: et genuit
viginti octo filios, et sexaginta filias. 22 Constituit vero
in capite, Abiam filium Maacha ducem super omnes
fratres suos: ipsum enim regem facere cogitabat, 23
quia sapientior fuit, et potentior super omnes filios
eius, et in cunctis finibus Iuda, et Beniamin, et in
universis civitatibus muratis: præbuitque eis escas
plurimas, et multas petivit uxores.

12 Cumque roboratum fuisset regnum Roboam
et confortatum, dereliquit legem Domini, et
omnis Israel cum eo. 2 Anno autem quinto regni
Roboam, ascendit Sesac rex Ægypti in Ierusalem
(quia peccaverant Domino) 3 cum mille ducentis
curribus, et sexaginta millibus equitum: nec erat
numerus vulgi quod venerat cum eo ex Ægypto,
Libyes scilicet, et Troglodytæ, et Æthiopes. 4 Cepitque
civitates munitissimas in Iuda, et venit usque in
Ierusalem. 5 Semeias autem propheta ingressus est ad
Roboam, et principes Iuda, qui congregati fuerant
in Ierusalem, fugientes Sesac, dixitque ad eos: Hæc
dicit Dominus: Vos reliquistis me, et ego reliqui vos
in manu Sesac. 6 Consternatique principes Israel et

rex dixerunt: Iustus est Dominus. 7 Cumque vidisset
Dominus, quod humiliati essent, factus est sermo
Domini ad Semeiam, dicens: Quia humiliati sunt,
non disperdam eos, daboque eis pauxillum auxilii, et
non stillabit furor meus super Ierusalem per manum
Sesac. 8 Verumtamen servient ei, ut sciant distantiam
servitutis meæ, et servitutis regni terrarum. 9
Recessit itaque Sesac rex Ægypti ab Ierusalem, sublatis
thesauris domus Domini, et domus regis, omniaque
secum tulit, et clypeos aureos, quos fecerat Salomon, 10
pro quibus fecit rex æneos, et tradidit illos principibus
scutariorum, qui custodiebant vestibulum palatii.
11 Cumque introiret rex domum Domini, veniebant
scutarii, et tollebant eos, iterumque referebant eos ad
armamentarium suum. 12 Verumtamen quia humiliati
sunt, aversa est ab eis ira Domini, nec deleti sunt
penitus: siquidem et in Iuda inventa sunt opera bona.
13 Confortatus est ergo rex Roboam in Ierusalem,
atque regnavit: quadraginta autem et unius anni erat
cum regnare cœpisset, et decem et septem annis
regnavit in Ierusalem, urbe, quam elegit Dominus,
ut confirmaret nomen suum ibi, de cunctis tribubus
Israel: nomen autem matris eius Naama Ammanitis.
14 Fecit autem malum, et non præparavit cor suum ut
quæreret Dominum. 15 Opera vero Roboam prima et
novissima scripta sunt in Libris Semeiæ prophetæ, et
Addo Videntis, et diligenter exposita: pugnaveruntque
adversum se Roboam, et Ieroboam cunctis diebus. 16
Et dormivit Roboam cum patribus suis, sepultusque
est in Civitate David. Et regnavit Abia filius eius pro
eo.

13 Anno octavodecimo regis Ieroboam, regnavit
Abia super Iudam. 2 Tribus annis regnavit
in Ierusalem, nomenque matris eius Michaia, filia
Uriel de Gabaa: et erat bellum inter Abiam et
Ieroboam. 3 Cumque iniisset Abia certamen, et haberet
bellicosissimos viros, et electorum quadringenta
millia: Ieroboam instruxit econtra aciem octingenta
millia virorum, qui et ipsi electi erant, et ad bella
fortissimi. 4 Stetit ergo Abia super montem Semeron,
qui erat in Ephraim, et ait: Audi Ieroboam, et omnis
Israel. 5 Num ignoratis quod Dominus Deus Israel
dederit regnum David super Israel in sempiternum,
ipsi et filiis eius in pactum salis? 6 Et surrexit Ieroboam
filius Nabat, servus Salomonis filii David: et rebellavit
contra dominum suum. 7 Congregatique sunt ad eum
viri vanissimi, et filii Belial: et prævaluerunt contra
Roboam filium Salomonis: porro Roboam erat rudis,
et corde pavido, nec potuit resistere eis. 8 Nunc ergo
vos dicitis quod resistere possitis regno Domini, quod
possidet per filios David, habetisque grandem populi
multitudinem, atque vitulos aureos, quos fecit vobis
Ieroboam in deos. 9 Et eiecistis Sacerdotes Domini,
filios Aaron, atque Levitas: et fecistis vobis Sacerdotes
sicut omnes populi terrarum: quicumque venerit,
et initiaverit manum suam in tauro de bobus, et in
arietibus septem, fit sacerdos eorum, qui non sunt
dii. 10 Noster autem Dominus, Deus est, quem non
relinquimus, Sacerdotesque ministrant Domino de
filiis Aaron, et Levitæ sunt in ordine suo: 11 Holocausta
quoque offerunt Domino per singulos dies mane et
vespere, et thymiama iuxta legis præcepta confectum,
et proponuntur panes in mensa mundissima, estque
apud nos candelabrum aureum, et lucernæ eius,
ut accendantur semper ad vesperam: nos quippe
custodimus præcepta Domini Dei nostri, quem vos
reliquistis. 12 Ergo in exercitu nostro dux Deus est,
et Sacerdotes eius, qui clangunt tubis, et resonant
contra vos: filii Israel nolite pugnare contra Dominum
Deum patrum vestrorum, quia non vobis expedit. 13
Hæc illo loquente, Ieroboam retro moliebatur insidias.
Cumque ex adverso hostium staret, ignorantem
Iudam suo ambiebat exercitu. 14 Respiciensque Iudas
vidit instare bellum ex adverso et post tergum, et
clamavit ad Dominum: ac Sacerdotes tubis canere
cœperunt. 15 Omnesque viri Iuda vociferati sunt: et
ecce illis clamantibus, perterruit Deus Ieroboam, et
omnem Israel qui stabat ex adverso Abia et Iuda. 16
Fugeruntque filii Israel Iudam, et tradidit eos Deus in
manu eorum. 17 Percussit ergo eos Abia, et populus
eius plaga magna: et corruerunt vulnerati ex Israel
quingenta millia virorum fortium. 18 Humiliatique
sunt filii Israel in tempore illo, et vehementissime
confortati filii Iuda eo quod sperassent in Domino
Deo patrum suorum. 19 Persecutus est autem Abia
fugientem Ieroboam, et cepit civitates eius, Bethel et
filias eius, et Iesana cum filiabus suis, Ephron quoque
et filias eius: 20 nec valuit ultra resistere Ieroboam in
diebus Abia: quem percussit Dominus, et mortuus est.

21 Igitur Abia, confortato imperio suo, accepit uxores
quattuordecim: procreavitque viginti duos filios, et
sedecim filias. 22 Reliqua autem sermonum Abia,
viarumque et operum eius, scripta sunt diligentissime
in Libro Addo Prophetæ.

14 Dormivit autem Abia cum patribus suis, et
sepelierunt eum in Civitate David: regnavitque
Asa filius eius pro eo, in cuius diebus quievit terra annis
decem. 2 Fecit autem Asa quod bonum et placitum
erat in conspectu Dei sui, et subvertit altaria peregrini
cultus, et excelsa, 3 et confregit statuas, lucosque
succidit: 4 et præcepit Iudæ ut quæreret Dominum
Deum patrum suorum, et faceret legem, et universa
mandata: 5 et abstulit de cunctis urbibus Iuda aras, et
fana, et regnavit in pace. 6 Ædificavit quoque urbes
munitas in Iuda, quia quietus erat, et nulla temporibus
eius bella surrexerant, pacem Domino largiente.
7 Dixit autem Iudæ: Ædificemus civitates istas, et
vallemus muris, et roboremus turribus, et portis,
et seris, donec a bellis quieta sunt omnia, eo quod
quæsierimus Dominum Deum patrum nostrorum, et
dederit nobis pacem per gyrum. Ædificaverunt igitur,
et nullum in extruendo impedimentum fuit. 8 Habuit
autem Asa in exercitu suo portantium scuta et hastas
de Iuda trecenta millia, de Beniamin vero scutariorum
et sagittariorum ducenta octoginta millia, omnes
isti viri fortissimi. 9 Egressus est autem contra eos
Zara Æthiops cum exercitu suo, decies centena millia,
et curribus trecentis: et venit usque Maresa. 10
Porro Asa perrexit obviam ei, et instruxit aciem ad
bellum in Valle Sephata, quæ est iuxta Maresa: 11 et
invocavit Dominum Deum, et ait: Domine non est
apud te ulla distantia utrum in paucis auxilieris, an
in pluribus: Adiuva nos Domine Deus noster: in te
enim, et in tuo nomine habentes fiduciam venimus
contra hanc multitudinem. Domine, Deus noster tu
es, non prævaleat contra te homo. 12 Exterruit itaque
Dominus Æthiopes coram Asa et Iuda: fugeruntque
Æthiopes. 13 Et persecutus est eos Asa, et populus, qui
cum eo erat, usque Gerara: et ruerunt Æthiopes usque
ad internecionem, quia Domino cædente contriti sunt,
et exercitu illius præliante. Tulerunt ergo spolia multa,
14 et percusserunt civitates omnes per circuitum
Geraræ: grandis quippe cunctos terror invaserat: et
diripuerunt urbes, et multam prædam asportaverunt.
15 Sed et caulas ovium destruentes, tulerunt pecorum
infinitam multitudinem, et camelorum: reversique
sunt in Ierusalem.

15 Azarias autem filius Oded, facto in se Spiritu
Dei, 2 egressus est in occursum Asa, et dixit ei:
Audite me Asa, et omnis Iuda et Beniamin: Dominus
vobiscum, quia fuistis cum eo. Si quæsieritis eum,
invenietis: si autem dereliqueritis eum, derelinquet
vos. 3 Transibant autem multi dies in Israel absque
Deo vero, et absque sacerdote doctore, et absque lege.
4 Cumque reversi fuerint in angustia sua ad Dominum
Deum Israel, et quæsierint eum, reperient eum. 5 In
tempore illo non erit pax egredienti et ingredienti, sed
terrores undique in cunctis habitatoribus terrarum: 6
pugnavit enim gens contra gentem, et civitas contra
civitatem, quia Dominus conturbabit eos in omni
angustia. 7 Vos ergo confortamini, et non dissolvantur
manus vestræ: erit enim merces operi vestro. 8
Quod cum audisset Asa verba scilicet, et prophetiam
Azariæ filii Oded prophetæ, confortatus est, et abstulit
idola de omni terra Iuda, et de Beniamin, et ex
urbibus, quas ceperat, montis Ephraim, et dedicavit
altare Domini quod erat ante porticum Domini. 9
Congregavitque universum Iudam et Beniamin, et
advenas cum eis de Ephraim, et de Manasse, et de
Simeon: plures enim ad eum confugerant ex Israel,
videntes quod Dominus Deus illius esset cum eo. 10
Cumque venissent in Ierusalem mense tertio, anno
decimoquinto regni Asa, 11 immolaverunt Domino in
die illa de manubiis, et præda, quam adduxerant, boves
septingentos, et arietes septem millia. 12 Et intravit
ex more ad corroborandum fœdus ut quærerent
Dominum Deum patrum suorum in toto corde, et
in tota anima sua. 13 Si quis autem, inquit, non
quæsierit Dominum Deum Israel, moriatur, a minimo
usque ad maximum, a viro usque ad mulierem. 14
Iuraveruntque Domino voce magna in iubilo, et in
clangore tubæ, et in sonitu buccinarum, 15 omnes qui
erant in Iuda cum execratione: in omni enim corde
suo iuraverunt, et in tota voluntate quæsierunt eum,
et invenerunt: præstititque eis Dominus requiem
per circuitum. 16 Sed et Maacham matrem Asa regis
ex augusto deposuit imperio, eo quod fecisset in

luco simulacrum Priapi: quod omne contrivit, et in
frustra comminuens combussit in Torrente Cedron:
17 Excelsa autem derelicta sunt in Israel: attamen
cor Asa erat perfectum cunctis diebus eius, 18 Eaque
quæ voverat pater suus, et ipse, intulit in domum
Domini, argentum, et aurum, vasorumque diversam
supellectilem. 19 Bellum vero non fuit usque ad
trigesimum quintum annum regni Asa.

16 Anno autem trigesimo sexto regni eius, ascendit
Baasa rex Israel in Iudam, et muro circumdabat
Rama, ut nullus tute posset egredi et ingredi de
regno Asa. 2 Protulit ergo Asa argentum et aurum
de thesauris domus Domini, et de thesauris regis,
misitque ad Benadad regem Syriæ, qui habitabat in
Damasco, dicens: 3 Fœdus inter me et te est, pater
quoque meus et pater tuus habuere concordiam: quam
ob rem misi tibi argentum et aurum, ut rupto fœdere,
quod habes cum Baasa rege Israel, facias eum a me
recedere. 4 Quo comperto, Benadad misit principes
exercituum suorum ad urbes Israel: qui percusserunt
Ahion, et Dan, et Abelmaim, et universas urbes
Nephthali muratas. 5 Quod cum audisset Baasa desiit
ædificare Rama, et intermisit opus suum. 6 Porro Asa
rex assumpsit universum Iudam, et tulerunt lapides de
Rama, et ligna quæ ædificationi præparaverat Baasa,
ædificavitque ex eis Gabaa, et Maspha. 7 In tempore
illo venit Hanani propheta ad Asa regem Iuda, et dixit
ei: Quia habuisti fiduciam in rege Syriæ, et non in
Domino Deo tuo, idcirco evasit Syriæ regis exercitus de
manu tua. 8 Nonne Æthiopes, et Libyes multo plures
erant quadrigis, et equitibus, et multitudine nimia?
Quos, cum Domino credidisses, tradidit in manu tua. 9
Oculi enim Domini contemplantur universam terram,
et præbent fortitudinem his, qui corde perfecto
credunt in eum. Stulte igitur egisti, et propter hoc ex
præsenti tempore adversum te bella consurgent. 10
Iratusque Asa adversus Videntem, iussit eum mitti in
nervum: valde quippe super hoc fuerat indignatus:
et interfecit de populo in tempore illo plurimos. 11
Opera autem Asa prima et novissima scripta sunt
in Libro regum Iuda et Israel. 12 Ægrotavit etiam
Asa anno trigesimo nono regni sui, dolore pedum
vehementissimo, et nec in infirmitate sua quæsivit
Dominum, sed magis in medicorum arte confisus est.
13 Dormivitque cum patribus suis: et mortuus est
anno quadragesimo primo regni sui. 14 Et sepelierunt
eum in sepulchro suo quod foderat sibi in Civitate
David: posueruntque eum super lectum suum plenum
aromatibus et unguentibus meretriciis, quæ erant
pigmentariorum arte confecta, et combusserunt super
eum ambitione nimia.

17 Regnavit autem Iosaphat filius eius pro eo, et
invaluit contra Israel. 2 Constituitque militum
numeros in cunctis urbibus Iuda, quæ erant vallatæ
muris. Præsidiaque disposuit in terra Iuda, et in
civitatibus Ephraim, quas ceperat Asa pater eius. 3 Et
fuit Dominus cum Iosaphat, quia ambulavit in viis
David patris sui primis: et non speravit in Baalim,
4 sed in Deo patris sui, et perrexit in præceptis
illius et non iuxta peccata Israel. 5 Confirmavitque
Dominus regnum in manu eius, et dedit omnis Iuda
munera Iosaphat: factæque sunt ei infinitæ divitiæ, et
multa gloria. 6 Cumque sumpsisset cor eius audaciam
propter vias Domini, etiam excelsa et lucos de Iuda
abstulit. 7 Tertio autem anno regni sui misit de
principibus suis Benhail, et Obdiam, et Zachariam,
et Nathanael, et Michæam ut docerent in civitatibus
Iuda: 8 et cum eis Levitas Semeiam, et Nathaniam, et
Zabadiam, Asael quoque, et Semiramoth, et Ionathan,
Adoniamque et Thobiam, et Thobadoniam Levitas, et
cum eis Elisama, et Ioran Sacerdotes, 9 docebantque
populum in Iuda, habentes librum legis Domini,
et circuibant cunctas urbes Iuda, atque erudiebant
populum. 10 Itaque factus est pavor Domini super
omnia regna terrarum, quæ erant per gyrum Iuda, nec
audebant bellare contra Iosaphat. 11 Sed et Philisthæi
Iosaphat munera deferebant, et vectigal argenti,
Arabes quoque adducebant pecora, arietum septem
millia septingenta, et hircorum totidem. 12 Crevit
ergo Iosaphat, et magnificatus est usque in sublime:
atque ædificavit in Iuda domos ad instar turrium,
urbesque muratas. 13 Et multa opera paravit in
urbibus Iuda: viri quoque bellatores, et robusti erant
in Ierusalem, 14 quorum iste numerus per domos
atque familias singulorum: In Iuda principes exercitus,
Ednas dux, et cum eo robustissimi viri trecenta millia.
15 Post hunc Iohanan princeps, et cum eo ducenta
octoginta millia. 16 Post istum quoque Amasias filius

Zechri, consecratus Domino, et cum eo ducenta millia
virorum fortium. 17 Hunc sequebatur robustus ad
prælia Eliada, et cum eo tenentium arcum et clypeum
ducenta millia. 18 Post istum etiam Iozabad, et cum
eo centum octoginta millia expeditorum militum. 19
Hi omnes erant ad manum regis, exceptis aliis, quos
posuerat in urbibus muratis, in universo Iuda.

18 Fuit ergo Iosaphat dives et inclytus multum, et
affinitate coniunctus est Achab. 2 Descenditque
post annos ad eum in Samariam: ad cuius adventum
mactavit Achab arietes, et boves plurimos ipsi, et
populo qui venerat cum eo: persuasitque illi ut
ascenderet in Ramoth Galaad. 3 Dixitque Achab rex
Israel ad Iosaphat regem Iuda: Veni mecum in Ramoth
Galaad. Cui ille respondit: Ut ego, et tu: sicut populus
tuus, sic et populus meus: tecumque erimus in bello.
4 Dixitque Iosaphat ad regem Israel: Consule obsecro
impræsentiarum sermonem Domini. 5 Congregavit
igitur rex Israel prophetarum quadringentos viros,
et dixit ad eos: In Ramoth Galaad ad bellandum ire
debemus an quiescere? At illi, Ascende, inquiunt,
et tradet Deus in manu regis. 6 Dixitque Iosaphat:
Numquid non est hic prophetes Domini, ut ab illo
etiam requiramus? 7 Et ait rex Israel ad Iosaphat: Est
vir unus, a quo possumus quærere Domini voluntatem:
sed ego odi eum, quia non prophetat mihi bonum,
sed malum omni tempore: est autem Michæas filius
Iemla. Dixitque Iosaphat: Ne loquaris rex hoc modo. 8
Vocavit ergo rex Israel unum de eunuchis, et dixit
ei: Voca cito Michæam filium Iemla. 9 Porro rex
Israel, et Iosaphat rex Iuda uterque sedebant in solio
suo, vestiti cultu regio: sedebant autem in area iuxta
portam Samariæ, omnesque prophetæ vaticinabantur
coram eis. 10 Sedecias vero filius Chanaana fecit
sibi cornua ferrea, et ait: Hæc dicit Dominus: His
ventilabis Syriam, donec conteras eam. 11 Omnesque
prophetæ similiter prophetabant, atque dicebant:
Ascende in Ramoth Galaad, et prosperaberis, et
tradet eos Dominus in manu regis. 12 Nuntius autem,
qui ierat ad vocandum Michæam, ait illi: En verba
omnium prophetarum uno ore bona regi annunciant:
quæso ergo te ut et sermo tuus ab eis non dissentiat,
loquarisque prospera. 13 Cui respondit Michæas:
Vivit Dominus, quia quodcumque dixerit mihi Deus
meus, hoc loquar. 14 Venit ergo ad regem. Cui rex ait:
Michæa, ire debemus in Ramoth Galaad ad bellandum,
an quiescere? Cui ille respondit: Ascendite: cuncta
enim prospera evenient, et tradentur hostes in manus
vestras. 15 Dixitque rex: Iterum, atque iterum te
adiuro, ut mihi non loquaris, nisi quod verum est
in nomine Domini. 16 At ille ait: Vidi universum
Israel dispersum in montibus, sicut oves absque
pastore: et dixit Dominus: Non habent isti dominos:
revertatur unusquisque in domum suam in pace. 17
Et ait rex Israel ad Iosaphat: Nonne dixi tibi, quod
non prophetaret iste mihi quidquam boni, sed ea,
quæ mala sunt? 18 At ille, Idcirco, ait, audite verbum
Domini: Vidi Dominum sedentem in solio suo, et
omnem exercitum cæli assistentem ei a dextris et
a sinistris. 19 Et dixit Dominus: Quis decipiet Achab
regem Israel ut ascendat et corruat in Ramoth Galaad?
Cumque diceret unus hoc modo, et alter alio: 20
processit spiritus, et stetit coram Domino, et ait: Ego
decipiam eum. Cui Dominus, In quo, inquit, decipies?
21 At ille respondit: Egrediar, et ero spiritus mendax
in ore omnium prophetarum eius. Dixitque Dominus:
Decipies, et prævalebis: egredere, et fac ita. 22 Nunc
igitur, ecce Dominus dedit spiritum mendacii in ore
omnium prophetarum tuorum, et Dominus locutus
est de te mala. 23 Accessit autem Sedecias filius
Chanaana, et percussit Michææ maxillam, et ait:
Per quam viam transivit Spiritus Domini a me, ut
loqueretur tibi? 24 Dixitque Michæas: Tu ipse videbis
in die illo, quando ingressus fueris cubiculum de
cubiculo ut abscondaris. 25 Præcepit autem rex Israel,
dicens: Tollite Michæam, et ducite eum ad Amon
principem civitatis, et ad Ioas filium Amelech. 26 Et
dicetis: Hæc dicit rex: Mittite hunc in carcerem, et
date ei panis modicum, et aquæ pauxillum, donec
revertar in pace. 27 Dixitque Michæas: Si reversus
fueris in pace, non est locutus Dominus in me. Et ait:
Audite omnes populi. 28 Igitur ascenderunt rex Israel
et Iosaphat rex Iuda in Ramoth Galaad. 29 Dixitque rex
Israel ad Iosaphat: Mutabo habitum, et sic ad pugnam
vadam, tu autem induere vestibus tuis. Mutatoque
rex Israel habitu, venit ad bellum. 30 Rex autem Syriæ
præceperat ducibus equitatus sui, dicens: Ne pugnetis
contra minimum, aut contra maximum, nisi contra
solum regem Israel. 31 Itaque cum vidissent principes

equitatus Iosaphat, dixerunt: Rex Israel est iste. Et
circumdederunt eum dimicantes: at ille clamavit ad
Dominum, et auxiliatus est ei, atque avertit eos ab
illo. 32 Cum enim vidissent duces equitatus, quod non
esset rex Israel, reliquerunt eum. 33 Accidit autem
ut unus e populo sagittam in incertum iaceret, et
percuteret regem Israel inter cervicem et scapulas, at
ille aurigæ suo ait: Converte manum tuam, et educ me
de acie, quia vulneratus sum. 34 Et finita est pugna in
die illo: porro rex Israel stabat in curru suo contra
Syros usque ad vesperam, et mortuus est occidente
sole.

19 Reversus est autem Iosaphat rex Iuda in domum
suam pacifice in Ierusalem. 2 Cui occurrit Iehu
filius Henani Videns, et ait ad eum: Impio præbes
auxilium, et his qui oderunt Dominum amicitia
iungeris, et idcirco iram quidem Domini merebaris: 3
sed bona opera inventa sunt in te, eo quod abstuleris
lucos de terra Iuda, et præparaveris cor tuum
ut requireres Dominum Deum patrum tuorum. 4
Habitavit ergo Iosaphat in Ierusalem: rursumque
egressus est ad populum de Bersabee usque ad
montem Ephraim, et revocavit eos ad Dominum Deum
patrum suorum. 5 Constituitque iudices terræ in
cunctis civitatibus Iuda munitis per singula loca, 6
et præcipiens iudicibus, Videte, ait, quid faciatis:
non enim hominis exercetis iudicium, sed Domini:
et quodcumque iudicaveritis, in vos redundabit. 7
Sit timor Domini vobiscum, et cum diligentia cuncta
facite: non est enim apud Dominum Deum nostrum
iniquitas, nec personarum acceptio, nec cupido
munerum. 8 In Ierusalem quoque constituit Iosaphat
Levitas, et Sacerdotes, et principes familiarum ex
Israel, ut iudicium et causam Domini iudicarent
habitatoribus eius. 9 Præcepitque eis, dicens: Sic agetis
in timore Domini fideliter et corde perfecto. 10 Omnem
causam, quæ venerit ad vos fratrum vestrorum,
qui habitant in urbibus suis inter cognationem et
cognationem, ubicumque quæstio est de lege, de
mandato, de ceremoniis, de iustificationibus: ostendite
eis, ut non peccent in Dominum, et ne veniat ira
super vos et super fratres vestros: sic ergo agentes
non peccabitis. 11 Amarias autem sacerdos et pontifex
vester, in his, quæ ad Deum pertinent, præsidebit:
porro Zabadias filius Ismahel, qui est dux in domo
Iuda, super ea opera erit, quæ ad regis officium
pertinent: habetisque magistros Levitas coram vobis,
confortamini, et agite diligenter, et erit Dominus
vobiscum in bonis.

20 Post hæc congregati sunt filii Moab, et filii
Ammon, et cum eis de Ammonitis ad Iosaphat
ut pugnarent contra eum. 2 Veneruntque nuncii,
et indicaverunt Iosaphat, dicentes: Venit contra te
multitudo magna de his locis, quæ trans mare sunt, et
de Syria, et ecce consistunt in Asasonthamar, quæ est
Engaddi. 3 Iosaphat autem timore perterritus, totum
se contulit ad rogandum Dominum, et prædicavit
ieiunium universo Iuda. 4 Congregatusque est Iudas ad
deprecandum Dominum: sed et omnes de urbibus suis
venerunt ad obsecrandum eum. 5 Cumque stetisset
Iosaphat in medio cœtu Iuda, et Ierusalem, in domo
Domini ante atrium novum, 6 ait: Domine Deus
patrum nostrorum, tu es Deus in cælo, et dominaris
cunctis regnis Gentium, in manu tua est fortitudo
et potentia, nec quisquam tibi potest resistere. 7
Nonne tu Deus noster interfecisti omnes habitatores
terræ huius coram populo tuo Israel, et dedisti
eam semini Abraham amici tui in sempiternum?
8 Habitaveruntque in ea, et extruxerunt in illa
Sanctuarium nomini tuo, dicentes: 9 Si irruerint
super nos mala, gladius iudicii, pestilentia, et fames,
stabimus coram domo hac in conspectu tuo, in qua
invocatum est nomen tuum: et clamabimus ad te in
tribulationibus nostris, et exaudies, salvosque facies.
10 Nunc igitur ecce filii Ammon, et Moab, et mons
Seir, per quos non concessisti Israel ut transirent
quando egrediebantur de Ægypto, sed declinaverunt
ab eis, et non interfecerunt illos: 11 econtrario
agunt, et nituntur eiicere nos de possessione, quam
tradidisti nobis. 12 Deus noster, ergo non iudicabis
eos? In nobis quidem non est tanta fortitudo, ut
possimus huic multitudini resistere, quæ irruit super
nos. Sed cum ignoremus quid agere debeamus, hoc
solum habemus residui, ut oculos nostros dirigamus
ad te. 13 Omnis vero Iuda stabat coram Domino
cum parvulis, et uxoribus, et liberis suis. 14 Erat
autem Iahaziel filius Zachariæ, filii Banaiæ, filii Iehiel,
filii Mathaniæ, Levites de filiis Asaph, super quem

factus est Spiritus Domini in medio turbæ, 15 et ait:
Attendite omnis Iuda, et qui habitatis Ierusalem, et
tu rex Iosaphat: Hæc dicit Dominus vobis: Nolite
timere, nec paveatis hanc multitudinem: non est enim
vestra pugna, sed Dei. 16 Cras descendetis contra
eos: ascensuri enim sunt per clivum nomine Sis, et
invenietis illos in summitate torrentis, qui est contra
solitudinem Ieruel. 17 Non eritis vos qui dimicabitis,
sed tantummodo confidenter state, et videbitis
auxilium Domini super vos, o Iuda, et Ierusalem:
nolite timere, nec paveatis: cras egrediemini contra
eos, et Dominus erit vobiscum. 18 Iosaphat ergo,
et Iuda, et omnes habitatores Ierusalem ceciderunt
proni in terram coram Domino, et adoraverunt eum.
19 Porro Levitæ de filiis Caath, et de filiis Core
laudabant Dominum Deum Israel voce magna, in
excelsum. 20 Cumque mane surrexissent, egressi sunt
per desertum Thecue: profectisque eis, stans Iosaphat
in medio eorum, dixit: Audite me viri Iuda, et omnes
habitatores Ierusalem: credite in Domino Deo vestro,
et securi eritis: credite prophetis eius, et cuncta
evenient prospera. 21 Deditque consilium populo, et
statuit cantores Domini, ut laudarent eum in turmis
suis, et antecederent exercitum, ac voce consona
dicerent: Confitemini Domino, quoniam in æternum
misericordia eius. 22 Cumque cœpissent laudes canere,
vertit Dominus insidias eorum in semetipsos, filiorum
scilicet Ammon, et Moab, et montis Seir, qui egressi
fuerant ut pugnarent contra Iudam, et percussi sunt.
23 Namque filii Ammon, et Moab consurrexerunt
adversum habitatores montis Seir, ut interficerent et
delerent eos: cumque hoc opere perpetrassent, etiam
in semetipsos versi, mutuis concidere vulneribus. 24
Porro Iuda cum venisset ad speculam, quæ respicit
solitudinem, vidit procul omnem late regionem
plenam cadaveribus, nec superesse quemquam, qui
necem potuisset evadere. 25 Venit ergo Iosaphat,
et omnis populus cum eo ad detrahenda spolia
mortuorum: inveneruntque inter cadavera variam
supellectilem, vestes quoque, et vasa pretiosissima, et
diripuerunt ita ut omnia portare non possent, nec per
tres dies spolia auferre præ prædæ magnitudine. 26 Die
autem quarto congregati sunt in Valle Benedictionis:
etenim quoniam ibi benedixerant Domino, vocaverunt
locum illum Vallis Benedictionis usque in præsentem
diem. 27 Reversusque est omnis vir Iuda, et habitatores
Ierusalem, et Iosaphat ante eos in Ierusalem cum
lætitia magna, eo quod dedisset eis Dominus gaudium
de inimicis suis. 28 Ingressique sunt in Ierusalem
cum psalteriis, et citharis, et tubis in domum Domini.
29 Irruit autem pavor Domini super universa regna
terrarum cum audissent quod pugnasset Dominus
contra inimicos Israel. 30 Quievitque regnum Iosaphat,
et præbuit ei Deus pacem per circuitum. 31 Regnavit
igitur Iosaphat super Iudam, et erat triginta quinque
annorum cum regnare cœpisset: viginti autem et
quinque annis regnavit in Ierusalem, et nomen matris
eius Azuba filia Selahi. 32 Et ambulavit in via patris
suis Asa, nec declinavit ab ea, faciens quæ placita
erant coram Domino. 33 Verumtamen excelsa non
abstulit, et adhuc populus non direxerat cor suum ad
Dominum Deum patrum suorum. 34 Reliqua autem
gestorum Iosaphat priorum et novissimorum scripta
sunt in verbis Iehu filii Hanani, quæ digessit in Libros
regum Israel. 35 Post hæc iniit amicitias Iosaphat rex
Iuda cum Ochozia rege Israel, cuius opera fuerunt
impiissima. 36 Et particeps fuit ut facerent naves, quæ
irent in Tharsis: feceruntque classem in Asiongaber.
37 Prophetavit autem Eliezer filius Dodau de Maresa
ad Iosaphat, dicens: Quia habuisti fœdus cum Ochozia,
percussit Dominus opera tua, contritæque sunt naves,
nec potuerunt ire in Tharsis.

21 Dormivit autem Iosaphat cum patribus suis,
et sepultus est cum eis in Civitate David:
regnavitque Ioram filius eius pro eo. 2 Qui habuit
fratres filios Iosaphat, Azariam, et Iahiel, et Zachariam,
et Azariam, et Michael, et Saphatiam. Omnes hi,
filii Iosaphat regis Iuda. 3 Deditque eis pater suus
multa munera argenti, et auri, et pensitationes,
cum civitatibus munitissimis in Iuda: regnum autem
tradidit Ioram, eo quod esset primogenitus. 4 Surrexit
ergo Ioram super regnum patris sui: cumque se
confirmasset, occidit omnes fratres suos gladio, et
quosdam de principibus Israel. 5 Triginta duorum
annorum erat Ioram cum regnare cœpisset: et octo
annis regnavit in Ierusalem. 6 Ambulavitque in viis
regum Israel, sicut egerat domus Achab: filia quippe
Achab erat uxor eius, et fecit malum in conspectu
Domini. 7 Noluit autem Dominus disperdere domum

David propter pactum, quod inierat cum eo: et
quia promiserat ut daret ei lucernam, et filiis eius
omni tempore. 8 In diebus illis rebellavit Edom,
ne esset subditus Iudæ, et constituit sibi regem. 9
Cumque transisset Ioram cum principibus suis, et
cuncto equitatu, qui erat secum, surrexit nocte, et
percussit Edom qui se circumdederat, et omnes duces
equitatus eius. 10 Attamen rebellavit Edom, ne esset
sub ditione Iuda usque ad hanc diem: eo tempore et
Lobna recessit ne esset sub manu illius. Dereliquerat
enim Dominum Deum patrum suorum: 11 insuper et
excelsa fabricatus est in urbibus Iuda, et fornicari
fecit habitatores Ierusalem, et prævaricari Iudam.
12 Allatæ sunt autem ei litteræ ab Elia propheta, in
quibus scriptum erat: Hæc dicit Dominus Deus David
patris tui: Quoniam non ambulasti in viis Iosaphat
patris tui, et in viis Asa regis Iuda, 13 sed incessisti
per iter regum Israel, et fornicari fecisti Iudam, et
habitatores Ierusalem, imitatus fornicationem domus
Achab, insuper et fratres tuos domum patris tui,
meliores te occidisti: 14 ecce Dominus percutiet te
plaga magna cum populo tuo, et filiis, et uxoribus tuis,
universaque substantia tua. 15 Tu autem ægrotabis
pessimo languore uteri tui, donec egrediantur vitalia
tua paulatim per singulos dies. 16 Suscitavit ergo
Dominus contra Ioram spiritum Philisthinorum,
et Arabum, qui confines sunt Æthiopibus. 17 Et
ascenderunt in Terram Iuda, et vastaverunt eam,
diripueruntue cunctam substantiam, quæ inventa est
in domo regis, insuper et filios eius, et uxores: nec
remansit ei filius, nisi Ioachaz, qui minimus natu erat.
18 Et super hæc omnia percussit eum Dominus alvi
languore insanabili. 19 Cumque diei succederet dies,
et temporum spatia volverentur, duorum annorum
expletus est circulus: et sic longa consumptus tabe,
ita ut egereret etiam viscera sua, languore pariter, et
vita caruit. Mortuusque est in infirmitate pessima, et
non fecit ei populus secundum morem combustionis,
exequias, sicut fecerat maioribus eius. 20 Triginta
duorum annorum fuit, cum regnare cœpisset, et octo
annis regnavit in Ierusalem. Ambulavitque non recte,
et sepelierunt eum in Civitate David: verumtamen
non in sepulchro regum.

22 Constituerunt autem habitatores Ierusalem
Ochoziam filium eius minimum, regem pro eo:
omnes enim maiores natu, qui ante eum fuerant,
interfecerant latrones Arabum, qui irruerant in castra:
regnavitque Ochozias filius Ioram regis Iuda. 2
Quadraginta duorum annorum erat Ochozias cum
regnare cœpisset, et uno anno regnavit in Ierusalem,
et nomen matris eius Athalia filia Amri. 3 Sed et
ipse ingressus est per vias domus Achab: mater enim
eius impulit eum ut impie ageret. 4 Fecit igitur
malum in conspectu Domini, sicut domus Achab: ipsi
enim fuerunt ei consiliarii post mortem patris sui, in
interitum eius. 5 Ambulavitque in consiliis eorum.
Et perrexit cum Ioram filio Achab rege Israel, in
bellum contra Hazael regem Syriæ in Ramoth Galaad:
vulneraveruntque Syri Ioram. 6 Qui reversus est ut
curaretur in Iezrahel: multas enim plagas acceperat
in supradicto certamine. Igitur Ochozias filius Ioram
rex Iuda, descendit ut inviseret Ioram filium Achab
in Iezrahel ægrotantem. 7 Voluntatis quippe fuit
Dei adversus Ochoziam, ut veniret ad Ioram: et
cum venisset, et egrederetur cum eo adversum Iehu
filium Namsi, quem unxit Dominus ut deleret domum
Achab. 8 Cum ergo everteret Iehu domum Achab,
invenit principes Iuda, et filios fratrum Ochoziæ, qui
ministrabant ei, et interfecit illos. 9 Ipsum quoque
perquirens Ochoziam, comprehendit latitantem in
Samaria: adductumque ad se, occidit, et sepelierunt
eum: eo quod esset filius Iosaphat, qui quæsierat
Dominum in toto corde suo. Nec erat ultra spes aliqua
ut de stirpe quis regnaret Ochoziæ. 10 Siquidem
Athalia mater eius videns quod mortuus esset filius
suus, surrexit, et interfecit omnem stirpem regiam
domus Ioram. 11 Porro Iosabeth filia regis tulit Ioas
filium Ochoziæ, et furata est eum de medio filiorum
regis, cum interficerentur: absconditque eum cum
nutrice sua in cubiculo lectulorum: Iosabeth autem,
quæ absconderat eum, erat filia regis Ioram, uxor
Ioiadæ pontificis, soror Ochoziæ, et idcirco Athalia
non interfecit eum. 12 Fuit ergo cum eis in domo Dei
absconditus sex annis, quibus regnavit Athalia super
terram.

23 Anno autem septimo confortatus Ioiada,
assumpsit centuriones, Azariam videlicet filium

Ieroham, et Ismahel filium Iohanan, Azariam quoque
filium Obed, et Maasiam filium Adaiæ, et Elisaphat
filium Zechri: et iniit cum eis fœdus. 2 Qui
circumeuntes Iudam, congregaverunt Levitas de
cunctis urbibus Iuda, et principes familiarum Israel,
veneruntque in Ierusalem. 3 Iniit ergo omnis multitudo
pactum in domo Dei cum rege: dixitque ad eos Ioiada:
Ecce filius regis regnabit, sicut locutus est Dominus
super filios David. 4 Iste est ergo sermo quem facietis:
5 Tertia pars vestrum qui veniunt ad Sabbatum,
Sacerdotum, et Levitarum, et ianitorum erit in portis:
tertia vero pars ad domum regis: et tertia ad portam,
quæ appellatur Fundamenti: omne vero reliquum
vulgus sit in atriis domus Domini. 6 Nec quispiam alius
ingrediatur domum Domini, nisi Sacerdotes, et qui
ministrant de Levitis: ipsi tantummodo ingrediantur,
quia sanctificati sunt: et omne reliquum vulgus
observet custodias Domini. 7 Levitæ autem circumdent
regem, habentes singuli arma sua: (et si quis alius
ingressus fuerit templum, interficiatur) sintque cum
rege et intrante et egrediente. 8 Fecerunt ergo Levitæ,
et universus Iuda iuxta omnia, quæ præceperat Ioiada
pontifex: et assumpserunt singuli viros qui sub se
erant, et veniebant per ordinem Sabbati, cum his qui
impleverant sabbatum, et egressuri erant. Siquidem
Ioiada pontifex non dimiserat abire turmas, quæ sibi
per singulas hebdomadas succedere consueverant.
9 Deditque Ioiada sacerdos centurionibus lanceas,
clypeosque et peltas regis David, quas consecraverat
in domo Domini. 10 Constituitque omnem populum
tenentium pugiones a parte templi dextra, usque ad
partem templi sinistram, coram altari, et templo,
per circuitum regis. 11 Et eduxerunt filium regis, et
imposuerunt ei diadema, et testimonium, dederuntque
in manu eius tenendam legem, et constituerunt eum
regem: unxit quoque illum Ioiada pontifex, et filii
eius: imprecatique sunt ei, atque dixerunt: Vivat
rex. 12 Quod cum audisset Athalia, vocem scilicet
currentium atque laudantium regem, ingressa est ad
populum in templum Domini. 13 Cumque vidisset
regem stantem super gradum in introitu, et principes,
turmasque circa eum, omnemque populum terræ
gaudentem, atque clangentem tubis, et diversi generis
organis concinentem, vocemque laudantium, scidit
vestimenta sua, et ait: Insidiæ, insidiæ. 14 Egressus
autem Ioiada pontifex ad centuriones, et principes
exercitus, dixit eis: Educite illam extra septa templi,
et interficiatur foris gladio. Præcepitque sacerdos
ne occideretur in domo Domini. 15 Et imposuerunt
cervicibus eius manus: cumque intrasset portam
equorum domus regis, interfecerunt eam ibi. 16 Pepigit
autem Ioiada fœdus inter se, universumque populum,
et regem, ut esset populus Domini. 17 Itaque ingressus
est omnis populus domum Baal, et destruxerunt
eam: et altaria ac simulacra illius confregerunt:
Mathan quoque sacerdotem Baal interfecerunt ante
aras. 18 Constituit autem Ioiada præpositos in domo
Domini, sub manibus Sacerdotum, et Levitarum,
quos distribuit David in domo Domini: ut offerrent
holocausta Domino, sicut scriptum est in lege Moysi,
in gaudio et canticis, iuxta dispositionem David. 19
Constituit quoque ianitores in portis domus Domini,
ut non ingrederetur eam immundus in omni re. 20
Assumpsitque centuriones, et fortissimos viros ac
principes populi, et omne vulgus terræ, et fecerunt
descendere regem de domo Domini, et introire
per medium portæ superioris in domum regis, et
collocaverunt eum in solio regali. 21 Lætatusque est
omnis populus terræ, et urbs quievit: porro Athalia
interfecta est gladio.

24 Septem annorum erat Ioas cum regnare cœpisset:
et quadraginta annis regnavit in Ierusalem,
nomen matris eius Sebia de Bersabee. 2 Fecitque
quod bonum est coram Domino cunctis diebus Ioiadæ
sacerdotis. 3 Accepit autem ei Ioiada uxores duas,
e quibus genuit filios et filias. 4 Post quæ placuit
Ioas ut instauraret domum Domini. 5 Congregavitque
Sacerdotes, et Levitas, et dixit eis: Egredimini
ad civitates Iuda, et colligite de universo Israel
pecuniam ad sartatecta templi Dei vestri, per singulos
annos, festinatoque hoc facite: porro Levitæ egere
negligentius. 6 Vocavitque rex Ioiadam principem,
et dixit ei: Quare tibi non fuit curæ, ut cogeres
Levitas inferre de Iuda et de Ierusalem pecuniam, quæ
constituta est a Moyse servo Domini, ut inferret eam
omnis multitudo Israel in tabernaculum testimonii? 7
Athalia enim impiissima, et filii eius destruxerunt
domum Dei, et de universis, quæ sanctificata fuerant
in templo Domini, ornaverunt fanum Baalim. 8

Præcepit ergo rex, et fecerunt arcam: posueruntque
eam iuxta portam domus Domini forinsecus. 9 Et
prædicatum est in Iuda et Ierusalem ut deferrent
singuli pretium Domino, quod constituit Moyses
servus Dei super omnem Israel in deserto. 10 Lætatique
sunt cuncti principes, et omnis populus: et ingressi
contulerunt in arcam Domini, atque miserunt ita ut
impleretur. 11 Cumque tempus esset ut deferrent
arcam coram rege per manus Levitarum (videbant
enim multam pecuniam) ingrediebatur scriba regis, et
quem primus sacerdos constituerat: effundebantque
pecuniam quæ erat in arca: porro arcam reportabant
ad locum suum: sicque faciebant per singulos dies, et
congregata est infinita pecunia. 12 Quam dederunt
rex et Ioiada his, qui præerant operibus domus
Domini: at illi conducebant ex ea cæsores lapidum, et
artifices operum singulorum ut instaurarent domum
Domini: fabros quoque ferri et æris, ut quod cadere
cœperat, fulciretur. 13 Egeruntque hi qui operabantur
industrie, et obducebatur parietum cicatrix per manus
eorum, ac suscitaverunt domum Domini in statum
pristinum, et firmiter eam stare fecerunt. 14 Cumque
complessent omnia opera, detulerunt coram rege, et
Ioiada reliquam partem pecuniæ: de qua facta sunt
vasa templi in ministerium, et ad holocausta, phialæ
quoque, et cetera vasa aurea et argentea: offerebantur
holocausta in domo Domini iugiter cunctis diebus
Ioiadæ. 15 Senuit autem Ioiada plenus dierum, et
mortuus est cum esset centum triginta annorum. 16
Sepelieruntque eum in civitate David cum regibus,
eo quod fecisset bonum cum Israel, et cum domo
eius. 17 Postquam autem obiit Ioiada, ingressi sunt
principes Iuda, et adoraverunt regem, qui delinitus
obsequiis eorum, acquievit eis. 18 Et dereliquerunt
templum Domini Dei patrum suorum, servieruntque
lucis et sculptilibus, et facta est ira contra Iudam,
et Ierusalem propter hoc peccatum. 19 Mittebatque
eis prophetas ut reverterentur ad Dominum, quos
protestantes, illi audire nolebant. 20 Spiritus itaque
Dei induit Zachariam filium Ioiadæ sacerdotem, et
stetit in conspectu populi, et dixit eis: Hæc dicit
Dominus Deus: Quare transgredimini præceptum
Domini, quod vobis non proderit, et dereliquistis
Dominum ut derelinqueret vos? 21 Qui congregati
adversus eum, miserunt lapides iuxta regis imperium
in atrio domus Domini. 22 Et non est recordatus Ioas
rex misericordiæ, quam fecerat Ioiada pater illius
secum, sed interfecit filium eius. Qui cum moreretur,
ait: Videat Dominus, et requirat. 23 Cumque evolutus
esset annus, ascendit contra eum exercitus Syriæ:
venitque in Iudam et Ierusalem, et interfecit cunctos
principes populi, atque universam prædam miserunt
regi in Damascum. 24 Et certe cum permodicus
venisset numerus Syrorum, tradidit Dominus in
manibus eorum infinitam multitudinem, eo quod
dereliquissent Dominum Deum patrum suorum: in
Ioas quoque ignominiosa exercuere iudicia. 25 Et
abeuntes dimiserunt eum in languoribus magnis:
surrexerunt autem contra eum servi sui in ultionem
sanguinis filii Ioiadæ sacerdotis, et occiderunt eum in
lectulo suo, et mortuus est: sepelieruntque eum in
Civitate David, sed non in sepulchris regum. 26 Insidiati
vero sunt ei Zabad filius Semmaath Ammanitidis, et
Iozabad filius Semarith Moabitidis. 27 Porro filii eius,
ac summa pecuniæ, quæ adunata fuerat sub eo, et
instauratio domus Dei scripta sunt diligentius in Libro
regum: regnavit autem Amasias filius eius pro eo.

25 Vigintiquinque annorum erat Amasias cum
regnare cœpisset, et vigintinovem annis regnavit
in Ierusalem, nomen matris eius Ioadan de Ierusalem.
2 Fecitque bonum in conspectu Domini: verumtamen
non in corde perfecto. 3 Cumque roboratum sibi
videret imperium, iugulavit servos, qui occiderant
regem patrem suum, 4 sed filios eorum non interfecit
sicut scriptum est in Libro legis Moysi, ubi præcepit
Dominus, dicens: Non occidentur patres pro filiis,
neque filii pro patribus suis, sed unusquisque in
suo peccato morietur. 5 Congregavit igitur Amasias
Iudam, et constituit eos per familias, tribunosque
et centuriones in universo Iuda, et Beniamin: et
recensuit a viginti annis supra, invenitque trecenta
millia iuvenum, qui egrederentur ad pugnam, et
tenerent hastam et clypeum: 6 Mercede quoque
conduxit de Israel centum millia robustorum, centum
talentis argenti. 7 Venit autem homo Dei ad illum, et
ait: O rex, ne egrediatur tecum exercitus Israel: non
est enim Dominus cum Israel, et cunctis filiis Ephraim:
8 quod si putas in robore exercitus bella consistere,
superari te faciet Deus ab hostibus: Dei quippe est et

adiuvare, et in fugam convertere. 9 Dixitque Amasias
ad hominem Dei: Quid ergo fiet de centum talentis,
quæ dedi militibus Israel? Et respondit ei homo Dei:
Habet Dominus unde tibi dare possit multo his plura.
10 Separavit itaque Amasias exercitum, qui venerat
ad eum ex Ephraim, ut reverteretur in locum suum:
at illi contra Iudam vehementer irati, reversi sunt
in regionem suam. 11 Porro Amasias confidenter
eduxit populum suum, et abiit in Vallem salinarum,
percussitque filios Seir decem millia. 12 Et alia decem
millia virorum ceperunt filii Iuda, et adduxerunt ad
præruptum cuiusdam petræ, præcipitaveruntque eos
de summo in præceps, qui universi crepuerunt. 13
At ille exercitus, quem remiserat Amasias ne secum
iret ad prælium, diffusus est in civitatibus Iuda a
Samaria usque ad Bethoron, et interfectis tribus
millibus, diripuit prædam magnam. 14 Amasias vero
post cædem Idumæorum, et allatos deos filiorum
Seir, statuit illos in deos sibi, et adorabat eos, et illis
adolebat incensum. 15 Quam ob rem iratus Dominus
contra Amasiam misit ad illum prophetam, qui diceret
ei: Cur adorasti deos, qui non liberaverunt populum
suum de manu tua? 16 Cumque hæc ille loqueretur,
respondit ei: Num consiliarius regis es? Quiesce ne
interficiam te. Discedensque propheta, Scio, inquit,
quod cogitaverit Deus occidere te, quia fecisti hoc
malum, et insuper non acquievisti consilio meo. 17
Igitur Amasias rex Iuda inito pessimo consilio, misit
ad Ioas filium Ioachaz filii Iehu, regem Israel, dicens:
Veni, videamus nos mutuo. 18 At ille remisit nuncios,
dicens: Carduus, qui est in Libano, misit ad cedrum
Libani, dicens: Da filiam tuam filio meo uxorem: et
ecce bestiæ, quæ erant in silva Libani, transierunt, et
conculcaverunt carduum. 19 Dixisti: Percussi Edom, et
idcirco erigitur cor tuum in superbiam: sede in domo
tua, cur malum adversum te provocas, ut cadas et
tu, et Iuda tecum? 20 Noluit audire Amasias, eo quod
Domini esset voluntas ut traderetur in manus hostium
propter deos Edom. 21 Ascendit igitur Ioas rex Israel,
et mutuos sibi præbuere conspectus: Amasias autem
rex Iuda erat in Bethsames Iuda: 22 corruitque Iuda
coram Israel, et fugit in tabernacula sua. 23 Porro
Amasiam regem Iuda, filium Ioas filii Ioachaz, cepit
Ioas rex Israel in Bethsames, et adduxit in Ierusalem:
destruxitque murum eius a porta Ephraim usque ad
portam anguli quadringentis cubitis. 24 Omne quoque
aurum, et argentum, et universa vasa, quæ repererat
in domo Dei, et apud Obededom in thesauris etiam
domus regiæ, necnon et filios obsidum reduxit in
Samariam. 25 Vixit autem Amasias filius Ioas rex
Iuda, postquam mortuus est Ioas filius Ioachaz rex
Israel, quindecim annis. 26 Reliqua autem sermonum
Amasiæ priorum et novissimorum scripta sunt in
Libro regum Iuda et Israel. 27 Qui postquam recessit a
Domino, tetenderunt ei insidias in Ierusalem. Cumque
fugisset in Lachis, miserunt, et interfecerunt eum ibi.
28 Reportantesque super equos, sepelierunt eum cum
patribus suis in Civitate David.

26 Omnis autem populus Iuda filium eius Oziam
annorum sedecim, constituit regem pro Amasia
patre suo. 2 Ipse ædificavit Ailath, et restituit eam
ditioni Iuda, postquam dormivit rex cum patribus
suis. 3 Sedecim annorum erat Ozias cum regnare
cœpisset, et quinquaginta duobus annis regnavit in
Ierusalem, nomen matris eius Iechelia de Ierusalem.
4 Fecitque quod erat rectum in oculis Domini iuxta
omnia, quæ fecerat Amasias pater eius. 5 Et exquisivit
Dominum in diebus Zachariæ intelligentis et videntis
Deum: cumque requireret Dominum, direxit eum in
omnibus. 6 Denique egressus est, et pugnavit contra
Philisthiim, et destruxit murum Geth, et murum
Iabniæ, murumque Azoti: ædificavit quoque oppida
in Azoto, et in Philisthiim. 7 Et adiuvit eum Deus
contra Philisthiim, et contra Arabes, qui habitabant
in Gurbaal, et contra Ammonitas. 8 Appendebantque
Ammonitæ munera Oziæ: et divulgatum est nomen
eius usque ad introitum Ægypti propter crebras
victorias. 9 Ædificavitque Ozias turres in Ierusalem
super portam anguli, et super portam vallis, et
reliquas in eodem muri latere, firmavitque eas. 10
Extruxit etiam turres in solitudine, et effodit cisternas
plurimas, eo quod haberet multa pecora tam in
campestribus, quam in eremi vastitate: vineas quoque
habuit et vinitores in montibus, et in Carmelo: erat
quippe homo agriculturæ deditus. 11 Fuit autem
exercitus bellatorum eius, qui procedebant ad prælia
sub manu Iehiel scribæ, Maasiæque doctoris, et
sub manu Hananiæ, qui erat de ducibus regis. 12
Omnisque numerus principum per familias virorum

fortium, duorum millium sexcentorum. 13 Et sub
eis universus exercitus trecentorum et septem
millium quingentorum: qui erant apti ad bella, et pro
rege contra adversarios dimicabant. 14 Præparavit
quoque eis Ozias, id est, cuncto exercitui, clypeos,
et hastas, et galeas, et loricas, arcusque et fundas
ad iaciendos lapides. 15 Et fecit in Ierusalem diversi
generis machinas, quas in turribus collocavit, et
in angulis murorum ut mitterent sagittas, et saxa
grandia: egressumque est nomen eius procul, eo quod
auxiliaretur ei Dominus, et corroborasset illum. 16 Sed
cum roboratus esset, elevatum est cor eius in interitum
suum, et neglexit Dominum Deum suum: ingressusque
templum Domini, adolere voluit incensum super
altare thymiamatis. 17 Statimque ingressus post
eum Azarias sacerdos, et cum eo Sacerdotes Domini
octoginta, viri fortissimi, 18 restiterunt regi, atque
dixerunt: Non est tui officii Ozia ut adoleas incensum
Domino, sed Sacerdotum, hoc est, filiorum Aaron, qui
consecrati sunt ad huiuscemodi ministerium: egredere
de sanctuario, ne contempseris: quia non reputabitur
tibi in gloriam hoc a Domino Deo. 19 Iratusque Ozias,
tenens in manu thuribulum ut adoleret incensum,
minabatur Sacerdotibus. Statimque orta est lepra
in fronte eius coram Sacerdotibus, in domo Domini
super altare thymiamatis. 20 Cumque respexisset eum
Azarias pontifex, et omnes reliqui Sacerdotes, viderunt
lepram in fronte eius, et festinato expulerunt eum.
Sed et ipse perterritus, acceleravit egredi, eo quod
sensisset illico plagam Domini. 21 Fuit igitur Ozias rex
leprosus usque ad diem mortis suæ, et habitavit in
domo separata plenus lepra, ob quam eiectus fuerat de
domo Domini. Porro Ioatham filius eius rexit domum
regis, et iudicabat populum terræ. 22 Reliqua autem
sermonum Oziæ priorum et novissimorum scripsit
Isaias filius Amos, propheta. 23 Dormivitque Ozias cum
patribus suis, et sepelierunt eum in agro regalium
sepulchrorum, eo quod esset leprosus: regnavitque
Ioatham filius eius pro eo.

27 Vigintiquinque annorum erat Ioatham cum
regnare cœpisset, et sedecim annis regnavit
in Ierusalem: nomen matris eius Ierusa filia Sadoc.
2 Fecitque quod rectum erat coram Domino iuxta
omnia quæ fecerat Ozias pater suus, excepto quod
non est ingressus templum Domini, et adhuc populus
delinquebat. 3 Ipse ædificavit portam domus Domini
excelsam, et in muro Ophel multa construxit. 4 Urbes
quoque ædificavit in montibus Iuda, et in saltibus
castella, et turres. 5 Ipse pugnavit contra regem
filiorum Ammon, et vicit eos, dederuntque ei filii
Ammon in tempore illo centum talenta argenti, et
decem millia coros tritici, ac totidem coros hordei:
hæc ei præbuerunt filii Ammon in anno secundo
et tertio. 6 Corroboratusque est Ioatham eo quod
direxisset vias suas coram Domino Deo suo. 7 Reliqua
autem sermonum Ioatham, et omnes pugnæ eius, et
opera, scripta sunt in Libro regum Israel et Iuda. 8
Vigintiquinque annorum erat cum regnare cœpisset,
et sedecim annis regnavit in Ierusalem. 9 Dormivitque
Ioatham cum patribus suis, et sepelierunt eum in
Civitate David: et regnavit Achaz filius eius pro eo.

28 Viginti annorum erat Achaz cum regnare
cœpisset: et sedecim annis regnavit in Ierusalem:
non fecit rectum in conspectu Domini sicut David
pater eius: 2 sed ambulavit in viis regum Israel,
insuper et statuas fudit Baalim. 3 Ipse est, qui adolevit
incensum in Valle Benennom, et lustravit filios suos
in igne iuxta ritum gentium, quas interfecit Dominus
in adventu filiorum Israel. 4 Sacrificabat quoque, et
thymiama succendebat in excelsis, et in collibus, et
sub omni ligno frondoso. 5 Tradiditque eum Dominus
Deus eius in manu regis Syriæ, qui percussit eum,
magnamque prædam cepit de eius imperio, et adduxit
in Damascum: manibus quoque regis Israel traditus
est, et percussus plaga grandi. 6 Occiditque Phacee,
filius Romeliæ, de Iuda centum viginti millia in die
uno, omnes viros bellatores: eo quod reliquissent
Dominum Deum patrum suorum. 7 Eodem tempore
occidit Zechri, vir potens ex Ephraim, Maasiam
filium regis, et Ezricam ducem domus eius, Elcanam
quoque secundum a rege. 8 Ceperuntque filii Israel de
fratribus suis ducenta millia mulierum, puerorum,
et puellarum, et infinitam prædam: pertuleruntque
eam in Samariam. 9 Ea tempestate erat ibi propheta
Domini, nomine Oded: qui egressus obviam exercitui
venienti in Samariam, dixit eis: Ecce iratus Dominus
Deus patrum vestrorum contra Iuda, tradidit eos in
manibus vestris, et occidistis eos atrociter, ita ut

ad cælum pertingeret vestra crudelitas. 10 Insuper
filios Iuda, et Ierusalem vultis vobis subiicere in
servos et ancillas, quod nequaquam facto opus est:
peccastis enim super hoc Domino Deo vestro. 11 Sed
audite consilium meum, et reducite captivos, quos
adduxistis de fratribus vestris, quia magnus furor
Domini imminet vobis. 12 Steterunt itaque viri de
principibus filiorum Ephraim, Azarias filius Iohanam,
Barachias filius Mosollamoth, Ezechias filius Sellum,
et Amasa filius Adali, contra eos, qui veniebant de
prælio, 13 et dixerunt eis: Non introducetis huc
captivos, ne peccemus Domino. Quare vultis adiicere
super peccata nostra, et vetera cumulare delicta?
Grande quippe peccatum est, et ira furoris Domini
imminet super Israel. 14 Dimiseruntque viri bellatores
prædam, et universa quæ ceperant coram principibus,
et omni multitudine. 15 Steteruntque viri, quos
supra memoravimus, et apprehendentes captivos,
omnesque qui nudi erant, vestierunt de spoliis:
cumque vestissent eos, et calceassent, et refecissent
cibo ac potu, unxissentque propter laborem, et
adhibuissent eis curam: quicumque ambulare non
poterant, et erant imbecillo corpore, imposuerunt eos
iumentis, et adduxerunt Iericho Civitatem Palmarum
ad fratres eorum, ipsique reversi sunt in Samariam.
16 Tempore illo misit rex Achaz ad regem Assyriorum,
postulans auxilium. 17 Veneruntque Idumæi, et
percusserunt multos ex Iuda, et ceperunt prædam
magnam. 18 Philisthiim quoque diffusi sunt per
urbes campestres, et ad Meridiem Iuda: ceperuntque
Bethsames, et Aialon, et Gaderoth, Socho quoque, et
Thamnan, et Gamzo, cum viculis suis, et habitaverunt
in eis. 19 Humiliaverat enim Dominus Iudam propter
Achaz regem Iuda, eo quod nudasset eum auxilio,
et contemptui habuisset Dominum. 20 Adduxitque
contra eum Thelgathphalnasar regem Assyriorum,
qui et afflixit eum, et nullo resistente vastavit. 21
Igitur Achaz spoliata domo Domini, et domo regum, ac
principum, dedit regi Assyriorum munera, et tamen
nihil ei profuit. 22 Insuper et tempore angustiæ suæ
auxit contemptum in Dominum, ipse per se rex Achaz,
23 immolavit diis Damasci victimas percussoribus suis,
et dixit: dii regum Syriæ auxiliantur eis, quos ego
placabo hostiis, et aderunt mihi, cum econtrario ipsi
fuerint ruinæ ei, et universo Israel. 24 Direptis itaque
Achaz omnibus vasis domus Dei, atque confractis,
clausit ianuas templi Dei, et fecit sibi altaria in
universis angulis Ierusalem. 25 In omnibus quoque
urbibus Iuda extruxit aras ad cremandum thus, atque
ad iracundiam provocavit Dominum Deum patrum
suorum. 26 Reliqua autem sermonum eius, et omnium
operum suorum priorum et novissimorum scripta
sunt in Libro regum Iuda et Israel. 27 Dormivitque
Achaz cum patribus suis, et sepelierunt eum in civitate
Ierusalem: neque enim receperunt eum in sepulchra
regum Israel. Regnavitque Ezechias filius eius pro eo.

29 Igitur Ezechias regnare cœpit, cum
vigintiquinque esset annorum, et vigintinovem
annis regnavit in Ierusalem: nomen matris eius Abia,
filia Zachariæ. 2 Fecitque quod erat placitum in
conspectu Domini iuxta omnia quæ fecerat David
pater eius. 3 Ipse anno, et mense primo regni
sui aperuit valvas domus Domini, et instauravit
eas. 4 Adduxitque Sacerdotes atque Levitas, et
congregavit eos in plateam Orientalem. 5 Dixitque ad
eos: Audite me Levitæ, et sanctificamini, mundate
domum Domini Dei patrum vestrorum, et auferte
omnem immunditiam de Sanctuario. 6 Peccaverunt
patres nostri, et fecerunt malum in conspectu
Domini Dei nostri, derelinquentes eum: averterunt
facies suas a tabernaculo Domini, et præbuerunt
dorsum. 7 Clauserunt ostia, quæ erant in porticu, et
extinxerunt lucernas, incensumque non adoleverunt,
et holocausta non obtulerunt in sanctuario Deo Israel.
8 Concitatus est itaque furor Domini super Iudam
et Ierusalem, tradiditque eos in commotionem, et
in interitum, et in sibilum, sicut ipsi cernitis oculis
vestris. 9 En, corruerunt patres nostri gladiis, filii
nostri, et filiæ nostræ, et coniuges captivæ ductæ
sunt propter hoc scelus. 10 Nunc ergo placet mihi ut
ineamus fœdus cum Domino Deo Israel, et avertet a
nobis furorem iræ suæ. 11 Filii mei nolite negligere:
vos elegit Dominus ut stetis coram eo, et ministretis
illi, colatisque eum, et cremetis ei incensum. 12
Surrexerunt ergo Levitæ: Mahath filius Amasai, et
Ioel filius Azariæ de filiis Caath: Porro de filiis Merari,
Cis filius Abdi, et Azarias filius Ialaleel. De filiis autem
Gersom, Ioah filius Zemma, et Eden filius Ioah. 13
At vero de filiis Elisaphan, Samri, et Iahiel. De filiis

quoque Asaph, Zacharias, et Mathanias: 14 Necnon
de filiis Heman, Iahiel, et Semei: Sed et de filiis
Idithun, Semeias, et Oziel. 15 Congregaveruntque
fratres suos, et sanctificati sunt, et ingressi sunt
iuxta mandatum regis et imperium Domini, ut
expiarent domum Dei. 16 Sacerdotes quoque ingressi
templum Domini ut sanctificarent illud, extulerunt
omnem immunditiam, quam intro repererant in
vestibulo domus Domini, quam tulerunt Levitæ,
et asportaverunt ad Torrentem Cedron foras. 17
Cœperunt autem prima die mensis primi mundare, et
in die octavo eiusdem mensis ingressi sunt porticum
templi Domini, expiaveruntque templum diebus
octo, et in die sextadecima mensis eiusdem, quod
cœperant impleverunt. 18 Ingressi quoque sunt ad
Ezechiam regem, et dixerunt ei: Sanctificavimus
omnem domum Domini, et altare holocausti, vasaque
eius, necnon et mensam propositionis cum omnibus
vasis suis, 19 cunctamque templi supellectilem,
quam polluerat rex Achaz in regno suo, postquam
prævaricatus est: et ecce exposita sunt omnia coram
altare Domini. 20 Consurgensque diluculo Ezechias
rex, adunavit omnes principes civitatis, et ascendit
in domum Domini: 21 obtuleruntque simul tauros
septem, et arietes septem, agnos septem, et hircos
septem pro peccato, pro regno, pro sanctuario,
pro Iuda, dixitque sacerdotibus filiis Aaron ut
offerrent super altare Domini. 22 Mactaverunt igitur
tauros, et susceperunt sanguinem Sacerdotes, et
fuderunt illum super altare, mactaverunt etiam
arietes, et illorum sanguinem super altare fuderunt,
immolaveruntque agnos, et fuderunt super altare
sanguinem. 23 Applicuerunt hircos pro peccato
coram rege, et universa multitudine, imposueruntque
manus suas super eos: 24 et immolaverunt illos
Sacerdotes, et asperserunt sanguinem eorum coram
altare pro piaculo universi Israelis: pro omni quippe
Israel præceperat rex ut holocaustum fieret et pro
peccato. 25 Constituit quoque Levitas in domo Domini
cum cymbalis, et psalteriis, et citharis secundum
dispositionem David regis, et Gad Videntis, et Nathan
prophetæ: siquidem Domini præceptum fuit per
manum prophetarum eius. 26 Steteruntque Levitæ
tenentes organa David, et Sacerdotes tubas. 27
Et iussit Ezechias ut offerrent holocausta super
altare: cumque offerrentur holocausta, cœperunt
laudes canere Domino, et clangere tubis, atque in
diversis organis, quæ David rex Israel præparaverat,
concrepare. 28 Omni autem turba adorante, cantores,
et ii, qui tenebant tubas, erant in officio suo donec
compleretur holocaustum. 29 Cumque finita esset
oblatio, incurvatus est rex, et omnes qui erant cum eo,
et adoraverunt. 30 Præcepitque Ezechias, et principes
Levitis ut laudarent Dominum sermonibus David, et
Asaph Videntis: qui laudaverunt eum magna lætitia,
et incurvato genu adoraverunt. 31 Ezechias autem
etiam hæc addidit: Implestis manus vestras Domino,
accedite, et offerte victimas, et laudes in domo
Domini. Obtulit ergo universa multitudo hostias,
et laudes, et holocausta mente devota. 32 Porro
numerus holocaustorum, quæ obtulit multitudo,
hic fuit, tauros septuaginta, arietes centum, agnos
ducentos. 33 Sanctificaveruntque Domino boves
sexcentos, et oves tria millia. 34 Sacerdotes vero pauci
erant, nec poterant sufficere ut pelles holocaustorum
detraherent: unde et Levitæ fratres eorum adiuverunt
eos, donec impleretur opus, et sanctificarentur
antistites: Levitæ quippe faciliori ritu sanctificantur,
quam Sacerdotes. 35 Fuerunt ergo holocausta plurima,
adipes pacificorum, et libamina holocaustorum: et
completus est cultus domus Domini. 36 Lætatusque
est Ezechas, et omnis populus eo quod ministerium
Domini esset expletum. De repente quippe hoc fieri
placuerat.

30 Misit quoque Ezechias ad omnem Israel et Iudam:
scripsitque epistolas ad Ephraim et Manassen ut
venirent ad domum Domini in Ierusalem, et facerent
Phase Domino Deo Israel. 2 Inito ergo consilio regis et
principum, et universi cœtus Ierusalem, decreverunt
ut facerent Phase mense secundo. 3 Non enim
potuerant facere in tempore suo, quia sacerdotes,
qui possent sufficere, sanctificati non fuerant, et
populus nondum congregatus fuerat in Ierusalem.
4 Placuitque sermo regi, et omni multitudini. 5 Et
decreverunt ut mitterent nuncios in universum Israel
de Bersabee usque Dan ut venirent, et facerent Phase
Domino Deo Israel in Ierusalem: multi enim non
fecerant sicut lege præscriptum est. 6 Perrexeruntque
cursores cum epistolis ex regis imperio, et principum

eius, in universum Israel et Iudam iuxta id, quod
rex iusserat, prædicantes: Filii Israel revertimini
ad Dominum Deum Abraham, et Isaac, et Israel: et
revertetur ad reliquias, quæ effugerunt manum regis
Assyriorum. 7 Nolite fieri sicut patres vestri et fratres,
qui recesserunt a Domino Deo patrum suorum, qui
tradidit eos in interitum, ut ipsi cernitis. 8 Nolite
indurare cervices vestras, sicut patres vestri: tradite
manus Domino, et venite ad sanctuarium eius, quod
sanctificavit in æternum: servite Domino Deo patrum
vestrorum, et avertetur a vobis ira furoris eius. 9 Si
enim vos reversi fueritis ad Dominum: fratres vestri, et
filii habebunt misericordiam coram dominis suis, qui
illos duxerunt captivos, et revertentur in terram hanc:
pius enim et clemens est Dominus Deus vester, et non
avertet faciem suam a vobis, si reversi fueritis ad eum.
10 Igitur cursores pergebant velociter de civitate in
civitatem per terram Ephraim, et Manasse usque ad
Zabulon, illis irridentibus et subsannantibus eos. 11
Attamen quidam viri ex Aser, et Manasse, et Zabulon
acquiescentes consilio, venerunt Ierusalem. 12 In Iuda
vero facta est manus Domini ut daret eis cor unum,
ut facerent iuxta præceptum regis, et principum
verbum Domini. 13 Congregatique sunt in Ierusalem
populi multi ut facerent sollemnitatem azymorum, in
mense secundo: 14 et surgentes destruxerunt altaria
quæ erant in Ierusalem, atque universa, in quibus
idolis adolebatur incensum, subvertentes, proiecerunt
in Torrentem Cedron. 15 Immolaverunt autem
Phase quartadecima die mensis secundi. Sacerdotes
quoque, atque Levitæ tandem sanctificati obtulerunt
holocausta in domo Domini: 16 Steteruntque in ordine
suo iuxta dispositionem, et legem Moysi hominis Dei:
Sacerdotes vero suscipiebant effundendum sanguinem
de manibus Levitarum, 17 eo quod multa turba
sanctificata non esset: et idcirco immolarent Levitæ
Phase his, qui non occurrerant sanctificari Domino.
18 Magna etiam pars populi de Ephraim, et Manasse,
et Issachar, et Zabulon, quæ sanctificata non fuerat,
comedit Phase, non iuxta quod scriptum est: et oravit
pro eis Ezechias, dicens: Dominus bonus propitiabitur
19 cunctis, qui in toto corde requirunt Dominum
Deum patrum suorum: et non imputabit eis quod
minus sanctificati sunt. 20 Quem exaudivit Dominus,
et placatus est populo. 21 Feceruntque filii Israel, qui
inventi sunt in Ierusalem, sollemnitatem azymorum
septem diebus in lætitia magna, laudantes Dominum
per singulos dies: Levitæ quoque, et Sacerdotes
per organa, quæ suo officio congruebant. 22 Et
locutus est Ezechias ad cor omnium Levitarum, qui
habebant intelligentiam bonam super Domino: et
comederunt septem diebus sollemnitatis, immolantes
victimas pacificorum, et laudantes Dominum Deum
patrum suorum. 23 Placuitque universæ multitudini
ut celebrarent etiam alios dies septem: quod et
fecerunt cum ingenti gaudio. 24 Ezechias enim rex
Iuda præbuerat multitudini mille tauros, et septem
millia ovium: principes vero dederant populo tauros
mille, et oves decem millia: sanctificata est ergo
sacerdotum plurima multitudo. 25 Et hilaritate perfusa
omnis turba Iuda tam Sacerdotum et Levitarum,
quam universæ frequentiæ, quæ venerat ex Israel;
proselytorum quoque de Terra Israel, et habitantium
in Iuda. 26 Factaque est grandis celebritas in Ierusalem,
qualis a diebus Salomonis filii David regis Israel in ea
urbe non fuerat. 27 Surrexerunt autem Sacerdotes
atque Levitæ benedicentes populo: et exaudita est vox
eorum: pervenitque oratio in habitaculum sanctum
cæli.

31 Cumque hæc fuissent rite celebrata, egressus
est omnis Israel, qui inventus fuerat in urbibus
Iuda, et fregerunt simulacra, succideruntque lucos,
demoliti sunt excelsa, et altaria destruxerunt, non
solum de universo Iuda et Beniamin, sed et de
Ephraim quoque et Manasse, donec penitus everterent:
reversique sunt omnes filii Israel in possessiones
et civitates suas. 2 Ezechias autem constituit
turmas Sacerdotales, et Leviticas per divisiones suas,
unumquemque in officio proprio, tam Sacerdotum
videlicet quam Levitarum ad holocausta, et pacifica ut
ministrarent et confiterentur, canerentque in portis
castrorum Domini. 3 Pars autem regis erat, ut de
propria eius substantia offerretur holocaustum, mane
semper et vespere, Sabbatis quoque, et calendis, et
sollemnitatibus ceteris, sicut scriptum est in lege
Moysi. 4 Præcepit etiam populo habitantium Ierusalem
ut darent partes Sacerdotibus, et Levitis, ut possent
vacare legi Domini. 5 Quod cum percrebruisset in
auribus multitudinis, plurimas obtulere primitias

filii Israel frumenti, vini, et olei, mellis quoque: et
omnium, quæ gignit humus, decimas obtulerunt. 6
Sed et filii Israel et Iuda, qui habitabant in urbibus
Iuda, obtulerunt decimas boum et ovium, decimasque
sanctorum, quæ voverant Domino Deo suo: atque
universa portantes, fecerunt acervos plurimos. 7
Mense tertio cœperunt acervorum iacere fundamenta,
et mense septimo compleverunt eos. 8 Cumque
ingressi fuissent Ezechias, et principes eius, viderunt
acervos, et benedixerunt Domino ac populo Israel. 9
Interrogavitque Ezechias Sacerdotes, et Levitas cur
ita iacerent acervi. 10 Respondit illi Azarias Sacerdos
primus de stirpe Sadoc, dicens: Ex quo cœperunt
offerri primitiæ in domo Domini, comedimus, et
saturati sumus, et remanserunt plurima, eo quod
benedixerit Dominus populo suo: reliquarum autem
copia est ista, quam cernis. 11 Præcepit igitur
Ezechias ut præpararent horrea in domo Domini.
Quod cum fecissent, 12 intulerunt tam primitias,
quam decimas, et quæcumque voverant, fideliter. Fuit
autem præfectus eorum Chonenias Levita, et Semei
frater eius, secundus, 13 post quem Iahiel, et Azarias,
et Nahath, et Asael, et Ierimoth, Iozabad quoque, et
Eliel, et Iesmachias, et Mahath, et Banaias, præpositi
sub manibus Choneniæ, et Semei fratris eius, ex
imperio Ezechiæ regis et Azariæ pontificis domus Dei,
ad quos omnia pertinebant. 14 Core vero filius Iemna
Levites et ianitor Orientalis portæ, præpositus erat
iis, quæ sponte offerebantur Domino, primitiisque
et consecratis in Sancta sanctorum. 15 Et sub cura
eius Eden, et Beniamin, Iesue, et Semeias, Amarias
quoque, et Sechenias in civitatibus Sacerdotum ut
fideliter distribuerent fratribus suis partes, minoribus
atque maioribus: 16 exceptis maribus ab annis
tribus et supra, cunctis qui ingrediebantur templum
Domini, et quidquid per singulos dies conducebat in
ministerio, atque observationibus iuxta divisiones
suas, 17 Sacerdotibus per familias, et Levitis a vigesimo
anno et supra, per ordines et turmas suas, 18
universæque multitudini tam uxoribus, quam liberis
eorum utriusque sexus, fideliter cibi de his, quæ
sanctificata fuerant, præbebantur. 19 Sed et filiorum
Aaron per agros, et suburbana urbium singularum
dispositi erant viri, qui partes distribuerent universo
sexui masculino de Sacerdotibus, et Levitis. 20 Fecit
ergo Ezechias universa quæ diximus in omni Iuda:
operatusque est bonum et rectum, et verum coram
Domino Deo suo 21 in universa cultura ministerii
domus Domini, iuxta legem et ceremonias, volens
requirere Deum suum in toto corde suo: fecitque et
prosperatus est.

32 Post quæ et huiuscemodi veritatem, venit
Sennacherib rex Assyriorum, et ingressus Iudam,
obsedit civitates munitas, volens eas capere. 2 Quod
cum vidisset Ezechias, venisse scilicet Sennacherib,
et totum belli impetum verti contra Ierusalem, 3
inito cum principibus consilio, virisque fortissimis
ut obturarent capita fontium, qui erant extra
urbem: et hoc omnium decernente sententia, 4
congregavit plurimam multitudinem, et obturaverunt
cunctos fontes, et rivum, qui fluebat in medio terræ,
dicentes: Ne veniant reges Assyriorum, et inveniant
aquarum abundantiam. 5 Ædificavit quoque, agens
industrie, omnem murum, qui fuerat dissipatus,
et extruxit turres desuper, et forinsecus alterum
murum: instauravitque Mello in Civitate David, et
fecit universi generis armaturam et clypeos: 6
constituitque principes bellatorum in exercitu: et
convocavit universos in platea portæ civitatis, ac
locutus est ad cor eorum dicens: 7 Viriliter agite,
et confortamini: nolite timere, nec paveatis regem
Assyriorum, et universam multitudinem, quæ est
cum eo: multo enim plures nobiscum sunt, quam
cum illo. 8 Cum illo enim est brachium carneum:
nobiscum Dominus Deus noster, qui auxiliator est
noster, pugnatque pro nobis. Confortatusque est
populus huiuscemodi verbis Ezechiæ regis Iuda. 9
Quæ postquam gesta sunt, misit Sennacherib rex
Assyriorum servos suos in Ierusalem (ipse enim cum
universo exercitu obsidebat Lachis) ad Ezechiam
regem Iuda, et ad omnem populum, qui erat in urbe,
dicens: 10 Hæc dicit Sennacherib rex Assyriorum: In
quo habentes fiduciam sedetis obsessi in Ierusalem?
11 Num Ezechias decipit vos, ut tradat morti in
fame et siti, affirmans quod Dominus Deus vester
liberet vos de manu regis Assyriorum? 12 Numquid
non iste est Ezechias, qui destruxit excelsa illius,
et altaria, et præcepit Iuda et Ierusalem, dicens:
Coram altari uno adorabitis, et in ipse comburetis

incensum? 13 An ignoratis quæ ego fecerim, et patres
mei cunctis terrarum populis? Numquid prævaluerunt
dii gentium, omniumque terrarum liberare regionem
suam de manu mea? 14 Quis est de universis diis
gentium, quas vastaverunt patres mei, qui potuerit
eruere populum suum de manu mea, ut possit etiam
Deus vester eruere vos de hac manu? 15 Non vos ergo
decipiat Ezechias, nec vana persuasione deludat, neque
credatis ei. Si enim nullus potuit deus cunctarum
gentium atque regnorum liberare populum suum de
manu mea, et de manu patrum meorum, consequenter
nec Deus vester poterit eruere vos de manu mea.
16 Sed et alia multa locuti sunt servi eius contra
Dominum Deum, et contra Ezechiam servum eius.
17 Epistolas quoque scripsit plenas blasphemiæ in
Dominum Deum Israel, et locutus est adversus eum:
Sicut dii gentium ceterarum non potuerunt liberare
populum suum de manu mea, sic et Deus Ezechiæ
eruere non poterit populum suum de manu ista. 18
Insuper et clamore magno, lingua Iudaica contra
populum, qui sedebat in muris Ierusalem, personabat,
ut terreret eos, et caperet civitatem. 19 Locutusque
est contra Deum Ierusalem, sicut adversum deos
populorum terræ, opera manuum hominum. 20
Oraverunt igitur Ezechias rex, et Isaias filius Amos
prophetes, adversum hanc blasphemiam, ac vociferati
sunt usque in cælum. 21 Et misit Dominus Angelum,
qui percussit omnem virum robustum, et bellatorem,
et principem exercitus regis Assyriorum: Reversusque
est cum ignominia in terram suam. Cumque ingressus
esset domum dei sui, filii qui egressi fuerant de
utero eius, interfecerunt eum gladio. 22 Salvavitque
Dominus Ezechiam et habitatores Ierusalem de manu
Sennacherib regis Assyriorum, et de manu omnium,
et præstitit eis quietem per circuitum. 23 Multi
etiam deferebant hostias, et sacrificia Domino in
Ierusalem, et munera Ezechiæ regi Iuda: qui exaltatus
est post hæc coram cunctis gentibus. 24 In diebus
illis ægrotavit Ezechias usque ad mortem, et oravit
Dominum: exaudivitque eum, et dedit ei signum. 25
Sed non iuxta beneficia, quæ acceperat, retribuit,
quia elevatum est cor eius: et facta est contra eum
ira, et contra Iudam et Ierusalem. 26 Humiliatusque
est postea eo quod exaltatum fuisset cor eius, tam
ipse, quam habitatores Ierusalem: et idcirco non
venit super eos ira Domini in diebus Ezechiæ. 27 Fuit
autem Ezechias dives, et inclytus valde, et thesauros
sibi plurimos congregavit argenti et auri et lapidis
pretiosi, aromatum, et armorum universi generis, et
vasorum magni pretii. 28 Apothecas quoque frumenti,
vini, et oleo, et præsepia omnium iumentorum,
caulasque pecorum, 29 et urbes ædificavit sibi: habebat
quippe greges ovium, et armentorum innumerabiles,
eo quod dedisset ei Dominus substantiam multam
nimis. 30 Ipse est Ezechias, qui obturavit superiorem
fontem aquarum Gihon, et avertit eas subter ad
Occidentem Urbis David: in omnibus operibus suis
fecit prospere quæ voluit. 31 Attamen in legatione
principum Babylonis, qui missi fuerant ad eum, ut
interrogarent de portento, quod acciderat super
terram, dereliquit eum Deus ut tentaretur, et nota
fierent omnia, quæ erant in corde eius. 32 Reliqua
autem sermonum Ezechiæ, et misericordiarum eius
scripta sunt in visione Isaiæ filii Amos prophetæ, et
in libro regum Iuda et Israel. 33 Dormivitque Ezechias
cum patribus suis, et sepelierunt eum super sepulchra
filiorum David: et celebravit eius exequias universus
Iuda, et omnes habitatores Ierusalem: regnavitque
Manasses filius eius pro eo.

33 Duodecim annorum erat Manasses cum regnare
cœpisset, et quinquaginta quinque annis regnavit
in Ierusalem. 2 Fecit autem malum coram Domino
iuxta abominationes gentium, quas subvertit Dominus
coram filiis Israel: 3 et conversus instauravit
excelsa, quæ demolitus fuerat Ezechias pater eius:
construxitque aras Baalim, et fecit lucos, et adoravit
omnem militiam cæli, et coluit eam. 4 Ædificavit
quoque altaria in domo Domini, de qua dixerat
Dominus: In Ierusalem erit nomen meum in æternum.
5 Ædificavit autem ea cuncto exercitui cæli in duobus
atriis domus Domini. 6 Transireque fecit filios suos
per ignem in Valle Benennom: observabat somnia,
sectabatur auguria, maleficis artibus inserviebat,
habebat secum magos, et incantatores: multaque
mala operatus est coram Domino ut irritaret eum. 7
Sculptile quoque, et conflatile signum posuit in domo
Dei, de qua locutus est Deus ad David, et ad Salomonem
filium eius, dicens: In domo hac et in Ierusalem, quam
elegi de cunctis tribubus Israel, ponam nomen meum

in sempiternum. 8 Et moveri non faciam pedem
Israel de terra, quam tradidi patribus eorum: ita
dumtaxat si custodierint facere quæ præcepi eis,
cunctamque legem, et ceremonias, atque iudicia per
manum Moysi. 9 Igitur Manasses seduxit Iudam, et
habitatores Ierusalem ut facerent malum super omnes
gentes, quas subverterat Dominus a facie filiorum
Israel. 10 Locutusque est Dominus ad eum, et ad
populum illius, et attendere noluerunt. 11 Idcirco
superinduxit eis principes exercitus regis Assyriorum:
ceperuntque Manassen, et vinctum catenis, atque
compedibus duxerunt in Babylonem. 12 Qui postquam
coangustatus est, oravit Dominum Deum suum: et
egit pœnitentiam valde coram Deo patrum suorum.
13 Deprecatusque est eum, et obsecravit intente: et
exaudivit orationem eius, reduxitque eum Ierusalem
in regnum suum, et cognovit Manasses quod Dominus
ipse esset Deus. 14 Post hæc ædificavit murum extra
civitatem David ad Occidentem Gihon in convalle, ab
introitu portæ piscium per circuitum usque ad Ophel,
et exaltavit illum vehementer: constituitque principes
exercitus in cunctis civitatibus Iuda munitis: 15 et
abstulit deos alienos, et simulacrum de domo Domini:
aras quoque, quas fecerat in monte domus Domini, et
in Ierusalem, et proiecit omnia extra urbem. 16 Porro
instauravit altare Domini, et immolavit super illud
victimas, et pacifica, et laudem: præcepitque Iudæ ut
serviret Domino Deo Israel. 17 Attamen adhuc populus
immolabat in excelsis Domino Deo suo. 18 Reliqua
autem gestorum Manasse: et obsecratio eius ad Deum
suum: verba quoque Videntium, qui loquebantur ad
eum in nomine Domini Dei Israel, continentur in
sermonibus regum Israel. 19 Oratio quoque eius et
exauditio, et cuncta peccata, atque contemptus, loca
etiam, in quibus ædificavit excelsa, et fecit lucos, et
statuas antequam ageret pœnitentiam, scripta sunt
in sermonibus Hozai. 20 Dormivit ergo Manasses
cum patribus suis, et sepelierunt eum in domo sua:
regnavitque pro eo filius eius Amon. 21 Viginti duorum
annorum erat Amon cum regnare cœpisset, et duobus
annis regnavit in Ierusalem. 22 Fecitque malum in
conspectu Domini, sicut fecerat Manasses pater eius:
et cunctis idolis, quæ Manasses fuerat fabricatus,
immolavit atque servivit. 23 Et non est reveritus
faciem Domini, sicut reveritus est Manasses pater eius:
et multo maiora deliquit. 24 Cumque coniurassent
adversus eum servi sui, interfecerunt eum in domo
sua. 25 Porro reliqua populi multitudo, cæsis iis, qui
Amon percusserant, constituit regem Iosiam filium
eius pro eo.

34 Octo annorum erat Iosias cum regnare cœpisset,
et triginta et uno anno regnavit in Ierusalem.
2 Fecitque quod erat rectum in conspectu Domini,
et ambulavit in viis David patris sui: non declinavit
neque ad dextram, neque ad sinistram. 3 Octavo autem
anno regni sui, cum adhuc esset puer, cœpit quærere
Deum patris sui David: et duodecimo anno postquam
regnare cœperat, mundavit Iudam et Ierusalem ab
excelsis, et lucis, simulacrisque et sculptilibus. 4
Destruxeruntque coram eo aras Baalim: et simulacra,
quæ superposita fuerant, demoliti sunt: lucos etiam, et
sculptilia succidit atque comminuit: et super tumulos
eorum, qui eis immolare consueverant, fragmenta
dispersit. 5 Ossa præterea sacerdotum combussit in
altaribus idolorum, mundavitque Iudam et Ierusalem.
6 Sed et in urbibus Manasse, et Ephraim, et Simeon,
usque Nephthali cuncta subvertit. 7 Cumque altaria
dissipasset, et lucos, et sculptilia contrivisset in
frustra, cunctaque delubra demolitus esset de universa
Terra Israel, reversus est in Ierusalem. 8 Igitur
anno octavodecimo regni sui, mundata iam terra,
et templo Domini, misit Saphan filium Eseliæ, et
Maasiam principem civitatis, et Ioha filium Ioachaz
a commentariis, ut instaurarent domum Domini
Dei sui. 9 Qui venerunt ad Helciam Sacerdotem
magnum: acceptamque ab eo pecuniam, quæ illata
fuerat in domum Domini, et quam congregaverant
Levitæ, et ianitores de Manasse, et Ephraim, et
universis reliquiis Israel, ab omni quoque Iuda, et
Beniamin, et habitatoribus Ierusalem, 10 tradiderunt
in manibus eorum, qui præerant operariis in domo
Domini ut instaurarent templum, et infirma quæque
sarcirent. 11 At illi dederunt eam artificibus, et
cæmentariis ut emerent lapides de lapicidinis, et
ligna ad commissuras ædificii, et ad contignationem
domorum, quas destruxerant reges Iuda. 12 Qui
fideliter cuncta faciebant. Erant autem præpositi
operantium, Iahath et Abdias de filiis Merari, Zacharias
et Mosollam de filiis Caath, qui urgebant opus: omnes

Levitæ scientes organis canere. 13 Super eos vero,
qui ad diversos usus onera portabant, erant scribæ,
et magistri de Levitis ianitores. 14 Cumque efferrent
pecuniam, quæ illata fuerat in templum Domini,
reperit Helcias Sacerdos Librum legis Domini per
manum Moysi. 15 Et ait ad Saphan scribam: Librum
legis inveni in domo Domini: et tradidit ei. 16 At ille
intulit volumen ad regem, et nunciavit ei dicens:
Omnia, quæ dedisti in manu servorum tuorum, ecce
complentur. 17 Argentum, quod repertum est in
domo Domini, conflaverunt: datumque est præfectis
artificum, et diversa opera fabricantium. 18 Præterea
tradidit mihi Helcias sacerdos hunc librum. Quem
cum rege præsente recitasset, 19 audissetque ille
verba legis, scidit vestimenta sua: 20 et præcepit
Helciæ, et Ahicam filio Saphan, et Abdon filio Micha,
Saphan quoque scribæ, et Asaæ servo regis, dicens:
21 Ite, et orate Dominum pro me, et pro reliquiis
Israel, et Iuda, super universis sermonibus Libri istius,
qui repertus est: magnus enim furor Domini stillavit
super nos, eo quod non custodierint patres nostri
verba Domini ut facerent omnia, quæ scripta sunt in
isto volumine. 22 Abiit ergo Helcias, et hi qui simul a
rege missi fuerant, ad Oldam prophetidem, uxorem
Sellum filii Thecuath, filii Hasra custodis vestium: quæ
habitabat in Ierusalem in Secunda: et locuti sunt ei
verba, quæ supra narravimus. 23 At illa respondit eis:
Hæc dicit Dominus Deus Israel: Dicite viro, qui misit
vos ad me: 24 Hæc dicit Dominus: Ecce ego inducam
mala super locum istum, et super habitatores eius,
cunctaque maledicta, quæ scripta sunt in Libro hoc,
quem legerunt coram rege Iuda. 25 Quia dereliquerunt
me, et sacrificaverunt diis alienis, ut me ad iracundiam
provocarent in cunctis operibus manuum suarum,
idcirco stillabit furor meus super locum istum, et non
extinguetur. 26 Ad regem autem Iuda, qui misit vos pro
Domino deprecando, sic loquimini: Hæc dicit Dominus
Deus Israel: Quoniam audisti verba voluminis, 27
atque emollitum est cor tuum, et humiliatus es in
conspectu Dei super his, quæ dicta sunt contra locum
hunc, et habitatores Ierusalem, reveritusque faciem
meam, scidisti vestimenta tua, et flevisti coram me:
ego quoque exaudivi te, dicit Dominus. 28 Iam enim
colligam te ad patres tuos, et infereris in sepulchrum
tuum in pace: nec videbunt oculi tui omne malum,
quod ego inducturus sum super locum istum, et super
habitatores eius. Retulerunt itaque regi cuncta quæ
dixerat. 29 At ille convocatis universis maioribus natu
Iuda et Ierusalem, 30 ascendit in domum Domini,
unaque omnes viri Iuda et habitatores Ierusalem,
Sacerdotes et Levitæ, et cunctus populus a minimo
usque ad maximum. Quibus audientibus in domo
Domini, legit rex omnia verba voluminis: 31 et stans
in tribunali suo, percussit fœdus coram Domino
ut ambularet post eum, et custodiret præcepta, et
testimonia, et iustificationes eius in toto corde suo,
et in tota anima sua, faceretque quæ scripta sunt
in volumine illo, quod legerat. 32 Adiuravit quoque
super hoc omnes, qui reperti fuerant in Ierusalem, et
Beniamin: et fecerunt habitatores Ierusalem iuxta
pactum Domini Dei patrum suorum. 33 Abstulit ergo
Iosias cunctas abominationes de universis regionibus
filiorum Israel: et fecit omnes, qui residui erant in
Israel, servire Domino Deo suo. Cunctis diebus eius
non recesserunt a Domino Deo patrum suorum.

35 Fecit autem Iosias in Ierusalem Phase Domino,
quod immolatum est quartadecima die mensis
primi: 2 et constituit Sacerdotes in officiis suis,
hortatusque est eos ut ministrarent in domo Domini.
3 Levitis quoque, ad quorum eruditionem omnis
Israel sanctificabatur Domino, locutus est: Ponite
arcam in sanctuario templi, quod ædificavit Salomon
filius David rex Israel, nequaquam enim eam ultra
portabitis: nunc autem ministrate Domino Deo vestro,
et populo eius Israel. 4 Et præparate vos per domos,
et cognationes vestras in divisionibus singulorum,
sicut præcepit David rex Israel, et descripsit Salomon
filius eius. 5 Et ministrate in sanctuario per familias
turmasque Leviticas, 6 et sanctificati immolate Phase:
fratres etiam vestros, ut possint iuxta verba, quæ
locutus est Dominus in manu Moysi facere, præparate.
7 Dedit præterea Iosias omni populo, qui ibi fuerat
inventus in sollemnitate Phase, agnos et hœdos de
gregibus, et reliqui pecoris triginta millia, boum
quoque tria millia. Hæc de regis universa substantia. 8
Duces quoque eius, sponte quod voverant, obtulerunt,
tam populo, quam Sacerdotibus et Levitis. Porro
Helcias, et Zacharias, et Iahiel principes domus Domini,
dederunt Sacerdotibus ad faciendum Phase pecora

commixtim duo millia sexcenta, et boves trecentos. 9
Chonenias autem, et Semeias, etiam Nathanael fratres
eius, necnon Hasabias, et Iehiel, et Iozabad principes
Levitarum, dederunt ceteris Levitis ad celebrandum
Phase quinque millia pecorum, et boves quingentos.
10 Præparatumque est ministerium, et steterunt
Sacerdotes in officio suo: Levitæ quoque in turmis,
iuxta regis imperium. 11 Et immolatum est Phase:
asperseruntque Sacerdotes manu sua sanguinem,
et Levitæ detraxerunt pelles holocaustorum: 12 et
separaverunt ea ut darent per domos et familias
singulorum, et offerrentur Domino, sicut scriptum est
in Libro Moysi: de bobus quoque fecerunt similiter.
13 Et assaverunt Phase super ignem, iuxta quod in
lege scriptum est: pacificas vero hostias coxerunt in
lebetibus, et cacabis, et ollis, et festinato distribuerunt
universæ plebi: 14 sibi autem, et Sacerdotibus
postea paraverunt: nam in oblatione holocaustorum
et adipum usque ad noctem Sacerdotes fuerunt
occupati: unde Levitæ sibi, et Sacerdotibus filiis Aaron
paraverunt novissimis. 15 Porro cantores filii Asaph
stabant in ordine suo, iuxta præceptum David, et
Asaph, et Heman, et Idithun prophetarum regis:
Ianitores vero per portas singulas observabant, ita ut
nec puncto quidem discederent a ministerio: quam
ob rem et fratres eorum Levitæ paraverunt eis cibos.
16 Omnis igitur cultura Domini rite completa est in
die illa ut facerent Phase, et offerrent holocausta
super altare Domini, iuxta præceptum regis Iosiæ. 17
Feceruntque filii Israel, qui reperti fuerant ibi, Phase
in tempore illo, et sollemnitatem azymorum septem
diebus. 18 Non fuit Phase simile huic in Israel a diebus
Samuelis prophetæ: sed nec quisquam de cunctis
regibus Israel fecit Phase sicut Iosias, Sacerdotibus, et
Levitis, et omni Iudæ, et Israel qui repertus fuerat,
et habitantibus in Ierusalem. 19 Octavodecimo anno
regni Iosiæ hoc Phase celebratum est. 20 Postquam
instauraverat Iosias templum, ascendit Nechao rex
Ægypti ad pugnandum in Charcamis iuxta Euphraten:
et processit in occursum eius Iosias. 21 At ille,
missis ad eum nunciis, ait: Quid mihi et tibi est
rex Iuda? Non adversum te hodie venio, sed contra
aliam pugno domum, ad quam me Deus festinato
ire præcepit: desine adversum Deum facere, qui
mecum est, ne interficiat te. 22 Noluit Iosias reverti,
sed præparavit contra eum bellum, nec acquievit
sermonibus Nechao ex ore Dei: verum perrexit ut
dimicaret in campo Mageddo. 23 Ibique vulneratus a
sagittariis, dixit pueris suis: Educite me de prælio,
quia oppido vulneratus sum. 24 Qui transtulerunt
eum de curru in alterum currum, qui sequebatur
eum more regio, et asportaverunt eum in Ierusalem,
mortuusque est, et sepultus in mausoleo patrum
suorum: et universus Iuda et Ierusalem luxerunt eum.
25 Ieremias maxime: cuius omnes cantores atque
cantatrices, usque in præsentem diem lamentationes
super Iosiam replicant, et quasi lex obtinuit in Israel:
Ecce scriptum fertur in Lamentationibus. 26 Reliqua
autem sermonum Iosiæ et misericordiarum eius: quæ
lege præcepta sunt Domini: 27 opera quoque illius
prima et novissima, scripta sunt in Libro regum Iuda
et Israel.

36 Tulit ergo populus terræ Ioachaz filium Iosiæ,
et constituit regem pro patre suo in Ierusalem. 2
Viginti trium annorum erat Ioachaz, cum regnare
cœpisset, et tribus mensibus regnavit in Ierusalem.
3 Amovit autem eum rex Ægypti cum venisset in
Ierusalem, et condemnavit terram centum talentis
argenti, et talento auri. 4 Constituitque pro eo regem,
Eliakim fratrem eius, super Iudam et Ierusalem: et
vertit nomen eius Ioakim: ipsum vero Ioachaz tulit
secum, et abduxit in Ægyptum. 5 Viginti quinque
annorum erat Ioakim cum regnare cœpisset, et
undecim annis regnavit in Ierusalem: fecitque malum
coram Domino Deo suo. 6 Contra hunc ascendit
Nabuchodonosor rex Chaldæorum, et vinctum catenis
duxit in Babylonem. 7 Ad quam et vasa Domini
transtulit, et posuit ea in templo suo. 8 Reliqua
autem verborum Ioakim, et abominationum eius, quas
operatus est, et quæ inventa sunt in eo, continentur
in Libro regum Iuda et Israel. Regnavit autem Ioachin
filius eius pro eo. 9 Octo annorum erat Ioachin
cum regnare cœpisset, et tribus mensibus, ac decem
diebus regnavit in Ierusalem, fecitque malum in
conspectu Domini. 10 Cumque anni circulus volveretur,
misit Nabuchodonosor rex, qui adduxerunt eum
in Babylonem, asportatis simul pretiosissimis vasis
domus Domini: Regem vero constituit Sedeciam
patruum eius super Iudam et Ierusalem. 11 Viginti

et unius anni erat Sedecias cum regnare cœpisset,
et undecim annis regnavit in Ierusalem. 12 Fecitque
malum in oculis Domini Dei sui, nec erubuit faciem
Ieremiæ prophetæ, loquentis ad se ex ore Domini.
13 A rege quoque Nabuchodonosor recessit, qui
adiuraverat eum per Deum: et induravit cervicem
suam et cor ut non reverteretur ad Dominum Deum
Israel. 14 Sed et universi principes sacerdotum, et
populus, prævaricati sunt inique iuxta universas
abominationes Gentium, et polluerunt domum
Domini, quam sanctificaverat sibi in Ierusalem. 15
Mittebat autem Dominus Deus patrum suorum ad illos
per manum nunciorum suorum de nocte consurgens,
et quotidie commonens: eo quod parceret populo
et habitaculo suo. 16 At illi subsannabant nuncios
Dei, et parvipendebant sermones eius, illudebantque
prophetis, donec ascenderet furor Domini in populum
eius, et esset nulla curatio. 17 Adduxit enim super eos
regem Chaldæorum, et interfecit iuvenes eorum gladio
in domo sanctuarii sui, non est misertus adolescentis,
et virginis, et senis, nec decrepiti quidem, sed omnes
tradidit in manibus eius. 18 Universaque vasa domus
Domini tam maiora, quam minora, et thesauros
templi, et regis, et principum transtulit in Babylonem.
19 Incenderunt hostes domum Dei, destruxeruntque
murum Ierusalem, universas turres combusserunt, et
quidquid pretiosum fuerat, demoliti sunt. 20 Siquis
evaserat gladium, ductus in Babylonem servivit regi
et filiis eius, donec imperaret rex Persarum, 21
et compleretur sermo Domini ex ore Ieremiæ, et
celebraret terra Sabbata sua: cunctis enim diebus
desolationis egit Sabbatum usque dum complerentur
septuaginta anni. 22 Anno autem primo Cyri regis
Persarum ad explendum sermonem Domini, quem
locutus fuerat per os Ieremiæ, suscitavit Dominus
spiritum Cyri regis Persarum: qui iussit prædicari in
universo regno suo, etiam per scripturam, dicens: 23
Hæc dicit Cyrus rex Persarum: Omnia regna terræ
dedit mihi Dominus Deus cæli, et ipse præcepit mihi
ut ædificarem ei domum in Ierusalem, quæ est in
Iudæa: quis ex vobis est in omni populo eius? Sit
Dominus Deis suus cum eo, et ascendat.

Esdræ

1 In anno primo Cyri regis Persarum ut compleretur
verbum Domini ex ore Ieremiæ, suscitavit Dominus
spiritum Cyri regis Persarum: et traduxit vocem in
omni regno suo, etiam per scripturam, dicens: **2**
Hæc dicit Cyrus rex Persarum: Omnia regna terræ
dedit mihi Dominus Deus cæli, et ipse præcepit mihi
ut ædificarem ei domum in Ierusalem, quæ est in
Iudæa. **3** Quis est in vobis de universo populo eius?
Sit Deus illius cum ipso. Ascendat in Ierusalem, quæ
est in Iudæa, et ædificet domum Domini Dei Israel,
ipse est Deus qui est in Ierusalem. **4** Et omnes reliqui
in cunctis locis ubicumque habitant, adiuvent eum
viri de loco suo argento et auro, et substantia, et
pecoribus, excepto quod voluntarie offerunt templo
Dei, quod est in Ierusalem. **5** Et surrexerunt principes
patrum de Iuda, et Beniamin, et Sacerdotes, et
Levitæ, et omnis, cuius Deus suscitavit spiritum, ut
ascenderent ad ædificandum templum Domini, quod
erat in Ierusalem. **6** Universique qui erant in circuitu,
adiuverunt manus eorum in vasis argenteis et aureis,
in substantia et iumentis, in supellectili, exceptis his,
quæ sponte obtulerant. **7** Rex quoque Cyrus protulit
vasa templi Domini, quæ tulerat Nabuchodonosor
de Ierusalem, et posuerat ea in templo dei sui. **8**
Protulit autem ea Cyrus rex Persarum per manum
Mithridatis filii gazabar, et annumeravit ea Sassabasar
principi Iuda. **9** Et hic est numerus eorum: phialæ
aureæ triginta, phialæ argenteæ mille, cultri viginti
novem, scyphi aurei triginta, **10** scyphi argentei
secundi quadringenti decem: vasa alia mille. **11** Omnia
vasa aurea et argentea quinque millia quadringenta:
universa tulit Sassabasar cum his, qui ascendebant de
transmigratione Babylonis in Ierusalem.

2 Hi sunt autem provinciæ filii, qui ascenderunt de
captivitate, quam transtulerat Nabuchodonosor
rex Babylonis in Babylonem, et reversi sunt in
Ierusalem et Iudam, unusquisque in civitatem suam.
2 Qui venerunt cum Zorobabel, Iosue, Nehemia,
Saraia, Rahelaia, Mardochai, Belsan, Mesphar, Beguai,
Rehum, Baana. Numerus virorum populi Israel: **3**
Filii Pharos, duo millia centum septuagintaduo. **4**
Filii Sephatia, trecenti septuagintaduo. **5** Filii Area,
septingenti septuagintaquinque. **6** Filii Phahath-moab,
filiorum Iosue: Ioab, duo millia octingenti duodecim.
7 Filii Ælam, mille ducenti quinquagintaquattuor.
8 Filii Zethua, nongenti quadragintaquinque. **9**
Filii Zachai, septingenti sexaginta. **10** Filii Bani,
sexcenti quadragintaduo. **11** Filii Bebai, sexcenti
vigintitres. **12** Filii Azgad, mille ducenti viginti
duo. **13** Filii Adonicam, sexcenti sexagintasex. **14**
Filii Beguai, duo millia quinquagintasex. **15** Filii
Adin, quadringenti quinquagintaquattuor. **16** Filii
Ather, qui erant ex Ezechia, nonagintaocto. **17** Filii
Besai, trecenti vigintitres. **18** Filii Iora, centum
duodecim. **19** Filii Hasum, ducenti vigintitres. **20** Filii
Gebbar, nonagintaquinque. **21** Filii Bethlehem, centum
vigintitres. **22** Viri Netupha, quinquagintasex. **23**
Viri Anathoth, centum vigintiocto. **24** Filii Azmaveth,
quadraginta duo. **25** Filii Cariathiarim, Cephira, et
Beroth, septingenti quadragintatres. **26** Filii Rama et
Gabaa, sexcenti vigintiunus. **27** Viri Machmas, centum
viginti duo. **28** Viri Bethel et Hai, ducenti vigintitres.
29 Filii Nebo, quinquagintaduo. **30** Filii Megbis, centum
quinquagintasex. **31** Filii Ælam alterius, mille ducenti
quinquagintaquattuor. **32** Filii Harim, trecenti viginti.
33 Filii Lod Hadid, et Ono, septingenti vigintiquinque.
34 Filii Iericho, trecenti quadragintaquinque. **35** Filii
Senaa, tria millia sexcenti triginta. **36** Sacerdotes: Filii
Iadaia in domo Iosue, nongenti septuaginta tres. **37**
Filii Emmer, mille quinquagintaduo. **38** Filii Pheshur,
mille ducenti quadraginta septem. **39** Filii Harim, mille
decem et septem. **40** Levitæ: Filii Iosue et Cedmihel
filiorum Odoviæ, septuagintaquattuor. **41** Cantores:
Filii Asaph, centum vigintiocto. **42** Filii Ianitorum:
filii Sellum, filii Ater, filii Telmon, filii Accub, filii
Hatita, filii Sobai: universi centum trigintanovem.
43 Nathinæi: filii Siha, filii Hasupha, filii Tabbaoth,
44 filii Ceros, filii Siaa, filii Phadon, **45** filii Lebana,
filii Hagaba, filii Accub, **46** filii Hagab, filii Semlai,
filii Hanan, **47** filii Gaddel, filii Gaher, filii Raaia, **48**
filii Rasin, filii Necoda, filii Gazam, **49** filii Aza, filii
Phasea, filii Besee, **50** filii Asena, filii Munim, filii
Nephusim, **51** filii Bacbuc, filii Hacupha, filii Harhur,
52 filii Besluth, filii Mahida, filii Harsa, **53** filii Bercos,
filii Sisara, filii Thema, **54** filii Nasia, filii Hatipha, **55**
filii servorum Salomonis, filii Sotai, filii Sophereth,
filii Pharuda, **56** filii Iala, filii Dercon, filii Geddel, **57**

filii Saphatia, filii Hatil, filii Phochereth, qui erant
de Asebaim, filii Ami: 58 omnes Nathinæi, et filii
servorum Salomonis, trecenti nonagintaduo. 59 Et hi
qui ascenderunt de Thelmala, Thelharsa, Cherub, et
Adon, et Emer: et non potuerunt indicare domum
patrum suorum et semen suum, utrum ex Israel
essent. 60 Filii Dalaia, filii Tobia, filii Necoda, sexcenti
quinquagintaduo. 61 Et de filiis Sacerdotum: Filii
Hobia, filii Accos, filii Berzellai, qui accepit de filiabus
Berzellai Galaaditis, uxorem, et vocatus est nomine
eorum: 62 hi quæsierunt scripturam genealogiæ suæ,
et non invenerunt, et eiecti sunt de sacerdotio. 63 Et
dixit Athersatha eis ut non comederent de Sancto
Sanctorum, donec surgeret sacerdos doctus atque
perfectus. 64 Omnis multitudo quasi unus, quadraginta
duo millia trecenti sexaginta: 65 exceptis servis
eorum, et ancillis, qui erant septem millia trecenti
trigintaseptem: et in ipsis cantores, atque cantatrices
ducenti. 66 Equi eorum septingenti trigintasex, muli
eorum, ducenti quadragintaquinque, 67 cameli eorum,
quadringenti trigintaquinque, asini eorum, sex millia
septingenti viginti. 68 Et de principibus patrum, cum
ingrederentur templum Domini, quod est in Ierusalem,
sponte obtulerunt in domum Dei ad extruendam
eam in loco suo. 69 Secundum vires suas dederunt
impensas operis, auri solidos sexaginta millia et mille,
argenti mnas quinque millia, et vestes sacerdotales
centum. 70 Habitaverunt ergo Sacerdotes, et Levitæ,
et de populo, et cantores, et ianitores, et Nathinæi in
urbibus suis, universusque Israel in civitatibus suis.

3 Iamque venerat mensis septimus, et erant filii Israel
in civitatibus suis: congregatus est ergo populus
quasi vir unus in Ierusalem. 2 Et surrexit Iosue filius
Iosedec, et fratres eius sacerdotes, et Zorobabel filius
Salathiel, et fratres eius, et ædificaverunt altare Dei
Israel ut offerrent in eo holocautomata, sicut scriptum
est in lege Moysi viri Dei: 3 Collocaverunt autem
altare Dei super bases suas deterrentibus eos per
circuitum populis terrarum, et obtulerunt super illud
holocaustum Domino mane et vespere: 4 Feceruntque
sollemnitatem tabernaculorum, sicut scriptum est, et
holocaustum diebus singulis per ordinem secundum
præceptum opus diei in die suo. 5 Et post hæc
holocaustum iuge, tam in Calendis quam in universis
sollemnitatibus Domini, quæ erant consecratæ, et in
omnibus in quibus ultro offerebatur munus Domino.
6 A primo die mensis septimi cœperunt offerre
holocaustum Domino: porro templum Dei nondum
fundatum erat. 7 Dederunt autem pecunias latomis
et cæmentariis: cibum quoque, et potum, et oleum
Sidoniis, Tyriisque ut deferrent ligna cedrina de
Libano ad mare Ioppe, iuxta quod præceperat Cyrus
rex Persarum eis. 8 Anno autem secundo adventus
eorum ad templum Dei in Ierusalem mense secundo,
cœperunt Zorobabel filius Salathiel, et Iosue filius
Iosedec, et reliqui de fratribus eorum Sacerdotes,
et Levitæ, et omnes qui venerant de captivitate in
Ierusalem, et constituerunt Levitas a viginti annis
et supra, ut urgerent opus Domini. 9 Stetitque
Iosue et filii eius, et fratres eius, Cedmihel, et
filii eius, et filii Iuda, quasi vir unus, ut instarent
super eos qui faciebant opus in templo Dei: filii
Henadad, et filii eorum, et fratres eorum Levitæ.
10 Fundato igitur a cæmentariis templo Domini,
steterunt sacerdotes in ornatu suo cum tubis: et
Levitæ filii Asaph in cymbalis, ut laudarent Deum per
manus David regis Israel. 11 Et concinebant in hymnis,
et confessione Domino: Quoniam bonus, quoniam in
æternum misericordia eius super Israel. Omnis quoque
populus vociferabatur clamore magno in laudando
Dominum, eo quod fundatum esset templum Domini.
12 Plurimi etiam de sacerdotibus et Levitis, et principes
patrum, et seniores, qui viderant templum prius cum
fundatum esset, et hoc templum in oculis eorum,
flebant voce magna: et multi vociferantes in lætitia,
elevabant vocem. 13 Nec poterat quisquam agnoscere
vocem clamoris lætantium, et vocem fletus populi:
commixtim enim populus vociferabatur clamore
magno, et vox audiebatur procul.

4 Audierunt autem hostes Iudæ, et Beniamin, quia
filii captivitatis ædificarent templum Domino
Deo Israel: 2 et accedentes ad Zorobabel, et ad
principes patrum dixerunt eis: Ædificemus vobiscum,
quia ita ut vos, quærimus Deum vestrum: ecce
nos immolavimus victimas a diebus Asor Haddan
regis Assur, qui adduxit nos huc. 3 Et dixit eis
Zorobabel, et Iosue, et reliqui principes patrum Israel:
Non est vobis et nobis ut ædificemus domum Deo

nostro, sed nosipsi soli ædificabimus Domino Deo
nostro, sicut præcepit nobis Cyrus rex Persarum.
4 Factum est igitur ut populus terræ impediret
manus populi Iudæ, et turbaret eos in ædificando.
5 Conduxerunt autem adversus eos consiliatores,
ut destruerent consilium eorum omnibus diebus
Cyri regis Persarum, et usque ad regnum Darii regis
Persarum. 6 In regno autem Assueri, in principio regni
eius, scripserunt accusationem adversus habitatores
Iudæ et Ierusalem. 7 Et in diebus Artaxerxis scripsit
Beselam Mithridates, et Thabeel, et reliqui, qui erant
in consilio eorum, ad Artaxerxem regem Persarum:
epistola autem accusationis scripta erat Syriace, et
legebatur sermone Syro. 8 Reum Beelteem, et Samsai
scriba scripserunt epistolam unam de Ierusalem
Artaxerxi regi, huiuscemodi: 9 Reum Beelteem, et
Samsai scriba, et reliqui consiliatores eorum, Dinæi,
et Apharsathachæi, Terphalæi, Apharsæi, Erchuæi,
Babylonii, Susanechæi, Dievi, et Ælamitæ, 10 et ceteri
de gentibus, quas transtulit Asenaphar magnus et
gloriosus: et habitare eas fecit in civitatibus Samariæ,
et in reliquis regionibus trans Flumen in pace: 11
(Hoc est exemplar epistolæ, quam miserunt ad eum)
Artaxerxi regi, servi tui, viri qui sunt trans Fluvium,
salutem dicunt. 12 Notum sit regi, quia Iudæi, qui
ascenderunt a te ad nos, venerunt in Ierusalem
civitatem rebellem et pessimam, quam ædificant
extruentes muros eius, et parietes componentes. 13
Nunc igitur notum sit regi, quia si civitas illa ædificata
fuerit, et muri eius instaurati, tributum, et vectigal,
et annuos reditus non dabunt, et usque ad reges
hæc noxa perveniet. 14 Nos autem memores salis,
quod in palatio comedimus, et quia læsiones regis
videre nefas ducimus, idcirco misimus et nunciavimus
regi, 15 ut recenseas in libris historiarum patrum
tuorum, et invenies scriptum in commentariis: et scies
quoniam urbs illa, urbs rebellis est, et nocens regibus
et provinciis, et bella concitantur in ea ex diebus
antiquis: quam ob rem et civitas ipsa destructa est. 16
Nunciamus nos regi, quoniam si civitas illa ædificata
fuerit, et muri ipsius instaurati, possessionem trans
Fluvium non habebis. 17 Verbum misit rex ad Reum
Beelteem, et Samsai scribam, et ad reliquos, qui erant
in consilio eorum habitatores Samariæ, et ceteris
trans Fluvium, salutem dicens et pacem. 18 Accusatio,
quam misistis ad nos, manifeste lecta est coram
me. 19 Et a me præceptum est: et recensuerunt,
inveneruntque quoniam civitas illa a diebus antiquis
adversum reges rebellat, et seditiones, et prælia
concitantur in ea: 20 nam et reges fortissimi fuerunt
in Ierusalem, qui et dominati sunt omni regioni, quæ
trans Fluvium est: tributum quoque et vectigal, et
reditus accipiebant. 21 Nunc ergo audite sententiam:
Prohibeatis viros illos ut urbs illa non ædificetur,
donec si forte a me iussum fuerit. 22 Videte ne
negligenter hoc impleatis, et paulatim crescat malum
contra reges. 23 Itaque exemplum edicti Artaxerxis
regis lectum est coram Reum Beelteem, et Samsai
scriba, et consiliariis eorum: et abierunt festini in
Ierusalem ad Iudæos, et prohibuerunt eos in brachio
et robore. 24 Tunc intermissum est opus domus
Domini in Ierusalem, et non fiebat usque ad annum
secundum regni Darii regis Persarum.

5 Prophetaverunt autem Aggæus Propheta, et
Zacharias filius Addo prophetantes ad Iudæos, qui
erant in Iudæa et Ierusalem, in nomine Dei Israel. 2
Tunc surrexerunt Zorobabel filius Salathiel, et Iosue
filius Iosedec, et cœperunt ædificare templum Dei
in Ierusalem, et cum eis prophetæ Dei adiuvantes
eos. 3 In ipso autem tempore venit ad eos Thathanai,
qui erat dux trans Flumen, et Stharbuzanai, et
consiliarii eorum: sicque dixerunt eis: Quis dedit vobis
consilium ut domum hanc ædificaretis, et muros
eius instauraretis? 4 Ad quod respondimus eis, quæ
essent nomina hominum auctorum ædificationis
illius. 5 Oculus autem Dei eorum factus est super senes
Iudæorum, et non potuerunt inhibere eos. Placuitque
ut res ad Darium referretur, et tunc satisfacerent
adversus accusationem illam. 6 Exemplar epistolæ,
quam misit Thathanai dux regionis trans Flumen,
et Stharbuzanai, et consiliatores eius Arphasachæi,
qui erant trans Flumen, ad Darium regem. 7 Sermo,
quem miserant ei, sic scriptus erat: Dario regi
pax omnis. 8 Notum sit regi, isse nos ad Iudæam
provinciam, ad domum Dei magni, quæ ædificatur
lapide impolito, et ligna ponuntur in parietibus:
opusque illud diligenter extruitur, et crescit in
manibus eorum. 9 Interrogavimus ergo senes illos, et
ita diximus eis: Quis dedit vobis potestatem ut domum

hanc ædificaretis, et muros hos instauraretis? 10 Sed
et nomina eorum quæsivimus ab eis, ut nunciaremus
tibi: scripsimusque nomina eorum virorum, qui sunt
principes in eis. 11 Huiuscemodi autem sermonem
responderunt nobis, dicentes: Nos sumus servi Dei cæli
et terræ, et ædificamus templum, quod erat extructum
ante hos annos multos, quodque rex Israel magnus
ædificaverat, et extruxerat. 12 Postquam autem ad
iracundiam provocaverunt patres nostri Deum cæli,
tradidit eos in manus Nabuchodonosor regis Babylonis
Chaldæi, domum quoque hanc destruxit, et populum
eius transtulit in Babylonem. 13 Anno autem primo
Cyri regis Babylonis, Cyrus rex proposuit edictum ut
domus Dei hæc ædificaretur. 14 Nam et vasa templi
Dei aurea et argentea, quæ Nabuchodonosor tulerat
de templo, quod erat in Ierusalem, et asportaverat ea
in templum Babylonis, protulit Cyrus rex de templo
Babylonis, et data sunt Sassabasar vocabulo, quem et
principem constituit, 15 dixitque ei: Hæc vasa tolle, et
vade, et pone ea in templo, quod est in Ierusalem,
et domus Dei ædificetur in loco suo. 16 Tunc itaque
Sassabasar ille venit et posuit fundamenta templi Dei
in Ierusalem, et ex eo tempore usque nunc ædificatur,
et necdum completum est. 17 Nunc ergo, si videtur
regi bonum, recenseat in bibliotheca regis, quæ est in
Babylone, utrumnam a Cyro rege iussum fuerit ut
ædificaretur domus Dei in Ierusalem, et voluntatem
regis super hac re mittat ad nos.

6 Tunc Darius rex præcepit: et recensuerunt in
bibliotheca librorum, qui erant repositi in Babylone,
2 et inventum est in Ecbatanis, quod est castrum in
Medena provincia volumen unum, talisque scriptus
erat in eo commentarius: 3 Anno primo Cyri regis:
Cyrus rex decrevit ut domus Dei ædificaretur, quæ est
in Ierusalem, in loco ubi immolent hostias, et ut ponant
fundamenta supportantia altitudinem cubitorum
sexaginta, et latitudinem cubitorum sexaginta, 4
ordines de lapidibus impolitis tres, et sic ordines de
lignis novis: sumptus autem de domo regis dabuntur.
5 Sed et vasa templi Dei aurea et argentea, quæ
Nabuchodonosor tulerat de templo Ierusalem, et
attulerat ea in Babylonem, reddantur, et referantur
in templum in Ierusalem in locum suum, quæ et
posita sunt in templo Dei. 6 Nunc ergo Thathanai
dux regionis, quæ est trans Flumen, Stharbuzanai, et
consiliarii vestri Apharsachæi, qui estis trans Flumen,
procul recedite ab illis, 7 et dimittite fieri templum
Dei illud a duce Iudæorum, et a senioribus eorum, ut
domum Dei illam ædificent in loco suo. 8 Sed et a
me præceptum est quid oporteat fieri a presbyteris
Iudæorum illis ut ædificetur domus Dei, scilicet ut
de arca regis, id est, de tributis, quæ dantur de
regione trans Flumen, studiose sumptus dentur viris
illis ne impediatur opus. 9 Quod si necesse fuerit,
et vitulos, et agnos, et hœdos in holocaustum Deo
cæli, frumentum, sal, vinum, et oleum, secundum
ritum Sacerdotum, qui sunt in Ierusalem, detur eis
per singulos dies, ne sit in aliquo querimonia. 10 Et
offerant oblationes Deo cæli, orentque pro vita regis,
et filiorum eius. 11 A me ergo positum est decretum: Ut
omnis homo, qui hanc mutaverit iussionem, tollatur
lignum de domum ipsius, et erigatur, et configatur
in eo, domus autem eius publicetur. 12 Deus autem,
qui habitare fecit nomen suum ibi, dissipet omnia
regna, et populum qui extenderit manum suam ut
repugnet, et dissipet domum Dei illam, quæ est in
Ierusalem. Ego Darius statui decretum, quod studiose
impleri volo. 13 Igitur Thathanai dux regionis trans
Flumen, et Stharbuzanai, et consiliarii eius, secundum
quod præceperat Darius rex, sic diligenter executi
sunt. 14 Seniores autem Iudæorum ædificabant, et
prosperabantur iuxta prophetiam Aggæi prophetæ, et
Zachariæ filii Addo: et ædificaverunt et construxerunt
iubente Deo Israel, et iubente Cyro, et Dario, et
Artaxerxe regibus Persarum: 15 et compleverunt
domum Dei istam, usque ad diem tertium mensis
Adar, qui est annus sextus regni Darii regis. 16
Fecerunt autem filii Israel Sacerdotes et Levitæ,
et reliqui filiorum transmigrationis, dedicationem
domus Dei in gaudio. 17 Et obtulerunt in dedicationem
domus Dei, vitulos centum, arietes ducentos, agnos
quadringentos, hircos caprarum pro peccato totius
Israel duodecim, iuxta numerum tribuum Israel. 18 Et
statuerunt Sacerdotes in ordinibus suis, et Levitas
in vicibus suis super opera Dei in Ierusalem, sicut
scriptum est in libro Moysi. 19 Fecerunt autem filii
Israel transmigrationis, Pascha, quartadecima die
mensis primi. 20 Purificati enim fuerant Sacerdotes et
Levitæ quasi unus: omnes mundi ad immolandum

Pascha universis filiis transmigrationis, et fratribus
suis Sacerdotibus, et sibi. 21 Et comederunt filii Israel,
qui reversi fuerant de transmigratione, et omnes
qui se separaverant a coinquinatione Gentium terræ
ad eos, ut quærerent Dominum Deum Israel. 22 Et
fecerunt sollemnitatem azymorum septem diebus
in lætitia, quoniam lætificaverat eos Dominus, et
converterat cor regis Assur ad eos, ut adiuvaret manus
eorum in opere domus Domini Dei Israel.

7 Post hæc autem verba in regno Artaxerxis regis
Persarum, Esdras filius Saraiæ, filii Azariæ, filii
Helciæ, 2 filii Sellum, filii Sadoc, filii Achitob, 3 filii
Amariæ, filii Azariæ, filii Maraioth, 4 filii Zarahiæ,
filii Ozi, filii Bocci, 5 filii Abisue, filii Phinees, filii
Eleazar, filii Aaron sacerdotis ab initio: 6 ipse Esdras
ascendit de Babylone, et ipse scriba velox in lege
Moysi, quam Dominus Deus dedit Israel: et dedit
ei rex secundum manum Domini Dei eius super
eum, omnem petitionem eius. 7 Et ascenderunt
de filiis Israel, et de filiis Sacerdotum, et de filiis
Levitarum, et de cantoribus, et de ianitoribus, et de
Nathinæis, in Ierusalem anno septimo Artaxerxis
regis. 8 Et venerunt in Ierusalem mense quinto,
ipse est annus septimus regis. 9 Quia in primo die
mensis primi cœpit ascendere de Babylone, et in
primo die mensis quinti venit in Ierusalem, iuxta
manum Dei sui bonam super se. 10 Esdras enim
paravit cor suum, ut investigaret legem Domini, et
faceret et doceret in Israel præceptum et iudicium. 11
Hoc est autem exemplar epistolæ edicti, quod dedit
rex Artaxerxes Esdræ sacerdoti, scribæ erudito in
sermonibus et præceptis Domini, et ceremoniis eius
in Israel. 12 Artaxerxes rex regum Esdræ sacerdoti,
scribæ legis Dei cæli doctissimo, salutem. 13 A me
decretum est, ut cuicumque placuerit in regno meo
de populo Israel, et de Sacerdotibus eius, et de Levitis
ire in Ierusalem, tecum vadat. 14 A facie enim regis,
et septem consiliatorum eius missus es, ut visites
Iudæam et Ierusalem in lege Dei tui, quæ est in
manu tua: 15 et ut feras argentum et aurum quod
rex, et consiliatores eius sponte obtulerunt Deo
Israel, cuius in Ierusalem tabernaculum est. 16 Et
omne argentum et aurum quodcumque inveneris
in universa provincia Babylonis, et populus offerre
voluerit, et de Sacerdotibus quæ sponte obtulerint
domui Dei sui, quæ est in Ierusalem, 17 libere accipe,
et studiose eme de hac pecunia vitulos, arietes, agnos
et sacrificia et libamina eorum, et offer ea super
altare templi Dei vestri, quod est in Ierusalem. 18 Sed
et si quid tibi, et fratribus tuis placuerit de reliquo
argento et auro ut faciatis, iuxta voluntatem Dei
vestri facite. 19 Vasa quoque, quæ dantur tibi in
ministerium domus Dei tui, trade in conspectu Dei
in Ierusalem. 20 Sed et cetera, quibus opus fuerit
in domum Dei tui, quantumcumque necesse est ut
expendas, dabitur de thesauro, et de fisco regis, 21 et a
me. Ego Artaxerxes rex, statui atque decrevi omnibus
custodibus arcæ publicæ, qui sunt trans Flumen, ut
quodcumque petierit a vobis Esdras sacerdos, scriba
legis Dei cæli, absque mora detis 22 usque ad argenti
talenta centum, et usque ad frumenti coros centum,
et usque ad vini batos centum, et usque ad batos olei
centum, sal vero absque mensura. 23 Omne, quod ad
ritum Dei cæli pertinet, tribuatur diligenter in domo
Dei cæli: ne forte irascatur contra regnum regis, et
filiorum eius. 24 Vobis quoque notum facimus de
universis Sacerdotibus, et Levitis, et cantoribus, et
ianitoribus, Nathinæis, et ministris domus Dei huius,
ut vectigal, et tributum, et annonas non habeatis
potestatem imponendi super eos. 25 Tu autem Esdra
secundum sapientiam Dei tui, quæ est in manu tua,
constitue iudices et præsides ut iudicent omni populo,
qui est trans Flumen, his videlicet qui noverunt
legem Dei tui, sed et imperitos docete libere. 26 Et
omnis qui non fecerit legem Dei tui, et legem regis
diligenter, iudicium erit de eo sive in mortem, sive in
exilium, sive in condemnationem substantiæ eius,
vel certe in carcerem. 27 Benedictus Dominus Deus
patrum nostrorum, qui dedit hoc in corde regis ut
glorificaret domum Domini, quæ est in Ierusalem, 28
et in me inclinavit misericordiam suam coram rege
et consiliatoribus eius, et universis principibus regis
potentibus: et ego confortatus manu Domini Dei mei,
quæ erat in me, congregavi de Israel principes qui
ascenderent mecum.

8 Hi sunt ergo principes familiarum, et genealogia
eorum, qui ascenderunt mecum in regno Artaxerxis
regis de Babylone. 2 De filiis Phinees, Gersom. De

filiis Ithamar, Daniel. De filiis David, Hattus. 3 De filiis
Secheniæ, filiis Pharos, Zacharias: et cum eo numerati
sunt viri centum quinquaginta. 4 De filiis Phahath
Moab, Elioenai filius Zarehe, et cum eo ducenti viri. 5
De filiis Secheniæ, filius Ezechiel, et cum eo trecenti
viri. 6 De filiis Adan, Abed filius Ionathan, et cum eo
quinquaginta viri. 7 De filiis Alam, Isaias filius Athaliæ,
et cum eo septuaginta viri. 8 De filiis Saphatiæ,
Zebedia filius Michael, et cum eo octoginta viri. 9
De filiis Ioab, Obedia filius Iahiel, et cum eo ducenti
decem et octo viri. 10 De filiis Selomith, filius Iosphiæ,
et cum eo centum sexaginta viri. 11 De filiis Bebai,
Zacharias filius Bebai, et cum eo vigintiocto viri. 12
De filiis Azgad, Iohanan filius Eccetan, et cum eo
centum et decem viri. 13 De filiis Adonicam, qui
erant novissimi: et hæc nomina eorum: Elipheleth, et
Iehiel, et Samaias, et cum eis sexaginta viri. 14 De filii
Begui, Uthai et Zachur, et cum eis septuaginta viri.
15 Congregavi autem eos ad fluvium, qui decurrit ad
Ahava, et mansimus ibi tribus diebus: quæsivique in
populo et in sacerdotibus de filiis Levi, et non inveni
ibi. 16 Itaque misi Eliezer, et Ariel, et Semeiam, et
Elnathan, et Iarib, et alterum Elnathan, et Nathan,
et Zachariam, et Mosollam principes: et Ioiarib, et
Elnathan sapientes. 17 Et misi eos ad Eddo, qui est
primus in Chasphiæ loco, et posui in ore eorum verba,
quæ loquerentur ad Eddo, et fratres eius Nathinæos
in loco Chasphiæ ut adducerent nobis ministros
domus Dei nostri. 18 Et adduxerunt nobis per manum
Dei nostri bonam super nos, virum doctissimum
de filiis Moholi filii Levi filii Israel, et Sarabiam
et filios eius et fratres eius decem et octo, 19 et
Hasabiam, et cum eo Isaiam de filiis Merari, fratresque
eius, et filios eius viginti: 20 et de Nathinæis, quos
dederat David et principes ad ministeria Levitarum,
Nathinæos ducentos viginti: omnes hi suis nominibus
vocabantur. 21 Et prædicavi ibi ieiunium iuxta fluvium
Ahava ut affligeremur coram Domino Deo nostro, et
peteremus ab eo viam rectam nobis et filiis nostris,
universæque substantiæ nostræ. 22 Erubui enim
petere a rege auxilium et equites, qui defenderent
nos ab inimico in via: quia dixeramus regi: Manus Dei
nostri est super omnes, qui quærunt eum in bonitate:
et imperium eius et fortitudo eius, et furor super
omnes, qui derelinquunt eum. 23 Ieiunavimus autem,
et rogavimus Deum nostrum per hoc: et evenit nobis
prospere. 24 Et separavi de principibus Sacerdotum
duodecim, Sarabiam, et Hasabiam, et cum eis de
fratribus eorum decem. 25 Appendique eis argentum
et aurum, et vasa consecrata domus Dei nostri, quæ
obtulerat rex et consiliatores eius, et principes eius,
universusque Israel eorum, qui inventi fuerant: 26 et
appendi in manibus eorum argenti talenta sexcenta
quinquaginta, et vasa argentea centum, auri centum
talenta: 27 et crateres aureos viginti, qui habebant
solidos millenos, et vasa æris fulgentis optimi duo,
pulchra, ut aurum. 28 Et dixi eis: Vos sancti Domini,
et vasa sancta, et argentum et aurum, quod sponte
oblatum est Domino Deo patrum nostrorum: 29 vigilate
et custodite, donec appendatis coram principibus
Sacerdotum, et Levitarum, et ducibus familiarum
Israel in Ierusalem, in thesaurum domus Domini.
30 Susceperunt autem Sacerdotes et Levitæ pondus
argenti, et auri, et vasorum ut deferrent Ierusalem in
domum Dei nostri. 31 Promovimus ergo a flumine
Ahava duodecimo die mensis primi ut pergeremus
Ierusalem: et manus Dei nostri fuit super nos, et
liberavit nos de manu inimici et insidiatoris in via.
32 Et venimus Ierusalem, et mansimus ibi tribus
diebus. 33 Die autem quarta appensum est argentum,
et aurum, et vasa in domo Dei nostri per manum
Meremoth filii Uriæ Sacerdotis, et cum eo Eleazar
filius Phinees, cumque eis Iozabed filius Iosue, et
Noadaia filius Bennoi Levitæ, 34 iuxta numerum et
pondus omnium: descriptumque est omne pondus in
tempore illo. 35 Sed et qui venerant de captivitate
filii transmigrationis, obtulerunt holocautomata Deo
Israel, vitulos duodecim pro omni populo Israel,
arietes nonaginta sex, agnos septuaginta septem,
hircos pro peccato, duodecim: omnia in holocaustum
Domino. 36 Dederunt autem edicta regis satrapis, qui
erant de conspectu regis et ducibus trans Flumen, et
elevaverunt populum et domum Dei.

9 Postquam autem hæc completa sunt, accesserunt ad
me principes, dicentes: Non est separatus populus
Israel, Sacerdotes et Levitæ a populis terrarum,
et abominationibus eorum Chananæi videlicet, et
Hethæi, et Pherezæi, et Iebusæi, et Ammonitarum,
et Moabitarum, et Ægyptiorum, et Amorrhæorum:

2 tulerunt enim de filiabus eorum sibi et filiis suis,
et commiscuerunt semen sanctum cum populis
terrarum: manus etiam principum et magistratuum
fuit in transgressione hac prima. 3 Cumque audissem
sermonem istum, scidi pallium meum et tunicam, et
evelli capillos capitis mei et barbæ, et sedi mœrens.
4 Convenerunt autem ad me omnes, qui timebant
verbum Dei Israel, pro transgressione eorum, qui
de captivitate venerant, et ego sedebam tristis
usque ad sacrificium vespertinum: 5 et in sacrificio
vespertino surrexi de afflictione mea, et scisso pallio
et tunica, curvavi genua mea, et expandi manus meas
ad Dominum Deum meum, 6 et dixi: Deus meus,
confundor et erubesco levare faciem meam ad te:
quoniam iniquitates nostræ multiplicatæ sunt super
caput nostrum, et delicta nostra creverunt usque
ad cælum 7 a diebus patrum nostrorum: sed et nos
ipsi peccavimus graviter usque ad diem hanc, et in
iniquitatibus nostris traditi sumus ipsi, et reges nostri,
et Sacerdotes nostri in manum regum terrarum, et
in gladium, et in captivitatem, et in rapinam, et in
confusionem vultus, sicut et die hac. 8 Et nunc quasi
parum et ad momentum facta est deprecatio nostra
apud Dominum Deum nostrum, ut dimitterentur
nobis reliquiæ, et daretur nobis paxillus in loco sancto
eius, et illuminaret oculos nostros Deus noster, et
daret nobis vitam modicam in servitute nostra, 9 quia
servi sumus, et in servitute nostra non dereliquit nos
Deus noster, sed inclinavit super nos misericordiam
coram rege Persarum, ut daret nobis vitam, et
sublimaret domum Dei nostri, et extrueret solitudines
eius, et daret nobis sepem in Iuda et Ierusalem.
10 Et nunc quid dicemus Deus noster post hæc?
Quia dereliquimus mandata tua, 11 quæ præcepisti
in manu servorum tuorum prophetarum, dicens:
Terra, ad quam vos ingredimini ut possideatis eam,
terra immunda est iuxta immunditiam populorum,
ceterarumque terrarum, abominationibus eorum qui
repleverunt eam ab ore usque ad os in coinquinatione
sua. 12 Nunc ergo filias vestras ne detis filiis eorum,
et filias eorum ne accipiatis filiis vestris, et non
quæratis pacem eorum, et prosperitatem eorum
usque in æternum: ut confortemini, et comedatis quæ
bona sunt terræ, et heredes habeatis filios vestros
usque in sæculum. 13 Et post omnia quæ venerunt
super nos in operibus nostris pessimis, et in delicto
nostro magno, quia tu Deus noster liberasti nos de
iniquitate nostra, et dedisti nobis salutem sicut est
hodie, 14 ut non converteremur, et irrita faceremus
mandata tua, neque matrimonia iungeremus cum
populis abominationum istarum. Numquid iratus es
nobis usque ad consummationem ne dimitteres nobis
reliquias ad salutem? 15 Domine Deus Israel iustus es
tu: quoniam derelicti sumus, qui salvaremur sicut die
hac. Ecce coram te sumus in delicto nostro. Non enim
stari potest coram te super hoc.

10 Sic ergo orante Esdra, et implorante eo, et flente,
et iacente ante templum Dei, collectus est ad eum
de Israel cœtus grandis nimis virorum et mulierum et
puerorum, et flevit populus fletu multo. 2 Et respondit
Sechenias filius Iehiel de filiis Ælam, et dixit Esdræ:
Nos prævaricati sumus in Deum nostrum, et duximus
uxores alienigenas de populis terræ: et nunc, si est
pœnitentia in Israel super hoc, 3 percutiamus fœdus
cum Domino Deo nostro, ut proiiciamus universas
uxores, et eos qui de his nati sunt iuxta voluntatem
Domini, et eorum qui timent præceptum Domini
Dei nostri: secundum legem fiat. 4 Surge, tuum
est decernere, nosque erimus tecum: confortare, et
fac. 5 Surrexit ergo Esdras, et adiuravit principes
Sacerdotum et Levitarum, et omnem Israel ut facerent
secundum verbum hoc, et iuraverunt. 6 Et surrexit
Esdras ante domum Dei, et abiit ad cubiculum Iohanan
filii Eliasib, et ingressus est illuc, panem non comedit,
et aquam non bibit: lugebat enim transgressionem
eorum, qui venerant de captivitate. 7 Et missa est vox
in Iuda et in Ierusalem omnibus filiis transmigrationis,
ut congregarentur in Ierusalem: 8 et omnis qui non
venerit in tribus diebus iuxta consilium principum et
seniorum, auferetur universa substantia eius, et ipse
abiicietur de cœtu transmigrationis. 9 Convenerunt
igitur omnes viri Iuda, et Beniamin in Ierusalem tribus
diebus, ipse est mensis nonus, vigesimo die mensis: et
sedit omnis populus in platea domus Dei, trementes
pro peccato, et pluviis. 10 Et surrexit Esdras sacerdos,
et dixit ad eos: Vos transgressi estis, et duxistis
uxores alienigenas ut adderetis super delictum Israel.
11 Et nunc date confessionem Domino Deo patrum
vestrorum, et facite placitum eius, et separamini

a populis terræ, et ab uxoribus alienigenis. 12 Et
respondit universa multitudo, dixitque voce magna:
Iuxta verbum tuum ad nos, sic fiat. 13 Verumtamen
quia populus multus est, et tempus pluviæ, et non
sustinemus stare foris, et opus non est diei unius
vel duorum (vehementer quippe peccavimus in
sermone isto) 14 constituantur principes in universa
multitudine: et omnes in civitatibus nostris qui
duxerunt uxores alienigenas veniant in temporibus
statutis, et cum his seniores per civitatem et civitatem,
et iudices eius donec avertatur ira Dei nostri a nobis
super peccato hoc. 15 Igitur Ionathan filius Azahel, et
Iaasia filius Thecue, steterunt super hoc, et Messollam
et Sebethai Levites adiuverunt eos: 16 Feceruntque sic
filii transmigrationis. Et abierunt Esdras Sacerdos, et
viri principes familiarum in domos patrum suorum,
et omnes per nomina sua, et sederunt in die primo
mensis decimi ut quærerent rem. 17 Et consummati
sunt omnes viri, qui duxerant uxores alienigenas,
usque ad diem primam mensis primi. 18 Et inventi sunt
de filiis sacerdotum qui duxerant uxores alienigenas.
De filiis Iosue filii Iosedec, et fratres eius, Maasia, et
Eliezer, et Iarib, et Godolia. 19 Et dederunt manus suas
ut eiicerent uxores suas, et pro delicto suo arietem
de ovibus offerrent. 20 Et de filiis Emmer, Hanani,
et Zebedia. 21 Et de filiis Harim, Maasia, et Elia, et
Semeia, et Iehiel, et Ozias. 22 Et de filiis Pheshur,
Elioenai, Maasia, Ismael, Nathanael, Iozabed, et Elasa.
23 Et de filiis Levitarum, Iozabed, et Semei, et Celaia,
ipse est Calita, Phataia, Iuda, et Eliezer. 24 Et de
cantoribus, Eliasib. Et de ianitoribus, Sellum, et Telem,
et Uri. 25 Et ex Israel, de filiis Pharos, Remeia, et
Iesia, et Melchia, et Miamin, et Eliezer, et Melchia,
et Banea. 26 Et de filiis Ælam, Mathania, Zacharias,
et Iehiel, et Abdi, et Ierimoth, et Elia. 27 Et de filiis
Zethua, Elioenai, Eliasib, Mathania, et Ierimuth, et
Zabad, et Aziza. 28 Et de filiis Bebai, Iohanan, Hanania,
Zabbai, Athalai. 29 Et de filiis Bani, Mosollam, et
Melluch, et Adaia, Iasub, et Saal, et Ramoth. 30 Et
de filiis Phahath Moab, Edna, et Chalal, Banaias, et
Maasias, Mathanias, Beseleel, Bennui, et Manasse. 31
Et de filiis Herem, Eliezer, Iosue, Melchias, Semeias,
Simeon, 32 Beniamin, Maloch, Samarias. 33 Et de
filiis Hasom, Mathanai, Mathatha, Zabad, Eliphelet,
Iermai, Manasse, Semei. 34 De filiis Bani, Maadi,
Amram, et Uel, 35 Baneas, et Badaias, Cheliau, 36
Vania, Marimuth, et Eliasib, 37 Mathanias, Mathanai,
et Iasi, 38 et Bani, et Bennui, Semei, 39 et Salmias, et
Nathan, et Adaias, 40 et Mechnedebai, Sisai, Sarai, 41
Ezrel, et Selemiau, Semeria, 42 Sellum, Amaria, Ioseph.
43 De filiis Nebo, Iehiel, Mathathias, Zabad, Zabina,
Ieddu, et Ioel, et Banaia. 44 Omnes hi acceperant
uxores alienigenas, et fuerunt ex eis mulieres, quæ
pepererant filios.

Nehemiæ

1 Verba Nehemiæ filii Helchiæ. Et factum est in
mense Casleu, anno vigesimo, et ego eram in Susis
castro. **2** Et venit Hanani unus de fratribus meis,
ipse et viri ex Iuda: et interrogavi eos de Iudæis,
qui remanserant, et supererant de captivitate, et
Ierusalem. **3** Et dixerunt mihi: Qui remanserunt,
et relicti sunt de captivitate ibi in provincia, in
afflictione magna sunt, et in opprobrio: et murus
Ierusalem dissipatus est, et portæ eius combustæ
sunt igni. **4** Cumque audissem verba huiuscemodi,
sedi, et flevi, et luxi diebus multis: ieiunabam, et
orabam ante faciem Dei cæli. **5** Et dixi: Quæso
Domine Deus cæli fortis, magne atque terribilis, qui
custodis pactum et misericordiam cum his qui te
diligunt, et custodiunt mandata tua: **6** fiant aures tuæ
auscultantes, et oculi tui aperti ut audias orationem
servi tui, quam ego oro coram te hodie nocte et die
pro filiis Israel servis tuis: et confiteor pro peccatis
filiorum Israel, quibus peccaverunt tibi: ego, et domus
patris mei peccavimus, **7** vanitate seducti sumus, et
non custodivimus mandatum tuum, et ceremonias, et
iudicia quæ præcepisti Moysi famulo tuo. **8** Memento
verbi, quod mandasti Moysi servo tuo, dicens: Cum
transgressi fueritis, ego dispergam vos in populos: **9**
et si revertamini ad me, et custodiatis præcepta mea,
et faciatis ea; etiamsi abducti fueritis ad extrema cæli,
inde congregabo vos, et reducam in locum, quem
elegi ut habitaret nomen meum ibi. **10** Et ipsi servi
tui, et populus tuus: quos redemisti in fortitudine tua
magna, et in manu tua valida. **11** Obsecro Domine,
sit auris tua attendens ad orationem servi tui, et
ad orationem servorum tuorum, qui volunt timere
nomen tuum: et dirige servum tuum hodie, et da
ei misericordiam ante virum hunc. Ego enim eram
pincerna regis.

2 Factum est autem in mense Nisan, anno vigesimo
Artaxerxis regis: et vinum erat ante eum, et levavi
vinum, et dedi regi: et eram quasi languidus ante
faciem eius. **2** Dixitque mihi rex: Quare vultus tuus
tristis est, cum te ægrotum non videam? Non est
hoc frustra, sed malum nescio quod in corde tuo
est. Et timui valde, ac nimis: **3** et dixi regi: Rex in
æternum vive: quare non mœreat vultus meus, quia
civitas domus sepulchrorum patris mei deserta est,
et portæ eius combustæ sunt igni? **4** Et ait mihi rex:
Pro qua re postulas? Et oravi Deum cæli, **5** et dixi
ad regem: Si videtur regi bonum, et si placet servus
tuus ante faciem tuam, ut mittas me in Iudæam ad
civitatem sepulchri patris mei, et ædificabo eam. **6**
Dixitque mihi rex, et regina quæ sedebat iuxta eum:
Usque ad quod tempus erit iter tuum, et quando
reverteris? Et placuit ante vultum regis, et misit
me: et constitui ei tempus. **7** Et dixi regi: Si regi
videtur bonum, epistolas det mihi ad duces regionis
trans Flumen, ut traducant me, donec veniam in
Iudæam: **8** et epistolam ad Asaph custodem saltus
regis, ut det mihi ligna, ut tegere possim portas
turris domus, et muros civitatis, et domum, quam
ingressus fuero. Et dedit mihi rex iuxta manum Dei
mei bonam mecum. **9** Et veni ad duces regionis trans
Flumen, dedique eis epistolas regis. Miserat autem rex
mecum principes militum, et equites. **10** Et audierunt
Sanaballat Horonites, et Tobias servus Ammanites:
et contristati sunt afflictione magna, quod venisset
homo, qui quæreret prosperitatem filiorum Israel.
11 Et veni Ierusalem, et eram ibi tribus diebus, **12**
et surrexi nocte ego, et viri pauci mecum, et non
indicavi cuiquam quid Deus dedisset in corde meo ut
facerem in Ierusalem, et iumentum non erat mecum,
nisi animal, cui sedebam. **13** Et egressus sum per
portam vallis nocte, et ante fontem draconis, et ad
portam stercoris, et considerabam murum Ierusalem
dissipatum, et portas eius consumptas igni. **14** Et
transivi ad portam fontis, et ad aquæductum regis, et
non erat locus iumento, cui sedebam, ut transiret.
15 Et ascendi per torrentem nocte, et considerabam
murum, et reversus veni ad portam vallis, et redii.
16 Magistratus autem nesciebant quo abiissem, aut
quid ego facerem: sed et Iudæis et sacerdotibus,
et optimatibus, et magistratibus, et reliquis qui
faciebant opus, usque ad id loci nihil indicaveram.
17 Et dixi eis: Vos nostis afflictionem in qua sumus;
quia Ierusalem deserta est, et portæ eius consumptæ
sunt igni: venite, et ædificemus muros Ierusalem,
et non simus ultra opprobrium. **18** Et indicavi eis
manum Dei mei, quod esset bona mecum, et verba
regis, quæ locutus esset mihi, et aio: Surgamus, et

ædificemus. Et confortatæ sunt manus eorum in bono.
19 Audierunt autem Sanaballat Horonites, et Tobias
servus Ammanites, et Gosem Arabs, et subsannaverunt
nos, et despexerunt, dixeruntque: Quæ est hæc res,
quam facitis? Numquid contra regem vos rebellatis?
20 Et reddidi eis sermonem, dixique ad eos: Deus cæli
ipse nos iuvat, et nos servi eius sumus: surgamus et
ædificemus: vobis autem non est pars, et iustitia, et
memoria in Ierusalem.

3 Et surrexit Eliasib sacerdos magnus, et fratres eius
sacerdotes, et ædificaverunt portam gregis: ipsi
sanctificaverunt eam, et statuerunt valvas eius, et
usque ad turrim centum cubitorum sanctificaverunt
eam, usque ad turrim Hananeel. 2 Et iuxta eum
ædificaverunt viri Iericho: et iuxta eum ædificavit
Zachur filius Amri. 3 Portam autem piscium
ædificaverunt filii Asnaa: ipsi texerunt eam, et
statuerunt valvas eius, et seras, et vectes. Et iuxta
eos ædificavit Marimuth filius Uriæ, filii Accus. 4 Et
iuxta eum ædificavit Mosollam filius Barachiæ, filii
Mesezebel: et iuxta eos ædificavit Sadoc filius Baana:
5 Et iuxta eos ædificaverunt Thecueni: optimates
autem eorum non supposuerunt colla sua in opere
Domini sui. 6 Et portam veterem ædificaverunt Ioiada
filius Phasea, et Mosollam filius Besodia: ipsi texerunt
eam, et statuerunt valvas eius, et seras, et vectes: 7 Et
iuxta eos ædificaverunt Meltias Gabaonites, et Iadon
Meronathites, viri de Gabaon et Maspha, pro duce qui
erat in regione trans Flumen. 8 Et iuxta eum ædificavit
Eziel filius Araia aurifex: et iuxta eum ædificavit
Ananias filius pigmentarii: et dimiserunt Ierusalem
usque ad murum plateæ latioris. 9 Et iuxta eum
ædificavit Raphaia filius Hur, princeps vici Ierusalem.
10 Et iuxta eum ædificavit Iedaia filius Haromaph
contra domum suam: et iuxta eum ædificavit Hattus
filius Haseboniæ. 11 Mediam partem vici ædificavit
Melchias filius Herem, et Hasub filius Phahath Moab,
et turrim furnorum. 12 Et iuxta eum ædificavit Sellum
filius Alohes princeps mediæ partis vici Ierusalem,
ipse et filiæ eius. 13 Et portam vallis ædificavit
Hanun, et habitatores Zanoe: ipsi ædificaverunt eam,
et statuerunt valvas eius, et seras, et vectes, et
mille cubitos in muro usque ad portam sterquilinii.
14 Et portam sterquilinii ædificavit Melchias filius
Rechab, princeps vici Bethacharam: ipse ædificavit
eam, et statuit valvas eius, et seras, et vectes. 15
Et portam fontis ædificavit Sellum filius Cholhoza,
princeps pagi Maspha: ipse ædificavit eam, et texit,
et statuit valvas eius, et seras, et vectes, et muros
piscinæ Siloe in hortum regis, et usque ad gradus, qui
descendunt de Civitate David. 16 Post eum ædificavit
Nehemias filius Azboc princeps dimidiæ partis vici
Bethsur usque contra sepulchrum David et usque
ad piscinam, quæ grandi opere constructa est, et
usque ad domum fortium. 17 Post eum ædificaverunt
Levitæ, Rehum filius Benni: post eum ædificavit
Hasebias princeps dimidiæ partis vici Ceilæ in vico
suo. 18 Post eum ædificaverunt fratres eorum Bavai
filius Enadad, princeps dimidiæ partis Ceilæ. 19 Et
ædificavit iuxta eum Azer filius Iosue, princeps Maspha
mensuram secundam, contra ascensum firmissimi
anguli. 20 Post eum in monte ædificavit Baruch filius
Zachai mensuram secundam, ab angulo usque ad
portam domus Eliasib sacerdotis magni. 21 Post eum
ædificavit Merimuth filius Uriæ filii Haccus, mensuram
secundam, a porta domus Eliasib, donec extenderetur
domus Eliasib. 22 Et post eum ædificaverunt sacerdotes
viri de campestribus Iordanis. 23 Post eum ædificavit
Beniamin et Hasub contra domum suam: et post eum
ædificavit Azarias filius Maasiæ filii Ananiæ contra
domum suam. 24 Post eum ædificavit Bennui filius
Henadad mensuram secundam, a domo Azariæ usque
ad flexuram, et usque ad angulum. 25 Phalel filius Ozi
contra flexuram et turrim, quæ eminet de domo regis
excelsa, id est, in atrio carceris: post eum Phadaia
filius Pharos. 26 Nathinæi autem habitabant in Ophel
usque contra portam aquarum ad Orientem, et turrim,
quæ prominebat. 27 Post eum ædificaverunt Thecueni
mensuram secundam e regione, a turre magna et
eminente usque ad murum templi. 28 Sursum autem a
porta equorum ædificaverunt sacerdotes, unusquisque
contra domum suam. 29 Post eos ædificavit Sadoc filius
Emmer contra domum suam. Et post eum ædificavit
Semaia filius Secheniæ, custos portæ Orientalis.
30 Post eum ædificavit Hanania filius Selemiæ, et
Hanun filius Seleph sextus, mensuram secundam:
post eum ædificavit Mosollam filius Barachiæ, contra
gazophylacium suum. 31 Post eum ædificavit Melchias
filius aurificis usque ad domum Nathinæorum, et

scruta vendentium contra portam iudicialem, et usque
ad cœnaculum anguli. 32 Et inter cœnaculum anguli in
porta gregis ædificaverunt aurifices et negotiatores.

4 Factum est autem, cum audisset Sanaballat quod
ædificaremus murum, iratus est valde: et motus
nimis subsannavit Iudæos, 2 et dixit coram fratribus
suis, et frequentia Samaritanorum: Quid Iudæi
faciunt imbecilles? Num dimittent eos Gentes? Num
sacrificabunt, et complebunt in una die? Numquid
ædificare poterunt lapides de acervis pulveris, qui
combusti sunt? 3 Sed et Tobias Ammanites proximus
eius, ait: Ædificent: si ascenderit vulpes, transiliet
murum eorum lapideum. 4 Audi, Deus noster, quia
facti sumus despectui: converte opprobrium super
caput eorum, et da eos in despectionem in terra
captivitatis. 5 Ne operias iniquitatem eorum, et
peccatum eorum coram facie tua non deleatur, quia
irriserunt ædificantes. 6 Itaque ædificavimus murum,
et coniunximus totum usque ad partem dimidiam:
et provocatum est cor populi ad operandum. 7
Factum est autem, cum audisset Sanaballat, et Tobias,
et Arabes, et Ammanitæ, et Azotii, quod obducta
esset cicatrix muri Ierusalem, et quod cœpissent
interrupta concludi, irati sunt nimis. 8 Et congregati
sunt omnes pariter ut venirent, et pugnarent contra
Ierusalem, et molirentur insidias. 9 Et oravimus Deum
nostrum, et posuimus custodes super murum die ac
nocte contra eos. 10 Dixit autem Iudas: Debilitata
est fortitudo portantis, et humus nimia est, et nos
non poterimus ædificare murum. 11 Et dixerunt
hostes nostri: Nesciant, et ignorent donec veniamus
in medium eorum, et interficiamus eos, et cessare
faciamus opus. 12 Factum est autem venientibus
Iudæis, qui habitabant iuxta eos, et dicentibus nobis
per decem vices ex omnibus locis quibus venerant
ad nos, 13 statui in loco post murum per circuitum
populum in ordinem cum gladiis suis, et lanceis,
et arcubus. 14 Et perspexi atque surrexi: et aio ad
optimates et magistratus, et ad reliquam partem
vulgi: Nolite timere a facie eorum. Domini magni
et terribilis mementote, et pugnate pro fratribus
vestris, filiis vestris, et filiabus vestris, et uxoribus
vestris, et domibus vestris. 15 Factum est autem,
cum audissent inimici nostri nunciatum esse nobis,
dissipavit Deus consilium eorum. Et reversi sumus
omnes ad muros, unusquisque ad opus suum. 16 Et
factum est a die illa, media pars iuvenum eorum
faciebat opus, et media parata erat ad bellum, et
lanceæ, et scuta, et arcus, et loricæ, et principes
post eos in omni domo Iuda. 17 Ædificantium in
muro, et portantium onera, et imponentium: una
manu sua faciebat opus, et altera tenebat gladium: 18
ædificentium enim unusquisque gladio erat accinctus
renes. Et ædificabant, et clangebant buccina iuxta
me. 19 Et dixi ad optimates, et ad magistratus, et ad
reliquam partem vulgi: Opus grande est et latum, et
nos separati sumus in muro procul alter ab altero:
20 in loco quocumque audieritis clangorem tubæ,
illuc concurrite ad nos: Deus noster pugnabit pro
nobis. 21 Et nosipsi faciamus opus: et media pars
nostrum teneat lanceas ab ascensu auroræ donec
egrediantur astra. 22 In tempore quoque illo dixi
populo: Unusquisque cum puero suo maneat in medio
Ierusalem, et sint nobis vices per noctem, et diem, ad
operandum. 23 Ego autem et fratres mei, et pueri mei,
et custodes, qui erant post me, non deponebamus
vestimenta nostra: unusquisque tantum nudabatur ad
baptismum.

5 Et factus est clamor populi, et uxorum eius magnus
adversus fratres suos Iudæos. 2 Et erant qui
dicerent: Filii nostri, et filiæ nostræ multæ sunt
nimis: accipiamus pro pretio eorum frumentum, et
comedamus, et vivamus. 3 Et erant qui dicerent: Agros
nostros, et vineas, et domus nostras opponamus, et
accipiamus frumentum in fame. 4 Et alii dicebant:
Mutuo sumamus pecunias in tributa regis, demusque
agros nostros et vineas: 5 et nunc sicut carnes fratrum
nostrorum, sic carnes nostræ sunt: et sicut filii eorum,
ita et filii nostri. Ecce nos subiugamus filios nostros, et
filias nostras in servitutem, et de filiabus nostris sunt
famulæ, nec habemus unde possint redimi, et agros
nostros et vineas nostras alii possident. 6 Et iratus sum
nimis cum audissem clamorem eorum secundum verba
hæc: 7 cogitavique cor meum mecum: et increpavi
optimates et magistratus, et dixi eis: Usurasne singuli
a fratribus vestris exigitis? Et congregavi adversum
eos concionem magnam, 8 et dixi eis: Nos, ut scitis,
redemimus fratres nostros Iudæos, qui venditi fuerant

Gentibus secundum possibilitatem nostram: et vos
igitur vendetis fratres vestros, et redimemus eos?
Et siluerunt, nec invenerunt quid responderent. 9
Dixique ad eos: Non est bona res, quam facitis: quare
non in timore Dei nostri ambulastis, ne exprobretur
nobis a Gentibus inimicis nostris? 10 Et ego, et fratres
mei, et pueri mei commodavimus plurimis pecuniam
et frumentum: non repetamus in commune istud, æs
alienum concedamus, quod debetur nobis. 11 Reddite
eis hodie agros suos, et vineas suas, et oliveta sua,
et domos suas: quin potius et centesimum pecuniæ,
frumenti, vini et olei, quam exigere soletis ab eis,
date pro illis. 12 Et dixerunt: Reddemus, et ab eis nihil
quæremus: sicque faciemus ut loqueris. Et vocavi
Sacerdotes, et adiuravi eos, ut facerent iuxta quod
dixeram. 13 Insuper excussi sinum meum, et dixi: Sic
excutiat Deus omnem virum, qui non compleverit
verbum istud, de domo sua, et de laboribus suis: sic
excutiatur, et vacuus fiat. Et dixit universa multitudo:
Amen. Et laudaverunt Deum. Fecit ergo populus sicut
erat dictum. 14 A die autem illa, qua præceperat rex
mihi ut essem dux in terra Iuda, ab anno vigesimo
usque ad annum trigesimum secundum Artaxerxis
regis per annos duodecim, ego et fratres mei annonas,
quæ ducibus debebantur, non comedimus. 15 Duces
autem primi, qui fuerant ante me, gravaverunt
populum, et acceperunt ab eis in pane, et vino, et
pecunia quotidie siclos quadraginta: sed et ministri
eorum depresserunt populum. Ego autem non feci
ita propter timorem Dei: 16 quin potius in opere
muri ædificavi, et agrum non emi, et omnes pueri
mei congregati ad opus erant. 17 Iudæi quoque
et magistratus centum quinquaginta viri, et qui
veniebant ad nos de Gentibus, quæ in circuitu nostro
sunt, in mensa mea erant. 18 Parabatur autem mihi
per dies singulos bos unus, arietes sex electi, exceptis
volatilibus, et inter dies decem vina diversa, et alia
multa tribuebam: insuper et annonas ducatus mei
non quæsivi: valde enim attenuatus erat populus.
19 Memento mei, Deus meus, in bonum secundum
omnia, quæ feci populo huic.

6 Factum est autem, cum audisset Sanaballat, et
Tobias, et Gossem Arabs, et ceteri inimici nostri,
quod ædificassem ego murum, et non esset in ipso
residua interruptio (usque ad tempus autem illud
valvas non posueram in portis) 2 miserunt Sanaballat,
et Gossem ad me, dicentes: Veni, et percutiamus
fœdus pariter in viculis in Campo Ono. Ipsi autem
cogitabant ut facerent mihi malum. 3 Misi ergo
ad eos nuncios, dicens: Opus grande ego facio, et
non possum descendere: ne forte negligatur cum
venero, et descendero ad vos. 4 Miserunt autem ad
me secundum verbum hoc per quattuor vices: et
respondi eis iuxta sermonem priorem. 5 Et misit ad
me Sanaballat iuxta verbum prius quinta vice puerum
suum, et epistolam habebat in manu sua scriptam hoc
modo: 6 IN GENTIBUS auditum est, et Gossem dixit,
quod tu et Iudæi cogitetis rebellare, et propterea
ædifices murum, et levare te velis super eos regem:
propter quam causam 7 et prophetas posueris, qui
prædicent de te in Ierusalem, dicentes: Rex in Iudæa
est. Auditurus est rex verba hæc: idcirco nunc veni, ut
ineamus consilium pariter. 8 Et misi ad eos, dicens:
Non est factum secundum verba hæc, quæ tu loqueris:
de corde enim tuo tu componis hæc. 9 Omnes enim
hi terrebant nos, cogitantes quod cessarent manus
nostræ ab opere, et quiesceremus. Quam ob causam
magis confortavi manus meas: 10 et ingressus sum
domum Semaiæ filii Dalaiæ filii Metabeel secreto.
Qui ait: Tractemus nobiscum in domo Dei in medio
templi, et claudamus portas ædis: quia venturi sunt ut
interficiant te, et nocte venturi sunt ad occidendum
te. 11 Et dixi: Num quisquam similis mei fugit? Et quis
ut ego ingredietur templum, et vivet? Non ingrediar.
12 Et intellexi quod Deus non misisset eum, sed quasi
vaticinans locutus esset ad me, et Tobias, et Sanaballat
conduxissent eum. 13 Acceperat enim pretium, ut
territus facerem, et peccarem, et haberent malum,
quod exprobrarent mihi. 14 Memento mei Domine
pro Tobia et Sanaballat, iuxta opera eorum talia: sed
et Noadiæ prophetæ, et ceterorum prophetarum,
qui terrebant me. 15 Completus est autem murus
vigesimoquinto die mensis Elul, quinquaginta duobus
diebus. 16 Factum est ergo cum audissent omnes
inimici nostri, ut timerent universæ gentes, quæ erant
in circuitu nostro, et conciderent intra semetipsos, et
scirent quod a Deo factum esset opus hoc. 17 Sed et
in diebus illis multæ optimatum Iudæorum epistolæ
mittebantur ad Tobiam, et a Tobia veniebant ad eos.

18 Multi enim erant in Iudæa habentes iuramentum
eius, quia gener erat Secheniæ filii Area, et Iohanan
filius eius acceperat filiam Mosollam filii Barachiæ:
19 sed et laudabant eum coram me, et verba mea
nunciabant ei: et Tobias mittebat epistolas ut terreret
me.

7 Postquam autem ædificatus est murus, et posui
valvas, et recensui ianitores, et cantores, et Levitas:
2 præcepi Hanani fratri meo, et Hananiæ principi
domus de Ierusalem (ipse enim quasi vir verax et
timens Deum plus ceteris videbatur) 3 et dixi eis:
Non aperiantur portæ Ierusalem usque ad calorem
solis. Cumque adhuc assisterent, clausæ portæ sunt,
et oppilatæ: et posui custodes de habitatoribus
Ierusalem, singulos per vices suas, et unumquemque
contra domum suam. 4 Civitas autem erat lata
nimis et grandis, et populus parvus in medio eius,
et non erant domus ædificatæ. 5 Deus autem
dedit in corde meo, et congregavi optimates, et
magistratus, et vulgus, ut recenserem eos: et inveni
librum census eorum, qui ascenderant primum, et
inventum est scriptum in eo. 6 Isti filii provinciæ,
qui ascenderunt de captivitate migrantium, quos
transtulerat Nabuchodonosor rex Babylonis, et reversi
sunt in Ierusalem, et in Iudæam, unusquisque in
civitatem suam. 7 Qui venerunt cum Zorobabel, Iosue,
Nehemias, Azarias, Raamias, Nahamani, Mardochæus,
Belsam, Mespharath, Begoai, Nahum, Baana. Numerus
virorum populi Israel: 8 Filii Pharos, duo millia
centum septuaginta duo: 9 Filii Saphatia, trecenti
septuaginta duo: 10 Filii Area, sexcenti quinquaginta
duo: 11 Filii Phahathmoab filiorum Iosue et Ioab,
duo millia octingenti decem et octo: 12 Filii Ælam,
mille ducenti quinquagintaquattuor: 13 Filii Zethua,
octingenti quadragintaquinque: 14 Filii Zachai,
septingenti sexaginta: 15 Filii Bannui, sexcenti
quadragintaocto: 16 Filii Bebai, sexcenti vigintiocto:
17 Filii Azgad, duo millia trecenti vigintiduo: 18
Filii Adonicam, sexcenti sexagintaseptem: 19 Filii
Beguai, duo millia sexagintaseptem: 20 Filii Adin,
sexcenti quinquagintaquinque: 21 Filii Ater, filii
Hezeciæ, nonagintaocto: 22 Filii Hasem, trecenti
vigintiocto: 23 Filii Besai, trecenti vigintiquattuor:
24 Filii Hareph, centum duodecim: 25 Filii Gabaon,
nonagintaquinque: 26 Filii Bethlehem, et Netupha,
centum octogintaocto. 27 Viri Anathoth, centum
vigintiocto. 28 Viri Bethazmoth, quadragintaduo. 29
Viri Cariathiarim, Cephira, et Beroth, septingenti
quadragintatres. 30 Viri Rama et Geba, sexcenti
vigintiunus. 31 Viri Machmas, centum viginti duo. 32
Viri Bethel et Hai, centum vigintitres. 33 Viri Nebo
alterius, quinquagintaduo. 34 Viri Ælam alterius, mille
ducenti quinquagintaquattuor. 35 Filii Harem, trecenti
viginti. 36 Filii Iericho, trecenti quadragintaquinque.
37 Filii Lod, Hadid et Ono, septingenti vigintiunus. 38
Filii Senaa, tria millia nongenti triginta. 39 Sacerdotes:
Filii Idaia in domo Iosue, nongenti septuagintatres. 40
Filii Emmer, mille quinquagintaduo. 41 Filii Phashur,
mille ducenti quadragintaseptem. 42 Filii Arem, mille
decem et septem. Levitæ: 43 Filii Iosue et Cedmihel
filiorum 44 Oduiæ, septuagintaquattuor. Cantores: 45
Filii Asaph, centum quadragintaocto. 46 Ianitores: filii
Sellum, filii Ater, filii Telmon, filii Accub, filii Hatita,
filii Sobai: centum trigintaocto. 47 Nathinæi: filii Soha,
filii Hasupha, filii Tebbaoth, 48 filii Ceros, filii Siaa, filii
Phadon, filii Lebana, filii Hagaba, filii Selmai, 49 filii
Hanan, filii Geddel, filii Gaher, 50 filii Raaia, filii Rasin,
filii Necoda, 51 filii Gezem, filii Aza, filii Phasea, 52 filii
Besai, filii Munim, filii Nephussim, 53 filii Bacbuc, filii
Hacupha, filii Harhur, 54 filii Besloth, filii Mahida, filii
Harsa, 55 filii Bercos, filii Sisara, filii Thema, 56 filii
Nasia, filii Hatipha, 57 filii servorum Salomonis, filii
Sothai, filii Sophereth, filii Pharida, 58 filii Iahala, filii
Darcon, filii Ieddel, 59 filii Saphatia, filii Hatil, filii
Phochereth, qui erat ortus ex Sabaim, filio Amon. 60
Omnes Nathinæi, et filii servorum Salomonis, trecenti
nonagintaduo. 61 Hi sunt autem, qui ascenderunt de
Thelmela, Thelharsa, Cherub, Addon, et Emmer: et
non potuerunt indicare domum patrum suorum, et
semen suum, utrum ex Israel essent. 62 Filii Dalaia,
filii Tobia, filii Necoda, sexcenti quadragintaduo. 63 Et
de Sacerdotibus, filii Habia, filii Accos, filii Berzellai,
qui accepit de filiabus Berzellai Galaaditis uxorem:
et vocatus est nomine eorum. 64 Hi quæsierunt
scripturam suam in censu, et non invenerunt: et eiecti
sunt de sacerdotio. 65 Dixitque Athersatha eis ut
non manducarent de Sanctis sanctorum, donec staret
Sacerdos doctus et eruditus. 66 Omnis multitudo quasi
vir unus quadragintaduo millia trecenti sexaginta,

67 absque servis et ancillis eorum, qui erant septem
millia trecenti trigintaseptem, et inter eos cantores,
et cantatrices, ducenti quadragintaquinque. 68 Equi
eorum, septingenti trigintasex: muli eorum, ducenti
quadragintaquinque: 69 cameli eorum, quadringenti
trigintaquinque: asini, sex millia septingenti viginti.
70 Nonnulli autem de principibus familiarum dederunt
in opus. Athersatha dedit in thesaurum auri drachmas
mille, phialas quinquaginta, tunicas sacerdotales
quingentas triginta. 71 Et de principibus familiarum
dederunt in thesaurum operis auri drachmas viginti
millia, et argenti mnas duo millia ducentas. 72 Et quod
dedit reliquus populus, auri drachmas viginti millia,
et argenti mnas duo millia, et tunicas sacerdotales
sexagintaseptem. 73 Habitaverunt autem Sacerdotes,
et Levitæ, et ianitores, et cantores, et reliquum vulgus,
et Nathinæi, et omnis Israel in civitatibus suis.

8 Et venerat mensis septimus: filii autem Israel
erant in civitatibus suis. Congregatusque est omnis
populus quasi vir unus ad plateam, quæ est ante
portam aquarum: et dixerunt Esdræ scribæ ut afferret
Librum legis Moysi, quam præceperat Dominus
Israeli. 2 Attulit ergo Esdras sacerdos legem coram
multitudine virorum et mulierum, cunctisque qui
poterant intelligere, in die prima mensis septimi.
3 Et legit in eo aperte in platea quæ erat ante
portam aquarum, de mane usque ad mediam diem,
in conspectu virorum et mulierum, et sapientium:
et aures omnis populi erant erectæ ad Librum. 4
Stetit autem Esdras scriba super gradum ligneum,
quem fecerat ad loquendum: et steterunt iuxta eum
Mathathias, et Semeia, et Ania, et Uria, et Helcia, et
Maasia, ad dexteram eius: et ad sinistram, Phadaia,
Misael, et Melchia, et Hasum, et Hasbadana, Zacharia,
et Mosollam. 5 Et aperuit Esdras Librum coram omni
populo: super universum quippe populum eminebat:
et cum aperuisset eum, stetit omnis populus. 6 Et
benedixit Esdras Domino Deo magno: et respondit
omnis populus: Amen, Amen: elevans manus suas.
Et incurvati sunt, et adoraverunt Deum proni in
terram. 7 Porro Iosue, et Bani, et Serebia, Iamin,
Accub, Septhai, Odia, Maasia, Celita, Azarias, Iozabed,
Hanan, Phalaia, Levitæ, silentium faciebant in populo
ad audiendam legem: populus autem stabat in gradu
suo. 8 Et legerunt in Libro legis Dei distincte, et aperte
ad intelligendum: et intellexerunt cum legeretur. 9
Dixit autem Nehemias (ipse est Athersatha) et Esdras
sacerdos et scriba, et Levitæ interpretantes universo
populo: Dies sanctificatus est Domino Deo nostro,
nolite lugere, et nolite flere. Flebat enim omnis
populus cum audiret verba legis. 10 Et dixit eis: Ite,
comedite pinguia, et bibite mulsum, et mittite partes
his, qui non præparaverunt sibi: quia sanctus dies
Domini est, et nolite contristari: gaudium etenim
Domini est fortitudo nostra. 11 Levitæ autem silentium
faciebant in omni populo, dicentes: Tacete, quia dies
sanctus est, et nolite dolere. 12 Abiit itaque omnis
populus ut comederet et biberet, et mitteret partes,
et faceret lætitiam magnam: quia intellexerant verba,
quæ docuerat eos. 13 Et in die secundo congregati sunt
principes familiarum universi populi, Sacerdotes et
Levitæ ad Esdram scribam, ut interpretaretur eis verba
Legis. 14 Et invenerunt scriptum in Lege præcepisse
Dominum in manu Moysi ut habitent filii Israel in
tabernaculis, in die sollemni, mense septimo: 15 et ut
prædicent, et divulgent vocem in universis urbibus
suis, et in Ierusalem, dicentes: Egredimini in montem,
et afferte frondes olivæ, et frondes ligni pulcherrimi,
frondes myrti, et ramos palmarum, et frondes ligni
nemorosi ut fiant tabernacula, sicut scriptum est. 16
Et egressus est populus, et attulerunt. Feceruntque
sibi tabernacula unusquisque in domate suo, et in
atriis suis, et in atriis domus Dei, et in platea portæ
aquarum, et in platea portæ Ephraim. 17 Fecit ergo
universa ecclesia eorum, qui redierant de captivitate,
tabernacula, et habitaverunt in tabernaculis: non
enim fecerant a diebus Iosue filii Nun taliter filii
Israel usque ad diem illum. Et fuit lætitia magna
nimis. 18 Legit autem in Libro legis Dei per dies
singulos, a die primo usque ad diem novissimum.
Et fecerunt sollemnitatem septem diebus, et in die
octavo collectam iuxta ritum.

9 In die autem vigesimoquarto mensis huius
convenerunt filii Israel in ieiunio et in saccis,
et humus super eos. 2 Et separatum est semen
filiorum Israel ab omni filio alienigena: et steterunt,
et confitebantur peccata sua, et iniquitates patrum
suorum. 3 Et consurrexerunt ad standum: et legerunt

in volumine Legis Domini Dei sui, quater in die, et
quater confitebantur: et adorabant Dominum Deum
suum. 4 Surrexerunt autem super gradum Levitarum
Iosue, et Bani, et Cedmihel, Sabania, Bonni, Sarebias,
Bani, et Chanani: et clamaverunt voce magna ad
Dominum Deum suum. 5 Et dixerunt Levitæ Iosue, et
Cedmihel, Bonni, Hasebnia, Serebia, Odaia, Sebnia,
Phathathia: Surgite, benedicite Domino Deo vestro
ab æterno usque in æternum: et benedicant nomini
gloriæ tuæ excelso in omni benedictione et laude. 6
Tu ipse, Domine, solus, tu fecisti cælum, et cælum
cælorum, et omnem exercitum eorum: terram, et
universa quæ in ea sunt: maria, et omnia quæ in eis
sunt: et tu vivificas omnia hæc, et exercitus cæli te
adorat. 7 Tu ipse, Domine Deus, qui elegisti Abram, et
eduxisti eum de igne Chaldæorum, et posuisti nomen
eius Abraham. 8 Et invenisti cor eius fidele coram
te: et percussisti cum eo fœdus ut dares ei Terram
Chananæi, Hethæi, et Amorrhæi, et Pherezæi, et
Iebusæi, et Gergesæi, ut dares semini eius: et implesti
verba tua, quoniam iustus es. 9 Et vidisti afflictionem
patrum nostrorum in Ægypto: clamoremque eorum
audisti super Mare rubrum. 10 Et dedisti signa atque
portenta in Pharaone, et in universis servis eius, et
in omni populo terræ illius: cognovisti enim quia
superbe egerant contra eos: et fecisti tibi nomen,
sicut et in hac die. 11 Et mare divisisti ante eos, et
transierunt per medium maris in sicco: persecutores
autem eorum proiecisti in profundum, quasi lapidem
in aquas validas. 12 Et in columna nubis ductor eorum
fuisti per diem, et in columna ignis per noctem,
ut appareret eis via, per quam ingrediebantur. 13
Ad montem quoque Sinai descendisti, et locutus
es cum eis de cælo, et dedisti eis iudicia recta,
et legem veritatis, ceremonias, et præcepta bona:
14 et Sabbatum sanctificatum tuum ostendisti eis,
et mandata, et ceremonias, et legem præcepisti
eis in manu Moysi servi tui. 15 Panem quoque de
cælo dedisti eis in fame eorum, et aquam de petra
eduxisti eis sitientibus, et dixisti eis ut ingrederentur
et possiderent terram, super quam levasti manum
tuam ut traderes eis. 16 Ipsi vero et patres nostri
superbe egerunt, et induraverunt cervices suas, et
non audierunt mandata tua. 17 Et noluerunt audire,
et non sunt recordati mirabilium tuorum quæ feceras
eis. Et induraverunt cervices suas, et dederunt caput
ut converterentur ad servitutem suam, quasi per
contentionem. Tu autem Deus propitius, clemens,
et misericors, longanimis, et multæ miserationis,
non dereliquisti eos, 18 et quidem cum fecissent sibi
vitulum conflatilem, et dixissent: Iste est deus tuus,
qui eduxit te de Ægypto: feceruntque blasphemias
magnas. 19 Tu autem in misericordiis tuis multis non
dimisisti eos in deserto: columna nubis non recessit
ab eis per diem ut duceret eos in viam, et columna
ignis per noctem ut ostenderet eis iter per quod
ingrederentur. 20 Et Spiritum tuum bonum dedisti qui
doceret eos, et manna tuum non prohibuisti ab ore
eorum, et aquam dedisti eis in siti. 21 Quadraginta
annis pavisti eos in deserto, nihilque eis defuit:
vestimenta eorum non inveteraverunt, et pedes
eorum non sunt attriti. 22 Et dedisti eis regna, et
populos, et partitus es eis sortes: et possederunt
terram Sehon, et terram regis Hesebon, et terram
Og regis Basan. 23 Et multiplicasti filios eorum
sicut stellas cæli, et adduxisti eos ad terram, de
qua dixeras patribus eorum ut ingrederentur et
possiderent. 24 Et venerunt filii, et possederunt
terram, et humiliasti coram eis habitatores terræ
Chananæos, et dedisti eos in manu eorum et reges
eorum et populos terræ ut facerent eis sicut placebant
illis. 25 Ceperunt itaque urbes munitas et humum
pinguem, et possederunt domos plenas cunctis bonis:
cisternas ab aliis fabricatas, vineas, et oliveta, et
ligna pomifera multa: et comederunt, et saturati
sunt, et impinguati sunt, et abundaverunt deliciis in
bonitate tua magna. 26 Provocaverunt autem te ad
iracundiam, et recesserunt a te, et proiecerunt legem
tuam post terga sua: et prophetas tuos occiderunt, qui
contestabantur eos ut reverterentur ad te: feceruntque
blasphemias grandes. 27 Et dedisti eos in manu
hostium suorum, et afflixerunt eos. Et in tempore
tribulationis suæ clamaverunt ad te, et tu de cælo
audisti, et secundum miserationes tuas multas dedisti
eis salvatores, qui salvarent eos de manu hostium
suorum. 28 Cumque requievissent, reversi sunt ut
facerent malum in conspectu tuo: et dereliquisti eos
in manu inimicorum suorum, et possederunt eos.
Conversique sunt, et clamaverunt ad te: tu autem
de cælo exaudisti, et liberasti eos in misericordiis

tuis, multis temporibus. 29 Et contestatus es eos
ut reverterentur ad Legem tuam. Ipsi vero superbe
egerunt, et non audierunt mandata tua, et in iudiciis
tuis peccaverunt, quæ faciet homo, et vivet in eis: et
dederunt humerum recedentem, et cervicem suam
induraverunt, nec audierunt. 30 Et protraxisti super
eos annos multos, et contestatus es eos in Spiritu tuo
per manum prophetarum tuorum: et non audierunt,
et tradidisti eos in manu populorum terrarum. 31
In misericordiis autem tuis plurimis non fecisti eos
in consumptionem, nec dereliquisti eos: quoniam
Deus miserationum, et clemens es tu. 32 Nunc itaque
Deus noster magne, fortis, et terribilis, custodiens
pactum et misericordiam, ne avertas a facie tua
omnem laborem, qui invenit nos, reges nostros, et
principes nostros, et sacerdotes nostros, et prophetas
nostros, et patres nostros, et omnem populum tuum
a diebus regis Assur usque in diem hanc. 33 Et tu
iustus es in omnibus, quæ venerunt super nos: quia
veritatem fecisti, nos autem impie egimus. 34 Reges
nostri, principes nostri, sacerdotes nostri, et patres
nostri non fecerunt legem tuam, et non attenderunt
mandata tua, et testimonia tua quæ testificatus es
in eis. 35 Et ipsi in regnis suis, et in bonitate tua
multa, quam dederas eis, et in terra latissima et
pingui, quam tradideras in conspectu eorum, non
servierunt tibi, nec reversi sunt a studiis suis pessimis.
36 Ecce nosipsi hodie servi sumus: et terra, quam
dedisti patribus nostris ut comederent panem eius, et
quæ bona sunt eius, et nosipsi servi sumus in ea. 37
Et fruges eius multiplicantur regibus, quos posuisti
super nos propter peccata nostra, et corporibus
nostris dominantur, et iumentis nostris secundum
voluntatem suam, et in tribulatione magna sumus. 38
Super omnibus ergo his nosipsi percutimus fœdus, et
scribimus, et signant principes nostri, Levitæ nostri,
et Sacerdotes nostri.

10 Signatores autem fuerunt, Nehemias, Athersatha
filius Hachelai, et Sedecias, 2 Saraias, Azarias,
Ieremias, 3 Pheshur, Amarias, Melchias, 4 Hattus,
Sebenia, Melluch, 5 Harem, Merimuth, Obdias, 6
Daniel, Genthon, Baruch, 7 Mosollam, Abia, Miamin,
8 Maazia, Belgai, Semeia: hi sacerdotes. 9 Porro
Levitæ, Iosue filius Azaniæ, Bennui de filiis Henadad,
Cedmihel, 10 et fratres eorum, Sebenia, Odaia, Celita,
Phalaia, Hanan, 11 Micha, Rohob, Hasebia, 12 Zachur,
Serebia, Sabania, 13 Odaia, Bani, Baninu. 14 Capita
populi, Pharos, Phahathmoab, Ælam, Zethu, Bani, 15
Bonni, Azgad, Bebai, 16 Adonia, Begoai, Adin, 17 Ater,
Hezecia, Azur, 18 Odaia, Hasum, Besai, 19 Hareph,
Anathoth, Nebai, 20 Megphias, Mosollam, Hazir, 21
Mesizabel, Sadoc, Ieddua, 22 Pheltia, Hanan, Anaia, 23
Osee, Hanania, Hasub, 24 Alohes, Phalea, Sobec, 25
Rehum, Hasebna, Maasia, 26 Echaia, Hanan, Anan,
27 Melluch, Haran, Baana: 28 et reliqui de populo,
Sacerdotes, Levitæ, ianitores, et cantores, Nathinæi,
et omnes qui se separaverunt de populis terrarum
ad legem Dei, uxores eorum, filii eorum, et filiæ
eorum, 29 omnes qui poterant sapere spondentes pro
fratribus suis, optimates eorum, et qui veniebant ad
pollicendum, et iurandum ut ambularent in lege Dei,
quam dederat in manu Moysi servi Dei, ut facerent
et custodirent universa mandata Domini Dei nostri,
et iudicia eius et ceremonias eius, 30 et ut non
daremus filias nostras populo terræ, et filias eorum
non acciperemus filiis nostris. 31 Populi quoque terræ,
qui important venalia, et omnia ad usum, per diem
Sabbati ut vendant, non accipiemus ab eis in Sabbato
et in die sanctificato. Et dimittemus annum septimum,
et exactionem universæ manus. 32 Et statuemus
super nos præcepta, ut demus tertiam partem sicli
per annum ad opus domus Dei nostri, 33 ad panes
propositionis, et ad sacrificium sempiternum, et in
holocaustum sempiternum in Sabbatis, in calendis, in
sollemnitatibus, et in sanctificatis, et pro peccato:
ut exoretur pro Israel, et in omnem usum domus
Dei nostri. 34 Sortes ergo misimus super oblationem
lignorum inter Sacerdotes, et Levitas, et populum, ut
inferrentur in domum Dei nostri per domos patrum
nostrorum, per tempora, a temporibus anni usque
ad annum: ut arderent super altare Domini Dei
nostri, sicut scriptum est in lege Moysi: 35 et ut
afferremus primogenita terræ nostræ, et primitiva
universi fructus omnis ligni, ab anno in annum, in
domo Domini. 36 Et primitiva filiorum nostrorum,
et pecorum nostrorum, sicut sciptum est in lege,
et primitiva boum nostrorum, et ovium nostrarum,
ut offerrentur in domo Dei nostri, Sacerdotibus qui
ministrant in domo Dei nostri: 37 et primitias ciborum

nostrorum, et libaminum nostrorum, et poma omnis
ligni, vindemiæ quoque et olei afferemus Sacerdotibus
ad gazophylacium Dei nostri, et decimam partem
terræ nostræ Levitis. Ipsi Levitæ decimas accipient ex
omnibus civitatibus operum nostrorum. 38 Erit autem
Sacerdos filius Aaron cum Levitis in decimis Levitarum,
et Levitæ offerent decimam partem decimæ suæ
in domo Dei nostri, ad gazophylacium in domum
thesauri. 39 Ad gazophylacium enim deportabunt filii
Israel, et filii Levi primitias frumenti, vini, et olei: et
ibi erunt vasa sanctificata, et Sacerdotes, et cantores,
et ianitores, et ministri, et non dimittemus domum
Dei nostri.

11 Habitaverunt autem principes populi in
Ierusalem: reliqua vero plebs misit sortem, ut
tollerent unam partem de decem qui habitaturi essent
in Ierusalem civitate sancta, novem vero partes in
civitatibus. 2 Benedixit autem populus omnibus viris
qui se sponte obtulerant ut habitarent in Ierusalem. 3
Hi sunt itaque principes provinciæ qui habitaverunt
in Ierusalem, et in civitatibus Iuda. Habitavit autem
unusquisque in possessione sua, in urbibus suis,
Israel, Sacerdotes, Levitæ, Nathinæi, et filii servorum
Salomonis. 4 Et in Ierusalem habitaverunt de filiis
Iuda, et de filiis Beniamin: de filiis Iuda, Athaias filius
Aziam, filii Zachariæ, filii Amariæ, filii Saphatiæ, filii
Malaleel: de filiis Phares, 5 Maasia filius Baruch, filius
Cholhoza, filius Hazia, filius Adaia, filius Ioiarib, filius
Zachariæ, filius Silonitis: 6 omnes hi filii Phares, qui
habitaverunt in Ierusalem, quadringenti sexaginta
octo viri fortes. 7 Hi sunt autem filii Beniamin: Sellum
filius Mosollam, filius Ioed, filius Phadaia, filius Colaia,
filius Masia, filius Etheel, filius Isaia, 8 et post eum
Gebbai, Sellai, nongenti vigintiocto, 9 et Ioel filius
Zechri præpositus eorum, et Iudas filius Senua super
civitatem secundus. 10 Et de sacerdotibus, Idaia filius
Ioarib, Iachin, 11 Saraia filius Helciæ, filius Mosollam,
filius Sadoc, filius Meraioth, filius Achitob princeps
domus Dei, 12 et fratres eorum facientes opera templi:
octingenti vigintiduo. Et Adaia filius Ieroham, filius
Phelelia, filius Amsi, filius Zachariæ, filius Pheshur,
filius Melchiæ, 13 et fratres eius principes patrum:
ducenti quadragintaduo. Et Amassai filius Azreel,
filius Ahazi, filius Mosollamoth, filius Emmer, 14 et
fratres eorum potentes nimis: centum vigintiocto,
et præpositus eorum Zabdiel filius potentium. 15 Et
de Levitis Semeia filius Hasub, filius Azaricam, filius
Hasabia, filius Boni, 16 et Sabathai et Iozabed, super
omnia opera, quæ erant forinsecus in domo Dei, a
principibus Levitarum. 17 Et Mathania filius Micha,
filius Zebedei, filius Asaph princeps ad laudandum, et
ad confitendum in oratione, et Becbecia secundus de
fratribus eius, et Abda filius Samua, filius Galal, filius
Idithun: 18 omnes Levitæ in civitate sancta ducenti
octoginta quattuor. 19 Et ianitores, Accub, Telmon,
et fratres eorum, qui custodiebant ostia: centum
septuaginta duo. 20 Et reliqui ex Israel Sacerdotes
et Levitæ in universis civitatibus Iuda, unusquisque
in possessione sua. 21 Et Nathinæi, qui habitabant
in Ophel, et Siaha, et Gaspha de Nathinæis. 22 Et
episcopus Levitarum in Ierusalem, Azzi filius Bani,
filius Hasabiæ, filius Mathaniæ, filius Michæ. De
filiis Asaph, cantores in ministerio domus Dei. 23
Præceptum quippe regis super eos erat, et ordo in
cantoribus per dies singulos, 24 et Phathahia filius
Mesezebel, de filiis Zara filii Iuda in manu regis,
iuxta omne verbum populi, 25 et in domibus per
omnes regiones eorum. De filiis Iuda habitaverunt
in Cariatharbe et in filiabus eius: et in Dibon, et in
filiabus eius: et in Cabseel, et in viculis eius, 26 et
in Iesue, et in Molada, et in Bethphaleth, 27 et in
Hasersual, et in Bersabee, et in filiabus eius, 28 et
in Siceleg, et in Mochona, et in filiabus eius, 29 et
in Remmon, et in Saraa, et in Ierimuth, 30 Zanoa,
Odollam, et in villis earum, Lachis et regionibus eius,
et Azeca, et filiabus eius. Et manserunt in Bersabee
usque ad vallem Ennom. 31 Filii autem Beniamin,
a Geba, Mechmas, et Hai, et Bethel et filiabus eius:
32 Anathoth, Nob, Anania, 33 Asor, Rama, Gethaim,
34 Hadid, Seboim, et Neballat, Lod 35 et Ono valle
artificum. 36 Et de Levitis portiones Iudæ et Beniamin.

12 Hi sunt autem Sacerdotes et Levitæ, qui
ascenderunt cum Zorobabel filio Salathiel, et
Iosue: Saraia, Ieremias, Esdras, 2 Amaria, Melluch,
Hattus, 3 Sebenias, Rheum, Merimuth, 4 Addo,
Genthon, Abia, 5 Miamin, Madia, Belga, 6 Semeia,
et Ioiarib, Idaia, Sellum, Amoc, Helcias, 7 Idaia. Isti
principes Sacerdotum, et fratres eorum in diebus

Iosue. 8 Porro Levitæ, Iesua, Bennui, Cedmihel,
Sarebia, Iuda, Mathanias, super hymnos ipsi et fratres
eorum: 9 et Becbecia atque Hanni, et fratres eorum
unusquisque in officio suo. 10 Iosue autem genuit
Ioacim, et Ioacim genuit Eliasib, et Eliasib genuit
Ioiada, 11 et Ioiada genuit Ionathan, et Ionathan genuit
Ieddoa. 12 In diebus autem Ioacim erant Sacerdotes
et principes familiarum: Saraiæ, Maraia: Ieremiæ,
Hanania: 13 Esdræ, Mosollam: Amariæ, Iohanan:
14 Milicho, Ionathan, Sebeniæ, Ioseph: 15 Haram,
Edna: Maraioth, Helci: 16 Adaiæ, Zacharia, Genthon,
Mosollam: 17 Abiæ, Zechri, Miamin et Moadiæ, Phelti:
18 Belgæ, Sammua: Semaiæ, Ionathan, 19 Ioiarib,
Mathanai: Iodaiæ, Azzi: 20 Sellai, Celai: Amoc, Heber:
21 Helciæ, Hasebia: Idaiæ, Nathanael. 22 Levitæ in
diebus Eliasib, et Ioiada, et Iohanan, et Ieddoa scripti
principes familiarum, et Sacerdotes in regno Darii
Persæ. 23 Filii Levi principes familiarum, scripti in
Libro verborum dierum, et usque ad dies Ionathan, filii
Eliasib. 24 Et principes Levitarum, Hasebia, Serebia,
et Iosue filius Cedmihel: et fratres eorum per vices
suas, ut laudarent et confiterentur iuxta præceptum
David viri Dei, et observarent æque per ordinem. 25
Mathania, et Becbecia, Obedia, Mosollam, Telmon,
Accub custodes portarum et vestibulorum ante portas.
26 Hi in diebus Ioacim filii Iosue, filii Iosedec, et in
diebus Nehemiæ ducis, et Esdræ sacerdotis scribæque.
27 In dedicatione autem muri Ierusalem requisierunt
Levitas de omnibus locis suis ut adducerent eos
in Ierusalem, et facerent dedicationem et lætitiam
in actione gratiarum, et cantico, et in cymbalis,
psalteriis, et citharis. 28 Congregati sunt autem filii
cantorum de campestribus circa Ierusalem, et de villis
Nethuphathi, 29 et de domo Galgal, et de regionibus
Geba et Azmaveth: quoniam villas ædificaverunt sibi
cantores in circuitu Ierusalem. 30 Et mundati sunt
Sacerdotes et Levitæ, et mundaverunt populum, et
portas, et murum. 31 Ascendere autem feci principes
Iuda super murum, et statui duos magnos choros
laudantium. Et ierunt ad dexteram super murum
ad portam sterquilinii. 32 Et ivit post eos Osaias, et
media pars principum Iuda, 33 et Azarias, Esdras,
et Mosollam, 34 Iudas, et Beniamin, et Semeia, et
Ieremias. 35 Et de filiis sacerdotum in tubis, Zacharias
filius Ionathan, filius Semeiæ, filius Mathaniæ, filius
Michaiæ, filius Zechur, filius Asaph, 36 et fratres eius
Semeia, et Azareel, Malalai, Galalai, Maai, Nathanael,
et Iudas, et Hanani, in vasis cantici David viri Dei:
et Esdras scriba ante eos in porta Fontis. 37 Et
contra eos ascenderunt in gradibus civitatis David
in ascensu muri super domum David, et usque ad
portam Aquarum ad Orientem. 38 Et chorus secundus
gratias referentium ibat ex adverso, et ego post eum,
et media pars populi super murum et super turrim
furnorum, et usque ad murum latissimum, 39 et
super portam Ephraim, et super portam antiquam, et
super portam piscium et turrim Hananeel, et turrim
Emath, et usque ad portam gregis: et steterunt in
porta custodiæ, 40 steteruntque duo chori laudantium
in domo Dei, et ego, et dimidia pars magistratuum
mecum. 41 Et Sacerdotes, Eliachim, Maasia, Miamin,
Michea, Elioenai, Zacharia, Hanania in tubis, 42 et
Maasia, et Semeia, et Eleazar, et Azzi, et Iohanan,
et Melchia, et Ælam, et Ezer. Et clare cecinerunt
cantores, et Iezraia præpositus: 43 et immolaverunt
in die illa victimas magnas, et lætati sunt: Deus
enim lætificaverat eos lætitia magna: sed et uxores
eorum et liberi gavisi sunt, et audita est lætitia
Ierusalem procul. 44 Recensuerunt quoque in die
illa viros super gazophylacia thesauri ad libamina,
et ad primitias, et ad decimas, ut introferrent per
eos principes civitatis in decore gratiarum actionis,
Sacerdotes et Levitas: quia lætificatus est Iuda in
Sacerdotibus et Levitis astantibus. 45 Et custodierunt
observationem Dei sui, et observationem expiationis,
et cantores, et ianitores iuxta præceptum David,
et Salomonis filii eius, 46 quia in diebus David et
Asaph ab exordio erant principes constituti cantorum
in carmine laudantium, et confitentium Deo. 47
Et omnis Israel, in diebus Zorobabel, et in diebus
Nehemiæ dabant partes cantoribus et ianitoribus
per dies singulos, et sanctificabant Levitas, et Levitæ
sanctificabant filios Aaron.

13 In die autem illo lectum est in volumine Moysi
audiente populo: et inventum est scriptum in eo,
quod non debeant introire Ammonites et Moabites
in ecclesiam Dei usque in æternum: 2 eo quod
non occurrerint filiis Israel cum pane et aqua: et
conduxerint adversum eos Balaam, ad maledicendum

eis: et convertit Deus noster maledictionem in
benedictionem. 3 Factum est autem, cum audissent
legem, separaverunt omnem alienigenam ab Israel. 4 Et
super hoc erat Eliasib sacerdos, qui fuerat præpositus
in gazophylacio domus Dei nostri, et proximus Tobiæ.
5 Fecit ergo sibi gazophylacium grande, et ibi erant
ante eum reponentes munera, et thus, et vasa, et
decimam frumenti, vini, et olei, partes Levitarum, et
cantorum, et ianitorum, et primitias sacerdotales. 6
In omnibus autem his non fui in Ierusalem, quia anno
trigesimo secundo Artaxerxis regis Babylonis veni ad
regem, et in fine dierum rogavi regem. 7 Et veni in
Ierusalem, et intellexi malum, quod fecerat Eliasib
Tobiæ ut faceret ei thesaurum in vestibulis domus
Dei. 8 Et malum mihi visum est valde. Et proieci vasa
domus Tobiæ foras de gazophylacio: 9 præcepique et
emundaverunt gazophylacia: et retuli ibi vasa domus
Dei, sacrificium, et thus. 10 Et cognovi quod partes
Levitarum non fuissent datæ: et fugisset unusquisque
in regionem suam de Levitis, et cantoribus, et de
his, qui ministrabant: 11 et egi causam adversus
magistratus, et dixi: Quare dereliquimus domum Dei?
Et congregavi eos, et feci stare in stationibus suis. 12
Et omnis Iuda apportabat decimam frumenti, vini,
et olei in horrea. 13 Et constituimus super horrea
Selemiam Sacerdotem, et Sadoc scribam, et Phadaiam
de Levitis, et iuxta eos Hanan filium Zachur, filium
Mathaniæ: quoniam fideles comprobati sunt, et ipsis
creditæ sunt partes fratrum suorum. 14 Memento mei
Deus meus pro hoc, et ne deleas miserationes meas,
quas feci in domo Dei mei, et in ceremoniis eius.
15 In diebus illis vidi in Iuda calcantes torcularia in
Sabbato, portantes acervos, et onerantes super asinos
vinum, et uvas, et ficus, et omne onus, et inferentes
in Ierusalem die Sabbati. Et contestatus sum ut
in die qua vendere liceret, venderent. 16 Et Tyrii
habitaverunt in ea inferentes pisces, et omnia venalia:
et vendebant in Sabbatis filiis Iuda in Ierusalem:
17 et obiurgavi optimates Iuda, et dixi eis: Quæ est
hæc res mala, quam vos facitis et profanatis diem
Sabbati? 18 Numquid non hæc fecerunt patres nostri,
et adduxit Deus noster super nos omne malum hoc,
et super civitatem hanc? Et vos additis iracundiam
super Israel violando Sabbatum. 19 Factum est autem,
cum quievissent portæ Ierusalem in die Sabbati, dixi:
et clauserunt ianuas, et præcepi ut non aperirent
eas usque post Sabbatum: et de pueris meis constitui
super portas, ut nullus inferret onus in die Sabbati. 20
Et manserunt negotiatores, et vendentes universa
venalia foris Ierusalem semel et bis. 21 Et contestatus
sum eos, et dixi eis: Quare manetis ex adverso muri?
Si secundo hoc feceritis, manum mittam in vos.
Itaque ex tempore illo non venerunt in Sabbato. 22
Dixi quoque Levitis ut mundarentur, et venirent ad
custodiendas portas, et sanctificandam diem Sabbati:
et pro hoc ergo memento mei Deus meus, et parce
mihi secundum multitudinem miserationum tuarum.
23 Sed et in diebus illis vidi Iudæos ducentes uxores
Azotidas, Ammonitidas, et Moabitidas. 24 Et filii eorum
ex media parte loquebantur Azotice, et nesciebant
loqui Iudaice, et loquebantur iuxta linguam populi, et
populi. 25 Et obiurgavi eos, et maledixi. Et cecidi ex
eis viros, et decalvavi eos, et adiuravi in Deo, ut non
darent filias suas filiis eorum, et non acciperent de
filiabus eorum filiis suis, et sibimetipsis, dicens: 26
Numquid non in huiuscemodi re peccavit Salomon
rex Israel? Et certe in gentibus multis non erat rex
similis ei, et dilectus Deo suo erat, et posuit eum Deus
regem super omnem Israel: et ipsum ergo duxerunt
ad peccatum mulieres alienigenæ. 27 Numquid et
nos inobedientes faciemus omne malum grande hoc
ut prævaricemur in Deo nostro, et ducamus uxores
peregrinas? 28 De filiis autem Ioiada filii Eliasib
sacerdotis magni, gener erat Sanaballat Horonites,
quem fugavi a me. 29 Recordare Domine Deus meus
adversum eos, qui polluunt sacerdotium, iusque
Sacerdotale et Leviticum. 30 Igitur mundavi eos ab
omnibus alienigenis, et constitui ordines Sacerdotum
et Levitarum, unumquemque in ministerio suo: 31 et
in oblatione lignorum in temporibus constitutis, et
in primitivis: memento mei Deus meus in bonum.
Amen.

Esther

1 In diebus Assueri, qui regnavit ab India usque
Æthiopiam super centum viginti septem provincias:
2 quando sedit in solio regni sui, Susan civitas regni
eius exordium fuit. **3** Tertio igitur anno imperii sui
fecit grande convivium cunctis principibus, et pueris
suis, fortissimis Persarum, et Medorum inclytis, et
præfectis provinciarum coram se, **4** ut ostenderet
divitias gloriæ regni sui, ac magnitudinem, atque
iactantiam potentiæ suæ, multo tempore, centum
videlicet et octoginta diebus. **5** Cumque implerentur
dies convivii, invitavit omnem populum, qui inventus
est in Susan, a maximo usque ad minimum: et iussit
septem diebus convivium præparari in vestibulo horti,
et nemoris, quod regio cultu et manu consitum erat.
6 Et pendebant ex omni parte tentoria aerii coloris et
carbasini ac hyacinthini, sustentata funibus byssinis,
atque purpureis, qui eburneis circulis inserti erant, et
columnis marmoreis fulciebantur. Lectuli quoque aurei
et argentei, super pavimentum smaragdino et pario
stratum lapide, dispositi erant: quod mira varietate
pictura decorabat. **7** Bibebant autem qui invitati
erant, aureis poculis, et aliis atque aliis vasis cibi
inferebantur. Vinum quoque, ut magnificentia regia
dignum erat, abundans, et præcipuum ponebatur.
8 Nec erat qui nolentes cogeret ad bibendum, sed
sicut rex statuerat, præponens mensis singulos de
principibus suis ut sumeret unusquisque quod vellet.
9 Vasthi quoque regina fecit convivium feminarum
in palatio, ubi rex Assuerus manere consueverat.
10 Itaque die septimo, cum rex esset hilarior, et
post nimiam potationem incaluisset mero, præcepit
Maumam, et Bazatha, et Harbona, et Bagatha, et
Abgatha, et Zethar, et Charchas, septem eunuchis, qui
in conspectu eius ministrabant, **11** ut introducerent
reginam Vasthi coram rege, posito super caput
eius diademate, ut ostenderet cunctis populis et
principibus pulchritudinem illius: erat enim pulchra
valde. **12** Quæ renuit, et ad regis imperium, quod
per eunuchos mandaverat, venire contempsit. Unde
iratus rex, et nimio furore succensus, **13** interrogavit
sapientes, qui ex more regio semper ei aderant, et
illorum faciebat cuncta consilio, scientium leges, ac
iura maiorum: **14** (erant autem primi et proximi,
Charsena, et Sethar, et Admatha, et Tharsis, et Mares,
et Marsana, et Mamuchan, septem duces Persarum,
atque Medorum, qui videbant faciem regis, et primi
post eum residere soliti erant) **15** cui sententiæ
Vasthi regina subiaceret, quæ Assueri regis imperium,
quod per eunuchos mandaverat, facere noluisset.
16 Responditque Mamuchan, audiente rege, atque
principibus, Non solum regem læsit regina Vasthi, sed
et omnes populos, et principes, qui sunt in cunctis
provinciis regis Assueri. **17** Egredietur enim sermo
reginæ ad omnes mulieres, ut contemnant viros
suos, et dicant: Rex Assuerus iussit ut regina Vasthi
intraret ad eum, et illa noluit. **18** Atque hoc exemplo
omnes principum coniuges Persarum atque Medorum,
parvipendent imperia maritorum: unde regis iusta
est indignatio. **19** Si tibi placet, egrediatur edictum a
facie tua, et scribatur iuxta legem Persarum atque
Medorum, quam præteriri illicitum est, ut nequaquam
ultra Vasthi ingrediatur ad regem, sed regnum illius,
altera, quæ melior est illa, accipiat. **20** Et hoc in
omne (quod latissimum est) provinciarum tuarum
divulgetur imperium, et cunctæ uxores tam maiorum,
quam minorum deferant maritis suis honorem. **21**
Placuit consilium eius regi, et principibus: fecitque
rex iuxta consilium Mamuchan, **22** et misit epistolas
ad universas provincias regni sui, ut quæque gens
audire et legere poterat, diversis linguis et litteris,
esse viros principes ac maiores in domibus suis: et
hoc per cunctos populos divulgari.

2 His ita gestis, postquam regis Assueri indignatio
deferbuerat, recordatus est Vasthi, et quæ fecisset,
vel quæ passa esset: **2** dixeruntque pueri regis,
ac ministri eius: Quærantur regi puellæ virgines
ac speciosæ, **3** et mittantur qui considerent per
universas provincias puellas speciosas et virgines:
et adducant eas ad civitatem Susan, et tradant eas
in domum feminarum sub manu Egei eunuchi, qui
est præpositus et custos mulierum regiarum: et
accipiant mundum muliebrem, et cetera ad usus
necessaria. **4** Et quæcumque inter omnes oculis
regis placuerit, ipsa regnet pro Vasthi. Placuit sermo
regi: et ita, ut suggesserant, iussit fieri. **5** Erat vir
Iudæus in Susan civitate, vocabulo Mardochæus
filius Iair, filii Semei, filii Cis, de stirpe Iemini, **6**

qui translatus fuerat de Ierusalem eo tempore, quo
Iechoniam regem Iuda Nabuchodonosor rex Babylonis
transtulerat, 7 qui fuit nutritius filiæ fratris sui Edissæ,
quæ altero nomine vocabatur Esther: et utrumque
parentem amiserat: pulchra nimis, et decora facie.
Mortuisque patre eius ac matre, Mardochæus sibi eam
adoptavit in filiam. 8 Cumque percrebruisset regis
imperium, et iuxta mandatum illius multæ pulchræ
virgines adducerentur Susan, et Egeo traderentur
Eunucho; Esther quoque inter ceteras puellas ei
tradita est, ut servaretur in numero feminarum.
9 Quæ placuit ei, et invenit gratiam in conspectu
illius. Et præcepit eunucho, ut acceleraret mundum
muliebrem, et traderet ei partes suas, et septem
puellas speciosissimas de domo regis, et tam ipsam,
quam pedissequas eius ornaret atque excoleret. 10
Quæ noluit indicare ei populum et patriam suam:
Mardochæus enim præceperat ei, ut de hac re omnino
reticeret: 11 qui deambulabat quotidie ante vestibulum
domus, in qua electæ virgines servabantur, curam
agens salutis Esther, et scire volens quid ei accideret.
12 Cum autem venisset tempus singularum per
ordinem puellarum, ut intrarent ad regem, expletis
omnibus, quæ ad cultum muliebrem pertinebant,
mensis duodecimus vertebatur: ita dumtaxat, ut sex
mensibus oleo ungerentur myrrhino, et aliis sex
quibusdam pigmentis et aromatibus uterentur. 13
Ingredientesque ad regem, quidquid postulassent ad
ornatum pertinens, accipiebant: et ut eis placuerat,
compositæ de triclinio feminarum ad regis cubiculum
transibant. 14 Et quæ intraverat vespere, egrediebatur
mane, atque inde in secundas ædes deducebatur, quæ
sub manu Susagazi eunuchi erant, qui concubinis
regis præsidebat: nec habebat potestatem ad regem
ultra redeundi, nisi voluisset rex, et eam venire
iussisset ex nomine. 15 Evoluto autem tempore per
ordinem, instabat dies, quo Esther filia Abihail fratris
Mardochæi, quam sibi adoptaverat in filiam, deberet
intrare ad regem. Quæ non quæsivit muliebrem
cultum, sed quæcumque voluit Egeus eunuchus custos
virginum, hæc ei ad ornatum dedit. Erat enim formosa
valde, et incredibili pulchritudine, omnium oculis
gratiosa et amabilis videbatur. 16 Ducta est itaque ad
cubiculum regis Assueri mense decimo, qui vocatur
Tebeth, septimo anno regni eius. 17 Et adamavit eam
rex plus quam omnes mulieres, habuitque gratiam
et misericordiam coram eo super omnes mulieres,
et posuit diadema regni in capite eius, fecitque
eam regnare in loco Vasthi. 18 Et iussit convivium
præparari permagnificum cunctis principibus, et
servis suis pro coniunctione, et nuptiis Esther. Et
dedit requiem universis provinciis, ac dona largitus
est iuxta magnificentiam principalem. 19 Cumque
secundo quærerentur virgines et congregarentur,
Mardochæus manebat ad ianuam regis: 20 necdum
prodiderat Esther patriam, et populum suum, iuxta
mandatum eius. Quidquid enim ille præcipiebat,
observabat Esther: et ita cuncta faciebat ut eo tempore
solita erat, quo eam parvulam nutriebat. 21 Eo
igitur tempore, quo Mardochæus ad regis ianuam
morabatur, irati sunt Bagathan, et Thares duo eunuchi
regis, qui ianitores erant, et in primo palatii limine
præsidebant: volueruntque insurgere in regem, et
occidere eum. 22 Quod Mardochæum non latuit,
statimque nuntiavit reginæ Esther: et illa regi ex
nomine Mardochæi, qui ad se rem detulerat. 23
Quæsitum est, et inventum: et appensus est uterque
eorum in patibulo. Mandatumque est historiis, et
annalibus traditum coram rege.

3 Post hæc rex Assuerus exaltavit Aman filium
Amadathi, qui erat de stirpe Agag: et posuit
solium eius super omnes principes, quos habebat.
2 Cunctique servi regis, qui in foribus palatii
versabantur, flectebant genua, et adorabant Aman: sic
enim præceperat eis imperator. Solus Mardochæus
non flectebat genu, neque adorabat eum. 3 Cui
dixerunt pueri regis, qui ad fores palatii præsidebant:
Cur præter ceteros non observas mandatum regis?
4 Cumque hoc crebrius dicerent, et ille nollet
audire, nuntiaverunt Aman, scire cupientes utrum
perseveraret in sententia: dixerat enim eis se esse
Iudæum. 5 Quod cum audisset Aman, et experimento
probasset quod Mardochæus non flecteret sibi genu,
nec se adoraret, iratus est valde, 6 et pro nihilo
duxit in unum Mardochæum mittere manus suas:
audierat enim quod esset gentis Iudææ. Magisque
voluit omnem Iudæorum, qui erant in regno Assueri,
perdere nationem. 7 Mense primo (cuius vocabulum
est Nisan) anno duodecimo regni Assueri, missa est

sors in urnam, quæ Hebraice dicitur phur, coram
Aman, quo die et quo mense gens Iudæorum deberet
interfici: et exivit mensis duodecimus, qui vocatur
Adar. 8 Dixitque Aman regi Assuero: Est populus per
omnes provincias regni tui dispersus, et a se mutuo
separatus, novis utens legibus et ceremoniis, insuper
et regis scita contemnens. Et optime nosti quod non
expediat regno tuo ut insolescat per licentiam. 9
Si tibi placet, decerne, ut pereat, et decem millia
talentorum appendam arcariis gazæ tuæ. 10 Tulit ergo
rex annulum, quo utebatur, de manu sua, et dedit
eum Aman filio Amadathi de progenie Agag, hosti
Iudæorum, 11 dixitque ad eum: Argentum, quod tu
polliceris, tuum sit. De populo age quod tibi placet.
12 Vocatique sunt scribæ regis mense primo Nisan,
tertiadecima die eiusdem mensis: et scriptum est, ut
iusserat Aman, ad omnes satrapas regis, et iudices
provinciarum, diversarumque gentium, ut quæque
gens legere poterat, et audire pro varietate linguarum
ex nomine regis Assueri: et litteræ signatæ ipsius
annulo, 13 missæ sunt per cursores regis ad universas
provincias ut occiderent atque delerent omnes Iudæos,
a puero usque ad senem, parvulos, et mulieres, uno die,
hoc est tertiodecimo mensis duodecimi, qui vocatur
Adar, et bona eorum diriperent. 14 Summa autem
epistolarum hæc fuit, ut omnes provinciæ scirent,
et pararent se ad prædictam diem. 15 Festinabant
cursores, qui missi erant, regis imperium explere.
Statimque in Susan pependit edictum, rege et Aman
celebrante convivium, et cunctis Iudæis, qui in urbe
erant, flentibus.

4 Quæ cum audisset Mardochæus, scidit vestimenta
sua, et indutus est sacco, spargens cinerem capiti:
et in platea mediæ civitatis voce magna clamabat,
ostendens amaritudinem animi sui, 2 et hoc eiulatu
usque ad fores palatii gradiens. Non enim erat
licitum indutum sacco aulam regis intrare. 3 In
omnibus quoque provinciis, oppidis, ac locis, ad quæ
crudele regis dogma pervenerat, planctus ingens erat
apud Iudæos, ieiunium, ululatus, et fletus, sacco et
cinere multis pro strato utentibus. 4 Ingressæ autem
sunt puellæ Esther et eunuchi, nuntiaveruntque ei.
Quod audiens consternata est: et vestem misit, ut
ablato sacco induerent eum: quam accipere noluit.
5 Accitoque Athach eunucho, quem rex ministrum
ei dederat, præcepit ei ut iret ad Mardochæum, et
disceret ab eo cur hoc faceret. 6 Egressusque Athach,
ivit ad Mardochæum stantem in platea civitatis, ante
ostium palatii: 7 qui indicavit ei omnia, quæ acciderant,
quo modo Aman promisisset, ut in thesauros regis pro
Iudæorum nece inferret argentum. 8 Exemplar quoque
edicti, quod pendebat in Susan, dedit ei, ut reginæ
ostenderet, et moneret eam, ut intraret ad regem, et
deprecaretur eum pro populo suo. 9 Regressus Athach,
nuntiavit Esther omnia, quæ Mardochæus dixerat. 10
Quæ respondit ei, et iussit ut diceret Mardochæo: 11
Omnes servi regis, et cunctæ, quæ sub ditione eius
sunt, norunt provinciæ, quod sive vir, sive mulier non
vocatus, interius atrium regis intraverit, absque ulla
cunctatione statim interficiatur: nisi forte rex auream
virgam ad eum tetenderit pro signo clementiæ, atque
ita possit vivere. Ego igitur quo modo ad regem
intrare potero, quæ triginta iam diebus non sum
vocata ad eum? 12 Quod cum audisset Mardochæus,
13 rursum mandavit Esther, dicens: Ne putes quod
animam tuam tantum liberes, quia in domo regis es
præ cunctis Iudæis: 14 si enim nunc silueris, per aliam
occasionem liberabuntur Iudæi: et tu, et domus patris
tui peribitis. Et quis novit utrum idcirco ad regnum
veneris, ut in tali tempore parareris? 15 Rursumque
Esther hæc Mardochæo verba mandavit: 16 Vade et
congrega omnes Iudæos, quos in Susan reppereris, et
orate pro me. Non comedatis, et non bibatis tribus
diebus, et tribus noctibus: et ego cum ancillis meis
similiter ieiunabo, et tunc ingrediar ad regem contra
legem faciens, non vocata, tradensque me morti et
periculo. 17 Ivit itaque Mardochæus, et fecit omnia,
quæ ei Esther præceperat.

5 Die autem tertio induta est Esther regalibus
vestimentis, et stetit in atrio domus regiæ, quod
erat interius, contra basilicam regis: at ille sedebat
super solium suum in consistorio palatii contra ostium
domus. 2 Cumque vidisset Esther reginam stantem,
placuit oculis eius, et extendit contra eam virgam
auream, quam tenebat manu: Quæ accedens, osculata
est summitatem virgæ eius: 3 Dixitque ad eam rex:
Quid vis Esther regina? quæ est petitio tua? etiam
si dimidiam partem regni petieris, dabitur tibi. 4

At illa respondit: Si regi placet, obsecro ut venias
ad me hodie, et Aman tecum ad convivium, quod
paravi. 5 Statimque rex, Vocate, inquit, cito Aman
ut Esther obediat voluntati. Venerunt itaque rex et
Aman ad convivium, quod eis regina paraverat. 6
Dixitque ei rex, postquam vinum biberat abundanter:
Quid petis ut detur tibi? et pro qua re postulas? etiam
si dimidiam partem regni mei petieris, impetrabis.
7 Cui respondit Esther: Petitio mea, et preces sunt
istæ: 8 Si inveni in conspectu regis gratiam, et si regi
placet ut det mihi quod postulo, et meam impleat
petitionem: veniat rex et Aman ad convivium quod
paravi eis, et cras aperiam regi voluntatem meam.
9 Egressus est itaque illo die Aman lætus et alacer.
Cumque vidisset Mardochæum sedentem ante fores
palatii, et non solum non assurrexisse sibi, sed nec
motum quidem de loco sessionis suæ, indignatus
est valde: 10 et dissimulata ira, reversus in domum
suam, convocavit ad se amicos suos, et Zares uxorem
suam: 11 et exposuit illis magnitudinem divitiarum
suarum, filiorumque turbam, et quanta eum gloria
super omnes principes et servos suos rex elevasset. 12
Et post hæc ait: Regina quoque Esther nullum alium
vocavit ad convivium cum rege, præter me: apud
quam etiam cras cum rege pransurus sum. 13 Et cum
hæc omnia habeam, nihil me habere puto, quamdiu
videro Mardochæum Iudæum sedentem ante fores
regias. 14 Responderuntque ei Zales uxor eius, et
ceteri amici: Iube parari excelsam trabem, habentem
altitudinis quinquaginta cubitos, et dic mane regi
ut appendatur super eam Mardochæus, et sic ibis
cum rege lætus ad convivium. Placuit ei consilium, et
iussit excelsam parari crucem.

6 Noctem illam duxit rex insomnem, iussitque sibi
afferri historias et annales priorum temporum.
Quæ cum illo præsente legerentur, 2 ventum
est ad illum locum ubi scriptum erat quo modo
nunciasset Mardochæus insidias Bagathan, et Thares
eunuchorum, regem Assuerum iugulare cupientium. 3
Quod cum audisset rex, ait: Quid pro hac fide honoris
ac præmii Mardochæus consecutus est? Dixerunt
ei servi illius ac ministri: Nihil omnino mercedis
accepit. 4 Statimque rex, Quis est, inquit, in atrio?
Aman quippe interius atrium domus regiæ intraverat,
ut suggereret regi, et iuberet Mardochæum affigi
patibulo, quod ei fuerat præparatum. 5 Responderunt
pueri: Aman stat in atrio. Dixitque rex: Ingrediatur.
6 Cumque esset ingressus, ait illi: Quid debet fieri
viro, quem rex honorare desiderat? Cogitans autem
in corde suo Aman, et reputans quod nullum alium
rex, nisi se, vellet honorare, 7 respondit: Homo, quem
rex honorare cupit, 8 debet indui vestibus regiis, et
imponi super equum, qui de sella regis est, et accipere
regium diadema super caput suum, 9 et primus de
regiis principibus, ac tyrannis teneat equum eius,
et per plateam civitatis incedens clamet, et dicat:
Sic honorabitur, quemcumque voluerit rex honorare.
10 Dixitque ei rex: Festina, et sumpta stola et equo,
fac, ut locutus es, Mardochæo Iudæo, qui sedet ante
fores palatii. Cave ne quidquam de his, quæ locutus
es, prætermittas. 11 Tulit itaque Aman stolam et
equum, indutumque Mardochæum in platea civitatis,
et impositum equo præcedebat, atque clamabat: Hoc
honore condignus est, quemcumque rex voluerit
honorare. 12 Reversusque est Mardochæus ad ianuam
palatii: et Aman festinavit ire in domum suam, lugens
et operto capite: 13 narravitque Zares uxori suæ, et
amicis omnia quæ evenissent sibi. Cui responderunt
sapientes, quos habebat in consilio, et uxor eius: Si
de semine Iudæorum est Mardochæus, ante quem
cadere cœpisti, non poteris ei resistere, sed cades in
conspectu eius. 14 Adhuc illis loquentibus, venerunt
eunuchi regis, et cito eum ad convivium, quod regina
paraverat, pergere compulerunt.

7 Intravit itaque rex et Aman, ut biberent cum regina.
2 Dixitque ei rex etiam secunda die, postquam vino
incaluerat: Quæ est petitio tua Esther ut detur tibi?
et quid vis fieri? etiam si dimidiam partem regni
mei petieris, impetrabis. 3 Ad quem illa respondit: Si
inveni gratiam in oculis tuis o rex, et si tibi placet,
dona mihi animam meam pro qua rogo, et populum
meum pro quo obsecro. 4 Traditi enim sumus ego et
populus meus, ut conteramur, iugulemur, et pereamus.
Atque utinam in servos et famulas venderemur: esset
tolerabile malum, et gemens tacerem: nunc autem
hostis noster est, cuius crudelitas redundat in regem.
5 Respondensque rex Assuerus ait: Quis est iste, et
cuius potentiæ, ut hæc audeat facere? 6 Dixitque

Esther: Hostis et inimicus noster pessimus iste est
Aman. Quod ille audiens, illico obstupuit, vultum
regis ac reginæ ferre non sustinens. 7 Rex autem
iratus surrexit, et de loco convivii intravit in hortum
arboribus consitum. Aman quoque surrexit ut rogaret
Esther reginam pro anima sua, intellexit enim a rege
sibi paratum malum. 8 Qui cum reversus esset de horto
nemoribus consito, et intrasset convivii locum, reperit
Aman super lectulum corruisse, in quo iacebat Esther,
et ait: Etiam reginam vult opprimere, me præsente, in
domo mea. Necdum verbum de ore regis exierat, et
statim operuerunt faciem eius. 9 Dixitque Harbona,
unus de eunuchis, qui stabant in ministerio regis:
En lignum, quod paraverat Mardochæo, qui locutus
est pro rege, stat in domo Aman, habens altitudinis
quinquaginta cubitos. Cui dixit rex: Appendite eum in
eo. 10 Suspensus est itaque Aman in patibulo quod
paraverat Mardochæo: et regis ira quievit.

8 Die illo dedit rex Assuerus Esther reginæ domum
Aman adversarii Iudæorum, et Mardochæus
ingressus est ante faciem regis. Confessa est enim
ei Esther quod esset patruus suus. 2 Tulitque rex
annulum, quem ab Aman recipi iusserat, et tradidit
Mardochæo. Esther autem constituit Mardochæum
super domum suam. 3 Nec his contenta, procidit
ad pedes regis, flevitque et locuta ad eum oravit
ut malitiam Aman Agagitæ, et machinationes eius
pessimas, quas excogitaverat contra Iudæos, iuberet
irritas fieri. 4 At ille ex more sceptrum aureum
protendit manu, quo signum clementiæ monstrabatur:
illaque consurgens stetit ante eum, 5 et ait: Si placet
regi, et si inveni gratiam in oculis eius, et deprecatio
mea non ei videtur esse contraria, obsecro, ut novis
epistolis, veteres Aman litteræ, insidiatoris et hostis
Iudæorum, quibus eos in cunctis regis provinciis
perire præceperat, corrigantur. 6 Quo modo enim
potero sustinere necem et interfectionem populi
mei? 7 Responditque rex Assuerus Esther reginæ, et
Mardochæo Iudæo: Domum Aman concessi Esther,
et ipsum iussi affigi cruci, quia ausus est manum
mittere in Iudæos. 8 Scribite ergo Iudæis, sicut vobis
placet, regis nomine, signantes litteras annulo meo.
Hæc enim consuetudo erat, ut epistolis, quæ ex
regis nomine mittebantur, et illius annulo signatæ
erant, nemo auderet contradicere. 9 Accitisque scribis
et librariis regis (erat autem tempus tertii mensis,
qui appellatur Siban) vigesima et tertia die illius
scriptæ sunt epistolæ, ut Mardochæus voluerat, ad
Iudæos, et ad principes, procuratoresque et iudices,
qui centum vigintiseptem provinciis ab India usque ad
Æthiopiam præsidebant: provinciæ atque provinciæ,
populo et populo iuxta linguas et litteras suas, et
Iudæis, prout legere poterant, et audire. 10 Ipsæque
epistolæ, quæ regis nomine mittebantur, annulo ipsius
obsignatæ sunt, et missæ per veredarios: qui per
omnes provincias discurrentes, veteres litteras novis
nunciis prævenirent. 11 Quibus imperavit rex, ut
convenirent Iudæos per singulas civitates, et in unum
præciperent congregari ut starent pro animabus suis,
et omnes inimicos suos cum coniugibus ac liberis
et universis domibus, interficerent atque delerent,
et spolia eorum diriperent. 12 Et constituta est per
omnes provincias una ultionis dies, id est tertiadecima
mensis duodecimi Adar. 13 Summaque epistolæ
hæc fuit, ut in omnibus terris ac populis, qui regis
Assueri subiacebant imperio, notum fieret, paratos
esse Iudæos ad capiendam vindictam de hostibus
suis. 14 Egressique sunt veredarii celeres nuncia
perferentes, et edictum regis pependit in Susan.
15 Mardochæus autem de palatio, et de conspectu
regis egrediens, fulgebat vestibus regiis, hyacinthinis
videlicet et aeriis, coronam auream portans in capite,
et amictus serico pallio atque purpureo. Omnisque
civitas exultavit, atque lætata est. 16 Iudæis autem
nova lux oriri visa est, gaudium, honor, et tripudium.
17 Apud omnes populos, urbes, atque provincias,
quocumque regis iussa veniebant, mira exultatio,
epulæ atque convivia, et festus dies: in tantum ut
plures alterius gentis et sectæ eorum religioni et
ceremoniis iungerentur. Grandis enim cunctos Iudaici
nominis terror invaserat.

9 Igitur duodecimi mensis, quem Adar vocari ante iam
diximus, tertiadecima die, quando cunctis Iudæis
interfectio parabatur, et hostes eorum inhiabant
sanguini, versa vice Iudæi superiores esse cœperunt,
et se de adversariis vindicare. 2 Congregatique sunt
per singulas civitates, oppida, et loca ut extenderent
manum contra inimicos, et persecutores suos.

Nullusque ausus est resistere, eo quod omnes populos
magnitudinis eorum formido penetrarat. 3 Nam
et provinciarum iudices, et duces, et procuratores,
omnisque dignitas, quæ singulis locis ac operibus
præerat, extollebant Iudæos timore Mardochæi: 4
quem principem esse palatii, et plurimum posse
cognoverant: fama quoque nominis eius crescebat
quotidie, et per cunctorum ora volitabat. 5 Itaque
percusserunt Iudæi inimicos suos plaga magna, et
occiderunt eos, reddentes eis quod sibi paraverant
facere: 6 in tantum ut etiam in Susan quingentos viros
interficerent, extra decem filios Aman Agagitæ hostis
Iudæorum: quorum ista sunt nomina: 7 Pharsandatha,
et Delphon, et Esphatha, 8 et Phoratha, et Adalia,
et Aridatha, 9 et Phermesta et Arisai, et Aridai,
et Iezatha. 10 Quos cum occidissent, prædas de
substantiis eorum tangere noluerunt. 11 Statimque
numerus eorum, qui occisi erant in Susan, ad regem
relatus est. 12 Qui dixit reginæ: In urbe Susan
interfecerunt Iudæi quingentos viros, et alios decem
filios Aman: quantam putas eos exercere cædem in
universis provinciis? Quid ultra postulas, et quid
vis ut fieri iubeam? 13 Cui illa respondit: Si regi
placet, detur potestas Iudæis, ut sicut fecerunt hodie
in Susan, sic et cras faciant, et decem filii Aman
in patibulis suspendantur. 14 Præcepitque rex ut
ita fieret. Statimque in Susan pependit edictum, et
decem filii Aman suspensi sunt. 15 Congregatis Iudæis
quartadecima die mensis Adar, interfecti sunt in Susan
trecenti viri: nec eorum ab illis direpta substantia
est. 16 Sed et per omnes provincias, quæ ditioni
regis subiacebant, pro animabus suis steterunt Iudæi,
interfectis hostibus ac persecutoribus suis: in tantum
ut septuagintaquinque millia occisorum implerentur,
et nullus de substantiis eorum quidquam contingeret.
17 Dies autem tertiusdecimus mensis Adar primus apud
omnes interfectionis fuit, et quartadecima die cædere
desierunt. Quem constituerunt esse sollemnem,
ut in eo omni tempore deinceps vacarent epulis,
gaudio atque conviviis. 18 At hi, qui in urbe Susan
cædem exercuerant, tertiodecimo et quartodecimo die
eiusdem mensis in cæde versati sunt: quintodecimo
autem die percutere desierunt. Et idcirco eundem diem
constituerunt sollemnem epularum atque lætitiæ. 19
Hi vero Iudæi, qui in oppidis non muratis ac villis
morabantur, quartumdecimum diem mensis Adar
conviviorum et gaudii decreverunt, ita ut exultent in
eo, et mittant sibi mutuo partes epularum et ciborum.
20 Scripsit itaque Mardochæus omnia hæc, et litteris
comprehensa misit ad Iudæos, qui in omnibus regis
provinciis morabantur, tam in vicino positis, quam
procul, 21 ut quartamdecimam et quintamdecimam
diem mensis Adar pro festis susciperent, et revertente
semper anno sollemni celebrarent honore: 22 quia
in ipsis diebus se ulti sunt Iudæi de inimicis suis,
et luctus atque tristitia in hilaritatem gaudiumque
conversa sunt, essentque dies isti epularum atque
lætitiæ, et mitterent sibi invicem ciborum partes, et
pauperibus munuscula largirentur. 23 Susceperuntque
Iudæi in sollemnem ritum cuncta quæ eo tempore
facere cœperant, et quæ Mardochæus litteris facienda
mandaverat. 24 Aman enim, filius Amadathi stirpis
Agag, hostis et adversarius Iudæorum, cogitavit contra
eos malum, ut occideret illos, atque deleret: et misit
phur, quod nostra lingua vertitur in sortem. 25 Et
postea ingressa est Esther ad regem, obsecrans ut
conatus eius, litteris regis irriti fierent: et malum,
quod contra Iudæos cogitaverat, reverteretur in caput
eius. Denique et ipsum et filios eius affixerunt cruci, 26
atque ex illo tempore dies isti appellati sunt phurim, id
est sortium: eo quod phur, id est sors, in urnam missa
fuerit. Et cuncta, quæ gesta sunt, epistolæ, id est libri
huius volumine continentur: 27 quæque sustinuerunt,
et quæ deinceps immutata sunt, susceperunt Iudæi
super se et semen suum, et super cunctos, qui
religioni eorum voluerunt copulari, ut nulli liceat
duos hos dies absque sollemnitate transigere: quos
scriptura testatur, et certa expetunt tempora, annis
sibi iugiter succedentibus. 28 Isti sunt dies, quos nulla
umquam delebit oblivio: et per singulas generationes
cunctæ in toto orbe provinciæ celebrabunt: nec
est ulla civitas, in qua dies phurim, id est sortium,
non observentur a Iudæis, et ab eorum progenie,
quæ his ceremoniis obligata est. 29 Scripseruntque
Esther regina filia Abihail, et Mardochæus Iudæus
etiam secundam epistolam, ut omni studio dies ista
solemnis sanciretur in posterum: 30 et miserunt
ad omnes Iudæos, qui in centum viginti septem
provinciis regis Assueri versabantur, ut haberent
pacem, et susciperent veritatem, 31 observantes dies

sortium, et suo tempore cum gaudio celebrarent:
sicut constituerant Mardochæus et Esther, et illi
observanda susceperunt a se, et a semine suo ieiunia,
et clamores, et sortium dies, 32 et omnia, quæ libri
huius, qui vocatur Esther, historia continentur.

10 Rex vero Assuerus omnem terram, et cunctas
maris insulas fecit tributarias: 2 cuius fortitudo et
imperium, et dignitas atque sublimitas, qua exaltavit
Mardochæum, scripta sunt in libris Medorum, atque
Persarum: 3 et quomodo Mardochæus Iudaici generis
secundus a rege Assuero fuerit: et magnus apud
Iudæos et acceptabilis plebi fratrum suorum, quærens
bona populo suo, et loquens ea, quæ ad pacem seminis
sui pertinerent.

Job

1 Vir erat in Terra Hus, nomine Iob, et erat vir ille
simplex, et rectus, ac timens Deum, et recedens
a malo: **2** Natique sunt ei septem filii, et tres filiæ.
3 Et fuit possessio eius septem millia ovium, et tria
millia camelorum, quingenta quoque iuga boum, et
quingentæ asinæ, ac familia multa nimis: eratque vir
ille magnus inter omnes Orientales. **4** Et ibant filii
eius, et faciebant convivium per domos, unusquisque
in die suo. Et mittentes vocabant tres sorores suas,
ut comederent et biberent cum eis. **5** Cumque in
orbem transissent dies convivii, mittebat ad eos
Iob, et sanctificabat illos, consurgensque diluculo
offerebat holocausta pro singulis. Dicebat enim: Ne
forte peccaverint filii mei, et benedixerint Deo in
cordibus suis. Sic faciebat Iob cunctis diebus. **6** Quadam
autem die cum venissent filii Dei ut assisterent coram
Domino, affuit inter eos etiam Satan. **7** Cui dixit
Dominus: Unde venis? Qui respondens, ait: Circuivi
terram, et perambulavi eam. **8** Dixitque Dominus ad
eum: Numquid considerasti servum meum Iob, quod
non sit ei similis in terra, homo simplex, et rectus ac
timens Deum, et recedens a malo? **9** Cui respondens
Satan, ait: Numquid Iob frustra timet Deum? **10**
nonne tu vallasti eum, ac domum eius, universamque
substantiam per circuitum, operibus manuum eius
benedixisti, et possessio eius crevit in terra? **11** Sed
extende paululum manum tuam, et tange cuncta
quæ possidet nisi in faciem benedixerit tibi. **12** Dixit
ergo Dominus ad Satan: Ecce, universa quæ habet, in
manu tua sunt: tantum in eum ne extendas manum
tuam. Egressusque est Satan a facie Domini. **13** Cum
autem quadam die filii et filiæ eius comederent et
biberent vinum in domo fratris sui primogeniti, **14**
nuncius venit ad Iob, qui diceret: Boves arabant, et
asinæ pascebantur iuxta eos, **15** et irruerunt Sabæi,
tuleruntque omnia, et pueros percusserunt gladio, et
evasi ego solus ut nunciarem tibi. **16** Cumque adhuc
ille loqueretur, venit alter, et dixit: Ignis Dei cecidit e
cælo, et tactas oves puerosque consumpsit, et effugi
ego solus ut nunciarem tibi. **17** Sed et illo adhuc
loquente, venit alius, et dixit: Chaldæi fecerunt tres
turmas, et invaserunt camelos, et tulerunt eos, necnon
et pueros percusserunt gladio, et ego fugi solus ut
nunciarem tibi. **18** Adhuc loquebatur ille, et ecce alius
intravit, et dixit: Filiis tuis et filiabus vescentibus et
bibentibus vinum in domo fratris sui primogeniti, **19**
repente ventus vehemens irruit a regione deserti,
et concussit quattuor angulos domus, quæ corruens
oppressit liberos tuos et mortui sunt, et effugi ego
solus ut nunciarem tibi. **20** Tunc surrexit Iob, et scidit
vestimenta sua, et tonso capite corruens in terram,
adoravit, **21** et dixit: Nudus egressus sum de utero
matris meæ, et nudus revertar illuc: Dominus dedit,
Dominus abstulit: sicut Domino placuit, ita factum
est: sit nomen Domini benedictum. **22** In omnibus
his non peccavit Iob labiis suis, neque stultum quid
contra Deum locutus est.

2 Factum est autem cum quadam die venissent filii
Dei, et starent coram Domino, venisset quoque
Satan inter eos, et staret in conspectu eius, **2** ut diceret
Dominus ad Satan: Unde venis? Qui respondens
ait: Circuivi terram, et perambulavi eam. **3** Et dixit
Dominus ad Satan: Numquid considerasti servum
meum Iob, quod non sit ei similis in terra, vir simplex
et rectus, ac timens Dem, et recedens a malo, et
adhuc retinens innocentiam? Tu autem commovisti
me adversus eum, ut affligerem eum frustra. **4** Cui
respondens, Satan ait: Pellem pro pelle, et cuncta quæ
habet homo, dabit pro anima sua: **5** alioquin mitte
manum tuam, et tange os eius et carnem, et tunc
videbis quod in faciem benedicat tibi. **6** Dixit ergo
Dominus ad Satan: Ecce in manu tua est, verumtamen
animam illius serva. **7** Egressus igitur Satan a facie
Domini, percussit Iob ulcere pessimo, a planta pedis
usque ad verticem eius: **8** qui testa saniem radebat,
sedens in sterquilinio. **9** Dixit autem illi uxor sua:
Adhuc tu permanes in simplicitate tua? benedic Deo
et morere. **10** Qui ait ad illam: Quasi una de stultis
mulieribus locuta es: si bona suscepimus de manu
Dei, mala quare non suscipiamus? in omnibus his non
peccavit Iob labiis suis. **11** Igitur audientes tres amici
Iob omne malum, quod accidisset ei, venerunt singuli
de loco suo, Eliphaz Themanites, et Baldad Suhites, et
Sophar Naamathites. Condixerant enim, ut pariter
venientes visitarent eum, et consolarentur. **12** Cumque
elevassent procul oculos suos, non cognoverunt
eum, et exclamantes ploraverunt, scissisque vestibus

sparserunt pulverem super caput suum in cælum. 13
Et sederunt cum eo in terra septem diebus et septem
noctibus, et nemo loquebatur ei verbum: videbant
enim dolorem esse vehementem.

3 Post hæc aperuit Iob os suum, et maledixit diei
suo, 2 et locutus est. 3 Pereat dies in qua natus
sum, et nox in qua dictum est: Conceptus est homo. 4
Dies ille vertatur in tenebras, non requirat eum Deus
desuper, et non illustretur lumine. 5 Obscurent eum
tenebræ et umbra mortis, occupet eum caligo, et
involvatur amaritudine. 6 Noctem illam tenebrosus
turbo possideat, non computetur in diebus anni, nec
numeretur in mensibus: 7 Sit nox illa solitaria, nec
laude digna: 8 Maledicant ei qui maledicunt diei,
qui parati sunt suscitare Leviathan: 9 Obtenebrentur
stellæ caligine eius: expectet lucem et non videat, nec
ortum surgentis auroræ: 10 Quia non conclusit ostia
ventris, qui portavit me, nec abstulit mala ab oculis
meis. 11 Quare non in vulva mortuus sum, egressus ex
utero non statim perii? 12 Quare exceptus genibus?
cur lactatus uberibus? 13 Nunc enim dormiens
silerem, et somno meo requiescerem: 14 Cum regibus
et consulibus terræ, qui ædificant sibi solitudines:
15 Aut cum principibus, qui possident aurum, et
replent domos suas argento: 16 Aut sicut abortivum
absconditum non subsisterem, vel qui concepti non
viderunt lucem. 17 Ibi impii cessaverunt a tumultu,
et ibi requieverunt fessi robore. 18 Et quondam
vincti pariter sine molestia, non audierunt vocem
exactoris. 19 Parvus et magnus ibi sunt, et servus liber
a domino suo. 20 Quare misero data est lux, et vita
his, qui in amaritudine animæ sunt? 21 qui expectant
mortem, et non venit, quasi effodientes thesaurum: 22
Gaudentque vehementer cum invenerint sepulchrum.
23 Viro cuius abscondita est via, et circumdedit eum
Deus tenebris? 24 Antequam comedam suspiro: et
tamquam inundantes aquæ, sic rugitus meus: 25 Quia
timor, quem timebam, evenit mihi: et quod verebar
accidit. 26 Nonne dissimulavi? nonne silui? nonne
quievi? et venit super me indignatio.

4 Respondens autem Eliphaz Themanites, dixit: 2
Si cœperimus loqui tibi, forsitan moleste accipies,
sed conceptum sermonem tenere quis poterit? 3
Ecce docuisti multos, et manus lassas roborasti: 4
Vacillantes confirmaverunt sermones tui, et genua
trementia confortasti: 5 Nunc autem venit super te
plaga, et defecisti: tetigit te, et conturbatus es. 6 Ubi
est timor tuus, fortitudo tua, patientia tua, et perfectio
viarum tuarum? 7 Recordare obsecro te, quis umquam
innocens periit? aut quando recti deleti sunt? 8
Quin potius vidi eos, qui operantur iniquitatem, et
seminant dolores, et metunt eos, 9 Flante Deo perisse,
et spiritu iræ eius esse consumptos: 10 Rugitus leonis,
et vox leænæ, et dentes catulorum leonum contriti
sunt. 11 Tigris periit, eo quod non haberet prædam, et
catuli leonis dissipati sunt. 12 Porro ad me dictum
est verbum absconditum, et quasi furtive suscepit
auris mea venas susurri eius. 13 In horrore visionis
nocturnæ, quando solet sopor occupare homines,
14 Pavor tenuit me, et tremor, et omnia ossa mea
perterrita sunt: 15 Et cum spiritus me præsente
transiret, inhorruerunt pili carnis meæ. 16 Stetit
quidam, cuius non agnoscebam vultum, imago coram
oculis meis, et vocem quasi auræ lenis audivi. 17
Numquid homo, Dei comparatione iustificabitur, aut
Factore suo purior erit vir? 18 Ecce qui serviunt ei,
non sunt stabiles, et in angelis suis reperit pravitatem:
19 Quanto magis hi qui habitant domos luteas, qui
terrenum habent fundamentum, consumentur velut a
tinea? 20 De mane usque ad vesperam succidentur: et
quia nullus intelligit, in æternum peribunt. 21 Qui
autem reliqui fuerint, auferentur ex eis: morientur, et
non in sapientia.

5 Voca ergo, si est qui tibi respondeat, et ad aliquem
sanctorum convertere. 2 Vere stultum interficit
iracundia, et parvulum occidit invidia. 3 Ego vidi
stultum firma radice, et maledixi pulchritudini eius
statim. 4 Longe fient filii eius a salute, et conterentur
in porta, et non erit qui eruat. 5 Cuius messem
famelicus comedet, et ipsum rapiet armatus, et bibent
sitientes divitias eius. 6 Nihil in terra sine causa fit,
et de humo non oritur dolor. 7 Homo nascitur ad
laborem, et avis ad volatum. 8 Quam ob rem ego
deprecabor Dominum, et ad Deum ponam eloquium
meum: 9 Qui facit magna et inscrutabilia et mirabilia
absque numero: 10 Qui dat pluviam super faciem
terræ, et irrigat aquis universa: 11 Qui ponit humiles
in sublime, et mœrentes erigit sospitate: 12 Qui

dissipat cogitationes malignorum, ne possint implere
manus eorum quod cœperant: 13 Qui apprehendit
sapientes in astutia eorum, et consilium pravorum
dissipat: 14 Per diem incurrent tenebras, et quasi in
nocte sic palpabunt in meridie. 15 Porro salvum faciet
egenum a gladio oris eorum, et de manu violenti
pauperem. 16 Et erit egeno spes, iniquitas autem
contrahet os suum. 17 Beatus homo qui corripitur
a Deo: increpationem ergo Domini ne reprobes: 18
Quia ipse vulnerat, et medetur: percutit, et manus
eius sanabunt. 19 In sex tribulationibus liberabit te, et
in septima non tangent te malum. 20 In fame eruet
te de morte, et in bello de manu gladii. 21 A flagello
linguæ absconderis, et non timebis calamitatem cum
venerit. 22 In vastitate, et fame ridebis, et bestias
terræ non formidabis. 23 Sed cum lapidibus regionum
pactum tuum, et bestiæ terræ pacificæ erunt tibi. 24
Et scies quod pacem habeat tabernaculum tuum, et
visitans speciem tuam, non peccabis. 25 Scies quoque
quoniam multiplex erit semen tuum, et progenies
tua quasi herba terræ. 26 Ingredieris in abundantia
sepulchrum, sicut infertur acervus tritici in tempore
suo. 27 Ecce, hoc, ut investigavimus, ita est: quod
auditum, mente pertracta.

6 Respondens autem Iob, dixit: 2 Utinam
appenderentur peccata mea, quibus iram merui: et
calamitas, quam patior, in statera. 3 Quasi arena maris
hæc gravior appareret: unde et verba mea dolore sunt
plena: 4 Quia sagittæ Domini in me sunt, quarum
indignatio ebibit spiritum meum, et terrores Domini
militant contra me. 5 Numquid rugiet onager cum
habuerit herbam? aut mugiet bos cum ante præsepe
plenum steterit? 6 Aut poterit comedi insulsum, quod
non est sale conditum? aut potest aliquis gustare,
quod gustatum affert mortem? 7 Quæ prius nolebat
tangere anima mea, nunc præ angustia, cibi mei sunt.
8 Quis det ut veniat petitio mea: et quod expecto,
tribuat mihi Deus? 9 Et qui cœpit, ipse me conterat:
solvat manum suam, et succidat me? 10 Et hæc mihi
sit consolatio ut affligens me dolore, non parcat, nec
contradicam sermonibus Sancti. 11 Quæ est enim
fortitudo mea ut sustineam? aut quis finis meus, ut
patienter agam? 12 Nec fortitudo lapidum fortitudo
mea, nec caro mea ænea est. 13 Ecce, non est auxilium
mihi in me, et necessarii quoque mei recesserunt a
me. 14 Qui tollit ab amico suo misericordiam, timorem
Domini derelinquit. 15 Fratres mei præterierunt me,
sicut torrens qui raptim transit in convallibus. 16 Qui
timent pruinam, irruet super eos nix. 17 Tempore, quo
fuerint dissipati, peribunt: et ut incaluerit, solventur
de loco suo. 18 Involutæ sunt semitæ gressuum eorum:
ambulabunt in vacuum, et peribunt. 19 Considerate
semitas Thema, itinera Saba, et expectate paulisper.
20 Confusi sunt, quia speravi: venerunt quoque usque
ad me, et pudore cooperti sunt. 21 Nunc venistis: et
modo videntes plagam meam timetis. 22 Numquid
dixi: Afferte mihi, et de substantia vestra donate
mihi? 23 Vel, Liberate me de manu hostis, et de
manu robustorum eruite me? 24 Docete me, et ego
tacebo: et siquid forte ignoravi, instruite me. 25 Quare
detraxistis sermonibus veritatis, cum e vobis nullus
sit qui possit arguere me? 26 Ad increpandum tantum
eloquia concinnatis, et in ventum verba profertis.
27 Super pupillum irruitis, et subvertere nitimini
amicum vestrum. 28 Verumtamen quod cœpistis
explete: præbete aurem, et videte an mentiar. 29
Respondete obsecro absque contentione: et loquentes
id quod iustum est, iudicate. 30 Et non invenietis in
lingua mea iniquitatem, nec in faucibus meis stultitia
personabit.

7 Militia est vita hominis super terram: et sicut
dies mercenarii, dies eius. 2 Sicut servus desiderat
umbram, et sicut mercenarius præstolatur finem
operis sui: 3 Sic et ego habui menses vacuos, et noctes
laboriosas enumeravi mihi. 4 Si dormiero, dicam:
Quando consurgam? et rursum expectabo vesperam,
et replebor doloribus usque ad tenebras. 5 Induta est
caro mea putredine et sordibus pulveris, cutis mea
aruit, et contracta est. 6 Dies mei velocius transierunt
quam a texente tela succiditur, et consumpti sunt
absque ulla spe. 7 Memento quia ventus est vita mea,
et non revertetur oculus meus ut videat bona. 8 Nec
aspiciet me visus hominis: oculi tui in me, et non
subsistam. 9 Sicut consumitur nubes, et pertransit:
sic qui descenderit ad inferos, non ascendet. (Sheol
h7585) 10 Nec revertetur ultra in domum suam, neque
cognoscet eum amplius locus eius. 11 Quapropter
et ego non parcam ori meo, loquar in tribulatione

spiritus mei: confabulabor cum amaritudine animæ
meæ. 12 Numquid mare ego sum, aut cetus, quia
circumdedisti me carcere? 13 Si dixero: Consolabitur
me lectulus meus, et relevabor loquens mecum in
strato meo: 14 Terrebis me per somnia, et per visiones
horrore concuties. 15 Quam ob rem elegit suspendium
anima mea, et mortem ossa mea. 16 Desperavi,
nequaquam ultra iam vivam: parce mihi, nihil enim
sunt dies mei. 17 Quid est homo, quia magnificas
eum? aut quid apponis erga eum cor tuum? 18 Visitas
eum diluculo, et subito probas illum: 19 Usquequo
non parcis mihi, nec dimittis me ut glutiam salivam
meam? 20 Peccavi, quid faciam tibi o custos hominum?
quare posuisti me contrarium tibi, et factus sum
mihimetipsi gravis? 21 Cur non tollis peccatum meum,
et quare non aufers iniquitatem meam? ecce, nunc
in pulvere dormiam: et si mane me quæsieris, non
subsistam.

8 Respondens autem Baldad Suhites, dixit: 2
Usquequo loqueris talia, et spiritus multiplex
sermones oris tui? 3 Numquid Deus supplantat
iudicium? aut Omnipotens subvertit quod iustum est?
4 Etiam si filii tui peccaverunt ei, et dimisit eos in manu
iniquitatis suæ: 5 Tu tamen si diluculo consurrexeris
ad Deum, et Omnipotentem fueris deprecatus: 6 Si
mundus et rectus incesseris, statim evigilabit ad te,
et pacatum reddet habitaculum iustitiæ tuæ: 7 In
tantum, ut si priora tua fuerint parva, et novissima tua
multiplicentur nimis. 8 Interroga enim generationem
pristinam, et diligenter investiga patrum memoriam:
9 (Hesterni quippe sumus, et ignoramus quoniam
sicut umbra dies nostri sunt super terram.) 10 Et ipsi
docebunt te: loquentur tibi, et de corde suo proferent
eloquia. 11 Numquid vivere potest scirpus absque
humore? aut crescere carectum sine aqua? 12 Cum
adhuc sit in flore, nec carpatur manu, ante omnes
herbas arescit: 13 Sic viæ omnium, qui obliviscuntur
Deum, et spes hypocritæ peribit: 14 Non ei placebit
vecordia sua, et sicut tela aranearum fiducia eius. 15
Innitetur super domum suam, et non stabit: fulciet
eam, et non consurget: 16 Humectus videtur antequam
veniat Sol, et in ortu suo germen eius egredietur. 17
Super acervum petrarum radices eius densabuntur, et
inter lapides commorabitur. 18 Si absorbuerit eum
de loco suo, negabit eum, et dicet: Non novi te. 19
Hæc est enim lætitia viæ eius, ut rursum de terra
alii germinentur. 20 Deus non proiiciet simplicem,
nec porriget manum malignis: 21 Donec impleatur
risu os tuum, et labia tua iubilo. 22 Qui oderunt te,
induentur confusione: et tabernaculum impiorum
non subsistet.

9 Et respondens Iob, ait: 2 Vere scio quod ita sit, et
quod non iustificetur homo compositus Deo. 3 Si
voluerit contendere cum eo, non poterit ei respondere
unum pro mille. 4 Sapiens corde est, et fortis robore:
quis restitit ei, et pacem habuit? 5 Qui transtulit
montes, et nescierunt hi quos subvertit in furore suo.
6 Qui commovet terram de loco suo, et columnæ eius
concutiuntur. 7 Qui præcipit Soli, et non oritur: et
stellas claudit quasi sub signaculo: 8 Qui extendit
cælos solus, et graditur super fluctus maris. 9 Qui
facit Arcturum, et Oriona, et Hyadas, et interiora
austri. 10 Qui facit magna, et incomprehensibilia, et
mirabilia, quorum non est numerus. 11 Si venerit ad
me, non videbo eum: si abierit, non intelligam. 12
Si repente interroget, quis respondebit ei? vel quis
dicere potest: Cur ita facis? 13 Deus, cuius iræ nemo
resistere potest, et sub quo curvantur qui portant
orbem. 14 Quantus ergo sum ego, ut respondeam ei,
et loquar verbis meis cum eo? 15 Qui etiam si habuero
quippiam iustum, non respondebo, sed meum iudicem
deprecabor. 16 Et cum invocantem exaudierit me,
non credo quod audierit vocem meam. 17 In turbine
enim conteret me, et multiplicabit vulnera mea etiam
sine causa. 18 Non concedit requiescere spiritum
meum, et implet me amaritudinibus. 19 Si fortitudo
quæritur, robustissimus est: si æquitas iudicii, nemo
audet pro me testimonium dicere. 20 Si iustificare me
voluero, os meum condemnabit me: si innocentem
ostendero, pravum me comprobabit. 21 Etiam si
simplex fuero, hoc ipsum ignorabit anima mea, et
tædebit me vitæ meæ. 22 Unum est quod locutus
sum, et innocentem et impium ipse consumit. 23 Si
flagellat, occidat semel, et non de pœnis innocentum
rideat. 24 Terra data est in manus impii, vultum
iudicum eius operit: quod si non ille est, quis ergo
est? 25 Dies mei velociores fuerunt cursore: fugerunt,
et non viderunt bonum. 26 Pertransierunt quasi naves

poma portantes, sicut aquila volans ad escam. 27
Cum dixero: Nequaquam ita loquar: commuto faciem
meam, et dolore torqueor. 28 Verebar omnia opera
mea, sciens quod non parceres delinquenti. 29 Si
autem et sic impius sum, quare frustra laboravi?
30 Si lotus fuero quasi aquis nivis, et fulserit velut
mundissimæ manus meæ: 31 Tamen sordibus intinges
me, et abominabuntur me vestimenta mea. 32 Neque
enim viro qui similis mei est, respondebo: nec qui
mecum in iudicio ex æquo possit audiri. 33 Non est
qui utrumque valeat arguere, et ponere manum suam
in ambobus. 34 Auferat a me virgam suam, et pavor
eius non me terreat. 35 Loquar, et non timebo eum:
neque enim possum metuens respondere.

10 Tædet animam meam vitæ meæ, dimittam
adversum me eloquium meum, loquar in
amaritudine animæ meæ. 2 Dicam Deo: Noli me
condemnare: indica mihi cur me ita iudices. 3
Numquid bonum tibi videtur, si calumnieris me, et
opprimas me opus manuum tuarum, et consilium
impiorum adiuves? 4 Numquid oculi carnei tibi sunt:
aut sicut videt homo, et tu videbis? 5 Numquid
sicut dies hominis dies tui, et anni tui sicut humana
sunt tempora, 6 Ut quæras iniquitatem meam, et
peccatum meum scruteris? 7 Et scias quia nihil
impium fecerim, cum sit nemo qui de manu tua possit
eruere. 8 Manus tuæ fecerunt me, et plasmaverunt
me totum in circuitu: et sic repente præcipitas me? 9
Memento quæso quod sicut lutum feceris me, et in
pulverem reduces me. 10 Nonne sicut lac mulsisti me,
et sicut caseum me coagulasti? 11 Pelle et carnibus
vestisti me: ossibus et nervis compegisti me. 12
Vitam et misericordiam tribuisti mihi, et visitatio
tua custodivit spiritum meum. 13 Licet hæc celes in
corde tuo, tamen scio quia universorum memineris.
14 Si peccavi, et ad horam pepercisti mihi: cur ab
iniquitate mea mundum me esse non pateris? 15 Et si
impius fuero, væ mihi est: et si iustus, non levabo
caput, saturatus afflictione et miseria. 16 Et propter
superbiam quasi leænam capies me, reversusque
mirabiliter me crucias. 17 Instauras testes tuos contra
me, et multiplicas iram tuam adversum me, et pœnæ
militant in me. 18 Quare de vulva eduxisti me? qui
utinam consumptus essem ne oculus me videret.
19 Fuissem quasi non essem, de utero translatus ad
tumulum. 20 Numquid non paucitas dierum meorum
finietur brevi? dimitte ergo me, ut plangam paululum
dolorem meum: 21 Antequam vadam et non revertar,
ad terram tenebrosam, et opertam mortis caligine: 22
Terram miseriæ et tenebrarum, ubi umbra mortis, et
nullus ordo, sed sempiternus horror inhabitat.

11 Respondens autem Sophar Naamathites, dixit:
2 Numquid qui multa loquitur, non et audiet?
aut vir verbosus iustificabitur? 3 Tibi soli
tacebunt homines? et cum ceteros irriseris, a nullo
confutaberis? 4 Dixisti enim: Purus est sermo meus,
et mundus sum in conspectu tuo. 5 Atque utinam
Deus loqueretur tecum, et aperiret labia sua tibi, 6 Ut
ostenderet tibi secreta sapientiæ, et quod multiplex
esset lex eius, et intelligeres quod multo minora
exigaris ab eo, quam meretur iniquitas tua. 7 Forsitan
vestigia Dei comprehendes, et usque ad perfectum
Omnipotentem reperies? 8 Excelsior cælo est, et quid
facies? profundior inferno, et unde cognosces? (Sheol
h7585) 9 Longior terra mensura eius, et latior mari.
10 Si subverterit omnia, vel in unum coarctaverit,
quis contradicet ei? 11 Ipse enim novit hominum
vanitatem, et videns iniquitatem, nonne considerat?
12 Vir vanus in superbiam erigitur, et tamquam pullum
onagri se liberum natum putat. 13 Tu autem firmasti
cor tuum, et expandisti ad eum manus tuas. 14 Si
iniquitatem, quæ est in manu tua, abstuleris a te,
et non manserit in tabernaculo tuo iniustitia: 15
Tunc levare poteris faciem tuam absque macula,
et eris stabilis, et non timebis. 16 Miseriæ quoque
oblivisceris, et quasi aquarum quæ præterierunt
recordaberis. 17 Et quasi meridianus fulgor consurget
tibi ad vesperam: et cum te consumptum putaveris,
orieris ut lucifer. 18 Et habebis fiduciam, proposita
tibi spe, et defossus securus dormies. 19 Requiesces,
et non erit qui te exterreat: et deprecabuntur faciem
tuam plurimi. 20 Oculi autem impiorum deficient, et
effugium peribit ab eis, et spes illorum abominatio
animæ.

12 Respondens autem Iob, dixit: 2 Ergo vos estis
soli homines, et vobiscum morietur sapientia? 3
Et mihi est cor sicut et vobis, nec inferior vestri sum:
quis enim hæc, quæ nostis, ignorat? 4 Qui deridetur

ab amico suo sicut ego, invocabit Deum, et exaudiet
eum: deridetur enim iusti simplicitas. 5 Lampas
contempta apud cogitationes divitum, parata ad
tempus statutum. 6 Abundant tabernacula prædonum,
et audacter provocant Deum, cum ipse dederit omnia
in manus eorum. 7 Nimirum interroga iumenta, et
docebunt te: et volatilia cæli, et indicabunt tibi. 8
Loquere terræ, et respondebit tibi: et narrabunt pisces
maris. 9 Quis ignorat quod omnia hæc manus Domini
fecerit? 10 In cuius manu anima omnis viventis, et
spiritus universæ carnis hominis. 11 Nonne auris
verba diiudicat, et fauces comedentis, saporem? 12 In
antiquis est sapientia, et in multo tempore prudentia.
13 Apud ipsum est sapientia et fortitudo, ipse habet
consilium et intelligentiam. 14 Si destruxerit, nemo
est qui ædificet: si incluserit hominem, nullus est qui
aperiat. 15 Si continuerit aquas, omnia siccabuntur: et
si emiserit eas, subvertent terram. 16 Apud ipsum est
fortitudo et sapientia: ipse novit et decipientem, et
eum qui decipitur. 17 Adducit consiliarios in stultum
finem, et iudices in stuporem. 18 Balteum regum
dissolvit, et præcingit fune renes eorum. 19 Ducit
sacerdotes inglorios, et optimates supplantat: 20
Commutans labium veracium, et doctrinam senum
auferens. 21 Effundit despectionem super principes,
eos, qui oppressi fuerant, relevans. 22 Qui revelat
profunda de tenebris, et producit in lucem umbram
mortis. 23 Qui multiplicat gentes et perdit eas, et
subversas in integrum restituit. 24 Qui immutat cor
principum populi terræ, et decipit eos ut frustra
incedant per invium: 25 Palpabunt quasi in tenebris,
et non in luce, et errare eos faciet quasi ebrios.

13 Ecce omnia hæc vidit oculus meus, et audivit
auris mea, et intellexi singula. 2 Secundum
scientiam vestram et ego novi: nec inferior vestri sum.
3 Sed tamen ad Omnipotentem loquar, et disputare
cum Deo cupio: 4 Prius vos ostendens fabricatores
mendacii, et cultores perversorum dogmatum. 5
Atque utinam taceretis, ut putaremini esse sapientes.
6 Audite ergo correptionem meam, et iudicium
labiorum meorum attendite. 7 Numquid Deus indiget
vestro mendacio, ut pro illo loquamini dolos? 8
Numquid faciem eius accipitis, et pro Deo iudicare
nitimini? 9 Aut placebit ei quem celare nihil potest?
aut decipietur ut homo, vestris fraudulentiis? 10
Ipse vos arguet, quoniam in abscondito faciem eius
accipitis. 11 Statim ut se commoverit, turbabit vos,
et terror eius irruet super vos. 12 Memoria vestra
comparabitur cineri, et redigentur in lutum cervices
vestræ. 13 Tacete paulisper ut loquar quodcumque
mihi mens suggesserit. 14 Quare lacero carnes meas
dentibus meis, et animam meam porto in manibus
meis? 15 Etiam si occiderit me, in ipso sperabo:
verumtamen vias meas in conspectu eius arguam.
16 Et ipse erit salvator meus: non enim veniet in
conspectu eius omnis hypocrita. 17 Audite sermonem
meum, et ænigmata percipite auribus vestris. 18
Si fuero iudicatus, scio quod iustus inveniar. 19
Quis est qui iudicetur mecum? veniat: quare tacens
consumor? 20 Duo tantum ne facias mihi, et tunc
a facie tua non abscondar: 21 Manum tuam longe
fac a me, et formido tua non me terreat. 22 Voca
me, et ego respondebo tibi: aut certe loquar, et
tu responde mihi. 23 Quantas habeo iniquitates et
peccata, scelera mea et delicta ostende mihi. 24 Cur
faciem tuam abscondis, et arbitraris me inimicum
tuum? 25 Contra folium, quod vento rapitur, ostendis
potentiam tuam, et stipulam siccam persequeris: 26
Scribis enim contra me amaritudines, et consumere
me vis peccatis adolescentiæ meæ. 27 Posuisti in nervo
pedem meum, et observasti omnes semitas meas, et
vestigia pedum meorum considerasti: 28 Qui quasi
putredo consumendus sum, et quasi vestimentum
quod comeditur a tinea.

14 Homo natus de muliere, brevi vivens tempore,
repletur multis miseriis. 2 Qui quasi flos egreditur
et conteritur, et fugit velut umbra, et numquam in
eodem statu permanet. 3 Et dignum ducis super
huiuscemodi aperire oculos tuos, et adducere eum
tecum in iudicium? 4 Quis potest facere mundum de
immundo conceptum semine? nonne tu qui solus es?
5 Breves dies hominis sunt: numerus mensium eius
apud te est: constituisti terminos eius, qui præteriri
non poterunt. 6 Recede paululum ab eo, ut quiescat,
donec optata veniat, sicut mercenarii, dies eius. 7
Lignum habet spem: si præcisum fuerit, rursum
virescit, et rami eius pullulant. 8 Si senuerit in terra
radix eius, et in pulvere emortuus fuerit truncus

illius, 9 Ad odorem aquæ germinabit, et faciet comam
quasi cum primum plantatum est: 10 Homo vero
cum mortuus fuerit, et nudatus atque consumptus,
ubi quæso est? 11 Quomodo si recedant aquæ de
mari, et fluvius vacuefactus arescat: 12 Sic homo cum
dormierit, non resurget, donec atteratur cælum, non
evigilabit, nec consurget de somno suo. 13 Quis mihi
hoc tribuat, ut in inferno protegas me, et abscondas
me, donec pertranseat furor tuus, et constituas mihi
tempus, in quo recorderis mei? (Sheol h7585) 14 Putasne
mortuus homo rursum vivat? cunctis diebus, quibus
nunc milito, expecto donec veniat immutatio mea. 15
Vocabis me, et ego respondebo tibi: operi manuum
tuarum porriges dexteram. 16 Tu quidem gressus
meos dinumerasti, sed parce peccatis meis. 17 Signasti
quasi in sacculo delicta mea, sed curasti iniquitatem
meam. 18 Mons cadens defluit, et saxum transfertur
de loco suo. 19 Lapides excavant aquæ, et alluvione
paulatim terra consumitur: et hominem ergo similiter
perdes. 20 Roborasti eum paululum ut in perpetuum
transiret: immutabis faciem eius, et emittes eum.
21 Sive nobiles fuerint filii eius, sive ignobiles, non
intelliget. 22 Attamen caro eius dum vivet dolebit, et
anima illius super semetipso lugebit.

15 Respondens autem Eliphaz Themanites, dixit:
2 Numquid sapiens respondebit quasi ventum
loquens, et implebit ardore stomachum suum? 3
Arguis verbis eum, qui non est æqualis tibi, et
loqueris quod tibi non expedit. 4 Quantum in te est
evacuasti timorem, et tulisti preces coram Deo. 5
Docuit enim iniquitas tua os tuum, et imitaris linguam
blasphemantium. 6 Condemnabit te os tuum, et
non ego: et labia tua respondebunt tibi. 7 Numquid
primus homo tu natus es, et ante colles formatus?
8 Numquid consilium Dei audisti, et inferior te erit
eius sapientia? 9 Quid nosti quod ignoremus? quid
intelligis quod nesciamus? 10 Et senes, et antiqui
sunt in nobis multo vetustiores quam patres tui.
11 Numquid grande est ut consoletur te Deus? sed
verba tua prava hoc prohibent. 12 Quid te elevat
cor tuum, et quasi magna cogitans, attonitos habes
oculos? 13 Quid tumet contra Deum spiritus tuus, ut
proferas de ore tuo huiuscemodi sermones? 14 Quid
est homo, ut immaculatus sit, et ut iustus appareat
natus de muliere? 15 Ecce inter sanctos eius nemo
immutabilis, et cæli non sunt mundi in conspectu
eius. 16 Quanto magis abominabilis et inutilis homo,
qui bibit quasi aquam iniquitatem? 17 Ostendam
tibi, audi me: quod vidi narrabo tibi. 18 Sapientes
confitentur, et non abscondunt patres suos. 19 Quibus
solis data est terra, et non transivit alienus per eos.
20 Cunctis diebus suis impius superbit, et numerus
annorum incertus est tyrannidis eius. 21 Sonitus
terroris semper in auribus illius: et cum pax sit, ille
semper insidias suspicatur. 22 Non credit quod reverti
possit de tenebris ad lucem, circumspectans undique
gladium. 23 Cum se moverit ad quærendum panem,
novit quod paratus sit in manu eius tenebrarum
dies. 24 Terrebit eum tribulatio, et angustia vallabit
eum, sicut regem, qui præparatur ad prælium. 25
Tetendit enim adversus Deum manum suam, et contra
Omnipotentem roboratus est. 26 Cucurrit adversus
eum erecto collo, et pingui cervice armatus est.
27 Operuit faciem eius crassitudo, et de lateribus
eius arvina dependet. 28 Habitavit in civitatibus
desolatis, et in domibus desertis, quæ in tumulos
sunt redactæ. 29 Non ditabitur, nec perseverabit
substantia eius, nec mittet in terra radicem suam. 30
Non recedet de tenebris: ramos eius arefaciet flamma,
et auferetur spiritu oris sui. 31 Non credet frustra
errore deceptus, quod aliquo pretio redimendus sit.
32 Antequam dies eius impleantur, peribit: et manus
eius arescent. 33 Lædetur quasi vinea in primo flore
botrus eius, et quasi oliva proiiciens florem suum. 34
Congregatio enim hypocritæ sterilis, et ignis devorabit
tabernacula eorum, qui munera libenter accipiunt. 35
Concepit dolorem, et peperit iniquitatem, et uterus
eius præparat dolos.

16 Respondens autem Iob, dixit: 2 Audivi frequenter
talia, consolatores onerosi omnes vos estis. 3
Numquid habebunt finem verba ventosa? aut aliquid
tibi molestum est si loquaris? 4 Poteram et ego
similia vestri loqui: atque utinam esset anima vestra
pro anima mea: Consolarer et ego vos sermonibus,
et moverem caput meum super vos: 5 Roborarem
vos ore meo: et moverem labia mea, quasi parcens
vobis. 6 Sed quid agam? Si locutus fuero, non quiescet
dolor meus: et si tacuero, non recedet a me. 7 Nunc

autem oppressit me dolor meus, et in nihilum redacti
sunt omnes artus mei. 8 Rugæ meæ testimonium
dicunt contra me, et suscitatur falsiloquus adversus
faciem meam contradicens mihi. 9 Collegit furorem
suum in me, et comminans mihi, infremuit contra
me dentibus suis: hostis meus terribilibus oculis me
intuitus est. 10 Aperuerunt super me ora sua, et
exprobrantes percusserunt maxillam meam, saciati
sunt pœnis meis. 11 Conclusit me Deus apud iniquum,
et manibus impiorum me tradidit. 12 Ego ille quondam
opulentus repente contritus sum: tenuit cervicem
meam, confregit me, et posuit me sibi quasi in signum.
13 Circumdedit me lanceis suis, convulneravit lumbos
meos, non pepercit, et effudit in terra viscera mea. 14
Concidit me vulnere super vulnus, irruit in me quasi
gigas. 15 Saccum consui super cutem meam, et operui
cinere carnem meam. 16 Facies mea intumuit a fletu,
et palpebræ meæ caligaverunt. 17 Hæc passus sum
absque iniquitate manus meæ, cum haberem mundas
ad Deum preces. 18 Terra ne operias sanguinem
meum, neque inveniat in te locum latendi clamor
meus. 19 Ecce enim in cælo testis meus, et conscius
meus in excelsis. 20 Verbosi amivi mei: ad Deum stillat
oculus meus. 21 Atque utinam sic iudicaretur vir cum
Deo, quomodo iudicatur filius hominis cum collega
suo. 22 Ecce enim breves anni transeunt, et semitam,
per quam non revertar, ambulo.

17 Spiritus meus attenuabitur, dies mei
breviabuntur, et solum mihi superest
sepulchrum. 2 Non peccavi, et in amaritudinibus
moratur oculus meus. 3 Libera me Dominue, et pone
me iuxta te, et cuiusvis manus pugnet contra me.
4 Cor eorum longe fecisti a disciplina, propterea
non exaltabuntur. 5 Prædam pollicetur sociis, et
oculi filiorum eius deficient. 6 Posuit me quasi in
proverbium vulgi, et exemplum sum coram eis. 7
Caligavit ab indignatione oculus meus, et membra
mea quasi in nihilum redacta sunt. 8 Stupebunt
iusti super hoc, et innocens contra hypocritam
suscitabitur. 9 Et tenebit iustus viam suam, et mundis
manibus addet fortitudinem. 10 Igitur omnes vos
convertimini, et venite, et non inveniam in vobis
ullum sapientem. 11 Dies mei transierunt, cogitationes
meæ dissipatæ sunt, torquentes cor meum: 12 Noctem
verterunt in diem, et rursum post tenebras spero
lucem. 13 Si sustinuero, infernus domus mea est,
et in tenebris stravi lectulum meum. (Sheol h7585) 14
Putredini dixi: Pater meus es, mater mea, et soror
mea, vermibus. 15 Ubi est ergo nunc præstolatio
mea, et patientiam meam quis considerat? 16 In
profundissimum infernum descendent omnia mea:
putasne saltem ibi erit requies mihi? (Sheol h7585)

18 Respondens autem Baldad Suhites, dixit: 2 Usque
ad quem finem verba iactabitis? intelligite prius,
et sic loquamur. 3 Quare reputati sumus ut iumenta,
et sorduimus coram vobis? 4 Qui perdis animam tuam
in furore tuo, numquid propter te derelinquetur terra,
et transferentur rupes de loco suo? 5 Nonne lux impii
extinguetur, nec splendebit flamma ignis eius? 6 Lux
obtenebrescet in tabernaculo illius, et lucerna, quæ
super eum est, extinguetur. 7 Arctabuntur gressus
virtutis eius, et præcipitabit eum consilium suum. 8
Immisit enim in rete pedes suos, et in maculis eius
ambulat. 9 Tenebitur planta illius laqueo, et exardescet
contra eum sitis. 10 Abscondita est in terra pedica
eius, et decipula illius super semitam. 11 Undique
terrebunt eum formidines, et involvent pedes eius. 12
Attenuetur fame robur eius, et inedia invadat costas
illius. 13 Devoret pulchritudinem cutis eius, consumat
brachia illius primogenita mors. 14 Avellatur de
tabernaculo suo fiducia eius, et calcet super eum,
quasi rex, interitus. 15 Habitent in tabernaculo illius
socii eius, qui non est, aspergatur in tabernaculo eius
sulphur. 16 Deorsum radices eius siccentur, sursum
autem atteratur messis eius. 17 Memoria illius pereat
de terra, et non celebretur nomen eius in plateis. 18
Expellet eum de luce in tenebras, et de orbe transferet
eum. 19 Non erit semen eius, neque progenies in
populo suo, nec ullæ reliquiæ in regionibus eius. 20
In die eius stupebunt novissimi, et primos invadet
horror. 21 Hæc sunt ergo tabernacula iniqui, et iste
locus eius, qui ignorat Deum.

19 Respondens autem Iob, dixit: 2 Usquequo affligitis
animam meam, et atteritis me sermonibus? 3 En,
decies confunditis me, et non erubescitis opprimentes
me. 4 Nempe, et si ignoravi, mecum erit ignorantia
mea. 5 At vos contra me erigimini, et arguitis me
opprobriis meis. 6 Saltem nunc intelligite quia Deus

non æquo iudicio afflixerit me, et flagellis suis me
cinxerit. 7 Ecce clamabo vim patiens, et nemo audiet:
vociferabor, et non est qui iudicet. 8 Semitam meam
circumsepsit, et transire non possum, et in calle meo
tenebras posuit. 9 Spoliavit me gloria mea, et abstulit
coronam de capite meo. 10 Destruxit me undique, et
pereo, et quasi evulsæ arbori abstulit spem meam.
11 Iratus est contra me furor eius, et sic me habuit
quasi hostem suum. 12 Simul venerunt latrones eius,
et fecerunt sibi viam per me, et obsederunt in gyro
tabernaculum meum. 13 Fratres meos longe fecit a
me, et noti mei quasi alieni recesserunt a me. 14
Dereliquerunt me propinqui mei: et qui me noverant,
obliti sunt mei. 15 Inquilini domus meæ, et ancillæ
meæ sicut alienum habuerunt me, et quasi peregrinus
fui in oculis eorum. 16 Servum meum vocavi, et non
respondit, ore proprio deprecabar illum. 17 Halitum
meum exhorruit uxor mea, et orabam filios uteri
mei. 18 Stulti quoque despiciebant me, et cum ab eis
recessissem, detrahebant mihi. 19 Abominati sunt me
quondam consiliarii mei: et quem maxime diligebam,
aversatus est me. 20 Pelli meæ, consumptis carnibus,
adhæsit os meum, et derelicta sunt tantummodo labia
circa dentes meos. 21 Miseremini mei, miseremini
mei, saltem vos amici mei, quia manus Domini tetigit
me. 22 Quare persequimini me sicut Deus, et carnibus
meis saturamini? 23 Quis mihi tribuat ut scribantur
sermones mei? quis mihi det ut exarentur in libro 24
stylo ferreo, et plumbi lamina, vel celte sculpantur
in silice? 25 Scio enim quod Redemptor meus vivit,
et in novissimo die de terra surrecturus sum: 26
Et rursum circumdabor pelle mea, et in carne mea
videbo Deum meum. 27 Quem visurus sum ego ipse, et
oculi mei conspecturi sunt, et non alius: reposita est
hæc spes mea in sinu meo. 28 Quare ergo nunc dicitis:
Persequamur eum, et radicem verbi inveniamus
contra eum? 29 Fugite ergo a facie gladii, quoniam
ultor iniquitatum gladius est: et scitote esse iudicium.

20 Respondens autem Sophar Naamathites, dixit: 2
Idcirco cogitationes meæ variæ succedunt sibi, et
mens in diversa rapitur. 3 Doctrinam, qua me arguis,
audiam, et spiritus intelligentiæ meæ respondebit
mihi. 4 Hoc scio a principio, ex quo positus est homo
super terram: 5 Quod laus impiorum brevis sit, et
gaudium hypocritæ ad instar puncti. 6 Si ascenderit
usque ad cælum superbia eius, et caput eius nubes
tetigerit: 7 Quasi sterquilinium in fine perdetur: et
qui eum viderant, dicent: Ubi est? 8 Velut somnium
avolans non invenietur, transiet sicut visio nocturna.
9 Oculus, qui eum viderat, non videbit, neque ultra
intuebitur eum locus suus. 10 Filii eius atterentur
egestate, et manus illius reddent ei dolorem suum.
11 Ossa eius implebuntur vitiis adolescentiæ eius, et
cum eo in pulvere dormient. 12 Cum enim dulce fuerit
in ore eius malum, abscondet illud sub lingua sua.
13 Parcet illi, et non derelinquet illud, et celabit in
gutture suo. 14 Panis eius in utero illius vertetur in
fel aspidum intrinsecus. 15 Divitias, quas devoravit,
evomet, et de ventre illius extrahet eas Deus. 16 Caput
aspidum suget, et occidet eum lingua viperæ. 17 (Non
videat rivulos fluminis, torrentes mellis, et butyri.)
18 Luet quæ fecit omnia, nec tamen consumetur:
iuxta multitudinem adinventionum suarum, sic et
sustinebit. 19 Quoniam confringens nudavit pauperes:
domum rapuit, et non ædificavit eam. 20 Nec est
satiatus venter eius: et cum habuerit quæ concupierat,
possidere non poterit. 21 Non remansit de cibo eius,
et propterea nihil permanebit de bonis eius. 22 Cum
satiatus fuerit, arctabitur, æstuabit, et omnis dolor
irruet super eum. 23 Utinam impleatur venter eius,
ut emittat in eum iram furoris sui, et pluat super
illum bellum suum. 24 Fugiet arma ferrea, et irruet in
arcum æreum: 25 Eductus, et egrediens de vagina sua,
et fulgurans in amaritudine sua: vadent, et venient
super eum horribiles. 26 Omnes tenebræ absconditæ
sunt in occultis eius: devorabit eum ignis, qui non
succenditur, affligetur relictus in tabernaculo suo. 27
Revelabunt cæli iniquitatem eius, et terra consurget
adversus eum. 28 Apertum erit germen domus illius,
detrahetur in die furoris Dei. 29 Hæc est pars hominis
impii a Deo, et hereditas verborum eius a Domino.

21 Respondens autem Iob, dixit: 2 Audite quæso
sermones meos, et agite pœnitentiam. 3 Sustinete
me, et ego loquar, et post mea, si videbitur, verba
ridete. 4 Numquid contra hominem disputatio mea
est, ut merito non debeam contristari? 5 Attendite
me, et obstupescite, et superponite digitum ori vestro:
6 Et ego quando recordatus fuero, pertimesco, et

concutit carnem meam tremor. 7 Quare ergo impii
vivunt, sublevati sunt, confortatique divitiis? 8 Semen
eorum permanet coram eis, propinquorum turba, et
nepotum in conspectu eorum. 9 Domus eorum securæ
sunt et pacatæ, et non est virga Dei super illos. 10 Bos
eorum concepit, et non abortivit: vacca peperit, et
non est privata fœtu suo. 11 Egrediuntur quasi greges
parvuli eorum, et infantes eorum exultant lusibus. 12
Tenent tympanum, et citharam, et gaudent ad sonitum
organi. 13 Ducunt in bonis dies suos, et in puncto ad
inferna descendunt. (Sheol h7585) 14 Qui dixerunt Deo:
Recede a nobis, et scientiam viarum tuarum nolumus.
15 Quis est Omnipotens, ut serviamus ei? et quid
nobis prodest si oraverimus illum? 16 Verumtamen
quia non sunt in manu eorum bona sua, consilium
impiorum longe sit a me. 17 Quoties lucerna impiorum
extinguetur, et superveniet eis inundatio, et dolores
dividet furoris sui? 18 Erunt sicut paleæ ante faciem
venti, et sicut favilla quam turbo dispergit. 19 Deus
servabit filiis illius dolorem patris: et cum reddiderit,
tunc sciet. 20 Videbunt oculi eius interfectionem
suam, et de furore Omnipotentis bibet. 21 Quid enim
ad eum pertinet de domo sua post se? et si numerus
mensium eius dimidietur? 22 Numquid Deus docebit
quis piam scientiam, qui excelsos iudicat? 23 Iste
moritur robustus et sanus, dives et felix. 24 Viscera
eius plena sunt adipe, et medullis ossa illius irrigantur:
25 Alius vero moritur in amaritudine animæ absque
ullis opibus: 26 Et tamen simul in pulvere dormient,
et vermes operient eos. 27 Certe novi cogitationes
vestras, et sententias contra me iniquas. 28 Dicitis
enim: Ubi est domus principis? et ubi tabernacula
impiorum? 29 Interrogate quem libet de viatoribus, et
hæc eadem illum intelligere cognoscetis: 30 Quia in
diem perditionis servatur malus, et ad diem furoris
ducetur. 31 Quis arguet coram eo viam eius? et quæ
fecit, quis reddet illi? 32 Ipse ad sepulchra ducetur, et
in congerie mortuorum vigilabit. 33 Dulcis fuit glareis
Cocyti, et post se omnem hominem trahet, et ante se
innumerabiles. 34 Quomodo igitur consolamini me
frustra, cum responsio vestra repugnare ostensa sit
veritati?

22 Respondens autem Eliphaz Themanites, dixit:
2 Numquid Deo potest comparari homo, etiam
cum perfectæ fuerit scientiæ? 3 Qui prodest Deo
si iustus fueris? aut quid ei confers si immaculata
fuerit via tua? 4 Numquid timens arguet te, et veniet
tecum in iudicium, 5 Et non propter malitiam tuam
plurimam, et infinitas iniquitates tuas? 6 Abstulisti
enim pignus fratrum tuorum sine causa, et nudos
spoliasti vestibus. 7 Aquam lasso non dedisti, et
esurienti subtraxisti panem. 8 In fortitudine brachii
tui possidebas terram, et potentissimus obtinebas
eam. 9 Viduas dimisisti vacuas, et lacertos pupillorum
comminuisti. 10 Propterea circumdatus es laqueis, et
conturbat te formido subita. 11 Et putabas te tenebras
non visurum, et impetu aquarum inundantium non
oppressum iri? 12 An non cogitas quod Deus excelsior
cælo sit, et super stellarum verticem sublimetur?
13 Et dicis: Quid enim novit Deus? et quasi per
caliginem iudicat, 14 Nubes latibulum eius, nec nostra
considerat, et circa cardines cæli perambulat. 15
Numquid semitam sæculorum custodire cupis, quam
calcaverunt viri iniqui? 16 Qui sublati sunt ante tempus
suum, et fluvius subvertit fundamentum eorum: 17
Qui dicebant Deo: Recede a nobis: et quasi nihil posset
facere Omnipotens, æstimabant eum: 18 Cum ille
implesset domos eorum bonis, quorum sententia
procul sit a me. 19 Videbunt iusti, et lætabuntur,
et innocens subsannabit eos. 20 Nonne succisa est
erectio eorum, et reliquias eorum devoravit ignis?
21 Acquiesce igitur ei, et habeto pacem: et per hæc
habebis fructus optimos. 22 Suscipe ex ore illius
legem, et pone sermones eius in corde tuo. 23 Si
reversus fueris ad Omnipotentem, ædificaberis, et
longe facies iniquitatem a tabernaculo tuo. 24 Dabit
pro terra silicem, et pro silice torrentes aureos. 25
Eritque Omnipotens contra hostes tuos, et argentum
coacervabitur tibi. 26 Tunc super Omnipotentem
deliciis afflues, et elevabis ad Deum faciem tuam. 27
Rogabis eum, et exaudiet te, et vota tua reddes. 28
Decernes rem, et veniet tibi, et in viis tuis splendebit
lumen. 29 Qui enim humiliatus fuerit, erit in gloria: et
qui inclinaverit oculos, ipse salvabitur. 30 Salvabitur
innocens, salvabitur autem in munditia manuum
suarum.

23 Respondens autem Iob, ait: 2 Nunc quoque in
amaritudine est sermo meus, et manus plagæ

meæ aggravata est super gemitum meum. 3 Quis mihi
tribuat ut cognoscam et inveniam illum, et veniam
usque ad solium eius? 4 Ponam coram eo iudicium, et
os meum replebo increpationibus, 5 Ut sciam verba,
quæ mihi respondeat, et intelligam quid loquatur
mihi. 6 Nolo multa fortitudine contendat mecum,
nec magnitudinis suæ mole me premat. 7 Proponat
æquitatem contra me, et perveniat ad victoriam
iudicium meum. 8 Si ad Orientem iero, non apparet: si
ad Occidentem, non intelligam eum. 9 Si ad sinistram,
quid agam? non apprehendam eum: si me vertam
ad dexteram, non videbo illum. 10 Ipse vero scit
viam meam, et probavit me quasi aurum, quod per
ignem transit: 11 Vestigia eius secutus est pes meus,
viam eius custodivi, et non declinavi ex ea. 12 A
mandatis labiorum eius non recessi, et in sinu meo
abscondi verba oris eius. 13 Ipse enim solus est, et
nemo avertere potest cogitationem eius: et anima
eius quodcumque voluit, hoc fecit. 14 Cum expleverit
in me voluntatem suam, et alia multa similia præsto
sunt ei. 15 Et idcirco a facie eius turbatus sum, et
considerans eum, timore sollicitor. 16 Deus mollivit
cor meum, et Omnipotens conturbavit me. 17 Non
enim perii propter imminentes tenebras, nec faciem
meam operuit caligo.

24 Ab Omnipotente non sunt abscondita tempora:
qui autem noverunt eum, ignorant dies illius. 2
Alii terminos transtulerunt, diripuerunt greges, et
paverunt eos. 3 Asinum pupillorum abegerunt, et
abstulerunt pro pignore bovem viduæ. 4 Subverterunt
pauperum viam, et oppresserunt pariter mansuetos
terræ. 5 Alii quasi onagri in deserto egrediuntur ad
opus suum: vigilantes ad prædam, præparant panem
liberis. 6 Agrum non suum demetunt: et vineam
eius, quem vi oppresserint, vindemiant. 7 Nudos
dimittunt homines, indumenta tollentes, quibus non
est operimentum in frigore: 8 Quos imbres montium
rigant: et non habentes velamen, amplexantur lapides.
9 Vim fecerunt deprædantes pupillos, et vulgum
pauperem spoliaverunt. 10 Nudis et incedentibus
absque vestitu, et esurientibus tulerunt spicas. 11 Inter
acervos eorum meridiati sunt, qui calcatis torcularibus
sitiunt. 12 De civitatibus fecerunt viros gemere,
et anima vulneratorum clamavit, et Deus inultum
abire non patitur. 13 Ipsi fuerunt rebelles lumini,
nescierunt vias eius, nec reversi sunt per semitas
eius. 14 Mane primo consurgit homicida, interficit
egenum et pauperem: per noctem vero erit quasi
fur. 15 Oculus adulteri observat caliginem, dicens:
Non me videbit oculus: et operiet vultum suum. 16
Perfodit in tenebris domos, sicut in die condixerant
sibi, et ignoraverunt lucem. 17 Si subito apparuerit
aurora, arbitrantur umbram mortis: et sic in tenebris
quasi in luce ambulant. 18 Levis est super faciem
aquæ: maledicta sit pars eius in terra, nec ambulet
per viam vinearum. 19 Ad nimium calorem transeat
ab aquis nivium, et usque ad inferos peccatum illius.
(Sheol h7585) 20 Obliviscatur eius misericordia: dulcedo
illius vermes: non sit in recordatione, sed conteratur
quasi lignum infructuosum. 21 Pavit enim sterilem,
quæ non parit, et viduæ bene non fecit. 22 Detraxit
fortes in fortitudine sua: et cum steterit, non credet
vitæ suæ. 23 Dedit ei Deus locum pœnitentiæ, et ille
abutitur eo in superbiam: oculi autem eius sunt in viis
illius. 24 Elevati sunt ad modicum, et non subsistent,
et humiliabuntur sicut omnia, et auferentur, et sicut
summitates spicarum conterentur. 25 Quod si non est
ita, quis me potest arguere esse mentitum, et ponere
ante Deum verba mea?

25 Respondens autem Baldad Suhites, dixit: 2
Potestas et terror apud eum est, qui facit
concordiam in sublimibus suis. 3 Numquid est
numerus militum eius? et super quem non surget
lumen illius? 4 Numquid iustificari potest homo
comparatus Deo, aut apparere mundus natus de
muliere? 5 Ecce luna etiam non splendet, et stellæ
non sunt mundæ in conspectu eius: 6 Quanto magis
homo putredo, et filius hominis vermis?

26 Respondens autem Iob, dixit: 2 Cuius adiutor es?
numquid imbecillis? et sustentas brachium eius,
qui non est fortis? 3 Cui dedisti consilium? forsitan
illi qui non habet sapientiam, et prudentiam tuam
ostendisti plurimam. 4 Quem docere voluisti? nonne
eum, qui fecit spiramentum? 5 Ecce gigantes gemunt
sub aquis, et qui habitant cum eis. 6 Nudus est infernus
coram illo, et nullum est operimentum perditioni.
(Sheol h7585) 7 Qui extendit Aquilonem super vacuum,
et appendit terram super nihilum. 8 Qui ligat aquas

in nubibus suis, ut non erumpant pariter deorsum.
9 Qui tenet vultum solii sui, et expandit super illud
nebulam suam. 10 Terminum circumdedit aquis,
usque dum finiantur lux et tenebræ. 11 Columnæ
cæli contremiscunt, et pavent ad nutum eius. 12 In
fortitudine illius repente maria congregata sunt, et
prudentia eius percussit superbum. 13 Spiritus eius
ornavit cælos: et obstetricante manu eius, eductus
est coluber tortuosus. 14 Ecce, hæc ex parte dicta
sunt viarum eius: et cum vix parvam stillam sermonis
eius audierimus, quis poterit tonitruum magnitudinis
illius intueri?

27 Addidit quoque Iob, assumens parabolam suam,
et dixit: 2 Vivit Deus, qui abstulit iudicium meum,
et Omnipotens, qui ad amaritudinem adduxit animam
meam, 3 Quia donec superest halitus in me, et spiritus
Dei in naribus meis, 4 Non loquentur labia mea
iniquitatem, nec lingua mea meditabitur mendacium.
5 Absit a me ut iustos vos esse iudicem: donec deficiam,
non recedam ab innocentia mea. 6 Iustificationem
meam, quam cœpi tenere, non deseram: neque enim
reprehendit me cor meum in omni vita mea. 7 Sit ut
impius, inimicus meus: et adversarius meus, quasi
iniquus. 8 Quæ est enim spes hypocritæ si avare
rapiat, et non liberet Deus animam eius? 9 Numquid
Deus audiet clamorem eius cum venerit super eum
angustia? 10 Aut poterit in Omnipotente delectari,
et invocare Deum omni tempore? 11 Docebo vos per
manum Dei quæ Omnipotens habeat, nec abscondam.
12 Ecce, vos omnes nostis, et quid sine causa vana
loquimini? 13 Hæc est pars hominis impii apud Deum,
et hæreditas violentorum, quam ob Omnipotente
suscipient. 14 Si multiplicati fuerint filii eius, in gladio
erunt, et nepotes eius non saturabuntur pane. 15 Qui
reliqui fuerint ex eo, sepelientur in interitu, et viduæ
illius non plorabunt. 16 Si comportaverit quasi terram
argentum, et sicut lutum præparaverit vestimenta:
17 Præparabit quidem, sed iustus vestietur illis: et
argentum innocens dividet. 18 Ædificavit sicut tinea
domum suam, et sicut custos fecit umbraculum. 19
Dives cum dormierit, nihil secum auferet: aperiet
oculos suos, et nihil inveniet. 20 Apprehendet eum
quasi aqua inopia, nocte opprimet eum tempestas. 21
Tollet eum ventus urens, et auferet, et velut turbo
rapiet eum de loco suo. 22 Et mittet super eum, et non
parcet: de manu eius fugiens fugiet. 23 Stringet super
eum manus suas, et sibilabit super illum, intuens
locum eius.

28 Habet argentum, venarum suarum principia: et
auro locus est, in quo conflatur. 2 Ferrum de
terra tollitur: et lapis solutus calore, in æs vertitur. 3
Tempus posuit tenebris, et universorum finem ipse
considerat, lapidem quoque caliginis, et umbram
mortis. 4 Dividit torrens a populo peregrinante, eos,
quos oblitus est pes egentis hominis, et invios. 5 Terra,
de qua oriebatur panis in loco suo, igni subversa est.
6 Locus sapphiri lapides eius, et glebæ illius aurum. 7
Semitam ignoravit avis, nec intuitus est eam oculus
vulturis. 8 Non calcaverunt eam filii institorum, nec
pertransivit per eam leæna. 9 Ad silicem extendit
manum suam, subvertit a radicibus montes. 10 In
petris rivos excidit, et omne pretiosum vidit oculus
eius. 11 Profunda quoque fluviorum scrutatus est,
et abscondita in lucem produxit. 12 Sapientia vero
ubi invenitur? et quis est locus intelligentiæ? 13
Nescit homo pretium eius, nec invenitur in terra
suaviter viventium. 14 Abyssus dicit: Non est in me:
et mare loquitur: Non est mecum. 15 Non dabitur
aurum obrizum pro ea, nec appendetur argentum in
commutatione eius. 16 Non conferetur tinctis Indiæ
coloribus, nec lapidi sardonycho pretiosissimo, vel
sapphiro. 17 Non adæquabitur ei aurum vel vitrum,
nec commutabuntur pro ea vasa auri: 18 Excelsa
et eminentia non memorabuntur comparatione
eius: trahitur autem sapientia de occultis. 19 Non
adæquabitur ei topazius de Æthiopia, nec tincturæ
mundissimæ componetur. 20 Unde ergo sapientia
venit? et quis est locus intelligentiæ? 21 Abscondita
est ab oculis omnium viventium, volucres quoque
cæli latet. 22 Perditio et mors dixerunt: Auribus
nostris audivimus famam eius. 23 Deus intelligit
viam eius, et ipse novit locum illius. 24 Ipse enim
fines mundi intuetur: et omnia, quæ sub cælo sunt,
respicit. 25 Qui fecit ventis pondus, et aquas appendit
in mensura. 26 Quando ponebat pluviis legem, et viam
procellis sonantibus: 27 Tunc vidit illam, et enarravit,
et præparavit, et investigavit. 28 Et dixit homini: Ecce

timor Domini, ipsa est sapientia: et recedere a malo,
intelligentia.

29 Addidit quoque Iob, assumens parabolam suam,
et dixit: **2** Quis mihi tribuat, ut sim iuxta menses
pristinos secundum dies, quibus Deus custodiebat me?
3 Quando splendebat lucerna eius super caput meum,
et ad lumen eius ambulabam in tenebris? **4** Sicut fui
in diebus adolescentiæ meæ, quando secreto Deus
erat in tabernaculo meo? **5** Quando erat Omnipotens
mecum: et in circuitu meo pueri mei? **6** Quando
lavabam pedes meos butyro, et petra fundebat mihi
rivos olei? **7** Quando procedebam ad portam civitatis,
et in platea parabant cathedram mihi? **8** Videbant
me iuvenes, et abscondebantur: et senes assurgentes
stabant. **9** Principes cessabant loqui, et digitum
superponebant ori suo. **10** Vocem suam cohibebant
duces, et lingua eorum gutturi suo adhærebat. **11** Auris
audiens beatificabat me, et oculus videns testimonium
reddebat mihi. **12** Eo quod liberassem pauperem
vociferantem, et pupillum, cui non esset adiutor. **13**
Benedictio perituri super me veniebat, et cor viduæ
consolatus sum. **14** Iustitia indutus sum: et vestivi
me, sicut vestimento et diademate, iudicio meo.
15 Oculus fui cæco, et pes claudo. **16** Pater eram
pauperum: et causam quam nesciebam, diligentissime
investigabam. **17** Conterebam molas iniqui, et de
dentibus illius auferebam prædam. **18** Dicebamque:
In nidulo meo moriar, et sicut palma multiplicabo
dies. **19** Radix mea aperta est secus aquas, et ros
morabitur in messione mea. **20** Gloria mea semper
innovabitur, et arcus meus in manu mea instaurabitur.
21 Qui me audiebant, expectabant sententiam, et
intenti tacebant ad consilium meum. **22** Verbis meis
addere nihil audebant, et super illos stillabat eloquium
meum. **23** Expectabant me sicut pluviam, et os suum
aperiebant quasi ad imbrem serotinum. **24** Siquando
ridebam ad eos, non credebant, et lux vultus mei non
cadebat in terram. **25** Si voluissem ire ad eos, sedebam
primus: cumque sederem quasi rex, circumstante
exercitu, eram tamen mœrentium consolator.

30 Nunc autem derident me iuniores tempore,
quorum non dignabar patres ponere cum canibus
gregis mei: **2** Quorum virtus manuum mihi erat pro
nihilo, et vita ipsa putabantur indigni. **3** Egestate et
fame steriles, qui rodebant in solitudine, squallentes
calamitate, et miseria. **4** Et mandebant herbas, et
arborum cortices, et radix iuniperorum erat cibus
eorum. **5** Qui de convallibus ista rapientes, cum
singula reperissent, ad ea cum clamore currebant.
6 In desertis habitabant torrentium, et in cavernis
terræ, vel super glaream. **7** Qui inter huiuscemodi
lætabantur, et esse sub sentibus delicias computabant.
8 Filii stultorum et ignobilium, et in terra penitus non
parentes. **9** Nunc in eorum canticum versus sum, et
factus sum eis in proverbium. **10** Abominantur me, et
longe fugiunt a me, et faciem meam conspuere non
verentur. **11** Pharetram enim suam aperuit, et afflixit
me, et frenum posuit in os meum. **12** Ad dexteram
orientis calamitates meæ illico surrexerunt: pedes
meos subverterunt, et oppresserunt quasi fluctibus
semitis suis. **13** Dissipaverunt itinera mea, insidiati
sunt mihi, et prævaluerunt, et non fuit qui ferret
auxilium. **14** Quasi rupto muro, et aperta ianua,
irruerunt super me, et ad meas miserias devoluti
sunt. **15** Redactus sum in nihilum: abstulisti quasi
ventus desiderium meum: et velut nubes pertransiit
salus mea. **16** Nunc autem in memetipso marcescit
anima mea, et possident me dies afflictionis. **17**
Nocte os meum perforatur doloribus: et qui me
comedunt, non dormiunt. **18** In multitudine eorum
consumitur vestimentum meum, et quasi capito
tunicæ succinxerunt me. **19** Comparatus sum luto,
et assimilatus sum favillæ et cineri. **20** Clamo ad
te, et non exaudis me: sto, et non respicis me. **21**
Mutatus es mihi in crudelem, et in duritia manus
tuæ adversaris mihi. **22** Elevasti me, et quasi super
ventum ponens elisisti me valide. **23** Scio quia morti
trades me, ubi constituta est domus omni viventi. **24**
Verumtamen non ad consumptionem eorum emittis
manum tuam: et si corruerint, ipse salvabis. **25**
Flebam quondam super eo, qui afflictus erat, et
compatiebatur anima mea pauperi. **26** Expectabam
bona, et venerunt mihi mala: præstolabar lucem, et
eruperunt tenebræ. **27** Interiora mea efferbuerunt
absque ulla requie, prævenerunt me dies afflictionis.
28 Mœrens incedebam, sine furore, consurgens, in
turba clamabam. **29** Frater fui draconum, et socius
struthionum. **30** Cutis mea denigrata est super me,
et ossa mea aruerunt præ caumate. **31** Versa est in

luctum cithara mea, et organum meum in vocem flentium.

31 Pepigi fœdus cum oculis meis ut ne cogitarem quidem de virgine. 2 Quam enim partem haberet in me Deus desuper, et hereditatem Omnipotens de excelsis? 3 Numquid non perditio est iniquo, et alienatio operantibus iniustitiam? 4 Nonne ipse considerat vias meas, et cunctos gressus meos dinumerat? 5 Si ambulavi in vanitate, et festinavit in dolo pes meus: 6 Appendat me in statera iusta, et sciat Deus simplicitatem meam. 7 Si declinavit gressus meus de via, et si secutum est oculos meos cor meum, et si manibus meis adhæsit macula: 8 Seram, et alium comedat: et progenies mea eradicetur. 9 Si deceptum est cor meum super muliere, et si ad ostium amici mei insidiatus sum: 10 Scortum alterius sit uxor mea, et super illam incurventur alii. 11 Hoc enim nefas est, et iniquitas maxima. 12 Ignis est usque ad perditionem devorans, et omnia eradicans genimina. 13 Si contempsi subire iudicium cum servo meo, et ancilla mea, cum disceptarent adversum me: 14 Quid enim faciam cum surrexerit ad iudicandum Deus? et cum quæsierit, quid respondebo illi? 15 Numquid non in utero fecit me qui et illum operatus est: et formavit me in vulva unus? 16 Si negavi, quod volebant, pauperibus, et oculos viduæ expectare feci: 17 Si comedi buccellam meam solus, et non comedit pupillus ex ea: 18 (Quia ab infantia mea crevit mecum miseratio: et de utero matris meæ egressa est mecum.) 19 Si despexi pereuntem, eo quod non habuerit indumentum, et absque operimento pauperem: 20 Si non benedixerunt mihi latera eius, et de velleribus ovium mearum calefactus est: 21 Si levavi super pupillum manum meam, etiam cum viderem me in porta superiorem: 22 Humerus meus a iunctura sua cadat, et brachium meum cum suis ossibus confringatur. 23 Semper enim quasi tumentes super me fluctus timui Deum, et pondus eius ferre non potui. 24 Si putavi aurum robur meum, et obrizo dixi: Fiducia mea. 25 Si lætatus sum super multis divitiis meis, et quia plurima reperit manus mea. 26 Si vidi solem cum fulgeret, et lunam incedentem clare: 27 Et lætatum est in abscondito cor meum, et osculatus sum manum meam ore meo. 28 Quæ est iniquitas maxima, et negatio contra Deum altissimum. 29 Si gavisus sum ad ruinam eius, qui me oderat, et exultavi quod invenisset eum malum. 30 Non enim dedi ad peccandum guttur meum, ut expeterem maledicens animam eius. 31 Si non dixerunt viri tabernaculi mei: Quis det de carnibus eius ut saturemur: 32 Foris non mansit peregrinus, ostium meum viatori patuit. 33 Si abscondi quasi homo peccatum meum, et celavi in sinu meo iniquitatem meam. 34 Si expavi ad multitudinem nimiam, et despectio propinquorum terruit me: et non magis tacui, nec egressus sum ostium. 35 Quis mihi tribuat auditorem, ut desiderium meum audiat Omnipotens: et librum scribat ipse qui iudicat. 36 Ut in humero meo portem illum, et circumdem illum quasi coronam mihi? 37 Per singulos gradus meos pronunciabo illum, et quasi principi offeram eum. 38 Si adversum me terra mea clamat, et cum ipsa sulci eius deflent: 39 Si fructus eius comedi absque pecunia, et animam agricolarum eius afflixi: 40 Pro frumento oriatur mihi tribulus, et pro hordeo spina. (Finita sunt verba Iob.)

32 Omiserunt autem tres viri isti respondere Iob, eo quod iustus sibi videretur. 2 Et iratus, indignatusque est Eliu filius Barachel Buzites, de cognatione Ram: iratus est autem adversum Iob, eo quod iustum se esse diceret coram Deo. 3 Porro adversum amicos eius indignatus est, eo quod non invenissent responsionem rationabilem, sed tantummodo condemnassent Iob. 4 Igitur Eliu expectavit Iob loquentem: eo quod seniores essent qui loquebantur. 5 Cum autem vidisset quod tres respondere non potuissent, iratus est vehementer. 6 Respondensque Eliu filius Barachel Buzites, dixit: Iunior sum tempore, vos autem antiquiores, idcirco demisso capite, veritus sum vobis indicare meam sententiam. 7 Sperabam enim quod ætas prolixior loqueretur, et annorum multitudo doceret sapientiam. 8 Sed, ut video, spiritus est in hominibus, et inspiratio Omnipotentis dat intelligentiam. 9 Non sunt longævi sapientes, nec senes intelligunt iudicium. 10 Ideo dicam: Audite me, ostendam vobis etiam ego meam sapientiam. 11 Expectavi enim sermones vestros, audivi prudentiam vestram, donec disceptaremini sermonibus: 12 Et donec putabam vos aliquid dicere,

considerabam: sed, ut video, non est qui possit arguere
Iob, et respondere ex vobis sermonibus eius. 13 Ne
forte dicatis: Invenimus sapientiam: Deus proiecit
eum, non homo. 14 Nihil locutus est mihi, et ego
non secundum sermones vestros respondebo illi. 15
Extimuerunt, nec responderunt ultra, abstuleruntque
a se eloquia. 16 Quoniam igitur expectavi, et non
sunt locuti: steterunt, nec ultra responderunt: 17
Respondebo et ego partem meam, et ostendam
scientiam meam. 18 Plenus sum enim sermonibus,
et coarctat me spiritus uteri mei. 19 En venter meus
quasi mustum absque spiraculo, quod lagunculas
novas disrumpit. 20 Loquar, et respirabo paululum:
aperiam labia mea, et respondebo. 21 Non accipiam
personam viri, et Deum homini non æquabo. 22 Nescio
enim quamdiu subsistam, et si post modicum tollat
me Factor meus.

33 Audi igitur Iob eloquia mea, et omnes sermones
meos ausculta. 2 Ecce aperui os meum, loquatur
lingua mea in faucibus meis. 3 Simplici corde meo
sermones mei, et sententiam puram labia mea
loquentur. 4 Spiritus Dei fecit me, et spiraculum
Omnipotentis vivificavit me. 5 Si potes, responde mihi,
et adversus faciem meam consiste. 6 Ecce, et me sicut
et te fecit Deus, et de eodem luto ego quoque formatus
sum. 7 Verumtamen miraculum meum non te terreat,
et eloquentia mea non sit tibi gravis. 8 Dixisti ergo in
auribus meis, et vocem verborum tuorum audivi: 9
Mundus sum ego, et absque delicto: immaculatus,
et non est iniquitas in me. 10 Quia querelas in me
reperit, ideo arbitratus est me inimicum sibi. 11 Posuit
in nervo pedes meos, custodivit omnes semitas meas.
12 Hoc est ergo, in quo non es iustificatus: respondebo
tibi, quia maior sit Deus homine. 13 Adversus eum
contendis quod non ad omnia verba responderit
tibi? 14 Semel loquitur Deus, et secundo idipsum
non repetit. 15 Per somnium in visione nocturna,
quando irruit sopor super homines, et dormiunt in
lectulo: 16 Tunc aperit aures virorum, et erudiens
eos instruit disciplina, 17 Ut avertat hominem ab
his, quæ facit, et liberet eum de superbia: 18 Eruens
animam eius a corruptione: et vitam illius, ut non
transeat in gladium. 19 Increpat quoque per dolorem
in lectulo, et omnia ossa eius marcescere facit. 20
Abominabilis ei fit in vita sua panis, et animæ illius
cibus ante desiderabilis. 21 Tabescet caro eius, et ossa,
quæ tecta fuerant, nudabuntur. 22 Appropinquavit
corruptioni anima eius, et vita illius mortiferis. 23 Si
fuerit pro eo Angelus loquens, unus de millibus, ut
annuntiet hominis æquitatem: 24 Miserebitur eius, et
dicet: Libera eum, ut non descendat in corruptionem:
inveni in quo ei propitier. 25 Consumpta est caro eius
a suppliciis, revertatur ad dies adolescentiæ suæ. 26
Deprecabitur Deum, et placabilis ei erit: et videbit
faciem eius in iubilo, et reddet homini iustitiam suam.
27 Respiciet homines, et dicet: Peccavi, et vere deliqui,
et, ut eram dignus, non recepi. 28 Liberavit animam
suam ne pergeret in interitum, sed vivens lucem
videret. 29 Ecce, hæc omnia operatur Deus tribus
vicibus per singulos: 30 Ut revocet animas eorum a
corruptione, et illuminet luce viventium. 31 Attende
Iob, et audi me: et tace, dum loquor. 32 Si autem habes
quod loquaris, responde mihi, loquere: volo enim, te
apparere iustum. 33 Quod si non habes, audi me: tace,
et docebo te sapientiam.

34 Pronuntians itaque Eliu, etiam hæc locutus est: 2
Audite sapientes verba mea, et eruditi auscultate
me: 3 Auris enim verba probat, et guttur escas gustu
diiudicat. 4 Iudicium eligamus nobis, et inter nos
videamus quid sit melius. 5 Quia dixit Iob: Iustus sum,
et Deus subvertit iudicium meum. 6 In iudicando
enim me, mendacium est: violenta sagitta mea absque
ullo peccato. 7 Quis est vir ut est Iob, qui bibit
subsannationem quasi aquam: 8 Qui graditur cum
operantibus iniquitatem, et ambulat cum viris impiis?
9 Dixit enim: Non placebit vir Deo, etiam si cucurrerit
cum eo. 10 Ideo viri cordati audite me, absit a Deo
impietas, et ab Omnipotente iniquitas. 11 Opus enim
hominis reddet ei, et iuxta vias singulorum restituet
eis. 12 Vere enim Deus non condemnabit frustra, nec
Omnipotens subvertet iudicium. 13 Quem constituit
alium super terram? aut quem posuit super orbem,
quem fabricatus est? 14 Si direxerit ad eum cor suum,
spiritum illius et flatum ad se trahet. 15 Deficiet omnis
caro simul, et homo in cinerem revertetur. 16 Si habes
ergo intellectum, audi quod dicitur, et ausculta vocem
eloquii mei. 17 Numquid qui non amat iudicium,
sanari potest? et quomodo tu eum, qui iustus est,

in tantum condemnas? 18 Qui dicit regi, apostata:
qui vocat duces impios: 19 Qui non accipit personas
principum: nec cognovit tyrannum, cum disceptaret
contra pauperum: opus enim manuum eius sunt
universi. 20 Subito morientur, et in media nocte
turbabuntur populi, et pertransibunt, et auferent
violentum absque manu. 21 Oculi enim eius super
vias hominum, et omnes gressus eorum considerat.
22 Non sunt tenebræ, et non est umbra mortis, ut
abscondantur ibi qui operantur iniquitatem. 23 Neque
enim ultra in hominis potestate est, ut veniat ad Deum
in iudicium. 24 Conteret multos, et innumerabiles, et
stare faciet alios pro eis. 25 Novit enim opera eorum:
et idcirco inducet noctem, et conterentur. 26 Quasi
impios percussit eos in loco videntium. 27 Qui quasi
de industria recesserunt ab eo, et omnes vias eius
intelligere noluerunt: 28 Ut pervenire facerent ad eum
clamorem egeni, et audiret vocem pauperum. 29 Ipso
enim concedente pacem, quis est qui condemnet? ex
quo absconderit vultum, quis est qui contempletur
eum et super gentes et super omnes homines? 30 Qui
regnare facit hominem hypocritam propter peccata
populi. 31 Quia ergo ego locutus sum ad Deum, te
quoque non prohibebo. 32 Si erravi, tu doce me:
si iniquitatem locutus sum, ultra non addam. 33
Numquid a te Deus expetit eam, quia displicuit tibi?
tu enim cœpisti loqui, et non ego: quod si quid
nosti melius, loquere. 34 Viri intelligentes loquantur
mihi, et vir sapiens audiat me. 35 Iob autem stulte
locutus est, et verba illius non sonant disciplinam. 36
Pater mi, probetur Iob usque ad finem: ne desinas
ab homine iniquitatis. 37 Quia addit super peccata
sua blasphemiam, inter nos interim constringatur: et
tunc ad iudicium provocet sermonibus suis Deum.

35 Igitur Eliu hæc rursum locutus est: 2 Numquid
æqua tibi videtur tua cogitatio, ut diceres: Iustior
sum Deo? 3 Dixisti enim: Non tibi placet quod
rectum est: vel quid tibi proderit, si ego peccavero? 4
Itaque ego respondebo sermonibus tuis, et amicis tuis
tecum. 5 Suspice cælum et intuere, et contemplare
æthera quod altior te sit. 6 Si peccaveris, quid ei
nocebis? et si multiplicatæ fuerint iniquitates tuæ,
quid facies contra eum? 7 Porro si iuste egeris, quid
donabis ei, aut quid de manu tua accipiet? 8 Homini,
qui similis tui est, nocebit impietas tua: et filium
hominis adiuvabit iustitia tua. 9 Propter multitudinem
calumniatorum clamabunt: et eiulabunt propter vim
brachii tyrannorum. 10 Et non dixit: Ubi est Deus,
qui fecit me, qui dedit carmina in nocte, 11 Qui docet
nos super iumenta terræ, et super volucres cæli
erudit nos? 12 Ibi clamabunt, et non exaudiet, propter
superbiam malorum. 13 Non ergo frustra audiet Deus,
et Omnipotens causas singulorum intuebitur. 14 Etiam
cum dixeris: Non considerat: iudicare coram illo, et
expecta eum. 15 Nunc enim non infert furorem suum,
nec ulciscitur scelus valde. 16 Ergo Iob frustra aperit
os suum, et absque scientia verba multiplicat.

36 Addens quoque Eliu, hæc locutus est: 2 Sustine
me paululum, et indicabo tibi: adhuc enim
habeo quod pro Deo loquar. 3 Repetam scientiam
meam a principio, et operatorem meum probabo
iustum. 4 Vere enim absque mendacio sermones
mei, et perfecta scientia probabitur tibi. 5 Deus
potentes non abiicit, cum et ipse sit potens. 6 Sed
non salvat impios, et iudicium pauperibus tribuit.
7 Non auferet a iusto oculos suos, et reges in solio
collocat in perpetuum, et illi eriguntur. 8 Et si
fuerint in catenis, et vinciantur funibus paupertatis.
9 Indicabit eis opera eorum, et scelera eorum, quia
violenti fuerunt. 10 Revelabit quoque aurem eorum,
ut corripiat: et loquetur, ut revertantur ab iniquitate.
11 Si audierint et observaverint, complebunt dies suos
in bono, et annos suos in gloria: 12 Si autem non
audierint, transibunt per gladium, et consumentur
in stultitia. 13 Simulatores et callidi provocant iram
Dei, neque clamabunt cum vincti fuerint. 14 Morietur
in tempestate anima eorum, et vita eorum inter
effeminatos. 15 Eripiet de angustia sua pauperem,
et revelabit in tribulatione aurem eius. 16 Igitur
salvabit te de ore angusto latissime, et non habente
fundamentum subter se: requies autem mensæ tuæ
erit plena pinguedine. 17 Causa tua quasi impii
iudicata est, causam iudiciumque recipies. 18 Non te
ergo superet ira, ut aliquem opprimas: nec multitudo
donorum inclinet te. 19 Depone magnitudinem tuam
absque tribulatione, et omnes robustos fortitudine.
20 Ne protrahas noctem, ut ascendant populi pro
eis. 21 Cave ne declines ad iniquitatem: hanc enim

cœpisti sequi post miseriam. 22 Ecce, Deus excelsus in
fortitudine sua, et nullus ei similis in legislatoribus.
23 Quis poterit scrutari vias eius? aut quis potest ei
dicere: Operatus es iniquitatem? 24 Memento quod
ignores opus eius, de quo cecinerunt viri. 25 Omnes
homines vident eum, unusquisque intuetur procul.
26 Ecce, Deus magnus vincens scientiam nostram:
numerus annorum eius inæstimabilis. 27 Qui aufert
stillas pluviæ, et effundit imbres ad instar gurgitum. 28
Qui de nubibus fluunt, quæ prætexunt cuncta desuper.
29 Si voluerit extendere nubes quasi tentorium suum,
30 Et fulgurare lumine suo desuper, cardines quoque
maris operiet. 31 Per hæc enim iudicat populos, et
dat escas multis mortalibus. 32 In manibus abscondit
lucem, et præcepit ei ut rursus adveniat. 33 Annunciat
de ea amico suo, quod possessio eius sit, et ad eam
possit ascendere.

37 Super hoc expavit cor meum, et emotum est
de loco suo. 2 Audite auditionem in terrore
vocis eius, et sonum de ore illius procedentem. 3
Subter omnes cælos ipse considerat, et lumen illius
super terminos terræ. 4 Post eum rugiet sonitus,
tonabit voce magnitudinis suæ, et non investigabitur,
cum audita fuerit vox eius. 5 Tonabit Deus in voce
sua mirabiliter, qui facit magna et inscrutabilia. 6
Qui præcipit nivi ut descendat in terram, et hiemis
pluviis, et imbri fortitudinis suæ. 7 Qui in manu
omnium hominum signat, ut noverint singuli opera
sua. 8 Ingredietur bestia latibulum, et in antro suo
morabitur. 9 Ab interioribus egredietur tempestas, et
ab Arcturo frigus. 10 Flante Deo concrescit gelu, et
rursum latissimæ funduntur aquæ. 11 Frumentum
desiderat nubes, et nubes spargunt lumen suum. 12
Quæ lustrant per circuitum, quocumque eas voluntas
gubernantis duxerit, ad omne quod præceperit illis
super faciem orbis terrarum: 13 Sive in una tribu, sive
in terra sua, sive in quocumque loco misericordiæ
suæ eas iusserit inveniri. 14 Ausculta hæc Iob: sta,
et considera mirabilia Dei. 15 Numquid scis quando
præceperit Deus pluviis, ut ostenderent lucem nubium
eius? 16 Numquid nosti semitas nubium magnas, et
perfectas scientias? 17 Nonne vestimenta tua calida
sunt, cum perflata fuerit terra Austro? 18 Tu forsitan
cum eo fabricatus es cælos, qui solidissimi quasi ære
fusi sunt. 19 Ostende nobis quid dicamus illi: nos
quippe involvimur tenebris. 20 Quis narrabit ei quæ
loquor? etiam si locutus fuerit homo, devorabitur. 21
At nunc non vident lucem: subito aer cogetur in nubes,
et ventus transiens fugabit eas. 22 Ab Aquilone aurum
venit, et ad Deum formidolosa laudatio. 23 Digne
eum invenire non possumus: magnus fortitudine,
et iudicio, et iustitia et enarrari non potest. 24 Ideo
timebunt eum viri, et non audebunt contemplari
omnes, qui sibi videntur esse sapientes.

38 Respondens autem Dominus Iob de turbine, dixit:
2 Quis est iste involvens sententias sermonibus
imperitis? 3 Accinge sicut vir lumbos tuos: interrogabo
te, et responde mihi. 4 Ubi eras quando ponebam
fundamenta terræ? indica mihi si habes intelligentiam.
5 Quis posuit mensuras eius, si nosti? vel quis tetendit
super eam lineam? 6 Super quo bases illius solidatæ
sunt? aut quis demisit lapidem angularem eius, 7
Cum me laudarent simul astra matutina, et iubilarent
omnes filii Dei? 8 Quis conclusit ostiis mare, quando
erumpebat quasi de vulva procedens: 9 Cum ponerem
nubem vestimentum eius, et caligine illud quasi pannis
infantiæ obvolverem? 10 Circumdedi illud terminis
meis, et posui vectem, et ostia: 11 Et dixi: Usque huc
venies, et non procedes amplius, et hic confringes
tumentes fluctus tuos. 12 Numquid post ortum tuum
præcepisti diluculo, et ostendisti auroræ locum suum?
13 Et tenuisti concutiens extrema terræ, et excussisti
impios ex ea? 14 Restituetur ut lutum signaculum,
et stabit sicut vestimentum: 15 Auferetur ab impiis
lux sua, et brachium excelsum confringetur. 16
Numquid ingressus es profunda maris, et in novissimis
abyssi deambulasti? 17 Numquid apertæ sunt tibi
portæ mortis, et ostia tenebrosa vidisti? 18 Numquid
considerasti latitudinem terræ? indica mihi, si nosti,
omnia. 19 In qua via lux habitet, et tenebrarum quis
locus sit: 20 Ut ducas unumquodque ad terminos
suos, et intelligas semitas domus eius. 21 Sciebas
tunc quod nasciturus esses? et numerum dierum
tuorum noveras? 22 Numquid ingressus es thesauros
nivis, aut thesauros grandinis aspexisti, 23 Quæ
præparavi in tempus hostis, in diem pugnæ et belli?
24 Per quam viam spargitur lux, dividitur æstus super
terram? 25 Quis dedit vehementissimo imbri cursum,

et viam sonantis tonitrui, 26 Ut plueret super terram
absque homine in deserto, ubi nullus mortalium
commoratur, 27 Ut impleret inviam et desolatam,
et produceret herbas virentes? 28 Quis est pluviæ
pater? vel quis genuit stillas roris? 29 De cuius utero
egressa est glacies? et gelu de cælo quis genuit? 30 In
similitudinem lapidis aquæ durantur, et superficies
abyssi constringitur. 31 Numquid coniungere valebis
micantes stellas Pleiadas, aut gyrum Arcturi poteris
dissipare? 32 Numquid producis Luciferum in tempore
suo, et Vesperum super filios terræ consurgere facis?
33 Numquid nosti ordinem cæli, et pones rationem eius
in terra? 34 Numquid elevabis in nebula vocem tuam,
et impetus aquarum operiet te? 35 Numquid mittes
fulgura, et ibunt, et revertentia dicent tibi: Adsumus?
36 Quis posuit in visceribus hominis sapientiam? vel
quis dedit gallo intelligentiam? 37 Quis enarrabit
cælorum rationem, et concentum cæli quis dormire
faciet? 38 Quando fundebatur pulvis in terra, et glebæ
compingebantur? 39 Numquid capies leænæ prædam,
et animam catulorum eius implebis, 40 Quando cubant
in antris, et in specubus insidiantur? 41 Quis præparat
corvo escam suam, quando pulli eius clamant ad
Deum, vagantes, eo quod non habeant cibos?

39 Numquid nosti tempus partus ibicum in petris,
vel parturientes cervas observasti? 2 Dinumerasti
menses conceptus earum, et scisti tempus partus
earum? 3 Incurvantur ad fœtum, et pariunt, et rugitus
emittunt. 4 Separantur filii earum, et pergunt ad
pastum: egrediuntur, et non revertuntur ad eas. 5
Quis dimisit onagrum liberum, et vincula eius quis
solvit? 6 Cui dedi in solitudine domum, et tabernacula
eius in terra salsuginis. 7 Contemnit multitudinem
civitatis, clamorem exactoris non audit. 8 Circumspicit
montes pascuæ suæ, et virentia quæque perquirit. 9
Numquid volet rhinoceros servire tibi, aut morabitur
ad præsepe tuum? 10 Numquid alligabis rhinocerota
ad arandum loro tuo? aut confringet glebas vallium
post te? 11 Numquid fiduciam habebis in magna
fortitudine eius, et derelinques ei labores tuos? 12
Numquid credes illi quod sementem reddat tibi, et
aream tuam congreget? 13 Penna struthionis similis
est pennis herodii, et accipitris. 14 Quando derelinquit
ova sua in terra, tu forsitan in pulvere calefacies ea?
15 Obliviscitur quod pes conculcet ea, aut bestia agri
conterat. 16 Duratur ad filios suos quasi non sint sui,
frustra laboravit nullo timore cogente. 17 Privavit
enim eam Deus sapientia, nec dedit illi intelligentiam.
18 Cum tempus fuerit, in altum alas erigit: deridet
equum et ascensorem eius. 19 Numquid præbebis equo
fortitudinem, aut circumdabis collo eius hinnitum?
20 Numquid suscitabis eum quasi locustas? gloria
narium eius terror. 21 Terram ungula fodit, exultat
audacter: in occursum pergit armatis. 22 Contemnit
pavorem, nec cedit gladio. 23 Super ipsum sonabit
pharetra, vibrabit hasta et clypeus. 24 Fervens et
fremens sorbet terram, nec reputat tubæ sonare
clangorem. 25 Ubi audierit buccinam, dicit: Vah,
procul odoratur bellum, exhortationem ducum, et
ululatum exercitus. 26 Numquid per sapientiam tuam
plumescit accipiter, expandens alas suas ad Austrum?
27 Numquid ad præceptum tuum elevabitur aquila, et
in arduis ponet nidum suum? 28 In petris manet, et
in præruptis silicibus commoratur, atque inaccessis
rupibus. 29 Inde contemplatur escam, et de longe oculi
eius prospiciunt, 30 Pulli eius lambent sanguinem: et
ubicumque cadaver fuerit, statim adest.

40 Et adiecit Dominus, et locutus est ad Iob: 2
Numquid qui contendit cum Deo, tam facile
conquiescit? utique qui arguit Deum, debet respondere
ei. 3 Respondens autem Iob Domino, dixit: 4 Qui
leviter locutus sum, respondere quid possum? manum
meam ponam super os meum. 5 Unum locutus
sum, quod utinam non dixissem: et alterum, quibus
ultra non addam. 6 Respondens autem Dominus Iob
de turbine, dixit: 7 Accinge sicut vir lumbos tuos:
interrogabo te: et indica mihi. 8 Numquid irritum
facies iudicium meum: et condemnabis me, ut te
iustificeris? 9 Et si habes brachium sicut Deus, et
si voce simili tonas? 10 Circumda tibi decorem, et
in sublime erigere, et esto gloriosus, et speciosis
induere vestibus. 11 Disperge superbos in furore tuo,
et respiciens omnem arrogantem humilia. 12 Respice
cunctos superbos, et confunde eos, et contere impios
in loco suo. 13 Absconde eos in pulvere simul, et facies
eorum demerge in foveam: 14 Et ego confitebor quod
salvare te possit dextera tua. 15 Ecce, Behemoth, quem
feci tecum, fœnum quasi bos comedet: 16 Fortitudo

eius in lumbis eius, et virtus illius in umbilico ventris
eius. 17 Stringit caudam suam quasi cedrum, nervi
testiculorum eius perplexi sunt. 18 Ossa eius velut
fistulæ æris, cartilago illius quasi laminæ ferreæ.
19 Ipse est principium viarum Dei, qui fecit eum,
applicabit gladium eius. 20 Huic montes herbas
ferunt: omnes bestiæ agri ludent ibi. 21 Sub umbra
dormit in secreto calami, et in locis humentibus. 22
Protegunt umbræ umbram eius, circumdabunt eum
salices torrentis. 23 Ecce, absorbebit fluvium, et non
mirabitur: et habet fiduciam quod influat Iordanis in
os eius. 24 In oculis eius quasi hamo capiet eum, et in
sudibus perforabit nares eius.

41 An extrahere poteris leviathan hamo, et fune
ligabis linguam eius? 2 Numquid pones circulum
in naribus eius, aut armilla perforabis maxillam
eius? 3 Numquid multiplicabit ad te preces, aut
loquetur tibi mollia? 4 Numquid feriet tecum pactum,
et accipies eum servum sempiternum? 5 Numquid
illudes ei quasi avi, aut ligabis eum ancillis tuis? 6
Concident eum amici, divident illum negotiatores? 7
Numquid implebis sagenas pelle eius, et gurgustium
piscium capite illius? 8 Pone super eum manum
tuam: memento belli, nec ultra addas loqui. 9 Ecce,
spes eius frustrabitur eum, et videntibus cunctis
præcipitabitur. 10 Non quasi crudelis suscitabo eum:
quis enim resistere potest vultui meo? 11 Quis ante
dedit mihi, ut reddam ei? omnia quæ sub cælo sunt,
mea sunt. 12 Non parcam ei, et verbis potentibus,
et ad deprecandum compositis. 13 Quis revelabit
faciem indumenti eius? et in medium oris eius quis
intrabit? 14 Portas vultus eius quis aperiet? per
gyrum dentium eius formido. 15 Corpus illius quasi
scuta fusilia, compactum squamis se prementibus.
16 Una uni coniungitur, et ne spiraculum quidem
incedit per eas: 17 Una alteri adhærebit, et tenentes
se nequaquam separabuntur. 18 Sternutatio eius
splendor ignis, et oculi eius, ut palpebræ diluculi. 19
De ore eius lampades procedunt, sicut tædæ ignis
accensæ. 20 De naribus eius procedit fumus, sicut
ollæ succensæ atque ferventis. 21 Halitus eius prunas
ardere facit, et flamma de ore eius egreditur. 22 In
collo eius morabitur fortitudo, et faciem eius præcedit
egestas. 23 Membra carnium eius cohærentia sibi:
mittet contra eum fulmina, et ad locum alium non
ferentur. 24 Cor eius indurabitur tamquam lapis, et
stringetur quasi malleatoris incus. 25 Cum sublatus
fuerit, timebunt angeli, et territi purgabuntur. 26 Cum
apprehenderit eum gladius, subsitere non poterit
neque hasta, neque thorax: 27 Reputabit enim quasi
paleas ferrum, et quasi lignum putridum, æs. 28 Non
fugabit eum vir sagittarius, in stipulam versi sunt ei
lapides fundæ. 29 Quasi stipulam æstimabit malleum,
et deridebit vibrantem hastam. 30 Sub ipso erunt radii
solis, et sternet sibi aurum quasi lutum. 31 Fervescere
faciet quasi ollam profundum mare, et ponet quasi
cum unguenta bulliunt. 32 Post eum lucebit semita,
æstimabit abyssum quasi senescentem. 33 Non est
super terram potestas, quæ comparetur ei, qui factus
est ut nullum timeret. 34 Omne sublime videt, ipse est
rex super universos filios superbiæ.

42 Respondens autem Iob Domino, dixit: 2 Scio
quia omnia potes, et nulla te latet cogitatio. 3
Quis est iste, qui celat consilium absque scientia?
ideo insipienter locutus sum, et quæ ultra modum
excederent scientiam meam. 4 Audi, et ego loquar:
interrogabo te, et responde mihi. 5 Auditu auris audivi
te, nunc autem oculus meus videt te. 6 Idcirco ipse me
reprehendo, et ago pœnitentiam in favilla et cinere.
7 Postquam autem locutus est Dominus verba hæc
ad Iob, dixit ad Eliphaz Themanitem: Iratus est furor
meus in te, et in duos amicos tuos, quoniam non estis
locuti coram me rectum, sicut servus meus Iob. 8
Sumite ergo vobis septem tauros, et septem arietes, et
ite ad servum meum Iob, et offerte holocaustum pro
vobis: Iob autem servus meum orabit pro vobis: faciem
eius suscipiam ut non vobis imputetur stultitia: neque
enim locuti estis ad me recta, sicut servus meus Iob. 9
Abierunt ergo Eliphaz Themanites, et Baldad Suhites,
et Sophar Naamathites, et fecerunt sicut locutus
fuerat Dominus ad eos, et suscepit Dominus faciem
Iob. 10 Dominus quoque conversus est ad pœnitentiam
Iob, cum oraret ille pro amicis suis. Et addidit Dominus
omnia quæcumque fuerant Iob, duplicia. 11 Venerunt
autem ad eum omnes fratres sui, et universæ sorores
suæ, et cuncti qui noverant eum prius, et comederunt
cum eo panem in domo eius: et moverunt super
eum caput, et consolati sunt eum super omni malo

quod intulerat Dominus super eum: Et dederunt ei
unusquisque ovem unam, et inaurem auream unam.
12 Dominus autem benedixit novissimis Iob magis
quam principio eius. Et facta sunt ei quatuordecim
millia ovium, et sex millia camelorum, et mille iuga
boum, et mille asinæ. 13 Et fuerunt ei septem filii, et
tres filiæ. 14 Et vocavit nomen unius Diem, et nomen
secundæ Cassiam, et nomen tertiæ Cornustibii. 15 Non
sunt autem inventæ mulieres speciosæ sicut filiæ Iob
in universa terra: deditque eis pater suus hereditatem
inter fratres earum. 16 Vixit autem Iob post hæc,
centum quadraginta annis, et vidit filios suos, et filios
filiorum suorum usque ad quartam generationem, 17
et mortuus est senex, et plenus dierum.

Psalmorum

1 Beatus vir, qui non abiit in consilio impiorum,
et in via peccatorum non stetit, et in cathedra
pestilentiæ non sedit: **2** Sed in lege Domini voluntas
eius, et in lege eius meditabitur die ac nocte. **3** Et erit
tamquam lignum, quod plantatum est secus decursus
aquarum, quod fructum suum dabit in tempore suo:
Et folium eius non defluet: et omnia quæcumque
faciet, prosperabuntur. **4** Non sic impii, non sic: sed
tamquam pulvis, quem proiicit ventus a facie terræ. **5**
Ideo non resurgent impii in iudicio: neque peccatores
in concilio iustorum. **6** Quoniam novit Dominus viam
iustorum: et iter impiorum peribit.

2 Quare fremuerunt Gentes, et populi meditati
sunt inania? Astiterunt reges terræ, et principes
convenerunt in unum adversus Dominum, et adversus
Christum eius. **2** Dirumpamus vincula eorum: et
proiiciamus a nobis iugum ipsorum. **3** Qui habitat in
cælis irridebit eos: et Dominus subsannabit eos. **4** Tunc
loquetur ad eos in ira sua, et in furore suo conturbabit
eos. **5** Ego autem constitutus sum rex ab eo super
Sion montem sanctum eius, prædicans præceptum
eius. **6** Dominus dixit ad me: Filius meus es tu, ego
hodie genui te. **7** Postula a me, et dabo tibi Gentes
hereditatem tuam, et possessionem tuam terminos
terræ. **8** Reges eos in virga ferrea, et tamquam vas
figuli confringes eos. **9** Et nunc reges intelligite:
erudimini qui iudicatis terram. **10** Servite Domino in
timore: et exultate ei cum tremore. **11** Apprehendite
disciplinam nequando irascatur Dominus, et pereatis
de via iusta. **12** Cum exarserit in brevi ira eius, beati
omnes, qui confidunt in eo.

3 Psalmus David, Cum fugeret a facie Absalom filii
sui. Domine quid multiplicati sunt qui tribulant
me? multi insurgunt adversum me. **2** Multi dicunt
animæ meæ: Non est salus ipsi in Deo eius. **3** Tu autem
Domine susceptor meus es, gloria mea, et exaltans
caput meum. **4** Voce mea ad Dominum clamavi: et
exaudivit me de monte sancto suo. **5** Ego dormivi, et
soporatus sum: et exurrexi, quia Dominus suscepit
me. **6** Non timebo millia populi circumdantis me:
exurge Domine: salvum me fac Deus meus. **7** Quoniam
tu percussisti omnes adversantes mihi sine causa:
dentes peccatorum contrivisti. **8** Domini est salus: et
super populum tuum benedictio tua.

4 In finem in carminibus, Psalmus David. Cum
invocarem exaudivit me Deus iustitiæ meæ: in
tribulatione dilatasti mihi. Miserere mei, et exaudi
orationem meam. Filii hominum usquequo gravi
corde? ut quid diligitis vanitatem, et quæritis
mendacium? **2** Et scitote quoniam mirificavit Dominus
sanctum suum: Dominus exaudiet me cum clamavero
ad eum. **3** Irascimini, et nolite peccare: quæ dicitis in
cordibus vestris, in cubilibus vestris compungimini. **4**
Sacrificate sacrificium iustitiæ, et sperate in Domino.
Multi dicunt: Quis ostendit nobis bona? **5** Signatum est
super nos lumen vultus tui Domine: dedisti lætitiam
in corde meo. **6** A fructu frumenti, vini, et olei sui
multiplicati sunt. **7** In pace in idipsum dormiam, et
requiescam; **8** Quoniam tu Domine singulariter in spe
constituisti me.

5 In finem pro ea, quæ hereditatem consequitur,
Psalmus David. Verba mea auribus percipe Domine,
intellige clamorem meum. **2** Intende voci orationis
meæ, Rex meus et Deus meus. **3** Quoniam ad te
orabo: Domine mane exaudies vocem meam. **4** Mane
astabo tibi et videbo: quoniam non Deus volens
iniquitatem tu es. **5** Neque habitabit iuxta te malignus:
neque permanebunt iniusti ante oculos tuos. **6** Odisti
omnes, qui operantur iniquitatem: perdes omnes, qui
loquuntur mendacium. Virum sanguinum et dolosum
abominabitur Dominus: **7** ego autem in multitudine
misericordiæ tuæ. Introibo in domum tuam: adorabo
ad templum sanctum tuum in timore tuo. **8** Domine
deduc me in iustitia tua: propter inimicos meos dirige
in conspectu tuo viam meam. **9** Quoniam non est in ore
eorum veritas: cor eorum vanum est. **10** Sepulchrum
patens est guttur eorum, linguis suis dolose agebant,
iudica illos Deus. Decidant a cogitationibus suis,
secundum multitudinem impietatum eorum expelle
eos, quoniam irritaverunt te Domine. **11** Et lætentur
omnes, qui sperant in te, in æternum exultabunt:
et habitabis in eis. Et gloriabuntur in te omnes, qui
diligunt nomen tuum, **12** quoniam tu benedices iusto.
Domine, ut scuto bonæ voluntatis tuæ coronasti nos.

6 In finem in carminibus, Psalmus David, pro octava.
Domine, ne in furore tuo arguas me, neque in ira

tua corripias me. 2 Miserere mei Domine quoniam
infirmus sum: sana me Domine quoniam conturbata
sunt ossa mea, 3 et anima mea turbata est valde:
sed tu Domine usquequo? 4 Convertere Domine,
et eripe animam meam: salvum me fac propter
misericordiam tuam. 5 Quoniam non est in morte
qui memor sit tui: in inferno autem quis confitebitur
tibi? (Sheol h7585) 6 Laboravi in gemitu meo, lavabo per
singulas noctes lectum meum: lacrymis meis stratum
meum rigabo. 7 Turbatus est a furore oculus meus:
inveteravi inter omnes inimicos meos. 8 Discedite a me
omnes qui operamini iniquitatem: quoniam exaudivit
Dominus vocem fletus mei. 9 Exaudivit Dominus
deprecationem meam, Dominus orationem meam
suscepit. 10 Erubescant, et conturbentur vehementer
omnes inimici mei: convertantur et erubescant valde
velociter.

7 Psalmus David, quem cantavit Domino pro verbis
Chusi filii Iemini. Domine Deus meus in te speravi:
salvum me fac ex omnibus persequentibus me, et libera
me. 2 Nequando rapiat ut leo animam meam, dum non
est qui redimat, neque qui salvum faciat. 3 Domine
Deus meus si feci istud, si est iniquitas in manibus
meis: 4 Si reddidi retribuentibus mihi mala, decidam
merito ab inimicis meis inanis. 5 Persequatur inimicus
animam meam, et comprehendat, et conculcet in
terra vitam meam, et gloriam meam in pulverem
deducat. 6 Exurge Domine in ira tua: et exaltare in
finibus inimicorum meorum. Et exurge Domine Deus
meus in præcepto quod mandasti: 7 et synagoga
populorum circumdabit te. Et propter hanc in altum
regredere: 8 Dominus iudicat populos. Iudica me
Domine secundum iustitiam meam, et secundum
innocentiam meam super me. 9 Consumetur nequitia
peccatorum, et diriges iustum, scrutans corda et renes
Deus. 10 Iustum adiutorium meum a Domino, qui
salvos facit rectos corde. 11 Deus iudex iustus, fortis,
et patiens: numquid irascitur per singulos dies? 12
Nisi conversi fueritis, gladium suum vibrabit: arcum
suum tetendit, et paravit illum. 13 Et in eo paravit
vasa mortis, sagittas suas ardentibus effecit. 14 Ecce
parturiit iniustitiam: concepit dolorem, et peperit
iniquitatem. 15 Lacum aperuit, et effodit eum: et
incidit in foveam, quam fecit. 16 Convertetur dolor
eius in caput eius: et in verticem ipsius iniquitas eius
descendet. 17 Confitebor Domino secundum iustitiam
eius: et psallam nomini Domini altissimi.

8 In finem pro torcularibus, Psalmus David. Domine
Dominus noster, quam admirabile est nomen tuum
in universa terra! Quoniam elevata est magnificentia
tua, super cælos. 2 Ex ore infantium et lactentium
perfecisti laudem propter inimicos tuos, ut destruas
inimicum et ultorem. 3 Quoniam videbo cælos tuos,
opera digitorum tuorum: lunam et stellas, quæ tu
fundasti. 4 Quid est homo, quod memor es eius? aut
filius hominis, quoniam visitas eum? 5 Minuisti eum
paulominus ab angelis, gloria et honore coronasti
eum: 6 et constituisti eum super opera manuum
tuarum. 7 Omnia subiecisti sub pedibus eius, oves et
boves universas: insuper et pecora campi. 8 Volucres
cæli, et pisces maris, qui perambulant semitas maris.
9 Domine Dominus noster, quam admirabile est nomen
tuum in universa terra!

9 In finem, pro occultis filii, Psalmus David.
Confitebor tibi Domine in toto corde meo: narrabo
omnia mirabilia tua. 2 Lætabor et exultabo in te:
psallam nomini tuo Altissime, 3 In convertendo
inimicum meum retrorsum: infirmabuntur, et
peribunt a facie tua. 4 Quoniam fecisti iudicium
meum et causam meam: sedisti super thronum qui
iudicas iustitiam. 5 Increpasti Gentes, et periit impius:
nomen eorum delesti in æternum et in sæculum
sæculi. 6 Inimici defecerunt frameæ in finem: et
civitates eorum destruxisti. Periit memoria eorum
cum sonitu: 7 et Dominus in æternum permanet.
Paravit in iudicio thronum suum: 8 et ipse iudicabit
orbem terræ in æquitate, iudicabit populos in iustitia.
9 Et factus est Dominus refugium pauperi: adiutor in
opportunitatibus, in tribulatione. 10 Et sperent in te
qui noverunt nomen tuum: quoniam non dereliquisti
quærentes te Domine. 11 Psallite Domino, qui habitat in
Sion: annunciate inter Gentes studia eius: 12 Quoniam
requirens sanguinem eorum recordatus est: non est
oblitus clamorem pauperum. 13 Miserere mei Domine:
vide humilitatem meam de inimicis meis. 14 Qui exaltas
me de portis mortis, ut annunciem omnes laudationes
tuas in portis filiæ Sion. 15 Exultabo in salutari tuo:
infixæ sunt Gentes in interitu, quem fecerunt. In

laqueo isto, quem absconderunt, comprehensus est
pes eorum. 16 Cognoscetur Dominus iudicia faciens:
in operibus manuum suarum comprehensus est
peccator. 17 Convertantur peccatores in infernum,
omnes Gentes quæ obliviscuntur Deum. (Sheol h7585) 18
Quoniam non in finem oblivio erit pauperis: patientia
pauperum non peribit in finem. 19 Exurge Domine,
non confortetur homo: iudicentur Gentes in conspectu
tuo: 20 Constitue Domine legislatorem super eos: ut
sciant Gentes quoniam homines sunt.

10 Ut quid Domine recessisti longe, despicis in
opportunitatibus, in tribulatione? 2 Dum superbit
impius, incenditur pauper: comprehenduntur in
consiliis quibus cogitant. 3 Quoniam laudatur
peccator in desideriis animæ suæ: et iniquus
benedicitur. 4 Exacerbavit Dominum peccator,
secundum multitudinem iræ suæ non quæret. 5 Non
est Deus in conspectu eius: inquinatæ sunt viæ illius
in omni tempore. Auferuntur iudicia tua a facie eius:
omnium inimicorum suorum dominabitur. 6 Dixit
enim in corde suo: Non movebor a generatione in
generationem, sine malo. 7 Cuius maledictione os
plenum est, et amaritudine, et dolo: sub lingua eius
labor et dolor. 8 Sedet in insidiis cum divitibus in
occultis, ut interficiat innocentem. 9 Oculi eius in
pauperem respiciunt: insidiatur in abscondito, quasi
leo in spelunca sua. Insidiatur ut rapiat pauperem:
rapere pauperem dum attrahit eum. 10 In laqueo suo
humiliabit eum, inclinabit se, et cadet cum dominatus
fuerit pauperum. 11 Dixit enim in corde suo: Oblitus
est Deus, avertit faciem suam ne videat in finem.
12 Exurge Domine Deus, exaltetur manus tua: ne
obliviscaris pauperum. 13 Propter quid irritavit impius
Deum? dixit enim in corde suo: Non requiret. 14 Vides,
quoniam tu laborem et dolorem consideras: ut tradas
eos in manus tuas. Tibi derelictus est pauper: orphano
tu eris adiutor. 15 Contere brachium peccatoris et
maligni: quæretur peccatum illius, et non invenietur.
16 Dominus regnabit in æternum, et in sæculum
sæculi: peribitis Gentes de terra illius. 17 Desiderium
pauperum exaudivit Dominus: præparationem cordis
eorum audivit auris tua. 18 Iudicare pupillo et humili,
ut non apponat ultra magnificare se homo super
terram.

11 In finem, Psalmus David. In Domino confido:
quomodo dicitis animæ meæ: Transmigra in
montem sicut passer? 2 Quoniam ecce peccatores
intenderunt arcum, paraverunt sagittas suas in
pharetra, ut sagittent in obscuro rectos corde. 3
Quoniam quæ perfecisti, destruxerunt: iustus autem
quid fecit? 4 Dominus in templo sancto suo, Dominus
in cælo sedes eius: Oculi eius in pauperem respiciunt:
palpebræ eius interrogant filios hominum. 5 Dominus
interrogat iustum et impium: qui autem diligit
iniquitatem, odit animam suam. 6 Pluet super
peccatores laqueos: ignis, et sulphur, et spiritus
procellarum pars calicis eorum. 7 Quoniam iustus
Dominus et iustitias dilexit: æquitatem vidit vultus
eius.

12 In finem pro octava, Psalmus David. Salvum me
fac Domine, quoniam defecit sanctus: quoniam
diminutæ sunt veritates a filiis hominum. 2 Vana locuti
sunt unusquisque ad proximum suum: labia dolosa,
in corde et corde locuti sunt. 3 Disperdat Dominus
universa labia dolosa, et linguam magniloquam. 4 Qui
dixerunt: Linguam nostram magnificabimus, labia
nostra a nobis sunt, quis noster Dominus est? 5
Propter miseriam inopum, et gemitum pauperum
nunc exurgam, dicit Dominus. Ponam in salutari:
fiducialiter agam in eo. 6 Eloquia Domini, eloquia
casta: argentum igne examinatum, probatum terræ
purgatum septuplum. 7 Tu Domine servabis nos: et
custodies nos a generatione hac in æternum. 8 In
circuitu impii ambulant: secundum altitudinem tuam
multiplicasti filios hominum.

13 In finem, Psalmus David. Usquequo Domine
oblivisceris me in finem? Usquequo avertis
faciem tuam a me? 2 Quamdiu ponam consilia in
anima mea, dolorem in corde meo per diem? 3
Usquequo exaltabitur inimicus meus super me? 4
Respice, et exaudi me Domine Deus meus. Illumina
oculos meos ne umquam obdormiam in morte: 5
ne quando dicat inimicus meus: Prævalui adversus
eum. Qui tribulant me, exultabunt si motus fuero:
6 ego autem in misericordia tua speravi. Exultabit
cor meum in salutari tuo: cantabo Domino qui bona
tribuit mihi: et psallam nomini Domini altissimi.

14 In finem, Psalmus David. Dixit insipiens in corde
suo: Non est Deus. Corrupti sunt, et abominabiles
facti sunt in studiis suis: non est qui faciat bonum,
non est usque ad unum. 2 Dominus de cælo prospexit
super filios hominum, ut videat si est intelligens, aut
requirens Deum. 3 Omnes declinaverunt, simul inutiles
facti sunt: non est qui faciat bonum, non est usque
ad unum. 4 Sepulchrum patens est guttur eorum:
linguis suis dolose agebant, venenum aspidum sub
labiis eorum. Quorum os maledictione et amaritudine
plenum est: 5 veloces pedes eorum ad effundendum
sanguinem. Contritio et infelicitas in viis eorum, et
viam pacis non cognoverunt: 6 non est timor Dei
ante oculos eorum. 7 Nonne cognoscent omnes qui
operantur iniquitatem, qui devorant plebem meam
sicut escam panis? Dominum non invocaverunt, illic
trepidaverunt timore, ubi non erat timor. Quoniam
Dominus in generatione iusta est, consilium inopis
confudistis, quoniam Dominus spes eius est. Quis
dabit ex Sion salutare Israel? cum averterit Dominus
captivitatem plebis suæ, exultabit Iacob, et lætabitur
Israel.

15 Psalmus David. Domine quis habitabit in
tabernaculo tuo? aut quis requiescet in monte
sancto tuo? 2 Qui ingreditur sine macula, et operatur
iustitiam: 3 Qui loquitur veritatem in corde suo, qui
non egit dolum in lingua sua: Nec fecit proximo suo
malum, et opprobrium non accepit adversus proximos
suos. 4 Ad nihilum deductus est in conspectu eius
malignus: timentes autem Dominum glorificat: Qui
iurat proximo suo, et non decipit, 5 qui pecuniam suam
non dedit ad usuram, et munera super innocentem
non accepit: Qui facit hæc, non movebitur in æternum.

16 Tituli inscriptio ipsi David. Conserva me Domine,
quoniam speravi in te. 2 Dixi Domino: Deus meus
es tu, quoniam bonorum meorum non eges. 3 Sanctis,
qui sunt in terra eius, mirificavit omnes voluntates
meas in eis. 4 Multiplicatæ sunt infirmitates eorum:
postea acceleraverunt. Non congregabo conventicula
eorum de sanguinibus: nec memor ero nominum
eorum per labia mea. 5 Dominus pars hereditatis
meæ, et calicis mei: tu es, qui restitues hereditatem
meam mihi. 6 Funes ceciderunt mihi in præclaris:
etenim hereditas mea præclara est mihi. 7 Benedicam
Dominum, qui tribuit mihi intellectum: insuper et
usque ad noctem increpuerunt me renes mei. 8
Providebam Dominum in conspectu meo semper:
quoniam a dextris est mihi, ne commovear. 9 Propter
hoc lætatum est cor meum, et exultavit lingua mea:
insuper et caro mea requiescet in spe. 10 Quoniam
non derelinques animam meam in inferno: nec dabis
sanctum tuum videre corruptionem. (Sheol h7585) 11
Notas mihi fecisti vias vitæ, adimplebis me lætitia
cum vultu tuo: delectationes in dextera tua usque in
finem.

17 Oratio David. Exaudi Domine iustitiam meam:
intende deprecationem meam. Auribus percipe
orationem meam, non in labiis dolosis. 2 De vultu tuo
iudicium meum prodeat: oculi tui videant æquitates.
3 Probasti cor meum, et visitasti nocte: igne me
examinasti, et non est inventa in me iniquitas. 4
Ut non loquatur os meum opera hominum: propter
verba labiorum tuorum ego custodivi vias duras. 5
Perfice gressus meos in semitis tuis: ut non moveantur
vestigia mea. 6 Ego clamavi, quoniam exaudisti me
Deus: inclina aurem tuam mihi, et exaudi verba mea. 7
Mirifica misericordias tuas, qui salvos facis sperantes
in te. 8 A resistentibus dexteræ tuæ custodi me, ut
pupillam oculi. Sub umbra alarum tuarum protege
me: 9 a facie impiorum qui me afflixerunt. Inimici
mei animam meam circumdederunt, 10 adipem suum
concluserunt: os eorum locutum est superbiam. 11
Proiicientes me nunc circumdederunt me: oculos
suos statuerunt declinare in terram. 12 Susceperunt
me sicut leo paratus ad prædam: et sicut catulus
leonis habitans in abditis. 13 Exurge Domine, præveni
eum, et supplanta eum: eripe animam meam ab
impio, frameam tuam ab inimicis manus tuæ. 14
Domine a paucis de terra divide eos in vita eorum: de
absconditis tuis adimpletus est venter eorum. Saturati
sunt filiis: et dimiserunt reliquias suas parvulis suis.
15 Ego autem in iustitia apparebo conspectui tuo:
satiabor cum apparuerit gloria tua.

18 In finem, puero Domini David, qui locutus
est Domino verba cantici huius, in die, qua
eripuit eum Dominus de manu omnium inimicorum
eius, et de manu Saul, et dixit: Diligam te Domine
fortitudo mea: 2 Dominus firmamentum meum,

et refugium meum, et liberator meus. Deus meus
adiutor meus, et sperabo in eum. Protector meus,
et cornu salutis meæ, et susceptor meus. 3 Laudans
invocabo Dominum: et ab inimicis meis salvus ero.
4 Circumdederunt me dolores mortis: et torrentes
iniquitatis conturbaverunt me. 5 Dolores inferni
circumdederunt me: præoccupaverunt me laquei
mortis. (Sheol h7585) 6 In tribulatione mea invocavi
Dominum, et ad Deum meum clamavi: et exaudivit de
templo sancto suo vocem meam: et clamor meus in
conspectu eius, introivit in aures eius. 7 Commota est,
et contremuit terra: fundamenta montium conturbata
sunt, et commota sunt, quoniam iratus est eis. 8
Ascendit fumus in ira eius: et ignis a facie eius exarsit:
carbones succensi sunt ab eo. 9 Inclinavit cælos, et
descendit: et caligo sub pedibus eius. 10 Et ascendit
super cherubim, et volavit: volavit super pennas
ventorum. 11 Et posuit tenebras latibulum suum, in
circuitu eius tabernaculum eius: tenebrosa aqua in
nubibus aeris. 12 Præ fulgore in conspectu eius nubes
transierunt, grando et carbones ignis. 13 Et intonuit
de cælo Dominus, et Altissimus dedit vocem suam:
grando et carbones ignis. 14 Et misit sagittas suas, et
dissipavit eos: fulgura multiplicavit, et conturbavit
eos. 15 Et apparuerunt fontes aquarum, et revelata
sunt fundamenta orbis terrarum: Ab increpatione tua
Domine, ab inspiratione Spiritus iræ tuæ. 16 Misit
de summo, et accepit me: et assumpsit me de aquis
multis. 17 Eripuit me de inimicis meis fortissimis,
et ab his qui oderunt me: quoniam confortati sunt
super me. 18 Prævenerunt me in die afflictionis meæ:
et factus est Dominus protector meus. 19 Et eduxit
me in latitudinem: salvum me fecit, quoniam voluit
me. 20 Et retribuet mihi Dominus secundum iustitiam
meam, et secundum puritatem manuum mearum
retribuet mihi: 21 Quia custodivi vias Domini, nec
impie gessi a Deo meo. 22 Quoniam omnia iudicia
eius in conspectu meo: et iustitias eius non repuli
a me. 23 Et ero immaculatus cum eo: et observabo
me ab iniquitate mea. 24 Et retribuet mihi Dominus
secundum iustitiam meam: et secundum puritatem
manuum mearum in conspectu oculorum eius. 25 Cum
sancto sanctus eris, et cum viro innocente innocens
eris: 26 et cum electo electus eris: et cum perverso
perverteris. 27 Quoniam tu populum humilem salvum
facies: et oculos superborum humiliabis. 28 Quoniam
tu illuminas lucernam meam Domine: Deus meus
illumina tenebras meas. 29 Quoniam in te eripiar a
tentatione, et in Deo meo transgrediar murum. 30
Deus meus impolluta via eius: eloquia Domini igne
examinata: protector est omnium sperantium in se.
31 Quoniam quis Deus præter Dominum? aut quis
Deus præter Deum nostrum? 32 Deus qui præcinxit
me virtute: et posuit immaculatam viam meam. 33
Qui perfecit pedes meos tamquam cervorum, et super
excelsa statuens me. 34 Qui docet manus meas ad
prælium: et posuisti, ut arcum æreum, brachia mea.
35 Et dedisti mihi protectionem salutis tuæ: et dextera
tua suscepit me: Et disciplina tua correxit me in finem:
et disciplina tua ipsa me docebit. 36 Dilatasti gressus
meos subtus me: et non sunt infirmata vestigia mea:
37 Persequar inimicos meos, et comprehendam illos:
et non convertar donec deficiant. 38 Confringam illos,
nec poterunt stare: cadent subtus pedes meos. 39
Et præcinxisti me virtute ad bellum: et supplantasti
insurgentes in me subtus me. 40 Et inimicos meos
dedisti mihi dorsum, et odientes me disperdidisti. 41
Clamaverunt, nec erat qui salvos faceret, ad Dominum:
nec exaudivit eos. 42 Et comminuam eos, ut pulverem
ante faciem venti: ut lutum platearum delebo eos. 43
Eripies me de contradictionibus populi: constitues
me in caput Gentium. 44 Populus, quem non cognovi,
servivit mihi: in auditu auris obedivit mihi. 45 Filii
alieni mentiti sunt mihi, filii alieni inveterati sunt, et
claudicaverunt a semitis suis. 46 Vivit Dominus, et
benedictus Deus meus, et exaltetur Deus salutis meæ.
47 Deus qui das vindictas mihi, et subdis populos sub
me, liberator meus de inimicis meis iracundis. 48 Et ab
insurgentibus in me exaltabis me: a viro iniquo eripies
me. 49 Propterea confitebor tibi in nationibus Domine:
et nomini tuo psalmum dicam, 50 magnificans salutes
regis eius, et faciens misericordiam christo suo David,
et semini eius usque in sæculum.

19 In finem, Psalmus David. Cæli enarrant
gloriam Dei, et opera manuum eius annunciat
firmamentum. 2 Dies diei eructat verbum, et nox
nocti indicat scientiam. 3 Non sunt loquelæ, neque
sermones, quorum non audiantur voces eorum. 4 In
omnem terram exivit sonus eorum: et in fines orbis

terræ verba eorum. 5 In sole posuit tabernaculum
suum: et ipse tamquam sponsus procedens de thalamo
suo: Exultavit ut gigas ad currendam viam, 6 a summo
cælo egressio eius: Et occursus eius usque ad summum
eius: nec est qui se abscondat a calore eius. 7 Lex
Domini immaculata convertens animas: testimonium
Domini fidele, sapientiam præstans parvulis. 8 Iustitiæ
Domini rectæ, lætificantes corda: præceptum Domini
lucidum; illuminans oculos. 9 Timor Domini sanctus,
permanens in sæculum sæculi: iudicia Domini vera,
iustificata in semetipsa. 10 Desiderabilia super aurum
et lapidem pretiosum multum: et dulciora super
mel et favum. 11 Etenim servus tuus custodit ea, in
custodiendis illis retributio multa. 12 Delicta quis
intelligit? ab occultis meis munda me: 13 et ab alienis
parce servo tuo. Si mei non fuerint dominati, tunc
immaculatus ero: et emundabor a delicto maximo. 14
Et erunt ut complaceant eloquia oris mei: et meditatio
cordis mei in conspectu tuo semper. Domine adiutor
meus, et redemptor meus.

20 In finem, Psalmus David. Exaudiat te Dominus
in die tribulationis: protegat te nomen Dei Iacob.
2 Mittat tibi auxilium de sancto: et de Sion tueatur
te. 3 Memor sit omnis sacrificii tui: et holocaustum
tuum pingue fiat. 4 Tribuat tibi secundum cor tuum:
et omne consilium tuum confirmet. 5 Lætabimur in
salutari tuo: et in nomine Dei nostri magnificabimur. 6
Impleat Dominus omnes petitiones tuas: nunc cognovi
quoniam salvum fecit Dominus CHRISTUM suum.
Exaudiet illum de cælo sancto suo: in potentatibus
salus dexteræ eius. 7 Hi in curribus, et hi in equis: nos
autem in nomine Domini Dei nostri invocabimus. 8
Ipsi obligati sunt, et ceciderunt: nos autem surreximus
et erecti sumus. 9 Domine salvum fac regem: et exaudi
nos in die, qua invocaverimus te.

21 In finem, Psalmus David. Domine in virtute tua
lætabitur rex: et super salutare tuum exultabit
vehementer. 2 Desiderium cordis eius tribuisti ei: et
voluntate labiorum eius non fraudasti eum. 3 Quoniam
prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti
in capite eius coronam de lapide pretioso. 4 Vitam
petiit a te: et tribuisti ei longitudinem dierum in
sæculum, et in sæculum sæculi. 5 Magna est gloria eius
in salutari tuo: gloriam et magnum decorem impones
super eum. 6 Quoniam dabis eum in benedictionem
in sæculum sæculi: lætificabis eum in gaudio cum
vultu tuo. 7 Quoniam rex sperat in Domino: et in
misericordia Altissimi non commovebitur. 8 Inveniatur
manus tua omnibus inimicis tuis: dextera tua inveniat
omnes, qui te oderunt. 9 Pones eos ut clibanum ignis
in tempore vultus tui: Dominus in ira sua conturbabit
eos, et devorabit eos ignis. 10 Fructum eorum de
terra perdes: et semen eorum a filiis hominum.
11 Quoniam declinaverunt in te mala; cogitaverunt
consilia, quæ non potuerunt stabilire. 12 Quoniam
pones eos dorsum: in reliquiis tuis præparabis vultum
eorum. 13 Exaltare Domine in virtute tua: cantabimus
et psallemus virtutes tuas.

22 In finem, pro susceptione matutina, Psalmus
David. Deus, Deus meus, respice in me: quare
me dereliquisti? longe a salute mea verba delictorum
meorum. 2 Deus meus clamabo per diem, et non
exaudies: et nocte, et non ad insipientiam mihi. 3
Tu autem in sancto habitas, Laus Israel. 4 In te
speraverunt patres nostri: speraverunt, et liberasti
eos. 5 Ad te clamaverunt, et salvi facti sunt: in
te speraverunt, et non sunt confusi. 6 Ego autem
sum vermis, et non homo: opprobrium hominum, et
abiectio plebis. 7 Omnes videntes me, deriserunt me:
locuti sunt labiis, et moverunt caput. 8 Speravit in
Domino, eripiat eum: salvum faciat eum, quoniam
vult eum. 9 Quoniam tu es, qui extraxisti me de
ventre: spes mea ab uberibus matris meæ. 10 In
te proiectus sum ex utero: de ventre matris meæ
Deus meus es tu, 11 ne discesseris a me: Quoniam
tribulatio proxima est: quoniam non est qui adiuvet.
12 Circumdederunt me vituli multi: tauri pingues
obsederunt me. 13 Aperuerunt super me os suum,
sicut leo rapiens et rugiens. 14 Sicut aqua effusus
sum: et dispersa sunt omnia ossa mea. Factum est
cor meum tamquam cera liquescens in medio ventris
mei. 15 Aruit tamquam testa virtus mea, et lingua
mea adhæsit faucibus meis: et in pulverem mortis
deduxisti me. 16 Quoniam circumdederunt me canes
multi: concilium malignantium obsedit me. Foderunt
manus meas et pedes meos: 17 dinumeraverunt omnia
ossa mea. Ipsi vero consideraverunt et inspexerunt
me: 18 diviserunt sibi vestimenta mea, et super vestem

meam miserunt sortem. 19 Tu autem Domine ne
elongaveris auxilium tuum a me: ad defensionem
meam conspice. 20 Erue a framea Deus animam meam:
et de manu canis unicam meam: 21 Salva me ex
ore leonis: et a cornibus unicornium humilitatem
meam. 22 Narrabo nomen tuum fratribus meis: in
medio ecclesiæ laudabo te. 23 Qui timetis Dominum
laudate eum: universum semen Iacob glorificate eum:
24 Timeat eum omne semen Israel: quoniam non
sprevit, neque despexit deprecationem pauperis:
Nec avertit faciem suam a me: et cum clamarem ad
eum exaudivit me. 25 Apud te laus mea in ecclesia
magna: vota mea reddam in conspectu timentium
eum. 26 Edent pauperes, et saturabuntur: et laudabunt
Dominum qui requirunt eum: vivent corda eorum in
sæculum sæculi. 27 Reminiscentur et convertentur
ad Dominum universi fines terræ: Et adorabunt in
conspectu eius universæ familiæ Gentium. 28 Quoniam
Domini est regnum: et ipse dominabitur Gentium. 29
Manducaverunt et adoraverunt omnes pingues terræ:
in conspectu eius cadent omnes qui descendunt in
terram. 30 Et anima mea illi vivet: et semen meum
serviet ipsi. 31 Annunciabitur Domino generatio
ventura: et annunciabunt cæli iustitiam eius populo
qui nascetur, quem fecit Dominus.

23 Psalmus David. Dominus regit me, et nihil mihi
deerit: 2 in loco pascuæ ibi me collocavit. Super
aquam refectionis educavit me: 3 animam meam
convertit. Deduxit me super semitas iustitiæ, propter
nomen suum. 4 Nam, et si ambulavero in medio
umbræ mortis, non timebo mala: quoniam tu mecum
es. Virga tua, et baculus tuus: ipsa me consolata sunt.
5 Parasti in conspectu meo mensam, adversus eos, qui
tribulant me. Impinguasti in oleo caput meum: et calix
meus inebrians quam præclarus est! 6 Et misericordia
tua subsequetur me omnibus diebus vitæ meæ: et ut
inhabitem in domo Domini, in longitudinem dierum.

24 Prima sabbati, Psalmus David. Domini est terra,
et plenitudo eius: orbis terrarum, et universi, qui
habitant in eo. 2 Quia ipse super maria fundavit eum:
et super flumina præparavit eum. 3 Quis ascendet in
montem Domini? aut quis stabit in loco sancto eius?
4 Innocens manibus et mundo corde, qui non accepit
in vano animam suam, nec iuravit in dolo proximo
suo. 5 Hic accipiet benedictionem a Domino: et
misericordiam a Deo salutari suo. 6 Hæc est generatio
quærentium eum, quærentium faciem Dei Iacob. 7
Attollite portas principes vestras, et elevamini portæ
æternales: et introibit Rex gloriæ. 8 Quis est iste rex
gloriæ? Dominus fortis et potens: Dominus potens
in prælio. 9 Attollite portas principes vestras, et
elevamini portæ æternales: et introibit Rex gloriæ. 10
Quis est iste rex gloriæ? Dominus virtutum ipse est
Rex gloriæ.

25 In finem, Psalmus David. Ad te Domine levavi
animam meam: 2 Deus meus in te confido,
non erubescam: 3 Neque irrideant me inimici mei:
etenim universi, qui sustinent te, non confundentur.
4 Confundantur omnes iniqua agentes supervacue.
Vias tuas Domine demonstra mihi: et semitas tuas
edoce me. 5 Dirige me in veritate tua, et doce me:
quia tu es Deus salvator meus, et te sustinui tota
die. 6 Reminiscere miserationum tuarum Domine, et
misericordiarum tuarum, quæ a sæculo sunt. 7 Delicta
iuventutis meæ, et ignorantias meas ne memineris.
Secundum misericordiam tuam memento mei tu:
propter bonitatem tuam Domine. 8 Dulcis et rectus
Dominus: propter hoc legem dabit delinquentibus
in via. 9 Diriget mansuetos in iudicio: docebit mites
vias suas. 10 Universæ viæ Domini, misericordia et
veritas, requirentibus testamentum eius et testimonia
eius. 11 Propter nomen tuum Domine propitiaberis
peccato meo: multum est enim. 12 Quis est homo
qui timet Dominum? legem statuit ei in via, quam
elegit. 13 Anima eius in bonis demorabitur: et
semen eius hereditabit terram. 14 Firmamentum est
Dominus timentibus eum: et testamentum ipsius ut
manifestetur illis. 15 Oculi mei semper ad Dominum:
quoniam ipse evellet de laqueo pedes meos. 16 Respice
in me, et miserere mei: quia unicus et pauper sum
ego. 17 Tribulationes cordis mei multiplicatæ sunt: de
necessitatibus meis erue me. 18 Vide humilitatem
meam, et laborem meum: et dimitte universa delicta
mea. 19 Respice inimicos meos quoniam multiplicati
sunt, et odio iniquo oderunt me. 20 Custodi animam
meam, et erue me: non erubescam, quoniam speravi
in te. 21 Innocentes et recti adhæserunt mihi:

quia sustinui te. 22 Libera Deus Israel ex omnibus
tribulationibus suis.

26 In finem, Psalmus David. Iudica me Domine,
quoniam ego in innocentia mea ingressus sum:
et in Domino sperans non infirmabor. 2 Proba me
Domine, et tenta me: ure renes meos et cor meum. 3
Quoniam misericordia tua ante oculos meos est: et
complacui in veritate tua. 4 Non sedi cum concilio
vanitatis: et cum iniqua gerentibus non introibo. 5
Odivi ecclesiam malignantium: et cum impiis non
sedebo. 6 Lavabo inter innocentes manus meas: et
circumdabo altare tuum Domine: 7 Ut audiam vocem
laudis, et enarrem universa mirabilia tua. 8 Domine
dilexi decorem domus tuæ, et locum habitationis
gloriæ tuæ. 9 Ne perdas cum impiis Deus animam
meam, et cum viris sanguinum vitam meam: 10 In
quorum manibus iniquitates sunt: dextera eorum
repleta est muneribus. 11 Ego autem in innocentia
mea ingressus sum: redime me, et miserere mei. 12
Pes meus stetit in directo: in ecclesiis benedicam te
Domine.

27 Psalmus David priusquam liniretur. Dominus
illuminatio mea, et salus mea, quem timebo?
Dominus protector vitæ meæ, a quo trepidabo? 2 Dum
appropiant super me nocentes, ut edant carnes meas:
Qui tribulant me inimici mei, ipsi infirmati sunt et
ceciderunt. 3 Si consistant adversum me castra, non
timebit cor meum. Si exurgat adversum me prælium,
in hoc ego sperabo. 4 Unam petii a Domino, hanc
requiram, ut inhabitem in domo Domini omnibus
diebus vitæ meæ: Ut videam voluptatem Domini,
et visitem templum eius. 5 Quoniam abscondit me
in tabernaculo suo: in die malorum protexit me
in abscondito tabernaculi sui. 6 In petra exaltavit
me: et nunc exaltavit caput meum super inimicos
meos. Circuivi, et immolavi in tabernaculo eius
hostiam vociferationis: cantabo, et psalmum dicam
Domino. 7 Exaudi Domine vocem meam, qua clamavi
ad te: miserere mei, et exaudi me. 8 Tibi dixit cor
meum, exquisivit te facies mea: faciem tuam Domine
requiram. 9 Ne avertas faciem tuam a me: ne declines
in ira a servo tuo. Adiutor meus esto: ne derelinquas
me, neque despicias me Deus salutaris meus. 10
Quoniam pater meus, et mater mea dereliquerunt
me: Dominus autem assumpsit me. 11 Legem pone
mihi Domine in via tua: et dirige me in semitam
rectam propter inimicos meos. 12 Ne tradideris me in
animas tribulantium me: quoniam insurrexerunt in
me testes iniqui, et mentita est iniquitas sibi. 13 Credo
videre bona Domini in terra viventium. 14 Expecta
Dominum, viriliter age: et confortetur cor tuum, et
sustine Dominum.

28 Psalmus ipsi David. Ad te Domine clamabo, Deus
meus ne sileas a me: ne quando taceas a me,
et assimilabor descendentibus in lacum. 2 Exaudi
Domine vocem deprecationis meæ dum oro ad te:
dum extollo manus meas ad templum sanctum tuum.
3 Ne simul trahas me cum peccatoribus: et cum
operantibus iniquitatem ne perdas me: Qui loquuntur
pacem cum proximo suo, mala autem in cordibus
eorum. 4 Da illis secundum opera eorum, et secundum
nequitiam adinventionum ipsorum. Secundum opera
manuum eorum tribue illis: redde retributionem
eorum ipsis. 5 Quoniam non intellexerunt opera
Domini, et in opera manuum eius destrues illos, et
non ædificabis eos. 6 Benedictus Dominus: quoniam
exaudivit vocem deprecationis meæ. 7 Dominus
adiutor meus, et protector meus: in ipso speravit cor
meum, et adiutus sum. Et refloruit caro mea: et ex
voluntate mea confitebor ei. 8 Dominus fortitudo
plebis suæ: et protector salvationum Christi sui est.
9 Salvum fac populum tuum Domine, et benedic
hereditati tuæ: et rege eos, et extolle illos usque in
æternum.

29 Psalmus David, In consummatione tabernaculi.
Afferte Domino filii Dei: afferte Domino filios
arietum: 2 Afferte Domino gloriam et honorem, afferte
Domino gloriam nomini eius: adorate Dominum in
atrio sancto eius. 3 Vox Domini super aquas, Deus
maiestatis intonuit: Dominus super aquas multas. 4
Vox Domini in virtute: vox Domini in magnificentia.
5 Vox Domini confringentis cedros: et confringet
Dominus cedros Libani: 6 Et comminuet eas tamquam
vitulum Libani: et dilectus quemadmodum filius
unicornium. 7 Vox Domini intercidentis flammam
ignis: 8 vox Domini concutientis desertum: et
commovebit Dominus desertum Cades. 9 Vox Domini
præparantis cervos, et revelabit condensa: et in

templo eius omnes dicent gloriam. 10 Dominus
diluvium inhabitare facit: et sedebit Dominus Rex
in æternum. 11 Dominus virtutem populo suo dabit:
Dominus benedicet populo suo in pace.

30 Psalmus Cantici In dedicatione domus David.
Exaltabo te Domine quoniam suscepisti me: nec
delectasti inimicos meos super me. 2 Domine Deus
meus clamavi ad te, et sanasti me. 3 Domine eduxisti ab
inferno animam meam: salvasti me a descendentibus
in lacum. (Sheol h7585) 4 Psallite Domino sancti eius:
et confitemini memoriæ sanctitatis eius. 5 Quoniam
ira in indignatione eius: et vita in voluntate eius.
Ad vesperum demorabitur fletus: et ad matutinum
lætitia. 6 Ego autem dixi in abundantia mea: Non
movebor in æternum. 7 Domine in voluntate tua,
præstitisti decori meo virtutem. Avertisti faciem tuam
a me, et factus sum conturbatus. 8 Ad te Domine
clamabo: et ad Deum meum deprecabor. 9 Quæ utilitas
in sanguine meo, dum descendo in corruptionem?
Numquid confitebitur tibi pulvis, aut annunciabit
veritatem tuam? 10 Audivit Dominus, et misertus est
mei: Dominus factus est adiutor meus. 11 Convertisti
planctum meum in gaudium mihi: conscidisti saccum
meum, et circumdedisti me lætitia: 12 Ut cantet tibi
gloria mea: et non compungar: Domine Deus meus in
æternum confitebor tibi.

31 In finem, Psalmus David, pro extasi. In te Domine
speravi non confundar in æternum: in iustitia
tua libera me. 2 Inclina ad me aurem tuam, accelera
ut eruas me. Esto mihi in Deum protectorem: et in
domum refugii, ut salvum me facias. 3 Quoniam
fortitudo mea, et refugium meum es tu: et propter
nomen tuum deduces me, et enutries me. 4 Educes
me de laqueo hoc, quem absconderunt mihi: quoniam
tu es protector meus. 5 In manus tuas commendo
spiritum meum: redemisti me Domine Deus veritatis. 6
Odisti observantes vanitates, supervacue. Ego autem in
Domino speravi: 7 exultabo, et lætabor in misericordia
tua. Quoniam respexisti humilitatem meam, salvasti de
necessitatibus animam meam. 8 Nec conclusisti me in
manibus inimici: statuisti in loco spatioso pedes meos.
9 Miserere mei Domine quoniam tribulor: conturbatus
est in ira oculus meus, anima mea, et venter meus: 10
Quoniam defecit in dolore vita mea: et anni mei in
gemitibus. Infirmata est in paupertate virtus mea: et
ossa mea conturbata sunt. 11 Super omnes inimicos
meos factus sum opprobrium et vicinis meis valde: et
timor notis meis. Qui videbant me, foras fugerunt
a me: 12 oblivioni datus sum, tamquam mortuus a
corde. Factus sum tamquam vas perditum: 13 quoniam
audivi vituperationem multorum commorantium in
circuitu: In eo dum convenirent simul adversum
me, accipere animam meam consiliati sunt. 14 Ego
autem in te speravi Domine: dixi: Deus meus es tu:
15 in manibus tuis sortes meæ. Eripe me de manu
inimicorum meorum, et a persequentibus me. 16
Illustra faciem tuam super servum tuum, salvum me
fac in misericordia tua: 17 Domine non confundar,
quoniam invocavi te. Erubescant impii, et deducantur
in infernum: (Sheol h7585) 18 muta fiant labia dolosa. Quæ
loquuntur adversus iustum iniquitatem, in superbia,
et in abusione. 19 Quam magna multitudo dulcedinis
tuæ Domine, quam abscondisti timentibus te.
Perfecisti eis, qui sperant in te, in conspectu filiorum
hominum. 20 Abscondes eos in abscondito faciei tuæ a
conturbatione hominum. Proteges eos in tabernaculo
tuo a contradictione linguarum. 21 Benedictus
Dominus: quoniam mirificavit misericordiam suam
mihi in civitate munita. 22 Ego autem dixi in excessu
mentis meæ: Proiectus sum a facie oculorum tuorum.
Ideo exaudisti vocem orationis meæ, dum clamarem
ad te. 23 Diligite Dominum omnes sancti eius: quoniam
veritatem requiret Dominus, et retribuet abundanter
facientibus superbiam. 24 Viriliter agite, et confortetur
cor vestrum, omnes qui speratis in Domino.

32 Ipsi David intellectus. Beati, quorum remissæ
sunt iniquitates: et quorum tecta sunt peccata.
2 Beatus vir, cui non imputavit Dominus peccatum,
nec est in spiritu eius dolus. 3 Quoniam tacui,
inveteraverunt ossa mea, dum clamarem tota die. 4
Quoniam die ac nocte gravata est super me manus tua:
conversus sum in ærumna mea, dum configitur spina.
5 Delictum meum cognitum tibi feci: et iniustitiam
meam non abscondi. Dixi: Confitebor adversum me
iniustitiam meam Domino: et tu remisisti impietatem
peccati mei. 6 Pro hac orabit ad te omnis sanctus, in
tempore opportuno. Verumtamen in diluvio aquarum
multarum, ad eum non approximabunt. 7 Tu es

refugium meum a tribulatione, quæ circumdedit
me: exultatio mea erue me a circumdantibus me. 8
Intellectum tibi dabo, et instruam te in via hac, qua
gradieris: firmabo super te oculos meos. 9 Nolite
fieri sicut equus et mulus, quibus non est intellectus.
In camo et freno maxillas eorum constringe, qui
non approximant ad te. 10 Multa flagella peccatoris,
sperantem autem in Domino misericordia circumdabit.
11 Lætamini in Domino et exultate iusti, et gloriamini
omnes recti corde.

33 Psalmus David. Exultate iusti in Domino: rectos
decet collaudatio. 2 Confitemini Domino in
cithara: in psalterio decem chordarum psallite illi.
3 Cantate ei canticum novum: bene psallite ei in
vociferatione. 4 Quia rectum est verbum Domini, et
omnia opera eius in fide. 5 Diligit misericordiam et
iudicium: misericordia Domini plena est terra. 6 Verbo
Domini cæli firmati sunt: et spiritu oris eius omnis
virtus eorum. 7 Congregans sicut in utre aquas maris:
ponens in thesauris abyssos. 8 Timeat Dominum omnis
terra: ab eo autem commoveantur omnes inhabitantes
orbem. 9 Quoniam ipse dixit, et facta sunt: ipse
mandavit, et creata sunt. 10 Dominus dissipat consilia
gentium: reprobat autem cogitationes populorum,
et reprobat consilia principum. 11 Consilium autem
Domini in æternum manet: cogitationes cordis eius in
generatione et generationem. 12 Beata gens, cuius
est Dominus, Deus eius: populus, quem elegit in
hereditatem sibi. 13 De cælo respexit Dominus: vidit
omnes filios hominum. 14 De præparato habitaculo
suo respexit super omnes, qui habitant terram.
15 Qui finxit sigillatim corda eorum: qui intelligit
omnia opera eorum. 16 Non salvatur rex per multam
virtutem: et gigas non salvabitur in multitudine
virtutis suæ. 17 Fallax equus ad salutem: in abundantia
autem virtutis suæ non salvabitur. 18 Ecce oculi
Domini super metuentes eum: et in eis, qui sperant
super misericordia eius. 19 Ut eruat a morte animas
eorum: et alat eos in fame. 20 Anima nostra sustinet
Dominum: quoniam adiutor et protector noster est. 21
Quia in eo lætabitur cor nostrum: et in nomine sancto
eius speravimus. 22 Fiat misericordia tua Domine
super nos: quemadmodum speravimus in te.

34 Davidi, cum immutavit vultum suum coram
Achimelech, et dimisit eum et abiit. Benedicam
Dominum in omni tempore: semper laus eius in ore
meo. 2 In Domino laudabitur anima mea: audiant
mansueti, et lætentur. 3 Magnificate Dominum
mecum: et exaltemus nomen eius in idipsum. 4
Exquisivi Dominum, et exaudivit me: et ex omnibus
tribulationibus meis eripuit me. 5 Accedite ad eum, et
illuminamini: et facies vestræ non confundentur. 6
Iste pauper clamavit, et Dominus exaudivit eum: et de
omnibus tribulationibus eius salvavit eum. 7 Immittet
angelus Domini in circuitu timentium eum: et eripiet
eos. 8 Gustate, et videte quoniam suavis est Dominus:
beatus vir, qui sperat in eo. 9 Timete Dominum omnes
sancti eius: quoniam non est inopia timentibus eum.
10 Divites eguerunt et esurierunt: inquirentes autem
Dominum non minuentur omni bono. 11 Venite filii,
audite me: timorem Domini docebo vos. 12 Quis
est homo qui vult vitam: diligit dies videre bonos?
13 Prohibe linguam tuam a malo: et labia tua ne
loquantur dolum. 14 Diverte a malo, et fac bonum:
inquire pacem, et persequere eam. 15 Oculi Domini
super iustos: et aures eius in preces eorum. 16 Vultus
autem Domini super facientes mala: ut perdat de terra
memoriam eorum. 17 Clamaverunt iusti, et Dominus
exaudivit eos: et ex omnibus tribulationibus eorum
liberavit eos. 18 Iuxta est Dominus iis, qui tribulato
sunt corde: et humiles spiritu salvabit. 19 Multæ
tribulationes iustorum: et de omnibus his liberabit
eos Dominus. 20 Custodit Dominus omnia ossa eorum:
unum ex his non conteretur. 21 Mors peccatorum
pessima: et qui oderunt iustum delinquent. 22 Redimet
Dominus animas servorum suorum: et non delinquent
omnes qui sperant in eo.

35 Ipsi David. Iudica Domine nocentes me, expugna
impugnantes me. 2 Apprehende arma et scutum:
et exurge in adiutorium mihi. 3 Effunde frameam,
et conclude adversus eos, qui persequuntur me: dic
animæ meæ: Salus tua ego sum. 4 Confundantur et
revereantur, quærentes animam meam. Avertantur
retrorsum, et confundantur cogitantes mihi mala. 5
Fiant tamquam pulvis ante faciem venti: et angelus
Domini coarctans eos. 6 Fiat via illorum tenebræ
et lubricum: et angelus Domini persequens eos. 7

Quoniam gratis absconderunt mihi interitum laquei
sui: supervacue exprobraverunt animam meam. 8
Veniat illi laqueus, quem ignorat: et captio, quam
abscondit, apprehendat eum: et in laqueum cadat in
ipsum. 9 Anima autem mea exultabit in Domino: et
delectabitur super salutari suo. 10 Omnia ossa mea
dicent: Domine, quis similis tibi? Eripiens inopem
de manu fortiorum eius: egenum et pauperem a
diripientibus eum. 11 Surgentes testes iniqui, quæ
ignorabam interrogabant me. 12 Retribuebant mihi
mala pro bonis: sterilitatem animæ meæ. 13 Ego
autem cum mihi molesti essent, induebar cilicio.
Humiliabam in ieiunio animam meam: et oratio mea
in sinu meo convertetur. 14 Quasi proximum, et quasi
fratrem nostrum, sic complacebam: quasi lugens et
contristatus sic humiliabar. 15 Et adversum me lætati
sunt, et convenerunt: congregata sunt super me
flagella, et ignoravi. 16 Dissipati sunt, nec compuncti,
tentaverunt me, subsannaverunt me subsannatione:
frenduerunt super me dentibus suis. 17 Domine quando
respicies? restitue animam meam a malignitate
eorum, a leonibus unicam meam. 18 Confitebor tibi in
Ecclesia magna, in populo gravi laudabo te. 19 Non
supergaudeant mihi qui adversantur mihi inique: qui
oderunt me gratis et annuunt oculis. 20 Quoniam
mihi quidem pacifice loquebantur: et in iracundia
terræ loquentes, dolos cogitabant. 21 Et dilataverunt
super me os suum: dixerunt: Euge, euge, viderunt
oculi nostri. 22 Vidisti Domine, ne sileas: Domine
ne discedas a me. 23 Exurge et intende iudicio meo:
Deus meus, et Dominus meus in causam meam. 24
Iudica me secundum iustitiam tuam Domine Deus
meus, et non supergaudeant mihi. 25 Non dicant in
cordibus suis: Euge, euge, animæ nostræ: nec dicant:
Devoravimus eum. 26 Erubescant et revereantur simul,
qui gratulantur malis meis. Induantur confusione et
reverentia qui magna loquuntur super me. 27 Exultent
et lætentur qui volunt iustitiam meam: et dicant
semper: Magnificetur Dominus, qui volunt pacem
servi eius. 28 Et lingua mea meditabitur iustitiam
tuam, tota die laudem tuam.

36 In finem, servo Domini ipsi David. Dixit iniustus
ut delinquat in semetipso: non est timor Dei ante
oculos eius. 2 Quoniam dolose egit in conspectu eius:
ut inveniatur iniquitas eius ad odium. 3 Verba oris eius
iniquitas, et dolus: noluit intelligere ut bene ageret. 4
Iniquitatem meditatus est in cubili suo: astitit omni
viæ non bonæ, malitiam autem non odivit. 5 Domine
in cælo misericordia tua: et veritas tua usque ad
nubes. 6 Iustitia tua sicut montes Dei: iudicia tua
abyssus multa. Homines, et iumenta salvabis Domine:
7 quemadmodum multiplicasti misericordiam tuam
Deus. Filii autem hominum, in tegmine alarum tuarum
sperabunt. 8 Inebriabuntur ab ubertate domus tuæ:
et torrente voluptatis tuæ potabis eos. 9 Quoniam
apud te est fons vitæ: et in lumine tuo videbimus
lumen. 10 Prætende misericordiam tuam scientibus
te, et iustitiam tuam his, qui recto sunt corde. 11
Non veniat mihi pes superbiæ: et manus peccatoris
non moveat me. 12 Ibi ceciderunt qui operantur
iniquitatem: expulsi sunt, nec potuerunt stare.

37 Psalmus ipsi David. Noli æmulari in
malignantibus: neque zelaveris facientes
iniquitatem. 2 Quoniam tamquam fœnum velociter
arescent: et quemadmodum olera herbarum cito
decident. 3 Spera in Domino, et fac bonitatem:
et inhabita terram, et pasceris in divitiis eius. 4
Delectare in Domino: et dabit tibi petitiones cordis
tui. 5 Revela Domino viam tuam, et spera in eo:
et ipse faciet. 6 Et educet quasi lumen iustitiam
tuam: et iudicium tuum tamquam meridiem: 7
subditus esto Domino, et ora eum. Noli æmulari in
eo, qui prosperatur in via sua: in homine faciente
iniustitias. 8 Desine ab ira, et derelinque furorem: noli
æmulari ut maligneris. 9 Quoniam qui malignantur,
exterminabuntur: sustinentes autem Dominum,
ipsi hereditabunt terram. 10 Et adhuc pusillum,
et non erit peccator: et quæres locum eius, et
non invenies. 11 Mansueti autem hereditabunt
terram, et delectabuntur in multitudine pacis.
12 Observabit peccator iustum: et stridebit super
eum dentibus suis. 13 Dominus autem irridebit
eum: quoniam prospicit quod veniet dies eius. 14
Gladium evaginaverunt peccatores: intenderunt
arcum suum. Ut deiiciant pauperem et inopem: ut
trucident rectos corde. 15 Gladius eorum intret in
corda ipsorum: et arcus eorum confringatur. 16
Melius est modicum iusto, super divitias peccatorum

multas. 17 Quoniam brachia peccatorum conterentur:
confirmat autem iustos Dominus. 18 Novit Dominus
dies immaculatorum: et hereditas eorum in æternum
erit. 19 Non confundentur in tempore malo, et
in diebus famis saturabuntur: 20 quia peccatores
peribunt. Inimici vero Domini mox ut honorificati
fuerint et exaltati: deficientes, quemadmodum
fumus deficient. 21 Mutuabitur peccator, et non
solvet: iustus autem miseretur et tribuet. 22 Quia
benedicentes ei hereditabunt terram: maledicentes
autem ei disperibunt. 23 Apud Dominum gressus
hominis dirigentur: et viam eius volet. 24 Cum
ceciderit, non collidetur: quia Dominus supponit
manum suam. 25 Iunior fui, etenim senui: et non vidi
iustum derelictum, nec semen eius quærens panem.
26 Tota die miseretur et commodat: et semen illius in
benedictione erit. 27 Declina a malo, et fac bonum:
et inhabita in sæculum sæculi. 28 Quia Dominus
amat iudicium, et non derelinquet sanctos suos: in
æternum conservabuntur. Iniusti punientur: et semen
impiorum peribit. 29 Iusti autem hereditabunt terram:
et inhabitabunt in sæculum sæculi super eam. 30 Os
iusti meditabitur sapientiam, et lingua eius loquetur
iudicium. 31 Lex Dei eius in corde ipsius: et non
supplantabuntur gressus eius. 32 Considerat peccator
iustum: et quærit mortificare eum. 33 Dominus autem
non derelinquet eum in manibus eius: nec damnabit
eum cum iudicabitur illi. 34 Expecta Dominum, et
custodi viam eius: et exaltabit te ut hereditate capias
terram: cum perierint peccatores videbis. 35 Vidi
impium superexaltatum, et elevatum sicut cedros
Libani. 36 Et transivi, et ecce non erat: et quæsivi
eum, et non est inventus locus eius. 37 Custodi
innocentiam, et vide æquitatem: quoniam sunt
reliquiæ homini pacifico. 38 Iniusti autem disperibunt
simul: reliquiæ impiorum interibunt. 39 Salus autem
iustorum a Domino: et protector eorum in tempore
tribulationis. 40 Et adiuvabit eos Dominus, et liberabit
eos: et eruet eos a peccatoribus, et salvabit eos: quia
speraverunt in eo.

38 Psalmus David, in rememorationem de Sabbato.
Domine ne in furore tuo arguas me, neque in
ira tua corripias me. 2 Quoniam sagittæ tuæ infixæ
sunt mihi: et confirmasti super me manum tuam. 3
Non est sanitas in carne mea a facie iræ tuæ: non
est pax ossibus meis a facie peccatorum meorum. 4
Quoniam iniquitates meæ supergressæ sunt caput
meum: et sicut onus grave gravatæ sunt super me. 5
Putruerunt et corruptæ sunt cicatrices meæ, a facie
insipientiæ meæ. 6 Miser factus sum, et curvatus sum
usque in finem: tota die contristatus ingrediebar. 7
Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus: et non
est sanitas in carne mea. 8 Afflictus sum, et humiliatus
sum nimis: rugiebam a gemitu cordis mei. 9 Domine,
ante te omne desiderium meum: et gemitus meus a
te non est absconditus. 10 Cor meum conturbatum
est: dereliquit me virtus mea, et lumen oculorum
meorum: et ipsum non est mecum. 11 Amici mei et
proximi mei adversum me appropinquaverunt, et
steterunt. Et qui iuxta me erant, de longe steterunt: et
vim faciebant qui quærebant animam meam. 12 Et qui
inquirebant mala mihi, locuti sunt vanitates: et dolos
tota die meditabantur. 13 Ego autem tamquam surdus
non audiebam: et sicut mutus non aperiens os suum.
14 Et factus sum sicut homo non audiens: et non
habens in ore suo redargutiones. 15 Quoniam in te
Domine speravi: tu exaudies me Domine Deus meus.
16 Quia dixi: Nequando supergaudeant mihi inimici
mei: et dum commoventur pedes mei, super me
magna locuti sunt. 17 Quoniam ego in flagella paratus
sum: et dolor meus in conspectu meo semper. 18
Quoniam iniquitatem meam annuntiabo: et cogitabo
pro peccato meo. 19 Inimici autem mei vivunt, et
confirmati sunt super me: et multiplicati sunt qui
oderunt me inique. 20 Qui retribuunt mala pro bonis,
detrahebant mihi: quoniam sequebar bonitatem. 21
Ne derelinquas me Domine Deus meus: ne discesseris
a me. 22 Intende in adiutorium meum, Domine Deus
salutis meæ.

39 In finem, ipsi Idithun, Canticum David. Dixi:
Custodiam vias meas: ut non delinquam in
lingua mea. Posui ori meo custodiam, cum consisteret
peccator adversum me. 2 Obmutui, et humiliatus sum,
et silui a bonis: et dolor meus renovatus est. 3 Concaluit
cor meum intra me: et in meditatione mea exardescet
ignis. 4 Locutus sum in lingua mea: Notum fac mihi
Domine finem meum. Et numerum dierum meorum
quis est: ut sciam quid desit mihi. 5 Ecce mensurabiles

posuisti dies meos: et substantia mea tamquam
nihilum ante te. Verumtamen universa vanitas, omnis
homo vivens. 6 Verumtamen in imagine pertransit
homo: sed et frustra conturbatur. Thesaurizat: et
ignorat cui congregabit ea. 7 Et nunc quæ est
expectatio mea? nonne Dominus? et substantia mea
apud te est. 8 Ab omnibus iniquitatibus meis erue me:
opprobrium insipienti dedisti me. 9 Obmutui, et non
aperui os meum, quoniam tu fecisti: 10 amove a me
plagas tuas. 11 A fortitudine manus tuæ ego defeci
in increpationibus: propter iniquitatem corripuisti
hominem. Et tabescere fecisti sicut araneam animam
eius: verumtamen vane conturbatur omnis homo. 12
Exaudi orationem meam Domine, et deprecationem
meam: auribus percipe lacrimas meas. Ne sileas:
quoniam advena ego sum apud te, et peregrinus,
sicut omnes patres mei. 13 Remitte mihi, ut refrigerer
priusquam abeam, et amplius non ero.

40 In finem, Psalmus ipsi David. Expectans expectavi
Dominum, et intendit mihi. 2 Et exaudivit preces
meas: et eduxit me de lacu miseriæ, et de luto fæcis.
Et statuit super petram pedes meos: et direxit gressus
meos. 3 Et immisit in os meum canticum novum,
carmen Deo nostro. Videbunt multi, et timebunt:
et sperabunt in Domino. 4 Beatus vir, cuius est
nomen Domini spes eius: et non respexit in vanitates
et insanias falsas. 5 Multa fecisti tu Domine Deus
meus mirabilia tua: et cogitationibus tuis non est qui
similis sit tibi. Annunciavi et locutus sum: multiplicati
sunt super numerum. 6 Sacrificium et oblationem
noluisti: aures autem perfecisti mihi. Holocaustum et
pro peccato non postulasti: 7 tunc dixi: Ecce venio.
In capite libri scriptum est de me 8 ut facerem
voluntatem tuam: Deus meus volui, et legem tuam
in medio cordis mei. 9 Annunciavi iustitiam tuam
in Ecclesia magna, ecce labia mea non prohibebo:
Domine tu scisti. 10 Iustitiam tuam non abscondi in
corde meo: veritatem tuam et salutare tuum dixi.
Non abscondi misericordiam tuam, et veritatem tuam
a concilio multo. 11 Tu autem Domine ne longe
facias miserationes tuas a me: misericordia tua et
veritas tua semper susceperunt me. 12 Quoniam
circumdederunt me mala, quorum non est numerus:
comprehenderunt me iniquitates meæ, et non potui ut
viderem. Multiplicatæ sunt super capillos capitis mei:
et cor meum dereliquit me. 13 Complaceat tibi Domine
ut eruas me: Domine, ad adiuvandum me respice.
14 Confundantur et revereantur simul, qui quærunt
animam meam, ut auferant eam. Convertantur
retrorsum, et revereantur qui volunt mihi mala.
15 Ferant confestim confusionem suam, qui dicunt
mihi: Euge, euge. 16 Exultent et lætentur super te
omnes quærentes te: et dicant semper: Magnificetur
Dominus: qui diligunt salutare tuum. 17 Ego autem
mendicus sum, et pauper: Dominus sollicitus est mei.
Adiutor meus, et protector meus tu es: Deus meus ne
tardaveris.

41 In finem, Psalmus ipsi David. Beatus qui intelligit
super egenum, et pauperem: in die mala liberabit
eum Dominus. 2 Dominus conservet eum, et vivificet
eum, et beatum faciat eum in terra: et non tradat
eum in animam inimicorum eius. 3 Dominus opem
ferat illi super lectum doloris eius: universum stratum
eius versasti in infirmitate eius. 4 Ego dixi: Domine
miserere mei: sana animam meam, quia peccavi
tibi. 5 Inimici mei dixerunt mala mihi: Quando
morietur, et peribit nomen eius? 6 Et si ingrediebatur
ut videret, vana loquebatur, cor eius congregavit
iniquitatem sibi. Egrediebatur foras, et loquebatur 7
in idipsum. Adversum me susurrabant omnes inimici
mei: adversum me cogitabant mala mihi. 8 Verbum
iniquum constituerunt adversum me: Numquid qui
dormit non adiiciet ut resurgat? 9 Etenim homo
pacis meæ, in quo speravi: qui edebat panes meos,
magnificavit super me supplantationem. 10 Tu autem
Domine miserere mei, et resuscita me: et retribuam
eis. 11 In hoc cognovi quoniam voluisti me: quoniam
non gaudebit inimicus meus super me. 12 Me autem
propter innocentiam suscepisti: et confirmasti me in
conspectu tuo in æternum. 13 Benedictus Dominus
Deus Israel a sæculo, et usque in sæculum: fiat, fiat.

42 In finem, Intellectus filiis Core. Quemadmodum
desiderat cervus ad fontes aquarum: ita desiderat
anima mea ad te Deus. 2 Sitivit anima mea ad
Deum fortem vivum: quando veniam et apparebo
ante faciem Dei? 3 Fuerunt mihi lacrimæ meæ
panes die ac nocte: dum dicitur mihi quotidie: Ubi
est Deus tuus? 4 Hæc recordatus sum, et effudi

in me animam meam: quoniam transibo in locum
tabernaculi admirabilis, usque ad donum Dei: In
voce exultationis, et confessionis: sonus epulantis.
5 Quare tristis es anima mea? et quare conturbas
me? Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi:
salutare vultus mei, 6 et Deus meus. Ad meipsum
anima mea conturbata est: propterea memor ero tui
de terra Iordanis, et Hermoniim a monte modico.
7 Abyssus abyssum invocat, in voce cataractarum
tuarum. Omnia excelsa tua, et fluctus tui super me
transierunt. 8 In die mandavit Dominus misericordiam
suam: et nocte canticum eius. Apud me oratio Deo
vitæ meæ, 9 dicam Deo: Susceptor meus es, Quare
oblitus es mei? et quare contristatus incedo, dum
affligit me inimicus? 10 Dum confringuntur ossa mea,
exprobraverunt mihi qui tribulant me inimici mei:
Dum dicunt mihi per singulos dies: Ubi est Deus tuus?
11 quare tristis es anima mea? et quare conturbas me?
Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi: salutare
vultus mei, et Deus meus.

43 Psalmus David. Iudica me Deus, et discerne
causam meam de gente non sancta, ab homine
iniquo, et doloso erue me. 2 Quia tu es Deus fortitudo
mea: quare me repulisti? et quare tristis incedo, dum
affligit me inimicus? 3 Emitte lucem tuam et veritatem
tuam: ipsa me deduxerunt, et adduxerunt in montem
sanctum tuum, et in tabernacula tua. 4 Et introibo ad
altare Dei: ad Deum, qui lætificat iuventutem meam.
Confitebor tibi in cithara Deus, Deus meus: 5 quare
tristis es anima mea? et quare conturbas me? Spera
in Deo, quoniam adhuc confitebor illi: salutare vultus
mei, et Deus meus.

44 In finem, Filiis Core ad intellectum. 2 Deus auribus
nostris audivimus: patres nostri annunciaverunt
nobis. Opus, quod operatus es in diebus eorum: et
in diebus antiquis. 3 Manus tua gentes disperdidit,
et plantasti eos: afflixisti populos, et expulisti eos:
4 Nec enim in gladio suo possederunt terram, et
brachium eorum non salvavit eos: Sed dextera tua, et
brachium tuum, et illuminatio vultus tui: quoniam
complacuisti in eis. 5 Tu es ipse rex meus et Deus meus:
qui mandas salutes Iacob. 6 In te inimicos nostros
ventilabimus cornu, et in nomine tuo spernemus
insurgentes in nobis. 7 Non enim in arcu meo sperabo:
et gladius meus non salvabit me. 8 Salvasti enim nos de
affligentibus nos: et odientes nos confudisti. 9 In Deo
laudabimur tota die: et in nomine tuo confitebimur in
sæculum. 10 Nunc autem repulisti et confudisti nos: et
non egredieris Deus in virtutibus nostris. 11 Avertisti
nos retrorsum post inimicos nostros: et qui oderunt
nos, diripiebant sibi. 12 Dedisti nos tamquam oves
escarum: et in Gentibus dispersisti nos. 13 Vendidisti
populum tuum sine pretio: et non fuit multitudo in
commutationibus eorum. 14 Posuisti nos opprobrium
vicinis nostris, subsannationem et derisum his, qui
sunt in circuitu nostro. 15 Posuisti nos in similitudinem
Gentibus: commotionem capitis in populis. 16 Tota die
verecundia mea contra me est, et confusio faciei meæ
cooperuit me, 17 a voce exprobrantis, et obloquentis: a
facie inimici, et persequentis. 18 Hæc omnia venerunt
super nos, nec obliti sumus te: et inique non egimus in
testamento tuo. 19 Et non recessit retro cor nostrum:
et declinasti semitas nostras a via tua: 20 Quoniam
humiliasti nos in loco afflictionis, et cooperuit nos
umbra mortis. 21 Si obliti sumus nomen Dei nostri, et
si expandimus manus nostras ad deum alienum: 22
Nonne Deus requiret ista? ipse enim novit abscondita
cordis. Quoniam propter te mortificamur tota die:
æstimati sumus sicut oves occisionis. 23 Exurge, quare
obdormis Domine? exurge, et ne repellas in finem.
24 Quare faciem tuam avertis, oblivisceris inopiæ
nostræ et tribulationis nostræ? 25 Quoniam humiliata
est in pulvere anima nostra: conglutinatus est in
terra venter noster. 26 Exurge Domine, adiuva nos: et
redime nos propter nomen tuum.

45 In finem, pro iis, qui commutabuntur, filiis Core,
ad intellectum, Canticum pro dilecto. Eructavit
cor meum verbum bonum: dico ego opera mea regi.
Lingua mea calamus scribæ, velociter scribentis.
2 Speciosus forma præ filiis hominum, diffusa est
gratia in labiis tuis: propterea benedixit te Deus
in æternum. 3 Accingere gladio tuo super femur
tuum, potentissime. 4 Specie tua et pulchritudine
tua intende, prospere procede, et regna, propter
veritatem et mansuetudinem, et iustitiam: et deducet
te mirabiliter dextera tua. 5 Sagittæ tuæ acutæ, populi
sub te cadent, in corda inimicorum regis. 6 Sedes
tua Deus in sæculum sæculi: virga directionis virga

regni tui. 7 Dilexisti iustitiam, et odisti iniquitatem:
propterea unxit te Deus, Deus tuus oleo lætitiæ
præ consortibus tuis. 8 Myrrha, et gutta, et casia
a vestimentis tuis, a domibus eburneis: ex quibus
delectaverunt te 9 filiæ regum in honore tuo. Astitit
regina a dextris tuis in vestitu deaurato: circumdata
varietate. 10 Audi filia, et vide, et inclina aurem tuam:
et obliviscere populum tuum, et domum patris tui. 11
Et concupiscet rex decorem tuum: quoniam ipse est
Dominus Deus tuus, et adorabunt eum. 12 Et filiæ Tyri
in muneribus vultum tuum deprecabuntur: omnes
divites plebis. 13 Omnis gloria eius filiæ regis ab
intus, in fimbriis aureis 14 circumamicta varietatibus.
Adducentur regi virgines post eam: proximæ eius
afferentur tibi. 15 Afferentur in lætitia et exultatione:
adducentur in templum regis. 16 Pro patribus tuis
nati sunt tibi filii: constitues eos principes super
omnem terram. 17 Memores erunt nominis tui in
omni generatione et generationem. Propterea populi
confitebuntur tibi in æternum: et in sæculum sæculi.

46 In finem, filiis Core pro arcanis, Psalmus.
Deus noster refugium, et virtus: adiutor in
tribulationibus, quæ invenerunt nos nimis. 2 Propterea
non timebimus dum turbabitur terra: et transferentur
montes in cor maris. 3 Sonuerunt, et turbatæ sunt
aquæ eorum: conturbati sunt montes in fortitudine
eius. 4 Fluminis impetus lætificat civitatem Dei:
sanctificavit tabernaculum suum Altissimus. 5 Deus,
in medio eius, non commovebitur: adiuvabit eam Deus
mane diluculo. 6 Conturbatæ sunt gentes, et inclinata
sunt regna: dedit vocem suam, mota est terra. 7
Dominus virtutum nobiscum: susceptor noster Deus
Iacob. 8 Venite, et videte opera Domini, quæ posuit
prodigia super terram: 9 auferens bella usque ad
finem terræ. Arcum conteret, et confringet arma: et
scuta comburet igni: 10 Vacate, et videte quoniam
ego sum Deus: exaltabor in gentibus, et exaltabor
in terra. 11 Dominus virtutum nobiscum: susceptor
noster Deus Iacob.

47 In finem, pro filiis Core Psalmus. Omnes
gentes plaudite manibus: iubilate Deo in voce
exultationis. 2 Quoniam Dominus excelsus, terribilis:
Rex magnus super omnem terram. 3 Subiecit populos
nobis: et gentes sub pedibus nostris. 4 Elegit nobis
hereditatem suam: speciem Iacob, quam dilexit. 5
Ascendit Deus in iubilo: et Dominus in voce tubæ.
6 Psallite Deo nostro, psallite: psallite Regi nostro,
psallite. 7 Quoniam Rex omnis terræ Deus: psallite
sapienter. 8 Regnabit Deus super gentes: Deus sedet
super sedem sanctam suam. 9 Principes populorum
congregati sunt cum Deo Abraham: quoniam dii fortes
terræ, vehementer elevati sunt.

48 Psalmus Cantici, filiis Core, secunda sabbati.
Magnus Dominus, et laudabilis nimis in civitate
Dei nostri, in monte sancto eius. 2 Fundatur
exultatione universæ terræ mons Sion, latera
Aquilonis, civitas Regis magni. 3 Deus in domibus
eius cognoscetur, cum suscipiet eam. 4 Quoniam ecce
reges terræ congregati sunt: convenerunt in unum.
5 Ipsi videntes sic admirati sunt, conturbati sunt,
commoti sunt: 6 tremor apprehendit eos. Ibi dolores
ut parturientis, 7 in spiritu vehementi conteres naves
Tharsis. 8 Sicut audivimus, sic vidimus in civitate
Domini virtutum, in civitate Dei nostri: Deus fundavit
eam in æternum. 9 Suscepimus Deus misericordiam
tuam, in medio templi tui. 10 Secundum nomen
tuum Deus, sic et laus tua in fines terræ: iustitia
plena est dextera tua. 11 Lætetur mons Sion, et
exultent filiæ Iudæ, propter iudicia tua Domine. 12
Circumdate Sion, et complectimini eam: narrate in
turribus eius. 13 Ponite corda vestra in virtute eius: et
distribuite domos eius, ut enarretis in progenie altera.
14 Quoniam hic est Deus, Deus noster in æternum, et
in sæculum sæculi: ipse reget nos in sæcula.

49 In finem, filiis Core Psalmus. Audite hæc omnes
gentes: auribus percipite omnes, qui habitatis
orbem: 2 Quique terrigenæ, et filii hominum: simul
in unum dives et pauper. 3 Os meum loquetur
sapientiam: et meditatio cordis mei prudentiam. 4
Inclinabo in parabolam aurem meam: aperiam in
psalterio propositionem meam. 5 Cur timebo in
die mala? iniquitas calcanei mei circumdabit me:
6 Qui confidunt in virtute sua: et in multitudine
divitiarum suarum gloriantur. 7 Frater non redimit,
redimet homo: non dabit Deo placationem suam. 8
Et pretium redemptionis animæ suæ: et laborabit in
æternum, 9 et vivet adhuc in finem. 10 Non videbit
interitum, cum viderit sapientes morientes: simul

insipiens, et stultus peribunt. Et relinquent alienis
divitias suas: 11 et sepulchra eorum domus illorum
in æternum. Tabernacula eorum in progenie, et
progenie: vocaverunt nomina sua in terris suis. 12 Et
homo, cum in honore esset, non intellexit: comparatus
est iumentis insipientibus, et similis factus est illis.
13 Hæc via illorum scandalum ipsis: et postea in ore
suo complacebunt. 14 Sicut oves in inferno positi
sunt: mors depascet eos. Et dominabuntur eorum
iusti in matutino: et auxilium eorum veterascet in
inferno a gloria eorum. (Sheol h7585) 15 Verumtamen
Deus redimet animam meam de manu inferi, cum
acceperit me. (Sheol h7585) 16 Ne timueris cum dives
factus fuerit homo: et cum multiplicata fuerit gloria
domus eius. 17 Quoniam cum interierit, non sumet
omnia: neque descendet cum eo gloria eius. 18 Quia
anima eius in vita ipsius benedicetur: confitebitur tibi
cum benefeceris ei. 19 Introibit usque in progenies
patrum suorum: et usque in æternum non videbit
lumen. 20 Homo, cum in honore esset, non intellexit:
comparatus est iumentis insipientibus, et similis
factus est illis.

50 Psalmus Asaph. Deus deorum Dominus locutus
est: et vocavit terram, A solis ortu usque ad
occasum: 2 ex Sion species decoris eius. 3 Deus
manifeste veniet: Deus noster et non silebit. Ignis
in conspectu eius exardescet: et in circuitu eius
tempestas valida. 4 Advocabit cælum desursum: et
terram discernere populum suum. 5 Congregate illi
sanctos eius: qui ordinant testamentum eius super
sacrificia. 6 Et annunciabunt cæli iustitiam eius:
quoniam Deus iudex est. 7 Audi populus meus, et
loquar: Israel, et testificabor tibi: Deus, Deus tuus ego
sum. 8 Non in sacrificiis tuis arguam te: holocausta
autem tua in conspectu meo sunt semper. 9 Non
accipiam de domo tua vitulos: neque de gregibus tuis
hircos. 10 Quoniam meæ sunt omnes feræ silvarum,
iumenta in montibus et boves. 11 Cognovi omnia
volatilia cæli: et pulchritudo agri mecum est. 12
Si esuriero, non dicam tibi: meus est enim orbis
terræ, et plenitudo eius. 13 Numquid manducabo
carnes taurorum? aut sanguinem hircorum potabo?
14 Immola Deo sacrificium laudis: et redde Altissimo
vota tua. 15 Et invoca me in die tribulationis: eruam
te, et honorificabis me. 16 Peccatori autem dixit
Deus: Quare tu enarras iustitias meas, et assumis
testamentum meum per os tuum? 17 Tu vero odisti
disciplinam: et proiecisti sermones meos retrorsum:
18 Si videbas furem, currebas cum eo: et cum adulteris
portionem tuam ponebas. 19 Os tuum abundavit
malitia: et lingua tua concinnabat dolos. 20 Sedens
adversus fratrem tuum loquebaris, et adversus filium
matris tuæ ponebas scandalum: 21 hæc fecisti, et
tacui. Existimasti inique quod ero tui similis: arguam
te, et statuam contra faciem tuam. 22 Intelligite hæc
qui obliviscimini Deum: nequando rapiat, et non sit
qui eripiat. 23 Sacrificium laudis honorificabit me: et
illic iter, quo ostendam illi salutare Dei.

51 In finem, Psalmus David, Cum venit ad eum
Nathan Propheta, quando intravit ad Bethsabee.
Miserere mei Deus, secundum magnam misericordiam
tuam. Et secundum multitudinem miserationum
tuarum, dele iniquitatem meam. 2 Amplius lava
me ab iniquitate mea: et a peccato meo munda
me. 3 Quoniam iniquitatem meam ego cognosco: et
peccatum meum contra me est semper. 4 Tibi soli
peccavi, et malum coram te feci: ut iustificeris in
sermonibus tuis, et vincas cum iudicaris. 5 Ecce enim
in iniquitatibus conceptus sum: et in peccatis concepit
me mater mea. 6 Ecce enim veritatem dilexisti:
incerta, et occulta sapientiæ tuæ manifestasti mihi. 7
Asperges me hyssopo, et mundabor: lavabis me, et
super nivem dealbabor. 8 Auditui meo dabis gaudium
et lætitiam: et exultabunt ossa humiliata. 9 Averte
faciem tuam a peccatis meis: et omnes iniquitates
meas dele. 10 Cor mundum crea in me Deus: et
spiritum rectum innova in visceribus meis. 11 Ne
proiicias me a facie tua: et Spiritum Sanctum tuum ne
auferas a me. 12 Redde mihi lætitiam salutaris tui:
et spiritu principali confirma me. 13 Docebo iniquos
vias tuas: et impii ad te convertentur. 14 Libera me
de sanguinibus Deus, Deus salutis meæ: et exultabit
lingua mea iustitiam tuam. 15 Domine, labia mea
aperies: et os meum annunciabit laudem tuam. 16
Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique:
holocaustis non delectaberis. 17 Sacrificium Deo
spiritus contribulatus: cor contritum, et humiliatum
Deus non despicies. 18 Benigne fac Domine in bona

voluntate tua Sion: ut ædificentur muri Ierusalem. 19
Tunc acceptabis sacrificium iustitiæ, oblationes, et
holocausta: tunc imponent super altare tuum vitulos.

52 In finem, Intellectus David, Cum venit Doeg
Idumæus, et nunciavit Sauli: Venit David in
domum Achimelech. Quid gloriaris in malitia, qui
potens es in iniquitate? 2 Tota die iniustitiam cogitavit
lingua tua: sicut novacula acuta fecisti dolum. 3
Dilexisti malitiam super benignitatem: iniquitatem
magis quam loqui æquitatem. 4 Dilexisti omnia verba
præcipitationis, lingua dolosa. 5 Propterea Deus
destruet te in finem, evellet te, et emigrabit te de
tabernaculo tuo: et radicem tuam de terra viventium.
6 Videbunt iusti, et timebunt, et super eum ridebunt, et
dicent: 7 ecce homo, qui non posuit Deum adiutorem
suum: Sed speravit in multitudine divitiarum suarum:
et prævaluit in vanitate sua. 8 Ego autem, sicut oliva
fructifera in domo Dei, speravi in misericordia Dei
in æternum: et in sæculum sæculi. 9 Confitebor tibi
in sæculum quia fecisti: et expectabo nomen tuum,
quoniam bonum est in conspectu sanctorum tuorum.

53 In finem, Pro Maeleth intelligentiæ David. Dixit
insipiens in corde suo: Non est Deus. Corrupti
sunt, et abominabiles facti sunt in iniquitatibus:
non est qui faciat bonum. 2 Deus de cælo prospexit
super filios hominum: ut videat si est intelligens,
aut requirens Deum. 3 Omnes declinaverunt, simul
inutiles facti sunt: non est qui faciat bonum, non est
usque ad unum. 4 Nonne scient omnes qui operantur
iniquitatem, qui devorant plebem meam ut cibum
panis? 5 Deum non invocaverunt: illic trepidaverunt
timore, ubi non erat timor. Quoniam Deus dissipavit
ossa eorum qui hominibus placent: confusi sunt,
quoniam Deus sprevit eos. 6 Quis dabit ex Sion
salutare Israel? cum converterit Deus captivitatem
plebis suæ, exultabit Iacob, et lætabitur Israel.

54 In finem, In carminibus, intellectus David, Cum
venissent Ziphæi, et dixissent ad Saul: Nonne
David absconditus est apud nos? Deus in nomine
tuo salvum me fac: et in virtute tua iudica me. 2
Deus exaudi orationem meam: auribus percipe verba
oris mei. 3 Quoniam alieni insurrexerunt adversum
me, et fortes quæsierunt animam meam: et non
proposuerunt Deum ante conspectum suum. 4 Ecce
enim Deus adiuvat me: et Dominus susceptor est
animæ meæ. 5 Averte mala inimicis meis: et in veritate
tua disperde illos. 6 Voluntarie sacrificabo tibi, et
confitebor nomini tuo Domine: quoniam bonum est:
7 Quoniam ex omni tribulatione eripuisti me: et super
inimicos meos despexit oculus meus.

55 In finem, In carminibus, intellectus David.
Exaudi Deus orationem meam, et ne despexeris
deprecationem meam: 2 intende mihi, et exaudi me.
Contristatus sum in exercitatione mea: et conturbatus
sum 3 a voce inimici, et a tribulatione peccatoris.
Quoniam declinaverunt in me iniquitates, et in ira
molesti erant mihi. 4 Cor meum conturbatum est
in me: et formido mortis cecidit super me. 5 Timor
et tremor venerunt super me: et contexerunt me
tenebræ: 6 Et dixi: Quis dabit mihi pennas sicut
columbæ, et volabo, et requiescam? 7 Ecce elongavi
fugiens: et mansi in solitudine. 8 Expectabam eum,
qui salvum me fecit a pusillanimitate spiritus, et
tempestate. 9 Præcipita Domine, divide linguas eorum:
quoniam vidi iniquitatem, et contradictionem in
civitate. 10 Die ac nocte circumdabit eam super
muros eius iniquitas: et labor in medio eius, 11 et
iniustitia. Et non defecit de plateis eius usura et
dolus. 12 Quoniam si inimicus meus maledixisset
mihi, sustinuissem utique. Et si is, qui oderat me,
super me magna locutus fuisset: abscondissem me
forsitan ab eo. 13 Tu vero homo unanimis: dux meus,
et notus meus: 14 Qui simul mecum dulces capiebas
cibos: in domo Dei ambulavimus cum consensu. 15
Veniat mors super illos: et descendant in infernum
viventes: Quoniam nequitiæ in habitaculis eorum:
in medio eorum. (Sheol h7585) 16 Ego autem ad Deum
clamavi: et Dominus salvabit me. 17 Vespere, et mane,
et meridie narrabo et annuntiabo: et exaudiet vocem
meam. 18 Redimet in pace animam meam ab his,
qui appropinquant mihi: quoniam inter multos erant
mecum. 19 Exaudiet Deus, et humiliabit illos, qui
est ante sæcula. Non enim est illis commutatio, et
non timuerunt Deum: 20 extendit manum suam in
retribuendo. Contaminaverunt testamentum eius,
21 divisi sunt ab ira vultus eius: et appropinquavit
cor illius. Molliti sunt sermones eius super oleum:

et ipsi sunt iacula. 22 Iacta super Dominum curam
tuam, et ipse te enutriet: non dabit in æternum
fluctuationem iusto. 23 Tu vero Deus deduces eos,
in puteum interitus. Viri sanguinum, et dolosi non
dimidiabunt dies suos: ego autem sperabo in te
Domine.

56 In finem, Pro populo, qui a Sanctis longe factus
est, David in tituli inscriptionem, cum tenuerunt
eum Allophyli in Geth. 2 Miserere mei Deus, quoniam
conculcavit me homo: tota die impugnans tribulavit
me. 3 Conculcaverunt me inimici mei tota die:
quoniam multi bellantes adversum me. 4 Ab altitudine
diei timebo: ego vero in te sperabo. 5 In Deo laudabo
sermones meos, in Deo speravi: non timebo quid
faciat mihi caro. 6 Tota die verba mea execrabantur:
adversum me omnes cogitationes eorum, in malum. 7
Inhabitabunt et abscondent: ipsi calcaneum meum
observabunt. Sicut sustinuerunt animam meam, 8 pro
nihilo salvos facies illos: in ira populos confringes. 9
Deus, vitam meam annunciavi tibi: posuisti lacrymas
meas in conspectu tuo, Sicut et in promissione
tua: 10 tunc convertentur inimici mei retrorsum: In
quacumque die invocavero te: ecce cognovi quoniam
Deus meus es. 11 In Deo laudabo verbum, in Domino
laudabo sermonem: in Deo speravi, non timebo quid
faciat mihi homo. 12 In me sunt Deus vota tua,
quæ reddam, laudationes tibi. 13 Quoniam eripuisti
animam meam de morte, et pedes meos de lapsu: ut
placeam coram Deo in lumine viventium.

57 In finem, Ne disperdas, David in tituli
inscriptionem, cum fugeret a facie Saul in
speluncam. Miserere mei Deus, miserere mei: quoniam
in te confidit anima mea. Et in umbra alarum tuarum
sperabo, donec transeat iniquitas. 2 Clamabo ad Deum
altissimum: Deum qui benefecit mihi. 3 Misit de cælo,
et liberavit me: dedit in opprobrium conculcantes me.
Misit Deus misericordiam suam, et veritatem suam, 4
et eripuit animam meam de medio catulorum leonum:
dormivi conturbatus. Filii hominum dentes eorum
arma et sagittæ: et lingua eorum gladius acutus.
5 Exaltare super cælos Deus: et in omnem terram
gloria tua. 6 Laqueum paraverunt pedibus meis: et
incurvaverunt animam meam. Foderunt ante faciem
meam foveam: et inciderunt in eam. 7 Paratum cor
meum Deus, paratum cor meum: cantabo, et psalmum
dicam. 8 Exurge gloria mea, exurge psalterium et
cithara: exurgam diluculo. 9 Confitebor tibi in populis
Domine: et psalmum dicam tibi in gentibus: 10
Quoniam magnificata est usque ad cælos misericordia
tua, et usque ad nubes veritas tua. 11 Exaltare super
cælos Deus: et super omnem terram gloria tua.

58 In finem, Ne disperdas, David in tituli
inscriptionem. Si vere utique iustitiam loquimini:
recta iudicate filii hominum. 2 Etenim in corde
iniquitates operamini: in terra iniustitias manus
vestræ concinnant. 3 Alienati sunt peccatores a
vulva, erraverunt ab utero: locuti sunt falsa. 4 Furor
illis secundum similitudinem serpentis: sicut aspidis
surdæ, et obturantis aures suas, 5 quæ non exaudiet
vocem incantantium: et venefici incantantis sapienter.
6 Deus conteret dentes eorum in ore ipsorum: molas
leonum confringet Dominus. 7 Ad nihilum devenient
tamquam aqua decurrens: intendit arcum suum donec
infirmentur. 8 Sicut cera, quæ fluit, auferentur:
supercecidit ignis, et non viderunt solem. 9 Priusquam
intelligerent spinæ vestræ rhamnum: sicut viventes,
sic in ira absorbet eos. 10 Lætabitur iustus cum viderit
vindictam: manus suas lavabit in sanguine peccatoris.
11 Et dicet homo: Si utique est fructus iusto: utique est
Deus iudicans eos in terra.

59 In finem, Ne disperdas, David in tituli
inscriptionem, quando misit Saul, et custodivit
domum eius, ut eum interficeret. Eripe me de inimicis
meis Deus meus: et ab insurgentibus in me libera me.
2 Eripe me de operantibus iniquitatem: et de viris
sanguinum salva me. 3 Quia ecce ceperunt animam
meam: irruerunt in me fortes. 4 Neque iniquitas
mea, neque peccatum meum Domine: sine iniquitate
cucurri, et direxi. 5 Exurge in occursum meum, et vide:
et tu Domine Deus virtutum, Deus Israel, Intende ad
visitandas omnes gentes: non miserearis omnibus, qui
operantur iniquitatem. 6 Convertentur ad vesperam:
et famem patientur ut canes, et circuibunt civitatem.
7 Ecce loquentur in ore suo, et gladius in labiis eorum:
quoniam quis audivit? 8 Et tu Domine deridebis eos:
ad nihilum deduces omnes Gentes. 9 Fortitudinem
meam ad te custodiam, quia Deus susceptor meus
es: 10 Deus meus misericordia eius præveniet me. 11

Deus ostendet mihi super inimicos meos, ne occidas
eos: nequando obliviscantur populi mei. Disperge
illos in virtute tua: et depone eos protector meus
Domine: 12 Delictum oris eorum, sermonem labiorum
ipsorum: et comprehendantur in superbia sua. Et
de execratione et mendacio annuntiabuntur 13 in
consummatione: in ira consummationis, et non erunt.
Et scient quia Deus dominabitur Iacob: et finium terræ.
14 Convertentur ad vesperam, et famem patientur ut
canes: et circuibunt civitatem. 15 Ipsi dispergentur
ad manducandum: si vero non fuerint saturati, et
murmurabunt. 16 Ego autem cantabo fortitudinem
tuam: et exultabo mane misericordiam tuam. Quia
factus es susceptor meus, et refugium meum, in die
tribulationis meæ. 17 Adiutor meus tibi psallam, quia
Deus susceptor meus es: Deus meus misericordia mea.

60 In finem, Pro his, qui immutabuntur, in tituli
inscriptionem ipsi David in doctrinam, cum
succendit Mesopotamiam Syriæ, et Sobal, et convertit
Ioab, et percussit Idumæam in valle Salinarum
duodecim millia. Deus repulisti nos, et destruxisti nos:
iratus es, et misertus es nobis. 2 Commovisti terram,
et conturbasti eam: sana contritiones eius, quia
commota est. 3 Ostendisti populo tuo dura: potasti
nos vino compunctionis. 4 Dedisti metuentibus te
significationem: ut fugiant a facie arcus: Ut liberentur
dilecti tui: 5 salvum fac dextera tua, et exaudi me. 6
Deus locutus est in sancto suo: Lætabor, et partibor
Sichimam: et convallem tabernaculorum metibor. 7
Meus est Galaad, et meus est Manasses: et Ephraim
fortitudo capitis mei. Iuda rex meus: 8 Moab olla
spei meæ. In Idumæam extendam calceamentum
meum: mihi alienigenæ subditi sunt. 9 Quis deducet
me in civitatem munitam? quis deducet me usque in
Idumæam? 10 Nonne tu Deus, qui repulisti nos: et
non egredieris Deus in virtutibus nostris? 11 Da nobis
auxilium de tribulatione: quia vana salus hominis. 12
In Deo faciemus virtutem: et ipse ad nihilum deducet
tribulantes nos.

61 In finem, In hymnis David. Exaudi Deus
deprecationem meam: intende orationi meæ. 2
A finibus terræ ad te clamavi: dum anxiaretur cor
meum, in petra exaltasti me. Deduxisti me, 3 quia
factus es spes mea: turris fortitudinis a facie inimici.
4 Inhabitabo in tabernaculo tuo in sæcula: protegar
in velamento alarum tuarum. 5 Quoniam tu Deus
meus exaudisti orationem meam: dedisti hereditatem
timentibus nomen tuum. 6 Dies super dies regis
adiicies: annos eius usque in diem generationis et
generationis. 7 Permanet in æternum in conspectu
Dei: misericordiam et veritatem eius quis requiret? 8
Sic psalmum dicam nomini tuo in sæculum sæculi: ut
reddam vota mea de die in diem.

62 In finem, Pro Idithun, Psalmus David. Nonne
Deo subiecta erit anima mea? ab ipso enim
salutare meum. 2 Nam et ipse Deus meus, et salutaris
meus: susceptor meus, non movebor amplius. 3
Quousque irruitis in hominem? interficitis universi
vos: tamquam parieti inclinato et maceriæ depulsæ. 4
Verumtamen pretium meum cogitaverunt repellere,
cucurri in siti: ore suo benedicebant, et corde suo
maledicebant. 5 Verumtamen Deo subiecta esto anima
mea: quoniam ab ipso patientia mea. 6 Quia ipse Deus
meus, et salvator meus: adiutor meus, non emigrabo.
7 In Deo salutare meum, et gloria mea: Deus auxilii
mei, et spes mea in Deo est. 8 Sperate in eo omnis
congregatio populi, effundite coram illo corda vestra:
Deus adiutor noster in æternum. 9 Verumtamen vani
filii hominum, mendaces filii hominum in stateris: ut
decipiant ipsi de vanitate in idipsum. 10 Nolite sperare
in iniquitate, et rapinas nolite concupiscere: divitiæ si
affluant, nolite cor apponere. 11 Semel locutus est
Deus, duo hæc audivi, quia potestas Dei est, 12 et tibi
Domine misericordia: quia tu reddes unicuique iuxta
opera sua.

63 Psalmus David, Cum esset in deserto Idumææ.
Deus, Deus meus, ad te de luce vigilo. Sitivit in
te anima mea, quam multipliciter tibi caro mea. 2
In terra deserta, et invia, et inaquosa: sic in sancto
apparui tibi, ut viderem virtutem tuam, et gloriam
tuam. 3 Quoniam melior est misericordia tua super
vitas: labia mea laudabunt te. 4 Sic benedicam te in
vita mea: et in nomine tuo levabo manus meas. 5
Sicut adipe et pinguedine repleatur anima mea: et
labiis exultationis laudabit os meum. 6 Si memor fui
tui super stratum meum, in matutinis meditabor in
te: 7 quia fuisti adiutor meus. Et in velamento alarum
tuarum exultabo, 8 adhæsit anima mea post te: me

suscepit dextera tua. 9 Ipsi vero in vanum quæsierunt
animam meam, introibunt in inferiora terræ: 10
tradentur in manus gladii, partes vulpium erunt.
11 Rex vero lætabitur in Deo, laudabuntur omnes
qui iurant in eo: quia obstructum est os loquentium
iniqua.

64 In finem, Psalmus David. Exaudi Deus orationem
meam cum deprecor: a timore inimici eripe
animam meam. 2 Protexisti me a conventu
malignantium: a multitudine operantium iniquitatem.
3 Quia exacuerunt ut gladium linguas suas: intenderunt
arcum rem amaram, 4 ut sagittent in occultis
immaculatum. 5 Subito sagittabunt eum, et non
timebunt: firmaverunt sibi sermonem nequam.
Narraverunt ut absconderent laqueos: dixerunt: Quis
videbit eos? 6 Scrutati sunt iniquitates: defecerunt
scrutantes scrutinio. Accedet homo ad cor altum: 7
et exaltabitur Deus. Sagittæ parvulorum factæ sunt
plagæ eorum: 8 et infirmatæ sunt contra eos linguæ
eorum. Conturbati sunt omnes qui videbant eos: 9 et
timuit omnis homo. Et annunciaverunt opera Dei:
et facta eius intellexerunt. 10 Lætabitur iustus in
Domino, et sperabit in eo, et laudabuntur omnes recti
corde.

65 In finem, Psalmus David, Canticum Hieremiæ,
et Ezechielis populo transmigrationis, cum
inciperent exire. Te decet hymnus Deus in Sion: et
tibi reddetur votum in Ierusalem. 2 Exaudi orationem
meam: ad te omnis caro veniet. 3 Verba iniquorum
prævaluerunt super nos: et impietatibus nostris tu
propitiaberis. 4 Beatus, quem elegisti, et assumpsisti:
inhabitabit in atriis tuis. Replebimur in bonis domus
tuæ: sanctum est templum tuum, 5 mirabile in
æquitate. Exaudi nos Deus salutaris noster, spes
omnium finium terræ, et in mari longe. 6 Præparans
montes in virtute tua, accinctus potentia: 7 qui
conturbas profundum maris sonum fluctuum eius.
Turbabuntur gentes, 8 et timebunt qui habitant
terminos a signis tuis: exitus matutini et vespere
delectabis. 9 Visitasti terram et inebriasti eam:
multiplicasti locupletare eam. Flumen Dei repletum
est aquis, parasti cibum illorum: quoniam ita est
præparatio eius. 10 Rivos eius inebria, multiplica
genimina eius: in stillicidiis eius lætabitur germinans.
11 Benedices coronæ anni benignitatis tuæ: et campi
tui replebuntur ubertate. 12 Pinguescent speciosa
deserti: et exultatione colles accingentur. 13 Induti
sunt arietes ovium, et valles abundabunt frumento:
clamabunt, etenim hymnum dicent.

66 In finem, Canticum Psalmi Resurrectionis.
Iubilate Deo omnis terra, 2 psalmum dicite
nomini eius: date gloriam laudi eius. 3 Dicite Deo
quam terribilia sunt opera tua Domine! in multitudine
virtutis tuæ mentientur tibi inimici tui. 4 Omnis terra
adoret te, et psallat tibi: psalmum dicat nomini tuo. 5
Venite, et videte opera Dei: terribilis in consiliis super
filios hominum. 6 Qui convertit mare in aridam, in
flumine pertransibunt pede: ibi lætabimur in ipso.
7 Qui dominatur in virtute sua in æternum, oculi
eius super gentes respiciunt: qui exasperant non
exaltentur in semetipsis. 8 Benedicite Gentes Deum
nostrum: et auditam facite vocem laudis eius, 9
Qui posuit animam meam ad vitam: et non dedit
in commotionem pedes meos. 10 Quoniam probasti
nos Deus: igne nos examinasti, sicut examinatur
argentum. 11 Induxisti nos in laqueum, posuisti
tribulationes in dorso nostro: 12 imposuisti homines
super capita nostra. Transivimus per ignem et aquam:
et eduxisti nos in refrigerium. 13 Introibo in domum
tuam in holocaustis: reddam tibi vota mea, 14 quæ
distinxerunt labia mea. Et locutum est os meum, in
tribulatione mea. 15 Holocausta medullata offeram
tibi cum incenso arietum: offeram tibi boves cum
hircis. 16 Venite, audite, et narrabo, omnes qui
timetis Deum, quanta fecit animæ meæ. 17 Ad ipsum
ore meo clamavi, et exaltavi sub lingua mea. 18
Iniquitatem si aspexi in corde meo, non exaudiet
Dominus. 19 Propterea exaudivit Deus, et attendit
voci deprecationis meæ. 20 Benedictus Deus, qui non
amovit orationem meam, et misericordiam suam a
me.

67 In finem, In hymnis, Psalmus Cantici David. Deus
misereatur nostri, et benedicat nobis: illuminet
vultum suum super nos, et misereatur nostri. 2
Ut cognascamus in terra viam tuam: in omnibus
gentibus salutare tuum. 3 Confiteantur tibi populi
Deus: confiteantur tibi populi omnes. 4 Lætentur et
exultent gentes: quoniam iudicas populos in æquitate,

et gentes in terra dirigis. 5 Confiteantur tibi populi
Deus: confiteantur tibi populi omnes. 6 Terra dedit
fructum suum. Benedicat nos Deus, Deus noster, 7
benedicat nos Deus: et metuant eum omnes fines
terræ.

68 In finem, Psalmus Cantici ipsi David. Exurgat
Deus, et dissipentur inimici eius, et fugiant qui
oderunt eum, a facie eius. 2 Sicut deficit fumus,
deficiant: sicut fluit cera a facie ignis, sic pereant
peccatores a facie Dei. 3 Et iusti epulentur, et exultent
in conspectu Dei: et delectentur in lætitia. 4 Cantate
Deo, psalmum dicite nomini eius: iter facite ei, qui
ascendit super occasum: Dominus nomen illi. Exultate
in conspectu eius, turbabuntur a facie eius, 5 patris
orphanorum, et iudicis viduarum. Deus in loco sancto
suo: 6 Deus qui inhabitare facit unius moris in
domo: Qui educit vinctos in fortitudine, similiter
eos, qui exasperant, qui habitant in sepulchris. 7
Deus cum egredereris in conspectu populi tui, cum
pertransires in deserto, 8 terra mota est, etenim cæli
distillaverunt a facie Dei Sinai, a facie Dei Israel. 9
Pluviam voluntariam segregabis Deus hereditati tuæ:
et infirmata est, tu vero perfecisti eam. 10 Animalia
tua habitabunt in ea: parasti in dulcedine tua pauperi,
Deus. 11 Dominus dabit verbum evangelizantibus,
virtute multa. 12 Rex virtutum dilecti dilecti: et speciei
domus dividere spolia. 13 Si dormiatis inter medios
cleros, pennæ columbæ deargentatæ, et posteriora
dorsi eius in pallore auri. 14 Dum discernit cælestis
reges super eam, nive dealbabuntur in Selmon: 15
mons Dei, mons pinguis. Mons coagulatus, mons
pinguis: 16 ut quid suspicamini montes coagulatos?
Mons, in quo beneplacitum est Deo habitare in eo:
etenim Dominus habitabit in finem. 17 Currus Dei
decem millibus multiplex, millia lætantium: Dominus
in eis in Sina in sancto. 18 Ascendisti in altum,
cepisti captivitatem: accepisti dona in hominibus:
Etenim non credentes, inhabitare Dominum Deum.
19 Benedictus Dominus die quotidie: prosperum iter
faciet nobis Deus salutarium nostrorum. 20 Deus
noster, Deus salvos faciendi: et Domini, Domini
exitus mortis. 21 Verumtamen Deus confringet capita
inimicorum suorum: verticem capilli perambulantium
in delictis suis. 22 Dixit Dominus: Ex Basan convertam,
convertam in profundum maris: 23 Ut intingatur
pes tuus in sanguine: lingua canum tuorum ex
inimicis, ab ipso. 24 Viderunt ingressus tuos Deus,
ingressus Dei mei: regis mei qui est in sancto. 25
Prævenerunt principes coniuncti psallentibus, in
medio iuvencularum tympanistriarum. 26 In ecclesiis,
benedicite Deo Domino, de fontibus Israel. 27 Ibi
Beniamin adolescentulus, in mentis excessu. Principes
Iuda, duces eorum: principes Zabulon, principes
Nephthali. 28 Manda Deus virtuti tuæ: confirma hoc
Deus, quod operatus es in nobis. 29 A templo tuo in
Ierusalem, tibi offerent reges munera. 30 Increpa feras
arundinis, congregatio taurorum in vaccis populorum:
ut excludant eos, qui probati sunt argento. Dissipa
gentes, quæ bella volunt: 31 venient legati ex Ægypto:
Æthiopia præveniet manus eius Deo. 32 Regna terræ,
cantate Deo: psallite Domino: psallite Deo. 33 qui
ascendit super cælum cæli, ad Orientem. Ecce dabit
voci suæ vocem virtutis, 34 date gloriam Deo super
Israel, magnificentia eius, et virtus eius in nubibus. 35
Mirabilis Deus in sanctis suis, Deus Israel ipse dabit
virtutem, et fortitudinem plebi suæ, benedictus Deus.

69 In finem, pro iis, qui commutabuntur, David.
Salvum me fac Deus: quoniam intraverunt aquæ
usque ad animam meam. 2 Infixus sum in limo
profundi: et non est substantia. Veni in altitudinem
maris: et tempestas demersit me. 3 Laboravi clamans,
raucæ factæ sunt fauces meæ: defecerunt oculi mei,
dum spero in Deum meum. 4 Multiplicati sunt
super capillos capitis mei, qui oderunt me gratis.
Confortati sunt qui persecuti sunt me inimici mei
iniuste: quæ non rapui, tunc exolvebam. 5 Deus tu
scis insipientiam meam: et delicta mea a te non sunt
abscondita. 6 Non erubescant in me qui expectant te
Domine, Domine virtutum. Non confundantur super
me qui quærunt te, Deus Israel. 7 Quoniam propter
te sustinui opprobrium: operuit confusio faciem
meam. 8 Extraneus factus sum fratribus meis, et
peregrinus filiis matris meæ. 9 Quoniam zelus domus
tuæ comedit me: et opprobria exprobrantium tibi,
ceciderunt super me. 10 Et operui in ieiunio animam
meam: et factum est in opprobrium mihi. 11 Et posui
vestimentum meum cilicium: et factus sum illis in
parabolam. 12 Adversum me loquebantur qui sedebant

in porta: et in me psallebant qui bibebant vinum.
13 Ego vero orationem meam ad te Domine: tempus
beneplaciti Deus. In multitudine misericordiæ tuæ
exaudi me, in veritate salutis tuæ: 14 Eripe me de luto,
ut non infigar: libera me ab iis, qui oderunt me, et de
profundis aquarum. 15 Non me demergat tempestas
aquæ, neque absorbeat me profundum: neque urgeat
super me puteus os suum. 16 Exaudi me Domine,
quoniam benigna est misericordia tua: secundum
multitudinem miserationum tuarum respice in me.
17 Et ne avertas faciem tuam a puero tuo: quoniam
tribulor, velociter exaudi me. 18 Intende animæ meæ,
et libera eam: propter inimicos meos eripe me. 19 Tu
scis improperium meum, et confusionem meam, et
reverentiam meam. 20 In conspectu tuo sunt omnes
qui tribulant me, improperium expectavit cor meum
et miseriam. Et sustinui qui simul contristaretur, et
non fuit: et qui consolaretur, et non inveni. 21 Et
dederunt in escam meam fel: et in siti mea potaverunt
me aceto. 22 Fiat mensa eorum coram ipsis in laqueum,
et in retributiones, et in scandalum. 23 Obscurentur
oculi eorum ne videant: et dorsum eorum semper
incurva. 24 Effunde super eos iram tuam: et furor
iræ tuæ comprehendat eos. 25 Fiat habitatio eorum
deserta: et in tabernaculis eorum non sit qui inhabitet.
26 Quoniam quem tu percussisti, persecuti sunt: et
super dolorem vulnerum meorum addiderunt. 27
Appone iniquitatem super iniquitatem eorum: et
non intrent in iustitiam tuam. 28 Deleantur de Libro
viventium: et cum iustis non scribantur. 29 Ego sum
pauper et dolens: salus tua Deus suscepit me. 30
Laudabo nomen Dei cum cantico: et magnificabo eum
in laude: 31 Et placebit Deo super vitulum novellum:
cornua producentem et ungulas. 32 Videant pauperes
et lætentur: quærite Deum, et vivet anima vestra:
33 Quoniam exaudivit pauperes Dominus: et vinctos
suos non despexit. 34 Laudent illum cæli et terra,
mare, et omnia reptilia in eis. 35 Quoniam Deus
salvam faciet Sion: et ædificabuntur civitates Iuda. Et
inhabitabunt ibi, et hereditate acquirent eam. 36 Et
semen servorum eius possidebit eam, et qui diligunt
nomen eius, habitabunt in ea.

70 In finem, Psalmus David, In rememorationem,
quod salvum fecerit eum Dominus. Deus in
adiutorium meum intende: Domine ad adiuvandum
me festina. 2 Confundantur, et revereantur, qui
quærunt animam meam: 3 Avertantur retrorsum, et
erubescant, qui volunt mihi mala: Avertantur statim
erubescentes, qui dicunt mihi: Euge, euge. 4 Exultent
et lætentur in te omnes qui quærunt te, et dicant
semper: Magnificetur Dominus: qui diligunt salutare
tuum. 5 Ego vero egenus, et pauper sum: Deus adiuva
me. Adiutor meus, et liberator meus es tu: Domine ne
moreris.

71 Psalmus David, Filiorum Ionadab, et priorum
captivorum. In te Domine speravi, non confundar
in æternum: 2 in iustitia tua libera me, et eripe
me. Inclina ad me aurem tuam, et salva me. 3 Esto
mihi in Deum protectorem, et in locum munitum: ut
salvum me facias. Quoniam firmamentum meum, et
refugium meum es tu. 4 Deus meus eripe me de manu
peccatoris, et de manu contra legem agentis et iniqui:
5 Quoniam tu es patientia mea Domine: Domine spes
mea a iuventute mea. 6 In te confirmatus sum ex
utero: de ventre matris meæ tu es protector meus: In
te cantatio mea semper: 7 tamquam prodigium factus
sum multis: et tu adiutor fortis. 8 Repleatur os meum
laude, ut cantem gloriam tuam: tota die magnitudinem
tuam. 9 Ne proiicias me in tempore senectutis: cum
defecerit virtus mea, ne derelinquas me. 10 Quia
dixerunt inimici mei mihi: et qui custodiebant animam
meam, consilium fecerunt in unum, 11 Dicentes:
Deus dereliquit eum, persequimini, et comprehendite
eum: quia non est qui eripiat. 12 Deus ne elongeris
a me: Deus meus in auxilium meum respice. 13
Confundantur, et deficiant detrahentes animæ meæ:
operiantur confusione, et pudore qui quærunt mala
mihi. 14 Ego autem semper sperabo: et adiiciam
super omnem laudem tuam. 15 Os meum annuntiabit
iustitiam tuam: tota die salutare tuum. Quoniam
non cognovi litteraturam, 16 introibo in potentias
Domini: Domine, memorabor iustitiæ tuæ solius. 17
Deus docuisti me a iuventute mea: et usque nunc
pronuntiabo mirabilia tua. 18 Et usque in senectam et
senium: Deus ne derelinquas me, Donec annunciem
brachium tuum generationi omni, quæ ventura est:
Potentiam tuam, 19 et iustitiam tuam Deus usque in
altissima, quæ fecisti magnalia: Deus quis similis tibi?

20 Quantas ostendisti mihi tribulationes multas, et
malas: et conversus vivificasti me: et de abyssis terræ
iterum reduxisti me: 21 Multiplicasti magnificentiam
tuam: et conversus consolatus es me. 22 Nam et ego
confitebor tibi in vasis psalmi veritatem tuam: Deus
psallam tibi in cithara, Sanctus Israel. 23 Exultabunt
labia mea cum cantavero tibi: et anima mea, quam
redemisti. 24 Sed et lingua mea tota die meditabitur
iustitiam tuam: cum confusi et reveriti fuerint qui
quærunt mala mihi.

72 Psalmus, In Salomonem. 2 Deus iudicium tuum
regi da: et iustitiam tuam filio regis: Iudicare
populum tuum in iustitia, et pauperes tuos in
iudicio. 3 Suscipiant montes pacem populo: et colles
iustitiam. 4 Iudicabit pauperes populi, et salvos faciet
filios pauperum: et humiliabit calumniatorem. 5 Et
permanebit cum Sole, et ante Lunam, in generatione
et generationem. 6 Descendet sicut pluvia in vellus:
et sicut stillicidia stillantia super terram. 7 Orietur
in diebus eius iustitia, et abundantia pacis: donec
auferatur luna. 8 Et dominabitur a mari usque ad
mare: et a flumine usque ad terminos orbis terrarum.
9 Coram illo procident Æthiopes: et inimici eius
terram lingent. 10 Reges Tharsis, et insulæ munera
offerent: reges Arabum, et Saba dona adducent: 11
Et adorabunt eum omnes reges terræ: omnes gentes
servient ei: 12 Quia liberabit pauperem a potente: et
pauperem, cui non erat adiutor. 13 Parcet pauperi et
inopi: et animas pauperum salvas faciet. 14 Ex usuris
et iniquitate redimet animas eorum: et honorabile
nomen eorum coram illo. 15 Et vivet, et dabitur ei
de auro Arabiæ, et adorabunt de ipso semper: tota
die benedicent ei. 16 Et erit firmamentum in terra
in summis montium, superextolletur super Libanum
fructus eius: et florebunt de civitate sicut fœnum
terræ. 17 Sit nomen eius benedictum in sæcula: ante
Solem permanet nomen eius. Et benedicentur in ipso
omnes tribus terræ: omnes gentes magnificabunt
eum. 18 Benedictus Dominus Deus Israel, qui facit
mirabilia solus: 19 Et benedictum nomen maiestatis
eius in æternum: et replebitur maiestate eius omnis
terra: fiat, fiat. 20 Defecerunt laudes David filii Iesse.

73 Psalmus Asaph. Quam bonus Israel Deus his,
qui recto sunt corde! 2 Mei autem pene moti
sunt pedes: pene effusi sunt gressus mei. 3 Quia
zelavi super iniquos, pacem peccatorum videns. 4
Quia non est respectus morti eorum: et firmamentum
in plaga eorum. 5 In labore hominum non sunt, et
cum hominibus non flagellabuntur: 6 Ideo tenuit eos
superbia, operti sunt iniquitate et impietate sua. 7
Prodiit quasi ex adipe iniquitas eorum: transierunt
in affectum cordis. 8 Cogitaverunt, et locuti sunt
nequitiam: iniquitatem in excelso locuti sunt. 9
Posuerunt in cælum os suum: et lingua eorum
transivit in terra. 10 Ideo convertetur populus meus
hic: et dies pleni invenientur in eis. 11 Et dixerunt:
Quomodo scit Deus, et si est scientia in excelso?
12 Ecce ipsi peccatores, et abundantes in sæculo,
obtinuerunt divitias. 13 Et dixi: Ergo sine causa
iustificavi cor meum, et lavi inter innocentes manus
meas: 14 Et fui flagellatus tota die, et castigatio
mea in matutinis. 15 Si dicebam: Narrabo sic: ecce
nationem filiorum tuorum reprobavi. 16 Existimabam
ut cognoscerem hoc, labor est ante me: 17 Donec
intrem in Sanctuarium Dei: et intelligam in novissimis
eorum. 18 Verumtamen propter dolos posuisti eis:
deiecisti eos dum allevarentur. 19 Quomodo facti sunt
in desolationem, subito defecerunt: perierunt propter
iniquitatem suam. 20 Velut somnium surgentium
Domine, in civitate tua imaginem ipsorum ad nihilum
rediges. 21 Quia inflammatum est cor meum, et renes
mei commutati sunt: 22 et ego ad nihilum redactus
sum, et nescivi. 23 Ut iumentum factus sum apud te:
et ego semper tecum. 24 Tenuisti manum dexteram
meam: et in voluntate tua deduxisti me, et cum gloria
suscepisti me. 25 Quid enim mihi est in cælo? et a
te quid volui super terram? 26 Defecit caro mea et
cor meum: Deus cordis mei, et pars mea Deus in
æternum. 27 Quia ecce, qui elongant se a te, peribunt:
perdidisti omnes, qui fornicantur abs te. 28 Mihi
autem adhærere Deo bonum est: ponere in Domino
Deo spem meam: ut annunciem omnes prædicationes
tuas, in portis filiæ Sion.

74 Intellectus Asaph. Ut quid Deus repulisti in finem:
iratus est furor tuus super oves pascuæ tuæ?
2 Memor esto congregationis tuæ, quam possedisti
ab initio. Redemisti virgam hereditatis tuæ: mons
Sion, in quo habitasti in eo. 3 Leva manus tuas in

superbias eorum in finem: quanta malignatus est
inimicus in sancto! 4 Et gloriati sunt qui oderunt te: in
medio solemnitatis tuæ. Posuerunt signa sua, signa: 5
et non cognoverunt sicut in exitu super summum.
Quasi in silva lignorum securibus 6 exciderunt
ianuas eius in idipsum: in securi, et ascia deiecerunt
eam. 7 Incenderunt igni Sanctuarium tuum: in terra
polluerunt tabernaculum nominis tui. 8 Dixerunt in
corde suo cognatio eorum simul: quiescere faciamus
omnes dies festos Dei a terra. 9 Signa nostra non
vidimus, iam non est propheta: et nos non cognoscet
amplius. 10 Usquequo Deus improperabit inimicus:
irritat adversarius nomen tuum in finem? 11 Ut quid
avertis manum tuam, et dexteram tuam, de medio
sinu tuo in finem? 12 Deus autem rex noster ante
sæcula: operatus est salutem in medio terræ. 13
Tu confirmasti in virtute tua mare: contribulasti
capita draconum in aquis. 14 Tu confregisti capita
draconis: dedisti eum escam populis Æthiopum. 15
Tu dirupisti fontes, et torrentes: tu siccasti fluvios
Ethan. 16 Tuus est dies, et tua est nox: tu fabricatus
es auroram et solem. 17 Tu fecisti omnes terminos
terræ: æstatem et ver tu plasmasti ea. 18 Memor esto
huius, inimicus improperavit Domino: et populus
insipiens incitavit nomen tuum. 19 Ne tradas bestiis
animas confitentes tibi, et animas pauperum tuorum
ne obliviscaris in finem. 20 Respice in testamentum
tuum: quia repleti sunt, qui obscurati sunt terræ
domibus iniquitatum. 21 Ne avertatur humilis factus
confusus: pauper et inops laudabunt nomen tuum.
22 Exurge Deus, iudica causam tuam: memor esto
improperiorum tuorum, eorum quæ ab insipiente
sunt tota die. 23 Ne obliviscaris voces inimicorum
tuorum: superbia eorum, qui te oderunt, ascendit
semper.

75 In finem, Ne corrumpas, Psalmus Cantici
Asaph. Confitebimur tibi Deus: confitebimur,
et invocabimus nomen tuum. Narrabimus mirabilia
tua: 2 cum accepero tempus, ego iustitias iudicabo.
3 Liquefacta est terra, et omnes qui habitant in ea:
ego confirmavi columnas eius. 4 Dixi iniquis: Nolite
inique agere: et delinquentibus: Nolite exaltare cornu:
5 Nolite extollere in altum cornu vestrum: nolite loqui
adversus Deum iniquitatem. 6 Quia neque ab Oriente,
neque ab Occidente, neque a desertis montibus: 7
quoniam Deus iudex est. Hunc humiliat, et hunc
exaltat: 8 quia calix in manu Domini vini meri plenus
misto. Et inclinavit ex hoc in hoc: verumtamen fæx
eius non est exinanita: bibent omnes peccatores terræ.
9 Ego autem annunciabo in sæculum: cantabo Deo
Iacob. 10 Et omnia cornua peccatorum confringam: et
exaltabuntur cornua iusti.

76 In finem, in Laudibus, Psalmus Asaph, Canticum
ad Assyrios. Notus in Iudæa Deus: in Israel
magnum nomen eius. 2 Et factus est in pace locus
eius: et habitatio eius in Sion. 3 Ibi confregit potentias
arcuum, scutum, gladium, et bellum. 4 Illuminans
tu mirabiliter a montibus æternis: 5 turbati sunt
omnes insipientes corde. Dormierunt somnum suum:
et nihil invenerunt omnes viri divitiarum in manibus
suis. 6 Ab increpatione tua Deus Iacob dormitaverunt
qui ascenderunt equos. 7 Tu terribilis es, et quis
resistet tibi? ex tunc ira tua. 8 De cælo auditum fecisti
iudicium: terra tremuit et quievit, 9 cum exurgeret in
iudicium Deus, ut salvos faceret omnes mansuetos
terræ. 10 Quoniam cogitatio hominis confitebitur tibi:
et reliquiæ cogitationis diem festum agent tibi. 11
Vovete, et reddite Domino Deo vestro: omnes qui in
circuitu eius affertis munera. Terribili 12 et ei qui
aufert spiritum principum, terribili apud reges terræ.

77 In finem, pro Idithun, Psalmus Asaph. Voce
mea ad Dominum clamavi: voce mea ad Deum,
et intendit mihi. 2 In die tribulationis meæ Deum
exquisivi, manibus meis nocte contra eum: et non
sum deceptus. Renuit consolari anima mea, 3 memor
fui Dei, et delectatus sum, et exercitatus sum: et
defecit spiritus meus. 4 Anticipaverunt vigilias oculi
mei: turbatus sum, et non sum locutus. 5 Cogitavi
dies antiquos: et annos æternos in mente habui. 6 Et
meditatus sum nocte cum corde meo, et exercitabar,
et scopebam spiritum meum. 7 Numquid in æternum
proiiciet Deus: aut non apponet ut complacitior sit
adhuc? 8 Aut in finem misericordiam suam abscindet,
a generatione in generationem? 9 Aut obliviscetur
misereri Deus? aut continebit in ira sua misericordias
suas? 10 Et dixi nunc cœpi: hæc mutatio dexteræ
Excelsi. 11 Memor fui operum Domini: quia memor
ero ab initio mirabilium tuorum, 12 et meditabor in

omnibus operibus tuis: et in adinventionibus tuis
exercebor. 13 Deus in sancto via tua: quis Deus
magnus sicut Deus noster? 14 Tu es Deus qui facis
mirabilia. Notam fecisti in populis virtutem tuam: 15
redemisti in brachio tuo populum tuum, filios Iacob,
et Ioseph. 16 Viderunt te aquæ Deus, viderunt te aquæ:
et timuerunt, et turbatæ sunt abyssi. 17 Multitudo
sonitus aquarum: vocem dederunt nubes. Etenim
sagittæ tuæ transeunt: 18 vox tonitrui tui in rota.
Illuxerunt coruscationes tuæ orbi terræ: commota est
et contremuit terra. 19 In mari via tua, et semitæ tuæ
in aquis multis: et vestigia tua non cognoscentur. 20
Deduxisti sicut oves populum tuum, in manu Moysi et
Aaron.

78 Intellectus Asaph. Attendite popule meus legem
meam: inclinate aurem vestram in verba oris mei.
2 Aperiam in parabolis os meum: loquar propositiones
ab initio. 3 Quanta audivimus et cognovimus ea: et
patres nostri narraverunt nobis. 4 Non sunt occultata
a filiis eorum, in generatione altera. Narrantes
laudes Domini, et virtutes eius, et mirabilia eius quæ
fecit. 5 Et suscitavit testimonium in Iacob: et legem
posuit in Israel. Quanta mandavit patribus nostris
nota facere ea filiis suis: 6 ut cognoscat generatio
altera. Filii qui nascentur, et exurgent, et narrabunt
filiis suis, 7 Ut ponant in Deo spem suam, et non
obliviscantur operum Dei: et mandata eius exquirant.
8 Ne fiant sicut patres eorum: generatio prava et
exasperans. Generatio, quæ non direxit cor suum: et
non est creditus cum Deo spiritus eius. 9 Filii Ephrem
intendentes et mittentes arcum: conversi sunt in
die belli. 10 Non custodierunt testamentum Dei, et
in lege eius noluerunt ambulare. 11 Et obliti sunt
benefactorum eius, et mirabilium eius quæ ostendit
eis. 12 Coram patribus eorum fecit mirabilia in terra
Ægypti, in campo Taneos. 13 Interrupit mare, et
perduxit eos: et statuit aquas quasi in utre. 14 Et
deduxit eos in nube diei: et tota nocte in illuminatione
ignis. 15 Interrupit petram in eremo: et adaquavit eos
velut in abysso multa. 16 Et eduxit aquam de petra: et
deduxit tamquam flumina aquas. 17 Et apposuerunt
adhuc peccare ei: in iram excitaverunt Excelsum in
inaquoso. 18 Et tentaverunt Deum in cordibus suis: ut
peterent escas animabus suis. 19 Et male locuti sunt de
Deo: dixerunt: Numquid poterit Deus parare mensam
in deserto? 20 Quoniam percussit petram, et fluxerunt
aquæ, et torrentes inundaverunt. Numquid et panem
poterit dare, aut parare mensam populo suo? 21
Ideo audivit Dominus, et distulit: et ignis accensus
est in Iacob, et ira ascendit in Israel: 22 Quia non
crediderunt in Deo, nec speraverunt in salutari eius:
23 Et mandavit nubibus desuper, et ianuas cæli aperuit.
24 Et pluit illis manna ad manducandum, et panem
cæli dedit eis. 25 Panem angelorum manducavit homo:
cibaria misit eis in abundantia. 26 Transtulit Austrum
de cælo: et induxit in virtute sua Africum. 27 Et pluit
super eos sicut pulverem carnes, et sicut arenam
maris volatilia pennata. 28 Et ceciderunt in medio
castrorum eorum: circa tabernacula eorum. 29 Et
manducaverunt et saturati sunt nimis, et desiderium
eorum attulit eis: 30 non sunt fraudati a desiderio
suo. Adhuc escæ eorum erant in ore ipsorum, 31 et ira
Dei ascendit super eos. Et occidit pingues eorum, et
electos Israel impedivit. 32 In omnibus his peccaverunt
adhuc: et non crediderunt in mirabilibus eius. 33 Et
defecerunt in vanitate dies eorum: et anni eorum
cum festinatione. 34 Cum occideret eos, quærebant
eum: et revertebantur, et diluculo veniebant ad eum.
35 Et rememorati sunt quia Deus adiutor est eorum: et
Deus excelsus redemptor eorum est. 36 Et dilexerunt
eum in ore suo, et lingua sua mentiti sunt ei: 37 Cor
autem eorum non erat rectum cum eo: nec fideles
habiti sunt in testamento eius. 38 Ipse autem est
misericors, et propitius fiet peccatis eorum: et non
disperdet eos. Et abundavit ut averteret iram suam: et
non accendit omnem iram suam: 39 Et recordatus
est quia caro sunt: spiritus vadens, et non rediens.
40 Quoties exacerbaverunt eum in deserto, in iram
concitaverunt eum in inaquoso? 41 Et conversi sunt, et
tentaverunt Deum: et Sanctum Israel exacerbaverunt.
42 Non sunt recordati manus eius, die qua redemit eos
de manu tribulantis, 43 Sicut posuit in Ægypto signa
sua, et prodigia sua in campo Taneos. 44 Et convertit
in sanguinem flumina eorum, et imbres eorum, ne
biberent. 45 Misit in eos cœnomyiam, et comedit eos:
et ranam, et disperdidit eos. 46 Et dedit ærugini fructus
eorum: et labores eorum locustæ. 47 Et occidit in
grandine vineas eorum: et moros eorum in pruina. 48
Et tradidit grandini iumenta eorum: et possessionem

eorum igni. 49 Misit in eos iram indignationis suæ:
indignationem, et iram, et tribulationem: immissiones
per angelos malos. 50 Viam fecit semitæ iræ suæ,
non pepercit a morte animabus eorum: et iumenta
eorum in morte conclusit. 51 Et percussit omne
primogenitum in terra Ægypti: primitias omnis laboris
eorum in tabernaculis Cham. 52 Et abstulit sicut oves
populum suum: et perduxit eos tamquam gregem in
deserto. 53 Et deduxit eos in spe, et non timuerunt:
et inimicos eorum operuit mare. 54 Et induxit eos
in montem sanctificationis suæ, montem, quem
acquisivit dextera eius. Et eiecit a facie eorum Gentes:
et sorte divisit eis terram in funiculo distributionis.
55 Et habitare fecit in tabernaculis eorum tribus Israel.
56 Et tentaverunt, et exacerbaverunt Deum excelsum:
et testimonia eius non custodierunt. 57 Et averterunt
se, et non servaverunt pactum: quemadmodum patres
eorum, conversi sunt in arcum pravum. 58 In iram
concitaverunt eum in collibus suis: et in sculptilibus
suis ad æmulationem eum provocaverunt. 59 Audivit
Deus, et sprevit: et ad nihilum redegit valde Israel. 60
Et repulit tabernaculum Silo, tabernaculum suum, ubi
habitavit in hominibus. 61 Et tradidit in captivitatem
virtutem eorum: et pulchritudinem eorum in manus
inimici. 62 Et conclusit in gladio populum suum: et
hereditatem suam sprevit. 63 Iuvenes eorum comedit
ignis: et virgines eorum non sunt lamentatæ. 64
Sacerdotes eorum in gladio ceciderunt: et viduæ
eorum non plorabantur. 65 Et excitatus est tamquam
dormiens Dominus, tamquam potens crapulatus a
vino. 66 Et percussit inimicos suos in posteriora:
opprobrium sempiternum dedit illis. 67 Et repulit
tabernaculum Ioseph: et tribum Ephraim non elegit:
68 Sed elegit tribum Iuda, montem Sion quem dilexit.
69 Et ædificavit sicut unicornium sanctificium suum
in terra, quam fundavit in sæcula. 70 Et elegit David
servum suum, et sustulit eum de gregibus ovium: de
post fœtantes accepit eum. 71 Pascere Iacob servum
suum, et Israel hereditatem suam: 72 Et pavit eos in
innocentia cordis sui: et in intellectibus manuum
suarum deduxit eos.

79 Psalmus Asaph. Deus venerunt Gentes in
hereditatem tuam, polluerunt templum sanctum
tuum: posuerunt Ierusalem in pomorum custodiam.
2 Posuerunt morticina servorum tuorum, escas
volatilibus cæli: carnes sanctorum tuorum bestiis
terræ. 3 Effuderunt sanguinem eorum tamquam
aquam in circuitu Ierusalem: et non erat qui sepeliret.
4 Facti sumus opprobrium vicinis nostris: subsannatio
et illusio his, qui in circuitu nostro sunt. 5 Usquequo
Domine, irasceris in finem: accendetur velut ignis
zelus tuus? 6 Effunde iram tuam in Gentes, quæ te
non noverunt: et in regna, quæ nomen tuum non
invocaverunt: 7 Quia comederunt Iacob: et locum eius
desolaverunt. 8 Ne memineris iniquitatum nostrarum
antiquarum, cito anticipent nos misericordiæ tuæ:
quia pauperes facti sumus nimis. 9 Adiuva nos Deus
salutaris noster: et propter gloriam nominis tui
Domine libera nos: et propitius esto peccatis nostris,
propter nomen tuum: 10 Ne forte dicant in Gentibus:
Ubi est Deus eorum? et innotescat in nationibus coram
oculis nostris. Ultio sanguinis servorum tuorum, qui
effusus est: 11 introeat in conspectu tuo gemitus
compeditorum. Secundum magnitudinem brachii tui,
posside filios mortificatorum. 12 Et redde vicinis
nostris septuplum in sinu eorum: improperium
ipsorum, quod exprobraverunt tibi Domine. 13 Nos
autem populus tuus, et oves pascuæ tuæ, confitebimur
tibi in sæculum: In generationem et generationem
annunciabimus laudem tuam.

80 In finem, Pro iis, qui commutabuntur,
testimonium Asaph, Psalmus. Qui regis Israel,
intende: qui deducis velut ovem Ioseph. Qui sedes
super cherubim, manifestare 2 coram Ephraim,
Beniamin, et Manasse. Excita potentiam tuam, et
veni, ut salvos facias nos. 3 Deus converte nos: et
ostende faciem tuam, et salvi erimus. 4 Domine
Deus virtutum, quousque irasceris super orationem
servi tui? 5 Cibabis nos pane lacrymarum: et potum
dabis nobis in lacrymis in mensura? 6 Posuisti nos
in contradictionem vicinis nostris: et inimici nostri
subsannaverunt nos. 7 Deus virtutum converte nos:
et ostende faciem tuam: et salvi erimus. 8 Vineam
de Ægypto transtulisti: eiecisti Gentes, et plantasti
eam. 9 Dux itineris fuisti in conspectu eius: plantasti
radices eius, et implevit terram. 10 Operuit montes
umbra eius: et arbusta eius cedros Dei. 11 Extendit
palmites suos usque ad mare: et usque ad flumen

propagines eius. 12 Ut quid destruxisti maceriam
eius: et vindemiant eam omnes, qui prætergrediuntur
viam? 13 Exterminavit eam aper de silva: et singularis
ferus depastus est eam. 14 Deus virtutum convertere:
respice de cælo, et vide, et visita vineam istam. 15
Et perfice eam, quam plantavit dextera tua: et super
filium hominis, quem confirmasti tibi. 16 Incensa igni,
et suffossa ab increpatione vultus tui peribunt. 17 Fiat
manus tua super virum dexteræ tuæ: et super filium
hominis, quem confirmasti tibi. 18 Et non discedimus
a te, vivificabis nos: et nomen tuum invocabimus.
19 Domine Deus virtutum converte nos: et ostende
faciem tuam, et salvi erimus.

81 In finem, Pro torcularibus, Psalmus ipsi Asaph.
Exultate Deo adiutori nostro: iubilate Deo Iacob.
2 Sumite psalmum, et date tympanum: psalterium
iucundum cum cithara. 3 Buccinate in Neomenia
tuba, in insigni die solemnitatis vestræ: 4 Quia
præceptum in Israel est: et iudicium Deo Iacob. 5
Testimonium in Ioseph posuit illud, cum exiret de
Terra Ægypti: linguam, quam non noverat, audivit.
6 Divertit ab oneribus dorsum eius: manus eius in
cophino servierunt. 7 In tribulatione invocasti me,
et liberavi te: exaudivi te in abscondito tempestatis:
probavi te apud aquam contradictionis. 8 Audi populus
meus, et contestabor te: Israel si audieris me, 9 non
erit in te deus recens, neque adorabis deum alienum.
10 Ego enim sum Dominus Deus tuus, qui eduxi te
de terra Ægypti: dilata os tuum, et implebo illud.
11 Et non audivit populus meus vocem meam: et
Israel non intendit mihi. 12 Et dimisi eos secundum
desideria cordis eorum, ibunt in adinventionibus
suis. 13 Si populus meus audisset me: Israel si in
viis meis ambulasset: 14 Pro nihilo forsitan inimicos
eorum humiliassem: et super tribulantes eos misissem
manum meam. 15 Inimici Domini mentiti sunt ei:
et erit tempus eorum in sæcula. 16 Et cibavit eos ex
adipe frumenti: et de petra, melle saturavit eos.

82 Psalmus Asaph. Deus stetit in synagoga deorum:
in medio autem deos diiudicat. 2 Usquequo
iudicatis iniquitatem: et facies peccatorum sumitis?
3 Iudicate egeno, et pupillo: humilem, et pauperem
iustificate. 4 Eripite pauperem: et egenum de manu
peccatoris liberate. 5 Nescierunt, neque intellexerunt,
in tenebris ambulant: movebuntur omnia fundamenta
terræ. 6 Ego dixi: dii estis, et filii excelsi omnes. 7
Vos autem sicut homines moriemini: et sicut unus
de principibus cadetis. 8 Surge Deus, iudica terram:
quoniam tu hereditabis in omnibus gentibus.

83 Canticum Psalmi Asaph. Deus, quis similis erit
tibi? ne taceas, neque compescaris Deus: 2
Quoniam ecce inimici tui sonuerunt: et qui oderunt
te, extulerunt caput. 3 Super populum tuum
malignaverunt consilium: et cogitaverunt adversus
sanctos tuos. 4 Dixerunt: Venite, et disperdamus eos
de gente: et non memoretur nomen Israel ultra. 5
Quoniam cogitaverunt unanimiter: simul adversum te
testamentum disposuerunt, 6 tabernacula Idumæorum
et Ismahelitæ: Moab, et Agareni, 7 Gebal, et Ammon,
et Amalec: alienigenæ cum habitantibus Tyrum. 8
Etenim Assur venit cum illis: facti sunt in adiutorium
filiis Lot. 9 Fac illis sicut Madian et Sisaræ: sicut Iabin
in torrente Cisson. 10 Disperierunt in Endor: facti
sunt ut stercus terræ. 11 Pone principes eorum sicut
Oreb, et Zeb, et Zebee, et Salmana: Omnes principes
eorum: 12 qui dixerunt: Hereditate possideamus
Sanctuarium Dei. 13 Deus meus pone illos ut rotam: et
sicut stipulam ante faciem venti. 14 Sicut ignis, qui
comburit silvam: et sicut flamma comburens montes:
15 Ita persequeris illos in tempestate tua: et in ira
tua turbabis eos. 16 Imple facies eorum ignominia:
et quærent nomen tuum, Domine. 17 Erubescant, et
conturbentur in sæculum sæculi: et confundantur, et
pereant. 18 Et cognoscant quia nomen tibi Dominus:
tu solus Altissimus in omni terra.

84 In finem, Pro torcularibus filiis Core, Psalmus.
Quam dilecta tabernacula tua Domine virtutum:
2 concupiscit, et deficit anima mea in atria Domini:
Cor meum, et caro mea exultaverunt in Deum
vivum. 3 Etenim passer invenit sibi domum: et turtur
nidum sibi, ubi ponat pullos suos: altaria tua Domine
virtutum: Rex meus, et Deus meus. 4 Beati, qui habitant
in domo tua Domine: in sæcula sæculorum laudabunt
te. 5 Beatus vir, cuius est auxilium abs te: ascensiones
in corde suo disposuit, 6 in valle lacrymarum in loco,
quem posuit. 7 Etenim benedictionem dabit legislator,
ibunt de virtute in virtutem: videbitur Deus deorum
in Sion. 8 Domine Deus virtutum exaudi orationem

meam: auribus percipe Deus Iacob. 9 Protector noster
aspice Deus: et respice in faciem Christi tui. 10 Quia
melior est dies una in atriis tuis super millia. Elegi
abiectus esse in domo Dei mei: magis quam habitare
in tabernaculis peccatorum. 11 Quia misericordiam,
et veritatem diligit Deus: gratiam, et gloriam dabit
Dominus. 12 Non privabit bonis eos, qui ambulant
in innocentia: Domine virtutum, beatus homo, qui
sperat in te.

85 In finem, filiis Core, Psalmus. Benedixisti Domine
terram tuam: avertisti captivitatem Iacob. 2
Remisisti iniquitatem plebis tuæ: operuisti omnia
peccata eorum. 3 Mitigasti omnem iram tuam: avertisti
ab ira indignationis tuæ. 4 Converte nos Deus salutaris
noster: et averte iram tuam a nobis. 5 Numquid in
æternum irasceris nobis? aut extendes iram tuam a
generatione in generationem? 6 Deus tu conversus
vivificabis nos: et plebs tua lætabitur in te. 7 Ostende
nobis Domine misericordiam tuam: et salutare tuum
da nobis. 8 Audiam quid loquatur in me Dominus
Deus: quoniam loquetur pacem in plebem suam. Et
super sanctos suos: et in eos, qui convertuntur ad cor.
9 Verumtamen prope timentes eum salutare ipsius:
ut inhabitet gloria in terra nostra. 10 Misericordia,
et veritas obviaverunt sibi: iustitia, et pax osculatæ
sunt. 11 Veritas de terra orta est: et iustitia de cælo
prospexit. 12 Etenim Dominus dabit benignitatem: et
terra nostra dabit fructum suum. 13 Iustitia ante eum
ambulabit: et ponet in via gressus suos.

86 Oratio ipsi David. Inclina Domine aurem tuam, et
exaudi me: quoniam inops, et pauper sum ego. 2
Custodi animam meam, quoniam sanctus sum: salvum
fac servum tuum, Deus meus, sperantem in te. 3
Miserere mei Domine, quoniam ad te clamavi tota die:
4 lætifica animam servi tui, quoniam ad te Domine
animam meam levavi. 5 Quoniam tu Domine suavis, et
mitis: et multæ misericordiæ omnibus invocantibus
te. 6 Auribus percipe Domine orationem meam: et
intende voci deprecationis meæ. 7 In die tribulationis
meæ clamavi ad te: quia exaudisti me. 8 Non est
similis tui in diis Domine: et non est secundum opera
tua. 9 Omnes gentes quascumque fecisti, venient, et
adorabunt coram te Domine: et glorificabunt nomen
tuum. 10 Quoniam magnus es tu, et faciens mirabilia:
tu es Deus solus. 11 Deduc me Domine in via tua, et
ingrediar in veritate tua: lætetur cor meum ut timeat
nomen tuum. 12 Confitebor tibi Domine Deus meus
in toto corde meo. Et glorificabo nomen tuum in
æternum: 13 Quia misericordia tua magna est super
me: et eruisti animam meam ex inferno inferiori.
(Sheol h7585) 14 Deus, iniqui insurrexerunt super me,
et synagoga potentium quæsierunt animam meam:
et non proposuerunt te in conspectu suo. 15 Et tu
Domine Deus miserator et misericors, patiens, et
multæ misericordiæ, et verax. 16 Respice in me, et
miserere mei, da imperium tuum puero tuo: et salvum
fac filium ancillæ tuæ. 17 Fac mecum signum in
bonum, ut videant qui oderunt me, et confundantur:
quoniam tu Domine adiuvisti me, et consolatus es
me.

87 Filiis Core, Psalmus Cantici. Fundamenta eius in
montibus sanctis: 2 diligit Dominus portas Sion
super omnia tabernacula Iacob. 3 Gloriosa dicta sunt
de te, civitas Dei. 4 Memor ero Rahab, et Babylonis
scientium me. Ecce alienigenæ, et Tyrus, et populus
Æthiopum, hi fuerunt illic. 5 Numquid Sion dicet:
Homo, et homo natus est in ea: et ipse fundavit
eam Altissimus? 6 Dominus narrabit in scripturis
populorum, et principum: horum, qui fuerunt in ea. 7
Sicut lætantium omnium habitatio est in te.

88 Canticum Psalmi, Filiis Core, in finem, pro
Maheleth ad respondendum, intellectus Eman
Ezrahitæ. Domine Deus salutis meæ: in die clamavi,
et nocte coram te. 2 Intret in conspectu tuo oratio
mea: inclina aurem tuam ad precem meam: 3 Quia
repleta est malis anima mea: et vita mea inferno
appropinquavit. (Sheol h7585) 4 Æstimatus sum cum
descendentibus in lacum: factus sum sicut homo
sine adiutorio, 5 inter mortuos liber, Sicut vulnerati
dormientes in sepulchris, quorum non es memor
amplius: et ipsi de manu tua repulsi sunt. 6 Posuerunt
me in lacu inferiori: in tenebrosis, et in umbra mortis.
7 Super me confirmatus est furor tuus: et omnes fluctus
tuos induxisti super me. 8 Longe fecisti notos meos
a me: posuerunt me abominationem sibi. Traditus
sum, et non egrediebar: 9 oculi mei languerunt præ
inopia. Clamavi ad te Domine tota die: expandi ad te
manus meas. 10 Numquid mortuis facies mirabilia:

aut medici suscitabunt, et confitebuntur tibi? 11
Numquid narrabit aliquis in sepulchro misericordiam
tuam, et veritatem tuam in perditione? 12 Numquid
cognoscentur in tenebris mirabilia tua: et iustitia
tua in terra oblivionis? 13 Et ego ad te, Domine,
clamavi, et mane oratio mea præveniet te. 14 Ut
quid Domine repellis orationem meam: avertis faciem
tuam a me? 15 Pauper sum ego, et in laboribus a
iuventute mea: exaltatus autem, humiliatus sum et
conturbatus. 16 In me transierunt iræ tuæ: et terrores
tui conturbaverunt me. 17 Circumdederunt me sicut
aqua tota die: circumdederunt me simul. 18 Elongasti
a me amicum, et proximum: et notos meos a miseria.

89 Intellectus Ethan Ezrahitæ. Misericordias Domini
in æternum cantabo. In generationem et
generationem annunciabo veritatem tuam in ore
meo. 2 Quoniam dixisti: In æternum misericordia
ædificabitur in cælis: præparabitur veritas tua in eis. 3
Disposui testamentum electis meis, iuravi David servo
meo: 4 usque in æternum præparabo semen tuum. Et
ædificabo in generationem, et generationem sedem
tuam. 5 Confitebuntur cæli mirabilia tua Domine:
etenim veritatem tuam in Ecclesia sanctorum. 6
Quoniam quis in nubibus æquabitur Domino: similis
erit Deo in filiis Dei? 7 Deus, qui glorificatur in
consilio sanctorum: magnus et terribilis super omnes
qui in circuitu eius sunt. 8 Domine Deus virtutum
quis similis tibi? potens es Domine, et veritas tua in
circuitu tuo. 9 Tu dominaris potestati maris: motum
autem fluctuum eius tu mitigas. 10 Tu humiliasti
sicut vulneratum, superbum: in brachio virtutis tuæ
dispersisti inimicos tuos. 11 Tui sunt cæli, et tua est
terra, orbem terræ et plenitudinem eius tu fundasti:
12 Aquilonem, et mare tu creasti. Thabor et Hermon
in nomine tuo exultabunt: 13 tuum brachium cum
potentia. Firmetur manus tua, et exaltetur dextera
tua: 14 iustitia et iudicium præparatio sedis tuæ.
Misericordia et veritas præcedent faciem tuam. 15
Beatus populus, qui scit iubilationem. Domine, in
lumine vultus tui ambulabunt, 16 et in nomine tuo
exultabunt tota die: et in iustitia tua exaltabuntur. 17
Quoniam gloria virtutis eorum tu es: et in beneplacito
tuo exaltabitur cornu nostrum. 18 Quia Domini est
assumptio nostra: et sancti Israel regis nostri. 19 Tunc
locutus es in visione sanctis tuis, et dixisti: Posui
adiutorium in potente: et exaltavi electum de plebe
mea. 20 Inveni David servum meum: oleo sancto meo
unxi eum. 21 Manus enim mea auxiliabitur ei: et
brachium meum confortabit eum. 22 Nihil proficiet
inimicus in eo, et filius iniquitatis non apponet nocere
ei. 23 Et concidam a facie ipsius inimicos eius: et
odientes eum in fugam convertam. 24 Et veritas
mea, et misericordia mea cum ipso: et in nomine
meo exaltabitur cornu eius. 25 Et ponam in mari
manum eius: et in fluminibus dexteram eius. 26
Ipse invocabit me: Pater meus es tu: Deus meus, et
susceptor salutis meæ: 27 Et ego primogenitum ponam
illum, excelsum præ regibus terræ. 28 In æternum
servabo illi misericordiam meam: et testamentum
meum fidele ipsi. 29 Et ponam in sæculum sæculi
semen eius: et thronum eius sicut dies cæli. 30 Si autem
dereliquerint filii eius legem meam: et in iudiciis meis
non ambulaverint: 31 Si iustitias meas profanaverint:
et mandata mea non custodierint: 32 Visitabo in virga
iniquitates eorum: et in verberibus peccata eorum. 33
Misericordiam autem meam non dispergam ab eo:
neque nocebo in veritate mea: 34 Neque profanabo
testamentum meum: et quæ procedunt de labiis meis
non faciam irrita. 35 Semel iuravi in sancto meo, si
David mentiar: 36 semen eius in æternum manebit. Et
thronus eius sicut Sol in conspectu meo, 37 et sicut
Luna perfecta in æternum: et testis in cælo fidelis.
38 Tu vero repulisti et despexisti: distulisti Christum
tuum. 39 Evertisti testamentum servi tui: profanasti
in terra Sanctuarium eius. 40 Destruxisti omnes sepes
eius: posuisti firmamentum eius formidinem. 41
Diripuerunt eum omnes transeuntes viam: factus
est opprobrium vicinis suis. 42 Exaltasti dexteram
deprimentium eum: lætificasti omnes inimicos eius. 43
Avertisti adiutorium gladii eius: et non es auxiliatus ei
in bello. 44 Destruxisti eum ab emundatione: et sedem
eius in terram collisisti. 45 Minorasti dies temporis
eius: perfudisti eum confusione. 46 Usquequo Domine
avertis in finem: exardescet sicut ignis ira tua? 47
Memorare quæ mea substantia: numquid enim vane
constituisti omnes filios hominum? 48 Quis est homo,
qui vivet, et non videbit mortem: eruet animam suam
de manu inferi? (Sheol h7585) 49 Ubi sunt misericordiæ
tuæ antiquæ Domine, sicut iurasti David in veritate

tua? 50 Memor esto Domine opprobrii servorum
tuorum (quod continui in sinu meo) multarum
gentium. 51 Quod exprobraverunt inimici tui Domine,
quod exprobraverunt commutationem Christi tui. 52
Benedictus Dominus in æternum: fiat, fiat.

90 Oratio Moysi hominis Dei. Domine, refugium
factus es nobis: a generatione in generationem.
2 Priusquam montes fierent, aut formaretur terra,
et orbis: a sæculo et usque in sæculum tu es Deus.
3 Ne avertas hominem in humilitatem: et dixisti:
Convertimini filii hominum. 4 Quoniam mille anni ante
oculos tuos, tamquam dies hesterna, quæ præteriit, Et
custodia in nocte, 5 quæ pro nihilo habentur, eorum
anni erunt. 6 Mane sicut herba transeat, mane floreat,
et transeat: vespere decidat, induret, et arescat. 7
Quia defecimus in ira tua, et in furore tuo turbati
sumus. 8 Posuisti iniquitates nostras in conspectu
tuo: sæculum nostrum in illuminatione vultus tui. 9
Quoniam omnes dies nostri defecerunt: et in ira tua
defecimus. Anni nostri sicut aranea meditabuntur:
10 dies annorum nostrorum in ipsis, septuaginta
anni. Si autem in potentatibus octoginta anni: et
amplius eorum, labor et dolor. Quoniam supervenit
mansuetudo: et corripiemur. 11 Quis novit potestatem
iræ tuæ: et præ timore tuo iram tuam 12 dinumerare?
Dexteram tuam sic notam fac: et eruditos corde
in sapientia. 13 Convertere Domine usquequo? et
deprecabilis esto super servos tuos. 14 Repleti sumus
mane misericordia tua: et exultavimus, et delectati
sumus omnibus diebus nostris. 15 Lætati sumus pro
diebus, quibus nos humiliasti: annis, quibus vidimus
mala. 16 Respice in servos tuos, et in opera tua: et
dirige filios eorum. 17 Et sit splendor Domini Dei
nostri super nos, et opera manuum nostrarum dirige
super nos: et opus manuum nostrarum dirige.

91 Laus Cantici David. Qui habitat in adiutorio
Altissimi, in protectione Dei cæli commorabitur.
2 Dicet Domino: Susceptor meus es tu, et refugium
meum: Deus meus sperabo in eum. 3 Quoniam
ipse liberavit me de laqueo venantium, et a verbo
aspero. 4 Scapulis suis obumbrabit tibi: et sub
pennis eius sperabis: 5 Scuto circumdabit te veritas
eius: non timebis a timore nocturno, 6 A sagitta
volante in die, a negotio perambulante in tenebris:
ab incursu, et dæmonio meridiano. 7 Cadent a
latere tuo mille, et decem millia a dextris tuis: ad te
autem non appropinquabit. 8 Verumtamen oculis tuis
considerabis: et retributionem peccatorum videbis. 9
Quoniam tu es Domine spes mea: Altissimum posuisti
refugium tuum. 10 Non accedet ad te malum: et
flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo. 11
Quoniam angelis suis mandavit de te: ut custodiant
te in omnibus viis tuis. 12 In manibus portabunt te:
ne forte offendas ad lapidem pedem tuum. 13 Super
aspidem, et basiliscum ambulabis: et conculcabis
leonem et draconem. 14 Quoniam in me speravit,
liberabo eum: protegam eum, quoniam cognovit
nomen meum. 15 Clamabit ad me, et ego exaudiam
eum: cum ipso sum in tribulatione: eripiam eum et
glorificabo eum. 16 Longitudine dierum replebo eum:
et ostendam illi salutare meum.

92 Psalmus Cantici, In die Sabbati. Bonum est
confiteri Domino: et psallere nomini tuo
Altissime. 2 Ad annunciandum mane misericordiam
tuam: et veritatem tuam per noctem. 3 In decachordo,
psalterio: cum cantico, in cithara. 4 Quia delectasti
me Domine in factura tua: et in operibus manuum
tuarum exultabo. 5 Quam magnificata sunt opera
tua Domine! nimis profundæ factæ sunt cogitationes
tuæ: 6 Vir insipiens non cognoscet: et stultus non
intelliget hæc. 7 Cum exorti fuerint peccatores
sicut fœnum: et apparuerint omnes, qui operantur
iniquitatem: Ut intereant in sæculum sæculi: 8 tu
autem Altissimus in æternum Domine. 9 Quoniam ecce
inimici tui Domine, quoniam ecce inimici tui peribunt:
et dispergentur omnes, qui operantur iniquitatem.
10 Et exaltabitur sicut unicornis cornu meum: et
senectus mea in misericordia uberi. 11 Et despexit
oculus meus inimicos meos: et in insurgentibus in me
malignantibus audiet auris mea. 12 Iustus ut palma
florebit: sicut cedrus Libani multiplicabitur. 13 Plantati
in domo Domini, in atriis domus Dei nostri florebunt.
14 Adhuc multiplicabuntur in senecta uberi: et bene
patientes erunt, 15 ut annuncient: Quoniam rectus
Dominus Deus noster: et non est iniquitas in eo.

93 Laus Cantici ipsi David, in die ante Sabbatum,
quando fundata est terra. 2 Dominus regnavit,
decorem indutus est: 3 indutus est Dominus

fortitudinem, et præcinxit se. Etenim firmavit orbem
terræ, qui non commovebitur. 4 Parata sedes tua ex
tunc: a sæculo tu es. 5 Testimonia tua credibilia facta
sunt nimis: domum tuam decet sanctitudo Domine in
longitudinem dierum.

94 Psalmus ipsi David, Quarta Sabbati. Deus
ultionum Dominus: Deus ultionum libere egit.
2 Exaltare qui iudicas terram: redde retributionem
superbis. 3 Usquequo peccatores Domine: usquequo
peccatores gloriabuntur: 4 Effabuntur, et loquentur
iniquitatem: loquentur omnes, qui operantur
iniustitiam? 5 Populum tuum Domine humiliaverunt:
et hereditatem tuam vexaverunt. 6 Viduam, et
advenam interfecerunt: et pupillos occiderunt. 7 Et
dixerunt: Non videbit Dominus, nec intelliget Deus
Iacob. 8 Intelligite insipientes in populo: et stulti
aliquando sapite. 9 Qui plantavit aurem, non audiet?
aut qui finxit oculum, non considerat? 10 Qui corripit
gentes, non arguet: qui docet hominem scientiam? 11
Dominus scit cogitationes hominum, quoniam vanæ
sunt. 12 Beatus homo, quem tu erudieris Domine: et de
lege tua docueris eum. 13 Ut mitiges ei a diebus malis:
donec fodiatur peccatori fovea. 14 Quia non repellet
Dominus plebem suam: et hereditatem suam non
derelinquet. 15 Quoadusque iustitia convertatur in
iudicium: et qui iuxta illam omnes qui recto sunt corde.
16 Quis consurget mihi adversus malignantes? aut quis
stabit mecum adversus operantes iniquitatem? 17 Nisi
quia Dominus adiuvit me: paulominus habitasset in
inferno anima mea. (questioned) 18 Si dicebam: Motus
est pes meus: misericordia tua Domine adiuvabat
me. 19 Secundum multitudinem dolorum meorum in
corde meo: consolationes tuæ lætificaverunt animam
meam. 20 Numquid adhæret tibi sedes iniquitatis: qui
fingis laborem in præcepto? 21 Captabunt in animam
iusti: et sanguinem innocentem condemnabunt. 22 Et
factus est mihi Dominus in refugium: et Deus meus in
adiutorium spei meæ. 23 Et reddet illis iniquitatem
ipsorum: et in malitia eorum disperdet eos: disperdet
illos Dominus Deus noster.

95 Laus Cantici ipsi David. Venite, exultemus
Domino: iubilemus Deo salutari nostro: 2
Præoccupemus faciem eius in confessione: et in
psalmis iubilemus ei. 3 Quoniam Deus magnus
Dominus: et Rex magnus super omnes deos. 4 Quia
in manu eius sunt omnes fines terræ: et altitudines
montium ipsius sunt. 5 Quoniam ipsius est mare, et
ipse fecit illud: et siccam manus eius formaverunt. 6
Venite adoremus, et procidamus: et ploremus ante
Dominum, qui fecit nos. 7 Quia ipse est Dominus Deus
noster: et nos populus pascuæ eius, et oves manus
eius. 8 Hodie si vocem eius audieritis, nolite obdurare
corda vestra; 9 Sicut in irritatione secundum diem
tentationis in deserto: ubi tentaverunt me patres
vestri, probaverunt me, et viderunt opera mea. 10
Quadraginta annis offensus fui generationi illi, et dixi:
Semper hi errant corde. 11 Et isti non cognoverunt
vias meas: ut iuravi in ira mea: Si introibunt in
requiem meam.

96 Canticum ipsi David, Quando domus ædificabatur
post captivitatem. Cantate Domino canticum
novum: cantate Domino omnis terra. 2 Cantate
Domino, et benedicite nomini eius: annunciate
de die in diem salutare eius. 3 Annunciate inter
Gentes gloriam eius, in omnibus populis mirabilia
eius. 4 Quoniam magnus Dominus, et laudabilis
nimis: terribilis est super omnes deos. 5 Quoniam
omnes dii Gentium dæmonia: Dominus autem cælos
fecit. 6 Confessio, et pulchritudo in conspectu eius:
sanctimonia, et magnificentia in sanctificatione eius.
7 Afferte Domino patriæ gentium, afferte Domino
gloriam et honorem: 8 afferte Domino gloriam nomini
eius. Tollite hostias, et introite in atria eius: 9
adorate Dominum in atrio sancto eius. Commoveatur
a facie eius universa terra: 10 dicite in Gentibus quia
Dominus regnavit. Etenim correxit orbem terræ qui
non commovebitur: iudicabit populos in æquitate. 11
Lætentur cæli, et exultet terra, commoveatur mare,
et plenitudo eius: 12 gaudebunt campi, et omnia quæ
in eis sunt. Tunc exultabunt omnia ligna silvarum 13
a facie Domini, quia venit: quoniam venit iudicare
terram. Iudicabit orbem terræ in æquitate, et populos
in veritate sua.

97 Huic David, Quando terra eius restituta est.
Dominus regnavit, exultet terra: lætentur insulæ
multæ. 2 Nubes, et caligo in circuitu eius: iustitia,
et iudicium correctio sedis eius. 3 Ignis ante ipsum
præcedet, et inflammabit in circuitu inimicos eius. 4

Illuxerunt fulgura eius orbi terræ: vidit, et commota
est terra. 5 Montes, sicut cera fluxerunt a facie
Domini: a facie Domini omnis terra. 6 Annunciaverunt
cæli iustitiam eius: et viderunt omnes populi gloriam
eius. 7 Confundantur omnes, qui adorant sculptilia:
et qui gloriantur in simulacris suis. Adorate eum
omnes angeli eius: 8 audivit, et lætata est Sion. Et
exultaverunt filiæ Iudæ, propter iudicia tua Domine: 9
Quoniam tu Dominus altissimus super omnem terram:
nimis exaltatus es super omnes deos. 10 Qui diligitis
Dominum, odite malum: custodit Dominus animas
sanctorum suorum, de manu peccatoris liberabit
eos. 11 Lux orta est iusto, et rectis corde lætitia. 12
Lætamini iusti in Domino: et confitemini memoriæ
sanctificationis eius.

98 Psalmus ipsi David. Cantate Domino canticum
novum: quia mirabilia fecit. Salvavit sibi dextera
eius: et brachium sanctum eius. 2 Notum fecit Dominus
salutare suum: in conspectu gentium revelavit
iustitiam suam. 3 Recordatus est misericordiæ suæ, et
veritatis suæ domui Israel. Viderunt omnes termini
terræ salutare Dei nostri. 4 Iubilate Deo omnis terra:
cantate, et exultate, et psallite. 5 Psallite Domino in
cithara, in cithara et voce psalmi: 6 in tubis ductilibus,
et voce tubæ corneæ. Iubilate in conspectu regis
Domini: 7 moveatur mare, et plenitudo eius: orbis
terrarum, et qui habitant in eo. 8 Flumina plaudent
manu, simul montes exultabunt 9 a conspectu Domini:
quoniam venit iudicare terram. Iudicabit orbem
terrarum in iustitia, et populos in æquitate.

99 Psalmus ipsi David. Dominus regnavit, irascantur
populi: qui sedet super cherubim, moveatur
terra. 2 Dominus in Sion magnus: et excelsus super
omnes populos. 3 Confiteantur nomini tuo magno:
quoniam terribile, et sanctum est: 4 et honor regis
iudicium diligit. Tu parasti directiones: iudicium et
iustitiam in Iacob tu fecisti. 5 Exaltate Dominum Deum
nostrum, et adorate scabellum pedum eius: quoniam
sanctum est. 6 Moyses et Aaron in sacerdotibus eius: et
Samuel inter eos, qui invocant nomen eius: Invocabant
Dominum, et ipse exaudiebat eos: 7 in columna nubis
loquebatur ad eos. Custodiebant testimonia eius, et
præceptum quod dedit illis. 8 Domine Deus noster
tu exaudiebas eos: Deus tu propitius fuisti eis, et
ulciscens in omnes adinventiones eorum. 9 Exaltate
Dominum Deum nostrum, et adorate in monte sancto
eius: quoniam sanctus Dominus Deus noster.

100 Psalmus in confessione. 2 Iubilate Deo omnis
terra: servite Domino in lætitia. Introite in
conspectu eius, in exultatione. 3 Scitote quoniam
Dominus ipse est Deus: ipse fecit nos, et non ipsi
nos: Populus eius, et oves pascuæ eius: 4 introite
portas eius in confessione, atria eius in hymnis:
confitemini illi. Laudate nomen eius: 5 quoniam suavis
est Dominus, in æternum misericordia eius, et usque
in generationem et generationem veritas eius.

101 Psalmus ipsi David. Misericordiam, et iudicium
cantabo tibi Domine: Psallam, 2 et intelligam in
via immaculata, quando venies ad me. Perambulabam
in innocentia cordis mei, in medio domus meæ. 3
Non proponebam ante oculos meos rem iniustam:
facientes prævaricationes odivi. 4 Non adhæsit
mihi cor pravum: declinantem a me malignum non
cognoscebam. 5 Detrahentem secreto proximo suo,
hunc persequebar. Superbo oculo, et insatiabili corde,
cum hoc non edebam. 6 Oculi mei ad fideles terræ
ut sedeant mecum: ambulans in via immaculata, hic
mihi ministrabat. 7 Non habitabit in medio domus
meæ qui facit superbiam: qui loquitur iniqua, non
direxit in conspectu oculorum meorum. 8 In matutino
interficiebam omnes peccatores terræ: ut disperderem
de civitate Domini omnes operantes iniquitatem.

102 Oratio pauperis, cum anxius fuerit, et in
conspectu Domini effuderit precem suam.
Domine exaudi orationem meam: et clamor meus
ad te veniat. 2 Non avertas faciem tuam a me: in
quacumque die tribulor, inclina ad me aurem tuam.
In quacumque die invocavero te, velociter exaudi
me. 3 Quia defecerunt sicut fumus dies mei: et ossa
mea sicut cremium aruerunt. 4 Percussus sum ut
fœnum, et aruit cor meum: quia oblitus sum comedere
panem meum. 5 A voce gemitus mei adhæsit os
meum carni meæ. 6 Similis factus sum pellicano
solitudinis: factus sum sicut nycticorax in domicilio.
7 Vigilavi, et factus sum sicut passer solitarius in
tecto. 8 Tota die exprobrabant mihi inimici mei: et qui
laudabant me adversum me iurabant. 9 Quia cinerem

tamquam panem manducabam, et potum meum cum
fletu miscebam. 10 A facie iræ et indignationis tuæ:
quia elevans allisisti me. 11 Dies mei sicut umbra
declinaverunt: et ego sicut fœnum arui. 12 Tu autem
Domine in æternum permanes: et memoriale tuum
in generationem et generationem. 13 Tu exurgens
misereberis Sion: quia tempus miserendi eius, quia
venit tempus. 14 Quoniam placuerunt servis tuis
lapides eius: et terræ eius miserebuntur. 15 Et timebunt
Gentes nomen tuum Domine, et omnes reges terræ
gloriam tuam. 16 Quia ædificavit Dominus Sion: et
videbitur in gloria sua. 17 Respexit in orationem
humilium: et non sprevit precem eorum. 18 Scribantur
hæc in generatione altera: et populus, qui creabitur,
laudabit Dominum: 19 Quia prospexit de excelso
sancto suo: Dominus de cælo in terram aspexit: 20
Ut audiret gemitus compeditorum: ut solveret filios
interemptorum: 21 Ut annuncient in Sion nomen
Domini: et laudem eius in Ierusalem. 22 In conveniendo
populos in unum, et reges ut serviant Domino. 23
Respondit ei in via virtutis suæ: Paucitatem dierum
meorum nuncia mihi. 24 Ne revoces me in dimidio
dierum meorum: in generationem et generationem
anni tui. 25 Initio tu Domine terram fundasti: et opera
manuum tuarum sunt cæli. 26 Ipsi peribunt, tu autem
permanes: et omnes sicut vestimentum veterascent.
Et sicut opertorium mutabis eos, et mutabuntur: 27
tu autem idem ipse es, et anni tui non deficient. 28
Filii servorum tuorum habitabunt: et semen eorum in
sæculum dirigetur.

103 Ipsi David. Benedic anima mea Domino et
omnia, quæ intra me sunt, nomini sancto
eius. 2 Benedic anima mea Domino: et noli oblivisci
omnes retributiones eius: 3 Qui propitiatur omnibus
iniquitatibus tuis: qui sanat omnes infirmitates tuas.
4 Qui redimit de interitu vitam tuam: qui coronat te in
misericordia et miserationibus. 5 Qui replet in bonis
desiderium tuum: renovabitur ut aquilæ iuventus tua:
6 Faciens misericordias Dominus: et iudicium omnibus
iniuriam patientibus. 7 Notas fecit vias suas Moysi,
filiis Israel voluntates suas. 8 Miserator, et misericors
Dominus: longanimis, et multum misericors. 9
Non in perpetuum irascetur: neque in æternum
comminabitur. 10 Non secundum peccata nostra fecit
nobis: neque secundum iniquitates nostras retribuit
nobis. 11 Quoniam secundum altitudinem cæli a terra:
corroboravit misericordiam suam super timentes se.
12 Quantum distat Ortus ab Occidente: longe fecit
a nobis iniquitates nostras. 13 Quomodo miseretur
pater filiorum, misertus est Dominus timentibus
se: 14 quoniam ipse cognovit figmentum nostrum.
Recordatus est quoniam pulvis sumus: 15 homo, sicut
fœnum dies eius, tamquam flos agri sic efflorebit. 16
Quoniam spiritus pertransibit in illo, et non subsistet:
et non cognoscet amplius locum suum. 17 Misericordia
autem Domini ab æterno, et usque in æternum super
timentes eum. Et iustitia illius in filios filiorum, 18
his qui servant testamentum eius: Et memores sunt
mandatorum ipsius, ad faciendum ea. 19 Dominus in
cælo paravit sedem suam: et regnum ipsius omnibus
dominabitur. 20 Benedicite Domino omnes angeli
eius: potentes virtute, facientes verbum illius, ad
audiendam vocem sermonum eius. 21 Benedicite
Domino omnes virtutes eius: ministri eius, qui facitis
voluntatem eius. 22 Benedicite Domino omnia opera
eius: in omni loco dominationis eius, benedic anima
mea Domino.

104 Ipsi David. Benedic anima mea Domino:
Domine Deus meus magnificatus es
vehementer. Confessionem, et decorem induisti: 2
amictus lumine sicut vestimento: Extendens cælum
sicut pellem: 3 qui tegis aquis superiora eius. Qui
ponis nubem ascensum tuum: qui ambulas super
pennas ventorum. 4 Qui facis angelos tuos, spiritus: et
ministros tuos ignem urentem. 5 Qui fundasti terram
super stabilitatem suam: non inclinabitur in sæculum
sæculi. 6 Abyssus, sicut vestimentum, amictus eius:
super montes stabunt aquæ. 7 Ab increpatione
tua fugient: a voce tonitrui tui formidabunt. 8
Ascendunt montes: et descendunt campi in locum,
quem fundasti eis. 9 Terminum posuisti, quem non
transgredientur: neque convertentur operire terram.
10 Qui emittis fontes in convallibus: inter medium
montium pertransibunt aquæ. 11 Potabunt omnes
bestiæ agri: expectabunt onagri in siti sua. 12 Super
ea volucres cæli habitabunt: de medio petrarum
dabunt voces. 13 Rigans montes de superioribus
suis: de fructu operum tuorum satiabitur terra: 14

Producens fœnum iumentis, et herbam servituti
hominum: Ut educas panem de terra: 15 et vinum
lætificet cor hominis: Ut exhilaret faciem in oleo:
et panis cor hominis confirmet. 16 Saturabuntur
ligna campi, et cedri Libani, quas plantavit: 17 illic
passeres nidificabunt. Herodii domus dux est eorum:
18 montes excelsi cervis: petra refugium herinaciis.
19 Fecit lunam in tempora: sol cognovit occasum
suum. 20 Posuisti tenebras, et facta est nox: in ipsa
pertransibunt omnes bestiæ silvæ. 21 Catuli leonum
rugientes, ut rapiant, et quærant a Deo escam sibi.
22 Ortus est sol, et congregati sunt: et in cubilibus
suis collocabuntur. 23 Exibit homo ad opus suum:
et ad operationem suam usque ad vesperum. 24
Quam magnificata sunt opera tua Domine! omnia
in sapientia fecisti: impleta est terra possessione
tua. 25 Hoc mare magnum, et spatiosum manibus:
illic reptilia, quorum non est numerus. Animalia
pusilla cum magnis: 26 illic naves pertransibunt.
Draco iste, quem formasti ad illudendum ei: 27 omnia
a te expectant ut des illis escam in tempore. 28 Dante
te illis, colligent: aperiente te manum tuam, omnia
implebuntur bonitate. 29 Avertente autem te faciem,
turbabuntur: auferes spiritum eorum, et deficient, et
in pulverem suum revertentur. 30 Emittes Spiritum
tuum, et creabuntur: et renovabis faciem terræ. 31
Sit gloria Domini in sæculum: lætabitur Dominus in
operibus suis: 32 Qui respicit terram, et facit eam
tremere: qui tangit montes, et fumigant. 33 Cantabo
Domino in vita mea: psallam Deo meo quamdiu
sum. 34 Iucundum sit ei eloquium meum: ego vero
delectabor in Domino. 35 Deficiant peccatores a terra,
et iniqui ita ut non sint: benedic anima mea Domino.

105 Alleluia. Confitemini Domino, et invocate
nomen eius: annunciate inter gentes opera
eius. 2 Cantate ei, et psallite ei: narrate omnia mirabilia
eius. 3 Laudamini in nomine sancto eius: lætetur
cor quærentium Dominum. 4 Quærite Dominum,
et confirmamini: quærite faciem eius semper. 5
Mementote mirabilium eius, quæ fecit: prodigia
eius, et iudicia oris eius. 6 Semen Abraham, servi
eius: filii Iacob electi eius. 7 Ipse Dominus Deus
noster: in universa terra iudicia eius. 8 Memor fuit
in sæculum testamenti sui: verbi, quod mandavit in
mille generationes: 9 Quod disposuit ad Abraham:
et iuramenti sui ad Isaac: 10 Et statuit illud Iacob
in præceptum: et Israel in testamentum æternum:
11 Dicens: Tibi dabo Terram Chanaan, funiculum
hereditatis vestræ. 12 Cum essent numero brevi,
paucissimi et incolæ eius: 13 Et pertransierunt de
gente in gentem, et de regno ad populum alterum.
14 Non reliquit hominem nocere eis: et corripuit
pro eis reges. 15 Nolite tangere Christos meos: et in
prophetis meis nolite malignari. 16 Et vocavit famem
super terram: et omne firmamentum panis contrivit.
17 Misit ante eos virum: in servum venundatus est
Ioseph. 18 Humiliaverunt in compedibus pedes eius,
ferrum pertransiit animam eius, 19 donec veniret
verbum eius. Eloquium Domini inflammavit eum:
20 misit rex, et solvit eum; princeps populorum, et
dimisit eum. 21 Constituit eum dominum domus
suæ: et principem omnis possessionis suæ: 22 Ut
erudiret principes eius sicut semetipsum: et senes eius
prudentiam doceret. 23 Et intravit Israel in Ægyptum:
et Iacob accola fuit in Terra Cham. 24 Et auxit populum
suum vehementer: et firmavit eum super inimicos
eius. 25 Convertit cor eorum ut odirent populum eius:
et dolum facerent in servos eius. 26 Misit Moysen
servum suum: Aaron, quem elegit ipsum. 27 Posuit
in eis verba signorum suorum, et prodigiorum in
Terra Cham. 28 Misit tenebras, et obscuravit: et non
exacerbavit sermones suos. 29 Convertit aquas eorum
in sanguinem: et occidit pisces eorum. 30 Edidit
terra eorum ranas in penetralibus regum ipsorum.
31 Dixit, et venit cœnomyia: et cinifes in omnibus
finibus eorum. 32 Posuit pluvias eorum grandinem:
ignem comburentem in terra ipsorum. 33 Et percussit
vineas eorum, et ficulneas eorum: et contrivit lignum
finium eorum. 34 Dixit, et venit locusta, et bruchus,
cuius non erat numerus: 35 Et comedit omne fœnum
in terra eorum: et comedit omnem fructum terræ
eorum. 36 Et percussit omne primogenitum in terra
eorum: primitias omnis laboris eorum. 37 Et eduxit
eos cum argento et auro: et non erat in tribubus
eorum infirmus. 38 Lætata est Ægyptus in profectione
eorum: quia incubuit timor eorum super eos. 39
Expandit nubem in protectionem eorum, et ignem
ut luceret eis per noctem. 40 Petierunt, et venit
coturnix: et pane cæli saturavit eos. 41 Dirupit petram,

et fluxerunt aquæ: abierunt in sicco flumina; 42
Quoniam memor fuit verbi sancti sui, quod habuit
ad Abraham puerum suum. 43 Et eduxit populum
suum in exultatione, et electos suos in lætitia. 44 Et
dedit illis regiones Gentium: et labores populorum
possederunt: 45 Ut custodiant iustificationes eius, et
legem eius requirant.

106 Alleluia. Confitemini Domino quoniam bonus:
quoniam in sæculum misericordia eius. 2
Quis loquetur potentias Domini, auditas faciet omnes
laudes eius? 3 Beati, qui custodiunt iudicium, et
faciunt iustitiam in omni tempore. 4 Memento nostri
Domine in beneplacito populi tui: visita nos in salutari
tuo: 5 Ad videndum in bonitate electorum tuorum,
ad lætandum in lætitia gentis tuæ: ut lauderis cum
hereditate tua. 6 Peccavimus cum patribus nostris:
iniuste egimus, iniquitatem fecimus. 7 Patres nostri
in Ægypto non intellexerunt mirabilia tua: non
fuerunt memores multitudinis misericordiæ tuæ.
Et irritaverunt ascendentes in mare, Mare Rubrum.
8 Et salvavit eos propter nomen suum: ut notam
faceret potentiam suam. 9 Et increpuit Mare Rubrum,
et exiccatum est: et deduxit eos in abyssis sicut in
deserto. 10 Et salvavit eos de manu odientium: et
redemit eos de manu inimici. 11 Et operuit aqua
tribulantes eos: unus ex eis non remansit. 12 Et
crediderunt verbis eius: et laudaverunt laudem eius.
13 Cito fecerunt, obliti sunt operum eius: et non
sustinuerunt consilium eius. 14 Et concupierunt
concupiscentiam in deserto: et tentaverunt Deum
in inaquoso. 15 Et dedit eis petitionem ipsorum: et
misit saturitatem in animas eorum. 16 Et irritaverunt
Moysen in castris: Aaron sanctum Domini. 17 Aperta
est terra, et deglutivit Dathan: et operuit super
congregationem Abiron. 18 Et exarsit ignis in synagoga
eorum: flamma combussit peccatores. 19 Et fecerunt
vitulum in Horeb: et adoraverunt sculptile. 20 Et
mutaverunt gloriam suam in similitudinem vituli
comedentis fœnum. 21 Obliti sunt Deum, qui salvavit
eos, qui fecit magnalia in Ægypto, 22 mirabilia in
Terra Cham: terribilia in Mari Rubro. 23 Et dixit ut
disperderet eos: si non Moyses electus eius stetisset in
confractione in conspectu eius: Ut averteret iram eius
ne disperderet eos: 24 et pro nihilo habuerunt terram
desiderabilem: Non crediderunt verbo eius, 25 et
murmuraverunt in tabernaculis suis: non exaudierunt
vocem Domini. 26 Et elevavit manum suam super eos:
ut prosterneret eos in deserto: 27 Et ut deiiceret semen
eorum in Nationibus: et dispergeret eos in regionibus.
28 Et initiati sunt Beelphegor: et comederunt sacrificia
mortuorum. 29 Et irritaverunt eum in adinventionibus
suis: et multiplicata est in eis ruina. 30 Et stetit Phinees,
et placavit: et cessavit quassatio. 31 Et reputatum est ei
in iustitiam, in generationem et generationem usque
in sempiternum. 32 Et irritaverunt eum ad Aquas
Contradictionis: et vexatus est Moyses propter eos: 33
quia exacerbaverunt spiritum eius. Et distinxit in labiis
suis: 34 non disperdiderunt gentes, quas dixit Dominus
illis. 35 Et commisti sunt inter Gentes, et didicerunt
opera eorum: 36 et servierunt sculptilibus eorum: et
factum est illis in scandalum. 37 Et immolaverunt
filios suos, et filias suas dæmoniis. 38 Et effuderunt
sanguinem innocentem: sanguinem filiorum suorum
et filiarum suarum, quas sacrificaverunt sculptilibus
Chanaan. Et infecta est terra in sanguinibus, 39 et
contaminata est in operibus eorum: et fornicati sunt in
adinventionibus suis. 40 Et iratus est furore Dominus
in populum suum: et abominatus est hereditatem
suam. 41 Et tradidit eos in manus gentium: et dominati
sunt eorum qui oderunt eos. 42 Et tribulaverunt eos
inimici eorum, et humiliati sunt sub manibus eorum:
43 sæpe liberavit eos. Ipsi autem exacerbaverunt eum
in consilio suo: et humiliati sunt in iniquitatibus suis.
44 Et vidit cum tribularentur: et audivit orationem
eorum. 45 Et memor fuit testamenti sui: et pœnituit
eum secundum multitudinem misericordiæ suæ. 46 Et
dedit eos in misericordias in conspectu omnium qui
ceperant eos. 47 Salvos nos fac Domine Deus noster: et
congrega nos de Nationibus: Ut confiteamur nomini
sancto tuo: et gloriemur in laude tua. 48 Benedictus
Dominus Deus Israel a sæculo et usque in sæculum: et
dicet omnis populus: Fiat, fiat.

107 Alleluia. Confitemini Domino quoniam bonus:
quoniam in sæculum misericordia eius. 2
Dicant qui redempti sunt a Domino, quos redemit
de manu inimici: et de regionibus congregavit eos:
3 A solis ortu, et occasu: ab Aquilone, et mari. 4
Erraverunt in solitudine in inaquoso: viam civitatis

habitaculi non invenerunt, 5 Esurientes, et sitientes:
anima eorum in ipsis defecit. 6 Et clamaverunt ad
Dominum cum tribularentur: et de necessitatibus
eorum eripuit eos. 7 Et deduxit eos in viam rectam:
ut irent in civitatem habitationis. 8 Confiteantur
Domino misericordiæ eius: et mirabilia eius filiis
hominum. 9 Quia satiavit animam inanem: et animam
esurientem satiavit bonis. 10 Sedentes in tenebris, et
umbra mortis: vinctos in mendicitate, et ferro. 11 Quia
exacerbaverunt eloquia Dei: et consilium Altissimi
irritaverunt. 12 Et humiliatum est in laboribus cor
eorum: infirmati sunt, nec fuit qui adiuvaret. 13
Et clamaverunt ad Dominum cum tribularentur: et
de necessitatibus eorum liberavit eos. 14 Et eduxit
eos de tenebris, et umbra mortis: et vincula eorum
dirupit. 15 Confiteantur Domino misericordiæ eius:
et mirabilia eius filiis hominum. 16 Quia contrivit
portas æreas: et vectes ferreos confregit. 17 Suscepit
eos de via iniquitatis eorum: propter iniustitias enim
suas humiliati sunt. 18 Omnem escam abominata
est anima eorum: et appropinquaverunt usque ad
portas mortis. 19 Et clamaverunt ad Dominum cum
tribularentur: et de necessitatibus eorum liberavit
eos. 20 Misit verbum suum, et sanavit eos: et eripuit
eos de interitionibus eorum. 21 Confiteantur Domino
misericordiæ eius: et mirabilia eius filiis hominum. 22
Et sacrificent sacrificium laudis: et annuncient opera
eius in exultatione. 23 Qui descendunt mare in navibus,
facientes operationem in aquis multis. 24 Ipsi viderunt
opera Domini, et mirabilia eius in profundo. 25 Dixit,
et stetit spiritus procellæ: et exaltati sunt fluctus
eius. 26 Ascendunt usque ad cælos, et descendunt
usque ad abyssos: anima eorum in malis tabescebat.
27 Turbati sunt, et moti sunt sicut ebrius: et omnis
sapientia eorum devorata est. 28 Et clamaverunt ad
Dominum cum tribularentur, et de necessitatibus
eorum eduxit eos. 29 Et statuit procellam eius in
auram: et siluerunt fluctus eius. 30 Et lætati sunt
quia siluerunt: et deduxit eos in portum voluntatis
eorum. 31 Confiteantur Domino misericordiæ eius: et
mirabilia eius filiis hominum. 32 Et exaltent eum in
Ecclesia plebis: et in cathedra seniorum laudent eum.
33 Posuit flumina in desertum: et exitus aquarum in
sitim. 34 Terram fructiferam in salsuginem, a malitia
inhabitantium in ea. 35 Posuit desertum in stagna
aquarum: et terram sine aqua in exitus aquarum.
36 Et collocavit illic esurientes: et constituerunt
civitatem habitationis. 37 Et seminaverunt agros, et
plantaverunt vineas: et fecerunt fructum nativitatis.
38 Et benedixit eis, et multiplicati sunt nimis: et
iumenta eorum non minoravit. 39 Et pauci facti sunt:
et vexati sunt a tribulatione malorum, et dolore. 40
Effusa est contemptio super principes: et errare fecit
eos in invio, et non in via. 41 Et adiuvit pauperem
de inopia: et posuit sicut oves familias. 42 Videbunt
recti, et lætabuntur: et omnis iniquitas oppilabit os
suum. 43 Quis sapiens et custodiet hæc? et intelliget
misericordias Domini?

108 Canticum Psalmi ipsi David. Paratum cor
meum Deus, paratum cor meum: cantabo, et
psallam in gloria mea. 2 Exurge gloria mea, exurge
psalterium, et cithara: exurgam diluculo. 3 Confitebor
tibi in populis Domine: et psallam tibi in nationibus. 4
Quia magna est super cælos misericordia tua: et usque
ad nubes veritas tua: 5 Exaltare super cælos Deus,
et super omnem terram gloria tua: 6 ut liberentur
dilecti tui. Salvum fac dextera tua, et exaudi me: 7
Deus locutus est in sancto suo: Exultabo, et dividam
Sichimam, et convallem tabernaculorum dimetiar. 8
Meus est Galaad, et meus est Manasses: et Ephraim
susceptio capitis mei. Iuda rex meus: 9 Moab lebes spei
meæ. In Idumæam extendam calceamentum meum:
mihi alienigenæ amici facti sunt. 10 Quis deducet
me in civitatem munitam? quis deducet me usque
in Idumæam? 11 Nonne tu Deus, qui repulisti nos,
et non exibis Deus in virtutibus nostris? 12 Da nobis
auxilium de tribulatione: quia vana salus hominis. 13
In Deo faciemus virtutem: et ipse ad nihilum deducet
inimicos nostros.

109 In finem, Psalmus David. 2 Deus laudem meam
ne tacueris: quia os peccatoris, et os dolosi
super me apertum est. 3 Locuti sunt adversum me
lingua dolosa, et sermonibus odii circumdederunt
me: et expugnaverunt me gratis. 4 Pro eo ut me
diligerent, detrahebant mihi: ego autem orabam. 5 Et
posuerunt adversum me mala pro bonis: et odium pro
dilectione mea. 6 Constitue super eum peccatorem: et
diabolus stet a dextris eius. 7 Cum iudicatur, exeat
condemnatus: et oratio eius fiat in peccatum. 8 Fiant

dies eius pauci: et episcopatum eius accipiat alter. 9
Fiant filii eius orphani: et uxor eius vidua. 10 Nutantes
transferantur filii eius, et mendicent: et eiiciantur de
habitationibus suis. 11 Scrutetur fœnerator omnem
substantiam eius: et diripiant alieni labores eius. 12
Non sit illi adiutor: nec sit qui misereatur pupillis eius.
13 Fiant nati eius in interitum: in generatione una
deleatur nomen eius. 14 In memoriam redeat iniquitas
patrum eius in conspectu Domini: et peccatum matris
eius non deleatur. 15 Fiant contra Dominum semper, et
dispereat de terra memoria eorum: 16 pro eo quod non
est recordatus facere misericordiam. 17 Et persecutus
est hominem inopem, et mendicum, et compunctum
corde mortificare. 18 Et dilexit maledictionem, et
veniet ei: et noluit benedictionem, et elongabitur ab
eo. Et induit maledictionem sicut vestimentum, et
intravit sicut aqua in interiora eius, et sicut oleum
in ossibus eius. 19 Fiat ei sicut vestimentum, quo
operitur: et sicut zona, qua semper præcingitur. 20
Hoc opus eorum, qui detrahunt mihi apud Dominum:
et qui loquuntur mala adversus animam meam. 21 Et
tu Domine, Domine, fac mecum propter nomen tuum:
quia suavis est misericordia tua. 22 Libera me quia
egenus, et pauper ego sum: et cor meum conturbatum
est intra me. 23 Sicut umbra cum declinat, ablatus
sum: et excussus sum sicut locustæ. 24 Genua mea
infirmata sunt a ieiunio: et caro mea immutata est
propter oleum. 25 Et ego factus sum opprobrium
illis: viderunt me, et moverunt capita sua. 26 Adiuva
me Domine Deus meus: salvum me fac secundum
misericordiam tuam. 27 Et sciant quia manus tua hæc:
et tu Domine fecisti eam. 28 Maledicent illi, et tu
benedices: qui insurgunt in me, confundantur: servus
autem tuus lætabitur. 29 Induantur qui detrahunt
mihi, pudore: et operiantur sicut diploide confusione
sua. 30 Confitebor Domino nimis in ore meo: et in
medio multorum laudabo eum. 31 Quia astitit a dextris
pauperis, ut salvam faceret a persequentibus animam
meam.

110 Psalmus David. Dixit Dominus Domino meo:
Sede a dextris meis: Donec ponam inimicos
tuos, scabellum pedum tuorum. 2 Virgam virtutis
tuæ emittet Dominus ex Sion: dominare in medio
inimicorum tuorum. 3 Tecum principium in die
virtutis tuæ in splendoribus sanctorum: ex utero
ante luciferum genui te. 4 Iuravit Dominus, et
non pœnitebit eum: Tu es sacerdos in æternum
secundum ordinem Melchisedech. 5 Dominus a dextris
tuis, confregit in die iræ suæ reges. 6 Iudicabit in
nationibus, implebit ruinas: conquassabit capita in
terra multorum. 7 De torrente in via bibet: propterea
exaltabit caput.

111 Alleluia. Confitebor tibi Domine in toto corde
meo: in consilio iustorum, et congregatione. 2
Magna opera Domini: exquisita in omnes voluntates
eius. 3 Confessio et magnificentia opus eius: et
iustitia eius manet in sæculum sæculi. 4 Memoriam
fecit mirabilium suorum, misericors et miserator
Dominus: 5 escam dedit timentibus se. Memor erit in
sæculum testamenti sui: 6 virtutem operum suorum
annunciabit populo suo: 7 Ut det illis hereditatem
gentium: opera manuum eius veritas, et iudicium. 8
Fidelia omnia mandata eius: confirmata in sæculum
sæculi, facta in veritate et æquitate. 9 Redemptionem
misit populo suo: mandavit in æternum testamentum
suum. Sanctum, et terribile nomen eius: 10 initium
sapientiæ timor Domini. Intellectus bonus omnibus
facientibus eum: laudatio eius manet in sæculum
sæculi.

112 Alleluia. Reversionis Aggæi, et Zachariæ. Beatus
vir, qui timet Dominum: in mandatis eius volet
nimis. 2 Potens in terra erit semen eius: generatio
rectorum benedicetur. 3 Gloria, et divitiæ in domo
eius: et iustitia eius manet in sæculum sæculi. 4
Exortum est in tenebris lumen rectis: misericors, et
miserator, et iustus. 5 Iucundus homo qui miseretur et
commodat, disponet sermones suos in iudicio: 6 quia
in æternum non commovebitur. 7 In memoria æterna
erit iustus: ab auditione mala non timebit. Paratum
cor eius sperare in Domino, 8 confirmatum est cor
eius: non commovebitur donec despiciat inimicos
suos. 9 Dispersit, dedit pauperibus: iustitia eius manet
in sæculum sæculi, cornu eius exaltabitur in gloria. 10
Peccator videbit, et irascetur, dentibus suis fremet et
tabescet: desiderium peccatorum peribit.

113 Alleluia. Laudate pueri Dominum: laudate
nomen Domini. 2 Sit nomen Domini

benedictum, ex hoc nunc, et usque in sæculum. 3
A solis ortu usque ad occasum, laudabile nomen
Domini. 4 Excelsus super omnes gentes Dominus, et
super cælos gloria eius. 5 Quis sicut Dominus Deus
noster, qui in altis habitat, 6 et humilia respicit in
cælo et in terra? 7 Suscitans a terra inopem, et de
stercore erigens pauperem: 8 Ut collocet eum cum
principibus, cum principibus populi sui. 9 Qui habitare
facit sterilem in domo, matrem filiorum lætantem.

114 Alleluia. In exitu Israel de Ægypto, domus
Iacob de populo barbaro: 2 Facta est Iudæa
sanctificatio eius, Israel potestas eius. 3 Mare vidit,
et fugit: Iordanis conversus est retrorsum. 4 Montes
exultaverunt ut arietes: et colles sicut agni ovium.
5 Quid est tibi mare quod fugisti: et tu Iordanis,
quia conversus es retrorsum? 6 Montes exultastis
sicut arietes, et colles sicut agni ovium? 7 A facie
Domini mota est terra, a facie Dei Iacob. 8 Qui
convertit petram in stagna aquarum, et rupem in
fontes aquarum.

115 Non nobis Domine, non nobis: sed nomini tuo
da gloriam. 2 Super misericordia tua, et veritate
tua: nequando dicant Gentes: Ubi est Deus eorum? 3
Deus autem noster in cælo: omnia quæcumque voluit,
fecit. 4 Simulacra gentium argentum, et aurum, opera
manuum hominum. 5 Os habent, et non loquentur:
oculos habent, et non videbunt. 6 Aures habent,
et non audient: nares habent, et non odorabunt. 7
Manus habent, et non palpabunt: pedes habent, et non
ambulabunt: non clamabunt in gutture suo. 8 Similes
illis fiant qui faciunt ea: et omnes qui confidunt in
eis. 9 Domus Israel speravit in Domino: adiutor eorum
et protector eorum est. 10 Domus Aaron speravit in
Domino: adiutor eorum et protector eorum est. 11 Qui
timent Dominum, speraverunt in Domino: adiutor
eorum et protector eorum est. 12 Dominus memor
fuit nostri: et benedixit nobis: Benedixit domui Israel:
benedixit domui Aaron. 13 Benedixit omnibus, qui
timent Dominum, pusillis cum maioribus. 14 Adiiciat
Dominus super vos: super vos, et super filios vestros.
15 Benedicti vos a Domino, qui fecit cælum, et terram.
16 Cælum cæli Domino: terram autem dedit filiis
hominum. 17 Non mortui laudabunt te Domine: neque
omnes, qui descendunt in infernum. (questioned) 18 Sed
nos qui vivimus, benedicimus Domino, ex hoc nunc et
usque in sæculum.

116 Alleluia. Dilexi, quoniam exaudiet Dominus
vocem orationis meæ. 2 Quia inclinavit
aurem suam mihi: et in diebus meis invocabo. 3
Circumdederunt me dolores mortis: et pericula inferni
invenerunt me. Tribulationem et dolorem inveni: (Sheol
h7585) 4 et nomen Domini invocavi. O Domine libera
animam meam: 5 misericors Dominus, et iustus: et
Deus noster miseretur. 6 Custodiens parvulos Dominus:
humiliatus sum, et liberavit me. 7 Convertere anima
mea in requiem tuam: quia Dominus benefecit tibi. 8
Quia eripuit animam meam de morte: oculos meos a
lacrymis, pedes meos a lapsu. 9 Placebo Domino in
regione vivorum. 10 Alleluia. Credidi, propter quod
locutus sum: ego autem humiliatus sum nimis. 11
Ego dixi in excessu meo: Omnis homo mendax. 12
Quid retribuam Domino, pro omnibus, quæ retribuit
mihi? 13 Calicem salutaris accipiam: et nomen Domini
invocabo. 14 Vota mea Domino reddam coram omni
populo eius: 15 pretiosa in conspectu Domini mors
sanctorum eius: 16 O Domine quia ego servus tuus:
ego servus tuus, et filius ancillæ tuæ. Dirupisti vincula
mea: 17 tibi sacrificabo hostiam laudis, et nomen
Domini invocabo. 18 Vota mea Domino reddam in
conspectu omnis populi eius: 19 in atriis domus
Domini, in medio tui Ierusalem.

117 Alleluia. Laudate Dominum omnes Gentes:
laudate eum omnes populi: 2 Quoniam
confirmata est super nos misericordia eius: et veritas
Domini manet in æternum.

118 Alleluia. Confitemini Domino quoniam bonus:
quoniam in sæculum misericordia eius. 2 Dicat
nunc Israel quoniam bonus: quoniam in sæculum
misericordia eius. 3 Dicat nunc domus Aaron: quoniam
in sæculum misericordia eius. 4 Dicant nunc qui
timent Dominum: quoniam in sæculum misericordia
eius. 5 De tribulatione invocavi Dominum: et exaudivit
me in latitudine Dominus. 6 Dominus mihi adiutor:
non timebo quid faciat mihi homo. 7 Dominus mihi
adiutor: et ego despiciam inimicos meos. 8 Bonum
est confidere in Domino, quam confidere in homine:
9 Bonum est sperare in Domino, quam sperare in
principibus. 10 Omnes gentes circuierunt me: et in

nomine Domini quia ultus sum in eos. 11 Circumdantes
circumdederunt me: et in nomine Domini quia ultus
sum in eos. 12 Circumdederunt me sicut apes, et
exarserunt sicut ignis in spinis: et in nomine Domini
quia ultus sum in eos. 13 Impulsus eversus sum
ut caderem: et Dominus suscepit me. 14 Fortitudo
mea, et laus mea Dominus: et factus est mihi in
salutem. 15 Vox exultationis, et salutis in tabernaculis
iustorum. 16 Dextera Domini fecit virtutem: dextera
Domini exaltavit me, dextera Domini fecit virtutem.
17 Non moriar, sed vivam: et narrabo opera Domini.
18 Castigans castigavit me Dominus: et morti non
tradidit me. 19 Aperite mihi portas iustitiæ, ingressus
in eas confitebor Domino: 20 hæc porta Domini, iusti
intrabunt in eam. 21 Confitebor tibi quoniam exaudisti
me: et factus es mihi in salutem. 22 Lapidem, quem
reprobaverunt ædificantes: hic factus est in caput
anguli. 23 A Domino factum est istud: et est mirabile
in oculis nostris. 24 Hæc est dies, quam fecit Dominus:
exultemus, et lætemur in ea. 25 O Domine salvum
me fac: O Domine bene prosperare: 26 benedictus qui
venit in nomine Domini. Benediximus vobis de domo
Domini: 27 Deus Dominus, et illuxit nobis. Constituite
diem solemnem in condensis, usque ad cornu altaris.
28 Deus meus es tu, et confitebor tibi: Deus meus es tu,
et exaltabo te. Confitebor tibi quoniam exaudisti me:
et factus es mihi in salutem. 29 Confitemini Domino
quoniam bonus: quoniam in sæculum misericordia
eius.

119 Alleluia. ALEPH. Beati immaculati in via: qui
ambulant in lege Domini. 2 Beati, qui scrutantur
testimonia eius: in toto corde exquirunt eum. 3
Non enim qui operantur iniquitatem, in viis eius
ambulaverunt. 4 Tu mandasti mandata tua custodiri
nimis. 5 Utinam dirigantur viæ meæ, ad custodiendas
iustificationes tuas. 6 Tunc non confundar, cum
perspexero in omnibus mandatis tuis. 7 Confitebor
tibi in directione cordis: in eo quod didici iudicia
iustitiæ tuæ. 8 Iustificationes tuas custodiam: non me
derelinquas usquequaque. 9 BETH. In quo corrigit
adolescentior viam suam? in custodiendo sermones
tuos. 10 In toto corde meo exquisivi te: ne repellas me
a mandatis tuis. 11 In corde meo abscondi eloquia tua:
ut non peccem tibi. 12 Benedictus es Domine: doce
me iustificationes tuas. 13 In labiis meis, pronunciavi
omnia iudicia oris tui. 14 In via testimoniorum
tuorum delectatus sum, sicut in omnibus divitiis. 15
In mandatis tuis exercebor: et considerabo vias tuas.
16 In iustificationibus tuis meditabor: non obliviscar
sermones tuos. 17 GHIMEL. Retribue servo tuo, vivifica
me: et custodiam sermones tuos. 18 Revela oculos
meos: et considerabo mirabilia de lege tua. 19 Incola
ego sum in terra: non abscondas a me mandata tua.
20 Concupivit anima mea desiderare iustificationes
tuas, in omni tempore. 21 Increpasti superbos:
maledicti qui declinant a mandatis tuis. 22 Aufer a
me opprobrium, et contemptum: quia testimonia tua
exquisivi. 23 Etenim sederunt principes, et adversum
me loquebantur: servus autem tuus exercebatur
in iustificationibus tuis. 24 Nam et testimonia tua
meditatio mea est: et consilium meum iustificationes
tuæ. 25 DALETH. Adhæsit pavimento anima mea:
vivifica me secundum verbum tuum. 26 Vias meas
enunciavi, et exaudisti me: doce me iustificationes
tuas. 27 Viam iustificationum tuarum instrue me: et
exercebor in mirabilibus tuis. 28 Dormitavit anima
mea præ tædio: confirma me in verbis tuis. 29 Viam
iniquitatis amove a me: et de lege tua miserere
mei. 30 Viam veritatis elegi: iudicia tua non sum
oblitus. 31 Adhæsi testimoniis tuis Domine: noli me
confundere. 32 Viam mandatorum tuorum cucurri,
cum dilatasti cor meum. 33 HE. Legem pone mihi
Domine viam iustificationum tuarum: et exquiram
eam semper. 34 Da mihi intellectum, et scrutabor
legem tuam: et custodiam illam in toto corde meo.
35 Deduc me in semitam mandatorum tuorum: quia
ipsam volui. 36 Inclina cor meum in testimonia tua: et
non in avaritiam. 37 Averte oculos meos ne videant
vanitatem: in via tua vivifica me. 38 Statue servo tuo
eloquium tuum, in timore tuo. 39 Amputa opprobrium
meum, quod suspicatus sum: quia iudicia tua iucunda.
40 Ecce concupivi mandata tua: in æquitate tua vivifica
me. 41 VAU. Et veniat super me misericordia tua
Domine: salutare tuum secundum eloquium tuum.
42 Et respondebo exprobrantibus mihi verbum: quia
speravi in sermonibus tuis. 43 Et ne auferas de ore meo
verbum veritatis usquequaque: quia in iudiciis tuis
supersperavi. 44 Et custodiam legem tuam semper:
in sæculum et in sæculum sæculi. 45 Et ambulabam

in latitudine: quia mandata tua exquisivi. 46 Et
loquebar in testimoniis tuis in conspectu regum: et
non confundebar. 47 Et meditabar in mandatis tuis,
quæ dilexi. 48 Et levavi manus meas ad mandata tua,
quæ dilexi: et exercebar in iustificationibus tuis. 49
ZAIN. Memor esto verbi tui servo tuo, in quo mihi
spem dedisti. 50 Hæc me consolata est in humilitate
mea: quia eloquium tuum vivificavit me. 51 Superbi
inique agebant usquequaque: a lege autem tua non
declinavi. 52 Memor fui iudiciorum tuorum a sæculo
Domine: et consolatus sum. 53 Defectio tenuit me,
pro peccatoribus derelinquentibus legem tuam. 54
Cantabiles mihi erant iustificationes tuæ, in loco
peregrinationis meæ. 55 Memor fui nocte nominis
tui Domine: et custodivi legem tuam. 56 Hæc facta
est mihi: quia iustificationes tuas exquisivi. 57 HETH.
Portio mea Domine, dixi custodire legem tuam. 58
Deprecatus sum faciem tuam in toto corde meo:
miserere mei secundum eloquium tuum. 59 Cogitavi
vias meas: et converti pedes meos in testimonia tua.
60 Paratus sum, et non sum turbatus: ut custodiam
mandata tua. 61 Funes peccatorum circumplexi
sunt me: et legem tuam non sum oblitus. 62 Media
nocte surgebam ad confitendum tibi, super iudicia
iustificationis tuæ. 63 Particeps ego sum omnium
timentium te: et custodientium mandata tua. 64
Misericordia tua Domine plena est terra: iustificationes
tuas doce me. 65 TETH. Bonitatem fecisti cum servo
tuo Domine, secundum verbum tuum. 66 Bonitatem,
et disciplinam, et scientiam doce me: quia mandatis
tuis credidi. 67 Priusquam humiliarer ego deliqui:
propterea eloquium tuum custodivi. 68 Bonus es tu:
et in bonitate tua doce me iustificationes tuas. 69
Multiplicata est super me iniquitas superborum: ego
autem in toto corde meo scrutabor mandata tua. 70
Coagulatum est sicut lac cor eorum: ego vero legem
tuam meditatus sum. 71 Bonum mihi quia humiliasti
me: ut discam iustificationes tuas. 72 Bonum mihi lex
oris tui, super millia auri, et argenti. 73 IOD. Manus tuæ
fecerunt me, et plasmaverunt me: da mihi intellectum,
et discam mandata tua. 74 Qui timent te videbunt
me, et lætabuntur: quia in verba tua supersperavi.
75 Cognovi Domine quia æquitas iudicia tua: et in
veritate tua humiliasti me. 76 Fiat misericordia tua
ut consoletur me, secundum eloquium tuum servo
tuo. 77 Veniant mihi miserationes tuæ, et vivam:
quia lex tua meditatio mea est. 78 Confundantur
superbi, quia iniuste iniquitatem fecerunt in me: ego
autem exercebor in mandatis tuis. 79 Convertantur
mihi timentes te: et qui noverunt testimonia tua.
80 Fiat cor meum immaculatum in iustificationibus
tuis, ut non confundar. 81 CAPH. Defecit in salutare
tuum anima mea: et in verbum tuum supersperavi.
82 Defecerunt oculi mei in eloquium tuum, dicentes:
Quando consolaberis me? 83 Quia factus sum sicut uter
in pruina: iustificationes tuas non sum oblitus. 84 Quot
sunt dies servi tui: quando facies de persequentibus
me iudicium? 85 Narraverunt mihi iniqui fabulationes:
sed non ut lex tua. 86 Omnia mandata tua veritas:
inique persecuti sunt me, adiuva me. 87 Paulominus
consummaverunt me in terra: ego autem non dereliqui
mandata tua. 88 Secundum misericordiam tuam
vivifica me: et custodiam testimonia oris tui. 89
LAMED. In æternum Domine, verbum tuum permanet
in cælo. 90 In generationem et generationem veritas
tua: fundasti terram, et permanet. 91 Ordinatione tua
perseverat dies: quoniam omnia serviunt tibi. 92 Nisi
quod lex tua meditatio mea est: tunc forte periissem
in humilitate mea. 93 In æternum non obliviscar
iustificationes tuas: quia in ipsis vivificasti me. 94
Tuus sum ego, salvum me fac: quoniam iustificationes
tuas exquisivi. 95 Me expectaverunt peccatores ut
perderent me: testimonia tua intellexi. 96 Omnis
consummationis vidi finem: latum mandatum tuum
nimis. 97 MEM. Quomodo dilexi legem tuam Domine?
tota die meditatio mea est. 98 Super inimicos meos
prudentem me fecisti mandato tuo: quia in æternum
mihi est. 99 Super omnes docentes me intellexi: quia
testimonia tua meditatio mea est. 100 Super senes
intellexi: quia mandata tua quæsivi. 101 Ab omni via
mala prohibui pedes meos: ut custodiam verba tua.
102 A iudiciis tuis non declinavi: quia tu legem posuisti
mihi. 103 Quam dulcia faucibus meis eloquia tua, super
mel ori meo! 104 A mandatis tuis intellexi: propterea
odivi omnem viam iniquitatis. 105 NUN. Lucerna
pedibus meis verbum tuum, et lumen semitis meis.
106 Iuravi, et statui custodire iudicia iustitiæ tuæ.
107 Humiliatus sum usquequaque Domine: vivifica
me secundum verbum tuum. 108 Voluntaria oris
mei beneplacita fac Domine: et iudicia tua doce me.

109 Anima mea in manibus meis semper: et legem
tuam non sum oblitus. 110 Posuerunt peccatores
laqueum mihi: et de mandatis tuis non erravi. 111
Hereditate acquisivi testimonia tua in æternum: quia
exultatio cordis mei sunt. 112 Inclinavi cor meum ad
faciendas iustificationes tuas in æternum, propter
retributionem. 113 SAMECH. Iniquos odio habui: et
legem tuam dilexi. 114 Adiutor, et susceptor meus es
tu: et in verbum tuum supersperavi. 115 Declinate a me
maligni: et scrutabor mandata Dei mei. 116 Suscipe me
secundum eloquium tuum, et vivam: et non confundas
me ab expectatione mea. 117 Adiuva me, et salvus
ero: et meditabor in iustificationibus tuis semper.
118 Sprevisti omnes discedentes a iudiciis tuis: quia
iniusta cogitatio eorum. 119 Prævaricantes reputavi
omnes peccatores terræ: ideo dilexi testimonia tua.
120 Confige timore tuo carnes meas: a iudiciis enim tuis
timui. 121 AIN. Feci iudicium et iustitiam: non tradas
me calumniantibus me. 122 Suscipe servum tuum in
bonum: non calumnientur me superbi. 123 Oculi mei
defecerunt in salutare tuum: et in eloquium iustitiæ
tuæ. 124 Fac cum servo tuo secundum misericordiam
tuam: et iustificationes tuas doce me. 125 Servus tuus
sum ego: da mihi intellectum, ut sciam testimonia
tua. 126 Tempus faciendi Domine: dissipaverunt legem
tuam. 127 Ideo dilexi mandata tua, super aurum
et topazion. 128 Propterea ad omnia mandata tua
dirigebar: omnem viam iniquam odio habui. 129 PHE.
Mirabilia testimonia tua: ideo scrutata est ea anima
mea. 130 Declaratio sermonum tuorum illuminat:
et intellectum dat parvulis. 131 Os meum aperui, et
attraxi spiritum: quia mandata tua desiderabam. 132
Aspice in me, et miserere mei, secundum iudicium
diligentium nomen tuum. 133 Gressus meos dirige
secundum eloquium tuum: et non dominetur mei
omnis iniustitia. 134 Redime me a calumniis hominum:
ut custodiam mandata tua. 135 Faciem tuam illumina
super servum tuum: et doce me iustificationes tuas.
136 Exitus aquarum deduxerunt oculi mei: quia non
custodierunt legem tuam. 137 SADE. Iustus es Domine:
et rectum iudicium tuum. 138 Mandasti iustitiam
testimonia tua: et veritatem tuam nimis. 139 Tabescere
me fecit zelus meus: quia obliti sunt verba tua inimici
mei. 140 Ignitum eloquium tuum vehementer: et
servus tuus dilexit illud. 141 Adolescentulus sum
ego, et contemptus: iustificationes tuas non sum
oblitus. 142 Iustitia tua, iustitia in æternum: et lex
tua veritas. 143 Tribulatio, et angustia invenerunt
me: mandata tua meditatio mea est. 144 Æquitas
testimonia tua in æternum: intellectum da mihi,
et vivam. 145 COPH. Clamavi in toto corde meo,
exaudi me Domine: iustificationes tuas requiram. 146
Clamavi ad te, salvum me fac: ut custodiam mandata
tua. 147 Præveni in maturitate, et clamavi: quia
in verba tua supersperavi. 148 Prævenerunt oculi
mei ad te diluculo: ut meditarer eloquia tua. 149
Vocem meam audi secundum misericordiam tuam
Domine: et secundum iudicium tuum vivifica me. 150
Appropinquaverunt persequentes me iniquitati: a lege
autem tua longe facti sunt. 151 Prope es tu Domine:
et omnes viæ tuæ veritas. 152 Initio cognovi de
testimoniis tuis: quia in æternum fundasti ea. 153 RES.
Vide humilitatem meam, et eripe me: quia legem tuam
non sum oblitus. 154 Iudica iudicium meum, et redime
me: propter eloquium tuum vivifica me. 155 Longe
a peccatoribus salus: quia iustificationes tuas non
exquisierunt. 156 Misericordiæ tuæ multæ Domine:
secundum iudicium tuum vivifica me. 157 Multi qui
persequuntur me, et tribulant me: a testimoniis tuis
non declinavi. 158 Vidi prævaricantes, et tabescebam:
quia eloquia tua non custodierunt. 159 Vide quoniam
mandata tua dilexi Domine: in misericordia tua
vivifica me. 160 Principium verborum tuorum, veritas:
in æternum omnia iudicia iustitiæ tuæ. 161 SIN.
Principes persecuti sunt me gratis: et a verbis tuis
formidavit cor meum. 162 Lætabor ego super eloquia
tua: sicut qui invenit spolia multa. 163 Iniquitatem
odio habui, et abominatus sum: legem autem tuam
dilexi. 164 Septies in die laudem dixi tibi, super
iudicia iustitiæ tuæ. 165 Pax multa diligentibus legem
tuam: et non est illis scandalum. 166 Expectabam
salutare tuum Domine: et mandata tua dilexi. 167
Custodivit anima mea testimonia tua: et dilexit ea
vehementer. 168 Servavi mandata tua, et testimonia
tua: quia omnes viæ meæ in conspectu tuo. 169
TAU. Appropinquet deprecatio mea in conspectu tuo
Domine: iuxta eloquium tuum da mihi intellectum.
170 Intret postulatio mea in conspectu tuo: secundum
eloquium tuum eripe me. 171 Eructabunt labia mea
hymnum, cum docueris me iustificationes tuas. 172

Pronunciabit lingua mea eloquium tuum: quia omnia
mandata tua æquitas. 173 Fiat manus tua ut salvet me:
quoniam mandata tua elegi. 174 Concupivi salutare
tuum Domine: et lex tua meditatio mea est. 175 Vivet
anima mea, et laudabit te: et iudicia tua adiuvabunt
me. 176 Erravi, sicut ovis, quæ periit: quære servum
tuum, quia mandata tua non sum oblitus.

120 Canticum graduum. Ad Dominum cum
tribularer clamavi: et exaudivit me. 2 Domine
libera animam meam a labiis iniquis, et a lingua
dolosa. 3 Quid detur tibi, aut quid apponatur tibi ad
linguam dolosam? 4 Sagittæ potentis acutæ, cum
carbonibus desolatoriis. 5 Heu mihi, quia incolatus
meus prolongatus est: habitavi cum habitantibus
Cedar: 6 multum incola fuit anima mea. 7 Cum his,
qui oderunt pacem, eram pacificus: cum loquebar
illis, impugnabant me gratis.

121 Canticum graduum. Levavi oculos meos in
montes, unde veniet auxilium mihi. 2 Auxilium
meum a Domino, qui fecit cælum et terram. 3 Non
det in commotionem pedem tuum: neque dormitet
qui custodit te. 4 Ecce non dormitabit neque dormiet,
qui custodit Israel. 5 Dominus custodit te, Dominus
protectio tua, super manum dexteram tuam. 6 Per
diem sol non uret te: neque luna per noctem. 7
Dominus custodit te ab omni malo: custodiat animam
tuam Dominus. 8 Dominus custodiat introitum tuum,
et exitum tuum: ex hoc nunc, et usque in sæculum.

122 Canticum graduum. Lætatus sum in his, quæ
dicta sunt mihi: In domum Domini ibimus. 2
Stantes erant pedes nostri, in atriis tuis Ierusalem. 3
Ierusalem, quæ ædificatur ut civitas: cuius participatio
eius in idipsum. 4 Illuc enim ascenderunt tribus,
tribus Domini: testimonium Israel ad confitendum
nomini Domini. 5 Quia illic sederunt sedes in iudicio,
sedes super domum David. 6 Rogate quæ ad pacem
sunt Ierusalem: et abundantia diligentibus te. 7 Fiat
pax in virtute tua: et abundantia in turribus tuis. 8
Propter fratres meos, et proximos meos, loquebar
pacem de te: 9 Propter domum Domini Dei nostri,
quæsivi bona tibi.

123 Canticum graduum. Ad te levavi oculos meos,
qui habitas in cælis. 2 Ecce sicut oculi servorum,
in manibus dominorum suorum, Sicut oculi ancillæ in
manibus dominæ suæ: ita oculi nostri ad Dominum
Deum nostrum donec misereatur nostri. 3 Miserere
nostri Domine, miserere nostri: quia multum repleti
sumus despectione: 4 Quia multum repleta est
anima nostra: opprobrium abundantibus, et despectio
superbis.

124 Canticum graduum. Nisi quia Dominus erat in
nobis, dicat nunc Israel: 2 nisi quia Dominus
erat in nobis, Cum exurgerent homines in nos, 3 forte
vivos deglutissent nos: Cum irasceretur furor eorum
in nos, 4 forsitan aqua absorbuisset nos. 5 Torrentem
pertransivit anima nostra: forsitan pertransisset
anima nostra aquam intolerabilem. 6 Benedictus
Dominus qui non dedit nos, in captionem dentibus
eorum. 7 Anima nostra sicut passer erepta est de
laqueo venantium: Laqueus contritus est, et nos
liberati sumus. 8 Adiutorium nostrum in nomine
Domini, qui fecit cælum et terram.

125 Canticum graduum. Qui confidunt in Domino,
sicut mons Sion: non commovebitur in
æternum, qui habitat 2 in Ierusalem. Montes in
circuitu eius: et Dominus in circuitu populi sui,
ex hoc nunc et usque in sæculum. 3 Quia non
relinquet Dominus virgam peccatorum super sortem
iustorum: ut non extendant iusti ad iniquitatem
manus suas. 4 Benefac Domine bonis, et rectis corde.
5 Declinantes autem in obligationes, adducet Dominus
cum operantibus iniquitatem: pax super Israel.

126 Canticum graduum. In convertendo Dominus
captivitatem Sion: facti sumus sicut consolati: 2
Tunc repletum est gaudio os nostrum: et lingua nostra
exultatione. Tunc dicent inter gentes: Magnificavit
Dominus facere cum eis. 3 Magnificavit Dominus
facere nobiscum: facti sumus lætantes. 4 Converte
Domine captivitatem nostram, sicut torrens in Austro.
5 Qui seminant in lacrymis, in exultatione metent.
6 Euntes ibant et flebant, mittentes semina sua.
Venientes autem venient cum exultatione, portantes
manipulos suos.

127 Canticum graduum Salomonis. Nisi Dominus
ædificaverit domum, in vanum laboraverunt
qui ædificant eam. Nisi Dominus custodierit civitatem,

frustra vigilat qui custodit eam. 2 Vanum est vobis
ante lucem surgere: surgite postquam sederitis, qui
manducatis panem doloris. Cum dederit dilectis suis
somnum. 3 Ecce hereditas Domini filii: merces, fructus
ventris. 4 Sicut sagittæ in manu potentis: ita filii
excussorum. 5 Beatus vir qui implevit desiderium
suum ex ipsis: non confundetur cum loquetur inimicis
suis in porta.

128 Canticum graduum. Beati omnes, qui timent
Dominum, qui ambulant in viis eius. 2 Labores
manuum tuarum quia manducabis: beatus es, et bene
tibi erit. 3 Uxor tua sicut vitis abundans, in lateribus
domus tuæ. Filii tui sicut novellæ olivarum, in circuitu
mensæ tuæ. 4 Ecce sic benedicetur homo, qui timet
Dominum. 5 Benedicat tibi Dominus ex Sion: et videas
bona Ierusalem omnibus diebus vitæ tuæ. 6 Et videas
filios filiorum tuorum, pacem super Israel.

129 Canticum graduum. Sæpe expugnaverunt me
a iuventute mea, dicat nunc Israel. 2 Sæpe
expugnaverunt me a iuventute mea: etenim non
potuerunt mihi. 3 Supra dorsum meum fabricaverunt
peccatores: prolongaverunt iniquitatem suam. 4
Dominus iustus concidit cervices peccatorum: 5
confundantur et convertantur retrorsum omnes, qui
oderunt Sion. 6 Fiant sicut fœnum tectorum: quod
priusquam evellatur, exaruit: 7 De quo non implevit
manum suam qui metit, et sinum suum qui manipulos
colligit. 8 Et non dixerunt qui præteribant: Benedictio
Domini super vos: benediximus vobis in nomine
Domini.

130 Canticum graduum. De profundis clamavi ad te
Domine: 2 Domine exaudi vocem meam: Fiant
aures tuæ intendentes, in vocem deprecationis meæ.
3 Si iniquitates observaveris Domine: Domine quis
sustinebit? 4 Quia apud te propitiatio est: et propter
legem tuam sustinui te Domine. Sustinuit anima mea
in verbo eius: 5 speravit anima mea in Domino. 6
A custodia matutina usque ad noctem: speret Israel
in Domino. 7 Quia apud Dominum misericordia: et
copiosa apud eum redemptio. 8 Et ipse redimet Israel,
ex omnibus iniquitatibus eius.

131 Canticum graduum David. Domine non est
exaltatum cor meum: neque elati sunt oculi
mei. Neque ambulavi in magnis: neque in mirabilibus
super me. 2 Si non humiliter sentiebam: sed exaltavi
animam meam: Sicut ablactatus est super matre sua,
ita retributio in anima mea. 3 Speret Israel in Domino,
ex hoc nunc et usque in sæculum.

132 Canticum graduum. Memento Domine David,
et omnis mansuetudinis eius: 2 Sicut iuravit
Domino, votum vovit Deo Iacob: 3 Si introiero in
tabernaculum domus meæ, si ascendero in lectum
strati mei: 4 Si dedero somnum oculis meis, et palpebris
meis dormitationem: 5 Et requiem temporibus
meis: donec inveniam locum Domino, tabernaculum
Deo Iacob. 6 Ecce audivimus eam in Ephrata:
invenimus eam in campis silvæ. 7 Introibimus in
tabernaculum eius: adorabimus in loco, ubi steterunt
pedes eius. 8 Surge Domine in requiem tuam, tu et
arca sanctificationis tuæ. 9 Sacerdotes tui induantur
iustitiam: et sancti tui exultent. 10 Propter David
servum tuum, non avertas faciem Christi tui. 11
Iuravit Dominus David veritatem, et non frustrabitur
eam: de fructu ventris tui ponam super sedem
tuam. 12 Si custodierint filii tui testamentum meum,
et testimonia mea hæc, quæ docebo eos: Et filii
eorum usque in sæculum, sedebunt super sedem
tuam. 13 Quoniam elegit Dominus Sion: elegit eam in
habitationem sibi. 14 Hæc requies mea in sæculum
sæculi: hic habitabo, quoniam elegi eam. 15 Viduam
eius benedicens benedicam: pauperes eius saturabo
panibus. 16 Sacerdotes eius induam salutari: et sancti
eius exultatione exultabunt. 17 Illuc producam cornu
David, paravi lucernam Christo meo. 18 Inimicos eius
induam confusione: super ipsum autem efflorebit
sanctificatio mea.

133 Canticum graduum David. Ecce quam bonum
et quam iucundum habitare fratres in unum: 2
Sicut unguentum in capite, quod descendit in barbam,
barbam Aaron, Quod descendit in oram vestimenti
eius: 3 sicut ros Hermon, qui descendit in montem
Sion. Quoniam illic mandavit Dominus benedictionem,
et vitam usque in sæculum.

134 Canticum graduum. Ecce nunc benedicite
Dominum, omnes servi Domini: Qui statis in
domo Domini, in atriis domus Dei nostri, 2 In noctibus

extollite manus vestras in sancta, et benedicite
Dominum. 3 Benedicat te Dominus ex Sion, qui fecit
cælum et terram.

135 Alleluia. Laudate nomen Domini, laudate servi
Dominum: 2 Qui statis in domo Domini,
in atriis domus Dei nostri. 3 Laudate Dominum,
quia bonus Dominus: psallite nomini eius, quoniam
suave. 4 Quoniam Iacob elegit sibi Dominus Israel in
possessionem sibi. 5 Quia ego cognovi quod magnus
est Dominus, et Deus noster præ omnibus diis. 6 Omnia
quæcumque voluit, Dominus fecit in cælo, in terra,
in mari, et in omnibus abyssis. 7 Educens nubes ab
extremo terræ: fulgura in pluviam fecit. Qui producit
ventos de thesauris suis: 8 qui percussit primogenita
Ægypti ab homine usque ad pecus. 9 Et misit signa, et
prodigia in medio tui Ægypte: in Pharaonem, et in
omnes servos eius. 10 Qui percussit gentes multas: et
occidit reges fortes: 11 Sehon regem Amorrhæorum, et
Og regem Basan, et omnia regna Chanaan. 12 Et dedit
terram eorum hereditatem, hereditatem Israel populo
suo. 13 Domine nomen tuum in æternum: Domine
memoriale tuum in generationem et generationem.
14 Quia iudicabit Dominus populum suum: et in servis
suis deprecabitur. 15 Simulacra Gentium argentum,
et aurum, opera manuum hominum. 16 Os habent,
et non loquentur: oculos habent, et non videbunt.
17 Aures habent, et non audient: neque enim est
spiritus in ore ipsorum. 18 Similes illis fiant qui
faciunt ea: et omnes, qui confidunt in eis. 19 Domus
Israel benedicite Domino: domus Aaron benedicite
Domino. 20 Domus Levi benedicite Domino: qui timetis
Dominum, benedicite Domino. 21 Benedictus Dominus
ex Sion, qui habitat in Ierusalem.

136 Alleluia. Confitemini Domino quoniam bonus:
quoniam in æternum misericordia eius. 2
Confitemini Deo deorum: quoniam in æternum
misericordia eius. 3 Confitemini Domino dominorum:
quoniam in æternum misericordia eius. 4 Qui
facit mirabilia magna solus: quoniam in æternum
misericordia eius. 5 Qui fecit cælos in intellectu:
quoniam in æternum misericordia eius. 6 Qui firmavit
terram super aquas: quoniam in æternum misericordia
eius. 7 Qui fecit luminaria magna: quoniam in æternum
misericordia eius. 8 Solem in potestatem diei: quoniam
in æternum misericordia eius. 9 Lunam, et stellas in
potestatem noctis: quoniam in æternum misericordia
eius. 10 Qui percussit Ægyptum cum primogenitis
eorum: quoniam in æternum misericordia eius. 11 Qui
eduxit Israel de medio eorum: quoniam in æternum
misericordia eius. 12 In manu potenti, et brachio
excelso: quoniam in æternum misericordia eius. 13
Qui divisit Mare Rubrum in divisiones: quoniam in
æternum misericordia eius. 14 Et eduxit Israel per
medium eius: quoniam in æternum misericordia eius.
15 Et excussit Pharaonem, et virtutem eius in Mari
Rubro: quoniam in æternum misericordia eius. 16 Qui
traduxit populum suum per desertum: quoniam in
æternum misericordia eius. 17 Qui percussit reges
magnos: quoniam in æternum misericordia eius. 18 Et
occidit reges fortes: quoniam in æternum misericordia
eius. 19 Sehon regem Amorrhæorum: quoniam in
æternum misericordia eius. 20 Et Og regem Basan:
quoniam in æternum misericordia eius: 21 Et dedit
terram eorum hereditatem: quoniam in æternum
misericordia eius. 22 Hereditatem Israel servo suo:
quoniam in æternum misericordia eius. 23 Quia in
humilitate nostra memor fuit nostri: quoniam in
æternum misericordia eius. 24 Et redemit nos ab
inimicis nostris: quoniam in æternum misericordia
eius. 25 Qui dat escam omni carni: quoniam in æternum
misericordia eius. 26 Confitemini Deo cæli: quoniam
in æternum misericordia eius. Confitemini Domino
dominorum: quoniam in æternum misericordia eius.

137 Psalmus David, Ieremiæ. Super flumina
Babylonis, illic sedimus et flevimus: cum
recordaremur Sion: 2 In salicibus in medio
eius, suspendimus organa nostra. 3 Quia illic
interrogaverunt nos, qui captivos duxerunt nos,
verba cantionum: Et qui abduxerunt nos: Hymnum
cantate nobis de canticis Sion. 4 Quomodo cantabimus
canticum Domini in terra aliena? 5 Si oblitus fuero tui
Ierusalem, oblivioni detur dextera mea. 6 Adhæreat
lingua mea faucibus meis, si non meminero tui:
Si non proposuero Ierusalem, in principio lætitiæ
meæ. 7 Memor esto Domine filiorum Edom, in die
Ierusalem: Qui dicunt: Exinanite, exinanite usque
ad fundamentum in ea. 8 Filia Babylonis misera:
beatus, qui retribuet tibi retributionem tuam, quam

retribuisti nobis. 9 Beatus, qui tenebit, et allidet
parvulos tuos ad petram.

138 Ipsi David. Confitebor tibi Domine in toto
corde meo: quoniam audisti verba oris mei.
In conspectu angelorum psallam tibi: 2 adorabo ad
templum sanctum tuum, et confitebor nomini tuo.
Super misericordia tua, et veritate tua: quoniam
magnificasti super omne, nomen sanctum tuum. 3 In
quacumque die invocavero te, exaudi me: multiplicabis
in anima mea virtutem. 4 Confiteantur tibi Domine
omnes reges terræ: quia audierunt omnia verba oris
tui: 5 Et cantent in viis Domini: quoniam magna
est gloria Domini. 6 Quoniam excelsus Dominus,
et humilia respicit: et alta a longe cognoscit. 7
Si ambulavero in medio tribulationis, vivificabis
me: et super iram inimicorum meorum extendisti
manum tuam, et salvum me fecit dextera tua. 8
Dominus retribuet pro me: Domine misericordia tua
in sæculum: opera manuum tuarum ne despicias.

139 In finem, Psalmus David. Domine probasti me,
et cognovisti me: 2 tu cognovisti sessionem
meam, et resurrectionem meam. 3 Intellexisti
cogitationes meas de longe: semitam meam, et
funiculum meum investigasti. 4 Et omnes vias meas
prævidisti: quia non est sermo in lingua mea. 5 Ecce
Domine tu cognovisti omnia novissima, et antiqua:
tu formasti me, et posuisti super me manum tuam.
6 Mirabilis facta est scientia tua ex me: confortata
est, et non potero ad eam. 7 Quo ibo a Spiritu tuo? et
quo a facie tua fugiam? 8 Si ascendero in cælum, tu
illic es: si descendero in infernum, ades. (Sheol h7585) 9
Si sumpsero pennas meas diluculo, et habitavero in
extremis maris: 10 Etenim illuc manus tua deducet
me: et tenebit me dextera tua. 11 Et dixi: Forsitan
tenebræ conculcabunt me: et nox illuminatio mea in
deliciis meis. 12 Quia tenebræ non obscurabuntur a
te, et nox sicut dies illuminabitur: sicut tenebræ eius,
ita et lumen eius. 13 Quia tu possedisti renes meos:
suscepisti me de utero matris meæ. 14 Confitebor tibi
quia terribiliter magnificatus es: mirabilia opera tua,
et anima mea cognoscit nimis. 15 Non est occultatum
os meum a te, quod fecisti in occulto: et substantia
mea in inferioribus terræ. 16 Imperfectum meum
viderunt oculi tui, et in libro tuo omnes scribentur:
dies formabuntur, et nemo in eis. 17 Mihi autem nimis
honorificati sunt amici tui, Deus: nimis confortatus
est principatus eorum. 18 Dinumerabo eos, et super
arenam multiplicabuntur: exurrexi, et adhuc sum
tecum. 19 Si occideris Deus peccatores: viri sanguinum
declinate a me: 20 Quia dicitis in cogitatione: accipient
in vanitate civitates tuas. 21 Nonne qui oderunt te
Domine, oderam: et super inimicos tuos tabescebam?
22 Perfecto odio oderam illos: et inimici facti sunt
mihi. 23 Proba me Deus, et scito cor meum: interroga
me, et cognosce semitas meas. 24 Et vide, si via
iniquitatis in me est: et deduc me in via æterna.

140 In finem, Psalmus David. Eripe me Domine
ab homine malo: a viro iniquo eripe me.
2 Qui cogitaverunt iniquitates in corde: tota die
constituebant prælia. 3 Acuerunt linguas suas sicut
serpentis: venenum aspidum sub labiis eorum.
4 Custodi me Domine de manu peccatoris: et
ab hominibus iniquis eripe me. Qui cogitaverunt
supplantare gressus meos: 5 absconderunt superbi
laqueum mihi: Et funes extenderunt in laqueum: iuxta
iter scandalum posuerunt mihi. 6 Dixi Domino: Deus
meus es tu: exaudi Domine vocem deprecationis meæ.
7 Domine, Domine virtus salutis meæ: obumbrasti
super caput meum in die belli: 8 Ne tradas me Domine
a desiderio meo peccatori: cogitaverunt contra me, ne
derelinquas me, ne forte exaltentur. 9 Caput circuitus
eorum: labor labiorum ipsorum operiet eos. 10 Cadent
super eos carbones, in ignem deiicies eos: in miseriis
non subsistent. 11 Vir linguosus non dirigetur in terra:
virum iniustum mala capient in interitu. 12 Cognovi
quia faciet Dominus iudicium inopis: et vindictam
pauperum. 13 Verumtamen iusti confitebuntur nomini
tuo: et habitabunt recti cum vultu tuo.

141 Psalmus David. Domine clamavi ad te, exaudi
me: intende voci meæ, cum clamavero ad te. 2
Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo:
elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum.
3 Pone Domine custodiam ori meo: et ostium
circumstantiæ labiis meis. 4 Non declines cor meum
in verba malitiæ, ad excusandas excusationes in
peccatis, cum hominibus operantibus iniquitatem: et
non communicabo cum electis eorum. 5 Corripiet me
iustus in misericordia, et increpabit me: oleum autem

peccatoris non impinguet caput meum. Quoniam
adhuc et oratio mea in beneplacitis eorum: 6 absorpti
sunt iuncti petræ iudices eorum. Audient verba mea
quoniam potuerunt: 7 sicut crassitudo terræ erupta
est super terram. Dissipata sunt ossa nostra secus
infernum: (Sheol h7585) 8 quia ad te Domine, Domine
oculi mei: in te speravi, non auferas animam meam.
9 Custodi me a laqueo, quem statuerunt mihi: et
a scandalis operantium iniquitatem. 10 Cadent in
retiaculo eius peccatores: singulariter sum ego donec
transeam.

142 Intellectus David, Cum esset in spelunca,
oratio. Voce mea ad Dominum clamavi: voce
mea ad Dominum deprecatus sum: 2 Effundo in
conspectu eius orationem meam, et tribulationem
meam ante ipsum pronuncio. 3 In deficiendo ex me
spiritum meum, et tu cognovisti semitas meas. In via
hac, qua ambulabam, absconderunt laqueum mihi. 4
Considerabam ad dexteram, et videbam: et non erat
qui cognosceret me. Periit fuga a me, et non est qui
requirat animam meam. 5 Clamavi ad te Domine, dixi:
Tu es spes mea, portio mea in terra viventium. 6
Intende ad deprecationem meam: quia humiliatus
sum nimis. Libera me a persequentibus me: quia
confortati sunt super me. 7 Educ de custodia animam
meam ad confitendum nomini tuo: me expectant
iusti, donec retribuas mihi.

143 Psalmus David, Quando persequebatur eum
Absalom filius eius. Domine exaudi orationem
meam: auribus percipe obsecrationem meam in
veritate tua: exaudi me in tua iustitia. 2 Et non intres
in iudicium cum servo tuo: quia non iustificabitur
in conspectu tuo omnis vivens. 3 Quia persecutus
est inimicus animam meam: humiliavit in terra
vitam meam. Collocavit me in obscuris sicut mortuos
sæculi: 4 et anxiatus est super me spiritus meus, in
me turbatum est cor meum. 5 Memor fui dierum
antiquorum, meditatus sum in omnibus operibus
tuis: in factis manuum tuarum meditabar. 6 Expandi
manus meas ad te: anima mea sicut terra sine aqua
tibi: 7 Velociter exaudi me Domine: defecit spiritus
meus. Non avertas faciem tuam a me: et similis ero
descendentibus in lacum. 8 Auditam fac mihi mane
misericordiam tuam: quia in te speravi. Notam fac
mihi viam, in qua ambulem: quia ad te levavi animam
meam. 9 Eripe me de inimicis meis Domine, ad te
confugi: 10 doce me facere voluntatem tuam, quia
Deus meus es tu. Spiritus tuus bonus deducet me
in terram rectam: 11 propter nomen tuum Domine
vivificabis me, in æquitate tua. Educes de tribulatione
animam meam: 12 et in misericordia tua disperdes
inimicos meos. Et perdes omnes, qui tribulant animam
meam: quoniam ego servus tuus sum.

144 Psalmus David Adversus Goliath. Benedictus
Dominus Deus meus, qui docet manus meas ad
prælium, et digitos meos ad bellum. 2 Misericordia
mea, et refugium meum: susceptor meus, et liberator
meus: Protector meus, et in ipso speravi: qui subdit
populum meum sub me. 3 Domine quid est homo,
quia innotuisti ei? aut filius hominis, quia reputas
eum? 4 Homo vanitati similis factus est: dies eius
sicut umbra prætereunt. 5 Domine inclina cælos
tuos, et descende: tange montes, et fumigabunt.
6 Fulgura coruscationem, et dissipabis eos: emitte
sagittas tuas, et conturbabis eos: 7 Emitte manum
tuam de alto, eripe me, et libera me de aquis multis:
de manu filiorum alienorum. 8 Quorum os locutum
est vanitatem: et dextera eorum, dextera iniquitatis.
9 Deus canticum novum cantabo tibi: in psalterio,
decachordo psallam tibi. 10 Qui das salutem regibus:
qui redemisti David servum tuum de gladio maligno:
11 eripe me. Et erue me de manu filiorum alienorum,
quorum os locutum est vanitatem: et dextera eorum,
dextera iniquitatis: 12 Quorum filii, sicut novellæ
plantationes in iuventute sua. Filiæ eorum compositæ:
circumornatæ ut similitudo templi. 13 Promptuaria
eorum plena, eructantia ex hoc in illud. Oves eorum
fœtosæ, abundantes in egressibus suis: 14 boves eorum
crassæ. Non est ruina maceriæ, neque transitus: neque
clamor in plateis eorum. 15 Beatum dixerunt populum,
cui hæc sunt: beatus populus, cuius Dominus Deus
eius.

145 Laudatio ipsi David. Exaltabo te Deus meus
rex: et benedicam nomini tuo in sæculum, et
in sæculum sæculi. 2 Per singulos dies benedicam
tibi: et laudabo nomen tuum in sæculum, et in
sæculum sæculi. 3 Magnus Dominus et laudabilis
nimis: et magnitudinis eius non est finis. 4 Generatio

et generatio laudabit opera tua: et potentiam tuam
pronunciabunt. 5 Magnificentiam gloriæ sanctitatis
tuæ loquentur: et mirabilia tua narrabunt. 6 Et
virtutem terribilium tuorum dicent: et magnitudinem
tuam narrabunt. 7 Memoriam abundantiæ suavitatis
tuæ eructabunt: et iustitia tua exultabunt. 8 Miserator
et misericors Dominus: patiens, et multum misericors.
9 Suavis Dominus universis: et miserationes eius super
omnia opera eius. 10 Confiteantur tibi Domine omnia
opera tua: et sancti tui benedicant tibi. 11 Gloriam
regni tui dicent: et potentiam tuam loquentur: 12
Ut notam faciant filiis hominum potentiam tuam: et
gloriam magnificentiæ regni tui. 13 Regnum tuum
regnum omnium sæculorum: et dominatio tua in
omni generatione et generationem. Fidelis Dominus
in omnibus verbis suis: et sanctus in omnibus operibus
suis. 14 Allevat Dominus omnes, qui corruunt: et erigit
omnes elisos. 15 Oculi omnium in te sperant Domine: et
tu das escam illorum in tempore opportuno. 16 Aperis
tu manum tuam: et imples omne animal benedictione.
17 Iustus Dominus in omnibus viis suis: et sanctus
in omnibus operibus suis. 18 Prope est Dominus
omnibus invocantibus eum: omnibus invocantibus
eum in veritate. 19 Voluntatem timentium se faciet,
et deprecationem eorum exaudiet: et salvos faciet
eos. 20 Custodit Dominus omnes diligentes se: et
omnes peccatores disperdet. 21 Laudationem Domini
loquetur os meum: et benedicat omnis caro nomini
sancto eius in sæculum, et in sæculum sæculi.

146 Alleluia, Aggæi, et Zachariæ. 2 Lauda anima
mea Dominum, laudabo Dominum in vita mea:
psallam Deo meo quamdiu fuero. Nolite confidere in
principibus: 3 in filiis hominum, in quibus non est
salus. 4 Exibit spiritus eius, et revertetur in terram
suam: in illa die peribunt omnes cogitationes eorum.
5 Beatus, cuius Deus Iacob adiutor eius, spes eius in
Domino Deo ipsius: 6 qui fecit cælum et terram, mare,
et omnia, quæ in eis sunt. 7 Qui custodit veritatem
in sæculum, facit iudicium iniuriam patientibus:
dat escam esurientibus. Dominus solvit compeditos:
8 Dominus illuminat cæcos. Dominus erigit elisos,
Dominus diligit iustos. 9 Dominus custodit advenas,
pupillum et viduam suscipiet: et vias peccatorum
disperdet. 10 Regnabit Dominus in sæcula, Deus tuus
Sion, in generationem et generationem.

147 Alleluia. Laudate Dominum quoniam bonus est
psalmus: Deo nostro sit iucunda, decoraque
laudatio. 2 Ædificans Ierusalem Dominus: dispersiones
Israelis congregabit. 3 Qui sanat contritos corde:
et alligat contritiones eorum. 4 Qui numerat
multitudinem stellarum: et omnibus eis nomina vocat.
5 Magnus Dominus noster, et magna virtus eius:
et sapientiæ eius non est numerus. 6 Suscipiens
mansuetos Dominus: humilians autem peccatores
usque ad terram. 7 Præcinite Domino in confessione:
psallite Deo nostro in cithara. 8 Qui operit cælum
nubibus: et parat terræ pluviam. Qui producit in
montibus fœnum: et herbam servituti hominum. 9
Qui dat iumentis escam ipsorum: et pullis corvorum
invocantibus eum. 10 Non in fortitudine equi
voluntatem habebit: nec in tibiis viri beneplacitum
erit ei. 11 Beneplacitum est Domino super timentes
eum: et in eis, qui sperant super misericordia eius.
12 Alleluia. Lauda Ierusalem Dominum: lauda Deum
tuum Sion. 13 Quoniam confortavit seras portarum
tuarum: benedixit filiis tuis in te. 14 Qui posuit fines
tuos pacem: et adipe frumenti satiat te. 15 Qui emittit
eloquium suum terræ: velociter currit sermo eius. 16
Qui dat nivem sicut lanam: nebulam sicut cinerem
spargit. 17 Mittit crystallum suum sicut buccellas:
ante faciem frigoris eius quis sustinebit? 18 Emittet
verbum suum, et liquefaciet ea: flabit Spiritus eius, et
fluent aquæ. 19 Qui annunciat verbum suum Iacob:
iustitias, et iudicia sua Israel. 20 Non fecit taliter omni
nationi: et iudicia sua non manifestavit eis. Alleluia.

148 Alleluia. Laudate Dominum de cælis: laudate
eum in excelsis. 2 Laudate eum omnes angeli
eius: laudate eum omnes virtutes eius. 3 Laudate
eum sol et luna: laudate eum omnes stellæ, et lumen.
4 Laudate eum cæli cælorum: et aquæ omnes, quæ
super cælos sunt, 5 laudent nomen Domini. Quia
ipse dixit, et facta sunt: ipse mandavit, et creata
sunt. 6 Statuit ea in æternum, et in sæculum sæculi:
præceptum posuit, et non præteribit. 7 Laudate
Dominum de terra, dracones, et omnes abyssi. 8
Ignis, grando, nix, glacies, spiritus procellarum: quæ
faciunt verbum eius: 9 Montes, et omnes colles: ligna

fructifera, et omnes cedri. 10 Bestiæ, et universa
pecora: serpentes, et volucres pennatæ: 11 Reges
terræ, et omnes populi: principes, et omnes iudices
terræ. 12 Iuvenes, et virgines: senes cum iunioribus
laudent nomen Domini: 13 quia exaltatum est nomen
eius solius. 14 Confessio eius super cælum, et terram:
et exaltavit cornu populi sui. Hymnus omnibus sanctis
eius: filiis Israel, populo appropinquanti sibi. Alleluia.

149 Alleluia. Cantate Domino canticum novum:
laus eius in Ecclesia sanctorum. 2 Lætetur
Israel in eo, qui fecit eum: et filii Sion exultent in rege
suo. 3 Laudent nomen eius in choro: in tympano,
et psalterio psallant ei: 4 Quia beneplacitum est
Domino in populo suo: et exaltabit mansuetos in
salutem. 5 Exultabunt sancti in gloria: lætabuntur in
cubilibus suis. 6 Exaltationes Dei in gutture eorum: et
gladii ancipites in manibus eorum: 7 Ad faciendam
vindictam in nationibus: increpationes in populis. 8
Ad alligandos reges eorum in compedibus: et nobiles
eorum in manicis ferreis. 9 Ut faciant in eis iudicium
conscriptum: gloria hæc est omnibus sanctis eius.
Alleluia.

150 Alleluia. Laudate Dominum in sanctis eius:
laudate eum in firmamento virtutis eius. 2
Laudate eum in virtutibus eius: laudate eum secundum
multitudinem magnitudinis eius. 3 Laudate eum in
sono tubæ: laudate eum in psalterio, et cithara. 4
Laudate eum in tympano, et choro: laudate eum
in chordis, et organo. 5 Laudate eum in cymbalis
benesonantibus: laudate eum in cymbalis iubilationis:
6 omnis spiritus laudet Dominum. Alleluia.

Proverbiorum

1 Parabolæ Salomonis, filii David, regis Israel. **2** Ad sciendam sapientiam, et disciplinam: **3** ad intelligenda verba prudentiæ: et suscipiendam eruditionem doctrinæ, iustitiam, et iudicium, et æquitatem: **4** ut detur parvulis astutia, adolescenti scientia, et intellectus. **5** Audiens, sapiens sapientior erit: et intelligens gubernacula possidebit. **6** Animadvertet parabolam, et interpretationem, verba sapientum, et ænigmata eorum. **7** Timor Domini principium sapientiæ. Sapientiam, atque doctrinam stulti despiciunt. **8** Audi, fili mi, disciplinam patris tui, et ne dimittas legem matris tuæ: **9** ut addatur gratia capiti tuo, et torques collo tuo. **10** Fili mi, si te lactaverint peccatores, ne acquiescas eis. **11** Si dixerint: Veni nobiscum, insidiemur sanguini, abscondamus tendiculas contra insontem frustra: **12** deglutiamus eum sicut infernus viventem, et integrum quasi descendentem in lacum. **(Sheol h7585)** **13** Omnem pretiosam substantiam reperiemus, implebimus domos nostras spoliis. **14** Sortem mitte nobiscum, marsupium unum sit omnium nostrum. **15** Fili mi, ne ambules cum eis, prohibe pedem tuum a semitis eorum. **16** Pedes enim illorum ad malum currunt, et festinant ut effundant sanguinem. **17** Frustra autem iacitur rete ante oculos pennatorum. **18** Ipsi quoque contra sanguinem suum insidiantur, et moliuntur fraudes contra animas suas. **19** Sic semitæ omnis avari, animas possidentium rapiunt. **20** Sapientia foris prædicat, in plateis dat vocem suam: **21** in capite turbarum clamitat, in foribus portarum urbis profert verba sua, dicens: **22** Usquequo parvuli diligitis infantiam, et stulti ea, quæ sibi sunt noxia, cupient, et imprudentes odibunt scientiam? **23** Convertimini ad correptionem meam: en proferam vobis spiritum meum, et ostendam vobis verba mea. **24** Quia vocavi, et renuistis: extendi manum meam, et non fuit qui aspiceret. **25** Despexistis omne consilium meum, et increpationes meas neglexistis. **26** Ego quoque in interitu vestro ridebo, et subsannabo, cum vobis id, quod timebatis, advenerit. **27** Cum irruerit repentina calamitas, et interitus quasi tempestas ingruerit: quando venerit super vos tribulatio, et angustia: **28** Tunc invocabunt me, et non exaudiam: mane consurgent, et non invenient me: **29** eo quod exosam habuerint disciplinam, et timorem Domini non susceperint, **30** nec acquieverint consilio meo, et detraxerint universæ correptioni meæ. **31** Comedent igitur fructus viæ suæ, suisque consiliis saturabuntur. **32** Aversio parvulorum interficiet eos, et prosperitas stultorum perdet illos. **33** Qui autem me audierit, absque terrore requiescet, et abundantia perfruetur, timore malorum sublato.

2 Fili mi, si susceperis sermones meos, et mandata mea absconderis penes te, **2** ut audiat sapientiam auris tua: inclina cor tuum ad cognoscendam prudentiam. **3** Si enim sapientiam invocaveris, et inclinaveris cor tuum prudentiæ: **4** si quæsieris eam quasi pecuniam, et sicut thesauros effoderis illam: **5** tunc intelliges timorem Domini, et scientiam Dei invenies: **6** quia Dominus dat sapientiam: et ex ore eius prudentia, et scientia. **7** Custodiet rectorum salutem, et proteget gradientes simpliciter, **8** servans semitas iustitiæ, et vias sanctorum custodiens. **9** Tunc intelliges iustitiam, et iudicium, et æquitatem, et omnem semitam bonam. **10** Si intraverit sapientia cor tuum, et scientia animæ tuæ placuerit: **11** consilium custodiet te, et prudentia servabit te, **12** ut eruaris a via mala, et ab homine, qui perversa loquitur: **13** qui relinquunt iter rectum, et ambulant per vias tenebrosas: **14** qui lætantur cum malefecerint, et exultant in rebus pessimis: **15** quorum viæ perversæ sunt, et infames gressus eorum. **16** Ut eruaris a muliere aliena, et ab extranea, quæ mollit sermones suos, **17** et relinquit Ducem pubertatis suæ, **18** et pacti Dei sui oblita est. Inclinata est enim ad mortem domus eius, et ad inferos semitæ ipsius. **(questioned)** **19** Omnes, qui ingrediuntur ad eam, non revertentur, nec apprehendent semitas vitæ. **20** Ut ambules in via bona: et calles iustorum custodias. **21** Qui enim recti sunt, habitabunt in terra, et simplices permanebunt in ea. **22** Impii vero de terra perdentur: et qui inique agunt, auferentur ex ea.

3 Fili mi, ne obliviscaris legis meæ, et præcepta mea cor tuum custodiat. **2** Longitudinem enim dierum, et annos vitæ, et pacem apponent tibi. **3** Misericordia, et veritas te non deserant, circumda eas gutturi tuo, et describe in tabulis cordis tui: **4**

et invenies gratiam, et disciplinam bonam coram
Deo et hominibus. 5 Habe fiduciam in Domino ex
toto corde tuo, et ne innitaris prudentiæ tuæ. 6 In
omnibus viis tuis cogita illum, et ipse diriget gressus
tuos. 7 Ne sis sapiens apud temetipsum: time Deum,
et recede a malo: 8 sanitas quippe erit umbilico
tuo, et irrigatio ossium tuorum. 9 Honora Dominum
de tua substantia, et de primitiis omnium frugum
tuarum da ei: 10 et implebuntur horrea tua saturitate,
et vino torcularia tua redundabunt. 11 Disciplinam
Domini, fili mi, ne abiicias: nec deficias cum ab eo
corriperis: 12 quem enim diligit Dominus, corripit: et
quasi pater in filio complacet sibi. 13 Beatus homo,
qui invenit sapientiam, et qui affluit prudentia: 14
melior est acquisitio eius negotiatione argenti, et
auri primi et purissimi fructus eius: 15 pretiosior est
cunctis opibus: et omnia, quæ desiderantur, huic non
valent comparari. 16 Longitudo dierum in dextera
eius, et in sinistra illius divitiæ, et gloria. 17 Viæ
eius viæ pulchræ, et omnes semitæ illius pacificæ. 18
Lignum vitæ est his, qui apprehenderint eam: et qui
tenuerit eam, beatus. 19 Dominus sapientia fundavit
terram, stabilivit cælos prudentia. 20 Sapientia illius
eruperunt abyssi, et nubes rore concrescunt. 21 Fili
mi, ne effluant hæc ab oculis tuis: Custodi legem
atque consilium: 22 et erit vita animæ tuæ, et gratia
faucibus tuis. 23 Tunc ambulabis fiducialiter in via
tua, et pes tuus non impinget: 24 si dormieris, non
timebis: quiesces, et suavis erit somnus tuus. 25 Ne
paveas repentino terrore, et irruentes tibi potentias
impiorum. 26 Dominus enim erit in latere tuo, et
custodiet pedem tuum ne capiaris. 27 Noli prohibere
benefacere eum, qui potest: si vales, et ipse benefac:
28 Ne dicas amico tuo: Vade, et revertere: cras dabo
tibi: cum statim possis dare. 29 Ne moliaris amico
tuo malum, cum ille in te habeat fiduciam. 30 Ne
contendas adversus hominem frustra, cum ipse tibi
nihil mali fecerit. 31 Ne æmuleris hominem iniustum,
nec imiteris vias eius: 32 quia abominatio Domini est
omnis illusor, et cum simplicibus sermocinatio eius.
33 Egestas a Domino in domo impii: habitacula autem
iustorum benedicentur. 34 Ipse deludet illusores,
et mansuetis dabit gratiam. 35 Gloriam sapientes
possidebunt: stultorum exaltatio, ignominia.

4 Audite filii disciplinam patris, et attendite ut sciatis
prudentiam. 2 Donum bonum tribuam vobis, legem
meam ne derelinquatis. 3 Nam et ego filius fui patris
mei, tenellus, et unigenitus coram matre mea: 4
et docebat me, atque dicebat: Suscipiat verba mea
cor tuum, custodi præcepta mea, et vives. 5 Posside
sapientiam, posside prudentiam: ne obliviscaris,
neque declines a verbis oris mei. 6 Ne dimittas eam, et
custodiet te: dilige eam, et conservabit te. 7 Principium
sapientiæ, posside sapientiam, et in omni possessione
tua acquire prudentiam. 8 Arripe illam, et exaltabit
te: glorificaberis ab ea, cum eam fueris amplexatus. 9
Dabit capiti tuo augmenta gratiarum, et corona inclyta
proteget te. 10 Audi fili mi, et suscipe verba mea,
ut multiplicentur tibi anni vitæ. 11 Viam sapientiæ
monstrabo tibi, ducam te per semitas æquitatis: 12
quas cum ingressus fueris, non arctabuntur gressus
tui, et currens non habebis offendiculum. 13 Tene
disciplinam, ne dimittas eam: custodi illam, quia ipsa
est vita tua. 14 Ne delecteris in semitis impiorum,
nec tibi placeat malorum via. 15 Fuge ab ea, nec
transeas per illam: declina, et desere eam. 16 Non
enim dormiunt nisi malefecerint: et rapitur somnus
ab eis nisi supplantaverint. 17 Comedunt panem
impietatis, et vinum iniquitatis bibunt. 18 Iustorum
autem semita quasi lux splendens, procedit et crescit
usque ad perfectam diem. 19 Via impiorum tenebrosa:
nesciunt ubi corruant. 20 Fili mi, ausculta sermones
meos, et ad eloquia mea inclina aurem tuam. 21 Ne
recedant ab oculis tuis, custodi ea in medio cordis
tui: 22 vita enim sunt invenientibus ea, et universæ
carni sanitas. 23 Omni custodia serva cor tuum, quia
ex ipso vita procedit. 24 Remove a te os pravum, et
detrahentia labia sint procul a te. 25 Oculi tui recta
videant, et palpebræ tuæ præcedant gressus tuos.
26 Dirige semitam pedibus tuis, et omnes viæ tuæ
stabilientur. 27 Ne declines ad dexteram, neque ad
sinistram: averte pedem tuum a malo. Vias enim, quæ
a dextris sunt, novit Dominus: perversæ vero sunt
quæ a sinistris sunt. Ipse autem rectos faciet cursus
tuos, itinera autem tua in pace producet.

5 Fili mi, attende ad sapientiam meam, et prudentiæ
meæ inclina aurem tuam, 2 ut custodias
cogitationes, et disciplinam labia tua conservent. Ne

attendas fallaciæ mulieris. 3 Favus enim distillans
labia meretricis, et nitidius oleo guttur eius. 4
Novissima autem illius amara quasi absinthium, et
acuta quasi gladius biceps. 5 Pedes eius descendunt in
mortem, et ad inferos gressus illius penetrant. (Sheol
h7585) 6 Per semitam vitæ non ambulant, vagi sunt
gressus eius, et investigabiles. 7 Nunc ergo fili mi
audi me, et ne recedas a verbis oris mei. 8 Longe
fac ab ea viam tuam, et ne appropinques foribus
domus eius. 9 Ne des alienis honorem tuum, et
annos tuos crudeli. 10 Ne forte implentur extranei
viribus tuis, et labores tui sint in domo aliena, 11
et gemas in novissimis, quando consumseris carnes
tuas et corpus tuum, et dicas: 12 Cur detestatus
sum disciplinam, et increpationibus non acquievit
cor meum, 13 nec audivi vocem docentium me, et
magistris non inclinavi aurem meam? 14 Pene fui
in omni malo, in medio ecclesiæ et synagogæ. 15
Bibe aquam de cisterna tua, et fluenta putei tui:
16 Deriventur fontes tui foras, et in plateis aquas
tuas divide. 17 Habeto eas solus, nec sint alieni
participes tui. 18 Sit vena tua benedicta, et lætare
cum muliere adolescentiæ tuæ: 19 cerva charissima,
et gratissimus hinnulus. Ubera eius inebrient te in
omni tempore, in amore eius delectare iugiter. 20
Quare seduceris fili mi ab aliena, et foveris in sinu
alterius? 21 Respicit Dominus vias hominis, et omnes
gressus eius considerat. 22 Iniquitates suas capiunt
impium, et funibus peccatorum suorum constringitur.
23 Ipse morietur, quia non habuit disciplinam, et in
multitudine stultitiæ suæ decipietur.

6 Fili mi, si spoponderis pro amico tuo, defixisti apud
extraneum manum tuam, 2 illaqueatus es verbis
oris tui, et captus propriis sermonibus. 3 Fac ergo quod
dico fili mi, et temetipsum libera: quia incidisti in
manum proximi tui. Discurre, festina, suscita amicum
tuum: 4 ne dederis somnum oculis tuis, nec dormitent
palpebræ tuæ. 5 Eruere quasi damula de manu, et
quasi avis de manu aucupis. 6 Vade ad formicam o
piger, et considera vias eius, et disce sapientiam: 7
quæ cum non habeat ducem, nec præceptorem, nec
principem, 8 parat in æstate cibum sibi, et congregat
in messe quod comedat. 9 Usquequo piger dormies?
quando consurges e somno tuo? 10 Paululum dormies,
paululum dormitabis, paululum conseres manus ut
dormias: 11 et veniet tibi quasi viator, egestas, et
pauperies quasi vir armatus. Si vero impiger fueris,
veniet ut fons messis tua, et egestas longe fugiet a te.
12 Homo apostata, vir inutilis, graditur ore perverso,
13 annuit oculis, terit pede, digito loquitur, 14 pravo
corde machinatur malum, et omni tempore iurgia
seminat. 15 Huic extemplo veniet perditio sua, et
subito conteretur, nec habebit ultra medicinam. 16
Sex sunt, quæ odit Dominus, et septimum detestatur
anima eius: 17 Oculos sublimes, linguam mendacem,
manus effundentes innoxium sanguinem, 18 cor
machinans cogitationes pessimas, pedes veloces ad
currendum in malum, 19 proferentem mendacia
testem fallacem, et eum, qui seminat inter fratres
discordias. 20 Conserva fili mi præcepta patris tui, et
ne dimittas legem matris tuæ. 21 Liga ea in corde tuo
iugiter, et circumda gutturi tuo. 22 Cum ambulaveris,
gradiantur tecum: cum dormieris, custodiant te, et
evigilans loquere cum eis. 23 Quia mandatum lucerna
est, et lex lux, et via vitæ increpatio disciplinæ: 24
ut custodiant te a muliere mala, et a blanda lingua
extraneæ. 25 Non concupiscat pulchritudinem eius
cor tuum, nec capiaris nutibus illius: 26 pretium
enim scorti vix est unius panis: mulier autem viri
pretiosam animam capit. 27 Numquid potest homo
abscondere ignem in sinu suo, ut vestimenta illius
non ardeant? 28 aut ambulare super prunas, ut non
comburantur plantæ eius? 29 sic qui ingreditur ad
mulierem proximi sui, non erit mundus cum tetigerit
eam. 30 Non grandis est culpa, cum quis furatus
fuerit: furatur enim ut esurientem impleat animam:
31 deprehensus quoque reddet septuplum, et omnem
substantiam domus suæ tradet. 32 Qui autem adulter
est, propter cordis inopiam perdet animam suam:
33 turpitudinem et ignominiam congregat sibi, et
opprobrium illius non delebitur. 34 Quia zelus et furor
viri non parcet in die vindictæ, 35 nec acquiescet
cuiusquam precibus, nec suscipiet pro redemptione
dona plurima.

7 Fili mi, custodi sermones meos, et præcepta mea
reconde tibi. 2 Fili, serva mandata mea, et vives: et
legem meam quasi pupillam oculi tui: 3 liga eam in
digitis tuis, scribe illam in tabulis cordis tui. 4 Dic

sapientiæ, soror mea es: et prudentiam voca amicam
tuam, 5 ut custodiant te a muliere extranea, et ab
aliena, quæ verba sua dulcia facit. 6 De fenestra
enim domus meæ per cancellos prospexi, 7 et video
parvulos: considero vecordem iuvenem, 8 qui transit
per plateam iuxta angulum, et prope viam domus
illius, graditur 9 in obscuro, advesperascente die, in
noctis tenebris, et caligine. 10 Et ecce occurrit illi
mulier ornatu meretricio, præparata ad capiendas
animas: garrula, et vaga, 11 quietis impatiens, nec
valens in domo consistere pedibus suis, 12 nunc foris,
nunc in plateis, nunc iuxta angulos insidians. 13
Apprehensumque deosculatur iuvenem, et procaci
vultu blanditur, dicens: 14 Victimas pro salute vovi,
hodie reddidi vota mea. 15 Idcirco egressa sum in
occursum tuum, desiderans te videre, et reperi. 16
Intexui funibus lectulum meum, stravi tapetibus pictis
ex Ægypto. 17 Aspersi cubile meum myrrha, et aloe, et
cinnamomo. 18 Veni, inebriemur uberibus, et fruamur
cupitis amplexibus, donec illucescat dies. 19 Non
est enim vir in domo sua, abiit via longissima. 20
Sacculum pecuniæ secum tulit: in die plenæ lunæ
reversurus est in domum suam. 21 Irretivit eum
multis sermonibus, et blanditiis labiorum protraxit
illum. 22 Statim eam sequitur quasi bos ductus ad
victimam, et quasi agnus lasciviens, et ignorans quod
ad vincula stultus trahatur, 23 donec transfigat sagitta
iecur eius: velut si avis festinet ad laqueum, et nescit
quod de periculo animæ illius agitur. 24 Nunc ergo
fili mi, audi me, et attende verbis oris mei. 25 Ne
abstrahatur in viis illius mens tua: neque decipiaris
semitis eius. 26 Multos enim vulneratos deiecit, et
fortissimi quique interfecti sunt ab ea. 27 Viæ inferi
domus eius, penetrantes in interiora mortis. **(Sheol h7585)**

8 Numquid non sapientia clamitat, et prudentia
dat vocem suam? 2 In summis, excelsisque
verticibus supra viam, in mediis semitis stans,
3 iuxta portas civitatis in ipsis foribus loquitur,
dicens: 4 O viri, ad vos clamito, et vox mea ad
filios hominum. 5 Intelligite parvuli astutiam, et
insipientes animadvertite. 6 Audite, quoniam de rebus
magnis locutura sum: et aperientur labia mea, ut
recta prædicent. 7 Veritatem meditabitur guttur
meum, et labia mea detestabuntur impium. 8 Iusti
sunt omnes sermones mei, non est in eis pravum
quid, neque perversum. 9 Recti sunt intelligentibus, et
æqui invenientibus scientiam. 10 Accipite disciplinam
meam, et non pecuniam: doctrinam magis, quam
aurum eligite. 11 Melior est enim sapientia cunctis
pretiosissimis: et omne desiderabile ei non potest
comparari. 12 Ego sapientia habito in consilio, et
eruditis intersum cogitationibus. 13 Timor Domini odit
malum: arrogantiam, et superbiam, et viam pravam,
et os bilingue detestor. 14 Meum est consilium, et
æquitas, mea est prudentia, mea est fortitudo. 15
Per me reges regnant, et legum conditores iusta
decernunt: 16 Per me principes imperant, et potentes
decernunt iustitiam. 17 Ego diligentes me diligo: et qui
mane vigilant ad me, invenient me. 18 Mecum sunt
divitiæ, et gloria, opes superbæ, et iustitia. 19 Melior
est enim fructus meus auro, et lapide pretioso, et
genimina me argento electo. 20 In viis iustitiæ ambulo,
in medio semitarum iudicii, 21 ut ditem diligentes
me, et thesauros eorum repleam. 22 Dominus possedit
me in initio viarum suarum, antequam quidquam
faceret a principio. 23 Ab æterno ordinata sum,
et ex antiquis antequam terra fieret. 24 Nondum
erant abyssi, et ego iam concepta eram: necdum
fontes aquarum eruperant: 25 necdum montes gravi
mole constiterant: ante colles ego parturiebar: 26
adhuc terram non fecerat, et flumina, et cardines
orbis terræ. 27 Quando præparabat cælos, aderam:
quando certa lege, et gyro vallabat abyssos: 28 quando
æthera firmabat sursum, et librabat fontes aquarum:
29 quando circumdabat mari terminum suum, et
legem ponebat aquis, ne transirent fines suos: quando
appendebat fundamenta terræ: 30 Cum eo eram
cuncta componens: et delectabar per singulos dies,
ludens coram eo omni tempore; 31 ludens in orbe
terrarum: et deliciæ meæ esse, cum filiis hominum.
32 Nunc ergo filii audite me: Beati, qui custodiunt vias
meas. 33 Audite disciplinam, et estote sapientes, et
nolite abiicere eam. 34 Beatus homo qui audit me,
et qui vigilat ad fores meas quotidie, et observat
ad postes ostii mei. 35 Qui me invenerit, inveniet
vitam, et hauriet salutem a Domino: 36 qui autem in
me peccaverit, lædet animam suam. Omnes, qui me
oderunt, diligunt mortem.

9 Sapientia ædificavit sibi domum, excidit columnas
septem. 2 Immolavit victimas suas, miscuit vinum,
et proposuit mensam suam. 3 Misit ancillas suas ut
vocarent ad arcem, et ad mœnia civitatis: 4 Si quis
est parvulus, veniat ad me. Et insipientibus locuta
est: 5 Venite, comedite panem meum, et bibite vinum
quod miscui vobis. 6 Relinquite infantiam, et vivite, et
ambulate per vias prudentiæ. 7 Qui erudit derisorem,
ipse iniuriam sibi facit: et qui arguit impium, sibi
maculam generat. 8 Noli arguere derisorem, ne oderit
te. Argue sapientem, et diliget te. 9 Da sapienti
occasionem, et addetur ei sapientia. Doce iustum, et
festinabit accipere. 10 Principium sapientiæ timor
Domini: et scientia sanctorum, prudentia. 11 Per me
enim multiplicabuntur dies tui, et addentur tibi anni
vitæ. 12 Si sapiens fueris, tibimetipsi eris: si autem
illusor, solus portabis malum. 13 Mulier stulta et
clamosa, plenaque illecebris, et nihil omnino sciens,
14 sedit in foribus domus suæ super sellam in excelso
urbis loco, 15 ut vocaret transeuntes per viam, et
pergentes itinere suo: 16 Qui est parvulus, declinet ad
me. Et vecordi locuta est: 17 Aquæ furtivæ dulciores
sunt, et panis absconditus suavior. 18 Et ignoravit
quod ibi sint gigantes, et in profundis inferni convivæ
eius. (Sheol h7585)

10 Filius sapiens lætificat patrem: filius vero stultus
mœstitia est matris suæ. 2 Nil proderunt thesauri
impietatis: iustitia vero liberabit a morte. 3 Non
affliget Dominus fame animam iusti, et insidias
impiorum subvertet. 4 Egestatem operata est manus
remissa: manus autem fortium divitias parat. Qui
nititur mendaciis, hic pascit ventos: idem autem ipse
sequitur aves volantes. 5 Qui congregat in messe,
filius sapiens est: qui autem stertit æstate, filius
confusionis. 6 Benedictio Domini super caput iusti:
os autem impiorum operit iniquitas. 7 Memoria
iusti cum laudibus: et nomen impiorum putrescet.
8 Sapiens corde præcepta suscipit: stultus cæditur
labiis. 9 Qui ambulat simpliciter, ambulat confidenter:
qui autem depravat vias suas, manifestus erit. 10
Qui annuit oculo, dabit dolorem: et stultus labiis
verberabitur. 11 Vena vitæ, os iusti: et os impiorum
operit iniquitatem. 12 Odium suscitat rixas: et universa
delicta operit charitas. 13 In labiis sapientis invenitur
sapientia: et virga in dorso eius qui indiget corde.
14 Sapientes abscondunt scientiam: os autem stulti
confusioni proximum est. 15 Substantia divitis, urbs
fortitudinis eius: pavor pauperum, egestas eorum.
16 Opus iusti ad vitam: fructus autem impii ad
peccatum. 17 Via vitæ, custodienti disciplinam: qui
autem increpationes relinquit, errat. 18 Abscondunt
odium labia mendacia: qui profert contumeliam,
insipiens est. 19 In multiloquio non deerit peccatum:
qui autem moderatur labia sua prudentissimus est. 20
Argentum electum, lingua iusti: cor autem impiorum
pro nihilo. 21 Labia iusti erudiunt plurimos: qui
autem indocti sunt, in cordis egestate morientur. 22
Benedictio Domini divites facit, nec sociabitur eis
afflictio. 23 Quasi per risum stultus operatur scelus:
sapientia autem est viro prudentia. 24 Quod timet
impius, veniet super eum: desiderium suum iustus
dabitur. 25 Quasi tempestas transiens non erit impius:
iustus autem quasi fundamentum sempiternum. 26
Sicut acetum dentibus, et fumus oculis, sic piger his,
qui miserunt eum. 27 Timor Domini apponet dies: et
anni impiorum breviabuntur. 28 Expectatio iustorum
lætitia: spes autem impiorum peribit. 29 Fortitudo
simplicis via Domini: et pavor his, qui operantur
malum. 30 Iustus in æternum non commovebitur:
impii autem non habitabunt super terram. 31 Os
iusti parturiet sapientiam: lingua pravorum peribit.
32 Labia iusti considerant placita: et os impiorum
perversa.

11 Statera dolosa, abominatio est apud Dominum:
et pondus æquum, voluntas eius. 2 Ubi fuerit
superbia, ibi erit et contumelia: ubi autem est
humilitas, ibi et sapientia. 3 Simplicitas iustorum
diriget eos: et supplantatio perversorum vastabit
illos. 4 Non proderunt divitiæ in die ultionis: iustitia
autem liberabit a morte. 5 Iustitia simplicis diriget
viam eius: et in impietate sua corruet impius. 6
Iustitia rectorum liberabit eos: et in insidiis suis
capientur iniqui. 7 Mortuo homine impio, nulla erit
ultra spes: et expectatio solicitorum peribit. 8 Iustus
de angustia liberatus est: et tradetur impius pro eo.
9 Simulator ore decipit amicum suum: iusti autem
liberabuntur scientia. 10 In bonis iustorum exultabit
civitas: et in perditione impiorum erit laudatio. 11

Benedictione iustorum exaltabitur civitas: et ore
impiorum subvertetur. 12 Qui despicit amicum suum,
indigens corde est: vir autem prudens tacebit. 13
Qui ambulat fraudulenter, revelat arcana: qui autem
fidelis est animi, celat amici commissum. 14 Ubi non
est gubernator, populus corruet: salus autem, ubi
multa consilia. 15 Affligetur malo, qui fidem facit pro
extraneo: qui autem cavet laqueos, securus erit. 16
Mulier gratiosa inveniet gloriam: et robusti habebunt
divitias. 17 Benefacit animæ suæ vir misericors: qui
autem crudelis est, etiam propinquos abiicit. 18
Impius facit opus instabile: seminanti autem iustitiam
merces fidelis. 19 Clementia præparat vitam: et
sectatio malorum mortem. 20 Abominabile Domino
cor pravum: et voluntas eius in iis, qui simpliciter
ambulant. 21 Manus in manu non erit innocens
malus: semen autem iustorum salvabitur. 22 Circulus
aureus in naribus suis, mulier pulchra et fatua. 23
Desiderium iustorum omne bonum est: præstolatio
impiorum furor. 24 Alii dividunt propria, et ditiores
fiunt: alii rapiunt non sua, et semper in egestate
sunt. 25 Anima, quæ benedicit, impinguabitur: et qui
inebriat, ipse quoque inebriabitur. 26 Qui abscondit
frumenta, maledicetur in populis: benedictio autem
super caput vendentium. 27 Bene consurgit diluculo
qui quærit bona: qui autem investigator malorum
est, opprimetur ab eis. 28 Qui confidit in divitiis suis,
corruet: iusti autem quasi virens folium germinabunt.
29 Qui conturbat domum suam, possidebit ventos:
et qui stultus est, serviet sapienti. 30 Fructus iusti
lignum vitæ: et qui suscipit animas, sapiens est. 31
Si iustus in terra recipit, quanto magis impius et
peccator!

12 Qui diligit disciplinam, diligit scientiam: qui
autem odit increpationes, insipiens est. 2 Qui
bonus est, hauriet gratiam a Domino: qui autem
confidit in cogitationibus suis, impie agit. 3 Non
roborabitur homo ex impietate: et radix iustorum
non commovebitur. 4 Mulier diligens, corona est
viro suo: et putredo in ossibus eius, quæ confusione
res dignas gerit. 5 Cogitationes iustorum iudicia: et
consilia impiorum fraudulenta: 6 Verba impiorum
insidiantur sanguini: os iustorum liberabit eos. 7
Verte impios, et non erunt: domus autem iustorum
permanebit. 8 Doctrina sua noscetur vir: qui autem
vanus et excors est, patebit contemptui. 9 Melior
est pauper et sufficiens sibi, quam gloriosus et
indigens pane. 10 Novit iustus iumentorum suorum
animas: viscera autem impiorum crudelia. 11 Qui
operatur terram suam, satiabitur panibus: qui autem
sectatur otium, stultissimus est. Qui suavis est in
vini demorationibus, in suis munitionibus relinquit
contumeliam. 12 Desiderium impii munimentum
est pessimorum: radix autem iustorum proficiet.
13 Propter peccata labiorum ruina proximat malo:
effugiet autem iustus de angustia. 14 De fructu oris sui
unusquisque replebitur bonis, et iuxta opera manuum
suarum retribuetur ei. 15 Via stulti recta in oculis eius:
qui autem sapiens est, audit consilia. 16 Fatuus statim
indicat iram suam: qui autem dissimulat iniuriam,
callidus est. 17 Qui quod novit loquitur, index iustitiæ
est: qui autem mentitur, testis est fraudulentus. 18 Est
qui promittit, et quasi gladio pungitur conscientiæ:
lingua autem sapientium sanitas est. 19 Labium
veritatis firmum erit in perpetuum: qui autem testis
est repentinus, concinnat linguam mendacii. 20 Dolus
in corde cogitantium mala: qui autem pacis ineunt
consilia, sequitur eos gaudium. 21 Non contristabit
iustum quidquid ei acciderit: impii autem replebuntur
malo. 22 Abominatio est Domino labia mendacia:
qui autem fideliter agunt, placent ei. 23 Homo
versatus celat scientiam: et cor insipientium provocat
stultitiam. 24 Manus fortium dominabitur: quæ autem
remissa est, tributis serviet. 25 Mœror in corde viri
humiliabit illum, et sermone bono lætificabitur. 26
Qui negligit damnum propter amicum, iustus est:
iter autem impiorum decipiet eos. 27 Non inveniet
fraudulentus lucrum: et substantia hominis erit auri
pretium. 28 In semita iustitiæ, vita: iter autem devium
ducit ad mortem.

13 Filius sapiens, doctrina patris: qui autem illusor
est, non audit cum arguitur. 2 De fructu oris sui
homo satiabitur bonis: anima autem prævaricatorum
iniqua. 3 Qui custodit os suum, custodit animam
suam: qui autem inconsideratus est ad loquendum,
sentiet mala. 4 Vult et non vult piger: anima autem
operantium impinguabitur. 5 Verbum mendax iustus
detestabitur: impius autem confundit, et confundetur.

6 Iustitia custodit innocentis viam: impietas autem
peccatorem supplantat. 7 Est quasi dives cum nihil
habeat: et est quasi pauper, cum in multis divitiis sit. 8
Redemptio animæ viri, divitiæ suæ: qui autem pauper
est, increpationem non sustinet. 9 Lux iustorum
lætificat: lucerna autem impiorum extinguetur. 10
Inter superbos semper iurgia sunt: qui autem agunt
omnia cum consilio, reguntur sapientia. 11 Substantia
festinata minuetur: quæ autem paulatim colligitur
manu, multiplicabitur. 12 Spes, quæ differtur, affligit
animam: lignum vitæ desiderium veniens. 13 Qui
detrahit alicui rei, ipse se in futurum obligat: qui
autem timet præceptum, in pace versabitur. Animæ
dolosæ errant in peccatis: iusti autem misericordes
sunt, et miserantur. 14 Lex sapientis fons vitæ, ut
declinet a ruina mortis. 15 Doctrina bona dabit
gratiam: in itinere contemptorum vorago. 16 Astutus
omnia agit cum consilio: qui autem fatuus est,
aperit stultitiam. 17 Nuncius impii cadet in malum:
legatus autem fidelis, sanitas. 18 Egestas, et ignominia
ei, qui deserit disciplinam: qui autem acquiescit
arguenti, glorificabitur. 19 Desiderium si compleatur,
delectat animam: detestantur stulti eos, qui fugiunt
mala. 20 Qui cum sapientibus graditur, sapiens erit:
amicus stultorum similis efficietur. 21 Peccatores
persequitur malum: et iustis retribuentur bona. 22
Bonus reliquit heredes filios, et nepotes: et custoditur
iusto substantia peccatoris. 23 Multi cibi in novalibus
patrum: et aliis congregantur absque iudicio. 24 Qui
parcit virgæ, odit filium suum: qui autem diligit illum,
instanter erudit. 25 Iustus comedit, et replet animam
suam: venter autem impiorum insaturabilis.

14 Sapiens mulier ædificat domum suam: insipiens
extructam quoque manibus destruet. 2 Ambulans
recto itinere, et timens Deum, despicitur ab eo, qui
infami graditur via. 3 In ore stulti virga superbiæ:
labia autem sapientium custodiunt eos. 4 Ubi non
sunt boves, præsepe vacuum est: ubi autem plurimæ
segetes, ibi manifesta est fortitudo bovis. 5 Testis fidelis
non mentitur: profert autem mendacium dolosus
testis. 6 Quærit derisor sapientiam, et non invenit:
doctrina prudentium facilis. 7 Vade contra virum
stultum, et nescit labia prudentiæ. 8 Sapientia callidi
est intelligere viam suam: et imprudentia stultorum
errans. 9 Stultus illudet peccatum, et inter iustos
morabitur gratia. 10 Cor quod novit amaritudinem
animæ suæ, in gaudio eius non miscebitur extraneus.
11 Domus impiorum delebitur: tabernacula vero
iustorum germinabunt. 12 Est via, quæ videtur homini
iusta: novissima autem eius deducunt ad mortem.
13 Risus dolore miscebitur, et extrema gaudii luctus
occupat. 14 Viis suis replebitur stultus, et super
eum erit vir bonus. 15 Innocens credit omni verbo:
astutus considerat gressus suos. Filio doloso nihil
erit boni: servo autem sapienti prosperi erunt actus,
et dirigetur via eius. 16 Sapiens timet, et declinat
a malo: stultus transilit, et confidit. 17 Impatiens
operabitur stultitiam: et vir versutus odiosus est.
18 Possidebunt parvuli stultitiam, et expectabunt
astuti scientiam. 19 Iacebunt mali ante bonos: et
impii ante portas iustorum. 20 Etiam proximo suo
pauper odiosus erit: amici vero divitum multi. 21
Qui despicit proximum suum, peccat: qui autem
miseretur pauperis, beatus erit. Qui credit in Domino,
misericordiam diligit. 22 Errant qui operantur malum:
misericordia et veritas præparant bona. 23 In omni
opere erit abundantia: ubi autem verba sunt plurima,
ibi frequenter egestas. 24 Corona sapientium, divitiæ
eorum: fatuitas stultorum, imprudentia. 25 Liberat
animas testis fidelis: et profert mendacia versipellis.
26 In timore Domini fiducia fortitudinis, et filiis eius
erit spes. 27 Timor Domini fons vitæ, ut declinent
a ruina mortis. 28 In multitudine populi dignitas
regis: et in paucitate plebis ignominia principis. 29
Qui patiens est, multa gubernatur prudentia: qui
autem impatiens est, exaltat stultitiam suam. 30 Vita
carnium, sanitas cordis: putredo ossium, invidia. 31
Qui calumniatur egentem, exprobrat Factori eius:
honorat autem eum, qui miseretur pauperis. 32 In
malitia sua expelletur impius: sperat autem iustus in
morte sua. 33 In corde prudentis requiescit sapientia,
et indoctos quosque erudiet. 34 Iustitia elevat gentem:
miseros autem facit populos peccatum. 35 Acceptus
est regi minister intelligens: iracundiam eius inutilis
sustinebit.

15 Responsio mollis frangit iram: sermo durus
suscitat furorem. 2 Lingua sapientium ornat
scientiam: os fatuorum ebullit stultitiam. 3 In

omni loco oculi Domini contemplantur bonos et
malos. 4 Lingua placabilis, lignum vitæ: quæ
autem immoderata est, conteret spiritum. 5 Stultus
irridet disciplinam patris sui: qui autem custodit
increpationes, astutior fiet. In abundanti iustitia
virtus maxima est: cogitationes autem impiorum
eradicabuntur. 6 Domus iusti plurima fortitudo: et
in fructibus impii conturbatio. 7 Labia sapientium
disseminabunt scientiam: cor stultorum dissimile
erit. 8 Victimæ impiorum abominabiles Domino:
vota iustorum placabilia: 9 Abominatio est Domino
via impii: qui sequitur iustitiam, diligitur ab eo. 10
Doctrina mala deserenti viam vitæ: qui increpationes
odit, morietur. 11 Infernus, et perditio coram Domino:
quanto magis corda filiorum hominum! (Sheol h7585)
12 Non amat pestilens eum, qui se corripit: nec
ad sapientes graditur. 13 Cor gaudens exhilarat
faciem: in mœrore animi deiicitur spiritus. 14
Cor sapientis quærit doctrinam: et os stultorum
pascitur imperitia. 15 Omnes dies pauperis, mali:
secura mens quasi iuge convivium. 16 Melius est
parum cum timore Domini, quam thesauri magni
et insatiabiles. 17 Melius est vocari ad olera cum
charitate: quam ad vitulum saginatum cum odio. 18
Vir iracundus provocat rixas: qui patiens est, mitigat
suscitatas. 19 Iter pigrorum quasi sepes spinarum:
via iustorum absque offendiculo. 20 Filius sapiens
lætificat patrem: et stultus homo despicit matrem
suam. 21 Stultitia gaudium stulto: et vir prudens
dirigit gressus suos. 22 Dissipantur cogitationes ubi
non est consilium: ubi vero sunt plures consiliarii,
confirmantur. 23 Lætatur homo in sententia oris sui: et
sermo opportunus est optimus. 24 Semita vitæ super
eruditum, ut declinet de inferno novissimo. (Sheol
h7585) 25 Domum superborum demolietur Dominus: et
firmos faciet terminos viduæ. 26 Abominatio Domini
cogitationes malæ: et purus sermo pulcherrimus
firmabitur ab eo. 27 Conturbat domum suam qui
sectatur avaritiam: qui autem odit munera, vivet.
Per misericordiam et fidem purgantur peccata: per
timorem autem Domini declinat omnis a malo. 28
Mens iusti meditatur obedientiam: os impiorum
redundat malis. 29 Longe est Dominus ab impiis:
et orationes iustorum exaudiet. 30 Lux oculorum
lætificat animam: fama bona impinguat ossa. 31 Auris,
quæ audit increpationes vitæ, in medio sapientium
commorabitur. 32 Qui abiicit disciplinam, despicit
animam suam: qui autem acquiescit increpationibus,
possessor est cordis. 33 Timor Domini, disciplina
sapientiæ: et gloriam præcedit humilitas.

16 Hominis est animam præparare: et Domini
gubernare linguam. 2 Omnes viæ hominis patent
oculis eius: spirituum ponderator est Dominus. 3
Revela Domino opera tua, et dirigentur cogitationes
tuæ. 4 Universa propter semetipsum operatus
est Dominus: impium quoque ad diem malum. 5
Abominatio Domini est omnis arrogans: etiam si
manus ad manum fuerit, non est innocens. Initium
viæ bonæ, facere iustitiam: accepta est autem apud
Deum magis, quam immolare hostias. 6 Misericordia
et veritate redimitur iniquitas: et in timore Domini
declinatur a malo. 7 Cum placuerint Domino viæ
hominis, inimicos quoque eius convertet ad pacem. 8
Melius est parum cum iustitia, quam multi fructus
cum iniquitate. 9 Cor hominis disponit viam suam:
sed Domini est dirigere gressus eius. 10 Divinatio
in labiis regis, in iudicio non errabit os eius. 11
Pondus et statera iudicia Domini sunt: et opera eius
omnes lapides sacculi. 12 Abominabiles regi qui agunt
impie: quoniam iustitia firmatur solium. 13 Voluntas
regum labia iusta: qui recta loquitur, diligetur: 14
Indignatio regis, nuncii mortis: et vir sapiens placabit
eam. 15 In hilaritate vultus regis, vita: et clementia
eius quasi imber serotinus. 16 Posside sapientiam,
quia auro melior est: et acquire prudentiam, quia
pretiosior est argento. 17 Semita iustorum declinat
mala: custos animæ suæ servat viam suam. 18
Contritionem præcedit superbia: et ante ruinam
exaltatur spiritus. 19 Melius est humiliari cum mitibus,
quam dividere spolia cum superbis. 20 Eruditus in
verbo reperiet bona: et qui sperat in Domino, beatus
est. 21 Qui sapiens est corde, appellabitur prudens:
et qui dulcis eloquio, maiora percipiet. 22 Fons vitæ
eruditio possidentis: doctrina stultorum fatuitas. 23
Cor sapientis erudiet os eius: et labiis eius addet
gratiam. 24 Favus mellis, composita verba: dulcedo
animæ, sanitas ossium. 25 Est via quæ videtur homini
recta: et novissima eius ducunt ad mortem. 26 Anima
laborantis laborat sibi, quia compulit eum os suum: 27

Vir impius fodit malum, et in labiis eius ignis ardescit.
28 Homo perversus suscitat lites: et verbosus separat
principes. 29 Vir iniquus lactat amicum suum: et ducit
eum per viam non bonam. 30 Qui attonitis oculis
cogitat prava, mordens labia sua, perficit malum.
31 Corona dignitatis senectus, quæ in viis iustitiæ
reperietur. 32 Melior est patiens viro forti: et qui
dominatur animo suo, expugnatore urbium. 33 Sortes
mittuntur in sinum, sed a Domino temperantur.

17 Melior est buccella sicca cum gaudio, quam
domus plena victimis cum iurgio. 2 Servus
sapiens dominabitur filiis stultis, et inter fratres
hereditatem dividet. 3 Sicut igne probatur argentum,
et aurum camino: ita corda probat Dominus. 4 Malus
obedit linguæ iniquæ: et fallax obtemperat labiis
mendacibus. 5 Qui despicit pauperem, exprobrat
Factori eius: et qui ruina lætatur alterius, non erit
impunitus. 6 Corona senum filii filiorum: et gloria
filiorum patres eorum. 7 Non decent stultum verba
composita: nec principem labium mentiens. 8 Gemma
gratissima, expectatio præstolantis: quocumque se
vertit, prudenter intelligit. 9 Qui celat delictum,
quærit amicitias: qui altero sermone repetit, separat
fœderatos. 10 Plus proficit correptio apud prudentem,
quam centum plagæ apud stultum. 11 Semper iurgia
quærit malus: Angelus autem crudelis mittetur
contra eum. 12 Expedit magis ursæ occurrere raptis
fœtibus, quam fatuo confidenti in stultitia sua. 13 Qui
reddit mala pro bonis, non recedet malum de domo
eius. 14 Qui dimittit aquam, caput est iurgiorum: et
antequam patiatur contumeliam, iudicium deserit.
15 Qui iustificat impium, et qui condemnat iustum,
abominabilis est uterque apud Deum. 16 Quid prodest
stulto habere divitias, cum sapientiam emere non
possit? Qui altum facit domum suam, quærit ruinam:
et qui evitat discere, incidet in mala. 17 Omni
tempore diligit qui amicus est: et frater in angustiis
comprobatur. 18 Stultus homo plaudet manibus
cum spoponderit pro amico suo. 19 Qui meditatur
discordias, diligit rixas: et qui exaltat ostium, quærit
ruinam. 20 Qui perversi cordis est, non inveniet
bonum: et qui vertit linguam, incidet in malum. 21
Natus est stultus in ignominiam suam: sed nec pater in
fatuo lætabitur. 22 Animus gaudens ætatem floridam
facit: spiritus tristis exiccat ossa. 23 Munera de sinu
impius accipit, ut pervertat semitas iudicii. 24 In facie
prudentis lucet sapientia: oculi stultorum in finibus
terræ. 25 Ira patris, filius stultus: et dolor matris quæ
genuit eum. 26 Non est bonum, damnum inferre iusto:
nec percutere principem, qui recta iudicat. 27 Qui
moderatur sermones suos, doctus et prudens est: et
pretiosi spiritus vir eruditus. 28 Stultus quoque si
tacuerit, sapiens reputabitur: et si compresserit labia
sua, intelligens.

18 Occasiones quærit qui vult recedere ab amico:
omni tempore erit exprobrabilis. 2 Non recipit
stultus verba prudentiæ: nisi ea dixeris quæ versantur
in corde eius. 3 Impius, cum in profundum venerit
peccatorum, contemnit: sed sequitur eum ignominia
et opprobrium. 4 Aqua profunda verba ex ore viri:
et torrens redundans fons sapientiæ. 5 Accipere
personam impii non est bonum, ut declines a veritate
iudicii. 6 Labia stulti miscent se rixis: et os eius iurgia
provocat. 7 Os stulti contritio eius: et labia ipsius,
ruina animæ eius. 8 Verba bilinguis, quasi simplicia:
et ipsa perveniunt usque ad interiora ventris. Pigrum
deiicit timor: animæ autem effeminatorum esurient. 9
Qui mollis et dissolutus est in opere suo, frater est sua
opera dissipantis. 10 Turris fortissima, nomen Domini:
ad ipsum currit iustus, et exaltabitur. 11 Substantia
divitis urbs roboris eius, et quasi murus validus
circumdans eum. 12 Antequam conteratur, exaltatur
cor hominis: et antequam glorificetur, humiliatur.
13 Qui prius respondet quam audiat, stultum se esse
demonstrat, et confusione dignum. 14 Spiritus viri
sustentat imbecillitatem suam: spiritum vero ad
irascendum facilem quis poterit sustinere? 15 Cor
prudens possidebit scientiam: et auris sapientium
quærit doctrinam. 16 Donum hominis dilatat viam
eius, et ante principes spatium ei facit. 17 Iustus, prior
est accusator sui: venit amicus eius, et investigabit
eum. 18 Contradictiones comprimit sors, et inter
potentes quoque diiudicat. 19 Frater, qui adiuvatur
a fratre, quasi civitas firma: et iudicia quasi vectes
urbium. 20 De fructu oris viri replebitur venter eius:
et genimina labiorum ipsius saturabunt eum. 21
Mors, et vita in manu linguæ: qui diligunt eam,
comedent fructus eius. 22 Qui invenit mulierem

bonam, invenit bonum: et hauriet iucunditatem
a Domino. Qui expellit mulierem bonam, expellit
bonum: qui autem tenet adulteram, stultus est et
impius. 23 Cum obsecrationibus loquetur pauper: et
dives effabitur rigide. 24 Vir amabilis ad societatem,
magis amicus erit, quam frater.

19 Melior est pauper, qui ambulat in simplicitate
sua, quam dives torquens labia sua, et insipiens.
2 Ubi non est scientia animæ, non est bonum: et qui
festinus est pedibus, offendet. 3 Stultitia hominis
supplantat gressus eius: et contra Deum fervet animo
suo. 4 Divitiæ addunt amicos plurimos: a paupere
autem et hi, quos habuit, separantur. 5 Testis falsus
non erit impunitus: et qui mendacia loquitur, non
effugiet. 6 Multi colunt personam potentis, et amici
sunt dona tribuentis. 7 Fratres hominis pauperis
oderunt eum: insuper et amici procul recesserunt
ab eo. Qui tantum verba sectatur, nihil habebit:
8 qui autem possessor est mentis, diligit animam
suam, et custos prudentiæ inveniet bona. 9 Falsus
testis non erit impunitus: et qui loquitur mendacia,
peribit. 10 Non decent stultum deliciæ: nec servum
dominari principibus. 11 Doctrina viri per patientiam
noscitur: et gloria eius est iniqua prætergredi. 12
Sicut fremitus leonis, ita et regis ira: et sicut ros
super herbam, ita et hilaritas eius. 13 Dolor patris,
filius stultus: et tecta iugiter perstillantia, litigiosa
mulier. 14 Domus, et divitiæ dantur a parentibus:
a Domino autem proprie uxor prudens. 15 Pigredo
immittit soporem, et anima dissoluta esuriet. 16 Qui
custodit mandatum, custodit animam suam: qui autem
negligit viam suam, mortificabitur. 17 Fœneratur
Domino qui miseretur pauperis: et vicissitudinem
suam reddet ei. 18 Erudi filium tuum, ne desperes:
ad interfectionem autem eius ne ponas animam
tuam. 19 Qui impatiens est, sustinebit damnum: et
cum rapuerit, aliud apponet. 20 Audi consilium, et
suscipe disciplinam, ut sis sapiens in novissimis tuis.
21 Multæ cogitationes in corde viri: voluntas autem
Domini permanebit. 22 Homo indigens misericors
est: et melior est pauper quam vir mendax. 23 Timor
Domini ad vitam: et in plenitudine commorabitur,
absque visitatione pessima. 24 Abscondit piger manum
suam sub ascella, nec ad os suum applicat eam. 25
Pestilente flagellato stultus sapientior erit: si autem
corripueris sapientem, intelliget disciplinam. 26 Qui
affligit patrem, et fugat matrem, ignominiosus est
et infelix. 27 Non cesses fili audire doctrinam, nec
ignores sermones scientiæ. 28 Testis iniquus deridet
iudicium: et os impiorum devorat iniquitatem. 29
Parata sunt derisoribus iudicia: et mallei percutientes
stultorum corporibus.

20 Luxuriosa res, vinum, et tumultuosa ebrietas:
quicumque his delectatur, non erit sapiens. 2
Sicut rugitus leonis, ita et terror regis: qui provocat
eum, peccat in animam suam. 3 Honor est homini,
qui separat se a contentionibus: omnes autem stulti
miscentur contumeliis. 4 Propter frigus piger arare
noluit: mendicabit ergo æstate, et non dabitur illi.
5 Sicut aqua profunda, sic consilium in corde viri:
sed homo sapiens exhauriet illud. 6 Multi homines
misericordes vocantur: virum autem fidelem quis
inveniet? 7 Iustus, qui ambulat in simplicitate sua,
beatos post se filios derelinquet. 8 Rex, qui sedet
in solio iudicii, dissipat omne malum intuitu suo. 9
Quis potest dicere: Mundum est cor meum, purus
sum a peccato? 10 Pondus et pondus, mensura et
mensura: utrumque abominabile est apud Deum. 11
Ex studiis suis intelligitur puer, si munda et recta sint
opera eius. 12 Aurem audientem, et oculum videntem,
Dominus fecit utrumque. 13 Noli diligere somnum, ne
te egestas opprimat: aperi oculos tuos, et saturare
panibus. 14 Malum est, malum est, dicit omnis emptor:
et cum recesserit, tunc gloriabitur. 15 Est aurum,
et multitudo gemmarum: et vas pretiosum labia
scientiæ. 16 Tolle vestimentum eius, qui fideiussor
extitit alieni, et pro extraneis aufer pignus ab eo.
17 Suavis est homini panis mendacii: et postea
implebitur os eius calculo. 18 Cogitationes consiliis
roborantur: et gubernaculis tractanda sunt bella. 19
Ei, qui revelat mysteria, et ambulat fraudulenter, et
dilatat labia sua, ne commiscearis. 20 Qui maledicit
patri suo, et matri, extinguetur lucerna eius in
mediis tenebris. 21 Hereditas, ad quam festinatur
in principio, in novissimo benedictione carebit.
22 Ne dicas: Reddam malum: expecta Dominum,
et liberabit te. 23 Abominatio est apud Dominum
pondus et pondus: statera dolosa non est bona.

24 A Domino diriguntur gressus viri: quis autem
hominum intelligere potest viam suam? 25 Ruina est
homini devorare sanctos, et post vota retractare. 26
Dissipat impios rex sapiens, et incurvat super eos
fornicem. 27 Lucerna Domini spiraculum hominis,
quæ investigat omnia secreta ventris. 28 Misericordia,
et veritas custodiunt regem, et roboratur clementia
thronus eius. 29 Exultatio iuvenum, fortitudo eorum:
et dignitas senum canities. 30 Livor vulneris absterget
mala: et plagæ in secretioribus ventris.

21 Sicut divisiones aquarum, ita cor regis in manu
Domini: quocumque voluerit, inclinabit illud. 2
Omnis via viri recta sibi videtur: appendit autem corda
Dominus. 3 Facere misericordiam et iudicium, magis
placet Domino quam victimæ. 4 Exaltatio oculorum
est dilatatio cordis: lucerna impiorum peccatum. 5
Cogitationes robusti semper in abundantia: omnis
autem piger semper in egestate est. 6 Qui congregat
thesauros lingua mendacii, vanus et excors est, et
impingetur ad laqueos mortis. 7 Rapinæ impiorum
detrahent eos, quia noluerunt facere iudicium. 8
Perversa via viri, aliena est: qui autem mundus est,
rectum opus eius. 9 Melius est sedere in angulo
domatis, quam cum muliere litigiosa, et in domo
communi. 10 Anima impii desiderat malum, non
miserebitur proximo suo. 11 Mulctato pestilente
sapientior erit parvulus: et si sectetur sapientem,
sumet scientiam. 12 Excogitat iustus de domo impii,
ut detrahat impios a malo. 13 Qui obturat aurem
suam ad clamorem pauperis, et ipse clamabit, et
non exaudietur. 14 Munus absconditum extinguit
iras: et donum in sinu indignationem maximam.
15 Gaudium iusto est facere iudicium: et pavor
operantibus iniquitatem. 16 Vir, qui erraverit a via
doctrinæ, in cœtu gigantum commorabitur. 17 Qui
diligit epulas, in egestate erit: qui amat vinum, et
pinguia, non ditabitur. 18 Pro iusto datur impius: et
pro rectis iniquus. 19 Melius est habitare in terra
deserta, quam cum muliere rixosa et iracunda. 20
Thesaurus desiderabilis, et oleum in habitaculo iusti:
et imprudens homo dissipabit illud. 21 Qui sequitur
iustitiam et misericordiam, inveniet vitam, iustitiam,
et gloriam. 22 Civitatem fortium ascendit sapiens, et
destruxit robur fiduciæ eius. 23 Qui custodit os suum,
et linguam suam, custodit ab angustiis animam suam.
24 Superbus et arrogans vocatur indoctus, qui in ira
operatur superbiam. 25 Desideria occidunt pigrum:
noluerunt enim quidquam manus eius operari: 26
tota die concupiscit et desiderat: qui autem iustus
est, tribuet, et non cessabit. 27 Hostiæ impiorum
abominabiles, quia offeruntur ex scelere. 28 Testis
mendax peribit: vir obediens loquetur victoriam. 29
Vir impius procaciter obfirmat vultum suum: qui
autem rectus est, corrigit viam suam. 30 Non est
sapientia, non est prudentia, non est consilium contra
Dominum. 31 Equus paratur ad diem belli: Dominus
autem salutem tribuit.

22 Melius est nomen bonum, quam divitiæ multæ:
super argentum et aurum, gratia bona. 2 Dives,
et pauper obviaverunt sibi: utriusque operator est
Dominus. 3 Callidus vidit malum, et abscondit se:
innocens pertransiit, et afflictus est damno. 4 Finis
modestiæ timor Domini, divitiæ et gloria et vita. 5
Arma et gladii in via perversi: custos autem animæ
suæ longe recedit ab eis. 6 Proverbium est: Adolescens
iuxta viam suam, etiam cum senuerit, non recedet ab
ea. 7 Dives pauperibus imperat: et qui accipit mutuum,
servus est fœnerantis. 8 Qui seminat iniquitatem,
metet mala, et virga iræ suæ consummabitur. 9 Qui
pronus est ad misericordiam, benedicetur: de panibus
enim suis dedit pauperi. Victoriam et honorem
acquiret qui dat munera: animam autem aufert
accipientium. 10 Eiice derisorem, et exibit cum eo
iurgium, cessabuntque causæ et contumeliæ. 11 Qui
diligit cordis munditiam, propter gratiam labiorum
suorum habebit amicum regem. 12 Oculi Domini
custodiunt scientiam: et supplantantur verba iniqui.
13 Dicit piger: Leo est foris, in medio platearum
occidendus sum. 14 Fovea profunda, os alienæ: cui
iratus est Dominus, incidet in eam. 15 Stultitia colligata
est in corde pueri, et virga disciplinæ fugabit eam.
16 Qui calumniatur pauperem, ut augeat divitias
suas, dabit ipse ditiori, et egebit. 17 Inclina aurem
tuam, et audi verba sapientium: appone autem cor
ad doctrinam meam. 18 Quæ pulchra erit tibi, cum
servaveris eam in ventre tuo, et redundabit in labiis
tuis, 19 ut sit in Domino fiducia tua, unde et ostendi
eam tibi hodie. 20 Ecce descripsi eam tibi tripliciter,

in cogitationibus et scientia: 21 ut ostenderem tibi
firmitatem, et eloquia veritatis, respondere ex his illis,
qui miserunt te. 22 Non facias violentiam pauperi,
quia pauper est: neque conteras egenum in porta:
23 quia iudicabit Dominus causam eius, et configet
eos, qui confixerunt animam eius. 24 Noli esse amicus
homini iracundo, neque ambules cum viro furioso:
25 ne forte discas semitas eius, et sumas scandalum
animæ tuæ. 26 Noli esse cum his, qui defigunt manus
suas, et qui vades se offerunt pro debitis: 27 si enim
non habes unde restituas, quid causæ est ut tollat
operimentum de cubili tuo? 28 Ne transgrediaris
terminos antiquos, quos posuerunt patres tui. 29
Vidisti virum velocem in opere suo? Coram regibus
stabit, nec erit ante ignobiles.

23 Quando sederis ut comedas cum principe,
diligenter attende quæ apposita sunt ante faciem
tuam: 2 et statue cultrum in gutture tuo, si tamen
habes in potestate animam tuam, 3 ne desideres de
cibis eius, in quo est panis mendacii. 4 Noli laborare ut
diteris: sed prudentiæ tuæ pone modum. 5 Ne erigas
oculos tuos ad opes, quas non potes habere: quia
facient sibi pennas quasi aquilæ, et volabunt in cælum.
6 Ne comedas cum homine invido, et ne desideres cibos
eius: 7 quoniam in similitudinem arioli, et coniectoris,
æstimat quod ignorat. Comede et bibe, dicet tibi: et
mens eius non est tecum. 8 Cibos, quos comederas,
evomes: et perdes pulchros sermones tuos. 9 In auribus
insipientium ne loquaris: qui despicient doctrinam
eloquii tui. 10 Ne attingas parvulorum terminos: et
agrum pupillorum ne introeas: 11 Propinquus enim
illorum fortis est: et ipse iudicabit contra te causam
illorum. 12 Ingrediatur ad doctrinam cor tuum: et
aures tuæ ad verba scientiæ. 13 Noli subtrahere a
puero disciplinam: si enim percusseris eum virga, non
morietur. 14 Tu virga percuties eum: et animam eius
de inferno liberabis. (Sheol h7585) 15 Fili mi, si sapiens
fuerit animus tuus, gaudebit tecum cor meum: 16
et exultabunt renes mei, cum locuta fuerint rectum
labia tua. 17 Non æmuletur cor tuum peccatores: sed
in timore Domini esto tota die: 18 quia habebis spem
in novissimo, et præstolatio tua non auferetur. 19
Audi fili mi, et esto sapiens: et dirige in via animum
tuum. 20 Noli esse in conviviis potatorum, nec in
comessationibus eorum, qui carnes ad vescendum
conferunt: 21 quia vacantes potibus, et dantes symbola
consumentur, et vestietur pannis dormitatio. 22
Audi patrem tuum, qui genuit te: et ne contemnas
cum senuerit mater tua. 23 Veritatem eme, et noli
vendere sapientiam, et doctrinam, et intelligentiam.
24 Exultat gaudio pater iusti: qui sapientem genuit,
lætabitur in eo. 25 Gaudeat pater tuus, et mater tua,
et exultet quæ genuit te. 26 Præbe fili mi cor tuum
mihi: et oculi tui vias meas custodiant. 27 Fovea
enim profunda est meretrix: et puteus angustus,
aliena. 28 Insidiatur in via quasi latro, et quos incautos
viderit, interficiet. 29 Cui væ? cuius patri væ? cui
rixæ? cui foveæ? cui sine causa vulnera? cui suffusio
oculorum? 30 Nonne his, qui commorantur in vino, et
student calicibus epotandis? 31 Ne intuearis vinum
quando flavescit, cum splenduerit in vitro color eius:
ingreditur blande, 32 sed in novissimo mordebit ut
coluber, et sicut regulus venena diffundet. 33 Oculi tui
videbunt extraneas, et cor tuum loquetur perversa. 34
Et eris sicut dormiens in medio mari, et quasi sopitus
gubernator, amisso clavo: 35 et dices: Verberaverunt
me, sed non dolui: traxerunt me, et ego non sensi:
quando evigilabo, et rursus vina reperiam?

24 Ne æmuleris viros malos, nec desideres esse
cum eis: 2 quia rapinas meditatur mens eorum,
et fraudes labia eorum loquuntur. 3 Sapientia
ædificabitur domus, et prudentia roborabitur. 4 In
doctrina replebuntur cellaria, universa substantia
pretiosa et pulcherrima. 5 Vir sapiens, fortis est: et vir
doctus, robustus et validus. 6 Quia cum dispositione
initur bellum: et erit salus ubi multa consilia sunt.
7 Excelsa stulto sapientia, in porta non aperiet os
suum. 8 Qui cogitat mala facere, stultus vocabitur. 9
Cogitatio stulti peccatum est: et abominatio hominum
detractor. 10 Si desperaveris lassus in die angustiæ:
imminuetur fortitudo tua. 11 Erue eos, qui ducuntur
ad mortem: et qui trahuntur ad interitum liberare
ne cesses. 12 Si dixeris: Vires non suppetunt: qui
inspector est cordis, ipse intelligit, et servatorem
animæ tuæ nihil fallit, reddetque homini iuxta opera
sua. 13 Comede, fili mi, mel, quia bonum est, et
favum dulcissimum gutturi tuo: 14 Sic et doctrina
sapientiæ animæ tuæ: quam cum inveneris, habebis

in novissimis spem, et spes tua non peribit. 15 Ne
insidieris, et quæras impietatem in domo iusti, neque
vastes requiem eius. 16 Septies enim cadet iustus, et
resurget: impii autem corruent in malum. 17 Cum
ceciderit inimicus tuus, ne gaudeas, et in ruina eius
ne exultet cor tuum: 18 ne forte videat Dominus,
et displiceat ei, et auferat ab eo iram suam. 19 Ne
contendas cum pessimis, nec æmuleris impios: 20
quoniam non habent futurorum spem mali, et lucerna
impiorum extinguetur. 21 Time Dominum, fili mi, et
regem: et cum detractoribus non commiscearis: 22
quoniam repente consurget perditio eorum: et ruinam
utriusque quis novit? 23 Hæc quoque sapientibus:
Cognoscere personam in iudicio non est bonum. 24
Qui dicunt impio: Iustus es: maledicent eis populi,
et detestabuntur eos tribus. 25 Qui arguunt eum,
laudabuntur: et super ipsos veniet benedictio. 26
Labia deosculabitur, qui recta verba respondet. 27
Præpara foris opus tuum, et diligenter exerce agrum
tuum: ut postea ædifices domum tuam. 28 Ne sis testis
frustra contra proximum tuum: nec lactes quemquam
labiis tuis. 29 Ne dicas: Quomodo fecit mihi, sic faciam
ei: reddam unicuique secundum opus suum. 30 Per
agrum hominis pigri transivi, et per vineam viri stulti:
31 et ecce totum repleverant urticæ, et operuerant
superficiem eius spinæ, et maceria lapidum destructa
erat. 32 Quod cum vidissem, posui in corde meo,
et exemplo didici disciplinam. 33 Parum, inquam,
dormies, modicum dormitabis, pauxillum manus
conseres, ut quiescas: 34 et veniet tibi quasi cursor
egestas, et mendicitas quasi vir armatus.

25 Hæ quoque parabolæ Salomonis, quas
transtulerunt viri Ezechiæ regis Iuda. 2 Gloria
Dei est celare verbum, et gloria regum investigare
sermonem. 3 Cælum sursum, et terra deorsum,
et cor regum inscrutabile. 4 Aufer rubiginem de
argento, et egredietur vas purissimum: 5 Aufer
impietatem de vultu regis, et firmabitur iustitia
thronus eius. 6 Ne gloriosus appareas coram rege, et
in loco magnorum ne steteris. 7 Melius est enim ut
dicatur tibi: Ascende huc; quam ut humilieris coram
principe. 8 Quæ viderunt oculi tui, ne proferas in
iurgio cito: ne postea emendare non possis, cum
dehonestaveris amicum tuum. 9 Causam tuam tracta
cum amico tuo, et secretum extraneo ne reveles: 10
ne forte insultet tibi cum audierit, et exprobrare
non cesset. Gratia et amicitia liberant: quas tibi
serva, ne exprobrabilis fias. 11 Mala aurea in lectis
argenteis, qui loquitur verbum in tempore suo. 12
Inauris aurea, et margaritum fulgens, qui arguit
sapientem, et aurem obedientem. 13 Sicut frigus nivis
in die messis, ita legatus fidelis ei, qui misit eum,
animam ipsius requiescere facit. 14 Nubes, et ventus,
et pluviæ non sequentes, vir gloriosus, et promissa
non complens. 15 Patientia lenietur princeps, et
lingua mollis confringet duritiam. 16 Mel invenisti,
comede quod sufficit tibi, ne forte satiatus evomas
illud. 17 Subtrahe pedem tuum de domo proximi tui,
nequando satiatus oderit te. 18 Iaculum, et gladius, et
sagitta acuta, homo qui loquitur contra proximum
suum falsum testimonium. 19 Dens putridus, et pes
lassus, qui sperat super infideli in die angustiæ, 20 et
amittit pallium in die frigoris. Acetum in nitro, qui
cantat carmina cordi pessimo. Sicut tinea vestimento,
et vermis ligno: ita tristitia viri nocet cordi. 21 Si
esurierit inimicus tuus, ciba illum: si sitierit, da ei
aquam bibere: 22 prunas enim congregabis super
caput eius, et Dominus reddet tibi. 23 Ventus aquilo
dissipat pluvias, et facies tristis linguam detrahentem.
24 Melius est sedere in angulo domatis, quam cum
muliere litigiosa, et in domo communi. 25 Aqua
frigida animæ sitienti, et nuncius bonus de terra
longinqua. 26 Fons turbatus pede, et vena corrupta,
iustus cadens coram impio. 27 Sicut qui mel multum
comedit, non est ei bonum: sic qui scrutator est
maiestatis, opprimetur a gloria. 28 Sicut urbs patens
et absque murorum ambitu, ita vir, qui non potest in
loquendo cohibere spiritum suum.

26 Quomodo nix in æstate, et pluviæ in messe:
sic indecens est stulto gloria. 2 Sicut avis
ad alia transvolans, et passer quo libet vadens:
sic maledictum frustra prolatum in quempiam
superveniet. 3 Flagellum equo, et camus asino, et virga
in dorso imprudentium. 4 Ne respondeas stulto iuxta
stultitiam suam, ne efficiaris ei similis. 5 Responde
stulto iuxta stultitiam suam, ne sibi sapiens esse
videatur. 6 Claudus pedibus, et iniquitatem bibens,
qui mittit verba per nuncium stultum. 7 Quomodo

pulchras frustra habet claudus tibias: sic indecens
est in ore stultorum parabola. 8 Sicut qui mittit
lapidem in acervum Mercurii: ita qui tribuit insipienti
honorem. 9 Quomodo si spina nascatur in manu
temulenti: sic parabola in ore stultorum. 10 Iudicium
determinat causas: et qui imponit stulto silentium,
iras mitigat. 11 Sicut canis, qui revertitur ad vomitum
suum, sic imprudens, qui iterat stultitiam suam. 12
Vidisti hominem sapientem sibi videri? magis illo
spem habebit insipiens. 13 Dicit piger: Leo est in via,
et leæna in itineribus: 14 sicut ostium vertitur in
cardine suo, ita piger in lectulo suo. 15 Abscondit
piger manum sub ascella sua, et laborat si ad os
suum eam converterit. 16 Sapientior sibi piger videtur
septem viris loquentibus sententias. 17 Sicut qui
apprehendit auribus canem, sic qui transit impatiens,
et commiscetur rixæ alterius. 18 Sicut noxius est
qui mittit sagittas, et lanceas in mortem: 19 ita
vir, fraudulenter nocet amico suo: et cum fuerit
deprehensus, dicit: Ludens feci. 20 Cum defecerint
ligna, extinguetur ignis: et susurrone subtracto, iurgia
conquiescent. 21 Sicut carbones ad prunas, et ligna ad
ignem, sic homo iracundus suscitat rixas. 22 Verba
susurronis quasi simplicia, et ipsa perveniunt ad
intima ventris. 23 Quomodo si argento sordido ornare
velis vas fictile, sic labia tumentia cum pessimo corde
sociata. 24 Labiis suis intelligitur inimicus, cum in
corde tractaverit dolos. 25 Quando submiserit vocem
suam, ne credideris ei: quoniam septem nequitiæ
sunt in corde illius. 26 Qui operit odium fraudulenter,
revelabitur malitia eius in consilio. 27 Qui fodit foveam,
incidet in eam: et qui volvit lapidem, revertetur ad
eum. 28 Lingua fallax non amat veritatem: et os
lubricum operatur ruinas.

27 Ne glorieris in crastinum, ignorans quid
superventura pariat dies. 2 Laudet te alienus, et
non os tuum: extraneus, et non labia tua. 3 Grave est
saxum, et onerosa arena: sed ira stulti utroque gravior.
4 Ira non habet misericordiam, nec erumpens furor:
et impetum concitati ferre quis poterit? 5 Melior
est manifesta correptio, quam amor absconditus. 6
Meliora sunt vulnera diligentis, quam fraudulenta
oscula odientis. 7 Anima saturata calcabit favum: et
anima esuriens etiam amarum pro dulci sumet. 8 Sicut
avis transmigrans de nido suo, sic vir qui derelinquit
locum suum. 9 Unguento et variis odoribus delectatur
cor: et bonis amici consiliis anima dulcoratur. 10
Amicum tuum, et amicum patris tui ne dimiseris: et
domum fratris tui ne ingrediaris in die afflictionis
tuæ. Melior est vicinus iuxta, quam frater procul.
11 Stude sapientiæ fili mi, et lætifica cor meum, ut
possis exprobranti respondere sermonem. 12 Astutus
videns malum, absconditus est: parvuli transeuntes
sustinuerunt dispendia. 13 Tolle vestimentum eius,
qui spopondit pro extraneo: et pro alienis, aufer ei
pignus. 14 Qui benedicit proximo suo voce grandi,
de nocte consurgens maledicenti similis erit. 15
Tecta perstillantia in die frigoris, et litigiosa mulier
comparantur: 16 qui retinet eam, quasi qui ventum
teneat, et oleum dexteræ suæ vocabit. 17 Ferrum
ferro exacuitur, et homo exacuit faciem amici sui.
18 Qui servat ficum, comedet fructus eius: et qui
custos est domini sui, glorificabitur. 19 Quomodo in
aquis resplendent vultus prospicientium, sic corda
hominum manifesta sunt prudentibus. 20 Infernus
et perditio numquam implentur: similiter et oculi
hominum insatiabiles: (Sheol h7585) 21 Quomodo probatur
in conflatorio argentum, et in fornace aurum: sic
probatur homo ore laudantis. Cor iniqui inquirit mala,
cor autem rectum inquirit scientiam. 22 Si contuderis
stultum in pila quasi ptisanas feriente desuper pilo,
non auferetur ab eo stultitia eius. 23 Diligenter
agnosce vultum pecoris tui, tuosque greges considera:
24 Non enim habebis iugiter potestatem: sed corona
tribuetur in generationem et generationem. 25 Aperta
sunt prata, et apparuerunt herbæ virentes, et collecta
sunt fœna de montibus. 26 Agni ad vestimentum
tuum: et hœdi, ad agri pretium. 27 Sufficiat tibi lac
caprarum in cibos tuos, et in necessaria domus tuæ:
et ad victum ancillis tuis.

28 Fugit impius, nemine persequente: iustus autem
quasi leo confidens, absque terrore erit. 2
Propter peccata terræ multi principes eius: et propter
hominis sapientiam, et horum scientiam quæ dicuntur,
vita ducis longior erit. 3 Vir pauper calumnians
pauperes, similis est imbri vehementi, in quo paratur
fames. 4 Qui derelinquunt legem, laudant impium:
qui custodiunt, succenduntur contra eum. 5 Viri

mali non cogitant iudicium: qui autem inquirunt
Dominum, animadvertunt omnia. 6 Melior est pauper
ambulans in simplicitate sua, quam dives in pravis
itineribus. 7 Qui custodit legem, filius sapiens est: qui
autem comessatores pascit, confundit patrem suum.
8 Qui coacervat divitias usuris et fœnore, liberali in
pauperes congregat eas. 9 Qui declinat aures suas ne
audiat legem, oratio eius erit execrabilis. 10 Qui decipit
iustos in via mala, in interitu suo corruet: et simplices
possidebunt bona eius. 11 Sapiens sibi videtur vir
dives: pauper autem prudens scrutabitur eum. 12 In
exultatione iustorum multa gloria est: regnantibus
impiis ruinæ hominum. 13 Qui abscondit scelera sua,
non dirigetur: qui autem confessus fuerit, et reliquerit
ea, misericordiam consequetur. 14 Beatus homo, qui
semper est pavidus: qui vero mentis est duræ, corruet
in malum. 15 Leo rugiens, et ursus esuriens, princeps
impius super populum pauperem. 16 Dux indigens
prudentia, multos opprimet per calumniam: qui autem
odit avaritiam, longi fient dies eius. 17 Hominem, qui
calumniatur animæ sanguinem, si usque ad lacum
fugerit, nemo sustinet. 18 Qui ambulat simpliciter,
salvus erit: qui perversis graditur viis, concidet semel.
19 Qui operatur terram suam, satiabitur panibus:
qui autem sectatur otium, replebitur egestate. 20
Vir fidelis multum laudabitur: qui autem festinat
ditari, non erit innocens. 21 Qui cognoscit in iudicio
faciem, non bene facit: iste et pro buccella panis
deserit veritatem. 22 Vir, qui festinat ditari, et aliis
invidet, ignorat quod egestas superveniet ei. 23 Qui
corripit hominem, gratiam postea inveniet apud eum
magis quam ille, qui per linguæ blandimenta decipit.
24 Qui subtrahit aliquid a patre suo, et a matre: et
dicit hoc non esse peccatum, particeps homicidæ
est. 25 Qui se iactat, et dilatat, iurgia concitat: qui
vero sperat in Domino, sanabitur. 26 Qui confidit in
corde suo, stultus est: qui autem graditur sapienter,
ipse salvabitur. 27 Qui dat pauperi, non indigebit: qui
despicit deprecantem, sustinebit penuriam. 28 Cum
surrexerint impii, abscondentur homines: cum illi
perierint, multiplicabuntur iusti.

29 Viro, qui corripientem dura cervice contemnit,
repentinus ei superveniet interitus: et eum
sanitas non sequetur. 2 In multiplicatione iustorum
lætabitur vulgus: cum impii sumpserint principatum,
gemet populus. 3 Vir, qui amat sapientiam, lætificat
patrem suum: qui autem nutrit scorta, perdet
substantiam. 4 Rex iustus erigit terram, vir avarus
destruet eam. 5 Homo, qui blandis, fictisque
sermonibus loquitur amico suo, rete expandit
gressibus eius. 6 Peccantem virum iniquum involvet
laqueus: et iustus laudabit atque gaudebit. 7 Novit
iustus causam pauperum: impius ignorat scientiam. 8
Homines pestilentes dissipant civitatem: sapientes
vero avertunt furorem. 9 Vir sapiens, si cum stulto
contenderit, sive irascatur, sive rideat, non inveniet
requiem. 10 Viri sanguinum oderunt simplicem: iusti
autem quærunt animam eius. 11 Totum spiritum
suum profert stultus: sapiens differt, et reservat
in posterum. 12 Princeps, qui libenter audit verba
mendacii, omnes ministros habet impios. 13 Pauper,
et creditor obviaverunt sibi: utriusque illuminator
est Dominus. 14 Rex, qui iudicat in veritate pauperes,
thronus eius in æternum firmabitur. 15 Virga
atque correptio tribuit sapientiam: puer autem, qui
dimittitur voluntati suæ, confundit matrem suam. 16
In multiplicatione impiorum multiplicabuntur scelera:
et iusti ruinas eorum videbunt. 17 Erudi filium tuum,
et refrigerabit te, et dabit delicias animæ tuæ. 18
Cum prophetia defecerit, dissipabitur populus: qui
vero custodit legem, beatus est. 19 Servus verbis
non potest erudiri: quia quod dicis intelligit, et
respondere contemnit. 20 Vidisti hominem velocem
ad loquendum? stultitia magis speranda est, quam
illius correptio. 21 Qui delicate a pueritia nutrit
servum suum, postea sentiet eum contumacem. 22
Vir iracundus provocat rixas: et qui ad indignandum
facilis est, erit ad peccandum proclivior. 23 Superbum
sequitur humilitas: et humilem spiritu suscipiet
gloria. 24 Qui cum fure participat, odit animam
suam: adiurantem audit, et non indicat. 25 Qui
timet hominem, cito corruet: qui sperat in Domino,
sublevabitur. 26 Multi requirunt faciem principis:
et iudicium a Domino egreditur singulorum. 27
Abominantur iusti virum impium: et abominantur
impii eos, qui in recta sunt via. Verbum custodiens
filius, extra perditionem erit.

30 Verba Congregantis filii Vomentis. Visio, quam
locutus est vir, cum quo est Deus, et qui Deo
secum morante confortatus, ait: **2** Stultissimus sum
virorum, et sapientia hominum non est mecum. **3** Non
didici sapientiam, et non novi scientiam sanctorum.
4 Quis ascendit in cælum atque descendit? quis
continuit spiritum in manibus suis? quis colligavit
aquas quasi in vestimento? quis suscitavit omnes
terminos terræ? quod nomen est eius, et quod nomen
filii eius, si nosti? **5** Omnis sermo Dei ignitus, clypeus
est sperantibus in se: **6** ne addas quidquam verbis
illius, et arguaris inveniarisque mendax. **7** Duo rogavi
te, ne deneges mihi antequam moriar. **8** Vanitatem,
et verba mendacia longe fac a me. Mendicitatem, et
divitias ne dederis mihi: tribue tantum victui meo
necessaria: **9** ne forte satiatus illiciar ad negandum,
et dicam: Quis est Dominus? aut egestate compulsus
furer, et periurem nomen Dei mei. **10** Ne accuses
servum ad dominum suum, ne forte maledicat tibi,
et corruas. **11** Generatio, quæ patri suo maledicit,
et quæ matri suæ non benedicit. **12** Generatio,
quæ sibi munda videtur, et tamen non est lota a
sordibus suis. **13** Generatio, cuius excelsi sunt oculi,
et palpebræ eius in alta surrectæ. **14** Generatio, quæ
pro dentibus gladios habet, et commandit molaribus
suis, ut comedat inopes de terra, et pauperes ex
hominibus. **15** Sanguisugæ duæ sunt filiæ, dicentes:
Affer, Affer. Tria sunt insaturabilia, et quartum,
quod numquam dicit: Sufficit. **16** Infernus, et os
vulvæ, et terra, quæ non satiatur aqua: ignis vero
numquam dicit: Sufficit. **(Sheol h7585)** **17** Oculum, qui
subsannat patrem, et qui despicit partum matris suæ,
effodiant eum corvi de torrentibus, et comedant eum
filii aquilæ. **18** Tria sunt difficilia mihi, et quartum
penitus ignoro: **19** Viam aquilæ in cælo, viam colubri
super petram, viam navis in medio mari, et viam
viri in adolescentia. **20** Talis est et via mulieris
adulteræ, quæ comedit, et tergens os suum dicit: Non
sum operata malum. **21** Per tria movetur terra, et
quartum non potest sustinere: **22** Per servum cum
regnaverit: per stultum cum saturatus fuerit cibo:
23 per odiosam mulierem cum in matrimonio fuerit
assumpta: et per ancillam cum fuerit heres dominæ
suæ. **24** Quatuor sunt minima terræ, et ipsa sunt
sapientiora sapientibus. **25** Formicæ, populus infirmus,
qui præparat in messe cibum sibi: **26** lepusculus, plebs
invalida, qui collocat in petra cubile suum: **27** regem
locusta non habet, et egreditur universa per turmas
suas: **28** stellio manibus nititur, et moratur in ædibus
regis. **29** Tria sunt, quæ bene gradiuntur, et quartum,
quod incedit feliciter: **30** Leo fortissimus bestiarum,
ad nullius pavebit occursum: **31** gallus succinctus
lumbos: et aries: nec est rex, qui resistat ei. **32** Est qui
stultus apparuit postquam elevatus est in sublime: si
enim intellexisset, ori suo imposuisset manum. **33**
Qui autem fortiter premit ubera ad eliciendum lac,
exprimit butyrum: et qui vehementer emungit, elicit
sanguinem: et qui provocat iras, producit discordias.

31 Verba Lamuelis regis. Visio, qua erudivit eum
mater sua. **2** Quid dilecte mi, quid dilecte
uteri mei, quid dilecte votorum meorum? **3** Ne
dederis mulieribus substantiam tuam, et divitias tuas
ad delendos reges. **4** Noli regibus, o Lamuel, noli
regibus dare vinum: quia nullum secretum est ubi
regnat ebrietas. **5** Et ne forte bibant, et obliviscantur
iudiciorum, et mutent causam filiorum pauperis. **6**
Date siceram mœrentibus, et vinum his, qui amaro
sunt animo: **7** bibant, et obliviscantur egestatis suæ, et
doloris sui non recordentur amplius. **8** Aperi os tuum
muto, et causis omnium filiorum qui pertranseunt: **9**
aperi os tuum, decerne quod iustum est, et iudica
inopem et pauperem. **10** Mulierem fortem quis
inveniet? procul, et de ultimis finibus pretium eius.
11 Confidit in ea cor viri sui, et spoliis non indigebit.
12 Reddet ei bonum, et non malum, omnibus diebus
vitæ suæ. **13** Quæsivit lanam et linum, et operata est
consilia manuum suarum. **14** Facta est quasi navis
institoris, de longe portans panem suum. **15** Et de
nocte surrexit, deditque prædam domesticis suis, et
cibaria ancillis suis. **16** Consideravit agrum, et emit
eum: de fructu manuum suarum plantavit vineam.
17 Accinxit fortitudine lumbos suos, et roboravit
brachium suum. **18** Gustavit, et vidit quia bona est
negotiatio eius: non extinguetur in nocte lucerna
eius. **19** Manum suam misit ad fortia, et digiti eius
apprehenderunt fusum. **20** Manum suam aperuit
inopi, et palmas suas extendit ad pauperem. **21** Non
timebit domui suæ a frigoribus nivis: omnes enim
domestici eius vestiti sunt duplicibus. **22** Stragulatam

vestem fecit sibi: byssus, et purpura indumentum
eius. 23 Nobilis in portis vir eius, quando sederit cum
senatoribus terræ. 24 Sindonem fecit, et vendidit, et
cingulum tradidit Chananæo. 25 Fortitudo et decor
indumentum eius, et ridebit in die novissimo. 26 Os
suum aperuit sapientiæ, et lex clementiæ in lingua
eius. 27 Consideravit semitas domus suæ, et panem
otiosa non comedit. 28 Surrexerunt filii eius, et
beatissimam prædicaverunt: vir eius, et laudavit eam.
29 Multæ filiæ congregaverunt divitias: tu supergressa
es universas. 30 Fallax gratia, et vana est pulchritudo:
mulier timens Dominum ipsa laudabitur. 31 Date ei
de fructu manuum suarum: et laudent eam in portis
opera eius.

Ecclesiastes

1 Verba Ecclesiastæ, filii David, regis Ierusalem.
2 Vanitas vanitatum, dixit Ecclesiastes: vanitas
vanitatum, et omnia vanitas. **3** Quid habet amplius
homo de universo labore suo, quo laborat sub sole?
4 Generatio præterit, et generatio advenit: terra
autem in æternum stat. **5** Oritur sol, et occidit, et
ad locum suum revertitur: ibique renascens, **6** gyrat
per Meridiem, et flectitur ad Aquilonem: lustrans
universa in circuitu pergit spiritus, et in circulos
suos revertitur. **7** Omnia flumina intrant in mare, et
mare non redundat: ad locum, unde exeunt flumina,
revertuntur ut iterum fluant. **8** Cunctæ res difficiles:
non potest eas homo explicare sermone. Non saturatur
oculus visu, nec auris auditu impletur. **9** Quid est quod
fuit? Ipsum quod futurum est. Quid est quod factum
est? Ipsum quod faciendum est. **10** Nihil sub sole
novum, nec valet quisquam dicere: Ecce hoc recens
est: iam enim præcessit in sæculis, quæ fuerunt ante
nos. **11** Non est priorum memoria: sed nec eorum
quidem, quæ postea futura sunt, erit recordatio apud
eos, qui futuri sunt in novissimo. **12** Ego Ecclesiastes
fui rex Israel in Ierusalem, **13** et proposui in animo
meo quærere et investigare sapienter de omnibus,
quæ fiunt sub sole. Hanc occupationem pessimam
dedit Deus filiis hominum, ut occuparentur in ea.
14 Vidi cuncta, quæ fiunt sub sole, et ecce universa
vanitas, et afflictio spiritus. **15** Perversi difficile
corriguntur, et stultorum infinitus est numerus. **16**
Locutus sum in corde meo, dicens: Ecce magnus
effectus sum, et præcessi omnes sapientia, qui fuerunt
ante me in Ierusalem: et mens mea contemplata est
multa sapienter, et didici. **17** Dedique cor meum ut
scirem prudentiam, atque doctrinam, erroresque et
stultitiam: et agnovi quod in his quoque esset labor,
et afflictio spiritus, **18** eo quod in multa sapientia
multa sit indignatio: et qui addit scientiam, addit et
laborem.

2 Dixi ego in corde meo: Vadam, et affluam deliciis,
et fruar bonis. Et vidi quod hoc quoque esset
vanitas. **2** Risum reputavi errorem: et gaudio dixi:
Quid frustra deciperis? **3** Cogitavi in corde meo
abstrahere a vino carnem meam, ut animam meam
transferrem ad sapientiam, devitaremque stultitiam,
donec viderem quid esset utile filiis hominum: quo
facto opus est sub sole numero dierum vitæ suæ.
4 Magnificavi opera mea, ædificavi mihi domos, et
plantavi vineas, **5** feci hortos, et pomaria, et consevi
ea cuncti generis arboribus, **6** et extruxi mihi piscinas
aquarum, ut irrigarem silvam lignorum germinantium,
7 possedi servos et ancillas, multamque familiam
habui: armenta quoque, et magnos ovium greges ultra
omnes qui fuerunt ante me in Ierusalem: **8** coacervavi
mihi argentum, et aurum, et substantias regum, ac
provinciarum: feci mihi cantores, et cantatrices, et
delicias filiorum hominum, scyphos, et urceos in
ministerio ad vina fundenda: **9** et supergressus sum
opibus omnes, qui ante me fuerunt in Ierusalem:
sapientia quoque perseveravit mecum. **10** Et omnia,
quæ desideraverunt oculi mei, non negavi eis: nec
prohibui cor meum quin omni voluptate frueretur, et
oblectaret se in his, quæ præparaveram: et hanc ratus
sum partem meam, si uterer labore meo. **11** Cumque me
convertissem ad universa opera, quæ fecerant manus
meæ, et ad labores, in quibus frustra sudaveram, vidi
in omnibus vanitatem et afflictionem animi, et nihil
permanere sub sole. **12** Transivi ad contemplandam
sapientiam, erroresque et stultitiam (quid est, inquam,
homo, ut sequi possit regem Factorem suum?) **13** et
vidi quod tantum præcederet sapientia stultitiam,
quantum differt lux a tenebris. **14** Sapientis oculi
in capite eius: stultus in tenebris ambulat: et didici
quod unus utriusque esset interitus. **15** Et dixi in
corde meo: Si unus et stulti et meus occasus erit, quid
mihi prodest quod maiorem sapientiæ dedi operam?
Locutusque cum mente mea, animadverti quod hoc
quoque esset vanitas. **16** Non enim erit memoria
sapientis similiter ut stulti in perpetuum, et futura
tempora oblivione cuncta pariter operient: moritur
doctus similiter ut indoctus. **17** Et idcirco tæduit me
vitæ meæ videntem mala universa esse sub sole, et
cuncta vanitatem et afflictionem spiritus. **18** Rursus
detestatus sum omnem industriam meam, qua sub
sole studiosissime laboravi, habiturus heredem post
me, **19** quem ignoro, utrum sapiens an stultus futurus
sit, et dominabitur in laboribus meis, quibus desudavi
et solicitus fui. Et est quidquam tam vanum? **20** Unde
cessavi, renunciavitque cor meum ultra laborare

sub sole. 21 Nam cum alius laboret in sapientia,
et doctrina, et solicitudine, homini otioso quæsita
dimittit: et hoc ergo, vanitas, et magnum malum.
22 Quid enim proderit homini de universo labore
suo, et afflictione spiritus, qua sub sole cruciatus
est? 23 Cuncti dies eius doloribus et ærumnis pleni
sunt, nec per noctem mente requiescit: et hoc nonne
vanitas est? 24 Nonne melius est comedere et bibere,
et ostendere animæ suæ bona de laboribus suis? Et
hoc de manu Dei est. 25 Quis ita devorabit, et deliciis
affluet ut ego? 26 Homini bono in conspectu suo dedit
Deus sapientiam, et scientiam, et lætitiam: peccatori
autem dedit afflictionem, et curam superfluam, ut
addat, et congreget, et tradat ei qui placuit Deo: sed
et hoc vanitas est, et cassa solicitudo mentis.

3 Omnia tempus habent, et suis spatiis transeunt
universa sub cælo. 2 Tempus nascendi, et tempus
moriendi. Tempus plantandi, et tempus evellendi
quod plantatum est. 3 Tempus occidendi, et tempus
sanandi. Tempus destruendi, et tempus ædificandi. 4
Tempus flendi, et tempus ridendi. Tempus plangendi,
et tempus saltandi. 5 Tempus spargendi lapides, et
tempus colligendi. Tempus amplexandi, et tempus
longe fieri ab amplexibus. 6 Tempus acquirendi, et
tempus perdendi. Tempus custodiendi, et tempus
abiiciendi. 7 Tempus scindendi, et tempus consuendi.
Tempus tacendi, et tempus loquendi. 8 Tempus
dilectionis, et tempus odii. Tempus belli, et tempus
pacis. 9 Quid habet amplius homo de labore suo? 10
Vidi afflictionem, quam dedit Deus filiis hominum, ut
distendantur in ea. 11 Cuncta fecit bona in tempore
suo, et mundum tradidit disputationi eorum, ut non
inveniat homo opus, quod operatus est Deus ab initio
usque ad finem. 12 Et cognovi quod non esset melius
nisi lætari, et facere bene in vita sua. 13 Omnis
enim homo, qui comedit et bibit, et videt bonum de
labore suo, hoc donum Dei est. 14 Didici quod omnia
opera, quæ fecit Deus, perseverent in perpetuum:
non possumus eis quidquam addere, nec auferre, quæ
fecit Deus ut timeatur. 15 Quod factum est, ipsum
permanet: quæ futura sunt, iam fuerunt: et Deus
instaurat quod abiit. 16 Vidi sub sole in loco iudicii
impietatem, et in loco iustitiæ iniquitatem. 17 Et dixi
in corde meo: Iustum, et impium iudicabit Deus, et
tempus omnis rei tunc erit. 18 Dixi in corde meo de
filiis hominum, ut probaret eos Deus, et ostenderet
similes esse bestiis. 19 Idcirco unus interitus est
hominis, et iumentorum, et æqua utriusque conditio:
sicut moritur homo, sic et illa moriuntur: similiter
spirant omnia, et nihil habet homo iumento amplius:
cuncta subiacent vanitati, 20 et omnia pergunt ad
unum locum: de terra facta sunt, et in terram pariter
revertuntur. 21 Quis novit si spiritus filiorum Adam
ascendat sursum, et si spiritus iumentorum descendat
deorsum? 22 Et deprehendi nihil esse melius quam
lætari hominem in opere suo, et hanc esse partem
illius. Quis enim eum adducet, ut post se futura
cognoscat?

4 Verti me ad alia, et vidi calumnias, quæ sub sole
geruntur, et lacrymas innocentium, et neminem
consolatorem: nec posse resistere eorum violentiæ,
cunctorum auxilio destitutos. 2 Et laudavi magis
mortuos, quam viventes: 3 et feliciorem utroque
iudicavi, qui necdum natus est, nec vidit mala quæ
sub sole fiunt. 4 Rursum contemplatus sum omnes
labores hominum, et industrias animadverti patere
invidiæ proximi: et in hoc ergo vanitas, et cura
superflua est. 5 Stultus complicat manus suas, et
comedit carnes suas, dicens: 6 Melior est pugillus
cum requie, quam plena utraque manus cum labore,
et afflictione animi. 7 Considerans reperi et aliam
vanitatem sub sole: 8 unus est, et secundum non
habet, non filium, non fratrem, et tamen laborare non
cessat, nec satiantur oculi eius divitiis: nec recogitat,
dicens: Cui laboro, et fraudo animam meam bonis? In
hoc quoque vanitas est, et afflictio pessima. 9 Melius
est ergo duos esse simul, quam unum: habent enim
emolumentum societatis suæ: 10 si unus ceciderit, ab
altero fulcietur. Væ soli: quia cum ceciderit, non habet
sublevantem se. 11 Et si dormierint duo, fovebuntur
mutuo: unus quomodo calefiet? 12 Et si quispiam
prævaluerit contra unum, duo resistunt ei: funiculus
triplex difficile rumpitur. 13 Melior est puer pauper et
sapiens, rege sene et stulto, qui nescit prævidere in
posterum. 14 Quod de carcere, catenisque interdum
quis egrediatur ad regnum: et alius natus in regno,
inopia consumatur. 15 Vidi cunctos viventes, qui
ambulant sub sole cum adolescente secundo, qui

consurget pro eo. 16 Infinitus numerus est populi
omnium, qui fuerunt ante eum: et qui postea futuri
sunt, non lætabuntur in eo. Sed et hoc, vanitas et
afflictio spiritus.

5 Custodi pedem tuum ingrediens domum Dei, et
appropinqua ut audias. Multo enim melior est
obedientia, quam stultorum victimæ, qui nesciunt
quid faciunt mali. 2 Ne temere quid loquaris, neque
cor tuum sit velox ad proferendum sermonem coram
Deo. Deus enim in cælo, et tu super terram: idcirco
sint pauci sermones tui. 3 Multas curas sequuntur
somnia, et in multis sermonibus invenietur stultitia.
4 Si quid vovisti Deo, ne moreris reddere: displicet
enim ei infidelis et stulta promissio. Sed quodcumque
voveris, redde: 5 multoque melius est non vovere,
quam post votum promissa non reddere. 6 Ne dederis
os tuum ut peccare facias carnem tuam: neque dicas
coram Angelo: Non est Providentia: ne forte iratus
Deus contra sermones tuos, dissipet cuncta opera
manuum tuarum. 7 Ubi multa sunt somnia, plurimæ
sunt vanitates, et sermones innumeri: tu vero Deum
time. 8 Si videris calumnias egenorum, et violenta
iudicia, et subverti iustitiam in provincia, non mireris
super hoc negotio: quia excelso excelsior est alius,
et super hos quoque eminentiores sunt alii, 9 et
insuper universæ terræ Rex imperat servienti. 10
Avarus non implebitur pecunia: et qui amat divitias,
fructum non capiet ex eis: et hoc ergo vanitas. 11
Ubi multæ sunt opes, multi et qui comedunt eas.
Et quid prodest possessori, nisi quod cernit divitias
oculis suis? 12 Dulcis est somnus operanti, sive parum,
sive multum comedat: saturitas autem divitis non
sinit eum dormire. 13 Est et alia infirmitas pessima,
quam vidi sub sole: divitiæ conservatæ in malum
domini sui. 14 Pereunt enim in afflictione pessima:
generavit filium, qui in summa egestate erit. 15 Sicut
egressus est nudus de utero matris suæ, sic revertetur,
et nihil auferet secum de labore suo. 16 Miserabilis
prorsus infirmitas: quo modo venit, sic revertetur.
Quid ergo prodest ei quod laboravit in ventum? 17
Cunctis diebus vitæ suæ comedit in tenebris et in
curis multis, et in ærumna atque tristitia. 18 Hoc
itaque visum est mihi bonum ut comedat quis, et
bibat, et fruatur lætitia ex labore suo, quo laboravit
ipse sub sole numero dierum vitæ suæ, quos dedit ei
Deus, et hæc est pars illius. 19 Et omni homini, cui
dedit Deus divitias, atque substantiam, potestatemque
ei tribuit ut comedat ex eis, et fruatur parte sua, et
lætetur de labore suo: hoc est donum Dei. 20 Non
enim satis recordabitur dierum vitæ suæ, eo quod
Deus occupet deliciis cor eius.

6 Est et aliud malum, quod vidi sub sole, et quidem
frequens apud homines: 2 Vir, cui dedit Deus
divitias, et substantiam, et honorem, et nihil deest
animæ suæ ex omnibus, quæ desiderat: nec tribuit
ei potestatem Deus ut comedat ex eo, sed homo
extraneus vorabit illud. Hoc vanitas, et miseria magna
est. 3 Si genuerit quispiam centum liberos, et vixerit
multos annos, et plures dies ætatis habuerit, et anima
illius non utatur bonis substantiæ suæ, sepulturaque
careat: de hoc ergo pronuncio quod melior illo sit
abortivus. 4 Frustra enim venit, et pergit ad tenebras,
et oblivione delebitur nomen eius. 5 Non vidit solem,
neque cognovit distantiam boni et mali: 6 etiam si
duobus millibus annis vixerit, et non fuerit perfruitus
bonis: nonne ad unum locum properant omnia? 7
Omnis labor hominis in ore eius: sed anima eius non
implebitur. 8 Quid habet amplius sapiens a stulto?
Et quid pauper nisi ut pergat illuc, ubi est vita? 9
Melius est videre quod cupias, quam desiderare quod
nescias. Sed et hoc vanitas est, et præsumptio spiritus.
10 Qui futurus est, iam vocatum est nomen eius: et
scitur quod homo sit, et non possit contra fortiorem
se in iudicio contendere. 11 Verba sunt plurima,
multamque in disputando habentia vanitatem. 12
Quid necesse est homini maiora se quærere, cum
ignoret quid conducat sibi in vita sua numero dierum
peregrinationis suæ, et tempore, quod velut umbra
præterit? Aut quis ei poterit indicare quod post eum
futurum sub sole sit?

7 Melius est nomen bonum, quam unguenta pretiosa:
et dies mortis die nativitatis. 2 Melius est ire ad
domum luctus, quam ad domum convivii: in illa
enim finis cunctorum admonetur hominum, et vivens
cogitat quid futurum sit. 3 Melior est ira risu: quia
per tristitiam vultus, corrigitur animus delinquentis.
4 Cor sapientium ubi tristitia est, et cor stultorum
ubi lætitia. 5 Melius est a sapiente corripi, quam

stultorum adulatione decipi. 6 Quia sicut sonitus
spinarum ardentium sub olla, sic risus stulti: sed
et hoc vanitas. 7 Calumnia conturbat sapientem, et
perdet robur cordis illius. 8 Melior est finis orationis,
quam principium. Melior est patiens arrogante. 9
Ne sis velox ad irascendum: quia ira in sinu stulti
requiescit. 10 Ne dicas: Quid putas causæ est quod
priora tempora meliora fuere quam nunc sunt? Stulta
enim est huiuscemodi interrogatio. 11 Utilior est
sapientia cum divitiis, et magis prodest videntibus
solem. 12 Sicut enim protegit sapientia, sic protegit
pecunia. Hoc autem plus habet eruditio et sapientia,
quod vitam tribuunt possessori suo. 13 Considera
opera Dei, quod nemo possit corrigere quem ille
despexerit. 14 In die bona fruere bonis, et malam diem
præcave. Sicut enim hanc, sic et illam fecit Deus, ut
non inveniat homo contra eum iustas querimonias.
15 Hæc quoque vidi in diebus vanitatis meæ: Iustus
perit in iustitia sua, et impius multo vivit tempore
in malitia sua. 16 Noli esse iustus multum: neque
plus sapias quam necesse est, ne obstupescas. 17 Ne
impie agas multum: et noli esse stultus, ne moriaris in
tempore non tuo. 18 Bonum est te sustentare iustum,
sed et ab illo ne subtrahas manum tuam: quia qui
timet Deum, nihil negligit. 19 Sapientia confortavit
sapientem super decem principes civitatis. 20 Non est
enim homo iustus in terra, qui faciat bonum, et non
peccet. 21 Sed et cunctis sermonibus, qui dicuntur, ne
accomodes cor tuum: ne forte audias servum tuum
maledicentem tibi. 22 Scit enim conscientia tua, quia
et tu crebro maledixisti aliis. 23 Cuncta tentavi in
sapientia. Dixi: Sapiens efficiar: et ipsa longius recessit
a me 24 multo magis quam erat: et alta profunditas,
quis inveniet eam? 25 Lustravi universa animo meo,
ut scirem, et considerarem, et quærerem sapientiam,
et rationem: et ut cognoscerem impietatem stulti, et
errorem imprudentium: 26 et inveni amariorem morte
mulierem, quæ laqueus venatorum est, et sagena
cor eius, vincula sunt manus illius. Qui placet Deo,
effugiet illam: qui autem peccator est, capietur ab illa.
27 Ecce hoc inveni, dixit Ecclesiastes, unum et alterum,
ut invenirem rationem, 28 quam adhuc quærit anima
mea, et non inveni. Virum de mille unum reperi,
mulierem ex omnibus non inveni. 29 Solummodo hoc
inveni, quod fecerit Deus hominem rectum, et ipse se
infinitis miscuerit quæstionibus. Quis talis ut sapiens
est? Et quis cognovit solutionem verbi?

8 Sapientia hominis lucet in vultu eius, et
potentissimus faciem illius commutabit. 2 Ego os
regis observo, et præcepta iuramenti Dei. 3 Ne festines
recedere a facie eius, neque permaneas in opere
malo: quia omne, quod voluerit, faciet: 4 et sermo
illius potestate plenus est: nec dicere ei quisquam
potest: Quare ita facis? 5 Qui custodit præceptum, non
experietur quidquam mali. Tempus et responsionem
cor sapientis intelligit. 6 Omni negotio tempus est,
et opportunitas, et multa hominis afflictio: 7 quia
ignorat præterita, et futura nullo scire potest nuncio.
8 Non est in hominis potestate prohibere spiritum, nec
habet potestatem in die mortis, nec sinitur quiescere
ingruente bello, neque salvabit impietas impium. 9
Omnia hæc consideravi, et dedi cor meum in cunctis
operibus, quæ fiunt sub sole. Interdum dominatur
homo homini in malum suum. 10 Vidi impios sepultos:
qui etiam cum adhuc viverent, in loco sancto erant,
et laudabantur in civitate quasi iustorum operum.
Sed et hoc vanitas est. 11 Etenim quia non profertur
cito contra malos sententia, absque timore ullo filii
hominum perpetrant mala. 12 At tamen peccator
ex eo quod centies facit malum, et per patientiam
sustentatur, ego cognovi quod erit bonum timentibus
Deum, qui verentur faciem eius. 13 Non sit bonum
impio, nec prolongentur dies eius, sed quasi umbra
transeant qui non timent faciem Domini. 14 Est et
alia vanitas, quæ fit super terram. Sunt iusti, quibus
mala proveniunt, quasi opera egerint impiorum: et
sunt impii, qui ita securi sunt, quasi iustorum facta
habeant. Sed et hoc vanissimum iudico. 15 Laudavi
igitur lætitiam quod non esset homini bonum sub
sole, nisi quod comederet, et biberet, atque gauderet:
et hoc solum secum auferret de labore suo in diebus
vitæ suæ, quos dedit ei Deus sub sole. 16 Et apposui
cor meum ut scirem sapientiam, et intelligerem
distentionem, quæ versatur in terra: est homo, qui
diebus et noctibus somnum non capit oculis. 17 Et
intellexi quod omnium operum Dei nullam possit
homo invenire rationem eorum, quæ fiunt sub sole: et
quanto plus laboraverit ad quærendum, tanto minus

inveniat: etiam si dixerit sapiens se nosse, non poterit
reperire.

9 Omnia hæc tractavi in corde meo, ut curiose
intelligerem: Sunt iusti atque sapientes, et opera
eorum in manu Dei: et tamen nescit homo utrum
amore, an odio dignus sit: 2 sed omnia in futurum
servantur incerta, eo quod universa æque eveniant
iusto et impio, bono et malo, mundo et immundo,
immolanti victimas, et sacrificia contemnenti. Sicut
bonus, sic et peccator: ut periurus, ita et ille qui verum
deierat. 3 Hoc est pessimum inter omnia, quæ sub sole
fiunt, quia eadem cunctis eveniunt. Unde et corda
filiorum hominum implentur malitia, et contemptu in
vita sua, et post hæc ad inferos deducentur. (questioned)
4 Nemo est qui semper vivat, et qui huius rei habeat
fiduciam: melior est canis vivus leone mortuo. 5
Viventes enim sciunt se esse morituros, mortui vero
nihil noverunt amplius, nec habent ultra mercedem:
quia oblivioni tradita est memoria eorum. 6 Amor
quoque, et odium, et invidiæ simul perierunt, nec
habent partem in hoc sæculo, et in opere, quod sub
sole geritur. 7 Vade ergo et comede in lætitia panem
tuum, et bibe cum gaudio vinum tuum: quia Deo
placent opera tua. 8 Omni tempore sint vestimenta
tua candida, et oleum de capite tuo non deficiat. 9
Perfruere vita cum uxore, quam diligis, cunctis diebus
vitæ instabilitatis tuæ, qui dati sunt tibi sub sole omni
tempore vanitatis tuæ: hæc est enim pars in vita, et
in labore tuo, quo laboras sub sole. 10 Quodcumque
facere potest manus tua, instanter operare: quia nec
opus, nec ratio, nec sapientia, nec scientia erunt apud
inferos, quo tu properas. (Sheol h7585) 11 Verti me ad
aliud, et vidi sub sole, nec velocium esse cursum,
nec fortium bellum, nec sapientium panem, nec
doctorum divitias, nec artificum gratiam: sed tempus,
casumque in omnibus. 12 Nescit homo finem suum:
sed sicut pisces capiuntur hamo, et sicut aves laqueo
comprehenduntur, sic capiuntur homines in tempore
malo, cum eis extemplo supervenerit. 13 Hanc quoque
sub sole vidi sapientiam, et probavi maximam: 14
Civitas parva, et pauci in ea viri: venit contra eam rex
magnus, et vallavit eam, extruxitque munitiones per
gyrum, et perfecta est obsidio. 15 Inventusque est
in ea vir pauper et sapiens, et liberavit urbem per
sapientiam suam, et nullus deinceps recordatus est
hominis illius pauperis. 16 Et dicebam ego, meliorem
esse sapientiam fortitudine: quomodo ergo sapientia
pauperis contempta est, et verba eius non sunt audita?
17 Verba sapientium audiuntur in silentio plus quam
clamor principis inter stultos. 18 Melior est sapientia,
quam arma bellica: et qui in uno peccaverit, multa
bona perdet.

10 Muscæ morientes perdunt suavitatem unguenti.
Pretiosior est sapientia et gloria, parva et ad
tempus stultitia. 2 Cor sapientis in dextera eius, et
cor stulti in sinistra illius. 3 Sed et in via stultus
ambulans, cum ipse insipiens sit, omnes stultos
æstimat. 4 Si spiritus potestatem habentis ascenderit
super te, locum tuum ne demiseris: quia curatio
faciet cessare peccata maxima. 5 Est malum quod
vidi sub sole, quasi per errorem egrediens a facie
principis: 6 positum stultum in dignitate sublimi,
et divites sedere deorsum. 7 Vidi servos in equis:
et principes ambulantes super terram quasi servos.
8 Qui fodit foveam, incidet in eam: et qui dissipat
sepem, mordebit eum coluber. 9 Qui transfert lapides,
affligetur in eis: et qui scindit ligna, vulnerabitur ab
eis. 10 Si retusum fuerit ferrum, et hoc non ut prius,
sed hebetatum fuerit multo labore, exacuetur, et post
industriam sequetur sapientia. 11 Si mordeat serpens
in silentio, nihil eo minus habet qui occulte detrahit.
12 Verba oris sapientis gratia: et labia insipientis
præcipitabunt eum: 13 Initium verborum eius stultitia,
et novissimum oris illius error pessimus. 14 Stultus
verba multiplicat. Ignorat homo quid ante se fuerit:
et quid post se futurum sit, quis ei poterit indicare?
15 Labor stultorum affliget eos, qui nesciunt in urbem
pergere. 16 Væ tibi terra, cuius rex puer est, et cuius
principes mane comedunt. 17 Beata terra, cuius rex
nobilis est, et cuius principes vescuntur in tempore
suo ad reficiendum, et non ad luxuriam. 18 In pigritiis
humiliabitur contignatio, et in infirmitate manuum
perstillabit domus. 19 In risum faciunt panem, et
vinum ut epulentur viventes: et pecuniæ obediunt
omnia. 20 In cogitatione tua regi ne detrahas, et in
secreto cubiculi tui ne maledixeris diviti: quia et aves
cæli portabunt vocem tuam, et qui habet pennas
annunciabit sententiam.

11 Mitte panem tuum super transeuntes aquas:
quia post tempora multa invenies illum. **2** Da
partem septem, necnon et octo: quia ignoras quid
futurum sit mali super terram. **3** Si repletæ fuerint
nubes, imbrem super terram effundent. Si ceciderit
lignum ad Austrum, aut ad Aquilonem, in quocumque
loco ceciderit, ibi erit. **4** Qui observat ventum, non
seminat: et qui considerat nubes, numquam metet. **5**
Quomodo ignoras quæ sit via spiritus, et qua ratione
compingantur ossa in ventre prægnantis; sic nescis
opera Dei, qui Fabricator est omnium. **6** Mane semina
semen tuum, et vespere ne cesset manus tua: quia
nescis quid magis oriatur, hoc aut illud: et si utrumque
simul, melius erit. **7** Dulce lumen, et delectabile est
oculis videre solem. **8** Si annis multis vixerit homo,
et in his omnibus lætatus fuerit, meminisse debet
tenebrosi temporis, et dierum multorum: qui cum
venerint, vanitatis arguentur præterita. **9** Lætare ergo
iuvenis in adolescentia tua, et in bono sit cor tuum in
diebus iuventutis tuæ, et ambula in viis cordis tui,
et in intuitu oculorum tuorum: et scito quod pro
omnibus his adducet te Deus in iudicium. **10** Aufer
iram a corde tuo, et amove malitiam a carne tua.
Adolescentia enim et voluptas vana sunt.

12 Memento Creatoris tui in diebus iuventutis
tuæ, antequam veniat tempus afflictionis, et
appropinquent anni, de quibus dicas: Non mihi
placent, **2** antequam tenebrescat sol, et lumen, et
luna, et stellæ, et revertantur nubes post pluviam: **3**
quando commovebuntur custodes domus, et nutabunt
viri fortissimi, et otiosæ erunt molentes in minuto
numero, et tenebrescent videntes per foramina:
4 et claudent ostia in platea, in humilitate vocis
molentis, et consurgent ad vocem volucris, et
obsurdescent omnes filiæ carminis. **5** Excelsa quoque
timebunt, et formidabunt in via, florebit amygdalus,
impinguabitur locusta, et dissipabitur capparis:
quoniam ibit homo in domum æternitatis suæ,
et circuibunt in platea plangentes. **6** Antequam
rumpatur funiculus argenteus, et recurrat vitta aurea,
et conteratur hydria super fontem, et confringatur
rota super cisternam, **7** et revertatur pulvis in terram
suam unde erat, et spiritus redeat ad Deum, qui
dedit illum. **8** Vanitas vanitatum, dixit Ecclesiastes,
et omnia vanitas. **9** Cumque esset sapientissimus
Ecclesiastes, docuit populum, et enarravit quæ fecerat:
et investigans composuit parabolas multas. **10** Quæsivit
verba utilia, et conscripsit sermones rectissimos, ac
veritate plenos. **11** Verba sapientium sicut stimuli,
et quasi clavi in altum defixi, quæ per magistrorum
consilium data sunt a pastore uno. **12** His amplius
fili mi ne requiras. Faciendi plures libros nullus est
finis: frequensque meditatio, carnis afflictio est. **13**
Finem loquendi pariter omnes audiamus. Deum time,
et mandata eius observa: hoc est enim omnis homo:
14 et cuncta, quæ fiunt, adducet Deus in iudicium pro
omni errato, sive bonum, sive malum illud sit.

Canticum Canticorum

1 **2** Osculetur me osculo oris sui. Quia meliora sunt
ubera tua vino, fragrantia unguentis optimis. **3**
Oleum effusum nomen tuum: ideo adolescentulæ
dilexerunt te. Trahe me. **4** Post te curremus in
odorem unguentorum tuorum. Introduxit me rex
in cellaria sua. Exultabimus et lætabimur in te,
memores uberum tuorum super vinum. Recti diligunt
te. **5** Nigra sum, sed formosa, filiæ Ierusalem, sicut
tabernacula Cedar, sicut pelles Salomonis. **6** Nolite me
considerare quod fusca sim, quia decoloravit me sol.
Filii matris meæ pugnaverunt contra me, posuerunt
me custodem in vineis: vineam meam non custodivi.
7 Indica mihi, quem diligit anima mea, ubi pascas,
ubi cubes in meridie, ne vagari incipiam post greges
sodalium tuorum. **8** Si ignoras te o pulcherrima inter
mulieres, egredere, et abi post vestigia gregum, et
pasce hœdos tuos iuxta tabernacula pastorum. **9**
Equitatui meo in curribus Pharaonis assimilavi te
amica mea. **10** Pulchræ sunt genæ tuæ sicut turturis:
collum tuum sicut monilia. **11** Murenulas aureas
faciemus tibi, vermiculatas argento. **12** Dum esset rex
in accubitu suo, nardus mea dedit odorem suum. **13**
Fasciculus myrrhæ dilectus meus mihi, inter ubera
mea commorabitur. **14** Botrus Cypri dilectus meus
mihi, in vineis Engaddi. **15** Ecce tu pulchra es amica
mea, ecce tu pulchra es, oculi tui columbarum. **16**
Ecce tu pulcher es dilecte mi, et decorus. Lectulus
noster floridus. **17** Tigna domorum nostrarum cedrina,
laquearia nostra cypressina.

2 Ego flos campi, et lilium convallium. **2** Sicut lilium
inter spinas, sic amica mea inter filias. **3** Sicut
malus inter ligna silvarum, sic dilectus meus inter
filios. Sub umbra illius quem desideraveram, sedi:
et fructus eius dulcis gutturi meo. **4** Introduxit me
in cellam vinariam, ordinavit in me charitatem. **5**
Fulcite me floribus, stipate me malis: quia amore
langueo. **6** Læva eius sub capite meo, et dextera illius
amplexabitur me. **7** Adiuro vos filiæ Ierusalem per
capreas, cervosque camporum, ne suscitetis, neque
evigilare faciatis dilectam, quoadusque ipsa velit. **8**
Vox dilecti mei, ecce iste venit saliens in montibus,
transiliens colles: **9** similis est dilectus meus capreæ,
hinnuloque cervorum. En ipse stat post parietem
nostrum respiciens per fenestras, prospiciens per
cancellos. **10** En dilectus meus loquitur mihi: Surge,
propera amica mea, columba mea, formosa mea,
et veni. **11** Iam enim hiems transiit, imber abiit, et
recessit. **12** Flores apparuerunt in terra nostra, tempus
putationis advenit: vox turturis audita est in terra
nostra: **13** ficus protulit grossos suos: vineæ florentes
dederunt odorem suum. Surge, amica mea, speciosa
mea, et veni: **14** columba mea in foraminibus petræ,
in caverna maceriæ, ostende mihi faciem tuam, sonet
vox tua in auribus meis: vox enim tua dulcis, et facies
tua decora. **15** Capite nobis vulpes parvulas, quæ
demoliuntur vineas: nam vinea nostra floruit. **16**
Dilectus meus mihi, et ego illi, qui pascitur inter lilia
17 donec aspiret dies, et inclinentur umbræ. Revertere:
similis esto, dilecte mi, capreæ, hinnuloque cervorum
super montes Bether.

3 In lectulo meo per noctes quæsivi quem diligit
anima mea: quæsivi illum, et non inveni. **2** Surgam,
et circuibo civitatem: per vicos et plateas quæram
quem diligit anima mea: quæsivi illum, et non inveni.
3 Invenerunt me vigiles, qui custodiunt civitatem:
Num quem diligit anima mea, vidistis? **4** Paululum
cum pertransissem eos, inveni quem diligit anima
mea: tenui eum, nec dimittam donec introducam illum
in domum matris meæ, et in cubiculum genetricis
meæ. **5** Adiuro vos filiæ Ierusalem per capreas,
cervosque camporum, ne suscitetis, neque evigilare
faciatis dilectam donec ipsa velit. **6** Quæ est ista,
quæ ascendit per desertum sicut virgula fumi ex
aromatibus myrrhæ, et thuris, et universi pulveris
pigmentarii? **7** En lectulum Salomonis sexaginta
fortes ambiunt ex fortissimis Israel: **8** omnes tenentes
gladios, et ad bella doctissimi: uniuscuiusque ensis
super femur suum propter timores nocturnos. **9**
Ferculum fecit sibi rex Salomon de lignis Libani: **10**
columnas eius fecit argenteas, reclinatorium aureum,
ascensum purpureum: media charitate constravit
propter filias Ierusalem: **11** Egredimini et videte filiæ
Sion regem Salomonem in diademate, quo coronavit
illum mater sua in die desponsationis illius, et in die
lætitiæ cordis eius.

4 Quam pulchra es amica mea, quam pulchra es! Oculi
tui columbarum, absque eo, quod intrinsecus latet.
Capilli tui sicut greges caprarum, quæ ascenderunt de
monte Galaad. **2** Dentes tui sicut greges tonsarum,
quæ ascenderunt de lavacro, omnes gemellis fœtibus,
et sterilis non est inter eas. **3** Sicut vitta coccinea,
labia tua: et eloquium tuum, dulce. Sicut fragmen
mali Punici, ita genæ tuæ, absque eo, quod intrinsecus
latet. **4** Sicut turris David collum tuum, quæ ædificata
est cum propugnaculis: mille clypei pendant ex ea,
omnis armatura fortium. **5** Duo ubera tua, sicut duo
hinnuli capreæ gemelli, qui pascuntur in liliis, **6** donec
aspiret dies, et inclinentur umbræ, vadam ad montem
myrrhæ, et ad collem thuris. **7** Tota pulchra es amica
mea, et macula non est in te. **8** Veni de Libano sponsa
mea, veni de Libano, veni: coronaberis de capite
Amana, de Sanir et Hermon, de cubilibus leonum, de
montibus pardorum. **9** Vulnerasti cor meum soror
mea sponsa, vulnerasti cor meum in uno oculorum
tuorum, et in uno crine colli tui. **10** Quam pulchræ
sunt mammæ tuæ soror mea sponsa! Pulchriora sunt
ubera tua vino, et odor unguentorum tuorum super
omnia aromata. **11** Favus distillans labia tua sponsa,
mel et lac sub lingua tua: et odor vestimentorum
tuorum sicut odor thuris. **12** Hortus conclusus soror
mea sponsa, hortus conclusus, fons signatus. **13**
Emissiones tuæ paradisus malorum Punicorum cum
pomorum fructibus. Cypri cum nardo, **14** nardus et
crocus, fistula et cinnamomum cum universis lignis
Libani, myrrha et aloe cum omnibus primis unguentis.
15 Fons hortorum: puteus aquarum viventium, quæ
fluunt impetu de Libano. **16** Surge Aquilo, et veni
Auster, perfla hortum meum, et fluant aromata illius.
Veniat dilectus meus in hortum suum, et comedat
fructum pomorum suorum.

5 Veni in hortum meum soror mea sponsa: messui
myrrham meam cum aromatibus meis: comedi
favum cum melle meo, bibi vinum meum cum
lacte meo: comedite amici, et bibite, et inebriamini
charissimi. **2** Ego dormio, et cor meum vigilat: vox
dilecti mei pulsantis: Aperi mihi soror mea, amica
mea, columba mea, immaculata mea: quia caput
meum plenum est rore, et cincinni mei guttis noctium.
3 Expoliavi me tunica mea, quomodo induar illa? Lavi
pedes meos, quomodo inquinabo illos? **4** Dilectus
meus misit manum suam per foramen, et venter
meus intremuit ad tactum eius. **5** Surrexi, ut aperirem
dilecto meo: manus meæ stillaverunt myrrham, et
digiti mei pleni myrrha probatissima. **6** Pessulum ostii
mei aperui dilecto meo: at ille declinaverat, atque
transierat. Anima mea liquefacta est, ut locutus est:
quæsivi, et non inveni illum: vocavi, et non respondit
mihi. **7** Invenerunt me custodes qui circumeunt
civitatem: percusserunt me, et vulneraverunt me:
tulerunt pallium meum mihi custodes murorum. **8**
Adiuro vos filiæ Ierusalem, si inveneritis dilectum
meum, ut nuncietis ei quia amore langueo. **9** Qualis
est dilectus tuus ex dilecto, o pulcherrima mulierum?
Qualis est dilectus tuus ex dilecto, quia sic adiurasti
nos? **10** Dilectus meus candidus et rubicundus, electus
ex millibus. **11** Caput eius aurum optimum: Comæ
eius sicut elatæ palmarum, nigræ quasi corvus. **12**
Oculi eius sicut columbæ super rivulos aquarum, quæ
lacte sunt lotæ, et resident iuxta fluenta plenissima.
13 Genæ illius sicut areolæ aromatum consitæ a
pigmentariis. Labia eius lilia distillantia myrrham
primam. **14** Manus illius tornatiles aureæ, plenæ
hyacinthis. Venter eius eburneus, distinctus sapphiris.
15 Crura illius columnæ marmoreæ, quæ fundatæ
sunt super bases aureas. Species eius ut Libani,
electus ut cedri. **16** Guttur illius suavissimum, et totus
desiderabilis: talis est dilectus meus, et ipse est amicus
meus, filiæ Ierusalem.

6 Quo abiit dilectus tuus o pulcherrima mulierum?
Quo declinavit dilectus tuus, et quæremus eum
tecum? **2** Dilectus meus descendit in hortum suum
ad areolam aromatum, ut pascatur in hortis, et
lilia colligat. **3** Ego dilecto meo, et dilectus meus
mihi, qui pascitur inter lilia. **4** Pulchra es amica
mea, suavis, et decora sicut Ierusalem: terribilis ut
castrorum acies ordinata. **5** Averte oculos tuos a me,
quia ipsi me avolare fecerunt. Capilli tui sicut grex
caprarum, quæ apparuerunt de Galaad. **6** Dentes
tui sicut grex ovium, quæ ascenderunt de lavacro,
omnes gemellis fœtibus, et sterilis non est in eis.
7 Sicut cortex mali Punici, sic genæ tuæ absque
occultis tuis. **8** Sexaginta sunt reginæ, et octoginta
concubinæ, et adolescentularum non est numerus. **9**

Una est columba mea, perfecta mea, una est matris
suæ, electa genetrici suæ. Viderunt eam filiæ, et
beatissimam prædicaverunt: reginæ et concubinæ, et
laudaverunt eam. 10 Quæ est ista, quæ progreditur
quasi aurora consurgens, pulchra ut luna, electa ut
sol, terribilis ut castrorum acies ordinata? 11 Descendi
in hortum nucum, ut viderem poma convallium,
et inspicerem si floruisset vinea, et germinassent
mala Punica. 12 Nescivi: anima mea conturbavit me
propter quadrigas Aminadab. 13 Revertere, revertere
Sulamitis: Revertere, revertere, ut intueamur te. Quid
videbis in Sulamite, nisi choros castrorum?

7 Quam pulchri sunt gressus tui in calceamentis,
filia principis! Iuncturæ femorum tuorum, sicut
monilia, quæ fabricata sunt manu artificis. 2 Umbilicus
tuus crater tornatilis, numquam indigens poculis.
Venter tuus sicut acervus tritici, vallatus liliis. 3 Duo
ubera tua, sicut duo hinnuli gemelli capreæ. 4 Collum
tuum sicut turris eburnea. Oculi tui sicut piscinæ
in Hesebon, quæ sunt in porta filiæ multitudinis.
Nasus tuus sicut turris Libani, quæ respicit contra
Damascum. 5 Caput tuum ut Carmelus: et comæ capitis
tui, sicut purpura regis vincta canalibus. 6 Quam
pulchra es, et quam decora charissima, in deliciis! 7
Statura tua assimilata est palmæ, et ubera tua botris.
8 Dixi: Ascendam in palmam, et apprehendam fructus
eius: et erunt ubera tua sicut botri vineæ: et odor
oris tui sicut malorum. 9 Guttur tuum sicut vinum
optimum, dignum dilecto meo ad potandum, labiisque
et dentibus illius ad ruminandum. 10 Ego dilecto
meo, et ad me conversio eius. 11 Veni dilecte mi,
egrediamur in agrum, commoremur in villis. 12 Mane
surgamus ad vineas, videamus si floruit vinea, si
flores fructus parturiunt, si floruerunt mala Punica:
ibi dabo tibi ubera mea. 13 Mandragoræ dederunt
odorem. In portis nostris omnia poma: nova et vetera,
dilecte mi, servavi tibi.

8 Quis mihi det te fratrem meum sugentem ubera
matris meæ, ut inveniam te foris, et deosculer
te, et iam me nemo despiciat? 2 Apprehendam te,
et ducam in domum matris meæ: ibi me docebis,
et dabo tibi poculum ex vino condito, et mustum
malorum granatorum meorum. 3 Læva eius sub capite
meo, et dextera illius amplexabitur me. 4 Adiuro vos
filiæ Ierusalem, ne suscitetis, neque evigilare faciatis
dilectam donec ipsa velit. 5 Quæ est ista, quæ ascendit
de deserto, deliciis affluens, innixa super dilectum
suum? Sub arbore malo suscitavi te: ibi corrupta est
mater tua, ibi violata est genitrix tua. 6 Pone me
ut signaculum super cor tuum, ut signaculum super
brachium tuum: quia fortis est ut mors dilectio, dura
sicut infernus æmulatio, lampades eius lampades
ignis atque flammarum. (Sheol h7585) 7 Aquæ multæ
non potuerunt extinguere charitatem, nec flumina
obruent illam: si dederit homo omnem substantiam
domus suæ pro dilectione, quasi nihil despiciet eam. 8
Soror nostra parva, et ubera non habet. Quid faciemus
sorori nostræ in die quando alloquenda est? 9 Si murus
est, ædificemus super eum propugnacula argentea: si
ostium est, compingamus illud tabulis cedrinis. 10 Ego
murus: et ubera mea sicut turris, ex quo facta sum
coram eo quasi pacem reperiens. 11 Vinea fuit pacifico
in ea, quæ habet populos: tradidit eam custodibus,
vir affert pro fructu eius mille argenteos. 12 Vinea
mea coram me est. Mille tui pacifici, et ducenti his,
qui custodiunt fructus eius. 13 Quæ habitas in hortis,
amici auscultant: fac me audire vocem tuam. 14
Fuge dilecte mi, et assimilare capreæ, hinnuloque
cervorum super montes aromatum.

Isaiæ

1 Visio Isaiæ filii Amos, quam vidit super Iudam
et Ierusalem in diebus Oziæ, Ioathan, Achaz,
et Ezechiæ regum Iuda. **2** Audite cæli, et auribus
percipe terra, quoniam Dominus locutus est. Filios
enutrivi, et exaltavi: ipsi autem spreverunt me. **3**
Cognovit bos possessorem suum, et asinus præsepe
domini sui: Israel autem me non cognovit, et populus
meus non intellexit. **4** Væ genti peccatrici, populo
gravi iniquitate, semini nequam, filiis sceleratis:
dereliquerunt Dominum, blasphemaverunt Sanctum
Israel, abalienati sunt retrorsum. **5** Super quo
percutiam vos ultra, addentes prævaricationem?
Omne caput languidum, et omne cor mœrens. **6** A
planta pedis usque ad verticem non est in eo sanitas:
vulnus, et livor, et plaga tumens, non est circumligata,
nec curata medicamine, neque fota oleo. **7** Terra vestra
deserta, civitates vestræ succensæ igni: regionem
vestram coram vobis alieni devorant, et desolabitur
sicut in vastitate hostili. **8** Et derelinquetur filia
Sion ut umbraculum in vinea, et sicut tugurium in
cucumerario, et sicut civitas, quæ vastatur. **9** Nisi
Dominus exercituum reliquisset nobis semen, quasi
Sodoma fuissemus, et quasi Gomorrha similes essemus.
10 Audite verbum Domini principes Sodomorum,
percipite auribus legem Dei nostri populus Gomorrhæ.
11 Quo mihi multitudinem victimarum vestrarum?
dicit Dominus: Plenus sum. Holocausta arietum,
et adipem pinguium, et sanguinem vitulorum, et
agnorum, et hircorum nolui. **12** Cum veniretis ante
conspectum meum, quis quæsivit hæc de manibus
vestris, ut ambularetis in atriis meis? **13** Ne offeratis
ultra sacrificium frustra: incensum abominatio est
mihi. Neomeniam, et Sabbatum, et festivitates alias
non feram, iniqui sunt cœtus vestri: **14** calendas
vestras, et sollemnitates vestras, odivit anima mea:
facta sunt mihi molesta, laboravi sustinens. **15** Et
cum extenderitis manus vestras, avertam oculos meos
a vobis: et cum multiplicaveritis orationem, non
exaudiam: manus enim vestræ sanguine plenæ sunt. **16**
Lavamini, mundi estote, auferte malum cogitationum
vestrarum ab oculis meis: quiescite agere perverse:
17 discite benefacere: quærite iudicium, subvenite
oppresso, iudicate pupillo, defendite viduam. **18**
Et venite, et arguite me, dicit Dominus: si fuerint
peccata vestra ut coccinum, quasi nix dealbabuntur:
et si fuerint rubra quasi vermiculus, velut lana alba
erunt. **19** Si volueritis, et audieritis me, bona terræ
comeditis. **20** Quod si nolueritis, et me ad iracundiam
provocaveritis: gladius devorabit vos, quia os Domini
locutum est. **21** Quomodo facta est meretrix civitas
fidelis, plena iudicii? Iustitia habitavit in ea, nunc
autem homicidæ. **22** Argentum tuum versum est in
scoriam: vinum tuum mistum est aqua. **23** Principes
tui infideles, socii furum: omnes diligunt munera,
sequuntur retributiones. Pupillo non iudicant: et
causa viduæ non ingreditur ad illos. **24** Propter hoc
ait Dominus Deus exercituum Fortis Israel: Heu,
consolabor super hostibus meis, et vindicabor de
inimicis meis. **25** Et convertam manum meam ad te, et
excoquam ad puram scoriam tuam, et auferam omne
stannum tuum. **26** Et restituam iudices tuos ut fuerunt
prius, et consiliarios tuos sicut antiquitus: post hæc
vocaberis civitas iusti, urbs fidelis. **27** Sion in iudicio
redimetur, et reducent eam in iustita: **28** et conteret
scelestos, et peccatores simul: et qui dereliquerunt
Dominum, consumentur. **29** Confundentur enim ab
idolis, quibus sacrificaverunt: et erubescetis super
hortis, quos elegeratis, **30** cum fueritis velut quercus
defluentibus foliis, et velut hortus absque aqua. **31**
Et erit fortitudo vestra, ut favilla stuppæ, et opus
vestrum quasi scintilla: et succendetur utrumque
simul, et non erit qui extinguat.

2 Verbum, quod vidit Isaias, filius Amos, super Iuda et
Ierusalem. **2** Et erit in novissimis diebus præparatus
mons domus Domini in vertice montium, et elevabitur
super colles, et fluent ad eum omnes gentes. **3** Et
ibunt populi multi, et dicent: Venite et ascendamus ad
montem Domini, et ad domum Dei Iacob, et docebit
nos vias suas, et ambulabimus in semitis eius: quia
de Sion exibit lex, et verbum Domini de Ierusalem.
4 Et iudicabit gentes, et arguet populos multos: et
conflabunt gladios suos in vomeres, et lanceas suas
in falces: non levabit gens contra gentem gladium,
nec exercebuntur ultra ad prælium. **5** Domus Iacob
venite, et ambulemus in lumine Domini. **6** Proiecisti
enim populum tuum, domum Iacob: quia repleti
sunt ut olim, et augeres habuerunt ut Philisthiim,

et pueris alienis adhæserunt. 7 Repleta est terra
argento et auro: et non est finis thesaurorum eius: 8 et
repleta est terra eius equis: et innumerabiles quadrigæ
eius. Et repleta est terra eius idolis: opus manuum
suarum adoraverunt, quod fecerunt digiti eorum. 9
Et incurvavit se homo, et humiliatus est vir: ne ergo
dimittas eis. 10 Ingredere in petram, et abscondere
in fossa humo a facie timoris Domini, et a gloria
maiestatis eius. 11 Oculi sublimes hominis humiliati
sunt, et incurvabitur altitudo virorum: exaltabitur
autem Dominus solus in die illa. 12 Quia dies Domini
exercituum super omnem superbum, et excelsum,
et super omnem arrogantem: et humiliabitur. 13
Et super omnes cedros Libani sublimes, et erectas,
et super omnes quercus Basan. 14 Et super omnes
montes excelsos, et super omnes colles elevatos. 15
Et super omnem turrim excelsam, et super omnem
murum munitum, 16 et super omnes naves Tharsis,
et super omne, quod visu pulchrum est. 17 Et
incurvabitur sublimitas hominum, et humiliabitur
altitudo virorum, et elevabitur Dominus solus in die
illa: 18 et idola penitus conterentur: 19 et introibunt
in speluncas petrarum, et in voragines terræ a facie
formidinis Domini, et a gloria maiestatis eius, cum
surrexerit percutere terram. 20 In die illa proiiciet
homo idola argenti sui, et simulacra auri sui, quæ
fecerat sibi ut adoraret talpas et vespertiliones. 21 Et
ingreditur scissuras petrarum, et in cavernas saxorum
a facie formidinis Domini, et a gloria maiestatis eius,
cum surrexerit percutere terram. 22 Quiescite ergo
ab homine, cuius spiritus in naribus eius est, quia
excelsus reputatus est ipse.

3 Ecce enim dominator Dominus exercituum auferet
a Ierusalem, et a Iuda validum et fortem, omne
robur panis, et omne robor aquæ: 2 fortem, et
virum bellatorem, iudicem, et prophetam, et ariolum,
et senem: 3 Principem super quinquaginta, et
honorabilem vultu, et consiliarium, et sapientem de
architectis, et prudentem eloquii mystici. 4 Et dabo
pueros principes eorum, et effeminati dominabuntur
eis. 5 Et irruet populus, vir ad virum, et unusquisque ad
proximum suum: tumultuabitur puer contra senem,
et ignobilis contra nobilem. 6 Apprehendet enim vir
fratrem suum domesticum patris sui: Vestimentum
tibi est, princeps esto noster, ruina autem hæc sub
manu tua. 7 Respondebit in die illa, dicens: Non
sum medicus, et in domo mea non est panis, neque
vestimentum: nolite constituere me principem populi.
8 Ruit enim Ierusalem, et Iudas concidit: quia lingua
eorum et adinventiones eorum contra Dominum,
ut provocarent oculos maiestatis eius. 9 Agnitio
vultus eorum respondit eis: et peccatum suum quasi
Sodoma prædicaverunt, nec absconderunt: væ animæ
eorum, quoniam reddita sunt eis mala. 10 Dicite iusto
quoniam bene, quoniam fructum adinventionum
suarum comedet. 11 Væ impio in malum: retributio
enim manuum eius fiet ei. 12 Populum meum
exactores sui spoliaverunt, et mulieres dominatæ
sunt eis. Popule meus, qui te beatum dicunt, ipsi te
decipiunt, et viam gressuum tuorum dissipant. 13
Stat ad iudicandum Dominus, et stat ad iudicandos
populos. 14 Dominus ad iudicium veniet cum senibus
populi sui, et principibus eius: vos enim depasti
estis vineam, et rapina pauperis in domo vestra. 15
Quare atteritis populum meum, et facies pauperum
commolitis? dicit Dominus Deus exercituum. 16 Et
dixit Dominus: Pro eo quod elevatæ sunt filiæ Sion,
et ambulaverunt extento collo, et nutibus oculorum
ibant, et plaudebant, ambulabant, pedibus suis, et
composito gradu incedebant: 17 Decalvabit Dominus
verticem filiarum Sion, et Dominus crinem earum
nudabit. 18 In die illa auferet Dominus ornamentum
calceamentum, 19 et lunulas, et torques, et monilia, et
armillas, et mitras, 20 et discriminalia, et periscelidas,
et murrenulas, et olfactoriola, et inaures, 21 et annulos,
et gemmas in fronte pendentes, 22 et mutatoria,
et palliola, et linteamina, et acus, 23 et specula, et
sindones, et vittas, et theristra. 24 Et erit pro suavi
odore fœtor, et pro zona funiculus, et pro crispanti
crine calvitium, et pro fascia pectorali cilicium. 25
Pulcherrimi quoque viri tui gladio cadent, et fortes
tui in prælio. 26 Et mœrebunt atque lugebunt portæ
eius, et desolata in terra sedebit.

4 Et apprehendent septem mulieres virum unum in
die illa, dicentes: Panem nostrum comedemus, et
vestimentis nostris operiemur: tantummodo invocetur
nomen tuum super nos, aufer opprobrium nostrum.
2 In die illa erit germen Domini in magnificentia,

et gloria, et fructus terræ sublimis, et exultatio his,
qui salvati fuerint de Israel. 3 Et erit: Omnis qui
relictus fuerit in Sion, et residuus in Ierusalem,
sanctus vocabitur, omnis qui scriptus est in vita in
Ierusalem. 4 Si abluerit Dominus sordes filiarum
Sion, et sanguinem Ierusalem laverit de medio eius in
spiritu iudicii, et spiritu ardoris. 5 Et creabit Dominus
super omnem locum Montis Sion, et ubi invocatus
est, nubem per diem, et fumum et splendorem ignis
flammantis in nocte: super omnem enim gloriam
protectio. 6 Et tabernaculum erit in umbraculum diei
ab æstu, et in securitatem, et absconsionem a turbine,
et a pluvia.

5 Cantabo dilecto meo canticum patruelis mei vineæ
suæ. Vinea facta est dilecto meo in cornu filio olei.
2 Et sepivit eam, et lapides elegit ex illa, et plantavit
eam electam, et ædificavit turrim in medio eius, et
torcular extruxit in ea: et expectavit ut faceret uvas,
et fecit labruscas. 3 Nunc ergo habitatores Ierusalem,
et viri Iuda, iudicate inter me et vineam meam. 4 Quid
est quod debui ultra facere vineæ meæ, et non feci ei?
An quod expectavi ut faceret uvas, et fecit labruscas?
5 Et nunc ostendam vobis quid ego faciam vineæ
meæ, auferam sepem eius, et erit in direptionem:
diruam maceriam eius, et erit in conculcationem.
6 Et ponam eam desertam: non putabitur, et non
fodietur: et ascendent vepres et spinæ: et nubibus
mandabo ne pluant super eam imbrem. 7 Vinea
enim Domini exercituum domus Israel est: et vir
Iuda germen eius delectabile: et expectavi ut faceret
iudicium, et ecce iniquitas: et iustitiam, et ecce
clamor. 8 Væ qui coniungitis domum ad domum,
et agrum agro copulatis usque ad terminum loci:
numquid habitabitis vos soli in medio terræ? 9 In
auribus meis sunt hæc, dicit Dominus exercituum. Nisi
domus multæ desertæ fuerint grandes, et pulchræ
absque habitatore. 10 Decem enim iugera vinearum
facient lagunculam unam, et triginta modii sementis
facient modios tres. 11 Væ qui consurgitis mane
ad ebrietatem sectandam, et potandum usque ad
vesperam, ut vino æstuetis. 12 Cithara, et lyra, et
tympanum, et tibia, et vinum in conviviis vestris:
et opus Domini non respicitis, nec opera manuum
eius consideratis. 13 Propterea captivus ductus est
populus meus, quia non habuit scientiam, et nobiles
eius interierunt fame, et multitudo eius siti exaruit.
14 Propterea dilatavit infernus animam suam, et
aperuit os suum absque ullo termino: et descendent
fortes eius, et populus eius, et sublimes, gloriosique
eius ad eum. (Sheol h7585) 15 Et incurvabitur homo, et
humiliabitur vir, et oculi sublimium deprimentur. 16
Et exaltabitur Dominus exercituum in iudicio, et Deus
sanctus sanctificabitur in iustitia. 17 Et pascentur agni
iuxta ordinem suum, et deserta in ubertatem versa
advenæ comedent. 18 Væ qui trahitis iniquitatem
in funiculis vanitatis, et quasi vinculum plaustri
peccatum. 19 Qui dicitis: Festinet, et cito veniat opus
eius, ut videamus: et appropiet, et veniat consilium
Sancti Israel, et sciemus illud. 20 Væ qui dicitis malum
bonum, et bonum malum: ponentes tenebras lucem,
et lucem tenebras: ponentes amarum in dulce, et
dulce in amarum. 21 Væ qui sapientes estis in oculis
vestris, et coram vobismetipsis prudentes. 22 Væ qui
potentes estis ad bibendum vinum, et viri fortes ad
miscendam ebrietatem. 23 Qui iustificatis impium
pro muneribus, et iustitiam iusti aufertis ab eo. 24
Propter hoc, sicut devorat stipulam lingua ignis, et
calor flammæ exurit; sic radix eorum quasi favilla erit,
et germen eorum ut pulvis ascendet. Abiecerunt enim
legem Domini exercituum, et eloquium Sancti Israel
blasphemaverunt. 25 Ideo iratus est furor Domini
in populum suum, et extendit manum suam super
eum, et percussit eum: et conturbati sunt montes, et
facta sunt morticina eorum quasi stercus in medio
platearum. In his omnibus non est adversus furor eius,
sed adhuc manus eius extenta. 26 Et elevabit signum
in nationibus procul, et sibilabit ad eum de finibus
terræ: et ecce festinus velociter veniet. 27 Non est
deficiens, neque laborans in eo: non dormitabit, neque
dormiet, neque solvetur cingulum renum eius, nec
rumpetur corrigia calceamenti eius. 28 Sagittæ eius
acutæ, et omnes arcus eius extenti. Ungulæ equorum
eius ut silex, et rotæ eius quasi impetus tempestatis.
29 Rugitus eius ut leonis, rugiet ut catuli leonum: et
frendet et tenebit prædam: et amplexabitur, et non
erit qui eruat. 30 Et sonabit super eum in die illa sicut
sonitus maris: aspiciemus in terram, et ecce tenebræ
tribulationis, et lux obtenebrata est in caligine eius.

6 In anno, quo mortuus est rex Ozias, vidi Dominum
sedentem super solium excelsum et elevatum:
et ea, quæ sub ipso erant, replebant templum: **2**
Seraphim stabant super illud: sex alæ uni, et sex alæ
alteri: duabus velabant faciem eius, et duabus velabant
pedes eius, et duabus volabant. **3** Et clamabant alter
ad alterum, et dicebant: Sanctus, sanctus, sanctus,
Dominus Deus exercituum, plena est omnis terra gloria
eius. **4** Et commota sunt superliminaria cardinum
a voce clamantis, et domus repleta est fumo. **5** Et
dixi: Væ mihi, quia tacui, quia vir pollutus labiis ego
sum, et in medio populi polluta labia habentis ego
habito, et Regem Dominum exercituum vidi oculis
meis. **6** Et volavit ad me unus de Seraphim, et in
manu eius calculus, quem forcipe tulerat de altari. **7**
Et tetigit os meum, et dixit: Ecce, tetigit hoc labia
tua, et auferetur iniquitas tua, et peccatum tuum
mundabitur. **8** Et audivi vocem Domini dicentis: Quem
mittam? Et quis ibit nobis? Et dixi: Ecce ego, mitte me.
9 Et dixit: Vade, et dices populo huic: Audite audientes,
et nolite intelligere: et videte visionem, et nolite
cognoscere. **10** Excæca cor populi huius, et aures eius
aggrava: et oculos eius claude: ne forte videat oculis
suis, et auribus suis audiat, et corde suo intelligat,
et convertatur, et sanem eum. **11** Et dixi: Usquequo
Domine? Et dixit: Donec desolentur civitates absque
habitatore, et domus sine homine, et terra relinquetur
deserta. **12** Et longe faciet Dominus homines, et
multiplicabitur quæ derelicta fuerat in medio terræ.
13 Et adhuc in ea decimatio, et convertetur, et erit in
ostensionem sicut terebinthus, et sicut quercus, quæ
expandit ramos suos: semen sanctum erit id, quod
steterit in ea.

7 Et factum est in diebus Achaz filii Ioathan, filii
Oziæ regis Iuda, ascendit Rasin rex Syriæ, et Phacee
filius Romeliæ rex Israel, in Ierusalem, ad præliandum
contra eam: et non potuerunt debellare eam. **2** Et
nunciaverunt domui David, dicentes: Requievit Syria
super Ephraim, et commotum est cor eius, et cor
populi eius, sicut moventur ligna silvarum a facie
venti. **3** Et dixit Dominus ad Isaiam: Egredere in
occursum Achaz tu, et qui derelictus est Iasub filius
tuus, ad extremum aquæductus piscinæ superioris in
via agri fullonis. **4** Et dices ad eum: Vide ut sileas:
noli timere, et cor tuum ne formidet a duabus caudis
titionum fumigantium istorum in ira furoris Rasin
regis Syriæ, et filii Romeliæ: **5** eo quod consilium inierit
contra te Syria in malum Ephraim, et filius Romeliæ,
dicentes: **6** Ascendamus ad Iudam, et suscitemus
eum, et avellamus eum ad nos, et ponamus regem
in medio eius filium Tabeel. **7** Hæc dicit Dominus
Deus: Non stabit, et non erit istud: **8** sed caput Syriæ
Damascus, et caput Damasci Rasin: et adhuc sexaginta
et quinque anni, et desinet Ephraim esse populus: **9**
et caput Ephraim Samaria, et caput Samariæ filius
Romeliæ. Si non credideritis, non permanebitis. **10**
Et adiecit Dominus loqui ad Achaz, dicens: **11** Pete
tibi signum a Domino Deo tuo in profundum inferni,
sive in excelsum supra. **(Sheol h7585)** **12** Et dixit Achaz:
Non petam, et non tentabo Dominum. **13** Et dixit:
Audite ergo domus David: Numquid parum vobis est,
molestos esse hominibus, quia molesti estis et Deo
meo? **14** Propter hoc dabit Dominus ipse vobis signum.
Ecce virgo concipiet, et pariet filium, et vocabitur
nomen eius Emmanuel. **15** Butyrum et mel comedet,
ut sciat reprobare malum, et eligere bonum. **16** Quia
antequam sciat puer reprobare malum, et eligere
bonum, derelinquetur terra, quam tu detestaris a
facie duorum regum suorum. **17** Adducet Dominus
super te, et super populum tuum, et super domum
patris tui dies, qui non venerunt a diebus separationis
Ephraim a Iuda cum rege Assyriorum. **18** Et erit in die
illa: Sibilabit Dominus muscæ, quæ est in extremo
fluminum Ægypti, et api, quæ est in terra Assur, **19** et
venient, et requiescent omnes in torrentibus vallium,
et in cavernis petrarum, et in omnibus frutetis, et in
universis foraminibus. **20** In die illa radet Dominus in
novacula conducta in his, qui trans flumen sunt, in
rege Assyriorum, caput et pilos pedum, et barbam
universam. **21** Et erit in die illa: Nutriet homo vaccam
boum, et duas oves, **22** et præ ubertate lactis comedet
butyrum: butyrum enim et mel manducabit omnis
qui relictus fuerit in medio terræ. **23** Et erit in
die illa: Omnis locus ubi fuerint mille vites, mille
argenteis, in spinas et in vepres erunt. **24** Cum sagittis
et arcu ingredientur illuc: vepres enim et spinæ
erunt in universa terra. **25** Et omnes montes, qui in
sarculo sarrientur, non veniet illuc terror spinarum et

veprium. Et erit in pascua bovis, et in conculcationem
pecoris.

8 Et dixit Dominus ad me: Sume tibi librum grandem,
et scribe in eo stylo hominis: Velociter spolia
detrahe, cito prædare. **2** Et adhibui mihi testes fideles,
Uriam sacerdotem, et Zachariam filium Barachiæ: **3** et
accessi ad prophetissam, et concepit et peperit filium.
Et dixit Dominus ad me: Voca nomen eius, Accelera
spolia detrahere: Festina prædari. **4** Quia antequam
sciat puer vocare patrem suum et matrem suam,
auferetur fortitudo Damasci, et spolia Samariæ coram
rege Assyriorum. **5** Et adiecit Dominus loqui ad me
adhuc, dicens: **6** Pro eo quod abiecit populus iste aquas
Siloe, quæ vadunt cum silentio, et assumpsit magis
Rasin, et filium Romeliæ: **7** propter hoc ecce Dominus
adducet super eos aquas fluminis fortes et multas,
regem Assyriorum, et omnem gloriam eius: et ascendet
super omnes rivos eius, et fluet super universas ripas
eius, **8** et ibit per Iudam, inundans, et transiens usque
ad collum veniet. Et erit extensio alarum eius, implens
latitudinem terræ tuæ o Emmanuel. **9** Congregamini
populi, et vincimini, et audite universæ procul terræ:
confortamini et vincimini, accingite vos et vincimini:
10 inite consilium, et dissipabitur: loquimini verbum
et non fiet: quia nobiscum Deus. **11** Hæc enim ait
Dominus ad me: Sicut in manu forti erudivit me,
ne irem in via populi huius, dicens: **12** Non dicatis,
Coniuratio: omnia enim quæ loquitur populus iste,
coniuratio est: et timorem eius ne timeatis, neque
paveatis. **13** Dominum exercituum ipsum sanctificate:
ipse pavor vester, et ipse terror vester. **14** Et erit vobis
in sanctificationem. In lapidem autem offensionis,
et in petram scandali duabus domibus Israel, in
laqueum et in ruinam habitantibus Ierusalem. **15** Et
offendent ex eis plurimi, et cadent, et conterentur,
et irretientur, et capientur. **16** Liga testimonium,
signa legem in discipulis meis. **17** Et expectabo
Dominum, qui abscondit faciem suam a domo Iacob,
et præstolabor eum. **18** Ecce ego et pueri mei, quos
dedit mihi Dominus in signum, et in portentum Israel
a Domino exercituum, qui habitat in monte Sion. **19**
Et cum dixerint ad vos: Quærite a pythonibus, et a
divinis, qui strident in incantationibus suis: Numquid
non populus a Deo suo requiret pro vivis a mortuis?
20 Ad legem magis, et ad testimonium. Quod si non
dixerint iuxta verbum hoc, non erit eis matutina lux.
21 Et transibit per eam, corruet, et esuriet: et cum
esurierit, irascetur, et maledicet regi suo, et Deo suo,
et suscipiet sursum. **22** Et ad terram intuebitur, et ecce
tribulatio et tenebræ, dissolutio et angustia, et caligo
persequens, et non poterit avolare de angustia sua.

9 Primo tempore alleviata est terra Zabulon, et
terra Nephthali: et novissimo aggravata est via
maris trans Iordanem Galilææ Gentium. **2** Populus,
qui ambulabat in tenebris, vidit lucem magnam:
habitantibus in regione umbræ mortis, lux orta est eis.
3 Multiplicasti gentem, et non magnificasti lætitiam.
Lætabuntur coram te, sicut qui lætantur in messe,
sicut exultant victores capta præda, quando dividunt
spolia. **4** Iugum enim oneris eius, et virgam humeri
eius, et sceptrum exactoris eius superasti sicut in
die Madian. **5** Quia omnis violentia prædatio cum
tumultu, et vestimentum mistum sanguine, erit in
combustionem, et cibus ignis. **6** PARVULUS enim
NATUS est nobis, et filius datus est nobis, et factus
est principatus super humerum eius: et vocabitur
nomen eius, Admirabilis, Consiliarius, Deus fortis,
pater futuri sæculi, princeps pacis. **7** Multiplicabitur
eius imperium, et pacis non erit finis: super solium
David, et super regnum eius sedebit: ut confirmet
illud, et corroboret in iudicio et iustitia, amodo et
usque in sempiternum: zelus Domini exercituum
faciet hoc. **8** Verbum misit Dominus in Iacob, et
cecidit in Israel. **9** Et sciet omnis populus Ephraim:
et habitantes Samariam in superbia et magnitudine
cordis dicentes: **10** Lateres ceciderunt, sed quadris
lapidibus ædificabimus: sycomoros succiderunt, sed
cedros immutabimus. **11** Et elevabit Dominus hostes
Rasin super eum, et inimicos eius in tumultum vertet:
12 Syriam ab Oriente, et Philisthiim ab Occidente: et
devorabunt Israel toto ore. In omnibus his non est
aversus furor eius, sed adhuc manus eius extenta:
13 et populus non est reversus ad percutientem
se, et Dominum exercituum non inquisierunt. **14**
Et disperdet Dominus ab Israel caput et caudam,
incurvantem et refrenantem die una. **15** Longævus
et honorabilis, ipse est caput: et propheta docens
mendacium, ipse est cauda. **16** Et erunt, qui beatificant

populum istum, seducentes: et qui beatificantur,
præcipitati. 17 Propter hoc super adolescentulis
eius non lætabitur Dominus: et pupillorum eius, et
viduarum non miserebitur: quia omnis hypocrita est
et nequam, et universum os locutum est stultitiam. In
omnibus his non est aversus furor eius, sed adhuc
manus eius extenta. 18 Succensa est enim quasi ignis
impietas, veprem et spinam vorabit: et succendetur
in densitate saltus, et convolvetur superbia fumi. 19
In ira Domini exercituum conturbata est terra, et erit
populus quasi esca ignis: vir fratri suo non parcet. 20
Et declinabit ad dexteram, et esuriet: et comedet ad
sinistram, et non saturabitur: unusquisque carnem
brachii sui vorabit: Manasses Ephraim, et Ephraim
Manassen, simul ipsi contra Iudam. 21 In omnibus
his non est aversus furor eius, sed adhuc manus eius
extenta.

10 Væ qui condunt leges iniquas: et scribentes,
iniustitiam scripserunt: 2 ut opprimerent in
iudicio pauperes, et vim facerent causæ humilium
populi mei: ut essent viduæ præda eorum, et pupillos
diriperent. 3 Quid facietis in die visitationis, et
calamitatis de longe venientis? Ad cuius confugietis
auxilium? Et ubi derelinquetis gloriam vestram, 4 ne
incurvemini sub vinculo, et cum interfectis cadatis?
Super omnibus his non est aversus furor eius, sed
adhuc manus eius extenta. 5 Væ Assur, virga furoris
mei et baculus ipse est, in manu eorum indignatio mea.
6 Ad gentem fallacem mittam eum, et contra populum
furoris mei mandabo illi, ut auferat spolia, et diripiat
prædam, et ponat illum in conculcationem quasi
lutum platearum. 7 Ipse autem non sic arbitrabitur, et
cor eius non ita existimabit: sed ad conterendum erit
cor eius, et ad internecionem gentium non paucarum.
8 Dicet enim: 9 Numquid non principes mei simul
reges sunt? Numquid non ut Charcamis, sic Calano: et
ut Arphad, sic Emath? Numquid non ut Damascus,
sic Samaria? 10 Quomodo invenit manus mea regna
idoli, sic et simulachra eorum de Ierusalem, et de
Samaria. 11 Numquid non sicut feci Samariæ et
idolis eius, sic faciam Ierusalem et simulachris eius?
12 Et erit: cum impleverit Dominus cuncta opera
sua in monte Sion, et in Ierusalem, visitabo super
fructum magnifici cordis regis Assur, et super gloriam
altitudinis oculorum eius. 13 Dixit enim: In fortitudine
manus meæ feci, et in sapientia mea intellexi: et
abstuli terminos populorum, et principes eorum
deprædatus sum, et detraxi quasi potens in sublimi
residentes. 14 Et invenit quasi nidum manus mea
fortitudinem populorum: et sicut colliguntur ova, quæ
derelicta sunt, sic universam terram ego congregavi:
et non fuit qui moveret pennam, et aperiret os,
et ganniret. 15 Numquid gloriabitur securis contra
eum, qui secat in ea? Aut exaltabitur serra contra
eum, a quo trahitur? Quomodo si elevetur virga
contra elevantem se, et exaltetur baculus, qui utique
lignum est? 16 Propter hoc mittet dominator Dominus
exercituum in pinguibus eius tenuitatem: et subtus
gloriam eius succensa ardebit quasi combustio ignis.
17 Et erit lumen Israel in igne, et Sanctus eius in
flamma: et succendetur, et devorabitur spina eius, et
vepres in die una. 18 Et gloria saltus eius, et carmeli
eius ab anima usque ad carnem consumetur, et erit
terrore profugus. 19 Et reliquiæ ligni saltus eius præ
paucitate numerabuntur, et puer scribet eos. 20 Et
erit in die illa: non adiiciet residuum Israel, et hi, qui
fugerint de domo Iacob, inniti super eo, qui percutit
eos: sed innitetur super Dominum Sanctum Israel in
veritate. 21 Reliquiæ convertentur, reliquiæ, inquam,
Iacob ad Deum fortem. 22 Si enim fuerit populus tuus
Israel quasi arena maris, reliquiæ convertentur ex
eo, consummatio abbreviata inundabit iustitiam. 23
Consummationem enim et abbreviationem Dominus
Deus exercituum faciet in medio omnis terræ. 24
Propter hoc, hæc dicit Dominus Deus exercituum:
Noli timere populus meus habitator Sion, ab Assur: in
virga percutiet te, et baculum suum levabit super te
in via Ægypti. 25 Adhuc enim paululum modicumque
et consummabitur indignatio et furor meus super
scelus eorum. 26 Et suscitabit super eum Dominus
exercituum flagellum iuxta plagam Madian in Petra
Oreb, et virgam suam super mare, et levabit eam
in via Ægypti. 27 Et erit in die illa: Auferetur onus
eius de humero tuo, et iugum eius de collo tuo, et
computrescet iugum a facie olei. 28 Veniet in Aiath,
transibit in Magron: apud Machmas commendabit
vasa sua. 29 Transierunt cursim Gaba sedes nostra:
obstupuit Rama, Gabaath Saulis fugit. 30 Hinni voce
tua filia Gallim, attende Laisa, paupercula Anathoth. 31

Migravit Medemena: habitatores Gabim confortamini.
32 Adhuc dies est, ut in Nobe stetur: agitabit manum
suam super montem filiæ Sion, collem Ierusalem.
33 Ecce dominator Dominus exercituum confringet
laguncula in terrore, et excelsi statura succidentur,
et sublimes humiliabuntur. 34 Et subvertentur
condensa saltus ferro: et Libanus cum excelsis cadet.

11 Et egredietur virga de radice Iesse, et flos de
radice eius ascendet. 2 Et requiescet super eum
spiritus Domini: spiritus sapientiæ, et intellectus,
spiritus consilii, et fortitudinis, spiritus scientiæ, et
pietatis, 3 et replebit eum spiritus timoris Domini:
non secundum visionem oculorum iudicabit, neque
secundum auditum aurium arguet: 4 sed iudicabit in
iustitia pauperes, et arguet in æquitate pro mansuetis
terræ: et percutiet terram virga oris sui, et spiritu
labiorum suorum interficiet impium. 5 Et erit iustitia
cingulum lumborum eius: et fides cinctorium renum
eius. 6 Habitabit lupus cum agno: et pardus cum hœdo
accubabit: vitulus et leo, et ovis simul morabuntur,
et puer parvulus minabit eos. 7 Vitulus, et ursus
pascentur: simul requiescent catuli eorum: et leo
quasi bos comedet paleas. 8 Et delectabitur infans ab
ubere super foramine aspidis: et in caverna reguli,
qui ablactatus fuerit, manum suam mittet. 9 Non
nocebunt, et non occident in universo monte sancto
meo: quia repleta est terra scientia Domini, sicut aquæ
maris operientes. 10 In die illa radix Iesse, qui stat
in signum populorum, ipsum Gentes deprecabuntur,
et erit sepulchrum eius gloriosum. 11 Et erit in
die illa: Adiiciet Dominus secundo manum suam ad
possidendum residuum populi sui, quod relinquetur
ab Assyriis, et ab Ægypto, et a Phetros, et ab Æthiopia,
et ab Ælam, et a Sennaar, et ab Emath, et ab insulis
maris. 12 Et levabit signum in nationes, et congregabit
profugos Israel, et dispersos Iuda colliget a quatuor
plagis terræ. 13 Et auferetur zelus Ephraim, et hostes
Iuda peribunt: Ephraim non æmulabitur Iudam, et
Iudas non pugnabit contra Ephraim. 14 Et volabunt in
humeros Philisthiim per mare, simul prædabuntur
filios Orientis: Idumæa et Moab præceptum manus
eorum, et filii Ammon obedientes erunt. 15 Et desolabit
Dominus linguam maris Ægypti, et levabit manum
suam super flumen in fortitudine spiritus sui: et
percutiet eum in septem rivis, ita ut transeant per
eum calceati. 16 Et erit via residuo populo meo, qui
relinquetur ab Assyriis: sicut fuit Israeli in die illa,
qua ascendit de Terra Ægypti.

12 Et dices in die illa: Confitebor tibi Domine,
quoniam iratus es mihi: conversus est furor
tuus, et consolatus es me. 2 Ecce Deus salvator meus,
fiducialiter agam, et non timebo: quia fortitudo mea,
et laus mea Dominus, et factus est mihi in salutem. 3
Haurietis aquas in gaudio de fontibus Salvatoris: 4 et
dicetis in die illa: Confitemini Domino, et invocate
nomen eius: notas facite in populis adinventiones
eius: mementote quoniam excelsum est nomen eius. 5
Cantate Domino quoniam magnifice fecit: annunciate
hoc in universa terra. 6 Exulta, et lauda habitatio
Sion: quia Magnus in medio tui Sanctus Israel.

13 Onus Babylonis, quod vidit Isaias filius Amos.
2 Super montem caliginosum levate signum,
exaltate vocem, levate manum, et ingrediantur
portas duces. 3 Ego mandavi sanctificatis meis,
et vocavi fortes meos in ira mea, exultantes in
gloria mea. 4 Vox multitudinis in montibus, quasi
populorum frequentium: vox sonitus regum, gentium
congregatarum: Dominus exercituum præcepit militiæ
belli, 5 venientibus de terra procul, a summitate cæli:
Dominus, et vasa furoris eius, ut disperdat omnem
terram. 6 Ululate, quia prope est dies Domini: quasi
vastitas a Domino veniet. 7 Propter hoc, omnes manus
dissolventur, et omne cor hominis contabescet, et
conteretur. 8 Torsiones et dolores tenebunt, quasi
parturiens, dolebunt: unusquisque ad proximum suum
stupebit, facies combustæ vultus eorum. 9 Ecce dies
Domini veniet, crudelis, et indignationis plenus, et
iræ, furorisque ad ponendam terram in solitudinem,
et peccatores eius conterendos de ea. 10 Quoniam
stellæ cæli, et splendor earum non expandent lumen
suum: obtenebratus est sol in ortu suo, et luna non
splendebit in lumine suo. 11 Et visitabo super orbis
mala, et contra impios iniquitatem eorum, et quiscere
faciam superbiam infidelium, et arrogantiam fortium
humiliabo. 12 Pretiosior erit vir auro, et homo mundo
obrizo. 13 Super hoc cælum turbabo: et movebitur
terra de loco suo propter indignationem Domini
exercituum, et propter diem iræ furoris eius. 14

Et erit quasi damula fugiens, et quasi ovis: et non
erit qui congreget: unusquisque ad populum suum
convertetur, et singuli ad terram suam fugient. 15
Omnis, qui inventus fuerit, occidetur: et omnis, qui
supervenerit, cadet in gladio. 16 Infantes eorum
allidentur in oculis eorum: diripientur domus eorum,
et uxores eorum violabuntur. 17 Ecce ego suscitabo
super eos Medos, qui argentum non quærant, nec
aurum velint: 18 sed sagittis parvulos interficient, et
lactantibus uteris non miserebuntur, et super filios
non parcet oculus eorum. 19 Et erit Babylon illa
gloriosa in regnis, inclyta superbia Chaldæorum: sicut
subvertit Dominus Sodomam et Gomorrham. 20 Non
habitabitur usque in finem, et non fundabitur usque
ad generationem et generationem: nec ponet ibi
tentoria Arabs, nec pastores requiescent ibi. 21 Sed
requiescent ibi bestiæ, et replebuntur domus eorum
draconibus: et habitabunt ibi struthiones, et pilosi
saltabunt ibi: 22 et respondebunt ibi ululæ in ædibus
eius, et sirenes in delubris voluptatis.

14 Prope est ut veniat tempus eius, et dies eius non
elongabuntur. Miserebitur enim Dominus Iacob,
et eliget adhuc de Israel, et requiescere eos faciet super
humum suam: adiungetur advena ad eos, et adhærebit
domui Iacob. 2 Et tenebunt eos populi, et adducent
eos in locum suum: et possidebit eos domus Israel
super terram Domini in servos et ancillas: et erunt
capientes eos, qui se ceperant, et subiicient exactores
suos. 3 Et erit in die illa: cum requiem dederit tibi Deus
a labore tuo, et a concussione tua, et a servitute dura,
qua ante servisti: 4 sumes parabolam istam contra
regem Babylonis, et dices: Quomodo cessavit exactor,
quievit tributum? 5 Contrivit Dominus baculum
impiorum, virgam dominantium, 6 cædentem populos
in indignatione, plaga insanabili, subiicientem in
furore gentes, persequentem crudeliter. 7 Conquievit
et siluit omnis terra, gavisa est et exultavit: 8 abietes
quoque lætatæ sunt super te, et cedri Libani: ex
quo dormisti, non ascendet qui succidat nos. 9
Infernus subter conturbatus est in occursum adventus
tui, suscitavit tibi gigantes. Omnes principes terræ
surrexerunt de soliis suis, omnes principes nationum.
(Sheol h7585) 10 Universi respondebunt, et dicent
tibi: Et tu vulneratus es sicut et nos, nostri similis
effectus es. 11 Detracta est ad inferos superbia
tua, concidit cadaver tuum: subter te sternetur
tinea, et operimentum tuum erunt vermes. (Sheol
h7585) 12 Quomodo cecidisti de cælo Lucifer, qui
mane oriebaris? Corruisti in terram, qui vulnerabas
gentes? 13 Qui dicebas in corde tuo: In cælum
conscendam, super astra Dei exaltabo solium meum,
sedebo in monte testamenti, in lateribus Aquilonis,
14 Ascendam super altitudinem nubium, similis ero
Altissimo. 15 Verumtamen ad infernum detraheris
in profundum laci: (Sheol h7585) 16 qui te viderint,
ad te inclinabuntur, teque prospicient: Numquid
iste est vir, qui conturbavit terram, qui concussit
regna, 17 qui posuit orbem desertum, et urbes eius
destruxit, vinctis eius non aperuit carcerem? 18
Omnes reges gentium universi dormierunt in gloria,
vir in domo sua. 19 Tu autem proiectus es de sepulchro
tuo, quasi stirps inutilis pollutus, et obvolutus cum
his, qui interfecti sunt gladio, et descenderunt ad
fundamenta laci, quasi cadaver putridum. 20 Non
habebis consortium, neque cum eis in sepultura:
tu enim terram tuam disperdidisti, tu populum
tuum occidisti: non vocabitur in æternum semen
pessimorum. 21 Præparate filios eius occisioni in
iniquitate patrum suorum: non consurgent, nec
hereditabunt terram, neque implebunt faciem orbis
civitatum. 22 Et consurgam super eos, dicit Dominus
exercituum: et perdam Babylonis nomen, et reliquias,
et germen, et progeniem, dicit Dominus. 23 Et ponam
eam in possessionem ericii, et in paludes aquarum,
et scopabo eam in scopa terens, dicit Dominus
exercituum. 24 Iuravit Dominus exercituum, dicens: Si
non, ut putavi, ita erit: et quo modo mente tractavi,
25 sic eveniet: Ut conteram Assyrium in terra mea, et
in montibus meis conculcem eum: et auferetur ab eis
iugum eius, et onus illius ab humero eorum tolletur.
26 Hoc consilium, quod cogitavi super omnem terram,
et hæc est manus extenta super universas gentes. 27
Dominus enim exercituum decrevit: et quis poterit
infirmare? Et manus eius extenta: et quis avertet eam?
28 In anno, quo mortuus est rex Achaz, factum est
onus istud: 29 ne lætaris Philisthæa omnis tu, quoniam
comminuta est virga percussoris tui: de radice enim
colubri egredietur regulus, et semen eius absorbens
volucrem. 30 Et pascentur primogeniti pauperum, et

pauperes fiducialiter requiescent: et interire faciam
in fame radicem tuam, et reliquias tuas interficiam.
31 Ulula porta, clama civitas: prostrata est Philisthæa
omnis: ab Aquilone enim fumus veniet, et non est
qui effugiet agmen eius. 32 Et quid respondebitur
nunciis gentis? Quia Dominus fundavit Sion, et in ipso
sperabunt pauperes populi eius.

15 Onus Moab. Quia nocte vastata est Ar Moab,
conticuit: quia nocte vastatus est murus Moab,
conticuit. 2 Ascendit domus, et Dibon ad excelsa
in planctum super Nabo, et super Medaba, Moab
ululavit: in cunctis capitibus eius calvitium, et omnis
barba radetur. 3 In triviis eius accincti sunt sacco:
super tecta eius, et in plateis eius omnis ululatus
descendit in fletum. 4 Clamabit Hesebon, et Eleale,
usque Iasa audita est vox eorum. Super hoc expediti
Moab ululabunt, anima eius ululabit sibi. 5 Cor
meum ad Moab clamabit, vectes eius usque ad Segor
vitulam conternantem: per ascensum enim Luith flens
ascendet, et in via Oronaim clamorem contritionis
levabunt. 6 Aquæ enim Nemrim desertæ erunt, quia
aruit herba, defecit germen, viror omnis interiit. 7
Secundum magnitudinem operis et visitatio eorum:
ad torrentem salicum ducent eos. 8 Quoniam circuivit
clamor terminum Moab: usque ad Gallim ululatus
eius, et usque ad Puteum Elim clamor eius. 9 Quia
aquæ Dibon repletæ sunt sanguine: ponam enim
super Dibon additamenta: his, qui fugerint de Moab
leonem, et reliquiis terræ.

16 Emitte agnum Domine dominatorem terræ, de
Petra deserti ad montem filiæ Sion. 2 Et erit:
Sicut avis fugiens, et pulli de nido avolantes, sic erunt
filiæ Moab in transcensu Arnon. 3 Ini consilium,
coge concilium: pone quasi noctem umbram tuam in
meridie. Absconde fugientes, et vagos ne prodas. 4
Habitabunt apud te profugi mei: Moab esto latibulum
eorum a facie vastatoris: finitus est enim pulvis,
consummatus est miser: defecit qui conculcabat
terram. 5 Et præparabitur in misericordia solium,
et sedebit super illud in veritate in tabernaculo
David, iudicans et quærens iudicium, et velociter
reddens quod iustum est. 6 Audivimus superbiam
Moab, superbus est valde: superbia eius et arrogantia
eius, et indignatio eius plusquam fortitudo eius. 7
Idcirco ululabit Moab ad Moab, universus ululabit:
his, qui lætantur super muros cocti lateris, loquimini
plagas suas. 8 Quoniam suburbana Hesebon deserta
sunt, et vineam Sabama domini Gentium exciderunt:
flagella eius usque ad Iazer pervenerunt: erraverunt
in deserto, propagines eius relictæ sunt, transierunt
mare. 9 Super hoc plorabo in fletu Iazer vineam
Sabama: inebriabo de lacryma mea Hesebon, et Eleale:
quoniam super vindemiam tuam, et super messem
tuam vox calcantium irruit. 10 Et auferetur lætitia
et exultatio de Carmelo, et in vineis non exultabit
neque iubilabit. Vinum in torculari non calcabit qui
calcare consueverat: vocem calcantium abstuli. 11
Super hoc venter meus ad Moab quasi cithara sonabit,
et viscera mea ad murum cocti lateris. 12 Et erit: cum
apparuerit quod laboravit Moab super excelsis suis,
ingredietur ad sancta sua ut obsecret, et non valebit.
13 Hoc verbum, quod locutus est Dominus ad Moab ex
tunc: 14 et nunc locutus est Dominus, dicens: In tribus
annis quasi anni mercenarii auferetur gloria Moab
super omni populo multo, et relinquetur parvus et
modicus, nequaquam multus.

17 Onus Damasci. Ecce Damascus desinet esse
civitas, et erit sicut acervus lapidum in ruina.
2 Derelictæ civitates Aroer gregibus erunt, et
requiescent ibi, et non erit qui exterreat. 3 Et cessabit
adiutorium ab Ephraim, et regnum a Damasco: et
reliquiæ Syriæ sicut gloria filiorum Israel erunt: dicit
Dominus exercituum. 4 Et erit in die illa: attenuabitur
gloria Iacob, et pinguedo carnis eius marcescet. 5
Et erit sicut congregans in messe quod restiterit, et
brachium eius spicas leget: et erit sicut quærens spicas
in valle Raphaim. 6 Et relinquetur in eo sicut racemus,
et sicut excussio oleæ duarum vel trium olivarum
in summitate rami, sive quattuor aut quinque in
cacuminibus eius fructus eius: dicit Dominus Deus
Israel. 7 In die illa inclinabitur homo ad Factorem
suum, et oculi eius ad Sanctum Israel respicient: 8 et
non inclinabitur ad altaria, quæ fecerunt manus eius:
et quæ operati sunt digiti eius non respiciet, lucos
et delubra. 9 In die illa erunt civitates fortitudinis
eius derelictæ sicut aratra, et segetes quæ derelictæ
sunt a facie filiorum Israel, et eris deserta. 10 Quia
oblitus es Dei Salvatoris tui, et fortis Adiutoris tui

non es recordata: propterea plantabis plantationem
fidelem, et germen alienum seminabis. 11 In die
plantationis tuæ labrusca, et mane semen tuum
florebit: ablata est messis in die hereditatis, et dolebit
graviter. 12 Væ multitudini populorum multorum, ut
multitudo maris sonantis: et tumultus turbarum, sicut
sonitus aquarum multarum. 13 Sonabunt populi sicut
sonitus aquarum inundantium, et increpabit eum,
et fugiet procul: et rapietur sicut pulvis montium a
facie venti, et sicut turbo coram tempestate. 14 In
tempore vespere, et ecce turbatio: in matutino, et
non subsistet. Hæc est pars eorum, qui vastaverunt
nos, et sors diripientium nos.

18 Væ terræ cymbalo alarum, quæ est trans flumina
Æthiopiæ, 2 qui mittit in mare legatos, et in vasis
papyri super aquas. Ite Angeli veloces ad gentem
convulsam, et dilaceratam: ad populum terribilem,
post quem non est alius: ad gentem expectantem
et conculcatam, cuius diripuerunt flumina terram
eius: 3 omnes habitatores orbis, qui moramini in
terra, cum elevatum fuerit signum in montibus,
videbitis, et clangorem tubæ audietis: 4 quia hæc dicit
Dominus ad me: Quiescam, et considerabo in loco
meo sicut meridiana lux clara est, et sicut nubes roris
in die messis. 5 Ante messem enim totus effloruit,
et immatura perfectio germinabit, et præcidentur
ramusculi eius falcibus: et quæ derelicta fuerint,
abscindentur, et excutientur. 6 Et relinquentur simul
avibus montium, et bestiis terræ: et æstate perpetua
erunt super eum volucres, et omnes bestiæ terræ
super illum hiemabunt. 7 In tempore illo deferetur
munus Domino exercituum a populo divulso et
dilacerato: a populo terribili, post quem non fuit alius,
a gente expectante, expectante et conculcata, cuius
diripuerunt flumina terram eius, ad locum nominis
Domini exercituum montem Sion.

19 Onus Ægypti. Ecce Dominus ascendet super
nubem levem, et ingredietur Ægyptum, et
commovebuntur simulachra Ægypti a facie eius, et
cor Ægypti tabescet in medio eius. 2 Et concurrere
faciam Ægyptios adversus Ægyptios: et pugnabit
vir contra fratrem suum, et vir contra amicum
suum, civitas adversus civitatem, regnum adversus
regnum. 3 Et dirumpetur spiritus Ægypti in visceribus
eius, et consilium eius præcipitabo: et interrogabunt
simulachra sua, et divinos suos, et pythones, et ariolos.
4 Et tradam Ægyptum in manu dominorum crudelium,
et rex fortis dominabitur eorum, ait Dominus Deus
exercituum. 5 Et arescet aqua de mari, et fluvius
desolabitur, atque siccabitur. 6 Et deficient flumina:
attenuabuntur, et siccabuntur rivi aggerum. Calamus
et iuncus marcescet: 7 nudabitur alveus rivi a fonte
suo, et omnis sementis irrigua siccabitur, arescet, et
non erit. 8 Et mœrebunt piscatores, et lugebunt omnes
mittentes in flumen hamum, et expandentes rete
super faciem aquarum emarcescent. 9 Confundentur
qui operabantur linum, pectentes, et texentes subtilia.
10 Et erunt irrigua eius flaccentia: omnes qui faciebant
lacunas ad capiendos pisces. 11 Stulti principes
Taneos, sapientes consiliarii Pharaonis dederunt
consilium insipiens: quomodo dicetis Pharaoni: Filius
sapientium ego, filius regum antiquorum? 12 Ubi
nunc sunt sapientes tui? Annuncient tibi, et indicent
quid cogitaverit Dominus exercituum super Ægyptum.
13 Stulti facti sunt principes Taneos, emarcuerunt
principes Mempheos, deceperunt Ægyptum, angulum
populorum eius. 14 Dominus miscuit in medio eius
spiritum vertiginis: et errare fecerunt Ægyptum in
omni opere suo, sicut errat ebrius et vomens. 15 Et
non erit Ægypto opus, quod faciat caput et caudam
incurvantem, et refrenantem. 16 In die illa erit
Ægyptus quasi mulieres, et stupebunt, et timebunt
a facie commotionis manus Domini exercituum,
quam ipse movebit super eam. 17 Et erit Terra
Iuda Ægypto in pavorem: omnis, qui illius fuerit
recordatus, pavebit a facie consilii Domini exercituum,
quod ipse cogitavit super eam. 18 In die illa erunt
quinque civitates in Terra Ægypti, loquentes lingua
Chanaan, et iurantes per Dominum exercituum:
Civitas solis vocabitur una. 19 In die illa erit altare
Domini in medio Terræ Ægypti, et titulus Domini iuxta
terminum eius: 20 erit in signum, et in testimonium
Domino exercituum in Terra Ægypti. Clamabunt
enim ad Dominum a facie tribulationis, et mittet eis
salvatorem et propugnatorem, qui liberet eos. 21
Et cognoscetur Dominus ab Ægypto, et cognoscent
Ægyptii Dominum in die illa, et colent eum in hostiis
et in muneribus: et vota vovebunt Domino, et solvent.
22 Et percutiet Dominus Ægyptum plaga, et sanabit

eam, et revertentur ad Dominum, et placabitur eis,
et sanabit eos. 23 In die illa erit via de Ægypto in
Assyrios, et intrabit Assyrius Ægyptum, et Ægyptius
in Assyrios, et servient Ægyptii Assur. 24 In die illa erit
Israel tertius Ægyptio et Assyrio: benedictio in medio
terræ, 25 cui benedixit Dominus exercituum, dicens:
Benedictus populus meus Ægypti, et opus manuum
mearum Assyrio: hereditas autem mea Israel.

20 In anno, quo ingressus est Thathan in Azotum,
cum misisset eum Sargon rex Assyriorum, et
pugnasset contra Azotum, et cepisset eam: 2 in
tempore illo locutus est Dominus in manu Isaiæ filii
Amos, dicens: Vade, et solve saccum de lumbis tuis,
et calceamenta tua tolle de pedibus tuis. Et fecit sic
vadens nudus, et discalceatus. 3 Et dixit Dominus: Sicut
ambulavit servus meus Isaias nudus, et discalceatus,
trium annorum signum et portentum erit super
Ægyptum, et super Æthiopiam, 4 sic minabit rex
Assyriorum captivitatem Ægypti, et transmigrationem
Æthiopiæ, iuvenum et senum, nudam et discalceatam,
discoopertis natibus ad ignominiam Ægypti. 5 Et
timebunt, et confundentur ab Æthiopia spe sua, et
ab Ægypto gloria sua. 6 Et dicet habitator insulæ
huius in die illa: Ecce hæc erat spes nostra, ad quos
confugimus in auxilium, ut liberarent nos a facie regis
Assyriorum: et quomodo effugere poterimus nos?

21 Onus deserti maris. Sicut turbines ab Africo
veniunt, de deserto venit, de terra horribili.
2 Visio dura nunciata est mihi: qui incredulus est,
infideliter agit: et qui depopulator est, vastat. Ascende
Ælam, obside Mede: omnem gemitum eius cessare
feci. 3 Propterea repleti sunt lumbi mei dolore,
angustia possedit me sicut angustia parturientis:
corrui cum audirem, conturbatus sum cum viderem.
4 Emarcuit cor meum, tenebræ stupefecerunt me:
Babylon dilecta mea posita est mihi in miraculum. 5
Pone mensam, contemplare in specula comedentes et
bibentes: surgite principes, arripite clypeum. 6 Hæc
enim dixit mihi Dominus: Vade, et pone speculatorem:
et quodcumque viderit, annunciet. 7 Et vidit currum
duorum equitum, ascensorem asini, et ascensorem
cameli: et contemplatus est diligenter multo intuitu.
8 Et clamavit leo: Super speculam Domini ego sum,
stans iugiter per diem: et super custodiam meam ego
sum, stans totis noctibus. 9 Ecce iste venit ascensor vir
bigæ equitum, et respondit, et dixit: Cecidit, cecidit
Babylon, et omnia sculptilia deorum eius contrita
sunt in terram. 10 Tritura mea, et filii areæ meæ, quæ
audivi a Domino exercituum Deo Israel, annunciavi
vobis. 11 Onus Duma ad me clamat ex Seir: Custos
quid de nocte? Custos quid de nocte? 12 Dixit custos:
Venit mane et nox: si quæritis, quærite: convertimini,
venite. 13 Onus in Arabia. In saltu ad vesperam
dormietis, in semitis Dedanim. 14 Occurrentes sitienti
ferte aquam, qui habitatis terram Austri, cum panibus
occurrite fugienti. 15 A facie enim gladiorum fugerunt,
a facie gladii imminentis, a facie arcus extenti, a facie
gravis prælii: 16 quoniam hæc dicit Dominus ad me:
Adhuc in uno anno, quasi in anno mercenarii, et
auferetur omnis gloria Cedar. 17 Et reliquiæ numeri
sagittariorum fortium de filiis Cedar imminuentur:
Dominus enim Deus Israel locutus est.

22 Onus vallis visionis. Quidnam quoque tibi est,
quia ascendisti et tu omnis in tecta? 2 Clamoris
plena, urbs frequens, civitas exultans: interfecti
tui, non interfecti gladio, nec mortui in bello.
3 Cuncti principes tui fugerunt simul, dureque
ligati sunt: omnes, qui inventi sunt, vincti sunt
pariter, procul fugerunt. 4 Propterea dixi: Recedite a
me, amare flebo: nolite incumbere ut consolemini
me super vastitate filiæ populi mei. 5 Dies enim
interfectionis, et conculcationis, et fletuum Domino
Deo exercituum in valle visionis scrutans murum,
et magnificus super montem. 6 Et Ælam sumpsit
pharetram, currum hominis equitis, et parietem
nudavit clypeus. 7 Et erunt electæ valles tuæ plenæ
quadrigarum, et equites ponent sedes suas in porta. 8
Et revelabitur operimentum Iudæ, et videbis in die illa
armamentarium domus saltus. 9 Et scissuras civitatis
David videbitis, quia multiplicatæ sunt: et congregastis
aquas piscinæ inferioris, 10 et domos Ierusalem
numerastis, et destruxistis domos ad muniendum
murum. 11 Et lacum fecistis inter duos muros ad
aquam piscinæ veteris: et non suspexistis ad eum, qui
fecerat eam, et Operatorem eius de longe non vidistis.
12 Et vocabit Dominus Deus exercituum in die illa ad
fletum, et ad planctum, ad calvitium, et ad cingulum
sacci: 13 Et ecce gaudium et lætitia, occidere vitulos,

et iugulare arietes, comedere carnes, et bibere vinum:
Comedamus, et bibamus: cras enim moriemur. 14 Et
revelata est in auribus meis vox Domini exercituum.
Si dimittetur iniquitas hæc vobis donec moriamini,
dicit Dominus Deus exercituum. 15 Hæc dicit Dominus
Deus exercituum: Vade, ingredere ad eum, qui habitat
in tabernaculo, ad Sobnam præpositum templi, et
dices ad eum: 16 Quid tu hic, aut quasi quis hic?
Quia excidisti tibi hic sepulchrum, excidisti in excelso
memoriale diligenter in petra, tabernaculum tibi. 17
Ecce Dominus asportari te faciet, sicut asportatur
gallus gallinaceus, et quasi amictum sic sublevabit
te. 18 Coronas cornonabit te tribulatione, quasi
pilam mittet te in terram latam et spatiosam: ibi
morieris, et ibi erit currus gloriæ tuæ, ignominia
domus Domini tui. 19 Et expellam te de statione tua,
et de ministerio tuo deponam te. 20 Et erit in die illa:
Vocabo servum meum Eliacim filium Helciæ, 21 et
induam illum tunica tua, et cingulo tuo confortabo
eum, et potestatem tuam dabo in manu eius: et erit
quasi pater habitantibus Ierusalem, et domui Iuda. 22
Et dabo clavem domus David super humerum eius:
et aperiet, et non erit qui claudat: et claudet, et non
erit qui aperiat. 23 Et figam illum paxillum in loco
fideli, et erit in solium gloriæ domui patris eius. 24 Et
suspendent super eum omnem gloriam domus patris
eius, vasorum diversa genera, omne vas parvulum a
vasis craterarum usque ad omne vas musicorum. 25 In
die illa dicit Dominus exercituum: Auferetur paxillus,
qui fixus fuerat in loco fideli: et frangetur, et cadet, et
peribit quod pependerat in eo, quia Dominus locutus
est.

23 Onus Tyri. Ululate naves maris: quia vastata
est domus, unde venire consueverant: de Terra
Cethim revelatum est eis. 2 Tacete qui habitatis
in insula: negotiatores Sidonis transfretantes mare,
repleverunt te. 3 In aquis multis semen Nili, messis
fluminis fruges eius: et facta est negotiatio gentium.
4 Erubesce Sidon: ait enim mare: fortitudo maris
dicens: Non parturivi, et non peperi, et non enutrivi
iuvenes, nec ad incrementum perduxi virgines. 5 Cum
auditum fuerit in Ægypto, dolebunt cum audierint
de Tiro: 6 Transite maria, ululate qui habitatis
in insula: 7 Numquid non vestra hæc est, quæ
gloriabatur a diebus pristinis in antiquitate sua?
Ducent eam pedes sui longe ad peregrinandum. 8 Quis
cogitavit hoc super Tyrum quondam coronatam, cuius
negotiatores principes, institores eius inclyti terræ?
9 Dominus exercituum cogitavit hoc, ut detraheret
superbiam omnis gloriæ, et ad ignominiam deduceret
universos inclytos terræ. 10 Transi terram tuam
quasi flumen filia maris, non est cingulum ultra tibi.
11 Manum suam extendit super mare, conturbavit
regna: Dominus mandavit adversus Chanaan, ut
contereret fortes eius, 12 et dixit: Non adiicies ultra
ut glorieris, calumniam sustinens virgo filia Sidonis:
in Cethim consurgens transfreta, ibi quoque non
erit requies tibi. 13 Ecce terra Chaldæorum talis
populus non fuit, Assur fundavit eam: in captivitatem
traduxerunt robustos eius, suffoderunt domos eius,
posuerunt eam in ruinam. 14 Ululate naves maris,
quia devastata est fortitudo vestra. 15 Et erit in die
illa: In oblivione eris O Tyre septuaginta annis, sicut
dies regis unius: post septuaginta autem annos erit
Tyro quasi canticum meretricis. 16 Sume citharam,
circui civitatem meretrix oblivioni tradita: bene cane,
frequenta canticum ut memoria tui sit. 17 Et erit
post septuaginta annos: Visitabit Dominus Tyrum, et
reducet eam ad mercedes suas: et rursum fornicabitur
cum universis regnis terræ super faciem terræ. 18 Et
erunt negotiationes eius, et mercedes eius sanctificatæ
Domino: non condentur, neque reponentur: quia his,
qui habitaverint coram Domino, erit negotiatio eius,
ut manducent in saturitatem, et vestiantur usque ad
vetustatem.

24 Ecce Dominus dissipabit terram, et nudabit eam,
et affliget faciem eius, et disperget habitatores
eius. 2 Et erit sicut populus, sic sacerdos: et sicut
servus, sic dominus eius: sicut ancilla, sic domina
eius: sicut emens, sic ille qui vendit: sicut fœnerator,
sic is qui mutuum accipit: sicut qui repetit, sic qui
debet. 3 Dissipatione dissipabitur terra, et direptione
prædabitur. Dominus enim locutus est verbum hoc. 4
Luxit, et defluxit terra, et infirmata est: defluxit orbis,
infirmata est altitudo populi terræ. 5 Et terra infecta
est ab habitatoribus suis: quia transgressi sunt leges,
mutaverunt ius, dissipaverunt fœdus sempiternum. 6
Propter hoc maledictio vorabit terram, et peccabunt

habitatores eius: ideoque insanient cultores eius,
et relinquentur homines pauci. 7 Luxit vindemia,
infirmata est vitis, ingemuerunt omnes qui lætabantur
corde. 8 Cessavit gaudium tympanorum, quievit
sonitus lætantium, conticuit dulcedo citharæ. 9 Cum
cantico non bibent vinum: amara erit potio bibentibus
illam. 10 Attrita est civitas vanitatis, clausa est omnis
domus nullo introeunte. 11 Clamor erit super vino
in plateis: deserta est omnia lætitia: translatum est
gaudium terræ. 12 Relicta est in urbe solitudo, et
calamitas opprimet portas. 13 Quia hæc erunt in
medio terræ, in medio populorum: quomodo si paucæ
olivæ, quæ remanserunt, excutiantur ex olea: et
racemi, cum fuerit finita vindemia. 14 Hi levabunt
vocem suam, atque laudabunt: cum glorificatus
fuerit Dominus, hinnient de mari. 15 Propter hoc
in doctrinis glorificate Dominum: in insulis maris
nomen Domini Dei Israel. 16 A finibus terræ laudes
audivimus, gloriam Iusti. Et dixi: Secretum meum
mihi, secretum meum mihi, væ mihi: prævaricantes
prævaricati sunt, et prævaricatione transgressorum
prævaricati sunt. 17 Formido, et fovea, et laqueus
super te, qui habitator es terræ. 18 Et erit: Qui
fugerit a voce formidinis, cadet in foveam: et qui se
explicaverit de fovea, tenebitur laqueo: quia cataractæ
de excelsis apertæ sunt, et concutientur fundamenta
terræ. 19 Confractione confringetur terra, contritione
conteretur terra, commotione commovebitur terra,
20 agitatione agitabitur terra sicut ebrius, et auferetur
quasi tabernaculum unius noctis: et gravabit eam
iniquitas sua, et corruet, et non adiiciet ut resurgat.
21 Et erit: In die illa visitabit Dominus super militiam
cæli in excelso: et super reges terræ, qui sunt super
terram. 22 Et congregabuntur in congregatione unius
fascis in lacum, et claudentur ibi in carcere: et post
multos dies visitabuntur. 23 Et erubescet luna, et
confundetur sol, cum regnaverit Dominus exercituum
in monte Sion, et in Ierusalem, et in conspectu senum
suorum fuerit glorificatus.

25 Domine Deus meus es tu, exaltabo te, et
confitebor nomini tuo: quoniam fecisti mirabilia,
cogitationes antiquas fideles: Amen. 2 Quia posuisti
civitatem in tumulum, urbem fortem in ruinam,
domum alienorum: ut non sit civitas, et in
sempiternum non ædificetur. 3 Super hoc laudabit te
populus fortis, civitas gentium robustarum timebit te.
4 Quia factus es fortitudo pauperi, fortitudo egeno
in tribulatione sua: spes a turbine, umbraculum
ab æstu: spiritus enim robustorum quasi turbo
impellens parietem. 5 Sicut æstus in siti, tumultum
alienorum humiliabis: et quasi calore sub nube
torrente propaginem fortium marcescere facies. 6 Et
faciet Dominus exercituum omnibus populis in monte
hoc convivium pinguium, convivium vindemiæ,
pinguium medullatorum, vindemiæ defæcatæ. 7 Et
præcipitabit in monte isto faciem vinculi colligati
super omnes populos, et telam quam orditus est
super omnes nationes. 8 Præcipitabit mortem in
sempiternum: et auferet Dominus Deus lacrymam
ab omni facie, et opprobrium populi sui auferet
de universa terra: quia Dominus locutus est. 9 Et
dicet in die illa: Ecce Deus noster iste, expectavimus
eum, et salvabit nos: iste Dominus, sustinuimus eum,
exultabimus, et lætabimur in salutari eius. 10 Quia
requiescet manus Domini in monte isto: et triturabitur
Moab sub eo, sicuti teruntur paleæ in plaustro. 11 Et
extendet manus suas sub eo, sicut extendit natans ad
natandum: et humiliabit gloriam eius cum allisione
manuum eius. 12 Et munimenta sublimium murorum
tuorum concident, et humiliabuntur, et detrahentur
in terram usque ad pulverem.

26 In die illa cantabitur canticum istud in terra
Iuda: Urbs fortitudinis nostræ Sion salvator,
ponetur in ea murus et antemurale. 2 Aperite portas,
et ingrediatur gens iusta, custodiens veritatem. 3
Vetus error abiit: servabis pacem: pacem, quia in
te speravimus. 4 Sperastis in Domino in sæculis
æternis, in Domino Deo forti in perpetuum. 5 Quia
incurvabit habitantes in excelso, civitatem sublimem
humiliabit. Humiliabit eam usque ad terram, detrahet
eam usque ad pulverem. 6 Conculcabit eam pes,
pedes pauperis, gressus egenorum. 7 Semita iusti
recta est, rectus callis iusti ad ambulandum. 8 Et
in semita iudiciorum tuorum Domine sustinuimus
te: nomen tuum, et memoriale tuum in desiderio
animæ. 9 Anima mea desideravit te in nocte: sed et
spiritu meo in præcordiis meis de mane vigilabo ad
te. Cum feceris iudicia tua in terra, iustitiam discent

habitatores orbis. 10 Misereamur impio, et non discet
iustitiam: in terra sanctorum iniqua gessit, et non
videbit gloriam Domini. 11 Domine exaltetur manus
tua, et non videant: videant, et confundantur zelantes
populi: et ignis hostes tuos devoret. 12 Domine dabis
pacem nobis: omnia enim opera nostra operatus
es nobis. 13 Domine Deus noster, possederunt nos
domini absque te, tantum in te recordemur nominis
tui. 14 Morientes non vivant, gigantes non resurgant:
propterea visitasti et contrivisti eos, et perdidisti
omnem memoriam eorum. 15 Indulsisti genti Domine,
indulsisti genti: numquid glorificatus es? Elongasti
omnes terminos terræ. 16 Domine in angustia
requisierunt te, in tribulatione murmuris doctrina
tua eis. 17 Sicut quæ concipit, cum appropinquaverit
ad partum, dolens clamat in doloribus suis: sic facti
sumus a facie tua Domine. 18 Concepimus, et quasi
parturivimus, et peperimus spiritum: salutes non
fecimus in terra, ideo non ceciderunt habitatores
terræ. 19 Vivent mortui tui, interfecti mei resurgent:
expergiscimini, et laudate qui habitatis in pulvere:
quia ros lucis ros tuus, et terram gigantum detrahes
in ruinam. 20 Vade populus meus, intra in cubicula
tua, claude ostia tua super te, abscondere modicum
ad momentum, donec pertranseat indignatio. 21
Ecce enim Dominus egredietur de loco suo, ut visitet
iniquitatem habitatoris terræ contra eum: et revelabit
terra sanguinem suum, et non operiet ultra interfectos
suos.

27 In die illa visitabit Dominus in gladio suo duro,
et grandi, et forti, super Leviathan serpentem
vectem, et super Leviathan serpentem tortuosum,
et occidet cetum, qui in mari est. 2 In die illa vinea
meri cantabit ei. 3 Ego Dominus, qui servo eam,
repente propinabo ei: ne forte visitetur contra eam,
nocte et die servo eam. 4 Indignatio non est mihi:
quis dabit me spinam et veprem in prælio? Gradiar
super eam, succendam eam pariter. 5 An potius
tenebit fortitudinem meam, faciet pacem mihi, pacem
faciet mihi? 6 Qui ingrediuntur impetu ad Iacob,
florebit et germinabit Israel, et implebunt faciem
orbis semine. 7 Numquid iuxta plagam percutientis
se percussit eum? Aut sicut occidit interfectos eius,
sic occisus est? 8 In mensura contra mensuram,
cum abiecta fuerit, iudicabis eam: meditatus est in
spiritu suo duro per diem æstus. 9 Idcirco super
hoc dimittetur iniquitas domui Iacob: et iste omnis
fructus ut auferatur peccatum eius, cum posuerit
omnes lapides altaris sicut lapides cineris allisos,
non stabunt luci et delubra. 10 Civitas enim munita
desolata erit, speciosa relinquetur, et dimittetur quasi
desertum: ibi pascetur vitulus, et ibi accubabit, et
consumet summitates eius. 11 In siccitate messes
illius conterentur, mulieres venientes, et docentes
eam: non est enim populus sapiens, propterea non
miserebitur eius, qui fecit eum: et qui formavit eum,
non parcet ei. 12 Et erit: In die illa percutiet Dominus
ab alveo fluminis usque ad torrentem Ægypti, et vos
congregabimini unus et unus filii Israel. 13 Et erit:
In die illa clangetur in tuba magna, et venient qui
perditi fuerant de terra Assyriorum, et qui eiecti erant
in Terra Ægypti, et adorabunt Dominum in monte
sancto in Ierusalem.

28 Væ coronæ superbiæ, ebriis Ephraim, et flori
decidenti, gloriæ exultationis eius, qui erant in
vertice vallis pinguissimæ, errantes a vino. 2 Ecce
validus et fortis Dominus sicut impetus grandinis:
turbo confringens, sicut impetus aquarum multarum
inundantium, et emissarum super terram spatiosam.
3 Pedibus conculcabitur corona superbiæ ebriorum
Ephraim. 4 Et erit flos decidens gloriæ exultationis
eius, qui est super verticem vallis pinguium, quasi
temporaneum ante maturitatem autumni: quod
cum aspexerit videns, statim ut manu tenuerit,
devorabit illud. 5 In die illa erit Dominus exercituum
corona gloriæ, et sertum exultationis residuo populi
sui: 6 et spiritus iudicii sedenti super iudicium, et
fortitudo revertentibus de bello ad portam. 7 Verum
hi quoque præ vino nescierunt, et præ ebrietate
erraverunt: sacerdos et propheta nescierunt præ
ebrietate, absorpti sunt a vino, erraverunt in ebrietate,
nescierunt videntem, ignoraverunt iudicium. 8 Omnes
enim mensæ repletæ sunt vomitu sordiumque, ita ut
non esset ultra locus. 9 Quem docebit scientiam? Et
quem intelligere faciet auditum? Ablactatos a lacte,
avulsos ab uberibus. 10 Quia manda remanda, manda
remanda, expecta reexpecta, expecta reexpecta,
modicum ibi, modicum ibi. 11 In loquela enim labii,

et lingua altera loquetur ad populum istum. 12 Cui
dixit: Hæc est requies mea, reficite lassum, et hoc est
meum refrigerium: et noluerunt audire. 13 Et erit eis
verbum Domini: Manda remanda, manda remanda,
expecta reexspecta, expecta reexspecta, modicum
ibi, modicum ibi: ut vadant, et cadant retrorsum,
et conterantur, et illaqueentur, et capiantur. 14
Propter hoc audite verbum Domini viri illusores,
qui dominamini super populum meum, qui est in
Ierusalem. 15 Dixistis enim: Percussimus fœdus cum
morte, et cum inferno fecimus pactum. Flagellum
inundans cum transierit, non veniet super nos: quia
posuimus mendacium spem nostram, et mendacio
protecti sumus. (Sheol h7585) 16 Idcirco hæc dicit
Dominus Deus: Ecce ego mittam in fundamentis Sion
lapidem, lapidem probatum, angularem, pretiosum,
in fundamento fundatum, qui crediderit, non festinet.
17 Et ponam in pondere iudicium, et iustitiam in
mensura: et subvertet grando spem mendacii: et
protectionem aquæ inundabunt. 18 Et delebitur
fœdus vestrum cum morte, et pactum vestrum
cum inferno non stabit: flagellum inundans cum
transierit, eritis ei in conculcationem. (Sheol h7585) 19
Quandocumque pertransierit, tollet vos: quoniam
in mane diluculo pertransibit in die et in nocte, et
tantummodo sola vexatio intellectum dabit auditui. 20
Coangustatum est enim stratum, ita ut alter decidat:
et pallium breve utrumque operire non potest. 21
Sicut enim in monte divisionum stabit Dominus:
sicut in valle, quæ est in Gabaon, irascetur: ut faciat
opus suum, alienum opus eius: ut operetur opus
suum, peregrinum est opus eius ab eo. 22 Et nunc
nolite illudere, ne forte constringantur vincula vestra.
Consummationem enim et abbreviationem audivi a
Domino Deo exercituum super universam terram. 23
Auribus percipite, et audite vocem meam, attendite,
et audite eloquium meum. 24 Numquid tota die arabit
arans ut serat, proscindet et sarriet humum suam? 25
Nonne cum adæquaverit faciem eius, seret gith, et
cyminum sparget, et ponet triticum per ordinem, et
hordeum, et milium, et viciam in finibus suis? 26 Et
erudiet illum in iudicio: Deus suus docebit illum. 27
Non enim in serris triturabitur gith, nec rota plaustri
super cyminum circuibit: sed in virga excutietur gith
et cyminum in baculo. 28 Panis autem comminuetur:
verum non in perpetuum triturans triturabit illum,
neque vexabit eum rota plaustri, neque ungulis suis
comminuet eum. 29 Et hoc a Domino Deo exercituum
exivit, ut mirabile faceret consilium, et magnificaret
iustitiam.

29 Væ Ariel, Ariel civitas, quam expugnavit David:
additus est annus ad annum: sollemnitates
evolutæ sunt. 2 Et circumvallabo Ariel, et erit tristis
et mœrens, et erit mihi quasi Ariel. 3 Et circumdabo
quasi sphæram in circuitu tuo, et iaciam contra te
aggerem, et munimenta ponam in obsidionem tuam.
4 Humiliaberis, de terra loqueris, et de humo audietur
eloquium tuum: et erit quasi pythonis de terra vox
tua, et de humo eloquium tuum mussitabit. 5 Et erit
sicut pulvis tenuis multitudo ventilantium te: et sicut
favilla pertransiens multitudo eorum, qui contra te
prævaluerunt: 6 eritque repente confestim. A Domino
exercituum visitabitur in tonitruo, et commotione
terræ, et voce magna turbinis et tempestatis, et
flammæ ignis devorantis. 7 Et erit sicut somnium
visionis nocturnæ multitudo omnium gentium, quæ
dimicaverunt contra Ariel, et omnes qui militaverunt,
et obsederunt, et prævaluerunt adversus eam. 8 Et
sicut somniat esuriens, et comedit, cum autem fuerit
expergefactus, vacua est anima eius: et sicut somniat
sitiens, et bibit, et postquam fuerit expergefactus,
lassus adhuc sitit, et anima eius vacua est: sic erit
multitudo omnium Gentium, quæ dimicaverunt contra
montem Sion. 9 Obstupescite, et admiramini, fluctuate,
et vacillate: inebriamini, et non a vino: movemini, et
non ab ebrietate. 10 Quoniam miscuit vobis Dominus
spiritum soporis, claudet oculos vestros, prophetas et
principes vestros, qui vident visiones, operiet. 11 Et
erit vobis visio omnium sicut verba libri signati, quem
cum dederint scienti litteras, dicent: Lege istum: et
respondebit: Non possum, signatus est enim: 12 Et
dabitur liber nescienti litteras, diceturque ei: Lege:
et respondebit: Nescio litteras. 13 Et dixit Dominus:
Eo quod appropinquat populus iste ore suo, et labiis
suis glorificat me, cor autem eius longe est a me, et
timuerunt me mandato hominum et doctrinis: 14 Ideo
ecce ego addam ut admirationem faciam populo huic
miraculo grandi et stupendo: peribit enim sapientia
a sapientibus eius, et intellectus prudentium eius

abscondetur. 15 Væ qui profundi estis corde, ut
a Domino abscondatis consilium: quorum sunt in
tenebris opera, et dicunt: Quis videt nos, et, Quis
novit nos? 16 Perversa est hæc vestra cogitatio: quasi
si lutum contra figulum cogitet, et dicat opus factori
suo: Non fecisti me: et figmentum dicat fictori suo:
Non intelligis. 17 Nonne adhuc in modico et in brevi
convertetur Libanus in charmel, et charmel in saltum
reputabitur. 18 Et audient in die illa surdi verba libri,
et de tenebris et caligine oculi cæcorum videbunt.
19 Et addent mites in Domino lætitiam, et pauperes
homines in Sancto Israel exultabunt: 20 quoniam
defecit qui prævalebat, consummatus est illusor, et
succisi sunt omnes qui vigilabant super iniquitatem: 21
qui peccare faciebant homines in verbo, et arguentem
in porta supplantabant, et declinaverunt frustra a
iusto. 22 Propter hoc, hæc dicit Dominus ad domum
Iacob, qui redemit Abraham: Non modo confundetur
Iacob, nec modo vultus eius erubescet: 23 sed cum
viderit filios suos, opera manuum mearum in medio
sui sanctificantes nomen meum, et sanctificabunt
Sanctum Iacob, et Deum Israel prædicabunt, 24 et
scient errantes spiritu intellectum, et mussitatores
discent legem.

30 Væ filii desertores, dicit Dominus, ut faceretis
consilium, et non ex me: et ordiremini telam, et
non per spiritum meum, ut adderetis peccatum super
peccatum: 2 qui ambulatis ut descendatis in Ægyptum,
et os meum non interrogastis, sperantes auxilium
in fortitudine Pharaonis, et habentes fiduciam in
umbra Ægypti. 3 Et erit vobis fortitudo Pharaonis in
confusionem, et fiducia umbræ Ægypti in ignominiam.
4 Erant enim in Tani principes tui, et nuncii tui usque
ad Hanes pervenerunt. 5 Omnes confusi sunt super
populo, qui eis prodesse non potuit: non fuerunt in
auxilium et in aliquam utilitatem, sed in confusionem
et in opprobrium. 6 Onus iumentorum Austri. In terra
tribulationis et angustiæ leæna, et leo ex eis, vipera et
regulus volans portantes super humeros iumentorum
divitias suas, et super gibbum camelorum thesauros
suos ad populum, qui eis prodesse non poterit. 7
Ægyptus enim frustra et vane auxiliabitur: ideo
clamavi super hoc: Superbia tantum est, quiesce. 8
Nunc ergo ingressus scribe ei super buxum, et in
libro diligenter exara illud, et erit in die novissimo
in testimonium usque in æternum. 9 Populus enim
ad iracundiam provocans est, et filii mendaces, filii
nolentes audire legem Dei. 10 Qui dicunt videntibus:
Nolite videre: et aspicientibus: Nolite aspicere nobis
ea, quæ recta sunt: loquimini nobis placentia, videte
nobis errores. 11 Auferte a me viam, declinate a
me semitam, cesset a facie nostra Sanctus Israel.
12 Propterea hæc dicit Sanctus Israel: Pro eo quod
reprobastis verbum hoc, et sperastis in calumnia et
in tumultu, et innixi estis super eo: 13 propterea
erit vobis iniquitas hæc sicut interruptio cadens, et
requisita in muro excelso, quoniam subito, dum non
speratur, veniet contritio eius. 14 Et comminuetur sicut
conteritur lagena figuli contritione pervalida: et non
invenietur de fragmentis eius testa, in qua portetur
igniculus de incendio, aut hauriatur parum aquæ de
fovea. 15 Quia hæc dicit Dominus Deus Sanctus Israel:
Si revertamini et quiescatis, salvi eritis: in silentio, et
in spe erit fortitudo vestra. Et noluistis: 16 et dixistis:
Nequaquam, sed ad equos fugiemus: ideo fugietis. Et
super veloces ascendemus: ideo velociores erunt, qui
persequentur vos. 17 Mille homines a facie terroris
unius: et a facie terroris quinque fugietis, donec
relinquamini quasi malus navis in vertice montis, et
quasi signum super collem. 18 Propterea expectat
Dominus ut misereatur vestri: et ideo exaltabitur
parcens vobis: quia Deus iudicii Dominus: beati omnes
qui expectant eum. 19 Populus enim Sion habitabit
in Ierusalem: plorans nequaquam plorabis, miserans
miserebitur tui: ad vocem clamoris tui statim ut
audierit, respondebit tibi. 20 Et dabit vobis Dominus
panem arctum, et aquam brevem: et non faciet avolare
a te ultra doctorem tuum: et erunt oculi tui videntes
præceptorem tuum. 21 Et aures tuæ audient verbum
post tergum monentis: Hæc est via, ambulate in ea: et
non declinetis neque ad dexteram, neque ad sinistram.
22 Et contaminabis laminas sculptilium argenti tui, et
vestimentum conflatilis auri tui, et disperges ea sicut
immunditiam menstruatæ. Egredere, dices ei: 23 Et
dabitur pluvia semini tuo, ubicumque seminaveris in
terra: et panis frugum terræ erit uberrimus, et pinguis.
Pascetur in possessione tua in die illo agnus spatiose:
24 et tauri tui, et pulli asinorum, qui operantur
terram, commistum migma comedent sicut in area

ventilatum est. 25 Et erunt super omnem montem
excelsum, et super omnem collem elevatum rivi
currentium aquarum in die interfectionis multorum
cum ceciderint turres. 26 Et erit lux lunæ sicut lux
solis, et lux solis erit septempliciter sicut lux septem
dierum in die, qua alligaverit Dominus vulnus populi
sui, et percussuram plagæ eius sanaverit. 27 Ecce
nomen Domini venit de longinquo, ardens furor
eius, et gravis ad portandum: labia eius repleta sunt
indignatione, et lingua eius quasi ignis devorans. 28
Spiritus eius velut torrens inundans usque ad medium
colli ad perdendas gentes in nihilum, et frenum
erroris, quod erat in maxillis populorum. 29 Canticum
erit vobis sicut nox sanctificatæ sollemnitatis, et
lætitia cordis sicut qui pergit cum tibia, ut intret in
montem Domini ad Fortem Israel. 30 Et auditam faciet
Dominus gloriam vocis suæ, et terrorem brachii sui
ostendet in comminatione furoris, et flamma ignis
devorantis: allidet in turbine, et in lapide grandinis.
31 A voce enim Domini pavebit Assur virga percussus.
32 Et erit transitus virgæ fundatus, quam requiescere
faciet Dominus super eum in tympanis et citharis: et
in bellis præcipuis expugnabit eos. 33 Præparata est
enim ab heri Topheth, a Rege præparata, profunda, et
dilatata. Nutrimenta eius, ignis et ligna multa: flatus
Domini sicut torrens sulphuris succendens eam.

31 Væ qui descendunt in Ægyptum ad auxilium,
in equis sperantes, et habentes fiduciam super
quadrigis, quia multæ sunt: et super equitibus, quia
prævalidi nimis: et non sunt confisi super Sanctum
Israel, et Dominum non requisierunt. 2 Ipse autem
sapiens adduxit malum, et verba sua non abstulit:
et consurget contra domum pessimorum, et contra
auxilium operantium iniquitatem. 3 Ægyptus, homo,
et non Deus: et equi eorum, caro, et non spiritus:
et Dominus inclinabit manum suam, et corruet
auxiliator, et cadet cui præstatur auxilium, simulque
omnes consumentur. 4 Quia hæc dicit Dominus ad me:
Quomodo si rugiat leo, et catulus leonis super prædam
suam, et cum occurrerit ei multitudo pastorum, a
voce eorum non formidabit, et a multitudine eorum
non pavebit: sic descendet Dominus exercituum ut
prælietur super montem Sion, et super collem eius. 5
Sicut aves volantes, sic proteget Dominus exercituum
Ierusalem, protegens et liberans, transiens et salvans.
6 Convertimini sicut in profundum recesseratis filii
Israel. 7 In die enim illa abiiciet vir idola argenti sui,
et idola auri sui, quæ fecerunt vobis manus vestræ
in peccatum. 8 Et cadet Assur in gladio non viri,
et gladius non hominis vorabit eum, et fugiet non
a facie gladii: et iuvenes eius vectigales erunt: 9
et fortitudo eius a terrore transibit, et pavebunt
fugientes principes eius: dixit Dominus: cuius ignis
est in Sion, et caminus eius in Ierusalem.

32 Ecce in iustitia regnabit rex, et principes
in iudicio præerunt. 2 Et erit vir sicut qui
absconditur a vento, et celat se a tempestate, sicut
rivi aquarum in siti, et umbra petræ prominentis in
terra deserta. 3 Non caligabunt oculi videntium, et
aures audientium diligenter auscultabunt. 4 Et cor
stultorum intelliget scientiam, et lingua balborum
velociter loquetur et plane. 5 Non vocabitur ultra
is, qui insipiens est, princeps: neque fraudulentus
appellabitur maior: 6 stultus enim fatua loquetur, et
cor eius faciet iniquitatem, ut perficiat simulationem,
et loquatur ad Dominum fraudulenter, et vacuam
faciat animam esurientis, et potum sitienti auferat. 7
Fraudulenti vasa pessima sunt: ipse enim cogitationes
concinnavit ad perdendos mites in sermone mendaci,
cum loqueretur pauper iudicium. 8 Princeps vero
ea, quæ digna sunt principe, cogitabit, et ipse super
duces stabit. 9 Mulieres opulentæ surgite, et audite
vocem meam: filiæ confidentes percipite auribus
eloquium meum. 10 Post dies enim, et annum vos
conturbabimini confidentes: consummata est enim
vindemia, collectio ultra non veniet. 11 Obstupescite
opulentæ, conturbamini confidentes: exuite vos, et
confundimini, accingite lumbos vestros. 12 Super
ubera plangite, super regione desiderabili, super
vinea fertili. 13 Super humum populi mei spinæ et
vepres ascendent: quanto magis super omnes domos
gaudii civitatis exultantis? 14 Domus enim dimissa est,
multitudo urbis relicta est, tenebræ et palpatio factæ
sunt super speluncas usque in æternum. Gaudium
onagrorum pascua gregum, 15 donec effundatur
super nos spiritus de excelso: et erit desertum in
charmel, et charmel in saltum reputabitur. 16 Et
habitabit in solitudine iudicium, et iustitia in charmel

sedebit. 17 Et erit opus iustitiæ pax, et cultus iustitiæ
silentium, et securitas usque in sempiternum. 18
Et sedebit populus meus in pulchritudine pacis, et
in tabernaculis fiduciæ, et in requie opulenta. 19
Grando autem in descensione saltus, et humilitate
humiliabitur civitas. 20 Beati, qui seminatis super
omnes aquas, immittentes pedem bovis et asini.

33 Væ qui prædaris! Nonne et ipse prædaberis?
Et qui spernis! Nonne et ipse sperneris? Cum
consummaveris deprædationem, deprædaberis: cum
fatigatus desieris contemnere, contemneris. 2 Domine
miserere nostri: te enim expectavimus: esto brachium
nostrum in mane, et salus nostra in tempore
tribulationis. 3 A voce Angeli fugerunt populi,
et ab exaltatione tua dispersæ sunt gentes. 4 Et
congregabuntur spolia vestra sicut colligitur bruchus,
velut cum fossæ plenæ fuerint de eo. 5 Magnificatus
est Dominus, quoniam habitavit in excelso: implevit
Sion iudicio et iustitia. 6 Et erit fides in temporibus
tuis: divitiæ salutis sapientia et scientia: timor Domini
ipse est thesaurus eius. 7 Ecce videntes clamabunt
foris, Angeli pacis amare flebunt. 8 Dissipatæ sunt
viæ, cessavit transiens per semitam, irritum factum
est pactum, proiecit civitates, non reputavit homines.
9 Luxit, et elanguit terra: confusus est Libanus, et
obsorduit, et factus est Saron sicut desertum: et
concussa est Basan, et Carmelus. 10 Nunc consurgam,
dicit Dominus: nunc exaltabor, nunc sublevabor. 11
Concipietis ardorem, parietis stipulam: spiritus vester
ut ignis vorabit vos. 12 Et erunt populi quasi de
incendio cinis, spinæ congregatæ igni comburentur.
13 Audite qui longe estis, quæ fecerim, et cognoscite
vicini fortitudinem meam. 14 Conterriti sunt in Sion
peccatores, possedit tremor hypocritas. Quis poterit
habitare de vobis cum igne devorante? Quis habitabit
ex vobis cum ardoribus sempiternis? 15 Qui ambulat in
iustitiis, et loquitur veritatem, qui proiicit avaritiam
ex calumnia, et excutit manus suas ab omni munere,
qui obturat aures suas ne audiat sanguinem, et claudit
oculos suos ne videat malum. 16 Iste in excelsis
habitabit, munimenta saxorum sublimitas eius: panis
ei datus est, aquæ eius fideles sunt. 17 Regem in
decore suo videbunt oculi eius, cernent terram de
longe. 18 Cor tuum meditabitur timorem: ubi est
litteratus? Ubi legis verba ponderans? Ubi doctor
parvulorum? 19 Populum impudentem non videbis,
populum alti sermonis: ita ut non possis intelligere
disertitudinem linguæ eius, in quo nulla est sapientia.
20 Respice Sion civitatem sollemnitatis nostræ: oculi
tui videbunt Ierusalem, habitationem opulentam,
tabernaculum, quod nequaquam transferri poterit:
nec auferentur clavi eius in sempiternum, et omnes
funiculi eius non rumpentur: 21 quia solummodo ibi
magnificus est Dominus noster: locus fluviorum rivi
latissimi et patentes: non transibit per eum navis
remigum, neque trieris magna transgredietur eum. 22
Dominus enim iudex noster: Dominus legifer noster,
Dominus rex noster: ipse salvabit nos. 23 Laxati sunt
funiculi tui, et non prævalebunt: sic erit malus tuus
ut dilatare signum non queas. Tunc dividentur spolia
prædarum multarum: claudi diripient rapinam. 24
Nec dicet vicinus: Elangui: populus qui habitat in ea,
auferetur ab eo iniquitas.

34 Accedite gentes, et audite, et populi attendite:
audiat terra, et plenitudo eius, orbis, et omne
germen eius. 2 Quia indignatio Domini super omnes
gentes, et furor super universam militiam eorum:
interfecit eos, et dedit eos in occisionem. 3 Interfecti
eorum proiicientur, et de cadaveribus eorum ascendet
fœtor: tabescent montes a sanguine eorum. 4 Et
tabescet omnis militia cælorum, et complicabuntur
sicut liber cæli: et omnis militia eorum defluet
sicut defluit folium de vinea et de ficu. 5 Quoniam
inebriatus est in cælo gladius meus: ecce super
Idumæam descendet, et super populum interfectionis
meæ ad iudicium. 6 Gladius Domini repletus est
sanguine, incrassatus est adipe, de sanguine agnorum,
et hircorum, de sanguine medullatorum arietum:
victima enim Domini in Bosra, et interfectio magna
in Terra Edom. 7 Et descendent unicornes cum eis,
et tauri cum potentibus: inebriabitur terra eorum
sanguine, et humus eorum adipe pinguium: 8 quia dies
ultionis Domini, annus retributionum iudicii Sion. 9
Et convertentur torrentes eius in picem, et humus
eius in sulphur: et erit terra eius in picem ardentem.
10 Nocte et die non extinguetur, in sempiternum
ascendet fumus eius: a generatione in generationem
desolabitur, in sæcula sæculorum non erit transiens

per eam. 11 Et possidebunt illam onocrotalus, et
ericius: ibis, et corvus habitabunt in ea: et extendetur
super eam mensura, ut redigatur ad nihilum, et
perpendiculum in desolationem. 12 Nobiles eius non
erunt ibi: regem potius invocabunt, et omnes principes
eius erunt in nihilum. 13 Et orientur in domibus eius
spinæ, et urticæ, et paliurus in munitionibus eius: et
erit cubile draconum, et pascua struthionum. 14 Et
occurrent dæmonia onocentauris, et pilosus clamabit
alter ad alterum: ibi cubavit lamia, et invenit sibi
requiem. 15 Ibi habuit foveam ericius, et enutrivit
catulos, et circumfodit, et fovit in umbra eius: illuc
congregati sunt milvi, alter ad alterum. 16 Requirite
diligenter in libro Domini, et legite: unum ex eis
non defuit, alter alterum non quæsivit: quia quod ex
ore meo procedit, ille mandavit, et Spiritus eius ipse
congregavit ea. 17 Et ipse misit eis sortem, et manus
eius divisit eam illis in mensuram: usque in æternum
possidebunt eam, in generationem et generationem
habitabunt in ea.

35 Lætabitur deserta et invia, et exultabit solitudo,
et florebit quasi lilium. 2 Germinans germinabit,
et exultabit lætabunda et laudans: gloria Libani
data est ei: decor Carmeli, et Saron, ipsi videbunt
gloriam Domini, et decorem Dei nostri. 3 Confortate
manus dissolutas, et genua debilia roborate. 4 Dicite
pusillanimis: Confortamini, et nolite timere: ecce
Deus vester ultionem adducet retributionis: Deus
ipse veniet, et salvabit vos. 5 Tunc aperientur oculi
cæcorum, et aures surdorum patebunt. 6 Tunc saliet
sicut cervus claudus, et aperta erit lingua mutorum:
quia scissæ sunt in deserto aquæ, et torrentes in
solitudine. 7 Et quæ erat arida, erit in stagnum, et
sitiens in fontes aquarum. In cubilibus, in quibus prius
dracones habitabant, orietur viror calami et iunci. 8
Et erit ibi semita et via, et via sancta vocabitur: non
transibit per eam pollutus, et hæc erit vobis directa
via, ita ut stulti non errent per eam. 9 Non erit ibi leo,
et mala bestia non ascendet per eam, nec invenietur
ibi: et ambulabunt qui liberati fuerint. 10 Et redempti
a Domino convertentur, et venient in Sion cum laude:
et lætitia sempiterna super caput eorum: gaudium et
lætitiam obtinebunt, et fugiet dolor et gemitus.

36 Et factum est in quartodecimo anno regis
Ezechiæ, ascendit Sennacherib rex Assyriorum
super omnes civitates Iuda munitas, et cepit eas.
2 Et misit rex Assyriorum Rabsacen de Lachis in
Ierusalem, ad regem Ezechiam in manu gravi, et
stetit in aquæductu piscinæ superioris in via Agri
fullonis. 3 Et egressus est ad eum Eliacim filius
Helciæ, qui erat super domum, et Sobna scriba, et
Ioahe filius Asaph a commentariis. 4 Et dixit ad eos
Rabsaces: Dicite Ezechiæ: Hæc dicit rex magnus, rex
Assyriorum: Quæ est ista fiducia, qua confidis? 5
Aut quo consilio vel fortitudine rebellare disponis?
Super quem habes fiduciam, quia recessisti a me? 6
Ecce confidis super baculum arundineum confractum
istum, super Ægyptum: cui si innixus fuerit homo,
intrabit in manum eius, et perforabit eam: sic Pharao
rex Ægypti omnibus, qui confidunt in eo. 7 Quod si
responderis mihi: In Domino Deo nostro confidimus:
nonne ipse est, cuius abstulit Ezechias excelsa et
altaria? Et dixit Iudæ et Ierusalem: Coram altari
isto adorabitis. 8 Et nunc trade te domino meo
regi Assyriorum, et dabo tibi duo millia equorum,
nec poteris ex te præbere ascensores eorum. 9 Et
quomodo sustinebis faciem iudicis unius loci ex servis
domini mei minoribus? Quod si confidis in Ægypto,
in quadrigis, et in equitibus: 10 et nunc numquid
sine Domino ascendi ad terram istam ut disperderem
eam? Dominus dixit ad me: Ascende super terram
istam, et disperde eam. 11 Et dixit Eliacim, et Sobna,
et Ioahe ad Rabsacen: Loquere ad servos tuos Syra
lingua: intelligimus enim: ne loquaris ad nos Iudaice
in auribus populi, qui est super murum. 12 Et dixit
ad eos Rabsaces: Numquid ad dominum tuum et
ad te misit me dominus meus, ut loquerer omnia
verba ista; et non potius ad viros, qui sedent in
muro, ut comedant stercora sua, et bibant urinam
pedum suorum vobiscum? 13 Et stetit Rabsaces, et
clamavit voce magna Iudaice, et dixit: Audite verba
regis magni, regis Assyriorum. 14 Hæc dicit rex: Non
seducat vos Ezechias, quia non poterit eruere vos. 15
Et non vobis tribuat fiduciam Ezechias super Domino,
dicens: Eruens liberabit nos Dominus, non dabitur
civitas ista in manu regis Assyriorum. 16 Nolite
audire Ezechiam: hæc enim dicit rex Assyriorum:
Facite mecum benedictionem, et egredimini ad me, et

comedite unusquisque vineam suam, et unusquisque
ficum suam: et bibite unusquisque aquam cisternæ
suæ, 17 donec veniam, et tollam vos ad terram, quæ
est ut terra vestra, terram frumenti et vini, terram
panum et vinearum. 18 Nec conturbet vos Ezechias,
dicens: Dominus liberabit nos. Numquid liberaverunt
dii gentium unusquisque terram suam de manu regis
Assyriorum? 19 Ubi est deus Emath, et Arphad? Ubi est
deus Sepharvaim? Numquid liberaverunt Samariam
de manu mea? 20 Quis est ex omnibus diis terrarum
istarum, qui eruerit terram suam de manu mea,
ut eruat Dominus Ierusalem de manu mea? 21 Et
siluerunt, et non responderunt ei verbum. Mandaverat
enim rex, dicens: Ne respondeatis ei. 22 Et ingressus
est Eliacim filius Helciæ, qui erat super domum, et
Sobna scriba, et Ioahe filius Asaph a commentariis ad
Ezechiam scissis vestibus, et nunciaverunt ei verba
Rabsacis.

37 Et factum est, cum audisset rex Ezechias, scidit
vestimenta sua, et obvolutus est sacco, et intravit
in domum Domini. 2 Et misit Eliacim, qui erat
super domum, et Sobnam scribam, et seniores de
sacerdotibus opertos saccis ad Isaiam filium Amos
prophetam, 3 et dixerunt ad eum: Hæc dicit Ezechias:
Dies tribulationis, et correptionis, et blasphemiæ dies
hæc: quia venerunt filii usque ad partum, et virtus
non est pariendi. 4 Si quo modo audiat Dominus
Deus tuus verba Rabsacis, quem misit rex Assyriorum
dominus suus ad blasphemandum Deum viventem, et
exprobrandum sermonibus, quos audivit Dominus
Deus tuus: leva ergo orationem pro reliquiis, quæ
repertæ sunt. 5 Et venerunt servi regis Ezechiæ ad
Isaiam. 6 Et dixit ad eos Isaias: Hæc dicetis domino
vestro: Hæc dicit Dominus: Ne timeas a facie verborum,
quæ audisti, quibus blasphemaverunt pueri regis
Assyriorum me. 7 Ecce ego dabo ei spiritum, et audiet
nuncium, et revertetur ad terram suam, et corruere
eum faciam gladio in terra sua. 8 Reversus est autem
Rabsaces, et invenit regem Assyriorum præliantem
adversus Lobnam. Audierat enim quia profectus esset
de Lachis, 9 et audivit de Tharaca rege Æthiopiæ,
dicentes: Egressus est ut pugnet contra te. Quod cum
audisset, misit nuncios ad Ezechiam, dicens: 10 Hæc
dicetis Ezechiæ regi Iudæ, loquentes: Non te decipiat
Deus tuus, in quo tu confidis, dicens: Non dabitur
Ierusalem in manu regis Assyriorum. 11 Ecce tu audisti
omnia, quæ fecerunt reges Assyriorum omnibus
terris, quas subverterunt, et tu poteris liberari? 12
Numquid eruerunt eos dii gentium, quos subverterunt
patres mei Gozam, et Haram, et Reseph, et filios Eden,
qui erant in Thalassar? 13 Ubi est rex Emath, et rex
Arphad, et rex urbis Sepharvaim, Ana, et Ava? 14 Et
tulit Ezechias libros de manu nunciorum, et legit eos,
et ascendit in domum Domini, et expandit eos Ezechias
coram Domino. 15 Et oravit Ezechias ad Dominum,
dicens: 16 Domine exercituum Deus Israel, qui sedes
super cherubim: tu es Deus solus omnium regnorum
terræ, tu fecisti cælum et terram. 17 Inclina Domine
aurem tuam, et audi: aperi Domine oculos tuos, et
vide, et audi omnia verba Sennacherib, quæ misit
ad blasphemandum Deum viventem. 18 Vere enim
Domine desertas fecerunt reges Assyriorum terras, et
regiones earum. 19 Et dederunt deos earum igni: non
enim erant dii, sed opera manuum hominum, lignum
et lapis: et comminuerunt eos. 20 Et nunc Domine
Deus noster salva nos de manu eius: et cognoscant
omnia regna terræ, quia tu es Dominus solus. 21 Et
misit Isaias filius Amos ad Ezechiam, dicens: Hæc
dicit Dominus Deus Israel: Pro quibus rogasti me de
Sennacherib rege Assyriorum: 22 hoc est verbum,
quod locutus est Dominus super eum: Despexit te, et
subsannavit te virgo filia Sion: post te caput movit filia
Ierusalem. 23 Cui exprobrasti, et quem blasphemasti,
et super quem exaltasti vocem, et levasti altitudinem
oculorum tuorum? Ad Sanctum Israel. 24 In manu
servorum tuorum exprobrasti Domino: et dixisti:
In multitudine quadrigarum mearum ego ascendi
altitudinem montium, iuga Libani: et succidam excelsa
cedrorum eius, et electas abietes illius, et introibo
altitudinem summitatis eius, saltum Carmeli eius.
25 Ego fodi, et bibi aquam, et exiccavi vestigio pedis
mei omnes rivos aggerum. 26 Numquid non audisti,
quæ olim fecerim ei? Ex diebus antiquis ego plasmavi
illud: et nunc adduxi: et factum est in eradicationem
collium compugnantium, et civitatum munitarum. 27
Habitatores earum breviata manu contremuerunt, et
confusi sunt: facti sunt sicut fœnum agri, et gramen
pascuæ, et herba tectorum, quæ exaruit antequam
maturesceret. 28 Habitationem tuam, et egressum

tuum, et introitum tuum cognovi, et insaniam tuam
contra me. 29 Cum fureres adversum me, superbia
tua ascendit in aures meas: ponam ergo circulum
in naribus tuis, et frenum in labiis tuis, et reducam
te in viam, per quem venisti. 30 Tibi autem hoc erit
signum: Comede hoc anno quæ sponte nascuntur, et
in anno secundo pomis vescere: in anno autem tertio
seminate, et metite, et plantate vineas, et comedite
fructum earum. 31 Et mittet id, quod salvatum fuerit
de domo Iuda, et quod reliquum est, radicem deorsum,
et faciet fructum sursum: 32 quia de Ierusalem
exibunt reliquiæ, et salvatio de monte Sion: zelus
Domini exercituum faciet istud. 33 Propterea hæc dicit
Dominus de rege Assyriorum: Non intrabit civitatem
hanc, et non iaciet ibi sagittam, et non occupabit eam
clypeus, et non mittet in circuitu eius aggerem. 34
In via, qua venit, per eam revertetur, et civitatem
hanc non ingredietur, dicit Dominus: 35 et protegam
civitatem istam, ut salvem eam propter me, et propter
David servum meum. 36 Egressus est autem Angelus
Domini, et percussit in castris Assyriorum centum
octoginta quinque millia. Et surrexerunt mane, et ecce
omnes, cadavera mortuorum. 37 Et egressus est, et
abiit, et reversus est Sennacherib rex Assyriorum, et
habitavit in Ninive. 38 Et factum est, cum adoraret in
templo Nesroch deum suum, Adramelech, et Sarasar
filii eius percusserunt eum gladio: fugeruntque in
Terram Ararat, et regnavit Asarhaddon filius eius pro
eo.

38 In diebus illis ægrotavit Ezechias usque ad
mortem: et introivit ad eum Isaias filius Amos
propheta, et dixit ei: Hæc dicit Dominus: Dispone
domui tuæ, quia morieris tu, et non vives. 2 Et
convertit Ezechias faciem suam ad parietem, et oravit
ad Dominum, 3 et dixit: Obsecro Domine, memento
quæso quomodo ambulaverim coram te in veritate, et
in corde perfecto, et quod bonum est in oculis tuis
fecerim. Et flevit Ezechias fletu magno. 4 Et factum
est verbum Domini ad Isaiam, dicens: 5 Vade, et dic
Ezechiæ: Hæc dicit Dominus Deus David patris tui:
Audivi orationem tuam, et vidi lacrymas tuas: ecce
ego adiiciam super dies tuos quindecim annos: 6 et de
manu regis Assyriorum eruam te, et civitatem istam, et
protegam eam. 7 Hoc autem tibi erit signum a Domino,
quia faciet Dominus verbum hoc, quod locutus est: 8
Ecce ego reverti faciam umbram linearum, per quas
descenderat in horologio Achaz in sole, retrorsum
decem lineis. Et reversus est sol decem lineis per
gradus, quos descenderat. 9 Scriptura Ezechiæ regis
Iuda cum ægrotasset, et convaluisset de infirmitate
sua. 10 Ego dixi: In dimidio dierum meorum vadam ad
portas inferi. Quæsivi residuum annorum meorum.
(Sheol h7585) 11 Dixi: Non videbo Dominum Deum in
terra viventium. Non aspiciam hominem ultra, et
habitatorem quietis. 12 Generatio mea ablata est; et
convoluta est a me, quasi tabernaculum pastorum:
Præcisa est velut a texente, vita mea: dum adhuc
ordirer, succidit me: de mane usque ad vesperam
finies me. 13 Sperabam usque ad mane, quasi leo
sic contrivit omnia ossa mea: De mane usque ad
vesperam finies me: 14 sicut pullus hirundinis sic
clamabo, meditabor ut columba: Attenuati sunt oculi
mei, suspicientes in excelsum: Domine vim patior,
responde pro me. 15 Quid dicam, aut quid respondebit
mihi, cum ipse fecerit? Recogitabo tibi omnes annos
meos in amaritudine animæ meæ. 16 Domine si sic
vivitur, et in talibus vita spiritus mei, corripies me,
et vivificabis me. 17 Ecce in pace amaritudo mea
amarissima: Tu autem eruisti animam meam ut non
periret, proiecisti post tergum tuum omnia peccata
mea. 18 Quia non infernus confitebitur tibi, neque
mors laudabit te: non expectabunt qui descendunt in
lacum, veritatem tuam. (Sheol h7585) 19 Vivens, vivens
ipse confitebitur tibi, sicut et ego hodie: pater filiis
notam faciet veritatem tuam. 20 Domine salvum me
fac, et psalmos nostros cantabimus cunctis diebus
vitæ nostræ in domo Domini. 21 Et iussit Isaias ut
tollerent massam de ficis, et cataplasmarent super
vulnus, et sanaretur. 22 Et dixit Ezechias: Quod erit
signum quia ascendam in domum Domini?

39 In tempore illo misit Merodach Baladan filius
Baladan rex Babylonis, libros et munera ad
Ezechiam: audierat enim quod ægrotasset, et
convaluisset. 2 Lætatus est autem super eis Ezechias,
et ostendit eis cellam aromatum, et argenti, et auri,
et odoramentorum, et unguenti optimi, et omnes
apothecas supellectilis suæ, et universa quæ inventa
sunt in thesauris eius. Non fuit verbum, quod non

ostenderet eis Ezechias in domo sua, et in omni
potestate sua. 3 Introivit autem Isaias propheta ad
Ezechiam regem, et dixit ei: Quid dixerunt viri isti,
et unde venerunt ad te? Et dixit Ezechias: De terra
longinqua venerunt ad me, de Babylone. 4 Et dixit:
Quid viderunt in domo tua? Et dixit Ezechias: Omnia,
quæ in domo mea sunt, viderunt: non fuit res, quam
non ostenderim eis in thesauris meis. 5 Et dixit Isaias
ad Ezechiam: Audi verbum Domini exercituum. 6 Ecce
dies venient, et auferentur omnia, quæ in domo tua
sunt, et quæ thesaurizaverunt patres tui usque ad
diem hanc, in Babylonem: non relinquetur quidquam,
dicit Dominus. 7 Et de filiis tuis, qui exibunt de te,
quos genueris, tollent, et erunt eunuchi in palatio
regis Babylonis. 8 Et dixit Ezechias ad Isaiam: Bonum
verbum Domini quod locutus est. Et dixit: Fiat tantum
pax, et veritas in diebus meis.

40 Consolamini, consolamini popule meus, dicit
Deus vester. 2 Loquimini ad cor Ierusalem, et
advocate eam: quoniam completa est malitia eius,
dimissa est iniquitas illius: suscepit de manu Domini
duplicia pro omnibus peccatis suis. 3 Vox clamantis in
deserto: Parate viam Domini, rectas facite in solitudine
semitas Dei nostri. 4 Omnis vallis exaltabitur, et omnis
mons et collis humiliabitur, et erunt prava in directa,
et aspera in vias planas. 5 Et revelabitur gloria Domini,
et videbit omnis caro pariter quod os Domini locutum
est. 6 Vox dicentis: Clama. Et dixi: Quid clamabo?
Omnis caro fœnum, et omnis gloria eius quasi flos agri.
7 Exiccatum est fœnum, et cecidit flos, quia spiritus
Domini sufflavit in eo. Vere fœnum est populus: 8
exiccatum est fœnum, et cecidit flos: Verbum autem
Domini nostri manet in æternum. 9 Super montem
excelsum ascende, tu qui evangelizas Sion: exalta in
fortitudine vocem tuam, qui evangelizas Ierusalem:
exalta, noli timere. Dic civitatibus Iuda: Ecce Deus
vester: 10 ecce Dominus Deus in fortitudine veniet, et
brachium eius dominabitur: ecce merces eius cum
eo, et opus illius coram illo. 11 Sicut pastor gregem
suum pascet: in brachio suo congregabit agnos, et in
sinu suo levabit, fœtas ipse portabit. 12 Quis mensus
est pugillo aquas, et cælos palmo ponderavit? Quis
appendit tribus digitis molem terræ, et liberavit in
pondere montes, et colles in statera? 13 Quis adiuvit
spiritum Domini? Aut quis consiliarius eius fuit, et
ostendit illi? 14 Cum quo iniit consilium? Et instruxit
eum, et docuit eum semitam iustitiæ, et erudivit eum
scientiam, et viam prudentiæ ostendit illi? 15 Ecce
gentes quasi stilla situlæ, et quasi momentum stateræ
reputatæ sunt: ecce insulæ quasi pulvis exiguus. 16 Et
Libanus non sufficiet ad succendendum, et animalia
eius non sufficient ad holocaustum. 17 Omnes gentes
quasi non sint, sic sunt coram eo, et quasi nihilum et
inane reputatæ sunt ei. 18 Cui ergo similem fecisti
Deum? Aut quam imaginem ponetis ei? 19 Numquid
sculptile conflavit faber? Aut aurifex auro figuravit
illud, et laminis argenteis argentarius? 20 Forte
lignum, et imputribile elegit: artifex sapiens quærit
quomodo statuat simulacrum, quod non moveatur. 21
Numquid non scitis? Numquid non audistis? Numquid
non annunciatum est vobis ab initio? Numquid non
intellexistis fundamenta terræ? 22 Qui sedet super
gyrum terræ, et habitatores eius sunt quasi locustæ:
qui extendit velut nihilum cælos, et expandit eos
sicut tabernaculum ad inhabitandum. 23 Qui dat
secretorum scrutatores quasi non sint, iudices terræ
velut inane fecit: 24 et quidem neque plantatus, neque
satus, neque radicatus in terra truncus eorum: repente
flavit in eos, et aruerunt, et turbo quasi stipulam
auferet eos. 25 Et cui assimilastis me, et adæquastis,
dicit Sanctus? 26 Levate in excelsum oculos vestros,
et videte quis creavit hæc: qui educit in numero
militiam eorum, et omnes ex nomine vocat: præ
multitudine fortitudinis et roboris, virtutisque eius,
neque unum reliquum fuit. 27 Quare dicis Iacob, et
loqueris Israel: Abscondita est via mea a Domino, et a
Deo meo iudicium meum transivit? 28 Numquid nescis,
aut non audisti? Deus sempiternus Dominus, qui
creavit terminos terræ: non deficiet, neque laborabit,
nec est investigatio sapientiæ eius. 29 Qui dat lasso
virtutem: et his, qui non sunt, fortitudinem et robur
multiplicat. 30 Deficient pueri, et laborabunt, et
iuvenes in infirmitate cadent. 31 Qui autem sperant in
Domino, mutabunt fortitudinem, assument pennas
sicut aquilæ, current et non laborabunt, ambulabunt
et non deficient.

41 Taceant ad me insulæ, et gentes mutent
fortitudinem: accedant, et tunc loquantur, simul

ad iudicium propinquemus. 2 Quis suscitavit ab
Oriente iustum, vocavit eum ut sequeretur se? Dabit
in conspectu eius gentes, et reges obtinebit: dabit
quasi pulverem gladio eius, sicut stipulam vento
raptam arcui eius. 3 Persequetur eos, transibit in
pace, semita in pedibus eius non apparebit. 4 Quis
hæc operatus est, et fecit, vocans generationes ab
exordio? Ego Dominus, primus et novissimus ego
sum. 5 Viderunt insulæ, et timuerunt, extrema terræ
obstupuerunt, appropinquaverunt, et accesserunt.
6 Unusquisque proximo suo auxiliabitur, et fratri
suo dicet: Confortare. 7 Confortavit faber ærarius
percutiens malleo eum, qui cudebat tunc temporis,
dicens: Glutino bonum est: et confortavit eum clavis,
ut non moveretur. 8 Et tu Israel serve meus, Iacob
quem elegi, semen Abraham amici mei: 9 In quo
apprehendi te ab extremis terræ, et a longinquis eius
vocavi te, et dixi tibi: Servus meus es tu, elegi te, et
non abieci te. 10 Ne timeas, quia ego tecum sum:
ne declines, quia ego Deus tuus: confortavi te, et
auxiliatus sum tibi, et suscepit te dextera iusti mei. 11
Ecce confundentur et erubescent omnes, qui pugnant
adversum te: erunt quasi non sint, et peribunt viri,
qui contradicunt tibi. 12 Quæres eos, et non invenies,
viros rebelles tuos: erunt quasi non sint: et veluti
consumptio homines bellantes adversum te. 13 Quia
ego Dominus Deus tuus apprehendens manum tuam,
dicensque tibi: Ne timeas, ego adiuvi te. 14 Noli timere
vermis Iacob, qui mortui estis ex Israel: ego auxiliatus
sum tibi, dicit Dominus: et Redemptor tuus Sanctus
Israel. 15 Ego posui te quasi plaustrum triturans
novum, habens rostra serrantia: triturabis montes,
et comminues: et colles quasi pulverem pones. 16
Ventilabis eos, et ventus tollet, et turbo disperget eos:
et tu exultabis in Domino, in Sancto Israel lætaberis.
17 Egeni, et pauperes quærunt aquas, et non sunt:
lingua eorum siti aruit. Ego Dominus exaudiam eos,
Deus Israel non derelinquam eos. 18 Aperiam in
supinis collibus flumina, et in medio camporum
fontes: ponam desertum in stagna aquarum, et terram
inviam in rivos aquarum. 19 Dabo in solitudinem
cedrum, et spinam, et myrtum, et lignum olivæ:
ponam in deserto abietem, ulmum, et buxum simul:
20 Ut videant, et sciant, et recogitent, et intelligant
pariter quia manus Domini fecit hoc, et Sanctus Israel
creavit illud. 21 Prope facite iudicium vestrum, dicit
Dominus: afferte, siquid forte habetis, dicit Rex Iacob.
22 Accedant, et nuncient nobis quæcumque ventura
sunt: priora quæ fuerunt nunciate: et ponemus cor
nostrum, et sciemus novissima eorum, et quæ ventura
sunt indicate nobis. 23 Annunciate quæ ventura
sunt in futurum, et sciemus quia dii estis vos. Bene
quoque aut male, si potestis, facite: et loquamur, et
videamus simul. 24 Ecce, vos estis ex nihilo, et opus
vestrum ex eo, quod non est: abominatio est qui elegit
vos. 25 Suscitavi ab Aquilone, et veniet ab ortu solis:
vocabit nomen meum, et adducet magistratus quasi
lutum, et velut plastes conculcans humum. 26 Quis
annunciavit ab exordio ut sciamus: et a principio
ut dicamus: Iustus es? non est neque annuncians,
neque prædicens, neque audiens sermones vestros.
27 Primus ad Sion dicet: Ecce adsunt, et Ierusalem
evangelistam dabo. 28 Et vidi, et non erat neque ex
istis quisquam qui iniret consilium, et interrogatus
responderet verbum. 29 Ecce omnes iniusti, et vana
opera eorum: ventus et inane simulachra eorum.

42 Ecce servus meus, suscipiam eum: electus meus,
complacuit sibi in illo anima mea: dedi spiritum
meum super eum, iudicium gentibus proferet. 2 Non
clamabit, neque accipiet personam, nec audietur vox
eius foris. 3 Calamum quassatum non conteret, et
linum fumigans non extinguet: in veritate educet
iudicium. 4 Non erit tristis, neque turbulentus,
donec ponat in terra iudicium: et legem eius insulæ
expectabunt. 5 Hæc dicit Dominus Deus creans
cælos, et extendens eos: formans terram, et quæ
germinant ex ea: dans flatum populo, qui est super
eam, et spiritum calcantibus eam. 6 Ego Dominus
vocavi te in iustitia, et apprehendi manum tuam,
et servavi te. Et dedi te in fœdus populi, in lucem
Gentium: 7 Ut aperires oculos cæcorum, et educeres
de conclusione vinctum, de domo carceris sedentes
in tenebris. 8 Ego Dominus, hoc est nomen meum:
gloriam meam alteri non dabo, et laudem meam
sculptilibus. 9 Quæ prima fuerunt, ecce venerunt:
nova quoque ego annuncio: antequam oriantur, audita
vobis faciam. 10 Cantate Domino canticum novum,
laus eius ab extremis terræ: qui descenditis in mare,
et plenitudo eius, insulæ, et habitatores earum. 11

Sublevetur desertum, et civitates eius: in domibus
habitabit Cedar: laudate habitatores Petræ, de vertice
montium clamabunt. 12 Ponent Domino gloriam,
et laudem eius in insulis nunciabunt. 13 Dominus
sicut fortis egredietur, sicut vir præliator suscitabit
zelum: vociferabitur, et clamabit: super inimicos suos
confortabitur. 14 Tacui semper, silui, patiens fui, sicut
parturiens loquar: dissipabo, et absorbebo simul. 15
Desertos faciam montes, et colles, et omne gramen
eorum exiccabo: et ponam flumina in insulas, et
stagna arefaciam. 16 Et ducam cæcos in viam, quam
nesciunt, et in semitis, quas ignoraverunt, ambulare
eos faciam: ponam tenebras coram eis in lucem, et
prava in recta: hæc verba feci eis, et non dereliqui eos.
17 Conversi sunt retrorsum: confundantur confusione
qui confidunt in sculptili, qui dicunt conflatili: Vos
dii nostri. 18 Surdi audite, et cæci intuemini ad
videndum. 19 Quis cæcus, nisi servus meus? Et surdus,
nisi ad quem nuncios meos misi? Quis cæcus, nisi qui
venundatus est? Et quis cæcus, nisi servus Domini?
20 Qui vides multa, nonne custodies? Qui apertas
habes aures, nonne audies? 21 Et Dominus voluit ut
sanctificaret eum, et magnificaret legem, et extolleret.
22 Ipse autem populus direptus, et vastatus: laqueus
iuvenum omnes, et in domibus carcerum absconditi
sunt: facti sunt in rapinam, nec est qui eruat: in
direptionem, nec est qui dicat: Redde. 23 Quis est in
vobis qui audiat hoc, attendat et auscultet futura? 24
Quis dedit in direptionem Iacob, et Israel vastantibus?
Nonne Dominus ipse, cui peccavimus? Et noluerunt
in viis eius ambulare, et non audierunt legem eius. 25
Et effudit super eum indignationem furoris sui, et
forte bellum, et combussit eum in circuitu, et non
cognovit: et succendit eum, et non intellexit.

43 Et nunc hæc dicit Dominus creans te Iacob, et
formans te Israel: Noli timere, quia redemi te, et
vocavi te nomine tuo: meus es tu. 2 Cum transieris
per aquas, tecum ero, et flumina non operient te:
cum ambulaveris in igne, non combureris, et flamma
non ardebit in te: 3 Quia ego Dominus Deus tuus
Sanctus Israel Salvator tuus, dedi propitiationem
tuam Ægyptum, Æthopiam, et Saba pro te. 4 Ex quo
honorabilis factus es in oculis meis, et gloriosus: ego
dilexi te, et dabo homines pro te, et populos pro anima
tua. 5 Noli timere, quia ego tecum sum: ab Oriente
adducam semen tuum, et ab Occidente congregabo te.
6 Dicam Aquiloni: Da: et Austro: Noli prohibere: affer
filios meos de longinquo, et filias meas ab extremis
terræ. 7 Et omnem, qui invocat nomen meum, in
gloriam meam creavi eum, formavi eum, et feci eum.
8 Educ foras populum cæcum, et oculos habentem:
surdum, et aures ei sunt. 9 Omnes gentes congregatæ
sunt simul, et collectæ sunt tribus: quis in vobis
annunciet istud, et quæ prima sunt audire nos faciet?
Dent testes eorum, iustificentur, et audiant, et dicant:
Vere. 10 Vos testes mei, dicit Dominus, et servus meus,
quem elegi: ut sciatis, et credatis mihi, et intelligatis
quia ego ipse sum. Ante me non est formatus Deus,
et post me non erit. 11 Ego sum, ego sum Dominus,
et non est absque me salvator. 12 Ego annunciavi, et
salvavi: auditum feci, et non fuit in vobis alienus: vos
testes mei, dicit Dominus, et ego Deus. 13 Et ab initio
ego ipse, et non est qui de manu mea eruat: operabor,
et quis avertet illud? 14 Hæc dicit Dominus Redemptor
vester, Sanctus Israel: Propter vos misi in Babylonem,
et detraxi vectes universos, et Chaldæos in navibus
suis gloriantes. 15 Ego Dominus Sanctus vester, Creans
Israel Rex vester. 16 Hæc dicit Dominus, qui dedit
in mari viam, et in aquis torrentibus semitam. 17
Qui eduxit quadrigam et equum: agmen et robustum,
simul obdormierunt, nec resurgent: contriti sunt
quasi linum, et extincti sunt. 18 Ne memineritis
priorum, et antiqua ne intueamini. 19 Ecce ego facio
nova, et nunc orientur, utique cognoscetis ea: ponam
in deserto viam, et in invio flumina. 20 Glorificabit
me bestia agri, dracones et struthiones: quia dedi
in deserto aquas, flumina in invio, ut darem potum
populo meo, electo meo. 21 Populum istum formavi
mihi, laudem meam narrabit. 22 Non me invocasti
Iacob, nec laborasti in me Israel. 23 Non obtulisti mihi
arietem holocausti tui, et victimis tuis non glorificasti
me: non te servire feci in oblatione, nec laborem
tibi præbui in thure. 24 Non emisti mihi argento
calamum, et adipe victimarum tuarum non inebriasti
me. Verumtamen servire me fecisti in peccatis tuis,
præbuisti mihi laborem in iniquitatibus tuis. 25 Ego
sum, ego sum ipse qui deleo iniquitates tuas propter
me, et peccatorum tuorum non recordabor. 26 Reduc
me in memoriam, et iudicemur simul: narra si quid

habes ut iustificeris. 27 Pater tuus primus peccavit,
et interpretes tui prævaricati sunt in me. 28 Et
contaminavi principes sanctos, dedi ad internecionem
Iacob, et Israel in blasphemiam.

44 Et nunc audi Iacob serve meus, et Israel quem
elegi: 2 Hæc dicit Dominus faciens et formans te,
ab utero Auxiliator tuus: noli timere serve meus Iacob,
et rectissime, quem elegi. 3 Effundam enim aquas
super sitientem, et fluenta super aridam: effundam
spiritum meum super semen tuum, et benedictionem
meam super stirpem tuam. 4 Et germinabunt inter
herbas quasi salices iuxta præterfluentes aquas. 5
Iste dicet: Domini ego sum: et ille vocabit in nomine
Iacob, et hic scribet manu sua: Domino: et in nomine
Israel assimilabitur. 6 Hæc dicit Dominus Rex Israel,
et Redemptor eius Dominus exercituum: Ego primus,
et ego novissimus, et absque me non est Deus. 7
Quis similis mei? Vocet, et annunciet: et ordinem
exponat mihi, ex quo constitui populum antiquum:
ventura et quæ futura sunt annuncient eis. 8 Nolite
timere, neque conturbemini: ex tunc audire te feci, et
annunciavi: vos estis testes mei. Numquid est Deus
absque me, et formator, quem ego non noverim? 9
Plastæ idoli omnes nihil sunt, et amantissima eorum
non proderunt eis. Ipsi sunt testes eorum, quia non
vident, neque intelligunt, ut confundantur. 10 Quis
formavit deum, et sculptile conflavit ad nihil utile? 11
Ecce omnes participes eius confundentur: fabri enim
sunt ex hominibus: convenient omnes, stabunt et
pavebunt, et confundentur simul. 12 Faber ferrarius
lima operatus est: in prunis, et in malleis formavit
illud, et operatus est in brachio fortitudinis suæ:
esuriet et deficiet, non bibet aquam, et lassescet. 13
Artifex lignarius extendit normam, formavit illud
in runcina: fecit illud in angularibus, et in circino
tornavit illud: et fecit imaginem viri quasi speciosum
hominem habitantem in domo. 14 Succidit cedros, tulit
ilicem, et quercum, quæ steterat inter ligna saltus:
plantavit pinum, quam pluvia nutrivit. 15 Et facta est
hominibus in focum: sumpsit ex eis, et calefactus est:
et succendit, et coxit panes: de reliquo autem operatus
est deum, et adoravit: fecit sculptile, et curvatus est
ante illud. 16 Medium eius combussit igni, et de medio
eius carnes comedit: coxit pulmentum, et saturatus
est, et calefactus est, et dixit: Vah, calefactus sum,
vidi focum. 17 Reliquum autem eius deum fecit et
sculptile sibi: curvatur ante illud, et adorat illud, et
obsecrat, dicens: Libera me, quia deus meus es tu.
18 Nescierunt, neque intellexerunt: obliti enim sunt
ne videant oculi eorum, et ne intelligant corde suo.
19 Non recogitant in mente sua, neque cognoscunt,
neque sentiunt, ut dicant: Medietatem eius combussi
igni, et coxi super carbones eius panes: coxi carnes
et comedi, et de reliquo eius idolum faciam? Ante
truncum ligni procidam? 20 Pars eius cinis est: cor
insipiens adoravit illud, et non liberabit animam
suam, neque dicet: Forte mendacium est in dextera
mea. 21 Memento horum Iacob, et Israel, quoniam
servus meus es tu. Formavi te, servus meus es tu Israel,
ne obliviscaris mei. 22 Delevi ut nubem iniquitates
tuas, et quasi nebulam peccata tua: revertere ad
me, quoniam redemi te. 23 Laudate cæli, quoniam
misericordiam fecit Dominus: iubilate extrema terræ,
resonate montes laudationem, saltus et omne lignum
eius: quoniam redemit Dominus Iacob, et Israel
gloriabitur. 24 Hæc dicit Dominus Redemptor tuus, et
Formator tuus ex utero: Ego sum Dominus, faciens
omnia, extendens cælos solus, stabiliens terram, et
nullus mecum. 25 Irrita faciens signa divinorum,
et ariolos in furorem vertens. Convertens sapientes
retrorsum: et scientiam eorum stultam faciens. 26
Suscitans verbum servi sui, et consilium nunciorum
suorum complens. Qui dico Ierusalem: Habitaberis;
et civitatibus Iuda: Ædificabimini, et deserta eius
suscitabo. 27 Qui dico profundo: Desolare, et flumina
tua arefaciam. 28 Qui dico Cyro: Pastor meus es,
et omnem voluntatem meam complebis. Qui dico
Ierusalem: Ædificaberis; et templo: Fundaberis.

45 Hæc dicit Dominus christo meo Cyro, cuius
apprehendi dexteram, ut subiiciam ante faciem
eius Gentes, et dorsa regum vertam, et aperiam coram
eo ianuas, et portæ non claudentur. 2 Ego ante te ibo:
et gloriosos terræ humiliabo: portas æreas conteram,
et vectes ferreos confringam. 3 Et dabo tibi thesauros
absconditos, et arcana secretorum: ut scias quia ego
Dominus, qui voco nomen tuum, Deus Israel. 4 Propter
servum meum Iacob, et Israel electum meum, et
vocavi te nomine tuo: assimilavi te, et non cognovisti

me. 5 Ego Dominus, et non est amplius: extra me
non est deus: accinxi te, et non cognovisti me: 6
Ut sciant hi, qui ab ortu solis, et qui ab occidente,
quoniam absque me non est: ego Dominus, et non est
alter, 7 formans lucem, et creans tenebras, faciens
pacem, et creans malum: ego Dominus faciens omnia
hæc. 8 Rorate cæli desuper, et nubes pluant iustum:
aperiatur terra, et germinet salvatorem: et iustitia
oriatur simul: ego Dominus creavi eum. 9 Væ qui
contradicit Fictori suo, testa de samiis terræ: numquid
dicet lutum figulo suo: Quid facis, et opus tuum absque
manibus est? 10 Væ qui dicit patri: Quid generas? et
mulieri: Quid parturis? 11 Hæc dicit Dominus, Sanctus
Israel, Plastes eius: Ventura interrogate me, super
filios meos, et super opus manuum mearum mandate
mihi. 12 Ego feci terram, et hominem super eam creavi
ego: manus meæ tetenderunt cælos, et omni militiæ
eorum mandavi. 13 Ego suscitavi eum ad iustitiam, et
omnes vias eius dirigam: ipse ædificabit civitatem
meam, et captivitatem meam dimittet, non in pretio,
neque in muneribus, dicit Dominus Deus exercituum.
14 Hæc dicit Dominus: Labor Ægypti, et negotiatio
Æthiopiæ, et Sabaim viri sublimes, ad te transibunt, et
tui erunt: Post te ambulabunt, vincti manicis pergent:
et te adorabunt, teque deprecabuntur: Tantum in te
est Deus, et non est absque te Deus. 15 Vere tu es Deus
absconditus, Deus Israel Salvator. 16 Confusi sunt, et
erubuerunt omnes: simul abierunt in confusionem
fabricatores errorum. 17 Israel salvatus est in Domino
salute æterna: non confundemini, et non erubescetis
usque in sæculum sæculi. 18 Quia hæc dicit Dominus
creans cælos, ipse Deus formans terram, et faciens
eam, ipse Plastes eius: non in vanum creavit eam: ut
habitaretur, formavit eam. Ego Dominus, et non est
alius. 19 Non in abscondito locutus sum, in loco terræ
tenebroso: non dixi semini Iacob: Frustra quærite me.
Ego Dominus loquens iustitiam, annuncians recta.
20 Congregamini, et venite, et accedite simul qui
salvati estis ex Gentibus: nescierunt qui levant lignum
sculpturæ suæ, et rogant deum non salvantem. 21
Annunciate, et venite, et consiliamini simul: Quis
auditum fecit hoc ab initio, ex tunc prædixit illud?
Numquid non ego Dominus, et non est ultra deus
absque me? Deus iustus, et salvans non est præter
me. 22 Convertimini ad me, et salvi eritis omnes fines
terræ: quia ego Deus, et non est alius. 23 In memetipso
iuravi, egredietur de ore meo iustitiæ verbum, et
non revertetur: quia mihi curvabitur omne genu,
et iurabit omnis lingua. 24 Ergo in Domino, dicet,
meæ sunt iustitiæ et imperium: ad eum venient, et
confundentur omnes qui repugnant ei. 25 In Domino
iustificabitur, et laudabitur omne semen Israel.

46 Confractus est Bel, contritus est Nabo: facta
sunt simulachra eorum bestiis et iumentis,
onera vestra gravi pondere usque ad lassitudinem. 2
Contabuerunt, et contrita sunt simul: non potuerunt
salvare portantem, et anima eorum in captivitatem
ibit. 3 Audite me domus Iacob, et omne residuum
domus Israel, qui portamini a meo utero, qui gestamini
a mea vulva. 4 Usque ad senectam ego ipse, et usque ad
canos ego portabo: ego feci, et ego feram: ego portabo,
et salvabo. 5 Cui assimilastis me, et adæquastis, et
comparastis me, et fecistis similem? 6 Qui confertis
aurum de sacculo, et argentum statera ponderatis:
conducentes aurificem, ut faciat deum: et procidunt,
et adorant. 7 Portant illum in humeris gestantes,
et ponentes in loco suo: et stabit, ac de loco suo
non movebitur. Sed et cum clamaverint ad eum, non
audiet: de tribulatione non salvabit eos. 8 Mementote
istud, et confundamini: redite prævaricatores ad cor. 9
Recordamini prioris sæculi, quoniam ego sum Deus, et
non est ultra deus, nec est similis mei: 10 Annuncians
ab exordio novissimum, et ab initio quæ necdum
facta sunt, dicens: Consilium meum stabit, et omnis
voluntas mea fiet: 11 Vocans ab Oriente avem, et de
terra longinqua virum voluntatis meæ. Et locutus
sum, et adducam illud: creavi, et faciam illud. 12
Audite me duro corde, qui longe estis a iustitia. 13
Prope feci iustitiam meam, non elongabitur, et salus
mea non morabitur. Dabo in Sion salutem, et in Israel
gloriam meam.

47 Descende, sede in pulvere virgo filia Babylon,
sede in terra: non est solium filiæ Chaldæorum,
quia ultra non vocaberis mollis et tenera. 2 Tolle
molam, et mole farinam: denuda turpitudinem tuam,
discooperi humerum, revela crura, transi flumina. 3
Revelabitur ignominia tua, et videbitur opprobrium
tuum: ultionem capiam, et non resistet mihi homo.
4 Redemptor noster, Dominus exercituum nomen

illius, Sanctus Israel. 5 Sede tacens, et intra in
tenebras filia Chaldæorum: quia non vocaberis ultra
domina regnorum. 6 Iratus sum super populum
meum, contaminavi hereditatem meam, et dedi eos
in manu tua: non posuisti eis misericordias: super
senem aggravasti iugum tuum valde. 7 Et dixisti: In
sempiternum ero domina: non posuisti hæc super
cor tuum, neque recordata es novissimi tui. 8 Et
nunc audi hæc delicata, et habitans confidenter, quæ
dicis in corde tuo: Ego sum, et non est præter me
amplius: non sedebo vidua, et ignorabo sterilitatem.
9 Venient tibi duo hæc subito in die una, sterilitas
et viduitas. Universa venerunt super te, propter
multitudinem maleficiorum tuorum, et propter
duritiam incantatorum tuorum vehementem. 10 Et
fiduciam habuisti in malitia tua, et dixisti: Non est qui
videat me. Sapientia tua et scientia tua hæc decepit
te. Et dixisti in corde tuo: Ego sum, et præter me
non est altera. 11 Veniet super te malum, et nescies
ortum eius: et irruet super te calamitas, quam non
poteris expiare: veniet super te repente miseria,
quam nescies. 12 Sta cum incantatoribus tuis, et
cum multitudine maleficiorum tuorum, in quibus
laborasti ab adolescentia tua, si forte quod prosit tibi,
aut si possis fieri fortior. 13 Defecisti in multitudine
consiliorum tuorum: stent, et salvent te augures
cæli, qui contemplabantur sidera, et supputabant
menses, ut ex eis annunciarent ventura tibi. 14 Ecce
facti sunt quasi stipula, ignis combussit eos: non
liberabunt animam suam de manu flammæ: non sunt
prunæ, quibus calefiant, nec focus, ut sedeant ad eum.
15 Sic facta sunt tibi in quibuscumque laboraveras:
negotiatores tui ab adolescentia tua, unusquisque in
via sua erraverunt: non est qui salvet te.

48 Audite hæc domus Iacob, qui vocamini nomine
Israel, et de aquis Iuda existis, qui iuratis in
nomine Domini, et Dei Israel recordamini non in
veritate, neque in iustitia. 2 De civitate enim sancta
vocati sunt, et super Deum Israel constabiliti sunt:
Dominus exercituum nomen eius. 3 Priora ex tunc
annunciavi, et ex ore meo exierunt, et audita feci ea:
repente operatus sum, et venerunt. 4 Scivi enim quia
durus es tu, et nervus ferreus cervix tua, et frons
tua ærea. 5 Prædixi tibi ex tunc: antequam venirent
indicavi tibi, ne forte diceres: Idola mea fecerunt hæc,
et sculptilia mea, et conflatilia mandaverunt ista. 6
Quæ audisti, vide omnia: vos autem num annunciastis?
Audita feci tibi nova ex tunc, et conservata sunt
quæ nescis: 7 nunc creata sunt, et non ex tunc: et
ante diem, et non audisti ea, ne forte dicas: Ecce
ego cognovi ea. 8 Neque audisti, neque cognovisti,
neque ex tunc aperta est auris tua: scio enim quia
prævaricans prævaricaberis, et transgressorem ex
utero vocavi te. 9 Propter nomen meum longe faciam
furorem meum: et laude mea infrenabo te, ne intereas.
10 Ecce excoxi te, sed non quasi argentum, elegi te in
camino paupertatis. 11 Propter me, propter me faciam,
ut non blasphemer: et gloriam meam alteri non dabo.
12 Audi me Iacob, et Israel quem ego voco: ego ipse,
ego primus, et ego novissimus. 13 Manus quoque mea
fundavit terram, et dextera mea mensa est cælos: ego
vocabo eos, et stabunt simul. 14 Congregamini omnes
vos, et audite: quis de eis annunciavit hæc? Dominus
dilexit eum, faciet voluntatem suam in Babylone,
et brachium suum in Chaldæis. 15 Ego, ego locutus
sum, et vocavi eum: adduxi eum, et directa est via
eius. 16 Accedite ad me, et audite hoc: non a principio
in abscondito locutus sum: ex tempore antequam
fieret, ibi eram: et nunc Dominus Deus misit me, et
spiritus eius. 17 Hæc dicit Dominus, Redemptor tuus,
Sanctus Israel: Ego Dominus Deus tuus docens te
utilia, gubernans te in via, qua ambulas. 18 Utinam
attendisses mandata mea: facta fuisset sicut flumen
pax tua, et iustitia tua sicut gurgites maris, 19 et
fuisset quasi arena semen tuum, et stirps uteri tui
ut lapilli eius: non interisset, et non fuisset attritum
nomen eius a facie mea. 20 Egredimini de Babylone,
fugite a Chaldæis, in voce exultationis annunciate:
auditum facite hoc, et efferte illud usque ad extrema
terræ. Dicite: Redemit Dominus servum suum Iacob.
21 Non sitierunt in deserto, cum educeret eos: aquam
de petra produxit eis, et scidit petram, et fluxerunt
aquæ. 22 Non est pax impiis, dicit Dominus.

49 Audite insulæ, et attendite populi de longe:
Dominus ab utero vocavit me, de ventre matris
meæ recordatus est nominis mei. 2 Et posuit os meum
quasi gladium acutum: in umbra manus suæ protexit
me, et posuit me sicut sagittam electam: in pharetra

sua abscondit me. 3 Et dixit mihi: Servus meus es tu
Israel, quia in te gloriabor. 4 Et ego dixi: In vacuum
laboravi, sine causa, et vane fortitudinem meam
consumpsi: ergo iudicium meum cum Domino, et opus
meum cum Deo meo. 5 Et nunc dicit Dominus, formans
me ex utero servum sibi, ut reducam Iacob ad eum,
et Israel non congregabitur: et glorificatus sum in
oculis Domini, et Deus meus factus est fortitudo mea.
6 Et dixit: Parum est ut sis mihi servus ad suscitandas
tribus Iacob, et fæces Israel convertendas: Ecce dedi te
in lucem Gentium, ut sis salus mea usque ad extremum
terræ. 7 Hæc dicit Dominus, Redemptor Israel, Sanctus
eius, ad contemptibilem animam, ad abominatam
gentem, ad servum dominorum: Reges videbunt, et
consurgent principes, et adorabunt propter Dominum,
quia fidelis est, et Sanctum Israel qui elegit te. 8 Hæc
dicit Dominus: In tempore placito exaudivi te, et in
die salutis auxiliatus sum tui: et servavi te, et dedi te
in fœdus populi, ut suscitares terram, et possideres
hereditates dissipatas: 9 ut diceres his, qui vincti
sunt: Exite: et his, qui in tenebris: Revelamini. Super
vias pascentur, et in omnibus planis pascua eorum.
10 Non esurient, neque sitient, et non percutiet eos
æstus et sol: quia miserator eorum reget eos, et ad
fontes aquarum potabit eos. 11 Et ponam omnes
montes meos in viam, et semitæ meæ exaltabuntur.
12 Ecce isti de longe venient, et ecce illi ab Aquilone
et mari, et isti de terra australi. 13 Laudate cæli, et
exulta terra, iubilate montes laudem: quia consolatus
est Dominus populum suum, et pauperum suorum
miserebitur. 14 Et dixit Sion: Dereliquit me Dominus,
et Dominus oblitus est mei. 15 Numquid oblivisci
potest mulier infantem suum, ut non misereatur
filio uteri sui? Et si illa oblita fuerit, ego tamen non
obliviscar tui. 16 Ecce in manibus meis descripsi te:
muri tui coram oculis meis semper. 17 Venerunt
structores tui: destruentes te, et dissipantes a te
exibunt. 18 Leva in circuitu oculos tuos, et vide, omnes
isti congregati sunt, venerunt tibi: vivo ego, dicit
Dominus, quia omnibus his velut ornamento vestieris,
et circumdabis tibi eos quasi sponsa. 19 Quia deserta
tua, et solitudines tuæ, et terra ruinæ tuæ nunc
angusta erunt præ habitatoribus, et longe fugabuntur
qui absorbebant te. 20 Adhuc dicent in auribus tuis filii
sterilitatis tuæ: Angustus est mihi locus, fac spatium
mihi ut habitem. 21 Et dices in corde tuo: Quis genuit
mihi istos? Ego sterilis, et non pariens, transmigrata,
et captiva: et istos quis enutrivit? Ego destituta et
sola: et isti ubi erant? 22 Hæc dicit Dominus Deus:
Ecce levabo ad Gentes manum meam, et ad populos
exaltabo signum meum. Et afferent filios tuos in
ulnis, et filias tuas super humeros portabunt. 23
Et erunt reges nutritii tui, et reginæ nutrices tuæ:
vultu in terram demisso adorabunt te, et pulverem
pedum tuorum lingent. Et scies quia ego Dominus,
super quo non confundentur qui expectant eum. 24
Numquid tolletur a forti præda? Aut quod captum
fuerit a robusto, salvum esse poterit? 25 Quia hæc
dicit Dominus: Equidem, et captivitas a forti tolletur:
et quod ablatum fuerit a robusto, salvabitur. Eos vero,
qui iudicaverunt te, ego iudicabo, et filios tuos ego
salvabo. 26 Et cibabo hostes tuos carnibus suis: et quasi
musto, sanguine suo inebriabuntur: et sciet omnis
caro, quia ego Dominus salvans te, et Redemptor tuus,
Fortis Iacob.

50 Hæc dicit Dominus: Quis est hic liber repudii
matris vestræ, quo dimisi eam? Aut quis est
creditor meus, cui vendidi vos? Ecce in iniquitatibus
vestris venditi estis, et in sceleribus vestris dimisi
matrem vestram. 2 Quia veni, et non erat vir: vocavi,
et non erat qui audiret. Numquid abbreviata et
parvula facta est manus mea, ut non possim redimere?
Aut non est in me virtus ad liberandum? Ecce in
increpatione mea desertum faciam mare, ponam
flumina in siccum: computrescent pisces sine aqua,
et morientur in siti. 3 Induam cælos tenebris, et
saccum ponam operimentum eorum. 4 Dominus dedit
mihi linguam eruditam, ut sciam sustentare eum, qui
lassus est verbo: erigit mane, mane erigit mihi aurem,
ut audiam quasi magistrum. 5 Dominus Deus aperuit
mihi aurem, ego autem non contradico: retrorsum
non abii. 6 Corpus meum dedi percutientibus, et
genas meas vellentibus: faciem meam non averti ab
increpantibus, et conspuentibus in me. 7 Dominus
Deus auxiliator meus, ideo non sum confusus: ideo
posui faciem meam ut petram durissimam, et scio
quoniam non confundar. 8 Iuxta est qui iustificat
me, quis contradicet mihi? Stemus simul, quis est
adversarius meus? Accedat ad me. 9 Ecce Dominus

Deus auxiliator meus: quis est qui condemnet me?
Ecce omnes quasi vestimentum conterentur, tinea
comedet eos. 10 Quis ex vobis timens Dominum,
audiens vocem servi sui? Qui ambulavit in tenebris,
et non est lumen ei, speret in nomine Domini, et
innitatur super Deum suum. 11 Ecce vos omnes
accendentes ignem accincti flammis, ambulate in
lumine ignis vestri, et in flammis, quas succendistis:
de manu mea factum est hoc vobis, in doloribus
dormietis.

51 Audite me qui sequimini quod iustum est, et
quæritis Dominum: attendite ad petram unde
excisi estis, et ad cavernam laci, de qua præcisi estis.
2 Attendite ad Abraham patrem vestrum, et ad Saram,
quæ peperit vos: quia unum vocavi eum, et benedixi
ei, et multiplicavi eum. 3 Consolabitur ergo Dominus
Sion, et consolabitur omnes ruinas eius: et ponet
desertum eius quasi delicias, et solitudinem eius quasi
hortum Domini. Gaudium et lætitia invenietur in ea,
gratiarum actio, et vox laudis. 4 Attendite ad me
popule meus, et tribus mea me audite: quia lex a
me exiet, et iudicium meum in lucem populorum
requiescet. 5 Prope est iustus meus, egressus est
salvator meus, et brachia mea populos iudicabunt: me
insulæ expectabunt, et brachium meum sustinebunt.
6 Levate in cælum oculos vestros, et videte sub terra
deorsum: quia cæli sicut fumus liquescent, et terra
sicut vestimentum atteretur, et habitatores eius sicut
hæc interibunt: Salus autem mea in sempiternum
erit, et iustitia mea non deficiet. 7 Audite me qui scitis
iustum, populus meus lex mea in corde eorum: nolite
timere opprobrium hominum, et blasphemias eorum
ne metuatis. 8 Sicut enim vestimentum, sic comedet
eos vermis: et sicut lanam, sic devorabit eos tinea:
salus autem mea in sempiternum erit, et iustitia mea
in generationes generationum. 9 Consurge, consurge,
induere fortitudinem brachium Domini: consurge
sicut in diebus antiquis, in generationibus sæculorum.
Numquid non tu percussisti superbum, vulnerasti
draconem? 10 Numquid non tu siccasti mare, aquam
abyssi vehementis: qui posuisti profundum maris
viam, ut transirent liberati? 11 Et nunc qui redempti
sunt a Domino, revertentur, et venient in Sion
laudantes, et lætitia sempiterna super capita eorum,
gaudium et lætitiam tenebunt, fugiet dolor et gemitus.
12 Ego, ego ipse consolabor vos: quis tu ut timeres ab
homine mortali, et a filio hominis, qui quasi fœnum
ita arescet? 13 Et oblitus es Domini Factoris tui, qui
tetendit cælos, et fundavit terram? Et formidasti
iugiter tota die a facie furoris eius, qui te tribulabat,
et paraverat ad perdendum: ubi nunc est furor
tribulantis? 14 Cito veniet gradiens ad aperiendum, et
non interficiet usque ad internecionem, nec deficiet
panis eius. 15 Ego autem sum Dominus Deus tuus,
qui conturbo mare, et intumescunt fluctus eius:
Dominus exercituum nomen meum. 16 Posui verba
mea in ore tuo, et in umbra manus meæ protexi te,
ut plantes cælos, et fundes terram: et dicas ad Sion:
Populus meus es tu. 17 Elevare, elevare, consurge
Ierusalem, quæ bibisti de manu Domini calicem iræ
eius: usque ad fundum calicis soporis bibisti, et potasti
usque ad fæces. 18 Non est qui sustentet eam ex
omnibus filiis, quos genuit: et non est qui apprehendat
manum eius ex omnibus filiis, quos enutrivit. 19 Duo
sunt quæ occurrerunt tibi: quis contristabitur super
te? Vastitas, et contritio, et fames, et gladius, quis
consolabitur te? 20 Filii tui proiecti sunt, dormierunt
in capite omnium viarum, sicut oryx illaqueatus:
pleni indignatione Domini, increpatione Dei tui. 21
Idcirco audi hoc paupercula, et ebria non a vino. 22
Hæc dicit dominator tuus Dominus, et Deus tuus,
qui pugnabit pro populo suo: Ecce tuli de manu tua
calicem soporis, fundum calicis indignationis meæ,
non adiicies ut bibas illum ultra. 23 Et ponam illum
in manu eorum, qui te humiliaverunt, et dixerunt
animæ tuæ: Incurvare, ut transeamus: et posuisti ut
terram corpus tuum, et quasi viam transeuntibus.

52 Consurge, consurge, induere fortitudine tua
Sion, induere vestimentis gloriæ tuæ Ierusalem
civitas sancti: quia non adiiciet ultra ut pertranseat
per te incircumcisus et immundus. 2 Excutere de
pulvere, consurge; sede Ierusalem: solve vincula colli
tui captiva filia Sion. 3 Quia hæc dicit Dominus:
Gratis venundati estis, et sine argento redimemini. 4
Quia hæc dicit Dominus Deus: In Ægyptum descendit
populus meus in principio ut colonus esset ibi: et
Assur absque ulla causa calumniatus est eum. 5
Et nunc quid mihi est hic, dicit Dominus, quoniam

ablatus est populus meus gratis? dominatores eius
inique agunt, dicit Dominus, et iugiter tota die
nomen meum blasphematur. 6 Propter hoc sciet
populus meus nomen meum in die illa: quia ego
ipse qui loquebar, ecce adsum. 7 Quam pulchri super
montes pedes annunciantis et prædicantis pacem:
annunciantis bonum, prædicantis salutem, dicentis
Sion: Regnabit Deus tuus! 8 Vox speculatorum tuorum:
levaverunt vocem, simul laudabunt: quia oculo ad
oculum videbunt cum converterit Dominus Sion. 9
Gaudete, et laudate simul deserta Ierusalem: quia
consolatus est Dominus populum suum, redemit
Ierusalem. 10 Paravit Dominus brachium sanctum
suum in oculis omnium Gentium: et videbunt omnes
fines terræ salutare Dei nostri. 11 Recedite, recedite,
exite inde, pollutum nolite tangere: exite de medio
eius, mundamini qui fertis vasa Domini. 12 Quoniam
non in tumultu exibitis, nec in fuga properabitis:
præcedet enim vos Dominus, et congregabit vos Deus
Israel. 13 Ecce intelliget servus meus, exaltabitur, et
elevabitur, et sublimis erit valde. 14 Sicut obstupuerunt
super te multi, sic inglorius erit inter viros aspectus
eius, et forma eius inter filios hominum. 15 Iste
asperget gentes multas, super ipsum continebunt
reges os suum: quia quibus non est narratum de eo,
viderunt: et qui non audierunt, contemplati sunt.

53 Quis credidit auditui nostro? Et brachium Domini
cui revelatum est? 2 Et ascendet sicut virgultum
coram eo, et sicut radix de terra sitienti: non est species
ei, neque decor: et vidimus eum, et non erat aspectus,
et desideravimus eum: 3 Despectum, et novissimum
virorum, virum dolorum, et scientem infirmitatem: et
quasi absconditus vultus eius et despectus, unde nec
reputavimus eum. 4 Vere languores nostros ipse tulit,
et dolores nostros ipse portavit: et nos putavimus eum
quasi leprosum, et percussum a Deo et humiliatum. 5
Ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras,
attritus est propter scelera nostra: disciplina pacis
nostræ super eum, et livore eius sanati sumus. 6
Omnes nos quasi oves erravimus, unusquisque in viam
suam declinavit: et posuit Dominus in eo iniquitatem
omnium nostrum. 7 Oblatus est quia ipse voluit, et
non aperuit os suum: sicut ovis ad occisionem ducetur,
et quasi agnus coram tondente se obmutescet, et
non aperiet os suum. 8 De angustia, et de iudicio
sublatus est: generationem eius quis enarrabit? Quia
abscissus est de terra viventium: propter scelus populi
mei percussi eum. 9 Et dabit impios pro sepultura,
et divitem pro morte sua: eo quod iniquitatem non
fecerit, neque dolus fuerit in ore eius. 10 Et Dominus
voluit conterere eum in infirmitate: si posuerit pro
peccato animam suam, videbit semen longævum, et
voluntas Domini in manu eius dirigetur. 11 Pro eo
quod laboravit anima eius, videbit et saturabitur:
in scientia sua iustificabit ipse iustus servus meus
multos, et iniquitates eorum ipse portabit. 12 Ideo
dispertiam ei plurimos: et fortium dividet spolia, pro
eo quod tradidit in mortem animam suam, et cum
sceleratis reputatus est: et ipse peccata multorum
tulit, et pro transgressoribus rogavit.

54 Lauda sterilis quæ non paris: decanta laudem,
et hinni quæ non pariebas: quoniam multi
filii desertæ magis quam eius, quæ habet virum,
dicit Dominus. 2 Dilata locum tentorii tui, et pelles
tabernaculorum tuorum extende, ne parcas: longos fac
funiculos tuos, et clavos tuos consolida. 3 Ad dexteram
enim, et ad lævam penetrabis: et semen tuum gentes
hereditabit, et civitates desertas inhabitabit. 4 Noli
timere quia non confunderis, neque erubesces: non
enim te pudebit, quia confusionis adolescentiæ
tuæ oblivisceris, et opprobrii viduitatis tuæ non
recordaberis amplius. 5 Quia dominabitur tui qui fecit
te, Dominus exercituum nomen eius: et Redemptor
tuus, Sanctus Israel, Deus omnis terræ vocabitur. 6 Quia
et mulierem derelictam et mœrentem spiritu vocavit
te Dominus, et uxorem ab adolescentia abiectam, dixit
Deus tuus. 7 Ad punctum in modico dereliqui te, et in
miserationibus magnis congregabo te. 8 In momento
indignationis abscondi faciem meam parumper a te,
et in misericordia sempiterna misertus sum tui: dixit
Redemptor tuus Dominus. 9 Sicut in diebus Noe istud
mihi est, cui iuravi ne inducerem aquas Noe ultra
super terram: sic iuravi ut non irascar tibi, et non
increpem te. 10 Montes enim commovebuntur, et
colles contremiscent: misericordia autem mea non
recedet a te, et fœdus pacis meæ non movebitur: dixit
miserator tuus Dominus. 11 Paupercula tempestate
convulsa, absque ulla consolatione. Ecce ego sternam

per ordinem lapides tuos, et fundabo te in sapphiris,
12 et ponam iaspidem propugnacula tua: et portas
tuas in lapides sculptos, et omnes terminos tuos in
lapides desiderabiles. 13 Universos filios tuos doctos
a Domino: et multitudinem pacis filiis tuis. 14 Et in
iustitia fundaberis: recede procul a calumnia, quia non
timebis: et a pavore, quia non appropinquabit tibi.
15 Ecce accola veniet, qui non erat mecum, advena
quondam tuus adiungetur tibi. 16 Ecce ego creavi
fabrum sufflantem in igne prunas, et proferentem
vas in opus suum, et ego creavi interfectorem ad
disperdendum. 17 Omne vas, quod fictum est contra
te, non dirigetur: et omnem linguam resistentem
tibi in iudicio, iudicabis. Hæc est hereditas servorum
Domini, et iustitia eorum apud me, dicit Dominus.

55 Omnes sitientes venite ad aquas: et qui non
habetis argentum, properate, emite, et comedite:
venite, emite absque argento, et absque ulla
commutatione vinum et lac. 2 Quare appenditis
argentum non in panibus, et laborem vestrum non
in saturitate? Audite audientes me, et comedite
bonum, et delectabitur in crassitudine anima vestra.
3 Inclinate aurem vestram, et venite ad me: audite,
et vivet anima vestra, et feriam vobiscum pactum
sempiternum, misericordias David fideles. 4 Ecce
testem populis dedi eum, ducem ac præceptorem
gentibus. 5 Ecce gentem, quam nesciebas, vocabis:
et gentes, quæ te non cognoverunt, ad te current
propter Dominum Deum tuum, et Sanctum Israel,
quia glorificavit te. 6 Quærite Dominum, dum inveniri
potest: invocate eum, dum prope est. 7 Derelinquat
impius viam suam, et vir iniquus cogitationes suas, et
revertatur ad Dominum, et miserebitur eius, et ad
Deum nostrum: quoniam multus est ad ignoscendum.
8 Non enim cogitationes meæ, cogitationes vestræ:
neque viæ vestræ, viæ meæ, dicit Dominus. 9 Quia
sicut exaltantur cæli a terra, sic exaltatæ sunt viæ meæ
a viis vestris, et cogitationes meæ a cogitationibus
vestris. 10 Et quomodo descendit imber, et nix de
cælo, et illuc ultra non revertitur, sed inebriat terram,
et infundit eam, et germinare eam facit, et dat semen
serenti, et panem comedenti: 11 Sic erit verbum
meum, quod egredietur de ore meo: non revertetur
ad me vacuum, sed faciet quæcumque volui, et
prosperabitur in his, ad quæ misi illud. 12 Quia in
lætitia egrediemini, et in pace deducemini: montes et
colles cantabunt coram vobis laudem, et omnia ligna
regionis plaudent manu. 13 Pro saliunca ascendet
abies, et pro urtica crescet myrtus: et erit Dominus
nominatus in signum æternum, quod non auferetur.

56 Hæc dicit Dominus: Custodite iudicium, et facite
iustitiam: quia iuxta est salus mea ut veniat, et
iustitia mea ut reveletur. 2 Beatus vir, qui facit hoc,
et filius hominis, qui apprehendet istud: custodiens
Sabbatum ne polluat illud, custodiens manus suas
ne faciat omne malum. 3 Et non dicat filius advenæ,
qui adhæret Domino, dicens: Separatione dividet
me Dominus a populo suo: Et non dicat Eunuchus:
Ecce ego lignum aridum. 4 Quia hæc dicit Dominus
Eunuchis: Qui custodierint Sabbata mea, et elegerint
quæ ego volui, et tenuerint fœdus meum: 5 Dabo
eis in domo mea, et in muris meis locum, et nomen
melius a filiis et filiabus: nomen sempiternum dabo
eis, quod non peribit. 6 Et filios advenæ, qui adhærent
Domino, ut colant eum, et diligant nomen eius, ut
sint ei in servos: omnem custodientem Sabbatum ne
polluat illud, et tenentem fœdus meum: 7 Adducam
eos in montem sanctum meum, et lætificabo eos in
domo orationis meæ: holocausta eorum, et victimæ
eorum placebunt mihi super altari meo: quia domus
mea domus orationis vocabitur cunctis populis. 8
Ait Dominus Deus, qui congregat dispersos Israel:
Adhuc congregabo ad eum congregatos eius. 9 Omnes
bestiæ agri venite ad devorandum, universæ bestiæ
saltus. 10 Speculatores eius cæci omnes, nescierunt
universi: canes muti non valentes latrare, videntes
vana, dormientes, et amantes somnia. 11 Et canes
imprudentissimi nescierunt saturitatem: ipsi pastores
ignoraverunt intelligentiam: omnes in viam suam
declinaverunt, unusquisque ad avaritiam suam a
summo usque ad novissimum. 12 Venite, sumamus
vinum, et impleamur ebrietate: et erit sicut hodie, sic
et cras, et multo amplius.

57 Iustus perit, et non est qui recogitet in corde
suo: et viri misericordiæ colliguntur, quia non
est qui intelligat, a facie enim malitiæ collectus est
iustus. 2 Veniat pax, requiescat in cubili suo qui
ambulavit in directione sua. 3 Vos autem accedite

huc filii auguratricis: semen adulteri, et fornicariæ.
4 Super quem lusistis? Super quem dilatastis os, et
eiecistis linguam? Numquid non vos filii scelesti,
semen mendax? 5 Qui consolamini in diis subter
omne lignum frondosum, immolantes parvulos in
torrentibus, subter eminentes petras? 6 In partibus
torrentis pars tua, hæc est sors tua: et ipsis effudisti
libamen, obtulisti sacrificium. Numquid super his non
indignabor? 7 Super montem excelsum et sublimem
posuisti cubile tuum, et illuc ascendisti ut immolares
hostias. 8 Et post ostium, et retro postem posuisti
memoriale tuum: quia iuxta me discooperuisti, et
suscepisti adulterum: dilatasti cubile tuum, et pepigisti
cum eis fœdus: dilexisti stratum eorum manu aperta.
9 Et ornasti te regi unguento, et multiplicasti pigmenta
tua. Misisti legatos tuos procul, et humiliata es usque
ad inferos. (Sheol h7585) 10 In multitudine viæ tuæ
laborasti: non dixisti: Quiescam: vitam manus tuæ
invenisti, propterea non rogasti. 11 Pro quo solicita
timuisti, quia mentita es, et mei non es recordata,
neque cogitasti in corde tuo? Quia ego tacens, et
quasi non videns, et mei oblita es. 12 Ego annunciabo
iustitiam tuam, et opera tua non proderunt tibi. 13
Cum clamaveris, liberent te congregati tui, et omnes
eos auferet ventus, tollet aura: Qui autem fiduciam
habet mei, hereditabit terram, et possidebit montem
sanctum meum. 14 Et dicam: Viam facite, præbete
iter, declinate de semita, auferte offendicula de via
populi mei. 15 Quia hæc dicit Excelsus, et Sublimis
habitans æternitatem: et sanctum nomen eius in
excelso et in sancto habitans, et cum contrito et humili
spiritu: ut vivificet spiritum humilium, et vivificet cor
contritorum. 16 Non enim in sempiternum litigabo,
neque usque ad finem irascar: quia Spiritus a facie
mea egredietur, et flatus ego faciam. 17 Propter
iniquitatem avaritiæ eius iratus sum, et percussi eum:
abscondi a te faciem meam, et indignatus sum: et
abiit vagus in via cordis sui. 18 Vias eius vidi, et sanavi
eum, et reduxi eum, et reddidi consolationes ipsi, et
lugentibus eius. 19 Creavi fructum labiorum pacem,
pacem ei, qui longe est, et qui prope, dixit Dominus,
et sanavi eum. 20 Impii autem quasi mare fervens,
quod quiescere non potest, et redundant fluctus eius
in conculcationem et lutum. 21 Non est pax impiis,
dicit Dominus Deus.

58 Clama, ne cesses, quasi tuba exalta vocem tuam,
et annuncia populo meo scelera eorum, et domui
Iacob peccata eorum. 2 Me etenim de die in diem
quærunt, et scire vias meas volunt: quasi gens, quæ
iustitiam fecerit, et iudicium Dei sui non dereliquerit:
rogant me iudicia iustitiæ: appropinquare Deo volunt.
3 Quare ieiunavimus, et non aspexisti: humiliavimus
animas nostras, et nescisti? Ecce in die ieiunii vestri
invenitur voluntas vestra, et omnes debitores vestros
repetitis. 4 Ecce ad lites et contentiones ieiunatis,
et percutitis pugno impie. Nolite ieiunare sicut
usque ad hanc diem, ut audiatur in excelso clamor
vester. 5 Numquid tale est ieiunium, quod elegi, per
diem affligere hominem animam suam? Numquid
contorquere quasi circulum caput suum, et saccum et
cinerem sternere? Numquid istud vocabis ieiunium,
et diem acceptabilem Domino? 6 Nonne hoc est
magis ieiunium, quod elegi? Dissolve colligationes
impietatis, solve fasciculos deprimentes, dimitte eos,
qui confracti sunt, liberos, et omne onus dirumpe. 7
Frange esurienti panem tuum, et egenos, vagosque
induc in domum tuam: cum videris nudum, operi
eum, et carnem tuam ne despexeris. 8 Tunc erumpet
quasi mane lumen tuum, et sanitas tua citius orietur,
et anteibit faciem tuam iustitia tua, et gloria Domini
colliget te. 9 Tunc invocabis, et Dominus exaudiet:
clamabis, et dicet: Ecce adsum. Si abstuleris de medio
tui catenam, et desieris extendere digitum, et loqui
quod non prodest. 10 Cum effuderis esurienti animam
tuam, et animam afflictam repleveris, orietur in
tenebris lux tua, et tenebræ tuæ erunt sicut meridies.
11 Et requiem tibi dabit Dominus semper, et implebit
splendoribus animam tuam, et ossa tua liberabit, et
eris quasi hortus irriguus, et sicut fons aquarum, cuius
non deficient aquæ. 12 Et ædificabuntur in te deserta
sæculorum: fundamenta generationis et generationis
suscitabis: et vocaberis ædificator sepium, avertens
semitas in quietem. 13 Si averteris a Sabbato pedem
tuum, facere voluntatem tuam in die sancto meo, et
vocaveris Sabbatum delicatum, et sanctum Domini
gloriosum, et glorificaveris eum dum non facis vias
tuas, et non invenitur voluntas tua, ut loquaris
sermonem: 14 Tunc delectaberis super Domino, et
sustollam te super altitudines terræ, et cibabo te

hereditate Iacob patris tui. Os enim Domini locutum
est.

59 Ecce non est abbreviata manus Domini ut salvare
nequeat, neque aggravata est auris eius ut non
exaudiat: 2 Sed iniquitates vestræ diviserunt inter
vos et Deum vestrum, et peccata vestra absconderunt
faciem eius a vobis ne exaudiret. 3 Manus enim vestræ
pollutæ sunt sanguine, et digiti vestri iniquitate:
labia vestra locuta sunt mendacium, et lingua vestra
iniquitatem fatur. 4 Non est qui invocet iustitiam,
neque est qui iudicet vere: sed confidunt in nihilo,
et loquuntur vanitates: conceperunt laborem, et
pepererunt iniquitatem. 5 Ova aspidum ruperunt, et
telas araneæ texuerunt: qui comederit de ovis eorum,
morietur: et quod confotum est, erumpet in regulum.
6 Telæ eorum non erunt in vestimentum, neque
operientur operibus suis: opera eorum opera inutilia,
et opus iniquitatis in manibus eorum. 7 Pedes eorum ad
malum currunt, et festinant ut effundant sanguinem
innocentem, cogitationes eorum cogitationes inutiles:
vastitas et contritio in viis eorum. 8 Viam pacis
nescierunt, et non est iudicium in gressibus eorum.
Semitæ eorum incurvatæ sunt eis: omnis qui calcat
in eis, ignorat pacem. 9 Propter hoc elongatum est
iudicium a nobis, et non apprehendet nos iustitia:
expectavimus lucem, et ecce tenebræ: splendorem,
et in tenebris ambulavimus. 10 Palpavimus sicut
cæci parietem, et quasi absque oculis attrectavimus:
impegimus meridie quasi in tenebris, in caliginosis
quasi mortui. 11 Rugiemus quasi ursi omnes, et
quasi columbæ meditantes gememus. Expectavimus
iudicium, et non est: salutem, et elongata est a nobis.
12 Multiplicatæ sunt enim iniquitates nostræ coram
te, et peccata nostra responderunt nobis. Quia scelera
nostra nobiscum, et iniquitates nostras cognovimus,
13 peccare et mentiri contra Dominum: et aversi sumus
ne iremus post tergum Dei nostri, ut loqueremur
calumniam et transgressionem: concepimus, et locuti
sumus de corde verba mendacii. 14 Et conversum
est retrorsum iudicium, et iustitia longe stetit: quia
corruit in platea veritas, et æquitas non potuit ingredi.
15 Et facta est veritas in oblivionem: et qui recessit
a malo, prædæ patuit: Et vidit Dominus, et malum
apparuit in oculis eius, quia non est iudicium. 16
Et vidit quia non est vir: et aporiatus est, quia non
est qui occurrat: et salvavit sibi brachium suum, et
iustitia eius ipsa confirmavit eum. 17 Indutus est
iustitia ut lorica, et galea salutis in capite eius: indutus
est vestimentis ultionis, et opertus est quasi pallio
zeli. 18 Sicut ad vindictam quasi ad retributionem
indignationis hostibus suis, et vicissitudinem inimicis
suis: insulis vicem reddet. 19 Et timebunt qui ab
Occidente, nomen Domini: et qui ab ortu solis, gloriam
eius: cum venerit quasi fluvius violentus, quem
Spiritus Domini cogit: 20 et venerit Sion Redemptor, et
eis, qui redeunt ab iniquitate in Iacob, dicit Dominus.
21 Hoc fœdus meum cum eis, dicit Dominus: Spiritus
meus, qui est in te, et verba mea, quæ posui in ore
tuo, non recedent de ore tuo, et de ore seminis tui, et
de ore seminis seminis tui, dicit Dominus, amodo et
usque in sempiternum.

60 Surge illuminare Ierusalem: quia venit lumen
tuum, et gloria Domini super te orta est. 2 Quia
ecce tenebræ operient terram, et caligo populos:
super te autem orietur Dominus, et gloria eius in
te videbitur. 3 Et ambulabunt gentes in lumine tuo,
et reges in splendore ortus tui. 4 Leva in circuitu
oculos tuos, et vide: omnes isti congregati sunt,
venerunt tibi: filii tui de longe venient, et filiæ tuæ de
latere surgent. 5 Tunc videbis, et afflues, mirabitur et
dilatabitur cor tuum, quando conversa fuerit ad te
multitudo maris, fortitudo gentium venerit tibi: 6
Inundatio camelorum operiet te, dromedarii Madian
et Epha: omnes de Saba venient, aurum et thus
deferentes, et laudem Domino annunciantes. 7 Omne
pecus Cedar congregabitur tibi, arietes Nabaioth
ministrabunt tibi: offerentur super placabili altari
meo, et domum maiestatis meæ glorificabo. 8 Qui
sunt isti, qui ut nubes volant, et quasi columbæ ad
fenestras suas? 9 Me enim insulæ expectant, et naves
maris in principio ut adducam filios tuos de longe:
argentum eorum, et aurum eorum cum eis nomini
Domini Dei tui, et Sancto Israel, quia glorificavit
te. 10 Et ædificabunt filii peregrinorum muros tuos,
et reges eorum ministrabunt tibi: in indignatione
enim mea percussi te: et in reconciliatione mea
misertus sum tui. 11 Et aperientur portæ tuæ iugiter:
die ac nocte non claudentur, ut afferatur ad te

fortitudo gentium, et reges earum adducantur: 12
gens enim et regnum, quod non servierit tibi, peribit:
et Gentes solitudine vastabuntur. 13 Gloria Libani ad
te veniet, abies et buxus, et pinus simul ad ornandum
locum sanctificationis meæ, et locum pedum meorum
glorificabo. 14 Et venient ad te curvi filii eorum,
qui humiliaverunt te, et adorabunt vestigia pedum
tuorum omnes, qui detrahebant tibi, et vocabunt
te civitatem Domini, Sion Sancti Israel. 15 Pro eo
quod fuisti derelicta, et odio habita, et non erat qui
per te transiret, ponam te in superbiam sæculorum,
gaudium in generationem et generationem: 16 et
suges lac Gentium, et mamilla regum lactaberis: et
scies quia ego Dominus Salvans te, et Redemptor
tuus Fortis Iacob. 17 Pro ære afferam aurum, et pro
ferro afferam argentum: et pro lignis æs, et pro
lapidibus ferrum: et ponam visitationem tuam pacem,
et præpositos tuos iustitiam. 18 Non audietur ultra
iniquitas in terra tua, vastitas et contritio in terminis
tuis, et occupabit salus muros tuos, et portas tuas
laudatio. 19 Non erit tibi amplius sol ad lucendum
per diem, nec splendor lunæ illuminabit te: sed erit
tibi Dominus in lucem sempiternam, et Deus tuus
in gloriam tuam. 20 Non occidet ultra sol tuus, et
luna tua non minuetur: quia erit tibi Dominus in
lucem sempiternam, et complebuntur dies luctus tui.
21 Populus autem tuus omnes iusti, in perpetuum
hereditabunt terram, germen plantationis meæ, opus
manus meæ ad glorificandum. 22 Minimus erit in
mille, et parvulus in gentem fortissimam: ego Dominus
in tempore eius subito faciam istud.

61 Spiritus Domini super me, eo quod unxerit
Dominus me: ad annunciandum mansuetis misit
me, ut mederer contritis corde, et prædicarem
captivis indulgentiam, et clausis apertionem: 2 Ut
prædicarem annum placabilem Domino, et diem
ultionis Deo nostro: ut consolarer omnes lugentes: 3
ut ponerem lugentibus Sion: et darem eis coronam
pro cinere, oleum gaudii pro luctu, pallium laudis
pro spiritu mœroris: et vocabuntur in ea fortes
iustitiæ, plantatio Domini ad glorificandum. 4 Et
ædificabunt deserta a sæculo, et ruinas antiquas
erigent, et instaurabunt civitates desertas, dissipatas
in generationem et generationem. 5 Et stabunt alieni,
et pascent pecora vestra: et filii peregrinorum agricolæ
et vinitores vestri erunt. 6 Vos autem sacerdotes
Domini vocabimini: ministri Dei nostri, dicetur vobis:
Fortitudinem Gentium comedetis, et in gloria earum
superbietis. 7 Pro confusione vestra duplici, et rubore
laudabunt partem suam: propter hoc in terra sua
duplicia possidebunt, lætitia sempiterna erit eis. 8
Quia ego Dominus diligens iudicium, et odio habens
rapinam in holocausto: et dabo opus eorum in veritate,
et fœdus perpetuum feriam eis. 9 Et scient in gentibus
semen eorum, et germen eorum in medio populorum:
omnes, qui viderint eos, cognoscent illos, quia isti sunt
semen, cui benedixit Dominus. 10 Gaudens gaudebo
in Domino, et exultabit anima mea in Deo meo: quia
induit me vestimentis salutis: et indumento iustitiæ
circumdedit me, quasi sponsum decoratum corona,
et quasi sponsam ornatam monilibus suis. 11 Sicut
enim terra profert germen suum, et sicut hortus
semen suum germinat, sic Dominus Deus germinabit
iustitiam, et laudem coram universis gentibus.

62 Propter Sion non tacebo, et propter Ierusalem
non quiescam, donec egrediatur ut splendor
Iustus eius, et Salvator eius ut lampas accendatur.
2 Et videbunt Gentes Iustum tuum, et cuncti reges
Inclytum tuum: et vocabitur tibi nomen novum, quod
os Domini nominabit. 3 Et eris corona gloriæ in manu
Domini, et diadema regni in manu Dei tui. 4 Non
vocaberis ultra Derelicta: et terra tua non vocabitur
amplius Desolata: sed vocaberis Voluntas mea in
ea, et terra tua inhabitata. Quia complacuit Domino
in te: et terra tua inhabitabitur. 5 Habitabit enim
iuvenis cum virgine, et habitabunt in te filii tui. Et
gaudebit sponsus super sponsam, et gaudebit super
te Deus tuus. 6 Super muros tuos Ierusalem constitui
custodes, tota die, et tota nocte in perpetuum non
tacebunt. Qui reminiscimini Domini, ne taceatis, 7
et ne detis silentium ei, donec stabiliat, et donec
ponat Ierusalem laudem in terra. 8 Iuravit Dominus in
dextera sua, et in brachio fortitudinis suæ: Si dedero
triticum tuum ultra cibum inimicis tuis: et si biberint
filii alieni vinum tuum, in quo laborasti. 9 Quia qui
congregant illud, comedent, et laudabunt Dominum:
et qui comportant illud, bibent in atriis sanctis
meis. 10 Transite, transite per portas, præparate viam

populo, planum facite iter, eligite lapides, et elevate
signum ad Populos. 11 Ecce Dominus auditum fecit in
extremis terræ, dicite filiæ Sion: Ecce Salvator tuus
venit: ecce merces eius cum eo, et opus eius coram
illo. 12 Et vocabunt eos, Populus sanctus, redempti a
Domino. Tu autem vocaberis: Quæsita civitas, et non
Derelicta.

63 Quis est iste, qui venit de Edom, tinctis vestibus
de Bosra? Iste Formosus in stola sua, gradiens
in multitudine fortitudinis suæ. Ego, qui loquor
iustitiam, et Propugnator sum ad salvandum. 2 Quare
ergo rubrum est indumentum tuum, et vestimenta
tua sicut calcantium in torculari? 3 Torcular calcavi
solus, et de Gentibus non est vir mecum: calcavi
eos in furore meo, et conculcavi eos in ira mea:
et aspersus est sanguis eorum super vestimenta
mea, et omnia indumenta mea inquinavi. 4 Dies
enim ultionis in corde meo: annus redemptionis
meæ venit. 5 Circumspexi, et non erat auxiliator:
quæsivi et non fuit qui adiuvaret: et salvavit mihi
brachium meum, et indignatio mea ipsa auxiliata
est mihi. 6 Et conculcavi populos in furore meo, et
inebriavi eos in indignatione mea, et detraxi in terram
virtutem eorum. 7 Miserationum Domini recordabor,
laudem Domini super omnibus, quæ reddidit nobis
Dominus, et super multitudinem bonorum domui
Israel, quæ largitus est eis secundum indulgentiam
suam, et secundum multitudinem misericordiarum
suarum. 8 Et dixit: Verumtamen populus meus
est, filii non negantes: et factus est eis Salvator. 9
In omni tribulatione eorum non est tribulatus, et
Angelus faciei eius salvavit eos: in dilectione sua, et
in indulgentia sua ipse redemit eos, et portavit eos, et
elevavit eos cunctis diebus sæculi. 10 Ipsi autem ad
iracundiam provocaverunt, et afflixerunt Spiritum
Sancti eius: et conversus est eis in inimicum, et ipse
debellavit eos. 11 Et recordatus est dierum sæculi
Moysi, et populi sui: Ubi est qui eduxit eos de mari
cum pastoribus gregis sui? Ubi est qui posuit in medio
eius Spiritum Sancti sui? 12 Qui eduxit ad dexteram
Moysen brachio maiestatis suæ, qui scidit aquas
ante eos, ut faceret sibi nomen sempiternum: 13 Qui
eduxit eos per abyssos, quasi equum in deserto non
impingentem: 14 Quasi animal in campo descendens,
Spiritus Domini ductor eius fuit: sic adduxisti populum
tuum ut faceres tibi nomen gloriæ. 15 Attende de
cælo, et vide de habitaculo sancto tuo, et gloriæ
tuæ: ubi est zelus tuus, et fortitudo tua, multitudo
viscerum tuorum, et miserationum tuarum? Super me
continuerunt se. 16 Tu enim Pater noster, et Abraham
nescivit nos, et Israel ignoravit nos: tu Domine Pater
noster, Redemptor noster, a sæculo nomen tuum. 17
Quare errare nos fecisti Domine de viis tuis? Indurasti
cor nostrum ne timeremus te? Convertere propter
servos tuos, tribus hereditatis tuæ. 18 Quasi nihilum
possederunt populum sanctum tuum: hostes nostri
conculcaverunt sanctificationem tuam. 19 Facti sumus
quasi in principio, cum non dominareris nostri, neque
invocaretur nomen tuum super nos.

64 Utinam dirumperes cælos, et descenderes: a
facie tua montes defluerent. 2 Sicut exustio
ignis tabescerent, aquæ arderent igni, ut notum
fieret nomen tuum inimicis tuis: a facie tua
gentes turbarentur. 3 Cum feceris mirabilia, non
sustinebimus: descendisti, et a facie tua montes
defluxerunt. 4 A sæculo non audierunt, neque auribus
perceperunt: oculus non vidit, Deus absque te, quæ
præparasti expectantibus te. 5 Occurristi lætanti, et
facienti iustitiam: in viis tuis recordabuntur tui: ecce
tu iratus es, et peccavimus: in ipsis fuimus semper, et
salvabimur. 6 Et facti sumus ut immundus omnes nos,
et quasi pannus menstruatæ universæ iustitiæ nostræ:
et cecidimus quasi folium universi, et iniquitates
nostræ quasi ventus abstulerunt nos. 7 Non est qui
invocet nomen tuum: qui consurgat, et teneat te:
abscondisti faciem tuam a nobis, et allisisti nos in
manu iniquitatis nostræ. 8 Et nunc Domine, Pater
noster es tu, nos vero lutum: et Fictor noster tu, et
opera manuum tuarum omnes nos. 9 Ne irascaris
Domine satis, et ne ultra memineris iniquitatis nostræ:
ecce respice, populus tuus omnes nos. 10 Civitas sancti
tui facta est deserta, Sion deserta facta est, Ierusalem
desolata est. 11 Domus sanctificationis nostræ, et
gloriæ nostræ, ubi laudaverunt te patres nostri, facta
est in exustionem ignis, et omnia desiderabilia nostra
versa sunt in ruinas. 12 Numquid super his continebis
te Domine, tacebis, et affliges nos vehementer?

65 Quæsierunt me qui ante non interrogabant,
invenerunt qui non quæsierunt me. Dixi: Ecce
ego, ecce ego ad gentem, quæ non invocabat nomen
meum. **2** Expandi manus meas tota die ad populum
incredulum, qui graditur in via non bona post
cogitationes suas. **3** Populus qui ad iracundiam
provocat me ante faciem meam semper: qui immolant
in hortis, et sacrificant super lateres: **4** qui habitant
in sepulchris, et in delubris idolorum dormiunt: qui
comedunt carnem suillam, et ius profanum in vasis
eorum. **5** Qui dicunt: Recede a me, non appropinques
mihi, quia immundus es: isti fumus erunt in furore
meo, ignis ardens tota die. **6** Ecce scriptum est coram
me: non tacebo, sed reddam et retribuam in sinum
eorum **7** iniquitates vestras, et iniquitates patrum
vestrorum simul, dicit Dominus, qui sacrificaverunt
super montes, et super colles exprobraverunt mihi,
et remetiar opus eorum primum in sinu eorum. **8**
Hæc dicit Dominus: Quomodo si inveniatur granum
in botro, et dicatur: Ne dissipes illud, quoniam
benedictio est: sic faciam propter servos meos, ut non
disperdam totum. **9** Et educam de Iacob semen, et
de Iuda possidentem montes meos: et hereditabunt
eam electi mei, et servi mei habitabunt ibi. **10** Et
erunt campestria in caulas gregum, et vallis Achor
in cubile armentorum populo meo qui requisierunt
me. **11** Et vos, qui dereliquistis Dominum, qui obliti
estis montem sanctum meum, qui ponitis Fortunæ
mensam, et libatis super eam. **12** Numerabo vos in
gladio, et omnes in cæde corruetis: pro eo quod vocavi,
et non respondistis: locutus sum, et non audistis:
et faciebatis malum in oculis meis, et quæ nolui,
elegistis. **13** Propter hoc hæc dicit Dominus Deus: Ecce
servi mei comedent, et vos esurietis: ecce servi mei
bibent, et vos sitietis: **14** Ecce servi mei lætabuntur,
et vos confundemini: Ecce servi mei laudabunt præ
exultatione cordis, et vos clamabitis præ dolore
cordis, et præ contritione spiritus ululabitis. **15** Et
dimittetis nomen vestrum in iuramentum electis
meis: et interficiet te Dominus Deus, et servos suos
vocabit nomine alio. **16** In quo qui benedictus est
super terram, benedicetur in Deo, Amen: et qui iurat
in terra, iurabit in Deo, Amen: quia oblivioni traditæ
sunt angustiæ priores, et quia absconditæ sunt ab
oculis meis. **17** Ecce enim ego creo cælos novos, et
terram novam: et non erunt in memoria priora, et non
ascendent super cor. **18** Sed gaudebitis et exultabitis
usque in sempiternum in his, quæ ego creo: quia ecce
ego creo Ierusalem exultationem, et populum eius
gaudium. **19** Et exultabo in Ierusalem, et gaudebo
in populo meo: et non audietur in eo ultra vox
fletus et vox clamoris. **20** Non erit ibi amplius infans
dierum, et senex qui non impleat dies suos: quoniam
puer centum annorum morietur, et peccator centum
annorum maledictus erit. **21** Et ædificabunt domos,
et habitabunt: et plantabunt vineas, et comedent
fructus earum. **22** Non ædificabunt, et alius habitabit:
non plantabunt, et alius comedet: secundum enim
dies ligni, erunt dies populi mei, et opera manuum
eorum inveterabunt: **23** electi mei non laborabunt
frustra, neque generabunt in conturbatione: quia
semen benedictorum Domini est, et nepotes eorum
cum eis. **24** Eritque antequam clament, ego exaudiam:
adhuc illis loquentibus, ego audiam. **25** Lupus et
agnus pascentur simul, leo et bos comedent paleas:
et serpenti pulvis panis eius: non nocebunt, neque
occident in omni monte sancto meo, dicit Dominus.

66 Hæc dicit Dominus: Cælum sedes mea, terra
autem scabellum pedum meorum: quæ est ista
domus, quam ædificabitis mihi? Et quis est iste locus
quietis meæ? **2** Omnia hæc manus mea fecit, et facta
sunt universa ista, dicit Dominus. Ad quem autem
respiciam, nisi ad pauperculum, et contritum spiritu,
et trementem sermones meos? **3** Qui immolat bovem,
quasi qui interficiat virum: qui mactat pecus, quasi
qui excerebret canem: qui offert oblationem, quasi
qui sanguinem suillum offerat: qui recordatur thuris,
quasi qui benedicat idolo. Hæc omnia elegerunt in
viis suis, et in abominationibus suis anima eorum
delectata est. **4** Unde et ego eligam illusiones eorum:
et quæ timebant, adducam eis: quia vocavi, et non
erat qui responderet: locutus sum, et non audierunt:
feceruntque malum in oculis meis, et quæ nolui
elegerunt. **5** Audite verbum Domini, qui tremitis ad
verbum eius: dixerunt fratres vestri odientes vos,
et abiicientes propter nomen meum: glorificetur
Dominus, et videbimus in lætitia vestra: ipsi autem
confundentur. **6** Vox populi de civitate, vox de templo,
vox Domini reddentis retributionem inimicis suis.

7 Antequam parturiret peperit: antequam veniret
partus eius, peperit masculum. 8 Quis audivit umquam
tale? Et quis vidit huic simile? Numquid parturiet
terra in die una? Aut parietur gens simul? Quia
parturivit et peperit Sion filios suos. 9 Numquid ego,
qui alios parere facio, ipse non pariam, dicit Dominus?
Si ego, qui generationem ceteris tribuo, sterilis ero, ait
Dominus Deus tuus? 10 Lætamini cum Ierusalem, et
exultate in ea, omnes qui diligitis eam: gaudete cum ea
gaudio universi, qui lugetis super eam 11 ut sugatis, et
repleamini ab ubere consolationis eius: ut mulgeatis,
et deliciis affluatis ab omnimoda gloria eius. 12 Quia
hæc dicit Dominus: Ecce ego declinabo super eam
quasi fluvium pacis, et quasi torrentem inundantem
gloriam Gentium, quam sugetis: ad ubera portabimini,
et super genua blandientur vobis. 13 Quomodo si
cui mater blandiatur, ita ego consolabor vos, et in
Ierusalem consolabimini. 14 Videbitis, et gaudebit cor
vestrum, et ossa vestra quasi herba germinabunt, et
cognoscetur manus Domini servis eius, et indignabitur
inimicis suis. 15 Quia ecce Dominus in igne veniet, et
quasi turbo quadrigæ eius: reddere in indignatione
furorem suum, et increpationem suam in flamma
ignis: 16 quia in igne Dominus diiudicabit, et in
gladio suo ad omnem carnem, et multiplicabuntur
interfecti a Domino, 17 qui sanctificabantur, et mundos
se putabant in hortis post ianuam intrinsecus, qui
comedebant carnem suillam, et abominationem et
murem: simul consumentur, dicit Dominus. 18 Ego
autem opera eorum, et cogitationes eorum: venio
ut congregem cum omnibus gentibus et linguis: et
venient et videbunt gloriam meam. 19 Et ponam in eis
signum, et mittam ex eis, qui salvati fuerint, ad Gentes
in mare, in Africam, et Lydiam tendentes sagittam: in
Italiam et Græciam, ad insulas longe, ad eos, qui non
audierunt de me, et non viderunt gloriam meam. Et
annunciabunt gloriam meam Gentibus, 20 et adducent
omnes fratres vestros de cunctis Gentibus donum
Domino in equis, et in quadrigis, et in lecticis, et
in mulis, et in carrucis, ad montem sanctum meum
Ierusalem, dicit Dominus, quomodo si inferant filii
Israel munus in vase mundo in domum Domini. 21
Et assumam ex eis in sacerdotes, et Levitas, dicit
Dominus: 22 Quia sicut cæli novi, et terra nova, quæ
ego facio stare coram me, dicit Dominus: sic stabit
semen vestrum, et nomen vestrum. 23 Et erit mensis
ex mense, et Sabbatum ex Sabbato: veniet omnis
caro ut adoret coram facie mea, dicit Dominus. 24
Et egredientur, et videbunt cadavera virorum, qui
prævaricati sunt in me: vermis eorum non morietur,
et ignis eorum non extinguetur: et erunt usque ad
satietatem visionis omni carni.

Jeremiæ

1 Verba Ieremiæ filii Helciæ, de sacerdotibus, qui
fuerunt in Anathoth, in Terra Beniamin. **2** Quod
factum est verbum Domini ad eum in diebus Iosiæ filii
Amon regis Iuda, in tertiodecimo anno regni eius. **3** Et
factum est in diebus Ioakim filii Iosiæ regis Iuda, usque
ad consummationem undecimi anni Sedeciæ filii Iosiæ
regis Iuda, usque ad transmigrationem Ierusalem,
in mense quinto. **4** Et factum est verbum Domini
ad me, dicens: **5** Priusquam te formarem in utero,
novi te: et antequam exires de vulva, sanctificavi
te, et prophetam in gentibus dedi te. **6** Et dixi: A,
a, a, Domine Deus: ecce nescio loqui, quia puer ego
sum. **7** Et dixit Dominus ad me: Noli dicere: Puer
sum: quoniam ad omnia, quæ mittam te, ibis: et
universa, quæcumque mandavero tibi, loqueris. **8**
Ne timeas a facie eorum: quia tecum ego sum ut
eruam te, dicit Dominus. **9** Et misit Dominus manum
suam, et tetigit os meum: et dixit Dominus ad me:
Ecce dedi verba mea in ore tuo: **10** ecce constitui
te hodie super gentes, et super regna ut evellas, et
destruas, et disperdas, et dissipes, et ædifices, et
plantes. **11** Et factum est verbum Domini ad me, dicens:
Quid tu vides, Ieremia? Et dixi: Virgam vigilantem
ego video. **12** Et dixit Dominus ad me: Bene vidisti,
quia vigilabo ego super verbo meo ut faciam illud.
13 Et factum est verbum Domini secundo ad me,
dicens: Quid tu vides? Et dixi: Ollam succensam ego
video, et faciem eius a facie Aquilonis. **14** Et dixit
Dominus ad me: Ab Aquilone pandetur malum super
omnes habitatores terræ. **15** Quia ecce ego convocabo
omnes cognationes regnorum Aquilonis, ait Dominus:
et venient et ponent unusquisque solium suum in
introitu portarum Ierusalem, et super omnes muros
eius in circuitu, et super universas urbes Iuda. **16** Et
loquar iudicia mea cum eis super omnem malitiam
eorum, qui dereliquerunt me, et libaverunt diis alienis,
et adoraverunt opus manuum suarum. **17** Tu ergo
accinge lumbos tuos, et surge, et loquere ad eos omnia
quæ ego præcipio tibi. Ne formides a facie eorum: nec
enim timere te faciam vultum eorum. **18** Ego quippe
dedi te hodie in civitatem munitam, et in columnam
ferream, et in murum æreum, super omnem terram,
regibus Iuda, principibus eius, et sacerdotibus, et
populo terræ. **19** Et bellabunt adversum te, et non
prævalebunt: quia ego tecum sum, ait Dominus, ut
liberem te.

2 Et factum est verbum Domini ad me, dicens: **2** Vade,
et clama in auribus Ierusalem, dicens: Hæc dicit
Dominus: Recordatus sum tui, miserans adolescentiam
tuam, et charitatem desponsationis tuæ, quando
secuta es me in deserto, in terra, quæ non seminatur.
3 Sanctus Israel Domino, primitiæ frugum eius: omnes,
qui devorant eum, delinquunt: mala venient super
eos, dicit Dominus. **4** Audite verbum Domini domus
Iacob, et omnes cognationes domus Israel: **5** Hæc
dicit Dominus: Quid invenerunt patres vestri in me
iniquitatis, quia elongaverunt a me, et ambulaverunt
post vanitatem, et vani facti sunt? **6** Et non dixerunt:
Ubi est Dominus, qui ascendere nos fecit de Terra
Ægypti: qui traduxit nos per desertum, per terram
inhabitabilem et inviam, per terram sitis, et imaginem
mortis, per terram, in qua non ambulavit vir, neque
habitavit homo? **7** Et induxi vos in terram Carmeli,
ut comederetis fructum eius, et optima illius: et
ingressi contaminastis terram meam, et hereditatem
meam posuistis in abominationem. **8** Sacerdotes
non dixerunt: Ubi est Dominus? Et tenentes legem
nescierunt me, et pastores prævaricati sunt in me:
et prophetæ prophetaverunt in Baal, et idola secuti
sunt. **9** Propterea adhuc iudicio contendam vobiscum,
ait Dominus, et cum filiis vestris disceptabo. **10**
Transite ad insulas Cethim, et videte: et in Cedar
mittite, et considerate vehementer: et videte si factum
est huiuscemodi. **11** Si mutavit gens deos suos, et
certe ipsi non sunt dii: populus vero meus mutavit
gloriam suam in idolum. **12** Obstupescite cæli super
hoc, et portæ eius desolamini vehementer, dicit
Dominus. **13** Duo enim mala fecit populus meus:
Me dereliquerunt Fontem aquæ vivæ, et foderunt
sibi cisternas, cisternas dissipatas, quia continere
non valent aquas. **14** Numquid servus est Israel, aut
vernaculus? Quare ergo factus est in prædam? **15**
Super eum rugierunt leones, et dederunt vocem suam,
posuerunt terram eius in solitudinem: civitates eius
exustæ sunt, et non est qui habitet in eis. **16** Filii
quoque Mempheos et Taphnes constupraverunt te
usque ad verticem. **17** Numquid non istud factum

est tibi, quia dereliquisti Dominum Deum tuum eo
tempore, quo ducebat te per viam? 18 Et nunc quid tibi
vis in via Ægypti, ut bibas aquam turbidam? Et quid
tibi cum via Assyriorum, ut bibas aquam fluminis? 19
Arguet te malitia tua, et aversio tua increpabit te.
Scito, et vide quia malum et amarum est reliquisse
te Dominum Deum tuum, et non esse timorem mei
apud te, dicit Dominus Deus exercituum. 20 A sæculo
confregisti iugum meum, rupisti vincula mea, et
dixisti: Non serviam. In omni enim colle sublimi, et
sub omni ligno frondoso tu prosternebaris meretrix.
21 Ego autem plantavi te vineam electam, omne semen
verum: quomodo ergo conversa es mihi in pravum
vinea aliena? 22 Si laveris te nitro, et multiplicaveris
tibi herbam borith, maculata es in iniquitate tua
coram me, dicit Dominus Deus. 23 Quomodo dicis: Non
sum polluta, post Baalim non ambulavi? Vide vias tuas
in convalle, scito quid feceris: cursor levis explicans
vias suas. 24 Onager assuetus in solitudine, in desiderio
animæ suæ attraxit ventum amoris sui: nullus avertet
eam: omnes, qui quærunt eam, non deficient: in
menstruis eius invenient eam. 25 Prohibe pedem tuum
a nuditate, et guttur tuum a siti. Et dixisti: Desperavi,
nequaquam faciam: adamavi quippe alienos, et post
eos ambulabo. 26 Quomodo confunditur fur quando
deprehenditur, sic confusi sunt domus Israel, ipsi et
reges eorum, principes, et sacerdotes, et prophetæ
eorum, 27 dicentes ligno: Pater meus es tu: et lapidi:
Tu me genuisti. Verterunt ad me tergum, et non
faciem, et in tempore afflictionis suæ dicent: Surge, et
libera nos. 28 Ubi sunt dii tui, quos fecisti tibi? Surgant
et liberent te in tempore afflictionis tuæ: secundum
numerum quippe civitatum tuarum erant dii tui Iuda.
29 Quid vultis mecum iudicio contendere? Omnes
dereliquistis me, dicit Dominus. 30 Frustra percussi
filios vestros, disciplinam non receperunt: devoravit
gladius vester prophetas vestros, quasi leo vastator
generatio vestra. 31 Videte verbum Domini: Numquid
solitudo factus sum Israeli, aut terra serotina? Quare
ergo dixit populus meus: Recessimus, non veniemus
ultra ad te? 32 Numquid obliviscetur virgo ornamenti
sui, aut sponsa fasciæ pectoralis suæ? Populus vero
meus oblitus est mei diebus innumeris. 33 Quid
niteris bonam ostendere viam tuam ad quærendam
dilectionem, quæ insuper et malitias tuas docuisti
vias tuas, 34 et in alis tuis inventus est sanguis
animarum pauperum et innocentum? Non in fossis
inveni eos, sed in omnibus, quæ supra memoravi. 35
Et dixisti: Absque peccato et innocens ego sum: et
propterea avertatur furor tuus a me. Ecce ego iudicio
contendam tecum, eo quod dixeris: Non peccavi. 36
Quam vilis facta es nimis, iterans vias tuas! Et ab
Ægypto confunderis, sicut confusa es ab Assur. 37
Nam et ab ista egredieris, et manus tuæ erunt super
caput tuum: quoniam obtrivit Dominus confidentiam
tuam, et nihil habebis prosperum in ea.

3 Vulgo dicitur: Si dimiserit vir uxorem suam, et
recedens ab eo, duxerit virum alterum: Numquid
revertetur ad eam ultra? Numquid non polluta, et
contaminata erit mulier illa? Tu autem fornicata
es cum amatoribus multis: tamen revertere ad me,
dicit Dominus, et ego suscipiam te. 2 Leva oculos
tuos in directum, et vide ubi non prostrata sis: in
viis sedebas, expectans eos quasi latro in solitudine:
et polluisti terram in fornicationibus tuis, et in
malitiis tuis. 3 Quam ob rem prohibitæ sunt stillæ
pluviarum, et serotinus imber non fuit: frons mulieris
meretricis facta est tibi, noluisti erubescere. 4 Ergo
saltem amodo voca me: Pater meus, dux virginitatis
meæ tu es: 5 Numquid irasceris in perpetuum, aut
perseverabis in finem? Ecce locuta es, et fecisti mala,
et potuisti. 6 Et dixit Dominus ad me in diebus Iosiæ
regis: Numquid vidisti quæ fecerit aversatrix Israel?
Abiit sibimet super omnem montem excelsum, et
sub omni ligno frondoso, et fornicata est ibi. 7 Et
dixi, cum fecisset hæc omnia: Ad me revertere: et non
est reversa. Et vidit prævaricatrix soror eius Iuda, 8
quia pro eo, quod mœchata esset aversatrix Israel,
dimisissem eam, et dedissem ei libellum repudii:
et non timuit prævaricatrix Iuda soror eius, sed
abiit, et fornicata est etiam ipsa. 9 Et facilitate
fornicationis suæ contaminavit terram, et mœchata
est cum lapide et ligno. 10 Et in omnibus his non
est reversa ad me prævaricatrix soror eius Iuda
in toto corde suo, sed in mendacio, ait Dominus.
11 Et dixit Dominus ad me: Iustificavit animam
suam aversatrix Israel, comparatione prævaricatricis
Iudæ. 12 Vade, et clama sermones istos contra
Aquilonem, et dices: Revertere aversatrix Israel, ait

Dominus, et non avertam faciem meam a vobis:
quia sanctus ego sum, dicit Dominus, et non irascar
in perpetuum. 13 Verumtamen scito iniquitatem
tuam, quia in Dominum Deum tuum prævaricata
es: et dispersisti vias tuas alienis sub omni ligno
frondoso, et vocem meam non audisti, ait Dominus.
14 Convertimini filii revertentes, dicit Dominus: quia
ego vir vester: et assumam vos unum de civitate, et
duos de cognatione, et introducam vos in Sion. 15 Et
dabo vobis pastores iuxta cor meum, et pascent vos
scientia et doctrina. 16 Cumque multiplicati fueritis,
et creveritis in terra in diebus illis, ait Dominus:
non dicent ultra: Arca testamenti Domini: neque
ascendet super cor, neque recordabuntur illius: nec
visitabitur, nec fiet ultra. 17 In tempore illo vocabunt
Ierusalem, Solium Domini: et congregabuntur ad eam
omnes gentes in nomine Domini in Ierusalem, et non
ambulabunt post pravitatem cordis sui pessimi. 18
In diebus illis ibit domus Iuda ad domum Israel, et
venient simul de terra Aquilonis ad terram, quam dedi
patribus vestris. 19 Ego autem dixi: Quomodo ponam
te in filios, et tribuam tibi terram desiderabilem,
hereditatem præclaram exercituum Gentium? Et dixi:
Patrem vocabis me, et post me ingredi non cessabis.
20 Sed quomodo si contemnat mulier amatorem suum,
sic contempsit me domus Israel, dicit Dominus. 21
Vox in viis audita est, ploratus et ululatus filiorum
Israel: quoniam iniquam fecerunt viam suam, obliti
sunt Domini Dei sui. 22 Convertimini filii revertentes,
et sanabo aversiones vestras. Ecce nos venimus ad te:
tu enim es Dominus Deus noster. 23 Vere mendaces
erant colles, et multitudo montium: vere in Domino
Deo nostro salus Israel. 24 Confusio comedit laborem
patrum nostrorum ab adolescentia nostra, greges
eorum, et armenta eorum, filios eorum, et filias
eorum. 25 Dormiemus in confusione nostra, et operiet
nos ignominia nostra: quoniam Domino Deo nostro
peccavimus nos, et patres nostri ab adolescentia
nostra usque ad diem hanc: et non audivimus vocem
Domini Dei nostri.

4 Si reverteris Israel, ait Dominus, ad me convertere:
si abstuleris offendicula tua a facie mea, non
commoveberis. 2 Et iurabis: Vivit Dominus in veritate,
et in iudicio, et in iustitia: et benedicent eum Gentes,
ipsumque laudabunt. 3 Hæc enim dicit Dominus
viro Iuda, et Ierusalem: Novate vobis novale, et
nolite serere super spinas: 4 Circumcidimini Domino,
et auferte præputia cordium vestrorum viri Iuda,
et habitatores Ierusalem: ne forte egrediatur ut
ignis indignatio mea, et succendatur, et non sit qui
extinguat, propter malitiam cogitationum vestrarum.
5 Annunciate in Iuda, et in Ierusalem auditum facite:
loquimini, et canite tuba in terra: clamate fortiter,
et dicite: congregamini, et ingrediamur civitates
munitas: 6 Levate signum in Sion. Confortamini,
nolite stare, quia malum ego adduco ab Aquilone, et
contritionem magnam. 7 Ascendit leo de cubili suo,
et prædo Gentium se levavit: egressus est de loco
suo ut ponat terram tuam in solitudinem: civitates
tuæ vastabuntur, remanentes absque habitatore. 8
Super hoc accingite vos ciliciis, plangite et ululate:
quia non est aversa ira furoris Domini a nobis. 9 Et
erit in die illa, dicit Dominus: Peribit cor regis, et cor
principum: et obstupescent sacerdotes, et prophetæ
consternabuntur. 10 Et dixi: Heu, heu, heu, Domine
Deus, ergo ne decepisti populum istum et Ierusalem,
dicens: Pax erit vobis: et ecce pervenit gladius usque
ad animam? 11 In tempore illo dicetur populo huic et
Ierusalem: Ventus urens in viis, quæ sunt in deserto
viæ filiæ populi mei, non ad ventilandum, et ad
purgandum. 12 Spiritus plenus ex his veniet mihi:
et nunc ego loquar iudicia mea cum eis. 13 Ecce
quasi nubes ascendet, et quasi tempestas currus eius:
velociores aquilis equi illius: Væ nobis! quoniam
vastati sumus. 14 Lava a malitia cor tuum Ierusalem,
ut salva fias: usquequo morabuntur in te cogitationes
noxiæ? 15 Vox enim annunciantis a Dan, et notum
facientis idolum de monte Ephraim. 16 Dicite gentibus:
Ecce auditum est in Ierusalem custodes venire de terra
longinqua, et dare super civitates Iuda vocem suam. 17
Quasi custodes agrorum facti sunt super eam in gyro:
quia me ad iracundiam provocavit, dicit Dominus.
18 Viæ tuæ, et cogitationes tuæ fecerunt hæc tibi:
ista malitia tua, quia amara, quia tetigit cor tuum. 19
Ventrem meum, ventrem meum doleo, sensus cordis
mei turbati sunt in me: non tacebo, quoniam vocem
buccinæ audivit anima mea, clamorem prælii. 20
Contritio super contritionem vocata est, et vastata est
omnis terra: repente vastata sunt tabernacula mea,

subito pelles meæ. 21 Usquequo videbo fugientem,
audiam vocem buccinæ? 22 Quia stultus populus meus
me non cognovit: filii insipientes sunt, et vecordes:
sapientes sunt ut faciant mala, bene autem facere
nescierunt. 23 Aspexi terram, et ecce vacua erat, et
nihili: et cælos, et non erat lux in eis. 24 Vidi montes,
et ecce movebantur: et omnes colles conturbati sunt.
25 Intuitus sum, et non erat homo: et omne volatile
cæli recessit. 26 Aspexi, et ecce Carmelus desertus: et
omnes urbes eius destructæ sunt a facie Domini, et a
facie iræ furoris eius. 27 Hæc enim dicit Dominus:
Deserta erit omnis terra, sed tamen consummationem
non faciam. 28 Lugebit terra, et mœrebunt cæli
desuper: eo quod locutus sum, cogitavi, et non
pœnituit me, nec aversus sum ab eo. 29 A voce equitis,
et mittentis sagittam fugit omnis civitas: ingressi
sunt ardua, et ascenderunt rupes: universæ urbes
derelictæ sunt, et non habitat in eis homo. 30 Tu
autem vastata quid facies? Cum vestieris te coccino,
cum ornata fueris monili aureo, et pinxeris stibio
oculos tuos, frustra componeris: contempserunt te
amatores tui, animam tuam quærent. 31 Vocem enim
quasi parturientis audivi, angustias ut puerperæ: Vox
filiæ Sion intermorientis, expandentisque manus suas:
Væ mihi, quia defecit anima mea propter interfectos!

5 Circuite vias Ierusalem, et aspicite, et considerate,
et quærite in plateis eius, an inveniatis virum
facientem iudicium, et quærentem fidem: et propitius
ero ei. 2 Quod si etiam Vivit Dominus, dixerint: et
hoc falso iurabunt. 3 Domine oculi tui respiciunt
fidem: percussisti eos, et non doluerunt: attrivisti
eos, et renuerunt accipere disciplinam: induraverunt
facies suas supra petram, et noluerunt reverti. 4
Ego autem dixi: Forsitan pauperes sunt et stulti,
ignorantes viam Domini, iudicium Dei sui. 5 Ibo igitur
ad optimates, et loquar eis: ipsi enim cognoverunt
viam Domini, iudicium Dei sui. Et ecce magis hi simul
confregerunt iugum, ruperunt vincula. 6 Idcirco
percussit eos leo de silva, lupus ad vesperam vastavit
eos, pardus vigilans super civitates eorum: omnis, qui
egressus fuerit ex eis, capietur: quia multiplicatæ sunt
prævaricationes eorum, confortatæ sunt aversiones
eorum. 7 Super quo propitius tibi esse potero? Filii tui
dereliquerunt me, et iurant in his, qui non sunt dii:
saturavi eos, et mœchati sunt, et in domo meretricis
luxuriabantur. 8 Equi amatores, et emissarii facti
sunt: Unusquisque ad uxorem proximi sui hinniebat.
9 Numquid super his non visitabo, dicit Dominus? Et
in gente tali non ulciscetur anima mea? 10 Ascendite
muros eius, et dissipate, consummationem autem
nolite facere: auferte propagines eius, quia non sunt
Domini. 11 Prævaricatione enim prævaricata est in
me domus Israel, et domus Iuda, ait Dominus. 12
Negaverunt Dominum, et dixerunt: Non est ipse:
neque veniet super nos malum: gladium et famem
non videbimus. 13 Prophetæ fuerunt in ventum locuti,
et responsum non fuit in eis: Hæc ergo evenient
illis. 14 Hæc dicit Dominus Deus exercituum: Quia
locuti estis verbum istud: ecce ego do verba mea
in ore tuo in ignem, et populum istum in ligna, et
vorabit eos. 15 Ecce ego adducam super vos gentem
de longinquo domus Israel, ait Dominus: gentem
robustam, gentem antiquam, gentem cuius ignorabis
linguam, nec intelliges quid loquatur. 16 Pharetra
eius quasi sepulchrum patens, universi fortes. 17 Et
comedet segetes tuas, et panem tuum: devorabit filios
tuos, et filias tuas: comedet gregem tuum, et armenta
tua: comedet vineam tuam et ficum tuam: et conteret
urbes munitas tuas, in quibus tu habes fiduciam,
gladio. 18 Verumtamen in diebus illis, ait Dominus, non
faciam vos in consummationem. 19 Quod si dixeritis:
Quare fecit nobis Dominus Deus noster hæc omnia?
Dices ad eos: Sicut dereliquistis me, et servistis deo
alieno in terra vestra, sic servietis alienis in terra non
vestra. 20 Annunciate hoc domui Iacob, et auditum
facite in Iuda, dicentes: 21 Audi popule stulte, qui non
habes cor: qui habentes oculos non videtis: et aures, et
non auditis. 22 Me ergo non timebitis, ait Dominus: et
a facie mea non dolebitis? Qui posui arenam terminum
mari, præceptum sempiternum, quod non præteribit:
et commovebuntur, et non poterunt: et intumescent
fluctus eius, et non transibunt illud: 23 Populo
autem huic factum est cor incredulum et exasperans,
recesserunt et abierunt. 24 Et non dixerunt in corde
suo: Metuamus Dominum Deum nostrum, qui dat
nobis pluviam temporaneam et serotinam in tempore
suo: plenitudinem annuæ messis custodientem nobis.
25 Iniquitates vestræ declinaverunt hæc: et peccata
vestra prohibuerunt bonum a vobis: 26 Quia inventi

sunt in populo meo impii insidiantes quasi aucupes,
laqueos ponentes, et pedicas ad capiendos viros. 27
Sicut decipula plena avibus, sic domus eorum plenæ
dolo: ideo magnificati sunt et ditati. 28 Incrassati
sunt et impinguati: et præterierunt sermones meos
pessime. Causam viduæ non iudicaverunt, causam
pupilli non direxerunt, et iudicium pauperum non
iudicaverunt. 29 Numquid super his non visitabo,
dicit Dominus? Aut super gentem huiuscemodi non
ulciscetur anima mea? 30 Stupor et mirabilia facta
sunt in terra: 31 Prophetæ prophetabant mendacium,
et sacerdotes applaudebant manibus suis: et populus
meus dilexit talia: quid igitur fiet in novissimo eius?

6 Confortamini filii Beniamin in medio Ierusalem, et
in Thecua clangite buccina, et super Bethacarem
levate vexillum: quia malum visum est ab Aquilone,
et contritio magna. 2 Speciosæ et delicatæ assimilavi
filiam Sion. 3 Ad eam venient pastores, et greges
eorum: fixerunt in ea tentoria in circuitu: pascet
unusquisque eos, qui sub manu sua sunt. 4 Sanctificate
super eam bellum: consurgite, et ascendamus in
meridie: Væ nobis, quia declinavit dies, quia longiores
factæ sunt umbræ vesperi. 5 Surgite, et ascendamus
in nocte, et dissipemus domus eius. 6 Quia hæc
dicit Dominus exercituum: Cædite lignum eius, et
fundite circa Ierusalem aggerem: hæc est civitas
visitationis, omnis calumnia in medio eius. 7 Sicut
frigidam fecit cisterna aquam suam, sic frigidum
fecit malitiam suam: iniquitas et vastitas audietur in
ea, coram me semper infirmitas et plaga. 8 Erudire
Ierusalem, ne forte recedat anima mea a te, ne forte
ponam te desertam terram inhabitabilem. 9 Hæc dicit
Dominus exercituum: Usque ad racemum colligent
quasi in vinea reliquias Israel: converte manum tuam
quasi vindemiator ad cartallum. 10 Cui loquar? Et
quem contestabor ut audiat? Ecce incircumcisæ aures
eorum, et audire non possunt: Ecce verbum Domini
factum est eis in opprobrium: et non suscipient illud. 11
Idcirco furore Domini plenus sum, laboravi sustinens:
effunde super parvulum foris, et super consilium
iuvenum simul: vir enim cum muliere capietur, senex
cum pleno dierum. 12 Et transibunt domus eorum ad
alteros, agri et uxores pariter: quia extendam manum
meam super habitantes terram, dicit Dominus. 13 A
minore quippe usque ad maiorem omnes avaritiæ
student: et a propheta usque ad sacerdotem cuncti
faciunt dolum. 14 Et curabant contritionem filiæ
populi mei cum ignominia, dicentes: Pax, pax: et
non erat pax. 15 Confusi sunt, quia abominationem
fecerunt: quin potius confusione non sunt confusi, et
erubescere nescierunt. Quam ob rem cadent inter
ruentes: in tempore visitationis suæ corruent, dicit
Dominus. 16 Hæc dicit Dominus: State super vias, et
videte, et interrogate de semitis antiquis, quæ sit via
bona, et ambulate in ea: et invenietis refrigerium
animabus vestris. Et dixerunt: Non ambulabimus. 17
Et constitui super vos speculatores. Audite vocem
tubæ. Et dixerunt: Non audiemus. 18 Ideo audite
Gentes, et cognosce congregatio, quanta ego faciam
eis. 19 Audi terra: Ecce ego adducam mala super
populum istum, fructum cogitationum eius: quia
verba mea non audierunt, et legem meam proiecerunt.
20 Ut quid mihi thus de Saba affertis, et calamum
suave olentem de terra longinqua? Holocautomata
vestra non sunt accepta, et victimæ vestræ non
placuerunt mihi. 21 Propterea hæc dicit Dominus:
Ecce ego dabo in populum istum ruinas, et ruent in
eis patres et filii simul, vicinus, et proximus peribunt.
22 Hæc dicit Dominus: Ecce populus venit de terra
Aquilonis, et gens magna consurget a finibus terræ.
23 Sagittam et scutum arripiet: crudelis est, et non
miserebitur. Vox eius quasi mare sonabit: et super
equos ascendent, præparati quasi vir ad prælium,
adversum te filia Sion. 24 Audivimus famam eius,
dissolutæ sunt manus nostræ: tribulatio apprehendit
nos, dolores ut parturientem. 25 Nolite exire ad
agros, et in via ne ambuletis: quoniam gladius inimici
pavor in circuitu. 26 Filia populi mei accingere cilicio,
et conspergere cinere: luctum unigeniti fac tibi,
planctum amarum, quia repente veniet vastator super
nos. 27 Probatorem dedi te in populo meo robustum: et
scies, et probabis viam eorum. 28 Omnes isti principes
declinantes, ambulantes fraudulenter, æs et ferrum:
universi corrupta sunt. 29 Defecit sufflatorium, in
igne consumptum est plumbum, frustra conflavit
conflator: malitiæ enim eorum non sunt consumptæ.
30 Argentum reprobum vocate eos, quia Dominus
proiecit illos.

7 Verbum, quod factum est ad Ieremiam a Domino,
dicens: 2 Sta in porta domus Domini, et prædica ibi
verbum istud, et dic: Audite verbum Domini omnis
Iuda, qui ingredimini per portas has, ut adoretis
Dominum. 3 Hæc dicit Dominus exercituum Deus
Israel: Bonas facite vias vestras, et studia vestra: et
habitabo vobiscum in loco isto. 4 Nolite confidere
in verbis mendacii, dicentes: Templum Domini,
templum Domini, templum Domini est. 5 Quoniam
si bene direxeritis vias vestras, et studia vestra: si
feceritis iudicium inter virum et proximum eius, 6
advenæ, et pupillo, et viduæ non feceritis calumniam,
nec sanguinem innocentem effuderitis in loco hoc,
et post deos alienos non ambulaveritis in malum
vobismetipsis: 7 habitabo vobiscum in loco isto: in
terra, quam dedi patribus vestris a sæculo et usque in
sæculum. 8 Ecce vos confiditis vobis in sermonibus
mendacii, qui non proderunt vobis: 9 furari, occidere,
adulterari, iurare mendaciter, libare Baalim, et ire
post deos alienos, quos ignoratis. 10 Et venistis, et
stetistis coram me in domo hac, in qua invocatum
est nomen meum, et dixistis: Liberati sumus eo quod
fecerimus omnes abominationes istas. 11 Numquid
ergo spelunca latronum facta est domus ista, in qua
invocatum est nomen meum in oculis vestris? Ego, ego
sum: ego vidi, dicit Dominus. 12 Ite ad locum meum in
Silo, ubi habitavit nomen meum a principio: et videte
quæ fecerim ei propter malitiam populi mei Israel: 13
Et nunc, quia fecistis omnia opera hæc, dicit Dominus:
et locutus sum ad vos mane consurgens, et loquens,
et non audistis: et vocavi vos, et non respondistis:
14 Faciam domui huic, in qua invocatum est nomen
meum, et in qua vos habetis fiduciam: et loco, quem
dedi vobis et patribus vestris, sicut feci Silo. 15 Et
proiiciam vos a facie mea, sicut proieci omnes fratres
vestros, universum semen Ephraim. 16 Tu ergo noli
orare pro populo hoc, nec assumas pro eis laudem et
orationem, et non obsistas mihi: quia non exaudiam
te. 17 Nonne vides quid isti faciunt in civitatibus Iuda,
et in plateis Ierusalem? 18 Filii colligunt ligna, et
patres succendunt ignem, et mulieres conspergunt
adipem, ut faciant placentas reginæ cæli, et libent diis
alienis, et me ad iracundiam provocent. 19 Numquid
me ad iracundiam provocant, dicit Dominus? Nonne
semetipsos in confusionem vultus sui? 20 Ideo hæc
dicit Dominus Deus: Ecce furor meus, et indignatio
mea conflatur super locum istum, super viros, et super
iumenta, et super lignum regionis, et super fruges
terræ, et succendetur, et non extinguetur. 21 Hæc
dicit Dominus exercituum Deus Israel: Holocautomata
vestra addite victimis vestris, et comedite carnes. 22
Quia non sum locutus cum patribus vestris, et non
præcepi eis in die, qua eduxi eos de Terra Ægypti, de
verbo holocautomatum, et victimarum. 23 Sed hoc
verbum præcepi eis, dicens: Audite vocem meam, et
ero vobis Deus, et vos eritis mihi populus: et ambulate
in omni via, quam mandavi vobis, ut bene sit vobis. 24
Et non audierunt, nec inclinaverunt aurem suam: sed
abierunt in voluntatibus, et in pravitate cordis sui
mali: factique sunt retrorsum, et non in ante, 25 a
die qua egressi sunt patres eorum de Terra Ægypti,
usque ad diem hanc. Et misi ad vos omnes servos
meos prophetas per diem, consurgens diluculo, et
mittens. 26 Et non audierunt me, nec inclinaverunt
aurem suam: sed induraverunt cervicem suam: et
peius operati sunt, quam patres eorum. 27 Et loqueris
ad eos omnia verba hæc, et non audient te: et vocabis
eos, et non respondebunt tibi. 28 Et dices ad eos:
Hæc est gens, quæ non audivit vocem Domini Dei sui,
nec recepit disciplinam: periit fides, et ablata est de
ore eorum. 29 Tonde capillum tuum, et proiice, et
sume in directum planctum: quia proiecit Dominus, et
reliquit generationem furoris sui: 30 quia fecerunt filii
Iuda malum in oculis meis, dicit Dominus. Posuerunt
offendicula sua in domo, in qua invocatum est nomen
meum, ut polluerent eam: 31 et ædificaverunt excelsa
Topheth, quæ est in valle filii Ennom: ut incenderent
filios suos, et filias suas igni: quæ non præcepi, nec
cogitavi in corde meo. 32 Ideo ecce dies venient, dicit
Dominus, et non dicetur amplius, Topheth, et Vallis
filii Ennom: sed Vallis interfectionis: et sepelient in
Topheth, eo quod non sit locus. 33 Et erit morticinum
populi huius in cibos volucribus cæli, et bestiis terræ,
et non erit qui abigat. 34 Et quiescere faciam de
urbibus Iuda, et de plateis Ierusalem vocem gaudii, et
vocem lætitiæ, vocem sponsi, et vocem sponsæ: in
desolationem enim erit terra.

8 In illo tempore, ait Dominus: Eiicient ossa regum
Iuda, et ossa principum eius, et ossa sacerdotum,

et ossa prophetarum, et ossa eorum, qui habitaverunt
Ierusalem, de sepulchris suis: 2 et expandent ea
ad solem, et lunam, et omnem militiam cæli,
quæ dilexerunt, et quibus servierunt, et post quæ
ambulaverunt, et quæ quæsierunt, et adoraverunt: non
colligentur, et non sepelientur: in sterquilinium super
faciem terræ erunt. 3 Et eligent magis mortem quam
vitam omnes qui residui fuerint de cognatione hac
pessima in universis locis, quæ derelicta sunt, ad quæ
eieci eos, dicit Dominus exercituum. 4 Et dices ad eos:
Hæc dicit Dominus: Numquid qui cadit, non resurget?
Et qui aversus est, non revertetur? 5 Quare ergo aversus
est populus iste in Ierusalem aversione contentiosa?
Apprehenderunt mendacium, et noluerunt reverti. 6
Attendi, et auscultavi: nemo quod bonum est loquitur,
nullus est qui agat pœnitentiam super peccato suo,
dicens: Quid feci? Omnes conversi sunt ad cursum
suum, quasi equus impetu vadens ad prælium. 7
Milvus in cælo cognovit tempus suum: turtur, et
hirundo, et ciconia custodierunt tempus adventus sui:
populus autem meus non cognovit iudicium Domini.
8 Quomodo dicitis: Sapientes nos sumus, et lex Domini
nobiscum est? Vere mendacium operatus est stylus
mendax scribarum. 9 Confusi sunt sapientes, perterriti
et capti sunt: verbum enim Domini proiecerunt,
et sapientia nulla est in eis. 10 Propterea dabo
mulieres eorum exteris, agros eorum heredibus:
quia a minimo usque ad maximum omnes avaritiam
sequuntur: a propheta usque ad sacerdotem cuncti
faciunt mendacium. 11 Et sanabant contritionem
filiæ populi mei ad ignominiam, dicentes: Pax,
pax: cum non esset pax. 12 Confusi sunt quia
abominationem fecerunt: quinimmo confusione non
sunt confusi, et erubescere nescierunt: idcirco cadent
inter corruentes, in tempore visitationis suæ corruent,
dicit Dominus. 13 Congregans congregabo eos, ait
Dominus: non est uva in vitibus, et non sunt ficus in
ficulnea: folium defluxit: et dedi eis quæ prætergressa
sunt. 14 Quare sedemus? Convenite, et ingrediamur
civitatem munitam, et sileamus ibi: quia Dominus Deus
noster silere nos fecit, et potum dedit nobis aquam
fellis: peccavimus enim Domino. 15 Expectavimus
pacem, et non erat bonum: tempus medelæ, et ecce
formido. 16 A Dan auditus est fremitus equorum eius,
a voce hinnituum pugnatorum eius commota est
omnis terra. Et venerunt, et devoraverunt terram,
et plenitudinem eius: urbem et habitatores eius.
17 Quia ecce ego mittam vobis serpentes regulos,
quibus non est incantatio: et mordebunt vos, ait
Dominus. 18 Dolor meus super dolorem, in me cor
meum mœrens. 19 Ecce vox clamoris filiæ populi
mei de terra longinqua: Numquid Dominus non est
in Sion, aut rex eius non est in ea? Quare ergo me
ad iracundiam concitaverunt in sculptilibus suis, et
in vanitatibus alienis? 20 Transiit messis, finita est
æstas, et nos salvati non sumus. 21 Super contritione
filiæ populi mei contritus sum, et contristatus, stupor
obtinuit me. 22 Numquid resina non est in Galaad?
Aut medicus non est ibi? Quare igitur non est obducta
cicatrix filiæ populi mei?

9 Quis dabit capiti meo aquam, et oculis meis fontem
lacrymarum? Et plorabo die ac nocte interfectos
filiæ populi mei. 2 Quis dabit me in solitudine
diversorium viatorum? Et derelinquam populum
meum, et recedam ab eis. Quia omnes adulteri sunt,
cœtus prævaricatorum. 3 Et extenderunt linguam
suam quasi arcum mendacii et non veritatis: confortati
sunt in terra, quia de malo ad malum egressi sunt, et
me non cognoverunt, dicit Dominus. 4 Unusquisque
se a proximo suo custodiat, et in omni fratre suo
non habeat fiduciam: quia omnis frater supplantans
supplantabit, et omnis amicus fraudulenter incedet.
5 Et vir fratrem suum deridebit, et veritatem non
loquentur: docuerunt enim linguam suam loqui
mendacium: ut inique agerent, laboraverunt. 6
Habitatio tua in medio doli: in dolo renuerunt scire
me, dicit Dominus. 7 Propterea hæc dicit Dominus
exercituum: Ecce ego conflabo, et probabo eos:
quid enim aliud faciam a facie filiæ populi mei?
8 Sagitta vulnerans lingua eorum, dolum locuta
est: in ore suo pacem cum amico suo loquitur, et
occulte ponit ei insidias. 9 Numquid super his non
visitabo, dicit Dominus? Aut in gente huiusmodi non
ulciscetur anima mea? 10 Super montes assumam
fletum ac lamentum, et super speciosa deserti
planctum: quoniam incensa sunt, eo quod non sit vir
pertransiens: et non audierunt vocem possidentis:
a volucre cæli usque ad pecora transmigraverunt
et recesserunt. 11 Et dabo Ierusalem in acervos

arenæ, et cubilia draconum: et civitates Iuda dabo
in desolationem, eo quod non sit habitator. 12
Quis est vir sapiens, qui intelligat hoc, et ad quem
verbum oris Domini fiat ut annunciet istud, quare
perierit terra, et exusta sit quasi desertum, eo quod
non sit qui pertranseat? 13 Et dixit Dominus: Quia
dereliquerunt legem meam, quam dedi eis, et non
audierunt vocem meam, et non ambulaverunt in
ea: 14 et abierunt post pravitatem cordis sui, et post
Baalim: quod didicerunt a patribus suis. 15 Idcirco
hæc dicit Dominus exercituum Deus Israel: Ecce ego
cibabo populum istum absinthio, et potum dabo
eis aquam fellis. 16 Et dispergam eos in gentibus,
quas non noverunt ipsi et patres eorum: et mittam
post eos gladium, donec consumantur. 17 Hæc dicit
Dominus exercituum Deus Israel: Contemplamini,
et vocate lamentatrices et veniant: et ad eas, quæ
sapientes sunt, mittite, et properent: 18 festinent, et
assumant super nos lamentum: deducant oculi nostri
lacrymas, et palpebræ nostræ defluant aquis. 19 Quia
vox lamentationis audita est de Sion: Quomodo vastati
sumus et confusi vehementer? Quia dereliquimus
terram, quoniam deiecta sunt tabernacula nostra. 20
Audite ergo mulieres verbum Domini: et assumant
aures vestræ sermonem oris eius: et docete filias
vestras lamentum: et unaquæque proximam suam
planctum. 21 Quia ascendit mors per fenestras nostras,
ingressa est domos nostras, disperdere parvulos
deforis, iuvenes de plateis. 22 Loquere: Hæc dicit
Dominus: Et cadet morticinum hominis quasi stercus
super faciem regionis, et quasi fœnum post tergum
metentis, et non est qui colligat. 23 Hæc dicit
Dominus: Non glorietur sapiens in sapientia sua, et
non glorietur fortis in fortitudine sua, et non glorietur
dives in divitiis suis: 24 sed in hoc glorietur, qui
gloriatur, scire et nosse me, quia ego sum Dominus,
qui facio misericordiam, et iudicium, et iustitiam
in terra: hæc enim placent mihi, ait Dominus. 25
Ecce dies veniunt, dicit Dominus: et visitabo super
omnem, qui circumcisum habet præputium, 26 super
Ægyptum, et super Iuda, et super Edom, et super filios
Ammon, et super Moab, et super omnes qui attonsi
sunt in comam, habitantes in deserto: quia omnes
gentes habent præputium, omnis autem domus Israel
incircumcisi sunt corde.

10 Audite verbum, quod locutus est Dominus super
vos domus Israel. 2 Hæc dicit Dominus: Iuxta
vias Gentium nolite discere: et a signis cæli nolite
metuere, quæ timent Gentes: 3 quia leges populorum
vanæ sunt: quia lignum de saltu præcidit opus manus
artificis in ascia. 4 Argento, et auro decoravit illud:
clavis et malleis compegit, ut non dissolvatur. 5 In
similitudinem palmæ fabricata sunt, et non loquentur:
portata tollentur, quia incedere non valent. Nolite
ergo timere ea, quia nec male possunt facere, nec
bene. 6 Non est similis tui Domine: magnus es tu,
et magnum nomen tuum in fortitudine. 7 Quis non
timebit te, O Rex gentium? Tuum est enim decus:
inter cunctos sapientes Gentium, et in universis regnis
eorum nullus est similis tui. 8 Pariter insipientes et
fatui probabuntur: doctrina vanitatis eorum lignum
est. 9 Argentum involutum de Tharsis affertur, et
aurum de Ophaz: opus artificis, et manus ærarii,
hyacinthus et purpura indumentum eorum. Opus
artificum universa hæc. 10 Dominus autem Deus
verus est: ipse Deus vivens, et Rex sempiternus.
Ab indignatione eius commovebitur terra: et non
sustinebunt Gentes comminationem eius. 11 Sic ergo
dicetis eis: dii, qui cælos et terram non fecerunt,
pereant de terra, et de his, quæ sub cælo sunt. 12 Qui
facit terram in fortitudine sua, præparat orbem in
sapientia sua, et prudentia sua extendit cælos. 13 Ad
vocem suam dat multitudinem aquarum in cælo, et
elevat nebulas ab extremitatibus terræ: fulgura in
pluviam facit, et educit ventum de thesauris suis. 14
Stultus factus est omnis homo a scientia, confusus
est artifex omnis in sculptili: quoniam falsum est
quod conflavit, et non est spiritus in eis. 15 Vana
sunt, et opus risu dignum: in tempore visitationis
suæ peribunt. 16 Non est his similis pars Iacob:
qui enim formavit omnia, ipse est: et Israel virga
hereditatis eius: Dominus exercituum nomen illi. 17
Congrega de terra confusionem tuam, quæ habitas in
obsidione: 18 Quia hæc dicit Dominus: Ecce ego longe
proiiciam habitatores terræ in hac vice: et tribulabo
eos ita ut inveniantur. 19 Væ mihi super contritione
mea, pessima plaga mea. Ego autem dixi: Plane hæc
infirmitas mea est, et portabo illam. 20 Tabernaculum
meum vastatum est, omnes funiculi mei dirupti sunt,
filii mei exierunt a me, et non subsistunt: non est

qui extendat ultra tentorium meum, et erigat pelles
meas. 21 Quia stulte egerunt pastores, et Dominum
non quæsierunt: propterea non intellexerunt, et
omnis grex eorum dispersus est. 22 Vox auditionis
ecce venit, et commotio magna de terra Aquilonis:
ut ponat civitates Iuda solitudinem, et habitaculum
draconum. 23 Scio Domine quia non est hominis via
eius: nec viri est ut ambulet, et dirigat gressus suos.
24 Corripe me Domine, verumtamen in iudicio: et
non in furore tuo, ne forte ad nihilum redigas me.
25 Effunde indignationem tuam super Gentes, quæ
non cognoverunt te, et super provincias, quæ nomen
tuum non invocaverunt: quia comederunt Iacob, et
devoraverunt eum, et consumpserunt illum, et decus
eius dissipaverunt.

11 Verbum, quod factum est a Domino ad Ieremiam,
dicens: 2 Audite verba pacti huius, et loquimini
ad viros Iuda, et ad habitatores Ierusalem, 3 et dices
ad eos: Hæc dicit Dominus Deus Israel: Maledictus vir,
qui non audierit verba pacti huius, 4 quod præcepi
patribus vestris in die, qua eduxi eos de Terra Ægypti,
de fornace ferrea, dicens: Audite vocem meam, et
facite omnia, quæ præcipio vobis, et eritis mihi in
populum, et ego ero vobis in Deum: 5 ut suscitem
iuramentum, quod iuravi patribus vestris daturum me
eis terram fluentem lacte, et melle, sicut est dies hæc.
Et respondi, et dixi: Amen Domine. 6 Et dixit Dominus
ad me: Vociferare omnia verba hæc in civitatibus Iuda,
et foris Ierusalem, dicens: Audite verba pacti huius, et
facite illa: 7 quia contestans contestatus sum patres
vestros in die, qua eduxi eos de Terra Ægypti usque
ad diem hanc: mane consurgens contestatus sum, et
dixi: Audite vocem meam: 8 et non audierunt, nec
inclinaverunt aurem suam: sed abierunt unusquisque
in pravitate cordis sui mali: et induxi super eos omnia
verba pacti huius, quod præcepi ut facerent, et non
fecerunt. 9 Et dixit Dominus ad me: Inventa est
coniuratio in viris Iuda, et in habitatoribus Ierusalem.
10 Reversi sunt ad iniquitates patrum suorum priores,
qui noluerunt audire verba mea: et hi ergo abierunt
post deos alienos, ut servirent eis: irritum fecerunt
domus Israel, et domus Iuda pactum meum, quod
pepigi cum patribus eorum. 11 Quam ob rem hæc dicit
Dominus: Ecce ego inducam super eos mala, de quibus
exire non poterunt: et clamabunt ad me, et non
exaudiam eos. 12 Et ibunt civitates Iuda, et habitatores
Ierusalem, et clamabunt ad deos, quibus libant, et
non salvabunt eos in tempore afflictionis eorum. 13
Secundum numerum enim civitatum tuarum erant
dii tui Iuda: et secundum numerum viarum Ierusalem
posuisti aras confusionis, aras ad libandum Baalim.
14 Tu ergo noli orare pro populo hoc, et ne assumas
pro eis laudem et orationem: quia non exaudiam in
tempore clamoris eorum ad me, in tempore afflictionis
eorum. 15 Quid est, quod dilectus meus in domo mea
fecit scelera multa? Numquid carnes sanctæ auferent
a te malitias tuas, in quibus gloriata es? 16 Olivam
uberem, pulchram, fructiferam, speciosam vocavit
Dominus nomen tuum: ad vocem loquelæ, grandis
exarsit ignis in ea, et combusta sunt fruteta eius. 17
Et Dominus exercituum qui plantavit te, locutus est
super te malum: pro malis domus Israel et domus Iuda,
quæ fecerunt sibi ad irritandum me, libantes Baalim.
18 Tu autem Domine demonstrasti mihi, et cognovi:
tunc ostendisti mihi studia eorum. 19 Et ego quasi
agnus mansuetus, qui portatur ad victimam: et non
cognovi quia cogitaverunt super me consilia, dicentes:
Mittamus lignum in panem eius, et eradamus eum
de terra viventium, et nomen eius non memoretur
amplius. 20 Tu autem Domine Sabaoth, qui iudicas
iuste, et probas renes et corda, videam ultionem
tuam ex eis: tibi enim revelavi causam meam. 21
Propterea hæc dicit Dominus ad viros Anathoth, qui
quærunt animam tuam, et dicunt: Non prophetabis in
nomine Domini, et non morieris in manibus nostris.
22 Propterea hæc dicit Dominus exercituum: Ecce
ego visitabo super eos: iuvenes morientur in gladio,
filii eorum, et filiæ eorum morientur in fame. 23
Et reliquiæ non erunt ex eis: inducam enim malum
super viros Anathoth, annum visitationis eorum.

12 Iustus quidem tu es Domine, si disputem
tecum: verumtamen iusta loquar ad te: Quare
via impiorum prosperatur: bene est omnibus, qui
prævaricantur, et inique agunt? 2 Plantasti eos, et
radicem miserunt: proficiunt et faciunt fructum:
prope es tu ori eorum, et longe a renibus eorum. 3 Et
tu Domine nosti me, vidisti me, et probasti cor meum
tecum: congrega eos quasi gregem ad victimam,

et sanctifica eos in die occisionis. 4 Usquequo
lugebit terra, et herba omnis regionis siccabitur
propter malitiam habitantium in ea? Consumptum
est animal, et volucre, quoniam dixerunt: Non
videbit novissima nostra. 5 Si cum peditibus currens
laborasti: quomodo contendere poteris cum equis?
Cum autem in terra pacis securus fueris, quid facies
in superbia Iordanis? 6 Nam et fratres tui, et domus
patris tui, etiam ipsi pugnaverunt adversum te, et
clamaverunt post te plena voce: ne credas eis cum
locuti fuerint tibi bona. 7 Reliqui domum meam, dimisi
hereditatem meam: dedi dilectam animam meam in
manu inimicorum eius. 8 Facta est mihi hereditas mea
quasi leo in silva: dedit contra me vocem, ideo odivi
eam. 9 Numquid avis discolor hereditas mea mihi?
Numquid avis tincta per totum? Venite, congregamini
omnes bestiæ terræ, properate ad devorandum.
10 Pastores multi demoliti sunt vineam meam,
conculcaverunt partem meam: dederunt portionem
meam desiderabilem in desertum solitudinis. 11
Posuerunt eam in dissipationem, luxitque super me:
desolatione desolata est omnis terra: quia nullus
est qui recogitet corde. 12 Super omnes vias deserti
venerunt vastatores, quia gladius Domini devorabit
ab extremo terræ usque ad extremum eius: non
est pax universæ carni. 13 Seminaverunt triticum,
et spinas messuerunt: hereditatem acceperunt, et
non eis proderit: Confundemini a fructibus vestris,
propter iram furoris Domini. 14 Hæc dicit Dominus
adversum omnes vicinos meos pessimos, qui tangunt
hereditatem, quam distribui populo meo Israel: Ecce
ego evellam eos de terra sua, et domum Iuda evellam
de medio eorum. 15 Et cum evulsero eos, convertar,
et miserebor eorum: et reducam eos, virum ad
hereditatem suam, et virum in terram suam. 16 Et
erit: si eruditi didicerint vias populi mei, ut iurent in
nomine meo: Vivit Dominus, sicut docuerunt populum
meum iurare in Baal: ædificabuntur in medio populi
mei. 17 Quod si non audierint, evellam gentem illam
evulsione et perditione, ait Dominus.

13 Hæc dicit Dominus ad me: Vade, et posside tibi
lumbare lineum, et pones illud super lumbos
tuos, et in aquam non inferes illud. 2 Et possedi
lumbare iuxta verbum Domini, et posui circa lumbos
meos. 3 Et factus est sermo Domini ad me, secundo,
dicens: 4 Tolle lumbare, quod possedisti, quod est
circa lumbos tuos, et surgens vade ad Euphraten, et
absconde ibi illud in foramine petræ. 5 Et abii, et
abscondi illud in Euphrate, sicut præceperat mihi
Dominus. 6 Et factum est post dies plurimos, dixit
Dominus ad me: Surge, vade ad Euphraten: et tolle
inde lumbare, quod præcepi tibi ut absconderes
illud ibi. 7 Et abii ad Euphraten, et fodi, et tuli
lumbare de loco, ubi absconderam illud: et ecce
computruerat lumbare, ita ut nulli usui aptum esset.
8 Et factum est verbum Domini ad me, dicens: 9 Hæc
dicit Dominus: Sic putrescere faciam superbiam Iuda,
et superbiam Ierusalem multam. 10 Populum istum
pessimum, qui nolunt audire verba mea, et ambulant
in pravitate cordis sui: abieruntque post deos alienos
ut servirent eis, et adorarent eos: et erunt sicut
lumbare istud, quod nulli usui aptum est. 11 Sicut
enim adhæret lumbare ad lumbos viri, sic agglutinavi
mihi omnem domum Israel, et omnem domum Iuda,
dicit Dominus: ut essent mihi in populum, et in
nomen, et in laudem, et in gloriam: et non audierunt.
12 Dices ergo ad eos sermonem istum: Hæc dicit
Dominus Deus Israel: Omnis laguncula implebitur
vino. Et dicent ad te: Numquid ignoramus quia omnis
laguncula implebitur vino? 13 Et dices ad eos: Hæc
dicit Dominus: Ecce ego implebo omnes habitatores
terræ huius, et reges qui sedent de stirpe David
super thronum eius, et sacerdotes, et prophetas,
et omnes habitatores Ierusalem, ebrietate: 14 et
dispergam eos virum a fratre suo, et patres et filios
pariter, ait Dominus: non parcam, et non concedam:
neque miserebor ut non disperdam eos. 15 Audite, et
auribus percipite. Nolite elevari, quia Dominus locutus
est. 16 Date Domino Deo vestro gloriam antequam
contenebrescat, et antequam offendant pedes vestri
ad montes caliginosos: expectabitis lucem, et ponet
eam in umbram mortis, et in caliginem. 17 Quod si
hoc non audieritis, in abscondito plorabit anima mea
a facie superbiæ: plorans plorabit, et deducet oculus
meus lacrymam, quia captus est grex Domini. 18 Dic
regi, et dominatrici: Humiliamini, sedete: quoniam
descendit de capite vestro corona gloriæ vestræ. 19
Civitates Austri clausæ sunt, et non est qui aperiat:
translata est omnis Iuda transmigratione perfecta.

20 Levate oculos vestros, et videte qui venitis ab
Aquilone: ubi est grex, qui datus est tibi, pecus
inclytum tuum? 21 Quid dices cum visitaverit te? Tu
enim docuisti eos adversum te, et erudisti in caput
tuum: Numquid non dolores apprehendent te, quasi
mulierem parturientem? 22 Quod si dixeris in corde
tuo: Quare venerunt mihi hæc? Propter multitudinem
iniquitatis tuæ revelata sunt verecundiora tua, pollutæ
sunt plantæ tuæ. 23 Si mutare potest Æthiops pellem
suam, aut pardus varietates suas: et vos poteritis
benefacere, cum didiceritis malum. 24 Et disseminabo
eos quasi stipulam, quæ vento raptatur in deserto.
25 Hæc sors tua, parsque mensuræ tuæ a me, dicit
Dominus, quia oblita es mei, et confisa es in mendacio.
26 Unde et ego nudavi femora tua contra faciem
tuam, et apparuit ignominia tua, 27 adulteria tua, et
hinnitus tuus scelus fornicationis tuæ: super colles in
agro vidi abominationes tuas. Væ tibi Ierusalem, non
mundaberis post me: usquequo adhuc?

14 Quod factum est verbum Domini ad Ieremiam
de sermonibus siccitatis. 2 Luxit Iudæa, et portæ
eius corruerunt, et obscuratæ sunt in terra, et clamor
Ierusalem ascendit. 3 Maiores miserunt minores suos
ad aquam: venerunt ad hauriendum, non invenerunt
aquam, reportaverunt vasa sua vacua: confusi sunt
et afflicti, et operuerunt capita sua. 4 Propter terræ
vastitatem, quia non venit pluvia in terram, confusi
sunt agricolæ, operuerunt capita sua. 5 Nam et cerva
in agro peperit, et reliquit: quia non erat herba. 6
Et onagri steterunt in rupibus, traxerunt ventum
quasi dracones, defecerunt oculi eorum, quia non erat
herba. 7 Si iniquitates nostræ responderint nobis:
Domine fac propter nomen tuum, quoniam multæ
sunt aversiones nostræ, tibi peccavimus. 8 Expectatio
Israel, salvator eius in tempore tribulationis: quare
quasi colonus futurus es in terra, et quasi viator
declinans ad manendum? 9 Quare futurus es velut vir
vagus, ut fortis qui non potest salvare? Tu autem in
nobis es Domine, et nomen tuum invocatum est super
nos, ne derelinquas nos. 10 Hæc dicit Dominus populo
huic, qui dilexit movere pedes suos, et non quievit, et
Domino non placuit: Nunc recordabitur iniquitatum
eorum, et visitabit peccata eorum. 11 Et dixit Dominus
ad me: Noli orare pro populo isto in bonum. 12
Cum ieiunaverint, non exaudiam preces eorum: et si
obtulerint holocautomata, et victimas, non suscipiam
ea: quoniam gladio, et fame, et peste consumam eos.
13 Et dixi: A, a, a, Domine Deus: Prophetæ dicunt eis:
Non videbitis gladium, et fames non erit in vobis,
sed pacem veram dabit vobis in loco isto. 14 Et
dicit Dominus ad me: Falso prophetæ vaticinantur
in nomine meo: non misi eos, et non præcepi eis,
neque locutus sum ad eos: visionem mendacem,
et divinationem, et fraudulentiam, et seductionem
cordis sui prophetant vobis. 15 Idcirco hæc dicit
Dominus de prophetis, qui prophetant in nomine
meo, quos ego non misi, dicentes: Gladius, et fames
non erit in terra hac: In gladio et fame consumentur
prophetæ illi. 16 Et populi, quibus prophetant, erunt
proiecti in viis Ierusalem præ fame et gladio, et non
erit qui sepeliat eos; ipsi et uxores eorum, filii et
filiæ eorum, et effundam super eos malum suum.
17 Et dices ad eos verbum istud: Deducant oculi
mei lacrymam per noctem et diem, et non taceant:
quoniam contritione magna contrita est virgo filia
populi mei, plaga pessima vehementer. 18 Si egressus
fuero ad agros, ecce occisi gladio: et si introiero in
civitatem, ecce attenuati fame. Propheta quoque
et sacerdos abierunt in terram, quam ignorabant.
19 Numquid proiiciens abiecisti Iudam? Aut Sion
abominata est anima tua? Quare ergo percussisti nos,
ita ut nulla sit sanitas? Expectavimus pacem, et non
est bonum: et tempus curationis, et ecce turbatio. 20
Cognovimus Domine impietates nostras, iniquitates
patrum nostrorum, quia peccavimus tibi. 21 Ne des
nos in opprobrium propter nomen tuum, neque facias
nobis contumeliam solii gloriæ tuæ: recordare, ne
irritum facias fœdus tuum nobiscum. 22 Numquid
sunt in sculptilibus Gentium qui pluant? Aut cæli
possunt dare imbres? Nonne tu es Dominus Deus
noster, quem expectavimus? Tu enim fecisti omnia
hæc.

15 Et dixit Dominus ad me: Si steterit Moyses,
et Samuel coram me, non est anima mea ad
populum istum: eiice illos a facie mea, et egrediantur.
2 Quod si dixerint ad te: Quo egrediemur? Dices ad eos:
Hæc dicit Dominus: Qui ad mortem, ad mortem: et qui
ad gladium, ad gladium: et qui ad famem, ad famem:

et qui ad captivitatem, ad captivitatem. 3 Et visitabo
super eos quattuor species, dicit Dominus: Gladium ad
occisionem, et canes ad lacerandum, et volatilia cæli
et bestias terræ ad devorandum et dissipandum. 4 Et
dabo eos in fervorem universis regnis terræ: propter
Manassen filium Ezechiæ regis Iuda, super omnibus
quæ fecit in Ierusalem. 5 Quis enim miserebitur tui,
Ierusalem? Aut quis contristabitur pro te? Aut quis
ibit ad rogandum pro pace tua? 6 Tu reliquisti me,
dicit Dominus, retrorsum abiisti: et extendam manum
meam super te, et interficiam te: laboravi rogans. 7 Et
dispergam eos ventilabro in portis terræ: interfeci
et disperdidi populum meum, et tamen a viis suis
non sunt reversi. 8 Multiplicatæ sunt mihi viduæ
eius super arenam maris: induxi eis super matrem
adolescentis vastatorem meridie: misi super civitates
repente terrorem. 9 Infirmata est quæ peperit septem,
defecit anima eius: occidit ei sol, cum adhuc esset dies:
confusa est, et erubuit: et residuos eius in gladium
dabo in conspectu inimicorum eorum, ait Dominus.
10 Væ mihi mater mea: quare genuisti me virum rixæ,
virum discordiæ in universa terra? Non fœneravi,
nec fœneravit mihi quisquam: omnes maledicunt
mihi. 11 Dicit Dominus: Si non reliquiæ tuæ in bonum,
si non occurri tibi in tempore afflictionis, et in
tempore tribulationis adversus inimicum. 12 Numquid
fœderabitur ferrum ferro ab Aquilone, et æs? 13
Divitias tuas et thesauros tuos in direptionem dabo
gratis in omnibus peccatis tuis, et in omnibus terminis
tuis. 14 Et adducam inimicos tuos de terra, quam
nescis: quia ignis succensus est in furore meo, super
vos ardebit. 15 Tu scis Domine, recordare mei, et
visita me, et tuere me ab his, qui persequuntur me,
noli in patientia tua suscipere me: scito quoniam
sustinui propter te opprobrium. 16 Inventi sunt
sermones tui, et comedi eos, et factum est mihi
verbum tuum in gaudium et in lætitiam cordis
mei: quoniam invocatum est nomen tuum super me
Domine Deus exercituum. 17 Non sedi in concilio
ludentium, et gloriatus sum a facie manus tuæ: solus
sedebam, quoniam comminatione replesti me. 18
Quare factus est dolor meus perpetuus, et plaga
mea desperabilis renuit curari? Facta est mihi quasi
mendacium aquarum infidelium. 19 Propter hoc hæc
dicit Dominus: Si converteris, convertam te, et ante
faciem meam stabis: et si separaveris pretiosum a vili,
quasi os meum eris: convertentur ipsi ad te, et tu
non converteris ad eos. 20 Et dabo te populo huic in
murum æreum, fortem: et bellabunt adversum te, et
non prævalebunt: quia ego tecum sum ut salvem te,
et eruam te, dicit Dominus. 21 Et liberabo te de manu
pessimorum, et redimam te de manu fortium.

16 Et factum est verbum Domini ad me, dicens: 2
Non accipies uxorem, et non erunt tibi filii, et
filiæ in loco isto. 3 Quia hæc dicit Dominus super
filios et filias, qui generantur in loco isto, et super
matres eorum, quæ genuerunt eos: et super patres
eorum, de quorum stirpe sunt nati in terra hac: 4
Mortibus ægrotationum morientur: non plangentur,
et non sepelientur, in sterquilinium super faciem
terræ erunt: et gladio, et fame consumentur: et erit
cadaver eorum in escam volatilibus cæli, et bestiis
terræ. 5 Hæc enim dicit Dominus: Ne ingrediaris
domum convivii, neque vadas ad plangendum, neque
consoleris eos: quia abstuli pacem meam a populo
isto, dicit Dominus, misericordiam et miserationes.
6 Et morientur grandes, et parvi in terra ista: non
sepelientur neque plangentur, et non se incident,
neque calvitium fiet pro eis. 7 Et non frangent inter
eos lugenti panem ad consolandum super mortuo:
et non dabunt eis potum calicis ad consolandum
super patre suo et matre. 8 Et domum convivii non
ingrediaris, ut sedeas cum eis, et comedas et bibas: 9
quia hæc dicit Dominus exercituum Deus Israel: Ecce
ego auferam de loco isto in oculis vestris, et in diebus
vestris vocem gaudii, et vocem lætitiæ, vocem sponsi,
et vocem sponsæ. 10 Et cum annunciaveris populo
huic omnia verba hæc, et dixerint tibi: Quare locutus
est Dominus super nos omne malum grande istud?
Quæ iniquitas nostra? Et quod peccatum nostrum,
quod peccavimus Domino Deo nostro? 11 Dices ad
eos: Quia dereliquerunt me patres vestri, ait Dominus:
et abierunt post deos alienos, et servierunt eis, et
adoraverunt eos: et me dereliquerunt, et legem meam
non custodierunt. 12 Sed et vos peius operati estis,
quam patres vestri: ecce enim ambulat unusquisque
post pravitatem cordis sui mali, ut me non audiat. 13
Et eiiciam vos de terra hac in terram, quam ignoratis
vos, et patres vestri: et servietis ibi diis alienis die ac

nocte, qui non dabunt vobis requiem. 14 Propterea
ecce dies veniunt dicit Dominus, et non dicetur ultra:
Vivit Dominus, qui eduxit filios Israel de Terra Ægypti,
15 Sed, Vivit Dominus, qui eduxit filios Israel de Terra
Aquilonis, et de universis terris, ad quas eieci eos:
et reducam eos in terram suam, quam dedi patribus
eorum. 16 Ecce ego mittam piscatores multos dicit
Dominus, et piscabuntur eos: et post hæc mittam eis
multos venatores, et venabuntur eos de omni monte,
et de omni colle, et de cavernis petrarum. 17 Quia oculi
mei super omnes vias eorum: non sunt absconditæ a
facie mea, et non fuit occultata iniquitas eorum ab
oculis meis. 18 Et reddam primum duplices iniquitates,
et peccata eorum: quia contaminaverunt terram meam
in morticinis idolorum suorum, et abominationibus
suis impleverunt hereditatem meam. 19 Domine
fortitudo mea, et robur meum, et refugium meum in
die tribulationis: ad te Gentes venient ab extremis
terræ, et dicent: Vere mendacium possederunt patres
nostri, vanitatem, quæ eis non profuit. 20 Numquid
faciet sibi homo deos, et ipsi non sunt dii? 21 Idcirco
ecce ego ostendam eis per vicem hanc, ostendam
eis manum meam, et virtutem meam: et scient quia
nomen mihi Dominus.

17 Peccatum Iuda scriptum est stylo ferreo in
ungue adamantino, exaratum super latitudinem
cordis eorum, et in cornibus ararum eorum. 2
Cum recordati fuerint filii eorum ararum suarum,
et lucorum suorum, lignorumque frondentium in
montibus excelsis, 3 sacrificantes in agro: fortitudinem
tuam, et omnes thesauros tuos in direptionem dabo,
excelsa tua propter peccata in universis finibus tuis.
4 Et relinqueris sola ab hereditate tua, quam dedi
tibi: et servire te faciam inimicis tuis in terra, quam
ignoras: quoniam ignem succendisti in furore meo,
usque in æternum ardebit. 5 Hæc dicit Dominus:
Maledictus homo, qui confidit in homine, et ponit
carnem brachium suum, et a Domino recedit cor eius.
6 Erit enim quasi myricæ in deserto, et non videbit cum
venerit bonum: sed habitabit in siccitate in deserto,
in terra salsuginis, et inhabitabili. 7 Benedictus vir,
qui confidit in Domino, et erit Dominus fiducia eius. 8
Et erit quasi lignum quod transplantatur super aquas,
quod ad humorem mittit radices suas: et non timebit
cum venerit æstus. Et erit folium eius viride, et in
tempore siccitatis non erit solicitum, nec aliquando
desinet facere fructum. 9 Pravum est cor omnium, et
inscrutabile: quis cognoscet illud? 10 Ego Dominus
scrutans cor, et probans renes: qui do unicuique iuxta
viam suam, et iuxta fructum adinventionum suarum.
11 Perdix fovit quæ non peperit: fecit divitias, et non
in iudicio: in dimidio dierum suorum derelinquet eas,
et in novissimo suo erit insipiens. 12 Solium gloriæ
altitudinis a principio, locus sanctificationis nostræ: 13
Expectatio Israel Domine: omnes, qui te derelinquunt,
confundentur: recedentes a te, in terra scribentur:
quoniam dereliquerunt venam aquarum viventium
Dominum. 14 Sana me Domine, et sanabor: salvum me
fac, et salvus ero: quoniam laus mea tu es. 15 Ecce ipsi
dicunt ad me: Ubi est verbum Domini? Veniat. 16 Et
ego non sum turbatus, te pastorem sequens: et diem
hominis non desideravi, tu scis. Quod egressum est de
labiis meis, rectum in conspectu tuo fuit. 17 Non sis
tu mihi formidini, spes mea tu in die afflictionis. 18
Confundantur qui me persequuntur, et non confundar
ego: paveant illi, et non paveam ego: induc super
eos diem afflictionis, et duplici contritione contere
eos. 19 Hæc dicit Dominus ad me: Vade, et sta in
porta filiorum populi, per quam ingrediuntur reges
Iuda, et egrediuntur, et in cunctis portis Ierusalem: 20
et dices ad eos: Audite verbum Domini reges Iuda,
et omnis Iuda, cunctique habitatores Ierusalem, qui
ingredimini per portas istas. 21 Hæc dicit Dominus:
Custodite animas vestras, et nolite portare pondera in
die Sabbati: nec inferatis per portas Ierusalem. 22 Et
nolite eiicere onera de domibus vestris in die Sabbati,
et omne opus non facietis: sanctificate diem Sabbati,
sicut præcepi patribus vestris. 23 Et non audierunt,
nec inclinaverunt aurem suam: sed induraverunt
cervicem suam ne audirent me, et ne acciperent
disciplinam. 24 Et erit: Si audieritis me, dicit Dominus,
ut non inferatis onera per portas civitatis huius in die
sabbati: et si sanctificaveritis diem sabbati, ne faciatis
in eo omne opus: 25 Ingredientur per portas civitatis
huius reges et principes, sedentes super solium
David, et ascendentes in curribus et equis, ipsi et
principes eorum, viri Iuda, et habitatores Ierusalem: et
habitabitur civitas hæc in sempiternum. 26 Et venient
de civitatibus Iuda, et de circuitu Ierusalem, et de

terra Beniamin, et de campestribus, et de montuosis,
et ab Austro, portantes holocaustum, et victimam, et
sacrificium, et thus, et inferent oblationem in domum
Domini. 27 Si autem non audieritis me ut sanctificetis
diem sabbati, et ne portetis onus, et ne inferatis per
portas Ierusalem in die sabbati: succendam ignem
in portis eius, et devorabit domos Ierusalem, et non
extinguetur.

18 Verbum, quod factum est ad Ieremiam a Domino,
dicens: 2 Surge, et descende in domum figuli, et
ibi audies verba mea. 3 Et descendi in domum figuli, et
ecce ipse faciebat opus super rotam. 4 Et dissipatum
est vas, quod ipse faciebat e luto manibus suis:
conversusque fecit illud vas alterum, sicut placuerat in
oculis eius ut faceret. 5 Et factum est verbum Domini
ad me, dicens: 6 Numquid sicut figulus iste, non potero
vobis facere, domus Israel, ait Dominus? Ecce sicut
lutum in manu figuli, sic vos in manu mea, domus
Israel. 7 Repente loquar adversum gentem et adversus
regnum, ut eradicem, et destruam, et disperdam illud.
8 Si pœnitentiam egerit gens illa a malo suo, quod
locutus sum adversus eam: agam et ego pœnitentiam
super malo, quod cogitavi ut facerem ei. 9 Et subito
loquar de gente et de regno, ut ædificem et plantem
illud. 10 Si fecerit malum in oculis meis, ut non audiat
vocem meam: pœnitentiam agam super bono, quod
locutus sum ut facerem ei. 11 Nunc ergo dic viro
Iuda, et habitatoribus Ierusalem, dicens: Hæc dicit
Dominus: Ecce ego fingo contra vos malum, et cogito
contra vos cogitationem: revertatur unusquisque a
via sua mala, et dirigite vias vestras et studia vestra.
12 Qui dixerunt: Desperavimus: post cogitationes
enim nostras ibimus, et unusquisque pravitatem
cordis sui mali faciemus. 13 Ideo hæc dicit Dominus:
Interrogate Gentes: Quis audivit talia horribilia,
quæ fecit nimis virgo Israel? 14 Numquid deficiet
de petra agri nix Libani? Aut evelli possunt aquæ
erumpentes frigidæ, et defluentes? 15 Quia oblitus est
mei populus meus, frustra libantes, et impingentes
in viis suis, in semitis sæculi, ut ambularent per
eas in itinere non trito: 16 ut fieret terra eorum in
desolationem, et in sibilum sempiternum: omnis qui
præterierit per eam obstupescet, et movebit caput
suum. 17 Sicut ventus urens dispergam eos coram
inimico: dorsum, et non faciem ostendam eis in die
perditionis eorum. 18 Et dixerunt: Venite, et cogitemus
contra Ieremiam cogitationes: non enim peribit lex
a sacerdote, neque consilium a sapiente, nec sermo
a propheta: venite, et percutiamus eum lingua, et
non attendamus ad universos sermones eius. 19
Attende Domine ad me, et audi vocem adversariorum
meorum. 20 Numquid redditur pro bono malum,
quia foderunt foveam animæ meæ? Recordare quod
steterim in conspectu tuo, ut loquerer pro eis bonum,
et averterem indignationem tuam ab eis. 21 Propterea
da filios eorum in famem, et deduc eos in manus
gladii: fiant uxores eorum absque liberis, et viduæ:
et viri earum interficiantur morte: iuvenes eorum
confodiantur gladio in prælio. 22 Audiatur clamor de
domibus eorum: adduces enim super eos latronem
repente: quia foderunt foveam ut caperent me, et
laqueos absconderunt pedibus meis. 23 Tu autem
Domine scis omne consilium eorum adversum me in
mortem: ne propitieris iniquitati eorum, et peccatum
eorum a facie tua non deleatur: fiant corruentes in
conspectu tuo, in tempore furoris tui abutere eis.

19 Hæc dicit Dominus: Vade, et accipe lagunculam
figuli testeam a senioribus populi, et a senioribus
sacerdotum: 2 Et egredere ad vallem filii Ennom,
quæ est iuxta introitum portæ fictilis: et prædicabis
ibi verba, quæ ego loquar ad te. 3 Et dices: Audite
verbum Domini reges Iuda, et habitatores Ierusalem:
hæc dicit Dominus exercituum Deus Israel: Ecce
ego inducam afflictionem super locum istum, ita ut
omnis, qui audierit illam, tinniant aures eius: 4 Eo
quod dereliquerint me, et alienum fecerint locum
istum: et libaverunt in eo diis alienis, quos nescierunt
ipsi, et patres eorum, et reges Iuda: et repleverunt
locum istum sanguine innocentum. 5 Et ædificaverunt
excelsa Baalim ad comburendos filios suos igni in
holocaustum Baalim: quæ non præcepi, nec locutus
sum, nec ascenderunt in cor meum. 6 Propterea ecce
dies veniunt, dicit Dominus: et non vocabitur amplius
locus iste, Topheth, et Vallis filii Ennom, sed Vallis
occisionis. 7 Et dissipabo consilium Iuda et Ierusalem
in loco isto: et subvertam eos gladio in conspectu
inimicorum suorum, et in manu quærentium animas
eorum: et dabo cadavera eorum escam volatilibus

cæli, et bestiis terræ. 8 Et ponam civitatem hanc in
stuporem, et in sibilum: omnis, qui præterierit per
eam, obstupescet, et sibilabit super universa plaga
eius. 9 Et cibabo eos carnibus filiorum suorum, et
carnibus filiarum suarum: et unusquisque carnem
amici sui comedet in obsidione, et in angustia, in qua
concludent eos inimici eorum, et qui quærunt animas
eorum. 10 Et conteres lagunculam in oculis virorum,
qui ibunt tecum. 11 Et dices ad eos: Hæc dicit Dominus
exercituum: Sic conteram populum istum et civitatem
istam, sicut conteritur vas figuli, quod non potest ultra
instaurari: et in Topheth sepelientur, eo quod non sit
alius locus ad sepeliendum. 12 Sic faciam loco huic, ait
Dominus, et habitatoribus eius: et ponam civitatem
istam sicut Topheth. 13 Et erunt domus Ierusalem, et
domus regum Iuda sicut locus Topheth, immundæ:
omnes domus, in quarum domatibus sacrificaverunt
omni militiæ cæli, et libaverunt libamina diis alienis.
14 Venit autem Ieremias de Topheth, quo miserat
eum Dominus ad prophetandum, et stetit in atrio
domus Domini, et dixit ad omnem populum: 15
Hæc dicit Dominus exercituum Deus Israel: Ecce
ego inducam super civitatem hanc, et super omnes
urbes eius universa mala, quæ locutus sum adversum
eam: quoniam induraverunt cervicem suam ut non
audirent sermones meos.

20 Et audivit Phassur filius Emmer sacerdos, qui
constitutus erat princeps in domo Domini,
Ieremiam prophetantem sermones istos. 2 Et percussit
Phassur Ieremiam prophetam, et misit eum in nervum,
quod erat in porta Beniamin superiori, in domo
Domini. 3 Cumque illuxisset in crastinum, eduxit
Phassur Ieremiam de nervo. Et dixit ad eum Ieremias:
Non Phassur vocavit Dominus nomen tuum, sed
pavorem undique. 4 Quia hæc dicit Dominus: Ecce
ego dabo te in pavorem, te et omnes amicos tuos:
et corruent gladio inimicorum suorum, et oculi tui
videbunt: et omnem Iudam dabo in manum regis
Babylonis: et traducet eos in Babylonem, et percutiet
eos gladio. 5 Et dabo universam substantiam civitatis
huius, et omnem laborem eius, omneque pretium,
et cunctos thesauros regum Iuda dabo in manu
inimicorum eorum: et diripient eos, et tollent, et
ducent in Babylonem. 6 Tu autem Phassur, et omnes
habitatores domus tuæ ibitis in captivitatem: et in
Babylonem venies, et ibi morieris, ibique sepelieris tu,
et omnes amici tui, quibus prophetasti mendacium.
7 Seduxisti me Domine, et seductus sum: fortior
me fuisti, et invaluisti: factus sum in derisum tota
die, omnes subsannant me. 8 Quia iam olim loquor,
vociferans iniquitatem, et vastitatem clamito: et
factus est mihi sermo Domini in opprobrium, et in
derisum tota die. 9 Et dixi: Non recordabor eius,
neque loquar ultra in nomine illius: et factus est
in corde meo quasi ignis exæstuans, clausuque
in ossibus meis: et defeci, ferre non sustinens. 10
Audivi enim contumelias multorum, et terrorem
in circuitu: Persequimini, et persequamur eum: ab
omnibus viris, qui erant pacifici mei, et custodientes
latus meum: si quo modo decipiatur, et prævaleamus
adversus eum, et consequamur ultionem ex eo. 11
Dominus autem mecum est quasi bellator fortis:
idcirco qui persequuntur me, cadent, et infirmi erunt:
confundentur vehementer, quia non intellexerunt
opprobrium sempiternum, quod numquam delebitur.
12 Et tu Domine exercituum probator iusti, qui vides
renes et cor: videam quæso ultionem tuam ex eis:
tibi enim revelavi causam meam. 13 Cantate Domino,
laudate Dominum: quia liberavit animam pauperis
de manu malorum. 14 Maledicta dies, in qua natus
sum: dies, in qua peperit me mater mea, non sit
benedicta. 15 Maledictus vir, qui annunciavit patri
meo, dicens: Natus est tibi puer masculus: et quasi
gaudio lætificavit eum. 16 Sit homo ille ut sunt
civitates, quæ subvertit Dominus, et non pœnituit
eum: audiat clamorem mane, et ululatum in tempore
meridiano: 17 qui non me interfecit a vulva, ut fieret
mihi mater mea sepulchrum, et vulva eius conceptus
æternus. 18 Quare de vulva egressus sum, ut viderem
laborem et dolorem, et consumerentur in confusione
dies mei?

21 Verbum, quod factum est ad Ieremiam a Domino,
quando misit ad eum rex Sedecias Phassur filium
Melchiæ, et Sophoniam filium Maasiæ sacerdotem,
dicens: 2 Interroga pro nobis Dominum, quia
Nabuchodonosor rex Babylonis præliatur adversum
nos: si forte faciat Dominus nobiscum secundum
omnia mirabilia sua, et recedat a nobis. 3 Et dixit

Ieremias ad eos: Sic dicetis Sedeciæ: 4 Hæc dicit
Dominus Deus Israel: Ecce ego convertam vasa belli,
quæ in manibus vestris sunt, et quibus vos pugnatis
adversum regem Babylonis, et Chaldæos, qui obsident
vos in circuitu murorum: et congregabo ea in medio
civitatis huius. 5 Et debellabo ego vos in manu extenta,
et in brachio forti, et in furore, et in indignatione,
et in ira grandi. 6 Et percutiam habitatores civitatis
huius, homines et bestiæ pestilentia magna morientur.
7 Et post hæc ait Dominus: dabo Sedeciam regem
Iuda, et servos eius, et populum eius, et qui derelicti
sunt in civitate hac a peste et gladio, et fame, in
manu Nabuchodonosor regis Babylonis, et in manu
inimicorum eorum, et in manu quærentium animam
eorum, et percutiet eos in ore gladii, et non flectetur,
neque parcet, nec miserebitur. 8 Et ad populum
hunc dices: Hæc dicit Dominus: Ecce ego do coram
vobis viam vitæ, et viam mortis. 9 Qui habitaverit
in urbe hac, morietur gladio, et fame, et peste: qui
autem egressus fuerit, et transfugerit ad Chaldæos,
qui obsident vos, vivet, et erit ei anima sua, quasi
spolium. 10 Posui enim faciem meam super civitatem
hanc in malum, et non in bonum, ait Dominus: in
manu regis Babylonis dabitur, et exuret eam igni. 11
Et domui regis Iuda: Audite verba Domini, 12 domus
David, hæc dicit Dominus: Iudicate mane iudicium, et
eruite vi oppressum de manu calumniantis: ne forte
egrediatur ut ignis indignatio mea, et succendatur, et
non sit qui extinguat propter malitiam studiorum
vestrorum. 13 Ecce ego ad te habitatricem vallis
solidæ atque campestris, ait Dominus: qui dicitis: Quis
percutiet nos? Et quis ingredietur domos nostras?
14 Et visitabo super vos iuxta fructum studiorum
vestrorum, dicit Dominus: et succendam ignem in
saltu eius: et devorabit omnia in circuitu eius.

22 Hæc dicit Dominus: Descende in domum regis
Iuda, et loqueris ibi verbum hoc, 2 et dices:
Audi verbum Domini rex Iuda, qui sedes super
solium David: tu et servi tui, et populus tuus, qui
ingredimini per portas istas. 3 Hæc dicit Dominus:
Facite iudicium et iustitiam, et liberate vi oppressum
de manu calumniatoris: et advenam, et pupillum, et
viduam nolite contristare, neque opprimatis inique:
et sanguinem innocentem ne effundatis in loco isto. 4
Si enim facientes feceritis verbum istud: ingredientur
per portas domus huius reges sedentes de genere
David super thronum eius, et ascendentes currus
et equos, ipsi et servi, et populus eorum. 5 Quod si
non audieritis verba hæc: in memetipso iuravi, dicit
Dominus, quia in solitudinem erit domus hæc. 6 Quia
hæc dicit Dominus super domum regis Iuda: Galaad tu
mihi caput Libani: si non posuero te solitudinem, urbes
inhabitabiles. 7 Et sanctificabo super te interficientem
virum et arma eius: et succident electas cedros tuas,
et præcipitabunt in ignem. 8 Et pertransibunt gentes
multæ per civitatem hanc: et dicet unusquisque
proximo suo: Quare fecit Dominus sic civitati huic
grandi? 9 Et respondebunt: Eo quod dereliquerint
pactum Domini Dei sui, et adoraverint deos alienos, et
servierint eis. 10 Nolite flere mortuum, neque lugeatis
super eum fletu: plangite eum, qui egreditur, quia non
revertetur ultra, nec videbit terram nativitatis suæ. 11
Quia hæc dicit Dominus ad Sellum filium Iosiæ regem
Iuda, qui regnavit pro Iosia patre suo, qui egressus est
de loco isto: Non revertetur huc amplius: 12 sed in
loco, ad quem transtuli eum, ibi morietur, et terram
istam non videbit amplius. 13 Væ qui ædificat domum
suam in iniustitia, et cœnacula sua non in iudicio:
amicum suum opprimet frustra, et mercedem eius
non reddet ei. 14 Qui dicit: Ædificabo mihi domum
latam, et cœnacula spatiosa: qui aperit sibi fenestras,
et facit laquearia cedrina, pingitque sinopide. 15
Numquid regnabis, quoniam confers te cedro? Pater
tuus numquid non comedit et bibit, et fecit iudicium
et iustitiam tunc cum bene erat ei? 16 Iudicavit causam
pauperis et egeni in bonum suum: numquid non ideo
quia cognovit me, dicit Dominus? 17 Tui vero oculi
et cor ad avaritiam, et ad sanguinem innocentem
fundendum, et ad calumniam, et ad cursum mali
operis. 18 Propterea hæc dicit Dominus ad Ioakim
filium Iosiæ regem Iuda: Non plangent eum: Væ frater
et væ soror: non concrepabunt ei: Væ domine, et væ
inclyte. 19 Sepultura asini sepelietur, putrefactus et
proiectus extra portas Ierusalem. 20 Ascende Libanum,
et clama: et in Basan da vocem tuam, et clama ad
transeuntes, quia contriti sunt omnes amatores tui.
21 Locutus sum ad te in abundantia tua; et dixisti: Non
audiam: hæc est via tua ab adolescentia tua, quia non
audisti vocem meam: 22 Omnes pastores tuos pascet

ventus, et amatores tui in captivitatem ibunt: et tunc
confunderis, et erubesces ab omni malitia tua. 23
Quæ sedes in Libano, et nidificas in cedris, quomodo
congemuisti cum venissent tibi dolores, quasi dolores
parturientis? 24 Vivo ego, dicit Dominus: quia si fuerit
Iechonias filius Ioakim regis Iuda, annulus in manu
dextera mea, inde evellam eum. 25 Et dabo te in manu
quærentium animam tuam, et in manu quorum tu
formidas faciem, et in manu Nabuchodonosor regis
Babylonis, et in manu Chaldæorum. 26 Et mittam te,
et matrem tuam, quæ genuit te, in terram alienam, in
qua nati non estis, ibique moriemini: 27 et in terram,
ad quam ipsi levant animam suam ut revertantur
illuc: non revertentur. 28 Numquid vas fictile atque
contritum vir iste Iechonias? Numquid vas absque
omni voluptate? Quare abiecti sunt ipse et semen
eius, et proiecti in terram, quam ignoraverunt? 29
Terra, terra, terra, audi sermonem Domini. 30 Hæc
dicit Dominus: Scribe virum istum sterilem, virum,
qui in diebus suis non prosperabitur: nec enim erit
de semine eius vir, qui sedeat super solium David, et
potestatem habeat ultra in Iuda.

23 Væ pastoribus, qui disperdunt et dilacerant
gregem pascuæ meæ, dicit Dominus. 2 Ideo hæc
dicit Dominus Deus Israel ad pastores, qui pascunt
populum meum: Vos dispersistis gregem meum, et
eiecistis eos, et non visitastis eos: ecce ego visitabo
super vos malitiam studiorum vestrorum, ait Dominus.
3 Et ego congregabo reliquias gregis mei de omnibus
terris, ad quas eiecero eos illuc: et convertam eos ad
rura sua: et crescent et multiplicabuntur. 4 Et suscitabo
super eos pastores, et pascent eos: non formidabunt
ultra, et non pavebunt: et nullus quæretur ex numero,
dicit Dominus. 5 Ecce dies veniunt, dicit Dominus: et
suscitabo David germen iustum: et regnabit rex, et
sapiens erit: et faciet iudicium et iustitiam in terra.
6 In diebus illis salvabitur Iuda, et Israel habitabit
confidenter: et hoc est nomen, quod vocabunt eum,
Dominus iustus noster. 7 Propter hoc ecce dies
veniunt, dicit Dominus, et non dicent ultra: Vivit
Domnus, qui eduxit filios Israel de Terra Ægypti: 8
Sed: Vivit Dominus, qui eduxit et adduxit semen
domus Israel de Terra Aquilonis, et de cunctis terris,
ad quas eieceram eos illuc: et habitabunt in terra
sua. 9 Ad prophetas: Contritum est cor meum in
medio mei, contremuerunt omnia ossa mea: factus
sum quasi vir ebrius, et quasi homo madidus a
vino a facie Domini, et a facie verborum sanctorum
eius. 10 Quia adulteris repleta est terra, quia a facie
maledictionis luxit terra, arefacta sunt arva deserti:
factus est cursus eorum malus, et fortitudo eorum
dissimilis. 11 Propheta namque et sacerdos polluti
sunt: et in domo mea inveni malum eorum, ait
Dominus. 12 Idcirco via eorum erit quasi lubricum in
tenebris: impellentur enim, et corruent in ea: afferam
enim super eos mala, annum visitationis eorum, ait
Dominus. 13 Et in prophetis Samariæ vidi fatuitatem:
prophetabunt in Baal, et decipiebant populum meum
Israel. 14 Et in prophetis Ierusalem vidi similitudinem
adulterantium, et iter mendacii: et confortaverunt
manus pessimorum ut non converteretur unusquisque
a malitia sua: facti sunt mihi omnes ut Sodoma, et
habitatores eius quasi Gomorrha. 15 Propterea hæc
dicit Dominus exercituum ad prophetas: Ecce ego
cibabo eos absinthio, et potabo eos felle: a prophetis
enim Ierusalem egressa est pollutio super omnem
terram. 16 Hæc dicit Dominus exercituum: Nolite
audire verba prophetarum, qui prophetant vobis, et
decipiunt vos: visionem cordis sui loquuntur, non
de ore Domini. 17 Dicunt his, qui blasphemant me:
Locutus est Dominus: Pax erit vobis, et omni, qui
ambulat in pravitate cordis sui, dixerunt: Non veniet
super vos malum. 18 Quis enim affuit in consilio
Domini, et vidit et audivit sermonem eius? Quis
consideravit verbum illius et audivit? 19 Ecce turbo
Dominicæ indignationis egredietur, et tempestas
erumpens: super caput impiorum veniet. 20 Non
revertetur furor Domini usque dum faciat, et usque
dum compleat cogitationem cordis sui: in novissimis
diebus intelligetis consilium eius. 21 Non mittebam
prophetas, et ipsi currebant: non loquebar ad eos, et
ipsi prophetabant. 22 Si stetissent in consilio meo,
et nota fecissent verba mea populo meo, avertissem
utique eos a via sua mala, et a cogitationibus suis
pessimis. 23 Putasne Deus e vicino ego sum, dicit
Dominus, et non Deus de longe? 24 Si occultabitur
vir in absconditis: et ego non videbo eum, dicit
Dominus? Numquid non cælum et terram ego impleo,
dicit Dominus? 25 Audivi quæ dixerunt prophetæ,

prophetantes in nomine meo mendacium, atque
dicentes: Somniavi, somniavi. 26 Usquequo istud est
in corde prophetarum vaticinantium mendacium,
et prophetantium seductiones cordis sui? 27 Qui
volunt facere ut obliviscatur populus meus nominis
mei propter somnia eorum, quæ narrat unusquisque
ad proximum suum: sicut obliti sunt patres eorum
nominis mei propter Baal. 28 Propheta, qui habet
somnium, narret somnium: et qui habet sermonem
meum, loquatur sermonem meum vere: Quid paleis
ad triticum, dicit Dominus? 29 Numquid non verba
mea sunt quasi ignis, dicit Dominus: et quasi malleus
conterens petram? 30 Propterea ecce ego ad prophetas,
ait Dominus: qui furantur verba mea unusquisque a
proximo suo. 31 Ecce ego ad prophetas, ait Dominus:
qui assumunt linguas suas, et aiunt: Dicit Dominus. 32
Ecce ego ad prophetas somniantes mendacium, ait
Dominus: qui narraverunt ea, et seduxerunt populum
meum in mendacio suo, et in miraculis suis: cum
ego non misissem eos, nec mandassem eis, qui nihil
profuerunt populo huic, dicit Dominus. 33 Si igitur
interrogaverit te populus iste, vel propheta, aut
sacerdos, dicens: Quod est onus Domini? dices ad eos:
Vos estis onus. Proiiciam quippe vos, dicit Dominus.
34 Et propheta, et sacerdos, et populus qui dicit: Onus
Domini: visitabo super virum illum, et super domum
eius. 35 Hæc dicetis unusquisque ad proximum, et
ad fratrem suum: Quid respondit Dominus? Et quid
locutus est Dominus? 36 Et onus Domini ultra non
memorabitur: quia onus erit unicuique sermo suus: et
pervertistis verba Dei viventis, Domini exercituum Dei
nostri. 37 Hæc dices ad prophetam: Quid respondit tibi
Dominus? Et quid locutus est Dominus? 38 Si autem
onus Domini dixeritis: propter hoc hæc dicit Dominus:
Quia dixistis sermonem istum: Onus Domini: et misi ad
vos, dicens: Nolite dicere: Onus Domini: 39 Propterea
ecce ego tollam vos portans, et derelinquam vos, et
civitatem, quam dedi vobis, et patribus vestris a facie
mea. 40 Et dabo vos in opprobrium sempiternum, et
in ignominiam æternam, quæ numquam oblivione
delebitur.

24 Ostendit mihi Dominus: et ecce duo calathi pleni
ficis, positi ante templum Domini, postquam
transtulit Nabuchodonosor rex Babylonis Iechoniam
filium Ioakim regem Iuda, et principes eius, et
fabrum, et inclusorem, de Ierusalem, et adduxit eos
in Babylonem. 2 Calathus unus ficus bonas habebat
nimis, ut solent ficus esse primi temporis: et calathus
unus ficus habebat malas nimis, quæ comedi non
poterant eo quod essent malæ. 3 Et dixit Dominus
ad me: Quid tu vides Ieremia? Et dixi: Ficus, ficus
bonas, bonas valde: et malas, malas valde: quæ comedi
non possunt, eo quod sint malæ. 4 Et factum est
verbum Domini ad me, dicens: 5 Hæc dicit Dominus
Deus Israel: Sicut ficus hæ bonæ: sic cognoscam
transmigrationem Iuda, quam emisi de loco isto in
Terram Chaldæorum, in bonum. 6 Et ponam oculos
meos super eos ad placandum, et reducam eos in
terram hanc: et ædificabo eos, et non destruam: et
plantabo eos, et non evellam. 7 Et dabo eis cor ut
sciant me, quia ego sum Dominus: et erunt mihi in
populum, et ego ero eis in Deum: quia revertentur ad
me in toto corde suo. 8 Et sicut ficus pessimæ, quæ
comedi non possunt, eo quod sint malæ: hæc dicit
Dominus, sic dabo Sedeciam regem Iuda, et principes
eius, et reliquos de Ierusalem, qui remanserunt in urbe
hac, et qui habitant in Terra Ægypti. 9 Et dabo eos in
vexationem, afflictionemque omnibus regnis terræ: in
opprobrium, et in parabolam, et in proverbium, et in
maledictionem in universis locis, ad quæ eieci eos. 10
Et mittam in eis gladium, et famem, et pestem: donec
consumantur de terra, quam dedi eis, et patribus
eorum.

25 Verbum, quod factum est ad Ieremiam de omni
populo Iuda in anno quarto Ioakim filii Iosiæ
regis Iuda, (ipse est annus primus Nabuchodonosor
regis Babylonis.) 2 Quod locutus est Ieremias propheta
ad omnem populum Iuda, et ad universos habitatores
Ierusalem, dicens: 3 A tertiodecimo anno Iosiæ filii
Amon regis Iuda usque ad diem hanc; iste tertius et
vigesimus annus, factum est verbum Domini ad me, et
locutus sum ad vos de nocte consurgens, et loquens, et
non audistis. 4 Et misit Dominus ad vos omnes servos
suos prophetas, consurgens diluculo, mittensque
et non audistis, neque inclinastis aures vestras ut
audiretis 5 cum diceret: Revertimini unusquisque a
via sua mala, et a pessimis cogitationibus vestris: et
habitabitis in terra, quam dedit Dominus vobis, et

patribus vestris a sæculo et usque in sæculum. 6 Et
nolite ire post deos alienos ut serviatis eis, adoretisque
eos: neque me ad iracundiam provocetis in operibus
manuum vestrarum, et non affligam vos. 7 Et non
audistis me, dicit Dominus, ut me ad iracundiam
provocaretis in operibus manuum vestrarum in
malum vestrum. 8 Propterea hæc dicit Dominus
exercituum: Pro eo quod non audistis verba mea: 9
ecce ego mittam, et assumam universas cognationes
Aquilonis, ait Dominus, et Nabuchodonosor regem
Babylonis servum meum: et adducam eos super terram
istam, et super habitatores eius, et super omnes
nationes, quæ in circuitu illius sunt: et interficiam
eos, et ponam eos in stuporem et in sibilum, et in
solitudines sempiternas. 10 Perdamque ex eis vocem
gaudii et vocem lætitiæ, vocem sponsi, et vocem
sponsæ, vocem molæ, et lumen lucernæ. 11 Et erit
universa terra hæc in solitudinem, et in stuporem: et
servient omnes gentes istæ regi Babylonis septuaginta
annis. 12 Cumque impleti fuerint septuaginta anni,
visitabo super regem Babylonis, et super gentem
illam, dicit Dominus, iniquitatem eorum, et super
terram Chaldæorum: et ponam illam in solitudines
sempiternas. 13 Et adducam super terram illam,
omnia verba mea, quæ locutus sum contra eam,
omne quod scriptum est in libro isto, quæcumque
prophetavit Ieremias adversum omnes gentes: 14
Quia servierunt eis cum essent gentes multæ, et
reges magni: et reddam eis secundum opera eorum,
et secundum facta manuum suarum. 15 Quia sic
dicit Dominus exercituum Deus Israel: Sume calicem
vini furoris huius de manu mea: et propinabis de
illo cunctis gentibus, ad quas ego mittam te. 16 Et
bibent, et turbabuntur, et insanient a facie gladii,
quem ego mittam inter eos. 17 Et accepi calicem de
manu Domini, et propinavi cunctis gentibus, ad quas
misit me Dominus: 18 Ierusalem, et civitatibus Iuda,
et regibus eius, et principibus eius: ut darem eos
in solitudinem, et in stuporem, et in sibilum, et in
maledictionem, sicut est dies ista: 19 Pharaoni regi
Ægypti, et servis eius, et principibus eius, et omni
populo eius, 20 et universis generaliter: cunctis regibus
terræ Ausitidis, et cunctis regibus terræ Philisthiim,
et Ascaloni, et Gazæ, et Accaron, et reliquiis Azoti, 21
et Idumææ, et Moab, et filiis Ammon: 22 Et cunctis
regibus Tyri, et universis regibus Sidonis: et regibus
terræ insularum, qui sunt trans mare. 23 Et Dedan,
et Thema, et Buz, et universis qui attonsi sunt in
comam. 24 Et cunctis regibus Arabiæ, et cunctis
regibus Occidentis, qui habitant in deserto. 25 Et
cunctis regibus Zambri, et cunctis regibus Elam, et
cunctis regibus Medorum: 26 cunctis quoque regibus
Aquilonis de prope et de longe, unicuique contra
fratrem suum: et omnibus regnis terræ, quæ super
faciem eius sunt: et rex Sesach bibet post eos. 27 Et
dices ad eos: Hæc dicit Dominus exercituum Deus
Israel: Bibite, et inebriamini, et vomite: et cadite,
neque surgatis a facie gladii, quem ego mittam
inter vos. 28 Cumque noluerint accipere calicem de
manu tua ut bibant, dices ad eos: Hæc dicit Dominus
exercituum: Bibentes bibetis: 29 quia ecce in civitate,
in qua invocatum est nomen meum, ego incipiam
affligere, et vos quasi innocentes et immunes eritis?
Non eritis immunes: gladium enim ego voco super
omnes habitatores terræ, dicit Dominus exercituum.
30 Et tu prophetabis ad eos omnia verba hæc, et dices
ad illos: Dominus de excelso rugiet, et de habitaculo
sancto suo dabit vocem suam: rugiens rugiet super
decorem suum: celeuma quasi calcantium concinetur
adversus omnes habitatores terræ. 31 Pervenit sonitus
usque ad extrema terræ: quia iudicium Domino cum
gentibus: iudicatur ipse cum omni carne, impios
tradidi gladio, dicit Dominus. 32 Hæc dicit Dominus
exercituum: Ecce afflictio egredietur de gente in
gentem: et turbo magnus egredietur a summitatibus
terræ. 33 Et erunt interfecti Domini in die illa a summo
terræ usque ad summum eius: non plangentur, et non
colligentur, neque sepelientur: in sterquilinium super
faciem terræ iacebunt. 34 Ululate pastores, et clamate:
et aspergite vos cinere optimates gregis: quia completi
sunt dies vestri ut interficiamini: et dissipationes
vestræ, et cadetis quasi vasa pretiosa. 35 Et peribit
fuga a pastoribus, et salvatio ab optimatibus gregis.
36 Vox clamoris pastorum, et ululatus optimatum
gregis: quia vastavit Dominus pascua eorum. 37 Et
conticuerunt arva pacis a facie iræ furoris Domini. 38
Dereliquit quasi leo umbraculum suum, quia facta est
terra eorum in desolationem a facie iræ columbæ, et
a facie iræ furoris Domini.

26 In principio regni Ioakim filii Iosiæ regis Iuda,
factum est verbum istud a Domino, dicens: **2**
Hæc dicit Dominus: Sta in atrio domus Domini, et
loqueris ad omnes civitates Iuda, de quibus veniunt
ut adorent in domo Domini, universos sermones,
quos ego mandavi tibi ut loquaris ad eos: noli
subtrahere verbum, **3** si forte audiant et convertantur
unusquisque a via sua mala: et pœniteat me mali quod
cogito facere eis propter malitiam studiorum eorum.
4 Et dices ad eos: Hæc dicit Dominus: Si non audieritis
me ut ambuletis in lege mea, quam dedi vobis **5** ut
audiatis sermones servorum meorum prophetarum,
quos ego misi ad vos de nocte consurgens, et dirigens,
et non audistis: **6** Dabo domum istam sicut Silo, et
urbem hanc dabo in maledictionem cunctis gentibus
terræ. **7** Et audierunt sacerdotes, et prophetæ,
et omnis populus Ieremiam loquentem verba hæc
in domo Domini. **8** Cumque complesset Ieremias
loquens omnia, quæ præceperat ei Dominus ut
loqueretur ad universum populum, apprehenderunt
eum sacerdotes, et prophetæ, et omnis populus,
dicens: Morte moriatur. **9** Quare prophetavit in
nomine Domini, dicens: Sicut Silo erit domus hæc: et
urbs ista desolabitur, eo quod non sit habitator? Et
congregatus est omnis populus adversus Ieremiam in
domo Domini. **10** Et audierunt principes Iuda verba
hæc: et ascenderunt de domo regis in domum Domini,
et sederunt in introitu portæ domus Domini novæ. **11**
Et locuti sunt sacerdotes et prophetæ ad principes, et
ad omnem populum, dicentes: Iudicium mortis est
viro huic: quia prophetavit adversus civitatem istam,
sicut audistis auribus vestris. **12** Et ait Ieremias ad
omnes principes, et ad universum populum, dicens:
Dominus misit me ut prophetarem ad domum istam,
et ad civitatem hanc omnia verba quæ audistis. **13**
Nunc ergo bonas facite vias vestras, et studia vestra,
et audite vocem Domini Dei vestri: et pœnitebit
Dominum mali, quod locutus est adversum vos. **14** Ego
autem ecce in manibus vestris sum: facite mihi quod
bonum et rectum est in oculis vestris: **15** Verumtamen
scitote et cognoscite quod si occideritis me, sanguinem
innocentem tradetis contra vosmetipsos, et contra
civitatem istam, et habitatores eius. In veritate enim
misit me Dominus ad vos, ut loquerer in auribus
vestris omnia verba hæc. **16** Et dixerunt principes,
et omnis populus ad sacerdotes et ad prophetas:
Non est viro huic iudicium mortis: quia in nomine
Domini Dei nostri locutus est ad nos. **17** Surrexerunt
ergo viri de senioribus terræ: et dixerunt ad omnem
cœtum populi, loquentes: **18** Michæas de Morasthi fuit
propheta in diebus Ezechiæ regis Iuda, et ait ad omnem
populum Iuda, dicens: Hæc dicit Dominus exercituum:
Sion quasi ager arabitur: et Ierusalem in acervum
lapidum erit: et mons domus in excelsa silvarum. **19**
Numquid morte condemnavit eum Ezechias rex Iuda,
et omnis Iuda? Numquid non timuerunt Dominum, et
deprecati sunt faciem Domini? Et pœnituit Dominum
mali, quod locutus fuerat adversum eos. Itaque nos
facimus malum grande contra animas nostras. **20**
Fuit quoque vir prophetans in nomine Domini, Urias
filius Semei de Cariathiarim: et prophetavit adversus
civitatem istam, et adversus terram hanc iuxta omnia
verba Ieremiæ. **21** Et audivit rex Ioakim, et omnes
potentes, et principes eius verba hæc: et quæsivit rex
interficere eum. Et audivit Urias, et timuit, fugitque
et ingressus est Ægyptum. **22** Et misit rex Ioakim viros
in Ægyptum, Elnathan filium Achobor, et viros cum
eo in Ægyptum. **23** Et eduxerunt Uriam de Ægypto: et
adduxerunt eum ad regem Ioakim, et percussit eum
gladio: et proiecit cadaver eius in sepulchris vulgi
ignobilis. **24** Igitur manus Ahicam filii Saphan fuit
cum Ieremia, ut non traderetur in manus populi, et
interficerent eum.

27 In principio regni Ioakim filii Iosiæ regis Iuda,
factum est verbum istud ad Ieremiam a Domino,
dicens: **2** Hæc dicit Dominus ad me: Fac tibi vincula,
et catenas: et pones eas in collo tuo. **3** Et mittes eas ad
regem Edom, et ad regem Moab, et ad regem filiorum
Ammon, et ad regem Tyri, et ad regem Sidonis: in
manu nunciorum qui venerunt Ierusalem ad Sedeciam
regem Iuda. **4** Et præcipies eis ut ad dominos suos
loquantur: Hæc dicit Dominus exercituum Deus Israel:
Hæc dicetis ad dominos vestros: **5** Ego feci terram, et
homines, et iumenta, quæ sunt super faciem terræ, in
fortitudine mea magna, et in brachio meo extento: et
dedi eam ei, qui placuit in oculis meis. **6** Et nunc itaque
ego dedi omnes terras istas in manu Nabuchodonosor
regis Babylonis servi mei: insuper et bestias agri dedi
ei ut serviant illi. **7** Et servient ei omnes gentes, et

filio eius, et filio filii eius: donec veniat tempus terræ
eius et ipsius: et servient ei gentes multæ, et reges
magni. 8 Gens autem et regnum, quod non servierit
Nabuchodonosor regi Babylonis, et quicumque non
curvaverit collum suum sub iugo regis Babylonis: in
gladio, et in fame, et in peste visitabo super gentem
illam, ait Dominus: donec consumam eos in manu
eius. 9 Vos ergo nolite audire prophetas vestros, et
divinos, et somniatores, et augures, et maleficos, qui
dicunt vobis: Non servietis regi Babylonis. 10 Quia
mendacium prophetant vobis: ut longe vos faciant
de terra vestra, et eiiciant vos, et pereatis. 11 Porro
gens, quæ subiecerit cervicem suam sub iugo regis
Babylonis, et servierit ei; dimittam eam in terra sua,
dicit Dominus: et colet eam, et habitabit in ea. 12
Et ad Sedeciam regem Iuda locutus sum secundum
omnia verba hæc, dicens: Subiicite colla vestra sub
iugo regis Babylonis, et servite ei, et populo eius,
et vivetis. 13 Quare moriemini tu et populus tuus
gladio, et fame, et peste, sicut locutus est Dominus
ad gentem, quæ servire noluerit regi Babylonis? 14
Nolite audire verba prophetarum dicentium vobis:
Non servietis regi Babylonis: quia mendacium ipsi
loquuntur vobis. 15 Quia non misi eos, ait Dominus:
et ipsi prophetant in nomine meo mendaciter: ut
eiiciant vos, et pereatis tam vos, quam prophetæ, qui
vaticinantur vobis. 16 Et ad sacerdotes, et ad populum
istum locutus sum, dicens: Hæc dicit Dominus: Nolite
audire verba prophetarum vestrorum, qui prophetant
vobis, dicentes: Ecce vasa Domini revertentur de
Babylone nunc cito: Mendacium enim prophetant
vobis. 17 Nolite ergo audire eos, sed servite regi
Babylonis, ut vivatis. Quare datur hæc civitas in
solitudinem? 18 Et si prophetæ sunt, et est verbum
Domini in eis: occurrant Domino exercituum, ut
non veniant vasa, quæ derelicta fuerant in domo
Domini, et in domo regis Iuda, et in Ierusalem, in
Babylonem. 19 Quia hæc dicit Dominus exercituum
ad columnas, et ad mare, et ad bases, et ad reliqua
vasorum, quæ remanserunt in civitate hac: 20 quæ non
tulit Nabuchodonosor rex Babylonis, cum transferret
Iechoniam filium Ioakim regem Iuda de Ierusalem in
Babylonem, et omnes optimates Iuda et Ierusalem.
21 Quia hæc dicit Dominus exercituum Deus Israel
ad vasa, quæ derelicta sunt in domo Domini, et
in domo regis Iuda et Ierusalem: 22 In Babylonem
transferentur, et ibi erunt usque ad diem visitationis
suæ, dicit Dominus, et afferri faciam ea, et restitui in
loco isto.

28 Et factum est in anno illo, in principio regni
Sedeciæ regis Iuda, in anno quarto, in mense
quinto, dixit ad me Hananias filius Azur propheta de
Gabaon, in domo Domini coram sacerdotibus et omni
populo, dicens: 2 Hæc dicit Dominus exercituum Deus
Israel: Contrivi iugum regis Babylonis. 3 Adhuc duo
anni dierum, et ego referri faciam ad locum istum
omnia vasa domus Domini, quæ tulit Nabuchodonosor
rex Babylonis de loco isto, et transtulit ea in
Babylonem. 4 Et Iechoniam filium Ioakim regem Iuda,
et omnem transmigrationem Iuda, qui ingressi sunt
in Babylonem, ego convertam ad locum istum, ait
Dominus: conteram enim iugum regis Babylonis. 5
Et dixit Ieremias propheta ad Hananiam prophetam
in oculis sacerdotum, et in oculis omnis populi, qui
stabat in domo Domini. 6 Et ait Ieremias propheta:
Amen, sic faciat Dominus: suscitet Dominus verba
tua, quæ prophetasti: ut referantur vasa in domum
Domini, et omnis transmigratio de Babylone ad
locum istum. 7 Verumtamen audi verbum hoc, quod
ego loquor in auribus tuis, et in auribus universi
populi: 8 Prophetæ, qui fuerunt ante me et ante te
ab initio, et prophetaverunt super terras multas, et
super regna magna de prælio, et de afflictione, et de
fame. 9 Propheta, qui vaticinatus est pacem: cum
venerit verbum eius, scietur propheta, quem misit
Dominus in veritate. 10 Et tulit Hananias propheta
catenam de collo Ieremiæ prophetæ, et confregit
eam. 11 Et ait Hananias in conspectu omnis populi,
dicens: Hæc dicit Dominus: Sic confringam iugum
Nabuchodonosor regis Babylonis post duos annos
dierum de collo omnium gentium. 12 Et abiit Ieremias
propheta in viam suam. Et factum est verbum Domini
ad Ieremiam, postquam confregit Hananias propheta
catenam de collo Ieremiæ prophetæ, dicens: 13 Vade,
et dices Hananiæ: Hæc dicit Dominus: Catenas ligneas
contrivisti: et facies pro eis catenas ferreas. 14 Quia
hæc dicit Dominus exercituum Deus Israel: Iugum
ferreum posui super collum cunctarum gentium
istarum, ut serviant Nabuchodonosor regi Babylonis,

et servient ei: insuper et bestias terræ dedi ei. 15 Et
dixit Ieremias propheta ad Hananiam prophetam:
Audi Hanania: non misit te Dominus, et tu confidere
fecisti populum istum in mendacio. 16 Idcirco hæc
dicit Dominus: Ecce ego mittam te a facie terræ: hoc
anno morieris: adversum enim Dominum locutus es.
17 Et mortuus est Hananias propheta in anno illo,
mense septimo.

29 Et hæc sunt verba libri, quem misit
Ieremias propheta de Ierusalem ad reliquias
seniorum transmigrationis, et ad sacerdotes, et ad
prophetas, et ad omnem populum, quem traduxerat
Nabuchodonosor de Ierusalem in Babylonem: 2
postquam egressus est Iechonias rex, et domina, et
eunuchi, et principes Iuda, et Ierusalem, et faber, et
inclusor de Ierusalem: 3 in manu Elasa filii Saphan, et
Gamariæ filii Helciæ, quos misit Sedecias rex Iuda
ad Nabuchodonosor regem Babylonis in Babylonem,
dicens: 4 Hæc dicit Dominus exercituum Deus Israel
omni transmigrationi, quam transtuli de Ierusalem
in Babylonem: 5 Ædificate domos, et habitate: et
plantate hortos, et comedite fructum eorum. 6
Accipite uxores, et generate filios et filias: et date
filiis vestris uxores, et filias vestras date viris, et
pariant filios et filias: et multiplicamini ibi, et nolite
esse pauci numero. 7 Et quærite pacem civitatis,
ad quam transmigrare vos feci: et orate pro ea ad
Dominum: quia in pace illius erit pax vobis. 8 Hæc
enim dicit Dominus exercituum Deus Israel: Non vos
seducant prophetæ vestri, qui sunt in medio vestrum,
et divini vestri: et ne attendatis ad somnia vestra,
quæ vos somniatis: 9 quia falso ipsi prophetant vobis
in nomine meo: et non misi eos, dicit Dominus. 10
Quia hæc dicit Dominus: Cum cœperint impleri in
Babylone septuaginta anni, visitabo vos: et suscitabo
super vos verbum meum bonum, ut reducam vos ad
locum istum. 11 Ego enim scio cogitationes, quas ego
cogito super vos, ait Dominus, cogitationes pacis, et
non afflictionis, ut dem vobis finem et patientiam.
12 Et invocabitis me, et ibitis: et orabitis me, et ego
exaudiam vos. 13 Quæretis me, et invenietis: cum
quæsieritis me in toto corde vestro. 14 Et inveniar a
vobis, ait Dominus: et reducam captivitatem vestram,
et congregabo vos de universis gentibus, et de cunctis
locis, ad quæ expuli vos, dicit Dominus: et reverti
vos faciam de loco, ad quem transmigrare vos feci.
15 Quia dixistis: Suscitavit nobis Dominus prophetas
in Babylone: 16 Quia hæc dicit Dominus ad regem,
qui sedet super solium David, et ad omnem populum
habitatorem urbis huius, ad fratres vestros, qui
non sunt egressi vobiscum in transmigrationem.
17 Hæc dicit Dominus exercituum: Ecce mittam in
eos gladium, et famem, et pestem: et ponam eos
quasi ficus malas, quæ comedi non possunt, eo quod
pessimæ sint. 18 Et persequar eos in gladio, et in fame,
et in pestilentia: et dabo eos in vexationem universis
regnis terræ: in maledictionem, et in stuporem, et
in sibilum, et in opprobrium cunctis gentibus, ad
quas ego eieci eos: 19 eo quod non audierint verba
mea, dicit Dominus: quæ misit ad eos per servos
meos prophetas de nocte consurgens, et mittens:
et non audistis, dicit Dominus. 20 Vos ergo audite
verbum Domini omnis transmigratio, quam emisi
de Ierusalem in Babylonem. 21 Hæc dicit Dominus
exercituum Deus Israel ad Achab filium Coliæ, et
ad Sedeciam filium Maasiæ, qui prophetant vobis
in nomine meo mendaciter: Ecce ego tradam eos in
manus Nabuchodonosor regis Babylonis: et percutiet
eos in oculis vestris. 22 Et assumetur ex eis maledictio
omni transmigrationi Iuda, quæ est in Babylone,
dicentium: Ponat te Dominus sicut Sedeciam, et sicut
Achab, quos frixit rex Babylonis in igne: 23 pro eo
quod fecerint stultitiam in Israel, et mœchati sunt in
uxores amicorum suorum, et locuti sunt verbum in
nomine meo mendaciter, quod non mandavi eis: ego
sum iudex et testis, dicit Dominus. 24 Et ad Semeiam
Nehelamiten dices: 25 Hæc dicit Dominus exercituum,
Deus Israel: Pro eo quod misisti in nomine tuo libros
ad omnem populum, qui est in Ierusalem, et ad
Sophoniam filium Maasiæ sacerdotem, et ad universos
sacerdotes, dicens: 26 Dominus dedit te sacerdotem
pro Ioiade sacerdote, ut sis dux in domo Domini
super omnem virum arreptitium et prophetantem,
ut mittas eum in nervum et in carcerem. 27 Et nunc
quare non increpasti Ieremiam Anathothiten, qui
prophetat vobis? 28 Quia super hoc misit in Babylonem
ad nos, dicens: Longum est: ædificate domos, et
habitate: et plantate hortos, et comedite fructus
eorum. 29 Legit ergo Sophonias sacerdos librum istum

in auribus Ieremiæ prophetæ. 30 Et factum est verbum
Domini ad Ieremiam, dicens: 31 Mitte ad omnem
transmigrationem, dicens: Hæc dicit Dominus ad
Semeiam Nehelamiten: Pro eo quod prophetavit vobis
Semeias, et ego non misi eum: et fecit vos confidere
in mendacio: 32 idcirco hæc dicit Dominus: Ecce ego
visitabo super Semeiam Nehelamiten, et super semen
eius: non erit ei vir sedens in medio populi huius, et
non videbit bonum, quod ego faciam populo meo, ait
Dominus: quia prævaricationem locutus est adversus
Dominum.

30 Hoc verbum, quod factum est ad Ieremiam a
Domino, dicens: 2 Hæc dicit Dominus Deus
Israel, dicens: Scribe tibi omnia verba, quæ locutus
sum ad te, in libro. 3 Ecce enim dies veniunt, dicit
Dominus: et convertam conversionem populi mei
Israel et Iuda, ait Dominus: et convertam eos ad
terram, quam dedi patribus eorum: et possidebunt
eam. 4 Et hæc verba, quæ locutus est Dominus ad
Israel et ad Iudam: 5 Quoniam hæc dicit Dominus:
Vocem terroris audivimus: formido, et non est pax. 6
Interrogate, et videte si generat masculus: quare ergo
vidi omnis viri manum super lumbum suum, quasi
parturientis, et conversæ sunt universæ facies in
auruginem? 7 Væ, quia magna dies illa, nec est similis
eius: tempusque tribulationis est Iacob, et ex ipso
salvabitur. 8 Et erit in die illa, ait Dominus exercituum:
conteram iugum eius de collo tuo, et vincula eius
dirumpam, et non dominabuntur ei amplius alieni:
9 sed servient Domino Deo suo, et David regi suo,
quem suscitabo eis. 10 Tu ergo ne timeas serve meus
Iacob, ait Dominus, neque paveas Israel: quia ecce
ego salvabo te de terra longinqua, et semen tuum
de terra captivitatis eorum: et revertetur Iacob, et
quiescet, et cunctis affluet bonis, et non erit quem
formidet: 11 quoniam tecum ego sum, ait Dominus, ut
salvem te: faciam enim consummationem in cunctis
gentibus, in quibus dispersi te: te autem non faciam
in consummationem: sed castigabo te in iudicio, ut
non videaris tibi innoxius. 12 Quia hæc dicit Dominus:
Insanabilis fractura tua, pessima plaga tua. 13 Non est
qui iudicet iudicium tuum ad alligandum: curationum
utilitas non est tibi. 14 Omnes amatores tui obliti sunt
tui, teque non quærent: plaga enim inimici percussi te
castigatione crudeli: propter multitudinem iniquitatis
tuæ dura facta sunt peccata tua. 15 Quid clamas super
contritione tua? Insanabilis est dolor tuus: propter
multitudinem iniquitatis tuæ, et propter dura peccata
tua feci hæc tibi. 16 Propterea omnes, qui comedunt te,
devorabuntur: et universi hostes tui in captivitatem
ducentur: et qui te vastant, vastabuntur, cunctosque
prædatores tuos dabo in prædam. 17 Obducam enim
cicatricem tibi, et a vulneribus tuis sanabo te, dicit
Dominus. Quia eiectam vocaverunt te Sion: Hæc est,
quæ non habebat. 18 Hæc dicit Dominus: Ecce ego
convertam conversionem tabernaculorum Iacob, et
tectis eius miserebor, et ædificabitur civitas in excelso
suo, et templum iuxta ordinem suum fundabitur.
19 Et egredietur de eis laus, voxque ludentium: et
multiplicabo eos, et non minuentur: et glorificabo
eos, et non attenuabuntur. 20 Et erunt filii eius sicut
a principio, et cœtus eius coram me permanebit: et
visitabo adversum omnes qui tribulant eum. 21 Et erit
dux eius ex eo: et princeps de medio eius producetur:
et applicabo eum, et accedet ad me. Quis enim iste
est, qui applicet cor suum ut appropinquet mihi, ait
Dominus? 22 Et eritis mihi in populum, et ego ero
vobis in Deum. 23 Ecce turbo Domini, furor egrediens,
procella ruens, in capite impiorum conquiescet. 24
Non avertet iram indignationis Dominus, donec faciat
et compleat cogitationem cordis sui: in novissimo
dierum intelligetis ea.

31 In tempore illo, dicit Dominus: Ero Deus universis
cognationibus Israel, et ipsi erunt mihi in
populum. 2 Hæc dicit Dominus: Invenit gratiam in
deserto populus, qui remanserat a gladio: vadet ad
requiem suam Israel. 3 Longe Dominus apparuit mihi.
Et in charitate perpetua dilexi te, ideo attraxi te,
miserans. 4 Rursumque ædificabo te, et ædificaberis
virgo Israel: adhuc ornaberis tympanis tuis, et
egredieris in choro ludentium. 5 Adhuc plantabis
vineas in montibus Samariæ: plantabunt plantantes,
et donec tempus veniat, non vindemiabunt: 6 quia erit
dies, in qua clamabunt custodes in monte Ephraim:
Surgite, et ascendamus in Sion ad Dominum Deum
nostrum. 7 Quia hæc dicit Dominus: Exultate in lætitia
Iacob, et hinnite contra caput Gentium: personate,
et canite, et dicite: Salva Domine populum tuum

reliquias Israel. 8 Ecce ego adducam eos de terra
Aquilonis, et congregabo eos ab extremis terræ:
inter quos erunt cæcus et claudus, prægnans et
pariens simul, cœtus magnus revertentium huc. 9
In fletu venient: et in misericordia reducam eos: et
adducam eos per torrentes aquarum in via recta,
et non impingent in ea: quia factus sum Israeli
Pater, et Ephraim primogenitus meus est. 10 Audite
verbum Domini Gentes, et annunciate in insulis, quæ
procul sunt, et dicite: Qui dispersit Israel, congregabit
eum: et custodiet eum sicut pastor gregem suum. 11
Redemit enim Dominus Iacob, et liberavit eum de
manu potentioris. 12 Et venient, et laudabunt in monte
Sion: et confluent ad bona Domini super frumento,
et vino, et oleo, et fœtu pecorum et armentorum:
eritque anima eorum quasi hortus irriguus, et ultra
non esurient. 13 Tunc lætabitur virgo in choro,
iuvenes et senes simul: et convertam luctum eorum in
gaudium, et consolabor eos, et lætificabo a dolore suo.
14 Et inebriabo animam sacerdotum pinguedine: et
populus meus bonis meis adimplebitur, ait Dominus.
15 Hæc dicit Dominus: Vox in excelso audita est
lamentationis, luctus, et fletus Rachel plorantis filios
suos, et nolentis consolari super eis, quia non sunt.
16 Hæc dicit Dominus: Quiescat vox tua a ploratu,
et oculi tui a lacrymis: quia est merces operi tuo,
ait Dominus: et revertentur de terra inimici. 17 Et
est spes novissimis tuis, ait Dominus: et revertentur
filii ad terminos suos. 18 Audiens audivi Ephraim
transmigrantem: Castigasti me, et eruditus sum, quasi
iuvenculus indomitus: converte me, et convertar: quia
tu Dominus Deus meus. 19 Postquam enim convertisti
me, egi pœnitentiam: et postquam ostendisti mihi,
percussi femur meum. Confusus sum, et erubui,
quoniam sustinui opprobrium adolescentiæ meæ. 20
Si filius honorabilis mihi Ephraim, si puer delicatus:
quia ex quo locutus sum de eo, adhuc recordabor
eius. Idcirco conturbata sunt viscera mea super eum:
miserans miserebor eius, ait Dominus. 21 Statue tibi
speculam, pone tibi amaritudines: dirige cor tuum
in viam rectam, in qua ambulasti: revertere virgo
Israel, revertere ad civitates tuas istas. 22 Usquequo
deliciis dissolveris filia vaga? Quia creavit Dominus
novum super terram: femina circumdabit virum. 23
Hæc dicit Dominus exercituum Deus Israel: Adhuc
dicent verbum istud in terra Iuda, et in urbibus eius,
cum convertero captivitatem eorum: Benedicat tibi
Dominus pulchritudo iustitiæ, mons sanctus: 24 et
habitabunt in eo Iudas, et omnes civitates eius simul:
agricolæ et minantes greges. 25 Quia inebriavi animam
lassam, et omnem animam esurientem saturavi. 26
Ideo quasi de somno suscitatus sum: et vidi, et somnus
meus dulcis mihi. 27 Ecce dies veniunt, dicit Dominus:
et seminabo domum Israel et domum Iuda semine
hominum, et semine iumentorum. 28 Et sicut vigilavi
super eos ut evellerem, et demolirer, et dissiparem, et
disperderem, et affligerem: sic vigilabo super eos ut
ædificem, et plantem, ait Dominus. 29 In diebus illis
non dicent ultra: Patres comederunt uvam acerbam,
et dentes filiorum obstupuerunt. 30 Sed unusquisque
in iniquitate sua morietur: omnis homo, qui comederit
uvam acerbam, obstupescent dentes eius. 31 Ecce
dies venient, dicit Dominus: et feriam domui Israel
et domui Iuda fœdus novum: 32 non secundum
pactum, quod pepigi cum patribus eorum in die,
qua apprehendi manum eorum, ut educerem eos de
Terra Ægypti: pactum, quod irritum fecerunt, et ego
dominatus sum eorum, dicit Dominus. 33 Sed hoc erit
pactum, quod feriam cum domo Israel: post dies illos
dicit Dominus: Dabo legem meam in visceribus eorum,
et in corde eorum scribam eam: et ero eis in Deum, et
ipsi erunt mihi in populum. 34 Et non docebit ultra
vir proximum suum, et vir fratrem suum, dicens:
Cognosce Dominum: omnes enim cognoscent me a
minimo eorum usque ad maximum, ait Dominus: quia
propitiabor iniquitati eorum, et peccati eorum non
memorabor amplius. 35 Hæc dicit Dominus, qui dat
solem in lumine diei, ordinem lunæ et stellarum in
lumine noctis: qui turbat mare, et sonant fluctus eius,
Dominus exercituum nomen illi. 36 Si defecerint leges
istæ coram me, dicit Dominus: tunc et semen Israel
deficiet, ut non sit gens coram me cunctis diebus.
37 Hæc dicit Dominus: Si mensurari potuerint cæli
sursum, et investigari fundamenta terræ deorsum:
et ego abiiciam universum semen Israel propter
omnia, quæ fecerunt, dicit Dominus. 38 Ecce dies
veniunt, dicit Dominus: et ædificabitur civitas Domino
a turre Hananeel usque ad portam anguli. 39 Et
exibit ultra norma mensuræ in conspectu eius super
collem Gareb: et circuibit Goatha, 40 et omnem vallem

cadaverum, et cineris, et universam regionem mortis,
usque ad torrentem Cedron, et usque ad angulum
portæ equorum Orientalis, Sanctum Domini: non
evelletur, et non destruetur ultra in perpetuum.

32 Verbum, quod factum est ad Ieremiam a Domino
in anno decimo Sedeciæ regis Iuda: ipse est
annus decimus octavus Nabuchodonosor. **2** Tunc
exercitus regis Babylonis obsidebat Ierusalem: et
Ieremias propheta erat clausus in atrio carceris,
qui erat in domo regis Iuda. **3** Clauserat enim eum
Sedecias rex Iuda, dicens: Quare vaticinaris, dicens:
Hæc dicit Dominus: Ecce ego dabo civitatem istam in
manus regis Babylonis, et capiet eam? **4** Et Sedecias
rex Iuda non effugiet de manu Chaldæorum: sed
tradetur in manus regis Babylonis: et loquetur os eius
cum ore illius, et oculi eius oculos illius videbunt. **5**
Et in Babylonem ducet Sedeciam: et ibi erit donec
visitem eum, ait Dominus. Si autem dimicaveritis
adversum Chaldæos, nihil prosperum habebitis. **6** Et
dixit Ieremias: Factum est verbum Domini ad me,
dicens: **7** Ecce Hanameel filius Sellum patruelis tuus
veniet ad te, dicens: Eme tibi agrum meum, qui est
in Anathoth: tibi enim competit ex propinquitate ut
emas. **8** Et venit ad me Hanameel filius patrui mei
secundum verbum Domini ad vestibulum carceris, et
ait ad me: Posside agrum meum, qui est in Anathoth
in terra Beniamin: quia tibi competit hereditas, et
tu propinquus es ut possideas. Intellexi autem quod
verbum Domini esset. **9** Et emi agrum ab Hanameel
filio patrui mei, qui est in Anathoth: et appendi ei
argentum septem stateres, et decem argenteos. **10**
Et scripsi in libro, et signavi, et adhibui testes: et
appendi argentum in statera. **11** Et accepi librum
possessionis signatum, et stipulationes, et rata, et
signa forinsecus. **12** Et dedi librum possessionis
Baruch filio Neri filii Maasiæ in oculis Hanameel
patruelis mei, in oculis testium, qui scripti erant
in libro emptionis, et in oculis omnium Iudæorum,
qui sedebant in atrio carceris. **13** Et præcepi Baruch
coram eis, dicens: **14** Hæc dicit Dominus exercituum
Deus Israel: Sume libros istos, librum emptionis hunc
signatum, et librum hunc, qui apertus est: et pone illos
in vase fictili, ut permanere possint diebus multis.
15 Hæc enim dicit Dominus exercituum Deus Israel:
Adhuc possidebuntur domus, et agri, et vineæ in
terra ista. **16** Et oravi ad Dominum, postquam tradidi
librum possessionis Baruch filio Neri, dicens: **17** Heu,
heu, heu, Domine Deus: ecce tu fecisti cælum et
terram in fortitudine tua magna, et in brachio tuo
extento: non erit tibi difficile omne verbum: **18** Qui
facis misericordiam in millibus, et reddis iniquitatem
patrum in sinum filiorum eorum post eos: Fortissime,
magne, et potens, Dominus exercituum nomen tibi.
19 Magnus consilio, et incomprehensibilis cogitatu: cuius
oculi aperti sunt super omnes vias filiorum Adam ut
reddas unicuique secundum vias suas, et secundum
fructum adinventionum eius. **20** Qui posuisti signa et
portenta in Terra Ægypti usque ad diem hanc, et in
Israel, et in hominibus, et fecisti tibi nomen sicut est
dies hæc. **21** Et eduxisti populum tuum Israel de Terra
Ægypti, in signis, et in portentis, et in manu robusta,
et in brachio extento, et in terrore magno. **22** Et
dedisti eis terram hanc, quam iurasti patribus eorum
ut dares eis terram fluentem lacte et melle. **23** Et
ingressi sunt, et possederunt eam: et non obedierunt
voci tuæ, et in lege tua non ambulaverunt: omnia quæ
mandasti eis ut facerent, non fecerunt: et evenerunt
eis omnia mala hæc. **24** Ecce munitiones extructæ
sunt adversum civitatem ut capiatur: et urbs data est
in manus Chaldæorum, qui præliantur adversus eam
a facie gladii, et famis, et pestilentiæ: et quæcumque
locutus es acciderunt, ut tu ipse cernis. **25** Et tu dicis
mihi Domine Deus: Eme agrum argento, et adhibe
testes: cum urbs data sit in manus Chaldæorum? **26** Et
factum est verbum Domini ad Ieremiam, dicens: **27**
Ecce ego Dominus Deus universæ carnis: numquid
mihi difficile erit omne verbum? **28** Propterea hæc
dicit Dominus: Ecce ego tradam civitatem istam in
manus Chaldæorum, et in manus regis Babylonis,
et capient eam. **29** Et venient Chaldæi præliantes
adversum urbem hanc, et succendent eam igni, et
comburent eam, et domos, in quarum domatibus
sacrificabant Baal, et libabant diis alienis libamina ad
irritandum me. **30** Erant enim filii Israel, et filii Iuda
iugiter facientes malum in oculis meis ab adolescentia
sua: filii Israel qui usque nunc exacerbant me in opere
manuum suarum, dicit Dominus. **31** Quia in furore
et in indignatione mea facta est mihi civitas hæc,
a die qua ædificaverunt eam, usque ad diem istam,

qua auferetur de conspectu meo. 32 Propter malitiam
filiorum Israel, et filiorum Iuda, quam fecerunt ad
iracundiam me provocantes, ipsi et reges eorum,
principes eorum, et sacerdotes eorum, et prophetæ
eorum, viri Iuda et habitatores Ierusalem. 33 Et
verterunt ad me terga et non facies: cum docerem eos
diluculo, et erudirem, et nollent audire ut acciperent
disciplinam. 34 Et posuerunt idola sua in domo, in
qua invocatum est nomen meum, ut polluerent eam.
35 Et ædificaverunt excelsa Baal, quæ sunt in valle filii
Ennom ut initiarent filios suos et filias suas Moloch:
quod non mandavi eis, nec ascendit in cor meum
ut facerent abominationem hanc, et in peccatum
deducerent Iudam. 36 Et nunc propter ista, hæc dicit
Dominus Deus Israel ad civitatem hanc, de qua vos
dicitis quod tradetur in manus regis Babylonis in
gladio, et in fame, et in peste. 37 Ecce ego congregabo
eos de universis terris, ad quas eieci eos in furore meo,
et in ira mea, et indignatione grandi: et reducam eos
ad locum istum, et habitare eos faciam confidenter.
38 Et erunt mihi in populum, et ego ero eis in Deum.
39 Et dabo eis cor unum, et viam unam, ut timeant
me universis diebus: et bene sit eis, et filiis eorum
post eos. 40 Et feriam eis pactum sempiternum, et
non desinam eis benefacere: et timorem meum dabo
in corde eorum ut non recedant a me. 41 Et lætabor
super eis, cum bene eis fecero: et plantabo eos in
terra ista in veritate in toto corde meo et in tota
anima mea. 42 Quia hæc dicit Dominus: Sicut adduxi
super populum istum omne malum hoc grande: sic
adducam super eos omne bonum, quod ego loquor
ad eos. 43 Et possidebuntur agri in terra ista: de qua
vos dicitis quod deserta sit, eo quod non remanserit
homo et iumentum, et data sit in manus Chaldæorum.
44 Agri ementur pecunia, et scribentur in libro, et
imprimetur signum, et testis adhibebitur: in terra
Beniamin, et in circuitu Ierusalem, in civitatibus
Iuda, et in civitatibus montanis, et in civitatibus
campestribus, et in civitatibus, quæ ad Austrum sunt:
quia convertam captivitatem eorum, ait Dominus.

33 Et factum est verbum Domini ad Ieremiam
secundo, cum adhuc clausus esset in atrio
carceris, dicens: 2 Hæc dicit Dominus qui facturus est,
et formaturus illud, et paraturus, Dominus nomen
eius. 3 Clama ad me, et exaudiam te: et annunciabo tibi
grandia, et firma quæ nescis. 4 Quia hæc dicit Dominus
Deus Israel ad domos urbis huius, et ad domos regis
Iuda, quæ destructæ sunt, et ad munitiones, et ad
gladium 5 venientium ut dimicent cum Chaldæis, et
impleant eas cadaveribus hominum, quos percussi in
furore meo et in indignatione mea, abscondens faciem
meam a civitate hac, propter omnem malitiam eorum.
6 Ecce ego obducam eis cicatricem et sanitatem, et
curabo eos: et revelabo illis deprecationem pacis
et veritatis. 7 Et convertam conversionem Iuda, et
conversionem Ierusalem: et ædificabo eos sicut a
principio. 8 Et emundabo illos ab omni iniquitate
sua, in qua peccaverunt mihi: et propitius ero cunctis
iniquitatibus eorum, in quibus dereliquerunt mihi,
et spreverunt me. 9 Et erit mihi in nomen, et in
gaudium, et in laudem, et in exultationem cunctis
gentibus terræ, quæ audierint omnia bona, quæ ego
facturus sum eis: et pavebunt, et turbabuntur in
universis bonis, et in omni pace, quam ego faciam
eis. 10 Hæc dicit Dominus: Adhuc audietur in loco
isto (quem vos dicitis esse desertum, eo quod non
sit homo nec iumentum: in civitatibus Iuda, et foris
Ierusalem, quæ desolatæ sunt absque homine, et
absque habitatore, et absque pecore) 11 vox gaudii et
vox lætitiæ, vox sponsi et vox sponsæ, vox dicentium:
Confitemini Domino exercituum, quoniam bonus
Dominus, quoniam in æternum misericordia eius: et
portantium vota in domum Domini: reducam enim
conversionem terræ sicut a principio, dicit Dominus.
12 Hæc dicit Dominus exercituum: Adhuc erit in loco
isto deserto absque homine, et absque iumento, et
in cunctis civitatibus eius, habitaculum pastorum
accubantium gregum. 13 In civitatibus montuosis,
et in civitatibus campestribus, et in civitatibus, quæ
ad Austrum sunt: et in terra Beniamin, et in circuitu
Ierusalem, et in civitatibus Iuda adhuc transibunt
greges ad manum numerantis, ait Dominus. 14 Ecce
dies veniunt, dicit Dominus: et suscitabo verbum
bonum, quod locutus sum ad domum Israel et ad
domum Iuda. 15 In diebus illis, et in tempore illo
germinare faciam David germen iustitiæ: et faciet
iudicium et iustitiam in terra. 16 In diebus illis
salvabitur Iuda, et Ierusalem habitabit confidenter: et
hoc est nomen, quod vocabunt eum, Dominus iustus

noster. 17 Quia hæc dicit Dominus: Non interibit de
David vir, qui sedeat super thronum domus Israel.
18 Et de Sacerdotibus et de Levitis non interibit vir
a facie mea, qui offerat holocautomata, et incendat
sacrificum, et cædat victimas omnibus diebus. 19 Et
factum est verbum Domini ad Ieremiam, dicens: 20
Hæc dicit Dominus: Si irritum potest fieri pactum
meum cum die, et pactum meum cum nocte, ut non sit
dies et nox in tempore suo: 21 Et pactum meum irritum
esse poterit cum David servo meo, ut non sit ex eo
filius qui regnet in throno eius, et Levitæ et Sacerdotes
ministri mei. 22 Sicuti enumerari non possunt stellæ
cæli, et metiri arena maris: sic multiplicabo semen
David servi mei, et Levitas ministros meos. 23 Et
factum est verbum Domini ad Ieremiam, dicens: 24
Numquid non vidisti quid populus hic locutus sit,
dicens: Duæ cognationes, quas elegerat Dominus,
abiectæ sunt: et populum meum despexerunt, eo quod
non sit ultra gens coram eis? 25 Hæc dicit Dominus: Si
pactum meum inter diem et noctem, et leges cælo et
terræ non posui: 26 equidem et semen Iacob et David
servi mei proiiciam, ut non assumam de semine eius
principes seminis Abraham, Isaac, et Iacob: reducam
enim conversionem eorum, et miserebor eis.

34 Verbum, quod factum est ad Ieremiam a Domino,
quando Nabuchodonosor rex Babylonis, et omnis
exercitus eius, universaque regna terræ, quæ erant
sub potestate manus eius, et omnes populi bellabant
contra Ierusalem, et contra omnes urbes eius, dicens:
2 Hæc dicit Dominus Deus Israel: Vade, et loquere
ad Sedeciam regem Iuda: et dices ad eum: Hæc
dicit Dominus: Ecce ego tradam civitatem hanc in
manus regis Babylonis, et succendet eam igni. 3 Et
tu non effugies de manu eius: sed comprehensione
capieris, et in manu eius traderis: et oculi tui
oculos regis Babylonis videbunt, et os eius cum ore
tuo loquetur, et Babylonem introibis. 4 Attamen
audi verbum Domini Sedecia rex Iuda: Hæc dicit
Dominus ad te: Non morieris in gladio, 5 sed in pace
morieris, et secundum combustiones patrum tuorum
regum priorum qui fuerunt ante te, sic comburent
te: et Væ domine, plangent te: quia verbum ego
locutus sum, dicit Dominus. 6 Et locutus est Ieremias
propheta ad Sedeciam regem Iuda universa verba
hæc in Ierusalem. 7 Et exercitus regis Babylonis
pugnabat contra Ierusalem, et contra omnes civitates
Iuda, quæ reliquæ erant contra Lachis, et contra
Azecha: hæ enim supererant de civitatibus Iuda, urbes
munitæ. 8 Verbum, quod factum est ad Ieremiam
a Domino, postquam percussit rex Sedecias fœdus
cum omni populo in Ierusalem, prædicans: 9 Ut
dimitteret unusquisque servum suum, et unusquisque
ancillam suam, Hebræum et Hebræam liberos: et
nequaquam dominarentur eis, id est in Iudæo et
fratre suo. 10 Audierunt ergo omnes principes et
universus populus, qui inierant pactum ut dimitteret
unusquisque servum suum, et unusquisque ancillam
suam liberos, et ultra non dominarentur eis: audierunt
igitur, et dimiserunt. 11 Et conversi sunt deinceps: et
retraxerunt servos et ancillas suas, quos dimiserant
liberos, et subiugaverunt in famulos et famulas. 12 Et
factum est verbum Domini ad Ieremiam a Domino,
dicens: 13 Hæc dicit Dominus Deus Israel: Ego percussi
fœdus cum patribus vestris in die, qua eduxi eos
de Terra Ægypti de domo servitutis, dicens: 14 Cum
completi fuerint septem anni, dimittat unusquisque
fratrem suum Hebræum, qui venditus est ei, et serviet
tibi sex annis: et dimittes eum a te liberum: et non
audierunt patres vestri me, nec inclinaverunt aurem
suam. 15 Et conversi estis vos hodie, et fecistis quod
rectum est in oculis meis, ut prædicaretis libertatem
unusquisque ad amicum suum: et inistis pactum in
conspectu meo in domo, in qua invocatum est nomen
meum super eam. 16 Et reversi estis, et commaculastis
nomen meum: et reduxistis unusquisque servum
suum, et unusquisque ancillam suam, quos dimiseratis
ut essent liberi et suæ potestatis: et subiugastis
eos ut sint vobis servi et ancillæ. 17 Propterea hæc
dicit Dominus: Vos non audistis me, ut prædicaretis
libertatem unusquisque fratri suo, et unusquisque
amico suo: ecce ego prædico vobis libertatem, ait
Dominus ad gladium, ad pestem, et ad famem: et
dabo vos in commotionem cunctis regnis terræ. 18
Et dabo viros, qui prævaricantur fœdus meum, et
non observaverunt verba fœderis, quibus assensi
sunt in conspectu meo, vitulum quem conciderunt
in duas partes, et transierunt inter divisiones eius:
19 Principes Iuda et principes Ierusalem, eunuchi et
sacerdotes, et omnis populus terræ, qui transierunt

inter divisiones vituli: 20 Et dabo eos in manus
inimicorum suorum, et in manus quærentium animam
eorum: et erit morticinum eorum in escam volatilibus
cæli, et bestiis terræ. 21 Et Sedeciam regem Iuda, et
principes eius dabo in manus inimicorum suorum, et
in manus quærentium animas eorum, et in manus
exercituum regis Babylonis, qui recesserunt a vobis.
22 Ecce ego præcipio, dicit Dominus, et reducam eos
in civitatem hanc, et præliabuntur adversus eam, et
capient eam, et incendent igni: et civitates Iuda dabo
in solitudinem, eo quod non sit habitator.

35 Verbum, quod factum est ad Ieremiam a Domino
in diebus Ioakim filii Iosiæ regis Iuda, dicens:
2 Vade ad domum Rechabitarum: et loquere eis, et
introduces eos in domum Domini in unam exedram
thesaurorum, et dabis eis bibere vinum. 3 Et assumpsi
Iezoniam filium Ieremiæ filii Habsaniæ, et fratres
eius, et omnes filios eius, et universam domum
Rechabitarum: 4 Et introduxi eos in domum Domini ad
gazophylacium filiorum Hanan, filii Iegedeliæ hominis
Dei, quod erat iuxta gazophylacium principum,
super thesaurum Maasiæ filii Sellum, qui erat custos
vestibuli. 5 Et posui coram filiis domus Rechabitarum
scyphos plenos vino, et calices: et dixi ad eos:
Bibite vinum. 6 Qui responderunt: Non bibemus
vinum: quia Ionadab filius Rechab, pater noster,
præcepit nobis, dicens: Non bibetis vinum, vos et
filii vestri usque in sempiternum: 7 Et domum non
ædificabitis, et sementem non seretis, et vineas
non plantabitis, nec habebitis: sed in tabernaculis
habitabitis cunctis diebus vestris, ut vivatis diebus
multis super faciem terræ, in qua vos peregrinamini.
8 Obedivimus ergo voci Ionadab filii Rechab, patris
nostri, in omnibus, quæ præcepit nobis, ita ut non
biberemus vinum cunctis diebus nostris nos, et
mulieres nostræ, filii, et filiæ nostræ: 9 et non
ædificaremus domos ad habitandum: et vineam,
et agrum, et sementem non habuimus: 10 sed
habitavimus in tabernaculis, et obedientes fuimus
iuxta omnia, quæ præcepit nobis Ionadab pater
noster. 11 Cum autem ascendisset Nabuchodonosor
rex Babylonis ad terram nostram, diximus: Venite, et
ingrediamur Ierusalem a facie exercitus Chaldæorum,
et a facie exercitus Syriæ: et mansimus in Ierusalem.
12 Et factum est verbum Domini ad Ieremiam, dicens:
13 Hæc dicit Dominus exercituum Deus Israel: Vade, et
dic viris Iuda, et habitatoribus Ierusalem: Numquid
non recipietis disciplinam ut obediatis verbis meis,
dicit Dominus? 14 Prævaluerunt sermones Ionadab
filii Rechab, quos præcepit filiis suis ut non biberent
vinum: et non biberunt usque ad diem hanc, quia
obedierunt præcepto patris sui: ego autem locutus
sum ad vos, de mane consurgens et loquens, et non
obedistis mihi. 15 Misique ad vos omnes servos meos
prophetas, consurgens diluculo, mittensque et dicens:
Convertimini unusquisque a via sua pessima, et bona
facite studia vestra: et nolite sequi deos alienos, neque
colatis eos: et habitabitis in terra, quam dedi vobis et
patribus vestris: et non inclinastis aurem vestram,
neque audistis me. 16 Firmaverunt igitur filii Ionadab
filii Rechab præceptum patris sui, quod præceperat
eis: populus autem iste non obedivit mihi. 17 Idcirco
hæc dicit Dominus exercituum, Deus Israel: Ecce ego
adducam super Iuda, et super omnes habitatores
Ierusalem universam afflictionem, quam locutus sum
adversum illos, eo quod locutus sum ad illos, et
non audierunt: vocavi illos, et non responderunt
mihi. 18 Domui autem Rechabitarum dixit Ieremias:
Hæc dicit Dominus exercituum Deus Israel: Pro eo
quod obedistis præcepto Ionadab patris vestri, et
custodistis omnia mandata eius, et fecistis universa,
quæ præcepit vobis: 19 Propterea hæc dicit Dominus
exercituum Deus Israel: Non deficiet vir de stirpe
Ionadab filii Rechab, stans in conspectu meo cunctis
diebus.

36 Et factum est in anno quarto Ioakim filii Iosiæ
regis Iuda: factum est verbum hoc ad Ieremiam
a Domino, dicens: 2 Tolle volumen libri, et scribes
in eo omnia verba, quæ locutus sum tibi adversum
Israel et Iudam, et adversum omnes gentes: a die,
qua locutus sum ad te ex diebus Iosiæ usque ad diem
hanc: 3 Si forte audiente domo Iuda universa mala,
quæ ego cogito facere eis, revertatur unusquisque a
via sua pessima: et propitius ero iniquitati, et peccato
eorum. 4 Vocavit ergo Ieremias Baruch filium Neriæ:
et scripsit Baruch ex ore Ieremiæ omnes sermones
Domini, quos locutus est ad eum in volumine libri: 5
et præcepit Ieremias Baruch, dicens: Ego clausus sum,

nec valeo ingredi domum Domini. 6 Ingredere ergo tu,
et lege de volumine, in quo scripsisti ex ore meo verba
Domini audiente populo in domo Domini in die ieiunii:
insuper et audiente universo Iuda, qui veniunt de
civitatibus suis, leges eis: 7 Si forte cadat oratio eorum
in conspectu Domini, et revertatur unusquisque a
via sua pessima: quoniam magnus furor et indignatio
est, quam locutus est Dominus adversus populum
hunc. 8 Et fecit Baruch filius Neriæ iuxta omnia, quæ
præceperat ei Ieremias propheta, legens ex volumine
sermones Domini in domo Domini. 9 Factum est autem
in anno quinto Ioakim filii Iosiæ regis Iuda, in mense
nono: prædicaverunt ieiunium in conspectu Domini
omni populo in Ierusalem, et universæ multitudini,
quæ confluxerat de civitatibus Iuda in Ierusalem. 10
Legitque Baruch ex volumine sermones Ieremiæ in
domo Domini in gazophylacio Gamariæ filii Saphan
scribæ, in vestibulo superiori, in introitu portæ novæ
domus Domni audiente omni populo. 11 Cumque
audisset Michæas filius Gamariæ filii Saphan omnes
sermones Domini ex libro: 12 descendit in domum
regis ad gazophylacium scribæ: et ecce ibi omnes
principes sedebant: Elisama scriba, et Dalaias filius
Semeiæ, et Elnathan filius Achobor, et Gamarias
filius Saphan, et Sedecias filius Hananiæ, et universi
principes. 13 Et nunciavit eis Michæas omnia verba,
quæ audivit legente Baruch ex volumine in auribus
populi. 14 Miserunt itaque omnes principes ad Baruch,
Iudi filium Nathaniæ filii Selemiæ, filii Chusi, dicentes:
Volumen, ex quo legisti audiente populo, sume in
manu tua, et veni. Tulit ergo Baruch filius Neriæ
volumen in manu sua, et venit ad eos. 15 Et dixerunt
ad eum: Sede, et lege hæc in auribus nostris. Et legit
Baruch in auribus eorum. 16 Igitur cum audissent
omnia verba, obstupuerunt unusquisque ad proximum
suum, et dixerunt ad Baruch: Nunciare debemus
regi omnes sermones istos. 17 Et interrogaverunt
eum, dicentes: Indica nobis quomodo scripsisti omnes
sermones istos ex ore eius. 18 Dixit autem eis
Baruch: Ex ore suo loquebatur quasi legens ad me
omnes sermones istos: Et ego scribebam in volumine
atramento. 19 Et dixerunt principes ad Baruch: Vade,
et abscondere tu et Ieremias, et nemo sciat ubi sitis.
20 Et ingressi sunt ad regem in atrium: porro volumen
commendaverunt in gazophylacio Elisamæ scribæ:
et nunciaverunt audiente rege omnes sermones. 21
Misitque rex Iudi ut sumeret volumen: qui tollens
illud de gazophylacio Elisamæ scribæ, legit audiente
rege, et universis principibus, qui stabant circa regem.
22 Rex autem sedebat in domo hiemali in mense
nono: et posita erat arula coram eo plena prunis. 23
Cumque legisset Iudi tres pagellas vel quattuor, scidit
illud scalpello scribæ, et proiecit in ignem, qui erat
super arulam donec consumeretur omne volumen
igni, qui erat in arula. 24 Et non timuerunt, neque
sciderunt vestimenta sua rex, et omnes servi eius, qui
audierunt universos sermones istos. 25 Verumtamen
Elnathan, et Dalaias, et Gamarias contradixerunt
regi ne combureret librum: et non audivit eos. 26 Et
præcepit rex Ieremiel filio Amelech, et Saraiæ filio
Ezriel, et Selemiæ filio Abdeel ut comprehenderent
Baruch scribam, et Ieremiam prophetam: abscondit
autem eos Dominus. 27 Et factum est verbum Domini
ad Ieremiam prophetam, postquam combusserat
rex volumen et sermones, quos scripserat Baruch
ex ore Ieremiæ, dicens: 28 Rursum tolle volumen
aliud: et scribe in eo omnes sermones priores, qui
erant in primo volumine, quod combussit Ioakim
rex Iuda. 29 Et ad Ioakim regem Iuda, dices: Hæc
dicit Dominus: Tu combussisti volumen illud, dicens:
Quare scripsisti in eo annuncians: Festinus veniet rex
Babylonis, et vastabit terram hanc, et cessare faciet
ex illa hominem, et iumentum? 30 Propterea hæc
dicit Dominus contra Ioakim regem Iuda: Non erit
ex eo qui sedeat super solium David: et cadaver eius
proiicietur ad æstum per diem, et ad gelu per noctem.
31 Et visitabo contra eum, et contra semen eius, et
contra servos eius iniquitates suas, et adducam super
eos et super habitatores Ierusalem, et super viros
Iuda omne malum, quod locutus sum ad eos, et non
audierunt. 32 Ieremias autem tulit volumen aliud,
et dedit illud Baruch filio Neriæ scribæ: qui scripsit
in eo ex ore Ieremiæ omnes sermones libri, quem
combusserat Ioakim rex Iuda igni: et insuper additi
sunt sermones multo plures, quam antea fuerant.

37 Et regnavit rex Sedecias filius Iosiæ pro
Iechonia filio Ioakim: quem constituit regem
Nabuchodonosor rex Babylonis in Terra Iuda: 2 Et non
obedivit ipse, et servi eius, et populus terræ verbis

Domini, quæ locutus est in manu Ieremiæ prophetæ.
3 Et misit rex Sedecias Iuchal filium Selemiæ, et
Sophoniam filium Maasiæ sacerdotem ad Ieremiam
prophetam, dicens: Ora pro nobis Dominum Deum
nostrum. 4 Ieremias autem libere ambulabat in medio
populi: non enim miserant eum in custodiam carceris.
5 Igitur exercitus Pharaonis egressus est de Ægypto:
et audientes Chaldæi, qui obsidebant Ierusalem,
huiuscemodi nuntium, recesserunt ab Ierusalem. 6 Et
factum est verbum Domini ad Ieremiam prophetam,
dicens: 7 Hæc dicit Dominus Deus Israel: Sic dicetis
regi Iuda, qui misit vos ad me interrogandum: Ecce
exercitus Pharaonis, qui egressus est vobis in auxilium,
revertetur in terram suam in Ægyptum. 8 Et redient
Chaldæi, et bellabunt contra civitatem hanc: et
capient eam, et succendent eam igni. 9 Hæc dicit
Dominus: Nolite decipere animas vestras, dicentes:
Euntes abibunt, et recedent a nobis Chaldæi, quia non
abibunt. 10 Sed et si percusseritis omnem exercitum
Chaldæorum, qui præliantur adversum vos, et derelicti
fuerint ex eis aliqui vulnerati: singuli de tentorio suo
consurgent, et incendent civitatem hanc igni. 11 Ergo
cum recessisset exercitus Chaldæorum ab Ierusalem
propter exercitum Pharaonis, 12 egressus est Ieremias
de Ierusalem ut iret in Terram Beniamin, et divideret
ibi possessionem in conspectu civium. 13 Cumque
pervenisset ad portam Beniamin, erat ibi custos portæ
per vices, nomine Ierias, filius Selemiæ filii Hananiæ,
et apprehendit Ieremiam prophetam, dicens: Ad
Chaldæos profugis. 14 Et respondit Ieremias: Falsum
est, non fugio ad Chaldæos. Et non audivit eum: sed
comprehendit Ierias Ieremiam, et adduxit eum ad
principes. 15 Quam ob rem irati principes contra
Ieremiam, cæsum eum miserunt in carcerem, qui erat
in domo Ionathan scribæ: ipse enim præpositus erat
super carcerem. 16 Itaque ingressus est Ieremias in
domum laci et in ergastulum: et sedit ibi Ieremias
diebus multis. 17 Mittens autem Sedecias rex tulit
eum: et interrogavit eum in domo sua abscondite, et
dixit: Putasne est sermo a Domino? Et dixit Ieremias:
Est. Et ait: In manus regis Babylonis traderis. 18
Et dixit Ieremias ad regem Sedeciam: Quid peccavi
tibi, et servis tuis, et populo tuo, quia misisti me
in domum carceris? 19 Ubi sunt prophetæ vestri,
qui prophetabant vobis, et dicebant: Non veniet rex
Babylonis super vos, et super terram hanc? 20 Nunc
ergo audi obsecro domine mi rex: Valeat deprecatio
mea in conspectu tuo: et ne me remittas in domum
Ionathan scribæ, ne moriar ibi. 21 Præcepit ergo rex
Sedecias ut traderetur Ieremias in vestibulo carceris:
et daretur ei torta panis quotidie, excepto pulmento,
donec consumerentur omnes panes de civitate: et
mansit Ieremias in vestibulo carceris.

38 Audivit autem Saphatias filius Mathan, et
Gedelias filius Phassur, et Iuchal filius Selemiæ,
et Phassur filius Melchiæ, sermones, quos Ieremias
loquebatur ad omnem populum, dicens: 2 Hæc
dicit Dominus: Quicumque manserit in civitate hac,
morietur gladio, et fame, et peste: qui autem profugerit
ad Chaldæos, vivet, et erit anima eius sospes et vivens.
3 Hæc dicit Dominus: Tradendo tradetur civitas hæc
in manu exercitus regis Babylonis, et capiet eam.
4 Et dixerunt principes regi: Rogamus ut occidatur
homo iste: de industria enim dissolvit manus virorum
bellantium, qui remanserunt in civitate hac, et manus
universi populi, loquens ad eos iuxta verba hæc: Si
quidem homo iste non quærit pacem populo huic,
sed malum. 5 Et dixit rex Sedecias: Ecce ipse in
manibus vestris est: nec enim fas est regem vobis
quidquam negare. 6 Tulerunt ergo Ieremiam, et
proiecerunt eum in lacum Melchiæ filii Amelech, qui
erat in vestibulo carceris: et submiserunt Ieremiam
funibus in lacum, in quo non erat aqua, sed lutum:
descendit itaque Ieremias in cœnum. 7 Audivit
autem Abdemelech Æthiops vir eunuchus, qui erat
in domo regis quod misissent Ieremiam in lacum:
porro rex sedebat in porta Beniamin. 8 Et egressus
est Abdemelech de domo regis, et locutus est ad
regem, dicens: 9 domine mi rex, male fecerunt viri
isti omnia quæcumque perpetrarunt contra Ieremiam
prophetam, mittentes eum in lacum ut moriatur
ibi fame, non sunt enim panes ultra in civitate. 10
Præcepit itaque rex Abdemelech Æthiopi, dicens:
Tolle tecum hinc triginta viros, et leva Ieremiam
prophetam de lacu antequam moriatur. 11 Assumptis
ergo Abdemelech secum viris, ingressus est domum
regis, quæ erat sub cellario: et tulit inde veteres
pannos et antiqua, quæ computruerant, et submisit
ea ad Ieremiam in lacum per funiculos. 12 Dixitque

Abdemelech Æthiops ad Ieremiam: Pone veteres
pannos, et hæc scissa et putrida sub cubito manuum
tuarum: et super funes: fecit ergo Ieremias sic: 13 Et
extraxerunt Ieremiam funibus, et eduxerunt eum de
lacu: mansit autem Ieremias in vestibulo carceris.
14 Et misit rex Sedecias, et tulit ad se Ieremiam
prophetam ad ostium tertium, quod erat in domo
Domini: et dixit rex ad Ieremiam: Interrogo ego
te sermonem, ne abscondas a me aliquid. 15 Dixit
autem Ieremias ad Sedeciam: Si annunciavero tibi,
numquid non interficies me? Et si consilium dedero
tibi, non me audies. 16 Iuravit ergo rex Sedecias
Ieremiæ clam, dicens: Vivit Dominus, qui fecit nobis
animam hanc, si occidero te, et si tradidero te
in manus virorum istorum, qui quærunt animam
tuam. 17 Et dixit Ieremias ad Sedeciam: Hæc dicit
Dominus exercituum Deus Israel: Si profectus exieris
ad principes regis Babylonis, vivet anima tua, et
civitas hæc non succendetur igni: et salvus eris tu, et
domus tua. 18 Si autem non exieris ad principes regis
Babylonis, tradetur civitas hæc in manus Chaldæorum,
et succendent eam igni: et tu non effugies de manu
eorum. 19 Et dixit rex Sedecias ad Ieremiam: Solicitus
sum propter Iudæos, qui transfugerunt ad Chaldæos:
ne forte tradar in manus eorum, et illudant mihi.
20 Respondit autem Ieremias: Non te tradent. Audi
quæso vocem Domini, quam ego loquor ad te, et bene
tibi erit, et vivet anima tua. 21 Quod si nolueris egredi:
iste est sermo, quem ostendit mihi Dominus: 22 Ecce
omnes mulieres, quæ remanserunt in domo regis
Iuda, educentur ad principes regis Babylonis: et ipsæ
dicent: Seduxerunt te, et prævaluerunt adversum te
viri pacifici tui, demerserunt in cœno, et in lubrico
pedes tuos, et recesserunt a te. 23 Et omnes uxores
tuæ, et filii tui educentur ad Chaldæos: et non effugies
manus eorum, sed in manu regis Babylonis capieris: et
civitatem hanc comburet igni. 24 Dixit ergo Sedecias
ad Ieremiam: Nullus sciat verba hæc, et non morieris.
25 Si autem audierint principes quia locutus sum
tecum, et venerint ad te, et dixerint tibi: Indica nobis
quid locutus sis cum rege, ne celes nos, et non te
interficiemus: et quid locutus est tecum rex: 26 Dices
ad eos: Prostravi ego preces meas coram rege, ne me
reduci iuberet in domum Ionathan, et ibi morerer.
27 Venerunt ergo omnes principes ad Ieremiam, et
interrogaverunt eum: et locutus est eis iuxta omnia
verba, quæ præceperat ei rex, et cessaverunt ab eo:
nihil enim fuerat auditum. 28 Mansit vero Ieremias
in vestibulo carceris usque ad diem, quo capta est
Ierusalem: et factum est ut caperetur Ierusalem.

39 Anno nono Sedeciæ regis Iuda, mense decimo,
venit Nabuchodonosor rex Babylonis, et omnis
exercitus eius ad Ierusalem, et obsidebant eam. 2
Undecimo autem anno Sedeciæ, mense quarto, quinta
mensis aperta est civitas. 3 Et ingressi sunt omnes
principes regis Babylonis, et sederunt in porta media:
Neregel-Sereser antistes Nabu, Sarsachim princeps
eunuchus, Neregel-Sereser princeps magus, et omnes
reliqui principes regis Babylonis. 4 Cumque vidisset
eos Sedecias rex Iuda, et omnes viri bellatores,
fugerunt: et egressi sunt nocte de civitate per viam
horti regis, et per portam, quæ erat inter duos muros,
et egressi sunt ad viam deserti. 5 Persecutus est autem
eos exercitus Chaldæorum: et comprehenderunt
Sedeciam in campo solitudinis Ierichontinæ, et captum
adduxerunt ad Nabuchodonosor regem Babylonis
in Reblatha, quæ est in Terra Emath: et locutus
est ad eum iudicia. 6 Et occidit rex Babylonis filios
Sedeciæ in Reblatha, in oculis eius: et omnes nobiles
Iuda occidit rex Babylonis. 7 Oculos quoque Sedeciæ
eruit: et vinxit eum compedibus ut duceretur in
Babylonem. 8 Domum quoque regis, et domum vulgi
succenderunt Chaldæi igni, et murum Ierusalem
subverterunt. 9 Et reliquias populi, qui remanserant
in civitate, et perfugas, qui transfugerant ad eum,
et superfluos vulgi, qui remanserant, transtulit
Nabuzardan magister militum in Babylonem. 10 Et de
plebe pauperum, qui nihil penitus habebant, dimisit
Nabuzardan magister militum in Terra Iuda: et dedit
eis vineas, et cisternas in die illa. 11 Præceperat
autem Nabuchodonosor rex Babylonis de Ieremia
Nabuzardan magistro militum, dicens: 12 Tolle illum,
et pone super eum oculos tuos, nihilque ei mali facias:
sed, ut voluerit, sic facias ei. 13 Misit ergo Nabuzardan
princeps militiæ, et Nabusezban princeps eunuchus, et
Neregel-Sereser princeps magus, et omnes optimates
regis Babylonis, 14 miserunt, et tulerunt Ieremiam de
vestibulo carceris, et tradiderunt eum Godoliæ filio
Ahicam filii Saphan ut intraret in domum, et habitaret

in populo. 15 Ad Ieremiam autem factus fuerat sermo
Domini cum clausus esset in vestibulo carceris, dicens:
16 Vade, et dic Abdemelech Æthiopi, dicens: Hæc dicit
Dominus exercituum Deus Israel: Ecce ego inducam
sermones meos super civitatem hanc in malum, et
non in bonum: et erunt in conspectu tuo in die illa. 17
Et liberabo te in die illa, ait Dominus: et non traderis
in manus virorum, quos tu formidas: 18 Sed eruens
liberabo te, et gladio non cades: sed erit tibi anima tua
in salutem, quia in me habuisti fiduciam, ait Dominus.

40 Sermo, qui factus est ad Ieremiam a Domino,
postquam dimissus est a Nabuzardan magistro
militiæ de Rama, quando tulit eum vinctum catenis
in medio omnium, qui migrabant de Ierusalem et
Iuda, et ducebantur in Babylonem. 2 Tollens ergo
princeps militiæ Ieremiam, dixit ad eum: Dominus
Deus tuus locutus est malum hoc super locum istum,
3 et adduxit: et fecit Dominus sicut locutus est, quia
peccastis Domino, et non audistis vocem eius, et
factus est vobis sermo hic. 4 Nunc ergo ecce solvi te
hodie de catenis, quæ sunt in manibus tuis: si placet
tibi ut venias mecum in Babylonem, veni: et ponam
oculos meos super te: si autem displicet tibi venire
mecum in Babylonem, reside: ecce omnis terra in
conspectu tuo est: quod elegeris, et quo placuerit
tibi ut vadas, illuc perge. 5 Et mecum noli venire:
sed habita apud Godoliam filium Ahicam filii Saphan,
quem præposuit rex Babylonis civitatibus Iuda: habita
ergo cum eo in medio populi: vel quocumque placuerit
tibi ut vadas, vade. Dedit quoque ei magister militiæ
cibaria, et munuscula, et dimisit eum. 6 Venit autem
Ieremias ad Godoliam filium Ahicam in Masphath,
et habitavit cum eo in medio populi, qui relictus
fuerat in terra. 7 Cumque audissent omnes principes
exercitus, qui dispersi fuerant per regiones, ipsi et
socii eorum, quod præfecisset rex Babylonis Godoliam
filium Ahicam terræ, et quod commendasset ei viros,
et mulieres, et parvulos, et de pauperibus terræ, qui
non fuerant translati in Babylonem, 8 venerunt ad
Godoliam in Masphath: et Ismahel filius Nathaniæ,
et Iohanan et Ionathan filii Caree, et Sareas filius
Thanehumeth, et filii Ophi, qui erant de Netophathi,
et Iezonias filius Maachathi, ipse et viri eorum. 9
Et iuravit eis Godolias filius Ahicam filii Saphan,
et comitibus eorum, dicens: Nolite timere servire
Chaldæis, habitate in terra, et servite regi Babylonis,
et bene erit vobis. 10 Ecce ego habito in Masphath ut
respondeam præcepto Chaldæorum, qui mittuntur
ad nos: vos autem colligite vindemiam, et messem,
et oleum, et condite in vasis vestris, et manete in
urbibus vestris, quas tenetis. 11 Sed et omnes Iudæi,
qui erant in Moab, et in filiis Ammon, et in Idumæa,
et in universis regionibus, audito quod dedisset rex
Babylonis reliquias in Iudæa, et quod præposuisset
super eos Godoliam filium Ahicam filii Saphan: 12
reversi sunt, inquam, omnes Iudæi de universis locis,
ad quæ profugerant, et venerunt in Terram Iuda
ad Godoliam in Masphath: et collegerunt vinum, et
messam multam nimis. 13 Iohanan autem filius Caree,
et omnes principes exercitus, qui dispersi fuerant in
regionibus, venerunt ad Godoliam in Masphath. 14 Et
dixerunt ei: Scito quod Baalis rex filiorum Ammon
misit Ismahel filium Nathaniæ percutere animam
tuam. Et non credidit eis Godolias filius Ahicam. 15
Iohanan autem filius Caree dixit ad Godoliam seorsum
in Masphath, loquens: Ibo, et percutiam Ismahel
filium Nathaniæ nullo sciente, ne interficiat animam
tuam, et dissipentur omnes Iudæi, qui congregati sunt
ad te, et peribunt reliquiæ Iuda. 16 Et ait Godolias
filius Ahicam ad Iohanan filium Caree: Noli facere
verbum hoc: falsum enim tu loqueris de Ismahel.

41 Et factum est in mense septimo, venit Ismahel
filius Nathaniæ, filii Elisama de semine regali, et
optimates regis, et decem viri cum eo, ad Godoliam
filium Ahicam in Masphath: et comederunt ibi panes
simul in Masphath. 2 Surrexit autem Ismahel filius
Nathaniæ, et decem viri, qui cum eo erant, et
percusserunt Godoliam filium Ahicam filii Saphan
gladio, et interfecerunt eum, quem præfecerat rex
Babylonis terræ. 3 Omnes quoque Iudæos, qui erant
cum Godolia in Masphath, et Chaldæos, qui reperti
sunt ibi, et viros bellatores percussit Ismahel. 4
Secundo autem die postquam occiderat Godoliam,
nullo adhuc sciente, 5 venerunt viri de Sichem, et de
Silo, et de Samaria octoginta viri: rasi barba, et scissis
vestibus, et squallentes: et munera, et thus habebant
in manu, ut offerrent in domo Domini. 6 Egressus
ergo Ismahel filius Nathaniæ in occursum eorum

de Masphath, incedens et plorans ibat: cum autem
occurrisset eis, dixit ad eos: Venite ad Godoliam filium
Ahicam. 7 Qui cum venissent ad medium civitatis,
interfecit eos Ismahel filius Nathaniæ circa medium
laci, ipse et viri, qui erant cum eo. 8 Decem autem
viri reperti sunt inter eos, qui dixerunt ad Ismahel:
Noli occidere nos: quia habemus thesauros in agro,
frumenti, et hordei, et olei, et mellis. Et cessavit:
et non interfecit eos cum fratribus suis. 9 Lacus
autem, in quem proiecerat Ismahel omnia cadavera
virorum, quos percussit propter Godoliam, ipse est,
quem fecit rex Asa propter Baasa regem Israel: ipsum
replevit Ismahel filius Nathaniæ occisis. 10 Et captivas
duxit Ismahel omnes reliquias populi, qui erant
in Masphath: filias regis, et universum populum,
qui remanserat in Masphath: quos commendaverat
Nabuzardan princeps militiæ Godoliæ filio Ahicam. Et
cepit eos Ismahel filius Nathaniæ, et abiit ut transiret
ad filios Ammon. 11 Audivit autem Iohanan filius
Caree, et omnes principes bellatorum, qui erant
cum eo, omne malum, quod fecerat Ismahel filius
Nathaniæ. 12 Et assumptis universis viris, profecti
sunt ut bellarent adversum Ismahel filium Nathaniæ,
et invenerunt eum ad aquas multas, quæ sunt in
Gabaon. 13 Cumque vidisset omnis populus, qui erat
cum Ismahel, Iohanan filium Caree, et universos
principes bellatorum, qui erant cum eo, lætati sunt.
14 Et reversus est omnis populus, quem ceperat Ismahel,
in Masphath: reversusque abiit ad Iohanan filium
Caree. 15 Ismahel autem filius Nathaniæ fugit cum
octo viris a facie Iohanan, et abiit ad filios Ammon.
16 Tulit ergo Iohanan filius Caree, et omnes principes
bellatorum, qui erant cum eo, universas reliquias
vulgi, quas reduxerat ab Ismahel filio Nathaniæ
de Masphath, postquam percussit Godoliam filium
Ahicam: fortes viros ad prælium, et mulieres, et
pueros, et eunuchos, quos reduxerat de Gabaon. 17
Et abierunt, et sederunt peregrinantes in Chamaam,
quæ est iuxta Bethlehem, ut pergerent, et introirent
Ægyptum 18 a facie Chaldæorum: timebant enim eos,
quia percusserat Ismahel filius Nathaniæ Godoliam
filium Ahicam, quem præposuerat rex Babylonis in
Terra Iuda.

42 Et accesserunt omnes principes bellatorum, et
Iohanan filius Caree, et Iezonias filius Osaiæ,
et reliquum vulgus a parvo usque ad magnum: 2
Dixeruntque ad Ieremiam prophetam: Cadat oratio
nostra in conspectu tuo: et ora pro nobis ad Dominum
Deum tuum pro universis reliquiis istis, quia derelicti
sumus pauci de pluribus, sicut oculi tui nos intuentur:
3 Et annunciet nobis Dominus Deus tuus viam, per
quam pergamus, et verbum, quod faciamus. 4 Dixit
autem ad eos Ieremias propheta: Audivi: ecce ego
oro ad Dominum Deum vestrum secundum verba
vestra. Omne verbum, quodcumque responderit mihi,
indicabo vobis: nec celabo vos quidquam. 5 Et illi
dixerunt ad Ieremiam: Sit Dominus inter nos testis
veritatis et fidei, si non iuxta omne verbum, in quo
miserit te Dominus Deus tuus ad nos, sic faciemus. 6
Sive bonum est, sive malum, voci Domini Dei nostri,
ad quem mittimus te, obediemus. Ut bene sit nobis
cum audierimus vocem Domini Dei nostri. 7 Cum
autem completi essent decem dies, factum est verbum
Domini ad Ieremiam. 8 Vocavitque Iohanan filium
Caree, et omnes principes bellatorum, qui erant
cum eo, et universum populum a minimo usque ad
magnum. 9 Et dixit ad eos: Hæc dicit Dominus Deus
Israel, ad quem misistis me, ut prosternerem preces
vestras in conspectu eius: 10 Si quiescentes manseritis
in terra hac, ædificabo vos, et non destruam; plantabo,
et non evellam: iam enim placatus sum super malo
quod feci vobis. 11 Nolite timere a facie regis Babylonis,
quem vos pavidi formidatis: nolite metuere eum,
dicit Dominus: quia vobiscum sum ego, ut salvos vos
faciam, et eruam de manu eius. 12 Et dabo vobis
misericordias, et miserebor vestri, et habitare vos
faciam in terra vestra. 13 Si autem dixeritis vos:
Non habitabimus in terra ista, nec audiemus vocem
Domini Dei nostri, 14 dicentes: Nequaquam, sed ad
Terram Ægypti pergemus: ubi non videbimus bellum,
et clangorem tubæ non audiemus, et famem non
sustinebimus: et ibi habitabimus: 15 Propter hoc
nunc audite verbum Domini reliquiæ Iuda: Hæc dicit
Dominus exercituum, Deus Israel: Si posueritis faciem
vestram ut ingrediamini Ægyptum, et intraveritis
ut ibi habitetis: 16 gladius, quem vos formidatis,
ibi comprehendet vos in Terra Ægypti: et fames,
pro qua estis soliciti, adhærebit vobis in Ægypto,

et ibi moriemini. 17 Omnesque viri, qui posuerunt
faciem suam ut ingrediantur Ægyptum, ut habitent
ibi, morientur gladio, et fame, et peste: nullus de eis
remanebit, nec effugiet a facie mali, quod ego afferam
super eos. 18 Quia hæc dicit Dominus exercituum, Deus
Israel: Sicut conflatus est furor meus, et indignatio
mea super habitatores Ierusalem: sic conflabitur
indignatio mea super vos, cum ingressi fueritis
Ægyptum, et eritis in iusiurandum, et in stuporem, et
in maledictum, et in opprobrium: et nequaquam ultra
videbitis locum istum. 19 Verbum Domini super vos
reliquiæ Iuda: Nolite intrare Ægyptum: scientes scietis
quia obtestatus sum vos hodie, 20 quia decepistis
animas vestras: vos enim misistis me ad Dominum
Deum nostrum dicentes: Ora pro nobis ad Dominum
Deum nostrum, et iuxta omnia quæcumque dixerit
tibi Dominus Deus noster, sic annuncia nobis, et
faciemus. 21 Et annunciavi vobis hodie, et non audistis
vocem Domini Dei vestri super universis, pro quibus
misit me ad vos. 22 Nunc ergo scientes scietis quia
gladio, et fame, et peste moriemini in loco, ad quem
voluistis intrare ut habitaretis ibi.

43 Factum est autem, cum complesset Ieremias
loquens ad populum universos sermones Domini
Dei eorum, pro quibus miserat eum Dominus Deus
eorum ad illos, omnia verba hæc: 2 dixit Azarias filius
Osaiæ, et Iohanan filius Caree, et omnes viri superbi,
dicentes ad Ieremiam: Mendacium tu loqueris: non
misit te Dominus Deus noster, dicens: Ne ingrediamini
Ægyptum ut habitetis illuc. 3 Sed Baruch filius Neriæ
incitat te adversum nos, ut tradat nos in manus
Chaldæorum, ut interficiat nos, et traduci faciat in
Babylonem. 4 Et non audivit Iohanan filius Caree, et
omnes principes bellatorum, et universus populus
vocem Domini ut manerent in Terra Iuda. 5 Sed tollens
Iohanan filius Caree, et universi principes bellatorum
universos reliquiarum Iuda, qui reversi fuerant de
cunctis gentibus, ad quas fuerant ante dispersi, ut
habitarent in Terra Iuda: 6 viros, et mulieres, et
parvulos, et filias regis, et omnem animam, quam
reliquerat Nabuzardan princeps militiæ cum Godolia
filio Ahicam, filii Saphan, et Ieremiam prophetam,
et Baruch filium Neriæ. 7 Et ingressi sunt Terram
Ægypti, quia non obedierunt voci Domini: et venerunt
usque ad Taphnis. 8 Et factus est sermo Domini ad
Ieremiam in Taphnis, dicens: 9 Sume lapides grandes
in manu tua, et abscondes eos in crypta, quæ est sub
muro latericio in porta domus Pharaonis in Taphnis,
cernentibus viris Iudæis: 10 Et dices ad eos: Hæc dicit
Dominus exercituum Deus Israel: Ecce ego mittam, et
assumam Nabuchodonosor regem Babylonis servum
meum: et ponam thronum eius super lapides istos,
quos abscondi, et statuet solium suum super eos. 11
Veniensque percutiet Terram Ægypti: quos in mortem,
in mortem: et quos in captivitatem, in captivitatem:
et quos in gladium, in gladium. 12 Et succendet
ignem in delubris deorum Ægypti, et comburet ea, et
captivos ducet illos: et amicietur Terra Ægypti, sicut
amicitur pastor pallio suo: et egredietur inde in pace.
13 Et conteret statuas domus Solis, quæ sunt in Terra
Ægypti: et delubra deorum Ægypti comburet igni.

44 Verbum, quod factum est per Ieremiam ad
omnes Iudæos, qui habitabant in Terra Ægypti,
habitantes in Magdalo, et in Taphnis, et in Memphis,
et in Terra Phatures, dicens: 2 Hæc dicit Dominus
exercituum Deus Israel: Vos vidistis omne malum
istud, quod adduxi super Ierusalem, et super omnes
urbes Iuda: et ecce desertæ sunt hodie, et non est in
eis habitator: 3 Propter malitiam, quam fecerunt ut me
ad iracundiam provocarent, et irent ut sacrificarent,
et colerent deos alienos, quos nesciebant et illi, et vos,
et patres vestri. 4 Et misi ad vos omnes servos meos
prophetas de nocte consurgens, mittensque et dicens:
Nolite facere verbum abominationis huiuscemodi,
quam odivi. 5 Et non audierunt, nec inclinaverunt
aurem suam ut converterentur a malis suis, et non
sacrificarent diis alienis. 6 Et conflata est indignatio
mea et furor meus, et succensa est in civitatibus Iuda,
et in plateis Ierusalem: et versæ sunt in solitudinem et
vastitatem secundum diem hanc. 7 Et nunc hæc dicit
Dominus exercituum Deus Israel: Quare vos facitis
malum grande hoc contra animas vestras, ut intereat
ex vobis vir et mulier, parvulus et lactens de medio
Iudæ, nec relinquatur vobis quidquam residuum: 8
Provocantes me in operibus manuum vestrarum,
sacrificando diis alienis in Terra Ægypti, in quam
ingressi estis ut habitetis ibi: et dispereatis, et sitis in
maledictionem, et in opprobrium cunctis gentibus

terræ? 9 Numquid obliti estis mala patrum vestrorum,
et mala regum Iuda, et mala uxorum eius, et mala
vestra, et mala uxorum vestrarum, quæ fecerunt in
Terra Iuda, et in regionibus Ierusalem? 10 Non sunt
mundati usque ad diem hanc: et non timuerunt, et
non ambulaverunt in lege Domini, et in præceptis
meis, quæ dedi coram vobis et coram patribus vestris.
11 Ideo hæc dicit Dominus exercituum Deus Israel:
Ecce ego ponam faciem meam in vobis in malum: et
disperdam omnem Iudam. 12 Et assumam reliquias
Iudæ, qui posuerunt facies suas ut ingrederentur
Terram Ægypti, et habitarent ibi: et consumentur
omnes in Terra Ægypti: cadent in gladio et in fame: et
consumentur a minimo usque ad maximum in gladio,
et in fame morientur: et erunt in iusiurandum, et in
miraculum, et in maledictionem, et in opprobrium.
13 Et visitabo super habitatores Terræ Ægypti, sicut
visitavi super Ierusalem in gladio, et fame, et peste.
14 Et non erit qui effugiat, et sit residuus de reliquis
Iudæorum, qui vadunt ut peregrinentur in Terra
Ægypti: et revertantur in Terram Iuda, ad quam ipsi
elevant animas suas ut revertantur, et habitent ibi:
non revertentur nisi qui fugerint. 15 Responderunt
autem Ieremiæ omnes viri scientes quod sacrificarent
uxores eorum diis alienis: et universæ mulieres,
quarum stabat multitudo grandis, et omnis populus
habitantium in Terra Ægypti in Phatures, dicentes: 16
Sermonem, quem locutus es ad nos in nomine Domini,
non audiemus ex te: 17 sed facientes faciemus omne
verbum, quod egredietur de ore nostro ut sacrificemus
reginæ cæli, et libemus ei libamina, sicut fecimus nos,
et patres nostri, reges nostri, et principes nostri in
urbibus Iuda, et in plateis Ierusalem: et saturati sumus
panibus, et bene nobis erat, malumque non vidimus.
18 Ex eo autem tempore, quo cessavimus sacrificare
reginæ cæli, et libare ei libamina, indigemus omnibus,
et gladio, et fame consumpti sumus. 19 Quod si nos
sacrificamus reginæ cæli, et libamus ei libamina:
numquid sine viris nostris fecimus ei placentas ad
colendum eam, et libandum ei libamina? 20 Et dixit
Ieremias ad omnem populum adversum viros, et
adversum mulieres, et adversum universam plebem,
qui responderant ei verbum, dicens: 21 Numquid non
sacrificium, quod sacrificastis in civitatibus Iuda, et in
plateis Ierusalem vos et patres vestri, reges vestri, et
principes vestri, et populus terræ, horum recordatus
est Dominus, et ascendit super cor eius? 22 Et non
poterat Dominus ultra portare propter malitiam
studiorum vestrorum, et propter abominationes, quas
fecistis, et facta est terra vestra in desolationem,
et in stuporem, et in maledictum, eo quod non sit
habitator, sicut est dies hæc. 23 Propterea quod
sacrificaveritis idolis, et peccaveritis Domino: et non
audieritis vocem Domini, et in lege, et in præceptis,
et in testimoniis eius non ambulaveritis: idcirco
evenerunt vobis mala hæc, sicut est dies hæc. 24 Dixit
autem Ieremias ad omnem populum, et ad universas
mulieres: Audite verbum Domini omnis Iuda, qui estis
in Terra Ægypti: 25 Hæc inquit Dominus exercituum
Deus Israel, dicens: Vos, et uxores vestræ locuti estis
ore vestro, et manibus vestris implestis, dicentes:
Faciamus vota nostra, quæ vovimus, ut sacrificemus
reginæ cæli, et libemus ei libamina. Implestis vota
vestra, et opere perpetrastis ea. 26 Ideo audite verbum
Domini omnis Iuda, qui habitatis in Terra Ægypti:
Ecce ego iuravi in nomine meo magno, ait Dominus:
quia nequaquam ultra vocabitur nomen meum ex ore
omnis viri Iudæi, dicentis: Vivit Dominus Deus in omni
Terra Ægypti. 27 Ecce ego vigilabo super eos in malum,
et non in bonum: et consumentur omnes viri Iuda, qui
sunt in Terra Ægypti, gladio, et fame donec penitus
consumantur. 28 Et qui fugerint gladium, revertentur
de Terra Ægypti in Terram Iuda viri pauci: et scient
omnes reliquiæ Iuda ingredientium Terram Ægypti,
ut habitent ibi, cuius sermo compleatur, meus, an
illorum. 29 Et hoc vobis signum, ait Dominus, quod
visitem ego super vos in loco isto: ut sciatis quia vere
complebuntur sermones mei contra vos in malum.
30 Hæc dicit Dominus: Ecce ego tradam Pharaonem
Ephree regem Ægypti in manu inimicorum eius, et
in manu quærentium animam illius: sicut tradidi
Sedeciam regem Iuda in manu Nabuchodonosor regis
Babylonis inimici sui, et quærentis animam eius.

45 Verbum, quod locutus est Ieremias propheta ad
Baruch filium Neriæ, cum scripsisset verba hæc
in libro ex ore Ieremiæ, anno quarto Ioakim filii Iosiæ
regis Iuda, dicens: 2 Hæc dicit Dominus Deus Israel ad
te Baruch: 3 Dixisti: Væ misero mihi, quoniam addidit
Dominus dolorem dolori meo: laboravi in gemitu meo,

et requiem non inveni. 4 Hæc dicit Dominus: Sic dices
ad eum: Ecce quos ædificavi, ego destruo: et quos
plantavi, ego evello, et universam terram hanc. 5 Et
tu quæris tibi grandia? Noli quærere: quia ecce ego
adducam malum super omnem carnem, ait Dominus:
et dabo tibi animam tuam in salutem in omnibus
locis, ad quæcumque perrexeris.

46 Quod factum est verbum Domini ad Ieremiam
prophetam contra Gentes 2 ad Ægyptum
adversum exercitum Pharaonis Nechao regis Ægypti,
qui erat iuxta fluvium Euphraten in Charcamis, quem
percussit Nabuchodonosor rex Babylonis, in quarto
anno Ioakim filii Iosiæ regis Iuda. 3 Præparate scutum,
et clypeum, et procedite ad bellum. 4 Iungite equos,
et ascendite equites: state in galeis, polite lanceas,
induite vos loricis. 5 Quid igitur? Vidi ipsos pavidos, et
terga vertentes, forte eorum cæsos: fugerunt conciti,
nec respexerunt: terror undique, ait Dominus. 6 Non
fugiat velox, nec salvari se putet fortis: Ad Aquilonem
iuxta flumen Euphraten victi sunt, et ruerunt. 7 Quis
est iste, qui quasi flumen ascendit: et veluti fluviorum,
intumescunt gurgites eius? 8 Ægyptus, fluminis instar
ascendit, et velut flumina movebuntur fluctus eius, et
dicet: Ascendens operiam terram: perdam civitatem,
et habitatores eius. 9 Ascendite equos, et exultate
in curribus, et procedant fortes, Æthiopia, et Libyes
tenentes scutum, et Lydii arripientes, et iacientes
sagittas. 10 Dies autem ille Domini Dei exercituum
dies ultionis, ut sumat vindictam de inimicis suis:
devorabit gladius, et saturabitur, et inebriabitur
sanguine eorum: victima enim Domini Dei exercituum
in Terra Aquilonis iuxta flumen Euphraten. 11 Ascende
in Galaad, et tolle resinam virgo filia Ægypti: frustra
multiplicas medicamina, sanitas non erit tibi. 12
Audierunt gentes ignominiam tuam, et ululatus tuus
replevit terram: quia fortis impegit in fortem, et
ambo pariter conciderunt. 13 Verbum quod locutus
est Dominus ad Ieremiam prophetam, super eo quod
venturus esset Nabuchodonosor rex Babylonis et
percussurus Terram Ægypti: 14 Annunciate Ægypto,
et auditum facite in Magdalo, et resonet in Memphis,
et in Taphnis, dicite: Sta, et præpara te: quia devorabit
gladius ea, quæ per circuitum tuum sunt. 15 Quare
computruit fortis tuus? Non stetit: quoniam Dominus
subvertit eum. 16 Multiplicavit ruentes, ceciditque vir
ad proximum suum: et dicent: Surge, et revertamur ad
populum nostrum, et ad terram nativitatis nostræ, a
facie gladii columbæ. 17 Vocate nomen Pharaonis regis
Ægypti, tumultum adduxit tempus. 18 Vivo ego (inquit
Rex, Dominus exercituum nomen eius) quoniam
sicut Thabor in montibus, et sicut Carmelus in mari,
veniet. 19 Vasa transmigrationis fac tibi habitatrix
filia Ægypti: quia Memphis in solitudinem erit, et
deseretur, et inhabitabilis erit. 20 Vitula elegans atque
formosa Ægyptus: stimulator ab Aquilone veniet ei. 21
Mercenarii quoque eius, qui versabantur in medio eius,
quasi vituli saginati versi sunt, et fugerunt simul, nec
stare potuerunt: quia dies interfectionis eorum venit
super eos, tempus visitationis eorum. 22 Vox eius quasi
æris sonabit: quoniam cum exercitu properabunt, et
cum securibus venient ei, quasi cædentes ligna. 23
Succiderunt saltum eius, ait Dominus, qui supputari
non potest: multiplicati sunt super locustas, et non
est eis numerus. 24 Confusa est filia Ægypti, et
tradita in manu populi Aquilonis. 25 Dixit Dominus
exercituum Deus Israel: Ecce ego visitabo super
tumultum Alexandriæ, et super Pharaonem, et super
Ægyptum, et super deos eius, et super reges eius, et
super Pharaonem, et super eos, qui confidunt in eo.
26 Et dabo eos in manu quærentium animam eorum,
et in manu Nabuchodonosor regis Babylonis, et in
manu servorum eius: et post hæc habitabitur sicut
diebus pristinis, ait Dominus. 27 Et tu ne timeas serve
meus Iacob, et ne paveas Israel: quia ecce ego salvum
te faciam de longinquo, et semen tuum de terra
captivitatis tuæ: et revertetur Iacob, et requiescet, et
prosperabitur: et non erit qui exterreat eum. 28 Et
tu noli timere serve meus Iacob, ait Dominus: quia
tecum ego sum, quia ego consumam cunctas gentes,
ad quas eieci te: te vero non consumam, sed castigabo
te in iudicio, nec quasi innocenti parcam tibi.

47 Quod factum est verbum Domini ad Ieremiam
prophetam contra Palæsthinos, antequam
percuteret Pharao Gazam: 2 Hæc dicit Dominus:
Ecce aquæ ascendunt ab Aquilone, et erunt quasi
torrens inundans, et operient terram, et plenitudinem
eius, urbem et habitatores eius: clamabunt homines,
et ululabunt omnes habitatores terræ 3 a strepitu

pompæ armorum, et bellatorum eius, a commotione
quadrigarum eius, et multitudine rotarum illius.
Non respexerunt patres filios manibus dissolutis
4 pro adventu diei, in quo vastabuntur omnes
Philisthiim, et dissipabitur Tyrus, et Sidon cum
omnibus reliquis auxiliis suis. Depopulatus est enim
Dominus Palæsthinos, reliquias insulæ Cappadociæ.
5 Venit calvitium super Gazam: conticuit Ascalon,
et reliquiæ vallis earum, usquequo concideris? 6 O
mucro Domini usquequo non quiesces? Ingredere in
vaginam tuam, refrigerare, et sile. 7 Quomodo quiescet
cum Dominus præceperit ei adversus Ascalonem, et
adversus maritimas eius regiones, ibique condixerit
illi?

48 Ad Moab hæc dicit Dominus exercituum Deus
Israel: Væ super Nabo, quoniam vastata est, et
confusa: capta est Cariathaim: confusa est fortis, et
tremuit. 2 Non est ultra exultatio in Moab contra
Hesebon: cogitaverunt malum. Venite, et disperdamus
eam de gente. Ergo silens conticesces, sequeturque
te gladius. 3 Vox clamoris de Oronaim: vastitas, et
contritio magna. 4 Contrita est Moab: annunciate
clamorem parvulis eius. 5 Per ascensum enim Luith
plorans ascendet in fletu: quoniam in descensu
Oronaim hostes ululatum contritionis audierunt:
6 Fugite, salvate animas vestras: et eritis quasi
myricæ in deserto. 7 Pro eo enim quod habuisti
fiduciam in munitionibus tuis, et in thesauris tuis, tu
quoque capieris: et ibit Chamos in transmigrationem,
sacerdotes eius, et principes eius simul. 8 Et veniet
prædo ad omnem urbem, et urbs nulla salvabitur:
et peribunt valles, et dissipabuntur campestria:
quoniam dixit Dominus: 9 Date florem Moab, quia
florens egredietur: et civitates eius desertæ erunt, et
inhabitabiles. 10 Maledictus, qui facit opus Domini
fraudulenter: et maledictus, qui prohibet gladium
suum a sanguine. 11 Fertilis fuit Moab ab adolescentia
sua, et requievit in fœcibus suis: nec transfusus
est de vase in vas, et in transmigrationem non
abiit: idcirco permansit gustus eius in eo, et odor
eius non est immutatus. 12 Propterea ecce dies
veniunt, dicit Dominus: et mittam ei ordinatores,
et stratores laguncularum, et sternent eum, et vasa
eius exhaurient, et lagunculas eorum collident. 13
Et confundetur Moab a Chamos, sicut confusa est
domus Israel a Bethel, in qua habebat fiduciam. 14
Quomodo dicitis: Fortes sumus, et viri robusti ad
præliandum? 15 Vastata est Moab, et civitates illius
succiderunt: et electi iuvenes eius descenderunt in
occisionem: ait Rex, Dominus exercituum nomen
eius. 16 Prope est interitus Moab ut veniat: et malum
eius velociter accurret nimis. 17 Consolamini eum
omnes, qui estis in circuitu eius, et universi, qui scitis
nomen eius, dicite: Quomodo confracta est virga
fortis, baculus gloriosus? 18 Descende de gloria, et
sede in siti habitatio filiæ Dibon: quoniam vastator
Moab ascendit ad te, dissipavit munitiones tuas. 19
In via sta, et prospice habitatio Aroer: interroga
fugientem: et ei, qui evasit, dic: Quid accidit? 20
Confusus est Moab, quoniam victus est: ululate, et
clamate, annunciate in Arnon, quoniam vastata est
Moab. 21 Et iudicium venit ad terram campestrem:
super Helon, et super Iasa, et super Mephaath, 22
et super Dibon, et super Nabo, et super domum
Deblathaim, 23 et super Cariathaim, et super domum
Gamul, et super domum Maon, 24 et super Carioth, et
super Bosra: et super omnes civitates terræ Moab,
quæ longe, et quæ prope sunt. 25 Abscissum est
cornu Moab, et brachium eius contritum est, ait
Dominus. 26 Inebriate eum, quoniam contra Dominum
erectus est: et allidet manum Moab in vomitu suo, et
erit in derisum etiam ipse: 27 fuit enim in derisum
tibi Israel: quasi inter fures reperisses eum: propter
verba ergo tua, quæ adversum illum locutus es,
captivus duceris. 28 Relinquite civitates, et habitate
in petra habitatores Moab: et estote quasi columba
nidificans in summo ore foraminis. 29 Audivimus
superbiam Moab, superbus est valde: sublimitatem
eius, et arrogantiam, et superbiam, et altitudinem
cordis eius. 30 Ego scio, ait Dominus, iactantiam eius:
et quod non sit iuxta eam virtus eius, nec iuxta quod
poterat conata sit facere. 31 Ideo super Moab eiulabo,
et ad Moab universam clamabo, ad viros muri fictilis
lamentantes. 32 De planctu Iazer plorabo tibi vinea
Sabama: propagines tuæ transierunt mare, usque
ad mare Iazer pervenerunt: super messem tuam, et
vindemiam tuam prædo irruit. 33 Ablata est lætitia
et exultatio de Carmelo, et de Terra Moab, et vinum
de torcularibus sustuli: nequaquam calcator uvæ

solitum celeuma cantabit. 34 De clamore Hesebon
usque Eleale, et Iasa, dederunt vocem suam: a Segor
usque ad Oronaim vitula conternante: aquæ quoque
Nemrim pessimæ erunt. 35 Et auferam de Moab, ait
Dominus, offerentem in excelsis, et sacrificantem diis
eius. 36 Propterea cor meum ad Moab quasi tibiæ
resonabit: et cor meum ad viros muri fictilis dabit
sonitum tibiarum: quia plus fecit quam potuit, idcirco
perierunt. 37 Omne enim caput calvitium, et omnis
barba rasa erit: in cunctis manibus colligatio, et super
omne dorsum cilicium. 38 Super omnia tecta Moab,
et in plateis eius omnis planctus: quoniam contrivi
Moab sicut vas inutile, ait Dominus. 39 Quomodo
victa est, et ululaverunt? Quomodo deiecit cervicem
Moab, et confusus est? Eritque Moab in derisum, et
in exemplum omnibus in circuitu suo. 40 Hæc dicit
Dominus: Ecce quasi aquila volabit, et extendet alas
suas ad Moab. 41 Capta est Carioth, et munitiones
comprehensæ sunt: et erit cor fortium Moab in die
illa, sicut cor mulieris parturientis. 42 Et cessabit Moab
esse populus: quoniam contra Dominum gloriatus est.
43 Pavor, et fovea, et laqueus super te, o habitator
Moab, dicit Dominus. 44 Qui fugerit a facie pavoris,
cadet in foveam: et qui conscenderit de fovea, capietur
laqueo: adducam enim super Moab annum visitationis
eorum, ait Dominus. 45 In umbra Hesebon steterunt de
laqueo fugientes: quia ignis egressus est de Hesebon,
et flamma de medio Seon, et devorabit partem Moab,
et verticem filiorum tumultus. 46 Væ tibi Moab,
periisti popule Chamos: quia comprehensi sunt filii
tui, et filiæ tuæ in captivitatem. 47 Et convertam
captivitatem Moab in novissimis diebus, ait Dominus.
Hucusque iudicia Moab.

49 Ad filios Ammon. Hæc dicit Dominus: Numquid
non filii sunt Israel? Aut heres non est ei? Cur
igitur hereditate possedit Melchom, Gad: et populus
eius in urbibus eius habitavit? 2 Ideo ecce dies
veniunt, dicit Dominus: et auditum faciam super
Rabbath filiorum Ammon fremitum prælii, et erit in
tumultum dissipata, filiæque eius igni succendentur,
et possidebit Israel possessores suos, ait Dominus. 3
Ulula Hesebon, quoniam vastata est Hai. Clamate filiæ
Rabbath, accingite vos ciliciis: plangite et circuite
per sepes: quoniam Melchom in transmigrationem
ducetur, sacerdotes eius, et principes eius simul. 4 Quid
gloriaris in vallibus? Defluxit vallis tua filia delicata,
quæ confidebas in thesauris tuis, et dicebas: Quis
veniet ad me? 5 Ecce ego inducam super te terrorem,
ait Dominus Deus exercituum, ab omnibus qui sunt
in circuitu tuo: et dispergemini singuli a conspectu
vestro, nec erit qui congreget fugientes. 6 Et post hæc
reverti faciam captivos filiorum Ammon, ait Dominus.
7 Ad Idumæam. Hæc dicit Dominus exercituum:
Numquid non ultra est sapientia in Theman? Periit
consilium a filiis, inutilis facta est sapientia eorum.
8 Fugite et terga vertite, descendite in voraginem
habitatores Dedan: quoniam perditionem Esau adduxi
super eum, tempus visitationis eius. 9 Si vindemiatores
venissent super te, non reliquissent racemum: si fures
in nocte, rapuissent quod sufficeret sibi. 10 Ego vero
discooperui Esau, revelavi abscondita eius, et celari
non poterit: vastatum est semen eius, et fratres eius,
et vicini eius, et non erit. 11 Relinque pupillos tuos:
ego faciam eos vivere: et viduæ tuæ in me sperabunt.
12 Quia hæc dicit Dominus: Ecce quibus non erat
iudicium ut biberent calicem, bibentes bibent: et tu
quasi innocens relinqueris? Non eris innocens, sed
bibens bibes. 13 Quia per memetipsum iuravi, dicit
Dominus, quod in solitudinem, et in opprobrium,
et in desertum, et in maledictionem erit Bosra: et
omnes civitates eius erunt in solitudines sempiternas.
14 Auditum audivi a Domino, et legatus ad gentes
missus est: Congregamini, et venite contra eam, et
consurgamus in prælium: 15 Ecce enim parvulum
dedi te in gentibus contemptibilem inter homines. 16
Arrogantia tua decepit te, et superbia cordis tui: qui
habitas in cavernis petræ, et apprehendere niteris
altitudinem collis. Cum exaltaveris quasi aquila nidum
tuum, inde detraham te, dicit Dominus. 17 Et erit
Idumæa deserta: omnis qui transibit per eam, stupebit,
et sibilabit super omnes plagas eius. 18 Sicut subversa
est Sodoma, et Gomorrha, et vicinæ eius, ait Dominus:
non habitabit ibi vir, et non incolet eam filius hominis.
19 Ecce quasi leo ascendet de superbia Iordanis ad
pulchritudinem robustam: quia subito currere faciam
eum ad illam: Et quis erit electus, quem præponam ei?
Quis enim similis mei? Et quis sustinebit me? Et quis
est iste pastor, qui resistat vultui meo? 20 Propterea
audite consilium Domini, quod iniit de Edom: et

cogitationes eius, quas cogitavit de habitatoribus
Theman: Si non deiecerint eos parvuli gregis, nisi
dissipaverint cum eis habitaculum eorum. 21 A voce
ruinæ eorum commota est terra: clamor in Mari Rubro
auditus est vocis eius. 22 Ecce quasi aquila ascendet,
et avolabit: et expandet alas suas super Bosran: et erit
cor fortium Idumææ in die illa, quasi cor mulieris
parturientis. 23 Ad Damascum: Confusa est Emath, et
Arphad: quia auditum pessimum audierunt, turbati
sunt in mari: præ solicitudine quiescere non potuit.
24 Dissoluta est Damascus, versa est in fugam, tremor
apprehendit eam: angustia et dolores tenuerunt
eam quasi parturientem. 25 Quomodo dereliquerunt
civitatem laudabilem, urbem lætitiæ! 26 Ideo cadent
iuvenes eius in plateis eius: et omnes viri prælii
conticescent in die illa, ait Dominus exercituum. 27
Et succendam ignem in muro Damasci, et devorabit
mœnia Benadad. 28 Ad Cedar, et ad regna Asor,
quæ percussit Nabuchodonosor rex Babylonis. Hæc
dicit Dominus: Surgite, et ascendite ad Cedar, et
vastate filios Orientis. 29 Tabernacula eorum, et
greges eorum capient: pelles eorum, et omnia vasa
eorum, et camelos eorum tollent sibi: et vocabunt
super eos formidinem in circuitu. 30 Fugite, abite
vehementer, in voraginibus sedete, qui habitatis Asor,
ait Dominus: iniit enim contra vos Nabuchodonosor
rex Babylonis consilium, et cogitavit adversum vos
cogitationes. 31 Consurgite, et ascendite ad gentem
quietam, et habitantem confidenter, ait Dominus, non
ostia, nec vectes eis: soli habitant. 32 Et erunt cameli
eorum in direptionem, et multitudo iumentorum in
prædam: et dispergam eos in omnem ventum, qui
sunt attonsi in comam: et ex omni confinio eorum
adducam interitum super eos, ait Dominus. 33 Et
erit Asor in habitaculum draconum, deserta usque
in æternum: non manebit ibi vir, nec incolet eam
filius hominis. 34 Quod facum est verbum Domini
ad Ieremiam prophetam adversus Ælam in principio
regni Sedeciæ regis Iuda, dicens: 35 Hæc dicit Dominus
exercituum: Ecce ego confrigam arcum Ælam, et
summam fortitudinem eorum. 36 Et inducam super
Ælam quattuor ventos a quattuor plagis cæli: et
ventilabo eos in omnes ventos istos: et non erit gens,
ad quam non perveniant profugi Ælam. 37 Et pavere
faciam Ælam coram inimicis suis, et in conspectu
quærentium animam eorum: et adducam super eos
malum, iram furoris mei, dicit Dominus: et mittam
post eos gladium donec consumam eos. 38 Et ponam
solium meum in Ælam, et perdam inde reges et
principes, ait Dominus. 39 In novissimis autem diebus
reverti faciam captivos Ælam, dicit Dominus.

50 Verbum, quod locutus est Dominus de Babylone,
et de terra Chaldæorum in manu Ieremiæ
prophetæ. 2 Annunciate in Gentibus, et auditum
facite: levate signum, prædicate, et nolite celare:
dicite: Capta est Babylon, confusus est Bel, victus est
Merodach, confusa sunt sculptilia eius, superata sunt
idola eorum. 3 Quoniam ascendit contra eam gens ab
Aquilone, quæ ponet terram eius in solitudinem: et
non erit qui habitet in ea ab homine usque ad pecus: et
moti sunt, et abierunt. 4 In diebus illis, et in tempore
illo, ait Dominus: venient filii Israel, ipsi et filii Iuda
simul: ambulantes et flentes properabunt, et Dominum
Deum suum quærent. 5 In Sion interrogabunt viam,
huc facies eorum. Venient, et apponentur ad Dominum
fœdere sempiterno, quod nulla oblivione delebitur. 6
Grex perditus factus est populus meus: pastores eorum
seduxerunt eos, feceruntque vagari in montibus:
de monte in collem transierunt, obliti sunt cubilis
sui. 7 Omnes, qui invenerunt, comederunt eos: et
hostes eorum dixerunt: Non peccavimus: pro eo quod
peccaverunt Domino decori iustitiæ, et expectationi
patrum eorum Domino. 8 Recedite de medio Babylonis,
et de terra Chaldæorum egredimini: et estote quasi
hœdi ante gregem. 9 Quoniam ecce ego suscito, et
adducam in Babylonem congregationem gentium
magnarum de terra Aquilonis: et præparabuntur
adversus eam, et inde capietur: sagitta eius quasi
viri fortis interfectoris, non revertetur vacua. 10
Et erit Chaldæa in prædam: omnes vastantes eam
replebuntur, ait Dominus. 11 Quoniam exultatis, et
magna loquimini, diripientes hereditatem meam:
quoniam effusi estis sicut vituli super herbam, et
mugistis sicut tauri. 12 Confusa est mater vestra
nimis, et adæquata pulveri, quæ genuit vos: ecce
novissima erit in gentibus, deserta, invia, et arens.
13 Ab ira Domini non habitabitur, sed redigetur tota
in solitudinem: omnis, qui transibit per Babylonem,
stupebit, et sibilabit super universis plagis eius.

14 Præparamini contra Babylonem per circuitum
omnes qui tenditis arcum; debellate eam, non parcatis
iaculis: quia Domino peccavit. 15 Clamate adversus
eam, ubique dedit manum, ceciderunt fundamenta
eius, destructi sunt muri eius, quoniam ultio Domini
est: ultionem accipite de ea, sicut fecit, facite ei.
16 Disperdite satorem de Babylone, et tenentem
falcem in tempore messis: a facie gladii columbæ
unusquisque ad populum suum convertetur, et singuli
ad terram suam fugient. 17 Grex dispersus Israel,
leones eiecerunt eum: primus comedit eum rex Assur:
iste novissimus exossavit eum Nabuchodonosor rex
Babylonis. 18 Propterea hæc dicit Dominus exercituum
Deus Israel: Ecce ego visitabo regem Babylonis, et
terram eius, sicut visitavi regem Assur: 19 et reducam
Israel ad habitaculum suum: et pascetur Carmelum,
et Basan, et in monte Ephraim, et Galaad saturabitur
anima eius. 20 In diebus illis, et in tempore illo, ait
Dominus: quæretur iniquitas Israel, et non erit: et
peccatum Iuda, et non invenietur: quoniam propitius
ero eis, quos reliquero. 21 Super terram dominantium
ascende, et super habitatores eius visita, dissipa,
et interfice quæ post eos sunt, ait Dominus: et fac
iuxta omnia quæ præcepi tibi. 22 Vox belli in terra,
et contritio magna. 23 Quomodo confractus est, et
contritus malleus universæ terræ? Quomodo versa
est in desertum Babylon in gentibus? 24 Illaqueavi
te, et capta es Babylon, et nesciebas: inventa es et
apprehensa: quoniam Dominum provocasti. 25 Aperuit
Dominus thesaurum suum, et protulit vasa iræ suæ:
quoniam opus est Domino Deo exercituum in terra
Chaldæorum. 26 Venite ad eam ab extremis finibus,
aperite ut exeant qui conculcent eam: tollite de via
lapides, et redigite in acervos, et interficite eam:
nec sit quidquam reliquum. 27 Dissipate universos
fortes eius, descendant in occisionem: væ eis, quia
venit dies eorum, tempus visitationis eorum. 28
Vox fugientium, et eorum, qui evaserunt de terra
Babylonis, ut annuncient in Sion ultionem Domini
Dei nostri, ultionem Templi eius. 29 Annunciate in
Babylonem plurimis omnibus, qui tendunt arcum:
consistite adversus eam per gyrum, et nullus evadat:
reddite ei secundum opus suum: iuxta omnia quæ
fecit, facite illi: quia contra Dominum erecta est,
adversum Sanctum Israel. 30 Idcirco cadent iuvenes
eius in plateis eius: et omnes viri bellatores eius
conticescent in die illa, ait Dominus. 31 Ecce ego
ad te superbe, dicit Dominus Deus exercituum: quia
venit dies tuus, tempus visitationis tuæ. 32 Et cadet
superbus, et corruet, et non erit qui suscitet eum: et
succendam ignem in urbibus eius, et devorabit omnia
in circuitu eius. 33 Hæc dicit Dominus exercituum:
Calumniam sustinent filii Israel, et filii Iuda simul:
omnes, qui ceperunt eos, tenent, nolunt dimittere
eos. 34 Redemptor eorum fortis, Dominus exercituum
nomen eius, iudicio defendet causam eorum, ut
exterreat terram, et commoveat habitatores Babylonis.
35 Gladius ad Chaldæos, ait Dominus, et ad habitatores
Babylonis, et ad principes, et ad sapientes eius. 36
Gladius ad divinos eius, qui stulti erunt: gladius ad
fortes illius, qui timebunt. 37 Gladius ad equos eius, et
ad currus eius, et ad omne vulgus, quod est in medio
eius: et erunt quasi mulieres: gladius ad thesauros
eius, qui diripientur. 38 Siccitas super aquas eius erit,
et arescent: quia terra sculptilium est, et in portentis
gloriantur. 39 Propterea habitabunt dracones cum
faunis ficariis: et habitabunt in ea struthiones: et
non inhabitabitur ultra usque in sempiternum, nec
extruetur usque ad generationem, et generationem.
40 Sicut subvertit Dominus Sodomam et Gomorrham,
et vicinas eius, ait Dominus: non habitabit ibi vir,
et non incolet eam filius hominis. 41 Ecce populus
venit ab Aquilone, et gens magna, et reges multi
consurgent a finibus terræ. 42 Arcum et scutum
apprehendent: crudeles sunt et immisericordes: vox
eorum quasi mare sonabit, et super equos ascendent:
sicut vir paratus ad prælium contra te filia Babylon.
43 Audivit rex Babylonis famam eorum, et dissolutæ
sunt manus eius: angustia apprehendit eum, dolor
quasi parturientem. 44 Ecce quasi leo ascendet de
superbia Iordanis ad pulchritudinem robustam: quia
subito currere faciam eum ad illam: et quis erit
electus, quem præponam ei? Quis est enim similis
mei? Et quis sustinebit me? Et quis est iste pastor, qui
resistat vultui meo? 45 Propterea audite consilium
Domini, quod mente concepit adversum Babylonem:
et cogitationes eius, quas cogitavit super terram
Chaldæorum: Nisi detraxerint eos parvuli gregum,
nisi dissipatum fuerit cum ipsis habitaculum eorum.

46 A voce captivitatis Babylonis commota est terra, et
clamor inter gentes auditus est.

51 Hæc dicit Dominus: Ecce ego suscitabo super
Babylonem et super habitatores eius, qui
cor suum levaverunt contra me, quasi ventum
pestilentem. 2 Et mittam in Babylonem ventilatores, et
ventilabunt eam et demolientur terram eius: quoniam
venerunt super eam undique in die afflictionis eius. 3
Non tendat qui tendit arcum suum, et non ascendat
loricatus, nolite parcere iuvenibus eius, interficite
omnem militiam eius. 4 Et cadent interfecti in
terra Chaldæorum, et vulnerati in regionibus eius. 5
Quoniam non fuit viduatus Israel et Iuda a Deo suo
Domino exercituum: terra autem eorum repleta est
delicto a Sancto Israel. 6 Fugite de medio Babylonis,
et salvet unusquisque animam suam: nolite tacere
super iniquitatem eius: quoniam tempus ultionis
est a Domino, vicissitudinem ipse retribuet ei. 7
Calix aureus Babylon in manu Domini, inebrians
omnem terram: de vino eius biberunt Gentes, et
ideo commotæ sunt. 8 Subito cecidit Babylon, et
contrita est: ululate super eam, tollite resinam ad
dolorem eius, si forte sanetur. 9 Curavimus Babylonem,
et non est sanata: derelinquamus eam, et eamus
unusquisque in terram suam: quoniam pervenit usque
ad cælos iudicium eius, et elevatum est usque ad
nubes. 10 Protulit Dominus iustitias nostras: venite,
et narremus in Sion opus Domini Dei nostri. 11
Acuite sagittas, implete pharetras: suscitavit Dominus
spiritum regum Medorum: et contra Babylonem mens
eius est ut perdat eam, quoniam ultio Domini est, ultio
templi sui. 12 Super muros Babylonis levate signum,
augete custodiam: levate custodes, præparate insidias:
quia cogitavit Dominus, et fecit quæcumque locutus
est contra habitatores Babylonis. 13 Quæ habitas
super aquas multas, locuples in thesauris: venit finis
tuus pedalis præcisionis tuæ. 14 Iuravit Dominus
exercituum per animam suam: Quoniam replebo
te hominibus quasi brucho, et super te celeuma
cantabitur. 15 Qui fecit terram in fortitudine sua,
præparavit orbem in sapientia sua, et prudentia sua
extendit cælos. 16 Dante eo vocem, multiplicantur
aquæ in cælo: qui levat nubes ab extremo terræ,
fulgura in pluviam fecit: et produxit ventum de
thesauris suis. 17 Stultus factus est omnis homo a
scientia: confusus est omnis conflator in sculptili.
Quia mendax est conflatio eorum, nec est spiritus
in eis. 18 Vana sunt opera, et risu digna, in tempore
visitationis suæ peribunt. 19 Non sicut hæc pars
Iacob: quia qui fecit omnia ipse est, et Israel sceptrum
hereditatis eius: Dominus exercituum nomen eius.
20 Collidis tu mihi vasa belli, et ego collidam in te
gentes, et disperdam in te regna: 21 et collidam in te
equum, et equitem eius: et collidam in te currum,
et ascensorem eius: 22 et collidam in te virum et
mulierem: et collidam in te senem et puerum: et
collidam in te iuvenem et virginem: 23 et collidam
in te pastorem et gregem eius: et collidam in te
agricolam et iugales eius: et collidam in te duces
et magistratus. 24 Et reddam Babyloni, et cunctis
habitatoribus Chaldææ omne malum suum, quod
fecerunt in Sion, in oculis vestris, ait Dominus. 25 Ecce
ego ad te mons pestifer, ait Dominus, qui corrumpis
universam terram: et extendam manum meam super
te, et evolvam te de petris, et dabo te in montem
combustionis. 26 Et non tollent de te lapidem in
angulum, et lapidem in fundamenta, sed perditus
in æternum eris, ait Dominus. 27 Levate signum
in terra: clangite buccina in gentibus, sanctificate
super eam gentes: annunciate contra illam regibus
Ararat, Menni, et Ascenez: numerate contra eam
Taphsar, adducite equum quasi bruchum aculeatum.
28 Sanctificate contra eam Gentes, reges Mediæ,
duces eius, et universos magistratus eius, cunctamque
terram potestatis eius. 29 Et commovebitur terra,
et conturbabitur: quia evigilabit contra Babylonem
cogitatio Domini ut ponat Terram Babylonis desertam
et inhabitabilem. 30 Cessaverunt fortes Babylonis
a prælio, habitaverunt in præsidiis: devoratum est
robur eorum, et facti sunt quasi mulieres: incensa
sunt tabernacula eius, contriti sunt vectes eius. 31
Currens obviam currenti veniet: et nuncius obvius
nuncianti: ut annunciet regi Babylonis quia capta
est civitas eius a summo usque ad summum: 32 et
vada præoccupata sunt, et paludes incensæ sunt igni,
et viri bellatores conturbati sunt. 33 Quia hæc dicit
Dominus exercituum, Deus Israel: Filia Babylonis quasi
area, tempus trituræ eius: adhuc modicum, et veniet
tempus messionis eius. 34 Comedit me, devoravit me

Nabuchodonosor rex Babylonis: reddidit me quasi vas
inane, absorbuit me quasi draco, replevit ventrem
suum teneritudine mea, et eiecit me. 35 Iniquitas
adversum me, et caro mea super Babylonem, dicit
habitatio Sion: et sanguis meus super habitatores
Chaldææ, dicit Ierusalem. 36 Propterea hæc dicit
Dominus: Ecce ego iudicabo causam tuam, et ulciscar
ultionem tuam, et desertum faciam mare eius, et
siccabo venam eius. 37 Et erit Babylon in tumulos,
habitatio draconum, stupor, et sibilus, eo quod non sit
habitator. 38 Simul ut leones rugient, excutient comas
veluti catuli leonum. 39 In calore eorum ponam potus
eorum, et inebriabo eos, ut sopiantur, et dormiant
somnum sempiternum, et non consurgant, dicit
Dominus. 40 Deducam eos quasi agnos ad victimam,
et quasi arietes cum hœdis. 41 Quomodo capta est
Sesach, et comprehensa est inclyta universæ terræ?
Quomodo facta est in stuporem Babylon inter gentes?
42 Ascendit super Babylonem mare, multitudine
fluctuum eius operta est. 43 Factæ sunt civitates eius
in stuporem, terra inhabitabilis et deserta, terra in qua
nullus habitet, nec transeat per eam filius hominis. 44
Et visitabo super Bel in Babylone, et eiiciam quod
absorbuerat de ore eius, et non confluent ad eum
ultra gentes, siquidem et murus Babylonis corruet. 45
Egredimini de medio eius populus meus: ut salvet
unusquisque animam suam ab ira furoris Domini. 46 Et
ne forte mollescat cor vestrum, et timeatis auditum,
qui audietur in terra: et veniet in anno auditio, et
post hunc annum auditio: et iniquitas in terra, et
dominator super dominatorem. 47 Propterea ecce
dies veniunt, et visitabo super sculptilia Babylonis: et
omnis terra eius confundetur, et universi interfecti
eius cadent in medio eius. 48 Et laudabunt super
Babylonem cæli et terra, et omnia quæ in eis sunt:
quia ab Aquilone venient ei prædones, ait Dominus. 49
Et quomodo fecit Babylon ut caderent occisi in Israel:
sic de Babylone cadent occisi in universa terra. 50
Qui fugistis gladium, venite, nolite stare: recordamini
procul Domini, et Ierusalem ascendat super cor
vestrum. 51 Confusi sumus, quoniam audivimus
opprobrium: operuit ignominia facies nostras: quia
venerunt alieni super sanctificationem domus Domini.
52 Propterea ecce dies veniunt, ait Dominus: et visitabo
super sculptilia eius, et in omni terra eius mugiet
vulneratus. 53 Si ascenderit Babylon in cælum, et
firmaverit in excelso robur suum: a me venient
vastatores eius, ait Dominus. 54 Vox clamoris de
Babylone, et contritio magna de Terra Chaldæorum:
55 quoniam vastavit Dominus Babylonem, et perdidit
ex ea vocem magnam: et sonabunt fluctus eorum
quasi aquæ multæ: dedit sonitum vox eorum: 56 Quia
venit super eam, id est super Babylonem prædo, et
apprehensi sunt fortes eius, et emarcuit arcus eorum,
quia fortis ultor Dominus reddens retribuet. 57 Et
inebriabo principes eius, et sapientes eius, et duces
eius, et magistratus eius, et fortes eius: et dormient
somnum sempiternum, et non expergiscentur, ait
Rex, Dominus exercituum nomen eius. 58 Hæc dicit
Dominus exercituum: Murus Babylonis ille latissimus
suffossione suffodietur, et portæ eius excelsæ igni
comburentur, et labores populorum ad nihilum, et
gentium in ignem erunt, et disperibunt. 59 Verbum,
quod præcepit Ieremias propheta, Saraiæ filio Neriæ
filii Maasiæ cum pergeret cum Sedecia rege in
Babylonem, in anno quarto regni eius: Saraias autem
erat princeps prophetiæ. 60 Et scripsit Ieremias omne
malum, quod venturum erat super Babylonem in
libro uno: omnia verba hæc, quæ scripta sunt contra
Babylonem. 61 Et dixit Ieremias ad Saraiam: Cum
veneris in Babylonem, et videris, et legeris omnia
verba hæc, 62 dices: Domine tu locutus es contra
locum istum ut disperderes eum: ne sit qui in eo
habitet ab homine usque ad pecus, et ut sit perpetua
solitudo. 63 Cumque compleveris legere librum istum,
ligabis ad eum lapidem, et proiicies illum in medium
Euphraten: 64 et dices: Sic submergetur Babylon, et
non consurget a facie afflictionis, quam ego adduco
super eam, et dissolvetur. Hucusque verba Ieremiæ.

52 Filius viginti et unius anni erat Sedecias cum
regnare cœpisset: et undecim annis regnavit in
Ierusalem, et nomen matris eius Amital, filia Ieremiæ
de Lobna. 2 Et fecit malum in oculis Domini, iuxta
omnia quæ fecerat Ioakim. 3 Quoniam furor Domini
erat in Ierusalem et in Iuda usquequo proiiceret eos
a facie sua: et recessit Sedecias a rege Babylonis. 4
Factum est autem in anno nono regni eius, in mense
decimo, decima mensis: Venit Nabuchodonosor rex
Babylonis, ipse et omnis exercitus eius adversus

Ierusalem, et obsederunt eam, et ædificaverunt contra
eam munitiones in circuitu. 5 Et fuit civitas obsessa
usque ad undecimum annum regis Sedeciæ. 6 Mense
autem quarto, nona mensis obtinuit fames civitatem:
et non erant alimenta populo terræ. 7 Et dirupta
est civitas, et omnes viri bellatores eius fugerunt,
exieruntque de civitate nocte per viam portæ, quæ est
inter duos muros, et ducit ad hortum regis (Chaldæis
obsidentibus urbem in gyro) et abierunt per viam, quæ
ducit in eremum. 8 Persecutus est autem Chadæorum
exercitus regem: et apprehenderunt Sedeciam in
deserto, quod est iuxta Iericho: et omnis comitatus eius
diffugit ab eo. 9 Cumque comprehendissent regem,
adduxerunt eum ad regem Babylonis in Reblatha,
quæ est in terra Emath: et locutus est ad eum iudicia.
10 Et iugulavit rex Babylonis filios Sedeciæ in oculis
eius: sed et omnes principes Iuda occidit in Reblatha.
11 Et oculos Sedeciæ eruit, et vinxit eum compedibus,
et adduxit eum rex Babylonis in Babylonem, et posuit
eum in domo carceris usque ad diem mortis eius. 12 In
mense autem quinto, decima mensis, ipse est annus
nonusdecimus Nabuchodonosor regis Babylonis: venit
Nabuzardan princeps militiæ, qui stabat coram rege
Babylonis in Ierusalem. 13 Et incendit domum Domini,
et domum regis, et omnes domos Ierusalem, et
omnem domum magnam igni combussit. 14 Et totum
murum Ierusalem per circuitum destruxit cunctus
exercitus Chaldæorum, qui erat cum magistro militiæ.
15 De pauperibus autem populi, et de reliquo vulgo,
quod remanserat in civitate, et de perfugis, qui
transfugerant ad regem Babylonis, et ceteros de
multitudine, transtulit Nabuzardan princeps militiæ.
16 De pauperibus vero terræ reliquit Nabuzardan
princeps militiæ vinitores, et agricolas. 17 Columnas
quoque æreas, quæ erant in domo Domini, et bases, et
mare æneum, quod erat in domo Domini, confregerunt
Chaldæi, et tulerunt omne æs eorum in Babylonem.
18 Et lebetes, et creagras, et psalteria, et phialas, et
mortariola, et omnia vasa ærea, quæ in ministerio
fuerant, tulerunt: 19 et hydrias, et thymiamateria,
et urceos, et pelves, et candelabra, et mortaria, et
cyathos: quotquot aurea, aurea: et quotquot argentea,
argentea tulit magister militiæ: 20 et columnas
duas, et mare unum, et vitulos duodecim æreos,
qui erant sub basibus, quas fecerat rex Salomon
in domo Domini: non erat pondus æris omnium
horum vasorum. 21 De columnis autem, decem et octo
cubiti altitudinis erant in columna una, et funiculus
duodecim cubitorum circuibat eam: porro grossitudo
eius quattuor digitorum, et intrinsecus cava erat. 22
Et capitella super utramque ærea: altitudo capitelli
unius quinque cubitorum: et retiacula, et malogranata
super coronam in circuitu, omnia ærea. Similiter
columnæ secundæ, et malogranata. 23 Et fuerunt
malogranata nonaginta sex dependentia: et omnia
malogranata centum, retiaculis circumdabantur. 24 Et
tulit magister militiæ Saraiam sacerdotem primum,
et Sophoniam sacerdotem secundum: et tres custodes
vestibuli. 25 Et de civitate tulit eunuchum unum,
qui erat præpositus super viros bellatores: et septem
viros de his, qui videbant faciem regis, qui inventi
sunt in civitate: et scribam principem militum,
qui probabat tirones: et sexaginta viros de populo
terræ, qui inventi sunt in medio civitatis. 26 Tulit
autem eos Nabuzardan magister militiæ, et duxit
eos ad regem Babylonis in Reblatha. 27 Et percussit
eos rex Babylonis, et interfecit eos in Reblatha in
terra Emath: et translatus est Iuda de terra sua. 28
Iste est populus, quem transtulit Nabuchodonosor:
in anno septimo, Iudæos tria millia et viginti
tres: 29 In anno octavo decimo Nabuchodonosor
de Ierusalem animas octingentas triginta duas: 30
In anno vigesimo tertio Nabuchodonosor, transtulit
Nabuzardan magister militiæ animas Iudæorum
septingentas quadraginta quinque. Omnes ergo
animæ, quattuor millia sexcentæ. 31 Et factum est
in trigesimo septimo anno transmigrationis Ioachin
regis Iuda, duodecimo mense, vigesima quinta mensis,
elevavit Evilmerodach rex Babylonis ipso anno regni
sui, caput Ioachin regis Iuda, et eduxit eum de domo
carceris. 32 Et locutus est cum eo bona, et posuit
thronum eius super thronos regum, qui erant post se
in Babylone. 33 Et mutavit vestimenta carceris eius, et
comedebat panem coram eo semper cunctis diebus
vitæ suæ: 34 et cibaria eius, cibaria perpetua dabantur
ei a rege Babylonis statuta per singulos dies, usque ad
diem mortis suæ cunctis diebus vitæ eius.

Lamentationes

1 ALEPH. Quomodo sedet sola civitas plena populo: facta est quasi vidua domina Gentium: princeps
provinciarum facta est sub tributo. **2** BETH. Plorans ploravit in nocte, et lacrymæ eius in maxillis eius:
non est qui consoletur eam et omnibus charis eius: omnes amici eius spreverunt eam, et facti
sunt ei inimici. **3** GHIMEL. Migravit Iudas propter afflictionem, et multitudinem servitutis: habitavit
inter gentes, nec invenit requiem: omnes persecutores eius apprehenderunt eam inter angustias. **4** DALETH.
Viæ Sion lugent eo quod non sint qui veniant ad sollemnitatem: omnes portæ eius destructæ:
sacerdotes eius gementes: virgines eius squalidæ, et ipsa oppressa amaritudine. **5** HE. Facti sunt
hostes eius in capite, inimici eius locupletati sunt: quia Dominus locutus est super eam propter
multitudinem iniquitatum eius: parvuli eius ducti sunt in captivitatem ante faciem tribulantis. **6** VAU.
Et egressus est a filia Sion omnis decor eius: facti sunt principes eius velut arietes non invenientes pascua: et
abierunt absque fortitudine ante faciem subsequentis. **7** ZAIN. Recordata est Ierusalem dierum afflictionis
suæ, et prævaricationis omnium desiderabilium suorum, quæ habuerat a diebus antiquis, cum caderet
populus eius in manu hostili, et non esset auxiliator: viderunt eam hostes, et deriserunt Sabbata eius.
8 HETH. Peccatum peccavit Ierusalem, propterea instabilis facta est: omnes, qui glorificabant eam,
spreverunt illam, quia viderunt ignominiam eius: ipsa autem gemens conversa est retrorsum. **9** TETH.
Sordes eius in pedibus eius, nec recordata est finis sui: deposita est vehementer, non habens consolatorem:
vide Domine afflictionem meam, quoniam erectus est inimicus. **10** IOD. Manum suam misit hostis ad
omnia desiderabilia eius: quia vidit Gentes ingressas sanctuarium suum, de quibus præceperas ne intrarent
in ecclesiam tuam. **11** CAPH. Omnis populus eius gemens, et quærens panem: dederunt pretiosa quæque
pro cibo ad refocillandam animam. Vide Domine et considera, quoniam facta sum vilis. **12** LAMED. O vos
omnes, qui transitis per viam, attendite, et videte si est dolor sicut dolor meus: quoniam vindemiavit me
ut locutus est Dominus in die iræ furoris sui. **13** MEM.
De excelso misit ignem in ossibus meis, et erudivit me:
expandit rete pedibus meis, convertit me retrorsum:
posuit me desolatam, tota die mœrore confectam. **14**
NUN. Vigilavit iugum iniquitatum mearum: in manu
eius convolutæ sunt, et impositæ collo meo: Infirmata
est virtus mea: dedit me Dominus in manu, de qua non
potero surgere. **15** SAMECH. Abstulit omnes magnificos
meos Dominus de medio mei: vocavit adversum me
tempus, ut contereret electos meos: torcular calcavit
Dominus virgini filiæ Iuda. **16** AIN. Idcirco ego plorans,
et oculus meus deducens aquas: quia longe factus est
a me consolator, convertens animam meam: facti sunt
filii mei perditi, quoniam invaluit inimicus. **17** PHE.
Expandit Sion manus suas, non est qui consoletur
eam: mandavit Dominus adversum Iacob in circuitu
eius hostes eius: facta est Ierusalem quasi polluta
menstruis inter eos. **18** SADE. Iustus est Dominus,
quia os eius ad iracundiam provocavi. Audite obsecro
universi populi, et videte dolorem meum: virgines
meæ, et iuvenes mei abierunt in captivitatem. **19**
COPH. Vocavi amicos meos, et ipsi deceperunt me:
sacerdotes mei, et senes mei in urbe consumpti
sunt: quia quæsierunt cibum sibi ut refocillarent
animam suam. **20** RES. Vide Domine quoniam tribulor:
conturbatus est venter meus, subversum est cor
meum in memetipsa, quoniam amaritudine plena
sum. Foris interfecit gladius, et domi mors similis est.
21 SIN. Audierunt quia ingemisco ego, et non est qui
consoletur me: omnes inimici mei audierunt malum
meum lætati sunt, quoniam tu fecisti: adduxisti
diem consolationis, et fient similes mei. **22** THAU.
Ingrediatur omne malum eorum coram te: et vindemia
eos sicut vindemiasti me propter omnes iniquitates
meas: multi enim gemitus mei, et cor meum mœrens.

2 ALEPH. Quomodo obtexit caligine in furore suo
Dominus filiam Sion: proiecit de cælo in terram
inclytam Israel, et non est recordatus scabelli pedum
suorum in die furoris sui. **2** BETH. Præcipitavit
Dominus, nec pepercit, omnia speciosa Iacob: destruxit
in furore suo muntiones virginis Iuda, et deiecit in
terram: polluit regnum, et principes eius. **3** GHIMEL.
Confregit in ira furoris sui omne cornu Israel: avertit
retrorsum dexteram suam a facie inimici: et succendit
in Iacob quasi ignem flammæ devorantis in gyro:

4 DALETH. Tetendit arcum suum quasi inimicus,
firmavit dexteram suam quasi hostis: et occidit
omne, quod pulchrum erat visu in tabernaculo filiæ
Sion, effudit quasi ignem indignationem suam. 5
HE. Factus est Dominus velut inimicus: præcipitavit
Israel, præcipitavit omnia mœnia eius: dissipavit
munitiones eius, et replevit in filia Iuda humiliatum
et humiliatam. 6 VAU. Et dissipavit quasi hortum
tentorium suum, demolitus est tabernaculum suum:
oblivioni tradidit Dominus in Sion festivitatem, et
Sabbatum: et in opprobrium, et in indignationem
furoris sui regem, et sacerdotem. 7 ZAIN. Repulit
Dominus altare suum, maledixit sanctificationi suæ:
tradidit in manu inimici muros turrium eius: vocem
dederunt in domo Domini, sicut in die solemni. 8
HETH. Cogitavit Dominus dissipare murum filiæ Sion:
tetendit funiculum suum, et non avertit manum
suam a perditione: luxitque antemurale, et murus
pariter dissipatus est. 9 TETH. Defixæ sunt in terra
portæ eius: perdidit, et contrivit vectes eius: regem
eius et principes eius in Gentibus: non est lex, et
prophetæ eius non invenerunt visionem a Domino. 10
IOD. Sederunt in terra, conticuerunt senes filiæ Sion:
consperserunt cinere capita sua, accincti sunt ciliciis,
abiecerunt in terram capita sua virgines Ierusalem. 11
CAPH. Defecerunt præ lacrymis oculi mei, conturbata
sunt viscera mea: effusum est in terra iecur meum
super contritione filiæ populi mei, cum deficeret
parvulus, et lactens in plateis oppidi. 12 LAMED.
Matribus suis dixerunt: Ubi est triticum et vinum?
cum deficerent quasi vulnerati in plateis civitatis:
cum exhalarent animas suas in sinu matrum suarum.
13 MEM. Cui comparabo te? vel cui assimilabo te filia
Ierusalem? cui exæquabo te, et consolabor te virgo
filia Sion? magna est enim velut mare contritio tua:
quis medebitur tui? 14 NUN. Prophetæ tui viderunt
tibi falsa, et stulta, nec aperiebant iniquitatem tuam,
ut te ad pœnitentiam provocarent: viderunt autem
tibi assumptiones falsas, et eiectiones. 15 SAMECH.
Plauserunt super te manibus omnes transeuntes per
viam: sibilaverunt, et moverunt caput suum super
filiam Ierusalem: Hæccine est urbs, dicentes, perfecti
decoris, gaudium universæ terræ? 16 PHE. Aperuerunt
super te os suum omnes inimici tui: sibilaverunt, et
fremuerunt dentibus, et dixerunt: Devorabimus: en
ista est dies, quam expectabamus: invenimus, vidimus.
17 AIN. Fecit Dominus quæ cogitavit, complevit
sermonem suum, quem præceperat a diebus antiquis:
destruxit, et non pepercit, et lætificavit super te
inimicum, et exaltavit cornu hostium tuorum. 18
SADE. Clamavit cor eorum ad Dominum super muros
filiæ Sion: Deduc quasi torrentem lacrymas per
diem, et noctem: non des requiem tibi neque taceat
pupilla oculi tui. 19 COPH. Consurge, lauda in nocte
in principio vigiliarum: effunde sicut aquam cor
tuum ante conspectum Domini: leva ad eum manus
tuas pro anima parvulorum tuorum, qui defecerunt
in fame in capite omnium compitorum. 20 RES.
Vide Domine, et considera quem vindemiaveris ita:
ergone comedent mulieres fructum suum, parvulos ad
mensuram palmæ? si occiditur in sanctuario Domini
sacerdos, et propheta? 21 SIN. Iacuerunt in terra
foris puer, et senex: virgines meæ, et iuvenes mei
ceciderunt in gladio: interfecisti in die furoris tui:
percussisti, nec misertus es. 22 THAU. Vocasti quasi
ad diem sollemnem, qui terrerent me de circuitu,
et non fuit in die furoris Domini qui effugeret, et
relinqueretur: quos educavi, et enutrivi, inimicus
meus consumpsit eos.

3 ALEPH. Ego vir videns paupertatem meam in virga
indignationis eius. 2 ALEPH. Me minavit, et adduxit
in tenebras, et non in lucem. 3 ALEPH. Tantum in
me vertit, et convertit manum suam tota die. 4
BETH. Vetustam fecit pellem meam, et carnem meam,
contrivit ossa mea. 5 BETH. Ædificavit in gyro meo, et
circumdedit me felle, et labore. 6 BETH. In tenebrosis
collocavit me, quasi mortuos sempiternos. 7 GHIMEL.
Circumædificavit adversum me, ut non egrediar:
aggravavit compedem meum. 8 GHIMEL. Sed et cum
clamavero, et rogavero, exclusit orationem meam.
9 GHIMEL. Conclusit vias meas lapidibus quadris,
semitas meas subvertit. 10 DALETH. Ursus insidians
factus est mihi: leo in absconditis. 11 DALETH. Semitas
meas subvertit, et confregit me: posuit me desolatam.
12 DALETH. Tetendit arcum suum, et posuit me quasi
signum ad sagittam. 13 HE. Misit in renibus meis
filias pharetræ suæ. 14 HE. Factus sum in derisum
omni populo meo, canticum eorum tota die. 15 HE.
Replevit me amaritudinibus, inebriavit me absynthio.

16 VAU. Et fregit ad numerum dentes meos, cibavit
me cinere. 17 VAU. Et repulsa est a pace anima mea,
oblitus sum bonorum. 18 VAU. Et dixi: Periit finis
meus, et spes mea a Domino. 19 ZAIN. Recordare
paupertatis, et transgressionis meæ, absinthii, et
fellis. 20 ZAIN. Memoria memor ero, et tabescet
in me anima mea. 21 ZAIN. Hæc recolens in corde
meo, ideo sperabo. 22 HETH. Misericordiæ Domini
quia non sumus consumpti: quia non defecerunt
miserationes eius. 23 HETH. Novi diluculo, multa est
fides tua. 24 HETH. Pars mea Dominus, dixit anima
mea: propterea expectabo eum. 25 TETH. Bonus est
Dominus sperantibus in eum, animæ quærenti illum.
26 TETH. Bonum est præstolari cum silentio salutare
Dei. 27 TETH. Bonum est viro, cum portaverit iugum ab
adolescentia sua. 28 IOD. Sedebit solitarius, et tacebit:
quia levavit super se. 29 IOD. Ponet in pulvere os suum,
si forte sit spes. 30 IOD. Dabit percutienti se maxillam,
saturabitur opprobriis. 31 CAPH. Quia non repellet in
sempiternum Dominus. 32 CAPH. Quia si abiecit, et
miserebitur secundum multitudinem misericordiarum
suarum. 33 CAPH. Non enim humiliavit ex corde suo,
et abiecit filios hominum, 34 LAMED. Ut conteret
sub pedibus suis omnes vinctos terræ, 35 LAMED. Ut
declinaret iudicium viri in conspectu vultus Altissimi.
36 LAMED. Ut perverteret hominem in iudicio suo,
Dominus ignoravit. 37 MEM. Quis est iste, qui dixit
ut fieret, Domino non iubente? 38 MEM. Ex ore
Altissimi non egredientur nec mala nec bona? 39
MEM. Quid murmuravit homo vivens, vir pro peccatis
suis? 40 NUN. Scrutemur vias nostras, et quæramus,
et revertamur ad Dominum. 41 NUN. Levemus corda
nostra cum manibus ad Dominum in cælos. 42 NUN.
Nos inique egimus, et ad iracundiam provocavimus:
idcirco tu inexorabilis es. 43 SAMECH. Operuisti in
furore, et percussisti nos: occidisti, nec pepercisti. 44
SAMECH. Opposuisti nubem tibi, ne transeat oratio.
45 SAMECH. Eradicationem, et abiectionem posuisti
me in medio populorum. 46 PHE. Aperuerunt super
nos os suum omnes inimici. 47 PHE. Formido, et
laqueus facta est nobis vaticinatio, et contritio. 48
PHE. Divisiones aquarum deduxit oculus meus, in
contritione filiæ populi mei. 49 AIN. Oculus meus
afflictus est, nec tacuit, eo quod non esset requies, 50
AIN. Donec respiceret et videret Dominus de cælis.
51 AIN. Oculus meus deprædatus est animam meam
in cunctis filiabus urbis meæ. 52 SADE. Venatione
ceperunt me quasi avem inimici mei gratis. 53 SADE.
Lapsa est in lacum vita mea, et posuerunt lapidem
super me. 54 SADE. Inundaverunt aquæ super caput
meum: dixi: Perii. 55 COPH. Invocavi nomen tuum
Domine de lacu novissimo. 56 COPH. Vocem meam
audisti: ne avertas aurem tuam a singultu meo, et
clamoribus. 57 COPH. Appropinquasti in die, quando
invocavi te: dixisti: Ne timeas. 58 RES. Iudicasti
Domine causam animæ meæ, Redemptor vitæ meæ.
59 RES. Vidisti Domine iniquitatem illorum adversum
me: iudica iudicium meum. 60 RES. Vidisti omnem
furorem, universas cogitationes eorum adversum
me. 61 SIN. Audisti opprobrium eorum Domine,
omnes cogitationes eorum adversum me: 62 SIN.
Labia insurgentium mihi; et meditationes eorum
adversum me tota die. 63 SIN. Sessionem eorum,
et resurrectionem eorum vide, ego sum psalmus
eorum. 64 THAU. Redes eis vicem Domine iuxta opera
manuum suarum. 65 THAU. Dabis eis scutum cordis
laborem tuum. 66 THAU. Persequeris in furore, et
conteres eos sub cælis Domine.

4 ALEPH. Quomodo obscuratum est aurum, mutatus
est color optimus, dispersi sunt lapides sanctuarii
in capite omnium platearum. 2 BETH. Filii Sion inclyti,
et amicti auro primo: quomodo reputati sunt in vasa
testea, opus manuum figuli? 3 GHIMEL. Sed et lamiæ
nudaverunt mammam, lactaverunt catulos suos: filia
populi mei crudelis, quasi struthio in deserto. 4
DALETH. Adhæsit lingua lactentis ad palatum eius in
siti: parvuli petierunt panem, et non erat qui frangeret
eis. 5 HE. Qui vescebantur voluptuose, interierunt
in viis: qui nutriebantur in croceis, amplexati sunt
stercora. 6 VAU. Et maior effecta est iniquitas filiæ
populi mei peccato Sodomorum, quæ subversa est
in momento, et non ceperunt in ea manus. 7
ZAIN. Candidiores Nazaræi eius nive, nitidiores lacte,
rubicundiores ebore antiquo, sapphiro pulchriores. 8
HETH. Denigrata est super carbones facies eorum,
et non sunt cogniti in plateis: adhæsit cutis eorum
ossibus: aruit, et facta est quasi lignum. 9 TETH. Melius
fuit occisis gladio, quam interfectis fame: quoniam
isti extabuerunt consumpti a sterilitate terræ. 10 IOD.

Manus mulierum misericordium coxerunt filios suos:
facti sunt cibus earum in contritione filiæ populi
mei. 11 CAPH. Complevit Dominus furorem suum,
effudit iram indignationis suæ: et succendit ignem in
Sion, et devoravit fundamenta eius. 12 LAMED. Non
crediderunt reges terræ, et universi habitatores orbis,
quoniam ingrederetur hostis et inimicus per portas
Ierusalem: 13 MEM. Propter peccata prophetarum
eius, et iniquitates sacerdotum eius, qui effuderunt in
medio eius sanguinem iustorum. 14 NUN. Erraverunt
cæci in plateis, polluti sunt in sanguine: cumque non
possent, tenuerunt lacinias suas. 15 SAMECH. Recedite
polluti, clamaverunt eis: recedite, abite, nolite tangere:
iurgati quippe sunt, et commoti dixerunt inter
Gentes: Non addet ultra ut habitet in eis. 16 PHE.
Facies Domini divisit eos, non addet ut respiciat eos:
facies sacerdotum non erubuerunt, neque senum
miserti sunt. 17 AIN. Cum adhuc subsisteremus,
defecerunt oculi nostri ad auxilium nostrum vanum,
cum respiceremus attenti ad gentem, quæ salvare
non poterat. 18 SADE. Lubricaverunt vestigia nostra
in itinere platearum nostrarum, appropinquavit finis
noster: completi sunt dies nostri, quia venit finis
noster. 19 COPH. Velociores fuerunt persecutores
nostri aquilis cæli: super montes persecuti sunt nos,
in deserto insidiati sunt nobis. 20 RES. Spiritus oris
nostri Christus Dominus captus est in peccatis nostris:
cui diximus: In umbra tua vivemus in Gentibus. 21
SIN. Gaude, et lætare filia Edom, quæ habitas in Terra
Hus: ad te quoque perveniet calix, inebriaberis, atque
nudaberis. 22 THAU. Completa est iniquitas tua filia
Sion, non addet ultra ut transmigret te: visitavit
iniquitatem tuam filia Edom, discooperuit peccata
tua.

5 Recordare Domine quid acciderit nobis: intuere, et
respice opprobrium nostrum. 2 Hæreditas nostra
versa est ad alienos: domus nostræ ad extraneos. 3
Pupilli facti sumus absque patre, matres nostræ quasi
viduæ. 4 Aquam nostram pecunia bibimus: ligna nostra
pretio comparavimus. 5 Cervicibus nostris minabamur,
lassis non dabatur requies. 6 Ægypto dedimus manum,
et Assyriis ut saturaremur pane. 7 Patres nostri
peccaverunt, et non sunt: et nos iniquitates eorum
portavimus. 8 Servi dominati sunt nostri: non fuit
qui redimeret de manu eorum. 9 In animabus nostris
afferebamus panem nobis, a facie gladii in deserto.
10 Pellis nostra, quasi clibanus exusta est a facie
tempestatum famis. 11 Mulieres in Sion humiliaverunt,
et virgines in civitatibus Iuda. 12 Principes manu
suspensi sunt: facies senum non erubuerunt. 13
Adolescentibus impudice abusi sunt: et pueri in ligno
corruerunt. 14 Senes defecerunt de portis: iuvenes
de choro psallentium. 15 Defecit gaudium cordis
nostri: versus est in luctum chorus noster. 16 Cecidit
corona capitis nostri: væ nobis, quia peccavimus. 17
Propterea mœstum factum est cor nostrum, ideo
contenebrati sunt oculi nostri. 18 Propter montem
Sion quia disperiit, vulpes ambulaverunt in eo. 19
Tu autem Domine in æternum permanebis, solium
tuum in generationem et generationem. 20 Quare in
perpetuum oblivisceris nostri? derelinques nos in
longitudine dierum? 21 Converte nos Domine ad te, et
convertemur: innova dies nostros, sicut a principio.
22 Sed proiiciens repulisti nos, iratus es contra nos
vehementer.

Hiezechielis Prophetæ

1 Et factum est in trigesimo anno, in quarto, in quinta mensis, cum essem in medio captivorum iuxta fluvium Chobar, aperti sunt cæli, et vidi visiones Dei. **2** In quinta mensis, ipse est annus quintus transmigrationis regis Ioachin, **3** factum est verbum Domini ad Ezechielem filium Buzi sacerdotem in terra Chaldæorum, secus flumen Chobar: et facta est super eum ibi manus Domini. **4** Et vidi, et ecce ventus turbinis veniebat ab Aquilone: et nubes magna, et ignis involvens, et splendor in circuitu eius: et de medio eius quasi species electri, id est, de medio ignis: **5** et in medio eius similitudo quattuor animalium: et hic aspectus eorum, similitudo hominis in eis. **6** Quattuor facies uni, et quattuor pennæ uni. **7** Pedes eorum pedes recti, et planta pedis eorum quasi planta pedis vituli, et scintillæ quasi aspectus æris candentis. **8** Et manus hominis sub pennis eorum in quattuor partibus: et facies, et pennas per quattuor partes habebant. **9** Iunctæque erant pennæ eorum alterius ad alterum. Non revertebantur cum incederent: sed unumquodque ante faciem suam gradiebatur. **10** Similitudo autem vultus eorum: facies hominis, et facies leonis a dextris ipsorum quattuor: facies autem bovis, a sinistris ipsorum quattuor, et facies aquilæ desuper ipsorum quattuor. **11** Facies eorum, et pennæ eorum extentæ desuper: duæ pennæ singulorum iungebantur, et duæ tegebant corpora eorum: **12** et unumquodque eorum coram facie sua ambulabat: ubi erat impetus spiritus, illuc gradiebantur, nec revertebantur cum ambularent. **13** Et similitudo animalium, aspectus eorum quasi carbonum ignis ardentium, et quasi aspectus lampadarum. Hæc erat visio discurrens in medio animalium, splendor ignis, et de igne fulgur egrediens. **14** Et animalia ibant, et revertebantur in similitudinem fulguris coruscantis. **15** Cumque aspicerem animalia, apparuit rota una super terram iuxta animalia, habens quattuor facies. **16** Et aspectus rotarum, et opus earum, quasi visio maris: et una similitudo ipsarum quattuor: et aspectus earum et opera, quasi sit rota in medio rotæ. **17** Per quattuor partes earum euntes ibant: et non revertebantur cum ambularent. **18** Statura quoque erat rotis, et altitudo, et horribilis aspectus: et totum corpus oculis plenum in circuitu ipsarum quattuor. **19** Cumque ambularent animalia, ambulabant pariter et rotæ iuxta ea: et cum elevarentur animalia de terra, elevabantur simul et rotæ. **20** Quocumque ibat spiritus, illuc eunte spiritu, et rotæ pariter elevabantur, sequentes eum. Spiritus enim vitæ erat in rotis. **21** Cum euntibus ibant, et cum stantibus stabant: et cum elevatis a terra, pariter elevabantur et rotæ, sequentes ea: quia spiritus vitæ erat in rotis. **22** Et similitudo super capita animalium firmamenti, quasi aspectus crystalli horribilis, et extenti super capita eorum desuper. **23** Sub firmamento autem pennæ eorum rectæ alterius ad alterum: unumquodque duabus alis velabat corpus suum, et alterum similiter velabatur. **24** Et audiebam sonum alarum, quasi sonum aquarum multarum, quasi sonum sublimis Dei: cum ambularent quasi sonus erat multitudinis ut sonus castrorum. Cumque starent, demittebantur pennæ eorum. **25** Nam cum fieret vox super firmamentum, quod erat super caput eorum, stabant, et submittebant alas suas. **26** Et super firmamentum, quod erat imminens capiti eorum, quasi aspectus lapidis sapphiri similitudo throni: et super similitudinem throni similitudo quasi aspectus hominis desuper. **27** Et vidi quasi speciem electri, velut aspectum ignis, intrinsecus eius per circuitum: a lumbis eius et desuper, et a lumbis eius usque deorsum, vidi quasi speciem ignis splendentis in circuitu: **28** Velut aspectum arcus cum fuerit in nube in die pluviæ. Hic erat aspectus splendoris per gyrum.

2 Hæc visio similitudinis gloriæ Domini. Et vidi, et cecidi in faciem meam, et audivi vocem loquentis. Et dixit ad me: Fili hominis sta super pedes tuos, et loquar tecum. **2** Et ingressus est in me Spiritus postquam locutus est mihi, et statuit me supra pedes meos: et audivi loquentem ad me, **3** et dicentem: Fili hominis, mitto ego te ad filios Israel, ad gentes apostatrices, quæ recesserunt a me: ipsi et patres eorum prævaricati sunt pactum meum usque ad diem hanc. **4** Et filii dura facie, et indomabili corde sunt, ad quos ego mitto te: et dices ad eos: Hæc dicit Dominus Deus: **5** Si forte vel ipsi audiant, et si forte quiescant, quoniam domus exasperans est: et scient quia propheta fuerit in medio eorum. **6** Tu ergo fili hominis ne timeas eos, neque sermones

eorum metuas: quoniam increduli, et subversores sunt
tecum, et cum scorpionibus habitas. Verba eorum
ne timeas, et vultus eorum ne formides: quia domus
exasperans est. 7 Loqueris ergo verba mea ad eos, si
forte audiant, et quiescant: quoniam irritatores sunt.
8 Tu autem fili hominis audi quæcumque loquor ad te:
et noli esse exasperans sicut domus exasperatrix est:
aperi os tuum et comede quæcumque ego do tibi. 9 Et
vidi, et ecce manus missa ad me, in qua erat involutus
liber: 10 et expandit illum coram me, qui erat scriptus
intus, et foris: et scriptæ erant in eo lamentationes, et
carmen, et væ.

3 Et dixit ad me: Fili hominis quodcumque inveneris
comede: comede volumen istud, et vadens loquere
ad filios Israel. 2 Et aperui os meum, et cibavit me
volumine illo: 3 et dixit ad me: Fili hominis venter tuus
comedet, et viscera tua complebuntur volumine isto,
quod ego do tibi. Et comedi illud: et factum est in ore
meo sicut mel dulce. 4 Et dixit ad me: Fili hominis vade
ad domum Israel, et loqueris verba mea ad eos. 5 Non
enim ad populum profundi sermonis, et ignotæ linguæ
tu mitteris ad domum Israel: 6 neque ad populos
multos profundi sermonis, et ignotæ linguæ, quorum
non possis audire sermones: et si ad illos mittereris,
ipsi audirent te. 7 Domus autem Israel nolunt audire
te: quia nolunt audire me. Omnis quippe domus
Israel attrita fronte est, et duro corde. 8 Ecce dedi
faciem tuam valentiorem faciebus eorum, et frontem
tuam duriorem frontibus eorum. 9 Ut adamantem, et
ut silicem dedi faciem tuam: ne timeas eos, neque
metuas a facie eorum: quia domus exasperans est. 10
Et dixit ad me: Fili hominis omnes sermones meos,
quos ego loquor ad te, assume in corde tuo, et auribus
tuis audi: 11 Et vade ingredere ad transmigrationem,
ad filios populi tui, et loqueris ad eos, et dices
eis: Hæc dicit Dominus Deus: si forte audiant, et
quiescant. 12 Et assumpsit me Spiritus, et audivi post
me vocem commotionis magnæ: Benedicta gloria
Domini de loco suo, 13 et vocem alarum animalium
percutientium alteram ad alteram, et vocem rotarum
sequentium animalia, et vocem commotionis magnæ.
14 Spiritus quoque levavit me, et assumpsit me: et
abii amarus in indignatione spiritus mei: manus enim
Domini erat mecum, confortans me. 15 Et veni ad
transmigrationem, ad acervum novarum frugum, ad
eos, qui habitabant iuxta flumen Chobar, et sedi ubi
illi sedebant: et mansi ibi septem diebus mœrens in
medio eorum. 16 Cum autem pertransissent septem
dies, factum est verbum Domini ad me, dicens: 17
Fili hominis speculatorem dedi te domui Israel: et
audies de ore meo verbum, et annunciabis eis ex me.
18 Si dicente me ad impium: Morte morieris: non
annunciaveris ei, neque locutus fueris ut avertatur
a via sua impia, et vivat: ipse impius in iniquitate
sua morietur, sanguinem autem eius de manu tua
requiram. 19 Si autem tu annunciaveris impio, et
ille non fuerit conversus ab impietate sua, et a via
sua impia: ipse quidem in iniquitate sua morietur, tu
autem animam tuam liberasti. 20 Sed et si conversus
iustus a iustitia sua fuerit, et fecerit iniquitatem:
ponam offendiculum coram eo, ipse morietur, quia
non annunciasti ei: in peccato suo morietur, et non
erunt in memoria iustitiæ eius, quas fecit: sanguinem
vero eius de manu tua requiram. 21 Si autem tu
annunciaveris iusto ut non peccet iustus, et ille non
peccaverit: vivens vivet, quia annunciasti ei, et tu
animam tuam liberasti. 22 Et facta est super me
manus Domini, et dixit ad me: Surgens egredere in
campum, et ibi loquar tecum. 23 Et surgens egressus
sum in campum: et ecce ibi gloria Domini stabat quasi
gloria, quam vidi iuxta fluvium Chobar: et cecidi in
faciem meam. 24 Et ingressus est in me Spiritus, et
statuit me super pedes meos: et locutus est mihi, et
dixit ad me: Ingredere, et includere in medio domus
tuæ. 25 Et tu fili hominis, ecce data sunt super te
vincula, et ligabunt te in eis: et non egredieris de
medio eorum. 26 Et linguam tuam adhærere faciam
palato tuo, et eris mutus, nec quasi vir obiurgans:
quia domus exasperans est. 27 Cum autem locutus
fuero tibi, aperiam os tuum, et dices ad eos: Hæc
dicit Dominus Deus: Qui audit, audiat: et qui quiescit,
quiescat: quia domus exasperans est.

4 Et tu fili hominis, sume tibi laterem, et pones eum
coram te: et describes in eo civitatem Ierusalem. 2
Et ordinabis adversus eam obsidionem, et ædificabis
munitiones, et comportabis aggerem, et dabis contra
eam castra, et pones arietes in gyro. 3 Et tu sume tibi
sartaginem ferream, et pones eam in murum ferreum

inter te, et inter civitatem: et obfirmabis faciem
tuam ad eam, et erit in obsidionem, et circumdabis
eam: signum est domui Israel. 4 Et tu dormies super
latus tuum sinistrum, et pones iniquitates domus
Israel super eo numero dierum, quibus dormies super
illud, et assumes iniquitatem eorum. 5 Ego autem
dedi tibi annos iniquitatis eorum, numero dierum
trecentos et nonaginta dies: et portabis iniquitatem
domus Israel. 6 Et cum compleveris hæc, dormies
super latus tuum dexterum secundo: et assumes
iniquitatem domus Iuda quadraginta diebus. Diem
pro anno, diem, inquam, pro anno dedi tibi. 7 Et
ad obsidionem Ierusalem convertes faciem tuam,
et brachium tuum erit extentum: et prophetabis
adversus eam. 8 Ecce circumdedi te vinculis: et non te
convertes a latere tuo in latus aliud, donec compleas
dies obsidionis tuæ. 9 Et tu sume tibi frumentum, et
hordeum, et fabam, et lentem, et milium, et viciam:
et mittes ea in vas unum, et facies tibi panes numero
dierum, quibus dormies super latus tuum: trecentis
et nonaginta diebus comedes illud. 10 Cibus autem
tuus, quo vesceris, erit in pondere viginti stateres
in die: a tempore usque ad tempus comedes illud.
11 Et aquam in mensura bibes, sextam partem hin:
a tempore usque ad tempus bibes illud. 12 Et quasi
subcinericium hordeaceum comedes illud: et stercore,
quod egreditur de homine, operies illud in oculis
eorum. 13 Et dixit Dominus: Sic comedent filii Israel
panem suum pollutum inter Gentes, ad quas eiiciam
eos. 14 Et dixi: A, a, a, Domine Deus, ecce anima mea
non est polluta, et morticinum, et laceratum a bestiis
non comedi ab infantia mea usque nunc, et non est
ingressa in os meum omnis caro immunda. 15 Et dixit
ad me: Ecce dedi tibi fimum boum pro stercoribus
humanis: et facies panem tuum in eo. 16 Et dixit ad
me: Fili hominis: Ecce ego conteram baculum panis
in Ierusalem: et comedent panem in pondere, et in
solicitudine: et aquam in mensura, et in angustia
bibent: 17 Ut deficientibus pane et aqua, corruat
unusquisque ad fratrem suum: et contabescant in
iniquitatibus suis.

5 Et tu fili hominis sume tibi gladium acutum,
radentem pilos: et assumes eum, et duces per
caput tuum, et per barbam tuam: et assumes tibi
stateram ponderis, et divides eos. 2 Tertiam partem
igni combures in medio civitatis, iuxta completionem
dierum obsidionis: et assumes tertiam partem, et
concides gladio in circuitu eius: tertiam vero aliam
disperges in ventum, et gladium nudabo post eos. 3
Et sumes inde parvum numerum: et ligabis eos in
summitate pallii tui. 4 Et ex eis rursum tolles, et
proiicies eos in medio ignis, et combures eos igni: et
ex eo egredietur ignis in omnem domum Israel. 5
Hæc dicit Dominus Deus: Ista est Ierusalem, in medio
Gentium posui eam, et in circuitu eius terras. 6 Et
contempsit iudicia mea, ut plus esset impia quam
Gentes: et præcepta mea ultra quam terræ, quæ in
circuitu eius sunt. Iudicia enim mea proiecerunt, et in
præceptis meis non ambulaverunt. 7 Idcirco hæc dicit
Dominus Deus: Quia superastis Gentes, quæ in circuitu
vestro sunt, et in præceptis meis non ambulastis, et
iudicia mea non fecistis, et iuxta iudicia Gentium, quæ
in circuitu vestro sunt, non estis operati; 8 Ideo hæc
dicit Dominus Deus: Ecce ego ad te, et ipse ego faciam
in medio tui iudicia in oculis Gentium. 9 Et faciam in
te quod non feci, et quibus similia ultra non faciam
propter omnes abominationes tuas. 10 Ideo patres
comedent filios in medio tui, et filii comedent patres
suos, et faciam in te iudicia, et ventilabo universas
reliquias tuas in omnem ventum. 11 Idcirco vivo
ego, dicit Dominus Deus: Nisi pro eo quod sanctum
meum violasti in omnibus offensionibus tuis, et in
cunctis abominationibus tuis: ego quoque confringam,
et non parcet oculus meus, et non miserebor. 12
Tertia pars tui peste morietur, et fame consumetur
in medio tui: et tertia pars tui in gladio cadet in
circuitu tuo: tertiam vero partem tuam in omnem
ventum dispergam, et gladium evaginabo post eos. 13
Et complebo furorem meum, et requiescere faciam
indignationem meam in eis, et consolabor: et scient
quia ego Dominus locutus sum in zelo meo, cum
implevero indignationem meam in eis. 14 Et dabo
te in desertum, et in opprobrium Gentibus, quæ in
circuitu tuo sunt, in conspectu omnis prætereuntis.
15 Et eris opprobrium, et blasphemia, exemplum, et
stupor in Gentibus, quæ in circuitu tuo sunt, cum
fecero in te iudicia in furore, et in indignatione,
et in increpationibus iræ. 16 Ego Dominus locutus
sum: Quando misero sagittas famis pessimas in eos:

quæ erunt mortiferæ, et quas mittam ut disperdam
vos: et famem congregabo super vos, et conteram
in vobis baculum panis. 17 Et immittam in vos
famem, et bestias pessimas usque ad internecionem:
et pestilentia, et sanguis transibunt per te, et gladium
inducam super te. Ego Dominus locutus sum.

6 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 2
Fili hominis pone faciem tuam ad montes Israel,
et prophetabis ad eos, 3 et dices: Montes Israel
audite verbum Domini Dei: Hæc dicit Dominus Deus
montibus, et collibus, rupibus, et vallibus: Ecce ego
inducam super vos gladium, et disperdam excelsa
vestra, 4 et demoliar aras vestras, et confringentur
simulachra vestra: et deiiciam interfectos vestros
ante idola vestra. 5 Et dabo cadavera filiorum
Israel ante faciem simulachrorum vestrorum: et
dispergam ossa vestra circum aras vestras. 6 In
omnibus habitationibus vestris, urbes desertæ erunt,
et excelsa demolientur, et dissipabuntur: et interibunt
aræ vestræ, et confringentur: et cessabunt idola
vestra, et conterentur delubra vestra, et delebuntur
opera vestra. 7 Et cadet interfectus in medio vestri:
et scietis quia ego sum Dominus. 8 Et relinquam in
vobis eos, qui fugerint gladium in Gentibus, cum
dispersero vos in terris. 9 Et recordabuntur mei
liberati vestri in Gentibus, ad quas captivi ducti sunt:
quia contrivi cor eorum fornicans, et recedens a
me; et oculos eorum fornicantes post idola sua: et
displicebunt sibimet super malis quæ fecerunt in
universis abominationibus suis. 10 Et scient quia
ego Dominus non frustra locutus sum ut facerem
eis malum hoc. 11 Hæc dicit Dominus Deus: Percute
manum tuam, et allide pedem tuum, et dic: Heu! ad
omnes abominationes malorum domus Israel: quia
gladio, fame, et peste ruituri sunt. 12 Qui longe est,
peste morietur: qui autem prope, gladio corruet: et
qui relictus fuerit, et obsessus, fame morietur: et
complebo indignationem meam in eis. 13 Et scietis quia
ego Dominus, cum fuerint interfecti vestri in medio
idolorum vestrorum in circuitu ararum vestrarum,
in omni colle excelso, et in cunctis summitatibus
montium, et subtus omne lignum nemorosum, et
subtus universam quercum frondosam, locum ubi
accenderunt thura redolentia universis idolis suis.
14 Et extendam manum meam super eos: et faciam
terram desolatam, et destitutam a deserto Deblatha
in omnibus habitationibus eorum: et scient quia ego
Dominus.

7 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 2 Et tu
fili hominis, hæc dicit Dominus Deus terræ Israel:
Finis venit, venit finis super quattuor plagas terræ. 3
Nunc finis super te, et immittam furorem meum in
te: et iudicabo te iuxta vias tuas: et ponam contra te
omnes abominationes tuas. 4 Et non parcet oculus
meus super te, et non miserebor: sed vias tuas ponam
super te, et abominationes tuæ in medio tui erunt:
et scietis quia ego Dominus. 5 Hæc dicit Dominus
Deus: Afflictio una, afflictio ecce venit. 6 Finis venit,
venit finis, evigilavit adversum te: ecce venit. 7 Venit
contritio super te, qui habitas in terra: venit tempus,
prope est dies occisionis, et non gloriæ montium. 8
Nunc de propinquo effundam iram meam super te, et
complebo furorem meum in te: et iudicabo te iuxta
vias tuas, et imponam tibi omnia scelera tua: 9 Et
non parcet oculus meus, nec miserebor, sed vias tuas
imponam tibi, et abominationes tuæ in medio tui
erunt: et scietis quia ego sum Dominus percutiens.
10 Ecce dies, ecce venit: egressa est contritio, floruit
virga, germinavit superbia: 11 Iniquitas surrexit in
virga impietatis: non ex eis, et non ex populo, neque
ex sonitu eorum: et non erit requies in eis. 12 Venit
tempus, appropinquavit dies: qui emit, non lætetur: et
qui vendit, non lugeat: quia ira super omnem populum
eius. 13 Quia qui vendit, ad id, quod vendidit, non
revertetur, et adhuc in viventibus vita eorum. Visio
enim ad omnem multitudinem eius non regredietur:
et vir in iniquitate vitæ suæ non confortabitur. 14
Canite tuba, præparentur omnes, et non est qui vadat
ad prælium: ira enim mea super universum populum
eius. 15 Gladium foris: et pestis, et fames intrinsecus:
qui in agro est, gladio morietur: et qui in civitate,
pestilentia, et fame devorabuntur. 16 Et salvabuntur
qui fugerint ex eis: et erunt in montibus quasi
columbæ convallium omnes trepidi, unusquisque in
iniquitate sua. 17 Omnes manus dissolventur, et omnia
genua fluent aquis. 18 Et accingent se ciliciis, et operiet
eos formido, et in omni facie confusio, et in universis
capitibus eorum calvitium. 19 Argentum eorum

foras proiicietur, et aurum eorum in sterquilinium
erit. Argentum eorum, et aurum eorum non valebit
liberare eos in die furoris Domini. Animam suam
non saturabunt, et ventres eorum non implebuntur:
quia scandalum iniquitatis eorum factum est. 20
Et ornamentum monilium suorum in superbiam
posuerunt, et imagines abominationum suarum, et
simulachrorum fecerunt ex eo: propter hoc dedi eis
illud in immunditiam: 21 et dabo illud in manus
alienorum ad diripiendum, et impiis terræ in prædam,
et contaminabunt illud. 22 Et avertam faciem meam ab
eis, et violabunt arcanum meum: et introibunt in illud
emissarii, et contaminabunt illud. 23 Fac conclusionem:
quoniam terra plena est iudicio sanguinum, et civitas
plena iniquitate. 24 Et adducam pessimos de Gentibus,
et possidebunt domos eorum. Et quiescere faciam
superbiam potentium, et possidebunt sanctuaria
eorum. 25 Angustia superveniente, requirent pacem,
et non erit. 26 Conturbatio super conturbationem
veniet, et auditus super auditum: et quærent visionem
de propheta, et lex peribit a sacerdote, et consilium
a senioribus. 27 Rex lugebit, et princeps induetur
mœrore, et manus populi terræ conturbabuntur.
Secundum viam eorum faciam eis, et secundum iudicia
eorum iudicabo eos: et scient quia ego Dominus.

8 Et factum est in anno sexto, in sexto mense, in
quinta mensis: ego sedebam in domo mea, et
senes Iuda sedebant coram me, et cecidit ibi super
me manus Domini Dei. 2 Et vidi, et ecce similitudo
quasi aspectus ignis: ab aspectu lumborum eius, et
deorsum, ignis: et a lumbis eius, et sursum, quasi
aspectus splendoris, ut visio electri. 3 Et emissa
similitudo manus apprehendit me in cincinno capitis
mei: et elevavit me Spiritus inter terram, et cælum: et
adduxit me in Ierusalem in visione Dei, iuxta ostium
interius, quod respiciebat ad Aquilonem, ubi erat
statutum idolum zeli ad provocandam æmulationem.
4 Et ecce ibi gloria Dei Israel secundum visionem,
quam videram in campo. 5 Et dixit ad me: Fili hominis,
leva oculos tuos ad viam Aquilonis. Et levavi oculos
meos ad viam Aquilonis: et ecce ab Aquilone portæ
altaris idolum zeli in ipso introitu. 6 Et dixit ad
me: Fili hominis, putasne, vides tu quid isti faciunt,
abominationes magnas, quas domus Israel facit hic, ut
procul recedam a sanctuario meo? Et adhuc conversus
videbis abominationes maiores. 7 Et introduxit me ad
ostium atrii: et vidi, et ecce foramen unum in pariete.
8 Et dixit ad me: Fili hominis fode parietem. Et cum
fodissem parietem, apparuit ostium unum. 9 Et dixit
ad me: Ingredere, et vide abominationes pessimas,
quas isti faciunt hic. 10 Et ingressus vidi, et ecce omnis
similitudo reptilium, et animalium, abominatio, et
universa idola domus Israel depicta erant in pariete
in circuitu per totum. 11 Et septuaginta viri de
senioribus domus Israel, et Iezonias filius Saphan
stabat in medio eorum, stantium ante picturas: et
unusquisque habebat thuribulum in manu sua: et
vapor nebulæ de thure consurgebat. 12 Et dixit ad
me: Certe vides fili hominis quæ seniores domus
Israel faciunt in tenebris, unusquisque in abscondito
cubiculi sui: dicunt enim: Non videt Dominus nos,
dereliquit Dominus terram. 13 Et dixit ad me: Adhuc
conversus videbis abominationes maiores, quas isti
faciunt. 14 Et introduxit me per ostium portæ domus
Domini, quod respiciebat ad Aquilonem: et ecce ibi
mulieres sedebant plangentes Adonidem. 15 Et dixit
ad me: Certe vidisti fili hominis: adhuc conversus
videbis abominationes maiores his. 16 Et introduxit
me in atrium domus Domini interius: et ecce in ostio
templi Domini inter vestibulum et altare, quasi viginti
quinque viri dorsa habentes contra templum Domini,
et facies ad Orientem: et adorabant ad ortum Solis. 17
Et dixit ad me: Certe vidisti fili hominis: numquid leve
est hoc domui Iuda ut facerent abominationes istas,
quas fecerunt hic: quia replentes terram iniquitate
conversi sunt ad irritandum me? Et ecce applicant
ramum ad nares suas. 18 Ergo et ego faciam in
furore: non parcet oculus meus, nec miserebor: et
cum clamaverint ad aures meas voce magna, non
exaudiam eos.

9 Et clamavit in auribus meis voce magna,
dicens: Appropinquaverunt visitationes urbis, et
unusquisque vas interfectionis habet in manu sua. 2
Et ecce sex viri veniebant de via portæ superioris, quæ
respicit ad Aquilonem: et uniuscuiusque vas interitus
in manu eius: vir quoque unus in medio eorum vestitus
erat lineis, et atramentarium scriptoris ad renes eius:
et ingressi sunt, et steterunt iuxta altare æreum: 3

Et gloria Domini Israel assumpta est de cherub, quæ
erat super eum ad limen domus: et vocavit virum,
qui indutus erat lineis, et atramentarium scriptoris
habebat in lumbis suis. 4 Et dixit Dominus ad eum:
Transi per mediam civitatem in medio Ierusalem:
et signa Thau super frontes virorum gementium,
et dolentium super cunctis abominationibus, quæ
fiunt in medio eius. 5 Et illis dixit, audiente me:
Transite per civitatem sequentes eum, et percutite:
non parcat oculus vester, neque misereamini. 6
Senem, adolescentulum, et virginem, parvulum, et
mulieres interficite usque ad internecionem: omnem
autem, super quem videritis Thau, ne occidatis, et
a sanctuario meo incipite. Cœperunt ergo a viris
senioribus, qui erant ante faciem domus. 7 Et dixit ad
eos: Contaminate domum, et implete atria interfectis:
egredimini. Et egressi sunt, et percutiebant eos, qui
erant in civitate. 8 Et cæde completa, remansi ego:
ruique super faciem meam, et clamans aio: Heu, heu,
heu Domine Deus: ergone disperdes omnes reliquias
Israel, effundens furorem tuum super Ierusalem? 9 Et
dixit ad me: Iniquitas domus Israel, et Iuda, magna
est nimis valde, et repleta est terra sanguinibus, et
civitas repleta est aversione: dixerunt enim: Dereliquit
Dominus terram, et Dominus non videt. 10 Igitur
et meus non parcet oculus, neque miserebor: viam
eorum super caput eorum reddam. 11 Et ecce vir,
qui erat indutus lineis, qui habebat atramentarium
in dorso suo, respondit verbum, dicens: Feci sicut
præcepisti mihi.

10 Et vidi, et ecce in firmamento, quod erat super
caput cherubim, quasi lapis sapphirus, quasi
species similitudinis solii, apparuit super ea. 2 Et dixit
ad virum, qui indutus erat lineis, et ait: Ingredere
in medio rotarum, quæ sunt subtus cherubim, et
imple manum tuam prunis ignis, quæ sunt inter
cherubim, et effunde super civitatem. Ingressusque
est in conspectu meo: 3 cherubim autem stabant a
dextris domus cum ingrederetur vir, et nubes implevit
atrium interius. 4 Et elevata est gloria Domini desuper
cherub ad limen domus: et repleta est domus nube, et
atrium repletum est splendore gloriæ Domini. 5 Et
sonitus alarum cherubim audiebatur usque ad atrium
exterius, quasi vox Dei omnipotentis loquentis. 6
Cumque præcepisset viro, qui indutus erat lineis,
dicens: Sume ignem de medio rotarum, quæ sunt
inter cherubim: ingressus ille stetit iuxta rotam. 7 Et
extendit cherub manum de medio cherubim ad ignem,
qui erat inter cherubim: et sumpsit, et dedit in manus
eius, qui indutus erat lineis: qui accipiens egressus est.
8 Et apparuit in cherubim similitudo manus hominis
subtus pennas eorum. 9 Et vidi, et ecce quattuor
rotæ iuxta cherubim: rota una iuxta cherub unum, et
rota alia iuxta cherub unum: species autem rotarum
erat quasi visio lapidis chrysolithi. 10 Et aspectus
earum similitudo una quattuor: quasi sit rota in medio
rotæ. 11 Cumque ambularent, in quattuor partes
gradiebantur: et non revertebantur ambulantes, sed
ad locum, ad quem ire declinabat quæ prima erat,
sequebantur et ceteræ, nec convertebantur. 12 Et
omne corpus earum, et colla, et manus, et pennæ,
et circuli plena erant oculis, in circuitu quattuor
rotarum. 13 Et rotas istas vocavit volubiles, audiente
me. 14 Quattuor autem facies habebat unum: facies
una, facies cherub: et facies secunda, facies hominis:
et in tertio facies leonis: et in quarto facies aquilæ.
15 Et elevata sunt cherubim: ipsum est animal, quod
videram iuxta fluvium Chobar. 16 Cumque ambularent
cherubim, ibant pariter et rotæ iuxta ea: et cum
elevarent cherubim alas suas ut exaltarentur de terra,
non residebant rotæ, sed et ipsæ iuxta erant. 17
Stantibus illis, stabant: et cum elevatis elevabantur:
spiritus enim vitæ erat in eis. 18 Et egressa est gloria
Domini a limine templi: et stetit super cherubim.
19 Et elevantia cherubim alas suas, exaltata sunt a
terra coram me: et illis egredientibus, rotæ quoque
subsecutæ sunt: et stetit in introitu portæ domus
Domini orientalis: et gloria Dei Israel erat super ea.
20 Ipsum est animal quod vidi subter Deum Israel
iuxta fluvium Chobar: et intellexi quia cherubim
essent. 21 Quattuor vultus uni, et quattuor alæ uni:
et similitudo manus hominis sub alis eorum. 22 Et
similitudo vultuum eorum, ipsi vultus quos videram
iuxta fluvium Chobar, et intuitus eorum, et impetus
singulorum ante faciem suam ingredi.

11 Et elevavit me Spiritus, et introduxit me ad
portam domus Domini orientalem, quæ respicit
ad solis ortum: et ecce in introitu portæ viginti

quinque viri: et vidi in medio eorum Iezoniam filium
Azur, et Pheltiam filium Banaiæ, principes populi. 2
Dixitque ad me: Fili hominis, hi sunt viri, qui cogitant
iniquitatem, et tractant consilium pessimum in urbe
ista, 3 dicentes: Nonne dudum ædificatæ sunt domus?
Hæc est lebes, nos autem carnes. 4 Idcirco vaticinare
de eis, vaticinare fili hominis. 5 Et irruit in me Spiritus
Domini, et dixit ad me: Loquere: Hæc dicit Dominus:
Sic locuti estis domus Israel, et cogitationes cordis
vestri ego novi. 6 Plurimos occidistis in urbe hac,
et implestis vias eius interfectis. 7 Propterea hæc
dicit Dominus Deus: Interfecti vestri, quos posuistis in
medio eius, hi sunt carnes, et hæc est lebes: et educam
vos de medio eius. 8 Gladium metuistis, et gladium
inducam super vos, ait Dominus Deus. 9 Et eiiciam
vos de medio eius, daboque vos in manu hostium, et
faciam in vobis iudicia. 10 Gladio cadetis: in finibus
Israel iudicabo vos, et scietis quia ego Dominus. 11
Hæc non erit vobis in lebetem, et vos non eritis in
medio eius in carnes: in finibus Israel iudicabo vos. 12
Et scietis quia ego Dominus: quia in præceptis meis
non ambulastis, et iudicia mea non fecistis, sed iuxta
iudicia Gentium, quæ in circuitu vestro sunt, estis
operati. 13 Et factum est, cum prophetarem, Pheltias
filius Banaiæ mortuus est: et cecidi in faciem meam
clamans voce magna, et dixi: Heu, heu, heu Domine
Deus: consummationem tu facis reliquiarum Israel?
14 Et factum est verbum Domini ad me, dicens: 15
Fili hominis, fratres tui, fratres tui, viri propinqui
tui, et omnis domus Israel, universi, quibus dixerunt
habitatores Ierusalem: Longe recedite a Domino, nobis
data est terra in possessionem. 16 Propterea hæc dicit
Dominus Deus, quia longe feci eos in Gentibus, et
quia dispersi eos in terris: ero eis in sanctificationem
modicam in terris, ad quas venerunt. 17 Propterea
loquere: Hæc dicit Dominus Deus: Congregabo vos
de populis, et adunabo de terris, in quibus dispersi
estis, daboque vobis humum Israel. 18 Et ingredientur
illuc, et auferent omnes offensiones, cunctasque
abominationes eius de illa. 19 Et dabo eis cor unum,
et spiritum novum tribuam in visceribus eorum: et
auferam cor lapideum de carne eorum, et dabo eis
cor carneum: 20 Ut in præceptis meis ambulent, et
iudicia mea custodiant, faciantque ea: et sint mihi in
populum, et ego sim eis in Deum. 21 Quorum cor post
offendicula et abominationes suas ambulat, horum
viam in capite suo ponam, dicit Dominus Deus. 22 Et
elevaverunt cherubim alas suas, et rotæ cum eis: et
gloria Dei Israel erat super ea. 23 Et ascendit gloria
Domini de medio civitatis, stetitque super montem,
qui est ad Orientem urbis. 24 Et Spiritus levavit me,
adduxitque in Chaldæam ad transmigrationem, in
visione in Spiritu Dei: et sublata est a me visio, quam
videram. 25 Et locutus sum ad transmigrationem
omnia verba Domini, quæ ostenderat mihi.

12 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 2
Fili hominis in medio domus exasperantis tu
habitas: qui oculos habent ad videndum, et non
vident: et aures ad audiendum, et non audiunt: quia
domus exasperans est. 3 Tu ergo fili hominis, fac
tibi vasa transmigrationis, et transmigrabis per diem
coram eis: transmigrabis autem de loco tuo ad locum
alterum in conspectu eorum, si forte aspiciant: quia
domus exasperans est. 4 Et efferes foras vasa tua
quasi vasa transmigrantis per diem in conspectu
eorum: tu autem egredieris vespere coram eis, sicut
egreditur migrans. 5 Ante oculos eorum perfode tibi
parietem: et egredieris per eum. 6 In conspectu eorum
in humeris portaberis, in caligine effereris: faciem
tuam velabis, et non videbis terram. Quia portentum
dedi te domui Israel. 7 Feci ergo sicut præceperat mihi
Dominus: vasa mea protuli quasi vasa transmigrantis
per diem: et vespere perfodi mihi parietem manu:
et in caligine egressus sum, in humeris portatus in
conspectu eorum. 8 Et factus est sermo Domini mane
ad me, dicens: 9 Fili hominis, numquid non dixerunt
ad te domus Israel, domus exasperans: Quid tu facis?
10 Dic ad eos: Hæc dicit Dominus Deus: Super ducem
onus istud, qui est in Ierusalem, et super omnem
domum Israel, quæ est in medio eorum. 11 Dic: Ego
portentum vestrum: quomodo feci, sic fiet illis. In
transmigrationem, et in captivitatem ibunt. 12 Et dux,
qui est in medio eorum, in humeris portabitur, in
caligine egredietur: parietem perfodient ut educant
eum: facies eius operietur ut non videat oculo terram.
13 Et extendam rete meum super eum, et capietur in
sagena mea: et adducam eum in Babylonem in terram
Chaldæorum: et ipsam non videbit, ibique morietur.
14 Et omnes, qui circa eum sunt, præsidium eius, et

agmina eius dispergam in omnem ventum: et gladium
evaginabo post eos. 15 Et scient quia ego Dominus,
quando dispersero illos in Gentibus, et disseminavero
eos in terris. 16 Et relinquam ex eis viros paucos
a gladio, et fame, et pestilentia: ut enarrent omnia
scelera eorum in Gentibus, ad quas ingredientur:
et scient quia ego Dominus. 17 Et factus est sermo
Domini ad me, dicens: 18 Fili hominis, panem tuum
in conturbatione comede: sed et aquam tuam in
festinatione, et mœrore bibe. 19 Et dices ad populum
terræ: Hæc dicit Dominus Deus ad eos, qui habitant in
Ierusalem in terra Israel: Panem suum in solicitudine
comedent, et aquam suam in desolatione bibent: ut
desoletur terra a multitudine sua, propter iniquitatem
omnium, qui habitant in ea. 20 Et civitates, quæ nunc
habitantur, desolatæ erunt, terraque deserta: et scietis
quia ego Dominus. 21 Et factus est sermo Domini ad
me, dicens: 22 Fili hominis, quod est proverbium istud
vobis in terra Israel? dicentium: In longum differentur
dies, et peribit omnis visio. 23 Ideo dic ad eos: Hæc
dicit Dominus Deus: Quiescere faciam proverbium
istud, neque vulgo dicetur ultra in Israel: et loquere
ad eos quod appropinquaverint dies, et sermo omnis
visionis. 24 Non enim erit ultra omnis visio cassa,
neque divinatio ambigua in medio filiorum Israel. 25
Quia ego Dominus loquar: et quodcumque locutus
fuero verbum, fiet, et non prolongabitur amplius: sed
in diebus vestris domus exasperans loquar verbum,
et faciam illud, dicit Dominus Deus. 26 Et factus est
sermo Domini ad me, dicens: 27 Fili hominis, ecce
domus Israel dicentium: Visio, quam hic videt, in
dies multos: et in tempora longa iste prophetat. 28
Propterea dic ad eos: Hæc dicit Dominus Deus: Non
prolongabitur ultra omnis sermo meus: verbum, quod
locutus fuero, complebitur, dicit Dominus Deus.

13 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 2
Fili hominis, vaticinare ad prophetas Israel, qui
prophetant: et dices prophetantibus de corde suo:
Audite verbum Domini. 3 Hæc dicit Dominus Deus: Væ
prophetis insipientibus, qui sequuntur spiritum suum,
et nihil vident. 4 Quasi vulpes in desertis, prophetæ
tui Israel erant. 5 Non ascendistis ex adverso, neque
opposuistis murum pro domo Israel, ut staretis in
prælio in die Domini. 6 Vident vana, et divinant
mendacium, dicentes: Ait Dominus: cum Dominus
non miserit eos: et perseveraverunt confirmare
sermonem. 7 Numquid non visionem cassam vidistis,
et divinationem mendacem locuti estis? et dicitis, ait
Dominus: cum ego non sim locutus. 8 Propterea hæc
dicit Dominus Deus: Quia locuti estis vana, et vidistis
mendacium: ideo ecce ego ad vos, dicit Dominus Deus:
9 Et erit manus mea super prophetas, qui vident vana,
et divinant mendacium: in consilio populi mei non
erunt, et in scriptura domus Israel non scribentur,
nec in terram Israel ingredientur: et scietis quia
ego Dominus Deus: 10 Eo quod deceperint populum
meum, dicentes: Pax, et non est pax: et ipse ædificabat
parietem, illi autem liniebant eum luto absque paleis.
11 Dic ad eos, qui liniunt absque temperatura, quod
casurus sit: erit enim imber inundans, et dabo lapides
prægrandes desuper irruentes, et ventum procellæ
dissipantem. 12 Si quidem ecce cecidit paries: numquid
non dicetur vobis: Ubi est litura, quam linistis? 13
Propterea hæc dicit Dominus Deus: Et erumpere
faciam spiritum tempestatum in indignatione mea,
et imber inundans in furore meo erit: et lapides
grandes in ira in consumptionem. 14 Et destruam
parietem, quem linistis absque temperamento: et
adæquabo eum terræ, et revelabitur fundamentum
eius: et cadet, et consumetur in medio eius: et scietis
quia ego sum Dominus. 15 Et complebo indignationem
meam in pariete, et in his, qui liniunt eum absque
temperamento, dicamque vobis: Non est paries, et
non sunt qui liniunt eum. 16 Prophetæ Israel, qui
prophetant ad Ierusalem, et vident ei visionem pacis:
et non est pax, ait Dominus Deus. 17 Et tu fili
hominis, pone faciem tuam contra filias populi tui,
quæ prophetant de corde suo: et vaticinare super eas,
18 et dic: Hæc dicit Dominus Deus: Væ quæ consuunt
pulvillos sub omni cubito manus: et faciunt cervicalia
sub capite universæ ætatis ad capiendas animas: et
cum caperent animas populi mei, vivificabant animas
eorum. 19 Et violabant me ad populum meum propter
pugillum hordei, et fragmen panis, ut interficerent
animas, quæ non moriuntur, et vivificarent animas,
quæ non vivunt, mentientes populo meo credenti
mendaciis. 20 Propter hoc hæc dicit Dominus Deus:
Ecce ego ad pulvillos vestros, quibus vos capitis
animas volantes: et dirumpam eos de brachiis vestris:

et dimittam animas, quas vos capitis, animas ad
volandum. 21 Et dirumpam cervicalia vestra, et
liberabo populum meum de manu vestra, neque erunt
ultra in manibus vestris ad prædandum: et scietis
quia ego Dominus. 22 Pro eo quod mœrere fecistis
cor iusti mendaciter, quem ego non contristavi: et
confortastis manus impii, ut non reverteretur a via
sua mala, et viveret: 23 propterea vana non videbitis,
et divinationes non divinabitis amplius, et eruam
populum meum de manu vestra: et scietis quia ego
Dominus.

14 Et venerunt ad me viri seniorum Israel, et
sederunt coram me. 2 Et factus est sermo Domini
ad me, dicens: 3 Fili hominis, viri isti posuerunt
immunditias suas in cordibus suis, et scandalum
iniquitatis suæ statuerunt contra faciem suam:
numquid interrogatus respondebo eis? 4 Propter hoc
loquere eis, et dices ad eos: Hæc dicit Dominus Deus:
Homo, homo de domo Israel, qui posuerit immunditias
suas in corde suo, et scandalum iniquitatis suæ
statuerit contra faciem suam, et venerit ad prophetam
interrogans per eum me: ego Dominus respondebo ei
in multitudine immunditiarum suarum: 5 ut capiatur
domus Israel in corde suo, quo recesserunt a me in
cunctis idolis suis. 6 Propterea dic ad domum Israel:
Hæc dicit Dominus Deus: Convertimini, et recedite
ab idolis vestris, et ab universis contaminationibus
vestris avertite facies vestras. 7 Quia homo, homo
de domo Israel, et de proselytis quicumque advena
fuerit in Israel, si alienatus fuerit a me, et posuerit
idola sua in corde suo, et scandalum iniquitatis suæ
statuerit contra faciem suam, et venerit ad prophetam
ut interroget per eum me: ego Dominus respondebo
ei per me. 8 Et ponam faciem meam super hominem
illum, et faciam eum in exemplum, et in proverbium,
et disperdam eum de medio populi mei: et scietis quia
ego Dominus. 9 Et propheta cum erraverit, et locutus
fuerit verbum: ego Dominus decepi prophetam illum:
et extendam manum meam super illum, et delebo
eum de medio populi mei Israel. 10 Et portabunt
iniquitatem suam: iuxta iniquitatem interrogantis,
sic iniquitas prophetæ erit: 11 ut non erret ultra
domus Israel a me, neque polluatur in universis
prævaricationibus suis: sed sint mihi in populum,
et ego sim eis in Deum, ait Dominus exercituum. 12
Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 13 Fili
hominis, terra cum peccaverit mihi, ut prævaricetur
prævaricans, extendam manum meam super eam,
et conteram virgam panis eius: et immittam in eam
famem, et interficiam de ea hominem, et iumentum.
14 Et si fuerint tres viri isti in medio eius, Noe, Daniel,
et Iob: ipsi iustitia sua liberabunt animas suas, ait
Dominus exercituum. 15 Quod si et bestias pessimas
induxero super terram ut vastem eam; et fuerit invia,
eo quod non sit pertransiens propter bestias: 16
Tres viri isti si fuerint in ea, vivo ego, dicit Dominus
Deus, quia nec filios, nec filias liberabunt: sed ipsi
soli liberabuntur, terra autem desolabitur. 17 Vel si
gladium induxero super terram illam, et dixero gladio:
Transi per terram: et interfecero de ea hominem,
et iumentum: 18 et tres viri isti fuerint in medio
eius: vivo ego, dicit Dominus Deus, non liberabunt
filios, neque filias: sed ipsi soli liberabuntur. 19 Si
autem et pestilentiam immisero super terram illam, et
effudero indignationem meam super eam in sanguine,
ut auferam ex ea hominem, et iumentum: 20 Et
Noe, et Daniel, et Iob fuerint in medio eius: vivo
ego, dicit Dominus Deus, quia filium, et filiam non
liberabunt: sed ipsi iustitia sua liberabunt animas
suas. 21 Quoniam hæc dicit Dominus Deus: Quod et si
quattuor iudicia mea pessima, gladium, et famem, ac
bestias malas, et pestilentiam immisero in Ierusalem
ut interficiam de ea hominem, et pecus: 22 tamen
relinquetur in ea salvatio educentium filios, et filias:
ecce ipsi ingredientur ad vos, et videbitis viam eorum,
et adinventiones eorum, et consolabimini super malo,
quod induxi in Ierusalem in omnibus, quæ importavi
super eam. 23 Et consolabuntur vos, cum videritis
viam eorum, et adinventiones eorum: et cognoscetis
quod non frustra fecerim omnia, quæ feci in ea, ait
Dominus Deus.

15 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 2 Fili
hominis, quid fiet de ligno vitis ex omnibus lignis
nemorum, quæ sunt inter ligna silvarum? 3 Numquid
tolletur de ea lignum, ut fiat opus, aut fabricabitur
de ea paxillus, ut dependeat in eo quodcumque vas?
4 Ecce igni datum est in escam: utramque partem
eius consumpsit ignis, et medietas eius redacta est

in favillam: numquid utile erit ad opus? 5 Etiam
cum esset integrum, non erat aptum ad opus: quanto
magis cum illud ignis devoraverit, et combusserit,
nihil ex eo fiet operis? 6 Propterea hæc dicit Dominus
Deus: Quomodo lignum vitis inter ligna silvarum,
quod dedi igni ad devorandum, sic tradam habitatores
Ierusalem. 7 Et ponam faciem meam in eos: de igne
egredientur, et ignis consumet eos: et scietis quia
ego Dominus, cum posuero faciem meam in eos,
8 et dedero terram inviam, et desolatam: eo quod
prævaricatores extiterint, dicit Dominus Deus.

16 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 2 Fili
hominis notas fac Ierusalem abominationes suas:
3 et dices: Hæc dicit Dominus Deus Ierusalem: Radix
tua, et generatio tua de terra Chanaan: pater tuus
Amorrhæus, et mater tua Cethæa. 4 Et quando nata
es in die ortus tui non est præcisus umbilicus tuus,
et aqua non es lota in salutem, nec sale salita, nec
involuta pannis. 5 Non pepercit super te oculus ut
faceret tibi unum de his, misertus tui: sed proiecta
es super faciem terræ in abiectione animæ tuæ, in
die qua nata es. 6 Transiens autem per te, vidi te
conculcari in sanguine tuo. Et dixi tibi cum esses in
sanguine tuo: Vive: dixi, inquam, tibi in sanguine
tuo: Vive. 7 Multiplicatam quasi germen agri dedi
te: et multiplicata es, et grandis effecta, et ingressa
es, et pervenisti ad mundum muliebrem: ubera tua
intumuerunt, et pilus tuus germinavit: et eras nuda,
et confusione plena. 8 Et transivi per te, et vidi te:
et ecce tempus tuum, tempus amantium: et expandi
amictum meum super te, et operui ignominiam tuam.
Et iuravi tibi, et ingressus sum pactum tecum: ait
Dominus Deus: et facta es mihi. 9 Et lavi te aqua, et
emundavi sanguinem tuum ex te: et unxi te oleo.
10 Et vestivi te discoloribus, et calceavi te ianthino:
et cinxi te bysso, et indui te subtilibus. 11 Et ornavi
te ornamento, et dedi armillas in manibus tuis, et
torquem circa collum tuum. 12 Et dedi inaurem
super os tuum, et circulos auribus tuis, et coronam
decoris in capite tuo. 13 Et ornata es auro, et argento,
et vestita es bysso, et polymito, et multicoloribus:
similam, et mel, et oleum comedisti, et decora facta
es vehementer nimis: et profecisti in regnum. 14
Et egressum est nomen tuum in Gentes propter
speciem tuam: quia perfecta eras in decore meo,
quem posueram super te, dicit Dominus Deus. 15 Et
habens fiduciam in pulchritudine tua fornicata es in
nomine tuo: et exposuisti fornicationem tuam omni
transeunti ut eius fieres. 16 Et sumens de vestimentis
tuis fecisti tibi excelsa hinc inde consuta: et fornicata
es super eis, sicut non est factum, neque futurum
est. 17 Et tulisti vasa decoris tui de auro meo, atque
argento meo, quæ dedi tibi: et fecisti tibi imagines
masculinas, et fornicata es in eis. 18 Et sumpsisti
vestimenta tua multicoloria, et operuisti illas: et
oleum meum, et thymiama meum posuisti coram
eis. 19 Et panem meum, quem dedi tibi, similam,
et oleum, et mel, quibus enutrivi te, posuisti in
conspectu eorum in odorem suavitatis, et factum est,
ait Dominus Deus. 20 Et tulisti filios tuos, et filias tuas,
quas generasti mihi: et immolasti eis ad devorandum.
Numquid parva est fornicatio tua? 21 Immolasti filios
meos, et dedisti, illos consecrans, eis. 22 Et post
omnes abominationes tuas, et fornicationes, non es
recordata dierum adolescentiæ tuæ, quando eras
nuda, et confusione plena, conculcata in sanguine
tuo. 23 Et accidit post omnem malitiam tuam (væ, væ
tibi, ait Dominus Deus) 24 et ædificasti tibi lupanar, et
fecisti tibi prostibulum in cunctis plateis. 25 Ad omne
caput viæ ædificasti signum prostitutionis tuæ: et
abominabilem fecisti decorem tuum: et divisisti pedes
tuos omni transeunti, et multiplicasti fornicationes
tuas. 26 Et fornicata es cum filiis Ægypti vicinis tuis
magnarum carnium: et multiplicasti fornicationem
tuam ad irritandum me. 27 Ecce ego extendam
manum meam super te, et auferam iustificationem
tuam: et dabo te in animas odientium te filiarum
Palæstinarum, quæ erubescunt in via tua scelerata. 28
Et fornicata es in filiis Assyriorum, eo quod necdum
fueris expleta: et postquam fornicata es, nec sic es
satiata. 29 Et multiplicasti fornicationem tuam in Terra
Chanaan cum Chaldæis: et nec sic satiata es. 30 In quo
mundabo cor tuum, ait Dominus Deus; cum facias
omnia hæc opera mulieris meretricis, et procacis? 31
Quia fabricasti lupanar tuum in capite omnis viæ, et
excelsum tuum fecisti in omni platea: nec facta es quasi
meretrix fastidio augens pretium, 32 sed quasi mulier
adultera, quæ super virum suum inducit alienos. 33
Omnibus meretricibus dantur mercedes: tu autem

dedisti mercedes cunctis amatoribus tuis, et dona
donabas eis ut intrarent ad te undique ad fornicandum
tecum. 34 Factumque est in te contra consuetudinem
mulierum in fornicationibus tuis, et post te non
erit fornicatio: in eo enim quod dedisti mercedes, et
mercedes non accepisti, factum est in te contrarium.
35 Propterea meretrix audi verbum Domini. 36 Hæc
dicit Dominus Deus: Quia effusum est æs tuum, et
revelata est ignominia tua in fornicationibus tuis
super amatores tuos, et super idola abominationum
tuarum in sanguine filiorum tuorum, quos dedisti eis:
37 Ecce ego congregabo omnes amatores tuos, quibus
commista es, et omnes, quos dilexisti cum universis,
quos oderas: et congregabo eos super te undique,
et nudabo ignominiam tuam coram eis, et videbunt
omnem turpitudinem tuam. 38 Et iudicabo te iudiciis
adulterarum, et effundentium sanguinem: et dabo te
in sanguinem furoris et zeli. 39 Et dabo te in manus
eorum, et destruent lupanar tuum: et demolientur
prostibulum tuum: et denudabunt te vestimentis
tuis, et auferent vasa decoris tui: et derelinquent
te nudam, plenamque ignominia: 40 et adducent
super te multitudinem, et lapidabunt te lapidibus, et
trucidabunt te gladiis suis. 41 Et comburent domos
tuas igni, et facient in te iudicia in oculis mulierum
plurimarum: et desines fornicari, et mercedes ultra
non dabis. 42 Et requiescet indignatio mea in te: et
auferetur zelus meus a te, et quiescam, nec irascar
amplius. 43 Eo quod non fueris recordata dierum
adolescentiæ tuæ, et provocasti me in omnibus his:
quapropter et ego vias tuas in capite tuo dedi, ait
Dominus Deus, et non feci iuxta scelera tua in omnibus
abominationibus tuis. 44 Ecce omnis, qui dicit vulgo
proverbium, in te assumet illud, dicens: Sicut mater,
ita et filia eius. 45 Filia matris tuæ es tu, quæ proiecit
virum suum, et filios suos: et soror sororum tuarum
es tu, quæ proiecerunt viros suos, et filios suos:
mater vestra Cethæa, et pater vester Amorrhæus.
46 Et soror tua maior, Samaria, ipsa et filiæ eius,
quæ habitant ad sinistram tuam: soror autem tua
minor te, quæ habitat a dextris tuis, Sodoma, et
filiæ eius. 47 Sed nec in viis earum ambulasti, neque
secundum scelera earum fecisti pauxillum minus:
pene sceleratiora fecisti illis in omnibus viis tuis. 48
Vivo ego, dicit Dominus Deus, quia non fecit Sodoma
soror tua ipsa, et filiæ eius, sicut fecisti tu, et filiæ
tuæ. 49 Ecce hæc fuit iniquitas Sodomæ sororis tuæ,
superbia, saturitas panis et abundantia, et otium
ipsius, et filiarum eius: et manum egeno, et pauperi
non porrigebant. 50 Et elevatæ sunt, et fecerunt
abominationes coram me: et abstuli eas sicut vidisti.
51 Et Samaria dimidium peccatorum tuorum non
peccavit: sed vicisti eas sceleribus tuis, et iustificasti
sorores tuas in omnibus abominationibus tuis, quas
operata es. 52 Ergo et tu porta confusionem tuam,
quæ vicisti sorores tuas peccatis tuis, scelerantius
agens ab eis: iustificatæ sunt enim a te: ergo et
tu confundere, et porta ignominiam tuam, quæ
iustificasti sorores tuas. 53 Et convertam restituens
eas conversione Sodomorum cum filiabus suis, et
conversione Samariæ, et filiarum eius: et convertam
reversionem tuam in medio earum, 54 ut portes
ignominiam tuam, et confundaris in omnibus, quæ
fecisti consolans eas. 55 Et soror tua Sodoma, et filiæ
eius revertentur ad antiquitatem suam: et Samaria, et
filiæ eius revertentur ad antiquitatem suam: et tu, et
filiæ tuæ revertemini ad antiquitatem vestram. 56
Non fuit autem Sodoma soror tua audita in ore tuo, in
die superbiæ tuæ, 57 antequam revelaretur malitia
tua: sicut hoc tempore in opprobrium filiarum Syriæ,
et cunctarum in circuitu tuo filiarum Palæstinarum,
quæ ambiunt te per gyrum. 58 Scelus tuum, et
ignominiam tuam tu portasti, ait Dominus Deus.
59 Quia hæc dicit Dominus Deus: Et faciam tibi
sicut despexisti iuramentum, ut irritum faceres
pactum: 60 et recordabor ego pacti mei tecum in
diebus adolescentiæ tuæ: et suscitabo tibi pactum
sempiternum. 61 Et recordaberis viarum tuarum, et
confunderis: cum receperis sorores tuas te maiores
cum minoribus tuis: et dabo eas tibi in filias, sed
non ex pacto tuo. 62 Et suscitabo ego pactum meum
tecum: et scies quia ego Dominus, 63 ut recorderis,
et confundaris, et non sit tibi ultra aperire os præ
confusione tua, cum placatus tibi fuero in omnibus,
quæ fecisti, ait Dominus Deus.

17 Et factum est verbum Domini ad me, dicens: 2 Fili
hominis propone ænigma, et narra parabolam
ad domum Israel, 3 et dices: Hæc dicit Dominus Deus:
Aquila grandis magnarum alarum, longo membrorum

ductu, plena plumis, et varietate, venit ad Libanum,
et tulit medullam cedri. 4 Summitatem frondium eius
avulsit: et transportavit eam in Terram Chanaan, in
urbe negotiatorum posuit illam. 5 Et tulit de semine
terræ, et posuit illud in terra pro semine, ut firmaret
radicem super aquas multas: in superficie posuit illud.
6 Cumque germinasset, crevit in vineam latiorem,
humili statura, respicientibus ramis eius ad eam: et
radices eius sub illa erant. Facta est ergo vinea, et
fructificavit in palmites, et emisit propagines. 7 Et
facta est aquila altera grandis magnis alis, multisque
plumis: et ecce vinea ista quasi mittens radices suas
ad eam, palmites suos extendit ad illam, ut irrigaret
eam de areolis germinis sui. 8 In terra bona super
aquas multas plantata est: ut faciat frondes, et portet
fructum, ut sit in vineam grandem. 9 Dic: Hæc
dicit Dominus Deus: Ergone prosperabitur? Nonne
radices eius evellet, et fructus eius distringet, et
siccabit omnes palmites germinis eius, et arescet?
Et non in brachio grandi, neque in populo multo, ut
evelleret eam radicitus? 10 Ecce plantata est: ergone
prosperabitur? Nonne cum tetigerit eam ventus urens
siccabitur, et in areis germinis sui arescet? 11 Et factum
est verbum Domini ad me, dicens: 12 Dic ad domum
exasperantem: Nescitis quid ista significent? Dic: Ecce
venit rex Babylonis in Ierusalem: et assumet regem,
et principes eius, et adducet eos ad semetipsum in
Babylonem. 13 Et tollet de semine regni, ferietque cum
eo fœdus: et ab eo accipiet iusiurandum. Sed et fortes
terræ tollet, 14 ut sit regnum humile, et non elevetur,
sed custodiat pactum eius, et servet illud. 15 Qui
recedens ab eo misit nuncios ad Ægyptum ut daret sibi
equos, et populum multum. Numquid prosperabitur,
vel consequetur salutem qui fecit hæc? Et qui dissolvit
pactum, numquid effugiet? 16 Vivo ego, dicit Dominus
Deus: quoniam in loco regis, qui constituit eum regem,
cuius fecit irritum iuramentum, et solvit pactum,
quod habebat cum eo, in medio Babylonis morietur.
17 Et non in exercitu grandi, neque in populo multo
faciet contra eum Pharao prælium: in iactu aggeris,
et in extructione vallorum ut interficiat animas
multas. 18 Spreverat enim iuramentum ut solveret
fœdus, et ecce dedit manum suam: et cum omnia
hæc fecerit, non effugiet. 19 Propterea hæc dicit
Dominus Deus: Vivo ego, quoniam iuramentum, quod
sprevit, et fœdus, quod prævaricatus est, ponam in
caput eius. 20 Et expandam super eum rete meum, et
comprehendetur in sagena mea: et adducam eum in
Babylonem, et iudicabo eum ibi in prævaricatione, qua
despexit me. 21 Et omnes profugi eius cum universo
agmine suo, gladio cadent: residui autem in omnem
ventum dispergentur: et scietis quia ego Dominus
locutus sum. 22 Hæc dicit Dominus Deus: Et sumam
ego de medulla cedri sublimis, et ponam: de vertice
ramorum eius tenerum distringam, et plantabo super
montem excelsum et eminentem. 23 In monte sublimi
Israel plantabo illud, et erumpet in germen, et faciet
fructum, et erit in cedrum magnam: et habitabunt
sub ea omnes volucres, et universum volatile sub
umbra frondium eius nidificabit. 24 Et scient omnia
ligna regionis, quia ego Dominus humiliavi lignum
sublime, et exaltavi lignum humile: et siccavi lignum
viride, et frondere feci lignum aridum. Ego Dominus
locutus sum, et feci.

18 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 2
Quid est quod inter vos parabolam vertitis in
proverbium istud in terra Israel, dicentes: Patres
comederunt uvam acerbam, et dentes filiorum
obstupescunt? 3 Vivo ego, dicit Dominus Deus, si erit
ultra vobis parabola hæc in proverbium in Israel. 4
Ecce omnes animæ, meæ sunt: ut anima patris, ita
et anima filii mea est: anima, quæ peccaverit, ipsa
morietur. 5 Et vir si fuerit iustus, et fecerit iudicium, et
iustitiam, 6 in montibus non comederit, et oculos suos
non levaverit ad idola domus Israel: et uxorem proximi
sui non violaverit, et ad mulierem menstruatam
non accesserit: 7 et hominem non contristaverit:
pignus debitori reddiderit, per vim nihil rapuerit:
panem suum esurienti dederit, et nudum operuerit
vestimento: 8 ad usuram non commodaverit, et
amplius non acceperit: ab iniquitate averterit manum
suam, et iudicium verum fecerit inter virum et virum:
9 in præceptis meis ambulaverit, et iudicia mea
custodierit ut faciat veritatem: hic iustus est, vita
vivet, ait Dominus Deus. 10 Quod si genuerit filium
latronem effundentem sanguinem, et fecerit unum
de istis: 11 et hæc quidem omnia non facientem, sed
in montibus comedentem, et uxorem proximi sui
polluentem: 12 egenum, et pauperem contristantem,

rapientem rapinas, pignus non reddentem, et ad idola
levantem oculos suos, abominationem facientem: 13
ad usuram dantem, et amplius accipientem: numquid
vivet? Non vivet. Cum universa hæc detestanda
fecerit, morte morietur, sanguis eius in ipso erit. 14
Quod si genuerit filium, qui videns omnia peccata
patris sui, quæ fecit, timuerit, et non fecerit simile eis:
15 super montes non comederit, et oculos suos non
levaverit ad idola domus Israel, et uxorem proximi sui
non violaverit: 16 et virum non contristaverit, pignus
non retinuerit, et rapinam non rapuerit, panem suum
esurienti dederit, et nudum operuerit vestimento: 17
a pauperis iniuria averterit manum suam, usuram et
superabundantiam non acceperit, iudicia mea fecerit,
in præceptis meis ambulaverit: hic non morietur in
iniquitate patris sui, sed vita vivet. 18 Pater eius quia
calumniatus est, et vim fecit fratri, et malum operatus
est in medio populi sui, ecce mortuus est in iniquitate
sua. 19 Et dicitis: Quare non portavit filius iniquitatem
patris? Videlicet, quia filius iudicium, et iustitiam
operatus est, omnia præcepta mea custodivit, et
fecit illa, vivet vita. 20 Anima quæ peccaverit, ipsa
morietur: filius non portabit iniquitatem patris, et
pater non portabit iniquitatem filii: iustitia iusti super
eum erit, et impietas impii erit super eum. 21 Si autem
impius egerit pœnitentiam ab omnibus peccatis suis,
quæ operatus est, et custodierit omnia præcepta mea,
et fecerit iudicium, et iustitiam: vita vivet, et non
morietur. 22 Omnium iniquitatum eius, quas operatus
est, non recordabor: in iustitia sua, quam operatus est,
vivet. 23 Numquid voluntatis meæ est mors impii, dicit
Dominus Deus, et non ut convertatur a viis suis, et
vivat? 24 Si autem averterit se iustus a iustitia sua, et
fecerit iniquitatem secundum omnes abominationes,
quas operari solet impius, numquid vivet? Omnes
iustitiæ eius, quas fecerat, non recordabuntur: in
prævaricatione, qua prævaricatus est, et in peccato
suo, quod peccavit, in ipsis morietur. 25 Et dixistis:
Non est æqua via Domini. Audite ergo domus Israel:
Numquid via mea non est æqua, et non magis viæ
vestræ pravæ sunt? 26 Cum enim averterit se iustus a
iustitia sua, et fecerit iniquitatem, morietur in eis:
in iniustitia, quam operatus est, morietur. 27 Et cum
averterit se impius ab impietate sua, quam operatus
est, et fecerit iudicium, et iustitiam: ipse animam
suam vivificabit. 28 Considerans enim, et avertens se
ab omnibus iniquitatibus suis, quas operatus est, vita
vivet, et non morietur. 29 Et dicunt filii Israel: Non
est æqua via Domini. Numquid viæ meæ non sunt
æquæ, domus Israel, et non magis viæ vestræ pravæ?
30 Idcirco unumquemque iuxta vias suas iudicabo
domus Israel, ait Dominus Deus. Convertimini, et agite
pœnitentiam ab omnibus iniquitatibus vestris: et non
erit vobis in ruinam iniquitas. 31 Proiicite a vobis
omnes prævaricationes vestras, in quibus prævaricati
estis, et facite vobis cor novum, et spiritum novum: et
quare moriemini domus Israel? 32 Quia nolo mortem
morientis, dicit Dominus Deus, revertimini, et vivite.

19 Et tu assume planctum super principes Israel,
2 et dices: Quare mater tua leæna inter leones
cubavit, in medio leunculorum enutrivit catulos suos?
3 Et eduxit unum de leunculis suis, et leo factus est: et
didicit capere prædam, hominemque comedere. 4 Et
audierunt de eo Gentes, et non absque vulneribus
suis ceperunt eum: et adduxerunt eum in catenis in
Terram Ægypti. 5 Quæ cum vidisset quoniam infirmata
est, et periit expectatio eius: tulit unum de leunculis
suis, leonem constituit eum. 6 Qui incedebat inter
leones, et factus est leo: et didicit prædam capere, et
homines devorare: 7 Didicit viduas facere, et civitates
earum in desertum adducere: et desolata est terra, et
plenitudo eius a voce rugitus illius. 8 Et convenerunt
adversus eum Gentes undique de provinciis, et
expanderunt super eum rete suum, in vulneribus
earum captus est. 9 Et miserunt eum in caveam,
in catenis adduxerunt eum ad regem Babylonis:
miseruntque eum in carcerem, ne audiretur vox eius
ultra super montes Israel. 10 Mater tua quasi vinea
in sanguine tuo super aquam plantata est: fructus
eius, et frondes eius creverunt ex aquis multis. 11 Et
factæ sunt ei virgæ solidæ in sceptra dominantium,
et exaltata est statura eius inter frondes: et vidit
altitudinem suam in multitudine palmitum suorum.
12 Et evulsa est in ira, in terramque proiecta, et ventus
urens siccavit fructum eius: marcuerunt, et arefactæ
sunt virgæ roboris eius: ignis comedit eam. 13 Et
nunc transplantata est in desertum, in terra invia, et
sitienti. 14 Et egressus est ignis de virga ramorum
eius, qui fructum eius comedit: et non fuit in ea virga

fortis, sceptrum dominantium. Planctus est, et erit in planctum.

20 Et factum est in anno septimo, in quinto, in decima mensis: venerunt viri de senioribus Israel ut interrogarent Dominum, et sederunt coram me. **2** Et factus est sermo Domini ad me, dicens: **3** Fili hominis loquere senioribus Israel, et dices ad eos: Hæc dicit Dominus Deus: Numquid ad interrogandum me vos venistis? Vivo ego quia non respondebo vobis, ait Dominus Deus. **4** Si iudicas eos, si iudicas fili hominis, abominationes patrum eorum ostende eis. **5** Et dices ad eos: Hæc dicit Dominus Deus: In die, qua elegi Israel, et levavi manum meam pro stirpe domus Iacob, et apparui eis in Terra Ægypti, et levavi manum meam pro eis, dicens: Ego Dominus Deus vester: **6** in die illa levavi manum meam pro eis, ut educerem eos de Terra Ægypti, in Terram, quam provideram eis, fluentem lacte, et melle: quæ est egregia inter omnes terras. **7** Et dixi ad eos: Unusquisque offensiones oculorum suorum abiiciat, et in idolis Ægypti nolite pollui: ego Dominus Deus vester. **8** Et irritaverunt me, nolueruntque me audire: unusquisque abominationes oculorum suorum non proiecit, nec idola Ægypti reliquerunt: et dixi ut effunderem indignationem meam super eos, et implerem iram meam in eis, in medio Terræ Ægypti. **9** Et feci propter nomen meum, ut non violaretur coram Gentibus, in quarum medio erant, et inter quas apparui eis ut educerem eos de Terra Ægypti. **10** Eieci ergo eos de Terra Ægypti, et eduxi eos in desertum. **11** Et dedi eis præcepta mea, et iudicia mea ostendi eis, quæ faciens homo, vivet in eis. **12** Insuper et Sabbata mea dedi eis, ut essent signum inter me et eos: et scirent quia ego Dominus sanctificans eos. **13** Et irritaverunt me domus Israel in deserto, in præceptis meis non ambulaverunt, et iudicia mea proiecerunt, quæ faciens homo vivet in eis: et Sabbata mea violaverunt vehementer: dixi ergo ut effunderem furorem meum super eos in deserto, et consumerem eos. **14** Et feci propter nomen meum, ne violaretur coram Gentibus de quibus eieci eos in conspectu earum. **15** Ego igitur levavi manum meam super eos in deserto, ne inducerem eos in Terram, quam dedi eis fluentem lacte, et melle, præcipuam terrarum omnium: **16** Quia iudicia mea proiecerunt, et in præceptis meis non ambulaverunt, et Sabbata mea violaverunt: post idola enim cor eorum gradiebatur. **17** Et pepercit oculus meus super eos ut non interficerem eos: nec consumpsi eos in deserto. **18** Dixi autem ad filios eorum in solitudine: In præceptis patrum vestrorum nolite incedere, nec iudicia eorum custodiatis, nec in idolis eorum polluamini: **19** Ego Dominus Deus vester: in præceptis meis ambulate, iudicia mea custodite, et facite ea: **20** Et Sabbata mea sanctificate ut sint signum inter me et vos, et sciatis quia ego sum Dominus Deus vester. **21** Et exacerbaverunt me filii, in præceptis meis non ambulaverunt: et iudicia mea non custodierunt ut facerent ea: quæ cum fecerit homo, vivet in eis: et Sabbata mea violaverunt: et comminatus sum ut effunderem furorem meum super eos, et implerem iram meam in eis in deserto. **22** Averti autem manum meam, et feci propter nomen meum, ut non violaretur coram Gentibus, de quibus eieci eos in oculis earum. **23** Iterum levavi manum meam in eos in solitudine, ut dispergerem illos in nationes, et ventilarem in terras: **24** eo quod iudicia mea non fecissent, et præcepta mea reprobassent, et Sabbata mea violassent, et post idola patrum suorum fuissent oculi eorum. **25** Ergo et ego dedi eis præcepta non bona, et iudicia, in quibus non vivent: **26** Et pollui eos in muneribus suis cum offerrent omne, quod aperit vulvam, propter delicta sua: et scient quia ego Dominus. **27** Quam ob rem loquere ad domum Israel, fili hominis: et dices ad eos: Hæc dicit Dominus Deus: Adhuc et in hoc blasphemaverunt me patres vestri, cum sprevissent me contemnentes: **28** et induxissem eos in Terram, super quam levavi manum meam ut darem eis: viderunt omnem collem excelsum, et omne lignum nemorosum, et immolaverunt ibi victimas suas: et dederunt ibi irritationem oblationis suæ, et posuerunt ibi odorem suavitatis suæ, et libaverunt libationes suas. **29** Et dixi ad eos: Quid est excelsum, ad quod vos ingredimini? Et vocatum est nomen eius Excelsum usque ad hanc diem. **30** Propterea dic ad domum Israel: Hæc dicit Dominus Deus: Certe in via patrum vestrorum vos polluimini, et post offendicula eorum vos fornicamini: **31** et in oblatione donorum vestrorum, cum traducitis filios vestros per ignem, vos polluimini in omnibus idolis vestris usque hodie:

et ego respondebo vobis domus Israel? Vivo ego,
dicit Dominus Deus, quia non respondebo vobis. 32
Neque cogitatio mentis vestræ fiet, dicentium: Erimus
sicut Gentes, et sicut cognationes terræ ut colamus
ligna, et lapides. 33 Vivo ego, dicit Dominus Deus,
quoniam in manu forti, et in brachio extento, et in
furore effuso regnabo super vos. 34 Et educam vos
de populis: et congregabo vos de terris, in quibus
dispersi estis, in manu valida, et in brachio extento, et
in furore effuso regnabo super vos. 35 Et adducam vos
in desertum populorum, et iudicabor vobiscum ibi
facie ad faciem. 36 Sicut iudicio contendi adversum
patres vestros in deserto Terræ Ægypti, sic iudicabo
vos, dicit Dominus Deus. 37 Et subiiciam vos sceptro
meo, et inducam vos in vinculis fœderis. 38 Et
eligam de vobis transgressores, et impios, et de terra
incolatus eorum educam eos, et in terram Israel non
ingredientur: et scietis quia ego Dominus. 39 Et vos
domus Israel, Hæc dicit Dominus Deus: Singuli post
idola vestra ambulate, et servite eis. Quod si et in
hoc non audieritis me, et nomen meum sanctum
pollueritis ultra in muneribus vestris, et in idolis
vestris: 40 in monte sancto meo, in monte excelso
Israel, ait Dominus Deus, ibi serviet mihi omnis domus
Israel; omnes, inquam, in terra, in qua placebunt
mihi, et ibi quæram primitias vestras, et initium
decimarum vestrarum in omnibus sanctificationibus
vestris. 41 In odorem suavitatis suscipiam vos, cum
eduxero vos de populis, et congregavero vos de terris,
in quas dispersi estis, et sanctificabor in vobis in
oculis nationum. 42 Et scietis quia ego Dominus,
cum induxero vos ad terram Israel, in Terram, pro
qua levavi manum meam, ut darem eam patribus
vestris. 43 Et recordabimini ibi viarum vestrarum,
et omnium scelerum vestrorum, quibus polluti estis
in eis: et displicebitis vobis in conspectu vestro in
omnibus malitiis vestris, quas fecistis. 44 Et scietis quia
ego Dominus, cum benefecero vobis propter nomen
meum, et non secundum vias vestras malas, neque
secundum scelera vestra pessima domus Israel, ait
Dominus Deus. 45 Et factus est sermo Domini ad me,
dicens: 46 Fili hominis, pone faciem tuam contra viam
Austri, et stilla ad Africum, et propheta ad saltum agri
meridiani. 47 Et dices saltui meridiano: Audi verbum
Domini: Hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego succendam
in te ignem, et comburam in te omne lignum viride,
et omne lignum aridum: non extinguetur flamma
succensionis: et comburetur in ea omnis facies ab
Austro usque ad Aquilonem. 48 Et videbit universa
caro quia ego Dominus succendi eam, nec extinguetur.
49 Et dixi: A a a, Domine Deus: ipsi dicunt de me:
Numquid non per parabolas loquitur iste?

21 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 2 Fili
hominis pone faciem tuam ad Ierusalem, et stilla
ad sanctuaria, et propheta contra humum Israel: 3 Et
dices terræ Israel: Hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego ad
te, et eiiciam gladium meum de vagina sua, et occidam
in te iustum, et impium. 4 Pro eo autem quod occidi in
te iustum, et impium, idcirco egredietur gladius meus
de vagina sua ad omnem carnem ab Austro usque ad
Aquilonem: 5 Ut sciat omnis caro quia ego Dominus
eduxi gladium meum de vagina sua irrevocabilem. 6
Et tu fili hominis ingemisce in contritione lumborum,
et in amaritudinibus ingemisce coram eis. 7 Cumque
dixerint ad te: Quare tu gemis? dices: Pro auditu: quia
venit, et tabescet omne cor, et dissolventur universæ
manus, et infirmabitur omnis spiritus, et per cuncta
genua fluent aquæ: ecce venit, et fiet, ait Dominus
Deus. 8 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 9 Fili
hominis propheta, et dices: Hæc dicit Dominus Deus:
Loquere: Gladius, gladius exacutus est, et limatus. 10
Ut cædat victimas, exacutus est: ut splendeat, limatus
est: qui moves sceptrum filii mei, succidisti omne
lignum. 11 Et dedi eum ad levigandum ut teneatur
manu: iste exacutus est gladius, et iste limatus est
ut sit in manu interficientis. 12 Clama, et ulula fili
hominis, quia hic factus est in populo meo, hic in
cunctis ducibus Israel, qui fugerant: gladio traditi sunt
cum populo meo, idcirco plaude super femur, 13 quia
probatus est: et hoc, cum sceptrum subverterit, et
non erit, dicit Dominus Deus. 14 Tu ergo fili hominis
propheta, et percute manu ad manum, et duplicetur
gladius, ac triplicetur gladius interfectorum: hic est
gladius occisionis magnæ, qui obstupescere eos facit,
15 et corde tabescere, et multiplicat ruinas. In omnibus
portis eorum dedi conturbationem gladii acuti, et
limati ad fulgendum, amicti ad cædem. 16 Exacuere,
vade ad dexteram, sive ad sinistram, quocumque
faciei tuæ est appetitus. 17 Quin et ego plaudam manu

ad manum, et implebo indignationem meam: ego
Dominus locutus sum. 18 Et factus est sermo Domini
ad me, dicens: 19 Et tu fili hominis pone tibi duas
vias, ut veniat gladius regis Babylonis: de terra una
egredientur ambæ: et manu capiet coniecturam, in
capite viæ civitatis coniiciet. 20 Viam pones ut veniat
gladius ad Rabbath filiorum Ammon, et ad Iudam in
Ierusalem munitissimam. 21 Stetit enim rex Babylonis
in bivio, in capite duarum viarum, divinationem
quærens, commiscens sagittas: interrogavit idola,
exta consuluit. 22 Ad dexteram eius facta est divinatio
super Ierusalem ut ponat arietes, ut aperiat os in cæde,
ut elevet vocem in ululatu, ut ponat arietes contra
portas, ut comportet aggerem, ut ædificet munitiones.
23 Eritque quasi consulens frustra oraculum in oculis
eorum, et Sabbatorum otium imitans: ipse autem
recordabitur iniquitatis ad capiendum. 24 Idcirco
hæc dicit Dominus Deus: Pro eo quod recordati
estis iniquitatis vestræ, et revelastis prævaricationes
vestras, et apparuerunt peccata vestra in omnibus
cogitationibus vestris: pro eo, inquam, quod recordati
estis, manu capiemini. 25 Tu autem profane, impie dux
Israel, cuius venit dies in tempore iniquitatis præfinita:
26 Hæc dicit Dominus Deus: Aufer cidarim, tolle
coronam: nonne hæc est, quæ humilem sublevavit, et
sublimem humiliavit? 27 Iniquitatem, iniquitatem,
iniquitatem ponam eam: et hoc non factum est donec
veniret cuius est iudicium, et tradam ei. 28 Et tu
fili hominis propheta, et dic: Hæc dicit Dominus
Deus ad filios Ammon, et ad opprobrium eorum, et
dices: Mucro, mucro evagina te ad occidendum, lima
te ut interficias, et fulgeas, 29 cum tibi viderentur
vana, et divinarentur mendacia: ut dareris super
colla vulneratorum impiorum, quorum venit dies
in tempore iniquitatis præfinita. 30 Revertere ad
vaginam tuam in loco, in quo creatus es, in terra
nativitatis tuæ iudicabo te, 31 et effundam super te
indignationem meam: in igne furoris mei sufflabo in
te, daboque te in manus hominum insipientium, et
fabricantium interitum. 32 Igni eris cibus, sanguis
tuus erit in medio terræ, oblivioni traderis: quia ego
Dominus locutus sum.

22 Et factum est verbum Domini ad me, dicens: 2
Et tu fili hominis nonne iudicas, nonne iudicas
civitatem sanguinum? 3 Et ostendes ei omnes
abominationes suas, et dices: Hæc dicit Dominus
Deus: Civitas effundens sanguinem in medio sui
ut veniat tempus eius: et quæ fecit idola contra
semetipsam ut pollueretur. 4 In sanguine tuo, qui a te
effusus est, deliquisti: et in idolis tuis, quæ fecisti,
polluta es: et appropinquare fecisti dies tuos, et
adduxisti tempus annorum tuorum: propterea dedi te
opprobrium Gentibus, et irrisionem universis terris. 5
Quæ iuxta sunt, et quæ procul a te, triumphabunt
de te: sordida, nobilis, grandis interitu. 6 Ecce
principes Israel singuli in brachio suo fuerunt in te
ad effundendum sanguinem. 7 Patrem, et matrem
contumeliis affecerunt in te, advenam calumniati sunt
in medio tui, pupillum et viduam contristaverunt apud
te: 8 Sanctuaria mea sprevisti, et Sabbata mea polluisti.
9 Viri detractores fuerunt in te ad effundendum
sanguinem, et super montes comederunt in te, scelus
operati sunt in medio tui. 10 Verecundiora patris
discooperuerunt in te, immunditiam menstruatæ
humiliaverunt in te. 11 Et unusquisque in uxorem
proximi sui operatus est abominationem, et socer
nurum suam polluit nefarie, frater sororem suam
filiam patris sui oppressit in te. 12 Munera acceperunt
apud te ad effundendum sanguinem: usuram, et
superabundantiam accepisti, et avare proximos tuos
calumniabaris: meique oblita es, ait Dominus Deus. 13
Ecce complosi manus meas super avaritiam tuam,
quam fecisti, et super sanguinem, qui effusus est
in medio tui. 14 Numquid sustinebit cor tuum, aut
prævalebunt manus tuæ in diebus, quos ego faciam
tibi? Ego Dominus locutus sum, et faciam. 15 Et
dispergam te in nationes, et ventilabo te in terras,
et deficere faciam immunditiam tuam a te. 16 Et
possidebo te in conspectu Gentium: et scies quia ego
Dominus. 17 Et factum est verbum Domini ad me,
dicens: 18 Fili hominis, versa est mihi domus Israel
in scoriam: omnes isti æs, et stannum, et ferrum,
et plumbum in medio fornacis: scoria argenti facti
sunt. 19 Propterea hæc dicit Dominus Deus: Eo quod
versi estis omnes in scoriam, propterea ecce ego
congregabo vos in medio Ierusalem, 20 congregatione
argenti, et æris, et stanni, et ferri, et plumbi in medio
fornacis: ut succendam in ea ignem ad conflandum. Sic
congregabo in furore meo, et in ira mea, et requiescam:

et conflabo vos. 21 Et congregabo vos, et succendam
vos in igne furoris mei, et conflabimini in medio
eius. 22 Ut conflatur argentum in medio fornacis,
sic eritis in medio eius: et scietis quia ego Dominus,
cum effuderim indignationem meam super vos. 23
Et factum est verbum Domini ad me, dicens: 24 Fili
hominis, dic ei: Tu es terra immunda, et non compluta
in die furoris. 25 Coniuratio prophetarum in medio
eius, sicut leo rugiens, rapiensque prædam, animas
devoraverunt, opes et pretium acceperunt, viduas
eius multiplicaverunt in medio illius. 26 Sacerdotes
eius contempserunt legem meam, et polluerunt
sanctuaria mea: inter sanctum et profanum non
habuerunt distantiam: et inter pollutum et mundum
non intellexerunt: et a Sabbatis meis averterunt
oculos suos, et coinquinabar in medio eorum. 27
Principes eius in medio illius, quasi lupi rapientes
prædam ad effundendum sanguinem, et ad perdendas
animas, et avare ad sectanda lucra. 28 Prophetæ autem
eius liniebant eos absque temperamento, videntes
vana, et divinantes eis mendacium, dicentes: Hæc
dicit Dominus Deus, cum Dominus non sit locutus. 29
Populi terræ calumniabantur calumniam, et rapiebant
violenter: egenum, et pauperem affligebant, et
advenam opprimebant calumnia absque iudicio. 30 Et
quæsivi de eis virum, qui interponeret sepem, et staret
oppositus contra me pro terra, ne dissiparem eam:
et non inveni. 31 Et effudi super eos indignationem
meam, in igne iræ meæ consumpsi eos: viam eorum
in caput eorum reddidi, ait Dominus Deus.

23 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 2
Fili hominis, duæ mulieres filiæ matris unius
fuerunt, 3 et fornicatæ sunt in Ægypto, in adolescentia
sua fornicatæ sunt: ibi subacta sunt ubera earum, et
fractæ sunt mammæ pubertatis earum. 4 Nomina
autem earum Oolla maior, et Ooliba soror eius minor:
et habui eas, et pepererunt filios, et filias. Porro
earum nomina Samaria Oolla, et Ierusalem Ooliba.
5 Fornicata est igitur super me Oolla, et insanivit
in amatores suos, in Assyrios propinquantes, 6
vestitos hyacintho, principes, et magistratus, iuvenes
cupidinis, universos equites, ascensores equorum.
7 Et dedit fornicationes suas super eos electos,
filios Assyriorum universos: et in omnibus, in quos
insanivit, in immunditiis eorum polluta est. 8 Insuper
et fornicationes suas, quas habuerat in Ægypto,
non reliquit: nam et illi dormierunt cum ea in
adolescentia eius, et illi confregerunt ubera pubertatis
eius, et effuderunt fornicationem suam super eam. 9
Propterea tradidi eam in manus amatorum suorum,
in manus filiorum Assur, super quorum insanivit
libidine. 10 Ipsi discooperuerunt ignominiam eius,
filios, et filias eius tulerunt, et ipsam occiderunt
gladio: et factæ sunt famosæ mulieres, et iudicia
perpetraverunt in ea. 11 Quod cum vidisset soror
eius Ooliba, plusquam illa insanivit libidine: et
fornicationem suam super fornicationem sororis suæ
12 ad filios Assyriorum præbuit impudenter, ducibus,
et magistratibus ad se venientibus indutis veste varia,
equitibus qui vectabantur equis, et adolescentibus
forma cunctis egregia. 13 Et vidi quod polluta esset
via una ambarum. 14 Et auxit fornicationes suas:
cumque vidisset viros depictos in pariete, imagines
Chaldæorum expressas coloribus, 15 et accinctos
balteis renes, et tiaras tinctas in capitibus eorum,
formam ducum omnium, similitudinem filiorum
Babylonis, terræque Chaldæorum, in qua orti sunt, 16
insanivit super eos concupiscentia oculorum suorum,
et misit nuncios ad eos in Chaldæam. 17 Cumque
venissent ad eam filii Babylonis ad cubile mammarum,
polluerunt eam stupris suis, et polluta est ab eis, et
saturata est anima eius ab illis. 18 Denudavit quoque
fornicationes suas, et discooperuit ignominiam suam:
et recessit anima mea ab ea, sicut recesserat anima mea
a sorore eius. 19 Multiplicavit enim fornicationes suas,
recordans dies adolescentiæ suæ, quibus fornicata
est in Terra Ægypti. 20 Et insanivit libidine super
concubitum eorum, quorum carnes sunt ut carnes
asinorum: et sicut fluxus equorum fluxus eorum. 21
Et visitasti scelus adolescentiæ tuæ, quando subacta
sunt in Ægypto ubera tua, et confractæ sunt mammæ
pubertatis tuæ. 22 Propterea Ooliba, hæc dicit Dominus
Deus: Ecce ego suscitabo omnes amatores tuos contra
te, de quibus satiata est anima tua: et congregabo
eos adversum te in circuitu, 23 filios Babylonis, et
universos Chaldæos, nobiles, tyrannosque et principes,
omnes filios Assyriorum, iuvenes forma egregia,
duces, et magistratus universos, principes principum,
et nominatos ascensores equorum: 24 et venient super

te instructi curru, et rota, multitudo populorum:
lorica, et clypeo, et galea armabuntur contra te
undique: et dabo coram eis iudicium, et iudicabunt te
iudiciis suis. 25 Et ponam zelum meum in te, quem
exercent tecum in furore: nasum tuum, et aures tuas
præcident: et quæ remanserint, gladio concident: ipsi
filios tuos, et filias tuas capient, et novissimum tuum
devorabitur igni. 26 Et denudabunt te vestimentis
tuis, et tollent vasa gloriæ tuæ. 27 Et requiescere
faciam scelus tuum de te, et fornicationem tuam
de Terra Ægypti: nec levabis oculos tuos ad eos, et
Ægypti non recordaberis amplius. 28 Quia hæc dicit
Dominus Deus: Ecce ego tradam te in manus eorum,
quos odisti, in manus, de quibus satiata est anima tua.
29 Et agent tecum in odio, et tollent omnes labores
tuos, et dimittent te nudam, et ignominia plenam, et
revelabitur ignominia fornicationum tuarum, scelus
tuum, et fornicationes tuæ. 30 Fecerunt hæc tibi quia
fornicata es post Gentes, inter quas polluta es in
idolis earum. 31 In via sororis tuæ ambulasti, et dabo
calicem eius in manu tua. 32 Hæc dicit Dominus Deus:
Calicem sororis tuæ bibes profundum, et latum: eris in
derisum, et in subsannationem, quæ est capacissima.
33 Ebrietate, et dolore repleberis: calice mœroris,
et tristitiæ, calice sororis tuæ Samariæ. 34 Et bibes
illum, et epotabis usque ad fæces, et fragmenta eius
devorabis, et ubera tua lacerabis: quia ego locutus sum,
ait Dominus Deus. 35 Propterea hæc dicit Dominus
Deus: Quia oblita es mei, et proiecisti me post corpus
tuum, tu quoque porta scelus tuum, et fornicationes
tuas. 36 Et ait Dominus ad me, dicens: Fili hominis
numquid iudicas Oollam, et Oolibam, et annuncias eis
scelera earum? 37 Quia adulteratæ sunt, et sanguis in
manibus earum, et cum idolis suis fornicatæ sunt:
insuper et filios suos, quos genuerunt mihi, obtulerunt
eis ad devorandum. 38 Sed et hoc fecerunt mihi:
Polluerunt sanctuarium meum in die illa, et Sabbata
mea profanaverunt. 39 Cumque immolarent filios suos
idolis suis, et ingrederentur sanctuarium meum in die
illa ut polluerent illud: etiam hæc fecerunt in medio
domus meæ. 40 Miserunt ad viros venientes de longe,
ad quos nuncium miserant: itaque ecce venerunt:
quibus te lavisti, et circumlinisti stibio oculos tuos,
et ornata es mundo muliebri. 41 Sedisti in lecto
pulcherrimo, et mensa ornata est ante te: thymiama
meum, et unguentum meum posuisti super eam. 42 Et
vox multitudinis exultantis erat in ea: et in viris, qui
de multitudine hominum adducebantur, et veniebant
de deserto, posuerunt armillas in manibus eorum,
et coronas speciosas in capitibus eorum. 43 Et dixi
ei, quæ attrita est in adulteriis: Nunc fornicabitur in
fornicatione sua etiam hæc. 44 Et ingressi sunt ad eam
quasi ad mulierem meretricem: sic ingrediebantur ad
Oollam, et Oolibam mulieres nefarias. 45 Viri ergo
iusti sunt: hi iudicabunt eas iudicio adulterarum,
et iudicio effundentium sanguinem: quia adulteræ
sunt, et sanguis in manibus earum. 46 Hæc enim dicit
Dominus Deus: Adduc ad eas multitudinem, et trade
eas in tumultum, et in rapinam: 47 Et lapidentur
lapidibus populorum, et confodiantur gladiis eorum:
filios, et filias earum interficient, et domos earum
igne succendent. 48 Et auferam scelus de terra, et
discent omnes mulieres ne faciant secundum scelus
earum. 49 Et dabunt scelus vestrum super vos, et
peccata idolorum vestrorum portabitis: et scietis quia
ego Dominus Deus.

24 Et factum est verbum Domini ad me in anno
nono, in mense decimo, decima die mensis,
dicens: 2 Fili hominis scribe tibi nomen diei huius,
in qua confirmatus est rex Babylonis adversum
Ierusalem hodie. 3 Et dices per proverbium ad domum
irritatricem parabolam, et loqueris ad eos: Hæc dicit
Dominus Deus: Pone ollam; pone, inquam, et mitte in
eam aquam. 4 Congere frusta eius in eam, omnem
partem bonam, femur et armum, electa et ossibus
plena. 5 Pinguissimum pecus assume, compone
quoque strues ossium sub ea: efferbuit coctio eius, et
discocta sunt ossa illius in medio eius. 6 Propterea
hæc dicit Dominus Deus: Væ civitati sanguinum,
ollæ, cuius rubigo in ea est, et rubigo eius non exivit
de ea: per partes et per partes suas eiice eam, non
cecidit super eam sors. 7 Sanguis enim eius in medio
eius est, super limpidissimam petram effudit illum:
non effudit illum super terram ut possit operiri
pulvere. 8 Ut superinducerem indignationem meam,
et vindicta ulciscerer: dedi sanguinem eius super
petram limpidissimam ne operiretur. 9 Propterea hæc
dicit Dominus Deus: Væ civitati sanguinum, cuius
ego grandem faciam pyram. 10 Congere ossa, quæ

igne succendam: consumentur carnes, et coquetur
universa compositio, et ossa tabescent. 11 Pone quoque
eam super prunas vacuam, ut incalescat, et liquefiat
æs eius: et confletur in medio eius inquinamentum
eius, et consumatur rubigo eius: 12 multo labore
sudatum est, et non exivit de ea nimia rubigo eius,
neque per ignem. 13 Immunditia tua execrabilis: quia
mundare te volui, et non es mundata a sordibus tuis:
sed nec mundaberis prius, donec quiescere faciam
indignationem meam in te. 14 Ego Dominus locutus
sum: Veniet, et faciam: non transeam, nec parcam,
nec placabor: iuxta vias tuas, et iuxta adinventiones
tuas iudicabo te, dicit Dominus. 15 Et factum est
verbum Domini ad me, dicens: 16 Fili hominis, ecce
ego tollo a te desiderabile oculorum tuorum in plaga:
et non planges, neque plorabis, neque fluent lacrymæ
tuæ. 17 Ingemisce tacens, mortuorum luctum non
facies: corona tua circumligata sit tibi, et calceamenta
tua erunt in pedibus tuis, nec amictu ora velabis,
nec cibos lugentium comedes. 18 Locutus sum ergo
ad populum mane, et mortua est uxor mea vespere:
fecique mane sicut præceperat mihi. 19 Et dixit ad me
populus: Quare non indicas nobis quid ista significent,
quæ tu facis? 20 Et dixi ad eos: Sermo Domini factus
est ad me, dicens: 21 Loquere domui Israel: Hæc dicit
Dominus Deus: Ecce ego polluam sanctuarium meum,
superbiam imperii vestri, et desiderabile oculorum
vestrorum, et super quo pavet anima vestra: filii
vestri, et filiæ vestræ, quas reliquistis, gladio cadent.
22 Et facietis sicut feci: Ora amictu non velabitis, et
cibos lugentium non comedetis. 23 Coronas habebitis
in capitibus vestris, et calceamenta in pedibus: non
plangetis neque flebitis, sed tabescetis in iniquitatibus
vestris, et unusquisque gemet ad fratrem suum. 24
Eritque Ezechiel vobis in portentum: iuxta omnia,
quæ fecit, facietis cum venerit istud: et scietis quia
ego Dominus Deus. 25 Et tu fili hominis ecce in die,
qua tollam ab eis fortitudinem eorum, et gaudium
dignitatis, et desiderium oculorum eorum, super quo
requiescunt animæ eorum, filios, et filias eorum: 26 In
die illa cum venerit fugiens ad te, ut annunciet tibi:
27 In die, inquam, illa aperietur os tuum cum eo, qui
fugit: et loqueris, et non silebis ultra: erisque eis in
portentum, et scietis quia ego Dominus.

25 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 2
Fili hominis pone faciem tuam contra filios
Ammon, et prophetabis de eis. 3 Et dices filiis Ammon:
Audite verbum Domini Dei: Hæc dicit Dominus Deus:
Pro eo quod dixisti: Euge, euge super sanctuarium
meum, quia pollutum est: et super terram Israel,
quoniam desolata est: et super domum Iuda, quoniam
ducti sunt in captivitatem: 4 Idcirco ego tradam
te filiis orientalibus in hereditatem, et collocabunt
caulas suas in te, et ponent in te tentoria sua: ipsi
comedent fruges tuas: et ipsi bibent lac tuum. 5
Daboque Rabbath in habitaculum camelorum, et
filios Ammon in cubile pecorum: et scietis quia ego
Dominus. 6 Quia hæc dicit Dominus Deus: Pro eo quod
plausisti manu, et percussisti pede, et gavisa es ex
toto affectu super terram Israel: 7 idcirco ecce ego
extendam manum meam super te, et tradam te in
direptionem Gentium, et interficiam te de populis,
et perdam de terris, et conteram: et scies quia ego
Dominus. 8 Hæc dicit Dominus Deus: Pro eo quod
dixerunt Moab, et Seir: Ecce sicut omnes Gentes,
domus Iuda: 9 idcirco ecce ego aperiam humerum
Moab de civitatibus, de civitatibus, inquam, eius,
et de finibus eius inclytas terræ Bethiesimoth, et
Beelmeon, et Cariathaim, 10 filiis Orientis cum filiis
Ammon, et dabo eam in hereditatem: ut non sit
ultra memoria filiorum Ammon in Gentibus. 11 Et in
Moab faciam iudicia: et scient quia ego Dominus. 12
Hæc dicit Dominus Deus: Pro eo quod fecit Idumæa
ultionem ut se vindicaret de filiis Iuda, peccavitque
delinquens, et vindictam expetivit de eis; 13 idcirco
hæc dicit Dominus Deus: Extendam manum meam
super Idumæam, et auferam de ea hominem, et
iumentum, et faciam eam desertam ab Austro: et qui
sunt in Dedan, gladio cadent. 14 Et dabo ultionem
meam super Idumæam per manum populi mei Israel:
et facient in Edom iuxta iram meam, et furorem meum:
et scient vindictam meam, dicit Dominus Deus. 15 Hæc
dicit Dominus Deus: Pro eo quod fecerunt Palæstini
vindictam, et ulti se sunt toto animo, interficientes, et
implentes inimicitias veteres: 16 propterea hæc dicit
Dominus Deus: Ecce ego extendam manum meam
super Palæstinos, et interficiam interfectores, et
perdam reliquias maritimæ regionis: 17 faciamque in
eis ultiones magnas arguens in furore: et scient quia

ego Dominus, cum dedero vindictam meam super eos.

26 Et factum est in undecimo anno, prima mensis, factus est sermo Domini ad me, dicens: **2** Fili hominis, pro eo quod dixit Tyrus de Ierusalem: Euge confractæ sunt portæ populorum, conversa est ad me: implebor, deserta est. **3** Propterea hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego super te Tyre, et ascendere faciam ad te gentes multas, sicut ascendit mare fluctuans. **4** Et dissipabunt muros Tyri, et destruent turres eius: et radam pulverem eius de ea, et dabo eam in limpidissimam petram. **5** Siccatio sagenarum erit in medio maris, quia ego locutus sum, ait Dominus Deus: et erit in direptionem Gentibus. **6** Filiæ quoque eius, quæ sunt in agro, gladio interficientur: et scient quia ego Dominus. **7** Quia hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego adducam ad Tyrum Nabuchodonosor regem Babylonis ab Aquilone regem regum, cum equis, et curribus, et equitibus, et cœtu, populoque magno. **8** Filias tuas, quæ sunt in agro, gladio interficiet: et circumdabit te munitionibus, et comportabit aggerem in gyro: et elevabit contra te clypeum. **9** Et vineas, et arietes temperabit in muros tuos, et turres tuas destruet in armatura sua. **10** Inundatione equorum eius operiet te pulvis eorum: a sonitu equitum, et rotarum, et curruum movebuntur muri tui, cum ingressus fuerit portas tuas quasi per introitum urbis dissipatæ. **11** Ungulis equorum suorum conculcabit omnes plateas tuas: populum tuum gladio cædet, et statuæ tuæ nobiles in terram corruent. **12** Vastabunt opes tuas, diripient negotiationes tuas: et destruent muros tuos, et domos tuas præclaras subvertent: et lapides tuos, et ligna tua, et pulverem tuum in medio aquarum ponent. **13** Et quiescere faciam multitudinem canticorum tuorum, et sonitus cithararum tuarum non audietur amplius. **14** Et dabo te in limpidissimam petram, siccatio sagenarum eris, nec ædificaberis ultra: quia ego locutus sum, ait Dominus Deus. **15** Hæc dicit Dominus Deus Tyro: Numquid non a sonitu ruinæ tuæ, et gemitu interfectorum tuorum cum occisi fuerint, in medio tui commovebuntur insulæ? **16** Et descendent de sedibus suis omnes principes maris: et auferent exuvias suas, et vestimenta sua varia abiicient, et induentur stupore: in terra sedebunt, et attoniti super repentino casu tuo admirabuntur. **17** Et assumentes super te lamentum, dicent tibi: Quomodo peristi, quæ habitas in mari, urbs inclyta, quæ fuisti fortis in mari cum habitatoribus tuis, quos formidabant universi? **18** Nunc stupebunt naves in die pavoris tui: et turbabuntur insulæ in mari, eo quod nullus egrediatur ex te. **19** Quia hæc dicit Dominus Deus: Cum dedero te urbem desolatam sicut civitates, quæ non habitantur: et adduxero super te abyssum, et operuerint te aquæ multæ: **20** Et detraxero te cum his, qui descendunt in lacum ad populum sempiternum et collocavero te in terra novissima sicut solitudines veteres cum his, qui deducuntur in lacum, ut non habiteris: porro cum dedero gloriam in terra viventium, **21** in nihilum redigam te, et non eris, et requisita non invenieris ultra in sempiternum, dicit Dominus Deus.

27 Et factum est verbum Domini ad me, dicens: **2** Tu ergo fili hominis assume super Tyrum lamentum: **3** Et dices Tyro, quæ habitat in introitu maris, negotiationi populorum ad insulas multas: Hæc dicit Dominus Deus: O Tyre, tu dixisti: Perfecti decoris ego sum, **4** et in corde maris sita. Finitimi tui, qui te ædificaverunt, impleverunt decorem tuum: **5** abietibus de Sanir extruxerunt te cum omnibus tabulatis maris: cedrum de Libano tulerunt ut facerent tibi malum. **6** Quercus de Basan dolaverunt in remos tuos: et transtra tua fecerunt tibi ex ebore Indico, et prætoriola de insulis Italiæ. **7** Byssus varia de Ægypto texta est tibi in velum ut poneretur in malo: hyacinthus, et purpura de insulis Elisa facta sunt operimentum tuum. **8** Habitatores Sidonis, et Aradii fuerunt remiges tui: sapientes tui, Tyre, facti sunt gubernatores tui. **9** Senes Giblii, et prudentes eius habuerunt nautas ad ministerium variæ supellectilis tuæ: omnes naves maris, et nautæ earum fuerunt in populo negotiationis tuæ. **10** Persæ, et Lydii, et Libyes erant in exercitu tuo viri bellatores tui: clypeum, et galeam suspenderunt in te pro ornatu tuo. **11** Filii Aradii cum exercitu tuo erant super muros tuos in circuitu: sed et Pigmæi, qui erant in turribus tuis, pharetras suas suspenderunt in muris tuis per gyrum: ipsi compleverunt pulchritudinem tuam. **12** Carthaginenses negotiatores tui, a multitudine

cunctarum divitiarum, argento, ferro, stanno,
plumboque repleverunt nundinas tuas. 13 Græcia,
Thubal, et Mosoch, ipsi institores tui: mancipia,
et vasa ærea advexerunt populo tuo. 14 De domo
Thogorma, equos, et equites, et mulos adduxerunt
ad forum tuum. 15 Filii Dedan negotiatores tui:
insulæ multæ negotiatio manus tuæ: dentes eburneos,
et hebeninos commutaverunt in pretio tuo. 16
Syrus negotiator tuus propter multitudinem operum
tuorum, gemmam, et purpuram, et scutulata, et
byssum, et sericum, et chodchod proposuerunt in
mercatu tuo. 17 Iuda et terra Israel ipsi institores tui
in frumento primo, balsamum, et mel, et oleum, et
resinam proposuerunt in nundinis tuis. 18 Damascenus
negotiator tuus in multitudine operum tuorum, in
multitudine diversarum opum, in vino pingui, in
lanis coloris optimi. 19 Dan, et Græcia, et Mosel
in nundinis tuis proposuerunt ferrum fabrefactum:
stacte, et calamus in negotiatione tua. 20 Dedan
institores tui in tapetibus ad sedendum. 21 Arabia,
et universi principes Cedar, ipsi negotiatores manus
tuæ: cum agnis, et arietibus, et hœdis venerunt ad te
negotiatores tui. 22 Venditores Saba, et Reema, ipsi
negotiatores tui: cum universis primis aromatibus,
et lapide pretioso, et auro, quod proposuerunt in
mercatu tuo. 23 Haran, et Chene, et Eden negotiatores
tui: Saba, Assur, et Chelmad venditores tui. 24 Ipsi
negotiatores tui multifariam involucris hyacinthi,
et polymitorum, gazarumque pretiosarum, quæ
obvolutæ, et astrictæ erant funibus: cedros quoque
habebant in negotiationibus tuis. 25 Naves maris,
principes tui in negotiatione tua: et repleta es, et
glorificata nimis in corde maris. 26 In aquis multis
adduxerunt te remiges tui: ventus auster contrivit te in
corde maris. 27 Divitiæ tuæ, et thesauri tui, et multiplex
instrumentum tuum, nautæ tui et gubernatores
tui, qui tenebant supellectilem tuam, et populo tuo
præerant: viri quoque bellatores tui, qui erant in te
cum universa multitudine tua, quæ est in medio tui:
cadent in corde maris in die ruinæ tuæ. 28 A sonitu
clamoris gubernatorum tuorum conturbabuntur
classes: 29 Et descendent de navibus suis omnes, qui
tenebant remum: nautæ, et universi gubernatores
maris in terra stabunt: 30 et eiulabunt super te
voce magna, et clamabunt amare: et superiacient
pulverem capitibus suis, et cinere conspergentur.
31 Et radent super te calvitium, et accingentur
ciliciis: et plorabunt te in amaritudine animæ ploratu
amarissimo. 32 Et assument super te carmen lugubre,
et plangent te: Quæ est ut Tyrus, quæ obmutuit in
medio maris? 33 Quæ in exitu negotiationum tuarum
de mari implesti populos multos: in multitudine
divitiarum tuarum, et populorum tuorum ditasti
reges terræ. 34 Nunc contrita es a mari, in profundis
aquarum opes tuæ, et omnis multitudo tua, quæ
erat in medio tui, ceciderunt. 35 Universi habitatores
insularum obstupuerunt super te: et reges earum
omnes tempestate perculsi mutaverunt vultus. 36
Negotiatores populorum sibilaverunt super te: ad
nihilum deducta es, et non eris usque in perpetuum.

28 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 2 Fili
hominis, dic principi Tyri: Hæc dicit Dominus
Deus: Eo quod elevatum est cor tuum, et dixisti: Deus
ego sum, et in cathedra Dei sedi in corde maris:
cum sis homo, et non Deus, et dedisti cor tuum
quasi cor Dei. 3 Ecce sapientior es tu Daniele: omne
secretum non est absconditum a te. 4 In sapientia et
prudentia tua fecisti tibi fortitudinem: et acquisisti
aurum, et argentum in thesauris tuis. 5 In multitudine
sapientiæ tuæ, et in negotiatione tua multiplicasti tibi
fortitudinem: et elevatum est cor tuum in robore tuo.
6 Propterea hæc dicit Dominus Deus: Eo quod elevatum
est cor tuum quasi cor Dei: 7 idcirco ecce ego adducam
super te alienos robustissimos Gentium: et nudabunt
gladios suos super pulchritudinem sapientiæ tuæ, et
polluent decorem tuum. 8 Interficient, et detrahent
te: et morieris in interitu occisorum in corde maris.
9 Numquid dicens loqueris: Deus ego sum, coram
interficientibus te: cum sis homo, et non Deus, in
manu occidentium te? 10 Morte incircumcisorum
morieris in manu alienorum: quia ego locutus sum,
ait Dominus Deus. 11 Et factus est sermo Domini
ad me, dicens: Fili hominis leva planctum super
regem Tyri: 12 et dices ei: Hæc dicit Dominus Deus:
Tu signaculum similitudinis, plenus sapientia, et
perfectus decore, 13 in deliciis Paradisi Dei fuisti:
omnis lapis pretiosus operimentum tuum: sardius,
topazius, et iaspis, chrysolithus, et onyx, et beryllus,
sapphirus, et carbunculus, et smaragdus: aurum opus

decoris tui: et foramina tua in die, qua conditus es,
præparata sunt. 14 Tu cherub extentus, et protegens,
et posui te in monte sancto Dei, in medio lapidum
ignitorum ambulasti. 15 Perfectus in viis tuis a die
conditionis tuæ, donec inventa est iniquitas in te. 16 In
multitudine negotiationis tuæ repleta sunt interiora
tua iniquitate, et peccasti: et eieci te de monte Dei,
et perdidi te, o cherub protegens, de medio lapidum
ignitorum. 17 Et elevatum est cor tuum in decore tuo:
perdidisti sapientiam tuam in decore tuo, in terram
proieci te: ante faciem regum dedi te ut cernerent te.
18 In multitudine iniquitatum tuarum, et iniquitate
negotiationis tuæ polluisti sanctificationem tuam:
producam ergo ignem de medio tui, qui comedat
te, et dabo te in cinerem super terram in conspectu
omnium videntium te. 19 Omnes, qui viderint te in
Gentibus, obstupescent super te: nihili factus es, et
non eris in perpetuum. 20 Et factus est sermo Domini
ad me, dicens: 21 Fili hominis pone faciem tuam
contra Sidonem: et prophetabis de ea, 22 et dices:
Hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego ad te Sidon, et
glorificabor in medio tui: et scient quia ego Dominus,
cum fecero in ea iudicia, et sanctificatus fuero in
ea. 23 Et immittam ei pestilentiam, et sanguinem in
plateis eius: et corruent interfecti in medio eius gladio
per circuitum: et scient quia ego Dominus. 24 Et non
erit ultra domui Israel offendiculum amaritudinis, et
spina dolorem inferens undique per circuitum eorum,
qui adversantur eis: et scient quia ego Dominus Deus.
25 Hæc dicit Dominus Deus: Quando congregavero
domum Israel de populis, in quibus dispersi sunt,
sanctificabor in eis coram Gentibus: et habitabunt in
terra sua, quam dedi servo meo Iacob. 26 Et habitabunt
in ea securi: et ædificabunt domos, et plantabunt
vineas, et habitabunt confidenter, cum fecero iudicia
in omnibus, qui adversantur eis per circuitum: et
scient quia ego Dominus Deus eorum.

29 In anno decimo, decimo mense, undecima die
mensis, factum est verbum Domini ad me, dicens:
2 Fili hominis pone faciem tuam contra Pharaonem
regem Ægypti, et prophetabis de eo, et de Ægypto
universa: 3 Loquere, et dices: Hæc dicit Dominus Deus:
Ecce ego ad te Pharao rex Ægypti, draco magne, qui
cubas in medio fluminum tuorum, et dicis: Meus est
fluvius, et ego feci memetipsum. 4 Et ponam frenum
in maxillis tuis: et agglutinabo pisces fluminum
tuorum squamis tuis: et extraham te de medio
fluminum tuorum, et universi pisces tui squamis
tuis adhærebunt. 5 Et proiiciam te in desertum, et
omnes pisces fluminis tui: super faciem terræ cades,
non colligeris, neque congregaberis: bestiis terræ, et
volatilibus cæli dedi te ad devorandum. 6 Et scient
omnes habitatores Ægypti quia ego Dominus: pro
eo quod fuisti baculus arundineus domui Israel. 7
Quando apprehenderunt te manu, et confractus es, et
lacerasti omnem humerum eorum: et innitentibus
eis super te, comminutus es, et dissolvisti omnes
renes eorum. 8 Propterea hæc dicit Dominus Deus:
Ecce ego adducam super te gladium: et interficiam
de te hominem, et iumentum. 9 Et erit Terra
Ægypti in desertum, et in solitudinem: et scient
quia ego Dominus: pro eo quod dixeris: Fluvius
meus est, et ego feci eum. 10 Idcirco ecce ego ad
te, et ad flumina tua: daboque Terram Ægypti in
solitudines, gladio dissipatam, a turre Syenes, usque
ad terminos Æthiopiæ. 11 Non pertransibit eam pes
hominis, neque pes iumenti gradietur in ea: et non
habitabitur quadraginta annis. 12 Daboque Terram
Ægypti desertam in medio terrarum desertarum,
et civitates eius in medio urbium subversarum, et
erunt desolatæ quadraginta annis: et dispergam
Ægyptios in nationes, et ventilabo eos in terras. 13
Quia hæc dicit Dominus Deus: Post finem quadraginta
annorum congregabo Ægyptum de populis, in quibus
dispersi fuerant. 14 Et reducam captivitatem Ægypti,
et collocabo eos in terra Phathures, in terra nativitatis
suæ: et erunt ibi in regnum humile: 15 inter cetera
regna erit humillima, et non elevabitur ultra super
nationes, et imminuam eos ne imperent Gentibus.
16 Neque erunt ultra domui Israel in confidentia,
docentes iniquitatem, ut fugiant, et sequantur eos: et
scient quia ego Dominus Deus. 17 Et factum est in
vigesimo et septimo anno, in primo, in una mensis:
factum est verbum Domini ad me, dicens: 18 Fili
hominis Nabuchodonosor rex Babylonis servire fecit
exercitum suum servitute magna adversum Tyrum:
omne caput decalvatum, et omnis humerus depilatus
est: et merces non est reddita ei, neque exercitui eius
de Tyro pro servitute, qua servivit mihi adversus eam.

19 Propterea hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego dabo
Nabuchodonosor regem Babylonis in Terra Ægypti: et
accipiet multitudinem eius, et deprædabitur manubias
eius, et diripiet spolia eius: et erit merces exercitui
illius, 20 et operi, quo servivit adversus eam: dedi
ei Terram Ægypti, pro eo quod laboraverit mihi, ait
Dominus Deus. 21 In die illo pullulabit cornu domui
Israel, et tibi dabo apertum os in medio eorum: et
scient quia ego Dominus.

30 Et factum est verbum Domini ad me, dicens: 2
Fili hominis propheta, et dic: Hæc dicit Dominus
Deus: Ululate, væ, væ diei: 3 quia iuxta est dies,
et appropinquat dies Domini: dies nubis, tempus
Gentium erit. 4 Et veniet gladius in Ægyptum: et
erit pavor in Æthiopia, cum ceciderint vulnerati in
Ægypto, et ablata fuerit multitudo illius, et destructa
fundamenta eius. 5 Æthiopia, et Libya, et Lydi, et
omne reliquum vulgus, et Chub, et filii terræ fœderis,
cum eis gladio cadent. 6 Hæc dicit Dominus Deus: Et
corruent fulcientes Ægyptum, et destruetur superbia
imperii eius: a turre Syenes gladio cadent in ea,
ait Dominus Deus exercituum. 7 Et dissipabuntur
in medio terrarum desolatarum, et urbes eius in
medio civitatum desertarum erunt. 8 Et scient quia
ego Dominus: cum dedero ignem in Ægypto, et
attriti fuerint omnes auxiliatores eius. 9 In die
illa egredientur nuncii a facie mea in trieribus ad
conterendam Æthiopiæ confidentiam, et erit pavor in
eis in die Ægypti, quia absque dubio veniet. 10 Hæc
dicit Dominus Deus: cessare faciam multitudinem
Ægypti in manu Nabuchodonosor regis Babylonis.
11 Ipse et populus eius cum eo fortissimi Gentium
adducentur ad disperdendam terram: et evaginabunt
gladios suos super Ægyptum: et implebunt terram
interfectis. 12 Et faciam alveos fluminum aridos, et
tradam terram in manus pessimorum: et dissipabo
terram, et plenitudinem eius manu alienorum, ego
Dominus locutus sum. 13 Hæc dicit Dominus Deus:
Et disperdam simulachra, et cessare faciam idola de
Memphis: et dux de Terra Ægypti non erit amplius:
et dabo terrorem in Terra Ægypti. 14 Et disperdam
terram Phathures, et dabo ignem in Taphnis, et faciam
iudicia in Alexandria. 15 Et effundam indignationem
meam super Pelusium robur Ægypti, et interficiam
multitudinem Alexandriæ, 16 et dabo ignem in Ægypto:
quasi parturiens dolebit Pelusium, et Alexandria erit
dissipata, et in Memphis angustiæ quotidianæ. 17
Iuvenes Heliopoleos, et Bubasti gladio cadent, et ipsæ
captivæ ducentur. 18 Et in Taphnis nigrescet dies,
cum contrivero ibi sceptra Ægypti, et defecerit in ea
superbia potentiæ eius: ipsam nubes operiet, filiæ
autem eius in captivitatem ducentur. 19 Et iudicia
faciam in Ægypto: et scient quia ego Dominus. 20
Et factum est in undecimo anno, in primo mense,
in septima mensis, factum est verbum Domini ad
me, dicens: 21 Fili hominis brachium Pharaonis
regis Ægypti confregi: et ecce non est obvolutum
ut restitueretur ei sanitas, ut ligaretur pannis, et
fasciaretur linteolis, ut recepto robore posset tenere
gladium. 22 Propterea hæc dicit Dominus Deus: Ecce
ego ad Pharaonem regem Ægypti, et comminuam
brachium eius forte, sed confractum: et deiiciam
gladium de manu eius: 23 et dispergam Ægyptum in
gentibus, et ventilabo eos in terris. 24 Et confortabo
brachia regis Babylonis, daboque gladium meum
in manu eius: et confringam brachia Pharaonis, et
gement gemitibus interfecti coram facie eius. 25
Et confortabo brachia regis Babylonis, et brachia
Pharaonis concident: et scient quia ego Dominus, cum
dedero gladium meum in manu regis Babylonis, et
extenderit eum super Terram Ægypti. 26 Et dispergam
Ægyptum in nationes, et ventilabo eos in terras, et
scient quia ego Dominus.

31 Et factum est in anno undecimo, tertio mense,
una mensis, factum est verbum Domini ad me,
dicens: 2 Fili hominis dic Pharaoni regi Ægypti, et
populo eius: Cui similis factus es in magnitudine
tua? 3 Ecce Assur quasi cedrus in Libano, pulcher
ramis, et frondibus nemorosus, excelsusque altitudine,
et inter condensas frondes elevatum est cacumen
eius. 4 Aquæ nutrierunt illum, abyssus exaltavit
illum: flumina eius manabant in circuitu radicum
eius, et rivos suos emisit ad universa ligna regionis.
5 Propterea elevata est altitudo eius super omnia
ligna regionis: et multiplicata sunt arbusta eius, et
elevati sunt rami eius præ aquis multis. 6 Cumque
extendisset umbram suam, in ramis eius fecerunt
nidos omnia volatilia cæli, et sub frondibus eius

genuerunt omnes bestiæ saltuum, et sub umbraculo
illius habitabat cœtus gentium plurimarum. 7 Eratque
pulcherrimus in magnitudine sua, et in dilatatione
arbustorum suorum: erat enim radix illius iuxta
aquas multas. 8 Cedri non fuerunt altiores illo in
Paradiso Dei, abietes non adæquaverunt summitatem
eius, et platani non fuerunt æquæ frondibus illius:
omne lignum Paradisi Dei non est assimilatum illi,
et pulchritudini eius. 9 Quoniam speciosum feci
eum, et multis, condensisque frondibus: et æmulata
sunt eum omnia ligna voluptatis, quæ erant in
Paradiso Dei. 10 Propterea hæc dicit Dominus Deus:
Pro eo quod sublimatus est in altitudine, et dedit
summitatem suam virentem atque condensam, et
elevatum est cor eius in altitudine sua: 11 Tradidi eum
in manu fortissimi Gentium, faciens faciet ei: iuxta
impietatem eius eieci eum. 12 Et succident eum alieni,
et crudelissimi nationum, et proiicient eum super
montes, et in cunctis convallibus corruent rami eius,
et confringentur arbusta eius in universis rupibus
terræ: et recedent de umbraculo eius omnes populi
terræ, et relinquent eum. 13 In ruina eius habitaverunt
omnia volatilia cæli, et in ramis eius fuerunt universæ
bestiæ regionis. 14 Quam ob rem non elevabuntur
in altitudine sua omnia ligna aquarum, nec ponent
sublimitatem suam inter nemorosa atque frondosa,
nec stabunt in sublimitate sua omnia, quæ irrigantur
aquis: quia omnes traditi sunt in mortem ad terram
ultimam in medio filiorum hominum ad eos, qui
descendunt in lacum. 15 Hæc dicit Dominus Deus: In
die quando descendit ad inferos, induxi luctum, operui
eum abysso: et prohibui flumina eius, et coercui
aquas multas: contristatus est super eum Libanus, et
omnia ligna agri concussa sunt. (Sheol h7585) 16 A sonitu
ruinæ eius commovi Gentes, cum deducerem eum
ad infernum cum his, qui descendebant in lacum: et
consolata sunt in terra infima omnia ligna voluptatis
egregia, atque præclara in Libano, universa quæ
irrigabantur aquis. (Sheol h7585) 17 Nam et ipsi cum
eo descendent in infernum ad interfectos gladio: et
brachium uniuscuiusque sedebit sub umbraculo eius
in medio nationum. (Sheol h7585) 18 Cui assimilatus
es o inclyte atque sublimis inter ligna voluptatis?
Ecce deductus es cum lignis voluptatis ad terram
ultimam: in medio incircumcisorum dormies, cum eis,
qui interfecti sunt gladio, ipse est Pharao, et omnis
multitudo eius, dicit Dominus Deus.

32 Et factum est, duodecimo anno, in mense
duodecimo, in una mensis, factum est verbum
Domini ad me, dicens: 2 Fili hominis assume lamentum
super Pharaonem regem Ægypti, et dices ad eum:
Leoni Gentium assimilatus es, et draconi, qui est
in mari: et ventilabas cornu in fluminibus tuis,
et conturbabas aquas pedibus tuis, et conculcabas
flumina earum. 3 Propterea hæc dicit Dominus
Deus: Expandam super te rete meum in multitudine
populorum multorum, et extraham te in sagena mea.
4 Et proiiciam te in terram, super faciem agri abiiciam
te: et habitare faciam super te omnia volatilia cæli,
et saturabo de te bestias universæ terræ. 5 Et dabo
carnes tuas super montes, et implebo colles tuos sanie
tua. 6 Et irrigabo terram fœtore sanguinis tui super
montes, et valles implebuntur ex te. 7 Et operiam, cum
extinctus fueris, cælum, et nigrescere faciam stellas
eius: solem nube tegam, et luna non dabit lumen
suum. 8 Omnia luminaria cæli mœrere faciam super
te: et dabo tenebras super terram tuam, dicit Dominus
Deus, cum ceciderint vulnerati tui in medio terræ, ait
Dominus Deus. 9 Et irritabo cor populorum multorum
cum induxero contritionem tuam in Gentibus super
terras, quas nescis. 10 Et stupescere faciam super
te populos multos: et reges eorum horrore nimio
formidabunt super te, cum volare cœperit gladius
meus super facies eorum: et obstupescent repente
singuli pro anima sua in die ruinæ tuæ. 11 Quia hæc
dicit Dominus Deus: Gladius regis Babylonis veniet
tibi, 12 in gladiis fortium deiiciam multitudinem
tuam: inexpugnabiles omnes gentes hæ: et vastabunt
superbiam Ægypti, et dissipabitur multitudo eius.
13 Et perdam omnia iumenta eius, quæ erant super
aquas plurimas: et non conturbabit eas pes hominis
ultra, neque ungula iumentorum turbabit eas. 14
Tunc purissimas reddam aquas eorum, et flumina
eorum quasi oleum adducam, ait Dominus Deus: 15
Cum dedero Terram Ægypti desolatam: deseretur
autem terra a plenitudine sua, quando percussero
omnes habitatores eius: et scient quia ego Dominus. 16
Planctus est, et plangent eum: filiæ Gentium plangent
eum: super Ægyptum, et super multitudinem eius

plangent eum, ait Dominus Deus. 17 Et factum est in
duodecimo anno, in quintadecima mensis, factum
est verbum Domini ad me, dicens: 18 Fili hominis
cane lugubre super multitudinem Ægypti: et detrahe
eam ipsam, et filias gentium robustarum ad terram
ultimam cum his, qui descendunt in lacum. 19 Quo
pulchrior es? Descende, et dormi cum incircumcisis.
20 In medio interfectorum gladio cadent: gladius
datus est, attraxerunt eam, et omnes populos eius.
21 Loquentur ei potentissimi robustorum de medio
inferni, qui cum auxiliatoribus eius descenderunt,
et dormierunt incircumcisi, interfecti gladio. (Sheol
h7585) 22 Ibi Assur, et omnis multitudo eius: in
circuitu illius sepulchra eius: omnes interfecti, et qui
ceciderunt gladio. 23 Quorum data sunt sepulchra
in novissimis laci: et facta est multitudo eius per
gyrum sepulchri eius: universi interfecti, cadentesque
gladio, qui dederant quondam formidinem in terra
viventium. 24 Ibi Ælam, et omnis multitudo eius per
gyrum sepulchri sui, omnes hi interfecti, ruentesque
gladio: qui descenderunt incircumcisi ad terram
ultimam: qui posuerunt terrorem suum in terra
viventium, et portaverunt ignominiam suam cum his,
qui descendunt in lacum. 25 In medio interfectorum
posuerunt cubile eius in universis populis eius: in
circuitu eius sepulchrum illius: omnes hi incircumcisi,
interfectique gladio. Dederunt enim terrorem suum in
terra viventium, et portaverunt ignominiam suam cum
his, qui descendunt in lacum: in medio interfectorum
positi sunt. 26 Ibi Mosoch, et Thubal, et omnis
multitudo eius: in circuitu eius sepulchra illius, omnes
hi incircumcisi, interfectique et cadentes gladio: quia
dederunt formidinem suam in terra viventium. 27
Et non dormient cum fortibus, cadentibusque et
incircumcisis, qui descenderunt ad infernum cum
armis suis, et posuerunt gladios suos sub capitibus
suis, et fuerunt iniquitates eorum in ossibus eorum:
quia terror fortium facti sunt in terra viventium.
(Sheol h7585) 28 Et tu ergo in medio incircumcisorum
contereris, et dormies cum interfectis gladio. 29
Ibi Idumæa, et reges eius, et omnes duces eius, qui
dati sunt cum exercitu suo cum interfectis gladio: et
qui cum incircumcisis dormierunt, et cum his, qui
descendunt in lacum. 30 Ibi principes Aquilonis omnes,
et universi venatores: qui deducti sunt cum interfectis,
paventes, et in sua fortitudine confusi: qui dormierunt
incircumcisi cum interfectis gladio, et portaverunt
confusionem suam cum his, qui descendunt in lacum.
31 Vidit eos Pharao, et consolatus est super universa
multitudine sua, quæ interfecta est gladio, Pharao,
et omnis exercitus eius, ait Dominus Deus: 32 quia
dedi terrorem meum in terra viventium, et dormivit
in medio incircumcisorum cum interfectis gladio:
Pharao et omnis multitudo eius: ait Dominus Deus.

33 Et factum est verbum Domini ad me, dicens:
2 Fili hominis loquere ad filios populi tui, et
dices ad eos: Terra cum induxero super eam gladium,
et tulerit populus terræ virum unum de novissimis
suis, et constituerit eum super se speculatorem: 3
et ille viderit gladium venientem super terram, et
cecinerit buccina, et annunciaverit populo: 4 Audiens
autem, quisquis ille est, sonitum buccinæ, et non
se observaverit, veneritque gladius, et tulerit eum:
sanguis ipsius super caput eius erit. 5 Sonum buccinæ
audivit, et non se observavit, sanguis eius in ipso
erit: si autem se custodierit, animam suam salvabit. 6
Quod si speculator viderit gladium venientem, et non
insonuerit buccina: et populus se non custodierit,
veneritque gladius, et tulerit de eis animam: ille
quidem in iniquitate sua captus est, sanguinem autem
eius de manu speculatoris requiram. 7 Et tu fili
hominis, speculatorem dedi te domui Israel: audiens
ergo ex ore meo sermonem, annunciabis eis ex me.
8 Si me dicente ad impium: Impie, morte morieris:
non fueris locutus ut se custodiat impius a via sua:
ipse impius in iniquitate sua morietur, sanguinem
autem eius de manu tua requiram. 9 Si autem
annunciante te ad impium ut a viis suis convertatur,
non fuerit conversus a via sua: ipse in iniquitate
sua morietur: porro tu animam tuam liberasti. 10
Tu ergo fili hominis dic ad domum Israel: Sic locuti
estis, dicentes: Iniquitates nostræ, et peccata nostra
super nos sunt, et in ipsis nos tabescimus: quomodo
ergo vivere poterimus? 11 Dic ad eos: Vivo ego, dicit
Dominus Deus: nolo mortem impii, sed ut convertatur
impius a via sua, et vivat. Convertimini, convertimini
a viis vestris pessimis: et quare moriemini domus
Israel? 12 Tu itaque fili hominis dic ad filios populi
tui: Iustitia iusti non liberabit eum in quacumque

die peccaverit: et impietas impii non nocebit ei, in
quacumque die conversus fuerit ab impietate sua: et
iustus non poterit vivere in iustitia sua, in quacumque
die peccaverit. 13 Etiam si dixero iusto quod vita vivat,
et confisus in iustitia sua fecerit iniquitatem: omnes
iustitiæ eius oblivioni tradentur, et in iniquitate sua,
quam operatus est, in ipsa morietur. 14 Si autem
dixero impio: Morte morieris: et egerit pœnitentiam
a peccato suo, feceritque iudicium et iustitiam, 15 et
pignus restituerit ille impius, rapinamque reddiderit,
in mandatis vitæ ambulaverit, nec fecerit quidquam
iniustum: vita vivet, et non morietur. 16 Omnia
peccata eius, quæ peccavit, non imputabuntur ei:
iudicium, et iustitiam fecit, vita vivet. 17 Et dixerunt
filii populi tui: Non est æqui ponderis via Domini,
et ipsorum via iniusta est. 18 Cum enim recesserit
iustus a iustitia sua, feceritque iniquitates, morietur
in eis. 19 Et cum recesserit impius ab impietate sua,
feceritque iudicium, et iustitiam, vivet in eis. 20 Et
dicitis: Non est recta via Domini. Unumquemque
iuxta vias suas iudicabo de vobis, domus Israel. 21
Et factum est in duodecimo anno, in decimo mense,
in quinta mensis transmigrationis nostræ, venit ad
me qui fugerat de Ierusalem, dicens: Vastata est
civitas. 22 Manus autem Domini facta fuerat ad me
vespere, antequam veniret qui fugerat: aperuitque
os meum donec veniret ad me mane, et aperto ore
meo non silui amplius. 23 Et factum est verbum
Domini ad me, dicens: 24 Fili hominis, qui habitant
in ruinosis his super humum Israel, loquentes aiunt:
Unus erat Abraham, et hereditate possedit terram:
nos autem multi sumus, nobis data est terra in
possessionem. 25 Idcirco dices ad eos: Hæc dicit
Dominus Deus: Qui in sanguine comeditis, et oculos
vestros levatis ad immunditias vestras, et sanguinem
funditis: numquid terram hereditate possidebitis? 26
Stetistis in gladiis vestris, fecistis abominationes, et
unusquisque uxorem proximi sui polluit: et terram
hereditate possidebitis? 27 Hæc dices ad eos: Sic dicit
Dominus Deus: Vivo ego, quia qui in ruinosis habitant,
gladio cadent: et qui in agro est, bestiis tradetur ad
devorandum: qui autem in præsidiis, et speluncis sunt,
peste morientur. 28 Et dabo terram in solitudinem,
et in desertum, et deficiet superba fortitudo eius: et
desolabuntur montes Israel, eo quod nullus sit qui
per eos transeat. 29 Et scient quia ego Dominus, cum
dedero terram eorum desolatam, et desertam propter
universas abominationes suas, quas operati sunt. 30
Et tu fili hominis: filii populi tui, qui loquuntur de te
iuxta muros, et in ostiis domorum, et dicunt unus ad
alterum, vir ad proximum suum loquentes: Venite, et
audiamus quis sit sermo egrediens a Domino. 31 Et
veniunt ad te, quasi si ingrediatur populus, et sedent
coram te populus meus: et audiunt sermones tuos, et
non faciunt eos: quia in canticum oris sui vertunt
illos, et avaritiam suam sequitur cor eorum. 32 Et es
eis quasi carmen musicum, quod suavi, dulcique sono
canitur: et audiunt verba tua, et non faciunt ea. 33 Et
cum venerit quod prædictum est (ecce enim venit)
tunc scient quod prophetes fuerit inter eos.

34 Et factum est verbum Domini ad me, dicens: 2 Fili
hominis propheta de pastoribus Israel: propheta,
et dices pastoribus: Hæc dicit Dominus Deus: Væ
pastoribus Israel, qui pascebant semetipsos: nonne
greges a pastoribus pascuntur? 3 Lac comedebatis, et
lanis operiebamini, et quod crassum erat occidebatis:
gregem autem meum non pascebatis. 4 Quod infirmum
fuit non consolidastis, et quod ægrotum non sanastis,
quod confractum est non alligastis, et quod abiectum
est non reduxistis, et quod perierat non quæsistis: sed
cum austeritate imperabatis eis, et cum potentia. 5 Et
dispersæ sunt oves meæ, eo quod non esset pastor:
et factæ sunt in devorationem omnium bestiarum
agri, et dispersæ sunt. 6 Erraverunt greges mei in
cunctis montibus, et in universo colle excelso: et super
omnem faciem terræ dispersi sunt greges mei, et non
erat qui requireret, non erat, inquam, qui requireret.
7 Propterea pastores audite verbum Domini: 8 Vivo
ego, dicit Dominus Deus: quia pro eo quod facti sunt
greges mei in rapinam, et oves meæ in devorationem
omnium bestiarum agri, eo quod non esset pastor
(neque enim quæsierunt pastores mei gregem meum)
sed pascebant pastores semetipsos, et greges meos
non pascebant: 9 propterea pastores audite verbum
Domini: 10 Hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego ipse
super pastores requiram gregem meum de manu
eorum, et cessare faciam eos ut ultra non pascant
gregem, nec pascant amplius pastores semetipsos:
et liberabo gregem meum de ore eorum: et non

erit ultra eis in escam. 11 Quia hæc dicit Dominus
Deus: Ecce ego ipse requiram oves meas, et visitabo
eas. 12 Sicut visitat pastor gregem suum in die,
quando fuerit in medio ovium suarum dissipatarum:
sic visitabo oves meas, et liberabo eas de omnibus
locis, in quibus dispersæ fuerant in die nubis, et
caliginis. 13 Et educam eas de populis, et congregabo
eas de terris, et inducam eas in terram suam: et
pascam eas in montibus Israel, in rivis, et in cunctis
sedibus terræ. 14 In pascuis uberrimis pascam eas,
et in montibus excelsis Israel erunt pascua earum:
ibi requiescent in herbis virentibus, et in pascuis
pinguibus pascentur super montes Israel. 15 Ego
pascam oves meas: et ego eas accubare faciam, dicit
Dominus Deus. 16 Quod perierat requiram, et quod
abiectum erat reducam, et quod confractum fuerat
alligabo, et quod infirmum fuerat consolidabo, et
quod pingue et forte custodiam: et pascam illas in
iudicio. 17 Vos autem greges mei, hæc dicit Dominus
Deus: Ecce ego iudico inter pecus et pecus, arietum,
et hircorum. 18 Nonne satis vobis erat pascua bona
depasci? Insuper et reliquias pascuarum vestrarum
conculcastis pedibus vestris: et cum purissimam
aquam biberetis, reliquam pedibus vestris turbabatis.
19 Et oves meæ his, quæ conculcata pedibus vestris
fuerant, pascebantur: et quæ pedes vestri turbaverant,
hæc bibebant. 20 Propterea hæc dicit Dominus Deus
ad vos: Ecce ego ipse iudico inter pecus pingue, et
macilentum: 21 pro eo quod lateribus, et humeris
impingebatis, et cornibus vestris ventilabatis omnia
infirma pecora, donec dispergerentur foras: 22 salvabo
gregem meum, et non erit ultra in rapinam, et
iudicabo inter pecus et pecus. 23 ET SUSCITABO SUPER
EAS PASTOREM UNUM, qui pascat eas, servum meum
David: ipse pascet eas, et ipse erit eis in pastorem. 24
Ego autem Dominus ero eis in Deum: et servus meus
David princeps in medio eorum: ego Dominus locutus
sum. 25 Et faciam cum eis pactum pacis, et cessare
faciam bestias pessimas de terra: et qui habitant in
deserto, securi dormient in saltibus. 26 Et ponam
eos in circuitu collis mei benedictionem: et deducam
imbrem in tempore suo: pluviæ benedictionis erunt.
27 Et dabit lignum agri fructum suum, et terra dabit
germen suum, et erunt in terra sua absque timore:
et scient quia ego Dominus, cum contrivero catenas
iugi eorum, et eruero eos de manu imperantium
sibi. 28 Et non erunt ultra in rapinam in Gentibus,
neque bestiæ terræ devorabunt eos: sed habitabunt
confidenter absque ullo terrore. 29 Et suscitabo eis
germen nominatum: et non erunt ultra imminuti fame
in terra, neque portabunt ultra opprobrium Gentium.
30 Et scient quia ego Dominus Deus eorum cum eis, et
ipsi populus meus domus Israel: ait Dominus Deus. 31
Vos autem greges mei, greges pascuæ meæ homines
estis: et ego Dominus Deus vester, dicit Dominus
Deus.

35 Et factus est sermo Domini ad me, dicens:
2 Fili hominis pone faciem tuam adversum
montem Seir, et prophetabis de eo, et dices illi: 3
Hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego ad te mons Seir,
et extendam manum meam super te, et dabo te
desolatum atque desertum. 4 Urbes tuas demoliar,
et tu desertus eris: et scies quia ego Dominus. 5 Eo
quod fueris inimicus sempiternus, et concluseris filios
Israel in manus gladii in tempore afflictionis eorum,
in tempore iniquitatis extremæ: 6 Propterea vivo
ego, dicit Dominus Deus: quoniam sanguini tradam
te, et sanguis te persequetur: et cum sanguinem
oderis, sanguis persequetur te. 7 Et dabo montem
Seir desolatum atque desertum: et auferam de eo
euntem, et redeuntem. 8 Et implebo montes eius
occisorum suorum: in collibus tuis, et in vallibus tuis,
atque in torrentibus interfecti gladio cadent. 9 In
solitudines sempiternas tradam te, et civitates tuæ
non habitabuntur: et scietis quia ego Dominus Deus.
10 Eo quod dixeris: Duæ gentes, et duæ terræ meæ
erunt, et hereditate possidebo eas: cum Dominus esset
ibi: 11 Propterea vivo ego, dicit Dominus Deus, quia
faciam iuxta iram tuam, et secundum zelum tuum,
quem fecisti odio habens eos: et notus efficiar per eos
cum te iudicavero. 12 Et scies quia ego Dominus audivi
universa opprobria tua, quæ locutus es de montibus
Israel, dicens: Deserti, nobis ad devorandum dati sunt.
13 Et insurrexistis super me ore vestro, et derogastis
adversum me verba vestra: ego audivi. 14 Hæc dicit
Dominus Deus: Lætante universa terra, in solitudinem
te redigam. 15 Sicuti gavisus es super hereditatem
domus Israel, eo quod fuerit dissipata, sic faciam tibi:

dissipatus eris mons Seir, et Idumæa omnis: et scient
quia ego Dominus.

36 Tu autem fili hominis propheta super montes
Israel, et dices: Montes Israel, audite verbum
Domini: **2** Hæc dicit Dominus Deus: Eo quod dixerit
inimicus de vobis: Euge, altitudines sempiternæ in
hereditatem datæ sunt nobis: **3** propterea vaticinare, et
dic: Hæc dicit Dominus Deus: Pro eo quod desolati estis,
et conculcati per circuitum, et facti in hereditatem
reliquis gentibus, et ascendistis super labium linguæ,
et opprobrium populi: **4** propterea montes Israel
audite verbum Domini Dei: Hæc dicit Dominus
Deus montibus, et collibus, torrentibus, vallibusque
et desertis, parietinis, et urbibus derelictis, quæ
depopulatæ sunt, et subsannatæ a reliquis gentibus
per circuitum. **5** Propterea hæc dicit Dominus Deus:
Quoniam in igne zeli mei locutus sum de reliquis
Gentibus, et de Idumæa universa, quæ dederunt terram
meam sibi in hereditatem cum gaudio, et toto corde,
et ex animo: et eiecerunt eam ut vastarent: **6** idcirco
vaticinare super humum Israel, et dices montibus, et
collibus, iugis, et vallibus: Hæc dicit Dominus Deus:
Ecce ego in zelo meo, et in furore meo locutus sum,
eo quod confusionem Gentium sustinueritis. **7** Idcirco
hæc dicit Dominus Deus: Ego levavi manum meam ut
Gentes, quæ in circuitu vestro sunt, ipsæ confusionem
suam portent. **8** Vos autem montes Israel ramos
vestros germinetis, et fructum vestrum afferatis
populo meo Israel: prope enim est ut veniat: **9** Quia
ecce ego ad vos, et convertar ad vos, et arabimini,
et accipietis sementem. **10** Et multiplicabo in vobis
homines, omnemque domum Israel: et habitabuntur
civitates, et ruinosa instaurabuntur. **11** Et replebo
vos hominibus, et iumentis: et multiplicabuntur, et
crescent: et habitare vos faciam sicut a principio,
bonisque donabo maioribus, quam habuistis ab initio:
et scietis quia ego Dominus. **12** Et adducam super
vos homines populum meum Israel, et hereditate
possidebunt te: et eris eis in hereditatem, et non addes
ultra ut absque eis sis. **13** Hæc dicit Dominus Deus:
Pro eo quod dicunt de vobis: Devoratrix hominum
es, et suffocans gentem tuam: **14** Propterea homines
non comedes amplius, et gentem tuam non necabis
ultra, ait Dominus Deus: **15** Nec auditam faciam in
te amplius confusionem Gentium, et opprobrium
populorum nequaquam portabis, et gentem tuam
non amittes amplius, ait Dominus Deus. **16** Et factum
est verbum Domini ad me, dicens: **17** Fili hominis
domus Israel habitaverunt in humo sua, et polluerunt
eam in viis suis, et in studiis suis iuxta immunditiam
menstruatæ facta est via eorum coram me. **18** Et effudi
indignationem meam super eos pro sanguine, quem
fuderunt super terram, et in idolis suis polluerunt
eam. **19** Et dispersi eos in Gentes, et ventilati sunt
in terras: iuxta vias eorum, et adinventiones eorum
iudicavi eos. **20** Et ingressi sunt ad Gentes, ad quas
introierunt, et polluerunt nomen sanctum meum,
cum diceretur de eis: Populus Domini iste est, et de
terra eius egressi sunt. **21** Et peperci nomini sancto
meo, quod polluerat domus Israel in Gentibus, ad
quas ingressi sunt. **22** Idcirco dices domui Israel: Hæc
dicit Dominus Deus: Non propter vos ego faciam,
domus Israel, sed propter nomen sanctum meum,
quod polluistis in Gentibus, ad quas intrastis. **23** Et
sanctificabo nomen meum magnum, quod pollutum
est inter Gentes, quod polluistis in medio earum:
ut sciant Gentes quia ego Dominus, ait Dominus
exercituum, cum sanctificatus fuero in vobis coram
eis: **24** Tollam quippe vos de Gentibus, et congregabo
vos de universis terris, et adducam vos in terram
vestram. **25** Et effundam super vos aquam mundam,
et mundabimini ab omnibus inquinamentis vestris, et
ab universis idolis vestris mundabo vos. **26** Et dabo
vobis cor novum, et spiritum novum ponam in medio
vestri: et auferam cor lapideum de carne vestra,
et dabo vobis cor carneum. **27** Et Spiritum meum
ponam in medio vestri: et faciam ut in præceptis meis
ambuletis, et iudicia mea custodiatis, et operemini. **28**
Et habitabitis in terra, quam dedi patribus vestris:
et eritis mihi in populum, et ego ero vobis in
Deum. **29** Et salvabo vos ex universis inquinamentis
vestris: et vocabo frumentum, et multiplicabo illud,
et non imponam vobis famem. **30** Et multiplicabo
fructum ligni, et genimina agri, ut non portetis ultra
opprobrium famis in gentibus. **31** Et recordabimini
viarum vestrarum pessimarum, studiorumque non
bonorum: et displicebunt vobis iniquitates vestræ,
et scelera vestra. **32** Non propter vos ego faciam,
ait Dominus Deus, notum sit vobis: confundimini,

et erubescite super viis vestris, domus Israel. 33
Hæc dicit Dominus Deus: In die, qua mundavero
vos ex omnibus iniquitatibus vestris, et inhabitari
fecero urbes, et instauravero ruinosa, 34 et terra
deserta fuerit exculta, quæ quondam erat desolata
in oculis omnis viatoris, 35 dicent: Terra illa inculta,
facta est ut hortus voluptatis: et civitates desertæ,
et destitutæ atque suffossæ, munitæ sederunt. 36
Et scient Gentes quæcumque derelictæ fuerint in
circuitu vestro, quia ego Dominus ædificavi dissipata,
plantavique inculta, ego Dominus locutus sim, et
fecerim. 37 Hæc dicit Dominus Deus: Adhuc in hoc
invenient me domus Israel, ut faciam eis: Multiplicabo
eos sicut gregem hominum, 38 ut gregem sanctum, ut
gregem Ierusalem in sollemnitatibus eius: Sic erunt
civitates desertæ, plenæ gregibus hominum: et scient
quia ego Dominus.

37 Facta est super me manus Domini, et eduxit
me in Spiritu Domini: et dimisit me in medio
campi, qui erat plenus ossibus: 2 Et circumduxit
me per ea in gyro: erant autem multa valde super
faciem campi, siccaque vehementer. 3 Et dixit ad
me: Fili hominis putasne vivent ossa ista? Et dixi:
Domine Deus, tu nosti. 4 Et dixit ad me: Vaticinare de
ossibus istis: et dices eis: Ossa arida audite verbum
Domini. 5 Hæc dicit Dominus Deus ossibus his: Ecce
ego intromittam in vos spiritum, et vivetis. 6 Et
dabo super vos nervos, et succrescere faciam super
vos carnes, et superextendam in vobis cutem: et
dabo vobis spiritum, et vivetis, et scietis quia ego
Dominus. 7 Et prophetavi sicut præceperat mihi:
factus est autem sonitus, prophetante me, et ecce
commotio: et accesserunt ossa ad ossa, unumquodque
ad iuncturam suam. 8 Et vidi, et ecce super ea nervi,
et carnes ascenderunt: et extenta est in eis cutis
desuper, et spiritum non habebant. 9 Et dixit ad me:
Vaticinare ad spiritum, vaticinare fili hominis, et dices
ad spiritum: Hæc dicit Dominus Deus: A quattuor
ventis veni spiritus, et insuffla super interfectos istos,
et reviviscant. 10 Et prophetavi sicut præceperat
mihi: et ingressus est in ea spiritus, et vixerunt:
steteruntque super pedes suos exercitus grandis
nimis valde. 11 Et dixit ad me: Fili hominis, ossa
hæc universa, domus Israel est: ipsi dicunt: Aruerunt
ossa nostra, et periit spes nostra, et abscissi sumus.
12 Propterea vaticinare, et dices ad eos: Hæc dicit
Dominus Deus: Ecce ego aperiam tumulos vestros, et
educam vos de sepulchris vestris populus meus: et
inducam vos in terram Israel. 13 Et scietis quia ego
Dominus, cum aparuero sepulchra vestra, et eduxero
vos de tumulis vestris popule meus: 14 Et dedero
Spiritum meum in vobis, et vixeritis, et requiescere
vos faciam super humum vestram: et scietis quia ego
Dominus locutus sum, et feci, ait Dominus Deus. 15
Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 16 Et tu
fili hominis sume tibi lignum unum: et scribe super
illud: Iudæ, et filiorum Israel sociorum eius: et tolle
lignum alterum, et scribe super illud: Ioseph ligno
Ephraim, et cunctæ domui Israel, sociorumque eius.
17 Et adiunge illa, unum ad alterum tibi in lignum
unum: et erunt in unionem in manu tua. 18 Cum
autem dixerint ad te filii populi tui loquentes: Nonne
indicas nobis quid in his tibi velis? 19 loqueris ad eos:
Hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego assumam lignum
Ioseph, quod est in manu Ephraim, et tribus Israel,
quæ sunt ei adiunctæ: et dabo eas pariter cum ligno
Iuda, et faciam eas in lignum unum: et erunt unum in
manu eius. 20 Erunt autem ligna, super quæ scripseris
in manu tua, in oculis eorum. 21 Et dices ad eos: Hæc
dicit Dominus Deus: Ecce ego assumam filios Israel de
medio nationum, ad quas abierunt: et congregabo
eos undique, et adducam eos ad humum suam. 22
Et faciam eos in gentem unam in terra in montibus
Israel, et rex unus erit omnibus imperans: et non
erunt ultra duæ gentes, nec dividentur amplius in
duo regna. 23 Neque polluentur ultra in idolis suis, et
abominationibus suis, et cunctis iniquitatibus suis:
et salvos eos faciam de universis sedibus, in quibus
peccaverunt, et emundabo eos: et erunt mihi populus,
et ego ero eis Deus. 24 Et servus meus David rex
super eos, et pastor unus erit omnium eorum: in
iudiciis meis ambulabunt, et mandata mea custodient,
et facient ea. 25 Et habitabunt super terram, quam
dedi servo meo Iacob, in qua habitaverunt patres
vestri: et habitabunt super eam ipsi, et filii eorum, et
filii filiorum eorum, usque in sempiternum: et David
servus meus princeps eorum in perpetuum. 26 Et
percutiam illis fœdus pacis, pactum sempiternum
erit eis: et fundabo eos, et multiplicabo, et dabo

sanctificationem meam in medio eorum in perpetuum.
27 Et erit tabernaculum meum in eis: et ero eis Deus, et
ipsi erunt mihi populus. 28 Et scient Gentes quia ego
Dominus Sanctificator Israel, cum fuerit sanctificatio
mea in medio eorum in perpetuum.

38 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 2
Fili hominis pone faciem tuam contra Gog,
terram Magog, principem capitis Mosoch, et Thubal:
et vaticinare de eo, 3 et dices ad eum: Hæc dicit
Dominus Deus: Ecce ego ad te Gog principem capitis
Mosoch et Thubal, 4 et circumagam te, et ponam
frenum in maxillis tuis: et educam te, et omnem
exercitum tuum, equos et equites vestitos loricis
universos, multitudinem magnam, hastam et clypeum
arripientium et gladium. 5 Persæ, Æthiopes, et Libyes
cum eis, omnes scutati et galeati. 6 Gomer, et universa
agmina eius, domus Thogorma, latera Aquilonis, et
totum robur eius, populique multi tecum. 7 Præpara,
et instrue te, et omnem multitudinem tuam, quæ
coacervata est ad te: et esto eis in præceptum. 8 Post
dies multos visitaberis: in novissimo annorum venies
ad terram, quæ reversa est a gladio, et congregata est
de populis multis ad montes Israel, qui fuerunt deserti
iugiter: hæc de populis educta est, et habitabunt in
ea confidenter universi. 9 Ascendens autem quasi
tempestas venies, et quasi nubes, ut operias terram
tu, et omnia agmina tua, et populi multi tecum.
10 Hæc dicit Dominus Deus: In die illa ascendent
sermones super cor tuum, et cogitabis cogitationem
pessimam: 11 et dices: Ascendam ad terram absque
muro: veniam ad quiescentes, habitantesque secure:
hi omnes habitant sine muro, vectes, et portæ non
sunt eis: 12 Ut diripias spolia, et invadas prædam, ut
inferas manum tuam super eos, qui deserti fuerant, et
postea restituti, et super populum, qui est congregatus
ex Gentibus, qui possidere cœpit, et esse habitator
umbilici terræ. 13 Saba, et Dedan, et negotiatores
Tharsis, et omnes leones eius dicent tibi: Numquid ad
sumenda spolia tu venis? Ecce ad diripiendam prædam
congregasti multitudinem tuam, ut tollas argentum,
et aurum, et auferas supellectilem, atque substantiam,
et diripias manubias infinitas. 14 Propterea vaticinare
fili hominis, et dices ad Gog: Hæc dicit Dominus Deus:
Numquid non in die illo, cum habitaverit populus
meus Israel confidenter, scies? 15 Et venies de loco
tuo a lateribus Aquilonis tu et populi multi tecum
ascensores equorum universi, cœtus magnus, et
exercitus vehemens. 16 Et ascendes super populum
meum Israel quasi nubes, ut operias terram. In
novissimis diebus eris, et adducam te super terram
meam: ut sciant Gentes me, cum sanctificatus fuero in
te in oculis eorum, o Gog. 17 Hæc dicit Dominus Deus:
Tu ergo ille es, de quo locutus sum in diebus antiquis
in manu servorum meorum prophetarum Israel,
qui prophetaverunt in diebus illorum temporum,
ut adducerem te super eos. 18 Et erit in die illa, in
die adventus Gog super terram Israel, ait Dominus
Deus, ascendet indignatio mea in furore meo. 19 Et in
zelo meo, in igne iræ meæ locutus sum. Quia in die
illa erit commotio magna super terram Israel: 20 et
commovebuntur a facie mea pisces maris, et volucres
cæli, et bestiæ agri, et omne reptile, quod movetur
super humum, cunctique homines, qui sunt super
faciem terræ: et subvertentur montes, et cadent sepes,
et omnis murus corruet in terram. 21 Et convocabo
adversus eum in cunctis montibus meis gladium,
ait Dominus Deus: gladius uniuscuiusque in fratrem
suum dirigetur. 22 Et iudicabo eum peste, et sanguine,
et imbre vehementi et lapidibus immensis: ignem,
et sulphur pluam super eum, et super exercitum
eius, et super populos multos, qui sunt cum eo. 23 Et
magnificabor, et sanctificabor: et notus ero in oculis
multarum gentium, et scient quia ego Dominus.

39 Tu autem fili hominis vaticinare adversum Gog,
et dices: Hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego
super te Gog principem capitis Mosoch et Thubal:
2 et circumagam te, et educam te, et ascendere te
faciam de lateribus Aquilonis: et adducam te super
montes Israel. 3 Et percutiam arcum tuum in manu
sinistra tua, et sagittas tuas de manu dextera tua
deiiciam. 4 Super montes Israel cades tu, et omnia
agmina tua, et populi tui, qui sunt tecum: feris,
avibus, omnique volatili, et bestiis terræ dedi te ad
devorandum. 5 Super faciem agri cades: quia ego
locutus sum, ait Dominus Deus. 6 Et immittam ignem
in Magog, et in his, qui habitant in insulis confidenter:
et scient quia ego Dominus. 7 Et nomen sanctum
meum notum faciam in medio populi mei Israel,

et non polluam nomen sanctum meum amplius: et
scient Gentes quia ego Dominus, Sanctus Israel. 8 Ecce
venit, et factum est, ait Dominus Deus: hæc est dies,
de qua locutus sum. 9 Et egredientur habitatores de
civitatibus Israel, et succendent et comburent arma,
clypeum, et hastas, arcum, et sagittas, et baculos
manuum, et contos: et succendent ea igni septem
annis. 10 Et non portabunt ligna de regionibus, neque
succident de saltibus: quoniam arma succendent igni,
et deprædabuntur eos, quibus prædæ fuerant, et
diripient vastatores suos, ait Dominus Deus. 11 Et erit
in die illa: dabo Gog locum nominatum sepulchrum
in Israel: vallem viatorum ad Orientem maris, quæ
obstupescere faciet prætereuntes: et sepelient ibi
Gog, et omnem multitudinem eius, et vocabitur vallis
multitudinis Gog. 12 Et sepelient eos domus Israel,
ut mundent terram septem mensibus. 13 Sepeliet
autem eum omnis populus terræ, et erit eis nominata
dies, in qua glorificatus sum, ait Dominus Deus.
14 Et viros iugiter constituent lustrantes terram,
qui sepeliant, et requirant eos, qui remanserant
super faciem terræ, ut emundent eam: post menses
autem septem quærere incipient. 15 Et circuibunt
peragrantes terram: cumque viderint os hominis,
statuent iuxta illud titulum, donec sepeliant illud
pollinctores in valle multitudinis Gog. 16 Nomen
autem civitatis Amona, et mundabunt terram. 17
Tu ergo fili hominis, hæc dicit Dominus Deus: Dic
omni volucri, et universis avibus, cunctisque bestiis
agri: Convenite, properate, concurrite undique ad
victimam meam, quam ego immolo vobis, victimam
grandem super montes Israel: ut comedatis carnem,
et bibatis sanguinem. 18 Carnes fortium comedetis,
et sanguinem principum terræ bibetis: arietum, et
agnorum, et hircorum, taurorumque et altilium,
et pinguium omnium. 19 Et comedetis adipem in
saturitatem, et bibetis sanguinem in ebrietatem, de
victima, quam ego immolabo vobis: 20 et saturabimini
super mensam meam de equo, et equite forti, et de
universis viris bellatoribus, ait Dominus Deus. 21 Et
ponam gloriam meam in Gentibus: et videbunt omnes
gentes iudicium meum, quod fecerim, et manum
meam, quam posuerim super eos. 22 Et scient domus
Israel quia ego Dominus Deus eorum a die illa, et
deinceps. 23 Et scient Gentes quoniam in iniquitate
sua capta sit domus Israel, eo quod dereliquerint me,
et absconderim faciem meam ab eis: et tradiderim eos
in manus hostium, et ceciderint in gladio universi.
24 Iuxta immunditiam eorum, et scelus feci eis, et
abscondi faciem meam ab illis. 25 Propterea hæc
dicit Dominus Deus: Nunc reducam captivitatem
Iacob, et miserebor omnis domus Israel: et assumam
zelum pro nomine sancto meo. 26 Et portabunt
confusionem suam, et omnem prævaricationem,
qua prævaricati sunt in me, cum habitaverint in
terra sua confidenter neminem formidantes: 27 et
reduxero eos de populis, et congregavero de terris
inimicorum suorum, et sanctificatus fuero in eis, in
oculis gentium plurimarum. 28 Et scient quia ego
Dominus Deus eorum, eo quod transtulerim eos in
nationes; et congregaverim eos super terram suam,
et non dereliquerim quemquam ex eis ibi. 29 Et
non abscondam ultra faciem meam ab eis, eo quod
effuderim Spiritum meum super omnem domum
Israel, ait Dominus Deus.

40 In vigesimo quinto anno transmigrationis nostræ,
in exordio anni, decima mensis, quartodecimo
anno postquam percussa est civitas: in ipsa hac
die facta est super me manus Domini, et adduxit
me illuc. 2 In visionibus Dei adduxit me in terram
Israel, et dimisit me super montem excelsum nimis:
super quem erat quasi ædificium civitatis vergentis
ad Austrum. 3 Et introduxit me illuc: et ecce vir,
cuius erat species quasi species æris, et funiculus
lineus in manu eius, et calamus mensuræ in manu
eius: stabat autem in porta. 4 Et locutus est ad me
idem vir: Fili hominis vide oculis tuis, et auribus
tuis audi, et pone cor tuum in omnia, quæ ego
ostendam tibi: quia ut ostendantur tibi adductus es
huc: annuncia omnia, quæ tu vides, domui Israel. 5 Et
ecce murus forinsecus in circuitu domus undique,
et in manu viri calamus mensuræ sex cubitorum,
et palmo: et mensus est latitudinem ædificii calamo
uno, altitudinem quoque calamo uno. 6 Et venit ad
portam quæ respiciebat viam orientalem, et ascendit
per gradus eius: et mensus est limen portæ calamo
uno latitudinem, id est, limen unum calamo uno in
latitudine: 7 et thalamum uno calamo in longum,
et uno calamo in latum: et inter thalamos, quinque

cubitos: 8 et limen portæ iuxta vestibulum portæ
intrinsecus, calamo uno. 9 Et mensus est vestibulum
portæ octo cubitorum, et frontem eius duobus cubitis:
vestibulum autem portæ erat intrinsecus. 10 Porro
thalami portæ ad viam Orientalem, tres hinc et tres
inde: mensura una trium, et mensura una frontium
ex utraque parte. 11 Et mensus est latitudinem liminis
portæ, decem cubitorum: et longitudinem portæ,
tredecim cubitorum: 12 Et marginem ante thalamos
cubiti unius: et cubitus unus finis utrimque: thalami
autem, sex cubitorum erant hinc et inde. 13 Et mensus
est portam a tecto thalami, usque ad tectum eius,
latitudinem vigintiquinque cubitorum: ostium contra
ostium. 14 Et fecit frontes per sexaginta cubitos: et
ad frontem atrium portæ undique per circuitum.
15 Et ante faciem portæ, quæ pertingebat usque
ad faciem vestibuli portæ interioris, quinquaginta
cubitos. 16 Et fenestras obliquas in thalamis, et in
frontibus eorum, quæ erant intra portam undique
per circuitum: similiter autem erant et in vestibulis
fenestræ per gyrum intrinsecus, et ante frontes
pictura palmarum. 17 Et eduxit me ad atrium exterius,
et ecce gazophylacia, et pavimentum stratum lapide in
atrio per circuitum: triginta gazophylacia in circuitu
pavimenti. 18 Et pavimentum in fronte portarum
secundum longitudinem portarum erat inferius. 19 Et
mensus est latitudinem a facie portæ inferioris usque
ad frontem atrii interioris extrinsecus, centum cubitos
ad Orientem, et ad Aquilonem. 20 Portam quoque, quæ
respiciebat viam Aquilonis atrii exterioris, mensus
est tam in longitudine, quam in latitudine. 21 Et
thalamos eius tres hinc, et tres inde: et frontem
eius, et vestibulum eius secundum mensuram portæ
prioris, quinquaginta cubitorum longitudinem eius, et
latitudinem viginti quinque cubitorum. 22 Fenestræ
autem eius, et vestibulum, et sculpturæ secundum
mensuram portæ, quæ respiciebat ad Orientem: et
septem graduum erat ascensus eius, et vestibulum
ante eam. 23 Et porta atrii interioris contra portam
Aquilonis, et Orientalem: et mensus est a porta usque
ad portam centum cubitos. 24 Et eduxit me ad viam
australem, et ecce porta, quæ respiciebat ad Austrum:
et mensus est frontem eius, et vestibulum eius iuxta
mensuras superiores. 25 Et fenestras eius, et vestibula
in circuitu, sicut fenestras ceteras: quinquaginta
cubitorum longitudine, et latitudine vigintiquinque
cubitorum. 26 Et in gradibus septem ascendebatur ad
eam: et vestibulum ante fores eius: et cælatæ palmæ
erant, una hinc, et altera inde in fronte eius. 27 Et porta
atrii interioris in via australi: et mensus est a porta
usque ad portam in via australi, centum cubitos. 28 Et
introduxit me in atrium interius ad portam australem:
et mensus est portam iuxta mensuras superiores. 29
Thalamum eius, et frontem eius, et vestibulum eius
eisdem mensuris: et fenestras eius, et vestibulum
eius in circuitu quinquaginta cubitos longitudinis, et
latitudinis vigintiquinque cubitos. 30 Et vestibulum
per gyrum longitudine vigintiquinque cubitorum, et
latitudine quinque cubitorum. 31 Et vestibulum eius
ad atrium exterius, et palmas eius in fronte: et octo
gradus erant, quibus ascendebatur per eam. 32 Et
introduxit me in atrium interius per viam orientalem:
et mensus est portam secundum mensuras superiores.
33 Thalamum eius, et frontem eius, et vestibulum
eius sicut supra: et fenestras eius, et vestibula eius
in circuitu, longitudine quinquaginta cubitorum, et
latitudine vigintiquinque cubitorum. 34 Et vestibulum
eius, id est, atrii exterioris: et palmæ cælatæ in
fronte eius hinc et inde: et in octo gradibus ascensus
eius. 35 Et introduxit me ad portam, quæ respiciebat
ad Aquilonem: et mensus est secundum mensuras
superiores. 36 Thalamum eius, et frontem eius, et
vestibulum eius, et fenestras eius per circuitum,
longitudine quinquaginta cubitorum, et latitudine
vigintiquinque cubitorum. 37 Et vestibulum eius
respiciebat ad atrium exterius: et cælatura palmarum
in fronte eius hinc et inde: et in octo gradibus
ascensus eius. 38 Et per singula gazophylacia ostium
in frontibus portarum: ibi lavabant holocaustum. 39 Et
in vestibulo portæ, duæ mensæ hinc, et duæ mensæ
inde: ut immoletur super eas holocaustum, et pro
peccato, et pro delicto. 40 Et ad latus exterius, quod
ascendit ad ostium portæ, quæ pergit ad Aquilonem,
duæ mensæ: et ad latus alterum ante vestibulum
portæ, duæ mensæ. 41 Quattuor mensæ hinc, et
quattuor mensæ inde: per latera portæ octo mensæ
erant, super quas immolabant. 42 Quattuor autem
mensæ ad holocaustum, de lapidibus quadris extructæ:
longitudine cubiti unius et dimidii: et latitudine cubiti
unius et dimidii: et altitudine cubiti unius: super

quas ponant vasa, in quibus immolatur holocaustum,
et victima. 43 Et labia earum palmi unius, reflexa
intrinsecus per circuitum: super mensas autem carnes
oblationis. 44 Et extra portam interiorem gazophylacia
cantorum in atrio interiori, quod erat in latere portæ
respicientis ad Aquilonem: et facies eorum contra
viam Australem, una ex latere portæ Orientalis, quæ
respiciebat ad viam Aquilonis. 45 Et dixit ad me: Hoc
est gazophylacium, quod respicit viam Meridianam,
sacerdotum erit, qui excubant in custodiis templi. 46
Porro gazophylacium, quod respicit ad viam Aquilonis,
sacerdotum erit, qui excubant ad ministerium altaris.
Isti sunt filii Sadoc, qui accedunt de filiis Levi ad
Dominum ut ministrent ei. 47 Et mensus est atrium
longitudine centum cubitorum, et latitudine centum
cubitorum per quadrum: et altare ante faciem templi.
48 Et introduxit me in vestibulum templi: et mensus est
vestibulum quinque cubitis hinc, et quinque cubitis
inde: et latitudinem portæ trium cubitorum hinc,
et trium cubitorum inde. 49 Longitudinem autem
vestibuli viginti cubitorum, et latitudinem undecim
cubitorum, et octo gradibus ascendebatur ad eam. Et
columnæ erant in frontibus: una hinc, et altera inde.

41 Et introduxit me in templum, et mensus est
frontes, sex cubitos latitudinis hinc, et sex
cubitos latitudinis inde, latitudinem tabernaculi. 2 Et
latitudo portæ, decem cubitorum erat: et latera portæ,
quinque cubitis hinc, et quinque cubitis inde: et
mensus est longitudinem eius quadraginta cubitorum,
et latitudinem viginti cubitorum. 3 Et introgressus
intrinsecus mensus est in fronte portæ duos cubitos: et
portam, sex cubitorum: et latitudinem portæ, septem
cubitorum. 4 Et mensus est longitudinem eius viginti
cubitorum, et latitudinem eius viginti cubitorum,
ante faciem templi: et dixit ad me: Hoc est Sanctum
Sanctorum. 5 Et mensus est parietem domus sex
cubitorum: et latitudinem lateris quattuor cubitorum
undique per circuitum domus. 6 Latera autem, latus
ad latus, bis triginta tria: et erant eminentia, quæ
ingrederentur per parietem domus, in lateribus per
circuitum, ut continerent, et non attingerent parietem
templi. 7 Et platea erat in rotundum, ascendens
sursum per cochleam, et in cœnaculum templi
deferebat per gyrum: idcirco latius erat templum in
superioribus: et sic de inferioribus ascendebatur ad
superiora in medium. 8 Et vidi in domo altitudinem
per circuitum, fundata latera ad mensuram calami
sex cubitorum spatio: 9 et latitudinem per parietem
lateris forinsecus quinque cubitorum: et erat interior
domus in lateribus domus. 10 Et inter gazophylacia
latitudinem viginti cubitorum in circuitu domus
undique, 11 et ostium lateris ad orationem: ostium
unum ad viam Aquilonis, et ostium unum ad viam
Australem: et latitudinem loci ad orationem, quinque
cubitorum in circuitu. 12 Et ædificium, quod erat
separatum, versumque ad viam respicientem ad
mare, latitudinis septuaginta cubitorum. Paries autem
ædificii, quinque cubitorum latitudinis per circuitum:
et longitudo eius nonaginta cubitorum. 13 Et mensus
est domus longitudinem, centum cubitorum: et
quod separatum erat ædificium, et parietes eius,
longitudinis centum cubitorum. 14 Latitudo autem
ante faciem domus et eius, quod erat separatum
contra Orientem, centum cubitorum. 15 Et mensus
est longitudinem ædificii contra faciem eius, quod
erat separatum ad dorsum: ethecas ex utraque parte
centum cubitorum: et templum interius, et vestibula
atrii. 16 Limina, et fenestras obliquas, et ethecas in
circuitu per tres partes, contra uniuscuiusque limen,
stratumque ligno per gyrum in circuitu: terra autem
usque ad fenestras, et fenestræ clausæ super ostia,
17 et usque ad domum interiorem, et forinsecus per
omnem parietem in circuitu intrinsecus, et forinsecus,
ad mensuram. 18 Et fabrefacta cherubim et palmæ: et
palma inter cherub et cherub, duasque facies habebat
cherub. 19 Faciem hominis iuxta palmam ex hac
parte, et faciem leonis iuxta palmam ex alia parte:
expressam per omnem domum in circuitu. 20 De terra
usque ad superiora portæ, cherubim, et palmæ cælatæ
erant in pariete templi. 21 Limen quadrangulum, et
facies sanctuarii, aspectus contra aspectum. 22 Altaris
lignei trium cubitorum altitudo: et longitudo eius
duorum cubitorum: et anguli eius, et longitudo eius,
et parietes eius lignei. Et locutus est ad me: Hæc
est mensa coram Domino. 23 Et duo ostia erant in
templo, et in sanctuario. 24 Et in duobus ostiis ex
utraque parte bina erant ostiola, quæ in se invicem
plicabantur: bina enim ostia erant ex utraque parte
ostiorum. 25 Et cælata erant in ipsis ostiis templi

cherubim, et sculpturæ palmarum, sicut in parietibus
quoque expressæ erant: quam ob rem et grossiora
erant ligna in vestibuli fronte forinsecus. 26 Super
quæ fenestræ obliquæ, et similitudo palmarum hinc
atque inde in humerulis vestibuli: secundum latera
domus, latitudinemque parietum.

42 Et eduxit me in atrium exterius per viam
ducentem ad Aquilonem, et introduxit me
in gazophylacium, quod erat contra separatum
ædificium, et contra ædem vergentem ad Aquilonem.
2 In facie longitudinis, centum cubitos ostii Aquilonis:
et latitudinis quinquaginta cubitos, 3 contra viginti
cubitos atrii interioris, et contra pavimentum stratum
lapide atrii exterioris, ubi erat porticus iuncta porticui
triplici. 4 Et ante gazophylacia deambulatio decem
cubitorum latitudinis, ad interiora respiciens viæ
cubiti unius. Et ostia eorum ad Aquilonem: 5 Ubi
erant gazophylacia in superioribus humiliora: quia
supportabant porticus, quæ ex illis eminebant de
inferioribus, et de mediis ædificii. 6 Tristega enim
erant, et non habebant columnas, sicut erant columnæ
atriorum: propterea eminebant de inferioribus,
et de mediis a terra cubitis quinquaginta. 7 Et
peribolus exterior secundum gazophylacia, quæ erant
in via atrii exterioris ante gazophylacia: longitudo
eius quinquaginta cubitorum. 8 Quia longitudo
erat gazophylaciorum atrii exterioris quinquaginta
cubitorum: et longitudo ante faciem templi, centum
cubitorum. 9 Et erat subter gazophylacia hæc introitus
ab Oriente ingredientium in ea de atrio exteriori. 10
In latitudine periboli atrii, quod erat contra viam
Orientalem, in faciem ædificii separati, et erant
ante ædificium gazophylacia. 11 Et via ante faciem
eorum iuxta similitudinem gazophylaciorum, quæ
erant in via Aquilonis: secundum longitudinem
eorum, sic et latitudo eorum: et omnis introitus
eorum, et similitudines, et ostia eorum 12 secundum
ostia gazophylaciorum, quæ erant in via respiciente
ad Notum: ostium in capite viæ: quæ via erat
ante vestibulum separatum per viam Orientalem
ingredientibus. 13 Et dixit ad me: Gazophylacia
Aquilonis, et gazophylacia Austri, quæ sunt ante
ædificium separatum: hæc sunt gazophylacia sancta:
in quibus vescuntur sacerdotes, qui appropinquant ad
Dominum in Sancta Sanctorum: ibi ponent Sancta
Sanctorum, et oblationem pro peccato, et pro delicto:
locus enim sanctus est. 14 Cum autem ingressi
fuerint sacerdotes, non egredientur de sanctis in
atrium exterius: et ibi reponent vestimenta sua, in
quibus ministrant, quia sancta sunt: vestienturque
vestimentis aliis, et sic procedent ad populum. 15
Cumque complesset mensuras domus interioris,
eduxit me per viam portæ, quæ respiciebat ad viam
Orientalem: et mensus est eam undique per circuitum.
16 Mensus est autem contra ventum Orientalem
calamo mensuræ, quingentos calamos in calamo
mensuræ per circuitum. 17 Et mensus est contra
ventum Aquilonis quingentos calamos in calamo
mensuræ per gyrum. 18 Et ad ventum Australem
mensus est quingentos calamos in calamo mensuræ
per circuitum. 19 Et ad ventum Occidentalem mensus
est quingentos calamos in calamo mensuræ. 20 Per
quattuor ventos mensus est murum eius undique per
circuitum, longitudinem quingentorum cubitorum,
et latitudinem quingentorum cubitorum dividentem
inter sanctuarium et vulgi locum.

43 Et duxit me ad portam, quæ respiciebat ad
viam Orientalem. 2 Et ecce gloria Dei Israel
ingrediebatur per viam Orientalem: et vox erat ei
quasi vox aquarum multarum, et terra splendebat a
maiestate eius. 3 Et vidi visionem secundum speciem,
quam videram, quando venit ut disperderet civitatem:
et species secundum aspectum, quem videram iuxta
fluvium Chobar: et cecidi super faciem meam. 4
Et maiestas Domini ingressa est templum per viam
portæ, quæ respiciebat ad Orientem. 5 Et elevavit
me Spiritus, et introduxit me in atrium interius: et
ecce repleta erat gloria Domini domus. 6 Et audivi
loquentem ad me de domo, et vir qui stabat iuxta me,
7 dixit ad me: Fili hominis, locus solii mei, et locus
vestigiorum pedum meorum, ubi habito in medio
filiorum Israel in æternum: et non polluent ultra
domus Israel nomen sanctum meum, ipsi, et reges
eorum in fornicationibus suis, et in ruinis regum
suorum, et in excelsis. 8 Qui fabricati sunt limen suum
iuxta limen meum, et postes suos iuxta postes meos:
et murus erat inter me et eos: et polluerunt nomen
sanctum meum in abominationibus, quas fecerunt:

propter quod consumpsi eos in ira mea. 9 Nunc
ergo repellant procul fornicationem suam, et ruinas
regum suorum a me: et habitabo in medio eorum
semper. 10 Tu autem fili hominis ostende domui
Israel templum, et confundantur ab iniquitatibus
suis, et metiantur fabricam: 11 et erubescant ex
omnibus, quæ fecerunt: Figuram domus, et fabricæ
eius exitus, et introitus, et omnem descriptionem
eius, et universa præcepta eius, cunctumque ordinem
eius, et omnes leges eius ostende eis, et scribes in
oculis eorum: ut custodiant omnes descriptiones
eius, et præcepta illius, et faciant ea. 12 Ista est
lex domus in summitate montis: Omnis finis eius
in circuitu, Sanctum Sanctorum est: hæc est ergo
lex domus. 13 Istæ autem mensuræ altaris in cubito
verissimo, qui habebat cubitum, et palmum: in sinu
eius erat cubitus et cubitus in latitudine, et definitio
eius usque ad labium eius, et in circuitu, palmus
unus. Hæc quoque erat fossa altaris. 14 Et de sinu
terræ usque ad crepidinem novissimam duo cubiti, et
latitudo cubiti unius: et a crepidine minore usque ad
crepidinem maiorem quattuor cubiti, et latitudo cubiti
unius. 15 Ipse autem Ariel quattuor cubitorum: et ab
Ariel usque ad sursum, cornua quattuor. 16 Et Ariel
duodecim cubitorum in longitudine per duodecim
cubitos latitudinis: quadrangulatum æquis lateribus.
17 Et crepido quattuordecim cubitorum longitudinis
per quattuordecim cubitos latitudinis in quattuor
angulis eius: et corona in circuitu eius dimidii cubiti,
et sinus eius unius cubiti per circuitum: gradus autem
eius versi ad Orientem. 18 Et dixit ad me: Fili hominis,
hæc dicit Dominus Deus: Hi sunt ritus altaris in
quacumque die fuerit fabricatum: ut offeratur super
illud holocaustum, et effundatur sanguis. 19 Et dabis
sacerdotibus, et Levitis, qui sunt de semine Sadoc, qui
accedunt ad me, ait Dominus Deus, ut offerant mihi
vitulum de armento pro peccato. 20 Et assumens de
sanguine eius, pones super quattuor cornua eius, et
super quattuor angulos crepidinis, et super coronam
in circuitu: et mundabis illud, et expiabis. 21 Et tolles
vitulum, qui oblatus fuerit pro peccato: et combures
eum in separato loco domus extra sanctuarium. 22 Et
in die secunda offeres hircum caprarum immaculatum
pro peccato: et expiabunt altare, sicut expiaverunt in
vitulo. 23 Cumque compleveris expians illud, offeres
vitulum de armento immaculatum, et arietem de
grege immaculatum. 24 Et offeres eos in conspectu
Domini: et mittent sacerdotes super eos sal, et offerent
eos holocaustum Domino. 25 Septem diebus facies
hircum pro peccato quotidie: et vitulum de armento,
et arietem de pecoribus immaculatos offerent. 26
Septem diebus expiabunt altare, et mundabunt illud:
et implebunt manum eius. 27 Expletis autem diebus,
in die octava et ultra, facient sacerdotes super altare
holocausta vestra, et quæ pro pace offerunt: et
placatus ero vobis, ait Dominus Deus.

44 Et convertit me ad viam portæ sanctuarii
exterioris, quæ respiciebat ad Orientem: et erat
clausa. 2 Et dixit Dominus ad me: Porta hæc clausa
erit: non aperietur, et vir non transibit per eam:
quoniam Dominus Deus Israel ingressus est per eam,
eritque clausa 3 principi. Princeps ipse sedebit in ea,
ut comedat panem coram Domino: per viam portæ
vestibuli ingredietur, et per viam eius egredietur. 4 Et
adduxit me per viam portæ Aquilonis in conspectu
domus: et vidi, et ecce implevit gloria Domini domum
Domini: et cecidi in faciem meam. 5 Et dixit ad me
Dominus: Fili hominis pone cor tuum, et vide oculis
tuis, et auribus tuis audi omnia, quæ ego loquor
ad te de universis ceremoniis domus Domini, et
de cunctis legibus eius: et pones cor tuum in viis
templi per omnes exitus sanctuarii. 6 Et dices ad
exasperantem me domum Israel: Hæc dicit Dominus
Deus: Sufficiant vobis omnia scelera vestra domus
Israel: 7 eo quod inducitis filios alienos incircumcisos
corde, et incircumcisos carne, ut sint in sanctuario
meo, et polluant domum meam: et offertis panes meos,
adipem, et sanguinem: et dissolvitis pactum meum in
omnibus sceleribus vestris. 8 Et non servastis præcepta
sanctuarii mei: et posuistis custodes observationum
mearum in sanctuario meo vobismetipsis. 9 Hæc dicit
Dominus Deus: Omnis alienigena incircumcisus corde,
et incircumcisus carne, non ingredietur sanctuarium
meum, omnis filius alienus qui est in medio filiorum
Israel. 10 Sed et Levitæ, qui longe recesserunt a me in
errore filiorum Israel, et erraverunt a me post idola
sua, et portaverunt iniquitatem suam: 11 erunt in
sanctuario meo æditui, et ianitores portarum domus,
et ministri domus: ipsi mactabunt holocausta, et

victimas populi: et ipsi stabunt in conspectu eorum, ut
ministrent eis. 12 Pro eo quod ministraverunt illis in
conspectu idolorum suorum, et facti sunt domui Israel
in offendiculum iniquitatis: idcirco levavi manum
meam super eos, ait Dominus Deus, et portabunt
iniquitatem suam: 13 et non appropinquabunt ad
me ut sacerdotio fungantur mihi, neque accedent ad
omne sanctuarium meum iuxta Sancta Sanctorum:
sed portabunt confusionem suam, et scelera sua
quæ fecerunt. 14 Et dabo eos ianitores domus in
omni ministerio eius, et in universis, quæ fient in
ea. 15 Sacerdotes autem et Levitæ filii Sadoc, qui
custodierunt ceremonias sanctuarii mei, cum errarent
filii Israel a me, ipsi accedent ad me ut ministrent mihi:
et stabunt in conspectu meo ut offerant mihi adipem,
et sanguinem, ait Dominus Deus. 16 Ipsi ingredientur
sanctuarium meum, et ipsi accedent ad mensam meam
ut ministrent mihi, et custodiant ceremonias meas. 17
Cumque ingredientur portas atrii interioris, vestibus
lineis induentur: nec ascendet super eos quidquam
laneum, quando ministrant in portis atrii interioris
et intrinsecus. 18 Vittæ lineæ erunt in capitibus
eorum, et feminalia linea erunt in lumbis eorum, et
non accingentur in sudore. 19 Cumque egredientur
atrium exterius ad populum, exuent se vestimentis
suis, in quibus ministraverant, et reponent ea in
gazophylacio sanctuarii, et vestient se vestimentis
aliis: et non sanctificabunt populum in vestibus suis.
20 Caput autem suum non radent, neque comam
nutrient: sed tondentes attondent capita sua. 21 Et
vinum non bibet omnis sacerdos quando ingressurus
est atrium interius. 22 Et viduam, et repudiatam
non accipient uxores, sed virgines de semine domus
Israel: sed et viduam, quæ fuerit vidua a sacerdote,
accipient. 23 Et populum meum docebunt quid sit inter
sanctum et pollutum, et inter mundum et immundum
ostendent eis. 24 Et cum fuerit controversia, stabunt
in iudiciis meis, et iudicabunt: leges meas, et præcepta
mea in omnibus sollemnitatibus meis custodient,
et Sabbata mea sanctificabunt. 25 Et ad mortuum
hominem non ingredientur, ne polluantur, nisi ad
patrem et matrem, et filium et filiam, et fratrem et
sororem, quæ alterum virum non habuerit: in quibus
contaminabuntur. 26 Et postquam fuerit emundatus,
septem dies numerabuntur ei. 27 Et in die introitus sui
in sanctuarium ad atrium interius ut ministret mihi
in sanctuario, offeret pro peccato suo, ait Dominus
Deus. 28 Non erit autem eis hereditas, ego hereditas
eorum: et possessionem non dabitis eis in Israel, ego
enim possessio eorum. 29 Victimam et pro peccato et
pro delicto ipsi comedent: et omne votum in Israel
ipsorum erit. 30 Et primitiva omnium primogenitorum,
et omnia libamenta ex omnibus, quæ offeruntur,
sacerdotum erunt: et primitiva ciborum vestrorum
dabitis sacerdoti, ut reponat benedictionem domui
tuæ. 31 Omne morticinum, et captum a bestia de
avibus et de pecoribus non comedent sacerdotes.

45 Cumque cœperitis terram dividere sortito,
separate primitias Domino, sanctificatum de
terra, longitudine vigintiquinque millia, et latitudine
decem millia: sanctificatum erit in omni termino eius
per circuitum. 2 Et erit ex omni parte sanctificatum
quingentos per quingentos, quadrifariam per
circuitum: et quinquaginta cubitis in suburbana
eius per gyrum. 3 Et a mensura ista mensurabis
longitudinem vigintiquinque millium, et latitudinem
decem millium, et in ipso erit templum, Sanctumque
Sanctorum. 4 Sanctificatum de terra erit sacerdotibus
ministris sanctuarii, qui accedunt ad ministerium
Domini: et erit eis locus in domos, et in sanctuarium
sanctitatis. 5 Vigintiquinque autem millia longitudinis,
et decem millia latitudinis erunt Levitis, qui ministrant
domui: ipsi possidebunt viginti gazophylacia. 6
Et possessionem civitatis dabitis quinque millia
latitudinis, et longitudinis vigintiquinque millia
secundum separationem sanctuarii, omni domui
Israel. 7 Principi quoque hinc et inde in separationem
sanctuarii, et in possessionem civitatis, contra faciem
separationis sanctuarii, et contra faciem possessionis
urbis: a latere Maris usque ad Mare, et a latere
Orientis usque ad Orientem: Longitudinis autem iuxta
unamquamque partem a termino Occidentali usque
ad terminum Orientalem. 8 De terra erit ei possessio
in Israel: et non depopulabuntur ultra principes
populum meum: sed terram dabunt domui Israel
secundum tribus eorum. 9 Hæc dicit Dominus Deus:
Sufficiat vobis principes Israel: iniquitatem et rapinas
intermittite, et iudicium et iustitiam facite, separate
confinia vestra a populo meo, ait Dominus Deus. 10

Statera iusta, et ephi iustum, et batus iustus erit vobis.
11 Ephi, et batus æqualia, et unius mensuræ erunt: ut
capiat decimam partem cori batus, et decimam partem
cori ephi: iuxta mensuram cori erit æqua libratio
eorum. 12 Siclus autem viginti obolos habet. Porro
viginti sicli, et vigintiquinque sicli, et quindecim sicli,
mnam faciunt. 13 Et hæ sunt primitiæ, quas tolletis:
sextam partem ephi de coro frumenti, et sextam
partem ephi de coro hordei. 14 Mensura quoque olei,
batus olei, decima pars cori est: et decem bati corum
faciunt: quia decem bati implent corum. 15 Et arietem
unum de grege ducentorum de his, quæ nutriunt
Israel in sacrificium, et in holocaustum, et in pacifica,
ad expiandum pro eis, ait Dominus Deus. 16 Omnis
populus terræ tenebitur primitiis his principi in Israel.
17 Et super principem erunt holocausta, et sacrificium,
et libamina in sollemnitatibus, et in Calendis, et in
Sabbatis, et in universis sollemnitatibus domus Israel:
ipse faciet pro peccato sacrificium, et holocaustum,
et pacifica ad expiandum pro domo Israel. 18 Hæc
dicit Dominus Deus: In primo mense, una mensis
sumes vitulum de armento immaculatum, et expiabis
sanctuarium. 19 Et tollet sacerdos de sanguine quod
erit pro peccato: et ponet in postibus domus, et in
quattuor angulis crepidinis altaris, et in postibus portæ
atrii interioris. 20 Et sic facies in septima mensis pro
unoquoque, qui ignoravit, et errore deceptus est, et
expiabis pro domo. 21 In primo mense, quartadecima
die mensis erit vobis Paschæ sollemnitas: septem
diebus azyma comedentur. 22 Et faciet princeps in
die illa pro se, et pro universo populo terræ, vitulum
pro peccato. 23 Et in septem dierum sollemnitate
faciet holocaustum Domino septem vitulos, et septem
arietes immaculatos quotidie septem diebus: et pro
peccato hircum caprarum quotidie. 24 Et sacrificium
ephi per vitulum, et ephi per arietem faciet: et olei
hin per singula ephi. 25 Septimo mense, quintadecima
die mensis in sollemnitate faciet sicut supra dicta
sunt per septem dies: tam pro peccato, quam pro
holocausto, et in sacrificio, et in oleo.

46 Hæc dicit Dominus Deus: Porta atrii interioris,
quæ respicit ad Orientem, erit clausa sex diebus,
in quibus opus fit: die autem Sabbati aperietur,
sed et in die Calendarum aperietur. 2 Et intrabit
princeps per viam vestibuli portæ deforis, et stabit
in limine portæ: et facient sacerdotes holocaustum
eius, et pacifica eius: et adorabit super limen portæ,
et egredietur: porta autem non claudetur usque ad
vesperam. 3 Et adorabit populus terræ ad ostium
portæ illius in Sabbatis, et in Calendis coram Domino.
4 Holocaustum autem hoc offeret princeps Domino:
in die Sabbati sex agnos immaculatos, et arietem
immaculatum. 5 Et sacrificium ephi per arietem: in
agnis autem sacrificium quod dederit manus eius: et
olei hin per singula ephi. 6 In die autem Calendarum
vitulum de armento immaculatum: et sex agni, et
arietes immaculati erunt. 7 Et ephi per vitulum,
ephi quoque per arietem faciet sacrificium: de agnis
autem, sicut invenerit manus eius: et olei hin per
singula ephi. 8 Cumque ingressurus est princeps,
per viam vestibuli portæ ingrediatur, et per eamdem
viam exeat. 9 Et cum intrabit populus terræ in
conspectu Domini in sollemnitatibus: qui ingreditur
per portam Aquilonis, ut adoret, egrediatur per
viam portæ Meridianæ: porro qui ingreditur per
viam portæ Meridianæ, egrediatur per viam portæ
Aquilonis: non revertetur per viam portæ, per quam
ingressus est, sed e regione illius egredietur. 10
Princeps autem in medio eorum cum ingredientibus
ingredietur, et cum egredientibus egredietur. 11 Et
in nundinis, et in sollemnitatibus erit sacrificium
ephi per vitulum, et ephi per arietem: agnis autem
erit sacrificium sicut invenerit manus eius: et olei
hin per singula ephi. 12 Cum autem fecerit princeps
spontaneum holocaustum, aut pacifica voluntaria
Domino: aperietur ei porta, quæ respicit ad Orientem,
et faciet holocaustum suum, et pacifica sua, sicut
fieri solet in die Sabbati: et egredietur, claudeturque
porta postquam exierit. 13 Et agnum eiusdem anni
immaculatum faciet holocaustum quotidie Domino:
semper mane faciet illud. 14 Et faciet sacrificium super
eo cata mane mane sextam partem ephi, et de oleo
tertiam partem hin, ut misceatur similæ: sacrificium
Domino legitimum, iuge atque perpetuum. 15 Faciet
agnum, et sacrificium, et oleum cata mane mane,
holocaustum sempiternum. 16 Hæc dicit Dominus
Deus: Si dederit princeps donum alicui de filiis suis:
hereditas eius, filiorum suorum erit, possidebunt eam
hereditarie. 17 Si autem dederit legatum de hereditate

sua uni servorum suorum, erit illius usque ad annum
remissionis, et revertetur ad principem: hereditas
autem eius, filiis eius erit. 18 Et non accipiet princeps
de hereditate populi per violentiam, et de possessione
eorum: sed de possessione sua hereditatem dabit filiis
suis: ut non dispergatur populus meus unusquisque a
possessione sua. 19 Et introduxit me per ingressum,
qui erat ex latere portæ, in gazophylacia sanctuarii ad
sacerdotes, quæ respiciebant ad Aquilonem: et erat
ibi locus vergens ad Occidentem. 20 Et dixit ad me:
Iste est locus ubi coquent sacerdotes pro peccato, et
pro delicto: ubi coquent sacrificium, ut non efferant
in atrium exterius, et sanctificetur populus. 21 Et
eduxit me in atrium exterius, et circumduxit me per
quattuor angulos atrii: et ecce atriolum erat in angulo
atrii, atriola singula per angulos atrii. 22 In quattuor
angulis atrii atriola disposita, quadraginta cubitorum
per longum, et triginta per latum: mensuræ unius
quattuor erant. 23 Et paries per circuitum ambiens
quattuor atriola: et culinæ fabricatæ erant subter
porticus per gyrum. 24 Et dixit ad me: Hæc est domus
culinarum, in qua coquent ministri domus Domini
victimas populi.

47 Et convertit me ad portam domus, et ecce aquæ
egrediebantur subter limen domus ad Orientem:
facies enim domus respiciebat ad Orientem: aquæ
autem descendebant in latus templi dextrum ad
Meridiem altaris. 2 Et eduxit me per viam portæ
Aquilonis, et convertit me ad viam foras portam
exteriorem, viam quæ respiciebat ad Orientem: et ecce
aquæ redundantes a latere dextro. 3 Cum egrederetur
vir ad Orientem, qui habebat funiculum in manu
sua, et mensus est mille cubitos: et traduxit me per
aquam usque ad talos. 4 Rursumque mensus est
mille, et traduxit me per aquam usque ad genua:
5 et mensus est mille, et traduxit me per aquam
usque ad renes. Et mensus est mille, torrentem, quem
non potui pertransire: quoniam intumuerant aquæ
profundi torrentis, qui non potest transvadari. 6
Et dixit ad me: Certe vidisti fili hominis. Et eduxit
me, et convertit ad ripam torrentis. 7 Cumque me
convertissem, ecce in ripa torrentis ligna multa
nimis ex utraque parte. 8 Et ait ad me: Aquæ istæ,
quæ egrediuntur ad tumulos sabuli Orientalis, et
descendunt ad plana deserti, intrabunt mare, et
exibunt, et sanabuntur aquæ. 9 Et omnis anima
vivens, quæ serpit, quocumque venerit torrens, vivet:
et erunt pisces multi satis postquam venerint illuc
aquæ istæ, et sanabuntur et vivent omnia, ad quæ
venerit torrens. 10 Et stabunt super illas piscatores,
ab Engaddi usque ad Engallim siccatio sagenarum
erit: plurimæ species erunt piscium eius, sicut pisces
maris magni, multitudinis nimiæ: 11 in littoribus
autem eius, et in palustribus non sanabuntur, quia in
salinas dabuntur. 12 Et super torrentem orietur in
ripis eius ex utraque parte omne lignum pomiferum:
non defluet folium ex eo, et non deficiet fructus eius:
per singulos menses afferet primitiva, quia aquæ
eius de sanctuario egredientur: et erunt fructus eius
in cibum, et folia eius ad medicinam. 13 Hæc dicit
Dominus Deus: Hic est terminus, in quo possidebitis
terram in duodecim tribubus Israel: quia Ioseph
duplicem funiculum habet. 14 Possidebitis autem
eam singuli æque ut frater suus: super quam levavi
manum meam ut darem patribus vestris: et cadet
terra hæc vobis in possessionem. 15 Hic est autem
terminus terræ: ad plagam Septentrionalem a mari
magno via Hethalon, venientibus Sedada, 16 Emath,
Berotha, Sabarim, quæ est inter terminum Damasci
et confinium Emath, domus Tichon, quæ est iuxta
terminum Auran. 17 Et erit terminus a Mari usque ad
atrium Enon terminus Damasci, et ab Aquilone ad
Aquilonem: terminus Emath plaga Septentrionalis. 18
Porro plaga Orientalis de medio Auran, et de medio
Damasci, et de medio Galaad, et de medio terræ Israel,
Iordanis disterminans ad mare Orientale, metiemini
etiam plagam Orientalem. 19 Plaga autem australis
meridiana a Thamar usque ad Aquas Contradictionis
Cades: et torrens usque ad mare magnum: et hæc
est plaga ad Meridiem australis. 20 Et plaga Maris,
mare magnum a confinio per directum, donec venias
Emath: hæc est plaga Maris. 21 Et dividetis terram
istam vobis per tribus Israel: 22 et mittetis eam in
hereditatem vobis, et advenis, qui accesserint ad
vos, qui genuerint filios in medio vestrum: et erunt
vobis sicut indigenæ inter filios Israel: vobiscum
divident possessionem in medio tribuum Israel. 23
In tribu autem quacumque fuerit advena, ibi dabitis
possessionem illi, ait Dominus Deus.

48 Et hæc nomina tribuum a finibus Aquilonis iuxta
viam Hethalon pergentibus Emath, atrium Enan
terminus Damasci ad Aquilonem iuxta viam Emath.
Et erit ei plaga Orientalis Mare, Dan una. **2** Et super
terminum Dan, a plaga Orientali usque ad plagam
Maris, Aser una: **3** et super terminum Aser, a plaga
Orientali usque ad plagam Maris, Nephthali una. **4** Et
super terminum Nephthali, a plaga Orientali usque ad
plagam Maris, Manasse una. **5** Et super terminum
Manasse, a plaga Orientali usque ad plagam Maris,
Ephraim una. **6** Et super terminum Ephraim a plaga
Orientali usque ad plagam Maris, Ruben una. **7** Et
super terminum Ruben, a plaga Orientali usque ad
plagam Maris, Iuda una. **8** Et super terminum Iuda, a
plaga Orientali usque ad plagam Maris, erunt primitiæ,
quas separabitis, vigintiquinque millibus latitudinis
et longitudinis, sicuti singulæ partes a plaga Orientali
usque ad plagam Maris: et erit sanctuarium in medio
eius. **9** Primitiæ, quas separabitis Domino: longitudo
vigintiquinque millibus, et latitudo decem millibus.
10 Hæ autem erunt primitiæ sanctuarii sacerdotum:
ad Aquilonem longitudinis vigintiquinque millia, et
ad Mare latitudinis decem millia, sed et ad Orientem
latitudinis decem millia, et ad Meridiem longitudinis
vigintiquinque millia: et erit sanctuarium Domini
in medio eius. **11** Sacerdotibus sanctuarium erit
de filiis Sadoc, qui custodierunt ceremonias meas,
et non erraverunt cum errarent filii Israel, sicut
erraverunt et Levitæ. **12** Et erunt eis primitiæ de
primitiis terræ Sanctum Sanctorum, iuxta terminum
Levitarum. **13** Sed et Levitis similiter iuxta fines
sacerdotum vigintiquinque millia longitudinis, et
latitudinis decem millia. Omnis longitudo viginti et
quinque millium, et latitudo decem millium. **14** Et
non venundabunt ex eo, neque mutabunt, neque
transferentur primitiæ terræ, quia sanctificatæ sunt
Domino. **15** Quinque millia autem quæ supersunt in
latitudine per vigintiquinque millia, profana erunt
urbis in habitaculum, et in suburbana: et erit civitas
in medio eius. **16** Et hæ mensuræ eius: ad plagam
Septentrionalem quingenta et quattuor millia: et ad
plagam Meridianam, quingenta et quattuor millia: et
ad plagam Orientalem, quingenta et quattuor millia: et
ad plagam Occidentalem, quingenta et quattuor millia.
17 Erunt autem suburbana civitatis ad Aquilonem
ducenta quinquaginta, et ad Meridiem ducenta
quinquaginta, et ad Orientem ducenta quinquaginta,
et ad Mare ducenta quinquaginta. **18** Quod autem
reliquum fuerit in longitudine secundum primitias
sanctuarii, decem millia in Orientem, et decem
millia in Occidentem, erunt sicut primitiæ sanctuarii:
et erunt fruges eius in panes his, qui serviunt
civitati. **19** Servientes autem civitati, operabuntur
ex omnibus tribubus Israel. **20** Omnes primitiæ,
vigintiquinque millium, per vigintiquinque millia in
quadrum, separabuntur in primitias sanctuarii, et in
possessionem civitatis. **21** Quod autem reliquum fuerit,
principis erit ex omni parte primitiarum sanctuarii, et
possessionis civitatis e regione vigintiquinque millium
primitiarum usque ad terminum Orientalem: sed et
ad Mare e regione vigintiquinque millium usque ad
terminum maris, similiter in partibus principis erit:
et erunt primitiæ sanctuarii, et sanctuarium templi in
medio eius. **22** De possessione autem Levitarum, et de
possessione civitatis in medio partium principis: erit
inter terminum Iuda et inter terminum Beniamin,
et ad principem pertinebit. **23** Et reliquis tribubus:
A plaga Orientali usque ad plagam Occidentalem,
Beniamin una. **24** Et contra terminum Beniamin,
a plaga Orientali usque ad plagam Occidentalem,
Simeon una. **25** Et super terminum Simeonis, a plaga
Orientali usque ad plagam Occidentalem, Issachar una.
26 Et super terminum Issachar, a plaga Orientali usque
ad plagam Occidentalem, Zabulon una. **27** Et super
terminum Zabulon, a plaga Orientali usque ad plagam
Maris, Gad una. **28** Et super terminum Gad, ad plagam
Austri in Meridie: et erit finis de Thamar usque ad
aquas contradictionis Cades, hereditas contra mare
magnum. **29** Hæc est terra, quam mittetis in sortem
tribubus Israel: et hæ partitiones earum, ait Dominus
Deus. **30** Et hi egressus civitatis: A plaga Septentrionali
quingentos et quattuor millia mensurabis. **31** Et portæ
civitatis ex nominibus tribuum Israel, portæ tres a
Septentrione, porta Ruben una, porta Iuda una, porta
Levi una. **32** Et ad plagam Orientalem, quingentos
et quattuor millia: et portæ tres, porta Ioseph una,
porta Beniamin una, porta Dan una. **33** Et ad plagam
Meridianam, quingentos et quattuor millia metieris:
et portæ tres, porta Simeonis una, porta Issachar una,
porta Zabulon una. **34** Et ad plagam Occidentalem,

quingentos et quattuor millia, et portæ eorum tres,
porta Gad una, porta Aser una, porta Nephthali una.
35 Per circuitum, decem et octo millia: et nomen
civitatis ex illa die, Dominus ibidem.

Danihelis Prophetæ

1 Anno tertio regni Ioakim regis Iuda, venit
Nabuchodonosor rex Babylonis in Ierusalem, et
obsedit eam. **2** Et tradidit Dominus in manu eius
Ioakim regem Iuda, et partem vasorum domus Dei: et
asportavit ea in terram Sennaar in domum dei sui,
et vasa intulit in domum Thesauri dei sui. **3** Et ait
rex Asphenez præposito Eunuchorum ut introduceret
de filiis Israel, et de semine regio et tyrannorum, **4**
pueros, in quibus nulla esset macula, decoros forma,
et eruditos omni sapientia, cautos scientia, et doctos
disciplina, et qui possent stare in palatio regis, ut
doceret eos litteras, et linguam Chaldæorum. **5** Et
constituit eis rex annonam per singulos dies de cibis
suis, et de vino unde bibebat ipse, ut enutriti tribus
annis, postea starent in conspectu regis. **6** Fuerunt
ergo inter eos de filiis Iuda, Daniel, Ananias, Misael,
et Azarias. **7** Et imposuit eis præpositus eunuchorum,
nomina: Danieli, Baltassar: Ananiæ, Sidrach: Misaeli,
Misach: et Azariæ, Abdenago. **8** Proposuit autem Daniel
in corde suo ne pollueretur de mensa regis, neque de
vino potus eius: et rogavit eunuchorum præpositum
ne contaminaretur. **9** Dedit autem Deus Danieli
gratiam et misericordiam in conspectu principis
eunuchorum. **10** Et ait princeps eunuchorum ad
Danielem: Timeo ego dominum meum regem, qui
constituit vobis cibum et potum: qui si viderit vultus
vestros macilentiores præ ceteris adolescentibus
coævis vestris, condemnabitis caput meum regi. **11** Et
dixit Daniel ad Malasar, quem constituerat princeps
eunuchorum super Danielem, Ananiam, Misaelem,
et Azariam: **12** Tenta nos obsecro servos tuos diebus
decem, et dentur nobis legumina ad vescendum, et
aqua ad bibendum: **13** et contemplare vultus nostros,
et vultus puerorum, qui vescuntur cibo regio: et sicut
videris, facies cum servis tuis. **14** Qui, audito sermone
huiuscemodi, tentavit eos diebus decem. **15** Post dies
autem decem apparuerunt vultus eorum meliores, et
corpulentiores præ omnibus pueris, qui vescebantur
cibo regio. **16** Porro Malasar tollebat cibaria, et
vinum potus eorum: dabatque eis legumina. **17** Pueris
autem his dedit Deus scientiam, et disciplinam in
omni libro, et sapientia: Danieli autem intelligentiam
omnium visionum et somniorum. **18** Completis itaque
diebus, post quos dixerat rex ut introducerentur:
introduxit eos præpositus eunuchorum in conspectu
Nabuchodonosor. **19** Cumque eis locutus fuisset rex,
non sunt inventi tales de universis, ut Daniel, Ananias,
Misael, et Azarias: et steterunt in conspectu Regis.
20 Et omne verbum sapientiæ et intellectus, quod
sciscitatus est ab eis rex, invenit in eis decuplum
super cunctos ariolos, et magos, qui erant in universo
regno eius. **21** Fuit autem Daniel usque ad annum
primum Cyri regis.

2 In anno secundo regni Nabuchodonosor vidit
Nabuchodonosor somnium, et conterritus est
spiritus eius, et somnium eius fugit ab eo. **2** Præcepit
autem rex, ut convocarentur arioli, et magi, et
malefici, et Chaldæi: ut indicarent regi somnia sua:
qui cum venissent, steterunt coram rege. **3** Et
dixit ad eos rex: Vidi somnium: et mente confusus
ignoro quid viderim. **4** Responderuntque Chaldæi
regi Syriace: Rex in sempiternum vive: dic somnium
servis tuis, et interpretationem eius indicabimus. **5** Et
respondens rex ait Chaldæis: Sermo recessit a me:
nisi indicaveritis mihi somnium, et coniecturam eius,
peribitis vos, et domus vestræ publicabuntur. **6** Si
autem somnium, et coniecturam eius narraveritis,
præmia, et dona, et honorem multum accipietis a me:
somnium igitur, et interpretationem eius indicate
mihi. **7** Responderunt secundo, atque dixerunt: Rex
somnium dicat servis suis, et interpretationem illius
indicabimus. **8** Respondit rex, et ait: Certe novi quod
tempus redimitis, scientes quod recesserit a me
sermo. **9** Si ergo somnium non indicaveritis mihi, una
est de vobis sententia, quod interpretationem quoque
fallacem, et deceptione plenam composueritis, ut
loquamini mihi donec tempus pertranseat. Somnium
itaque dicite mihi, ut sciam quod interpretationem
quoque eius veram loquamini. **10** Respondentes ergo
Chaldæi coram rege, dixerunt: Non est homo super
terram, qui sermonem tuum, rex, possit implere: sed
neque regum quisquam magnus et potens verbum
huiuscemodi sciscitatur ab omni ariolo, et mago,
et Chaldæo. **11** Sermo enim, quem tu quæris, rex,
gravis est: nec reperietur quisquam, qui indicet illum
in conspectu regis: exceptis diis, quorum non est
cum hominibus conversatio. **12** Quo audito, rex in

furore, et in ira magna præcepit ut perirent omnes
sapientes Babylonis. 13 Et egressa sententia, sapientes
interficiebantur: quærebanturque Daniel, et socii eius,
ut perirent. 14 Tunc Daniel requisivit de lege, atque
sententia ab Arioch principe militiæ regis, qui egressus
fuerat ad interficiendos sapientes Babylonis. 15 Et
interrogavit eum, qui a rege potestatem acceperat,
quam ob causam tam crudelis sententia a facie
regis esset egressa. Cum ergo rem indicasset Arioch
Danieli, 16 Daniel ingressus rogavit regem ut tempus
daret sibi ad solutionem indicandam regi. 17 Et
ingressus est domum suam, Ananiæque et Misaeli,
et Azariæ sociis suis indicavit negotium: 18 ut
quærerent misericordiam a facie Dei cæli super
sacramento isto, et non perirent Daniel, et socii
eius cum ceteris sapientibus Babylonis. 19 Tunc
Danieli mysterium per visionem nocte revelatum
est: et benedixit Daniel Deum cæli, 20 et locutus
ait: Sit nomen Domini benedictum a sæculo et
usque in sæculum: quia sapientia et fortitudo eius
sunt. 21 Et ipse mutat tempora, et ætates: transfert
regna, atque constituit: dat sapientiam sapientibus,
et scientiam intelligentibus disciplinam: 22 Ipse
revelat profunda, et abscondita, et novit in tenebris
constituta: et lux cum eo est. 23 Tibi Deus patrum
nostrorum confiteor, teque laudo: quia sapientiam, et
fortitudinem dedisti mihi: et nunc ostendisti mihi
quæ rogavimus te, quia sermonem regis aperuisti
nobis. 24 Post hæc Daniel ingressus ad Arioch, quem
constituerat rex ut perderet sapientes Babylonis, sic
ei locutus est: Sapientes Babylonis ne perdas: introduc
me in conspectu regis, et solutionem regi narrabo. 25
Tunc Arioch festinus introduxit Danielem ad regem,
et dixit ei: Inveni hominem de filiis transmigrationis
Iuda, qui solutionem regi annunciet. 26 Respondit
rex, et dixit Danieli, cuius nomen erat Baltassar:
Putasne vere potes mihi indicare somnium, quod vidi,
et interpretationem eius? 27 Et respondens Daniel
coram rege, ait: Mysterium, quod rex interrogat,
sapientes, magi, arioli, et aruspices nequeunt indicare
regi: 28 Sed est Deus in cælo revelans mysteria, qui
indicavit tibi rex Nabuchodonosor, quæ ventura sunt
in novissimis temporibus. Somnium tuum, et visiones
capitis tui in cubili tuo huiuscemodi sunt: 29 Tu rex
cogitare cœpisti in strato tuo, quid esset futurum post
hæc: et qui revelat mysteria, ostendit tibi quæ ventura
sunt. 30 Mihi quoque non in sapientia, quæ est in me
plus quam in cunctis viventibus, sacramentum hoc
revelatum est: sed ut interpretatio regi manifesta
fieret, et cogitationes mentis tuæ scires. 31 Tu rex
videbas, et ecce quasi statua una grandis: statua illa
magna, et statura sublimis stabat contra te, et intuitus
eius erat terribilis. 32 Huius statuæ caput ex auro
optimo erat, pectus autem et brachia de argento,
porro venter, et femora ex ære: 33 tibiæ autem ferreæ,
pedum quædam pars erat ferrea, quædam autem
fictilis. 34 Videbas ita, donec abscissus est lapis de
monte sine manibus: et percussit statuam in pedibus
eius ferreis, et fictilibus, et comminuit eos. 35 Tunc
contrita sunt pariter ferrum, testa, æs, argentum,
et aurum, et redacta quasi in favillam æstivæ areæ,
quæ rapta sunt vento: nullusque locus inventus est
eis: lapis autem, qui percusserat statuam, factus est
mons magnus, et implevit universam terram. 36 Hoc
est somnium. Interpretationem quoque eius dicemus
coram te, rex. 37 Tu rex regum es: et Deus cæli, regnum,
et fortitudinem, et imperium, et gloriam dedit tibi:
38 et omnia, in quibus habitant filii hominum, et
bestiæ agri: volucres quoque cæli dedit in manu tua,
et sub ditione tua universa constituit: tu es ergo caput
aureum. 39 Et post te consurget regnum aliud minus
te argenteum: et regnum tertium aliud æreum, quod
imperabit universæ terræ. 40 Et regnum quartum
erit velut ferrum: quomodo ferrum comminuit, et
domat omnia, sic comminuet, et conteret omnia hæc.
41 Porro quia vidisti pedum, et digitorum partem
testæ figuli, et partem ferream: regnum divisum erit,
quod tamen de plantario ferri orietur, secundum
quod vidisti ferrum mistum testæ ex luto. 42 Et
digitos pedum ex parte ferreos, et ex parte fictiles: ex
parte regnum erit solidum, et ex parte contritum.
43 Quod autem vidisti ferrum mistum testæ ex luto,
commiscebuntur quidem humano semine, sed non
adhærebunt sibi, sicut ferrum misceri non potest
testæ. 44 In diebus autem regnorum illorum suscitabit
Deus cæli regnum, quod in æternum non dissipabitur,
et regnum eius alteri populo non tradetur: comminuet
autem, et consumet universa regna hæc: et ipsum
stabit in æternum. 45 Secundum quod vidisti, quod de
monte abscissus est lapis sine manibus, et comminuit

testam, et ferrum, et æs, et argentum, et aurum, Deus
magnus ostendit regi quæ ventura sunt postea: et
verum est somnium, et fidelis interpretatio eius. 46
Tunc rex Nabuchodonosor cecidit in faciem suam, et
Danielem adoravit, et hostias, et incensum præcepit
ut sacrificarent ei. 47 Loquens ergo rex, ait Danieli:
Vere Deus vester Deus deorum est, et Dominus regum,
et revelans mysteria: quoniam tu potuisti aperire
hoc sacramentum. 48 Tunc rex Danielem in sublime
extulit, et munera multa, et magna dedit ei: et
constituit eum principem super omnes provincias
Babylonis: et præfectum magistratuum super cunctos
sapientes Babylonis. 49 Daniel autem postulavit a
rege: et constituit super opera provinciæ Babylonis,
Sidrach, Misach, et Abdenago: Ipse autem Daniel erat
in foribus regis.

3 Nabuchodonosor rex fecit statuam auream
altitudine cubitorum sexaginta, latitudine
cubitorum sex, et statuit eam in campo Dura
provinciæ Babylonis. 2 Itaque Nabuchodonosor rex
misit ad congregandos satrapas, magistratus, et
iudices, duces, et tyrannos, et præfectos, omnesque
principes regionum, ut convenirent ad dedicationem
statuæ, quam erexerat Nabuchodonosor rex. 3
Tunc congregati sunt satrapæ, magistratus, et
iudices, duces, et tyranni, et optimates, qui erant
in potestatibus constituti, et universi principes
regionum ut convenirent ad dedicationem statuæ,
quam erexerat Nabuchodonosor rex. Stabant autem
in conspectu statuæ, quam posuerat Nabuchodonosor
rex: 4 et præco clamabat valenter: Vobis dicitur
populis, tribubus, et linguis: 5 In hora, qua audieritis
sonitum tubæ, et fistulæ, et citharæ, sambucæ,
et psalterii, et symphoniæ, et universi generis
musicorum, cadentes adorate statuam auream, quam
constituit Nabuchodonosor rex. 6 Si quis autem
non prostratus adoraverit, eadem hora mittetur in
fornacem ignis ardentis. 7 Post hæc igitur statim
ut audierunt omnes populi sonitum tubæ, fistulæ,
et citharæ, sambucæ, et psalterii, et symphoniæ, et
omnis generis musicorum: cadentes omnes populi,
tribus, et linguæ adoraverunt statuam auream, quam
constituerat Nabuchodonosor rex. 8 Statimque in
ipso tempore accedentes viri Chaldæi accusaverunt
Iudæos: 9 dixeruntque Nabuchodonosor regi: Rex
in æternum vive: 10 tu rex posuisti decretum, ut
omnis homo, qui audierit sonitum tubæ, fistulæ,
et citharæ, sambucæ, et psalterii, et symphoniæ,
et universi generis musicorum, prosternat se, et
adoret statuam auream: 11 si quis autem non
procidens adoraverit, mittatur in fornacem ignis
ardentis. 12 Sunt ergo viri Iudæi, quos constituisti
super opera regionis Babylonis, Sidrach, Misach, et
Abdenago: viri isti contempserunt, rex, decretum
tuum: deos tuos non colunt, et statuam auream, quam
erexisti, non adorant. 13 Tunc Nabuchodonosor in
furore, et in ira præcepit ut adducerentur Sidrach,
Misach, et Abdenago: qui confestim adducti sunt in
conspectu regis. 14 Pronunciansque Nabuchodonosor
rex, ait eis: Verene Sidrach, Misach, et Abdenago
deos meos non colitis, et statuam auream, quam
constitui, non adoratis? 15 Nunc ergo si estis parati,
quacumque hora audieritis sonitum tubæ, fistulæ,
citharæ, sambucæ, et psalterii, et symphoniæ,
omnisque generis musicorum, prosternite vos, et
adorate statuam, quam feci: quod si non adoraveritis,
eadem hora mittemini in fornacem ignis ardentis:
et quis est Deus, qui eripiet vos de manu mea? 16
Respondentes Sidrach, Misach, et Abdenago, dixerunt
regi Nabuchodonosor: Non oportet nos de hac re
respondere tibi. 17 Ecce enim Deus noster, quem
colimus, potest eripere nos de camino ignis ardentis,
et de manibus tuis, o rex, liberare. 18 Quod si noluerit,
notum sit tibi, rex, quia deos tuos non colimus,
et statuam auream, quam erexisti, non adoramus.
19 Tunc Nabuchodonosor repletus est furore: et
aspectus faciei illius immutatus est super Sidrach,
Misach, et Abdenago, et præcepit ut succenderetur
fornax septuplum quam succendi consueverat. 20
Et viris fortissimis de exercitu suo iussit ut ligatis
pedibus Sidrach, Misach, et Abdenago mitterent eos
in fornacem ignis ardentis. 21 Et confestim viri illi
vincti cum braccis suis, et tiaris, et calceamentis,
et vestibus missi sunt in medium fornacis ignis
ardentis. 22 Nam iussio regis urgebat: fornax autem
succensa erat nimis. Porro viros illos, qui miserant
Sidrach, Misach, et Abdenago, interfecit flamma
ignis. 23 Viri autem hi tres, id est, Sidrach, Misach, et
Abdenago, ceciderunt in medio camino ignis ardentis,

colligati. 24 Tunc Nabuchodonosor rex obstupuit,
et surrexit propere, et ait optimatibus suis: Nonne
tres viros misimus in medium ignis compeditos? Qui
respondentes regi, dixerunt: Vere rex. 25 Respondit,
et ait: Ecce ego video quattuor viros solutos, et
ambulantes in medio ignis, et nihil corruptionis in eis
est, et species quarti similis filio Dei. 26 Tunc accessit
Nabuchodonosor ad ostium fornacis ignis ardentis, et
ait: Sidrach, Misach, et Abdenago servi Dei excelsi,
egredimini, et venite. Statimque egressi sunt Sidrach,
Misach, et Abdenago de medio ignis. 27 Et congregati
satrapæ, et magistratus, et iudices, et potentes
regis contemplabantur viros illos, quoniam nihil
potestatis habuisset ignis in corporibus eorum, et
capillus capitis eorum non esset adustus, et sarabala
eorum non fuissent immutata, et odor ignis non
transisset per eos. 28 Et erumpens Nabuchodonosor,
ait: Benedictus Deus eorum, Sidrach videlicet, Misach,
et Abdenago, qui misit angelum suum, et eruit
servos suos, qui crediderunt in eum: et verbum
regis immutaverunt, et tradiderunt corpora sua ne
servirent, et ne adorarent omnem deum, excepto
Deo suo. 29 A me ergo positum est hoc decretum, ut
omnis populus, tribus, et lingua, quæcumque locuta
fuerit blasphemiam contra Deum Sidrach, Misach, et
Abdenago, dispereat, et domus eius vastetur: neque
enim est alius Deus, qui possit ita salvare. 30 Tunc rex
promovit Sidrach, Misach, et Abdenago in provincia
Babylonis.

4 NABUCHODONOSOR rex, omnibus populis,
gentibus, et linguis, qui habitant in universa terra,
pax vobis multiplicetur. 2 Signa, et mirabilia fecit
apud me Deus excelsus. Placuit ergo mihi prædicare
3 signa eius, quia magna sunt: et mirabilia eius,
quia fortia: et regnum eius regnum sempiternum, et
potestas eius in generationem et generationem. 4 Ego
Nabuchodonosor quietus eram in domo mea, et florens
in palatio meo: 5 somnium vidi, quod perterruit me:
et cogitationes meæ in strato meo, et visiones capitis
mei conturbaverunt me. 6 Et per me propositum
est decretum ut introducerentur in conspectu meo
cuncti sapientes Babylonis, et ut solutionem somnii
indicarent mihi. 7 Tunc ingrediebantur arioli, magi,
Chaldæi, et aruspices, et somnium narravi in conspectu
eorum: et solutionem eius non indicaverunt mihi: 8
donec collega ingressus est in conspectu meo Daniel,
cui nomen Baltassar secundum nomen dei mei, qui
habet spiritum deorum sanctorum in semetipso: et
somnium coram ipso locutus sum. 9 Baltassar princeps
ariolorum, quoniam ego scio quod spiritum sanctorum
deorum habeas in te, et omne sacramentum non
est impossibile tibi: visiones somniorum meorum,
quas vidi, et solutionem earum narra. 10 Visio capitis
mei in cubili meo: Videbam, et ecce arbor in medio
terræ, et altitudo eius nimia. 11 Magna arbor, et
fortis: et proceritas eius contingens cælum: aspectus
illius erat usque ad terminos universæ terræ. 12
Folia eius pulcherrima, et fructus eius nimius: et esca
universorum in ea: subter eam habitabant animalia,
et bestiæ, et in ramis eius conversabantur volucres
cæli: et ex ea vescebatur omnis caro. 13 Videbam in
visione capitis mei super stratum meum, et ecce vigil,
et sanctus de cælo descendit. 14 Clamavit fortiter,
et sic ait: Succidite arborem, et præcidite ramos
eius: excutite folia eius, et dispergite fructus eius:
fugiant bestiæ, quæ subter eam sunt, et volucres de
ramis eius. 15 Verumtamen germen radicum eius
in terra sinite, et alligetur vinculo ferreo et æreo
in herbis, quæ foris sunt, et rore cæli tingatur, et
cum feris pars eius in herba terræ. 16 Cor eius ab
humano commutetur, et cor feræ detur ei: et septem
tempora mutentur super eum. 17 In sententia vigilum
decretum est, et sermo sanctorum, et petitio: donec
cognoscant viventes quoniam dominatur Excelsus in
regno hominum; et cuicumque voluerit, dabit illud,
et humillimum hominem constituet super eum. 18
Hoc somnium vidi ego Nabuchodonosor rex: tu ergo
Baltassar interpretationem narra festinus: quia omnes
sapientes regni mei non queunt solutionem edicere
mihi: tu autem potes, quia spiritus deorum sanctorum
in te est. 19 Tunc Daniel, cuius nomen Baltassar, cœpit
intra semetipsum tacitus cogitare quasi una hora:
et cogitationes eius conturbabant eum. Respondens
autem rex ait: Baltassar, somnium et interpretatio
eius non conturbent te. Respondit Baltassar, et
dixit: Domine mi, somnium his, qui te oderunt, et
interpretatio eius hostibus tuis sit. 20 Arborem, quam
vidisti sublimem, atque robustam, cuius altitudo
pertingit ad cælum, et aspectus illius in omnem

terram: 21 et rami eius pulcherrimi, et fructus eius
nimius, et esca omnium in ea, subter eam habitantes
bestiæ agri, et in ramis eius commorantes aves cæli:
22 Tu es rex, qui magnificatus es, et invaluisti: et
magnitudo tua crevit, et pervenit usque ad cælum,
et potestas tua in terminos universæ terræ. 23 Quod
autem vidit rex vigilem, et sanctum descendere de
cælo, et dicere: Succidite arborem, et dissipate illam,
attamen germen radicum eius in terra dimittite, et
vinciatur ferro et ære in herbis foris, et rore cæli
conspergatur, et cum feris sit pabulum eius, donec
septem tempora mutentur super eum: 24 Hæc est
interpretatio sententiæ Altissimi, quæ pervenit super
dominum meum regem: 25 Eiicient te ab hominibus,
et cum bestiis ferisque erit habitatio tua, et fœnum
ut bos comedes, et rore cæli infunderis: septem
quoque tempora mutabuntur super te, donec scias
quod dominetur Excelsus super regnum hominum,
et cuicumque voluerit, det illud. 26 Quod autem
præcepit ut relinqueretur germen radicum eius, id
est arboris: regnum tuum tibi manebit postquam
cognoveris potestatem esse cælestem. 27 Quam ob
rem rex consilium meum placeat tibi, et peccata tua
eleemosynis redime, et iniquitates tuas misericordiis
pauperum: forsitan ignoscet delictis tuis. 28 Omnia
hæc venerunt super Nabuchodonosor regem. 29
Post finem mensium duodecim, in aula Babylonis
deambulabat. 30 Responditque rex, et ait: Nonne hæc
est Babylon magna, quam ego ædificavi in domum
regni, in robore fortitudinis meæ, et in gloria decoris
mei? 31 Cumque sermo adhuc esset in ore regis, vox de
cælo ruit: Tibi dicitur Nabuchodonosor rex: Regnum
tuum transibit a te, 32 et ab hominibus eiicient te, et
cum bestiis et feris erit habitatio tua: fœnum quasi
bos comedes, et septem tempora mutabuntur super
te, donec scias quod dominetur Excelsus in regno
hominum, et cuicumque voluerit, det illud. 33 Eadem
hora sermo completus est super Nabuchodonosor, et
ex hominibus abiectus est, et fœnum ut bos comedit,
et rore cæli corpus eius infectum est: donec capilli
eius in similitudinem aquilarum crescerent, et ungues
eius quasi avium. 34 Igitur post finem dierum ego
Nabuchodonosor oculos meos ad cælum levavi, et
sensus meus redditus est mihi: et Altissimo benedixi,
et viventem in sempiternum laudavi, et glorificavi:
quia potestas eius potestas sempiterna, et regnum
eius in generationem et generationem. 35 Et omnes
habitatores terræ apud eum in nihilum reputati sunt:
iuxta voluntatem enim suam facit tam in virtutibus
cæli quam in habitatoribus terræ: et non est qui
resistat manui eius, et dicat ei: Quare fecisti? 36
In ipso tempore sensus meus reversus est ad me,
et ad honorem regni mei, decoremque perveni: et
figura mea reversa est ad me: et optimates mei, et
magistratus mei requisierunt me, et in regno meo
restitutus sum: et magnificentia amplior addita est
mihi. 37 Nunc igitur ego Nabuchodonosor laudo, et
magnifico, et glorifico Regem cæli: quia omnia opera
eius vera, et viæ eius iudicia, et gradientes in superbia
potest humiliare.

5 Baltassar rex fecit grande convivium optimatibus
suis mille: et unusquisque secundum suam
bibebat ætatem. 2 Præcepit ergo iam temulentus ut
afferrentur vasa aurea et argentea, quæ asportaverat
Nabuchodonosor pater eius de templo, quod fuit
in Ierusalem, ut biberent in eis rex, et optimates
eius, uxoresque eius, et concubinæ. 3 Tunc allata
sunt vasa aurea, et argentea, quæ asportaverat de
templo, quod fuerat in Ierusalem: et biberunt in eis
rex, et optimates eius, uxores et concubinæ illius.
4 Bibebant vinum, et laudabant deos suos aureos,
et argenteos, æreos, ferreos, ligneosque et lapideos.
5 In eadem hora apparuerunt digiti, quasi manus
hominis scribentis contra candelabrum in superficie
parietis aulæ regiæ: et rex aspiciebat articulos manus
scribentis. 6 Tunc facies regis commutata est, et
cogitationes eius conturbabant eum: et compages
renum eius solvebantur, et genua eius ad se invicem
collidebantur. 7 Exclamavit itaque rex fortiter ut
introducerent magos, Chaldæos, et aruspices. Et
proloquens rex ait sapientibus Babylonis: Quicumque
legerit scripturam hanc, et interpretationem eius
manifestam mihi fecerit, purpura vestietur, et torquem
auream habebit in collo, et tertius in regno meo erit.
8 Tunc ingressi omnes sapientes regis non potuerunt
nec scripturam legere, nec interpretationem indicare
regi. 9 Unde rex Baltassar satis conturbatus est,
et vultus illius immutatus est: sed et optimates
eius turbabantur. 10 Regina autem pro re, quæ

acciderat regi, et optimatibus eius, domum convivii
ingressa est: et proloquens ait: Rex in æternum
vive: non te conturbent cogitationes tuæ, neque
facies tua immutetur. 11 Est vir in regno tuo, qui
spiritum deorum sanctorum habet in se: et in diebus
patris tui scientia et sapientia inventæ sunt in eo:
nam et rex Nabuchodonosor pater tuus principem
magorum, incantatorum, Chaldæorum, et aruspicum
constituit eum, pater, inquam, tuus, o rex: 12 quia
spiritus amplior, et prudentia, intelligentiaque et
interpretatio somniorum, et ostensio secretorum,
ac solutio ligatorum inventæ sunt in eo, hoc est
in Daniele: cui rex posuit nomen Baltassar: nunc
itaque Daniel vocetur, et interpretationem narrabit.
13 Igitur introductus est Daniel coram rege. Ad quem
præfatus rex ait: Tu es Daniel de filiis captivitatis
Iudæ, quem adduxit pater meus rex de Iudæa? 14
Audivi de te quoniam spiritum deorum habeas:
et scientia, intelligentiaque ac sapientia ampliores
inventæ sunt in te. 15 Et nunc introgressi sunt in
conspectu meo sapientes magi, ut scripturam hanc
legerent, et interpretationem eius indicarent mihi: et
nequiverunt sensum huius sermonis edicere. 16 Porro
ego audivi de te, quod possis obscura interpretari, et
ligata dissolvere: si ergo vales scripturam legere, et
interpretationem eius indicare mihi, purpura vestieris,
et torquem auream circa collum tuum habebis,
et tertius in regno meo princeps eris. 17 Ad quæ
respondens Daniel, ait coram rege: Munera tua sint
tibi, et dona domus tuæ alteri da: scripturam autem
legam tibi, rex, et interpretationem eius ostendam tibi.
18 O rex, Deus altissimus regnum, et magnificentiam,
gloriam, et honorem dedit Nabuchodonosor patri
tuo. 19 Et propter magnificentiam, quam dederat
ei, universi populi, tribus, et linguæ tremebant, et
metuebant eum: quos volebat, interficiebat: et quos
volebat, percutiebat: et quos volebat, exaltabat: et quos
volebat, humiliabat. 20 Quando autem elevatum est
cor eius, et spiritus illius obfirmatus est ad superbiam,
depositus est de solio regni sui, et gloria eius ablata
est: 21 et a filiis hominum eiectus est, sed et cor eius
cum bestiis positum est, et cum onagris erat habitatio
eius: fœnum quoque ut bos comedebat, et rore cæli
corpus eius infectum est, donec cognosceret quod
potestatem haberet Altissimus in regno hominum: et
quemcumque voluerit, suscitabit super illud. 22 Tu
quoque filius eius Baltassar, non humiliasti cor tuum,
cum scires hæc omnia: 23 sed adversum Dominatorem
cæli elevatus es: et vasa domus eius allata sunt coram
te: et tu, et optimates tui, et uxores tuæ, et concubinæ
tuæ vinum bibistis in eis: deos quoque argenteos, et
aureos, et æreos, ferreos, ligneosque et lapideos, qui
non vident, neque audiunt, neque sentiunt, laudasti:
porro Deum, qui habet flatum tuum in manu sua,
et omnes vias tuas, non glorificasti. 24 Idcirco ab
eo missus est articulus manus, quæ scripsit hoc,
quod exaratum est. 25 Hæc est autem scriptura,
quæ digesta est: MANE, THECEL, PHARES. 26 Et hæc
est interpretatio sermonis. MANE: numeravit Deus
regnum tuum, et complevit illud. 27 THECEL: appensus
es in statera, et inventus es minus habens. 28 PHARES:
divisum est regnum tuum, et datum est Medis, et
Persis. 29 Tunc iubente rege indutus est Daniel
purpura, et circumdata est torques aurea collo eius:
et prædicatum est de eo quod haberet potestatem
tertius in regno suo. 30 Eadem nocte interfectus est
Baltassar rex Chaldæus. 31 Et Darius Medus successit
in regnum annos natus sexagintaduos.

6 Placuit Dario, et constituit super regnum satrapas
centum viginti ut essent in toto regno suo. 2
Et super eos principes tres, ex quibus Daniel unus
erat: ut satrapæ illis redderent rationem, et rex
non sustineret molestiam. 3 Igitur Daniel superabat
omnes principes, et satrapas: quia spiritus Dei amplior
erat in illo. 4 Porro rex cogitabat constituere eum
super omne regnum: unde principes, et satrapæ
quærebant occasionem ut invenirent Danieli ex latere
regis: nullamque causam, et suspicionem reperire
potuerunt, eo quod fidelis esset, et omnis culpa, et
suspicio non inveniretur in eo. 5 Dixerunt ergo viri
illi: Non inveniemus Danieli huic aliquam occasionem,
nisi forte in lege Dei sui. 6 Tunc principes, et satrapæ
surripuerunt regi, et sic locuti sunt ei: Dari rex in
æternum vive: 7 consilium inierunt omnes principes
regni tui, magistratus, et satrapæ, senatores, et iudices
ut decretum imperatorium exeat, et edictum: Ut
omnis, qui petierit aliquam petitionem a quocumque
deo, et homine usque ad triginta dies, nisi a te
rex, mittatur in lacum leonum. 8 Nunc itaque rex

confirma sententiam, et scribe decretum: ut non
immutetur quod statutum est a Medis et Persis,
nec prævaricari cuiquam liceat. 9 Porro rex Darius
proposuit edictum, et statuit. 10 Quod cum Daniel
comperisset, id est, constitutam legem, ingressus est
domum suam: et fenestris apertis in cœnaculo suo
contra Ierusalem tribus temporibus in die flectebat
genua sua, et adorabat, confitebaturque coram Deo
suo sicut et ante facere consueverat. 11 Viri ergo illi
curiosius inquirentes invenerunt Danielem orantem,
et obsecrantem Deum suum. 12 Et accedentes locuti
sunt regi super edicto: Rex numquid non constituisti,
ut omnis homo, qui rogaret quemquam de diis,
et hominibus usque ad dies triginta, nisi te, rex,
mitteretur in lacum leonum? Ad quos respondens
rex, ait: Verus est sermo iuxta decretum Medorum,
atque Persarum, quod prævaricari non licet. 13 Tunc
respondentes dixerunt coram rege: Daniel de filiis
captivitatis Iuda, non curavit de lege tua, et de edicto,
quod constituisti: sed tribus temporibus per diem
orat obsecratione sua. 14 Quod verbum cum audisset
rex, satis contristatus est: et pro Daniele posuit cor ut
liberaret eum, et usque ad occasum solis laborabat ut
erueret illum. 15 Viri autem illi intelligentes regem
dixerunt ei: Scito rex, quia lex Medorum, atque
Persarum est ut omne decretum, quod constituerit
rex, non liceat immutari. 16 Tunc rex præcepit: et
adduxerunt Danielem, et miserunt eum in lacum
leonum. Dixitque rex Danieli: Deus tuus, quem colis
semper, ipse liberabit te. 17 Allatusque est lapis unus,
et positus est super os laci: quem obsignavit rex
annulo suo, et annulo optimatum suorum, nequid
fieret contra Danielem. 18 Et abiit rex in domum suam,
et dormivit incœnatus, cibique non sunt allati coram
eo, insuper et somnus recessit ab eo. 19 Tunc rex
primo diluculo consurgens, festinus ad lacum leonum
perrexit: 20 appropinquansque lacui, Danielem voce
lacrymabili inclamavit, et affatus est eum: Daniel
serve Dei viventis, Deus tuus, cui tu servis semper,
putasne valuit te liberare a leonibus? 21 Et Daniel regi
respondens ait: Rex in æternum vive: 22 Deus meus
misit angelum suum, et conclusit ora leonum, et non
nocuerunt mihi: quia coram eo iustitia inventa est in
me: sed et coram te, rex, delictum non feci. 23 Tunc
vehementer rex gavisus est super eo, et Danielem
præcepit educi de lacu: eductusque est Daniel de lacu,
et nulla læsio inventa est in eo, quia credidit Deo
suo. 24 Iubente autem rege, adducti sunt viri illi, qui
accusaverant Danielem: et in lacum leonum missi
sunt, ipsi, et filii, et uxores eorum: et non pervenerunt
usque ad pavimentum laci, donec arriperent eos
leones, et omnia ossa eorum comminuerunt. 25 Tunc
Darius rex scripsit universis populis, tribubus, et
linguis habitantibus in universa terra: PAX vobis
multiplicetur. 26 A me constitutum est decretum,
ut in universo imperio, et regno meo tremiscant, et
paveant Deum Danielis: ipse est enim Deus vivens, et
æternus in sæcula: et regnum eius non dissipabitur,
et potestas eius usque in æternum. 27 Ipse liberator,
atque salvator, faciens signa, et mirabilia in cælo, et
in terra: qui liberavit Danielem de lacu leonum. 28
Porro Daniel perseveravit usque ad regnum Darii,
regnumque Cyri Persæ.

7 Anno primo Baltassar regis Babylonis, Daniel
somnium vidit: visio autem capitis eius in cubili suo:
et somnium scribens, brevi sermone comprehendit:
summatimque perstringens, ait: 2 Videbam in visione
mea nocte, et ecce quattuor venti cæli pugnabant in
mari magno. 3 Et quattuor bestiæ grandes ascendebant
de mari diversæ inter se. 4 Prima quasi leæna, et
alas habebat aquilæ: aspiciebam donec evulsæ sunt
alæ eius, et sublata est de terra, et super pedes
quasi homo stetit, et cor hominis datum est ei. 5
Et ecce bestia alia similis urso in parte stetit: et
tres ordines erant in ore eius, et in dentibus eius,
et sic dicebant ei: Surge, comede carnes plurimas.
6 Post hæc aspiciebam, et ecce alia quasi pardus,
et alas habebat quasi avis, quattuor super se, et
quattuor capita erant in bestia, et potestas data est
ei. 7 Post hæc aspiciebam in visione noctis, et ecce
bestia quarta terribilis, atque mirabilis, et fortis nimis,
dentes ferreos habebat magnos, comedens atque
comminuens, et reliqua pedibus suis conculcans:
dissimilis autem erat ceteris bestiis, quas videram
ante eam, et habebat cornua decem. 8 Considerabam
cornua, et ecce cornu aliud parvulum ortum est de
medio eorum: et tria de cornibus primis evulsa sunt a
facie eius: et ecce oculi, quasi oculi hominis erant
in cornu isto, et os loquens ingentia. 9 Aspiciebam

donec throni positi sunt, et Antiquus dierum sedit:
vestimentum eius candidum quasi nix, et capilli
capitis eius quasi lana munda: thronus eius flammæ
ignis: rotæ eius ignis accensus. 10 Fluvius igneus,
rapidusque egrediebatur a facie eius. Millia millium
ministrabant ei, et decies millies centena millia
assistebant ei: iudicium sedit, et libri aperti sunt. 11
Aspiciebam propter vocem sermonum grandium, quos
cornu illud loquebatur: et vidi quoniam interfecta
esset bestia, et perisset corpus eius, et traditum
esset ad comburendum igni: 12 aliarum quoque
bestiarum ablata esset potestas, et tempora vitæ
constituta essent eis usque ad tempus, et tempus.
13 Aspiciebam ergo in visione noctis, et ecce cum
nubibus cæli quasi filius hominis veniebat, et usque
ad Antiquum dierum pervenit: et in conspectu eius
obtulerunt eum. 14 Et dedit ei potestatem, et honorem,
et regnum: et omnes populi, tribus, et linguæ ipsi
servient: potestas eius, potestas æterna, quæ non
auferetur: et regnum eius, quod non corrumpetur.
15 Horruit spiritus meus, ego Daniel territus sum
in his, et visiones capitis mei conturbaverunt me.
16 Accessi ad unum de assistentibus, et veritatem
quærebam ab eo de omnibus his. Qui dixit mihi
interpretationem sermonum, et docuit me: 17 Hæ
quattuor bestiæ magnæ: quattuor sunt regna, quæ
consurgent de terra. 18 Suscipient autem regnum
sancti Dei altissimi: et obtinebunt regnum usque
in sæculum, et sæculum sæculorum. 19 Post hoc
volui diligenter discere de bestia quarta, quæ erat
dissimilis valde ab omnibus, et terribilis nimis: dentes
et ungues eius ferrei: comedebat, et comminuebat, et
reliqua pedibus suis conculcabat: 20 et de cornibus
decem, quæ habebat in capite: et de alio, quod ortum
fuerat, ante quod ceciderant tria cornua: et de cornu
illo, quod habebat oculos, et os loquens grandia,
et maius erat ceteris. 21 Aspiciebam, et ecce cornu
illud faciebat bellum adversus sanctos, et prævalebat
eis, 22 donec venit Antiquus dierum, et iudicium
dedit sanctis Excelsi, et tempus advenit, et regnum
obtinuerunt sancti. 23 Et sic ait: Bestia quarta, regnum
quartum erit in terra, quod maius erit omnibus regnis,
et devorabit universam terram, et conculcabit, et
comminuet eam. 24 Porro cornua decem ipsius regni,
decem reges erunt: et alius consurget post eos, et ipse
potentior erit prioribus, et tres reges humiliabit. 25
Et sermones contra Excelsum loquetur, et sanctos
Altissimi conteret: et putabit quod possit mutare
tempora, et leges, et tradentur in manu eius usque
ad tempus, et tempora, et dimidium temporis. 26 Et
iudicium sedebit ut auferatur potentia, et conteratur,
et dispereat usque in finem. 27 Regnum autem, et
potestas, et magnitudo regni, quæ est subter omne
cælum, detur populo sanctorum Altissimi: cuius
regnum, regnum sempiternum est, et omnes reges
servient ei, et obedient. 28 Hucusque finis verbi. Ego
Daniel multum cogitationibus meis conturbabar, et
facies mea mutata est in me: verbum autem in corde
meo conservavi.

8 Anno tertio regni Baltassar regis, visio apparuit
mihi. Ego Daniel post id, quod videram in principio,
2 vidi in visione mea, cum essem in Susis castro, quod
est in Ælam regione: vidi autem in visione esse me
super portam Ulai. 3 Et levavi oculus meos, et vidi: et
ecce aries unus stabat ante paludem, habens cornua
excelsa, et unum excelsius altero atque succrescens.
4 Postea vidi arietem cornibus ventilantem contra
Occidentem, et contra Aquilonem, et contra Meridiem,
et omnes bestiæ non poterant resistere ei, neque
liberari de manu eius: fecitque secundum voluntatem
suam, et magnificatus est. 5 Et ego intelligebam: ecce
autem hircus caprarum veniebat ab Occidente super
faciem totius terræ, et non tangebat terram: porro
hircus habebat cornu insigne inter oculos suos. 6
Et venit usque ad arietem illum cornutum, quem
videram stantem ante portam, et cucurrit ad eum in
impetu fortitudinis suæ. 7 Cumque appropinquasset
prope arietem, efferatus est in eum, et percussit
arietem: et comminuit duo cornua eius, et non
poterat aries resistere ei: cumque eum misisset in
terram, conculcavit, et nemo quibat liberare arietem
de manu eius. 8 Hircus autem caprarum magnus
factus est nimis: cumque crevisset, fractum est cornu
magnum, et orta sunt quattuor cornua subter illud
per quattuor ventos cæli. 9 De uno autem ex eis
egressum est cornu unum modicum: et factum est
grande contra Meridiem, et contra Orientem, et
contra fortitudinem. 10 Et magnificatum est usque
ad fortitudinem cæli: et deiecit de fortitudine, et de

stellis, et conculcavit eas. 11 Et usque ad principem
fortitudinis magnificatum est: et ab eo tulit iuge
sacrificium, et deiecit locum sanctificationis eius. 12
Robur autem datum est ei contra iuge sacrificium
propter peccata: et prosternetur veritas in terra,
et faciet, et prosperabitur. 13 Et audivi unum de
sanctis loquentem: et dixit unus sanctus alteri nescio
cui loquenti: Usquequo visio, et iuge sacrificium, et
peccatum desolationis, quæ facta est: et sanctuarium,
et fortitudo conculcabitur? 14 Et dixit ei: Usque
ad vesperam at mane, dies duo millia trecenti:
et mundabitur sanctuarium. 15 Factum est autem
cum viderem ego Daniel visionem, et quærerem
intelligentiam: ecce stetit in conspectu meo quasi
species viri. 16 Et audivi vocem viri inter Ulai: et
clamavit, et ait: Gabriel fac intelligere istum visionem.
17 Et venit, et stetit iuxta ubi ego stabam: cumque
venisset, pavens corrui in faciem meam, et ait ad
me: Intellige fili hominis, quoniam in tempore finis
complebitur visio. 18 Cumque loqueretur ad me,
collapsus sum pronus in terram: et tetigit me, et statuit
me in gradu meo, 19 dixitque mihi: Ego ostendam tibi
quæ futura sunt in novissimo maledictionis: quoniam
habet tempus finem suum. 20 Aries, quem vidisti
habere cornua, rex Medorum est atque Persarum. 21
Porro hircus caprarum, rex Græcorum est, et cornu
grande, quod erat inter oculos eius, ipse est rex
primus. 22 Quod autem fracto illo surrexerunt quattuor
pro eo: quattuor reges de gente eius consurgent, sed
non in fortitudine eius. 23 Et post regnum eorum,
cum creverint iniquitates, consurget rex impudens
facie, et intelligens propositiones. 24 Et roborabitur
fortitudo eius, sed non in viribus suis: et supra quam
credi potest, universa vastabit, et prosperabitur, et
faciet. Et interficiet robustos, et populum sanctorum
25 secundum voluntatem suam, et dirigetur dolus
in manu eius: et cor suum magnificabit, et in copia
rerum omnium occidet plurimos: et contra Principem
principum consurget, et sine manu conteretur. 26
Et visio vespere et mane, quæ dicta est, vera est: tu
ergo visionem signa, quia post multos dies erit. 27
Et ego Daniel langui, et ægrotavi per dies: cumque
surrexissem, faciebam opera regis, et stupebam ad
visionem, et non erat qui interpretaretur.

9 In anno primo Darii filii Assueri de semine
Medorum, qui imperavit super regnum
Chaldæorum: 2 Anno uno regni eius, ego Daniel
intellexi in libris numerum annorum, de quo factus
est sermo Domini ad Ieremiam prophetam, ut
complerentur desolationis Ierusalem septuaginta
anni. 3 Et posui faciem meam ad Dominum Deum
meum rogare et deprecari in ieiuniis, sacco, et cinere.
4 Et oravi Dominum Deum meum, et confessus sum,
et dixi: Obsecro Domine Deus magne et terribilis,
custodiens pactum, et misericordiam diligentibus
te, et custodientibus mandata tua. 5 Peccavimus,
iniquitatem fecimus, impie egimus, et recessimus:
et declinavimus a mandatis tuis, ac iudiciis. 6 Non
obedivimus servis tuis prophetis, qui locuti sunt
in nomine tuo regibus nostris, principibus nostris,
patribus nostris, omnique populo terræ. 7 Tibi Domine
iustitia: nobis autem confusio faciei, sicut est hodie
viro Iuda, et habitatoribus Ierusalem, et omni Israel,
his qui prope sunt, et his qui procul, in universis
terris, ad quas eiecisti eos propter iniquitates
eorum, in quibus peccaverunt in te. 8 Domine nobis
confusio faciei, regibus nostris, principibus nostris,
et patribus nostris, qui peccaverunt. 9 Tibi autem
Domino Deo nostro misericordia, et propitiatio,
quia recessimus a te: 10 et non audivimus vocem
Domini Dei nostri ut ambularemus in lege eius,
quam posuit nobis per servos suos prophetas. 11
Et omnis Israel prævaricati sunt legem tuam, et
declinaverunt ne audirent vocem tuam, et stillavit
super nos maledictio, et detestatio, quæ scripta est
in libro Moysi servi Dei, quia peccavimus ei. 12 Et
statuit sermones suos, quos locutus est super nos,
et super principes nostros, qui iudicaverunt nos,
ut superinduceret in nos magnum malum, quale
numquam fuit sub omni cælo, secundum quod factum
est in Ierusalem. 13 Sicut scriptum est in lege Moysi,
omne malum hoc venit super nos: et non rogavimus
faciem tuam Domine Deus noster, ut reverteremur
ab iniquitatibus nostris, et cogitaremus veritatem
tuam. 14 Et vigilavit Dominus super malitiam, et
adduxit eam super nos: iustus Dominus Deus noster
in omnibus operibus suis, quæ fecit: non enim
audivimus vocem eius. 15 Et nunc Domine Deus
noster, qui eduxisti populum tuum de terra Ægypti

in manu forti, et fecisti tibi nomen secundum diem
hanc: peccavimus, iniquitatem fecimus. 16 Domine in
omnem iustitiam tuam: avertatur, obsecro, ira tua, et
furor tuus a civitate tua Ierusalem, et monte sancto
tuo. Propter peccata enim nostra, et iniquitates
patrum nostrorum, Ierusalem, et populus tuus in
opprobrium sunt omnibus per circuitum nostrum.
17 Nunc ergo exaudi Deus noster orationem servi
tui, et preces eius: et ostende faciem tuam super
sanctuarium tuum, quod desertum est propter
temetipsum. 18 Inclina Deus meus aurem tuam, et
audi: aperi oculos tuos, et vide desolationem nostram,
et civitatem, super quam invocatum est nomen tuum:
neque enim in iustificationibus nostris prosternimus
preces ante faciem tuam, sed in miserationibus tuis
multis: 19 Exaudi Domine, placare Domine: attende et
fac: ne moreris propter temetipsum Deus meus: quia
nomen tuum invocatum est super civitatem, et super
populum tuum. 20 Cumque adhuc loquerer, et orarem,
et confiterer peccata mea, et peccata populi mei
Israel, et prosternerem preces meas in conspectu Dei
mei, pro monte sancto Dei mei: 21 adhuc me loquente
in oratione, ecce vir Gabriel, quem videram in visione
a principio, cito volans tetigit me in tempore sacrificii
vespertini. 22 Et docuit me, et locutus est mihi,
dixitque: Daniel nunc egressus sum ut docerem te, et
intelligeres. 23 Ab exordio precum tuarum egressus
est sermo: ego autem veni ut indicarem tibi, quia vir
desideriorum es: tu ergo animadverte sermonem,
et intellige visionem. 24 Septuaginta hebdomades
abbreviatæ sunt super populum tuum, et super
urbem sanctam tuam ut consummetur prævaricatio,
et finem accipiat peccatum, et deleatur iniquitas, et
adducatur iustitia sempiterna, et impleatur visio, et
prophetia, et ungatur Sanctus sanctorum. 25 Scito
ergo, et animadverte: Ab exitu sermonis, ut iterum
ædificetur Ierusalem, usque ad Christum ducem,
hebdomades septem, et hebdomades sexaginta duæ
erunt: et rursum ædificabitur platea, et muri in
angustia temporum. 26 Et post hebdomades sexaginta
duas occidetur Christus: et non erit eius populus,
qui eum negaturus est. Et civitatem, et sanctuarium
dissipabit populus cum duce venturo: et finis eius
vastitas, et post finem belli statuta desolatio. 27
Confirmabit autem pactum multis hebdomada una: et
in dimidio hebdomadis deficiet hostia et sacrificium:
set erit in templo abominatio desolationis: et usque
ad consummationem et finem perseverabit desolatio.

10 Anno tertio Cyri regis Persarum, verbum
revelatum est Danieli cognomento Baltassar,
et verbum verum, et fortitudo magna: intellexitque
sermonem: intelligentia enim est opus in visione. 2 In
diebus illis ego Daniel lugebam trium hebdomadarum
diebus, 3 panem desiderabilem non comedi, et caro
et vinum non introierunt in os meum, sed neque
unguento unctus sum: donec complerentur trium
hebdomadarum dies. 4 Die autem vigesima et quarta
mensis primi eram iuxta fluvium magnum, qui est
Tigris. 5 Et levavi oculos meos, et vidi: et ecce vir
unus vestitus lineis, et renes eius accincti auro obrizo:
6 et corpus eius quasi chrysolithus, et facies eius velut
species fulguris, et oculi eius ut lampas ardens: et
brachia eius, et quæ deorsum sunt usque ad pedes,
quasi species æris candentis: et vox sermonum eius
ut vox multitudinis. 7 Vidi autem ego Daniel solus
visionem: porro viri, qui erant mecum, non viderunt:
sed terror nimius irruit super eos, et fugerunt in
absconditum. 8 Ego autem relictus solus vidi visionem
grandem hanc: et non remansit in me fortitudo, sed
et species mea immutata est in me, et emarcui, nec
habui quidquam virium. 9 Et audivi vocem sermonum
eius: et audiens iacebam consternatus super faciem
meam, et vultus meus hærebat terræ. 10 Et ecce
manus tetigit me, et erexit me super genua mea,
et super articulos manuum mearum. 11 Et dixit ad
me: Daniel vir desideriorum, intellige verba, quæ
ego loquor ad te, et sta in gradu tuo: nunc enim
sum missus ad te. Cumque dixisset mihi sermonem
istum, steti tremens. 12 Et ait ad me: Noli metuere
Daniel: quia ex die primo, quo posuisti cor tuum
ad intelligendum ut te affligeres in conspectu Dei
tui, exaudita sunt verba tua: et ego veni propter
sermones tuos. 13 Princeps autem regni Persarum
restitit mihi viginti et uno diebus: et ecce Michael
unus de principibus primis venit in adiutorium meum,
et ego remansi ibi iuxta regem Persarum. 14 Veni
autem ut docerem te quæ ventura sunt populo tuo in
novissimis diebus, quoniam adhuc, visio in dies. 15
Cumque loqueretur mihi huiuscemodi verbis, deieci

vultum meum ad terram, et tacui. 16 Et ecce quasi
similitudo filii hominis tetigit labia mea: et aperiens
os meum locutus sum, et dixi ad eum, qui stabat
contra me: domine mi, in visione tua dissolutæ sunt
compages meæ, et nihil in me remansit virium. 17
Et quomodo poterit servus domini mei loqui cum
domino meo? nihil enim in me remansit virium, sed et
halitus meus intercluditur. 18 Rursum ergo tetigit me
quasi visio hominis, et confortavit me, 19 et dixit: Noli
timere vir desideriorum: pax tibi: confortare, et esto
robustus. Cumque loqueretur mecum, convalui, et
dixi: Loquere Domine mi, quia confortasti me. 20 Et ait:
Numquid scis quare venerim ad te? et nunc revertar
ut prœlier adversum principem Persarum; cum ego
egrederer, apparuit princeps Græcorum veniens. 21
Verumtamen annuntiabo tibi quod expressum est
in scriptura veritatis: et nemo est adiutor meus in
omnibus his, nisi Michael princeps vester.

11 Ego autem ab anno primo Darii Medi stabam ut
confortaretur, et roboraretur. 2 Et nunc veritatem
annuntiabo tibi. Ecce adhuc tres reges stabunt in
Perside, et quartus ditabitur opibus nimiis super
omnes: et cum invaluerit divitiis suis, concitabit omnes
adversum regnum Græciæ. 3 Surget vero rex fortis, et
dominabitur potestate multa: et faciet quod placuerit
ei. 4 Et cum steterit, conteretur regnum eius, et
dividetur in quattuor ventos cæli: sed non in posteros
eius, neque secundum potentiam illius, qua dominatus
est; lacerabitur enim regnum eius etiam in externos
exceptis his. 5 Et confortabitur rex Austri: et de
principibus eius prævalebit super eum, et dominabitur
ditione: multa enim dominatio eius. 6 Et post finem
annorum fœderabuntur: filiaque regis Austri veniet
ad regem Aquilonis facere amicitiam, et non obtinebit
fortitudinem brachii, nec stabit semen eius: et tradetur
ipsa, et qui adduxerunt eam, adolescentes eius, et qui
confortabant eam in temporibus. 7 Et stabit de germine
radicum eius plantatio: et veniet cum exercitu, et
ingredietur provinciam regis Aquilonis: et abutetur
eis, et obtinebit. 8 Insuper et deos eorum, et sculptilia,
vasa quoque pretiosa argenti, et auri captiva ducet in
Ægyptum: ipse prævalebit adversus regem Aquilonis.
9 Et intrabit in regnum rex Austri, et revertetur ad
terram suam. 10 Filii autem eius provocabuntur, et
congregabunt multitudinem exercituum plurimorum:
et veniet properans, et inundans: et revertetur, et
concitabitur, et congredietur cum robere eius. 11 Et
provocatus rex Austri egredietur, et pugnabit adversus
regem Aquilonis, et præparabit multitudinem nimiam,
et dabitur multitudo in manu eius. 12 Et capiet
multitudinem, et exaltabitur cor eius, et deiiciet multa
millia, sed non prævalebit. 13 Convertetur enim rex
Aquilonis, et præparabit multitudinem multo maiorem
quam prius: et in fine temporum, annorumque veniet
properans cum exercitu magno, et opibus nimiis.
14 Et in temporibus illis multi consurgent adversus
regem Austri: filii quoque prævaricatorum populi
tui extollentur ut impleant visionem, et corruent.
15 Et venit rex Aquilonis, et comportabit aggerem,
et capiet urbes munitissimas: et brachia Austri non
sustinebunt, et consurgent electi eius ad resistendum,
et non erit fortitudo. 16 Et faciet veniens super eum
iuxta placitum suum, et non erit qui stet contra faciem
eius: et stabit in terra inclyta, et consumetur in manu
eius. 17 Et ponet faciem suam ut veniat ad tenendum
universum regnum eius, et recta faciet cum eo: et
filiam feminarum dabit ei, ut evertat illud: et non
stabit, nec illius erit. 18 Et convertet faciem suam ad
insulas, et capiet multas: et cessare faciet principem
opprobrii sui, et opprobrium eius convertetur in
eum. 19 Et convertet faciem suam ad imperium terræ
suæ, et impinget, et corruet, et non invenietur. 20
Et stabit in loco eius vilissimus, et indignus decore
regio: et in paucis diebus conteretur, non in furore,
nec in prœlio. 21 Et stabit in loco eius despectus,
et non tribuetur ei honor regius: et veniet clam,
et obtinebit regnum in fraudulentia. 22 Et brachia
pugnantis expugnabuntur a facie eius, et conterentur:
insuper et dux fœderis. 23 Et post amicitias, cum eo
faciet dolum: et ascendet, et superabit in modico
populo. 24 Et abundantes, et uberes urbes ingredietur:
et faciet quæ non fecerunt patres eius, et patres
patrum eius: rapinas, et prædam, et divitias eorum
dissipabit, et contra firmissimas cogitationes inibit: et
hoc usque ad tempus. 25 Et concitabitur fortitudo
eius, et cor eius adversum regem Austri in exercitu
magno: et rex Austri provocabitur ad bellum multis
auxiliis, et fortibus nimis: et non stabunt, quia inibunt
adversus eum consilia. 26 Et comedentes panem cum

eo, conterent illum, exercitusque eius opprimetur:
et cadent interfecti plurimi. 27 Duorum quoque
regnum cor erit ut malefaciant, et ad mensam unam
mendacium loquentur, et non proficient: quia adhuc
finis in aliud tempus. 28 Et revertetur in terram suam
cum opibus multis: et cor eius adversum testamentum
sanctum, et faciet, et revertetur in terram suam. 29
Statuto tempore revertetur, et veniet ad Austrum: et
non erit priori simile novissimum. 30 Et veniet super
eum Trieres, et Romani: et percutietur, et revertetur,
et indignabitur contra testamentum sanctuarii, et
faciet: reverteturque et cogitabit adversum eos, qui
dereliquerunt testamentum sanctuarii. 31 Et brachia
ex eo stabunt, et polluent sanctuarium fortitudinis, et
auferent iuge sacrificium: et dabunt abominationem in
desolationem. 32 Et impii in testamentum simulabunt
fraudulenter: populus autem sciens Deum suum,
obtinebit, et faciet. 33 Et docti in populo docebunt
plurimos: et ruent in gladio, et in flamma, et in
captivitate, et in rapina dierum. 34 Cumque corruerint,
sublevabuntur auxilio parvulo: et applicabuntur eis
plurimi fraudulenter. 35 Et de eruditis ruent, ut
conflentur, et eligantur, et dealbentur usque ad
tempus præfinitum: quia adhuc aliud tempus erit. 36
Et faciet iuxta voluntatem suam rex, et elevabitur, et
magnificabitur adversus omnem deum: et adversus
Deum deorum loquetur magnifica, et dirigetur, donec
compleatur iracundia: perpetrata quippe est definitio.
37 Et Deum patrum suorum non reputabit: et erit in
concupiscentiis feminarum, nec quemquam deorum
curabit: quia adversum universa consurget: 38 deum
autem Maozim in loco suo venerabitur: et deum,
quem ignoraverunt patres eius, colet auro, et argento,
et lapide pretioso, rebusque pretiosis. 39 Et faciet
ut muniat Maozim cum deo alieno, quem cognovit,
et multiplicabit gloriam, et dabit eis potestatem in
multis, et terram dividet gratuito. 40 Et in tempore
præfinito prœliabitur adversus eum rex Austri, et
quasi tempestas veniet contra illum rex Aquilonis
in curribus, et in equitibus, et in classe magna, et
ingredietur terras, et conteret, et pertransiet. 41 Et
introibit in terram gloriosam, et multæ corruent:
hæ autem solæ salvabuntur de manu eius, Edom, et
Moab, et principium filiorum Ammon. 42 Et mittet
manum suam in terras: et terra Ægypti non effugiet.
43 Et dominabitur thesaurorum auri, et argenti, et
in omnibus pretiosis Ægypti: per Libyam quoque,
et Æthiopiam transibit. 44 Et fama turbabit eum
ab Oriente et ab Aquilone: et veniet in multitudine
magna ut conterat et interficiat plurimos. 45 Et
figet tabernaculum suum Apadno inter maria, super
montem inclytum et sanctum: et veniet usque ad
summitatem eius, et nemo auxiliabitur ei.

12 In tempore autem illo consurget Michael
princeps magnus, qui stat pro filiis populi tui: et
veniet tempus quale non fuit ab eo ex quo gentes esse
cœperunt usque ad tempus illud. Et in tempore illo
salvabitur populus tuus, omnis qui inventus fuerit
scriptus in libro. 2 Et multi de his, qui dormiunt in
terræ pulvere, evigilabunt: alii in vitam æternam, et
alii in opprobrium ut videant semper. 3 Qui autem
docti fuerint, fulgebunt quasi splendor firmamenti:
et qui ad iustitiam erudiunt multos, quasi stellæ in
perpetuas æternitates. 4 Tu autem Daniel claude
sermones, et signa librum usque ad tempus statutum:
plurimi pertransibunt, et multiplex erit scientia. 5
Et vidi ego Daniel, et ecce quasi duo alii stabant:
unus hinc super ripam fluminis, et alius inde ex
altera ripa fluminis. 6 Et dixi viro, qui erat indutus
lineis, qui stabat super aquas fluminis: Usquequo finis
horum mirabilium? 7 Et audivi virum, qui indutus
erat lineis, qui stabat super aquas fluminis, cum
elevasset dexteram et sinistram suam in cælum, et
iurasset per Viventem in æternum, quia in tempus,
et tempora, et dimidium temporis. Et cum completa
fuerit dispersio manus populi sancti, complebuntur
universa hæc. 8 Et ego audivi, et non intellexi. Et
dixi: Domine mi, quid erit post hæc? 9 Et ait: Vade
Daniel, quia clausi sunt, signatique sermones usque ad
præfinitum tempus. 10 Eligentur, et dealbabuntur, et
quasi ignis probabuntur multi: et impie agent impii,
neque intelligent omnes impii, porro docti intelligent.
11 Et a tempore cum ablatum fuerit iuge sacrificium,
et posita fuerit abominatio in desolationem, dies mille
ducenti nonaginta. 12 Beatus, qui expectat, et pervenit
usque ad dies mille trecentos trigintaquinque. 13 Tu
autem vade ad præfinitum: et requiesces, et stabis in
sorte tua in finem dierum.

Osee Propheta

1 Verbum Domini, quod factum est ad Osee filium
Beeri, in diebus Oziæ, Ioathan, Achaz, Ezechiæ
regum Iuda, et in diebus Ieroboam filii Ioas regis
Israel. **2** Principium loquendi Domino in Osee: et
dixit Dominus ad Osee: Vade, sume tibi uxorem
fornicationum, et fac tibi filios fornicationum: quia
fornicans fornicabitur terra a Domino. **3** Et abiit, et
accepit Gomer filiam Debelaim: et concepit, et peperit
ei filium. **4** Et dixit Dominus ad eum: Voca nomen
eius Iezrahel: quoniam adhuc modicum, et visitabo
sanguinem Iezrahel super domum Iehu, et quiescere
faciam regnum domus Israel. **5** Et in illa die conteram
arcum Israel in valle Iezrahel. **6** Et concepit adhuc, et
peperit filiam. Et dixit ei: Voca nomen eius Absque
Misericordia: quia non addam ultra misereri domui
Israel, sed oblivione obliviscar eorum. **7** Et domui
Iuda miserebor, et salvabo eos in Domino Deo suo: et
non salvabo eos in arcu, et gladio, et in bello, et in
equis, et in equitibus. **8** Et ablactavit eam, quæ erat
Absque Misericordia. Et concepit, et peperit filium. **9**
Et dixit: Voca nomen eius: Non Populus Meus: quia
vos non populus meus, et ego non ero vester. **10** Et
erit numerus filiorum Israel quasi arena maris, quæ
sine mensura est, et non numerabitur. Et erit in loco
ubi dicetur eis: Non populus meus vos: dicetur eis:
Filii Dei viventis. **11** Et congregabuntur filii Iuda, et
filii Israel pariter: et ponent sibimet caput unum, et
ascendent de terra: quia magnus dies Iezrahel.

2 Dicite fratribus vestris: Populus meus: et sorori
vestræ, Misericordiam consecuta. **2** Iudicate
matrem vestram, iudicate: quoniam ipsa non uxor
mea, et ego non vir eius. Auferat fornicationes suas a
facie sua, et adulteria sua de medio uberum suorum.
3 Ne forte expoliem eam nudam, et statuam eam
secundum diem nativitatis suæ: et ponam eam quasi
solitudinem, et statuam eam velut terram inviam, et
interficiam eam siti. **4** Et filiorum illius non miserebor:
quoniam filii fornicationum sunt. **5** Quia fornicata
est mater eorum, confusa est quæ concepit eos: quia
dixit: Vadam post amatores meos, qui dant panes
mihi, et aquas meas, lanam meam, et linum meum,
oleum meum, et potum meum. **6** Propter hoc, ecce,
ego sepiam viam tuam spinis, et sepiam eam maceria,
et semitas suas non inveniet. **7** Et sequetur amatores
suos, et non apprehendet eos: et quæret eos, et non
inveniet, et dicet: Vadam, et revertar ad virum meum
priorem: quia bene mihi erat tunc magis quam nunc.
8 Et hæc nescivit, quia ego dedi ei frumentum, et
vinum, et oleum, et argentum multiplicavi ei, et
aurum, quæ fecerunt Baal. **9** Idcirco convertar, et
sumam frumentum meum in tempore suo, et vinum
meum in tempore suo, et liberabo lanam meam et
linum meum, quæ operiebant ignominiam eius. **10**
Et nunc revelabo stultitiam eius in oculis amatorum
eius: et vir non eruet eam de manu mea: **11** et
cessare faciam omne gaudium eius, sollemnitatem
eius, neomeniam eius, sabbatum eius, et omnia festa
tempora eius. **12** Et corrumpam vineam eius, et ficum
eius: de quibus dixit: Mercedes hæ, meæ sunt, quas
dederunt mihi amatores mei: et ponam eam in saltum,
et comedet eam bestia agri. **13** Et visitabo super
eam dies Baalim, quibus accendebat incensum, et
ornabatur inaure sua, et monili suo, et ibat post
amatores suos, et mei obliviscebatur, dicit Dominus.
14 Propter hoc, ecce, ego lactabo eam, et ducam eam
in solitudinem: et loquar ad cor eius. **15** Et dabo ei
vinitores eius ex eodem loco, et Vallem Achor ad
aperiendam spem: et canet ibi iuxta dies iuventutis
suæ, et iuxta dies ascensionis suæ de Terra Ægypti. **16**
Et erit in die illa, ait Dominus: vocabit me: Vir meus:
et non vocabit me ultra, Baali. **17** Et auferam nomina
Baalim de ore eius, et non recordabitur ultra nominis
eorum. **18** Et percutiam cum eis fœdus in die illa,
cum bestia agri, et cum volucre cæli, et cum reptili
terræ: et arcum, et gladium, et bellum conteram
de terra: et dormire eos faciam fiducialiter. **19** Et
sponsabo te mihi in sempiternum: et sponsabo te
mihi in iustitia, et iudicio, et in misericordia, et in
miserationibus. **20** Et sponsabo te mihi in fide: et scies
quia ego Dominus. **21** Et erit in die illa: Exaudiam, dicit
Dominus, exaudiam cælos, et illi exaudient terram. **22**
Et terra exaudiet triticum, et vinum, et oleum: et hæc
exaudient Iezrahel. **23** Et seminabo eam mihi in terra,
et miserebor eius, quæ fuit Absque Misericordia. Et
dicam Non Populo Meo: Populus meus es tu: et ipse
dicet: Deus meus es tu.

3 Et dixit Dominus ad me: Adhuc vade, et dilige
mulierem dilectam amico et adulteram: sicut
diligit Dominus filios Israel, et ipsi respiciunt ad deos
alienos, et diligunt vinacia uvarum. **2** Et fodi eam
mihi quindecim argenteis, et coro hordei, et dimidio
coro hordei. **3** Et dixi ad eam: Dies multos expectabis
me: non fornicaberis, et non eris viro: sed et ego
expectabo te. **4** Quia dies multos sedebunt filii Israel
sine rege, et sine principe, et sine sacrificio, et sine
altari, et sine ephod, et sine theraphim. **5** Et post
hæc revertentur filii Israel, et quærent Dominum
Deum suum, et David regem suum: et pavebunt ad
Dominum, et ad bonum eius in novissimo dierum.

4 Audite verbum Domini filii Israel, quia iudicium
Domino cum habitatoribus terræ: non est enim
veritas, et non est misericordia, et non est scientia
Dei in terra. **2** Maledictum, et mendacium, et
homicidium, et furtum, et adulterium inundaverunt,
et sanguis sanguinem tetigit. **3** Propter hoc lugebit
terra, et infirmabitur omnis, qui habitat in ea,
in bestia agri, et in volucre cæli: sed et pisces
maris congregabuntur. **4** Verumtamen unusquisque
non iudicet: et non arguatur vir: populus enim
tuus sicut hi, qui contradicunt sacerdoti. **5** Et
corrues hodie, et corruet etiam propheta tecum:
nocte tacere feci matrem tuam. **6** Conticuit populus
meus, eo quod non habuerit scientiam: quia tu
scientiam repulisti, repellam te, ne sacerdotio fungaris
mihi: et oblita es legis Dei tui, obliviscar filiorum
tuorum et ego. **7** Secundum multitudinem eorum
sic peccaverunt mihi: gloriam eorum in ignominiam
commutabo. **8** Peccata populi mei comedent, et ad
iniquitatem eorum sublevabunt animas eorum. **9**
Et erit sicut populus, sic sacerdos: et visitabo super
eum vias eius, et cogitationes eius reddam ei. **10** Et
comedent, et non saturabuntur: fornicati sunt, et
non cessaverunt: quoniam Dominum dereliquerunt
in non custodiendo. **11** Fornicatio, et vinum, et
ebrietas auferunt cor. **12** Populus meus in ligno suo
interrogavit, et baculus eius annunciavit ei: spiritus
enim fornicationum decepit eos, et fornicati sunt a
Deo suo. **13** Super capita montium sacrificabant, et
super colles ascendebant thymiama: subtus quercum,
et populum, et terebinthum, quia bona erat umbra
eius: ideo fornicabuntur filiæ vestræ, et sponsæ vestræ
adulteræ erunt. **14** Non visitabo super filias vestras
cum fuerint fornicatæ, et super sponsas vestras
cum adulteraverint: quoniam ipsi cum meretricibus
conversabantur, et cum effeminatis sacrificabant, et
populus non intelligens vapulabit. **15** Si fornicaris tu
Israel, non delinquat saltem Iuda: et nolite ingredi
in Galgala, et ne ascenderitis in Bethaven, neque
iuraveritis: Vivit Dominus. **16** Quoniam sicut vacca
lasciviens declinavit Israel: nunc pascet eos Dominus,
quasi agnum in latitudine. **17** Particeps idolorum
Ephraim, dimitte eum. **18** Separatum est convivium
eorum, fornicatione fornicati sunt: dilexerunt afferre
ignominiam protectores eius. **19** Ligavit eum spiritus
in alis suis, et confundentur a sacrificiis suis.

5 Audite hoc sacerdotes, et attendite domus Israel,
et domus regis auscultate: quia vobis iudicium
est, quoniam laqueus facti estis speculationi, et rete
expansum super Thabor. **2** Et victimas declinastis in
profundum: et ego eruditor omnium eorum. **3** Ego scio
Ephraim, et Israel non est absconditus a me: quia nunc
fornicatus est Ephraim, contaminatus est Israel. **4**
Non dabunt cogitationes suas ut revertantur ad Deum
suum: quia spiritus fornicationum in medio eorum,
et Dominum non cognoverunt. **5** Et respondebit
arrogantia Israel in facie eius: et Israel, et Ephraim
ruent in iniquitate sua, ruet etiam Iudas cum eis.
6 In gregibus suis, et in armentis suis vadent ad
quærendum Dominum, et non invenient: ablatus est ab
eis. **7** In Dominum prævaricati sunt, quia filios alienos
genuerunt: nunc devorabit eos mensis cum partibus
suis. **8** Clangite buccina in Gabaa, tuba in Rama:
ululate in Bethaven, post tergum tuum Beniamin. **9**
Ephraim in desolatione erit in die correptionis: in
tribubus Israel ostendi fidem. **10** Facti sunt principes
Iuda quasi assumentes terminum: super eos effundam
quasi aquam iram meam. **11** Calumniam patiens est
Ephraim, fractus iudicio: quoniam cœpit abire post
sordes. **12** Et ego quasi tinea Ephraim: et quasi putredo
domui Iuda. **13** Et vidit Ephraim languorem suum, et
Iuda vinculum suum: et abiit Ephraim ad Assur, et
misit ad regem Ultorem: et ipse non poterit sanare
vos, nec solvere poterit a vobis vinculum. **14** Quoniam
ego quasi leæna Ephraim, et quasi catulus leonis

domui Iuda: ego, ego capiam, et vadam: tollam, et non
est qui eruat. 15 Vadens revertar ad locum meum:
donec deficiatis, et quæratis faciem meam.

6 In tribulatione sua mane consurgent ad me: Venite,
et revertamur ad Dominum: 2 quia ipse cepit, et
sanabit nos: percutiet, et curabit nos. 3 Vivificabit
nos post duos dies: in die tertia suscitabit nos, et
vivemus in conspectu eius. Sciemus, sequemurque ut
cognoscamus Dominum: quasi diluculum præparatus
est egressus eius, et veniet quasi imber nobis
temporaneus et serotinus terræ. 4 Quid faciam tibi
Ephraim? quid faciam tibi Iuda? misericordia vestra
quasi nubes matutina, et quasi ros mane pertransiens.
5 Propter hoc dolavi in prophetis, occidi eos in verbis
oris mei: et iudicia tua quasi lux egredientur. 6
Quia misericordiam volui, et non sacrificium, et
scientiam Dei plusquam holocausta. 7 Ipsi autem
sicut Adam transgressi sunt pactum, ibi prævaricati
sunt in me. 8 Galaad civitas operantium idolum,
supplantata sanguine. 9 Et quasi fauces virorum
latronum, particeps sacerdotum, in via interficientium
pergentes de Sichem: quia scelus operati sunt. 10
In domo Israel vidi horrendum: ibi fornicationes
Ephraim: contaminatus est Israel. 11 Sed et Iuda pone
messem tibi, cum convertero captivitatem populi
mei.

7 Cum sanare vellem Israel, revelata est iniquitas
Ephraim, et malitia Samariæ, quia operati sunt
mendacium: et fur ingressus est spolians, latrunculus
foris. 2 Et ne forte dicant in cordibus suis
omnem malitiam eorum me recordatum: nunc
circumdederunt eos adinventiones suæ, coram facie
mea factæ sunt. 3 In malitia sua lætificaverunt regem:
et in mendaciis suis principes. 4 Omnes adulterantes,
quasi clibanus succensus a coquente: quievit paululum
civitas a commistione fermenti, donec fermentaretur
totum. 5 Dies regis nostri: cœperunt principes furere
a vino: extendit manum suam cum illusoribus. 6
Quia applicuerunt quasi clibanum cor suum, cum
insidiaretur eis: tota nocte dormivit coquens eos,
mane ipse succensus quasi ignis flammæ. 7 Omnes
calefacti sunt quasi clibanus, et devoraverunt iudices
suos: omnes reges eorum ceciderunt: non est qui
clamat in eis ad me. 8 Ephraim in populis ipse
commiscebatur: Ephraim factus est subcinericius
panis, qui non reversatur. 9 Comederunt alieni robur
eius, et ipse nescivit: sed et cani effusi sunt in eo,
et ipse ignoravit. 10 Et humiliabitur superbia Israel
in facie eius: nec reversi sunt ad Dominum Deum
suum, et non quæsierunt eum in omnibus his. 11 Et
factus est Ephraim quasi columba seducta non habens
cor: Ægyptum invocabant, ad Assyrios abierunt. 12
Et cum profecti fuerint, expandam super eos rete
meum: quasi volucrem cæli detraham eos, cædam
eos secundum auditionem cœtus eorum. 13 Væ
eis, quoniam recesserunt a me: vastabuntur, quia
prævaricati sunt in me: et ego redemi eos: et ipsi locuti
sunt contra me mendacia. 14 Et non clamaverunt ad
me in corde suo, sed ululabant in cubilibus suis: super
triticum et vinum ruminabant, recesserunt a me. 15
Et ego erudivi eos, et confortavi brachia eorum: et in
me cogitaverunt malitiam. 16 Reversi sunt ut essent
absque iugo: facti sunt quasi arcus dolosus: cadent
in gladio principes eorum, a furore linguæ suæ. Ista
subsannatio eorum in Terra Ægypti.

8 In gutture tuo sit tuba quasi aquila super domum
Domini: pro eo quod transgressi sunt fœdus meum,
et legem meam prævaricati sunt. 2 Me invocabunt:
Deus meus cognovimus te Israel. 3 Proiecit Israel
bonum, inimicus persequetur eum. 4 Ipsi regnaverunt,
et non ex me: principes exstiterunt, et non cognovi:
argentum suum, et aurum suum fecerunt sibi idola,
ut interirent: 5 proiectus est vitulus tuus Samaria,
iratus est furor meus in eos. Usquequo non poterunt
emundari? 6 Quia ex Israel et ipse est: artifex fecit
illum, et non est Deus: quoniam in aranearum telas
erit vitulus Samariæ. 7 Quia ventum seminabunt,
et turbinem metent: culmus stans non est in eo,
germen non faciet farinam: quod et si fecerit, alieni
comedent eam. 8 Devoratus est Israel: nunc factus
est in nationibus quasi vas immundum. 9 Quia
ipsi ascenderunt ad Assur, onager solitarius sibi:
Ephraim munera dederunt amatoribus. 10 Sed et cum
mercede conduxerint nationes, nunc congregabo eos:
et quiescent paulisper ab onere regis, et principum.
11 Quia multiplicavit Ephraim altaria ad peccandum:
factæ sunt ei aræ in delictum. 12 Scribam ei multiplices
leges meas, quæ velut alienæ computatæ sunt. 13

Hostias offerent, immolabunt carnes, et comedent,
et Dominus non suscipiet eas: nunc recordabitur
iniquitatis eorum, et visitabit peccata eorum: ipsi in
Ægyptum convertentur. 14 Et oblitus est Israel Factoris
sui, et ædificavit delubra: et Iudas multiplicavit
urbes munitas: et mittam ignem in civitates eius, et
devorabit ædes illius.

9 Noli lætari Israel, noli exultare sicut populi: quia
fornicatus es a Deo tuo, dilexisti mercedem super
omnes areas tritici. 2 Area et torcular non pascet
eos, et vinum mentietur eis. 3 Non habitabunt in
terra Domini: reversus est Ephraim in Ægyptum,
et in Assyriis pollutum comedit. 4 Non libabunt
Domino vinum, et non placebunt ei: sacrificia eorum
quasi panis lugentium. Omnes, qui comedent eum,
contaminabuntur: quia panis eorum animæ ipsorum,
non intrabit in domum Domini. 5 Quid facietis in
die sollemni, in die festivitatis Domini? 6 Ecce enim
profecti sunt a vastitate: Ægyptus congregabit eos,
Memphis sepeliet eos: desiderabile argentum eorum
urtica hereditabit, lappa in tabernaculis eorum. 7
Venerunt dies visitationis, venerunt dies retributionis:
scitote Israel stultum prophetam, insanum virum
spiritualem, propter multitudinem iniquitatis tuæ, et
multitudinem amentiæ. 8 Speculator Ephraim cum
Deo meo: propheta laqueus ruinæ factus est super
omnes vias eius, insania in domo Dei eius. 9 Profunde
peccaverunt, sicut in diebus Gabaa: recordabitur
iniquitatis eorum, et visitabit peccata eorum. 10
Quasi uvas in deserto inveni Israel: quasi prima poma
ficulneæ in cacumine eius vidi patres eorum: ipsi
autem intraverunt ad Beelphegor, et abalienati sunt
in confusionem, et facti sunt abominabiles sicut ea,
quæ dilexerunt. 11 Ephraim quasi avis avolavit, gloria
eorum a partu, et ab utero, et a conceptu. 12 Quod et
si enutrierint filios suos, absque liberis eos faciam
in hominibus: sed et væ eis cum recessero ab eis. 13
Ephraim, ut vidi, Tyrus erat fundata in pulchritudine:
et Ephraim educet ad interfectorem filios suos. 14
Da eis Domine. Quid dabis eis? Da eis vulvam sine
liberis, et ubera arentia. 15 Omnes nequitiæ eorum in
Galgal, quia ibi exosos habui eos: propter malitiam
adinventionum eorum de domo mea eiiciam eos:
non addam ut diligam eos, omnes principes eorum
recedentes. 16 Percussus est Ephraim, radix eorum
exsiccata est: fructum nequaquam facient. Quod et si
genuerint, interficiam amantissima uteri eorum. 17
Abiiciet eos Deus meus, quia non audierunt eum: et
erunt vagi in nationibus.

10 Vitis frondosa Israel, fructus adæquatus est ei:
secundum multitudinem fructus sui multiplicavit
altaria, iuxta ubertatem terræ suæ exuberavit
simulachris. 2 Divisum est cor eorum, nunc interibunt:
ipse confringet simulachra eorum, depopulabitur
aras eorum. 3 Quia nunc dicent: Non est rex nobis:
non enim timemus Dominum: et rex quid faciet
nobis? 4 Loquimini verba visionis inutilis, et ferietis
fœdus: et germinabit quasi amaritudo iudicium super
sulcos agri. 5 Vaccas Bethaven coluerunt habitatores
Samariæ: quia luxit super eum populus eius, et æditui
eius super eum exultaverunt in gloria eius, quia
migravit ab eo. 6 Siquidem et ipse in Assur delatus
est, munus regi Ultori: confusio Ephraim capiet, et
confundetur Israel in voluntate sua. 7 Transire fecit
Samaria regem suum quasi spumam super faciem
aquæ. 8 Et disperdentur excelsa idoli, peccatum
Israel: lappa, et tribulus ascendet super aras eorum:
et dicent montibus: Operite nos; et collibus: Cadite
super nos. 9 Ex diebus Gabaa, peccavit Israel, ibi
steterunt: non comprehendet eos in Gabaa prælium
super filios iniquitatis. 10 Iuxta desiderium meum
corripiam eos: congregabuntur super eos populi, cum
corripientur propter duas iniquitates suas. 11 Ephraim
vitula docta diligere trituram, et ego transivi super
pulchritudinem colli eius: ascendam super Ephraim,
arabit Iudas, confringet sibi sulcos Iacob. 12 Seminate
vobis in iustitia, et metite in ore misericordiæ,
innovate vobis novale: tempus autem requirendi
Dominum, cum venerit qui docebit vos iustitiam. 13
Arastis impietatem, iniquitatem messuistis, comedistis
frugem mendacii: quia confisus es in viis tuis, in
multitudine fortium tuorum. 14 Consurget tumultus
in populo tuo: et omnes munitiones tuæ vastabuntur,
sicut vastatus est Salmana a domo eius qui iudicavit
Baal in die prælii, matre super filios allisa. 15 Sic fecit
vobis Bethel, a facie malitiæ nequitiarum vestrarum.

11 Sicut mane transiit, pertransiit rex Israel. Quia
puer Israel, et dilexi eum: et ex Ægypto vocavi

filium meum. 2 Vocaverunt eos, sic abierunt a
facie eorum: Baalim immolabant, et simulachris
sacrificabant. 3 Et ego quasi nutricius Ephraim,
portabam eos in brachiis meis: et nescierunt quod
curarem eos. 4 In funiculis Adam traham eos, in
vinculis charitatis: et ero eis quasi exaltans iugum
super maxillas eorum: et declinavi ad eum ut
vesceretur. 5 Non revertetur in Terram Ægypti, et
Assur ipse rex eius: quoniam noluerunt converti. 6
Cœpit gladius in civitatibus eius, et consumet electos
eius, et comedet capita eorum. 7 Et populus meus
pendebit ad reditum meum: iugum autem imponetur
eis simul, quod non auferetur. 8 Quomodo dabo te
Ephraim, protegam te Israel? quomodo dabo te sicut
Adama, ponam te, ut Seboim? Conversum est in me
cor meum, pariter conturbata est pœnitudo mea.
9 Non faciam furorem iræ meæ: non convertar ut
disperdam Ephraim: quoniam Deus ego, et non homo:
in medio tui Sanctus, et non ingrediar civitatem. 10
Post Dominum ambulabunt, quasi leo rugiet: quia
ipse rugiet, et formidabunt filii maris. 11 Et avolabunt
quasi avis ex Ægypto, et quasi columba de Terra
Assyriorum: et collocabo eos in domibus suis, dicit
Dominus. 12 Circumdedit me in negatione Ephraim,
et in dolo domus Israel: Iudas autem testis descendit
cum Deo, et cum sanctis fidelis.

12 Ephraim pascit ventum, et sequitur æstum:
tota die mendacium, et vastitatem multiplicat:
et fœdus cum Assyriis iniit, et oleum in Ægyptum
ferebat. 2 Iudicium ergo Domini cum Iuda, et visitatio
super Iacob: iuxta vias eius, et iuxta adinventiones
eius reddet ei. 3 In utero supplantavit fratrem suum:
et in fortitudine sua directus est cum angelo. 4 Et
invaluit ad angelum, et confortatus est: flevit, et
rogavit eum: in Bethel invenit eum, et ibi locutus est
nobiscum. 5 Et Dominus Deus exercituum, Dominus
memoriale eius. 6 Et tu ad Deum tuum converteris:
misericordiam et iudicium custodi, et spera in Deo
tuo semper. 7 Chanaan, in manu eius statera dolosa,
calumniam dilexit. 8 Et dixit Ephraim: Verumtamen
dives effectus sum, inveni idolum mihi: omnes labores
mei non invenient mihi iniquitatem, quam peccavi. 9
Et ego Dominus Deus tuus ex Terra Ægypti, adhuc
sedere te faciam in tabernaculis, sicut in diebus
festivitatis. 10 Et locutus sum super prophetas, et
ego visionem multiplicavi, et in manu prophetarum
assimilatus sum. 11 Si Galaad idolum, ergo frustra
erant in Galgal bobus immolantes: nam et altaria
eorum quasi acervi super sulcos agri: 12 Fugit Iacob
in regionem Syriæ, et servivit Israel in uxorem, et
in uxorem servavit. 13 In propheta autem eduxit
Dominus Israel de Ægypto: et in propheta servatus
est. 14 Ad iracundiam me provocavit Ephraim in
amaritudinibus suis, et sanguis eius super eum veniet,
et opprobrium eius restituet ei Dominus suus.

13 Loquente Ephraim, horror invasit Israel, et
deliquit in Baal, et mortuus est. 2 Et nunc
addiderunt ad peccandum: feceruntque sibi conflatile
de argento suo quasi similitudinem idolorum, factura
artificum totum est: his ipsi dicunt: Immolate homines
vitulos adorantes. 3 Idcirco erunt quasi nubes
matutina, et sicut ros matutinus præteriens, sicut
pulvis turbine raptus ex area, et sicut fumus de
fumario. 4 Ego autem Dominus Deus tuus ex Terra
Ægypti: et Deum absque me nescies, et Salvator
non est præter me. 5 Ego cognovi te in deserto,
in terra solitudinis. 6 Iuxta pascua sua adimpleti
sunt, et saturati sunt: et levaverunt cor suum, et
obliti sunt mei. 7 Et ego ero eis quasi leæna, sicut
pardus in via Assyriorum. 8 Occurram eis quasi ursa
raptis catulis, et dirumpam interiora iecoris eorum:
et consumam eos ibi quasi leo, bestia agri scindet
eos. 9 Perditio tua Israel: tantummodo in me auxilium
tuum. 10 Ubi est rex tuus? maxime nunc salvet te
in omnibus urbibus tuis: et iudices tui, de quibus
dixisti: Da mihi regem, et principes. 11 Dabo tibi
regem in furore meo, et auferam in indignatione
mea. 12 Colligata est iniquitas Ephraim, absconditum
peccatum eius. 13 Dolores parturientis venient ei: ipse
filius non sapiens: nunc enim non stabit in contritione
filiorum. 14 De manu mortis liberabo eos, de morte
redimam eos: ero mors tua o mors, morsus tuus ero
inferne: consolatio abscondita est ab oculis meis.
(Sheol h7585) 15 Quia ipse inter fratres dividet: adducet
urentem ventum Dominus de deserto ascendentem:
et siccabit venas eius, et desolabit fontem eius, et ipse
diripiet thesaurum omnis vasis desiderabilis. 16 Pereat
Samaria, quoniam ad amaritudinem concitavit Deum

suum: in gladio pereant, parvuli eorum elidantur, et
fœtæ eius discindantur.

14 Convertere Israel ad Dominum Deum tuum:
quoniam corruisti in iniquitate tua. **2** Tollite
vobiscum verba, et convertimini ad Dominum: et
dicite ei: Omnem aufer iniquitatem, accipe bonum:
et reddemus vitulos labiorum nostrorum. **3** Assur
non salvabit nos, super equum non ascendemus, nec
dicemus ultra: Dii nostri opera manuum nostrarum:
quia eius, qui in te est, misereberis pupilli. **4** Sanabo
contritiones eorum, diligam eos spontanee: quia
aversus est furor meus ab eis. **5** Ero quasi ros, Israel
germinabit sicut lilium, et erumpet radix eius ut
Libani. **6** Ibunt rami eius, et erit quasi oliva gloria
eius: et odor eius ut Libani. **7** Convertentur sedentes
in umbra eius: vivent tritico, et germinabunt quasi
vinea: memoriale eius sicut vinum Libani. **8** Ephraim
quid mihi ultra idola? ego exaudiam, et dirigam eum
ego ut abietem virentem: ex me fructus tuus inventus
est. **9** Quis sapiens, et intelliget ista? intelligens, et
sciet hæc? quia rectæ viæ Domini, et iusti ambulabunt
in eis: prævaricatores vero corruent in eis.

Joël Propheta

1 Verbum Domini, quod factum est ad Ioel filium
Phatuel. **2** Audite hoc senes, et auribus percipite
omnes habitatores terræ: si factum est istud in diebus
vestris, aut in diebus patrum vestrorum? **3** Super hoc
filiis vestris narrate, et filii vestri filiis suis, et filii
eorum generationi alteræ. **4** Residuum erucæ comedit
locusta, et residuum locustæ comedit bruchus, et
residuum bruchi comedit rubigo. **5** Expergiscimini
ebrii, et flete, et ululate omnes, qui bibitis vinum in
dulcedine: quoniam periit ab ore vestro. **6** Gens enim
ascendit super terram meam, fortis et innumerabilis:
dentes eius ut dentes leonis: et molares eius ut catuli
leonis. **7** Posuit vineam meam in desertum, et ficum
meam decorticavit: nudans spoliavit eam, et proiecit:
albi facti sunt rami eius. **8** Plange quasi virgo accincta
sacco super virum pubertatis suæ. **9** Periit sacrificium,
et libatio de domo Domini: luxerunt sacerdotes
ministri Domini. **10** Depopulata est regio, luxit humus:
quoniam devastatum est triticum, confusum est
vinum, elanguit oleum. **11** Confusi sunt agricolæ,
ululaverunt vinitores super frumento, et hordeo,
quia periit messis agri. **12** Vinea confusa est, et ficus
elanguit: malogranatum, et palma, et malum, et omnia
ligna agri aruerunt: quia confusum est gaudium a filiis
hominum. **13** Accingite vos, et plangite sacerdotes,
ululate ministri altaris: ingredimini, cubate in sacco
ministri Dei mei: quoniam interiit de domo Dei vestri
sacrificium, et libatio. **14** Sanctificate ieiunium, vocate
cœtum, congregate senes omnes habitatores terræ in
domum Dei vestri: et clamate ad Dominum: **15** A, a, a,
diei! quia prope est dies Domini, et quasi vastitas a
potente veniet. **16** Numquid non coram oculis vestris
alimenta perierunt de domo Dei nostri, lætitia, et
exultatio? **17** Computruerunt iumenta in stercore
suo, demolita sunt horrea, dissipatæ sunt apothecæ:
quoniam confusum est triticum. **18** Quid ingemuit
animal, mugierunt greges armenti? Quia non est
pascua eis: sed et greges pecorum disperierunt. **19**
Ad te Domine clamabo: quia ignis comedit speciosa
deserti, et flamma succendit omnia ligna regionis.
20 Sed et bestiæ agri, quasi area sitiens imbrem,
suspexerunt ad te: quoniam exiccati sunt fontes
aquarum, et ignis devoravit speciosa deserti.

2 Canite tuba in Sion, ululate in monte sancto meo,
conturbentur omnes habitatores terræ: Quia venit
dies Domini, quia prope est: **2** dies tenebrarum, et
caliginis, dies nubis, et turbinis: quasi mane expansum
super montes populus multus et fortis: similis ei
non fuit a principio, et post eum non erit usque in
annos generationis et generationis. **3** Ante faciem
eius ignis vorans, et post eum exurens flamma:
quasi hortus voluptatis terra coram eo, et post
eum solitudo deserti, neque est qui effugiat eum. **4**
Quasi aspectus equorum, aspectus eorum: et quasi
equites sic current. **5** Sicut sonitus quadrigarum super
capita montium exilient, sicut sonitus flammæ ignis
devorantis stipulam, velut populus fortis præparatus
ad prælium. **6** A facie eius cruciabuntur populi: omnes
vultus redigentur in ollam. **7** Sicut fortes current:
quasi viri bellatores ascendent murum: viri in viis
suis gradientur, et non declinabunt a semitis suis. **8**
Unusquisque fratrem suum non coarctabit, singuli in
calle suo ambulabunt: sed et per fenestras cadent,
et non demolientur. **9** Urbem ingredientur, in muro
current: domos conscendent, per fenestras intrabunt
quasi fur. **10** A facie eius contremuit terra, moti sunt
cæli: sol et luna obtenebrati sunt et stellæ retraxerunt
splendorem suum. **11** Et Dominus dedit vocem suam
ante faciem exercitus sui: quia multa sunt nimis castra
eius, quia fortia et facientia verbum eius: magnus
enim dies Domini, et terribilis valde: et quis sustinebit
eum? **12** Nunc ergo dicit Dominus: Convertimini ad
me in toto corde vestro in ieiunio, et in fletu, et in
planctu. **13** Et scindite corda vestra, et non vestimenta
vestra, et convertimini ad Dominum Deum vestrum:
quia benignus et misericors est, patiens et multæ
misericordiæ, et præstabilis super malitia. **14** Quis
scit si convertatur, et ignoscat, et relinquat post se
benedictionem, sacrificium, et libamen Domino Deo
vestro? **15** Canite tuba in Sion, sanctificate ieiunium,
vocate cœtum. **16** congregate populum, sanctificate
ecclesiam, coadunate senes, congregate parvulos, et
sugentes ubera: egrediatur sponsus de cubili suo, et
sponsa de thalamo suo. **17** Inter vestibulum et altare
plorabunt sacerdotes ministri Domini: et dicent: Parce
Domine, parce populo tuo: et ne des hereditatem
tuam in opprobrium ut dominentur eis nationes.
quare dicunt in populis: Ubi est Deus eorum? **18**

Zelatus est Dominus terram suam, et pepercit populo
suo: 19 Et respondit Dominus, et dixit populo suo:
Ecce ego mittam vobis frumentum, et vinum, et
oleum, et replebimini eis: et non dabo vos ultra
opprobrium in Gentibus. 20 Et eum, qui ab Aquilone
est, procul faciam a vobis: et expellam eum in
terram inviam, et desertam: faciem eius contra mare
Orientale, et extremum eius ad mare novissimum:
et ascendet fœtor eius, et ascendet putredo eius,
quia superbe egit. 21 Noli timere terra, exulta et
lætare: quoniam magnificavit Dominus ut faceret. 22
Nolite timere animalia regionis: quia germinaverunt
speciosa deserti, quia lignum attulit fructum suum,
ficus, et vinea dederunt virtutem suam. 23 Et filii
Sion exultate, et lætamini in Domino Deo vestro:
quia dedit vobis doctorem iustitiæ, et descendere
faciet ad vos imbrem matutinum et serotinum sicut
in principio. 24 Et implebuntur areæ frumento, et
redundabunt torcularia vino, et oleo. 25 Et reddam
vobis annos, quos comedit locusta, bruchus, et rubigo,
et eruca: fortitudo mea magna, quam misi in vos. 26
Et comedetis vescentes, et saturabimini: et laudabitis
nomen Domini Dei vestri, qui fecit mirabilia vobiscum:
et non confundetur populus meus in sempiternum.
27 Et scietis quia in medio Israel ego sum: et ego
Dominus Deus vester, et non est amplius: et non
confundetur populus meus in æternum. 28 Et erit post
hæc: effundam spiritum meum super omnem carnem:
et prophetabunt filii vestri, et filiæ vestræ: senes
vestri somnia somniabunt, et iuvenes vestri visiones
videbunt. 29 Sed et super servos meos, et ancillas
in diebus illis effundam spiritum meum. 30 Et dabo
prodigia in cælo, et in terra: sanguinem, et ignem,
et vaporem fumi. 31 Sol convertetur in tenebras, et
luna in sanguinem: antequam veniat dies Domini
magnus, et horribilis. 32 Et erit: omnis qui invocaverit
nomen Domini, salvus erit: quia in monte Sion, et
in Ierusalem erit salvatio, sicut dixit Dominus, et in
residuis, quos Dominus vocaverit.

3 Quia ecce in diebus illis, et in tempore illo cum
convertero captivitatem Iuda, et Ierusalem: 2
Congregabo omnes Gentes, et deducam eas in vallem
Iosaphat: et disceptabo cum eis ibi super populo
meo, et hereditate mea Israel, quos disperserunt
in nationibus, et terram meam diviserunt. 3 Et
super populum meum miserunt sortem: et posuerunt
puerum in prostibulo, et puellam vendiderunt pro
vino ut biberent. 4 Verum quid mihi et vobis Tyrus et
Sidon, et omnis terminus Palæsthinorum? numquid
ultionem vos reddetis mihi? et si ulciscimini vos contra
me, cito velociter reddam vicissitudinem vobis super
caput vestrum. 5 Argentum enim meum, et aurum
tulistis: et desiderabilia mea, et pulcherrima intulistis
in delubra vestra. 6 Et filios Iuda, et filios Ierusalem
vendidistis filiis Græcorum, ut longe faceretis eos de
finibus suis. 7 Ecce ego suscitabo eos de loco, in quo
vendidistis eos: et convertam retributionem vestram
in caput vestrum. 8 Et vendam filios vestros, et filias
vestras in manibus filiorum Iuda, et venundabunt eos
Sabæis genti longinquæ, quia Dominus locutus est. 9
Clamate hoc in Gentibus, sanctificate bellum, suscitate
robustos: accedant, ascendant omnes viri bellatores.
10 Concidite aratra vestra in gladios, et ligones vestros
in lanceas. Infirmus dicat: Quia fortis ego sum. 11
Erumpite, et venite omnes gentes de circuitu, et
congregamini: ibi occumbere faciet Dominus robustos
tuos. 12 Consurgant, et ascendant Gentes in vallem
Iosaphat: quia ibi sedebo ut iudicem omnes gentes
in circuitu. 13 Mittite falces, quoniam maturavit
messis: venite, et descendite, quia plenum est torcular,
exuberant torcularia: quia multiplicata est malitia
eorum. 14 Populi, populi in valle concisionis: quia
iuxta est dies Domini in valle concisionis. 15 Sol et luna
obtenebrati sunt, et stellæ retraxerunt splendorem
suum. 16 Et Dominus de Sion rugiet, et de Ierusalem
dabit vocem suam: et movebuntur cæli, et terra: et
Dominus spes populi sui, et fortitudo filiorum Israel.
17 Et scietis quia ego Dominus Deus vester habitans in
Sion monte sancto meo. et erit Ierusalem sancta, et
alieni non transibunt per eam amplius. 18 Et erit in
die illa: stillabunt montes dulcedinem, et colles fluent
lacte: et per omnes rivos Iuda ibunt aquæ: et fons
de domo Domini egredietur, et irrigabit torrentem
spinarum. 19 Ægyptus in desolationem erit, et Idumæa
in desertum perditionis: pro eo quod inique egerint
in filios Iuda, et effuderint sanguinem innocentem
in terra sua. 20 Et Iudæa in æternum habitabitur, et
Ierusalem in generationem et generationem. 21 Et

mundabo sanguinem eorum, quem non mundaveram:
et Dominus commorabitur in Sion.

Amos Propheta

1 Verba Amos, qui fuit in pastoribus de Thecue: quæ
vidit super Israel in diebus Oziæ regis Iuda, et in
diebus Ieroboam filii Ioas regis Israel, ante duos annos
terræmotus. **2** Et dixit: Dominus de Sion rugiet, et de
Ierusalem dabit vocem suam: et luxerunt speciosa
pastorum, et exiccatus est vertex Carmeli. **3** Hæc dicit
Dominus: Super tribus sceleribus Damasci, et super
quattuor non convertam eum: eo quod trituraverint
in plaustris ferreis Galaad. **4** Et mittam ignem in
domum Azael, et devorabit domos Benadad. **5** Et
conteram vectem Damasci: et disperdam habitatorem
de campo idoli, et tenentem sceptrum de domo
voluptatis: et transferetur populus Syriæ Cyrenen,
dicit Dominus. **6** Hæc dicit Dominus: Super tribus
sceleribus Gazæ, et super quattuor non convertam
eum: eo quod transtulerint captivitatem perfectam,
ut concluderent eam in Idumæa. **7** Et mittam ignem in
murum Gazæ, et devorabit ædes eius. **8** Et disperdam
habitatorem de Azoto, et tenentem sceptrum de
Ascalone: et convertam manum meam super Accaron,
et peribunt reliqui Philisthinorum, dicit Dominus
Deus. **9** Hæc dicit Dominus: Super tribus sceleribus
Tyri, et super quattuor non convertam eum: eo quod
concluserint captivitatem perfectam in Idumæa, et
non sint recordati fœderis fratrum. **10** Et mittam
ignem in murum Tyri, et devorabit ædes eius. **11**
Hæc dicit Dominus: Super tribus sceleribus Edom,
et super quattuor non convertam eum: eo quod
persecutus sit in gladio fratrem suum, et violaverit
misericordiam eius, et tenuerit ultra furorem suum,
et indignationem suam servaverit usque in finem. **12**
Mittam ignem in Theman: et devorabit ædes Bosræ.
13 Hæc dicit Dominus: Super tribus sceleribus filiorum
Ammon, et super quattuor non convertam eum: eo
quod dissecuerit prægnantes Galaad ad dilatandum
terminum suum. **14** Et succendam ignem in muro
Rabba: et devorabit ædes eius in ululatu in die belli,
et in turbine in die commotionis. **15** Et ibit Melchom
in captivitatem, ipse, et principes eius simul, dicit
Dominus.

2 Hæc dicit Dominus: Super tribus sceleribus Moab,
et super quattuor non convertam eum: eo quod
incenderit ossa regis Idumææ usque ad cinerem. **2** Et
mittam ignem in Moab, et devorabit ædes Carioth:
et morietur in sonitu Moab, in clangore tubæ: **3** et
disperdam iudicem de medio eius, et omnes principes
eius interficiam cum eo, dicit Dominus. **4** Hæc dicit
Dominus: Super tribus sceleribus Iuda, et super
quattuor non convertam eum: eo quod abiecerit legem
Domini, et mandata eius non custodierit: deceperant
enim eos idola sua, post quæ abierant patres eorum. **5**
Et mittam ignem in Iuda, et devorabit ædes Ierusalem.
6 Hæc dicit Dominus: Super tribus sceleribus Israel,
et super quattuor non convertam eum: pro eo quod
vendiderit pro argento iustum, et pauperem pro
calceamentis. **7** Qui conterunt super pulverem terræ
capita pauperum, et viam humilium declinant: et filius
ac pater eius ierunt ad puellam, ut violarent nomen
sanctum meum. **8** Et super vestimentis pignoratis
accubuerunt iuxta omne altare: et vinum damnatorum
bibebant in domo Dei sui. **9** Ego autem exterminavi
Amorrhæum a facie eorum: cuius altitudo, cedrorum
altitudo eius, et fortis ipse quasi quercus: et contrivi
fructum eius desuper, et radices eius subter. **10** Ego
sum, qui ascendere vos feci de Terra Ægypti, et duxi
vos in deserto quadraginta annis ut possideretis
terram Amorrhæi. **11** Et suscitavi de filiis vestris in
prophetas, et de iuvenibus vestris Nazaræos: numquid
non ita est filii Israel, dicit Dominus? **12** Et propinabitis
Nazaræis vinum: et prophetis mandabitis, dicentes:
Ne prophetetis. **13** Ecce ego stridebo subter vos, sicut
stridet plaustrum onustum fœno. **14** Et peribit fuga
a veloce, et fortis non obtinebit virtutem suam, et
robustus non salvabit animam suam: **15** et tenens
arcum non stabit, et velox pedibus suis non salvabitur,
et ascensor equi non salvabit animam suam: **16** et
robustus corde inter fortes nudus fugiet in illa die,
dicit Dominus.

3 Audite verbum, quod locutus est Dominus super
vos, filii Israel: super omnem cognationem, quam
eduxi de Terra Ægypti, dicens: **2** Tantummodo vos
cognovi ex omnibus cognationibus terræ: idcirco
visitabo super vos omnes iniquitates vestras. **3**
Numquid ambulabunt duo pariter, nisi convenerit eis?
4 Numquid rugiet leo in saltu, nisi habuerit prædam?
Numquid dabit catulus leonis vocem de cubili suo,

nisi aliquid apprehenderit? 5 Numquid cadet avis in
laqueum terræ absque aucupe? Numquid auferetur
laqueus de terra antequam quid ceperit? 6 Si clanget
tuba in civitate, et populus non expavescet? Si erit
malum in civitate, quod Dominus non fecerit? 7
Quia non facit Dominus Deus verbum, nisi revelaverit
secretum suum ad servos suos prophetas. 8 Leo rugiet,
quis non timebit? Dominus Deus locutus est, quis
non prophetabit? 9 Auditum facite in ædibus Azoti,
et in ædibus Terræ Ægypti: et dicite: Congregamini
super montes Samariæ, et videte insanias multas in
medio eius, et calumniam patientes in penetralibus
eius. 10 Et nescierunt facere rectum, dicit Dominus,
thesaurizantes iniquitatem, et rapinas in ædibus suis.
11 Propterea, hæc dicit Dominus Deus: Tribulabitur et
circuietur terra: et detrahetur ex te fortitudo tua, et
diripientur ædes tuæ. 12 Hæc dicit Dominus: Quomodo
si eruat pastor de ore leonis duo crura, aut extremum
auriculæ: sic eruentur filii Israel, qui habitant in
Samaria in plaga lectuli, et in Damasci grabato. 13
Audite, et contestamini in domo Iacob, dicit Dominus
Deus exercituum: 14 quia in die cum visitare cœpero
prævaricationes Israel, super eum visitabo, et super
altaria Bethel: et amputabuntur cornua altaris, et
cadent in terram. 15 Et percutiam domum hiemalem
cum domo æstiva: et peribunt domus eburneæ, et
dissipabuntur ædes multæ, dicit Dominus.

4 Audite verbum hoc vaccæ pingues, quæ estis in
monte Samariæ: quæ calumniam facitis egenis, et
confringitis pauperes: quæ dicitis dominis vestris:
Afferte, et bibemus. 2 Iuravit Dominus Deus in sancto
suo: quia ecce dies venient super vos, et levabunt
vos in contis, et reliquias vestras in ollis ferventibus.
3 Et per aperturas exibitis altera contra alteram, et
proiiciemini in Armon, dicit Dominus. 4 Venite ad
Bethel, et impie agite: ad Galgalam, et multiplicate
prævaricationem: et afferte mane victimas vestras,
tribus diebus decimas vestras. 5 Et sacrificate de
fermentato laudem: et vocate voluntarias oblationes,
et annunciate: sic enim voluistis, filii Israel, dicit
Dominus Deus. 6 Unde et ego dedi vobis stuporem
dentium in cunctis urbibus vestris, et indigentiam
panum in omnibus locis vestris: et non estis reversi
ad me, dicit Dominus. 7 Ego quoque prohibui a
vobis imbrem, cum adhuc tres menses superessent
usque ad messem: et plui super unam civitatem,
et super alteram civitatem non plui: pars una
compluta est; et pars super quam non plui, aruit. 8
Et venerunt duæ et tres civitates ad unam civitatem
ut biberent aquam, et non sunt satiatæ: et non
redistis ad me, dicit Dominus. 9 Percussi vos in
vento urente, et in aurugine, multitudinem hortorum
vestrorum, et vinearum vestrarum: oliveta vestra,
et ficeta vestra comedit eruca: et non redistis ad
me, dicit Dominus. 10 Misi in vos mortem in via
Ægypti, percussi in gladio iuvenes vestros usque ad
captivitatem equorum vestrorum: et ascendere feci
putredinem castrorum vestrorum in nares vestras: et
non redistis ad me, dicit Dominus. 11 Subverti vos,
sicut subvertit Deus Sodomam, et Gomorrham, et facti
estis quasi torris raptus ab incendio: et non redistis
ad me, dicit Dominus. 12 Quapropter hæc faciam tibi
Israel: postquam autem hæc fecero tibi præparare in
occursum Dei tui Israel. 13 Quia ecce formans montes,
et creans ventum, et annuncians homini eloquium
suum, faciens matutinam nebulam, et gradiens super
excelsa terræ: Dominus Deus exercituum nomen eius.

5 Audite verbum istud, quod ego levo super vos
planctum. Domus Israel cecidit, et non adiiciet
ut resurgat. 2 Virgo Israel proiecta est in terram
suam, non est qui suscitet eam. 3 Quia hæc dicit
Dominus Deus: Urbs, de qua egrediebantur mille,
relinquentur in ea centum: et de qua egrediebantur
centum, relinquentur in ea decem in domo Israel. 4
Quia hæc dicit Dominus domui Israel: Quærite me, et
vivetis. 5 Et nolite quærere Bethel, et in Galgalam
nolite intrare, et in Bersabee non transibitis: quia
Galgala captiva ducetur, et Bethel erit inutilis. 6
Quærite Dominum, et vivite: ne forte comburatur
ut ignis domus Ioseph, et devorabit, et non erit qui
extinguat Bethel. 7 Qui convertitis in absinthium
iudicium, et iustitiam in terra relinquitis. 8 Facientem
Arcturum, et Orionem, et convertentem in mane
tenebras, et diem in noctem mutantem: qui vocat
aquas maris, et effundit eas super faciem terræ:
Dominus nomen est eius. 9 Qui subridet vastitatem
super robustum, et depopulationem super potentem
affert. 10 Odio habuerunt corripientem in porta: et

loquentem perfecte abominati sunt. 11 Idcirco, pro
eo quod diripiebatis pauperem, et prædam electam
tollebatis ab eo: domos quadro lapide ædificabitis, et
non habitabitis in eis: vineas plantabis amantissimas,
et non bibetis vinum earum. 12 Quia cognovi multa
scelera vestra, et fortia peccata vestra: hostes iusti
accipientes munus, et pauperes deprimentes in
porta: 13 Ideo prudens in tempore illo tacebit,
quia tempus malum est. 14 Quærite bonum, et non
malum, ut vivatis: et erit Dominus Deus exercituum
vobiscum, sicut dixistis. 15 Odite malum, et diligite
bonum, et constituite in porta iudicium: si forte
misereatur Dominus Deus exercituum reliquiis Ioseph.
16 Propterea hæc dicit Dominus Deus exercituum
Dominator, in omnibus plateis planctus: et in cunctis,
quæ foris sunt, dicetur: Væ, væ! Et vocabunt agricolam
ad luctum, et ad planctum eos, qui sciunt plangere. 17
Et in omnibus vineis erit planctus: quia pertransibo
in medio tui, dicit Dominus. 18 Væ desiderantibus
diem Domini: ad quid eam vobis? dies Domini ista,
tenebræ, et non lux. 19 Quomodo si fugiat vir a facie
leonis, et occurrat ei ursus: et ingrediatur domum, et
innitatur manu sua super parietem, et mordeat eum
coluber. 20 Numquid non tenebræ dies Domini, et non
lux: et caligo, et non splendor in ea? 21 Odi, et proieci
festivitates vestras: et non capiam odorem cœtuum
vestrorum. 22 Quod si obtuleritis mihi holocautomata,
et munera vestra, non suscipiam: et vota pinguium
vestrorum non respiciam. 23 Aufer a me tumultum
carminum tuorum: et cantica lyræ tuæ non audiam.
24 Et revelabitur quasi aqua iudicium, et iustitia quasi
torrens fortis. 25 Numquid hostias et sacrificium
obtulistis mihi in deserto quadraginta annis, domus
Israel? 26 Et portastis tabernaculum Moloch vestro,
et imaginem idolorum vestrorum, sidus dei vestri,
quæ fecistis vobis. 27 Et migrare vos faciam trans
Damascum, dicit Dominus: Deus exercituum nomen
eius.

6 Væ qui opulenti estis in Sion, et confiditis in
monte Samariæ: optimates capita populorum,
ingredientes pompatice domum Israel. 2 Transite
in Chalane, et videte, et ite inde in Emath magnam:
et descendite in Geth Palæsthinorum, et ad optima
quæque regna horum: si latior terminus eorum
termino vestro est. 3 Qui separati estis in diem
malum: et appropinquatis solio iniquitatis. 4 Qui
dormitis in lectis eburneis, et lascivitis in stratis
vestris: qui comeditis agnum de grege, et vitulos de
medio armenti. 5 Qui canitis ad vocem psalterii: sicut
David putaverunt se habere vasa cantici. 6 Bibentes
vinum in phialis, et optimo unguento delibuti: et nihil
patiebantur super contritione Ioseph. 7 Quapropter
nunc migrabunt in capite transmigrantium: et
auferetur factio lascivientium. 8 Iuravit Dominus
Deus in anima sua, dicit Dominus Deus exercituum:
Detestor ego superbiam Iacob, et domos eius odi,
et tradam civitatem cum habitatoribus suis. 9 Quod
si reliqui fuerint decem viri in domo una, et ipsi
morientur. 10 Et tollet eum propinquus suus, et
comburet eum, ut efferat ossa de domo: et dicet ei,
qui in penetralibus domus est: Numquid adhuc est
penes te? Et respondebit: Finis est. Et dicet ei: Tace, et
non recorderis nominis Domini. 11 Quia ecce Dominus
mandabit, et percutiet domum maiorem ruinis, et
domum minorem scissionibus. 12 Numquid currere
queunt in petris equi, aut arari potest in bubalis?
quoniam convertistis in amaritudinem iudicium,
et fructum iustitiæ in absinthium. 13 Qui lætamini
in nihilo: qui dicitis: Numquid non in fortitudine
nostra assumpsimus nobis cornua? 14 Ecce enim
suscitabo super vos domus Israel, dicit Dominus
Deus exercituum, gentem: et conteret vos ab introitu
Emath, usque ad torrentem deserti.

7 Hæc ostendit mihi Dominus Deus: et ecce fictor
locustæ in principio germinantium serotini imbris,
et ecce serotinus post tonsionem regis. 2 Et factum
est: cum consummasset comedere herbam terræ, dixi:
Domine Deus propitius esto, obsecro: quis suscitabit
Iacob, quia parvulus est? 3 Misertus est Dominus super
hoc: Non erit, dixit Dominus. 4 Hæc ostendit mihi
Dominus Deus: et ecce vocabat iudicium ad ignem
Dominus Deus: et devoravit abyssum multam, et
comedit simul partem. 5 Et dixi: Domine Deus quiesce,
obsecro: quis suscitabit Iacob, quia parvulus est? 6
Misertus est Dominus super hoc: Sed et istud non erit,
dixit Dominus Deus. 7 Hæc ostendit mihi Dominus: et
ecce Dominus stans super murum litum, et in manu
eius trulla cæmentarii. 8 Et dixit Dominus ad me: Quid

tu vides Amos? Et dixi: Trullam cæmentarii. Et dixit
Dominus: Ecce ego ponam trullam in medio populi
mei Israel: non adiiciam ultra superinducere eum.
9 Et demolientur excelsa idoli, et sanctificationes
Israel desolabuntur: et consurgam super domum
Ieroboam in gladio. 10 Et misit Amasias sacerdos
Bethel ad Ieroboam regem Israel, dicens: Rebellavit
contra te Amos in medio domus Israel: non poterit
terra sustinere universos sermones eius. 11 Hæc enim
dicit Amos: In gladio morietur Ieroboam, et Israel
captivus migrabit de terra sua: 12 Et dixit Amasias
ad Amos: Qui vides, gradere, fuge in terram Iuda: et
comede ibi panem, et prophetabis ibi. 13 Et in Bethel
non adiicies ultra ut prophetes: quia sanctificatio
regis est, et domus regni est. 14 Responditque Amos,
et dixit ad Amasiam: Non sum propheta, et non sum
filius prophetæ: sed armentarius ego sum vellicans
sycomoros. 15 Et tulit me Dominus cum sequerer
gregem: et dixit Dominus ad me: Vade propheta
ad populum meum Israel. 16 Et nunc audi verbum
Domini: Tu dicis: Non prophetabis super Israel, et
non stillabis super domum idoli. 17 Propter hoc hæc
dicit Dominus: Uxor tua in civitate fornicabitur: et
filii tui, et filiæ tuæ in gladio cadent, et humus tua
funiculo metietur: et tu in terra polluta morieris, et
Israel captivus migrabit de terra sua.

8 Hæc ostendit mihi Dominus Deus: et ecce uncinus
pomorum. 2 Et dixit: Quid tu vides Amos? Et dixi:
Uncinum pomorum. Et dixit Dominus ad me: Venit
finis super populum meum Israel: non adiiciam ultra
ut pertranseam eum. 3 Et stridebunt cardines templi in
die illa, dicit Dominus Deus: multi morientur: in omni
loco proiicietur silentium. 4 Audite hoc qui conteritis
pauperem, et deficere facitis egenos terræ, 5 dicentes:
Quando transibit mensis, et venundabimus merces: et
sabbatum, et aperiemus frumentum: ut imminuamus
mensuram, et augeamus siclum, et supponamus
stateras dolosas, 6 ut possideamus in argento egenos
et pauperes pro calceamentis, et quisquilias frumenti
vendamus? 7 Iuravit Dominus in superbiam Iacob: Si
oblitus fuero usque ad finem omnia opera eorum.
8 Numquid super isto non commovebitur terra, et
lugebit omnis habitator eius: et ascendet quasi fluvius
universus, et eiicicetur, et defluet quasi rivus Ægypti?
9 Et erit in die illa, dicit Dominus Deus: occidet sol in
meridie, et tenebrescere faciam terram in die luminis:
10 et convertam festivitates vestras in luctum, et
omnia cantica vestra in planctum: et inducam super
omne dorsum vestrum saccum, et super omne caput
calvitium: et ponam eam quasi luctum unigeniti,
et novissima eius quasi diem amarum. 11 Ecce dies
veniunt, dicet Dominus: et mittam famem in terram:
non famem panis, neque sitim aquæ, sed audiendi
verbum Domini. 12 Et commovebuntur a Mari usque
ad mare, et ab Aquilone usque ad Orientem: circuibunt
quærentes verbum Domini, et non invenient. 13 In
die illa deficient virgines pulchræ et adolescentes in
siti. 14 Qui iurant in delicto Samariæ, et dicunt: Vivit
Deus tuus Dan: et vivit via Bersabee, et cadent, et non
resurgent ultra.

9 Vidi Dominum stantem super altare, et
dixit: Percute cardinem, et commoveantur
superliminaria: avaritia enim in capite omnium, et
novissimum eorum in gladio interficiam: non erit
fuga eis. Fugient, et non salvabitur ex eis qui fugerit.
2 Si descenderint usque ad infernum, inde manus mea
educet eos: et si ascenderint usque in cælum, inde
detraham eos. (Sheol h7585) 3 Et si absconditi fuerint
in vertice Carmeli, inde scrutans auferam eos: et si
celaverint se ab oculis meis in profundo maris, ibi
mandabo serpenti, et mordebit eos. 4 Et si abierint
in captivitatem coram inimicis suis, ibi mandabo
gladio, et occidet eos: et ponam oculos meos super
eos in malum, et non in bonum. 5 Et Dominus Deus
exercituum, qui tangit terram, et tabescet: et lugebunt
omnes habitantes in ea: et ascendet sicut rivus omnis,
et defluet sicut fluvius Ægypti. 6 Qui ædificat in cælo
ascensionem suam, et fasciculum suum super terram
fundavit: qui vocat aquas maris, et effundit eas super
faciem terræ, Dominus nomen eius. 7 Numquid non ut
filii Æthiopum vos estis mihi, filii Israel, ait Dominus?
numquid non Israel ascendere feci de Terra Ægypti:
et Palæsthinos de Cappadocia, et Syros de Cyrene?
8 Ecce oculi Domini Dei super regnum peccans, et
conteram illud a facie terræ: verumtamen conterens
non conteram domum Iacob, dicit Dominus. 9 Ecce
enim mandabo ego, et concutiam in omnibus gentibus
domum Israel, sicut concutitur triticum in cribro:

et non cadet lapillus super terram. **10** In gladio
morientur omnes peccatores populi mei: qui dicunt:
Non appropinquabit, et non veniet super nos malum.
11 In die illa suscitabo tabernaculum David, quod
cecidit: et reædificabo aperturas murorum eius, et
ea quæ corruerant, instaurabo: et reædificabo illud
sicut in diebus antiquis. **12** Ut possideant reliquias
Idumææ, et omnes nationes, eo quod invocatum sit
nomen meum super eos: dicit Dominus faciens hæc.
13 Ecce dies veniunt, dicit Dominus: et comprehendet
arator messorem, et calcator uvæ mittentem semen:
et stillabunt montes dulcedinem, et omnes colli culti
erunt. **14** Et convertam captivitatem populi mei Israel:
et ædificabunt civitates desertas, et inhabitabunt: et
plantabunt vineas, et bibent vinum earum: et facient
hortos, et comedent fructus eorum. **15** Et plantabo
eos super humum suam: et non evellam eos ultra de
terra sua, quam dedi eis, dicit Dominus Deus tuus.

Abdias Propheta

1 Visio Abdiæ. Hæc dicit Dominus Deus ad Edom:
Auditum audivimus a Domino, et legatum ad
gentes misit: Surgite, et consurgamus adversus eum
in prælium. 2 Ecce parvulum dedi te in gentibus:
contemptibilis tu es valde. 3 Superbia cordis tui extulit
te, habitantem in scissuris petrarum, exaltantem
solium tuum: qui dicis in corde tuo: Quis detrahet
me in terram? 4 Si exaltatus fueris ut aquila, et si
inter sidera posueris nidum tuum: inde detraham te,
dicit Dominus. 5 Si fures introissent ad te, si latrones
per noctem, quomodo conticuisses? nonne furati
essent sufficientia sibi? si vindemiatores introissent
ad te, numquid saltem racemum reliquissent tibi?
6 Quomodo scrutati sunt Esau? Investigaverunt
abscondita eius. 7 Usque ad terminum emiserunt te:
omnes viri fœderis tui illuserunt tibi: invaluerunt
adversum te viri pacis tuæ: qui comedunt tecum,
ponent insidias subter te: non est prudentia in eo.
8 Numquid non in die illa, dicit Dominus, perdam
sapientes de Idumæa, et prudentiam de monte
Esau? 9 Et timebunt fortes tui a Meridie, ut intereat
vir de monte Esau. 10 Propter interfectionem, et
propter iniquitatem in fratrem tuum Iacob, operiet te
confusio, et peribis in æternum. 11 In die cum stares
adversus eum, quando capiebant alieni exercitum
eius, et extranei ingrediebantur portas eius, et super
Ierusalem mittebant sortem: tu quoque eras quasi
unus ex eis. 12 Et non despicies in die fratris tui, in
die peregrinationis eius: et non lætaberis super filios
Iuda in die perditionis eorum: et non magnificabis os
tuum in die angustiæ. 13 Neque ingriederis portam
populi mei in die ruinæ eorum: neque despicies
et tu in malis eius in die vastitatis illius: et non
emitteris adversus exercitum eius in die vastitatis
illius. 14 Neque stabis in exitibus ut interficias eos
qui fugerint: et non concludes reliquos eius in die
tribulationis. 15 Quoniam iuxta est dies Domini super
omnes gentes: sicut fecisti, fiet tibi: retributionem
tuam convertet in caput tuum. 16 Quomodo enim
bibistis super montem sanctum meum, bibent omnes
gentes iugiter: et bibent, et absorbebunt, et erunt
quasi non sint. 17 Et in monte Sion erit salvatio, et
erit sanctus: et possidebit domus Iacob eos qui se
possederant. 18 Et erit domus Iacob ignis, et domus
Ioseph flamma, et domus Esau stipula: et succendentur
in eis, et devorabunt eos: et non erunt reliquiæ domus
Esau, quia Dominus locutus est. 19 Et hereditabunt
hi, qui ad Austrum sunt, montem Esau, et qui in
campestribus Philisthiim: et possidebunt regionem
Ephraim, et regionem Samariæ: et Beniamin possidebit
Galaad. 20 Et transmigratio exercitus huius filiorum
Israel, omnia loca Chananæorum usque ad Sareptam:
et transmigratio Ierusalem, quæ in Bosphoro est,
possidebit civitates Austri. 21 Et ascendent salvatores
in montem Sion iudicare montem Esau: et erit Domino
regnum.

Jonas Propheta

1 Et factum est verbum Domini ad Ionam filium
Amathi, dicens: **2** Surge, et vade in Niniven
civitatem grandem, et prædica in ea: quia ascendit
malitia eius coram me. **3** Et surrexit Ionas, ut fugeret
in Tharsis a facie Domini, et descendit in Ioppen, et
invenit navem euntem in Tharsis: et dedit naulum
eius, et descendit in eam ut iret cum eis in Tharsis a
facie Domini. **4** Dominus autem misit ventum magnum
in mare: et facta est tempestas magna in mari, et
navis periclitabatur conteri. **5** Et timuerunt nautæ, et
clamaverunt viri ad deum suum: et miserunt vasa,
quæ erant in navi, in mare, ut alleviaretur ab eis:
et Ionas descendit ad interiora navis, et dormiebat
sopore gravi. **6** Et accessit ad eum gubernator, et
dixit ei: Quid tu sopore deprimeris? surge, invoca
Deum tuum, si forte recogitet Deus de nobis, et non
pereamus. **7** Et dixit vir ad collegam suum: Venite,
et mittamus sortes, et sciamus quare hoc malum
sit nobis. Et miserunt sortes: et cecidit sors super
Ionam. **8** Et dixerunt ad eum: Indica nobis cuius
causa malum istud sit nobis: quod est opus tuum?
quæ terra tua? et quo vadis? vel ex quo populo es
tu? **9** Et dixit ad eos: Hebræus ego sum, et Dominum
Deum cæli ego timeo, qui fecit mare et aridam. **10** Et
timuerunt viri timore magno, et dixerunt ad eum:
Quid hoc fecisti? (Cognoverunt enim viri quod a facie
Domini fugeret, quia indicaverat eis.) **11** Et dixerunt
ad eum: Quid faciemus tibi, et cessabit mare a nobis?
quia mare ibat, et intumescebat. **12** Et dixit ad eos:
Tollite me, et mittite in mare, et cessabit mare a
vobis: scio enim ego quoniam propter me tempestas
hæc grandis venit super vos. **13** Et remigabant viri ut
reverterentur ad aridam, et non valebant: quia mare
ibat, et intumescebat super eos. **14** Et clamaverunt
ad Dominum, et dixerunt: Quæsumus Domine, ne
pereamus in anima viri istius, et ne des super nos
sanguinem innocentem: quia tu Domine, sicut voluisti,
fecisti. **15** Et tulerunt Ionam, et miserunt in mare: et
stetit mare a fervore suo. **16** Et timuerunt viri timore
magno Dominum, et immolaverunt hostias Domino,
et voverunt vota. **17** Et præparavit Dominus piscem
grandem ut deglutiret Ionam: et erat Ionas in ventre
piscis tribus diebus, et tribus noctibus.

2 Et oravit Ionas ad Dominum Deum suum de ventre
piscis. **2** Et dixit: Clamavi de tribulatione mea
ad Dominum, et exaudivit me: de ventre inferi
clamavi, et exaudisti vocem meam. **(Sheol h7585)** **3** Et
proiecisti me in profundum in corde maris, et flumen
circumdedit me: omnes gurgites tui, et fluctus tui
super me transierunt. **4** Et ego dixi: Abiectus sum
a conspectu oculorum tuorum: verumtamen rursus
videbo templum sanctum tuum. **5** Circumdederunt
me aquæ usque ad animam: abyssus vallavit me,
pelagus operuit caput meum. **6** Ad extrema montium
descendi: terræ vectes concluserunt me in æternum:
et sublevabis de corruptione vitam meam, Domine
Deus meus. **7** Cum angustiaretur in me anima mea,
Domini recordatus sum: ut veniat ad te oratio mea ad
templum sanctum tuum. **8** Qui custodiunt vanitates
frustra, misericordiam suam derelinquunt. **9** Ego
autem in voce laudis immolabo tibi: quæcumque vovi,
reddam pro salute Domino. **10** Et dixit Dominus pisci:
et evomuit Ionam in aridam.

3 Et factum est verbum Domini ad Ionam secundo,
dicens: **2** Surge, et vade in Niniven civitatem
magnam: et prædica in ea prædicationem, quam ego
loquor ad te. **3** Et surrexit Ionas, et abiit in Niniven
iuxta verbum Domini: et Ninive erat civitas magna
itinere trium dierum. **4** Et cœpit Ionas introire in
civitatem itinere diei unius: et clamavit, et dixit:
Adhuc quadraginta dies, et Ninive subvertetur. **5** Et
crediderunt viri Ninivitæ in Deum: et prædicaverunt
ieiunium, et vestiti sunt saccis a maiore usque ad
minorem. **6** Et pervenit verbum ad regem Ninive: et
surrexit de solio suo, et abiecit vestimentum suum
a se, et indutus est sacco, et sedit in cinere. **7** Et
clamavit, et dixit: In Ninive ex ore regis et principum
eius, dicens: Homines, et iumenta, et boves, et pecora
non gustent quidquam: nec pascantur, et aquam non
bibant. **8** Et operiantur saccis homines, et iumenta, et
clament ad Dominum in fortitudine, et convertatur
vir a via sua mala, et ab iniquitate, quæ est in manibus
eorum. **9** Quis scit si convertatur, et ignoscat Deus: et
revertatur a furore iræ suæ, et non peribimus? **10** Et
vidit Deus opera eorum, quia conversi sunt de via
sua mala: et misertus est Deus super malitiam, quam
locutus fuerat ut faceret eis, et non fecit.

4 Et afflictus est Ionas afflictione magna, et iratus
est: 2 et oravit ad Dominum, et dixit: Obsecro
Domine, numquid non hoc est verbum meum, cum
adhuc essem in terra mea? propter hoc præoccupavi
ut fugerem in Tharsis. scio enim quia tu Deus clemens,
et misericors es, patiens, et multæ miserationis, et
ignoscens super malitia. 3 Et nunc Domine tolle quæso
animam meam a me: quia melior est mihi mors quam
vita. 4 Et dixit Dominus: Putasne bene irasceris tu? 5 Et
egressus est Ionas de civitate, et sedit contra Orientem
civitatis: et fecit sibimet umbraculum ibi, et sedebat
subter illud in umbra, donec videret quid accideret
civitati. 6 Et præparavit Dominus Deus hederam, et
ascendit super caput Ionæ, ut esset umbra super
caput eius, et protegeret eum: laboraverat enim: et
lætatus est Ionas super hedera, lætitia magna. 7 Et
paravit Deus vermen ascensu diluculi in crastinum:
et percussit hederam, et exaruit. 8 Et cum ortus
fuisset sol, præcepit Dominus vento calido, et urenti:
et percussit sol super caput Ionæ, et æstuabat: et
petivit animæ suæ ut moreretur, et dixit: Melius est
mihi mori, quam vivere. 9 Et dixit Dominus ad Ionam:
Putasne bene irasceris tu super hedera? Et dixit: Bene
irascor ego usque ad mortem. 10 Et dixit Dominus:
Tu doles super hederam, in qua non laborasti, neque
fecisti ut cresceret. quæ sub una nocte nata est, et
sub una nocte periit. 11 Et ego non parcam Ninive
civitati magnæ, in qua sunt plus quam centum viginti
millia hominum, qui nesciunt quid sit inter dexteram
et sinistram suam, et iumenta multa?

Micha Propheta

1 Verbum Domini, quod factum est ad Michæam
Morasthiten, in diebus Ioathan, Achaz, et Ezechiæ
regum Iuda: quod vidit super Samariam, et Ierusalem.
2 Audite populi omnes, et attendat terra, et plenitudo
eius: et sit Dominus Deus vobis in testem, Dominus de
templo sancto suo. **3** Quia ecce Dominus egredietur
de loco suo: et descendet, et calcabit super excelsa
terræ. **4** Et consumentur montes subtus eum: et valles
scindentur sicut cera a facie ignis, et sicut aquæ, quæ
decurrunt in præceps. **5** In scelere Iacob omne istud,
et in peccatis domus Israel. quod scelus Iacob? nonne
Samaria? et quæ excelsa Iudæ? nonne Ierusalem? **6** et
ponam Samariam quasi acervum lapidum in agro cum
plantatur vinea: et detraham in vallem lapides eius, et
fundamenta eius revelabo. **7** Et omnia sculptilia eius
concidentur, et omnes mercedes eius comburentur
igne, et omnia idola eius ponam in perditionem:
quia de mercedibus meretricis congregata sunt, et
usque ad mercedem meretricis revertentur. **8** Super
hoc plangam, et ululabo: vadam spoliatus, et nudus:
faciam planctum velut draconum, et luctum quasi
struthionum. **9** Quia desperata est plaga eius, quia
venit usque ad Iudam, tetigit portam populi mei
usque ad Ierusalem. **10** In Geth nolite annunciare,
lacrymis ne ploretis, in domo Pulveris pulvere vos
conspergite. **11** Et transite vobis habitatio, Pulchra,
confusa ignominia: non est egressa quæ habitat in
exitu: planctum Domus vicina accipiet ex vobis, quæ
stetit sibimet. **12** Quia infirmata est in bonum, quæ
habitat in amaritudinibus: quia descendit malum a
Domino in portam Ierusalem. **13** Tumultus quadrigæ
stuporis habitanti Lachis: principium peccati est
filiæ Sion, quia in te inventa sunt scelera Israel. **14**
Propterea dabit emissarios super hereditatem Geth:
domus Mendacii in deceptionem regibus Israel. **15**
Adhuc heredem adducam tibi quæ habitas in Maresa:
usque ad Odollam veniet gloria Israel. **16** Decalvare,
et tondere super filios deliciarum tuarum: dilata
calvitium tuum sicut aquila: quoniam captivi ducti
sunt ex te.

2 Væ qui cogitatis inutile, et operamini malum
in cubilibus vestris: in luce matutina faciunt
illud, quoniam contra Deum est manus eorum. **2**
Et concupierunt agros, et violenter tulerunt, et
rapuerunt domos: et calumniabantur virum, et
domum eius, virum, et hereditatem eius. **3** Idcirco
hæc dicit Dominus: Ecce ego cogito super familiam
istam malum: unde non auferetis colla vestra, et non
ambulabitis superbi, quoniam tempus pessimum est.
4 In die illa sumetur super vos parabola, et cantabitur
canticum cum suavitate, dicentium: Depopulatione
vastati sumus: pars populi mei commutata est:
quomodo recedet a me, cum revertatur, qui regiones
nostras dividat? **5** Propter hoc non erit tibi mittens
funiculum sortis in cœtu Domini. **6** Ne loquamini
loquentes: Non stillabit super istos, non comprehendet
confusio. **7** Dicit domus Iacob: Numquid abbreviatus
est Spiritus Domini, aut tales sunt cogitationes eius?
Nonne verba mea bona sunt cum eo, qui recte
graditur? **8** Et econtrario populus meus in adversarium
consurrexit: desuper tunica pallium sustulistis: et
eos, qui transibant simpliciter, convertistis in bellum.
9 Mulieres populi mei eiecistis de domo deliciarum
suarum: a parvulis earum tulistis laudem meam in
perpetuum. **10** Surgite, et ite, quia non habetis hic
requiem: propter immunditiam eius corrumpetur
putredine pessima. **11** Utinam non essem vir habens
spiritum, et mendacium potius loquerer: stillabo
tibi in vinum, et in ebrietatem: et erit super quem
stillatur populus iste. **12** Congregatione congregabo
Iacob totum te: in unum conducam reliquias Israel,
pariter ponam illum quasi gregem in ovili, quasi pecus
in medio caularum, tumultuabuntur a multitudine
hominum. **13** Ascendet enim pandens iter ante eos:
divident, et transibunt portam, et ingredientur per
eam: et transibit rex eorum coram eis, et Dominus in
capite eorum.

3 Et dixi: Audite princeps Iacob, et duces domus Israel:
Numquid non vestrum est scire iudicium, **2** qui odio
habetis bonum, et diligitis malum: qui violenter tollitis
pelles eorum desuper eis, et carnem eorum desuper
ossibus eorum? **3** Qui comederunt carnem populi
mei, et pellem eorum desuper excoriaverunt: et ossa
eorum confregerunt, et conciderunt sicut in lebete, et
quasi carnem in medio ollæ. **4** Tunc clamabunt ad
Dominum, et non exaudiet eos: et abscondet faciem

suam ab eis in tempore illo, sicut nequiter egerunt
in adinventionibus suis. 5 Hæc dicit Dominus super
prophetas, qui seducunt populum meum: qui mordent
dentibus suis, et prædicant pacem: et si quis non
dederit in ore eorum quippiam, sanctificant super
eum prælium. 6 Propterea nox vobis pro visione erit,
et tenebræ vobis pro divinatione: et occumbet sol
super prophetas, et obtenebrabitur super eos dies. 7
Et confundentur qui vident visiones, et confundentur
divini: et operient omnes vultos suos, quia non est
responsum Dei. 8 Verumtamen ego repletus sum
fortitudine Spiritus Domini, iudicio, et virtute: ut
annunciem Iacob scelus suum, et Israel peccatum
suum. 9 Audite hoc principes domus Iacob, et iudices
domus Israel: qui abominamini iudicium, et omnia
recta pervertitis. 10 Qui ædificatis Sion in sanguinibus,
et Ierusalem in iniquitate. 11 Principes eius in
muneribus iudicabant, et sacerdotes eius in mercede
docebant, et prophetæ eius in pecunia divinabant: et
super Dominum requiescebant, dicentes: Numquid
non Dominus in medio nostrum? non venient super
nos mala. 12 Propter hoc, causa vestri, Sion quasi ager
arabitur, et Ierusalem quasi acervus lapidum erit, et
mons templi in excelsa silvarum.

4 Et erit: In novissimo dierum erit mons domus
Domini præparatus in vertice montium, et sublimis
super colles: et fluent ad eum populi. 2 Et properabunt
gentes multæ, et dicent: Venite, ascendamus ad
montem Domini, et ad domum Dei Iacob: et docebit
nos de viis suis, et ibimus in semitis eius: quia de Sion
egredietur lex, et verbum Domini de Ierusalem. 3 Et
iudicabit inter populos multos, et corripiet gentes
fortes usque in longinquum: et concident gladios
suos in vomeres, et hastas suas in ligones: non sumet
gens adversus gentem gladium: et non discent ultra
belligerare. 4 Et sedebit vir subtus vitem suam,
et subtus ficum suam, et non erit qui deterreat:
quia os Domini exercituum locutum est. 5 Quia
omnes populi ambulabunt unusquisque in nomine
Dei sui: nos autem ambulabimus in nomine Domini
Dei nostri in æternum et ultra. 6 In die illa, dicit
Dominus, congregabo claudicantem: et eam, quam
eieceram, colligam: et quam afflixeram: 7 Et ponam
claudicantem in reliquias: et eam, quæ laboraverat, in
gentem robustam: et regnabit Dominus super eos in
monte Sion, ex hoc nunc et usque in æternum. 8 Et tu
turris gregis nebulosa filiæ Sion usque ad te veniet: et
veniet potestas prima, regnum filiæ Ierusalem. 9 Nunc
quare mœrore contraheris? numquid rex non est tibi,
aut consiliarius tuus periit, quia comprehendit te
dolor sicut parturientem? 10 Dole, et satage filia Sion
quasi parturiens: quia nunc egredieris de civitate, et
habitabis in regione, et venies usque ad Babylonem,
ibi liberaberis: ibi redimet te Dominus de manu
inimicorum tuorum. 11 Et nunc congregatæ sunt super
te gentes multæ, quæ dicunt: Lapidetur: et aspiciat in
Sion oculus noster. 12 Ipsi autem non cognoverunt
cogitationes Domini, et non intellexerunt consilium
eius: quia congregavit eos quasi fœnum areæ. 13
Surge, et tritura filia Sion: quia cornu tuum ponam
ferreum, et ungulas tuas ponam æreas: et comminues
populos multos, et interficies Domino rapinas eorum,
et fortitudinem eorum Domino universæ terræ.

5 Nunc vastaberis filia latronis: obsidionem
posuerunt super nos, in virga percutient maxillam
iudicis Israel. 2 ET TU BETHLEHEM Ephrata parvulus
es in millibus Iuda: ex te mihi egredietur qui sit
dominator in Israel, et egressus eius ab initio, a diebus
æternitatis. 3 Propter hoc dabit eos usque ad tempus,
in quo parturiens pariet: et reliquiæ fratrum eius
convertentur ad filios Israel. 4 Et stabit, et pascet in
fortitudine Domini, in sublimitate nominis Domini Dei
sui: et convertentur, quia nunc magnificabitur usque
ad terminos terræ. 5 Et erit iste pax: cum venerit
Assyrius in terram nostram, et quando calcaverit
domibus nostris: et suscitabimus super eum septem
pastores, et octo primates homines: 6 Et pascent
terram Assur in gladio, et terram Nemrod in lanceis
eius: et liberabit ab Assur cum venerit in terram
nostram, et cum calcaverit in finibus nostris. 7 Et
erunt reliquiæ Iacob in medio populorum multorum
quasi ros a Domino, et quasi stillæ super herbam,
quæ non exspectat virum, et non præstolatur filios
hominum. 8 Et erunt reliquiæ Iacob in Gentibus in
medio populorum multorum, quasi leo in iumentis
silvarum, et quasi catulus leonis in gregibus pecorum:
qui cum transierit, et conculcaverit, et ceperit, non
est qui eruat. 9 Exaltabitur manus tua super hostes

tuos, et omnes inimici tui interibunt. 10 Et erit in die
illa, dicit Dominus: Auferam equos tuos de medio tui,
et disperdam quadrigas tuas. 11 Et perdam civitates
terræ tuæ, et destruam omnes munitiones tuas, 12
et auferam maleficia de manu tua, et divinationes
non erunt in te. 13 Et perire faciam sculptilia tua, et
statuas tuas de medio tui: et non adorabis ultra opera
manuum tuarum. 14 Et evellam lucos tuos de medio
tui: et conteram civitates tuas. 15 Et faciam in furore
et in indignatione ultionem in omnibus gentibus, quæ
non audierunt.

6 Audite quæ Dominus loquitur: Surge, contende
iudicio adversum montes, et audiant colles vocem
tuam. 2 Audiant montes iudicium Domini, et fortia
fundamenta terræ: quia iudicium Domini cum populo
suo, et cum Israel diiudicabitur. 3 Popule meus quid
feci tibi? aut quid molestus fui tibi? responde mihi. 4
Quia eduxi te de Terra Ægypti, et de domo servientium
liberavi te: et misi ante faciem tuam Moysen, et
Aaron, et Mariam. 5 Popule meus memento quæso
quid cogitaverit Balach rex Moab, et quid responderit
ei Balaam filius Beor, de Setim usque ad Galgalam, ut
cognosceres iustitias Domini. 6 Quid dignum offeram
Domino? curvabo genu Deo excelso? numquid offeram
ei holocautomata, et vitulos anniculos? 7 Numquid
placari potest Dominus in millibus arietum, aut in
multis millibus hircorum pinguium? numquid dabo
primogenitum meum pro scelere meo fructum ventris
mei pro peccato animæ meæ? 8 Indicabo tibi o
homo quid sit bonum, et quid Dominus requirat a te:
Utique facere iudicium, et diligere misericordiam,
et sollicitum ambulare cum Deo tuo. 9 Vox Domini
ad civitatem clamat, et salus erit timentibus nomen
tuum: Audite tribus, et quis approbabit illud? 10 Adhuc
ignis in domo impii thesauri iniquitatis, et mensura
minor iræ plena. 11 Numquid iustificabo stateram
impiam, et saccelli pondera dolosa? 12 In quibus
divites eius repleti sunt iniquitate, et habitantes in ea
loquebantur mendacium, et lingua eorum fraudulenta
in ore eorum. 13 Et ego ergo cœpi percutere te
perditione super peccatis tuis. 14 Tu comedes, et
non saturaberis: et humiliatio tua in medio tui: et
apprehendes, et non salvabis: et quos salvaveris, in
gladium dabo. 15 Tu seminabis, et non metes: tu
calcabis olivam, et non ungeris oleo: et mustum, et
non bibes vinum. 16 Et custodisti præcepta Amri, et
omne opus domus Achab: et ambulasti in voluntatibus
eorum, ut darem te in perditionem, et habitantes in
ea in sibilum et opprobrium populi mei portabitis.

7 Væ mihi, quia factus sum sicut qui colligit in
autumno racemos vindemiæ: non est botrus ad
comedendum, præcoquas ficus desideravit anima
mea. 2 Periit sanctus de terra, et rectus in hominibus
non est: omnes in sanguine insidiantur, vir fratrem
suum ad mortem venatur. 3 Malum manuum suarum
dicunt bonum: princeps postulat, et iudex in reddendo
est: et magnus locutus est desiderium animæ suæ,
et conturbaverunt eam. 4 Qui optimus in eis est,
quasi paliurus: et qui rectus, quasi spina de sepe.
Dies speculationis tuæ, visitatio tua venit: nunc erit
vastitas eorum. 5 Nolite credere amico: et nolite
confidere in duce: ab ea, quæ dormit in sinu tuo,
custodi claustra oris tui. 6 Quia filius contumeliam
facit patri, et filia consurgit adversus matrem suam,
nurus adversus socrum suam: et inimici hominis
domestici eius. 7 Ego autem ad Dominum aspiciam,
exspectabo Deum salvatorem meum: audiet me Deus
meus. 8 Ne læteris inimica mea super me, quia cecidi:
consurgam, cum sedero in tenebris, Dominus lux
mea est. 9 Iram Domini portabo, quoniam peccavi
ei, donec causam meam iudicet, et faciat iudicium
meum: educet me in lucem, videbo iustitiam eius.
10 Et aspiciet inimica mea, et operietur confusione,
quæ dicit ad me: Ubi est Dominus Deus tuus? Oculi
mei videbunt in eam: nunc erit in conculcationem
ut lutum platearum. 11 Dies, ut ædificentur maceriæ
tuæ: in die illa longe fiet lex. 12 In die illa et usque ad
te veniet de Assur, et usque ad civitates munitas: et
a civitatibus munitis usque ad flumen, et ad mare
de mari, et ad montem de monte. 13 Et terra erit in
desolationem propter habitatores suos, et propter
fructum cogitationum eorum. 14 Pasce populum tuum
in virga tua, gregem hereditatis tuæ habitantes solos
in saltu, in medio Carmeli: pascentur Basan et Galaad
iuxta dies antiquos. 15 Secundum dies egressionis tuæ
de Terra Ægypti ostendam ei mirabilia. 16 Videbunt
gentes, et confundentur super omni fortitudine sua:
ponent manum super os, aures eorum surdæ erunt.

17 Lingent pulverem sicut serpentes, velut reptilia
terræ perturbabuntur in ædibus suis: Dominum
Deum nostrum formidabunt, et timebunt te. 18 Quis
Deus similis tui, qui aufers iniquitatem, et transis
peccatum reliquiarum hereditatis tuæ? non immittet
ultra furorem suum, quoniam volens misericordiam
est. 19 Revertetur, et miserebitur nostri: deponet
iniquitates nostras, et proiiciet in profundum maris
omnia peccata nostra. 20 Dabis veritatem Iacob,
misericordiam Abraham: quæ iurasti patribus nostris
a diebus antiquis.

Nahum Propheta

1 Onus Ninive: Liber visionis Nahum Elcesæi. **2** Deus æmulator, et ulciscens Dominus: ulciscens Dominus, et habens furorem: ulciscens Dominus in hostes suos, et irascens ipse inimicis suis. **3** Dominus patiens, et magnus fortitudine, et mundans non faciet innocentem. Dominus in tempestate, et turbine viæ eius, et nebulæ pulvis pedum eius. **4** Increpans mare, et exiccans illud: et omnia flumina ad desertum deducens. Infirmatus est Basan, et Carmelus: et flos Libani elanguit. **5** Montes commoti sunt ab eo, et colles desolati sunt: et contremuit terra a facie eius, et orbis, et omnes habitantes in eo. **6** Ante faciem indignationis eius quis stabit? et quis resistet in ira furoris eius? indignatio eius effusa est ut ignis: et petræ dissolutæ sunt ab eo. **7** Bonus Dominus, et confortans in die tribulationis: et sciens sperantes in se. **8** Et in diluvio prætereunte, consummationem faciet loci eius: et inimicos eius persequentur tenebræ. **9** Quid cogitatis contra Dominum? consummationem ipse faciet: non consurget duplex tribulatio. **10** Quia sicut spinæ se invicem complectuntur, sic convivium eorum pariter potantium: consumentur quasi stipula ariditate plena. **11** Ex te exibit cogitans contra Dominum malitiam: mente pertractans prævaricationem. **12** Hæc dicit Dominus: Si perfecti fuerint: et ita plures, sic quoque attondentur, et pertransibit: afflixi te, et non affligam te ultra. **13** Et nunc conteram virgam eius de dorso tuo, et vincula tua disrumpam. **14** Et præcipiet super te Dominus, non seminabitur ex nomine tuo amplius: de domo Dei tui interficiam sculptile, et conflatile, ponam sepulchrum tuum, quia inhonoratus es. **15** Ecce super montes pedes evangelizantis, et annunciantis pacem: celebra Iuda festivitates tuas, et redde vota tua: quia non adiiciet ultra ut pertranseat in te Belial: universus interiit.

2 Ascendit qui dispergat coram te, qui custodiat obsidionem: contemplare viam, conforta lumbos, robora virtutem valde. **2** Quia reddidit Dominus superbiam Iacob, sicut superbiam Israel: quia vastatores dissipaverunt eos, et propagines eorum corruperunt. **3** Clypeus fortium eius ignitus, viri exercitus in coccineis: igneæ habenæ currus in die præparationis eius, et agitatores consopiti sunt. **4** In itineribus conturbati sunt: quadrigæ collisæ sunt in plateis: aspectus eorum quasi lampades, quasi fulgura discurrentia. **5** Recordabitur fortium suorum, ruent in itineribus suis: velociter ascendent muros eius, et præparabitur umbraculum. **6** Portæ fluviorum apertæ sunt, et templum ad solum dirutum. **7** Et miles captivus abductus est: et ancillæ eius minabantur gementes ut columbæ, murmurantes in cordibus suis. **8** Et Ninive quasi piscina aquarum aquæ eius: ipsi vero fugerunt: State, state, et non est qui revertatur. **9** Diripite argentum, diripite aurum: et non est finis divitiarum ex omnibus vasis desiderabilibus. **10** Dissipata est, et scissa, et dilacerata: et cor tabescens, et dissolutio geniculorum, et defectio in cunctis renibus: et facies omnium eorum sicut nigredo ollæ. **11** Ubi est habitaculum leonum, et pascua catulorum leonum, ad quam ivit leo ut ingrederetur illuc, catulus leonis, et non est qui exterreat? **12** Leo cepit sufficienter catulis suis, et necavit leænis suis: et implevit præda speluncas suas, et cubile suum rapina. **13** Ecce ego ad te, dicit Dominus exercituum, et succendam usque ad fumum quadrigas tuas, et leunculos tuos comedet gladius: et exterminabo de terra prædam tuam, et non audietur ultra vox nunciorum tuorum.

3 Væ civitas sanguinum, universa mendacii dilaceratione plena: non recedet a te rapina. **2** Vox flagelli, et vox impetus rotæ, et equi frementis, et quadrigæ ferventis, et equitis ascendentis: **3** et micantis gladii, et fulgurantis hastæ, et multitudinis interfectæ, et gravis ruinæ: nec est finis cadaverum, et corruent in corporibus suis. **4** Propter multitudinem fornicationum meretricis speciosæ, et gratæ, et habentis maleficia, quæ vendidit gentes in fornicationibus suis, et familias in maleficiis suis: **5** Ecce ego ad te, dicit Dominus exercituum, et revelabo pudenda tua in facie tua, et ostendam Gentibus nuditatem tuam, et regnis ignominiam tuam. **6** Et proiiciam super te abominationes, et contumeliis te afficiam, et ponam te in exemplum. **7** Et erit: omnis, qui viderit te, resiliet a te, et dicet: Vastata est Ninive: quis commovebit super te caput? unde quæram consolatorem tibi? **8** Numquid melior es

Alexandria populorum, quæ habitat in fluminibus?
aquæ in circuti eius: cuius divitiæ, mare: aquæ muri
eius. 9 Æthiopia fortitudo eius, et Ægyptus, et non est
finis: Africa, et Libyes fuerunt in auxilio tuo. 10 Sed et
ipsa in transmigrationem ducta est in captivitatem:
parvuli eius elisi sunt in capite omnium viarum,
et super inclytos eius miserunt sortem, et omnes
optimates eius confixi sunt in compedibus. 11 Et
tu ergo inebriaberis, et eris despecta: et tu quæres
auxilium ab inimico. 12 Omnes munitiones tuæ sicut
ficus cum grossis suis: si concussæ fuerint, cadent
in os comedentis. 13 Ecce populus tuus mulieres in
medio tui: inimicis tuis adapertione pandentur portæ
terræ tuæ, devorabit ignis vectes tuos. 14 Aquam
propter obsidionem hauri tibi, extrue munitiones
tuas: intra in lutum, et calca, subigens tene laterem.
15 Ibi comedet te ignis: peribis gladio, devorabit te
ut bruchus: congregare ut bruchus: multiplicare ut
locusta. 16 Plures fecisti negotiationes tuas quam
stellæ sint cæli: bruchus expansus est, et avolavit.
17 Custodes tui quasi locustæ: et parvuli tui quasi
locustæ locustarum, quæ considunt in sepibus in
die frigoris: sol ortus est, et avolaverunt, et non est
cognitus locus earum ubi fuerint. 18 Dormitaverunt
pastores tui, rex Assur: sepelientur principes tui:
latitavit populus tuus in montibus, et non est qui
congreget. 19 Non est obscura contritio tua, pessima
est plaga tua: omnes qui audierunt auditionem tuam,
compresserunt manum super te: quia super quem
non transiit malitia tua semper?

Habacuc Propheta

1 Onus, quod vidit Habacuc propheta. **2** Usquequo
Domine clamabo, et non exaudies? vociferabor ad
te vim patiens, et non salvabis? **3** Quare ostendisti
mihi iniquitatem, et laborem, videre prædam, et
iniustitiam contra me? et factum est iudicium, et
contradictio potentior. **4** Propter hoc lacerata est
lex, et non pervenit usque ad finem iudicium: quia
impius prævalet adversus iustum, propterea egreditur
iudicium perversum. **5** Aspicite in gentibus, et videte:
admiramini, et obstupescite: quia opus factum est in
diebus vestris, quod nemo credet cum narrabitur. **6**
Quia ecce ego suscitabo Chaldæos, gentem amaram
et velocem, ambulantem super latitudinem terræ,
ut possideat tabernacula non sua. **7** Horribilis, et
terribilis est: ex semetipsa iudicium, et onus eius
egredietur. **8** Leviores pardis equi eius, et velociores
lupis vespertinis: et diffundentur equites eius: equites
namque eius de longe venient, volabunt quasi aquila
festinans ad comedendum. **9** Omnes ad prædam
venient, facies eorum ventus urens: et congregabit
quasi arenam, captivitatem. **10** Et ipse de regibus
triumphabit, et tyranni ridiculi eius erunt: ipse
super omnem munitionem ridebit, et comportabit
aggerem, et capiet eam. **11** Tunc mutabitur spiritus, et
pertransibit; et corruet: hæc est fortitudo eius dei sui.
12 Numquid non tu a principio Domine Deus meus,
sancte meus, et non moriemur? Domine in iudicium
posuisti eum: et fortem ut corriperes, fundasti eum.
13 Mundi sunt oculi tui, ne videas malum, et respicere
ad iniquitatem non poteris. Quare respicis super
iniqua agentes, et taces devorante impio iustiorem
se? **14** Et facies homines quasi pisces maris, et quasi
reptile non habens principem. **15** Totum in hamo
sublevavit, traxit illud in sagena sua, et congregavit
in rete suum. Super hoc lætabitur et exultabit. **16**
Propterea immolabit sagenæ suæ, et sacrificabit reti
suo: quia in ipsis incrassata est pars eius, et cibus eius
electus. **17** Propter hoc ergo expandit sagenam suam,
et semper interficere gentes non parcet.

2 Super custodiam meam stabo, et figam gradum
super munitionem: et contemplabor ut videam quid
dicatur mihi, et quid respondeam ad arguentem me.
2 Et respondit mihi Dominus, et dixit: Scribe visum, et
explana eum super tabulas: ut percurrat qui legerit
eum. **3** Quia adhuc visus procul, et apparebit in finem,
et non mentietur. Si moram fecerit expecta illum: quia
veniens veniet, et non tardabit. **4** Ecce qui incredulus
est, non erit recta anima eius in semetipso: iustus
autem in fide sua vivet. **5** Et quomodo vinum potantem
decipit: sic erit vir superbus, et non decorabitur:
qui dilatavit quasi infernus animam suam: et ipse
quasi mors, et non adimpletur: et congregabit ad se
omnes gentes, et coacervabit ad se omnes populos.
(Sheol h7585) **6** Numquid non omnes isti super eum
parabolam sument, et loquelam ænigmatum eius? et
dicetur: Væ ei, qui multiplicat non sua. Usquequo et
aggravat contra se densum lutum? **7** Numquid non
repente consurgent qui mordeant te: et suscitabuntur
lacerantes te, et eris in rapinam eis? **8** Quia tu
spoliasti gentes multas, spoliabunt te omnes, qui
reliqui fuerint de populis propter sanguinem hominis
et iniquitatem terræ civitatis, et omnium habitantium
in ea. **9** Væ qui congregat avaritiam malam domui
suæ, ut sit in excelso nidus eius, et liberari se putat
de manu mali. **10** Cogitasti confusionem domui tuæ,
concidisti populos multos, et peccavit anima tua. **11**
Quia lapis de pariete clamabit: et lignum, quod inter
iuncturas ædificiorum est, respondebit. **12** Væ qui
ædificat civitatem in sanguinibus, et præparat urbem
in iniquitate. **13** Numquid non hæc sunt a Domino
exercituum? Laborabunt enim populi in multo igne:
et gentes in vacuum, et deficient. **14** Quia replebitur
terra, ut cognoscant gloriam Domini, quasi aquæ
operientes mare. **15** Væ qui potum dat amico suo
mittens fel suum, et inebrians ut aspiciat nuditatem
eius. **16** Repletus es ignominia pro gloria: bibe tu
quoque, et consopire: circumdabit te calix dexteræ
Domini, et vomitus ignominiæ super gloriam tuam. **17**
Quia iniquitas Libani operiet te, et vastitas animalium
deterrebit eos de sanguinibus hominum, et iniquitate
terræ, et civitatis, et omnium habitantium in ea.
18 Quid prodest sculptile, quia sculpsit illud fictor
suus, conflatile, et imaginem falsam? quia speravit in
figmento fictor eius ut faceret simulacra muta. **19** Væ
qui dicit ligno: Expergiscere: Surge, lapidi tacenti:
numquid ipse docere poterit? Ecce iste coopertus
est auro, et argento: et omnis spiritus non est in

visceribus eius. 20 Dominus autem in templo sancto
suo: sileat a facie eius omnis terra.

3 ORATIO HABACUC PROPHETÆ PRO IGNORANTIIS. 2
Domine audivi auditionem tuam, et timui. Domine
opus tuum in medio annorum vivifica illud: In
medio annorum notum facies: cum iratus fueris,
misericordiæ recordaberis. 3 Deus ab Austro veniet,
et Sanctus de monte Pharan: Operuit cælos gloria
eius: et laudis eius plena est terra. 4 Splendor eius
ut lux erit: cornua in manibus eius: Ibi abscondita
est fortitudo eius: 5 ante faciem eius ibit mors.
Et egredietur diabolus ante pedes eius. 6 Stetit, et
mensus est terram. Aspexit, et dissolvit Gentes: et
contriti sunt montes sæculi. Incurvati sunt colles
mundi, ab itineribus æterntatis eius. 7 Pro iniquitate
vidi tentoria Æthiopiæ, turbabuntur pelles terræ
Madian. 8 Numquid in fluminibus iratus es Domine?
aut in fluminibus furor tuus? vel in mari indignatio
tua? Qui ascendes super equos tuos: et quadrigæ tuæ
salvatio. 9 Suscitans suscitabis arcum tuum: iuramenta
tribubus quæ locutus es: Fluvios scindes terræ: 10
viderunt te, et doluerunt montes: gurges aquarum
transiit. Dedit abyssus vocem suam: altitudo manus
suas levavit. 11 Sol, et luna steterunt in habitaculo
suo: in luce sagittarum tuarum, ibunt in splendore
fulgurantis hastæ tuæ. 12 In fremitu conculcabis
terram: in furore obstupefacies Gentes. 13 Egressus
es in salutem populi tui: in salutem cum Christo
tuo: Percussisti caput de domo impii: denudasti
fundamentum eius usque ad collum. 14 Maledixisti
sceptris eius, capiti bellatorum eius, venientibus ut
turbo ad dispergendum me. Exultatio eorum sicut
eius, qui devorat pauperem in abscondito. 15 Viam
fecisti in mari equis tuis, in luto aquarum multarum.
16 Audivi, et conturbatus est venter meus: a voce
contremuerunt labia mea. Ingrediatur putredo in
ossibus meis, et subter me scateat. Ut requiescam in
die tribulationis: ut ascendam ad populum accinctum
nostrum. 17 Ficus enim non florebit: et non erit
germen in vineis. Mentietur opus olivæ: et arva
non afferent cibum. Abscindetur de ovili pecus: et
non erit armentum in præsepibus. 18 Ego autem in
Domino gaudebo: et exultabo in Deo Iesu meo. 19
Deus Dominus fortitudo mea: et ponet pedes meos
quasi cervorum. Et super excelsa mea deducet me
victor in psalmis canentem.

Sofonias Propheta

1 Verbum Domini, quod factum est ad Sophoniam
filium Chusi, filii Godoliæ, filii Amariæ, filii Ezeciæ,
in diebus Iosiæ filii Amon regis Iudæ. **2** Congregans
congregabo omnia a facie terræ, dicit Dominus: **3**
congregans hominem, et pecus, congregans volatilia
cæli, et pisces maris: et ruinæ impiorum erunt: et
disperdam homines a facie terræ, dicit Dominus.
4 Et extendam manum meam super Iudam, et
super omnes habitantes Ierusalem: et disperdam
de loco hoc reliquias Baal, et nomina æddituorum
cum sacerdotibus: **5** et eos, qui adorant super tecta
militiam cæli, et adorant, et iurant in Domino, et
iurant in Melchom. **6** Et qui avertuntur de post
tergum Domini, et qui non quæsierunt Dominum,
nec investigaverunt eum. **7** Silete a facie Domini Dei:
quia iuxta est dies Domini, quia præparavit Dominus
hostiam, sanctificavit vocatos suos. **8** Et erit: in die
hostiæ Domini visitabo super principes, et super filios
regis, et super omnes, qui induti sunt veste peregrina:
9 et visitabo super omnem, qui arroganter ingreditur
super limen in die illa: qui complent domum Domini
Dei sui iniquitate, et dolo. **10** Et erit in die illa, dicit
Dominus, vox clamoris a porta piscium, et ululatus
a Secunda, et contritio magna a collibus. **11** Ululate
habitatores Pilæ: conticuit omnis populus Chanaan,
disperierunt omnes involuti argento. **12** Et erit in
tempore illo: scrutabor Ierusalem in lucernis: et
visitabo super viros defixos in fæcibus suis: qui dicunt
in cordibus suis: Non faciet bene Dominus, et non
faciet male. **13** Et erit fortitudo eorum in direptionem,
et domus eorum in desertum: et ædificabunt domos,
et non habitabunt: et plantabunt vineas, et non bibent
vinum earum. **14** Iuxta est dies Domini magnus, iuxta
est et velox nimis: vox diei Domini amara, tribulabitur
ibi fortis. **15** Dies iræ dies illa, dies tribulationis et
angustiæ, dies calamitatis et miseriæ, dies tenebrarum
et caliginis, dies nebulæ et turbinis, **16** dies tubæ et
clangoris super civitates munitas, et super angulos
excelsos. **17** Et tribulabo homines, et ambulabunt ut
cæci, quia Domino peccaverunt: et effundetur sanguis
eorum sicut humus, et corpora eorum sicut stercora.
18 Sed et argentum eorum, et aurum eorum non
poterit liberare eos in die iræ Domini: in igne zeli eius
devorabitur omnis terra, quia consummationem cum
festinatione faciet cunctis habitantibus terram.

2 Convenite, congregamini gens non amabilis:
2 Priusquam pariat iussio quasi pulverem
transeuntem diem, antequam veniat super vos ira
furoris Domini, antequam veniat super vos dies
indignationis Domini. **3** Quærite Dominum omnes
mansueti terræ, qui iudicium eius estis operati:
quærite iustum, quærite mansuetum: si quomodo
abscondamini in die furoris Domini. **4** Quia Gaza
destructa erit, et Ascalon in desertum, Azotum in
meridie eiicient, et Accaron eradicabitur. **5** Væ qui
habitatis funiculum maris, gens perditorum: verbum
Domini super vos Chanaan terra Philisthinorum,
et disperdam te, ita ut non sit inhabitator. **6** Et
erit funiculus maris requies pastorum, et caulæ
pecorum: **7** et erit funiculus eius qui remanserit de
domo Iuda: ibi pascentur, in domibus Ascalonis ad
vesperam requiescent: quia visitabit eos Dominus
Deus eorum, et avertet captivitatem eorum. **8** Audivi
opprobrium Moab, et blasphemias filiorum Ammon:
quæ exprobraverunt populo meo, et magnificati
sunt super terminos eorum. **9** Propterea vivo ego,
dicit Dominus exercituum Deus Israel, quia Moab
ut Sodoma erit, et filii Ammon quasi Gomorrha,
siccitas spinarum, et acervi salis, et desertum usque in
æternum: reliquiæ populi mei diripient eos, et residui
gentis meæ possidebunt illos. **10** Hoc eis eveniet pro
superbia sua: quia blasphemaverunt, et magnificati
sunt super populum Domini exercituum. **11** Horribilis
Dominus super eos, et attenuabit omnes deos terræ:
et adorabunt eum viri de loco suo, omnes insulæ
Gentium. **12** Sed et vos Æthiopes interfecti gladio meo
eritis. **13** Et extendet manum suam super Aquilonem,
et perdet Assur: et ponet Speciosam in solitudinem,
et in invium, et quasi desertum. **14** Et accubabunt
in medio eius greges, omnes bestiæ Gentium: et
onocrotalus, et ericius in liminibus eius morabuntur:
vox cantantis in fenestra, corvus in superliminari,
quoniam attenuabo robur eius. **15** Hæc est civitas
gloriosa habitans in confidentia: quæ dicebat in corde
suo: Ego sum, et extra me non est alia amplius:
quomodo facta est in desertum cubile bestiæ? omnis,

qui transit per eam, sibilabit, et movebit manum
suam.

3 Væ provocatrix, et redempta civitas, columba. 2
Non audivit vocem, et non suscepit disciplinam:
in Domino non est confisa, ad Deum suum non
appropinquavit. 3 Principes eius in medio eius quasi
leones rugientes: iudices eius lupi vespere, non
relinquebant in mane. 4 Prophetæ eius vesani, viri
infideles: sacerdotes eius polluerunt sanctum, iniuste
egerunt contra legem. 5 Dominus iustus in medio
eius non faciet iniquitatem: mane, mane iudicium
suum dabit in lucem, et non abscondetur: nescivit
autem iniquus confusionem. 6 Disperdidi Gentes, et
dissipati sunt anguli earum: desertas feci vias eorum,
dum non est qui transeat: desolatæ sunt civitates
eorum, non remanente viro, neque ullo habitatore.
7 Dixi: Attamen timebis me, suscipies disciplinam:
et non peribit habitaculum eius propter omnia, in
quibus visitavi eam: verumtamen diluculo surgentes
corruperunt omnes cogitationes suas. 8 Quapropter
expecta me, dicit Dominus, in die resurrectionis
meæ in futurum, quia iudicium meum ut congregem
Gentes, et colligam regna: et effundam super eos
indignationem meam, omnem iram furoris mei: in
igne enim zeli mei devorabitur omnis terra. 9 Quia
tunc reddam populis labium electum, ut invocent
omnes in nomine Domini, et serviant ei humero uno.
10 Ultra flumina Æthiopiæ, inde supplices mei, filii
dispersorum meorum deferent munus mihi. 11 In die
illa non confunderis super cunctis adinventionibus
tuis, quibus prævaricata es in me: quia tunc auferam
de medio tui magniloquos superbiæ tuæ, et non
adiicies exaltari amplius in monte sancto meo. 12
Et derelinquam in medio tui populum pauperem,
et egenum: et sperabunt in nomine Domini. 13
Reliquiæ Israel non facient iniquitatem, nec loquentur
mendacium, et non invenietur in ore eorum lingua
dolosa: quoniam ipsi pascentur, et accubabunt, et non
erit qui exterreat. 14 Lauda filia Sion: iubila Israel:
lætare, et exulta in omni corde filia Ierusalem. 15
Abstulit Dominus iudicium tuum, avertit inimicos
tuos: rex Israel Dominus in medio tui, non timebis
malum ultra. 16 In die illa dicetur Ierusalem: Noli
timere: Sion, non dissolvantur manus tuæ. 17 Dominus
Deus tuus in medio tui fortis, ipse salvabit: gaudebit
super te in lætitia, silebit in dilectione sua, exultabit
super te in laude. 18 Nugas, qui a lege recesserant,
congregabo, quia ex te erant: ut non ultra habeas super
eis opprobrium. 19 Ecce ego interficiam omnes, qui
afflixerunt te in tempore illo: et salvabo claudicantem:
et eam, quæ eiecta fuerat congregabo: et ponam eos
in laudem, et in nomen, in omni terra confusionis
eorum. 20 In tempore illo, quo adducam vos: et in
tempore, quo congregabo vos: dabo enim vos in
nomen, et in laudem omnibus populis terræ, cum
convertero captivitatem vestram coram oculis vestris,
dicit Dominus.

Aggæi Prophetæ

1 In anno secundo Darii regis, in mense sexto, in
die una mensis, factum est verbum Domini in
manu Aggæi prophetæ ad Zorobabel filium Salathiel,
ducem Iuda, et ad Iesum, filium Iosedec, sacerdotem
magnum, dicens: **2** Hæc ait Dominus exercituum,
dicens: Populus iste dicit: Nondum venit tempus
domus Domini ædificandæ. **3** Et factum est verbum
Domini in manu Aggæi prophetæ, dicens: **4** Numquid
tempus vobis est ut habitetis in domibus laqueatis,
et domus ista deserta? **5** Et nunc hæc dicit Dominus
exercituum: Ponite corda vestra super vias vestras. **6**
Seminastis multum, et intulistis parum: comedistis,
et non estis satiati: bibistis, et non estis inebriati:
operuistis vos, et non estis calefacti: et qui mercedes
congregavit, misit eas in sacculum pertusum. **7** Hæc
dicit Dominus exercituum: Ponite corda vestra super
vias vestras: **8** ascendite in montem, portate ligna,
et ædificate domum: et acceptabilis mihi erit, et
glorificabor, dicit Dominus. **9** Respexistis ad amplius,
et ecce factum est minus: et intulistis in domum,
et exufflavi illud: quam ob causam, dicit Dominus
exercituum? quia domus mea deserta est, et vos
festinatis unusquisque in domum suam. **10** Propter
hoc super vos prohibiti sunt cæli ne darent rorem,
et terra prohibita est ne daret germen suum: **11** et
vocavi siccitatem super terram, et super montes, et
super triticum, et super vinum, et super oleum, et
quæcumque profert humus, et super homines, et
super iumenta, et super omnem laborem manuum.
12 Et audivit Zorobabel filius Salathiel, et Iesus filius
Iosedec sacerdos magnus, et omnes reliquiæ populi
vocem Domini Dei sui, et verba Aggæi prophetæ,
sicut misit eum Dominus Deus eorum ad eos: et
timuit populus a facie Domini. **13** Et dixit Aggæus
nuncius Domini de nuntiis Domini, populo dicens:
Ego vobiscum sum, dicit Dominus. **14** Et suscitavit
Dominus spiritum Zorobabel filii Salathiel, ducis Iuda,
et spiritum Iesu filii Iosedec sacerdotis magni, et
spiritum reliquorum de omni populo: et ingressi sunt,
et faciebant opus in domo Domini exercituum Dei sui:
15 in die vigesima et quarta mensis, in sexto mense, in
anno secundo Darii regis.

2 In septimo mense, vigesima et prima mensis,
factum est verbum Domini in manu Aggæi
prophetæ, dicens: **2** Loquere ad Zorobabel, filium
Salathiel, ducem Iuda, et ad Iesum, filium Iosedec,
sacerdotem magnum, et ad reliquos populi, dicens: **3**
Quis in vobis est derelictus, qui vidit domum istam
in gloria sua prima? et quid vos videtis hanc nunc?
numquid non ita est, quasi non sit in oculis vestris?
4 Et nunc confortare, Zorobabel, dicit Dominus: et
confortare, Iesu, fili Iosedec, sacerdos magne: et
confortare, omnis populus terræ, dicit Dominus
exercituum: et facite (quoniam ego vobiscum sum,
dicit Dominus exercituum) **5** verbum quod pepigi
vobiscum cum egrederemini de terra Ægypti: et
spiritus meus erit in medio vestrum: nolite timere. **6**
Quia hæc dicit Dominus exercituum: Adhuc unum
modicum est, et ego commovebo cælum, et terram,
et mare, et aridam. **7** Et movebo omnes gentes,
et veniet Desideratus cunctis gentibus: et implebo
domum istam gloria, dicit Dominus exercituum.
8 Meum est argentum, et meum est aurum, dicit
Dominus exercituum. **9** Magna erit gloria domus
istius novissimæ plus quam primæ, dicit Dominus
exercituum: et in loco isto dabo pacem, dicit Dominus
exercituum. **10** In vigesima et quarta noni mensis,
in anno secundo Darii regis, factum est verbum
Domini ad Aggæum prophetam, dicens: **11** Hæc dicit
Dominus exercituum: Interroga sacerdotes legem,
dicens: **12** Si tulerit homo carnem sanctificatam in ora
vestimenti sui, et tetigerit de summitate eius panem,
aut pulmentum, aut vinum, aut oleum, aut omnem
cibum, numquid sanctificabitur? Respondentes autem
sacerdotes, dixerunt: Non. **13** Et dixit Aggæus: Si
tetigerit pollutus in anima ex omnibus his, numquid
contaminabitur? Et responderunt sacerdotes, et
dixerunt: Contaminabitur. **14** Et respondit Aggæus, et
dixit: Sic populus iste, et sic gens ista ante faciem
meam, dicit Dominus, et sic omne opus manuum
eorum: et omnia quæ obtulerunt ibi, contaminata
erunt. **15** Et nunc ponite corda vestra a die hac et
supra, antequam poneretur lapis super lapidem in
templo Domini. **16** Cum accederetis ad acervum viginti
modiorum, et fierent decem: et intraretis ad torcular,
ut exprimeretis quinquaginta lagenas, et fiebant
viginti. **17** Percussi vos vento urente, et aurugine, et

grandine omnia opera manuum vestrarum: et non
fuit in vobis qui reverteretur ad me, dicit Dominus. 18
Ponite corda vestra ex die ista, et in futurum, a die
vigesima et quarta noni mensis: a die qua fundamenta
iacta sunt templi Domini, ponite super cor vestrum. 19
Numquid iam semen in germine est, et adhuc vinea, et
ficus, et malogranatum, et lignum olivæ non floruit?
ex die ista benedicam. 20 Et factum est verbum Domini
secundo ad Aggæum in vigesima et quarta mensis,
dicens: 21 Loquere ad Zorobabel ducem Iuda, dicens:
Ego movebo cælum pariter et terram, 22 et subvertam
solium regnorum, et conteram fortitudinem regni
gentium: et subvertam quadrigam et ascensorem eius,
et descendent equi, et ascensores eorum, vir in gladio
fratris sui. 23 In die illa, dicit Dominus exercituum,
assumam te, Zorobabel, fili Salathiel, serve meus, dicit
Dominus: et ponam te quasi signaculum, quia te elegi,
dicit Dominus exercituum.

Zaccharias Propheta

1 In mense octavo in anno secundo Darii regis, factum est verbum Domini ad Zachariam, filium
Barachiæ filii Addo, prophetam, dicens: **2** Iratus est
Dominus super patres vestros iracundia. **3** Et dices
ad eos: Hæc dicit Dominus exercituum: Convertimini
ad me, ait Dominus exercituum: et convertar ad vos,
dicit Dominus exercituum. **4** Ne sitis sicut patres
vestri, ad quos clamabant prophetæ priores, dicentes:
Hæc dicit Dominus exercituum: Convertimini de viis
vestris malis, et de cogitationibus vestris pessimis:
et non audierunt, neque attenderunt ad me, dicit
Dominus. **5** Patres vestri ubi sunt? et prophetæ
numquid in sempiternum vivent? **6** Verumtamen
verba mea, et legitima mea, quæ mandavi servis meis
prophetis, numquid non comprehenderunt patres
vestros, et conversi sunt, et dixerunt: Sicut cogitavit
Dominus exercituum facere nobis secundum vias
nostras, et secundum adinventiones nostras fecit
nobis. **7** In die vigesima et quarta undecimi mensis
Sabath, in anno secundo Darii, factum est verbum
Domini ad Zachariam filium Barachiæ, filii Addo,
prophetam, dicens: **8** Vidi per noctem, et ecce vir
ascendens super equum rufum, et ipse stabat inter
myrteta, quæ erant in profundo: et post eum equi
rufi, varii, et albi. **9** Et dixi: Quid sunt isti, domine
mi? Et dixit ad me Angelus, qui loquebatur in me:
Ego ostendam tibi quid sint hæc. **10** Et respondit vir,
qui stabat inter myrteta, et dixit: Isti sunt, quos misit
Dominus ut perambulent terram. **11** Et responderunt
Angelo Domini, qui stabat inter myrteta, et dixerunt:
Perambulavimus terram, et ecce omnis terra habitatur,
et quiescit. **12** Et respondit angelus Domini, et dixit:
Domine exercituum usquequo tu non misereberis
Ierusalem, et urbium Iuda, quibus iratus es? iste iam
septuagesimus annus est. **13** Et respondit Dominus
angelo, qui loquebatur in me verba bona, verba
consolatoria. **14** Et dixit ad me angelus, qui loquebatur
in me: Clama, dicens: Hæc dicit Dominus exercituum:
Zelatus sum Ierusalem, et Sion zelo magno. **15** Et ira
magna ego irascor super gentes opulentas: quia ego
iratus sum parum, ipsi vero adiuverunt in malum. **16**
Propterea hæc dicit Dominus: Revertar ad Ierusalem
in misericordiis: et domus mea ædificabitur in ea, ait
Dominus exercituum: et perpendiculum extendetur
super Ierusalem. **17** Adhuc, clama dicens: Hæc dicit
Dominus exercituum: Adhuc affluent civitates meæ
bonis: et consolabitur adhuc Dominus Sion, et eliget
adhuc Ierusalem. **18** Et levavi oculos meos, et vidi:
et ecce quattuor cornua. **19** Et dixi ad angelum, qui
loquebatur in me: Quid sunt hæc? Et dixit ad me:
Hæc sunt cornua, quæ ventilaverunt Iudam, et Israel,
et Ierusalem. **20** Et ostendit mihi Dominus quattuor
fabros. **21** Et dixi: Quid isti veniunt facere? Qui ait,
dicens: Hæc sunt cornua, quæ ventilaverunt Iudam
per singulos viros, et nemo eorum levavit caput suum:
et venerunt isti deterrere ea, ut deiiciant cornua
Gentium, quæ levaverunt cornu super terram Iuda ut
dispergerent eam.

2 Et levavi oculos meos, et vidi: et ecce vir, et in
manu eius funiculus mensorum. **2** Et dixi: Quo tu
vadis? Et dixit ad me: Ut metiar Ierusalem, et videam
quanta sit latitudo eius, et quanta longitudo eius. **3**
Et ecce angelus, qui loquebatur in me, egrediebatur,
et angelus alius egrediebatur in occursum eius. **4** Et
dixit ad eum: Curre, loquere ad puerum istum, dicens:
Absque muro habitabitur Ierusalem præ multitudine
hominum, et iumentorum in medio eius. **5** Et ego ero
ei, ait Dominus, murus ignis in circuitu: et in gloria
ero in medio eius. **6** O, o fugite de terra Aquilonis, dicit
Dominus: quoniam in quattuor ventos cæli dispersi
vos, dicit Dominus. **7** O Sion, fuge quæ habitas apud
filiam Babylonis: **8** quia hæc dicit Dominus exercituum:
Post gloriam misit me ad Gentes, quæ spoliaverunt
vos: qui enim tetigerit vos, tangit pupillam oculi mei:
9 quia ecce ego levo manum meam super eos, et erunt
prædæ his, qui serviebant sibi: et cognoscetis quia
Dominus exercituum misit me. **10** Lauda, et lætare
filia Sion: quia ecce ego venio, et habitabo in medio
tui, ait Dominus. **11** Et applicabuntur gentes multæ
ad Dominum in die illa, et erunt mihi in populum,
et habitabo in medio tui: et scies quia Dominus
exercituum misit me ad te. **12** Et possidebit Dominus
Iudam partem suam in terra sanctificata: et eliget
adhuc Ierusalem. **13** Sileat omnis caro a facie Domini:
quia consurrexit de habitaculo sancto suo.

3 Et ostendit mihi Dominus Iesum sacerdotem
magnum stantem coram angelo Domini: et Satan

stabat a dextris eius ut adversaretur ei. 2 Et dixit
Dominus ad Satan: Increpet Dominus in te Satan: et
increpet Dominus in te, qui elegit Ierusalem! numquid
non iste torris est erutus de igne? 3 Et Iesus erat
indutus vestibus sordidis: et stabat ante faciem angeli.
4 Qui respondit, et ait ad eos, qui stabant coram se,
dicens: Auferte vestimenta sordida ab eo. Et dixit ad
eum: Ecce abstuli a te iniquitatem tuam, et indui te
mutatoriis. 5 Et dixit: Ponite cidarim mundam super
caput eius. Et posuerunt cidarim mundam super caput
eius, et induerunt eum vestibus: et angelus Domini
stabat. 6 Et contestabatur angelus Domini Iesum,
dicens: 7 Hæc dicit Dominus exercituum: Si in viis
meis ambulaveris, et custodiam meam custodieris: tu
quoque iudicabis domum meam, et custodies atria
mea, et dabo tibi ambulantes de his, qui nunc hic
assistunt. 8 Audi Iesu sacerdos magne, tu et amici tui,
qui habitant coram te, quia viri portendentes sunt:
ecce enim ego adducam servum meum Orientem. 9
Quia ecce lapis, quem dedi coram Iesu: super lapidem
unum septem oculi sunt: ecce ego cælabo sculpturam
eius, ait Dominus exercituum: et auferam iniquitatem
terræ illius in die una. 10 In die illa, dicit Dominus
exercituum, vocabit vir amicum suum subter vitem,
et subter ficum.

4 Et reversus est angelus, qui loquebatur in me, et
suscitavit me, quasi virum, qui suscitatur de somno
suo. 2 Et dixit ad me: Quid tu vides? Et dixi: Vidi, et
ecce candelabrum aureum totum, et lampas eius super
caput ipsius, et septem lucernæ eius super illud: et
septem infusoria lucernis, quæ erant super caput eius.
3 Et duæ olivæ super illud: una a dextris lampadis, et
una a sinistris eius. 4 Et respondi, et aio ad angelum,
qui loquebatur in me, dicens: Quid sunt hæc, domine
mi? 5 Et respondit angelus, qui loquebatur in me, et
dixit ad me: Numquid nescis quid sunt hæc? Et dixi:
Non, domine mi. 6 Et respondit, et ait ad me, dicens:
Hoc est verbum Domini ad Zorobabel, dicens: Non
in exercitu, nec in robore, sed in spiritu meo, dicit
Dominus exercituum. 7 Quis tu mons magne coram
Zorobabel? in planum: et educet lapidem primarium,
et exæquabit gratiam gratiæ eius. 8 Et factum est
verbum Domini ad me, dicens: 9 Manus Zorobabel
fundaverunt domum istam, et manus eius perficient
eam: et scietis quia Dominus exercituum misit me ad
vos. 10 Quis enim despexit dies parvos? et lætabuntur,
et videbunt lapidem stanneum in manu Zorobabel.
Septem isti oculi sunt Domini, qui discurrunt in
universam terram. 11 Et respondi, et dixi ad eum:
Quid sunt duæ olivæ istæ ad dexteram candelabri, et
ad sinistram eius? 12 Et respondi secundo, et dixi ad
eum: Quid sunt duæ spicæ olivarum, quæ sunt iuxta
duo rostra aurea, in quibus sunt suffusoria ex auro?
13 Et ait ad me, dicens: Numquid nescis quid sunt
hæc? Et dixi: Non, domine mi. 14 Et dixit: Isti sunt duo
filii olei, qui assistunt Dominatori universæ terræ.

5 Et conversus sum, et levavi oculos meos: et vidi, et
ecce volumen volans. 2 Et dixit ad me: Quid tu vides?
Et dixi: Ego video volumen volans: longitudo eius
viginti cubitorum, et latitudo eius decem cubitorum.
3 Et dixit ad me: Hæc est maledictio, quæ egreditur
super faciem omnis terræ: quia omnis fur, sicut ibi
scriptum est, iudicabitur: et omnis iurans, ex hoc
similiter iudicabitur. 4 Educam illud, dicit Dominus
exercituum: et veniet ad domum furis, et ad domum
iurantis in nomine meo mendaciter: et commorabitur
in medio domus eius, et consumet eam, et ligna
eius, et lapides eius. 5 Et egressus est angelus, qui
loquebatur in me: et dixit ad me: Leva oculos tuos, et
vide quid est hoc, quod egreditur. 6 Et dixi: Quid nam
est? Et ait: Hæc est amphora egrediens. Et dixit: Hæc
est oculus eorum in universa terra. 7 Et ecce talentum
plumbi portabatur, et ecce mulier una sedens in
medio amphoræ. 8 Et dixit: Hæc est impietas. Et
proiecit eam in medio amphoræ, et misit massam
plumbeam in os eius. 9 Et levavi oculos meos, et
vidi: et ecce duæ mulieres egredientes, et spiritus
in alis earum, et habebant alas quasi alas milvi: et
levaverunt amphoram inter terram, et cælum. 10
Et dixi ad angelum, qui loquebatur in me: Quo istæ
deferunt amphoram? 11 Et dixit ad me: Ut ædificetur
ei domus in terra Sennaar, et stabiliatur, et ponatur
ibi super basem suam.

6 Et conversus sum, et levavi oculos meos, et vidi:
et ecce quattuor quadrigæ egredientes de medio
duorum montium: et montes, montes ærei. 2 In
quadriga prima equi rufi, et in quadriga secunda
equi nigri, 3 et in quadriga tertia equi albi, et in

quadriga quarta equi varii, et fortes. 4 Et respondi,
et dixi ad angelum, qui loquebatur in me: Quid sunt
hæc, domine mi? 5 Et respondit angelus, et ait ad
me: Isti sunt quattuor venti cæli, qui egrediuntur ut
stent coram Dominatore omnis terræ. 6 In qua erant
equi nigri, egrediebantur in terram Aquilonis: et albi
egressi sunt post eos: et varii egressi sunt ad terram
Austri. 7 Qui autem erant robustissimi, exierunt, et
quærebant ire, et discurrere per omnem terram. Et
dixit: Ite, perambulate terram. Et perambulaverunt
terram. 8 Et vocavit me, et locutus est ad me, dicens:
Ecce qui egrediuntur in terram Aquilonis, requiescere
fecerunt spiritum meum in terra Aquilonis. 9 Et
factum est verbum Domini ad me, dicens: 10 Sume
a transmigratione ab Holdai, et a Tobia, et ab Idaia;
et venies tu in die illa, et intrabis domum Iosiæ, filii
Sophoniæ, qui venerunt de Babylone. 11 Et sumes
aurum, et argentum: et facies coronas, et pones in
capite Iesu filii Iosedec sacerdotis magni. 12 Et loqueris
ad eum, dicens: Hæc ait Dominus exercituum, dicens:
ECCE VIR ORIENS NOMEN EIUS: et subter eum orietur,
et ædificabit templum Domino. 13 Et ipse extruet
templum Domino: et ipse portabit gloriam, et sedebit,
et dominabitur super solio suo: et erit sacerdos super
solio suo, et consilium pacis erit inter illos duos. 14
Et coronæ erunt Helem, et Tobiæ, et Idaiæ, et Hem,
filio Sophoniæ, memoriale in templo Domini. 15 Et
qui procul sunt, venient, et ædificabunt in templo
Domini: et scietis quia Dominus exercituum misit me
ad vos. Erit autem hoc, si auditu audieritis vocem
Domini Dei vestri.

7 Et factum est in anno quarto Darii regis, factum
est verbum Domini ad Zachariam, in quarta mensis
noni, qui est Casleu. 2 Et miserunt ad domum Dei
Sarasar, et Rogommelech, et viri, qui erant cum
eo ad deprecandam faciem Domini: 3 ut dicerent
sacerdotibus domus Domini exercituum, et prophetis
loquentes: numquid flendum est mihi in quinto
mense, vel sanctificare me debeo, sicut iam feci multis
annis? 4 Et factum est verbum Domini exercituum
ad me, dicens: 5 Loquere ad omnem populum
terræ, et ad sacerdotes, dicens: Cum ieiunaretis, et
plangeretis in quinto et septimo per hos septuaginta
annos: numquid ieiunium ieiunastis mihi? 6 et cum
comedistis, et bibistis, numquid non vobis comedistis,
et vobismetipsis bibistis? 7 Numquid non sunt verba,
quæ locutus est Dominus in manu prophetarum
priorum, cum adhuc Ierusalem habitaretur, ut esset
opulenta, ipsa et urbes in circuitu eius, et ad Austrum,
et in campestribus habitaretur? 8 Et factum est
verbum Domini ad Zachariam, dicens: 9 Hæc ait
Dominus exercituum, dicens: Iudicium verum iudicate,
et misericordiam, et miserationes facite, unusquisque
cum fratre suo. 10 Et viduam, et pupillum, et advenam,
et pauperem nolite calumniari: et malum vir fratri suo
non cogitet in corde suo. 11 Et noluerunt attendere,
et averterunt scapulam recedentem, et aures suas
aggravaverunt ne audirent. 12 Et cor suum posuerunt
ut adamantem, ne audirent legem, et verba quæ
misit Dominus exercituum in spiritu suo per manum
prophetarum priorum: et facta est indignatio magna a
Domino exercituum. 13 Et factum est sicut locutus est,
et non audierunt: sic clamabunt, et non exaudiam,
dicit Dominus exercituum. 14 Et dispersi eos per
omnia regna, quæ nesciunt: et terra desolata est
ab eis, eo quod non esset transiens et revertens: et
posuerunt terram desiderabilem in desertum.

8 Et factum est verbum Domini exercituum, dicens:
2 Hæc dicit Dominus exercituum: Zelatus sum
Sion zelo magno, et indignatione magna zelatus sum
eam. 3 Hæc dicit Dominus exercituum: Reversus
sum ad Sion, et habitabo in medio Ierusalem:
et vocabitur Ierusalem: Civitas Veritatis, et Mons
Domini Exercituum Mons Sanctificatus. 4 Hæc dicit
Dominus exercituum: Adhuc habitabunt senes, et
anus in plateis Ierusalem: et viri baculus in manu
eius præ multitudine dierum. 5 Et plateæ civitatis
complebuntur infantibus, et puellis ludentibus in
plateis eius. 6 Hæc dicit Dominus exercituum: Si
videbitur difficile in oculis reliquiarum populi huius
in diebus illis, numquid in oculis meis difficile erit,
dicit Dominus exercituum? 7 Hæc dicit Dominus
exercituum: Ecce ego salvabo populum meum de terra
Orientis, et de terra Occasus solis. 8 Et adducam eos,
et habitabunt in medio Ierusalem: et erunt mihi in
populum, et ego ero eis in Deum in veritate, et in
iustitia. 9 Hæc dicit Dominus exercituum: Confortentur
manus vestræ, qui auditis in his diebus sermones

istos per os prophetarum in die, qua fundata est
domus Domini exercituum, ut templum ædificaretur.
10 Siquidem ante dies illos merces hominum non erat,
nec merces iumentorum erat, neque introeunti, neque
exeunti erat pax præ tribulatione: et dimisi omnes
homines, unumquemque contra proximum suum. 11
Nunc autem non iuxta dies priores ego faciam reliquiis
populi huius, dicit Dominus exercituum, 12 sed semen
pacis erit: vinea dabit fructum suum, et terra dabit
germen suum, et cæli dabunt rorem suum: et possidere
faciam reliquias populi huius universa hæc. 13 Et erit:
sicut eratis maledictio in Gentibus, domus Iuda, et
domus Israel: sic salvabo vos, et eritis benedictio:
nolite timere, confortentur manus vestræ. 14 Quia hæc
dicit Dominus exercituum: Sicut cogitavi ut affligerem
vos, cum ad iracundiam provocassent patres vestri
me, dicit Dominus, 15 et non sum misertus: sic
conversus cogitavi in diebus istis ut benefaciam
domui Iuda, et Ierusalem: nolite timere. 16 Hæc
sunt ergo verba, quæ facietis: Loquimini veritatem,
unusquisque cum proximo suo: veritatem, et iudicium
pacis iudicate in portis vestris. 17 Et unusquisque
malum contra amicum suum ne cogitetis in cordibus
vestris: et iuramentum mendax ne diligatis: omnia
enim hæc sunt, quæ odi, dicit Dominus. 18 Et factum
est verbum Domini exercituum ad me, dicens: 19
Hæc dicit Dominus exercituum: Ieiunium quarti, et
ieiunium quinti, et ieiunium septimi, et ieiunium
decimi erit domui Iuda in gaudium, et lætitiam, et in
sollemnitates præclaras: veritatem tantum, et pacem
diligite. 20 Hæc dicit Dominus exercituum: Usquequo
veniant populi, et habitent in civitatibus multis, 21 et
vadant habitatores, unus ad alterum, dicentes: Eamus,
et deprecemur faciem Domini, et quæramus Dominum
exercituum: vadam etiam ego. 22 Et venient populi
multi, et gentes robustæ ad quærendum Dominum
exercituum in Ierusalem, et deprecandam faciem
Domini. 23 Hæc dicit Dominus exercituum: In diebus
illis, in quibus apprehendent decem homines ex
omnibus linguis Gentium, et apprehendent fimbriam
viri Iudæi, dicentes: Ibimus vobiscum: audivimus
enim quoniam Deus vobiscum est.

9 Onus verbi Domini in terra Hadrach, et Damasci
requiei eius: quia Domini est oculus hominis, et
omnium tribuum Israel. 2 Emath quoque in terminis
eius, et Tyrus, et Sidon: assumpserunt quippe sibi
sapientiam valde. 3 Et ædificavit Tyrus munitionem
suam, et coacervavit argentum quasi humum, et
aurum ut lutum platearum. 4 Ecce Dominus possidebit
eam, et percutiet in mari fortitudinem eius, et hæc
igni devorabitur. 5 Videbit Ascalon, et timebit: et
Gaza, et dolebit nimis: et Accaron, quoniam confusa
est spes eius: et peribit rex de Gaza, et Ascalon
non habitabitur. 6 Et sedebit separator in Azoto, et
disperdam superbiam Philisthinorum. 7 Et auferam
sanguinem eius de ore eius, et abominationes eius
de medio dentium eius, et relinquetur etiam ipse
Deo nostro, et erit quasi dux in Iuda, et Accaron
quasi Iebusæus. 8 Et circumdabo domum meam ex
his, qui militant mihi, euntes et revertentes, et non
transibit super eos ultra exactor: quia nunc vidi
in oculis meis. 9 Exulta satis filia Sion, iubila filia
Ierusalem: ECCE REX TUUS veniet tibi iustus, et
salvator: ipse pauper, et ascendens super asinam, et
super pullum filium asinæ. 10 Et disperdam quadrigam
ex Ephraim, et equum de Ierusalem, et dissipabitur
arcus belli: et loquetur pacem Gentibus, et potestas
eius a mari usque ad mare, et a fluminibus usque
ad fines terræ. 11 Tu quoque in sanguine testamenti
tui emisisti vinctos tuos de lacu, in quo non est
aqua. 12 Convertimini ad munitionem vincti spei,
hodie quoque annuncians duplicia reddam tibi. 13
Quoniam extendi mihi Iudam quasi arcum, implevi
Ephraim: et suscitabo filios tuos Sion super filios tuos
Græcia: et ponam te quasi gladium fortium. 14 Et
Dominus Deus super eos videbitur, et exibit ut fulgur,
iaculum eius: et Dominus Deus in tuba canet, et vadet
in turbine Austri. 15 Dominus exercituum proteget
eos: et devorabunt, et subiicient lapidibus fundæ: et
bibentes inebriabuntur quasi a vino, et replebuntur
ut phialæ, et quasi cornua altaris. 16 Et salvabit eos
Dominus Deus eorum in die illa, ut gregem populi sui:
quia lapides sancti elevabuntur super terram eius. 17
Quid enim bonum eius est, et quid pulchrum eius, nisi
frumentum electorum, et vinum germinans virgines?

10 Petite a Domino pluviam in tempore serotino,
et Dominus faciet nives, et pluviam imbris
dabit eis, singulis herbam in agro. 2 Quia simulacra

locuta sunt inutile, et divini viderunt mendacium, et
somniatores locuti sunt frustra: vane consolabantur:
idcirco abducti sunt quasi grex: affligentur, quia
non est eis pastor. 3 Super pastores iratus est furor
meus, et super hircos visitabo: quia visitavit Dominus
exercituum gregem suum, domum Iuda, et posuit
eos quasi equum gloriæ suæ in bello. 4 Ex ipso
angulus, ex ipso paxillus, ex ipso arcus prælii, ex ipso
egredietur omnis exactor simul. 5 Et erunt quasi fortes
conculcantes lutum viarum in prælio: et bellabunt,
quia Dominus cum eis: et confundentur ascensores
equorum. 6 Et confortabo domum Iuda, et domum
Ioseph salvabo: et convertam eos, quia miserebor
eorum: et erunt sicut fuerunt quando non proieceram
eos: ego enim Dominus Deus eorum, et exaudiam eos.
7 Et erunt quasi fortes Ephraim, et lætabitur cor eorum
quasi a vino: et filii eorum videbunt, et lætabuntur,
et exultabit cor eorum in Domino. 8 Sibilabo eis, et
congregabo illos, quia redemi eos: et multiplicabo eos
sicut ante fuerant multiplicati. 9 Et seminabo eos in
populis, et de longe recordabuntur mei: et vivent cum
filiis suis, et revertentur. 10 Et reducam eos de terra
Ægypti, et de Assyriis congregabo eos, et ad terram
Galaad et Libani adducam eos, et non invenietur
eis locus: 11 et transibit in maris freto, et percutiet
in mari fluctus, et confundentur omnia profunda
fluminis, et humiliabitur superbia Assur, et sceptrum
Ægypti recedet. 12 Confortabo eos in Domino, et in
nomine eius ambulabunt, dicit Dominus.

11 Aperi Libane portas tuas, et comedat ignis cedros
tuas. 2 Ulula abies, quia cecidit cedrus, quoniam
magnifici vastati sunt: ululate quercus Basan, quoniam
succisus est saltus munitus. 3 Vox ululatus pastorum,
quia vastata est magnificentia eorum: vox rugitus
leonum, quoniam vastata est superbia Iordanis. 4 Hæc
dicit Dominus Deus meus: Pasce pecora occisionis, 5
quæ qui possederant, occidebant, et non dolebant, et
vendebant ea, dicentes: Benedictus Dominus, divites
facti sumus: et pastores eorum non parcebant eis. 6 Et
ego non parcam ultra super habitantes terram, dicit
Dominus: ecce ego tradam homines, unumquemque in
manu proximi sui, et in manu regis sui: et concident
terram, et non eruam de manu eorum. 7 Et pascam
pecus occisionis propter hoc, o pauperes gregis: et
assumpsi mihi duas virgas, unam vocavi Decorem, et
alteram vocavi Funiculum: et pavi gregem. 8 Et succidi
tres pastores in mense uno, et contracta est anima
mea in eis: siquidem et anima eorum variavit in me.
9 Et dixi: Non pascam vos: quod moritur, moriatur:
et quod succiditur, succidatur: et reliqui devorent
unusquisque carnem proximi sui. 10 Et tuli virgam
meam, quæ vocabatur Decus, et abscidi eam ut irritum
facerem fœdus meum, quod percussi cum omnibus
populis. 11 Et in irritum deductum est in die illa: et
cognoverunt sic pauperes gregis, qui custodiunt mihi,
quia verbum Domini est. 12 Et dixi ad eos: Si bonum est
in oculis vestris, afferte mercedem meam: et si non,
quiescite. Et appenderunt mercedem meam triginta
argenteos. 13 Et dixit Dominus ad me: Proiice illud ad
statuarium, decorum pretium, quo appretiatus sum
ab eis. Et tuli triginta argenteos: et proieci illos in
domum Domini ad statuarium. 14 Et præcidi virgam
meam secundam, quæ appellabatur Funiculus, ut
dissolverem germanitatem inter Iudam, et Israel.
15 Et dixit Dominus ad me: Adhuc sunt tibi vasa
pastoris stulti. 16 Quia ecce ego suscitabo pastorem
in terra, qui derelicta non visitabit, dispersum non
quæret, et contritum non sanabit, et id quod stat non
enutriet, et carnes pinguium comedet, et ungulas
eorum dissolvet. 17 O pastor, et idolum, derelinquens
gregem: gladius super brachium eius, et super oculum
dextrum eius: brachium eius ariditate siccabitur, et
oculus dexter eius tenebrescens obscurabitur.

12 Onus verbi Domini super Israel. Dicit Dominus
extendens cælum, et fundans terram, et fingens
spiritum hominis in eo: 2 Ecce ego ponam Ierusalem
superliminare crapulæ omnibus populis in circuitu:
sed et Iuda erit in obsidione contra Ierusalem. 3
Et erit: In die illa ponam Ierusalem lapidem oneris
cunctis populis: omnes, qui levabunt eam, concisione
lacerabuntur: et colligentur adversus eam omnia regna
terræ. 4 In die illa, dicit Dominus, percutiam omnem
equum in stuporem, et ascensorem eius in amentiam:
et super domum Iuda aperiam oculos meos, et omnem
equum populorum percutiam cæcitate. 5 Et dicent
duces Iuda in corde suo: Confortentur mihi habitatores
Ierusalem in Domino exercituum Deo eorum. 6 In
die illa, ponam duces Iuda sicut caminum ignis in

lignis, et sicut facem ignis in fœno: et devorabunt ad
dexteram, et ad sinistram omnes populos in circuitu: et
habitabitur Ierusalem rursus in loco suo in Ierusalem.
7 Et salvabit Dominus tabernacula Iuda, sicut in
principio: ut non magnifice glorietur domus David, et
gloria habitantium Ierusalem contra Iudam. 8 In die
illa proteget Dominus habitatores Ierusalem, et erit
qui offenderit ex eis in die illa, quasi David: et domus
David quasi Dei, sicut angelus Domini in conspectu
eorum. 9 Et erit in die illa: quæram conterere omnes
Gentes, quæ veniunt contra Ierusalem. 10 Et effundam
super domum David, et super habitatores Ierusalem
spiritum gratiæ, et precum: et aspicient ad me, quem
confixerunt: et plangent eum planctu quasi super
unigenitum, et dolebunt super eum, ut doleri solet
in morte primogeniti. 11 In die illa magnus erit
planctus in Ierusalem, sicut planctus Adadremmon
in campo Mageddon. 12 Et planget terra: familiæ et
familiæ seorsum: familiæ domus David seorsum, et
mulieres eorum seorsum: 13 familiæ domus Nathan
seorsum, et mulieres eorum seorsum: familiæ domus
Levi seorsum, et mulieres eorum seorsum: familiæ
Semei seorsum, et mulieres eorum seorsum. 14
Omnes familiæ reliquæ, familiæ et familiæ seorsum,
et mulieres eorum seorsum.

13 In die illa erit fons patens domui David, et
habitantibus Ierusalem in ablutionem peccatoris
et menstruatæ. 2 Et erit in die illa, dicit Dominus
exercituum: Disperdam nomina idolorum de terra,
et non memorabuntur ultra: et pseudoprophetas,
et spiritum immundum auferam de terra. 3 Et
erit, cum prophetaverit quis piam ultra, dicent
ei pater eius, et mater eius, qui genuerunt eum:
Non vives: quia mendacium locutus es in nomine
Domini. Et configent eum pater eius, et mater eius,
genitores eius, cum prophetaverit. 4 Et erit: In die illa
confundentur prophetæ, unusquisque ex visione sua
cum prophetaverit: nec operientur pallio saccino, ut
mentiantur: 5 sed dicet: Non sum propheta, homo
agricola ego sum: quoniam Adam exemplum meum ab
adolescentia mea. 6 Et dicetur ei: Quid sunt plagæ istæ
in medio manuum tuarum? Et dicet: His plagatus sum
in domo eorum, qui diligebant me. 7 Framea suscitare
super pastorem meum, et super virum cohærentem
mihi, dicit Dominus exercituum: percute pastorem, et
dispergentur oves: et convertam manum meam ad
parvulos. 8 Et erunt in omni terra, dicit Dominus:
partes duæ in ea dispergentur, et deficient: et tertia
pars relinquetur in ea. 9 Et ducam tertiam partem per
ignem, et uram eos sicut uritur argentum: et probabo
eos sicut probatur aurum. Ipse vocabit nomen meum,
et ego exaudiam eum. Dicam: Populus meus es; et
ipse dicet: Dominus Deus meus.

14 Ecce venient dies Domini, et dividentur spolia
tua in medio tui. 2 Et congregabo omnes Gentes
ad Ierusalem in prælium, et capietur civitas, et
vastabuntur domus, et mulieres violabuntur: et
egredietur media pars civitatis in captivitatem, et
reliquum populi non auferetur ex urbe. 3 Et egredietur
Dominus, et præliabitur contra Gentes illas, sicut
præliatus est in die certaminis. 4 Et stabunt pedes
eius in die illa super Montem Olivarum, qui est contra
Ierusalem ad Orientem: et scindetur Mons Olivarum
ex media parte sui ad Orientem, et ad Occidentem
prærupto grandi valde, et separabitur medium montis
ad Aquilonem, et medium eius ad Meridiem. 5
Et fugietis ad vallem montium eorum, quoniam
coniungetur vallis montium usque ad proximum: et
fugietis sicut fugistis a facie terræmotus in diebus Oziæ
regis Iuda: et veniet Dominus Deus meus, omnesque
sancti cum eo. 6 Et erit in die illa: Non erit lux, sed
frigus et gelu. 7 Et erit dies una, quæ nota est Domino,
non dies neque nox: et in tempore vesperi erit lux. 8
Et erit in die illa: Exibunt aquæ vivæ de Ierusalem:
medium earum ad mare Orientale, et medium earum
ad mare novissimum: in æstate et in hieme erunt.
9 Et erit Dominus Rex super omnem terram: in die
illa erit Dominus unus, et erit nomen eius unum.
10 Et revertetur omnis terra usque ad desertum, de
colle Remmon ad Austrum Ierusalem: et exaltabitur,
et habitabit in loco suo a porta Beniamin usque ad
locum portæ prioris, et usque ad portam angulorum:
et a turre Hananeel usque ad torcularia regis. 11 Et
habitabunt in ea, et anathema non erit amplius: sed
sedebit Ierusalem secura. 12 Et hæc erit plaga, qua
percutiet Dominus omnes Gentes, quæ pugnaverunt
adversus Ierusalem: Tabescet caro uniuscuiusque
stantis super pedes suos, et oculi eius contabescent

in foraminibus suis, et lingua eorum contabescet in
ore suo. 13 In die illa erit tumultus Domini magnus
in eis: et apprehendet vir manum proximi sui, et
conseretur manus eius super manum proximi sui.
14 Sed et Iudas pugnabit adversus Ierusalem: et
congregabuntur divitiæ omnium Gentium in circuitu,
aurum, et argentum, et vestes multæ satis. 15 Et sic
erit ruina equi, et muli, et cameli, et asini, et omnium
iumentorum, quæ fuerint in castris illis, sicut ruina
hæc. 16 Et omnes, qui reliqui fuerint de universis
Gentibus, quæ venerunt contra Ierusalem, ascendent
ab anno in annum, ut adorent Regem, Dominum
exercituum, et celebrent festivitatem tabernaculorum.
17 Et erit: Qui non ascenderit de familiis terræ ad
Ierusalem, ut adoret Regem, Dominum exercituum,
non erit super eos imber. 18 Quod et si familia Ægypti
non ascenderit, et non venerit: nec super eos erit,
sed erit ruina, qua percutiet Dominus omnes Gentes,
quæ non ascenderint ad celebrandam festivitatem
tabernaculorum. 19 Hoc erit peccatum Ægypti, et hoc
peccatum omnium Gentium, quæ non ascenderint ad
celebrandam festivitatem tabernaculorum. 20 In die
illa erit quod super frenum equi est, sanctum Domino:
et erunt lebetes in domo Domini quasi phialæ coram
altari. 21 Et erit omnis lebes in Ierusalem, et in Iuda
sanctificatus Domino exercituum: et venient omnes
immolantes, et sument ex eis, et coquent in eis: et
non erit mercator ultra in domo Domini exercituum
in die illo.

Malachi Propheta

1 Onus verbi Domini ad Israel in manu Malachiæ. **2** Dilexi vos, dicit Dominus, et dixistis: In quo dilexisti
nos? Nonne frater erat Esau Iacob, dicit Dominus,
et dilexi Iacob, **3** Esau autem odio habui? et posui
montes eius in solitudinem, et hereditatem eius in
dracones deserti. **4** Quod si dixerit Idumæa: Destructi
sumus, sed revertentes ædificabimus quæ destructa
sunt: Hæc dicit Dominus exercituum: Isti ædificabunt,
et ego destruam: et vocabuntur termini impietatis, et
populus, cui iratus est Dominus usque in æternum. **5**
Et oculi vestri videbunt: et vos dicetis: Magnificetur
Dominus super terminum Israel. **6** Filius honorat
patrem, et servus dominum suum: si ergo Pater ego
sum, ubi est honor meus: et si Dominus ego sum, ubi
est timor meus, dicit Dominus exercituum? ad vos, o
sacerdotes, qui despicitis nomen meum, et dixistis: In
quo despeximus nomen tuum? **7** Offertis super altare
meum panem pollutum, et dicitis: In quo polluimus
te? In eo quod dicitis: Mensa Domini despecta est. **8**
Si offeratis cæcum ad immolandum, nonne malum
est? et si offeratis claudum, et languidum, nonne
malum est? offer illud duci tuo, si placuerit ei, aut si
susceperit faciem tuam, dicit Dominus exercituum. **9**
Et nunc deprecamini vultum Dei ut misereatur vestri
(de manu enim vestra factum est hoc) si quomodo
suscipiat facies vestras, dicit Dominus exercituum. **10**
Quis est in vobis, qui claudat ostia, et incendat altare
meum gratuito? non est mihi voluntas in vobis, dicit
Dominus exercituum: et munus non suscipiam de
manu vestra. **11** Ab ortu enim solis usque ad occasum,
magnum est nomen meum in Gentibus, et in omni loco
sacrificatur, et offertur nomini meo oblatio munda:
quia magnum est nomen meum in Gentibus, dicit
Dominus exercituum. **12** Et vos polluistis illud in eo,
quod dicitis: Mensa Domini contaminata est: et quod
superponitur, contemptibilis est cum igne, qui illud
devorat. **13** Et dixistis: Ecce de labore, et exufflastis
illud, dicit Dominus exercituum, et intulistis de rapinis
claudum, et languidum, et intulistis munus: numquid
suscipiam illud de manu vestra, dicit Dominus? **14**
Maledictus dolosus, qui habet in grege suo masculum,
et votum faciens immolat debile Domino: quia Rex
magnus ego, dicit Dominus exercituum, et nomen
meum horribile in Gentibus.

2 Et nunc ad vos mandatum hoc, o sacerdotes.
2 Si nolueritis audire, et si nolueritis ponere
super cor ut detis gloriam nomini meo, ait Dominus
exercituum: mittam in vos egestatem, et maledicam
benedictionibus vestris, et maledicam illis: quoniam
non posuistis super cor. **3** Ecce ego proiiciam vobis
brachium, et dispergam super vultum vestrum stercus
sollemnitatum vestrarum, et assumet vos secum. **4**
Et scietis quia misi ad vos mandatum istud, ut esset
pactum meum cum Levi, dicit Dominus exercituum.
5 Pactum meum fuit cum eo vitæ et pacis: et dedi
ei timorem, et timuit me, et a facie nominis mei
pavebat. **6** Lex veritatis fuit in ore eius, et iniquitas
non est inventa in labiis eius: in pace, et in æquitate
ambulavit mecum, et multos avertit ab iniquitate.
7 Labia enim sacerdotis custodient scientiam, et
legem requirent ex ore eius: quia angelus Domini
exercituum est. **8** Vos autem recessistis de via, et
scandalizastis plurimos in lege: irritum fecistis pactum
Levi, dicit Dominus exercituum. **9** Propter quod et
ego dedi vos contemptibiles, et humiles omnibus
populis, sicut non servastis vias meas, et accepistis
faciem in lege. **10** Numquid non Pater unus omnium
nostrum? numquid non Deus unus creavit nos? quare
ergo despicit unusquisque nostrum fratrem suum,
violans pactum patrum nostrorum? **11** Transgressus
est Iuda, et abominatio facta est in Israel, et in
Ierusalem: quia contaminavit Iudas sanctificationem
Domini, quam dilexit, et habuit filiam dei alieni. **12**
Disperdet Dominus virum, qui fecerit hoc, magistrum,
et discipulum de tabernaculis Iacob, et offerentem
munus Domino exercituum. **13** Et hoc rursum fecistis,
operiebatis lacrymis altare Domini, fletu, et mugitu,
ita ut non respiciam ultra ad sacrificium, nec accipiam
placabile quid de manu vestra. **14** Et dixistis: Quam
ob causam? quia Dominus testificatus est inter te,
et uxorem pubertatis tuæ, quam tu despexisti: et
hæc particeps tua, et uxor fœderis tui. **15** Nonne
Unus fecit, et residuum spiritus eius est? Et quid
unus quærit, nisi semen Dei? Custodite ergo spiritum
vestrum, et uxorem adolescentiæ tuæ noli despicere.
16 Cum odio habueris, dimitte, dicit Dominus Deus

Israel: operiet autem iniquitas vestimentum eius, dicit
Dominus exercituum: custodite spiritum vestrum, et
nolite despicere. 17 Laborare fecistis Dominum in
sermonibus vestris: et dixistis: In quo eum fecimus
laborare? In eo quod dicitis: Omnis qui facit malum,
bonus est in conspectu Domini, et tales ei placent: aut
certe ubi est Deus iudicii?

3 Ecce ego mitto angelum meum, et præparabit
viam ante faciem meam. Et statim veniet ad
templum suum Dominator, quem vos quæritis, et
angelus testamenti, quem vos vultis. Ecce venit, dicit
Dominus exercituum: 2 et quis poterit cogitare diem
adventus eius, et quis stabit ad videndum eum? Ipse
enim quasi ignis conflans, et quasi herba fullonum:
3 et sedebit conflans, et emundans argentum, et
purgabit filios Levi, et colabit eos quasi aurum,
et quasi argentum, et erunt Domino offerentes
sacrificia in iustitia. 4 Et placebit Domino sacrificium
Iuda, et Ierusalem sicut dies sæculi, et sicut anni
antiqui. 5 Et accedam ad vos in iudicio, et ero
testis velox maleficis, et adulteris, et periuris, et
qui calumniantur mercedem mercenarii, viduas, et
pupillos, et opprimunt peregrinum, nec timuerunt
me, dicit Dominus exercituum. 6 Ego enim Dominus,
et non mutor: et vos filii Iacob non estis consumpti.
7 A diebus enim patrum vestrorum recessistis a
legitimis meis, et non custodistis. Revertimini ad
me, et revertar ad vos, dicit Dominus exercituum. Et
dixistis: In quo revertemur? 8 Si affliget homo Deum,
quia vos configitis me? Et dixistis: In quo configimus
te? In decimis, et in primitiis. 9 Et in penuria vos
maledicti estis, et me vos configitis gens tota. 10
Inferte omnem decimam in horreum, et sit cibus in
domo mea, et probate me super hoc, dicit Dominus:
si non aperuero vobis cataractas cæli, et effudero
vobis benedictionem usque ad abundantiam, 11 et
increpabo pro vobis devorantem, et non corrumpet
fructum terræ vestræ: nec erit sterilis vinea in agro,
dicit Dominus exercituum. 12 Et beatos vos dicent
omnes Gentes: eritis enim vos terra desiderabilis, dicit
Dominus exercituum. 13 Invaluerunt super me verba
vestra, dicit Dominus. 14 Et dixistis: Quid locuti sumus
contra te? Dixistis: Vanus est, qui servit Deo: et quod
emolumentum quia custodivimus præcepta eius, et
quia ambulavimus tristes coram Domino exercituum?
15 Ergo nunc beatos dicimus arrogantes: siquidem
ædificati sunt facientes impietatem, et tentaverunt
Deum, et salvi facti sunt. 16 Tunc locuti sunt timentes
Dominum, unusquisque cum proximo suo: Et attendit
Dominus, et audivit: et scriptus est liber monumenti
coram eo timentibus Dominum, et cogitantibus nomen
eius. 17 Et erunt mihi, ait Dominus exercituum, in
die, qua ego facio, in peculium: et parcam eis, sicut
parcit vir filio suo servienti sibi. 18 Et convertemini,
et videbitis quid sit inter iustum, et impium: et inter
servientem Deo, et non servientem ei.

4 Ecce enim dies veniet succensa quasi caminus:
et erunt omnes superbi, et omnes facientes
impietatem stipula: et inflammabit eos dies veniens,
dicit Dominus exercituum, quæ non derelinquet eis
radicem, et germen. 2 Et orietur vobis timentibus
nomen meum Sol iustitiæ, et sanitas in pennis eius:
et egrediemini, et salietis sicut vituli de armento.
3 Et calcabitis impios, cum fuerint cinis sub planta
pedum vestrorum in die, qua ego facio, dicit Dominus
exercituum. 4 Mementote legis Moysi servi mei, quam
mandavi ei in Horeb ad omnem Israel præcepta, et
iudicica. 5 Ecce ego mittam vobis Eliam prophetam,
antequam veniat dies Domini magnus, et horribilis. 6
Et convertet cor patrum ad filios, et cor filiorum ad
patres eorum: ne forte veniam, et percutiam terram
anathemate.

NOVUM TESTAMENTUM

Iesus autem dicebat: Pater, dimitte illis: non enim sciunt quid faciunt.
Dividentes vero vestimenta eius, miserunt sortes.
Lucam 23:34

Mattheum

1 Liber generationis Iesu Christi filii David, filii
Abraham. **2** Abraham genuit Isaac. Isaac autem
genuit Iacob. Iacob autem genuit Iudam, et fratres
eius. **3** Iudas autem genuit Phares, et Zaram de
Thamar. Phares autem genuit Esron. Esron autem
genuit Aram. **4** Aram autem genuit Aminadab.
Aminadab autem genuit Naasson. Naasson autem
genuit Salmon. **5** Salmon autem genuit Booz de
Rahab. Booz autem genuit Obed ex Ruth. Obed autem
genuit Iesse. **6** Iesse autem genuit David regem.
David autem rex genuit Salomonem ex ea, quæ fuit
Uriæ. **7** Salomon autem genuit Roboam. Roboam
autem genuit Abiam. Abias autem genuit Asa. **8**
Asa autem genuit Iosophat. Iosophat autem genuit
Ioram. Ioram autem genuit Oziam. **9** Ozias autem
genuit Ioatham. Ioatham autem genuit Achaz. Achaz
autem genuit Ezechiam. **10** Ezechias autem genuit
Manassen. Manasses autem genuit Amon. Amon autem
genuit Iosiam. **11** Iosias autem genuit Iechoniam,
et fratres eius in transmigratione Babylonis. **12** Et
post transmigrationem Babylonis: Iechonias genuit
Salathiel. Salathiel autem genuit Zorobabel. **13**
Zorobabel autem genuit Abiud. Abiud autem genuit
Eliacim. Eliacim autem genuit Azor. **14** Azor autem
genuit Sadoc. Sadoc autem genuit Achim. Achim
autem genuit Eliud. **15** Eliud autem genuit Eleazar.
Eleazar autem genuit Mathan. Mathan autem genuit
Iacob. **16** Iacob autem genuit Ioseph virum Mariæ,
de qua natus est Iesus, qui vocatur Christus. **17**
Omnes itaque generationes ab Abraham usque
ad David, generationes quattuordecim: et a David
usque ad transmigrationem Babylonis, generationes
quattuordecim: et a transmigratione Bayblonis usque
ad Christum, generationes quattuordecim. **18** Christi
autem generatio sic erat: Cum esset desponsata
mater eius Maria Ioseph, antequam convenirent,
inventa est in utero habens de Spiritu Sancto. **19**
Ioseph autem vir eius cum esset iustus, et nollet eam
traducere: voluit occulte dimittere eam. **20** Hæc autem
eo cogitante, ecce Angelus Domini apparuit in somnis
ei, dicens: Ioseph fili David, noli timere accipere
Mariam coniugem tuam: quod enim in ea natum
est, de Spiritu Sancto est. **21** Pariet autem filium:
et vocabis nomen eius IESUM: ipse enim salvum
faciet populum suum a peccatis eorum. **22** Hoc autem
totum factum est, ut adimpleretur quod dictum est a
Domino per prophetam dicentem: **23** Ecce virgo in
utero habebit, et pariet filium. Et vocabunt nomen
eius Emmanuel, quod est interpretatum Nobiscum
Deus. **24** Exurgens autem Ioseph a somno, fecit sicut
præcepit ei Angelus Domini, et accepit coniugem
suam. **25** Et non cognoscebat eam donec peperit filium
suum primogenitum: et vocavit nomen eius Iesum.

2 Cum ergo natus esset Iesus in Bethlehem Iuda in
diebus Herodis regis, ecce Magi ab oriente venerunt
Ierosolymam, **2** dicentes: Ubi est qui natus est rex
Iudæorum? vidimus enim stellam eius in oriente,
et venimus adorare eum. **3** Audiens autem Herodes
rex, turbatus est, et omnis Ierosolyma cum illo. **4** Et
congregans omnes principes sacerdotum, et Scribas
populi, sciscitabatur ab eis ubi Christus nasceretur. **5**
At illi dixerunt: In Bethlehem Iudæ: Sic enim scriptum
est per prophetam: **6** Et tu Bethlehem terra Iuda,
nequaquam minima es in principibus Iuda: ex te enim
exiet dux, qui regat populum meum Israel. **7** Tunc
Herodes clam vocatis Magis diligenter didicit ab eis
tempus stellæ, quæ apparuit eis: **8** et mittens illos
in Bethlehem, dixit: Ite, et interrogate diligenter
de puero: et cum inveneritis, renunciate mihi, ut
et ego veniens adorem eum. **9** Qui cum audissent
regem, abierunt. Et ecce stella, quam viderant in
oriente, antecedebat eos, usque dum veniens staret
supra, ubi erat puer. **10** Videntes autem stellam
gavisi sunt gaudio magno valde. **11** Et intrantes
domum, invenerunt puerum cum Maria matre eius,
et procidentes adoraverunt eum: et apertis thesauris
suis obtulerunt ei munera, aurum, thus, et myrrham.
12 Et responso accepto in somnis ne redirent ad
Herodem, per aliam viam reversi sunt in regionem
suam. **13** Qui cum recessissent, ecce Angelus Domini
apparuit in somnis Ioseph, dicens: Surge, et accipe
puerum, et matrem eius, et fuge in Ægyptum, et
esto ibi usque dum dicam tibi. Futurum est enim
ut Herodes quærat puerum ad perdendum eum. **14**
Qui consurgens accepit puerum, et matrem eius
nocte, et secessit in Ægyptum: **15** et erat ibi usque ad
obitum Herodis: ut adimpleretur quod dictum est a

Domino per prophetam dicentem: Ex Ægypto vocavi
filium meum. 16 Tunc Herodes videns quoniam illusus
esset a Magis, iratus est valde, et mittens occidit
omnes pueros, qui erant in Bethlehem, et in omnibus
finibus eius a bimatu et infra secundum tempus, quod
exquisierat a Magis. 17 Tunc adimpletum est quod
dictum est per Ieremiam prophetam dicentem: 18
Vox in Rama audita est ploratus, et ululatus multus:
Rachel plorans filios suos, et noluit consolari, quia non
sunt. 19 Defuncto autem Herode, ecce Angelus Domini
apparuit in somnis Ioseph in Ægypto, 20 dicens: Surge,
et accipe puerum, et matrem eius, et vade in terram
Israel: defuncti sunt enim, qui quærebant animam
pueri. 21 Qui consurgens, accepit puerum, et matrem
eius, et venit in terram Israel. 22 Audiens autem quod
Archelaus regnaret in Iudæa pro Herode patre suo,
timuit illo ire: et admonitus in somnis, secessit in
partes Galilææ. 23 Et veniens habitavit in civitate quæ
vocatur Nazareth: ut adimpleretur quod dictum est
per prophetas: Quoniam Nazaræus vocabitur.

3 In diebus autem illis venit Ioannes Baptista
prædicans in deserto Iudææ, 2 et dicens:
Pœnitentiam agite: appropinquavit enim regnum
cælorum. 3 Hic est enim, qui dictus est per Isaiam
prophetam dicentem: Vox clamantis in deserto:
Parate viam Domini: rectas facite semitas eius. 4
Ipse autem Ioannes habebat vestimentum de pilis
camelorum, et zonam pelliceam circa lumbos suos:
esca autem eius erat locustæ, et mel silvestre. 5 Tunc
exibat ad eum Ierosolyma, et omnis Iudæa, et omnis
regio circa Iordanem; 6 et baptizabantur ab eo in
Iordane, confitentes peccata sua. 7 Videns autem
multos Pharisæorum, et Sadducæorum venientes ad
baptismum suum, dixit eis: Progenies viperarum, quis
demonstravit vobis fugere a ventura ira? 8 Facite
ergo fructum dignum pœnitentiæ. 9 Et ne velitis
dicere intra vos: Patrem habemus Abraham. Dico
enim vobis quoniam potens est Deus de lapidibus
istis suscitare filios Abrahæ. 10 Iam enim securis ad
radicem arborum posita est. Omnis ergo arbor, quæ
non facit fructum bonum, excidetur, et in ignem
mittetur. 11 Ego quidem baptizo vos in aqua in
pœnitentiam: qui autem post me venturus est, fortior
me est, cuius non sum dignus calceamenta portare:
ipse vos baptizabit in Spiritu Sancto, et igni. 12 Cuius
ventilabrum in manu sua: et permundabit aream
suam: et congregabit triticum suum in horreum,
paleas autem comburet igni inextinguibili. 13 Tunc
venit Iesus a Galilæa in Iordanem ad Ioannem, ut
baptizaretur ab eo. 14 Ioannes autem prohibebat eum,
dicens: Ego a te debeo baptizari, et tu venis ad me? 15
Respondens autem Iesus, dixit ei: Sine modo: sic enim
decet nos implere omnem iustitiam. Tunc dimisit
eum. 16 Baptizatus autem Iesus, confestim ascendit de
aqua, et ecce aperti sunt ei cæli: et vidit Spiritum Dei
descendentem sicut columbam, et venientem super
se. 17 Et ecce vox de cælis dicens: Hic est Filius meus
dilectus, in quo mihi complacui.

4 Tunc Iesus ductus est in desertum a Spiritu,
ut tentaretur a diabolo. 2 Et cum ieiunasset
quadraginta diebus, et quadraginta noctibus, postea
esuriit. 3 Et accedens tentator dixit ei: Si Filius Dei
es, dic ut lapides isti panes fiant. 4 Qui respondens
dixit: Scriptum est: Non in solo pane vivit homo,
sed in omni verbo, quod procedit de ore Dei. 5 Tunc
assumpsit eum diabolus in sanctam civitatem, et
statuit eum super pinnaculum templi, 6 et dixit ei: Si
Filius Dei es, mitte te deorsum. Scriptum est enim:
Quia Angelis suis mandavit de te, et in manibus tollent
te, ne forte offendas ad lapidem pedem tuum. 7 Ait illi
Iesus: Rursum scriptum est: Non tentabis Dominum
Deum tuum. 8 Iterum assumpsit eum diabolus in
montem excelsum valde: et ostendit ei omnia regna
mundi, et gloriam eorum, 9 et dixit ei: Hæc omnia tibi
dabo, si cadens adoraveris me. 10 Tunc dicit ei Iesus:
Vade Satana: Scriptum est enim: Dominum Deum
tuum adorabis, et illi soli servies. 11 Tunc reliquit eum
diabolus: et ecce Angeli accesserunt, et ministrabant
ei. 12 Cum autem audisset Iesus quod Ioannes
traditus esset, secessit in Galilæam: 13 et, relicta
civitate Nazareth, venit, et habitavit in Capharnaum
maritima, in finibus Zabulon et Nephthalim: 14 ut
adimpleretur quod dictum est per Isaiam prophetam:
15 Terra Zabulon, et terra Nephthalim, via maris trans
Iordanem, Galilæa Gentium: 16 populus, qui sedebat
in tenebris, vidit lucem magnam: et sedentibus in
regione umbræ mortis, lux orta est eis. 17 Exinde
cœpit Iesus prædicare, et dicere: Pœnitentiam agite:

appropinquavit enim regnum cælorum. 18 Ambulans
autem Iesus iuxta Mare Galilææ, vidit duos fratres,
Simonem, qui vocatur Petrus, et Andream fratrem
eius, mittentes rete in mare, (erant enim piscatores)
19 et ait illis: Venite post me, et faciam vos fieri
piscatores hominum. 20 At illi continuo relictis retibus
secuti sunt eum. 21 Et procedens inde, vidit alios
duos fratres, Iacobum Zebedæi, et Ioannem fratrem
eius in navi cum Zebedæo patre eorum, reficientes
retia sua: et vocavit eos. 22 Illi autem statim relictis
retibus et patre, secuti sunt eum. 23 Et circuibat
Iesus totam Galilæam, docens in synagogis eorum,
et prædicans Evangelium regni, et sanans omnem
languorem, et omnem infirmitatem in populo. 24 Et
abiit opinio eius in totam Syriam, et obtulerunt ei
omnes male habentes, variis languoribus, et tormentis
comprehensos, et qui dæmonia habebant, et lunaticos,
et paralyticos, et curavit eos: 25 et secutæ sunt eum
turbæ multæ de Galilæa, et Decapoli, et de Ierosolymis,
et de Iudæa, et de trans Iordanem.

5 Videns autem Iesus turbas, ascendit in montem, et
cum sedisset, accesserunt ad eum discipuli eius, 2 et
aperiens os suum docebat eos dicens: 3 Beati pauperes
spiritu: quoniam ipsorum est regnum cælorum. 4
Beati mites: quoniam ipsi possidebunt terram. 5
Beati, qui lugent: quoniam ipsi consolabuntur. 6
Beati, qui esuriunt, et sitiunt iustitiam: quoniam ipsi
saturabuntur. 7 Beati misericordes: quoniam ipsi
misericordiam consequentur. 8 Beati mundo corde:
quoniam ipsi Deum videbunt. 9 Beati pacifici: quoniam
filii Dei vocabuntur. 10 Beati, qui persecutionem
patiuntur propter iustitiam: quoniam ipsorum est
regnum cælorum. 11 Beati estis cum maledixerint
vobis, et persecuti vos fuerint, et dixerint omne
malum adversum vos mentientes, propter me: 12
gaudete, et exultate, quoniam merces vestra copiosa
est in cælis. Sic enim persecuti sunt prophetas, qui
fuerunt ante vos. 13 Vos estis sal terræ. Quod si sal
evanuerit, in quo salietur? ad nihilum valet ultra,
nisi ut mittatur foras, et conculcetur ab hominibus.
14 Vos estis lux mundi. Non potest civitas abscondi
supra montem posita. 15 Neque accendunt lucernam,
et ponunt eam sub modio, sed super candelabrum
ut luceat omnibus, qui in domo sunt. 16 Sic luceat
lux vestra coram hominibus: ut videant opera vestra
bona, et glorificent Patrem vestrum, qui in cælis
est. 17 Nolite putare quoniam veni solvere legem,
aut prophetas: non veni solvere, sed adimplere. 18
Amen quippe dico vobis, donec transeat cælum et
terra, iota unum, aut unus apex non præteribit a
lege, donec omnia fiant. 19 Qui ergo solverit unum
de mandatis istis minimis, et docuerit sic homines,
minimus vocabitur in regno cælorum: qui autem
fecerit et docuerit, hic magnus vocabitur in regno
cælorum. 20 Dico enim vobis, quia nisi abundaverit
iustitia vestra plus quam Scribarum, et Pharisæorum,
non intrabitis in regnum cælorum. 21 Audistis quia
dictum est antiquis: Non occides: qui autem occiderit,
reus erit iudicio. 22 Ego autem dico vobis: quia
omnis qui irascitur fratri suo, reus erit iudicio. Qui
autem dixerit fratri suo, Raca: reus erit concilio. Qui
autem dixerit, fatue: reus erit Gehennæ ignis. (Geenna
g1067) 23 Si ergo offers munus tuum ad altare, et
ibi recordatus fueris quia frater tuus habet aliquid
adversum te: 24 relinque ibi munus tuum ante altare,
et vade prius reconciliari fratri tuo: et tunc veniens
offeres munus tuum. 25 Esto consentiens adversario
tuo cito dum es in via cum eo: ne forte tradat te
adversarius iudici, et iudex tradat te ministro: et in
carcerem mittaris. 26 Amen dico tibi, non exies inde,
donec reddas novissimum quadrantem. 27 Audistis
quia dictum est antiquis: Non mœchaberis. 28 Ego
autem dico vobis: quia omnis, qui viderit mulierem
ad concupiscendum eam, iam mœchatus est eam in
corde suo. 29 Quod si oculus tuus dexter scandalizat te,
erue eum, et proiice abs te: expedit enim tibi ut pereat
unum membrorum tuorum, quam totus corpus tuum
mittatur in Gehennam. (Geenna g1067) 30 Et si dextra
manus tua scandalizat te, abscide eam, et proiice abs
te: expedit enim tibi ut pereat unum membrorum
tuorum, quam totum corpus tuum eat in Gehennam.
(Geenna g1067) 31 Dictum est autem: Quicumque dimiserit
uxorem suam, det ei libellum repudii. 32 Ego autem
dico vobis: Quia omnis, qui dimiserit uxorem suam,
excepta fornicationis causa, facit eam mœchari: et qui
dimissam duxerit, adulterat. 33 Iterum audistis quia
dictum est antiquis: Non periurabis: reddes autem
Domino iuramenta tua. 34 Ego autem dico vobis,
non iurare omnino, neque per cælum, quia thronus

Dei est: 35 neque per terram, quia scabellum est
pedum eius: neque per Ierosolymam, quia civitas est
magni regis: 36 neque per caput tuum iuraveris, quia
non potes unum capillum album facere, aut nigrum.
37 Sit autem sermo vester, est, est: non, non: quod
autem his abundantius est, a malo est. 38 Audistis
quia dictum est: Oculum pro oculo, et dentem pro
dente. 39 Ego autem dico vobis, non resistere malo:
sed si quis te percusserit in dexteram maxillam tuam,
præbe illi et alteram: 40 et ei, qui vult tecum iudicio
contendere, et tunicam tuam tollere, dimitte ei et
pallium. 41 Et quicumque te angariaverit mille passus,
vade cum illo et alia duo. 42 Qui petit a te, da ei: et
volenti mutuari a te, ne avertaris. 43 Audistis quia
dictum est: Diliges proximum tuum, et odio habebis
inimicum tuum. 44 Ego autem dico vobis: Diligite
inimicos vestros, benefacite his, qui oderunt vos: et
orate pro persequentibus et calumniantibus vos: 45 ut
sitis filii Patris vestri, qui in cælis est: qui solem suum
oriri facit super bonos, et malos: et pluit super iustos
et iniustos. 46 Si enim diligitis eos, qui vos diligunt,
quam mercedem habebitis? nonne et publicani hoc
faciunt? 47 Et si salutaveritis fratres vestros tantum,
quid amplius facitis? nonne et ethnici hoc faciunt? 48
Estote ergo vos perfecti, sicut et pater vester cælestis
perfectus est.

6 Attendite ne iustitiam vestram faciatis coram
hominibus, ut videamini ab eis: alioquin mercedem
non habebitis apud Patrem vestrum, qui in cælis est.
2 Cum ergo facis eleemosynam, noli tuba canere ante
te, sicut hypocritæ faciunt in synagogis, et in vicis,
ut honorificentur ab hominibus: Amen dico vobis,
receperunt mercedem suam. 3 Te autem faciente
eleemosynam, nesciat sinistra tua quid faciat dextera
tua: 4 ut sit eleemosyna tua in abscondito, et Pater
tuus, qui videt in abscondito, reddet tibi. 5 Et cum
oratis, non eritis sicut hypocritæ, qui amant in
synagogis, et in angulis platearum stantes orare, ut
videantur ab hominibus: Amen dico vobis, receperunt
mercedem suam. 6 Tu autem cum oraveris, intra in
cubiculum tuum, et clauso ostio, ora Patrem tuum
in abscondito: et Pater tuus qui videt in abscondito,
reddet tibi. 7 Orantes autem, nolite multum loqui,
sicut ethnici. Putant enim quod in multiloquio suo
exaudiantur. 8 Nolite ergo assimilari eis. Scit enim
Pater vester, quid opus sit vobis, antequam petatis
eum. 9 Sic ergo vos orabitis: Pater noster, qui es
in cælis: sanctificetur nomen tuum. 10 Adveniat
regnum tuum. Fiat voluntas tua, sicut in cælo, et in
terra. 11 Panem nostrum supersubstantialem da nobis
hodie. 12 Et dimitte nobis debita nostra, sicut et nos
dimittimus debitoribus nostris. 13 Et ne nos inducas
in tentationem. Sed libera nos a malo. Amen. 14 Si
enim dimiseritis hominibus peccata eorum: dimittet
et vobis Pater vester cælestis delicta vestra. 15 Si
autem non dimiseritis hominibus: nec Pater vester
dimittet vobis peccata vestra. 16 Cum autem ieiunatis,
nolite fieri sicut hypocritæ tristes. Exterminant enim
facies suas, ut appareant hominibus ieiunantes. Amen
dico vobis, quia receperunt mercedem suam. 17 Tu
autem, cum ieiunas, unge caput tuum, et faciem tuam
lava, 18 ne videaris hominibus ieiunans, sed Patri
tuo, qui est in abscondito: et Pater tuus, qui videt in
abscondito, reddet tibi. 19 Nolite thesaurizare vobis
thesauros in terra: ubi ærugo, et tinea demolitur:
et ubi fures effodiunt, et furantur. 20 Thesaurizate
autem vobis thesauros in cælo: ubi neque ærugo,
neque tinea demolitur, et ubi fures non effodiunt, nec
furantur. 21 Ubi enim est thesaurus tuus, ibi est et
cor tuum. 22 Lucerna corporis tui est oculus tuus.
Si oculus tuus fuerit simplex: totum corpus tuum
lucidum erit. 23 Si autem oculus tuus fuerit nequam:
totum corpus tuum tenebrosum erit. Si ergo lumen,
quod in te est, tenebræ sunt: ipsæ tenebræ quantæ
erunt! 24 Nemo potest duobus dominis servire: aut
enim unum odio habebit, et alterum diliget: aut unum
sustinebit, et alterum contemnet. Non potestis Deo
servire, et mammonæ. 25 Ideo dico vobis, ne soliciti
sitis animæ vestræ quid manducetis, neque corpori
vestro quid induamini. Nonne anima plus est quam
esca: et corpus plus quam vestimentum? 26 Respicite
volatilia cæli, quoniam non serunt, neque metunt,
neque congregant in horrea: et Pater vester cælestis
pascit illa. Nonne vos magis pluris estis illis? 27 Quis
autem vestrum cogitans potest adiicere ad staturam
suam cubitum unum? 28 Et de vestimento quid soliciti
estis? Considerate lilia agri quomodo crescunt: non
laborant, neque nent. 29 Dico autem vobis, quoniam
nec Salomon in omni gloria sua coopertus est sicut

unum ex istis. 30 Si autem fœnum agri, quod hodie est,
et cras in clibanum mittitur, Deus sic vestit: quanto
magis vos modicæ fidei? 31 Nolite ergo soliciti esse,
dicentes: Quid manducabimus, aut quid bibemus, aut
quo operiemur? 32 Hæc enim omnia Gentes inquirunt.
Scit enim Pater vester, quia his omnibus indigetis. 33
Quærite ergo primum regnum Dei, et iustitiam eius:
et hæc omnia adiicientur vobis. 34 Nolite ergo soliciti
esse in crastinum. Crastinus enim dies solicitus erit
sibi ipsi. Sufficit diei malitia sua.

7 Nolite iudicare, ut non iudicemini. 2 In quo
enim iudicio iudicaveritis, iudicabimini: et in qua
mensura mensi fueritis, remetietur vobis. 3 Quid
autem vides festucam in oculo fratris tui: et trabem in
oculo tuo non vides? 4 Aut quomodo dicis fratris tuo:
Sine eiiciam festucam de oculo tuo, et ecce trabs est
in oculo tuo? 5 Hypocrita, eiice primum trabem de
oculo tuo, et tunc videbis eiicere festucam de oculo
fratris tui. 6 Nolite dare sanctum canibus: neque
mittatis margaritas vestras ante porcos, ne forte
conculcent eas pedibus suis, et conversi dirumpant
vos. 7 Petite, et dabitur vobis: quærite, et invenietis:
pulsate, et aperietur vobis. 8 Omnis enim, qui petit,
accipit: et qui quærit, invenit: et pulsanti aperietur. 9
Aut quis est ex vobis homo, quem si petierit filius
suus panem, numquid lapidem porriget ei? 10 Aut
si piscem petierit, numquid serpentem porriget
ei? 11 Si ergo vos, cum sitis mali, nostis bona data
dare filiis vestris: quanto magis Pater vester, qui in
cælis est, dabit bona petentibus se? 12 Omnia ergo
quæcumque vultis ut faciant vobis homines, et vos
facite illis. Hæc est enim lex, et Prophetæ. 13 Intrate
per angustam portam: quia lata porta, et spatiosa
via est, quæ ducit ad perditionem, et multi sunt qui
intrant per eam. 14 Quam angusta porta, et arcta via
est, quæ ducit ad vitam: et pauci sunt, qui inveniunt
eam! 15 Attendite a falsis prophetis, qui veniunt ad
vos in vestimentis ovium, intrinsecus autem sunt
lupi rapaces: 16 a fructibus eorum cognoscetis eos.
Numquid colligunt de spinas uvas, aut de tribulis
ficus? 17 Sic omnis arbor bona fructus bonos facit:
mala autem arbor malos fructus facit. 18 Non potest
arbor bona malos fructus facere: neque arbor mala
bonos fructus facere: 19 Omnis arbor, quæ non facit
fructum bonum, excidetur, et in ignem mittetur. 20
Igitur ex fructibus eorum cognoscetis eos. 21 Non
omnis, qui dicit mihi, Domine, Domine, intrabit in
regnum cælorum: sed qui facit voluntatem Patris mei,
qui in cælis est, ipse intrabit in regnum cælorum.
22 Multi dicent mihi in illa die: Domine, Domine,
nonne in nomine tuo prophetavimus, et in nomine
tuo dæmonia eiecimus, et in nomine tuo virtutes
multas fecimus? 23 Et tunc confitebor illis: Quia
numquam novi vos: discedite a me, qui operamini
iniquitatem. 24 Omnis ergo, qui audit verba mea hæc,
et facit ea, assimilabitur viro sapienti, qui ædificavit
domum suam supra petram, 25 et descendit pluvia,
et venerunt flumina, et flaverunt venti, et irruerunt
in domum illam, et non cecidit: fundata enim erat
super petram. 26 Et omnis, qui audit verba mea hæc,
et non facit ea, similis erit viro stulto, qui ædificavit
domum suam super arenam: 27 et descendit pluvia, et
venerunt flumina, et flaverunt venti, et irruerunt in
domum illam, et cecidit, et fuit ruina illius magna. 28
Et factum est: cum consummasset Iesus verba hæc,
admirabantur turbæ super doctrina eius. 29 Erat enim
docens eos sicut potestatem habens, et non sicut
Scribæ eorum, et Pharisæi.

8 Cum autem descendisset de monte, secutæ sunt
eum turbæ multæ: 2 et ecce leprosus veniens,
adorabat eum, dicens: Domine, si vis, potes me
mundare. 3 Et extendens Iesus manum, tetigit eum,
dicens: Volo. Mundare. Et confestim mundata est
lepra eius. 4 Et ait illi Iesus: Vide, nemini dixeris:
sed vade, ostende te sacerdoti, et offer munus, quod
præcepit Moyses, in testimonium illis. 5 Cum autem
introisset Capharnaum, accessit ad eum Centurio,
rogans eum, 6 et dicens: Domine, puer meus iacet in
domo paralyticus, et male torquetur. 7 Et ait illi Iesus:
Ego veniam, et curabo eum. 8 Et respondens Centurio,
ait: Domine non sum dignus ut intres sub tectum
meum: sed tantum dic verbo, et sanabitur puer meus.
9 Nam et ego homo sum sub potestate constitutus,
habens sub me milites, et dico huic: Vade, et vadit: et
alii: Veni, et venit: et servo meo: Fac hoc, et facit. 10
Audiens autem Iesus miratus est, et sequentibus se
dixit: Amen dico vobis, non inveni tantam fidem in
Israel. 11 Dico autem vobis, quod multi ab Oriente, et

Occidente venient, et recumbent cum Abraham, et
Isaac, et Iacob in regno cælorum: 12 filii autem regni
eiicientur in tenebras exteriores: ibi erit fletus, et
stridor dentium. 13 Et dixit Iesus Centurioni: Vade, et
sicut credidisti, fiat tibi. Et sanatus est puer in illa
hora. 14 Et cum venisset Iesus in domum Petri, vidit
socrum eius iacentem, et febricitantem: 15 et tetigit
manum eius, et dimisit eam febris, et surrexit, et
ministrabat eis. 16 Vespere autem facto, obtulerunt ei
multos dæmonia habentes: et eiiciebat spiritus verbo:
et omnes male habentes curavit: 17 ut adimpleretur
quod dictum est per Isaiam prophetam, dicentem: Ipse
infirmitates nostras accepit: et ægrotationes nostras
portavit. 18 Videns autem Iesus turbas multas circum
se, iussit ire trans fretum. 19 Et accedens unus scriba,
ait illi: Magister, sequar te, quocumque ieris. 20 Et dicit
ei Iesus: Vulpes foveas habent, et volucres cæli nidos:
Filius autem hominis non habet ubi caput reclinet. 21
Alius autem de discipulis eius ait illi: Domine, permitte
me primum ire, et sepelire patream meum. 22 Iesus
autem ait illi: Sequere me, et dimitte mortuos sepelire
mortuos suos. 23 Et ascendente eo in naviculam,
secuti sunt eum discipuli eius: 24 et ecce motus
magnus factus est in mari ita ut navicula operiretur
fluctibus, ipse vero dormiebat. 25 Et accesserunt ad
eum discipuli eius, et suscitaverunt eum, dicentes:
Domine, salva nos, perimus. 26 Et dicit eis Iesus: Quid
timidi estis, modicæ fidei? Tunc surgens, imperavit
ventis, et mari, et facta est tranquillitas magna. 27
Porro homines mirati sunt, dicentes: Qualis est hic,
quia venti et mare obediunt ei? 28 Et cum venisset
trans fretum in regionem Gerasenorum, occurrerunt
ei duo habentes dæmonia, de monumentis exeuntes,
sævi nimis, ita ut nemo posset transire per viam
illam. 29 Et ecce clamaverunt, dicentes: Quid nobis, et
tibi, Iesu Fili Dei? Venisti huc ante tempus torquere
nos? 30 Erat autem non longe ab illis grex multorum
porcorum pascens. 31 Dæmones autem rogabant
eum, dicentes: Si eiicis nos hinc, mitte nos in gregem
porcorum. 32 Et ait illis: Ite. At illi exeuntes abierunt
in porcos, et ecce impetu abiit totus grex per præceps
in mare: et mortui sunt in aquis. 33 Pastores autem
fugerunt: et venientes in civitatem, nunciaverunt
omnia, et de eis, qui dæmonia habuerant. 34 Et ecce
tota civitas exiit obviam Iesu: et viso eo rogabant, ut
transiret a finibus eorum.

9 Et ascendens in naviculam, transfretavit, et venit in
civitatem suam. 2 Et ecce offerebant ei paralyticum
iacentem in lecto. Et videns Iesus fidem illorum,
dixit paralytico: Confide fili, remittuntur tibi peccata
tua. 3 Et ecce quidam de Scribis dixerunt intra se:
Hic blasphemat. 4 Et cum vidisset Iesus cogitationes
eorum, dixit: Ut quid cogitatis mala in cordibus
vestris? 5 Quid est facilius dicere: Dimittuntur tibi
peccata tua: an dicere: Surge, et ambula? 6 Ut autem
sciatis, quia Filius hominis habet potestatem in
terra dimittendi peccata, tunc ait paralytico: Surge,
tolle lectum tuum, et vade in domum tuam. 7 Et
surrexit, et abiit in domum suam. 8 Videntes autem
turbæ timuerunt, et glorificaverunt Deum, qui dedit
potestatem talem hominibus. 9 Et, cum transiret
inde Iesus, vidit hominem sedentem in telonio,
Matthæum nomine. Et ait illi: Sequere me. Et surgens,
secutus est eum. 10 Et factum est discumbente eo in
domo, ecce multi publicani, et peccatores venientes
discumbebant cum Iesu, et discipulis eius. 11 Et
videntes Pharisæi, dicebant discipulis eius: Quare cum
publicanis, et peccatoribus manducat Magister vester?
12 At Iesus audiens, ait: Non est opus valentibus
medicus, sed male habentibus. 13 Euntes autem discite
quid est: Misericordiam volo, et non sacrificium.
Non enim veni vocare iustos, sed peccatores. 14
Tunc accesserunt ad eum discipuli Ioannis, dicentes:
Quare nos, et Pharisæi ieiunamus frequenter: discipuli
autem tui non ieiunant? 15 Et ait illis Iesus: Numquid
possunt filii sponsi lugere, quamdiu cum illis est
sponsus? Venient autem dies cum auferetur ab eis
sponsus: et tunc ieiunabunt. 16 Nemo autem immittit
commissuram panni rudis in vestimentum vetus: tollit
enim plenitudinem eius a vestimento: et peior scissura
fit. 17 Neque mittunt vinum novum in utres veteres.
Alioquin rumpuntur utres, et vinum effunditur, et
utres pereunt. Sed vinum novum in utres novos
mittunt: et ambo conservantur. 18 Hæc illo loquente
ad eos, ecce princeps unus accessit, et adorabat eum,
dicens: Domine, filia mea modo defuncta est: sed
veni, impone manum tuam super eam, et vivet. 19
Et surgens Iesus, sequebatur eum, et discipuli eius.

20 Et ecce mulier, quæ sanguinis fluxum patiebatur
duodecim annis, accessit retro, et tetigit fimbriam
vestimenti eius. 21 Dicebat enim intra se: Si tetigero
tantum vestimentum eius: salva ero. 22 At Iesus
conversus, et videns eam, dixit: Confide filia, fides
tua te salvam fecit. Et salva facta est mulier ex illa
hora. 23 Et cum venisset Iesus in domum principis, et
vidisset tibicines et turbam tumultuantem, dicebat: 24
Recedite: non est enim mortua puella, sed dormit. Et
deridebant eum. 25 Et cum eiecta esset turba, intravit:
et tenuit manum eius. Et surrexit puella. 26 Et exiit
fama hæc in universam terram illam. 27 Et transeunte
inde Iesu, secuti sunt eum duo cæci, clamantes, et
dicentes: Miserere nostri, fili David. 28 Cum autem
venisset domum, accesserunt ad eum cæci. Et dicit eis
Iesus: Creditis quia hoc possum facere vobis? Dicunt
ei: Utique, Domine. 29 Tunc tetigit oculos eorum,
dicens: Secundum fidem vestram fiat vobis. 30 Et
aperti sunt oculi eorum: et comminatus est illis Iesus,
dicens: Videte ne quis sciat. 31 Illi autem exeuntes,
diffamaverunt eum in tota terra illa. 32 Egressis autem
illis, ecce obtulerunt ei hominem mutum, dæmonium
habentem. 33 Et eiecto dæmonio, locutus est mutus,
et miratæ sunt turbæ, dicentes: Numquam apparuit
sic in Israel. 34 Pharisæi autem dicebant: In principe
dæmoniorum eiicit dæmones. 35 Et circuibat Iesus
omnes civitates, et castella, docens in synagogis
eorum, et prædicans Evangelium regni, et curans
omnem languorem, et omnem infirmitatem. 36 Videns
autem turbas, misertus est eis: quia erant vexati, et
iacentes sicut oves non habentes pastorem. 37 Tunc
dicit discipulis suis: Messis quidem multa, operarii
autem pauci. 38 Rogate ergo Dominum messis, ut
mittat operarios in messem suam.

10 Et convocatis duodecim discipulis suis, dedit
illis potestatem spirituum immundorum, ut
eiicerent eos, et curarent omnem languorem, et
omnem infirmitatem. 2 Duodecim autem Apostolorum
nomina sunt hæc. Primus: Simon, qui dicitur Petrus,
et Andreas frater eius, 3 Iacobus Zebedæi, et Ioannes
frater eius, Philippus, et Bartholomæus, Thomas, et
Matthæus publicanus, Iacobus Alphæi, et Thaddæus,
4 Simon Chananæus, et Iudas Iscariotes, qui et tradidit
eum. 5 Hos duodecim misit Iesus: præcipiens eis,
dicens: In viam gentium ne abieritis, et in civitates
Samaritanorum ne intraveritis: 6 sed potius ite ad oves
quæ perierunt domus Israel. 7 Euntes autem prædicate,
dicentes: Quia appropinquavit regnum cælorum. 8
Infirmos curate, mortuos suscitate, leprosos mundate,
dæmones eiicite: gratis accepistis, gratis date. 9 Nolite
possidere aurum, neque argentum, neque pecuniam
in zonis vestris: 10 non peram in via, neque duas
tunicas, neque calceamenta, neque virgam: dignus
enim est operarius cibo suo. 11 In quamcumque autem
civitatem, aut castellum intraveritis, interrogate, quis
in ea dignus sit: et ibi manete donec exeatis. 12
Intrantes autem in domum, salutate eam, dicentes:
Pax huic domui. 13 Et si quidem fuerit domus illa
digna, veniet pax vestra super eam: si autem non fuerit
digna, pax vestra revertetur ad vos. 14 Et quicumque
non receperit vos, neque audierit sermones vestros:
exeunte foras de domo, vel civitate, excutite pulverem
de pedibus vestris. 15 Amen dico vobis: Tolerabilius
erit terræ Sodomorum, et Gomorrhæorum in die
iudicii, quam illi civitati. 16 Ecce ego mitto vos sicut
oves in medio luporum. Estote ergo prudentes sicut
serpentes, et simplices sicut columbæ. 17 Cavete
autem ab hominibus. Tradent enim vos in conciliis, et
in synagogis suis flagellabunt vos: 18 et ad præsides,
et ad reges ducemini propter me in testimonium illis,
et gentibus. 19 Cum autem tradent vos, nolite cogitare
quomodo, aut quid loquamini: dabitur enim vobis in
illa hora, quid loquamini. 20 Non enim vos estis qui
loquimini, sed Spiritus Patris vestri, qui loquitur in
vobis. 21 Tradet autem frater fratrem in mortem, et
pater filium: et insurgent filii in parentes, et morte
eos afficient: 22 et eritis odio omnibus propter nomen
meum: qui autem perseveraverit usque in finem,
hic salvus erit. 23 Cum autem persequentur vos in
civitate ista, fugite in aliam. Amen dico vobis, non
consummabitis civitates Israel, donec veniat Filius
hominis. 24 Non est discipulus super magistrum, nec
servus super dominum suum. 25 Sufficit discipulo, ut
sit sicut magister eius: et servo, sicut dominus eius. Si
Patrem familias Beelzebub vocaverunt: quanto magis
domesticos eius? 26 Ne ergo timueritis eos: Nihil enim
est opertum, quod non revelabitur: et occultum, quod
non scietur. 27 Quod dico vobis in tenebris, dicite
in lumine: et quod in aure auditis, prædicate super

tecta. 28 Et nolite timere eos, qui occidunt corpus,
animam autem non possunt occidere: sed potius
timete eum, qui potest et animam, et corpus perdere
in Gehennam. (Geenna g1067) 29 Nonne duo passeres
asse væneunt? et unus ex illis non cadet super terram
sine Patre vestro? 30 Vestri autem capilli capitis
omnes numerati sunt. 31 Nolite ergo timere: multis
passeribus meliores estis vos. 32 Omnis ergo, qui
confitebitur me coram hominibus, confitebor et ego
eum coram Patre meo, qui in cælis est: 33 qui autem
negaverit me coram hominibus, negabo et ego eum
coram Patre meo, qui in cælis est. 34 Nolite arbitrari
quia pacem venerim mittere in terram: non veni
pacem mittere, sed gladium. 35 Veni enim separare
hominem adversus patrem suum, et filiam adversus
matrem suam, et nurum adversus socrum suam: 36 et
inimici hominis, domestici eius. 37 Qui amat patrem,
aut matrem plus quam me, non est me dignus. Et qui
amat filium, aut filiam super me, non est me dignus.
38 Et qui non accipit crucem suam, et sequitur me,
non est me dignus. 39 Qui invenit animam suam,
perdet illam: et qui perdiderit animan suam propter
me, inveniet eam. 40 Qui recipit vos, me recipit: et
qui me recipit, recipit eum, qui me misit. 41 Qui
recipit prophetam in nomine prophetæ, mercedem
prophetæ accipiet: et qui recipit iustum in nomine
iusti, mercedem iusti accipiet. 42 Et quicumque potum
dederit uni ex minimis istis calicem aquæ frigidæ
tantum in nomine discipuli: amen dico vobis, non
perdet mercedem suam.

11 Et factum est, cum consummasset Iesus,
præcipiens duodecim discipulis suis, transiit inde
ut doceret, et prædicaret in civitatibus eorum. 2
Ioannes autem cum audisset in vinculis opera Christi,
mittens duos de discipulis suis, 3 ait illi: Tu es, qui
venturus es, an alium expectamus? 4 Et respondens
Iesus ait illis: Euntes renunciate Ioanni quæ audistis,
et vidistis. 5 Cæci vident, claudi ambulant, leprosi
mundantur, surdi audiunt, mortui resurgunt, pauperes
evangelizantur: 6 et beatus est, qui non fuerit
scandalizatus in me. 7 Illis autem abeuntibus, cœpit
Iesus dicere ad turbas de Ioanne: Quid existis in
desertum videre? arundinem vento agitatem? 8 Sed
quid existis videre? hominem mollibus vestitum?
Ecce qui mollibus vestiuntur, in domibus regum
sunt. 9 Sed quid existis videre? prophetam? Etiam
dico vobis, et plus quam prophetam. 10 Hic est
enim, de quo scriptum est: Ecce ego mitto Angelum
meum ante faciem tuam, qui præparabit viam tuam
ante te. 11 Amen dico vobis, non surrexit inter
natos mulierum maior Ioanne Baptista: qui autem
minor est in regno cælorum, maior est illo. 12 A
diebus autem Ioannis Baptistæ usque nunc, regnum
cælorum vim patitur, et violenti rapiunt illud. 13
Omnes enim prophetæ, et lex usque ad Ioannem
prophetaverunt: 14 et si vultis recipere, ipse est
Elias, qui venturus est. 15 Qui habet aures audiendi,
audiat. 16 Cui autem similem æstimabo generationem
istam? Similis est pueris sedentibus in foro: qui
clamantes coæqualibus 17 dicunt: Cecinimus vobis,
et non saltastis: lamentavimus, et non planxistis. 18
Venit enim Ioannes neque manducans, neque bibens,
et dicunt: Dæmonium habet. 19 Venit Filius hominis
manducans, et bibens, et dicunt: Ecce homo vorax, et
potator vini, publicanorum, et peccatorum amicus. Et
iustificata est sapientia a filiis suis. 20 Tunc cœpit
exprobrare civitatibus, in quibus factæ sunt plurimæ
virtutes eius, quia non egissent pœnitentiam. 21 Væ
tibi Corozain, væ tibi Bethsaida: quia, si in Tyro, et
Sidone factæ essent virtutes quæ factæ sunt in vobis,
olim in cilicio, et cinere pœnitentiam egissent. 22
Verumtamen dico vobis: Tyro, et Sidoni remissius
erit in die iudicii, quam vobis. 23 Et tu Capharnaum,
numquid usque in cælum exaltaberis? usque in
infernum descendes. Quia, si in Sodomis factæ fuissent
virtutes, quæ factæ sunt in te, forte mansissent usque
in hanc diem. (Hadēs g86) 24 Verumtamen dico vobis,
quia terræ Sodomorum remissius erit in die iudicii,
quam tibi. 25 In illo tempore respondens Iesus dixit:
Confiteor tibi, Pater, Domine cæli et terræ, quia
abscondisti hæc a sapientibus, et prudentibus, et
revelasti ea parvulis. 26 Ita Pater: quoniam sic fuit
placitum ante te. 27 Omnia mihi tradita sunt a Patre
meo. Et nemo novit Filium, nisi Pater: neque Patrem
quis novit, nisi Filius, et cui voluerit Filius revelare. 28
Venite ad me omnes, qui laboratis, et onerati estis, et
ego reficiam vos. 29 Tollite iugum meum super vos,
et discite a me, quia mitis sum, et humilis corde: et

invenietis requiem animabus vestris. 30 Iugum enim
meum suave est, et onus meum leve.

12 In illo tempore abiit Iesus per sata Sabbato:
discipuli autem eius esurientes cœperunt vellere
spicas, et manducare. 2 Pharisæi autem videntes,
dixerunt ei: Ecce discipuli tui faciunt quod non
licet facere Sabbatis. 3 At ille dixit eis: Non legistis
quid fecerit David, quando esuriit, et qui cum eo
erant: 4 quomodo intravit in domum Dei, et panes
propositionis comedit, quos non licebat ei edere,
neque his, qui cum eo erant, nisi solis sacerdotibus?
5 Aut non legistis in lege quia sabbatis sacerdotes
in templo sabbatum violant, et sine crimine sunt?
6 Dico autem vobis, quia templo maior est hic. 7 Si
autem sciretis, quid est: Misericordiam volo, et non
sacrificium: numquam condemnassetis innocentes: 8
Dominus enim est Filius hominis etiam Sabbati. 9 Et
cum inde transisset, venit in synagogam eorum. 10 Et
ecce homo manum habens aridam, et interrogabant
eum, dicentes: Si licet Sabbatis curare? ut accusarent
eum. 11 Ipse autem dixit illis: Quis erit ex vobis homo,
qui habeat ovem unam, et si ceciderit hæc Sabbatis
in foveam, nonne tenebit, et levabit eam? 12 Quanto
magis melior est homo ove? Itaque licet Sabbatis
benefacere. 13 Tunc ait homini: Extende manum
tuam. Et extendit, et restituta est sanitati sicut altera.
14 Exeuntes autem Pharisæi, consilium faciebant
adversus eum, quomodo perderent eum. 15 Iesus
autem sciens recessit inde: et secuti sunt eum multi,
et curavit eos omnes: 16 et præcepit eis ne manifestum
eum facerent. 17 Ut adimpleretur quod dictum est
per Isaiam prophetam, dicentem: 18 Ecce puer meus,
quem elegi, dilectus meus, in quo bene complacuit
animæ meæ. Ponam Spiritum meum super eum,
et iudicium gentibus nunciabit. 19 Non contendet,
neque clamabit, neque audiet aliquis in plateis vocem
eius: 20 arundinem quassatam non confringet, et
linum fumigans non extinguet, donec eiiciat ad
victoriam iudicium: 21 et in nomine eius Gentes
sperabunt. 22 Tunc oblatus est ei dæmonium habens,
cæcus, et mutus, et curavit eum ita ut loqueretur, et
videret. 23 Et stupebant omnes turbæ, et dicebant:
Numquid hic est filius David? 24 Pharisæi autem
audientes, dixerunt: Hic non eiicit dæmones nisi in
Beelzebub principe dæmoniorum. 25 Iesus autem
sciens cogitationes eorum, dixit eis: Omne regnum
divisum contra se, desolabitur: et omnis civitas, vel
domus divisa contra se, non stabit. 26 Et si Satanas
Satanam eiicit, adversus se divisus est: quomodo ergo
stabit regnum eius? 27 Et si ego in Beelzebub eiicio
dæmones, filii vestri in quo eiiciunt? Ideo ipsi iudices
vestri erunt. 28 Si autem ego in Spiritu Dei eiicio
dæmones, igitur pervenit in vos regnum Dei. 29 Aut
quomodo potest quisquam intrare in domum fortis,
et vasa eius diripere, nisi prius alligaverit fortem? Et
tunc domum illius diripiet. 30 Qui non est mecum,
contra me est: et qui non congregat mihi, spargit.
31 Ideo dico vobis: Omne peccatum, et blasphemia
remittetur hominibus, Spiritus autem blasphemia non
remittetur. 32 Et quicumque dixerit verbum contra
Filium hominis, remittetur ei: qui autem dixerit
contra Spiritum Sanctum, non remittetur ei neque in
hoc sæculo, neque in futuro. (aiōn g165) 33 Aut facite
arborem bonam, et fructum eius bonum: aut facite
arborem malam, et fructum eius malum: Si quidem
ex fructu arbor agnoscitur. 34 Progenies viperarum,
quomodo potestis bona loqui, cum sitis mali? ex
abundantia enim cordis os loquitur. 35 Bonus homo de
bono thesauro profert bona: et malus homo de malo
thesauro profert mala. 36 Dico autem vobis quoniam
omne verbum otiosum, quod locuti fuerint homines,
reddent rationem de eo in die iudicii. 37 Ex verbis enim
tuis iustificaberis, et ex verbis tuis condemnaberis. 38
Tunc responderunt ei quidam de Scribis et Pharisæis,
dicentes: Magister, volumus a te signum videre. 39
Qui respondens ait illis: Generatio mala, et adultera
signum quærit: et signum non dabitur ei, nisi signum
Ionæ prophetæ. 40 Sicut enim fuit Ionas in ventre ceti
tribus diebus, et tribus noctibus; sic erit Filius hominis
in corde terræ tribus diebus, et tribus noctibus. 41
Viri Ninivitæ surgent in iudicio cum generatione ista,
et condemnabunt eam: quia pœnitentiam egerunt in
prædicatione Ionæ. Et ecce plus quam Ionas hic. 42
Regina Austri surget in iudicio cum generatione ista,
et condemnabit eam: quia venit a finibus terræ audire
sapientiam Salomonis, et ecce plus quam Salomon
hic. 43 Cum autem immundus spiritus exierit ab
homine, ambulat per loca arida, quærens requiem, et
non invenit. 44 Tunc dicit: Revertar in domum meam,

unde exivi. Et veniens invenit eam vacantem, scopis
mundatam, et ornatam. 45 Tunc vadit, et assumit
septem alios spiritus secum nequiores se, et intrantes
habitant ibi: et fiunt novissima hominis illius peiora
prioribus. Sic erit et generationi huic pessimæ. 46
Adhuc eo loquente ad turbas, ecce mater eius, et
fratres stabant foras, quærentes loqui ei. 47 Dixit
autem ei quidam: Ecce mater tua, et fratres tui foris
stant quærentes te. 48 At ipse respondens dicenti sibi,
ait: Quæ est mater mea, et qui sunt fratres mei? 49
Et extendens manum in discipulos suos, dixit: Ecce
mater mea, et fratres mei. 50 Quicumque enim fecerit
voluntatem Patris mei, qui in cælis est: ipse meus
frater, et soror, et mater est.

13 In illo die exiens Iesus de domo, sedebat secus
mare. 2 Et congregatæ sunt ad eum turbæ
multæ, ita ut naviculam ascendens sederet: et omnis
turba stabat in littore, 3 et locutus est eis multa in
parabolis, dicens: Ecce exiit qui seminat, seminare.
4 Et dum seminat, quædam ceciderunt secus viam,
et venerunt volucres cæli, et comederunt ea. 5 Alia
autem ceciderunt in petrosa, ubi non habebant terram
multam: et continuo exorta sunt, quia non habebant
altitudinem terræ. 6 Sole autem orto æstuaverunt:
et quia non habebant radicem, aruerunt. 7 Alia
autem ceciderunt in spinas: et creverunt spinæ, et
suffocaverunt ea. 8 Alia autem ceciderunt in terram
bonam: et dabant fructum aliud centesimum, aliud
sexagesimum, aliud trigesimum. 9 Qui habet aures
audiendi, audiat. 10 Et accedentes discipuli dixerunt
ei: Quare in parabolis loqueris eis? 11 Qui respondens,
ait illis: Quia vobis datum est nosse mysteria regni
cælorum: illis autem non est datum. 12 Qui enim habet,
dabitur ei, et abundabit: qui autem non habet, et quod
habet auferetur ab eo. 13 Ideo in parabolis loquor eis:
quia videntes non vident, et audientes non audiunt,
neque intelligunt. 14 Et adimpletur in eis prophetia
Isaiæ dicentis: Auditu audietis, et non intelligetis: et
videntes videbitis, et non videbitis: 15 Incrassatum est
enim cor populi huius, et auribus graviter audierunt,
et oculos suos clauserunt: ne quando videant oculis, et
auribus audiant, et corde intelligant, et convertantur,
et sanem eos. 16 Vestri autem beati oculi quia vident,
et aures vestræ quia audiunt. 17 Amen quippe dico
vobis, quia multi prophetæ, et iusti cupierunt videre
quæ videtis, et non viderunt: et audire quæ auditis,
et non audierunt. 18 Vos ergo audite parabolam
seminantis. 19 Omnis, qui audit verbum regni, et non
intelligit, venit malus, et rapit quod seminatum est
in corde eius: hic est qui secus viam seminatus est.
20 Qui autem super petrosa seminatus est, hic est,
qui verbum audit, et continuo cum gaudio accipit
illud: 21 non habet autem in se radicem, sed est
temporalis. Facta autem tribulatione et persecutione
propter verbum, continuo scandalizatur. 22 Qui autem
seminatus est in spinis, hic est, qui verbum audit, et
solicitudo sæculi istius, et fallacia divitiarum suffocat
verbum, et sine fructu efficitur. (aiōn g165) 23 Qui vero
in terram bonam seminatus est, hic est qui audit
verbum, et intelligit, et fructum affert, et facit aliud
quidem centesimum, aliud autem sexagesimum, aliud
vero trigesimum. 24 Aliam parabolam proposuit illis,
dicens: Simile factum est regnum cælorum homini,
qui seminavit bonum semen in agro suo. 25 Cum
autem dormirent homines, venit inimicus eius, et
superseminavit zizania in medio tritici, et abiit. 26
Cum autem crevisset herba, et fructum fecisset,
tunc apparuerunt et zizania. 27 Accedentes autem
servi Patris familias, dixerunt ei: Domine, nonne
bonum semen seminasti in agro tuo? Unde ergo habet
zizania? 28 Et ait illis: Inimicus homo hoc fecit: Servi
autem dixerunt ei, Vis, imus, et colligimus ea? 29 Et
ait: Non: ne forte colligentes zizania, eradicetis simul
cum eis et triticum. 30 Sinite utraque crescere usque
ad messem, et in tempore messis dicam messoribus:
Colligite primum zizania, et alligate ea in fasciculos
ad comburendum, triticum autem congregate in
horreum meum. 31 Aliam parabolam proposuit eis
dicens: Simile est regnum cælorum grano sinapis,
quod accipiens homo seminavit in agro suo: 32 quod
minimum quidem est omnibus seminibus: cum autem
creverit, maius est omnibus oleribus, et fit arbor,
ita ut volucres cæli veniant, et habitent in ramis
eius. 33 Aliam parabolam locutus est eis. Simile est
regnum cælorum fermento, quod acceptum mulier
abscondit in farinæ satis tribus, donec fermentatum
est totum. 34 Hæc omnia locutus est Iesus in parabolis
ad turbas: et sine parabolis non loquebatur eis: 35
ut impleretur quod dictum erat per prophetam,

dicentem: Aperiam in parabolis os meum, eructabo
abscondita a constitutione mundi. 36 Tunc, dimissis
turbis, venit in domum: et accesserunt ad eum
discipuli eius, dicentes: Edissere nobis parabolam
zizaniorum agri. 37 Qui respondens ait illis: Qui
seminat bonum semen, est Filius hominis. 38 Ager
autem, est mundus. Bonum vero semen, hi sunt filii
regnum. Zizania autem, filii sunt nequam. 39 Inimicus
autem, qui seminavit ea, est diabolus. Messis vero,
consummatio sæculi est. Messores autem, Angeli
sunt. (aiōn g165) 40 Sicut ergo colliguntur zizania, et
igni comburuntur: sic erit in consummatione sæculi.
(aiōn g165) 41 Mittet Filius hominis Angelos suos, et
colligent de regno eius omnia scandala, et eos, qui
faciunt iniquitatem: 42 et mittent eos in caminum
ignis. Ibi erit fletus, et stridor dentium. 43 Tunc iusti
fulgebunt sicut sol in regno Patris eorum. Qui habet
aures audiendi, audiat. 44 Simile est regnum cælorum
thesauro abscondito in agro: quem qui invenit homo,
abscondit, et præ gaudio illius vadit, et vendit universa
quæ habet, et emit agrum illum. 45 Iterum simile est
regnum cælorum homini negotiatori, quærenti bonas
margaritas. 46 Inventa autem una pretiosa margarita,
abiit, et vendidit omnia quæ habuit, et emit eam. 47
Iterum simile est regnum cælorum sagenæ missæ
in mare, et ex omni genere piscium congreganti. 48
Quam, cum impleta esset, educentes, et secus littus
sedentes, elegerunt bonis in vasa, malos autem foras
miserunt. 49 Sic erit in consummatione sæculi: exibunt
Angeli, et separabunt malos de medio iustorum, (aiōn
g165) 50 et mittent eos in caminum ignis: ibi erit fletus,
et stridor dentium. 51 Intellexistis hæc omnia? Dicunt
ei: Etiam. 52 Ait illis: Ideo omnis scriba doctus in
regno cælorum, similis est homini patrifamilias, qui
profert de thesauro suo nova et vetera. 53 Et factum
est, cum consummasset Iesus parabolas istas, transiit
inde. 54 Et veniens in patriam suam, docebat eos in
synagogis eorum, ita ut mirarentur, et dicerent: Unde
huic sapientia hæc, et virtutes? 55 Nonne hic est fabri
filius? Nonne mater eius dicitur Maria, et fratres eius,
Iacobus, et Ioseph, et Simon, et Iudas? 56 Et sorores
eius, nonne omnes apud nos sunt? Unde ergo huic
omnia ista? 57 Et scandalizabantur in eo. Iesus autem
dixit eis: Non est propheta sine honore, nisi in patria
sua, et in domo sua. 58 Et non fecit ibi virtutes multas
propter incredulitatem illorum.

14 In illo tempore audivit Herodes tetrarcha fama
Iesu: 2 et ait pueris suis: Hic est Ioannes Baptista:
ipse surrexit a mortuis, et ideo virtutes operantur in
eo. 3 Herodes enim tenuit Ioannem, et alligavit eum:
et posuit in carcerem propter Herodiadem uxorem
fratris sui. 4 Dicebat enim illi Ioannes: Non licet
tibi habere eam. 5 Et volens illum occidere, timuit
populum: quia sicut prophetam eum habebant. 6
Die autem natalis Herodis saltavit filia Herodiadis
in medio, et placuit Herodi. 7 Unde cum iuramento
pollicitus est ei dare quodcumque postulasset ab eo. 8
At illa præmonita a matre sua, Da mihi, inquit, hic in
disco caput Ioannis Baptistæ. 9 Et contristatus est
rex: propter iuramentum autem, et eos, qui pariter
recumbebant, iussit dari. 10 Misitque et decollavit
Ioannem in carcere. 11 Et allatum est caput eius in
disco, et datum est puellæ, et attulit matri suæ. 12
Et accedentes discipuli eius, tulerunt corpus eius, et
sepelierunt illud: et venientes nunciaverunt Iesu. 13
Quod cum audisset Iesus, secessit inde in navicula, in
locum desertum seorsum: et cum audissent turbæ,
secutæ sunt eum pedestres de civitatibus. 14 Et exiens
vidit turbam multam, et misertus est eis, et curavit
languidos eorum. 15 Vespere autem facto, accesserunt
ad eum discipuli eius, dicentes: Desertus est locus,
et hora iam præteriit: dimitte turbas, ut euntes in
castella, emant sibi escas. 16 Iesus autem dixit eis:
Non habent necesse ire: date illis vos manducare.
17 Responderunt ei: Non habemus hic nisi quinque
panes, et duos pisces. 18 Qui ait eis: Afferte mihi
illos huc. 19 Et cum iussisset turbam discumbere
super fœnum, acceptis quinque panibus, et duobus
piscibus, aspiciens in cælum benedixit, et fregit, et
dedit discipulis panes, discipuli autem turbis. 20 Et
manducaverunt omnes, et saturati sunt. Et tulerunt
reliquias, duodecim cophinos fragmentorum plenos.
21 Manducantium autem fuit numerus, quinque millia
virorum, exceptis mulieribus, et parvulis. 22 Et statim
compulit Iesus discipulos ascendere in naviculam,
et præcedere eum trans fretum, donec dimitteret
turbas. 23 Et dimissa turba, ascendit in montem solus
orare. Vespere autem facto solus erat ibi. 24 Navicula

autem in medio mari iactabatur fluctibus: erat enim
contrarius ventus. 25 Quarta enim vigilia noctis,
venit ad eos ambulans super mare. 26 Et videntes
eum super mare ambulantem, turbati sunt, dicentes:
Quia phantasma est. Et præ timore clamaverunt.
27 Statimque Iesus locutus est eis, dicens: Habete
fiduciam: ego sum, nolite timere. 28 Respondens
autem Petrus dixit: Domine, si tu es, iube me ad te
venire super aquas. 29 At ipse ait: Veni. Et descendens
Petrus de navicula, ambulabat super aquam ut veniret
ad Iesum. 30 Videns vero ventum validum, timuit: et
cum cœpisset mergi, clamavit dicens: Domine, salvum
me fac. 31 Et continuo Iesus extendens manum,
apprehendit eum: et ait illi: Modicæ fidei, quare
dubitasti? 32 Et cum ascendissent in naviculam,
cessavit ventus. 33 Qui autem in navicula erant,
venerunt, et adoraverunt eum, dicentes: Vere, Filius
Dei es. 34 Et cum transfretassent, venerunt in terram
Genesar. 35 Et cum cognovissent eum viri loci illius,
miserunt in universam regionem illam, et obtulerunt
ei omnes male habentes: 36 et rogabant eum ut vel
fimbriam vestimenti eius tangerent. Et quicumque
tetigerunt, salvi facti sunt.

15 Tunc accesserunt ad eum ab Ierosolymis Scribæ,
et Pharisæi, dicentes: 2 Quare discipuli tui
transgrediuntur traditionem seniorum? non enim
lavant manus suas cum panem manducant. 3 Ipse
autem respondens ait illis: Quare et vos transgredimini
mandatum Dei propter traditionem vestram? Nam
Deus dixit: 4 Honora patrem, et matrem. Et: Qui
maledixerit patri, vel matri, morte moriatur. 5 Vos
autem dicitis: Quicumque dixerit patri, vel matri,
Munus, quodcumque est ex me, tibi proderit, 6 et
non honorificabit patrem suum, aut matrem suam: et
irritum fecistis mandatum Dei propter traditionem
vestram. 7 Hypocritæ, bene prophetavit de vobis
Isaias, dicens: 8 Populus hic labiis me honorat: cor
autem eorum longe est a me. 9 Sine causa autem
colunt me, docentes doctrinas, et mandata hominum.
10 Et convocatis ad se turbis, dixit eis: Audite, et
intelligite. 11 Non quod intrat in os, coinquinat
hominem: sed quod procedit ex ore, hoc coinquinat
hominem. 12 Tunc accedentes discipuli eius, dixerunt
ei: Scis quia Pharisæi audito verbo hoc, scandalizati
sunt? 13 At ille respondens ait: Omnis plantatio,
quam non plantavit Pater meus cælestis, eradicabitur.
14 Sinite illos: cæci sunt, et duces cæcorum. Cæcus
autem si cæco ducatum præstet, ambo in foveam
cadunt. 15 Respondens autem Petrus dixit ei: Edissere
nobis parabolam istam. 16 At ille dixit: Adhuc et vos
sine intellectu estis? 17 Non intelligitis quia omne,
quod in os intrat, in ventrem vadit, et in secessum
emittitur? 18 Quæ autem procedunt de ore, de corde
exeunt, et ea coinquinant hominem: 19 de corde
enim exeunt cogitationes malæ, homicidia, adulteria,
fornicationes, furta, falsa testimonia, blasphemiæ.
20 Hæc sunt, quæ coinquinant hominem. Non lotis
autem manibus manducare, non coinquinat hominem.
21 Et egressus inde Iesus secessit in partes Tyri, et
Sidonis. 22 Et ecce mulier Chananæa a finibus illis
egressa clamavit, dicens ei: Miserere mei Domine,
Fili David: filia mea male a dæmonio vexatur. 23 Qui
non respondit ei verbum. Et accedentes discipuli eius
rogabant eum dicentes: Dimitte eam: quia clamat
post nos. 24 Ipse autem respondens ait: Non sum
missus nisi ad oves, quæ perierunt domus Israel.
25 At illa venit, et adoravit eum, dicens: Domine,
adiuva me. 26 Qui respondens ait: Non est bonum
sumere panem filiorum, et mittere canibus. 27 At illa
dixit: Etiam Domine: nam et catelli edunt de micis,
quæ cadunt de mensa dominorum suorum. 28 Tunc
respondens Iesus, ait illi: O mulier, magna est fides
tua: fiat tibi sicut vis. Et sanata est filia eius ex illa
hora. 29 Et cum transisset inde Iesus, venit secus
Mare Galilææ: et ascendens in montem, sedebat ibi.
30 Et accesserunt ad eum turbæ multæ, habentes
secum mutos, cæcos, claudos, debiles, et alios multos:
et proiecerunt eos ad pedes eius, et curavit eos: 31
ita ut turbæ mirarentur videntes mutos loquentes,
claudos ambulantes, cæcos videntes: et magnificabant
Deum Israel. 32 Iesus autem, convocatis discipulis suis,
dixit: Misereor turbæ, quia triduo iam perseverant
mecum, et non habent quod manducent: et dimittere
eos ieiunos nolo, ne deficiant in via. 33 Et dicunt ei
discipuli: Unde ergo nobis in deserto panes tantos, ut
saturemus turbam tantam? 34 Et ait illis Iesus: Quot
habetis panes? At illi dixerunt: Septem, et paucos
pisciculos. 35 Et præcepit turbæ, ut discumberent
super terram. 36 Et accipiens septem panes, et pisces,

et gratias agens, fregit, et dedit discipulis suis, et
discipuli dederunt populo. 37 Et comederunt omnes,
et saturati sunt. Et quod superfuit de fragmentis,
tulerunt septem sportas plenas. 38 Erant autem qui
manducaverunt, quattuor millia hominum, extra
parvulos, et mulieres. 39 Et, dimissa turba, ascendit in
naviculam: et venit in fines Magedan.

16 Et accesserunt ad eum Pharisæi, et Sadducæi
tentantes: et rogaverunt eum ut signum de cælo
ostenderet eis. 2 At ille respondens, ait illis: Facto
vespere dicitis: Serenum erit, rubicundum est enim
cælum. 3 Et mane: Hodie tempestas, rutilat enim triste
cælum. 4 Faciem ergo cæli diiudicare nostis: signa
autem temporum non potestis scire? Generatio mala
et adultera signum quærit: et signum non dabitur ei,
nisi signum Ionæ prophetæ. Et relictis illis, abiit. 5
Et cum venissent discipuli eius trans fretum, obliti
sunt panes accipere. 6 Qui dixit illis: Intuemini, et
cavete a fermento Pharisæorum, et Sadducæorum.
7 At illi cogitabant intra se dicentes: Quia panes
non accepimus. 8 Sciens autem Iesus, dixit: Quid
cogitatis intra vos modicæ fidei, quia panes non
habetis? 9 Nondum intelligitis, neque recordamini
quinque panum in quinque millia hominum, et quot
cophinos sumpsistis? 10 neque septem panum in
quattuor millia hominum, et quot sportas sumpsistis?
11 Quare non intelligitis, quia non de pane dixi vobis:
Cavete a fermento Pharisæorum, et Sadducæorum?
12 Tunc intellexerunt quia non dixerit cavendum
a fermento panum, sed a doctrina Pharisæorum,
et Sadducæorum. 13 Venit autem Iesus in partes
Cæsareæ Philippi: et interrogabat discipulos suos,
dicens: Quem dicunt homines esse Filium hominis? 14
At illi dixerunt: Alii Ioannem Baptistam, alii autem
Eliam, alii vero Ieremiam, aut unum ex prophetis.
15 Dicit illis Iesus: Vos autem quem me esse dicitis?
16 Respondens Simon Petrus dixit: Tu es Christus,
Filius Dei vivi. 17 Respondens autem Iesus, dixit ei:
Beatus es Simon Bar Iona: quia caro, et sanguis non
revelavit tibi, sed Pater meus, qui in cælis est. 18
Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, et super hanc
petram ædificabo Ecclesiam meam, et portæ inferi
non prævalebunt adversus eam. (Hadēs g86) 19 Et tibi
dabo claves regni cælorum. Et quodcumque ligaveris
super terram, erit ligatum et in cælis: et quodcumque
solveris super terram, erit solutum et in cælis. 20 Tunc
præcepit discipulis suis ut nemini dicerent quia ipse
esset Iesus Christus. 21 Exinde cœpit Iesus ostendere
discipulis suis, quia oporteret eum ire Ierosolymam,
et multa pati a senioribus, et Scribis, et principibus
sacerdotum, et occidi, et tertia die resurgere. 22 Et
assumens eum Petrus, cœpit increpare illum dicens:
Absit a te, Domine: non erit tibi hoc. 23 Qui conversus,
dixit Petro: Vade post me Satana, scandalum es mihi:
quia non sapis ea, quæ Dei sunt, sed ea, quæ hominum.
24 Tunc Iesus dixit discipulis suis: Si quis vult post
me venire, abneget semetipsum, et tollat crucem
suam, et sequatur me. 25 Qui enim voluerit animam
suam salvam facere, perdet eam. Qui autem perdiderit
animam suam propter me, inveniet eam. 26 Quid
enim prodest homini, si mundum universum lucretur,
animæ vero suæ detrimentum patiatur? Aut quam
dabit homo commutationem pro anima sua? 27 Filius
enim hominis venturus est in gloria Patris sui cum
Angelis suis: et tunc reddet unicuique secundum
opera eius. 28 Amen dico vobis, sunt quidam de hic
stantibus, qui non gustabunt mortem, donec videant
Filium hominis venientem in regno suo.

17 Et post dies sex assumit Iesus Petrum, et Iacobum,
et Ioannem fratrem eius, et ducit illos in montem
excelsum seorsum: 2 et transfiguratus est ante eos. Et
resplenduit facies eius sicut sol: vestimenta autem
eius facta sunt alba sicut nix. 3 Et ecce apparuerunt
illis Moyses, et Elias cum eo loquentes. 4 Respondens
autem Petrus, dixit ad Iesum: Domine, bonum est nos
hic esse: si vis, faciamus tria tabernacula, tibi unum,
Moysi unum, et Eliæ unum. 5 Adhuc eo loquente, ecce
nubes lucida obumbravit eos. Et ecce vox de nube,
dicens: Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi bene
complacui: ipsum audite. 6 Et audientes discipuli
ceciderunt in faciem suam, et timuerunt valde. 7 Et
accessit Iesus, et tetigit eos: dixitque eis: Surgite, et
nolite timere. 8 Levantes autem oculos suos, neminem
viderunt, nisi solum Iesum. 9 Et descendentibus illis
de monte, præcepit eis Iesus, dicens: Nemini dixeritis
visionem, donec Filius hominis a mortuis resurgat. 10
Et interrogaverunt eum discipuli, dicentes: Quid ergo
scribæ dicunt quod Eliam oporteat primum venire? 11

At ille respondens, ait eis: Elias quidem venturus est,
et restituet omnia. 12 Dico autem vobis, quia Elias iam
venit, et non cognoverunt eum, sed fecerunt in eo
quæcumque voluerunt. Sic et Filius hominis passurus
est ab eis. 13 Tunc intellexerunt discipuli, quia de
Ioanne Baptista dixisset eis. 14 Et cum venisset ad
turbam, accessit ad eum homo genibus provolutus
ante eum, dicens: 15 Domine, miserere filio meo,
quia lunaticus est, et male patitur: nam sæpe cadit in
ignem, et crebro in aquam. 16 Et obtuli eum discipulis
tuis, et non potuerunt curare eum. 17 Respondens
autem Iesus, ait: O generatio incredula, et perversa,
quousque ero vobiscum? usquequo patiar vos? Afferte
huc illum ad me. 18 Et increpavit illum Iesus, et exiit
ab eo dæmonium, et curatus est puer ex illa hora.
19 Tunc accesserunt discipuli ad Iesum secreto, et
dixerunt: Quare nos non potuimus eiicere illum?
20 Dixit illis Iesus: Propter incredulitatem vestram.
Amen quippe dico vobis, si habueritis fidem, sicut
granum sinapis, dicetis monti huic, Transi hinc illuc,
et transibit, et nihil impossibile erit vobis. 21 Hoc
autem genus non eiicitur nisi per orationem, et
ieiunium. 22 Conversantibus autem eis in Galilæa,
dixit illis Iesus: Filius hominis tradendus est in manus
hominum: 23 et occident eum, et tertia die resurget.
Et contristati sunt vehementer. 24 Et cum venissent
Capharnaum, accesserunt qui didrachma accipiebant,
ad Petrum, et dixerunt ei: Magister vester non solvit
didrachma? 25 Ait: Etiam. Et cum intrasset in domum,
prævenit eum Iesus, dicens: Quid tibi videtur Simon?
Reges terræ a quibus accipiunt tributum vel censum?
a filiis suis, an ab alienis? 26 Et ille dixit: Ab alienis.
Dixit illi Iesus: Ergo liberi sunt filii. 27 Ut autem non
scandalizemus eos, vade ad mare, et mitte hamum: et
eum piscem, qui primus ascenderit, tolle: et aperto
ore eius, invenies staterem: illum sumens, da eis pro
me, et te.

18 In illa hora accesserunt discipuli ad Iesum,
dicentes: Quis putas, maior est in regno cælorum?
2 Et advocans Iesus parvulum, statuit eum in medio
eorum, 3 et dixit: Amen dico vobis, nisi conversi
fueritis, et efficiamini sicut parvuli, non intrabitis in
regnum cælorum. 4 Quicumque ergo humiliaverit se
sicut parvulus iste, hic est maior in regno cælorum. 5
Et qui susceperit unum parvulum talem in nomine
meo, me suscipit. 6 Qui autem scandalizaverit unum
de pusillis istis, qui in me credunt, expedit ei ut
suspendatur mola asinaria in collo eius, et demergatur
in profundum maris. 7 Væ mundo a scandalis. Necesse
est enim ut veniant scandala: verumtamen væ homini
illi, per quem scandalum venit. 8 Si autem manus tua,
vel pes tuus scandalizat te: abscide eum, et proiice
abs te: bonum tibi est ad vitam ingredi debilem, vel
claudum, quam duas manus, vel duos pedes habentem
mitti in ignem æternum. (aiōnios g166) 9 Et si oculus tuus
scandalizat te, erue eum, et proiice abs te: bonum
tibi est cum uno oculo in vitam intrare, quam duos
oculos habentem mitti in Gehennam ignis. (Geenna
g1067) 10 Videte ne contemnatis unum ex his pusillis:
dico enim vobis, quia Angeli eorum in cælis semper
vident faciem Patris mei, qui in cælis est. 11 Venit
enim Filius hominis salvare quod perierat. 12 Quid
vobis videtur? Si fuerint alicui centum oves, et erravit
una ex eis: nonne relinquit nonaginta novem in
montibus, et vadit quærere eam, quæ erravit? 13
Et si contigerit ut inveniat eam: Amen dico vobis,
quia gaudet super eam magis quam super nonaginta
novem, quæ non erraverunt. 14 Sic non est voluntas
ante Patrem vestrum, qui in cælis est, ut pereat
unus de pusillis istis. 15 Si autem peccaverit in te
frater tuus, vade, et corripe eum inter te, et ipsum
solum. Si te audierit, lucratus eris fratrem tuum. 16 Si
autem te non audierit, adhibe tecum adhuc unum, vel
duos, ut in ore duorum, vel trium testium stet omne
verbum. 17 Quod si non audierit eos: dic Ecclesiæ. Si
autem Ecclesiam non audierit: sit tibi sicut ethnicus,
et publicanus. 18 Amen dico vobis, quæcumque
alligaveritis super terram, erunt ligata et in cælo: et
quæcumque solveritis super terram, erunt soluta et
in cælo. 19 Iterum dico vobis, quia si duo ex vobis
consenserint super terram, de omni re quamcumque
petierint, fiet illis a Patre meo, qui in cælis est. 20 Ubi
enim sunt duo, vel tres congregati in nomine meo, ibi
sum in medio eorum. 21 Tunc accedens Petrus ad eum,
dixit: Domine quoties peccabit in me frater meus, et
dimittam ei? usque septies? 22 Dicit illi Iesus: Non
dico tibi usque septies: sed usque septuagies septies.
23 Ideo assimilatum est regnum cælorum homini regi,
qui voluit rationem ponere cum servis suis. 24 Et

cum cœpisset rationem ponere, oblatus est ei unus,
qui debebat ei decem millia talenta. 25 Cum autem
non haberet unde redderet, iussit eum dominus eius
venundari, et uxorem eius, et filios, et omnia quæ
habebat, et reddi. 26 Procidens autem servus ille,
orabat eum, dicens: Patientiam habe in me, et omnia
reddam tibi. 27 Misertus autem dominus servi illius,
dimisit eum, et debitum dimisit ei. 28 Egressus autem
servus ille invenit unum de conservis suis, qui debebat
ei centum denarios: et tenens suffocavit eum, dicens:
Redde quod debes. 29 Et procidens conservus eius,
rogabat eum, dicens: Patientiam habe in me, et omnia
reddam tibi. 30 Ille autem noluit: sed abiit, et misit
eum in carcerem donec redderet debitum. 31 Videntes
autem conservi eius quæ fiebant, contristati sunt
valde: et venerunt, et narraverunt domino suo omnia
quæ facta fuerant. 32 Tunc vocavit illum dominus
suus: et ait illi: Serve nequam, omne debitum dimisi
tibi quoniam rogasti me: 33 nonne ergo oportuit et te
misereri conservi tui, sicut et ego tui misertus sum?
34 Et iratus dominus eius tradidit eum tortoribus,
quoadusque redderet universum debitum. 35 Sic et
Pater meus cælestis faciet vobis, si non remiseritis
unusquisque fratri suo de cordibus vestris.

19 Et factum est, cum consumasset Iesus sermones
istos, migravit a Galilæa, et venit in fines Iudææ
trans Iordanem, 2 et secutæ sunt eum turbæ multæ,
et curavit eos ibi. 3 Et accesserunt ad eum Pharisæi
tentantes eum, et dicentes: Si licet homini dimittere
uxorem suam, quacumque ex causa? 4 Qui respondens,
ait eis: Non legistis, quia qui fecit hominem ab
initio, masculum, et feminam fecit eos? Et dixit: 5
Propter hoc dimittet homo patrem, et matrem, et
adhærebit uxori suæ, et erunt duo in carne una. 6
Itaque iam non sunt duo, sed una caro. Quod ergo
Deus coniunxit, homo non separet. 7 Dicunt illi:
Quid ergo Moyses mandavit dare libellum repudii, et
dimittere? 8 Ait illis: Quoniam Moyses ad duritiam
cordis vestri permisit vobis dimittere uxores vestras:
ab initio autem non fuit sic. 9 Dico autem vobis,
quia quicumque dimiserit uxorem suam, nisi ob
fornicationem, et aliam duxerit, mœchatur: et qui
dimissam duxerit, mœchatur. 10 Dicunt ei discipuli
eius: Si ita est causa hominis cum uxore, non expedit
nubere. 11 Qui dixit illis: Non omnes capiunt verbum
istud, sed quibus datum est. 12 Sunt enim eunuchi,
qui de matris utero sic nati sunt: et sunt eunuchi,
qui facti sunt ab hominibus: et sunt eunuchi, qui
seipsos castraverunt propter regnum cælorum. Qui
potest capere capiat. 13 Tunc oblati sunt ei parvuli,
ut manus eis imponeret, et oraret. Discipuli autem
increpabant eos. 14 Iesus vero ait eis: Sinite parvulos,
et nolite eos prohibere ad me venire: talium est enim
regnum cælorum. 15 Et cum imposuisset eis manus,
abiit inde. 16 Et ecce unus accedens, ait illi: Magister
bone, quid boni faciam ut habeam vitam æternam?
(aiōnios g166) 17 Qui dixit ei: Quid me interrogas de
bono? Unus est bonus, Deus. Si autem vis ad vitam
ingredi, serva mandata. 18 Dicit illi: Quæ? Iesus autem
dixit: Non homicidium facies: Non adulterabis: Non
facies furtum: Non falsum testimonium dices: 19
Honora patrem tuum, et matrem tuam, et diliges
proximum tuum sicut teipsum. 20 Dicit illi adolescens:
Omnia hæc custodivi a iuventute mea, quid adhuc
mihi deest? 21 Ait illi Iesus: Si vis perfectus esse,
vade, vende quæ habes, et da pauperibus, et habebis
thesaurum in cælo: et veni, sequere me. 22 Cum
audisset autem adolescens verbum, abiit tristis: erat
enim habens multas possessiones. 23 Iesus autem dixit
discipulis suis: Amen dico vobis, quia dives difficile
intrabit in regnum cælorum. 24 Et iterum dico vobis:
Facilius est camelum per foramen acus transire, quam
divitem intrare in regnum cælorum. 25 Auditis autem
his, discipuli mirabantur valde, dicentes: Quis ergo
poterit salvus esse? 26 Aspiciens autem Iesus, dixit
illis: Apud homines hoc impossibile est: apud Deum
autem omnia possibilia sunt. 27 Tunc respondens
Petrus, dixit ei: Ecce nos reliquimus omnia, et secuti
sumus te: quid ergo erit nobis? 28 Iesus autem dixit
illis: Amen dico vobis, quod vos, qui secuti estis me,
in regeneratione cum sederit Filius hominis in sede
maiestatis suæ, sedebitis et vos super sedes duodecim,
iudicantes duodecim tribus Israel. 29 Et omnis, qui
reliquerit domum, vel fratres, aut sorores, aut patrem,
aut matrem, aut uxorem, aut filios, aut agros propter
nomen meum, centuplum accipiet, et vitam æternam
possidebit. (aiōnios g166) 30 Multi autem erunt primi
novissimi, et novissimi primi.

20 Simile est regnum cælorum homini patrifamilias,
qui exiit primo mane conducere operarios in
vineam suam. 2 Conventione autem facta cum
operariis ex denario diurno, misit eos in vineam suam.
3 Et egressus circa horam tertiam, vidit alios stantes in
foro otiosos, 4 et dixit illis: Ite et vos in vineam meam,
et quod iustum fuerit dabo vobis. 5 Illi autem abierunt.
Iterum autem exiit circa sextam et nonam horam: et
fecit similiter. 6 Circa undecimam vero exiit, et invenit
alios stantes, et dicit illis: Quid hic statis tota die otiosi?
7 Dicunt ei: Quia nemo nos conduxit. Dicit illis: Ite et
vos in vineam meam. 8 Cum sero autem factum esset,
dicit dominus vineæ procuratori suo: Voca operarios,
et redde illis mercedem incipiens a novissimis usque
ad primos. 9 Cum venissent ergo qui circa undecimam
horam venerant, acceperunt singulos denarios. 10
Venientes autem et primi, arbitrati sunt quod plus
essent accepturi: acceperunt autem et ipsi singulos
denarios. 11 Et accipientes murmurabant adversus
patremfamilias, 12 dicentes: Hi novissimi una hora
fecerunt, et pares illos nobis fecisti, qui portavimus
pondus diei, et æstus. 13 At ille respondens uni
eorum, dixit: Amice non facio tibi iniuriam: nonne
ex denario convenisti mecum? 14 Tolle quod tuum
est, et vade: volo autem et huic novissimo dare sicut
et tibi. 15 Aut non licet mihi quod volo, facere? An
oculus tuus nequam est, quia ego bonus sum? 16
Sic erunt novissimi primi, et primi novissimi. Multi
enim sunt vocati, pauci vero electi. 17 Et ascendens
Iesus Ierosolymam, assumpsit duodecim discipulos
secreto, et ait illis: 18 Ecce ascendimus Ierosolymam,
et Filius hominis tradetur principibus sacerdotum, et
Scribis, et condemnabunt eum morte, 19 et tradent
eum Gentibus ad illudendum, et flagellandum, et
crucifigendum, et tertia die resurget. 20 Tunc accessit
ad eum mater filiorum Zebedæi cum filiis suis, adorans
et petens aliquid ab eo. 21 Qui dixit ei: Quid vis? Ait illi:
Dic ut sedeant hi duo filii mei, unus ad dexteram tuam,
et unus ad sinistram in regno tuo. 22 Respondens
autem Iesus, dixit: Nescitis quid petatis. Potestis
bibere calicem, quem ego bibiturus sum? Dicunt ei:
Possumus. 23 Ait illis: Calicem quidem meum bibetis:
sedere autem ad dexteram meam vel sinistram non
est meum dare vobis, sed quibus paratum est a Patre
meo. 24 Et audientes decem, indignati sunt de duobus
fratribus. 25 Iesus autem vocavit eos ad se, et ait: Scitis
quia principes Gentium dominantur eorum: et qui
maiores sunt, potestatem exercent in eos. 26 Non ita
erit inter vos: sed quicumque voluerit inter vos maior
fieri, sit vester minister: 27 et qui voluerit inter vos
primus esse, erit vester servus. 28 Sicut Filius hominis
non venit ministrari, sed ministrare, et dare animam
suam, redemptionem pro multis. 29 Et egredientibus
illis ab Iericho, secuta est eum turba multa, 30 et ecce
duo cæci sedentes secus viam, audierunt, quia Iesus
transiret: et clamaverunt, dicentes: Domine miserere
nostri, fili David. 31 Turba autem increpabat eos ut
tacerent. At illi magis clamabant, dicentes: Domine,
miserere nostri, fili David. 32 Et stetit Iesus, et vocavit
eos, et ait: Quid vultis ut faciam vobis? 33 Dicunt
illi: Domine, ut aperiantur oculi nostri. 34 Misertus
autem eorum Iesus, tetigit oculos eorum. Et confestim
viderunt, et secuti sunt eum.

21 Et cum appropinquassent Ierosolymis, et
venissent Bethphage ad Montem Oliveti: tunc
Iesus misit duos discipulos, 2 dicens eis: Ite in
castellum, quod contra vos est, et statim invenietis
asinam alligatam, et pullum cum ea: solvite, et
adducite mihi: 3 et si quis vobis aliquid dixerit, dicite
quia Dominus his opus habet: et confestim dimittet
eos. 4 Hoc autem totum factum est, ut adimpleretur
quod dictum est per prophetam, dicentem: 5 Dicite
filiæ Sion: Ecce Rex tuus venit tibi mansuetus, sedens
super asinam, et pullum filium subiugalis. 6 Euntes
autem discipuli fecerunt sicut præcepit illis Iesus. 7 Et
adduxerunt asinam, et pullum: et imposuerunt super
eos vestimenta sua, et eum desuper sedere fecerunt.
8 Plurima autem turba straverunt vestimenta sua
in via: alii autem cædebant ramos de arboribus, et
sternebant in via: 9 turbæ autem, quæ præcedebant,
et quæ sequebantur, clamabant, dicentes: Hosanna
Filio David: benedictus, qui venit in nomine Domini:
hosanna in altissimis. 10 Et cum intrasset Ierosolymam,
commota est universa civitas, dicens: Quis est hic?
11 Populi autem dicebant: Hic est Iesus Propheta a
Nazareth Galilææ. 12 Et intravit Iesus in templum Dei,
et eiiciebat omnes vendentes, et ementes in templo,
et mensas numulariorum, et cathedras vendentium
columbas evertit: 13 et dicit eis: Scriptum est: Domus

mea domus orationis vocabitur: vos autem fecistis
illam speluncam latronum. 14 Et accesserunt ad eum
cæci, et claudi in templo: et sanavit eos. 15 Videntes
autem principes sacerdotum, et Scribæ mirabilia,
quæ fecit, et pueros clamantes in templo, et dicentes:
Hosanna Filio David: indignati sunt, 16 et dixerunt
ei: Audis quid isti dicunt? Iesus autem dixit eis:
Utique. Numquam legistis: Quia ex ore infantium, et
lactentium perfecisti laudem? 17 Et relictis illis, abiit
foras extra Civitatem in Bethaniam: ibique mansit.
18 Mane autem revertens in Civitatem, esuriit. 19
Et videns fici arborem unam secus viam, venit ad
eam: et nihil invenit in ea nisi folia tantum, et ait illi:
Numquam ex te fructus nascatur in sempiternum.
Et arefacta est continuo ficulnea. (aiōn g165) 20 Et
videntes discipuli, mirati sunt, dicentes: Quomodo
continuo aruit? 21 Respondens autem Iesus, ait
eis: Amen dico vobis, si habueritis fidem, et non
hæsitaveritis, non solum de ficulnea facietis, sed et si
monti huic dixeritis, Tolle, et iacta te in mare, fiet. 22
Et omnia quæcumque petieritis in oratione credentes,
accipietis. 23 Et cum venisset in templum, accesserunt
ad eum docentem, principes sacerdotum, et seniores
populi, dicentes: In qua potestate hæc facis? Et quis
tibi dedit hanc potestatem? 24 Respondens Iesus
dixit eis: Interrogabo vos et ego unum sermonem:
quem si dixeritis mihi, et ego vobis dicam in qua
potestate hæc facio. 25 Baptismus Ioannis unde erat?
e cælo, an ex hominibus? At illi cogitabant inter
se, dicentes: 26 Si dixerimus, e cælo, dicet nobis:
Quare ergo non credidistis illi? Si autem dixerimus, ex
hominibus, timemus turbam: omnes enim habebant
Ioannem sicut prophetam. 27 Et respondentes Iesu,
dixerunt: Nescimus. Ait illis et ipse: Nec ego dico
vobis in qua potestate hæc facio. 28 Quid autem
vobis videtur? Homo quidam habebat duos filios, et
accedens ad primum, dixit: Fili, vade hodie, operare in
vinea mea. 29 Ille autem respondens, ait: Nolo. Postea
autem, pœnitentia motus, abiit. 30 Accedens autem
ad alterum, dixit similiter. At ille respondens, ait: Eo,
domine, et non ivit. 31 Quis ex duobus fecit voluntatem
patris? Dicunt ei: Primus. Dicit illis Iesus: Amen dico
vobis, quia publicani, et meretrices præcedent vos
in regnum Dei. 32 Venit enim ad vos Ioannes in via
iustitiæ, et non credidistis ei. Publicani autem, et
meretrices crediderunt ei: vos autem videntes nec
pœnitentiam habuistis postea, ut crederetis ei. 33
Aliam parabolam audite: Homo erat paterfamilias,
qui plantavit vineam, et sepem circumdedit ei, et
fodit in ea torcular, et ædificavit turrim, et locavit
eam agricolis, et peregre profectus est. 34 Cum autem
tempus fructuum appropinquasset, misit servos suos
ad agricolas, ut acciperent fructus eius. 35 Et agricolæ,
apprehensis servis eius, alium ceciderunt, alium
occiderunt, alium vero lapidaverunt. 36 Iterum misit
alios servos plures prioribus, et fecerunt illis similiter.
37 Novissime autem misit ad eos filium suum, dicens:
Verebuntur filium meum. 38 Agricolæ autem videntes
filium, dixerunt intra se: Hic est hæres, venite,
occidamus eum, et habebimus hereditatem eius. 39
Et apprehensum eum eiecerunt extra vineam, et
occiderunt. 40 Cum ergo venerit dominus vineæ, quid
faciet agricolis illis? 41 Aiunt illi: Malos male perdet:
et vineam suam locabit aliis agricolis, qui reddant ei
fructum temporibus suis. 42 Dicit illis Iesus: Numquam
legistis in Scripturis: Lapidem, quem reprobaverunt
ædificantes, hic factus est in caput anguli. A Domino
factum est istud, et est mirabile in oculis nostris: 43
ideo dico vobis, quia auferetur a vobis regnum Dei, et
dabitur genti facienti fructus eius. 44 Et qui ceciderit
super lapidem istum, confringetur: super quem vero
ceciderit, conteret eum. 45 Et cum audissent principes
sacerdotum, et Pharisæi parabolas eius, cognoverunt
quod de ipsis diceret. 46 Et quærentes eum tenere,
timuerunt turbas: quoniam sicut prophetam eum
habebant.

22 Et respondens Iesus, dixit iterum in parabolis
eis, dicens: 2 Simile factum est regnum cælorum
homini regi, qui fecit nuptias filio suo. 3 Et misit
servos suos vocare invitatos ad nuptias, et nolebant
venire. 4 Iterum misit alios servos, dicens: Dicite
invitatis: Ecce prandium meum paravi, tauri mei, et
altilia occisa sunt, et omnia parata: venite ad nuptias.
5 Illi autem neglexerunt: et abierunt, alius in villam
suam, alius vero ad negotiationem suam: 6 reliqui
vero tenuerunt servos eius, et contumeliis affectos
occiderunt. 7 Rex autem cum audisset, iratus est: et
missis exercitibus suis, perdidit homicidas illos, et
civitatem illorum succendit. 8 Tunc ait servis suis:

Nuptiæ quidem paratæ sunt, sed qui invitati erant,
non fuerunt digni. 9 Ite ergo ad exitus viarum, et
quoscumque inveneritis, vocate ad nuptias. 10 Et
egressi servi eius in vias, congregaverunt omnes,
quos invenerunt, malos et bonos: et impletæ sunt
nuptiæ discumbentium. 11 Intravit autem rex ut
viderent discumbentes, et vidit ibi hominem non
vestitum veste nuptiali. 12 Et ait illi: Amice, quomodo
huc intrasti non habens vestem nuptialem? At ille
obmutuit. 13 Tunc dicit rex ministris: Ligatis manibus,
et pedibus eius, mittite eum in tenebras exteriores:
ibi erit fletus, et stridor dentium. 14 Multi enim sunt
vocati, pauci vero electi. 15 Tunc abeuntes Pharisæi,
consilium inierunt ut caperent eum in sermone.
16 Et mittunt ei discipulos suos cum Herodianis
dicentes: Magister, scimus quia verax es, et viam
Dei in veritate doces, et non est tibi cura de aliquo:
non enim respicis personam hominum: 17 dic ergo
nobis quid tibi videtur? licet censum dare Cæsari,
an non? 18 Cognita autem Iesus nequitia eorum,
ait: Quid me tentatis hypocritæ? 19 Ostendite mihi
numisma census. At illi obtulerunt ei denarium. 20 Et
ait illis Iesus: Cuius est imago hæc, et superscriptio?
21 Dicunt ei: Cæsaris. Tunc ait illis: Reddite ergo quæ
sunt Cæsaris, Cæsari: et quæ sunt Dei, Deo. 22 Et
audientes mirati sunt, et relicto eo abierunt. 23 In illo
die accesserunt ad eum Sadducæi, qui dicunt non esse
resurrectionem: et interrogaverunt eum, 24 dicentes:
Magister, Moyses dixit: Si quis mortuus fuerit non
habens filium, ut ducat frater eius uxorem illius, et
suscitet semen fratri suo. 25 Erant autem apud nos
septem fratres: et primus, uxore ducta, defunctus est:
et non habens semen, reliquit uxorem suam fratri suo.
26 Similiter secundus, et tertius usque ad septimum.
27 Novissime autem omnium et mulier defuncta est.
28 In resurrectione ergo cuius erit de septem uxor?
omnes enim habuerunt eam. 29 Respondens autem
Iesus, ait illis: Erratis nescientes Scripturas, neque
virtutem Dei. 30 In resurrectione enim neque nubent,
neque nubentur: sed erunt sicut Angeli Dei in cælo.
31 De resurrectione autem mortuorum non legistis
quod dictum est a Deo dicente vobis: 32 Ego sum
Deus Abraham, et Deus Isaac, et Deus Iacob? Non
est Deus mortuorum, sed viventium. 33 Et audientes
turbæ, mirabantur in doctrina eius. 34 Pharisæi autem
audientes quod silentium imposuisset Sadducæis,
convenerunt in unum: 35 et interrogavit eum unus ex
eis legis doctor, tentans eum: 36 Magister, quod est
mandatum magnum in lege? 37 Ait illi Iesus: Diliges
Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et in tota
anima tua, et in tota mente tua. 38 Hoc est maximum,
et primum mandatum. 39 Secundum autem simile est
huic: Diliges proximum tuum, sicut teipsum. 40 In his
duobus mandatis universa lex pendet, et prophetæ. 41
Congregatis autem Pharisæis, interrogavit eos Iesus,
42 dicens: Quid vobis videtur de Christo? cuius filius
est? Dicunt ei: David. 43 Ait illis: Quomodo ergo
David in Spiritu vocat eum Dominum, dicens: 44 Dixit
Dominus Domino meo: sede a dextris meis, donec
ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum? 45
Si ergo David vocat eum Dominum, quomodo filius
eius est? 46 Et nemo poterat ei respondere verbum:
neque ausus fuit quisquam ex illa die eum amplius
interrogare.

23 Tunc Iesus locutus est ad turbas, et ad discipulos
suos, 2 dicens: Super cathedram Moysi sederunt
Scribæ, et Pharisæi. 3 Omnia ergo quæcumque
dixerint vobis, servate, et facite: secundum opera
vero eorum nolite facere: dicunt enim, et non faciunt.
4 Alligant enim onera gravia, et importabilia, et
imponunt in humeros hominum: digito autem suo
nolunt ea movere. 5 Omnia vero opera sua faciunt ut
videantur ab hominibus: dilatant enim phylacteria
sua, et magnificant fimbrias. 6 Amant autem primos
recubitus in cœnis, et primas cathedras in synagogis,
7 et salutationes in foro, et vocari ab hominibus
Rabbi. 8 Vos autem nolite vocari Rabbi. Unus est enim
Magister vester, omnes autem vos fratres estis. 9 Et
patrem nolite vocare vobis super terram: unus est
enim Pater vester, qui in cælis est. 10 Nec vocemini
magistri: quia Magister vester unus est, Christus. 11 Qui
maior est vestrum, erit minister vester. 12 Qui autem
se exaltaverit, humiliabitur: et qui se humiliaverit,
exaltabitur. 13 Væ autem vobis Scribæ, et Pharisæi
hypocritæ: quia clauditis regnum cælorum ante
homines. Vos enim non intratis, nec introeuntes sinitis
intrare. 14 Væ vobis Scribæ, et Pharisæi hypocritæ:
quia comeditis domos viduarum, orationes longas
orantes: propter hoc amplius accipietis iudicium. 15

Væ vobis Scribæ, et Pharisæi hypocritæ: quia circuitis
mare, et aridam, ut faciatis unum proselytum: et
cum fuerit factus, facitis eum filium Gehennæ duplo
quam vos. (Geenna g1067) 16 Væ vobis duces cæci, qui
dicitis: Quicumque iuraverit per templum, nihil est:
qui autem iuraverit in auro templi, debet. 17 Stulti
et cæci: Quid enim maius est, aurum, an templum,
quod sanctificat aurum? 18 Et quicumque iuraverit in
altari, nihil est: quicumque autem iuraverit in dono,
quod est super illud, debet. 19 Cæci: quid enim maius
est, donum, an altare, quod sanctificat donum? 20 Qui
ergo iurat in altari, iurat in eo, et in omnibus quæ
super illud sunt. 21 Et quicumque iuraverit in templo,
iurat in illo, et in eo, qui habitat in ipso: 22 et qui iurat
in cælo, iurat in throno Dei, et in eo, qui sedet super
eum. 23 Væ vobis Scribæ, et Pharisæi hypocritæ:
qui decimatis mentham, et anethum, et cyminum,
et reliquistis quæ graviora sunt legis, iudicium, et
misericordiam, et fidem. Hæc oportuit facere, et illa
non omittere. 24 Duces cæci, excolantes culicem,
camelum autem glutientes. 25 Væ vobis Scribæ,
et Pharisæi hypocritæ, quia mundatis quod deforis
est calicis, et paropsidis: intus autem pleni estis
rapina, et immunditia. 26 Pharisæe cæce, munda prius
quod intus est calicis, et paropsidis, ut fiat id, quod
deforis est, mundum. 27 Væ vobis Scribæ, et Pharisæi
hypocritæ: quia similes estis sepulchris dealbatis, quæ
aforis parent hominibus speciosa, intus vero pleni
sunt ossibus mortuorum, et omni spurcitia. 28 Sic
et vos aforis quidem paretis hominibus iusti: intus
autem pleni estis hypocrisi, et iniquitate. 29 Væ vobis
Scribæ, et Pharisæi hypocritæ, qui ædificatis sepulchra
prophetarum, et ornatis monumenta iustorum, 30
et dicitis: Si fuissemus in diebus patrum nostrorum,
non essemus socii eorum in sanguine prophetarum.
31 Itaque testimonio estis vobismetipsis, quia filii
estis eorum, qui prophetas occiderunt. 32 Et vos
implete mensuram patrum vestrorum. 33 Serpentes
genimina viperarum, quomodo fugietis a iudicio
Gehennæ? (Geenna g1067) 34 Ideo ecce ego mitto ad vos
prophetas, et sapientes, et scribas, et ex illis occidetis,
et crucifigetis, et ex eis flagellabitis in synagogis
vestris, et persequemini de civitate in civitatem: 35 ut
veniat super vos omnis sanguis iustus, qui effusus
est super terram, a sanguine Abel iusti usque ad
sanguinem Zachariæ, filii Barachiæ, quem occidistis
inter templum et altare. 36 Amen dico vobis, venient
hæc omnia super generationem istam. 37 Ierusalem,
Ierusalem, quæ occidis prophetas, et lapidas eos, qui
ad te missi sunt: quoties volui congregare filios tuos,
quemadmodum gallina congregat pullos suos sub
alas, et noluisti? 38 Ecce relinquetur vobis domus
vestra deserta. 39 Dico enim vobis, non me videbitis
amodo, donec dicatis: Benedictus, qui venit in nomine
Domini.

24 Et egressus Iesus de templo, ibat. Et accesserunt
discipuli eius, ut ostenderent ei ædificationes
templi. 2 Ipse autem respondens dixit illis: Videtis hæc
omnia? Amen dico vobis, non relinquetur hic lapis
super lapidem, qui non destruatur. 3 Sedente autem
eo super Montem Oliveti, accesserunt ad eum discipuli
secreto, dicentes: Dic nobis, quando hæc erunt? et
quod signum adventus tui, et consummationis sæculi?
(aiōn g165) 4 Et respondens Iesus, dixit eis: Videte ne
quis vos seducat. 5 Multi enim venient in nomine
meo, dicentes: Ego sum Christus: et multos seducent.
6 Audituri enim estis prælia, et opiniones præliorum.
Videte ne turbemini. Oportet enim hæc fieri, sed
nondum est finis. 7 Consurget enim gens in gentem,
et regnum in regnum, et erunt pestilentiæ, et fames,
et terræmotus per loca. 8 Hæc autem omnia initia
sunt dolorum. 9 Tunc tradent vos in tribulationem,
et occident vos: et eritis odio omnibus gentibus
propter nomen meum. 10 Et tunc scandalizabuntur
multi, et invicem tradent, et odio habebunt invicem.
11 Et multi pseudoprophetæ surgent, et seducent
multos. 12 Et quoniam abundavit iniquitas, refrigescet
caritas multorum. 13 Qui autem perseveraverit usque
in finem, hic salvus erit. 14 Et prædicabitur hoc
Evangelium regni in universo orbe, in testimonium
omnibus gentibus: et tunc veniet consummatio. 15
Cum ergo videritis abominationem desolationis, quæ
dicta est a Daniele propheta, stantem in loco sancto,
qui legit, intelligat: 16 tunc qui in Iudæa sunt, fugiant
ad montes: 17 et qui in tecto, non descendat tollere
aliquid de domo sua: 18 et qui in agro, non revertatur
tollere tunicam suam. 19 Væ autem prægnantibus, et
nutrientibus in illis diebus. 20 Orate autem ut non
fiat fuga vestra in hieme, vel sabbato. 21 Erit enim

tunc tribulatio magna, qualis non fuit ab initio mundi
usque modo, neque fiet. 22 Et nisi breviati fuissent
dies illi, non fieret salva omnis caro: sed propter
electos breviabuntur dies illi. 23 Tunc si quis vobis
dixerit: Ecce hic est Christus, aut illic: nolite credere.
24 Surgent enim pseudochristi, et pseudoprophetæ: et
dabunt signa magna, et prodigia, ita ut in errorem
inducantur (si fieri potest) etiam electi. 25 Ecce
prædixi vobis. 26 Si ergo dixerint vobis, Ecce in deserto
est, nolite exire: Ecce in penetralibus, nolite credere.
27 Sicut enim fulgur exit ab Oriente, et paret usque
in Occidentem: ita erit et adventus Filii hominis. 28
Ubicumque fuerit corpus, illic congregabuntur et
aquilæ. 29 Statim autem post tribulationem dierum
illorum sol obscurabitur, et luna non dabit lumen
suum, et stellæ cadent de cælo, et virtutes cælorum
commovebuntur: 30 et tunc parebit signum Filii
hominis in cælo: et tunc plangent omnes tribus terræ:
et videbunt Filium hominis venientem in nubibus cæli
cum virtute multa, et maiestate. 31 Et mittet Angelos
suos cum tuba, et voce magna: et congregabunt
electos eius a quattuor ventis, a summis cælorum
usque ad terminos eorum. 32 Ab arbore autem fici
discite parabolam: cum iam ramus eius tener fuerit, et
folia nata, scitis quia prope est æstas: 33 ita et vos cum
videritis hæc omnia, scitote quia prope est in ianuis.
34 Amen dico vobis, quia non præteribit generatio hæc,
donec omnia hæc fiant. 35 Cælum, et terra transibunt,
verba autem mea non præteribunt. 36 De die autem
illa, et hora nemo scit, neque Angeli cælorum, nisi
solus Pater. 37 Sicut autem in diebus Noe, ita erit et
adventus Filii hominis. 38 Sicut enim erant in diebus
ante diluvium comedentes et bibentes, nubentes et
nuptum tradentes, usque ad eum diem, quo intravit
Noe in arcam, 39 et non cognoverunt donec venit
diluvium, et tulit omnes: ita erit et adventus Filii
hominis. 40 Tunc duo erunt in agro: unus assumetur,
et unus relinquetur. 41 Duæ molentes in mola: una
assumetur, et una relinquetur. 42 Vigilate ergo, quia
nescitis qua hora Dominus vester venturus sit. 43
Illud autem scitote, quoniam si sciret paterfamilias
qua hora fur venturus esset, vigilaret utique, et non
sineret perfodi domum suam. 44 Ideo et vos estote
parati: quia qua nescitis hora Filius hominis venturus
est. 45 Quis, putas, est fidelis servus, et prudens, quem
constituit dominus suus super familiam suam, ut det
illis cibum in tempore? 46 Beatus ille servus, quem
cum venerit dominus eius, invenerit sic facientem.
47 Amen dico vobis, quoniam super omnia bona sua
constituet eum. 48 Si autem dixerit malus servus ille
in corde suo: Moram fecit dominus meus venire: 49 et
cœperit percutere conservos suos, manducet autem,
et bibat cum ebriosis: 50 veniet dominus servi illius in
die, qua non sperat, et hora, qua ignorat: 51 et dividet
eum, partemque eius ponet cum hypocritis. Illic erit
fletus, et stridor dentium.

25 Tunc simile erit regnum cælorum decem
virginibus: quæ accipientes lampades suas
exierunt obviam sponso, et sponsæ. 2 Quinque autem
ex eis erant fatuæ, et quinque prudentes: 3 sed
quinque fatuæ, acceptis lampadibus, non sumpserunt
oleum secum: 4 prudentes vero acceperunt oleum in
vasis suis cum lampadibus. 5 Moram autem faciente
sponso, dormitaverunt omnes et dormierunt. 6 Media
autem nocte clamor factus est: Ecce sponsus venit,
exite obviam ei. 7 Tunc surrexerunt omnes virgines
illæ, et ornaverunt lampades suas. 8 Fatuæ autem
sapientibus dixerunt: Date nobis de oleo vestro:
quia lampades nostræ extinguuntur. 9 Responderunt
prudentes, dicentes: Ne forte non sufficiat nobis, et
vobis, ite potius ad vendentes, et emite vobis. 10 Dum
autem irent emere, venit sponsus: et quæ paratæ
erant, intraverunt cum eo ad nuptias, et clausa est
ianua. 11 Novissime vero veniunt et reliquæ virgines,
dicentes: Domine, Domine, aperi nobis. 12 At ille
respondens, ait: Amen dico vobis, nescio vos. 13
Vigilate itaque, quia nescitis diem, neque horam. 14
Sicut enim homo peregre proficiscens, vocavit servos
suos, et tradidit illis bona sua. 15 Et uni dedit quinque
talenta, alii autem duo, alii vero unum, unicuique
secundum propriam virtutem, et profectus est statim.
16 Abiit autem qui quinque talenta acceperat, et
operatus est in eis, et lucratus est alia quinque. 17
Similiter et qui duo acceperat, lucratus est alia duo.
18 Qui autem unum acceperat, abiens fodit in terram,
et abscondit pecuniam domini sui. 19 Post multum
vero temporis venit dominus servorum illorum, et
posuit rationem cum eis. 20 Et accedens qui quinque
talenta acceperat, obtulit alia quinque talenta, dicens:

Domine, quinque talenta tradidisti mihi, ecce alia
quinque superlucratus sum. 21 Ait illi dominus eius:
Euge serve bone, et fidelis, quia super pauca fuisti
fidelis, super multa te constituam, intra in gaudium
domini tui. 22 Accessit autem et qui duo talenta
acceperat, et ait: Domine, duo talenta tradidisti mihi,
ecce alia duo lucratus sum. 23 Ait illi dominus eius:
Euge serve bone, et fidelis, quia super pauca fuisti
fidelis, super multa te constituam, intra in gaudium
domini tui. 24 Accedens autem et qui unum talentum
acceperat, ait: Domine, scio quia homo durus es, metis
ubi non seminasti, et congregas ubi non sparsisti: 25
et timens abii, et abscondi talentum tuum in terra:
ecce habes quod tuum est. 26 Respondens autem
dominus eius, dixit ei: Serve male, et piger, sciebas
quia meto ubi non semino, et congrego ubi non
sparsi: 27 oportuit ergo te committere pecuniam
meam numulariis, et veniens ego recepissem utique
quod meum est cum usura. 28 Tollite itaque ab eo
talentum, et date ei, qui habet decem talenta. 29 Omni
enim habenti dabitur, et abundabit: ei autem, qui non
habet, et quod videtur habere, auferetur ab eo. 30 Et
inutilem servum eiicite in tenebras exteriores: illic
erit fletus, et stridor dentium. 31 Cum autem venerit
Filius hominis in maiestate sua, et omnes angeli cum
eo, tunc sedebit super sedem maiestatis suæ: 32 et
congregabuntur ante eum omnes gentes, et separabit
eos ab invicem, sicut pastor segregat oves ab hœdis:
33 et statuet oves quidem a dextris suis, hœdos autem
a sinistris. 34 Tunc dicet Rex his, qui a dextris eius
erunt: Venite benedicti Patris mei, possidete paratum
vobis regnum a constitutione mundi. 35 Esurivi enim,
et dedistis mihi manducare: sitivi, et dedistis mihi
bibere: hospes eram, et collegistis me: 36 nudus, et
cooperuistis me: infirmus, et visitastis me: in carcere
eram, et venistis ad me. 37 Tunc respondebunt ei iusti,
dicentes: Domine, quando te vidimus esurientem,
et pavimus te: sitientem, et dedimus tibi potum? 38
quando autem te vidimus hospitem, et collegimus
te: aut nudum, et cooperuimus te? 39 aut quando te
vidimus infirmum: aut in carcere, et venimus ad te?
40 Et respondens Rex, dicet illis: Amen dico vobis,
quamdiu fecistis uni ex his fratribus meis minimis,
mihi fecistis. 41 Tunc dicet et his, qui a sinistris
erunt: Discedite a me maledicti in ignem æternum,
qui paratus est diabolo, et angelis eius. (aiōnios g166)
42 Esurivi enim, et non dedistis mihi manducare:
sitivi, et non desistis mihi potum: 43 hospes eram,
et non collegistis me: nudus, et non cooperuistis
me: infirmus, et in carcere, et non visitastis me.
44 Tunc respondebunt ei et ipsi, dicentes: Domine,
quando te vidimus esurientem, aut sitientem, aut
hospitem, aut nudum, aut infirmum, aut in carcere,
et non ministravimus tibi? 45 Tunc respondebit illis
dicens: Amen dico vobis: Quamdiu non fecistis uni
de minoribus his, nec mihi fecistis. 46 Et ibunt hi in
supplicium æternum: iusti autem in vitam æternam.
(aiōnios g166)

26 Et factum est: cum consummasset Iesus sermones
hos omnes, dixit discipulis suis: 2 Scitis quia
post biduum Pascha fiet, et Filius hominis tradetur
ut crucifigatur. 3 Tunc congregati sunt principes
sacerdotum, et seniores populi in atrium principis
sacerdotum, qui dicebatur Caiphas: 4 et consilium
fecerunt ut Iesum dolo tenerent, et occiderent. 5
Dicebant autem: Non in die festo, ne forte tumultus
fieret in populo. 6 Cum autem Iesus esset in Bethania
in domo Simonis leprosi, 7 accessit ad eum mulier
habens alabastrum unguenti pretiosi, et effudit super
caput ipsius recumbentis. 8 Videntes autem discipuli,
indignati sunt dicentes: Ut quid perditio hæc? 9 potuit
enim istud venundari multo, et dari pauperibus. 10
Sciens autem Iesus, ait illis: Quid molesti estis huic
mulieri? Opus enim bonum operata est in me. 11 Nam
semper pauperes habetis vobiscum: me autem non
semper habetis. 12 Mittens enim hæc unguentum
hoc in corpus meum: ad sepeliendum me fecit. 13
Amen dico vobis, ubicumque prædicatum fuerit
hoc Evangelium in toto mundo, dicetur et quod
hæc fecit in memoriam eius. 14 Tunc abiit unus de
duodecim, qui dicebatur Iudas Iscariotes, ad principes
sacerdotum: 15 et ait illis: Quid vultis mihi dare, et
ego vobis eum tradam? At illi constituerunt ei triginta
argenteos. 16 Et exinde quærebat opportunitatem
ut eum traderet. 17 Prima autem die Azymorum
accesserunt discipuli ad Iesum, dicentes: Ubi vis
paremus tibi comedere Pascha? 18 At Iesus dixit: Ite
in civitatem ad quemdam, et dicite ei: Magister dicit:
Tempus meum prope est, apud te facio Pascha cum

discipulis meis. 19 Et fecerunt discipuli sicut constituit
illis Iesus, et paraverunt Pascha. 20 Vespere autem
facto, discumbebat cum duodecim discipulis suis. 21
Et edentibus illis, dixit: Amen dico vobis, quia unus
vestrum me traditurus est. 22 Et contristati valde,
cœperunt singuli dicere: Numquid ego sum Domine?
23 At ipse respondens, ait: Qui intingit mecum manum
in paropside, hic me tradet. 24 Filius quidem hominis
vadit, sicut scriptum est de illo: væ autem homini illi,
per quem Filius hominis tradetur: bonum erat ei, si
natus non fuisset homo ille. 25 Respondens autem
Iudas, qui tradidit eum, dixit: Numquid ego sum
Rabbi? Ait illi: Tu dixisti. 26 Cœnantibus autem eis,
accepit Iesus panem, et benedixit, ac fregit, deditque
discipulis suis, et ait: Accipite, et comedite: hoc est
corpus meum. 27 Et accipiens calicem gratias egit:
et dedit illis, dicens: Bibite ex hoc omnes. 28 Hic est
enim sanguis meus Novi Testamenti, qui pro multis
effundetur in remissionem peccatorum. 29 Dico autem
vobis: non bibam amodo de hoc genimine vitis usque
in diem illum, cum illud bibam vobiscum novum
in regno Patris mei. 30 Et hymno dicto, exierunt in
Montem Oliveti. 31 Tunc dicit illis Iesus: Omnes vos
scandalum patiemini in me, in ista nocte. Scriptum
est enim: Percutiam pastorem, et dispergentur oves
gregis. 32 Postquam autem resurrexero, præcedam
vos in Galilæam. 33 Respondens autem Petrus, ait illi:
Et si omnes scandalizati fuerint in te, ego numquam
scandalizabor. 34 Ait illi Iesus: Amen dico tibi, quia in
hac nocte, antequam gallus cantet, ter me negabis.
35 Ait illi Petrus: Etiamsi oportuerit me mori tecum,
non te negabo. Similiter et omnes discipuli dixerunt.
36 Tunc venit Iesus cum illis in villam, quæ dicitur
Gethsemani, et dixit discipulis suis: Sedete hic donec
vadam illuc, et orem. 37 Et assumpto Petro, et duobus
filiis Zebedæi, cœpit contristari et mœstus esse. 38
Tunc ait illis: Tristis est anima mea usque ad mortem:
sustinete hic, et vigilate mecum. 39 Et progressus
pusillum, procidit in faciem suam, orans, et dicens:
Pater mi, si possibile est, transeat a me calix iste.
Verumtamen non sicut ego volo, sed sicut tu. 40 Et
venit ad discipulos suos, et invenit eos dormientes, et
dicit Petro: Sic non potuistis una hora vigilare mecum?
41 Vigilate, et orate ut non intretis in tentationem.
Spiritus quidem promptus est, caro autem infirma. 42
Iterum secundo abiit, et oravit, dicens: Pater mi, si non
potest hic calix transire nisi bibam illum, fiat voluntas
tua. 43 Et venit iterum, et invenit eos dormientes:
erant enim oculi eorum gravati. 44 Et relictis illis,
iterum abiit, et oravit tertio, eumdem sermonem
dicens. 45 Tunc venit ad discipulos suos, et dicit illis:
Dormite iam, et requiescite: ecce appropinquavit
hora, et Filius hominis tradetur in manus peccatorum.
46 Surgite eamus: ecce appropinquavit qui me tradet.
47 Adhuc eo loquente, ecce Iudas unus de duodecim
venit, et cum eo turba multa cum gladiis, et fustibus,
missi a principibus sacerdotum, et senioribus populi.
48 Qui autem tradidit eum, dedit illis signum, dicens:
Quemcumque osculatus fuero, ipse est, tenete eum.
49 Et confestim accedens ad Iesum, dixit: Ave Rabbi. Et
osculatus est eum. 50 Dixitque illi Iesus: Amice, ad
quid venisti? Tunc accesserunt, et manus iniecerunt
in Iesum, et tenuerunt eum. 51 Et ecce unus ex his, qui
erant cum Iesu, extendens manum, exemit gladium
suum, et percutiens servum principis sacerdotum
amputavit auriculam eius. 52 Tunc ait illi Iesus:
Converte gladium tuum in locum suum. Omnes
enim, qui acceperint gladium, gladio peribunt. 53
An putas, quia non possum rogare Patrem meum, et
exhibebit mihi modo plusquam duodecim legiones
angelorum? 54 Quomodo ergo implebuntur Scripturæ,
quia sic oportet fieri? 55 In illa hora dixit Iesus
turbis: Tamquam ad latronem existis cum gladiis,
et fustibus comprehendere me: quotidie apud vos
sedebam docens in templo, et non me tenuistis.
56 Hoc autem totum factum est, ut adimplerentur
Scripturæ prophetarum. Tunc discipuli omnes, relicto
eo, fugerunt. 57 At illi tenentes Iesum, duxerunt ad
Caipham principem sacerdotum, ubi Scribæ et seniores
convenerant. 58 Petrus autem sequebatur eum a longe,
usque in atrium principis sacerdotum. Et ingressus
intro, sedebat cum ministris, ut videret finem. 59
Principes autem sacerdotum, et omne concilium
quærebant falsum testimonium contra Iesum, ut eum
morti traderent: 60 et non invenerunt, cum multi
falsi testes accessissent. Novissime autem venerunt
duo falsi testes, 61 et dixerunt: Hic dixit: Possum
destruere templum Dei, et post triduum reædificare
illud. 62 Et surgens princeps sacerdotum, ait illi: Nihil
respondes ad ea, quæ isti adversum te testificantur?

63 Iesus autem tacebat. Et princeps sacerdotum ait
illi: Adiuro te per Deum vivum, ut dicas nobis si tu
es Christus Filius Dei. 64 Dicit illi Iesus: Tu dixisti.
Verumtamen dico vobis, amodo videbitis Filium
hominis sedentem a dextris virtutis Dei, et venientem
in nubibus cæli. 65 Tunc princeps sacerdotum scidit
vestimenta sua, dicens: Blasphemavit: quid adhuc
egemus testibus? Ecce nunc audistis blasphemiam:
66 Quid vobis videtur? At illi respondentes dixerunt:
Reus est mortis. 67 Tunc expuerunt in faciem eius, et
colaphis eum ceciderunt, alii autem palmas in faciem
eius dederunt, 68 dicentes: Prophetiza nobis Christe,
quis est qui te percussit? 69 Petrus vero sedebat foris
in atrio: et accessit ad eum una ancilla, dicens: Et
tu cum Iesu Galilæo eras. 70 At ille negavit coram
omnibus, dicens: Nescio quid dicis. 71 Exeunte autem
illo ianuam, vidit eum alia ancilla, et ait his, qui erant
ibi: Et hic erat cum Iesu Nazareno. 72 Et iterum negavit
cum iuramento: Quia non novi hominem. 73 Et post
pusillum accesserunt qui stabant, et dixerunt Petro:
Vere et tu ex illis es: nam et loquela tua manifestum
te facit. 74 Tunc cœpit detestari, et iurare quia non
novisset hominem. Et continuo gallus cantavit. 75 Et
recordatus est Petrus verbi Iesu, quod dixerat: Prius
quam gallus cantet, ter me negabis. Et egressus foras,
flevit amare.

27 Mane autem facto, consilium inierunt omnes
principes sacerdotum, et seniores populi
adversus Iesum, ut eum morti traderent. 2 Et
vinctum adduxerunt eum, et tradiderunt Pontio
Pilato præsidi. 3 Tunc videns Iudas, qui eum
tradidit, quod damnatus esset; pœnitentia ductus,
retulit triginta argenteos principibus sacerdotum,
et senioribus, 4 dicens: Peccavi, tradens sanguinem
iustum. At illi dixerunt: Quid ad nos? tu videris. 5
Et proiectis argenteis in templo, recessit: et abiens
laqueo se suspendit. 6 Principes autem sacerdotum,
acceptis argenteis, dixerunt: Non licet eos mittere
in corbonam: quia pretium sanguinis est. 7 Consilio
autem inito, emerunt ex illis agrum figuli, in
sepulturam peregrinorum. 8 Propter hoc vocatus
est ager ille, Haceldama, hoc est, ager sanguinis,
usque in hodiernum diem. 9 Tunc impletum est quod
dictum est per Ieremiam prophetam, dicentem: Et
acceperunt triginta argenteos pretium appretiati,
quem appretiaverunt a filiis Israel: 10 et dederunt
eos in agrum figuli, sicut constituit mihi Dominus. 11
Iesus autem stetit ante præsidem, et interrogavit eum
præses, dicens: Tu es rex Iudæorum? Dicit illi Iesus: Tu
dicis. 12 Et cum accusaretur a principibus sacerdotum,
et senioribus, nihil respondit. 13 Tunc dicit illi Pilatus:
Non audis quanta adversum te dicunt testimonia? 14
Et non respondit ei ad ullum verbum, ita ut miraretur
præses vehementer. 15 Per diem autem sollemnem
consueverat præses populi dimittere unum vinctum,
quem voluissent. 16 Habebat autem tunc vinctum
insignem, qui dicebatur Barrabas. 17 Congregatis
ergo illis dixit Pilatus: Quem vultis dimittam vobis:
Barabbam, an Iesum, qui dicitur Christus? 18 Sciebat
enim quod per invidiam tradidissent eum. 19 Sedente
autem illo pro tribunali, misit ad eum uxor eius,
dicens: Nihil tibi, et iusto illi. Multa enim passa
sum hodie per visum propter eum. 20 Principes
autem sacerdotum, et seniores persuaserunt populis
ut peterent Barabbam, Iesum vero perderent. 21
Respondens autem præses, ait illis: Quem vultis vobis
de duobus dimitti? At illi dixerunt: Barabbam. 22
Dicit illis Pilatus: Quid igitur faciam de Iesu, qui
dicitur Christus? Dicunt omnes: Crucifigatur. 23
Ait illis præses: Quid enim mali fecit? At illi magis
clamabant dicentes: Crucifigatur. 24 Videns autem
Pilatus quia nihil proficeret, sed magis tumultus
fieret: accepta aqua, lavit manus coram populo,
dicens: Innocens ego sum a sanguine iusti huius: vos
videritis. 25 Et respondens universus populus, dixit:
Sanguis eius super nos, et super filios nostros. 26
Tunc dimisit illis Barabbam: Iesum autem flagellatum
tradidit eis ut crucifigeretur. 27 Tunc milites præsidis
suscipientes Iesum in prætorium, congregaverunt
ad eum universam cohortem: 28 et exuentes eum,
chlamydem coccineam circumdederunt ei, 29 et
plectentes coronam de spinis, posuerunt super caput
eius, et arundinem in dextera eius. Et genu flexo
ante eum, illudebant ei, dicentes: Ave Rex Iudæorum.
30 Et expuentes in eum, acceperunt arundinem, et
percutiebant caput eius. 31 Et postquam illuserunt
ei, exuerunt eum chlamyde, et induerunt eum
vestimentis eius, et duxerunt eum ut crucifigerent. 32
Exeuntes autem invenerunt hominem Cyrenæum,

nomine Simonem: hunc angariaverunt ut tolleret
crucem eius. 33 Et venerunt in locum, qui dicitur
Golgotha, quod est Calvariæ locus. 34 Et dederunt ei
vinum bibere cum felle mistum. Et cum gustasset,
noluit bibere. 35 Postquam autem crucifixerunt eum,
diviserunt vestimenta eius, sortem mittentes: ut
impleretur quod dictum est per prophetam dicentem:
Diviserunt sibi vestimenta mea, et super vestem meam
miserunt sortem. 36 Et sedentes servabant eum. 37 Et
imposuerunt super caput eius causam ipsius scriptam:
HIC EST IESUS REX IUDÆORUM. 38 Tunc crucifixi
sunt cum eo duo latrones: unus a dextris, et unus
a sinistris. 39 Prætereuntes autem blasphemabant
eum moventes capita sua, 40 et dicentes: Vah qui
destruis templum Dei, et in triduo illud reædificas:
salva temetipsum: si Filius Dei es, descende de cruce.
41 Similiter et principes sacerdotum illudentes cum
Scribis, et senioribus dicebant: 42 Alios salvos fecit,
seipsum non potest salvum facere: si Rex Israel est,
descendat nunc de cruce, et credimus ei: 43 confidit in
Deo: liberet nunc, si vult eum: dixit enim: Quia Filius
Dei sum. 44 Idipsum autem et latrones, qui crucifixi
erant cum eo, improperabant ei. 45 A sexta autem hora
tenebræ factæ sunt super universam terram usque
ad horam nonam. 46 Et circa horam nonam clamavit
Iesus voce magna, dicens: Eli, Eli, lamma sabacthani?
hoc est: Deus meus, Deus meus ut quid dereliquisti
me? 47 Quidam autem illic stantes, et audientes,
dicebant: Eliam vocat iste. 48 Et continuo currens
unus ex eis acceptam spongiam implevit aceto, et
imposuit arundini, et dabat ei bibere. 49 Ceteri vero
dicebant: Sine videamus an veniat Elias liberans eum.
50 Iesus autem iterum clamans voce magna, emisit
spiritum. 51 Et ecce velum templi scissum est in
duas partes a summo usque deorsum. Et terra mota
est, et petræ scissæ sunt, 52 et monumenta aperta
sunt: et multa corpora sanctorum, qui dormierant,
surrexerunt. 53 Et exeuntes de monumentis post
resurrectionem eius, venerunt in sanctam civitatem,
et apparuerunt multis. 54 Centurio autem, et qui
cum eo erant, custodientes Iesum, viso terræmotu
et his, quæ fiebant, timuerunt valde, dicentes: Vere
Filius Dei erat iste. 55 Erant autem ibi mulieres
multæ a longe, quæ secutæ erant Iesum a Galilæa,
ministrantes ei: 56 inter quas erat Maria Magdalene,
et Maria Iacobi, et Ioseph mater, et mater filiorum
Zebedæi. 57 Cum autem sero factum esset, venit
quidam homo dives ab Arimathæa, nomine Ioseph,
qui et ipse discipulus erat Iesu. 58 Hic accessit ad
Pilatum, et petiit corpus Iesu. Tunc Pilatus iussit reddi
corpus. 59 Et accepto corpore, Ioseph involvit illud
in sindone munda. 60 Et posuit illud in monumento
suo novo, quod exciderat in petra. Et advolvit saxum
magnum ad ostium monumenti, et abiit. 61 Erant
autem ibi Maria Magdalene, et altera Maria, sedentes
contra sepulchrum. 62 Altera autem die, quæ est post
Parasceven, convenerunt principes sacerdotum et
Pharisæi ad Pilatum, 63 dicentes: Domine, recordati
sumus, quia seductor ille dixit adhuc vivens: Post tres
dies resurgam. 64 Iube ergo custodiri sepulchrum
usque in diem tertium: ne forte veniant discipuli eius,
et furentur eum, et dicant plebi: Surrexit a mortuis: et
erit novissimus error peior priore. 65 Ait illis Pilatus:
Habetis custodiam, ite, custodite sicut scitis. 66 Illi
autem abeuntes, munierunt sepulchrum, signantes
lapidem, cum custodibus.

28 Vespere autem Sabbati, quæ lucescit in prima
Sabbati, venit Maria Magdalene, et altera Maria
videre sepulchrum. 2 Et ecce terræmotus factus est
magnus. Angelus enim Domini descendit de cælo: et
accedens revolvit lapidem, et sedebat super eum: 3
erat autem aspectus eius sicut fulgur: et vestimentum
eius sicut nix. 4 Præ timore autem eius exterriti sunt
custodes, et facti sunt velut mortui. 5 Respondens
autem Angelus dixit mulieribus: Nolite timere vos:
scio enim, quod Iesum, qui crucifixus est, quæritis.
6 non est hic: surrexit enim, sicut dixit. Venite, et
videte locum, ubi positus erat Dominus. 7 Et cito
euntes, dicite discipulis eius quia surrexit: et ecce
præcedit vos in Galilæam: ibi eum videbitis. Ecce
prædixi vobis. 8 Et exierunt cito de monumento cum
timore, et gaudio magno, currentes nunciare discipulis
eius. 9 Et ecce Iesus occurrit illis, dicens: Avete.
Illæ autem accesserunt, et tenuerunt pedes eius, et
adoraverunt eum. 10 Tunc ait illis Iesus: Nolite timere.
Ite, nunciare fratribus meis ut eant in Galilæam; ibi
me videbunt. 11 Quæ cum abiissent, ecce quidam de
custodibus venerunt in civitatem, et nunciaverunt
principibus sacerdotum omnia, quæ facta fuerant.

12 Et congregati cum senioribus consilio accepto,
pecuniam copiosam dederunt militibus, 13 dicentes:
Dicite quia discipuli eius nocte venerunt, et furati sunt
eum, nobis dormientibus. 14 Et si hoc auditum fuerit a
præside, nos suadebimus ei, et securos vos faciemus.
15 At illi accepta pecunia, fecerunt sicut erant edocti.
Et divulgatum est verbum istud apud Iudæos, usque
in hodiernum diem. 16 Undecim autem discipuli
abierunt in Galilæam in montem, ubi consituerat
illis Iesus. 17 Et videntes eum adoraverunt: quidam
autem dubitaverunt. 18 Et accedens Iesus locutus est
eis, dicens: Data est mihi omnis potestas in cælo,
et in terra. 19 Euntes ergo docete omnes gentes:
baptizantes eos in nomine Patris, et Filii, et Spiritus
Sancti: 20 docentes eos servare omnia quæcumque
mandavi vobis: et ecce ego vobiscum sum omnibus
diebus, usque ad consummationem sæculi. (aiōn g165)

Marcum

1 Initium Evangelii Iesu Christi, Filii Dei. **2** Sicut
scriptum est in Isaia propheta: Ecce ego mitto
Angelum meum ante faciem tuam, qui præparabit
viam tuam ante te. **3** Vox clamantis in deserto:
Parate viam Domini, rectas facite semitas eius. **4**
Fuit Ioannes in deserto baptizans, et prædicans
baptismum pœnitentiæ in remissionem peccatorum.
5 Et egrediebatur ad eum omnis Iudææ regio, et
Ierosolymitæ universi, et baptizabantur ab illo in
Iordanis flumine, confitentes peccata sua. **6** Et erat
Ioannes vestitus pilis cameli, et zona pellicea circa
lumbos eius, et locustas, et mel silvestre edebat. **7**
Et prædicabat dicens: Venit fortior post me: cuius
non sum dignus procumbens solvere corrigiam
calceamentorum eius. **8** Ego baptizavi vos aqua,
ille vero baptizabit vos Spiritu Sancto. **9** Et factum
est: in diebus illis venit Iesus a Nazareth Galilææ:
et baptizatus est a Ioanne in Iordane. **10** Et statim
ascendens de aqua, vidit cælos apertos, et Spiritum
tamquam columbam descendentem, et manentem in
ipso. **11** Et vox facta est de cælis: Tu es Filius meus
dilectus, in te complacui. **12** Et statim Spiritus expulit
eum in desertum. **13** Et erat in deserto quadraginta
diebus, et quadraginta noctibus: et tentabatur a
Satana: eratque cum bestiis, et Angeli ministrabant
illi. **14** Postquam autem traditus est Ioannes, venit
Iesus in Galilæam, prædicans Evangelium regni Dei,
15 et dicens: Quoniam impletum est tempus, et
appropinquavit regnum Dei: pœnitemini, et credite
Evangelio. **16** Et præteriens secus Mare Galilææ,
vidit Simonem, et Andream fratrem eius, mittentes
retia in mare, (erant enim piscatores) **17** et dixit eis
Iesus: Venite post me, et faciam vos fieri piscatores
hominum. **18** Et protinus relictis retibus, secuti
sunt eum. **19** Et progressus inde pusillum, vidit
Iacobum Zebedæi, et Ioannem fratrem eius, et ipsos
componentes retia in navi: **20** et statim vocavit illos.
Et relicto patre suo Zebedæo in navi cum mercenariis,
secuti sunt eum. **21** Et ingrediuntur Capharnaum:
et statim Sabbatis ingressus in synagogam, docebat
eos. **22** Et stupebant super doctrina eius: erat enim
docens eos, quasi potestatem habens, et non sicut
scribæ. **23** Et erat in synagoga eorum homo in spiritu
immundo: et exclamavit, **24** dicens: Quid nobis, et
tibi Iesu Nazarene: venisti perdere nos? scio qui sis,
Sanctus Dei. **25** Et comminatus est ei Iesus, dicens:
Obmutesce, et exi de homine. **26** Et discerpens eum
spiritus immundus, et exclamans voce magna exiit ab
eo. **27** Et mirati sunt omnes, ita ut conquirerent inter
se dicentes: Quidnam est hoc? Quænam doctrina hæc
nova? Quia in potestate etiam spiritibus immundis
imperat, et obediunt ei. **28** Et processit rumor eius
statim in omnem regionem Galilææ. **29** Et protinus
egredientes de synagoga, venerunt in domum Simonis,
et Andreæ cum Iacobo, et Ioanne. **30** Decumbebat
autem socrus Simonis febricitans: et statim dicunt ei
de illa. **31** Et accedens elevavit eam, apprehensa manu
eius: et continuo dimisit eam febris, et ministrabat
eis. **32** Vespere autem facto cum occidisset sol,
afferebant ad eum omnes male habentes, et dæmonia
habentes: **33** et erat omnis civitas congregata ad
ianuam. **34** Et curavit multos, qui vexabantur variis
languoribus, et dæmonia multa eiiciebat, et non
sinebat ea loqui, quoniam sciebant eum. **35** Et diluculo
valde surgens, egressus abiit in desertum locum,
ibique orabat. **36** Et prosecutus est eum Simon, et qui
cum illo erant. **37** Et cum invenissent eum, dixerunt
ei: Quia omnes quærunt te. **38** Et ait illis: Eamus in
proximos vicos, et civitates, ut et ibi prædicem: ad
hoc enim veni. **39** Et erat prædicans in synagogis
eorum, et in omni Galilæa, et dæmonia eiiciens. **40** Et
venit ad eum leprosus deprecans eum: et genu flexo
dixit ei: Si vis, potes me mundare. **41** Iesus autem
misertus eius, extendit manum suam: et tangens
eum, ait illi: Volo: Mundare. **42** Et cum dixisset,
statim discessit ab eo lepra, et mundatus est. **43**
Et comminatus est ei, statimque eiecit illum: **44** et
dicit ei: Vide nemini dixeris: sed vade, ostende te
principi sacerdotum, et offer pro emundatione tua,
quæ præcepit Moyses in testimonium illis. **45** At ille
egressus cœpit prædicare, et diffamare sermonem, ita
ut iam non posset manifeste introire in civitatem, sed
foris in desertis locis esset, et conveniebant ad eum
undique.

2 Et iterum intravit Capharnaum post dies, **2** et
auditum est quod in domo esset, et convenerunt
multi, ita ut non caperet neque ad ianuam, et

loquebatur eis verbum. 3 Et venerunt ad eum ferentes
paralyticum, qui a quattuor portabatur. 4 Et cum non
possent offerre eum illi præ turba, nudaverunt tectum
ubi erat: et patefacientes submiserunt grabatum, in
quo paralyticus iacebat. 5 Cum autem vidisset Iesus
fidem illorum, ait paralytico: Fili, dimittuntur tibi
peccata tua. 6 Erant autem illic quidam de scribis
sedentes, et cogitantes in cordibus suis: 7 Quid hic sic
loquitur? blasphemat. Quis potest dimittere peccata,
nisi solus Deus? 8 Quo statim cognito Iesus spiritu
suo quia sic cogitarent intra se, dicit illis: Quid ista
cogitatis in cordibus vestris? 9 Quid est facilius
dicere paralytico: Dimittuntur tibi peccata: an dicere:
Surge, tolle grabatum tuum, et ambula? 10 Ut autem
sciatis quia Filius hominis habet potestatem in terra
dimittendi peccata, (ait paralytico) 11 tibi dico: Surge,
tolle grabatum tuum, et vade in domum tuam. 12 Et
statim surrexit ille: et, sublato grabato, abiit coram
omnibus, ita ut mirarentur omnes, et honorificent
Deum, dicentes: Quia numquam sic vidimus. 13 Et
egressus est rursus ad mare: omnisque turba veniebat
ad eum, et docebat eos. 14 Et cum præteriret, vidit
Levi Alphæi sedentem ad telonium, et ait illi: Sequere
me. Et surgens secutus est eum. 15 Et factum est,
cum accumberet in domo illius, multi publicani, et
peccatores simul discumbebant cum Iesu, et discipulis
eius: erant enim multi, qui et sequebantur eum. 16 Et
scribæ, et Pharisæi videntes quia manducaret cum
publicanis, et peccatoribus, dicebant discipulis eius:
Quare cum publicanis, et peccatoribus manducat
et bibit Magister vester? 17 Hoc audito Iesus ait
illis: Non necesse habent sani medico, sed qui male
habent: non enim veni vocare iustos, sed peccatores.
18 Et erant discipuli Ioannis, et Pharisæi ieiunantes:
et veniunt, et dicunt illi: Quare discipuli Ioannis,
et Pharisæorum ieiunant, tui autem discipuli non
ieiunant? 19 Et ait illis Iesus: Numquid possunt filii
nuptiarum, quamdiu sponsus cum illis est, ieiunare?
Quanto tempore habent secum sponsum, non possunt
ieiunare. 20 Venient autem dies cum auferetur ab eis
sponsus: et tunc ieiunabunt in illis diebus. 21 Nemo
assumentum panni rudis assuit vestimento veteri:
alioquin aufert supplementum novum a veteri, et
maior scissura fit. 22 Et nemo mittit vinum novum
in utres veteres: alioquin dirumpet vinum utres, et
vinum effundetur, et utres peribunt: sed vinum novum
in utres novos mitti debet. 23 Et factum est iterum
Dominus Sabbatis ambularet per sata, et discipuli
eius cœperunt progredi, et vellere spicas. 24 Pharisæi
autem dicebant ei: Ecce, quid faciunt Sabbatis quod
non licet? 25 Et ait illis: Numquam legistis quid
fecerit David, quando necessitatem habuit, et esuriit
ipse, et qui cum eo erant? 26 quomodo introivit in
domum Dei sub Abiathar principe sacerdotum, et
panes propositionis manducavit, quos non licebat
manducare, nisi sacerdotibus, et dedit eis, qui cum eo
erant? 27 Et dicebat eis: Sabbatum propter hominem
factum est, et non homo propter Sabbatum. 28 Itaque
Dominus est Filius hominis, etiam Sabbati.

3 Et introivit iterum in synagogam: et erat ibi homo
habens manum aridam. 2 Et observabant eum,
si Sabbatis curaret, ut accusarent illum. 3 Et ait
homini habenti manum aridam: Surge in medium.
4 Et dicit eis: Licet Sabbatis benefacere, an male?
animam salvam facere, an perdere? At illi tacebant.
5 Et circumspiciens eos cum ira, contristatus super
cæcitate cordis eorum, dicit homini: Extende manum
tuam. Et extendit, et restituta est manus illi. 6
Exeuntes autem Pharisæi, statim cum Herodianis
consilium faciebant adversus eum quomodo eum
perderent. 7 Iesus autem cum discipulis suis secessit
ad mare: et multa turba a Galilæa, et Iudæa secuta
est eum, 8 et ab Ierosolymis, et ab Idumæa, et
trans Iordanem: et qui circa Tyrum, et Sidonem,
multitudo magna, audientes, quæ faciebat, venerunt
ad eum. 9 Et dicit discipulis suis ut navicula sibi
deserviret propter turbam, ne comprimerent eum. 10
multos enim sanabat ita ut irruerent in eum ut illum
tangerent quotquot habebant plagas. 11 Et spiritus
immundi, cum illum videbant, procidebant ei: et
clamabant dicentes: 12 Tu es Filius Dei. Et vehementer
comminabatur eis ne manifestarent illum. 13 Et
ascendens in montem vocavit ad se quos voluit ipse:
et venerunt ad eum. 14 Et fecit ut essent duodecim
cum illo: et ut mitteret eos prædicare. 15 Et dedit
illis potestatem curandi infirmitates, et eiiciendi
dæmonia. 16 Et imposuit Simoni nomen Petrus: 17
et Iacobum Zebedæi, et Ioannem fratrem Iacobi, et
imposuit eis nomina Boanerges, quod est, Filii tonitrui:

18 et Andræam, et Philippum, et Bartholomæum,
et Matthæum, et Thomam, et Iacobum Alphæi, et
Thaddæum, et Simonem Cananæum, 19 et Iudas
Iscariotem, qui et tradidit illum. 20 Et veniunt ad
domum: et convenit iterum turba, ita ut non possent
neque panem manducare. 21 Et cum audissent sui,
exierunt tenere eum: dicebant enim: Quoniam in
furorem versus est. 22 Et scribæ, qui ab Ierosolymis
descenderant, dicebant: Quoniam Beelzebub habet,
et quia in principe dæmoniorum eiicit dæmonia. 23
Et convocatis eis in parabolis dicebat illis: Quomodo
potest Satanas Satanam eiicere? 24 Et si regnum in
se dividatur, non potest regnum illud stare. 25 Et si
domus super semetipsam dispertiatur, non potest
domus illa stare. 26 Et si Satanas consurrexerit in
semetipsum, dispertitus est, et non poterit stare, sed
finem habet. 27 Nemo potest vasa fortis ingressus
in domum diripere, nisi prius fortem alliget, et
tunc domum eius diripiet. 28 Amen dico vobis,
quoniam omnia dimittentur filiis hominum peccata,
et blasphemiæ, quibus blasphemaverint: 29 qui autem
blasphemaverit in Spiritum Sanctum, non habebit
remissionem in æternum, sed reus erit æterni delicti.
(aiōn g165, aiōnios g166) 30 Quoniam dicebant: Spiritum
immundum habet. 31 Et veniunt mater eius et fratres:
et foris stantes miserunt ad eum vocantes eum, 32
et sedebat circa eum turba: et dicunt ei: Ecce mater
tua, et fratres tui foris quærunt te. 33 Et respondens
eis, ait: Quæ est mater mea, et fratres mei? 34 Et
circumspiciens eos, qui in circuitu eius sedebant, ait:
Ecce mater mea, et fratres mei. 35 Qui enim fecerit
voluntatem Dei, hic frater meus, et soror mea, et
mater est.

4 Et iterum cœpit docere ad mare: et congregata
est ad eum turba multa, ita ut navim ascendens
sederet in mari, et omnis turba circa mare super
terram erat: 2 et docebat eos in parabolis multa,
et dicebat illis in doctrina sua: 3 Audite: ecce exiit
seminans ad seminandum. 4 Et dum seminat, aliud
cecidit circa viam, et venerunt volucres cæli, et
comederunt illud. 5 Aliud vero cecidit super petrosa,
ubi non habuit terram multam: et statim exortum est,
quoniam non habebat altitudinem terræ: 6 et quando
exortus est sol, exæstuavit: et eo quod non habebat
radicem, exaruit. 7 Et aliud cecidit in spinas: et
ascenderunt spinæ, et suffocaverunt illud, et fructum
non dedit. 8 Et aliud cecidit in terram bonam: et dabat
fructum ascendentem, et crescentem, et afferebat
unum triginta, unum sexaginta, et unum centum. 9 Et
dicebat: Qui habet aures audiendi, audiat. 10 Et cum
esset singularis, interrogaverunt eum hi, qui cum eo
erant duodecim, parabolam. 11 Et dicebat eis: Vobis
datum est nosse mysterium regni Dei: illis autem, qui
foris sunt, in parabolis omnia fiunt: 12 ut videntes
videant, et non videant: et audientes audiant, et non
intelligant: nequando convertantur, et dimittantur
eis peccata. 13 Et ait illis: Nescitis parabolam hanc?
et quomodo omnes parabolas cognoscetis? 14 Qui
seminat, verbum seminat. 15 Hi autem sunt, qui
circa viam, ubi seminatur verbum, et cum audierint,
confestim venit Satanas, et aufert verbum, quod
seminatum est in cordibus eorum. 16 Et hi sunt
similiter, qui super petrosa seminantur: qui cum
audierint verbum, statim cum gaudio accipiunt illud:
17 et non habent radicem in se, sed temporales sunt:
deinde orta tribulatione et persecutione propter
verbum, confestim scandalizantur. 18 Et alii sunt, qui
in spinas seminantur: hi sunt, qui verbum audiunt,
19 et ærumnæ sæculi, et deceptio divitiarum, et
circa reliqua concupiscentiæ introeuntes suffocant
verbum, et sine fructu efficitur. (aiōn g165) 20 Et hi
sunt, qui super terram bonam seminati sunt, qui
audiunt verbum, et suscipiunt, et fructificant, unum
triginta, unum sexaginta, et unum centum. 21 Et
dicebat illis: Numquid venit lucerna ut sub modo
ponatur, aut sub lecto? nonne ut super candelabrum
ponatur? 22 Non est enim aliquid absconditum, quod
non manifestetur: nec factum est occultum, sed ut in
palam veniat. 23 Si quis habet aures audiendi, audiat.
24 Et dicebat illis: Videte quid audiatis. In qua mensura
mensi fueritis, remetietur vobis, et adiicietur vobis.
25 Qui enim habet, dabitur illi: et qui non habet, etiam
quod habet auferetur ab eo. 26 Et dicebat: Sic est
regnum Dei, quemadmodum si homo iaciat sementem
in terram, 27 et dormiat, et exurgat nocte et die,
et semen germinet, et increscat dum nescit ille. 28
Ultro enim terra fructificat, primum herbam, deinde
spicam, deinde plenum frumentum in spica. 29 Et cum
producerit fructus, statim mittit falcem, quoniam

adest messis. 30 Et dicebat: Cui assimilabimus regnum
Dei? aut cui parabolæ comparabimus illud? 31 Sicut
granum sinapis, quod cum seminatum fuerit in terra,
minus est omnibus seminibus, quæ sunt in terra: 32 et
cum seminatum fuerit, ascendit, et fit maius omnibus
oleribus, et facit ramos magnos, ita ut possint sub
umbra eius aves cæli habitare. 33 Et talibus multis
parabolis loquebatur eis verbum, prout poterant
audire: 34 sine parabola autem non loquebatur eis.
Seorsum autem discipulis suis disserebat omnia. 35 Et
ait illis in illa die, cum sero esset factum: Transeamus
contra. 36 Et dimittentes turbam, assumunt eum ita
ut erat in navi: et aliæ naves erant cum illo. 37 Et
facta est procella magna venti, et fluctus mittebat in
navim, ita ut impleretur navis. 38 Et erat ipse in puppi
super cervical dormiens: et excitant eum, et dicunt
illi: Magister, non ad te pertinet, quia perimus? 39 Et
exurgens comminatus est vento, et dixit mari: Tace,
obmutesce. Et cessavit ventus: et facta est tranquillitas
magna. 40 Et ait illis: Quid timidi estis? necdum
habetis fidem? 41 et timuerunt timore magno, et
dicebant ad alterutrum: Quis, putas, est iste, quia et
ventus et mare obediunt ei?

5 Et venerunt trans fretum maris in regionem
Gerasenorum. 2 Et exeunti ei de navi, statim occurrit
de monumentis homo in spiritu immundo, 3 qui
domicilium habebat in monumentis, et neque catenis
iam quisquam poterat eum ligare: 4 quoniam sæpe
compedibus et catenis vinctus, dirupisset catenas,
et compedes comminuisset, et nemo poterat eum
domare. 5 Et semper die ac nocte in monumentis, et
in montibus erat, clamans, et concidens se lapidibus.
6 Videns autem Iesum a longe, cucurrit, et adoravit
eum: 7 et clamans voce magna dixit: Quid mihi,
et tibi, Iesu Fili Dei altissimi? Adiuro te per Deum,
ne me torqueas. 8 Dicebat enim illi: Exi spiritus
immunde ab homine. 9 Et interrogabat eum: Quod
tibi nomen est? Et dicit ei: Legio mihi nomen est,
quia multi sumus. 10 Et deprecabatur eum multum,
ne se expelleret extra regionem. 11 Erat autem ibi
circa montem grex porcorum magnus, pascens. 12 Et
deprecabantur eum spiritus, dicentes: Mitte nos in
porcos ut in eos introeamus. 13 Et concessit eis statim
Iesus. Et exeuntes spiritus immundi introierunt in
porcos: et magno impetu grex præcipitatus est in
mare ad duo millia, et suffocati sunt in mari. 14 Qui
autem pascebant eos, fugerunt, et nunciaverunt in
civitatem, et in agros. Et egressi sunt videre quid
esset factum: 15 et veniunt ad Iesum: et vident illum,
qui a dæmonio vexabatur, sedentem, vestitum, et
sanæ mentis, et timuerunt. 16 Et narraverunt illis,
qui viderant, qualiter factum esset ei, qui dæmonium
habuerat, et de porcis. 17 Et rogare cœperunt eum ut
discederet de finibus eorum. 18 Cumque ascenderet
navim, cœpit illum deprecari, qui a dæmonio vexatus
fuerat, ut esset cum illo, 19 et non admisit eum, sed
ait illi: Vade in domum tuam ad tuos, et annuncia
illis quanta tibi Dominus fecerit, et misertus sit tui.
20 Et abiit, et cœpit prædicare in Decapoli, quanta
sibi fecisset Iesus: et omnes mirabantur. 21 Et cum
transcendisset Iesus in navi rursum trans fretum,
convenit turba multa ad eum, et erat circa mare. 22
Et venit quidam de archisynagogis nomine Iairus: et
videns eum, procidit ad pedes eius, 23 et deprecabatur
eum multum, dicens: Quoniam filia mea in extremis
est, Veni, impone manum super eam, ut salva sit,
et vivat. 24 Et abiit cum illo, et sequebatur eum
turba multa, et comprimebant eum. 25 Et mulier,
quæ erat in profluvio sanguinis annis duodecim, 26
et fuerat multa perpessa a compluribus medicis: et
erogaverat omnia sua, nec quidquam profecerat, sed
magis deterius habebat: 27 cum audisset de Iesu,
venit in turba retro, et tetigit vestimentum eius: 28
dicebat enim: Quia si vel vestimentum eius tetigero,
salva ero. 29 Et confestim siccatus est fons sanguinis
eius: et sensit corpore quia sanata esset a plaga. 30
Et statim Iesus in semetipso cognoscens virtutem,
quæ exierat de illo, conversus ad turbam, aiebat: Quis
tetigit vestimenta mea? 31 Et dicebant ei discipuli
sui: Vides turbam comprimentem te, et dicis: Quis
me tetigit? 32 Et circumspiciebat videre eam, quæ
hoc fecerat. 33 Mulier vero timens et tremens, sciens
quod factum esset in se, venit et procidit ante eum,
et dixit ei omnem veritatem. 34 Ille autem dixit ei:
Filia, fides tua te salvam fecit: vade in pace, et esto
sana a plaga tua. 35 Adhuc eo loquente, veniunt ab
archisynagogo, dicentes: Quia filia tua mortua est:
quid ultra vexas Magistrum? 36 Iesus autem audito
verbo, quod dicebatur, ait archisynagogo: Noli timere:

tantummodo crede. 37 Et non admisit quemquam se
sequi nisi Petrum, et Iacobum, et Ioannem fratrem
Iacobi. 38 Et veniunt in domum archisynagogi, et
videt tumultum, et flentes, et eiulantes multum. 39 Et
ingressus, ait illis: Quid turbamini, et ploratis? puella
non est mortua, sed dormit. 40 Et irridebant eum.
Ipse vero eiectis omnibus assumit patrem, et matrem
puellæ, et qui secum erant, et ingreditur ubi puella
erat iacens. 41 Et tenens manum puellæ, ait illi: Talitha
cumi, quod est interpretatum: Puella (tibi dico) surge.
42 Et confestim surrexit puella, et ambulabat: erat
autem annorum duodecim: et obstupuerunt stupore
magno. 43 Et præcepit illis vehementer ut nemo id
sciret: et dixit dari illi manducare.

6 Et egressus inde, abiit in patriam suam: et
sequebantur eum discipuli sui: 2 et facto Sabbato
cœpit in synagoga docere: et multi audientes
admirabantur in doctrina eius, dicentes: Unde huic
hæc omnia? et quæ est sapientia, quæ data est illi?
et virtutes tales, quæ per manus eius efficiuntur! 3
Nonne hic est faber, filius Mariæ, frater Iacobi, et
Ioseph, et Iudæ, et Simonis? nonne et sorores eius
hic nobiscum sunt? Et scandalizabantur in illo. 4 Et
dicebat illis Iesus: Quia non est propheta sine honore
nisi in patria sua, et in domo sua, et in cognatione
sua. 5 Et non poterat ibi virtutem ullam facere,
nisi paucos infirmos impositis manibus curavit: 6 et
mirabatur propter incredulitatem eorum, et circuibat
castella in circuitu docens. 7 Et vocavit duodecim:
et cœpit eos mittere binos, et dabat illis potestatem
spirituum immundorum. 8 Et præcepit eis ne quid
tollerent in via, nisi virgam tantum: non peram, non
panem, neque in zona æs, 9 sed calceatos sandaliis,
et ne induerentur duabus tunicis. 10 Et dicebat eis:
Quocumque introieritis in domum: illic manete donec
exeatis inde: 11 et quicumque non receperint vos, nec
audierint vos, exeuntes inde, excutite pulverem de
pedibus vestris in testimonium illis. 12 Et exeuntes
prædicabant ut pœnitentiam agerent: 13 et dæmonia
multa eiiciebant, et ungebant oleo multos ægros, et
sanabant. 14 Et audivit rex Herodes, (manifestum
enim factum est nomen eius) et dicebat: Quia Ioannes
Baptista resurrexit a mortuis: et propterea virtutes
operantur in illo. 15 Alii autem dicebant: Quia Elias
est. Alii vero dicebant: Quia propheta est, quasi unus
ex prophetis. 16 Quo audito Herodes ait: Quem ego
decollavi Ioannem, hic a mortuis resurrexit. 17 Ipse
enim Herodes misit, ac tenuit Ioannem, et vinxit
eum in carcere propter Herodiadem uxorem Philippi
fratris sui, quia duxerat eam. 18 Dicebat enim Ioannes
Herodi: Non licet tibi habere uxorem fratris tui. 19
Herodias autem insidiabatur illi: et volebat occidere
eum, nec poterat. 20 Herodes enim metuebat Ioannem,
sciens eum virum iustum et sanctum, et custodiebat
eum: et audito eo multa faciebat, et libenter eum
audiebat. 21 Et cum dies opportunus accidisset,
Herodes natalis sui cœnam fecit principibus, et
tribunis, et primis Galilææ. 22 Cumque introisset filia
ipsius Herodiadis, et saltasset, et placuisset Herodi,
simulque recumbentibus; rex ait puellæ: Pete a me
quod vis, et dabo tibi: 23 et iuravit illi: Quia quidquid
petieris dabo tibi, licet dimidium regni mei. 24 Quæ
cum exisset, dixit matri suæ: Quid petam? At illa dixit:
Caput Ioannis Baptistæ. 25 Cumque introisset statim
cum festinatione ad regem, petivit dicens: Volo ut
protinus des mihi in disco caput Ioannis Baptistæ. 26 Et
contristatus est rex: propter iusiurandum, et propter
simul discumbentes noluit eam contristare: 27 sed
misso spiculatore præcepit afferri caput eius in disco.
28 Et decollavit eum in carcere, et attulit caput eius in
disco: et dedit illud puellæ, et puella dedit matri suæ.
29 Quo audito, discipuli eius venerunt, et tulerunt
corpus eius: et posuerunt illud in monumento. 30 Et
convenientes Apostoli ad Iesum, renunciaverunt ei
omnia, quæ egerant, et docuerant. 31 Et ait illis: Venite
seorsum in desertum locum, et requiescite pusillum.
Erant enim qui veniebant et redibant multi: et nec
spatium manducandi habebant. 32 Et ascendentes
in navim, abierunt in desertum locum seorsum. 33
Et viderunt eos abeuntes, et cognoverunt multi: et
pedestres de omnibus civitatibus concurrerunt illuc,
et prævenerunt eos. 34 Et exiens vidit turbam multam
Iesus: et misertus est super eos, quia erant sicut oves
non habentes pastorem, et cœpit docere multa. 35 Et
cum iam hora multa fieret, accesserunt discipuli eius,
dicentes: Desertus est locus hic, et iam hora præteriit:
36 dimitte illos, ut euntes in proximas villas, et vicos,
emant sibi cibos, quos manducent: 37 Et respondens
ait illis: Date illis vos manducare. Et dixerunt ei:

Euntes emamus ducentis denariis panes, et dabimus
illis manducare. 38 Et dicit eis: Quot panes habetis?
Ite, et videte. Et cum cognovissent, dicunt: Quinque,
et duos pisces. 39 Et præcepit illis ut accumbere
facerent omnes secundum contubernia super viride
fœnum. 40 Et discubuerunt in partes per centenos,
et quinquagenos. 41 Et acceptis quinque panibus et
duobus pisces, intuens in cælum, benedixit, et fregit
panes, et dedit discipulis suis, ut ponerent ante eos:
et duos pisces divisit omnibus. 42 Et manducaverunt
omnes, et saturati sunt. 43 Et sustulerunt reliquias,
fragmentorum duodecim cophinos plenos, et de
piscibus. 44 Erant autem qui manducaverunt quinque
millia virorum. 45 Et statim coegit discipulos suos
ascendere navim, ut præcederent eum trans fretum
ad Bethsaidam, dum ipse dimitteret populum. 46 Et
cum dimisisset eos, abiit in montem orare. 47 Et cum
sero esset, erat navis in medio mari, et ipse solus
in terra. 48 Et videns eos laborantes in remigando,
(erat enim ventus contrarius eis) et circa quartam
vigiliam noctis venit ad eos ambulans supra mare:
et volebat præterire eos. 49 At illi ut viderunt eum
ambulantem supra mare, putaverunt phantasma esse,
et exclamaverunt. 50 Omnes enim viderunt eum, et
conturbati sunt. Et statim locutus est cum eis, et dixit
eis: Confidite, ego sum, nolite timere. 51 Et ascendit ad
illos in navim, et cessavit ventus. Et plus magis intra se
stupebant: 52 non enim intellexerunt de panibus: erat
enim cor eorum obcæcatum. 53 Et cum transfretassent,
venerunt in terram Genesareth, et applicuerunt. 54
Cumque egressi essent de navi, continuo cognoverunt
eum: 55 et percurrentes universam regionem illam,
cœperunt in grabatis eos, qui se male habebant,
circumferre, ubi audiebant eum esse. 56 Et quocumque
introibat, in vicos, vel in villas, aut civitates, in plateis
ponebant infirmos, et deprecabantur eum, ut vel
fimbriam vestimenti eius tangerent, et quotquot
tangebant eum, salvi fiebant.

7 Et conveniunt ad eum Pharisæi, et quidam de
scribis, venientes ab Ierosolymis. 2 Et cum vidissent
quosdam ex discipulis eius communibus manibus,
id est non lotis, manducare panes, vituperaverunt.
3 Pharisæi enim, et omnes Iudæi, nisi crebro
laverint manus, non manducant, tenentes traditionem
seniorum: 4 et a foro nisi baptizentur, non comedunt:
et alia multa sunt, quæ tradita sunt illis servare,
baptismata calicum, et urceorum, et æramentorum,
et lectorum: 5 et interrogabant eum Pharisæi, et
scribæ: Quare discipuli tui non ambulant iuxta
traditionem seniorum, sed communibus manibus
manducant panem? 6 At ille respondens, dixit eis: Bene
prophetavit Isaias de vobis hypocritis, sicut scriptum
est: Populus hic labiis me honorat, cor autem eorum
longe est a me. 7 In vanum autem me colunt, docentes
doctrinas, et præcepta hominum. 8 Relinquentes
enim mandatum Dei, tenetis traditionem hominum,
baptismata urceorum, et calicum: et alia similia his
facitis multa. 9 Et dicebat illis: Bene irritum facitis
præceptum Dei, ut traditionem vestram servetis. 10
Moyses enim dixit: Honora patrem tuum, et matrem
tuam. Et: Qui maledixerit patri, vel matri, morte
moriatur. 11 Vos autem dicitis: Si dixerit homo patri,
aut matri, Corban, (quod est donum) quodcumque
ex me, tibi profuerit: 12 et ultra non dimittitis eum
quidquam facere patri suo, aut matri, 13 rescindentes
verbum Dei per traditionem vestram, quam tradidistis:
et similia huiusmodi multa facitis. 14 Et advocans
iterum turbam, dicebat illis: Audite me omnes, et
intelligite. 15 Nihil est extra hominem introiens in
eum, quod possit eum coinquinare, sed quæ de homine
procedunt illa sunt, quæ coinquinant hominem. 16 Si
quis habet aures audiendi, audiat. 17 Et cum introisset
in domum a turba, interrogabant eum discipuli eius
parabolam. 18 Et ait illis: Sic et vos imprudentes estis?
Non intelligitis quia omne extrinsecus introiens in
hominem, non potest eum coinquinare? 19 Quia non
intrat in cor eius, sed in ventrum vadit, et in secessum
exit, purgans omnes escas. 20 Dicebat autem, quoniam
quæ de homine exeunt, illa coinquinant hominem. 21
Ab intus enim de corde hominum malæ cogitationes
procedunt, adulteria, fornicationes, homicidia, 22
furta, avaritiæ, nequitiæ, dolus, impudicitiæ, oculus
malus, blasphemia, superbia, stultitia. 23 Omnia hæc
mala ab intus procedunt, et coinquinant hominem.
24 Et inde surgens abiit in fines Tyri, et Sidonis:
et ingressus domum, neminem voluit scire, et non
potuit latere. 25 Mulier enim statim ut audivit de eo,
cuius filia habebat spiritum immundum, intravit, et
procidit ad pedes eius. 26 Erat enim mulier Gentilis,

Syrophœnissa genere. Et rogabat eum ut dæmonium
eiiceret de filia eius. 27 Qui dixit illi: Sine prius
saturari filios: non est enim bonum sumere panem
filiorum, et mittere canibus. 28 At illa respondit, et
dixit illi: Utique Domine, nam et catelli comedunt
sub mensa de micis puerorum. 29 Et ait illi: Propter
hunc sermonem vade, exiit dæmonium a filia tua.
30 Et cum abiisset domum suam, invenit puellam
iacentem supra lectum, et dæmonium exiisse. 31 Et
iterum exiens de finibus Tyri, venit per Sidonem ad
Mare Galilææ inter medios fines Decapoleos. 32 Et
adducunt ei surdum, et mutum, et deprecabantur
eum, ut imponat illi manum. 33 Et apprehendens
eum de turba seorsum, misit digitos suos in auriculas
eius: et expuens, tetigit linguam eius: 34 et suscipiens
in cælum, ingemuit, et ait illi: Ephphetha, quod est
ad aperire. 35 Et statim apertæ sunt aures eius, et
solutum est vinculum linguæ eius, et loquebatur
recte. 36 Et præcepit illis ne cui dicerent. Quanto
autem eis præcipiebat, tanto magis plus prædicabant:
37 et eo amplius admirabantur, dicentes: Bene omnia
fecit: et surdos fecit audire, et mutos loqui.

8 In diebus illis iterum cum turba multa esset, nec
haberent quod manducarent: convocatis discipulis,
ait illis: 2 Misereor super turbam: quia ecce iam
triduo sustinent me, nec habent quod manducent: 3
et si dimisero eos ieiunos in domum suam, deficient
in via: quidam enim ex eis de longe venerunt. 4 Et
responderunt ei discipuli sui: Unde illos quis poterit
saturare panibus in solitudine? 5 Et interrogavit
eos: Quot panes habetis? Qui dixerunt: Septem. 6
Et præcepit turbæ discumbere super terram. Et
accipiens septem panes, gratias agens fregit, et dabat
discipulis suis ut apponerent, et apposuerunt turbæ.
7 Et habebant pisciculos paucos: et ipsos benedixit,
et iussit apponi. 8 Et manducaverunt, et saturati
sunt: et sustulerunt quod superaverat de fragmentis,
septem sportas. 9 Erant autem qui manducaverunt,
quasi quattuor millia: et dimisit eos. 10 Et statim
ascendens navim cum discipulis suis, venit in partes
Dalmanutha. 11 Et exierunt Pharisæi, et cœperunt
conquirere cum eo, quærentes ab illo signum de
cælo, tentantes eum. 12 Et ingemiscens spiritu, ait:
Quid generatio ista signum quærit? Amen dico vobis,
si dabitur generationi isti signum. 13 Et dimittens
eos, ascendit iterum navim, et abiit trans fretum.
14 Et obliti sunt panes sumere: et nisi unum panem
non habebant secum in navi. 15 Et præcipiebat eis,
dicens: Videte, et cavete a fermento Pharisæorum, et
fermento Herodis. 16 Et cogitabant ad alterutrum,
dicentes: Quia panes non habemus. 17 Quo cognito,
ait illis Iesus: Quid cogitatis, quia panes non habetis?
Nondum cognoscetis nec intelligitis? Adhuc cæcatum
habetis cor vestrum? 18 Oculos habentes non videtis?
Et aures habentes non auditis? Nec recordamini, 19
quando quinque panes fregi in quinque millia: quot
cophinos fragmentorum plenos sustulistis? Dicunt ei:
Duodecim. 20 Quando et septem panes in quattuor
millia: quot sportas fragmentorum tulistis? Et dicunt
ei: Septem. 21 Et dicebat eis: Quomodo nondum
intelligitis? 22 Et veniunt Bethsaidam, et adducunt
ei cæcum, et rogabant eum ut illum tangeret. 23
Et apprehensa manu cæci, eduxit eum extra vicum:
et expuens in oculos eius impositis manibus suis,
interrogavit eum si quid videret. 24 Et aspiciens, ait:
Video homines velut arbores ambulantes. 25 Deinde
iterum imposuit manus super oculos eius: et cœpit
videre. Et restitutus est ita ut clare videret omnia.
26 Et misit illum in domum suam, dicens: Vade in
domum tuam: et si in vicum introieris, nemini dixeris.
27 Et egressus est Iesus, et discipuli eius in castella
Cæsareæ Philippi: et in via interrogabat discipulos
suos, dicens eis: Quem me dicunt esse homines? 28
Qui responderunt illi, dicentes: Ioannem Baptistam,
alii Eliam, alii vero quasi unum de prophetis. 29 Tunc
dicit illis: Vos vero quem me esse dicitis? Respondens
Petrus, ait ei: Tu es Christus. 30 Et comminatus est eis,
ne cui dicerent de illo. 31 Et cœpit docere eos quoniam
oportet filium hominis pati multa, et reprobari a
senioribus, et a summis sacerdotibus, et scribis,
et occidi: et post tres dies resurgere. 32 Et palam
verbum loquebatur. Et apprehendens eum Petrus,
cœpit increpare eum. 33 Qui conversus, et videns
discipulos suos, comminatus est Petro, dicens: Vade
retro me Satana, quoniam non sapis quæ Dei sunt,
sed quæ sunt hominum. 34 Et convocata turba cum
discipulis suis, dixit eis: Si quis vult me sequi, deneget
semetipsum: et tollat crucem suam, et sequatur me.
35 Qui enim voluerit animam suam salvam facere,

perdet eam: qui autem perdiderit animam suam
propter me, et Evangelium, salvam faciet eam. 36 Quid
enim proderit homini, si lucretur mundum totum: et
detrimentum animæ suæ faciat? 37 Aut quid dabit
homo commutationis pro anima sua? 38 Qui enim
me confusus fuerit, et verba mea in generatione ista
adultera et peccatrice: et filius hominis confundetur
eum, cum venerit in gloria Patris sui cum Angelis
sanctis.

9 Et dicebat illis: Amen dico vobis, quia sunt quidam
de hic stantibus, qui non gustabunt mortem donec
videant regnum Dei veniens in virtute. 2 Et post dies
sex assumit Iesus Petrum, et Iacobum, et Ioannem:
et ducit illos in montem excelsum seorsum solos,
et transfiguratus est coram ipsis. 3 Et vestimenta
eius facta sunt splendentia, et candida nimis velut
nix, qualia fullo non potest super terram candida
facere. 4 Et apparuit illis Elias cum Moyse: et erant
loquentes cum Iesu. 5 Et respondens Petrus, ait
Iesu: Rabbi, bonum est nos hic esse: et faciamus
tria tabernacula, Tibi unum, et Moysi unum, et Eliæ
unum. 6 Non enim sciebat quid diceret: erant enim
timore exterriti: 7 Et facta est nubes obumbrans eos:
et venit vox de nube, dicens: Hic est Filius meus
charissimus: audite illum. 8 Et statim circumspicientes,
neminem amplius viderunt, nisi Iesum tantum secum.
9 Et descendentibus illis de monte, præcepit illis
ne cuiquam quæ vidissent, narrarent: nisi cum
Filius hominis a mortuis resurrexerit. 10 Et verbum
continuerunt apud se: conquirentes quid esset: Cum
a mortuis resurrexerit. 11 Et interrogabant eum,
dicentes: Quid ergo dicunt Pharisæi, et scribæ, quia
Eliam oportet venire primum? 12 Qui respondens,
ait illis: Elias cum venerit primo, restituet omnia: et
quo modo scriptum est in Filium hominis, ut multa
patiatur et contemnatur. 13 Sed dico vobis quia et
Elias venit (et fecerunt illi quæcumque voluerunt)
sicut scriptum est de eo. 14 Et veniens ad discipulos
suos, vidit turbam magnam circa eos, et scribas
conquirentes cum illis. 15 Et confestim omnis populus
videns Iesum, stupefactus est, et expaverunt, et
accurrentes salutabant eum. 16 Et interrogavit eos:
Quid inter vos conquiritis? 17 Et respondens unus
de turba, dixit: Magister, attuli filium meum ad te
habentem spiritum mutum: 18 qui ubicumque eum
apprehenderit, allidit illum, et spumat, et stridet
dentibus, et arescit: et dixi discipulis tuis ut eiicerent
illum, et non potuerunt. 19 Qui respondens eis, dixit: O
generatio incredula, quamdiu apud vos ero? Quamdiu
vos patiar? Afferte illum ad me. 20 Et attulerunt
eum. Et cum vidisset eum, statim spiritus conturbavit
illum: et elisus in terram, volutabatur spumans. 21
Et interrogavit patrem eius: Quantum temporis est
ex quo ei hoc accidit? At ille ait: Ab infantia: 22 et
frequenter eum in ignem, et in aquas misit ut eum
perderet. Sed si quid potes, adiuva nos, misertus
nostri. 23 Iesus autem ait illi: Si potes credere, omnia
possibilia sunt credenti. 24 Et continuo exclamans
pater pueri, cum lacrymis aiebat: Credo, Domine:
adiuva incredulitatem meam. 25 Et cum videret
Iesus concurrentem turbam, comminatus est spiritui
immundo, dicens illi: Surde, et mute spiritus, ego
præcipio tibi, exi ab eo: et amplius ne introeas in eum.
26 Et exclamans, et multum discerpens eum, exiit ab
eo, et factus est sicut mortuus, ita ut multi dicerent:
Quia mortuus est. 27 Iesus autem tenens manum
eius, elevavit eum, et surrexit. 28 Et cum introisset in
domum, discipuli eius secreto interrogabant eum:
Quare nos non potuimus eiicere eum? 29 Et dixit
illis: Hoc genus in nullo potest exire, nisi in oratione,
et ieiunio. 30 Et inde profecti prætergrediebantur
Galilæam: nec volebat quemquam scire. 31 Docebat
autem discipulos suos, et dicebat illis: Quoniam filius
hominis tradetur in manus hominum, et occident
eum, et occisus tertia die resurget. 32 At illi ignorabant
verbum: et timebant interrogare eum. 33 Et venerunt
Capharnaum. Qui cum domi essent, interrogabat eos:
Quid in via tractabatis? 34 At illi tacebant. Siquidem
in via inter se disputaverunt, quis eorum maior esset.
35 Et residens vocavit duodecim, et ait illis: Si quis
vult primus esse, erit omnium novissimus, et omnium
minister. 36 Et accipiens puerum, statuit eum in
medio eorum: quem cum complexus esset, ait illis:
37 Quisquis unum ex huiusmodi pueris receperit in
nomine meo, me recipit: et quicumque me susceperit,
non me suscipit, sed eum, qui misit me. 38 Respondit
illi Ioannes, dicens: Magister, vidimus quemdam in
nomine tuo eiicientem dæmonia, qui non sequitur
nos, et prohibuimus eum. 39 Iesus autem ait: Nolite

prohibere eum. Nemo est enim qui faciat virtutem
in nomine meo, et possit cito male loqui de me. 40
Qui enim non est adversum vos, pro vobis est. 41
Quisquis enim potum dederit vobis calicem aquæ in
nomine meo, quia Christi estis: Amen dico vobis, non
perdet mercedem suam. 42 Et quisquis scandalizaverit
unum ex his pusillis credentibus in me: bonum est ei
magis si circumdaretur mola asinaria collo eius, et in
mare mitteretur. 43 Et si scandalizaverit te manus
tua, abscide illam: bonum est tibi debilem introire in
vitam, quam duas manus habentem ire in Gehennam,
in ignem inextinguibilem: (Geenna g1067) 44 ubi vermis
eorum non moritur, et ignis non extinguitur. 45 Et si
pes tuus te scandalizat, amputa illum: bonum est tibi
claudum introire in vitam æternam, quam duos pedes
habentem mitti in gehennam ignis inextinguibilis:
(Geenna g1067) 46 ubi vermis eorum non moritur, et ignis
non extinguitur. 47 Quod si oculus tuus scandalizat te,
eiice eum: bonum est tibi luscum introire in regnum
Dei, quam duos oculos habentem mitti in gehennam
ignis: (Geenna g1067) 48 ubi vermis eorum non moritur,
et ignis non extinguitur. 49 Omnis enim igne salietur,
et omnis victima sale salietur. 50 Bonum est sal: quod
si sal insulsum fuerit: in quo illud condietis? Habete
in vobis sal, et pacem habete inter vos.

10 Et inde exurgens venit in fines Iudææ ultra
Iordanem: et conveniunt iterum turbæ ad eum:
et sicut consueverat, iterum docebat illos. 2 Et
accedentes Pharisæi interrogabant eum: Si licet
viro uxorem dimittere: tentantes eum. 3 At ille
respondens, dixit eis: Quid vobis præcepit Moyses?
4 Qui dixerunt: Moyses permisit libellum repudii
scribere, et dimittere. 5 Quibus respondens Iesus, ait:
Ad duritiam cordis vestri scripsit vobis præceptum
istud. 6 Ab initio autem creaturæ masculum, et
feminam fecit eos Deus. 7 Propter hoc relinquet
homo patrem suum, et matrem, et adhærebit ad
uxorem suam: 8 et erunt duo in carne una. Itaque
iam non sunt duo, sed una caro. 9 Quod ergo Deus
coniunxit, homo non separet. 10 Et in domo iterum
discipuli eius de eodem interrogaverunt eum. 11 Et
ait illis: Quicumque dimiserit uxorem suam, et aliam
duxerit, adulterium committit super eam. 12 Et si uxor
dimiserit virum suum, et alii nupserit, mœchatur. 13
Et offerebant illi parvulos ut tangeret illos. Discipuli
autem comminabantur offerentibus. 14 Quos cum
videret Iesus, indigne tulit, et ait illis: Sinite parvulos
venire ad me, et ne prohibueritis eos: talium enim
est regnum Dei. 15 Amen dico vobis: Quisquis non
receperit regnum Dei velut parvulus, non intrabit
in illud. 16 Et complexans eos, et imponens manus
super illos, benedicebat eos. 17 Et cum egressus esset
in viam, procurrens quidam genu flexo ante eum,
rogabat eum: Magister bone, quid faciam ut vitam
æternam percipiam? (aiōnios g166) 18 Iesus autem dixit
ei: Quid me dicis bonum? Nemo bonus, nisi unus
Deus. 19 Præcepta nosti: Ne adulteres, Ne occidas, Ne
fureris, Ne falsum testimonium dixeris, Ne fraudum
feceris, Honora patrem tuum et matrem. 20 At ille
respondens, ait illi: Magister, hæc omnia observavi a
iuventute mea. 21 Iesus autem intuitus eum, dilexit
eum, et dixit ei: Unum tibi deest: vade, quæcumque
habes vende, et da pauperibus, et habebis thesaurum
in cælo: et veni, sequere me. 22 Qui contristatus
in verbo, abiit mœrens: erat enim habens multas
possessiones. 23 Et circumspiciens Iesus, ait discipulis
suis: Quam difficile qui pecunias habent, in regnum
Dei introibunt! 24 Discipuli autem obstupescebant in
verbis eius. At Iesus rursus respondens ait illis: Filioli,
quam difficile est, confidentes in pecuniis, in regnum
Dei introire! 25 Facilius est, camelum per foramen
acus transire, quam divitem intrare in regnum Dei.
26 Qui magis admirabantur, dicentes ad semetipsos:
Et quis potest salvus fieri? 27 Et intuens illos Iesus,
ait: Apud homines impossibile est, sed non apud
Deum: omnia enim possibilia sunt apud Deum. 28 Et
cœpit ei Petrus dicere: Ecce nos dimisimus omnia, et
secuti sumus te. 29 Respondens Iesus, ait: Amen dico
vobis: Nemo est, qui reliquerit domum, aut fratres,
aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut filios, aut
agros propter me, et propter Evangelium, 30 qui non
accipiat centies tantum, nunc in tempore hoc: domos,
et fratres, et sorores, et matres, et filios, et agros, cum
persecutionibus, et in sæculo futuro vitam æternam.
(aiōn g165, aiōnios g166) 31 Multi autem erunt primi
novissimi, et novissimi primi. 32 Erant autem in via
ascendentes Ierosolymam: et præcedebat illos Iesus,
et stupebant: et sequentes timebant. Et assumens
iterum duodecim, cœpit illis dicere quæ essent ei

eventura. 33 Quia ecce ascendimus Ierosolymam, et
Filius hominis tradetur principibus sacerdotum, et
scribis, et senioribus, et damnabunt eum morte, et
tradent eum Gentibus: 34 et illudent ei, et conspuent
eum, et flagellabunt eum, et interficient eum: et
tertia die resurget. 35 Et accedunt ad eum Iacobus, et
Ioannes filii Zebedæi, dicentes: Magister, volumus ut
quodcumque petierimus, facias nobis. 36 At ille dixit
eis: Quid vultis ut faciam vobis? 37 Et dixerunt: Da
nobis ut unus ad dexteram tuam, et alius ad sinistram
tuam sedeamus in gloria tua. 38 Iesus autem ait eis:
Nescitis quid petatis: potestis bibere calicem, quem
ego bibo: aut baptismo, quo ego baptizor, baptizari?
39 At illi dixerunt ei: Possumus. Iesus autem ait eis:
Calicem quidem, quem ego bibo, bibetis; et baptismo,
quo ego baptizor, baptizabimini: 40 sedere autem ad
dexteram meam, vel ad sinistram, non est meum dare
vobis, sed quibus paratum est. 41 Et audientes decem
cœperunt indignari de Iacobo, et Ioanne. 42 Iesus
autem vocans eos, ait illis: Scitis quia hi, qui videntur
principari Gentibus, dominantur eis: et principes
eorum potestatem habent ipsorum. 43 Non ita est
autem in vobis, sed quicumque voluerit fieri maior,
erit vester minister: 44 et quicumque voluerit in
vobis primus esse, erit omnium servus. 45 Nam et
Filius hominis non venit ut ministraretur ei, sed ut
ministraret, et daret animam suam redemptionem
pro multis. 46 Et veniunt Iericho: et proficiscente eo
de Iericho, et discipulis eius, et plurima multitudine,
filius Timæ Bartimæus cæcus, sedebat iuxta viam
mendicans. 47 Qui cum audisset quia Iesus Nazarenus
est, cœpit clamare, et dicere: Iesu fili David, miserere
mei. 48 Et comminabantur ei multi ut taceret. At ille
multo magis clamabat: Fili David miserere mei. 49 Et
stans Iesus præcepit illum vocari. Et vocant cæcum
dicentes ei: Animæquior esto: surge, vocat te. 50 Qui
proiecto vestimento suo exiliens, venit ad eum. 51 Et
respondens Iesus dixit illi: Quid tibi vis faciam? Cæcus
autem dixit ei: Rabboni, ut videam. 52 Iesus autem ait
illi: Vade, fides tua te salvum fecit. Et confestim vidit,
et sequebatur eum in via.

11 Et cum appropinquarent Ierosolymæ, et Bethaniæ
ad Montem Olivarum, mittit duos ex discipulis
suis, 2 et ait illis: Ite in castellum, quod contra vos
est, et statim introeuntes illuc, invenietis pullum
ligatum, super quem nemo adhuc hominum sedit:
solvite illum, et adducite. 3 Et si quis vobis dixerit:
Quid facitis? Dicite, quia Domino necessarius est: et
continuo illum dimittet huc. 4 Et abeuntes invenerunt
pullum ligatum ante ianuam foris in bivio: et solvunt
eum. 5 Et quidam de illic stantibus dicebant illis:
Quid facitis solventes pullum? 6 Qui dixerunt eis
sicut præceperat illis Iesus, et dimiserunt eis. 7
Et duxerunt pullum ad Iesum: et imponunt illi
vestimenta sua, et sedit super eum. 8 Multi autem
vestimenta sua straverunt in via: alii autem frondes
cædebant de arboribus, et sternebant in via. 9 Et qui
præibant, et qui sequebantur clamabant, dicentes:
Hosanna: Benedictus, qui venit in nomine Domini: 10
benedictum quod venit regnum patris nostri David:
Hosanna in excelsis. 11 Et introivit Ierosolymam
in templum: et circumspectis omnibus, cum iam
vespera esset hora, exiit in Bethaniam cum duodecim.
12 Et alia die cum exirent a Bethania, esuriit. 13
Cumque vidisset a longe ficum habentem folia, venit
si quid forte inveniret in ea. Et cum venisset ad eam,
nihil invenit præter folia: non enim erat tempus
ficorum. 14 Et respondens dixit ei: Iam non amplius
in æternum ex te fructum quisquam manducet. Et
audiebant discipuli eius. (aiōn g165) 15 Et veniunt in
Ierosolymam. Et cum introisset in templum, cœpit
eiicere vendentes, et ementes in templo: et mensas
numulariorum, et cathedras vendentium columbas
evertit. 16 Et non sinebat ut quisquam transferret
vas per templum: 17 et docebat, dicens eis: Nonne
scriptum est: Quia domus mea, domus orationis
vocabitur omnibus gentibus? Vos autem fecistis
eam speluncam latronum. 18 Quo audito principes
sacerdotum, et scribæ quærebant quomodo eum
perderent: timebant enim eum, quoniam universa
turba admirabatur super doctrina eius. 19 Et cum
vespera facta esset, egrediebatur de civitate. 20
Et cum mane transirent, viderunt ficum aridam
factam a radicibus. 21 Et recordatus Petrus, dixit
ei: Rabbi, ecce ficus, cui maledixisti, aruit. 22 Et
respondens Iesus ait illis: Habete fidem Dei. 23 Amen
dico vobis, quia quicumque dixerit huic monti: Tollere,
et mittere in mare, et non hæsitaverit in corde suo,
sed crediderit, quia quodcumque dixerit, fiat, fiet ei.

24 Propterea dico vobis, omnia quæcumque orantes
petitis, credite quia accipietis, et evenient vobis. 25 Et
cum stabitis ad orandum, dimittite si quis habetis
adversus aliquem: ut et Pater vester, qui in cælis
est, dimittat vobis peccata vestra. 26 Quod si vos
non dimiseritis: nec Pater vester, qui in cælis est,
dimittet vobis peccata vestra. 27 Et veniunt rursus
Ierosolymam. Et cum ambularet in templo, accedunt
ad eum summi sacerdotes, et scribæ, et seniores:
28 et dicunt ei: In qua potestate hæc facis? et quis
dedit tibi hanc potestatem ut ista facias? 29 Iesus
autem respondens, ait illis: Interrogabo vos et ego
unum verbum, et respondete mihi: et dicam vobis
in qua potestate hæc faciam. 30 Baptismus Ioannis,
de cælo erat, an ex hominibus? Respondete mihi.
31 At illi cogitabant secum, dicentes: Si dixerimus,
De cælo, dicet, Quare ergo non credidistis ei? 32 Si
dixerimus, Ex hominibus, timemus populum. Omnes
enim habebant Ioannem quia vere propheta esset. 33
Et respondentes dicunt Iesu: Nescimus. Et respondens
Iesus ait illis: Neque ego dico vobis in qua potestate
hæc faciam.

12 Et cœpit illis in parabolis loqui: Vineam pastinavit
homo, et circumdedit sepem, et fodit lacum, et
ædificavit turrim, et locavit eam agricolis, et peregre
profectus est. 2 Et misit ad agricolas in tempore
servum ut ab agricolis acciperet de fructu vineæ. 3 Qui
apprehensum eum ceciderunt, et dimiserunt vacuum.
4 Et iterum misit ad illos alium servum: et illum in
capite vulneraverunt, et contumeliis affecerunt. 5 Et
rursum alium misit, et illum occiderunt: et plures
alios: quosdam cædentes, alios vero occidentes. 6
Adhuc ergo unum habens filium charissimum: et illum
misit ad eos novissimum, dicens: Quia reverebuntur
filium meum. 7 Coloni autem dixerunt ad invicem:
Hic est heres: venite, occidamus eum: et nostra erit
hereditas. 8 Et apprehendentes eum, occiderunt: et
eiecerunt extra vineam. 9 Quid ergo faciet dominus
vineæ? Veniet, et perdet colonos: et dabit vineam
aliis. 10 Nec scripturam hanc legistis: Lapidem, quem
reprobaverunt ædificantes, hic factus est in caput
anguli: 11 A Domino factum est istud, et est mirabile
in oculis nostris? 12 Et quærebant eum tenere: et
timuerunt turbam. Cognoverunt enim quoniam ad eos
parabolam hanc dixerit. Et relicto eo abierunt. 13 Et
mittunt ad eum quosdam ex Pharisæis, et Herodianis,
ut eum caperent in verbo. 14 Qui venientes dicunt
ei: Magister, scimus quia verax es, et non curas
quemquam: nec enim vides in faciem hominum, sed
in veritate viam Dei doces. Licet dari tributum Cæsari,
an non dabimus? 15 Qui sciens versutiam illorum,
ait illos: Quid me tentatis? afferte mihi denarium
ut videam. 16 At illi attulerunt ei. Et ait illis: Cuius
est imago hæc, et inscriptio? Dicunt ei: Cæsaris. 17
Respondens autem Iesus dixit illis: Reddite igitur
quæ sunt Cæsaris, Cæsari: et quæ sunt Dei, Deo. Et
mirabantur super eo. 18 Et venerunt ad eum Sadducæi,
qui dicunt resurrectionem non esse: et interrogabant
eum dicentes: 19 Magister, Moyses nobis scripsit, ut si
cuius frater mortuus fuerit, et dimiserit uxorem, et
filios non reliquerit, accipiat frater eius uxorem ipsius,
et resuscitet semen fratri suo. 20 Septem ergo fratres
erant: et primus accepit uxorem, et mortuus est non
relicto semine. 21 Et secundus accepit eam, et mortuus
est: et nec iste reliquit semen. Et tertius similiter. 22 Et
acceperunt eam similiter septem: et non reliquerunt
semen. Novissima omnium defuncta est et mulier.
23 In resurrectione ergo cum resurrexerint, cuius de
his erit uxor? Septem enim habuerunt eam uxorem.
24 Et respondens Iesus, ait illis: Nonne ideo erratis,
non scientes Scripturas, neque virtutem Dei? 25 Cum
enim a mortuis resurrexerint, neque nubent, neque
nubentur, sed sunt sicut Angeli in cælis. 26 De mortuis
autem quod resurgant, non legistis in libro Moysi,
super rubum quomodo dixerit illi Deus, inquiens: Ego
sum Deus Abraham, et Deus Isaac, et Deus Iacob?
27 Non est Deus mortuorum, sed vivorum. Vos ergo
multum erratis. 28 Et accessit unus de scribis, qui
audierat illos conquirentes, et videns quoniam bene
illis responderit, interrogavit eum quod esset primum
omnium mandatum. 29 Iesus autem respondit ei: Quia
primum omnium mandatum est: Audi Israel, Dominus
Deus tuus, Deus unus est: 30 et diliges Dominum
Deum tuum ex tota corde tuo, et ex tota anima tua,
et ex tota mente tua, et ex tota virtute tua. Hoc
est primum mandatum. 31 Secundum autem simile
est illi: Diliges proximum tuum tamquam teipsum.
Maius horum aliud mandatum non est. 32 Et ait
illi scriba: Bene Magister, in veritate dixisti, quia

unus est Deus, et non est alius præter eum. 33 Et
ut diligatur ex toto corde, et ex toto intellectu, et
ex tota anima, et ex tota fortitudine: et diligere
proximum tamquam seipsum, maius est omnibus
holocautomatibus, et sacrificiis. 34 Iesus autem videns
quod sapienter respondisset, dixit illi: Non es longe a
regno Dei. Et nemo iam audebat eum interrogare. 35 Et
respondens Iesus dicebat, docens in templo: Quomodo
dicunt scribæ Christum filium esse David? 36 Ipse
enim David dicit in Spiritu Sancto: Dixit Dominus
Domino meo, Sede a dextris meis, donec ponam
inimicos tuos scabellum pedum tuorum. 37 Ipse ergo
David dicit eum Dominum, et unde est filius eius?
Et multa turba eum libenter audivit. 38 Et dicebat
eis in doctrina sua: Cavete a scribis, qui volunt in
stolis ambulare, et salutari in foro, 39 et in primis
cathedris sedere in synagogis, et primos discubitus in
cœnis: 40 qui devorant domos viduarum sub obtentu
prolixæ orationis: hi accipient prolixius iudicium.
41 Et sedens Iesus contra gazophylacium, aspiciebat
quomodo turba iactaret æs in gazophylacium, et multi
divites iactabant multa. 42 Cum venisset autem vidua
una pauper, misit duo minuta, quod est quadrans,
43 et convocans discipulos suos, ait illis: Amen dico
vobis, quoniam vidua hæc pauper plus omnibus misit,
qui miserunt in gazophylacium. 44 Omnes enim ex eo,
quod abundabat illis, miserunt: hæc vero de penuria
sua omnia quæ habuit misit totum victum suum.

13 Et cum egrederetur de templo, ait illi unus ex
discipulis suis: Magister, aspice quales lapides,
et quales structuræ. 2 Et respondens Iesus, ait
illi: Vides has omnes magnas ædificationes? Non
relinquetur lapis super lapidem, qui non destruatur. 3
Et cum sederet in Monte Olivarum contra templum,
interrogabant eum separatim Petrus, et Iacobus, et
Ioannes, et Andreas: 4 Dic nobis, quando ista fient?
et quod signum erit, quando hæc omnia incipient
consummari? 5 Et respondens Iesus cœpit dicere illis:
Videte ne quid vos seducat: 6 multi enim venient
in nomine meo dicentes, quia ego sum: et multos
seducent. 7 Cum audieritis autem bella, et opiniones
bellorum, ne timueritis: oportet enim hæc fieri: sed
nondum finis. 8 Exurget enim gens contra gentem,
et regnum super regnum, et erunt terræmotus per
loca, et fames. Initium dolorum hæc. 9 Videte autem
vosmetipsos. Tradent enim vos in consiliis, et in
synagogis vapulabitis, et ante præsides, et reges
stabitis propter me, in testimonium illis. 10 Et in
omnes gentes primum oportet prædicari Evangelium.
11 Et cum duxerint vos tradentes, nolite præcogitare
quid loquamini: sed quod datum vobis fuerit in illa
hora, id loquimini: non enim vos estis loquentes,
sed Spiritus Sanctus. 12 Tradet autem frater fratrem
in mortem, et pater filium: et consurgent filii in
parentes, et morte afficient eos. 13 Et eritis odio
omnibus propter nomen meum. Qui autem sustinuerit
in finem, hic salvus erit. 14 Cum autem videritis
abominationem desolationis stantem, ubi non debet,
qui legit, intelligat: tunc qui in Iudæa sunt, fugiant
in montes: 15 et qui super tectum, ne descendat in
domum, nec introeat ut tollat quid de domo sua:
16 et qui in agro erit, non revertatur retro tollere
vestimentum suum. 17 Væ autem prægnantibus, et
nutrientibus in illis diebus. 18 Orate vero ut hieme
non fiant. 19 Erunt enim dies illi tribulationes tales,
quales non fuerunt ab initio creaturæ, quam condidit
Deus usque nunc, neque fient. 20 Et nisi breviasset
Dominus dies, non fuisset salva omnis caro: sed
propter electos, quos elegit, breviavit dies. 21 Et tunc
si quis vobis dixerit: Ecce hic est Christus, ecce illic:
ne credideritis. 22 Exurgent enim pseudochristi, et
pseudoprophetæ, et dabunt signa, et portenta ad
seducendos, si fieri potest, etiam electos. 23 Vos
ergo videte: ecce prædixi vobis omnia. 24 Sed in illis
diebus post tribulationem illam sol contenebrabitur,
et luna non dabit splendorem suum: 25 et stellæ
cæli erunt decidentes, et virtutes, quæ in cælis sunt,
movebuntur. 26 Et tunc videbunt Filium hominis
venientem in nubibus cum virtute multa, et gloria. 27
Et tunc mittet Angelos suos, et congregabit electos
suos a quattuor ventis, a summo terræ usque ad
summum cæli. 28 A ficu autem discite parabolam.
Cum iam ramus eius tener fuerit, et nata fuerint folia,
cognoscitis quia in proximo sit æstas: 29 sic et vos
cum videritis hæc fieri, scitote quod in proximo sit
in ostiis. 30 Amen dico vobis, quoniam non transibit
generatio hæc, donec omnia ista fiant. 31 Cælum, et
terra transibunt, verba autem mea non transibunt. 32
De die autem illo, vel hora nemo scit, neque Angeli

in cælo, neque Filius, nisi Pater. 33 Videte, vigilate,
et orate: nescitis enim quando tempus sit. 34 Sicut
homo, qui peregre profectus reliquit domum suam,
et dedit servis suis potestatem cuiusque operis, et
ianitori præcepit ut vigilet. 35 Vigilate ergo, (nescitis
enim quando dominus domus veniat: sero an media
nocte, an galli cantu, an mane) 36 ne cum venerit
repente, inveniat vos dormientes. 37 Quod autem
vobis dico, omnibus dico: Vigilate.

14 Erat autem Pascha et Azyma post biduum: et
quærebant summi sacerdotes, et scribæ quomodo
eum dolo tenerent, et occiderent. 2 Dicebant autem:
Non in die festo, ne forte tumultus fieret in populo. 3
Et cum esset Bethaniæ in domo Simonis leprosi, et
recumberet: venit mulier habens alabastrum unguenti
nardi spicati pretiosi, et fracto alabastro, effudit super
caput eius. 4 Erant autem quidam indigne ferentes
intra semetipsos, et dicentes: Ut quid perditio ista
unguenti facta est? 5 Poterat enim unguentum istud
vænundari plus quam trecentis denariis, et dari
pauperibus. Et fremebant in eam. 6 Iesus autem dixit:
Sinite eam, quid illi molesti estis? Bonum opus operata
est in me. 7 Semper enim pauperes habetis vobiscum:
et cum volueritis, potestis illis benefacere: me autem
non semper habetis. 8 Quod habuit hæc, fecit: prævenit
ungere corpus meum in sepulturam. 9 Amen dico
vobis: Ubicumque prædicatum fuerit Evangelium
istud in universo mundo, et quod fecit hæc, narrabitur
in memoriam eius. 10 Et Iudas Iscariotes, unus de
duodecim, abiit ad summos sacerdotes, ut proderet
eum illis. 11 Qui audientes gavisi sunt: et promiserunt
ei pecuniam se daturos. Et quærebat quomodo illum
opportune traderet. 12 Et primo die Azymorum quando
Pascha immolabant, dicunt ei discipuli: Quo vis eamus,
et paremus tibi ut manduces Pascha? 13 Et mittit
duos ex discipulis suis, et dicit eis: Ite in civitatem:
et occurret vobis homo lagenam aquæ baiulans,
sequimini eum: 14 et quocumque introierit, dicite
domino domus, quia Magister dicit: Ubi est refectio
mea, ubi Pascha cum discipulis meis manducem? 15 Et
ipse vobis demonstrabit cœnaculum grande, stratum:
et illic parate nobis. 16 Et abierunt discipuli eius, et
venerunt in civitatem: et invenerunt sicut dixerat
illis, et paraverunt Pascha. 17 Vespere autem facto,
venit cum duodecim. 18 Et discumbentibus eis, et
manducantibus, ait Iesus: Amen dico vobis, quia unus
ex vobis tradet me, qui manducat mecum. 19 At illi
cœperunt contristari, et dicere ei singulatim: Numquid
ego? 20 Qui ait illis: Unus ex duodecim, qui intingit
mecum manum in catino. 21 Et Filius quidem hominis
vadit sicut scriptum est de eo: væ autem homini illi,
per quem Filius hominis tradetur. Bonum erat ei,
si non esset natus homo ille. 22 Et manducantibus
illis, accepit Iesus panem: et benedicens fregit, et
dedit eis, et ait: Sumite, hoc est corpus meum. 23 Et
accepto calice, gratias agens dedit eis: et biberunt
ex illo omnes. 24 Et ait illis: Hic est sanguis meus
novi testamenti, qui pro multis effundetur. 25 Amen
dico vobis, quia iam non bibam de hoc genimine
vitis usque in diem illum, cum illud bibam novum in
regno Dei. 26 Et hymno dicto exierunt in Montem
Olivarum. 27 Et ait eis Iesus: Omnes scandalizabimini
in me in nocte ista: quia scriptum est: Percutiam
pastorem, et dispergentur oves. 28 Sed postquam
resurrexero, præcedam vos in Galilæam. 29 Petrus
autem ait illi: Et si omnes scandalizati fuerint in
te: sed non ego. 30 Et ait illi Iesus: Amen dico tibi,
quia tu hodie in nocte hac, priusquam gallus vocem
bis dederit, ter me es negaturus. 31 At ille amplius
loquebatur: Et si oportuerit me simul commori tibi,
non te negabo: Similiter autem et omnes dicebant. 32
Et veniunt in prædium, cui nomen Gethsemani. Et ait
discipulis suis: Sedete hic donec orem. 33 Et assumit
Petrum, et Iacobum, et Ioannem secum: et cœpit
pavere, et tædere. 34 Et ait illis: Tristis est anima mea
usque ad mortem: sustinete hic, et vigilate. 35 Et
cum processisset paululum, procidit super terram: et
orabat, ut si fieri posset, transiret ab eo hora: 36 et
dixit: Abba Pater, omnia tibi possibilia sunt, transfer
calicem hunc a me, sed non quod ego volo, sed quod
tu. 37 Et venit, et invenit eos dormientes. Et ait Petro:
Simon, dormis? Non potuisti una hora vigilare? 38
Vigilate, et orate ut non intretis in tentationem.
Spiritus quidem promptus est, caro vero infirma. 39 Et
iterum abiens oravit eumdem sermonem, dicens. 40 Et
reversus, denuo invenit eos dormientes, (erant enim
oculi eorum gravati) et ignorabant quid responderent
ei. 41 Et venit tertio, et ait illis: Dormite iam, et
requiescite. Sufficit: venit hora: ecce Filius hominis

tradetur in manus peccatorum. 42 Surgite, eamus.
Ecce qui me tradet, prope est. 43 Et, adhuc eo loquente,
venit Iudas Iscariotes unus de duodecim, et cum
eo turba multa cum gladiis, et lignis, a summis
sacerdotibus, et scribis, et senioribus. 44 Dederat
autem traditor eius signum eis, dicens: Quemcumque
osculatus fuero, ipse est, tenete eum, et ducite caute.
45 Et cum venisset, statim accedens ad eum, ait: Ave
Rabbi: et osculatus est eum. 46 At illi manus iniecerunt
in eum, et tenuerunt eum. 47 Unus autem quidam de
circumstantibus educens gladium, percussit servum
summi sacerdotis: et amputavit illi auriculam. 48 Et
respondens Iesus, ait illis: Tamquam ad latronem
existis cum gladiis, et lignis comprehendere me? 49
quotidie eram apud vos in templo docens, et non
me tenuistis. Sed ut impleantur Scripturæ. 50 Tunc
discipuli eius relinquentes eum, omnes fugerunt. 51
Adolescens autem quidam sequebatur eum amictus
sindone super nudo: et tenuerunt eum. 52 At ille reiecta
sindone, nudus profugit ab eis. 53 Et adduxerunt Iesum
ad summum sacerdotem: et convenerunt omnes
sacerdotes, et scribæ, et seniores. 54 Petrus autem a
longe secutus est eum usque intro in atrium summi
sacerdotis: et sedebat cum ministris ad ignem, et
calefaciebat se. 55 Summi vero sacerdotes, et omne
concilium quærebant adversus Iesum testimonium,
ut eum morti traderent, nec inveniebant. 56 Multi
enim testimonium falsum dicebant adversus eum:
et convenientia testimonia non erant. 57 Et quidam
surgentes, falsum testimonium ferebant adversus
eum, dicentes: 58 Quoniam nos audivimus eum
dicentem: Ego dissolvam templum hoc manu factum,
et per triduum aliud non manu factum ædificabo. 59
Et non erat conveniens testimonium illorum. 60 Et
exurgens summus sacerdos in medium, interrogavit
Iesum, dicens: Non respondes quidquam ad ea, quæ
tibi obiiciuntur ab his? 61 Ille autem tacebat, et nihil
respondit. Rursum summus sacerdos interrogabat
eum, et dixit ei: Tu es Christus, Filius Dei benedicti?
62 Iesus autem dixit illi: Ego sum: et videbitis Filium
hominis sedentem a dextris virtutis Dei, et venientem
cum nubibus cæli. 63 Summus autem sacerdos scindens
vestimenta sua, ait: Quid adhuc desideramus testes?
64 Audistis blasphemiam: quid vobis videtur? Qui
omnes condemnaverunt eum esse reum mortis. 65 Et
cœperunt quidam conspuere eum, et velare faciem
eius, et colaphis eum cædere, et dicere ei: Prophetiza:
et ministri alapis eum cædebant. 66 Et cum esset
Petrus in atrio deorsum, venit una ex ancillis summi
sacerdotis: 67 et cum vidisset Petrum calefacientem
se, aspiciens illum, ait: Et tu cum Iesu Nazareno eras.
68 At ille negavit, dicens: Neque scio, neque novi quid
dicas. Et exiit foras ante atrium, et gallus cantavit.
69 Rursus autem cum vidisset illum ancilla, cœpit
dicere circumstantibus: Quia hic ex illis est. 70 At ille
iterum negavit. Et post pusillum rursus qui astabant,
dicebant Petro: Vere ex illis es: nam et Galilæus es.
71 Ille autem cœpit anathematizare, et iurare: Quia
nescio hominem istum, quem dicitis. 72 Et statim
gallus iterum cantavit. Et recordatus est Petrus verbi,
quod dixerat ei Iesus: Prius quam gallus cantet bis,
ter me negabis. Et cœpit flere.

15 Et confestim, mane consilium facientes summi
sacerdotes cum senioribus, et scribis, et universo
concilio, vincientes Iesum, duxerunt, et tradiderunt
Pilato. 2 Et interrogavit eum Pilatus: Tu es rex
Iudæorum? At ille respondens, ait illi: Tu dicis. 3
Et accusabant eum summi sacerdotes in multis. 4
Pilatus autem rursum interrogavit eum, dicens: Non
respondes quidquam? Vide in quantis te accusant. 5
Iesus autem amplius nihil respondit, ita ut miraretur
Pilatus. 6 Per diem autem festum solebat dimittere
illis unum ex vinctis, quemcumque petissent. 7 Erat
autem qui dicebatur Barrabas, qui cum seditiosis erat
vinctus, qui in seditione fecerat homicidium. 8 Et cum
ascendisset turba, cœpit rogare, sicut semper faciebat
illis. 9 Pilatus autem respondit eis, et dixit: Vultis
dimittam vobis regem Iudæorum? 10 Sciebat enim
quod per invidiam tradidissent eum summi sacerdotes.
11 Pontifices autem concitaverunt turbam, ut magis
Barabbam dimitteret eis. 12 Pilatus autem iterum
respondens, ait illis: Quid ergo vultis faciam regi
Iudæorum? 13 At illi iterum clamaverunt: Crucifige
eum. 14 Pilatus vero dicebat illis: Quid enim mali fecit?
At illi magis clamabant: Crucifige eum. 15 Pilatus autem
volens populo satisfacere, dimisit illis Barabbam,
et tradidit Iesum flagellis cæsum, ut crucifigeretur.
16 Milites autem duxerunt eum in atrium prætorii,
et convocant totam cohortem, 17 et induunt eum

purpura, et imponunt ei plectentes spineam coronam.
18 Et cœperunt salutare eum: Ave rex Iudæorum. 19 Et
percutiebant caput eius arundine: et conspuebant
eum, et ponentes genua, adorabant eum. 20 Et
postquam illuserunt ei, exuerunt illum purpura, et
induerunt eum vestimentis suis: et educunt illum ut
crucifigerent eum. 21 Et angariaverunt prætereuntem
quempiam, Simonem Cyrenæum venientem de villa,
patrem Alexandri, et Rufi, ut tolleret crucem eius.
22 Et perducunt illum in Golgotha locum: quod est
interpretatum Calvariæ locus. 23 Et dabant ei bibere
myrrhatum vinum: et non accepit. 24 Et crucifigentes
eum, diviserunt vestimenta eius, mittentes sortem
super eis, quis quid tolleret. 25 Erat autem hora tertia:
et crucifixerunt eum. 26 Et erat titulus causæ eius
inscriptus: REX IUDÆORUM. 27 Et cum eo crucifigunt
duos latrones: unum a dextris, et alium a sinistris eius.
28 Et impleta est scriptura, quæ dicit: Et cum iniquis
reputatus est. 29 Et prætereuntes blasphemabant eum,
moventes capita sua, et dicentes: Vah qui destruis
templum Dei, et in tribus diebus reædificas: 30 salvum
fac temetipsum descendens de cruce. 31 Similiter
et summi sacerdotes illudentes, ad alterutrum cum
scribis dicebant: Alios salvos fecit, seipsum non
potest salvum facere. 32 Christus rex Israel descendat
nunc de cruce, ut videamus, et credamus. Et qui
cum eo crucifixi erant, convitiabantur ei. 33 Et
facta hora sexta, tenebræ factæ sunt per totam
terram usque in horam nonam. 34 Et hora nona
exclamavit Iesus voce magna, dicens: Eloi, eloi, lamma
sabacthani? quod est interpretatum: Deus meus,
Deus meus, ut quid dereliquisti me? 35 Et quidam de
circumstantibus audientes, dicebant: Ecce Eliam vocat.
36 Currens autem unus, et implens spongiam aceto,
circumponensque calamo, potum dabat ei, dicens:
Sinite, videamus si veniat Elias ad deponendum eum.
37 Iesus autem emissa voce magna expiravit. 38 Et
velum templi scissum est in duo, a summo usque
deorsum. 39 Videns autem Centurio, qui ex adverso
stabat, quia sic clamans expirasset, ait: Vere hic homo
Filius Dei erat. 40 Erant autem et mulieres de longe
aspicientes: inter quas erat Maria Magdalene, et Maria
Iacobi minoris, et Ioseph mater, et Salome: 41 et cum
esset in Galilæa, sequebantur eum, et ministrabant
ei, et aliæ multæ, quæ simul cum eo ascenderant
Ierosolymam. 42 Et cum iam sero esset factum (quia
erat parasceve, quod est ante Sabbatum) 43 venit
Ioseph ab Arimathæa nobilis decurio, qui et ipse
erat expectans regnum Dei, et audacter introivit
ad Pilatum, et petiit corpus Iesu. 44 Pilatus autem
mirabatur si iam obiisset. Et accersito centurione,
interrogavit eum si iam mortuus esset. 45 Et cum
cognovisset a centurione, donavit corpus Ioseph. 46
Ioseph autem mercatus sindonem, et deponens eum
involvit sindone, et posuit eum in monumento, quod
erat excisum de petra, et advolvit lapidem ad ostium
monumenti. 47 Maria autem Magdalene, et Maria
Ioseph aspiciebant ubi poneretur.

16 Et cum transisset Sabbatum, Maria Magdalene,
et Maria Iacobi, et Salome emerunt aromata
ut venientes ungerent Iesum. 2 Et valde mane una
Sabbatorum, veniunt ad monumentum, orto iam sole.
3 Et dicebant ad invicem: Quis revolvet nobis lapidem
ab ostio monumenti? 4 Et respicientes viderunt
revolutum lapidem. Erat quippe magnus valde. 5
Et introeuntes in monumentum viderunt iuvenem
sedentem in dextris, coopertum stola candida, et
obstupuerunt. 6 Qui dicit illis: Nolite expavescere:
Iesum quæritis Nazarenum, crucifixum: surrexit, non
est hic, ecce locus ubi posuerunt eum. 7 Sed ite, dicite
discipulis eius, et Petro quia præcedit vos in Galilæam:
ibi eum videbitis, sicut dixit vobis. 8 At illæ exeuntes,
fugerunt de monumento: invaserat enim eas tremor
et pavor: et nemini quidquam dixerunt: timebant
enim. 9 **(note: The most reliable and earliest manuscripts do not
include Mark 16:9-20.)** Surgens autem mane, prima Sabbati,
apparuit primo Mariæ Magdalene, de qua eiecerat
septem dæmonia. 10 Illa vadens nunciavit his, qui cum
eo fuerant, lugentibus, et flentibus. 11 Et illi audientes
quia viveret, et visus esset ab ea, non crediderunt.
12 Post hæc autem duobus ex his ambulantibus
ostensus est in alia effigie, euntibus in villam: 13 et
illi euntes nunciaverunt ceteris: nec illis crediderunt.
14 Novissime recumbentibus illis undecim apparuit:
et exprobravit incredulitatem eorum et duritiam
cordis: quia iis, qui viderant eum resurrexisse, non
crediderunt. 15 Et dixit eis: Euntes in mundum
universum prædicate Evangelium omni creaturæ. 16
Qui crediderit, et baptizatus fuerit, salvus erit: qui vero

non crediderit, condemnabitur. 17 Signa autem eos, qui
crediderint, hæc sequentur: In nomine meo dæmonia
eiicient: linguis loquentur novis: 18 serpentes tollent:
et si mortiferum quid biberint, non eis nocebit: super
ægros manus imponent, et bene habebunt. 19 Et
Dominus quidem Iesus postquam locutus est eis,
assumptus est in cælum, et sedet a dextris Dei. 20
Illi autem profecti prædicaverunt ubique Domino
cooperante, et sermonem confirmante, sequentibus
signis.

Lucam

1 Quoniam quidem multi conati sunt ordinare
narrationem, quæ in nobis completæ sunt, rerum:
2 sicut tradiderunt nobis, qui ab initio ipsi viderunt,
et ministri fuerunt sermonis: **3** visum est et mihi,
assecuto omnia a principio diligenter, ex ordine tibi
scribere, optime Theophile, **4** ut cognoscas eorum
verborum, de quibus eruditus es, veritatem. **5** Fuit in
diebus Herodis, regis Iudææ, sacerdos quidam nomine
Zacharias de vice Abia, et uxor illius de filiabus
Aaron, et nomen eius Elisabeth. **6** Erant autem iusti
ambo ante Deum, incedentes in omnibus mandatis, et
iustificationibus Domini sine querela: **7** Et non erat
illis filius eo quod esset Elisabeth sterilis, et ambo
processissent in diebus suis. **8** Factum est autem,
cum sacerdotio fungeretur in ordine vicis suæ ante
Deum, **9** secundum consuetudinem sacerdotii, sorte
exiit ut incensum poneret, ingressus in templum
Domini: **10** et omnis multitudo populi erat orans
foris hora incensi. **11** Apparuit autem illi Angelus
Domini, stans a dextris altaris incensi. **12** Et Zacharias
turbatus est videns, et timor irruit super eum. **13**
Ait autem ad illum Angelus: Ne timeas Zacharia,
quoniam exaudita est deprecatio tua: et uxor tua
Elisabeth pariet tibi filium, et vocabis nomen eius
Ioannem: **14** et erit gaudium tibi, et exultatio, et multi
in nativitate eius gaudebunt: **15** erit enim magnus
coram Domino: et vinum, et siceram non bibet, et
Spiritu Sancto replebitur adhuc ex utero matris suæ:
16 et multos filiorum Israel convertet ad Dominum
Deum ipsorum: **17** et ipse præcedet ante illum in
spiritu, et virtute Eliæ: ut convertat corda patrum in
filios, et incredulos ad prudentiam iustorum, parare
Domino plebem perfectam. **18** Et dixit Zacharias ad
Angelum: Unde hoc sciam? Ego enim sum senex, et
uxor mea processit in diebus suis. **19** Et respondens
Angelus dixit ei: Ego sum Gabriel, qui asto ante Deum:
et missus sum loqui ad te, et hæc tibi evangelizare.
20 Et ecce eris tacens, et non poteris loqui usque
in diem, quo hæc fiant, pro eo quod non credidisti
verbis meis, quæ implebuntur in tempore suo. **21** Et
erat plebs expectans Zachariam: et mirabantur quod
tardaret ipse in templo. **22** Egressus autem non poterat
loqui ad illos, et cognoverunt quod visionem vidisset
in templo. Et ipse erat innuens illis, et permansit
mutus. **23** Et factum est, ut impleti sunt dies officii
eius abiit in domum suam: **24** post hos autem dies
concepit Elisabeth uxor eius, et occultabat se mensibus
quinque, dicens: **25** Quia sic fecit mihi Dominus in
diebus, quibus respexit auferre opprobrium meum
inter homines. **26** In mense autem sexto, missus est
Angelus Gabriel a Deo in civitatem Galilææ, cui nomen
Nazareth, **27** ad Virginem desponsatam viro, cui
nomen erat Ioseph, de domo David, et nomen virginis
Maria. **28** Et ingressus Angelus ad eam dixit: Ave gratia
plena: Dominus tecum: Benedicta tu in mulieribus. **29**
Quæ cum audisset, turbata est in sermone eius, et
cogitabat qualis esset ista salutatio. **30** Et ait Angelus
ei: Ne timeas Maria, invenisti enim gratiam apud
Deum. **31** Ecce concipies in utero, et paries filium, et
vocabis nomen eius IESUM. **32** Hic erit magnus, et
Filius Altissimi vocabitur, et dabit illi Dominus Deus
sedem David patris eius: **33** et regnabit in domo Iacob
in æternum, et regni eius non erit finis. **(aiōn g165)** **34**
Dixit autem Maria ad Angelum: Quomodo fiet istud,
quoniam virum non cognosco? **35** Et respondens
Angelus dixit ei: Spiritus Sanctus superveniet in te,
et virtus Altissimi obumbrabit tibi. Ideoque et quod
nascetur ex te Sanctum, vocabitur Filius Dei. **36** Et
ecce Elisabeth cognata tua, et ipsa concepit filium
in senectute sua: et hic mensis sextus est illi, quæ
vocatur sterilis: **37** quia non erit impossibile apud
Deum omne verbum. **38** Dixit autem Maria: Ecce
ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum. Et
discessit ab illa Angelus. **39** Exurgens autem Maria
in diebus illis abiit in montana cum festinatione, in
civitatem Iuda: **40** Et intravit in domum Zachariæ,
et salutavit Elisabeth. **41** Et factum est, ut audivit
salutationem Mariæ Elisabeth, exultavit infans in
utero eius, et repleta est Spiritu Sancto Elisabeth:
42 et exclamavit voce magna, et dixit: Benedicta tu
inter mulieres, et benedictus fructus ventris tui. **43** Et
unde hoc mihi ut veniat mater Domini mei ad me? **44**
Ecce enim ut facta est vox salutationis tuæ in auribus
meis, exultavit in gaudio infans in utero meo. **45** Et
beata, quæ credidisti, quoniam perficientur ea, quæ
dicta sunt tibi a Domino. **46** Et ait Maria: Magnificat
anima mea Dominum: **47** et exultavit spiritus meus
in Deo salutari meo. **48** Quia respexit humilitatem

ancillæ suæ: ecce enim ex hoc beatam me dicent
omnes generationes. 49 Quia fecit mihi magna qui
potens est: et sanctum nomen eius. 50 Et misericordia
eius a progenie in progenies timentibus eum. 51
Fecit potentiam in brachio suo: dispersit superbos
mente cordis sui. 52 Deposuit potentes de sede, et
exaltavit humiles. 53 Esurientes implevit bonis: et
divites dimisit inanes. 54 Suscepit Israel puerum
suum, recordatus misericordiæ suæ. 55 Sicut locutus
est ad patres nostros, Abraham, et semini eius in
sæcula. (aiōn g165) 56 Mansit autem Maria cum illa quasi
mensibus tribus: et reversa est in domum suam. 57
Elisabeth autem impletum est tempus pariendi, et
peperit filium. 58 Et audierunt vicini, et cognati eius
quia magnificavit Dominus misericordiam suam cum
illa, et congratulabantur ei. 59 Et factum est in die
octavo, venerunt circumcidere puerum, et vocabant
eum nomine patris sui Zachariam. 60 Et respondens
mater eius, dixit: Nequaquam, sed vocabitur Ioannes.
61 Et dixerunt ad illam: Quia nemo est in cognatione
tua, qui vocetur hoc nomine. 62 Innuebant autem
patri eius, quem vellet vocari eum. 63 Et postulans
pugillarem scripsit, dicens: Ioannes est nomen eius.
Et mirati sunt universi. 64 Apertum est autem illico os
eius, et lingua eius, et loquebatur benedicens Deum.
65 Et factus est timor super omnes vicinos eorum: et
super omnia montana Iudææ divulgabantur omnia
verba hæc: 66 et posuerunt omnes, qui audierant in
corde suo, dicentes: Quis, putas, puer iste erit? Etenim
manus Domini erat cum illo. 67 Et Zacharias pater eius
repletus est Spiritu Sancto: et prophetavit, dicens: 68
Benedictus Dominus Deus Israel, quia visitavit, et fecit
redemptionem plebis suæ: 69 Et erexit cornu salutis
nobis: in domo David pueri sui. 70 Sicut locutum est
per os sanctorum, qui a sæculo sunt, prophetarum
eius: (aiōn g165) 71 Salutem ex inimicis nostris, et de
manu omnium, qui oderunt nos: 72 Ad faciendam
misericordiam cum patribus nostris: et memorari
testamenti sui sancti. 73 Iusiurandum, quod iuravit ad
Abraham patrem nostrum, daturum se nobis: 74 Ut
sine timore, de manu inimicorum nostrorum liberati,
serviamus illi. 75 In sanctitate, et iustitia coram
ipso, omnibus diebus nostris. 76 Et tu puer, propheta
Altissimi vocaberis: præibis enim ante faciem Domini
parare vias eius: 77 Ad dandam scientiam salutis
plebi eius: in remissionem peccatorum eorum: 78 Per
viscera misericordiæ Dei nostri: in quibus visitavit
nos, oriens ex alto: 79 Illuminare his, qui in tenebris,
et in umbra mortis sedent: ad dirigendos pedes
nostros in viam pacis. 80 Puer autem crescebat, et
confortabatur spiritu: et erat in desertis usque in
diem ostensionis suæ ad Israel.

2 Factum est autem in diebus illis, exiit edictum a
Cæsare Augusto ut describeretur universus orbis.
2 Hæc descriptio prima, facta est a præside Syriæ
Cyrino: 3 et ibant omnes ut profiterentur singuli
in suam civitatem. 4 Ascendit autem et Ioseph a
Galilæa de civitate Nazareth in Iudæam in civitatem
David, quæ vocatur Bethlehem: eo quod esset de
domo, et familia David, 5 ut profiteretur cum Maria
desponsata sibi uxore prægnante. 6 Factum est autem,
cum essent ibi, impleti sunt dies ut pareret. 7 Et
peperit filium suum primogenitum, et pannis eum
involvit, et reclinavit eum in præsepio: quia non erat
eis locus in diversorio. 8 Et pastores erant in regione
eadem vigilantes, et custodientes vigilias noctis super
gregem suum. 9 Et ecce Angelus Domini stetit iuxta
illos, et claritas Dei circumfulsit illos, et timuerunt
timore magno. 10 Et dixit illis Angelus: Nolite timere:
ecce enim evangelizo vobis gaudium magnum, quod
erit omni populo: 11 quia natus est vobis hodie
Salvator, qui est Christus Dominus in civitate David.
12 Et hoc vobis signum: Invenietis infantem pannis
involutum, et positum in præsepio. 13 Et subito facta
est cum Angelo multitudo militiæ cælestis laudantium
Deum, et dicentium: 14 Gloria in altissimis Deo,
et in terra pax hominibus bonæ voluntatis. 15 Et
factum est, ut discesserunt ab eis Angeli in cælum:
pastores loquebantur ad invicem: Transeamus usque
Bethlehem, et videamus hoc verbum, quod factum
est, quod Dominus ostendit nobis. 16 Et venerunt
festinantes: et invenerunt Mariam, et Ioseph, et
infantem positum in præsepio. 17 Videntes autem
cognoverunt de verbo, quod dictum erat illis de puero
hoc. 18 Et omnes, qui audierunt, mirati sunt: et de
his, quæ dicta erant a pastoribus ad ipsos. 19 Maria
autem conservabat omnia verba hæc, conferens in
corde suo. 20 Et reversi sunt pastores glorificantes,
et laudantes Deum in omnibus, quæ audierant, et

viderant sicut dictum est ad illos. 21 Et postquam
consummati sunt dies octo ut circumcideretur puer:
vocatum est nomen eius Iesus, quod vocatum est
ab Angelo priusquam in utero conciperetur. 22 Et
postquam impleti sunt dies purgationis eius secundum
legem Moysi, tulerunt illum in Ierusalem, ut sisterent
eum Domino, 23 sicut scriptum est in lege Domini:
Quia omne masculinum adaperiens vulvam, sanctum
Domino vocabitur. 24 Et ut darent hostiam secundum
quod dictum est in lege Domini par turturum, aut
duos pullos columbarum. 25 Et ecce homo erat in
Ierusalem, cui nomen Simeon, et homo iste iustus, et
timoratus, expectans consolationem Israel, et Spiritus
Sanctus erat in eo. 26 Et responsum acceperat a
Spiritu Sancto, non visurum se mortem, nisi prius
videret Christum Domini. 27 Et venit in Spiritu in
templum. Et cum inducerent puerum Iesum parentes
eius, ut facerent secundum consuetudinem legis
pro eo: 28 et ipse accepit eum in ulnas suas, et
benedixit Deum, et dixit: 29 Nunc dimittis servum
tuum Domine, secundum verbum tuum in pace:
30 Quia viderunt oculi mei salutare tuum, 31 quod
parasti ante faciem omnium populorum: 32 Lumen ad
revelationem gentium, et gloriam plebis tuæ Israel.
33 Et erat pater eius et mater mirantes super his, quæ
dicebantur de illo. 34 Et benedixit illis Simeon, et
dixit ad Mariam matrem eius: Ecce positus est hic
in ruinam, et in resurrectionem multorum in Israel:
et in signum, cui contradicetur: 35 et tuam ipsius
animam pertransibit gladius ut revelentur ex multis
cordibus cogitationes. 36 Et erat Anna prophetissa,
filia Phanuel, de tribu Aser: hæc processerat in
diebus multis, et vixerat cum viro suo annis septem
a virginitate sua. 37 Et hæc vidua usque ad annos
octoginta quattuor: quæ non discedebat de templo,
ieiuniis, et obsecrationibus serviens nocte, ac die. 38
Et hæc, ipsa hora superveniens, confitebatur Domino:
et loquebatur de illo omnibus, qui expectabant
redemptionem Israel. 39 Et ut perfecerunt omnia
secundum legem Domini, reversi sunt in Galilæam in
civitatem suam Nazareth. 40 Puer autem crescebat,
et confortabatur plenus sapientia, et gratia Dei erat
in illo. 41 Et ibant parentes eius per omnes annos
in Ierusalem, in die sollemni Paschæ. 42 Et cum
factus esset annorum duodecim, ascendentibus illis
Ierosolymam secundum consuetudinem diei festi,
43 consummatisque diebus, cum redirent, remansit
puer Iesus in Ierusalem, et non cognoverunt parentes
eius. 44 Existimantes autem illum esse in comitatu,
venerunt iter diei, et requirebant eum inter cognatos,
et notos. 45 Et non invenientes, regressi sunt in
Ierusalem, requirentes eum. 46 Et factum est, post
triduum invenerunt illum in templo sedentem in
medio doctorum, audientem illos, et interrogantem
eos. 47 Stupebant autem omnes, qui eum audiebant,
super prudentia, et responsis eius. 48 Et videntes
admirati sunt. Et dixit mater eius ad illum: Fili, quid
fecisti nobis sic? Ecce pater tuus, et ego dolentes
quærebamus te. 49 Et ait ad illos: Quid est quod me
quærebatis? Nesciebatis quia in his, quæ Patris mei
sunt, oportet me esse? 50 Et ipsi non intellexerunt
verbum, quod locutus est ad eos. 51 Et descendit cum
eis, et venit Nazareth: et erat subditus illis. Et mater
eius conservabat omnia verba hæc in corde suo. 52 Et
Iesus proficiebat sapientia, et ætate, et gratia apud
Deum, et homines.

3 Anno autem quintodecimo imperii Tiberii Cæsaris,
procurante Pontio Pilato Iudæam, tetrarcha autem
Galiææ Herode, Philippo autem fratre eius tetrarcha
Iturææ, et Trachonitidis regionis, et Lysania Abilinæ
tetrarcha, 2 sub principibus sacerdotum Anna, et
Caipha: factum est verbum Domini super Ioannem,
Zachariæ filium, in deserto. 3 Et venit in omnem
regionem Iordanis, prædicans baptismum pœnitentiæ
in remissionem peccatorum, 4 sicut scriptum est in
libro sermonum Isaiæ prophetæ: Vox clamantis in
deserto: Parate viam Domini: rectas facite semitas
eius: 5 omnis vallis implebitur: et omnis mons, et
collis humiliabitur: et erunt prava in directa: et aspera
in vias planas: 6 et videbit omnis caro salutare Dei. 7
Dicebat ergo ad turbas quæ exibant ut baptizarentur
ab ipso: Genimina viperarum! Quis ostendit vobis
fugere a ventura ira? 8 Facite ergo fructus dignos
pœnitentiæ: et ne cœperitis dicere: Patrem habemus
Abraham. Dico enim vobis quia potens est Deus de
lapidibus istis suscitare filios Abrahæ. 9 Iam enim
securis ad radicem arborum posita est. Omnis ergo
arbor non faciens fructum bonum, excidetur, et in
ignem mittetur. 10 Et interrogabant eum turbæ,

dicentes: Quid ergo faciemus? 11 Respondens autem
dicebat illis: Qui habet duas tunicas, det non habenti:
et qui habet escas, similiter faciat. 12 Venerunt
autem et publicani ut baptizarentur, et dixerunt
ad illum: Magister, quid faciemus? 13 At ille dixit
ad eos: Nihil amplius, quam quod constitutum est
vobis, faciatis. 14 Interrogabant autem eum et milites,
dicentes: Quid faciemus et nos? Et ait illis: Neminem
concutiatis, neque calumniam faciatis: et contenti
estote stipendiis vestris. 15 Existimante autem populo,
et cogitantibus omnibus in cordibus suis de Ioanne,
ne forte ipse esset Christus: 16 respondit Ioannes,
dicens omnibus: Ego quidem aqua baptizo vos: veniet
autem fortior me, cuius non sum dignus solvere
corigiam calceamentorum eius: ipse vos baptizabit
in Spiritu Sancto, et igni: 17 cuius ventilabrum in
manu eius, et purgabit aream suam, et congregabit
triticum in horreum suum, paleas autem comburet
igni inextinguibili. 18 Multa quidem, et alia exhortans
evangelizabat populo. 19 Herodes autem tetrarcha
cum corriperetur ab illo de Herodiade uxore fratris
sui, et de omnibus malis, quæ fecit Herodes, 20 adiecit
et hoc super omnia, et inclusit Ioannem in carcere. 21
Factum est autem cum baptizaretur omnis populus,
et Iesu baptizato, et orante, apertum est cælum: 22
et descendit Spiritus Sanctus corporali specie sicut
columba in ipsum: et vox de cælo facta est: Tu es filius
meus dilectus, in te complacui mihi. 23 Et ipse Iesus
erat incipiens quasi annorum triginta, ut putabatur,
filius Ioseph, qui fuit Heli, qui fuit Mathat, 24 qui fuit
Levi, qui fuit Melchi, qui fuit Ianne, qui fuit Ioseph, 25
qui fuit Mathathiæ, qui fuit Amos, qui fuit Nahum,
qui fuit Hesli, qui fuit Nagge, 26 qui fuit Mahath,
qui fuit Mathathiæ, qui fuit Semei, qui fuit Ioseph,
qui fuit Iuda, 27 qui fuit Ioanna, qui fuit Resa, qui
fuit Zorobabel, qui fuit Salatheil, qui fuit Neri, 28
qui fuit Melchi, qui fuit Addi, qui fuit Cosan, qui fuit
Elmadan, qui fuit Her, 29 qui fuit Iesu, qui fuit Eliezer,
qui fuit Iorim, qui fuit Mathat, qui fuit Levi, 30 qui fuit
Simeon, qui fuit Iuda, qui fuit Ioseph, qui fuit Iona,
qui fuit Eliakim, 31 qui fuit Melea, qui fuit Menna, qui
fuit Mathatha, qui fuit Natham, qui fuit David, 32 qui
fuit Iesse, qui fuit Obed, qui fuit Booz, qui fuit Salmon,
qui fuit Naasson, 33 qui fuit Aminadab, qui fuit Aram,
qui fuit Esron, qui fuit Phares, qui fuit Iudæ, 34 qui
fuit Iacob, qui fuit Isaac, qui fuit Abrahæ, qui fuit
Thare, qui fuit Nachor, 35 qui fuit Sarug, qui fuit
Ragau, qui fuit Phaleg, qui fuit Heber, qui fuit Sale, 36
qui fuit Cainan, qui fuit Arphaxad, qui fuit Sem, qui
fuit Noe, qui fuit Lamech, 37 qui fuit Methusale, qui
fuit Henoch, qui fuit Iared, qui fuit Malaleel, qui fuit
Cainan, 38 qui fuit Henos, qui fuit Seth, qui fuit Adam,
qui fuit Dei.

4 Iesus autem plenus Spiritu Sancto regressus est
a Iordane: et agebatur a Spiritu in desertum 2
diebus quadraginta, et tentabatur a diabolo. Et nihil
manducavit in diebus illis: et consummatis illis esuriit.
3 Dixit autem illi diabolus: Si Filius Dei es, dic lapidi
huic ut panis fiat. 4 Et respondit ad illum Iesus:
Scriptum est: Quia non in solo pane vivit homo, sed in
omni verbo Dei. 5 Et duxit illum diabolus in montem
excelsum, et ostendit illi omnia regna orbis terræ in
momento temporis, 6 et ait illi: Tibi dabo potestatem
hanc universam, et gloriam illorum: quia mihi tradita
sunt: et cui volo do illa. 7 Tu ergo si adoraveris coram
me, erunt tua omnia. 8 Et respondens Iesus, dixit
illi: Scriptum est: Dominum Deum tuum adorabis,
et illi soli servies. 9 Et duxit illum in Ierusalem, et
statuit eum super pinnam templi, et dixit illi: Si Filius
Dei es, mitte te hinc deorsum. 10 Scriptum est enim
quod Angelis suis mandavit de te, ut conservent te:
11 et quia in manibus tollent te, ne forte offendas
ad lapidem pedem tuum. 12 Et respondens Iesus,
ait illi: Dictum est: Non tentabis Dominum Deum
tuum. 13 Et consummata omni tentatione, diabolus
recessit ab illo, usque ad tempus. 14 Et regressus
est Iesus in virtute Spiritus in Galilæam, et fama
exiit per universam regionem de illo. 15 Et ipse
docebat in synagogis eorum, et magnificabatur ab
omnibus. 16 Et venit Nazareth, ubi erat nutritus, et
intravit secundum consuetudinem suam die Sabbati
in synagogam, et surrexit legere. 17 Et traditus est illi
liber Isaiæ prophetæ. Et ut revolvit librum, invenit
locum ubi scriptum erat: 18 Spiritus Domini super me:
propter quod unxit me, evangelizare pauperibus misit
me, sanare contritos corde, 19 prædicare captivis
remissionem, et cæcis visum, dimittere confractos in
remissionem, prædicare annum Domini acceptum,
et diem retributionis. 20 Et cum plicuisset librum,

reddit ministro, et sedit. Et omnium in synagoga oculi
erant intendentes in eum. 21 Cœpit autem dicere
ad illos: Quia hodie impleta est hæc scriptura in
auribus vestris. 22 Et omnes testimonium illi dabant:
et mirabantur in verbis gratiæ, quæ procedebant de
ore ipsius, et dicebant: Nonne hic est filius Ioseph? 23
Et ait illis: Utique dicetis mihi hanc similitudinem:
Medice cura teipsum: quanta audivimus facta in
Capharnaum, fac et hic in patria tua. 24 Ait autem:
Amen dico vobis, quia nemo propheta acceptus est
in patria sua. 25 In veritate dico vobis, multæ viduæ
erant in diebus Eliæ in Israel, quando clausum est
cælum annis tribus, et mensibus sex: cum facta
esset fames magna in omni terra: 26 et ad nullam
illarum missus est Elias, nisi in Sarepta Sidoniæ,
ad mulierem viduam. 27 Et multi leprosi erant in
Israel sub Elisæo propheta: et nemo eorum mundatus
est nisi Naaman Syrus. 28 Et repleti sunt omnes in
synagoga ira, hæc audientes. 29 Et surrexerunt, et
eiecerunt illum extra civitatem: et duxerunt illum
usque ad supercilium montis, super quem civitas
illorum erat ædificata ut præcipitarent eum. 30 Ipse
autem transiens per medium illorum, ibat. 31 Et
descendit in Capharnaum civitatem Galilææ, ibique
docebat illos Sabbatis. 32 Et stupebant in doctrina
eius, quia in potestate erat sermo ipsius. 33 Et in
synagoga erat homo habens dæmonium immundum,
et exclamavit voce magna, 34 dicens: Sine, quid nobis,
et tibi Iesu Nazarene? Venisti perdere nos? scio te
quis sis, Sanctus Dei. 35 Et increpavit illum Iesus,
dicens: Obmutesce, et exi ab eo. Et cum proiecisset
illum dæmonium in medium, exiit ab illo, nihilque
illum nocuit. 36 Et factus est pavor in omnibus,
et colloquebantur ad invicem, dicentes: Quod est
hoc verbum? Quia in potestate et virtute imperat
immundis spiritibus, et exeunt. 37 Et divulgabatur
fama de illo in omnem locum regionis. 38 Surgens
autem Iesus de synagoga, introivit in domum Simonis.
Socrus autem Simonis tenebatur magnis febribus:
et rogaverunt illum pro ea. 39 Et stans super illam
imperavit febri: et dimisit illam. Et continuo surgens,
ministrabat illis. 40 Cum autem sol occidisset: omnes,
qui habebant infirmos variis languoribus, ducebant
illos ad eum. At ille singulis manus imponens, curabat
eos. 41 Exibant autem dæmonia a multis clamantia,
et dicentia: Quia tu es filius Dei: et increpans non
sinebat ea loqui: quia sciebant ipsum esse Christum.
42 Facta autem die egressus, ibat in desertum locum,
et turbæ requirebant eum, et venerunt usque ad
ipsum: et detinebant illum ne discederet ab eis. 43
Quibus ille ait: Quia et aliis civitatibus oportet me
evangelizare regnum Dei: quia ideo missus sum. 44 Et
erat prædicans in synagogis Galilææ.

5 Factum est autem, cum turbæ irruerunt in eum, ut
audirent verbum Dei, et ipse stabat secus stagnum
Genesareth. 2 Et vidit duas naves stantes secus
stagnum: piscatores autem descenderant, et lavabant
retia. 3 Ascendens autem in unam navim, quæ erat
Simonis, rogavit eum a terra reducere pusillum. Et
sedens docebat de navicula turbas. 4 Ut cessavit
autem loqui, dixit ad Simonem: Duc in altum, et laxate
retia vestra in capturam. 5 Et respondens Simon, dixit
illi: Præceptor, per totam noctem laborantes, nihil
cepimus: in verbo autem tuo laxabo rete. 6 Et cum
hoc fecissent, concluserunt piscium multitudinem
copiosam, rumpebatur autem rete eorum. 7 Et
annuerunt sociis, qui erant in alia navi ut venirent, et
adiuvarent eos. Et venerunt, et impleverunt ambas
naviculas, ita ut pene mergerentur. 8 Quod cum
videret Simon Petrus, procidit ad genua Iesu, dicens:
Exi a me, quia homo peccator sum, Domine. 9 Stupor
enim circumdederat eum, et omnes, qui cum illo
erant, in captura piscium, quam ceperant: 10 Similiter
autem Iacobum, et Ioannem, filios Zebedæi, qui erunt
socii Simonis. Et ait ad Simonem Iesus: Noli timere:
ex hoc iam homines eris capiens. 11 Et subductis ad
terram navibus, relictis omnibus secuti sunt eum. 12
Et factum est, cum esset in una civitatum, et ecce vir
plenus lepra, et videns Iesum, et procidens in faciem,
rogavit eum, dicens: Domine, si vis, potes me mundare.
13 Et extendens manum, tetigit eum dicens: Volo:
Mundare. Et confestim lepra discessit ab illo. 14 Et ipse
præcepit illi ut nemini diceret: sed, Vade, ostende te
sacerdoti, et offer pro emundatione tua, sicut præcepit
Moyses, in testimonium illis. 15 Perambulabat autem
magis sermo de illo: et conveniebant turbæ multæ
ut audirent, et curarentur ab infirmitatibus suis. 16
Ipse autem secedebat in desertum, et orabat. 17 Et
factum est in una dierum, et ipse sedebat docens.

Et erant Pharisæi sedentes, et legis doctores, qui
venerunt ex omni castello Galilææ, et Iudææ, et
Ierusalem: et virtus Domini erat ad sanandum eos.
18 Et ecce viri portantes in lecto hominem, qui erat
paralyticus: et quærebant eum inferre, et ponere
ante eum. 19 Et non invenientes qua parte illum
inferrent præ turba, ascenderunt supra tectum, et
per tegulas summiserunt eum cum lecto in medium
ante Iesum. 20 Quorum fidem ut vidit, dixit: Homo
remittuntur tibi peccata tua. 21 Et cœperunt cogitare
scribæ, et Pharisæi, dicentes: Quis est hic, qui loquitur
blasphemias? Quis potest dimittere peccata, nisi solus
Deus? 22 Ut cognovit autem Iesus cogitationes eorum,
respondens, dixit ad illos: Quid cogitatis in cordibus
vestris? 23 Quid est facilius dicere: Dimittuntur tibi
peccata: an dicere: Surge, et ambula? 24 Ut autem
sciatis quia Filius hominis habet potestatem in terra
dimittendi peccata, (ait paralytico) Tibi dico, surge,
tolle lectum tuum, et vade in domum tuam. 25 Et
confestim consurgens coram illis, tulit lectum, in quo
iacebat: et abiit in domum suam, magnificans Deum. 26
Et stupor apprehendit omnes, et magnificabant Deum.
Et repleti sunt timore, dicentes: Quia vidimus mirabilia
hodie. 27 Et post hæc exiit, et vidit publicanum nomine
Levi, sedentem ad telonium, et ait illi: Sequere me. 28
Et relictis omnibus, surgens secutus est eum. 29 Et
fecit ei convivium magnum Levi in domo sua: et erat
turba multa publicanorum, et aliorum, qui cum illis
erant discumbentes. 30 Et murmurabant Pharisæi, et
scribæ eorum dicentes ad discipulos eius: Quare cum
publicanis, et peccatoribus manducatis, et bibitis?
31 Et respondens Iesus, dixit ad illos: Non egent
qui sani sunt medico, sed qui male habent. 32 Non
veni vocare iustos, sed peccatores ad pœnitentiam.
33 At illi dixerunt ad eum: Quare discipuli Ioannis
ieiunant frequenter, et obsecrationes faciunt, similiter
et Pharisæorum: tui autem edunt, et bibunt? 34 Quibus
ipse ait: Numquid potestis filios sponsi, dum cum illis
est sponsus, facere ieiunare? 35 Venient autem dies:
cum ablatus fuerit ab illis sponsus, tunc ieiunabunt in
illis diebus. 36 Dicebat autem et similitudinem ad illos:
Quia nemo commissuram a novo vestimento immittit
in vestimentum vetus: alioquin et novum rumpit,
et veteri non convenit commissura a novo. 37 Et
nemo mittit vinum novum in utres veteres: alioquin
rumpet vinum novum utres, et ipsum effundetur, et
utres peribunt. 38 Sed vinum novum in utres novos
mittendum est, et utraque conservantur. 39 Et nemo
bibens vetus, statim vult novum, dicit enim: Vetus
melius est.

6 Factum est autem in Sabbato secundo, primo, cum
transiret per sata, vellebant discipuli eius spicas, et
manducabant confricantes manibus. 2 Quidam autem
Pharisæorum, dicebant illis: Quid facitis quod non licet
in Sabbatis? 3 Et respondens Iesus ad eos, dixit: Nec
hoc legistis quod fecit David, cum esurisset ipse, et qui
cum illo erant? 4 Quomodo intravit in domum Dei, et
panes propositionis sumpsit, et manducavit, et dedit
his, qui cum ipso erant: quos non licet manducare nisi
tantum sacerdotibus? 5 Et dicebat illis: Quia Dominus
est Filius hominis, etiam Sabbati. 6 Factum est autem
in alio Sabbato, ut intraret in synagogam, et doceret.
Et erat ibi homo, et manus eius dextra erat arida. 7
Observabant autem scribæ, et Pharisæi si in Sabbato
curaret: ut invenirent unde accusarent eum. 8 Ipse
vero sciebat cogitationes eorum: et ait homini, qui
habebat manum aridam: Surge, et sta in medium. Et
surgens stetit. 9 Ait autem ad illos Iesus: Interrogo vos
si licet Sabbatis benefacere, an male: animam salvam
facere, an perdere? 10 Et circumspectis omnibus
dixit homini: Extende manum tuam. Et extendit: et
restituta est manus eius. 11 Ipsi autem repleti sunt
insipientia, et colloquebantur ad invicem, quidnam
facerent Iesu. 12 Factum est autem in illis diebus,
exiit in montem orare, et erat pernoctans in oratione
Dei. 13 Et cum dies factus esset, vocavit discipulos
suos: et elegit duodecim ex ipsis (quos et Apostolos
nominavit) 14 Simonem, quem cognominavit Petrum,
et Andream fratrem eius, Iacobum, et Ioannem,
Philippum, et Bartholomæum, 15 Matthæum, et
Thomam, Iacobum Alphæi, et Simonem, qui vocatur
Zelotes, 16 et Iudam Iacobi, et Iudam Iscariotem,
qui fuit proditor. 17 Et descendens cum illis, stetit
in loco campestri, et turba discipulorum eius, et
multitudo copiosa plebis ab omni Iudæa, et Ierusalem,
et maritima, et Tyri, et Sidonis, 18 qui venerant ut
audirent eum, et sanarentur a languoribus suis. Et
qui vexabantur a spiritibus immundis, curabantur. 19
Et omnis turba quærebat eum tangere: quia virtus

de illo exibat, et sanabat omnes. 20 Et ipse elevatis
oculis in discipulis suis, dicebat: Beati pauperes:
quia vestrum est regnum Dei. 21 Beati, qui nunc
esuritis: quia saturabimini. Beati, qui nunc fletis: quia
ridebitis. 22 Beati eritis cum vos oderint homines, et
cum separaverint vos, et exprobraverint, et eiicerint
nomen vestrum tamquam malum propter Filium
hominis. 23 Gaudete in illa die, et exultate: ecce enim
merces vestra multa est in cælo: secundum hæc enim
faciebant Prophetis patres eorum. 24 Verumtamen væ
vobis divitibus, quia habetis consolationem vestram.
25 Væ vobis, qui saturati estis: quia esurietis. Væ vobis,
qui ridetis nunc: quia lugebitis et flebitis. 26 Væ cum
benedixerint vobis homines: secundum hæc enim
faciebant pseudoprophetis patres eorum. 27 Sed vobis
dico, qui auditis: Diligite inimicos vestros, benefacite
his, qui oderunt vos. 28 Benedicite maledicentibus
vobis, et orate pro calumniantibus vos. 29 Et qui
te percutit in maxillam, præbe et alteram. Et ab
eo, qui aufert tibi vestimentum, etiam tunicam noli
prohibere. 30 Omni autem petenti te, tribue: et qui
aufert quæ tua sunt, ne repetas. 31 Et prout vultis
ut faciant vobis homines, et vos facite illis similiter.
32 Et si diligitis eos, qui vos diligunt, quæ vobis est
gratia? Nam et peccatores diligentes se diligunt. 33 Et
si benefeceritis his, qui vobis benefaciunt; quæ vobis
est gratia? Siquidem et peccatores hoc faciunt. 34 Et
si mutuum dederitis his, a quibus speratis recipere;
quæ gratia est vobis? Nam et peccatores peccatoribus
fœnerantur, ut recipiant æqualia. 35 Verumtamen
diligite inimicos vestros: benefacite, et mutuum
date, nihil inde sperantes: et erit merces vestra
multa, et eritis filii Altissimi, quia ipse benignus est
super ingratos et malos. 36 Estote ergo misericordes
sicut et Pater vester misericors est. 37 Nolite
iudicare, et non iudicabimini: nolite condemnare,
et non condemnabimini. Dimitte, et dimittemini.
38 Date, et dabitur vobis: mensuram bonam, et
confertam, et coagitatam, et superefluentem dabunt
in sinum vestrum. Eadem quippe mensura, qua mensi
fueritis, remetietur vobis. 39 Dicebat autem illis et
similitudinem: Numquid potest cæcus cæcum ducere?
Nonne ambo in foveam cadunt? 40 Non est discipulus
super magistrum: perfectus autem omnis erit, si sit
sicut magister eius. 41 Quid autem vides festucam
in oculo fratris tui, trabem autem, quæ in oculo tuo
est, non consideras? 42 Aut quomodo potes dicere
fratri tuo: Frater sine eiiciam festucam de oculo tuo:
ipse in oculo tuo trabem non videns? Hypocrita eiice
primum trabem de oculo tuo: et tunc perspicies
ut educas festucam de oculo fratris tui. 43 Non est
enim arbor bona, quæ facit fructus malos: neque
arbor mala, faciens fructum bonum. 44 Unaquæque
enim arbor de fructu suo cognoscitur. Neque enim
de spinis colligunt ficus: neque de rubo vindemiant
uvam. 45 Bonus homo de bono thesauro cordis sui
profert bonum: et malus homo de malo thesauro
profert malum. Ex abundantia enim cordis os loquitur.
46 Quid autem vocatis me Domine, Domine: et non
facitis quæ dico? 47 Omnis, qui venit ad me, et audit
sermones meos, et facit eos: ostendam vobis cui
similis sit: 48 similis est homini ædificanti domum, qui
fodit in altum, et posuit fundamentum super petram.
Inundatione autem facta, illisum est flumen domui
illi, et non potuit eam movere: fundata enim erat
super petram. 49 Qui autem audit, et non facit: similis
est homini ædificanti domum suam super terram sine
fundamento: in quam illisus est fluvius, et continuo
cecidit: et facta est ruina domus illius magna.

7 Cum autem implesset omnia verba sua in aures
plebis, intravit Capharnaum. 2 Centurionis autem
cuiusdam servus male habens, erat moriturus: qui
illi erat pretiosus. 3 Et cum audisset de Iesu, misit
ad eum seniores Iudæorum, rogans eum ut veniret,
et salvaret servum eius. 4 At illi cum venissent ad
Iesum, rogabant eum solicite, dicentes ei: Quia dignus
est ut hoc illi præstes. 5 Diligit enim gentem nostram:
et synagogam ipse ædificavit nobis. 6 Iesus autem
ibat cum illis. Et cum iam non longe esset a domo,
misit ad eum Centurio amicos, dicens: Domine noli
vexari: Non enim sum dignus ut sub tectum meum
intres. 7 Propter quod et meipsum non sum dignum
arbitratus ut venirem ad te: sed dic verbo, et sanabitur
puer meus. 8 nam et ego homo sum sub potestate
constitutus, habens sub me milites: et dico huic, Vade,
et vadit: et alii, Veni, et venit: et servo meo, Fac hoc,
et facit. 9 Quo audito Iesus miratus est: et conversus
sequentibus se turbis, dixit: Amen dico vobis, nec in
Israel tantam fidem inveni. 10 Et reversi, qui missi

fuerant domum, invenerunt servum, qui languerat,
sanum. 11 Et factum est: deinceps ibat in civitatem,
quæ vocatur Naim: et ibant cum eo discipuli eius, et
turba copiosa. 12 Cum autem appropinquaret portæ
civitatis, ecce defunctus efferebatur filius unicus
matris suæ: et hæc vidua erat: et turba civitatis multa
cum illa. 13 Quam cum vidisset Dominus, misericordia
motus super eam, dixit illi: Noli flere. 14 Et accessit, et
tetigit loculum. (Hi autem, qui portabant, steterunt) Et
ait: Adolescens, tibi dico, surge. 15 Et resedit qui erat
mortuus, et cœpit loqui. Et dedit illum matri suæ. 16
Accepit autem omnes timor: et magnificabant Deum,
dicentes: Quia propheta magnus surrexit in nobis:
et Quia Deus visitavit plebem suam. 17 Et exiit hic
sermo in universam Iudæam de eo, et in omnem circa
regionem. 18 Et nunciaverunt Ioanni discipuli eius de
omnibus his. 19 Et convocavit duos de discipulis suis
Ioannes, et misit ad Iesum, dicens: Tu es, qui venturus
es, an alium expectamus? 20 Cum autem venissent ad
eum viri, dixerunt: Ioannes Baptista misit nos ad te
dicens: Tu es, qui venturus es, an alium expectamus?
21 (In ipsa autem hora multos curavit a languoribus,
et plagis, et spiritibus malis, et cæcis multis donavit
visum.) 22 Et respondens, dixit illis: Euntes renunciate
Ioanni quæ audistis, et vidistis: Quia cæci vident,
claudi ambulant, leprosi mundantur, surdi audiunt,
mortui resurgunt, pauperes evangelizantur: 23 et
beatus est quicumque non fuerit scandalizatus in
me. 24 Et cum discessissent nuncii Ioannis, cœpit de
Ioanne dicere ad turbas: Quid existis in desertum
videre? Arundinem vento agitatam? 25 Sed quid
existis videre? Hominem mollibus vestibus indutum?
Ecce qui in veste pretiosa sunt et deliciis, in domibus
regum sunt. 26 Sed quid existis videre? Prophetam?
Utique dico vobis, et plus quam Prophetam: 27 Hic
est, de quo scriptum est: Ecce mitto Angelum meum
ante faciem tuam, qui præparabit viam tuam ante
te. 28 Dico enim vobis: Maior inter natos mulierum
propheta Ioanne Baptista nemo est. Qui autem minor
est in regno Dei, maior est illo. 29 Et omnis populus
audiens et publicani, iustificaverunt Deum, baptizati
Baptismo Ioannis. 30 Pharisæi autem, et legisperiti
consilium Dei spreverunt in semetipsos, non baptizati
ab eo. 31 Ait autem Dominus: Cui ergo similes dicam
homines generationis huius? et cui similes sunt? 32
Similes sunt pueris sedentibus in foro, et loquentibus
ad invicem, et dicentibus: Cantavimus vobis tibiis, et
non saltastis: lamentavimus, et non plorastis. 33 Venit
enim Ioannes Baptista, neque manducans panem,
neque bibens vinum, et dicitis: Dæmonium habet.
34 Venit Filius hominis manducans, et bibens, et
dicitis: Ecce homo devorator, et bibens vinum, amicus
publicanorum, et peccatorum. 35 Et iustificata est
sapientia ab omnibus filiis suis. 36 Rogabat autem
illum quidam de Pharisæis ut manducaret cum illo.
Et ingressus domum Pharisæi discubuit. 37 Et ecce
mulier, quæ erat in civitate peccatrix, ut cognovit
quod accubuisset in domo Pharisæi, attulit alabastrum
unguenti: 38 et stans retro secus pedes eius, lacrymis
cœpit rigare pedes eius, et capillis capitis sui tergebat,
et osculabatur pedes eius, et unguento ungebat. 39
Videns autem Pharisæus, qui vocaverat eum, ait intra
se dicens: Hic si esset propheta, sciret utique, quæ,
et qualis est mulier, quæ tangit eum: quia peccatrix
est. 40 Et respondens Iesus, dixit ad illum: Simon,
habeo tibi aliquid dicere. At ille ait: Magister, dic. 41
Duo debitores erant cuidam fœneratori: unus debebat
denarios quingentos, et alius quinquaginta. 42 Non
habentibus illis unde redderent, donavit utrisque.
Quis ergo eum plus diligit? 43 Respondens Simon
dixit: Æstimo quia is, cui plus donavit. At ille dixit ei:
Recte iudicasti. 44 Et conversus ad mulierem, dixit
Simoni: Vides hanc mulierem? Intravi in domum
tuam, aquam pedibus meis non dedisti: hæc autem
lacrymis rigavit pedes meos, et capillis suis tersit. 45
Osculum mihi non dedisti: hæc autem ex quo intravit,
non cessavit osculari pedes meos. 46 Oleo caput meum
non unxisti: hæc autem unguento unxit pedes meos.
47 Propter quod dico tibi: Remittuntur ei peccata
multa, quoniam dilexit multum. Cui autem minus
dimittitur, minus diligit. 48 Dixit autem ad illam:
Remittuntur tibi peccata. 49 Et cœperunt qui simul
accumbebant, dicere intra se: Quis est hic, qui etiam
peccata dimittit? 50 Dixit autem ad mulierem: Fides
tua te salvam fecit: vade in pace.

8 Et factum est deinceps, et ipse iter faciebat per
civitates, et castella prædicans, et evangelizans
regnum Dei: et duodecim cum illo, 2 et mulieres
aliquæ, quæ erant curatæ a spiritibus malignis, et

infirmatibus: Maria, quæ vocatur Magdalene, de qua
septem dæmonia exierant, 3 et Ioanna uxor Chusæ
procuratoris Herodis, et Susanna, et aliæ multæ,
quæ ministrabant ei de facultatibus suis. 4 Cum
autem turba plurima convenirent, et de civitatibus
properarent ad eum, dixit per similitudinem: 5 Exiit
qui seminat, seminare semen suum: et dum seminat,
aliud cecidit secus viam, et conculcatum est, et
volucres cæli comederunt illud. 6 Et aliud cecidit supra
petrum: et natum aruit, quia non habebat humorem.
7 Et aliud cecidit inter spinas, et simul exortæ spinæ
suffocaverunt illud. 8 Et aliud cecidit in terram
bonam: et ortum fecit fructum centuplum. Hæc
dicens clamabat: Qui habet aures audiendi, audiat. 9
Interrogabant autem eum discipuli eius, quæ esset
hæc parabola. 10 Quibus ipse dixit: Vobis datum est
nosse mysterium regni Dei, ceteris autem in parabolis:
ut videntes non videant, et audientes non intelligant.
11 Est autem hæc parabola: Semen est verbum Dei. 12
Qui autem secus viam, hi sunt qui audiunt: deinde
venit diabolus, et tollit verbum de corde eorum, ne
credentes salvi fiant. 13 Nam qui supra petram: qui
cum audierint, cum gaudio suscipiunt verbum: et
hi radices non habent: qui ad tempus credunt, et in
tempore tentationis recedunt. 14 Quod autem in spinas
cecidit: hi sunt, qui audierunt, et a sollicitudinibus,
et divitiis, et voluptatibus vitæ euntes, suffocantur,
et non referunt fructum. 15 Quod autem in bonam
terram: hi sunt, qui in corde bono et optimo audientes
verbum retinent, et fructum afferunt in patientia. 16
Nemo autem lucernam accendens, operit eam vase,
aut subtus lectum ponit: sed supra candelabrum
ponit, ut intrantes videant lumen. 17 Non est enim
occultum, quod non manifestetur: nec absconditum,
quod non cognoscatur, et in palam veniat. 18 Videte
ergo quomodo audiatis? Qui enim habet, dabitur
illi: et quicumque non habet, etiam quod putat se
habere, auferetur ab illo. 19 Venerunt autem ad illum
mater, et fratres eius, et non poterant adire eum præ
turba. 20 Et nunciatum est illi: Mater tua, et fratres
tui stant foris, volentes te videre. 21 Qui respondens,
dixit ad eos: Mater mea, et fratres mei hi sunt, qui
verbum Dei audiunt, et faciunt. 22 Factum est autem
in una dierum: et ipse ascendit in naviculam, et
discipuli eius, et ait ad illos: Transfretemus trans
stagnum. Et ascenderunt. 23 Et navigantibus illis,
obdormivit, et descendit procella venti in stagnum, et
complebantur, et periclitabantur. 24 Accedentes autem
suscitaverunt eum, dicentes: Præceptor, perimus.
At ille surgens, increpavit ventum, et tempestatem
aquæ, et cessavit: et facta est tranquillitas. 25 Dixit
autem illis: Ubi est fides vestra? Qui timentes, mirati
sunt ad invicem, dicentes: Quis putas hic est, quia
et ventis, et mari imperat, et obediunt ei? 26 Et
navigaverunt ad regionem Gerasenorum, quæ est
contra Galilæam. 27 Et cum egressus esset ad terram,
occurrit illi vir quidam, qui habebat dæmonium iam
temporibus multis, et vestimento non induebatur,
neque in domo manebat, sed in monumentis. 28
Is, ut vidit Iesum, procidit ante illum: et exclamans
voce magna, dixit: Quid mihi, et tibi est Iesu Fili Dei
Altissimi? obsecro te, ne me torqueas. 29 Præcipiebat
enim spiritui immundo ut exiret ab homine. Multis
enim temporibus arripiebat illum, et vinciebatur
catenis, et compedibus custoditus. Et ruptis vinculis
agebatur a dæmonio in deserta. 30 Interrogavit autem
illum Iesus, dicens: Quod tibi nomen est? At ille dixit:
Legio: quia intraverant dæmonia multa in eum. 31
Et rogabant illum ne imperaret illis ut in abyssum
irent. (Abyssos g12) 32 Erat autem ibi grex porcorum
multorum pascentium in monte: et rogabant eum, ut
permitteret eis in illos ingredi. Et permisit illis. 33
Exierunt ergo dæmonia ab homine, et intraverunt in
porcos: et impetu abiit grex per præceps in stagnum,
et suffocatus est. 34 Quod ut viderunt factum qui
pascebant, fugerunt, et nunciaverunt in civitatem,
et in villas. 35 Exierunt autem videre quod factum
est, et venerunt ad Iesum: et invenerunt hominem
sedentem, a quo dæmonia exierant, vestitum ac sana
mente ad pedes eius, et timuerunt. 36 Nunciaverunt
autem illis et qui viderant, quomodo sanus factus esset
a legione: 37 et rogaverunt illum omnis multitudo
regionis Gerasenorum ut discederet ab ipsis: quia
magno timore tenebantur. Ipse autem ascendens
navim, reversus est. 38 Et rogabat illum vir, a quo
dæmonia exierant, ut cum eo esset. Dimisit autem eum
Iesus, dicens: 39 Redi in domum tuam, et narra quanta
tibi fecit Deus. Et abiit per universam civitatem,
prædicans quanta illi fecisset Iesus. 40 Factum est
autem cum rediisset Iesus, excepit illum turba. Erunt

enim omnes expectantes eum. 41 Et ecce venit vir,
cui nomen Iairus, et ipse princeps synagogæ erat:
et cecidit ad pedes Iesu, rogans eum ut intraret in
domum eius, 42 quia unica filia erat ei fere annorum
duodecim, et hæc moriebatur. Et contigit, dum iret, a
turba comprimebatur. 43 Et mulier quædam erat in
fluxu sanguinis ab annis duodecim, quæ in medicos
erogaverat omnem substantiam suam, nec ab ullo
potuit curari: 44 accessit retro, et tetigit fimbriam
vestimenti eius: et confestim stetit fluxus sanguinis
eius. 45 Et ait Iesus: Quis est, qui me tetigit? Negantibus
autem omnibus, dixit Petrus, et qui cum illo erant:
Præceptor, turbæ te comprimunt, et affligunt, et dicis:
Quis me tetigit? 46 Et dicit Iesus: Tetigit me aliquis.
Nam ego novi virtutem de me exiisse. 47 Videns
autem mulier, quia non latuit, tremens venit, et
procidit ante pedes eius: et ob quam causam tetigerit
eum, indicavit coram omni populo: et quemadmodum
confestim sanata sit. 48 At ipse dixit ei: Filia, fides tua
salvam te fecit: vade in pace. 49 Adhuc illo loquente,
venit quidam ad principem synagogæ, dicens ei: Quia
mortua est filia tua, noli vexare illum. 50 Iesus autem,
audito hoc verbo, respondit patri puellæ: Noli timere,
crede tantum, et salva erit. 51 Et cum venisset domum,
non permisit intrare secum quemquam, nisi Petrum,
et Iacobum, et Ioannem, et patrem, et matrem puellæ.
52 Flebant autem omnes, et plangebant illam. At ille
dixit: Nolite flere, non est mortua puella, sed dormit.
53 Et deridebant eum, scientes quod mortua esset.
54 Ipse autem tenens manum eius clamavit, dicens:
Puella, surge. 55 Et reversus est spiritus eius, et
surrexit continuo. Et iussit illi dari manducare. 56 Et
stupuerunt parentes eius, quibus præcepit ne alicui
dicerent quod factum erat.

9 Convocatis autem duodecim Apostolis, dedit illis
virtutem, et potestatem super omnia dæmonia,
et ut languores curarent. 2 Et misit illos prædicare
regnum Dei, et sanare infirmos. 3 Et ait ad illos: Nihil
tuleritis in via, neque virgam, neque peram, neque
panem, neque pecuniam, neque duas tunicas habeatis.
4 Et in quamcumque domum intraveritis, ibi manete,
et inde ne exeatis. 5 Et quicumque non receperint
vos: exeuntes de civitate illa, etiam pulverem pedum
vestrorum excutite in testimonium supra illos. 6
Egressi autem circuibant per castella evangelizantes,
et curantes ubique. 7 Audivit autem Herodes tetrarcha
omnia, quæ fiebant ab eo, et hæsitabat eo quod
diceretur 8 a quibusdam: Quia Ioannes surrexit a
mortuis: a quibusdam vero: Quia Elias apparuit: ab
aliis autem: Quia propheta unus de antiquis surrexit.
9 Et ait Herodes: Ioannem ego decollavit: Quis est
autem iste, de quo ego talia audio? Et quærebat
videre eum. 10 Et reversi Apostoli, narraverunt
illi quæcumque fecerunt: et assumptis illis secessit
seorsum in locum desertum, qui est Bethsaidæ. 11
Quod cum cognovissent turbæ, secutæ sunt illum:
et excepit eos, et loquebatur illis de regno Dei, et
eos, qui cura indigebant, sanabat. 12 Dies autem
cœperat declinare. Et accedentes duodecim dixerunt
illi: Dimitte turbas, ut euntes in castella, villasque quæ
circa sunt, divertant, et inveniant escas: quia hic in
loco deserto sumus. 13 Ait autem ad illos: Vos date illis
manducare. At illi dixerunt: Non sunt nobis plus quam
quinque panes, et duo pisces: nisi forte nos eamus, et
emamus in omnem hanc turbam escas. 14 Erant autem
fere viri quinque millia. Ait autem ad discipulos suos:
Facite illos discumbere per convivia quinquagenos.
15 Et ita fecerunt. Et discumbere fecerunt omnes. 16
Acceptis autem quinque panibus, et duobus piscibus,
respexit in cælum: et benedixit illis, et fregit, et
distribuit discipulis suis, ut ponerent ante turbas.
17 Et manducaverunt omnes, et saturati sunt. Et
sublatum est quod superfuit illis, fragmentorum
cophini duodecim. 18 Et factum est cum solus esset
orans, erant cum illo et discipuli: et interrogavit
illos, dicens: Quem me dicunt esse turbæ? 19 At
illi responderunt, et dixerunt: Ioannem Baptistam,
alii autem Eliam, alii vero quia unus Propheta de
prioribus surrexit. 20 Dixit autem illis: Vos autem
quem me esse dicitis? Respondens Simon Petrus dixit:
Christum Dei. 21 At ille increpans illos, præcepit
ne cui dicerent hoc, 22 dicens: Quia oportet Filium
hominis multa pati, et reprobari a senioribus, et
principibus sacerdotum, et scribis, et occidi, et tertia
die resurgere. 23 Dicebat autem ad omnes: Si quis
vult post me venire, abneget semetipsum, et tollat
crucem suam quotidie, et sequatur me. 24 Qui enim
voluerit animam suam salvam facere, perdet illam:
nam qui perdiderit animam suam propter me, salvam

faciet illam. 25 Quid enim proficit homo, si lucretur
universum mundum, se autem ipsum perdat, et
detrimentum sui faciat? 26 Nam qui me erubuerit,
et meos sermones: hunc Filius hominis erubescet
cum venerit in maiestate sua, et Patris, et sanctorum
Angelorum. 27 Dico autem vobis vere: sunt aliqui hic
stantes, qui non gustabunt mortem donec videant
regnum Dei. 28 Factum est autem post hæc verba
fere dies octo, et assumpsit Petrum, et Iacobum, et
Ioannem, et ascendit in montem ut oraret. 29 Et
facta est, dum oraret, species vultus eius altera: et
vestitus eius albus et refulgens. 30 Et ecce duo viri
loquebantur cum illo. Erant autem Moyses, et Elias,
visi in maiestate: 31 et dicebant excessum eius, quem
completurus erat in Ierusalem. 32 Petrus vero, et qui
cum illo erant, gravati erant somno. Et evigilantes
viderunt maiestatem eius, et duos viros, qui stabant
cum illo. 33 Et factum est cum discederent ab illo, ait
Petrus ad Iesum: Præceptor, bonum est nos hic esse: et
faciamus tria tabernacula, unum Tibi, et unum Moysi,
et unum Eliæ: nesciens quid diceret. 34 Hæc autem
illo loquente, facta est nubes, et obumbravit eos: et
timuerunt, intrantibus illis in nubem. 35 Et vox facta
est de nube, dicens: Hic est Filius meus dilectus, ipsum
audite. 36 Et dum fieret vox, inventus est Iesus solus.
Et ipsi tacuerunt, et nemini dixerunt in illis diebus
quidquam ex his, quæ viderant. 37 Factum est autem in
sequenti die, descendentibus illis de monte, occurrit
illis turba multa. 38 Et ecce vir de turba exclamavit,
dicens: Magister, obsecro te, respice in filium meum
quia unicus est mihi: 39 et ecce spiritus apprehendit
eum, et subito clamat, et elidit, et dissipat eum cum
spuma, et vix discedit dilanians eum: 40 et rogavi
discipulos tuos ut eiicerent illum, et non potuerunt. 41
Respondens autem Iesus, dixit: O generatio infidelis,
et perversa, usquequo ero apud vos, et patiar vos?
Adduc huc filium tuum. 42 Et cum accederet, elisit
illum dæmonium, et dissipavit. 43 Et increpavit
Iesus spiritum immundum, et sanavit puerum, et
reddidit illum patri eius. 44 Stupebant autem omnes in
magnitudine Dei: omnibusque mirantibus in omnibus,
quæ faciebat, dixit ad discipulos suos: Ponite vos in
cordibus vestris sermones istos: Filius enim hominis
futurum est ut tradatur in manus hominum. 45
At illi ignorabant verbum istud, et erat velatum
ante eos ut non sentirent illud: et timebant eum
interrogare de hoc verbo. 46 Intravit autem cogitatio
in eos, quis eorum maior esset. 47 At Iesus videns
cogitationes cordis illorum, apprehendit puerum,
et statuit illum secus se, 48 et ait illis: Quicumque
susceperit puerum istum in nomine meo, me recipit:
et quicumque me receperit, recipit eum, qui me misit.
Nam qui minor est inter vos omnes, hic maior est. 49
Respondens autem Ioannes dixit: Præceptor, vidimus
quemdam in nomine tuo eiicientem dæmonia, et
prohibuimus eum: quia non sequitur nobiscum. 50
Et ait ad illum Iesus: Nolite prohibere: qui enim non
est adversum vos, pro vobis est. 51 Factum est autem
dum complerentur dies assumptionis eius, et ipse
faciem suam firmavit ut iret in Ierusalem. 52 Et misit
nuncios ante conspectum suum: et euntes intraverunt
in civitatem Samaritanorum ut parerent illi. 53 Et
non receperunt eum, quia facies eius erat euntis in
Ierusalem. 54 Cum vidissent autem discipuli eius
Iacobus, et Ioannes, dixerunt: Domine, vis dicimus
ut ignis descendat de cælo, et consumat illos? 55
Et conversus increpavit illos, dicens: Nescitis cuius
spiritus estis? 56 Filius hominis non venit animas
perdere, sed salvare. Et abierunt in aliud castellum.
57 Factum est autem: ambulantibus illis in via, dixit
quidam ad illum: Sequar te quocumque ieris. 58 Dixit
illi Iesus: Vulpes foveas habent, et volucres cæli nidos:
Filius autem hominis non habet ubi caput reclinet. 59
Ait autem ad alterum: Sequere me. Ille autem dixit:
Domine permitte mihi primum ire, et sepelire patrem
meum. 60 Dixitque ei Iesus: Sine ut mortui sepeliant
mortuos suos: tu autem vade, et annuncia regnum
Dei. 61 Et ait alter: Sequar te Domine, sed permitte
mihi primum renunciare his, quæ domi sunt. 62 Ait ad
illum Iesus: Nemo mittens manum suam ad aratrum,
et respiciens retro, aptus est regno Dei.

10 Post hæc autem designavit Dominus et alios
septuaginta duos. Et misit illos binos ante faciem
suam in omnem civitatem, et locum, quo erat ipse
venturus. 2 Et dicebat illis: Messis quidem multa,
operarii autem pauci. Rogate ergo Dominum messis
ut mittat operarios in messem suam. 3 Ite: ecce
ego mitto vos sicut agnos inter lupos. 4 Nolite
portare sacculum, neque peram, neque calceamenta,

et neminem per viam salutaveritis. 5 In quamcumque
domum intraveritis, primum dicite: Pax huic domui:
6 et si ibi fuerit filius pacis, requiescet super illum pax
vestra: sin autem, ad vos revertetur. 7 In eadem autem
domo manete edentes, et bibentes quæ apud illos
sunt: dignus est enim operarius mercede sua. Nolite
transire de domo in domum. 8 Et in quamcumque
civitatem intraveritis, et susceperint vos, manducate
quæ apponuntur vobis: 9 et curate infirmos, qui
in illa sunt, et dicite illis: Appropinquavit in vos
regnum Dei. 10 In quamcumque autem civitatem
intraveritis, et non susceperint vos, exeuntes in
plateas eius, dicite: 11 Etiam pulverem, qui adhæsit
nobis de civitate vestra, extergimus in vos: tamen
hoc scitote, quia appropinquavit regnum Dei. 12 Dico
vobis, quia Sodomis in die illa remissius erit, quam
illi civitati. 13 Væ tibi Corozain, væ tibi Bethsaida:
quia si in Tyro, et Sidone factæ fuissent virtutes, quæ
factæ sunt in vobis, olim in cilicio, et cinere sedentes
pœniterent. 14 Verumtamen Tyro, et Sidoni remissius
erit in iudicio, quam vobis. 15 Et tu Capharnaum usque
ad cælum exaltata, usque ad infernum demergeris.
(Hadēs g86) 16 Qui vos audit, me audit: et qui vos
spernit, me spernit. Qui autem me spernit, spernit
eum, qui misit me. 17 Reversi sunt autem septuaginta
duo cum gaudio, dicentes: Domine, etiam dæmonia
subiiciuntur nobis in nomine tuo. 18 Et ait illis:
Videbam Satanam sicut fulgor de cælo cadentem. 19
Ecce dedi vobis potestatem calcandi supra serpentes,
et scorpiones, et super omnem virtutem inimici: et
nihil vobis nocebit. 20 Verumtamen in hoc nolite
gaudere quia spiritus vobis subiiciuntur: gaudete
autem, quod nomina vestra scripta sunt in cælis. 21 In
ipsa hora exultavit Spiritu Sancto, et dixit: Confiteor
tibi Pater, Domine cæli et terræ, quod abscondisti
hæc a sapientibus, et prudentibus, et revelasti ea
parvulis. Etiam Pater: quoniam sic placuit ante te.
22 Omnia mihi tradita sunt a Patre meo. Et nemo
scit quis sit Filius, nisi Pater: et quis sit Pater, nisi
Filius, et cui voluerit Filius revelare. 23 Et conversus
ad discipulos suos, dixit: Beati oculi, qui vident quæ
vos videtis. 24 Dico enim vobis, quod multi prophetæ,
et reges voluerunt videre quæ vos videtis, et non
viderunt: et audire quæ auditis, et non audierunt. 25
Et ecce quidam legis peritus surrexit tentans illum,
et dicens: Magister, quid faciendo vitam æternam
possidebo? (aiōnios g166) 26 At ille dixit ad eum: In lege
quid scriptum est? Quomodo legis? 27 Ille respondens
dixit: Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde
tuo, et ex tota anima tua, et ex omnibus virtutibus
tuis, et ex omni mente tua: et proximum tuum sicut
teipsum. 28 Dixitque illi: Recte respondisti: hoc fac, et
vives. 29 Ille autem volens iustificare seipsum, dixit
ad Iesum: Et quis est meus proximus? 30 Suscipiens
autem Iesus, dixit: Homo quidam descendebat ab
Ierusalem in Iericho, et incidit in latrones, qui etiam
despoliaverunt eum: et plagis impositis abierunt
semivivo relicto. 31 Accidit autem ut sacerdos quidam
descenderet eadem via: et viso illo præterivit. 32
Similiter et Levita, cum esset secus locum, et videret
eum, pertransiit. 33 Samaritanus autem quidam iter
faciens, venit secus eum: et videns eum, misericordia
motus est. 34 Et appropians alligavit vulnera eius,
infundens oleum, et vinum: et imponens illum in
iumentum suum, duxit in stabulum, et curam eius
egit. 35 Et altera die protulit duos denarios, et dedit
stabulario, et ait: Curam illius habe: et quodcumque
supererogaveris, ego cum rediero reddam tibi. 36
Quis horum trium videtur tibi proximus fuisse illi,
qui incidit in latrones? 37 At ille dixit: Qui fecit
misericordiam in illum. Et ait illi Iesus: Vade, et tu
fac similiter. 38 Factum est autem, dum irent, et ipse
intravit in quoddam castellum: et mulier quædam
Martha nomine, excepit illum in domum suam, 39
et huic erat soror nomine Maria, quæ etiam sedens
secus pedes Domini, audiebat verbum illius. 40 Martha
autem satagebat circa frequens ministerium: quæ
stetit, et ait: Domine, non est tibi curæ quod soror
mea reliquit me solam ministrare? dic ergo illi, ut me
adiuvet. 41 Et respondens dixit illis Dominus: Martha,
Martha, sollicita es, et turbaris erga plurima. 42 Porro
unum est necessarium. Maria optimam partem elegit,
quæ non auferetur ab ea.

11 Et factum est: cum esset in quodam loco orans,
ut cessavit, dixit unus ex discipulis eius ad eum:
Domine, doce nos orare, sicut docuit et Ioannes
discipulos suos. 2 Et ait illis: Cum oratis, dicite: Pater,
sanctificetur nomen tuum. Adveniat regnum tuum.
3 Panem nostrum quotidianum da nobis hodie. 4

Et dimitte nobis peccata nostra, siquidem et ipsi
dimittimus omni debenti nobis. Et ne nos inducas in
tentationem. 5 Et ait ad illos: Quis vestrum habebit
amicum, et ibit ad illum media nocte, et dicet illi:
Amice, commoda mihi tres panes, 6 quoniam amicus
meus venit de via ad me, et non habeo quod ponam
ante illum. 7 Et ille de intus respondens dicat: Noli
mihi molestus esse, iam ostrium clausum est, et pueri
mei mecum sunt in cubili: non possum surgere, et
dare tibi. 8 Et si ille perseveraverit pulsans: dico vobis,
etsi non dabit illi surgens eo quod amicus eius sit,
propter improbitatem tamen eius surget, et dabit
illi quotquot habet necessarios. 9 Et ego dico vobis:
Petite, et dabitur vobis; quærite, et invenietis; pulsate,
et aperietur vobis. 10 Omnis enim qui petit, accipit:
et qui quærit, invenit: et pulsanti aperietur. 11 Quis
autem ex vobis patrem petit panem, numquid lapidem
dabit illi? Aut piscem: numquid pro pisce serpentem
dabit illi? 12 Aut si petierit ovum: numquid porriget
illi scorpionem? 13 Si ergo vos cum sitis mali, nostis
bona data dare filiis vestris: quanto magis Pater vester
de cælo dabit spiritum bonum petentibus se? 14 Et
erat eiiciens dæmonium, et illud erat mutum. Et cum
eiecisset dæmonium, locutus est mutus, et admiratæ
sunt turbæ. 15 Quidam autem ex eis dixerunt: In
Beelzebub principe dæmoniorum eiicit dæmonia. 16
Et alii tentantes, signum de cælo quærebant ab eo.
17 Ipse autem ut vidit cogitationes eorum, dixit eis:
Omne regnum in seipsum divisum desolabitur, et
domus supra domum cadet. 18 Si autem et Satanas in
seipsum divisus est, quomodo stabit regnum eius?
quia dicitis in Beelzebub me eiicere dæmonia. 19 Si
autem ego in Beelzebub eiicio dæmonia: filii vestri in
quo eiiciunt? Ideo ipsi iudices vestri erunt. 20 Porro
si in digito Dei eiicio dæmonia: profecto pervenit
in vos regnum Dei. 21 Cum fortis armatus custodit
atrium suum, in pace sunt ea, quæ possidet. 22 Si
autem fortior eo superveniens vicerit eum, universa
arma eius auferet, in quibus confidebat, et spolia eius
distribuet. 23 Qui non est mecum, contra me est: et
qui non colligit mecum, dispergit. 24 Cum immundus
spiritus exierit de homine, ambulat per loca inaquosa,
quærens requiem: et non inveniens dicit: Revertar in
domum meam unde exivi. 25 Et cum venerit, invenit
eam scopis mundatam, et ornatam. 26 Tunc vadit, et
assumit septem alios spiritus secum, nequiores se,
et ingressi habitant ibi. Et fiunt novissima hominis
illius peiora prioribus. 27 Factum est autem, cum hæc
diceret: extollens vocem quædam mulier de turba
dixit illi: Beatus venter, qui te portavit, et ubera,
quæ suxisti. 28 At ille dixit: Quinimmo beati, qui
audiunt verbum Dei, et custodiunt illud. 29 Turbis
autem concurrentibus cœpit dicere: Generatio hæc,
generatio nequam est: signum quærit, et signum
non dabitur ei, nisi signum Ionæ prophetæ. 30 Nam
sicut fuit Ionas signum Ninivitis: ita erit et Filius
hominis generationi isti. 31 Regina Austri surget in
iudicio cum viris generationis huius, et condemnabit
illos: quia venit a finibus terræ audire sapientiam
Salomonis: et ecce plus quam Salomon hic. 32 Viri
Ninivitæ surgent in iudicio cum generatione hac, et
condemnabunt illam: quia pœnitentiam egerunt ad
prædicationem Ionæ, et ecce plus quam Ionas hic.
33 Nemo lucernam accendit, et in abscondito ponit,
neque sub modio: sed supra candelabrum, ut qui
ingrediuntur, lumen videant. 34 Lucerna corporis tui,
est oculus tuus. Si oculus tuus fuerit simplex, totum
corpus tuum lucidum erit: si autem nequam fuerit,
etiam corpus tuum tenebrosum erit. 35 Vide ergo ne
lumen, quod in te est, tenebræ sint. 36 Si ergo corpus
tuum totum lucidum fuerit, non habens aliquam
partem tenebrarum, erit lucidum totum, et sicut
lucerna fulgoris illuminabit te. 37 Et cum loqueretur,
rogavit illum quidam Pharisæus ut pranderet apud
se. Et ingressus recubuit. 38 Pharisæus autem cœpit
intra se reputans dicere, quare non baptizatus esset
ante prandium. 39 Et ait Dominus ad illum: Nunc vos
Pharisæi quod deforis est calicis, et catini, mundatis:
quod autem intus est vestrum, plenum est rapina, et
iniquitate. 40 Stulti! Nonne qui fecit quod deforis est,
etiam id, quod deintus est, fecit? 41 Verumtamen quod
superest, date eleemosynam: et ecce omnia munda
sunt vobis. 42 Sed væ vobis Pharisæis, quia decimatis
mentham, et rutam, et omne olus, et præteritis
iudicium, et charitatem Dei: hæc autem oportuit
facere, et illa non omittere. 43 Væ vobis Pharisæis, quia
diligitis primas cathedras in synagogis, et salutationes
in foro. 44 Væ vobis, quia estis ut monumenta, quæ
non apparent, et homines ambulantes supra, nesciunt.
45 Respondens autem quidam ex legis peritis, ait illi:

Magister, hæc dicens etiam contumeliam nobis facis.
46 At ille ait: Et vobis legis peritis væ: quia oneratis
homines oneribus, quæ portare non possunt, et ipsi
uno digito vestro non tangitis sarcinas. 47 Væ vobis,
qui ædificatis monumenta Prophetarum: patres autem
vestri occiderunt illos. 48 Profecto testificamini quod
consentitis operibus patrum vestrorum: quoniam ipsi
quidem eos occiderunt, vos autem ædificatis eorum
sepulchra. 49 Propterea et sapientia Dei dixit: Mittam
ad illos Prophetas, et Apostolos, et ex illis occident,
et persequentur: 50 ut inquiratur sanguis omnium
Prophetarum, qui effusus est a constitutione mundi
a generatione ista, 51 a sanguine Abel, usque ad
sanguinem Zachariæ, qui periit inter altare, et ædem.
Ita dico vobis, requiretur ab hac generatione. 52 Væ
vobis legis peritis, quia tulistis clavem scientiæ, ipsi
non introistis, et eos, qui introibant, prohibuistis. 53
Cum autem hæc ad illos diceret, cœperunt Pharisæi,
et Legisperiti graviter insistere, et os eius opprimere
de multis, 54 insidiantes ei, et quærentes aliquid
capere de ore eius, ut accusarent eum.

12 Multis autem turbis circumstantibus, ita ut se
invicem conculcarent, cœpit dicere ad discipulos
suos: Attendite a fermento Pharisæorum, quod est
hypocrisis. 2 Nihil autem opertum est, quod non
reveletur: neque absconditum, quod non sciatur. 3
Quoniam quæ in tenebris dixistis, in lumine dicentur:
et quod in aurem locuti estis in cubiculis, prædicabitur
in tectis. 4 Dico autem vobis amicis meis: Ne terreamini
ab his, qui occidunt corpus, et post hæc non habent
amplius quid faciant. 5 Ostendam autem vobis quem
timeatis: timete eum, qui, postquam occiderit, habet
potestatem mittere in gehennam. Ita dico vobis,
hunc timete. (Geenna g1067) 6 Nonne quinque passeres
væneunt dipondio, et unus ex illis non est in oblivione
coram Deo? 7 Sed et capilli capitis vestri omnes
numerati sunt. Nolite ergo timere: multis passeribus
pluris estis vos: 8 Dico autem vobis: Omnis, quicumque
confessus fuerit me coram hominibus, et Filius
hominis confitebitur illum coram Angelis Dei: 9 qui
autem negaverit me coram hominibus, negabitur
coram Angelis Dei. 10 Et omnis qui dicit verbum
in Filium hominis, remittetur illi: ei autem, qui in
Spiritum Sanctum blasphemaverit, non remittetur.
11 Cum autem inducent vos in synagogas, et ad
magistratus, et potestates, nolite soliciti esse qualiter,
aut quid respondeatis, aut quid dicatis. 12 Spiritus
enim Sanctus docebit vos in ipsa hora quid oporteat
vos dicere. 13 Ait autem ei quidam de turba: Magister,
dic fratri meo ut dividat mecum hereditatem. 14 At
ille dixit illi: Homo, quis me constituit iudicem, aut
divisorem super vos? 15 Dixitque ad illos: Videte,
et cavete ab omni avaritia: quia non in abundantia
cuiusquam vita eius est ex his quæ possidet. 16
Dixit autem similitudinem ad illos, dicens: Hominis
cuiusdam divitis uberes fructus ager attulit: 17 et
cogitabat intra se dicens: Quid faciam, quia non
habeo quo congregam fructus meos? 18 Et dixit: Hoc
faciam: Destruam horrea mea, et maiora faciam: et
illuc congregabo omnia, quæ nata sunt mihi, et bona
mea, 19 et dicam animæ meæ: Anima, habes multa
bona posita in annos plurimos: requiesce, comede,
bibe, epulare. 20 Dixit autem illi Deus: Stulte, hac
nocte animam tuam repetunt a te: quæ autem parasti,
cuius erunt? 21 Sic est qui sibi thesaurizat, et non
est in Deum dives. 22 Dixitque ad discipulos suos:
Ideo dico vobis: Nolite soliciti esse animæ vestræ quid
manducetis: neque corpori quid induamini. 23 Anima
plus est quam esca, et corpus plus quam vestimentum.
24 Considerate corvos quia non seminant, neque
metunt, quibus non est cellarium, neque horreum, et
Deus pascit illos. Quanto magis vos pluris estis illis?
25 Quis autem vestrum cogitando potest adiicere ad
staturam suam cubitum unum? 26 Si ergo neque quod
minimum est potestis, quid de ceteris soliciti estis? 27
Considerate lilia quomodo crescunt: non laborant,
neque nent: dico autem vobis, nec Salomon in omni
gloria sua vestiebatur sicut unum ex istis. 28 Si autem
fœnum, quod hodie est in agro, et cras in clibanum
mittitur, Deus sic vestit: quanto magis vos pusillæ
fidei? 29 Et vos nolite quærere quid manducetis,
aut quid bibatis: et nolite in sublime tolli: 30 hæc
enim omnia gentes mundi quærunt. Pater autem
vester scit quoniam his indigetis. 31 Verumtamen
quærite primum regnum Dei, et iustitiam eius: et hæc
omnia adiicientur vobis. 32 Nolite timere pusillus
grex, quia complacuit Patri vestro dare vobis regnum.
33 Vendite quæ possidetis, et date eleemosynam.
Facite vobis sacculos, qui non veterascunt, thesaurum

non deficientem in cælis: quo fur non appropriat,
neque tinea corrumpit. 34 Ubi enim thesaurus vester
est, ibi et cor vestrum erit. 35 Sint lumbi vestri
præcincti, et lucernæ ardentes in manibus vestris,
36 et vos similes hominibus expectantibus dominum
suum, quando revertatur a nuptiis: ut, cum venerit,
et pulsaverit, confestim aperiant ei. 37 Beati servi
illi, quos cum venerit Dominus, invenerit vigilantes:
amen dico vobis, quod præcinget se, et faciet illos
discumbere, et transiens ministrabit illis. 38 Et si
venerit in secunda vigilia, et si in tertia vigilia venerit,
et ita invenerit, beati sunt servi illi. 39 Hoc autem
scitote, quoniam si sciret paterfamilias, qua hora
fur veniret, vigilaret utique, et non sineret perfodi
domum suam. 40 Et vos estote parati: quia qua hora
non putatis, Filius hominis veniet. 41 Ait autem et
Petrus: Domine, ad nos dicis hanc parabolam: an
et ad omnes? 42 Dixit autem Dominus: Quis, putas,
est fidelis dispensator, et prudens, quem constituit
Dominus supra familiam suam, ut det illis in tempore
tritici mensuram? 43 Beatus ille servus, quem cum
venerit Dominus, invenerit ita facientem. 44 Vere
dico vobis, quoniam supra omnia, quæ possidet,
constituet illum. 45 Quod si dixerit servus ille in
corde suo: Moram facit Dominus meus venire: et
cœperit percutere servos, et ancillas, et edere, et
bibere, et inebriari: 46 veniet Dominus servi illius in
die, qua non sperat, et hora, qua nescit, et dividet
eum, partemque eius cum infidelibus ponet. 47 Ille
autem servus, qui cognovit voluntatem Domini sui, et
non præparavit, et non facit secundum voluntatem
eius, vapulabit multis: 48 qui autem non cognovit,
et fecit digna plagis, vapulabit paucis. Omni autem,
cui multum datum est, multum quæretur ab eo: et
cui commendaverunt multum, plus petent ab eo. 49
Ignem veni mittere in terram, et quid volo nisi ut
accendatur? 50 Baptismo autem habeo baptizari: et
quomodo coarctor usque dum perficiatur! 51 Putatis
quia pacem veni dare in terram? Non, dico vobis,
sed separationem: 52 erunt enim ex hoc quinque
in domo una divisi, tres in duos, et duo in tres 53
dividentur: pater in filium, et filius in patrem suum,
mater in filiam, et filia in matrem, socrus in nurum
suam, et nurus in socrum suam. 54 Dicebat autem et
ad turbas: Cum videritis nubem orientem ab occasu,
statim dicitis: Nimbus venit: et ita fit. 55 Et cum
austrum flantem, dicitis: Quia æstus erit: et fit. 56
Hypocritæ faciem cæli, et terræ nostis probare: hoc
autem tempus quomodo non probatis? 57 Quid autem
et a vobis ipsis non iudicatis quod iustum est? 58 Cum
autem vadis cum adversario tuo ad principem, in
via da operam liberari ab illo, ne forte trahat te ad
iudicem, et iudex tradat te exactori, et exactor mittat
te in carcerem. 59 Dico tibi, non exies inde, donec
etiam novissimum minutum reddas.

13 Aderant autem quidam ipso in tempore,
nunciantes illi de Galilæis, quorum sanguinem
Pilatus miscuit cum sacrificiis eorum. 2 Et respondens
dixit illis: Putatis quod hi Galilæi præ omnibus Galilæis
peccatores fuerint, quia talia passi sunt? 3 Non,
dico vobis: sed nisi pœnitentiam habueritis, omnes
similiter peribitis. 4 Sicut illi decem et octo, supra
quos cecidit turris in Siloe, et occidit eos: putatis
quia et ipsi debitores fuerint præter omnes homines
habitantes in Ierusalem? 5 Non, dico vobis: sed si
pœnitentiam non egeritis, omnes similiter peribitis. 6
Dicebat autem et hanc similitudinem: Arborem fici
habebat quidam plantatam in vinea sua, et venit
quærens fructum in illa, et non invenit. 7 Dixit autem
ad cultorem vineæ: Ecce anni tres sunt ex quo venio
quærens fructum in ficulnea hac, et non invenio:
succide ergo illam: ut quid etiam terram occupat? 8
At ille respondens, dicit illi: Domine dimitte illam et
hoc anno, usque dum fodiam circa illam, et mittam
stercora: 9 et siquidem fecerit fructum: sin autem,
in futurum succides eam. 10 Erat autem docens in
synagoga eorum Sabbatis. 11 Et ecce mulier, quæ
habebat spiritum infirmitatis annis decem et octo: et
erat inclinata, nec omnino poterat sursum respicere.
12 Quam cum videret Iesus, vocavit eam ad se, et ait illi:
Mulier, dimissa es ab infirmitate tua. 13 Et imposuit illi
manus, et confestim erecta est, et glorificabat Deum.
14 Respondens autem archisynagogus, indignans quia
Sabbato curasset Iesus: dicebat turbæ: Sex dies sunt,
in quibus oportet operari: in his ergo venite, et
curamini, et non in die Sabbati. 15 Respondens autem
ad illum Dominus dixit: Hypocritæ, unusquisque
vestrum Sabbato non solvit bovem suum, aut asinum
a præsepio, et ducit adaquare? 16 Hanc autem filiam

Abrahæ, quam alligavit Satanas, ecce decem et octo
annis non oportuit solvi a vinculo isto die Sabbati? 17
Et cum hæc diceret, erubescebant omnes adversarii
eius: et omnis populus gaudebat in universis, quæ
gloriose fiebant ab eo. 18 Dicebat ergo: Cui simile
est regnum Dei, et cui simile æstimabo illud? 19
Simile est grano sinapis, quod acceptum homo misit
in hortum suum, et crevit, et factum est in arborem
magnam: et volucres cæli requieverunt in ramis
eius. 20 Et iterum dixit: Cui simile æstimabo regnum
Dei? 21 Simile est fermento, quod acceptum mulier
abscondit in farinæ sata tria, donec fermentaretur
totum. 22 Et ibat per civitates, et castella docens, et
iter faciens in Ierusalem. 23 Ait autem illi quidam:
Domine, si pauci sunt, qui salvantur? Ipse autem
dixit ad illos: 24 Contendite intrare per angustam
portam: quia multi, dico vobis, quærent intrare, et
non poterunt. 25 Cum autem intraverit paterfamilias,
et clauserit ostium, incipietis foris stare, et pulsare
ostium, dicentes: Domine, aperi nobis: et respondens
dicet vobis: Nescio vos unde sitis: 26 tunc incipietis
dicere: Manducavimus coram te, et bibimus, et in
plateis nostris docuisti. 27 Et dicet vobis: Nescio vos
unde sitis: discedite a me omnes operarii iniquitatis.
28 Ibi erit fletus, et stridor dentium: cum videritis
Abraham, et Isaac, et Iacob, et omnes Prophetas in
regno Dei, vos autem expelli foras. 29 Et venient
ab Oriente, et Occidente, et Aquilone, et Austro, et
accumbent in regno Dei. 30 Et ecce sunt novissimi qui
erunt primi, et sunt primi qui erunt novissimi. 31 In
ipsa die accesserunt quidam Pharisæorum, dicentes
illi: Exi, et vade hinc: quia Herodes vult te occidere. 32
Et ait illis: Ite, et dicite vulpi illi: Ecce eiicio dæmonia,
et sanitates perficio hodie, et cras, et tertia die
consummor. 33 Verumtamen oportet me hodie et cras
et sequenti die ambulare: quia non capit prophetam
perire extra Ierusalem. 34 Ierusalem, Ierusalem, quæ
occidis Prophetas, et lapidas eos, qui mittuntur ad te,
quoties volui congregare filios tuos quemadmodum
avis nidum suum sub pennis, et noluisti? 35 Ecce
relinquetur vobis domus vestra deserta. Dico autem
vobis, quia non videbitis me donec veniat cum dicetis:
Benedictus, qui venit in nomine Domini.

14 Et factum est cum intraret Iesus in domum
cuiusdam principis Pharisæorum Sabbato
manducare panem, et ipsi observabant eum. 2 Et
ecce homo quidam hydropicus erat ante illum. 3 Et
respondens Iesus dixit ad legis peritos, et Pharisæos,
dicens: Si licet Sabbato curare? 4 At illi tacuerunt.
Ipse vero apprehensum sanavit eum, ac dimisit. 5 Et
respondens ad illos dixit: Cuius vestrum asinus, aut
bos in puteum cadet, et non continuo extrahet illum
die Sabbati? 6 Et non poterant ad hæc respondere illi.
7 Dicebat autem et ad invitatos parabolam, intendens
quomodo primos accubitus eligerent, dicens ad illos:
8 Cum invitatus fueris ad nuptias, non discumbas
in primo loco, ne forte honoratior te sit invitatus
ab illo, 9 et veniens is, qui te et illum vocavit, dicat
tibi: Da huic locum: et tunc incipias cum rubore
novissimum locum tenere. 10 Sed cum vocatus fueris,
vade, recumbe in novissimo loco: ut, cum venerit qui
te invitavit, dicat tibi: Amice, ascende superius. Tunc
erit tibi gloria coram simul discumbentibus: 11 quia
omnis, qui se exaltat, humiliabitur: et qui se humiliat,
exaltabitur. 12 Dicebat autem et ei, qui invitaverat:
Cum facis prandium, aut cœnam, noli vocare amicos
tuos, neque fratres tuos, neque cognatos, neque
vicinos divites: ne forte te et ipsi reinvitent, et fiat
tibi retributio. 13 Sed cum facis convivium, voca
pauperes, debiles, claudos, et cæcos: 14 et beatus eris,
quia non habent retribuere tibi: retribuetur enim
tibi in resurrectione iustorum. 15 Hæc cum audisset
quidam de simul discumbentibus, dixit illi: Beatus,
qui manducabit panem in regno Dei. 16 At ipse dixit
ei: Homo quidam fecit cœnam magnam, et vocavit
multos. 17 Et misit servum suum hora cœnæ dicere
invitatis ut venirent, quia iam parata sunt omnia. 18
Et cœperunt simul omnes excusare. Primus dixit ei:
Villam emi, et necesse habeo exire, et videre illam:
rogo te habe me excusatum. 19 Et alter dixit: Iuga
boum emi quinque, et eo probare illa: rogo te habe me
excusatum. 20 Et alius dixit: Uxorem duxi, et ideo non
possum venire. 21 Et reversus servus nunciavit hæc
domino suo. Tunc iratus paterfamilias, dixit servo
suo: Exi cito in plateas, et vicos civitatis: et pauperes,
ac debiles, et cæcos, et claudos introduc huc. 22 Et
ait servus: domine, factum est ut imperasti, et adhuc
locus est. 23 Et ait dominus servo: Exi in vias, et sepes:

et compelle intrare, ut impleatur domus mea. 24
Dico autem vobis quod nemo virorum illorum, qui
vocati sunt, gustabit cœnam meam. 25 Ibant autem
turbæ multæ cum eo: et conversus dixit ad illos: 26
Si quis venit ad me, et non odit patrem suum, et
matrem, et uxorem, et filios, et fratres, et sorores,
adhuc autem et animam suam, non potest meus esse
discipulus. 27 Et qui non baiulat crucem suam, et
venit post me, non potest meus esse discipulus. 28
Quis enim ex vobis volens turrim ædificare, non prius
sedens computat sumptus, qui necessarii sunt, si
habeat ad perficiendum, 29 ne, posteaquam posuerit
fundamentum, et non potuerit perficere, omnes, qui
vident, incipiant illudere ei, 30 dicentes: Quia hic
homo cœpit ædificare, et non potuit consummare? 31
Aut quis rex iturus committere bellum adversus alium
regem, non sedens prius cogitat, si possit cum decem
millibus occurrere ei, qui cum viginti millibus venit
ad se? 32 Alioquin adhuc illo longe agente, legationem
mittens rogat ea, quæ pacis sunt. 33 Sic ergo omnis
ex vobis, qui non renunciat omnibus, quæ possidet,
non potest meus esse discipulus. 34 Bonum est sal. Si
autem sal evanuerit, in quo condietur? 35 Neque in
terram, neque in sterquilinium utile est, sed foras
mittetur. Qui habet aures audiendi, audiat.

15 Erant autem appropinquantes ei publicani, et
peccatores ut audirent illum. 2 Et murmurabant
Pharisæi, et scribæ, dicentes: Quia hic peccatores
recipit, et manducat cum illis. 3 Et ait ad illos
parabolam istam, dicens: 4 Quis ex vobis homo, qui
habet centum oves: et si perdiderit unam ex illis,
nonne dimittit nonaginta novem in deserto, et vadit
ad illam, quæ perierat, donec inveniat eam? 5 Et cum
invenerit eam, imponit in humeros suos gaudens: 6 et
veniens domum convocat amicos, et vicinos, dicens
illis: Congratulamini mihi quia inveni ovem meam,
quæ perierat. 7 Dico vobis quod ita gaudium erit
in cælo super uno peccatore pœnitentiam agente,
quam super nonaginta novem iustis, qui non indigent
pœnitentia. 8 Aut quæ mulier habens drachmas
decem, si perdiderit drachmam unam, nonne accendit
lucernam, et everrit domum, et quærit diligenter,
donec inveniat? 9 Et cum invenerit, convocat amicas,
et vicinas, dicens: Congratulamini mihi, quia inveni
drachmam, quam perdideram? 10 Ita dico vobis,
gaudium erit coram Angelis Dei super uno peccatore
pœnitentiam agente. 11 Ait autem: Homo quidam
habuit duos filios: 12 et dixit adolescentior ex illis
patri: Pater, da mihi portionem substantiæ, quæ me
contingit. Et divisit illis substantiam. 13 Et non post
multos dies, congregatis omnibus, adolescentior filius
peregre profectus est in regionem longinquam, et ibi
dissipavit substantiam suam vivendo luxuriose. 14
Et postquam omnia consummasset, facta est fames
valida in regione illa, et ipse cœpit egere. 15 Et abiit,
et adhæsit uni civium regionis illius. Et misit illum in
villam suam ut pasceret porcos. 16 Et cupiebat implere
ventrem suum de siliquis, quas porci manducabant: et
nemo illi dabat. 17 In se autem reversus, dixit: Quanti
mercenarii in domo patris mei abundant panibus, ego
autem hic fame pereo! 18 Surgam, et ibo ad patrem
meum, et dicam ei: Pater, peccavi in cælum, et coram
te: 19 iam non sum dignus vocari filius tuus: fac
me sicut unum de mercenariis tuis. 20 Et surgens
venit ad patrem suum. Cum autem adhuc longe esset,
vidit illum pater ipsius, et misericordia motus est, et
accurrens cecidit super collum eius, et osculatus est
eum. 21 Dixitque ei filius: Pater, peccavi in cælum, et
coram te, iam non sum dignus vocari filius tuus. 22
Dixit autem pater ad servos suos: Cito proferte stolam
primam, et induite illum, et date annulum in manum
eius, et calceamenta in pedes eius: 23 et adducite
vitulum saginatum, et occidite, et manducemus, et
epulemur: 24 quia hic filius meus mortuus erat, et
revixit: perierat, et inventus est. Et cœperunt epulari.
25 Erat autem filius eius senior in agro: et cum veniret,
et appropinquaret domui, audivit symphoniam, et
chorum: 26 et vocavit unum de servis, et interrogavit
quid hæc essent. 27 Isque dixit illi: Frater tuus venit,
et occidit pater tuus vitulum saginatum, quia salvum
illum recepit. 28 Indignatus est autem, et nolebat
introire. Pater ergo illius egressus, cœpit rogare illum.
29 At ille respondens, dixit patri suo: Ecce tot annis
servio tibi, et numquam mandatum tuum præterivi:
et numquam dedisti mihi hœdum ut cum amicis
meis epularer: 30 sed postquam filius tuus hic, qui
devoravit substantiam suam cum meretricibus, venit,
occidisti illi vitulum saginatum. 31 At ipse dixit illi:
Fili, tu semper mecum es, et omnia mea tua sunt: 32

epulari autem, et gaudere oportebat, quia frater tuus
hic, mortuus erat, et revixit: perierat, et inventus est.

16 Dicebat autem et ad discipulos suos: Homo
quidam erat dives, qui habebat villicum: et hic
diffamatus est apud illum quasi dissipasset bona
ipsius. 2 Et vocavit illum, et ait illi: Quid hoc audio de
te? Redde rationem villicationis tuæ: iam enim non
poteris villicare. 3 Ait autem villicus intra se: Quid
faciam, quia dominus meus aufert a me villicationem,
fodere non valeo, mendicare erubesco? 4 Scio quid
faciam, ut, cum amotus fuero a villicatione, recipiant
me in domos suas. 5 Convocatis itaque singulis
debitoribus domini sui, dicebat primo: Quantum
debes domino meo? 6 At ille dixit: Centum cados
olei. Dixitque illi: Accipe cautionem tuam: et sede
cito, scribe quinquaginta. 7 Deinde alii dixit: Tu vero
quantum debes? Qui ait: Centum coros tritici. Ait
illi: Accipe litteras tuas, et scribe octoginta. 8 Et
laudavit dominus villicum iniquitatis, quia prudenter
fecisset: quia filii huius sæculi prudentiores filiis lucis
in generatione sua sunt. (aiōn g165) 9 Et ego vobis
dico: facite vobis amicos de mammona iniquitatis: ut,
cum defeceritis, recipiant vos in æterna tabernacula.
(aiōnios g166) 10 Qui fidelis est in minimo, et in maiori
fidelis est: et qui in modico iniquus est, et in maiori
iniquus est. 11 Si ergo in iniquo mammona fideles
non fuistis: quod verum est, quis credet vobis? 12 Et si
in alieno fideles non fuistis: quod vestrum est, quis
dabit vobis? 13 Nemo servus potest duobus dominis
servire: aut enim unum odiet, et alterum diliget: aut
uni adhærebit, et alterum contemnet: non potestis
Deo servire, et mammonæ. 14 Audiebant autem
omnia hæc Pharisæi, qui erant avari: et deridebant
illum. 15 Et ait illis: Vos estis, qui iustificatis vos
coram hominibus: Deus autem novit corda vestra:
quia quod hominibus altum est, abominatio est ante
Deum. 16 Lex, et prophetæ usque ad Ioannem: ex eo
regnum Dei evangelizatur, et omnis in illud vim facit.
17 Facilius est autem cælum, et terram præterire,
quam de Lege unum apicem cadere. 18 Omnis, qui
dimittit uxorem suam, et alteram ducit, mœchatur:
et qui dimissam a viro ducit, mœchatur. 19 Homo
quidam erat dives, qui induebatur purpura, et bysso:
et epulabatur quotidie splendide. 20 Et erat quidam
mendicus, nomine Lazarus, qui iacebat ad ianuam
eius, ulceribus plenus, 21 cupiens saturari de micis,
quæ cadebant de mensa divitis, et nemo illi dabat: sed
et canes veniebant, et lingebant ulcera eius. 22 Factum
est autem ut moreretur mendicus, et portaretur ab
Angelis in sinum Abrahæ. Mortuus est autem et dives,
23 et sepultus est in inferno. Elevans autem oculos
suos, cum esset in tormentis, vidit Abraham a longe,
et Lazarum in sinu eius: (Hadēs g86) 24 et ipse clamans
dixit: Pater Abraham, miserere mei, et mitte Lazarum
ut intingat extremum digiti sui in aquam ut refrigeret
linguam meam, quia crucior in hac flamma. 25 Et dixit
illi Abraham: Fili, recordare quia recepisti bona in
vita tua, et Lazarus similiter mala: nunc autem hic
consolatur, tu vero cruciaris. 26 Et in his omnibus
inter nos, et vos chaos magnum firmatum est: ut hi,
qui volunt hinc transire ad vos, non possint, neque
inde huc transmeare. 27 Et ait: Rogo ergo te pater
ut mittas eum in domum patris mei. 28 Habeo enim
quinque fratres, ut testetur illis, ne et ipsi veniant
in hunc locum tormentorum. 29 Et ait illi Abraham:
Habent Moysen, et prophetas: audiant illos. 30 At ille
dixit: Non, pater Abraham: sed si quis ex mortuis
ierit ad eos, pœnitentiam agent. 31 Ait autem illi: Si
Moysen, et prophetas non audiunt, neque si quis ex
mortuis resurrexerit, credent.

17 Et ait ad discipulos suos: Impossibile est ut
non veniant scandala: væ autem illi, per quem
veniunt. 2 Utilius est illi si lapis molaris imponatur
circa collum eius, et proiiciatur in mare, quam ut
scandalizet unum de pusillis istis. 3 Attendite vobis:
Si peccaverit in te frater tuus, increpa illum: et si
pœnitentiam egerit, dimitte illi. 4 Et si septies in die
peccaverit in te, et septies in die conversus fuerit
ad te, dicens: Pœnitet me, dimitte illi. 5 Et dixerunt
Apostoli Domino: Adauge nobis fidem. 6 Dixit autem
Dominus: Si habueritis fidem, sicut granum sinapis,
dicetis huic arbori moro: Eradicare, et transplantare
in mare, et obediet vobis. 7 Quis autem vestrum
habens servum arantem aut pascentem, qui regresso
de agro dicat illi: Statim transi, recumbe: 8 et non
dicat ei: Para quod cœnem, et præcinge te, et ministra
mihi donec manducem et bibam, et post hæc tu
manducabis, et bibes? 9 Numquid gratiam habet servo

illi, quia fecit quæ ei imperaverat? 10 Non puto. Sic et
vos cum feceritis omnia, quæ præcepta sunt vobis,
dicite: Servi inutiles sumus: quod debuimus facere,
fecimus. 11 Et factum est, dum iret in Ierusalem,
transibat per mediam Samariam, et Galilæam. 12 Et
cum ingrederetur quoddam castellum, occurrerunt
ei decem viri leprosi, qui steterunt a longe: 13 et
levaverunt vocem, dicentes: Iesu Præceptor, miserere
nostri. 14 Quos ut vidit, dixit: Ite, ostendite vos
sacerdotibus. Et factum est, dum irent, mundati sunt.
15 Unus autem ex illis, ut vidit quia mundatus est,
regressus est, cum magna voce magnificans Deum, 16
et cecidit in faciem ante pedes eius, gratias agens: et
hic erat Samaritanus. 17 Respondens autem Iesus,
dixit: Nonne decem mundati sunt? et novem ubi sunt?
18 Non est inventus qui rediret, et daret gloriam Deo,
nisi hic alienigena? 19 Et ait illi: Surge, vade: quia fides
tua te salvum fecit. 20 Interrogatus autem a Pharisæis:
Quando venit regnum Dei? respondens eis, dixit: Non
venit regnum Dei cum observatione: 21 neque dicent:
Ecce hic, aut ecce illic. Ecce enim regnum Dei intra
vos est. 22 Et ait ad discipulos suos: Venient dies
quando desideretis videre unum diem Filii hominis,
et non videbitis. 23 Et dicent vobis: Ecce hic, et ecce
illic. Nolite ire, neque sectemini: 24 nam, sicut fulgur
coruscans de sub cælo in ea, quæ sub cælo sunt, fulget:
ita erit Filius hominis in die sua. 25 Primum autem
oportet illum multa pati, et reprobari a generatione
hac. 26 Et sicut factum est in diebus Noe, ita erit
et in diebus Filii hominis. 27 Edebant, et bibebant:
uxores ducebant, et dabantur ad nuptias, usque in
diem, qua intravit Noe in arcam: et venit diluvium, et
perdidit omnes. 28 Similiter sicut factum est in diebus
Lot: Edebant, et bibebant: emebant, et vendebant:
plantabant, et ædificabant: 29 qua die autem exiit Lot
a Sodomis, pluit ignem, et sulphur de cælo, et omnes
perdidit: 30 secundum hæc erit qua die Filius hominis
revelabitur. 31 In illa hora qui fuerit in tecto, et vasa
eius in domo, ne descendat tollere illa: et qui in agro,
similiter non redeat retro. 32 Memores estote uxoris
Lot. 33 Quicumque quæsierit animam suam salvam
facere, perdet illam: et quicumque perdiderit illam,
vivificabit eam. 34 Dico vobis: in illa nocte erunt duo
in lecto uno: unus assumetur, et alter relinquetur:
35 duæ erunt molentes in unum: una assumetur, et
altera relinquetur: duo in agro: unus assumetur, et
alter relinquetur. 36 Respondentes dicunt illi: Ubi
Domine? 37 Qui dixit illis: Ubicumque fuerit corpus,
illuc congregabuntur et aquilæ.

18 Dicebat autem et parabolam ad illos, quoniam
oportet semper orare et non deficere, 2 dicens:
Iudex quidam erat in quadam civitate, qui Deum non
timebat, et hominem non reverebatur. 3 Vidua autem
quædam erat in civitate illa, et veniebat ad eum,
dicens: Vindica me de adversario meo. 4 Et nolebat
per multum tempus. Post hæc autem dixit intra se:
Etsi Deum non timeo, nec hominem revereor: 5 tamen
quia molesta est mihi hæc vidua, vindicabo illam, ne in
novissimo veniens sugillet me. 6 Ait autem Dominus:
Audite quid iudex iniquitatis dicit: 7 Deus autem non
faciet vindictam electorum suorum clamantium ad se
die ac nocte, et patientiam habebit in illis? 8 Dico
vobis quia cito faciet vindictam illorum. Verumtamen
Filius hominis veniens, putas, inveniet fidem in terra?
9 Dixit autem et ad quosdam, qui in se confidebant
tamquam iusti, et aspernabantur ceteros, parabolam
istam: 10 Duo homines ascenderunt in templum
ut orarent: unus Pharisæus, et alter publicanus. 11
Pharisæus stans, hæc apud se orabat: Deus gratias ago
tibi, quia non sum sicut ceteri hominum: raptores,
iniusti, adulteri: velut etiam hic publicanus. 12 Ieiuno
bis in Sabbato: decimas do omnium, quæ possideo. 13
Et publicanus a longe stans, nolebat nec oculos ad
cælum levare: sed percutiebat pectus suum, dicens:
Deus propitius esto mihi peccatori. 14 Dico vobis,
descendit hic iustificatus in domum suam ab illo,
quia omnis, qui se exaltat, humiliabitur: et qui se
humiliat, exaltabitur. 15 Afferebant autem ad illum et
infantes, ut eos tangeret. Quod cum viderent discipuli,
increpabant illos. 16 Iesus autem convocans illos, dixit:
Sinite pueros venire ad me, et nolite vetare eos. Talium
est enim regnum Dei. 17 Amen dico vobis: Quicumque
non acceperit regnum Dei sicut puer, non intrabit
in illud. 18 Et interrogavit eum quidam princeps,
dicens: Magister bone, quid faciens vitam æternam
possidebo? (aiōnios g166) 19 Dixit autem ei Iesus: Quid me
dicis bonum? nemo bonus nisi solus Deus. 20 Mandata
nosti: Non occides: Non mœchaberis: Non furtum
facies: Non falsum testimonium dices: Honora patrem

tuum, et matrem. 21 Qui ait: Hæc omnia custodivi
a iuventute mea. 22 Quo audito, Iesus ait ei: Adhuc
unum tibi deest: omnia quæcumque habes vende,
et da pauperibus, et habebis thesaurum in cælo: et
veni, sequere me. 23 His ille auditis, contristatus est:
quia dives erat valde. 24 Videns autem Iesus illum
tristem factum, dixit: Quam difficile, qui pecunias
habent, in regnum Dei intrabunt! 25 Facilius est
enim camelum per foramen acus transire, quam
divitem intrare in regnum Dei. 26 Et dixerunt qui
audiebant: Et quis potest salvus fieri? 27 Ait illis:
Quæ impossibilia sunt apud homines, possibilia sunt
apud Deum. 28 Ait autem Petrus: Ecce nos dimisimus
omnia et secuti sumus te. 29 Qui dixit eis: Amen dico
vobis, nemo est, qui reliquit domum, aut parentes,
aut fratres, aut uxorem, aut filios propter regnum
Dei, 30 et non recipiat multo plura in hoc tempore, et
in sæculo venturo vitam æternam. (aiōn g165, aiōnios g166)
31 Assumpsit autem Iesus duodecim, et ait illis: Ecce
ascendimus Ierosolymam, et consummabuntur omnia,
quæ scripta sunt per prophetas de Filio hominis. 32
Tradetur enim Gentibus, et illudetur, et flagellabitur,
et conspuetur: 33 et postquam flagellaverint, occident
eum, et tertia die resurget. 34 Et ipsi nihil horum
intellexerunt, et erat verbum istud absconditum ab
eis, et non intelligebant quæ dicebantur. 35 Factum est
autem, cum appropinquaret Iericho, cæcus quidam
sedebat secus viam, mendicans. 36 Et cum audiret
turbam prætereuntem, interrogabat quid hoc esset.
37 Dixerunt autem ei, quod Iesus Nazarenus transiret.
38 Et clamavit, dicens: Iesu fili David miserere mei.
39 Et qui præibant, increpabant eum ut taceret. Ipse
vero multo magis clamabat: Fili David miserere mei.
40 Stans autem Iesus iussit illum adduci ad se. Et cum
appropinquasset, interrogavit illum, 41 dicens: Quid
tibi vis faciam? At ille dixit: Domine ut videam. 42 Et
Iesus dixit illi: Respice, fides tua te salvum fecit. 43
Et confestim vidit, et sequebatur illum magnificans
Deum. Et omnis plebs ut vidit, dedit laudem Deo.

19 Et ingressus perambulabat Iericho. 2 Et ecce
vir nomine Zachæus: et hic princeps erat
publicanorum, et ipse dives: 3 et quærebat videre
Iesum, quis esset: et non poterat præ turba, quia
statura pusillus erat. 4 Et præcurrens ascendit in
arborem sycomorum ut videret eum: quia inde erat
transiturus. 5 Et cum venisset ad locum, suspiciens
Iesus vidit illum, et dixit ad eum: Zachæe festinans
descende: quia hodie in domo tua oportet me manere.
6 Et festinans descendit, et excepit illum gaudens. 7 Et
cum viderent omnes, murmurabant, dicentes quod
ad hominem peccatorem divertisset. 8 Stans autem
Zachæus, dixit ad Dominum: Ecce dimidium bonorum
meorum, Domine, do pauperibus: et si quid aliquem
defraudavi, reddo quadruplum. 9 Ait Iesus ad eum:
Quia hodie salus domui huic facta est: eo quod et
ipse filius sit Abrahæ. 10 Venit enim Filius hominis
quærere, et salvum facere quod perierat. 11 Hæc illis
audientibus adiiciens, dixit parabolam, eo quod esset
prope Ierusalem: et quia existimarent quod confestim
regnum Dei manifestaretur. 12 Dixit ergo: Homo
quidam nobilis abiit in regionem longinquam accipere
sibi regnum, et reverti. 13 Vocatis autem decem servis
suis, dedit eis decem mnas, et ait ad illos: Negotiamini
dum venio. 14 Cives autem eius oderant eum: et
miserunt legationem post illum, dicentes: Nolumus
hunc regnare super nos. 15 Et factum est ut rediret
accepto regno: et iussit vocari servos, quibus dedit
pecuniam, ut sciret quantum quisque negotiatus esset.
16 Venit autem primus dicens: Domine, mna tua decem
mnas acquisivit. 17 Et ait illi: Euge bone serve, quia in
modico fuisti fidelis, eris potestatem habens super
decem civitates. 18 Et alter venit, dicens: Domine, mna
tua fecit quinque mnas. 19 Et huic ait: Et tu esto super
quinque civitates. 20 Et alter venit, dicens: Domine,
ecce mna tua, quam habui repositam in sudario: 21
timui enim te, quia homo austerus es: tollis quod non
posuisti, et metis quod non seminasti. 22 Dicit ei: De
ore tuo te iudico serve nequam. Sciebas quod ego
homo austerus sum, tollens quod non posui, et metens
quod non seminavi: 23 et quare non dedisti pecuniam
meam ad mensam, ut ego veniens cum usuris utique
exegissem illam? 24 Et astantibus dixit: Auferte ab
illo mnam, et date illi, qui decem mnas habet. 25 Et
dixerunt ei: Domine, habet decem mnas. 26 Dico autem
vobis, quia omni habenti dabitur, et abundabit: ab eo
autem, qui non habet, et quod habet auferetur ab eo.
27 Verumtamen inimicos meos illos, qui noluerunt
me regnare super se, adducite huc: et interficite
ante me. 28 Et his dictis, præcedebat ascendens

Ierosolymam. 29 Et factum est, cum appropinquasset
ad Bethphage, et Bethaniam ad montem, qui vocatur
Oliveti, misit duos discipulos suos, 30 dicens: Ite
in castellum, quod contra est: in quod introeuntes,
invenietis pullum asinæ alligatum, cui nemo umquam
hominum sedit: solvite illum, et adducite. 31 Et si
quis vos interrogaverit: Quare solvitis? sic dicetis ei:
Quia Dominus operam eius desiderat. 32 Abierunt
autem qui missi erant: et invenerunt, sicut dixit illis,
stantem pullum. 33 Solventibus autem illis pullum,
dixerunt domini eius ad illos: Quid solvitis pullum?
34 At illi dixerunt: Quia Dominus eum necessarium
habet. 35 Et duxerunt illum ad Iesum. Et iacentes
vestimenta sua supra pullum, imposuerunt Iesum.
36 Eunte autem illo, substernebant vestimenta sua
in via. 37 Et cum appropinquaret iam ad descensum
Montis Oliveti, cœperunt omnes turbæ discipulorum
gaudentes laudare Deum voce magna super omnibus,
quas viderant, virtutibus, 38 dicentes: Benedictus, qui
venit rex in nomine Domini! Pax in cælo, et gloria
in excelsis! 39 Et quidam Pharisæorum de turbis,
dixerunt ad illum: Magister, increpa discipulos tuos. 40
Quibus ipse ait: Dico vobis, quia si hi tacuerint, lapides
clamabunt. 41 Et ut appropinquavit, videns civitatem
flevit super illam, dicens: 42 Quia si cognovisses et tu,
et quidem in hac die tua, quæ ad pacem tibi, nunc
autem abscondita sunt ab oculis tuis. 43 Quia venient
dies in te: et circumdabunt te inimici tui vallo, et
circumdabunt te: et coangustabunt te undique: 44 et
ad terram prosternent te, et filios tuos, qui in te sunt,
et non relinquent in te lapidem super lapidem: eo
quod non cognoveris tempus visitationis tuæ. 45 Et
ingressus in templum, cœpit eiicere vendentes in illo,
et ementes, 46 dicens illis: Scriptum est: Quia domus
mea domus orationis est. Vos autem fecistis illam
speluncam latronum. 47 Et erat docens quotidie in
templo. Principes autem sacerdotum, et scribæ, et
princeps plebis quærebant illum perdere: 48 et non
inveniebant quid facerent illi. Omnis enim populus
suspensus erat, audiens illum.

20 Et factum est in una dierum, docente illo populum
in templo, et evangelizante, convenerunt
principes sacerdotum, et scribæ cum senioribus, 2 et
aiunt dicentes ad illum: Dic nobis, in qua potestate hæc
facis? aut: Quis est, qui dedit tibi hanc potestatem? 3
Respondens autem Iesus, dixit ad illos: Interrogabo vos
et ego unum verbum. Respondete mihi: 4 Baptismus
Ioannis de cælo erat, an ex hominibus? 5 At illi
cogitabant intra se, dicentes: Quia si dixerimus, de
cælo, dicet: Quare ergo non credidistis illi? 6 Si autem
dixerimus, Ex hominibus, plebs universa lapidabit
nos: certi sunt enim, Ioannem prophetam esse. 7 Et
responderunt se nescire unde esset. 8 Et Iesus ait
illis: Neque ego dico vobis in qua potestate hæc facio.
9 Cœpit autem dicere ad plebem parabolam hanc:
Homo plantavit vineam, et locavit eam colonis: et ipse
peregre fuit multis temporibus. 10 Et in tempore misit
ad cultores servum, ut de fructu vineæ darent illi. Qui
cæsum dimiserunt eum inanem. 11 Et addidit alterum
servum mittere. Illi autem hunc quoque cædentes,
et afficientes contumelia, dimiserunt inanem. 12 Et
addidit tertium mittere: qui et illum vulnerantes
eiecerunt. 13 Dixit autem dominus vineæ: Quid
faciam? Mittam filium meum dilectum: forsitan, cum
hunc viderint, verebuntur. 14 Quem cum vidissent
coloni, cogitaverunt intra se, dicentes: Hic est heres,
occidamus illum, ut nostra fiat hereditas. 15 Et eiectum
illum extra vineam, occiderunt. Quid ergo faciet illis
dominus vineæ? 16 Veniet, et perdet colonos istos, et
dabit vineam aliis. Quo audito, dixerunt illi: Absit.
17 Ille autem aspiciens eos ait: Quid est ergo hoc,
quod scriptum est: Lapidem, quem reprobaverunt
ædificantes, hic factus est in caput anguli? 18 Omnis,
qui ceciderit super illum lapidem, conquassabitur:
super quem autem ceciderit, comminuet illum. 19 Et
quærebant principes sacerdotum, et scribæ mittere
in illum manus illa hora: et timuerunt populum:
cognoverunt enim quod ad ipsos dixerit similitudinem
hanc. 20 Et observantes miserunt insidiatores, qui se
iustos simularent, ut caparent eum in sermone, ut
traderent illum principatui, et potestati præsidis. 21
Et interrogaverunt eum, dicentes: Magister, scimus
quia recte dicis, et doces: et non accipis personam, sed
viam Dei in veritate doces: 22 licet nobis tributum dare
Cæsari, an non? 23 Considerans autem dolum illorum,
dixit ad eos: Quid me tentatis? 24 Ostendite mihi
denarium: Cuius habet imaginem, et inscriptionem?
Respondentes dixerunt ei: Cæsaris. 25 Et ait illis:
Reddite ergo quæ sunt Cæsaris, Cæsari: et quæ sunt Dei,

Deo. 26 Et non potuerunt verbum eius reprehendere
coram plebe: et mirati in responso eius, tacuerunt. 27
Accesserunt autem quidam Sadducæorum, qui negant
esse resurrectionem, et interrogaverunt eum, 28
dicentes: Magister, Moyses scripsit nobis: Si frater
alicuius mortuus fuerit habens uxorem, et hic sine
liberis fuerit, ut accipiat eam frater eius uxorem,
et suscitet semen fratri suo: 29 septem ergo fratres
erant: et primus accepit uxorem, et mortuus est sine
filiis. 30 Et sequens accepit illam, et ipse mortuus
est sine filio. 31 Et tertius accepit illam. Similiter et
omnes septem, et non reliquerunt semen, et mortui
sunt. 32 Novissime omnium mortua est et mulier. 33 In
resurrectione ergo, cuius eorum erit uxor? Siquidem
septem habuerunt eam uxorem. 34 Et ait illis Iesus:
Filii huius sæculi nubunt, et traduntur ad nuptias:
(aiōn g165) 35 illi vero qui digni habebuntur sæculo
illo, et resurrectione ex mortuis, neque nubent,
neque ducent uxores: (aiōn g165) 36 neque enim ultra
mori potuerunt: æquales enim Angelis sunt, et filii
sunt Dei: cum sint filii resurrectionis. 37 Quia vero
resurgant mortui, et Moyses ostendit secus rubum,
sicut dicit Dominum, Deum Abraham, et Deum Isaac,
et Deum Iacob. 38 Deus autem non est mortuorum,
sed vivorum: omnes enim vivunt ei. 39 Respondentes
autem quidam scribarum, dixerunt ei: Magister, bene
dixisti. 40 Et amplius non audebant eum quidquam
interrogare. 41 Dixit autem ad illos: Quomodo dicunt
Christum, filium esse David? 42 Et ipse David dicit
in libro Psalmorum: Dixit Dominus Domino meo,
sede a dextris meis, 43 donec ponam inimicos tuos,
scabellum pedum tuorum? 44 David ergo Dominum
illum vocat: et quomodo filius eius est? 45 Audiente
autem omni populo, dixit discipulis suis: 46 Attendite
a scribis, qui volunt ambulare in stolis, et amant
salutationes in foro, et primas cathedras in synagogis,
et primos discubitus in conviviis: 47 qui devorant
domos viduarum, simulantes longam orationem. Hi
accipient damnationem maiorem.

21 Respiciens autem vidit eos, qui mittebant munera
sua in gazophylacium, divites. 2 Vidit autem
et quamdam viduam pauperculam mittentem æra
minuta duo. 3 Et dixit: Vere dico vobis, quia vidua
hæc pauper, plus quam omnes misit. 4 Nam omnes
hi ex abundanti sibi miserunt in munera Dei: hæc
autem ex eo, quod deest illi, omnem victum suum,
quem habuit, misit. 5 Et quibusdam dicentibus de
templo quod bonis lapidibus, et donis ornatum esset,
dixit: 6 Hæc, quæ videtis, venient dies, in quibus non
relinquetur lapis super lapidem, qui non destruatur. 7
Interrogaverunt autem illum, dicentes: Præceptor,
quando hæc erunt, et quod signum cum fieri incipient?
8 Qui dixit: Videte ne seducamini: multi enim venient
in nomine meo, dicentes quia ego sum: et tempus
appropinquavit: nolite ergo ire post eos. 9 Cum autem
audieritis prælia, et seditiones, nolite terreri: oportet
primum hæc fieri, sed nondum statim finis. 10 Tunc
dicebat illis: Surget gens contra gentem, et regnum
adversus regnum. 11 Et terræmotus magni erunt
per loca, et pestilentiæ, et fames, terroresque de
cælo, et signa magna erunt. 12 Sed ante hæc omnia
iniicient vobis manus suas, et persequentur tradentes
in synagogas, et custodias, trahentes ad reges, et
præsides propter nomen meum: 13 continget autem
vobis in testimonium. 14 Ponite ergo in cordibus
vestris non præmeditari quemadmodum respondeatis.
15 Ego enim dabo vobis os, et sapientiam, cui non
poterunt resistere, et contradicere omnes adversarii
vestri. 16 Trademini autem a parentibus, et fratribus,
et cognatis, et amicis, et morte afficient ex vobis: 17
et eritis odio omnibus propter nomen meum: 18 et
capillus de capite vestro non peribit. 19 In patientia
vestra possidebitis animas vestras. 20 Cum autem
videritis circumdari ab exercitu Ierusalem, tunc
scitote quia appropinquavit desolatio eius: 21 tunc
qui in Iudæa sunt, fugiant ad montes: et qui in medio
eius, discedant: et qui in regionibus, non intrent in
eam. 22 Quia dies ultionis hi sunt, ut impleantur
omnia, quæ scripta sunt. 23 Væ autem prægnantibus,
et nutrientibus in illis diebus. Erit enim pressura
magna super terram, et ira populo huic. 24 Et cadent
in ore gladii: et captivi ducentur in omnes Gentes. Et
Ierusalem calcabitur a Gentibus: donec impleantur
tempora nationum. 25 Et erunt signa in sole, et luna,
et stellis, et in terris pressura Gentium præ confusione
sonitus maris, et fluctuum: 26 arescentibus hominibus
præ timore, et expectatione, quæ supervenient
universo orbi: nam virtutes cælorum movebuntur:
27 et tunc videbunt Filium hominis venientem in

nube cum potestate magna, et maiestate. 28 His
autem fieri incipientibus, respicite, et levate capita
vestra: quoniam appropinquat redemptio vestra. 29 Et
dixit illis similitudinem: Videte ficulneam, et omnes
arbores: 30 cum producunt iam ex se fructum, scitis
quoniam prope est æstas. 31 Ita et vos cum videritis
hæc fieri, scitote quoniam prope est regnum Dei. 32
Amen dico vobis, quia non præteribit generatio hæc,
donec omnia fiant. 33 Cælum, et terra transibunt:
verba autem mea non transibunt. 34 Attendite autem
vobis, ne forte graventur corda vestra in crapula,
et ebrietate, et curis huius vitæ: et superveniat in
vos repentina dies illa: 35 tamquam laqueus enim
superveniet in omnes, qui sedent super faciem omnis
terræ. 36 Vigilate itaque, omni tempore orantes, ut
digni habeamini fugere ista omnia, quæ futura sunt,
et stare ante Filium hominis. 37 Erat autem diebus
docens in templo: noctibus vero exiens, morabatur
in monte, qui vocatur Oliveti. 38 Et omnis populus
manicabat ad eum in templo audire eum.

22 Appropinquabat autem dies festus Azymorum,
qui dicitur Pascha: 2 et quærebant principes
sacerdotum, et scribæ, quomodo Iesum interficerent:
timebant vero plebem. 3 Intravit autem satanas
in Iudam, qui cognominabatur Iscariotes, unum de
duodecim. 4 Et abiit, et locutus est cum principibus
sacerdotum, et magistratibus, quemadmodum illum
traderet eis. 5 Et gavisi sunt, et pacti sunt pecuniam
illi dare. 6 Et spopondit. Et quærebat opportunitatem
ut traderet illum sine turbis. 7 Venit autem dies
Azymorum, in qua necesse erat occidi Pascha. 8
Et misit Petrum, et Ioannem, dicens: Euntes parate
nobis pascha, ut manducemus. 9 At illi dixerunt: Ubi
vis paremus? 10 Et dixit ad eos: Ecce introeuntibus
vobis in civitatem, occurret vobis homo quidam
amphoram aquæ portans: sequimini eum in domum,
in quam intrat, 11 et dicetis patrifamilias domus: Dicit
tibi Magister: Ubi est diversorium, ubi Pascha cum
discipulis meis manducem? 12 Et ipse ostendet vobis
cœnaculum magnum stratum, et ibi parate. 13 Euntes
autem invenerunt sicut dixit illis, et paraverunt
Pascha. 14 Et cum facta esset hora, discubuit, et
duodecim Apostoli cum eo. 15 et ait illis: Desiderio
desideravi hoc Pascha manducare vobiscum, antequam
patiar. 16 Dico enim vobis, quia ex hoc non manducabo
illud, donec impleatur in regno Dei. 17 Et accepto calice
gratias egit, et dixit: Accipite, et dividite inter vos. 18
dico enim vobis quod non bibam de generatione vitis,
donec regnum Dei veniat. 19 Et accepto pane gratias
egit, et fregit, et dedit eis, dicens: Hoc est corpus
meum, quod pro vobis datur: hoc facite in meam
commemorationem. 20 Similiter et calicem, postquam
cœnavit, dicens: Hic est calix novum testamentum in
sanguine meo, qui pro vobis fundetur. 21 Verumtamen
ecce manus tradentis me, mecum est in mensa. 22 Et
quidem Filius hominis, secundum quod definitum est,
vadit: verumtamen væ homini illi, per quem tradetur.
23 Et ipsi cœperunt quærere inter se, quis esset ex eis,
qui hoc facturus esset. 24 Facta est autem et contentio
inter eos, quis eorum videretur esse maior. 25 Dixit
autem eis: Reges Gentium dominantur eorum: et qui
potestatem habent super eos, benefici vocantur. 26
Vos autem non sic: sed qui maior est in vobis, fiat sicut
minor: et qui præcessor est, sicut ministrator. 27 Nam
quis maior est, qui recumbit, an qui ministrat? Nonne
qui recumbit? Ego autem in medio vestrum sum, sicut
qui ministrat: 28 vos autem estis, qui permansistis
mecum in tentationibus meis: 29 Et ego dispono vobis
sicut disposuit mihi Pater meus regnum, 30 ut edatis,
et bibatis super mensam meam in regno meo: et
sedeatis super thronos iudicantes duodecim tribus
Israel. 31 Ait autem Dominus: Simon, Simon, ecce
satanas expetivit vos ut cribraret sicut triticum: 32
ego autem rogavi pro te ut non deficiat fides tua: et
tu aliquando conversus confirma fratres tuos. 33 Qui
dixit ei: Domine, tecum paratus sum et in carcerem,
et in mortem ire. 34 At ille dixit: Dico tibi Petre, non
cantabit hodie gallus, donec ter abneges nosse me. Et
dixit eis: 35 Quando misi vos sine sacculo, et pera, et
calceamentis, numquid aliquid defuit vobis? 36 At illi
dixerunt: Nihil. Dixit ergo eis: Sed nunc qui habet
sacculum, tollat similiter et peram: et qui non habet,
vendat tunicam suam, et emat gladium. 37 Dico enim
vobis, quoniam adhuc hoc, quod scriptum est, oportet
impleri in me: Et cum iniquis deputatus est. Etenim
ea, quæ sunt de me, finem habent. 38 At illi dixerunt:
Domine, ecce duo gladii hic. At ille dixit eis: Satis est.
39 Et egressus ibat secundum consuetudinem in Monte
Olivarum. Secuti sunt autem illum et discipuli. 40 Et

cum pervenisset ad locum, dixit illis: Orate ne intretis
in tentationem. 41 Et ipse avulsus est ab eis quantum
iactus est lapidis: et positis genibus orabat, 42 dicens:
Pater si vis, transfer calicem istum a me: Verumtamen
non mea voluntas, sed tua fiat. 43 Apparuit autem illi
Angelus de cælo, confortans eum. Et factus in agonia,
prolixius orabat. 44 Et factus est sudor eius, sicut guttæ
sanguinis decurrentis in terram. 45 Et cum surrexisset
ab oratione, et venisset ad discipulos suos, invenit eos
dormientes præ tristitia. 46 Et ait illis: Quid dormitis?
surgite, orate, ne intretis in tentationem. 47 Adhuc eo
loquente ecce turba: et qui vocabatur Iudas, unus de
duodecim, antecedebat eos: et appropinquavit Iesu ut
oscularetur eum. 48 Iesus autem dixit illi: Iuda, osculo
Filium hominis tradis? 49 Videntes autem hi, qui circa
ipsum erant, quod futurum erat, dixerunt ei: Domine,
si percutimus in gladio? 50 Et percussit unus ex illis
servum principis sacerdotum, et amputavit auriculam
eius dexteram. 51 Respondens autem Iesus, ait: Sinite
usque huc. Et cum tetigisset auriculam eius, sanavit
eum. 52 Dixit autem Iesus ad eos, qui venerant ad
se, principes sacerdotum, et magistratus templi, et
seniores: Quasi ad latronem existis cum gladiis, et
fustibus? 53 Cum quotidie vobiscum fuerim in templo,
non extendistis manus in me: sed hæc est hora vestra,
et potestas tenebrarum. 54 Comprehendentes autem
eum, duxerunt ad domum principis sacerdotum:
Petrus vero sequebatur a longe. 55 Accenso autem igne
in medio atrii, et circumsedentibus illis, erat Petrus in
medio eorum. 56 Quem cum vidisset ancilla quædam
sedentem ad lumen, et eum fuisset intuita, dixit: Et
hic cum illo erat. 57 At ille negavit eum, dicens: Mulier,
non novi illum. 58 Et post pusillum alius videns eum,
dixit: Et tu de illis es. Petrus vero ait: O homo, non
sum. 59 Et intervallo facto quasi horæ unius, alius
quidam affirmabat, dicens: Vere et hic cum illo erat:
nam et Galilæus est. 60 Et ait Petrus: Homo, nescio
quid dicis. Et continuo adhuc illo loquente cantavit
gallus. 61 Et conversus Dominus respexit Petrum. Et
recordatus est Petrus verbi Domini, sicut dixerat: Quia
priusquam gallus cantet, ter me negabis. 62 Et egressus
foras Petrus flevit amare. 63 Et viri, qui tenebant
illum, illudebant ei, cædentes. 64 Et velaverunt eum,
et percutiebant faciem eius: et interrogabant eum,
dicentes: Prophetiza, quis est, qui te percussit? 65
Et alia multa blasphemantes dicebant in eum. 66 Et
ut factus est dies, convenerunt seniores plebis, et
principes sacerdotum, et scribæ, et duxerunt illum
in concilium suum, dicentes: Si tu es Christus, dic
nobis. 67 Et ait illis: Si vobis dixero, non credetis
mihi: 68 si autem et interrogavero, non respondebitis
mihi, neque dimittetis. 69 Ex hoc autem erit Filius
hominis sedens a dextris virtutis Dei. 70 Dixerunt
autem omnes: Tu ergo es Filius Dei? Qui ait: Vos
dicitis, quia ego sum. 71 At illi dixerunt: Quid adhuc
desideramus testimonium? ipsi enim audivimus de
ore eius.

23 Et surgens omnis multitudo eorum, duxerunt
illum ad Pilatum. 2 Cœperunt autem illum
accusare, dicentes: Hunc invenimus subvertentem
gentem nostram, et prohibentem tributa dare Cæsari,
et dicentem se Christum regem esse. 3 Pilatus autem
interrogavit eum, dicens: Tu es rex Iudæorum? At
ille respondens ait: Tu dicis. 4 Ait autem Pilatus
ad principes sacerdotum, et turbas: Nihil invenio
causæ in hoc homine. 5 At illi invalescebant, dicentes:
Commovet populum docens per universam Iudæam,
incipiens a Galilæa usque huc. 6 Pilatus autem audiens
Galilæam, interrogavit si homo Galilæus esset. 7 Et ut
cognovit quod de Herodis potestate esset, remisit eum
ad Herodem, qui et ipse Ierosolymis erat illis diebus.
8 Herodes autem viso Iesu, gavisus est valde. Erat
enim cupiens ex multo tempore videre eum, eo quod
audierat multa de eo, et sperabat signum aliquod
videre ab eo fieri. 9 Interrogabat autem eum multis
sermonibus. At ipse nihil illi respondebat. 10 Stabant
autem principes sacerdotum, et scribæ constanter
accusantes eum. 11 Sprevit autem illum Herodes cum
exercitu suo: et illusit indutum veste alba, et remisit
ad Pilatum. 12 Et facti sunt amici Herodes et Pilatus
in ipsa die: nam antea inimici erant ad invicem. 13
Pilatus autem convocatis principibus sacerdotum, et
magistratibus, et plebe, 14 dixit ad illos: Obtulistis
mihi hunc hominem, quasi avertentem populum, et
ecce ego coram vobis interrogans, nullam causam
inveni in homine isto ex his, in quibus eum accusatis.
15 Sed neque Herodes: nam remisi vos ad illum, et ecce
nihil dignum morte actum est ei. 16 Emendatum ergo
illum dimittam. 17 Necesse autem habebat dimittere

eis per diem festum, unum. 18 Exclamavit autem simul
universa turba, dicens: Tolle hunc, et dimitte nobis
Barabbam, 19 qui erat propter seditionem quamdam
factam in civitate et homicidium, missus in carcerem.
20 Iterum autem Pilatus locutus est ad eos, volens
dimittere Iesum. 21 At illi succlamabant, dicentes:
Crucifige, crucifige eum. 22 Ille autem tertio dixit ad
illos: Quid enim mali fecit iste? nullam causam mortis
invenio in eo: corripiam ergo illum, et dimittam.
23 At illi instabant vocibus magnis postulantes ut
crucifigeretur: et invalescebant voces eorum. 24
Et Pilatus adiudicavit fieri petitionem eorum. 25
Dimisit autem illis eum, qui propter homicidium, et
seditionem missus fuerat in carcerem, quem petebant,
Iesum vero tradidit voluntati eorum. 26 Et cum
ducerent eum, apprehenderunt Simonem quemdam
Cyrenensem venientem de villa: et imposuerunt illi
crucem portare post Iesum. 27 Sequebatur autem illum
multa turba populi, et mulierum: quæ plangebant,
et lamentabantur eum. 28 Conversus autem ad illas
Iesus, dixit: Filiæ Ierusalem, nolite flere super me,
sed super vos ipsas flete, et super filios vestros. 29
Quoniam ecce venient dies, in quibus dicent: Beatæ
steriles, et ventres, qui non genuerunt, et ubera, quæ
non lactaverunt. 30 Tunc incipient dicere montibus:
Cadite super nos: et collibus: Operite nos. 31 Quia
si in viridi ligno hæc faciunt, in arido quid fiet? 32
Ducebantur autem et alii duo nequam cum eo, ut
interficerentur. 33 Et postquam venerunt in locum, qui
vocatur Calvariæ, ibi crucifixerunt eum: et latrones,
unum a dextris, et alterum a sinistris. 34 Iesus autem
dicebat: Pater, dimitte illis: non enim sciunt quid
faciunt. Dividentes vero vestimenta eius, miserunt
sortes. 35 Et stabat populus spectans, et deridebant
eum principes cum eis, dicentes: Alios salvos fecit,
se salvum faciat, si hic est Christus Dei electus. 36
Illudebant autem ei et milites accedentes, et acetum
offerentes ei, 37 et dicentes: Si tu es rex Iudæorum,
salvum te fac. 38 Erat autem et superscriptio scripta
super eum litteris Græcis, et Latinis, et Hebraicis:
Hic est rex Iudæorum. 39 Unus autem de his, qui
pendebant, latronibus, blasphemabat eum, dicens:
Si tu es Christus, salvum fac temetipsum, et nos.
40 Respondens autem alter increpabat eum, dicens:
Neque tu times Deum, quod in eadem damnatione es.
41 Et nos quidem iuste, nam digna factis recipimus:
hic vero nihil mali gessit. 42 Et dicebat ad Iesum:
Domine, memento mei, cum veneris in regnum tuum.
43 Et dixit illi Iesus: Amen dico tibi: Hodie mecum eris
in Paradiso. 44 Erat autem fere hora sexta, et tenebræ
factæ sunt in universam terram usque ad horam
nonam. 45 Et obscuratus est sol: et velum templi
scissum est medium. 46 Et clamans voce magna Iesus
ait: Pater in manus tuas commendo spiritum meum.
Et hæc dicens, expiravit. 47 Videns autem Centurio
quod factum fuerat, glorificavit Deum, dicens: Vere
hic homo iustus erat. 48 Et omnis turba eorum, qui
simul aderant ad spectaculum istud, et videbant quæ
fiebant, percutientes pectora sua revertebantur. 49
Stabant autem omnes noti eius a longe: et mulieres,
quæ secutæ eum erant a Galilæa, hæc videntes. 50
Et ecce vir nomine Ioseph, qui erat decurio, vir
bonus, et iustus: 51 hic non consenserat consilio, et
actibus eorum, ab Arimathæa civitate Iudææ, qui
expectabat et ipse regnum Dei. 52 Hic accessit ad
Pilatum, et petiit corpus Iesu: 53 et depositum involvit
sindone, et posuit eum in monumento exciso, in quo
nondum quisquam positus fuerat. 54 Et dies erat
Parasceves, et Sabbatum illucescebat. 55 Subsecutæ
autem mulieres, quæ cum eo venerant de Galilæa,
viderunt monumentum, et quemadmodum positum
erat corpus eius. 56 Et revertentes paraverunt aromata,
et unguenta: et Sabbato quidem siluerunt secundum
mandatum.

24 Una autem Sabbati valde diluculo venerunt
ad monumentum, portantes quæ paraverant,
aromata: 2 et invenerunt lapidem revolutum a
monumento. 3 Et ingressæ non invenerunt corpus
Domini Iesu. 4 Et factum est, dum mente consternatæ
essent de isto, ecce duo viri steterunt secus illas in
veste fulgenti. 5 Cum timerent autem, et declinarent
vultum in terram, dixerunt ad illas: Quid quæritis
viventem cum mortuis? 6 non est hic, sed surrexit:
recordamini qualiter locutus est vobis, cum adhuc in
Galilæa esset, 7 dicens: Quia oportet Filium hominis
tradi in manus hominum peccatorum, et crucifigi, et
die tertia resurgere. 8 Et recordatæ sunt verborum
eius. 9 Et regressæ a monumento nunciaverunt
hæc omnia illis undecim, et ceteris omnibus. 10

Erat autem Maria Magdalene, et Ioanna, et Maria
Iacobi, et ceteræ, quæ cum eis erant, quæ dicebant
ad Apostolos hæc. 11 Et visa sunt ante illos, sicut
deliramentum verba ista: et non crediderunt illis.
12 Petrus autem surgens cucurrit ad monumentum:
et procumbens vidit linteamina sola posita, et abiit
secum mirans quod factum fuerat. 13 Et ecce duo ex
illis ibant ipsa die in castellum, quod erat in spatio
stadiorum sexaginta ab Ierusalem, nomine Emmaus.
14 Et ipsi loquebantur ad invicem de his omnibus,
quæ acciderant. 15 Et factum est, dum fabularentur,
et secum quærerent: et ipse Iesus appropinquans
ibat cum illis: 16 oculi autem illorum tenebantur
ne eum agnoscerent. 17 Et ait ad illos: Qui sunt hi
sermones, quos confertis ad invicem ambulantes,
et estis tristes? 18 Et respondens unus, cui nomen
Cleophas, dixit ei: Tu solus peregrinus es in Ierusalem,
et non cognovisti quæ facta sunt in illa his diebus? 19
Quibus ille dixit: Quæ? Et dixerunt: De Iesu Nazareno,
qui fuit vir propheta, potens in opere, et sermone
coram Deo, et omni populo: 20 Et quomodo eum
tradiderunt summi sacerdotes, et principes nostri
in damnationem mortis, et crucifixerunt eum. 21
Nos autem sperabamus quia ipse esset redempturus
Israel: et nunc super hæc omnia, tertia dies est hodie
quod hæc facta sunt. 22 Sed et mulieres quædam
ex nostris terruerunt nos, quæ ante lucem fuerunt
ad monumentum, 23 et, non invento corpore eius,
venerunt, dicentes se etiam visionem Angelorum
vidisse, qui dicunt eum vivere. 24 Et abierunt quidam
ex nostris ad monumentum: et ita invenerunt sicut
mulieres dixerunt, ipsum vero non invenerunt. 25 Et
ipse dixit ad eos: O stulti, et tardi corde ad credendum
in omnibus, quæ locuti sunt Prophetæ! 26 Nonne
hæc oportuit pati Christum, et ita intrare in gloriam
suam? 27 Et incipiens a Moyse, et omnibus Prophetis,
interpretabatur illis in omnibus scripturis, quæ de
ipso erant. 28 Et appropinquaverunt castello quo ibant:
et ipse se finxit longius ire. 29 Et coegerunt illum,
dicentes: Mane nobiscum, quoniam advesperascit,
et inclinata est iam dies. Et intravit cum illis. 30 Et
factum est, dum recumberet cum eis, accepit panem,
et benedixit, ac fregit, et porrigebat illis. 31 Et aperti
sunt oculi eorum, et cognoverunt eum: et ipse evanuit
ex oculis eorum. 32 Et dixerunt ad invicem: Nonne cor
nostrum ardens erat in nobis dum loqueretur in via, et
aperiret nobis Scripturas? 33 Et surgentes eadem hora
regressi sunt in Ierusalem: et invenerunt congregatos
undecim, et eos, qui cum illis erant, 34 dicentes:
Quod surrexit Dominus vere, et apparuit Simoni. 35 Et
ipsi narrabant quæ gesta erant in via: et quomodo
cognoverunt eum in fractione panis. 36 Dum autem
hæc loquuntur, stetit Iesus in medio eorum, et dicit
eis: Pax vobis: ego sum, nolite timere. 37 Conturbati
vero, et conterriti, existimabant se spiritum videre.
38 Et dixit eis: Quid turbati estis, et cogitationes
ascendunt in corda vestra? 39 Videte manus meas,
et pedes, quia ego ipse sum: palpate, et videte: quia
spiritus carnem, et ossa non habet, sicut me videtis
habere. 40 Et cum hoc dixisset, ostendit eis manus,
et pedes. 41 Adhuc autem illis non credentibus, et
mirantibus præ gaudio, dixit: Habetis hic aliquid, quod
manducetur? 42 At illi obtulerunt ei partem piscis
assi, et favum mellis. 43 Et cum manducasset coram
eis, sumens reliquias dedit eis. 44 Et dixit ad eos: Hæc
sunt verba, quæ locutus sum ad vos, cum adhuc essem
vobiscum, quoniam necesse est impleri omnia, quæ
scripta sunt in lege Moysi, et Prophetis, et Psalmis
de me. 45 Tunc aperuit illis sensum ut intelligerent
Scripturas. 46 Et dixit eis: Quoniam sic scriptum
est, et sic oportebat Christum pati, et resurgere a
mortuis tertia die: 47 et prædicari in nomine eius
pœnitentiam, et remissionem peccatorum in omnes
gentes, incipientibus ab Ierosolyma. 48 Vos autem
testes estis horum. 49 Et ego mitto promissum Patris
mei in vos. Vos autem sedete in civitate, quoadusque
induamini virtute ex alto. 50 Eduxit autem eos foras in
Bethaniam: et elevatis manibus suis benedixit eis. 51
Et factum est, dum benediceret illis, recessit ab eis, et
ferebatur in cælum. 52 Et ipsi adorantes regressi sunt
in Ierusalem cum gaudio magno: 53 et erant semper
in templo, laudantes, et benedicentes Deum. Amen.

Iohannem

1 In principio erat Verbum, et Verbum erat apud
Deum, et Deus erat Verbum. **2** Hoc erat in principio
apud Deum. **3** Omnia per ipsum facta sunt: et sine
ipso factum est nihil, quod factum est, **4** in ipso vita
erat, et vita erat lux hominum: **5** et lux in tenebris
lucet, et tenebræ eam non comprehenderunt. **6** Fuit
homo missus a Deo, cui nomen erat Ioannes. **7** Hic
venit in testimonium ut testimonium perhiberet de
lumine, ut omnes crederent per illum. **8** Non erat ille
lux, sed ut testimonium perhiberet de lumine. **9** Erat
lux vera, quæ illuminat omnem hominem venientem
in hunc mundum. **10** In mundo erat, et mundus
per ipsum factus est, et mundus eum non cognovit.
11 In propria venit, et sui eum non receperunt. **12**
Quotquot autem receperunt eum, dedit eis potestatem
filios Dei fieri, his qui credunt in nomine eius: **13**
qui non ex sanguinibus, neque ex voluntate carnis,
neque ex voluntate viri, sed ex Deo nati sunt. **14**
Et verbum caro factum est, et habitavit in nobis: et
vidimus gloriam eius, gloriam quasi unigeniti a Patre
plenum gratiæ et veritatis. **15** Ioannes testimonium
perhibet de ipso, et clamat dicens: Hic erat, quem
dixi: Qui post me venturus est, ante me factus est:
quia prior me erat. **16** Et de plenitudine eius nos
omnes accepimus, et gratiam pro gratia. **17** quia lex
per Moysen data est; gratia, et veritas per Iesum
Christum facta est. **18** Deum nemo vidit umquam:
unigenitus Filius, qui est in sinu Patris, ipse enarravit.
19 Et hoc est testimonium Ioannis, quando miserunt
Iudæi ab Ierosolymis sacerdotes et Levitas ad eum ut
interrogarent eum: Tu quis es? **20** Et confessus est,
et non negavit: et confessus est: Quia non sum ego
Christus. **21** Et interrogaverunt eum: Quid ergo? Elias
es tu? Et dixit: Non sum. Propheta es tu? Et respondit:
Non. **22** Dixerunt ergo ei: Quis es ut responsum demus
his, qui miserunt nos? Quid dicis de teipso? **23** Ait: Ego
vox clamantis in deserto: Dirigite viam Domini, sicut
dixit Isaias propheta. **24** Et qui missi fuerant, erant ex
Pharisæis. **25** Et interrogaverunt eum, et dixerunt ei:
Quid ergo baptizas, si tu non es Christus, neque Elias,
neque Propheta? **26** Respondit eis Ioannes, dicens: Ego
baptizo in aqua: medius autem vestrum stetit, quem
vos nescitis. **27** Ipse est, qui post me venturus est,
qui ante me factus est: cuius ego non sum dignus ut
solvam eius corrigiam calceamenti. **28** Hæc in Bethania
facta sunt trans Iordanem, ubi erat Ioannes baptizans.
29 Altera die vidit Ioannes Iesum venientem ad se, et
ait: Ecce agnus Dei. Ecce qui tollit peccatum mundi.
30 Hic est, de quo dixi: Post me venit vir, qui ante me
factus est: quia prior me erat. **31** et ego nesciebam
eum, sed ut manifestetur in Israel, propterea veni
ego in aqua baptizans. **32** Et testimonium perhibuit
Ioannes, dicens: Quia vidi Spiritum descendentem
quasi columbam de cælo, et mansit super eum. **33**
Et ego nesciebam eum: sed qui misit me baptizare
in aqua, ille mihi dixit: Super quem videris Spiritum
descendentem, et manentem super eum, hic est,
qui baptizat in Spiritu Sancto. **34** Et ego vidi: et
testimonium perhibui quia hic est Filius Dei. **35** Altera
die iterum stabat Ioannes, et ex discipulis eius duo. **36**
Et respiciens Iesum ambulantem, dicit: Ecce agnus
Dei. **37** Et audierunt eum duo discipuli loquentem,
et secuti sunt Iesum. **38** Conversus autem Iesus, et
videns eos sequentes se, dicit eis: Quid quæritis?
Qui dixerunt ei: Rabbi, (quod dicitur interpretatum
Magister) ubi habitas? **39** Dicit eis: Venite, et videte.
Venerunt, et viderunt ubi maneret, et apud eum
manserunt die illo: hora autem erat quasi decima.
40 Erat autem Andreas frater Simonis Petri unus ex
duobus, qui audierant a Ioanne, et secuti fuerant eum.
41 Invenit hic primum fratrem suum Simonem, et
dicit ei: Invenimus Messiam (quod est interpretatum
Christus). **42** Et adduxit eum ad Iesum. Intuitus autem
eum Iesus, dixit: Tu es Simon filius Iona: tu vocaberis
Cephas, (quod interpretatur Petrus). **43** In crastinum
voluit exire in Galilæam, et invenit Philippum. Et
dicit ei Iesus: Sequere me. **44** Erat autem Philippus
a Bethsaida, civitate Andreæ, et Petri. **45** Invenit
Philippus Nathanael, et dicit ei: Quem scripsit Moyses
in Lege, et Prophetæ, invenimus Iesum filium Ioseph
a Nazareth. **46** Et dixit ei Nathanael: A Nazareth potest
aliquid boni esse? Dicit ei Philippus: Veni, et vide. **47**
Vidit Iesus Nathanael venientem ad se, et dicit de eo:
Ecce vere Israelita, in quo dolus non est. **48** Dicit ei
Nathanael: Unde me nosti? Respondit Iesus, et dixit
ei: Priusquam te Philippus vocavit, cum esses sub ficu,
vidi te. **49** Respondit ei Nathanael, et ait: Rabbi, tu
es Filius Dei, tu es Rex Israel. **50** Respondit Iesus, et

dixit ei: Quia dixi tibi: Vidi te sub ficu, credis: maius
his videbis. 51 Et dicit ei: Amen, amen dico vobis,
videbitis cælum apertum, et Angelos Dei ascendentes,
et descendentes supra Filium hominis.

2 Et die tertia nuptiæ factæ sunt in Cana Galilææ, et
erat mater Iesu ibi. 2 Vocatus est autem et Iesus, et
discipuli eius ad nuptias. 3 Et deficiente vino, dicit
mater Iesu ad eum: Vinum non habent. 4 Et dicit ei
Iesus: Quid mihi, et tibi est, mulier? Nondum venit
hora mea. 5 Dicit mater eius ministris: Quodcumque
dixerit vobis, facite. 6 Erant autem ibi lapideæ hydriæ
sex positæ secundum purificationem Iudæorum,
capientes singulæ metretas binas vel ternas. 7 Dicit
eis Iesus: Implete hydrias aqua. Et impleverunt eas
usque ad summum. 8 Et dicit eis Iesus: Haurite nunc,
et ferte architriclinio. Et tulerunt. 9 Ut autem gustavit
architriclinius aquam vinum factam, et non sciebat
unde esset, ministri autem sciebant, qui hauserant
aquam: vocat sponsum architriclinius, 10 et dicit
ei: Omnis homo primum bonum vinum ponit: et
cum inebriati fuerint, tunc id, quod deterius est.
Tu autem servasti bonum vinum usque adhuc. 11
Hoc fecit initium signorum Iesus in Cana Galilææ: et
manifestavit gloriam suam, et crediderunt in eum
discipuli eius. 12 Post hoc descendit Capharnaum
ipse, et mater eius, et fratres eius, et discipuli eius: et
ibi manserunt non multis diebus. 13 Et prope erat
Pascha Iudæorum, et ascendit Iesus Ierosolymam:
14 et invenit in templo vendentes boves, et oves, et
columbas, et numularios sedentes. 15 Et cum fecisset
quasi flagellum de funiculis, omnes eiecit de templo,
oves quoque, et boves, et numulariorum effudit æs, et
mensas subvertit. 16 Et his, qui columbas vendebant,
dixit: Auferte ista hinc, et nolite facere domum
Patris mei, domum negotiationis. 17 Recordati sunt
vero discipuli eius quia scriptum est: Zelus domus
tuæ comedit me. 18 Responderunt ergo Iudæi, et
dixerunt ei: Quod signum ostendis nobis quia hæc
facis? 19 Respondit Iesus, et dixit eis: Solvite templum
hoc, et in tribus diebus excitabo illud. 20 Dixerunt
ergo Iudæi: Quadraginta et sex annis ædificatum est
templum hoc, et tu in tribus diebus excitabis illud? 21
Ille autem dicebat de Templo corporis sui. 22 Cum
ergo resurrexisset a mortuis, recordati sunt discipuli
eius, quia hoc dicebat, et crediderunt Scripturæ,
et sermoni, quem dixit Iesus. 23 Cum autem esset
Ierosolymis in Pascha in die festo, multi crediderunt
in nomine eius, videntes signa eius, quæ faciebat. 24
Ipse autem Iesus non credebat semetipsum eis, eo
quod ipse nosset omnes, 25 et quia opus ei non erat ut
quis testimonium perhiberet de homine: ipse enim
sciebat quid esset in homine.

3 Erat autem homo ex Pharisæis, Nicodemus nomine,
princeps Iudæorum. 2 Hic venit ad Iesum nocte, et
dixit ei: Rabbi, scimus quia a Deo venisti magister,
nemo enim potest hæc signa facere, quæ tu facis,
nisi fuerit Deus cum eo. 3 Respondit Iesus, et dixit
ei: Amen, amen dico tibi, nisi quis renatus fuerit
denuo, non potest videre regnum Dei. 4 Dicit ad
eum Nicodemus: Quomodo potest homo nasci, cum
sit senex? Numquid potest in ventrem matris suæ
iterato introire, et renasci? 5 Respondit Iesus: Amen,
amen dico tibi, nisi quis renatus fuerit ex aqua, et
Spiritu Sancto, non potest introire in regnum Dei. 6
Quod natum est ex carne, caro est: et quod natum
est ex Spiritu, spiritus est. 7 Non mireris quia dixi
tibi: oportet vos nasci denuo. 8 Spiritus ubi vult
spirat: et vocem eius audis, sed nescis unde veniat,
aut quo vadat: sic est omnis, qui natus est ex spiritu.
9 Respondit Nicodemus, et dixit ei: Quomodo possunt
hæc fieri? 10 Respondit Iesus, et dixit ei: Tu es
magister in Israel, et hæc ignoras? 11 Amen, amen
dico tibi, quia quod scimus loquimur, et quod vidimus
testamur, et testimonium nostrum non accipitis. 12
Si terrena dixi vobis, et non creditis: quomodo, si
dixero vobis cælestia, credetis? 13 Et nemo ascendit in
cælum, nisi qui descendit de cælo, Filius hominis, qui
est in cælo. 14 Et sicut Moyses exaltavit serpentem
in deserto; ita exaltari oportet Filium hominis: 15 ut
omnis, qui credit in ipsum, non pereat, sed habeat
vitam æternam. (aiōnios g166) 16 Sic enim Deus dilexit
mundum, ut Filium suum unigenitum daret: ut omnis,
qui credit in eum, non pereat, sed habeat vitam
æternam. (aiōnios g166) 17 Non enim misit Deus Filium
suum in mundum, ut iudicet mundum, sed ut salvetur
mundus per ipsum. 18 Qui credit in eum, non iudicatur:
qui autem non credit, iam iudicatus est: quia non
credit in nomine unigeniti Filii Dei. 19 Hoc est autem

iudicium: quia lux venit in mundum, et dilexerunt
homines magis tenebras, quam lucem: erant enim
eorum mala opera. 20 Omnis enim, qui male agit, odit
lucem, et non venit ad lucem, ut non arguantur opera
eius: 21 qui autem facit veritatem, venit ad lucem,
ut manifestentur opera eius, quia in Deo sunt facta.
22 Post hæc venit Iesus, et discipuli eius in terram
Iudæam: et illic demorabatur cum eis, et baptizabat.
23 Erat autem et Ioannes baptizans in Ænnon, iuxta
Salim: quia aquæ multæ erant illic, et veniebant,
et baptizabantur. 24 Nondum enim missus fuerat
Ioannes in carcerem. 25 Facta est autem quæstio
ex discipulis Ioannis cum Iudæis de Purificatione.
26 Et venerunt ad Ioannem, et dixerunt ei: Rabbi,
qui erat tecum trans Iordanem, cui tu testimonium
perhibuisti, ecce hic baptizat, et omnes veniunt ad
eum. 27 Respondit Ioannes, et dixit: Non potest homo
accipere quidquam, nisi fuerit ei datum de cælo. 28
Ipsi vos mihi testimonium perhibetis, quod dixerim:
Non sum ego Christus: sed quia missus sum ante illum.
29 Qui habet sponsam, sponsus est: amicus autem
sponsi, qui stat, et audit eum, gaudio gaudet propter
vocem sponsi. Hoc ergo gaudium meum impletum
est. 30 Illum oportet crescere, me autem minui. 31 Qui
desursum venit, super omnes est. Qui est de terra,
de terra est, et de terra loquitur. Qui de cælo venit,
super omnes est. 32 Et quod vidit, et audivit, hoc
testatur: et testimonium eius nemo accipit. 33 Qui
accepit eius testimonium, signavit quia Deus verax
est. 34 Quem enim misit Deus, verba Dei loquitur: non
enim ad mensuram dat Deus Spiritum. 35 Pater diligit
Filium: et omnia dedit in manu eius. 36 Qui credit in
Filium, habet vitam æternam: qui autem incredulus
est Filio, non videbit vitam, sed ira Dei manet super
eum. (aiōnios g166)

4 Ut ergo cognovit Iesus quia audierunt Pharisæi
quod Iesus plures discipulos facit, et baptizat,
quam Ioannes, 2 (quamquam Iesus non baptizaret,
sed discipuli eius) 3 reliquit Iudæam, et abiit iterum
in Galilæam. 4 Oportebat autem eum transire per
Samariam. 5 Venit ergo in civitatem Samariæ, quæ
dicitur Sichar: iuxta prædium, quod dedit Iacob Ioseph
filio suo. 6 Erat autem ibi fons Iacob. Iesus ergo
fatigatus ex itinere, sedebat sic supra fontem. Hora
erat quasi sexta. 7 Venit mulier de Samaria haurire
aquam. Dicit ei Iesus: Da mihi bibere. 8 (Discipuli
enim eius abierant in civitatem ut cibos emerent.)
9 Dicit ergo ei mulier illa Samaritana: Quomodo tu
Iudæus cum sis, bibere a me poscis, quæ sum mulier
Samaritana? Non enim coutuntur Iudæi Samaritanis.
10 Respondit Iesus, et dixit ei: Si scires donum Dei,
et quis est, qui dicit tibi: Da mihi bibere: tu forsitan
petisses ab eo, et dedisset tibi aquam vivam. 11 Dicit
ei mulier: Domine, neque in quo haurias habes, et
puteus altus est: unde ergo habes aquam vivam? 12
Numquid tu maior es patre nostro Iacob, qui dedit
nobis puteum, et ipse ex eo bibit, et filii eius, et pecora
eius? 13 Respondit Iesus, et dixit ei: Omnis, qui bibit
ex aqua hac, sitiet iterum: 14 qui autem biberit ex
aqua, quam ego dabo ei, non sitiet in æternum: sed
aqua, quam ego dabo ei, fiet in eo fons aquæ salientis
in vitam æternam. (aiōn g165, aiōnios g166) 15 Dicit ad eum
mulier: Domine, da mihi hanc aquam, ut non sitiam:
neque veniam huc haurire. 16 Dicit ei Iesus: Vade, voca
virum tuum, et veni huc. 17 Respondit mulier, et dixit:
Non habeo virum. Dicit ei Iesus: Bene dixisti, quia non
habeo virum: 18 quinque enim viros habuisti, et nunc,
quem habes, non est tuus vir: hoc vere dixisti. 19
Dicit ei mulier: Domine, video quia Propheta es tu. 20
Patres nostri in monte hoc adoraverunt, et vos dicitis,
quia Ierosolymis est locus, ubi adorare oportet. 21
Dicit ei Iesus: Mulier crede mihi, quia venit hora,
quando neque in monte hoc, neque in Ierosolymis
adorabitis Patrem. 22 Vos adoratis quod nescitis: nos
adoramus quod scimus, quia salus ex Iudæis est. 23
Sed venit hora, et nunc est, quando veri adoratores
adorabunt Patrem in spiritu et veritate. Nam et Pater
tales quærit, qui adorent eum. 24 Spiritus est Deus: et
eos qui adorant eum, in spiritu et veritate oportet
adorare. 25 Dicit ei mulier: Scio quia Messias venit,
(qui dicitur Christus.) cum ergo venerit ille, nobis
annunciabit omnia. 26 Dicit ei Iesus: Ego sum, qui
loquor tecum. 27 Et continuo venerunt discipuli eius:
et mirabantur quia cum muliere loquebatur. Nemo
tamen dixit: Quid quæris, aut Quid loqueris cum
ea? 28 Reliquit ergo hydriam suam mulier, et abiit
in civitatem, et dicit illis hominibus: 29 Venite, et
videte hominem, qui dixit mihi omnia quæcumque
feci: Numquid ipse est Christus? 30 Exierunt ergo de

civitate, et veniebant ad eum. 31 Interea rogabant eum
discipuli, dicentes: Rabbi, manduca. 32 Ille autem dicit
eis: Ego cibum habeo manducare, quem vos nescitis.
33 Dicebant ergo discipuli ad invicem: Numquid aliquis
attulit ei manducare? 34 Dicit eis Iesus: Meus cibus est
ut faciam voluntatem eius, qui misit me, ut perficiam
opus eius. 35 Nonne vos dicitis, Quod adhuc quattuor
menses sunt, et messis venit? Ecce, dico vobis: Levate
oculos vestros, et videte regiones, quia albæ sunt
iam ad messem. 36 Et qui metit, mercedem accipit,
et congregat fructum in vitam æternam: ut, et qui
seminat, simul gaudeat, et qui metit. (aiōnios g166)
37 In hoc enim est verbum verum: quia alius est
qui seminat, et alius est qui metit. 38 Ego misi vos
metere quod vos non laborastis: alii laboraverunt,
et vos in labores eorum introistis. 39 Ex civitate
autem illa multi crediderunt in eum Samaritanorum,
propter verbum mulieris testimonium perhibentis:
Quia dixit mihi omnia quæcumque feci. 40 Cum
venissent ergo ad illum Samaritani, rogaverunt eum
ut ibi maneret. Et mansit ibi duos dies. 41 Et multo
plures crediderunt in eum propter sermonem eius.
42 Et mulieri dicebant: Quia iam non propter tuam
loquelam credimus: ipsi enim audivimus, et scimus
quia hic est vere Salvator mundi. 43 Post duos autem
dies exiit inde: et abiit in Galilæam. 44 Ipse enim Iesus
testimonium perhibuit quia Propheta in sua patria
honorem non habet. 45 Cum ergo venisset in Galilæam,
exceperunt eum Galilæi, cum omnia vidissent quæ
fecerat Ierosolymis in die festo: et ipsi enim venerant
ad diem festum. 46 Venit ergo iterum in Cana Galilææ,
ubi fecit aquam vinum. Et erat quidam regulus, cuius
filius infirmabatur Capharnaum. 47 Hic cum audisset
quia Iesus adveniret a Iudæa in Galilæam, abiit ad
eum, et rogabat eum ut descenderet, et sanaret filium
eius: incipiebat enim mori. 48 Dixit ergo Iesus ad
eum: Nisi signa, et prodigia videritis, non creditis. 49
Dicit ad eum regulus: Domine, descende prius quam
moriatur filius meus. 50 Dicit ei Iesus: Vade, filius
tuus vivit. Credidit homo sermoni, quem dixit ei
Iesus, et ibat. 51 Iam autem eo descendente, servi
occurrerunt ei, et nunciaverunt dicentes, quia filius
eius viveret. 52 Interrogabat ergo horam ab eis, in
qua melius habuerit. Et dixerunt ei: Quia heri hora
septima reliquit eum febris. 53 Cognovit ergo pater,
quia illa hora erat, in qua dixit ei Iesus: Filius tuus
vivit: et credidit ipse, et domus eius tota. 54 Hoc
iterum secundum signum fecit Iesus, cum venisset a
Iudæa in Galilæam.

5 Post hæc erat dies festus Iudæorum, et ascendit
Iesus Ierosolymam. 2 Est autem Ierosolymis
Probatica piscina, quæ cognominatur Hebraice
Bethesda, quinque porticus habens. 3 In his iacebat
multitudo magna languentium, cæcorum, claudorum,
aridorum expectantium aquæ motum. 4 Angelus
autem Domini descendebat secundum tempus in
piscinam: et movebatur aqua. Et qui prior descendisset
in piscinam post motionem aquæ, sanus fiebat a
quacumque detinebatur infirmitate. 5 Erat autem
quidam homo ibi triginta et octo annos habens in
infirmitate sua. 6 Hunc autem cum vidisset Iesus
iacentem, et cognovisset quia iam multum tempus
haberet, dicit ei: Vis sanus fieri? 7 Respondit ei
languidus: Domine, hominem non habeo, ut cum
turbata fuerit aqua, mittat me in piscinam: dum venio
enim ego, alius ante me descendit. 8 Dicit ei Iesus:
Surge, tolle grabatum tuum, et ambula: 9 Et statim
sanus factus est homo ille: et sustulit grabatum suum,
et ambulabat. Erat autem Sabbatum in die illo. 10
Dicebant ergo Iudæi illi, qui sanatus fuerat: Sabbatum
est, non licet tibi tollere grabatum tuum. 11 Respondit
eis: Qui me sanum fecit, ille mihi dixit: Tolle grabatum
tuum, et ambula. 12 Interrogaverunt ergo eum: Quis
est ille homo, qui dixit tibi: Tolle grabatum tuum,
et ambula? 13 Is autem, qui sanus fuerat effectus,
nesciebat quis esset. Iesus enim declinavit a turba
constituta in loco. 14 Postea invenit eum Iesus in
templo, et dixit illi: Ecce sanus factus es: iam noli
peccare, ne deterius tibi aliquid contingat. 15 Abiit
ille homo, et nunciavit Iudæis quia Iesus esset, qui
fecit eum sanum. 16 Propterea persequebantur Iudæi
Iesum, quia hæc faciebat in sabbato. 17 Iesus autem
respondit eis: Pater meus usque modo operatur, et ego
operor. 18 Propterea ergo magis quærebant eum Iudæi
interficere: quia non solum solvebat Sabbatum, sed et
Patrem suum dicebat Deum, æqualem se faciens Deo.
19 Respondit itaque Iesus, et dixit eis: Amen, amen
dico vobis: non potest Filius a se facere quidquam,
nisi quod viderit Patrem facientem: quæcumque enim

ille fecerit, hæc et Filius similiter facit. 20 Pater enim
diligit Filium, et omnia demonstrat ei, quæ ipse facit:
et maiora his demonstrabit ei opera, ut vos miremini.
21 Sicut enim Pater suscitat mortuos, et vivificat: sic et
Filius, quos vult, vivificat. 22 Neque enim Pater iudicat
quemquam: sed omne iudicium dedit Filio, 23 ut
omnes honorificent Filium, sicut honorificant Patrem:
qui non honorificat Filium, non honorificat Patrem,
qui misit illum. 24 Amen, amen dico vobis, quia qui
verbum meum audit, et credit ei, qui misit me, habet
vitam æternam, et in iudicium non venit, sed transiit
a morte in vitam. (aiōnios g166) 25 Amen, amen dico
vobis, quia venit hora, et nunc est, quando mortui
audient vocem Filii Dei: et qui audierint, vivent. 26
Sicut enim Pater habet vitam in semetipso: sic dedit
et Filio habere vitam in semetipso: 27 et potestatem
dedit ei iudicium facere, quia Filius hominis est. 28
Nolite mirari hoc, quia venit hora, in qua omnes, qui
in monumentis sunt, audient vocem Filii Dei: 29 et
procedent qui bona fecerunt, in resurrectionem vitæ:
qui vero mala egerunt, in resurrectionem iudicii. 30
Non possum ego a meipso facere quidquam. Sicut
audio, iudico: et iudicium meum iustum est: quia
non quæro voluntatem meam, sed voluntatem eius,
qui misit me. 31 Si ego testimonium perhibeo de
meipso, testimonium meum non est verum. 32 Alius
est, qui testimonium perhibet de me: et scio quia
verum est testimonium, quod perhibet de me. 33
Vos misistis ad Ioannem: et testimonium perhibuit
veritati. 34 Ego autem non ab homine testimonium
accipio: sed hæc dico ut vos salvi sitis. 35 Ille erat
lucerna ardens, et lucens. Vos autem voluistis ad
horam exultare in luce eius. 36 Ego autem habeo
testimonium maius Ioanne. Opera enim, quæ dedit
mihi Pater ut perficiam ea: ipsa opera, quæ ego facio,
testimonium perhibent de me, quia Pater misit me:
37 et qui misit me Pater, ipse testimonium perhibuit
de me: neque vocem eius umquam audistis, neque
speciem eius vidistis. 38 Et verbum eius non habetis
in vobis manens: quia quem misit ille, huic vos non
creditis. 39 Scrutamini Scripturas, quia vos putatis
in ipsis vitam æternam habere: et illæ sunt, quæ
testimonium perhibent de me: (aiōnios g166) 40 et non
vultis venire ad me ut vitam habeatis. 41 Claritatem
ab hominibus non accipio. 42 Sed cognovi vos, quia
dilectionem Dei non habetis in vobis. 43 Ego veni
in nomine Patris mei, et non accipitis me: si alius
venerit in nomine suo, illum accipietis. 44 Quomodo
vos potestis credere, qui gloriam ab invicem accipitis:
et gloriam, quæ a solo Deo est, non quæritis? 45 Nolite
putare quia ego accusaturus sim vos apud Patrem.
Est qui accusat vos Moyses, in quo vos speratis. 46 Si
enim crederetis Moysi, crederetis forsitan et mihi: de
me enim ille scripsit. 47 Si autem illius litteris non
creditis: quomodo verbis meis credetis?

6 Post hæc abiit Iesus trans mare Galilææ, quod est
Tiberiadis: 2 et sequebatur eum multitudo magna,
quia videbant signa, quæ faciebat super his, qui
infirmabantur. 3 Subiit ergo in montem Iesus: et ibi
sedebat cum discipulis suis. 4 Erat autem proximum
Pascha dies festus Iudæorum. 5 Cum sublevasset ergo
oculos Iesus, et vidisset quia multitudo maxima venit
ad eum, dixit ad Philippum: Unde ememus panes, ut
manducent hi? 6 Hoc autem dicebat tentans eum:
ipse enim sciebat quid esset facturus. 7 Respondit
ei Philippus: Ducentorum denariorum panes non
sufficiunt eis, ut unusquisque modicum quid accipiat.
8 Dicit ei unus ex discipulis eius, Andreas frater Simonis
Petri: 9 Est puer unus hic, qui habet quinque panes
hordeaceos, et duos pisces: sed hæc quid sunt inter
tantos? 10 Dixit ergo Iesus: Facite homines discumbere.
Erat autem fœnum multum in loco. Discumberunt
ergo viri, numero quasi quinque millia. 11 Accepit
ergo Iesus panes: et cum gratias egisset, distribuit
discumbentibus: similiter et ex piscibus quantum
volebant. 12 Ut autem impleti sunt, dixit discipulis suis:
Colligite quæ superaverunt fragmenta, ne pereant. 13
Collegerunt ergo, et impleverunt duodecim cophinos
fragmentorum ex quinque panibus hordeaceis, quæ
superfuerunt his, qui manducaverant. 14 Illi ergo
homines cum vidissent quod Iesus fecerat signum,
dicebant: Quia hic est vere propheta, qui venturus
est in mundum. 15 Iesus ergo cum cognovisset quia
venturi essent ut raperent eum, et facerent eum
regem, fugit iterum in montem ipse solus. 16 Ut
autem sero factum est, descenderunt discipuli eius ad
mare. 17 Et cum ascendissent navim, venerunt trans
mare in Capharnaum: et tenebræ iam factæ erant:
et non venerat ad eos Iesus. 18 Mare autem, vento

magno flante, exsurgebat. 19 Cum remigassent ergo
quasi stadia viginti quinque aut triginta, vident Iesum
ambulantem supra mare, et proximum navi fieri, et
timuerunt. 20 Ille autem dicit eis: Ego sum, nolite
timere. 21 Voluerunt ergo accipere eum in navim: et
statim navis fuit ad terram, in quam ibant. 22 Altera
die, turba, quæ stabat trans mare, vidit quia navicula
alia non erat ibi nisi una, et quia non introisset
cum discipulis suis Iesus in navim, sed soli discipuli
eius abiissent: 23 aliæ vero supervenerunt naves a
Tiberiade iuxta locum ubi manducaverunt panem,
gratias agente Domino. 24 Cum ergo vidisset turba quia
Iesus non esset ibi, neque discipuli eius, ascenderunt
in naviculas, et venerunt Capharnaum quærentes
Iesum. 25 Et cum invenissent eum trans mare, dixerunt
ei: Rabbi, quando huc venisti? 26 Respondit eis Iesus,
et dixit: Amen, amen dico vobis: quæritis me non
quia vidistis signa, sed quia manducastis ex panibus,
et saturati estis. 27 Operamini non cibum, qui perit,
sed qui permanet in vitam æternam, quem Filius
hominis dabit vobis. Hunc enim Pater signavit Deus.
(aiōnios g166) 28 Dixerunt ergo ad eum: Quid faciemus
ut operemur opera Dei? 29 Respondit Iesus, et dixit
eis: Hoc est opus Dei, ut credatis in eum quem misit
ille. 30 Dixerunt ergo ei: Quod ergo tu facis signum
ut videamus, et credamus tibi? Quid operaris? 31
Patres nostri manducaverunt manna in deserto, sicut
scriptum est: Panem de cælo dedit eis manducare.
32 Dixit ergo eis Iesus: Amen, amen dico vobis: Non
Moyses dedit vobis panem de cælo, sed Pater meus dat
vobis panem de cælo verum. 33 Panis enim Dei est, qui
de cælo descendit, et dat vitam mundo. 34 Dixerunt
ergo ad eum: Domine, semper da nobis panem hunc.
35 Dixit autem eis Iesus: Ego sum panis vitæ: qui venit
ad me, non esuriet, et qui credit in me, non sitiet
umquam. 36 Sed dixi vobis quia et vidistis me, et non
creditis. 37 Omne quod dat mihi Pater, ad me veniet:
et eum, qui venit ad me, non eiiciam foras: 38 quia
descendi de cælo, non ut faciam voluntatem meam,
sed voluntatem eius, qui misit me. 39 Hæc est autem
voluntas eius, qui misit me, Patris: ut omne, quod
dedit mihi, non perdam ex eo, sed resuscitem illud in
novissimo die. 40 Hæc est autem voluntas Patris mei,
qui misit me: ut omnis, qui videt Filium, et credit in
eum, habeat vitam æternam, et ego resuscitabo eum
in novissimo die. (aiōnios g166) 41 Murmurabant ergo
Iudæi de illo, quia dixisset: Ego sum panis vivus, qui
de cælo descendi, 42 et dicebant: Nonne hic est Iesus
filius Ioseph, cuius nos novimus patrem, et matrem?
Quomodo ergo dicit hic: Quia de cælo descendi? 43
Respondit ergo Iesus, et dixit eis: Nolite murmurare
in invicem: 44 nemo potest venire ad me, nisi Pater,
qui misit me, traxerit eum: et ego resuscitabo eum
in novissimo die. 45 Est scriptum in Prophetis: Et
erunt omnes docibiles Dei. Omnis, qui audivit a Patre,
et didicit, venit ad me. 46 Non quia Patrem vidit
quisquam, nisi is, qui est a Deo, hic vidit Patrem.
47 Amen, amen dico vobis: Qui credit in me, habet
vitam æternam. (aiōnios g166) 48 Ego sum panis vitæ. 49
Patres vestri manducaverunt manna in deserto, et
mortui sunt. 50 Hic est panis de cælo descendens:
ut si quis ex ipso manducaverit, non moriatur. 51
Ego sum panis vivus, qui de cælo descendi. Si quis
manducaverit ex hoc pane, vivet in æternum: et panis,
quem ego dabo, caro mea est pro mundi vita. (aiōn
g165) 52 Litigabant ergo Iudæi ad invicem, dicentes:
Quomodo potest hic nobis carnem suam dare ad
manducandum? 53 Dixit ergo eis Iesus: Amen, amen
dico vobis: Nisi manducaveritis carnem Filii hominis,
et biberitis eius sanguinem, non habebitis vitam in
vobis. 54 Qui manducat meam carnem, et bibit meum
sanguinem, habet vitam æternam: et ego resuscitabo
eum in novissimo die. (aiōnios g166) 55 Caro enim mea,
vere est cibus: et sanguis meus, vere est potus. 56 Qui
manducat meam carnem, et bibit meum sanguinem,
in me manet, et ego in illo. 57 Sicut misit me vivens
Pater, et ego vivo propter Patrem: et qui manducat
me, et ipse vivet propter me. 58 Hic est panis, qui
de cælo descendit. Non sicut manducaverunt patres
vestri manna, et mortui sunt. Qui manducat hunc
panem, vivet in æternum. (aiōn g165) 59 Hæc dixit
in synagoga docens in Capharnaum. 60 Multi ergo
audientes ex discipulis eius, dixerunt: Durus est hic
sermo, et quis potest eum audire? 61 Sciens autem
Iesus apud semetipsum quia murmurarent de hoc
discipuli eius, dixit eis: Hoc vos scandalizat? 62 Si
ergo videritis Filium hominis ascendentem ubi erat
prius? 63 Spiritus est, qui vivificat: caro non prodest
quidquam. Verba, quæ ego locutus sum vobis, spiritus
et vita sunt. 64 Sed sunt quidam ex vobis, qui non

credunt. Sciebat enim ab initio Iesus qui essent non
credentes, et quis traditurus esset eum. 65 Et dicebat:
Propterea dixi vobis, quia nemo potest venire ad me,
nisi fuerit ei datum a Patre meo. 66 Ex hoc multi
discipulorum eius abierunt retro: et iam non cum
illo ambulabant. 67 Dixit ergo Iesus ad duodecim:
Numquid et vos vultis abire? 68 Respondit ergo ei
Simon Petrus: Domine, ad quem ibimus? Verba vitæ
æternæ habes. (aiōnios g166) 69 Et nos credidimus, et
cognovimus quia tu es Christus Filius Dei. 70 Respondit
eis Iesus: Nonne ego vos duodecim elegi: et ex vobis
unus diabolus est? 71 Dicebat autem Iudam Simonis
Iscariotem: hic enim erat traditurus eum, cum esset
unus ex duodecim.

7 Post hæc autem ambulabat Iesus in Galilæam, non
enim volebat in Iudæam ambulare: quia quærebant
eum Iudæi interficere. 2 Erat autem in proximo dies
festus Iudæorum, Scenopegia. 3 Dixerunt autem ad
eum fratres eius: Transi hinc, et vade in Iudæam, ut
et discipuli tui videant opera tua, quæ facis. 4 Nemo
quippe in occulto quid facit, et quærit ipse in palam
esse: si hæc facis, manifesta teipsum mundo. 5 Neque
enim fratres eius credebant in eum. 6 Dicit ergo eis
Iesus: Tempus meum nondum advenit: tempus autem
vestrum semper est paratum. 7 Non potest mundus
odisse vos: me autem odit: quia ego testimonium
perhibeo de illo quod opera eius mala sunt. 8 Vos
ascendite ad diem festum hunc, ego autem non
ascendo ad diem festum istum: quia meum tempus
nondum impletum est. 9 Hæc cum dixisset, ipse mansit
in Galilæa. 10 Ut autem ascenderunt fratres eius, tunc
et ipse ascendit ad diem festum non manifeste, sed
quasi in occulto. 11 Iudæi ergo quærebant eum in
die festo, et dicebant: Ubi est ille? 12 Et murmur
multum erat in turba de eo. Quidam enim dicebant:
Quia bonus est. Alii autem dicebant: Non, sed seducit
turbas. 13 Nemo tamen palam loquebatur de illo
propter metum Iudæorum. 14 Iam autem die festo
mediante, ascendit Iesus in templum, et docebat. 15 Et
mirabantur Iudæi, dicentes: Quomodo hic litteras scit,
cum non didicerit? 16 Respondit eis Iesus, et dixit:
Mea doctrina non est mea, sed eius, qui misit me. 17
Si quis voluerit voluntatem eius facere: cognoscet
de doctrina, utrum ex Deo sit, an ego a me ipso
loquar. 18 Qui a semetipso loquitur, gloriam propriam
quærit. Qui autem quærit gloriam eius, qui misit eum,
hic verax est, et iniustitia in illo non est. 19 Nonne
Moyses dedit vobis legem: et nemo ex vobis facit
legem? 20 Quid me quæritis interficere? Respondit
turba, et dixit: Dæmonium habes: quis te quæret
interficere? 21 Respondit Iesus, et dixit eis: Unum
opus feci, et omnes miramini: 22 Propterea Moyses
dedit vobis circumcisionem: (non quia ex Moyse est,
sed ex patribus) et in Sabbato circumciditis hominem.
23 Si circumcisionem accipit homo in Sabbato, ut
non solvatur lex Moysi: mihi indignamini quia totum
hominem sanum feci in Sabbato? 24 Nolite iudicare
secundum faciem, sed iustum iudicium iudicate. 25
Dicebant ergo quidam ex Ierosolymis: Nonne hic
est, quem quærunt interficere? 26 Et ecce palam
loquitur, et nihil ei dicunt. Numquid vere cognoverunt
principes quia hic est Christus? 27 Sed hunc scimus
unde sit: Christus autem cum venerit, nemo scit unde
sit. 28 Clamabat ergo Iesus in templo docens, et dicens:
Et me scitis, et unde sim scitis: et a me ipso non veni,
sed est verus, qui misit me, quem vos nescitis. 29
Ego scio eum: quia ab ipso sum, et ipse me misit. 30
Quærebant ergo eum apprehendere: et nemo misit in
illum manus, quia nondum venerat hora eius. 31 De
turba autem multi crediderunt in eum, et dicebant:
Christus cum venerit, numquid plura signa faciet
quam quæ hic facit? 32 Audierunt Pharisæi turbam
murmurantem de illo hæc: et miserunt principes, et
Pharisæi ministros ut apprehenderent eum. 33 Dixit
ergo eis Iesus: Adhuc modicum tempus vobiscum
sum: et vado ad eum, qui me misit. 34 Quæretis me,
et non invenietis: et ubi ego sum, vos non potestis
venire. 35 Dixerunt ergo Iudæi ad semetipsos: Quo hic
iturus est, quia non inveniemus eum? Numquid in
dispersionem Gentium iturus est, et docturus Gentes?
36 Quis est hic sermo, quem dixit: Quæretis me, et non
invenietis: et ubi sum ego, vos non potestis venire?
37 In novissimo autem die magno festivitatis stabat
Iesus, et clamabat, dicens: Si quis sitit, veniat ad me,
et bibat. 38 Qui credit in me, sicut dicit Scriptura,
flumina de ventre eius fluent aquæ vivæ. 39 Hoc autem
dixit de Spiritu, quem accepturi erant credentes in
eum: nondum enim erat Spiritus datus, quia Iesus
nondum erat glorificatus. 40 Ex illa ergo turba cum

audissent hos sermones eius, dicebant: Hic est vere
Propheta. 41 Alii dicebant: Hic est Christus. Quidam
autem dicebant: Numquid a Galilæa venit Christus?
42 Nonne Scriptura dicit: Quia ex semine David, et de
Bethlehem castello, ubi erat David, venit Christus? 43
Dissensio itaque facta est in turba propter eum. 44
Quidam autem ex ipsis volebant apprehendere eum:
sed nemo misit super eum manus. 45 Venerunt ergo
ministri ad Pontifices, et Pharisæos. Et dixerunt eis
illi: Quare non adduxistis illum? 46 Responderunt
ministri: Numquam sic locutus est homo, sicut hic
homo. 47 Responderunt ergo eis Pharisæi: Numquid
et vos seducti estis? 48 Numquid ex principibus
aliquis credidit in eum, aut ex Pharisæis? 49 Sed turba
hæc, quæ non novit legem, maledicti sunt. 50 Dixit
Nicodemus ad eos, ille, qui venit ad eum nocte, qui
unus erat ex ipsis: 51 Numquid lex nostra iudicat
hominem, nisi prius audierit ab ipso, et cognoverit
quid faciat? 52 Responderunt, et dixerunt ei: Numquid
et tu Galilæus es? Scrutare Scripturas, et vide quia
a Galilæa propheta non surgit. 53 Et reversi sunt
unusquisque in domum suam.

8 Iesus autem perrexit in montem Oliveti: 2 et
diluculo iterum venit in templum, et omnis populus
venit ad eum, et sedens docebat eos. 3 Adducunt
autem scribæ, et Pharisæi mulierem in adulterio
deprehensam: et statuerunt eam in medio, 4 et
dixerunt ei: Magister, hæc mulier modo deprehensa est
in adulterio. 5 In lege autem Moyses mandavit nobis
huiusmodi lapidare. Tu ergo quid dicis? 6 Hoc autem
dicebant tentantes eum, ut possent accusare eum.
Iesus autem inclinans se deorsum, digito scribebat
in terra. 7 Cum ergo perseverarent interrogantes
eum, erexit se, et dixit eis: Qui sine peccato est
vestrum, primus in illam lapidem mittat. 8 Et iterum
se inclinans, scribebat in terra. 9 Audientes autem
unus post unum exibant, incipientes a senioribus:
et remansit solus Iesus, et mulier in medio stans.
10 Erigens autem se Iesus, dixit ei: Mulier, ubi sunt,
qui te accusabant? Nemo te condemnavit? 11 Quæ
dixit: Nemo, Domine. Dixit autem Iesus: Nec ego te
condemnabo: Vade, et iam amplius noli peccare. 12
Iterum ergo locutus est eis Iesus, dicens: Ego sum lux
mundi: qui sequitur me, non ambulat in tenebris, sed
habebit lumen vitæ. 13 Dixerunt ergo ei Pharisæi:
Tu de teipso testimonium perhibes: testimonium
tuum non est verum. 14 Respondit Iesus, et dixit eis:
Et si ego testimonium perhibeo de meipso, verum
est testimonium meum: quia scio unde veni, et quo
vado: vos autem nescitis unde venio, aut quo vado.
15 Vos secundum carnem iudicatis: ego non iudico
quemquam: 16 et si iudico ego, iudicium meum verum
est, quia solus non sum: sed ego, et qui misit me,
Pater. 17 Et in lege vestra scriptum est, quia duorum
hominum testimonium verum est. 18 Ego sum, qui
testimonium perhibeo de me ipso: et testimonium
perhibet de me, qui misit me, Pater. 19 Dicebant ergo
ei: Ubi est Pater tuus? Respondit Iesus: Neque me
scitis, neque Patrem meum: si me sciretis, forsitan
et Patrem meum sciretis. 20 Hæc verba locutus est
Iesus in gazophylacio, docens in templo: et nemo
apprehendit eum, quia necdum venerat hora eius. 21
Dixit ergo iterum eis Iesus: Ego vado, et quæretis me,
et in peccato vestro moriemini. Quo ego vado, vos
non potestis venire. 22 Dicebant ergo Iudæi: Numquid
interficiet semetipsum, quia dixit: Quo ego vado,
vos non potestis venire? 23 Et dicebat eis: Vos de
deorsum estis, ego de supernis sum. Vos de mundo
hoc estis, ego non sum de hoc mundo. 24 Dixi ergo
vobis quia moriemini in peccatis vestris: si enim
non credideritis quia ego sum, moriemini in peccato
vestro. 25 Dicebant ergo ei: Tu quis es? Dixit eis Iesus:
Principium, qui et loquor vobis. 26 Multa habeo de
vobis loqui, et iudicare. Sed qui me misit, verax est: et
ego quæ audivi ab eo, hæc loquor in mundo. 27 Et
non cognoverunt quia Patrem eius dicebat Deum. 28
Dixit ergo eis Iesus: Cum exaltaveritis Filium hominis,
tunc cognoscetis quia ego sum, et a meipso facio
nihil, sed sicut docuit me Pater, hæc loquor: 29 et
qui me misit, mecum est, et non reliquit me solum:
quia ego quæ placita sunt ei, facio semper. 30 Hæc
illo loquente, multi crediderunt in eum. 31 Dicebat
ergo Iesus ad eos, qui crediderunt ei, Iudæos: Si
vos manseritis in sermone meo, vere discipuli mei
eritis: 32 et cognoscetis veritatem, et veritas liberabit
vos. 33 Responderunt ei: Semen Abrahæ sumus, et
nemini servivimus umquam: quomodo tu dicis: Liberi
eritis? 34 Respondit eis Iesus: Amen, amen dico vobis:
quia omnis, qui facit peccatum, servus est peccati.

35 Servus autem non manet in domo in æternum: Filius autem manet in æternum. (aiōn g165) 36 Si ergo vos Filius liberaverit, vere liberi eritis. 37 Scio quia filii Abrahæ estis: sed quæritis me interficere, quia sermo meus non capit in vobis. 38 Ego quod vidi apud Patrem meum, loquor: et vos quæ vidistis apud patrem vestrum, facitis. 39 Responderunt, et dixerunt ei: Pater noster Abraham est. Dicit eis Iesus: Si filii Abrahæ estis, opera Abrahæ facite. 40 Nunc autem quæritis me interficere, hominem, qui veritatem vobis locutus sum, quam audivi a Deo: hoc Abraham non fecit. 41 Vos facitis opera patris vestri. Dixerunt itaque ei: Nos ex fornicatione non sumus nati: unum patrem habemus Deum. 42 Dixit ergo eis Iesus: Si Deus pater vester esset: diligeretis utique et me. Ego enim ex Deo processi, et veni: neque enim a me ipso veni, sed ille me misit. 43 Quare loquelam meam non cognoscitis? Quia non potestis audire sermonem meum. 44 Vos ex patre diabolo estis: et desideria patris vestri vultis facere. Ille homicida erat ab initio, et in veritate non stetit: quia non est veritas in eo: cum loquitur mendacium, ex propriis loquitur, quia mendax est, et pater eius. 45 Ego autem si veritatem dico, non creditis mihi. 46 Quis ex vobis arguet me de peccato? Si veritatem dico vobis, quare non creditis mihi? 47 Qui ex Deo est, verba Dei audit. Propterea vos non auditis, quia ex Deo non estis. 48 Responderunt ergo Iudæi, et dixerunt ei: Nonne bene dicimus nos quia Samaritanus es tu, et dæmonium habes? 49 Respondit Iesus: Ego dæmonium non habeo: sed honorifico Patrem meum, et vos inhonorastis me. 50 Ego autem non quæro gloriam meam: est qui quærat, et iudicet. 51 Amen, amen dico vobis: si quis sermonem meum servaverit, mortem non videbit in æternum. (aiōn g165) 52 Dixerunt ergo Iudæi: Nunc cognovimus quia dæmonium habes. Abraham mortuus est, et Prophetæ: et tu dicis: Si quis sermonem meum servaverit, non gustabit mortem in æternum. (aiōn g165) 53 Numquid tu maior es patre nostro Abraham, qui mortuus est? et Prophetæ mortui sunt. Quem te ipsum facis? 54 Respondit Iesus: Si ego glorifico me ipsum, gloria mea nihil est: est Pater meus, qui glorificat me, quem vos dicitis quia Deus vester est. 55 Et non cognovistis eum: ego autem novi eum: Et si dixero quia non scio eum, ero similis vobis, mendax. Sed scio eum, et sermonem eius servo. 56 Abraham pater vester exultavit ut videret diem meum: vidit, et gavisus est. 57 Dixerunt ergo Iudæi ad eum: Quinquaginta annos nondum habes, et Abraham vidisti? 58 Dixit eis Iesus: Amen, amen dico vobis, antequam Abraham fieret, ego sum. 59 Tulerunt ergo lapides, ut iacerent in eum: Iesus autem abscondit se, et exivit de templo.

9 Et præteriens Iesus vidit hominem cæcum a nativitate: 2 et interrogaverunt eum discipuli eius: Rabbi, quis peccavit, hic, aut parentes eius, ut cæcus nasceretur? 3 Respondit Iesus: Neque hic peccavit, neque parentes eius: sed ut manifestentur opera Dei in illo. 4 Me oportet operari opera eius, qui misit me, donec dies est: venit nox, quando nemo potest operari. 5 Quamdiu sum in mundo, lux sum mundi. 6 Hæc cum dixisset, expuit in terram, et fecit lutum ex sputo, et linivit lutum super oculos eius, 7 et dixit ei: Vade, lava in natatoria Siloe (quod interpretatur Missus.) Abiit ergo, et lavit, et venit videns. 8 Itaque vicini, et qui viderant eum prius quia mendicus erat, dicebant: Nonne hic est, qui sedebat, et mendicabat? Alii dicebant: Quia hic est. 9 Alii autem: Nequaquam, sed similis est ei. Ille vero dicebat: Quia ego sum. 10 Dicebant ergo ei: Quomodo aperti sunt tibi oculi? 11 Respondit: Ille homo, qui dicitur Iesus, lutum fecit: et unxit oculos meos, et dixit mihi: Vade ad natatoria Siloe, et lava. Et abii, et lavi, et video. 12 Et dixerunt ei: Ubi est ille? Ait: Nescio. 13 Adducunt eum ad Pharisæos, qui cæcus fuerat. 14 Erat autem Sabbatum quando lutum fecit Iesus, et aperuit oculos eius. 15 Iterum ergo interrogabant eum Pharisæi quomodo vidisset. Ille autem dixit eis: Lutum mihi posuit super oculos, et lavi, et video. 16 Dicebant ergo ex Pharisæis quidam: Non est hic homo a Deo, qui Sabbatum non custodit. Alii autem dicebant: Quomodo potest homo peccator hæc signa facere? Et schisma erat inter eos. 17 Dicunt ergo cæco iterum: Tu quid dicis de illo, qui aperuit oculos tuos? Ille autem dixit: Quia Propheta est. 18 Non crediderunt ergo Iudæi de illo, quia cæcus fuisset et vidisset, donec vocaverunt parentes eius, qui viderat: 19 et interrogaverunt eos, dicentes: Hic est filius vester, quem vos dicitis quia cæcus natus est? Quomodo ergo nunc videt? 20 Responderunt eis parentes eius, et dixerunt: Scimus quia hic est filius

noster, et quia cæcus natus est: 21 quomodo autem
nunc videat, nescimus: aut quis eius aperuit oculos,
nos nescimus: ipsum interrogate: ætatem habet,
ipse de se loquatur. 22 Hæc dixerunt parentes eius,
quoniam timebant Iudæos: iam enim conspiraverunt
Iudæi, ut si quis eum confiteretur esse Christum,
extra synagogam fieret. 23 Propterea parentes eius
dixerunt: Quia ætatem habet, ipsum interrogate. 24
Vocaverunt ergo rursum hominem, qui fuerat cæcus,
et dixerunt ei: Da gloriam Deo. Nos scimus quia hic
homo peccator est. 25 Dixit ergo eis ille: Si peccator
est, nescio: unum scio, quia cæcus cum essem, modo
video. 26 Dixerunt ergo illi: Quid fecit tibi? Quomodo
aperuit tibi oculos? 27 Respondit eis: Dixi vobis iam,
et audistis: quod iterum vultis audire? Numquid et
vos vultis discipuli eius fieri? 28 Maledixerunt ergo ei,
et dixerunt: Tu discipulus illius sis: nos autem Moysi
discipuli sumus. 29 Nos scimus quia Moysi locutus est
Deus: hunc autem nescimus unde sit. 30 Respondit ille
homo, et dixit eis: In hoc enim mirabile est quia vos
nescitis unde sit, et aperuit meos oculos: 31 scimus
autem quia peccatores Deus non audit: sed si quis Dei
cultor est, et voluntatem eius facit, hunc exaudit. 32
A sæculo non est auditum quia quis aperuit oculos
cæci nati. (aiōn g165) 33 Nisi esset hic a Deo, non poterat
facere quidquam. 34 Responderunt, et dixerunt ei: In
peccatis natus es totus, et tu doces nos? Et eiecerunt
eum foras. 35 Audivit Iesus quia eiecerunt eum foras:
et cum invenisset eum, dixit ei: Tu credis in Filium
Dei? 36 Respondit ille, et dixit: Quis est, Domine,
ut credam in eum? 37 Et dixit ei Iesus: Et vidisti
eum, et qui loquitur tecum, ipse est. 38 At ille ait:
Credo Domine. Et procidens adoravit eum. 39 Et dixit
Iesus: In iudicium ego in hunc mundum veni: ut qui
non vident videant, et qui vident cæci fiant. 40 Et
audierunt quidam ex Pharisæis, qui cum ipso erant, et
dixerunt ei: Numquid et nos cæci sumus? 41 Dixit eis
Iesus: Si cæci essetis, non haberetis peccatum. Nunc
vero dicitis: Quia videmus. Peccatum vestrum manet.

10 Amen, amen dico vobis: qui non intrat per ostium
in ovile ovium, sed ascendit aliunde: ille fur
est, et latro. 2 Qui autem intrat per ostium, pastor
est ovium. 3 Huic ostiarius aperit, et oves vocem
eius audiunt, et proprias ovas vocat nominatim, et
educit eas. 4 Et cum proprias oves emiserit, ante eas
vadit: et oves illum sequuntur, quia sciunt vocem
eius. 5 Alienum autem non sequuntur, sed fugiunt
ab eo: quia non noverunt vocem alienorum. 6 Hoc
proverbium dixit eis Iesus. Illi autem non cognoverunt
quid loqueretur eis. 7 Dixit ergo eis iterum Iesus:
Amen, amen dico vobis, quia ego sum ostium ovium.
8 Omnes quotquot venerunt, fures sunt, et latrones,
et non audierunt eos oves. 9 Ego sum ostium. Per
me si quis introierit, salvabitur: et ingredietur, et
egredietur, et pascua inveniet. 10 Fur non venit nisi
ut furetur, et mactet, et perdat. Ego veni ut vitam
habeant, et abundantius habeant. 11 Ego sum pastor
bonus. Bonus pastor animam suam dat pro ovibus
suis. 12 Mercenarius autem, et qui non est pastor,
cuius non sunt oves propriæ, videt lupum venientem,
et dimittit oves, et fugit: et lupus rapit, et dispergit
oves: 13 mercenarius autem fugit, quia mercenarius
est, et non pertinet ad eum de ovibus. 14 Ego sum
pastor bonus: et cognosco meas, et cognoscunt me
meæ. 15 Sicut novit me Pater, et ego agnosco Patrem:
et animam meam pono pro ovibus meis. 16 Et alias
oves habeo, quæ non sunt ex hoc ovili: et illas oportet
me adducere, et vocem meam audient, et fiet unum
ovile, et unus pastor. 17 Propterea me diligit Pater:
quia ego pono animam meam, ut iterum sumam eam.
18 Nemo tollit eam a me: sed ego pono eam a meipso,
et potestatem habeo ponendi eam: et potestatem
habeo iterum sumendi eam: Hoc mandatum accepi
a Patre meo. 19 Dissensio iterum facta est inter
Iudæos propter sermones hos. 20 Dicebant autem
multi ex ipsis: Dæmonium habet, et insanit: quid
eum auditis? 21 Alii dicebant: Hæc verba non sunt
dæmonium habentis: numquid dæmonium potest
cæcorum oculos aperire? 22 Facta sunt autem Encænia
in Ierosolymis: et hiems erat. 23 Et ambulabat Iesus
in templo, in porticu Salomonis. 24 Circumdederunt
ergo eum Iudæi, et dicebant ei: Quousque animam
nostram tollis? Si tu es Christus, dic nobis palam. 25
Respondit eis Iesus: Loquor vobis, et non creditis.
Opera, quæ ego facio in nomine Patris mei, hæc
testimonium perhibent de me: 26 sed vos non creditis,
quia non estis ex ovibus meis. 27 Oves meæ vocem
meam audiunt: et ego cognosco eas, et sequuntur
me: 28 et ego vitam æternam do eis: et non peribunt

in æternum, et non rapiet eas quisquam de manu
mea. (aiōn g165, aiōnios g166) 29 Pater meus quod dedit
mihi, maius omnibus est: et nemo potest rapere de
manu Patris mei. 30 Ego, et Pater unum sumus. 31
Sustulerunt ergo lapides Iudæi, ut lapidarent eum. 32
Respondit eis Iesus: Multa bona opera ostendi vobis ex
Patre meo, propter quod eorum opus me lapidatis? 33
Responderunt ei Iudæi: De bono opere non lapidamus
te, sed de blasphemia: et quia tu homo cum sis,
facis teipsum Deum. 34 Respondit eis Iesus: Nonne
scriptum est in lege vestra: quia Ego dixi, dii estis? 35
Si illos dixit deos, ad quos sermo Dei factus est, et non
potest solvi scriptura: 36 quem Pater sanctificavit,
et misit in mundum, vos dicitis: Quia blasphemas:
quia dixi, Filius Dei sum? 37 Si non facio opera Patris
mei, nolite credere mihi. 38 Si autem facio: et si mihi
non vultis credere, operibus credite, ut cognoscatis,
et credatis quia Pater in me est, et ego in Patre.
39 Quærebant ergo eum apprehendere: et exivit de
manibus eorum. 40 Et abiit iterum trans Iordanem in
eum locum, ubi erat Ioannes baptizans primum: et
mansit illic: 41 et multi venerunt ad eum, et dicebant:
Quia Ioannes quidem signum fecit nullum. 42 Omnia
autem quæcumque dixit Ioannes de hoc, vera erant.
Et multi crediderunt in eum.

11 Erat autem quidem languens Lazarus a Bethania,
de castello Mariæ, et Marthæ sororis eius. 2
(Maria autem erat, quæ unxit Dominum unguento, et
extersit pedes eius capillis suis: cuius frater Lazarus
infirmabatur.) 3 Miserunt ergo sorores eius ad eum
dicentes: Domine, ecce quem amas infirmatur. 4
Audiens autem Iesus dixit eis: Infirmitas hæc non est
ad mortem, sed pro gloria Dei, ut glorificetur Filius
Dei per eam. 5 Diligebat autem Iesus Martham, et
sororem eius Mariam, et Lazarum. 6 Ut ergo audivit
quia infirmabatur, tunc quidem mansit in eodem loco
duobus diebus. 7 Deinde post hæc dixit discipulis suis:
Eamus in Iudæam iterum. 8 Dicunt ei discipuli: Rabbi,
nunc quærebant te Iudæi lapidare, et iterum vadis
illuc? 9 Respondit Iesus: Nonne duodecim sunt horæ
diei? Si quis ambulaverit in die, non offendit, quia
lucem huius mundi videt: 10 si autem ambulaverit in
nocte, offendit, quia lux non est in eo. 11 Hæc ait,
et post hæc dixit eis: Lazarus amicus noster dormit:
sed vado ut a somno excitem eum. 12 Dixerunt ergo
discipuli eius: Domine, si dormit, salvus erit. 13 Dixerat
autem Iesus de morte eius: illi autem putaverunt
quia de dormitione somni diceret. 14 Tunc ergo
Iesus dixit eis manifeste: Lazarus mortuus est: 15 et
gaudeo propter vos, ut credatis, quoniam non eram
ibi. Sed eamus ad eum. 16 Dixit ergo Thomas, qui
dicitur Didymus, ad condiscipulos: Eamus et nos, ut
moriamur cum eo. 17 Venit itaque Iesus: et invenit
eum quattuor dies iam in monumento habentem.
18 (Erat autem Bethania iuxta Ierosolymam quasi
stadiis quindecim.) 19 Multi autem ex Iudæis venerant
ad Martham, et Mariam, ut consolarentur eas de
fratre suo. 20 Martha ergo ut audivit quia Iesus venit,
occurrit illi: Maria autem domi sedebat. 21 Dixit
ergo Martha ad Iesum: Domine, si fuisses hic, frater
meus non fuisset mortuus: 22 Sed et nunc scio quia
quæcumque poposceris a Deo, dabit tibi Deus. 23 Dicit
illi Iesus: Resurget frater tuus. 24 Dicit ei Martha: Scio
quia resurget in resurrectione in novissimo die. 25
Dixit ei Iesus: Ego sum resurrectio, et vita: qui credit
in me, etiam si mortuus fuerit, vivet: 26 et omnis,
qui vivit, et credit in me, non morietur in æternum.
Credis hoc? (aiōn g165) 27 Ait illi: Utique Domine, ego
credidi, quia tu es Christus Filius Dei vivi, qui in
hunc mundum venisti. 28 Et cum hæc dixisset, abiit,
et vocavit Mariam sororem suam silentio, dicens:
Magister adest, et vocat te. 29 Illa ut audivit, surgit
cito, et venit ad eum: 30 nondum enim venerat Iesus
in castellum: sed erat adhuc in illo loco, ubi occurrerat
ei Martha. 31 Iudæi ergo, qui erant cum ea in domo,
et consolabantur eam, cum vidissent Mariam quia
cito surrexit, et exiit, secuti sunt eam dicentes: Quia
vadit ad monumentum, ut ploret ibi. 32 Maria ergo,
cum venisset ubi erat Iesus, videns eum, cecidit ad
pedes eius, et dicit ei: Domine, si fuisses hic, non
esset mortuus frater meus. 33 Iesus ergo, ut vidit eam
plorantem, et Iudæos, qui venerant cum ea, plorantes,
infremuit spiritu, et turbavit seipsum, 34 et dixit:
Ubi posuistis eum? Dicunt ei: Domine, veni, et vide.
35 Et lacrymatus est Iesus. 36 Dixerunt ergo Iudæi:
Ecce quomodo amabat eum. 37 Quidam autem ex
ipsis dixerunt: Non poterat hic, qui aperuit oculos
cæci nati, facere ut hic non moreretur? 38 Iesus ergo
rursum fremens in semetipso, venit ad monumentum.

Erat autem spelunca: et lapis superpositus erat ei. 39
Ait Iesus: Tollite lapidem. Dicit ei Martha soror eius,
qui mortuus fuerat: Domine, iam fœtet, quatriduanus
est enim. 40 Dicit ei Iesus: Nonne dixi tibi quoniam
si credideris, videbis gloriam Dei? 41 Tulerunt ergo
lapidem: Iesus autem elevatis sursum oculis, dixit:
Pater gratias ago tibi quoniam audisti me. 42 Ego
autem sciebam quia semper me audis, sed propter
populum, qui circumstat, dixi: ut credant quia tu me
misisti. 43 Hæc cum dixisset, voce magna clamavit:
Lazare veni foras. 44 Et statim prodiit qui fuerat
mortuus, ligatus pedes, et manus institis, et facies
illius sudario erat ligata. Dixit eis Iesus: Solvite eum,
et sinite abire. 45 Multi ergo ex Iudæis, qui venerant
ad Mariam, et Martham, et viderant quæ fecit Iesus,
crediderunt in eum. 46 Quidam autem ex ipsis abierunt
ad Pharisæos, et dixerunt eis quæ fecit Iesus. 47
Collegerunt ergo Pontifices et Pharisæi concilium, et
dicebant: Quid faciamus, quia hic homo multa signa
facit? 48 Si dimittimus eum sic, omnes credent in
eum: et venient Romani, et tollent nostrum locum,
et gentem. 49 Unus autem ex ipsis Caiphas nomine,
cum esset Pontifex anni illius, dixit eis: Vos nescitis
quidquam, 50 nec cogitatis quia expedit vobis ut unus
moriatur homo pro populo, et non tota gens pereat.
51 Hoc autem a semetipso non dixit: sed cum esset
Pontifex anni illius, prophetavit, quod Iesus moriturus
erat pro gente, 52 et non tantum pro gente, sed ut
filios Dei, qui erant dispersi, congregaret in unum. 53
Ab illo ergo die cogitaverunt ut interficerent eum. 54
Iesus ergo iam non in palam ambulabat apud Iudæos,
sed abiit in regionem iuxta desertum, in civitatem,
quæ dicitur Ephrem, et ibi morabatur cum discipulis
suis. 55 Proximum autem erat Pascha Iudæorum:
et ascenderunt multi Ierosolymam de regione ante
Pascha, ut sanctificarent se ipsos. 56 Quærebant
ergo Iesum: et colloquebantur ad invicem, in templo
stantes: Quid putatis, quia non venit ad diem festum?
57 Dederant autem Pontifices, et Pharisæi mandatum,
ut si quis cognoverit ubi sit, indicet, ut apprehendant
eum.

12 Iesus ergo ante sex dies Paschæ venit Bethaniam,
ubi Lazarus fuerat mortuus, quem suscitavit
Iesus. 2 Fecerunt autem ei cœnam ibi: et Martha
ministrabat, Lazarus vero unus erat ex discumbentibus
cum eo. 3 Maria ergo accepit libram unguenti nardi
pistici, pretiosi, et unxit pedes Iesu, et extersit pedes
eius capillis suis: et domus impleta est ex odore
unguenti. 4 Dixit ergo unus ex discipulis eius, Iudas
Iscariotes, qui erat eum traditurus: 5 Quare hoc
unguentum non væniit trecentis denariis, et datum
est egenis? 6 Dixit autem hoc, non quia de egenis
pertinebat ad eum, sed quia fur erat, et loculos
habens, ea, quæ mittebantur, portabat. 7 Dixit ergo
Iesus: Sinite illam ut in diem sepulturæ meæ servet
illud. 8 Pauperes enim semper habetis vobiscum:
me autem non semper habetis. 9 Cognovit ergo
turba multa ex Iudæis quia illic est: et venerunt,
non propter Iesum tantum, sed ut Lazarum viderent,
quem suscitavit a mortuis. 10 Cogitaverunt autem
principes sacerdotum ut et Lazarum interficerent:
11 quia multi propter illum abibant ex Iudæis, et
credebant in Iesum. 12 In crastinum autem turba
multa, quæ venerat ad diem festum, cum audissent
quia venit Iesus Ierosolymam: 13 acceperunt ramos
palmarum, et processerunt obviam ei, et clamabant:
Hosanna! Benedictus, qui venit in nomine Domini,
Rex Israel! 14 Et invenit Iesus asellum, et sedit super
eum, sicut scriptum est: 15 Noli timere filia Sion:
ecce Rex tuus venit sedens super pullum asinæ. 16
Hæc non cognoverunt discipuli eius primum: sed
quando glorificatus est Iesus, tunc recordati sunt
quia hæc erant scripta de eo: et hæc fecerunt ei.
17 Testimonium ergo perhibebat turba, quæ erat
cum eo quando Lazarum vocavit de monumento, et
suscitavit eum a mortuis. 18 Propterea et obviam
venit ei turba: quia audierunt fecisse hoc signum. 19
Pharisæi ergo dixerunt ad semetipsos: Videtis quia
nihil proficimus? Ecce mundus totus post eum abiit. 20
Erant autem quidam Gentiles ex his, qui ascenderant
ut adorarent in die festo. 21 Hi ergo accesserunt ad
Philippum, qui erat a Bethsaida Galilææ, et rogabant
eum, dicentes: Domine, volumus Iesum videre. 22
Venit Philippus, et dicit Andreæ: Andreas rursum, et
Philippus dixerunt Iesu. 23 Iesus autem respondit eis,
dicens: Venit hora, ut clarificetur Filius hominis. 24
Amen, amen dico vobis, nisi granum frumenti cadens
in terram, mortuum fuerit; ipsum solum manet. Si
autem mortuum fuerit, multum fructum affert. 25 Qui

amat animam suam, perdet eam: et qui odit animam
suam in hoc mundo, in vitam æternam custodit eam.
(aiōnios g166) 26 Si quis mihi ministrat, me sequatur: et
ubi sum ego, illic et minister meus erit. Si quis mihi
ministraverit, honorificabit eum Pater meus. 27 Nunc
anima mea turbata est. Et quid dicam? Pater, salvifica
me ex hac hora? Sed propterea veni in horam hanc.
28 Pater, clarifica nomen tuum. Venit ergo vox de
cælo: Et clarificavi, et iterum clarificabo. 29 Turba
ergo, quæ stabat, et audierat, dicebat tonitruum
esse factum. Alii dicebant: Angelus ei locutus est. 30
Respondit Iesus, et dixit: Non propter me hæc vox
venit, sed propter vos. 31 Nunc iudicium est mundi:
nunc princeps huius mundi eiicietur foras. 32 Et ego
si exaltatus fuero a terra, omnia traham ad me ipsum.
33 (hoc autem dicebat, significans qua morte esset
moriturus.) 34 Respondit ei turba: Nos audivimus ex
lege, quia Christus manet in æternum: et quomodo
tu dicis, Oportet exaltari Filium hominis? Quis est
iste Filius hominis? (aiōn g165) 35 Dixit ergo eis Iesus:
Adhuc modicum, lumen in vobis est. Ambulate dum
lucem habetis, ut non vos tenebræ comprehendant:
et qui ambulant in tenebris, nescit quo vadat. 36
Dum lucem habetis, credite in lucem, ut filii lucis
sitis. Hæc locutus est Iesus: et abiit, et abscondit se
ab eis. 37 Cum autem tanta signa fecisset coram eis,
non credebant in eum: 38 ut sermo Isaiæ prophetæ
impleretur, quem dixit: Domine, quis credidit auditui
nostro? Et brachium Domini cui revelatum est? 39
Propterea non poterant credere, quia iterum dixit
Isaias: 40 Excæcavit oculos eorum, et induravit cor
eorum: ut non videant oculis, et non intelligant corde,
et convertantur, et sanem eos. 41 Hæc dixit Isaias,
quando vidit gloriam eius, et locutus est de eo. 42
Verumtamen et ex principibus multi crediderunt in
eum: sed propter Pharisæos non confitebantur, ut e
synagoga non eiicerentur. 43 Dilexerunt enim gloriam
hominum magis, quam gloriam Dei. 44 Iesus autem
clamavit, et dixit: Qui credit in me, non credit in me,
sed in eum, qui misit me. 45 Et qui videt me, videt
eum, qui misit me. 46 Ego lux in mundum veni: ut
omnis, qui credit in me, in tenebris non maneat. 47 Et
si quis audierit verba mea, et non custodierit: ego
non iudico eum. Non enim veni ut iudicem mundum,
sed ut salvificem mundum. 48 Qui spernit me, et non
accipit verba mea: habet qui iudicet eum. Sermo,
quem locutus sum, ille iudicabit eum in novissimo
die. 49 Quia ego ex me ipso non sum locutus, sed
qui misit me Pater, ipse mihi mandatum dedit quid
dicam, et quid loquar. 50 Et scio quia mandatum eius
vita æterna est. Quæ ergo ego loquor, sicut dixit mihi
Pater, sic loquor. (aiōnios g166)

13 Ante diem festum Paschæ, sciens Iesus quia venit
hora eius ut transeat ex hoc mundo ad Patrem:
cum dilexisset suos, qui erant in mundo, in finem
dilexit eos. 2 Et cœna facta, cum diabolus iam misisset
in cor ut traderet eum Iudas Simonis Iscariotæ: 3
sciens quia omnia dedit ei Pater in manus, et quia a
Deo exivit, et ad Deum vadit: 4 surgit a cœna, et ponit
vestimenta sua: et cum accepisset linteum, præcinxit
se. 5 Deinde mittit aquam in pelvim, et cœpit lavare
pedes discipulorum, et extergere linteo, quo erat
præcinctus. 6 Venit ergo ad Simonem Petrum. Et dicit
ei Petrus: Domine, tu mihi lavas pedes? 7 Respondit
Iesus, et dixit ei: Quod ego facio, tu nescis modo,
scies autem postea. 8 Dicit ei Petrus: Non lavabis
mihi pedes in æternum. Respondit ei Iesus: Si non
lavero te, non habebis partem mecum. (aiōn g165) 9
Dicit ei Simon Petrus: Domine, non tantum pedes
meos, sed et manus, et caput. 10 Dicit ei Iesus: Qui
lotus est, non indiget nisi ut pedes lavet, sed est
mundus totus. Et vos mundi estis, sed non omnes.
11 Sciebat enim quisnam esset qui traderet eum:
propterea dixit: Non estis mundi omnes. 12 Postquam
ergo lavit pedes eorum, et accepit vestimenta sua:
cum recubuisset iterum dixit eis: Scitis quid fecerim
vobis? 13 Vos vocatis me Magister, et Domine, et
bene dicitis: sum etenim. 14 Si ergo ego lavi pedes
vestros, Dominus, et Magister: et vos debetis alter
alterius lavare pedes. 15 Exemplum enim dedi vobis,
ut quemadmodum ego feci vobis, ita et vos faciatis. 16
Amen, amen dico vobis: non est servus maior Domino
suo: neque apostolus maior est eo, qui misit illum.
17 Si hæc scitis, beati eritis si feceritis ea. 18 Non de
omnibus vobis dico: ego scio quos elegerim: sed ut
adimpleatur Scriptura: Qui manducat mecum panem,
levabit contra me calcaneum suum. 19 Amodo dico
vobis, priusquam fiat: ut cum factum fuerit, credatis,
quia ego sum. 20 Amen, amen dico vobis: Qui accipit

si quem misero, me accipit: qui autem me accipit,
accipit eum, qui me misit. 21 Cum hæc dixisset Iesus,
turbatus est spiritu: et protestatus est, et dixit: Amen,
amen dico vobis: Quia unus ex vobis tradet me. 22
Aspiciebant ergo ad invicem discipuli, hæsitantes de
quo diceret. 23 Erat ergo recumbens unus ex discipulis
eius in sinu Iesu, quem diligebat Iesus. 24 Innuit
ergo huic Simon Petrus: et dixit ei: Quis est, de quo
dicit? 25 Itaque cum recubuisset ille supra pectus
Iesu, dicit ei: Domine quis est? 26 Respondit Iesus:
Ille est, cui ego intinctum panem porrexero. Et cum
intinxisset panem, dedit Iudæ Simonis Iscariotæ. 27
Et post buccellam, introivit in eum Satanas. Et dixit
ei Iesus: Quod facis, fac citius. 28 Hoc autem nemo
scivit discumbentium ad quid dixerit ei. 29 Quidam
enim putabant, quia loculos habebat Iudas, quod
dixisset ei Iesus: Eme ea, quæ opus sunt nobis ad
diem festum: aut egenis ut aliquid daret. 30 Cum ergo
accepisset ille buccellam, exivit continuo. Erat autem
nox. 31 Cum ergo exisset, dixit Iesus: Nunc clarificatus
est Filius hominis: et Deus clarificatus est in eo. 32
Si Deus clarificatus est in eo, et Deus clarificabit
eum in semetipso: et continuo clarificabit eum. 33
Filioli, adhuc modicum vobiscum sum. Quæretis me:
et sicut dixi Iudæis: Quo ego vado, vos non potestis
venire: et vobis dico modo. 34 Mandatum novum
do vobis: Ut diligatis invicem, sicut dilexi vos, ut et
vos diligatis invicem. 35 In hoc cognoscent omnes
quia discipuli mei estis, si dilectionem habueritis ad
invicem. 36 Dicit ei Simon Petrus: Domine, quo vadis?
Respondit Iesus: Quo ego vado, non potes me modo
sequi: sequeris autem postea. 37 Dicit ei Petrus: Quare
non possum te sequi modo? Animam meam pro te
ponam. 38 Respondit ei Iesus: Animam tuam pro me
pones? Amen, amen dico tibi: non cantabit gallus,
donec ter me neges.

14 Non turbetur cor vestrum. Creditis in Deum, et
in me credite. 2 In domo Patris mei mansiones
multæ sunt. Si quo minus dixissem vobis: Quia vado
parare vobis locum. 3 Et si abiero, et præparavero vobis
locum: iterum venio, et accipiam vos ad meipsum,
ut ubi sum ego, et vos sitis. 4 Et quo ego vado scitis,
et viam scitis. 5 Dicit ei Thomas: Domine, nescimus
quo vadis: et quo modo possumus viam scire? 6
Dicit ei Iesus: Ego sum via, et veritas, et vita. Nemo
venit ad Patrem, nisi per me. 7 Si cognovissetis me,
et Patrem meum utique cognovissetis: et amodo
cognoscetis eum, et vidistis eum. 8 Dicit ei Philippus:
Domine, ostende nobis Patrem, et sufficit nobis. 9
Dicit ei Iesus: Tanto tempore vobiscum sum: et non
cognovistis me? Philippe, qui videt me, videt et
Patrem. Quomodo tu dicis: Ostende nobis Patrem? 10
Non creditis quia ego in Patre, et Pater in me est?
Verba, quæ ego loquor vobis, a me ipso non loquor.
Pater autem in me manens, ipse fecit opera. 11 Non
creditis quia ego in Patre, et Pater in me est? 12
Alioquin propter opera ipsa credite. Amen, amen dico
vobis, qui credit in me, opera, quæ ego facio, et ipse
faciet, et maiora horum faciet: quia ego ad Patrem
vado. 13 Et quodcumque petieritis Patrem in nomine
meo, hoc faciam: ut glorificetur Pater in Filio. 14 Si
quid petieritis me in nomine meo, hoc faciam. 15 Si
diligitis me: mandata mea servate. 16 Et ego rogabo
Patrem, et alium Paraclitum dabit vobis, ut maneat
vobiscum in æternum, (aiōn g165) 17 Spiritum veritatis,
quem mundus non potest accipere, quia non videt
eum, nec scit eum. Vos autem cognoscetis eum: quia
apud vos manebit, et in vobis erit. 18 Non relinquam
vos orphanos: veniam ad vos. 19 Adhuc modicum: et
mundus me iam non videt. Vos autem videtis me: quia
ego vivo, et vos vivetis. 20 In illo die vos cognoscetis
quia ego sum in Patre meo, et vos in me, et ego in
vobis. 21 Qui habet mandata mea, et servat ea: ille est,
qui diligit me. Qui autem diligit me, diligetur a Patre
meo: et ego diligam eum, et manifestabo ei meipsum.
22 Dicit ei Iudas, non ille Iscariotes: Domine, quid
factum est, quia manifestaturus es nobis tepisum,
et non mundo? 23 Respondit Iesus, et dixit ei: Si
quis diligit me, sermonem meum servabit, et Pater
meus diliget eum, et ad eum veniemus, et mansionem
apud eum faciemus: 24 qui non diligit me, sermones
meos non servat. Et sermonem, quem audistis, non
est meus: sed eius, qui misit me, Patris. 25 Hæc
locutus sum vobis apud vos manens. 26 Paraclitus
autem Spiritus Sanctus, quem mittet Pater in nomine
meo, ille vos docebit omnia, et suggeret vobis omnia,
quæcumque dixero vobis. 27 Pacem relinquo vobis,
pacem meam do vobis: non quomodo mundus dat, ego
do vobis. Non turbetur cor vestrum, neque formidet.

28 Audistis quia ego dixi vobis: Vado, et venio ad vos.
Si diligeretis me, gauderetis utique, quia vado ad
Patrem: quia Pater maior me est. 29 Et nunc dixi vobis
priusquam fiat: ut cum factum fuerit, credatis. 30
Iam non multa loquar vobiscum. Venit enim princeps
mundi huius, et in me non habet quidquam. 31 Sed
ut cognoscat mundus quia diligo Patrem, et sicut
mandatum dedit mihi Pater, sic facio. Surgite, eamus
hinc.

15 Ego sum vitis vera: et Pater meus agricola est. 2
Omnem palmitem in me non ferentem fructum,
tollet eum: et omnem, qui fert fructum, purgabit eum,
ut fructum plus afferat. 3 Iam vos mundi estis propter
sermonem, quem locutus sum vobis. 4 Manete in me:
et ego in vobis. Sicut palmes non potest fere fructum
a semetipso, nisi manserit in vite: sic nec vos, nisi
in me manseritis. 5 Ego sum vitis, vos palmites: qui
manet in me, et ego in eo, hic fert fructum multum:
quia sine me nihil potestis facere. 6 Si quis in me
non manserit: mittetur foras sicut palmes, et arescet,
et colligent eum, et in ignem mittent, et ardet. 7 Si
manseritis in me, et verba mea in vobis manserint:
quodcumque volueritis petetis, et fiet vobis. 8 In hoc
clarificatus est Pater meus, ut fructum plurimum
afferatis, et efficiamini mei discipuli. 9 Sicut dilexit
me Pater, et ego dilexi vos. Manete in dilectione
mea. 10 Si præcepta mea servaveritis, manebitis in
dilectione mea, sicut et ego Patris mei præcepta
servavi, et maneo in eius dilectione. 11 Hæc locutus
sum vobis: ut gaudium meum in vobis sit, et gaudium
vestrum impleatur. 12 Hoc est præceptum meum ut
diligatis invicem, sicut dilexi vos. 13 Maiorem hac
dilectionem nemo habet, ut animam suam ponat qui
pro amicis suis. 14 Vos amici mei estis, si feceritis quæ
ego præcipio vobis. 15 Iam non dicam vos servos: quia
servus nescit quid faciat dominus eius. Vos autem
dixi amicos: quia omnia quæcumque audivi a Patre
meo, nota feci vobis. 16 Non vos me elegistis: sed ego
elegi vos, et posui vos ut eatis, et fructum afferatis:
et fructus vester maneat: ut quodcumque petieritis
Patrem in nomine meo, det vobis. 17 Hæc mando vobis,
ut diligatis invicem. 18 Si mundus vos odit: scitote
quia me priorem vobis odio habuit. 19 Si de mundo
fuissetis: mundus quod suum erat diligeret: quia vero
de mundo non estis, sed ego elegi vos de mundo,
propterea odit vos mundus. 20 Mementote sermonis
mei, quem ego dixi vobis: non est servus maior domino
suo. Si me persecuti sunt, et vos persequentur: si
sermonem meum servaverunt, et vestrum servabunt.
21 Sed hæc omnia facient vobis propter nomen meum:
quia nesciunt eum, qui misit me. 22 Si non venissem,
et locutus fuissem eis, peccatum non haberent: nunc
autem excusationem non habent de peccato suo. 23
Qui me odit: et Patrem meum odit. 24 Si opera non
fecissem in eis, quæ nemo alius fecit, peccatum non
haberent: nunc autem et viderunt, et oderunt et me,
et Patrem meum. 25 Sed ut adimpleatur sermo, qui
in lege eorum scriptus est: Quia odio habuerunt me
gratis. 26 Cum autem venerit Paraclitus, quem ego
mittam vobis a Patre, Spiritum veritatis, qui a Patre
procedit, ille testimonium perhibebit de me: 27 et vos
testimonium perhibebitis, quia ab initio mecum estis.

16 Hæc locutus sum vobis, ut non scandalizemini.
2 Absque synagogis facient vos: sed venit hora,
ut omnis, qui interficit vos, arbitretur obsequium
se præstare Deo. 3 Et hæc facient vobis, quia non
noverunt Patrem, neque me. 4 Sed hæc locutus sum
vobis: ut cum venerit hora eorum reminiscamini, quia
ego dixi vobis. 5 Hæc autem vobis ab initio non dixi,
quia vobiscum eram: Et nunc vado ad eum, qui misit
me; et nemo ex vobis interrogat me, Quo vadis? 6
Sed quia hæc locutus sum vobis, tristitia implevit
cor vestrum. 7 Sed ego veritatem dico vobis: expedit
vobis ut ego vadam: si enim non abiero, Paraclitus
non veniet ad vos: si autem abiero, mittam eum
ad vos. 8 Et cum venerit ille, arguet mundum de
peccato, et de iustitia, et de iudicio. 9 De peccato
quidem: quia non crediderunt in me. 10 De iustitia
vero: quia ad Patrem vado: et iam non videbitis me:
11 De iudicio autem: quia princeps huius mundi iam
iudicatus est. 12 Adhuc multa habeo vobis dicere: sed
non potestis portare modo. 13 Cum autem venerit
ille Spiritus veritatis, docebit vos omnem veritatem.
Non enim loquetur a semetipso: sed quæcumque
audiet loquetur, et quæ ventura sunt annunciabit
vobis. 14 Ille me clarificabit: quia de meo accipiet, et
annunciabit vobis. 15 Omnia quæcumque habet Pater,
mea sunt. Propterea dixi: quia de meo accipiet, et

annunciabit vobis. 16 Modicum, et iam non videbitis
me: et iterum modicum, et videbitis me: quia vado
ad Patrem. 17 Dixerunt ergo ex discipulis eius ad
invicem: Quid est hoc, quod dicit nobis: Modicum, et
non videbitis me: et iterum modicum, et videbitis me,
et quia vado ad Patrem? 18 Dicebant ergo: Quid est
hoc, quod dicit, Modicum? nescimus quid loquitur. 19
Cognovit autem Iesus, quia volebant eum interrogare,
et dixit eis: De hoc quæritis inter vos quia dixi,
Modicum, et non videbitis me: et iterum modicum,
et videbitis me. 20 Amen, amen dico vobis: quia
plorabitis, et flebitis vos, mundus autem gaudebit: vos
autem contristabimini, sed tristitia vestra vertetur
in gaudium. 21 Mulier cum parit, tristitiam habet,
quia venit hora eius: cum autem pepererit puerum,
iam non meminit pressuræ propter gaudium: quia
natus est homo in mundum. 22 Et vos igitur nunc
quidem tristitiam habetis, iterum autem videbo vos,
et gaudebit cor vestrum: et gaudium vestrum nemo
tollet a vobis. 23 Et in illo die me non rogabitis
quidquam. Amen, amen dico vobis: siquid petieritis
Patrem in nomine meo, dabit vobis. 24 Usque modo
non petistis quidquam in nomine meo: Petite, et
accipietis, ut gaudium vestrum sit plenum. 25 Hæc in
proverbiis locutus sum vobis. Venit hora cum iam
non in proverbiis loquar vobis, sed palam de Patre
annunciabo vobis. 26 In illo die in nomine meo petetis:
et non dico vobis quia ego rogabo Patrem de vobis:
27 Ipse enim Pater amat vos, quia vos me amastis,
et credidistis, quia ego a Deo exivi. 28 Exivi a Patre,
et veni in mundum: iterum relinquo mundum, et
vado ad Patrem. 29 Dicunt ei discipuli eius: Ecce nunc
palam loqueris, et proverbium nullum dicis. 30 Nunc
scimus quia scis omnia, et non opus est tibi ut quis
te interroget: in hoc credimus quia a Deo existi. 31
Respondit eis Iesus: Modo creditis? 32 Ecce venit
hora, et iam venit, ut dispergamini unusquisque in
propria, et me solum relinquatis: et non sum solus,
quia Pater mecum est. 33 Hæc locutus sum vobis, ut in
me pacem habeatis. In mundo pressuram habebitis:
sed confidite, ego vici mundum.

17 Hæc locutus est Iesus: et sublevatis oculis in
cælum, dixit: Pater venit hora, clarifica Filium
tuum, ut Filius tuus clarificet te: 2 Sicut dedisti ei
potestatem omnis carnis, ut omne, quod dedisti ei,
det eis vitam æternam. (aiōnios g166) 3 Hæc est autem
vita æterna: Ut cognoscant te, solum Deum verum,
et quem misisti Iesum Christum. (aiōnios g166) 4 Ego
te clarificavi super terram: opus consummavi, quod
dedisti mihi ut faciam: 5 et nunc clarifica me tu Pater
apud temetipsum, claritate, quam habui prius, quam
mundus esset, apud te. 6 Manifestavi nomen tuum
hominibus, quos dedisti mihi de mundo: Tui erant, et
mihi eos dedisti: et sermonem tuum servaverunt. 7
Nunc cognoverunt quia omnia, quæ dedisti mihi, abs
te sunt: 8 quia verba, quæ dedisti mihi, dedi eis: et
ipsi acceperunt, et cognoverunt vere quia a te exivi,
et crediderunt quia tu me misisti. 9 Ego pro eis rogo:
Non pro mundo rogo, sed pro his, quos dedisti mihi:
quia tui sunt: 10 et mea omnia tua sunt, et tua mea
sunt: et clarificatus sum in eis: 11 Et iam non sum in
mundo, et hi in mundo sunt, et ego ad te venio. Pater
sancte, serva eos in nomine tuo, quos dedisti mihi:
ut sint unum, sicut et nos. 12 Cum essem cum eis,
ego servabam eos in nomine tuo. Quos dedisti mihi,
custodivi: et nemo ex eis periit, nisi filius perditionis,
ut Scriptura impleatur. 13 Nunc autem ad te venio: et
hæc loquor in mundo, ut habeant gaudium meum
impletum in semetipsis. 14 Ego dedi eis sermonem
tuum, et mundus eos odio habuit, quia non sunt de
mundo, sicut et ego non sum de mundo. 15 Non rogo
ut tollas eos de mundo, sed ut serves eos a malo. 16
De mundo non sunt, sicut et ego non sum de mundo.
17 Sanctifica eos in veritate. Sermo tuus veritas est. 18
Sicut tu me misisti in mundum, et ego misi eos in
mundum. 19 Et pro eis ego sanctifico meipsum: ut sint
et ipsi sanctificati in veritate. 20 Non pro eis autem
rogo tantum, sed et pro eis, qui credituri sunt per
verbum eorum in me: 21 ut omnes unum sint, sicut tu
Pater in me, et ego in te, ut et ipsi in nobis unum
sint: ut credat mundus, quia tu me misisti. 22 Et ego
claritatem, quam dedisti mihi, dedi eis: ut sint unum,
sicut et nos unum sumus. 23 Ego in eis, et tu in me: ut
sint consummati in unum: et cognoscat mundus quia
tu me misisti, et dilexisti eos, sicut et me dilexisti.
24 Pater, quos dedisti mihi, volo ut ubi sum ego, et
illi sint mecum: ut videant claritatem meam, quam
dedisti mihi: quia dilexisti me ante constitutionem
mundi. 25 Pater iuste, mundus te non cognovit. Ego

autem te cognovi: et hi cognoverunt, quia tu me
misisti. 26 Et notum feci eis nomen tuum, et notum
faciam: ut dilectio, qua dilexisti me, in ipsis sit, et ego
in ipsis.

18 Hæc cum dixisset Iesus, egressus est cum
discipulis suis trans Torrentem Cedron, ubi erat
hortus, in quem introivit ipse, et discipuli eius. 2
Sciebat autem et Iudas, qui tradebat eum, locum:
quia frequenter Iesus convenerat illuc cum discipulis
suis. 3 Iudas ergo cum accepisset cohortem, et a
Pontificibus, et Pharisæis ministros, venit illuc cum
laternis, et facibus, et armis. 4 Iesus itaque sciens
omnia, quæ ventura erant super eum, processit, et
dixit eis: Quem quæritis? 5 Responderunt ei: Iesum
Nazarenum. Dicit eis Iesus: Ego sum. Stabat autem
et Iudas, qui tradebat eum, cum ipsis. 6 Ut ergo
dixit eis: Ego sum: abierunt retrorsum, et ceciderunt
in terram. 7 Iterum ergo interrogavit eos: Quem
quæritis? Illi autem dixerunt: Iesum Nazarenum. 8
Respondit Iesus: Dixi vobis, quia ego sum: si ergo me
quæritis, sinite hos abire. 9 Ut impleretur sermo,
quem dixit: Quia quos dedisti mihi, non perdidi ex eis
quemquam. 10 Simon ergo Petrus habens gladium
eduxit eum: et percussit pontificis servum: et abscidit
auriculam eius dexteram. Erat autem nomen servo
Malchus. 11 Dixit ergo Iesus Petro: Mitte gladium
tuum in vaginam. Calicem, quem dedit mihi Pater, non
bibam illum? 12 Cohors ergo, et tribunus, et ministri
Iudæorum comprehenderunt Iesum, et ligaverunt
eum: 13 Et adduxerunt eum ad Annam primum, erat
enim socer Caiphæ, qui erat pontifex anni illius. 14
Erat autem Caiphas, qui consilium dederat Iudæis:
Quia expedit, unum hominem mori pro populo.
15 Sequebatur autem Iesum Simon Petrus, et alius
discipulus. Discipulus autem ille erat notus pontifici,
et introivit cum Iesu in atrium pontificis. 16 Petrus
autem stabat ad ostium foris. Exivit ergo discipulus
alius, qui erat notus pontifici, et dixit ostiariæ: et
introduxit Petrum. 17 Dicit ergo Petro ancilla ostiaria:
Numquid et tu ex discipulis es hominis istius? Dicit
ille: Non sum. 18 Stabant autem servi, et ministri
ad prunas: quia frigus erat, et calefaciebant se: erat
autem cum eis et Petrus stans, et calefaciens se. 19
Pontifex ergo interrogavit Iesum de discipulis suis, et
de doctrina eius. 20 Respondit ei Iesus: Ego palam
locutus sum mundo: ego semper docui in synagoga, et
in templo, quo omnes Iudæi conveniunt: et in occulto
locutus sum nihil. 21 Quid me interrogas? Interroga
eos, qui audierunt quid locutus sim ipsis: ecce hi
sciunt quæ dixerim ego. 22 Hæc autem cum dixisset,
unus assistens ministrorum dedit alapam Iesu, dicens:
Sic respondes pontifici? 23 Respondit ei Iesus: Si male
locutus sum, testimonium perhibe de malo: si autem
bene, quid me cædis? 24 Et misit eum Annas ligatum
ad Caipham pontificem. 25 Erat autem Simon Petrus
stans, et calefaciens se. Dixerunt ergo ei: Numquid
et tu ex discipulis eius es? Negavit ille, et dixit: Non
sum. 26 Dicit ei unus ex servis pontificis, cognatus
eius, cuius abscidit Petrus auriculam: Nonne ego te
vidi in horto cum illo? 27 Iterum ergo negavit Petrus:
et statim gallus cantavit. 28 Adducunt ergo Iesum a
Caipha in prætorium. Erat autem mane: et ipsi non
introierunt in prætorium, ut non contaminarentur, sed
ut manducarent Pascha. 29 Exivit ergo Pilatus ad eos
foras, et dixit: Quam accusationem affertis adversus
hominem hunc? 30 Responderunt, et dixerunt ei:
Si non esset hic malefactor, non tibi tradidissemus
eum. 31 Dixit ergo eis Pilatus: Accipite eum vos, et
secundum legem vestram iudicate eum. Dixerunt ergo
ei Iudæi: Nobis non licet interficere quemquam. 32 Ut
sermo Iesu impleretur, quem dixit, significans qua
morte esset moriturus. 33 Introivit ergo iterum in
prætorium Pilatus, et vocavit Iesum, et dixit ei: Tu es
rex Iudæorum? 34 Respondit Iesus: A temetipso hoc
dicis, an alii dixerunt tibi de me? 35 Respondit Pilatus:
Numquid ego Iudæus sum? Gens tua, et pontifices
tradiderunt te mihi: quid fecisti? 36 Respondit Iesus:
Regnum meum non est de hoc mundo. Si ex hoc
mundo esset regnum meum, ministri mei utique
decertarent ut non traderer Iudæis: nunc autem
regnum meum non est hinc. 37 Dixit itaque ei Pilatus:
Ergo rex es tu? Respondit Iesus: Tu dicis quia rex
sum ego. Ego in hoc natus sum, et ad hoc veni in
mundum, ut testimonium perhibeam veritati: omnis,
qui est ex veritate, audit vocem meam. 38 Dicit ei
Pilatus: Quid est veritas? Et cum hoc dixisset, iterum
exivit ad Iudæos, et dicit eis: Ego nullam invenio
in eo causam. 39 Est autem consuetudo vobis ut
unum dimittam vobis in Pascha: vultis ergo dimittam

vobis regem Iudæorum? 40 Clamaverunt ergo rursum
omnes, dicentes: Non hunc, sed Barabbam. Erat autem
Barabbas latro.

19 Tunc ergo apprehendit Pilatus Iesum, et
flagellavit. 2 Et milites plectentes coronam de
spinis, imposuerunt capiti eius: et veste purpurea
circumdederunt eum. 3 Et veniebant ad eum, et
dicebant: Ave, rex Iudæorum: et dabant ei alapas.
4 Exivit ergo iterum Pilatus foras, et dicit eis: Ecce
adduco vobis eum foras, ut cognoscatis quia nullam
invenio in eo causam. 5 (Exivit ergo Iesus portans
coronam spineam, et purpureum vestimentum:)
Et dicit eis: Ecce homo. 6 Cum ergo vidissent eum
Pontifices, et ministri, clamabant, dicentes: Crucifige,
crucifige eum. Dicit eis Pilatus: Accipite eum vos,
et crucifigite: ego enim non invenio in eo causam.
7 Responderunt ei Iudæi: Nos legem habemus, et
secundum legem debet mori, quia Filium Dei se
fecit. 8 Cum ergo audisset Pilatus hunc sermonem,
magis timuit. 9 Et ingressus est prætorium iterum: et
dixit ad Iesum: Unde es tu? Iesus autem responsum
non dedit ei. 10 Dicit ergo ei Pilatus: Mihi non
loqueris? Nescis quia potestatem habeo crucifigere te,
et potestatem habeo dimittere te? 11 Respondit Iesus:
Non haberes potestatem adversum me ullam, nisi tibi
datum esset desuper. Propterea qui me tradidit tibi,
maius peccatum habet. 12 Et exinde quærebat Pilatus
dimittere eum. Iudæi autem clamabant dicentes: Si
hunc dimittis, non es amicus Cæsaris. Omnis enim,
qui se regem facit, contradicit Cæsari. 13 Pilatus
autem cum audisset hos sermones, adduxit foras
Iesum: et sedit pro tribunali, in loco, qui dicitur
Lithostrotos, Hebraice autem Gabbatha. 14 Erat autem
parasceve Paschæ, hora quasi sexta, et dicit Iudæis:
Ecce rex vester. 15 Illi autem clamabant: Tolle, tolle,
crucifige eum. Dicit eis Pilatus: Regem vestrum
crucifigam? Responderunt Pontifices: Non habemus
Regem, nisi Cæsarem. 16 Tunc ergo tradidit eis
illum ut crucifigeretur. Susceperunt autem Iesum,
et eduxerunt. 17 Et baiulans sibi crucem exivit in
eum, qui dicitur Calvariæ, locum, Hebraice autem
Golgotha: 18 ubi crucifixerunt eum, et cum eo alios
duos hinc, et hinc, medium autem Iesum. 19 Scripsit
autem et titulum Pilatus: et posuit super crucem. Erat
autem scriptum: Iesus Nazarenus, Rex Iudæorum. 20
Hunc ergo titulum multi Iudæorum legerunt: quia
prope civitatem erat locus, ubi crucifixus est Iesus: Et
erat scriptum Hebraice, Græce, et Latine. 21 Dicebant
ergo Pilato Pontifices Iudæorum: Noli scribere, Rex
Iudæorum: sed quia ipse dixit: Rex sum Iudæorum. 22
Respondit Pilatus: Quod scripsi, scripsi. 23 Milites ergo
cum crucifixissent eum, acceperunt vestimenta eius,
(et fecerunt quattuor partes: unicuique militi partem)
et tunicam. Erat autem tunica inconsutilis, desuper
contexta per totum. 24 Dixerunt ergo ad invicem: Non
scindamus eam, sed sortiamur de illa cuius sit. Ut
Scriptura impleretur, dicens: Partiti sunt vestimenta
mea sibi: et in vestem meam miserunt sortem. Et
milites quidem hæc fecerunt. 25 Stabant autem
iuxta crucem Iesu mater eius, et soror matris eius,
Maria Cleophæ, et Maria Magdalene. 26 Cum vidisset
ergo Iesus matrem, et discipulum stantem, quem
diligebat, dicit matri suæ: Mulier, ecce filius tuus. 27
Deinde dicit discipulo: Ecce mater tua. Et ex illa hora
accepit eam discipulus in sua. 28 Postea sciens Iesus
quia omnia consummata sunt, ut consummaretur
Scriptura, dixit: Sitio. 29 Vas ergo erat positum aceto
plenum. Illi autem spongiam plenam aceto, hyssopo
circumponentes, obtulerunt ori eius. 30 Cum ergo
accepisset Iesus acetum, dixit: Consummatum est.
Et inclinato capite tradidit spiritum. 31 Iudæi ergo,
(quoniam Parasceve erat) ut non remanerent in cruce
corpora Sabbato, (erat enim magnus dies ille Sabbati)
rogaverunt Pilatum ut frangerentur eorum crura, et
tollerentur. 32 Venerunt ergo milites: et primi quidem
fregerunt crura, et alterius, qui crucifixus est cum
eo. 33 Ad Iesum autem cum venissent, ut viderunt
eum iam mortuum, non fregerunt eius crura, 34 sed
unus militum lancea latus eius aperuit, et continuo
exivit sanguis, et aqua. 35 Et qui vidit, testimonium
perhibuit: et verum est testimonium eius. Et ille scit
quia vera dicit: ut et vos credatis. 36 Facta sunt enim
hæc ut Scriptura impleretur: Os non comminuetis ex
eo. 37 Et iterum alia Scriptura dicit: Videbunt in quem
transfixerunt. 38 Post hæc autem rogavit Pilatum
Ioseph ab Arimathæa, (eo quod esset discipulus Iesu,
occultus autem propter metum Iudæorum) ut tolleret
corpus Iesu. Et permisit Pilatus. Venit ergo, et tulit
corpus Iesu. 39 Venit autem et Nicodemus, qui venerat

ad Iesum nocte primum, ferens mixturam myrrhæ, et
aloes, quasi libras centum. 40 Acceperunt ergo corpus
Iesu, et ligaverunt illud linteis cum aromatibus, sicut
mos est Iudæis sepelire. 41 Erat autem in loco, ubi
crucifixus est, hortus: et in horto monumentum
novum, in quo nondum quisquam positus erat. 42 Ibi
ergo propter Parasceven Iudæorum, quia iuxta erat
monumentum, posuerunt Iesum.

20 Una autem Sabbati, Maria Magdalene venit mane,
cum adhuc tenebræ essent, ad monumentum:
et vidit lapidem sublatum a monumento. 2 Cucurrit
ergo, et venit ad Simonem Petrum, et ad alium
discipulum, quem amabat Iesus, et dicit illis: Tulerunt
Dominum de monumento, et nescimus ubi posuerunt
eum. 3 Exiit ergo Petrus, et ille alius discipulus,
et venerunt ad monumentum. 4 Currebant autem
duo simul, et ille alius discipulus præcucurrit citius
Petro, et venit primus ad monumentum. 5 Et cum
se inclinasset, vidit posita linteamina, non tamen
introivit. 6 Venit ergo Simon Petrus sequens eum, et
introivit in monumentum, et vidit linteamina posita,
7 et sudarium, quod fuerat super caput eius, non cum
linteaminibus positum, sed separatim involutum in
unum locum. 8 Tunc ergo introivit et ille discipulus,
qui venerat primus ad monumentum: et vidit, et
credidit: 9 nondum enim sciebant Scripturam, quia
oportebat eum a mortuis resurgere. 10 Abierunt ergo
iterum discipuli ad semetipsos. 11 Maria autem stabat
ad monumentum foris, plorans: Dum ergo fleret,
inclinavit se, et prospexit in monumentum: 12 et
vidit duos Angelos in albis, sedentes, unum ad caput,
et unum ad pedes, ubi positum fuerat corpus Iesu.
13 Dicunt ei illi: Mulier, quid ploras? Dicit eis: Quia
tulerunt Dominum meum: et nescio ubi posuerunt
eum. 14 Hæc cum dixisset, conversa est retrorsum, et
vidit Iesum stantem: et non sciebat quia Iesus est. 15
Dicit ei Iesus: Mulier, quid ploras? Quem quæris? Illa
existimans quia hortulanus esset, dicit ei: Domine, si
tu sustulisti eum, dicito mihi ubi posuisti eum: et ego
eum tollam. 16 Dicit ei Iesus: Maria. Conversa illa, dicit
ei: Rabboni (quod dicitur Magister.) 17 Dicit ei Iesus:
Noli me tangere, nondum enim ascendi ad Patrem
meum: vade autem ad fratres meos, et dic eis: Ascendo
ad Patrem meum, et Patrem vestrum, Deum meum, et
Deum vestrum. 18 Venit Maria Magdalene annuncians
discipulis: Quia vidi Dominum, et hæc dixit mihi. 19
Cum ergo sero esset die illo, una Sabbatorum, et fores
essent clausæ, ubi erant discipuli congregati propter
metum Iudæorum: venit Iesus, et stetit in medio, et
dixit eis: Pax vobis. 20 Et cum hoc dixisset, ostendit
eis manus, et latus. Gavisi sunt ergo discipuli, viso
Domino. 21 Dixit ergo eis iterum: Pax vobis. Sicut
misit me Pater, et ego mitto vos. 22 Hæc cum dixisset,
insufflavit: et dixit eis: Accipite Spiritum Sanctum:
23 quorum remiseritis peccata, remittuntur eis: et
quorum retinueritis, retenta sunt. 24 Thomas autem
unus ex duodecim, qui dicitur Didymus, non erat
cum eis quando venit Iesus. 25 Dixerunt ergo ei alii
discipuli: Vidimus Dominum. Ille autem dixit eis: Nisi
videro in manibus eius fixuram clavorum, et mittam
digitum meum in locum clavorum, et mittam manum
meam in latus eius, non credam. 26 Et post dies octo,
iterum erant discipuli eius intus: et Thomas cum
eis. Venit Iesus ianuis clausis, et stetit in medio, et
dixit: Pax vobis. 27 Deinde dicit Thomæ: Infer digitum
tuum huc, et vide manus meas, et affer manum tuam,
et mitte in latus meum: et noli esse incredulus, sed
fidelis. 28 Respondit Thomas, et dixit ei: Dominus
meus, et Deus meus. 29 Dixit ei Iesus: Quia vidisti
me Thoma, credidisti: beati qui non viderunt, et
crediderunt. 30 Multa quidem, et alia signa fecit
Iesus in conspectu discipulorum suorum, quæ non
sunt scripta in libro hoc. 31 Hæc autem scripta sunt
ut credatis, quia Iesus est Christus Filius Dei: et ut
credentes, vitam habeatis in nomine eius.

21 Postea manifestavit se iterum Iesus discipulis
ad mare Tiberiadis. Manifestavit autem sic: 2
Erant simul Simon Petrus, et Thomas, qui dicitur
Didymus, et Nathanael, qui erat a Cana Galilææ, et
filii Zebedæi, et alii ex discipulis eius duo. 3 Dicit eis
Simon Petrus: Vado piscari. Dicunt ei: Venimus et nos
tecum. Et exierunt, et ascenderunt in navim: et illa
nocte nihil prendiderunt. 4 Mane autem facto stetit
Iesus in littore: non tamen cognoverunt discipuli
quia Iesus est. 5 Dixit ergo eis Iesus: Pueri numquid
pulmentarium habetis? Responderunt ei: Non. 6 Dicit
eis: Mittite in dexteram navigii rete: et invenietis.
Miserunt ergo: et iam non valebant illud trahere præ

multitudine piscium. 7 Dixit ergo discipulus ille, quem
diligebat Iesus, Petro: Dominus est. Simon Petrus
cum audisset quia Dominus est, tunica succinxit
se (erat enim nudus) et misit se in mare. 8 Alii
autem discipuli navigio venerunt: (non enim longe
erant a terra, sed quasi cubitis ducentis) trahentes
rete piscium. 9 Ut ergo descenderunt in terram,
viderunt prunas positas, et piscem superpositum,
et panem. 10 Dicit eis Iesus: Afferte de piscibus,
quos prendidistis nunc. 11 Ascendit Simon Petrus, et
traxit rete in terram, plenum magnis piscibus centum
quinquaginta tribus. Et cum tanti essent, non est
scissum rete. 12 Dicit eis Iesus: Venite, prandete. Et
nemo audebat discumbentium interrogare eum: Tu
quis es? scientes, quia Dominus est. 13 Et venit Iesus,
et accipit panem, et dat eis, et piscem similiter. 14 Hoc
iam tertio manifestatus est Iesus discipulis suis cum
resurrexisset a mortuis. 15 Cum ergo prandissent,
dicit Simoni Petro Iesus: Simon Ioannis diligis me
plus his? Dicit ei: Etiam Domine, tu scis quia amo te.
Dicit ei: Pasce agnos meos. 16 Dicit ei iterum: Simon
Ioannis, diligis me? Ait illi: Etiam Domine, tu scis quia
amo te. Dicit ei: Pasce agnos meos. 17 Dicit ei tertio:
Simon Ioannis, amas me? Contristatus est Petrus, quia
dixit ei tertio, Amas me? et dixit ei: Domine tu omnia
nosti: tu scis quia amo te. Dixit ei: Pasce oves meas. 18
Amen, amen dico tibi: cum esses iunior cingebas te, et
ambulabas ubi volebas: cum autem senueris, extendes
manus tuas, et alius te cinget, et ducet quo tu non vis.
19 Hoc autem dixit significans qua morte clarificaturus
esset Deum. Et cum hoc dixisset, dicit ei: Sequere
me. 20 Conversus Petrus vidit illum discipulum, quem
diligebat Iesus, sequentem, qui et recubuit in cœna
super pectus eius, et dixit: Domine quis est qui tradet
te? 21 Hunc ergo cum vidisset Petrus, dixit Iesu:
Domine hic autem quid? 22 Dicit ei Iesus: Sic eum volo
manere donec veniam, quid ad te? Tu me sequere. 23
Exiit ergo sermo iste inter fratres quia discipulus ille
non moritur. Et non dixit ei Iesus: Non moritur: sed:
Sic eum volo manere donec veniam, quid ad te? 24 Hic
est discipulus ille, qui testimonium perhibet de his, et
scripsit hæc: et scimus, quia verum est testimonium
eius. 25 Sunt autem et alia multa, quæ fecit Iesus: quæ
si scribantur per singula, nec ipsum arbitror mundum
capere posse eos, qui scribendi sunt, libros.

Actuum Apostolorum

1 Primum quidem sermonem feci de omnibus, O
Theophile, quæ cœpit Iesus facere, et docere **2**
usque in diem, qua præcipiens Apostolis per Spiritum
Sanctum, quos elegit, assumptus est: **3** quibus et
præbuit seipsum vivum post Passionem suam in
multis argumentis, per dies quadraginta apparens eis,
et loquens de regno Dei. **4** Et convescens, præcepit
eis ab Ierosolymis ne discederent, sed expectarent
Promissionem Patris, quam audistis (inquit) per os
meum: **5** quia Ioannes quidem baptizavit aqua, vos
autem baptizabimini Spiritu Sancto non post multos
hos dies. **6** Igitur qui convenerant, interrogabant
eum, dicentes: Domine, si in tempore hoc restitues
regnum Israel? **7** Dixit autem eis: Non est vestrum
nosse tempora vel momenta, quæ Pater posuit in sua
potestate: **8** sed accipietis virtutem supervenientis
Spiritus Sancti in vos, et eritis mihi testes in Ierusalem,
et in omni Iudæa, et Samaria, et usque ad ultimum
terræ. **9** Et cum hæc dixisset, videntibus illis, elevatus
est: et nubes suscepit eum ab oculis eorum. **10**
Cumque intuerentur in cælum euntem illum, ecce
duo viri astiterunt iuxta illos in vestibus albis, **11** qui
et dixerunt: Viri Galilæi, quid statis aspicientes in
cælum? Hic Iesus, qui assumptus est a vobis in cælum,
sic veniet quemadmodum vidistis eum euntem in
cælum. **12** Tunc reversi sunt Ierosolymam a monte, qui
vocatur Oliveti, qui est iuxta Ierusalem, Sabbati habens
iter. **13** Et cum introissent in cœnaculum, ascenderunt
ubi manebant Petrus, et Ioannes, Iacobus, et Andreas,
Philippus, et Thomas, Bartholomæus, et Matthæus,
Iacobus Alphæi, et Simon Zelotes, et Iudas Iacobi. **14**
Hi omnes erant perseverantes unanimiter in oratione
cum mulieribus, et Maria matre Iesu, et fratribus eius.
15 In diebus illis exurgens Petrus in medio fratrum
dixit (erat autem turba hominum simul, fere centum
viginti): **16** Viri fratres, oportet impleri Scripturam,
quam prædixit Spiritus Sanctus per os David de Iuda,
qui fuit dux eorum, qui comprehenderunt Iesum:
17 qui connumeratus erat in nobis, et sortitus est
sortem ministerii huius. **18** Et hic quidem possedit
agrum de mercede iniquitatis, et suspensus crepuit
medius: et diffusa sunt omnia viscera eius. **19** Et
notum factum est omnibus habitantibus Ierusalem,
ita ut appellaretur ager ille, lingua eorum, Haceldama,
hoc est, Ager Sanguinis. **20** Scriptum est enim in libro
Psalmorum: Fiat commoratio eorum deserta, et non
sit qui inhabitet in ea: et episcopatum eius accipiat
alter. **21** Oportet ergo ex his viris, qui nobiscum sunt
congregati in omni tempore, quo intravit et exivit
inter nos Dominus Iesus, **22** incipiens a baptismate
Ioannis usque in diem, qua assumptus est a nobis,
testem Resurrectionis eius nobiscum fieri unum ex
istis. **23** Et statuerunt duos, Ioseph, qui vocabatur
Barsabas, qui cognominatus est Iustus: et Mathiam.
24 Et orantes dixerunt: Tu Domine, qui corda nosti
omnium, ostende, quem elegeris ex his duobus unum
25 accipere locum ministerii huius, et apostolatus, de
quo prævaricatus est Iudas ut abiret in locum suum. **26**
Et dederunt sortes eis, et cecidit sors super Mathiam,
et annumeratus est cum undecim Apostolis.

2 Et cum complerentur dies Pentecostes, erant omnes
pariter in eodem loco: **2** et factus est repente de
cælo sonus, tamquam advenientis spiritus vehementis,
et replevit totam domum ubi erant sedentes. **3** Et
apparuerunt illis dispertitæ linguæ tamquam ignis,
seditque supra singulos eorum: **4** et repleti sunt omnes
Spiritu Sancto, et cœperunt loqui variis linguis, prout
Spiritus Sanctus dabat eloqui illis. **5** Erant autem in
Ierusalem habitantes Iudæi, viri religiosi ex omni
natione, quæ sub cælo est. **6** Facta autem hac voce,
convenit multitudo, et mente confusa est, quoniam
audiebat unusquisque lingua sua illos loquentes. **7**
Stupebant autem omnes, et mirabantur, dicentes:
Nonne ecce omnes isti, qui loquuntur, Galilæi sunt,
8 et quomodo nos audivimus unusquisque linguam
nostram, in qua nati sumus? **9** Parthi, et Medi, et
Ælamitæ, et qui habitant Mespotamiam, Iudæam,
et Cappadociam, Pontum, et Asiam, **10** Phrygiam,
et Pamphyliam, Ægyptum, et partes Libyæ, quæ est
circa Cyrenen, et advenæ Romani, **11** Iudæi quoque, et
Proselyti, Cretes, et Arabes: audivimus eos loquentes
nostris linguis magnalia Dei. **12** Stupebant autem
omnes, et mirabantur ad invicem dicentes: Quidnam
vult hoc esse? **13** Alii autem irridentes dicebant:
Quia musto pleni sunt isti. **14** Stans autem Petrus
cum undecim levavit vocem suam, et locutus est eis:
Viri Iudæi, et qui habitatis Ierusalem universi, hoc

vobis notum sit, et auribus percipite verba mea. 15
Non enim, sicut vos æstimatis, hi ebrii sunt, cum sit
hora diei tertia: 16 sed hoc est, quod dictum est per
prophetam Ioel: 17 Et erit in novissimis diebus (dicit
Dominus) effundam de Spiritu meo super omnem
carnem: et prophetabunt filii vestri, et filiæ vestræ, et
iuvenes vestri visiones videbunt, et seniores vestri
somnia somniabunt. 18 Et quidem super servos meos,
et super ancillas meas in diebus illis effundam de
Spiritu meo, et prophetabunt: 19 et dabo prodigia in
cælo sursum, et signa in terra deorsum, sanguinem,
et ignem, et vaporem fumi: 20 Sol convertetur in
tenebras, et luna in sanguinem, antequam veniat
dies Domini magnus et manifestus. 21 Et erit: omnis,
quicumque invocaverit nomen Domini, salvus erit. 22
Viri Israelitæ, audite verba hæc: Iesum Nazarenum,
virum approbatum a Deo in vobis, virtutibus, et
prodigiis, et signis, quæ fecit Deus per illum in medio
vestri, sicut et vos scitis: 23 hunc definito consilio,
et præscientia Dei traditum, per manus iniquorum
affligentes interemistis: 24 quem Deus suscitavit,
solutis doloribus inferni, iuxta quod impossibile erat
teneri illum ab eo. (questioned) 25 David enim dicit
in eum: Providebam Dominum in conspectu meo
semper: quoniam a dextris est mihi ne commovear:
26 Propter hoc lætatum est cor meum, et exultavit
lingua mea, insuper et caro mea requiescet in spe: 27
Quoniam non derelinques animam meam in inferno,
nec dabis Sanctum tuum videre corruptionem. (Hadēs
g86) 28 Notas mihi fecisti vias vitæ: et replebis me
iucunditate cum facie tua. 29 Viri fratres, liceat
audenter dicere ad vos de patriarcha David quoniam
defunctus est, et sepultus: et sepulchrum eius est
apud nos usque in hodiernum diem. 30 Propheta
igitur cum esset, et sciret quia iureiurando iurasset
illi Deus de fructu lumbi eius sedere super sedem eius:
31 providens locutus est de Resurrectione Christi,
quia neque derelictus est in inferno, neque caro
eius vidit corruptionem. (Hadēs g86) 32 Hunc Iesum
resuscitavit Deus, cuius omnes nos testes sumus. 33
Dextera igitur Dei exaltatus, et promissione Spiritus
Sancti accepta a Patre, effudit hunc, quem vos videtis,
et auditis. 34 Non enim David ascendit in cælum:
dixit autem ipse: Dixit Dominus Domino meo, sede a
dextris meis 35 donec ponam inimicos tuos scabellum
pedum tuorum. 36 Certissime sciat ergo omnis domus
Israel, quia et Dominum eum, et Christum fecit Deus,
hunc Iesum, quem vos crucifixistis. 37 His autem
auditis, compuncti sunt corde, et dixerunt ad Petrum,
et ad reliquos Apostolos: Quid faciemus, viri fratres?
38 Petrus vero ad illos: Pœnitentiam (inquit) agite,
et baptizetur unusquisque vestrum in nomine Iesu
Christi in remissionem peccatorum vestrorum: et
accipietis donum Spiritus Sancti. 39 Vobis enim est
repromissio, et filiis vestris, et omnibus, qui longe
sunt, quoscumque advocaverit Dominus Deus noster.
40 Aliis etiam verbis plurimis testificatus est, et
exhortabatur eos, dicens: Salvamini a generatione ista
prava. 41 Qui ergo receperunt sermonem eius, baptizati
sunt: et appositæ sunt in die illa animæ circiter tria
millia. 42 Erant autem perseverantes in doctrina
Apostolorum, et communicatione fractionis panis, et
orationibus. 43 Fiebat autem omni animæ timor: multa
quoque prodigia, et signa per Apostolos in Ierusalem
fiebant, et metus erat magnus in universis. 44 Omnes
etiam, qui credebant, erant pariter, et habebant
omnia communia. 45 Possessiones et substantias
vendebant, et dividebant illa omnibus, prout cuique
opus erat. 46 Quotidie quoque perdurantes unanimiter
in templo, et frangentes circa domos panem, sumebant
cibum cum exultatione, et simplicitate cordis, 47
collaudantes Deum, et habentes gratiam ad omnem
plebem. Dominus autem augebat qui salvi fierent
quotidie in idipsum.

3 Petrus autem, et Ioannes ascendebant in templum
ad horam orationis nonam. 2 Et quidam vir,
qui erat claudus ex utero matris suæ, baiulabatur:
quem ponebant quotidie ad portam templi, quæ
dicitur Speciosa, ut peteret eleemosynam ab
introeuntibus in templum. 3 Is cum vidisset Petrum,
et Ioannem incipientes introire in templum, rogabat
ut eleemosynam acciperet. 4 Intuens autem in eum
Petrus cum Ioanne, dixit: Respice in nos. 5 At ille
intendebat in eos, sperans se aliquid accepturum
ab eis. 6 Petrus autem dixit: Argentum et aurum
non est mihi: quod autem habeo, hoc tibi do: In
nomine Iesu Christi Nazareni surge, et ambula. 7
Et apprehensa manu eius dextera, allevavit eum, et
protinus consolidatæ sunt bases eius, et plantæ. 8 Et

exiliens stetit, et ambulabat: et intravit cum illis in
templum ambulans, et exiliens, et laudans Deum. 9 Et
vidit omnis populus eum ambulantem, et laudantem
Deum. 10 Cognoscebant autem illum, quod ipse erat,
qui ad eleemosynam sedebat ad Speciosam portam
templi: et impleti sunt stupore et extasi in eo, quod
contingerat illi. 11 Cum teneret autem Petrum, et
Ioannem, cucurrit omnis populus ad eos ad porticum,
quæ appellatur Salomonis, stupentes. 12 Videns autem
Petrus, respondit ad populum: Viri Israelitæ quid
miramini in hoc, aut nos quid intuemini, quasi nostra
virtute aut potestate fecerimus hunc ambulare? 13
Deus Abraham, et Deus Isaac, et Deus Iacob, Deus
patrum nostrorum glorificavit Filium suum Iesum,
quem vos quidem tradidistis, et negastis ante faciem
Pilati, iudicante illo dimitti. 14 Vos autem Sanctum, et
Iustum negastis, et petistis virum homicidam donari
vobis: 15 Auctorem vero vitæ interfecistis, quem Deus
suscitavit a mortuis, cuius nos testes sumus. 16 Et in
fide nominis eius, hunc, quem vos vidistis, et nostis,
confirmavit nomen eius: et fides, quæ per eum est,
dedit integram sanitatem istam in conspectu omnium
vestrum. 17 Et nunc fratres scio quia per ignorantiam
fecistis, sicut et principes vestri. 18 Deus autem,
quæ prænunciavit per os omnium Prophetarum,
pati Christum suum, sic implevit. 19 Pœnitemini
igitur, et convertimini ut deleantur peccata vestra:
20 ut cum venerint tempora refrigerii a conspectu
Domini, et miserit eum, qui prædicatus est vobis,
Iesum Christum, 21 quem oportet quidem cælum
suscipere usque in tempora restitutionis omnium,
quæ locutus est Deus per os sanctorum suorum a
sæculo Prophetarum. (aiōn g165) 22 Moyses quidem
dixit: Quoniam Prophetam suscitabit vobis Dominus
Deus vester de fratribus vestris, tamquam me, ipsum
audietis iuxta omnia quæcumque locutus fuerit
vobis. 23 Erit autem: omnis anima, quæ non audierit
Prophetam illum, exterminabitur de plebe. 24 Et
omnes prophetæ a Samuel, et deinceps, qui locuti
sunt, annunciaverunt dies istos. 25 Vos estis filii
prophetarum et testamenti, quod disposuit Deus ad
patres nostros, dicens ad Abraham: Et in semine tuo
benedicentur omnes familiæ terræ. 26 Vobis primum
Deus suscitans Filium suum, misit eum benedicentem
vobis: ut convertat se unusquisque a nequitia sua.

4 Loquentibus autem illis ad populum, supervenerunt
sacerdotes, et magistratus templi, et Sadducæi, 2
dolentes quod docerent populum, et annunciarent
in Iesu resurrectionem ex mortuis: 3 et iniecerunt
in eos manus, et posuerunt eos in custodiam in
crastinum: erat enim iam vespera. 4 Multi autem
eorum, qui audierant verbum, crediderunt: et factus
est numerus virorum quinque millia. 5 Factum est
autem in crastinum, ut congregarentur principes
eorum, et seniores, et scribæ in Ierusalem, 6 et
Annas princeps sacerdotum, et Caiphas, et Ioannes, et
Alexander, et quotquot erant de genere sacerdotali.
7 Et statuentes eos in medio, interrogabant: In qua
virtute, aut in quo nomine fecistis hoc vos? 8 Tunc
repletus Spiritu Sancto Petrus, dixit ad eos: Principes
populi, et seniores audite: 9 Si nos hodie diiudicamur
in benefacto hominis infirmi, in quo iste salvus
factus est, 10 notum sit omnibus vobis, et omni plebi
Israel: quia in nomine Domini nostri Iesu Christi
Nazareni, quem vos crucifixistis, quem Deus suscitavit
a mortuis, in hoc iste astat coram vobis sanus. 11 Hic
est lapis, qui reprobatus est a vobis ædificantibus,
qui factus est in caput anguli: 12 et non est in alio
aliquo salus. Nec enim aliud nomen est sub cælo
datum hominibus, in quo oporteat nos salvos fieri.
13 Videntes autem Petri constantiam, et Ioannis,
comperto quod homines essent sine litteris, et idiotæ,
admirabantur, et cognoscebant eos quoniam cum Iesu
fuerant: 14 hominem quoque videntes stantem cum
eis, qui curatus fuerat, nihil poterant contradicere. 15
Iusserunt autem eos foras extra concilium secedere:
et conferebant ad invicem, 16 dicentes: Quid faciemus
hominibus istis? quoniam quidem notum signum
factum est per eos, omnibus habitantibus Ierusalem:
manifestum est, et non possumus negare. 17 Sed ne
amplius divulgetur in populum, comminemur eis, ne
ultra loquantur in nomine hoc ulli hominum. 18 Et
vocantes eos, denunciaverunt ne omnino loquerentur,
neque docerent in nomine Iesu. 19 Petrus vero, et
Ioannes respondentes, dixerunt ad eos: Si iustum est in
conspectu Dei, vos potius audire quam Deum, iudicate.
20 Non enim possumus quæ vidimus et audivimus
non loqui. 21 At illi comminantes dimiserunt eos:
non invenientes quomodo punirent eos propter
populum, quia omnes clarificabant id, quod factum

fuerat in eo quod acciderat. 22 Annorum enim erat
amplius quadraginta homo, in quo factum fuerat
signum istud sanitatis. 23 Dimissi autem venerunt ad
suos: et annunciaverunt eis quanta ad eos principes
sacerdotum, et seniores dixissent. 24 Qui cum
audissent, unanimiter levaverunt vocem ad Deum, et
dixerunt: Domine, tu es qui fecisti cælum, et terram,
mare, et omnia, quæ in eis sunt: 25 qui Spiritu Sancto
per os patris nostri David, pueri tui, dixisti: Quare
fremuerunt Gentes, et populi meditati sunt inania? 26
Astiterunt reges terræ, et principes convenerunt in
unum adversus Dominum, et adversus Christum eius.
27 Convenerunt enim vere in civitate ista adversus
sanctum puerum tuum Iesum, quem unxisti, Herodes,
et Pontius Pilatus, cum Gentibus, et populis Israel, 28
facere quæ manus tua, et consilium tuum decreverunt
fieri. 29 Et nunc Domine respice in minas eorum, et
da servis tuis cum omni fiducia loqui verbum tuum,
30 in eo quod manum tuam extendas ad sanitates,
et signa, et prodigia fieri per nomen sancti Filii tui
Iesu. 31 Et cum orassent, motus est locus, in quo erant
congregati: et repleti sunt omnes Spiritu Sancto, et
loquebantur verbum Dei cum fiducia. 32 Multitudinis
autem credentium erat cor unum, et anima una:
nec quisquam eorum, quæ possidebat, aliquid suum
esse dicebat, sed erant illis omnia communia. 33
Et virtute magna reddebant Apostoli testimonium
Resurrectionis Iesu Christi Domini nostri: et gratia
magna erat in omnibus illis. 34 Neque enim quisquam
egens erat inter illos. Quotquot enim possessores
agrorum, aut domorum erant vendentes afferebant
pretia eorum, quæ vendebant, 35 et ponebant ante
pedes Apostolorum. Dividebatur autem singulis prout
cuique opus erat. 36 Ioseph autem, qui cognominatus
est Barnabas ab Apostolis, (quod est interpretatum
filius consolationis) Levites, Cyprius genere, 37 cum
haberet agrum, vendidit eum, et attulit pretium, et
posuit ante pedes Apostolorum.

5 Vir autem quidam nomine Ananias, cum Saphira
uxore suo vendidit agrum, 2 et fraudavit de
pretio agri, conscia uxore sua: et afferens partem
quamdam, ad pedes Apostolorum posuit. 3 Dixit
autem Petrus: Anania, cur tentavit Satanas cor tuum,
mentiri te Spiritui Sancto, et fraudare de pretio
agri? 4 Nonne manens tibi manebat, et venundatum
in tua erat potestate? Quare posuisti in corde tuo
hanc rem? Non es mentitus hominibus, sed Deo.
5 Audiens autem Ananias hæc verba, cecidit, et
expiravit. Et factus est timor magnus super omnes,
qui audierunt. 6 Surgentes autem iuvenes amoverunt
eum, et efferentes sepelierunt. 7 Factum est autem
quasi horarum trium spatium, et uxor ipsius, nesciens
quod factum fuerat, introivit. 8 Dixit autem ei Petrus:
Dic mihi mulier, si tanti agrum vendidistis? At illa
dixit: Etiam tanti. 9 Petrus autem ad eam: Quid utique
convenit vobis tentare Spiritum Domini? Ecce pedes
eorum, qui sepelierunt virum tuum ad ostium, et
efferent te. 10 Confestim cecidit ante pedes eius, et
expiravit. Intrantes autem iuvenes invenerunt illam
mortuam: et extulerunt, et sepelierunt ad virum suum.
11 Et factus est timor magnus in universa Ecclesia, et
in omnes, qui audierunt hæc. 12 Per manus autem
Apostolorum fiebant signa, et prodigia multa in plebe.
Et erant unanimiter omnes in porticu Salomonis.
13 Ceterorum autem nemo audebat se coniungere
illis: sed magnificabat eos populus. 14 Magis autem
augebatur credentium in Domino multitudo virorum,
ac mulierum, 15 ita ut in plateas eiicerent infirmos, et
ponerent in lectulis et grabatis, ut, veniente Petro,
saltem umbra illius obumbraret quemquam illorum,
et liberarentur ab infirmitatibus suis. 16 Concurrebat
autem et multitudo vicinarum civitatum Ierusalem,
afferentes ægros, et vexatos a spiritibus immundis:
qui curabantur omnes. 17 Exurgens autem princeps
sacerdotum, et omnes, qui cum illo erant, (quæ
est hæresis Sadducæorum) repleti sunt zelo: 18 et
iniecerunt manus in Apostolos, et posuerunt eos
in custodia publica. 19 Angelus autem Domini per
noctem aperiens ianuas carceris, et educens eos, dixit:
20 Ite, et stantes loquimini in templo plebi omnia verba
vitæ huius. 21 Qui cum audissent, intraverunt diluculo
in templum, et docebant. Adveniens autem princeps
sacerdotum, et qui cum eo erant, convocaverunt
concilium, et omnes seniores filiorum Israel: et
miserunt ad carcerem ut adducerentur. 22 Cum autem
venissent ministri, et aperto carcere non invenissent
illos, reversi nunciaverunt, 23 dicentes: Carcerem
quidem invenimus clausum cum omni diligentia,
et custodes stantes ante ianuas: aperientes autem

neminem intus invenimus. 24 Ut autem audierunt hos
sermones magistratus templi, et principes sacerdotum
ambigebant de illis quidnam fieret. 25 Adveniens
autem quidam nunciavit eis: Quia ecce viri, quos
posuistis in carcerem, sunt in templo stantes, et
docentes populum. 26 Tunc abiit magistratus cum
ministris, et adduxit illos sine vi: timebant enim
populum ne lapidarentur. 27 Et cum adduxissent illos,
statuerunt in concilio: Et interrogavit eos princeps
sacerdotum, 28 dicens: Præcipiendo præcepimus
vobis ne doceretis in nomine isto: et ecce replestis
Ierusalem doctrina vestra: et vultis inducere super
nos sanguinem hominis istius. 29 Respondens autem
Petrus, et Apostoli, dixerunt: Obedire oportet Deo
magis, quam hominibus. 30 Deus patrum nostrorum
suscitavit Iesum, quem vos interemistis, suspendentes
in ligno. 31 Hunc Principem, et Salvatorem Deus
exaltavit dextera sua ad dandam pœnitentiam Israeli,
et remissionem peccatorum. 32 Et nos sumus testes
horum verborum, et Spiritus Sanctus, quem dedit Deus
omnibus obedientibus sibi. 33 Hæc cum audissent,
dissecabantur, et cogitabant interficere illos. 34
Surgens autem quidam in concilio Pharisæus, nomine
Gamaliel, legisdoctor honorabilis universæ plebi,
iussit foras ad breve homines fieri. 35 Dixitque ad illos:
Viri Israelitæ attendite vobis super hominibus istis
quid acturi sitis. 36 Ante hos enim dies extitit Theodas,
dicens se esse aliquem, cui consensit numerus
virorum circiter quadringentorum: qui occisus est: et
omnes, qui credebant ei, dissipati sunt, et redacti ad
nihilum. 37 Post hunc extitit Iudas Galilæus in diebus
professionis, et avertit populum post se, et ipse periit:
et omnes, quotquot consenserunt ei, dispersi sunt.
38 Et nunc itaque dico vobis, discedite ab hominibus
istis, et sinite illos: quoniam si est ex hominibus
consilium hoc, aut opus, dissolvetur: 39 si vero ex
Deo est, non poteritis dissolvere illud, ne forte et Deo
repugnare inveniamini. Consenserunt autem illi. 40
Et convocantes Apostolos, cæsis denunciaverunt ne
omnino loquerentur in nomine Iesu, et dimiserunt
eos. 41 Et illi quidem ibant gaudentes a conspectu
concilii, quoniam digni habiti sunt pro nomine Iesu
contumeliam pati. 42 Omni autem die non cessabant
in templo, et circa domos docentes, et evangelizantes
Christum Iesum.

6 In diebus illis, crescente numero discipulorum,
factum est murmur Græcorum adversus Hebræos,
eo quod despicerentur in ministerio quotidiano
viduæ eorum. 2 Convocantes autem duodecim
multitudinem discipulorum dixerunt: Non est æquum
nos derelinquere verbum Dei, et ministrare mensis.
3 Considerate ergo fratres, viros ex vobis boni
testimonii septem, plenos Spiritu Sancto, et sapientia,
quos constituamus super hoc opus. 4 Nos vero
orationi, et ministerio verbi instantes erimus. 5 Et
placuit sermo coram omni multitudine. Et elegerunt
Stephanum, virum plenum fide, et Spiritu Sancto, et
Philippum, et Prochorum, et Nicanorem, et Timonem,
et Parmenam, et Nicolaum advenam Antiochenum.
6 Hos statuerunt ante conspectum Apostolorum: et
orantes imposuerunt eis manus. 7 Et verbum Domini
crescebat, et multiplicabatur numerus discipulorum
in Ierusalem valde: multa etiam turba sacerdotum
obediebat fidei. 8 Stephanus autem plenus gratia,
et fortitudine faciebat prodigia, et signa magna in
populo. 9 Surrexerunt autem quidam de synagoga,
quæ appellatur Libertinorum, et Cyrenensium, et
Alexandrinorum, et eorum qui erant a Cilicia, et
Asia, disputantes cum Stephano: 10 et non poterant
resistere sapientiæ, et Spiritui, qui loquebatur. 11 Tunc
summiserunt viros, qui dicerent se audivisse eum
dicentem verba blasphemiæ in Moysen, et in Deum. 12
Commoverunt itaque plebem, et seniores, et scribas:
et concurrentes rapuerunt eum, et adduxerunt in
concilium, 13 et statuerunt falsos testes, qui dicerent:
Homo iste non cessat loqui verba adversus locum
sanctum, et legem. 14 Audivimus enim eum dicentem:
quoniam Iesus Nazarenus hic, destruet locum istum,
et mutabit traditiones, quas tradidit nobis Moyses. 15
Et intuentes eum omnes, qui sedebant in concilio,
viderunt faciem eius tamquam faciem Angeli.

7 Dixit autem princeps sacerdotum: Si hæc ita se
habent? 2 Qui ait: Viri fratres, et patres audite:
Deus gloriæ apparuit patri nostro Abrahæ cum esset
in Mesopotamia, prius quam moraretur in Charan. 3
Et dixit ad illum: Exi de terra tua, et de cognatione
tua, et veni in terram, quam monstravero tibi. 4 Tunc
exiit de terra Chaldæorum, et habitavit in Charan.
Et inde, postquam mortuus est pater eius, transtulit

illum in terram istam, in qua nunc vos habitatis.
5 Et non dedit illi hereditatem in ea, nec passum
pedis: sed repromisit dare illi eam in possessionem,
et semini eius post ipsum, cum non haberet filium.
6 Locutus est autem ei Deus: Quia erit semen eius
accola in terra aliena, et servituti eos subiicient, et
male tractabunt eos annis quadringentis: 7 et gentem
cui servierint, iudicabo ego, dixit Dominus. Et post
hæc exibunt, et servient mihi in loco isto. 8 Et dedit
illi testamentum circumcisionis: et sic genuit Isaac, et
circumcidit eum die octavo: et Isaac, Iacob: et Iacob,
duodecim Patriarchas. 9 Et Patriarchæ æmulantes,
Ioseph vendiderunt in Ægyptum. Et erat Deus cum
eo: 10 et eripuit eum ex omnibus tribulationibus
eius: et dedit ei gratiam, et sapientiam in conspectu
Pharaonis regis Ægypti, et constituit eum præpositum
super Ægyptum, et super omnem domum suam.
11 Venit autem fames in universam Ægyptum, et
Chanaan, et tribulatio magna: et non inveniebant
cibos patres nostri. 12 Cum audisset autem Iacob esse
frumentum in Ægypto: misit patres nostros primum:
13 et in secundo cognitus est Ioseph a fratribus suis,
et manifestatum est Pharaoni genus eius. 14 Mittens
autem Ioseph accersivit Iacob patrem suum, et omnem
cognationem suam in animabus septuagintaquinque.
15 Et descendit Iacob in Ægyptum, et defunctus est
ipse, et patres nostri. 16 Et translati sunt in Sichem, et
positi sunt in sepulchro, quod emit Abraham pretio
argenti a filiis Hemor filii Sichem. 17 Cum autem
appropinquaret tempus promissionis, quam confessus
erat Deus Abrahæ, crevit populus, et multiplicatus
est in Ægypto, 18 quoadusque surrexit alius rex in
Ægypto, qui non sciebat Ioseph. 19 Hic circumveniens
genus nostrum, afflixit patres nostros ut exponerent
infantes suos ne vivificarentur. 20 Eodem tempore
natus est Moyses et fuit gratus Deo, qui nutritus
est tribus mensibus in domo patris sui. 21 Exposito
autem illo, sustulit eum filia Pharaonis, et nutrivit
eum sibi in filium. 22 Et eruditus est Moyses omni
sapientia Ægyptiorum, et erat potens in verbis, et in
operibus suis. 23 Cum autem impleretur ei quadraginta
annorum tempus, ascendit in cor eius ut visitaret
fratres suos filios Israel. 24 Et cum vidisset quendam
iniuriam patientem, vindicavit illum: et fecit ultionem
ei, qui iniuriam sustinebat, percusso Ægyptio. 25
Existimabat autem intelligere fratres, quoniam Deus
per manum ipsius daret salutem illis: at illi non
intellexerunt. 26 Sequenti vero die apparuit illis
litigantibus: et reconciliabat eos in pace, dicens:
Viri, fratres estis, ut quid nocetis alterutrum? 27 Qui
autem iniuriam faciebat proximo, repulit eum, dicens:
Quis te constituit principem, et iudicem super nos?
28 Numquid interficere me tu vis, quemadmodum
interfecisti heri Ægyptium? 29 Fugit autem Moyses in
verbo isto: et factus est advena in terra Madian, ubi
generavit filios duos. 30 Et expletis annis quadraginta,
apparuit illi in deserto montis Sina Angelus in igne
flammæ rubi. 31 Moyses autem videns, admiratus est
visum. Et accedente illo ut consideraret, facta est ad
eum vox Domini, dicens: 32 Ego sum Deus patrum
tuorum, Deus Abraham, Deus Isaac, et Deus Iacob.
Tremefactus autem Moyses, non audebat considerare.
33 Dixit autem illi Dominus: Solve calceamentum
pedum tuorum: locus enim in quo stas, terra sancta
est. 34 Videns vidi afflictionem populi mei, qui est
in Ægypto, et gemitum eorum audivi, et descendi
liberare eos. Et nunc veni, et mittam te in Ægyptum.
35 Hunc Moysen, quem negaverunt, dicentes: Quis
te constituit principem et iudicem? Hunc Deus
principem et redemptorem misit, cum manu Angeli,
qui apparuit illi in rubo. 36 Hic eduxit illos faciens
prodigia, et signa in terra Ægypti, et in rubro mari, et
in deserto annis quadraginta. 37 Hic est Moyses, qui
dixit filiis Israel: Prophetam suscitabit vobis Deus de
fratribus vestris, tamquam me, ipsum audietis. 38 Hic
est, qui fuit in Ecclesia in solitudine cum Angelo, qui
loquebatur ei in monte Sina, et cum patribus nostris:
qui accepit verba vitæ dare nobis. 39 Cui noluerunt
obedire patres nostri: sed repulerunt, et aversi sunt
cordibus suis in Ægyptum, 40 dicentes ad Aaron:
Fac nobis deos, qui præcedant nos: Moyses enim
hic, qui eduxit nos de terra Ægypti, nescimus quid
factum sit ei. 41 Et vitulum fecerunt in diebus illis,
et obtulerunt hostiam simulachro, et lætabantur in
operibus manuum suarum. 42 Convertit autem Deus,
et tradidit eos servire militiæ cæli, sicut scriptum
est in Libro Prophetarum: Numquid victimas, et
hostias obtulistis mihi annis quadraginta in deserto,
domus Israel? 43 Et suscepistis tabernaculum Moloch,
et sidus dei vestri Rempham, figuras, quas fecistis,

adorare eas. Et transferam vos trans Babylonem. 44
Tabernaculum testimonii fui cum patribus nostris in
deserto, sicut disposuit illis Deus, loquens ad Moysen,
ut faceret illud secundum formam, quam viderat. 45
Quod et induxerunt, suscipientes patres nostri cum
Iesu in possessionem Gentium, quas expulit Deus a
facie patrum nostrorum, usque in diebus David, 46
qui invenit gratiam ante Deum, et petiit ut inveniret
tabernaculum Deo Iacob. 47 Salomon autem ædificavit
illi domum. 48 Sed non Excelsus in manufactis habitat,
sicut Propheta dicit: 49 Cælum mihi sedes est: terra
autem scabellum pedum meorum. Quam domum
ædificabitis mihi, dicit Dominus? Aut quis locus
requietionis meæ est? 50 Nonne manus mea fecit hæc
omnia? 51 Dura cervice, et incircumcisis cordibus, et
auribus, vos semper Spiritui Sancto resistitis, sicut
Patres vestri, ita et vos. 52 Quem Prophetarum non
sunt persecuti patres vestri? Et occiderunt eos, qui
prænunciabant de adventu Iusti, cuius vos nunc
proditores, et homicidæ fuistis: 53 qui accepistis legem
in dispositione Angelorum, et non custodistis. 54
Audientes autem hæc dissecabantur cordibus suis, et
stridebant dentibus in eum. 55 Cum autem esset plenus
Spiritu Sancto, intendens in cælum, vidit gloriam Dei,
et Iesum stantem a dextris Dei. 56 Et ait: Ecce video
cælos apertos, et Filium hominis stantem a dextris
Dei. 57 Exclamantes autem voce magna continuerunt
aures suas, et impetum fecerunt unanimiter in eum.
58 Et eiicientes eum extra civitatem lapidabant:
et testes deposuerunt vestimenta sua secus pedes
adolescentis, qui vocabatur Saulus. 59 Et lapidabant
Stephanum invocantem, et dicentem: Domine Iesu
suscipe spiritum meum. 60 Positis autem genibus,
clamavit voce magna, dicens: Domine ne statuas illis
hoc peccatum. Et cum hoc dixisset, obdormivit in
Domino.

8 Saulus autem erat consentiens neci eius. Facta est
autem in illa die persecutio magna in Ecclesia, quæ
erat Ierosolymis, et omnes dispersi sunt per regiones
Iudææ, et Samariæ præter Apostolos. 2 Curaverunt
autem Stephanum viri timorati, et fecerunt planctum
magnum super eum. 3 Saulus autem devastabat
Ecclesiam per domos intrans, et trahens viros, ac
mulieres, tradebat in custodiam. 4 Igitur qui dispersi
erant pertransibant, evangelizantes verbum Dei. 5
Philippus autem descendens in civitatem Samariæ,
prædicabant illis Christum. 6 Intendebant autem
turbæ his, quæ a Philippo dicebantur unanimiter
audientes, et videntes signa quæ faciebat. 7 Multi enim
eorum, qui habebant spiritus immundos, clamantes
voce magna exibant. 8 Multi autem paralytici, et claudi
curati sunt. 9 Factum est ergo gaudium magnum in illa
civitate. Vir autem quidam nomine Simon, qui ante
fuerat in civitate magus, seducens gentem Samariæ,
dicens se esse aliquem magnum: 10 cui auscultabant
omnes a minimo usque ad maximum, dicentes: Hic
est virtus Dei, quæ vocatur magna. 11 Attendebant
autem eum: propter quod multo tempore magiis suis
dementasset eos. 12 Cum vero credidissent Philippo
evangelizanti de regno Dei, in nomine Iesu Christi
baptizabantur viri, ac mulieres. 13 Tunc Simon et ipse
credidit: et cum baptizatus esset, adhærebat Philippo.
Videns etiam signa, et virtutes maximas fieri, stupens
admirabatur. 14 Cum autem audissent Apostoli, qui
erant Ierosolymis, quod recepisset Samaria verbum
Dei, miserunt ad eos Petrum, et Ioannem: 15 Qui
cum venissent, oraverunt pro ipsis ut acciperent
Spiritum Sanctum: 16 Nondum enim in quemquam
illorum venerat, sed baptizati tantum erant in nomine
Domini Iesu. 17 Tunc imponebant manus super illos, et
accipiebant Spiritum Sanctum. 18 Cum vidisset autem
Simon quia per impositionem manus Apostolorum
daretur Spiritus Sanctus, obtulit eis pecuniam, 19
dicens: Date et mihi hanc potestatem, ut cuicumque
imposuero manus, accipiat Spiritum Sanctum. Petrus
autem dixit ad eum: 20 Pecunia tua tecum sit in
perditionem: quoniam donum Dei existimasti pecunia
possideri. 21 Non est tibi pars, neque sors in sermone
isto. Cor enim tuum non est rectum coram Deo. 22
Pœnitentiam itaque age ab hac nequitia tua: et roga
Deum, si forte remittatur tibi hæc cogitatio cordis
tui. 23 In felle enim amaritudinis, et obligatione
iniquitatis video te esse. 24 Respondens autem Simon,
dixit: Precamini vos pro me ad Dominum, ut nihil
veniat super me horum, quæ dixistis. 25 Et illi
quidem testificati, et locuti verbum Domini, redibant
Ierosolymam, et multis regionibus Samaritanorum
evangelizabant. 26 Angelus autem Domini locutus
est ad Philippum, dicens: Surge, et vade contra

meridianum ad viam, quæ descendit ab Ierusalem
in Gazam: hæc est deserta. 27 Et surgens abiit. Et
ecce vir Æthiops, eunuchus, potens Candacis Reginæ
Æthiopum, qui erat super omnes gazas eius: venerat
adorare in Ierusalem: 28 et revertebatur sedens super
currum suum, legensque Isaiam prophetam. 29 Dixit
autem Spiritus Philippo: Accede, et adiunge te ad
currum istum. 30 Accurrens autem Philippus, audivit
eum legentem Isaiam prophetam, et dixit: Putasne
intelligis quæ legis? 31 Qui ait: Et quomodo possum, si
non aliquis ostenderit mihi? Rogavitque Philippum
ut ascenderet, et sederet secum. 32 Locus autem
Scripturæ, quem legebat, erat hic: Tamquam ovis ad
occisionem ductus est: et sicus agnus coram tondente
se, sine voce, sic non aperuit os suum. 33 In humilitate
iudicium eius sublatum est. Generationem eius quis
enarrabit, quoniam tolletur de terra vita eius? 34
Respondens autem eunuchus Philippo, dixit: Obsecro
te, de quo Propheta dicit hoc? de se, an de alio aliquo?
35 Aperiens autem Philippus os suum, et incipiens
a Scriptura ista, evangelizavit illi Iesum. 36 Et dum
irent per viam, venerunt ad quamdam aquam: et ait
Eunuchus: Ecce aqua, quid prohibet me baptizari? 37
Dixit autem Philippus: Si credis ex toto corde, licet. Et
respondens ait: Credo, Filium Dei esse Iesum Christum.
38 Et iussit stare currum: et descenderunt uterque in
aquam, Philippus et Eunuchus, et baptizavit eum. 39
Cum autem ascendissent de aqua, Spiritus Domini
rapuit Philippum, et amplius non vidit eum Eunuchus.
Ibat autem per viam suam gaudens. 40 Philippus autem
inventus est in Azoto, et pertransiens evangelizabat
civitatibus cunctis, donec veniret Cæsaream.

9 Saulus autem adhuc spirans minarum, et cædis
in discipulos Domini, accessit ad principem
sacerdotum, 2 et petiit ab eo epistolas in Damascum
ad synagogas: ut si quos invenisset huius Viæ viros,
ac mulieres, vinctos perduceret in Ierusalem. 3 Et
cum iter faceret, contigit ut appropinquaret Damasco:
et subito circumfulsit eum lux de cælo. 4 Et cadens in
terram audivit vocem dicentem sibi: Saule, Saule, quid
me persequeris? 5 Qui dixit: Quis es Domine? Et ille:
Ego sum Iesus, quem tu persequeris. Durum est tibi
contra stimulum calcitrare. 6 Et tremens, ac stupens
dixit: Domine, quid me vis facere? Et Dominus ad eum:
Surge, et ingredere civitatem, et ibi dicetur tibi quid
te oporteat facere. 7 Viri autem illi, qui comitabantur
cum eo, stabant stupefacti, audientes quidem vocem,
neminem autem videntes. 8 Surrexit autem Saulus
de terra, apertisque oculis nihil videbat. Ad manus
autem illum trahentes, introduxerunt Damascum. 9 Et
erat ibi tribus diebus non videns, et non manducavit,
neque bibit. 10 Erat autem quidam discipulus Damasci,
nomine Ananias: et dixit ad illum in visu Dominus:
Anania. At ille ait: Ecce ego, Domine. 11 Et Dominus
ad eum: Surge, et vade in vicum, qui vocatur rectus:
et quære in domo Iudæ Saulum nomine Tarsensem:
ecce enim orat. 12 (Et vidit virum Ananiam nomine,
introeuntem, et imponentem sibi manus ut visum
recipiat.) 13 Respondit autem Ananias: Domine, audivi
a multis de viro hoc, quanta mala fecerit sanctis
tuis in Ierusalem: 14 et hic habet potestatem a
principibus sacerdotum alligandi omnes, qui invocant
nomen tuum. 15 Dixit autem ad eum Dominus: Vade,
quoniam vas electionis est mihi iste, ut portet nomen
meum coram Gentibus, et regibus, et filiis Israel. 16
Ego enim ostendam illi quanta oporteat eum pro
nomine meo pati. 17 Et abiit Ananias, et introivit in
domum: et imponens ei manus, dixit: Saule frater,
Dominus misit me Iesus, qui apparuit tibi in via,
qua veniebas ut videas, et implearis Spiritu Sancto.
18 Et confestim ceciderunt ab oculis eius tamquam
squamæ, et visum recepit: et surgens baptizatus
est. 19 Et cum accepisset cibum, confortatus est.
Fuit autem cum discipulis, qui erant Damasci, per
dies aliquot. 20 Et continuo in synagogis prædicabat
Iesum, quoniam hic est Filius Dei. 21 Stupebant autem
omnes, qui audiebant, et dicebant: Nonne hic est, qui
expugnabat in Ierusalem eos, qui invocabant nomen
istud: et huc ad hoc venit ut vinctos illos duceret ad
principes sacerdotum? 22 Saulus autem multo magis
convalescebat, et confundebat Iudæos, qui habitabant
Damasci, affirmans quoniam hic est Christus. 23 Cum
autem implerentur dies multi, consilium fecerunt in
unum Iudæi ut eum interficerent. 24 Notæ autem
factæ sunt Saulo insidiæ eorum. Custodiebant autem
et portas die ac nocte, ut eum interficerent. 25
Accipientes autem eum discipuli nocte, per murum
dimiserunt eum, submittentes in sporta. 26 Cum autem
venisset in Ierusalem, tentabat se iungere discipulis,

et omnes timebant eum, non credentes quod esset
discipulus. 27 Barnabas autem apprehensum illum
duxit ad Apostolos: et narravit illis quomodo in via
vidisset Dominum, et quia locutus est ei, et quomodo
in Damasco fiducialiter egerit in nomine Iesu. 28
Et erat cum illis intrans, et exiens in Ierusalem, et
fiducialiter agens in nomine Domini. 29 Loquebatur
quoque Gentibus, et disputabat cum Græcis: illi autem
quærebant occidere eum. 30 Quod cum cognovissent
fratres, deduxerunt eum Cæsaream, et dimiserunt
Tarsum. 31 Ecclesia quidem per totam Iudæam, et
Galilæam, et Samariam habebat pacem, et ædificabatur
ambulans in timore Domini, et consolatione Sancti
Spiritus replebatur. 32 Factum est autem, ut Petrus
dum pertransiret universos, deveniret ad sanctos, qui
habitabant Lyddæ. 33 Invenit autem ibi hominem
quendam, nomine Æneam, ab annis octo iacentem
in grabato, qui erat paralyticus. 34 Et ait illi Petrus:
Ænea, sanat te Dominus Iesus Christus: surge, et
sterne tibi. Et continuo surrexit. 35 Et viderunt eum
omnes, qui habitabant Lyddæ, et Saronæ: qui conversi
sunt ad Dominum. 36 In Ioppe autem fuit quædam
discipula, nomine Tabitha, quæ interpretata dicitur
Dorcas. Hæc erat plena operibus bonis, et eleemosynis,
quas faciebat. 37 Factum est autem in diebus illis, ut
infirmata moreretur. Quam cum lavissent, posuerunt
eam in cœnaculo. 38 Cum autem prope esset Lydda ad
Ioppen, discipuli audientes quia Petrus esset in ea,
miserunt duos viros ad eum, rogantes: Ne pigriteris
venire ad nos. 39 Exurgens autem Petrus venit cum
illis. Et cum advenisset, duxerunt illum in cœnaculum:
et circumsteterunt illum omnes viduæ flentes, et
ostendentes ei tunicas, et vestes, quas faciebat illis
Dorcas. 40 Eiectis autem omnibus foras: Petrus ponens
genua oravit: et conversus ad corpus, dixit: Tabitha,
surge. At illa aperuit oculos suos: et viso Petro,
resedit. 41 Dans autem illi manum, erexit eam. Et cum
vocasset sanctos, et viduas, assignavit eam vivam. 42
Notum autem factum est per universam Ioppen: et
crediderunt multi in Domino. 43 Factum est autem
ut dies multos moraretur in Ioppe, apud Simonem
quendam coriarium.

10 Vir autem quidam erat in Cæsarea, nomine
Cornleius, Centurio cohortis, quæ dicitur Italica,
2 religiosus, ac timens Deum cum omni domo sua,
faciens eleemosynas multas plebi, et deprecans Deum
semper: 3 is vidit in visu manifeste, quasi hora diei
nona, Angelum Dei introeuntem ad se, et dicentem
sibi: Corneli. 4 At ille intuens eum, timore correptus,
dixit: Quid est, domine? Dixit autem illi: Orationes
tuæ, et eleemosynæ tuæ ascenderunt in memoriam
in conspectu Dei. 5 Et nunc mitte viros in Ioppen,
et accersi Simonem quendam, qui cognominatur
Petrus: 6 hic hospitatur apud Simonem quendam
coriarium, cuius est domus iuxta mare: hic dicet
tibi quid te oporteat facere. 7 Et cum discessisset
Angelus qui loquebatur illi, vocavit duos domesticos
suos, et militem metuentem Dominum ex his, qui illi
parebant. 8 Quibus cum narrasset omnia, misit illos
in Ioppen. 9 Postera autem die iter illis facientibus,
et appropinquantibus civitati, ascendit Petrus in
superiora ut oraret circa horam sextam. 10 Et cum
esuriret, voluit gustare. Parantibus autem illis, cecidit
super eum mentis excessus: 11 et vidit cælum apertum,
et descendens vas quoddam, velut linteum magnum,
quattuor initiis submitti de cælo in terram, 12 in
quo erant omnia quadrupedia, et serpentia terræ,
et volatilia cæli. 13 Et facta est vox ad eum: Surge
Petre, occide, et manduca. 14 Ait autem Petrus: Absit
Domine, quia numquam manducavi omne commune,
et immundum. 15 Et vox iterum secundo ad eum:
Quod Deus purificavit, tu commune ne dixeris. 16 Hoc
autem factum est per ter: et statim receptum est vas
in cælum. 17 Et dum intra se hæsitaret Petrus quidnam
esset visio, quam vidisset: ecce viri, qui missi erant a
Cornelio, inquirentes domum Simonis, astiterunt ad
ianuam. 18 Et cum vocassent, interrogabant, si Simon,
qui cognominatur Petrus, illic haberet hospitium. 19
Petro autem cogitante de visione, dixit Spiritus ei:
Ecce viri tres quærunt te. 20 Surge itaque, descende,
et vade cum eis nihil dubitans: quia ego misi illos. 21
Descendens autem Petrus ad viros, dixit: Ecce ego
sum, quem quæritis: quæ causa est, propter quam
venistis? 22 Qui dixerunt: Cornelius Centurio, vir
iustus, et timens Deum, et testimonium habens ab
universa gente Iudæorum, responsum accepit ab
Angelo sancto accersire te in domum suam, et audire
verba abs te. 23 Introducens ergo eos, recepit hospitio.
Sequenti autem die surgens profectus est cum illis:

et quidam ex fratribus ab Ioppe comitati sunt eum.
24 Altera autem die introivit Cæsaream. Cornelius
vero expectabat illos, convocatis cognatis suis, et
necessariis amicis. 25 Et factum est cum introisset
Petrus, obvius venit ei Cornelius, et procidens ad
pedes eius adoravit. 26 Petrus vero elevavit eum,
dicens: Surge, et ego ipse homo sum. 27 Et loquens
cum illo intravit, et invenit multos, qui convenerant:
28 dixitque ad illos: Vos scitis quomodo abominatum
sit viro Iudæo coniungi, aut accedere ad alienigenam:
sed mihi ostendit Deus, neminem communem aut
immundum dicere hominem. 29 Propter quod sine
dubitatione veni accersitus. Interrogo ergo, quam
ob causam accersistis me? 30 Et Cornelius ait: A
nudiusquarta die usque ad hanc horam, orans eram
hora nona in domo mea, et ecce vir stetit ante me
in veste candida, et ait: 31 Corneli, exaudita est
oratio tua, et eleemosynæ tuæ commemoratæ sunt
in conspectu Dei. 32 Mitte ergo in Ioppen, et accersi
Simonem, qui cognominatur Petrus: hic hospitatur
in domo Simonis coriarii iuxta mare. 33 Confestim
ergo misi ad te: et tu benefecisti veniendo. Nunc
ergo omnes nos in conspectu tuo adsumus audire
omnia quæcumque tibi præcepta sunt a Domino. 34
Aperiens autem Petrus os suum, dixit: In veritate
comperi quia non est personarum acceptor Deus,
35 sed in omni gente qui timet eum, et operatur
iustitiam, acceptus est illi. 36 Verbum misit Deus filiis
Israel, annuncians pacem per Iesum Christum: (hic
est omnium Dominus.) 37 Vos scitis quod factum est
verbum per universam Iudæum: incipiens enim a
Galilæa post baptismum, quod prædicavit Ioannes, 38
Iesum a Nazareth: quomodo unxit eum Deus Spiritu
Sancto, et virtute, qui pertransiit benefaciendo, et
sanando omnes oppressos a diabolo, quoniam Deus
erat cum illo. 39 Et nos testes sumus omnium, quæ fecit
in regione Iudæorum, et Ierusalem, quem occiderunt
suspendentes in ligno. 40 Hunc Deus suscitavit
tertia die, et dedit eum manifestum fieri 41 non
omni populo, sed testibus præordinatis a Deo: nobis,
qui manducavimus, et bibimus cum illo postquam
resurrexit a mortuis. 42 Et præcepit nobis prædicare
populo, et testificari quia ipse est, qui constitutus
est a Deo iudex vivorum, et mortuorum. 43 Huic
omnes Prophetæ testimonium perhibent remissionem
peccatorum accipere per nomen eius omnes, qui
credunt in eum. 44 Adhuc loquente Petro verba hæc,
cecidit Spiritus Sanctus super omnes, qui audiebant
verbum. 45 Et obstupuerunt ex circumcisione fideles,
qui venerant cum Petro: quia et in nationes gratia
Spiritus Sancti effusa est. 46 Audiebant enim illos
loquentes linguis, et magnificantes Deum. 47 Tunc
respondit Petrus: Numquid aquam quis prohibere
potest ut non baptizentur hi, qui Spiritum Sanctum
acceperunt sicut et nos? 48 Et iussit eos baptizari in
nomine Domini Iesu Christi. Tunc rogaverunt eum ut
maneret apud eos aliquot diebus.

11 Audierunt autem Apostoli, et fratres, qui
erant in Iudæa: quoniam et Gentes receperunt
verbum Dei. 2 Cum autem ascendisset Petrus
Ierosolymam, disceptabant adversus illum, qui erant
ex circumcisione, 3 dicentes: Quare introisti ad viros
præputium habentes, et manducasti cum illis? 4
Incipiens autem Petrus exponebat illis ordinem,
dicens: 5 Ego eram in civitate Ioppe orans, et vidi in
excessu mentis visionem, descendens vas quoddam
velut linteum magnum quattuor initiis summitti
de cælo, et venit usque ad me. 6 In quod intuens
considerabam, et vidi quadrupedia terræ, et bestias,
et reptilia, et volatilia cæli. 7 Audivi autem et vocem
dicentem mihi: Surge Petre, occide, et manduca.
8 Dixi autem: Nequaquam Domine: quia commune
aut immundum numquam introivit in os meum. 9
Respondit autem vox secundo de cælo: Quæ Deus
mundavit, tu ne commune dixeris. 10 Hoc autem
factum est per ter: et recepta sunt omnia rursum
in cælum. 11 Et ecce viri tres confestim astiterunt
in domo, in qua eram, missi a Cæsarea ad me. 12
Dixit autem Spiritus mihi ut irem cum illis, nihil
hæsitans. Venerunt autem mecum et sex fratres
isti, et ingressi sumus in domum viri. 13 Narravit
autem nobis, quomodo vidisset Angelum in domo
sua, stantem et dicentem sibi: Mitte in Ioppen, et
accersi Simonem, qui cognominatur Petrus, 14 qui
loquetur tibi verba, in quibus salvus eris tu, et
universa domus tua. 15 Cum autem cœpissem loqui,
cecidit Spiritus Sanctus super eos, sicut et in nos in
initio. 16 Recordatus sum autem verbi Domini, sicut
dicebat: Ioannes quidem baptizavit aqua, vos autem

baptizabimini Spiritu Sancto. 17 Si ergo eamdem
gratiam dedit illis Deus, sicut et nobis, qui credidimus
in Dominum Iesum Christum: ego quis eram, qui
possem prohibere Deum? 18 His auditis, tacuerunt:
et glorificaverunt Deum, dicentes: Ergo et Gentibus
pœnitentiam dedit Deus ad vitam. 19 Et illi quidem,
qui dispersi fuerant a tribulatione, quæ facta fuerat
sub Stephano, perambulaverunt usque Phœnicen, et
Cyprum, et Antiochiam, nemini loquentes verbum,
nisi solis Iudæis. 20 Erant autem quidam ex eis viri
Cyprii, et Cyrenæi, qui cum introissent Antiochiam,
loquebantur et ad Græcos, annunciantes Dominum
Iesum. 21 Et erat manus Domini cum eis: multusque
numerus credentium conversus est ad Dominum.
22 Pervenit autem sermo ad aures Ecclesiæ, quæ
erat Ierosolymis super istis: et miserunt Barnabam
usque ad Antiochiam. 23 Qui cum pervenisset, et
vidisset gratiam Dei, gavisus est: et hortabatur omnes
in proposito cordis permanere in Domino: 24 quia
erat vir bonus, et plenus Spiritu Sancto, et fide. Et
apposita est multa turba Domino. 25 Profectus est
autem Barnabas Tarsum, ut quæreret Saulum: quem
cum invenisset, perduxit Antiochiam. 26 Et annum
totum conversati sunt ibi in Ecclesia: et docuerunt
turbam multam, ita ut cognominarentur primum
Antiochiæ discipuli, Christiani. 27 In his autem diebus
supervenerunt ab Ierosolymis prophetæ Antiochiam:
28 et surgens unus ex eis nomine Agabus, significabat
per Spiritum famem magnam futuram in universo
orbe terrarum, quæ facta est sub Claudio. 29 Discipuli
autem, prout quis habebat, proposuerunt singuli in
ministerium mittere habitantibus in Iudæa fratribus:
30 quod et fecerunt, mittentes ad seniores per manus
Barnabæ, et Sauli.

12 Eodem autem tempore misit Herodes rex manus,
ut affligeret quosdam de Ecclesia. 2 Occidit autem
Iacobum fratrem Ioannis gladio. 3 Videns autem
quia placeret Iudæis, apposuit ut apprehenderet
et Petrum. Erant autem dies Azymorum. 4 Quem
cum apprehendisset, misit in carcerem, tradens
quattuor quaternionibus militum custodiendum,
volens post Pascha producere eum populo. 5 Et
Petrus quidem servabatur in carcere. Oratio autem
fiebant sine intermissione ab Ecclesia ad Deum pro
eo. 6 Cum autem producturus eum esset Herodes, in
ipsa nocte erat Petrus dormiens inter duos milites,
vinctus catenis duabus: et custodes ante ostium
custodiebant carcerem. 7 Et ecce Angelus Domini
astitit: et lumen refulsit in habitaculo: percussoque
latere Petri, excitavit eum, dicens: Surge velociter. Et
ceciderunt catenæ de manibus eius. 8 Dixit autem
Angelus ad eum: Præcingere, et calcea te caligas tuas.
Et fecit sic. Et dixit illi: Circumda tibi vestimentum
tuum, et sequere me. 9 Et exiens sequebatur eum, et
nesciebat quia verum est, quod fiebat per Angelum:
existimabat enim se visum videre. 10 Transeuntes
autem primam et secundam custodiam, venerunt
ad portam ferream, quæ ducit ad civitatem: quæ
ultro aperta est eis. Et exeuntes processerunt vicum
unum: et continuo discessit Angelus ab eo. 11 Et
Petrus ad se reversus, dixit: Nunc scio vere quia misit
Dominus Angelum suum, et eripuit me de manu
Herodis, et de omni expectatione plebis Iudæorum.
12 Consideransque venit ad domum Mariæ matris
Ioannis, qui cognominatus est Marcus, ubi erant multi
congregati, et orantes. 13 Pulsante autem eo ostium
ianuæ, processit puella ad audiendum, nomine Rhode.
14 Et ut cognovit vocem Petri, præ gaudio non aperuit
ianuam, sed intro currens nunciavit stare Petrum ante
ianuam. 15 At illi dixerunt ad eam: Insanis. Illa autem
affirmabat sic se habere. Illi autem dicebant: angelus
eius est. 16 Petrus autem perseverabat pulsans. Cum
autem aperuissent, viderunt eum, et obstupuerunt.
17 Annuens autem eis manu ut tacerent, narravit
quomodo Dominus eduxisset eum de carcere, dixitque:
Nunciate Iacobo, et fratribus hæc. Et egressus abiit
in alium locum. 18 Facta autem die, erat non parva
turbatio inter milites, quidnam factum esset de
Petro. 19 Herodes autem cum requisisset eum, et non
invenisset, inquisitione facta de custodibus, iussit
eos duci: descendensque a Iudæa in Cæsaream, ibi
commoratus est. 20 Erat autem iratus Tyriis, et Sidonis.
At illi unanimes venerunt ad eum, et persuaso Blasto,
qui erat super cubiculum regis, postulabant pacem,
eo quod alerentur regiones eorum ab illo. 21 Statuto
autem die Herodes vestitus veste regia, sedit pro
tribunali, et concionabatur ad eos. 22 Populus autem
acclamabat: Dei voces, et non hominis! 23 Confestim
autem percussit eum Angelus Domini, eo quod non

dedisset honorem Deo: et consumptus a vermibus,
expiravit. 24 Verbum autem Domini crescebat, et
multiplicabatur. 25 Barnabas autem et Saulus reversi
sunt ab Ierosolymis expleto ministerio, assumpto
Ioanne, qui cognominatus est Marcus.

13 Erant autem in Ecclesia, quæ erat Antiochiæ,
prophetæ, et doctores, in quibus Barnabas, et
Simon, qui vocabatur Niger, et Lucius Cyrenensis, et
Manahen, qui erat Herodis Tetrarchæ collactaneus,
et Saulus. 2 Ministrantibus autem illis Domino, et
ieiunantibus, dixit illis Spiritus Sanctus: Segregate
mihi Saulum, et Barnabam in opus, ad quod assumpsi
eos. 3 Tunc ieiunantes, et orantes, imponentesque eis
manus, dimiserunt illos. 4 Et ipsi quidem missi a Spiritu
Sancto abierunt Seleuciam; et inde navigaverunt
Cyprum. 5 Et cum venissent Salaminam, prædicabant
verbum Dei in synagogis Iudæorum. Habebant autem
et Ioannem in ministerio. 6 Et cum perambulassent
universam insulam usque ad Paphum, invenerunt
quendam virum magum pseudoprophetam, Iudæum,
cui nomen erat Bariesu, 7 qui erat cum Proconsule
Sergio Paulo viro prudente. Hic, accersitis Barnaba, et
Saulo, desiderabat audire verbum Dei. 8 Resistebat
autem illis Elymas magus, (si enim interpretatur
nomen eius) quærens avertere Proconsulem a fide. 9
Saulus autem, qui et Paulus, repletus Spiritu Sancto,
intuens in eum, 10 dixit: O plene omni dolo, et
omni fallacia, fili diaboli, inimice omnis iustitiæ, non
desinis subvertere vias Domini rectas. 11 Et nunc
ecce manus Domini super te, et eris cæcus, non
videns solem usque ad tempus. Et confestim cecidit
in eum caligo, et tenebræ, et circuiens quærebat qui
ei manum daret. 12 Tunc Proconsul cum vidisset
factum, credidit admirans super doctrina Domini. 13
Et cum a Papho navigassent Paulus, et qui cum eo
erant, venerunt Pergen Pamphyliæ. Ioannes autem
discedens ab eis, reversus est Ierosolymam. 14 Illi vero
pertranseuntes Pergen, venerunt Antiochiam Pisidiæ:
et ingressi synagogam die Sabbatorum, sederunt. 15
Post lectionem autem legis, et Prophetarum, miserunt
principes synagogæ ad eos, dicentes: Viri fratres,
si quis est in vobis sermo exhortationis ad plebem,
dicite. 16 Surgens autem Paulus, et manu silentium
indicens, ait: Viri Israelitæ, et qui timetis Deum,
audite: 17 Deus plebis Israel elegit patres nostros, et
plebem exaltavit cum essent incolæ in terra Ægypti,
et in brachio excelso eduxit eos ex ea, 18 et per
quadraginta annorum tempus mores eorum sustinuit
in deserto. 19 Et destruens gentes septem in terra
Chanaan, sorte distribuit eis terram eorum, 20 quasi
post quadringentos et quinquaginta annos: et post
hæc dedit iudices, usque ad Samuel Prophetam. 21
Et exinde postulaverunt regem: et dedit illis Deus
Saul filium Cis, virum de tribu Beniamin, annis
quadraginta. 22 Et amoto illo, suscitavit illis David
regem: cui testimonium perhibens, dixit: Inveni
David filium Iesse, virum secundum cor meum,
qui faciet omnes voluntates meas. 23 Huius Deus
ex semine secundum Promissionem eduxit Israel
salvatorem Iesum, 24 prædicante Ioanne ante faciem
adventus eius baptismum pœnitentiæ omni populo
Israel. 25 Cum impleret autem Ioannes cursum
suum, dicebat: Quem me arbitramini esse, non sum
ego, sed ecce venit post me, cuius non sum dignus
calceamenta pedum solvere. 26 Viri fratres, filii generis
Abraham, et qui in vobis timent Deum, vobis verbum
salutis huius missum est. 27 Qui enim habitabant
Ierusalem, et principes eius hunc ignorantes, et voces
prophetarum, quæ per omne sabbatum leguntur,
iudicantes impleverunt, 28 et nullam causam mortis
invenientes in eo, petierunt a Pilato, ut interficerent
eum. 29 Cumque consummassent omnia, quæ de eo
scripta erant, deponentes eum de ligno, posuerunt
eum in monumento. 30 Deus vero suscitavit eum a
mortuis tertia die: 31 qui visus est per dies multos
his, qui simul ascenderant cum eo de Galilæa in
Ierusalem: qui usque nunc sunt testes eius ad plebem.
32 Et nos vobis annunciamus eam, quæ ad patres
nostros repromissio facta est: 33 quoniam hanc Deus
adimplevit filiis nostris resuscitans Iesum, sicut et
in Psalmo secundo scriptum est: Filius meus es
tu, ego hodie genui te. 34 Quod autem suscitavit
eum a mortuis, amplius iam non reversurum in
corruptionem, ita dixit: Quia dabo vobis sancta
David fidelia. 35 Ideoque et alias dicit: Non dabis
Sanctum tuum videre corruptionem. 36 David enim
in sua generatione cum administrasset, voluntati
Dei dormivit: et appositus est ad patres suos, et
vidit corruptionem. 37 Quem vero Deus suscitavit a

mortuis, non vidit corruptionem. 38 Notum igitur
sit vobis viri fratres, quia per hunc vobis remissio
peccatorum annunciatur, et ab omnibus, quibus
non potuistis in lege Moysi iustificari, 39 in hoc
omnis, qui credit, iustificatur. 40 Videte ergo ne
superveniat vobis quod dictum est in Prophetis: 41
Videte contemptores, et admiramini, et disperdimini:
quia opus operor ego in diebus vestris, opus quod
non credetis, si quis enarraverit vobis. 42 Exeuntibus
autem illis rogabant ut sequenti Sabbato loquerentur
sibi verba hæc. 43 Cumque dimissa esset synagoga,
secuti sunt multi Iudæorum, et colentium advenarum,
Paulum, et Barnabam: qui loquentes suadebant eis
ut permanerent in gratia Dei. 44 Sequenti vero
Sabbato pene universa civitas convenit audire verbum
Dei. 45 Videntes autem turbas Iudæi, repleti sunt
zelo, et contradicebant his, quæ a Paulo dicebantur,
blasphemantes. 46 Tunc constanter Paulus et Barnabas
dixerunt: Vobis oportebat primum loqui verbum Dei:
sed quoniam repellitis illud, et indignos vos iudicatis
æternæ vitæ, ecce convertimur ad Gentes. (aiōnios
g166) 47 Sic enim præcepit nobis Dominus: Posui
te in lucem Gentium, ut sis in salutem usque ad
extremum terræ. 48 Audientes autem Gentes gavisæ
sunt, et glorificabant verbum Domini: et crediderunt
quotquot erant præordinati ad vitam æternam. (aiōnios
g166) 49 Disseminabatur autem verbum Domini per
universam regionem. 50 Iudæi autem concitaverunt
mulieres religiosas, et honestas, et primos civitatis, et
excitaverunt persecutionem in Paulum, et Barnabam:
et eiecerunt eos de finibus suis. 51 At illi excusso
pulvere pedum in eos, venerunt Iconium. 52 Discipuli
quoque replebantur gaudio, et Spiritu Sancto.

14 Factum est autem Iconii, ut simul introirent in
synagogam Iudæorum, et loquerentur, ita ut
crederet Iudæorum, et Græcorum copiosa multitudo.
2 Qui vero increduli fuerunt Iudæi, suscitaverunt,
et ad iracundiam concitaverunt animas Gentium
adversus fratres. 3 Multo igitur tempore demorati
sunt, fiducialiter agentes in Domino, testimonium
perhibente verbo gratiæ suæ, dante signa, et prodigia
fieri per manus eorum. 4 Divisa est autem multitudo
civitatis: et quidam quidem erant cum Iudæis, quidam
vero cum Apostolis. 5 Cum autem factus esset
impetus Gentilium, et Iudæorum cum principibus
suis, ut contumeliis afficerent, et lapidarent eos,
6 intelligentes confugerunt ad civitates Lycaoniæ
Lystram, et Derben, et universam in circuitu regionem,
7 et ibi evangelizantes erant. 8 Et quidam vir Lystris
infirmus pedibus sedebat, claudus ex utero matris
suæ, qui numquam ambulaverat. 9 Hic audivit Paulum
loquentem. Qui intuitus eum, et videns quia fidem
haberet ut salvus fieret, 10 dixit magna voce: Surge
super pedes tuos rectus. Et exilivit, et ambulabat.
11 Turbæ autem cum vidissent quod fecerat Paulus,
levaverunt vocem suam Lycaonice, dicentes: Quia dii
similes facti hominibus, descenderunt ad nos. 12 Et
vocabant Barnabam Iovem, Paulum vero Mercurium:
quoniam ipse erat dux verbi. 13 Sacerdos quoque
Iovis, qui erat ante civitatem, tauros, et coronas ante
ianuas afferens, cum populis volebat sacrificare. 14
Quod ubi audierunt Apostoli, Barnabas et Paulus,
conscissis tunicis suis exilierunt in turbas clamantes,
15 et dicentes: Viri, quid hæc facitis? Et nos mortales
sumus, similes vobis homines, annunciantes vobis
ab his vanis converti ad Deum vivum, qui fecit
cælum, et terram, et mare, et omnia quæ in eis
sunt: 16 qui in præteritis generationibus dimisit
omnes gentes ingredi vias suas. 17 Et quidem non
sine testimonio semetipsum reliquit benefaciens de
cælo, dans pluvias, et tempora fructifera, implens
cibo, et lætitia corda eorum. 18 Et hæc dicentes,
vix sedaverunt turbas ne sibi immolarent. 19
Supervenerunt autem quidam ab Antiochia, et Iconio
Iudæi: et persuasis turbis, lapidantesque Paulum,
traxerunt extra civitatem, existimantes eum mortuum
esse. 20 Circumdantibus autem eum discipulis, surgens
intravit civitatem, et postera die profectus est cum
Barnaba in Derben. 21 Cumque evangelizassent civitati
illi, et docuissent multos, reversi sunt Lystram, et
Iconium, et Antiochiam, 22 confirmantes animas
discipulorum, exhortantesque ut permanerent in
fide: et quoniam per multas tribulationes oportet
nos intrare in regnum Dei. 23 Et cum constituissent
illis per singulas ecclesias presbyteros, et orassent
cum ieiunationibus, commendaverunt eos Domino,
in quem crediderunt. 24 Transeuntesque Pisidiam,
venerunt in Pamphyliam, 25 et loquentes verbum
Domini in Perge, descendeunt in Attaliam: 26 et

inde navigaverunt Antiochiam, unde erant traditi
gratiæ Dei in opus, quod compleverunt. 27 Cum autem
venissent, et congregassent Ecclesiam, retulerunt
quanta fecisset Deus cum illis, et quia aperuisset
Gentibus ostium fidei. 28 Morati sunt autem tempus
non modicum cum discipulis.

15 Et quidam descendentes de Iudæa, docebant
fratres: Quia nisi circumcidamini secundum
morem Moysi, non potestis salvari. 2 Facta ergo
seditione non minima Paulo, et Barnabæ adversus
illos, statuerunt ut ascenderent Paulus, et Barnabas,
et quidam alii ex aliis ad Apostolos, et presbyteros
in Ierusalem super hac quæstione. 3 Illi ergo
deducti ab Ecclesia pertransibant Phœnicen, et
Samariam, narrantes conversionem Gentium: et
faciebant gaudium magnum omnibus fratribus. 4
Cum autem venissent Ierosolymam, suscepti sunt ab
Ecclesia, et ab Apostolis, et senioribus annunciantes
quanta Deus fecisset cum illis. 5 Surrexerunt autem
quidam de hæresi Pharisæorum, qui crediderunt,
dicentes: Quia oportet circumcidi eos, præcipere
quoque servare legem Moysi. 6 Conveneruntque
Apostoli, et seniores videre de verbo hoc. 7 Cum
autem magna conquisitio fieret, surgens Petrus dixit
ad eos: Viri fratres, vos scitis quoniam ab antiquis
diebus Deus in nobis elegit, per os meum audire
Gentes verbum Evangelii, et credere. 8 Et qui novit
corda Deus, testimonium perhibuit, dans illis Spiritum
Sanctum, sicut et nobis, 9 et nihil discrevit inter
nos et illos, fide purificans corda eorum. 10 Nunc
ergo quid tentatis Deum, imponere iugum super
cervices discipulorum, quod neque patres nostri,
neque nos portare potuimus? 11 Sed per gratiam
Domini Iesu Christi credimus salvari, quemadmodum
et illi. 12 Tacuit autem omnis multitudo: et audiebant
Barnabam, et Paulum narrantes quanta Deus fecisset
signa, et prodigia in Gentibus per eos. 13 Et postquam
tacuerunt, respondit Iacobus, dicens: Viri fratres,
audite me. 14 Simon narravit quemadmodum primum
Deus visitavit sumere ex Gentibus populum nomini
suo. 15 Et huic concordant verba Prophetarum, sicut
scriptum est: 16 Post hæc revertar, et reædificabo
tabernaculum David, quod decidit: et diruta eius
reædificabo, et erigam illud: 17 ut requirant ceteri
hominum Dominum, et omnes gentes, super quas
invocatum est nomen meum, dicit Dominus faciens
hæc. 18 Notum a sæculo est Domino opus suum.
(aiōn g165) 19 Propter quod ego iudico non inquietari
eos, qui ex Gentibus convertuntur ad Deum, 20 sed
scribere ad eos ut abstineant se a contaminationibus
simulacrorum, et fornicatione, et suffocatis, et
sanguine. 21 Moyses enim a temporibus antiquis
habet in singulis civitatibus qui eum prædicent in
synagogis, ubi per omne Sabbatum legitur. 22 Tunc
placuit Apostolis, et senioribus cum omni Ecclesia,
eligere viros ex eis, et mittere Antiochiam cum Paulo,
et Barnaba, Iudam, qui cognominabatur Barsabas,
et Silam viros primos in fratribus, 23 scribentes per
manus eorum: APOSTOLI et seniores fratres, his,
qui sunt Antiochiæ, et Syriæ, et Ciliciæ fratribus ex
Gentibus, salutem. 24 Quoniam audivimus quia quidam
ex nobis exeuntes turbaverunt vos verbis, evertentes
animas vestras, quibus non mandavimus: 25 placuit
nobis collectis in unum, eligere viros, et mittere ad
vos cum charissimis nostris Barnaba, et Paulo, 26
hominibus, qui tradiderunt animas suas pro nomine
Domini nostri Iesu Christi. 27 Misimus ergo Iudam, et
Silam, qui et ipsi vobis verbis referent eadem. 28 Visum
est enim Spiritui Sancto, et nobis nihil ultra imponere
vobis oneris quam hæc necessaria: 29 ut abstineatis
vos ab immolatis simulacrorum, et sanguine, et
suffocato, et fornicatione, a quibus custodientes vos,
bene agetis. Valete. 30 Illi ergo dimissi, descendeunt
Antiochiam: et congregata multitudine tradiderunt
epistolam. 31 Quam cum legissent, gavisi sunt super
consolatione. 32 Iudas autem, et Silas, et ipsi cum
essent prophetæ, verbo plurimo consolati sunt fratres,
et confirmaverunt. 33 Facto autem ibi aliquanto
tempore, dimissi sunt cum pace a fratribus ad eos, qui
miserant illos. 34 Visum est autem Silæ ibi remanere:
Iudas autem solus abiit Ierusalem. 35 Paulus autem,
et Barnabas demorabantur Antiochiæ docentes, et
evangelizantes cum aliis pluribus verbum Domini. 36
Post aliquot autem dies, dixit ad Barnabam Paulus:
Revertentes visitemus fratres per universas civitates,
in quibus prædicavimus verbum Domini, quomodo se
habeant. 37 Barnabas autem volebat secum assumere
et Ioannem, qui cognominabatur Marcus. 38 Paulus
autem rogabat eum (ut qui discessisset ab eis de

Pamphylia, et non isset cum eis in opus) non debere
recipi. 39 Facta est autem dissensio, ita ut discederent
ab invicem, et Barnabas quidem assumpto Marco
navigaret Cyprum. 40 Paulus vero electo Sila profectus
est, traditus gratiæ Dei a fratribus. 41 Perambulabat
autem Syriam, et Ciliciam, confirmans Ecclesias:
præcipiens custodire præcepta Apostolorum, et
seniorum.

16 Pervenit autem Derben, et Lystram. Et ecce
discipulus quidam erat ibi nomine Timotheus,
filius mulieris Iudææ fidelis, patre Gentili. 2 Huic
testimonium bonum reddebant qui in Lystris erant, et
Iconio fratres. 3 Hunc voluit Paulus secum proficisci:
et assumens circumcidit eum propter Iudæos, qui
erant in illis locis. Sciebant enim omnes quod pater
eius erat Gentilis. 4 Cum autem pertransirent civitates,
tradebant eis custodiri dogmata, quæ erant decreta
ab Apostolis et senioribus, qui erant Ierosolymis. 5 Et
Ecclesiæ quidem confirmabantur fide, et abundabunt
numero quotidie. 6 Transeuntes autem Phrygiam,
et Galatiæ regionem, vetati sunt a Spiritu Sancto
loqui verbum Dei in Asia. 7 Cum venissent autem
in Mysiam, tentabant ire in Bithyniam: et non
permisit eos Spiritus Iesu. 8 Cum autem pertransissent
Mysiam, descendeunt Troadem: 9 et visio per noctem
Paulo ostensa est: Vir Macedo quidam erat stans, et
deprecans eum, et dicens: Transiens in Macedoniam,
adiuva nos. 10 Ut autem visum vidit, statim quæsivimus
proficisci in Macedoniam, certi facti quod vocasset nos
Deus evangelizare eis. 11 Navigantes autem a Troade,
recto cursu venimus Samothraciam, et sequenti
die Neapolim: 12 et inde Philippos, quæ est prima
partis Macedoniæ civitas, colonia. Eramus autem in
hac urbe diebus aliquot, conferentes. 13 Die autem
Sabbatorum egressi sumus foras portam iuxta flumen,
ubi videbatur oratio esse: et sedentes loquebamur
mulieribus, quæ convenerant. 14 Et quædam mulier
nomine Lydia, purpuraria civitatis Thyatirenorum,
colens Deum, audivit: cuius Dominus aperuit cor
intendere his, quæ dicebantur a Paulo. 15 Cum autem
baptizata esset, et domus eius, deprecata est dicens: Si
iudicastis me fidelem Domino esse, introite in domum
meam, et manete. Et coegit nos. 16 Factum est autem
euntibus nobis ad orationem, puellam quamdam
habentem spiritum pythonem obviare nobis, quæ
quæstum magnum præstabat dominis suis divinando.
17 Hæc subsecuta Paulum, et nos, clamabat dicens: Isti
homines servi Dei excelsi sunt, qui annunciant vobis
viam salutis. 18 Hoc autem faciebat multis diebus.
Dolens autem Paulus, et conversus, spiritui dixit:
Præcipio tibi in nomine Iesu Christi exire ab ea. Et
exiit eadem hora. 19 Videntes autem domini eius quia
exivit spes quæstus eorum, apprehendentes Paulum,
et Silam perduxerunt in forum ad principes: 20 et
offerentes eos magistratibus, dixerunt: Hi homines
conturbant civitatem nostram, cum sint Iudæi: 21 et
annunciant morem, quem non licet nobis suscipere,
neque facere, cum simus Romani. 22 Et cucurrit
plebs adversus eos: et magistratus, scissis tunicis
eorum, iusserunt eos virgis cædi. 23 Et cum multas
plagas eis imposuissent, miserunt eos in carcerem,
præcipientes custodi ut diligenter custodiret eos.
24 Qui cum tale præceptum accepisset, misit eos in
interiorem carcerem, et pedes eorum strinxit ligno. 25
Media autem nocte Paulus, et Silas orantes, laudabant
Deum: et audiebant eos, qui in custodia erant. 26
Subito vero terræmotus factus est magnus, ita ut
moverentur fundamenta carceris. Et statim aperta
sunt omnia ostia: et universorum vincula soluta sunt.
27 Expergefactus autem custos carceris, et videns
ianuas apertas carceris, evaginato gladio volebat se
interficere, æstimans fugisse vinctos. 28 Clamavit
autem Paulus voce magna, dicens: Nihil tibi mali
feceris: universi enim hic sumus. 29 Petitoque lumine,
introgressus est: et tremefactus procidit Paulo et Silæ
ad pedes: 30 et producens eos foras, ait: domini, quid
me oportet facere, ut salvus fiam? 31 At illi dixerunt:
Crede in Dominum Iesum: et salvus eris tu, et domus
tua. 32 Et locuti sunt ei verbum Domini cum omnibus,
qui erant in domo eius. 33 Et tollens eos in illa hora
noctis, lavit plagas eorum: et baptizatus est ipse, et
omnis domus eius continuo. 34 Cumque perduxisset
eos in domum suam, apposuit eis mensam, et lætatus
est cum omni domo sua credens Deo. 35 Et cum dies
factus esset, miserunt magistratus lictores, dicentes:
Dimitte homines illos. 36 Nunciavit autem custos
carceris verba hæc Paulo: Quia miserunt magistratus
ut dimittamini, nunc igitur exeuntes, ite in pace. 37
Paulus autem dixit eis: Cæsos nos publice, indemnatos,

homines Romanos miserunt in carcerem, et nunc occulte nos eiiciunt? Non ita: sed veniant, 38 et ipsi nos eiiciant. Nunciaverunt autem magistratibus lictores verba hæc. Timueruntque audito quod Romani essent: 39 et venientes deprecati sunt eos, et educentes rogabant ut egrederentur de urbe. 40 Exeuntes autem de carcere, introierunt ad Lydiam: et visis fratribus consolati sunt eos, et profecti sunt.

17 Cum autem perambulassent Amphipolim, et Apolloniam, venerunt Thessalonicam, ubi erat synagoga Iudæorum. 2 Secundum consuetudinem autem Paulus introivit ad eos, et per sabbata tria disserebat eis de Scripturis, 3 adaperiens et insinuans quia Christum oportuit pati, et resurgere a mortuis: et quia hic est Iesus Christus, quem ego annuncio vobis. 4 Et quidam ex eis crediderunt, et adiuncti sunt Paulo, et Silæ, et de colentibus, Gentilibusque multitudo magna, et mulieres nobiles non paucæ. 5 Zelantes autem Iudæi, assumentesque de vulgo viros quosdam malos, et turba facta, concitaverunt civitatem: et assistentes domui Iasonis quærebant eos producere in populum. 6 Et cum non invenissent eos, trahebant Iasonem, et quosdam fratres ad principes civitatis, clamantes: Quoniam hi, qui urbem concitant, et huc venerunt, 7 quos suscepit Iason, et hi omnes contra decreta Cæsaris faciunt, regem alium dicentes esse, Iesum. 8 Concitaverunt autem plebem: et principes civitatis audientes hæc, 9 et accepta satisfactione a Iasone, et a ceteris, dimiserunt eos. 10 Fratres vero confestim per noctem dimiserunt Paulum, et Silam in Berœam. Qui cum venissent, in synagogam Iudæorum introierunt. 11 Hi autem erant nobiliores eorum, qui sunt Thessalonicæ, qui susceperunt verbum cum omni aviditate, quotidie scrutantes Scripturas, si hæc ita se haberent. 12 Et multi quidem crediderunt ex eis, et mulierum Gentilium honestarum, et viri non pauci. 13 Cum autem cognovissent in Thessalonica Iudæi, quia et Berœæ prædicatum est a Paulo verbum Dei, venerunt et illuc commoventes, et turbantes multitudinem. 14 Statimque tunc Paulum dimiserunt fratres, ut iret usque ad mare: Silas autem, et Timotheus remanserunt ibi. 15 Qui autem deducebant Paulum, perduxerunt eum usque Athenas, et accepto mandato ab eo ad Silam, et Timotheum ut quam celeriter venirent ad illum, profecti sunt. 16 Paulus autem cum Athenis eos exspectaret, incitabatur spiritus eius in ipso, videns idololatriæ deditam civitatem. 17 Disputabat igitur in synagoga cum Iudæis, et colentibus, et in foro, per omnes dies ad eos, qui aderant. 18 Quidam autem Epicurei, et Stoici philosophi disserebant cum eo, et quidam dicebant: Quid vult seminiverbius hic, dicere? Alii vero: Novorum dæmoniorum videtur annunciator esse: quia Iesum, et resurrectionem annunciabat eis. 19 Et apprehensum eum ad Areopagum duxerunt, dicentes: Possumus scire quæ est hæc nova, quæ a te dicitur, doctrina? 20 Nova enim quædam infers auribus nostris: Volumus ergo scire quidnam velint hæc esse. 21 (Athenienses autem omnes, et advenæ hospites, ad nihil aliud vacabant nisi aut dicere, aut audire aliquid novi.) 22 Stans autem Paulus in medio Areopagi, ait: Viri Athenienses per omnia quasi superstitiosiores vos video. 23 Præteriens enim, et videns simulacra vestra, inveni et aram, in qua scriptum erat: IGNOTO DEO. Quod ergo ignorantes colitis, hoc ego annuncio vobis. 24 Deus, qui fecit mundum, et omnia quæ in eo sunt, hic cæli et terræ cum sit Dominus, non in manufactis templis habitat, 25 nec manibus humanis colitur indigens aliquo, cum ipse det omnibus vitam, et inspirationem, et omnia: 26 fecitque ex uno omne genus hominum inhabitare super universam faciem terræ, definiens statuta tempora, et terminos habitationis eorum, 27 quærere Deum si forte attrectent eum, aut inveniant, quam vis non longe sit ab unoquoque nostrum. 28 In ipso enim vivimus, et movemur, et sumus: sicut et quidam vestrorum Poetarum dixerunt: Ipsius enim et genus sumus. 29 Genus ergo cum simus Dei, non debemus æstimare auro, aut argento, aut lapidi, sculpturæ artis, et cogitationis hominis, Divinum esse simile. 30 Et tempora quidem huius ignorantiæ despiciens Deus, nunc annunciat hominibus ut omnes ubique pœnitentiam agant, 31 eo quod statuit diem, in quo iudicaturus est orbem in æquitate, in viro, in quo statuit, fidem præbens omnibus, suscitans eum a mortuis. 32 Cum audissent autem resurrectionem mortuorum, quidam quidem irridebant, quidam vero dixerunt: Audiemus te de hoc iterum. 33 Sic Paulus exivit de medio eorum. 34 Quidam vero viri adhærentes ei, crediderunt: in quibus et Dionysius

Areopagita, et mulier nomine Damaris, et alii cum
eis.

18 Post hæc egressus ab Athenis, venit Corinthum: **2**
et inveniens quemdam Iudæum nomine Aquilam,
Ponticum genere, qui nuper venerat ab Italia, et
Priscillam uxorem eius, (eo quod præcepisset Claudius
discedere omnes Iudæos a Roma) accessit ad eos.
3 Et quia eiusdem erat artis, manebat apud eos,
et operabatur: (erant autem scenofactoriæ artis.)
4 Et disputabat in synagoga per omne Sabbatum,
interponens nomen Domini Iesu, suadebatque Iudæis,
et Græcis. **5** Cum venissent autem de Macedonia
Silas et Timotheus, instabat verbo Paulus, testificans
Iudæis esse Christum Iesum. **6** Contradicentibus
autem eis, et blasphemantibus, excutiens vestimenta
sua, dixit ad eos: Sanguis vester super caput vestrum:
mundus ego, ex hoc ad Gentes vadam. **7** Et migrans
inde, intravit in domum cuiusdam, nomine Titi Iusti,
colentis Deum, cuius domus erat coniuncta synagogæ.
8 Crispus autem archisynagogus credidit Domino cum
omni domo sua: et multi Corinthiorum audientes
credebant, et baptizabantur. **9** Dixit autem Dominus
nocte per visionem Paulo: Noli timere, sed loquere,
et ne taceas: **10** propter quod ego sum tecum: et
nemo apponetur tibi ut noceat te: quoniam populus
est mihi multus in hac civitate. **11** Sedit autem ibi
annum et sex menses, docens apud eos verbum Dei.
12 Gallione autem proconsule Achaiæ, insurrexerunt
uno animo Iudæi in Paulum, et adduxerunt eum ad
tribunal, **13** dicentes: Quia contra legem hic persuadet
hominibus colere Deum. **14** Incipiente autem Paulo
aperire os, dixit Gallio ad Iudæos: Si quidem esset
iniquum aliquid, aut facinus pessimum o viri Iudæi,
recte vos sustinerem. **15** Si vero quæstiones sunt de
verbo, et nominibus, et lege vestra, vos ipsi videritis:
Iudex ego horum nolo esse. **16** Et minavit eos a
tribunali. **17** Apprehendentes autem omnes Sosthenem
principem synagogæ, percutiebant eum ante tribunal:
et nihil eorum Gallioni curæ erat. **18** Paulus vero cum
adhuc sustinuisset dies multos, fratribus valefaciens,
navigavit in Syriam, (et cum eo Priscilla, et Aquila)
qui sibi totonderat in Cenchris caput: habebat enim
votum. **19** Devenitque Ephesum, et illos ibi reliquit. Ipse
vero ingressus synagogam, disputabat cum Iudæis. **20**
Rogantibus autem eis ut ampliori tempore maneret,
non consensit, **21** sed valefaciens, et dicens, Iterum
revertar ad vos Deo volente, profectus est ab Epheso.
22 Et descendens Cæsaream, ascendit, et salutavit
Ecclesiam, et descendit Antiochiam. **23** Et facto ibi
aliquanto tempore, profectus est, perambulans ex
ordine Galaticam regionem, et Phrygiam, confirmans
omnes discipulos. **24** Iudæus autem quidam, Apollo
nomine, Alexandrinus genere, vir eloquens, devenit
Ephesum, potens in scripturis. **25** Hic erat edoctus
viam Domini: et fervens spiritu loquebatur, et docebat
diligenter ea, quæ sunt Iesu, sciens tantum baptisma
Ioannis. **26** Hic ergo cœpit fiducialiter agere in
synagoga. Quem cum audissent Priscilla et Aquila,
assumpserunt eum, et diligentius exposuerunt ei
viam Domini. **27** Cum autem vellet ire Achaiam,
exhortati fratres, scripserunt discipulis ut susciperent
eum. Qui cum venisset, contulit multum his, qui
crediderant. **28** Vehementer enim Iudæos revincebat
publice, ostendens per Scripturas, esse Christum
Iesum.

19 Factum est autem, cum Apollo esset Corinthi,
ut Paulus peragratis superioribus partibus
veniret Ephesum, et inveniret quosdam Discipulos:
2 dixitque ad eos: Si Spiritum Sanctum accepistis
credentes? At illi dixerunt ad eum: Sed neque si
Spiritus Sanctus est, audivimus. **3** Ille vero ait: In
quo ergo baptizati estis? Qui dixerunt: In Ioannis
baptismate. **4** Dixit autem Paulus: Ioannes baptizavit
baptismo pœnitentiæ populum, dicens: In eum,
qui venturus esset post ipsum, ut crederent, hoc
est, in Iesum. **5** His auditis, baptizati sunt in
nomine Domini Iesu. **6** Et cum imposuisset illis
manus Paulus, venit Spiritus Sanctus super eos, et
loquebantur linguis, et prophetabant. **7** Erant autem
omnes viri fere duodecim. **8** Introgressus autem
synagogam, cum fiducia loquebatur per tres menses,
disputans, et suadens de regno Dei. **9** Cum autem
quidam indurarentur, et non crederent, maledicentes
viam Domini coram multitudine, discedens ab eis,
segregavit discipulos, quotidie disputans in schola
Tyranni cuiusdam. **10** Hoc autem factum est per
biennium, ita ut omnes, qui habitabant in Asia,
audirent verbum Domini, Iudæi atque Gentiles. **11**

Virtutesque non quaslibet faciebat Deus per manum
Pauli: 12 ita ut etiam super languidos deferrentur a
corpore eius sudaria, et semicinctia, et recedebant
ab eis languores, et spiritus nequam egrediebantur.
13 Tentaverunt autem quidam et de circumeuntibus
Iudæis exorcistis, invocare super eos, qui habebant
spiritus malos, nomen Domini Iesu, dicentes: Adiuro
vos per Iesum, quem Paulus prædicat. 14 Erant
autem quidam Iudæi Scevæ principis sacerdotum
septem filii, qui hoc faciebant. 15 Respondens autem
spiritus nequam dixit eis: Iesum novi, et Paulum scio:
vos autem qui estis? 16 Et insiliens in eos homo,
in quo erat dæmonium pessimum, et dominatus
amborum, invaluit contra eos, ita ut nudi, et vulnerati
effugerent de domo illa. 17 Hoc autem notum
factum est omnibus Iudæis, atque Gentilibus, qui
habitabant Ephesi: et cecidit timor super omnes illos,
et magnificabatur nomen Domini Iesu. 18 Multique
credentium veniebant, confitentes, et annunciantes
actus suos. 19 Multi autem ex eis, qui fuerant curiosa
sectati, contulerunt libros, et combusserunt coram
omnibus: et computatis pretiis illorum, invenerunt
pecuniam denariorum quinquaginta millium. 20 Ita
fortiter crescebat verbum Dei, et confirmabatur.
21 His autem expletis, proposuit Paulus in Spiritu,
transita Macedonia et Achaia ire Ierosolymam, dicens:
quoniam postquam fuero ibi, oportet me et Romam
videre. 22 Mittens autem in Macedoniam duos ex
ministrantibus sibi, Timotheum, et Erastum, ipse
remansit ad tempus in Asia. 23 Facta est autem illo
tempore turbatio non minima de via Domini. 24
Demetrius enim quidam nomine, argentarius, faciens
ædes argenteas Dianæ, præstabat artificibus non
modicum quæstum: 25 quos convocans, et eos, qui
huiusmodi erant opifices, dixit: Viri, scitis quia de
hoc artificio est nobis acquisitio: 26 et videtis, et
auditis quia non solum Ephesi, sed pene totius Asiæ,
Paulus hic suadens avertit multam turbam, dicens:
Quoniam non sunt dii, qui manibus fiunt. 27 Non solum
autem hæc periclitabitur nobis pars in redargutionem
venire, sed et magnæ Dianæ templum in nihilum
reputabitur, sed et destrui incipiet maiestas eius,
quam tota Asia, et orbis colit. 28 His auditis, repleti
sunt ira, et exclamaverunt dicentes: Magna Diana
Ephesiorum. 29 Et impleta est civitas confusione, et
impetum fecerunt uno animo in theatrum, rapto Gaio,
et Aristarcho Macedonibus, comitibus Pauli. 30 Paulo
autem volente intrare in populum, non permiserunt
discipuli. 31 Quidam autem et de Asiæ principibus,
qui erant amici eius, miserunt ad eum rogantes ne se
daret in theatrum: 32 alii autem aliud clamabant. Erat
enim ecclesia confusa: et plures nesciebant qua ex
causa convenissent. 33 De turba autem detraxerunt
Alexandrum, propellentibus eum Iudæis. Alexander
autem manu silentio postulato, volebat reddere
rationem populo. 34 Quem ut cognoverunt Iudæum
esse, vox facta una est omnium, quasi per horas
duas clamantium: Magna Diana Ephesiorum. 35 Et
cum sedasset scriba turbas, dixit: Viri Ephesii, quis
enim est hominum, qui nesciat Ephesiorum civitatem
cultricem esse magnæ Dianæ, Iovisque prolis? 36
Cum ergo his contradici non possit, oportet vos
sedatos esse, et nihil temere agere. 37 Adduxistis enim
homines istos, neque sacrilegos, neque blasphemantes
deam vestram. 38 Quod si Demetrius, et qui cum
eo sunt artifices, habent adversus aliquem causam,
conventus forenses aguntur, et proconsules sunt,
accusent invicem. 39 Si quid autem alterius rei
quæritis: in legitima ecclesia poterit absolvi. 40 Nam
et periclitamur argui seditionis hodiernæ: cum nullus
obnoxius sit (de quo possimus reddere rationem)
concursus istius. 41 Et cum hæc dixisset, dimisit
ecclesiam.

20 Postquam autem cessavit tumultus, vocatis
Paulus discipulis, et exhortatus eos, valedixit,
et profectus est ut iret in Macedoniam. 2 Cum
autem perambulasset partes illas, et exhortatus eos
fuisset multo sermone, venit ad Græciam: 3 ubi
cum fecisset menses tres, factæ sunt illi insidiæ a
Iudæis navigaturo in Syriam: habuitque consilium ut
reverteretur per Macedoniam. 4 Comitatus est autem
eum Sopater Pyrrhi Berœensis, Thessalonicensium
vero Aristarchus, et Secundus, et Gaius Derbeus, et
Timotheus: Asiani vero Tychicus, et Trophimus. 5 Hi
cum præcessissent, sustinuerunt nos Troade: 6 nos
vero navigavimus post dies Azymorum a Philippis,
et venimus ad eos Troadem in diebus quinque,
ubi demorati sumus diebus septem. 7 Una autem
Sabbati cum convenissemus ad frangendum panem,

Paulus disputabat cum eis profecturus in crastinum,
protraxitque sermonem usque in mediam noctem.
8 Erant autem lampades copiosæ in cœnaculo, ubi
eramus congregati. 9 Sedens autem quidam adolescens
nomine Eutychus super fenestram, cum mergeretur
somno gravi, disputante diu Paulo, ductus somno
cecidit de tertio cœnaculo deorsum, et sublatus
est mortuus. 10 Ad quem cum descendisset Paulus,
incubuit super eum: et complexus dixit: Nolite turbari,
anima enim ipsius in ipso est. 11 Ascendens autem,
frangensque panem, et gustans, satisque allocutus
usque in lucem, sic profectus est. 12 Adduxerunt autem
puerum viventem, et consolati sunt non minime. 13
Nos autem ascendentes navem, navigavimus in Asson,
inde suscepturi Paulum: sic enim disposuerat ipse per
terram iter facturus. 14 Cum autem convenisset nos
in Asson, assumpto eo, venimus Mitylenen. 15 Et inde
navigantes, sequenti die venimus contra Chium, et alia
applicuimus Samum, et sequenti die venimus Miletum.
16 Proposuerat enim Paulus transnavigare Ephesum,
ne qua mora illi fieret in Asia. Festinabat enim,
si possibile sibi esset, ut diem Pentecostes faceret
Ierosolymis. 17 A Mileto autem mittens Ephesum,
vocavit Maiores natu Ecclesiæ. 18 Qui cum venissent ad
eum, et simul essent, dixit eis: Vos scitis a prima die,
qua ingressus sum in Asiam, qualiter vobiscum per
omne tempus fuerim, 19 serviens Domino cum omni
humilitate, et lacrymis, et tentationibus, quæ mihi
acciderunt ex insidiis Iudæorum: 20 quo modo nihil
subtraxerim utilium, quominus annunciarem vobis,
et docerem vos publice, et per domos, 21 testificans
Iudæis, atque Gentilibus in Deum pœnitentiam, et
fidem in Dominum nostrum Iesum Christum. 22 Et
nunc ecce alligatus ego spiritu, vado in Ierusalem:
quæ in ea ventura sint mihi, ignorans: 23 nisi quod
Spiritus Sanctus per omnes civitates mihi protestatur,
dicens: quoniam vincula, et tribulationes Ierosolymis
me manent. 24 Sed nihil horum vereor: nec facio
animam meam pretiosiorem quam me, dum modo
consummem cursum meum, et ministerium verbi,
quod accepi a Domino Iesu, testificari Evangelium
gratiæ Dei. 25 Et nunc ecce ego scio quia amplius non
videbitis faciem meam vos omnes, per quos transivi
prædicans regnum Dei. 26 Quapropter contestor vos
hodierna die, quia mundus sum a sanguine omnium.
27 Non enim subterfugi, quominus annunciarem omne
consilium Dei vobis. 28 Attendite vobis, et universo
gregi, in quo vos Spiritus Sanctus posuit Episcopos
regere Ecclesiam Dei, quam acquisivit sanguine suo.
29 Ego scio quoniam intrabunt post discessionem
meam lupi rapaces in vos, non parcentes gregi. 30
Et ex vobis ipsis exurgent viri loquentes perversa,
ut abducant discipulos post se. 31 Propter quod
vigilate memoria retinentes: quoniam per triennium
nocte et die non cessavi, cum lacrymis monens
unumquemque vestrum. 32 Et nunc commendo vos
Deo, et verbo gratiæ ipsius, qui potens est ædificare,
et dare hereditatem in sanctificatis omnibus. 33
Argentum, et aurum, aut vestem nullius concupivi, 34
sicut ipsi scitis: quoniam ad ea, quæ mihi opus erant,
et his, qui mecum sunt, ministraverunt manus istæ. 35
Omnia ostendi vobis, quoniam sic laborantes, oportet
suscipere infirmos, ac meminisse verbi Domini Iesu,
quoniam ipse dixit: Beatius est magis dare, quam
accipere. 36 Et cum hæc dixisset, positis genibus suis
oravit cum omnibus illis. 37 Magnus autem fletus
factus est omnium: et procumbentes super collum
Pauli, osculabantur eum, 38 dolentes maxime in verbo,
quod dixerat, quoniam amplius faciem eius non essent
visuri. Et deducebant eum ad navem.

21 Cum autem factum esset ut navigaremus
abstracti ab eis, recto cursu venimus Coum, et
sequenti die Rhodum, et inde Pataram. 2 Et cum
invenissemus navem transfretantem in Phœnicen,
ascendentes navigavimus. 3 Cum apparuissemus
autem Cypro, relinquentes eam ad sinistram,
navigavimus in Syriam, et venimus Tyrum: ibi enim
navis expositura erat onus. 4 Inventis autem discipulis,
mansimus ibi diebus septem: qui Paulo dicebant per
Spiritum ne ascenderet Ierosolymam. 5 Et expletis
diebus profecti ibamus, deducentibus nos omnibus
cum uxoribus, et filiis usque foras civitatem: et positis
genibus in littore, oravimus. 6 Et cum valefecissemus
invicem, ascendimus navem: illi autem redierunt
in sua. 7 Nos vero navigatione expleta a Tyro
descendimus Ptolemaidam: et salutatis fratribus,
mansimus die una apud illos. 8 Alia autem die profecti,
venimus Cæsaream. Et intrantes domum Philippi
evangelistæ, qui erat unus de septem, mansimus

apud eum. 9 Huic autem erant quattuor filiæ virgines
prophetantes. 10 Et cum moraremur per dies aliquot,
supervenit quidam a Iudæa propheta, nomine Agabus.
11 Is cum venisset ad nos, tulit zonam Pauli: et alligans
sibi pedes, et manus dixit: Hæc dicit Spiritus Sanctus:
Virum, cuius est zona hæc, sic alligabunt in Ierusalem
Iudæi, et tradent in manus Gentium. 12 Quod cum
audissemus, rogabamus nos, et qui loci illius erant, ne
ascenderet Ierosolymam. 13 Tunc respondit Paulus, et
dixit: Quid facitis flentes, et affligentes cor meum?
Ego enim non solum alligari, sed et mori in Ierusalem
paratus sum propter nomen Domini Iesu. 14 Et cum ei
suadere non possemus, quievimus, dicentes: Domini
voluntas fiat. 15 Post dies autem istos præparati,
ascendebamus in Ierusalem. 16 Venerunt autem
et ex discipulis a Cæsarea nobiscum, adducentes
secum apud quem hospitaremur Mnasonem quendam
Cyprium, antiquum discipulum. 17 Et cum venissemus
Ierosolymam, libenter exceperunt nos fratres. 18
Sequenti autem die introibat Paulus nobiscum ad
Iacobum, omnesque collecti sunt seniores. 19 Quos
cum salutasset, narrabat per singula, quæ Deus
fecisset in Gentibus per ministerium ipsius. 20 At illi
cum audissent, magnificabant Deum, dixeruntque
ei: Vides frater, quot millia sunt in Iudæis, qui
crediderunt, et omnes æmulatores sunt legis. 21
Audierunt autem de te quia discessionem doceas
a Moyse eorum, qui per Gentes sunt, Iudæorum:
dicens non debere eos circumcidere filios suos, neque
secundum consuetudinem ingredi. 22 Quid ergo est?
Utique oportet convenire multitudinem: audient enim
te supervenisse. 23 Hoc ergo fac quod tibi dicimus:
Sunt nobis viri quattuor, votum habentes super se.
24 His assumptis, sanctifica te cum illis: et impende
in illis ut radant capita: et scient omnes quia quæ
de te audierunt, falsa sunt, sed ambulas et ipse
custodiens legem. 25 De his autem, qui crediderunt
ex Gentibus, nos scripsimus iudicantes ut abstineant
se ab idolis, immolato, et sanguine, et suffocato,
et fornicatione. 26 Tunc Paulus, assumptis viris,
postera die purificatus cum illis intravit in templum,
annuncians expletionem dierum purificationis, donec
offerretur pro unoquoque eorum oblatio. 27 Dum
autem septem dies consummarentur, hi, qui de
Asia erant, Iudæi, cum vidissent eum in templo,
concitaverunt omnem populum, et iniecerunt ei
manus, clamantes: 28 Viri Israelitæ, adiuvate: hic est
homo, qui adversus populum, et legem, et locum hunc,
omnes ubique docens, insuper et Gentiles induxit in
templum, et violavit sanctum locum istum. 29 Viderant
enim Trophimum Ephesium in civitate cum ipso, quem
æstimaverunt quoniam in templum introduxisset
Paulus. 30 Commotaque est civitas tota, et facta
est concursio populi. Et apprehendentes Paulum,
trahebant eum extra templum: et statim clausæ
sunt ianuæ. 31 Quærentibus autem eum occidere,
nunciatum est Tribuno cohortis: Quia tota confunditur
Ierusalem. 32 Qui statim assumptis militibus, et
centurionibus, decurrit ad illos. Qui cum vidissent
Tribunum, et milites, cessaverunt percutere Paulum.
33 Tunc accedens Tribunus apprehendit eum, et iussit
eum alligari catenis duabus: et interrogabat quis
esset, et quid fecisset. 34 Alii autem aliud clamabant
in turba. Et cum non posset certum cognoscere præ
tumultu, iussit duci eum in castra. 35 Et cum venisset
ad gradus, contigit ut portaretur a militibus propter
vim populi. 36 Sequebatur enim multitudo populi,
clamans: Tolle eum! 37 Et cum cœpisset induci in
castra Paulus, dicit Tribuno: Si licet mihi loqui aliquid
ad te? Qui dixit: Græce nosti? 38 Nonne tu es Ægyptius,
qui ante hos dies tumultum concitasti, et eduxisti in
desertum quattuor millia virorum sicariorum? 39 Et
dixit ad eum Paulus: Ego homo sum quidem Iudæus a
Tarso Ciliciæ, non ignotæ civitatis municeps. Rogo
autem te, permitte mihi loqui ad populum. 40 Et
cum ille permisisset, Paulus stans in gradibus, annuit
manu ad plebem, et magno silentio facto, allocutus
est lingua Hebræa, dicens:

22 Viri fratres, et patres, audite quam ad vos nunc
reddo rationem. 2 Cum audissent autem quia
Hebræa lingua loqueretur ad illos, magis præstiterunt
silentium. 3 Et dicit: Ego sum vir Iudæus, natus in
Tarso Ciliciæ, nutritus autem in ista civitate, secus
pedes Gamaliel eruditus iuxta veritatem paternæ
legis, æmulator legis, sicut et vos omnes estis hodie:
4 qui hanc viam persecutus sum usque ad mortem,
alligans et tradens in custodias viros ac mulieres, 5
sicut princeps sacerdotum mihi testimonium reddit,
et omnes maiores natu, a quibus et epistolas accipiens

ad fratres Damascum pergebam, ut adducerem inde
vinctos in Ierusalem ut punirentur. 6 Factum est
autem, eunte me, et appropinquante Damasco media
die, subito de cælo circumfulsit me lux copiosa: 7
et decidens in terram, audivi vocem dicentem mihi:
Saule, Saule, quid me persequeris? 8 Ego autem
respondi: Quis es Domine? Dixitque ad me: Ego
sum Iesus Nazarenus, quem tu persequeris. 9 Et
qui mecum erant, lumen quidem viderunt, vocem
autem non audierunt eius, qui loquebatur mecum.
10 Et dixi: Quid faciam, Domine? Dominus autem
dixit ad me: Surgens vade Damascum: et ibi tibi
dicetur de omnibus, quæ te oporteat facere. 11 Et cum
non viderem præ claritate luminis illius, ad manum
deductus a comitibus, veni Damascum. 12 Ananias
autem quidam, vir secundum legem testimonium
habens ab omnibus cohabitantibus Iudæis, 13 veniens
ad me, et astans dixit mihi: Saule frater respice. Et
ego eadem hora respexi in eum. 14 At ille dixit: Deus
patrum nostrorum præordinavit te, ut cognosceres
voluntatem eius, et videres Iustum, et audires vocem
ex ore eius: 15 quia eris testis illius ad omnes homines
eorum, quæ vidisti, et audisti. 16 Et nunc quid moraris?
Exurge, et baptizare, et ablue peccata tua invocato
nomine ipsius. 17 Factum est autem revertenti mihi
in Ierusalem, et oranti in templo, fieri me in stupore
mentis, 18 et videre illum dicentem mihi: Festina, et
exi velociter ex Ierusalem: quoniam non recipient
testimonium tuum de me. 19 Et ego dixi: Domine
ipsi sciunt quia ego eram concludens in carcerem, et
cædans per synagogas eos, qui credebant in te: 20
et cum funderetur sanguis Stephani testis tui, ego
astabam, et consentiebam, et custodiebam vestimenta
interficientium illum. 21 Et dixit ad me: Vade quoniam
ego in nationes longe mittam te. 22 Audiebant autem
eum usque ad hoc verbum, et levaverunt vocem
suam dicentes: Tolle de terra huiusmodi: non enim
fas est eum vivere. 23 Vociferantibus autem eis, et
proiicientibus vestimenta sua, et pulverem iactantibus
in aerem, 24 iussit Tribunus induci eum in castra, et
flagellis cædi, et torqueri eum, ut sciret propter quam
causam sic acclamarent ei. 25 Et cum astrinxissent eum
loris, dicit astanti sibi Centurioni Paulus: Si hominem
Romanum, et indemnatum licet vobis flagellare?
26 Quo audito, Centurio accessit ad Tribunum, et
nunciavit ei, dicens: Quid acturus es? Hic enim homo
civis Romanus est. 27 Accedens autem Tribunus, dixit
illi: Dic mihi si tu Romanus es? At ille dixit: Etiam. 28
Et respondit Tribunus: Ego multa summa civilitatem
hanc consecutus sum. Et Paulus ait: Ego autem et
natus sum. 29 Protinus ergo discesserunt ab illo, qui
eum torturi erant. Tribunus quoque timuit postquam
rescivit, quia civis Romanus esset, et quia alligasset
eum. 30 Postera autem die volens scire diligentius
qua ex causa accusaretur a Iudæis, solvit eum, et
iussit sacerdotes convenire, et omne concilium, et
producens Paulum, statuit inter illos.

23 Intendens autem in concilium Paulus ait: Viri
fratres, ego omni conscientia bona conversatus
sum ante Deum usque in hodiernum diem. 2 Princeps
autem sacerdotum Ananias præcepit astantibus sibi
percutere os eius. 3 Tunc Paulus dixit ad eum: Percutiet
te Deus, paries dealbate. Et tu sedens iudicas me
secundum legem, et contra legem iubes me percuti?
4 Et qui astabant dixerunt: Summum sacerdotem Dei
maledicis. 5 Dixit autem Paulus: Nesciebam fratres
quia princeps est sacerdotum. Scriptum est enim:
Principem populi tui non maledices. 6 Sciens autem
Paulus quia una pars esset Sadducæorum, et altera
Pharisæorum, exclamavit in concilio: Viri fratres,
ego Pharisæus sum, filius Pharisæorum, de spe et
resurrectione mortuorum ego iudicor. 7 Et cum
hæc dixisset, facta est dissensio inter Pharisæos, et
Sadducæos, et soluta est multitudo. 8 Sadducæi enim
dicunt, non esse resurrectionem, neque Angelum,
neque spiritum: Pharisæi autem utraque confitentur.
9 Factus est autem clamor magnus. Et surgentes
quidam Pharisæorum, pugnabant, dicentes: Nihil mali
invenimus in homine isto: quid si spiritus locutus est
ei, aut angelus? 10 Et cum magna dissensio facta esset,
timens Tribunus ne discerperetur Paulus ab ipsis,
iussit milities descendere, et rapere eum de medio
eorum, ac deducere eum in castra. 11 Sequenti autem
nocte assistens ei Dominus, ait: Constans esto: sicut
enim testificatus es de me in Ierusalem, sic te oportet
et Romæ testificari. 12 Facta autem die collegerunt se
quidam ex Iudæis, et devoverunt se dicentes, neque
manducaturos, neque bibaturos donec occiderent
Paulum. 13 Erant autem plus quam quadraginta viri,

qui hanc coniurationem fecerant: 14 qui accesserunt
ad principes sacerdotum, et seniores, et dixerunt:
Devotione devovimus nos nihil gustaturos, donec
occidamus Paulum. 15 Nunc ergo vos notum facite
Tribuno cum concilio, ut producat illum ad vos,
tamquam aliquid certius cognituri de eo. Nos vero
prius quam appropiet, parati sumus interficere illum.
16 Quod cum audisset filius sororis Pauli insidias,
venit, et intravit in castra, nunciavitque Paulo. 17
Vocans autem Paulus ad se unum ex Centurionibus,
ait: Adolescentem hunc perduc ad Tribunum, habet
enim aliquid indicare illi. 18 Et ille quidem assumens
eum duxit ad Tribunum, et ait: Vinctus Paulus rogavit
me hunc adolescentem perducere ad te, habentem
aliquid loqui tibi. 19 Apprehendens autem Tribunus
manum illius, secessit cum eo seorsum, et interrogavit
illum: Quid est, quod habes indicare mihi? 20 Ille
autem dixit: Iudæis convenit rogare te, ut crastina
die producas Paulum in concilium, quasi aliquid
certius inquisituri sint de illo: 21 tu vero ne credideris
illis, insidiantur enim ei ex eis viri amplius quam
quadraginta, qui se devoverunt non manducare, neque
bibere donec interficiant eum: et nunc parati sunt,
exspectantes promissum tuum. 22 Tribunus igitur
dimisit adolescentem, præcipiens ne cui loqueretur
quoniam hæc nota sibi fecisset. 23 Et vocatis duobus
Centurionibus, dixit illis: Parate milites ducentos
ut eant usque Cæsaream, et equites septuaginta,
et lancearios ducentos a tertia hora noctis: 24 et
iumenta præparate ut imponentes Paulum, salvum
perducerent ad Felicem præsidem. 25 Timuit enim
ne forte raperent eum Iudæi, et occiderent, et ipse
postea calumniam sustineret, tamquam accepturus
pecuniam, 26 scribens epistolam continentem hæc:
CLAUDIUS Lysias optimo Præsidi, Felici salutem. 27
Virum hunc comprehensum a Iudæis, et incipientem
interfici ab eis, superveniens cum exercitu eripui,
cognito quia Romanus est: 28 Volensque scire causam,
quam obiiciebant illi, deduxi eum in concilium
eorum. 29 Quem inveni accusari de quæstionibus
legis ipsorum, nihil vero dignum morte aut vinculis
habentem criminis. 30 Et cum mihi perlatum esset
de insidiis, quas paraverant illi, misi eum ad te:
denuncians et accusatoribus ut dicant apud te, Vale.
31 Milites ergo secundum præceptum sibi, assumentes
Paulum, duxerunt per noctem in Antipatridem. 32 Et
postera die dimissis equitibus ut cum eo irent, reversi
sunt ad castra. 33 Qui cum venissent Cæsaream, et
tradidissent epistolam præsidi, statuerunt ante illum
et Paulum. 34 Cum legisset autem, et interrogasset de
qua provincia esset: et cognoscens quia de Cilicia,
35 Audiam te, inquit, cum accusatores tui venerint.
Iussitque in prætorio Herodis custodiri eum.

24 Post quinque autem dies descendit princeps
sacerdotum, Ananias, cum senioribus quibusdam,
et Tertullo quodam oratore, qui adierunt præsidem
adversus Paulum. 2 Et citato Paulo cœpit accusare
Tertullus, dicens: Cum in multa pace agamus per te, et
multa corrigantur per tuam providentiam; 3 semper et
ubique suscipimus, optime Felix, cum omni gratiarum
actione. 4 Ne diutius autem te protraham, oro,
breviter audias nos pro tua clementia. 5 Invenimus
hunc hominem pestiferum, et concitantem seditiones
omnibus Iudæis in universo orbe, et auctorem
seditionis sectæ Nazarenorum: 6 qui etiam templum
violare conatus est, quem et apprehensum voluimus
secundum legem nostram iudicare. 7 Superveniens
autem Tribunus Lysias, cum vi magna eripuit eum
de manibus nostris, 8 iubens accusatores eius ad
te venire: a quo poteris ipse iudicans, de omnibus
istis cognoscere, de quibus nos accusamus eum.
9 Adiecerunt autem et Iudæi, dicentes hæc ita se
habere. 10 Respondit autem Paulus, (annuente sibi
præside dicere): Ex multis annis te esse iudicem
genti huic sciens, bono animo pro me satisfaciam. 11
Potes enim cognoscere quia non plus sunt mihi dies
quam duodecim, ex quo ascendi adorare in Ierusalem:
12 et neque in templo invenerunt me cum aliquo
disputantem, aut concursum facientem turbæ, neque
in synagogis, neque in civitate: 13 neque probare
possunt tibi de quibus nunc me accusant. 14 Confiteor
autem hoc tibi, quod secundum sectam, quam dicunt
hæresim, sic deservio Patri, et Deo meo, credens
omnibus, quæ in Lege, et Prophetis scripta sunt: 15
spem habens in Deum, quam et hi ipsi expectant,
resurrectionem futuram iustorum, et iniquorum. 16
In hoc et ipse studeo sine offendiculo conscientiam
habere ad Deum, et ad homines semper. 17 Post annos
autem plures eleemosynas facturus in gentem meam,

veni, et oblationes, et vota, 18 in quibus invenerunt
me purificatum in templo: non cum turba, neque
cum tumultu. 19 Quidam autem ex Asia Iudæi, quos
oportebat apud te præsto esse, et accusare, si quid
haberent adversum me: 20 aut hi ipsi dicant si quid
invenerunt in me iniquitatis cum stem in concilio, 21
nisi de una hac solummodo voce, qua clamavi inter
eos stans: Quoniam de resurrectione mortuorum
ego iudicor hodie a vobis. 22 Distulit autem illos
Felix, certissime sciens de via hac, dicens: Cum
Tribunus Lysias descenderit, audiam vos. 23 Iussitque
Centurioni custodire eum, et habere requiem, nec
quemquam de suis prohibere ministrare ei. 24 Post
aliquot autem dies veniens Felix cum Drusilla uxore
sua, quæ erat Iudæa, vocavit Paulum, et audivit ab
eo fidem, quæ est in Christum Iesum. 25 Disputante
autem illo de iustitia, et castitate, et de iudicio futuro,
tremefactus Felix respondit: Quod nunc attinet, vade:
tempore autem opportuno accersam te: 26 simul et
sperans, quod pecunia ei daretur a Paulo, propter
quod et frequenter accersens eum, loquebatur cum
eo. 27 Biennio autem expleto, accepit successorem
Felix Portium Festum. Volens autem gratiam præstare
Iudæis Felix, reliquit Paulum vinctum.

25 Festus ergo cum venisset in provinciam, post
triduum ascendit Ierosolymam a Cæsarea. 2
Adieruntque eum principes sacerdotum, et primi
Iudæorum adversus Paulum: et rogabant eum, 3
postulantes gratiam adversus eum, ut iuberet perduci
eum in Ierusalem, insidias tendentes ut interficerent
eum in via. 4 Festus autem respondit servari Paulum in
Cæsarea: se autem maturius profecturum. 5 Qui ergo in
vobis (ait) potentes sunt, descendentes simul, si quod
est in viro crimen, accusent eum. 6 Demoratus autem
inter eos dies non amplius quam octo, aut decem,
descendit Cæsaream, et altera die sedit pro tribunali,
et iussit Paulum adduci. 7 Qui cum perductus esset,
circumsteterunt eum, qui ab Ierosolyma descenderant
Iudæi, multas, et graves causas obiicientes, quas non
poterant probare. 8 Paulo rationem reddente: Quoniam
neque in legem Iudæorum, neque in templum,
neque in Cæsarem quidquam peccavi. 9 Festus
autem volens gratiam præstare Iudæis, respondens
Paulo, dixit: Vis Ierosolymam ascendere, et ibi de
his iudicari apud me? 10 Dixit autem Paulus: Ad
tribunal Cæsaris sto, ibi me oportet iudicari: Iudæis
non nocui, sicut tu melius nosti. 11 Si enim nocui,
aut dignum morte aliquid feci, non recuso mori: si
vero nihil est eorum, quæ hi accusant me, nemo
potest me illis donare. Cæsarem appello. 12 Tunc
Festus cum concilio locutus, respondit: Cæsarem
appellasti, ad Cæsarem ibis. 13 Et cum dies aliquot
transacti essent: Agrippa rex, et Bernice descenderunt
Cæsaream ad salutandum Festum. 14 Et cum dies
plures ibi demorarentur, Festus regi indicavit de
Paulo, dicens: Vir quidam est derelictus a Felice
vinctus, 15 de quo cum essem Ierosolymis, adierunt
me principes sacerdotum, et seniores Iudæorum,
postulantes adversus illum damnationem. 16 Ad quos
respondi: Quia non est Romanis consuetudo damnare
aliquem hominem prius quam is, qui accusatur,
præsentes habeat accusatores, locumque defendendi
accipiat ad abluenda crimina. 17 Cum ergo huc
convenissent sine ulla dilatione, sequenti die sedens
pro tribunali, iussi adduci virum. 18 De quo, cum
stetissent accusatores, nullam causam deferebant, de
quibus ego suspicabar malum: 19 Quæstiones vero
quasdam de sua superstitione habebant adversus
eum, et de quodam Iesu defuncto, quem affirmabat
Paulus vivere. 20 Hæsitans autem ego de huiusmodi
quæstione, dicebam si vellet ire Ierosolymam, et
ibi iudicari de istis. 21 Paulo autem appellante ut
servaretur ad Augusti cognitionem, iussi servari eum,
donec mittam eum ad Cæsarem. 22 Agrippa autem
dixit ad Festum: Volebam et ipse hominem audire.
Cras, inquit, audies eum. 23 Altera autem die cum
venisset Agrippa, et Bernice cum multa ambitione,
et introissent in auditorium cum Tribunis, et viris
principalibus civitatis, iubente Festo, adductus est
Paulus. 24 Et dicit Festus: Agrippa rex, et omnes,
qui simul adestis nobiscum viri, videtis hunc, de
quo omnis multitudo Iudæorum interpellavit me
Ierosolymis, petentes et acclamantes non oportere
eum vivere amplius. 25 Ego vere comperi nihil dignum
morte eum admisisse. Ipso autem hoc appellante
ad Augustum, iudicavi mittere. 26 De quo quid
certum scribam domino, non habeo. Propter quod
produxi eum ad vos, et maxime ad te rex Agrippa, ut
interrogatione facta habeam quid scribam. 27 Sine

ratione enim mihi videtur mittere vinctum, et causas
eius non significare.

26 Agrippa vero ad Paulum ait: Permittitur tibi loqui
pro temetipso. Tunc Paulus extenta manu cœpit
rationem reddere. **2** De omnibus, quibus accusor a
Iudæis, rex Agrippa, æstimo me beatum, apud te
cum sim defensurus me hodie, **3** maxime te sciente
omnia, et quæ apud Iudæos sunt consuetudines, et
quæstiones: propter quod obsecro patienter me audias.
4 Et quidem vitam meam a iuventute, quæ ab initio fuit
in gente mea in Ierosolymis, noverunt omnes Iudæi:
5 præscientes me ab initio (si velint testimonium
perhibere) quoniam secundum certissimam sectam
nostræ religionis vixi Pharisæus. **6** Et nunc in spe,
quæ ad patres nostros repromissionis facta est a Deo,
sto iudicio subiectus: **7** in quam duodecim tribus
nostræ nocte ac die deservientes, sperant devenire.
De qua spe accusor a Iudæis, rex. **8** Quid incredibile
iudicatur apud vos, si Deus mortuos suscitat? **9** Et
ego quidem existimaveram, me adversus nomen Iesu
Nazareni debere multa contraria agere. **10** Quod et feci
Ierosolymis, et multos sanctorum ego in carceribus
inclusi, a principibus sacerdotum potestate accepta: et
cum occiderentur, detuli sententiam. **11** Et per omnes
synagogas frequenter puniens eos, compellebam
blasphemare: et amplius insaniens in eos, persequebar
usque in exteras civitates. **12** In quibus dum irem
Damascum cum potestate, et permissu principum
sacerdotum, **13** die media in via, vidi, rex, de cælo
supra splendorem solis circumfulsisse me lumen, et
eos, qui mecum simul erant. **14** Omnesque nos cum
decidissemus in terram, audivi vocem loquentem mihi
Hebraica lingua: Saule, Saule, quid me persequeris?
Durum est tibi contra stimulum calcitrare. **15** Ego
autem dixi: Quis es Domine? Dominus autem dixit:
Ego sum Iesus, quem tu persequeris. **16** Sed exurge,
et sta super pedes tuos: ad hoc enim apparui tibi,
ut constituam te ministrum, et testem eorum, quæ
vidisti, et eorum, quibus apparebo tibi, **17** eripiens te
de populo, et gentibus, in quas nunc ego mitto te, **18**
aperire oculos eorum, ut convertantur a tenebris ad
lucem, et de potestate Satanæ ad Deum, ut accipiant
remissionem peccatorum, et sortem inter sanctos per
fidem, quæ est in me. **19** Unde rex Agrippa, non fui
incredulus cælesti visioni: **20** sed his, qui sunt Damasci
primum, et Ierosolymis, et in omnem regionem Iudææ,
et Gentibus annunciabam, ut pœnitentiam agerent, et
converterentur ad Deum, digna pœnitentiæ opera
facientes. **21** Hac ex causa me Iudæi, cum essem
in templo, comprehensum tentabant interficere.
22 Auxilio autem adiutus Dei usque in hodiernum
diem sto, testificans minori, atque maiori, nihil extra
dicens quam ea, quæ Prophetæ locuti sunt futura
esse, et Moyses, **23** si passibilis Christus, si primus ex
resurrectione mortuorum, lumen annunciaturus est
populo, et gentibus. **24** Hæc loquente eo, et rationem
reddente, Festus magna voce dixit: Insanis Paule:
multæ te litteræ ad insaniam convertunt. **25** Et Paulus:
Non insanio (inquit) optime Feste, sed veritatis, et
sobrietatis verba loquor. **26** Scit enim de his rex, ad
quem et constanter loquor: latere enim eum nihil
horum arbitror. Neque enim in angulo quidquam
horum gestum est. **27** Credis rex Agrippa prophetis?
Scio quia credis. **28** Agrippa autem ad Paulum: In
modico suades me Christianum fieri. **29** Et Paulus:
Opto apud Deum, et in modico, et in magno, non
tantum te, sed etiam omnes, qui audiunt, hodie fieri
tales, qualis et ego sum, exceptis vinculis his. **30** Et
exurrexit rex, et præses, et Bernice, et qui assidebant
eis. **31** Et cum secessissent, loquebantur ad invicem,
dicentes: Quia nihil morte, aut vinculis dignum quid
fecit homo iste. **32** Agrippa autem Festo dixit: Dimitti
poterat homo hic, si non appellasset Cæsarem.

27 Ut autem iudicatum est navigare eum in Italiam,
et tradi Paulum cum reliquis custodiis centurioni
nomine Iulio cohortis Augustæ, **2** ascendentes
navem Adrumetinam, incipientes navigare circa Asiæ
loca, sustulimus, perseverante nobiscum Aristarcho
Macedone Thessalonicensi. **3** Sequenti autem die
devenimus Sidonem. Humane autem tractans Iulius
Paulum, permisit ad amicos ire, et curam sui agere. **4**
Et inde cum sustulissemus, subnavigavimus Cyprum,
propter ea quod essent venti contrarii. **5** Et pelagus
Ciliciæ, et Pamphyliæ navigantes, venimus Lystram,
quæ est Lyciæ: **6** et ibi inveniens centurio navem
Alexandrinam navigantem in Italiam, transposuit nos
in eam. **7** Et cum multis diebus tarde navigaremus,
et vix devenissemus contra Gnidum, prohibente nos

vento, adnavigavimus Cretæ iuxta Salmonem: 8 et vix
iuxta navigantes, venimus in locum quendam, qui
vocatur Boni Portus, cui iuxta erat civitas Thalassa. 9
Multo autem tempore peracto, et cum iam non esset
tuta navigatio, eo quod et ieiunium iam præteriisset,
consolabatur eos Paulus, 10 dicens eis: Viri, video
quoniam cum iniuria, et multo damno non solum
oneris, et navis, sed etiam animarum nostrarum
incipit esse navigatio. 11 Centurio autem gubernatori
et nauclero magis credebat, quam his, quæ a Paulo
dicebantur. 12 Et cum aptus portus non esset ad
hiemandum, plurimi statuerunt consilium navigare
inde, si quomodo possent, devenientes Phœnicen,
hiemare, portum Cretæ respicientem ad Africum, et
ad Corum. 13 Aspirante autem Austro, æstimantes
propositum se tenere, cum sustulissent de Asson,
legebant Cretam. 14 Non post multum autem misit
se contra ipsam ventus Typhonicus, qui vocatur
Euroaquilo. 15 Cumque arrepta esset navis, et non
posset conari in ventum, data nave flatibus, ferebamur.
16 In insulam autem quandam decurrentes, quæ
vocatur Cauda, potuimus vix obtinere scapham. 17
Qua sublata, adiutoriis utebantur, accingentes navem,
timentes ne in Syrtim inciderent, summisso vase
sic ferebantur. 18 Valida autem nobis tempestate
iactatis, sequenti die iactum fecerunt: 19 et tertia
die suis manibus armamenta navis proiecerunt. 20
Neque autem sole, neque sideribus apparentibus per
plures dies, et tempestate non exigua imminente,
iam ablata erat spes omnis salutis nostræ. 21 Et
cum multa ieiunatio fuisset, tunc stans Paulus in
medio eorum, dixit: Oportebat quidem, o viri, audito
me, non tollere a Creta, lucrique facere iniuriam
hanc, et iacturam. 22 Et nunc suadeo vobis bono
animo esse. Amissio enim nullius animæ erit ex vobis,
præterquam navis. 23 Astitit enim mihi hac nocte
Angelus Dei, cuius sum ego, et cui deservio, 24 dicens:
Ne timeas Paule, Cæsari te oportet assistere: et ecce
donavit tibi Deus omnes, qui navigant tecum. 25
Propter quod bono animo estote viri: credo enim
Deo, quia sic erit, quemadmodum dictum est mihi.
26 In insulam autem quandam oportet nos devenire.
27 Sed postea quam quartadecima nox supervenit,
navigantibus nobis in Adria circa mediam noctem,
suspicabantur nautæ apparere sibi aliquam regionem.
28 Qui et summittentes bolidem, invenerunt passus
viginti: et pusillum inde separati, invenerunt passus
quindecim. 29 Timentes autem ne in aspera loca
incideremus, de puppi mittentes anchoras quattuor,
optabant diem fieri. 30 Nautis vero quærentibus
fugere de navi, cum misissent scapham in mare, sub
obtentu quasi inciperent a prora anchoras extendere,
31 dixit Paulus Centurioni, et militibus: Nisi hi in
navi manserint, vos salvi fieri non potestis. 32 Tunc
absciderunt milites funes scaphæ, et passi sunt eam
excidere. 33 Et cum lux inciperet fieri, rogabat Paulus
omnes sumere cibum, dicens: Quartadecima die hodie
expectantes ieiuni permanetis, nihil accipientes. 34
Propter quod rogo vos accipere cibum pro salute
vestra: quia nullius vestrum capillus de capite peribit.
35 Et cum hæc dixisset, sumens panem, gratias egit
Deo in conspectu omnium: et cum fregisset, cœpit
manducare. 36 Animæquiores autem facti omnes, et
ipsi sumpserunt cibum. 37 Eramus vero universæ
animæ in navi ducentæ septuaginta sex. 38 Et satiati
cibo alleviabant navem, iactantes triticum in mare. 39
Cum autem dies factus esset, terram non agnoscebant:
sinum vero quendam considerabant habentem littus,
in quem cogitabant, si possent, eiicere navem. 40 Et
cum anchoras sustulissent, committebant se mari,
simul laxantes iuncturas gubernaculorum: et levato
artemone secundum auræ flatum tendebant ad
littus. 41 Et cum incidissemus in locum dithalassum,
impegerunt navem: et prora quidem fixa manebat
immobilis, puppis vero solvebatur a vi maris. 42
Militum autem consilium fuit ut custodias occiderent:
ne quis cum enatasset, effugeret. 43 Centurio autem
volens servare Paulum, prohibuit fieri: iussitque eos,
qui possent natare, emittere se primos, et evadere, et
ad terram exire: 44 et ceteros alios in tabulis ferebant:
quosdam super ea, quæ de navi erant. Et sic factum
est, ut omnes animæ evaderent ad terram.

28 Et cum evasissemus, tunc cognovimus quia
Melita insula vocabatur. Barbari vero præstabant
non modicam humanitatem nobis. 2 Accensa enim
pyra, reficiebant nos omnes propter imbrem, qui
imminebat, et frigus. 3 Cum congregasset autem
Paulus sarmentorum aliquantam multitudinem, et
imposuisset super ignem, vipera a calore cum

processisset, invasit manum eius. 4 Ut vero viderunt
Barbari pendentem bestiam de manu eius, ad invicem
dicebant: Utique homicida est homo hic, qui cum
evaserit de mari, ultio non sinit eum vivere. 5 Et
ille quidem excutiens bestiam in ignem, nihil mali
passus est. 6 At illi existimabant eum in tumorem
convertendum, et subito casurum, et mori. Diu autem
illis expectantibus, et videntibus nihil mali in eo
fieri, convertentes se, dicebant eum esse deum. 7
In locis autem illis erant prædia principis insulæ,
nomine Publii, qui nos suscipiens, triduo benigne
exhibuit. 8 Contigit autem, patrem Publii febribus, et
dysenteria vexatum iacere. Ad quem Paulus intravit:
et cum orasset, et imposuisset ei manus, salvavit
eum. 9 Quo facto, omnes qui in insula habebant
infirmitates, accedebant, et curabantur: 10 qui etiam
multis honoribus nos honoraverunt, et navigantibus
imposuerunt quæ necessaria erant. 11 Post menses
autem tres navigavimus in navi Alexandrina, quæ in
insula hiemaverat, cui erat insigne Castorum. 12 Et
cum venissemus Syracusam, mansimus ibi triduo.
13 Inde circumlegentes devenimus Rhegium: et post
unum diem flante Austro, secunda die venimus
Puteolos; 14 ubi inventis fratribus rogati sumus
manere apud eos dies septem: et sic venimus Romam.
15 Et inde cum audissent fratres, occurrerunt nobis
usque ad Appii forum, ac tres Tabernas. Quos cum
vidisset Paulus, gratias agens Deo, accepit fiduciam.
16 Cum autem venissemus Romam, permissum est
Paulo manere sibimet cum custodiente se milite.
17 Post tertium autem diem convocavit primos
Iudæorum. Cumque convenissent, dicebat eis: Ego,
viri fratres, nihil adversus plebem faciens, aut morem
paternum, vinctus ab Ierosolymis traditus sum in
manus Romanorum, 18 qui cum interrogationem de
me habuissent, voluerunt me dimittere, eo quod nulla
esset causa mortis in me. 19 Contradicentibus autem
Iudæis, coactus sum appellare Cæsarem, non quasi
gentem meam habens aliquid accusare. 20 Propter
hanc igitur causam rogavi vos videre, et alloqui.
Propter spem enim Israel catena hac circumdatus
sum. 21 At illi dixerunt ad eum: Nos neque litteras
accepimus de te a Iudæa, neque adveniens aliquis
fratrum nunciavit, aut locutus est quid de te malum.
22 Rogamus autem a te audire quæ sentis: nam de secta
hac notum est nobis quia ubique ei contradicitur.
23 Cum constituissent autem illi diem, venerunt
ad eum in hospitium plurimi, quibus exponebat
testificans regnum Dei, suadensque eis de Iesu ex
Lege Moysi, et Prophetis a mane usque ad vesperam.
24 Et quidam credebant his, quæ dicebantur: quidam
vero non credebant. 25 Cumque invicem non essent
consentientes, discedebant dicente Paulo unum
verbum: Quia bene Spiritus Sanctus locutus est per
Isaiam prophetam ad patres nostros, 26 dicens: Vade
ad populum istum, et dic ad eos: Aure audietis, et non
intelligetis: et videntes videbitis, et non perspicietis.
27 Incrassatum est enim cor populi huius, et auribus
graviter audierunt, et oculos suos compresserunt:
ne forte videant oculis, et auribus audiant, et corde
intelligant, et convertantur, et sanem eos. 28 Notum
ergo sit vobis, quoniam Gentibus missum est hoc
salutare Dei, et ipsi audient. 29 Et cum hæc dixisset,
exierunt ab eo Iudæi, multam habentes inter se
quæstionem. 30 Mansit autem biennio toto in suo
conducto: et suscipiebat omnes, qui ingrediebantur
ad eum, 31 prædicans regnum Dei, et docens quæ
sunt de Domino Iesu Christo cum omni fiducia, sine
prohibitione.

Romanos

1 Paulus, servus Iesu Christi, vocatus Apostolus, segregatus in Evangelium Dei, **2** quod ante promiserat per Prophetas suos in Scripturis Sanctis **3** de Filio suo, qui factus est ei ex semine David secundum carnem, **4** qui prædestinatus est Filius Dei in virtute secundum Spiritum sanctificationis ex resurrectione mortuorum Iesu Christi Domini nostri: **5** per quem accepimus gratiam, et Apostolatum ad obediendum fidei in omnibus Gentibus pro nomine eius, **6** in quibus estis et vos vocati Iesu Christi: **7** omnibus qui sunt Romæ, dilectis Dei, vocatis sanctis. Gratia vobis, et pax a Deo Patre nostro, et Domino Iesu Christo. **8** Primum quidem gratias ago Deo meo per Iesum Christum pro omnibus vobis: quia fides vestra annunciatur in universo mundo. **9** Testis enim mihi est Deus, cui servio in spiritu meo in Evangelio Filii eius, quod sine intermissione memoriam vestri facio **10** semper in orationibus meis: obsecrans, si quomodo tandem aliquando prosperum iter habeam in voluntate Dei veniendi ad vos. **11** Desidero enim videre vos: ut aliquid impertiar vobis gratiæ spiritualis ad confirmandos vos: **12** id est, simul consolari in vobis per eam, quæ invicem est, fidem vestram, atque meam. **13** Nolo autem vos ignorare fratres: quia sæpe proposui venire ad vos, (et prohibitus sum usque adhuc) ut aliquem fructum habeam et in vobis, sicut et in ceteris Gentibus. **14** Græcis ac barbaris, sapientibus, et insipientibus debitor sum: **15** ita (quod in me) promptum est et vobis, qui Romæ estis, evangelizare. **16** Non enim erubesco Evangelium. Virtus enim Dei est in salutem omni credenti, Iudæo primum, et Græco. **17** Iustitia enim Dei in eo revelatur ex fide in fidem: sicut scriptum est: Iustus autem ex fide vivit. **18** Revelatur enim ira Dei de cælo super omnem impietatem, et iniustitiam hominum eorum, qui veritatem Dei in iniustitia detinent: **19** quia quod notum est Dei, manifestum est in illis. Deus enim illis manifestavit. **20** Invisibilia enim ipsius, a creatura mundi, per ea quæ facta sunt, intellecta, conspiciuntur: sempiterna quoque eius virtus, et divinitas: ita ut sint inexcusabiles. **(aïdios g126)** **21** Quia cum cognovissent Deum, non sicut Deum glorificaverunt, aut gratias egerunt: sed evanuerunt in cogitationibus suis, et obscuratum est insipiens cor eorum: **22** dicentes enim se esse sapientes, stulti facti sunt. **23** Et mutaverunt gloriam incorruptibilis Dei in similitudinem imaginis corruptibilis hominis, et volucrum, et quadrupedum, et serpentium. **24** Propter quod tradidit illos Deus in desideria cordis eorum, in immunditiam: ut contumeliis afficiant corpora sua in semetipsis: **25** qui commutaverunt veritatem Dei in mendacium: et coluerunt, et servierunt creaturæ potius quam Creatori, qui est benedictus in sæcula. Amen. **(aiōn g165)** **26** Propterea tradidit illos Deus in passiones ignominiæ. Nam feminæ eorum immutaverunt naturalem usum in eum usum, qui est contra naturam. **27** Similiter autem et masculi, relicto naturali usu feminæ, exarserunt in desideriis suis in invicem, masculi in masculos turpitudinem operantes, et mercedem, quam oportuit, erroris sui in semetipsis recipientes. **28** Et sicut non probaverunt Deum habere in notitia: tradidit illos Deus in reprobum sensum: ut faciant ea, quæ non conveniunt, **29** repletos omni iniquitate, malitia, fornicatione, avaritia, nequitia, plenos invidia, homicidio, contentione, dolo, malignitate, susurrones, **30** detractores, Deo odibiles, contumeliosos, superbos, elatos, inventores malorum, parentibus non obedientes, **31** insipientes, incompositos, sine affectione, absque fœdere, sine misericordia. **32** Qui cum iustitiam Dei cognovissent, non intellexerunt quoniam qui talia agunt, digni sunt morte: et non solum qui ea faciunt, sed etiam qui consentiunt facientibus.

2 Propter quod inexcusabilis es o homo omnis, qui iudicas. In quo enim iudicas alterum, teipsum condemnas: eadem enim agis quæ iudicas. **2** Scimus enim quoniam iudicium Dei est secundum veritatem in eos, qui talia agunt. **3** Existimas autem hoc o homo, qui iudicas eos, qui talia agunt, et facis ea, quia tu effugies iudicium Dei? **4** An divitias bonitatis eius, et patientiæ, et longanimitatis contemnis? Ignoras quoniam benignitas Dei ad pœnitentiam te adducit? **5** Secundum autem duritiam tuam, et impœnitens cor, thesaurizas tibi iram in die iræ, et revelationis iusti iudicii Dei, **6** qui reddet unicuique secundum opera eius: **7** iis quidem, qui secundum patientiam boni operis, gloriam, et honorem, et incorruptionem

quærunt, vitam æternam: (aiōnios g166) 8 iis autem,
qui sunt ex contentione, et qui non acquiescunt
veritati, credunt autem iniquitati, ira, et indignatio. 9
Tribulatio, et angustia in omnem animam hominis
operantis malum, Iudæi primum, et Græci: 10 gloria
autem, et honor, et pax omni operanti bonum,
Iudæo primum, et Græco: 11 non enim est acceptio
personarum apud Deum. 12 Quicumque enim sine
lege peccaverunt, sine lege peribunt: et quicumque
in lege peccaverunt, per legem iudicabuntur. 13
Non enim auditores legis iusti sunt apud Deum,
sed factores legis iustificabuntur. 14 Cum autem
Gentes, quæ legem non habent, naturaliter ea, quæ
legis sunt, faciunt, eiusmodi legem non habentes,
ipsi sibi sunt lex: 15 qui ostendunt opus legis
scriptum in cordibus suis, testimonium reddente illis
conscientia ipsorum, et inter se invicem cogitationibus
accusantibus, aut etiam defendentibus, 16 in die,
cum iudicabit Deus occulta hominum, secundum
Evangelium meum per Iesum Christum. 17 Si autem
tu Iudæus cognominaris, et requiescis in lege, et
gloriaris in Deo, 18 et nosti voluntatem eius, et
probas utiliora, instructus per legem, 19 confidis
teipsum esse ducem cæcorum, lumen eorum, qui in
tenebris sunt, 20 eruditorem insipientium, magistrum
infantium, habentem formam scientiæ, et veritatis
in lege. 21 Qui ergo alium doces, teipsum non
doces: qui prædicas non furandum, furaris: 22 qui
dicis non mœchandum, mœcharis: qui abominaris
idola, sacrilegium facis: 23 qui in lege gloriaris, per
prævaricationem legis Deum inhonoras. 24 (Nomen
enim Dei per vos blasphematur inter Gentes, sicut
scriptum est.) 25 Circumcisio quidem prodest, si legem
observes: si autem prævaricator legis sis, circumcisio
tua præputium facta est. 26 Si igitur præputium
iustitias legis custodiat: nonne præputium illius in
circumcisionem reputabitur? 27 Et iudicabit id, quod
ex natura est præputium, legem consummans, te, qui
per litteram, et circumcisionem prævaricator legis
es? 28 Non enim qui in manifesto, Iudæus est: neque
quæ in manifesto, in carne, est circumcisio: 29 sed qui
in abscondito, Iudæus est: et circumcisio cordis in
spiritu, non littera: cuius laus non ex hominibus, sed
ex Deo est.

3 Quid ergo amplius Iudæo est? Aut quæ utilitas
circumcisionis? 2 Multum per omnem modum.
Primum quidem quia credita sunt illis eloquia Dei.
3 Quid enim si quidam illorum non crediderunt?
Numquid incredulitas illorum fidem Dei evacuabit?
Absit. 4 Est autem Deus verax: omnis autem
homo mendax, sicut scriptum est: Ut iustificeris
in sermonibus tuis: et vincas cum iudicaris. 5 Si
autem iniquitas nostra iustitiam Dei commendat,
quid dicemus? Numquid iniquus est Deus, qui infert
iram? 6 (Secundum hominem dico.) Absit. Alioquin
quomodo iudicabit Deus hunc mundum? 7 Si enim
veritas Dei in meo mendacio abundavit in gloriam
ipsius: quid adhuc et ego tamquam peccator iudicor?
8 Et non (sicut blasphemamur, et sicut aiunt quidam
nos dicere) faciamus mala ut veniant bona: quorum
damnatio iusta est. 9 Quid ergo? Præcellimus eos?
Nequaquam. Causati enim sumus Iudæos, et Græcos
omnes sub peccato esse, 10 sicut scriptum est: Quia
non est iustus quisquam: 11 non est intelligens, non
est requirens Deum. 12 Omnes declinaverunt, simul
inutiles facti sunt, non est qui faciat bonum, non est
usque ad unum. 13 Sepulchrum patens est guttur
eorum, linguis suis dolose agebant: Venenum aspidum
sub labiis eorum: 14 Quorum os maledictione, et
amaritudine plenum est: 15 Veloces pedes eorum ad
effundendum sanguinem: 16 Contritio, et infelicitas
in viis eorum: 17 et viam pacis non cognoverunt:
18 Non est timor Dei ante oculos eorum. 19 Scimus
autem quoniam quæcumque lex loquitur, iis, qui
in lege sunt, loquitur: ut omne os obstruatur, et
subditus fiat omnis mundus Deo: 20 quia ex operibus
legis non iustificabitur omnis caro coram illo. Per
legem enim cognitio peccati. 21 Nunc autem sine
lege iustitia Dei manifestata est: testificata a lege
et Prophetis. 22 Iustitia autem Dei per fidem Iesu
Christi in omnes, et super omnes, qui credunt in eum:
non enim est distinctio: 23 Omnes enim peccaverunt,
et egent gloria Dei. 24 Iustificati gratis per gratiam
ipsius, per redemptionem, quæ est in Christo Iesu,
25 quem proposuit Deus propitiationem per fidem
in sanguine ipsius, ad ostensionem iustitiæ suæ
propter remissionem præcedentium delictorum 26 in
sustentatione Dei, ad ostensionem iustitiæ eius in
hoc tempore: ut sit ipse iustus, et iustificans eum, qui

est ex fide Iesu Christi. 27 Ubi est ergo gloriatio tua?
Exclusa est. Per quam legem? Factorum? Non: sed per
legem fidei. 28 Arbitramur enim iustificari hominem
per fidem sine operibus legis. 29 An Iudæorum
Deus tantum? Nonne et Gentium? Immo et Gentium.
30 Quoniam quidem unus est Deus, qui iustificat
circumcisionem ex fide, et præputium per fidem. 31
Legem ergo destruimus per fidem? Absit: sed legem
statuimus.

4 Quid ergo dicemus invenisse Abraham patrem
nostrum secundum carnem? 2 Si enim Abraham
ex operibus iustificatus est, habet gloriam, sed non
apud Deum. 3 Quid enim dicit Scriptura? Credidit
Abraham Deo: et reputatam est illi ad iustitiam.
4 Ei autem, qui operatur, merces non imputatur
secundum gratiam, sed secundum debitum. 5 Ei
vero, qui non operatur, credenti autem in eum, qui
iustificat impium, reputatur fides eius ad iustitiam
secundum propositum gratiæ Dei. 6 Sicut et David
dicit beatitudinem hominis, cui Deus accepto fert
iustitiam sine operibus: 7 Beati, quorum remissæ
sunt iniquitates, et quorum tecta sunt peccata. 8
Beatus vir, cui non imputavit Dominus peccatum. 9
Beatitudo ergo hæc in circumcisione tantum manet,
an etiam in præputio? Dicimus enim quia reputata
est Abrahæ fides ad iustitiam. 10 Quomodo ergo
reputata est? In circumcisione, an in præputio? Non in
circumcisione, sed in præputio. 11 Et signum accepit
circumcisionis, signaculum iustitiæ fidei, quæ est
in præputio: ut sit pater omnium credentium per
præputium, ut reputetur et illis ad iustitiam: 12 et
sit pater circumcisionis non iis tantum, qui sunt ex
circumcisione, sed et iis, qui sectantur vestigia fidei,
quæ est in præputio patris nostri Abrahæ. 13 Non
enim per legem promissio Abrahæ, aut semini eius
ut heres esset mundi: sed per iustitiam fidei. 14 Si
enim qui ex lege, heredes sunt: exinanita est fides,
abolita est promissio. 15 Lex enim iram operatur.
Ubi enim non est lex: nec prævaricatio. 16 Ideo ex
fide, ut secundum gratiam firma sit promissio omni
semini, non ei, qui ex lege est solum, sed et ei qui
ex fide est Abrahæ, qui pater est omnium nostrum
ante Deum, 17 cui credidit, qui vivificat mortuos, et
vocat ea quæ non sunt, tamquam ea quæ sunt. (Sicut
scriptum est: Quia patrem multarum gentium posui
te.) 18 Qui contra spem in spem credidit, ut fieret
pater multarum gentium secundum quod dictum est
ei: Sic erit semen tuum. 19 Et non infirmatus est fide,
nec consideravit corpus suum emortuum, cum iam
fere centum esset annorum: et emortuam vulvam
Saræ: 20 In repromissione etiam Dei non hæsitavit
diffidentia, sed confortatus est fide, dans gloriam
Deo: 21 plenissime sciens quia quæcumque promisit,
potens est et facere. 22 Ideo et reputatum est illi ad
iustitiam. 23 Non est autem scriptum tantum propter
ipsum quia reputatum est illi ad iustitiam: 24 sed et
propter nos, quibus reputabitur credentibus in eum,
qui suscitavit Iesum Christum Dominum nostrum a
mortuis, 25 qui traditus est propter delicta nostra, et
resurrexit propter iustificationem nostram.

5 Iustificati ergo ex fide, pacem habeamus ad Deum
per Dominum nostrum Iesum Christum: 2 per
quem et habemus accessum per fidem in gratiam
istam, in qua stamus, et gloriamur in spe gloriæ
filiorum Dei. 3 Non solum autem, sed et gloriamur in
tribulationibus: scientes quod tribulatio patientiam
operatur: 4 patientia autem probationem, probatio
vero spem, 5 spes autem non confundit: quia charitas
Dei diffusa est in cordibus nostris per Spiritum
sanctum, qui datus est nobis. 6 Ut quid enim Christus,
cum adhuc infirmi essemus, secundum tempus pro
impiis mortuus est? 7 Vix enim pro iusto quis
moritur: nam pro bono forsitan quis audeat mori. 8
Commendat autem charitatem suam Deus in nobis:
quoniam cum adhuc peccatores essemus, secundum
tempus, 9 Christus pro nobis mortuus est: multo
igitur magis nunc iustificati in sanguine ipsius, salvi
erimus ab ira per ipsum. 10 Si enim cum inimici
essemus, reconciliati sumus Deo per mortem Filii eius:
multo magis reconciliati, salvi erimus in vita ipsius.
11 Non solum autem: sed et gloriamur in Deo per
Dominum nostrum Iesum Christum, per quem nunc
reconciliationem accepimus. 12 Propterea sicut per
unum hominem peccatum in hunc mundum intravit,
et per peccatum mors, et ita in omnes homines mors
pertransiit, in quo omnes peccaverunt: 13 Usque ad
legem enim peccatum erat in mundo: peccatum autem
non imputabatur, cum lex non esset. 14 Sed regnavit

mors ab Adam usque ad Moysen etiam in eos, qui non
peccaverunt in similitudinem prævaricationis Adæ,
qui est forma futuri. 15 Sed non sicut delictum, ita et
donum. Si enim unius delicto multi mortui sunt: multo
magis gratia Dei et donum in gratia unius hominis Iesu
Christi in plures abundavit. 16 Et non sicut per unum
peccatum, ita et donum. Nam iudicium quidem ex uno
in condemnationem: gratia autem ex multis delictis
in iustificationem. 17 Si enim unius delicto mors
regnavit per unum: multo magis abundantiam gratiæ,
et donationis, et iustitiæ accipientes, in vita regnabunt
per unum Iesum Christum. 18 Igitur sicut per unius
delictum in omnes homines in condemnationem:
sic et per unius iustitiam in omnes homines in
iustificationem vitæ. 19 Sicut enim per inobedientiam
unius hominis, peccatores constituti sunt multi: ita et
per unius obeditionem, iusti constituentur multi. 20
Lex autem subintravit ut abundaret delictum. Ubi
autem abundavit delictum, superabundavit gratia. 21
Ut sicut regnavit peccatum in mortem: ita et gratia
regnet per iustitiam in vitam æternam, per Iesum
Christum Dominum nostrum. (aiōnios g166)

6 Quid ergo dicemus? Permanebimus in peccato ut
gratia abundet? 2 Absit. Qui enim mortui sumus
peccato, quomodo adhuc vivemus in illo? 3 An
ignoratis quia quicumque baptizati sumus in Christo
Iesu, in morte ipsius baptizati sumus? 4 Consepulti
enim sumus cum illo per baptismum in mortem: ut
quomodo Christus surrexit a mortuis per gloriam
Patris, ita et nos in novitate vitæ ambulemus. 5 Si
enim complantati facti sumus similitudini mortis
eius: simul et resurrectionis erimus. 6 Hoc scientes,
quia vetus homo noster simul crucifixus est, ut
destruatur corpus peccati, et ultra non serviamus
peccato. 7 Qui enim mortuus est, iustificatus est
a peccato. 8 Si autem mortui sumus cum Christo:
credimus quia simul etiam vivemus cum Christo: 9
scientes quod Christus resurgens ex mortuis iam non
moritur, mors illi ultra non dominabitur. 10 Quod
enim mortuus est peccato, mortuus est semel: quod
autem vivit, vivit Deo. 11 Ita et vos existimate, vos
mortuos quidem esse peccato, viventes autem Deo,
in Christo Iesu Domino nostro. 12 Non ergo regnet
peccatum in vestro mortali corpore ut obediatis
concupiscentiis eius. 13 Sed neque exhibeatis membra
vestra arma iniquitatis peccato: sed exhibete vos Deo,
tamquam ex mortuis viventes: et membra vestra
arma iustitiæ Deo. 14 Peccatum enim vobis non
dominabitur: non enim sub lege estis, sed sub gratia.
15 Quid ergo? Peccabimus, quoniam non sumus sub
lege, sed sub gratia? Absit. 16 Nescitis quoniam cui
exhibetis vos servos ad obediendum, servi estis eius,
cui obeditis, sive peccati ad mortem, sive obeditionis
ad iustitiam? 17 Gratias autem Deo quod fuistis servi
peccati, obedistis autem ex corde in eam formam
doctrinæ, in quam traditi estis. 18 Liberati autem
a peccato, servi facti estis iustitiæ. 19 Humanum
dico, propter infirmitatem carnis vestræ: sicut enim
exhibuistis membra vestra servire immunditiæ, et
iniquitati ad iniquitatem, ita nunc exhibete membra
vestra servire iustitiæ in santificationem. 20 Cum
enim servi essetis peccati, liberi fuistis iustitiæ. 21
Quem ergo fructum habuistis tunc in illis, in quibus
nunc erubescitis? Nam finis illorum mors est. 22 Nunc
vero liberati a peccato, servi autem facti Deo, habetis
fructum vestrum in santificationem, finem vero vitam
æternam. (aiōnios g166) 23 Stipendia enim peccati, mors.
Gratia autem Dei, vita æterna, in Christo Iesu Domino
nostro. (aiōnios g166)

7 An ignoratis fratres (scientibus enim legem loquor)
quia lex in homine dominatur quanto tempore
vivit? 2 Nam quæ sub viro est mulier, vivente viro,
alligata est legi: si autem mortuus fuerit vir eius, soluta
est a lege viri. 3 Igitur, vivente viro, vocabitur adultera
si fuerit cum alio viro: si autem mortuus fuerit vir eius,
liberata est a lege viri: ut non sit adultera si fuerit cum
alio viro. 4 Itaque fratres mei et vos mortificati estis
legi per corpus Christi: ut sitis alterius, qui ex mortuis
resurrexit, ut fructificemus Deo. 5 Cum enim essemus
in carne, passiones peccatorum, quæ per legem erant,
operabantur in membris nostris, ut fructificarent
morti. 6 Nunc autem soluti sumus a lege mortis, in
qua detinebamur, ita ut serviamus in novitate spiritus,
et non in vetustate litteræ. 7 Quid ergo dicemus? Lex
peccatum est? Absit. Sed peccatum non cognovi, nisi
per legem: nam concupiscentiam nesciebam, nisi lex
diceret: Non concupisces. 8 Occasione autem accepta,
peccatum per mandatum operatum est in me omnem

concupiscentiam. Sine lege enim peccatum mortuum
erat. 9 Ego autem vivebam sine lege aliquando. Sed
cum venisset mandatum, peccatum revixit. 10 Ego
autem mortuus sum: et inventum est mihi mandatum,
quod erat ad vitam, hoc esse ad mortem. 11 Nam
peccatum occasione accepta per mandatum, seduxit
me, et per illud occidit. 12 Itaque lex quidem sancta,
et mandatum sanctum, et iustum, et bonum. 13
Quod ergo bonum est, mihi factum est mors? Absit.
Sed peccatum, ut appareat peccatum, per bonum
operatum est mihi mortem: ut fiat supra modum
peccans peccatum per mandatum. 14 Scimus enim
quia lex spiritualis est: ego autem carnalis sum
venundatus sub peccato. 15 Quod enim operor, non
intelligo. Non enim quod volo bonum, hoc ago: sed
quod odi malum, illud facio. 16 Si autem quod nolo,
illud facio: consentio legi, quoniam bona est. 17 Nunc
autem iam non ego operor illud, sed quod habitat in
me peccatum. 18 Scio enim quia non habitat in me,
hoc est in carne mea, bonum. Nam velle, adiacet mihi:
perficere autem bonum, non invenio. 19 Non enim
quod volo bonum, hoc facio: sed quod nolo malum,
hoc ago. 20 Si autem quod nolo, illud facio: iam non
ego operor illud, sed quod habitat in me, peccatum.
21 Invenio igitur legem, volenti mihi facere bonum,
quoniam mihi malum adiacet: 22 condelector enim
legi Dei secundum interiorem hominem: 23 video
autem aliam legem in membris meis, repugnantem
legi mentis meæ, et captivantem me in lege peccati,
quæ est in membris meis. 24 Infelix ego homo, quis
me liberabit de corpore mortis huius? 25 Gratia Dei
per Iesum Christum Dominum nostrum. Igitur ego
ipse mente servio legi Dei: carne autem, legi peccati.

8 Nihil ergo nunc damnationis est iis, qui sunt in
Christo Iesu: qui non secundum carnem ambulant.
2 Lex enim spiritus vitæ in Christo Iesu liberavit me a
lege peccati et mortis. 3 Nam quod impossibile erat
legi, in quo infirmabatur per carnem: Deus Filium
suum mittens in similitudinem carnis peccati, et de
peccato damnavit peccatum in carne, 4 ut iustificatio
legis impleretur in nobis, qui non secundum carnem
ambulamus, sed secundum spiritum. 5 Qui enim
secundum carnem sunt: quæ carnis sunt, sapiunt.
Qui vero secundum spiritum sunt: quæ sunt spiritus,
sentiunt. 6 Nam prudentia carnis, mors est: prudentia
autem spiritus, vita et pax. 7 Quoniam sapientia
carnis inimica est Deo: legi enim Dei non est subiecta:
nec enim potest. 8 Qui autem in carne sunt, Deo
placere non possunt. 9 Vos autem in carne non estis,
sed in spiritu: si tamen Spiritus Dei habitat in vobis.
Siquis autem Spiritum Christi non habet: hic non
est eius. 10 Si autem Christus in vobis est: corpus
quidem mortuum est propter peccatum, spiritus vero
vivit propter iustificationem. 11 Quod si Spiritus
eius, qui suscitavit Iesum a mortuis, habitat in vobis:
qui suscitavit Iesum Christum a mortuis, vivificabit
et mortalia corpora vestra, propter inhabitantem
Spiritum eius in vobis. 12 Ergo fratres debitores
sumus non carni, ut secundum carnem vivamus. 13
Si enim secundum carnem vixeritis, moriemini: si
autem Spiritu facta carnis mortificaveritis, vivetis. 14
Quicumque enim Spiritu Dei aguntur, ii sunt filii Dei.
15 Non enim accepistis spiritum servitutis iterum in
timore, sed accepistis spiritum adoptionis filiorum, in
quo clamamus: Abba (Pater). 16 Ipse enim Spiritus
testimonium reddit spiritui nostro quod sumus filii
Dei. 17 Si autem filii, et heredes: heredes quidem
Dei, cohæredes autem Christi: si tamen compatimur,
ut et conglorificemur. 18 Existimo enim quod non
sunt condignæ passiones huius temporis ad futuram
gloriam, quæ revelabitur in nobis. 19 Nam expectatio
creaturæ, revelationem filiorum Dei expectat. 20
Vanitati enim creatura subiecta est non volens, sed
propter eum, qui subiecit eam in spe: 21 quia et
ipsa creatura liberabitur a servitute corruptionis in
libertatem gloriæ filiorum Dei. 22 Scimus enim quod
omnis creatura ingemiscit, et parturit usque adhuc. 23
Non solum autem illa, sed et nos ipsi primitias Spiritus
habentes: et ipsi intra nos gemimus adoptionem
filiorum Dei expectantes, redemptionem corporis
nostri. 24 Spe enim salvi facti sumus. Spes autem,
quæ videtur, non est spes: nam quod videt quis, quid
sperat? 25 Si autem quod non videmus, speramus: per
patientiam expectamus. 26 Similiter autem et Spiritus
adiuvat infirmitatem nostram: nam quid oremus, sicut
oportet, nescimus: sed ipse Spiritus postulat pro nobis
gemitibus inenarrabilibus. 27 Qui autem scrutatur
corda, scit quid desideret Spiritus: quia secundum
Deum postulat pro sanctis. 28 Scimus autem quoniam

diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum,
iis, qui secundum propositum vocati sunt sancti.
29 Nam quos præscivit, et prædestinavit conformes
fieri imaginis Filii sui, ut sit ipse Primogenitus in
multis fratribus. 30 Quos autem prædestinavit, hos
et vocavit: et quos vocavit, hos et iustificavit: quos
autem iustificavit, illos et glorificavit. 31 Quid ergo
dicemus ad hæc? Si Deus pro nobis, qui contra nos?
32 Qui etiam proprio Filio suo non pepercit, sed pro
nobis omnibus tradidit illum: quo modo non etiam
cum illo omnia nobis donavit? 33 Quis accusabit
adversus electos Dei? Deus qui iustificat, 34 quis
est qui condemnet? Christus Iesus, qui mortuus est,
immo qui et resurrexit, qui est ad dexteram Dei,
qui etiam interpellat pro nobis. 35 Quis ergo nos
separabit a charitate Christi? Tribulatio? An angustia?
An fames? An nuditas? An periculum? An persecutio?
An gladius? 36 (Sicut scriptum est: Quia propter te
mortificamur tota die: æstimati sumus sicut oves
occisionis.) 37 Sed in his omnibus superamus propter
eum, qui dilexit nos. 38 Certus sum enim quia neque
mors, neque vita, neque Angeli, neque principatus,
neque virtutes, neque instantia, neque futura, neque
fortitudo, 39 neque altitudo, neque profundum, neque
creatura alia poterit nos separare a charitate Dei, quæ
est in Christo Iesu Domino nostro.

9 Veritatem dico in Christo, non mentior:
testimonium mihi perhibente conscientia mea
in Spiritu Sancto: 2 quoniam tristitia mihi magna
est, et continuus dolor cordi meo. 3 Optabam enim
ego ipse anathema esse a Christo pro fratribus meis,
qui sunt cognati mei secundum carnem, 4 qui sunt
Israelitæ, quorum adoptio est filiorum, et gloria, et
testamentum, et legislatio, et obsequium, et promissa:
5 quorum patres, et ex quibus est Christus secundum
carnem, qui est super omnia Deus benedictus in
sæcula. Amen. (aiōn g165) 6 Non autem quod exciderit
verbum Dei. Non enim omnes qui ex Israel sunt,
ii sunt Israelitæ: 7 neque qui semen sunt Abrahæ,
omnes filii: sed in Isaac vocabitur tibi semen: 8 id
est, non qui filii carnis, hi filii Dei: sed qui filii sunt
promissionis, æstimantur in semine. 9 Promissionis
enim verbum hoc est: Secundum hoc tempus veniam:
et erit Saræ filius. 10 Non solum autem illa: sed
et Rebecca ex uno concubitu habens, Isaac patris
nostri. 11 Cum enim nondum nati fuissent, aut aliquid
boni egissent, aut mali, (ut secundum electionem
propositum Dei maneret) 12 non ex operibus, sed
ex vocante dictum est ei: Quia maior serviet minori,
13 sicut scriptum est: Iacob dilexi, Esau autem odio
habui. 14 Quid ergo dicemus? Numquid iniquitas apud
Deum? Absit. 15 Moysi enim dicit: Miserebor cuius
misereor: et misericordiam præstabo cuius miserebor.
16 Igitur non volentis, neque currentis, sed miserentis
est Dei. 17 Dicit enim Scriptura Pharaoni: Quia in hoc
ipsum excitavi te, ut ostendam in te virtutem meam:
et ut annuncietur nomen meum in universa terra.
18 Ergo cuius vult miseretur, et quem vult indurat.
19 Dicis itaque mihi: Quid adhuc queritur? Voluntati
enim eius quis resistit? 20 O homo, tu quis es, qui
respondeas Deo? Numquid dicit figmentum ei, qui se
finxit: Quid me fecisti sic? 21 An non habet potestatem
figulus luti ex eadem massa facere aliud quidem vas in
honorem, aliud vero in contumeliam? 22 Quod si Deus
volens ostendere iram, et notum facere potentiam
suam, sustinuit in multa patientia vasa iræ, apta in
interitum, 23 ut ostenderet divitias gloriæ suæ in
vasa misericordiæ, quæ præparavit in gloriam. 24
Quos et vocavit nos non solum ex Iudæis, sed etiam in
Gentibus, 25 sicut in Osee dicit: Vocabo non plebem
meam, plebem meam: et non dilectam, dilectam:
et non misericordiam consecutam, misericordiam
consecutam. 26 Et erit: in loco, ubi dictum est eis:
Non plebs mea vos: ibi vocabuntur filii Dei vivi. 27
Isaias autem clamat pro Israel: Si fuerit numerus
filiorum Israel tamquam arena maris, reliquiæ salvæ
fient. 28 Verbum enim consummans, et abbrevians
in æquitate: quia verbum breviatum faciet Dominus
super terram: 29 et sicut prædixit Isaias: Nisi Dominus
Sabaoth reliquisset nobis semen, sicut Sodoma facti
essemus, et sicut Gomorrha similes fuissemus. 30 Quid
ergo dicemus? Quod gentes, quæ non sectabantur
iustitiam, apprehenderunt iustitiam: iustitiam autem,
quæ ex fide est. 31 Israel vero sectando legem iustitiæ,
in legem iustitiæ non pervenit. 32 Quare? Quia non
ex fide, sed quasi ex operibus: offenderunt enim in
lapidem offensionis, 33 sicut scriptum est: Ecce pono
in Sion lapidem offensionis, et petram scandali: et
omnis, qui credit in eum, non confundetur.

10 Fratres, voluntas quidem cordis mei, et obsecratio
ad Deum, fit pro illis in salutem. 2 Testimonium
enim perhibeo illis quod æmulationem Dei habent,
sed non secundum scientiam. 3 Ignorantes enim
iustitiam Dei, et suam quærentes statuere, iustitiæ
Dei non sunt subiecti. 4 Finis enim legis, Christus,
ad iustitiam omni credenti. 5 Moyses enim scripsit,
quoniam iustitiam, quæ ex lege est, qui fecerit homo,
vivet in ea. 6 Quæ autem ex fide est iustitia, sic dicit:
Ne dixeris in corde tuo: Quis ascendet in cælum?
id est, Christum deducere: 7 aut quis descendet
in abyssum? hoc est, Christum a mortuis revocare.
(Abyssos g12) 8 Sed quid dicit Scriptura? Prope est
verbum in ore tuo, et in corde tuo: hoc est verbum
fidei, quod prædicamus. 9 Quia si confitearis in
ore tuo Dominum Iesum, et in corde tuo credideris
quod Deus illum suscitavit a mortuis, salvus eris.
10 Corde enim creditur ad iustitiam: ore autem
confessio fit ad salutem. 11 Dicit enim Scriptura:
Omnis, qui credit in illum, non confundetur. 12
Non enim est distinctio Iudæi, et Græci: nam idem
Dominus omnium, dives in omnes, qui invocant
illum. 13 Omnis enim, quicumque invocaverit nomen
Domini, salvus erit. 14 Quomodo ergo invocabunt,
in quem non crediderunt? Aut quomodo credent
ei, quem non audierunt? Quomodo autem audient
sine prædicante? 15 Quomodo vero prædicabunt nisi
mittantur? sicut scriptum est: Quam speciosi pedes
evangelizantium pacem, evangelizantium bona! 16
Sed non omnes obediunt Evangelio. Isaias enim dicit:
Domine quis credidit auditui nostro? 17 Ergo fides
ex auditu, auditus autem per verbum Christi. 18
Sed dico: Numquid non audierunt? Et quidem in
omnem terram exivit sonus eorum, et in fines orbis
terræ verba eorum. 19 Sed dico: Numquid Israel non
cognovit? Primus Moyses dicit: Ego ad æmulationem
vos adducam in non gentem: in gentem insipientem,
in iram vos mittam. 20 Isaias autem audet, et dicit:
Inventus sum a non quærentibus me: palam apparui
iis, qui me non interrogabant. 21 Ad Israel autem
dicit: Tota die expandi manus meas ad populum non
credentem, et contradicentem mihi.

11 Dico ergo: Numquid Deus repulit populum suum?
Absit. Nam et ego Israelita sum ex semine
Abraham, de tribu Beniamin: 2 Non repulit Deus
plebem suam, quam præscivit. An nescitis in Elia
quid dicit Scriptura: quemadmodum interpellat Deum
adversum Israel? 3 Domine, Prophetas tuos occiderunt,
altaria tua suffoderunt: et ego relictus sum solus, et
quærunt animam meam. 4 Sed quid dicit illi divinum
responsum? Reliqui mihi septem millia virorum, qui
non curvaverunt genua ante Baal. 5 Sic ergo et in
hoc tempore reliquiæ secundum electionem gratiæ
salvæ factæ sunt. 6 Si autem gratia, iam non ex
operibus: alioquin gratia iam non est gratia. 7 Quid
ergo? quod quærebat Israel, hoc non est consecutus:
electio autem consecuta est: ceteri vero excæcati
sunt: 8 sicut scriptum est: Dedit illis Deus spiritum
compunctionis: oculos ut non videant, et aures ut non
audiant, usque in hodiernum diem. 9 Et David dicit:
Fiat mensa eorum in laqueum, et in captionem, et in
scandalum, et in retributionem illis. 10 Obscurentur
oculi eorum ne videant: et dorsum eorum semper
incurva. 11 Dico ergo: Numquid sic offenderunt ut
caderent? Absit. Sed illorum delicto, salus est Gentibus
ut illos æmulentur. 12 Quod si delictum illorum divitiæ
sunt mundi, et diminutio eorum divitiæ Gentium:
quanto magis plenitudo eorum? 13 Vobis enim
dico Gentibus: Quamdiu quidem ego sum Gentium
Apostolus, ministerium meum honorificabo, 14 si
quomodo ad æmulandum provocem carnem meam,
et salvos faciam aliquos ex illis. 15 Si enim amissio
eorum, reconciliatio est mundi: quæ assumptio, nisi
vita ex mortuis? 16 Quod si delibatio sancta est, et
massa: et si radix sancta, et rami. 17 Quod si aliqui
ex ramis fracti sunt, tu autem cum oleaster esses,
insertus es in illis, et socius radicis, et pinguedinis
olivæ factus es, 18 noli gloriari adversus ramos. Quod si
gloriaris: non tu radicem portas, sed radix te. 19 Dices
ergo: Fracti sunt rami ut ego inserar. 20 Bene: propter
incredulitatem fracti sunt. Tu autem fide stas: noli
altum sapere, sed time. 21 Si enim Deus naturalibus
ramis non pepercit: ne forte nec tibi parcat. 22 Vide
ergo bonitatem, et severitatem Dei: in eos quidem, qui
ceciderunt, severitatem: in te autem bonitatem Dei,
si permanseris in bonitate, alioquin et tu excideris.
23 Sed et illi, si non permanserint in incredulitate,
inserentur: potens est enim Deus iterum inserere illos.
24 Nam si tu ex naturali excisus es oleastro, et contra

naturam insertus es in bonam olivam: quanto magis ii,
qui secundum naturam, inserentur suæ olivæ? 25 Nolo
enim vos ignorare fratres mysterium hoc: (ut non sitis
vobis ipsis sapientes) quia cæcitas ex parte contigit in
Israel, donec plenitudo Gentium intraret, 26 et sic
omnis Israel salvus fieret, sicut scriptum est: Veniet
ex Sion, qui eripiat, et avertat impietatem a Iacob. 27
Et hoc illis a me testamentum: cum abstulero peccata
eorum. 28 Secundum Evangelium quidem, inimici
propter vos: secundum electionem autem, charissimi
propter patres. 29 Sine pœnitentia enim sunt dona,
et vocatio Dei. 30 Sicut enim aliquando et vos non
credidistis Deo, nunc autem misericordiam consecuti
estis propter incredulitatem illorum: 31 ita et isti nunc
non crediderunt in vestram misericordiam: ut et ipsi
misericordiam consequantur. 32 Conclusit enim Deus
omnia in incredulitate: ut omnium misereatur. (eleēsē
g1653) 33 O altitudo divitiarum sapientiæ, et scientiæ
Dei: quam incomprehensibilia sunt iudicia eius, et
investigabiles viæ eius! 34 Quis enim cognovit sensum
Domini? Aut quis consiliarius eius fuit? 35 Aut quis
prior dedit illi, et retribuetur ei? 36 Quoniam ex ipso,
et per ipsum, et in ipso sunt omnia: ipsi gloria in
sæcula. Amen. (aiōn g165)

12 Obsecro itaque vos fratres per misericordiam Dei,
ut exhibeatis corpora vestra hostiam viventem,
sanctam, Deo placentem, rationabile obsequium
vestrum. 2 Et nolite conformari huic sæculo, sed
reformamini in novitate sensus vestri: ut probetis
quæ sit voluntas Dei bona, et beneplacens, et perfecta.
(aiōn g165) 3 Dico enim per gratiam quæ data est
mihi, omnibus qui sunt inter vos: Non plus sapere
quam oportet sapere, sed sapere ad sobrietatem:
et unicuique sicut Deus divisit mensuram fidei. 4
Sicut enim in uno corpore multa membra habemus,
omnia autem membra non eumdem actum habent:
5 ita multi unum corpus sumus in Christo, singuli
autem alter alterius membra. 6 Habentes autem
donationes secundum gratiam, quæ data est nobis,
differentes: sive prophetiam secundum rationem fidei,
7 sive ministerium in ministrando, sive qui docet in
doctrina, 8 qui exhortatur in exhortando, qui tribuit in
simplicitate, qui præest in sollicitudine, qui miseretur
in hilaritate. 9 Dilectio sine simulatione: Odientes
malum, adhærentes bono: 10 charitate fraternitatis
invicem diligentes: Honore invicem prævenientes:
11 Solicitudine non pigri: spiritu ferventes: Domino
servientes: 12 Spe gaudentes: In tribulatione
patientes: Orationi instantes: 13 Necessitatibus
sanctorum communicantes: Hospitalitatem sectantes.
14 Benedicite persequentibus vos: benedicite, et nolite
maledicere. 15 Gaudere cum gaudentibus, flere cum
flentibus: 16 Idipsum invicem sentientes: Non alta
sapientes, sed humilibus consentientes. Nolite esse
prudentes apud vosmetipsos: 17 Nulli malum pro
malo reddentes: providentes bona non tantum coram
Deo, sed etiam coram omnibus hominibus. 18 Si fieri
potest, quod ex vobis est, cum omnibus hominibus
pacem habentes: 19 Non vosmetipsos defendentes
charissimi, sed date locum iræ. Scriptum est enim:
Mihi vindicta: ego retribuam, dicit Dominus. 20 Sed si
esurierit inimicus tuus, ciba illum: si sitit, potum da
illi: hoc enim faciens, carbones ignis congeres super
caput eius. 21 Noli vinci a malo, sed vince in bono
malum.

13 Omnis anima potestatibus sublimioribus subdita
sit: Non est enim potestas nisi a Deo: quæ autem
sunt, a Deo ordinatæ sunt. 2 Itaque qui resistit
potestati, Dei ordinationi resistit. Qui autem resistunt,
ipsi sibi damnationem acquirunt: 3 nam principes
non sunt timori boni operis, sed mali. Vis autem non
timere potestatem? Bonum fac: et habebis laudem ex
illa: 4 Dei enim minister est tibi in bonum. Si autem
malum feceris, time: non enim sine causa gladium
portat. Dei enim minister est: vindex in iram ei, qui
malum agit. 5 Ideo necessitate subditi estote non
solum propter iram, sed etiam propter conscientiam.
6 Ideo enim et tributa præstatis: ministri enim Dei
sunt, in hoc ipsum servientes. 7 Reddite ergo omnibus
debita: cui tribulatum, tributum: cui vectigal, vectigal:
cui timorem, timorem: cui honorem, honorem. 8
Nemini quidquam debeatis: nisi ut invicem diligatis:
qui enim diligit proximum, legem implevit. 9 Nam:
Non adulterabis: Non occides: Non furaberis: Non
falsum testimonium dices: Non concupisces: et si quod
est aliud mandatum, in hoc verbo instauratur: Diliges
proximum tuum sicut teipsum. 10 Dilectio proximi
malum non operatur. Plenitudo ergo legis est dilectio.

11 Et hoc scientes tempus: quia hora est iam nos de
somno surgere. Nunc enim propior est nostra salus,
quam cum credidimus. 12 Nox præcessit, dies autem
appropinquavit. Abiiciamus ergo opera tenebrarum,
et induamur arma lucis. 13 Sicut in die honeste
ambulemus: non in comessationibus, et ebrietatibus,
non in cubilibus, et impudicitiis, non in contentione,
et æmulatione: 14 sed induamini Dominum Iesum
Christum, et carnis curam ne feceritis in desideriis.

14 Infirmum autem in fide assumite, non in
disceptationibus cogitationum. 2 Alius enim
credit se manducare omnia: qui autem infirmus est,
olus manducet. 3 Is, qui manducat, non manducantem
non spernat: et qui non manducat, manducantem non
iudicet: Deus enim illum assumpsit. 4 Tu quis es, qui
iudicas alienum servum? Domino suo stat, aut cadit:
stabit autem: potens est enim Deus statuere illum. 5
Nam alius iudicat diem inter diem: alius autem iudicat
omnem diem: unusquisque in suo sensu abundet.
6 Qui sapit diem, Domino sapit: Et qui manducat,
Domino manducat: gratias enim agit Deo. Et qui non
manducat, Domino non manducat, et gratias agit Deo.
7 Nemo enim nostrum sibi vivit, et nemo sibi moritur.
8 Sive enim vivemus, Domino vivimus: sive morimur,
Domino morimur. Sive ergo vivimus, sive morimur,
Domini sumus. 9 In hoc enim Christus mortuus est, et
resurrexit: ut et mortuorum et vivorum dominetur.
10 Tu autem quid iudicas fratrem tuum? Aut tu quare
spernis fratrem tuum? Omnes enim stabimus ante
tribunal Christi. 11 Scriptum est enim: Vivo ego,
dicit Dominus, quoniam mihi flectetur omne genu: et
omnis lingua confitebitur Deo. 12 Itaque unusquisque
nostrum pro se rationem reddet Deo. 13 Non ergo
amplius invicem iudicemus: sed hoc iudicate magis,
ne ponatis offendiculum fratri, vel scandalum. 14 Scio,
et confido in Domino Iesu, quia nihil commune per
ipsum, nisi ei qui existimat quid commune esset, illi
commune est. 15 Si enim propter cibum frater tuus
contristatur: iam non secundum charitatem ambulas.
Noli cibo tuo illum perdere, pro quo Christus mortuus
est. 16 Non ergo blasphemetur bonum nostrum. 17
Non est enim regnum Dei esca, et potus: sed iustitia,
et pax, et gaudium in Spiritu Sancto: 18 qui enim
in hoc servit Christo, placet Deo, et probatus est
hominibus. 19 Itaque quæ pacis sunt, sectemur: et quæ
ædificationis sunt, in invicem custodiamus. 20 Noli
propter escam destruere opus Dei. Omnia quidem sunt
munda: sed malum est homini, qui per offendiculum
manducat. 21 Bonum est non manducare carnem, et
non bibere vinum, neque in quo frater tuus offenditur,
aut scandalizatur, aut infirmatur. 22 Tu fidem habes?
Penes temetipsum habe coram Deo: Beatus, qui non
iudicat semetipsum in eo, quod probat. 23 Qui autem
discernit, si manducaverit, damnatus est: quia non ex
fide. Omne autem, quod non est ex fide, peccatum
est.

15 Debemus autem nos firmiores imbecillitates
infirmorum sustinere, et non nobis placere. 2
Unusquisque vestrum proximo suo placeat in bonum,
ad ædificationem. 3 Etenim Christus non sibi placuit,
sed sicut scriptum est: Improperia improperantium
tibi ceciderunt super me. 4 Quæcumque enim scripta
sunt, ad nostram doctrinam scripta sunt: ut per
patientiam, et consolationem Scripturarum, spem
habeamus. 5 Deus autem patientiæ, et solatii det
vobis idipsum sapere in alterutrum secundum Iesum
Christum: 6 ut unanimes, uno ore honorificetis Deum,
et patrem Domini nostri Iesu Christi. 7 Propter
quod suscipite invicem, sicut et Christus suscepit
vos in honorem Dei. 8 Dico enim Christum Iesum
ministrum fuisse circumcisionis propter veritatem
Dei, ad confirmandas promissiones patrum: 9 Gentes
autem super misericordia honorare Deum, sicut
scriptum est: Propterea confitebor tibi in Gentibus
Domine, et nomini tuo cantabo. 10 Et iterum dicit:
Lætamini Gentes cum plebe eius. 11 Et iterum:
Laudate omnes Gentes Dominum: et magnificate
eum omnes populi. 12 Et rursus Isaias ait: Erit radix
Iesse, et qui exurget regere Gentes, in eum Gentes
sperabunt. 13 Deus autem spei repleat vos omni
gaudio, et pace in credendo: ut abundetis in spe, et
virtute Spiritus Sancti. 14 Certus sum autem fratres
mei et ego ipse de vobis, quoniam et ipsi pleni
estis dilectione, repleti omni scientia, ita ut possitis
alterutrum monere. 15 Audacius autem scripsi vobis
fratres ex parte, tamquam in memoriam vos reducens:
propter gratiam, quæ data est mihi a Deo, 16 ut
sim minister Christi Iesu in Gentibus: sanctificans

Evangelium Dei, ut fiat oblatio Gentium accepta, et
sanctificata in Spiritu Sancto. 17 Habeo igitur gloriam
in Christo Iesu ad Deum. 18 Non enim audeo aliquid
loqui eorum, quæ per me non efficit Christus in
obedientiam Gentium, verbo et factis: 19 in virtute
signorum, et prodigiorum, in virtute Spiritus Sancti:
ita ut ab Ierusalem per circuitum usque ad Illyricum
repleverim Evangelium Christi. 20 Sic autem prædicavi
Evangelium hoc, non ubi nominatus est Christus,
ne super alienum fundamentum ædificarem: 21 sed
sicut scriptum est: Quibus non est annunciatum
de eo, videbunt: et qui non audierunt, intelligent.
22 Propter quod et impediebar plurimum venire
ad vos, et prohibitus sum usque adhuc. 23 Nunc
vero ulterius locum non habens in his regionibus,
cupiditatem autem habens veniendi ad vos ex multis
iam præcedentibus annis: 24 cum in Hispaniam
proficisci cœpero, spero quod præteriens videam vos,
et a vobis deducar illuc, si vobis primum ex parte
fruitus fuero. 25 Nunc igitur proficiscar in Ierusalem
ministrare sanctis. 26 Probaverunt enim Macedonia,
et Achaia collationem aliquam facere in pauperes
sanctorum, qui sunt in Ierusalem. 27 Placuit enim eis:
et debitores sunt eorum. Nam si spiritualium eorum
participes facti sunt Gentiles: debent et in carnalibus
ministrare illis. 28 Hoc igitur cum consummavero, et
assignavero eis fructum hunc: per vos proficiscar in
Hispaniam. 29 Scio autem quoniam veniens ad vos, in
abundantia benedictionis Evangelii Christi veniam.
30 Obsecro ergo vos fratres per Dominum nostrum
Iesum Christum, et per charitatem Sancti Spiritus, ut
adiuvetis me in orationibus vestris pro me ad Deum,
31 ut liberer ab infidelibus, qui sunt in Iudæa, et
obsequii mei oblatio accepta fiat in Ierusalem sanctis,
32 ut veniam ad vos in gaudio per voluntatem Dei,
et refrigerer vobiscum. 33 Deus autem pacis sit cum
omnibus vobis. Amen.

16 Commendo autem vobis Phœben sororem
nostram, quæ est in ministerio Ecclesiæ, quæ
est in Cenchris: 2 ut eam suscipiatis in Domino digne
sanctis: et assistatis ei in quocumque negotio vestri
indiguerit: etenim ipsa quoque astitit multis, et mihi
ipsi. 3 Salutate Priscam, et Aquilam adiutores meos
in Christo Iesu; 4 (qui pro anima mea suas cervices
supposuerunt: quibus non solus ego gratias ago, sed et
cunctæ ecclesiæ Gentium) 5 et domesticam Ecclesiam
eorum. Salutate Epænetum dilectum mihi, qui est
primitivus Asiæ in Christo. 6 Salutate Mariam, quæ
multum laboravit in vobis. 7 Salutate Andronicum,
et Iuniam cognatos, et concaptivos meos: qui sunt
nobiles in Apostolis, qui et ante me fuerunt in
Christo. 8 Salutate Ampliatum dilectissimum mihi
in Domino. 9 Salutate Urbanum adiutorem nostrum
in Christo Iesu, et Stachyn dilectum meum. 10
Salutate Apellen probum in Christo. 11 Salutate eos,
qui sunt ex Aristoboli domo. Salutate Herodionem
cognatum meum. Salutate eos, qui sunt ex Narcissi
domo, qui sunt in Domino. 12 Salutate Tryphænam,
et Tryphosam: quæ laborant in Domino. Salutate
Persidem charissimam, quæ multum laboravit in
Domino. 13 Salutate Rufum electum in Domino,
et matrem eius, et meam. 14 Salutate Asyncritum,
Phlegontem, Hermam, Patrobam, Hermen: et qui
cum eis sunt, fratres. 15 Salutate Philologum, et
Iuliam, Nereum, et sororem eius, et Olympiadem,
et omnes, qui cum eis sunt, sanctos. 16 Salutate
invicem in osculo sancto. Salutant vos omnes Ecclesiæ
Christi. 17 Rogo autem vos fratres, ut observetis eos,
qui dissensiones, et offendicula præter doctrinam,
quam vos didicistis, faciunt, et declinate ab illis.
18 Huiuscemodi enim Christo Domino nostro non
serviunt, sed suo ventri: et per dulces sermones,
et benedictiones seducunt corda innocentium. 19
Vestra enim obedientia in omnem locum divulgata
est. Gaudeo igitur in vobis. Sed volo vos sapientes
esse in bono, et simplices in malo. 20 Deus autem
pacis conterat Satanam sub pedibus vestris velociter.
Gratia Domini nostri Iesu Christi vobiscum. 21 Salutat
vos Timotheus adiutor meus, et Lucius, et Iason, et
Sosipater cognati mei. 22 Saluto vos ego Tertius,
qui scripsi epistolam, in Domino. 23 Salutat vos
Caius hospes meus, et universa Ecclesia. Salutat vos
Erastus arcarius civitatis, et Quartus, frater. 24 Gratia
Domini nostri Iesu Christi cum omnibus vobis. Amen.
25 Ei autem, qui potens est vos confirmare iuxta
Evangelium meum, et prædicationem Iesu Christi,
secundum revelationem mysterii temporibus æternis
taciti, (aiōnios g166) 26 (quod nunc patefactum est per
Scripturas Prophetarum secundum præceptum æterni

Dei, ad obeditionem fidei) in cunctis Gentibus cogniti, **(aiōnios g166)** **27** soli sapienti Deo, per Iesum Christum, cui honor, et gloria in sæcula sæculorum. Amen. **(aiōn g165)**

Corinthios I

1 Paulus vocatus Apostolus Iesu Christi per
voluntatem Dei, et Sosthenes frater, **2** Ecclesiæ Dei,
quæ est Corinthi, sanctificatis in Christo Iesu, vocatis
sanctis, cum omnibus, qui invocant nomen Domini
nostri Iesu Christi, in omni loco ipsorum, et nostro. **3**
Gratia vobis, et pax a Deo Patre nostro, et Domino
Iesu Christo. **4** Gratias ago Deo meo semper pro vobis
in gratia Dei, quæ data est vobis in Christo Iesu: **5**
quod in omnibus divites facti estis in illo, in omni
verbo, et in omni scientia: **6** sicut testimonium Christi
confirmatum est in vobis: **7** ita ut nihil vobis desit
in ulla gratia, expectantibus revelationem Domini
nostri Iesu Christi, **8** qui et confirmabit vos usque in
finem sine crimine, in die adventus Domini nostri
Iesu Christi. **9** Fidelis Deus: per quem vocati estis in
societatem Filii eius, Iesu Christi Domini nostri. **10**
Obsecro autem vos fratres per nomen Domini nostri
Iesu Christi: ut idipsum dicatis omnes, et non sint
in vobis schismata: sitis autem perfecti in eodem
sensu, et in eadem sententia. **11** Significatum est enim
mihi de vobis fratres mei ab iis, qui sunt Chloes,
quia contentiones sunt inter vos. **12** Hoc autem dico,
quod unusquisque vestrum dicit: Ego quidem sum
Pauli: ego autem Apollo: ego vero Cephæ: ego autem
Christi. **13** Divisus est Christus? Numquid Paulus
crucifixus est pro vobis? Aut in nomine Pauli baptizati
estis? **14** Gratias ago Deo, quod neminem vestrum
baptizavi, nisi Crispum, et Caium: **15** ne quis dicat
quod in nomine meo baptizati estis. **16** Baptizavi
autem et Stephanæ domum: ceterum nescio si quem
alium baptizaverim. **17** Non enim misit me Christus
baptizare, sed evangelizare: non in sapientia verbi, ut
non evacuetur crux Christi. **18** Verbum enim crucis
pereuntibus quidem stultitia est: iis autem, qui salvi
fiunt, id est nobis, Dei virtus est. **19** Scriptum est
enim: Perdam sapientiam sapientium, et prudentiam
prudentium reprobabo. **20** Ubi sapiens? Ubi scriba?
Ubi conquisitor huius sæculi? Nonne stultam fecit
Deus sapientiam huius mundi? **(aiōn g165)** **21** Nam quia
in Dei sapientia non cognovit mundus per sapientiam
Deum: placuit Deo per stultitiam prædicationis salvos
facere credentes. **22** Quoniam et Iudæi signa petunt, et
Græci sapientiam quærunt: **23** nos autem prædicamus
Christum crucifixum: Iudæis quidem scandalum,
Gentibus autem stultitiam, **24** ipsis autem vocatis
Iudæis, atque Græcis Christum Dei virtutem, et Dei
sapientia: **25** quia quod stultum est Dei, sapientius
est hominibus: et quod infirmum est Dei, fortius
est hominibus. **26** Videte enim vocationem vestram
fratres, quia non multi sapientes secundum carnem,
non multi potentes, non multi nobiles: **27** sed quæ
stulta sunt mundi elegit Deus, ut confundat sapientes:
et infirma mundi elegit Deus, ut confundat fortia: **28**
et ignobilia mundi, et contemptibilia elegit Deus, et
ea, quæ non sunt, ut ea quæ sunt destrueret: **29** ut
non glorietur omnis caro in conspectu eius. **30** Ex
ipso autem vos estis in Christo Iesu, qui factus est
nobis sapientia a Deo, et iustitia, et sanctificatio, et
redemptio: **31** ut quemadmodum scriptum est: Qui
gloriatur, in Domino glorietur.

2 Et ego, cum venissem ad vos, fratres, veni non in
sublimitate sermonis, aut sapientiæ, annuncians
vobis testimonium Christi. **2** Non enim iudicavi
me scire aliquid inter vos, nisi Iesum Christum, et
hunc crucifixum. **3** Et ego in infirmitate, et timore,
et tremore multo fui apud vos: **4** et sermo meus,
et prædicatio mea non in persuasibilibus humanæ
sapientiæ verbis, sed in ostensione Spiritus, et virtutis:
5 ut fides vestra non sit in sapientia hominum, sed
in virtute Dei. **6** Sapientiam autem loquimur inter
perfectos: sapientiam vero non huius sæculi, neque
principum huius sæculi, qui destruuntur: **(aiōn g165)**
7 sed loquimur Dei sapientiam in mysterio, quæ
abscondita est, quam prædestinavit Deus ante sæcula
in gloriam nostram, **(aiōn g165)** **8** quam nemo principum
huius sæculi cognovit: si enim cognovissent, numquam
Dominum gloriæ crucifixissent. **(aiōn g165)** **9** Sed sicut
scriptum est: Quod oculus non vidit, nec auris audivit,
nec in cor hominis ascendit, quæ præparavit Deus iis,
qui diligunt illum: **10** nobis autem revelavit Deus per
Spiritum suum: Spiritus enim omnia scrutatur, etiam
profunda Dei. **11** Quis enim hominum scit quæ sunt
hominis, nisi spiritus hominis, qui in ipso est? ita et
quæ Dei sunt, nemo cognovit, nisi Spiritus Dei. **12**
Nos autem non spiritum huius mundi accepimus, sed
Spiritum, qui ex Deo est, ut sciamus quæ a Deo donata
sunt nobis: **13** quæ et loquimur non in doctis humanæ

sapientiæ verbis, sed in doctrina Spiritus, spiritualibus
spiritualia comparantes. 14 Animalis autem homo
non percipit ea, quæ sunt Spiritus Dei: stultitia enim
est illi, et non potest intelligere: quia spiritualiter
examinatur. 15 Spiritualis autem iudicat omnia: et ipse
a nemine iudicatur. 16 Quis enim cognovit sensum
Domini, qui instruat eum? Nos autem sensum Christi
habemus.

3 Et ego, fratres, non potui vobis loqui quasi
spiritualibus, sed quasi carnalibus. Tamquam
parvulis in Christo, 2 lac vobis potum dedi, non
escam: nondum enim poteratis: sed nec nunc quidem
potestis: adhuc enim carnales estis. 3 Cum enim
sit inter vos zelus, et contentio: nonne carnales
estis, et secundum hominem ambulatis? 4 Cum enim
quis dicat: Ego quidem sum Pauli. Alius autem: Ego
Apollo: nonne homines estis? Quid igitur est Apollo?
quid vero Paulus? 5 Ministri eius, cui credidistis,
ut unicuique sicut Dominus dedit. 6 Ego plantavi,
Apollo rigavit: sed Deus incrementum dedit. 7 Itaque
neque qui plantat est aliquid, neque qui rigat: sed,
qui incrementum dat, Deus. 8 Qui autem plantat, et
qui rigat, unum sunt. Unusquisque autem propriam
mercedem accipiet secundum suum laborem. 9 Dei
enim sumus adiutores: Dei agricultura estis, Dei
ædificatio estis. 10 Secundum gratiam Dei, quæ data
est mihi, ut sapiens architectus fundamentum posui:
alius autem superædificat. Unusquisque autem videat
quomodo superædificet. 11 Fundamentum enim aliud
nemo potest ponere præter id, quod positum est,
quod est Christus Iesus. 12 Si quis autem superædificat
super fundamentum hoc, aurum, argentum, lapides
pretiosos, ligna, fœnum, stipulam, 13 uniuscuiusque
opus manifestum erit: dies enim Domini declarabit,
quia in igne revelabitur: et uniuscuiusque opus quale
sit, ignis probabit. 14 Si cuius opus manserit quod
superædificavit, mercedem accipiet. 15 Si cuius opus
arserit, detrimentum patietur: ipse autem salvus
erit: sic tamen quasi per ignem. 16 Nescitis quia
templum Dei estis, et Spiritus Dei habitat in vobis?
17 Si quis autem templum Dei violaverit, disperdet
illum Deus. Templum enim Dei sanctum est, quod
estis vos. 18 Nemo se seducat: Si quis videtur inter vos
sapiens esse in hoc sæculo, stultus fiat ut sit sapiens.
(aiōn g165) 19 Sapientia enim huius mundi, stultitia
est apud Deum. Scriptum est enim: Comprehendam
sapientes in astutia eorum. 20 Et iterum: Dominus
novit cogitationes sapientium quoniam vanæ sunt. 21
Nemo itaque glorietur in hominibus. 22 Omnia enim
vestra sunt, sive Paulus, sive Apollo, sive Cephas, sive
mundus, sive vita, sive mors, sive præsentia, sive
futura: omnia enim vestra sunt: 23 vos autem Christi:
Christus autem Dei.

4 Sic nos existimet homo ut ministros Christi: et
dispensatores mysteriorum Dei. 2 Hic iam quæritur
inter dispensatores ut fidelis quis inveniatur. 3 Mihi
autem pro minimo est ut a vobis iudicer, aut ab
humano die: sed neque meipsum iudico. 4 Nihil enim
mihi conscius sum: sed non in hoc iustificatus sum: qui
autem iudicat me, Dominus est. 5 Itaque nolite ante
tempus iudicare, quoadusque veniat Dominus: qui et
illuminabit abscondita tenebrarum, et manifestabit
consilia cordium: et tunc laus erit unicuique a Deo. 6
Hæc autem, fratres, transfiguravi in me et Apollo,
propter vos: ut in nobis discatis, ne supra quam
scriptum est, unus adversus alterum infletur pro alio.
7 Quis enim te discernit? Quid autem habes quod non
accepisti? Si autem accepisti, quid gloriaris quasi
non acceperis? 8 Iam saturati estis, iam divites facti
estis: sine nobis regnatis: et utinam regnetis, ut et
nos vobiscum regnemus. 9 Puto enim quod Deus
nos Apostolos novissimos ostendit, tamquam morti
destinatos: quia spectaculum facti sumus mundo, et
Angelis, et hominibus. 10 Nos stulti propter Christum,
vos autem prudentes in Christo: nos infirmi, vos
autem fortes: vos nobiles, nos autem ignobiles.
11 Usque in hanc horam et esurimus, et sitimus,
et nudi sumus, et colaphis cædimur, et instabiles
sumus, 12 et laboramus operantes manibus nostris:
maledicimur, et benedicimus: persecutionem patimur,
et sustinemus: 13 blasphemamur, et obsecramus:
tamquam purgamenta huius mundi facti sumus,
omnium peripsema usque adhuc. 14 Non ut confundam
vos, hæc scribo, sed ut filios meos charissimos moneo.
15 Nam si decem millia pædagogorum habeatis in
Christo: sed non multos patres. Nam in Christo Iesu
per Evangelium ego vos genui. 16 Rogo ergo vos,
imitatores mei estote, sicut et ego Christi. 17 Ideo misi

ad vos Timotheum, qui est filius meus charissimus,
et fidelis in Domino: qui vos commonefaciet vias
meas, quæ sunt in Christo Iesu, sicut ubique in omni
Ecclesia doceo. 18 Tamquam non venturus sim ad vos,
sic inflati sunt quidam. 19 Veniam autem ad vos cito,
si Dominus voluerit: et cognoscam non sermonem
eorum, qui inflati sunt, sed virtutem. 20 Non enim
in sermone est regnum Dei, sed in virtute. 21 Quid
vultis? In virga veniam ad vos, an in charitate, et
spiritu mansuetudinis?

5 Omnino auditur inter vos fornicatio, et talis
fornicatio, qualis nec inter Gentes, ita ut uxorem
patris sui aliquis habeat. 2 Et vos inflati estis: et non
magis luctum habuistis ut tollatur de medio vestrum
qui hoc opus fecit. 3 Ego quidem absens corpore,
præsens autem spiritu, iam iudicavi ut præsens, eum,
qui sic operatus est, 4 in nomine Domini nostri Iesu
Christi, congregatis vobis et meo spiritu, cum virtute
Domini nostri Iesu, 5 tradere huiusmodi Satanæ in
interitum carnis, ut spiritus salvus sit in die Domini
nostri Iesu Christi. 6 Non est bona gloriatio vestra.
Nescitis quia modicum fermentum totam massam
corrumpit? 7 Expurgate vetus fermentum, ut sitis
nova conspersio, sicut estis azymi. Etenim Pascha
nostrum immolatus est Christus. 8 Itaque epulemur:
non in fermento veteri, neque in fermento malitiæ, et
nequitiæ: sed in azymis sinceritatis, et veritatis. 9
Scripsi in epistola: Ne commisceamini fornicariis. 10
Non utique fornicariis huius mundi, aut avaris, aut
rapacibus, aut idolis servientibus: alioquin debueratis
de hoc mundo exiisse. 11 Nunc autem scripsi vobis non
commisceri: si is, qui frater nominatur, est fornicator,
aut avarus, aut idolis serviens, aut maledicus, aut
ebriosus, aut rapax: cum eiusmodi nec cibum sumere.
12 Quid enim mihi de iis, qui foris sunt, iudicare?
Nonne de iis, qui intus sunt, vos iudicatis? 13 Nam
eos, qui foris sunt, Deus iudicabit. Auferte malum ex
vobis ipsis.

6 Audet aliquis vestrum habens negotium adversus
alterum, iudicari apud iniquos, et non apud
sanctos? 2 An nescitis quoniam sancti de hoc mundo
iudicabunt? Et si in vobis iudicabitur mundus, indigni
estis qui de minimis iudicetis? 3 Nescitis quoniam
Angelos iudicabimus? Quanto magis sæcularia? 4
Sæcularia igitur iudicia si habueritis: contemptibiles,
qui sunt in Ecclesia, illos constituite ad iudicandum! 5
Ad verecundiam vestram dico. Sic non est inter vos
sapiens quisquam, qui possit iudicare inter fratrem
suum? 6 Sed frater cum fratre iudicio contendit: et
hoc apud infideles! 7 Iam quidem omnino delictum
est in vobis, quod iudicia habetis inter vos. Quare non
magis iniuriam accipitis? Quare non magis fraudem
patimini? 8 Sed vos iniuriam facitis, et fraudatis: et
hoc fratribus. 9 An nescitis quia iniqui regnum Dei
non possidebunt? Nolite errare: Neque fornicarii,
neque idolis servientes, neque adulteri, 10 neque
molles, neque masculorum concubitores, neque fures,
neque avari, neque ebriosi, neque maledici, neque
rapaces regnum Dei possidebunt. 11 Et hæc quidam
fuistis: sed abluti estis, sed sanctificati estis, sed
iustificati estis in nomine Domini nostri Iesu Christi,
et in Spiritu Dei nostri. 12 Omnia mihi licent, sed
non omnia expediunt: Omnia mihi licent, sed ego sub
nullis redigar potestate. 13 Esca ventri, et venter escis:
Deus autem et hunc, et has destruet: corpus autem
non fornicationi, sed Domino: et Dominus corpori. 14
Deus vero et Dominum suscitavit: et nos suscitabit
per virtutem suam. 15 Nescitis quoniam corpora
vestra membra sunt Christi? Tollens ergo membra
Christi, faciam membra meretricis? Absit. 16 An
nescitis quoniam qui adhæret meretrici, unum corpus
efficitur? Erunt enim (inquit) duo in carne una. 17 Qui
autem adhæret Domino, unus spiritus est. 18 Fugite
fornicationem. Omne peccatum, quodcumque fecerit
homo, extra corpus est: qui autem fornicatur, in
corpus suum peccat. 19 An nescitis quoniam membra
vestra, templum sunt Spiritus Sancti, qui in vobis est,
quem habetis a Deo, et non estis vestri? 20 Empti
enim estis pretio magno. Glorificate, et portate Deum
in corpore vestro.

7 De quibus autem scripsistis mihi: Bonum est homini
mulierem non tangere: 2 propter fornicationem
autem unusquisque suam uxorem habeat, et
unaquæque suum virum habeat. 3 Uxori vir debitum
reddat: similiter autem et uxor viro. 4 Mulier sui
corporis potestatem non habet, sed vir. Similiter
autem et vir sui corporis potestatem non habet,
sed mulier. 5 Nolite fraudare invicem, nisi forte ex

consensu ad tempus, ut vacetis orationi: et iterum
revertimini in idipsum, ne tentet vos Satanas propter
incontinentiam vestram. 6 Hoc autem dico secundum
indulgentiam, non secundum imperium. 7 Volo enim
omnes vos esse sicut meipsum: sed unusquisque
proprium donum habet ex Deo: alius quidem sic, alius
vero sic. 8 Dico autem non nuptis, et viduis: bonum
est illis si sic permaneant, sicut et ego. 9 Quod si
non se continent, nubant. Melius est enim nubere,
quam uri. 10 Iis autem, qui matrimonio iuncti sunt,
præcipio non ego, sed Dominus, uxorem a viro non
discedere: 11 quod si discesserit, manere innuptam,
aut viro suo reconciliari. Et vir uxorem non dimittat.
12 Nam ceteris ego dico, non Dominus. Si quis frater
uxorem habet infidelem, et hæc consentit habitare
cum illo, non dimittat illam. 13 Et si qua mulier fidelis
habet virum infidelem, et hic consentit habitare cum
illa, non dimittat virum: 14 sanctificatus est enim
vir infidelis per mulierem fidelem, et sanctificata
est mulier infidelis per virum fidelem: alioquin filii
vestri immundi essent, nunc autem sancti sunt. 15
Quod si infidelis discedit, discedat: non enim servituti
subiectus est frater, aut soror in huiusmodi: in pace
autem vocavit nos Deus. 16 Unde enim scis mulier, si
virum salvum facies? Aut unde scis vir, si mulierem
salvam facies? 17 Nisi unicuique sicut divisit Dominus,
unumquemque sicut vocavit Deus, ita ambulet, et
sicut in omnibus Ecclesiis doceo. 18 Circumcisus
aliquis vocatus est? Non adducat præputium. In
præputio aliquis vocatus est? Non circumcidatur.
19 Circumcisio nihil est, et præputium nihil est:
sed observatio mandatorum Dei. 20 Unusquisque
in qua vocatione vocatus est, in ea permaneat. 21
Servus vocatus es? Non sit tibi curæ: sed et si potes
fieri liber, magis utere. 22 Qui enim in Domino
vocatus est servus, libertus est Domini: similiter qui
liber vocatus est, servus est Christi. 23 Pretio empti
estis, nolite fieri servi hominum. 24 Unusquisque
in quo vocatus est, fratres, in hoc permaneat apud
Deum. 25 De virginibus autem præceptum Domini non
habeo: consilium autem do, tamquam misericordiam
consecutus a Domino, ut sim fidelis. 26 Existimo ergo
hoc bonum esse propter instantem necessitatem,
quoniam bonum est homini sic esse. 27 Alligatus es
uxori? Noli quærere solutionem. Solutus es ab uxore?
Noli quærere uxorem. 28 Si autem acceperis uxorem:
non peccasti. Et si nupserit virgo, non peccavit.
Tribulationem tamen carnis habebunt huiusmodi.
Ego autem vobis parco. 29 Hoc itaque dico, fratres:
Tempus breve est: reliquum est, ut et qui habent
uxores, tamquam non habentes sint: 30 et qui flent,
tamquam non flentes: et qui gaudent, tamquam non
gaudentes: et qui emunt, tamquam non possidentes:
31 et qui utuntur hoc mundo, tamquam non utantur:
præterit enim figura huius mundi. 32 Volo autem vos
sine solicitudine esse. Qui sine uxore est, solicitus est
quæ Domini sunt, quomodo placeat Deo. 33 Qui autem
cum uxore est, solicitus est quæ sunt mundi, quomodo
placeat uxori, et divisus est. 34 Et mulier innupta, et
virgo cogitat quæ Domini sunt, ut sit sancta corpore, et
spiritu. Quæ autem nupta est, cogitat quæ sunt mundi,
quomodo placeat viro. 35 Porro hoc ad utilitatem
vestram dico: non ut laqueum vobis iniiciam, sed ad id,
quod honestum est, et quod facultatem præbeat sine
impedimento Dominum obsecrandi. 36 Si quis autem
turpem se videri existimat super virgine sua, quod
sit superadulta, et ita oportet fieri: quod vult faciat:
non peccat, si nubat. 37 Nam qui statuit in corde suo
firmus, non habens necessitatem, potestatem autem
habens suæ voluntatis, et hoc iudicavit in corde suo,
servare virginem suam, bene facit. 38 Igitur et qui
matrimonio iungit virginem suam, bene facit: et qui
non iungit, melius facit. 39 Mulier alligata est legi
quanto tempore vir eius vivit. Quod si dormierit vir
eius, liberata est: cui vult nubat: tantum in Domino.
40 Beatior autem erit si sic permanserit secundum
meum consilium: puto autem quod et ego Spiritum
Dei habeam.

8 De iis autem, quæ idolis sacrificantur, scimus quia
omnes scientiam habemus. Scientia inflat, charitas
vero ædificat. 2 Si quis autem se existimat scire
aliquid, nondum cognovit quemadmodum oporteat
eum scire. 3 Si quis autem diligit Deum, hic cognitus
est ab eo. 4 De escis autem, quæ idolis immolantur,
scimus quia nihil est idolum in mundo, et quod nullus
est Deus, nisi unus. 5 Nam etsi sunt qui dicantur
dii sive in cælo, sive in terra (si quidem sunt dii
multi, et domini multi): 6 nobis tamen unus est Deus,
Pater, ex quo omnia, et nos in illum: et unus Dominus

Iesus Christus, per quem omnia, et nos per ipsum.
7 Sed non in omnibus est scientia. Quidam autem
cum conscientia usque nunc idoli, quasi idolothytum
manducant: et conscientia ipsorum cum sit infirma,
polluitur. 8 Esca autem nos non commendat Deo.
Neque enim si manducaverimus, abundabimus: neque
si non manducaverimus, deficiemus. 9 Videte autem
ne forte hæc licentia vestra offendiculum fiat infirmis.
10 Si enim quis viderit eum, qui habet scientiam, in
idolio recumbentem: nonne conscientia eius, cum sit
infirma, ædificabitur ad manducandum idolothyta?
11 Et peribit infirmus in tua scientia frater, propter
quem Christus mortuus est? 12 Sic autem peccantes in
fratres, et percutientes conscientiam eorum infirmam,
in Christum peccatis. 13 Quapropter si esca scandalizat
fratrem meum: non manducabo carnem in æternum,
ne fratrem meum scandalizem. (aiōn g165)

9 Non sum liber? Non sum Apostolus? Nonne
Christum Iesum Dominum nostrum vidi? Nonne
opus meum vos estis in Domino? 2 Et si aliis non sum
Apostolus, sed tamen vobis sum: nam signaculum
Apostolatus mei vos estis in Domino. 3 Mea defensio
apud eos, qui me interrogant, hæc est: 4 Numquid
non habemus potestatem manducandi, et bibendi? 5
Numquid non habemus potestatem mulierem sororem
circumducendi sicut et ceteri Apostoli, et fratres
Domini, et Cephas? 6 Aut ego solus, et Barnabas, non
habemus potestatem hoc operandi? 7 Quis militat suis
stipendiis umquam? Quis plantat vineam, et de fructu
eius non edit? Quis pascit gregem, et de lacte gregis
non manducat? 8 Numquid secundum hominem hæc
dico? An et lex hæc non dicit? 9 Scriptum est enim in
lege Moysi: Non alligabis os bovi trituranti. Numquid
de bobus cura est Deo? 10 An propter nos utique hoc
dicit? Nam propter nos scripta sunt, quoniam debet
in spe qui arat, arare: et qui triturat, in spe fructus
percipiendi. 11 Si nos vobis spiritualia seminavimus,
magnum est si nos carnalia vestra metamus? 12 Si alii
potestatis vestræ participes sunt, quare non potius
nos? Sed non usi sumus hac potestate: sed omnia
sustinemus, ne quod offendiculum demus Evangelio
Christi. 13 Nescitis quoniam qui in sacrario operantur,
quæ de sacrario sunt, edunt: et qui altari deserviunt,
cum altari participant? 14 Ita et Dominus ordinavit
iis, qui Evangelium annunciant, de Evangelio vivere.
15 Ego autem nullo horum usus sum. Non autem
scripsi hæc ut ita fiant in me: bonum est enim mihi
magis mori, quam ut gloriam meam quis evacuet. 16
Nam si evangelizavero, non est mihi gloria: necessitas
enim mihi incumbit: væ enim mihi est, si non
evangelizavero. 17 Si enim volens hoc ago, mercedem
habeo: si autem invitus, dispensatio mihi credita
est. 18 Quæ est ergo merces mea? Ut Evangelium
prædicans, sine sumptu ponam Evangelium, ut non
abutar potestate mea in Evangelio. 19 Nam cum
liber essem ex omnibus, omnium me servum feci, ut
plures lucrifacerem. 20 Et factus sum Iudæis tamquam
Iudæus, ut Iudæos lucrarer. 21 Iis qui sub lege sunt,
quasi sub lege essem (cum ipse non essem sub lege)
ut eos, qui sub lege erant, lucrifacerem. Iis, qui
sine lege erant, tamquam sine lege essem (cum sine
lege Dei non essem: sed in lege essem Christi) ut
lucrifacerem eos, qui sine lege erant. 22 Factus sum
infirmis infirmus, ut infirmos lucrifacerem. Omnibus
omnia factus sum, ut omnes facerem salvos. 23 Omnia
autem facio propter Evangelium: ut particeps eius
efficiar. 24 Nescitis quod ii, qui in stadio currunt,
omnes quidem currunt, sed unus accipit bravium?
Sic currite ut comprehendatis. 25 Omnis autem, qui
in agone contendit, ab omnibus se abstinet: et illi
quidem ut corruptibilem coronam accipiant: nos
autem incorruptam. 26 Ego igitur sic curro, non quasi
in incertum: sic pugno, non quasi aerem verberans: 27
sed castigo corpus meum, et in servitutem redigo: ne
forte cum aliis prædicaverim, ipse reprobus efficiar.

10 Nolo enim vos ignorare fratres quoniam patres
nostri omnes sub nube fuerunt, et omnes mare
transierunt, 2 et omnes in Moyse baptizati sunt in
nube, et in mari: 3 et omnes eandem escam spiritalem
manducaverunt, 4 et omnes eundem potum spiritalem
biberunt: bibebant autem de spiritali, consequente
eos, petra: petra autem erat Christus. 5 Sed non in
pluribus eorum beneplacitum est Deo: nam prostrati
sunt in deserto. 6 Hæc autem in figura facta sunt
nostri, ut non simus concupiscentes malorum, sicut
et illi concupierunt. 7 Neque idololatræ efficiamini,
sicut quidam ex ipsis: quemadmodum scriptum est:
Sedit populus manducare, et bibere, et surrexerunt

ludere. 8 Neque fornicemur, sicut quidam ex ipsis
fornicati sunt, et ceciderunt una die viginti tria millia.
9 Neque tentemus Christum: sicut quidam eorum
tentaverunt, et a serpentibus perierunt. 10 Neque
murmuraveritis, sicut quidam eorum murmuraverunt,
et perierunt ab exterminatore. 11 Hæc autem omnia
in figura contingebant illis: scripta sunt autem ad
correptionem nostram, in quos fines sæculorum
devenerunt. (aiōn g165) 12 Itaque qui se existimat stare,
videat ne cadat. 13 Tentatio vos non apprehendat nisi
humana: fidelis autem Deus est, qui non patietur vos
tentari supra id, quod potestis, sed faciet etiam cum
tentatione proventum ut possitis sustinere. 14 Propter
quod charissimi mihi, fugite ab idolorum cultura:
15 Ut prudentibus loquor, vos ipsi iudicate quod
dico. 16 Calix benedictionis, cui benedicimus, nonne
communicatio sanguinis Christi est? Et panis, quem
frangimus, nonne participatio corporis Domini est?
17 Quoniam unus panis, unum corpus multi sumus,
omnes, qui de uno pane participamus. 18 Videte
Israel secundum carnem: nonne qui edunt hostias,
participes sunt altaris? 19 Quid ergo? Dico quod idolis
immolatum sit aliquid? Aut quod idolum, sit aliquid?
20 Sed quæ immolant Gentes, dæmoniis immolant, et
non Deo. Nolo autem vos socios fieri dæmoniorum:
21 non potestis calicem Domini bibere, et calicem
dæmoniorum: non potestis mensæ Domini participes
esse, et mensæ dæmoniorum. 22 An æmulamur
Dominum? Numquid fortiores illo sumus? Omnia
mihi licent, sed non omnia expediunt. 23 Omnia
mihi licent, sed non omnia ædificat. 24 Nemo quod
suum est quærat, sed quod alterius. 25 Omne, quod in
macello vænit, manducate, nihil interrogantes propter
conscientiam. 26 Domini est terra, et plenitudo eius.
27 Si quis vocat vos infidelium, et vultis ire: omne,
quod vobis apponitur, manducate, nihil interrogantes
propter conscientiam. 28 Si quis autem dixerit: Hoc
immolatum est idolis: nolite manducare propter illum,
qui indicavit, et propter conscientiam: 29 conscientiam
autem dico non tuam, sed alterius. Ut quid enim
libertas mea iudicatur ab aliena conscientia? 30 Si ego
cum gratia participo, quid blasphemor pro eo quod
gratias ago? 31 Sive ergo manducatis, sive bibitis,
sive aliud quid facitis: omnia in gloriam Dei facite. 32
Sine offensione estote Iudæis, et Gentibus, et Ecclesiæ
Dei: 33 sicut et ego per omnia omnibus placeo, non
quærens quod mihi utile est, sed quod multis: ut salvi
fiant.

11 Imitatores mei estote, sicut et ego Christi. 2
Laudo autem vos fratres quod per omnia mei
memores estis: et sicut tradidi vobis, præcepta mea
tenetis. 3 Volo autem vos scire quod omnis viri caput,
Christus est: caput autem mulieris, vir: caput vero
Christi, Deus. 4 Omnis vir orans, aut prophetans velato
capite, deturpat caput suum. 5 Omnis autem mulier
orans, aut prophetans non velato capite, deturpat
caput suum: unum enim est ac si decalvetur. 6 Nam
si non velatur mulier, tondeatur. Si vero turpe est
mulieri tonderi, aut decalvari, velet caput suum. 7 Vir
quidem non debet velare caput suum: quoniam imago
et gloria Dei est, mulier autem gloria viri est. 8 Non
enim vir ex muliere est, sed mulier ex viro. 9 Etenim
non est creatus vir propter mulierem, sed mulier
propter virum. 10 Ideo debet mulier potestatem
habere supra caput propter Angelos. 11 Verumtamen
neque vir sine muliere: neque mulier sine viro in
Domino. 12 Nam sicut mulier de viro, ita et vir per
mulierem: omnia autem ex Deo. 13 Vos ipsi iudicate:
decet mulierem non velatam orare Deum? 14 Nec ipsa
natura docet vos, quod vir quidem si comam nutriat,
ignominia est illi: 15 mulier vero si comam nutriat,
gloria est illi: quoniam capilli pro velamine ei dati
sunt. 16 Si quis autem videtur contentiosus esse: nos
talem consuetudinem non habemus, neque Ecclesia
Dei. 17 Hoc autem præcipio, non laudans: quod non in
melius, sed in deterius convenitis. 18 Primum quidem
convenientibus vobis in Ecclesiam, audio scissuras
esse inter vos, et ex parte credo. 19 Nam oportet et
hæreses esse, ut et qui probati sunt, manifesti fiant in
vobis. 20 Convenientibus ergo vobis in unum, iam non
est Dominicam cœnam manducare. 21 Unusquisque
enim suam cœnam præsumit ad manducandum. Et
alius quidem esurit: alius autem ebrius est. 22 Numquid
domos non habetis ad manducandum, et bibendum?
Aut Ecclesiam Dei contemnitis, et confunditis eos,
qui non habent? Quid dicam vobis? Laudo vos? In
hoc non laudo. 23 Ego enim accepi a Domino quod
et tradidi vobis, quoniam Dominus Iesus in qua
nocte tradebatur, accepit panem, 24 et gratias agens

fregit, et dixit: Accipite, et manducate: hoc est corpus
meum, quod pro vobis tradetur: hoc facite in meam
commemorationem. 25 Similiter et calicem, postquam
cœnavit, dicens: Hic calix novum testamentum est
in meo sanguine. Hoc facite quotiescumque bibetis,
in meam commemorationem. 26 Quotiescumque
enim manducabitis panem hunc, et calicem bibetis:
mortem Domini annunciabitis donec veniat. 27
Itaque quicumque manducaverit panem hunc, vel
biberit calicem Domini indigne: reus erit corporis, et
sanguinis Domini. 28 Probet autem seipsum homo: et
sic de pane illo edat, et de calice bibat. 29 Qui enim
manducat, et bibit indigne, iudicium sibi manducat,
et bibit: non diiudicans corpus Domini. 30 Ideo inter
vos multi infirmi et imbecilles, et dormiunt multi.
31 Quod si nosmetipsos diiudicaremus, non utique
iudicaremur. 32 Dum iudicamur autem, a Domino
corripimur, ut non cum hoc mundo damnemur. 33
Itaque fratres mei, cum convenitis ad manducandum,
invicem expectate. 34 Si quis esurit, domi manducet:
ut non in iudicium conveniatis. Cetera autem, cum
venero, disponam.

12 De spiritualibus autem, nolo vos ignorare
fratres. 2 Scitis quoniam cum Gentes essetis,
ad simulachra muta prout ducebamini euntes. 3
Ideo notum vobis facio, quod nemo in Spiritu Dei
loquens, dicit anathema Iesu. Et nemo potest dicere,
Dominus Iesus, nisi in Spiritu Sancto. 4 Divisiones vero
gratiarum sunt, idem autem Spiritus: 5 Et divisiones
ministrationum sunt, idem autem Dominus: 6 Et
divisiones operationum sunt, idem vero Deus, qui
operatur omnia in omnibus. 7 Unicuique autem datur
manifestatio Spiritus ad utilitatem. 8 Alii quidem per
Spiritum datur sermo sapientiæ: alii autem sermo
scientiæ secundum eundem Spiritum: 9 alteri fides in
eodem Spiritu: alii gratia sanitatum in uno Spiritu: 10
alii operatio virtutum, alii prophetia, alii discretio
spirituum, alii genera linguarum, alii interpretatio
sermonum. 11 Hæc autem omnia operantur unus
atque idem Spiritus, dividens singulis prout vult. 12
Sicut enim corpus unum est, et membra habet multa,
omnia autem membra corporis cum sint multa, unum
tamen corpus sunt: ita et Christus. 13 Etenim in uno
Spiritu omnes nos in unum corpus baptizati sumus,
sive Iudæi, sive Gentiles, sive servi, sive liberi: et
omnes in uno Spiritu potati sumus. 14 Nam et corpus
non est unum membrum, sed multa. 15 Si dixerit
pes: Quoniam non sum manus, non sum de corpore:
num ideo non est de corpore? 16 Et si dixerit auris:
Quoniam non sum oculus, non sum de corpore: num
ideo est de corpore? 17 Si totum corpus oculus: ubi
auditus? Si totum auditus: ubi odoratus? 18 Nunc
autem posuit Deus membra, unumquodque eorum
in corpore sicut voluit. 19 Quod si essent omnia
unum membrum, ubi corpus? 20 Nunc autem multa
quidem membra, unum autem corpus. 21 Non potest
autem oculus dicere manui: Opera tua non indigeo:
aut iterum caput pedibus: Non estis mihi necessarii.
22 Sed multo magis quæ videntur membra corporis
infirmiora esse, necessariora sunt: 23 et quæ putamus
ignobiliora membra esse corporis, his honorem
abundantiorem circumdamus: et quæ inhonesta sunt
nostra, abundantiorem honestatem habent. 24 Honesta
autem nostra nullius egent: sed Deus temperavit
corpus, ei, cui deerat, abundationem tribuendo
honorem, 25 ut non sit schisma in corpore, sed idipsum
pro invicem solicita sint membra. 26 Et si quid patitur
unum membrum, compatiuntur omnia membra:
sive gloriatur unum membrum, congaudent omnia
membra. 27 Vos autem estis corpus Christi, et membra
de membro. 28 Et quosdam quidem posuit Deus in
Ecclesia primum Apostolos, secundo Prophetas, exinde
Doctores, deinde virtutes, exinde gratias curationum,
opitulationes, gubernationes, genera linguarum,
interpretationes sermonum. 29 Numquid omnes
Apostoli? Numquid omnes Prophetæ? numquid omnes
Doctores? 30 Numquid omnes virtutes? Numquid
omnes gratiam habent curationum? Numquid omnes
linguis loquuntur? Numquid omnes interpretantur?
31 Æmulamini autem charismata meliora. Et adhuc
excellentiorem viam vobis demonstro.

13 Si linguis hominum loquar, et Angelorum,
charitatem autem non habeam, factus sum velut
æs sonans, aut cymbalum tinniens. 2 Et si habuero
prophetiam, et noverim mysteria omnia, et omnem
scientiam: et si habuero omnem fidem ita ut montes
transferam, charitatem autem non habuero, nihil
sum. 3 Et si distribuero in cibos pauperum omnes

facultates meas, et si tradidero corpus meum ita ut
ardeam, charitatem autem non habuero, nihil mihi
prodest. 4 Charitas patiens est, benigna est. Charitas
non æmulatur, non agit perperam, non inflatur, 5
non est ambitiosa, non quærit quæ sua sunt, non
irritatur, non cogitat malum, 6 non gaudet super
iniquitate, congaudet autem veritati: 7 omnia suffert,
omnia credit, omnia sperat, omnia sustinet. 8 Charitas
numquam excidit: sive prophetiæ evacuabuntur, sive
linguæ cessabunt, sive scientia destruetur. 9 Ex parte
enim cognoscimus, et ex parte prophetamus. 10
Cum autem venerit quod perfectum est, evacuabitur
quod ex parte est. 11 Cum essem parvulus, loquebar
ut parvulus, sapiebam ut parvulus, cogitabam ut
parvulus. Quando autem factus sum vir, evacuavi
quæ erant parvuli. 12 Videmus nunc per speculum in
ænigmate: tunc autem facie ad faciem. Nunc cognosco
ex parte: tunc autem cognoscam sicut et cognitus
sum. 13 Nunc autem manent, fides, spes, charitas: tria
hæc. Maior autem horum est charitas.

14 Sectamini charitatem, æmulamini spiritualia:
magis autem ut prophetetis. 2 Qui enim loquitur
lingua, non hominibus loquitur, sed Deo: nemo enim
audit. Spiritu autem loquitur mysteria. 3 Nam qui
prophetat, hominibus loquitur ad ædificationem,
et exhortationem, et consolationem. 4 Qui loquitur
lingua, semetipsum ædificat: qui autem prophetat,
Ecclesiam Dei ædificat. 5 Volo autem omnes vos
loqui linguis: magis autem prophetare. Nam maior
est qui prophetat, quam qui loquitur linguis: nisi
forte interpretetur ut Ecclesia ædificationem accipiat.
6 Nunc autem, fratres, si venero ad vos linguis
loquens: quid vobis prodero, nisi vobis loquar aut in
revelatione, aut in scientia, aut in prophetia, aut in
doctrina? 7 Tamen quæ sine anima sunt vocem dantia,
sive tibia, sive cithara: nisi distinctionem sonituum
dederint, quomodo scietur id, quod canitur, aut quod
citharizatur? 8 Etenim si incertam vocem det tuba,
quis parabit se ad bellum? 9 Ita et vos per linguam nisi
manifestum sermonem dederitis: quomodo scietur id,
quod dicitur? Eritis enim in aera loquentes. 10 Tam
multa, ut puta genera linguarum sunt in hoc mundo:
et nihil sine voce est. 11 Si ergo nesciero virtutem
vocis, ero ei, cui loquor, barbarus: et qui loquitur,
mihi barbarus: 12 Sic et vos, quoniam æmulatores
estis spirituum, ad ædificationem Ecclesiæ quærite
ut abundetis. 13 Et ideo qui loquitur lingua: oret
ut interpretetur. 14 Nam si orem lingua, spiritus
meus orat, mens autem mea sine fructu est. 15 Quid
ergo est? Orabo spiritu, orabo et mente: psallam
spiritu, psallam et mente. 16 Ceterum si benedixeris
spiritu: qui supplet locum idiotæ, quomodo dicet,
Amen, super tuam benedictionem? Quoniam quid
dicas, nescit. 17 Nam tu quidem bene gratias agis: sed
alter non ædificatur. 18 Gratias ago Deo meo, quod
omnium vestrum lingua loquor. 19 Sed in Ecclesia volo
quinque verba sensu meo loqui, ut et alios instruam:
quam decem millia verborum in lingua. 20 Fratres,
nolite pueri effici sensibus, sed malitia parvuli estote:
sensibus autem perfecti estote. 21 In lege scriptum est:
Quoniam in aliis linguis et labiis aliis loquar populo
huic: et nec sic exaudient me, dicit Dominus. 22 Itaque
linguæ in signum sunt non fidelibus, sed infidelibus:
prophetiæ autem non infidelibus, sed fidelibus. 23 Si
ergo conveniat universa Ecclesia in unum, et omnes
linguis loquantur, intrent autem idiotæ, aut infideles:
nonne dicent quod insanitis? 24 Si autem omnes
prophetent, intret autem quis infidelis, vel idiota,
convincitur ab omnibus, diiudicatur ab omnibus: 25
occulta cordis eius manifesta fiunt: et ita cadens
in faciem adorabit Deum, pronuncians quod vere
Deus in vobis sit. 26 Quid ergo est, fratres? Cum
convenitis, unusquisque vestrum psalmum habet,
doctrinam habet, apocalypsim habet, linguam habet,
interpretationem habet: omnia ad ædificationem
fiant. 27 Sive lingua quis loquitur, secundum duos, aut
ut multum tres, et per partes, et unus interpretatur.
28 Si autem non fuerit interpres, taceat in ecclesia,
sibi autem loquatur, et Deo. 29 Prophetæ autem
duo, aut tres dicant, et ceteri diiudicent. 30 Quod
si alii revelatum fuerit sedenti, prior taceat. 31
Potestis enim omnes per singulos prophetare: ut
omnes discant, et omnes exhortentur: 32 et spiritus
prophetarum prophetis subiecti sunt. 33 Non enim
est dissensionis Deus, sed pacis: sicut et in omnibus
Ecclesiis sanctorum doceo. 34 Mulieres in Ecclesiis
taceant, non enim permittitur eis loqui, sed subditas
esse, sicut et lex dicit. 35 Si quid autem volunt discere,
domi viros suos interrogent. Turpe est enim mulieri

loqui in Ecclesia. 36 An a vobis Verbum Dei processit?
Aut in vos solos pervenit? 37 Si quis videtur propheta
esse, aut spiritualis, cognoscat quæ scribo vobis,
quia Domini sunt mandata. 38 Si quis autem ignorat,
ignorabitur. 39 Itaque fratres æmulamini prophetare:
et loqui linguis nolite prohibere. 40 Omnia autem
honeste, et secundum ordinem fiant.

15 Notum autem vobis facio, fratres, Evangelium,
quod prædicavi vobis, quod et accepistis, in
quo et statis, 2 per quod et salvamini: qua ratione
prædicaverim vobis, si tenetis, nisi frustra credidistis.
3 Tradidi enim vobis in primis quod et accepi:
quoniam Christus mortuus est pro peccatis nostris
secundum Scripturas: 4 et quia sepultus est, et
quia resurrexit tertia die secundum Scripturas: 5
et quia visus est Cephæ, et post hoc undecim: 6
Deinde visus est plus quam quingentis fratribus
simul: ex quibus multi manent usque adhuc, quidam
autem dormierunt: 7 Deinde visus est Iacobo, deinde
Apostolis omnibus: 8 Novissime autem omnium
tamquam abortivo, visus est et mihi. 9 Ego enim sum
minimus Apostolorum, qui non sum dignus vocari
Apostolus, quoniam persecutus sum Ecclesiam Dei.
10 Gratia autem Dei sum id, quod sum: et gratia eius
in me vacua non fuit, sed abundantius illis omnibus
laboravi: non ego autem, sed gratia Dei mecum:
11 Sive enim ego, sive illi: sic prædicamus, et sic
credidistis. 12 Si autem Christus prædicatur quod
resurrexit a mortuis, quomodo quidam dicunt in
vobis, quoniam resurrectio mortuorum non est? 13 Si
autem resurrectio mortuorum non est: neque Christus
resurrexit. 14 Si autem Christus non resurrexit,
inanis est ergo prædicatio nostra, inanis est et
fides vestra: 15 invenimur autem et falsi testes Dei:
quoniam testimonium diximus adversus Deum quod
suscitaverit Christum, quem non suscitavit, si mortui
non resurgunt. 16 Nam si mortui non resurgunt,
neque Christus resurrexit. 17 Quod si Christus non
resurrexit, vana est fides vestra, adhuc enim estis
in peccatis vestris. 18 Ergo et qui dormierunt in
Christo, perierunt. 19 Si in hac vita tantum in Christo
sperantes sumus, miserabiliores sumus omnibus
hominibus. 20 Nunc autem Christus resurrexit a
mortuis primitiæ dormientium, 21 quoniam quidem
per hominem mors, et per hominem resurrectio
mortuorum. 22 Et sicut in Adam omnes moriuntur, ita
et in Christo omnes vivificabuntur. 23 Unusquisque
autem in suo ordine, primitiæ Christus: deinde ii,
qui sunt Christi, qui in adventu eius crediderunt. 24
Deinde finis: cum tradiderit regnum Deo et Patri,
cum evacuaverit omnem principatum, et potestatem,
et virtutem. 25 Oportet autem illum regnare donec
ponat omnes inimicos sub pedibus eius. 26 Novissima
autem inimica destruetur mors: Omnia enim subiecit
pedibus eius. Cum autem dicat: 27 Omnia subiecta
sunt ei, sine dubio præter eum, qui subiecit ei omnia.
28 Cum autem subiecta fuerint illi omnia: tunc et ipse
Filius subiectus erit ei, qui subiecit sibi omnia, ut
sit Deus omnia in omnibus. 29 Alioquin quid facient
qui baptizantur pro mortuis, si omnino mortui non
resurgunt? Ut quid et baptizantur pro illis? 30 Ut quid
et nos periclitamur omni hora? 31 Quotidie morior
per vestram gloriam, fratres, quam habeo in Christo
Iesu Domino nostro. 32 Si (secundum hominem) ad
bestias pugnavi Ephesi, quid mihi prodest, si mortui
non resurgunt? Manducemus, et bibamus, cras enim
moriemur. 33 Nolite seduci: Corrumpunt mores bonos
colloquia mala. 34 Evigilate iusti, et nolite peccare:
ignorantiam enim Dei quidam habent, ad reverentiam
vobis loquor. 35 Sed dicet aliquis: Quomodo resurgunt
mortui? Qualive corpore venient? 36 Insipiens, tu
quod seminas non vivificatur, nisi prius moriatur.
37 Et quod seminas, non corpus, quod futurum est,
seminas, sed nudum granum, ut puta tritici, aut
alicuius ceterorum. 38 Deus autem dat illi corpus
sicut vult: ut unicuique seminum proprium corpus.
39 Non omnis caro, eadem caro: sed alia quidem
hominum, alia vero pecorum, alia volucrum, alia
autem piscium. 40 Et corpora cælestia, et corpora
terrestria: sed alia quidem cælestium gloria, alia
autem terrestrium: 41 Alia claritas solis, alia claritas
lunæ, et alia claritas stellarum. Stella enim a stella
differt in claritate: 42 sic et resurrectio mortuorum.
Seminatur in corruptione, surget in incorruptione. 43
Seminatur in ignobilitate, surget in gloria: Seminatur
in infirmitate, surget in virtute: 44 Seminatur corpus
animale, surget corpus spiritale. Si est corpus animale,
est et spiritale, sicut scriptum est: 45 Factus est
primus homo Adam in animam viventem, novissimus

Adam in spiritum vivificantem. 46 Sed non prius
quod spiritale est, sed quod animale: deinde quod
spiritale. 47 Primus homo de terra, terrenus: secundus
homo de cælo, cælestis. 48 Qualis terrenus, tales
et terreni: et qualis cælestis, tales et cælestes. 49
Igitur, sicut portavimus imaginem terreni, portemus
et imaginem cælestis. 50 Hoc autem dico, fratres: quia
caro et sanguis regnum Dei possidere non possunt:
neque corruptio incorruptelam possidebit. 51 Ecce
mysterium vobis dico: Omnes quidem resurgemus,
sed non omnes immutabimur. 52 In momento, in ictu
oculi, in novissima tuba: canet enim tuba, et mortui
resurgent incorrupti: et nos immutabimur. 53 Oportet
enim corruptibile hoc induere incorruptionem: et
mortale hoc induere immortalitatem. 54 Cum autem
mortale hoc induerit immortalitatem, tunc fiet sermo,
qui scriptus est: Absorpta est mors in victoria. 55 Ubi
est mors victoria tua? Ubi est mors stimulus tuus?
(Hadēs g86) 56 Stimulus autem mortis peccatum est:
virtus vero peccati lex. 57 Deo autem gratias, qui
dedit nobis victoriam per Dominum nostrum Iesum
Christum. 58 Itaque fratres mei dilecti, stabiles estote,
et immobiles: abundantes in opere Domini semper,
scientes quod labor vester non est inanis in Domino.

16 De collectis autem, quæ fiunt in sanctos, sicut
ordinavi Ecclesiis Galatiæ, ita et vos facite. 2 Per
unam Sabbati unusquisque vestrum apud se seponat,
recondens quod ei bene placuerit: ut non, cum venero,
tunc collectæ fiant. 3 Cum autem præsens fuero:
quos probaveritis per epistolas, hos mittam perferre
gratiam vestram in Ierusalem. 4 Quod si dignum fuerit
ut et ego eam, mecum ibunt. 5 Veniam autem ad vos,
cum Macedoniam pertransiero: nam Macedoniam
pertransibo. 6 Apud vos autem forsitan manebo,
vel etiam hiemabo: ut vos me deducatis quocumque
iero. 7 Nolo enim vos modo in transitu videre, spero
enim me aliquantulum temporis manere apud vos,
si Dominus permiserit. 8 Permanebo autem Ephesi
usque ad Pentecosten. 9 Ostium enim mihi apertum
est magnum, et evidens: et adversarii multi. 10 Si
autem venerit Timotheus, videte ut sine timore sit
apud vos: opus enim Domini operatur, sicut et ego.
11 Ne quis ergo illum spernat: deducite autem illum
in pace, ut veniat ad me: expecto enim illum cum
fratribus. 12 De Apollo autem fratre vobis notum
facio, quoniam multum rogavi eum ut veniret ad
vos cum fratribus: et utique non fuit voluntas ut
nunc veniret: veniet autem, cum ei vacuum fuerit. 13
Vigilate, state in fide, viriliter agite, et confortamini.
14 Omnia vestra in charitate fiant. 15 Obsecro autem
vos fratres, nostis domum Stephanæ, et Fortunati,
et Achaici: quoniam sunt primitiæ Achaiæ, et in
ministerium sanctorum ordinaverunt seipsos: 16 ut
et vos subditi sitis eiusmodi, et omni cooperanti, et
laboranti. 17 Gaudeo autem in præsentia Stephanæ,
et Fortunati, et Achaici: quoniam id, quod vobis
deerat, ipsi suppleverunt: 18 refecerunt enim et meum
spiritum, et vestrum. Cognoscite ergo qui huiusmodi
sunt. 19 Salutant vos Ecclesiæ Asiæ. Salutant vos in
Domino multum, Aquila, et Priscilla cum domestica
sua Ecclesia: apud quos et hospitor. 20 Salutant vos
omnes fratres. Salutate invicem in osculo sancto.
21 Salutatio, mea manu Pauli. 22 Si quis non amat
Dominum nostrum Iesum Christum, sit anathema,
Maran Atha. 23 Gratia Domini nostri Iesu Christi
vobiscum. 24 Charitas mea cum omnibus vobis in
Christo Iesu. Amen.

Corinthios Ii

1 Paulus Apostolus Iesu Christi per voluntatem Dei,
et Timotheus frater, Ecclesiæ Dei, quæ est Corinthi
cum omnibus sanctis, qui sunt in universa Achaia. **2**
Gratia vobis, et pax a Deo Patre nostro, et Domino
Iesu Christo. **3** Benedictus Deus et Pater Domini
nostri Iesu Christi, Pater misericordiarum, et Deus
totius consolationis, **4** qui consolatur nos in omni
tribulatione nostra: ut possimus et ipsi consolari eos,
qui in omni pressura sunt, per exhortationem, qua
exhortamur et ipsi a Deo. **5** Quoniam sicut abundant
passiones Christi in nobis: ita et per Christum abundat
consolatio nostra. **6** Sive autem tribulamur pro
vestra exhortatione et salute, sive consolamur pro
vestra consolatione, sive exhortamur pro vestra
exhortatione et salute, quæ operatur tolerantiam
earundem passionum, quas et nos patimur: **7** ut spes
nostra firma sit pro vobis: scientes quod sicut socii
passionum estis, sic eritis et consolationis. **8** Non
enim volumus ignorare vos fratres de tribulatione
nostra, quæ facta est in Asia, quoniam supra modum
gravati sumus supra virtutem, ita ut tæderet nos
etiam vivere. **9** Sed ipsi in nobismetipsis responsum
mortis habuimus, ut non simus fidentes in nobis, sed
in Deo, qui suscitat mortuos: **10** qui de tantis periculis
nos eripuit, et eruit: in quem speramus quoniam et
adhuc eripiet, **11** adiuvantibus et vobis in oratione pro
nobis: ut ex multorum personis, eius quæ in nobis est
donationis, per multos gratiæ agantur pro nobis. **12**
Nam gloria nostra hæc est, testimonium conscientiæ
nostræ, quod in simplicitate cordis et sinceritate
Dei: et non in sapientia carnali, sed in gratia Dei
conversati sumus in hoc mundo: abundantius autem
ad vos. **13** Non enim alia scribimus vobis, quam quæ
legistis, et cognovistis. Spero autem quod usque in
finem cognoscetis, **14** sicut et cognovistis nos ex parte,
quod gloria vestra sumus, sicut et vos nostra, in die
Domini nostri Iesu Christi. **15** Et hac confidentia volui
prius venire ad vos, ut secundum gratiam haberetis:
16 et per vos transire in Macedoniam, et iterum a
Macedonia venire ad vos, et a vobis deduci in Iudæam.
17 Cum ergo hoc voluissem, numquid levitate usus
sum? Aut quæ cogito, secundum carnem cogito, ut
sit apud me EST, et NON? **18** Fidelis autem Deus,
quia sermo noster, qui fuit apud vos, non est in illo
EST, et NON. **19** Dei enim Filius Iesus Christus, qui in
vobis per nos prædicatus est, per me, et Silvanum, et
Timotheum, non fuit EST et NON, sed EST in illo fuit.
20 Quotquot enim promissiones Dei sunt, in illo EST:
ideo et per ipsum Amen Deo ad gloriam nostram. **21**
Qui autem confirmat nos vobiscum in Christo, et qui
unxit nos Deus: **22** qui et signavit nos, et dedit pignus
Spiritus in cordibus nostris. **23** Ego autem testem
Deum invoco in animam meam, quod parcens vobis,
non veni ultra Corinthum: **24** non quia dominamur
fidei vestæ, sed adiutores sumus gaudii vestri: nam
fide statis.

2 Statui autem hoc ipsum apud me, ne iterum in
tristitia venirem ad vos. **2** Si enim ego contristo
vos: et quis est, qui me lætificet, nisi qui contristatur
ex me? **3** Et hoc ipsum scripsi vobis, ut non cum
venero, tristitiam super tristitiam habeam, de quibus
oportuerat me gaudere: confidens in omnibus vobis,
quia meum gaudium, omnium vestrum est. **4** Nam ex
multa tribulatione, et angustia cordis scripsi vobis per
multas lacrymas: non ut contristemini: sed ut sciatis,
quam charitatem habeam abundantius in vobis. **5** Si
quis autem contristavit, non me contristavit: sed ex
parte, ut non onerem omnes vos. **6** Sufficit illi, qui
eiusmodi est, obiurgatio hæc, quæ fit a pluribus: **7** ita
ut econtrario magis donetis, et consolemini, ne forte
abundantiori tristitia absorbeatur qui eiusmodi est.
8 Propter quod obsecro vos, ut confirmetis in illum
charitatem. **9** Ideo enim et scripsi, ut cognoscam
experimentum vestrum, an in omnibus obedientes
sitis. **10** Cui autem aliquid donastis, et ego: nam
et ego quod donavi, si quid donavi, propter vos
in persona Christi, **11** ut non circumveniamur a
Satana: non enim ignoramus cogitationes eius. **12**
Cum venissem autem Troadem propter Evangelium
Christi, et ostium mihi apertum esset in Domino,
13 non habui requiem spiritui meo, eo quod non
invenerim Titum fratrem meum, sed valefaciens eis,
profectus sum in Macedoniam. **14** Deo autem gratias,
qui semper triumphat nos in Christo Iesu, et odorem
notitiæ suæ manifestat per nos in omni loco: **15** quia
Christi bonus odor sumus Deo in iis, qui salvi fiunt,
et in iis, qui pereunt: **16** aliis quidem odor mortis in

mortem: aliis autem odor vitæ in vitam. Et ad hæc
quis tam idoneus? 17 Non enim sumus sicut plurimi,
adulterantes verbum Dei, sed ex sinceritate, sed sicut
ex Deo, coram Deo, in Christo loquimur.

3 Incipimus iterum nosmetipsos commendare? Aut
numquid egemus (sicut quidam) commendatiis
epistolis ad vos, aut ex vobis? 2 Epistola nostra
vos estis, scripta in cordibus nostris, quæ scitur, et
legitur ab omnibus hominibus: 3 manifestati quod
epistola estis Christi, ministrata a nobis, et scripta
non atramento, sed Spiritu Dei vivi: non in tabulis
lapideis, sed in tabulis cordis carnalibus. 4 Fiduciam
autem talem habemus per Christum ad Deum: 5
non quod sufficientes simus cogitare aliquid a nobis,
quasi ex nobis: sed sufficientia nostra ex Deo est: 6
qui et idoneos nos fecit ministros novi testamenti:
non littera, sed Spiritu: littera enim occidit, Spiritus
autem vivificat. 7 Quod si ministratio mortis litteris
deformata in lapidibus, fuit in gloria, ita ut non
possent intendere filii Israel in faciem Moysi propter
gloriam vultus eius, quæ evacuatur: 8 quomodo non
magis ministratio Spiritus erit in gloria? 9 Nam
si ministratio damnationis gloria est: multo magis
abundat ministerium iustitiæ in gloria. 10 Nam nec
glorificatum est, quod claruit in hac parte, propter
excellentem gloriam. 11 Si enim quod evacuatur,
per gloriam est: multo magis quod manet, in gloria
est. 12 Habentes igitur talem spem, multa fiducia
utimur: 13 et non sicut Moyses ponebat velamen
super faciem suam, ut non intenderent filii Israel
in faciem eius, quod evacuatur, 14 sed obtusi sunt
sensus eorum. Usque in hodiernum enim diem,
idipsum velamen in lectione veteris testamenti manet
non revelatum, (quoniam in Christo evacuatur) 15
sed usque in hodiernum diem, cum legitur Moyses,
velamen positum est super cor eorum. 16 Cum autem
conversus fuerit ad Dominum, auferetur velamen.
17 Dominus autem Spiritus est: Ubi autem Spiritus
Domini: ibi libertas. 18 Nos vero omnes, revelata facie
gloriam Domini speculantes, in eandem imaginem
transformamur a claritate in claritatem, tamquam a
Domini Spiritu.

4 Ideo habentes administrationem, iuxta quod
misericordiam consecuti sumus, non deficimus, 2
sed abdicamus occulta dedecoris, non ambulantes
in astutia, neque adulterantes verbum Dei, sed in
manifestatione veritatis commendantes nosmetipsos
ad omnem conscientiam hominum coram Deo. 3
Quod si etiam opertum est Evangelium nostrum:
in iis, qui pereunt, est opertum: 4 in quibus deus
huius sæculi excæcavit mentes infidelium, ut non
fulgeat illis illuminatio Evangelii gloriæ Christi, qui
est imago Dei. (aiōn g165) 5 Non enim nosmetipsos
prædicamus, sed Iesum Christum Dominum nostrum:
nos autem servos vestros per Iesum: 6 quoniam
Deus, qui dixit de tenebris lucem splendescere,
ipse illuxit in cordibus nostris ad illuminationem
scientiæ claritatis Dei, in facie Christi Iesu. 7
Habemus autem thesaurum istum in vasis fictilibus:
ut sublimitas sit virtutis Dei, et non ex nobis. 8 In
omnibus tribulationem patimur, sed non angustiamur:
aporiamur, sed non destituimur: 9 persecutionem
patimur, sed non derelinquimur: deiicimur, sed non
perimus: 10 semper mortificationem Iesu in corpore
nostro circumferentes, ut et vita Iesu manifestetur in
corporibus nostris. 11 Semper enim nos, qui vivimus,
in mortem tradimur propter Iesum: ut et vita Iesu
manifestetur in carne nostra mortali. 12 Ergo mors in
nobis operatur, vita autem in vobis. 13 Habentes autem
eundem Spiritum fidei, sicut scriptum est: Credidi,
Propter quod locutus sum: et nos credimus, propter
quod et loquimur: 14 scientes quoniam qui suscitavit
Iesum, et nos cum Iesu suscitabit, et constituet
vobiscum. 15 Omnia enim propter vos: ut gratia
abundans, per multos in gratiarum actione, abundet
in gloriam Dei. 16 Propter quod non deficimus: sed
licet is, qui foris est, noster homo corrumpatur: tamen
is, qui intus est, renovatur de die in diem. 17 Id
enim, quod in præsenti est momentaneum et leve
tribulationis nostræ, supra modum in sublimitate
æternum gloriæ pondus operatur in nobis, (aiōnios g166)
18 non contemplantibus nobis quæ videntur, sed quæ
non videntur. Quæ enim videntur, temporalia sunt:
quæ autem non videntur, æterna sunt. (aiōnios g166)

5 Scimus enim quoniam si terrestris domus nostra
huius habitationis dissolvatur, quod ædificationem
ex Deo habemus, domum non manufactam, æternam
in cælis. (aiōnios g166) 2 Nam et in hoc ingemiscimus,

habitationem nostram, quæ de cælo est, superindui
cupientes: 3 si tamen vestiti, non nudi inveniamur. 4
Nam et qui sumus in hoc tabernaculo, ingemiscimus
gravati: eo quod nolumus expoliari, sed supervestiri,
ut absorbeatur quod mortale est, a vita. 5 Qui autem
efficit nos in hoc ipsum, Deus, qui dedit nobis pignus
Spiritus. 6 Audentes igitur semper, scientes quoniam
dum sumus in corpore, peregrinamur a Domino: 7
(per fidem enim ambulamus, et non per speciem)
8 audemus autem, et bonam voluntatem habemus
magis peregrinari a corpore, et præsentes esse ad
Dominum. 9 Et ideo contendimus sive absentes,
sive præsentes placere illi. 10 Omnes enim nos
manifestari oportet ante Tribunal Christi, ut referat
unusquisque propria corporis, prout gessit, sive
bonum, sive malum. 11 Scientes ergo timorem Domini
hominibus suademus, Deo autem manifesti sumus.
Spero autem et in conscientiis vestris manifestos
nos esse. 12 Non iterum commendamus nos vobis,
sed occasionem damus vobis gloriandi pro nobis:
ut habeatis ad eos, qui in facie gloriantur, et non
in corde. 13 Sive enim mente excedimus, Deo: sive
sobrii sumus, vobis. 14 Charitas enim Christi urget
nos: æstimantes hoc, quoniam si unus pro omnibus
mortuus est, ergo omnes mortui sunt: 15 et pro
omnibus mortuus est Christus: ut, et qui vivunt, iam
non sibi vivant, sed ei, qui pro ipsis mortuus est et
resurrexit. 16 Itaque nos ex hoc neminem novimus
secundum carnem. Et si cognovimus secundum
carnem Christum: sed nunc iam non novimus. 17 Si
qua ergo in Christo nova creatura, vetera transierunt:
ecce facta sunt omnia nova. 18 Omnia autem ex
Deo, qui nos reconciliavit sibi per Christum: et
dedit nobis ministerium reconciliationis. 19 Quoniam
quidem Deus erat in Christo mundum reconcilians
sibi, non reputans illis delicta ipsorum, et posuit in
nobis verbum reconciliationis. 20 Pro Christo ergo
legatione fungimur, tamquam Deo exhortante per
nos. Obsecramus pro Christo, reconciliamini Deo. 21
Eum, qui non noverat peccatum, pro nobis peccatum
fecit, ut nos efficeremur iustitia Dei in ipso.

6 Adiuvantes autem exhortamur ne in vacuum
gratiam Dei recipiatis. 2 Ait enim: Tempore
accepto exaudivi te, et in die salutis adiuvi te. Ecce,
nunc tempus acceptabile, ecce nunc dies salutis. 3
Nemini dantes ullam offensionem, ut non vituperetur
ministerium nostrum: 4 sed in omnibus exhibeamus
nosmetipsos sicut Dei ministros in multa patientia,
in tribulationibus, in necessitatibus, in angustiis, 5
in plagis, in carceribus, in seditionibus, in laboribus,
in vigiliis, in ieiuniis, 6 in castitate, in scientia, in
longanimitate, in suavitate, in Spiritu Sancto, in
charitate non ficta, 7 in verbo veritatis, in virtute Dei,
per arma iustitiæ a dextris, et a sinistris, 8 per gloriam,
et ignobilitatem, per infamiam, et bonam famam: ut
seductores, et veraces, sicut qui ignoti, et cogniti: 9
quasi morientes, et ecce vivimus: ut castigati, et non
mortificati: 10 quasi tristes, semper autem gaudentes:
sicut egentes, multos autem locupletantes: tamquam
nihil habentes, et omnia possidentes. 11 Os nostrum
patet ad vos, o Corinthii, cor nostrum dilatatum est.
12 Non angustiamini in nobis: angustiamini autem
in visceribus vestris: 13 eandem autem habentes
renumerationem, tamquam filiis dico: dilatamini et
vos. 14 Nolite iugum ducere cum infidelibus. Quæ
enim participatio iustitiæ cum iniquitate? Aut quæ
societas luci ad tenebras? 15 Quæ autem conventio
Christi ad Belial? Aut quæ pars fideli cum infideli? 16
Qui autem consensus templo Dei cum idolis? Vos enim
estis templum Dei vivi, sicut dicit Deus: Quoniam
inhabitabo in illis, et inambulabo inter eos, et ero
illorum Deus, et ipsi erunt mihi populus. 17 Propter
quod exite de medio eorum, et separamini, dicit
Dominus, et immundum ne tetigeritis: 18 et ego
recipiam vos: et ero vobis in Patrem, et vos eritis mihi
in filios, et filias, dicit Dominus omnipotens.

7 Has ergo habentes promissiones, charissimi,
mundemus nos ab omni inquinamento carnis, et
spiritus perficientes sanctificationem in timore Dei. 2
Capite nos. Neminem læsimus, neminem corrupimus,
neminem circumvenimus. 3 Non ad condemnationem
vestram dico. Prædiximus enim quod in cordibus
nostris estis ad commoriendum, et ad convivendum.
4 Multa mihi fiducia est apud vos, multa mihi gloriatio
pro vobis, repletus sum consolatione, superabundo
gaudio in omni tribulatione nostra. 5 Nam et cum
venissemus in Macedoniam, nullam requiem habuit
caro nostra, sed omnem tribulationem passi sumus:

foris pugnæ, intus timores. 6 Sed qui consolatur
humiles, consolatus est nos Deus in adventu Titi.
7 Non solum autem in adventu eius, sed etiam in
consolatione, qua consolatus est in vobis, referens
nobis vestrum desiderium, vestrum fletum, vestram
æmulationem pro me, ita ut magis gauderem. 8
Quoniam etsi contristavi vos in epistola, non me
pœnitet: etsi pœniteret, videns quod epistola illa
(etsi ad horam) vos contristavit; 9 nunc gaudeo: non
quia contristati estis, sed quia contristati estis ad
pœnitentiam. Contristati enim estis ad Deum, ut
in nullo detrimentum patiamini ex nobis. 10 Quæ
enim secundum Deum tristitia est, pœnitentiam in
salutem stabilem operatur: sæculi autem tristitia
mortem operatur. 11 Ecce enim hoc ipsum, secundum
Deum contristari vos, quantam in vobis operatur
solicitudinem: sed defensionem, sed indignationem,
sed timorem, sed desiderium, sed æmulationem, sed
vindictam. In omnibus exhibuistis vos, incontaminatos
esse negotio. 12 Igitur, etsi scripsi vobis, non propter
eum, qui fecit iniuriam, nec propter eum, qui passus
est: sed ad manifestandam solicitudinem nostram,
quam habemus pro vobis coram Deo: 13 ideo consolati
sumus. In consolatione autem nostra, abundantius
magis gavisi sumus super gaudio Titi, quia refectus est
spiritus eius ab omnibus vobis. 14 Et si quid apud illum
de vobis gloriatus sum, non sum confusus: sed sicut
omnia vobis in veritate locuti sumus, ita et gloriatio
nostra, quæ fuit ad Titum, veritas facta est, 15 et
viscera eius abundantius in vobis sunt: reminiscentis
omnium vestrum obedientiam: quomodo cum timore,
et tremore excepistis illum. 16 Gaudeo quod in
omnibus confido in vobis.

8 Notam autem facimus vobis, fratres, gratiam
Dei, quæ data est in Ecclesiis Macedoniæ: 2
quod in multo experimento tribulationis abundantia
gaudii ipsorum fuit, et altissima paupertas eorum
abundavit in divitias simplicitatis eorum: 3 quia
secundum virtutem testimonium illis reddo, et supra
virtutem voluntarii fuerunt, 4 cum multa exhortatione
obsecrantes nos gratiam, et communicationem
ministerii, quod fit in sanctos. 5 Et non sicut
speravimus, sed semetipsos dederunt primum
Domino, deinde nobis per voluntatem Dei, 6 ita ut
rogaremus Titum: ut quemadmodum cœpit, ita et
perficiat in vobis etiam gratiam istam. 7 Sed sicut in
omnibus abundatis fide, et sermone, et scientia, et
omni solicitudine, insuper et charitate vestra in nos,
ut et in hac gratia abundetis. 8 Non quasi imperans
dico: sed per aliorum solicitudinem, etiam vestræ
charitatis ingenium bonum comprobans. 9 Scitis
enim gratiam Domini nostri Iesu Christi, quoniam
propter vos egenus factus est, cum esset dives, ut
illius inopia vos divites essetis. 10 Et consilium in
hoc do: hoc enim vobis utile est, qui non solum
facere, sed et velle cœpistis ab anno priore: 11 nunc
vero et facto perficite: ut quemadmodum promptus
est animus voluntatis, ita sit et perficiendi ex eo,
quod habetis. 12 Si enim voluntas prompta est,
secundum id, quod habet, accepta est, non secundum
id, quod non habet. 13 Non enim ut aliis sit remissio,
vobis autem tribulatio, sed ex æqualitate. 14 In
præsenti tempore vestra abundantia illorum inopiam
suppleat: ut et illorum abundantia vestræ inopiæ sit
supplementum, ut fiat æqualitas, sicut scriptum est:
15 Qui multum non abundavit: et qui modicum, non
minoravit. 16 Gratias autem Deo, qui dedit eandem
solicitudinem pro vobis in corde Titi, 17 quoniam
exhortationem quidem suscepit: sed cum solicitior
esset, sua voluntate profectus est ad vos. 18 Misimus
etiam cum illo fratrem, cuius laus est in Evangelio per
omnes Ecclesias: 19 non solum autem, sed et ordinatus
est ab Ecclesiis comes peregrinationis nostræ in hanc
gratiam, quæ ministratur a nobis ad Domini gloriam,
et destinatam voluntatem nostram: 20 devitantes
hoc, ne quis nos vituperet in hac plenitudine, quæ
ministratur a nobis. 21 Providemus enim bona non
solum coram Deo, sed etiam coram hominibus. 22
Misimus autem cum illis et fratrem nostrum, quem
probavimus in multis sæpe solicitum esse: nunc autem
multo solicitiorem, confidentia multa in vos, 23 sive
pro Tito, qui est socius meus, et in vos adiutor, sive
fratres nostri, Apostoli Ecclesiarum, gloria Christi.
24 Ostensionem ergo, quæ est charitatis vestræ, et
nostræ gloriæ pro vobis, in illos ostendite in faciem
Ecclesiarum.

9 Nam de ministerio, quod fit in sanctos ex abundanti
est mihi scribere vobis. 2 Scio enim promptum

animum vestrum: pro quo de vobis glorior apud
Macedones. Quoniam et Achaia parata est ab anno
præterito, et vestra æmulatio provocavit plurimos. 3
Misi autem fratres: ut ne quod gloriamur de vobis,
evacuetur in hac parte, ut (quemadmodum dixi)
parati sitis: 4 ne cum venerint Macedones mecum, et
invenerint vos imparatos, erubescamus nos (ut non
dicamus vos) in hac substantia. 5 Necessarium ergo
existimavi rogare fratres, ut præveniant ad vos, et
præparent repromissam benedictionem hanc paratam
esse sic, quasi benedictionem, non tamquam avaritiam.
6 Hoc autem dico: Qui parce seminat, parce et metet:
et qui seminat in benedictionibus, de benedictionibus
et metet. 7 Unusquisque prout destinavit in corde
suo, non ex tristitia, aut ex necessitate: hilarem enim
datorem diligit Deus. 8 Potens est autem Deus omnem
gratiam abundare facere in vobis: ut in omnibus
semper omnem sufficientiam habentes, abundetis in
omne opus bonum, 9 sicut scriptum est: Dispersit,
dedit pauperibus: iustitia eius manet in sæculum
sæculi. (aiōn g165) 10 Qui autem administrat semen
seminanti: et panem ad manducandum præstabit, et
multiplicabit semen vestrum, et augebit incrementa
frugum iustitiæ vestræ: 11 ut in omnibus locupletati
abundetis in omnem simplicitatem, quæ operatur per
nos gratiarum actionem Deo. 12 Quoniam ministerium
huius officii non solum supplet ea, quæ desunt sanctis,
sed etiam abundat per multas gratiarum actiones
in Domino, 13 per probationem ministerii huius,
glorificantes Deum in obedientia confessionis vestræ,
in Evangelium Christi, et simplicitate communicationis
in illos, et in omnes, 14 et in ipsorum obsecratione pro
vobis, desiderantium vos propter eminentem gratiam
Dei in vobis. 15 Gratias Deo super inenarrabili dono
eius.

10 Ipse autem ego Paulus obsecro vos per
mansuetudinem, et modestiam Christi, qui in
facie quidem humilis sum inter vos, absens autem
confido in vos. 2 Rogo autem vos ne præsens audeam
per eam confidentiam, qua existimor audere in
quosdam, qui arbitrantur nos tamquam secundum
carnem ambulemus. 3 In carne enim ambulantes,
non secundum carnem militamus. 4 Nam arma
militiæ nostræ non carnalia sunt, sed potentia Deo
ad destructionem munitionum, consilia destruentes,
5 et omnem altitudinem extollentem se adversus
scientiam Dei, et in captivitatem redigentes omnem
intellectum in obsequium Christi, 6 et in promptu
habentes ulcisci omnem inobedientiam, cum impleta
fuerit vestra obedientia. 7 Quæ secundum faciem sunt,
videte. Si quis confidit sibi Christi se esse, hoc cogitet
iterum apud se: quia sicut ipse Christi est, ita et nos. 8
Nam, etsi amplius aliquid gloriatus fuero de potestate
nostra, quam dedit nobis Dominus in ædificationem,
et non in destructionem vestram: non erubescam.
9 Ut autem non existimer tamquam terrere vos per
epistolas: 10 quoniam quidem epistolæ, inquiunt,
graves sunt et fortes: præsentia autem corporis
infirma, et sermo contemptibilis: 11 hoc cogitet qui
eiusmodi est, quia quales sumus verbo per epistolas
absentes, tales et præsentes in facto. 12 Non enim
audemus inserere, aut comparare nos quibusdam, qui
seipsos commendant: sed ipsi in nobis nosmetipsos
metientes, et comparantes nosmetipsos nobis. 13 Nos
autem non in immensum gloriabimur, sed secundum
mensuram regulæ, qua mensus est nobis Deus,
mensuram pertingendi usque ad vos. 14 Non enim
quasi non pertingentes ad vos, superextendimus nos:
usque ad vos enim pervenimus in Evangelio Christi.
15 Non in immensum gloriantes in alienis laboribus:
spem autem habentes crescentis fidei vestræ, in
vobis magnificari secundum regulam nostram in
abundantiam, 16 etiam in illa, quæ ultra vos sunt,
evangelizare, non in aliena regula in iis quæ præparata
sunt gloriari. 17 Qui autem gloriatur, in Domino
glorietur. 18 Non enim qui seipsum commendat, ille
probatus est: sed quem Deus commendat.

11 Utinam sustineretis modicum quid insipientiæ
meæ, sed et supportare me: 2 Æmulor enim vos
Dei æmulatione. Despondi enim vos uni viro virginem
castam exhibere Christo. 3 Timeo autem ne sicut
serpens Hevam seduxit astutia sua, ita corrumpantur
sensus vestri, et excidant a simplicitate, quæ est
in Christo. 4 Nam si is, qui venit, alium Christum
prædicat, quem non prædicavimus, aut alium spiritum
accipitis, quem non accepistis: aut aliud Evangelium,
quod non recepistis: recte pateremini. 5 Existimo
enim nihil me minus fecisse a magnis Apostolis. 6 Nam

etsi imperitus sermone, sed non scientia, in omnibus
autem manifestati sumus vobis. 7 Aut numquid
peccatum feci, me ipsum humilians, ut vos exaltemini?
Quoniam gratis Evangelium Dei evangelizavi vobis?
8 Alias Ecclesias expoliavi, accipiens stipendium ad
ministerium vestrum. 9 Et cum essem apud vos, et
egerem; nulli onerosus fui: nam quod mihi deerat,
suppleverunt fratres, qui venerunt a Macedonia: et in
omnibus sine onere me vobis servavi, et servabo. 10
Est veritas Christi in me, quoniam hæc gloriatio non
infringetur in me in regionibus Achaiæ. 11 Quare?
Quia non diligo vos? Deus scit. 12 Quod autem facio,
et faciam: ut amputem occasionem eorum, qui volunt
occasionem, ut in quo gloriantur, inveniantur sicut et
nos. 13 Nam eiusmodi pseudoapostoli, sunt operarii
subdoli, transfigurantes se in apostolos Christi. 14
Et non mirum: ipse enim Satanas transfigurat se in
Angelum lucis. 15 Non est ergo magnum, si ministri
eius transfigurentur velut ministri iustitiæ: quorum
finis erit secundum opera ipsorum. 16 Iterum dico,
(ne quis me putet insipientem esse, alioquin velut
insipientem accipite me, ut et ego modicum quid
glorier) 17 quod loquor, non loquor secundum Deum,
sed quasi in insipientia, in hac substantia gloriæ.
18 Quoniam multi gloriantur secundum carnem: et
ego gloriabor. 19 Libenter enim suffertis insipientes:
cum sitis ipsi sapientes. 20 Sustinetis enim si quis
vos in servitutem redigit, si quis devorat, si quis
accipit, si quis extollitur, si quis in faciem vos cædit.
21 Secundum ignobilitatem dico, quasi nos infirmi
fuerimus in hac parte. In quo quis audet (in insipientia
dico) audeo et ego: 22 Hebræi sunt, et ego: Israelitæ
sunt, et ego: Semen Abrahæ sunt, et ego: 23 Ministri
Christi sunt, (ut minus sapiens dico) plus ego: in
laboribus plurimis, in carceribus abundantius, in
plagis supra modum, in mortibus frequenter. 24 A
Iudæis quinquies, quadragenas, una minus, accepi.
25 Ter virgis cæsus sum, semel lapidatus sum, ter
naufragium feci, nocte et die in profundo maris fui,
26 in itineribus sæpe, periculis fluminum, periculis
latronum, periculis ex genere, periculis ex Gentibus,
periculis in civitate, periculis in solitudine, periculis
in mari, periculis in falsis fratribus: 27 in labore et
ærumna, in vigiliis multis, in fame, et siti, in ieiuniis
multis, in frigore, et nuditate, 28 præter illa, quæ
extrinsecus sunt, instantia mea quotidiana, sollicitudo
omnium Ecclesiarum. 29 Quis infirmatur, et ego non
infirmor? Quis scandalizatur, et ego non uror? 30 Si
gloriari oportet: quæ infirmitatis meæ sunt, gloriabor.
31 Deus et Pater Domini nostri Iesu Christi, qui est
benedictus in sæcula, scit quod non mentior. (aiōn g165)
32 Damasci præpositus gentis Aretæ regis, custodiebat
civitatem Damascenorum ut me comprehenderet: 33
et per fenestram in sporta dimissus sum per murum,
et sic effugi manus eius.

12 Si gloriari oportet (non expedit quidem): veniam
autem ad visiones, et revelationes Domini. 2 Scio
hominem in Christo ante annos quattuordecim, sive
in corpore nescio, sive extra corpus nescio, Deus scit,
raptum huiusmodi usque ad tertium cælum. 3 Et scio
huiusmodi hominem sive in corpore, sive extra corpus
nescio, Deus scit: 4 quoniam raptus est in Paradisum:
et audivit arcana verba, quæ non licet homini loqui. 5
Pro huiusmodi gloriabor: pro me autem nihil gloriabor
nisi in infirmitatibus meis. 6 Nam, et si voluero
gloriari, non ero insipiens: veritatem enim dicam:
parco autem, ne quis me existimet supra id, quod
videt in me, aut aliquid audit ex me. 7 Et ne magnitudo
revelationum extollat me, datus est mihi stimulus
carnis meæ Angelus Satanæ, qui me colaphizet. 8
Propter quod ter Dominum rogavi ut discederet a me:
9 et dixit mihi: Sufficit tibi gratia mea: nam virtus
in infirmitate perficitur. Libenter igitur gloriabor in
infirmitatibus meis, ut inhabitet in me virtus Christi.
10 Propter quod placeo mihi in infirmitatibus meis, in
contumeliis, in necessitatibus, in persecutionibus,
in angustiis pro Christo: Cum enim infirmor, tunc
potens sum. 11 Factus sum insipiens, vos me coegistis.
Ego enim a vobis debui commendari: nihil enim
minus fui ab iis, qui sunt supra modum Apostoli:
tametsi nihil sum: 12 signa tamen Apostolatus mei
facta sunt super vos in omni patientia, in signis, et
prodigiis, et virtutibus. 13 Quid est enim, quod minus
habuistis præ ceteris Ecclesiis, nisi quod ego ipse non
gravavi vos? Donate mihi hanc iniuriam. 14 Ecce tertio
hoc paratus sum venire ad vos: et non ero gravis
vobis. Non enim quæro quæ vestra sunt, sed vos.
Nec enim debent filii parentibus thesaurizare, sed
parentes filiis. 15 Ego autem libentissime impendam,

et superimpendar ipse pro animabus vestris: licet
plus vos diligens, minus diligar. 16 Sed esto: ego
vos non gravavi: sed cum essem astutus, dolo vos
cepi. 17 Numquid per aliquem eorum, quod misi
ad vos, circumveni vos? 18 Rogavi Titum, et misi
cum illo fratrem. Numquid Titus vos circumvenit?
Nonne eodem spiritu ambulavimus? Nonne iisdem
vestigiis? 19 Olim putatis quod excusemus nos apud
vos? Coram Deo in Christo loquimur: omnia autem
charissimi propter ædificationem vestram. 20 Timeo
enim ne forte cum venero, non quales volo, inveniam
vos: et ego inveniar a vobis, qualem non vultis:
ne forte contentiones, æmulationes, animositates,
dissensiones, detractiones, susurrationes, inflationes,
seditiones sint inter vos: 21 ne iterum cum venero,
humiliet me Deus apud vos, et lugeam multos ex iis,
qui ante peccaverunt, et non egerunt pœnitentiam
super immunditia, et fornicatione, et impudicitia,
quam gesserunt.

13 Ecce tertio hoc venio ad vos: In ore duorum, vel
trium testium stabit omne verbum. 2 Prædixi,
et prædico, ut præsens, et nunc absens iis, qui ante
peccaverunt, et ceteris omnibus, quoniam si venero
iterum, non parcam. 3 An experimentum quæritis
eius, qui in me loquitur Christus, qui in vobis non
infirmatur, sed potens est in vobis? 4 Nam etsi
crucifixus est ex infirmitate: sed vivit ex virtute Dei.
Nam et nos infirmi sumus in illo: sed vivemus cum eo
ex virtute Dei in vobis. 5 Vosmetipsos tentate si estis in
fide: ipsi vos probate. An non cognoscitis vosmetipsos
quia Christus Iesus in vobis est? nisi forte reprobi
estis. 6 Spero autem quod cognoscetis, quia nos non
sumus reprobi. 7 Oramus autem Deum ut nihil mali
faciatis, non ut nos probati appareamus, sed ut vos
quod bonum est faciatis: nos autem ut reprobi simus.
8 Non enim possumus aliquid adversus veritatem, sed
pro veritate. 9 Gaudemus enim, quoniam nos infirmi
sumus, vos autem potentes estis. Hoc et oramus
vestram consummationem. 10 Ideo hæc absens scribo,
ut non præsens durius agam secundum potestatem,
quam Dominus dedit mihi in ædificationem, et non in
destructionem. 11 De cetero, fratres, gaudete, perfecti
estote, exhortamini, idem sapite, pacem habete, et
Deus pacis, et dilectionis erit vobiscum. 12 Salutate
invicem in osculo sancto. 13 Salutant vos omnes
sancti. 14 Gratia Domini nostri Iesu Christi, et charitas
Dei, et communicatio Sancti Spiritus sit cum omnibus
vobis. Amen.

Galatas

1 Paulus Apostolus non ab hominibus, neque per
hominem, sed per Iesum Christum, et Deum
Patrem, qui suscitavit eum a mortuis: **2** et qui mecum
sunt omnes fratres, Ecclesiis Galatiæ. **3** Gratia vobis, et
pax a Deo Patre, et Domino nostro Iesu Christo, **4** qui
dedit semetipsum pro peccatis nostris, ut eriperet nos
de præsenti sæculo nequam, secundum voluntatem
Dei et Patris nostri, **(aiōn g165)** **5** cui est gloria in
sæcula sæculorum: Amen. **(aiōn g165)** **6** Miror quod
sic tam cito transferimini ab eo, qui vos vocavit
in gratiam Christi in aliud Evangelium: **7** quod
non est aliud, nisi sunt aliqui, qui vos conturbant,
et volunt convertere Evangelium Christi. **8** Sed
licet nos, aut Angelus de cælo evangelizet vobis
præterquam quod evangelizavimus vobis, anathema
sit. **9** Sicut prædiximus, et nunc iterum dico: Si
quis vobis evangelizaverit præter id, quod accepistis,
anathema sit. **10** Modo enim hominibus suadeo,
an Deo? An quæro hominibus placere? Si adhuc
hominibus placerem, Christi servus non essem. **11**
Notum enim vobis facio, fratres, Evangelium, quod
evangelizatum est a me, quia non est secundum
hominem: **12** neque enim ego ab homine accepi
illud, neque didici, sed per revelationem Iesu Christi.
13 Audistis enim conversationem meam aliquando
in Iudaismo: quoniam supra modum persequebar
Ecclesiam Dei, et expugnabam illam, **14** et proficiebam
in Iudaismo supra multos coætaneos meos in genere
meo, abundantius æmulator existens paternarum
mearum traditionum. **15** Cum autem placuit ei, qui
me segregavit ex utero matris meæ, et vocavit per
gratiam suam, **16** ut revelaret Filium suum in me,
ut evangelizarem illum in Gentibus: continuo non
acquievi carni et sanguini, **17** neque veni Ierosolymam
ad antecessores meos Apostolos: sed abii in Arabiam:
et iterum reversus sum Damascum: **18** deinde post
annos tres veni Ierosolymam videre Petrum, et
mansi apud eum diebus quindecim: **19** alium autem
Apostolorum vidi neminem, nisi Iacobum fratrem
Domini. **20** Quæ autem scribo vobis, ecce coram Deo
quia non mentior. **21** Deinde veni in partes Syriæ, et
Ciliciæ. **22** Eram autem ignotus facie Ecclesiis Iudææ,
quæ erant in Christo: **23** tantum autem auditum
habebant: Quoniam qui persequebatur nos aliquando,
nunc evangelizat fidem, quam aliquando expugnabat:
24 et in me clarificabant Deum.

2 Deinde post annos quattuordecim, iterum ascendi
Ierosolymam cum Barnaba, assumpto et Tito. **2**
Ascendi autem secundum revelationem: et contuli cum
illis Evangelium, quod prædico in Gentibus, seorsum
autem iis, qui videbantur aliquid esse: ne forte in
vacuum currerem, aut cucurrissem. **3** Sed neque Titus,
qui mecum erat, cum esset Gentilis, compulsus est
circumcidi: **4** sed propter subintroductos falsos fratres,
qui subintroierunt explorare libertatem nostram,
quam habemus in Christo Iesu, ut nos in servitutem
redigerent. **5** Quibus neque ad horam cessimus
subiectione, ut veritas Evangelii permaneat apud vos:
6 ab iis autem, qui videbantur esse aliquid, (quales
aliquando fuerint, nihil mea interest. Deus personam
hominis non accipit) mihi enim qui videbantur esse
aliquid, nihil contulerunt. **7** Sed econtra cum vidissent
quod creditum est mihi Evangelium præputii, sicut et
Petro circumcisionis: **8** (qui enim operatus est Petro
in Apostolatum circumcisionis, operatus est et mihi
inter Gentes) **9** et cum cognovissent gratiam, quæ
data est mihi, Iacobus, et Cephas, et Ioannes, qui
videbantur columnæ esse, dextras dederunt mihi, et
Barnabæ societatis: ut nos in Gentes, ipsi autem in
circumcisionem: **10** tantum ut pauperum memores
essemus, quod etiam solicitus fui hoc ipsum facere. **11**
Cum autem venisset Cephas Antiochiam: in faciem ei
restiti, quia reprehensibilis erat. **12** Prius enim quam
venirent quidam a Iacobo, cum Gentibus edebat: cum
autem venissent, subtrahebat, et segregabat se timens
eos, qui ex circumcisione erant. **13** Et simulationi
eius consenserunt ceteri Iudæi, ita ut et Barnabas
duceretur ab eis in illam simulationem. **14** Sed cum
vidissem quod non recte ambularent ad veritatem
Evangelii, dixi Cephæ coram omnibus: Si tu, cum
Iudæus sis, Gentiliter vivis, et non Iudaice: quomodo
Gentes cogis Iudaizare? **15** Nos natura Iudæi, et non
ex Gentibus peccatores. **16** Scientes autem quod non
iustificatur homo ex operibus legis, nisi per fidem
Iesu Christi: et nos in Christo Iesu credimus, ut
iustificemur ex fide Christi, et non ex operibus legis:
propter quod ex operibus legis non iustificabitur

omnis caro. 17 Quod si quærentes iustificari in Christo,
inventi sumus et ipsi peccatores, numquid Christus
peccati minister est? Absit. 18 Si enim quæ destruxi,
iterum hæc ædifico: prævaricatorem me constituo.
19 Ego enim per legem, legi mortuus sum, ut Deo
vivam: Christo confixus sum cruci. 20 Vivo autem,
iam non ego: vivit vero in me Christus. Quod autem
nunc vivo in carne: in fide vivo Filii Dei, qui dilexit
me, et tradidit semetipsum pro me. 21 Non abiicio
gratiam Dei. Si enim per legem iustitia, ergo gratis
Christus mortuus est.

3 O insensati Galatæ, quis vos fascinavit non
obedire veritati, ante quorum oculos Iesus Christus
præscriptus est, in vobis crucifixus? 2 Hoc solum
a vobis volo discere: Ex operibus legis Spiritum
accepistis, an ex auditu fidei? 3 Sic stulti estis, ut cum
Spiritu cœperitis, nunc carne consummemini? 4 Tanta
passi estis sine causa? Si tamen sine causa. 5 Qui ergo
tribuit vobis Spiritum, et operatur virtutes in vobis:
ex operibus legis, an ex auditu fidei? 6 Sicut scriptum
est: Abraham credidit Deo, et reputatum est illi ad
iustitiam. 7 Cognoscite ergo quia qui ex fide sunt, ii
sunt filii Abrahæ. 8 Providens autem Scriptura quia
ex fide iustificat Gentes Deus, prænunciavit Abrahæ:
Quia benedicentur in te omnes Gentes. 9 Igitur qui
ex fide sunt, benedicentur cum fideli Abraham. 10
Quicumque enim ex operibus legis sunt, sub maledicto
sunt. Scriptum est enim: Maledictus omnis, qui non
permanserit in omnibus, quæ scripta sunt in Libro
legis ut faciat ea. 11 Quoniam autem in lege nemo
iustificatur apud Deum, manifestum est: quia iustus
ex fide vivit. 12 Lex autem non est ex fide, sed:
Qui fecerit ea, vivet in illis. 13 Christus nos redemit
de maledicto legis, factus pro nobis maledictum:
quia scriptum est: Maledictus omnis qui pendet in
ligno: 14 ut in Gentibus benedictio Abrahæ fieret in
Christo Iesu, ut pollicitationem Spiritus accipiamus
per fidem. 15 Fratres (secundum hominem dico) tamen
hominis confirmatum testamentum nemo spernit, aut
superordinat. 16 Abrahæ dictæ sunt promissiones, et
semini eius. Non dicit: Et seminibus, quasi in multis:
sed quasi in uno: Et semini tuo, qui est Christus. 17
Hoc autem dico, testamentum confirmatum a Deo:
quæ post quadringentos et triginta annos facta est
Lex, non irritum facit ad evacuandam promissionem.
18 Nam si ex lege hereditas, iam non ex promissione.
Abrahæ autem per repromissionem donavit Deus. 19
Quid igitur lex? Propter transgressiones posita est
donec veniret semen, cui promiserat, ordinata per
Angelos in manu mediatoris. 20 Mediator autem unius
non est: Deus autem unus est. 21 Lex ergo adversus
promissa Dei? Absit. Si enim data esset lex, quæ posset
vivificare, vere ex lege esset iustitia. 22 Sed conclusit
Scriptura omnia sub peccato, ut promissio ex fide
Iesu Christi daretur credentibus. 23 Prius autem quam
veniret fides, sub lege custodiebamur conclusi in eam
fidem, quæ revelanda erat. 24 Itaque lex pædagogus
noster fuit in Christo, ut ex fide iustificemur. 25 At ubi
venit fides, iam non sumus sub pædagogo. 26 Omnes
enim filii Dei estis per fidem, quæ est in Christo
Iesu. 27 Quicumque enim in Christo baptizati estis,
Christum induistis. 28 Non est Iudæus, neque Græcus:
non est servus, neque liber: non est masculus, neque
femina. Omnes enim vos unum estis in Christo Iesu.
29 Si autem vos Christi: ergo semen Abrahæ estis,
secundum promissionem heredes.

4 Dico autem: Quanto tempore heres parvulus est,
nihil differt a servo, cum sit dominus omnium: 2 sed
sub tutoribus, et actoribus est usque ad præfinitum
tempus a patre: 3 ita et nos cum essemus parvuli, sub
elementis mundi eramus servientes. 4 At ubi venit
plenitudo temporis, misit Deus Filium suum factum ex
muliere, factum sub lege, 5 ut eos, qui sub lege erant,
redimeret, ut adoptionem filiorum reciperemus. 6
Quoniam autem estis filii, misit Deus Spiritum Filii
sui in corda vestra clamantem: Abba, Pater. 7 Itaque
iam non est servus, sed filius: Quod si filius: et heres
per Deum. 8 Sed tunc quidem ignorantes Deum,
iis, qui natura non sunt dii, serviebatis. 9 Nunc
autem cum cognoveritis Deum, immo cogniti sitis
a Deo: quomodo convertimini iterum ad infirma,
et egena elementa, quibus denuo servire vultis? 10
Dies observatis, et menses, et tempora, et annos. 11
Timeo vos, ne forte sine causa laboraverim in vobis.
12 Estote sicut ego, quia et ego sicut vos: fratres
obsecro vos. Nihil me læsistis. 13 Scitis autem quia per
infirmitatem carnis evangelizavi vobis iampridem: et
tentationem vestram in carne mea 14 non sprevistis,

neque respuistis: sed sicut Angelum Dei excepistis
me, sicut Christum Iesum. 15 Ubi est ergo beatitudo
vestra? Testimonium enim perhibeo vobis, quia, si
fieri posset, oculos vestros eruissetis, et dedissetis
mihi. 16 Ergo inimicus vobis factus sum, verum dicens
vobis? 17 Æmulantur vos non bene: sed excludere
vos volunt, ut illos æmulemini. 18 Bonum autem
æmulamini in bono semper: et non tantum cum
præsens sum apud vos. 19 Filioli mei, quos iterum
parturio, donec formetur Christus in vobis. 20 Vellem
autem esse apud vos modo, et mutare vocem meam:
quoniam confundor in vobis. 21 Dicite mihi qui sub
lege vultis esse: legem non legistis? 22 Scriptum est
enim: Quoniam Abraham duos filios habuit: unum
de ancilla, et unum de libera. 23 Sed qui de ancilla,
secundum carnem natus est: qui autem de libera, per
repromissionem: 24 quæ sunt per allegoriam dicta.
Hæc enim sunt duo testamenta. Unum quidem in
monte Sina, in servitutem generans: quæ est Agar:
25 Sina enim mons est in Arabia, qui coniunctus est
ei, quæ nunc est Ierusalem, et servit cum filiis suis.
26 Illa autem, quæ sursum est Ierusalem, libera est,
quæ est mater nostra. 27 Scriptum est enim: Lætare
sterilis, quæ non paris: erumpe, et clama, quæ non
parturis: quia multi filii desertæ, magis quam eius,
quæ habet virum. 28 Nos autem fratres secundum
Isaac promissionis filii sumus. 29 Sed quomodo tunc
is, qui secundum carnem natus fuerat, persequebatur
eum, qui secundum spiritum: ita et nunc. 30 Sed quid
dicit Scriptura? Eiice ancillam, et filium eius: non
enim heres erit filius ancillæ cum filio liberæ. 31
Itaque, fratres, non sumus ancillæ filii, sed liberæ:
qua libertate Christus nos liberavit.

5 State, et nolite iterum iugo servitutis contineri.
2 Ecce ego Paulus dico vobis: quoniam si
circumcidamini, Christus vobis nihil proderit. 3
Testificor autem rursus omni homini circumcidenti
se, quoniam debitor est universæ legis faciendæ. 4
Evacuati estis a Christo, qui in lege iustificamini: a
gratia excidistis. 5 Nos enim spiritu ex fide, spem
iustitiæ expectamus. 6 Nam in Christo Iesu neque
circumcisio aliquid valet, neque præputium: sed
fides, quæ per charitatem operatur. 7 Currebatis
bene: quis vos impedivit veritati non obedire? 8
Persuasio hæc non est ex eo, qui vocat vos. 9 Modicum
fermentum totam massam corrumpit. 10 Ego confido
in vobis in Domino, quod nihil aliud sapietis: qui
autem conturbat vos, portabit iudicium, quicumque
est ille. 11 Ego autem, fratres, si circumcisionem
adhuc prædico: quid adhuc persecutionem patior?
Ergo evacuatum est scandalum crucis. 12 Utinam
et abscindantur qui vos conturbant. 13 Vos enim in
libertatem vocati estis fratres: tantum ne libertatem in
occasionem detis carnis, sed per charitatem Spiritus
servite invicem. 14 Omnis enim lex in uno sermone
impletur: Diliges proximum tuum sicut teipsum. 15
Quod si invicem mordetis, et comeditis: videte ne
ab invicem consumamini. 16 Dico autem: Spiritu
ambulate, et desideria carnis non perficietis. 17 Caro
enim concupiscit adversus spiritum: spiritus autem
adversus carnem: hæc enim sibi invicem adversantur:
ut non quæcumque vultis, illa faciatis. 18 Quod si
Spiritu ducimini, non estis sub lege. 19 Manifesta sunt
autem opera carnis: quæ sunt fornicatio, immunditia,
impudicitia, luxuria, 20 idolorum servitus, veneficia,
inimicitiæ, contentiones, æmulationes, iræ, rixæ,
dissensiones, sectæ, 21 invidiæ, homicidia, ebrietates,
comessationes, et his similia, quæ prædico vobis,
sicut prædixi: quoniam qui talia agunt, regnum
Dei non consequentur. 22 Fructus autem Spiritus
est: charitas, gaudium, pax, patientia, benignitas,
bonitas, longanimitas, 23 mansuetudo, fides, modestia,
continentia, castitas. Adversus huiusmodi non est lex.
24 Qui autem sunt Christi, carnem suam crucifixerunt
cum vitiis, et concupiscentiis. 25 Si Spiritu vivimus,
Spiritu et ambulemus. 26 Non efficiamur inanis gloriæ
cupidi, invicem provocantes, invicem invidentes.

6 Fratres, et si præoccupatus fuerit homo in aliquo
delicto, vos, qui spirituales estis, huiusmodi
instruite in spiritu lenitatis, considerans te ipsum, ne
et tu tenteris. 2 Alter alterius onera portate, et sic
adimplebitis legem Christi. 3 Nam si quis existimat se
aliquid esse, cum nihil sit, ipse se seducit. 4 Opus autem
suum probet unusquisque, et sic in semetipso tantum
gloriam habebit, et non in altero. 5 Unusquisque enim
onus suum portabit. 6 Communicet autem is, qui
catechizatur Verbo, ei, qui se catechizat, in omnibus
bonis. 7 Nolite errare: Deus non irridetur. Quæ enim

seminaverit homo, hæc et metet. 8 Quoniam qui
seminat in carne sua, de carne et metet corruptionem:
qui autem seminat in spiritu, de spiritu metet vitam
æternam. (aiōnios g166) 9 Bonum autem facientes,
non deficiamus: tempore enim suo metemus non
deficientes. 10 Ergo dum tempus habemus, operemur
bonum ad omnes, maxime autem ad domesticos
fidei. 11 Videte qualibus litteris scripsi vobis mea
manu. 12 Quicumque enim volunt placere in carne,
hi cogunt vos circumcidi, tantum ut crucis Christi
persecutionem non patiantur. 13 Neque enim qui
circumciduntur, legem custodiunt: sed volunt vos
circumcidi, ut in carne vestra glorientur. 14 Mihi
autem absit gloriari, nisi in cruce Domini nostri Iesu
Christi: per quem mihi mundus crucifixus est, et ego
mundo. 15 In Christo enim Iesu neque circumcisio
aliquid valet, neque præputium, sed nova creatura. 16
Et quicumque hanc regulam secuti fuerint, pax super
illos, et misericordia, et super Israel Dei. 17 De cetero
nemo mihi molestus sit: ego enim stigmata Domini
Iesu in corpore meo porto. 18 Gratia Domini nostri
Iesu Christi, cum spiritu vestro, fratres. Amen.

Ephesios

1 Paulus Apostolus Iesu Christi per voluntatem Dei,
omnibus sanctis, qui sunt Ephesi, et fidelibus in
Christo Iesu. **2** Gratia vobis, et pax a Deo Patre nostro,
et Domino Iesu Christo. **3** Benedictus Deus et Pater
Domini nostri Iesu Christi, qui benedixit nos in omni
benedictione spirituali in cælestibus in Christo, **4**
sicut elegit nos in ipso ante mundi constitutionem,
ut essemus sancti et immaculati in conspectu eius
in charitate. **5** Qui prædestinavit nos in adoptionem
filiorum per Iesum Christum in ipsum: secundum
propositum voluntatis suæ, **6** in laudem gloriæ gratiæ
suæ, in qua gratificavit nos in dilecto Filio suo. **7** In
quo habemus redemptionem per sanguinem eius,
remissionem peccatorum secundum divitias gratiæ
eius, **8** quæ superabundavit in nobis in omni sapientia,
et prudentia: **9** ut notum faceret nobis sacramentum
voluntatis suæ, secundum beneplacitum eius, quod
proposuit in eo, **10** in dispensatione plenitudinis
temporum, instaurare omnia in Christo, quæ in cælis,
et quæ in terra sunt, in ipso: **11** In quo etiam et nos sorte
vocati sumus prædestinati secundum propositum eius,
qui operatur omnia secundum consilium voluntatis
suæ: **12** ut simus in laudem gloriæ eius nos, qui ante
speravimus in Christo: **13** In quo et vos, cum audissetis
verbum veritatis, (Evangelium salutis vestræ) in quo
et credentes signati estis Spiritu promissionis Sancto,
14 qui est pignus hereditatis nostræ, in redemptionem
acquisitionis, in laudem gloriæ ipsius. **15** Propterea
et ego audiens fidem vestram, quæ est in Domino
Iesu, et dilectionem in omnes sanctos, **16** non cesso
gratias agens pro vobis, memoriam vestri faciens
in orationibus meis: **17** ut Deus, Domini nostri Iesu
Christi, Pater gloriæ, det vobis spiritum sapientiæ et
revelationis, in agnitione eius: **18** illuminatos oculos
cordis vestri, ut sciatis quæ sit spes vocationis eius,
et quæ divitiæ gloriæ hereditatis eius in sanctis, **19**
et quæ sit supereminens magnitudo virtutis eius in
nos, qui credimus secundum operationem potentiæ
virtutis eius, **20** quam operatus est in Christo, suscitans
illum a mortuis, et constituens ad dexteram suam
in cælestibus: **21** supra omnem principatum et
potestatem, et virtutem, et dominationem, et omne
nomen, quod nominatur non solum in hoc sæculo,
sed etiam in futuro. **(aiōn g165)** **22** Et omnia subiecit
sub pedibus eius: et ipsum dedit caput supra omnem
Ecclesiam, **23** quæ est corpus ipsius, et plenitudo eius,
qui omnia in omnibus adimpletur.

2 Et vos, cum essetis mortui delictis, et peccatis
vestris, **2** in quibus aliquando ambulastis secundum
sæculum mundi huius, secundum principem potestatis
aeris huius, spiritus, qui nunc operatur in filios
diffidentiæ, **(aiōn g165)** **3** in quibus et nos omnes
aliquando conversati sumus in desideriis carnis
nostræ, facientes voluntatem carnis, et cogitationum,
et eramus natura filii iræ, sicut et ceteri: **4** Deus
autem, qui dives est in misericordia, propter nimiam
charitatem suam, qua dilexit nos, **5** et cum essemus
mortui peccatis, convivificavit nos in Christo, (cuius
gratia estis salvati) **6** et conresuscitavit, et consedere
fecit in cælestibus in Christo Iesu: **7** ut ostenderet in
sæculis supervenientibus abundantes divitias gratiæ
suæ in bonitate super nos in Christo Iesu. **(aiōn g165)**
8 Gratia enim estis salvati per fidem, et hoc non ex
vobis: Dei enim donum est, **9** non ex operibus, ut
nequis glorietur. **10** Ipsius enim sumus factura, creati
in Christo Iesu in operibus bonis, quæ præparavit
Deus ut in illis ambulemus. **11** Propter quod memores
estote, quod aliquando vos Gentes in carne, qui
dicimini præputium ab ea, quæ dicitur circumcisio in
carne, manu facta: **12** quia eratis illo in tempore sine
Christo, alienati a conversatione Israel, et hospites
testamentorum, promissionis spem non habentes, et
sine Deo in hoc mundo. **13** Nunc autem in Christo Iesu
vos, qui aliquando eratis longe, facti estis prope in
sanguine Christi. **14** Ipse enim est pax nostra, qui fecit
utraque unum, et medium parietem maceriæ solvens,
inimicitias in carne sua: **15** legem mandatorum decretis
evacuans, ut duos condat in semetipso in unum
novum hominem, faciens pacem, **16** et reconciliet
ambos in uno corpore, Deo per crucem, interficiens
inimicitias in semetipso. **17** Et veniens evangelizavit
pacem vobis, qui longe fuistis, et pacem iis, qui prope.
18 Quoniam per ipsum habemus accessum ambo in
uno Spiritu ad Patrem. **19** Ergo iam non estis hospites,
et advenæ: sed estis cives sanctorum, et domestici Dei:
20 superædificati super fundamentum Apostolorum,
et Prophetarum, ipso summo angulari lapide Christo

Iesu: 21 in quo omnis ædificatio constructa crescit
in templum sanctum in Domino, 22 in quo et vos
coædificamini in habitaculum Dei in Spiritu.

3 Huius rei gratia, ego Paulus vinctus Christi Iesu, pro
vobis Gentibus, 2 si tamen audistis dispensationem
gratiæ Dei, quæ data est mihi in vobis: 3 quoniam
secundum revelationem notum mihi factum est
sacramentum, sicut supra scripsi in brevi: 4 prout
potestis legentes intelligere prudentiam meam in
mysterio Christi: 5 quod aliis generationibus non est
agnitum filiis hominum, sicuti nunc revelatum est
sanctis Apostolis eius, et Prophetis in Spiritu, 6 Gentes
esse coheredes, et concorporales, et comparticipes
promissionis eius in Christo Iesu per Evangelium: 7
Cuius factus sum minister secundum donum gratiæ
Dei, quæ data est mihi secundum operationem virtutis
eius. 8 Mihi omnium sanctorum minimo data est gratia
hæc, in Gentibus evangelizare investigabiles divitias
Christi, 9 et illuminare omnes, quæ sit dispensatio
sacramenti absconditi a sæculis in Deo, qui omnia
creavit, (aiōn g165) 10 ut innotescat principatibus, et
potestatibus in cælestibus per Ecclesiam, multiformis
sapientia Dei, 11 secundum præfinitionem sæculorum,
quam fecit in Christo Iesu Domino nostro: (aiōn g165) 12
In quo habemus fiduciam, et accessum in confidentia
per fidem eius. 13 Propter quod peto ne deficiatis in
tribulationibus meis pro vobis: quæ est gloria vestra.
14 Huius rei gratia flecto genua mea ad Patrem Domini
nostri Iesu Christi, 15 ex quo omnis paternitas in cælis,
et in terra nominatur, 16 ut det vobis secundum divitias
gloriæ suæ, virtute corroborari per Spiritum eius in
interiorem hominem, 17 Christum habitare per fidem
in cordibus vestris: in charitate radicati, et fundati, 18
ut possitis comprehendere cum omnibus sanctis, quæ
sit latitudo, et longitudo, et sublimitas, et profundum:
19 scire etiam supereminentem scientiæ charitatem
Christi, ut impleamini in omnem plenitudinem Dei. 20
Ei autem, qui potens est omnia facere superabundanter
quam petimus, aut intelligimus, secundum virtutem,
quæ operatur in nobis: 21 Ipsi gloria in Ecclesia, et in
Christo Iesu in omnes generationes sæculi sæculorum.
Amen. (aiōn g165)

4 Obsecro itaque vos ego vinctus in Domino, ut
digne ambuletis vocatione, qua vocati estis, 2 cum
omni humilitate, et mansuetudine, cum patientia,
supportantes invicem in charitate, 3 soliciti servare
unitatem Spiritus in vinculo pacis. 4 Unum corpus, et
unus Spiritus, sicut vocati estis in una spe vocationis
vestræ. 5 Unus Dominus, una fides, unum baptisma. 6
Unus Deus et Pater omnium, qui est super omnes,
et per omnia, et in omnibus nobis. 7 Unicuique
autem nostrum data est gratia secundum mensuram
donationis Christi. 8 Propter quod dicit: Ascendens
in altum captivam duxit captivitatem: dedit dona
hominibus. 9 Quod autem ascendit, quid est, nisi quia
et descendit primum in inferiores partes terræ? 10
Qui descendit, ipse est et qui ascendit super omnes
cælos, ut impleret omnia. 11 Et ipse dedit quosdam
quidem Apostolos, quosdam autem Prophetas, alios
vero Evangelistas, alios autem pastores, et doctores 12
ad consummationem sanctorum in opus ministerii, in
ædificationem corporis Christi: 13 donec occurramus
omnes in unitatem fidei, et agnitionis Filii Dei, in
virum perfectum, in mensuram ætatis plenitudinis
Christi: 14 ut iam non simus parvuli fluctuantes,
et circumferamur omni vento doctrinæ in nequitia
hominum, in astutia ad circumventionem erroris. 15
Veritatem autem facientes in charitate, crescamus
in illo per omnia, qui est caput Christus: 16 ex quo
totum corpus compactum, et connexum per omnem
iuncturam subministrationis, secundum operationem
in mensuram uniuscuiusque membri, augmentum
corporis facit in ædificationem sui in charitate. 17
Hoc igitur dico, et testificor in Domino, ut iam non
ambuletis, sicut et Gentes ambulant in vanitate sensus
sui, 18 tenebris obscuratum habentes intellectum,
alienati a vita Dei per ignorantiam, quæ est in illis,
propter cæcitatem cordis ipsorum: 19 Qui desperantes,
semetipsos tradiderunt impudicitiæ, in operationem
immunditiæ omnis in avaritiam. 20 Vos autem non ita
didicistis Christum, 21 si tamen illum audistis, et in
ipso edocti estis, sicut est veritas in Iesu. 22 Deponere
vos secundum pristinam conversationem veterem
hominem, qui corrumpitur secundum desideria
erroris. 23 Renovamini autem spiritu mentis vestræ,
24 et induite novum hominem, qui secundum Deum
creatus est in iustitia, et sanctitate veritatis. 25 Propter
quod deponentes mendacium, loquimini veritatem
unusquisque cum proximo suo: quoniam sumus

invicem membra. 26 Irascimini, et nolite peccare: sol
non occidat super iracundiam vestram. 27 Nolite locum
dare diabolo: 28 qui furabatur, iam non furetur: magis
autem laboret, operando manibus suis, quod bonum
est, ut habeat unde tribuat necessitatem patienti.
29 Omnis sermo malus ex ore vestro non procedat:
sed siquis bonus ad ædificationem fidei ut det
gratiam audientibus. 30 Et nolite constristare Spiritum
Sanctum Dei: in quo signati estis in diem redemptionis.
31 Omnis amaritudo, et ira, et indignatio, et clamor,
et blasphemia tollatur a vobis cum omni malitia. 32
Estote autem invicem benigni, misericordes, donantes
invicem sicut et Deus in Christo donavit vobis.

5 Estote ergo imitatores Dei, sicut filii charissimi:
2 et ambulate in dilectione, sicut et Christus dilexit
nos, et tradidit semetipsum pro nobis oblationem, et
hostiam Deo in odorem suavitatis. 3 Fornicatio autem,
et omnis immunditia, aut avaritia nec nominetur
in vobis, sicut decet sanctos: 4 aut turpitudo, aut
stultiloquium, aut scurrilitas, quæ ad rem non
pertinet: sed magis gratiarum actio. 5 Hoc enim scitote
intelligentes: quod omnis fornicator, aut immundus,
aut avarus, quod est idolorum servitus, non habet
hereditatem in regno Christi, et Dei. 6 Nemo vos
seducat inanibus verbis: propter hæc enim venit ira
Dei in filios diffidentiæ. 7 Nolite ergo effici participes
eorum. 8 Eratis enim aliquando tenebræ: nunc autem
lux in Domino. Ut filii lucis ambulate: 9 fructus enim
lucis est in omni bonitate, et iustitia, et veritate: 10
probantes quid sit beneplacitum Deo: 11 et nolite
communicare operibus infructuosis tenebrarum,
magis autem redarguite. 12 Quæ enim in occulto fiunt
ab ipsis, turpe est et dicere. 13 Omnia autem, quæ
arguuntur, a lumine manifestantur: omne enim, quod
manifestatur, lumen est. 14 Propter quod dicit: Surge
qui dormis, et exsurge a mortuis, et illuminabit te
Christus. 15 Videte itaque fratres, quomodo caute
ambuletis: non quasi insipientes, 16 sed ut sapientes:
redimentes tempus, quoniam dies mali sunt. 17
Propterea nolite fieri imprudentes: sed intelligentes
quæ sit voluntas Dei. 18 Et nolite inebriari vino,
in quo est luxuria: sed implemini Spiritu Sancto,
19 loquentes vobismetipsis in psalmis, et hymnis,
et canticis spiritualibus, cantantes, et psallentes in
cordibus vestris Domino, 20 gratias agentes semper
pro omnibus, in nomine Domini nostri Iesu Christi
Deo et Patri. 21 Subiecti invicem in timore Christi.
22 Mulieres viris suis subditæ sint, sicut Domino: 23
quoniam vir caput est mulieris: sicut Christus caput
est Ecclesiæ: Ipse, salvator corporis eius. 24 Sed sicut
Ecclesia subiecta est Christo, ita et mulieres viris suis
in omnibus. 25 Viri, diligite uxores vestras, sicut et
Christus dilexit Ecclesiam, et seipsum tradidit pro
ea, 26 ut illam sanctificaret, mundans lavacro aquæ
in Verbo vitæ, 27 ut exhiberet ipse sibi gloriosam
Ecclesiam, non habentem maculam, aut rugam, aut
aliquid huiusmodi, sed ut sit sancta et immaculata. 28
Ita et viri debent diligere uxores suas ut corpora sua.
Qui suam uxorem diligit, seipsum diligit. 29 Nemo
enim umquam carnem suam odio habuit: sed nutrit,
et fovet eam, sicut et Christus Ecclesiam: 30 quia
membra sumus corporis eius, de carne eius, et de
ossibus eius. 31 Propter hoc relinquet homo patrem,
et matrem suam, et adhærebit uxori suæ: et erunt duo
in carne una. 32 Sacramentum hoc magnum est; ego
autem dico in Christo et in Ecclesia. 33 Verumtamen et
vos singuli, unusquisque uxorem suam sicut seipsum
diligat: uxor autem timeat virum suum.

6 Filii, obedite parentibus vestris in Domino: hoc
enim iustum est. 2 Honora patrem tuum, et matrem
tuam. Quod est mandatum primum in promissione: 3
ut bene sit tibi, et sis longævus super terram. 4 Et vos
patres nolite ad iracundiam provocare filios vestros:
sed educate illos in disciplina, et correptione Domini.
5 Servi obedite dominis carnalibus cum timore, et
tremore, in simplicitate cordis vestri, sicut Christo: 6
non ad oculum servientes, quasi hominibus placentes,
sed ut servi Christi, facientes voluntatem Dei ex
animo, 7 cum bona voluntate servientes, sicut Domino,
et non hominibus: 8 scientes quoniam unusquisque
quodcumque fecerit bonum, hoc recipiet a Domino,
sive servus, sive liber. 9 Et vos domini eadem facite
illis, remittentes minas: scientes quia et illorum, et
vester Dominus est in cælis: et personarum acceptio
non est apud eum. 10 De cetero fratres confortamini
in Domino, et in potentia virtutis eius. 11 Induite vos
armaturam Dei, ut possitis stare adversus insidias
diaboli. 12 Quoniam non est nobis colluctatio adversus

carnem et sanguinem: sed adversus principes, et
potestates, adversus mundi rectores tenebrarum
harum, contra spiritualia nequitiæ, in cælestibus. (aiōn
g165) 13 Propterea accipite armaturam Dei, ut possitis
resistere in die malo, et in omnibus perfeci stare.
14 State ergo succincti lumbos vestros in veritate,
et induti loricam iustitiæ, 15 et calceati pedes in
præparatione Evangelii pacis: 16 in omnibus sumentes
scutum fidei, in quo possitis omnia tela nequissimi
ignea extinguere: 17 et galeam salutis assumite: et
gladium spiritus (quod est verbum Dei) 18 per omnem
orationem, et obsecrationem orantes omni tempore
in spiritu: et in ipso vigilantes in omni instantia,
et obsecratione pro omnibus sanctis: 19 et pro me,
ut detur mihi sermo in apertione oris mei cum
fiducia, notum facere mysterium Evangelii: 20 pro
quo legatione fungor in catena, ita ut in ipso audeam,
prout oportet me, loqui. 21 Ut autem et vos sciatis
quæ circa me sunt, quid agam: omnia vobis nota
faciet Tychicus, charissimus frater, et fidelis minister
in Domino: 22 quem misi ad vos in hoc ipsum, ut
cognoscatis quæ circa nos sunt, et consoletur corda
vestra. 23 Pax fratribus, et charitas cum fide a Deo
Patre, et Domino Iesu Christo. 24 Gratia cum omnibus,
qui diligunt Dominum nostrum Iesum Christum in
incorruptione. Amen.

Philippenses

1 Paulus, et Timotheus servi Iesu Christi, omnibus
sanctis in Christo Iesu, qui sunt Philippis, cum
episcopis, et diaconibus. **2** Gratia vobis, et pax a Deo
Patre nostro, et Domino Iesu Christo. **3** Gratias ago
Deo meo in omni memoria vestri, **4** semper in cunctis
orationibus meis pro omnibus vobis, cum gaudio
deprecationem faciens, **5** super communicatione
vestra in Evangelio Christi a prima die usque nunc. **6**
Confidens hoc ipsum, quia qui cœpit in vobis opus
bonum, perficiet usque in diem Christi Iesu. **7** Sicut
est mihi iustum hoc sentire pro omnibus vobis: eo
quod habeam vos in corde, et in vinculis meis, et in
defensione, et confirmatione Evangelii, socios gaudii
mei omnes vos esse. **8** Testis enim mihi est Deus,
quomodo cupiam omnes vos in visceribus Iesu Christi.
9 Et hoc oro ut charitas vestra magis ac magis abundet
in scientia, et in omni sensu: **10** ut probetis potiora, ut
sitis sinceri, et sine offensa in diem Christi, **11** repleti
fructu iustitiæ per Iesum Christum, in gloriam et
laudem Dei. **12** Scire autem vos volo fratres, quia quæ
circa me sunt, magis ad profectum venerunt Evangelii:
13 ita ut vincula mea manifesta fierent in Christo in
omni prætorio, et in ceteris omnibus, **14** et plures
e fratribus in Domino confidentes vinculis meis,
abundantius auderent sine timore Verbum Dei loqui. **15**
Quidam quidem et propter invidiam, et contentionem:
quidam autem et propter bonam voluntatem Christum
prædicant: **16** quidam ex charitate: scientes quoniam
in defensionem Evangelii positus sum. **17** Quidam
autem ex contentione Christum annunciant non
sincere, existimantes pressuram se suscitare vinculis
meis. **18** Quid enim? Dum omni modo sive per
occasionem, sive per veritatem Christus annuncietur:
et in hoc gaudeo, sed et gaudebo. **19** Scio enim
quia hoc mihi proveniet ad salutem, per vestram
orationem, et subministrationem Spiritus Iesu Christi,
20 secundum expectationem, et spem meam, quia in
nullo confundar: sed in omni fiducia sicut semper, et
nunc magnificabitur Christus in corpore meo, sive per
vitam, sive per mortem. **21** Mihi enim vivere Christus
est, et mori lucrum. **22** Quod si vivere in carne, hic
mihi fructus operis est, et quid eligam ignoro. **23**
Coarctor autem e duobus: desiderium habens dissolvi,
et esse cum Christo, multo magis melius: **24** permanere
autem in carne, necessarium propter vos. **25** Et hoc
confidens scio quia manebo, et permanebo omnibus
vobis ad profectum vestrum, et gaudium fidei: **26** ut
gratulatio vestra abundet in Christo Iesu in me, per
meum adventum iterum ad vos. **27** Tantum digne
Evangelio Christi conversamini: ut sive cum venero,
et videro vos, sive absens audiam de vobis quia statis
in uno spiritu unanimes, collaborantes fidei Evangelii:
28 et in nullo terreamini ab adversariis: quæ illis est
causa perditionis, vobis autem salutis, et hoc a Deo:
29 quia vobis donatum est pro Christo, non solum ut
in eum credatis, sed ut etiam pro illo patiamini: **30**
idem certamen habentes, quale et vidistis in me, et
nunc audistis de me.

2 Si qua ergo consolatio in Christo, si quod solatium
charitatis, si qua societas spiritus, si qua viscera
miserationis: **2** implete gaudium meum ut idem
sapiatis, eandem charitatem habentes, unanimes,
idipsum sentientes, **3** nihil per contentionem, neque
per inanem gloriam: sed in humilitate superiores
sibi invicem arbitrantes, **4** non quæ sua sunt singuli
considerantes, sed ea, quæ aliorum. **5** Hoc enim sentite
in vobis, quod et in Christo Iesu: **6** qui cum in forma
Dei esset, non rapinam arbitratus est esse se æqualem
Deo: **7** sed semetipsum exinanivit formam servi
accipiens, in similitudinem hominum factus, et habitu
inventus ut homo. **8** Humiliavit semetipsum factus
obediens usque ad mortem, mortem autem crucis. **9**
Propter quod et Deus exaltavit illum, et donavit illi
nomen, quod est super omne nomen: **10** ut in nomine
Iesu omne genu flectatur cælestium, terrestrium,
et infernorum, **11** et omnis lingua confiteatur quia
Dominus Iesus Christus in gloria est Dei Patris. **12**
Itaque charissimi mei (sicut semper obedistis): non ut
in præsentia mei tantum, sed multo magis nunc in
absentia mea, cum metu et tremore vestram salutem
operamini. **13** Deus est enim, qui operatur in vobis
et velle, et perficere pro bona voluntate. **14** Omnia
autem facite sine murmurationibus, et hæsitationibus:
15 ut sitis sine querela, et simplices filii Dei, sine
reprehensione in medio nationis pravæ, et perversæ:
inter quos lucetis sicut luminaria in mundo, **16**
verbum vitæ continentes ad gloriam meam in die

Christi, quia non in vacuum cucurri, neque in vacuum
laboravi. 17 Sed et si immolor supra sacrificium,
et obsequium fidei vestræ, gaudeo, et congratulor
omnibus vobis. 18 Idipsum autem et vos gaudete,
et congratulamini mihi. 19 Spero autem in Domino
Iesu, Timotheum me cito mittere ad vos: ut et ego
bono animo sim, cognitis quæ circa vos sunt. 20
Neminem enim habeo tam unanimem, qui sincera
affectione pro vobis solicitus sit. 21 Omnes enim
quæ sua sunt quærunt, non quæ sunt Iesu Christi.
22 Experimentum autem eius cognoscite, quia sicut
patri filius, mecum servivit in Evangelio. 23 Hunc
igitur spero me mittere ad vos, mox ut videro quæ
circa me sunt. 24 Confido autem in Domino quoniam
et ipse veniam ad vos cito. 25 Necessarium autem
existimavi Epaphroditum fratrem, et cooperatorem,
et commilitonem meum, vestrum autem Apostolum,
et ministrum necessitatis meæ, mittere ad vos: 26
quoniam quidem omnes vos desiderabat: et mœstus
erat, propterea quod audieratis illum infirmatum. 27
Nam et infirmatus est usque ad mortem: sed Deus
misertus est eius: non solum autem eius, verum
etiam et mei, ne tristitiam super tristitiam haberem.
28 Festinantius ergo misi illum, ut viso eo iterum
gaudeatis, et ego sine tristitia sim. 29 Excipite itaque
illum cum omni gaudio in Domino, et eiusmodi cum
honore habetote. 30 Quoniam propter opus Christi
usque ad mortem accessit, tradens animam suam
ut impleret id, quod ex vobis deerat erga meum
obsequium.

3 De cetero fratres mei gaudete in Domino. Eadem
vobis scribere, mihi quidem non pigrum, vobis
autem necessarium. 2 Videte canes, videte malos
operarios, videte concisionem. 3 Nos enim sumus
circumcisio, qui spiritu servimus Deo, et gloriamur in
Christo Iesu, et non in carne fiduciam habentes, 4
quamquam ego habeam confidentiam et in carne.
Si quis alius videtur confidere in carne, ego magis,
5 circumcisus octavo die, ex genere Israel, de tribu
Beniamin, Hebræus ex Hebræis, secundum legem
Pharisæus, 6 secundum æmulationem persequens
Ecclesiam Dei, secundum iustitiam, quæ in lege est,
conversatus sine querela: 7 Sed quæ mihi fuerunt lucra,
hæc arbitratus sum propter Christum detrimenta.
8 Verumtamen existimo omnia detrimentum esse
propter eminentem scientiam Iesu Christi Domini mei:
propter quem omnia detrimentum feci, et arbitror ut
stercora, ut Christum lucrifaciam, 9 et inveniar in
illo non habens meam iustitiam, quæ ex lege est, sed
illam, quæ ex fide est Christi Iesu: quæ ex Deo est
iustitia in fide 10 ad cognoscendum illum, et virtutem
resurrectionis eius, et societatem Passionum illius:
configuratus morti eius: 11 si quo modo occurram ad
resurrectionem, quæ est ex mortuis: 12 non quod iam
acceperim, aut iam perfectus sim: sequor autem, si
quomodo comprehendam in quo et comprehensus
sum a Christo Iesu. 13 Fratres, ego me non arbitror
comprehendisse. Unum autem: quæ quidem retro sunt
obliviscens, ad ea vero, quæ sunt priora, extendens
meipsum, 14 ad destinatum persequor, ad bravium
supernæ vocationis Dei in Christo Iesu. 15 Quicumque
ergo perfecti sumus, hoc sentiamus: et si quid aliter
sapitis, et hoc vobis Deus revelabit. 16 Verumtamen
ad quod pervenimus ut idem sapiamus, et in eadem
permaneamus regula. 17 Imitatores mei estote fratres,
et observate eos qui ita ambulant, sicut habetis
formam nostram. 18 Multi enim ambulant, quos sæpe
dicebam vobis (nunc autem et flens dico) inimicos
crucis Christi: 19 quorum finis interitus: quorum
Deus venter est: et gloria in confusione ipsorum,
qui terrena sapiunt. 20 Nostra autem conversatio
in cælis est: unde etiam Salvatorem expectamus
Dominum nostrum Iesum Christum, 21 qui reformabit
corpus humilitatis nostræ, configuratum corpori
claritatis suæ, secundum operationem, qua etiam
possit subiicere sibi omnia.

4 Itaque fratres mei charissimi, et desideratissimi,
gaudium meum, et corona mea: sic state in Domino,
charissimi: 2 Evodiam rogo, et Syntychen deprecor
idipsum sapere in Domino. 3 Etiam rogo et te germane
compar, adiuva illas, quæ mecum laboraverunt in
Evangelio cum Clemente, et ceteris adiutoribus meis,
quorum nomina sunt in libro vitæ. 4 Gaudete in
Domino semper: iterum dico gaudete. 5 Modestia
vestra nota sit omnibus hominibus: Dominus prope
est. 6 Nihil soliciti sitis: sed in omni oratione,
et obsecratione, cum gratiarum actione petitiones
vestræ innotescant apud Deum. 7 Et pax Dei, quæ

exuperat omnem sensum, custodiat corda vestra,
et intelligentias vestras in Christo Iesu. 8 De cetero
fratres, quæcumque sunt vera, quæcumque pudica,
quæcumque iusta, quæcumque sancta, quæcumque
amabilia, quæcumque bonæ famæ, siqua virtus, siqua
laus disciplinæ, hæc cogitate. 9 Quæ et didicistis, et
accepistis, et audistis, et vidistis in me, hæc agite:
et Deus pacis erit vobiscum. 10 Gavisus sum autem
in Domino vehementer, quoniam tandem aliquando
refloruistis pro me sentire, sicut et sentiebatis:
occupati autem eratis. 11 Non quasi propter penuriam
dico: ego enim didici, in quibus sum, sufficiens esse.
12 Scio et humiliari, scio et abundare: (ubique et
in omnibus institutus sum) et satiari, et esurire, et
abundare, et penuriam pati. 13 Omnia possum in
eo, qui me confortat. 14 Verumtamen bene fecistis,
communicantes tribulationi meæ. 15 Scitis autem et
vos Philippenses, quod in principio Evangelii, quando
profectus sum a Macedonia, nulla mihi ecclesia
communicavit in ratione dati et accepti, nisi vos
soli: 16 quia et Thessalonicam semel et bis in usum
mihi misistis. 17 Non quia quæro datum, sed requiro
fructum abundantem in ratione vestra. 18 Habeo
autem omnia, et abundo: repletus sum, acceptis ab
Epaphrodito quæ misistis odorem suavitatis, hostiam
acceptam, placentem Deo. 19 Deus autem meus
impleat omne desiderium vestrum secundum divitias
suas in gloria in Christo Iesu. 20 Deo autem et Patri
nostro gloria in sæcula sæculorum: Amen. (aiōn g165) 21
Salutate omnem sanctum in Christo Iesu. 22 Salutant
vos, qui mecum sunt, fratres. Salutant vos omnes
sancti, maxime autem qui de Cæsaris domo sunt. 23
Gratia Domini nostri Iesu Christi cum spiritu vestro.
Amen.

Colossenes

1 Paulus Apostolus Iesu Christi per voluntatem
Dei, et Timotheus frater: **2** eis, qui sunt Colossis,
sanctis, et fidelibus fratribus in Christo Iesu. **3** Gratia
vobis, et pax a Deo Patre nostro, et Domino Iesu
Christo. Gratias agimus Deo, et Patri Domini nostri
Iesu Christi semper pro vobis orantes: **4** audientes
fidem vestram in Christo Iesu, et dilectionem, quam
habetis in sanctos omnes **5** propter spem, quæ
reposita est vobis in cælis: quam audistis in Verbo
veritatis Evangelii: **6** quod pervenit ad vos, sicut
et in universo mundo est, et fructificat, et crescit
sicut in vobis, ex ea die, qua audistis, et cognovistis
gratiam Dei in veritate, **7** sicut didicistis ab Epaphra
charissimo conservo nostro, qui est fidelis pro vobis
minister Christi Iesu, **8** qui etiam manifestavit nobis
dilectionem vestram in Spiritu: **9** ideo et nos ex qua
die audivimus, non cessamus pro vobis orantes, et
postulantes ut impleamini agnitione voluntatis eius,
in omni sapientia et intellectu spiritali: **10** ut ambuletis
digne Deo per omnia placentes: in omni opere bono
fructificantes, et crescentes in scientia Dei: **11** in omni
virtute confortati secundum potentiam claritatis eius
in omni patientia, et longanimitate cum gaudio **12**
gratias agentes Deo Patri, qui dignos nos fecit in
partem sortis sanctorum in lumine: **13** qui eripuit nos
de potestate tenebrarum, et transtulit in regnum Filii
dilectionis suæ, **14** in quo habemus redemptionem
per sanguinem eius, remissionem peccatorum: **15**
qui est imago Dei invisibilis, primogenitus omnis
creaturæ: **16** quoniam in ipso condita sunt universa in
cælis, et in terra, visibilia, et invisibilia, sive throni,
sive dominationes, sive principatus, sive potestates:
omnia per ipsum, et in ipso creata sunt: **17** et ipse
est ante omnes, et omnia in ipso constant. **18** Et
ipse est caput corporis Ecclesiæ, qui est principium,
primogenitus ex mortuis: ut sit in omnibus ipse
primatum tenens. **19** Quia in ipso complacuit, omnem
plenitudinem inhabitare: **20** et per eum reconciliare
omnia in ipsum, pacificans per sanguinem crucis
eius, sive quæ in terris, sive quæ in cælis sunt. **21** Et
vos cum essetis aliquando alienati, et inimici sensu
in operibus malis: **22** nunc autem reconciliavit in
corpore carnis eius per mortem, exhibere vos sanctos,
et immaculatos, et irreprehensibiles coram ipso:
23 si tamen permanetis in fide fundati, et stabiles,
et immobiles a spe Evangelii, quod audistis, quod
prædicatum est in universa creatura, quæ sub cælo
est, cuius factus sum ego Paulus minister. **24** Qui
nunc gaudeo in passionibus pro vobis, et adimpleo
ea, quæ desunt passionem Christi, in carne mea pro
corpore eius, quod est Ecclesia: **25** cuius factus sum
ego minister secundum dispensationem Dei, quæ data
est mihi in vos, ut impleam Verbum Dei: **26** mysterium,
quod absconditum fuit a sæculis, et generationibus,
nunc autem manifestatum est sanctis eius, **(aiōn g165)**
27 quibus voluit Deus notas facere divitias gloriæ
sacramenti huius in Gentibus, quod est Christus,
in vobis spes gloriæ, **28** quem nos annunciamus,
corripientes omnem hominem, et docentes omnem
hominem, in omni sapientia, ut exhibeamus omnem
hominem perfectum in Christo Iesu. **29** In quo et
laboro, certando secundum operationem eius, quam
operatur in me in virtute.

2 Volo enim vos scire qualem solicitudinem habeam
pro vobis, et pro iis, qui sunt Laodiciæ, et
quicumque non viderunt faciem meam in carne: **2** ut
consolentur corda ipsorum, instructi in charitate, et in
omnes divitias plenitudinis intellectus, in agnitionem
mysterii Dei Patris et Christi Iesu: **3** in quo sunt
omnes thesauri sapientiæ, et scientiæ absconditi. **4**
Hoc autem dico, ut nemo vos decipiat in sublimitate
sermonum. **5** Nam etsi corpore absens sum, sed spiritu
vobiscum sum: gaudens, et videns ordinem vestrum,
et firmamentum eius, quæ in Christo est, fidei vestræ.
6 Sicut ergo accepistis Iesum Christum Dominum, in
ipso ambulate, **7** radicati, et superædificati in ipso, et
confirmati fide, sicut et didicistis, abundantes in illo
in gratiarum actione: **8** Videte ne quis vos decipiat
per philosophiam, et inanem fallaciam secundum
traditionem hominum, secundum elementa mundi,
et non secundum Christum: **9** quia in ipso inhabitat
omnis plenitudo divinitatis corporaliter: **10** et estis
in illo repleti, qui est caput omnis principatus, et
potestatis: **11** in quo et circumcisi estis circumcisione
non manu facta in expoliatione corporis carnis, sed in
circumcisione Christi: **12** consepulti ei in baptismo, in
quo et resurrexistis per fidem operationis Dei, qui

suscitavit illum a mortuis. 13 Et vos cum mortui essetis
in delictis, et præputio carnis vestræ, convivificavit
cum illo, donans vobis omnia delicta: 14 delens
quod adversus nos erat chirographum decreti, quod
erat contrarium nobis, et ipsum tulit de medio,
affigens illud cruci: 15 et expolians principatus, et
potestates traduxit confidenter, palam triumphans
illos in semetipso. 16 Nemo ergo vos iudicet in cibo,
aut in potu, aut in parte diei festi, aut neomeniæ,
aut Sabbatorum: 17 quæ sunt umbra futurorum:
corpus autem Christi. 18 Nemo vos seducat, volens in
humilitate, et religione Angelorum, quæ non vidit
ambulans, frustra inflatus sensu carnis suæ, 19 et
non tenens caput, ex quo totum corpus per nexus, et
coniunctiones subministratum, et constructum crescit
in augmentum Dei. 20 Si ergo mortui estis cum Christo
ab elementis huius mundi: quid adhuc tamquam
viventes in mundo decernitis? 21 Ne tetigeritis, neque
gustaveritis, neque contrectaveritis: 22 quæ sunt
omnia in interitum ipso usu, secundum præcepta, et
doctrinas hominum: 23 quæ sunt rationem quidem
habentia sapientiæ in superstitione, et humilitate, et
non ad parcendum corpori, non in honore aliquo ad
saturitatem carnis.

3 Igitur, si consurrexistis cum Christo: quæ sursum
sunt quærite, ubi Christus est in dextera Dei
sedens: 2 quæ sursum sunt sapite, non quæ super
terram. 3 Mortui enim estis, et vita vestra est
abscondita cum Christo in Deo. 4 Cum Christus
apparuerit, vita vestra: tunc et vos apparebitis cum
ipso in gloria. 5 Mortificate ergo membra vestra,
quæ sunt super terram: fornicationem, immunditiam,
libidinem, concupiscentiam malam, et avaritiam, quæ
est simulacrorum servitus: 6 propter quæ venit ira
Dei super filios incredulitatis: 7 in quibus et vos
ambulastis aliquando, cum viveritis in illis. 8 Nunc
autem deponite et vos omnia: iram, indignationem,
malitiam, blasphemiam, turpem sermonem de ore
vestro. 9 Nolite mentiri invicem, expoliantes vos
veterem hominem cum actibus suis, 10 et induentes
novum eum, qui renovatur in agnitionem secundum
imaginem eius, qui creavit illum. 11 Ubi non est
Gentilis, et Iudæus, circumcisio, et præputium,
Barbarus, et Scytha, servus, et liber: sed omnia, et in
omnibus Christus. 12 Induite vos ergo sicut electi Dei,
sancti, et dilecti, viscera misericordiæ, benignitatem,
humilitatem, modestiam, patientiam: 13 supportantes
invicem, et donantes vobismetipsis si quis adversus
aliquem habet querelam: sicut et Dominus donavit
vobis, ita et vos. 14 Super omnia autem hæc, charitatem
habete, quod est vinculum perfectionis: 15 et pax
Christi exultet in cordibus vestris, in qua et vocati
estis in uno corpore: et grati estote. 16 Verbum
Christi habitet in vobis abundanter, in omni sapientia,
docentes, et commonentes vosmetipsos, psalmis,
hymnis, et canticis spiritualibus, in gratia cantantes
in cordibus vestris Deo. 17 Omne, quodcumque facitis
in verbo aut in opere, omnia in nomine Domini
Iesu Christi, gratias agentes Deo et Patri per ipsum.
18 Mulieres subditæ estote viris, sicut oportet, in
Domino. 19 Viri diligite uxores vestras, et nolite
amari esse ad illas. 20 Filii obedite parentibus per
omnia: hoc enim placitum est in Domino. 21 Patres,
nolite ad indignationem provocare filios vestros,
ut non pusillo animo fiant. 22 Servi obedite per
omnia dominis carnalibus, non ad oculum servientes,
quasi hominibus placentes, sed in simplicitate cordis,
timentes Deum. 23 Quodcumque facitis, ex animo
operamini sicut Domino, et non hominibus: 24 scientes
quod a Domino accipietis retributionem hereditatis.
Domino Christo servite. 25 Qui enim iniuriam facit,
recipiet id, quod inique gessit: et non est personarum
acceptio apud Deum.

4 Domini, quod iustum est et æquum, servis præstate:
scientes quod et vos Dominum habetis in cælo. 2
Orationi instate, vigilantes in ea in gratiarum actione:
3 orantes simul et pro nobis, ut Deus aperiat nobis
ostium sermonis ad loquendum mysterium Christi
(propter quod etiam vinctus sum) 4 ut manifestem
illud ita ut oportet me loqui. 5 In sapientia ambulate
ad eos, qui foris sunt: tempus redimentes. 6 Sermo
vester semper in gratia sale sit conditus, ut sciatis
quomodo oporteat vos unicuique respondere. 7 Quæ
circa me sunt, omnia vobis nota faciet Tychicus
charissimus frater, et fidelis minister, et conservus
in Domino: 8 quem misi ad vos ad hoc ipsum ut
cognoscat, quæ circa vos sunt, et consoletur corda
vestra, 9 cum Onesimo charissimo, et fideli fratre, qui

ex vobis est. Omnia, quæ hic aguntur, nota facient
vobis. 10 Salutat vos Aristarchus concaptivus meus,
et Marcus consobrinus Barnabæ, de quo accepistis
mandata: si venerit ad vos, excipite illum: 11 et
Iesus, qui dicitur Iustus: qui sunt ex circumcisione:
hi soli sunt adiutores mei in regno Dei, qui mihi
fuerunt solatio. 12 Salutat vos Epaphras, qui ex vobis
est, servus Christi Iesu, semper solicitus pro vobis
in orationibus, ut stetis perfecti, et pleni in omni
voluntate Dei. 13 Testimonium enim illi perhibeo
quod habet multum laborem pro vobis, et pro iis, qui
sunt Laodiciæ, et qui Hierapoli. 14 Salutat vos Lucas
medicus charissimus, et Demas. 15 Salutate fratres,
qui sunt Laodiciæ, et Nympham, et quæ in domo
eius est, ecclesiam. 16 Et cum lecta fuerit apud vos
epistola hæc, facite ut et in Laodicensium Ecclesia
legatur: et eam, quæ Laodicensium est, vos legatis. 17
Et dicite Archippo: Vide ministerium, quod accepisti
in Domino, ut illud impleas. 18 Salutatio, mea manu
Pauli. Memores estote vinculorum meorum. Gratia
vobiscum. Amen.

Thessalonicenses I

1 Paulus, et Silvanus, et Timotheus Ecclesiæ
Thessalonicensium in Deo Patre, et Domino Iesu
Christo. **2** Gratia vobis, et pax. Gratias agimus
Deo semper pro omnibus vobis, memoriam vestri
facientes in orationibus nostris sine intermissione, **3**
memores operis fidei vestræ, et laboris, et charitatis,
et sustinentiæ spei Domini nostri Iesu Christi, ante
Deum et Patrem nostrum: **4** scientes fratres, dilecti a
Deo, electionem vestram: **5** quia Evangelium nostrum
non fuit ad vos in sermone tantum, sed et in virtute,
et in Spiritu Sancto, et in plenitudine multa, sicut
scitis quales fuerimus in vobis propter vos. **6** Et vos
imitatores nostri facti estis, et Domini, excipientes
Verbum in tribulatione multa, cum gaudio Spiritus
Sancti: **7** ita ut facti sitis forma omnibus credentibus
in Macedonia, et in Achaia. **8** A vobis enim diffamatus
est sermo Domini, non solum in Macedonia, et in
Achaia, sed et in omni loco fides vestra, quæ est
ad Deum, profecta est, ita ut non sit nobis necesse
quidquam loqui. **9** Ipsi enim de nobis annunciant
qualem introitum habuerimus ad vos: et quomodo
conversi estis ad Deum a simulacris, servire Deo vivo,
et vero, **10** et expectare Filium eius de cælis (quem
suscitavit a mortuis) Iesum, qui eripuit nos ab ira
ventura.

2 Nam ipsi scitis, fratres, introitum nostrum ad
vos, quia non inanis fuit: **2** sed ante passi, et
contumeliis affecti (sicut scitis) in Philippis, fiduciam
habuimus in Deo nostro loqui ad vos Evangelium
Dei in multa solicitudine. **3** Exhortatio enim nostra
non de errore, neque de immunditia, neque in
dolo, **4** sed sicut probati sumus a Deo ut crederetur
nobis Evangelium: ita loquimur non quasi hominibus
placentes, sed Deo, qui probat corda nostra. **5** Neque
enim aliquando fuimus in sermone adulationis, sicut
scitis: neque in occasione avaritiæ: Deus testis est: **6**
nec quærentes ab hominibus gloriam, neque a vobis,
neque ab aliis. **7** Cum possemus vobis oneri esse ut
Christi Apostoli: sed facti sumus parvuli in medio
vestrum, tamquam si nutrix foveat filios suos. **8** Ita
desiderantes vos, cupide volebamus tradere vobis non
solum Evangelium Dei, sed etiam animas nostras:
quoniam charissimi nobis facti estis. **9** Memores
enim estis fratres laboris nostri, et fatigationis: nocte
ac die operantes, ne quem vestrum gravaremus,
prædicavimus in vobis Evangelium Dei. **10** Vos testes
estis, et Deus, quam sancte, et iuste, et sine querela,
vobis, qui credidistis, fuimus: **11** sicut scitis, qualiter
unumquemque vestrum (sicut pater filios suos) **12**
deprecantes vos, et consolantes, testificati sumus,
ut ambularetis digne Deo, qui vocavit vos in suum
regnum, et gloriam. **13** Ideo et nos gratias agimus
Deo sine intermissione: quoniam cum accepissetis a
nobis Verbum auditus Dei, accepistis illud, non ut
verbum hominum, sed (sicut est vere) Verbum Dei,
qui operatur in vobis, qui credidistis. **14** Vos enim
imitatores facti estis fratres Ecclesiarum Dei, quæ
sunt in Iudæa in Christo Iesu: quia eadem passi estis
et vos a contribulibus vestris, sicut et ipsi a Iudæis: **15**
qui et Dominum occiderunt Iesum, et Prophetas, et
nos persecuti sunt, et Deo non placent, et omnibus
hominibus adversantur, **16** prohibentes nos Gentibus
loqui ut salvæ fiant, ut impleant peccata sua semper:
pervenit enim ira Dei super illos usque in finem. **17**
Nos autem fratres desolati a vobis ad tempus horæ,
aspectu, non corde, abundantius festinavimus faciem
vestram videre cum multo desiderio: **18** quoniam
voluimus venire ad vos: ego quidem Paulus, et semel,
et iterum, sed impedivit nos Satanas. **19** Quæ est enim
nostra spes, aut gaudium, aut corona gloriæ? Nonne
vos ante Dominum nostrum Iesum Christum estis
in adventu eius? **20** Vos enim estis gloria nostra et
gaudium.

3 Propter quod non sustinentes amplius, placuit nobis
remanere Athenis, solis: **2** et misimus Timotheum
fratrem nostrum, et ministrum Dei in Evangelio
Christi ad confirmandos vos, et exhortandos pro fide
vestra: **3** ut nemo moveatur in tribulationibus istis:
ipsi enim scitis quod in hoc positi sumus. **4** Nam et
cum apud vos essemus, prædicebamus vobis passuros
nos tribulationes, sicut et factum est, et scitis. **5**
Propterea et ego amplius non sustinens, misi ad
cognoscendam fidem vestram: ne forte tentaverit vos
is, qui tentat, et inanis fiat labor noster. **6** Nunc autem
veniente Timotheo ad nos a vobis, et annunciante
nobis fidem et charitatem vestram, et quia memoriam

nostri habetis bonam semper, desiderantes nos videre,
sicut et nos quoque vos: 7 ideo consolati sumus
fratres in vobis in omni necessitate, et tribulatione
nostra per fidem vestram, 8 quoniam nunc vivimus,
si vos statis in Domino. 9 Quam enim gratiarum
actionem possumus Deo retribuere pro vobis in
omni gaudio, quo gaudemus propter vos ante Deum
nostrum, 10 nocte ac die abundantius orantes, ut
videamus faciem vestram, et compleamus ea, quæ
desunt fidei vestræ? 11 Ipse autem Deus, et Pater
noster, et Dominus noster Iesus Christus dirigat viam
nostram ad vos. 12 Vos autem Dominus multiplicet,
et abundare faciat charitatem vestram in invicem,
et in omnes, quemadmodum et nos in vobis: 13 ad
confirmanda corda vestra sine querela in sanctitate,
ante Deum et Patrem nostrum, in adventu Domini
nostri Iesu Christi cum omnibus sanctis eius. Amen.

4 De cetero ergo, fratres, rogamus vos et obsecramus
in Domino Iesu, ut quemadmodum accepistis a
nobis quomodo oporteat vos ambulare, et placere
Deo, sic et ambuletis ut abundetis magis. 2 Scitis enim
quæ præcepta dederim vobis per Dominum Iesum. 3
Hæc est enim voluntas Dei, sanctificatio vestra: ut
abstineatis vos a fornicatione, 4 ut sciat unusquisque
vestrum vas suum possidere in sanctificatione, et
honore: 5 non in passione desiderii, sicut et Gentes,
quæ ignorant Deum: 6 et nequis supergrediatur, neque
circumveniat in negotio fratrem suum: quoniam
vindex est Dominus de his omnibus, sicut prædiximus
vobis, et testificati sumus. 7 Non enim vocavit nos
Deus in immunditiam, sed in sanctificationem. 8
Itaque qui hæc spernit, non hominem spernit, sed
Deum: qui etiam dedit Spiritum suum Sanctum in
nobis. 9 De charitate autem fraternitatis non necesse
habemus scribere vobis: ipsi enim vos a Deo didicistis
ut diligatis invicem. 10 Etenim illud facitis in omnes
fratres in universa Macedonia. Rogamus autem vos
fratres ut abundetis magis, 11 et opera detis ut quieti
sitis, et ut vestrum negotium agatis, et operemini
manibus vestris, sicut præcepimus vobis: 12 et ut
honeste ambuletis ad eos, qui foris sunt: et nullius
aliquid desideretis. 13 Nolumus autem vos ignorare
fratres de dormientibus, ut non contristemini sicut
et ceteri, qui spem non habent. 14 Si enim credimus
quod Iesus mortuus est, et resurrexit: ita et Deus
eos, qui dormierunt per Iesum, adducet cum eo. 15
Hoc enim vobis dicimus in Verbo Domini, quia nos,
qui vivimus, qui residui sumus in adventum Domini,
non præveniemus eos, qui dormierunt. 16 Quoniam
ipse Dominus in iussu, et in voce Archangeli, et in
tuba Dei descendet de cælo: et mortui, qui in Christo
sunt, resurgent primi. 17 Deinde nos, qui vivimus,
qui relinquimur, simul rapiemur cum illis in nubibus
obviam Christo in aera, et sic semper cum Domino
erimus. 18 Itaque consolamini invicem in verbis istis.

5 De temporibus autem, et momentis fratres non
indigetis ut scribamus vobis. 2 Ipsi enim diligenter
scitis quia dies Domini, sicut fur in nocte, ita veniet. 3
Cum enim dixerint: Pax, et securitas: tunc repentius
eis superveniet interitus, sicut dolor in utero habenti,
et non effugient. 4 Vos autem fratres non estis in
tenebris, ut vos dies illa tamquam fur comprehendat:
5 omnes enim vos filii lucis estis, et filii diei: non sumus
noctis, neque tenebrarum. 6 Igitur non dormiamus
sicut et ceteri, sed vigilemus, et sobrii simus. 7 Qui
enim dormiunt, nocte dormiunt: et qui ebrii sunt,
nocte ebrii sunt. 8 Nos autem, qui diei sumus, sobrii
simus, induti loricam fidei, et charitatis, et galeam
spem salutis: 9 quoniam non posuit nos Deus in
iram, sed in acquisitionem salutis per Dominum
nostrum Iesum Christum, 10 qui mortuus est pro
nobis: ut sive vigilemus, sive dormiamus, simul cum
illo vivamus. 11 Propter quod consolamini invicem:
et ædificate alterutrum, sicut et facitis. 12 Rogamus
autem vos fratres ut noveritis eos, qui laborant inter
vos, et præsunt vobis in Domino, et monent vos, 13
ut habeatis illos abundantius in charitate propter
opus illorum: pacem habete cum eis. 14 Rogamus
autem vos fratres, corripite inquietos, consolamini
pusillanimes, suscipite infirmos, patientes estote ad
omnes. 15 Videte ne quis malum pro malo alicui
reddat: sed semper quod bonum est sectamini in
invicem, et in omnes. 16 Semper gaudete. 17 Sine
intermissione orate. 18 In omnibus gratias agite: hæc
est enim voluntas Dei in Christo Iesu in omnibus vobis.
19 Spiritum nolite extinguere. 20 Prophetias nolite
spernere. 21 Omnia autem probate: quod bonum est
tenete. 22 Ab omni specie mala abstinete vos: 23 Ipse

autem Deus pacis sanctificet vos per omnia: ut integer
spiritus vester, et anima, et corpus sine querela in
adventu Domini nostri Iesu Christi servetur. **24** Fidelis
est, qui vocavit vos: qui etiam faciet. **25** Fratres orate
pro nobis. **26** Salutate fratres omnes in osculo sancto.
27 Adiuro vos per Dominum ut legatur epistola hæc
omnibus sanctis fratribus. **28** Gratia Domini nostri
Iesu Christi vobiscum. Amen.

Thessalonicenses Ii

1 Paulus, et Sylvanus, et Timotheus, Ecclesiæ
Thessalonicensium in Deo Patre nostro, et Domino
Iesu Christo. **2** Gratia vobis, et pax a Deo Patre nostro,
et Domino Iesu Christo. **3** Gratias agere debemus
semper Deo pro vobis, fratres, ita ut dignum est,
quoniam supercrescit fides vestra, et abundat charitas
uniuscuiusque vestrum in invicem: **4** ita ut et nos
ipsi in vobis gloriemur in Ecclesiis Dei, pro patientia
vestra, et fide, et in omnibus persecutionibus vestris,
et tribulationibus, quas sustinetis **5** in exemplum iusti
iudicii Dei, ut digni habeamini in regno Dei, pro quo et
patimini. **6** Si tamen iustum est apud Deum retribuere
tribulationem iis, qui vos tribulant: **7** et vobis, qui
tribulamini, requiem nobiscum in revelatione Domini
Iesu de cælo cum Angelis virtutis eius, **8** in flamma
ignis dantis vindictam iis, qui non noverunt Deum,
et qui non obediunt Evangelio Domini nostri Iesu
Christi. **9** Qui pœnas dabunt in interitu æternas a
facie Domini, et a gloria virtutis eius: **(aiōnios g166)** **10**
cum venerit glorificari in sanctis suis, et admirabilis
fieri in omnibus, qui crediderunt, quia creditum est
testimonium nostrum super vos in die illo. **11** In
quo etiam oramus semper pro vobis: ut dignetur
vos vocatione sua Deus noster, et impleat omnem
voluntatem bonitatis, et opus fidei in virtute, **12** ut
clarificetur nomen Domini nostri Iesu Christi in vobis,
et vos in illo secundum gratiam Dei nostri, et Domini
Iesu Christi.

2 Rogamus autem vos fratres per adventum Domini
nostri Iesu Christi, et nostræ congregationis in
ipsum: **2** ut non cito moveamini a vestro sensu,
neque terreamini, neque per spiritum, neque per
sermonem, neque per epistolam tamquam per nos
missam, quasi instet dies Domini. **3** Nequis vos seducat
ullo modo: quoniam nisi venerit discessio primum, et
revelatus fuerit homo peccati, filius perditionis, **4** qui
adversatur, et extollitur supra omne, quod dicitur
Deus, aut quod colitur, ita ut in templo Dei sedeat
ostendens se tamquam sit Deus. **5** Non retinetis
quod cum adhuc essem apud vos, hæc dicebam
vobis? **6** Et nunc quid detineat scitis, ut reveletur
in suo tempore. **7** Nam mysterium iam operatur
iniquitatis: tantum ut qui tenet nunc, teneat, donec
de medio fiat. **8** Et tunc revelabitur ille iniquus,
quem Dominus Iesus interficiet spiritu oris sui, et
destruet illustratione adventus sui eum: **9** cuius est
adventus secundum operationem Satanæ in omni
virtute, et signis, et prodigiis mendacibus, **10** et
in omni seductione iniquitatis iis, qui pereunt: eo
quod charitatem veritatis non receperunt ut salvi
fierent. **11** Ideo mittet illis Deus operationem erroris
ut credant mendacio, **12** ut iudicentur omnes, qui non
crediderunt veritati, sed consenserunt iniquitati. **13**
Nos autem debemus gratias agere Deo semper pro
vobis fratres dilecti a Deo, quod elegerit vos Deus
primitias in salutem in sanctificatione Spiritus, et in
fide veritatis: **14** in qua et vocavit vos per Evangelium
nostrum in acquisitionem gloriæ Domini nostri Iesu
Christi. **15** Itaque fratres state: et tenete traditiones,
quas didicistis, sive per sermonem, sive per epistolam
nostram. **16** Ipse autem Dominus noster Iesus Christus,
et Deus et Pater noster, qui dilexit nos, et dedit
consolationem æternam, et spem bonam in gratia,
(aiōnios g166) **17** exhortetur corda vestra, et confirmet in
omni opere, et sermone bono.

3 De cetero fratres orate pro nobis ut sermo Dei
currat, et clarificetur, sicut et apud vos: **2** et
ut liberemur ab importunis, et malis hominibus:
non enim omnium est fides. **3** Fidelis autem Deus
est, qui confirmabit vos, et custodiet a malo. **4**
Confidimus autem de vobis, in Domino, quoniam
quæ præcepimus, et facitis, et facietis. **5** Dominus
autem dirigat corda vestra in charitate Dei, et
patientia Christi. **6** Denunciamus autem vobis fratres
in nomine Domini nostri Iesu Christi, ut subtrahatis
vos ab omni fratre ambulante inordinate, et non
secundum traditionem, quam acceperunt a nobis.
7 Ipsi enim scitis quemadmodum oporteat imitari
nos: quoniam non inquieti fuimus inter vos: **8** neque
gratis panem manducavimus ab aliquo, sed in labore,
et in fatigatione, nocte et die operantes, ne quem
vestrum gravaremus. **9** Non quasi non habuerimus
potestatem, sed ut nosmetipsos formam daremus
vobis ad imitandum nos. **10** Nam et cum essemus
apud vos, hoc denunciabamus vobis: quoniam si quis
non vult operari, nec manducet. **11** Audivimus enim

inter vos quosdam ambulare inquiete, nihil operantes,
sed curiose agentes. 12 Iis autem, qui eiusmodi
sunt, denunciemus, et obsecramus in Domino Iesu
Christo, ut cum silentio operantes, suum panem
manducent. 13 Vos autem fratres nolite deficere
benefacientes. 14 Quod si quis non obedit verbo nostro
per epistolam, hunc notate, et ne commisceamini
cum illo ut confundatur: 15 et nolite quasi inimicum
existimare, sed corripite ut fratrem. 16 Ipse autem
Dominus pacis det vobis pacem sempiternam in omni
loco. Dominus sit cum omnibus vobis. 17 Salutatio,
mea manu Pauli: quod est signum in omni epistola.
Ita scribo. 18 Gratia Domini nostri Iesu Christi cum
omnibus vobis. Amen.

Timotheum I

1 Paulus Apostolus Iesu Christi secundum imperium
Dei Salvatoris nostri, et Christi Iesu spei nostræ: **2**
Timotheo dilecto filio in fide. Gratia, misericordia,
et pax a Deo Patre, et Christo Iesu Domino nostro.
3 Sicut rogavi te ut remaneres Ephesi cum irem in
Macedoniam, ut denunciares quibusdam ne aliter
docerent, **4** neque intenderent fabulis, et genealogiis
interminatis: quæ quæstiones præstant magis quam
ædificationem Dei, quæ est in fide. **5** Finis autem
præcepti est charitas de corde puro, et conscientia
bona, et fide non ficta. **6** A quibus quidam aberrantes,
conversi sunt in vaniloquium, **7** volentes esse legis
doctores, non intelligentes neque quæ loquuntur,
neque de quibus affirmant. **8** Scimus autem quia bona
est lex, si quis ea legitime utatur: **9** sciens hoc quia
lex iusto non est posita, sed iniustis, et non subditis,
impiis, et peccatoribus, sceleratis, et contaminatis,
parricidis, et matricidis, homicidis, **10** fornicariis,
masculorum concubitoribus, plagiariis, mendacibus,
et periuris, et si quid aliud sanæ doctrinæ adversatur,
11 quæ est secundum Evangelium gloriæ beati Dei,
quod creditum est mihi. **12** Gratias ago ei, qui me
confortavit, Christo Iesu Domino nostro, quia fidelem
me existimavit, ponens in ministerio: **13** qui prius
blasphemus fui, et persecutor, et contumeliosus: sed
misericordiam Dei consecutus sum, quia ignorans
feci in incredulitate. **14** Superabundavit autem gratia
Domini nostri cum fide, et dilectione, quæ est in
Christo Iesu. **15** Fidelis sermo, et omni acceptione
dignus: quod Christus Iesus venit in hunc mundum
peccatores salvos facere, quorum primus ego sum: **16**
Sed ideo misericordiam consecutus sum: ut in me
primo ostenderet Christus Iesus omnem patientiam
ad informationem eorum, qui credituri sunt illi, in
vitam æternam. **(aiōnios g166)** **17** Regi autem sæculorum
immortali, invisibili, soli Deo honor, et gloria in
sæcula sæculorum. Amen. **(aiōn g165)** **18** Hoc præceptum
commendo tibi fili Timothee, secundum præcedentes
in te prophetias, ut milites in illis bonam militiam, **19**
habens fidem, et bonam conscientiam, quam quidam
repellentes, circa fidem naufragaverunt: **20** ex quibus
est Hymenæus, et Alexander: quos tradidi Satanæ, ut
discant non blasphemare.

2 Obsecro igitur primum omnium fieri obsecrationes,
orationes, postulationes, gratiarum actiones pro
omnibus hominibus: **2** pro regibus, et omnibus, qui in
sublimitate sunt, ut quietam et tranquillam vitam
agamus in omni pietate, et castitate. **3** Hoc enim
bonum est, et acceptum coram Salvatore nostro
Deo, **4** qui omnes homines vult salvos fieri, et ad
agnitionem veritatis venire. **5** Unus enim Deus, unus
et mediator Dei et hominum homo Christus Iesus: **6**
qui dedit redemptionem semetipsum pro omnibus,
testimonium temporibus suis: **7** in quo positus sum
ego prædicator, et Apostolus (veritatem dico, non
mentior) doctor Gentium in fide, et veritate. **8** Volo
ergo viros orare in omni loco, levantes puras manus
sine ira, et disceptatione. **9** Similiter et mulieres in
habitu ornato, cum verecundia, et sobrietate ornantes
se, et non in tortis crinibus, aut auro, aut margaritas,
vel veste pretiosa: **10** sed quod decet mulieres,
promittentes pietatem per opera bona. **11** Mulier in
silentio discat cum omni subiectione. **12** Docere autem
mulieri non permitto, neque dominari in virum: sed
esse in silentio. **13** Adam enim primus formatus est:
deinde Heva. **14** Et Adam non est seductus: mulier
autem seducta in prævaricatione fuit. **15** Salvabitur
autem per filiorum generationem, si permanserit in
fide, et dilectione, et sanctificatione cum sobrietate.

3 Fidelis sermo: si quis episcopatum desiderat,
bonum opus desiderat. **2** Oportet ergo episcopum
irreprehensibilem esse, unius uxoris virum, sobrium,
prudentem, ornatum, pudicum, hospitalem, doctorem,
3 non vinolentum, non percussorem, sed modestum:
non litigiosum, non cupidum, **4** sed suæ domui bene
præpositum: filios habentem subditos cum omni
castitate. **5** Si quis autem domui suæ præesse nescit,
quomodo Ecclesiæ Dei diligentiam habebit? **6** Non
neophytum: ne in superbiam elatus, in iudicium
incidat diaboli. **7** Oportet autem illum et testimonium
habere bonum ab iis, qui foris sunt, ut non in
opprobrium incidat, et in laqueum diaboli. **8** Diaconos
similiter pudicos, non bilingues, non multo vino
deditos, non turpe lucrum sectantes: **9** habentes
mysterium fidei in conscientia pura. **10** Et hi
autem probentur primum: et sic ministrent, nullum
crimen habentes. **11** Mulieres similiter pudicas, non

detrahentes, sobrias, fideles in omnibus. 12 Diaconi
sint unius uxoris viri: qui filiis suis bene præsint,
et suis domibus. 13 Qui enim bene ministraverint,
gradum bonum sibi acquirent, et multam fiduciam in
fide, quæ est in Christo Iesu. 14 Hæc tibi scribo, sperans
me ad te venire cito. 15 Si autem tardavero, ut scias
quomodo oporteat te in domo Dei conversari, quæ est
Ecclesia Dei vivi, columna et firmamentum veritatis.
16 Et manifeste magnum est pietatis sacramentum,
quod manifestatum est in carne, iustificatum est in
spiritu, apparuit Angelis, prædicatum est Gentibus,
creditum est in mundo, assumptum est in gloria.

4 Spiritus autem manifeste dicit, quia in novissimis
temporibus discedent quidam a fide, attendentes
spiritibus erroris, et doctrinis dæmoniorum, 2 in
hypocrisi loquentium mendacium, et cauteriatam
habentium suam conscientiam, 3 prohibentium
nubere, abstinere a cibis, quod Deus creavit ad
percipiendum cum gratiarum actione fidelibus, et iis,
qui cognoverunt veritatem. 4 Quia omnis creatura Dei
bona est, et nihil reiiciendum quod cum gratiarum
actione percipitur: 5 sanctificatur enim per Verbum
Dei, et orationem. 6 Hæc proponens fratribus, bonus
eris minister Christi Iesu enutritus verbis fidei, et bonæ
doctrinæ, quam assecutus es. 7 Ineptas autem, et aniles
fabulas devita: exerce autem teipsum ad pietatem. 8
Nam corporalis exercitatio, ad modicum utilis est:
pietas autem ad omnia utilis est, promissionem habens
vitæ, quæ nunc est, et futuræ. 9 Fidelis sermo, et
omni acceptione dignus. 10 In hoc enim laboramus,
et maledicimur, quia speramus in Deum vivum, qui
est Salvator omnium hominum, maxime fidelium.
11 Præcipe hæc, et doce. 12 Nemo adolescentiam
tuam contemnat: sed exemplum esto fidelium in
verbo, in conversatione, in charitate, in fide, in
castitate. 13 Dum venio, attende lectioni, exhortationi,
et doctrinæ. 14 Noli negligere gratiam, quæ in te est,
quæ data est tibi per prophetiam, cum impositione
manuum presbyterii. 15 Hæc meditare, in his esto: ut
profectus tuus manifestus sit omnibus. 16 Attende
tibi, et doctrinæ: insta in illis. Hoc enim faciens, et
teipsum salvum facies, et eos qui te audiunt.

5 Seniorem ne increpaveris, sed obsecra ut patrem:
iuvenes, ut fratres: 2 anus, ut matres: iuvenculas,
ut sorores in omni castitate: 3 Viduas honora,
quæ vere viduæ sunt. 4 Si qua autem vidua filios,
aut nepotes habet: discat primum domum suam
regere, et mutuam vicem reddere parentibus: hoc
enim acceptum est coram Deo. 5 Quæ autem vere
vidua est, et desolata, speret in Deum, et instet
obsecrationibus, et orationibus nocte ac die. 6
Nam quæ in deliciis est, vivens mortua est. 7 Et
hoc præcipe ut irreprehensibiles sint. 8 Si quis
autem suorum, et maxime domesticorum curam
non habet, fidem negavit, et est infideli deterior.
9 Vidua eligatur non minus sexaginta annorum,
quæ fuerit unius viri uxor, 10 in operibus bonis
testimonium habens, si filios educavit, si hospitio
recepit, si sanctorum pedes lavit, si tribulationem
patientibus subministravit, si omne opus bonum
subsecuta est. 11 Adolescentiores autem viduas devita:
Cum enim luxuriatæ fuerint in Christo, nubere volunt:
12 habentes damnationem, quia primam fidem irritam
fecerunt. 13 Simul autem et otiosæ discunt circuire
domos: non solum otiosæ, sed et verbosæ, et curiosæ,
loquentes quæ non oportet. 14 Volo ergo iuniores
nubere, filios procreare, matresfamilias esse, nullam
occasionem dare adversario maledicti gratia. 15 Iam
enim quædam conversæ sunt retro Satanam. 16
Si quis fidelis habet viduas, subministret illis, et
non gravetur Ecclesia: ut iis, quæ vere viduæ sunt,
sufficiat. 17 Qui bene præsunt presbyteri, duplici
honore digni habeantur: maxime qui laborant in verbo
et doctrina. 18 Dicit enim Scriptura: Non alligabis os
bovi trituranti. Et: Dignus est operarius mercede sua.
19 Adversus presbyterum accusationem noli recipere,
nisi sub duobus aut tribus testibus. 20 Peccantes
coram omnibus argue: ut et ceteri timorem habeant.
21 Testor coram Deo et Christo Iesu, et electis Angelis,
ut hæc custodias sine præiudicio, nihil faciens in
alteram partem declinando. 22 Manus cito nemini
imposueris, neque communicaveris peccatis alienis.
Teipsum castum custodi. 23 Noli adhuc aquam bibere,
sed modico vino utere propter stomachum tuum, et
frequentes tuas infirmitates. 24 Quorundam hominum
peccata manifesta sunt, præcedentia ad iudicium:
quosdam autem et subsequuntur. 25 Similiter et facta
bona manifesta sunt: et quæ aliter se habent, abscondi
non possunt.

6 Quicumque sunt sub iugo servi, dominos suos omni
honore dignos arbitrentur, ne nomen Domini et
doctrina blasphemetur. 2 Qui autem fideles habent
dominos, non contemnant, quia fratres sunt: sed
magis serviant, quia fideles sunt et dilecti, qui
beneficii participes sunt. Hæc doce, et exhortare.
3 Si quis aliter docet, et non acquiescit sanis
sermonibus Domini nostri Iesu Christi, et ei, quæ
secundum pietatem est, doctrinæ: 4 superbus est,
nihil sciens, sed languens circa quæstiones, et pugnas
verborum: ex quibus oriuntur invidiæ, contentiones,
blasphemiæ, suspiciones malæ, 5 conflictationes
hominum mente corruptorum, et qui veritate privati
sunt, existimantium quæstum esse pietatem. 6
Est autem quæstus magnus pietas cum sufficentia.
7 Nihil enim intulimus in hunc mundum: haud
dubium quod nec auferre quid possumus. 8 Habentes
autem alimenta, et quibus tegamur, his contenti
simus. 9 Nam qui volunt divites fieri, incidunt in
tentationem, et in laqueum diaboli, et desideria
multa inutilia, et nociva, quæ mergunt homines in
interitum et perditionem. 10 Radix enim omnium
malorum est cupiditas: quam quidam appetentes
erraverunt a fide, et inseruerunt se doloribus multis.
11 Tu autem, o homo Dei hæc fuge: sectare vero
iustitiam, pietatem, fidem, charitatem, patientiam,
mansuetudinem. 12 Certa bonum certamen fidei,
apprehende vitam æternam, in qua vocatus es, et
confessus bonam confessionem coram multis testibus.
(aiōnios g166) 13 Præcipio tibi coram Deo, qui vivificat
omnia, et Christo Iesu, qui testimonium reddidit
sub Pontio Pilato, bonam confessionem: 14 ut serves
mandatum sine macula, irreprehensibile usque in
adventum Domini nostri Iesu Christi, 15 quem suis
temporibus ostendet beatus et solus potens, Rex
regum, et Dominus dominantium: 16 qui solus habet
immortalitatem, et lucem inhabitat inaccessibilem:
quem nullus hominum vidit, sed nec videre potest: cui
honor, et imperium sempiternum: Amen. (aiōnios g166)
17 Divitibus huius sæculi præcipe non sublime sapere,
neque sperare in incerto divitiarum, sed in Deo vivo
(qui præstat nobis omnia abunde ad fruendum) (aiōn
g165) 18 bene agere, divites fieri in bonis operibus,
facile tribuere, communicare, 19 thesaurizare sibi
fundamentum bonum in futurum, ut apprehendant
veram vitam. 20 O Timothee, depositum custodi,
devitans profanas vocum novitates, et oppositiones
falsi nominis scientiæ, 21 quam quidam promittentes,
circa fidem exciderunt. Gratia tecum. Amen.

Timotheum Ii

1 Paulus Apostolus Iesu Christi per voluntatem Dei,
secundum promissionem vitæ, quæ est in Christo
Iesu: **2** Timotheo charissimo filio, gratia, misericordia,
pax a Deo Patre, et Christo Iesu Domino nostro.
3 Gratias ago Deo, cui servio a progenitoribus in
conscientia pura, quod sine intermissione habeam
tui memoriam in orationibus meis, nocte ac die **4**
desiderans te videre, memor lacrymarum tuarum,
ut gaudio implear, **5** recordationem accipiens eius
fidei, quæ est in te non ficta, quæ et habitavit
primum in avia tua Loide, et matre tua Eunice, certus
sum autem quod et in te. **6** Propter quam causam
admoneo te ut resuscites gratiam Dei, quæ est in te
per impositionem manuum mearum. **7** Non enim
dedit nobis Deus spiritum timoris: sed virtutis, et
dilectionis, et sobrietatis. **8** Noli itaque erubescere
testimonium Domini nostri, neque me vinctum eius:
sed collabora Evangelio secundum virtutem Dei: **9** qui
nos liberavit, et vocavit vocatione sua sancta, non
secundum opera nostra, sed secundum propositum
suum, et gratiam, quæ data est nobis in Christo Iesu
ante tempora sæcularia. **(aiōnios g166)** **10** Manifestata est
autem nunc per illuminationem Salvatoris nostri Iesu
Christi, qui destruxit quidem mortem, illuminavit
autem vitam, et incorruptionem per Evangelium: **11**
in quo positus sum ego prædicator, et Apostolus, et
magister Gentium. **12** Ob quam causam etiam hæc
patior, sed non confundor. Scio enim cui credidi, et
certus sum quia potens est depositum meum servare
in illum diem. **13** Formam habe sanorum verborum,
quæ a me audisti in fide, et in dilectione in Christo
Iesu. **14** Bonum depositum custodi per Spiritum
Sanctum, qui habitat in nobis. **15** Scis hoc, quod
aversi sunt a me omnes, qui in Asia sunt, ex quibus
est Phigellus, et Hermogenes. **16** Det misericordiam
Dominus Onesiphori domui: quia sæpe me refrigeravit,
et catenam meam non erubuit: **17** sed cum Romam
venisset, solicite me quæsivit, et invenit. **18** Det illi
Dominus invenire misericordiam a Domino in illa die.
Et quanta Ephesi ministravit mihi, tu melius nosti.

2 Tu ergo fili mi confortare in gratia, quæ est in
Christo Iesu: **2** et quæ audisti a me per multos
testes, hæc commenda fidelibus hominibus, qui idonei
erant et alios docere. **3** Labora sicut bonus miles
Christi Iesu. **4** Nemo militans Deo implicat se negotiis
sæcularibus: ut ei placeat, cui se probavit. **5** Nam
et qui certat in agone, non coronatur nisi legitime
certaverit. **6** Laborantem agricolam oportet primum
de fructibus percipere. **7** Intellige quæ dico: dabit
enim tibi Dominus in omnibus intellectum. **8** Memor
esto Dominum IESUM CHRISTUM resurrexisse a
mortuis ex semine David, secundum Evangelium
meum, **9** in quo laboro usque ad vincula, quasi
male operans: sed Verbum Dei non est alligatum.
10 Ideo omnia sustineo propter electos, ut et ipsi
salutem consequantur, quæ est in Christo Iesu, cum
gloria cælesti. **(aiōnios g166)** **11** Fidelis sermo: Nam si
commortui sumus, et convivemus: **12** si sustinebimus,
et conregnabimus: si negaverimus, et ille negabit
nos: **13** si non credimus, ille fidelis permanet, negare
seipsum non potest. **14** Hæc commone: testificans
coram Domino. Noli contendere verbis: ad nihil enim
utile est, nisi ad subversionem audientium. **15** Solicite
cura teipsum probabilem exhibere Deo, operarium
inconfusibilem, recte tractantem Verbum Veritatis:
16 Profana autem, et vaniloquia devita: multum enim
proficiunt ad impietatem: **17** et sermo eorum ut cancer
serpit: ex quibus est Hymenæus, et Philetus, **18** qui a
veritate exciderunt, dicentes resurrectionem esse iam
factam, et subverterunt quorumdam fidem. **19** Sed
firmum fundamentum Dei stat, habens signaculum
hoc: Cognovit Dominus qui sunt eius, et discedat ab
iniquitate omnis, qui nominat nomen Domini. **20** In
magna autem domo non solum sunt vasa aurea, et
argentea, sed et lignea, et fictilia: et quædam quidem
in honorem, quædam autem in contumeliam. **21** Si
quis ergo emundaverit se ab istis, erit vas in honorem
sanctificatum, et utile Domino ad omne opus bonum
paratum. **22** Iuvenilia autem desideria fuge, sectare
vero iustitiam, fidem, spem, charitatem, et pacem
cum iis, qui invocant Dominum de corde puro. **23**
Stultas autem, et sine disciplina quæstiones devita:
sciens quia generant lites. **24** Servum autem Domini
non oportet litigare: sed mansuetum esse ad omnes,
docibilem, patientem, **25** cum modestia corripientem
eos, qui resistunt veritati: nequando Deus det illis
pœnitentiam ad cognoscendam veritatem, **26** et

resipiscant a diaboli laqueis, a quo captivi tenentur
ad ipsius voluntatem.

3 Hoc autem scito, quod in novissimis diebus
instabunt tempora periculosa: **2** erunt homines
seipsos amantes, cupidi, elati, superbi, blasphemi,
parentibus non obedientes, ingrati, scelesti, **3** sine
affectione, sine pace, criminatores, incontinentes,
immites, sine benignitate, **4** proditores, protervi,
tumidi, et voluptatum amatores magis quam Dei: **5**
habentes speciem quidem pietatis, virtutem autem
eius abnegantes. Et hos devita: **6** ex his enim
sunt, qui penetrant domos, et captivas ducunt
mulierculas oneratas peccatis, quæ ducuntur variis
desideriis: **7** semper discentes, et numquam ad
scientiam veritatis pervenientes. **8** Quemadmodum
autem Iannes, et Mambres restiterunt Moysi: ita et hi
resistunt veritati, homines corrupti mente, reprobi
circa fidem, **9** sed ultra non proficient: insipientia
enim eorum manifesta erit omnibus, sicut et illorum
fuit. **10** Tu autem assecutus es meam doctrinam,
institutionem, propositum, fidem, longanimitatem,
dilectionem, patientiam, **11** persecutiones, passiones:
qualia mihi facta sunt Antiochiæ, Iconii, et Lystris:
quales persecutiones sustinui, et ex omnibus eripuit
me Dominus. **12** Et omnes, qui pie volunt vivere in
Christo Iesu, persecutionem patientur. **13** Mali autem
homines, et seductores proficient in peius, errantes, et
in errorem mittentes. **14** Tu vero permane in iis, quæ
didicisti, et credita sunt tibi: sciens a quo didiceris. **15**
Et quia ab infantia sacras litteras nosti, quæ te possunt
instruere ad salutem, per fidem, quæ est in Christo
Iesu. **16** Omnis Scriptura divinitus inspirata utilis est
ad docendum, ad arguendum, ad corripiendum, et
erudiendum in iustitia: **17** ut perfectus sit homo Dei,
ad omne opus bonum instructus.

4 Testificor coram Deo, et Iesu Christo, qui
iudicaturus est vivos, et mortuos, per adventum
ipsius, et regnum eius: **2** prædica verbum, insta
opportune, importune: argue, obsecra, increpa in
omni patientia, et doctrina. **3** Erit enim tempus,
cum sanam doctrinam non sustinebunt, sed ad sua
desideria coacervabunt sibi magistros, prurientes
auribus, **4** et a veritate quidem auditum avertent,
ad fabulas autem convertentur. **5** Tu vero vigila, in
omnibus labora, opus fac Evangelistæ, ministerium
tuum imple. Sobrius esto. **6** Ego enim iam delibor, et
tempus resolutionis meæ instat. **7** Bonum certamen
certavi, cursum consummavi, fidem servavi. **8** In
reliquo reposita est mihi corona iustitiæ, quam reddet
mihi Dominus in illa die iustus iudex: non solum autem
mihi, sed et iis, qui diligunt adventum eius. **9** Festina
ad me venire cito. **10** Demas enim me reliquit, diligens
hoc sæculum, et abiit Thessalonicam: Crescens in
Galatiam, Titus in Dalmatiam. **(aiōn g165)** **11** Lucas est
mecum solus. Marcum assume, et adduc tecum: est
enim mihi utilis in ministerium. **12** Tychicum autem
misi Ephesum. **13** Penulam, quam reliqui Troade apud
Carpum, veniens affer tecum, et libros, maxime autem
membranas. **14** Alexander ærarius multa mala mihi
ostendit: reddet illi Dominus secundum opera eius: **15**
quem et tu devita: valde enim restitit verbis nostris.
16 In prima mea defensione nemo mihi affuit, sed
omnes me dereliquerunt: non illis imputetur! **17**
Dominus autem mihi astitit, et confortavit me, ut per
me prædicatio impleatur, et audiant omnes Gentes: et
liberatus sum de ore leonis. **18** Liberavit me Dominus
ab omni opere malo: et salvum faciet in regnum suum
cæleste, cui gloria in sæcula sæculorum. Amen. **(aiōn
g165)** **19** Saluta Priscam, et Aquilam, et Onesiphori
domum. **20** Erastus remansit Corinthi. Trophimum
autem reliqui infirmum Mileti. **21** Festina ante hiemem
venire. Salutant te Eubulus, et Pudens, et Linus, et
Claudia, et fratres omnes. **22** Dominus Iesus Christus
cum spiritu tuo. Gratia vobiscum. Amen.

Titum

1 Paulus servus Dei, Apostolus autem Iesu Christi
secundum fidem electorum Dei, et agnitionem
veritatis, quæ secundum pietatem est **2** in spem vitæ
æternæ, quam promisit qui non mentitur, Deus, ante
tempora sæcularia: **(aiōnios g166)** **3** manifestavit autem
temporibus suis Verbum suum in prædicatione, quæ
credita est mihi secundum præceptum Salvatoris
nostri Dei: **4** Tito dilecto filio secundum communem
fidem, gratia, et pax a Deo Patre, et Christo Iesu
Salvatore nostro. **5** Huius rei gratia reliqui te Cretæ,
ut ea, quæ desunt, corrigas, et constituas per civitates
presbyteros, sicut et ego disposui tibi. **6** Si quis sine
crimine est, unius uxoris vir, filios habens fideles,
non in accusatione luxuriæ, aut non subditos. **7**
Oportet enim episcopum sine crimine esse, sicut
Dei dispensatorem: non superbum, non iracundum,
non vinolentum, non percussorem, non turpis lucri
cupidum: **8** sed hospitalem, benignum, sobrium,
iustum, sanctum, continentem, **9** amplectentem eum,
qui secundum doctrinam est, fidelem sermonem:
ut potens sit exhortari in doctrina sana, et eos, qui
contradicunt, arguere. **10** Sunt enim multi etiam
inobedientes, vaniloqui, et seductores: maxime qui
de circumcisione sunt: **11** quos oportet redargui:
qui universas domos subvertunt, docentes quæ non
oportet, turpis lucri gratia. **12** Dixit quidam ex
illis, proprius ipsorum propheta: Cretenses semper
mendaces, malæ bestiæ, ventres pigri. **13** Testimonium
hoc verum est. Quam ob causam increpa illos dure, ut
sani sint in fide, **14** non intendentes Iudaicis fabulis,
et mandatis hominum, aversantium se a veritate.
15 Omnia munda mundis: coinquinatis autem, et
infidelibus nihil est mundum, sed inquinatæ sunt
eorum et mens, et conscientia. **16** Confitentur se nosse
Deum, factis autem negant: cum sint abominati, et
incredibiles, et ad omne opus bonum reprobi.

2 Tu autem loquere quæ decent sanam doctrinam:
2 Senes ut sobrii sint, pudici, prudentes, sani in
fide, in dilectione, in patientia: **3** Anus similiter
in habitu sancto, non criminatrices, non multo
vino servientes, bene docentes: **4** ut prudentiam
doceant adolescentulas, ut viros suos ament, filios
suos diligant, **5** prudentes, castas, sobrias, domus
curam habentes, benignas, subditas viris suis: ut non
blasphemetur Verbum Dei. **6** Iuvenes similiter hortare
ut sobrii sint. **7** In omnibus teipsum præbe exemplum
bonorum operum, in doctrina, in integritate, in
gravitate, **8** verbum sanum, irreprehensibile: ut is,
qui ex adverso est, vereatur, nihil habens malum
dicere de nobis: **9** Servos dominis suis subditos esse,
in omnibus placentes, non contradicentes, **10** non
fraudantes, sed in omnibus fidem bonam ostendentes:
ut doctrinam Salvatoris nostri Dei ornent in omnibus.
11 Apparuit enim gratia Dei Salvatoris nostri omnibus
hominibus, **12** erudiens nos, ut abnegantes impietatem,
et sæcularia desideria: sobrie, et iuste, et pie vivamus
in hoc sæculo, **(aiōn g165)** **13** expectantes beatam spem,
et adventum gloriæ magni Dei, et Salvatoris nostri
Iesu Christi: **14** qui dedit semetipsum pro nobis, ut
nos redimeret ab omni iniquitate, et mundaret sibi
populum acceptabilem, sectatorem bonorum operum.
15 Hæc loquere, et exhortare, et argue cum omni
imperio. Nemo te contemnat.

3 Admone illos principibus, et potestatibus subditos
esse, dicto obedire, ad omne opus bonum paratos
esse: **2** neminem blasphemare, non litigiosos esse,
sed modestos, omnem ostendentes mansuetudinem
ad omnes homines. **3** Eramus enim aliquando et nos
insipientes, increduli, errantes, servientes desideriis,
et voluptatibus variis, in malitia et invidia agentes,
odibiles, odientes invicem. **4** Cum autem benignitas,
et humanitas apparuit Salvatoris nostri Dei: **5** non ex
operibus iustitiæ, quæ fecimus nos, sed secundum
suam misericordiam salvos nos fecit per lavacrum
regenerationis, et renovationis Spiritus Sancti, **6**
quem effudit in nos abunde per Iesum Christum
Salvatorem nostrum: **7** ut iustificati gratia ipsius,
heredes simus secundum spem vitæ æternæ. **(aiōnios
g166)** **8** Fidelis sermo est: et de his volo te confirmare:
ut curent bonis operibus præesse qui credunt Deo.
Hæc sunt bona, et utilia hominibus. **9** Stultas autem
quæstiones, et genealogias, et contentiones, et pugnas
legis devita. Sunt enim inutiles, et vanæ. **10** Hæreticum
hominem post unam, et secundam correptionem
devita: **11** sciens quia subversus est, qui eiusmodi est,
et delinquit, cum sit proprio iudicio condemnatus. **12**

Cum misero ad te Artemam, aut Tychicum, festina
ad me venire Nicopolim: ibi enim statui hiemare.
13 Zenam legisperitum, et Apollo solicite præmitte,
ut nihil illis desit. 14 Discant autem et nostri bonis
operibus præesse ad usus necessarios: ut non sint
infructuosi. 15 Salutant te qui mecum sunt omnes:
saluta eos, qui nos amant in fide. Gratia Dei cum
omnibus vobis. Amen.

Philemonem

1 Paulus vinctus Christi Iesu, et Timotheus frater:
Philemoni dilecto, et adiutori nostro, 2 et Appiæ
sorori charissimæ, et Archippo commilitoni nostro,
et Ecclesiæ, quæ in domo tua est. 3 Gratia vobis, et
pax a Deo Patre nostro, et Domino Iesu Christo. 4
Gratias ago Deo meo, semper memoriam tui faciens in
orationibus meis, 5 audiens charitatem tuam, et fidem,
quam habes in Domino Iesu, et in omnes sanctos: 6
ut communicatio fidei tuæ evidens fiat in agnitione
omnis operis boni, quod est in vobis in Christo Iesu. 7
Gaudium enim magnum habui, et consolationem in
charitate tua: quia viscera sanctorum requieverunt
per te, frater. 8 Propter quod multam fiduciam habens
in Christo Iesu imperandi tibi quod ad rem pertinet:
9 propter charitatem magis obsecro, cum sis talis,
ut Paulus senex, nunc autem et vinctus Iesu Christi:
10 Obsecro te pro meo filio, quem genui in vinculis,
Onesimo, 11 qui tibi aliquando inutilis fuit, nunc
autem et mihi, et tibi utilis, 12 quem remisi tibi. Tu
autem illum, ut mea viscera, suscipe: 13 quem ego
volueram mecum detinere, ut pro te mihi ministraret
in vinculis Evangelii: 14 sine consilio autem tuo nihil
volui facere, uti ne velut ex necessitate bonum tuum
esset, sed voluntarium. 15 Forsitan enim ideo discessit
ad horam a te, ut æternum illum reciperes: (aiōnios g166)
16 iam non ut servum, sed pro servo charissimum
fratrem, maxime mihi: quanto autem magis tibi et in
carne, et in Domino? 17 Si ergo habes me socium,
suscipe illum sicut me: 18 Si autem aliquid nocuit
tibi, aut debet: hoc mihi imputa. 19 Ego Paulus scripsi
mea manu: ego reddam, ut non dicam tibi, quod et
teipsum mihi debes: 20 ita frater. Ego te fruar in
Domino: Refice viscera mea in Christo. 21 Confidens
in obedientia tua scripsi tibi: sciens quoniam et super
id, quod dico, facies. 22 Simul autem et para mihi
hospitium: nam spero per orationes vestras donari
me vobis. 23 Salutat te Epaphras concaptivus meus in
Christo Iesu, 24 Marcus, Aristarchus, Demas, et Lucas,
adiutores mei. 25 Gratia Domini nostri Iesu Christi
cum spiritu vestro. Amen.

Hebræos

1 Multifariam, multisque modis olim Deus loquens
patribus in Prophetis: **2** novissime, diebus istis
locutus est nobis in Filio, quem constituit heredem
universorum, per quem fecit et sæcula: **(aiōn g165)** **3** qui
cum sit splendor gloriæ, et figura substantiæ eius,
portansque omnia verbo virtutis suæ, purgationem
peccatorum faciens, sedet ad dexteram Maiestatis
in excelsis: **4** tanto melior Angelis effectus, quanto
differentius præ illis nomen hereditavit. **5** Cui enim
dixit aliquando Angelorum: Filius meus es tu, ego
hodie genui te? Et rursum: Ego ero illi in Patrem, et
ipse erit mihi in Filium? **6** Et cum iterum introducit
primogenitum in orbem terræ, dicit: Et adorent eum
omnes Angeli Dei. **7** Et ad Angelos quidem dicit:
Qui facit Angelos suos spiritus, et ministros suos
flammam ignis. **8** Ad Filium autem: Thronus tuus Deus
in sæculum sæculi: virga æquitatis, virga regni tui.
(aiōn g165) **9** Dilexisti iustitiam, et odisti iniquitatem:
propterea unxit te Deus, Deus tuus oleo exultationis
præ participibus tuis. **10** Et: Tu in principio Domine
terram fundasti: et opera manuum tuarum sunt cæli.
11 Ipsi peribunt, tu autem permanebis, et omnes ut
vestimentum veterascent: **12** et velut amictum mutabis
eos, et mutabuntur: tu autem idem ipse es, et anni tui
non deficient. **13** Ad quem autem Angelorum dixit
aliquando: Sede a dextris meis, quoadusque ponam
inimicos tuos scabellum pedum tuorum? **14** Nonne
omnes sunt administratorii spiritus, in ministerium
missi propter eos, qui hereditatem capient salutis?

2 Propterea abundantius oportet observare nos ea,
quæ audivimus ne forte pereffluamus. **2** Si enim
qui per Angelos dictus est sermo, factus est firmus, et
omnis prævaricatio, et inobedientia accepit iustam
mercedis retributionem: **3** quomodo nos effugiemus
si tantam neglexerimus salutem? Quæ cum initium
accepisset enarrari per Dominum ab eis, qui audierunt,
in nos confirmata est, **4** contestante Deo signis
et portentis, et variis virtutibus, et Spiritus Sancti
distributionibus secundum suam voluntatem. **5** Non
enim Angelis subiecit Deus orbem terræ futurum, de
quo loquimur. **6** Testatus est autem in quodam loco
quis, dicens: Quid est homo quod memor es eius, aut
Filius hominis quoniam visitas eum? **7** Minuisti eum
paulo minus ab Angelis: gloria et honore coronasti
eum: et constituisti eum super opera manuum tuarum.
8 Omnia subiecisti sub pedibus eius: In eo enim quod
omnia ei subiecit, nihil dimisit non subiectum ei.
Nunc autem necdum videmus omnia subiecta ei.
9 Eum autem, qui modico quam Angeli minoratus
est, videmus Iesum propter passionem mortis, gloria
et honore coronatum: ut gratia Dei, pro omnibus
gustaret mortem. **10** Decebat enim eum, propter
quem omnia, et per quem omnia, qui multos filios
in gloriam adduxerat, auctorem salutis eorum per
passionem consummare. **11** Qui enim sanctificat,
et qui sanctificantur, ex uno omnes. Propter quam
causam non confunditur fratres eos vocare, dicens:
12 Nunciabo nomen tuum fratribus meis: in medio
Ecclesiæ laudabo te. **13** Et iterum: Ego ero fidens in
eum. Et iterum: Ecce ego, et pueri mei, quos dedit
mihi Deus. **14** Quia ergo pueri communicaverunt carni,
et sanguini, et ipse similiter participavit eisdem:
ut per mortem destrueret eum, qui habebat mortis
imperium, id est, diabolum: **15** et liberaret eos,
qui timore mortis per totam vitam obnoxii erant
servituti. **16** Nusquam enim Angelos apprehendit,
sed semen Abrahæ apprehendit. **17** Unde debuit per
omnia fratribus similari, ut misericors fieret, et fidelis
Pontifex ad Deum, ut repropitiaret delicta populi. **18**
In eo enim, in quo passus est ipse et tentatus, potens
est et eis, qui tentantur, auxiliari.

3 Unde fratres sancti, vocationis cælestis participes,
considerate Apostolum, et Pontificem confessionis
nostræ Iesum: **2** qui fidelis est ei, qui fecit illum sicut
et Moyses in omni domo eius. **3** Amplioris enim gloriæ
iste præ Moyse dignus est habitus, quanto ampliorem
honorem habet domus, qui fabricavit illam. **4** Omnis
namque domus fabricatur ab aliquo: qui autem omnia
creavit, Deus est. **5** Et Moyses quidem fidelis erat in
tota domo eius tamquam famulus, in testimonium
eorum, quæ dicenda erant: **6** Christus vero tamquam
filius in domo sua: quæ domus sumus nos, si fiduciam,
et gloriam spei usque ad finem, firmam retineamus. **7**
Quapropter sicut dicit Spiritus Sanctus: Hodie si vocem
eius audieritis, **8** nolite obdurare corda vestra, sicut in
exacerbatione secundum diem tentationis in deserto,

9 ubi tentaverunt me patres vestri: probaverunt, et
viderunt opera mea quadraginta annis: 10 Propter
quod infensus fui generationi huic, et dixi: Semper
errant corde. Ipsi autem non cognoverunt vias meas,
11 sicut iuravi in ira mea: Si introibunt in requiem
meam. 12 Videte fratres, ne forte sit in aliquo vestrum
cor malum incredulitatis, discedendi a Deo vivo: 13
sed adhortamini vosmetipsos per singulos dies, donec
Hodie cognominatur, ut non obduretur quis ex vobis
fallacia peccati. 14 Participes enim Christi effecti
sumus: si tamen initium substantiæ eius usque ad
finem firmum retineamus. 15 Dum dicitur: Hodie si
vocem eius audieritis, nolite obdurare corda vestra,
quemadmodum in illa exacerbatione. 16 Quidam
enim audientes exacerbaverunt: sed non universi
qui profecti sunt ex Ægypto per Moysen. 17 Quibus
autem infensus est quadraginta annis? Nonne illis,
qui peccaverunt, quorum cadavera prostrata sunt
in deserto? 18 Quibus autem iuravit non introire
in requiem ipsius, nisi illis, qui increduli fuerunt?
19 Et videmus, quia non potuerunt introire propter
incredulitatem.

4 Timeamus ergo ne forte relicta pollicitatione
introeundi in requiem eius, existimetur aliquis
ex vobis deesse. 2 Etenim et nobis nunciatum est,
quemadmodum et illis. Sed non profuit illis sermo
auditus, non admistus fidei ex iis, quæ audierunt.
3 Ingrediemur enim in requiem, qui credidimus:
quemadmodum dixit: Sicut iuravi in ira mea: Si
introibunt in requiem meam: et quidem operibus
ab institutione mundi perfectis. 4 Dixit enim in
quodam loco de die septima sic: Et requievit Deus
die septima ab omnibus operibus suis. 5 Et in isto
rursum: Si introibunt in requiem meam. 6 Quoniam
ergo superest introire quosdam in illam, et ii, quibus
prioribus annunciatum est, non introierunt propter
incredulitatem: 7 Iterum terminat diem quendam,
Hodie, in David dicendo, post tantum temporis, sicut
supra dictum est: Hodie si vocem eius audieritis,
nolite obdurare corda vestra. 8 Nam si eis Iesus
requiem præstitisset, numquam de alia loqueretur,
posthac, die. 9 Itaque relinquitur Sabbatismus populo
Dei. 10 Qui enim ingressus est in requiem eius: etiam
ipse requievit ab operibus suis, sicut a suis Deus. 11
Festinemus ergo ingredi in illam requiem: ut ne in
idipsum quis incidat incredulitatis exemplum. 12 Vivus
est enim Sermo Dei, et efficax, et penetrabilior omni
gladio ancipiti: et pertingens usque ad divisionem
animæ ac spiritus, compagum quoque ac medullarum,
et discretor cogitationum et intentionum cordis. 13
Et non est ulla creatura invisibilis in conspectu eius:
omnia autem nuda et aperta sunt oculis eius, ad quem
nobis sermo. 14 Habentes ergo Pontificem magnum,
qui penetravit cælos, Iesum Filium Dei: teneamus
confessionem. 15 Non enim habemus pontificem, qui
non possit compati infirmitatibus nostris: tentatum
autem per omnia pro similitudine absque peccato.
16 Adeamus ergo cum fiducia ad thronum gratiæ: ut
misericordiam consequamur, et gratiam inveniamus
in auxilio opportuno.

5 Omnis namque pontifex ex hominibus assumptus,
pro hominibus constituitur in iis, quæ sunt ad
Deum, ut offerat dona, et sacrificia pro peccatis:
2 qui condolere possit iis, qui ignorant, et errant:
quoniam et ipse circumdatus est infirmitate: 3 et
propterea debet, quemadmodum pro populo, ita etiam
et pro semetipso offerre pro peccatis. 4 Nec quisquam
sumit sibi honorem, sed qui vocatur a Deo, tamquam
Aaron. 5 Sic et Christus non semetipsum clarificavit
ut Pontifex fieret: sed qui locutus est ad eum: Filius
meus es tu, ego hodie genui te. 6 Quemadmodum et in
alio loco dicit: Tu es sacerdos in æternum, secundum
ordinem Melchisedech. (aiōn g165) 7 Qui in diebus carnis
suæ preces, supplicationesque ad eum, qui possit
illum salvum facere a morte cum clamore valido, et
lacrymis offerens, exauditus est pro sua reverentia:
8 Et quidem cum esset Filius Dei, didicit ex iis, quæ
passus est, obedientiam: 9 et consummatus, factus est
omnibus obtemperantibus sibi, causa salutis æternæ,
(aiōnios g166) 10 appellatus a Deo Pontifex iuxta ordinem
Melchisedech. 11 De quo nobis grandis sermo, et
ininterpretabilis ad dicendum: quoniam imbecilles
facti estis ad audiendum. 12 Etenim cum deberetis
magistri esse propter tempus: rursum indigetis ut vos
doceamini quæ sint elementa exordii sermonum Dei:
et facti estis quibus lacte opus sit, non solido cibo.
13 Omnis enim, qui lactis est particeps, expers est
sermonis iustitiæ, parvulus enim est. 14 Perfectorum

autem est solidus cibus: eorum, qui pro consuetudine
exercitatos habent sensus ad discretionem boni ac
mali.

6 Quapropter intermittentes inchoationis Christi
sermonem, ad perfectiora feramur, non rursum
iacientes fundamentum pœnitentiæ ab operibus
mortuis, et fidei ad Deum, **2** baptismatum doctrinæ,
impositionis quoque manuum, ac resurrectionis
mortuorum, et iudicii æterni. **(aiōnios g166)** **3** Et hoc
faciemus, si quidem permiserit Deus. **4** Impossibile
est enim eos, qui semel sunt illuminati, gustaverunt
etiam donum cæleste, et participes facti sunt Spiritus
Sancti, **5** gustaverunt nihilominus bonum Dei verbum,
virtutesque sæculi venturi, et prolapsi sunt; **(aiōn g165)** **6**
rursus renovari ad pœnitentiam, rursum crucifigentes
sibimetipsis Filium Dei, et ostentui habentes. **7**
Terra enim sæpe venientem super se bibens imbrem,
et generans herbam opportunam illis, a quibus
colitur: accipit benedictionem a Deo. **8** Proferens
autem spinas, ac tribulos, reproba est, et maledicto
proxima: cuius consummatio in combustionem. **9**
Confidimus autem de vobis dilectissimi meliora,
et viciniora saluti: tametsi ita loquimur. **10** Non
enim iniustus Deus, ut obliviscatur operis vestri,
et dilectionis, quam ostendistis in nomine ipsius,
qui ministrastis sanctis, et ministratis. **11** Cupimus
autem unumquemque vestrum eandem ostentare
solicitudinem ad expletionem spei usque in finem: **12**
ut non segnes efficiamini, verum imitatores eorum,
qui fide, et patientia hereditabunt promissiones. **13**
Abrahæ namque promittens Deus, quoniam neminem
habuit, per quem iuraret, maiorem, iuravit per
semetipsum, **14** dicens: Nisi benedicens benedicam te,
et multiplicans multiplicabo te. **15** Et sic longanimiter
ferens, adeptus est repromissionem. **16** Homines enim
per maiorem sui iurant: et omnis controversiæ eorum
finis, ad confirmationem, est iuramentum. **17** In quo
abundantius volens Deus ostendere pollicitationis
heredibus immobilitatem consilii sui, interposuit
iusiurandum: **18** ut per duas res immobiles, quibus
impossibile est mentiri Deum, fortissimum solatium
habeamus, qui confugimus ad tenendam propositam
spem, **19** quam sicut anchoram habemus animæ
tutam ac firmam, et incedentem usque ad interiora
velaminis, **20** ubi præcursor pro nobis introivit Iesus,
secundum ordinem Melchisedech Pontifex factus in
æternum. **(aiōn g165)**

7 Hic enim Melchisedech, rex Salem, sacerdos Dei
summi, qui obviavit Abrahæ regresso a cæde
regum, et benedixit ei: **2** cui et decimas omnium
divisit Abraham: primum quidem qui interpretatur
rex iustitiæ: deinde autem et rex Salem, quod est, rex
pacis, **3** sine patre, sine matre, sine genealogia, neque
initium dierum, neque finem vitæ habens, assimilatus
autem Filio Dei, manet sacerdos in perpetuum. **4**
Intuemini autem quantus sit hic, cui et decimas dedit
de præcipuis Abraham patriarcha. **5** Et quidem de
filiis Levi sacerdotium accipientes, mandatum habent
decimas sumere a populo secundum legem, id est, a
fratribus suis: quamquam et ipsi exierint de lumbis
Abrahæ. **6** Cuius autem generatio non annumeratur
in eis, decimas sumpsit ab Abraham, et hunc, qui
habebat repromissiones, benedixit. **7** Sine ulla autem
contradictione, quod minus est, a meliore benedicitur.
8 Et hic quidem, decimas morientes homines accipiunt:
ibi autem contestatur, quia vivit. **9** Et (ut ita dictum sit)
per Abraham, et Levi, qui decimas accepit, decimatus
est: **10** adhuc enim in lumbis patris erat, quando
obviavit ei Melchisedech. **11** Si ergo consummatio per
sacerdotium Leviticum erat (populus enim sub ipso
legem accepit) quid adhuc necessarium fuit secundum
ordinem Melchisedech, alium surgere sacerdotem, et
non secundum ordinem Aaron dici? **12** Translato enim
sacerdotio, necesse erat ut et legis translatio fiat. **13**
In quo enim hæc dicuntur, de alia tribu est, de qua
nullus altari præsto fuit. **14** Manifestum est enim quod
ex Iuda ortus sit Dominus noster: in qua tribu nihil
de sacerdotibus Moyses locutus est. **15** Et amplius
adhuc manifestum est: si secundum similitudinem
Melchisedech exurgat alius sacerdos, **16** qui non
secundum legem mandati carnalis factus est, sed
secundum virtutem vitæ insolubilis. **17** Contestatur
enim: Quoniam tu es sacerdos in æternum, secundum
ordinem Melchisedech. **(aiōn g165)** **18** Reprobatio quidem
fit præcedentis mandati, propter infirmitatem eius, et
inutilitatem: **19** nihil enim ad perfectum adduxit lex:
introductio vero melioris spei, per quam proximamus
ad Deum. **20** Et quantum est non sine iureiurando

(alii quidem sine iureiurando sacerdotes facti sunt,
21 hic autem cum iureiurando per eum, qui dixit ad
illum: Iuravit Dominus, et non pœnitebit eum: tu es
sacerdos in æternum): (aiōn g165) 22 in tantum melioris
testamenti sponsor factus est Iesus. 23 Et alii quidem
plures facti sunt sacerdotes, idcirco quod morte
prohiberentur permanere: 24 hic autem eo quod
maneat in æternum, sempiternum habet sacerdotium.
(aiōn g165) 25 Unde et salvare in perpetuum potest
accedentes per semetipsum ad Deum: semper vivens
ad interpellandum pro nobis. 26 Talis enim decebat ut
nobis esset Pontifex, sanctus, innocens, impollutus,
segregatus a peccatoribus, et excelsior cælis factus: 27
qui non habet necessitatem quotidie, quemadmodum
sacerdotes, prius pro suis delictis hostias offerre,
deinde pro populi: hoc enim fecit semel, seipsum
offerendo. 28 Lex enim homines constituit sacerdotes
infirmitatem habentes: sermo autem iurisiurandi, qui
post legem est, Filium in æternum perfectum. (aiōn
g165)

8 Capitulum autem super ea, quæ dicuntur: Talem
habemus Pontificem, qui consedit in dextera
sedis magnitudinis in cælis, 2 sanctorum minister,
et tabernaculi veri, quod fixit Dominus, et non
homo. 3 Omnis enim pontifex ad offerendum munera,
et hostias constituitur: unde necesse est et hunc
habere aliquid, quod offerat: 4 si ergo esset super
terram, nec esset sacerdos: cum essent qui offerent
secundum legem munera, 5 qui exemplari, et umbræ
deserviunt cælestium. Sicut responsum est Moysi,
cum consummaret tabernaculum: Vide (inquit) omnia
facito secundum exemplar, quod tibi ostensum est in
monte. 6 Nunc autem melius sortitus est ministerium,
quanto et melioris testamenti mediator est, quod in
melioribus repromissionibus sancitum est. 7 Nam si
illud prius culpa vacasset: non utique secundi locus
inquireretur. 8 Vituperans enim eos dicit: Ecce dies
venient, dicit Dominus: et consummabo super domum
Israel, et super domum Iuda testamentum novum,
9 non secundum testamentum, quod feci patribus
eorum in die, qua apprehendi manum eorum ut
educerem illos de Terra Ægypti: quoniam ipsi non
permanserunt in testamento meo: et ego neglexi
eos, dicit Dominus: 10 Quia hoc est testamentum,
quod disponam domui Israel post dies illos, dicit
Dominus: Dando leges meas in mentem eorum, et in
corde eorum superscribam eas: et ero eis in Deum,
et ipsi erunt mihi in populum: 11 et non docebit
unusquisque proximum suum, et unusquisque fratrem
suum, dicens: Cognosce Dominum: quoniam omnes
scient me a minore usque ad maiorem eorum: 12
quia propitius ero iniquitatibus eorum, et peccatorum
eorum iam non memorabor. 13 Dicendo autem novum:
veteravit prius. Quod autem antiquatur, et senescit,
prope interitum est.

9 Habuit quidem et prius, iustificationes culturæ,
et sanctum sæculare. 2 Tabernaculum enim
factum est primum, in quo erant candelabra, et
mensa, et propositio panum, quæ dicitur Sancta. 3
Post velamentum autem secundum, tabernaculum,
quod dicitur Sancta sanctorum: 4 aureum habens
thuribulum, et arcam testamenti circumtectam ex
omni parte auro, in qua urna aurea habens manna, et
virga Aaron, quæ fronduerat, et tabulæ testamenti, 5
superque eam erant Cherubim gloriæ obumbrantia
propitiatorium: de quibus non est modo dicendum
per singula. 6 His vero ita compositis: in priori
quidem tabernaculo semper introibant sacerdotes,
sacrificiorum officia consummantes: 7 in secundo
autem semel in anno solus pontifex non sine sanguine,
quem offert pro sua, et populi ignorantia: 8 hoc
significante Spiritu Sancto, nondum propalatam esse
sanctorum viam, adhuc priore tabernaculo habente
statum. 9 Quæ parabola est temporis instantis:
iuxta quam munera, et hostiæ offeruntur, quæ
non possunt iuxta conscientiam perfectum facere
servientem, solummodo in cibis, et in potibus, 10
et variis baptismatibus, et iustitiis carnis usque ad
tempus correctionis impositis. 11 Christus autem
assistens Pontifex futurorum bonorum, per amplius et
perfectius tabernaculum non manufactum, id est, non
huius creationis: 12 neque per sanguinem hircorum,
aut vitulorum, sed per proprium sanguinem introivit
semel in Sancta, æterna redemptione inventa. (aiōnios
g166) 13 Si enim sanguis hircorum, et taurorum,
et cinis vitulæ aspersus inquinatos sanctificat ad
emundationem carnis: 14 quanto magis sanguis
Christi, qui per Spiritum Sanctum semetipsum obtulit

immaculatum Deo, emundabit conscientiam nostram
ab operibus mortuis, ad serviendum Deo viventi?
(aiōnios g166) 15 Et ideo novi testamenti Mediator
est: ut morte intercedente, in redemptionem earum
prævaricationum, quæ erant sub priori testamento,
repromissionem accipiant qui vocati sunt æternæ
hereditatis. (aiōnios g166) 16 Ubi enim testamentum
est: mors necesse est intercedat testatoris. 17
Testamentum enim in mortuis confirmatum est:
alioquin nondum valet, dum vivit qui testatus est. 18
Unde nec primum quidem sine sanguine dedicatum
est. 19 Lecto enim omni mandato legis a Moyse
universo populo: accipiens sanguinem vitulorum et
hircorum cum aqua et lana coccinea, et hyssopo:
ipsum quoque librum, et omnem populum aspersit,
20 dicens: Hic sanguis testamenti, quod mandavit
ad vos Deus. 21 Etiam tabernaculum, et omnia vasa
ministerii sanguine similiter aspersit: 22 Et omnia
pene in sanguine secundum legem mundantur: et
sine sanguinis effusione non fit remissio. 23 Necesse
est ergo exemplaria quidem cælestium his mundari:
ipsa autem cælestia melioribus hostiis quam istis.
24 Non enim in manufacta Sancta Iesus introivit
exemplaria verorum: sed in ipsum Cælum, ut appareat
nunc vultui Dei pro nobis: 25 Neque ut sæpe offerat
semetipsum, quemadmodum pontifex intrat in Sancta
per singulos annos in sanguine alieno: 26 alioquin
oportebat eum frequenter pati ab origine mundi:
nunc autem semel in consummatione sæculorum, ad
destitutionem peccati, per hostiam suam apparuit.
(aiōn g165) 27 Et quemadmodum statutum est hominibus
semel mori, post hoc autem iudicium: 28 sic et Christus
semel oblatus est ad multorum exhaurienda peccata:
secundo sine peccato apparebit expectantibus se, in
salutem.

10 Umbram enim habens lex futurorum bonorum,
non ipsam imaginem rerum: per singulos annos
eisdem ipsis hostiis, quas offerunt indesinenter,
numquam potest accedentes perfectos facere: 2
alioquin cessassent offerri: ideo quod nullam haberent
ultra conscientiam peccati, cultores semel mundati: 3
sed in ipsis commemoratio peccatorum per singulos
annos fit. 4 Impossibile enim est sanguine taurorum et
hircorum auferri peccata. 5 Ideo ingrediens mundum
dicit: Hostiam, et oblationem noluisti: corpus autem
aptasti mihi: 6 holocautomata pro peccato non tibi
placuerunt. 7 Tunc dixi: Ecce venio: in capite libri
scriptum est de me: Ut faciam, Deus, voluntatem
tuam. 8 Superius dicens: Quia hostias, et oblationes,
et holocautomata pro peccato noluisti, nec placita
sunt tibi, quæ secundum legem offeruntur, 9 tunc
dixi: Ecce venio, ut faciam, Deus, voluntatem tuam:
aufert primum, ut sequens statuat. 10 In qua voluntate
sanctificati sumus per oblationem corporis Iesu
Christi semel. 11 Et omnis quidem sacerdos præsto
est quotidie ministrans, et easdem sæpe offerens
hostias, quæ numquam possunt auferre peccata:
12 hic autem unam pro peccatis offerens hostiam,
in sempiternum sedet in dextera Dei, 13 de cetero
expectans donec ponantur inimici eius scabellum
pedum eius. 14 Una enim oblatione, consummavit
in sempiternum sanctificatos. 15 Contestatur autem
nos et Spiritus Sanctus. Postquam enim dixit: 16 Hoc
autem testamentum, quod testabor ad illos post dies
illos, dicit Dominus. Dando leges meas in cordibus
eorum, et in mentibus eorum superscribam eas:
17 et peccatorum, et iniquitatum eorum iam non
recordabor amplius. 18 Ubi autem horum remissio:
iam non est oblatio pro peccato. 19 Habentes itaque
fratres fiduciam in introitu sanctorum in sanguine
Christi, 20 quam initiavit nobis viam novam, et
viventem per velamen, id est, carnem suam, 21 et
sacerdotem magnum super domum Dei: 22 accedamus
cum vero corde in plenitudine fidei, aspersi corda a
conscientia mala, et abluti corpus aqua munda, 23
teneamus spei nostræ confessionem indeclinabilem,
(fidelis enim est qui repromisit), 24 et consideremus
invicem in provocationem charitatis, et bonorum
operum: 25 non deserentes collectionem nostram,
sicut consuetudinis est quibusdam, sed consolantes, et
tanto magis quanto videritis appropinquantem diem.
26 Voluntarie enim peccantibus nobis post acceptam
notitiam veritatis, iam non relinquitur pro peccatis
hostia, 27 terribilis autem quædam expectatio iudicii,
et ignis æmulatio, quæ consumptura est adversarios. 28
Irritam quis faciens legem Moysi, sine ulla miseratione
duobus vel tribus testibus moritur: 29 quanto magis
putatis deteriora mereri supplicia qui Filium Dei
conculcaverit, et sanguinem testamenti pollutum

duxerit, in quo sanctificatus est, et Spiritui gratiæ
contumeliam fecerit? 30 Scimus enim qui dixit: Mihi
vindicta, et ego retribuam. Et iterum: Quia iudicabit
Dominus populum suum. 31 Horrendum est incidere
in manus Dei viventis. 32 Rememoramini autem
pristinos dies, in quibus illuminati, magnum certamen
sustinuistis passionum: 33 et in altero quidem
opprobriis, et tribulationibus spectaculum facti: in
altero autem socii taliter conversantium effecti. 34
Nam et vinctis compassi estis, et rapinam bonorum
vestrorum cum gaudio suscepistis, cognoscentes vos
habere meliorem, et manentem substantiam. 35
Nolite itaque amittere confidentiam vestram, quæ
magnam habet remunerationem. 36 Patientia enim
vobis necessaria est: ut voluntatem Dei facientes,
reportetis promissionem. 37 Adhuc enim modicum
aliquantulum, qui venturus est, veniet, et non tardabit.
38 Iustus autem meus ex fide vivit. Quod si subtraxerit
se, non placebit animæ meæ. 39 Nos autem non
sumus subtractionis filii in perditionem, sed fidei in
acquisitionem animæ.

11 Est autem fides sperandarum substantia rerum,
argumentum non apparentium. 2 In hac enim
testimonium consecuti sunt senes. 3 Fide intelligimus
aptata esse sæcula verbo Dei: ut ex invisibilibus
visibilia fierent. (aiōn g165) 4 Fide plurimam hostiam
Abel, quam Cain, obtulit Deo, per quam testimonium
consecutus est esse iustus, testimonium perhibente
muneribus eius Deo, et per illam defunctus adhuc
loquitur. 5 Fide Henoch translatus est ne videret
mortem, et non inveniebatur: quia transtulit illum
Deus: ante translationem enim testimonium habuit
placuisse Deo. 6 Sine fide autem impossibile est
placere Deo. Credere enim oportet accedentem ad
Deum quia est, et inquirentibus se remunerator
sit. 7 Fide Noe responso accepto de iis, quæ adhuc
non videbantur, metuens aptavit arcam in salutem
domus suæ, per quam damnavit mundum: et iustitiæ,
quæ per fidem est, heres est institutus. 8 Fide qui
vocatur Abraham obedivit in locum exire, quem
accepturus erat in hereditatem: et exiit, nesciens quo
iret. 9 Fide demoratus est in Terra repromissionis,
tamquam in aliena, in casulis habitando cum Isaac,
et Iacob coheredibus repromissionis eiusdem. 10
Expectabat enim fundamenta habentem civitatem:
cuius artifex, et conditor Deus. 11 Fide et ipsa Sara
sterilis virtutem in conceptionem seminis accepit,
etiam præter tempus ætatis: quoniam fidelem credidit
esse eum, qui repromiserat. 12 Propter quod et ab
uno orti sunt (et hoc emortuo) tamquam sidera cæli
in multitudinem, et sicut arena, quæ est ad oram
maris, innumerabilis. 13 Iuxta fidem defuncti sunt
omnes isti, non acceptis repromissionibus, sed a longe
eas aspicientes, et salutantes, et confitentes quia
peregrini, et hospites sunt super terram. 14 Qui enim
hæc dicunt, significant se patriam inquirere. 15 Et si
quidem ipsius meminissent de qua exierunt, habebant
utique tempus revertendi. 16 Nunc autem meliorem
appetunt, id est, cælestem. Ideo non confunditur
Deus vocari Deus eorum: paravit enim illis civitatem.
17 Fide obtulit Abraham Isaac, cum tentaretur, et
unigenitum offerebat, qui susceperat repromissiones;
18 ad quem dictum est: Quia in Isaac vocabitur tibi
semen: 19 arbitrans quia et a mortuis suscitare potens
est Deus: unde eum et in parabolam accepit. 20 Fide
et de futuris benedixit Isaac Iacob, et Esau. 21 Fide
Iacob, moriens, singulos filiorum Ioseph benedixit:
et adoravit fastigium virgæ eius. 22 Fide Ioseph,
moriens, de profectione filiorum Israel memoratus
est, et de ossibus suis mandavit. 23 Fide Moyses,
natus, occultatus est mensibus tribus a parentibus
suis, eo quod vidissent elegantem infantem, et non
timuerunt regis edictum. 24 Fide Moyses grandis
factus negavit se esse filium filiæ Pharaonis, 25 magis
eligens affligi cum populo Dei, quam temporalis
peccati habere iucunditatem, 26 maiores divitias
æstimans thesauro Ægyptiorum, improperium Christi:
aspiciebat enim in remunerationem. 27 Fide reliquit
Ægyptum, non veritus animositatem regis: invisibilem
enim tamquam videns sustinuit. 28 Fide celebravit
Pascha, et sanguinis effusionem: ne qui vastabat
primitiva, tangeret eos. 29 Fide transierunt Mare
Rubrum tamquam per aridam terram: quod experti
Ægyptii, devorati sunt. 30 Fide muri Iericho corruerunt,
circuitu dierum septem. 31 Fide Rahab meretrix
non periit cum incredulis, excipiens exploratores
cum pace. 32 Et quid adhuc dicam? Deficiet enim
me tempus enarrantem de Gedeon, Barac, Samson,
Iephte, David, Samuel, et Prophetis: 33 qui per

fidem vicerunt regna, operati sunt iustitiam, adepti
sunt repromissiones, obturaverunt ora leonum, 34
extinxerunt impetum ignis, effugerunt aciem gladii,
convaluerunt de infirmitate, fortes facti sunt in
bello, castra verterunt exterorum: 35 acceperunt
mulieres de resurrectione mortuos suos: alii autem
distenti sunt non suscipientes redemptionem, ut
meliorem invenirent resurrectionem. 36 Alii vero
ludibria, et verbera experti, insuper et vincula, et
carceres: 37 lapidati sunt, secti sunt, tentati sunt, in
occisione gladii mortui sunt, circuierunt in melotis, in
pellibus caprinis, egentes, angustiati, afflicti: 38 quibus
dignus non erat mundus: in solitudinibus errantes,
in montibus, in speluncis, et in cavernis terræ. 39 Et
hi omnes testimonio fidei probati, non acceperunt
repromissionem, 40 Deo pro nobis melius aliquid
providente, ut non sine nobis consummarentur.

12 Ideoque et nos tantam habentes impositam
nubem testium, deponentes omne pondus, et
circumstans nos peccatum, per patientiam curramus
ad propositum nobis certamen: 2 aspicientes in
Auctorem fidei, et consummatorem Iesum, qui
proposito sibi gaudio sustinuit crucem, confusione
contempta, atque in dextera sedis Dei sedet.
3 Recogitate enim eum, qui talem sustinuit a
peccatoribus adversum semetipsum contradictionem:
ut ne fatigemini, animis vestris deficientes. 4
Nondum enim usque ad sanguinem restitistis, adversus
peccatum repugnantes: 5 et obliti estis consolationis,
quæ vobis tamquam filiis loquitur, dicens: Fili mi,
noli negligere disciplinam Domini: neque fatigeris
dum ab eo argueris. 6 Quem enim diligit Dominus,
castigat: flagellat autem omnem filium, quem recipit.
7 In disciplina perseverate. Tamquam filiis vobis offert
se Deus: quis enim filius, quem non corripit pater?
8 Quod si extra disciplinam estis, cuius participes
facti sunt omnes: ergo adulteri, et non filii estis.
9 Deinde patres quidem carnis nostræ, eruditores
habuimus, et reverebamur eos. Non multo magis
obtemperabimus Patri spirituum, et vivemus? 10 Et
illi quidem in tempore paucorum dierum, secundum
voluntatem suam erudiebant nos: hic autem ad id,
quod utile est in recipiendo sanctificationem eius. 11
Omnis autem disciplina in præsenti quidem videtur
non esse gaudii, sed mœroris: postea autem fructum
pacatissimum exercitatis per eam, reddet iustitiæ.
12 Propter quod remissas manus, et soluta genua,
erigite, 13 et gressus rectos facite pedibus vestris: ut
non claudicans quis erret, magis autem sanetur. 14
Pacem sequimini cum omnibus, et sanctimoniam, sine
qua nemo videbit Deum: 15 contemplantes ne quis
desit gratiæ Dei: ne qua radix amaritudinis sursum
germinans impediat, et per illam inquinentur multi:
16 ne quis fornicator, aut profanus ut Esau: qui propter
unam escam vendidit primitiva sua: 17 scitote enim
quoniam et postea cupiens hereditare benedictionem,
reprobatus est: non enim invenit pœnitentiæ locum,
quamquam cum lacrymis inquisisset eam. 18 Non enim
accessistis ad tractabilem montem, et accensibilem
ignem, et turbinem, et caliginem, et procellam,
19 et tubæ sonum, et vocem verborum, quam qui
audierunt, excusaverunt se, ne eis fieret verbum.
20 Non enim portabant quod dicebatur: Et si bestia
tetigerit montem, lapidabitur. 21 Et ita terribile erat
quod videbatur. Moyses dixit: Exterritus sum, et
tremebundus. 22 Sed accessistis ad Sion montem,
et civitatem Dei viventis, Ierusalem cælestem, et
multorum millium Angelorum frequentiam, 23 et
Ecclesiam primitivorum, qui conscripti sunt in cælis,
et iudicem omnium Deum, et spiritus iustorum
perfectorum, 24 et testamenti novi mediatorem Iesum,
et sanguinis aspersionem melius loquentem quam
Abel. 25 Videte ne recusetis loquentem. Si enim illi
non effugerunt, recusantes eum, qui super terram
loquebatur: multo magis nos, qui de cælis loquentem
nobis avertimus. 26 Cuius vox movit terram tunc:
nunc autem repromittit, dicens: Adhuc semel: et
ego movebo non solum terram, sed et cælum. 27
Quod autem, Adhuc semel, dicit: declarat mobilium
translationem tamquam factorum, ut maneant ea,
quæ sunt immobilia. 28 Itaque regnum immobile
suscipientes, habemus gratiam: per quam serviamus
placentes Deo, cum metu et reverentia. 29 Etenim
Deus noster ignis consumens est.

13 Charitas fraternitatis maneat in vobis. 2 Et
hospitalitatem nolite oblivisci, per hanc enim
latuerunt quidam, Angelis hospitio receptis. 3
Mementote vinctorum, tamquam simul vincti: et

laborantium, tamquam et ipsi in corpore morantes.
4 Honorabile connubium in omnibus, et thorus
immaculatus. Fornicatores enim, et adulteros iudicabit
Deus. 5 Sint mores sine avaritia, contenti præsentibus:
ipse enim dixit: Non te deseram, neque derelinquam.
6 Ita ut confidenter dicamus: Dominus mihi adiutor:
non timebo quid faciat mihi homo. 7 Mementote
præpositorum vestrorum, qui vobis locuti sunt
verbum Dei: quorum intuentes exitum conversationis,
imitamini fidem. 8 Iesus Christus heri, et hodie: ipse
et in sæcula. (aiōn g165) 9 Doctrinis variis, et peregrinis
nolite abduci. Optimum est enim gratia stabilire
cor, non escis: quæ non profuerunt ambulantibus
in eis. 10 Habemus altare, de quo edere non habent
potestatem, qui tabernaculo deserviunt. 11 Quorum
enim animalium infertur sanguis pro peccato in Sancta
per pontificem, horum corpora cremantur extra
castra. 12 Propter quod et Iesus, ut sanctificaret per
suum sanguinem populum, extra portam passus est.
13 Exeamus igitur ad eum extra castra, improperium
eius portantes. 14 Non enim habemus hic manentem
civitatem, sed futuram inquirimus. 15 Per ipsum ergo
offeramus hostiam laudis semper Deo, id est, fructum
labiorum confitentium nomini eius. 16 Beneficentiæ
autem, et communionis nolite oblivisci: talibus enim
hostiis promeretur Deus. 17 Obedite præpositis vestris,
et subiacete eis. Ipsi enim pervigilant quasi rationem
pro animabus vestris reddituri, ut cum gaudio hoc
faciant, et non gementes: hoc enim non expedit vobis.
18 Orate pro nobis: confidimus enim quia bonam
conscientiam habemus in omnibus bene volentes
conversari. 19 Amplius autem deprecor vos hoc facere,
quo celerius restituar vobis. 20 Deus autem pacis,
qui eduxit de mortuis Pastorem magnum ovium, in
sanguine testamenti æterni, Dominum nostrum Iesum
Christum, (aiōnios g166) 21 aptet vos in omni bono, ut
faciatis eius voluntatem: faciens in vobis quod placeat
coram se per Iesum Christum: cui est gloria in sæcula
sæculorum. Amen. (aiōn g165) 22 Rogo autem vos fratres,
ut sufferatis verbum solatii. Etenim perpaucis scripsi
vobis. 23 Cognoscite fratrem nostrum Timotheum
dimissum: cum quo (si celerius venerit) videbo vos. 24
Salutate omnes præpositos vestros, et omnes sanctos.
Salutant vos de Italia fratres. 25 Gratia cum omnibus
vobis. Amen.

Iacobi

1 Iacobus Dei, et Domini nostri Iesu Christi servus,
duodecim tribubus, quæ sunt in dispersione,
salutem. **2** Omne gaudium existimate fratres mei,
cum in tentationes varias incideritis: **3** scientes quod
probatio fidei vestræ patientiam operatur. **4** Patientia
autem opus perfectum habet: ut sitis perfecti et
integri in nullo deficientes. **5** Si quis autem vestrum
indiget sapientia, postulet a Deo, qui dat omnibus
affluenter, et non improperat: et dabitur ei. **6** Postulet
autem in fide nihil hæsitans: qui enim hæsitat, similis
est fluctui maris, qui a vento movetur et circumfertur.
7 Non ergo æstimet homo ille quod accipiat aliquid
a Domino. **8** Vir duplex animo inconstans est in
omnibus viis suis. **9** Glorietur autem frater humilis
in exaltatione sua: **10** dives autem in humilitate
sua, quoniam sicut flos fœni transibit: **11** exortus
est enim sol cum ardore, et arefecit fœnum, et flos
eius decidit, et decor vultus eius deperiit: ita et
dives in itineribus suis marcescet. **12** Beatus vir,
qui suffert tentationem: quoniam cum probatus
fuerit, accipiet coronam vitæ, quam repromisit Deus
diligentibus se. **13** Nemo cum tentatur, dicat quoniam
a Deo tentatur: Deus enim intentator malorum
est: ipse autem neminem tentat. **14** Unusquisque
vero tentatur a concupiscentia sua abstractus, et
illectus. **15** Deinde concupiscentia cum conceperit,
parit peccatum: peccatum vero cum consummatum
fuerit, generat mortem. **16** Nolite itaque errare fratres
mei dilectissimi. **17** Omne datum optimum, et omne
donum perfectum desursum est, descendens a Patre
luminum, apud quem non est transmutatio, nec
vicissitudinis obumbratio. **18** Voluntarie enim genuit
nos verbo veritatis, ut simus initium aliquod creaturæ
eius. **19** Scitis fratres mei dilectissimi. Sit autem
omnis homo velox ad audiendum: tardus autem ad
loquendum, et tardus ad iram. **20** Ira enim viri,
iustitiam Dei non operatur. **21** Propter quod abiicientes
omnem immunditiam, et abundantiam malitiæ, in
mansuetudine suscipite insitum verbum, quod potest
salvare animas vestras. **22** Estote autem factores verbi,
et non auditores tantum: fallentes vosmetipsos. **23**
Quia si quis auditor est verbi, et non factor: hic
comparabitur viro consideranti vultum nativitatis suæ
in speculo: **24** consideravit enim se, et abiit, et statim
oblitus est qualis fuerit. **25** Qui autem perspexerit
in legem perfectam libertatis, et permanserit in ea,
non auditor obliviosus factus, sed factor operis: hic
beatus in facto suo erit. **26** Si quis autem putat se
religiosum esse, non refrenans linguam suam, sed
seducens cor suum, huius vana est religio. **27** Religio
munda, et immaculata apud Deum et Patrem, hæc
est: Visitare pupillos, et viduas in tribulatione eorum,
et immaculatum se custodire ab hoc sæculo.

2 Fratres mei, nolite in personarum acceptione
habere fidem Domini nostri Iesu Christi gloriæ. **2**
Etenim si introierit in conventum vestrum vir aureum
annulum habens in veste candida, introierit autem
et pauper in sordido habitu, **3** et intendatis in eum,
qui indutus est veste præclara, et dixeritis ei: Tu
sede hic bene: pauperi autem dicatis: Tu sta illic; aut:
Sede sub scabello pedum meorum: **4** nonne iudicatis
apud vosmetipsos, et facti estis iudices cogitationum
iniquarum? **5** Audite fratres mei dilectissimi, nonne
Deus elegit pauperes in hoc mundo, divites in fide,
et heredes regni, quod repromisit Deus diligentibus
se? **6** Vos autem exhonorastis pauperem. Nonne
divites per potentiam opprimunt vos, et ipsi trahunt
vos ad iudicia? **7** Nonne ipsi blasphemant bonum
nomen, quod invocatum est super vos? **8** Si tamen
legem perficitis regalem secundum Scripturas: Diliges
proximum tuum sicut teipsum: bene facitis: **9** si autem
personas accipitis, peccatum operamini, redarguti a
lege quasi transgressores: **10** Quicumque autem totam
legem servaverit, offendat autem in uno, factus est
omnium reus. **11** Qui enim dixit, Non mœchaberis,
dixit et, Non occides. Quod si non mœchaberis, occides
autem, factus es transgressor legis. **12** Sic loquimini,
et sic facite sicut per legem libertatis incipientes
iudicari. **13** Iudicium enim sine misericordia illi,
qui non fecit misericordiam: superexaltat autem
misericordia iudicium. **14** Quid proderit fratres mei
si fidem quis dicat se habere, opera autem non
habeat? Numquid poterit fides salvare eum? **15** Si
autem frater, et soror nudi sint, et indigeant victu
quotidiano, **16** dicat autem aliquis ex vobis illis: Ite
in pace, calefacimini et saturamini: non dederitis
autem eis, quæ necessaria sunt corpori, quid proderit?

17 Sic et fides, si non habeat opera, mortua est in
semetipsa. 18 Sed dicet quis: Tu fidem habes, et ego
opera habeo. Ostende mihi fidem tuam sine operibus:
et ego ostendam tibi ex operibus fidem meam. 19 Tu
credis quoniam unus est Deus: Bene facis: et dæmones
credunt, et contremiscunt. 20 Vis autem scire o homo
inanis, quoniam fides sine operibus mortua est? 21
Abraham pater noster nonne ex operibus iustificatus
est, offerens Isaac filium suum super altare? 22 Vides
quoniam fides cooperabatur operibus illius: et ex
operibus fides consummata est? 23 Et suppleta est
Scriptura, dicens: Credidit Abraham Deo, et reputatum
est illi ad iustitiam, et amicus Dei appellatus est. 24
Videtis quoniam ex operibus iustificatur homo, et
non ex fide tantum? 25 Similiter et Rahab meretrix,
nonne ex operibus iustificata est, suscipiens nuncios,
et alia via eiiciens? 26 Sicut enim corpus sine spiritu
mortuum est, ita et fides sine operibus mortua est.

3 Nolite plures magistri fieri fratres mei, scientes
quoniam maius iudicium sumitis. 2 In multis enim
offendimus omnes. Si quis in verbo non offendit: hic
perfectus est vir. Potest etiam freno circumducere
totum corpus. 3 Si autem equis frena in ora mittimus
ad consentiendum nobis, et omne corpus illorum
circumferimus. 4 Ecce et naves, cum magnæ sint, et
a ventis validis minentur, circumferuntur a modico
gubernaculo ubi impetus dirigentis voluerit. 5 Ita et
lingua modicum quidem membrum est, et magna
exaltat. Ecce quantus ignis quam magnam silvam
incendit! 6 Et lingua ignis est, universitas iniquitatis.
Lingua constituitur in membris nostris, quæ maculat
totum corpus, et inflammat rotam nativitatis nostræ
inflammata a Gehenna. (Geenna g1067) 7 Omnis enim
natura bestiarum, et volucrum, et serpentium, et
ceterorum domantur, et domita sunt a natura humana:
8 linguam autem nullus hominum domare potest:
inquietum malum, plena veneno mortifero. 9 In ipsa
benedicimus Deum et Patrem: et in ipsa maledicimus
homines, qui ad similitudinem Dei facti sunt. 10
Ex ipso ore procedit benedictio, et maledictio. Non
oportet, fratres mei, hæc ita fieri. 11 Numquid fons de
eodem foramine emanat dulcem, et amaram aquam?
12 Numquid potest, fratres mei, ficus uvas facere,
aut vitis ficus? Sic neque salsa dulcem potest facere
aquam. 13 Quis sapiens, et disciplinatus inter vos?
Ostendat ex bona conversatione operationem suam in
mansuetudine sapientiæ. 14 Quod si zelum amarum
habetis, et contentiones sint in cordibus vestris: nolite
gloriari, et mendaces esse adversus veritatem. 15
Non est enim ista sapientia desursum descendens:
sed terrena, animalis, diabolica. 16 Ubi enim zelus et
contentio: ibi inconstantia, et omne opus pravum. 17
Quæ autem desursum est sapientia, primum quidem
pudica est, deinde pacifica, modesta, suadibilis, bonus
consentiens, plena misericordia, et fructibus bonis,
non iudicans, sine simulatione. 18 Fructus autem
iustitiæ, in pace seminatur, facientibus pacem.

4 Unde bella, et lites in vobis? Nonne hinc? Ex
concupiscentiis vestris, quæ militant in membris
vestris? 2 Concupiscitis, et non habetis: occiditis, et
zelatis: et non potestis adipisci: litigatis, et belligeratis,
et non habetis, propter quod non postulatis. 3
Petitis, et non accipitis: eo quod male petatis: ut in
concupiscentiis vestris insumatis. 4 Adulteri nescitis
quia amicitia huius mundi, inimica est Dei? Quicumque
ergo voluerit amicus esse sæculi huius, inimicus Dei
constituitur. 5 An putatis quia inaniter Scriptura
dicat: Ad invidiam concupiscit spiritus, qui habitat
in vobis? 6 Maiorem autem dat gratiam. Propter
quod dicit: Deus superbis resistit, humilibus autem
dat gratiam. 7 Subditi ergo estote Deo, resistite
autem diabolo, et fugiet a vobis. 8 Appropinquate
Deo, et appropinquabit vobis. Emundate manus,
peccatores: et purificate corda, duplices animo. 9
Miseri estote, et lugete, et plorate: risus vester in
luctum convertatur, et gaudium in mœrorem. 10
Humiliamini in conspectu Domini, et exaltabit vos.
11 Nolite detrahere alterutrum fratres. Qui detrahit
fratri, aut qui iudicat fratrem suum, detrahit legi, et
iudicat legem. Si autem iudicas legem: non es factor
legis, sed iudex. 12 Unus est legislator, et iudex, qui
potest perdere, et liberare. 13 Tu autem quis es, qui
iudicas proximum? Ecce nunc qui dicitis: Hodie, aut
crastino ibimus in illam civitatem, et faciemus ibi
quidem annum, et mercabimur, et lucrum faciemus:
14 qui ignoratis quid erit in crastino. 15 Quæ est enim
vita vestra? Vapor est ad modicum parens, et deinceps
exterminabitur; pro eo ut dicatis: Si Dominus voluerit.

Et: Si vixerimus, faciemus hoc, aut illud. 16 Nunc
autem exultatis in superbiis vestris. Omnis exultatio
talis, maligna est. 17 Scienti igitur bonum facere, et
non facienti, peccatum est illi.

5 Agite nunc divites, plorate ululantes in miseriis
vestris, quæ advenient vobis. 2 Divitiæ vestræ
putrefactæ sunt: et vestimenta vestra a tineis comesta
sunt. 3 Aurum, et argentum vestrum æruginavit: et
ærugo eorum in testimonium vobis erit, et manducabit
carnes vestras sicut ignis. Thesaurizastis vobis iram
in novissimis diebus. 4 Ecce merces operariorum, qui
messuerunt regiones vestras, quæ fraudata est a vobis,
clamat: et clamor eorum in aures Domini sabbaoth
introivit. 5 Epulati estis super terram, et in luxuriis
enutristis corda vestra in die occisionis. 6 Addixistis,
et occidistis Iustum, et non resistit vobis. 7 Patientes
igitur estote fratres usque ad adventum Domini. Ecce
agricola expectat pretiosum fructum terræ, patienter
ferens donec accipiat temporaneum, et serotinum. 8
Patientes igitur estote et vos, et confirmate corda
vestra: quoniam adventus Domini appropinquavit.
9 Nolite ingemiscere fratres in alterutrum, ut non
iudicemini. Ecce iudex ante ianuam assistit. 10
Exemplum accipite, fratres, exitus mali, laboris, et
patientiæ, Prophetas: qui locuti sunt in nomine
Domini. 11 Ecce beatificamus eos, qui sustinuerunt.
Sufferentiam Iob audistis. Et finem Domini vidistis,
quoniam misericors Dominus est, et miserator. 12
Ante omnia autem fratres mei nolite iurare, neque per
cælum, neque per terram, neque aliud quodcumque
iuramentum. Sit autem sermo vester: Est, est: Non,
non: ut non sub iudicio decidatis. 13 Tristatur aliquis
vestrum? Oret. Æquo animo est? Psallat. 14 Infirmatur
quis in vobis? Inducat presbyteros Ecclesiæ, et orent
super eum, ungentes eum oleo in nomine Domini:
15 et oratio fidei salvabit infirmum, et alleviabit
eum Dominus: et si in peccatis sit, remittentur ei.
16 Confitemini ergo alterutrum peccata vestra, et
orate pro invicem ut salvemini: multum enim valet
deprecatio iusti assidua. 17 Elias homo erat similis
nobis passibilis: et oratione oravit ut non pluret super
terram, et non pluit annos tres, et menses sex. 18
Et rursum oravit: et cælum dedit pluviam, et terra
dedit fructum suum. 19 Fratres mei, si quis ex vobis
erraverit a veritate, et converterit quis eum: 20 scire
debet quoniam qui converti fecerit peccatorem ab
errore viæ suæ, salvabit animam eius a morte, et
operiet multitudinem peccatorum.

Petri I

1 Petrus Apostolus Iesu Christi, electis advenis
dispersionis Ponti, Galatiæ, Cappadociæ, Asiæ,
et Bithyniæ, **2** secundum præscientiam Dei Patris,
in sanctificationem Spiritus, in obedientiam, et
aspersionem sanguinis Iesu Christi: Gratia vobis, et
pax multiplicetur. **3** Benedictus Deus et Pater Domini
nostri Iesu Christi, qui secundum misericordiam
suam magnam regeneravit nos in spem vivam,
per resurrectionem Iesu Christi ex mortuis, **4** in
hereditatem incorruptibilem, et incontaminatam, et
immarcescibilem, conservatam in cælis in vobis, **5**
qui in virtute Dei custodimini per fidem in salutem,
paratam revelari in tempore novissimo. **6** In quo
exultabis, modicum nunc si oportet contristari in
variis tentationibus: **7** ut probatio vestræ fidei
multo pretiosior auro (quod per ignem probatur)
inveniatur in laudem, et gloriam, et honorem in
revelatione Iesu Christi: **8** quem cum non videritis,
diligitis: in quem nunc quoque non videntes creditis:
credentes autem exultabitis lætitia inenarrabili,
et glorificata: **9** reportantes finem fidei vestræ,
salutem animarum. **10** De qua salute exquisierunt,
atque scrutati sunt prophetæ, qui de futura in vobis
gratia prophetaverunt: **11** scrutantes in quod, vel
quale tempus significaret in eis Spiritus Christi:
prænuncians eas quæ in Christo sunt passiones,
et posteriores glorias: **12** quibus revelatum est
quia non sibimetipsis, vobis autem ministrabant
ea, quæ nunc nunciata sunt vobis per eos, qui
evangelizaverunt vobis, Spiritu Sancto misso de cælo,
in quem desiderant Angeli prospicere. **13** Propter
quod succincti lumbos mentis vestræ, sobrii perfecte
sperate in eam, quæ offertur vobis, gratiam, in
revelationem Iesu Christi: **14** quasi filii obedientiæ, non
configurati prioribus ignorantiæ vestræ desideriis:
15 sed secundum eum, qui vocavit vos, Sanctum: et
ipsi in omni conversatione sancti sitis: **16** quoniam
scriptum est: Sancti eritis, quoniam ego Sanctus sum.
17 Et si Patrem invocatis eum, qui sine acceptione
personarum iudicat secundum uniuscuiusque opus,
in timore incolatus vestri tempore conversamini. **18**
Scientes quod non corruptibilibus auro, vel argento
redempti estis de vana vestra conversatione paternæ
traditionis: **19** sed pretioso sanguine quasi agni
immaculati Christi, et incontaminati: **20** præcogniti
quidem ante mundi constitutionem, manifestati
autem novissimis temporibus propter vos, **21** qui
per ipsum fideles estis in Deo, qui suscitavit eum
a mortuis, et dedit ei gloriam, ut fides vestra, et
spes esset in Deo: **22** Animas vestras castificantes in
obedientia charitatis, in fraternitatis amore, simplici
ex corde invicem diligite attentius: **23** renati non ex
semine corruptibili, sed incorruptibili per verbum Dei
vivi, et permanentis in æternum: **(aiōn g165)** **24** quia
omnis caro ut fœnum: et omnis gloria eius tamquam
flos fœni: exaruit fœnum, et flos eius decidit. **25**
Verbum autem Domini manet in æternum. Hoc est
autem verbum, quod evangelizatum est in vos. **(aiōn
g165)**

2 Deponentes igitur omnem malitiam, et omnem
dolum, et simulationes, et invidias, et omnes
detractiones, **2** sicut modo geniti infantes, rationabile,
sine dolo lac concupiscite: ut in eo crescatis in
salutem: **3** si tamen gustastis quoniam dulcis est
Dominus. **4** Ad quem accedentes lapidem vivum, ab
hominibus quidem reprobatum, a Deo autem electum,
et honorificatum: **5** et ipsi tamquam lapides vivi
superædificamini, domus spiritualis, sacerdotium
sanctum, offerre spirituales hostias, acceptabiles
Deo per Iesum Christum: **6** Propter quod continet
Scriptura: Ecce pono in Sion lapidem summum
angularem, electum, pretiosum: et qui crediderit
in eum, non confundetur. **7** Vobis igitur honor
credentibus: non credentibus autem lapis, quem
reprobaverunt ædificantes, hic factus est in caput
anguli: **8** et lapis offensionis, et petra scandali his, qui
offendunt verbo, nec credunt in quo et positi sunt. **9**
Vos autem genus electum, regale sacerdotium, gens
sancta, populus acquisitionis: ut virtutes annuncietis
eius, qui de tenebris vos vocavit in admirabile lumen
suum. **10** Qui aliquando non populus, nunc autem
populus Dei: qui non consecuti misericordiam, nunc
autem misericordiam consecuti. **11** Charissimi, obsecro
vos tamquam advenas et peregrinos abstinere vos a
carnalibus desideriis, quæ militant adversus animam,
12 conversationem vestram inter Gentes habentes
bonam: ut in eo, quod detrectant de vobis tamquam de

malefactoribus, ex bonis operibus vos considerantes,
glorificent Deum in die visitationis. 13 Subiecti igitur
estote omni humanæ creaturæ propter Deum: sive
regi quasi præcellenti: 14 sive ducibus tamquam
ab eo missis ad vindictam malefactorum, laudem
vero bonorum: 15 quia sic est voluntas Dei, ut
benefacientes obmutescere faciatis imprudentium
hominum ignorantiam: 16 quasi liberi, et non quasi
velamen habentes malitiæ libertatem, sed sicut servi
Dei. 17 Omnes honorate: fraternitatem diligite: Deum
timete: Regem honorificate. 18 Servi subditi estote in
omni timore dominis, non tantum bonis et modestis,
sed etiam dyscolis. 19 Hæc est enim gratia, si propter
Dei conscientiam sustinet qui tristitias, patiens iniuste.
20 Quæ enim est gloria, si peccantes, et colaphizati
suffertis? Sed si bene facientes patienter sustinetis:
hæc est gratia apud Deum. 21 In hoc enim vocati
estis: quia et Christus passus est pro nobis, vobis
relinquens exemplum ut sequamini vestigia eius. 22
qui peccatum non fecit, nec inventus est dolus in
ore eius: 23 qui cum malediceretur, non maledicebat:
cum pateretur, non comminabatur: tradebat autem
iudicanti se iniuste: 24 qui peccata nostra ipse pertulit
in corpore suo super lignum: ut peccatis mortui,
iustitiæ vivamus: cuius livore sanati estis. 25 Eratis
enim sicut oves errantes, sed conversi estis nunc ad
Pastorem, et Episcopum animarum vestrarum.

3 Similiter et mulieres subditæ sint viris suis:
ut et si qui non credunt verbo, per mulierem
conversationem sine verbo lucrifiant, 2 considerantes
in timore castam conversationem vestram. 3 Quarum
non sit extrinsecus capillatura, aut circumdatio auri,
aut indumenti vestimentorum cultus: 4 sed qui
absconditus est cordis homo, in incorruptibilitate
quieti, et modesti spiritus, qui est in conspectu Dei
locuples. 5 Sic enim aliquando et sanctæ mulieres,
sperantes in Deo, ornabant se, subiectæ propriis
viris. 6 Sicut Sara obediebat Abrahæ, dominum
eum vocans: cuius estis filiæ benefacientes, et
non pertimentes ullam perturbationem. 7 Viri
similiter cohabitantes secundum scientiam, quasi
infirmiori vasculo muliebri impartientes honorem,
tamquam et coheredibus gratiæ vitæ: ut non
impediantur orationes vestræ. 8 In fine autem omnes
unanimes, compatientes, fraternitatis amatores,
misericordes, modesti, humiles: 9 non reddentes
malum pro malo, nec maledictum pro maledicto, sed
econtrario benedicentes: quia in hoc vocati estis, ut
benedictionem hereditate possideatis. 10 Qui enim vult
vitam diligere, et dies videre bonos, coerceat linguam
suam a malo, et labia eius ne loquantur dolum. 11
Declinet a malo, et faciat bonum: inquirat pacem, et
sequatur eam: 12 Quia oculi Domini super iustos, et
aures eius in preces eorum: Vultus autem Domini
super facientes mala. 13 Et quis est qui vobis noceat,
si boni æmulatores fueritis? 14 Sed et si quid patimini
propter iustitiam, beati. Timorem autem eorum
ne timueritis, et non conturbemini. 15 Dominum
autem Christum sanctificate in cordibus vestris, parati
semper ad satisfactionem omni poscenti vos rationem
de ea, quæ in vobis est, spe. 16 Sed cum modestia, et
timore, conscientiam habentes bonam: ut in eo, quod
detrahunt vobis, confundantur, qui calumniantur
vestram bonam in Christo conversationem. 17 Melius
est enim benefacientes (si voluntas Dei velit) pati,
quam malefacientes. 18 Quia et Christus semel pro
peccatis nostris mortuus est, iustus pro iniustis, ut nos
offerret Deo, mortificatus quidem carne, vivificatus
autem Spiritu. 19 In quo et his, qui in carcere erant,
spiritibus veniens prædicavit: 20 qui increduli fuerant
aliquando, quando expectabant Dei patientiam in
diebus Noe, cum fabricaretur arca: in qua pauci,
id est octo animæ salvæ factæ sunt per aquam. 21
Quod et vos nunc similis formæ salvos fecit baptisma:
non carnis depositio sordium, sed conscientiæ bonæ
interrogatio in Deum per resurrectionem Iesu Christi,
22 qui est in dextera Dei, deglutiens mortem ut vitæ
æternæ heredes efficeremur: profectus in cælum
subiectis sibi Angelis, et potestatibus, et virtutibus.

4 Christo igitur passo in carne, et vos eadem
cogitatione armamini: quia qui passus est
in carne, desiit a peccatis: 2 Ut iam non
desideriis hominum, sed voluntati Dei, quod
reliquum est in carne vivat temporis. 3 Sufficit
enim præteritum tempus ad voluntatem Gentium
consummandam his, qui ambulaverunt in luxuriis,
desideriis, vinolentiis, comessationibus, potationibus,
et illicitis idolorum cultibus. 4 In quo admirantur

non concurrentibus vobis in eamdem luxuriæ
confusionem, blasphemantes. 5 Qui reddent rationem
ei, qui paratus est iudicare vivos et mortuos. 6 Propter
hoc enim et mortuis evangelizatum est: ut iudicentur
quidem secundum homines in carne, vivant autem
secundum Deum in Spiritu. 7 Omnium autem finis
appropinquavit. Estote itaque prudentes, et vigilate
in orationibus. 8 Ante omnia autem, mutuam in
vobismetipsis charitatem continuam habentes: quia
charitas operit multitudinem peccatorum. 9 Hospitales
invicem sine murmuratione: 10 Unusquisque, sicut
accepit gratiam, in alterutrum illam administrantes,
sicut boni dispensatores multiformis gratiæ Dei. 11 Si
quis loquitur, quasi sermones Dei: si quis ministrat,
tamquam ex virtute, quam administrat Deus: ut in
omnibus honorificetur Deus per Iesum Christum: cui
est gloria, et imperium in sæcula sæculorum: Amen.
(aiōn g165) 12 Charissimi, nolite peregrinari in fervore,
qui ad tentationem vobis fit, quasi novi aliquid vobis
contingat: 13 sed communicantes Christi passionibus
gaudete, ut et in revelatione gloriæ eius gaudeatis
exultantes. 14 Si exprobramini in nomine Christi, beati
eritis: quoniam quod est honoris, gloriæ, et virtutis
Dei, et qui est eius Spiritus, super vos requiescit. 15
Nemo autem vestrum patiatur ut homicida, aut fur,
aut maledicus, aut alienorum appetitor. 16 Si autem
ut Christianus, non erubescat: glorificet autem Deum
in isto nomine. 17 Quoniam tempus est ut incipiat
iudicium a domo Dei. Si autem primum a nobis:
quis finis eorum, qui non credunt Dei Evangelio? 18
Et si iustus vix salvabitur, impius, et peccator ubi
parebunt? 19 Itaque et hi, qui patiuntur secundum
voluntatem Dei, fideli Creatori commendent animas
suas in benefactis.

5 Seniores ergo, qui in vobis sunt, obsecro, consenior
et testis Christi passionum: qui et eius, quæ in
futuro revelanda est, gloriæ communicator: 2 pascite
qui in vobis est gregem Dei, providentes non coacte,
sed spontanee secundum Deum: neque turpis lucri
gratia, sed voluntarie: 3 neque ut dominantes in cleris,
sed forma facti gregis ex animo. 4 Et cum apparuerit
Princeps pastorum, percipietis immarcescibilem
gloriæ coronam. 5 Similiter adolescentes subditi
estote senioribus. Omnes autem invicem humilitatem
insinuate, quia Deus superbis resistit, humilibus
autem dat gratiam. 6 Humiliamini igitur sub potenti
manu Dei, ut vos exaltet in tempore visitationis: 7
omnem solicitudinem vestram proiicientes in eum,
quoniam ipsi cura est de vobis. 8 Sobrii estote, et
vigilate: quia adversarius vester diabolus tamquam
leo rugiens circuit, quærens quem devoret: 9 Cui
resistite fortes in fide: scientes eamdem passionem
ei, quæ in mundo est, vestræ fraternitati fieri. 10
Deus autem omnis gratiæ, qui vocavit nos in æternam
suam gloriam in Christo Iesu, modicum passos ipse
perficiet, confirmabit, solidabitque. (aiōnios g166) 11
Ipsi gloria, et imperium in sæcula sæculorum: Amen.
(aiōn g165) 12 Per Silvanum fidelem fratrem vobis, ut
arbitror, breviter scripsi: obsecrans et contestans,
hanc esse veram gratiam Dei, in qua statis. 13 Salutat
vos Ecclesia, quæ est in Babylone coelecta, et Marcus
filius meus. 14 Salutate invicem in osculo sancto:
Gratia vobis omnibus, qui estis in Christo Iesu. Amen.

Petri Ii

1 Simon Petrus, servus, et Apostolus Iesu Christi,
iis, qui coæqualem nobiscum sortiti sunt fidem
in iustitia Dei nostri, et Salvatoris Iesu Christi. **2**
Gratia vobis, et pax adimpleatur in cognitione Dei, et
Christi Iesu Domini nostri: **3** quomodo omnia nobis
divinæ virtutis suæ, quæ ad vitam, et pietatem donata
sunt, per cognitionem eius, qui vocavit nos propria
gloria, et virtute, **4** per quem maxima, et pretiosa
nobis promissa donavit: ut per hæc efficiamini divinæ
consortes naturæ: fugientes eius, quæ in mundo
est, concupiscentiæ corruptionem. **5** Vos autem
curam omnem subinferentes, ministrate in fide vestra
virtutem, in virtute autem scientiam, **6** in scientia
autem abstinentiam, in abstinentia autem patientiam,
in patientia autem pietatem, **7** in pietate autem
amorem fraternitatis, in amore autem fraternitatis
charitatem. **8** Hæc enim si vobiscum adsint, et
superent, non vacuos, nec sine fructu vos constituent
in Domini nostri Iesu Christi cognitione. **9** Cui enim
non præsto sunt hæc, cæcus est, et manu tentans,
oblivionem accipiens purgationis veterum suorum
delictorum. **10** Quapropter fratres magis satagite ut per
bona opera certam vestram vocationem, et electionem
faciatis: hæc enim facientes, non peccabitis aliquando.
11 Sic enim abundanter ministrabitur vobis introitus
in æternum regnum Domini nostri, et Salvatoris
Iesu Christi. **(aiōnios g166)** **12** Propter quod incipiam
vos semper commonere de his: et quidem scientes
et confirmatos vos in præsenti veritate. **13** Iustum
autem arbitror quamdiu sum in hoc tabernaculo,
suscitare vos in commonitione: **14** certus quod velox
est depositio tabernaculi mei secundum quod et
Dominus noster Iesus Christus significavit mihi. **15**
Dabo autem operam et frequenter habere vos post
obitum meum, ut horum memoriam faciatis. **16**
Non enim doctas fabulas secuti notam fecimus vobis
Domini nostri Iesu Christi virtutem, et præsentiam:
sed speculatores facti illius magnitudinis. **17** Accipiens
enim a Deo Patre honorem, et gloriam, voce delapsa
ad eum huiuscemodi a magnifica gloria: Hic est Filius
meus dilectus, in quo mihi complacui, ipsum audite.
18 Et hanc vocem nos audivimus de cælo allatam, cum
essemus cum ipso in monte sancto. **19** Et habemus
firmiorem propheticum sermonem: cui benefacitis
attendentes quasi lucernæ lucenti in caliginoso loco
donec dies elucescat, et lucifer oriatur in cordibus
vestris: **20** hoc primum intelligentes quod omnis
prophetia Scripturæ propria interpretatione non fit.
21 Non enim voluntate humana allata est aliquando
prophetia: sed Spiritu Sancto inspirati, locuti sunt
sancti Dei homines.

2 Fuerunt vero et pseudoprophetæ in populo, sicut et
in vobis erunt magistri mendaces, qui introducent
sectas perditionis, et eum, qui emit eos, Dominum
negant: superducentes sibi celerem perditionem. **2**
Et multi sequentur eorum luxurias, per quos via
veritatis blasphemabitur: **3** et in avaritia fictis verbis
de vobis negotiabuntur: quibus iudicium iam olim
non cessat: et perditio eorum non dormitat. **4** Si enim
Deus angelis peccantibus non pepercit, sed rudentibus
inferni detractos in Tartarum tradidit cruciandos, in
iudicium reservari. **(Tartaroō g5020)** **5** Et originali mundo
non pepercit, sed octavum Noe iustitiæ præconem
custodivit, diluvium mundo impiorum inducens.
6 Et civitates Sodomorum, et Gomorrhæorum in
cinerem redigens, eversione damnavit: exemplum
eorum, qui impie acturi sunt, ponens: **7** et iustum
Lot oppressum a nefandorum iniuria, ac luxuriosa
conversatione eripuit: **8** aspectu enim, et auditu
iustus erat: habitans apud eos, qui de die in diem
animam iustam iniquis operibus cruciabant. **9** Novit
Dominus pios de tentatione eripere: iniquos vero in
diem iudicii reservare cruciandos. **10** magis autem
eos, qui post carnem in concupiscentia immunditiæ
ambulant, dominationemque contemnunt, audaces,
sibi placentes, sectas non metuunt introducere
blasphemantes: **11** ubi Angeli fortitudine, et virtute
cum sint maiores, non portant adversum se execrabile
iudicium. **12** Hi vero velut irrationabilia pecora,
naturaliter in captionem, et in perniciem in his quæ
ignorant blasphemantes in corruptione sua peribunt,
13 percipientes mercedem iniustitiæ, voluptatem
existimantes diei delicias: coinquinationes, et maculæ
deliciis affluentes, in conviviis suis luxuriantes
vobiscum, **14** oculos habentes plenos adulterii, et
incessabilis delicti. Pellicientes animas instabiles,
cor exercitatum avaritia habentes, maledictionis filii:

15 derelinquentes rectam viam erraverunt, secuti
viam Balaam ex Bosor, qui mercedem iniquitatis
amavit: 16 correptionem vero habuit suæ vesaniæ:
subiugale mutum animal, hominis voce loquens,
prohibuit prophetæ insipientiam. 17 Hi sunt fontes sine
aqua, et nebulæ turbinibus exagitatæ, quibus caligo
tenebrarum reservatur. 18 Superba enim vanitatis
loquentes, pelliciunt in desideriis carnis luxuriæ eos,
qui paululum effugiunt, qui in errore conversantur:
19 libertatem illis promittentes, cum ipsi servi sint
corruptionem: a quo enim quis superatus est, huius
et servus est. 20 Si enim refugientes coinquinationes
mundi in cognitione Domini nostri, et Salvatoris
Iesu Christi, his rursus implicati superantur: facta
sunt eis posteriora deteriora prioribus. 21 Melius
enim erat illis non cognoscere viam iustitiæ, quam
post agnitionem, retrorsum converti ab eo, quod illis
traditum est sancto mandato. 22 Contigit enim eis
illud veri proverbii: Canis reversus ad suum vomitum:
et, Sus lota in volutabro luti.

3 Hanc ecce vobis, charissimi, secundam scribo
epistolam, in quibus vestram excito in
commonitione sinceram mentem: 2 ut memores sitis
eorum, quæ prædixi verborum a sanctis Prophetis,
et Apostolorum vestrorum præceptorum Domini et
Salvatoris. 3 Hoc primum scientes, quod venient
in novissimis diebus in deceptione illusores, iuxta
proprias concupiscentias ambulantes, 4 dicentes:
Ubi est promissio, aut adventus eius? ex quo enim
patres dormierunt, omnia sic perseverant ab initio
creaturæ. 5 Latet enim eos hoc volentes, quod
cæli erant prius, et terra, de aqua, et per aquam
consistens Dei Verbo: 6 per quæ, ille tunc mundus
aqua inundatus periit. 7 Cæli autem, qui nunc sunt, et
terra eodem Verbo repositi sunt, igni reservati in
diem iudicii, et perditionis impiorum hominum. 8
Unum vero hoc non lateat vos, charissimi, quia unus
dies apud Dominum sicut mille anni, et mille anni
sicut dies unus. 9 Non tardat Dominus promissionem
suam, sicut quidam existimant: sed patienter agit
propter vos, nolens aliquos perire, sed omnes ad
pœnitentiam reverti. 10 Adveniet autem dies Domini
ut fur: in quo cæli magno impetu transient, elementa
vero calore solventur, terra autem et quæ in ipsa
sunt opera, exurentur. 11 Cum igitur hæc omnia
dissolvenda sunt, quales oportet vos esse in sanctis
conversationibus, et pietatibus, 12 expectantes, et
properantes in adventum diei Domini, per quem
cæli ardentes solventur, et elementa ignis ardore
tabescent? 13 Novos vero cælos, et novam terram
secundum promissa ipsius expectamus, in quibus
iustitia habitat. 14 Propter quod charissimi hæc
expectantes, satagite immaculati, et inviolati ei
inveniri in pace. 15 Et Domini nostri longanimitatem,
salutem arbitremini: sicut et charissimus frater noster
Paulus secundum datam sibi sapientiam scripsit
vobis, 16 sicut et omnibus epistolis, loquens in eis
de his, in quibus sunt quædam difficilia intellectu,
quæ indocti, et instabiles depravant, sicut et ceteras
Scripturas, ad suam ipsorum perditionem. 17 Vos
igitur fratres præscientes custodite, ne insipientium
errore traducti excidatis a propria firmitate. 18
Crescite vero in gratia, et in cognitione Domini nostri,
et Salvatoris Iesu Christi. Ipsi gloria et nunc, et in
diem æternitatis. Amen. (aiōn g165)

Iohannis I

1 Quod fuit ab initio, quod audivimus, quod vidimus
oculis nostris, quod perspeximus, et manus nostræ
contrectaverunt de Verbo Vitæ: **2** et Vita manifestata
est, et vidimus, et testamur, et annunciamus vobis
Vitam æternam, quæ erat apud Patrem, et apparuit
nobis: **(aiōnios g166)** **3** Quod vidimus et audivimus,
annunciamus vobis, ut et vos societatem habeatis
nobiscum, et societas nostra sit cum Patre, et cum
Filio eius Iesu Christo. **4** Et hæc scribimus vobis ut
gaudeatis, et gaudium vestrum sit plenum. **5** Et hæc est
annunciatio, quam audivimus ab eo, et annunciamus
vobis: Quoniam Deus lux est, et tenebræ in eo non sunt
ullæ. **6** Si dixerimus quoniam societatem habemus
cum eo, et in tenebris ambulamus, mentimur, et
veritatem non facimus. **7** Si autem in luce ambulamus
sicut et ipse est in luce, societatem habemus ad
invicem, et sanguis Iesu Christi, Filii eius, emundat nos
ab omni peccato. **8** Si dixerimus quoniam peccatum
non habemus, ipsi nos seducimus, et veritas in nobis
non est. **9** Si confiteamur peccata nostra: fidelis est, et
iustus, ut remittat nobis peccata nostra, et emundet
nos ab omni iniquitate. **10** Si dixerimus quoniam non
peccavimus: mendacem facimus eum, et verbum eius
non est in nobis.

2 Filioli mei, hæc scribo vobis, ut non peccetis.
Sed et si quis peccaverit, advocatum habemus
apud Patrem, Iesum Christum iustum: **2** et ipse est
propitiatio pro peccatis nostris: non pro nostris autem
tantum, sed etiam pro totius mundi. **3** Et in hoc
scimus quoniam cognovimus eum, si mandata eius
observemus. **4** Qui dicit se nosse eum, et mandata eius
non custodit, mendax est, et in hoc veritas non est. **5**
Qui autem servat verbum eius, vere in hoc charitas
Dei perfecta est: et in hoc scimus quoniam in ipso
sumus. **6** Qui dicit se in ipso manere, debet, sicut
ille ambulavit, et ipse ambulare. **7** Charissimi, non
mandatum novum scribo vobis, sed mandatum vetus,
quod habuistis ab initio: Mandatum vetus est verbum,
quod audistis. **8** Iterum mandatum novum scribo
vobis, quod verum est et in ipso, et in vobis: quia
tenebræ transierunt, et verum lumen iam lucet. **9** Qui
dicit se in luce esse, et fratrem suum odit, in tenebris
est usque adhuc. **10** Qui diligit fratrem suum, in lumine
manet, et scandalum in eo non est. **11** Qui autem odit
fratrem suum, in tenebris est, et in tenebris ambulat,
et nescit quo eat: quia tenebræ obcæcaverunt oculos
eius. **12** Scribo vobis, filioli, quoniam remittuntur
vobis peccata propter nomen eius. **13** Scribo vobis
patres, quoniam cognovistis eum, qui ab initio est.
Scribo vobis adolescentes, quoniam vicistis malignum.
14 Scribo vobis infantes, quoniam cognovistis Patrem.
Scribo vobis iuvenes, quoniam fortes estis, et Verbum
Dei manet in vobis, et vicistis malignum. **15** Nolite
diligere mundum, neque ea, quæ in mundo sunt. Si
quis diligit mundum, non est charitas Patris in eo: **16**
quoniam omne, quod est in mundo, concupiscentia
carnis est, et concupiscentia oculorum, et superbia
vitæ, quæ non est ex Patre, sed ex mundo est. **17** Et
mundus transit, et concupiscentia eius. Qui autem
facit voluntatem Dei, manet in æternum. **(aiōn g165)**
18 Filioli, novissima hora est: et sicut audistis quia
Antichristus venit: et nunc antichristi multi facti
sunt; unde scimus, quia novissima hora est. **19** Ex
nobis prodierunt, sed non erant ex nobis. nam, si
fuissent ex nobis, permansissent utique nobiscum:
sed ut manifesti sint quoniam non sunt omnes ex
nobis. **20** Sed vos unctionem habetis a Sancto, et
nostis omnia. **21** Non scripsi vobis quasi ignorantibus
veritatem, sed quasi scientibus eam: et quoniam omne
mendacium ex veritate non est. **22** Quis est mendax,
nisi is, qui negat quoniam Iesus est Christus? Hic est
Antichristus, qui negat Patrem, et Filium. **23** Omnis,
qui negat Filium, nec Patrem habet. Qui confitetur
Filium, et Patrem habet. **24** Vos quod audistis ab initio,
in vobis permaneat: Si in vobis permanserit quod
audistis ab initio, et vos in Filio, et Patre manebitis. **25**
Et hæc est repromissio, quam ipse pollicitus est nobis,
vitam æternam. **(aiōnios g166)** **26** Hæc scripsi vobis de his,
qui seducant vos. **27** Et vos unctionem, quam accepistis
ab eo, maneat in vobis. Et non necesse habetis ut
aliquis doceat vos: sed sicut unctio eius docet vos
de omnibus, et verum est, et non est mendacium.
Et sicut docuit vos: manete in eo. **28** Et nunc filioli
manete in eo: ut cum apparuerit, habeamus fiduciam,
et non confundamur ab eo in adventu eius. **29** Si scitis
quoniam iustus est, scitote quoniam et omnis, qui
facit iustitiam, ex ipso natus est.

3 Videte qualem charitatem dedit nobis Pater, ut filii
Dei nominemur et simus. Propter hoc mundus non
novit nos: quia non novit eum. **2** Charissimi, nunc filii
Dei sumus: et nondum apparuit quid erimus. Scimus
quoniam cum apparuerit, similes ei erimus: quoniam
videbimus eum sicuti est. **3** Et omnis, qui habet hanc
spem in eo, sanctificat se, sicut et ille sanctus est. **4**
Omnis, qui facit peccatum, et iniquitatem facit: et
peccatum est iniquitas. **5** Et scitis quia ille apparuit ut
peccata nostra tolleret: et peccatum in eo non est. **6**
Omnis, qui in eo manet, non peccat: et omnis, qui
peccat, non vidit eum, nec cognovit eum. **7** Filioli,
nemo vos seducat. Qui facit iustitiam, iustus est: sicut
et ille iustus est. **8** Qui facit peccatum, ex diabolo est:
quoniam ab initio diabolus peccat. In hoc apparuit
Filius Dei, ut dissolvat opera diaboli. **9** Omnis, qui
natus est ex Deo, peccatum non facit: quoniam semen
ipsius in eo manet, et non potest peccare, quoniam
ex Deo natus est. **10** In hoc manifesti sunt filii Dei,
et filii diaboli. Omnis qui non est iustus, non est ex
Deo, et qui non diligit fratrem suum: **11** quoniam hæc
est annunciatio, quam audistis ab initio, ut diligatis
alterutrum. **12** Non sicut Cain, qui ex maligno erat, et
occidit fratrem suum. Et propter quid occidit eum?
Quoniam opera eius maligna erant: fratris autem eius,
iusta. **13** Nolite mirari fratres, si odit vos mundus. **14**
Nos scimus quoniam translati sumus de morte ad
vitam, quoniam diligimus fratres. Qui non diligit,
manet in morte: **15** omnis, qui odit fratrem suum,
homicida est. Et scitis quoniam omnis homicida
non habet vitam æternam in semetipso manentem.
(aiōnios g166) **16** In hoc cognovimus charitatem Dei,
quoniam ille animam suam pro nobis posuit: et nos
debemus pro fratribus animas ponere. **17** Qui habuerit
substantiam huius mundi, et viderit fratrem suum
necessitatem habere, et clauserit viscera sua ab eo:
quomodo charitas Dei manet in eo? **18** Filioli mei, non
diligamus verbo, neque lingua, sed opere et veritate.
19 in hoc cognoscimus quoniam ex veritate sumus:
et in conspectu eius suadebimus corda nostra. **20**
Quoniam si reprehenderit nos cor nostrum: maior est
Deus corde nostro, et novit omnia. **21** Charissimi, si cor
nostrum non reprehenderit nos, fiduciam habemus
ad Deum: **22** et quidquid petierimus, accipiemus ab eo:
quoniam mandata eius custodimus, et ea, quæ sunt
placita coram eo, facimus. **23** Et hoc est mandatum
eius: Ut credamus in nomine Filii eius Iesu Christi: et
diligamus alterutrum, sicut dedit mandatum nobis.
24 Et qui servat mandata eius, in illo manet, et ipse
in eo: et in hoc scimus quoniam manet in nobis de
Spiritu, quem dedit nobis.

4 Charissimi, nolite omni spiritui credere, sed
probate spiritus si ex Deo sint: quoniam multi
pseudoprophetæ exierunt in mundum. **2** in hoc
cognoscitur Spiritus Dei: omnis spiritus qui confitetur
Iesum Christum in carne venisse, ex Deo est: **3** et
omnis spiritus, qui solvit Iesum, ex Deo non est, et
hic est Antichristus, de quo audistis quoniam venit,
et nunc iam in mundo est. **4** Vos ex Deo estis filioli,
et vicistis eum, quoniam maior est qui in vobis est,
quam qui in mundo. **5** Ipsi de mundo sunt: ideo de
mundo loquuntur, et mundus eos audit. **6** Nos ex
Deo sumus. Qui novit Deum, audit nos: qui non est
ex Deo, non audit nos: in hoc cognoscimus Spiritum
veritatis, et spiritum erroris. **7** Charissimi, diligamus
nos invicem: quia charitas ex Deo est. Et omnis, qui
diligit, ex Deo natus est, et cognoscit Deum. **8** Qui
non diligit, non novit Deum: quoniam Deus charitas
est. **9** In hoc apparuit charitas Dei in nobis, quoniam
Filium suum unigenitum misit Deus in mundum,
ut vivamus per eum. **10** In hoc est charitas: non
quasi nos dilexerimus Deum, sed quoniam ipse prior
dilexit nos, et misit Filium suum propitiationem pro
peccatis nostris. **11** Charissimi, si sic Deus dilexit
nos: et nos debemus alterutrum diligere. **12** Deum
nemo vidit umquam. Si diligamus invicem, Deus in
nobis manet, et charitas eius in nobis perfecta est.
13 In hoc cognoscimus quoniam in eo manemus, et
ipse in nobis: quoniam de Spiritu suo dedit nobis.
14 Et vos vidimus, et testificamur quoniam Pater
misit Filium suum Salvatorem mundi. **15** Quisquis
confessus fuerit quoniam Iesus est Filius Dei, Deus
in eo manet, et ipse in Deo. **16** Et nos cognovimus,
et credidimus charitati, quam habet Deus in nobis.
Deus charitas est: et qui manet in charitate, in Deo
manet, et Deus in eo. **17** In hoc perfecta est charitas
Dei nobiscum, ut fiduciam habeamus in die iudicii:
quia sicut ille est, et nos sumus in hoc mundo. **18**
Timor non est in charitate: sed perfecta charitas foras

mittit timorem, quoniam timor pœnam habet. Qui
autem timet, non est perfectus in charitate. 19 Nos
ergo diligamus Deum, quoniam Deus prior dilexit nos.
20 Si quis dixerit quoniam diligo Deum, et fratrem
suum oderit, mendax est. Qui enim non diligit fratrem
suum quem vidit, Deum, quem non vidit, quomodo
potest diligere? 21 Et hoc mandatum habemus a Deo:
ut qui diligit Deum, diligat et fratrem suum.

5 Omnis, qui credit, quoniam Iesus est Christus, ex
Deo natus est. Et omnis, qui diligit eum qui genuit,
diligit et eum qui natus est ex eo. 2 In hoc cognoscimus
quoniam diligamus natos Dei, cum Deum diligamus,
et mandata eius faciamus. 3 Hæc est enim charitas
Dei, ut mandata eius custodiamus: et mandata eius
gravia non sunt. 4 Quoniam omne, quod natum est ex
Deo, vincit mundum: et hæc est victoria, quæ vincit
mundum, fides nostra. 5 Quis est, qui vincit mundum,
nisi qui credit quoniam Iesus est filius Dei? 6 Hic est,
qui venit per aquam et sanguinem, Iesus Christus: non
in aqua solum, sed in aqua et sanguine. Et Spiritus
est, qui testificatur, quoniam Christus est veritas. 7
Quoniam Tres sunt, qui testimonium dant in cælo:
Pater, Verbum, et Spiritus Sanctus: et hi Tres Unum
sunt. 8 Et tres sunt, qui testimonium dant in terra:
Spiritus, et aqua, et sanguis: et hi tres unum sunt. 9 Si
testimonium hominum accipimus, testimonium Dei
maius est: quoniam hoc est testimonium Dei, quod
maius est, quoniam testificatus est de Filio suo. 10
Qui credit in Filium Dei, habet testimonium Dei in se.
Qui non credit Filio, mendacem facit eum: quia non
credit in testimonium quod testificatus est Deus de
Filio suo. 11 Et hoc est testimonium, quoniam vitam
æternam dedit nobis Deus. Et hæc vita in Filio eius
est. (aiōnios g166) 12 Qui habet Filium, habet vitam: qui
non habet Filium, vitam non habet. 13 Hæc scribo
vobis: ut sciatis quoniam vitam habetis æternam, qui
creditis in nomine Filii Dei. (aiōnios g166) 14 Et hæc est
fiducia, quam habemus ad eum: quia quodcumque
petierimus, secundum voluntatem eius, audit nos. 15
Et scimus quia audit nos quidquid petierimus: scimus
quoniam habemus petitiones quas postulamus ab eo.
16 Qui scit fratrem suum peccare peccatum non ad
mortem, petat, et dabitur ei vita peccanti non ad
mortem. Est peccatum ad mortem: non pro illo dico
ut roget quis. 17 Omnis iniquitas, peccatum est: et est
peccatum ad mortem. 18 Scimus quia omnis, qui natus
est ex Deo, non peccat: sed generatio Dei conservat
eum, et malignus non tangit eum. 19 Scimus quoniam
ex Deo sumus: et mundus totus in maligno positus
est. 20 Et scimus quoniam Filius Dei venit, et dedit
nobis sensum ut cognoscamus verum Deum, et simus
in vero Filio eius. Hic est verus Deus, et vita æterna.
(aiōnios g166) 21 Filioli, custodite vos a simulacris. Amen.

Iohannis Ii

1 Senior Electæ dominæ, et natis eius, quos ego
diligo in veritate, et non ego solus, sed et omnes,
qui cognoverunt veritatem, **2** propter veritatem, quæ
permanet in nobis, et nobiscum erit in æternum.
(aiōn g165) **3** Sit vobiscum gratia, misericordia, pax a
Deo Patre, et a Christo Iesu Filio Patris in veritate,
et charitate. **4** Gavisus sum valde, quoniam inveni
de filiis tuis ambulantes in veritate, sicut mandatum
accepimus a Patre. **5** Et nunc rogo te domina, non
tamquam mandatum novum scribens tibi, sed quod
habuimus ab initio, ut diligamus alterutrum. **6** Et
hæc est charitas, ut ambulemus secundum mandata
eius. Hoc est enim mandatum, ut quemadmodum
audistis ab initio, in eo ambuletis: **7** quoniam multi
seductores exierunt in mundum, qui non confitentur
Iesum Christum venisse in carnem: hic est seductor,
et antichristus. **8** Videte vosmetipsos, ne perdatis
quæ operati estis: sed ut mercedem plenam accipiatis.
9 Omnis, qui recedit, et non permanet in doctrina
Christi, Deum non habet: qui permanet in doctrina,
hic et Patrem et Filium habet. **10** Si quis venit ad
vos, et hanc doctrinam non affert, nolite recipere
eum in domum, nec AVE ei dixeritis. **11** Qui enim
dicit illi AVE, communicat operibus eius malignis.
12 Plura habens vobis scribere, nolui per chartam et
atramentum: spero enim me futurum apud vos, et
os ad os loqui: ut gaudium vestrum plenum sit.
13 Salutant te filii sororis tuæ Electæ.

Iohannis Iii

1 Senior Gaio charissimo, quem ego diligo in veritate.
2 Charissime, de omnibus orationem facio prospere
te ingredi, et valere, sicut prospere agit anima
tua. 3 Gavisus sum valde venientibus fratribus, et
testimonium perhibentibus veritati tuæ, sicut tu
in veritate ambulas. 4 Maiorem horum non habeo
gratiam, quam ut audiam filios meos in veritate
ambulare. 5 Charissime, fideliter facis quidquid
operaris in fratres, et hoc in peregrinos, 6 qui
testimonium reddiderunt charitati tuæ in conspectu
Ecclesiæ: quos, benefaciens, deduces digne Deo. 7 Pro
nomine enim eius profecti sunt, nihil accipientes a
Gentibus. 8 Nos ergo debemus suscipere huiusmodi,
ut cooperatores simus veritatis. 9 Scripsissem forsitan
Ecclesiæ: sed is, qui amat primatum genere in eis,
Diotrephes, non recipit nos. 10 propter hoc, si venero,
commonebo eius opera, quæ facit: verbis malignis
garriens in nos: et quasi non ei ista sufficient: neque
ipse suscipit fratres: et eos, qui suscipiunt, prohibet,
et de Ecclesia eiicit. 11 Charissime, noli imitari
malum, sed quod bonum est. Qui benefacit, ex Deo
est: qui malefacit, non vidit Deum. 12 Demetrio
testimonium redditur ab omnibus, et ab ipsa veritate,
sed et nos testimonium perhibemus: et nosti quoniam
testimonium nostrum verum est. 13 Multa habui
tibi scribere: sed nolui per atramentum et calamum
scribere tibi. 14 Spero autem protinus te videre, et os
ad os loquemur. Pax tibi. Salutant te amici. Saluta
amicos nominatim.

Iudæ

1 Iudas Iesu Christi servus, frater autem Iacobi,
his, qui sunt in Deo Patre dilectis, et Christo
Iesu conservatis, et vocatis. 2 Misericordia vobis,
et pax, et charitas adimpleatur. 3 Charissimi,
omnem solicitudinem faciens scribendi vobis de
communi vestra salute, necesse habui scribere
vobis: deprecans supercertari semel traditæ sanctis
fidei. 4 Subintroierunt enim quidam homines (qui
olim præscripti sunt in hoc iudicium) impii, Dei
nostri gratiam transferentes in luxuriam, et solum
Dominatorem, et Dominum nostrum Iesum Christum
negantes. 5 Commonere autem vos volo, scientes
semel omnia, quoniam Iesus populum de terra Ægypti
salvans, secundo eos, qui non crediderunt, perdidit: 6
Angelos vero, qui non servaverunt suum principatum,
sed dereliquerunt suum domicilium, in iudicium
magni diei, vinculis æternis sub caligine reservavit.
(aïdios g126) 7 Sicut Sodoma, et Gomorrha, et finitimæ
civitates simili modo exfornicatæ, et abeuntes post
carnem alteram, factæ sunt exemplum, ignis æterni
pœnam sustinentes. (aiōnios g166) 8 Similiter et hi carnem
quidem maculant, dominationem autem spernunt,
maiestatem autem blasphemant. 9 Cum Michael
Archangelus cum diabolo disputans altercaretur
de Moysi corpore, non est ausus iudicium inferre
blasphemiæ: sed dixit: Imperet tibi Dominus. 10 Hi
autem quæcumque quidem ignorant, blasphemant:
quæcumque autem naturaliter, tamquam muta
animalia, norunt, in his corrumpuntur. 11 Væ illis!
Quia in via Cain abierunt, et errore Balaam mercede
effusi sunt, et in contradictione Core perierunt: 12 Hi
sunt in epulis suis maculæ, convivantes sine timore,
semetipsos pascentes, nubes sine aqua, quæ a ventis
circumferentur, arbores autumnales, infructuosæ, bis
mortuæ, eradicatæ, 13 fluctus feri maris, despumantes
suas confusiones, sidera errantia: quibus procella
tenebrarum servata est in æternum. (aiōn g165) 14
Prophetavit autem et de his septimus ab Adam
Enoch, dicens: Ecce venit Dominus in sanctis millibus
suis 15 facere iudicium contra omnes, et arguere
omnes impios de omnibus operibus impietatis eorum,
quibus impie egerunt, et de omnibus duris, quæ
locuti sunt contra Deum peccatores impii. 16 Hi
sunt murmuratores querulosi, secundum desideria
sua ambulantes, et os eorum loquitur superba,
mirantes personas quæstus causa. 17 Vos autem
charissimi memores estote verborum, quæ prædicta
sunt ab Apostolis Domini nostri Iesu Christi, 18
qui dicebant vobis, quoniam in novissimo tempore
venient illusores, secundum desideria sua ambulantes
in impietatibus. 19 Hi sunt, qui segregant semetipsos,
animales, Spiritum non habentes. 20 Vos autem
charissimi superædificantes vosmetipsos sanctissimæ
vestræ fidei, in Spiritu sancto orantes, 21 vosmetipsos
in dilectione Dei servate, expectantes misericordiam
Domini nostri Iesu Christi in vitam æternam. (aiōnios
g166) 22 Et hos quidem arguite iudicatos: 23 illos vero
salvate, de igne rapientes. Aliis autem miseremini in
timore: odientes et eam, quæ carnalis est, maculatam
tunicam. 24 Ei autem, qui potens est vos conservare
sine peccato, et constituere ante conspectum gloriæ
suæ immaculatos in exultatione in adventu Domini
nostri Iesu Christi. 25 Soli Deo Salvatori nostro,
per Iesum Christum Dominum nostrum, gloria et
magnificentia, imperium et potestas ante omne
sæculum, et nunc, et in omnia sæcula sæculorum.
Amen. (aiōn g165)

Apocalypsis

1 Apocalypsis Iesu Christi, quam dedit illi Deus
palam facere servis suis, quæ oportet fieri cito:
et significavit, mittens per Angelum suum servo
suo Ioanni, **2** qui testimonium perhibuit Verbo Dei,
et testimonium Iesu Christi, quæcumque vidit. **3**
Beatus, qui legit, et audit verba Prophetiæ huius:
et servat ea, quæ in ea scripta sunt: tempus enim
prope est. **4** Ioannes septem Ecclesiis, quæ sunt in
Asia. Gratia vobis, et pax ab eo, qui est, et qui erat,
et qui venturus est: et a septem Spiritibus, qui in
conspectu throni eius sunt: **5** et a Iesu Christo, qui est
testis fidelis, primogenitus mortuorum, et princeps
regum terræ, qui dilexit nos, et lavit nos a peccatis
nostris in sanguine suo, **6** et fecit nos regnum, et
sacerdotes Deo et Patri suo: ipsi gloria, et imperium
in sæcula sæculorum: Amen. **(aiōn g165)** **7** Ecce venit
cum nubibus, et videbit eum omnis oculus, et qui eum
pupugerunt. Et plangent se super eum omnes tribus
terræ: Etiam: Amen. **8** Ego sum α, et ω, principium, et
finis, dicit Dominus Deus: qui est, et qui erat, et qui
venturus est, omnipotens. **9** Ego Ioannes frater vester,
et particeps in tribulatione, et regno et patientia in
Christo Iesu: fui in insula, quæ appellatur Patmos
propter Verbum Dei, et testimonium Iesu: **10** Fui in
Spiritu in Dominica die, et audivi post me vocem
magnam tamquam tubæ, **11** dicentis: Quod vides,
scribe in libro: et mitte septem Ecclesiis, quæ sunt in
Asia, Epheso, et Smyrnæ, et Pergamo, et Thyatiræ, et
Sardis, et Philadelphiæ, et Laodiciæ: **12** Et conversus
sum ut viderem vocem, quæ loquebatur mecum: Et
conversus vidi septem candelabra aurea: **13** et in
medio septem candelabrorum aureorum, similem
Filio hominis, vestitum podere, et præcinctum ad
mamillas zona aurea: **14** caput autem eius, et capilli
erant candidi tamquam lana alba, et tamquam nix, et
oculi eius tamquam flamma ignis, **15** et pedes eius
similes aurichalco, sicut in camino ardenti, et vox
illius tamquam vox aquarum multarum: **16** et habebat
in dextera sua stellas septem: et de ore eius gladius
utraque parte acutus exibat: et facies eius sicut sol
lucet in virtute sua. **17** Et cum vidissem eum, cecidi ad
pedes eius tamquam mortuus. Et posuit dexteram
suam super me, dicens: Noli timere: ego sum primus,
et novissimus, **18** et vivus, et fui mortuus, et ecce
sum vivens in sæcula sæculorum, et habeo claves
mortis, et inferni. **(aiōn g165, Hadēs g86)** **19** Scribe ergo
quæ vidisti, et quæ sunt, et quæ oportet fieri post
hæc. **20** Sacramentum septem stellarum, quas vidisti
in dextera mea, et septem candelabra aurea: septem
stellæ Angeli sunt septem Ecclesiarum: et candelabra
septem, septem Ecclesiæ sunt.

2 Et Angelo Ephesi Ecclesiæ scribe: Hæc dicit, qui
tenet septem stellas in dextera sua, qui ambulat
in medio septem candelabrorum aureorum: **2** Scio
opera tua, et laborem, et patientiam tuam, et quia non
potes sustinere malos: et tentasti eos, qui se dicunt
Apostolos esse, et non sunt: et invenisti eos mendaces:
3 et patientiam habes, et sustinuisti propter nomen
meum, et non defecisti. **4** Sed habeo adversum te,
quod charitatem tuam primam reliquisti. **5** Memor
esto itaque unde excideris: et age pœnitentiam, et
prima opera fac. Sin autem, venio tibi, et movebo
candelabrum tuum de loco suo, nisi pœnitentiam
egeris. **6** Sed hoc habes, quia odisti facta Nicolaitarum,
quæ et ego odi. **7** Qui habet aurem, audiat quid Spiritus
dicat Ecclesiis: Vincenti dabo edere de ligno vitæ,
quod est in Paradiso Dei mei. **8** Et Angelo Smyrnæ
Ecclesiæ scribe: Hæc dicit primus, et novissimus, qui
fuit mortuus, et vivit: **9** Scio tribulationem tuam, et
paupertatem tuam, sed dives es: et blasphemaris ab
his, qui se dicunt Iudæos esse, et non sunt, sed sunt
synagoga Satanæ. **10** Nihil horum timeas quæ passurus
es. Ecce missurus est diabolus aliquos ex vobis in
carcerem ut tentemini: et habebitis tribulationem
diebus decem. Esto fidelis usque ad mortem, et dabo
tibi coronam vitæ. **11** Qui habet aurem, audiat quid
Spiritus dicat Ecclesiis: Qui vicerit, non lædetur a
morte secunda. **12** Et Angelo Pergami Ecclesiæ scribe:
Hæc dicit, qui habet rhomphæam utraque parte
acutam: **13** Scio ubi habitas, ubi sedes est Satanæ: et
tenes nomen meum, et non negasti fidem meam. Et in
diebus illis Antipas testis meus fidelis, qui occisus est
apud vos, ubi Satanas habitat. **14** Sed habeo adversus
te pauca: quia habes illic tenentes doctrinam Balaam,
qui docebat Balac mittere scandalum coram filiis
Israel, edere, et fornicari: **15** ita habes et tu tenentes
doctrinam Nicolaitarum. **16** Similiter pœnitentiam

age: si quo minus veniam tibi cito, et pugnabo cum
illis in gladio oris mei. 17 Qui habet aurem, audiat
quid Spiritus dicat Ecclesiis: Vincenti dabo manna
absconditum, et dabo illi calculum candidum: et in
calculo nomen novum scriptum, quod nemo scit,
nisi qui accipit. 18 Et Angelo Thyatiræ Ecclesiæ
scribe: Hæc dicit Filius Dei, qui habet oculos tamquam
flammam ignis, et pedes eius similes aurichalco:
19 Novi opera tua, et fidem, et charitatem tuam,
et ministerium, et patientiam tuam, et opera tua
novissima plura prioribus. 20 Sed habeo adversus
te pauca: quia permittis mulierem Iezabel, quæ se
dicit propheten, docere, et seducere servos meos,
fornicari, et manducare de idolothytis. 21 Et dedi illi
tempus ut pœnitentiam ageret: et non vult pœnitere a
fornicatione sua. 22 Ecce mittam eam in lectum: et qui
mœchantur cum ea, in tribulatione maxima erunt, nisi
pœnitentiam ab operibus suis egerint. 23 Et filios eius
interficiam in morte, et scient omnes Ecclesiæ, quia
ego sum scrutans renes, et corda: et dabo unicuique
vestrum secundum opera sua. Vobis autem dico, 24 et
ceteris qui Thyatiræ estis: Quicumque non habent
doctrinam hanc, et qui non cognoverunt altitudines
Satanæ, quemadmodum dicunt, non mittam super
vos aliud pondus: 25 tamen id, quod habetis, tenete
donec veniam. 26 Et qui vicerit, et custodierit usque in
finem opera mea, dabo illi potestatem super gentes,
27 et reget eas in virga ferrea, et tamquam vas figuli
confringentur, 28 sicut et ego accepi a Patre meo:
et dabo illi stellam matutinam. 29 Qui habet aurem,
audiat quid Spiritus dicat Ecclesiis.

3 Et Angelo Ecclesiæ Sardis scribe: Hæc dicit qui
habet septem Spiritus Dei, et septem stellas: Scio
opera tua, quia nomen habes quod vivas, et mortuus
es. 2 Esto vigilans, et confirma cetera, quæ moritura
erant. Non enim invenio opera tua plena coram Deo
meo. 3 In mente ergo habe qualiter acceperis, et
audieris, et serva, et pœnitentiam age. Si ergo non
vigilaveris, veniam ad te tamquam fur, et nescies
qua hora veniam ad te. 4 Sed habes pauca nomina
in Sardis, qui non inquinaverunt vestimenta sua: et
ambulabunt mecum in albis, quia digni sunt. 5 Qui
vicerit, sic vestietur vestimentis albis, et non delebo
nomen eius de Libro vitæ, et confitebor nomen eius
coram Patre meo, et coram Angelis eius. 6 Qui habet
aurem, audiat quid Spiritus dicat Ecclesiis. 7 Et Angelo
Philadelphiæ Ecclesiæ scribe: Hæc dicit Sanctus et
Verus, qui habet clavem David: qui aperit, et nemo
claudit: claudit, et nemo aperit: 8 Scio opera tua. Ecce
dedi coram te ostium apertum, quod nemo potest
claudere: quia modicam habes virtutem, et servasti
verbum meum, et non negasti nomen meum. 9 Ecce
dabo de synagoga Satanæ, qui dicunt se Iudæos esse,
et non sunt, sed mentiuntur: Ecce faciam illos ut
veniant, et adorent ante pedes tuos: et scient quia ego
dilexi te 10 quoniam servasti verbum patientiæ meæ,
et ego servabo te ab hora tentationis, quæ ventura est
in orbem universum tentare habitantes in terra. 11
Ecce venio cito: tene quod habes, ut nemo accipiat
coronam tuam. 12 Qui vicerit, faciam illum columnam
in Templo Dei mei, et foras non egredietur amplius:
et scribam super eum nomen Dei mei, et nomen
civitatis Dei mei novæ Ierusalem, quæ descendit de
cælo a Deo meo, et nomen meum novum. 13 Qui
habet aurem, audiat quid Spiritus dicat Ecclesiis. 14
Et Angelo Laodiciæ Ecclesiæ scribe: Hæc dicit Amen,
testis fidelis, et verus, qui est Principium creaturæ
Dei. 15 Scio opera tua: quia neque frigidus es, neque
calidus: utinam frigidus esses, aut calidus: 16 sed quia
tepidus es, et nec frigidus, nec calidus, incipiam te
evomere ex ore meo. 17 Quia dicis: quod dives sum,
et locupletatus, et nullius egeo: et nescis quia tu es
miser, et miserabilis, et pauper, et cæcus, et nudus. 18
Suadeo tibi emere a me aurum ignitum probatum
ut locuples fias, et vestimentis albis induaris, et non
appareat confusio nuditatis tuæ, et collyrio inunge
oculos tuos ut videas. 19 Ego quos amo, arguo, et
castigo. Æmulare ergo, et pœnitentiam age. 20 Ecce
sto ad ostium, et pulso: si quis audierit vocem meam,
et aperuerit mihi ianuam, intrabo ad illum, et cœnabo
cum illo, et ipse mecum. 21 Qui vicerit, dabo ei sedere
mecum in throno meo: sicut et ego vici, et sedi cum
patre meo in throno eius. 22 Qui habet aurem, audiat
quid Spiritus dicat Ecclesiis.

4 Post hæc vidi: et ecce ostium apertum in cælo, et
vox prima, quam audivi tamquam tubæ loquentis
mecum, dicens: Ascende huc, et ostendam tibi quæ
oportet fieri post hæc. 2 Et statim fui in Spiritu:

et ecce sedes posita erat in cælo, et supra sedem
sedens. 3 Et qui sedebat similis erat aspectui lapidis
iaspidis, et sardinis: et iris erat in circuitu sedis similis
visioni smaragdinæ. 4 Et in circuitu sedis sedilia
vigintiquattuor: et super thronos vigintiquattuor
seniores sedentes, circumamicti vestimentis albis,
et in capitibus eorum coronæ aureæ: 5 Et de throno
procedebant fulgura, et voces, et tonitrua: et septem
lampades ardentes ante thronum, qui sunt septem
spiritus Dei. 6 Et in conspectu sedis tamquam mare
vitreum simile crystallo: et in medio sedis, et in
circuitu sedis quattuor animalia plena oculis ante et
retro. 7 Et animal primum simile leoni, et secundum
animal simile vitulo, et tertium animal habens faciem
quasi hominis, et quartum animal simile aquilæ
volanti. 8 Et quattuor animalia, singula eorum
habebant alas senas: et in circuitu, et intus plena sunt
oculis: et requiem non habebant die ac nocte, dicentia:
Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Deus omnipotens,
qui erat, et qui est, et qui venturus est. 9 Et cum darent
illa animalia gloriam, et honorem, et benedictionem
sedenti super thronum, viventi in sæcula sæculorum,
(aiōn g165) 10 procidebant vigintiquattuor seniores ante
sedentem in throno, et adorabant viventem in sæcula
sæculorum, et mittebant coronas suas ante thronum,
dicentes: (aiōn g165) 11 Dignus es Domine Deus noster
accipere gloriam, et honorem, et virtutem: quia tu
creasti omnia, et propter voluntatem tuam erant, et
creata sunt.

5 Et vidi in dextera sedentis supra thronum, librum
scriptum intus et foris, signatum sigillis septem. 2
Et vidi Angelum fortem, prædicantem voce magna:
Quis est dignus aperire librum, et solvere signacula
eius? 3 Et nemo poterat neque in cælo, neque in
terra, neque subtus terram aperire librum, neque
respicere illum. 4 Et ego flebam multum, quoniam
nemo dignus inventus est aperire librum, nec videre
eum. 5 Et unus de senioribus dixit mihi: Ne fleveris:
ecce vicit leo de tribu Iuda, radix David, aperire
librum, et solvere septem signacula eius. 6 Et vidi: et
ecce in medio throni et quattuor animalium, et in
medio seniorum, Agnum stantem tamquam occisum,
habentem cornua septem, et oculos septem: qui sunt
septem spiritus Dei, missi in omnem terram. 7 Et
venit: et accepit de dextera sedentis in throno librum.
8 Et cum aperuisset librum, quattuor animalia, et
vigintiquattuor seniores ceciderunt coram Agno,
habentes singuli citharas, et phialas aureas plenas
odoramentorum, quæ sunt orationes sanctorum: 9
et cantabant canticum novum, dicentes: Dignus es
Domine accipere librum, et aperire signacula eius:
quoniam occisus es, et redemisti nos Deo in sanguine
tuo ex omni tribu, et lingua, et populo, et natione:
10 et fecisti nos Deo nostro regnum, et sacerdotes:
et regnabimus super terram. 11 Et vidi, et audivi
vocem Angelorum multorum in circuitu throni, et
animalium, et seniorum: et erat numerus eorum millia
millium, 12 dicentium voce magna: Dignus est Agnus,
qui occisus est, accipere virtutem, et divinitatem, et
sapientiam, et fortitudinem, et honorem, et gloriam,
et benedictionem. 13 Et omnem creaturam, quæ in
cælo est, et super terram, et sub terra, et quæ sunt in
mari, et quæ in eo: omnes audivi dicentes: Sedenti in
throno, et Agno: benedictio, et honor, et gloria, et
potestas in sæcula sæculorum. (aiōn g165) 14 Et quattuor
animalia dicebant: Amen. Et vigintiquattuor seniores
ceciderunt in facies suas: et adoraverunt viventem in
sæcula sæculorum.

6 Et vidi quod aperuisset Agnus unum de septem
sigillis, et audivi unum de quattuor animalibus,
dicens, tamquam vocem tonitrui: Veni, et vide. 2
Et vidi: et ecce equus albus, et qui sedebat super
illum habebat arcum, et data est ei corona, et exivit
vincens ut vinceret. 3 Et cum aperuisset sigillum
secundum, audivi secundum animal, dicens: Veni,
et vide. 4 Et exivit alius equus rufus: et qui sedebat
super illum, datum est ei ut sumeret pacem de terra,
et ut invicem se interficiant, et datus est ei gladius
magnus. 5 Et cum aperuisset sigillum tertium, audivi
tertium animal, dicens: Veni, et vide. Et ecce equus
niger: et qui sedebat super illum, habebat stateram
in manu sua. 6 Et audivi tamquam vocem in medio
quattuor animalium dicentium: Bilibris tritici denario,
et tres bilibres hordei denario, et vinum, et oleum
ne læseris. 7 Et cum aperuisset sigillum quartum,
audivi vocem quarti animalis dicentis: Veni, et vide.
8 Et ecce equus pallidus: et qui sedebat super eum,
nomen illi Mors, et infernus sequebatur eum, et

data est illi potestas super quattuor partes terræ,
interficere gladio, fame, et morte, et bestiis terræ.
(Hadēs g86) 9 Et cum aperuisset sigillum quintum: vidi
subtus altare animas interfectorum propter verbum
Dei, et propter testimonium, quod habebant, 10 et
clamabant voce magna, dicentes: Usquequo Domine,
(sanctus, et verus) non iudicas, et non vindicas
sanguinem nostrum de iis, qui habitant in terra? 11
Et datæ sunt illis singulæ stolæ albæ: et dictum est
illis ut requiescerent adhuc tempus modicum donec
compleantur conservi eorum, et fratres eorum, qui
interficiendi sunt sicut et illi. 12 Et vidi cum aperuisset
sigillum sextum: et ecce terræmotus magnus factus
est, et sol factus est niger tamquam saccus cilicinus:
et luna tota facta est sicut sanguis: 13 et stellæ de cælo
ceciderunt super terram, sicut ficus emittit grossos
suos cum a vento magno movetur. 14 Et cælum recessit
sicut liber involutus: et omnis mons, et insulæ de
locis suis motæ sunt: 15 et reges terræ, et principes, et
tribuni, et divites, et fortes, et omnis servus, et liber
absconderunt se in speluncis, et in petris montium:
16 et dicunt montibus, et petris: Cadite super nos, et
abscondite nos a facie sedentis super thronum, et ab
ira Agni: 17 quoniam venit dies magnus iræ ipsorum:
et quis poterit stare?

7 Post hæc vidi quattuor Angelos stantes super
quattuor angulos terræ, tenentes quattuor ventos
terræ ne flarent super terram, neque super mare,
neque in ullam arborem. 2 Et vidi alterum Angelum
ascendentem ab ortu solis, habentem signum Dei
vivi: et clamavit voce magna quattuor Angelis, quibus
datum est nocere terræ, et mari, 3 dicens: Nolite
nocere terræ, et mari, neque arboribus, quoadusque
signemus servos Dei nostri in frontibus eorum. 4 Et
audivi numerum signatorum, centum quadraginta
quattuor millia signati, ex omni tribu filiorum Israel.
5 Ex tribu Iuda duodecim millia signati: Ex tribu Ruben
duodecim millia signati: Ex tribu Gad duodecim millia
signati: 6 Ex tribu Aser duodecim millia signati: Ex
tribu Nephthali duodecim millia signati: Ex tribu
Manasse duodecim millia signati: 7 Ex tribu Simeon
duodecim millia signati: Ex tribu Levi duodecim millia
signati: Ex tribu Issachar duodecim millia signati: 8 Ex
tribu Zabulon duodecim millia signati: Ex tribu Ioseph
duodecim millia signati: Ex tribu Beniamin duodecim
millia signati. 9 Post hæc vidi turbam magnam, quam
dinumerare nemo poterat ex omnibus gentibus, et
tribubus, et populis, et linguis: stantes ante thronum,
et in conspectu Agni, amicti stolis albis, et palmæ
in manibus eorum: 10 et clamabant voce magna,
dicentes: Salus Deo nostro, qui sedet super thronum,
et Agno. 11 Et omnes Angeli stabant in circuitu throni,
et seniorum, et quattuor animalium: et ceciderunt in
conspectu throni in facies suas, et adoraverunt Deum,
12 dicentes: Amen. Benedictio, et claritas, et sapientia,
et gratiarum actio, honor, et virtus, et fortitudo Deo
nostro in sæcula sæculorum, Amen. (aiōn g165) 13 Et
respondit unus de senioribus, et dixit mihi: Hi, qui
amicti sunt stolis albis, qui sunt? et unde venerunt?
14 Et dixi illi: Domine mi, tu scis. Et dixit mihi: Hi sunt,
qui venerunt de tribulatione magna, et laverunt stolas
suas, et dealbaverunt eas in sanguine Agni. 15 Ideo
sunt ante thronum Dei, et serviunt ei die ac nocte in
templo eius: et qui sedet in throno, habitabit super
illos: 16 non esurient, neque sitient amplius, nec cadet
super illos sol, neque ullus æstus: 17 quoniam Agnus,
qui in medio throni est, reget illos, et deducet eos
ad vitæ fontes aquarum, et absterget Deus omnem
lacrymam ab oculis eorum.

8 Et cum aperuisset sigillum septimum, factum est
silentium in cælo, quasi media hora. 2 Et vidi
septem Angelos stantes in conspectu Dei: et datæ sunt
illis septem tubæ. 3 Et alius Angelus venit, et stetit
ante altare habens thuribulum aureum: et data sunt
illi incensa multa, ut daret de orationibus sanctorum
omnium super altare aureum, quod est ante thronum
Dei. 4 Et ascendit fumus incensorum de orationibus
sanctorum de manu Angeli coram Deo. 5 Et accepit
Angelus thuribulum aureum, et implevit illud de igne
altaris, et misit in terram, et facta sunt tonitrua, et
voces, et fulgura, et terræmotus magnus. 6 Et septem
Angeli, qui habebant septem tubas, præparaverunt se
ut tuba canerent. 7 Et primus Angelus tuba cecinit,
et facta est grando, et ignis, mista in sanguine, et
missum est in terram, et tertia pars terræ combusta
est, et tertia pars arborum concremata est, et omne
fœnum viride combustum est. 8 Et secundus Angelus
tuba cecinit: et tamquam mons magnus igne ardens

missus est in mare, et facta est tertia pars maris
sanguis, 9 et mortua est tertia pars creaturæ eorum,
quæ habebant animas in mari, et tertia pars navium
interiit. 10 Et tertius Angelus tuba cecinit: et cecidit de
cælo stella magna, ardens tamquam facula, et cecidit
in tertiam partem fluminum, et in fontes aquarum:
11 et nomen stellæ dicitur Absinthium; et facta est
tertia pars aquarum in absinthium: et multi hominum
mortui sunt de aquis, quia amaræ factæ sunt. 12 Et
quartus Angelus tuba cecinit: et percussa est tertia
pars solis, et tertia pars lunæ, et tertia pars stellarum,
ita ut obscuraretur tertia pars eorum, et diei non
luceret pars tertia, et noctis similiter. 13 Et vidi, et
audivi vocem unius aquilæ volantis per medium cæli,
dicentis voce magna: Væ, væ, væ habitantibus in terra
de ceteris vocibus trium Angelorum, qui erant tuba
canituri.

9 Et quintus Angelus tuba cecinit: et vidi stellam
de cælo cecidisse in terram, et data est ei clavis
putei abyssi. (Abyssos g12) 2 Et aperuit puteum abyssi:
et ascendit fumus putei, sicut fumus fornacis magnæ:
et obscuratus est sol, et aer de fumo putei: (Abyssos g12)
3 Et de fumo putei exierunt locustæ in terram, et data
est illis potestas, sicut habent potestatem scorpiones
terræ: 4 et præceptum est illis ne læderent fœnum
terræ, neque omne viride, neque omnem arborem:
nisi tantum homines, qui non habent signum Dei
in frontibus suis. 5 Et datum est illis ne occiderent
eos: sed ut cruciarent mensibus quinque: et cruciatus
eorum, ut cruciatus scorpii cum percutit hominem. 6
Et in diebus illis quærent homines mortem, et non
invenient eam: et desiderabunt mori, et fugiet mors
ab eis. 7 Et similitudines locustarum, similes equis
paratis in prælium: et super capita earum tamquam
coronæ similes auro: et facies earum tamquam facies
hominum. 8 Et habebant capillos sicut capillos
mulierum: et dentes earum, sicut dentes leonum
erant: 9 et habebant loricas sicut loricas ferreas,
et vox alarum earum sicut vox curruum equorum
multorum currentium in bellum: 10 et habebant
caudas similes scorpionum, et aculei erant in caudis
earum: et potestas earum nocere hominibus mensibus
quinque: 11 et habebant super se regem Angelum
abyssi, cui nomen Hebraice Abaddon, Græce autem
Apollyon, Latine habens nomen Exterminans. (Abyssos
g12) 12 Væ unum abiit, et ecce veniunt adhuc duo væ
post hæc. 13 Et sextus Angelus tuba cecinit: et audivi
vocem unam ex quattuor cornibus altaris aurei, quod
est ante oculos Dei, 14 dicentem sexto Angelo, qui
habebat tubam: Solve quattuor Angelos, qui alligati
sunt in flumine magno Euphrate. 15 Et soluti sunt
quattuor Angeli, qui parati erant in horam, et diem,
et mensem, et annum: ut occiderent tertiam partem
hominum. 16 Et numerus equestris exercitus vicies
millies dena millia. Et audivi numerum eorum. 17
Et ita vidi equos in visione: et qui sedebant super
eos, habebant loricas igneas, et hyacinthinas, et
sulphureas, et capita equorum erant tamquam capita
leonum: et de ore eorum procedit ignis, et fumus,
et sulphur. 18 Et ab his tribus plagis occisa est tertia
pars hominum de igne, et de fumo, et sulphure,
quæ procedebant de ore ipsorum. 19 Potestas enim
equorum in ore eorum est, et in caudis eorum. Nam
caudæ eorum similes serpentibus, habentes capita: et
in his nocent. 20 Et ceteri homines, qui non sunt occisi
in his plagis, neque pœnitentiam egerunt de operibus
manuum suarum, ut non adorarent dæmonia, et
simulacra aurea, et argentea, et ærea, et lapidea,
et lignea, quæ neque videre possunt, neque audire,
neque ambulare, 21 et non egerunt pœnitentiam
ab homicidiis suis, neque a veneficiis suis, neque a
fornicatione sua, neque a furtis suis.

10 Et vidi alium Angelum fortem descendentem
de cælo amictum nube, et iris in capite eius,
et facies eius erat ut sol, et pedes eius tamquam
columnæ ignis: 2 et habebat in manu sua libellum
apertum: et posuit pedem suum dextrum super
mare, sinistrum autem super terram: 3 et clamavit
voce magna, quemadmodum cum leo rugit. Et cum
clamasset, locuta sunt septem tonitrua voces suas. 4
Et cum locuta fuissent septem tonitrua voces suas, ego
scripturus eram: et audivi vocem de cælo dicentem
mihi: Signa quæ locuta sunt septem tonitrua: et noli
ea scribere. 5 Et Angelus, quem vidi stantem super
mare, et super terram, levavit manum suam ad cælum:
6 et iuravit per viventem in sæcula sæculorum, qui
creavit cælum, et ea quæ in eo sunt: et terram, et
ea quæ in ea sunt: et mare, et ea quæ in eo sunt:

Quia tempus non erit amplius: (aiōn g165) 7 sed in
diebus vocis septimi Angeli, cum cœperit tuba canere,
consummabitur mysterium Dei, sicut evangelizavit
per servos suos Prophetas. 8 Et audivi vocem de
cælo iterum loquentem mecum, et dicentem: Vade, et
accipe librum apertum de manu Angeli stantis super
mare, et super terram. 9 Et abii ad Angelum, dicens
ei, ut daret mihi librum. Et dixit mihi: Accipe librum,
et devora illum: et faciet amaricari ventrem tuum,
sed in ore tuo erit dulce tamquam mel. 10 Et accepi
librum de manu Angeli, et devoravi illum: et erat in
ore meo tamquam mel dulce: et cum devorassem
eum, amaricatus est venter meus: 11 et dixit mihi:
Oportet te iterum prophetare gentibus, et populis, et
linguis, et regibus multis.

11 Et datus est mihi calamus similis virgæ, et
dictum est mihi: Surge, et metire templum Dei,
et altare, et adorantes in eo. 2 Atrium autem, quod
est foris templum, eiice foras, et ne metiaris illud:
quoniam datum est Gentibus, et civitatem sanctam
calcabunt mensibus quadraginta duobus: 3 et dabo
duobus testibus meis, et prophetabunt diebus mille
ducentis sexaginta, amicti saccis. 4 Hi sunt duæ
olivæ, et duo candelabra in conspectu domini terræ
stantes. 5 Et si quis voluerit eos nocere, ignis exiet
de ore eorum, et devorabit inimicos eorum: et si
quis voluerit eos lædere, sic oportet eum occidi. 6 Hi
habent potestatem claudendi cælum, ne pluat diebus
prophetiæ ipsorum: et potestatem habent super
aquas convertendi eas in sanguinem, et percutere
terram omni plaga quotiescumque voluerint. 7 Et
cum finierint testimonium suum, bestia, quæ ascendit
de abysso, faciet adversum eos bellum, et vincet
illos, et occidet eos. (Abyssos g12) 8 Et corpora eorum
iacebunt in plateis civitatis magnæ, quæ vocatur
spiritualiter Sodoma, et Ægyptus, ubi et Dominus
eorum crucifixus est. 9 Et videbunt de tribubus, et
populis, et linguis, et gentibus corpora eorum per tres
dies, et dimidium: et corpora eorum non sinent poni
in monumentis. 10 Et inhabitantes terram gaudebunt
super illos, et iucundabuntur: et munera mittent
invicem, quoniam hi duo prophetæ cruciaverunt
eos, qui habitabant super terram. 11 Et post dies
tres, et dimidium, spiritus vitæ a Deo intravit in
eos. Et steterunt super pedes suos, et timor magnus
cecidit super eos, qui viderunt eos. 12 Et audierunt
vocem magnam de cælo, dicentem eis: Ascendite huc.
Et ascenderunt in cælum in nube: et viderunt illos
inimici eorum. 13 Et in illa hora factus est terræmotus
magnus, et decima pars civitatis cecidit: et occisa
sunt in terræmotu nomina hominum septem millia:
et reliqui in timorem sunt missi, et dederunt gloriam
Deo cæli. 14 Væ secundum abiit: et ecce væ tertium
veniet cito. 15 Et septimus Angelus tuba cecinit: et
factæ sunt voces magnæ in cælo dicentes: Factum
est regnum huius mundi, Domini nostri et Christi
eius, et regnabit in sæcula sæculorum: Amen. (aiōn
g165) 16 Et viginti quattuor seniores, qui in conspectu
Dei sedent in sedibus suis, ceciderunt in facies suas,
et adoraverunt Deum, dicentes: 17 Gratias agimus tibi
Domine Deus omnipotens, qui es, et qui eras, et qui
venturus es: quia accepisti virtutem tuam magnam,
et regnasti. 18 Et iratæ sunt Gentes, et advenit ira tua,
et tempus mortuorum iudicari, et reddere mercedem
servis tuis Prophetis, et sanctis, et timentibus nomen
tuum pusillis, et magnis, et exterminandi eos, qui
corruperunt terram. 19 Et apertum est templum Dei
in cælo: et visa est arca testamenti eius in templo
eius, et facta sunt fulgura, et voces, et tonitrua, et
terræmotus, et grando magna.

12 Et signum magnum apparuit in cælo: Mulier
amicta sole, et luna sub pedibus eius, et in capite
eius corona stellarum duodecim: 2 et in utero habens,
clamabat parturiens, et cruciabatur ut pariat. 3 Et
visum est aliud signum in cælo: et ecce draco magnus
rufus habens capita septem, et cornua decem: et in
capitibus eius diademata septem, 4 et cauda eius
trahebat tertiam partem stellarum cæli, et misit eas
in terram, et draco stetit ante mulierem, quæ erat
paritura: ut cum peperisset, filium eius devoraret. 5
Et peperit filium masculum, qui recturus erat omnes
gentes in virga ferrea: et raptus est filius eius ad Deum,
et ad thronum eius, 6 et mulier fugit in solitudinem
ubi habebat locum paratum a Deo, ut ibi pascant
eam diebus mille ducentis sexaginta. 7 Et factum est
prælium magnum in cælo: Michael et Angeli eius
præliabantur cum dracone, et draco pugnabat, et
Angeli eius: 8 et non valuerunt, neque locus inventus

est eorum amplius in cælo. 9 Et proiectus est draco
ille magnus, serpens antiquus, qui vocatur diabolus,
et Satanas, qui seducit universum orbem: et proiectus
est in terram, et Angeli eius cum illo missi sunt. 10 Et
audivi vocem magnam in cælo dicentem: Nunc facta
est salus, et virtus, et regnum Dei nostri, et potestas
Christi eius: quia proiectus est accusator fratrum
nostrorum, qui accusabat illos ante conspectum Dei
nostri die ac nocte. 11 Et ipsi vicerunt eum propter
sanguinem Agni, et propter verbum testimonii sui,
et non dilexerunt animas suas usque ad mortem.
12 Propterea lætamini cæli, et qui habitatis in eis.
Væ terræ, et mari, quia descendit diabolus ad vos,
habens iram magnam, sciens quod modicum tempus
habet. 13 Et postquam vidit draco quod proiectus
esset in terram, persecutus est mulierem, quæ peperit
masculum: 14 et datæ sunt mulieri alæ duæ aquilæ
magnæ ut volaret in desertum in locum suum, ubi
alitur per tempus et tempora, et dimidium temporis a
facie serpentis. 15 Et misit serpens ex ore suo post
mulierem, aquam tamquam flumen, ut eam faceret
trahi a flumine. 16 Et adiuvit terra mulierem, et
aperuit terra os suum, et absorbuit flumen, quod misit
draco de ore suo. 17 Et iratus est draco in mulierem:
et abiit facere prælium cum reliquis de semine eius,
qui custodiunt mandata Dei, et habent testimonium
Iesu Christi.

13 Et stetit supra arenam maris. Et vidi de mari
bestiam ascendentem, habentem capita septem,
et cornua decem, et super cornua eius decem
diademata, et super capita eius nomina blasphemiæ.
2 Et bestia, quam vidi, similis erat pardo, et pedes eius
sicut pedes ursi, et os eius sicut os leonis. Et dedit illi
draco virtutem suam, et potestatem magnam. 3 Et vidi
unum de capitibus suis quasi occisum in mortem: et
plaga mortis eius curata est. Et admirata est universa
terra post bestiam. 4 Et adoraverunt draconem, qui
dedit potestatem bestiæ: et adoraverunt bestiam,
dicentes: Quis similis bestiæ? et quis poterit pugnare
cum ea? 5 Et datum est ei os loquens magna, et
blasphemias: et data est ei potestas facere menses
quadraginta duos. 6 Et aperuit os suum in blasphemias
ad Deum, blasphemare nomen eius, et tabernaculum
eius, et eos, qui in cælo habitant. 7 Et est datum illi
bellum facere cum sanctis, et vincere eos. Et data
est illi potestas in omnem tribum, et populum, et
linguam, et gentem, 8 et adoraverunt eam omnes,
qui inhabitant terram: quorum non sunt scripta
nomina in Libro vitæ Agni, qui occisus est ab origine
mundi. 9 Si quis habet aurem, audiat. 10 Qui in
captivitatem duxerit, in captivitatem vadet: qui in
gladio occiderit, oportet eum gladio occidi. Hic est
patientia, et fides Sanctorum. 11 Et vidi aliam bestiam
ascendentem de terra, et habebat cornua duo similia
Agni, et loquebatur sicut draco. 12 Et potestatem
prioris bestiæ omnem faciebat in conspectu eius: et
fecit terram, et habitantes in ea, adorare bestiam
primam, cuius curata est plaga mortis. 13 Et fecit signa
magna, ut etiam ignem faceret de cælo descendere
in terram in conspectu hominum. 14 Et seduxit
habitantes in terra propter signa, quæ data sunt
illi facere in conspectu bestiæ, dicens habitantibus
in terra, ut faciant imaginem bestiæ, quæ habet
plagam gladii, et vixit. 15 Et datum est illi ut daret
spiritum imagini bestiæ, et ut loquatur imago bestiæ:
et faciat ut quicumque non adoraverint imaginem
bestiæ, occidantur. 16 Et faciet omnes pusillos, et
magnos, et divites, et pauperes, et liberos, et servos
habere characterem in dextera manu sua, aut in
frontibus suis. 17 et nequis possit emere, aut vendere,
nisi qui habet characterem, aut nomen bestiæ, aut
numerum nominis eius. 18 Hic sapientia est. Qui habet
intellectum, computet numerum bestiæ. Numerus
enim hominis est: et numerus eius sexcenti sexaginta
sex.

14 Et vidi: et ecce Agnus stabat supra montem
Sion, et cum eo centum quadraginta quattuor
millia, habentes nomen eius, et nomen Patris eius
scriptum in frontibus suis. 2 Et audivi vocem de cælo,
tamquam vocem aquarum multarum, et tamquam
vocem tonitrui magni: et vocem, quam audivi, sicut
citharœdorum citharizantium in citharis suis. 3 Et
cantabant quasi canticum novum ante sedem, et ante
quattuor animalia, et seniores: et nemo poterat dicere
canticum, nisi illa centum quadraginta quattuor
millia, qui empti sunt de terra. 4 Hi sunt, qui cum
mulieribus non sunt coinquinati: Virgines enim sunt.
Hi sequuntur Agnum quocumque ierit. Hi empti sunt

ex hominibus primitiæ Deo, et Agno, 5 et in ore eorum
non est inventum mendacium: sine macula enim
sunt ante thronum Dei. 6 Et vidi alterum Angelum
volantem per medium cæli, habentem Evangelium
æternum, ut evangelizaret sedentibus super terram,
et super omnem gentem, et tribum, et linguam, et
populum: (aiōnios g166) 7 dicens magna voce: Timete
Dominum, et date illi honorem, quia venit hora iudicii
eius: et adorate eum, qui fecit cælum, et terram,
mare, et fontes aquarum. 8 Et alius Angelus secutus
est dicens: Cecidit, cecidit Babylon illa magna: quæ
a vino iræ fornicationis suæ potavit omnes gentes.
9 Et tertius Angelus secutus est illos, dicens voce
magna: Si quis adoraverit bestiam, et imaginem eius,
et acceperit characterem in fronte sua, aut in manu
sua: 10 et hic bibet de vino iræ Dei, quod mistum
est mero in calice iræ ipsius, et cruciabitur igne,
et sulphure in conspectu Angelorum sanctorum, et
ante conspectum Agni: 11 et fumus tormentorum
eorum ascendet in sæcula sæculorum: nec habent
requiem die ac nocte, qui adoraverunt bestiam, et
imaginem eius, et si quis acceperit characterem
nominis eius. (aiōn g165) 12 Hic patientia Sanctorum
est, qui custodiunt mandata Dei, et fidem Iesu. 13 Et
audivi vocem de cælo, dicentem mihi: Scribe: Beati
mortui, qui in Domino moriuntur. Amodo iam dicit
Spiritus, ut requiescant a laboribus suis: opera enim
illorum sequuntur illos. 14 Et vidi, et ecce nubem
candidam: et super nubem sedentem similem filio
hominis, habentem in capite suo coronam auream, et
in manu sua falcem acutam. 15 Et alius Angelus exivit
de templo, clamans voce magna ad sedentem super
nubem: Mitte falcem tuam, et mete, quia venit hora
ut metatur, quoniam aruit messis terræ. 16 Et misit
qui sedebat super nubem, falcem suam in terram, et
demessa est terra. 17 Et alius Angelus exivit de templo,
quod est in cælo, habens et ipse falcem acutam. 18 Et
alius Angelus exivit de altari, qui habebat potestatem
supra ignem: et clamavit voce magna ad eum, qui
habebat falcem acutam, dicens: Mitte falcem tuam
acutam, et vindemia botros vineæ terræ: quoniam
maturæ sunt uvæ eius. 19 Et misit Angelus falcem
suam acutam in terram, et vindemiavit vineam terræ,
et misit in lacum iræ Dei magnum: 20 et calcatus est
lacus extra civitatem, et exivit sanguis de lacu usque
ad frenos equorum per stadia mille sexcenta.

15 Et vidi aliud signum in cælo magnum, et
mirabile, Angelos septem, habentes plagas
septem novissimas: Quoniam in illis consummata est
ira Dei. 2 Et vidi tamquam mare vitreum mistum igne,
et eos, qui vicerunt bestiam, et imaginem eius, et
numerum nominis eius, stantes super mare vitreum,
habentes citharas Dei: 3 et cantantes canticum Moysi
servi Dei, et canticum Agni, dicentes: Magna, et
mirabilia sunt opera tua Domine Deus omnipotens:
iustæ et veræ sunt viæ tuæ, Rex sæculorum. 4
Quis non timebit te Domine, et magnificabit nomen
tuum? quia solus pius es: quoniam omnes gentes
venient, et adorabunt in conspectu tuo, quoniam
iudicia tua manifesta sunt. 5 Et post hæc vidi, et
ecce apertum est templum tabernaculi testimonii in
cælo: 6 et exierunt septem Angeli habentes septem
plagas de templo, vestiti lino mundo, et candido, et
præcincti circa pectora zonis aureis. 7 Et unum de
quattuor animalibus dedit septem Angelis septem
phialas aureas, plenas iracundiæ Dei viventis in sæcula
sæculorum. (aiōn g165) 8 Et impletum est templum fumo
a maiestate Dei, et de virtute eius: et nemo poterat
introire in templum, donec consummarentur septem
plagæ septem Angelorum.

16 Et audivi vocem magnam de templo, dicentem
septem Angelis: Ite, et effundite septem phialas
iræ Dei in terram. 2 Et abiit primus Angelus, et effudit
phialam suam in terram, et factum est vulnus sævum,
et pessimum in homines, qui habebant characterem
bestiæ: et in eos, qui adoraverunt imaginem eius. 3 Et
secundus Angelus effudit phialam suam in mare, et
factus est sanguis tamquam mortui: et omnis anima
vivens mortua est in mari. 4 Et tertius Angelus effudit
phialam suam super flumina, et super fontes aquarum,
et factus est sanguis. 5 Et audivi Angelum aquarum
dicentem: Iustus es Domine qui es, et qui eras; Sanctus,
qui hæc iudicasti: 6 quia sanguinem Sanctorum, et
Prophetarum effuderunt, et sanguinem eis dedisti
bibere: digni enim sunt. 7 Et audivi alterum ab altari
dicentem: Etiam Domine Deus omnipotens vera, et
iusta iudicia tua. 8 Et quartus Angelus effudit phialam
suam in solem, et datum est illi æstu affligere homines,

et igni: 9 et æstuaverunt homines æstu magno, et
blasphemaverunt nomen Dei habentis potestatem
super has plagas, neque egerunt pœnitentiam ut
darent illi gloriam. 10 Et quintus Angelus effudit
phialam suam super sedem bestiæ: et factum est
regnum eius tenebrosum, et commanducaverunt
linguas suas præ dolore: 11 et blasphemaverunt
Deum cæli præ doloribus, et vulneribus suis, et non
egerunt pœnitentiam ex operibus suis. 12 Et sextus
Angelus effudit phialam suam in flumen illud magnum
Euphraten: et siccavit aquam eius, ut præpararetur
via regibus ab ortu solis. 13 Et vidi de ore draconis, et
de ore bestiæ, et de ore pseudoprophetæ exire spiritus
tres immundos in modum ranarum. 14 Sunt enim
spiritus dæmoniorum facientes signa, et procedunt
ad reges totius terræ congregare illos in prælium ad
diem magnum omnipotentis Dei. 15 Ecce venio sicut
fur. Beatus qui vigilat, et custodit vestimenta sua,
ne nudus ambulet, et videant turpitudinem eius. 16
Et congregabit illos in locum, qui vocatur Hebraice
Armageddon. 17 Et septimus Angelus effudit phialam
suam in aerem, et exivit vox magna de templo a
throno, dicens: Factum est. 18 Et facta sunt fulgura, et
voces, et tonitrua, et terræmotus factus est magnus,
qualis numquam fuit ex quo homines fuerunt super
terram: talis terræmotus, sic magnus. 19 Et facta est
civitas magna in tres partes: et civitates Gentium
ceciderunt. Et Babylon magna venit in memoriam ante
Deum, dare illi calicem vini indignationis iræ eius. 20
Et omnis insula fugit, et montes non sunt inventi.
21 Et grando magna sicut talentum descendit de
cælo in homines: et blasphemaverunt Deum homines
propter plagam grandinis: quoniam magna facta est
vehementer.

17 Et venit unus de septem Angelis, qui habebant
septem phialas, et locutus est mecum, dicens:
Veni ostendam tibi damnationem meretricis magnæ,
quæ sedet super aquas multas, 2 cum qua fornicati
sunt reges terræ, et inebriati sunt qui inhabitant
terram de vino prostitutionis eius. 3 Et abstulit me in
spiritu in desertum. Et vidi mulierem sedentem super
bestiam coccineam, plenam nominibus blasphemiæ,
habentem capita septem, et cornua decem. 4 Et mulier
erat circumdata purpura, et coccino, et inaurata auro,
et lapide pretioso, et margaritis, habens poculum
aureum in manu sua, plenum abominatione, et
immunditia fornicationis eius: 5 Et in fronte eius
nomen scriptum: Mysterium: Babylon magna, mater
fornicationum, et abominationum terræ. 6 Et vidi
mulierem ebriam de sanguine sanctorum, et de
sanguine martyrum Iesu. Et miratus sum cum vidissem
illam admiratione magna. 7 Et dixit mihi Angelus:
Quare miraris? Ego dicam tibi sacramentum mulieris,
et bestiæ, quæ portat eam, quæ habet capita septem,
et cornua decem. 8 Bestia, quam vidisti, fuit, et non
est, et ascensura est de abysso, et in interitum ibit: et
mirabuntur inhabitantes terram (quorum non sunt
scripta nomina in Libro vitæ a constitutione mundi)
videntes bestiam, quæ erat, et non est. (Abyssos g12) 9 Et
hic est sensus, qui habet sapientiam. Septem capita:
septem montes sunt, super quos mulier sedet, et reges
septem sunt. 10 Quinque ceciderunt, unus est, et alius
nondum venit: et cum venerit, oportet illum breve
tempus manere. 11 Et bestia, quæ erat, et non est:
et ipsa octava est: et de septem est, et in interitum
vadit. 12 Et decem cornua, quæ vidisti, decem reges
sunt: qui regnum nondum acceperunt, sed potestatem
tamquam reges una hora accipient post bestiam. 13 Hi
unum consilium habent, et virtutem, et potestatem
suam bestiæ tradent. 14 Hi cum Agno pugnabunt, et
Agnus vincet illos: quoniam Dominus dominorum
est, et Rex regum, et qui cum illo sunt, vocati,
et electi, et fideles. 15 Et dixit mihi: Aquæ, quas
vidisti ubi meretrix sedet, populi sunt, et gentes, et
linguæ. 16 Et decem cornua, quæ vidisti in bestia:
hi odient fornicariam, et desolatam facient illam, et
nudam, et carnes eius manducabunt, et ipsam igni
concremabunt. 17 Deus enim dedit in corda eorum ut
faciant quod placitum est illi: ut dent regnum suum
bestiæ donec consummentur verba Dei. 18 Et mulier,
quam vidisti, est civitas magna, quæ habet regnum
super reges terræ.

18 Et post hæc vidi alium Angelum descendentem
de cælo, habentem potestatem magnam: et
terra illuminata est a gloria eius. 2 Et exclamavit in
fortitudine, dicens: Cecidit, cecidit Babylon magna:
et facta est habitatio dæmoniorum, et custodia
omnis spiritus immundi, et custodia omnis volucris

immundæ, et odibilis: 3 quia de vino iræ fornicationis
eius biberunt omnes gentes: et reges terræ cum
illa fornicati sunt: et mercatores terræ de virtute
deliciarum eius divites facti sunt. 4 Et audivi aliam
vocem de cælo, dicentem: Exite de illa populus meus:
ut ne participes sitis delictorum eius, et de plagis
eius non accipiatis. 5 Quoniam pervenerunt peccata
eius usque ad cælum, et recordatus est Dominus
iniquitatum eius. 6 Reddite illi sicut et ipsa reddidit
vobis: et duplicate duplicia secundum opera eius: in
poculo, quo miscuit, miscete illi duplum. 7 Quantum
glorificavit se, et in deliciis fuit, tantum date illi
tormentum et luctum: quia in corde suo dicit: Sedeo
regina: et vidua non sum: et luctum non videbo. 8
Ideo in una die venient plagæ eius, mors, et luctus,
et fames, et igne comburetur: quia fortis est Deus,
qui iudicabit illam. 9 Et flebunt, et plangent se super
illam reges terræ, qui cum illa fornicati sunt, et in
deliciis vixerunt, cum viderint fumum incendii eius:
10 longe stantes propter timorem tormentorum eius,
dicentes: Væ, væ civitas illa magna Babylon, civitas
illa fortis: quoniam una hora venit iudicium tuum. 11
Et negotiatores terræ flebunt, et lugebunt super illam:
quoniam merces eorum nemo emet amplius: 12 merces
auri, et argenti, et lapidis pretiosi, et margaritæ, et
byssi, et purpuræ, et serici, et cocci, et omne lignum
thyinum, et omnia vasa eboris, et omnia vasa de
lapide pretioso, et æramento, et ferro, et marmore,
13 et cinnamomum et amomum et odoramentorum,
et unguenti, et thuris, et vini, et olei, et similæ, et
tritici, et iumentorum, et ovium, et equorum, et
raedarum, et mancipiorum, et animarum hominum.
14 Et poma desiderii animæ tuæ discesserunt a te,
et omnia pinguia, et præclara perierunt a te, et
amplius illa iam non invenient. 15 Mercatores horum,
qui divites facti sunt, ab ea longe stabunt propter
timorem tormentorum eius, flentes, ac lugentes, 16 et
dicentes: Væ, væ civitas illa magna, quæ amicta erat
bysso, et purpura, et cocco, et deaurata erat auro, et
lapide pretioso, et margaritis: 17 quoniam una hora
destitutæ sunt tantæ divitiæ, et omnis gubernator, et
omnis, qui in lacum navigat, et nautæ, et qui in mari
operantur, longe steterunt, 18 et clamaverunt videntes
locum incendii eius, dicentes: Quæ similis civitati
huic magnæ? 19 Et miserunt pulverem super capita
sua, et clamaverunt flentes, et lugentes, dicentes: Væ,
væ civitas illa magna, in qua divites facti sunt omnes,
qui habebant naves in mari de pretiis eius: quoniam
una hora desolata est. 20 Exulta super eam cælum,
et sancti Apostoli, et Prophetæ: quoniam iudicavit
Deus iudicium vestrum de illa. 21 Et sustulit unus
Angelus fortis lapidem quasi molarem magnum, et
misit in mare, dicens: Hoc impetu mittetur Babylon
civitas illa magna, et ultra iam non invenietur. 22 Et
vox citharœdorum, et musicorum, et tibia canentium,
et tuba non audietur in te amplius: et omnis artifex
omnis artis non invenietur in te amplius: et vox
molæ non audietur in te amplius: 23 et lux lucernæ
non lucebit in te amplius: et vox sponsi, et sponsæ
non audietur adhuc in te: quia mercatores tui erant
principes terræ, quia in veneficiis tuis erraverunt
omnes gentes. 24 Et in ea sanguis Prophetarum et
Sanctorum inventus est: et omnium, qui interfecti
sunt in terra.

19 Post hæc audivi quasi vocem turbarum multarum
in cælo dicentium: Alleluia: Laus, et gloria, et
virtus Deo nostro est: 2 quia vera, et iusta iudicia
sunt eius, qui iudicavit de meretrice magna, quæ
corrupit terram in prostitutione sua, et vindicavit
sanguinem servorum suorum de manibus eius. 3 Et
iterum dixerunt: Alleluia. Et fumus eius ascendit in
sæcula sæculorum. (aiōn g165) 4 Et ceciderunt seniores
vigintiquattuor, et quattuor animalia, et adoraverunt
Deum sedentem super thronum, dicentes: Amen:
Alleluia. 5 Ex vox de throno exivit, dicens: Laudem
dicite Deo nostro omnes servi eius: et qui timetis
eum pusilli, et magni. 6 Et audivi quasi vocem
turbæ magnæ, et sicut vocem aquarum multarum,
et sicut vocem tonitruorum magnorum, dicentium:
Alleluia: quoniam regnavit Dominus Deus noster
omnipotens. 7 Gaudeamus, et exultemus: et demus
gloriam ei: quia venerunt nuptiæ Agni, et uxor
eius præparavit se. 8 Et datum est illi ut cooperiat
se byssino splendenti, et candido. Byssinum enim
iustificationes sunt Sanctorum. 9 Et dixit mihi: Scribe:
Beati, qui ad cœnam nuptiarum Agni vocati sunt:
et dixit mihi: Hæc verba Dei vera sunt. 10 Et cecidi
ante pedes eius, ut adorarem eum. Et dicit mihi:
Vide ne feceris: conservus tuus sum, et fratrum

tuorum habentium testimonium Iesu. Deum adora.
Testimonium enim Iesu est spiritus prophetiæ. 11
Et vidi cælum apertum, et ecce equus albus, et qui
sedebat super eum, vocabatur Fidelis, et Verax, et
cum iustitia iudicat, et pugnat. 12 Oculi autem eius
sicut flamma ignis, et in capite eius diademata multa,
habens nomen scriptum, quod nemo novit nisi ipse.
13 Et vestitus erat veste aspersa sanguine: et vocatur
nomen eius, Verbum Dei. 14 Et exercitus qui sunt in
cælo, sequebantur eum in equis albis, vestiti byssino
albo, et mundo. 15 Et de ore eius procedit gladius ex
utraque parte acutus: ut in ipso percutiat gentes. Et
ipse reget eas in virga ferrea: et ipse calcat torcular
vini furoris iræ Dei omnipotentis. 16 Et habet in
vestimento, et in fœmore suo scriptum: Rex regum,
et Dominus dominantium. 17 Et vidi unum Angelum
stantem in sole, et clamavit voce magna, dicens
omnibus avibus, quæ volabant per medium cæli:
Venite, et congregamini ad cœnam magnam Dei: 18
ut manducetis carnes regum, et carnes tribunorum,
et carnes fortium, et carnes equorum, et sedentium
in ipsis, et carnes omnium liberorum, et servorum,
et pusillorum, et magnorum. 19 Et vidi bestiam,
et reges terræ, et exercitus eorum congregatos ad
faciendum prælium cum illo, qui sedebat in equo, et
cum exercitu eius. 20 Et apprehensa est bestia, et cum
ea pseudopropheta: qui fecit signa coram ipso, quibus
seduxit eos, qui acceperunt characterem bestiæ, et
qui adoraverunt imaginem eius. Vivi missi sunt hi
duo in stagnum ignis ardentis sulphure: (Limnē Pyr g3041
g4442) 21 Et ceteri occisi sunt in gladio sedentis super
equum, qui procedit de ore ipsius: et omnes aves
saturatæ sunt carnibus eorum.

20 Et vidi Angelum descendentem de cælo,
habentem clavem abyssi, et catenam magnam in
manu sua. (Abyssos g12) 2 Et apprehendit draconem,
serpentem antiquum, qui est diabolus, et Satanas,
et ligavit eum per annos mille: 3 et misit eum in
abyssum, et clausit, et signavit super illum ut non
seducat amplius gentes, donec consummentur mille
anni: et post hæc oportet illum solvi modico tempore.
(Abyssos g12) 4 Et vidi sedes, et sederunt super eas,
et iudicium datum est illis: et animas decollatorum
propter testimonium Iesu, et propter Verbum Dei, et
qui non adoraverunt bestiam, neque imaginem eius,
nec acceperunt characterem eius in frontibus, aut in
manibus suis, et vixerunt, et regnaverunt cum Christo
mille annis. 5 Ceteri mortuorum non vixerunt, donec
consummentur mille anni: Hæc est resurrectio prima.
6 Beatus, et sanctus, qui habet partem in resurrectione
prima: in his secunda mors non habet potestatem: sed
erunt sacerdotes Dei et Christi, et regnabunt cum illo
mille annis. 7 Et cum consummati fuerint mille anni,
solvetur Satanas de carcere suo, 8 et exibit, et seducet
gentes, quæ sunt super quattuor angulos terræ, Gog,
et Magog, et congregabit eos in prælium, quorum
numerus est sicut arena maris. 9 Et ascenderunt super
latitudinem terræ, et circuierunt castra Sanctorum,
et civitatem dilectam. Et descendit ignis a Deo de
cælo, et devoravit eos: 10 et diabolus, qui seducebat
eos, missus est in stagnum ignis, et sulphuris, ubi et
bestia, et pseudopropheta cruciabuntur die ac nocte
in sæcula sæculorum. (aiōn g165, Limnē Pyr g3041 g4442) 11
Et vidi thronum magnum candidum, et sedentem
super eum, a cuius conspectu fugit terra, et cælum,
et locus non est inventus eis. 12 Et vidi mortuos
magnos, et pusillos stantes in conspectu throni, et
libri aperti sunt: et alius Liber apertus est, qui est
vitæ: et iudicati sunt mortui ex his, quæ scripta erant
in libris secundum opera ipsorum. 13 Et dedit mare
mortuos, qui in eo erant: et mors, et infernus dederunt
mortuos suos, qui in ipsis erant: et iudicatum est de
singulis secundum opera ipsorum. (Hadēs g86) 14 Et
infernus et mors missi sunt in stagnum ignis. Hæc est
mors secunda. (Hadēs g86, Limnē Pyr g3041 g4442) 15 Et qui
non inventus est in Libro vitæ scriptus, missus est in
stagnum ignis. (Limnē Pyr g3041 g4442)

21 Et vidi cælum novum, et terram novam. Primum
enim cælum, et prima terra abiit, et mare iam non
est. 2 Et ego Ioannes vidi sanctam civitatem Ierusalem
novam descendentem de cælo a Deo, paratam, sicut
sponsam ornatam viro suo. 3 Et audivi vocem magnam
de throno dicentem: Ecce tabernaculum Dei cum
hominibus, et habitabit cum eis. Et ipsi populus eius
erunt, et ipse Deus cum eis erit eorum Deus: 4 et
absterget Deus omnem lacrymam ab oculis eorum:
et mors ultra non erit, neque luctus, neque clamor,
neque dolor erit ultra, quia prima abierunt. 5 Et dixit

qui sedebat in throno: Ecce nova facio omnia. Et dixit
mihi: Scribe, quia hæc verba fidelissima sunt, et vera.
6 Et dixit mihi: Factum est. Ego sum α, et ω: initium, et
finis. Ego sitienti dabo de fonte aquæ vitæ, gratis. 7 Qui
vicerit, possidebit hæc, et ero illi Deus, et ille erit mihi
filius. 8 Timidis autem, et incredulis, et execratis, et
homicidis, et fornicatoribus, et veneficis, et idolatris,
et omnibus mendacibus, pars illorum erit in stagno
ardenti igne, et sulphure: quod est mors secunda.
(Limnē Pyr g3041 g4442) 9 Et venit unus de septem Angelis
habentibus phialas plenas septem plagis novissimis,
et locutus est mecum, dicens: Veni, et ostendam tibi
sponsam, uxorem Agni. 10 Et sustulit me in spiritu in
montem magnum, et altum, et ostendit mihi civitatem
sanctam Ierusalem descendentem de cælo a Deo, 11
habentem claritatem Dei: et lumen eius simile lapidi
pretioso tamquam lapidi iaspidis, sicut crystallum.
12 Et habebat murum magnum, et altum, habentem
portas duodecim: et in portis Angelos duodecim,
et nomina inscripta, quæ sunt nomina duodecim
tribuum filiorum Israel. 13 Ab Oriente portæ tres: et
ab Aquilone portæ tres: et ab Austro portæ tres: et
ab Occasu portæ tres. 14 Et murus civitatis habens
fundamenta duodecim, et in ipsis duodecim nomina
duodecim Apostolorum Agni. 15 Et qui loquebatur
mecum, habebat mensuram arundineam auream,
ut metiretur civitatem, et portas eius, et murum.
16 Et civitas in quadro posita est, et longitudo eius
tanta est quanta et latitudo: et mensus est civitatem
de arundine aurea per stadia duodecim millia: et
longitudo, et altitudo, et latitudo eius æqualia sunt.
17 Et mensus est murum eius centem quadraginta
quattuor cubitorum, mensura hominis, quæ est Angeli.
18 Et erat structura muri eius ex lapide iaspide: ipsa
vero civitas aurum mundum simile vitro mundo. 19
Et fundamenta muri civitatis omni lapide pretioso
ornata. Fundamentum primum, iaspis: secundum,
sapphirus: tertium, calcedonius: quartum, smaragdus:
20 quintum, sardonyx: sextum, sardius: septimum,
chrysolithus: octavum, beryllus: nonum, topazius:
decimum, chrysoprasus: undecimum, hyacinthus:
duodecimum, amethystus. 21 Et duodecim portæ,
duodecim margaritæ sunt, per singulas: et singulæ
portæ erant ex singulis margaritis: et platea civitatis
aurum mundum, tamquam vitrum perlucidum. 22
Et templum non vidi in ea. Dominus enim Deus
omnipotens templum illius est, et Agnus. 23 Et civitas
non eget sole, neque luna ut luceant in ea. Nam
claritas Dei illuminavit eam, et lucerna eius est Agnus.
24 Et ambulabunt gentes in lumine eius: et reges terræ
afferent gloriam suam, et honorem in illam. 25 Et
portæ eius non claudentur per diem: nox enim non
erit illic. 26 Et afferent gloriam, et honorem gentium
in illam. 27 Non intrabit in eam aliquod coinquinatum,
aut abominationem faciens, et mendacium, nisi qui
scripti sunt in libro vitæ Agni.

22 Et ostendit mihi fluvium aquæ vitæ, splendidum
tamquam crystallum, procedentem de sede Dei
et Agni. 2 In medio plateæ eius, et ex utraque parte
fluminis lignum vitæ, afferens fructus duodecim, per
menses singulos reddens fructum suum, et folia ligni
ad sanitatem Gentium. 3 Et omne maledictum non
erit amplius: sed sedes Dei, et Agni in illa erunt, et
servi eius servient illi. 4 Et videbunt faciem eius: et
nomen eius in frontibus eorum. 5 Et nox ultra non
erit: et non egebunt lumine lucernæ, neque lumine
solis, quoniam Dominus Deus illuminabit illos, et
regnabunt in sæcula sæculorum. (aiōn g165) 6 Et dixit
mihi: Hæc verba fidelissima sunt, et vera. Et Dominus
Deus spirituum prophetarum misit Angelum suum
ostendere servis suis quæ oportet fieri cito. 7 Et ecce
venio velociter. Beatus, qui custodit verba prophetiæ
libri huius. 8 Et ego Ioannes, qui audivi, et vidi hæc. Et
postquam audissem, et vidissem, cecidi ut adorarem
ante pedes Angeli, qui mihi hæc ostendebat: 9 et
dixit mihi: Vide ne feceris: conservus enim tuus
sum, et fratrum tuorum prophetarum, et eorum, qui
servant verba prophetiæ libri huius: Deum adora.
10 Et dicit mihi: Ne signaveris verba prophetiæ libri
huius: tempus enim prope est. 11 Qui nocet, noceat
adhuc: et qui in sordibus est, sordescat adhuc: et qui
iustus est, iustificetur adhuc: et sanctus, sanctificetur
adhuc. 12 Ecce venio cito, et merces mea mecum est,
reddere unicuique secundum opera sua. 13 Ego sum
α, et ω, primus, et novissimus, principium, et finis. 14
Beati, qui lavant stolas suas in sanguine Agni: ut sit
potestas eorum in ligno vitæ, et per portas intrent in
civitatem. 15 Foris canes, et venefici, et impudici, et
homicidæ, et idolis servientes, et omnis, qui amat, et

facit mendacium. 16 Ego Iesus misi Angelum meum,
testificari vobis hæc in Ecclesiis. Ego sum radix, et
genus David, stella splendida, et matutina. 17 Et
spiritus, et sponsa dicunt: Veni. Et qui audit, dicat:
Veni. Et qui sitit, veniat: et qui vult, accipiat aquam
vitæ, gratis. 18 Contestor enim omni audienti verba
prophetiæ libri huius: Si quis apposuerit ad hæc,
apponet Deus super illum plagas scriptas in libro
isto. 19 Et si quis diminuerit de verbis libri prophetiæ
huius, auferet Deus partem eius de libro vitæ, et de
civitate sancta, et de his, quæ scripta sunt in libro
isto. 20 Dicit qui testimonium perhibet istorum. Etiam
venio cito: Amen. Veni Domine Iesu. 21 Gratia Domini
nostri Iesu Christi cum omnibus vobis. Amen.

Et ego Ioannes vidi sanctam civitatem Ierusalem novam descendentem de cælo a Deo, paratam, sicut sponsam ornatam viro suo. Et audivi vocem magnam de throno dicentem: Ecce tabernaculum Dei cum hominibus, et habitabit cum eis. Et ipsi populus eius erunt, et ipse Deus cum eis erit eorum Deus:

Apocalypsis 21:2-3

Adiutorium Lectoris

Latine at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

Glossarium

Latine at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place
Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses
Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aïdios g126

Greek: adjective
Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6
Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun
Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses
Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective
Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses
Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular
Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32
Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possiblity, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067
Greek: proper noun, place
Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses
Meaning:
Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86
Greek: proper noun, place
Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses
Meaning:
Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442
Greek: proper noun, place
Usage: Phrase 5 times in the New Testament
Meaning:
Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585
Hebrew: proper noun, place
Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses
Meaning:
The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020
Greek: proper noun, place
Usage: 1 time in 2 Peter 2:4
Meaning:
Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glossarium +

AionianBible.org/Bibles/Latin---Clementine-Vulgate-Conte/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Lucam 8:31
Romanos 10:7
Apocalypsis 9:1
Apocalypsis 9:2
Apocalypsis 9:11
Apocalypsis 11:7
Apocalypsis 17:8
Apocalypsis 20:1
Apocalypsis 20:3

aïdios

Romanos 1:20
Iudæ 1:6

aiōn

Mattheum 12:32
Mattheum 13:22
Mattheum 13:39
Mattheum 13:40
Mattheum 13:49
Mattheum 21:19
Mattheum 24:3
Mattheum 28:20
Marcum 3:29
Marcum 4:19
Marcum 10:30
Marcum 11:14
Lucam 1:33
Lucam 1:55
Lucam 1:70
Lucam 16:8
Lucam 18:30
Lucam 20:34
Lucam 20:35
Iohannem 4:14
Iohannem 6:51
Iohannem 6:58
Iohannem 8:35
Iohannem 8:51
Iohannem 8:52
Iohannem 9:32
Iohannem 10:28
Iohannem 11:26
Iohannem 12:34
Iohannem 13:8
Iohannem 14:16
Actuum Apostolorum 3:21
Actuum Apostolorum 15:18
Romanos 1:25
Romanos 9:5
Romanos 11:36
Romanos 12:2
Romanos 16:27
Corinthios I 1:20
Corinthios I 2:6
Corinthios I 2:7
Corinthios I 2:8
Corinthios I 3:18
Corinthios I 8:13
Corinthios I 10:11
Corinthios Ii 4:4
Corinthios Ii 9:9
Corinthios Ii 11:31
Galatas 1:4
Galatas 1:5
Ephesios 1:21
Ephesios 2:2
Ephesios 2:7
Ephesios 3:9
Ephesios 3:11
Ephesios 3:21
Ephesios 6:12
Philippenses 4:20
Colossenes 1:26
Timotheum I 1:17
Timotheum I 6:17
Timotheum Ii 4:10
Timotheum Ii 4:18
Titum 2:12
Hebræos 1:2
Hebræos 1:8
Hebræos 5:6
Hebræos 6:5
Hebræos 6:20
Hebræos 7:17
Hebræos 7:21
Hebræos 7:24
Hebræos 7:28
Hebræos 9:26
Hebræos 11:3
Hebræos 13:8
Hebræos 13:21
Petri I 1:23
Petri I 1:25
Petri I 4:11
Petri I 5:11
Petri Ii 3:18
Iohannis I 2:17
Iohannis Ii 1:2
Iudæ 1:13
Iudæ 1:25
Apocalypsis 1:6
Apocalypsis 1:18
Apocalypsis 4:9
Apocalypsis 4:10
Apocalypsis 5:13
Apocalypsis 7:12
Apocalypsis 10:6
Apocalypsis 11:15
Apocalypsis 14:11
Apocalypsis 15:7
Apocalypsis 19:3
Apocalypsis 20:10
Apocalypsis 22:5

aiōnios

Mattheum 18:8
Mattheum 19:16
Mattheum 19:29
Mattheum 25:41
Mattheum 25:46
Marcum 3:29
Marcum 10:17
Marcum 10:30
Lucam 10:25
Lucam 16:9
Lucam 18:18
Lucam 18:30
Iohannem 3:15
Iohannem 3:16
Iohannem 3:36
Iohannem 4:14
Iohannem 4:36
Iohannem 5:24
Iohannem 5:39
Iohannem 6:27
Iohannem 6:40
Iohannem 6:47
Iohannem 6:54
Iohannem 6:68
Iohannem 10:28
Iohannem 12:25
Iohannem 12:50
Iohannem 17:2

Iohannem 17:3
Actuum Apostolorum 13:46
Actuum Apostolorum 13:48
Romanos 2:7
Romanos 5:21
Romanos 6:22
Romanos 6:23
Romanos 16:25
Romanos 16:26
Corinthios Ii 4:17
Corinthios Ii 4:18
Corinthios Ii 5:1
Galatas 6:8
Thessalonicenses Ii 1:9
Thessalonicenses Ii 2:16
Timotheum I 1:16
Timotheum I 6:12
Timotheum I 6:16
Timotheum Ii 1:9
Timotheum Ii 2:10
Titum 1:2
Titum 3:7
Philemonem 1:15
Hebræos 5:9
Hebræos 6:2
Hebræos 9:12
Hebræos 9:14
Hebræos 9:15
Hebræos 13:20
Petri I 5:10
Petri Ii 1:11
Iohannis I 1:2
Iohannis I 2:25
Iohannis I 3:15
Iohannis I 5:11
Iohannis I 5:13
Iohannis I 5:20
Iudæ 1:7
Iudæ 1:21
Apocalypsis 14:6

eleēsē

Romanos 11:32

Geenna

Mattheum 5:22
Mattheum 5:29
Mattheum 5:30
Mattheum 10:28
Mattheum 18:9
Mattheum 23:15
Mattheum 23:33
Marcum 9:43
Marcum 9:45
Marcum 9:47
Lucam 12:5
Iacobi 3:6

Hadēs

Mattheum 11:23
Mattheum 16:18
Lucam 10:15
Lucam 16:23
Actuum Apostolorum 2:27
Actuum Apostolorum 2:31
Corinthios I 15:55
Apocalypsis 1:18
Apocalypsis 6:8
Apocalypsis 20:13
Apocalypsis 20:14

Limnē Pyr

Apocalypsis 19:20
Apocalypsis 20:10
Apocalypsis 20:14
Apocalypsis 20:15
Apocalypsis 21:8

Sheol

Genesis 37:35
Genesis 42:38
Genesis 44:29
Genesis 44:31
Liber Numeri 16:30
Liber Numeri 16:33
Deuteronomii 32:22
I Samuelis 2:6
Ii Samuelis 22:6
I Regum 2:6
I Regum 2:9
Job 7:9
Job 11:8
Job 14:13
Job 17:13
Job 17:16
Job 21:13
Job 24:19
Job 26:6
Psalmorum 6:5
Psalmorum 9:17
Psalmorum 16:10
Psalmorum 18:5
Psalmorum 30:3
Psalmorum 31:17
Psalmorum 49:14
Psalmorum 49:15
Psalmorum 55:15
Psalmorum 86:13
Psalmorum 88:3
Psalmorum 89:48
Psalmorum 116:3
Psalmorum 139:8
Psalmorum 141:7
Proverbiorum 1:12
Proverbiorum 5:5
Proverbiorum 7:27
Proverbiorum 9:18
Proverbiorum 15:11
Proverbiorum 15:24
Proverbiorum 23:14
Proverbiorum 27:20
Proverbiorum 30:16
Ecclesiastes 9:10
Canticum Canticorum 8:6
Isaiæ 5:14
Isaiæ 7:11
Isaiæ 14:9
Isaiæ 14:11
Isaiæ 14:15
Isaiæ 28:15
Isaiæ 28:18
Isaiæ 38:10
Isaiæ 38:18
Isaiæ 57:9
Hiezechielis Prophetæ 31:15
Hiezechielis Prophetæ 31:16
Hiezechielis Prophetæ 31:17
Hiezechielis Prophetæ 32:21
Hiezechielis Prophetæ 32:27
Osee Propheta 13:14
Amos Propheta 9:2
Jonas Propheta 2:2
Habacuc Propheta 2:5

Tartaroō

Petri Ii 2:4

Questioned

Psalmorum 94:17
Psalmorum 115:17
Proverbiorum 2:18
Ecclesiastes 9:3
Actuum Apostolorum 2:24

Fide qui vocatur Abraham obedivit in locum exire, quem accepturus erat in hereditatem: et exiit, nesciens quo iret. - Hebræos 11:8

Igitur cum emisisset Pharao populum, non eos duxit Deus per viam Terræ Philisthiim quæ vicina est: reputans ne forte pœniteret eum, si vidisset adversum se bella consurgere, et reverteretur in Ægyptum. - Exodus 13:17

Nam et Filius hominis non venit ut ministraretur ei, sed ut ministraret, et daret animam suam redemptionem pro multis. - Marcum 10:45

Paulus, servus Iesu Christi, vocatus Apostolus, segregatus in Evangelium Dei, - Romanos 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophecies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Uusher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

	Christ returns for his people
1956	Jim Elliot martyrd in Ecuador
1830	John Williams reaches Polynesia
1731	Zinzendorf leads Moravian mission
1614	Japanese kill 40,000 Christians
1572	Jesuits reach Mexico
1517	Martin Luther leads Reformation
1455	Gutenberg prints first Bible
1323	Franciscans reach Sumatra
1276	Ramon Llull trains missionaries
1100	Crusades tarnish the church
1054	The Great Schism
997	Adalbert marytyrd in Prussia
864	Bulgarian Prince Boris converts
716	Boniface reaches Germany
635	Alopen reaches China
569	Longinus reaches Alodia / Sudan
432	Saint Patrick reaches Ireland
397	Carthage ratifies Bible Canon
341	Ulfilas reaches Goth / Romania
325	Niceae proclaims God is Trinity
250	Denis reaches Paris, France
197	Tertullian writes Christian literature
70	Titus destroys the Jewish Temple
61	Paul imprisoned in Rome, Italy
52	Thomas reaches Malabar, India
39	Peter reaches Gentile Cornelius
33	Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

Where?			When?							
			Innocence		Fallen				Glory	
			Eternity Past	4000 BC Creation	Fall to Sin No Law	1500 BC Moses' Law	Advent of Christ 0-33 AD	Church Age Kingdom Age	Great White Throne	New Heaven and Earth
Who?	God	Father	God's Perfect Fellowship John 10:30	God's Perfect Fellowship with Adam in the Garden of Eden No Fall No Death Gen 1:31	Living in Unapproachable Light, 1 Timothy 6:16				God's Perfectly Restored Fellowship with All Mankind in the Holy City No Hades No Dead Rev 20:3	All Restored Acts 3:21
		Son			Pre-Incarnate, John 8:58		Incarnate, John 1:14	Paradise, Luke 23:43		
		Holy Spirit			Everywhere, Psalm 139:7		Indwelling Believers, John 14:17			
	Mankind	Living Mankind	No Creation No people Gen 1:1		Serving the Savior or Satan on Earth, Ephesians 2:1-5					
		Deceased Believing Mankind			Blessed in Paradise, Luke 16:22					
		Deceased Unbelieving Mankind			Punished in Hades until the final judgment, Luke 16:23 and Rev 20:13					
	Angels	Holy Angels			Serving Mankind at God's Command, Hebrews 1:14					
		Imprisoned Angels		No Fall No Unholy Angels Gen 1:31	Imprisoned in Tartarus, 2 Peter 2:4 and Jude 6				Lake of Fire Prepared for the Devil and his Angels Mat 25:41 Rev 20:10	Fallen Angels Forgiven? Col 1:20 Yes? Heb 2:16 No?
		Fugitive Angels			Rebelling Against Christ Accusing Mankind 1 Peter 5:8 and Revelation 12:10			Thalaasa, Rev 20:13		
		First Beast Demon						Lake of Fire Revelation 19:20		
		False Prophet Demon								
		Satan						Abyss Revelation 20:2		

Sors

Latine at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, *"the gates of Hades will not prevail,"* Matthew 16:18. Paul asks, *"Hades where is your victory?"* 1 Corinthians 15:55. John wrote, *"Hades gives up,"* Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, *"Do not be afraid,"* because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to *"be afraid"* because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarrantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, *"out of the frying pan, into the fire?"* Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, *"Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'"* Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. *"If the first fruit is holy, so is the lump,"* Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Euntes ergo docete omnes gentes: baptizantes eos in nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti: - Mattheum 28:19